Digitized by Google

26
F
6

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

Digitized by Google

Joannes de Jmola ſuper Clementinis.

Joannis de Jmola iuris vtriuſqꝫ monarche in Clementinas opulẽtiſſima cõmentaria cum quibuſdam legalibus apoſtillis domini **Joãnis** de Folpertis cõgruis locis: pꝛout materijs decẽs erat: marginibus appoſitis: necnon ⁊ **ſummarijs** vnicuiqꝫ Clementine pꝛepoſitis: vna cum elegãtiſſimo **reperto rio** tam pꝛincipalium ꝙ incidẽtium ſententiarum notatu dignarũ ſecundum oꝛdinem alphabeti appoſito.

Cum gratia ⁊ priuilegio.

13 18 K 2

Appellationibus.	fo.72.
Baptiſmo.	fo.122.
Cauſa poſ. ⁊ proprietatis.	fo.55.
Conceſſione prebende.	fo.86.
Cenſibus.	fo.118.
Celebratione miſſarum.	fo.120.
Conſanguinitate ⁊ affinita.	fo.125.
Dolo ⁊ contumacia.	fo.57.
Decimis.	fo.102.
Electione ⁊ electi poteſtate.	fo.13.
Etate ⁊ qualitate.	fo.33.
Exceptionibus.	fo.66.
Exceſſibus prelatorum.	fo.136.
Foro competenti.	fo.53.
Hereticis.	fo.128.
Homicidio.	fo.132.
In integrum reſtitutione.	fo.48.
Iudiciis.	fo.50.
Iureiurando.	fo.64.
Iure patronatus.	fo.114.
Immunitate eccleſiarum.	fo.124.
Iudeis ⁊ ſarracenis.	fo.127.
Magiſtris.	fo.126.
Officio vicarii.	fo.37.
Officio delegati.	fo.39.
Officio ordinarii.	fo.41.
Probationibus.	fo.62.
Prebendis ⁊ dignitatibus.	fo.80.
Privilegiis.	fo.137.
Penis.	fo.141.
Procuratoribus.	fo.42.
Penitentiis ⁊ remiſſionibus.	fo.144.
Reſcriptis.	fo.2.
Renunciatione.	fo.30.
Reſtitutione in integrum.	fo.48.
Rebus eccleſie non alienandis.	fo.88.
Rerum permutatione.	fo.91.
Regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religio.	fo.104.
Religioſis domibus.	fo.112.
Reliquiis ⁊ veneratione ſanctorum.	fo.123.
Supplenda negligentia prelatorum.	fo.32.
Sequeſtratione poſſeſſionis ⁊ fructuum.	fo.101.
Sententia ⁊ re iudicata.	fo.67.
Sepulturis.	fo.94.
Statu monachorum.	fo.107.
Sententia excommunicationis.	fo.146.
Teſtibus.	fo.63.
Teſtamentis.	fo.93.
Ut lite pendente.	fo.19.
Vita ⁊ honeſtate clericorum.	fo.78.
Uſuris.	fo.133.
Verborum ſignificatione.	fo.149.

¶ Elegantiſſima ac Aurea Cōmentaria emine̅tiſſimi Juris vtriuſq; Interpretis dn̄i Joannis de Jmol. ſup clementinis cum vtiliſſimis additionibus ſuis locis appoſitis feliciter incipiunt.

¶ De reſcriptis. Rubrica.

1 Actor et reus ſi ſunt eiuſdē dioceſis oportet ꝙ actor impetret in dioceſi de qua ſunt.
2 Abbates ꝑ mēbris ſubiectis agere poſſunt et appellare.
3 Abbates vocant̄ hi q ꝑſident regularib⁹ ⁊ qui habēt mēbra ſubiecta vocantur patres abbates.
4 Abbas eſt potius nomen ſolicitudinis et oneris ꝙ̄ honoris.
5 Et an ſit nomen dignitatis.
6 Religioſoꝝ appellatione veniunt abbates.
7 Dictio alius quādoq; implicat et quādoq; non.
8 Gubernatoꝝ appellatiōe cōprehendunt̄ priores.
9 Abbas pōt habere loca ſubiecta que non ſunt de mēſa ⁊ etiam loca ad menſam deputata ſicut eps.
10 Vexare verbū ſumit̄ ꝑ vexatione iudiciali.
11 Preſumpſerit verbum notat vexationem ⁊ atte̅tationem contra ius.
11 Intereſſe et expenſa differunt: videtur tamē idem eſſe intereſſe et damnum.
12 Judex poteſt quis eſſe in acceſſorio expenſarum licet non ſit iudex in principali.
13 Locus ſubiecti pro quo impetratur magis attenditur ꝙ̄ locus ſuperioris.
14 Cauſa immediata magis inſpici dꝫ ꝙ̄ mediata.
15 Verba iſta: nō valet ꝓceſſus vel irritus ſit ꝓceſſus inducunt nullitatē proceſſus ipſo iure.
16 Locorum verbū ſignificat vnitatē ad loca.
17 Adminiſtratorū appellatione quid cōprehēdat̄.
18 Dignitas ſi vacet an debeatur expectanti adminiſtrationem.
19 Religioſi ꝑſidentes q non ſunt abbates q dicant̄.
20 Extēſio legis quādoq; fit vltra intentionē ſtatuentis.
21 Dictū in vno nō videt̄ in alio negatum.
22 Pena odioſa quādoq; extēdit̄ ex idētitate rationis.
23 Canonicus qui nullū ius habet in re ꝑ qua agit an poſſit conſtituere procuratorem ante litis cōteſtationem.
24 Locus cedentis an attendat̄ an vero ceſſionarij.
25 Clemētina abbates de reſcrip. an habeat locum in delegatis legatoꝝ. ⁊ qd in inferiorib⁹ ordinarijs.
26 Clementina abbates de reſcrip. non habet locum in literis gratioſis: ſed in contētioſis.
27 Compēſatio cōtra creditorē agētē noīe inferioris loci an poſſit obijci ꝑ debito dom⁹ ſuperioris.
28 Obedie̅tiarij an q̄ͣdiu manu tenent̄ in obedie̅tijs poſſint agere ꝑ locis illis ⁊ illa defendere.
29 Loca de mēſa an habeant ſpecialē gubernationē.
30 Condēnari nō debet quis in expenſis vel intereſſe ex ſola impetratiōe reſcripti niſi ſequatur vexatio vel conuentio.
31 Litere nulle poſſunt ex expreſſo conſenſu partium ratificari.

Abbates. ¶ Gl. ſumat
et diuidit cle. diuiditur in
duas. ꝙ primo ponit duplex
prohibitio. ſecūdo du
plex pena. vna iur; alia ho
minis. ſcḋa ibi ſi quis aūt.
1 ¶ †Ad euidentiā cle. pre
mittatis ſm do. Anto. qḋ
ſi actor ⁊ reus ſunt eiuſdē dioceſis oportet ꝙ actor
impetret in dioceſi de qua ſunt. de reſcrip. ſtatutū.
§. cū aūt lib. vj. ſi vero diuerſarū actor neceſſitatur
ad impetrandū vel in dioceſi rei vel in propinqua
per dictam. in propria aūt actoris impetrare nō
2 pōt vt ibi. ¶ †Scḋo premittatis qḋ ꝑ membris
ſubiectis abbates agere poſſunt ⁊ appellare et quā
agentes preferant̄ habet̄ materia de iudi. cū deputati.
de teſti. cū olim. ⁊ de religio. domi. cū venerabilis.
⁊ pleni⁹ de teſti. ſpo. olim cām. q ſupflue tractat
hic Pau. Pone caſum vt colligitur ex gloſ.
3 ¶ †No. primo ꝙ preſidētes regularib⁹ vocantur
abbates. et quā habēt membra ſubiecta vocant̄ pa
tres abbates. et aliquā priores. de regu. c. ſi. Qui au
tem poſſint in abbates ſumi habetur de eta. ⁊ qua
4 li. c. j. †Aduerte tn̄ qḋ dicit Landinus ꝙ nomen
Abbas eſt potius ſollicitudinis ⁊ oneris ꝙ̄ hono b
ris. de quo de eta. ⁊ quali. tuam. Zenzelinus ꝯtra
dicēs ꝙ eſt honoris non oneris. hoc verum olim.
hodie ſecus de etate et qualitate. c. j. ¶ Vel intelli
gitur ſimpliciter ꝙ nō eſt ordinis. q: nō numerat̄
inter ordines. de quib⁹ in prohemio. vj. alleg. xxj.
di. cleros. pro hoc etiā quia eſt dignitas vt ſtatim
dicā. Jo. de lig. dicit ꝙ Landinus non negauit fo
re nomē dignitatis. ſꝫ ꝙ eſt potius oneris ſi plus
habeat oneris ꝙ̄ honoris qḋ eſt verū facit. xl. diſ.
5 an oīa xiij. di. nerui.[a] ¶ †Et an ſit dignitatis no
a men. vide in cle. attendentes. §. verū. de ſta. mo. et
in. c. indēnitatib⁹. §. verum. de elec. in. vj. vbi dicit
ꝙ ſic. ⁊ hoc tenet Hoſti. in. c. tuā. pro hoc quia eſt
pre alijs honoꝛādus. de ſta. mo. cum ad monaſte
rium. ver. Abbas. ⁊ olim etiā regularis in minori
bus exiſtens poterat aſſumi in Abbatē. xvj. q. j. le
gi. hodie debet eſſe ſacerdos. de ſup. neg. prela. c. j.
de ipſorū ſcientia qualis in eis requiratur vide de
6 elec. cum in cunctis. ¶ †Not. ſecundo ex implica
tiuo alij ꝙ appellatione religioſorum comprehen
duntur Abbates. dicit tamē glo. hic ꝙ non ſemp
hec dictio implicat. de quo reſcrip. ſedes. et in auc.
ex teſta. C. de colla. ⁊ etiam per Jaco. de bel. in auc.
vt defuncti ſeu funera. §. j. colla. v. ⁊ hic per dn̄m.
7 Joan. and. et concludit poſt †Ja. de bel. ꝙ dictio
b alius[b] non implicat vbi precedit vel ſequitur ma
teria extranea vel diuerſa prorſus. ſꝫ vbi ꝑcedit ſi
milis in ſubſtantia vel qualitate vel accidente vel
participante ſimul in ratione vel iure ita ꝙ poteſt
ſimul coaptari tunc implicat. allegat. l. q̄uēs. ff. de
8 rebus dubijs. ¶ †No. appellatione gubernatoꝝ
comprehendi priores ⁊ quoſcunq; alios admini
ſtratores etiā habētes ius non nudam poteſta
tem adminiſtrandi. Et no. de hoc ver. guberna
9 toꝝ. ¶ †No. ꝙ abbas poteſt habere loca ſubiecta
q non ſunt de menſa. et etiam loca ad menſam de
putata ſicut epiſcopus. ¶ Et no. ꝙ repugnare vi
detur locum eſſe de menſa et habere ſpecialem ad
miniſtratorem. de quo. j. de ex ceſ. prela. freque̅s. in
glo. no. Innocē. et per hoc videtur ꝙ ſi eps vel ab
bas talem locum confert in titulum cum ſeparare
videtur a menſa. Putat tamen do. Anto. ꝙ col
latio talis nō preiudicet ſucceſſori ita ꝙ abdicet lo
cum a mēſa niſi hoc faceret ex cauſa ſm eā intelli
go ⁊ cū ſolēnitate debita. ⁊ ſic licet interim licite te
neat non tamē habebit titulum cum nō poſſit ha
bere titulum temporalē. viij. q. j. tēporis. cū ibi no. c
10 ¶ †No. de verbo vexare q: ſumitur pro vexatio
c ne iudiciali[c] vide de foro competenti. ſi diligenti.
11 ¶ †No. de ver. preſumpſerit. quia notat vexatio
nem ⁊ attentationem contra ius. Item not. aliud
intereſſe aliud expenſa. vide de iniur. in noſtra. vi
detur tamē idē intereſſe ⁊ dānum vt patet hic iun
12 cto. c. ſi. §. eo. et hoc in glo. antepenul. ¶ †No. qḋ
poſſibile eſt quē non eſſe iudicē in principali. et tn̄
poſſe iudicare in acceſſorio expēſarū. Ad idem de
reſcrip. c. ſi. cum ibi no. ⁊. c. ſuper literis. et eo. titu.
13 diſpendia. in. vj. ¶ †No. vltimo ꝙ in ponderan
da dioce. quo ad tractū debitum non attendit̄ per
ſona impetrātis licet locus cuius ratiōe impetrat̄
et cui actionis ſubſtātia q̄rit̄. et cui q̄rit̄ cōmodū.
et non cui querit̄ actionis exercitiū. ⁊ ſic magis at
tendit̄ locus ſubiectus pro quo impetratur ꝙ̄ lo
14 cus ſupioris īpetrātis. ¶ †Ex quo no. ꝙ magis
inſpici dꝫ cauſa imediata ꝙ̄ mediata. vide de ho
mi. decetero. Itē no. ꝙ prior ſuperior pōt agere ꝑ
loco ſubiecto. facit de ſucceſ. ab inteſt. cū dilect⁹. et
15 de preſcrip. auditis. ¶ †No. ar. pro ⁊ cōtra ꝙ hec
verba non valet proceſſus vel irritus ſit proceſſus
inducūt nullitatē proceſſus ipſo iure. ¶ Circa pri
mam partē quero an locū habeat cle. quecūq; ſint
ſubiecta loca inferiora. dicit Pau. ꝙ ſic. ſiue ſubie
cta taliter ꝙ prelatus poſſit ad nutum remoueri.
ſiue taliter ꝙ non poſſit remoueri ad nutum ſꝫ ſit
potius perpetuus ⁊ neceſſari⁹ adminiſtrator. An

a ¶ An ſit dignitatis nomē. Adde tex. l. c. ij. extra de iudi. et ibi panor. in. ij. notabili. not. qḋ Abbates veniunt appellatione prelatorū vltra eum de hoc eſt tex. in. c. prohibemus. de cenſib. Et vide Felyn. in d. c. ij. in princ. vltra quē adde ꝙ etiā prioratus cōuētualis eſt dignitas alias nō. glo. eſt in cle. et ſi principalis. in verbo. conuentualē. j. e. Itē no. ad ꝑdicta ꝙ abbatia nō eſt excellēs dignitas ſed potius iudicatur in numero inferiorum dignitatū. ita no. abba. in. c. per tuas el. j. in. ij. col. per gloſ. ibi iuncto tex. extra ō ſymo. ad qḋ tamen dictū vide text. in. c. ſi qs deinceps. xvj. q. vij.

b ¶ Alius. De dictione alius vide per Bar. ⁊ Alex. in. l. ſi fugitiui. C. de ſer. fu. tex. iuncta glo. in. l. pe. C. qui admitti. ⁊ ibi Jaſ. barba. in cōſi. ſcrip. ni fallor in. ij. vol. Alex. in cōſil. xxxiiij. volu. j. barb. conſi. xxj. in cipi. preclare. arc. in. d. l. pen. barb. conſi. xxviij. incipi. ſcripſit belliſſime. j. volu. Jaſ. in. l. ſi vn⁹. in prin. in. v. col. ff. ō pac. Fely. in. c. inter ceteras col. vj. de reſcri. aret. in. c. cū nō ab hoie. in. v. notabili. de iudi. fely. i. c. ad audiētiā. cl. ij. in. j. colū. de reſcript. Alex. cōſi. lxx. col. j. verſi. nec ob. in. j. vol. Alex. conſi. xij. colū. pe. circa ſi. vol. ij. vbi ponit de dictiōe quauis alia Alexā. conſi. cxix. co. ij. vo. ij. Alex. cōſil. cxiij. vol. ij. Jaſ. in. l. iij. §. innari. colū. iij. circa medium. ff. de in rein. Alex. conſil. xxxj. col. pe. circa prin. volu. v. vbi de dictione qbuſue alijs ⁊ ſi. Alex. lxxvij. col. j. in ſi. volu. v.

c ¶ Judiciali. quid autem de verbo mouere controuerſiam. vide gl. in. l. intius. §. ſi tres. ff. ad trebel. gl. in. l. clam poſſidere. ff. de acquirē. poſ. facit tex. in c. j. vbi. d. abb. de ali. iudi. mu. cauſa fa. quid autem de verbo moleſtare. vide do. Anto. et do. Abb. in c. ij. in vltima colū. de reſti. ſpo. vide etiam Bal. in l. j. C. de vſufruct. vbi ponit de eo q eſt grauatus non moleſtare vxorē vſufructuariā Fely. in. c. in preſentia. in. ij. colū. de probatio. Alexā. in. l. cū de bonis. §. j. in. j. colum. ff. ad. l. falcidiam.

antẽ vtrobiq̧ preferat ſuperior in exercitio actio-
nis tractat hic. Pau. de quo plene de reſtitu. ſpo-
lia. olim cãm. de iudi. cũ deputati. ⁊ per hoc pꝫ qđ
pcedit de. ſiue locus ſit imediate ſubiect⁹ ſupiori
impetranti ſiue mediate qđ tenet etiam Guil. ⁊c.
16 ¶ †Scđo quero an diſpoſitio de. pcedat in quo
libet loco qualiſcunq̧ ſit locus. Guil. vr̃ ſentire qđ
nõ. ponderat eñ literã que dicit locorũ ꝙ verbũ ſi
gnificat vnitatem ad loca. de verbo. ſigni. c. cum in
partibus. ⁊ ff. de verbo. ſigni. l. pupillus. §. territo
riũ. vnde concludit ꝙ oportet ꝙ locus ſit talis qđ
pſonas ibidẽ degentes ad ſe trahat vt acceſſorias
licet pſone alie ſint digniores reb⁹ l. in pecudũ. ff.
de vſu. ſ͡ʒe. cõtra dicẽs loca ſumi non tñ pro locis
magnis ſed etiã pro paruis et ſimplicib⁹: qꝛ gene-
raliter ſequitur ibi ⁊c. de priuile. qꝛ circa. et qꝛ etiã
eadẽ eſt ratio. de ꝯfir. vti. cũ dilecta. cũ cõcor. Jdẽ
Her. ⁊ Jo. de lig. do. An. concordat opi. qꝛ ſi loc⁹
eſt talis qui habitu ſit capax iuris adminiſtrãdi.
et ſi ei querit ſubſtantia actionis que eius noĩe eſt
exercenda locũ habet de. Si vero locus ſit talis in
quo non cadit habitus adminiſtrationis vt qꝛ eſt
particularis vel ſingularis rei. ⁊ tunc non habet lo
cum cle. qꝛ non eſt capax ſubſtãtie actiõis. ⁊ ſic ceſ-
ſat ratio cle. Et per hoc dicit ꝙ ſi locus ad mẽſam
ſpectans eſſet vinea vel nemus vel tale ſiſe ꝙ con-
ſueuit dari ad firmã. de exceſ. prela. clemẽ. imo ha-
beret locum cle. qꝛ tales non conſueuerunt habere
ſpeciales adminiſtratores. de exceſ. prela. clemen. j.
17 ¶ †Tertio q̃ro qđ cõprehendat appellatiõe ad-
miniſtratorꝫ. dicit Guil. ꝙ eſt verbum latũ cõpre-
hendens quodcũq̧ officium: ⁊ prioratus qui q̃nq̧
eſt dignitas. ſ. qñ per electionẽ aſſumitur. de p̄ben.
niſi. ⁊ j. cle. proxima ⁊c. ¶ Quarto quero de ratio
ne dubitandi ⁊ decidendi. dic qđ ratio dubitandi
fuit qꝛ videbat̃ debere inſpici in ponderãda dioce.
perſonã habentẽ exercitiũ actiõis. ⁊ maxime in lo
co de mẽſa qui non habet ſpecialẽ adminiſtratorẽ
quaſi tangeret ius principale ⁊ vtilitatẽ locorum a
quibus talia pendent tanq̃ a capite. ff. de relig. et
ſump. fu. l. cũ diuerſis. ff. de pecu. l. peculium. §. ſi.
et ratio decidendi contrariũ fuit ſm Guil. qꝛ per
aliũ conſequeret̃ qđ per ſe conſequi nõ poſſet. ar.
l. ij. §. j. ff. de admi. re. ad ci. perti. et vt reſtringeret̃
fraus que fieri poſſet. de q̃ in glo. ſm ʒ͡ʒe. ⁊ Guil.
et qꝛ inſpici ⁊ attẽdi debet poti⁹ cauſa immediata.
q̃ mediata. ⁊ plus habit⁹ ⁊ ſubſtãtia actiõis cui⁹
noĩe debet fieri intentio q̃ exercitium ⁊ vtilitas et
quia vbi locus eſt de mẽſa ipſe ſuperior pro illo vi-
cem obtinet ſpecialem adminiſtratoris i illo ideo
18 ⁊c. ¶ †Vltimo iſtum text. inducit Guil. in ar. ad
queſtionẽ vtrũ expectanti adminiſtrationẽ debea
tur dignitas ſi vacet. videtur ꝙ ſic. qꝛ hic appella-
tione adminiſtrationis comprehenditur benefi-
cium et prioratus qui q̃nq̧ eſt dignitas. de prebẽ.
niſi. vnde videt̃ ꝙ illi debeatur niſi eſſet ẽpatus vel
per electionis viam ad illã aſſumeretur de preben.
c. ſi. ⁊ eo. titu. cum in illis. in. vj. pro hoc qꝛ noĩe ad
miniſtrationis comprehenditur quilibet admini
ſtrator etiam Archi. quem conſtat eſſe in dignita
te. iuxta no. de preben. de multa. probatur. j. q. iij.
ſaluator. et tenet Guil. ʒ͡ʒe. contra quia non de-
bebitur dignitas ſed ſimplex adminiſtratio moue
tur per. c. ſi. de preben. ⁊ eo. ti. qꝛ ſepe. in. vj. ⁊ qꝛ in
beneficialibus ſtrictiſſime debet fieri īterpretatio
de preben. q̃uis. in. vj. et. c. cum in illis. et. c. cui de
non. facit qđ no. de reſcrip. poſtulaſti. idem Jo. de
lig. per eaſdẽ rationes do. An. hoc idem tenet niſi
ratione adiũcti aliter declaretur. vt qꝛ litere eſſent
expectantes ad abbatiam vel aliã adminiſtratio-
nem. ar. de reſcrip. ſedes. vel niſi dicerentur ad pre
ſidentiam adminiſtrationis quia hec verba ſonãt
dignitatẽ. de verbo. ſigni. q̃uis. facit quod not. de
preben. de multa. et de cle. non reſi. quia nonnulli.
¶ Glo. ſecũda fuit expedita in notabi. et ſimiliter
gl. iij. et expone dum dicit poſitionem. i. relationẽ
19 ⁊c. ¶ †Venio ad glo. in verbo preſidentes q̃ que-
rit qui ſint iſti alij religioſi preſidentes aliĩs qui nõ
ſunt abbates. Reſpõdet glo. ꝙ multi. vnde ponit
exemplũ de magiſtro cruciferorũ qui ẽ magiſter
et non abbas. Jtẽ in priore in ordine camaldulen
ſium ⁊ in miniſtro in ordine minorũ põt etiã poni
in generali ordine predicatorꝫ. j. de ſepul. dudũ. §.
ſtatuimus. ⁊ de ver. ſign. exiui ad ſi. ⁊ quomodo-
cunq̧ noĩentur tales p̄ſidentes ſiue vt ſuperiores
ſiue vt p̄ceptores. de iudi. cum deputati. ſiue aliter
non eſt vis. ⁊ ideo notãter dixit litera quibuſlibet
a adminiſtrationib⁹. facit de verb. ſig. q̃uis. ⁊ j. q.
iij. ſaluator. ¶ Demũ glo. in ver. ⁊ late querit an li
tera iſta procedat ſiue tales p̄ſidẽtes ſint p̄lati or
dinum vt ſunt predicti de quib⁹ proxime. ſiue ſint
p̄lati monaſteriorꝫ habentiũ mẽbra ſubiecta vt eſt
videre in prelato nouãtulani monaſterij et põpo-
ſiani ⁊ ſimiliũ. Rñdet ꝙ ſic. qꝛ late debet intelligi
litera vt procedat in oĩbus predictis ex quo ſimpli
citer loquitur. arg. decre. quia circa de priui. ⁊ cum
concor. ⁊c. ¶ Tertio q̃rit eadẽ gl. in ver. ⁊ licet nõ
intellexerit an locum habeat diſpoſitio cle. in p̄ſi
dentib⁹ capitulis p̄uincialibus monachorum de
quib⁹ in. c. ea que. ⁊ in. c. i ſingu. de ſta. mo. Reſpõ
det glo. ꝙ non putat auctorẽ decretalis de talibus
intellexiſſe. qꝛ tales nõ impetrãt pro prouincie mo
naſterijs nec conſueuerunt impetrare. dicit tñ qđ
ſi daret̃ ꝙ quoquomodo poſſent impetrare pro il
lis ꝙ tunc locum haberet in illis diſpoſitio cle. qꝛ
eadẽ eſſet ratio. ergo ⁊c. ar. de confir. vti. vel inuti.
20 cũ dilecta. iſtã b glo. ſignanter do. Anto. †ex qua
b colligit ꝙ aliquando ſit extenſio legis vltra intentio
nem ſtatuentis ſpecifice ad id qđ ſi ſtatuẽti propo
ſitum fuiſſet ſtatuiſſet ſimiliter ſubſiſtente parita-
te rationis: qꝛ adeſt tunc mens generalis licet non
ſpecifica ⁊ appellatur hec extenſio per paritatẽ ra-
tionis. hoc tẽperat eſſe verũ niſi eſſemus in mate-
ria exorbitanti a iure cõmuni. qꝛ in in illa non fie-
ret talis extẽſio cũ debet fieri reſtrictio ad verba ⁊
mentẽ ex verbis ſumptã ſpecifice non ad iſtã gene
ralẽ attento potiſſime. qꝛ illud qđ eſt ex mente iſta
generali nõ eſt ex v̄bis. ⁊ ſm hoc dicit intelligẽdã.
l. noĩs ⁊ rei. §. verbũ ex. l. pupillus. ff. de verb. ſig. q̃
dicit ꝙ id qđ eſt ex mẽte legis ẽ eſſe ipſa lege. quia
procedit ⁊ intelligi debet quando ex mente ſpecifi
ca non quando ex generali tracta per ratiõis idẽ-
titatem. ⁊ ſm predicta dicit eſſe intelligendã gl. in
c. j. de tẽpo. ordi. in. vj. et ſi quis aliter intellexiſſet.
dicit illam male dicere. Et per hoc dicit patere ra-
c tionem quare in exorbitãtibus c non ſit extenſio p
idẽtitatem rationis quia ſunt ſtricte intelligenda
et referẽda ad mentẽ ſpecifice ſumptam ex verbis.
hoc eſt quod aliter dicere conſueuit recolende me
morie dñs ⁊ preceptor meus. d. Fran. de rampo. ⁊
alias dixi vobis in. c. poſtq̃ de elec. lib. vj. ⁊ in. d. c.
j. de tẽpo. ordi. quod in exorbitantibus licitum eſt
procedere ⁊ arguere ex mente comprehenſiua non
extenſiua. Ratio quia prima colligitur ex verbis.
ſecunda ex ſola idẽtitate rationis. de quo latius di
cam in cle. j. j. titu. j. ⁊c. ¶ Vltimo glo. eadẽ in ver-
ſiculo. ⁊ licet de religioſis. querit an quod hic dici-
tur de religioſis habentibus loca ſubiecta pcedat
in ſecularibus prelatis ſi habeant loca ſubiecta in
aliena dioceſi. dicit ꝙ ſic per idẽtitatem rationis.
ideo auctor hic expreſſit de religioſis qꝛ magis fre
quentabatur. non qꝛ non vellet idẽ eſſe in ſeculari
21 bus prelatis. †Ex hac glo. no. do. Anto. ꝙ dictũ
in vno non videtur in alio negatũ. qñ ratiõe maio
ris freq̃ntatiõis id quod eſt dictum fuerit expreſ
ſum non vt aliud notaretur diuerſum in expreſſo
ad tacitum. ⁊ ſic dicit limitandum. c. nonne. de pre
ſumpt. vnde autem ſurrexit hec frequentatio ma-
gis in religioſis. dicit Guil. quod ex eo quod reli-
gioſi freq̃nti⁹ habẽt loca in dioceſi. diuerſis quã
ſeculares. Jtem ſm ʒ͡ʒe. quia multi citius dant
religioſis quã ſecularibus. allega. xij. q. ij. pontifi-
ces. et de teſt. requiſiſti. facit. l. nam ad ea. ff. de legi.
Et per predicta dicit Pau. quod ſi epiſcopus vel
alius ſecularis prelatus habet eccleſiã in alia dio-
ceſi ſpectantem ad ſui collationem. et velit agere
pro ipſius poſſeſſione quod locum habet cle. quia
eadem eſt ratio. Nec obſt. verbum alij quia non
ſemper implicat vt dicit gl. ⁊ dixi notando. Jdem
22 tenet ʒ͡ʒe. mouetur quia † pena odioſa quãdoq̧
extenditur

a ¶ Quãuis. Adde
de glo. in. c. fin. de
ꝯſue. li. vj. i gl. ij.
b ¶ Jſtã glo. adde
tex. in. l. tyti⁹. §. in
tus. ff. de liber. et
poſthu. et ibi no.
Pau. ẽ ca. ⁊ Ale
xan. glo. notabilẽ
in. l. tale pactũ. §.
ſi. i gl. ſi. ff. de pac.
Et ibi vide Jaſ.
qui etiam allegat
Jmola. hic. adde
etiã text. in. l. cum
res. in p̄n. ff. de le
ga. j. quẽ allegat
Jaſo. in. l. ſi iuſſa.
§. diui. i. ix. col. ff.
de leg. j. Adde et
Ale. ꝯſi. xxiiij. col.
pe. l. ij. vol. Alex.
cõſi. liij. in. iij. col.
in. iiij. vo. Alexã.
conſi. lvj. col. ij. e.
volu.

c ¶ Jn exorbitãti-
bus. Adde ꝙ cõ-
trariũ tꝫ Bar. in
l. ſi ꝯſtãte. in. ix. q.
j. q. p̄ncipal. ff. ſol.
ma. vbi tꝫ ꝙ in ex
orbitãtib⁹ eſt lici
ta extẽſio qñ non
ſũt correctoria ſꝫ
limitatoria. et cuꝫ
eo trãſeũt ibi cõi-
ter doc. et idẽ tꝫ p
multa Jaſ. i auc.
p̄terea. C. vñ vir ⁊
vxor. i ſi. col. ſelỹ.
in. c. paſtoralis. in
j. col. ẽ reſcri. Ale
xã. in ꝯſi. l. col. iiij.
in p̄n. vol. ij. ꝯtrã
tñ ⁊ ſic opi. Jmo.
hec tꝫ roma. cõſi.
cccxxvij. incipi. q̃
ad primũ. in vlti.
col. Alexã. in hoc
ſibi ꝯtrius in. l. gal
lus. §. et qđ ſi tñ.
ff. de li. ⁊ poſthu.
ale. in. l. j. §. lex fal
ci. ff. ad. l. fal. Et
idẽ ſentit Alexã.
cõſi. xcij. in. ij. col.
in ſi. vol. iiij. dum
dicit ꝙ fauore pie
cauſe ſit extenſio
in exorbitantib⁹
ergo vult ꝙ regu
lariter non ſiat ex
tenſio et Jaſ. in
l. filiꝰ. §. diui. ff. de
leg. j. in. ix. colum.
Alex. cõſi. xxviij.
col. ij. in ſi. vol. ij.
et vide Fely. in. d.
c. paſtoralis. in. ij.
colum.
Adde ꝙ qñ extẽ-
ſio eſſet fienda de
vno caſu ad aliuꝫ
ex idẽtitate ratio-
nis vel ſimilitudi
ne ſi caſus occur-
rẽs eſt de materia
conſuetudinis re
currit̃ ad ſiſe con-
ſuetudinis: ſi de
materia iuris cõ-
munis ad ſiſe le-
gis. Jo. an. in. c.
ſi. de ꝯſuetu. colũ.
vlti. arg. l. ſꝫ cũ pa
trono. ff. de bon.
poſſ. titu. genera-
li ita etiã cõcludit
Bal. l. l. de qb⁹ in
ix. col. alleg. iarg.
l. certa forma. C.
de iure fiſci lib. x.
et ita ẽ tenet Jo.
de Jmo. in. l. ſi ve
ro. §. de viro. ff. ſo
lu. matri.

extenditur ex rationis identitate.l.ſi poſtulauerit.§.ratio.ff.de adul.et.ff.de eden.l.quedã.§.nummularios.z de dec.ſi poſtq̃.§.ſi.in.vj.z de offi.vica.c.j.Nec ob.ſm eum de.de.dec.c.ſtatutũ in.vj.q: ibi nõ impeditur extenſio ꝑpter ſolam penalitatem.ſed q: eſt exorbitans a iure. Item ſm eum poteſt dici ꝙ ibi non eſt eadem ratio quia dentius vacarẽt collegiate q̃ alie cum facili⁹ diſſentiant collegia q̃ ordinarius.de conceſ.preben.q: diuerſitatem.z licet ordinarius habeat eſſe cum capitulo facili⁹ tamen capitulũ cum eo conſentiet q̃ diſſentiet q: inter pares conſueuit eſſe inuidia ſm zen. ¶ No.bene hoc dictum ſi eſſet verum ſed non eſt verum et eum reprobat do.Anto. hic dicens ꝙ eſt cõtra regulam in penis.ᵃde reg.iur.in.vj.z de pe.diſt.j.§.pe.z.l.ſi de interpretatione.ff.de pe.nõ ob.§.ratio quia ibi nõ eſt extenſio. Item nec.§. nummularios. q: ibi nõ eſt diſpoſitio penalis. Item nec.c.ſi poſtq̃ q: illo caſu ſit extenſio propter communitatem et parificationem extremorum.vt ibi dicit glo.fin.q̃ non eſt alibi.et quia participant extrema de eodem fine.vt no.gl.ſi.in.c.j.de poſtula.prela.in.vj.reſpondendo ad contrarium.c.cũ in cũctis.Preterea iſta dicit poteſt ibi extenſio iuris. Item nõ ob.predictis quod dictũ eſt hic de.z.extẽdit tamẽ eſt penalis.Nam inquantum ponit nullitatem ꝓceſſus non eſt penalis proprie.vt no.Jo.an.de de.c.ſi.li.vj.in glo.ij.cõtrariũ ſentit Jo.an.in.c.diſpẽdia de reſcrip.in.vj.Item nec inquantum dicit de expenſis q: non proprie dicitur pena cum comprehẽdat intereſſe aduerſe partis.de materia plen⁹ videbitur in de.j.ſ.titu.j.Reuertẽdo ad materiaꝫ decre.querit Pan.quid ſi non eſt prelat⁹ ſuperior ſed alius de capitulo ſuperioris eccleſie qui agit ꝑ iure adminiſtrationis inferioris eccleſie vt pro recuperatione alicuius rei male alienate qð poteſt.xij.q.ij.non liceat de teſt.cum olim ſm eũ.Aduerte anteqũ reſpondeam nota bene hoc dictũ Pan.q: extendit iura precalle.que loquuntur in canonicis illius eccleſie cuius res eſt male alienata ad canonicos ſuperioris eccleſie habentis eccleſiam ſobiectam qð eſt bene notandum ſm do.Anto. dicit pan.ad queſtionem ꝙ putat idem eſſe ac ſi prelat⁹ ageret.quia agit nomine eccleſie.et q: loco prelati agit eius negligentiam ſupplendo ergo ſic.arg.regule is q̃ in ius de regu.iur.li.vj.et vt li.pẽ.c.eccleſia.ij.hinc eſt qð contra talem ſnĩa lata tenet et preiudicat eccleſie nec tractatur per prelatum vel ꝓcuratorem prelati vel capituli niſi docatur de collatione.pro predictis facit qð talis poteſt etiam ante lit.conte.procuratorem conſtituere vt not. Spec. in titu.de procu.§.ratione quoqꝫ ver.quid ſi cano-

23 nicus.ſm pan.qð not. bene ſm do. paul.† q: mirabile videtur ꝙ canonicus qui nullum ius habet in re pro qua agat poſſit conſtituere procuratorem ante lit.conteſt.tamen videtur ꝙ non poſſit ſicut nec tutor.C.de procu.l.neqꝫ.tamen dubium nõ eſt in prelato quin habeat aliquod ius ꝓprium in adminiſtratione q: fructus ſuos.facit qð nota.C.de bo.mat.l.j.Quid de patrono' eccleſiaſtico vel ſeculari qui agat pro rebus eccleſie ſue ſite i aliena dyoceſi.dicit pan.ꝙ locum habet de.eadem ratione vt ſi ponderetur locus eccleſie patronate non loc⁹ patroni.Idẽ putat do.An.ſi tutor ageret nomĩe pupilli vel curator nomine adulti vel ciuitas pro aliquo caſtro vel vnus mercator pro aliquo prepoſito in alia prouincia ad merces adminiſtrãdas ita

24 ꝙ actio ſibi quereretur.Idẽ de ſimilib⁹.¶ † Sꝫ iuxta predicta querit do.Ant.ecce ꝙ aliquis ceſſit alteri iura ſua ponderando loco impetrãdi iudicem delegatum attenditur locus cedentis an locus ceſſionarij cum cauſa immediata potius inſpici debet q̃ mediata.vt.ſ.dixi notãdo,putat ipſe ſalua meliori deliberatiõe ꝙ ſi ceſſio facta fuit ad commodum et vtilitatem cedentis vt quia facta fuit pro vtilitate debiti.et tunc attenditur locus cedentis per hanc de.contrario.Si vero fit ad commodum ceſſionarij vt quia animo donandi ſibi cedit.et tunc.ſi ceſſionarius intentat directam nomine cedentis idem.C.de procura.qui ſtipendia.cũ ibi no.et.l.j.C.de actio.et oblig.Si vero intẽtat vtilem nomine proprio.et tunc cum iſta iura conſiderant in ponderando loco perſonas trahi inuitas putat ꝙ attendetur locus ceſſionarij.facit qð not.ſ.eodem.c.ſi.et per Cynum poſt Jacobum de are.C.de procuratoribus.l.ſi.vbi dicit ꝙ reus non poteſt petere vt cedens ſe preſentet vel vt legalior perſona quando ceſſio facta ad commodũ ceſſionarij.Idẽꝫ butrigarius in.l.ij.§.ſin autẽ.vbi gl.tangit.C.de iure.calũ.Nec ob.ꝙ exceptio que obſtat cedenti obſtet ceſſionario.l.apud celſum.§.de actor.z.§.ſi cum licentia de do.excep.quia hec exceptio eſt mere perſonalis ideo non ob.ſicut dicim⁹ de exceptione excommunicationis.licet ibi Dy.dixerit contrarium.de quo.ſ.de iure pa.c.j.in.vj.et de re.iu.ſi quis in ius co.li.et ſimiliter non obſt.ꝙ agens vtili tenetur defendere cedentem.q: illud quando opponitur exceptio in rẽ ſeu realis vt ibi not.hec vero eſt exceptio perſonalis vt predixi zc.

¶ Gloſ.'occaſione querit quid ſi cauſam propriaꝫ vel capitis cui preeſt prelatus vult agere z pro illa impetrare reſcriptum delegationis an habebitur conſideratio ad mẽbrũ.dicit ꝙ non per lĩam a cõtrario dum dicit occaſionem prioratuũ zc.¶ Exẽplificat Pan.quando agit cauſam eccleſie ſuperioris vt q: agit de iure ſubiectionis quam habet eccleſia ſuperior in inferiores.q: attẽditur loc⁹ ſuperioris.quando aũt dicatur noĩe ſuo agere exẽplificat.ſi pro iniuria illata pſone ſubiecte z in loco ſubiecto habitanti noĩe ſuo agit qð põt iuxta not.de ſuc.ab inteſt.c.ſi.de proba.lꝫ.de pe.c.ij.facit.l.ij.in ſi.ff.de iniu.z queſtio ibi de patre z filio dicit.Hec oĩa reprobat Herẽ.per lĩam iſtã nec occaſionẽ zc.q: cauſa prioratuũ de menſa eſt proprie ꝓlati ſuperioris eccleſie nihilominus attẽditur locus ſubiectus in tractu.Sed certe melior eſt opi.'Pan.nec obſt.ver.nec occaſione q: ibi ſpectat pricipaliter ad mẽſam z in cõſequentiã ad ꝓlatũ cũ in exẽptis.Pan.ecõtra pricipaliter agit de iure ꝓlati incidẽter de iure inferiori.Jo.de lig.tꝫ glo.do.An.cõcludit pro

veritate huius paſſus ꝙ ᵇ interdũ materia eſt talis ꝙ ex ea nec actionis ſubſtãtia nec exercitiũ nec cõmoditas actiue vel paſſiue transfertur ad ſuperiorem.z tũc indubitanter ꝓcedit de.nõ ex aliis virtibus eius q: hoc caſu nõ loqtur ſed ex virib⁹.c.ſtatutũ.§.cũ aũt Exemplum ſi ageret de obligatiõe pſonali cõtracta ex facto adminiſtratorũ taliter ꝙ locus ſpecialis nõ obligaret ſm no.de elec.querelam.Interdũ actionis ſubſtãtia z exercitiũ z eius cõmoditas cõpetit ſuperiori adminiſtratori z tũc nõ ꝓcedit de.vt dixit glo.z Pan.ſ.Interdũ actiõis ſubſtãtia remanet penes inferiorẽ locũ.Exercitiũ vero z actionis cõmoditas transfert in ſuperioreꝫ z tunc locũ habebit de.in ver.nec occaſione.Ideꝫ ſi actionis ſubſtãtia z cõmoduꝫ remanet penes inferiorem locũ.ſed exercitiũ z actionis cõmoditas transfert in ſuperiorẽ z tunc locũ habet de.in ver.nec occaſione.idẽ ſi actionis ſubſtãtia z cõmoduꝫ remanet penes inferiorẽ.ſed exercitiũ tñ trãſit ad ſuperiorẽ.vt in prio rñ.de.Interdũ actiõis ſubſtãtia ſcinditur ſeu multiplicat numero.z vna trãſit ad aliam.z tũc ſi tranſit cum eius vtilitate z exercitio attendit locus eius cui eſt q̃ſita vt dixi in cedẽte z ceſſionario qñ ceſſio eſt facta ad cõmodũ ceſſionarij qð intellige qñ intentat vtilẽ noĩe ſuo ſec⁹ ſi directam noĩe cedentis z originarij q̃rentis.vt dixi.Si vero in aliã trãſferat vtilis iũ ſubſtãtia et quo ad exercitiũ cõmoditas tñ remanet penes illũ qui originarie q̃ſiuit.z tũc attendit locus originarie q̃rentis.vt dixi.ſ.in ceſſione facta ad cõmodum ce-

25 dentis zc.¶ † Glo.legatorum querit quid in delegatis legatorum vel ſedis apoſtolice.dicit idẽ vt in.§.in nullo decre.ſtatutum.¶ Demũ querit qd in inferioribus ordinariis.dicit ꝙ locum nõ habꝫ de.q: nec in illis hꝫ locũ decre.ſtatutum ᶜ ad cuius interpretationẽ hec de.venit.ſed locuꝫ hꝫ decre.vt litigantes de offi.ordi.in.vj.Sed an ꝓcedat in quibuſcũqꝫ lĩis per quas delegat⁹ impetret dic ꝙ ſic.vñ ꝓcedit in forma ea que de bonis dare cõſueuit pro reuocatione bonorũ male alienatorũ.de qua

a ¶ In penis.Add de fely.in.c.trãſlato in.v.z.vj.colũ.de cõſti.Jaſ.in.§.ſequens in.ij.col.inſti.de act.vbi tꝫ ꝙ immo in penalib⁹ eſt licita extẽſio per text.in.c.j.§.porro.q̃ ſu.pri.cauſa hñi.admit.z ibi tenet Bald.dicẽs illũ text.eſſe meliorẽ de corpore iuriſ. vide plene p Jaſ.in.§.ex maleficiis ſup gl.in ver.indiciũ.inſti.de act.et Jaſ.l.§.tripli in.iij.col.eo.tit.z Alexã.in cõſil.cxiij.circa ſi.vol.ij.vide etiam Bar.l.l.ij.§.exercitus.ff.de infa.Pan.de ca.in.l.bona fides.ff.depo.Jaſ.in.l.ſi qs id qð in.viij.col.ff.de iuriſ.om.iu.Jaſ.plene in.l.ſi.in pe.colũ.ff.de in ius vo.l.Neqꝫ ad de pro iſta opi.benefacere rationeꝫ aſſignatã p glo.j.in.d.l.neqꝫ.q̃ militat etiã in canonico.ergo zc.z ad iſtã concluſioneꝫ Jmo.de ꝓlato habes gl.in.c.q: ep̃s v.q.iij.q̃ aſſignat rationẽ inter ꝓlatum et tutorẽ eadem opi.tꝫ Alex.in.d.l.neqꝫ et ibi dicit ꝙ eſt cõis.z etiaꝫ ponit qd in rectoribus hoſpitaliũ.Et commẽdatariis eccl'iarũ.

b ¶ Interdũ.Add de ꝙ iſtud nõ eſt inconueniens qð actionis ſubſtantia ſit penes vnũ z exercitiũ penes alium vt no.in.l.ij.ff.ſolu.matri.

c ¶ Ad cui⁹ interpretationẽ.adde benefacere regulã ꝙ lex interpretãs dꝫ intelligi ſꝫ l.interpretatã.vt §.pen.in autẽ.de ſi.ante dotal.iſtr.na.ad quã regulã Alex.l.cõſi.xxij.col.v.in ſi.z colũ.ſeq.in.iij.volu.

de re. eccl. non alie. epiſcopi. Item in forma cõque
ſtus vel alias ſimplici ad lites. Itẽ in literis ad be-
neficia ſi ex eis ſit iuriſdictio contentioſa exercẽda.
et ſic contenditur ſuper exceptione de nouo appo-
ſita vt ſepe ſit iuxta no. de except. paſtoralis. ſm
26 Guil. zenze. vero dicit ꝙ cle. † non habet locũ in li
a teris gratioſis. [a]ſed in contentioſis ſicut ꝛ decreta
lis ſtatutum. quã hec interpretatur. Item ꝗꝛ non
preſigitur ordo executiõi. vt no. de preſump. vudſi.
et in cle. j. de offi. dele. do. Anto. dicit ꝙ non vidit
congruũ exemplũ qualiter poſſit adaptare ad ter-
minos cle. ideo ei nõ placet opi. zenze. ꝛc. ¶ Cõclu
de quo ad qualitates requiſitas ĩ perſona delega-
torum locum habet decre. ſtatutum. §. j. etiã in exe
cutoribus gratiarũ quo ad tractũ vltra dietã. Idẽ
ſi vtantur via iuriſdictionali aſſumendo partes iu
diciis et imputet ſibi pars que non conſiderat hoc
poſſe vnire. ſ. ꝙ ipſam viam aſſumet quod põt ſm
no. in cle. j. de offi. dele. ſecus ſi aſſumat partes exe-
cutorum per not. in. §. in nullo. in. c. ſtatutum. ẟ. e.
in. vj. ¶ Glo. conuenire querit pro intellectu lite-
re. Ecce qđ ego bonon. pro membro bonon. volo
conuenire prelatum maiorem. cuius membrũ eſt
ſubiectũ dioceſi aretine. an potero impetrare bo-
non. Reſpondet gl. ponderandum eſſe literã que
dicit conuenire per quod patet ꝙ loquit̃ in actore
et non in reo. et per hoc dicit ꝙ in caſu propoſito
cum conuenitur vt reus ſuperior mẽbri non debet
attendi locus mẽbri. ſed ipſius ſuperioris qui con
uenitur. ideo non bonon. ſed areti. debet impetra-
ri iudex vel in loco illi ꝓximo. ſ. dietam ſm decre.
ſtatutum. §. cum autẽ. ẟ. eo. lib. vj. Mouetur glo.
primo ꝗꝛ hec litera vt dixi loquitur ĩ actore hoc eſt
qñ ſuperior agit non in reo hoc eſt qñ conuenitur.
Item ꝗꝛ in fauorẽ reorũ eſt inductum ꝙ fingatur
idẽ adminiſtrator mẽbri et ſuus ſuperior. ideo in
eorũ leſionem retorqueri non debet de reg. iu. qđ
ob gr̃am. cũ cõcor. qđ eſſet in caſu ꝓpoſito ſi aliud
diceremus. ergo ꝛc. ¶ Fatetur tamen gloſ. quod
priorem prepoſitum immediate mẽbro bene poſ-
ſum bonon. conuenire et contra illum ibi impetra
re iudicem delegatum per. §. cum vero. in decre.
ſtatutum. ¶ Ultimo dicit ꝙ predicta procedunt
poſito ꝙ etiam in realibus ponderetur locus do-
micilii de quo no. in preallega. §. cum vero. in gloſ.
olim dicebamus vt dixi ibi. ꝛ ratio quia eadem eſt
ratio que in perſonali. et ideo non habet locũ cle.
in reo vt dictũ eſt. ergo ꝛc. Et predicta decidit do.
Anto. ſuperflue ſcripta per Docto. hic per doctri-
nam glo. ¶ Glo. coram quibus querit quare lite-
ra hoc exprimit de perſonis coram quibus poſſint
conueniri membra conſiderato ꝙ de illis non erat
dubium. ſed ſolum de loco. quia demum coram iu
dicibus competentibus poterat fieri conuentio.
Reſpondet quod ideo forte expreſſit de perſonis
vt det intelligere ꝙ ſicut impetratus a priore loci
potuiſſet recuſari. poterit etiam recuſari ſi ſit im-
petratus per maiorem ordinis. facit quod not. de
offi. deleg. inſinuante ꝛc. ¶ Secundo querit glo.
vlterius in ver. hoc ſcias. Ecce ꝙ prior domus ſeu
membri eſt excommunicatus ita quod poſſit illi⁹
virtute repelli ab agendo. an eodem modo pote-
rit repelli ſuperior agens pro membro ſi ipſe ſupe-
rior non ſit excommunicatus. Reſpondet quod
non mouetur quia hoc ſolum diſponitur de exce-
ptione circa perſonas coram quibus debet fieri cõ
uentio et circa loca in quibus debet fieri conuẽtio
b non circa perſonas locorum ipſorum. [b]Ideo cum
exceptio predicta ſit mere perſonalis non obſta-
bit alteri perſone. ar. no. de iurepatrona. c. j. in. vj.
do. Anto. hic latius concludit ſi queritur an exce
ptio que poſſet obijci agẽte adminiſtratore mem-
bri poſſit obijci agente ſuperiore prelato pro illo
eſt exceptio concernens ius oblationis vt exceptio
compenſationis et obijci poteſt per not. in regu-
la is qui in ius. de regulis iuris. in. vj. et. ff. de pro-
27 cura. ſi quis in rem. ¶ † Fatetur tamen quod pro
debito domus ſuperioris non poſſet obijci com-
penſatio contra creditorem agentem nomine infe
rioris loci. ad hoc allega. de reſtitu. ſpo. frequens.

ad fin. in. vj. Si vero concernit ſpecialem perſonã
adminiſtratorum membri vt exceptio excommu-
nicationis. et non ob. vt dictum eſt. Si vero age-
retur de exceptione perſonam iudicis concernen-
te. et tunc dicit quod obſtabit quia ad hoc fingũ-
tur eedem perſone ſuperior domus ꝛ ſpecialis ad-
28 miniſtrator vt. ẟ. dixit glo. ꝛc. ¶ † Glo. liceret que
rit an obedientiarii q̃diu manu tenẽtur in obe-
dientiarijs poſſint agere pro locis illis et illa de-
fendere. Reſpondet quod ſic quod qualiter intel-
ligatur. ꝛ an ſi concurrat ſuperior cum eo quis pre
feratur. remittit ad no. in. c. cum deputati. de iudi.
et de reſtitu. ſpo. olim cauſam. de reli. do. cum vene
ra. dicendum vt in iure preallegato. quia prefert̃ princi
palis prelatus ſuperior ſi ad nutum poteſt remo-
uere inferiorem cum poſſit a totali adminiſtratio
ne remoueri. ꝛ conſequenter a patre. de offi. deleg.
paſtoralis alias ſecus niſi agatur de iure principa- //
liter ſpectante ad ſuperiorem. vt de iure ſubiectio-
nis. vel niſi negligens fuerit vel alias repelli poſſet
inferior ex aliquo defectu ꝛc. ¶ Aduertendum ta
men vt dicit Innocen. in preallega. c. cum venera.
ad fi. et refert gloſ. quod eo caſu quo contra mem-
brum agitur et ſic agitur de eius defenſione nõ po
teſt procedi ad miſſionem ſi vnus eorum ſit conta
c max ſed requiritur[c] omnes vocatos eſſe et contu-
maces. alleg. l. hoc autem. ff. ex qui. cau. in poſ. ea.
vbi etiam patet amicos vocandos. et ſic fortius
predictos. facit quod no. in clemen. j. ẟ. de iudi. ꝛc.
29 ¶ † Glo. haberet querit an loca de menſa habeãt
ſpecialem gubernationem. Reſpondet gloſ. quod
non eſt neceſſe quod habeant vt innuit hec litera
et ita interdum de facto contingit quod non ha-
bent per hoc infert quod licet fructus talium loco
rum concedatur clericis quandoq; ad firmam nõ
tamen diceretur locus vacare per mortẽ talium ſi
eos mori contingat alle. no. in cle. frequens. ẟ. de ex
ceſ. prela. in verſicu. quidam etiam vbi de hoc ꝛ ibi
videbimus que loca propria dicuntur de mẽſa de
d quo per Innocen. aliquid [d]de re. eccle. non alie. vt
ẟ. et ibi vide quid iuris in iſto loco de menſa. Sed,
poteſt eſſe dubium quid de locis iſtis que aliquan
do vniuntur in diuerſis dioceſibus an ſi facta ſit
vnio vnius eccleſie inferioris ad aliam ſuperiorem
ſi contingat ſuperiorem agere pro adminiſtratio-
ne inferioris an debeat ſeruari cle. doc. hic nõ tan-
gunt do. Anto. hic tangit et dicit ſalua meliori de-
liberatione quod ſi ſit vnio quo ad ea que tantum
concernunt officium diuinum de modo viuendi.
et de aliis ne ſe. va. c. j. et tunc nõ eſt dubium quod
ſuperior non habet tunc poteſtatem agendi. Si
vero ſit vnio quo ad bona tamen illi eccleſie vnite
relinquitur ſpecialis prelatus q ſubeſt prelato ſu-
periori et habet locum indubitanter cle. Si vero
vnitur ex toto quo ad bona ꝛ adminiſtrationẽ bo
norum vt quia vnitur eccleſie ſuperiori. ita quod ſu
perior habet adminiſtrationem inferioris loci. et
tunc ſi in tantum vnitur ꝙ non retinet aliquẽ ha-
bitum adminiſtrationis ſed totum confundit̃ in
locũ ſuperiorẽ. ꝛ actiones queruntur in ſubſtantia
ei ꝛ mouent̃ eius noĩe et tunc non habet locũ cle.
per ea que. ẟ. dixi ſecus ſi retineret habitum iuriſ
et adminiſtrationis ꝗ̃uis exercitium transferatur
ad ſuperiorem. tunc locum habet cle. ꝑ ver. nec oc-
caſione. ¶ Circa illud vero quod dixit glo. loca de
menſa non habere ſpecialem adminiſtrationẽ di-
cit ꝙ vidit dubitari quid ſi epiſcopus cõtulerit be
neficium de menſa. an mortuo beneficiato benefi-
cium dicatur vacare quod cadat ſub impetratione
expectantis. dicit ꝙ ſi conceſſio eſt [illegible] ca ad firmã.
vt intellexit. gl. vel ſimpliciter. qui [illegible] dubio ſic pre
ſicit intelligetur ſatis putat deciſum ꝙ non vacat
per illud quod dixit glo. Si vero expreſſe id in titu
lum contuliſſet. tũc ſi cũ cauſa legitima ſolueretur
vnio mẽſe. ꝛ ſic diceret̃ vacare. Si vero nõ ſubeſſet
cauſa nõ diceret̃ vacare. ꝗꝛ nõ valeret conceſſio niſi
vt ad firmã in preiudiciũ ſaltẽ ſucceſſorum. arg. ne
prela. vi. ſuas querelã et de loca. c. ſi. ꝑ ꝓdicta. dicit
Pau. ꝙ talia loca de mẽſa appellant̃ obediẽtie. et
de talib⁹ nõ debet̃ ꝓcuratio nec viſitatio. de cẽſi. c.
ſi. et

---

a ¶ Sed in conten-
tioſis. Adde aliã
differẽtiã inter li-
teras gratioſas ꝛ
literas cõtẽtioſas
ꝑ Fely. in. c. ſup li-
teris. col. iij in ſi.
de reſcrip. et in. c.
Ad audientiam
el. ij. in. xij. et. xiij.
col. de reſcrip.

ptio excõicatiõis
que ob. cedẽti ob-
ſtet ceſſionario. vi
de gl. pe. in. c. j. de
iu. pat. in. vj. ꝛ Fe
ly. in. c. intelleximꝰ.
ad fi. ẟ iud. Quid
aũt in ꝓlato excõi
cato an poſſit age
re noĩe eccle po-
uit. d. Anto. in. c.
nihil. de ele. ꝛ Fe
ly. in. d. c. intelleri
mus circa fin.

c ¶ Oẽs vocatos.
adde gl. not. i. l. ij.
in. glo. ij. ff. qui. ex
cau. i poſſ. ea. quã
allegat Bar. i. d.
l. nec aũt. i. ver. de
fendi. Et ibi vide
Alex. Et illã glo.
dicit ſing. Jaſ. i. l. ſi.
ſ. §. ſi procurator
in. iij. col. ſi. ff. ſi qs
ius di. non obtẽ.

d ¶ De re. eccl. non
alie. Que bõa di-
cant̃ ẟ mẽſa. Ad-
de gl. in. d. cle. fre-
quẽs ĩ ver. ad mẽ
ſam quã ꝓ ſingu.
alleg. Alex. in ꝯſi.
lxxix. col. iij. ĩ ꝑn.
in. j. vol. ꝛ Alex. ĩ
ꝯſi. ix. col. iij. l. iij.
vol. Et ẟ iſta ma-
teria ponit etiam
do. Abb. in. c. cũ
venerabilis. in. ſi.
col. de excep. ꝛ ibi
vide Fely. in. xj. et
xij. col.

b ¶ Ideo cũ exce-
ptio. Adde bene
facere tex. in. §. ſi.
inſti. ẟ excep. vbi
de ꝙ licz exceptio
infamie repellat
agentẽ. tamen nõ
obſtat ꝓcuratori
ꝓ eo agẽti. Et vi
de ibi Joã. fab. ꝛ
cano. in. c. cum de
putati. extra ẟ iu-
di. An autẽ excep-

a ¶ Ex ſola impetratione. Adde facere bonũ text. in. l. quãuis. ⁊ in l. libertus. ii. ff. de in ius vo. ⁊ ibi vide Pan. & ca. ⁊ Jaſ. vide etiã Pan. de caſt. in l. ſi quis maior. C. de tranſac. ibi dicit ꝙ per ſolã impetrationẽ reſcripti quis non incidit in penam ſtmõs. l. niſi reſcripto vtat. de hoc tamen vltimo vi de Fely. in c. ex te nore in. j. ⁊ ij. col. de reſcrip. Et ad illud quod dicit Jmo. hic ꝙ quis poteſt non vti reſcripto vide plures cõcor. per d. do. Jaſ. in l. iij. in prĩ. l. iij. notabili. ff. qd̃ quiſq; iu. Fely. in c. ceterũ. col. ix. de reſcrip. Alexan. in conſi. lxxvij. in. ij. col. in. v. volu.

ſi. ⁊ poſſunt ibi fieri oratoria nõ tñ põt ſine licẽtia
30 epi ibidẽ celebrari. de priuileg. in his ⁊c. ¶ † Si.
a vexare notat ⁊ põderat literã qᵃ ex ſola impetratione nõ venit quis cõdemnãdus in expẽſis vel intereſſe niſi ſequatur vexatio vel cõuentio. Jdem ſḗẓe. qꝛ vexatio icipit a citatione in iudicio. Inſti. de pe. temere liti. §. ſi. ⁊ qꝛ ex ſola impetratione nil intereſt aduerſarij hic ẽ qd̃ põt impetrator nõ vti reſcripto de reſti. ſpo. ex cõqueſtione lʒ. Jmo. aliter ibi ſentiat. ⁊ male ſm ſenẓe. de quo. in cle. cõſtitutionẽ ad ſi. § ti. pri. Pan. idẽ qꝛ vexatio fit per ſolã citationem vel iudiciariũ actũ. ¶ No. de iſto verbo vexare qñ quis promittit non vexare ſub pena quando dicatur contrauenire de aliis vide de fo. cõpeten. ſi diligenti. ¶ Vltima glo. exponit ipſo iure. i. ſine ope exceptionis ⁊ per hoc text. cũ glo. dicit Guil. ꝙ hec de. facit pro opi. Hoſti. ſ. ꝙ ſurreptio etiam in contentioſis vitiat ipſo iure. vt no. de reſcript. dilectus. Sed eius opi. cõmuniter damnatur in contẽtioſis. vt no. ꝫ. c. ad audientiã. Nec obſt. cle. ⁊ ſimilia. qꝛ loquitur vbi ſurreptio procedit a cauſa annullante ipſo iure ex diſpoſitione iuris ad qd̃ de reſcrip. c. j. li. vj. vnde ſurreptio non viciat ex ipſo iure niſi natura cauſe hoc indu cit. Simile qd̃ dicim⁹ de ap. extraiudiciali. de elec. bone. j. ⁊ c. conſideramus. ⁊ per pdicta dicit Guil.
31 ꝙ hec cle. facit pro ⁊ contra † ꝙ litere nulle poſſunt ex expreſſo cõſenſu partiũ ratificari qd̃ patet. quia habẽt aliquã validitatem quo ad cõdemnationẽ expenſarũ. Jn contrariũ tex. eo. ti. ſtatutum ad ſi. ⁊ hoc credit verius do. Ant. nec credit ꝙ talis iuriſdictio poſſet prorogari. qꝛ licet habet iuriſdictionẽ in incidẽti. per hoc nõ poſſet in principali prorogari iuriſdictio alias ſequeretur ꝙ cuilibet licet funditus nõ habeat iuriſdictionem poſſet iuriſdictio prorogari cũ ſaltẽ in illo incidẽti an ſit iudex ꝑpter dubiũ habet iuriſdictionẽ de reſcrip. ſu per literis. ff. de iudi. ſi quis aliena. qd̃ eſt ꝯtra tex. de offi. delega. ſignificantibus. Et hec ſufficiant omiſſis que hic extrauagãter tractant docto.

1 ¶ Delegatus pape debet eſſe in dignitate.
2 Officialium epi due ſunt ſpecies.
3 Prioratus ſunt multiplices.
4 Conuentui preeſſe debet quis de iure cõmuni per viam electionis.
5 Prioratus an ſit dignitas.
6 Delegari. Si epiſcop⁹ habet plures officiales an poterit vtriq; delegari.
7 Verba prolata in vno ſi poſſunt verificari in pluribus intelliguntur de pluribus.
8 Caſtrũ primo intrãti ſi ꝓmittantur centũ: ſi duo ſimul primo intrẽt an vtriq; dabitur centum.
9 Mens diſponentis inſpici debet.
10 Cauſa ſi ſimpliciter delegetur officiali de quo intelligetur ſi epiſcopus habet plures.
11 Delegatus ſi deſinit eſſe officialis poſt delegationẽ quid iuris.
12 Dignitas ſi ſit pſonalis que cum perſona deſinit nec habet ſubſiſtere de per ſe a perſona: diſpoſitio ſuper tali dignitate non tranſit ad ſucceſſorem.
13 Delegatus q deſinit eſſe canonic⁹ vel in dignitate remanet iudex qñ nomẽ ꝓprium fuit expreſſum.
14 Diſpoſitio ſi requirit qualitates vt pro certificatione ſubiecti ⁊ hoc cõſtat ſufficit qualitatẽ adeſſe diſpoſitionis tempore.
15 Vicarius epiſcopi dicitur officialis.
16 Officialis nomen eſt generale ad omnes habentes officium iuriſdictionis.
17 Delegari an poſſit vicario epi qui in ſpũalibus eſt vicarius: ⁊ tamen non eſt alias officialis.
18 Officiales duos ſi epiſcopus habeat: in ciuitate vnum ⁊ alium in certa parte dioceſis ⁊ ſolenniore quo ad populum quis dicatur principalis.
19 Delegari non poteſt officiali inferioris ab epo.
20 Et an officialis quem dat capitulum ſede vacãte poſſit eſſe delegatus pape.
21 Prioratus conuentualis eſt dignitas alĩs non.
22 Mutabilitas perſonarum non tollit quin beneficium duret in ſua qualitate.
23 Monachus põt eſſe delegat⁹ ſi ſit in dignitate.
24 Religioſus an poſſit eſſe delegatus pape.
25 Religioſus de licentia abbatis poteſt eſſe vicari⁹ epiſcopi alĩs ſecus.
26 Religioſus an poſſit eſſe arbiter.
27 Religioſus põt eẽ arbitrator ſolo abbatis impio.
28 Seruus poteſt nolle adire hereditatem.
29 Religioſus an poſſit eſſe procurator.
30 Prior conuentualis poteſt eſſe conſeruator.
31 Officialis epiſcopi an poſſit eſſe conſeruator.
32 Foraneus quis dicatur ⁊ qualis ſit eius iuriſdictio an ordinaria an delegata.
33 Decanus ruralis non poteſt eſſe delegatus pape.
34 Officialis datus in certa parte dioceſis an dicatur habere ordinariam an delegatam.
35 Sacriſta: cuſtos: ſiue camerarius monaſterij poſſunt eſſe delegati pape.
36 Legatus poteſt aliquid facere contra ius diſpenſando non tamen poteſt aliquid diſponere vel reſcribere contra ius aliud diſponendo.
37 Reſcribere ex certa ſciẽtia ad hoc vt quis dicatur debet hoc exprimi in literis: ſicut de motu ꝓprio.

Et ſi pricipalis.

Pila ps ponit duo pniſſima. Scḋa duo ꝓhibitiua ſcḋa ibi. in officiali. Diuiſio ⁊ ſũmariũ ptʒ in gl.
1 † Pro euidẽtia ꝓmitte qd̃ hr̃ l. c. ſtatutũ. § j. e. ti. lib. vj. ſ. ꝙ iter cetera q̃ exigunt i delegato pape exigit ꝙ ſit in dignitate ꝑ qd̃ appet ꝙ ſtricte itelligit dignitate. ſ. ꝓpa iudicis deleg. qꝛ ſic in dubio vba debẽt itelligi vt naturalẽ ⁊ ꝓpria naturã plus reſpiciãt ꝙ accidẽtalẽ. de ſenten. exco. ſi quẽ. de teſta. ſi pr. in. vj. qd̃ non eſt modicũ funda
2 mẽtũ ad dicẽda. ¶ † No. prio duplicẽ ſpeciẽ officialiũ quos põt hẽre epẽ. ſ. principalẽ officialẽ ⁊ fo
3 raneũ. ¶ † No. ſcḋo multiplicẽ ſpeciẽ ſeu qualitatẽ prioratuũ qꝛ qdã ſunt prioratus principales et ꝑncipalẽ adminiſtrationẽ hñtes in bonis vniuerſalibus ⁊ in iurib⁹ cõuẽtus. qdã aũt ſunt prioratus inferiores hñtes adminiſtrationẽ tñ in ptinẽtib⁹ ad clauſtrũ ⁊ normã regule. Ex hoꝝ ⁊ primoꝝ qdã ꝑ electionis viã qdã ꝑ ꝓuiſionis viã pficiũtur ſeu aſſumunt. oẽs tñ pdicti cõprehẽdunt appella
4 tione religioſorum. ¶ † No. ar. ꝙ de iure cõuẽtui
b qsᵇ dʒ pceſſe. ꝑ viã electionis ptʒ. qꝛ hic dicit de cõſuetudine qñq; ſec⁹. ergo de iure dʒ pfici per viã electionis. hoc eñ hic ꝓbat a ꝯrio ſenſu. ⁊ de hoc
5 de ele. c. j. ¶ † Quarto. no. declarationeꝫ. c. niſi de pbẽ. inquãtũ dicit prioratũ eſſe dignitatẽ. qꝛ ꝓcedit in prioratu principali non clauſtrali ſiue inferiori.
6 ¶ † Glo. principalis q̃rit qd ſi epẽ hʒ plures officiales inſolidũ an poterit vtriq; delegari. Rñdet ꝙ illi q eſt principalis. arg. hui⁹ tex. Si vo eſſent eq̃ principales. gl. nõ dicit hic ſentit tñ infra qd iu
7 ris. ſʒ dic ſm Guil. ꝙ vtriq; põt delegari. † Ex q̃ habes ꝙ vba ꝓlata in vno ſi pñt in plurib⁹ verificari intelligunt de plurib⁹. Et cõcludit ꝙ diſpoſi
c tio ꝓlata in ſingulari ſine miniſterio iuris ͨ hʒ locũ in plurali. alĩs ſec⁹ iuxta no. ꝑ Hu. in l. iij. §. negocia. ff. de neg. geſt. vide Bar. in l. oẽs ppli. ff. de
8 iuſti. ⁊ iur. ⁊. ff. de pna. deli. l. miq̃. † Et ꝑ hoc põt inferri ad q̃õnẽ ꝙ ſi ſtatutũ det pmiũ cẽtũ intrãti prio caſtrũ. An ſi duo prio occurrãt ſil̃ intrantes eq̃ principalr̃ vtriq; debeãt hẽre cẽtũ. Vr̃ ꝙ ſic per pdicta. de q̃ ꝑ Jaco. de are. in. §. ius aũt. in ꝓhe. ff. Bar. ponit i. l. hoc articulo. ff. de hr̃. iſti. Vbi dicit forte hoc verũ ꝙ ſi ſtatutũ dicat qcũq; prio itrauerit vl̃ qſq; vel ſi qs itrauerit prio caſtrũ ⁊c. vterq; ᵈ habebit pmiũ cẽtũ velut multiplicabile ex q̃ actus itrãdi cuilibet iſolidũ attribuit. ſup q̃ fundat ꝑmiũ. ar. l. q filiab⁹. §. ſi. ff. de le. j. Si vo pmiũ nõ eẽt multiplicabile. vt eqũ⁹. ⁊ tũc facerẽt partes ꝑ ꝯcurſuʒ in eo.
9 † Si vo loq̃ret ꝑ vba diſtributiua. vt qs vel q prio itrauerit ⁊c. ⁊ tũc neuter dʒ hẽre de iure aliqd. l. ſi fuerit. ff. de reb. du. tñ ex mẽte diſpoñẽtis eſt aliud. l. ſemp. §. negociatores. ff. de iure imu. ſʒ Ja. de are. vt. ꝫ. hoc vr̃ ꝯ. l. ſi fuerit ꝑalle. q̃ loq̃t i legatis q̃ fauorabilia ſũt ⁊ i oĩb⁹ mẽtẽ reſpicim⁹. l. cũ vex. C. de fideic. faciũt et pdictã ad aliã q̃õnẽ. ſ. ſi ſtatutũ det pmiũ cẽtũ prio capiẽti vexillũ. an ſi duo ca
d piãt eodẽ iſtãti qlibʒ hʒ cẽtũ. dicit bar.ᵇ in l. ſ ar-

b ¶ Debet preeſſe. Adde tamen ꝙ do. Abb. in d. c. j. de elec. i. vlti. notabili vult ꝙ hodie etiam de iure quis preſit. prioratũ eſſe dignitatem. quid autem i Abbatia an ſit dignitas ponit Jmo. in cle. pce. in. j. colum. et ibi dixi.

c ¶ Habet locũ in plurali. Adde bonum tex. t. in. §. ſi plures. iſti. de le. ag. ſuc.

d ¶ Jn. l. hoc articulo. Adde alex. in. l. qui filiabus. §. j. ff. de leg. j. in ij. colum. vbi ponit etiam de ſtatuto ꝙ ſuccedat primogenit⁹. qd ſi duo ſimul naſcãtur ⁊ de ſimilibus. Et Fely. plene. in. c. capitulum in. xvij. colũ. de reſcrip.

gumento. ꝙ hec queſtio nõ eſt ſimilis precedenti q2 actus intrãdi cuilibet ibi attribui põt inſolidũ q̄ñ ſimul intrãt. ideo vterq3 eorũ habebit centum hic ſecus in actu capiendi ex quo ſimul capiũt ſicut dicit̃ in duobus ferẽtibus trabẽ. l. ita vulneratus. ff. ad l. aq̄l. ideo nõ habebit q̄libet centũ. ſed indiſtincte inter ambos cẽtũ diuident̃ equaliter. Hec dicit vera do. Anto. ſi verba plata in ſingulari ex pferentis mẽte verificentur in caſu plurali occurrente alias non. per qḋ dicit ꝙ ſi papa daret delegatũ officialẽ epi ꝙ ſi duo eſſent equales officiales nõ erũt ambo delegati. q2 lʒ locutio huiuſmõi in ſingulari verificet̃ in plurali tñ actualis datio in ſingulari nõ verificat̃ ex mẽte in caſu occurrente in plurali ꝑpter formã mandati. ar. de offi. dele. prudẽtiã. in prin. immo tunc eſſet locus determinationi gloſ. ad quã. j. remittit. vide ad ꝑdicta Butri. in. l. iiij. §. negocia. ff. de neg. ge. ¶ Redeo

10 ad glo. in ver. itẽ quid ſi ſimpliciter † ⁊ q̄ro qḋ ſi cauſa delegetur ſimpliciter officiali de quo intelligit̃ ſi epũs hʒ plures dic ꝙ de principali iuxta not. de offi. deleg. q̄ñ. Si vero vterq3 eſſet eque principalis. ⁊ tũc an aliquis eoꝝ intelligatur delegatus ⁊ quis recurrẽdum eſt ad no. in preallegato c. q̄ñ. q2 ſi poteſt ex cõiecturis apparere de quo ſenſerit delegãs ille erit. alias nullꝰ. ⁊ imputet ſibi impetrãs.[a]

11 ar. l. duo ſunt titij. de teſta. tu. ⁊c. † Sed q̄rit gloſ. vlterius quid ſi deſinit eſſe officialis poſt delegationẽ. glo. cõcludit ꝙ ſi nõ fuit expreſſum propriũ nomen ſed nomẽ dignitatis deſinit eſſe iudex. per. c. q̄ñ abbas. ¶ Ratio quia tũc videt̃ contẽplata dignitas potiuſq̄ pſona. Si vero nomẽ propriũ fuerit expreſſum ⁊ tũc durat niſi aliud eũ impediat vt q2 forte effectus ſit ſecularis. ⁊ cauſa ſit eccliaſtica. alle. no. in Spe. ⁊ etiã per Archi. in ſimili in eo qḋ deſinit eſſe canonicus. d. eo. ſtatutum. §. j. Aduerte tñ q2 ibi notari videtur ſimpliciter ꝙ lʒ qs deſinat eſſe canonicus nõ deſinit eſſe iudex. ⁊ ſic videt̃ contradicere ꝑdictis niſi dicas illud intelligẽdum q̄ñ nomẽ ꝑpriũ nõ fuit expſſum ſed verius credo ibi in canonico qui nõ dicitur habere ſucceſſorẽ in dignitate. iuxta not. de elec. ꝙ ſic vt p Ber. ⁊ Inno. ideo ibi nõ curat̃ an ſit expreſſum nomẽ ꝑpriũ vel nõ. q2 ſemꝑ habet̃ ꝑinde ac ſi ſit expreſſum. hic vero loquitur in eo qui hʒ ſucceſſorem in dignitate. ¶ Per ꝑdicta patet an eo caſu quo deſinit eſſe iudex cognoſcat ſucceſſor in dignitate q2 ſenſit glo. ꝙ ſic.[b] per. c. abbas q̄ñ do. Sy. de burſano dicit cõtrariũ in caſu nr̃o q2 diſpoſitio fundatur ſuper dignitate quã qs hʒ alterius chonuſcatione nõ infixa ex ſe. ideo nõ tranſit ad ſucceſſorẽ. ff. de leg. ij. ꝙ

12 principi. ⁊ l. ſi auguſte. ¶ † Nõ ob. decre. quoniã abbas. q2 loquit̃ vbi diſpoſitio fundat̃ ſuꝑ dignitate propria. inducit pro hac doctrina caſum legũ ꝑalle. do. Anto. dicit clarius eſſe cõcludẽdum q2 ſi dignitas ſit pſonalis. que cũ pſona deſinit nec hʒ ſubſiſtere de per ſe a pſona ⁊ tũc diſpoſitio ſuꝑ tali dignitate nõ tranſit ad ſucceſſorem q2 ſucceſſor nõ ſurrogatur in illa dignitate vt antiqua remanẽte. ſed noua eũ ea creata in ſpecie vt eſt videre in vicario epi q2 mortuo epõ nõ eſt amplius vicarius nec dignitas de pſenti repreſentat vicariũ idẽ mortuo vicario. ſecus ſi dignitas habeat ſubſiſtere de per ſe vt in dignitate epali vel ſimili q2 mortuo epõ vel remoto remanet dignitas. ſed mortuo vel remoto vicario extinguit̃ dignitas officialis nec vnq̄ exiſteret niſi de nouo crearetur. ⁊ idẽ in delegato ⁊ canonico in eccleſia nõ numerata vt no. d. Ant. in. c. q̄ñ Abb. idẽ videtur ſi ſit in eccl̃ia numerata per

13 no. in. c. ꝙ licet lʒ ipſe ſentiat cõtrariũ. ¶ † Concluſionẽ aũt glo. inꝑtiũ dixit ꝙ remanet iudex q deſinit eſſe canonicus. vel in dignitate q̄ñ nomen proprium fuit expreſſum tenet. Pau. mouetur. q2 ad põderandũ habilitatẽ pſone cui ſit delegatio attẽditur tẽpus delegationis. vñ deficiẽs dignitas nõ vitiat reſcriptũ nec pꝛſtãtem cognoſcẽdi. ⁊ hanc rationẽ ſentit glo. in ver. canonicus in. c. ſtatutũ. vbi dicit qualitatẽ canonicatus ſufficere aſſiſtere ſcḋm tempus date. ⁊ late ibi proſequitur. Ray. finaliter tenet hanc partẽ. ¶ Sed contra hanc rationem facit ratio quã glo. ibi aſſignat quare requirãtur qualitates canonicatus aſſiſtere. de quibus in delegato pape ne. ſ. p pannoſum clericũ repreſentet̃. ¶ Hec ratio cõcludit nõ ſolum reſpectu principij delegatis. ſed etiã reſpectu medij ⁊ finis ⁊ reſpectu cuiuſq3 proceſſus poſtea ſucceſſiui. ergo ⁊c. ꝑpter hoc dicit do. Anto. ꝙ hoc eſt reincidere in illã viã brocardicã difficilẽ in qua difficile eſt facere determinationẽ firmam. ſ. an ceſſante qualitate ſuꝑ qua fundatur diſpoſitio remanẽte ſubiecto in ſubſtantia. de quo per glo. aliq̄d de ꝑben. cũ de beneficio

14 in. vj. In ꝑpoſito tñ cõcludi poſſet ꝙ ſi † diſpoſitio req̄rit qualitates vt pro certificatione ſubiecti ⁊ hoc cõſtat ſufficit qualitatẽ adeſſe diſpoſitionis tempore. l. ſi cognati. ff. de re. du. ⁊ not. per Cy. C. de ſacroſan. eccle. l. placet. ¶ Nam ſtãte declaratione ſubiecti diſpoſitio ad illud applicatur ne ſumat amplius de qualitate. ideo non curatur an ceſſet. Si vero qualitatẽ in ſubiecto aſſumat diſpoſitio pro cã impulſiua. ⁊ tunc illa ceſſante.[c] nõ ceſſat diſpoſitio no. de elec. cupiẽtes. in prin. lib. vj. Si võ exigit pro cã finali. ⁊ hoc conſtat. ⁊ tũc ſi exigit illã certo ⁊ determinato tpe requirit̃ ꝙ ſufficit ſui aſſiſtẽtia ſcḋm tp̃s determinatũ. l. iij. ff. de an. ⁊ arg. leg. vbi ſi lego ea q̄ parata ſunt tpe mortis vxori illa cedunt legato q̄ tũc parata reperiũtur. ⁊ ſufficit illa tũc eſſe parata lʒ ex poſtfacto vel ante parata non fuerit. Si võ nõ apparet tacite vel expſſe ꝙ certo ⁊ determinato tpe exigat̃ a diſponẽte. ⁊ tũc ſi conſtat illa qualitatẽ aſſumptã p cã ꝑmanẽdi.[d] ceſſante qualitate ceſſaret diſpoſitio. ff. qui. mo. vſuf. amit. l. ſi cui balnei vbi ſicut legatur. vſufructꝰ balnei altero balneo in tabernam extinguitur vſufructus ⁊ legatũ. facit lex tutelã. ff. de capti. vbi agnatus põt eſſe tutor quia agnatus ideo ſi deſinit eſſe agnatus deſinit tutela. Hec vera niſi qualitas in medius mutetur vel alteretur in qualitatẽ nõ mutantẽ rationẽ diſponẽtis. ff. de cõdi. ⁊ demõ. l. filia. §. j. ad hoc. l. pe. ff. ſi ex noxali cã aga. ⁊ de preben. ſi pauper clericus in. vj. cũ ibi no. Si võ cõſtat qualitatẽ aſſumptã pro cã agẽte iuuãte vel habilitãte materiã ad agẽtẽ prout agit ⁊ ſufficit qualitatem ſubeſſe ſcḋm tp̃s quo agit̃. ff. q ſatiſ. cog. l. ſciendũ. §. ſi. vbi no. habitus poſſeſſionis immobilis neceſſitat quẽ ad cauendũ qua cautione pſtita q̄ fundat̃ ſuper non habere poſſeſſionẽ nõ ceſſat. lʒ poſtmodũ habeat poſſeſſionẽ. qñq3 eſt dubiũ qualr̃ aſſumens in diſpoſitione illa aſſumpſerit qualitatẽ. et tũc ſi diſpoſitio ⁊ qualitas eſt ſucceſſiua vel ſaltem ſola qualitas videt̃ aſſumpta pro cã permanẽdi. l. ſemꝑ. §. negociatores. preall. vbi ſi cõceditur immunitas negociatori. durat q̄diu durat ille negociator. ad id quod not. de ſcholare in ſalutatione ſecti. ã. ⁊ l. an comm. §. affinitates. ff. de poſtula. vbi affinis pro affine poteſt poſtulare. ꝙ intelligatur debitum durante affinitate. Si vero diſpoſitio eſt momentanea. ⁊ tũc ſcḋm Bar.[e] in. l. ex facto. de vulga. ⁊ pupil. Si iungitur qualitas verbo diſpoſitiuo tunc ſcḋm tẽpus diſpoſitionis ſufficit qualitatem adeſſe. l. iij. ff. de adi. le. vbi ſi legat̃ puero ſufficit ꝙ ſit puer ſcḋm tẽpus legati facti. Si vero iungitur verbo denotanti effectũ aut executionẽ diſpoſitionis ſufficit ſcḋm illud qualitatẽ adeſſe. vt. d. l. iij. de aur. ⁊ arg. leg. Ad propoſitũ ergo ſi teneremus ꝙ qualitas requiſita in delegato requirat̃ ne papa repreſentetur per vilẽ ⁊ pannoſum clericum ⁊ ita ſit cã finalis. oportet cõcludi cõtra glo. q2 qualitas dignitatis notat cauſam permanẽdi. ſed credit ꝙ hec fuit ratio impulſiua. Ratio vero finalis fuit quia cõmuniter in dignitate poſiti reperiũtur habiles ⁊ magis intelliguntur boni homines et fidediores cũ iam ſint in aſſumptione dignitatis approbati. de elec. nihil. ⁊ de preben. cum iam dudum. ſufficeret dignitatem adeſſe ſcḋm tempus diſpoſitionis et delegationis niſi ex fine dignitatis declararetur eius inhabilitas. vel niſi perueniret qualitas oppoſita totaliter incapacem reddens perſonã attenta cauſa delegata: vt ſi delegatus in ſpirituali aſſumpſiſſet viduam in vxorem. et ſic effectus eſſet bigamus. et ſic non poſſet de cauſa

ſpirituali

[a] ¶ Arg. duo ſũt. Adde in ſi. bonã deci. Bartol. in auſ. qui ſemel. in ſi. col. ver. quero quid ſi prior. C. de probat. et per eũdẽ. l. duo ſunt titij. ponit pulchram deci. Alexan. in conſi. xlvj. volu. iiij.

[b] ¶ Per. c. quoniam Abbas circa hanc materiam Bar. ⁊ doc. in. l. quiliberis. §. hec verba. ff. de vulg. ⁊ pupilla. vbi ponunt an compromiſſum factum in aliquem abbatẽ ſub noĩe dignitatis tranſeat in ſucceſſores. ⁊ ibi ponũt de intellectu text. in. d. c. quoniam abb. ⁊ vide etiam Cardi. flo. in cle. j. j. de offi. deleg.

[c] ¶ Non ceſſat diſpoſitio. Adde bene facere regu. generalem. l. j. §. §. ſecun. ⁊ ibi glo. in ver. origo. ff. de poſtu. gl. in. c. duo ſunt in ver. commendatarij. in fin. xix. q. ij. et ſcḋm dy. in. c. poſtulaſti. in. ij. colũ. ⁊ in. c. nonnulli. §. ſunt ⁊ alij in. iiij. colũ. de reſcrip.

[d] ¶ Ceſſante qualitate. Adde bñ facere text. ⁊ ibi no. in. l. titia ſeio. §. vſuras. ff. de le. ij. text. in. §. item q reſpublica. inſti. de excu. tut. ⁊ tex. in. §. ſi. Adde bñ facere deci. Joã. and. in regula de cer. l mer. vbi notabiliter determinat ꝙ habẽs immunitatem propter numerum liberorum adhuc gaudet ea. lʒ aliqui ex liberis ſint mortui de q̄. q. vide Alex. in dicta l. ſciendum. §. ſi. et ibi pleniſſime. do. Jaſ. in. ij. colum.

[e] ¶ In. l. ex facto. Adde Barto. in l. cẽturio. in. viij. col. ver. item quero iuxta ꝑdicta. ff. de vulg. ⁊ pup. Alexan. in conſi. j. in. in colũ. circa prin. in. j. volu. et Alex. in conſi. xx. in. ij. col. in prin. in. ij. volu.

a ¶ Niſi q̄ ad duo
tātū. Adde Pa
nor. idem dicen-
tem in.c.ij.in pe.
col.circa med.ex-
tra de iud. Et al-
leg.d.c.j. de cleri.
coniu.in.vj. Ale-
xan. cōſi. viij. in-
cipiē. videtur ſu-
per primo. in.j.
vo.ꝛ Alex.in ꝯſi.
lxj.incipien.quia
ſepiſſime. in. iiij.
volu.

b ¶ Nomē officia
le. Adde ꝙ idem
vult Barto.in.l.
de pupillo.§.ſi
quis ipſi pretori.
in.iij.colum.ver.
quero hic loqui-
tur de pretore. et
ver.iij.quero qd
in officiali.ff. de
ope.no.nun.

ſpiritualí ſe immiſcere. ſecus dicit Specu.in titu.
de leg.§.accipitur. ver. quid ſi cauſa. Si clericus
in minoribus cōtraheret cum vnica ꝛ virgine ha
bitū deferens ꝛ tonſuram ꝙ tunc poſſit cogno-
ſcere de cauſa ſpūali ꝛ eſſet etiam in illa delegatus
pape ꝙ nō placet Pau. hoc q2 nihil de eccleſiaſti-
a co retinetᵃ niſi quo ad duo tm̄. de quibus in.c.j.
de cle.coniug.in.vj. vnde nō pōt eſſe vicarius epi.
vt ibi no.ꝛ de cle.cōiu. Joānes.in.v.q. Jdeo non
pōt cognoſcere de cā ſpūali ſicut nec purˀ laycus.
xcvj.diſt.bñ qdē. Ex hoc apparet qd ſi cā delegeꝛ
priori q poſtea efficitur ſimplex monachus an po
terit cognoſcere de licentia abbatis ſi et cā ꝓprio
noīe expreſſe fuerit cōmiſſa.vt eſt dictū de officia-
li de quo in Spe.in.d.§.excipiꝛ. ver.quid ſi fiat.ꝛ
per Jo.an.in.d.c.ſtatutū. ¶ Ex his habes qua-
liter debet intelligi qd̄ no.de offi. deleg.l3 vndiq3.
in glo.ꝛ ſup ea.ꝛ eo.ti.ꝙuis.lib.vj. An aūt de cau
ſa per papā delegata principali officiali epi poſſit
epūs cognoſcere.dicit Pau.ꝙ nō.ar.de preben.hi
qui.in.vj.ꝛ qr in delegata ptāte ſeparatū eſt audi-
toriū epi ab officiali.fa.qd̄ no.de fo. cōpe. verū.et
de elec.ꝙꝙ.in.vj.fatetur tm̄ ꝙ epūs pōt eū impedi
re remouendo eum ab officio qꝛ non ſub nomine
ꝓprio facta eſt delegatio.ꝛ ſic inquiſitores remo-
uentur p ſuos ſupiores q tn̄ nō pñt cognoſcere de
illa cā.j.de here. volētes.ꝙ credit do. Anto. verū
niſi remotio fieret in fraudē iuriſdictionis delega.
als poſſet tāꝗ in turbantē iuriſdictionis delegate
15 animaduerti.de offi.delega.c.j.ꝛc. ¶ † Glo.offi-
cialis no. vicariū epi vocari officialem alibi aliter
16 apparet vt in ea patet. ¶ † Dicit tamen Guil.ꝙ
b nomēᵇ officialis eſt generale ad ōes habētes offi
cium iuriſdictionis l3 ex vſu vicarij epi appellātur
officiales ab officio cis.q2 multi notāt vt ſit nomē
17 cōſequēs rei.de preben. cum ſcdm. ¶ † Demum
querit glo.quid ſi aliquis eſt vicarius epi in ſpiri-
tualibus tamē nō eſt als officialis epi an poterit
ei delegari. Dicit ꝙ non ſaluo niſi ex certa ſcientia
principis fieret cōmiſſio.vt.j.videbitur cū vlt.gl.
vnde hic loquiꝛ de generali vicario epi qui habet
idē cōſiſtoriū cū epo.qualiter autē cognoſcetur ꝙ
ſit principalis officialis epi. Dic eo ꝙ eſt deputa-
tus ad vniuerſitatē cauſarū ꝛ h3 cōmiſſionē offi-
cij generalem.de offic.vi. licet in.vj. ſm Guil. ꝛc.
18 ¶ † Sed qd ſi habet duos officiales vnū in ciui-
tate alium in certa parte dyoceſis ꝛ ſolēniore quo
ad populū qs dicetur principalis. Dic ꝙ ille qui
eſt in ciuitate vbi eſt caput cathedre.l. cum in di-
uerſis.ff.de reli. ꝛ ſump.fu.ſm zenze. Et ſi ambo
eſſent extra ciuitatē cōſtituti ille eſſet principalis
qui repreſentetur ꝓ principali.de iurepa.cōſulta-
tionibus. Ratio autē quare principalis officialis
pōt eſſe delegatus pape eſt q2 eſt in dignitate.per
hoc reprehēdit zenze.no.per doct.de ꝓbē.de mul-
ta.ꝛ per Arch.de prebē.cū de bñficio.j.in.vj.vbi
dicūt ꝙ vt qs dicatur prelatus oportet ꝙ habeat
dignitatē ꝑpetuā.quod non eſt verū vt hic ꝛ.j.de
ſup.neg.pla.c.j. Ratio q2 hic dignitas attenditur
plus ratione loci ꝙ ꝑſone.de offi.delega.qm̄ abb.
de reſcripe.ſi gratioſe.lib.vj. ſm zenze. Sed certe
hec dc.ſm do. Anto.nihil dicit de ꝓlato ſed de di
gnitate.ꝛ nō ſequitur qs eſt in dignitate. ergo eſt
prelatus.vt no.de iudi.c.ij. Alij aſſignāt rationez
ꝙ ideo officialis principalis dari pōt q2 h3 ordi-
nariā. Alij vero delegatā vnde non habēt digni-
tatē.ſed quicquid habent a cōmittētibus.de offi.
deleg.ſup q̄ſtionū.ꝛ.c.ti. ꝙuis.in.vj. Alij dicunt
ideo q2 principalis officialis cōiter ad maiora de-
putatꝛ ꝙ alij.hec ratio non pl3 Guil. q2 etiā ſi fora
neus deputaretur ad maiora nō poſſet eſſe delega
19 tus pape. ¶ † Glo.epi q̄rit qd in officiali inferio
ris ab epo vt Archi.vel ſimilium. Rñdet ꝙ ſecus
q2 nō poterit eſſe delegatus pape. Ste.ꝛ Math.
cōtra ſi ſit officialis inferioris habētis ordinariaz
cū territorio. Si vero ſine territorio vt q̄ſq3 ex cō
ſuetudine contingit.de fo.cōpe.cū contingat.ꝓce
dit glo.ꝛ Guil.tenet gl.ar.decre. nōne.de ꝑſump.
ꝛ decre.ad audientiā.de deci. ꝛ quia iſti non ſunt
de ꝑſonis enumeratis in.c. ſtatutū.§.j.de reſcrip.

in.vj. videlicet ad officialē epi extendatur ꝓpter
auctoritatem epiſcopalē cui defertur.de ſen. excō.
in.diſtin.c.q2 periculoſum.tamē ſecus eſt in aliis.
Nec ob.ꝙ eadem ſit ratio in officialibus aliorum
qui habent ordinariā ꝛ territorium de iure. quia
reſponde ꝙ epūs habet ordinariā ꝛ territorium de
iure.alij territoriū habēt ſolū de conſuetudine.vt
dicto.c.cum contingat.cum ibi notatis. Jtem nō
ob.ꝙ idem ſit cōſiſtorium vicarij ꝛ principalis.de
cōſue.c.ij.in.vj.ſed principalis pōt dari delegatus
ſi habet dignitatē.ergo ꝛ vicarius. q2 rñde ꝙ dici
tur habentē dignitatē poſſe dari delegatum eſt ve
c rum.ᶜ ſi habet iure ꝓprio.ſecus ſi accidentali colo
re ex choruſcatione alterius.vt ꝯtingit in officiali
ſeu vicario alterius.per hoc patet q2 foraneus epi
nō pōt dari.licet q̄ſq3 habeat maiorē poteſtatem
20 ꝙ officialis inferioris ſm Guil. ¶ † Demū q̄rit
glo.quid de officiali quē dat capitulū ſede vacan.
an dari poſſet delegatus.videꝛ ꝙ nō.q2 nō poteſt
dari officialis epi qui tunc nō eſt. ſed hic loquitur
de officiali epi ꝛc. ¶ Glo.tenet cōtra. q2 l3 non ſit
officialis epi eſt tn̄ officialis epalis iuriſdictionis
in qua ſuccedit capitulū ſe.vacā.de ma.ꝛ ob.c.j.in
vj. Et per hoc concludit glo. idē in officiali electi
in epm̄ ꝛ confirmati l3 nōdū conſecrati.ar.de elec.
trāſmiſſam. Per hoc q2 quo ad iuriſdictionē offi-
cialis conſecratio nihil addit.q2 per illā maiorē iu
riſdictionē nō cōſequiꝛ.facit de tēpo.ordi.c.cū nul
lus.§.j.in ſi.in.vj.ꝛ ſic remanet glo. Do. Ant.di-
cit tutius tenere contra his duobus caſibus.ſ. in
officiali epi electi ꝛ cōfirmati. mouetur q2 hec de.
extendit decre.ſtatutū.§.j.ad exiſtentē in dignita
te accidentaliter cōtra vim verborū ꝓlatorū cum
ibi neceſſario intelligatur de habēte dignitatē iu-
re ꝓprio. Jdeo vltra vim verborū non eſt hec de.
extendēda ad caſum in verbis cōprehēſum vdut
exorbitās.ar.regule q̄ a iure.de regu.iur.in.vj.ꝛc.
¶ Glo.cōuētualis querit qualis etas requiratur
in iſta conuētuali. ꝛ q̄ dicetur eccleſia cōuētualis.
remittit ad no.de primo ad cle.ne agro.§. ceterū.
q2 debet eſſe.xx.annorū.de ſcdo ad no.de iure pa.
nobis de elec.j.habetis glo.de elec. ſtatutū. in.vj.
21 tangit hic zenze. ¶ † Vltimo no.prioratū demū
dici dignitatē ſi ſit conuētualis als nō. ꝛ ſic appro
batur qd̄ no. Abb.de ꝓben.niſi ꝛc. ¶ Glo.electio
nē op.hic innuit obedictiariū qui remoueri pōt
ad nutū. ¶ Nam de alio nō eſt dubitatio dici in
dignitate.ꝛ p hoc poſſe eſſe delegatū pape. ꝛ idez
in principali officiali epi qui ſimiliter pōt ad nu-
tum remoueri. Sed contra q2 iſti nō ſunt ꝑpetui
ex quo ad nutū pñt remoueri. ergo nō dicūtur in
d dignitate. ¶ ᵈ Gloſ.ſol.ꝙ immo dici pñt ꝑpetui.
quādiu viuunt pñt dici eſſe in dignitate ꝓpter du
bium an remouebunꝛ vel nō ar.l.ſufficit.ff.de cō-
di.inde.ꝛ decre.cū apoſtolica de his q̄ ſiūt a ꝓla.ꝛ
§.neq3 in ſti.de auc.tu. Pro hoc etiā allc.glo.q2 p
mortē ipſorū obedientiariorū dicuntur prioratus
vacare.j.de ſup.ne.ꝓla.c.j. No.bene glo.que vult
ꝙ idem ſtatuitur de dubio ꝙ de ꝑpetuo. ¶ Ad
idem glo.de reſcrip.c.ſi.in.vj. Jdē zen ꝛc. quia ta-
les ſunt in dignitate donec tolerantur in ea. l3 ad
nutū ſtatuentium poſſint remoueri de offi. vica.
ſua. ꝛ hic eſt caſus in q̄ſtū papa repellit differētiā
an per viā electionis aſſumantur an nō.quia non
ꝓpter aliud repellit. nā ab illa cauſatur an poſſit
remoueri ad nutū an non.de ſta.mo.cū ad mona
22 ſterium.§.tales.ꝛ in.§.ſi.† Et hic infert Guil.ꝙ
mutabilitas perſonarū nō tollit qn̄ bñficiū duret
in ſua qualitate. p qd̄ dicit ꝙ cellerarij vel ꝓpoſiti
eccl'e annuatim mutentꝛ bñficia tn̄ eccl'aſtica dicū
tur ꝑpetua.ꝛ ſic vꝛ ꝙ Arch.vel aliˀ hñs dignitatē
nō poſſit illā tenere.ar.c.j.de cōſue.lib.vj. Sibi tn̄
nō pl3 hoc vltimū.q2 ꝓhibitio eſt in ꝑpetuus q̄ ad
ꝑſonā ꝛ vitā.l.j.ff.ꝓ ſocio. Jtē loquiꝛ i bñficijs. l3
in ꝓdictis nō datꝛ titulˀ nec inſtō.vñ ꝓprie nō ſunt
bñficiales l3 adminiſtratores.j.q.iij.ſaluator. Ad
25 hoc extrauagā.execrabilis. † Jtē q2 monachˀ pōt eē
delegatˀ ſi ſit in dignitate.dicit hic Guil.plˀ ꝯſide
rari dignitatē ꝙ cōditionē ꝑſone cū alias mona-
chus ſi nō ſit in dignitate nō ſit aptus ad iudicia

c ¶ Si habet iu-
re ꝓprio. Adde
facere ꝙ maior
eſt dignitas quā
quis habet iure
proprio quaz ea
quā quis habet
ex choruſcatione
alterius. Jta ꝓ-
batur in.l.j. iun-
cta.l. femi̱le.ff. de
ſena.facit.l. ſi qd
in bello. et ibi gl.
ꝛ Bar.ff.de cap.
ꝛ tex.in.l.ꝙ prin-
cipali. et.l. ſeq.ff.
deleg.ij.ꝛ ibi no.
Barto. Pau.de
caſt.ꝛ doc.ꝛ Ale
xan.conſi.iiij. in-
cipien. pondera-
tis.verbis in fin.
in.iiij.volu.

d ¶ Gl.ſol. Adde
ho.text.in.l. iure
peritos. in prin.
ff.de excu. tuto.ꝛ
glo. in.l. niſi fini-
tis.§. cum furio-
ſi.ff.de tu.ꝛ ra. di
ſtra. Bar.in ter-
minis in.l. de pu
pillo.§. ſi qs ipſi
pretori in.iij. col.
in.iij.q.ff.de ope.
no.nun.

24 forēſia de offi.ordi.quāto.† An tñ religioſus poſ
ſit eſſe delegatus pape no.xvj.q.j.de preſentiū.de
monacho vō vel canonico cathedralis eccle. no.
25 Archy.de reſcript. ſtatutū.§.j.† Nunqd autem
religioſus poſſit eſſe vicarius epi.dic q ſic de licē
tia abbatis.alīs nō etiā ſi eps dyoce.ꝯſentiat.q2 in
26 hoc obediēdū eſt abbati.xj.q.iij.q reſiſtit.† Sed
a an religioſus poſſit eſſe[a] arbiter.dicit Guil. q ſic
de licentia abbatis.ar.c.ij.de teſta.in.vj. Pau.di
cit q nō pōt eſſe arbiter niſi de licentia abbatis ꝛ
pro vtilitate monaſterij.alleg.no.p Hoſt.in ſum
ma de arbi.§.ſi qs poſſit in fi.ꝯtrmmo ſm Guil.
nō poſſet eſſe arbitrator.vt no.in Spe.de arbi.§.
ſequitur. ver. ſed qd de ſimplici lz recitet ibi opi.
Odo.ꝯ que dicit q immo pōt eſſe q2 monach⁹ eſt
quaſi ſeruus.xij.q.j.nō dicatis ſeruus aūt pōt eſſe
arbitrator.q.vij.§.tria.v̄.cognitores. ergo ꝛ mo
nachus.ꝛ hoc tenet Oldra.in auē. vt differētes iu
dices.§.ſi vero contingit.ꝛ ff.p ſo. ſi ſocietatē.fa.
lxxxv.di.puenit Jo.de lig.tenet opi.primā q non
poſſet eſſe. q2 caret velle ꝛ nolle.d. Ant.dicit q in
arbitro tenet opi. Pau. putat tñ vtilitatē mona
ſterij ſatis ſubeſſe ſi velit eſſe arbiter inter oēs ami
cos monaſterij p no.p Jnn.de reg.iu.cū.J.ꝛ.A.
27 ꝛ per no.q ſi.ſint leg.p venerabilē.† Arbitrator
aūt eſſe poterit ſolo abbatis imperio intercedēte
quia ſine ſtrepitu iudicij ad cōcordiā reducere eſt
actus pius.ar.de ſe.c.j. ꝛ ſi. ꝛ fa.qō no. Jo.xj.q.j.
b ſicut eñ.nec ob.eqparatio de ſuo[b] ad monachū
vz per quē videtur q etiā ſine abbatis impio eſſe
poſſit arbitrator. q2 q ſeruus habeat pro nihilo
eſt cōtra naturalē equitatē.hinc eſt q naturaliter
obligantur.ff.de cōdi.inde.l.ſi q.organa aūt velle
ꝛ nolle in monacho ſunt recluſa ſub abbatis impe
rio.nec hoc eſt cōtra naturalē equitatē cū hec con
ditio cauſetur a principio voluntario voti.p hoc di
cit q nō eſt bona argumentatio affirmatiue. hoc
pōt ſeruus.ergo ꝛ monachus.ſed negatiue ſic per
28 qō vlterius infert q lz ſeruus poſſet † nolle adire
hereditatē etiā ſi excoretur.l.iij.C. de here. inſti.
nō ſic tñ in monacho.per pdicta dicit q deſtruun
tur multa dicta legiſtarū q fundātur in monacho
ex eqparatione ad ſeruū.ꝛ dicūt multa falſa potiſ
ſime circa materiā.c.in pſentia.de proba.an.ſ. mo
nachus hereditatē nō aditā trāſmittat in mona
ſteriū ea ſibi delata in vita.de quo dic vt ibi p qō
dānatur opi. Bar.in.l.j.ff.de vulg.ꝛ pup.ꝛ ſic di
29 cit de facto oſtēdiſſe.† An aūt religioſus pōt eſſe
pcurator dic vt in.c.de ſindico. ꝛ p Jnno. ꝛ de re
30 iudi.cū.J.ꝛ.A.ꝛc. ¶ † Glo. delegatus querit an
officialis epi poſſit eſſe cōſeruator de priori cōuen
tuali nō videtur dubiū q ſic p decre. vltimā.j.rñ.
de offi.deleg.in.vj.inquātū permittit q habēs di
gnitatē in eccleſia collegiata eſſe poſſit cōſeruator.
q2 ſub illo cōphēdi pōt prior pdictus.tñ do. Ant.
dicit q glo.ſentit q nō poſſit eſſe.q2 cum ibi tñ lo
quatur de abbate ſi ſumus in materia ſtricta non
31 cōprehēditur prior.ar.no.in de.j. ¶ † Reſtat er
go dubiū de officiali epi.ꝛ videt q poſſit eſſe ſicut
ꝛ delegatus pape vt hic iūcta decre.ſtatutū.de re
ſcrip.in.vj. ¶ Jn cōtrariū q2 decre. vltima palle.
loquēs de materia cōſeruatorū requirit q ſi quis
tāq in dignitatē habēs velit eſſe cōſeruator q ha
beat dignitatē vel perſonatū in eccleſia cathedrali
vel collegiata q ſecus eſt in decre. ſtatutū.§.j. vbi
ſufficit ſimplr q habeat dignitatē vel pſonatum.
nec requiritur q illa habeat in ecclīa cathedrali vel
collegiata per qō videtur q licet poſſit eſſe delega
tus.q2 eſt dignitate preditus.ſ.pre aliis dotatus.
tamē videtur q nō poſſit eſſe cōſeruator.q2 illam
dignitatē non videtur habere in eccleſia cathedra
li vel collegiata.q prealleg. requiritur decreta.vl.
¶ Gloſ. finaliter inclinat q eſſe poſſit. q2 ex quo
datur q eſt in dignitate videtur dignitas illa eſſe
in cathedrali cū ex dignitate epi in deſcendat iure
quaſi connexionis. ideo ſicut eps eſſe poſſit ſic et
eius officialis q2 cōnexo ꝛc.de conſti.trāſlato.fate
tur tamē quia egeret declaratione Pau.tenet cō
trarium.ſ.q eſſe nō poſſit cōſeruator. ¶ Mone
tur quia non participat cum epo in his que ſunt

a ¶ Arbiter. Add.
de glo.ꝛ Bar. in
l.ſed ꝛ ſi in ſeruū.
ff.de arbi. vbi te
nēt q nō pōt eſſe
arbiter nec arbi
trator Bal. autē
in.l. ſi ex conſen
ſu.in.ij.colum.C.
de epiſco.ꝛ de.te
net q poſſit eſſe
arbitrator cum li
centia abbatis. ꝛ
vide etiā Alexā.
in cōſi.lxxxj.j.col.
v.volumi.

b ¶ Nec ob eqpa
ratio. Adde an
monachus equi
paret ſuo Bar.
in.l.j.in.iiij.colū.
ff.de vulg.ꝛ pup.
Bart.in.l.filius.
C.de pac. in.l. cū
fundus.§. j. ff. ſi
cer.pet. Jaſ. in.l.
interpoſitas . C.
de tranſ. Bar.in
l.i.§. per ſeruum
qui in fuga.ff.de
acquiren. poſſeſ.
et ibi Alexan. in
iiij.col. Fely.in.c.
parrochianus . ſ
j.ꝛ.ij.colū. de ſen
ten. excom. Fely.
in.c. in preſentia
in vlti. colum. de
proba. gloſ. in. l.
nemo. ff. de reg.
iur. Bart. in.l.j.
in princi.et in.§.
vſufructuari⁹. ff.
de ſti.ſer. Barto.
in.l.iij.C. d here.
inſti.ꝛ Barto.in
l. eum qui ita. §.
qui ſibi in ſi.ff.de
verbo.obli.

ordinis propter que dari pōt eps conſeruator.ſed
ſolū in his que ſunt iuriſditionis.ideo rōne parti
cipij q habet cū epo vel iure cōnexionis hoc dici
non pōt. p predictis facit q2 in epo differūt ordo
ꝛ iuriſditio. de exceſ.prela.accedentibus. de elect.
tranſmiſſam ſm Pau. Jo.de lig. videtur tenere
glo.dicēs q poteſtas conſeruatorū nō eſt ordinis
pōtificalis.q patet.q2 deputantur abbates ꝛ pla
ti eccleſiarū collegiatarū.vt in prealle.c.ij. Jtē po
teſtas conſeruatorū eſt fori iudicialis ꝛ iuriſditio
nis contētioſe que iuriſditio cōpetit officiali prin
cipali epi.vnde per conſequens dz participare de
hac ptāte que annectitur iuriſditioni do. Ant.te
net cū Pau.q2 licet ptās cōſeruatorum ſit iuriſdi
tionis epalis nō applicatur epo ſub ratione iuriſ
tionis.ſed ordinis epalis.cū ei vt epo:ꝛ ſic cōſecra
to applicetur.arg.de re.do.c.j.ꝛ ſic pz q officialis
epi non pōt eſſe cōſeruator epi ſm eum. Nam aūt
dices q eſſe poſſit eo q hz dignitatē que alibi di
ci eſſe non pōt. quā in eccleſia cathedrali vt dicit
glo.ꝛ hoc reſpectu non pōt.q2 lz diceretur habere
dignitatē in eccleſia cathedrali. q2 tamē nō eſt pro
pria ꝛ infra.ſed accidētalis ex choruſcatione alte
rius ideo eſſe non pōt.q2 loquēdo de dignitate in
dubio intelligitur de ppria. Aut dices cū eſſe poſ
ſe ratione participij dignitatis cum epo. ꝛ eſſe nō
poteſt ppter rationē Pau.q2 non participat di
gnitati epi reſpectu ordinis quo reſpectu dari po
teſt.ꝛ ſic reſidet mihi videtur glo. vera p no.in.d.
c.ij.vbi not.q electus confirmatus pōt eſſe cōſer
c uator.licet non ſit cōſecratus. q2 lz nō includatur[c]
ſub appellatione epi includitur tñ ſub habente di
32 gnitatē in ecclīa cathedrali.dic vt ibi ꝛc. ¶ † Glo.
foraneo. q̄rit qō dicat foraneus et qualis ſit eius
iuriſditio an ordinaria an delegata. Rñdet q fo
raneus dicitur qui in certa parte dyoceſis vel ad
certos actus cōſtituitur.de app. romana in.vj.de
offi.ord.roma.eo.li. Juriſditio aūt ipſorū eſt dele
gata ſm Jnno.ꝛ Hoſtien.in.d.c.romana.de offi.
ordi. Hinc eſt q de ſententijs taliū appellatur ad
epm. Unde qō dicitur q vnū conſiſtoriū eſſe offi
cialis epi ꝛ epiſcopi intelligitur de principali. de
33 quo allegat glo.de app.romana in prin. lib.vj.†
Demū glo.q̄rit quid de decano rurali qui in par
te dyoceſis q̄ſiqꝫ gerit vices epi. vt in.c. ad hec. de
offi.archi.dicit idē qō in officiali foraneo. Nam ꝛ
talis dici pōt foraneus.q2 de foris cognoſcit iuxta
no.in.c.romana de offi.ordi.in.vj.ꝛ per cōſequēs
non poterit eſſe delegat⁹ pape talis decanus. Hec
dico eſſe vera niſi tales officiales vel decani ex alio
capite q quia officiales vel decani velint admitti.
vt q2 forte pretendunt ſe canonicos eccleſie cathe
dralis vel ſimiliū.q2 poſſunt.clemē.enim iſta ſolū
eos excludit ex capite predicto.ꝛ nō ex alio.fa. qō
no. Jo.and.de offi.delega.c.ij.in.vj.in ſimili. Ex
predictis patet multas differentias inter officialē
34 principalē ꝛ foraneū. Sed de vno eſt dubium an
vz datus in certa parte dyoceſis dicat habere or
dinariam an delegatam glo. ſentit q delegatam.
dum dicit de decano rurali.qui in certa parte dyo
ceſis ꝛc. Jdem glo.ff.de in.om.iudi.l.ſolet. vbi de
d cit q datus ad cauſas certi loci vel certi caſtri[d] di
citur delegatus ad vniuerſitatem cauſarū dic q ſi
datur a non habente poteſtatē dandi ordinariā.
ꝛ planū eſt q eſt delegatus. Si vero datur ab ha
bente poteſtatem dādi ordinariam tunc principa
liter decernitur territorium. vt quia dicit concedi
mus tibi tale caſtrum vel tale territoriū vel talem
partem diœceſis. ꝛ dicitur habere ordinariam. l.j.
§.cū vrbem.ff.de offi.prefec.vrb.ꝛ.C. vbi et apud
quem reſtitutio in integ. peti poſſit.l.ij. ſic debet
intelligi Azo.in ſumma.ꝛ.ff.de iur.om.iudi.§.itē
alia.cuius verba ponit Joan.and.de offi.deleg.c.
qm̄ abb. Quādoqꝫ commiſſio principaliter refer
tur ad cauſas talis caſtri vel territorij.ꝛ tunc Cyn.
in.l.j.C.q pro ſua iuriſdi.j.q.vl.tenet q ſit delega
tus.idem Guil.de cu.in.l.ij.C. de ſpoſ. ꝛ in.l.a iu
dice.C.de iudi. Barto.in hac materia loquitur di
uerſimode quādoqꝫ facit differentiam inter com
miſſionem vnius negocij vel plurium ex vna et
vniuerſalē

c ¶ Sub appella
tione epi. An de
ctus dicatur epi
ſcopus ponit.d.
Abb.in.c. oīz ꝛc.
extra de reſcript.
ꝛ ibi Fely.in pri.
ponit an interfi
ciēs electum pu
niatur pena in
terficiētis epiſco
pum ꝛ an electus
ante coronationē
dicatur impera
tor. Et an licētia
tus dicat docto.
Et de ſimi.

d ¶ Dicitur dele
gatus. Adde gl.
et Barto. in. l.j.
§.j.ff. qs ꝛ a quo
Jaſ.in.l. a iudice
in.ij.colū.in ſi.C.
de iudi.ꝛ Alexan.
in ꝯſi. dcxxiij.in
cipiē.viſo proceſ
ſu in.j.colū.circa
ſi.in.ij.volumi.

vniuerſalem commiſſionem ex alia. vt.l. ambitioſa ff. de decre. ab ordi. fa. quandoqꝫ an per viam legis fiat commiſſio per viam commiſſionis in.l. plane §. ſi decuriones. ff. quod cuiuſqꝫ vniuer. ꝛ tangit in l. more. ff. de iuriſ. omnium iudic. conclude ſm do. Ant. ꝯcordādo eū qꝛ interdū fit cōmiſſio cauſarū ſimplr in loco nec determinanſ cāe nec pſone certe ꝛ quocunqꝫ fiat cōmiſſio bꝫ ordinariū: qꝛ ex quo pſone vel cauſe non determinanſ videtur data terri torio hoc eſt dictum Bar. in.l.ſi. C. vbi ꝛ apud quē ꝛ ibi exēplificat in iſtis iudicib' chartulariis inter dū deputaſ certo cauſaꝝ gnī non expſſa pſona vel etiā daſ vniuerſitati certoꝝ negocioꝝ loco vel daſ certo generi pſonaꝝ nō expſſis cauſis: ꝛ tunc ſi in cō
a ceſſione exprimitur ꝙ faciat[a] autoritate conceden tis non eſt ordinarius ſed delegatus.l.j.§. oīa eni. C. de ve. iu. enu. ꝛ in ꝓhemio inſt. ibi autoritate no ſtra ꝛc. de reſcrip. cum aliqbus. in. vj. Si vero non exprimitur ꝙ faciat autoritate cōmittentis: tūc ꝓ cedit vlti opi. Bar. qꝛ ſi fit p viam ſimplicis cōmiſ ſionis vel reſcripti vel priuilegii eſt delegat'. vt pꝫ in inqſitore heretice prauitatis quē tenemus dele gatum. de here. ne aliq. in. vj. ꝛ hec in foraneo no. Bar. C. de iud.l. certi. Si vero p viā.l. vel ſtatuti eſt ordinarius: ꝛ pdicta ſunt notāda ppter arbitria q̄ danſ quotidie a cōitatib' aliqbus: aut tales dicā tur ordinarii vel delegati ꝛ effect' eſt magnus quo ad ptātē alteri delegādi: ꝛ vt vn' ſine altero poſſit ꝓcedere ad ea q̄ no. de of. dele. prudētiā. ꝛ qđ ad ef fectū an poſſint variare ſi ſemel aliqđ deliberaue rint. de quo de of. deleg. in lr̄is. ꝛ hanc qōnē diſpu tat Barto. in qōne q̄ incipit adunantia gñalis ꝛc.
35 ¶ † Glo. clauſtralis q̄rit qđ in ſacriſta cuſtode vel camerario monaſterii dicit idē ꝛ ſic dicit curiā te nere. Sꝫ ꝯ pdicta opponit de.c. ex tenore. de ꝯceſ. pb. iūcta ſubſcriptione vbi hꝫ ꝙ clauſtralis ꝛ ſupior poſſit eē delegat' pape: cui' ꝯtrū hic hꝫ. So. gl. illō de iure antiquo ſm qđ nō erāt determinate quali tates reqſite in delegato: hodie ſec' tā ſm tpus ex trauā. pñti. Inn. in. ꝙ decr. ſtatutū ꝛ hui' dc. Sed ob. pdictis vltra gl. ꝙ clauſtralis videſ magis ido neus q̄ officialis epi: cū aliqſi ſit ppetuus ꝛ nō offi cialis. Itē mortuo abbate durat officiū clauſtralis ne ſe. va. c. j. ſec' in officiali epi. de of. vi. romana. in vj. R̄ñde ꝙ clauſtralis nō eſt idone' vt ſit iudex: ꝛ hoc ppter regulares obſeruātias ꝛ ſilētia: ꝛ qꝛ ta les de ſe nō ſunt apti ad forēſia: qꝛ rō in officiali epi ceſſat: nō aūt durat poſt mortē abbatis clauſtralis ppter curā.ſ. aīaꝝ q̄ ꝯtinuo imminet ꝛ nō eſt ali' q miniſtret: officialis aūt epi eo mortuo nō durat: qꝛ in ptāte epali eſt ali' q ſuccedit.ſ. caplm ne ſe. va. li. vj. ſm Guil. ꝛ zen. ¶ Gloſ. obſeruari opponit. de e. cū olim. de priui. R̄ndet ibi ex certa ſcīa pricipis fuit datus delegatus cōtra formam huius de. hoc expſſo. hic ſecus. facit qđ no. de reſcrip. ſtatutū. in prin. li. vj. in glo. fatetur tñ ꝙ certa ſcientia delega ti hic non poſſet operari: qꝛ illū artat cōſtitutio ſu perioꝝ quā tollere nō pōt: ꝛ ꝯ illā reſcribere. iuxta no. de here. ſtatutū. in. vj. gl. magna. facit qđ no. de
36 of. arch. i. c. ſi. Ex hac gl. no. d. An. ꝙ lꝫ † legat' poſ ſit aliqđ facere ꝯ ius diſpenſando: nō tñ pōt aliqđ diſponere vel reſcribere ꝯtra ius aliud diſponēdo Ad idē glo. pˀalle. in. c. ſtatutū. tu vero no. ex prin. huius glo. duo. ¶ Primo ꝙ ſufficit ꝯtra legem re
b ſcribere ex certa ſcīa.[b] nec videſ neceſſaria clauſula nō ob. de quo de reſcri. nōnulli. ꝛ de exceſ. pla. c. j. in vj. de ꝯſti. c. j. eo. li. vj. p gl. ꝛ de reſcri. ſtatutū. in gl.
37 pone. c. lib. ¶ † Scđo no. vt aliquid dicatur factū ex certa ſcientia: opꝫ hic exprimi in lr̄is ſicut dicim' de motu ꝓprio. c. ſi motu ꝓprio. de pbē. in. vj. Ad idem glo. pˀalle. pone in. c. ſtatutum. hoc intellige vt ibi niſi appareat ex tenore reſcripti ꝙ habuerit notitiam facti: qꝛ tunc ſatis eſt reſcribere ex certa ſcientia lꝫ non exprimatur. Jo. de Imo.

1 ¶ Auditores deputantur in curia per viam re ſcripti.
2 Auditor datus in curia habet poteſtatem cogno ſcendi: terminandi: ꝛ exequendi.
3 Circuitus eſt vitandus ſi eſt inutilis.
4 Prouidere verbum quid importet.
5 Auditor in curia datus in cauſa beneficiali ꝓnun cians beneficium debitum poteſt conferre illi cui pronunciat debitum de iure.
6 Executio eſt multiplex.
7 Beneficium an poſſit peti pronunciari debitum ꝛ conferri coram auditore curie.
8 Et ſi in libello non fuerit petitum beneficiū cōfer ri ſed ſolum pronunciari debitum an poſt pronū ciationem ꝙ ſit deb itum poterit peti conferri.
9 Argumentatio de virtute commiſſionis ad vim libelli eſt licita.
10 In libello non eſt neceſſe ꝙ petatur executio: ſed ſufficit ꝙ petatur pronunciari ſuper eo de quo de bet fieri condemnatio.
11 Iudex ſuper non petitis pronunciare non debet.
12 Auditores curie an habeant iuriſdictionem ordi nariam vel delegatam.
13 Auditor contradictoriarum ꝛ auditor camere ha bent iuriſdictionem ordinariam.
14 Sententiandi poteſtas ꝛ pronunciandi an ſequa tur ad poteſtatem cognoſcendi: ꝛ an ad ſententiā di poteſtatem ſequatur poteſtas exequendi.
15 Auditores an habeant poteſtatem pronuncian di: ꝛ quam:
16 Delegatus quilibet ſaltem pape poteſt exeq ſuam ſententiam de iure.
17 Acceſſorium videtur commiti ei cui committitur principale.
18 Collatio eſt executio pronūciationis iuris debiti.
19 Executor ſi eſt deputatus a tali qui non pōt actua liter exequi vt delegat' ab inferiore nō pōt ꝯferre.
20 Legati factum non cēſetur factum pape.
21 Auditor deputatus a papa quis dicatur.
22 Ius exorbitans ꝛ ſtrictum non extenditur p idēti tatem rationis.
23 Beneficium dici ſuum ꝛ beneficium ſibi debitum differunt.
24 Iudicis qđ in poteſtate eſt: neceſſarium eſt
25 Auditor an conferendo transferat curam aīarum ſi beneficium ſit curatum.
26 Executores qui autoritate pape beneficia ꝯferūt: vel delegati qui illa adiudicant vt ſua an poſſint cō mittere curā aīaꝝ vl' mittere i corporalē poſſeſſionē.
27 Poteſtas auditoris ppter obitū pape expirat.

Auditori roma

na. ¶ Summus pōtifex facit hic nouū ſtatutū. Et figuraſ ſic caſus Titius ꝛ Gayus erāt in ꝯtrouer ſia ſup aliquo bñficio: qđ qdē bñfi ciū Titi' ad ſe ptinere dicebat. E contra aūt gay' illud bñficiū ptēdebat ad ſe ſpectare. Iſti duo adi uerūt ſummū pōtificē q impedit' aliis negociis nō potuit cognoſcere nec declarare ad quē bñficiū ſpe ctaret: ſed quēdā Sēpromū in curia exñtē deputa uit auditorē q audiret de ꝯtrouerſia Titii ꝛ Gaii ꝛ ꝓnūciaret dictū bñficiū fore ꝛ eſſe debitū Titio ſi qđ ius ipe titius hrēt vel ꝓnūciaret debitū gaio ſi i eo titi' ius nō hrēt. Iſte auditor ſic diſceptauit ſeu terminauit dictā ꝯtrouerſiā: ꝛ ꝓnūciauit dictū bñficiū fore debitū titio: ꝛ gayū ꝯdēnauit ad ea ad q̄ veniebat ꝯdēnādus. Mō iſte titi' vidēs bñficiū de iure ſibi fuiſſe adiudicatum ab ipo auditore: vo lebat vt ipſe auditor ꝯferret ſibi bñficiū qđ ſibi ad iudicauit. Querit an iſte auditor poſſit ꝯferre illō bñficiū cui ipſe adiudicauit fore debitū. Et r̄ndet ſumm' pōtifex ꝙ auditor in curia romana ab ipſo deputat' ſi ꝓnūciet bñficiū deberi alicui: qđ ēt ipe poterit dictū bñficiū ꝯferre ei cui adiudicauit. Et reddit rōnē vt vitteſ circuitus. Nā qñ papa deputa uit aliquē auditorē vt cognoſceret de ꝯtrouerſia ali quoꝝ: poſtq̄ ipſe cognouit ſi ipſe auditor non poſ ſet puidere nec ꝯferre: oporteret ꝙ ille cui auditor declarauit bñficiū ſibi debitū: iterꝫ iret ad papā vt ipe roman' pōtifex ſibi ꝯferret ꝛ ſic eſſet circuitus: qꝛ primo iuit ad papā: ꝛ fuit delegata cā: ꝛ ſic de pa pa iuit ad aliquē auditorē: ꝛ iterꝫ de auditore ipſe rediret ad papam vt papa ſibi beneficium confer ret: qđ auditor declarauit ſibi eſſe debitum qđ eē non dꝫ: qꝛ circulus eſt vitandus.

a ¶ Autoritate cō cedentis. Adde benefacere id qđ dicit Barto. in l. more. in. iii. co. ff. de iur. om. iu. dū dicit ꝙ ſupior mandās ordina rio per verba fa cias auctoritate noſtra videſ eū facere delegatū ꝛ ſeqtur matheſi. in notabilib' ſuiſ in nota. lxxvj. in cip. no. ꝙ vbicū qꝫ. ꝛ Iaſ. in.l. ius aūt ciuile. ff. de iu ſti. ꝛ iur. in. ii. co. ver. iii. Adde. et Iaſoñ. in.l.j.§. et poſt operis.l. ii. col. ff. de ope. no. nunciā.

b ¶ Nec videſ ne ceſſaria. Adde benefacere tex. in l. quidā ꝯſulebāt ꝛ ibi doc. ff. de re iud. tex. in.l. bar barius. ff. de off. per quos tex. ad hoc allegat Fely. in. d.c. nonnulli. in prin. colū. xvj. ibidē in. xviii. co. ponit circa q̄ ope retur clauſula ex certa ſciētia: ꝛ in col. xix. ponit an equiparetur clau ſule de plenitudi ne poteſtatis ex clauſule nō obſtā te: de quo etiā ha betur per Fely. in c. ad hec. circa fi. ꝛ per Fely. in. d. d.c. nonnulli. in xv. co. circa fi. vbi ponit an eqpare tur clauſule mo tu proprio.

¶ Nota ꝙ dubiū iſtius capituli erat ex eo ꝙ pa
pa quando deputauit ſempronium auditorem: in
cōmiſſione ſua dixit ꝙ cognoſceret cui beneficium
erat de iure debitum: ⁊ non dixit ꝙ cōferret ei cui
declarabit debitum. Modo dubitatur an virtute
iſtius cōmiſſionis poterit dictum beneficium con
ferre: ⁊ ſic ſuam ſententiam mandare executioni?
Et reſpondetur ꝙ ſic: vt vitetur circuitus.
¶ Nota ꝙ eſt quidam auditor contradictarum ⁊
camere: de iſto videas Goffre. ⁊ Hoſtien. in ſum.
de offi. ordi. in prin. ⁊ talis habet iuriſditionē ordi
nariam. Alius eſt auditor cauſarum: qui habet
ordinariam iuriſditionem in cognoſcendo: ⁊ dele
gatam in diffiniendo. Et de iſto vide Guil. in ſpe.
titu. in. §. poſt principium dicit tamē Bonifaciū
octauum fuiſſe interlocutū ꝙ in curia Romana
nullus habeat ordinariam iuriſditionē niſi papa.
¶ Nota differentiam inter ſuum ⁊ debitum: quia
ſi auditor pronunciaret eſſe ſuum: tunc non poſſet
alio modo puidere. Secus ſi pronūciaret bñficiū
eſſe debitū ꝙ tūc auditor nō pronūciat ſimpliciter
ſuū eſſe: ſ; adhuc reſtat executio ſue declarationis.
¶ Nota dū dicit in textu vitetur: ꝙ ibi ponit ſim
plex pro cōpoſito vitetur id eſt euitetur circuitus.
Nam fruſtra fit per plura quod eque commode
poſſet fieri per pauciora. P.D.
¶ Nota ꝙ expectans habet ius ad beneficium: et
poteſt dicere beneficium ſibi de iure debitum: licet
glo. in. c. veniens. de renuncia. dicat ꝙ habet po
tius officii implorationem.
¶ Nota finaliter caſum mirabilē in quo poteſtas
delegati extenditur ad non commiſſa vt euitetur
circuitus. Zaba.
¶ Auditor. Breue eſt ⁊ nouum qđ hic ſtatuitur
determinans no. per Compoſt. eo. titu. mandatū.
ad fi. ⁊ per Guil. in ſpe. ti. de ac. ⁊ peti. §. ſup actio
nibus verſi. ſed ſi ad ipſam prebendam. ⁊ ver. ſeq.
Et patet ibi expeditum qđ ibi no. ſc; ꝙ corā audi
tore peti poterat beneficium pronūciari debitum
⁊ conferri ⁊ ſcias ꝙ hodie eſt tutum hoc in libello
peti: puto tamen ꝙ ſi non petatur in libello confer
ri: ſed ſolum debitū pronunciari: ꝙ poſt pronūcia
tionem peti poterit cōferri: ſicut enim cōfert: licet
non fuerit cōmiſſa collatio: ſic conferat licet nō fue
rit in primo libello petita. Item ſcias ꝙ de audito
re cōtradictarum ⁊ camere tenent Goff. ⁊ Hoſtiē.
in ſum. de offi. ordi. in princi. ꝙ habent ordinariā.
De aliis auditoribus cauſarū notat Guil. in ſpe.
in titu. in. §. j. poſt prin. ꝙ habent ordinariā in co
gnoſcendo: delegatā in diffinīdo. Sed Archi. xj.
q. j. experientie. dicit Bonifacium octauum inter
locutum fuiſſe ꝙ in curia nullus habeat ordina
riam niſi papa. Joan. and.
1 ¶ Nota primo ꝙ † auditores deputā
turin curia per viā reſcripti vt
2 faciat ad titulum. ¶ † No. ſcđo ꝙ auditor datus
in curia habet poteſtatē cognoſcendi terminandi
3 ⁊ exequendi. ¶ † No. tertio ꝙ circuitus eſt vitan
dus qđ eſt verū ſi ſit inutilis. alſ ſecus. not. de cau
ſa poſ. cū dilectus. ⁊ vide de circuitu in extrauagā.
execrabilis. ⁊. C. de pigno. in. l. vſucapio. vbi in gl.
4 ¶ † No. de verbo puidere ꝙ ppie ſonat in actū
5 habentē in ſe totalē tranſactionē iuris. ¶ † Not.
ꝙ auditor in curia deputatus in cauſa beneficiali
pronūcians bñficiū debitū pōt cōferre illi cui pnū
ciat debitū de iure. ſecus ergo ſi alius ſit deputat'
extra curiā auditor aut ſ delegatus. Ex quo. not. ꝙ
licet actus collationis vel puiſionis ſe habeant vt
executio debiti de iure. non tñ eſt in ptāte iudicis
pnunciātis cū hoc pmittitur ex diſpoſitione quā
dā auditori vt circuitus euitet. ¶ Op. cōtra. iſtud
vltimū no. ⁊ videt ꝙ qlibet iudex habēs alſ pote
ſtatē exequendi poſſit hāc collationē vel puiſionē
ex quo eſt executio facere. ⁊ ſic non videt ꝙ debeat
dici ſpāle in auditore dato in curia in cā bñficiali.
Uñ op. de. c. qrētī. de offi. deleg. ⁊ de. l. qui reſtitue
6 re. ff. de rei ven. ſoluit do. Anto. ꝙ † multiplex eſt
executio. qz qđā eſt puri facti que cōſiſtit in facien
do rem tradi vel reſtitui. ⁊ hāc qlibet iudex habēs
poteſtatē exequendi alias faceret vt in Jeſſo. qđā eſt
executio puri facti habēs in ſe annexū relatū ius ſe
quens factū ſine noua cauſatione iuris. ⁊ idē nam
cōdēnatio in actione pſonali pōt iudex bona debi
toris capere ⁊ dare in ſolutū. ff. de re iudi. l. a diuo
pio. ff. māda. ſi pcur. §. ſi ignoranter. ⁊ ex illa tradi
tione ſequit dñij trāſlatio iuxta no. in. l. pōpo. §. ſi
iuſſu. ff. de acq. poſ. ⁊ ſic trāffertur ius tertio qđam
executio que nō h; ſe ad ius determinatū vt execu
tio puri facti ſed eſt iuris trāſlatiua in parte reſidē
tis vel tertij. ⁊ hāc nō pōt facere iudex ꝙꝙ habēs
alſ poteſtatē exequēdi ſed h; cōpellere partem in
qua reſidet ius ad illud trāfferēdū. ff. ſi ſerui. ven. l.
egi. ⁊. ff. de no. ope. nun. l. ſi prius. Nam ꝙꝙ iudex
pnūciet mihi ſeruitutē debitā a titio aut vſufr. nō
poterit mihi creare ſeruitutē aut vſufru. exequēdo
ꝙ pnūciat ſed habebit partē hoc eſt titiū cōpelle
re ad cōſtituendā ſeruitutē. Fallit in auditore in cu
ria in cā bñficiali qz eo ꝙ pnūciat de iure debitū
auctoritate huius iuris in ipm imprimit poteſtas
cōferendi. vt ſic poſſit exequi de executione etiā iu
ris in parte reſidēte. qđ no. ⁊ per hoc patet ꝙ hec
de. ponit ius exorbitās a iure cōi. ⁊ ſic cum habeat
locū in dato a papa ſecus erit in dato ab alio. Itez
in dato ab auditore ſecus in dato a delegato. Itē
in dato in curia. ſecus erit ſi extra curiā. ſm. d. An.
adde. Itē in cauſa bñficiali. ⁊ ſic ſecus in alia q̄ infe
7 rius examinabuntur ⁊c. ¶ † Glo. j. querit an corā
auditore curie poſſit peti beneficiū pronūciari de
bitum ⁊ cōferri. Rñdet ꝙ ſic ſm hāc de. quimmo
eſt hodie tutū. ⁊ ſic in libello peti ſm gl. de quo per
8 Cōpoſt. ſ. eo. mādatū ad fi. † Sed iuxta hoc que
rit glo. quid ſi in libello non fuerit petitum cōferri
ſed ſolū pronūciari debitū an poſt pronūciationē
ꝙ ſit debitū poterit peti cōferri. ¶ Glo. reſpondet
ꝙ ſic mouetur. qz ſicut pōt cōferri l; non fuerit cō
miſſa collatio eodē modo debet poſſe cōferre licet
9 nō ſit in primo libello petita collatio. † Ex glo. iſta
no. ſm do. Anto. ꝙ licita eſt argumentatio de vir
10 tute cōmiſſionis ad vim libelli. † Scđo no. ꝙ non
a eſt neceſſe ꝙ in libello petatur executio.[a] ſed ſuffi
cit ꝙ petat pnūciari ſup eo de quo d; fieri ɔdēna
tio. Aduerte qr vt dicit do. An. dupliciter pōt itel
ligi qđ glo. primo an data petitione vel libello corā
papa in quo ab eo nō petat collatio. an tūc p ſim
plicē cōmiſſionē auditor habeat poteſtatē cōferen
di. ⁊ dicit ꝙ ſic p hāc de. ꝙ eſt verū citra diſpēſati
no. vt. ī. patebit. Si vō eſſet petita collatio corā pa
pa ſimplr poſtea p eū fieret cōmiſſio tūc in audito
rem trāfferatur ptās cōferēdi de rigore. qz iuxta li
mites petitionis papa cōmittere vr. arg. l. ſi defen
ſor. §. q interrogat. ff. de inter. ac. ⁊ no. de accuſ. cū
oporteat. Scđo nō pōt intelligi de libello dato co
ram auditore. ⁊ ſic in veritate loquit. ⁊ tunc ſi q̄rit
an in caſibus de qbus infra dicet auditorē vel aliū
nō hēre ptātē conferēdi an poſtea applicet ex am
pliatione petitionis in q̄ corā auditore petit colla
11 tio. ⁊ dico ꝙ nō. † qz virt' ptātis auditoris regulat
a forma cōmiſſionis ⁊ viribus eius non viribus li
belli ſeu petitionis l; alſ vbi petitio dandi pōt et
nō dandi ſub iuriſditione iudicis ex ɔtētis in libel
lo dicamus iuriſditionē iudicis cognoſci. ff. de iu
riſdi. om. iu. l. j. ⁊ ſcribit. Inno. in trib' de iudi. cete
rū de fo. cōpe. cū ſimul. ⁊. l. ođq̄ſtus. Si vō eſſemus
in caſib' in qbus dicet. ī. auditorē vel aliū habere b
ptātē cōferendi. an ei' poteſtati detrahet ex detra
ctione libelli vel ex defectu petitionis cōphendent
petitiones collationis. dic adhuc ꝙ nō p eādē ra
tionē vñ per hoc infert ꝙ ſtāte ptāte iudicis. l; iu
dex. pter ineptitudinē petitionis nō poſſet ſe de
collatione intromittere. eo qz collatio nō eſt petita
⁊ iudex ſuper nō petitis pronunciare nō debet de
ſymo. l; h dy. tñ dicendū ꝙ nō propter hoc deficit
quin pars lata ſnia poſſet petere executionem. C.
de execu. rei iudi. l. j. ⁊ ſufficit ꝙ lata ſententia. aut
agēdo in factū aut officiū iudicis implorādo petit
executionē. ꝙ procedit etiā quādo executio eſt pu
ri iuris vt notāter dicit hic glo. quod not. bene ⁊c.
12 ¶ † Demū q̄rit glo. in vlti. ſcias q̄lis ſit iuriſditio
b iſtorū auditorū curie[b] an habeāt ordinariā an de
legatā vr ꝙ delegatā pter ſituationē ti. ar. no. de
reſcrip.

a ¶ Sed ſufficit. Quid autem eō
tra an ſufficiat pe
tere exeq habes
per Bart. in. l. j.
ff. de execu. rei iu
di. Jaſ. in. l. ij. §.
prius in. xij. colū.
ff. de vulga. ⁊ pu
pil. Alexā. in. l. ſi
cum nulla in. j. et
ij. col. ff. de re iu.
et Jaſ. in. §. om
nium in. xxv. col.
inſti. de acti.

b ¶ Demum que
rit glo. An audi
tores habeant iu
riſditionem ordi
nariam vel dele
gata;. habes per
Rot. de re iu. de
ci. xvj in nouis ſe
ly. in rub. extra de
reſcrip. in. iij. col.
circa prin. vbi al
legat iſtam glo. ⁊
habes latius per
Fely. in. c. nōnul
li. §. ſunt ⁊ alij. in
xij. colū. extra de
reſcrip.

13 reſcrip.tibi qui in.vi.¶ †Glo.concludit ꝙ auditor contradicto
riarum ⁊ auditor camere habēt ordinariam ſm Hoſ.⁊ Hoſt.
Alij aūt auditores ſm Guil. in Spe.ti.j.§.iii.poſt prin. habēt
ordinariam in cognoſcēdo:ſed delegatam in pnūciādo ⁊ diſ
finiendo.Arch.vero vt refert glo.dicebat Bonifacium octa
uum interlocutum fuiſſe ꝙ in curia nullus hʒ ordinariam niſi
papa.facit qđ videbitur infra ti.pri.ne rationi.⁊ ſic reſidet gl.
aliter non declarans.Quia hic aduerte credo in hoc tenendū
qđ curia tenet qꝛ ſtandum eſt ſtilo curie de cri.fal.c̄ꝑ grauí. Si
vero nō appareat tunc an ſint ordinarij de iure an delegati col
14 ligi poteſt ex forma cōmiſſionis ſm ea q̄ dixi ſupra de.pr. †Cir
ca articulum iſtū qualiter cognoſcetur an quis ſit ordinari⁹ an
delegatus:⁊ hanc puto veritatem in hoc puncto:lʒ do. Anto.
aliter declaret. Querit tñ do. Ant.⁊ latiſſime pſequitur primo
an ad poteſtatē cognoſcendi ſequatur ptās ſentētiandi ⁊ pnū
ciandi. Scđo an ad ptātē ſentētiandi ſequatur ptās exequēdi.
Ad primū examinat hic. Primo gñaliter. Scđo ſpāliter i au
ditoribus ex quibus patebit intellectus aliquoꝝ q̄ tetigit gloſ.
Ad primū remittit de materia p Bar.in.l.a diuo pio.ff. de re
iudi.⁊ in Spec.in ti.de of.dele.§.ſeqtur.ver.quid ſi officiū.vſ.
a ⁊ no.ꝙ ſimplr.⁊ per doc.d.c.de offi.d.deleg.ᵃ ſup queſtionū.⁊.c. pa
ſtoralis.§.preterea.⁊ per glo.ff.de pen.l.qui procuratorem dat
re iectis opi.quas hic refert late cōclude ꝙ interdū cōmittitur
merus articulus:⁊ clarꝫ eſt ꝙ non videtur cōmiſſa ptās pnun
ciandi.vt in.c.ſup q̄ſtionum. Interdū cōmittitur mixtus.i.ha
bens annexā cognitionem:⁊ tunc ponderanda ſunt verba cō
miſſionis:qꝛ ſi dicimus cām audiendam vel cognoſcendam ex
ſine debito terminandā ⁊ planum eſt ꝙ ſic:⁊ ſic ſeruat ſtil⁹ cu
rie:qđ facit p inferius dicendis. Idem ſi dicimus cōmittim⁹
tibi cām inter tales reuertentem vel cōmittimus tibi vices no
ſtras inter tales.de offi.deleg.ſi delegatus.in.vi.⁊ no. Inno.de
offi.dele.ſi p debilitate.facit eo.ti.c̄ꝑuis.in.vi.⁊.l.j.C.qui p ſua
iuriſdictione. Interdum dicit cōmittimus tibi cām inter tales
cognoſcendā vel audiendam:⁊ tunc nō videtur cōmiſſa diffini
tio ſm Bar.ar.decre.nonne.de preſcrip.⁊.l.vbi.C.de fal.qđ ſa
tis placet do. Ant.qui hoc allegat ſtilum curie de quo predixi
non ob.ꝙ diffinitio venit ad cōſequentiā cognitionis.l.de qua
re.ff.de iud.de cā poſ.cum ſuper.ver.de qua re iudex cognouit
⁊c.qꝛ illud verum in habente poteſtatem ſuper vtroqꝫ:alr̄ i ori
15 ginanda poteſtate vnum per aliud nō concluditur.¶ †Ad ſe
cundum.ſ.quid in auditoribus an habeant poteſtatē pnūcian
di ⁊ quam concludit ꝙ in auditore ad merꝫ articulū planuꝫ eſt
ꝙ non per ſupradicta. In auditoribus vero alijs qui cōſtituun
tur a papa concludit ꝙ multiplex eſt ſpecies. Quia quidaꝫ eſt
auditor camere ⁊ iſte eſt ordinarius ⁊ cognoſcit de cauſis ſpāli
bus ad cameram pape:⁊ de delictis ⁊ cōtractibus in curia per
petratis ⁊ de q̄ōnibus ex eis emergentibus q̄ ſint facta inter cu
riales:⁊ hic hʒ poteſtatem pnunciandi ⁊ de hoc non loquitur
hic. Quidā eſt auditor contradictoriaꝝ ⁊ cognoſcit an litere de
beant impetrari ⁊ concedi:⁊ qui iudices ⁊ quo loco debeant de
putari:⁊ iſte adhuc eſt ordinari⁹ ⁊ pōt ſententiare:⁊ de iſto nō
loquitur hic. Quidam eſt auditor curie qui conſtituitur ad cās
particulares:⁊ hic dupliciter deputatur. Uno modo ab ore p
prio pape.vt in cauſis magnis ⁊ arduis ſicut in electiōe cathe
dralium ⁊ regularium eccleſiarum ⁊ in his dantur cōiter Car
dinales.de quibus in.c.ranutius ⁊ ray.de teſta.⁊ tales non fe
runt ſniam ex generali cōmiſſione:ſed referunt pape poſt relā
tionem ⁊ pronunciant ex nouo mandato.de conceſ.preben.cuꝫ
noſtris.ver.auditor.⁊ hi dicuntur habere ordinariā in cogno
ſcendo delegatam in pronunciando:hoc credo potius de ſtilo
curie q̄ꝑ de iure ex quo ſpāliꝰ fit cōmiſſio certe cauſe:qꝛ in totū
dꝫ dici delegatus per dicta ſupra pri.de. Secundo modo de
putantur diuerſi auditores in palatio quibus referendari⁹ vel
alius vice pape inferiores cauſas committit.⁊ de iſtis.ſ.proxi.
poteſt intelligi de.⁊ talis auditor in negocio ſibi commiſſo per
curſores curie iuratos citare poteſt per ſe vel alios in curia ⁊ et
extra vſqꝫ ad duas dietas.vt no. Spe.in ti.de iud.dele.§.j.⁊ de
citatione.§.dico extra curiam.tñ ſi citat vltra duas dietas vel
committit non facit vt auditor:ſed ſolū facit nomine pape ſub
bulla vt ſi forte receptionem teſtium alibi committat.ſ.de offi.
dele.cle.j.⁊ tunc facta cōmiſſione ſub bulla auditor deſinit eſſe
iudex in cā illa niſi ſibi vt prius iterum committatur ſm ſtilum
curie:nullas tñ talis auditor ſniam qualēcunqꝫ niſi prius cau
ſa ruminata cū alijs auditoribus in relationibus de conſenſu alio
rum omnium vel maioris partis feret ſed ſi ſunt equales ⁊ diſ
cordes itur ad papam ſm ſtilum curie qui attendi debet.de cō
ſtitu.ex literis.ſecundum Guil.⁊ vide in Spec.vbi glo.remit
tit ſm do. Anto.per predicta videtur ꝙ poteſtas iſtoꝝ audito
rum quanta ⁊ qualis ſit pendet a ſtilo curie de iure videtur ex
quo requiritur ſpecialis commiſſio in quolibet cauſa occurren
te vel ore pape vel ab alio vice eius ꝙ poteſtas eorum ſit dele
gata. In alijs auditoribus q̄ꝑ camere ⁊ contradictoriarum: qꝛ
videntur habere ordinariam propter vniuerſalem cōmiſſionē
que ſit in prin.cōmiſſionis officij:quanta aūt ſit poteſtas pre
dictoꝝ pendet ex forma cōmiſſionis de iure communi an pote
ſtatem habeant pronunciandi dicendum eſſet.vt.ſ.dixi in de
leg.⁊ hoc de primo principali vꝫ nunquid ad poteſtatēꝫ cogno
16 ſcendi ſequatur poteſtas pronunciandi ⁊c.¶ †Ad ſecundum
aūt an ad poteſtatem pronunciandi ſequatur poteſtas exequē
di. Dic ꝙ quedam executio eſt puri facti vel habens in ſe anne
xum ius ꝙ declarat vt dixi in prima opiniōe. Quedam eſt pu
ri iuris in prima ⁊ in ſecūda dic ꝙ ſi queritur in delegato prin
cipis vel ſubdelegato ab eo dicendum eſt ꝙ ſic:qꝛ in tales trāſ
eunt ea que ſunt mixti imperij.l.j.C.qui pro ſua iuriſdi.cuꝫ ibi
no.fa.de offi.deleg.querenti.⁊ no. Bar.in.l.a diuo pio.⁊ ibi p
glo.ff.de re iudi. In delegato autem ab alio inferiore eſt opi.de
quo in.c.ſi quis contra cle.de fo.compe.⁊ per Inno.de offi.or.
cum ab eccleſiarum.⁊ per Bar.in.l.a diuo pio.⁊ ibi etiam per
glo.⁊ in Specu.de exe.ſen.§.nunc videndum.circa princi. do.
Anto.hic reprobat opi. Bar.⁊ glo.in.c.ſi quis contra clericū.
tenet opi. Inn.ſ.ꝙ poſſit exequi ad limites ⁊ ad metas ſue po
teſtatis ⁊ non vltra.vnde exequi poteſt excommunicando vel
mulctam indicendo: mittendo autem re ipſa non poteſt.l.p
peradū.§.fin.autem res.C.de iudi.vbi dicit eſſe caſum. Sed ob
uiat qꝛ videtur ꝙ etiam actualiter mittendo poſſit exequi:quia
b ea que ſunt meri vel mixti imperij poſſunt delegariᵇ ſm ius ca
nonicum.de offi.ordi.qđ ſedē.⁊ iuris executio licet ſit mixti im
perij.l.iubere cauere.ff.de iur.om.iudi Reſpondet ꝙ illud qñ
ſpecifice:ſecus ſi ſimpliciter cauſa eſtᶜ commiſſa: nec ſpecialiter
executio eſt demandata quo ad actum mittendi re ipſa:qꝛ tūc
cum talia ſint grauis ponderis etiam de iure canonico nedum
ciuili non veniunt in ſimplici commiſſione.de offi.vicar.c.ij.in
vj.⁊ ſic in caſu dubij quando facta eſt ſimpliciter commiſſio nō
eſt facta differentia inter ius canonicum ⁊ ius ciuile:ſed in caſu
certi vbi conſtat de mente:qꝛ de iure ciuili non poſſunt ea q̄ ſunt
meri vel imperij delegati.ſecus de iure canonico ſm do. Anto.
forte tamen hoc eſt verum quando alr̄ q̄ꝑ vicario vel in caſu ne
ceſſitatis vel niſi per papam poſſunt talia delegari qꝛ in alijs ca
ſibus non clare reperio.facit qđ no.in.c.ſi.de offi.vica.in.vi.et
ne cle.vel mo.c.ſi.eodem lib.⁊ de preben.ſtatutum.eo.lib. Iteꝫ
obuiat qꝛ pronunciatione finita eſt poteſtas.c.in literis.de of.
deleg.ergo non poteſt exequi que ſit ratio. Bart. reſpondet ꝙ
hec ratio non eſt bona:qꝛ concluderet etiam in delegato princi
pis vel pape contra decre.querenti.de offi.delega. Unde dicit
no.glo.in.c.ex literis.⁊.c.querenti.qꝛ finitur poteſtas pronūcia
tione delegati q̄ꝑtum ad actum ſententie vel cognoſcendi vt am
plius non poſſit illam reuocare vel de cauſa cognoſcere.l.ſi vt
proponis.C.quomodo ⁊ quando iu.non quo ad actū exequē
di:ex his aperitur via ad intellectum huius cle. In certia execu
tione.ſ.puri iuris.vt eſt actus collationis poſt pronunciationē
iuris debiti:an iſtam facere poſſit vel habens poteſtatē exequē
di auditor vel alius punctus iſte pendet in hoc:an cle.procedat
ex iuris rigore an ex iure diſpenſatiuo.¶ Glo.in verbo an no
bis tenet ꝙ ex iure diſpenſatiuo contra communem regulam:
hoc apparet ex litera que aſſignat cauſam.ſ.vt circuitus euite
tur ar.l.dñs teſtamento.ff.de cond.inde.⁊ pro caſu allegat etiā
decre.ſuper eo.de offi.deleg.vbi patet ꝙ talis non poteſt exeq
executionē iuris.pro iſta parte fa.de priuil.paſtoralis.vbi ſi cō
ceditur monachis vt eccleſiā conuertant in vſus ſuos non poſ
ſunt ſine autoritate dyoceſani. Pau.hic nititur defendere con
trarium.ſ.qđ cle.non ſit exorbitana a iure cōi:mouetur pricipa
liter ꝙ collatio eſt executio pronunciationis iuris debiti: ergo
16 illam de iure cōi poteſt facere cum quilibet †delegatus ſaltem
pape poſſit exequi ſuam ſententiam de iure.allegat de offi.dele
17 ga.querenti. Secundo qꝛ cui committitur †principale.ᶜ vide
c tur acceſſorium commiſſū.c.prudentiam.§.ſexta.de offi.deleg.
⁊ ar.l.ij.ff.de iur.om.iud.⁊ in.l.ad legatum.⁊ in.l.ad rem mo
bilem.ff.de procura. Tertio ad oculum dicit hoc poſſe oſtendi
qꝛ ſi aliquis ſit delegatus in cauſa debiti ex cauſa mutui vel alia
actione perſonali:⁊ condemnauit debitorem ad ſoluendum de
bitum capere poterit bona ⁊ ſoluere.ff.de re iudica.a diuo pio.
ff.man.ſi procuratorem.§.ſi ignorantes.non ob.c.ſuper eo.ſm
eum.qꝛ ibi non litigabatur ſuper iure debiti vel non debiti be
neficij ad quod collatio ſe immediate habet vt executio:ſed liti
gabatur ſuper iure primarie poteſtatis illorum qui poteſtateꝫ
habent preſtandi aut conferendi ad quod collatio ſe nō habet
vt immediata executio quia eſt dare medium ſcilicet ius bene
ficiandi quod applicatur ad beneficium ad quod poſtea ſequi
tur collatio vt executio:⁊ ſic ibi de iure debite poteſtatis hic de
iure debiti beneficij diſputatur que ſunt ſeparata nec vnum ſe
quitur ex altero.nec ob.etiaꝫ.c.paſtoralis.quia ibi loquitur de
duobus articulis extraiudicialibus ⁊ ſeparatis quorū vno ex

a ¶.C.ſup qđ
nuꝫ. Adde ad
iſtā materiam
Inn.i.c.ad hec
de of. Archid.
Bal.in.c.ad co
gnitionē.d pa.
tenē.⁊ Ale. ple
ne in.l.a diuo
pio in princ.in
viij.col.ff.de re
iu.⁊ ibidē col.
ij.ponit an ſe
cū cōmiſſa eſt
cognitio ⁊ pnū
ciatio itelligat
cōmiſſa execu
tio.⁊ Jaſ.i.l.ſi.
in.ij.col.vſ.vij.
facit.ff.de iur.
om.iu.qd autē
ecōtra an ei cui
eſt cōmiſſa exe
cutio videat cō
miſſa cognitio
⁊ pnūciatio.vi
de Alex.in.d.l.
a diuo pio.i.v.
colum.
b ¶ Secꝫ ius
canonicū. Ad
de glo.⁊ doc.in
cle.j.de of.dele.
glo.in.c.archi
ep̄atu.de rapt.
Bart. in.l. nec
quicq̄.§. vbi de
creti ff de offi.
dele. Jaſ.i.l.j.i
prin.in. vij.col.
verſi.vij.iſta re
gula fallit ff.de
iur.om.iudi.et
Alex.in.l.a di
uo pio.l.iij.co.
in fi.ff.de re iu.
c ¶ Videt ac
ceſſoriū cōmit
ti. Adde Alex.
l.d.l.a diuo pio
in.iiij.col.in pn
ci.⁊ in fi.ff.de re
iu.vbi dicit qđ
ei cui cōmittit
cā videt cōmiſ
ſū oē qđ ptinet
ad eā vel hʒ de
pēdentiā.alleg.
tx.d.l.ad legatū
⁊.d.l.ad rē mo
bilē.ff.de pcur.
⁊ alia que vide
per eum.

pedito per papam alter per ordinarium eſt expediendum:ſed
hic actus ſnie eſt iudicialis: et conſequenter maioris autoritatis
et non eſt ſeparatus ab executione immo illum ad ſe trahit pro
proprie dicto.l.de actibus extraiudicialibus facit contrarium ad propoſitum:
poſitum:quia proprietas nihil habet cōe cum poſſeſſione: unde ad con
a ceſſionem proprietatis[a]:non ſequitur conceſſio poſſeſſionis que
non debet propria autoritate occupari ſine licentia habentis poſ
ſeſſionem intrando.l.predia.et.l.ſi ex ſtipulatione.ff.de acquir.
poſ.et.l.naturaliter.§.nihil cōe.eo.ti. Jo.de lig.tenet opi.gloſ.
mouetur quia collatio non eſt executio ſnie:quia executio ſnie nō eſt
aliud quā declaratio verborum ſnie:quaſi vult quod executio ſnie
non eſt niſi in facto declarare verba ſnie. ¶ Secundo et melius
allegat quia non ſequitur hoc eſt executio:ergo ſpectat ad pronū
ciantem de iure quia hoc eſſet verum quando clauderetur ſub poteſta
te pronunciantis et ad alium non ſpectaret.allegat.l.j.et.l.pe.§.j.
ff.de offi.eius cui man.eſt iuriſdictio. vbi delegatus pronunciat
mittendum et non mittit:quia ad ſe non ſpectat ſecundum Jo.de lign.
do.Anto.dicit quod non. Jo.de lig.parum ſtringit:quia reperit quod
querimus quare non tranſit executio hec.ſ.poteſtas conferēdi
cum alia tranſeat: et vt videtis non dare reſpondet ipſe Jo.de
lig.ad hoc ideo dicit quia difficultas illius dubii pendet ex iſto an
collatio habeat per ſe vt purus actus executiuus ad pronūcia
tionem iuris debiti. Secundo an dato quod ſic ſe habeat de iure
ſpectet ad habentem poteſtatem ſententiandi et alſ exequēdi.
18 Ad primum fatetur quod † collatio eſt executio pronunciationis iu
ris debiti illam expectans vt ſine ſui:ſed dicit quod non eſt execu
tio puri facti ſed eſt executio iuris et eque pricipalis immo prin
cipalior quia per pronunciationem declaratur ius ad rem per colla
tionem creatur ius in re:vnde concludit quod dixi in prima oppo
ſitione quod executionē puri facti vel habentis ius annexum trāſla
tiue de vno in alium poteſt quilibet iudex facere et quod habet poteſtatem
exequendi:et de iſta loquuntur iura per Pau.alle. executionem
vero iuris maxime principalioris vt eſt collatio per quā tranſ
fertur ius tranſlatiue de vno in alium:ſed oportet nouiter crea
ri non poteſt facere iudex licet habeat poteſtatem exequendi vt
eſt caſus in.l.et harum.ff.ſi ſerui.ven.in.l.corruptione.cum gl.
fina.C.de vſufru.vbi iudex pronuncians ius inibi debitū ve ſer
uitutem aut vſufr.non poteſt inibi predicta creare:ſed oportet
quod compellat habentem poteſtatem creandi vt tradat ſecundum ma
teriam.l.uñ.§.dare.ff.de vſufru. ¶ Ex predictis patet reſponſio
ad rationes Pau.qui loquuntur in executione puri facti vel fa
cti habentis ius annexum non in alia. Item patet quod collatio
non eſt acceſſorium cum collatio conferat ius in re cuius iuris
poteſtas pendeat ab alio:vnde videtur potius eque principa
le ius alſ principalius pronunciatio vt prediri: et per hoc patet
reſponſio ad omnes rationes Pau.tamen pro clariore concluſione
dicit do. Anto.duo videnda. Primo an datus ſuper iure de
bito poſſit conferre trahendo dubium ex viribus cōmiſſionis
non attenta forma libelli. Secundo eſſet videndum quid iuris
attenta forma libelli:de hoc ſecundo dixi ſupra ideo non inſiſto
19 etc. ¶ † Circa primum conclude quod ſi executor eſt deputatus a
b tali qui non poteſt actualiter exequi ve delegatus ab inferiore[b]
et planum eſt quod non poſſit conferre. Si vero eſt datus a tali q
exequi poſſit: et tunc ſi datus eſt ſuper iure primarie poteſtatis
conferendi vel preſentandi et non poteſt conferre: et ſi verba adiī
cerentur in cōmiſſione que ſaperent tranſactionem huius pote
ſtatis potius impropriarentur vt eſt caſus in.c.ſuper eo palle.
in cuius intellectu optime dixit pa.ā.et per hoc putat do. Ant.
quod ſi papa cōmitteret cauſam an beneficium ſit deuolutū an nō
non poſſet delegatus conferre niſi adderetur: et ſi appareat de
uolutum prouideas vel ordines quo caſu dicta verba proprie intel
ligerentur cum non agatur de preiudicio alterius quam committen
tis. ¶ Si vero non eſt queſtio ſuper iure primarie poteſtatis
prouidendi:ſed ſuper iure actuali prout applicatur beneficiato
ad beneficium: et tunc interdum eſt queſtio ſuper hoc an ſit ſuū
vel non ſuum: et ſic eſt queſtio de iure in re et non ad rem et pote
rit exequi et non conferre:quia hoc eſſet improportionabile ſiue
de fide inſtru:inter dilectos.ſic intelligit glo.hic in verbo debi
tum. ¶ Interdum eſt contentio ſuper iure debiti beneficii ad
rem: et hoc eſt proprius caſus noſter quo caſu dic quod ſi eſt queſtio
inter beneficiatos contendentes de rigore planum eſt quod nō in
cluderetur in mandato poteſtas conferendi maxime reſidente
poteſtate in ordinario termi.ar.decre.ſuper eo.de offi.deleg.in
ratione ſui de equitate ſic vt hic. ¶ Interdum eſt queſtio et cō
tentio inter beneficiandum et collatorem: et tunc idem ſi diſpu
tatio queſtionis eſt ſuper iure dependente a papa vel habente
cauſam ab eo ſtante in pape ſolo ſingulari et vniuerſali poteſta
te conferendi ve quia papa dedit gratiam vel legatus: et tunc licet
de rigore poteſtas conferendi non includeretur vt eſt dictū niſi
quid habeat tamen locum equitas huius cle.dic quod ſic ſi papa in mo

do prouidendi reuocaſſet ad ſe poteſtatem ordinarii nō eſt du
bium quod haberet locū quando illam non tranſtuliſſet in executorem
an tunc cōmittendo alteri deciſionem transferatur poteſtas cō
ferendi poſſet eſſe dubium quia videtur quod non:quia in dubio non vi
detur velle reuocare executorem quem dedit niſi aliud ei primat
c Concludit quod ſi ille cui cōmittitur[c] ſubrogatur loco executoris:
quod eſt quando appellatur et per viam appellationis ſit cōmiſſio ad
huc procedit clem.et eius equitas:quia ille ſubrogatur ex toto loco
primi propter appellationem:ſic intelligit dictum Cōpo.et Gui.
in locis preallegatis.in prin.glo.ſed ſi alia via adiretur papa pro
iuris adminiſtratione: et tunc executor cui primitus cōmiſit nō
ſit negligens videtur ſecus ſi vero eſſet negligēs eſſet magis du
bium tamen dic vt dicam ſtatim.ſ.in caſu quando ſtatim ſequitur in or
dinario. Interdum ex modo omittendi vel benefaciandi papa
non reuocat poteſtatem ordinariam ad ſe.puta quia queſtio eſt ſup
reſcripto in quo mandatum eſt ordinario vt prouideat nullo exe
cutore dato maxime ad prouidendum nec aliter reuocando pote
ſtatem in caſu negligentie.nam prima facie non videtur quod da
tus in curia etiam ex iure dependente a papa poſſet conferre
d per decre.[d] ſuper eo.in rōne ſui:quia non eſt veriſimile papam cō
mittendo tertio habenti poteſtatem conferendi preiudicare vo
luiſſe:nihilominus vt circuitus euitetur putat equum cle.locū
habere: et hoc dicit glo.hic vero voluiſſe que indefinite loquit.
Interdum contenditur ſuper iure cauſato ab ordinario: et gl.
hic in fi.videtur voluiſſe quod hic caſus non ſit poſſibilis quaſi ex
iure ordinarii non poſſit eſſe debitum vel effectum ſed male di
cit ſecundum eum quia licet non poſſit eſſe effectum ex iure ordinarii:quia
non poſſit ſibi ligare manus:poteſt tamen eſſe debitum:quia licet non
det ius ad vacaturas.de conceſ.preben.c.ij.tamen vacante preben
da poſſet dare ius promittendo et etiam recipiendo.de preben.re
latum.et eo.ti.ſi clericus.in.vj.de conſti.cum.M.puto tamen
quod non habeat tunc locum deciſio cle.nec de rigore nec de equita
te quia ex quo ipſe vel habens cauſam ab eo non dedit ius non vi
detur eſſe vel fuiſſe in voluntate conferendi cōmittendo:quam
ronē pōderat Cōpoſt.et Guil. Ex quo dictis facta eſt cle.ſec[o]
dicit quando contenditur ſuper iure dependente a ſe vel eius locūte
nente:quia tunc videtur eſſe et fuiſſe in voluntate conferentis cō
mittendo:ideo cōmittendo confert ſaltem de equitate poteſta
tem conferendi. ¶ Ex his pateant deciſa duo dubia que tāgit
glo.vnum ſuper verbo debitum.ver.quid ſi electio.aliud ſuper
ver.a nobis etc. ¶ Gloſ.romana curia.querit in dato extra cu
riam dicit a contrario cle.quod non habet locum in illo ſubdens quod in
aliquo non corrigitur decre.ſuper eo.de offi.dele.alle. ſimile.ſ.
de ſeq.poſ.et fru.cle.j. Pau.hic tenet contra glo.ſ.quod locum habet
e etiam in dato extra curiam.quia hec cle.procedit[e] per punctum ra
tionis ſecundum eum: et ſic de iuris rigore:vnde vdut non exorbitans
eſt extendenda per idētitatem rationis ſecundum eum. Jo.de lig.di
cit quod ſi papa ſuper hoc nullum antea deputauerat executorem:
tunc poterit pronunciatio iure debito conferre vt circuitus euı
tetur. Item quia iſta talis collatio licet non intrinſece tamen extrinſece et
cōplectiue eſt executio ſicut dicimus in rei vendicatione cum pe
titur quem declarari dñm:quia intrinſeca executio non eſt reſtitu
tio poſſeſſionis:ſed eſt cōplectiua et intrinſeca. Si vero erat de
putatus executor idem ſi negligens erat:ſecus ſi paratus erat
conferre:quia tunc tenet dictum Paul.do. Anto. indiſtincte te
f net glo.quia hec cle.eſt exorbitans.[f] Ideo ad alium caſum nō ex
tendenda ideo etc. ¶ Gl.a nobis querit quid ſi a legato ad quē
ſpectaret prouiſio beneficii fuit facta cōmiſſio. An poterit prouide
re ſaltem ſi fuiſſet cōmiſſa pronunciatio:dicit quod non per literam a
contrario. Item quia alius auditor quam papa audit et non pronun
20 ciat.de offi.dele.ſuper queſtionū.fa.ā.c.ti.ſup eo. ¶ † No.quod fa
ctum legati non cenſetur factum pape:licet quandoque cenſeatur factum
ſedis apoſtolice.de quo per Lap.de elec.ſi abbatem.in.vj. Do
21 minum querit glo.quis dicatur † auditor a papa deputatus di
cit quod in minoribus cauſis ille qui ſecundum modum curie per referen
darium vel alium officialem ad hoc patum deputatur ad au
diendam talem cauſam beneficialem delatam ad curiam in ca
thedralium et regularium eccleſiarum cauſis tam maioribus quam mi
noribus ille dicetur a papa deputatus cum papa ex eius ore pro
pria voce committit: et de ſtilo curie eſt vt dicit glo.quod has maio
res cauſas beneficiales deuolutas ad curiam vt plurimum car
dinalibus committit etc. ¶ Glo.beneficia querit quid ſi fuerit
queſtio de dignitate:videtur ſecus a contrario litere iuncto.c.
g ſi.de preben.glo.tenet contrarium:quia hic[g] late ſumitur benefi
cium vt etiam comprehendat dignitates:mouetur quia in illis eſt
22 eadem ratio ergo etc.alle.quod no.de re iud.c.j.in.vj. † Ex iſta gl.
dicit do. Anto.notandum et perpetuo menti tenendum quod ius
exorbitans et ſtrictum licet non extendatur per rationis idētitatem
ampliando diſpoſitionem ad diuerſum verbi amphat tamen
diſpoſitionem et extendit de ſtricta ſignificatione verbi ad latam
ſignificationem

a ¶ Nō ſequitur Adde facit bo
nū tex.in.l.j.§.
huius añe.et.l.
ſi duo.§.ſi.in ſi.
ff.vti poſſide.
b ¶ Et planū
eſt. Adde face
re vulgatā reg.
quod nemo plus iu
ris etc.l.nemo
plus iuris.ff.de
reg.iur.et.c.ne
mo.de reg.iur.
in.vj.
c ¶ Subrogat
Adde facere re
gulam quod ſubro
gatū ſapit natu
ram etc.l.ſi eum.
§.q iniuriarū.
ff.ſi quis cau.et.§.
fuerat.inſtit.de
actio.
d ¶ Super eo
Adde.d. Ab.
in.d.c.ſup eo.j
iiij.no.et in col.
ſi.vſque ad ſi.c.j.
e ¶ Per pun
ctum rōnis. Fa
cit regula quod licet
dictum ſit ſpālle
tamen debet extēdi ad
limites rōnis.
l.cum pater.§.
dulciſſimus.ff.
de leg.ij.et.l.re
gula.§.pe.ff.de
iur.et fac.igno.
f ¶ Jdō ad aliū
caſum. Adde quod
iſta ratio nō vi
detur tuta per ea
quod dicit Bar.in
l.ſi cōſtante.in
princ.in.ix.q.j.
q.prin.ff.ſolut.
ma. Et apoſtil
lam.S.in cle.j.
in.iiij.colū.
g ¶ Late ſumi
tur beneficium.
An añe appel
latione benefi
cii contineātur
dignitates.vi
de Fely.in.c.po
ſtulaſti.in.xv.
col.et in.c.in no
ſtra.in.xx.colū.
extra de reſcrip.
et an appellatio
ne beneficii con
tineatur prebē
da.vide panor.
in.d.c.poſtula
ſti.et ibi Fely.
in.vj.col.

ſignificationem eiuſdem verbi: ⁊ eſt ratio q2 illud qđ cōprebē
ditur poteſt eſſe de mente ſpeciali: ⁊ ſm hoc dicit intelligenda
eſſe que vidiſtis no. de. j. ſ. e. per iſtam glo. no. quã dicit de facili
alibi non inueniri. ¶ Glo. debitum qrit quid ſi pnunciaret
ſuum an pcederet de. dicit q̄ non a contrario ſenſu: pro hoc q2
non pportionaretur collatio talis ſnie. vt. ſ. dixi. ar. l. ſi cui. §. ſ3
23 queratur. ff. ſi ſer. ven. † Ex hoc concludit glo. q̄ aliud eſt bene
ficium dici ſuum aliud debitum ſicut aliud eſt ius ad rē: aliud
ius in re. allega. de preben. ſi tibi abſenti. li. vj. ⁊ c. pe. de conceſ.
preben. c. vlti. eo. lib. Deinde querit glo. extre q̄ electus appella
uit a denegatione confirmationis vel a caſſatione electiõis nū
quid auditor datus ſuper cã appellationis ſi pnunciat bene ap
pellatum: ⁊ reuocat caſſationem poterit confirmare videtur q̄
non: q2 hic loquitur ſolum de puiſione ⁊ vbi debitum eſt bene
ficium: ergo non h3 locum in confirmatione. ar. de preben. cu3
in illis. li. vi. In contra. fa. q2 hoc faceret delegatus in caſu per
miſſo. allegat de excep. ſignificauerunt. ⁊ de re iudi. ad pbandū
ergo ⁊ iſte auditor eadem ratione p hoc q2 ex quo bene eſt ap
pellatum d3 facere qđ debebat iudex principalis cauſe. de exce.
dilecte. ⁊ qđ no. C. de app. eos. in prin. ⁊ de teſta. Raynal. in ver
bo condemnauit. ⁊ in hanc partem videtur inclinare ⁊ reſide
re glo. licet non clare loquatur ⁊ ſi dicas quare ergo expreſſit de
puiſione ⁊ collatiõe ⁊ nō de ꝯfirmatione. Reſpondet q̄ de illa
magis erat dubium. nam videmus q̄ confirmationem facit of
ficialis ⁊ capſm ſe. va. ⁊ tñ non puiſionem ſeu collationem. de
inſti. c. j. li. vj. ⁊ ne ſe. va. c. illa. ideo de illa potius fuit expreſſum
hic vt notaretur idem non eſſe in confirmatione ſniam gloſ. te
net do. Anto. alle. q2 caſſatio ⁊ confirmatio habent ſe cõnexim
tanq̄ ſint directe oppoſita: ⁊ vno deducto eius oppoſitū a par
te aduerſa deductum videtur. ff. de excep. rei iudi. ſi inter me. et
de cã poſ. cum eccleſia. ad hoc qđ ſcribit Inno. de offi. dele. cu3
contingat. ⁊ de cã poſ. c. cū eccleſia. de reſti. ſpo. ex conqueſtiõe.
qđ tñ ſecus eſt in collatione p reſpectum a iure debitū. ¶ Glo.
poterit. querit an tenebitur ad hoc auditor. ſ. vt conferat. reſpō
det q̄ non: q2 hic dicit poterit: ⁊ ſic poteſtatem auditori cōmit
tit: q2 non quicquid iudicis poteſtati cōmittitur ⁊c. ff. de iudic.
non quicqd do. Ant. dicit q̄ l3 glo. ſeruaretur in practica tamē
de iure tenendum eſt q̄ cōpelli poterit. non obſt. q̄ hec de. vtit
hoc verbo poterit. q2 illo non vtitur quaſi velit ponere in po
teſtate eius: q2 de hoc non erat dubium ſed ex eo q2 erat dubiū
an ex hoc poſſim quo caſu reſpondendo p verbum pōt nō po
24 nit in eius voluntate ſed poteſtate. † Et o⁹ᵃ qđ eſt in poteſta
a te iudicis eſt neceſſarium regulariter. ar. l. ſi numerū. §. iudicã
di. ff. de mu. ⁊ ho. in auten. vt diſ. iu. p totum ⁊c. ¶ Glo. circui
tus. alle. concor. ad tex. ⁊ declarat quõ alis eſſet circuitus ⁊ clara
eſt: ideo illa omitto de materia in. l. dñs teſtō. ff. de condi. inde.
⁊ cōcluditur q2 ſi circuitus eſt inutilis eſt euitandus alſ ſecus.
¶ Glo. ſi. querit numquid diſpoſitio de. inqͣtum dicit q̄ audi
tor poſſit puidere pcedat ſiue de facto pape beneficiū fuit de
bitum ſiue ex facto inferioris vt legati vel delegati qđ eſſe pōt.
iuxta no. de pben. ſi tibi abſenti. in. vj. Reſpondet q̄ ſic q2 lite
ra ſimpliciter loquitur. Sed contra hanc deciſionem op. glo. q2
deciſio huius de. videtur pcedere vbi nulli tertio ſit piudiciu3:
ſed ſolum pape cōmittenti. ar. decre. ſup eo. de offi. dele. ⁊ ſic vi
detur ſentire Cōpoſt. ⁊ Guil. in loco alle. in glo. Reſpondet ad
illam decre. q̄ in caſu pmiſſo agitur de piudicio legati vel dele
gati ⁊c. Soluit gl. q̄ in effectu non videtur agi niſi de piudicio
pape: q2 poteſtas legati vel delegati pape cauſatur a papa: nec
ex alterius facto poteſt eſſe dubium vel affectum: ⁊ ſic cenſet agi
ſolum de poteſtate pape: ⁊ ſatis videtur habere locum ratio p
dictoꝝ: contrarium pcederet vbi de alterius immo tertij omni
no diuerſi piudicio ageretur. ¶ No. glo. ibi nec ex alteri⁹ facto
⁊c. q2 ſentit q̄ ex facto ordinarij non poteſt beneficium affici vel
effici debitum in principio bene dicit per. c. j. de conceſ. preben.
in. vj. no. per. c. relatum. de preben. vt. ſ. dixi. An eñ tunc proce
dat de. qñ ex facto ordinarij eſt debitum. dixi ſupra q̄ non. arg.
decre. ſuper eo prealle. ſepius ſupra. Pro cōplemento materie
25 qro de aliqb⁹. † Primo nunqd auditor ꝯferēdo trãſferat curã
aiarum ſi beneficium ſit curatum: dic q̄ ſic. q2 hoc facit autori
tate Pape ſm Guil. Secundo an iſta inſtitutio ſuper curam
poſſit fieri in abſentia. dic q̄ ſic. de preben. accedens. Traditio
aūt corporalis poſſeſſionis ſit per literas pape que certos exe
cutores extra curiam continebunt: q2 talium auditoꝝ extra cu
26 riam non extenditur poteſtas. vt ſupra dixi. ¶ † Tertio quero
an executores qui beneficia conferunt autoritate pape vel dele
gati qui illa adiudicant vt ſua poſſint cōmittere curam aiarum
vel mittere in corporalem poſſeſſionem. dicit Guil. q̄ ſi ſpectāt
ad collationem pape poterunt de re iu. cum olim. ffatetur tñ q̄
ſi ipſi prouiſi dicāt ſe ordinarijs exhibere: ⁊ cum eoꝝ gratia cu
ram gerere. lxv. diſt. ſi quis. Si vero non ſpectant ad collatio
nem pa. ⁊ tunc non poterunt per. c. ſuper eo. de priuile. paſtora
lis. do. Anto. dicit q̄ credit differentiam eſſe an pnuncietur be
neficium iure debitum an pnuncietur ſuum per viam iuriſdi
ctionis ⁊ inter ſimplr conferentem: q2 primo caſu etiam in caſi
bus in quibus poſſit conferre non poterit tradere poſſeſſione3
niſi ad papam poteſtas eſſet deuoluta: q2 executio per quam p
iudicatur iuri tertij non videtur cōmiſſa per iura prealleg. non
ob. hec de. q2 non dicit q̄ poſſeſſionem poſſit tradere: ſed ſolu3
conferre. non ob. q̄ traditio poſſeſſionis veniat executiue ad p
nunciationem: q2 hec collatio non fit vt actus iudicialis cu3 co
gnitione ſed eſt actus executiuus quaſi extraiudicialis. vñ non
trahit ad ſe executionem facit per decre. ſ. alleg. paſtoralis. Sed
forte ibi loquitur qñ committitur parti quo caſu non videt cō
cedi q̄ propria autoritate poſſeſſionem accipiat ne alſ de facili
naturam egrediatur mandati: ſecus videtur qñ tertio commit
titur. facit qđ no. Inno. de offi. dele. in literis. ⁊ in. c. ſuper eo. ti
tu. vbi aperte hoc tenet niſi forte diceres q̄ negligente illo poſ
ſit. ſuper quo dicit recurrendum ad no. de preben. p illoꝝ. Se
cundo caſu qñ pnunciat ſuum dicit q̄ de iure poterit tradere
poſſeſſionē facti ſiue beneficiū ſit deuolutum ſiue non: q2 tunc
tradere poſſeſſionem h3 ſe vt executio puri facti ad pnunciatio
nem iudicialem: q2 illam ad ſe trahit: ⁊ hoc verū etiam in non
deuoluto ad papam. Tertio caſu. ſ. in executore conferente di
cit q̄ ſi proceſſit vt merus executor: tunc q2 illa collatio eſt actus
merus extraiudicialis putat q̄ non poſſit ſibi tradere poſſeſſio
nem niſi aliud habeat in mandatis: q2 iſta executio non trahi
tur neceſſario ad actum collationis extraiudicialis niſi eſſet be
neficium deuolutum vt dixit Guil. ⁊ bene. Si vero executor aſ
ſumpſiſſet partes iudicis in proſequendo ⁊ pronunciaſſet ⁊ cō
tuliſſet: tūc l3 hoc poſſet eſſe magis dubiu3 tñ idē putat q2 act⁹
collationis non expeditur per modum iuriſdictionalem: iō poſ
ſeſſio ſe non h3 ad illud vt ad actum iudiciale3: ⁊ ſic procedit. c.
paſtoralis. Curam aūt autorizabilem in omnibus caſibus in q
bus dixi q̄ poteſt conferre bene poteſt conferre cum conferat
27 autoritate pape qui eſt ſuper omnem curam. ¶ † Ultimo que
ro an qui pronunciauit iure debitum in terminis de. mortuo
papa poſſit conferre. videtur q̄ ſic ſm Pau. propter periculū
longeue vacationis: ⁊ q2 hic eſt voluntarie iuriſdictionis ⁊ nō
contentioſe allegat qđ no. in Specu. de iudice ordinario. §. j. v.
quid ſi de autoribus. vbi dicit q̄ propter obitum pape expirat
poteſtas auditoris ad hoc. ſ. titu. pri. de. ij. ver. eo. tñ hoc ſina
liter ſequitur Pau. per quod apparet q̄ etiam inceptis coram
auditore poteſtas expirat. Jo. de Imo.

1 ¶ Beneficiis duobus incompatibilibus acceptatis ⁊ iure
reali adepto in vtroq3: aliquando adeptione ſecundi vacat pri
mum ipſo iure immediate.
2 Litere beneficiales ante earum executionem appellanſ gratie.
3 Uidetur verbum denotat preſumptionem que ſe habet ad ve
ritatem ⁊ falſitatem.
4 Beneficij ſecundi acceptatione vbi primu3 excluditur: oportet
q̄ ſecundum ſit pacifice aſſecutum.
5 Pluralitas beneficioꝝ in aliquo caſu de iure permittitur.
6 Dignitas non venit appellatione beneficij.
7 Per literas ad beneficia creatur ius ad rem etiam gratia pen
dente ⁊ dicitur debitum.
8 Cauſa actum extinguente remota actus extinctus nō validaſ.
9 ffactum eſſe ſiue fieri ⁊ paratum eſſe ad faciendum quandoq3
equiparantur.
10 Renunciare non videtur quis gratie pendenti ad aliud q̄ ad
dignitatem vel beneficium curatum per adeptionem beneficij
ſecundi.
11 Cauſa potens ad tollendum actum partum ⁊ in eſſe formatu3
eſt potens ad tollendum actum prout eſt in fieri.
13 Renunciare an videatur litigãs ſuper aliquo beneficio ſi liti
gio pendente recipit incompatibile cum primo.
14 Proteſtatio tendens ad tollendam preſumptionem iuris in
dubio facto tanq̄ declaratoriam mentis proteſtantis admitti
debet.
15 Proteſtatio quando iuuet ⁊ quando non.
16 Beneficium ſecundum acceptans incompatibile cum primo
in qualitatibus poſitis in decretali. de multa. de preben. poſt ac
ceptionem ſecundi inſurgit priuatio primi ex diſpoſitiõe iuris
contra quam diſpoſitionem non iuuat proteſtatio.
17 Pluralitas beneficiorum an ſit prohibita.
18 Clericus non debet habere de beneficio vltra victum ⁊ veſtitū
cum vſuarius ſit ⁊ non vſufructuarius.
19 Clericus tenetur reſtituere quicquid de bonis eccleſie conſum
pſerit inhoneſte vel vltra neceſſitatem.
25 Clericus beneficiatus ſi contrahit matrimonium ⁊ poſtea diſ
ſoluitur per profeſſionē ſponſe non cognite carnaliter vel forte

a ¶ Et o⁹ qđ. Adde glo. in. l. j. in ver. poteſt. ff. de iur. om. iu dic. ⁊ ibi cōtex. ⁊ glo. in. l. ſi tibi manda uero. §. fina. ff. manda.

reperitur conſanguinea an recuperet beneficium.
26 Beneficium ſecundũ acceptans ſi velit illud dimittere an poſ-
ſit primum olim ſibi debitum per collationem ordinarij ſibi cõ
ferri.
27 Renunciatio tacita non habet locum niſi fiat in manibus ſu-
perioris.
28 Lite mota ſuper epiſcopatu an quis per adeptionem pacificaꝫ
curati vel dignitatis renunciet epiſcopatui.
29 Beneficium ſecundum acceptans an gratia pendens vacet ſi-
ue ignoret gratiam ſiue ſciat.
30 Gratiã habenti ⁊ ad illam anhelanti ſi ſit iam aſſecutus vt pu
ta q: collatum eſt ſecundum ſi nondum eſt aſſecutus poſſeſſio-
nem: qualiter conſuli debeat.
31 Beneficium pacifice conſecutus quando dicatur quis.

Gratie vt de dignitate.

1 †Pro euidentia premitte ſm do. Anto. ꝙ acce-
ptatis duobus beneficijs incompatibilibus ⁊ iure
reali complete adepto in vtroqꝫ aliquando adeptione ſecundi
vacat primum ipſo iure immediate ex iuris diſpoſitione vt in
caſibus decre. de multa. de preben. quandoqꝫ vacat primũ non
ex iuris diſpoſitione ſed ex vi cuiuſdam tacite renunciationis:
vt quando beneficia exigunt reſidentiam continuam quo caſu
adeptione ſecundi vacat primum vi tacite renunciationis: licet
non ex diſpoſitione decre. de multa. vt no. ſcribit Jnnoc. in de-
cre. vltima. de cle. non reſi. Jſta procedebat qñ beneficia ambo
erant effectualiter aſſecuta: ſed vbi ad primum ſola gratia pen-
debat hic caſus non erat per illa iura deciſus. vnde ex hoc ptꝫ
ꝙ adeptione ſecundi incompatibilis pendente gratia ad ꝑmũ
etiam de beneficijs de quibus loquitur decret. de multa. ex diſ-
poſitione iuris ciuilis decre. non ſequatur priuatio vel excluſio
prime gratie ipſo iure: q: illud ius vt penale debet reſtringi ad
terminos de quibus loquitur ⁊ non extendi: vnde propter hoc
anteꝙ emanaret hec cle. de caſu eius poterat probabiliter dubi-
tari: deciditur tñ hic ꝙ expirat prima ex viribus tacite renun-
ciationis ⁊ no. in decret. de multa. ⁊ credit deciſionem rationa-
bilem ſumpta ratione a ratione. Jnnoc. in predicto. c. ſi. ⁊ hoc
dicit voluiſſe tex. Dum dicit renunciare videtur quaſi cauſam
2 excludens ſubrogat a tacita renunciatione. ¶ †No. primo ꝙ
litere beneficiales ante earꝫ executionem appellantur gratie ad
3 hoc de preben. ſi cui. in. vj. ¶ †No. ſecundo de hoc verbo vide-
a ris[a] qđ no. preſumptionem que ſe hꝫ ad veritatem ⁊ falſitatẽ
⁊ ſic facit ꝙ ſi teſtis dicit ſic eſt vt mihi videtur non ꝓbat ali-
quid ad hoc. l. quid tñ. §. ſi arbiter. ff. de arbi. ⁊ ibi per Bart. et
vide qđ no. de app. preterea requiſiſti. ⁊ ff. de acqui. poſ. l. natu-
raliter. in glo. ⁊ per Barto. ff. de ven. inſpi. l. j. Si vero teſtis de-
ponit de credulitate. vide de teſti. quotiens. ⁊ qđ ibi not. de ac-
cu. inquiſitionis. ad ſi. ⁊ ibi per Jo. an. qui remittit ad Specu.
4 ¶ †No. tertio ꝙ vbi acceptatione ſecundi beneficij excluditur
primum oportet ꝙ ſecundum ſit pacifice aſſecutum idẽ ſi agi-
tur de excluſione gratie precedentis. ¶ Not. quarto ꝙ excluſio
iuris a prima gratia per adeptionem ſecundi ſurgit ex viribus
tacite cuiuſdam preſumpte renunciationis que eſt preſumptio
5 iuris de iure. ¶ †No. ꝙ aliqua ſunt beneficia q̃ non ſunt incõ-
patibilia ſed de iure poſſunt teneri: ⁊ ſic aliquo caſu videtur plu-
ralitas beneficioꝝ permiſſa de iure de quo ſupra. e. gratia. l. vj.
6 ¶ †No. ꝙ appellatione beneficij non coprehenditur dignitas
7 de preben. c. ſi. ¶ †Not. ꝙ per literas ad beneficia creatur ius
ad rem etiam gratia pendente ⁊ ẽ debitum. vide glo. de renũ-
ciatione veniens. ⁊ Jnno. de conceſ. preben. ꝓpoſuit. ⁊ eo. tit. c.
8 ſ. in. vj. ¶ †No. ꝙ res deueniens ad eum caſum a quo incipe-
re poteſt iure iam extincto non validatur. Ex quo not. ꝙ ꝑ re-
b motionem cauſe extinguentis actum extinctus[b] actus non va-
9 lidatur. ¶ †No. vlterius ꝙ aliud eſt aliquid fieri vel paratuꝫ
eſſe ad faciendum: aliqñ tñ equiparatur vt hic. ⁊ de app. inter-
10 poſita. ¶ †No. argumentuꝫ ꝙ gratie pendenti ad aliud q̃ ad
dignitatem vel beneficium curatum non videtur renũciare qs
11 per adeptionem ſcđi beneficij de quo. j. dicetur. ¶ †Not. vlti-
mo ꝙ eſt potens ad tollendum actum purum ⁊ in eſſe formatũ
eſt potens ad tollendum actum: qui eſt in fieri. facit de iureiu.
12 quemadmodum. ¶ †Glo. j. opponit ⁊ videtur ꝙ indifferen-
ter per adeptionem ſecundi beneficij quodcunqꝫ ſit illud extin-
guatur effectus prime gratie: cuius contrarium hic innuitur a
contrario litere dum dicit ꝙ ſimul de iure cũ dignitate ⁊c. Vn-
de opponit de decre. ſi pauper. de preben. in. vj. cum ibi no. ſol.
glo. Ant adeptionem ſecundi precedit gratia in forma paupe-
rum ⁊ in forma iuſtitie ⁊ tunc loquitur contrarium: aut ꝓcedit
litera in forma gratie: ⁊ tunc procedit hic cle. Ratio diuerſita-
tis: q: litere in forma pauperum ſeu de iuſtitia habent tacitam
conditionem annexam niſi fuerit aliud aſſecutus quodcũqꝫ ſit

a ¶ Not. ſcđo. De teſte deponente ꝑ verbuꝫ videt. vide Alexan. ꝯſi. xv. col. iiij. in. j. volum. Alex. ꝯſi. x. in fine co. in. ij. vol. Alex. oino i cõſi. clvij. in ſi. coſiũ. in. ij. vo. vbi ponit de teſte deponẽte ꝑ verbũ credo vel ꝑ verbũ videt: vl' verbũ iudicio meo.

b ¶ Actus nõ validatur. Ad de bene facere bonũ tex. inſti. de exhe. li. i ꝓn. ⁊ ter. in. l. ab initio. ff. de reg. iu.

c ¶ Et ꝓteſtatio nõ iuuat. ad de tert. in. l. alimenta. C. de ne go. ge. ⁊ Bart. in. l. non ſolum §. morte. in. vij. co. ver. circa qn tum. ff. de ope. no. nun.

o ¶ Quia clericus non dꝫ. ad de do. Abb. in c. ẽpĩs. in vl. no. ⁊ in. c. de monachis. in. j. col. et in. c. cũ ſcđm. in j. nota. e. tra de preben.

illud: ratio q: tunc ceſſat iuſtitia ⁊ ius agendi ex decre. cũ ſcđm.
Ex qua colligitur litera iuſtitie ⁊ eius forma: que ratio ceſſat in
beneficialibus gratioſis. ſecundo in ver. ⁊ q: generaliter querit
an procedat cle. ſiue gratia fuerit facta a papa ſiue ab alio puta
legato. Dicit glo. ꝙ ſic: q: hic generaliter loquitur ergo ⁊c. arg.
decre. ſi. de conui. lepro. cum ſi. An aũt procedat in gratia facta
ab inferiore q̃ a legato vel papa videtur ꝙ non per glo. ĩ. c. ꝓ-
xi. in glo. ſi. ſed tenendo qđ ibi dixi. ſ. ꝙ etiam per inferiorẽ poſ-
ſit effici beneficium debitum lꝫ non affectum procederet hec:
vnde etiam in gratia facta ab ordinario procederet ſm do. An-
13 to. ¶ †Glo. renunciare querit quid ſi quis litigabat ſuper ali-
quo beneficio ⁊ litigio pendente recepit incompatibile cuꝫ pri-
mo an videbitur renunciare. Dic ꝙ ſic: ⁊ ita tenebant Jnno. ⁊
Compoſt. ĩ. eo. in noſtra. ꝓ ipſis benefacit hec clem. ⁊ eius rõ.
14 ¶ †Secundo querit glo. quid ſi recipiendo ſcđm proteſtatur
ꝙ non intendit renunciare gratie: an tunc procedit cle. vt nihi-
lominus videatur renunciare. Reſpõ. ꝙ ſic: mouetur q: talis
proteſtatio vel ut facto contraria non tenet nec defendere dꝫ in
his preiudicialibus ⁊ incompatibilibus allegat de conſti. cum
M. de elec. vt quis duas. in. vj. facit qđ no. de arbi. c. j. eo. li. Sꝫ
aduerte ꝙ determinationi glo. repugnat q: ꝓteſtatio tendens
ad tollendam ꝓſumptionem iuris in facto dubio tanq̃ declara-
toria mentis ꝓteſtantis admitti dꝫ. ff. de acqui. here. l. q in alie-
na. §. celſus. vbi apprehendens poſſeſſionem hereditatis cum
ꝓteſtatione ꝙ non intendit adire impedit aditionem: poſito
ꝙ remota ꝓteſtatione videatur adire ꝓpter apprehenſionem
alicuius rei hereditarie ad hoc. l. at ſi quis. §. plerũqꝫ. ff. de rei.
15 ⁊ l. nenſennius. ff. de neg. geſt. †Concludo ſm do. Anto. Jnter-
dum ꝓteſtatio emanat ad declarandum dubiam voluntatem
circa factum multipliciter intelligibile circa qđ nulla cadat pre-
ſumptio plus in vno q̃ in alio ⁊ proteſtatio iuuat. de conſti. cũ
M. per bart. in. d. §. plerũqꝫ. Jnterdũ emanat circa factũ ad tol-
lendum aliud conſecutiuum diſpoſitione iuris: ſuper quo ius
c diſponit[c]: ⁊ ꝓteſtatio non iuuat vt eſt caſus in. d. c. cum. M. et
ff. de pecu. ſi ſeruus. §. ſi. vbi ſi dñs concedat ſeruo peculiũ ⁊ pro-
teſtetur ꝙ non intendit teneri ad hoc proteſtatio non iuuat. l.
ſi. §. item ſi predixerit. ff. nau. cau. ſta. Jnterdum ꝓteſtatio ten-
dit ad aliquod tollendum conſecutiuum ad factuꝫ ſup quo ius
non diſponit ſed preſumit: ⁊ tunc ſi preſumit ꝓſumptione iuris
⁊ de iure idem ꝙ non pendet a proteſtantis poteſtate hanc pre-
ſumptionem tollere: ⁊ ſic poteſt intelligi hec glo. ad hoc tex. cuꝫ
dictis docto. de ſpon. c. is qui. Jnterdum proteſtatio tendit ad
tollendum conſecutiuum a iure ꝓſumptum ſup quo ꝓſumit ſo-
lum ꝓſumptionem iuris ⁊ tunc iuuat: q: põt declarare volũta-
tem ſuaꝫ contra id quod ius preſumit in dubio: ⁊ iſte eſt caſus
in iuribus alle. ¶ Jn contrarium ad hoc qđ ine. cã. c. j. ⁊ no. gl.
16 de regula. ex parte. ¶ †Per predicta concludit quo ad ꝓpoſi-
tum ꝙ ſi quis acceptat ſcđm beneficium incompatibile cũ pri-
mo in qualitatibus poſitis in decre. de multa. poſt acceptatio-
nem ſecundi inſurgit priuatio primi ex diſpõne iuris contra ta-
lem aũt diſpoſitionem non iuuat ꝓteſtatio. Jdem in terminis
cle. q: lꝫ nõ ſurgat priuatio vi diſpõnis iuris: tñ ſurgit vi tacite
renũciationis ꝓſumpte iuris. ⁊ de iure ſuper quo ius firmat pe-
dem: ⁊ ſic non iuuat que verba ſunt notanda ⁊c. ¶ Glo. bñficiũ
querit de exemplo quid ſi beneficium qđ ſecũdo loco acceptatũ
poteſt eſſe incompatibile cum primo: exemplificat glo. ſi ſit bñ-
ficium curatum dignitas vel perſonatus. allegat de prebend. de
multa. Jdem dicit ſi in eadem eccleſia habens primo vnã pre-
bendam acceptat ſecundam per decre. literas. de conceſ. prebẽ.
Jdem dicit ſi ſcđm de iure forte ſpeciali: puta ex conſuetudine
vel priuilegio requirit reſidentiam: alias non ꝑ Jnno. de cle. non
reſi. c. ſi. ⁊c. Pro intellectu glo. ⁊ materie dicit do. Anto. hic vi-
denda eſſe duo. Primo qñ beneficia ſunt incompatibilia ⁊ qñ
non. Secũdo an quelibet incompatibilitas habeat operari ex-
17 cluſionem prime gratie. ¶ †Ad primum Jo. de lig. hic recitat
omnes opi. que poſſunt reperiri in materia an pluralitas bñfi-
cioꝝ ſit prohibita. Primo allegat ꝓ ⁊ contra. Secundo ponit
opi. Tertio decidit ꝙ pluralitas non ſit permiſſa. Primo alle-
gat ꝙ ſit permiſſa: q: in certis caſibus ſit prohibita. ſ. in caſibus
decre. de multa. de preben. ⁊ eo. tit. cum ſingula. in. vj. ⁊ de con-
ceſ. preben. literas. ergo in alijs videtur permiſſa. ar. de ꝓſump.
nonne. Jn contrarium alle. q: inſtitutio beneficiorum eſt ſoluꝫ
propter cultum diuinorum comprehendentem miniſteria diui-
norum ⁊ deſeruientia in diuinis: ⁊ ſic quilibet titulus reſidẽtiã
requiri in diuinis. de celebra. miſ. c. j. xcij. diſtin. quaſi per totũ.
ſed impoſſibile eſt quem ſimul ſeruire duobus locis. xxj. q. j. c. j.
18 ergo ⁊c. ¶ †Jtem ⁊ hanc rationem aduertat qui viuit de be-
o neficio[o] quia clericus non debet habere vltra victum ⁊ veſti-
tum cum vſuarius ſit ⁊ non vſufructuarius. no. Jnno. de eta. ⁊
qualita. indecorum. propter quod dicit ꝙ clericus de altari vi-
uere dꝫ

uere debet non iniuriari per que tenet Archi. de reſcriptis ſta
9 tutum.§.aſſeſſorem.de offi.or.preſenti.in.vi.quod clericus †tenet
reſtituere quicquid conſumpſerit de bonis eccleſie inhoneſte vel
vltra neceſſitatem: pro quo.x.q.i.hanc conſuetudinem.xij.q.iij.c.
j.xij.q.i.§.ſi.xvj.q.vi.c.ſi.ſi ſic.ergo qui querit vltra vnum beneficium
ſaltem ſi ſit ſufficiens querit ſuper abundantiam vltra vſum et
victum: et ſic querit que ſunt peccati ergo pluralitas inhibita.
Super hoc recitat opi.que colliguntur ex no.lxx.diſt.ſanctorum.
vbi per Jo.de clec.dudum.ij.vbi per Ber.et in.c.iij.de cle.non
reſi.et in.c.ſi.vbi per Inno.et de reſcri.gratia.in.vi.et in Spec.
de leg.§.nunc reſtat.ver.illud.et in decre.exturpande.per Vin.
§.j.c.ſuper inordinata.per Hoſt.et per Gof.de prebē.et per Pau
lum hic.zenze et Ste.tenent opi.Inno.de qua per glo.in.c.gra
tia.Jo.de lig.tenet pluralitatem beneficiorum indiſtincte inhibi
20 tam niſi appareat a iure ſpecifice permiſſa.†do.Anto.conclu
dit dilucidando hanc materiam quod aut habemus reſpectum ad
ius aut ad conſuetudinem vel aliam diſpoſitionem ſpecialem.
¶ Primo caſu cōcludit quod in dignitatibus ſupremis vt in epi
ſcopatibus et ſi pluralitas ſine dubio eſt prohibita.de exceſ.pre
la.ſicut qđ intelligit niſi ratione vnionis aliud dicatur vt ſi for
te ratione paupertatis vnus epatus alteri vniretur forte propter
defectum populi: quia tunc poſſet pluralitas ſicut in aliis tolerari
¶ In beneficiis vero inferioribus duplicibus vt ſunt bñficia
que appellātur dignitates vel perſonatus vel in curatis: et in ta
libus pluralitas eſt inhibita.de preben.de multa.quod intelli
ge niſi vnum dependeat ab alio vel ſint vnita.de elect.dudum.
primo.de eta.et qua.cum te.vel niſi vnum habeatur in titulum
aliud in cōmendam.xxj.q.j.qui plures.de elec.nemo deinceps.
in.vi.¶ Si vero agitur de concurſu ſimplicium beneficiorum vel
vnius ſimplicis cum duplici quo caſu dicūt doc.hic et maxime
Guil.hoc procedere a pari: et tunc in caſibus in quibus ſtatutum di
xi pluralitatem permiſſam in duplicibus. Idem et fortius dicit
in iſtis quibus adde. Idem ſi tenentur beneficium cum pſtimo
niis vel penſionibus non intitulatis iuxta no.ſ.eo.poſtulaſti.
Extra predictos caſus dic quod ſi quis vult habere duos titulos
vniformes vel duos canonicatus et prebendas in eadem eccleſia
hoc eſt prohibitum.de conceſ.preben.literas.et cle.ſi iuxta.ſ.de
preben.Si vero vult habere ſimplicia beneficia in diverſis ec
cleſiis ſimilia vel diſſimilia ſubaudio vel in eadem duo diſſimi
lia: et tunc dicit quod vult illa retinere quo ad titulum et facultatem
fructuum percipiendi: et non poteſt niſi in vtroque reſideat per
ſe vel per alium.de conſti.cum omnes.ſm Guil.qui dicit intel
ligi debere quod reſideat cum effectu.vt.ſ.ſingulis diebus et horis
vel maiori parte horarum interſit ceſſante impedimento.alle.
de cle.non reſi.relatum.qđ dicit eſſe contra quoſdam quod in eadē
ciuitate in pluribus eccleſiis ſolennibus faciunt ſe reſidentes in
ſimul et male de quo.ſ.de celeb.miſ.c.j.Nam hoc modo de iure
quodlibet beneficium etiam.xx.ſol.requirit reſidentiam.de cle
ri.non reſi.conquerente.ſm Guil.do.Anto.dicit ſe credere quod
vbi non licet tenere quo ad titulum nec licebit quo ad fructus quod
quando ſit ſtatim declarabitur: vbi autem eſt licitum tenere quo ad ti
tulum licebit quo ad fructus quando beneficia non ſunt ſufficientia
quia ſi non repugnat habitus titulorum non repugnat auaritia red
dituum: et ſic dicit poſſe intelligi de eta.et qua.cum te.cum con
cor.ibi poſitis vbi poteſtis videre. Si vero vult tenere plura bñ
ficia talia ſolū quo ad titulū poſſidenda et non quo ad lucrandum
fructus: et tunc dicit Guil. Inno.eſſe in opi.quod ſimplicia poſſunt
de iure teneri. Hoſt.contra.de preben.ſuper inordinata qui di
cit quod opi. Inn.ſeruat de facto.pro qua hec cle.et eo.ti.gratia.in
vi.et hoc ſequitur hic Guil.et zenze.quia papa ſcit conſuetudinem
et tolerat.d.Ant.dicit quod quedam ſunt beneficia que requirunt
reſidentiam de iure vel conſuetudine vel ſtatuto: et tunc ſm In
21 noc.pluralitas eſt inhibita.¶ †Quedam ſunt que ex ſtatuto
conſuetudine vel alio iure determinatum eſt qđ reſidentiam nō
requirant quod poteſt determinare conſuetudo in diverſis eccle
ſiis.vt no.glo.in.d.c.gratia.et in illis putat pluralitatem pmiſ
ſam quo ad titulum et quo ad redditus quando ſunt tenues vel vbi
deficit numerus clericorum vel etiam vbi ſunt pingues vel etiam
quo ad redditus: dum tamen in alia deſeruiat per ſufficientem ſub
ſtitutum aſſignatis ſibi redditibus ad ſuſtentationem et ſic poteſt
22 intelligi de eta.et qua.cum te.¶ †Quedam ſunt beneficia in q
bus ſtatutum vel conſuetudo non diſponit aliud ſuper non re
ſidentia vel reſidentia: et tunc dicit ipſe quod licet doc.cōiter dicāt quod
in his Inno.voluerit pluralitatem eſſe permiſſam: tamen in veritа
te de hoc expreſſe nihil dicit immo dicit contrarium in.c.fin.de
cle.non reſi.iungendo cum eo qđ dicit in.c.cum iamdudum.et
c.ſuper inordinata.nam dicit in.d.c.ſi.quod omnia beneficia quē
tuncunque agilia de iure pſumuntur habere reſidentiam.ad hoc
de cle.non reſi.conquerente.et in.c.cum iamdudum.et.c.ſup in
ordinata.dicit quod in beneficiis requirentibus reſidentiam plu
ralitas eſt inhibita: et ſic ſequitur ſm eum quod pluralitas eſt inhi
bita: vnde iungendo qđ alibi dicit concludit.d.Anto.circa hoc
quod quedam ſunt beneficia que conferuntur non in titulum ſed
ad ſuſtentationem propter paupertatem aliquibus pauperibus
clericis: et in talibus de iure cōi reſidentia non requiritur quia ſo
la pietas iuſtificat retentionem.liiij.di.multos.xij.q.ij.aurum
xvj.diſt.j.ſi putat.et ſunt hec verba doc.in.c.clericos.de cler.nō
reſi.Quedam ſunt que conferuntur in titulum: et in iſtis cum
omnia requirant de iure reſidentiam niſi probetur contrarium.
vt no.in.d.c.ſi.pluralitas eſt inhibita indiſtincte de iure niſi cō
ſuetudo aliquid aliud diſponat quod an poſſit patebit infra in ſe
quenti membro. Secundo vero caſu quando habemus reſpectū ad
conſuetudinem et querimus an de conſuetudine poſſit pluralitas
tas vbi eſt inhibita permitti. Dic quod ſi ſunt beneficia duplicia
vel epatus non poteſt aliquid conſuetudo.de conſue.c.j.in.vj.
23 ¶ †Si vero ſunt beneficia ſimplicia vel vnum duplex cum alio
ſimplici: et tunc bene poteſt hec conſuetudo.ar.a contrario ſen
ſu.d.c.ſm Guil.et glo.in.d.c.j.in verbo vnicum. Itē poſſet con
ſuetudo diſponere ſm do.Anto.prout putat quod epiſcopus haberet in
eccleſia vicem canonici.de preben.cum eccleſia.lib.vi.¶ In di
verſis autem eccleſiis duplicibus non poſſet cōſuetudo permitte
re pluralitatem ſm Guil.¶ Ad hoc qđ no.in.d.c.gratia.dicit
tamen hic Guil.quod predicta procedunt quantum ad titulum quantum vero
ad fructus lucrandos non poſſit conſuetudo permittere plura
litatem tanquam eccleſiis oneroſam niſi per ſe vel alium reſideret.
¶ Ad hoc qđ no.de conſti.cum omnes.qđ putat verum.d.An
to.niſi agilitas beneficiorum aliud induceret.per tex.de etate et
qua.cum te. Sed iuxta predicta queritur et reuocatur in dubiū
an in qualibet incompatibilitate locum habeat cle. Sciendum
eſt enim quod quedā eſt incōpatibilitas inducens priuationē ipſo iure
et quedā non inducens ipſo iure ſed inducēs poſſibilitatē priuādi.vt
patet in.c.de multa.de preben.et.c.referente. An ergo locum ha
beat in qualibet iſtarum videtur quod non ſed ſolum in prima a
contrario litere inſpecta qualitate beneficiorum hic enumeratorū
ex natura dictionis: aliud que eſt implicatiua ſimiliū.de reſcri.
ſedes. Pro hac parte facit quia ſi non datur incompatibilitas pri
uatiue ipſo iure non videtur dari voluntas in eſſe renunciādo
primam: et ſic ceſſat ratio. conſequenter diſpoſitio cle.¶ In cō
trarium facit quia tex.hic ſonare videtur quod indiſtincte ſi ſimul de
iure teneri non poſſunt locum habeat cle.etiam data quacunque
incompatibilitate. Pau.hic dicit quod quedam eſt incompatibi
litas priuatiua ipſo iure et in qua ius commune reſiſtit plurali
tati et vlterius procedit ipſo iure priuando et in iſtis locum habet
24 cle. Quedam ſunt in quibus ius cōe pluralitati aſſiſtit de quibus
de elec.dudum.ij.et.ſ.dixi.et in his non habet locum. Quedā ſunt
beneficia in quibus ius cōe non reſiſtit ſed non aſſiſtit plurali
tati vt quando ſunt beneficia in quibus ſi detur pluralitas nō ſurgit
priuatio ipſo iure immediate in altero: et dic quod hec ſunt dupli
cis ſpeciei: quia quedā eſt pluralitas in qua datur incompatibili
tas non priuatiua ipſo iure immediate a iure datur tamen priuatio
ex vi cuiuſdam tacite renunciationis: et tunc concludit vna cum
glo.hanc cle.locum habere exemplificat quando beneficia ſunt talia
que requirunt continuam reſidentiam etiam extra terminos.c.
de multa. In iſtis locum habet cle.quia habet locum ratio: et quod talis in
compatibilitas dari poſſit extra terminos decre.de multa.patet
ex no.per Inno.in.c.ſi.de cle.non reſi. Quedam ſunt beneficia
in quibus datur incompatibilitas ſed non priuatiua ipſo iure
ex diſpoſitione iuris vel tacite renunciationis: vt quando requirunt
reſidentiam ad finem fructuum colligendorum non propter incom
patibilitatem titulorum et tunc non habet locum cle. An autem de iure ta
lem reſidentiam requirant beneficia dictum eſt.ſ. Aduerte tamen
glo.que non videtur hic ſentire quod continuam talem reſidētiam
que inducat renunciationem beneficiorum ſimplicium etiam ex vi
tacite renunciationis non videtur requirere ius cōe: ſed tantū
de iure ſpeciali requiri videtur.vt patet ex gl.ibi ſpeciali iure. Tu
tene quod etiam de iure vt dixi.ſ.et ſic loqui videtur Inno.in.d.c.
fin.etc.¶ Glo.pacificet.et glo.non poſſeſ. querunt de duabus
25 queſtionibus faciliſſimis: ideo omitto etc.¶ †Gl. reſignauerit
a no.in ſui prin.[a] quod perempta non reuiuiſcunt ex poſtfacto: et per
hoc inducit tex.ad queſtionem illam nunquid ſi clericus bene
ficiatus contraxit matrimonium et poſtea diſſoluitur per profeſ
ſionem ſponſe non cognite carnaliter ſm decr.ex publico de cō
uer.coniu.vel quia forte reperitur conſanguinea an recuperet be
neficium videtur quod non ex quo ſemel perdidit per hanc cle.de quo
glo.remittit ad no.de cle.coniuga.c.j.in prin.et vt.ſ.no. Bart.
hic.tenuit hanc partē in queſtionibus ſuis. Alii vero diſtinxe
runt inter ſpōſalia de futuro tantūmodo contracta et inter ma
trimonium de pñti: vt primo caſu diſſolutis ſponſalibus poſſit
redire.ar.de regularibus beneficiū.in.vi. In ſcđo no.quia fuit vin
culum incōpatibile.cū prin.et ſic perditum eſt ius ad illud cum ei

a ¶ Qđ perem
pta. Adde tex.
in.l.qui res ſupra
arcā.ff.de ſol.et
facit i ſimili qđ
decidit Bar.in
l.ſequitur.§.itē
labeo.ff.de vſu.
et in.l.j.§.ſi rem
ff.depo.de em
phyteota alie
nante irrequiſi
to dño: et poſt
ea redimēte de
qua.q.vide ple
ne per Jaſ.in.l.ſi.
in.cxxviij.col.
et ſeq.ſm ordi
nem tabule. C.
de iure emphy
teotico.

ex hoc videatur renunciare: ideo amplius non datur recurſus ad illud. Hec dicunt vera qñ ſponſalia ſcdo contracta vel matrimonium tenuerunt ſed ſi fuiſſent nulla: ⁊ tunc ſi ꝓpter defectum conſenſus vtriuſqꝫ pōt reuerti: qꝛ non ſuperuenit vinculū incompatibile ex quo nullū eſt. Aut non tenet ꝓpter defectum cōſenſus clerici ⁊ idem. Aut ꝓpter defectum conſenſus mulieris: ⁊ tunc ſi non erat apta ad matrimoniū non ꝑditur beneficiuꝫ. de deſpon. impu. literas. Si vero erat apta perdit illud nec dat̃ regreſſus: qꝛ q̃tum in eo fuit contraxit: ⁊ ſic fuit voluntas renunciandi. Si vero non tenuit ꝓpter aliū defectum q̃ conſenſus vt ꝓpter impedimentū conſanguinitatis vel aliud tunc ſi erat notum vtriqꝫ vel ſaltem clerico non perdit beneficium qꝛ nō videtur habuiſſe voluntatē renunciādi. Nec ob. ſi dicatur ꝙ iſte non debet eſſe melioris cōditionis q̃ ille q legitime contraxit. ar. de ꝑben. cū qui. in. vj. Quia reſpondetur ꝙ hic agitur de ꝑuatione ex renunciatione non ex delicto. Hoc intellige verum niſi ꝓceſſit ad copulā quo caſu ꝓpter affectum cū opere ſubſecuto ſaltem eſſet priuandus. ar. de bi. nup. Si vero vterqꝫ ignorauit vel ſaltem clericus: tunc credo ꝙ beneficiū perdat: nec amplius ad illud ſit recurſus ſeu regreſſus. Fatetur tñ ꝙ hec q̃ſtio diſputabilis eſſet ⁊ caderet in viā brocardicā. An res deueniēs ad caſum a quo incipe poſſet validatur de qua. ff. de verb. obli. l. pluribus. ⁊ §. ⁊ ſi placeat. per Bar. ⁊ Dy. de reg. iur. in regula non firmatur. li. vj. vide ad materiā q̃mo Jo. an. de cle. con.

26 Jo. circa ſi. ¶ † Glo. vlti. querit nunquid ſi in caſu clericus acceptans ſcōm vellet dimittere illud: an poſſet primū olim ſibi debitum cōferri p collationem ordinarij videtur ꝙ non p hãc literaꝫ dū dicit etiā ſi ſcōm ſis renunciare paratus: glo. tenet cōtrarium qꝛ aliud eſt querere nunqd ex vi gratie cui videtur renunciaſſe poſſet illud cōſequi p ſuos executores: ⁊ dicenduꝫ ꝙ non cū non ſit amplius ſibi debitum ⁊ ſic eſt intentus lr̃e hui⁹ que ſic dꝫ intelligi. Aliud eſt q̃rere an p ordinarium poſſit ſibi conferri eo renunciante ſcdo: ⁊ dicendū eſt ꝙ ſic: qꝛ iſte ex acceptatione ſecundi non efficitur inhabilis ad primū olim ſibi debitum virtute gratie nec hoc dicit hec cle. ideo bene poterit ei conferri. Ex p̃dictis glo. no. hic vnū caſum in quo paratur exceptio contra gratiam q̃ tenuit a prm. de pluribus aliis remittit ad no. de ꝑben. qꝛ ſepe. lib. vj. in vlti. glo. ⁊ dicatis vt ibi. Expedite ſunt glo. videamus circa tex. ¶ Opp. primo ꝙ non poſſit acceptatione ſcōi p̃di gratia primi cuꝫ hoc fiat per viam tacite

27 † renunciationis q̃ non hꝫ locum niſi in manibus ſupioris fiat de renun. admonet. ⁊ c. qō in dubijs ſol. Ste. contrarium ꝓcedit in renunciatione exp̃ſſa hic loquitur in tacita. allegat gl. de his q̃ ſi. a ma. par. c. ex ore. ¶ Hec cōiter non tenent doc. vt no.

a in decre. de multa[a]. Ideo dic ſm do. Anto. ꝙ hic agitur de renunciatione iuris ad rem nondū q̃ſito iure in re: quo caſu non eſt neceſſaria renunciatio ĩ manibus ſuperioꝝ. vt no. gl. de tranſ

28 la. inter corporalia. ⁊ de elec. ſi electi. in. vj. ¶ † Quero ſecundo an lite mota ſup p̃atu renunciet quis p̃atui p adeptionem pacificam curati vel dignitatis: dic ꝙ non. de conceſ. ꝑben. cū noſtris. nam pena decre. de multa non hꝫ locum in p̃atibus ſm

29 Pau. ¶ † Quero tertio an adeptione ſcōi vacet gratia pēdēs ſiue ignoret gratiā ſiue ſciat ſiue ignoret ſm beneficiū ſibi collatum ſiue non. Dic ꝙ oportet ꝙ ſciat vtrūqꝫ alis non videtur re

b nunciare[b] cum ignorans ad hoc non conſentiat. ē. c. lib. vj. ſm

30 Ste. ⁊c. ¶ † Quero quarto qō ſit conſilium habenti gratiam ⁊ ad illā anhelanti ſi ſit iam aſſecutus vt qꝛ eſt collatum ſecūdū ſed nondū eſt aſſecutus poſſeſſionē: alis eſſemus in caſu cleñ. ſaluo niſi beneficia eſſent incompatibilia: dic quod ſtultus eſt ſi renunciat niſi aliter ſit ſecurus ꝙ renunciando ꝑderet ſecundū ⁊ ad primū non haberet regreſſum perderet tñ ſcōm: ⁊ ita demum ſi placeret ſuperiori. alle. no. de renun. qō in dubijs caut⁹ ergo ꝙ non renunciet ſcdo niſi ſit ſecurus ꝙ conſequatur p̃mū nec vitiabitur conditio cum iudice: lꝫ ſit inhibitum cū parte. de

31 re. permu. queſitum. de ꝑben. niſi ⁊c. ¶ † Vltimo quero qñ dicatur quis beneficium pacifice conſecutus: dic ſm zenze. Ste. eo qō haberet liberꝫ cure exercitium lꝫ bonoꝝ poſſeſſionē maioris partis non habeat. alle. no. per Guil. duran. de elec. lꝫ canon. in. vj. ponit glo. in. c. cōmiſſa. eo. ti. ⁊ ſi. hoc eſt contra tex. ⁊ glo. de ꝑben. ſi tibi conceſſio. in. vj. nā lꝫ ſufficiat habere exercitium cure quo ad finē vt currat tēs de quo in. c. lꝫ canon. nō tñ ſufficit quo ad ſi. vt vacet primum niſi habeat redditus ⁊ pacificam poſſeſſionem ſcōi. vt ibi no. Pau. dicit ꝙ pacifice dr̃ poſſidere qui poſſidet ſine controuerſia iuris vel facti iudicialis vl' extraiudicialis ſm eum intellige. ſ. maiorem partem bonoꝝ beneficij. vt dixi ſupra. Jo. de Jmo.

a ¶ Ideo dic Adde ad iſtaꝫ d. Abb. in. c. ex ore. in. ij. col. de his q̃ ſiūt a maio. par. cap.

b ¶ Cuꝫ ignorans. facit regula. l. mater. ff. de inoffi. teſta.

1 R. F. Gratia ſuper vacaturo non cōprehēdit beneficiū poſt datam in ſubſtantia creatum.

2 Gratia pape que eſt in fieri appellatione literarum comprehenditur.

3 Mandatum de conferendo vacaturas valet.

4 Tempus date attenditur in ponderāda vi comprehenſiua reſcripti ex parte ſubiecte materie beneficij.

5 Diſpoſitio applicabilis ad alterum plurium ſubiectorum applicatur ad alterum eorum que ſunt in eſſentia ſm tēpus originis diſpoſitionis.

6 Diſpoſitio ſuper qualitate futura non extenditur ad futura eſſentialia.

7 Extenſio ex identitate rationis fit in exorbitantibus.

8 Ratio vbi eſt eadem ⁊ idem ius eſſe debet.

9 Vacare non dicitur qō non dum eſt creatum.

10 Tempus date quo ad ſubſiſtentia beneficij inſpiciendum eſt ſicut inſpicitur tempus date quo ad etatem impetrantis.

11 Nouiter creatum non dicitur qō olim fuit.

12 Reſcriptum ad beneficia non eſt penitus odioſum.

13 Abſolutionem ad cautelam petens debet probare excommunicationem preceſſiſſe.

14 In dubijs debemus fauere ei qui habet potiorem gratiam vel habet eam a maiore.

15 Excipiens negatiue etiam ſi non habet implicitam affirmatiuam an habeat probare.

16 Jus agendi vbi variatur ex tempore vel loco: oportet actorem partem loci vel temporis probare ſuper quo fundat intētionē.

17 Intentio actoris ſi eſt ꝓbata dicens ius nouum excludens ius antiquum debet illud funditus probare.

18 Actione clara exiſtente ⁊ exceptionis obiecta: ſimul redditur actio ⁊ exceptio dubia obtinet agens.

19 Dictio circa quid importet.

20 Tempus date in literis beneficialibus inſpici debet.

21 Diſpoſitio generalis concernit futura.

22 Beneficium ad hoc vt debeatur impetranti requiritur ꝙ beneficium fuerit in rerum natura tempore date: ⁊ ꝙ vacet tempore collationis.

23 Diſpoſitio quantumcunqꝫ fauorabilis ⁊ lata reſtringit materiam ſubſiſtentem ſm tempus diſpoſitionis.

24 Tempus date vel aliud an ⁊ quando in ſcriptis attendatur.

25 Diſpoſitio an extendatur ad futura an ad preterita.

26 Verbum preſentis vel preteriti temporis ſi proferatur ab hoīe non trahitur regulariter ad futura.

27 Verbum futuri ſi adijciatur in diſpoſitione alicuius attinēte vel qualitati circa ſubſtantiam materie ſuper qua fundat̃ diſpoſitio tūc reſtringitur ad ſubiecta p̃ſētia licet qualitate futura.

28 Sententia excommunicationis ſi fertur in populum nō ſoluꝫ ligabuntur preſentes: ſed etiam poſtea illuc venientes durante interdicto.

29 Quo tempore exigatur qualitas in grauatis a ſcribente ponderata.

30 Quo tempore exigatur materia beneficij quo ad rem.

31 Beneficium an dicatur vacare eo ipſo qō eſt creatum.

32 Voluntas non ſufficit vbi opus eſt facto.

33 Defectus qualitatis beneficij a reſcribente ponderate facit deficere gratiam ⁊ euaneſcere.

34 Beneficium ſi a principio erat ſimplex ⁊ mandetur prouideri de curato ſi illud ex poſtfacto factum eſt curatuꝫ gratia ſe ad illud nō extendit.

35 Beneficium electiuum quod dicatur.

36 Qualitas reſpectu perſone honorate requiſita an habilitas ei⁹ in qualitate attendatur ſm tempus vacationis.

37 Reſcriptum vbi comprehendit plura que ſunt ſeparata etiam in beneficialibus ſurreptio in vno non vitiat totum reſcriptuꝫ immo remanet validum in ea parte in qua non eſt ſurreptio.

38 Mandatū ſimpliciter factum de prebenda in eccleſia vbi ſunt ſacerdotales ⁊ non ſacerdotales equiparatur mandato.

39 Expreſſio eorum que inſunt nihil operatur.

40 Qualitas extrinſeca vel intrinſeca perſone quid operet̃ et quō probetur ⁊ quando ſit attendenda.

LIteras noſtras ſuper

Hec cle. habet materiam ſubtilem. ¶ Glo. nō diuidit eam neqꝫ ſummat: mutatis verbis pōt

1 ſic ſummari. ¶ † Gratia ſup vacaturo non cōprehēdit beneficiū poſt datā in ſubſtātia crea-

2 tum. h. d. ¶ † No. primo ꝙ appellatione literaꝝ cōprehēditur gr̃a pape q̃ eſt in fieri. ⁊ dicit zenze. ꝙ tales habētur loco tituli: ſed Cōp. c. ti. ſup lr̃is. id dicit veꝝ quo ad ꝓbationē iuris q̃ſiti: ſed ipſa collatio ſeu ꝓuiſio eſt verus titulus ipſius iuris q̃ſiti:

3 de quo p Cal. de reſcri. in noſtra. ¶ † No. ſcdo ꝙ mādatū de cōferendo vacaturas veꝫ vbi lr̃e ſunt pape. ⁊ ſic dat ius ad vacaturas. de quo plene de ꝯceſ. ꝑbē. c. ij. ⁊. c. ti. c. ij. l. vj. lꝫ ſecus in inferioribus. vt in. d. ij. no. de ꝑben. relatum. dicit tñ hic zen. ꝙ le-

gatus

gatus dat ius ad vacaturas. de offi. lega. preſenti. in. vj. cõis eſt
opi. in cõtrariũ q: licet poſſit reſeruare: non tñ dat ius ad vacatu
ras. vt no. de p̄ben. dilectus. ij. ⁊ no. Jo. an. de p̄ben. li. in. vj. in
4 nouella. Et hoc teneas. ¶ Et no. vlteri⁹ ſummariũ. † Ex quo
no. ꝙ in ponderanda vi cõprehenſiua reſcripti ex parte ſubie
a cte materie beneficij attenditur tẽpus date. †ᵃ Ex quo no. etiã
5 magis late ꝙ diſpõ applicabilis ad alterũ pluriũ ſubiectorũ ap
plicatur ad alterũ eorũ q̄ ſunt in eſſentia ſm tpꝰ originis diſpõ
6 nis. ¶ † No. vltimo ꝙ diſpõ ſup qualitate futura non extendi
tur ad futura eſſentialia ſed ad principalr̃ eſſentia in ſola qua
7 litate futura. ¶ † No. bene glo. ꝙ in exorbitantibus fit exten
ſio ex idẽtitate rõnis: ſed cõtra voluit glo. ĩ. c. auditor. in verſi.
romana curia: ſed dicere potes ꝙ hoc ꝓcedit ꝑpter fortẽ eqta
tem fauentẽ multiplicationi beneficiorũ. vel q: lata ſignificatio
ne factũ legati dr̃ factũ pape cuius vices gerit. fa. qđ dr̃ in clem.
auditor. in ver. beneficiũ: licet ſm ſtrictam ſignificationẽ aliud ſit
factũ legati: ⁊ aliud factũ pape: licet cenſeatur factũ ſedis aplice.
de reſcrip. ſi gratioſe. in. vj. cũ ibi no. de elect. ſi abbatẽ. co. ij. ſed
glo. ſequens fortius aſtringit ⁊c. ¶ Gloſ. ij. quid hic dicit lr̃as
nr̃as ⁊c. quid in lr̃is reſeruationis legatorũ an ꝓcedat cle. dicit
ꝙ ſic ⁊ multo fortius cũ minoris potẽtie ſint q̄ lr̃e pape. de pre
8 ben. li. qui. ⁊. c. ſi poſtq̄. li. vj. ⁊c. ¶ † Gloſ. tibi querit quid ſi pa
pa dediſſet alicui ptãtem conferendi primam vacaturam non
expreſſa pſona. cui debet cõferre. hic dicit glo. ꝙ hic loqtur vbi
expreſſa fuit pſona q: dixit tibi ⁊c. an procederet diſpoſitio cle.
Rñdet ꝙ ſic q: eadem eſt ratio. ergo idẽ ius de tranſla. prela. c.
ij. de cõfir. vti. vel inuti. cum dilecta. cũ ſi. Idez dicit ſi cõtuliſſet
alicui fructus beneficiorũ primi anni que cõtingerẽt vacare in
dioceſi aliqua vel prouincia q: nõ cõprehenderentur fructus bñ
ficij poſt datam creati. Mouetur q: eadẽ eſt ratio ergo idẽ ius
vt eſt dictũ. Idẽ tenet Pau. q: priuilegiũ tale eſt ambitioſum
⁊ odioſum. de reſcript. ſi ꝓpter in. vj. de offi. ordi. pñti. §. porro
eo. li. ideo reſtringendũ quo ad preiudicium ſucceſſoris cui fru
ctus ſunt ſeruãdi. de elec. q: ſepe li. vj. cũ glo. etiã cõcor. zenze. al
le. de preben. ſi cui. in. vj. Sed obuiat q: imo videtur ſec⁹ in pre
dictis. Nam in caſu cle. ideo ſi diſponitur. q: ibi agit̃ de litteris
que ſunt odioſe ⁊ per cõſequẽs reſtringẽde. de regu. iu. odia in
vj. Sed in caſibus queſtionis glo. lr̃e ſunt gratioſe. ⁊ ſic fauora
biles iuxta no. de verbo. ſigni. c. pe. ⁊ de p̄ben. c. ſi. eo. titu. duduꝫ
in. vj. ⁊ per cõſequẽs extendẽde. vt in p̄alle. regula. odia. ⁊ ſic ẽt
ad creatũ poſt datã extendi deberet. Sed rñde ꝙ ideo nõ extẽ
ditur q: licet extenſio qñqꝫ fiat non debet fieri vltra nimiã ſignifi
cationem verborũ. arb. no. in. l. labeo. §. idem tubero. ff. de ſup.
le. pro cõcluſione aũt glo. alle. zenze. q: ſtatutũ etiam penale vel
odioſum ſeruatur in alio caſu vbi eſt eadem ratio vel penitus
ſimilis. de elec. cupientes in. vj. in verſi. oẽs clerici. ⁊ in autẽ. vt
hi qui oblig. per. res mino. §. j. col. vj. vbi lex penalis de tutore
trahitur ad curatorẽ eadẽ rõne. vt ibi no. Accur. Idẽ no. zen
ze. ĩ. c. cle. in ſimili. do. Anto. non placet hec ratio licet determina
tio ſit vera. q: cõſtitutio penalis non extẽditur ex identitate rõ
nis vt dictum fuit in. d. cle. j. non ob. aut. vt hi qui ⁊c. cũ gl. ſua.
q: glo. illa eſt falſa. vel ibi fit extenſio q: tutor et curator cõiter
a iure parificantur. vt dixi in. d. cle. j. et ſic poteſt rñderi etiã ad
c. cupiẽtes. hec dicit Pau. vera qñ ſit conceſſio per viam priui
legij. ſecus dicit in conceſſione generali vt poſſit cõferre oĩa be
neficia. vel ſi hoc haberet a iure communi. q: tunc etiã poſt da
tam creata includunt̃ in mandato q: hec ꝯceſſio eſt fauorabilis
Lap. hic tenet cõtra glo. dicẽs ꝙ cle. nõ hꝫ locũ qñ papa facit
gratiã ei cui ꝯcedit poteſtatẽ ꝯferendi. alle. de p̄bẽ. ſi cui. in. vj.
Jo. de lig. limitat Lap. intelligẽdo put diſtinxit Paul. d. An
to. dicit ꝙ ſi ꝯceſſio eſt facta ſpãlis p viã priuilegij ꝓcedit gl. te
nendo qđ tenebit. j. vers ꝙ cle. hec ꝓcedit ex rõne intrinſeca: ſed
ſi ꝯceſſio eſt facta p viã iuris tñ putat ꝙ tũc excludat̃ ad futu
ra cũ hic agatur de modico p̄iudicio. ar. l. ſi. C. que res pig. obl.
poſ. ⁊ qđ infra dicet̃. Si vero fiat ꝯceſſio gñalis putat ꝙ ſi con
ceſſio fiat ab alio q̄ ab habẽte ptãtẽ ꝯferendi. ⁊ tunc q: tangit̃
p̄iudicium tertij non extendit hec conceſſio quantumcunqꝫ ge
neralis conceſſa per viam priuilegij ad beneficia poſtea creata
per tertij preiudicium. Si aũt hec conceſſio fiat ab habente po
teſtatem conferendi: ⁊ ſic agitur de p̄iudicio ſuo tñ: hec conceſ
ſio etiam extenditur ad nouiter creata per illam. l. ſi. ⁊ ſic poteſt
9 intelligi dictum Pau. ¶ † Glo. vacaturo querit quid ſi litere
emanaſſent ſup vacante an cle. ꝓcederet. Dicit ꝙ ſic ⁊ fortius:
q: tunc nulla eſt dubitatio. nam non poteſt dici vacans ꝙ non
dum eſt creatum. xxxij. q. ij. qđ vero de homicidio ſi aliquis fa
cit. ff. de ver. ſig. l. qui mortui ſm zenze. ¶ Demum querit iſta
glo. an procedit cle. ſiue mandatum fuerit ſimpliciter prouiſo
ri de vacaturo ſiue de vacaturo cum clauſula quod duxerit ac
ceptandum. Reſpondet ꝙ indiſtincte procedit cum eadem ſit
10 ratio ergo ⁊c. de confir. vti. vel inuti. cum dilecta ⁊c. ¶ † Gloſ.

poſt datam querit quid ſi paulopoſt datam ſit creatum nõ in
teruenïente magno interuallo an procedet litera. Reſpõdet ꝙ
ſic. alle. no. per Hoſt. ĩ. c. c. ſi. Pro hoc alle. q: inſpiciendum eſt
tempus date quo ad ſubſiſtentiam beneficij ſicut inſpicim⁹ tẽ
pus date quo ad etatem impetrantis. alle. ĩ. c. ſi eo tempore. in
vj. ⁊ concor. ĩ. eo. cum te. ⁊ de preben. dilectus. ij. Sed ꝯtra hoc
facit. c. ei cui. de preben. in. vj. So. j. patebit. ergo ⁊c. ¶ Gl. crea
tum in ſui principio querit de exemplis. Reſpondet ponẽdo
11 illa ⁊ clariſſima eſt. ¶ † Demum in ver. ſed quid dices ᵇ querit
b quid ſi beneficium olim creatum tempore date fuerit ſuppꝛeſſuꝫ
ſed poſt datam fuerit renouatum ⁊ poſitum in priſtinum ſtatũ
an in tali habebit locũ diſpoſitio cle. vt non cõprehendatur. al
le. pro ⁊ contra no. ĩ. c. q̄uis. in. vj. glo. videtur inclinare ꝙ in
cludatur dicens ꝙ videtur includi: ⁊ ſic non habeat locũ diſpõ
cle. in eo. alle. no. de conſtitu. cum acceſſiſſent. in ſi. ⁊ qđ no. poſt
Hoſt. de cen. ſignificauit. ſup ſi. pe. glo. alle. etiam ꝓ hac glo. p̄ci
pue q: hoc eſt nouum ⁊ loquitur tñ de creato: ergo non hꝫ lo
cum in renouato cum vt infra tenebit glo. hec cle. exorbitet a iu
re cõi ⁊ plus iuſtificet̃ a cã extrinſeca. vt dixit in glo. j. idez tenet
zenze. q: ꝓpter non dr̃ nouiter creatuꝫ qđ olim fuit de iudeis cõ
ſulunt. ⁊ de feu. c. ij. cum ſi. Pro hoc etiam alle. iura dicentia ori
ginem attendendam. ff. de dona. l. qui id qđ ad hoc. q: hec cle. re
c ſtringenda videtur ne impediat literas ᶜ magno labore habitas
vel acquiſitas. ar. de renun. ſuper hoc. In contrarium facit q:
prima creatio fuit extincta ꝓpter ſubtractionem beneficij: ideo
qđ nunc renocatur dꝫ dici noua creatio non antiqua ſubſtitu
tio. de conſti. cum acceſſiſſent. facit. l. ſi. C. de remiſ. pig. Sed re
ſponde ꝙ licet ſit verum qđ beneficiũ ſuppreſſum non ſit in reruꝫ
natura vel eſſe non cenſeatur quo ad facultateꝫ impetrandi. vt
in. c. cuꝫ acceſſiſſent. Non tamen ſic deſit eſſe quin renouatio re
ducat illud ad ius primum et peti poſſit. quia renouatio in pri
ſtinum ſtatum reducit de ſepul. in cle. dudum. ff. de mino. l. ꝙ ſi
minor. §. reſtitutio. Non ob. alia iura in contra. alle. quia loqui
mur de iure priuatorum ſemel extincto vel remiſſo ꝙ non reui
uiſcit de conſe. di. iiij. queritur. et. l. qui res. §. aream. ff. de ſolu.
ſed in ſuppreſſione beneficij non eſt ſuppreſſio iuris certe perſo
ne priuate. quia tantũmodo vacante beneficio ſit talis ſuppreſ
ſio de dona. cõſultationibus. ¶ Item in illis agitur de obliga
tione que velut odioſa non reuiuiſcit niſi ex noua cauſa. ſed in
renouatione beneficij ſuppreſſi videtur renouatio reducere il
lud ad ius primum. ideo cedit in gr̃a. Nam ⁊ ſi lr̃e beneficiales
quia odioſe ſunt reſtringende. nõ tamen amare interpretande
vt affectu careant. argu. l. ſi id qđ. §. ſi quas. ff. de dona. inter vi.
12 et vxo. † ⁊ quia reſcriptuꝫ ad beneficia nõ eſt penitus odioſuꝫ ᵈ
d maxime pro paupere no. Cõpo. eo. tit. in decre. c. iij. glo. ij. ver.
ſed quid ſi non eſt ſm zenze. hoc idem tenet Pau. ⁊ dicit vidẽ
dum qđ hẽtur. j. de pe. c. ſi. Jo. de lig. dicit ꝙ glo. procedit ſi ſup
preſſio facta fuit ad tempus et ex cauſa aĩo renocandi. Si vero
ſit ſuppreſſum vt ſic perpetuo duret ⁊ cõſilio nouiter habito ex
cauſa emergenti renouatur. ⁊ tunc non procedit glo. quia nõ in
cluditur in lr̃is q: oĩno nouum videtur. ¶ Ratio diuerſitatis
quia ſuppreſſum. primo modo nõ videtur extinctũ. ſed ceſſare
ideo renouatum tunc cenſetur idem cum primo. l. ſed ſi manen
te. ff. de precario. ff. de verbo. obliga. l. inter ſtipulantem. §. ſacrã
¶ Secundo caſu dicitur nouiter creatum non renouatum. ex
quo primo fuit extinctum ſm Joan. de lig. do. Anto. dicit ꝙ
tota vis huius queſtionis pendet in hoc an ſuppreſſio extin
guat ipſo iure beneficium ſeu eſſe beneficij an ſolum faciat effe
ctum eius ceſſare. ⁊ putat ꝙ potius facit ceſſare q̄ ipſo iure ex
tinguatur. Hoc demonſtrat quia hoc verbo ſimplici et nuda
voluntate cõtrauenïendo reconualeſcat. vt. d. c. cum acceſſiſſent
qđ repugnat extinctioni ipſo iure. Si enim eſſet extinctum no
ua creatio requireretur. vt. d. c. dilecto. ⁊. c. vacante de preben. per
Inno. eo. titu. ĩnc. Hoc etiam patet quia ſuppreſſio tacite reci
pit conditionem niſi fructus ſupereꝛcreuerint. vt no. in. c. cum
acceſſiſſent. ⁊. c. cum. M. de conſtitu. et ſic per conſequens ſup
primentiuꝫ mens non quieſcit in ſuppreſſione perpetua. Per
hoc etiam alleg. quia talis ſuppreſſio venit contra publicã vti
litatem eſt odioſa iuri. ideo ſolum ope exceptionis tollit benefi
cium non iure. ar. l. ſi tibi. §. queſitum. ff. de pac. et not. in. c. vlti.
de tranſl. prela. et hoc tenet indiſtincte cũ glo. ⁊c. Quia hec vltia
13 ratio non videtur nimis bona ideo alie meliores. ¶ † Querit
tertio glo. quid ſi ſit dubium an bñficium ſuit creatum ante da
tã reſcripti an poſt nec aliter apparet hic ponit gloſ. exẽplum ſi
forte eadẽ die vtrũqꝫ factum eſt. ar. decre. pe. ĩ. eo. li. vj. quis ob
tinebit an impetrans an excipiens contra illum. videtur ꝙ ex
cipiens cõtra ĩpetrantẽ q: impetrãs eſt ille qui petit beneficiũ ⁊
ſic agit. ergo et incũbit ꝓbatio. ſ. ꝓbare illud eſſe ſibi debitũ. l. ij
ff. de proba. ⁊ de ꝓba. in. c. ex lr̃is. ſꝫ nõ põt probare debitũ niſi
neceſſario probet illud creatũ ante datã. ergo. ⁊c. ſi non probat

a ¶ Ex quo not. Adde hñ facere qđ not. determinat bar. in. l. ſi cognatis ſ pe. q. ff. de re. du. quã decu. re fert Alex. in cõ ſi. clxxij. col. ij. in princi. volu. ij.

b ¶ Querit qđ ſi. Adde hñ facere qđ not. Joã. an. in. c. ſi gnificauit. eꝫ. ő cen. Et faciunt plura adducta per. Fely. in. c. cum acceſſiſſet col. pe. de. ꝯſti.

c ¶ Magno labore. Facit in ſimi. tex. in. l. ſi quã. C. de ĩoffic. teſta. ⁊ qđ dicit Fely. i. c. capitu. in. iiij. col. ver. tũg ꝯra extra. de reſcript.

d ¶ Maxime pro paupe. Lu dē in glo. in. c. cõſtitut⁹. el. ij. ĩ glo. in ver. ipo tentia de ap. q dicit ꝙ in bñfi cijs pferendus eſt diues et no bilis pauperi ⁊ ruſtico q: per diuite ſubleuat̃ eccleſia. ⁊ illam glo. alle. ad hoc Fely. in. c. ad au res. in. j. col. cir ca medium de reſcrip.

non ſiat executio. pro eo alle. qđ no. de ſen. excom. venerabilib⁹. ad fi. lib. vj. ⁊ qđ ibi no. in glo. pe. vbi petens abſolutionem ad cautelam bʒ probare ꝙ excōicationem preceſſit appellatio: ⁊ ſic videtur hic qđ bʒ probare ꝙ creatio precefferit datam: pro hac etiam parte alle. glo. q: in dubio debemus iudicare ꝓ reo. de ꝓba. in preſentia. ⁊ c. ex literis. e. ti. ꝓ hoc etiam alle. decre. cuʒ tu de teſti. ſm vnam lec. Ex his concludit ꝙ in dubijs dʒ ſuccum
14 bere impetrans ⁊ contra eum ſnia ferri. ¶ † In contrariū vʒ ꝙ impetrans debeat obtinere. alle. glo. q: in dubijs debem⁹ fauere ei qui bʒ potiorem gratiam vel bʒ eam a maiore vt in ſal legata decre. pe. ⁊ de preben. ſi a ſede. in. vj. ſed iſte impetrās eſt huiuſmodi: ergo ⁊c. ¶ Scđo q: in dubitatione interp̄tari debemus potius vt res valeat q̄ pereat. de ver. ſig. abbate. ⁊ potius pro effectuali executione reſcripti q̄ ꝙ pereat ei⁹ executio. ¶ Tertio alleg. glo. q: dato ꝙ dicamus impetrantem actoreʒ tū aduerſarius eſt excipiens: ſed quo ad onus ꝓbandi exceptionem reus ſit actor. ff. de excep. l. j. ergo ſi non probat exceptionē ſ. ꝙ poſt datam ſit creatum dʒ ſuccumbere. alleg. preallegat a in ra non ob. huic rationi ſi dicatur ꝙ illud qđ dicitur excipienteʒ debere probare exceptionem eſt verum ſi exceptio ſit affirmatiua: ſecus ſi negatiua. C. de non num. pecu. l. aſſeueratio. ⁊ l. ſi ex cautione. ⁊ l. actor. C. de proba. q: reſpondet glo. ꝙ illud procederet in mera negatiua: ſecus in ea que lʒ ꝓponatur per verba negatiua tñ bʒ implicitam affirmatiuam ⁊ reſoluitur in illam vt in decre. ſuper hoc de renun. ⁊ ita eſt in caſu ꝓpoſito: q: licet excipiens diceret nego tunc extaſſe: vel dico ꝙ tunc nō extabat bʒ implicitam affirmatiuam in quam reſoluitur ⁊ que probari poteſt. ſ. dico poſt datam creatam. Ideo merito tali excipienti
15 incumbit onus ꝓbandi ſm glo. vel extra glo. ¶ † Secūdo po
a teſt dici ꝙ^a excipiens negatiue etiam ſi non bʒ implicitam affirmatiuam bʒ probare niſi in caſibus expreſſis in iure. vt no. Jnno. de accu. ſuper his. ⁊ no. de dec. hone. ⁊ eſt caſus de confeſ. c. j. in. vj. ⁊ no. Jo. an. de reg. iur. ſine poſſeſſione. in. vj. facit quod no. Jnno. de offi. deleg. cum in iure peritus. ⁊ qđ no. Bar. ff. de ver. obli. in illa. ⁊ l. hoc iure. ⁊ hanc partem ſecundam. ſ. ꝙ incipienti incumbat onus ꝓbandi: lʒ finaliter glo. alleg. ꝓ hoc vltimate hec conſtitutio ponendo nouum ius contra diſpoſitionē iuris antiqui parat ⁊ inducit exceptionem conuento cōtra impetrantem: ergo ſicut olim obtinere deberet impetrans: ita hodie niſi ꝓbet exceptionem per hanc cle. inductam contra regulas iuris antiqui. non ob. alleg. in contrarium q: ſm glo. loquitur. vbi non conſtat de intentione actoris: ſed in caſu noſtro de illa conſtat ſtatim ex diſpoſitione iuris facta fide de impetratione ⁊ vacatione ſm glo. quaſi velit ꝙ fundās ſe ex ſcđa hēat fundatam intentionem ſuā niſi excipiens aliud probet. facit quod no. Jnno. de dila. preterea. ⁊ Bar. in. l. ij. ff. ſi quis in ius vo. nō ierit. cum glo. concor. zenze. nec haberent ob. alle. in contrariuʒ ſm eum. primo illud qđ dicitur ꝙ impetrās debet probare: fatendum eſt ſed probat hoc eo q: litera comprehendit hoc beneficium: ⁊ apparet hoc eſſe niſi appareat ꝙ poſt datam fuerit creatum. ¶ Item non ob. ꝙ in dubijs ⁊c. q: hoc non eſt dubiū immo certum pro actore. non ob. etiam. c. venerabilibus. ad finem. cum ibi no. q: ibi dicens ſniam nullam fundat intētionē ſuam ſuper hoc ꝙ appel. preceſſit nec ſua intentio eſt fundata anteq̄ appellationem conſtat preceſſiſſe. Hec aūt eſt fundata eo qđ appareat beneficium eſſe creatuʒ ⁊ ꝓportionatur verbis litere. ¶ Item ibi eſt preſumptio contra dicentem appellationem preceſſiſſe ſniam: q: in dubio gladius ſpiritualis penetrabilior eſt ictu hominis. vt ibi no. ⁊ de appel. preterea. ſm zenze. do. Anto. dicit hic ꝙ q̄q̄ putat ꝙ hec glo. ſeruaret in practica tñ putat ꝙ diſputatiue poſſet dici oppoſitum. Moueor quia actoris probatio debet concludere de neceſſitate. de probat. in preſentia: ſed agens fundat intentionem ſuper mandato pape hoc beneficium includente: ergo ꝓbare habet verba reſcripti: ⁊ mentem talem ꝙ in reſcripto includatur: hoc aūt non ꝓbat eo ꝙ beneficium hodie ſit: q: non ſequitur hodie eſt ergo olim fuit ante datam vel tali tempore. nec ob. ſi dicatur ex quo aliud non appareat extrinſecus: ſicut nec preſumitur ante ſic nec poſt quia certe ex quo hoc reuocatur in dubium cum in preſenti nō ſequatur preteritū neceſſario intentio actoris remanet dubia nec ob. etiaʒ ſi dicatur ꝙ de iure antiquo iſtius erat fundata intentio tenendo opi. glo. quod cle. eſt exorbitans ⁊ inducat nouam exceptionem: ⁊ ſic excipiens habeat probare ex quo datur fundamentum iuris antiqui: quia poteſt hec ratio negari tenēdo lectu. quam infra tenet: vel ſecundo etiam tenendo lecturaʒ glo. vide. ff. de duobus reis. l. ſecunda. per Bartol. reſpondendum eſt ꝙ valde eſt ponderandum qualiter ius nouum diſponat: an diſponat aliquid a parte agentis aggrauando illam circa illa a quibus cauſatur ius agendi vel includi vel non includi in reſcripto. vel reſcriptuʒ extendi vel non extendi ſtante diſpoſitione iuris noui in caſibus nouis poſt illam materiam ex qua producitur ius agendi nouo iuri ſubiecta: ⁊ tunc detrahit iuri agendi niſi accidentia per nouum ius acquiſita aſſiſtant ⁊ probatur vt hic. Aut nouum ius ſtante iure agendi ex parte rei diſponit nouam exceptionem inducendo ⁊ tunc procedit glo. ſed hic ſecundus non eſt caſus noſter ſecunduʒ eum: ſed primus quapropter concludit ꝙ de iure videbitur dicendum ꝙ gl. illa non procedit alſ ad predicta no. per glo. ⁊ Barto. ff. de no. op.
b nun.^b l. non ſolum. §. ſed vt probari. † vbi dicit ꝙ alſ vbi ius
16 agendi variatur ex tempore vel loco quia vniformiter non cōpetit loco vel tempore oportet actorem partem loci vel temporis probare ſuper quo fundat intentionem per quod dicit ibi ꝙ ſi agens ⁊ libellans probet mutuum ⁊ non apparet an mutuum preceſſerit libellum an non ꝙ ſuper illo libello nō poteſt obtinere condemnationem. ar. de re iudi. abbate ſane. in. vj. et quod ibi no. nam illud ius poterit ſuperuenire pendente iudicio quo caſu ſuper eo non poteſt ferri ſententia vt ibi: debet ergo probatio concludere ꝙ ante concludatur ius agendi q̄ libellus ſit porrectus. Ex glo. no. tamen duo. Primo ꝙ vbi intentio actoris eſt fundata dicens ius nouum excludens ius antiquum funditus debet illud probare. ad hoc optime text. de reſcrip. conſtitutus. ⁊ hoc inducit ad queſtionem quam dicit ſe de facto vidiſſe que erat talis de iure communi ſcriptura manu priuata trino teſte notata ſaltem in perſonali contra debitorem effectum habet inſtrumenti publici. C. qui po. in pig. ha. l. ſcripturas. in auten. ſiue ⁊ no. de fide inſtru. c. ij. Modo ſtatutum erat factuʒ Bononie. per quod data erat noua forma ſcripture faciende agebat quis ex ſcriptura antiqua obijciebat qđ non haberet formam ſtatuti: agens dicebat ꝙ fuit ante ſtatutum: conuentus vero dicebat ꝙ facta fuit poſtmodum ſecundum glo. iſtam probare debebit qui dicit ſtatutum preceſſiſſe ſcripturam: ⁊ ſic reus q: intētio agētis eſt fundata ſecundū ius antiquum credo attendenda verba ſtatuti an dicat nulla ſcriptura priuata valeat ſine tali ſolennitate: q: tunc prima facie excludit intentionem allegantis ſcripturam ⁊ ſic agentis: et ideo agenti replicanti incumbit tunc onus probandi ſcripturaʒ ante factam fuiſſe: ſecus ſi dicat ſtatutum: nulla ſcriptura facta poſt hoc ſtatutum: q: tunc procedit hoc dictum cum prima facie nunc excludit ſimpliciter ius agentis: ⁊ hoc credit verum q: illo caſu fundata eſt intentio agentis vt allegatur: ⁊ dicens formam datam nouiter alle. ad excluſionem fundate intentionis: ergo probare debet: ſed in caſu cle. ſtante iure nouo: ⁊ poſt hoc ius reſcripto manente ius requirit ad intentionem aliud. ſ. qđ ſit creatum tempore date quod eſt de intentione agentis quod diſponit circa principia iuris agendi. ¶ Ad hoc optime de decimo. dudum. ij. vbi dicens conſilium de multo preceſſiſſe conceſſionem beneficiorum: de quibus ibi artatur ad probandum.
18 ¶ † Secunduʒ no. ex glo. ꝙ vbi ſtante actione clara ⁊ exceptionis obiectu ſimul redditur actio ⁊ exceptio dubia obtinet agēs ⁊ ad hoc alle. hanc glo. Barto. in. l. non ſolum. §. ſed vt ꝓbatur
19 ff. de ope. no. nun. † do. Anto. dicit circa hoc aduertenda duo verba: q: quandocunq; ex parte agentis intentio redditur dubia circa aliquā exceptionē vl' ꝓbationē exceptiōis dʒ probare actor. Exemplū ſtatutum eſt ꝙ in tali prato a medio circa primaſ paſcētes boues ab alia pte nō: mō accuſatur qs ꝙ boues titij miſſi ſunt ad paſcua ⁊ nō determinaſ pars ſuccūbit actor. Idē pōt poni de tpe. Exemplū ſtatutū eſt de mēſe Martij vſq; ad medium licitū eſt paſcuari non vltra. Accuſo ⁊ ꝓbo ꝙ boues Titij miſſi ſunt in paſcua de menſe Martij ſuccumbo niſi aliter determinet ⁊ ꝓbē partē tēpore punibilē. ad hoc. l. j. in fi. cū. l. ſe. ff. de incē. rui. nau. ¶ Qñq; p exceptionē ⁊ ꝓbationem exceptionis actoris intentio ⁊ exceptio rei redditur dubia: tūc ſi p̄ſumptio iuuat aliquē alterū ꝓ illo fertur ſnia. Exemplū accuſatur nobilis vel magnus ꝙ intrauerit palatiū tēpore Maij factū eſt conſiliū quo tēpore licitū eſt magnatibus ad palatiuʒ ire ſm ſtatuta dʒ abſolui q: aliter non determinaſ tps q̄ potuit delictū eſſe: ⁊ non eſſe in caſu dubij potius p̄ſumiſ ꝙ delictū nō fuerit q̄ ꝙ fuerit. ff. de ꝓba. l. quotiens. §. qui dolo. ⁊ l. merito. ff. ꝓ ſocio. ⁊ ſic p̄ſumitur ꝓ eo ad hoc tex. ⁊ glo. l. ij. C. de peti. here. vbi ſi contra agentē petitione hereditatis opponatur de titulo ⁊ non apparet an p̄ceſſerit licentia vel non p̄ſumitur p̄ceſſiſſe vt euitetur delictū ⁊ idem in ſimilibus. Si vero ꝓ neutro eſt p̄ſumptio ita ꝙ p̄ſumptio non iuuat alterū eoꝝ: ⁊ tunc dicit Bar. in. d. §. ſed vt ꝓbari ꝙ ſuccumbit excipiens: q: ex quo ſemel intentio actoris eſt clara ſi reus non ꝓbat clare exceptionē ſuam ſuccumbit: q: in exceptionibus eſt actor. ff. de except. l. j. in hoc dicit do. Anto. quod aut oppoſita exceptione intētio redditur dubia abſq; alia probatione exceptionis: vt quia id de quo dubitatur requirit ius a parte agentis: ⁊ tunc dicit quod actor ſuccumbit vt ſupra dix. quicquid gloſ. dixerit hic: aut patefacta

a ¶ Excipiēs negatiue. Ultra allegata in d. l. hoc iure. ad de Alex. in ꝯſi. lxxij. incip. viſo ꝓceſſu. ⁊ Abb. in. ij. colū. circa medi. in. v. vol. ⁊ Alex. in cōſi. cix. in. ij. col. circa fi. in. v. volu.

b ¶ L. nō ſolum. Adde ad iſta. Alex. i ꝯſi. lxx. inci. viſo ꝓceſſu. in. ij. col. circa fi. in. j. vo. Alexā. in ꝯſi. c. co. ij. poſt prin. in. j. vo. Alex. i conſil. lxxiij. in j. col. circa fi. in ij. vo. ⁊ Alex. in conſi. lij. inci. vt ſo thematte. i. v. volumi. ⁊ Jaſ. in. §. ex maleficio. in. ix. char. inſti. de actio.

patefacta exceptione vel obiecta intentio redditur dubia: ins
tamen qd exigit plus, procedit ab exceptione: et tunc procedit di
ctum glo. ſm cum etc. ¶ Glo. ſtatuimus op. et videtur quod immo
impetranti debeatur beneficium qd tunc vacat quam poſt datã
fuerit creatum: quia ad quecunque caſum adaptantur verba diſpo
ſitionis adaptatur et diſpoſitio. l. quod conſtitutum. ff. de teſta.
mili. et c. indemnitatibus. §. penul. de elec. in. vi. ſed verba diſpo
ſitionis reſcripti adaptantur ad caſum propoſitum: nam lo
quuntur de vacaturo. ut ſic cum ſit vacans detur expectanti: ſz
certum eſt beneficium licet noviter creatum nondum alteri col
latum vacare: ergo ex quo alteri non eſt debitum ipſi impetran
ti debetur et debet conferri: et hoc fortificat glo. quia fauorabilior
eſt expectatio vacationis per creationem quam per mortem: ergo
fortius debet cadere ſub appellatione vacaturi. alle. in ar. acce
dens. de conceſ. preben. nec ob. ſi dicatur quod ideo non debeatur
impetranti vacaturum: quod ſub tali impetratione non cadit
20 † quia ponderandum[a] et inſpiciendũ eſt tempus date. ar. ſ. c.
8 eam te. cum ſi. qui dicit glo. quod quantum ad propoſitum tale tempus
inſpiciendum non eſt in preiudicium impetrantis: ſicut nec in
ſpiceretur in eius fauorem in caſu econuerſo: ut quia beneficiũ qd
tunc extabat tempore date debito modo ſeu cum ſolẽnitate de
bita: et non in fraudem impetrantis fuit extinctum vel ſuppreſ
ſum non debetur impetranti ſm formam capituli de conſti. cũ
acceſſiſſent. Item per hoc qd non debeat attendi tempus date
quantum ad propoſitum. allegat gl. quia ſi hoc eſſet verũ ſequerentur
multa abſurda. ¶ Primo enim ſequeretur quod ſi impetranti li
teras ad beneficium curatum ad aliquod erat beneficium ſim
plex tempore date: et poſtea effectum eſt curatum qd non debe
retur: idem econuerſo ſi impetraret ſuper ſimplici et beneficium
curatum tempore date poſtea efficeretur ſimplex: quia videret ab
ſurdum niſi in fraudem impetrantium eſſet detractio facta cui
fraudi eſt obuiandum de diuor. quanto ad fin. et de renun. c. ij.
in. vi. ¶ Item ſequeretur ſecundo ſi ponderaret tempus date
qd ſi impetraret ad collationẽ alicuius: et ſm tempus date nõ
ſpectaret beneficium ad illius collationem: ut ſi ex permutatio
ne vel alias fieret alterius collationis quam primo. de re. permu. Ad
queſtiones quod ſz tempore vacationis ſpectaret quod non deberetur
qd videtur falſum et abſurdum ſicut et precedentia: cum in pre
dictis et ſimilibus inſpici debet tempus vacationis et collatio
nis ut probat cle. ſi de beneficio. § de preben. et c. ei cui. eo. tit. li.
vi. ¶ Fortificat glo. predicta tertio quia ultra ſuperius enumera
ta ſequeretur et aliud preceteris magis abſurdum: vez quod ſi cano
nicus expectaret prebendam qd non deberetur prebenda que ſur
geret ex ſuperexcreſcentia fructuum: cum per id dicatur noua p
ben. creari. iuxta no. de conſti. cum. M. et c. dilecto. de preben.
¶ Item ſequeretur et quarto quod in eccleſiis non habẽtibus
numerum non deberetur impetranti ſm formam cle. prebẽda
aliqua vel portio contra no. de conceſ. prebend. c. pe. in. vi. Hoc
21 confirmari poteſt etiam ultra dicta per glo. † quia diſpoſitio ge
neralis concernit futura: unde ſi obligo omnia mea bona non
ſolum preterita ſed etiam futura ſubiciuntur obligationi. C. que
res pig. obli. poſ. l. ſi. Item per hoc quia in reſcriptis quo ad vi
cos attendi videtur tempus preſentationis dilectus. ergo crea
tum poſt datam debet attendi. Quapropter ex predictis gl. cõ
cludit quod hec cle. inducit ius nouum in cuius deciſione author
decretalis fuit forte motus per ſimile: quia ſicut reſcripta ad lites
non extenduntur ad lites exortas poſt reſcriptum: ſic per ſimi
le ſtatuit quod reſcripta beneficialia non trahũtur ad bñficia crea
b ta poſt datam: et bona videtur fuiſſe ſimilitudo.[b] quia litere ad be
neficia dicuntur odioſe ut et litere ad lites. allegat de p̃bẽ. quamuis
22 in. vi. per qd concludit glo. quod hec eſt mens cle. † quod ut beneficiũ
debeatur impetranti requiruntur duo coniunctim: vez quod be
neficium fuerit in rerum natura tempore date et quod vacet tẽpore
collationis: ad qd allegat glo. l. rutilia polla. et l. in lege. ff. de cõ
trahen. emp. facit. ſ. e. c. ſi. cum concor. ibi alle. in quarta gl. Idẽ
dicit glo. quod forte propter aliud ſimile potiſſime autor decre. fue
rit motus ad hanc deciſionem ex cã extrinſeca ne ſcz forte crea
tores beneficiorum retraherentur a creatione illorum qd forte fe
ciſſent ſi vidiſſent illa deberi impetrantibus ſtatim: unde ex eq
tate noluit deberi beneficium noviter creatum ſz vacet: mouet
quia forte alias non fuiſſet creatum: ſicut in ſimili ex eadem vel ſimi
li equitate beneficium vacans per permutationem non debet
impetranti: quia forte alias non fuiſſet vacaturum. de re. permu. c.
j. in. vi. et forte citius creabunt cum ſciant expectantibus nõ de
beri. ar. C. de bo. que libe. l. ij. et l. cum oportet. et in auten. ut liberti
de cetero. §. ſi quis aũt libertum. Pro hoc etiam facit quia nõ dz
illud fundatoribus licentia iuris utentibus in creando qd fie
ret ſi impetranti ſtatim deberetur et non daretur ei cui vellent
ar. de re. permu. c. j. ſm zenze. remanet ergo concluſio gl. quod iſta
cle. iuſtificatur plus ab impellenti et extrinſeca quam intrinſeca et

rationabili vel finali cã: et propter hoc dicit quod cle. iſta uſa eſt ver
bo ſtatuimus et non verbo declaramus. Fatetur tñ glo. quod cum
decre. iſta generaliter loquitur non ſolum hz locum in prima or
dinatione beneficii ſed etiã in ulteriori. Exemplum ſi data fuit
gratia in kal. Januarii. et kal. Februarii creatur beneficium qd
confertur. Titio per cuius mortem nunc vacat nam non debe
tur impetranti: ſz ratio predicta non officiat. ſ. ne fundatores
retrahantur etc. Predicta dicit glo. eſſe vera qñ quis expectat
vacaturum ex reſeruatione ſeu virtute reſcripti. ſecus ſi virtute
canonie ſibi collate: quia tunc debetur ei beneficium noviter crea
tum forte propter augmentum redditunm. de conſti. cũ. M. de
preben. relatum. et de conceſ. preben. cuz ſuper. et ſic non hz locũ
cle. Ratio quia tunc non debetur ei ſimpliciter vacaturum: ſed cũ
ſe facultas obtulerit que verba etiam in noviter creato verificã
tur. ſa. de conceſ. preben. accedens. et per hoc eſt expedita gl. ma
gna. Sed aduertendum quia ſi ponderemus ratio extrinſeca et
impellens quam glo. allegat concluderet ſolum in patronis cle
ricis in laycis non: quia per hoc deberent retrahi a creando cum
creatum etiam a tempore date in talibus literis non includere
tur. de offi. le. dilectus. et de iure patro. cum dilectus. Juſtificat
tamen cle. ex duobus ſimilibus. ſ. ex reſcripto ad lites per. c. ſi.
de reſcrip. et ex permutatione de re. permu. c. j. in. vi. Jo. de lig.
et Pau. videntur velle quod hec cle. procedat etiam in puncto ra
23 tionis: et ſic reguletur a cauſa intrinſeca nõ extrinſeca. † Mone
tur primo quia diſpoſitio quantumcunque fauorabilis et lata re
ſtringitur materiam ſubſiſtentẽ ſm tempus diſpoſitionis: un
de ſi lego aurum intelligitur de eo quod eſt meum ſecũdũ tem
pus teſtamenti et non de eo quod ex poſtfacto factum eſt meũ.
ff. de aur. et ar. leg. l. ſi ita eſſet legatum. ad hoc. l. fideiuſſor. §. j. alias
ſi. ff. de pig. et ff. de dam. infect. l. damni. §. ſi is qui vicinus. ubi
cautio damni infecti non extenditur ad domos noviter emptas
ad hoc quia diſpoſitio que debet applicari certo ſubiecto non
c applicatur ad illud quod non eſt vel non appareat ſm tẽpus
diſpoſitionis. ff. de contrahen. emptio. l. in lege rutilia polla. ff.
de pac. l. tres fratres. ſm Pau. zenze. idem tenet et probat ſic:
quia diſpoſitio reſcripti et quelibet alia regulatur ab intentione
agentis de qua poteſt agere ex verbis vel aliter. de preben. c. fi
na. cum ſimi. Ad hec iura que dicunt recurrendum ad inten
tionem reſcribentis: ſed de beneficio non extante ſecundum tẽ
pus date reſcribens non potuit cogitare: quia illud quod non
eſt veriſimiliter non ſupponitur intentioni reſcribentis ſicut nõ
ens non ſubiicitur actui ſenſitiuo. de elec. bone. de probat. quo
niam contra. de teſti. cauſam. ij. ergo etc. Hoc ultimo confirmat
Jo. de lig. nam ponderanda ſunt duo que ſubiiciuntur huic diſ
poſitioni reſcripti. ſ. ſubiectum et qualitas ſubiecti exiſtentia be
neficia et qualitas vacationis dictio autem annotans futurum
ſ. verbum vacaturo concernit qualitatem et non ſubſtantiam.
Nam non dicit de beneficio futuro ſed de beneficio. ſ. exiſtenti
vacaturo: et ſic ſupponit illud in ſubſtantia de preſenti quia vo
re vacare non poteſt: quod non eſt in eſſe ſeu in ſubſtantia nec
ſpecie vacationis habere: ergo diſpoſitione reſcripti p̃ſens in
ſubſtantia futurum in vacatione committitur. et alleg. glo. ff. de
leg. iij. offilius. et l. a filio. §. primo. ff. de ali. leg. et ff. de aur. et ar.
le. l. ſi quis legauerit. Iſta verba ut dicit do. Anton. hic aſſum
pſit a Bar. in. l. ſi ita. ff. de aur. et arg. leg. hoc etiam firmat natu
rali ratione quia in momento operabilius oportet materiã eſſe in
ſubſtantia et accidẽtibus preparatis ad formam ſm tẽpus ope
rationis ante vel priuſquam agens inſtituat formã in materiã fru
ſtra eſt materia quo ad formam quo influi dz. Jus aũt diſpoſi
tum in beneficialibus hoc eſt reſcriptum influit in materiã ſm
tempus date: quia ſm illud tempus cauſa agẽs hoc eſt papa ope
ratur in momento. Si ergo materia tunc non ſubeſt: eſt im
poſſibile quod cã agens in illud influat aliquid quod non eſt ſuperue
niens: ergo ex poſtfacto ſi ſubmittitur operationi ſm qd tem
pus cã agens non operatur: et ſic papa nihil reſcribit. Ex qui
bus pz quod hec cle. procedit in puncto iuris: tamen ut iſta alia pa
24 teant oportet videre tria. † Primo an et qñ in reſcriptis tem
pus date vel aliud attendatur. Scdo an qñ diſpõ generalis ſim
plex vel indiffinita in materia referatur ad futura: vel reſtrĩgat
ad preſentia vel preterita. Tertio deſcendendo ad ſpecifica an
et quando in beneficialibus ſubiectum aut accidens aliquod er
go ſubiectum exigitur a diſponente qñ id exigatur. ¶ Ad pri
mum conſiderat undecim caſus: ex quorum deciſione pz veritas
materie. Primus eſt quando agitur de vi comprehenſiua re
ſcripti reſpectu illorum quibus ſcribitur aut eorum certificatiua: et
attenditur tempus date de reſcrip. eam te. Secundus qñ aga
tur de contumacie commictiua et attenditur tempus preſenta
tionis. de appel. ſuper eo. ij. de preben. dilectus. ij. Ratio quia
ante non poteſt dici contumax. Tertius quando agitur de vi
comprehenſiua reſcripti reſpectu capacitatis perſone pro qua

a ¶ Inſpiciendũ eſt tps date de hoc an dicat in l'ris bñficialibus inſpici tps date vel preſentationis habes aliqd p. ſ. cle. in c. capitulũ. co. in. ver. litere prio res. extra de reſcri. et Felyn. in c. eã te. in. xvij. colũ. tps veritate. de reſcrip.

b ¶ Quia litere ad beneficia. Adde qd immo ſit ſtrictior interpretatio in his ad beneficia quam in literis ad litẽ ut dicit d. Ant. in c. olim. in fi. de verb. ſig. ad qd in vide Fel. in. c. capitũ. in iij. col. extra de reſcrip.

c ¶ Scdm tps diſpõnis. Adde hifacere qd dicit Bar. in. l. iij. §. ſtor. ver. ſed quid dz iuris. ff. de dã. infect. Bart. in l. j. ver. itẽ aduerte. ff. de ſeruis. et qd dicit Alex. conſil. lxxiij. ij. col. circa me. in ij. vo. et omnino vide Alex. conſi. cxxviij. ij. vo. ubi ponit plures utiles deciſiones in hac materia an et qñ in contractibus vel priuilegiis vel aliis diſpoſitionibus trahitur ad res poſtea ſuperuenientes.

ſcribitur ꝛ ceſſante ſubreptione attenditur tempus vacatiõis.
de pbẽ. ci cui. in. vi. qð tñ. j. examinabitur. Quartus qñ agitur
de vi compꝛehenſiua reſcripti ex parte materie ſuper qua reſcri
ptum emanat ꝛ attenditur tempus date caſus eſt hic qð tñ in
fra magis declarabitur. Quintus qñ agitur de vi validitatis
reſcripti contra vitium ſubreptꝰ ꝛ attenditur tempus date: qꝛ
ex illo tempoꝛe attenditur ꝛ ponderatur materia vel accidens
cauſans vel tollens ſubreptionem ꝛ illo tempoꝛe ſubapitur vel
dꝫ veritas. ad hoc de reſcrip. ſi eo tẽpoꝛe. in. vj. Sextus qñ agiť
de effectu obligationis ſurgentis contra collatoꝛem negligentẽ
in conferendo ꝛ attenditur tẽpus pſentationis. vt in. d. c. dile-
ctus. Septimus qñ agitur de effectu obligationis ad rẽꝫ ꝛ tũc
attenditur tempus aut collationis canonicatus aut receptiõis
in canonicum. de pben. ſi poſtꝙ. ꝛ. c. clericus. in. vj. Octauus ca
ſus qñ agitur de effectu gratie quo ad acquirendum ius in re et
attenditur tẽpus collationis. de pben. c. pe. ꝛ vlti. lib. vj. Nonꝰ
qñ agiť de vi reſcripti quo ad finem ligandi manus collatoꝛi et
litere habent decretum attẽditur tẽpus date. de reſcrip. tibi q.
in. vj. ſi non habent decretum attenditur tẽpꝰ pſentationis: aut
pceſſus executoꝛ ſm qualitatem reſcribentiũ ꝛ executoꝛ q̃ pa-
tent ex diſtinctionibus q̃ colliguntur ex. c. ſi ſoli. ꝛ. c. ſi capſo. de
conceſ. pben. in. vi. ꝛ. c. tibi qui. de reſcrip. eo. lib. Decimus quã-
do agitur de vi reſcripti ad effectum ppetuationis gratie: ꝛ attẽ-
ditur aut tempus date aut pceſſus executoꝛ ſm diſtinctionem
que ſumitur ex. c. ſi ſup gratia. de offi. dele. in. vj. iuncto. c. ſi cui.
de pben. eo. li. Undecimus eſt qñ agitur de effectu reſcripti per
petuandi contra expꝛeſſam reuocationem pape quã fecit tẽpoꝛe
ſui ingreſſus ꝛ attenditur tẽpus colla. vt. d. c. pe. ꝛ vlt. de pben.
in. vj. ꝛ de hoc vide de pben. c. dilectus. ij. eo. ti. ꝛ hic de pꝛimo.
Secundũ eum conclude aut queritur ꝙ inſpiciatur tẽpus quo
ad vim cõpꝛehenſiuam reſcripti ꝛ pſonarum: qbus ſcribitur vł
reſpectu materie ſup qua reſcribitur ꝛ inſpicitur tẽpꝰ date: pꝛi-
mum pbatur. ꝫ. c. eam te. ſm hic. ꝛ. ꝫ. de reſcrip. c. ſi. aut queriť
quo ad ponderandum vitium ſurrepti ꝛ inſpicitur tẽpus date
ꝫ. eo. ſi eo tempoꝛe. in. vj. aut quo ad ponderandã capacitatem
vel incapacitatẽ pſone ceſſante vitio ſurrepti: ꝛ tunc iſpiciť tpꝰ
vacationis. vt in eo. c. ei cui. de pben. in. vj. rõ, qꝛ tunc videť pon
derari tempus quo actus debet applicari ad pſonam: per cõſe
quens tempus vacationis facit. ff. de leg. ij. l. ſi ita quis. aut que
ritur quo ad coniungendã negligentiam ſeu contumaciam ſeu
inobediendam ꝛ tunc tempus pſentationis. nam antea nõ põt
videri an ſit contumax negligens aut inobediens. vt in. c. dile-
ctus. ij. de pben. Aut queritur quo ad impꝛimendam iuriſdi-
ctionem delegato ꝛ inſpicitur tempus pſentationis. vt in. c. ſup
eo. de app. vnde dicunt dñi de rota in nouis concluſionibus ꝙ
executoꝛ non põt impꝛimi poteſtas ante pſentationeꝫ. per. c. ti-
bi qui. de reſcr. p. in. vj. ꝛ hec quo ad ſpecificata quo ad alia dic
vt de reſcrip. paſtoꝛalis. §. j. aut queritur quo ad ppetuam iuriſ
dictionem ꝛ tunc in contentioſis dic vt. c. lꝫ vndiqꝫ. ꝛ in. c. gra-
tum. de offic. dele. In beneficialibus dic vt in. c. ſi ſuper gratia.
de offi. dele. lib. vj. ꝛ per Lau. ꝛ de hoc etiam in. c. pſenti. de offi.
leg. in. vj. ꝛ in. c. ſi cui. de pben. in. vj. Aut queritur quo ad effe-
ctum ppetuandi gratiam contra reuocatoꝛiaꝫ. de quo in. c. pe.
de pben. in. vj. dic vt ibi: qꝛ inſpicitur tẽpus ꝙ ius in re eſt colla
tum. Aut queritur quo ad impꝛimendũ ius ad rem ꝛ inſpiciť
tempus date. ꝫ. eo. gratie. Aut quo ad ius afficiendi beneficiuꝫ
ꝛ dic vt in. c. ſi ſoli. de conceſ. pben. in. vj. Aut quo ad ius q̃rẽdi
ius in re ꝛ inſpicitur tempus collatiõis: ſaluo eo qð habetur de
pben. ſi tibi. lib. vj. Potes in bꝛeuibus concludere ꝙ inſpicitur
tempus date vel pſentationis vel collationis vel pceſſus execu
toꝛis vel aliud put ſuadet ratio ſubiecte materie. Unde ſi ſua-
det inſpici tempus date illud inſpicitur vt hic cuꝫ ſi. Si ſuadet
inſpici tempus pſentationis illud inſpicitur vt in. c. ſuper eo. de
appel. ꝛ ſic de ſingulis: vt pꝫ intuenti ꝛ conſideranti rõnem ſin
25 guloꝝ caſuum. ¶ † Ad ſecundum. ſ. an diſpoſitio extendatur
ad futura an ad pterita: ꝛ hec materia eſt magis legalis q̃ꝫ ca-
nonica. Dic vt per Bar. de an. ꝛ arg. le. in. l. ſi ita cuiꝰ verba ad
literam hic refert Jo. de lig. ꝛ. d. An. ſequendo eum quaſi in oĩ
bus lꝫ in aliquibus repꝛehendere nitatur: ꝛ pꝛincipaliter pꝛoſe
quitur tres caſus: quia interdum diſpoſitio emanat cuꝫ verbis
pꝛeſentis vel pꝛeteriti tempoꝛis: interdum cum verbis extẽſis
in futurum. interdum cum verbis aptis ad vtrunqꝫ tpꝰ. [a] Pꝛi
mo caſu ꝙ aut tale verbum pꝛofertur a lege aut ab homine. Si
a lege conclude regulam ꝙ regulariter reſpicit futura: quia lex
ſemper loquitur. l. arriani. C. de heret. vnde legi. omnia futura
ſunt pꝛeſentia. Ad hoc allegat omnes autoꝛitates que habẽtur
in. C. que incipiunt Hodie. Fallit pꝛimo ſi. l. ſit pꝛiuilegians et
non lex communis: quia tunc ſecundum eum non reſpicit futu
ra. vt not. in. l. placet. C. de epiſco. ꝛ cle. quod eſt notanduꝫ. Se-
cundo fallit ſi lex communis contineat remiſſionem delictoꝝ.
vt quia dicit ſtatutum ꝙ omnes banniti eximantur a bãno ſol
uendo centum: quia intelligitur de pꝛeteritis bannitis non de
banniendis in futurum: ꝛ hoc ne lex videatur dare occaſionem
delinquendi contra. l. conuenire. ff. de pac. dota. ꝛ decre. vt cleri
comm. de vita ꝛ honeſta. clerico. ꝛ quod no. p Bart. in. l. cũ lex.
ff. de leg. ꝛ p Cyn. poſt Richar. malum. in. l. leges. C. de legi. Ex
hoc patet ꝙ ſi ſtatutum dicit ꝙ inſtrumenta in quibus eſt con
feſſio guarentigie habeant executionem paratam vel ꝙ inſtru
menta de quibus ſoluta eſt gabella habeant executionem pa-
ratam intelligitur etiam de his que poſt legem ſunt confecta.
26 ¶ † Si vero ab homine tale verbum pꝛeſentis vel pꝛeteriti tẽ
poꝛis pꝛoferatur: tunc regulariter non trahitur ad futura. l. ſi
colono. ꝛ. l. cum ſtipulamur. ff. de ver. obli. Fallit pꝛimo ſi in diſ
poſitione apponatur hoc verbum poteſt vel aliud extenſiuuꝫ:
qꝛ tunc extenditur ad futura. ff. de leg. ſecundo. l. ſi ita quis. vbi
ſi lego Titio q̃tum capere poteſt habebit illud nedum ꝙ cape
re poteſt tempoꝛe teſtamenti ſed etiam ꝙ poſtea. Secũdo fal-
lit qñ tale verbum pꝛeſentis tempoꝛis vel pꝛeteriti emanat cir-
ca dependentiam mere a defuncti voluntate: qꝛ tunc reſpicit futu
ra. ff. de legat. pꝛimo. l. talis ſcriptura. §. j. al'. ſi. vbi ſi teſtatoꝛ di-
cit omnia legata que feci in hoc teſtamento in quibus dies nõ
appoſui volo ꝙ pꝛeſtentur in paſchate: non ſolum intelligetur
de legatis factis tunc ſed etiam de factis poſtea in eodem teſta
mento aut codicillis illo teſtamento confirmatis. Tertio fallit
ſi variatio contingat circa eandem rem vel que haberetur loco
eiuſdeꝫ rei ex diſpoſitione defuncti: qꝛ poꝛrigatur ad futura. ff.
de ali. ꝛ ci. le. l. mella. §. pꝛimo. vbi ſi teſtatoꝛ legat libertis ali-
menta que viuus pꝛeſtabat non ſolum debentur illa que pꝛe-
ſtabat ſm tempus teſtamenti ſed etiam in eodem teſtamento:
aut que pꝛeſtabat poſt ſecundum tempus moꝛtis. Quarto fal-
lit in quibus agitur de modico pꝛeiudicio: qꝛ tunc poꝛrigiť ad
futura. ꝛ. l. fin. ꝛ ibi no. in glo. C. que res pig. ob. poſ. vbi ſi obli-
go bona mea intelligitur etiaꝫ de futuris: quia in plus nõ obli
goꝛ ſoluere q̃ ſoluere totum debitum quo ſoluto ceſſat obliga-
tio ad bona taꝫ pꝛeſentia q̃ futura ꝛc. Quinto fallit ſi ſit in diſ
poſitione adiecta aliqua dictio notans ſeu determinans tẽpus
vt eſt dictio tunc. l. un. ff. de condi. ꝛ demonſtra. ꝛ. l. tutoꝛibꝰ. ff.
de teſtamen. tute. Sexto fallit ſi id quod in futurum oꝛdinatur
accedit pꝛimo non autem eſt ei eque pꝛincipale. l. ſi. §. ſi. de li. le.
b ſecundum [b] Barto. in. l. ſi ita do. Anto. placet quod dictum eſt
ex diſpoſitione legis. In diſpoſitione autem hominis dicit bar
to. dicta pꝛocedere quando additur diſpoſitio alteri materie vł
qualitati quam illi que reſpicit capacitatem eius cum quo diſ-
ponitur quo caſu dicit tenendum qð eſt dictum poſt eum: ſal-
uo q̃ circa caſum. l. talis ſcriptura. quia dicit ꝙ de illo non de-
bet fieri fallentia de per ſe ſed cadit ſub illa vbi in materia con-
tingit aliquid addi in futurum circa id quod eſt idem: vel qð
reputatur loco eiuſdem: ſi autem attenditur diſpoſitio materie
vel qualitati reſpicienti capacitatem eius cum quo diſponitur
ꝛ tunc non attenditur tempus diſpoſitionis: ſed tempus quo
materia dꝫ ad pſonam applicari: ideo futurũ poſt diſpoſitionẽ
teſtamenti vel aliam diſpoſitionẽ: qꝛ videtur ſuſpenſa voluntas
ad tẽpus quo applicari dꝫ ad pſonam vt eſt caſus in. c. ei cui.
de pbẽ. in. vj. Scðo caſu pꝛincipali qñ emanat diſpõ cuꝫ verbis
in futurũ extenſis: ꝛ tunc ſi verba extenſa in futuꝝ reſpiciũt diſ
poſitionem reſpectu ſubiecte materie ꝛ accidẽtiũ totã diſpõnẽ
extendit in futuꝝ illa cedunt etiã poſt eſſentiata. ff. de ꝯtrahen.
emp. l. nec empti. vbi ſi vendo tibi futuros fructus cõpꝛehẽdũ-
27 tur poſtea fructus creati. ¶ † Si vero tale verbuꝫ futuri adij-
ciatur in diſpoſitione alicuius accidentie vel qualitati circa ſub
ſtantiam materie ſup qua fundatur diſpoſitio ꝛ tunc reſtringi
tur ad ſubiecta pñtia lꝫ qualitate futura. vt. l. ſi. ff. de leg. ij. i gl.
in verbo omnes. ꝛ in. l. a filio. §. j. ff. de ali. leg. ff. de aur. ꝛ ar. leg.
l. ſi quis legauit. Et ex iſto membꝛo habetis intellectum de. qꝛ
de iſto eſt hic caſus ex quo apparet futurum. Jo. de lig. dicit p
pꝛedicta verba Barto. in pꝛeallc. l. ſi ita. qð ſi teſtatoꝛ legat oẽs
res que poſſunt reperiri Florentie. quod res ille que tunc de-
erant Florentie non videbuntur legate licet poſtea ſint reperte
qꝛ verbum põt extenſiuum in futurũ ad verbum reperiri refer
tur: ꝛ ſic illud tantũ extendit ꝛ non aliud. Per pdicta etiã dicit
ꝙ ſi teſtatoꝛ dicit in teſtamento ſi non valet iure teſtamenti va-
leat vt valere poteſt. Quia verbum põt eſt extenſiuũ eiꝰ ad qð
refertur ꝛ refertur ad verbũ diſpoſitiuũ valeat nõ ad verbũ cõ
ditionatũ ſi non valeat: ideo ſi ꝯtingat teſtm̃ rumpi agnatione
poſthumi poſt factuꝫ teſtm̃ illa clauſula nihil operabitur. facit
qð ipſe no. in. l. j. ff. de iure codi. ꝛ. C. de lib. pꝛe. auten. ex cã. ſecꝰ
ſi dixiſſet ſi non poteſt valere iure teſtamenti valeat ꝛc. vt appa
ret ex pꝛedictis. Tertio caſu pꝛincipali qñ diſpoſitio pꝛefertur
ſimpliciter: ꝛ tunc dicit ꝙ interdum concernit nomen collecti-
uum ꝛ ſuper eo fundatur: interdum ſuper iure vniuerſali quod
vnitum

a ¶ Pꝛimo caſu. Adde notabilẽ deci. Bar. in. l. ſi inibi ꝛ ibi. §. ñ. circa ſi. ff. de leg. j. ꝛ alex. ã. in ꝯſi. cxxiij. incip. ex themate pmiſſo. in. ij. col. circa ſi. l. ij. vol. ꝛ in conſil. xxxiij. incip. põderatis his. in ij. col. in pꝛin. i v. vol. ꝛ de hac materia habes plenꝰſſime p fely. in. c. ſua. de conſtitu.

b ¶ Per bar. in. l. cum lex. ad de do. Ab. ideꝫ tenẽtem in. c. cognoſcentes. i. j. col. de conſtit. p d. l. cũ lex. quã dicit eſſe ſingularẽ idem tenet Bar. in. l. oĩs populi. in. xvj. q. pꝛinci. in. xxj. col. circa ſin. in ver. ſed quid ð tempoꝛe. ff. de iuſt. ꝛ iu. ꝛ plures autoꝛitates alle. do. Jaſ. in l. j. in. j. col. in ſi. ꝛ colũ. ſeq. ff. de condi. ex. l. vbi ponit plures li im. ad. d. l. cum lex.

vnitum eſt: ⁊ interdum ⁊ tertio pfertur ſub oratione generali interdum ⁊ quarto profertur ſub oratione particulari: interdū ⁊ quinto ſub oratione indefinita. Primo concernit nomē collectiuum ⁊ ſuper illo fundatur: ⁊ tunc extenditur ad futura particularia que illi collectiuo ſubijciuntur. ff. de leg. i. l. grege. ff. de leg. ij. l. ſi peculium. vbi ſi lego gregem vel peculium non ſoluz animalia vel res tempore legati exiſtentia debent: ſed ēt poſtea peculio vel gregi ſubmiſſa. Secundo caſu qñ eſt fundata ſuper vniuerſali iure q̄ vnitum eſt ⁊ idem. vt in. c. qz circa. de priuil. vbi ſi papa ex priuilegio concedit decimas extenditur ad futuras. Tertio caſu qñ ſub oratione generali vt lego vniuerſas res meas: ⁊ tunc reſtringitur ad preſentia. vt. l. ſi. §. i. de lega. ij. ⁊ l. ſi mandauero. §. is cuius. ff. manda. vbi publicatis bonis publicantur preſentia ⁊ non futura ſm Bar. hec vera ſunt regulariter. Fallit niſi ratione acceſſionis aliud inducatur: qđ p3 in offerente ſe ⁊ ſua: qz oblatio intelligitur non tñ de preteritis: ſed etiam de futuris. xxvij. q. i. vt lex contineat. vbi per glo. ⁊ archi. ⁊ no. de ſucceſ. ab inteſta. c. ſi. ſecus ſi offert bona ſua tñ: qz obligatio tantum intelligitur de preſentibus per predicta iura: et p ibi no. per Archi. Fallit ſecundo qñ agitur de modico pñdicio vt. d. l. ſi. C. que res pig. ob. poſ. ff. pro ſocio. l. ſi ſocietatē. hic poſſet intelligi. ff. de ſer. vr. pre. l. ſi ſeruitutes. Quarto caſu qñ oratio particularis ⁊ tunc ſi id qđ cedit de futuro venit vt acceſſio ad id qđ principaliter diſpoſitū ſupponitur ⁊ ad illa refertur diſpoſitio: alś ſecus. ff. de lega. i. l. qđ in rerum ⁊ ſi. l. ex toto. ⁊ ff. de vſufr. leg. l. item ſi adhuc. §. i. vbi ſi lego fundum incrementa poſtea ad fundum ſuperuenientia cedunt legato. vt eſt tex. cū glo. de priuileg. cum capella. Scdo caſu qñ oratio eſt indiffinita
a ⁊ tunc ſi agitur de modico pñdicio comprehēdit futura:ª vt. d. l. ſi. C. que res pig. ob. poſ. Si vero de magno idē ſi potuit preuidere omnia futura. l. ſi. ff. de ſer. vr. pred. vbi ſi impono ſeruitutem ne luminibus officiatur, intelligitur non ſolum reſpectu preſentis edificij ſed etiam futuri: qz videndo dominum potuit hoc cogitare. Si vero ageretur de magno pñdicio ⁊ nō poſſet preuideri: tunc non trahitur ad futura. ff. de aur. ⁊ ar. leg. l. ſi ita. ⁊ l. ſi ſtipulatio. §. primo. ff. de ver. obli. ⁊ l. ſi a colono. e. tit.

28 ¶ †Ex iſtis poteſt inferri deciſio ad multas q̄ones. Primo qz ſi fertur ſnīa excōicationis in populum non ſolum ligabunt preſentes: ſed etiam poſtea illuc venientes durante interdicto: vt ſcribit Cal. in tractatu de eccleſiaſtico interdicto ſz forte hoc non pcedit in ſnīa excōicationis per ſcripta in. c. romana. §. in vniuerſitatem. de ſen. excom. vnde in alia diſpoſitione facta de populo pcederet ratio qz eſt nomen collectiuum: ⁊ ſic trahitur ad futura ſub eo cōprehenſa vt dixi. Item ſi lego nepoti vnam partem bonoꝝ: intelligitur de vna ſm tempus teſtamenti: quia eſt nomen generale: ſecus ſi dicerem lego vnam partem hereditatis qz eſt nomen vniuerſale: ⁊ ideo cōprehēditur ſub eo pars augmentata. de quo per Cy. in. d. l. placet. ⁊ C. de pac. l. ſi. Item p3 q̄ ſi quis obligat ſua bona conſtituens ſe pcario noīe poſſidere non ſolum pſentium ſed futuroꝝ transfertur poſſeſſio qz agitur de modico pñdicio. ar. d. l. ſi. C. que res pig. ob. poſ. ⁊ ibi
b per Bu.ᵇ Item q̄ pmittens coquere panem Titio ⁊ familie non tenetur familia poſtea augmentata: qz agitur de magno preiudicio ⁊ non potuit pñdere. de qua q̄one per Jo. an. in. c. quanto. de cenſi. ⁊ per Bu. in. l. ſi. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ eſt queſtio Bar. brix. que eſt diuicalis incipiens. Quidam paterfa. Et idem ſi cuilibet canonico ſancti Laurētij. legata ſunt. x. p anniuerſario annuatim ⁊ poſtea augmentatus eſt numerus ad viginti cum prius eſſent decem de quo in. l. non modus. C. de ſer. ru. predi. ⁊ hoc de ſeruitute principali. ¶ Ad tertium ⁊ vltimū principale ⁊ cū iſto declarabitur materia dc. principalis videlz in caſu vbi a reſcribente in beneficialibus aliquid ponderatur in ſubſtantia vel accidenti ſiue circa perſonam grauatam ſiue circa materiam beneficij ſiue circa perſonam honoratam quo tempore talia exiguntur exiſtere. ¶ Circa qđ dicit aduertendū in quolibet reſcripto tria vel quatuor tempora. Primum tempus date. Scdm preſentationis reſcripti. Tertiū receptionis reſcripti. Quartum vacationis. Quintum collationis vt p3 de reſcriptis. tibi qui in. vj. Hoc premiſſo dicit quatuor videnda. ¶ Primo quo tempore exigatur qualitas in grauatis a ſcribente ponderata. ¶ Secundo quo tempore exigatur res aut materia beneficij. ¶ Tertio quid de qualitate erga materiam requiſita. ¶ Quarto quid de qualitate erga perſonam honoratam. ¶ Ad primum verbigratia, mandatur alicui prouideri de beneficio ſpectante ad collationem epiſcopi Florentini quo tempore requiratur q̄ ſpectat ad collationem eius glo. hic innuit qđ ſufficit quod ſpectet ſecundum tempus vacationis ſeu collationis beneficij: licet non ſpectet ſecunduz tempus date alle. cle. ſi de beneficio ſecundum intellectum gloſ. i. de preben. facit c. ei cui. in. vj. ⁊ hoc aperte tenet glo. in. d. cle. ſi de beneficio. in vbo exiſtit quod placet do. Ant. ⁊ idem hic Guil. qz idez iuris eſt de antiquis ⁊ nouis nunc ſucceſſis: ⁊ qz tempus vacationis debet attendi. vt in. c. ei cui. ſecus ſi ſecundum tempus date ſpectet ad eius collationem. ſed poſtea deſit ſpectare ante collationem. Ratio qz reſcribens ad collationez epiſcopi Florentini intendit grauare epiſcopum Florentinum ⁊ non alium. vt dicit glo. in. d. clemen. ſi de beneficio. ⁊ ſi ponderauit tempus collationis: ideo ſi tunc qualitas illa non adeſt non vendicat ſibi locum reſcriptum: nam reſcribens ponderans qualitatez in grauato videtur ponderaſſe ſm tēpus quo grauamen applicatur ad exercitium grauati qđ eſt tempus collationis cum illo tempore grauetur in eo: qz tollitur ſibi libertas alteri conferēdi. de reſcrip. mandatum nec ob. predictis ſi dicatur deuoluta poteſtate conferendi ad alium ille ſubrogatur loco primi in poteſtate conferendi ⁊ ſic in grauamine conſecutiue. vt lit. pen. eccleſie ij. de conſe. diſtin. i. fabrica. qz reſpondet q̄ hic ſecundus nō ſubrogatur loco primi in accidentali grauamine contra intentionem pape: cuius intentio non fuit alium grauare q̄ veriꝰ putat do. Anto. niſi in fraudem expectantiū aliud fieret quo caſu ſaltem affectis manibus collatoris ei non proficeret talis collatio poteſtatis conferendi in alium. ar. decre. quanto. de diuor. ⁊ maxime appoſito decreto in forma conſueta decernente irritum ⁊c. in fraudem expectantis a quocunqꝫ q̄uis autoritate contingeret attentari: ⁊ per hoc tenet Pau. in clemen. ſi de beneficio. q̄ ſi facto epiſcopi grauati eo ſciente grauamen ius cōferendi ad alium eſt translatum tranſibit beneficium ad donatarium cum cauſa ſua ⁊ onere durante. fa. de reli. domi. qz monaſterium. ad hoc de. i. de ſupplē. negli. pre. Non ob. ſecundo ſi dicatur debere inſpici tempus date: quia ſecundum illud tempus oritur obligatio ex reſcripto. de reſcri. eam te. ⁊ quia ad ea ſola de quibus cogitabat reſcribens tempore conceſſionis reſcripti extendi videtur de reſcript. nonnulli. propter que Guil. hoc diſputationi reliquit quia non procedit. Nec ob. qz quando qualitas certo tempore veriſimiliter eſt ponderata ſicut qñ ſcribitur ad collationem alterius cum intentionis eſt reſcribētis tūc illum ſolum ad cuius collationem ſcribit grauare ⁊ grauamen ponderaſſe ſecundum tempus collationis: ſed iura predicta in alijs caſibus ⁊ quo ad alia loquuntur vt ex eorū tenore apparet: ⁊ procedunt predicta maxime ſi beneficium ſpectās ad eius collationem ſecundum tempus date ex poſtfacto ceſſaret per viam euictionis: qz non videtur illius a quo fuit euictū
29 ff. de reg. iur. non videtur ſm ꝫeꝫe. ⁊c. ¶ †Ad ſecunduz quo tempore exigatur materia beneficij quo ad rem. gloſ. hic vide-
30 tur velle q̄ dz de puncto iuris attendi tempus date: †ſed ſufficeret ipſum eſſe creatum tempore vacationis contrariū tenuit ſupra do. Ant. Ideo dicit aduertendum formam reſcripti: qz ſi ſcribens ſuſpendit diſpoſitionem reſcripti in futurum. nō ſolum reſpectu qualitatis beneficij aut alterius accidentis: ſed ēt reſpectu ſubſtantie cedit reſcriptio in futurum in ſubſtantia: et ſic non attenditur tempus date ſed tempus vacationis ſiue variatur in ſubſtantia tempore date de non eſſe ad eſſe ſiue econtra dūmodo fraus ceſſat ⁊ affecte non ſint manus quo ad ſup-
c primendum poteſtatem. Exemplum ſi mandatur prouideriᶜ cum ſe facultas obtulerit. hec gratia eſt in futuro extenſa etiaz reſpectu ſubſtantie corporis beneficij: qz facultas ſe offerre poteſt per creationem beneficij: beneficiuz ergo creatum poſt datam gratie ſubmittitur ⁊ non habet locum hec dc. per qđ glo. hic dicit q̄ ſi aliqs expectat ex canonia vel ex receptione in canonicum ſm practicam. c. relatum. de preben. ⁊. c. ſi clericus. eo. ti. in. vj. q̄ talis poteſt petere beneficium etiam poſt receptionē creatum: qz canonico non debetur ſimpliciter vacaturum: ſed cum ſe facultas obtulerit: hinc eſt q̄ ei debetur prebenda per arg. fructuum vel redditunm creata. de preben. relatum. ⁊. c. dilectus. de conſti. cum. M. per predicta dicit hic Paul. q̄ ſi p aliquo recepto in canonicum a capitulo papa ſcriberet ⁊ mandaret pñderi ex vi receptionis etiam ſi papa confirmaret receptionem autoritate apoſtolica q̄ in tali mandato etiam vbi ageretur ex viribus mandati ⁊ reſcripti includeretur bñficiuz poſt datam creatum: qz illud reſcriptum recepit intellectū a natura obligationis ſurgentis ex receptione in canonicū p cuius executione emanauerat q̄ obligatio extenditur: non ſolum ad vacaturuz ſed quomodocunqꝫ aliter facultas ſe obtulerit. Nā ſz talis diceretur receptus autoritate pape. de reſcrip. cum aliquibus. in. vj. tñ in pbendis pcendit ius non ex reſeruatione ſz ex receptione: ideo futuꝝ poſt datam creatum includit. Per predicta etiam dicit Pau. q̄ ſi mandetur alicui prouideri in forma ſufficit ſm formam. c. cum ſcdm. de pben. de eta. ⁊ qua. accepimus. q̄ cum tale ius non creetur ex literis: ſed ex receptione pambula ad ordines ex qua ſurgit obligatio non ſoluz ad vacatuꝝ: ſed etiā cū ſe facultas obtulerit: ideo debetur etiā

a ¶ Cōprehendit futura. Ultra Bar. ⁊ doc. in. d. l. ſi ita. adde notabilē textum in. c. qz circa. extra de priuileg. cū pluribus concoꝛ. adductis p gl. ibi quam videas.

b ¶ Promittens coq̄re. De iſta. q. facit etiā mentionē Fel. in. c. ſi. in ſi. col. de conſti.

c ¶ Cū ſe facultas. Quid autē ſi aliqs habeat gratiam beneficij q̄ vacare ceperit an habebit beneficium vacans tpe gr̄e habes notabilē deci. Old. in cōſi. ccc. inci. thema. tale eſt quā deci. refert ⁊ ſequitur Fely. i. c. ad hec. col. ij. de reſcrip.

poſt datam literarum iuſticie creatum. Per predicta etiam di. ar.d. Ant. q ſi papa contuliſſet canonicatum ⁊ mandaret prouideri de preben. ⁊ mandaſſet ꝓuideri cum eſſet in canonicum iam receptus cum tunc tali cōpetat ius duplex agendi vnuz ex viribus literarum aliud ex diſpoſitione iuris: q canonicus eſt ⁊ non dz eſſe ſine prebenda q ſi ageret ex diſpoſitione ⁊ vinculo obligationis a iure dato: q ſm illud debetur ſibi cū primuz ſe facultas obtulerit conſequetur etiam poſt datam creatū: ſit ergo cautus expectans in prebendis: q poterit illudere iſtam cle. ſi inſtat ante vt recipiatur in canonicum: ⁊ eo recepto ex viribus receptionis agat ⁊ non ex virib⁹ reſcripti: ⁊ ſic conſequitur beneficium poſt datam creatum: ꝑ hoc q non debet eē minoris autoritatis receptio facta autoritate apoſtolica ꝙ autoritate inferioris. ar. d. c. ei qui. qd eſt notandum ſm eum. ¶ In terdum reſcribens ſolum ſuſpendit in futurum aliqd accidens circa corpus beneficij: vt q mādat ꝓuideri de vacaturo: ⁊ tūc conſiderandi ſunt caſus duo. Primus qn̄ qualitas vel accidēs
31 variatur de non eſſe ad eſſe. Secundus qn̄ contra. ¶ † Ad primum ſi queritur quo tempore exigatur qualitas hec vacationis. Dic q ſufficit q adſit tempore vacationis ⁊ hoc quia ad hoc reſcriptum eſt in futurum. Sed hic eſt vnum dubiū an beneficium dicatur vacare eoipſo qd eſt creatum: ⁊ videtur q nō niſi ſaltem vna vice fuerit collatum:ᵃ q vacare proprie dr beneficium eo qd ſponſo priuatur: q priuatiua qualitas iſta videt exigere habitum ſponſi per quod videtur q etiam beneficium ante datam creatum q nulli alij fuerit collatum non includitur in mandato de vacaturo vel de futuro vacante. Credit tñ contra per iſtam cle. q vacare intelligitur ſiue ſponſum nunꝙ habuerit ſiue habuerit ⁊ ſit mortuus ad hoc de tranſla. prelat. inter. Si autē querimus quo tempore exigatur eſſe beneficij qn̄ ſic eſt gratia reſpectu qualitatis in futurum extenſa: ⁊ veritas eſt q exigitur ſm tempus date vt hic eſt caſus: q ſm illud tempus diſpoſitio reſcripti applicatur ad materiam: oportet ergo q illo tempore detur eſſe materie: nec ob. q ſuſpenſa ſit diſpoſitio per participium vacaturo: q ſuſpenſa eſt ſolum in hoc accidenti vacationis non in ſubſtātia corporis beneficij: immo principaliter ponderatum eſt eſſe beneficij: q vno ſuſpenſo reliquū purum relictum eſt ex vi ſermonis. de preſum. c. nōne. ⁊ hoc eſt verum indubitanter ſi creatum eſt ⁊ nunꝙ ordinatum fuit: pl⁹ tenet hic glo. q etiam ſi creatum fuerit poſt datam ⁊ alteri collatum medio tempore ⁊ poſtea vacet ita q non immineat ſecunda collatio adhuc vi literarum hoc non debebitur: q cum tunc tempore date non extaret non potuit gratia ad illud applicari: ideo quicquid de eo ex poſtfacto contigerit amplius gratie non ſubmittitur q cauſatur a voluntate mandantis: ⁊ adeſt ſolum tempus mandati ⁊ non poſtea. vnde ad illud non extenditur e. quo aliter reſpectu corporis beneficij non eſt in futurū extenſa. Secundo caſu quādo contra cōtingit variatio de eſſe ad non eſſe. vt q erat creatū ſm tempus date ⁊ poſtea ſuſpēſuz ⁊ hic dicit glo. q hoc bñficium nō includit vel ſaltim eximetur a liris. ⁊ ſic attenditur tpe vacationis ⁊ cōferri poſſit. ipa tamē hoc verum niſi expſſio facta eſſet in fraudē expectātis. Hoc tz hic zenze. q papa ſimpliciter ſcribendo non tollit ptātem ſupprimenda ſicut nec cōferendi. de prebē. dilectus. de cōceſ. prebē. c. j. §. ex parte in. vj. ⁊ vt ſic mandatū intelligat re in eadē forma manente. ff. de annu. le. l. rē legatam. ſm zenze. Lau. dicit q gl. ꝓcedit qn̄ alteratio contigit re ipſa abſqꝫ miniſterio hoīs. Si aūt fiat ſuppreſſio hoīs miniſterio inferioris per vnionē vel aliter non pōt preiudicare ſpectanti. maxime ſi per inhibitionem ⁊ decretū eſt affectū. ad hoc extrauagans Benedicti ſedes apoſtolica nec eſt neceſſe q fiat mentio alterationis que fit per hominem de beneficio per ſuperiorē reſeruato. alle. ſcripta. Joan. an. ⁊ Arch. de prebē. cū de bñficio in. vj. Jo. de fa. dicebat q ſi mandatum fuit ſimplex ſine decreto ⁊ nihilominus interceſſit ꝓceſſus executorio affectuus glo. dicit verum q mandat ordinatum ſolum ad obligandū collatorem pſonaliter vt impediat actum ſuppreſſionis. quo caſu dicit q ſi cauſa legitima ſupprimat ceſſante fraude vz ſuppreſſio ſicut valeret alteri facta collatio. de prebē. dilectus. ¶ Si aūt ſupprimit in fraude hec ſuppſſio nō pōt habere iuſtā cauſam. ⁊ ſic ſuppreſſio nō vz. ꝑ hō. de cōſti. cū acceſſiſſent. ⁊ ſic bñficium deberet expectāti. Si autē ſuppreſſionē ꝓcederet decretū vel alius ꝓceſſus executor affectiu⁹ ⁊ tunc ponderanda eſt forma decreti. q ſi cōcludit ad ligandas manus ſupprimētis etiā quo ad actū ſupprimēdi locū habet dictuz Lau. alias procedit dictū glo. Nec ob. qd no. Jo. an. in pre alle. c. cū de bñficio. q ibi ſpecialiter fuit inhibita alteratio bñficij ⁊ inhibitio fuit ſpecificata pape. ⁊ nō annullat fortius ꝙ inhibitio executoris de conceſ. prebē. c. j. in. vj. ⁊ ſcribit Jo. an. de conceſ. ꝓben. conſtitutus. per qd apparet q dictū Jo. an pot⁹ facit cōtra ⁊ hoc plz do. Ant. ¶ Sed eſt dubium quid ſi an da

b tam ordinatum fuiſſet de creādoᵇ. ⁊ poſt datā fuiſſet creatum
32. an hoc includeretur in literis. Pau. tenet q nō q † voluntas non ſufficit vbi opus eſt facto. de eo qui mit. in poſſeſ. c. j. ⁊ de appel. ſi a iudice in. vj. ¶ Quid de bñficio creato ante datā. ſed dotato poſt Pau. tenet q nō vr̄ creatū ex quo nō erat dotatū. de ꝯceſ. eccl. vel alia. c. cū ſicut hec ſufficiūt ⁊c. ¶ Ad tertiū qn̄ de qualitate erga materiā bñficij requiſita. vt q ſcribitur de curato. ⁊ tūc tpe non eſt ſed poſtea eſt ſed ex poſtfacto deſijt vel ſcribitur de bñficio cōſueto cōferri clericis ſecularibus ⁊ ſimilr tpe date nō eſt vel eſt ſz poſtea deſijt vel ſcribit de bñficio certi valoris. ⁊ tūc non eſt illius valoris. ſed poſtfacto fuit vel erat ſed deſijt. glo. hic aperte tenet q nō inſpicit tps date. ſed tps vacationis. ideo poſt datā curatum includeret ſub mādato de curato. Hoc tñ videt cōtra hāc cle. q qua rōne beneficiū non exiſtens quo ad corpus bñficij nō ſubmittit gratie eadē rōne nō exiſtēs quo ad qualitatem arguēdo de parte ad totū de eſſ. de le. paſtoralis. §. j. l. que de tota. de rei ven. ꝓpter que glo. hic voluit dicere q cle. iſta nō haberet rōnem in ſe. q idem deberet eſſe in nō exiſtēte reſpectu ſubſtantie q in nō exiſtente in qualitate a ſcribente ponderata do. Jo. de fan. conabat oſtēdere rōnem diuerſitatis inter predicta. ⁊ ſic iuſtificare cle. q vbi a princi. mandati deficit ſubſtātia bñficij nō reperit reſcriptū aliqd ſubiectū ſuper quo ſe poſſit fundare in ſubſiſtuēdo. ideo neceſſario euaneſcit ipſo iure a bñficio q non eſt ſm tps date. ⁊ ſic ſupueniens eſſe bñficij non validat quo ad illud grām nullam. Ar. regule non firmatur. de re. iur. in. vj. aut bñficiū eſt ineſſe lz nō habeat qualitatē reperit reſcriptū aliud ſubiectū ſaltē in ſubſtātia ſup quo fundatur. lz ergo ex toto deficiat qualitas gratia nō deficit ipo iure. lz interī ceſſet ⁊ qualitatē expectet qua ſupueniēte ad illud
33 applicat. ¶ † Hoc dictū nunꝙ placuit do. Ant. vt ipſe hic ſcribit q ſicut defectus ſubiecti bñficij facit euaneſcere grām q ſubiectū reſpicit ita ⁊ defect⁹ q̄litatis a reſcribēte pōderate facit deficere grām ⁊ euaneſcere cū a ſubiectis illā qualitatem non habentibus. ff. de reb. du. l. ſi agnatio. ff. de nora. l. an delictis. §. extraneus. ff. de neg. ge. l. j. ideo dicit q in hoc vr̄ ſibi aliter fore dicēdum. vz vt quicqd dicat glo. exigit qualitatē ſubeſſe ſm tps date. nec ſufficit qualitatē ex poſtfacto ſupuenire hoc demonſtrat
34 per rationē ſubiectoꝝ glo. que dicat nō bn̄ nō ob. ¶ † Pro cuius declaratione dicit aduertendū q interdū contingit qualitatē variari ⁊ tpe date de nō eſſe ad eſſe. vt q mandatur prouideri de curato. ⁊ id qd a prin. erat ſimplex eſt ex poſtfacto factū curatū ⁊ ad illud ſe. non extēdat gratia. vt hic arguēdo de ſubſtātia ad qualitatē. ⁊ hoc voluit alibi glo. no. in cle. ſi de bñficio de prebē. in verbo capitulum. ⁊ clarius ibi Pau. vbi tenet q ſi bñficium alteretur in qualitate de modo eligēdi ⁊ cōfirmandi ad modū cōferēdi. vt q mādat prouideri de collatiuo. ⁊ q tpe date nō erat collatiuū ex poſtfacto eſt factum q tale nō includeretur. alle. de prebē. cū in illis. §. j. ⁊ cle. j. eo. ti. ⁊ idē dicit Pau. ſi alteret de mō plenta. ad modū prouidendi. Sed hoc videtur contra dicta ſuperius vbi dictū eſt q ſi qualitas cōcernens pſonā grauata alteret q nō attendit tps date. ſed vacationis. vt. d. cle. ſi de bñficio. qd vr̄ cotra pdicta proxime. Videt q quedam eſt qualitas que cōcernit naturā bñficij tm̄. Quedam que concernit pſonā grauatā tm̄. Quedam mixta que concernit grauatam perſonam ſimul ⁊ naturam bñficij. ¶ Primo caſu dicit attendi debere tpe date vt non includat beneficium ex poſt facto aſſumens qualitate requiſitam a reſcribente. exēplum pz ex. s. dictis. ¶ Scdo caſu dicit attēdi tps vacatiōis. vt dict. ſ. ⁊ exempla poſui. ¶ Tertio caſu qn̄ eſt qualitas mixta. exemplū mandatur ꝓuideri ad collationem epi florentini. iſta qualitas reſpicit pſonam grauata hic eſt q dicimus pñtator collator vel elector reſpicit etiam materiam. hinc eſt q dicimus bñficiū collatiuum electiuum vel pñtatiuum. vt. d. c. cū in illis. ¶ Aduertendum ergo hoc caſu q ſi contingit variatio ex parte pſone q ſtante mādato ad collationem epiſcopi ex poſtfacto ſuperuenit ad collationem quod a princip. non erat q cum prius erat collatiuum ita q variatur tñ ex parte perſone. ⁊ tūc dicit q attendit tps collationis per ea que. ſ. dicta ſunt. q qualitatē iſtaz reſpectu grauate perſone reſcribens vr̄ pōderaſſe ſm tempus
35 actualis grauaminis. ¶ † Si aūt variatio contingit ex parte
c nature. vt q bñficium prius' erat electiuum ſtāte mandato de beneficio ad collationem epi. poſtea illud eſt factum collatiuuz q tunc variatio cōtingit pricipaliter ex parte materie illud nō includetur q illa qualitas attēditur ſm tps date. ⁊ ſic dz intelligi glo. in. d. cle. ſi de beneficio. Si aūt cōtingeret variatio mixto vt q pendente mandato ad collationem epi. beneficiū electiuū ad electionem alterius eſt effectū collatiuū ad collationē iſtius epiſcopi et non credit q includatur ex quo contingit variatio ex parte materie per illa dicta ſuperius. Hoc verum qn̄ contingit variatio de non eſſe ad eſſe. Si vero contingit variatio de eſſe ad

a ¶ Vacare ꝓprie. Adde qd iſtud ꝓbatur i rubi. ⁊ in. c. j. et toto ti. extra ne ſe. vac. ⁊ in rub. ⁊ i. l. j. C. de bo. va. lib. x.

b ¶ Et poſtea tā contra iſtaz determinationē facit regula q idem iudicamus de deſtinato ad aliqd qd de ipſo facto vt eſt ho. tex. in. l. q pene. §. diu⁹ quoq. ꝑ. ff. d ma. ad quem tex. vide plene Bar. i l. naturalr. §. nihil coe i. xv. co. ff. de acq. poſ. no. Bar. p illū tex. in. l. j. §. lz ⁊ in co. ff. ad ſi. l. ⁊ plura ponit Felj. in. c. eā te. in xv. col. ⁊ in. c. cū adeo. i. ij. ⁊ iij. col. de reſcript.

c ¶ Erat electiuū. Qd bñficiū dicatur electiuz declarat notabilr. d. car. in cle. q̄ cōtigit ver. nyſ aūt. in iiij. not. de reli. do. ⁊ refert Felj. in. c. in iiij. col. xviij. in fin. de reſcrip. ⁊ ibi ponit an i mādato de ꝓuidēdo de bñficio ꝑtinente ad electionē capituli veniat bñficiuz collatiuum. Et declarat etiā q bñficiū dicatur collatiuū ⁊ i colū. ſeq. ponit an in reſcriptis ſit op⁹ facere mētionem q bñficiū ſit electiuū.

eſſe ad non eſſe. vt q: ꝑdẽte mandato de curato. tũc curatum
tempore date efficiatur poſtea ſimplex. tunc credit ꝙ deficeret
gratia ceſſante fraude cũ intentio pape fuerit iſtũ habere cura
tum. ad hoc. de ꝓbẽ. cui de nõ in. vj. ſi ſic cõcluditur ꝙ in quali
tate reſpectu perſone grauate attẽditur tẽpus vacationis quo
modocũqꝫ varietur. In qualitate in materia vel eſſe beneficij
ſi varietur de nõ eſſe ad eſſe attẽditur tꝑs date. Si ecõuerſo de
eſſe ad nõ eſſe attẽditur tẽpus variationis ceſſante fraude vel
alio actu manuũ effectu quo ad ꝑtãtem ſupprimẽdi ſubſtãtiã
vel qualitatẽ. Per ꝑdicta deciditur ꝙ hic tetigit Guil. ⁊ nõ de
cidit. vꝫ ſi beneficium ex valore ſuo non cadebat ſub gratia ſi ex
poſtfacto ſit tantũ diminutum ꝙ cadit ſub gratia ꝙ iſtud non
debebitur q: variatio cõtingit circa qualitatem in materia be
neficij. ſecus ſi varietur de valore ꝓprio et ꝓportionabili reſcri
pto ad valorẽ incõgruũ q: attẽditur tꝑs vacationis ⁊ nõ ſuffi
cit illud fuiſſe in valore cõgruo ſemꝑ intelligendo ceſſante frau
36 de. ⁊ hec ſufficiant de tertio prin. ¶ † Ad quartũ ⁊ vltimũ mẽ
brum ſcꝫ quid de qualitate reſpectu perſone honorate requiſi
ta an habilitas eius in qualitate attenditur ſm tempus vaca
tionis ⁊ hic pñctus eſt valde difficilis cũ difficultas pendet ex
intellectu duorum capitulorũ repugnantiũ ſimul. c. ſi eo tẽpore
de reſcrip. in. vj. ⁊. c. ei cui. de ꝓben. e. li. Super cuius ſolutione
variant antiqui ⁊ moderni. Nam in ponderãda etate tex. dicit
in. c. ſi eo tpe ponderãdũ tꝑs date. c. ei cui. dicit attendi tempus
vacationis Jo. and. pro ſolutione ⁊ cõcordia iuriũ predictorũ
poſuit tres ſolutiones in. d. c. ei cui. in glo. quarũ quaslibet hic
examinat do. Ant. finaliter tenet ſcdam ſolutionẽ in ordine ibi
poſitã in glo. quã ſic declarat. q: interdũ mãdat alicui ꝓuideri
de bñficio expreſſis certis qualitatibus quarũ alique exigunt
determinatã etatẽ ⁊ attenditur neceſſario tẽpus date. quia tũc
ſi perſona eſt inhabilis etate ad aliqđ beneficiũ de ſpecificato
neceſſario quo ad illud reſcriptũ peccat in ſurreptione impetrã
do determinate ſuꝑ tale videtur ſe aſſerere habilem ad tale. ⁊ ſi
tunc tẽporis eſt inhabilitas reſcriptũ eſt ſurreptitiũ. ⁊ per con
ſequẽs debet inſpici tꝑs date quo ad validitatẽ reſcripti. cũ illo
tpe ſurripiatur. vt dixi. ſ. vnde ſuperueniens habilitas non va
lidat reſcriptũ in ea parte in qua fuit ſurreptitium. ⁊ ſic inuali
dum. ⁊ ideo remanet inualidũ quo ad illũ ⁊ quo ad alia in qui
37 bus nõ eſt infectio valida. ¶ † Ex quo no. ꝙ vbi reſcriptũ cõ
a prehendit plura que ſunt ſeparata etiã in beneficialibus[a] ſur
reptio in vno nõ vitiat totũ reſcriptum immo remanet validũ
in ea parte in qua non eſt ſurreptio. vt eſt caſus notabilis in. d.
c. ſi eo tpe. Interdũ mandatur ꝓuideri nõ expreſſis qualitati
bus. vt q: mandatur ꝓuideri de prebẽda. tũc poſito ꝙ in eccle
ſia ſint ſacerdotales ⁊ nõ ſacerdotales. non põt dici reſcriptum
inualidũ quia illud mandatũ generis intelligitur ciuiliter vt vi
deatur mandatũ de eo beneficio ad qđ eſt habilis. ⁊ ꝙ illud cõ
feratur ad qđ reperietur habilis. ⁊ ſic ſi qđ vitiũ dicat̃ eſſe non
eſt vitiũ ſurreptionis ſed vitiũ capacitatis vel incapacitatis cũ
autẽ diſputatur de vitio capacitatis vel incapacitatis nõ dato
alio vitio reſcribens videtur ponderaſſe capacitatẽ vel incapa
citatẽ ſm tẽpus quo bñficiũ ad pſonã honoratã debet applica
ri. q: ſm illud tꝑs prodeſſe aut nocere poterit beneficio capaci
tas vel incapacitas pſone. ff. de lega. ij. ſi ita. ⁊ dixi. ſ. Nam ſi te
ſtator legat titio qñ capere poterit nõ inſpicitur tꝑs teſtamen
ti. ſed qñ ille capere debet poſt mortẽ. ⁊ ita erit hic. ⁊ ſic inſpi
citur tꝑs vacationis quo tpe põt cõferri ⁊ non ante. ⁊ ita intel
ligitur. c. ei cui de prebẽ. in. vj. ⁊ ſic dicit ꝙ conſueuit tranſire le
gendo. vnde per hoc infert ꝙ ſi in terminis decre. ei cui. expreſ
ſiſſet qualitatẽ impetrans. idẽ eſſet ꝙ in. c. ſi eo tempore. ⁊ econ
tra ſi in terminis. c. ſi eo tpe. nõ expreſſiſſet qualitatẽ. idẽ eſſet ꝙ
in. c. ei cui. ⁊ ſi impetraſſet expreſſis qualitatibus facta mẽtione
de defectu etatis. q: tũc ſurreptio ceſſaret. ⁊ dicebat ꝙ in termi
nis. c. ſi eo tẽpore. attenderetur tꝑs vacationis. ⁊ refert Joã. de
lig. dicere in lec. d. c. ei cui. ꝙ quidã ſcholaris ſuus qui fuit do.
Joan. de ſan. docto. do. Ant. ⁊ dicit ſe audiuiſſe a quodã hiſpa
no qui interfuit diſputationi ꝙ impugnabant hãc ſolutionẽ ꝑ
38 duas rationes. ¶ † Primo q: mãdatũ ſimpliciter factum de
preben. in eccleſia vbi ſunt ſacerdotales ⁊ nõ ſacerdo. equipollet
mandato. prouideas de prebenda ſiue ſit ſacerdotalis ſiue nõ. ⁊
ſic non eſt differẽtia an fiat expreſſio qualitatis an non. quia ex
preſſio eorum que inſunt nihil operatur. C. de fideiuſ. l. non re
cte. ⁊ de elec. c. ij. in. vj. cum ibi no. ¶ Scđo quia ſi in caſu. ca. ei
b cui. pape fuiſſet[b] etas expreſſa nõ mandaſſet veriſimiliter ꝓui
deri de ſacerdotali ergo ſi tacitũ fuerit de illa peccat reſcriptũ in
vitio ſurreptionis. ſicut ⁊ in. c. ſi eo tẽpore. ⁊ per cõſequens de
bet eſſe nullũ reſcriptũ. propter hoc Jo. de lig. dicebat aliud in
mandato alternatiuo. vt in. c. ſi eo tempore aliud in mãdato ge
neris. vt in. c. ei cui. ratio colligitur ex notatis in. l. cum hes. §. ſi.
ff. de condi. inde. ⁊. l. meuius. §. duobus. ff. de leg. ij. ſ. ꝙ in obli
gatione generis nil a prin. eſt in obligatione. ſecus in obligatio
ne alternatiua. hoc impugnabat do. Jo. de ſan. quia ſm ratio
nem predictã vtrobiqꝫ debet inſpici tẽpus vacationis q: reſcri
bendo de vacaturo cõditionaliter intelligitur reſcribere ſi vaca
bit vacante impetrante. ff. de condi. ⁊ demon. heres meus. §. ſi.
ff. de ver. obli. l. interdũ. ⁊ ſic tantũ a tempore cõditionis exiſtẽ
tis. ⁊ per cõſequens vacationis oriatur obligatio vtrobiqꝫ ſem
per illud tꝑs inſpici deberet ipſe nititur euadere arg. ⁊ nihil in
effectu boni dicit do. Ant. dicit ꝙ dixi. non ob. ſ. ¶ Et primo
non ob. primũ quia verũ eſt ꝙ equipollet quo ad quid. ſed nõ
quo ad omnia equipollet enim in effectu quia alterũ ipſorum
debebitur. ſed in modo quia expreſſis qualitatibus datur pec
catum ſurreptionis. ſecus eis non expreſſis. quia mãdatum nõ
eſt preciſum. ſed eſt generis ⁊ interpretabile vt interpretetur de
iſto vel illo. ſm qualitatẽ impetrantis. quia non eſt qñ expreſſe
ſunt qualitates. quia de illa vel de illis preciſe tũc eſt ſcriptum.
vnde cum non poſſit aliter interpretari ꝓpter expreſſum. quia
verba expreſſa ⁊ clara interpretationem non recipiunt. vt dicit
Inno. de teſta. cum clamor. neceſſario ſequitur ꝙ reſcriptũ pec
39 cat in ſurreptione ergo ⁊c. Et ſi dicatur † expreſſio eorum que
c inſunt nihil operabitur.[c] reſponde ꝙ verum eſt niſi ex ipſa ex
preſſione exprimatur aliter q̃ inſit. ff. de libe. ⁊ poſthu. l. iii. §. ſi
filius. iuncta. l. filij. §. ſed cum exheredatio. ff. de cõtrahẽ. ẽ. cũ ſi.
¶ Non ob. ſecundo quia ſi etas eſſet expreſſa literas ſigillatas
non habuiſſet in terminis decre. ei cui q: immo certe quia co
gitaſſet mãdans hoc mandatũ interpretabile ⁊ ad ſanũ intelle
ctum reducibile. vt de ſacerdotali prouideretur ſi eſſet habilis
ad ſacerdotalẽ. alſ de non ſacerdotali. ⁊ ſic nulla eſſet ſurreptio.
Et ſi dicatur ſic põt intelligi mandatũ de beneficio cũ cura vel
ſine cura. ⁊ hec alternatiua intelligatur de bñficio cũ cura ſi tẽ
pore vacationis erat habilis ad curatũ ſi nõ ꝓuideatur de be
neficio ſine cura. Rñdet ꝙ hũc intellectũ nõ poteſt habere hoc
mandatũ q: impetrãs in terminis ſi eo tpe impetrat de benefi
cio cum cura vel ſine cura ꝓrimo vacaturo. ⁊ ſic preciſe voluit
curatũ ſi eſſet ꝓrimo vacaturũ eſſet vel non eſſet habilis etate.
vnde tacendo etatẽ neceſſario ſic expreſſe impetrando ſeu ꝓ
prie peccauerit in ſurreptione ⁊ reſcriptũ quo ad illam partem
40 nullũ. hanc rationẽ aſſignat. c. ſi eo tpe prealleg. ¶ † Pro cla
riori tamen cõcluſione materie concludit ꝙ quedã eſt qualitas
que in pſona beneficiati ponderatur extrinſece a reſcribente qñ
mandat alicui prouideri vocãdo eum doctorẽ vel ſcholarẽ vel
capellanũ ſuum ⁊ ſimilia. ⁊ ſi hec qualitas variaretur de eſſe ad
non eſſe. vt q: aderat ſm tꝑs date. poſtea deſiit. attenditur tem
pus date. quia cẽſetur talis qualitas aſſumpta. vt cauſa efficien
di nõ vt cauſa permutãdi ⁊ quia defectus qualitatũ nõ variant
eſſe perſone. ꝙ põderatur ꝓpter qualitatẽ niſi ex defectu inha
bilitatur aliter perſona. vt vidiſtis in cle. ⁊ ſi principalis. ſ. eo.
Si vero ecõtra varietur de non eſſe ad eſſe non vꝫ reſcriptũ nec
validatur ex poſtfacto. q: peccauit in ſurreptione. ar. d. c. ſi eo tẽ
pore. Quedã eſt qualitas que exigitur a beneficio non expreſſe
a ſcribente ſed tacite ex natura bñficij. ⁊ tunc ſi pro beneficiãdo
eſt reſcriptũ expreſſa qualitate beneficij exigitur ꝙ aſſit ſm tem
pus date alſ non vꝫ reſcriptum q: peccat in ſurreptione. vt. d.
c. ſi eo tẽpore ꝙ intellige qñ qualitas exigitur cõtemporanee cũ
aſſumptione beneficij. alſ nõ attenditur tꝑs date nec vacatio
nis. ſed ſufficit ſuo tempore a iure determinato hãc qualitatem
ſuperuenire. Exemplũ in qualitate ordinis beneficij curati. vt
probatur in decre. ſi pro clericis. de prebẽ. in. vj. iuncta decre. lꝫ
canon. de elec. eo. lib. Si vero reſcribitur non expreſſa qualitate
beneficij ſufficit qualitatẽ adeſſe ſm tẽpus quo beneficiũ eſt ad
perſonã applicandũ. vt in. d. c. ei cui. nec ob. glo. de repu. ſtatu
tum. in verbo canonicis. ad fi. in. vj. vbi in ponderata habilita
te perſone iudicis delegati quo ad qualitatẽ in delegato pape
requiſitam attenditur tẽpus date. q: ibi loquitur in delegatio
ne iuriſdictionis que imprimit̃ a tẽpore date reſcripti. ideo ſm
illud tꝑs exigitur habilitas. Et hec ſufficiãt de quarto. ¶ Nũc
ſic declarata materia reſtat per ordinem reſpondere ad arg. gl.
per que cõcludit hanc cle. non procedere per intrinſecam ratio
nem. cuius cõtra. ſ. concluſum eſt. Non ob. ergo primũ ꝙ dice
batur adaptabile verbis eſt adaptabile. quia beneficium crea
tum poſt datam eſt vacaturũ. ⁊ ſic eſt adaptabile verbis reſpe
ctu accidentis. ⁊ non menti reſpectu ſubſtantie que nõ poterat
applicari ad id qđ nõ erat ſm tempus date ⁊c. Ad ſcđm dum
glo. dicit ſi includitur vacaturum. ergo fortius creatũ cõſequen
tia patet ex regula odia. Dic ꝙ cauſa fauoris ⁊ odij nihil infert
qñ id de quo queritur non eſt applicabile menti. ꝙ eſt quando
id de quo agitur non erat in rerum natura ⁊c. Ad tertium di
cit glo. cõtrariorum eſt eadem diſpoſitio ſed creatũ a tempore
date ex poſtfacto ſuppreſſum eximitur a literis de conſti. cum
acceſſiſſent. ergo nõ eis ſm tempus date ex poſtfacto creatum

a ¶ Surreptio in vno non vitiat totũ reſcriptuꝫ. Habes ꝑ Fely. in. c. ad audientiaꝫ el. i. in j. col. de reſcrip. vbi etiaꝫ ponit an falſa latinitas in vno capitulo vitiet totũ reſcriptuꝫ ꝑ. d. Abb. ⁊ plene ꝑ Fely. in. c. ad ſedes in. j. col. de reſcript. et ibi ponit ꝙ in teſtibus ⁊ inſtrumẽtis an vitiũ in vna parte vitiet totum ⁊ an ⁊ quãdo ſurreptio vitiet reſcriptum. vide pleniſſime per Fely. i. c. ad audientiam el. ij. in iij. col. cũ quattuor ſequentibus capitulis. in. c. ſuper literis in. ij. col. eo. titu.

b ¶ Fuiſſꝫ etas expreſſa. Adde ea q̃ plene not. ꝑ Fely. ⁊ alios poſt. Abb. i. c. poſtulaſti. d reſcrip.

c ¶ Reſponde ꝙ verũ ẽ. Adde ꝙ iſtam doctrinam ponit Bar. in. l. iii. in j. col. ff. de lega. j. ⁊ Bar. l. auẽ. ingreſſi. in. iij. col. C. de ſacroſan. eccl. Et ponit plene Do. Abb. in. c. cum dilectis col. pe. extra d reſcrip.

includetur. Dic φ argu.a cõtrario procedit quãdo cõtrariorũ eſt par ratio.ſed hic ſecus.quia ſuper ente diſpoſitio in tollẽdo põt formari.ideo beneficiũ φ eſt poteſt excludi. ſed ſuper eo φ nõ eſt enſformari non põt.ideo nõ põt includi.τ ſic non eſt par ratio τc. ¶ Ad quintum τ ſextum apparet reſponſum ex pmiſſis τc. ¶ Ad ſeptimum dicit glo.ſi debetur beneficium expectanti ex ſupercreſcentibus.vt in.c.cum.M.ergo debetur creatum. Dic φ arg.pcedit quãdo agitur ex viribus receptionis.quo caſu ius agendi non ſolũ reſpicit vacationis tempus. ſed etiã futurũ exiſtentie. quia debetur cum ſe facultas obtulerit.vt ſupra dixi τc. ¶ Ad octauũ dum dicitur φ in eccleſia nõ numerata in medio mandato de vacaturo includitur id cuius facultas ſe offert per modũ canonici iuxta no.per glo. de cõceſ. pben.c.ſi.in.vj.τ ſic neceſſario includitur poſt datã creatum.qꝛ põt dici φ illa gl.non pcedit vel ſcdo fatendo illam.dic φ illud ibi. ideo cõtingit pter qualitatẽ eccleſie in qua ſcribit. in qua non eſt poſſibilis vacatio pprie.vnde ne reſcriptũ.ſit friuolum verificatur in quadã vacatione impropria.vt ſic res magis valeat ꝙ pereat.de qua videt reſcribẽs ſenſiſſe ex qualitate eccleſie in qua reſcribit. Expedita eſt materia cle.de qua tractat Guil. ſ.an gr̃a expirat per mortẽ.que ſunt expedita per decre.ſi cui.de pbẽ.in lib.vj.τ.c.ſi ſup gratia.de offi. de le.c.lib. tractat etiã qlr ſe dʒ hẽre executor ad gratiã ppetrãdã.ꝙ oĩno ſunt impertinẽtia ad materiã cle.ꝙ ſatis ſua materia eſt grauata.ideo nõ inſiſto.

¶ De electione τ electi poteſtate. Rubrica.

1 ☞ Ratio pro iure allegari poteſt.
2 Lex τ conſtitutio debet eſt rationabilis.
3 Ratio τ cauſa reddi debet de eo quod dicitur.
4 Lex τ canon debet eſſe conformis honeſtati.
5 Societas regulariter prohibetur inter homines diuerſe profeſſionis.
6 Religiones ex diuerſitate habitus non diuerſificantur in ſubſtantia.
7 Habitus diſparitas vitanda eſt.
8 Epiſcopalis dignitas non eſt mere regularis.
9 Religioſus vnius religionis non poteſt alteri preſici ſi ſit differens in habitu:religione vel profeſſione.
10 Religioſus non poteſt promoueri ad prelaturam ſecularẽ inferiorem epiſcopali.
11 Religio capitur multipliciter.
12 Arandum non eſt in boue τ aſino.
13 Correctio iuris vitanda eſt.
14 Conſuetudo diſponens idem quod ius ſuper quo ſunt opiniones τ approbans vnam ex illis non reuocatur.
15 Nomen generis cõmunis de ſtricta ſignificatione vocabuli cõprehendit in ſe maſculinum τ femininum.
16 Adiectiuum quãdo profertur ſub voce maſculini generis precedente ſubſtantiuo communis generis etiam in materia ſtricta comprehendit femininum.
17 Statutum an τ quãdo extendatur in materia correctoria.
18 Rubrica ſi ſit generalior nigro quid iuris.
19 In monaſterio eodẽ nõ debent ſimul ſociari mares τ femine.
20 Statutum vbi in ratione ſui habet ſtrictiora verba ꝙ in diſpoſitione apponantur attenditur ſtatutum τ non ratio.
21 Ratio quandoqꝫ eſt ſtrictior diſpoſitione τ econtra τ quando attendatur diſpoſitio τ quando ratio.
22 Religioſus an poſſit preſici eccleſie ſeculari.
24 Monaſteria mixta virorum τ mulierum an ſint licita.
25 Diſpoſitio ſtatuti ſtricta nõ extenditur ad limites rationis.
27 Religioſus an poſſit eligi in prelatum monaſterij eiuſdẽ profeſſionis:quia idem vterqꝫ profitetur eſt tñ alterius religionis.
28 Religiones due ſi ſint eedem in obſeruantijs ſed diuerſos habent inuentores an religioſus vnius poſſit eligi in prelatum alterius.
29 Et quid ſi ſolum ſunt diuerſe in coloribus.
29 Canonici regulares qui profitentur regulam beati auguſtini licet varient in colore:poſſunt tamen inuicem eligi in prelatos.
30 Non arabis in boue τ aſino qualiter intelligat iſta autoritas.
31 Religioſus vnius monaſterij an poſſit poſtulari in prelatum alterius religionis profeſſionis vel habitus.
32 Et ſi poſtuletur a quo debeat fieri illa poſtulatio.
33 Et an poterit preſici in prelatum alterius religionis per viam prouiſionis.
34 Electio large τ in generali ſignificatione continet in ſe preſentationem τ prouiſionem.
35 Correctio an ex idẽtitate vel maioritate rationis induci debeat in caſu non expreſſo.
36 Correlariorum natura eſt φ ſtatutum in vno intelligatur ſtatutum τ in alio.
37 Extenſio per idẽtitatẽ rationis an in penalibus τ exorbitantibus ſit licita.
38 Et an licita ſit extenſio ſi ratio ſit generaliter dicta.
39 Religioſus an poſſit eſſe rector ſcholarium.
40 Et an poſſit eligi in prelatum eccleſie ſecularis.
42 Monachus non poteſt habere prepoſituram vel decanatum eccleſie ſecularis:niſi hoc fiat propter neceſſitatẽ cure animarũ.
43 Habitus certus non eſt clericis deputatus.
48 Eligi an poſſit ſecularis in epiſcopum eccleſie regularis.
49 Monachus aſſumptus ad eccleſiam ſecularẽ an teneatur ſeruare regulam.
50 Monachus remotus ab epiſcopatu an remaneat monachus primi monaſterij.
51 Quid ſi monachus electus ad parrochialem eccleſiam eo ipſo exiſtente eligatur ad aliam an requiratur conſenſus alicuius vt conſentire poſſit.
52 Electio facta poſt conſtitutionem datam infra duos menſes ante tamen aperturam τ publicationẽ eius τ anteꝙ perueniat ad notitiam eligentium an teneat.
53 Decretum pape ligat τ afficit ignorãtem etiam ſi de eo in decreto non exprimatur.
54 Conſtitutio ante duos menſes non ligat ignorantem ad penã extrinſecam:ligat tamen quo ad nullitatem actus.
55 Unire ſi voluerit epiſcopus duo loca diuerſarũ profeſſionum τ habituũ:ita φ vtriqꝫ remaneant ſua priuilegia ſalua τ bona ſua:ſed habeant prelatum cõmunem an hoc poterit facere.

a ¶ No.ſ.Adde bonum tex. in.l. ſcire oportet.§.ſufficit ibi a naturali.ff.de excu.tuto. τ ibi notat Bald. et Andr. de iſer. in pbemio feu. in colum.ſin. et plures pl̃chras auctoritates al leg. do. Jaſ. in l.ij.§.ſi liber in j.col. circa ſi.ff. de ↄdi. ob cau. et facit bonus tex.in.c. nõnulla extra de preben.τ ibi no.d. Abb. τ text.in c.ij. regris. de appel. et plura pulchra τ elegãtia adducit Felyn.in.c.tua in.ſ. colum. ad ſi. et colum. ij. extra de iureiuran.

b ¶ Not.ſcdo. Adde tamẽ φ religioſus ad ꝙ nis dignitatẽ promotus tenetur ſeruare ſubſtantialia regule etiam ſi eſſet effectus cardinalis Bald. in auẽ.licẽtiã col. j.C.de epiſco.τ cleri.

c ¶ Eccleſia ſancte Marie.ad de do. Abb.in Rubrica extra de regula.τ Felyn.in dicto.c. et c.eſia ſancte marie.

Cum rationi nõ.

Sũmatur τ diuiditur in glo.j. diuidit in quattuor partes. Primo ponit pbibitionis cauſam. Scdo phibet. Tertio decernit. Quarto pteſtatur.ſcda ibi phibemus.tertia ibi φ ſi ſecus.quarta ibi per hoc. Tex. ibi prelaturã.ſiue ſit principalis prelatura in eccleſia ſiue alia inferior.[a]

1 ¶ † No.primo rationẽ pro iure poſſe allegari cõcor. de prebẽ. ratio.τ.ff.de bo.dã.l.cũ ratio. de quo.j.di.ius eſt.τ.c.ↄſuetudo.
2 τ.ꝫ.eo.ti.ex eo.in.vj.τc. ¶ † No. ſcdo φ lex τ cõſtitutio dʒ eſſe
3 rationabilis cõcor.iiij.di.erit aũt lex. ¶ † No tertio rationẽ eſſe cauſam reddendã de eo qꝺ dicit. Nũqd hoc pcedit in iuribus. vide de repu.ſi qñ τ.l.nõ omniũ.ff.de legi.de teſte.vide de teſti.
4 cum cauſam.τ.C.de teſti.τ teſtiũ. ¶ † Not.quarto φ lex τ canon debet eſſe conformis honeſtati. concor.iiij.di. erit aũt.ſm
5 ꝫτ.τc. ¶ † No. quinto φ regulariter phibentur ſociari ſeu ſimul iungi hoīes diuerſe pfeſſionis vel habitus.ratio qꝛ ius τ ratio abhorrent in vnitate diſſormitatẽ τ diuerſitatẽ.vnde vnũ in eſſentia debet eſſe vnũ in apparatu in forma exteriori.de hoc de vi.τ ho.cle.deus qui.vnde hoc nõ eſt cõgruum neqꝫ decens. ſm do. Anto.τ ſic eſt argu.φ nõ condecenter moretur vel ſocie
6 tur ſcholaris canoniſta cũ artiſta. ¶ † No.ſexto ex dictione vel in litera poſita φ religiones nõ differentiantur in ſubſtantia ex diuerſitate habitus.ſed diuerſitate religionis vel pfeſſionis.diuerſitas tamẽ in habitu dat quãdã differentiã accidentalẽ que
7 quãdoqꝫ põderatur vt hic ſm do. Ant. ¶ † No.diſparitatem habitus euitandã.ratio qꝛ ſolet ſcãdalum generare.de vi.τ ho. cle.deus qui.τ inducit iſtum tex. Guil.in arg. cõtra religioſos. quorum aliqui in eadem domo induũtur fulgidis veſtibus alij qui ſordidis. quorum vtrũqꝫ eſt reprobatum.xlj. diſt.§.j.τ.c.j.
8 ¶ † Et no.ſm do. Anto.φ epiſcopalis dignitas non eſt mere regularis.ſed ſecum cõpatitur corpus regulare. ¶ No.argumẽtum φ in iure prohibente generaliter nõ includitur epũs. de ſen. excommu.quia periculoſum.in.vj.τ de prebẽ. auaricie per La.
9 ¶ † No.principaliter ex cle.φ religioſus vnius religionis non poteſt alteri preſici ſi ſit differens in altero triũ ſi in habitu religione vel profeſſione. ¶ Et no.φ nõ ſolum cõcernit principa
b liter prelaturam.ſed etiam quãlibet aliam. ¶ No.[b] ſcdo φ nõ obſtãte diſparitate habitus vel profeſſionis poteſt promoueri ad dignitatem epiſcopalem tam ſecularem ꝙ regularẽ eccleſie.
10 ¶ No.[c] tertio arg.a contrario φ religioſus non poteſt promo
c ueri ad prelaturam ſecularem inferiorem epiſcopali. Nunquid autem hec cle.tollit conſuetudinem oppoſitam eius que fuiſſet ante eam.diſputat Pan.hic τ ponit ad literam no.per. Joan.
11 and.de ver.ſigni.abbate.in ſi.τ dic vt ibi ſm.d. Ant. ¶ † Pro euidentia premitte φ multipliciter ſumitur religio. quia tota chriſtianitas quandoqꝫ appellatur religio.de vo.ex multa.cum ibi no.τ de conſti.eccleſia ſancte Marie.τ hoc late loquẽdo ſtricte vero ſumendo canon dicit φ duo ſunt genera hominum ſcꝫ laycale τ clericale.xij.q.j. duo. Item clericale genus ſubdiuiditur.quia

tur. quia aliud clericale genus ſimplex: aliud monachale. Mo-
nachale ſubdiuiditur quia in tot religiones ⁊ ꝓfeſſiones quot
ſunt regule approbate. vnde quidam profitentur regulam ſan-
cti Auguſtini. alij Benedicti. alij Franciſci. alij ſancti Domi-
nici. Item ſubdiuiditur monachale in diuerſos habitus quia
monachorum alius habitus eſt albus. alius niger. alius medij
coloris. Diuerſitas autem colorum ſola non inducit diuerſita-
tem habitus. vt patet in ciſtercienſibus qui induuntur varijs
coloribus ſm Ste. vnde per hoc dicit Pan. ꝙ monachus al-
bus ⁊ monachus niger non ſunt diuerſi habitus. quia vtriqꝫ
vtuntur habitu monachali ⁊ in eodē. monaſterio. vt eſt dictū.
Quādoqꝫ ſunt diuerſi coloris exēplificat in monaſterio vallis
vmbroſe. alleg. cle. ne in agro de ſta. mo. alle. pro predictis ꝙ in
iure non eſt cautum qualis coloris debeant eſſe veſtes religio-
ſorum dūmodo ſint honeſti ⁊ religioſi ⁊ non diuerſi coloris ſu-
ſpecti. xxi. q. i. c. ſi. Et not. Archi. xvi. q. xij. in noua. ꝓdicta vera
niſi diuerſitas coloris induceret diſtinctū habitū. vt quia eſſet
de ſubſtātia habitus ipſe color. ⁊ tunc cōprehēderetur ſub ꝓhi
bitione huius cōſtitutionis. ⁊ hoc etiā voluit hic glo. Ex predi
ctis habetis tria que ſunt diuerſa. ſ. profeſſio religio ⁊ habitus.
vnde licet ciſterciēſes. ⁊ cartuſien. ſint eiuſdē profeſſionis. quia
idem profitentur. ſ. regulam Benedicti. ſunt tamen diuerſe reli
gionis que attenditur propter diuerſum modū viuendi. iuxta
no. de regu. ſane. Et ſimiliter dicendum de predicatoribus qui
profitentur regulam ſancti Auguſtini. tamē per conſtitutionē
ſe adeo reſtrinxerunt ꝙ permīmū eſt in eorum religione de re-
12 gula Auguſtini. ſꝫ Pan. ¶ †Quero de ratione decreta. Dic
ꝙ ratio prime prohibitionis fuit que aſſignatur in litera. ⁊ qꝛ
non debent iungi quibus ſtudia ſunt diuerſa nec arandum eſt
in boue ⁊ aſino. xvi. q. vij. in noua. ⁊ de dec. cū cauſam. Ratio
ver. per hoc. ⁊ ſic ſecūdi ſtatuti fuit: quia maius periculum ver-
titur in vacatione dignitatis epiſcopalis. ⁊ in vacatione eccleſie
cathedralis ꝙ aliarum propter multa ⁊ ardua incumbētia ſm
zenze. Item ſm Ste. fuit ratio. quia vtilitas publica preferēda
eſt priuate. de poſtu. prela. bone. cum concor. epiſcopus enim
preeſt omnibus eccleſijs ſue dioceſis. ⁊ recipit etiā monachos
ad profeſſionem. xviij. q. ij. monaſteria. xvi. q. ij. oēs. ⁊ de regu.
porrectum. ideo ⁊c. ¶ Glo. in ver. prima pars opponit contra
decretalem. ⁊ videtur ꝙ ꝓfeſſus vnius religionis in aliā poſſit
aſſumi. vñ opponit de. c. nullus. ē. eo. in. vj. vbi dicit vel alterius
religionis ⁊c. ¶ Secūdo hoc probat ratione. quia ſi religioſus
poteſt preſici eccleſie ſeculari propter curam vt probatur. xvi. q.
j. doctos. ⁊. c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei timorem. ergo fortius preſici
poterit eccleſie regulari. licꝫ alterius ⁊ forte minoris religionis:
cum ibi minor diuerſitas ſit. So. glo. ꝙ de caſu hic deciſo ali-
que erant opi. quia quidam dicebant profeſſum vnius religio-
nis poſſe preſici alteri maiori. ſed alteri minori reli. nō. pro qua
faciebat decre. licꝫ de regula. Alij ⁊ erat cōmunis opinio appro-
bata per conſuetudinem ꝙ indiſtincte preſici poſſit monaſte-
rio alicuius religionis reiecta diſtinctione predicta. quia ſuffi-
ciebat ꝙ circa tria ſubſtātialia regule eſſet profeſſus. ⁊ hoc pla-
cebat Archi. xvi. q. i. quāuero. ⁊ eo. ti. nullus. in. vj. ⁊ etiam Jo.
and. in decre. cum ad monaſterium. de ſta. mo. fa. qđ no. xvi. q.
vij. in noua. Huic tamen opi. ob. ratio huius de. ⁊. d. c. in noua.
cum ſimi. ⁊ cum cauſam. ē. eo. ti. Reſpōdet glo. i. in ver. ſocien-
tur quam iunge cum iſto. ꝙ cōtra rationem huius de. ⁊ predi-
ctorum iurium prouidebatur quia electus in prelatum ſe cōfir-
mabat habitui illorum quibus erat prefectus. iuxta no. de vi.
⁊ ho. de. clericis qui. ⁊ ad. c. in noua. reſpōdebatur ꝙ ibi prohibe
tur diſparitas vt ſeculares clerici vel layci ad profeſſos ſecus in
diſparitate religionis. hodie vero quicquid olim diceretur ſtā-
dum eſt de. huic. Ex quo habes ꝙ etiam diſparitas religionis
profeſſionis vel habitus reprobatur. Hec intellige vera quan-
do ſocialiter ⁊ conuentualiter aliqui vt vnum corpus iungun-
tur. ſecus ſi vt ſinguli ad officium aliqđ explicandum. dum ta-
men alterius profeſſio eum non reddat inhabilem. vnde poteſt
clericus ⁊ laycus iungi in officio executoris arbitri vel cōſiliarij.
de teſta. ioannes facit de arbi. cōtingit. de quo in preallē. decre.
13 Jo. an. in. ij. oppoſitione. ⁊. eo. ti. offici. in glo. pe. ¶ †Ex ꝓdi-
ctis apparet ꝙ glo. remanet in concluſione ꝙ hec de. ſit iuris
antiqui correctoria corrigens potiſſime decre. nullus. eo. ti. lib.
vi. Ber. hoc non placet. Mouetur quia iuris correctio eſt eui-
tanda. ē. eo. cum expediat. in. vj. Ad decre. nullus. ē. eo. reſpon
det ꝙ ibi debet exponi litera dum dicit alterius. ſ. monaſterij.
non autem alterius. ſ. religionis vel habitus. vnde ſm eum hec
conſtitutio erit declaratiua antiqui iuris non promulgatoria
noui. per hoc infert ꝙ electiones facte ante publicationem hu-
ius conſtitutionis videntur fuiſſe nulle. contrarium tenet pro-
pter verbum de cetero hic poſitum. ꝙ reſpicit futuras tantum
electiones. ⁊ ſic non preteritas ante decretalem. ideo non tene-
bant ante publicationem cōſtitutionis. propter cōmunem opi.
doctorum. que pro iure obſeruabatur ſm Ber. No. bene hoc
dictum ꝙ tolerantur geſta virtute communis opinionis. licet
poſtea declaretur opinionem cōmunem non fore nec fuiſſe iu-
ridicam. ⁊ per hoc limita. no. de cōſti. c. ſi. ⁊ de vſu. cum tu. Con-
tra opinionem tamē iſtam vꝫ ꝙ hec cōſtitutio nō ſit declarato-
ria ſed correctoria. facit qꝛ non videtur. bona reſpōſio ad decre.
nullus ibi enim dicit eiuſdem vel alterius religionis non dicit
monaſterij. niſi exponas religionis. i. monaſterij. ſed hoc eſt lite-
ram violare. Vel poteſt aliter reſpōderi. ſaluando opi. predictā
quia ibi vacat argumentū a cōtrario ſenſu. ar. no. de dec. publi-
a cato ⁊ ſic zenze. reſpōdebat.[a] vnde inſtitutum ibi innuit a contra-
rio ꝙ ibi expreſſe profeſſus potuit aſſumi in prelatum alterius
religionis non tamē debet tale argumen. ſumi. quia reſultaret
14 abſonus iuris intellectus. ¶ †Ultimo ex glo. i. ibi ex cōſuetudi-
ne roborata. in no. do. Ant. ꝙ cōſuetudo diſponens idem quod
ius. ſuper quo ſunt opiniones. ⁊ approbans vnam ex illis non
reuocatur. ⁊ licet illa ſit conſonans iuri dicitur aliquid operari.
ſecus ſi diſponeret omnino idem qđ ius clarum ⁊ certum. et ſic
temperat no. per glo. de ꝯſti. c. i. in. vj. facit. l. minime. ⁊. l. de qui
bus. ff. de leg. Ad hec etiam glo. licet nō alleget in cle. ſtatutū. ſ.
eo. titu. ⁊c. ¶ Glo. homines querit an cle. locum habeat in mo
naſterijs monialium quoad earum prelatos. Reſpon. ꝙ ſic:
Mouetur quia dicit hic homines. ꝙ eſt generis cōmunis. vñ
declinatur hic ⁊ hec homo. ad idem. l. hominis. ff. de ver. ſigni.
15 ¶ †Ex iſta glo. no. do. Anto. ꝙ de proprie ⁊ ſtricta ſignifica-
tione vocabuli nomen generis cōmunis cōprehendit in ſe ma-
ſculinum ⁊ femininum etiam dato ꝙ in cōmuni vſu loquendi
aliud ponatur ad ſignificandum maſculinū ſm eū. Sed aduer
te hoc videtur cōtra no. ff. de leg. in. l. librorū. §. ꝙ tamē caſſius.
vbi cōmunis vſus preualet proprie ſignificationi ⁊ cuiuſqꝫ alte-
ri. dic habito reſpectu ad vulgare procedit qđ dicit do. Anto.
b de vſu communi qui habet ꝙ aſſumitur pro maſculino.[b] ſed in
latino ⁊ in prolatione latina cōprehendit etiam femininū ſm
vſum loquēdi. vnde ſane intellige eius dictum. ſed obuiat pre-
dictis quia videtur ꝙ in caſu iſto non cōprehendat femininū.
quia tex. in ver. prohibemus dicit ne religioſus ⁊c. ⁊ ſic de ma-
ſculo videtur tantū loqui. Reſpōdet glo. ꝙ ſub iſto maſculino
cōprehenditur femininū. iuxta no. eo. ti. generali. in. vj. in glo.
ij. de quo ibi etiam plene. xxvi. q. iij. ſi quis ſuadente. p Archi.
⁊ per Pan. hic ⁊ Joan. de lig. qui ponit verba. Bar. ad literā
16 que ponit in. l. i. ff. de ver. ſigni. ¶ †No. ex glo. i. ſm do. Anto.
ꝙ quando adiectiuū profertur ſub voce maſculini generis pre-
c cedente ſubſtātiuo cōmunis generis[c] etiam in materia ſtricta
cōcipit femininū. de quo per Bar. in preallē. l. i. licet Butri. cō-
tra. per. l. i. §. de eo. ff. de pecul. ſed poteſt ſaluari dictū Bar. ꝙ
comprehendit virtute regule iuris antiqui. de qua in. l. i. de ver.
ſigni. licet nō forte ex ꝓprio ſignificato. ⁊ ita loquitur Butri. in
l. quicūqꝫ. C. de ſer. fugi. vbi per Cy. ⁊. l. ſi quis in tanti. C. vñ vi.
17 ¶ †Ex iſta glo. no. duo ſm do. Ant. Primum ꝙ vbi ius cor-
rigens in verbis rationis latius loquitur ꝙ in verbis ſtatuti
aut diſpoſitionis ſtatutum ad id extenditur ꝙ poteſt cōprehē-
di ex verbis rationis. ⁊ ſic ſtatutum corrigēs ex identitate ratio-
nis ſcripte extenditur. non tamen excluduntur verba rationis
ꝙ quātūcūqꝫ extendantur verba ſtatuti aut diſpoſitionis que ver-
ba ſunt notanda ſm eum propter ſtatuta que in prohemio po-
nunt verba latiora ꝙ poſtea repetāt in ſtatuto ſpecifico ad hoc
tex. optimus ſm eū in. l. regula. §. ſed licet. ff. de iur. ⁊ fac. igno.
concor. huic glo. ſ. in verbo eligatur. que clarius hoc probat cer
te puto ꝙ glo. iſta probat ecōtra. ſ. ꝙ attendendū eſt ſtatutum
generale ⁊ non ratio ſpecifica. vt apparet ex recitatione eius.
Nunqđ ergo ſi diſpoſitio ſit latior rōne dꝫ attēdi diſpoſitio. di-
cit ꝙ ſic. alle. glo. de temp. or. c. cū nullus. in verbo clericus. in. vj.
melius in. c. i. in vbo clericū. ſed dicit ipſe ꝙ glo. i. in ſi. huius gl.
ſentit hoc ⁊ verū ⁊ ibi dicā. Non ob. c. cū nullus. qꝛ ibi ideo gra
tia exempli ponitur de clerico. vel quia in alia decreta. hoc eſt
d expreſſum. ſ. in. c. ſi. eo. titu. ⁊ lib. ⁊c.[d] ¶ †Quid autem ſi rub.
18 ſit generalior nigro. Bal. ſm eum. C. de vſu. auc. ad hec. ſentit ꝙ
debet attendi nigrum. ſed certe glo. ſentit cōtrarium in auc. de
inceſt. nup. in prin. ⁊. C. de inceſt. nup. autem inceſtus. ⁊ in rub.
C. ne fideiuſ. do. den. ⁊. l. i. C. etiā ob cyrographariam pecuniā.
dicit tamen Odof. in. l. i. C. etiam ob cyrographariam pecu. ꝙ
licet a rubricis legum ſit licitum arguere quia eas fecit Impe-
rator tamen ſecus in rubricis decretorum. quia facte ſunt a nō
habente poteſtatem condēdi ius vel legē. ſed habetis glo. in. q.
iij. charte. Ad materiam fa. quod no. de coha. cle. ⁊ muli. ve-
ſtra in rub. ff. de eo per quem fa. erit. ⁊ ibi habetur an ſit licitū
19 arguere ab ordine rubricarū. ⁊. l. i. de confir. ⁊c. ¶ †Deinde
quero cum glo. an cle. locū habeat in monaſterijs monialium
que reguntur per mares. ꝙ poteſt eſſe. xviij. q. ij. qui religioſus.

a ¶ Unde inſtitutū. Adde ꝑ iſta ſo. qđ not. Bal. et doct. in l. conuenticulā. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ glo. in. c. vnico. de eta. ⁊ ql. in. vj. ⁊ Jaſ. plene in. l. i. in prī. in. iiij. not. in. l. fallentia. ff. de offi. eius cui mā. eſt iuriſ.

b ¶ Sed in latino. Adde ꝙ dꝫ attēdi cōmunis vſus loquēdi qui eſt apud peritos ⁊ ſapiētes non qui eſt apud vulgares ſꝫ Bal. in rub. ff. de ſuc. e. ⁊ alexan. conſi. cxv. col. i. volu. ſcđo ⁊ Alexan. pulchre in conſi. v. col. i. in ſi. ⁊ ſeq. in. iij. volu.

c ¶ Etiam in materia. Adde pulchrā deci. Alex. cōſi. cxv. colū. ij. circa ſi. vo. ij. vbi ponit ꝙ ſtatuto ꝙ artificibus coniunctis ꝑ lineā maſculinā ⁊c. vide etiam ad iſtā materiam Alexan. conſi. cccciij. col. ij. in ſi. vol. iiij. ⁊ ꝯſi. ſeq. col. iiij. poſt me. et Jaſ. plene in. l. ſi quis id qđ. ff. de iuriſ. om. iudi.

d ¶ Quid autē ſi rubri. Adde glo. notabilē in l. i. C. de cap. ciui. cenſi. eximēdis lib. x. Alex. ꝯſi. i. in. ij. colū. circa ſi. in. iiij. vol. Alex. l. cōſi. ar. col. ij. in. v. vol. et Jaſ. in rub. inſti. de actio.

⁊.c.in decima. videtur ꝙ non. quia inter tales non eſt nec eſſe debet ſocietas.de qua hic loquitur in prin.vȝ quia in eodē monaſterio ſunt mares ⁊ femine ſimul ſociate. vt preallег.c. in decima.vnde de his loqui nō videtur. glo.tenet cōtrariū per tex. in ver.prohibemus.que loquitur generaliter ergo ⁊c.de cōiug. lepro.c.ij. cum ſi.fa.qđ no. in ſimili in.c. indēnitatibus.§. ſane
20 in glo.magna.ad fi.de.eo.in.vj. Ex iſta glo.not.do. Anto.ꝙ † vbi ſtatutū in ratione ſui habet ſtrictiora verba ꝙ in diſpoſitione apponantur attēditur ſtatutū ⁊ non ratio.ſed hoc dicit falſum.quia ratio ſemper reſtringit dictum.arg.l.ꝙ dictum.ff. de pac.⁊.l.adigere.§.quis.ff.de iurepa. Non ob. ſol.glo. quia dicit ꝙ illa eſt vera.ſed non per rationē gl.vnde dicit ꝙ ratio hic habita poteſt proportionari caſui gl. quia ſocietas datur inter prelatum ⁊ eccleſiam quomodocūqȝ coniungatur. vt prelatus. cū late dici poſſet ſponſus.de elec.ne pro defectu.⁊ ſic licet nō ſit ſocietas tanta quanta eſt inter mares vel feminas tantū inter prelatū monaſterij monialium ⁊ ipſas moniales.tamē locū hȝ ratio litere q̄ generaliter de qualibet ſocietate in eodeȝ monaſterio loquitur. Aduerte tamē ꝙ potes dicere ꝙ vbi verba ſtatuti aut diſpoſitionis ſunt certa ⁊ clara ⁊ ſpecifica.attenditur diſpoſitio potius ꝙ ratio.ſed vbi ſunt dubia vel indefinita ſeu generalia.tūc ſecus ⁊ ſic poteſt ſaluari glo.⁊ dictū do.Anto.Fallit ſi verba diſpoſitionis ſunt dubia. Si tamen verba rationis late ſumpta poſſunt adaptari ad caſum dubiū vel indefinite cōprehenſum ⁊ vigeat eadem ratio vide de tempo.or.c.j.in. vj.in
21 glo.in verbo clericum.ſic etiam intelligitur iſta glo.† Concludc quādoqȝ ratio eſt ſtrictior diſpoſitione.quādoqȝ econtra. Primo caſu ſi diſpoſitio eſt adeo ſpecifica ⁊ clara ꝙ expreſſe ⁊ ſpecifice cōprehendit caſum ad quem ratio nō adaptatur. ⁊ tūc attēdimus diſpoſitionem ⁊ ratio preſumitur impulſiua nō finalis. ar.no.de renun.poſt trāſlationem:aut nō ſpecifice ſed ſub generaliter includit caſum de quo queritur. ⁊ tūc aut ratio eſt impulſiua qđ in dubio preſumitur quādo eſt de preterito.iuxta no.in l.ij.§.ſi.ff.de dona.per Bar.⁊ tūc attēdimus diſpoſitionem et ſic intelligitur tex.cum glo.in.c.j.de temp.or.in.vj. Aut eſt finalis qđ in dubio preſumitur quādo reſpicit futura. ⁊ tunc per rationem reſtringitur diſpoſitio ſi reſtrictio fiat ad finem ne quis indebite damnū patiatur.l.adigere.§.quis.ff.de iurepa.⁊.l.ij. C.de nota. Idem ſi fiat ne quis indebite ad lucrū admittatur. ff.de mu.⁊ ho.l.vt gradatim.§.j.⁊.C.de ſacroſan.eccle.l.j. ſecus ſi fieret ne quis perderet lucrū indebite.vt.l. proſpexit.ff. qui et a quibus.no. Bar.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iur.in materia interpretationis ſtatutorū. Jaco.tamē de are.in.l.j.ff. ſolu. matri.dicebat ꝙ ſemper attēditur diſpoſitio nō ratio.niſi per eandem legem vel aliam aliud ſit expreſſum ⁊ ſic intelligitur.l. proſpexit.ſed dictū precedēs videtur verius. Secūdo caſu quādo ratio eſt generalior dicto an fiat extēſio.dic ꝙ ſic. in nō exorbitantibus vel penalibus. Quādo ratio eſt finalis in exorbitātibus vel correctorijs aut penalibus.dic: vt.j. quia aut ſunt ver
22 ba dubia ⁊ fit extenſio.aut clara ⁊ regulariter non fit. ¶ † Glo. monaſterijs.querit an eccleſie ſeculari poſſit preſici religioſus. Reſpōdet per hunc tex.ꝙ nō prohibetur quia loquitur tantū de monaſterijs.vnde non comprehendit eccleſias ſeculares. de quo.j.dicetur facit.liiij. diſt.§. de ſeruis.j.de penis.c.ſi.⁊.c. ex eo.in ſi.⁊.e.ti.in.vj.⁊.c.cupientes.in prin.⁊ de cōſue.c.ij.Cōtra hoc facit qđ no.de ſup.neg.prela.grandi. Dic ibi dicitur appellatione eccleſiarum cōprehēdi monaſteria non autē ecōtra ꝙ
23 qualiter intelligi debeat.dic vt ibi dixi.¶ † Querit vlteri⁹ glo. quid de eccleſia ſancti Ambroſij mediolañ.vbi eſt duplex collegium.ſ.monachorū ⁊ regularium canonicorū an in ea locū habeat cle.vt ſic monachus nō poteſt preſici regularibus canonicis. Reſpōdet ꝙ ſic.quia cū quodlibet collegiū ſit ibi diuiſum. quia monachi reguntur per abbatem.⁊ canonici per prepoſitū. Idem in talibus prelatis aſſumēdis locū habet cle.quia nō po
24 terit monachus eligi in ſtatū canonicorū nec ecōtra.¶ † Querit do. Anto.quid in collegijs mixtis vbi in eodē eccleſie corpore habitant maſculi ⁊ femine ad diuina celebrāda vt eſt florētie eccleſia ſancti Petri maioris.an de iure ſine diſpenſatione hoc ſit licitum.dicit quando ita iungantur ꝙ cōmunitatē habeant in eodē choro ⁊ clauſtro vel dormitorio prohibitum eſt.xviij.q. ij.diffinimus.⁊.c.pernitioſum.⁊.c.in nullo. Idem ſi taliter iungantur ꝙ habeāt aditum facilē ad confabulandū per iura predicta. Idē ſi habent aditū ſeparatum nec poſſunt de facili cōfabulari tacite ꝙ de mero rigore talia monaſteria debēt in lōginquo edificari loco religioſo. vt pbatur.xviij.q.ij.monaſteria.ij. ⁊ ſi tale reperiatur ſimul iunctum in eodē loco epũs dȝ dimittere moniales in loco ſuo ⁊ cogere monachos ad edificandum alibi in loco longinquo monaſteriū.⁊ ſi facilis nō eſſet hec ſeparatio poſſet tolerari.dūmodo adeo adinuicem ſeparētur ꝙ inter eos non ſit cōmunio.vt.d.c.in nullo.loquūtur tamē illa iura de monachis.ſed idē credit de clericis ſecularibus ꝑpter idētitatē rationis. An autē clerici ſeculares poſſunt cū religioſis ſimul iungi.dic ꝙ ſi volūt iungi tanꝙ prelati monachorum nō poſſunt. Idem ſi tanꝙ membra vnius ⁊ eiuſdē corporis iungi velint.ꝑ rationē cū cōcor. Si vero vellent iungi tanꝙ habētes exercitiū cure populi extrinſece.vbi eccleſia cōuētionalis eſſet curata poſſunt ⁊ licitū eſt immo de iure facere debēt de cap.mo.c.j. Idem ſi volūt habere titulum in capellis ipſis monachis ſubiectis extra corpus monaſterij. de ma.⁊ obe.dilecta. vbi religioſi habēt clericos ſubiectos. Si vero volūt intitulari in corpore eccleſie vt capellani. Et ſic habere titulū extra cōuentū.in eccleſia tamē regulari.vt ſeparati a corpore collegij.nō vt illi aggregentur. Hoſt. videtur velle ꝙ ſic.de ſta.mo.ea que.§.precipimus ſed certe tex. ibi videtur velle cōtra.ſm do. Anto.dum reſeruat tantū in preteritum receptis ⁊ ſic recipiendos in futurū indiſtincte ꝓhibet ſm do. Anto. Si aūt monachi vellent prebendare aliquē pauperem clericū cauſa pietatis ad ſuſtentationē non in titulū poſſent per ibi no.per doc. An autē ad actū electionis poſſet ſecularis clericus ex pacto vel aliter iungi cum monachis dicit Hoſt. ꝙ ſic ſi pactū fuerit in fundatione appoſitū. Ideȝ ſi poſtea dūmodo hoc ſit cōſuetudine roboratū.alr̄ non licet. Ad hoc.j.e. titu.cōſtitutus.⁊.c.ſcriptū ⁊c.¶ Glo.prelatum.in ſui prin. querit an procedat litera in quolibet prelato quocūqȝ nomine nun
a capetur.dicit ꝙ ſic.ᵃ quia ſic generaliter loquitur litera.vnde locum habebit in priore miniſtro cuſtode prepoſito archipreſbytero.cum ſi.idē Guil.⁊ Pau.dicētes in quolibet adminiſtratore etiā ad nutū remouibili. arg.j.de ſupple. negli.prela.c.j. xvj. q.j.de preſentiā.¶ Deinde opponit glo. ⁊ videtur ꝙ immo licitū ſit ꝙ homines diuerſe religionis ſimul ſocientur.vt ſi oppo. de decre.licet. de regula. So.aut loquitur hic tex. aut in trāſitu ſociali ⁊ fraterno.⁊ tūc habet locū contrarium.quia ſi eſt paris vel minoris religionis non eſt licitū. Cuius tamē tunc requiratur licentia an pape an ſufficiat epiſcopi ⁊ abbatis.vide de preben.cum ſingula.⁊ in glo.⁊ in nouella.⁊ per Jnno. de renunciatione.poſt tranſlationem.ſecus ſi maioris.vt ibi. Nec ob. ratio hic poſita que videtur generalis etiā ad tranſitū ſocialē. et per conſequēs videtur ꝙ cle.etiā in illo locū habeat. quia dicit glo. ꝙ licet regula ſit generalis quo ad talem trāſitū.tamē prohibi
25 tio ſolū eſt de tranſitu per viam prelationis. ¶ † No.bene glo. ſm do. Anto.quia diſpoſitio ſtatuti ſtricta non extēditur ad limites rationis. magis late.cōtra.j.dixit glo.ij.in verbo homines.vnde dicit ꝙ gl.bene ſentit in dicto:ſed nō in ratione. quia nunꝙ eſt dare in aſſumpto aut electo in monachū ꝙ ibi ſit ſocietas diuerſe profeſſionis.quia ꝯſideratur tempus poſt aſſumptionē ⁊ tranſitū.tunc eſt ſocius ⁊ ſocietati cōfirmatus.cum ſit tunc de eadē religione profeſſione ⁊ habitu. Si cōſideramus tēpus ante tranſitum nō eſt diſparitas. quia adhuc nō eſt de illa religione. Et ſi dicas idē deberet eſſe in prelato qui poterit etiā ſe cōfirmare.vt dicit glo. Dicit aliud in prelato.quia tunc ex electo queritur aliud ius in prelatione.⁊ anteꝙ ſit religioni confirmatus ad quā aſſumitur cū ante eligatur ꝙ profiteatur qđ nō eſt in aſſumptione in monachū quia ex ſua electione nullū ius queritur ante profeſſionē.⁊ ſic nunꝙ reperitur diſparitas in ſocietate.qđ ponderat hec cle. Ex glo.iſta etiam inqꝫtum dicit nō
26 prohibet eligi ⁊c.¶ † No.ſm do. Ant.ꝙ de monacho ad actū monachatus prouidetur aliqñ per viā electionis alibi. Idē ſentit Jnn.de elec.officij.vbi dicit ꝙ ſecularis tāꝙ inhabilis debet poſtulari ad monachatū nō eligi. Alibi dicit nō meminiſſe ſe legiſſe.ideo dicit glo.bene notandum.quia de facili alibi nō reperies ſm eum. Sed certe circa hec habetis bonā glo.in cle.ij. de iudi.in glo.nūquid ergo. ⁊ per Archi.in.c. indēnitatibus.§. ſi vero ad illā.in verbo recipiat.j.eo.in.vj.quicquid tamen dicatur hec eſt impropria electio nec aliqđ ius queritur ante profeſ
27 ſionē ⁊c. ¶ † Glo.religionis. querit quid ſi religioſus eligatur in prelatū monaſterij eiuſdē profeſſionis ex eo.quia idem profitetur vterqȝ eſt tamē alterius religionis an habebit locum prohibitio cle. Dicit glo.ꝙ ſic.per iſtum tex.qui dicendo hic in ver. prohibemus.de diſpari religione vel habitu.⁊ in prin. de diſpari profeſſione dat intelligere ꝙ in quocūqȝ iſtorū triū ſit diſparitas.⁊ ideo cadit ſub prohibitione cle. Idem Pau. hic q dat exemplum de predicatoribus qui profitentur regulam Auguſtini ſicut ⁊ heremitani.⁊ tamen ſunt diuerſe religionis ex ſic ſe reſtrinxerunt.qđ parum eſt de illa regula in regula eorū. Quid autem habeat inducere diuerſitatem religionum.dic ꝙ maioritas aſperitatis vite ⁊ ſilentij. iuxta not.de regu. ſane.per doct.
28 ¶ † Sed querit Pau.quid ſi due ſint religiones eedem in obſeruantijs.ſed diuerſos habent inuentores.an ſit locus huic cōſtitutioni.videtur ꝙ ſic.quia perſone vel rerum idētitas quandoqȝ conſideratur.de reſcrip.abbatem.contra.credit.ſ.ꝙ vnus poſſit eligi in prelatum alterius.quia ceſſat ratio cōſtitutionis.

nam rōne

a ¶ Or. ſic generaliter. Adde bene facere tex. in.c. quis decr. ſigni. et gloſ. in cle.i.in ver.preſidentes. de. titu. j. vbi Jmo.

nam ratione inuẽtoris tantũ nõ poſſunt dici diuerſe. cũ omniũ
religionũ ſit vnus auctor. ſ. deus ꝛ papa. licet diuerſi ſint inuen
tores. de relig. do. c. fi. ꝛ ſcđs ordinarius videtur imitatoꝛ prime.
xxiiij. q. j. titius. de heret. excõicamus. ſm eum. hoc credit do.
Anto. ſi regule habentur pro eiſdẽ. alſ ſecus. quia tũc procedit
29 glo. ꝛc. ¶ † Glo. habitus querit hoc dicit ꝙ triplex diuerſitas
facit locũ huic cõſtitutioni vʒ ꝙ ſit in profeſſione: religione: vel
habitu. Quid de quarto. ſ. de diuerſitate colorũ. an illa ſolum
faciat locũ huic cõſtitutioni. Rñdet glo. ꝙ non. quia de illa hic
nõ expreſſit ibi ꝛc. argu. de tranſla. c. ij. ꝛ de deci. ad audiẽtiam.
per hoc infert ꝙ omnes canonici regulares qui profitentur re
gulam Auguſtini. licet variẽt in colore. qꝛ aliqui vtuntur albo.
alij nigro. alij mixto. alij griſeo. poterint inuicẽ eligi in plati.
hoc iuſtificat glo. quia eorũ habitus eſt linea cotta. quam por
tant ſub capa. fa. ſ. de ſta. mon. ne in agro. poſt prin. ꝛ quod no.
xvi. q. vij. in nona. ideo nõ curãdo de colore exterioris veſtis cũ
illa non ſit de habitu vt eſt dictum pro hac alle. etiam glo. quia
videmus ꝙ in multis religioſis eiuſdem monaſterij eſt duplex
color. vt eſt videre in ciſtercien. qui vtuntur albo ꝛ griſeo prout
eis placet dicit glo. vera eſſe vbi diuerſitas colorũ nõ eſt de ſub
ſtantia habitus. ꝛ ſic non inducit diuerſitatem in habitu. alias
caderet in conſtitutionem iſtã non ex diuerſitate coloris im
mediate ſed ex diuerſitate habitus que induceretur tũc ex diuer
30 ſitate coloris. fa. ſ. de reg. eos qui. ꝛc. ¶ † Gloſ. decetero. querit
quid de electionibus. primo factis ante cõſtitutionẽ iſtam con
tra formã huius de. an vitiate fuerint ꝑ hãc de. Reſpõdet glo.
ꝙ nõ etiam ſi lis penderet tẽpore huius cõſtitutionis. ꝛ hoc in
nuit verbũ decetero per qđ ſolum irritat futuras. fa. qđ no. de
poſtu. prela. c. vno. in. vj. pro hoc alle. Lau. ꝙ hec conſtitutio eſt
noui iuris promulgatoria ꝛ correctiua antiqui. ideo nõ reſpicit
electiones factas ante publicationẽ huius cõſtitutionis. ¶ In
cõtra. alle. quia hec cõſtitutio fundata eſt ſuper naturali inhibi
tione. ſ. nõ arabis in boue ꝛ aſino. facit de vſuris cum tu. finali
ter tenet idẽ cum glo. per verbũ decetero. Non ob. contra. quia
ille tex. nõ arabis ꝛc. debet intelligi ad ſanum intellectum. ideo
non cõcernit principaliter pximitatẽ ſtatum regulariũ qui pro
cedit de iure poſitiuo. ſecus in inhibitione vſurarũ que ꝓcedit
a iure diuino. vt. d. c. cum tu. cũ ibi no. ſm eũ. Clarius poteſtis
dicere ꝙ illa auctoritas nõ arabis. poteſt intelligi in ſenſu miſti
co ſm no. vj. di. §. his ita. ſ. non eris tardus in bene operando vt
aſinus. ſed laborioſus ꝛ ſollicitus vt bos. Her. tamẽ aliter dice
bat vt vidiſtis per glo. j. quia dicebat ꝙ hec cõſtitutio eſt decla
ratoria iuris antiqui. tamẽ quia contra communem opi. que pro
31 iure ſeruabatur ideo non cõprehendit preterita ꝛc. ¶ † Glo.
eligatur querit an religioſus vnius monaſterij poſtulari poſſit
in prelatũ alterius religionis ꝓfeſſionis vel habitus. Reſpon
deo ꝙ ſic. quia hic tñ prohibet ne eligatur non autẽ ꝓhibet de
poſtulatione. ideo cõcludit glo. ꝙ ex cauſa poterit poſtulari. fa
32 cit. l. cum pretor. ff. de iudi. facit de preſump. nõne. ¶ † Secũdo
querit glo. a quo debet illa poſtulatio fieri. dicit ꝙ a papa. alle.
quod no. a ſimili. ſ. c. indẽnitatibus. poſt prin. in. vj. idem tenet
Pau. quia eps nõ poteſt cõtra conſiliũ diſpẽſare. de preben. cũ
dilectus. ꝛ no. ſ. c. cum dilecti. Idem Ste. mouetur per. c. dilo
ctus. ꝛ per no. per Inno. de tempo. or. qꝛ diſpẽſatio hic nõ repe
ritur permiſſa. ideo eps eam petere non poterit. vt ibi no. fa. qđ
no. per Inno. ſ. c. officij. Idem etiã zenze. licet dicat Innocẽ. ꝛ
Hoſt. ſentire contra. in. c. fi. ff. de poſtu. prela. ꝛ non ſoluit aliter.
ſed dic hic de poſtulatione ſolẽni quam ſolus poteſt admittere
qui poteſt cũ vitioſo diſpenſare. iuxta no. in. d. c. fi. Sed contra
cõſilium ꝛ communiter cõtra hanc cõſtitutionem que conſilii eſt
non põt epiſcopus diſpẽſare nec cõtra legẽ communẽ. ſ. eo. ne ro
mani ꝛ. ſ. eo. cum dilecti. cũ ibi no. fa. l. in. C. de offi. prefe. preto.
orientis. ꝛ qđ no. de offi. Archi. c. fi. dictũ autẽ Inno. loquitur
in poſtulatione nõ ſolenni q̃ eſt preambula ad electionẽ. Arch.
vero vt refert. Jo. and. in. c. indẽnitatibus. tenet cõtra. ſ. ꝙ a ſo
33 lo epiſcopo poſſit poſtulari per. c. cum in magiſtrum. ſ. eo. † et
a quia[a] non eſt de reſeruatis pape de quibus in. c. ꝙ tranſlatio
ne. de offi. leg. Sed certe precedẽs opinio verior eſt hodie. licet
olim forte ſecus per. c. cum in magiſtrũ. preallega. ſed eſt hodie
clarũ per predicta ſuperius. ꝛ per. c. pe. ꝛ fi. de fi. preſ. ꝛ cũ gloſ.
tenet Jo. de ſan. ꝛ do. Anto. ¶ Tertio querit glo. quia multi
pliciter poteſt quis aſſumi in prelatum. ſ. per viam electionis. ꝛ
per viam poſtulationis. ꝛ per viã prouiſionis. ſ. c. cauſam. ꝛ. ſ.
eo. ti. c. j. ꝛ. c. vt circa in. vj. quia dictũ eſt de via electionis. ꝛ po
ſtulationis. quid de via prouiſionis an per illam preſici poterit
in prelatum alterius religionis profeſſionis vel habitus. vide
b tur ꝙ ſic. quia hic loquitur tantũ [b] de electione. ergo in prouiſio
ne locũ non habet cum hec diuerſa ſint vt probatur in. c. cum in
illis. de preben. in. vj. quia hoc per ius antiquum nõ corrigitur
niſi in caſu expreſſo. de ap. precipimus. ꝛ. ſ. eo. cum expediat. in
vj. glo. finaliter dicit ꝙ lʒ hoc poſſit diſputatiue defendi tamen
cõtra. putat eſſe de mẽte huius cõſtitutionis. Mouetur qꝛ ra
tio hic expreſſa eſt cõmunis ad viam prouiſionis. ꝛ electionis.
ergo ex mẽte que ex ratione colligitur. l. di. conſuetudo. ꝛ. l. j. C.
que ſit lon. cõſue. habebit locũ de. ꝛ hoc potiſſime dicit glo. ſal
tem procedere in eo qui habet ex iure ad ipſum deuoluto pro
pter electoris negligentiã vel delictũ. quia tunc cum ſuccedat in
iure illius qui habebat eligere eodem iure quo ille debet vti. fa.
qđ videbitur. ſ. de ſup. neg. prela. grãdi. ſm glo. idem tenet hic
Pau. qui format q̃ſtionẽ in eo qui põt prouidere ex iure ꝓprio
vel deuoluto. Mouetur primo per rationẽ generalem cõſtitu
34 tionis. ¶ † Scđo quia[c] electio large ꝛ in generali ſignificatio
c ne cõtinet in ſe prouiſionẽ ꝛ preſentationẽ. de elec. querelaʒ etiã
alle. ſimile quia inſtitutio quandoqʒ dicitur electio vel collatio.
de cõceſ. preben. poſt electionẽ. ꝛ hoc per effectum. vt ibi no. per
Inno. Item qꝛ inſtitutio ꝛ collatio ponuntur pro eodẽ. de ꝓbẽ.
pro illorũ. ꝛ. c. accedens de inſti. facit de conceſ. preben. ne captã
de. in. vj. vnde in generali ſignificatione iſta nõ differunt. ſ. col
latio electio ꝛ prouiſio. nam tendunt ad eandẽ finem ꝛ effectũ.
ideo cum ratio huius cõſtitutionis cõcernit effectũ ne diſpari
tas ꝛc. ꝛ cauſa ſit plus attendenda q̃ factũ. xxiij. q. iiij. nimiũ. ꝛ
q. viij. occidit. ideo cõprehenditur hic prouiſio. ꝛ ſi dicas quare
expreſſit hic de electione tantũ. Reſpõdet ꝙ ideo de illa expreſ
ſit quia regulares eccleſie regulariter ſunt conuentuales in qui
bus de iure cõmuni prouidetur per viaʒ electionis. ſ. e. c. j. xvj.
q. vij. c. cõgregatio. nõ quia vetet idẽ eſſe ſi aliter q̃ per viã ele
35 ctionis prouideretur. ¶ † Sed cõtra deciſionẽ glo. in prin. for
titer ob. cõtrarium tactum per glo. ſ. ꝙ ex idẽtitate vel maiori
tate rationis nõ debet induci correctio in caſu non expreſſo. vt
no. in aut. quas actiones. C. de ſacroſan. eccle. facit qđ no. in re
gula odia. de regu. iur. in. vj. in. q. per Joan. and. ꝛ. ſ. eo. ſtatu
tum. in. vj. ꝛc. Quadruplex põt dari reſpõſio. prima eſt quia cõ
trarium procedit quãdo ratio nõ eſſet expreſſa. ſecus quãdo eſt
expreſſa. quia tũc non extẽditur immediate ius ſtatuti. ſed ius
ſtatute rationis. ꝛ hoc tenebat do. Jo. de ſan. alle. l. in. C. de in
36 di. vi. tollẽ. Sed certe illa lex hoc nõ bene ꝓbat ſm do. Anto. †
d qꝛ ibi illud eſt [d] ꝓpter naturã correlatiuoꝛ que habent ꝙ ſtatu
tũ in vno intelligatur ſtatutũ ꝛ in alio. ar. ff. de accepti. l. fi. ¶ Se
cũda ſolutio eſt que colligitur ex dictis Pau. ꝙ cõtrarium ꝓce
dit quãdo caſus oĩno eſt ſeparatus. ſecus quando non eſt oĩno
ſeparatus caſus ad quẽ ſit extenſio. ſed ſit ad caſum qui ſublata
ſignificatione comprehendit caſum expreſſum. et quia ſublata
ſignificatione cõprehẽditur ſub expreſſo bene põt fieri. ita hic.
nam prouiſio lata in ſe continet electionem ꝛ electio etiam pro
uiſionem. nam ꝛ qui prouidet eligit in cui dando. iuxta no. de
preben. relatum. Et hec ſolutio põt eſſe vera ſm do. Anto. nil
alle. ſed bene facit qđ vidiſtis in cle. auditor. in verbo beneficio.
¶ Tertia ſolutio eſt que colligitur ſimiliter ex dictis Pau. ſ. ꝙ
cõtrarium ꝓcedit regulariter fallit quãdo agitur de fienda extẽ
ſione extremi ad extremũ. quãdo ſic ſe habent extrema ꝙ parti
cipant nõ ſolum de ratione generis ſed de eodẽ ſpecifico fine. vt
quia in idem tendunt ſeu ad eundem effectum. quia tunc licita
eſt. maxime vbi in ratione lex ponderat finẽ ꝛ non modũ. pro
hoc alle. do. Anto. licet Pau. nõ alleg. glo. in. c. j. in fi. de poſtu.
prela. in ſolutione. c. cũ in cũctis. de elec. tunc etiã alle. no. ꝑ Jo.
and. in. c. fi. ſ. e. in. vj. ſuper glo. ij. qđ autẽ Pau. ſic voluerit. pa
tet qꝛ dicit ꝙ electio prouiſio ꝛ collatio in generali ſignificatio
ne ꝛc. vt. ſ. dixi poſt Pau. Et aduerte ꝙ hec ſolutio differt a
prima ex eo. quia illa vult qđ vbicũqʒ ratio expreſſe vẽdicet ſibi
locũ vendicet etiam diſpoſitio. ꝛ ita ſe reſtringit. vt hoc habeat
locũ cum ex vi rationis expreſſe agitur de extenſione fienda ex
tremi ad extremum que in generali ſignificatione conueniunt
ꝛ tendunt ad eundem effectũ ꝛ finem. ꝛ huic dicto cõcor. vt di
xit Joã. and. in nouella in. d. c. fi. e. ti. in. vj. ſuper glo. ij. ꝛ hoc di
ctum forte verius q̃ primũ propter regulã cõmunem que colli
gitur ex. l. precipimus. C. de ap. ꝛ per tex. cũ glo. in. c. cõſtitutio.
ſ. eo. in. vj. vbi videtur glo. ſum dicte prime ſolutioni. ¶ Quar
ta ſolutio colligitur ex. c. ſi poſtq̃. in fi. ſ. e. in. vj. ſ. ꝙ ideo hic li
cita eſt extenſio. quia collatio electio ꝛ prouiſio cõmuniter repe
riuntur a iure parificata. ideo ſtatutum in vno extẽditur ad re
liquum. vt dicitur. ſ. in glo. pe. facit qđ no. C. de fur. l. ſi quis ſer
uo. l. qđ vero. ff. de lega. ¶ Hanc tamen ſolutionem intelligo ſa
e ne quando ſuperuenit cõſtitutio in materia in qua reperitur[e]
facta parificatio. alias ſecus. iuxta no. per glo. de eta. ꝛ qua. c. ſ.
in. vj. ꝛ ne cle. vel mona. c. j. e. li. ꝛ. ſ. e. licet canon. in. vj. ꝛ hec ſo
lutio ſic intellecta poteſt eſſe vera. Tertia vero iuncta prima ꝛ
ſecũda poteſt ſuſtineri. ſed prima non placet per ea que dixi. li
cet pro ea faciat. l. j. cum glo. ff. de legi. tu. iuncta. l. iij. §. ſi parẽs.
eo. ti. cum ibi no. ſed ibi apparet ſolutio. ſecũda etiam ſimplici
ter ſumpta non placet. per no. per Barto. in. l. omnes populi.

a ¶ Nõ eſt de reſeruatis. que ſunt reſeruata pa pe. habes etiaʒ gloſ. in. c. ſicut vnirie đ exceſ. pre. Bald. in. l. reſcripta. C. de preci. impe. off. et plene ꝑ Spec. in tim. de offi. lega. §. nunc vi dendum.

b ¶ De electio ne. Que dicatur electio habes ꝑ do. Abb. in ru brica extra de poſtulat. prela.

c ¶ Electio lar ge. Adde Fed. in cõſi. xxx. inci pien. factuʒ ta le eſt ꝛ Fely. in c. in noſtra. in xx. col. in fi. ex tra de reſcrip.

d ¶ Propter naturã. Adde Bar. per illum tex. in. l. fi. ff. de accep. Jaſ. ple ne in. d. l. fi. C. de idi. vid. tol. ꝛ Fely. in ꝓhe mio decret.

e ¶ In qua re peritur. Adde Jaſ. in. §. ex ma leficijs. in. ex. char. circa pñ. iſti. de act. alex. in. l. gallus. §. ꝛ quid ſi tãtũ. ff. de lib. ꝛ poſth. Bar. in aut. ſʒ cuʒ teſtator. cir ca fi. C. ad legẽ falci. Fely. in. c. cauſaʒ. el. j. col. ij. đ iudi. ꝛ Alle xan. in conſilio cccxvij. colũ. ij. in ꝑn. in. j. vol.

in materia ſtatutoꝝ.circa materiā interꝑtationis.ff.de iuſti.⁊
37 iure.¶ †Si ergo queritur nūquid in penalibus ⁊ exorbitan-
tibus licita ſit extēſio per idētitatem rationis. Conclude quia ſi
diſpoſitio nō eſt mere penalis licita eſt extēſio. maxime quādo
caſus expſſus fuit ſpecificatus ratione maioris ſpecificationis.
ſic intelligo glo.ē.ti.j.in cle.j.in verbo preſidētes.ad fi. Si vero
diſpoſitio ſit mere penalis vel exorbitans. et tūc regulariter nō
eſt licita extēſio.¶ Fallit primo ſi agitur de extēſione fienda ad
caſum nō ſpecificatum virtute regule iuris antiqui.l. ſi quis ſer
uo.C. de fur.⁊.l.qḋ vero.ff. de legi. ¶ Scḋo fallit ſi agatur de
extenſione fienda de vno correlatiuo ad aliud. quia ſimiliter eſt
ꝓpter naturā correlatiuoꝝ.l.ſi.⁊ ſi.C.de indi.vidu.tol. ¶ Ter
tio fallit ſi agatur de extenſione fienda vnius extremi ad aliud
extremum quando talia ſunt cōmuniter in iure equiparata.q̄
licita eſt extenſio in materia in qua facta eſt equiparatio vt eſt
glo.in.c.ſi poſtq̄.in glo.prealleg.ē.eo.in.vj.ſecus ſi ageretur de
extēſione fienda in alia materia.vt eſt tex.cum glo.in.c.j.ne cle.
vel mo.in.vj.⁊ in.c.ꝫ.ē.e.in.vj.de eta.⁊ qua.c.j.eo.li. ¶ Quar-
to fallit quādo agitur de extenſione fienda in diſpoſitione iuris
cōmunis ad caſum qui cōpreheḋitur ſub verbo etiā ex propria
a ſignificatione[a] late tamē ſumenda.vt eſt tex.cum glo.ē. ti.j.de.
auditor. in verbo bñficio. ſecus eſſet in diſpoſitione hominis.
vt in.c.ſi.de preben.iūcto.c.q̄uis.eo.ti. ¶ Quinto fallit quādo
caſus ſpecificatus in diſpoſitione fuiſſet expreſſus gratia exēpli.
vt.l.j.ff.vti poſſidetis.⁊.C.eo.ti.l.j.cū ibi no.iuncta.l. dāni infe-
cti. in prin.per totū.ff.de dam.infec. ¶ Sexto fallit ſi lex ꝓlata
ſit in caſu fauorabili ⁊ pio.l.illud cū glo.ſua.C. de ſacroſan.eccl.
¶ Septimo fallit qñ agitur de extenſione fienda per caſuꝫ qui
ſm cōmunē vſum loquendi. licet nō ex ꝓpria ſignificatione cō
prehendatur ſub expreſſo l.librorū.§.q̄ tamē caſſius.ff. de lega.
iij.¶ Octauo fallit ſi alias reſultaret abſurdus vel abſonus in-
tellectus fieret extēſio ad caſum illū.arg.l. ſcire oportet.§. illud.
ff.de excu.tut.¶ Nono fallit quādo agitur de extenſione fienda
extremi ad extremū quādo illa extrema cōueniunt in generali
ſignificatione ⁊ tendunt ad eundē effectū.⁊ ratio reſpicit finem
ſeu effectū.quia tūc licita eſt.vt hac gl.iuncto dicto Pau. ⁊ iun
cto dicto Jo.and.ē.eo.c.ſi.⁊ dicitur potius fieri extenſio ex mē
te cōprehenſiua q̄ extēſiua in ꝑdictis caſibus. vt dixi in cle.j.ē.
ti.j.predicta vera quando verba diſpoſitionis ſunt certa.Si vo
ſint dubia ⁊ ſm diuerſam punctuationē poſſunt cōprehendere
vel non cōprehendere caſum.de quo querimus vel alś ſunt du-
bia vel generalia.tunc licet ſimus in materia penali vel exorbi-
tante licitum eſt verba generalia intelligere vt comprehendant
omnē caſum qui cōprehendi poteſt ex idētitate rationis. etiā ſi
verba cōmuniter expreſſa ſtricte ſumpta non aptantur cuilibet
caſui ſub diſpoſitione cōprehenſibili. dūmodo in lata ſignifica-
tione poſſit adaptari.ſic intelligo glo.in.c.j.de tēpo.ordi.in.vj.
in verbo clericū.¶ Hec puto vera.licet Bar.aliter ſentiat in.l.
ſi cōſtante.in prin.in.ix.q.prime partis.ff. ſo.matri. facit quod
ipſe no.eo.ti.l.ſi vero.§.de viro.⁊ in.l.non dubiū.C.de legi.⁊.l.
oēs populi.in materia interpretationis.ff. de iuſti. ⁊ iure. vide
etiā per Cy.in.l.j.C.que ſit lon. conſue.⁊ glo.in cle.literas.in.ij.
glo.⁊.iij.ē.ti.j.⁊ in cle.⁊ ſi principalis.in verbo ep̄i.ē.titu.j.⁊ in
cle.auditor.in.ij.⁊ in.iij.glo.in ver.beneficio.Joan.and.in.c.ſi.
38 de conſue.ad ſi.† Simile cōclude quando ratio eſt generaliter
dicta an licita ſit extēſio. aut queritur in penalibus aut in exor-
bitantibus. aut in correctorijs.aut in alijs. Quarto caſu clarū.
q̄ ſic. Primo caſu aut agatur de pena nullitatis actus. aut de
alia ⁊ ſi de alia aut eſt mera pena ex vtraq; parte ⁊ nō eſt mera
pena.Circa hoc vide Jo.and.in.c.diſpendia.de reſcrip.in.vj.⁊
de elec.c.ſi.in eo.lib.⁊ Pau.in prohemio huius operis.in ver.
decetero.⁊ glo.⁊ docto.in cle.j.de reſcrip.⁊ etiam in hac cle. ſm
Pau.⁊ Lap. ¶ Glo.inane.querit quid ſi electio facta contra
formam cle.confirmetur per ſuperiorem an tenebit. Reſpōdet
q̄ non.per hanc literam que dicit inanem talem electionem. et
ipſo iure irritam.⁊ per cōſequens non poteſt cōfirmari. allega.
glo.no.in ſimili.per glo. in decre.quam ſit eo.ti.in.vj. Joan.de
lig.poſt Pau.latius hoc ꝓſequitur. Cōclude ex dictis omniū
q̄ ſi facta eſt cōfirmatio ex certa ſcientia a papa.tenet ar.decre.
propoſuit.de cōceſ.prebē.⁊ tunc eſt potius de nouo datio q̄ cō
firmatio ſic intellige gl. in q̄tū ꝑcipit de certa ſcientia pape.in.c.
q̄ ſit.⁊ Pau.hic.⁊ hoc verū ſiue peccet electio in iure poſitiuo
vt hic ſiue in iure naturali.hoc eſt in cōſenſu.licet nō poſſit face
re q̄ cōſenſus qui nō interuenit interuenerit quo ad eſſentiam
facti.poteſt tamē hoc facere quo ad iuris effectū quia poteſt ta
le ius introducere quale foret introductū ſi electio valida ꝓceſ-
ſiſſet.nam de nihilo poteſt facere aliquid.de hoc de ſpō.is qui.
C.de rei vxo.act.l.vnica. Si vero eſt facta non ex certa ſciētia nō
tenet ar.c.inter dilectos de fide inſtru.Si vero ſit facta per infe
riorem a papa.⁊ tunc ſi electio peccabat in iure naturali non te

a ¶ Late tamē ſumēda. Adde gloſ. in auť. vt hi qui obli. in prin. in ver. ad curationem. et de hac materia quando in correctorijs fiat extenſio habetur plene per Jaſ. poſt alios in auť.quas actiones.C. de ſacroſan.eccl.et.viij. fallētiā. Jmo. hic ponit etiaꝫ Alexan. conſi. ccxvj. colū. pe. circa fi. volu.ij.

b ¶ Ideo non dꝫ ſumi argu. Adde glo.in.l. j.C.quādo non pe.par. in gloſ. j.in.iij. lectu. et ibi docto.

net cōfirmatio. per no.in.c. q̄ ſicut per Inno. ⁊ Compo. ⁊ ibi
etiam per Joan.de lig. Si vero peccabat in defectu iuris poſi-
tiui.tunc glo.in.c.q̄ ſit.prealle. ⁊ hic.in.c.j.de poſtula. prela.te-
net.q̄ non vꝫ. Archi. cōtra.ē.eo.ſi cui.in. vj.⁊ hoc puto verū.
quia ſententia in iſtis beneficialibus tranſit in rem iudicatā ad
preiudicium partis.ē.eo.cum dilecti.ad ſi. vnde nō poteſt am-
plius defectus iuris poſitiui obijci.forte tamen iudex ex officio
vel ad partis denūciationem poſſet inquirere an canonice fuiſ
ſet electus.ar.no.de reſcriptis.conſtitutus.⁊ eo.titu.ad audien
tiam ⁊c. ¶ Glo.religioſus.querit an procedat etiaꝫ in nouitio.
Reſpōdet q̄ ſic.alleg.ē.c.nullus.cum ibi no.in vlti. glo.lib.vj.
quinimmo procedit etiam in mendicantibus.quia litera gene-
raliter loquitur qḋ tamen dicit glo. intelligēdum ſaluo caſu cle.
vt profeſſores de reg.⁊.c.quorūdā. ē.eo.in.vj. quia eo caſu quo
eliguntur ſeruata forma huius clemen.non debet eſſe electio in
39 diſcordia.vt ibi ⁊c. ¶ †An religioſus poſſit eſſe rector ſchola-
rium.dic q̄ ſi ſtatutum vel cōſuetudo id diſponit ſeruatur ſi ni
hil diſponit. ¶ Si eſt mendicans ⁊ in diſcordia non poteſt.dic
aut eſt diuerſitas pro maiori parte laycorum ⁊ pro minori par
te clericorum ſecularium.aut pro maiori parte religioſorum ali
quorum q̄ ſue religionis.⁊ hoc vltimo caſu tantum poteſt eſſe.
ar.no.per Bar.in.l.ſi.ff.de collegi.illici.⁊ huius cle. ⁊ quia hoc
caſu non eſt cura animarum ſed temporalium.fa. qḋ no.in cle.
40 quia contingit in ver. ſecularibus.de re.do.⁊c. ¶ †Glo. ſecu-
laris.querit an religioſus poſſit eligi in prelatum eccleſie ſecu-
laris. Reſpondet gloſ. primo ſm quoſdam q̄ non mouentur
iſti.quia ex quo tex.permittit q̄ eligi poſſit in epiſcopum eccle-
ſie ſecularis. ergo a contrario datur intelligi q̄ ad prelaturam
inferiorem eccleſie ſecularis eligi non poſſit. ar.decre. nonne. de
preſump.cum ſi. glo.tenet contrarium. Mouetur primo quia
hic ſolum prohibet eligi in prelatum eccleſie regularis diuerſe
religionis profeſſionis vel habitus. patet ex principio ibi. in
eiſdem monaſterijs ſociētur. ergo in prelatum eccleſie ſecularis
41 poteſt eligi.et ſic ille text.a contrario hoc probat. ¶ †Secun-
do quia de iure antiquo hoc erat permiſſum. vt probatur. lv.
diſtin.priſcis.lviij.diſtin. c.j.xvi.q.doctos. cum multis capitu-
lis ibidem.⁊ de ſtatu mona.q̄ dei timorem. cum ergo hoc non
reperiatur correctum ſtabimus illi antiquo iuri.ar.ē.eo.cum
expediat in.vj. non ob. quod hic dicitur de ſeculari eccleſia ad
quam religioſus poteſt in epiſcopum eligi.⁊ ſic a contrario vi-
detur q̄ ſecus ſit in alia prelatura eccleſie ſecularis.quia dicit gl.
hic incidenter.hic eſt dictum in ſingulari. quia principaliter in-
b tendebatur preſtari de regulari. vt ſequitur in litera.[b] ideo nō
debet ſumi argumentum a contrario illius incidētis dicti.quia
verba incidenter prolata non diſponūt.de pe.ſi papa.in.vj.fa-
cit quod no.C. de epiſco.⁊ cle.in.l. conuenticula.vel ſm. Pau.
ne quis crederet prohibitum.per.c.nullus.ē.e.in.vj.quod pro
parte.hic corrigitur credens ipſum in toto corrigi ſm eum. vel
dic tertio q̄ non debet ſumi argumentum a contrario ad corre-
ctionem iurium.ē.eo.publicatio.cum ibi notatis.preterea ſm
do.Anto.poteſtatiue nō diſpoſitiue iſta verba ſunt prolata. vt
eſt dictum ideo diſpoſitionem non ampliant.ar.no.in cle.j.ſ.de
preben.⁊ hoc dicit glo. ſibi placere in eccleſijs ſecularibus non
collegiatis.quia ad illas poteſt religioſus eligi in prelatum.⁊ de
hoc eſt minus dubium. Sed dubium maius.eſt nūquid idem
ſit in eccleſijs ſecularibus collegiatis videtur q̄ ſic. ſm glo.alle.
nota.per Ber.de ſtatu mona.c.j.in ſi.j.glo.⁊.c.q̄ dei timorem.
⁊ quod no. Jo.lxxviij.diſt.c.ij.lxxiij.diſt.quoniadam.xvi.q.vij.
42 in noua. ¶ †In contrarium allega.no. per Hoſtien.in decre.
q̄ dei timorem.vbi ipſe tenet q̄ monachus non poſſit habere
prepoſituram vel decanatum eccleſie ſecularis.niſi hoc fiat pro-
pter neceſſitatem cure animarum. Pro hoc alleg.gl.ij.quia diſ-
paritas habitus impedit tranſitum prelationis . ergo illum
multo fortius impedit diuerſitas habitus ⁊ religionis q̄ adeſt
hoc caſu quia diuerſus eſt habitus diuerſa religio ab habitu ⁊
religione clerici ſecularis. ⁊ potiſſime videtur hic prohibitū in
collegio clericorū ſimul viuentiū. q̄ in illis potiſſime viget ra-
tio cle.poſita in prin.quia q̄ſq; funguntur priuilegijs religioſo
rum.de vi.⁊ ho.cle.c.qñ ⁊ no.xvj.q.j.in decima. vnde in eis vi
detur idem qḋ in religioſis diuerſe religionis vel habitus ⁊c.
43 ¶ †Glo.finaliter dicit q̄ hoc egeret deciſione papali. tamen
inclinat q̄ idē ſit in eccleſijs ſecularibus collegiatis. qḋ in non
collegiatis mouetur q̄ vt dictū eſt cle.iſta videtur ſolū ꝓhibere
tranſitū ꝓlationis qui ſit in monaſterijs.vt patet in prin.ibi in
eiſdem monaſterijs.niſi forte dicat glo.dicas verbum monaſte
rijs exponi pro eccleſijs.ſicut in ſimili.xvi.q.vij. nemini.ſed cer-
te hec eſſet impropria expoſitio. ar.c.ij. de conſue.⁊ de ſup.ne-
gli. prela. grandi. in. vj. Non ob. predicte deciſioni quod di-
ctum eſt.quia ſi habitus diſparitas tantum ⁊c.quia poteſt dici
ſm glo.q̄ hic non eſt habitus diſparitas quia clerici ſeculares
non habēt

non habent certum habitū. quod probat q2 in iure non eſt ex-
preſſum de colore vel forma. ſed per talia vel alterū eoꝝ oportet
habitum diſcerni et diſtingui. vt. j. de regula. eos qui ergo ꝛc.
Unde licet certa forma ꝛ certi colores ſint in eis prohibiti de vi.
et ho. cler. c. quoniā. ꝫ. eo. clerici. non per hoc ſequitur ꝙ certus
ſit habitus preſcriptus ipſi clerico ſeculari. Fatetur tamen gl. ꝙ la-
te loquendo pōt dici certus habitus clericoꝝ ſecularium. ſ. qui
ſit honeſtus ꝛ eis conueniens. nec eis prohibitus. ſicut in ſimili
dicimus habitū laycalē illū qui conuenit laycis. fa. de ſen. excō.
ſi iudex. in. vj. ꝛ per hoc patet. ꝙ habitus religioſoꝝ eſt etiā cō-
ueniens clerico ſeculari. ꝛ ſic nō dicuntur eſſe diſparis habitus.
44 ¶ †Ex his remanet glo. in concluſione ꝙ in eccleſijs ſecularibꝰ
nō collegiatis ꝛ etiā in collegiatis. licet in hoc ſcḋo ſit magis du
a biumª preſici poteſt religioſus. licet dicat egere declaratiōe cum
glo. concor. Pau. qui tamē dicit ꝙ forte Hoſt. in. c. dei timorē.
nō intellexit de dignitate principali que ſemper eſt curata reſpe
ctu collegij. ꝛ ſic ſemper ſubeſſet cauſa diſpenſationis. ſed de in-
feriore in quo poſſet ratio diſpenſationis ceſſare quaſi per hoc
velit reſpōdere ad dictū Hoſtiē. Lap. vero hic dicit ꝙ illa cura
collegij non eſt illa cura de qua iura loquūtur videtur enim in-
telligi de cura parrochianorum. alle. ꝫ. eo. ſtatutum. in. vj. alleg.
etiam quia in iſta et non in prima exercetur officiū predicādi et
ad talem prelaturam bene poſſet religioſus eligi ſicut ad curatā
eccleſiam non collegiatam poteſt eligi pro et contra. fa. qḋ ſcri-
pſit Lap. de preben. cum in illis. in. vj. vbi dicit videndum pro
hoc. q2 ſi cura collegij ſuffeciſſet ꝯmiſſet indiſtincte permitti re
ligioſos tranſire ad prelaturam alterius collegij religioſi niſi di
cas ꝙ ibi eſt maior diuerſitas quia habitus ſecularis poteſt di
45 ci non diuerſus ab habitu regulari. ¶ †Item vita religioſi po
teſt dici non conuenire etiam ſeculari. licet non ecōtra. et ꝓ opi.
b Lap. facit quia hec ratio de. ᵇlicet quo ad verba non videatur
locum habere in ſecularibus eccleſijs tamen eius mens locū ha
bet. Ideo improp̄riari debet verbū monaſterijs. ex quo diſpo-
ſitio eſt lata. Ste. hoc non attingit in gl. ſed dicit ꝙ monachus
non poteſt effici prelatus canonicorum regularium. et per hoc
dicit approbatam opinio. Hoſtien. et reprobat opi. Hugo. et
ſequacium de qua. lviij. diſtin. c. ij. et. lxxiiij. diſtin. quorundam.
Ber. tenet cum gloſ. Mathe. tenet contra glo. in eccleſia ſecula-
ri collegiata. de quo remittit ad decre. preterea. de preben. et de
vi. et ho. cleri. dens qui. xenxe. etiam ſm do. Anto. videtur velle
contra glo. ſcilicet ꝙ poſſit eligi ſolum in epiſcopum eccleſie ſecu
laris nō ad aliam prelaturam eccleſie ſecularis dicens ꝙ in epi-
ſcopo eſt ſpeciale quia in eius vacatiōe eſt maius periculū. pro-
pter multa que ei incūbunt plusꝙ alijs. ꝫ. eo. tranſmiſſam et de
exceſ. prela. attendentibus. ideo vt tanto periculo ſuccurraſ ex-
pedit cito fieri epiſcopos. hinc eſt ꝙ etiā a iure in multis ſunt
priuilegiati. de ſenten. excom. q2 periculoſum. in. vj. de offi. dele.
c. ij. e. li. Idem Archidya. recitando de preben. cum ſingula. in.
vj. velle videtur ꝙ communiter teneatur opi. glo. et credo ꝙ il-
46 la ſeruaretur in practica. ¶ †Tamen pro clariori euidētia do-
minus noſter hic clare exorditur materiam querendo quid iu-
ris ante de. ¶ Secūdo quid poſt. et ponit opi. de quibus in. c.
ꝙ dei timorem. In quibus finaliter concludit cum glo. qḋ epi-
ſcopalem dignitatē ſecularis eccleſie poteſt eligi monachꝰ. Itē
ad prelaturam eccleſie ſecularis collegiate q2 illa non poteſt eſſe
c ſine cura collegij. ᶜAd eccleſiam parrochialem curatam nō col-
legiatam poteſt ſimiliter eligi de iure cōmuni diſpēſatiue tamē
contra regulas alias iuris propter diſſolutionem voti obedien
tie et voti paupertatis et extra clauſtrum vacationē. que omnia
monacho repugnant. facit decre. nihil. ad ſi. ꝫ. eo. vbi de iſto iu
re diſpēſatiuo abſq2 hominis facto. de iuſtitia tamē promotio-
nis eſſe dicit ꝙ fiat ex cauſa neceſſaria. vt quādo nō ſunt idonei
ſeculares. xvj. q. j. c. j. Item ꝙ monachi qui promouentur ſint
honeſti in vita ꝛ boni predicatores de ſta. mo. c. ij. §. porro. ꝫ. e.
cum in cunctis. ꝛ poteſt talis eſſe ſolus. licet tutius ſit ꝙ cum ſo
cio ſit ſi haberi poteſt vtꝫm. c. ꝙ dei timorem de quo per Hoſti.
47 in ſumma de ſta. mo. §. vtrum. †Ad canoniam autē vel aliam
dignitatem nō principalem in eccleſia collegiata promoueri nō
pōt. licet glo. arguendo teneat contra. de vi. ꝛ ho. cle. dens qui. ꝛ
de prebē. preterea. ſm Hug. Hoſti. ꝛ Archi. cōtra. lviij. diſ. c. ij.
et de regula. ꝫ. e. Ad eccleſiā vero ſimplicem vel aliud beneficiū
d non curatū ſeculare planum eſt ſm oēs ꝙ eligi nō pōt. ᵈDe re-
ctoria hoſpitalis. dic vt colligitur ex de. q2 contingit. de reli. do.
in verbo ſecularibus. ꝛ vide Archi. xviij. q. ij. quidam q2 nō po
48 teſt ibi preſici cū deficiat ibi cura et poteſtate clauiū. ¶ †Que
rit glo. an econuerſo ſecularis poſſit eligi in epm eccleſie regula-
ris. dicat ꝙ ſic. q2 ſic eſt ecōuerſo. et q2 epus recipit monachos ad
ꝓfeſſionem de regula. porrectum. ꝛ q2 monachus tantum quā-
49 doq2 ſubſit epo. xvj. q. j. qui vere. ¶ †Quero an monachus
aſſumptus ad eccleſiā ſecularem teneatur ſeruare regulam. dic
vt per Jo. xviij. q. j. c. j. ꝛ. xvj. q. j. c. de monachis. ꝛ ꝑ Goffre. et
Hoſt. in ſumma. de ſta. mo. Dic ꝙ ab oī eo ad qḋ tenet ex regu
la ſi id eſt incōpatibile videt eſſe abſolutus ab alijs compatibili-
bus nā per hoc patet ꝙ nō eſt abſolutus a voto caſtitatis nec a
voto paupertatis reſpectu ſui ipſius. reſpectu tū. cui qriſ et pote-
ſtatis adminiſtrandi ſic. quo ad votū obediētie ſecus ſi eccleſia
ad quā trāſit abbati nō eſt ſubiecta. quo ad eſum carnium non
eſt abſolutus niſi ratiōe ſcādali aliud dicaſ arg. de ſta. mo. reco-
lētes. §. j. a delatione habitus. non eſt excuſatus pōt tū ratione
ſcandali ſe in exteriori apparatu cōformare cū illis cū quibꝰ hꝫ
viuere. de vi. ꝛ ho. cle. dens qui. a modo aūt beneficiādi bene eſt
abſolutus. vt no. in. c. de monachis. xvj. q. j. per Jo. facit qḋ no.
j. de cele. miſ. in cle. j. Idē videtur a ieiunijs ꝛ vigilijs. vt not. in
d. c. iij. Itē q2 ꝓpter curā oportet ſepe extraordinarie comedere
50 et ſurgere. †Sed an epus religioſus remotus ab epatu poſſit re
manere monachus primi monaſterij. dicit ꝙ non. de quo pꝰ Go-
51 de. in opere ſuo. c. v. ꝛ per Jo. xcij. diſ. ſi qui ſunt. †Quid ſi mo-
nachus electus ad parrochialē eccleſiā eo ipſo exiſtēte eligaſ ad
aliā. an requiraſ alicuius conſenſus vt conſentire poſſit. Dic ꝙ
nō. q2 exiſtens ibi ſolus eſt ſubiectus epo cui nō oīno ſubeſt obe
dientia monachali. ideo cōſentire poterit. licet tranſire nō poſ-
ſit ſine eius licentia. ſicut nec alius clericus ſecularis. hoc verum
niſi anteceſſiſſet eccleſie. q2 tunc eſſet in poteſtate epi. vt dicit ipſe
ſi vis tenere indiſtincte ꝙ requiraſ licentia potes dicere ꝙ ab-
ſolutus eſt ab obedientia monachali reſpectu eccleſie cui preeſt.
nō reſpectu alioꝝ. vnde adhuc dr monachus. xvj. q. j. preſbyte-
ros. cum ibi no. et ſic intelligantur. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet. ꝛ. c.
de monachis. ꝛ. xviij. q. j. c. j. vnde requireretur licētia abbatis
vel ſaltem epi qui eſt loco abbatis. vt. d. c. de monachis. An au-
tem talis eligi poteſt ad prelaturā olim ſui monaſterij tenet qḋ
ſic quia pur manet profeſſus circa tria ſubſtantialia regule. vt
patet ex predictis. ¶ Quero an cōſuetudo ꝗ ante hāc de. habe-
bat oppoſitū eiꝰ qḋ hic diſponiſ ſit ſublata. Pau. tenet ꝙ non.
ꝓ hoc iſte tex. ibi. de cetero. Fateſ tū ꝙ poſt hāc de. nō poſſit in
duci velut irrationalis. q2 lꝫ fuerit irrationabilis. tū poſt hanc
de. eſſe nō pōt. de quo plene hic p Pau. de verb. ſig. abbate. per
Jo. and. credo ꝙ hic non ꝓcedat per no. in cle. vt hi qui. in glo.
quid de poſteris. j. de eta. ꝛ quali. Nam hic ſolū reſeruat electio
nem factā. ſed ꝯſuetudinē nō reſeruat. nec aliqd expreſſe circa il
lam diſponit. Ecōtra intelligitur reprobata ex quo declaraſ eiꝰ
52 irrationabilitas. per. c. j. cū ibi no. de cōſti. in. vj. †Quid de ele-
ctionibus factis poſt conſtitutiōis datā infra duos mēſes. ante
tamē aperturā ꝛ publicationem eius. ꝛ anteq2 perueniret ad no-
titiā eligentium. an teneat. dicit Pau. ꝙ nō. propter decretum
hic appoſitū qḋ afficit etiā ignorātes a tempore date. Fateſ ta-
men cū ſint ſine culpa. per cōſequēs erunt ſine pena. ſed vt dixi
nō valebit electio cōtra inhibitionē huius conſtitutionis. ſecus
dicit ſi ſola fuiſſet hic inhibitio ſine decreto. all. de reſcript. tibi
qui. in. vj. et de preben. dudum. ꝛ. c. ſi apoſtolice. de conceſ. pre-
ben. c. j. in. vj. ꝛ ſic concludit quod acceſſorium trahit ad ſe prin
53 cipale. hoc eſt decretum conſtitutionis ſm Lap. ¶ †No. hū ꝙ
decretū pape ligat ꝛ afficit ignorantem etiam ſi de eo in decreto
non exprimatur. de quo dic. vt. ꝫ. eo. ſi eo tempore in. vj. Idem
no. in reſeruatiōe. De inhibitiōe vero an illa ſolū afficiat igno-
rantē. ſentit hic. Lapus ꝙ non. ſed dic vt colligitur ex de. j. de in
54 repa. cū glo. ¶ †No. etiā ex dicto Pau.ᵉ ꝙ lꝫ conſtitutio ante
e duos mēſes nō liget ignorātes ad penā extrinſecam. ligat tamē
quoad nullitatē actus. Idē not. ſumpta i ꝓhemio. in verbo de
55 cetero. †Nunquid ſi epus vult vnire duo loca diuerſarum pro-
feſſionū ꝛ habituū ita ꝙ vtriq2 remaneant ſua priuilegia ſalua
ꝛ bona ſua. ſed habeāt prelatū cōmunē. hic poterit nō obſtāte
hec de. Pau. ridet diſtinguēdo modos vnius. de qbꝰ habetur
ne ſe. va. c. j. ꝑ glo. ꝛ ꝑ Jo. xvj. q. j. ꝛ tpis. ꝛ concludit. ꝙ non fiat
vnio taliter ꝙ vtriq2 remaneant ſua priuilegia ſalua. ꝛ ſit diuer
ſitas profeſſionum ꝛ habituū ꝙ tunc non pōt hac de. ob. ſed ſi
fiat vnio confuſiua ita ꝙ monachus vnius ſit monachus alte-
rius. tūc ſic. q2 ceſſat prohibitio huius de. ꝛ eius ratio. ¶ Que-
rit vltimo Ma. quid ſi monachus vadit ad ſtupbā vel aliū lo-
cum ſimilem et habitum dimittit. incidit ne in penā. c. ſi. ne cle.
vel mo. in. vj. videtur ꝙ ſic. q2 ſemp etiā in lectulo debet retine-
re habitū. xxiij. diſt. ſanctimonialē. in veſtibꝰ quibꝰ ſemp vſura
eſt ꝛ. xx. q. j. c. ſi. ibi ꝛ ꝓfeſſiōis veſte ſeu in lectulo ꝛc. tenet cōtra
riū. dūmodo temerarie nō deponat. nā in. d. c. j. ſolū temeritas
ponderatur. ideo ceſſante illa ceſſabit pena. facit de. j. ſ. de vi. et
ho. de. ibi preterq2 ex cauſa rationabili.

1 ☞ Opinionum diuerſitas generat dubitationē iudiciorum
et veritatis obfuſcationem.
2 Opinio quid ſit ꝛ quomodo differat a fide
3 Opinio ꝗ ſit ſeruāda qn̄ ſunt diuerſarū perſonarū ꝛ an opinio
excuſet ab expenſis. ꝛ nu. 4.

a ¶ Preſici pōt religioſus. Adde do. abb. in. c. nō eſt in ſi. col. de voto. vbi etiā ea q̄ habētur p do. Abb. in. c. de monachis de ꝑben.

b ¶ Licet quo ad v̄ba. Adde hūſfacere quod no. Bar. p illā tex. i. l. ſcire opꝫ §. aliud i ꝑmo notabili. ff. d ex cu. tu. Alex. cō ſi. cxvj. colū. iij. poſt me. i ſcḋo volu. et in cō ſi. cccccij. col. iiij. i fin. in. iiij. volu.

c ¶ Ad eccleſiaꝫ. Adde do. abb. i. c. qḋ dei in. ij. colū. extra de prebē.

d ¶ De rectoria. Adde Fede. de ſe. in cōſi. cx. ꝛ d. abb. i. c. ꝯ xenodochijs in ſi colū. extra de relig. domi.

e ¶ Qḋ lꝫ cōſtitutio. Adde glo. fin. in. c. cognoſcētes ꝛ ibi do. abb. et doc. extra de cōſtit.

5 Obſtaculum dicitur proprie perpetuũ vel nullitatẽ actus indu cens: dilatio regulariter dicitur temporalis.
6 Lex ſuperioris non tollitur per legẽ inferioris.
7 Modificare: corrigere: mutare: detrahere diſpenſare differũt.
8 Idem iuris eſt de toto quo ad totum quod de parte quo ad partem.
9 Quedam ſunt in papa per modum poteſtatis: vt creare cardinales: quedam per modum iuriſditionis.
10 Conſtitutionẽ editam a papa corrigere vel mutare non poteſt inferior a papa: etiã cetus cardinaliũ ſede vacante.
11 Sede papali vacante cetus cardinalium nõ ſuccedit in poteſtate aut iuriſditione pape niſi quatenus apparet expreſſum.
12 Diſpenſare contra concilium non põt inferior a papa.
13 Poteſtas data cardinalibus in ſurrogando, et creando camerarium non producit effectum niſi temporalem ad tempus vocationis.
14 Surrogari dicitur aliquando loco alterius id quod vltra numerum ponitur.
15 Diſtrictus quid ſit: et quid comprehendat: et in quo differat a territorio: et quis poſſit habere diſtrictum: et inquantum ſe extendat.
16 Diſtrictus, appellatione nihil comprehenditur, vltra limites dioceſis.
17 Locus: Res alibi diſtinata non videtur eſſe vbi naturaliter eſt ſed in loco vbi eſt deſtinata.
18 Clerici in quibus caſibus ſubijciantur laicis.
19 Citatio preceſſoris arctat citatum ad comparendum coram ſucceſſore.
20 Papa an poſſit facere conſtitutionem per quam licitum ſit ſibi eligere ſucceſſorem.
21 Epiſcopus non poteſt ſtatuere contra ius ꝙ canonici teneãtur aliquem extrinſecus ad electionem vocare vel aliud in electione ſeruare.
22 Reſtituere fame an poſſit cetus cardinalium.
23 Cardinales vtrum in eccleſijs ſuis habeantur loco epiſcoporũ.
24 Cardinalium cetus an poſſit cogere vnum cardinalem inuitũ ſuſcipere delegationem.
25 Dioceſis appellatione an comprehendatur ciuitas.
26 Eps ſi in certo loco dioceſis moritur et ibi vult ſepeliri an eccleſia cathedralis poterit petere canonicam ſuam.
27 Simonie exceptio non poteſt opponi contra cardinales nec hereſis.
28 Hereſis exceptio non poteſt opponi electo in papam: licet de illa poſſit accuſari.
29 Cardinalium congregatio aliquando appellatur gremium: aliquando collegium.
30 Cardinales an habeant ius collegij an vero cenſeantur vt ſinguli.
31 Modificatio ſapit diminutionem.
33 Camerarij officium.
34 Penitentiarij officium non expirat morte pape.
35 Camerarius et auditor camere hñt poteſtatem delegatã et per cõſequens eorum officium expirare debet morte pape.
36 Determinatio poſita in fine determinans duo determinabilia refertur ad proximum tantum.
37 In concordia fieri dicitur id quod fit ab omnibus nemine contradicente.
38 Penitentiariorum numerum augere an poſſit concorditer cetus cardinalium.
39 Periculum anime eſt maius cunctis periculis.
40 Loca exempta licet non ſint in dioceſi ſunt tamen de dioceſi.
41 Territorium et diſtrictus dicitur omne id qđ per ciuitatem terretur et diſtringitur.
42 Comitatus appellatione quid comprehendatur.
43 Diſtrictus comprehendit omnem locum qui per ciuitatem diſtringitur ſiue ſit comitatus ſiue non.
44 Mulier vidua denominatur a dignitate prioris mariti donec nubat alteri.
45 Eligendi ius reſidet in vno.
46 Electio pape ad concilium generale ſpectaret ſi forte fortuna omnes cardinales eſſent mortui.
47 Cardinales exeuntes de conclaui debent compelli illud intrare.
48 Et ſi nulli remanent in conclaui ſed omnes exeunt territoriũ vbi eſt conclaue quid erit agendum ibi nume. 48.
49 Et ſi omnes exierunt conclaue ſed remanent in territorio vbi fieri debet electio: ſi aliqui reintrant citius conclaue ꝙ alij an ſtatim reintrantes poterunt eligere.
50 Et quid ſi non reintrantes habent iuſtam cauſam vt quia timent mortem vel ſtragem.
51 Locus electionis ſi non eſt tutus quid agendum.

a ¶ No. primo. Adde do. abb. in c. cum clerici colũ. viij. circa mediũ de iudi. Alex. in cõſi. cxxj. in iij. col. in ij. vol. et Alex. in cõſi. cxlij. col. ſi. in prin. in v. volu. Quid eſt opinio. In quo differant opi. et ſnia declarat glo. i. et ij. in §. miſa in inſti. de iu. na. gẽ. et ciui. Ubi nulla eſt dubitatio adde bonũ tex. in l. ſi. in prin. C. de colla. quod hñs. Addõ bal. in auc. gñali. C. de epiſ. et cleri. cardi. in cle. ij. § mag. d. Jaſ. in l. pperandũ. §. finali alterutra in iij. colũ. ver. prima eſt. C. de iudi.

b ¶ Niſi opi. Adde ſ dy. plene in c. j. in pe. et vlti. col. de cõſti. Quõ licitũ ſit. Adde d. Jaſ. in l. dedi. la. ſ. §. ſi liber in quarto notabili. ff. de cõdictiõe. ob cau.

52 Cardinales qui propter iuſtam cauſam n...... et intrare conclaue: ſi illa cauſa ceſſante nullus vult intrare conclaue an ſint priuati.
53 Iudex coram quo quis tenebatur comparere ſi eſt mortuus nõ arctatur ad cõparẽdum immo ſi non venit debet remitti pena.
54 Statuimus verbum quid importet.
55 Orationis materia et cur oretur remiſſiue.
56 Citatus ad curiam an teneatur ire vel mittere mortuo papa et an requiratur noua citatio.

Ne romani electiõi.

Diuiditur in ſex partes. vt pꝫ ex gl. ſ. quia primo ponit de poteſtate cardinaliũ ſede va. Scdo de officio camerarij vel penitẽtiarij. Tertio determinat quid comprehendatur appellatione dioceſis. et quid ſi papa moritur extra curiã. Quarto determinat quid ſi contingat omnes cardinales exire conclaue. Quinto de exceptione cenſure nõ opponende contra cardinales eligentes romanum pontificem. Sexto arctat venire debentes exiſtentes extra curiam vt veniãt etiã licet intellexerint ſedem vacare. ſecunda ibi. eo tamen. tertia ibi ſane. quarta ibi. porro. quinta ibi ceterum. ſexta ibi verum. legã
1 vſq; ad. §. ſane. a ¶ † Not. primo ꝙ ex diuerſitate opinionum
a ſurgit dubitatio iudicioꝝ et obfuſcatio veritatis. et hoc quia pro
2 babiliter dubitatur in talibus. † et ponit hic Guil. quid eſt opinio et in quo differt a fide dicens ꝙ ſcientia habet cognitionem certam. opinio dubitationem fides medium tenet. quia nõ habet dubitationem nec cognitionem certam. de ſum. trini. ſuper rubrica. vñ dicit ꝙ opinio eſt dubia particularis arbitratio q̃ a doctore alicuius ſcientie autoritatem aſſumit hec non eſt proponenda veritati. ideo dicit lex ꝙ vbi caſus legis eſt. ibi nulla eſt dubitatio. C. de fur. ancille. de voto. ex multa vbi autem eſt dubium. ſtanendum eſt opinioni doctorum. de deci. c. j. et ſi concordari poſſunt concordande ſunt. de reſtitu. ſpo. literas. et ff. de damno infect. l. ſi finita. §. illud. Alia dicit Joan. de lig. circa fidem et opinionem volens dare differentiam inter illa que ſunt phyſica. ideo omitto. Sed aduertẽdum quia dicit zenze. ꝙ opinio doctorum etiam probabilis non eſt in ſcriptis redigẽda niſi ad inſtructionem. de poſtula. prela. c. j. cum ibi not. et per hoc dicit ꝙ habens pro ſe opinionem docto. in aliquo caſu ſi ſuccũbat excuſatur ab expenſis. quia iuſtam fouet cauſam litigandi. de quo de ap. vt dilectus. et c. cum ſpãli. per Inno. et. ff. de lega. ij. qui ſolidum. §. etiam. vnde dicit domi. Pet. parcendum iudici qui vnam elegit opini. alle. ff. de re iudi. cum prolatis. et de conſtitu. ne vinitaris. Ratio predictorũ eſt quia a iure doctor habet poteſtatem interpretandi. l. j. C. de legi. et ibi not. et in c. j. de poſtula. prela. ideo eius interpretatio reddit rem dubiam cũ ſit probabilis. vt dictis iuribus ſa. xj. q. j. §. ex his. cũ ibi no.
b Hec dicit vera b niſi opini. eſſet communiter reprobata. quia tũc fatuus eſſet iudex qui ſequeretur eam nec excuſaretur in ſindicatu. inſti. de obliga. que ex quaſi deli. naſ. in princi. vbi gloſ. fa. qđ not. de conſtitu. c. j. in nouella. vnde dicebat domi. An. poſt zenze. ꝙ opini. ſubtilior preferenda eſt. de ferijs. capellanus de quo de iudi. dilecti. hinc eſt ꝙ licitum eſt diſcipulo quandoq; magiſtrum reprehendere. ff. de cond. ob cauſam. l. dedi. debet tamen ſi poteſt potius excuſare exemplo Sabini qui ſententiam
3 magiſtri ſui Caſſij bene excuſauit. ff. de arbi. l. qualẽ. et c. ¶ † Circa predicta ſunt videnda duo. Primo que opinio debet ſeruari. Secundo an opinio excuſat ab expenſis. ¶ Circa primum dic ꝙ ſi conſuetudo approbat vel lex aliqua ciuilis vel canonica illi ſtandum eſt. vt in l. meminiſſe. ff. de legi. et in. c. licet cum ibi no. de foro cõpe. alias ſi poſſunt reduci ad cõcordiam reduci debent. de reſtitu. ſpol. literas. Si non poſſunt illa q̃ eſt communis ſeruanda eſt. ſaluo niſi per rationem cui reſpondere non poſſit appareat oppoſitum vt not. in. c. j. de conſtitu. per Joã. an. Si vero non appareat que ſit communis: illa que validioribus et pluribus rationibus iuuatur. ſeruanda eſt argu. l. fin. C. de edicto. di. adri. tol. alias que eſt benignior. et benignior dicitur que fauet iuramẽto: matrimonio: libertati: teſtamento et religioni. vt in. c. j. cum ibi no. de cogna. ſpi. et. c. fina. de re iudi.
4 vel illa que fauet reo vt ibi. ¶ † Circa ſecundum dic ꝙ ſi opinio ſit conſuetudine approbata vel lege excuſat alias non excuſat: ſed ſi neutrum predictorum apparet et apparet que ſit communis iuuat. Si vero nõ apparet que ſit communis eſt dubiũ. do. Matthe. tenet ꝙ illa non excuſat zenze. contra. ſentit. et Jo. an. et Pet. in. c. vt debitus. de appe. et Specu. in loco ibi porro ꝙ videtur procedere ſi ſit opinio moderni doc. et auctentici. quia nõ eſt veriſimile ꝙ ſine magna rõne fuerit mot⁹ qđ poterit diſcuti per allegatiões. vnde põt quis probabiliter dubitare an po

teris

terit ſuſtinere. Nam ſi apparebit illa ratione fulcita cui bene re
ſponderi non poſſet preferenda eſſet cōmuni opinioni. ⁊ quod
dixi cōmunem opi. preferendam intellige modernorū ⁊ antiq̄
5 cor. de ſum. tri. c. j. ad fi. et ibi per Compo. ⁊ Joā. an. ¶ † No.
ſecūdo de iſto verbo obſtaculum q̄ proprie dicitur perpetuum
vel nullitatem actus inducens dilatio regulariter tēporalis di-
6 citur. ¶ † No. tertio q̄ lex inferioris non tollit legem ſuperio-
ris. de quo de ma. ⁊ obe. q̄ ſuper his. quod maxime procedit. vt
hic notanter dicit glo. qñ inferior habet tantā poteſtatē a ſupe-
riore. vt in cetu Cardinalium vacante ſede. quia poteſtas talis
cauſatur a papa per quod videt̄ q̄ capitulum vacante ſede nō
poſſit reuocare conſtitutionē epiſcopi quaſi ab eo habeat pote
ſtatem ſm̄ do. Anto. ſed certe Fede. de ſe. diſputauit contrariū.
vt refert Jo. and. de maio. et obe. c. j. in. vj. nec eſt verum qḋ ab
epiſcopo cauſet poteſtatē capituli ſede vacante. ſed a papa vel
a iure cōmuni. vt patet ex. c. cum olim. ⁊ c. hiſq̄ de maio. ⁊ obe.
7 et eo. tit. c. j. in. vj. ¶ † No. quarto q̄ aliud eſt modificare aliud
corrigere aliud mutare aliud detrahere aliud diſpenſare. Corri
gi dicitur quando corrigitur ſtatutum nec aliud de nouo loco
illius fit. Mutatur quando ſublato illo aliud loco eius ſtatuit̄.
Detrahitur quando in parte tollitur. Modificatur qñ tempe-
ratur ⁊ reſtringitur ſeu limitatur. Diſpenſatur quando ſtante
ſtatuto in nullo alterato in aliquo ſtatu particulari ſuſpēditur.
quod no. pro ſtatutariis habentibus poteſtatem circa ſtatuta.
8 vide gl. ⁊ tex. de offi. delega. ſuper queſtionū. in prin. ¶ † Not.
illud vulgatum quod idem iuris eſt de toto quo ad totū. quod
9 eſt de parte quo ad partem. concor. ſunt in glo. ¶ † No. q̄ q̄dā
ſunt in papa per modum poteſtatis vt creare cardinales. que-
10 dam per modum iuriſditionis. ¶ † No. ex ratiōe litere. in prin.
que generalis eſt q̄ inferior a papa etiam cetus cardinaliū ſede
vacante non poteſt mutare vel corrigere conſtitutionem editā
a papa. ⁊ per hoc dicimus q̄ inferior non reſcribit contra legē
communem. vnde nō poſſet cōcedere reſcriptū in cauſis plena
a riis. [a] vt procederetur ſummarie. ⁊ de plano ſine ſtrepitu. ⁊ figu
ra iudicii etiā ſi ſit legatus de latere. vt no. glo. de hereti. c. fin. in
vj. Jdē in aliis qui habēt poteſtatē ab imperio. l. formam. C. de
offi. prefec. preto. oriētis. idē putat do. Ant. in antianis vel prio
ribus. quia hoc eſſet abſorbere ius alterius q̄ tollere ſolius prin-
cipis eſt. ad hoc de offi. deleg. ſuper queſtionū. ⁊ idē putat in cō
ſilio populi. niſi eſſet popul' liber. et haberet regalia. quia talia
ſunt principi reſeruata. vel dicit q̄ forte poſſet quoad ſindiciū
eorum. arg. l. omnes populi. ff. de iuſti. et iu. hoc credo ſtatuēdo
per. d. l. facit. l. venditor. §. ſi conſtat. ff. communia predio. ſed re
ſcribendo videt̄ ſecus. fa. qḋ habetur in. l. iii. §. plane. ff. quod vi
aut clam. An autem inferior poſſit tollere facultatem appellan
di. vide in. d. c. ſuper queſtionum. ⁊ de iureiur. venientes. et per
Bar. ff. a quibus appellare non licet. l. j. ⁊ ff. de aqua. plu. arc. l.
11 ſi. et in. l. omnes populi. ¶ † Not. q̄ vacante ſede papali cetus
cardinalium non ſuccedit in poteſtate aut iuriſditione pape. ni
ſi quatenus apparet expreſſum ⁊ ſic eſt approbata opi. gloſ. de
12 ſciſ. c. j. in. vj. ¶ † No. q̄ inferior a papa non diſpenſat cōtra cō
ciliū. ad hoc communiter allegatur. vide glo. ſ. e. cum dilecti.
et quod no. de fi. preſ. c. pe. et de preben. c. expoſuiſti. per Jo. an.
13 poſt Hoſtien. ⁊c. ¶ † Jn ver. eo tamen. [b] Not. q̄ limitata cau-
b ſa limitatum parit effectum. quia poteſtas data cardinalib' in
ſurrogando ⁊ creando camerariū ⁊ penitentiarium non produ
cit effectum. niſi tēporalē ad tempus vacationis. concor. l. ita au
14 tem. in prin. ff. de admini. tu. ¶ † No. q̄ aliquādo dr̄ ſurroga-
15 ri loco alterius id quod vltra numerū ponitur ⁊c. ¶ † Jn ver-
ſicu. ſane. No. differentiam inter diſtrictum ⁊ territoriū et quēli
bet ciuitas habet diſtrictum et territorium ſm̄ do. Anto. ꝯtra
etiam poſſet hic colligi per dictionem ſeu. que no. idētitatem in
16 ſubſtantia. de poſtu. prela. bone. j. in glo. [c] ¶ † Not. appellatiōe
c diſtrictus non comprehendi vltra limites diocefis ſm̄ do. Ant.
hic tamē facit cōtra. q̄ videtur hic ſpeciale dum dicit hoc caſu.
17 ¶ † No. tertio q̄ res alibi deſtinata non videtur eſſe vbi natu
raliter eſt. ſed in loco vbi eſt deſtinata. Ex quo no. q̄ in diſpoſi-
tiuis quantū ad diſpoſitionem ad rem vel quo ad ius qḋ ſurgit
ex re res videt̄ eſſe potius vbi eſt locus deſtinatus q̄ vbi eſt lo-
cus naturalis rei. ad hoc. ff. de here. inſti. l. ex facto. §. verum ⁊c.
18 ¶ † Ex ver. porro. no. vnum caſum in quo clerici ſubiiciuntur
laycis. aliquos habes. xxiii. q. v. principes. ſm̄ Pan. ⁊c. ¶ Ex
ver. verum not. duo remedia ad prouidendum cuicunq̄ nego-
cio ſcilicet dei adiutorium cum ſpe in deo ⁊ ſolicitudo operatio
19 nis. in fi. ¶ † No. ſecūdo q̄ citatio predeceſſoris arctat citatū
ad comparendum coram ſucceſſore. et ſic inſtantia inchoata cū
predeceſſore tranſit ad ſucceſſorem in iuriſditione adeo q̄ trāſit
etiam effectus citationis in tantum q̄ nō eſt neceſſaria noua ci
20 tatio. ¶ † Circa prin. demū. quero an papa poſſit facere cōſti-
tutionem per quam ſibi ſit licitum eligere ſucceſſorem. Joā. q̄

non. lxxix. di. ſi tranſitus. quam quis poſſit cum cardinalib' de
liberare. no. viii. q. j. c. j. §. ex his. ⁊ ſuper electione facienda con-
ſtitutionem facere. vt hic probatur. et. xxiii. di. in nomine domi
ni. lxiii. di. adrianus. dum tamen de conſenſu cardinaliū quorū
eſt eligere. vt ibi no. Arch. ſm̄ Pan. vide. c. moyſes. vii. q. j. ſm̄
do. An. q̄ dictum eſt ex conſenſu cardinalium credo verum ex
honeſtate non ex neceſſitate per. c. ſignificaſti. ſ. e. et de cle. non
21 reſi. ex geſtis. cum ibi no. ¶ † Secūdo quero an ep̄s poſſit ſta-
tuere q̄ canonici teneantur aliquem extrinſecus ad electionem
vocare vel aliud in electione ſeruare. dic q̄ nō. q̄ non poteſt ſta
tuere cōtra concilium generale. vel contra ius ſaltem in preiudi
cium alterius niſi illi de quoꝝ preiudicio agitur conſentiāt. vel
preſentes ſint et taceant. vt no. Hoſti. de loca. c. ii. quod vltimū
de taciturnitate nō eſt verū. per not. in regula is qui tacet. et. l. ſi
22 liuiſa. §. iniuſtus. ff. de pcu. ⁊c. ¶ † Tertio q̄ro an cetus cardi-
nalium poſſit reſtituere fame. videt̄ q̄ nō. vt hic. Jn contrariū
q̄ ſenatus pōt. l. j. §. de quia. ff. de poſtu. ergo et cetus cardina-
lium qui illi equiparatur. vt no. Jnno. in. c. cum te. de re iudi. et
xvj. q. j. eccleſia. ⁊ xcvi. di. Conſtātinus non ob. de. q̄ intellige q̄
nihil pōt eorum que ſunt iuriſditionis contentioſe ſed volunta
rie ſic. tutius tamen eſt tenere contra. ſm̄ Ber. do. An. dicit qḋ
ſi cetus cardinalium hoc non poteſt ex ſua poteſtate viuēte pa-
pa procedit dictum Ber. q̄ non poterit ſe. va. ſed ſi tenes q̄ poſ
ſint viuente papa. vt videt̄ ſentire Jnno. in loco preallegato. tūc po
terit etiam eo mortuo q̄ ea que cōpetunt cardinalibus vi pro-
prie poteſtatis non negantur hic cardinalibus mortuo papa.
23 ¶ No. glo. hic in ver. pertinere. ¶ † Quarto quero an cardina
les in eccleſiis ſuis habeantur loco epiſcopoꝝ. dic ſi ſunt ep̄i ha-
bentur loco ep̄orum quo ad iuriſditionalia ⁊ quo ad ep̄alia vel
quo ad iuriſditionalia tantū de quo de ma. ⁊ obe. his que. et. c.
cū olim. de cap. mo. cū dilectus. pro hoc q̄ habēt ſub ſe capella-
nos. vt dictis. c. quos nulla eccleſia inferior ep̄ali de iure cōmu-
ni habet. vt no. Jnnoc. in. d. c. cum dilectus. ¶ Quinto tractat
hic aliquid de poteſtate vicarii pape et de poteſtate rectoris vr-
24 bis non eſt inſtandū. q̄ modicum vtile eſt. ¶ † Sexto quid ſi
pro terra eccleſie vel euidēti periculo cetus cardinaliū vult dare
legatū vnū ex cardinalibus non conſentientē an poſſit cogere.
dic q̄ dari non pōt inuitus ne voce ſua priuetur. ⁊ q̄ par in pa
rem non habet imperiū ſed dici poſſet oppoſitū q̄ vtilitas pu
blica preferēda eſt. ⁊ q̄ cardinaliū cetus maior eſt quolibet car-
dinali. ar. no. de offi. ordi. irrefragabili. ⁊ de ſup. negli. pla. c. pe.
in. vj. volēs dari poſſet nō tñ eſſet generalis legatus. ſed ſolū in
actu illo viuēte. ſ. eo. vbi periculū. ſm̄ Pan. in ver. ſane tractat
hic. an locus ſit de ſubſtātia electionis de quo. ſ. e. cū terra. vbi
dicit q̄ non licet honeſtum ſit ſeruare locū conſuetū. Jtem an
poſſit fieri in loco interdicto de quo. ſ. eo. licet q̄ dr̄ q̄ ſic. ⁊ ſpe-
25 ciale in electiōe pape. ſ. e. vbi periculū in. vj. ¶ † Quero an ap
pellatiōe diocefis cōprehendat̄ ciuitas. dic ecōtra q̄ appellatio
ne ciuitatis nō cōprehendit̄ diocefis. xii. q. ii. c. ſi. ff. de arbi. ſi cū
dies. §. ſi arbiter. ¶ Appellatiōe vero diocefis regulariter com
prehendit̄ ciuitas. Fallit in reſcriptis ad lites vel ad beneficia.
licet paulus in hoc vltimo hic cōtra glo. teneat. fa. de re. permu.
c. j. in. vj. ⁊ de eta. ⁊ qua. accepimus. ⁊ vide Bar. ff. de verb. ſign.
26 l. ii. ¶ † Quid ſi epiſcopus moritur in certo loco diocefis. ⁊ ibi
vult ſepeliri. vt in monaſterio monachorum an eccleſia cathe-
dralis poterit petere canonicam ſuam. videtur q̄ non. quia to-
ta diocefis eſt ſub parrochia epiſcopi. et ibi debet ſepeliri niſi
aliud diſponatur. ¶ Nam ibi habet domicilium. de teſta. requi
ſiſti. vii. q. j. ſcire. de priuile. c. j. ſm̄. Barto. quod eſt notandum.
Jdem dici poſſet de rectore eccleſie vel priore vel prelato vel ca-
nonico. q̄ ipſa eccleſia in eū ſuſtinet ſacramentorum onus ⁊ ſic
27 debet habere canonicam. ¶ † An opponi poſſet exceptio ſy-
monie contra cardinales. dicit q̄ non etiam ſi notoria ſit. j. q. j.
ſi quis. ſicut nec excōmunicatio. ¶ Jtem nec exceptio hereſis.
q̄ excommunicatus dicitur hereticus. licet percutiēs clericum
excommunicatum incidat in canones ſecus ſi hereticū. de quo
conſtet. vt no. Jnno. de ſentē. excommu. ſac. ſm̄ Guil. et zenze.
28 ¶ † Ad hoc q̄ electo ī papā nō pōt opponi exceptio hereſis.
licet de illa poſſit accuſari. ſm̄ Jnnoc. ſ. eo. licet gloſ. ibi contra.
d ¶ Glo. [d] inferiorē allegat cōcor. et no. ipſam hic. ⁊ hoc maxime
⁊c. ¶ Gloſ. tollit opponit de nota. in ſi. de offi. archipreſbyteri.
¶ Secundo hic vult tollere legem ſuperiorum ibi per pene ad
29 lectionē mutare qḋ poteſt. nec etiam hoc prohibet̄ ⁊c. ¶ † Glo.
etiā opponit q̄ immo congregatio cardinaliū aliter appellet̄
ſcꝫ gremiū vel collegiū. vt. xxiii. diſ. in noīe domini. ⁊ c. j. de ſciſ-
mati. Fatet̄ tamē q̄ pro eodē in effectu ſupponunt̄ dicta noīa.
30 ¶ † Secūdo querit an cardinales habeāt ius collegii. an vero
cenſeantur vt ſinguli remittit ad notata de iudiciis ad liberandū
in ver. ſacroſancte. et ibi concludit qḋ ſic. pro hoc alle. q̄ vulga-
riter appellatur collegium. vt etiam tetigit hic in glo. igitur ⁊c.

a ¶ Ut pro-
deret. adde pa
nor. in. c. j. in. j.
notabili. de re-
ſcrip. q̄ dicit q̄
glo. in. d. c. ſi. de
hereti. in. vj. eſt
ꝑpetuo mēti te
nēda. ⁊ illa glo.
reputat̄ ſingu-
laris ſm̄ Alex.
in ꝯſi. cvi. lapi.
ꝑſpectis his in
j. col. circa me.
et in. iii. colū. in
ſi. in. ii. volu.
b ¶ No. q̄ li-
mitata cā. Ad-
de tex. in. l. age
cū geminiano.
C. de trāſ. et ibi
do. Jaſ. l. ii. no-
tabili ſely. in. c.
ceterū. j. iiii. co-
lū. ⁊ i. c. cū ordi
nē in. iii. col. de
reſcript. in qb'
locis ponit pul
chras deci. per
iſtā regulam.
c ¶ Not. ap-
pellatiōe diſtri
ct'. Adde ſely.
in. c. rodulph'
in. v. col. in prin.
extra de reſcri.
vbi pōit an di-
ſtrict' ꝯprehen
dat ēt mare. ⁊ ī
ſi. eiuſdē col. po
nit qd ſit dioce
ſis. ⁊ an appel-
latiōe diocefis
ꝯprehendat̄ ci
uitas. Et ī col.
x. ī ſi. ⁊ ī col. xj. ī
ſi. ⁊ ī col. x. ī ſi. ⁊
ī col. vii. ī prin. et
in col. viii. circa
me. pōit qd di-
cat̄ diſtrict'. et
vtrū an differat
a dioceſi vel a
comitatu. ⁊ an
appellatiōe di-
ſtrict' cōprehē
dat̄ ciuitas.

d ¶ Jnferio-
rē. Qñ inferior
poſſit tollere. l.
ſuperioris. vide
Bal. in. l. reſcri
pta. in. iii. colū.
C. de pci. ipe. of
fe. gl. ⁊ do. in. c.
ex frequentib'.
extra de inſti. ⁊
Fely. in. c. cū ac
ceſſiſſent. l. iiii.
col. in fin. extra
de conſti.

arg.de ſpon.c.ex literis.z.§.eſt et aliud.inſti.de donatio.ℭ Jtē
quia habet arcā cōmunē quo ad ſeruitia cōmunia z camerariū
ſpecialē loco ſindici qui oblata equaliter diuidit inter eos. et ſi-
mul etiam cōgregant ad tractatus totius mūdi expediēdos.et
eſt adeo vnitū cum papa.q cum ipſo vnū et idē eſt. qui ſil. ſint
31 legi.per venerabilem.§.ſunt aūt.ℭ † Glo.modificari.z glo.di-
ſpenſari querunt quid ſit modificatio z quid diſpenſatio.reſpō
de vt in eis.quia modificatio ſapit diminutionem.de verb.ſig.
c.pe.ℭ Diſpenſatio eſt qn ſtante diſpoſitione ſuperioris in ali
quo caſu particulari diſpenſatur de etate et qualitate.c.j.in. vj.
32 zc.ℭ † Glo.nō conſonā oppo.q immo cetus cardinaliū ſucce
dit in poteſtate papali mortuo papa.qr ſic videmus in alijs col
legijs.de maio.z obe.his ꝗ ergo zc.ℭ Scdo qr nō eſt veriſimi
le filium dei voluiſſe mortuo papa ſuum gregem eſſe ſine paſto-
re.vel eccleſiā ſine ſponſo.ℭ Rndet gloſ. propter hoc olim erāt
opi.z Hoſti.propter predicta tenebat contrarium eius qō hic
deciditur.ſed opinio eius hic reprobatur.z in decretali. vbi peri-
culū.ſ.eo.in. vj.licet ab illa excuſari poſſit.z ab iſta qr eas nō vi
dit.Non obſtant contra.z primo primū.qr illud in alijs capitu
lis.qr hoc eis permittitur.hic vero expreſſe prohibetur. vt pa-
tent hic z.d.c.vbi.ℭ Non ob.ſcdm.ſponſus rector paſtor z ca-
put eccleſie eſt chriſtus mortuo papa. vnde licet deficiat vicari⁹
non deficit principalis.vnde concludit q opi. Hoſtien.non eſt
bona.immo ex ea ſequeretur magnum abſurdū.vz q non eſſet
neceſſe nec vtile eccleſie eligi papam. ex quo cetus cardinalium
haberet vicarium chriſti qō non eſſet expediēs nec vtile eccleſie
dei.facit de conceſ.preben.quia diuerſitatem in parte deciſa zc.
ℭ Glo.reprobam us oppo.de no.ſ.eo.licet vbi cetus cardina-
lium videtur poſſe tollere concilium.c.licet de euitanda. Solu.
aliud eſt querere numquid poteſt tollere illud conciliū vel aliud.
dicendum qō non. ℭ Aliud eſt querere numquid poſſit cetus
cardinalium diſponere q nōiatus a pluribus in ſcrutinio ſit pa-
pa.z dico q ſic.qr hoc non eſt tollere concilium.c.licet de euitā-
da.quia illud concilium mꝫ talem ordinationem approbat cū
dicit niſi maior concordia interuenerit.vnde in dicto caſu cū vi
deatur nōiatus ab oībus ille qui a pluribus nōiatur precedēte
tali ordinatiōe merito tenet electio nec dicitur ɔtra formā dicte
decre.licet.z ita ibi tenet Hoſtiē.Cōpo.z Goffre. ℭ Glo.pote
ſtatis oppo.de nota.lexꝫ.diſt.nullus d.ij.vbi notatur cetū car
dinalium[a] poſſe creare cardinalem.Dic ibi ponitur opi. Jo. ꝗ
hic reprobatur.nec ob.q poteſt creare papam quod eſt plus. z
per conſequēs debet poſſe creare cardinalem quod eſt minus.
quia non ſequitur.ℭ Nam et capitulum creat epiſcopum z ta-
men non confert beneficia ad collationem epiſcopi tantum ſpe
ctantia.ne ſe.vac.c.illa. ℭ Glo.pertinēter pōderat literam que
loquitur ſolum de pertinentibus ad papam. per hoc infert qō
hic non impeditur cetus expedire que aſs ei competunt. tetigi
aliquid ſuper text. in.q. illa an cetus poſſit reſtituere fame zc.
33 ℭ † Glo.camerarium querit quale ſeu quod ſit officium came
rarij.dicit q eius officium eſt.quia ad eum ſpectat temporalia
pauperibus erogare.vt no. Jo.viij.q.j.c.i. hodie vero dicit gl.
q eſt magnum in curia officium et exercet iuriſdictionem ɔtra
oēs debentes camere.z ad hoc etiā habet auditorē quē etiā po
terit habere ſede vac.ar.huius litere. Fatetur tamē q pendēte
puiſiōe faciēda de eligēdo in papā cardinales nil debēt habe-
34 re ab eo.ſ.eo.vbi periculum.§.prouiſiōis.ℭ † Glo. maiorem
querit de intellectu litere. Rndet q intellectus litere eſt qō offi-
ciū penitentiarij maioris qui ſolet eſt cardinalis vel aliquorꝫ in-
ferior nō expirat morte pape. Fatetur tñ q penitētiari⁹ maior
ſi eſt cardinalis nō poterit p ſe officiū exercere tpe puiſionis cū
debeat eſſe incluſus conclaui cum alijs.licet ſi vellet renunciare
voto vel voto ſtādo extra poſſit illo tali officio vt fecit quidam
do.caſtellanus.vt dicit glo. Ratio predictorꝫ eſt.qr in conclaui
nulli dꝫ patere aditus.ſ.e.vbi ſed vbi aditur inde vbi eſt opus
aditu.de teſti.cōſtitutus.d.ſi.ergo multo fortius ad penitentia-
riū.pōt tamē ſtare extra vt dixi.qr cuilibet eſt licitū iuri ſuo re-
35 nūciare.de regula.ad apoſtolicā concordāt.ℭ † Glo.expirare
oppo.de no.ſ.titu.i.de auditor.vbi videt q camerari⁹ z audi
tor camere habeāt poteſtatē delegatā.z p ɔſequēs debet expira
re morte pape.ar.ſ.de offi.dele.ꝫ.So.gl.ſi teneamus q predi-
cti habeāt ordinariā.vt tenet Spe.ti.iij.§.j. z ibidē dicit de ma
reſcalco.nō ob.ɔtra.qr talis poteſtas nō expirat morte cōcedē-
tis.ſ.de offi.deleg.c.ij.in.vj. ℭ Si tenem⁹ q habeat delega-
tam tūc dic q ſit ſpeciale.alle.ſiſe.ſ.debere.in fidei fauorem.li.
vj.Fatet tñ glo.q de mareſcalco hic nihil dr in text.iſto. Ratio
pōt eſſe ſpecialis periculū animarū qō cōtinue imminet. ne ſe.
va.c.j.in fin. ℭ Glo.cetus oppo.q immo maior pars cetus ſuf
ficiat ad ſubrogandū numerū penitentiariorū.l.q maior.ff.ad
muni.glo.fatetur vnde ſupplet hunc tex.per illum.hoc tamē in
telligit verū qn agitur de ſuppletione fienda. ſ. numerū ſꝫ ſi de

fienda vltra numerū dicit q requirantur omnes in plena con-
cordia conſentire et ſic intelligit tex.huius ver.eo tamen in ſi. et
ſic ille ver.ſi hoc eidem zc.etiam refertur ad ſolum proximū ca-
36 ſum.quando agitur de ſubrogatione extra numerum.ℭ † No.
ex iſta glo. q determinatio in fine poſita determinans duo de-
terminabilia refertur ad proximū tantū.de quo per Bar.in.l.
pretor.§.eſt differētia.ff.vi bo.rap.zenze.tenet q ad vtrūq re-
feratur per.c.vbi.§.idē.ſ.e.in.vj. vbi que ſunt grauis preiudi-
cij.debent concorditer fieri.tenet glo.qr in dubio tutius eſt illam
37 tenere.ℭ † Not.ſcdo ex glo.q illud dr fieri[b] in cōcordia qō fit
b ab omnib⁹ alis vno ſolo cōtradicēte non dr fieri in ɔcordia.hoc
credo verū ſi ius ſignanter requirit concorditer fieri alias ſatis
poteſt dici cōcorditer fieri qō fit a maiori parte.ſic intelligo glo.
ſ.e.vbi periculū.§.idē in verbo ſingulis. Jdem in gl.in ver.cō-
38 corditer.licet glo.aliter ſentiat de re iudi.non poteſt.ℭ † Gloſ.
ſi hoc ꝗrit quid ſi nullo deficiente ex numero penitētiariorū ce-
tus concorditer vult prouidere pro ampliori an poſſit glo.incli-
nat q non.qr hoc non eſt permiſſum eis.ergo hoc non poſſunt
cū ſola permiſſa poſſunt cardinales ſe.va. hoc autē demū per-
mittitur deficiente numero igitur zc.zenze.tenet cōtra.ſ. q im
mo poterit ex cauſa ppter periculū aīarū puta veniente ad cu-
riā magna multitudine populi cui non poteſt ſatiſfacere nume
rus conſuetus penitentiariorū.mouetur. qr cōcorditer magno
periculo occurrenti etiā in caſu nō expreſſo poſſunt prouidere.
39 vt.ſ.e. vbi.§.idē.ſed † nullum eſt maius periculū periculo ani-
marum.C.de ſacroſanc.eccle.l.ſancimus.igitur zc. pro hoc lite-
ra hec cū dicit expedire videbitur zc.et hoc videt veri⁹.ℭ Glo.
moriente.querit an ver.ſane procedat papa cedente.dicit q ſic.
quia quo ad ſedem habetur pro mortuo. vij.q.j.§. ecce. Jtem
eſt eadem ratio ſcilicet fauor prouiſionis eccleſie dei.ℭ Nec ob.
de reſcript.c.ſuſceptū.in.vj.quia ibi in impetratione ad benefi
c cia vbi caſus mortis non comprehendit caſum ceſſionis. quia
ille ſunt ambitioſe et reſtringende. hic in iuris diſpoſitione vbi
de nulla impetratione agitur. ℭ Not. ex hoc limitationem ad
c.ſuſceptum zc. ℭ Glo.diocefim querit de ratione quare pluſ-
pon leratur dioceſis ꝗ diſtrictus. Reſpondet q ideo quia dio
ceſis de facili non variatur diſtrictus ſic. quandoq per conceſ-
ſionem imperialem.quandoq per occupationem principatuū
vel ciuitatum.ideo potius inſpici debet dioceſis. Nam ad mu-
tabilitates temporales et rerum temporalium non decet ſtatū
eccleſiarum mutari.de relig.do.c.j.Ex iſtis infert glo.q ſi papa
moritur apud caſtrū nonātulane vel baſon que loca ſunt diſtri
ctus bonon.quia tamen ſunt de dioceſi Mutin. fiat electio pa-
pe in ciuitate Mutiñ. et ibi includi debent cardinales per hāc
literā.℃ Sed cōtra predicta oppo.gl.qr videtur immo q me-
lius fuiſſet ponderari territorium vel diſtrictum proprie ſumē-
do quam dioceſim.ℭ Nam in dicto caſu quando papa mora-
retur in caſtro nonātulane vel baſon regēs ciuitatem Mutiñ.
non poterit cogere cardinales z eos includere in ciuitate Mu-
tiñ.ex quo nō diſtringit territoriū dictorꝫ caſtrorū vbi erāt car-
dinales Rndet glo.q cardinales ſe debēt offerre et ſic ſperādū
eſt q hoc faciāt qō contingit de facili. quādo ſaltem aliqui hoc
faciant vñ per cōſequēs veriſimile eſt q alij ſequētur ne perdāt
vocē ſuā ſicut videmus de facto fieri.ℭ Preterea dicit glo.po
terit eſſe locus remiſſiōi.vt ſi vnus iudex alium iuuet. iuxta no.
de offi.ordi.c.j.in cle.paſtoralis de re iud.z per hoc patet q nō
ob.contrarium.ℭ Jdeo autem dñus ponderauit dioceſim pro
pter ea que dicta ſunt que nō diſtinguūt per ciuitates aliquas.
ſed per ſingulares dominos qui non reſpondebant ciuitatib⁹.
vnde non poterant comprehendi bene tunc ſub verbis. c. vbi
periculum:qō loquitur quādo in diſtrictu vel territorio ciuita
tis moritur papa.vnde et alia loca comprehendantur que licet
non ſint in diſtrictu ciuitatis ſunt tamē de dioceſi. ideo accepit
40 territorium pro dioceſi.ℭ † No. bene iſtam glo. ſm dominus
Pet.q loca exempta licet non ſint in dioceſi ſunt tamē de dio-
ceſi.alle.ſimile.quod no.de reſcript.ſi propter lib.vj. Certe hoc
non dicit glo.nec facit differentiam inter in z de. ſed facit diffe-
rentiam inter diſtrictum z dioceſim. dicēs q talia loca nō ſunt
de diſtrictu vel territorio ciuitatis.ſunt tamē de dioceſi.z gl.lo-
quitur nedū de locis exēptis.ſed etiā de locis de facto non obe-
41 dientibus ciuitati zc.ℭ † Glo.hoc caſu oppo.[d] q territorium
d et diſtrictus dicatur omne id quod per ciuitatē terret z diſtrin
git vt.l.pupillus.§.territoriū.ff.de ver.ſig. Solu.glo.litera hec
ſolu.ɔtra dum dicit hoc caſu.qr ſpecialis eſt hoc caſu q ſumatur
pro dioceſi etiam ſi ſit locus qui per ciuitatē nō diſtringatur re
gulariter z ſm propriā ſignificationem ſumit vt dr in cōtrario.
hic ergo territoriū ſumitur pro dioceſi.alle.gl.ſimile in. c.j.xvj.
q.j.ſimiliter dicit q parrochia.qñq ponitur pro dioceſi late ſu
mendo parrochiā.quādoq regio ſimiliter late ſumēdo. alle.
tura que in ea patent ſimiliter ecōtra. qñq dioceſis improprie
ponitur

a ℭ Poſſe
creare. An aūt
papa ſicut pōt
creare cardina
lē poſſit et ſol⁹
deponere car-
dinalē.gl.ſentit
quod ſic. et ibi
Jmo.do. Ab
ba.in.c.ij.extra
de cle. non reſi.
b ℭ Jn cōcor
dia. Adde glo.
l.c.cupiētes. §.
ad hec.in v̄.cō-
cordē.de elec.in
vj.gl.ſi.l.c.j.de
maiori. et obe.
Et plura addu
cit.do. Alex. in
l.inriſgētū. §.
ſi.i.iij.notabi.
ff.de pa. vbi dī
cit idē de verbo
vnanimiter z ſe
ly.in.c.non pōt
in.vj.col. extra
de re iudi.
c ℭ Ubi caſus
mortis . Adde
do. Abb.l.c. ſu
p lris.i.iij.col.
in ſi.extra de re
ſcript. vbi dicit
q nō ſubtiliter
aduertēs mul-
tum miratur de
caſu illi⁹.c.ſuſce
ptum.
d ℭ Qō terri
toriū. qd ſit ter
ritorium habes
gl.l.c.ſi qs epo-
rū.xvj.q. v.bal.
i rubr.ꝗ ſint re-
ga.fdy.in.c.ro-
dulph⁹. in. xj.
col.ò reſcri.ale.
in.d.§. territo-
riū.z Alex.l.cō
ſi.l.xxviij. icip.
qñ omne datū
in ſi.col.

ponitur pro parrochia. de pecu. cle. c. ij. cū ibi no. ¶ Ex pdictis
ergo habes quid proprie comprehendatur appellatione diſtri-
ctus vel territorij. quia cōprehenditur omnis locus inter fines
ciuitatis vbi magiſtratus ciuitatis poteſt terrere ⁊ diſtringere.
vt. d. §. territorium. idem hoc tenet Lau. dicēs q̄ eſt proprie lo
cus ſubiectus ad crimina vel exceſſus puniendum. de proba. li-
cet in prin. Idem zenze. quia dicit q̄ quandoq̄ largius ſumit:
ſcz p loco matrimo. lxiij. diſt. ego Lu. aliquid per Innoc. de ſo.
cōpe. cum contingat. ¶ Per predicta determinat hic Pau. q̄
ſi ſtatuto imponatur pena aliqua de ciuitate vel dioceſi bladū
extrahenti non cōprehendentur diſtrictuales. ¶ Ad hoc Jo.
de lig. quia ſtatuta ſunt ſtricti iuris. et ſic reſtringēda. ff. de ver.
obliga. l. quicquid. ideo ſtricte ſumetur nomen dioceſis. vt diffe
rat a diſtrictu. pro hoc etiam facit iſte tex. per locum a ſpeciali.
quia ſi ſpeciale eſt hoc caſu quod appellatiōe territorij et diſtri
ctus contineatur dioceſis ergo ⁊ in alijs. ſecus facit ad predicta
de regu. iur. in penis in. vi. ¶ Videte credo dictum Pau. verū
quando diſtrictualis eſt de loco qui diſtringitur per ciuitatem
non tamen eſt de dioceſi alle. cum ex proprio ſignificato dioceſis
omnem locum etiam exemptum in ſe comprehendat credo qđ
42 talis contineretur ſub pena ſtatuti.ᵃ ¶ † Quid autem compre
a hendatur appellatione comitatus. remittit Paul. ad notata.
xxiij. q. viij. ſi vobis. vbi dicitur q̄ comitatus dicitur curia prin-
cipis aliter tamen ſumitur in vulgari vt videtis vz pro territo-
rio ſubiecto ciuitati in quo maioribus oneribus ſubijciunt ibi
exiſtentes q̄ illi qui ſunt de ciuitate vel de continentibus edifi-
cijs. ar. l. qui in continentibus. ff. de verbo. ſignifi. ſa. l. j. cum ibi
no. ff. ad municipales. ¶ Ex predictis habes q̄ aliud eſt dio-
ceſis. aliud territorium. aliud diſtrictus. et aliud comitatus. hoc
vltimum non credo verum. ¶ Nam ſm propriam ſignificatio-
43 nem vt dixi † diſtrictus comprehendit omnem locū qui per ci-
uitatem diſtringitur ſiue comitatus ſit ſiue non. et ſimiliter ter
ritorium hic bononie. habet ciuitatem guardiā et comitatum.
Imole habēt diſtrictū ciuitatē ⁊ comitatum. An autē aliud ſit
territoriū aliud diſtrictū. videtur q̄ nō quia hic ponitur dictio
ſeu que diſtringit tantum verba ⁊ non ſenſum. C. de in litē iur.
l. ad protegendum. ⁊. ū. de poſtu. prela. bone. primo ad fi. gl. po
teſt dici q̄ de iure latior ſit ſignificatio diſtrictus q̄ territorij qꝛ
territoriū ſolum concernit vniuerſitatem agrorum ſubiectorū
ciuitati. d. §. territorium. Sed diſtrictus poſſet etiam compre-
hendere ciuitatem vel caſtrum ſubditum alteri ciuitati. Bart.
in. l. pupillus. §. territoriū. ſentit idem etiā in territorio. ¶ Per
predicta patet q̄ caſtrum liberum intra fines ciuitatis non eſt
de diſtrictu vel territorio eius. licet de dioceſi eſſe poſſit q̄ eſt cla
rum ſi ſit liberum quia exemptum. Idem ſi de facto ſubtrarit
ſe ab obedientia. vt ſentit glo. precedens in verbo dioceſis quic
44 quid hic ſenſerit do. Petr. ⁊c. ¶ † Gloſ. vacare not. q̄ inſpi-
ciendus eſt primus ſtatus alleg. ſimile de muliere vidua que de-
nominatur a dignitate prioris mariti donec alteri nubat. fa. p
hoc q̄ ideo debet inſpici primus ſtatus quia ad illum reuerſu-
ra eſt. ergo ⁊c. de le. ij. queſitum. et. l. debitor. ff. de pigno. Per
que concludit q̄ ponderandus eſt habitus ſine actu. alleg. ſimi
le. ū. de ſum. trini. c. vno. in fi. vnde dicit zenze. q̄ vbi eſt curia vi
detur eſſe papa. xciij. di. legimus circa fi. nec attenditur q̄tū di-
45 ſtet lz alibi ſit in. c. preſenti. de prebē. in. vi. in. §. ſacro. ¶ † Glo.
omnes. querit quid ſi aliqui vel vnus tantum remaneret dic q̄
in illum vel in illos reſideret ius eligēdi. ſicut in vno reſidet ius
collegij ex negligentia vel delicto aliorum. de poſtu. prela. gratiū
46 cum ibi no. et probatur in. §. ſane. in decre. vbi. ū. eo. ¶ † Sed
querit gloſ. quid ſi omnes cardinales eſſent mortui. gloſ. remit-
tit ad no. per ſe. poſt Hoſtien. j. ū. eo. licet. ibi dicit Hoſtiē. ima
ginandum q̄ deo diſponente nō occurret talis caſus q̄ omnes
mortui ſint. ſi tamen occurreret dicit q̄ electio ſpectaret vel ad
concilium generale vel ad clerum romanum. et hoc ſm videtur
equius propter difficultatem et moram que adhiberetur in cō-
gregatione multitudinis ideo vt euitetur periculum vacatiōis
et more in tanta dignitate q̄ eſſet maximum videtur equius q̄
47 ad clerum romanum ſpectet. ar. preallē. decre. licet. ¶ † Gl. cō-
pellant. querit quid ſi aliqui exeant conclauem. aliqui non quid
erit dicit glo. q̄ preſidens tali territorio vbi eſt conclauis debet
compellere remanentes in territorio vt intrent cōclauem ⁊ eos
includere ſm formam. c. vbi periculum et prout ibi dicit ipſis
non exiſtentibus. ¶ Sed an illi ſoli poterunt eligere. gl. nō ape-
rit dare. ſentit tamen q̄ ius eligendi remanet penes remanen-
tes in territorio. alij ſe priuabunt. Guil. hic recitat alios dicere
q̄ exeuntes reintrare preciſe compellunt quia hic non excuſan-
tur quin compellantur niſi propter duos caſus ſcilicet infirmi-
tatis et debilitatis. Ideo cum non ſimus in altero caſuum pre
dictorum cōpellentur intrare etiam ſi vellent voci ſue renūciare
b per hocᵇ quia forte ſi intrabunt trahent alios in ſuam partem

de elec. bone. ij. ⁊. c. ſicut finaliter tamen Guil. tenet gloſ. per. c.
vbi. §. ſane. ū. eo. vbi videtur caſus qui expreſſe hic non corrigi-
tur. ergo ⁊c. ar. ū. eo. cum expediat. Pro hoc facit ſm zenze. q̄
quanto pauciores erunt intrantes tanto citius concordabūtur
vt in. §. ſe. ⁊ quia nullus inuitus cogendus eſt eligere. ſed habet
poſſe voci ſue renunciare. ū. eo. titu. in cauſis. ⁊ de regul. ad apo
ſtolicam. ¶ Item quia ſi inuitus intraret poſſet magis turba-
re electionem q̄ illi proficere. Non ob. iſte text. quia hic duo ca-
ſus ſolum excipiuntur quando omnes cardinales exeunt. quo
caſu nō eſt ratio quare vnus magis q̄ alius compellatur. ſecus
ergo vbi non omnes exeunt. ¶ Item iſtis duobus caſibus ad-
dendus eſt tertius quando ſcz aliqui volunt intrare. aliqui non
qui caſus colligitur ex. d. §. ſane. qui vt hic dixi aperte nō eſt cor-
rectus. igitur ⁊c. per ſubauditum et tacitum intellectum nō de-
bet colligi. iuxta no. ū. eod. cupientes. §. q̄ ſi per viginti. in glo.
48 in. vi. ¶ † Quero ſecundo quid ſi nulli remanent in conclaui.
et omnes exeunt territorium loci vbi eſt conclauis quid erit fa-
ciendum. Dic q̄ locus erit remiſſioni vel preſumendum eſt ve-
riſimiliter q̄ aliqui venient quos alij ſequentur ne voce ſua pri
uentur vt vidiſtis. ū. eod. in gloſ. iuſtum. in verbo dioceſis in fi.
49 ¶ † Quero tertio quid ſi omnes exiuerant conclauem tamen
remanent in territorio vbi debet fieri electio. et aliqui reintrant
citius conclauem q̄ alij an ſtatim reintrantes poterint eligere.
glo. dicit q̄ planum eſt qđ ſic ſi alij non habent iuſtam cauſam
quare non reintrent a principio autem debent quando intrant
50 alios per. x. dies expectare. ū. eo. vbi. ¶ † Sed iuxta hoc querit
glo. quid ſi alij non reintrantes habent iuſtam cauſam. vt quia
timent mortem. vel aliam ſtragem prout allegabatur poſt mor-
tem Clementis nec eſt aliquis dominꝰ ita potens qui poſſit ſe-
curitatē ipſis preſtare prout etiā de facto dicebatur. vnde ſi no-
lunt intrare dicta de cauſa quantūcunq̄ compellantur qđ erit
fiendum. ⁊ ſi reuocetur in dubiū de iuſtitia metus quis cogno-
ſcet ⁊ quis erit iudex competens in hoc diſſentiendo. dicit gloſ.
q̄ iſta hic non deciduntur. forte qꝛ non erant preuiſa per aucto
rem huius cōpilationis. vnde adhuc egebant ⁊ egent prouiſio
ne ⁊ deciſione. ⁊ ſic vt videt glo. non decidit ni cere poteſtis ſm
Guili. q̄ ſi dominus tēporalis non eſt potēs p ſe pſtare ſecurita
c temᶜ debebit inuocare auxiliū vel brachiū vicinoꝝ dominorū.
alle. xxiij. q. ij. dominus. ⁊. C. de iudi. properandum. §. ſi autem.
et de treu. ⁊ pa. c. j. Quis aūt cognoſcet de iuſtitia metꝰ dicit qđ
in dubio ille dñs tpalis loci vbi dz fieri electio ex poteſtate ſibi
tradita a iure per decre. vbi periculū. §. preterea. ū. e. ſm Guil.
hoc poſſet pcedere ſi metus nō ſurgeret a facto dñi tpalis loci.
alias hoc dictū pcederet. ar. l. j. C. ne quis in cauſa ſua. do. Ant.
dicit q̄ hoc pcedere poſſet ante electionē factā. ſed glo. loquitur
de facta in qua dicit q̄ non eſt remedium dare q̄ nemo pōt iu-
dicare de facto pape. ⁊ ex hoc no. glo. iſtam contra illos q dicit
hodie poſſe cōgregari cōcilium in factis pape ⁊ egeret hoc de-
ciſione. Aduerte qꝛ quicqđ dixerit do. Ant. glo. loquitur de ele
ctione fienda. ⁊ ſic non probat id ad quod allegatur. ⁊ cōtra di-
ctum ſuum facit. xxiij. q. v. principes. vbi ſeculares poſſunt com
pellere clericos in caſu ſciſmatis. dicere poteſtis ſaluando eū qđ
ibi quando conſtat q̄ faciunt ſciſma. ſed hic non cōſtat q̄ Ro.
pontifex faciat ſciſma immo communiter reputatur verus pa-
pa. eſſet tamen equum ſatis q̄ poſſet cogi concilium conuocari
ne in tanto ſciſmate eccleſia dei vigeret. q̄ ſentiebat hic do. Pe.
51 per preallēg. c. principes. cū ibi no. ¶ † Ex predictis conclude q̄
ſi locus eſſet tutus clarum eſt quomodo ſiendum. Si vero non
eſt tutus ⁊ metus ſurgat a facto alterius q̄ dñi temporalis loci
vbi debet fieri electio. dicendū eſt vt. ū. Si vero ab alio pcedit.
tunc dic q̄ oēs debent concordare de alio loco tuto. alle. lxxix.
di. ſi quis pecuniā. nec ſunt tunc compellendi in loco non tuto
intrare quia hec differentia dum dicit de compulſione ⁊ ſimiliter
intelligēdū eſt niſi iuſta cauſa interueniat. ar. l. ſicut. ff. de ſerui.
d et. l. ſi. ff. qui ſatiſ. cogā. ⁊. l. pe. ff. de exhi. rei.ᵈ ¶ Non eū tenent
ſe periculo exponere. ū. vt lit. non conteſt. accedens facit qđ no.
52 Inno. ū. eod. bone. j. de no. oper. nū. c. ij. Quid † autē ſi nullus
vult intrare conclaue ceſſante iuſta cauſa. dicit quidam q̄ oēs
ſunt priuati. vt in. §. ſane. ū. e. vbi periculū. in. vj. tene cōtra ſm
Hoſti. qꝛ ille. §. loquitur vbi aliqui intrant ⁊ aliqui non. de quo
ū. e. licet in verbo nullatenus ⁊c. ¶ Glo. incurſuri querit an ci-
uitas etiā incurrat penā. de qua in. c. vbi periculū. §. ciuitas. ū.
eo. in. vj. in caſu iſtius. §. dicit q̄ ſic. qꝛ illa eſt etiā pena dñi et re
ctoris ciuitatis. ¶ No. q̄ licet hec materia ſit penalis tū late vi
det fieri interpretatio. ⁊ hoc ideo ſit. qꝛ hec decre. venit ad inter-
pretationē. d. c. vbi periculū. ideo ibi dicta repetita hic intelligū
tur. ar. no. j. eo. in cle. ſtatutū ⁊c. In. §. ceterū in glo. ceterū. que
rit nūquid procedit text. etiā ſi ſit exceptio excōicatiōis vel ſuſpē
ſionis notorie. vt de tali concernēte pſonas eligentium cardina
liū nō poſſit obijci contra electū a duabus partibus. Rñdet qđ

a ¶ Quid autē. Quid ſit cōitatus ponit. d. abb. l. c. veniēs in. iij. notabili de pſcri. ⁊ felr. plene l. c. codul pbꝰ. in. xiiij. col. de reſcript. vbi etiam ponit an dicat comes ſi ne comitatu. Et an comitatinorū appellatione veniāt ciues ponit fely. l. d. c. rodulphꝰ in. ix. col. in fi.

b ¶ Qꝛ forte. Adde tex. in. l. ſi tres. ff. d arb.

c ¶ Debebit inuocare. Adde ho. gl. l. l. ij. §. j. ff. ſi quis in ius voca. non ie.

d ¶ Non eū. Adde hū facere q̄ citatꝰ i locū nō tutū non tenet cōparere Bar. i. l. recuſare. §. ſi. ff. ad trebel. gl. i. c. cōia. xxiij. d. Ale. i. l. ſi. §. ſi quis i iudicio. ff. ſi quis cautio. et Jaſ. i d. l. ij. §. pe. i fi. col. ho. tex. i cle. paſtoral. §. nū quid autē. j. de re iudi.

ſic.et hoc vult litera vbi dicit cuiuſlibet et in hoc appro.opi.Jo. et Cõpoſt.Sed obuiat q alij cõmunicando talibus peccãt.de ſen.excõ.nuper.ergo debet poſſe de tali excõicatione vel ſuſpenſione obijci. Reſpondet q immo non peccant.quia faciunt iuris auctoritate q remouet omnẽ exceptionez.allc.l.ſeruus.§.ſi quis riuum.ff.de riuis.Pro hoc etiã quia i caſu neceſſitatis licitum eſt excõicato cõicare.de ſen.excõ.ſi vero.ſed maior neceſſitas eſſe nõ poteſt q̃ carentia vicarij Jeſu chriſti.xxij.diſt.oĩs. ergo.&c.et q dictum eſt de electione facta vt contra illã nõ poſſit de tali exceptione obijci.idem dicendum de facienda vt contra eligentes non poſſit obijci.¶ Et de hoc vltimo proprie loquitur litera.Contra predicta tamẽ facit.s. eo. vbi periculũ in vi.vbi admittitur exceptio interdicti. Dic ibi eſt exceptio interdicti reſpectu loci hic reſpectu perſone. Ratio diuerſitatis eſt. quia ex interdicto loci non ſurgit diſſenſio. ſecus in exceptione interdicti perſone.facit qđ habetur.s.eod.indẽnitatibus.§.vt
53 autem.in.vi.¶ † Gloſ. verum opponis qꝛ ex quo mortuus eſt iudex corã quo quis tenebatur comparere nõ arctetur ad comparendũ.immo ſi nõ venit debet remitti pena.ff. ſi quis in ius vo.non ierit.l.iij.ſoluit glo.q olim erãt de hoc opiniones.quia quidã tenebãt qđ hoc deciditur.vt Barthas.& Jo. mo.s.eo.cupientes.mouebant.qꝛ iuriſditio ſede vacãte remanet penes collegium cardinaliũ. Hec tñ ratio eſt improbata.s.c. in prin.ad d.l.ij.dicebãt q ibi non ſe q non teneatur cõparere.ſed ſi non comparet pena debet remitti. Archi.vero ibi tenebat cõtra deciſionẽ hic poſitã in caſu decre.cupientes.& hoc ꝑpter verbum corã nobis ibi poſitũ. Jo.an.nõ tetigit decre. cupiẽtes quia de equitate videbatur vera opi. Archi.de rigore opi. Bart.qꝛ videbatur aſtringi ex eo. qꝛ omni die poterat creari papa et ipſe qui venire debebat non poterat diuinare an eſſet creat⁹ vel nõ. Qꝛ quicquid ſit videt hic deciſum q tenetur cõparere q lꝫ ſit rigoroſum tendit tñ ad expeditionẽ cauſarum.& ꝑpter hoc forte
54 non vtitur verbo declaramus ſed verbo ſtatuimus.[a] ¶ † No.
a de verbo ſtatuimus.idem no.s.ti.i.c.ii.in glo.ii.in princ. & no. intellectũ.l.ij.ff.ſi quis in ius vo.non ie.idem.s.c. cupientes.§.
55 q ſi per viginti &c.¶ † Gl.orationis de materia orationis remittit ad de.ſi pñm.vbi plene no.p Archi.de immu.eccle. decet in vi.in verbo orationis & cur oretur ad deũ.habet p eandẽ.xxiij.
56 q.iiij.obtineri.¶ † Gl. quacũqꝫ oppo.& videt q citatus ad curiã non teneatur ire vel mittere papa mortuo. ſed requirit noua citatio ſucceſſoris.s.de accu.licet.& quod ibi no.in ver.acceſſiſſent.gl.olim de hoc erãt opi.& Hoſti. tenebat cõtrariũ ei⁹ qđ hic deciditur. ſed eius opi. reprobatur hic.xeyxe. dicit q opini. Hoſti.poteſt ſaluari in alio iudice q̃ in papa citante. Cõcludẽ q ſi citatio eſt facta ab inferiore a papa non tranſit effectus citationis in ſucceſſorem.vt.l.mortuo.ff.de iudi.l. neratius.ff.de reg.iur.& iij.q.ix.caueãt.et ibi per Archi. Aduertendũ tamen eſt q ſi predeceſſor incipit citare licet nõ citauerit peremptorie ſufficit q ſucceſſor compleat nec arctatur ad faciendum iterato tres citationes ſi due erant facte vel vnã peremptoriam ſed ſufficit q factis duabus faciat vnam. Si autem compleuiſſet predeceſſor omnem numerũ citationũ vel amonuerit peremptorie oportet ſucceſſorẽ vnam facere citationem nõ exigitur tamen q ſit peremptoria.l.& poſt.ff.de iudi.no.xxiij.q.iiij.de illicita et in Spec.de cita.§.ſequitur.ver.ſed nunquid notorius. et ſc. Per predicta dicit Archi. v.q.iij.ſi egrotans.q ſi delegatus qui cognouit de cauſa citauerit peremptorie ad ſententiam audiẽdã et poſtea alteri committat ſententie prolationẽ is cui committitur iterato citare debet.ff.de iudi.l.edictum & idem no. per glo. et Bar.in.l.conſentaneum.C.quomodo et qñ iud. Si vero citatio ſit a papa.& tunc ſi fuerit expreſſum nomẽ propriũ in citatione nõ arctãt quo ad ſucceſſorẽ.facit qđ no.gl.poſt Archi. in verbo verũ. Si vero ſub nomine dignitatis.tunc tranſit in ſucceſſorem vt hic nec exigitur alia citatio. ſic videtur ſentire Hoſtien.in.d.c.licet.per quod temperat hanc de. Jdem ſm dñm. Anto.ſi dictum fuit compareas coram nobis.per tex.& glo.de reſcrip.ſi gratioſe in.vj.& eo.tit.literas. intelligo idem ſcꝫ quando nomen proprium fuit expreſſum.certe hoc videtur cõtra gl. in ver.verũ ſi autem nomen propriũ & appellatiuũ eſſet expreſſum inſpiceret forte q procederet.arg.ff.de ſtipu.ſer.l. ſi ſeruus cõmunis.vel dicendũ eſſet vt colligitur ex not.c. quoniã Abb. de off.dele.¶ Glo.mittere. querit de exemplis qui ſunt iſti qui arctantur ire ad curiã. Reſpondet ponẽdo exempla per decre. cupientes.s.eo.in.vj.et ſimilia. Joan.de Jmol.

a ¶ Nota de v̄bo ſtatuim⁹. Adde de ſignificatiõe v̄bi ſtatuere gl.i.c.ſtatuimus.de off. dele.l.vj.glo.in c. vt litigãtes i gl.ij.de offi. or. in. vj.gl.in.c.i. c̄tra dicit.d.abba.in.c.venerabilis. in.ij. col. extra de iudi.

1 ☞ Dependens. Jdem ſtatuitur de occaſiõe et dependẽtib⁹ ab aliquo quod de ipſo principali.
2 Preſentia partis exigitur in appellatione ſicut in alijs actibus iudicialibus.
3 Procuratoris ſpecialis ſcientia nocet domino in generali ſec⁹ vbi requiritur ſpeciale mandatum.
4 Purgatio more vbi eſt pena et dies qñqꝫ admittit iure ex pſe permittente maxime in penis legalibus.
5 Citari debet primo dñs ſi inueniri põt:ſcđo loco procurator.
6 Actus qui ſit poſt ſententiã poteſt fieri cum dño quãdo cauſa agitatur per procuratorem etiam procuratore non citato ſecus in actibus ante ſententiam.
6 Procuratoris officium non expirat poſt ſentẽtiam quin actus geſtus cum eo valeat.
7 Citatio debet fieri ad domum vbi dominus vel procurator inueniri non poteſt.
8 Et q citari debeat in illa in qua habitat communiter vel habitare conſueuit.
9 Et an ſufficiat mittere citationẽ ad eccleſiã & ad quã eccleſiam.
10 Et quãdo propter potentiam aduerſarij non põt ꝓcedi debet ſic publicari q veriſimiliter tranſire poſſit ad notitiam domini vel procuratoris.
11 Denũciatio vel intimatio(vbi ſolum requiritur ad finẽ certiorandi)non eſt neceſſaria ſi aliter quis ſit certus.
12 Jter accipere debet pars cauſa beneficiali ad curiam deuoluta per viam appellationis.
13 Cauſa dupliciter põt eſſe in curia romana.
14 Cauſa ad hoc vt ſit in curia vltra intimationẽ oportet ꝓbare q appellatio ſit ex cauſa legitima interpoſita.
15 Appellatio interponẽda an debeat fieri in pſentia partis.
16 Jntimatio appellationis an poſſit fieri ante dationem capitulorum.
18 Jntimatio an poſſit fieri ad domũ ſi pars ſit abſens.
19 Citandus ſi ſit in loco ſed non patit ſe citari an poſſit citari ad domum.
20 Jntimatio an requirat eundem ordinem qui requiritur in citationibus.
21 Citatio ad domũ fieri non põt niſi in ſubſidiũ qñ non põt reperiri perſona quia eſt abſens.
22 Abſens vel preſens quando quis dicatur.
24 Citatio non ſufficit q fiat ad ſtationem in qua ſolet artem exercere: ſꝫ debet fieri ad domum vbi communiter cũ familia habitare ſolet.
25 Et quid ſi nõ habet domũ propriã ſed conductam.
26 Citatio ſi iudex cõmiſit vt fieret perſonaliter vel ad domum an valeat et quomodo intelligatur.
27 Et ſi ſtatutum dicat q poſſit fieri perſonaliter vel ad domum ſufficit q primo fiat ad domum.
28 Citari an poſſint amici qñ citandus eſt abſens.
29 Citari an poſſit procurator primo dño abſente anteqũ fiat citatio ad domum.Et quid ſi dominus & procurator ſit abſens an prima citatio poſſit inchoari de perſona procuratoris & quid ſi vterqꝫ ſit preſens.& nu.30.
31 Citari poſſunt ſcholares ſine conueniri in loco ſtudij ſꝫ ibi non ſortirentur domicilium niſi habitarẽt per decẽnium.
32 Eccleſie cathedralis appellatione quid comprehendatur.
33 Jntimatio appellationis an ſufficiat q fiat intra ſepta eccleſie vel in clauſtro aut cimiterio vel in eccleſia aut in valuis eccleſie.
34 Factũ in porticu an videatur factũ in domo.
35 Citatio quando preſumatur veriſimiliter veniſſe in notitiam citati.
36 Jntimatio ſi negetur ſolẽniter facta a quo ſit probanda.
37 Jntimatio ſi non fuit facta & iudex non detulerit appellationi: an ſufficiat quo ad hoc q dicat cauſam eſſe deuolutã ad curiã.
38 Jntimatio an requirat in omnib⁹ appellationibus.
39 Contumax ſi venerit poſt terminum datum ad articulandum: et tradit articulos ad probandum de iure ſuo et petit admiſſionem fieri an audiatur.
40 Cauſa in quo differat ab occaſione.
41 Jntimatio qualiter fiat collegio vel capitulo quando ꝯtra ipſa appellaretur:et qđ ſi nollet ſe congregare poſſit.& qñ fieri procuratori:et quomodo fieri debeat procuratorium ad intimandũ: et quomodo de procuratorio ſit facienda fides.
42 Jntimatio an poſſit fieri per procuratorẽ.
43 Mandatum ad intimandum appellationẽ appellato quomodo fieri debeat.
44 Mandatũ ſpeciale in quibus caſibus requiratur.
45 Jntimatio an ſufficiat fieri procuratori habenti mãdatum ad cauſam principalem tantum.
46 Et quid ſi plures eſſent procuratores conſtituti.
47 Et quid ſi procurator eſſet reuocatus parum poſt cõſtitutionẽ anteqũ ſuſciperet mandatum eo tamẽ ignorante.
48 Jntimatio an ſufficiat fieri procuratori qui eſt in curia vel procuratori qui eſt in domo appellationis.
49 Appellatiõe interpoſita ſit cõputatio de momẽto ad momẽtũ.
50 Tempus continuum vel vtile quod dicatur.

Appellationis

51 Appellationis tp̄s datū ad appellandū eſt decē dierū ⁊ cōputatur de momēto ad momētū a die ſententie et ſcientie.
52 Menſis quot dies habeat.
53 Intimatio appellationis an debeat fieri appellato in ſcriptis et expenſis intimantis.
54 Edere exhibere porrigere qualiter differant.
55 Porrigere verbū vel offerre quid importet.
56 Scriptura autentica que dicatur.
57 Appellationis copia an debeat perfecte legi. Et an ſit danda ſi non petitur: et an debeat peti per inſtrumentū publicū: et an ſufficiat dare copiā iudici. ⁊ nu. 58.
59 Citatio non requiritur q̄ fiat in domo citati: ſed ſufficit q̄ fiat ante domum citati.
60 Dictio in aliquando ponitur pro ante.
61 Domiciliū pōt quis habere licet nō habitet in loco.
62 Uagabundus quis dici pōt licet habeat domiciliū ex quo non habeat certam habitationem.
63 Bannitus vbi conueniri poſſit.
64 Citatio vbi fieri poſſit quando quis equaliter habitat in duabus domibus.
65 Locus remotus dicitur arbitrio iudicis.
66 Intimatio appellationis in quo loco fieri poſſit qñ appellatus eſt in loco cāpeſtri vel rurali vbi non ſit forte copia teſtium vel notariorum.
67 Procuratorē eligere non compellitur quis ſi magis velit eligere dominum.
68 Intimatio an ſufficiat q̄ fiat tantum in vno loco publico.
69 Et an ſufficiat q̄ fiat in quolibet loco publico.
70 Appellatio ex quo emiſſa eſt publice an ſufficiat cauſam deuolui ad curiam et artet etiam ignorantes a dicto tp̄e ad arripiendum iter infra menſem ad curiam.
71 Intimatio qñ debeat apprehendere perſonam.
72 Citatio ad domū regulariter nō pōt fieri: ſed fallit.
73 Citatio ad domū indiſtincte ſufficit in cauſa matrimoniali vel beneficiali.
74 Intimatio ſi non ſit facta ſm̄ formam iuris an appellatio reddatur nulla.
75 Appellatio quando fieri debeat et quando debeat interponi: et quando intimari: ⁊ qñ proſequi ſiue appelletur ad papā ſiue ad inferiorem.
76 Appellatio pōt tenere licet nō deuoluatur ad curiam.
77 Actus de ſubſtantia qui dicantur.
78 Scientia plena vbi in dño requirit̄ nō ſufficit p̄curatorē habere illā ſcientiā etiā ſi ſit procurator ſpecialis.
79 Appellatū ſeu dñm habere aliqualē ſcientiam appellatiōis an ſufficiat forte per famam.
80 Plenum dicitur illud cui nihil deficit.
81 Notificatio ſi ſit facta appellato poſt tempus de quo in hac decrētina nō arctabit appellatum nec deuoluet negociū ad curiā.
82 Cauſa beneficialis ad hoc vt deuoluatur in curia q̄ requirant̄.
83 Contumax an poſſit appellare: ⁊ quis dicatur verus vel fictus contumax.
84 Intimatio in quibus caſibus requiratur.
85 Lis ſi mouetur emptori de re empta debet litem intimare venditori: et requirere vt defendat: nec ſufficit ſola intimatio.

Cauſam electionis.

Diuidit̄ in quinq̄ partes: quia primo ponitur forma per quam appellatio debet intimari appellato. vt cauſa beneficialis ad curiam deuoluat̄. Scdo ꝓuidet qñ appellat̄ vel ipſius ſpecialis p̄curator non pōt haberi. Tertio prouidet qñ nō poteſt fieri intimatio propter metum appellati vel ſuorū. Quarto viciat intimationem aliter factā. Quinto prorogat hunc modum intimandi ad alios. ſcda ibi q̄ forſan. tertia ibi. verū. quarta ibi intimet.
a quinta ibidem quoq̄.ᵃ ℭ †No. primo q̄ idē ſtatuitur de oc-
1 caſione et dependentibus ab aliquo q̄ de ipſo principali q̄ facit dr. ij. de iudi. cum ibi not. per bar. ff. de alie. l. ſolent. facit. l. non dubium. C. de legib. quandoq̄ ſecus. ff. de pecu. l. eo tp̄e. ſed ibi ideo qr ius ponderat cauſam p̄rimā et immediatā poſt re-
2 motam. ℭ †No. ar. q̄ in appellatione ſicut et in aliis actibus iudicialibus videt̄ exigi partis p̄ntia. vel q̄ pars ſit citata. vel ſaltem q̄ appellatio ſit intimata pōt etiam induci in cōtrarium ꝯ̄cum ad validitatem appellationis. quia hic videtur requiri citatio et intimatio ad hoc q̄ cauſa ſit in curia non quo ad validitatem appellatiōis. ℭ No. tertium caſum in quo requiritur
3 ſpeciale mādatū de quo de procu. qui ad agēdū in. vj. ℭ † No. ſcientiam procuratoris ſpecialis nocere dño in generali. dic ſecus vbi requiritur ſpeciale mandatū. in aliis nocet ſi habet ge-
4 nerale cū libera. ff. de tributo. l. iij. in princi. cum glo. ℭ † No. q̄ vbi eſt dies ⁊ pena admittit̄ qñq̄ purgatio more iure vz ꝑmit-
5 mittēte expreſſe maxime in penis legalibus. ℭ † No. ar. p̄rimo citandū dñm ſi inueniri pōt. Secundo locū p̄curatorē. de quo per Cy. ⁊ Bar. C. vñ vi. l. meminerint ⁊ p Inno. in c. fi. de eo q
6 mit. in poſ. ⁊ p glo. de do. ⁊ cōtu. cauſam. ℭ † Not. q̄ cum cauſa agitat̄ p p̄curatorē actus q ſit poſt ſententiā pōt fieri cum dño etiā nō citato p̄curatore. ſecus in actib⁹ ante ſententiā no. Bar. ff. de re iudi. l. furioſo. q̄ bene no. Et no. caſum in quo nō expirat officiū p̄curatoris poſt ſententiā qn valeat actus geſtus cū eo. ex quo colligi pōt regula q̄ officium p̄curatoris durat vſq̄ ad actū appellatiōis interpoſite p ſe vel p aliū ⁊ cuiuſcunq̄ ſolē-
b nitatis cōſecutiue ad eā. et ſic ampliatur officiū procuratoris.ᵇ
7 ℭ † No. ar. q̄ nō pōt fieri citatio ad domū niſi vbi dñs vel procurator inueniri nō poteſt. de dolo ⁊ contu. c. fi. ⁊ de eo qui mit. in poſ. c. fi. ⁊ d. l. meminerint. ⁊ ponderādum eſt q̄ ad actū huius intimationis fiende ad domū videt̄ pōderari abſentia dñi. et procuratoris. ideo ſit cautus aduocatus practicus hic de. vt faciat fieri diſcuſſionem procuratoris ſicut dñi. alr̄ ſi poſſit reperiri procuratori licet non dñs nō valeret ſi fieret ad domum.
8 ℭ † No. ad quā domū debet citari ſi dñs ⁊ p̄curator nō pōt reperiri. q2 in illa in qua habitat cōiter vel habitare ꝯſueuit. ideo ſit cautus notarius vt hic exprimat quō eo preſente facta eſt ad
9 domū in qua cōiter habitare cōſueuit. ℭ † No. bene ex hoc decre. intellectū plurīū glo. in titu. de do. ⁊ contu. ⁊ de eo qui mit. in poſ. que dicunt q̄ ſufficit mittere ad eccleſiā. q2 debent intelligi qñ dñs vel p̄curator cōmode haberi nō poſſunt. ⁊ nu. in qua eccleſia debet fieri. q2 in eccleſia cathedrali et in eccleſia beneficij ſi eſt q̄ſtio de beneficio. Et pondera q̄ debet publicari ⁊ publice ad oſtiū figi. ⁊ nota etiā q̄ qñ ſit ad domū nihilominus debet
10 fieri ad eccleſiā. ℭ † Ex ver. verū nota practicā qñ non pōt p̄cedi ꝓpter potentiā aduerſarii. q2 debet ſic publicari q̄ veriſimiliter trāſire poſſit ad noticiā citati vel p̄curatoris ⁊c. ℭ Ex ver. intimatio nota q̄ hec intimatio videt̄ ſolū exigi ꝓpter finē deuolutionis cauſe. per qō apparet q̄ appellatio nō infringitur quo ad alios effectus valebit ergo quo ad hūc finē vt poſſit ex-
11 tra curiā delegari. de quo in glo.ᶜ ℭ † No. regulā q̄ vbi denun-
c ciatio vel intimatio requirit̄ ſolū ad finem certior: annū non eſt neceſſaria ſi aliter quis ſit certus. ad hoc qō no. de empt. ⁊ ven. c. fi. ⁊ in Spec. de emp. ⁊ ven. circa prin. ⁊ ibi per Jo. an. de off. dele. prudentiā. de reſcript. ſciſcitatus. Et aduerte q̄ vt tollatur neceſſitas intimādi oportet q̄ ſcientia ſit plena. et qō veniat. ſ. tēpus. ſ. qō debet fieri intimatio cuius loco ſubrogat̄ noſe alte-
12 rius debet fieri. ſ. idē tēpus. † Pro euidentia premitte caſum. c. j. ꝟ. eo. in. vj. ⁊ c. cupientes ad cuius determinationē venit hec de. q2 cauſa beneficiali ad curiā deuoluta per viā appellationis debet pars arripere iter. ſ. menſem a die appellationis ſeu obiectionis. et ſi iter arripuerit ⁊ venerit ad curiam expectata altera parte per. xx. dies a die aduentus poſtea procedi poterit in principali negocio non obſtāte alterius partis abſentia. et hoc in cauſis beneficialibus minoribus in cathedralibus vero ⁊ regularibus ſeruāda ſunt tēpora decre. cupiētes. q2 poſt cōſenſum preſtitum datur mēſis ad iter arripiendū. ⁊ poſt illū mēſem habent tempus arbitrarium ſm̄ diſtantiam locorum ⁊ poſt tem-
13 pus arbitrarium. xx. dies. † Secūdo premitte q̄ cauſa dupliciter poteſt eſſe cauſa in curia. vno modo vt ibi tractet̄. alio modo vt extra curiā deleget̄. p̄rimū ſit in beneficialibus. ſm̄ regulariter in aliis niſi expreſſe ex diſpoſitione pape aliud cōtingat. et
14 vide in deciſione rote concluſione. cccc*x*j. et. c. xiiij. ⁊c. † Quero an ad hoc vt cauſa ſit in curia vltra itimationē de qua hic oporteat p̄bari q̄ appellatū ſit ex cauſa legitima interpoſita. dic q̄ ſic. q2 quo ad veritatē ⁊ iuſtitiam appellatiōis nil immutat hec de. Ideo debet probari ex cauſa legitima appellatū. niſi appellans obtuliſſet ſe paratū p̄bare iuxta decr. interpoſita. de app. que tñ oblatio nil operatur in extraiudicialibus appellatiōnis. vt ibi no. ⁊ ꝟ. c. cū inter canonicos ⁊ c. cū nobis olim. Hec vera appellante proſequente appellationem. ſed appellato p̄ſequen-
d teᵈ an ipſe appellatus habeat neceſſe docere de iuſtitia appellationis. Cōpoſt. q̄ non. ꝟ. c. ſtatuimus lib. vj. q̄ fatetur Pan. in appellatiōe ad papā q eſt iudex omnium. ix. q. iij. cūcta. vnde in eo non eſt defectus iuriſditionis. Interpoſita vero ad inferiorem idē ſi detulit appellatiōi. ar. de appel. cū appellatiōibus in vj. Si non detulit vel appellatum eſt extra iudiciū tunc ſi appellatus petit pronūciari male appellatū non curandum de iuſtificatione appellatiōis etiā reſpectu forme qr tendit ad illā impugnandā. ar. de natis ex libe. ventre. c. j. Si vero petit procedi in principali quaſi appellatio detulerit negocium ad ſuperiorem. tunc hoc nō poteſt niſi probet appellationem talem fuiſſe que detulerit negocium. et ſic q̄ fuerit. ſ. tempus legitimū et ex cauſa legitima interpoſita. de appella. romana. §. cum autem et. §. ſe. in. vj. facit de reſcript. cum dilecta. et quod not. in Specu. de

a ℭ No. p̄mo. Adde Bal. i. l. j. C. de re. cred. Bar. i extrauagā. ad repri. in ver. ſummarie. l. ij. col. Et Iaſ. i rubri. C. qui ad mit. in. ij. colū. ver. itē ex alio.

b ℭ Nota ar. Adde Bar. et doc. i. l. iij. §. pretor ait. ff. de dā. infec. Bal. in. l. ꝓperādū. §. ſi q dē l. iij. col. C. de iudi. ⁊ Fely. in. c. cū ſit romana l v. colum. extra de appel.

c ℭ No. regulā. Adde Fely. plene l. c. cū cōtingat in. v. col. extra ō reſcrip.

d ℭ An ipſe appellat⁹. Adde Bar. i. l. hi qui ad ciuilia. colū. ij. C. de appel. Bar. in. l. j. ff. ſi tu. vel cu. app. Imol. in. c. bone el. j. de elect. Fely. in. c. cū inter in. vj. col. de excep.

appel.§.de officio.ver.pone ſm Pau. ¶ Nō tamē erit neceſſe
probare intimationē factā ſm formā huiuſmodi.vt dicit gl. in
verbo deuolutā in fi. ¶ Ratio q2 illa requiritur in fauorem ap-
pellati non in eius odiū ſm do. Anto. qd dixit Paul. de papa
non credo verū.q2 licet ſit iudex omniū ſi adeatur per viā quo
rele vel appellationis.tñ ſi aditur p viam appellationis.ita do
mum illius virtute erit cōpetens ſi ſit legitima appellatio.alias
15 ſecus.ſ.eo.cōſtitutionē.§.inſuper cū ibi notatis. ¶ †Secundo
quero an in appellatiōe interponēda requirat̃ pſentia partis.
dicit Guil.q ſi eſt iudicialis debet fieri in preſentia iudicis ſi ha
beri pōt.alr̃ debet fieri ꝓteſtatio.de app.ſi iuſtus.ꝛ.c.cupiētes
§.ſi p viginti in glo.li.vi. ¶ Extraiudicialis vero debet fieri in
preſentia partis ſi haberi pōt.alr̃ ſi ſit in abſentia debet poſtea
ei intimari.ꝛ ſic habes q iudicialis non requirit partis preſen
tiam extraiudicialis ſic de aliis differentiis inter eas vide.ſ.de
app.bone.ꝛ de maio.ꝛ obe.dilecti. Breuiter non videtur diffe-
rentia predicta bona.q2 vtrobiq3 tenet appellatio.ſed nō ꝓceſt
vt ꝓcedi poſſit ɔtra appellatum ad actum preiudicialē niſi inti
metur ſaltē per iudicē citantē occaſiōe appellatiōis. Cōclude q
debet fieri in pſentia iudicis niſi iuſta cauſa excuſet.nō debet tñ
a ipſe iudex queri in hortis ſed in loco publico.ꝛ ad camerā ſi ius
ibi cōſueuerit reddere vt no.glo.ſ.eo.cupiētes.§.q p viginti li.
vi.que eſt notanda ſi tamē fiat in abſentia iudicis tenet. ſed nō
defendit a iuriſdictiōe illius nec reuocabūtur attentata per viā
attentati niſi poſt intimationē ſeu ſcientiā de app.ſi duobus.et
idem dic in preſentia partis.q2 debet fieri in illius preſentia vel
ſaltē ei intimari ſi in abſentia ſit facta.vt in cle.j.ſ.de appel. alr̃
attentata per partem non retractabunt̃ per viam attentati.ſed
per viā iuſtitie ſi obtineatur in cauſa.ꝛ ſic not.in deciſionib9 no
uis.cccx.ꝛ facit qd not.ſ.de appellatio.cum appellatio.libi.vi.
in glo.in ꝛ ſup.ꝛ per Jnno.de app.dilectis.ꝛ per glo.eo.tit.ſug
16 geſtum. ¶ †An aūt poſſit fieri intimatio ante dationē capitu
lorū.vide in antiquis deciſionibus concluſione.cccviij.ibi tenet
q ſic.ꝛ in conclu.ccccli.contrariū tenet in nouis conclu.ccclxxix.
ſed primū de iure videtur verius per no.in.d.conclu.ccccli. q2 a
tpe interpoſite appellationis incipit annus ad proſequēdum.
17 ¶ †Tertio an ſufficiat appellationē interpoſitā in pſentia par
tis:dicit Pau.q nō in iudiciali.q2 debet fieri etiā in preſentia
iudicis.de app.ſuggeſtū. vnde illa non defendit niſi cū venerit
ad notitiā iudicis vt.d.c.ſuggeſtum.ꝛ no.in Spec. de appel.§.
18 qualiter.ver.itē cautum.ſm Pau. ¶ †Jn ver.q ſi forſan.que
ro quis dicatur abeſſe ita q intimatio poſſit fieri ad domū vel
eccleſiā.dicit Pau.q licet multipliciter quis dicat̃ pars abeſſe.
ſic:ta no.per Archi.ꝛ Jo.an.de offi.dele.ſi delegatus. in.vi. et
l.preſens.ff.de procu.ꝛ in auc.de fideiuſ. §.j.col.j. tñ quātū ad ca-
ſum propoſitū dicit illum abeſſe qui non apparet in ciuitate vel
villa vbi conſueuit morari vel in loco vicino vel vbi iudiciū agi-
tur licet alibi publice in loco remoto appareat.alle.l.abſentem.
ff.de ver.ſig. ꝛ ſit ratio:ne appellans ſine culpa cogatur vagari
et vt tollatur via fraudibus que fieri poſſent ſi poſſet diſcurrere
b per diuerſa loca.facit.l.iiij.b §.abeſſe.ff.de dā.infec. Guil. dicit
q ille dicitur abeſſe qui eſt extra ciuitatem vel diocesim vbi fa-
cta eſt electio.q2.ſ.illam eſt de electione tractandum ꝛ inquiren
dum.xxiij.di.illud.vel dicit hoc arbitrarium.d. Ant.hic infini-
ta verba circa hoc ſparſit concludendo q pōt dici arbitrariū cū
hoc non declarat.ar.decre.de cauſis.de offic.dele. Arbitrari au
tem debet q dicatur abſens qui nō eſt in loco iudicij nec in ciui
tate loci iudicij.vel vbi conſueuit communiter morari nec alibi
eſt requirendus. Nec ob.§.ſi vero.in auc.de exhi.re.col.v. quia
ibi de honeſtate loquitur dum viuunt in aliis locis inquirendū
19 abſentem non autē ponit neceſſitatem iuris. †Quid autem ſi
eſſet in ciuitate ſed non patit̃ ſe citari.dic q ſufficit citari ad do
mum vbi cōmuniter cōſueuit habitare ꝛ debet fieri diſcuſſio in
locis predictis per nuncios mādato iudicis.ar.l.cū quidā.cum
ibi.no.ff.de le.ij.ꝛ hoc quo ad caſum cle.quid in aliis caſibus in-
20 fra patebit. ¶ †Quero an ordo qui ſeruatur in intimatiōe ſit
in citationibus obſeruandus.dicit Guil.q ſic.mouetur. q2 iſta
intimatio ſit de appel. extraiudicialis que habet vim citationis
vel prouocationis ad cauſam.de appel.cum ſit romana.et.ſ.e.
ſtatuimus.ꝛ.c.cupientes.in.vj. vnde dicit q primo debet cita-
ri perſonaliter ſi poteſt haberi. ſi non poteſt haberi debet cita-
ri ad domum.ad hoc qd not.de eo qui mit.in poſ.c.ſi.per Jnn.
et per glo.de do.ꝛ contu.cauſam ſm Guil.idem Pau.qui dicit
intantum hunc ordinē ſubſtantificum q eius peruerſio viciat
quod agitur. Aduertendū tamē q licet ſit vtile in aliis citatio-
nibus q fiat publicatio in locū cathedralis eccleſie vel beneficij
non tñ eſt neceſſe ſed ſufficit q fiat ad domū vbi habitat ſaluo
niſi citaretur clericus pro reſidentia cum habitatio ſua debeat
eſſe in eccleſia ſeu loco beneficij vt in.c.ex tuo.de cle.nō reſi. Jdeo
tunc in loco beneficij debet publicari.alias regulariter ſecus. q2
in citationibus aliis iura nō requirūt hanc publicationē. ergo
de neceſſitate non eſt fienda. et ſic ſeruat practicam ſm Paul.
21 ¶ †Ex predictis patet q ſentit Guil.ꝛ Pau.q non pōt fieri
citatio ad domum niſi in ſubſidium quādo non poteſt reperiri
perſona q2 eſt abſens.de quo in Spec.de citatione. §. ſequitur.
ver.ꝛ no.idē Jnno.in preall.c.ſi.de eo qui mit. in poſ. Cy. va-
riauit vt refert Bar.in.l.iiij.§.ꝓtor ait.ff.de dā.infec. ſed Bar.
tenet q dictū eſt.nec ob.ff.de exer.tu.l.ſcire oportet.§. oportet.
22 q2 ibi ponitur alternatiua ordinis. †Qñ autē dicatur abſens
cōcludit q ſi eſt prima citatio ita q nunq̄ fuit in iudicio ꝛ cau-
ſa celeritatem deſiderat de abeſſe eo qd in iudicio nō inuenitur.
23 l.iiij.ꝓ alle.§.abeſſe. ¶ †Jn aliis cauſis nō exigentibus celerita
tem ſi ſemper fuit in iudicio exigitur q ſit abſens a ciuitate. vt
in auc.de exhib.re.§.ſi vero.col.vj.ꝛ.C.de anna.excep.vt perfe
ctius.ſic intelligit̃ not.de dolo cauſam. Si vero ab initio fuit in
iudicio.ſufficit q nō inueniatur in iudicio.vt in quacūq3 cauſa
etiam non exigente celeritatē poſſit ad domū citari.l.ꝛ poſt edi
ctum.ff.de iudi.ꝛ.C.quō ꝛ quādo iudex.l.cōſentaneū. et in auc.
qui ſemel.vbi glo.ꝛ plene per Bar.in.d.§.ꝓtor.ci9 verba qua
ſi ad literam hic ponit do. Anto.ponēdo formā commiſſionis
quā debet facere nuncio iudex ꝛ aliqua alia q̄ ibi ponit Barto.
hec vera vbi in certo loco abeſt extra ciuitatem.ſed vbi in certo
loco extra ciuitatem abeſt bene faceret iudex requirere eum vbi
abeſt ꝛ dare terminum ad comparendum ſm diſtantiā loci. vt
d.§.ſi vero.tamē nō tenetur de neceſſitate facere. immo ex quo
facta diſcuſſione non reperitur in ciuitate ſtatim pōt fieri cita-
24 tio ad domū.q2 ille.§.non ponit ordinē neceſſitatis. †Sz an
c ſufficit q quis citetur ad ſtationē vbi conſueuit artem exercere.
dic q non.ſed vbi cōmuniter cū familia ſua quis habitare con-
ſueuit debet citari.l.lex cornelia.§.domum.ff.de iniuriis. et.l.j.
§.j.ff.de lib.agno. Jn intimatione eſt expreſſum hic q nō ſuffi-
cit fieri in loco eccleſie vel beneficij vel eccleſie cathedralis tantū.
25 ¶ †Quid ſi nō habet domū ꝓpriā ſed conductā dic. idē vt. d.
26 c.domū. ¶ †Jtē quid ſi iudex cōmiſit citari pſonaliter vel ad
domū an tenet cōmiſſio ꝛ quō debet intelligi ꝛ qualiter nūcius
debet referre. ¶ Ad primū dic q debet intelligi ſm intellectū
iuris. ¶ Ad ſcōm dic q debet referre ſpecifice non alternatiue
ſm formā cōmiſſionis.q2 maior eſt pſumptio pro iudice q̄ pro
27 nuncio.de renū.in pſentia. ¶ †Quid d etiā ſi ſtatutum dicat ci-
d tationē fiendā perſonaliter vel ad domū.dic vt Bar.in.d.§.pre
tor ait.ꝛ ponit hic do. Ant.non inſiſto. quia vt ſtatutum aliqd
operetur citari ſufficit ad domum a prin.ꝛ ſic ſtatutum aliquid
28 addat iuri communi. ¶ †Quero an amici ſint citandi ad hoc
vt procedi poſſit in abſentē ad aliquem actum preiudicialem di
cendum q ſic ſm Pau.alle.dictū Hoſti. de eo qui mit. in poſ.
c.ſi. ¶ Alij dicūt q id qd dr de amicis citandis non eſt verum
niſi in minore nec ſm canones inuenitur q tales debeant cita-
ri ſed ſufficit ſola contumacia vt fiat miſſio. vt lite non conteſt.
qm.§.in aliis de eo qui mit.in poſ.c.j.ꝛ.ij.ſm Pau.ꝛ hoc com-
muniter tenetur ſm do. Anto. Aduerte gloſ.iuris ciuilis com-
muniter tenent primā partē. vt patet ex no.in.l.ſi finita.in.§.iu
e lianus.de dā.infect.ꝛ e in.l.hec aūt.§.ſi.ff. ex qui.cau. in poſ.ea.
idem Jnno.in.c.ſi.de eo qui mit.in poſ. ¶ Jdem glo.in cle.j. ſ.
de iudi. vltramontani tñ vt refert Cy.in.l.cū proponas. de ho.
auc.iudi.poſ.tenent ɔtrariū.vnde dicūt ſpeciale in minore ſeu
in proceſſu fiendo contra minorē.credo tutum ſeruare opi.glo.
ꝛ Jnno.licet forte de iuris rigore talis citatio amicorum non re
quiratur niſi in proceſſu fiendo contra minorem. ¶ Jdem di-
co de fiendo contra eccleſiam vel contra aliā priuilegiatam pſo-
nam.arg.no.in.l.j.C.de iure reipub.lib.xj.ꝛ.ff.ex qui.cau.ma.l.
ergo.facit qd no.ſ.titu.j.in cle.j.ꝛ p Jnno.de relig.do. cum ve-
29 nerabilis.ꝛ in cle.j.ſ.de iudi. ¶ †Quero vlterius an antequā fiat
citatio ad domum dño abſente exigatur ꝓcuratorē primo citari
dic q ſic ſi cōſtat.vel notorium eſt q dimiſit procuratorē. alr̃ ſe-
30 cus.ꝛ ſic intelligit Bar.hanc cle.in.d.§.ait pretor. †Sed iuxta
hoc quero quid ſi domin9 ꝛ procurator eſt abſens. an prima ci
tatio poſſit inchoari de perſona procuratoris. dic q ſi domin9
eſſet abſens.et conſtaret poſſet citari procurator.alr̃ ſi non con
ſtaret eū abſentem deberet fieri diſcuſſio ſm formam.l. cū que-
dam.ff. de leg.ij. et dixi.ſ. hoc intellige niſi in caſu quem ſtatim
dicam quādo eſſent preſentes. ¶ Si vero vterq3 eſt preſens: ſc3
dñs ꝛ procurator.tunc regulariter dñs primo loco eſt citādus.
fallit in his que ſunt leuis preiudicij. quia in illis ſufficit contu-
macia procuratoris primo loco citati.l.hoc amplius.§.ſi.cum.l.
ſeq.ff.de dā.infec.cū ibi no.p Bar.in.l.meminerint.C. vnde vi
31 ꝛc. ¶ †Rñdet ad materiā ſpecificā cle.quero in caſu cle.an ſuf-
ficiat habitatio ſine domicilio.dic q ſic ſm 3ēye. Jdē Hoſtien.
in citatiōe de eo qui mit.in poſ.c.ſi. per quod dicit q ſcholares
in loco ſtudij poſſent conueniri ſeu citari. licet ibi non ſortirentur
domiciliū niſi habitarēt p decēniū.l.ij.C.de incol.lib.x.de quo.
ſ.de fo.

a ¶ Jn hortis. Adde ho. text. in.l.j.§.dies au tē.v. adeundi. aūt.ff.quā ap.ſit.

b ¶ .§.abeſſe. Quis dicat̃ pſens vel abſens habes ho.gl.in auc.de fideiuſ.l prin.pſentes ge ni.ꝛ doct.in.c. vbi periculū. §.j. de elect.l.vj.d. abb.l.c.cū oēs in.iiij.colū.circa fi.ō ɔſti.d.abb. in.c.cū iter vni uerſas.extra de cle.d. Alc.ple-nei.l.j.in pn.ff. de vb.ob.fely. in.c.qm frequē ter.extra vt lit. non conteſta.

c ¶ Sz an ſuf ficit. Adde ho. tex.ꝛ ibi Bart. no.l.iij. notabi li.l.l.j.§.j. ff.de li.agno. Alc.in ɔſi.cccx.ſci. vi-hoꝛ opportune conſideratio in pn.in.j.vol.

d ¶ Quid ſi ſtatutū. Adde fely.l.c.cūm q in fi.col.extra de reſcrip.ꝛ ibi fely.

e ¶ Jn.l. hec aūt. Adde do. Jaſ.l.l.j.§. ſi p curator. in. iij. col.j pn.ff.ſi qs ius di.nō obtē. d ñ allegat gloſ. quā dicit ſingu larē in.l.ij.j pn. ff.qui.ex cau.in poſ.ea.

§.de fo.compe.c.ſi.hoc dictū eſſet planū ſi alr̄ ſortiretur forum
ratione contractus vel delicti ibi cōtracti. alr̄ poſſet ibi eſſe du
bium.tñ idē videt ratione aſſidue cōuerſationis.ar.l.iiij.C. vbi
ſena.vel clariſſimu.⁊.l.ij.vbi de cri.agi oportet cum notatis vtro
biqꝫ per Cy.⁊ Bar.⁊ per Inno.de foro compe.ex parte.B. fa
cit qd̄ not.c.ij.q̄ clericis.per Hoſti.⁊ per Dy.⁊ Barto.in.l.lex
cornelia.§.domum.ff.de iniurijs.⁊ per gl.in.l.heres abſens.ff.
32 de iudi.❡ †Quid comprehenditur hic appellatione eccleſie ca
thedralis.dic epalis q̄ illa eſt parrochia cuiuſlibet ruralis ⁊ ci
uitatenſis ſeu diocesis.xiij.q.ij.vbicunqꝫ de offi. Archidya.c.j.
33 †Quid ſi intra ſepta eccleſie vel in clauſtro vel in cimiterio fiat
hec intimatio an ſufficiat.dicit Pau.q̄ non q̄ vere tunc non
fit in eccleſia.quia predicta ſunt iuxta vel extra eccleſiam.arg.
de ſent.excommu.ſi ciuitas.in.vj.ij.q.j.neceſſarium.❡ Ideo
plus exigitur fieri in eccleſia ſm̄ Paul.quia facilius tranſit in
noticiam quia ibi eſt maior concurſus populi alia loca ſunt ma
gis ſolitaria.❡ Communiter ſeruatur q̄ ponitur ad valuas
vel portas eccleſie.nec ob.de conſecra.eccle.vel al.c.j.in.xvij.q.
iiij.ſi quis contumax.de priuile.c.j.in.vj.vbi idem iudicatur de
cimiterio contiguo quod de eccleſia.quia quo ad alium finem.
ſ.reſpectu priuilegii conceſſi eccleſie.hic quo ad intimationeꝫ fa
ciendam que facilius tranſit in noticiam ſi fiat in eccleſia. vt di
ctum eſt.❡ No.bene hoc dictum Pau.et quo in ſimili habes
a q̄ factum in portica non dicitur[a] factum in domo.et ſic nō pu
nietur pena ſtatuti punientis maleficium factum in domo.
34 ❡ †Quid autem ſi in oſtio vel in itinere oſtij ſit factū.an dicat
factum in domo dic q̄ ſic ſi intra clauſuram oſtij.ſecus ſi extra
verſus porticum.no.per.Bar.in.l.j.§.j.ff.de dona. ſecus ſi age
retur de maleficio puniendo commiſſo ad domum.quia ſuffice
ret q̄ eſſet iuxta domum factum.arg.l.quidam iberos.ff. de ſer
ui.vrba.predi.vnde differentia eſt inter dictionem ad.et dictio
nem in.quia dictio in.notat intrinſicitatem in actu.l.j.ex incen
dio.ff.de incendi.rui.et naufrag.⁊c.❡ In verſi.verum quero.
Quid ſi non propter metum hoc eſt appellati et ſuorum nō po
teſt fieri intimatio vt profertur.dic idem ſm̄ Pau.quia proce
dendum eſt ſicut ſi per metuꝫ appellati vel ſuorum contingeret
mouetur.quia illud verbum ſuorum reſpicit verbum potentiā
et non verbum metum alias reſpicit vtrunqꝫ.et tunc ſupplen
dum eſt maxime duntamen metus ſit cōtinuus.quia ad domi
num et procuratorem.vnde aduerte.quia ſi eſt metus appella
ti vel ſuorum ſufficit etiam dato q̄ non tangat perſonam procu
ratoris.❡ Si vero eſt aliorum metus oportet q̄ tangat domi
num et procuratorem.vt procedi poſſit ſm̄ formam hic poſitā
35 in hoc verbo verum.❡ †Quero ſecundo quando dicatur ve
riſimiliter poſſe tranſire in noticiam.dic hoc relinqui arbitrio
iudicis qui arbitratur ex qualitate aſtantiū qui hoc veriſimili
ter notificent vel notificare poſſint appellato.de no.ope.nun.
l.de pupillo.§.nunciationē.et ſic apparet q̄ eſt conſiderandum
q̄ notificatio poterit ad illum cui debet notificari peruenire.
vt in.c.j.de poſtula.prelato.ſm̄ doc.tu vide qd̄ no.de exceptio.
36 exceptionem.⁊ in cle.j.§.de ſepul.❡ †Quero quis probabit in
timationem ſolenniter factam an hoc dicens an negans.dic ſm̄
Guil.dicens quia hec eſt ſolennitas extrinſeca que non preſu
mitur.no.de re iudi.ſicut.et de eo qui fur.ordi.ſuſc.c.ij.debebit
tamen ſm̄ zenze.eſſe facta alta voce pluribus aſtātibus.qui ma
tri.accu.poſſ.cum eis iuxta eorum idioma.vel capacitatem.l.
ſed ⁊ ſi pupillus.et.§.proſcribere.ff.de de inſtoria.viij.q.j.opor
37 tet.⁊c.❡ †In ver.intimatio quero quid ſi iudex detulit appel
lationi non tamen facta fuit intimatio de qua hic an ſufficiat q̄
tum ad hoc q̄ dicatur cauſam eſſe deuolutam in curia Pau.q̄
ſic.quia tunc deuoluitur ad curiam propter aliam cauſam acci
dentalem.ſ.delationis in qua non exigitur forma intimatiōis
de apella.ſepe.licet tunc nature cauſe nō deferat. de appel.cum
appellationibus in.vj.ſm̄ Paul.et dominum Anto.Ideꝫ do
38 mini de rota cōcluſione.ccclxiij.⁊c.❡ †In ver.idem quero an
in alijs appellationibus exigatur intimatio. Guil.q̄ non quia
ſpeciale eſt in his caſibus.In alijs ſufficit q̄ interpoſita appel
latione ⁊ admiſſa vt probabili citet partes.de appellatio.roma
na.§.j.in.vj.ſm̄ Guil.hec intellige ſaluo caſu cle.j.de appellat.
39 ❡ †Ultimo querit Bertrandus quid ſi poſt terminum datuꝫ
b ad articulandum[b] venit contumax poſt terminum et tradit ar
ticulos ad probandum de iure ſuo et petit admiſſioneꝫ fieri an
audiatur dic vt per Compo.in decre.ſicut.§.eo.❡ Gloſ.electio
nis querit an cle.locum habeat in electione facta ad cathedralē
ſeu epalem eccleſiam.dicit q̄ ſic facit qd̄ videbitur.j.eo.§. pen.
vnde dicit Pau.q̄ locum habet in epatibus et prebendis et in
oībus alijs beneficijs duntamen datis in titulum in quibus lo
cum habet decre.j.§.eo.in.vj.per qd̄ dicit ſecus fore ſi papa de
diſſet aliquid annnatum alicui prelato vſqꝫ ad beneplacitum ſuū
quia tunc nō habet in titulum nec habet locū dictum.c.j.et per

cōſequens nec iſtud ſiīe qd̄ no.in cle.ij.j.de iudi.⁊c.❡ Gloſ.pro
uiſionis notat hic tria expreſſa vt diuerſa de quibus in.c.j.§.
40 eo.in.vj.in tex.et glo.eo.ti.vt circa.c.ii.per gl.❡ †Glo.[c] occa
c ſione querit qn̄ dicatur occaſiōe electionis vel poſtulatiōis ⁊c.
appellatum dicit glo.qn̄ ꝑpter cauſam electiōis poſtulationis
vel ꝓuiſionis appellatur lꝫ non appelletur ab ipſa electione vel
poſtulatione vel prouiſione.❡ Exemplum ſi appellatum fuit a
grauamine illato per iudicē aditum ſup cā bn̄ficiali electionis
poſtulatiōis vel ꝓuiſiōis.in quo caſu etiā locū hꝫ decre.j.§.c.in
vj.et ibi not.Cōpo.quinimo plus dicit ibidē Cōpo. q̄ ſi ſuper
prima appellatiōe facta in cauſis ꝑdictis dati eſſent iudices ex
tra curiam.⁊ ab eorū grauamine appellaret ad papā q̄ locum
habet decr.illa.⁊ cōſequēter iſta.⁊ ſic dicit Inno.iiij.ſeruaſſe de
facto lꝫ alij ſint cōtradicentes q̄ decre.illa ſoluꝫ locū haberet in
cauſa prime appellationis interpoſite in cauſa. bn̄ficiali ad cu
riam.⁊ non in ſcḋa appellatione.ſed certe vt dicit glo.hoc eſt cō
tra mentē illius decre.q̄ equiformiter poſſet ꝓrelari vacatio ſi
cut per primā.ideo pariter debet locū habere. ar.decre. tranſla
to.de conſti.idē tenet Pau.qui dicit ſdē ſi appelletur a cōfirma
tione lꝫ Inno.cōtra ſm̄ euꝫ.§.eo.in.c.j.❡ Idē ſi queſtio ſuper
iure electionis vel ꝓuiſionis ad quē ſpectet.q̄ illud litigiuꝫ ten
dit ad ꝓuiſionē eccleſiaruꝫ contra quarū vocationē hec cle. pro
uidet ſm̄ Cōpoſt.⁊ Jo.de lig.❡ Hec ratio ſolum concludit qn̄
eſſet queſtio de iure eligendi ſede vacante.vn̄ melior eſt ratio q̄
ſufficit q̄ occaſione cauſe electionis q̄ ꝑpter illam ſit appellatū.
❡ Idem dicit ſi appelletur extra iudicium a confirmatione vel
inductione in poſſeſſionē facit qd̄ no.§.c.ſi poſt q̄ j.vj.❡ Glo.
ſedem apoſtolicā.querit quid in appellationibus factis ad infe
riorem.dicit q̄ ſecus q̄ nō habet locū in illis decre.j.§.c.ii.vj.et
cōſequēter nec iſta.Guil.⁊ zenze.tenent idē in appellationibus
ad inferiores.Jo.de lig.tenet glo.q̄ ſepe reperitur hoc verbuꝫ
apoſtolica ⁊c.ar.c.ad audientiā de deci.⁊ q̄ hec deuolutio ſit cō
tra eos.⁊ q̄ in illis ꝑpter diſtantiā viarum eſt maius piculum.
qd̄ dicit maxime ꝓcedere quo ad effectum citationis et deuolu
tiōis. tu dic maxime ꝓcedere quo ad penā. ſecus q̄ nō hꝫ locū
decre.illa prima in appella.ad inferiores iuxta no.in cle.nō pōt
de ꝓcura.⁊.§.eo.is qui contra in.vj.❡ Glo.deuolui.oppo. de
§.pe.j.eo.cū ibi no.ſolu.q̄ hec requirit intimatio ad effectū vt
cauſa deuoluatur ad curiā ⁊ ſit in curia.⁊ quo ad effectum vali
41 ditatis appellationis nō.de quo ibi latius ⁊c.❡ † Glo.appel
lanti q̄rit qualiter fiet intimatio capitulo vel collegio qn̄ contra
ipſum appellaret.remittit ad no.§.eo.bone.⁊ de ꝓceſ.ꝓbē.ſicut li.
vj.quia debet fieri capitulo cōgregato per ſuperiorē vel per illū
ad quem ſpectat more ſolito ⁊c.❡ Quid aūt ſi noluerit congre
gare dic vt ibi dicit glo.q̄ poteſt cōpelli per ſuperiorē.vel forte
ſufficeret fieri ſingulis vt ſingulis. de quo dic vt ibi ⁊c.❡ Gloſ.
ſpecialiter oppo.de no.in Specu.de citatio.§. ſequitur ver.qd̄
d ſi procuratori.ſoluit q̄ olim erant opin.[d] an ſufficeret intimari
procuratori.⁊ quidam dicebant q̄ ſic.alij q̄ non veritas eſt q̄
poteſt fieri ſpeciali procuratori et non generali.ſicut ibi dicebat
Specu.cuius opi.hic approbatur.Ad hoc de teſti.preſentium
42 §.ceteruꝫ in.vj.cū alijs allc.in glo.et.§.eo.nō iniuſte.❡ †Sed
iuxta predicta querit glo.an poſſit fieri intimatio per procura
torē.dicit q̄ ſic ſi ſit ſpecialis. ſec⁹ ſi generalis. ſicut ecōtra fieri
poteſt ſpeciali et nō generali vt hic patet pro hoc quia talis ha
bens ſpeciale mandatum in his cauſis beneficialibus appella
re poteſt.§.eo.§.procurator.in.vj.ideꝫ Pau.in effectu vide in
deciſione rote concluſione.ccxvj.ibi dicunt per quencunqꝫ etiaꝫ
non procuratorem in forma aūc. poſſe fieri intimationem per
43 id qd̄ dicitur in.§.penul.in fi.⁊c.❡ †Quomodo auteꝫ debeat
formari procuratorium ad intimandum. et quomodo procu
ratori fiat intimatio.⁊ qūo de procuratorio ſicut de appellatiōe
debet fieri fides.remittit ad ea que no.Guili.mandegot in li
44 bello ſuo in fin.❡ †Quia ſatis apparet ex predictis quia de
e bet habere ſpeciale mandatum[e] ad predicta.Quale autem di
catur ſpeciale mandatum procuratoris. dicit Paul.q̄ ſufficit
q̄ habeat ſpeciale mandatū ad cauſam appellationis.lꝫ nō ha
beat ſpeciale mandatū ad intimationē faciendam Hoſtiē.plus
ſentit.ſ.q̄ ſufficit q̄ ſit generalis procurator dūtamen tractet
cauſam illā in qua poſtea cōtingat appellari.q̄ credit do.Ant.
fore verū.ar.de reſcrip.paſtoralis in.§.j.facit vltra euꝫ de reſti.
in integ.ſubſtituta.Hoc dictū nō videtur.verū q̄ non ſufficit ge
nerale mandatū in cā beneficiali ꝑpter penas decre.j.§.c. q̄ lo
cum habēt etiā ſi per viam aliam quā appellationis cauſa agite
tur. vt no.glo.in cle.non poteſt.de ꝓcur.dicebat tamen Bar.q̄
abſqꝫ alia intimatione ſufficiebat appellatiōe interpoſita in ab
ſentia iterato coram ipſo. appellare.quia ſufficit qualitercunqꝫ
quis certus reddatur.l.certum.ff.ſi cert.peta.intelligo quando
fit p procuratorē habentem mandatum ſufficiēs.§.c.ꝓcurator
45 in.vj.❡ † Sed an ſufficiat fieri intimationem appellationis

a ❡ Factuꝫ in domo. Adde Bar.in.l. item apud labeonē.§.cōuitiū.ff de iniur.bar.⁊ do cto.in.l. cetera.§. hic ſenatus.ff.de le.j bar.in l.j.§. i flumine.ff.de flu.

b ❡ Uenit cō tumax. Adde tex.⁊ ea q̄ no.p Bart.⁊ docto. ibi i.l.diuus.ff. de in inte. reſti.

c ❡ Occaſiōe.q̄ aūt ſit dr̄ia inter cām et occaſio nē habes tex.i c.ſolite. in prin. extra de maio. et obedien.

d ❡ An ſuffi ceret intimari ꝓ curatori.Adde ſcḋr.in.c.cū con tingat i.pe. col. extra d reſcrip.

e ❡ Spāle mā datum.De caſi bus regrētib⁹ ſpāle mandatū hr̄ p Specu.in ti.de ꝓcu.§.j.⁊ doc.in.l.pōpo ni⁹.ff.de ꝓcur.

procuratori habenti mandatum ad cauſam principalem nõ habeat ad cauſam appellationis. dic ꝙ ſic. q2 licet expiret officium ſuũ lata ſententia durat tñ quo ad appellationẽ et conſequenter quo ad intimationis actum. ſine q2 appellatio nõ haberet effe-
46 ctum ſm do. Anto. ¶ †Quid ſi plures eſſent ꝓcuratores cõſtituti dic ꝙ electio debet fieri per iudicẽ ſm formam .c. ſi duo. §.ſi. de ꝓcura. in. vj. illorum electio debet fieri ⁊ nõ aliorũ. vt ibi
47 patet ſic. ¶ †Quid ſi ſit procuratori reuocato parum poſt cõſtitutionẽ anteq̃ ſuſcipiat mandatum eo tamen ignorãte. dicit ſm Ber. cum agatur de dãno vitãdo ⁊ non de lucro vz intimatio tali procuratori facta. ſi etiã intimans ignoret ne afficiat dãno ex probabili ignorãtia. facit qđ no. in de. j. de renũ. de reſcri.
48 ex parte decani. ¶ †Juxta predicta. quero quid ſi appello ad papã a collatione facta ab epo bonon. aduerſarius hz bon. ꝓcuratorem tractantẽ principalẽ cauſam. aliũ habet in curia tractãtem omnẽ cauſam ibi per appellationẽ deuolutã. an ſufficiat intimare illi de curia. videt ꝙ ſufficit ⁊ oporteat ſic fieri quaſi ꝓcurator principalis cauſe ſit in hoc ꝓhibitus per deputationẽ ſpecialis procuratoris ad cauſas deuolutas ad curiã. ar. decre. non ne. de ꝓſump. Pan. credit cõtra ſcz oportere intimare dño vel procuratori principalis cauſe. mouet q2 hic dicit litera. aut corã alteri cũ premiſiſſet de dño ⁊ ꝓcuratore principalis cauſe. que a ſe primo dicunt intelligunt in ſequentibus repetita. de app. c. ſcđo requiris. ſit etiã ratio vt per talẽ intimationẽ ſciet procu-
49 rator principalis cauſe ab eius ꝓſecutiõe appellati ⁊c. ¶ †Gl. interpoſitione querit an cõputetur terminus mẽſis de quo in litera a die interpoſitiõis appellationis an ab hora et momento interpoſitionis. dicit ꝙ de momẽto ad momentũ ſiẽda eſt cõputatio. Et hoc ſonat litera q̃ dicit ab interpoſitiõe appellationis nõ dicit a die iterpoſite appellatiõis. facit qđ no. ij. q. vj. biduũ. et de re iudi. ꝙ ad conſultationem. ¶ Idem tenet Pan. q2 hoc tẽpus eſt ad odium appellantis ⁊ fauorem appellati. igitur ⁊c.
50 iuxta no. in. l. iij. §. minorẽ. ff. de mino. ¶ †Qui demũ hic ꝓſe-
a quitur quod[a] aliud eſt tẽpus continuũ aliud vtile. de quo videbitis in cle. j. de reſti. in inte. vbi per glo. ⁊ per Archi. in. l. ſi. C. de tẽp.
51 in inte. reſti. pe. †Demũ querit Paul. quid in. x. diebus datis ad appellandum. dicit ꝙ cõputatur tẽpus de momẽto ad momẽtum a tpe ſentẽtie ⁊ ſciẽtie. ij. q. vj. anteriorum ſiue agatur de appellatiõe ſententie diffinitiue vel interlocutorie ſiue habẽtis vim diffinitiue ſiue interlocutorie. vt ſi iudex dicit reſpondendum libello vel ſi aliq̃d ꝓcedit vel mãdat hoc enĩ habet vim interlocutorie. l. qualẽ. ff. de arbi. ¶ Si vero aliter grauet vel comminet ita ꝙ illud non habeat vim interlocutorie vel diffinitiue cũ nõ omnis vox iudicis ⁊c. C. de ſen. ex peri. reci. l. j. põt appellari ex quo grauamen non reuocat. vnde dicit ꝙ ſi iudex hodie aſſignat locum nõ tutum etiã ſi poſt menſem requiratur vt reuocet vt aſſignet locum tutũ nec hoc faciat poterit appellari. ¶ Jdẽ ſi comminetur parti niſi conſenſerit corã eo litigare. de app. cũ ceſſante. et hoc no. in Specu. de appel. §. reſtat. verſic. ſed quid dices. et ponit Hoſti. de appel. romana. in. vj. Hoc dictũ dicit. d. An. notandum. q2 dicit ꝙ nõ meminit alibi ſe legiſſe. dicit tamen ꝙ non placet ſibi ex toto ꝙ indifferenter poſt grauamẽ audiatur quis appellans poſt. x. dies. de appel. concertationi. in. vj. fatet tamen ꝙ poteſt ſaluari reſtringendo dictum Pan. quia ſi grauamen eſt momentaneum a die grauaminis. j. x. dies debet appellari. vt in. c. concertationi. Si vero eſt ſucceſſiuum vt trahere ad locum non tutum. nam omni die qua trahitur grauat. vt no. de reſcrip. dilectus. per Compoſt. ⁊ tunc poſſit quandocũq3 appellari. ⁊ ſic intelligitur dictum Pan. Aduertat tamẽ appellans quomodo appellet. et a quo ſm do. Anto. et ſi appellet ab actu aſſignationis loci vel altercatione preteriti oportet ꝙ. j. x. dies appellet a tẽpore aſſignationis vel a tẽpore altercationis. Si aũt a grauamine preſenti vel futuro tunc bene admittetur appellatio. licet aſſignatio ante. x. dies facta eſſet. Hec dicit verũ do. Anto. vbi comminatio vel actus iudicis habet vim ſententie adhuc poſſet appellari poſt. x. dies q2 de iſto iudicaret vt de actu ſeu dicto extraiudiciali. p not. per Inno. de cõſti. cum oẽs. et per doc. de temp. ordi. ad aures. ad hoc. de elec. cõſideramus et. c. auditis. ſm eum. hoc dictum ſuũ videt contradicere dicto Pau. vbi dicit ꝙ aſſignatio loci non habet vim ſentẽtie cuius oppoſitum ipſe conſentit. concor. tamen Pau. in dicto. ſed non credo verũ hoc dictũ ⁊ hanc limitationẽ ad. c. concertationi. q2 generaliter loquitur ⁊ indiſtincte. ergo ⁊c. de coniug. lepro. c. ij. Item credo ꝙ aſſignatio loci habet vim interlocutorie. quia eſt vox iudicis ad cauſam faciens. ergo ⁊c. ar. per glo. in. §. oẽm in
52 auc. de hẽr. col. ix. hz Pau. ſenſerit z. ſz. d. And. non ⁊c. [b] †Quot
b aũt dies habeat mẽſis remittit glo. ad not. in. c. quã ſit. d. co. in. vj. quia tot dies quot habet menſis in quo incipit currere tem-
53 pus. no. etiã p Bar. ff. de ver. ſig. l. cũ biſextus ⁊c. ¶ †Glo. porrecto. querit an expenſis intimãtis debet in ſcriptis intimatio porrigi appellato aut eius ꝓcuratori dicit ꝙ ſic mouet per literam que dicit ꝙ porrectio. ⁊ ſic innuit ꝙ expenſis porrigere habentis hoc habeat fieri ſicut in ſimili dicimus de libello. j. dicit offeratur libellus ⁊c. intelligitur expenſis producentis. iij. q. iij. offeratur. zenze. dat ſimile de copia que ſit iudici ad deliberandum que ſit expenſis appellantis cum ad opus ſeu commoduz ſuum appellauerit. Guil. tamen et ipſe zenze. tenent ꝙ expẽſis appellati. mouentur quia non artatur hic appellãs niſi ad porrigendum vel legendum vel faciendum copiam ſi petatur ergo alterum ſufficit. ar. l. j. §. edere. ff. de edẽ. Item quia ſatis grauat appellans ꝙ intimatio rite non facta nõ tenet. Itẽ q2 vtitur iuris beneficio ꝙ eſſe debent ſine diminutio. in auc. conſtitutio q̃ de dignitatibus. §. illud. Itẽ q2 forte appellãs metu expenſarũ dimitteret ius ſuũ indiſcuſſum. contra. l. illud. ff. de peti. here. Nec ob. hec litera dũ dicit porrectio q2 nõ ſequitur ergo expẽſis porrigẽtis ſicut videmus in ſimili ꝙ ille qui tenet edere vel exhibere liberat dando facultatẽ exhibendi deſcribẽdi vel apprehẽdẽdi. ff. de eden. l. j. §. edere. ff. de tab. exhi. l. j. §. pretor. Sic recitat do. An. plus non dicẽs. Jo. de lig. dicit ꝙ facultas deſcribendi fiet expenſis appellantis ſed copia recipietur expenſis appellati. ⁊ ſic concor. opi. Mihi videt tutius eſſe tenere glo. ꝙ ad alterum duorum teneatur intimans. ſ. vel porrigere intimationem in publica forma vel legere vel copiã facere ſi petatur. ideo ſi nõ legat ſed vult porrigere intimationem in forma auc. tunc procedit. glo. q2 aliter non ſatiſfaceret verbis cle. ſi non porrigeret ſuis expẽſis. ſed copiã tantũ faceret. nã nunq̃ eſſet verum dicere qđ porrexiſſet niſi actualiter porrigat. ¶ Si vero legit ⁊ petat copia poſſet ꝓcedere opi. zenze. ⁊ Guil. tamen puto adhuc gloſ. melius dixiſſe q2 text. dicit ſimili modo factum ſed nõ eſt dubiũ ꝙ debet fieri expenſis porrigentis vt dixi. ſ. ergo ⁊ hoc caſu vt
54 ſic in dubio ſit ſimilitudo per oĩa. ¶ †Nec obſt. predictis. l. j. §. edere. ff. de eden. ⁊. l. j. §. pretor. ff. de tabu. exhi. preallegat. q2 aliud eſt edere vel exhibere aliud porrigere. Nam ſine dubio edit qui demonſtrat licet non dimittat penes aduerſarium. ſed nõ porrigit aduerſario niſi qui actualiter ei tradit. fa. quod videbitis in cle. j. de appel. Et no. bene glo. in eo quod dicit de libello que
55 ſeruatur in practica. ¶ †No. de verbo porrigere vel offerre q2
c ſignificant[c] expenſis porrigere vel offerre habentis deberi fieri
56 ⁊c. ¶ †Gl. auc. querit quã dicatur ſcriptura auc. Reſpõdet quãdo eſt confecta manu publici notarij vel habet ſigillum autenticum. alle. de ſen. excõ. cum medicinalis. in. vj. ⁊ qđ no. de proba. poſt ceſſionẽ. ¶ Ideo aũt requiritur ꝙ ſit in ſcriptura autentica porrecta appellatio. q2 graue eſſet dicere ꝙ aduerſario meo dicẽte ſe appellaſſe ad curiã teneat credere. nam cum hec appellatio habeat vim citationis. vt in. c. j. z. c. in. vj. ⁊. ſ. patebit poſſet fatigari valde cõtra debitũ rationis ſi forte nõ eſſet appellatum ad curiam. ⁊ hec ratio concernit fauorem appellati. Subdit glo. ꝙ etiã põt tendere in fauorem appellãtis hoc fieri facit quod videbit. ſ. c. preori. §. pe. q2 ſi nollet proſequi appellationẽ poterit probare per ſcripturã autenticã ſe intimaſſe appellationem. ⁊ ſic faciliter probabit intimationem ꝙ aliter. nõ ſic de facili faceret. idem tenet Pau. remittens ad not. in. c. j. et. ij. de fide
d inſtru. vbi not.[d] que dicatur autẽtica ſcriptura. dicit tamen qđ hic in appellatiõe que datur appellato que debet porrigi in forma autẽ. ſecus dicit de illa que datur iudici a quo. q2 illa põt eſſe nõ auc. Ratio diuerſitatis. q2 emiſſio appellatiõis patet iudici. ſed dicẽti ſe appellaſſe quis nõ tenetur credere. q2 aduerſarij nimiũ faciliter mentiunt. l. j. ff. de queſtionibus. ¶ Gloſ. porrecto. querit an eo caſu quo porrigit debeat legi. Itez an eo caſu quo legitur debeat perfecte legi. ¶ Ad primum dicit ꝙ nõ propter alternatiuã hic poſitã. ⁊ q2 hic dũ dicit de porrectiõe non expri-
57 mit de lectiõe. ¶ †Ad ſcđm dicit ꝙ debet ꝑfecte legi q2 dictio per perfectionẽ ſignificat. l. vrbana familia. §. pernoctare. ff. de ver. ſigni. Sed quid ſi non ſtet p appellantẽ quominus ꝑlegat. ſed p appellatũ dicit ꝙ non imputabit ei. ij. q. vj. anteriorũ. vñ
e dicit Pau. ꝙ cum videt[e] paratũ ad fugã expediat ſe ⁊ porrigat appellationẽ et ex quo illã interponit preſente aduerſario ſufficit maxime ex quo ante receſſum inchoat legere dũtamẽ ante receſſum tñ legat ꝙ ſit certus de appellatione ſm dñm And. certe videtur ꝙ etiam ſi non inchoauerit legere imputetur ſibi ex quo ſtat per eũ quominus legetur ei. tutius tñ tunc eſt porrige-
58 re in ſcriptis. ¶ †Glo. conſimili. ponderat literã[f] que dicit co-
f piam fiendã ſi petatur. per quod dicit duo vim ꝙ ſecus ſi nõ petatur quia ſufficit ꝙ perlegerit appellationẽ. ¶ Idem dicit qđ de cõſi. eſt eo caſu quo ſit petitio copie ꝙ de hac petitiõe faciat petens fieri publicum inſtrumẽtũ. alle. de ſen. excõ. c. j. in. vj. fatetur tñ ꝙ etiã ſi factũ non poſſet probari poſſet per teſtes in caſu iſto. licet ſecus in caſu. c. j. de ſen. excom. in. vj. Ratio quia hoc non exigit tex. hic. ſecus ibi facit. l. in exercendis. C. de fide inſtr. Guil. aliter ſentit tenet glo. ſm Pau. que dicit ꝙ hec petitio copie debet

a ¶ Aliud eſt tẽpus cõtinuum. Qđ dicat tẽpus cõtinuũ ⁊ ꝙ vtile hẽs bo. gl. in rub. ⁊ text. i. l. j. ff. de diuerſi. et tẽp. ꝓſcri. d. Iaſ. in. §. rurſus. in xvi. col. de ꝓſcri.

b ¶ Quot aũt dies. Addẽ bal. in. c. j. in ꝑinci. q̃ tpe miles Ale. i cõſi. xiij. inci. in cauſa ⁊ lite. i. j. col. in fi. in. iij. vo. ⁊ ale. plene i cõſi. exiij. icip. viſa ſcripturaꝝ. i. iij. colum. circa. fi. vſq3 ad fi. cõſil. in. v. vol.

c ¶ Expẽſis. Adde glo. i cle. ſepe i ver. ꝓnũciatio. ſ. de v. ſi. Bar. i. l. j. ff. de eden. et ibi do. Alex. in. ij. col. in. 14. notabili.

d ¶ Que dicatur. Que autez ſit dña iter ſcripturã autenticam ⁊ publicã. vide Fely. poſt alios in. d. c. ij. in. ij. colũ. extra de fide inſtru.

e ¶ Paratuz ad fugã. Adde Fely. in. c. cũ contingat i pe. col. de reſcrip.

f ¶ Que dicit copiã adde do. Iaſ. poſt alios i l. non ſolum. §. morte. in. xvi. col. ij. ⁊ ſe j. ff. de oper. no. nun.

pie debet eſſe facta congruo loco ⁊ tp̄e alš non habet locū pena
alleg. de elec. cum in veteri. ⁊ de appel. ab eo. in. vj. ⁊ currit tēpus
à die petitionis copie. ⁊ date. ideo ſi non petitur ſatis eſt q̄ per
legerit. Si vero petitur non tenetur ſtatim dare. ſed q̄primum
commode poteſt. l. q̄ dicimus. ff. de ſo. Sed an ſi non fiat copia
appellatiōis iudici valeat appellatio. dic q̄ licet nō facta copia
parti impediaš deuolutio. tamē ſecus ſi non ſit iudici ſm̄ zenze.
monetur. q̄ hic nō reperitur iure cautū. ⁊ q̄uis appellatio facta
in abſentia iudicis ſi eius copia nō habeš. de appel. ſi iuſtus. for
tius vꝫ ſi ſit eo preſente q̄uis ei nō fiat copia q̄ ſcire dꝫ an gra
uamen. Mat. alter dicit tene qō dixit. ſatendū tñ q̄ lꝫ teneat
appellatio facta in abſentia iudicis licet non intimetur ei tñ nō
protegit appellantē donec fuerit ipſi iudici intimata. de appel.
59 l. ſi duob⁹. §. ſi. rñ. ⁊c. ℂ † Glo. in domo oppo. de. l. plerīq̄. ⁊ l. ſeq.
ff. de in ius vo. vbi non debet quis inuito dño intrare domū vt
eum citet immo tenetur iniuriarū cuius cōtrariū hic innuitur.
So. glo. exponendo in domo. i. ante domū q̄ non eſt neceſſe q̄
fiat in domo ſed ſufficit q̄ fiat ante domū. ℂ Not. ex glo. q̄ di
ctio in aliquādo ponit̃ pro ante qō no. pro illa q̄ſtiōe. Si ſtatu
to imponatur pena aggredienti aliquē in domo vel ante domū
vt imponatur pena ſi in portica factus fuerit aggreſſus vel i cō
ſpectu domus ſm̄ do. An. vide l. gallus. §. ille caſus. ff. de libe. ⁊
a poſthu. ⁊ l. j. §. j. ff. de dolacis. per[a] Bart. in l. quidam hibernus.
ff. de ſer. vrb. predi. vbi de iſta dictione ad dic vt dixi. ſ. circa tex
60 tualia ⁊c. ℂ † Glo. habitare. querit an ſufficiat vt habitet vt in
quilinus licet non ſit ſua. dicit q̄ ſic. alle. l. uñ. ff. de dā. infec. An
autem ſufficiat q̄ habeat domiciliū in loco licet ibi nō habitet.
Guil. q̄ non quia hic ponderatur domus in qua communiter
conſueuit habitare. q̄ intelligit niſi eſſet vagabundus. q̄ tunc
ſufficit fieri ad domum loci domicilij alleg. not. per Hoſtiē. de
61 eo qui mit. in poſ. c. ſi. †. et ex hoc habes q̄ quis poteſt habere
domicilium licet non habitet in loco pro quo eſt caſus de fo. cō
62 pe. poſtulaſti. ℂ † Secūdo no. q̄ quis pōt dici vagabundus li
cet habeat domiciliū ex quo non habeat certā habitationē ſed
per mundū vagatur. Idē glo. in. l. uñ. §. ptor. ff. de dam. infec. et
ff. de iudi. l. heres. licet aliter loquatur in. l. eius qui. ff. ad muni.
de quo per Inno. in. d. c. ſi. et per Spe. qui tenet qō dictū eſt in
b titu. de competentis iudicis aditione. §. j. [b]ver. quid ſi debitor.
vbi aūt debeat cōueniri vagabūdus cōiter de q̄vbiq̄ no. de fo.
cōpe. c. ſi. Hoſtien. in ſumma in illo ti. dicit q̄ habet eligere vbi
vult cōueniri ⁊ ibi cōuenietur ⁊ nō alibi. Io. an. in addi. Spec.
in loco preal.le. q̄ vbilibet poteſt conueniri niſi caueat de redeū
do ad domiciliū. alle. l. j. ⁊. ij. C. vbi de cri. agi. oportet. de quo in
63 d. c. ſi. † vbi aūt bannitus poſſit conueniri dicit qō vbi habitat
etiā ex delicto alibi cōmiſſo. q̄ ibi ſortitur forum ex ſola mora.
licet ibi nō habeat domiciliū perpetuū ⁊ hoc ne delictū ſibi pre
ſtet immunitatē ſm̄ Specu. in ti. preal.le. ⁊ alle. §. ver. ſed pone.
Idē dicit de exiticijs expulſis ꝑpter ꝑtialitates. q̄ poterūt cō
ueniri in loco vbi habitant ſi publicata ſunt bona. alš in loco a
quo eſt expulſus. q̄ ibi ſortitur forū ⁊ domiciliū ſm̄ Guil. p qō
videtur q̄ dictū precedēs debet intelligi de bānitis quoꝝ bona
publicant̃ ex eadē ratione. ℂ Glo. cōmuniter oppo. q̄ nō ſuffi
ciat q̄ cōiter habitat vbi debet fieri intimatio. ſꝫ debeat inſpici
vt habitet pro maiori parte anni. ⁊ ſic vltra dimidiā anni habi
taſſe. l. maiore. ff. de ver. ſig. Soluit q̄ aliud in caſu iſto vbi ſuffi
cit q̄ cōiter ibi inhabitat ⁊ plus q̄ alibi. licet vltra dimidiā anni
non habitat. q̄ veriſimilius trāſibit in noticiā parti ſi ad talem
domū fiat. Aliud in caſu illo, quo ad interdictū vꝫ vtrobiq̄. q̄
nō obtinet in eo niſi qui tp̄e litis cōteſtationis reperit̃ anni ma
64 iore parte poſſediſſe. ℂ † Sed iuxta hoc querit gloſ. quid ſi in
duob⁹ locis equaliter habitat vbi debet fieri dicit q̄ poterit fie
ri in quolibet prout degerit appellans. fatetur tñ q̄ tutum eſſet
in vtroq̄ fieri. argu. de ſepul. cum qui. §. j. in. vj. Remanet ergo
glo. in concluſione ⁊ eſt de mente tex. q̄ ſufficit intimationē fieri
in loco vbi cōiter plus q̄ alibi conſueuit habitare ⁊ ſic videš qō
non ſit neceſſe q̄ ſit loco vbi preſentaliter habitat tp̄e intima
c tionis. [c]Bar. in l. uñ. §. pretor. ff. de dā. infe. dicit glo. procedere
quo ad intimationē de qua loquitur tex. ꝑpter tex. iſtum ſecus
dicit in citatiōe q̄ debet fieri ad domū vbi p̄ſentialiter habitat
ſm̄ tp̄s citationis. q̄ tex. exigit q̄ citeš vbi degit. vt. d. §. ptor. et
per hoc apparet q̄ in citatiōe nō eſt q̄ſtio vbi equaliter habitat
in duobus locis. q̄ debet attendi locus vbi habitat ſm̄ tp̄s ci
tatiōis. plus videš tenere hic Pau. q̄ etiā intimatio non ſuffi
ciat fieri vbi cōiter habitare conſueuit ſi ibi non habitat ſm̄ tē
pus intimationis. vt ſic iſte tex. intelligaš vbi cōiter habitare cō
ſueuit ⁊ etiā habitat do. An. credit q̄ glo. bene dicat. vbi nō eſt
certus intimās de habitatiōe mutata aliud ſi eſt de hoc certifi
catus non putat ſufficere ſi ibi intimet vbi primo conſueuit ha
bitare niſi etiā intimet vbi nūc moraš. cū eñ iſta intimatio fiat
ad finē certificādi debet fieri etiā ad domū in qua degit ſi de illa
eſt certus et licet loquatur de preterito non per hoc excludiš pre
ſens ⁊ ſic concor. opi. ℂ Gloſ. remotis. Nota ex remotione loci
ſtatui ius diuerſum. ⁊ alle. concor. hoc intellige q̄ñ diuerſitas et
remotio locorū inducit varietatem ⁊ diuerſitatem rationis alš
ſecus. l. ſi. C. de tēp. in inte. reſti. petē. ⁊ in decre. cupientes. ſ. eo.
65 in. vj. per gl. ℂ † Quis aūt dicatur locus remotus relinquitur
arbitrio iudicis. vt glo. dicit alle. no. de reſt. in inte. in. c. tū ex li
66 teris. ℂ † Glo. beneficio. querit q̄d ſi ſit campeſtre vel rurale in
quo forte nō ſit copia teſtiū vel notarioꝝ an ꝓcedat i illo litera.
dicit q̄ ſic. vnde tunc debet eſſe cautus vt teſtes ⁊ notariū ducat
ſecum. ⁊ ſic ſeruat practica ſa. ſ. e. c. ſi. in. vj. p hoc litera iſta que
ſimpliciter loquitur. Itē zenze. licet alij dicāt q̄ fieri debeat ad
eccleſiam cathedralem in ciuitate ſi locus beneficij ſit inhabitabi.
ar. ſ. eo. vbi. §. ſi vero in. vj. ſed in alio caſu loquitur glo. vt ꝓfer
tur. querit de intellectu litere. Rñdet q̄ intellectus litere eſt qō
ſi ꝑpter potentiā vel metū appellati et ſuorū non pōt fieri dño
nec procuratori appellati nec ad domum nec in beneficio nec in
eccleſia cathedrali. tunc poſſet fieri in aliquo loco publico prout
hic dicitur. alš ſi poſſet fieri ad domū. licet non poſſit fieri pſo
naliter ꝑpter potentiā vel poſſit fieri per procuratorē. licet non
per dñm vel ecōtra vel nō poſſit fieri dño pſonaliter ꝑpter po
tentiā vel metū tamē poſſit fieri procuratori vel ecōtra. tunc nō
poſſet fieri in loco publico ſm̄ formā huius ver. verū. ⁊ hoc vo
lunt litera dū dicit indiffinitiue et ſimpliciter ſi fieri non pōt vt
preferatur quaſi loquatur eo caſu quo nulla de precedentibus in
timationibus fieri poteſt. tunc demum poſſit ad iſtā deueniri.
ſecus ſi aliqua fieri poſſit de precedentibus et ſic ſi propter potē
tiam non poterit fieri pſone fiet ad domum. ſi non poterit fieri
ad domum fiet ad eccleſiam cathedralē ⁊ in ſubſidium ſi etiam
ibi fieri non pōt fiat ad locū publicū. vt hic dicitur. Alij dicunt
q̄ ſufficit intimatio in loco publico incontinenti q̄ñ non poteſt
ꝑpter potentiā vel metū appellati fieri pſone. ⁊ hoc tenet Gui.
q̄ appellanti ꝑter ſuā culpā nō debet auferri beneficiū iuris qō
poſſit p ſe facere vel ꝓcuratorem. ℂ Ad hoc de app. ex parte. ⁊
qō ibi no. ⁊ potiſſime ꝑpter culpā aduerſarij. q̄ illi ꝓdeſſe non
debet. Hoſti. ꝓcat tutiorē opi. primā q̄ debet appellans per ſe
vel aliū intimare vel expedire id qō ſibi incūbit qualitercunq̄
poteſt nec debet hic inſpici malitia appellati. ſꝫ fauor publicus
ne beneficia diu vacent. ſecus forte in alijs zēze. tenet ſecundam
opi. q̄ appellatus eſt in culpa. nec poteſt fieri intimatio vt ꝓferš
et ſic verificantur verba tex. ideo ſufficit q̄ fiet ad locum publi
cū. vñ dicebat Gui. q̄ ſi intimatio non poſſet fieri in loco publi
co. licet poſſet fieri procuratori et imputet ſibi dñs qui ſe talem
67 reddidit. ℂ † Nam non compellitur quis eligere ꝓcuratorem
ſi magis velit eligere dñm. l. j. §. ſi quis. ff. q̄ vi aut clam. l. ſi. ff. ne
vis fiat ei ſm̄ zenze. ⁊ Gui. Pro iſta opi. facit glo. quā ipſi alle.
et etiā. d. An. alle. ſ. ti. j. in cle. j. in gl. pe. iuncto tex. pro hoc. l. ſte
chum aut pāphilum. cum ibi no. ff. de ſolu. vbi ſi alterū alterna
tiuoꝝ non eſt in obligatione ex culpa rei licitum eſt actori elige
re quod vult. tū concor. opi. vt colligitur ex his q̄ dixi ſup litera
poſt Pau. q̄ hec vltima opi. eſt vera q̄ñ eſt metus vel potentia
appellati ⁊ ſuoꝝ alia q̄ñ ꝑpter metū vel potentiā extraneoꝝ ⁊c.
68 ℂ † Glo. loco aliquo. querit an ſufficiat q̄ fiat in vno tantū pu
blico loco. Reſpōdet qō tutū ⁊ de ꝯſilio eſt qō fiat in plurib⁹ vt
ſic facilius tranſeat in notitiā prout etiā dicit Gui. mandegbot
in libello ſuo electionū. tamē non eſt neceſſe per hanc literā que
loquitur in ſingulari ⁊ ſic in vno loco verificatur dummodo pu
d blicus ſit. ideo aūt exigitur vt ſit publicus. vt dicit gloſ. ſequēs[d]
ꝑpter tollendas fraudes illorū qui clādeſtine faciebāt in abſen
tia partis vel illoꝝ qui poſſent intimare. alle. §. omnē. in auctē.
69 de liti. col. viij. ⁊ qō no. ſ. e. c. ſi. in. vj. ⁊c. ℂ † Glo. ſolēniter. q̄rit
an ſufficiat in quolibet loco publico fieri. dicit qō non. ſed debet
fieri in loco viciniori domui in qua cōiter habitare cōſueuit. vel
viciniori eccleſie cathedrali vel loco beneficij ſm̄ ſuperius dicta
in tex. ⁊ debet fieri publice in publica miſſa populoſa vel in ſer
monibus aut p̄dicationibus vel in alio actu frequentato p po
pulū. q̄ tunc facilius tranſibit in notitiā ⁊ veriſimilius attēdē
da eſt veriſimilitudo vt dicit glo. in verbo veriſimiliter. alle. de
70 preſump. q̄ veriſimiliter. cū ſi. ℂ † Glo. deuoluta oppo. ⁊ vide
tur q̄ appellatio ex quo emiſſa eſt publice faciat cauſaꝫ deuolui
ad curiā ⁊ artet etiā ignorātes a dicto tp̄e ad arripiendū iter. ſ.
mēſem ad curiā ⁊ p conſequēs nulla intimatio eſt neceſſaria ⁊c.
cōtrariū hic di in ver. intimatio. iuncto prin. huius de. vñ opp.
de no. p Inno. ⁊ Hoſtiē. in decre. j. ſ. eo. in. vj. ſoluit gloſ. qō illa
erat opi. Inno. ⁊ Hoſti. que hic reprobatur tanq̄ falſa ideo nō
ob. ℂ Vel ſcḋo poteſt dici q̄ hec de. loquitur reſpectu pſone ap
pellate cui debet fieri intimatio vt hic dicitur. dictum vero In
no. ⁊ Hoſtien. loquitur in alijs perſonis quarum non intereſt.
quia illis non eſt neceſſe aliquam intimationē fieri. ℂ Vel ter
tio dicit glo. dictum Inno. ⁊ Hoſti. debere intelligi et reſtringi

a ℂ Bar. in l. q̄dā. Addō bal. l. nō ignorat. §. modo q̄ro. C. d frue. et lit. expē. ⁊ plene p Ale. i ꝯſ. xxxvij. ici. l cā ⁊ late in. iij. colū. circa mo dū. in. ij. volu.

b ℂ Verſi. q̄d ſi debitor. Quis dicatur vagās vel vagabūdus declarant glo. ⁊ Bart. in l. j. C. de tyro. lib. xij.

c ℂ Bar. in l. uñ. §. ptor att. Adde Ale. ad plene l. d. §. pre tor in. ij. col.

d ℂ Propter tollendas fraudes. Adde bñ facere tex. in l. ſi. ff. d ritu nup. et i l. cuſtumo. ff. de adm. tut. ⁊ qō dicit bart. in l. poſt ꝯtrā. in. iij. colū. ver. quartus caſus. ff. de dona.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ad caſum ver.verum ſcilicet quãdo propter penam vel metum
poteſt intimatio fieri.quia tunc ſufficiet ꝙ fiat in loco publico
ita publice ꝙ veriſimiliter potuerit ad noticiam appellati vel
eius procuratoris ſpecialis peruenire. Alſ autem nõ ſufficeret
appellationem publice emiſſam vel intimationẽ publice factã
vt eſt caſus in hac cle. Pro qua facit ꝙ talis appellatio in cau-
ſa beneficiali facta ad papã habet vim citationis peremptorie.
vt probatur in.d.c.j.§.eo.in.vj.⁊ de appel.in.c.ſepe adeo ꝙ nõ
veniẽs in termino iuris ſibi a iure deputato in.d.c.j. habeatur
vt verus contumax ⁊ procedi põt contra eũ vt contra contuma
cem in principali negocio.ergo debet eſſe taliter facta ꝙ trãſeat
ad notitiã appellati aut ipſius procuratoris ſpecialis.alſ abſur
dum ⁊ incongruũ eſſet dicere ꝙ cenſeret verus contumax igno-
rans cũ appellatio nõ eſſet intimata ⁊ cõtra eum tam grauiter
71 procedi.¶ †Uult ergo glo.in effectu ꝙ cum agatur de magno
preiudicio vt de ꝓceſſu in cauſa principali oportet ꝙ intimatio
apprehẽderit pſonã niſi malitia vel dolus abſentis partis inter-
uenerit in ſe abſentando.Et ex iſto colligit.d.An. ꝙ ad hoc vt
procedi poſſit in his q̃ ſunt grauis ꝑiudicij. oportet ꝙ interue-
niat vera cõtumacia que cõcluditur ex citatione ad perſonã. de
quo in.c.fi.de eo qui mit.in poſ.p Jnno.⁊ Hoſti.⁊ hic ſumpta
occaſiõe tangit an citatio ad domũ ſufficiat eo caſu vel fieri põt
vt qr pſona nõ reperitur.§.vidiſtis an ⁊ quõ poſſit fieri ad do-
72 mum.hic tangit an ſufficiat.tunc ſi fiat ad domũ. ¶ †Conclu-
dit poſt Bar.in.l.iiij.§.pretor.ff.de dã.infec. ꝙ in his que ſunt
leuis preiudicij ſufficit.vt in dilationibus vel aliquo emergenti
leui.qr tunc nõ exigitur vera contumacia.ideo ſufficit citatio ad
domũ dũmodo ſimus in caſu in quo fieri poſſit. vt quia pſona
non reperit̃ vt latius dixi.§.ſic intellige no.per glo.in.c.cũm.§.
de do.⁊ cõtu.vbi dicit ſufficere citationẽ ad domũ. ⁊ quod not.
in.d.c.fin. ¶ Jn actibus vero que ſunt grauis preiudicij quod
a videt̃ eſſe qñ agit̃ de ꝑiudicio ꝓprietatis[a] vel poſſeſſionis trãſ-
ferende ſm Bar.licet Jnno.in.c.fi.ſentiat preiudiciũ poſſeſſio
nis leue ſed nõ bene ſm do. An.qr iura allegata per Jnno.non
loquuntur vbi agitur de poſſeſſione transferẽda ſed de tenuta
danda per quã non transfertur poſſeſſio.¶ Jtem videtur eſſe
magnum preiudiciũ qñ agitur de examinatione teſtiũ ad eter-
nam rei memoriã tũc requiritur vera contumacia. vt hac gloſ.
ideo regulariter nõ ſufficit citatio ad domũ. Fallit primo quan
do impedit per vim vel motum ne citatio ad eũ perueniat. vt
hic.Secũdo fallit ſi eſt ꝑſens et malitioſe ſe occultat.vt in.§.qd
ſit latitare. Fallit tertio ſi malitioſe ſe abſentauerit. vt hic facit.
l.fulcinius.§.quid ſit latitare.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.hec autem
malitioſa abſentia probatur vel vere ſi de illa conſtet per verba
prolata.vel aliter iuxta no.per gl.in.d.l.fulcinius. vel pſumptio
ne.preſumptiue aũt probatur in pluribus caſibus. ¶ Primo
quando ſemel perſonaliter citatus ſe abſentauerit.iuxta not. in
d.c.fi.⁊ in.d.l.fulcinius. ¶ Secundo quãdo aliquãdo fuerit in
iudicio.⁊ poſtea ſe abſentat. vt no. Jnno.in.d.c.fi.⁊ in.c.ex par
te.ij.de reſti.ſpo.⁊ in.c.j.qui matri.accu poſ. et in.d.§. quid ſit
latitare. ¶ Tertio preſumitur quãdo ex natura obligationis
artatur ad morandum in certo loco vt in marito cum vxore et
in beneficiato in beneficio.de cle.non reſi.ex tue.⁊.d.c.j. hec ve
ra in caſibus in quibus a principio citatio ad domũ nõ ſufficit
73 ſicut eſt verũ regulariter.¶ †Sed in caſibus in quib[9] ſufficit vt
eſt in cauſa q̃ celeritatẽ deſiderat vt dãni īfecti de dãno infec. l.ſi
finita.§.ſi forte.ff.vel in caſu liberali.l. neqꝫ infantis.ff. de liber.
cauſa.clarũ ꝙ indiſtincte ſufficit citatio ad domũ in cauſa ma-
trimoniali vel beneficiali ſufficit abſentia nedũ doloſa. ſed etiã
culpoſa.dũtamẽ non poſſit inueniri vt hic vnde tũc ſeruãda eſt
practica huius cle.in modo citandi ⁊ decre.qm̃.§.finautẽ.§. vt
lite nõ cõte.per ꝑdicta patet ꝙ in examinatiõe teſtiũ ad eternã
rei memoriã nõ ſufficit citatio ad domũ regulariter. qr ibi agit̃
de magno preiudicio qd intelligitur qñ examinãtur teſtes ordi
narie ſecus ſi extraordinarie ꝓpter aliqd periculũ. ita ꝙ deſide
retur celeritas. qr tũc ſufficit citatio ad domũ ſm formã.c. qm̃.
§.j.vt lite nõ cõte.de quo dic vt ibi ⁊ per Bar.in.§.pretor.⁊ per
Jo.an.in regula preſumit̃ in.q.de reg.iur.in.vj. ¶ Deinde re-
deundo ad glo.in ver.⁊ hec omnia quero cũ gloſ. an diſpoſitio
huius cle.⁊ qd dictũ eſt in prin.huius gl.locũ habeat etiã in ele
ctiõibus cathedraliũ ⁊ regulariũ eccleſiarũ quãdo in eis appel-
latur ad curiã.de quibus loquitur.§.c. cupientes in.vj. ¶ Nã
in alijs inferioribus de quibus loquitur.§.eo.c.j. clarum eſt ꝙ
ſic.vt patet ex no.in glo.j.Reſpõdet glo.ꝙ ſic. vnde neceſſe erit
in illis intimationem fieri ſm formam huius cle.pro hoc alleg.
glo.quia decre.illa cupientes que loquitur in cathedralib[9] ⁊ re-
gularibus fortius punit et artat quã decre.j.eo.tit. patet. quia
decre.illa cupientes.priuat iure q̃ſito ⁊ totali proſecutione pro-
ceſſus ⁊ artat ad pſonalẽ cõparitionẽ.ſed decre.j.ſolum in pro-
ceſſu fiendo in abſentia partis.⁊ ſm illã ſatis eſt in caſu de quo
loquitur mittere procuratorẽ nec artatur quis perſonaliter cõ-
parere ergo cum maior ſit pena fortior in caſu illo fienda eſt hec
intimatio.ar.auc.multomagis.C.de ſacro ſan.ec.⁊ ſic etiam ſer
nabat curia licet doc.varie loquerentur quando appellatio nõ
74 †poſſet haberi.ſed hoc eſt hic expeditum ⁊c.¶ †Tertio quero
cum glo.in ver.⁊ no.An. ſi non ſit facta intimatio ſm formam
huius cle.tamen alſ ap.eſt legitime interpoſita. an ex toto ap-
pellatio erit nullius effectus. Reſpondet glo.ꝙ non. ponderat
enim literam que ſolum vitiat deuolutionem ad curiam ex non
ſeruata ſolẽnitate in intimãdo. nõ aũt vitiat appellationem in
ſubſtantia.per quod glo.concludit ꝙ licet cauſa non ſit tunc in
curia nec teneatur ad illã comparere infra terminum decre. j.⁊
decre.cupientes.§.eo.in.vj.⁊ conſequenter vt poſſit fieri impe-
tratio in curia tamen cum teneat appellatio fieri poterit impe-
75 tratio extra curiã. ¶ †Pro cuius clarioꝛi intelligentia gl. dicit
tria tempora aduertenda in iſtis appellationibus ad curiã in-
terpoſitis. Primum tempus eſt decem dierum datũ ad appel-
landum a tempore notitie grauaminis.de appel.concertationi
in.vj.⁊ per lapſum huius preſcribitur appellationi ſubſtãtie ap
pellationis ne poſſit interponi. Scõm eſt tempus infra qd dꝫ
fieri intimatio vt ſic principale negocium deuoluatur ad curiã.
et iſtud eſt tempus de quo in hac cle. ⁊ per lapſum huius tpis.
qr non ſit intimatio infra debitũ tẽpus vel non fiat debita for-
ma preſcribere deuolutioni principalis negocij ad curiã nõ aũt
ſubſtantie appellationis vel ꝓſecutionis eius totaliter quin ſal
tem extra curiã poſſit ꝓſequi ⁊ ſup ea impetrari. Tertiũ eſt tẽ-
pus infra qd quis debet proſequi cauſam appellationis ⁊ illud
in deuolutis ad curiam eſt tempus de quo in decre. cupientes.
§.eo.in.vj.in cathedralibus et regularibus in inferioꝛib[9] eſt tẽ
pus de quo.§.eo.c.j.in.vj.Jn alijs autem nõ deuolutis eſt tem
pus anni ⁊ ex cauſa biẽnij de appel.ex ratione.⁊.c.cũ ſit.Secun
dum aũt ſupradictoꝝ non põt eſſe ſine primo.i. deuolutio ſine
appellatione legitime facta.quia non põt eſſe qualitas ſine ſub-
ſtantia.l.eius qui.ff.ſi cer.pe.de deſpon.impu. ad diſſoluendũ.
¶ Primũ aũt bene poteſt eſſe ſine ſecũdo.qr poteſt tenere ap-
pellatio licet non deuoluatur ad curiã.alleg.c.j. de appel.in.vj.
bene enim põt eſſe ſubſtantia ſine certa qualitate accidẽtali. vt
in facto habemus hic.fa.vt hic refert hec gl. id quod dicit Jo.
mo.in regula generali.de reg.iur.in.vj. qr facilius tollitur ius
ſingulare ⁊ ſpeciale q̃ cõe.alleg.ff.de pac.l.ſi vnus.§. pactus. et
in auc. de non alie. §. quia non colum.ij.ſed negocium tractari
in conſiſtorio principis. vt eſt in caſu huius cle.et decre.j. et de-
cre.cupientes.§.c.in.vj.in iſtis.ſ.beneficialibus eſt ius ſpeciale
et ſingulare cũ regulariter cauſe habẽtes ortũ extra curiã.extra
illam tractent̃ facit de appel. Nicolao cum ibi no.⁊ de renũ. ve-
niens in glo.magna.ideo hoc ꝙ tractatur in curia facilius tolli
tur q̃ ꝙ tractetur extra curiam. Refert tñ gl. alios dicere ꝯtra.
vt audiuit dicẽtes ꝙ mẽs huius litere eſt ꝙ nõ valet aliquo mo
do app.nec ſup illa etiã extra curiã poſſit impetrare ſi nõ ſit pre
dicto modo ſm formã hui[9] cle.ſ.intimata. ¶ Gl.hoc reprobat
dicẽs ꝙ ſibi placet ꝑcedens opi.q̃ placet etiã Jo.mo.in ꝑalle.re
gula generali.vt pꝫ ex ꝑdictis. ¶ Sed ꝯtra ꝑdicta oppo. gl.qr
ſi ꝑdicta opi.vera eſt erit in poteſtate appellãtis illudere decre.
ſtatuim[9].qua prima eſt ⁊ decre.cupiẽtes.§.eo.in.vj. ⁊ facere ꝙ
negociũ nõ deuoluatur ad curiã.qr nõ habebit niſi non intima
re ſeu nõ ſeruare formã in intimatione de qua loquit̃ hec cle. ꝙ
videbit̃ abſurdum. Rñdet glo.ꝙ immo nõ erit in poteſtate ap
pellantis impedire deuolutionẽ ſi appellatus velit.qr ſi appella
tus forte ſciens lꝫ plenã ⁊ certã ſcientiam nõ haberet. vt dixi et
a caſu.§.pe.quẽ appellans crederet ignorantem veniret ad cu-
riã.ſ.tẽpora decre.ꝑalle. vel ſi papa ſciens appellationẽ citaret
appellatum ad curiã ſi appellans vbi nõ eſſet poſſet procedi in
eius abſentia ſm formã ꝑalle.decre.qr in ꝑiudicium appellãtis
cauſa abſqꝫ intimatione aliqua eſt in curia.⁊ arctat.ſ.tpa decre.
j.§.c.in.vj.mens enim ⁊ intentio huius conſtitutiõis eſt ꝓui-
dere appellato ignoranti ⁊ non appellanti. ⁊ pro tanto cõſulit
glo.ꝙ ꝓpter predicta cõſulte facit appellans ſi dato ꝙ nõ ſerua
ret in intimatione formam huius decre.ſi vadit vel mittit ꝓcu
ratorem ſufficiẽter inſtructum.ſ. tpa debita de quibus in decr.
j.§.eo.in.vj.qr vt dixi poſſibile eſſet ꝙ appellatus eſſet in curia
quẽ forte crederet ignorare cum ſciret alſ aũt ſi nullus eſſet ex
parte appellati in curia ⁊ ſi nullus ⁊ ibi ex parte appellantis in-
fra tpa ꝑdicta eſſet planũ ꝙ nõ haberet locum pena.alle. decre.
j.§.eo.que loquit̃ qñ altera pars eſt ꝑſens.altera abſente ſed be
ne poſſet habere locum pena decre.cupiẽtes.que indiſtincte lo-
quitur vt vꝫ appellans eſſet excluſus a totali proſecutione.quia
vt dictum eſt in eius fauorẽ iterato iſta nõ requiritur ſed in fa-
uorem appellan.Opi.gl. tenet etiam ꝯtꝫ.quia hec intimatio
non eſt de ſubſtantia appellationis.licet exigatur quo ad hanc
qualitatẽ vt fiat deuolutio ĩ curia alſ oportet ꝙ fieret infra. ⁊.
dico.ex

a ¶ Ad poſ-
ſeſſionis. Adde
tñ ꝙ bar.i.l.ad
monẽdi. i.viij.
col.circa fi. ff. de
iureiu. dicit qd
cã poſſeſſiõis ẽ
modici preiudi
cij. et eũ ſequit̃
Alex.in ꝯſ.xcj.
inci.in cã et lite
in.j.colum.i v.
volu.

dicẽ. ⁊ nõ ſequitur intimatio facit deuolui. ergo eſt de ſubſtãtia
appellationis. q2 appellatio põt eſſe ſine deuolutione vt dicit
glo. pro hoc. q2 delatio facit cãm eſſe in curia ⁊ tñ nõ eſt de ſub
ſtantia appellationis. de appel cordi. ⁊ c. cu3 appellationibus.
a in. vi. Item q2 ſm eũ illa ſunt[a] de ſubſtantia actus que contem
porance cũ actu introducendo cõcurrunt ſeu cõcurrere debẽt
non que poſt actũ originatũ interueniũt alle. l. cum hi. §. ſi pre
tor. ff. de tranſac. ⁊ l. fulcinius. §. quid ſit latitare. ff. ex quib. cau.
in poſ. ea. ⁊ eſt caſus in. c. cum terra. de elec. et. l. vniuerſa. C. de
preci. impe. offe. ſed iſta intimatio non eſt huiuſmodi. quia etiã
poſt appellationẽ põt interuenire vſq3 ad menſem. ergo ⁊c. dat
ſimile de apoſtolis. q2 non ſunt de ſubſtãtia appellationis cũ ex
poſtfacto ſint dandi ⁊ petendi. de appel. ab eo. in. vi. ſm 3en3e.
77 ¶ No. bene iſtud dictũ 3en3e. ex quo habes theoricã que dicun
tur de ſubſtantiã actus. vide Ioan. and. de vſuris. q̃q̃ in. vi. in
glo. fi. ⁊ ſuper ea Guil. no. vt hic refert Ioan. de lig. tenet cõtra
glo. ⁊ hoc ne illudaꝰ ꝓprie appellationi cõtra. c. bone. de poſtu.
prela. ⁊ ne illudatur. c. ſtatuimus. ẽ. eo. ¶ Itẽ ne fiat ignoranti
preiudiciũ cõtra quẽ fieri poſſet impetratio iudicũ. Io. de lig.
dicit hanc opi. equiorem. Mat. vero dicit q mens Lau. fuerit
eadem cum glo. ⁊ niſi eſſet vltima ratio Guil. forte poſſet dicere
verum vel forte ſimpliciter dixit verũ vt infra dicam põt dicere
q de ſubſtãtia validitatis appellationis nõ eſt intimatio. quia
tenet appellatio. alſ legitime interpoſita. ſed quo ad effectũ de
uolutionis ad curiam in beneficialibus bene eſt neceſſe q facta
fuerit infra tempora hic ſtatuta. ¶ In alijs vero cauſis quam
beneficialibus eſt neceſſaria quo ad preiudiciũ appellati quia
procedit cõtra eũ non poteſt virtute appellationis niſi ei fuerit
intimatum. ſic intellige cle. j. de app. facit. c. ſi duobus. de app. et
qđ dixi. ẽ. ¶ In hoc tamen differt ab intimatione que fit in be
neficialibus. q2 illa artat. ĩ. tẽpora decre. j. ⁊ decre. cupientes. ſe
cus in iſta per qđ videtur q ſi impetrati ſint iudices ante inti
mationẽ factam vel alſ habitã ſcientiã plenam ab ipſo appella
to q non teneat impetratio ſi appellatus hoc velit. ¶ Et p hoc
p utet quia mens Lau. potuit eſſet eadẽ cum iſta glo. que a p̄di
78 ctis etiã diſcrepat ⁊c. ¶ † Glo. appellatum. querit an nõ facta
intimatione ſm formã premiſſam ſufficiat ꝓcuratorem habere
plenam notitiam ⁊ ſcientiã infra tempus quo debuerit intima
tio fieri. Reſpõdet q non. ꝓ̃derat enim literam que dum dicit
ſufficere ſcientiã habitam plene ſolũ dicit de perſona appellati
nec repetit de perſona ꝓcuratoris cum prius quo ad intimatio
nem pariter dixerit de vtroq3 ergo ⁊c. ar. decre. ad audientiã. de
deci. Idẽ 3en3e. idẽ Pau. q2 intimationẽ ſibi ꝓcuratori factam
que ſurgit ex facto appellantis tenetur dño intimare. ſed ſciẽtiã
quam h3 vt ipſe nõ. facit qđ no. Dy. in regula eũ qui certus eſt.
78 ¶ † No. bene iſtã glo. q vbi requiritur dñm habere plenã ſciẽ
tiam alicuius facti nõ ſufficit procuratorẽ habere ſcientiã illam
etiam ſi ſit procurator ſpãlis. qđ eſt bene notandũ ſm do. Ant.
79 ¶ † Glo. plena ⁊ certa. querit an ſufficiat dñm ſeu appellatum
habere aliqualẽ ſciẽtiã appellationis forte per famã. videtur q
b ſic de cle. excõ. mini ſ illud[b] glo. tenet cõtra per literã iſtã que di
cit plena ⁊ certa. ⁊ ſic non ſufficit aliqualis immo per id qđ dicit
plena requiritur q totius appellationis ⁊ omniũ obiectorũ ha
beat notitiã ſicut in ſimili dicimus de teſte. q2 d3 dicere plenam
veritatẽ. q2 debet dicere oĩa que ſunt de veritate negocij de accu.
cum dilecti. Per id aũt qđ dicit certi. requiritur q indubitãter
ſit certus vel eſſe debeat ſic fore appellatũ prout eſt. vñ ſi habet
talem plenã ⁊ certam ſcientiã ex qua certus eſt vlterius per inti
mationẽ certificari nõ debet cũ illa fiat ſolũ ad finẽ certificandi.
qđ non cadit in eo qui eſt certus. quia qđ certũ eſt alia certifica
tione non eget. l. j. in fi. ff. de dote prideg. ⁊ in regula eum qui cer
tus eſt in. vi. Sed iuxta hoc querit glo. qũo poterit conſtare q
habuerit iſtam plenã ⁊ certã ſcientiã dicit ſi apparet q cõſuluit
aduocatos ⁊ amicos ſuper appellatione in forma in qua fuerit
facta vel alia ſimilia vel q2 forte apparet q per primũ amicum
appellati vel per propriũ amicum appellantis ſibi plene fuerit
intimata appellatio in forma forte auctẽtica. Idẽ de ſimilibus
quia forte apparet q appellatus fuit preſens vbi ⁊ qñ appella
tio publicabatur. de poſtula. prela. c. j. ⁊ qui ma. accu. poſ. c. ſi. de
dan. deſpõ. cum inhibitio. vel quia in preſentia multorum dixit
appellationẽ ad ſui notitiam perueniſſe. arg. de exceſ. ꝓla. q̃ ſit.
80 ¶ † Nota ex glo. q quãdo cõſtitutio exigit q quis habeat ple
nam ⁊ certã notitiã de illo dicitur quis habere talẽ notitiã quã
c do habet eam[c] per plenã ꝓbationẽ. Illud enĩ eſt ꝓlenũ cui ni
hil deficit ſm Guil. facit. vij. q. j. nihil. ⁊ qđ no. ẽ. eo. c. j. in. vi. et
81 ĩ. de. proxi. ad fi. ipſius. ¶ † Glo. tẽpus predictũ in ver. ⁊ nota.
querit quid ſi notificatio ſit facta appellato poſt tẽpus de quo
dictum eſt in hac cle. dicit q non artabit appellatum nec deuol
uet negociũ ad curiam. mouetur per hanc literam a contrario.
Itẽ quia alſ ſequeretur abſurdum vz q ſi poſt annu3 vel etiam

quinquennium fieret notificatio qđ artaret appellatũ ⁊ deuol
ueret ad curiam qđ eſt abſurdũ ⁊ contra mentẽ huius cle. q de
terminauit tempus predictũ. de qua determinatione doct. olim
82 non cogitarunt. † Ex p̄dictis cõcludit glo. q inter alia ſubſtan
tialia que requiruntur vt deuoluatur ad curiã cauſa bñficialis
de quibus in. c. j. ⁊ c. vt circa. ẽ. eo. in. vj. requiritur etiam q fiat
notificatio in debita forma. ⁊ q fiat etiã infra tẽpus debitum
⁊ probatur hic. Concurrentibus autẽ predictis cauſa beneficia
lis deuoluitur adeo ad curiam q cõſtituitur cõtumax abſens ſi
non cõparet infra tẽpora debita decre. j. ẽ. eo. in. vj. ⁊ ꝓcedetur
in ipſius abſentia etiã ad diffinitiuam ſentẽtiã in principali ne
83 gocio. † Nunquid autẽ adeo cõſtituatur cõtumax abſens ſi nõ
poſſit appellare a ſentẽtia cõtra eum lata ſolet eſſe qđ. ⁊ Cõpo.
in decre. j. ẽ. eo. in. vj. dicit q quãdo citatio vel notificatio perſo
d naliter apprehẽdit quẽ ſit[d] vere contumax nec appellat. ſecus ſi
facta ſit ad domũ vel eccleſiam vel locum publicũ. quia tunc ſit
ficte cõtumax ⁊ per cõſequens põt appellare. ⁊ hec opinio vt di
citur multũ viget in curia. vnde per predicta videtur aliquibus
q in caſu iſto non ſit equum q priuetur facultate appellãdi ma
xime cum hoc nõ ſit expreſſu3 in iure. vnde ſatis ſit q puniatur
in proceſſu ⁊ ꝓſecutione cauſe gl. finaliter remittit ad notata in
cle. j. de dolo ⁊ cõtu. ad fi. ⁊ ibi cõcludit q priuetur poteſtate ap
pellandi quia citatio iuris nõ minus eſt no. q̃ citatio hominis
que pſonaliter apprehendit de quo ibi in gl. magna ad fi. Nam
habet vim peremptorie quo ad omnia talis intimatio cum ter
mino. ſm do. Ant. alleg. de appel. ſepe. ⁊ no. bene glo. de citato
a iure. habes aliam glo. in cle. ſi ante. ⁊ non ſunt alibi in iure ca
nonico vel ciuili. nota tamẽ in. l. ꝓperandum. C. de iud. ſm do.
Pe. Predicta inq̃tum dictũ eſt q ſolum punitur in proceſſu
fiendo in abſentia ſunt vera. vt dicit gl. in beneficialibus de qui
bus loquitur decre. j. ẽ. eo. In alijs vero de quibus loquitur. c.
cupientes clarum eſt q nedum punitur in proceſſu immo etia3
priuatur a perſecutione totalis negocij cum cadat ab omni iure
ſuo. probatur in prealleg. decreta. cupientes. §. q ſi per viginti.
¶ Glo. caſibus. querit de exẽplis qui ſunt alij caſus in quibus
requiritur intimatio. R̃ndet ponendo exempla. ex decre. j. ĩ. de
appel. ⁊ cle. vnam. ĩ. titu. j. per decre. mandato. de procurato. et
84 vt lite non conteſt. quoniam. † Sed iuxta hoc querit glo. quia
aliqui ſunt caſus in quibus quis non ſolum tenetur intimare
ſed etiã requirere. vt patet in. c. placuit. xvj. q. iij. c. ſi. de empt. et
ven. cum alijs ſimilibus alleg. in glo. ⁊ in aliquibus etiam quis
tenetur intimare pape. vt in. c. graue. de preben. de ſta. mo. c. ſi.
cum alijs alleg. in glo. an etiã in iſtis ſit forma huius cle. ſeruan
da in intimatione facienda. Reſpõdet q in primis qñ. ſ. quis
tenetur intimare ⁊ requirere tutum eſſet ſeruare. ⁊ ſic innuit q
non ſit neceſſariũ quia in hoc caſu nõ loquitur cle. nec iſte ver. ⁊
ſic cum non ſit de iure expreſſum eſſet ſuperſtitioſum inuentio
nibus nouis inſiſtere. de tranſact. c. ij. ¶ In ſecundis autem ca
ſibus. ſ. quando pape eſt fienda concludit aperte q non putat
cle. locu3 habere que loquitur de intimatione inferioribus fien
da. non pape. igitur ⁊c. ar. de preſump. nonne. pro hoc quia in
agendis cum alijs nõ eſt ſolennitas aliqua neceſſaria. quia eius
preſentia omnem defectum ſupplet. l. omnium. C. de teſta. facit
85 qđ no. Innocen. de lit. conteſt. c. j. ⁊ de libel. ob. c. j. ¶ † Not. bñ
e glo. ad duo.[e] Primo q non ſufficit venditori denũciare litem
motam. niſi etiam requiratur vt defendat. hoc vult glo. alleg. c.
ſi. de emp. ⁊ vendi. de quo in. l. pretor. C. de euic. ⁊ in. l. denũciaſ
ſe. §. q tamen. ff. de adulte. Secũdo q dicto caſu ⁊ ſimilibus eſt
neceſſe in intimatione ſeruare formam huius cle. que ſolum lo
quitur quando quis tenetur intimare. vnde in caſu mixto non
habet locum. ſ. quando tenetur intimare ⁊ requirere. ar. l. non
poſſum. §. preſcriptum. ff. de adulterijs.

1 ☞ Roma eſt communis patria.
2 Ius competens eccleſie dicitur ius priuatum et non pro
prium.
3 Exceptionem inepte proponens ſuccumbit.
4 Expreſſio in genenere non ſufficit vbi ius artat aliquem ad ſin
gularem expreſſionem facti niſi circumſtantie ſpecifice expri
mantur.
5 Solennitatis omiſſio in vno non vitiat aliud vbi plura ſepara
ta ad actum ⁊ finẽ eundem accumulantur.
6 Ius principalis agentis regulat ius tertij venientis.
7 Plura ſi per appellantem in cauſa electionis opponantur et
in altero forma ſeruatur in altero non appellãs admittitur ad
proſecutionem eorum in quibus forma eſt ſeruata ⁊ in alijs in
quibus non eſt ſeruata forma repellitur.
8 Tertius comparens non admittitur ad proſequendum inſtã
tiam per principalem informiter inchoatam.
9 Tertius comparens pro ſuo intereſſe poteſt in iudicio triplici
ter aſſiſtere.

a ¶ De ſubſtã
tia. adde Fely.
in. c. ex parte in
ij. colũ. extra de
cõſti. Ange. in
cõſi. xxxvj. icip.
ꝓ deciſione qñ
torum. et Fely.
plene in. c. cum
dilecta. in. vij.
col. extra de re
ſcript. ⁊ ibi re
fert etia3 Car.
⁊ Imo. hic.

b ¶ Glo. tenet
contra. Adde
Fely. in. c. cũ cõ
tingat. in. iiij.
col. extra de re
ſcrip. vbi decla
rat que dicatur
certa et plena
notitia et que
dicatur certa et
indubitata.

c ¶ Per ple
nam probatio
nem. an autem
ſufficiat q ſci
uerit per famã
vide Bal. in. d.
c. cum cõtingat
extra ď reſcrip.
⁊ ibi plenius p
Fely. in. ij. colũ.
⁊ ſeq.

d ¶ Vere cõtu
max. quis autẽ
dicaꝰ verus cõ
tumax et quis
fictus habes p
glo. in. l. ex con
ſenſu. ff. de ap.
do. Alexã. in. l.
ꝓperãdum. §.
⁊ ſiquidẽ in. ij.
col. ⁊ l. §. finañt
reus in. ij. col. ⁊
ſe. C. de iud. pa
nor. l. c. fina. §.
porro. in. ij. col.
extra vt lit. non
conteſt.

e ¶ Primo q
nõ ſufficit. Ad
de Barto. in. l.
emptor. et in. l.
ẽpti. C. de euic.
Bar. in. l. nõ ſo
lu3. §. morte. in
xj. colũ. in prin.
ff. de oper. no.
nunci. ⁊ ibi do
cto. Alexã. cõſi.
xxxiij. in. ij. col.
in. ij. vol. ⁊ Fe
ly. in. c. cũ cõtin
gat in. v. col. de
reſcrip.

10 Proponens inepte repellitur ab inſtantia propoſita et a meri tis cauſe.
11 Et vbi ex inepta ꝓpoſitione queritur ius aduerſario circa me rita cauſe non poteſt ab illa ad euitandum penam aduerſario inuito deſiſtere.
12 Confeſſio facta in inſtātia minus legitime promota tranſit in notorium.
13 Confeſſio facta in minus legitima inſtantia preiudicat.
14 Probatio plena in iudicio ſummario non leditur ex qualitate inſtantie quominus habeat effectum plene probationis.
15 Exceptio excludens quē ab opponēdo perpetuo illa vt perem ptoria poteſt quandocūq; opponi: ante oppoſitionem tamen non vitiat geſta quando ius opponendi fundatur ſuper fauore priuato opponentis.
16 Forma omiſſa nō valent geſta vbi forma a iure data fundatur ſuper fauore priuate perſone.
17 Exceptio repellēs quē a poteſtate probādi pōt dici perēptoria.
18 Appellans ſi non habeat ratam appellationem an poterit in diſtincte proſequi.
19 Renunciatio:concluſio vel alicuius litis terminus qui excludo ret appellantē an excludat tertium.
20 Juramentū corporaliter preſtare an ⁊ quando teneatur ep̄s.
21 Confeſſio facta corā iudice cōpetenti etiā in iudicio nullo valet.
22 Exceptio quotuplex ſit ⁊ que exceptio poſſit opponi ante litis conteſtationem.
23 Actus contradictorius in cauſis in quibus non ſit conteſtatio idem operatur circa merita: quod conteſtatio in aliis.
24 Exceptio inopie facultatis eccleſie ad quam beneficiatus ſe pe tit admitti an dicatur directe reſpicere ius eccleſie.
25 Prouiſus agens an debeat docere de collatione ⁊ de poteſtate conferentis ⁊ de idoneitate.
26 Appellans ſi non exprimit ad ſedem apoſtolicam vel ad papā ad quem cenſeatur appellatum.
27 Circunſtantias de nouo ad notitiam vel earum probationem veniſſe iurans an debeat audiri.
28 Tacere in totum veritatē aliquando magis expediēs eſt ꝙ mi nus perfecte dicere.
29 Renunciatio vel concluſio litis ſeu terminus perēptorius cum principali appellante an noceat tertio.
30 Tertius comparens an debeat preferri principali appellanti ſi petat.
31 Per procuratorem litig ire an poſſit proſequens intereſſe cōe.
32 Tertius non appellans ſi vult venire vt adherens ſuper articu lis inchoatis ⁊ velit intereſſe cōmune ꝓſequi an debeat audire.
33 Tertius quando dicatur proſequi intereſſe cōmune.
34 Repulſus per viā appellationis an admittatur per viā q̄rele.
35 Appellans veniēs poſt tempus datū ad appellandū ad proſe quendū appellationē an debeat audiri ſi nullus cōparuit infra tempus prefixum ad proſequendum.
36 Appellans an repellatur ab obiectionibus in quibus formam non ſeruauit.
37 Appellans qui non ſeruauit formam in exprimendo an audia tur ſuper articulis noniter emergentibus vel ad notitiam noui ter peruenientibus vel ſuper quibus ſupuenit facultas ꝓbādi.
38 Appellationis fides qualiter ſit facienda.
39 Probatio ſemiplena non eſt probatio.
40 Probatio in dubio videtur durior in probanda qualitate ꝙ in probanda ſubſtantia.
41 Probationum receptio ſuper articulis ſuper quibus nō debēt recipi ſi inuito ⁊ contradicente appellato fieret an ſibi nocebit.
42 Libelli ineptitudo an poſſit opponi poſt ſententiam.
43 Libellus qui eſt ineptus ſed ꝓbatio eſt apta an ꝓbatio valeat.
44 Judex an poſſit ſupplere vbi exceptio propoſita eſt inepta.
45 Appellationis forma non ſeruata an perinde ſit ac ſi non eſſet appellatum: ita ꝙ non poſſit proſequi.
46 Appellatū ſi ſit debita forma in aliquibus ſeruata ⁊ in aliqui bus non quid iuris.

a ¶ Et roma cōmunis ē pa tria. Adde tex. in l. roma. ⁊ ibi gl. ff. ad mu. ad quem tex. vide Ludo. ro. in cō ſilio. dxix. icipi. magiſter Pau lus.

b ¶ No. ex de. j. Adde bo. tex. in l. j. §. ſtipula tionum. ver. ſti pulatio itaq;. ff. de pro. ſtip. ⁊ tex. in l. non ſo lum. §. ſed cum poſſeſ. ff. de no. ope. nun.

c ¶ Et qḋ no. per Bar. Ad de do. Jaſ. i. §. j. in. xxiij. col. in ſti. de acti. Ale xan. in conſilio lxxvi. i. iij. col. in pn. in. ij. vo. Alex. in conſi. xxij. incipiē. in cauſa executio nis in. ij. col. cir ca ſi. in. iiij. vol. et Alex. in cōſi. lviij. circa prin. in. v. volu.

d ¶ Ubi plu ra. Adde bene facere tex. in l. pe. C. de trāſac. ⁊ ibi plene do. Jaſo.

COnſtitutionem vt cir ca. Hec de. eſt bene gloſata. ⁊ cōſueuit reputari difficilis. Dicit aūt do. Pe. ꝙ eius difficultas ſur gat ex defectu practice que olim erat tpe huius cle. que mō non viget. quia papa oīa beneficia collationes ⁊ prouiſiones ipſorū reuocat ad ſe. ita ꝙ ordinarij ꝓuiſores vel electores nō hñt ſe intromittere. tpe aūt Old. mul tū practicabatur hec materia. ideo ſup illa fecit multas allega tiones. vt ptꝫ in libro allegationū ⁊ cōſilioꝝ ſuoꝝ. Et conſueuit hic dicere do. Pe. ꝙ tex. huius cle. eſt difficilior aliquo alio hu ius voluminis adeo ꝙ nunꝙ legebat hanc cle. ⁊ precedentē qꝛ ſibi darent laborē. ¶ Glo. vero cle. ſi ante de dolo. ⁊ contu. dice bat faciliorē aliqua huius voluminis. vos habetis etiā cle. vni cam de cauſa poſ. ⁊ ꝓpri. que etiā multū eſt difficilis. venit autē hec cle. ad declarationē decre. vt circa. j. e. declarādo aliqua du bia circa illā que Bonifacius nō declarauerat lꝫ multa declara uerit tpe ſuo currētia. ⁊ decidit aliquas opinio. de quibus. j. vi debitur. potiſſime vt hic dicit glo. j. in ſi. decidit opi. Archi. in c. vt circa. vbi dicebat ſufficere electū ſeruare iura antiqua. Ra tio qꝛ proſequit ius ꝓpriū priuatū. Diuiditur aūt cle. in. v. par tes. Quia in prima declarat decre. vt circa non habere locū vbi exceptio que opponitur directe ſeu principaliter concernit ius opponētis vel eccleſie. Jn ſcḋa ibi ceterū. declarat in caſibus ex ceptis in decre. vt circa. nō admittendū eum qui omiſit debitā ſpecificationē circūſtantiarū. Jn tertia ibi. ſane. declarat appel latione facta in cauſa bñficiali per eū qui ꝓſequitur ꝓpriū in tereſſe omiſſa forma decre. vt circa aliū volētē venire ꝑ intereſſe cōmuni. ⁊ nō appellantē nō debere admitti cōtra appellatum. Jn eadē cauſa ꝓſequendo eoſdē articulos lꝫ poſſit aſſiſtere ap pellāti ne colludat ⁊ ꝓſequi ſuum intereſſe ſi illud pretēdat. Jn quarta ibi: inſup. declarat appellantē nō ſeruata debita forma decre. vt circa nō eſſe audiendū per viā querele regulariter etiā ſi illa appellatione nollet vti. Jn qnta ibi: illꝰ declarat omiſſio nem forme decre. vt circa. repellere approbationē fiendam. ⁊ ſic vitiare iam factas. tex. ibi. Tertius nō appellās ſi vult adhere re appellationi facte ⁊ ꝓceſſui appellātis. ⁊ clarū eſt ꝙ non ad mittitur in eo qḋ litera dicit. Jdē ſi nō vult adherere proceſſui ſed appellationi. Si autē nec ꝓceſſui nec appellationi vellet ad herere clarū ꝙ nō debet aliquo mō audiri in eadē inſtantia ſed nō ecōtrario. ſecus in tertio appellante intelligo forma ſeruata. nam iſte dꝫ audiri in eadē inſtātia principaliter ꝓſequēdo arti culos in qbus vniformiter per aliū eſt appellatum. ⁊ hoc qꝛ ad eandē iudicē debent tales remitti. ⁊ ex hoc ſequitur ꝙ ſi venit iſte tertius infra tēpora. c. j. j. e. lib. vj. bene quidem ſi nō venit. idē quia ꝓſecutio alterius faciendo eūm cōmitti ſibi prodeſt. ex quo corā eodē ambo debent eſſe ad litigandū cōtra appellatū. Tex. ibi in ea cauſa. ſecus ergo in alia cauſa id eſt inſtantia per viā querele vel actionis ſi ſit tertius non adherens alſ ſecus. vt in. §. inſup. qꝛ audit cōtra illū ex quo eſt in curia occaſione illius
a cauſe.[a] ⁊ † roma cōmunis patria eſt ſm Guil. tex. ibi coſdem a
1 contrario. ſecus ſi alios puta nouiter exortos ex quo ſuper illis ꝓceſſus nō eſt factus per appellātē. vnde iſte audietur adherēs appellationi licet nō proceſſui. alſ ſi etiā ꝓceſſui nō audiret for te illo appellāte inuito. Uel forte etiā eo inuito ex quo adhuc ni hil dictū erat de hoc nouiter ſuperuēto. ¶ Jn aliis in qbus eſt proceſſum nō auditur inuito appellante volendo principaliter admitti ⁊ aſſumere in ſe inſtantie ꝑtiſionē. ſed aſſiſtere poteſt. Tex. ibi nō negamꝰ p viā actionis vel q̄rele in alia inſtātia. vel dic etiā in eadē vt bene aduerſetur ꝓdictis ⁊ etiā admittit prin cipaliter proſequēdo eoſdē articulos vniformes ⁊ etiā alios cū poſſit repellere ipſum ex quo ipſe qui ſuperuenit ꝓſequitur ꝓ prium intereſſe. ⁊ ſm hoc prima appellatio omiſſa forma. c. vt circa. deuoluit ſed nō auditur informiter appellans. ⁊ hoc tenet hic Lapus. ⁊ ſic adherebit appellationi licet nō proſecutioni. ex ꝓſequitur ꝙ appellās non pōt hoc intelligo ſi ignorauit appel lationē ⁊ ſit tertius adherens. Nam ſi nō adheret appellationi
b non video qſo in eadē inſtātia debeat admitti.[b] ¶ No. ex cle. primo ꝙ facilius quis repellitur a ꝓſecutione iuris publici ꝙ priuati hoc ideo qꝛ id eſt magis infirum oſſibus priuati ꝙ pu
2 blici. ¶ † No. ſcḋo ꝙ ius cōpetens eccleſie nō dicitur ius ꝓpriū ſeu priuatū prelati. ¶ No. tertio pro generali allegatione quia videtur ſufficere licet non allegetur ti. de quo hic per Guil. ⁊ de eob. a. cle. veſtra breuiter illa ſufficit vbi per eam qs redditur cer tus alſ nō. ¶ No. ꝙ aliquid pmittitur indirecte. ſimile econtra ff. de aucto. tu. l. j. fac. l. qſi. C. de adulte. ⁊ l. ſeruos. ff. de accu. ſi mul iungendo. ſm dictū Old. ⁊ dictū Pe. ⁊c. Ex ver. ceterum.
3 ¶ † No. ꝙ proponēs exceptionem inepte ſuccūbit. facit. l. j. §.
c ab eo. ff. de flumi.[c] ⁊ qḋ no. per Bar. ff. de excep. l. j. de ꝓponēte actionē ineptam habemus de iudi. in. c. examinata. ⁊ in. l. j. ff. ſi
4 menſor fal. mo. dix. ſm do. Pet. ¶ † No. ſcḋo ſm do. Anto. ꝙ vbi ius artat aliquē ad ſingularē expreſſionē facti. nō ſufficit ex preſſio in genere niſi circūſtantie ſpecifice exprimantur. ad hoc de excep. pia. in. vj. Ratio ptꝫ quia qḋ ſit in genere non dicitur fieri in ſpecifice. l. ſtor. §. ꝙ aūt. ff. de iniur. Ex quo nota caſum in quo excipiēs artatur ad declarandū exceptionē parti ad vali ditatē exceptionis abſq; eo qḋ aliqd opponatur. Et nota q̄ di cuntur circūſtantie. qꝛ ille de qbus ſubſtātia facti circuitur ⁊ ad
5 factū circūſtant. ¶ † No. vlterius ꝙ[d] vbi plura ſeparata accu
d mulantur ad actū ⁊ finem eūdē omiſſio ſolēnitatis in vno non vitiat aliud ad hoc de re iudi. vtile in. vj. ¶ Nota ꝙ plus opere tur ſubſtantiam ad notitiam peruenire ꝙ circumſtantiam vel qualitatē. ex ſic not. ꝙ melius eſt ex toto omittere ꝙ apponere

formicatem

6 formitatem ſeu formā nō ſeruatā ⁊c. In ver. ſane. † No. primo
ꝙ ius principalis agētis regulat ius tertij veniētis ad hoc. c. ij.
vt lite pen. in. vi. ⁊ qđ no. per Inno. de re iudi. cum ſuper. ⁊ de
7 dila. c. pterea ſm dictū Pe. ℂ † Scđo no. ſm verū intellectum
ꝙ vbi plura per appellantē in cauſa electionis opponuntur et
in altero forma ſeruatur in altero nō admittitur appellans ad
pſecutionem eorū in quibus forma eſt ſeruata. ⁊ repellitur ipſe
vel aſſiſtere volēs pro cōmuni intereſſe a pſecutione eorum in
quibus forma nō eſt ſeruata. pro intereſſe autē priuato non re-
8 pellitur. † Ex hoc nota ſcđo ꝙ tertius cōparēs nō admittitur
ad proſequēdū inſtantiā per principalē informiter inchoatam
qñ inſtātia eſt informis nō ſolum reſpectu principalis ſed etiā
reſpectu ipſius tertij aſſiſtere volētis attēto modo ⁊ forma quo
in iudicio aſſiſtere velit. ſ. vbi ius vtriuſqꝫ pariter ſubiicitur for-
me. Si autē attento modo quo venit ius ſuū. forme nō ſubiici-
tur admittitur ad pſequēdū inſtātiā etiā informiter inchoatā
reſpectu principalis que tamē ad formis reſpectu ipſius de no-
9 uo veniētis attento modo quo venit. ℂ † No. tertiū[a] cōparen-
a tem p ſuo intereſſe poſſe in iudicio tripliciter aſſiſtere. Primo
inſtantiā in ſe aſſumēdo. Scđo ſimpliciter ⁊ nō aſſumpta inſtā-
tia aſſiſtendo. Tertio inſtantiā nouiter inchoando. de quibus
modis de teſti. veniēs. de re iudi. cum ſuper ⁊c. Ex ver. ſup. no.
ſingularē limitationē ad. c. examinata de iudi. ꝙ ppter inepti-
tudinem inſtantie ex pſumpta calūnia non ſolum quis excludi-
tur ab inſtantia. ſed etiā a meritis cauſe quo ad potentiā oppo-
nendi. nec pōt omiſſa inſtātia nō rite inchoata deducere in alia
10 rite inchoata id qđ in prima inepta deduxerit. ℂ † No. ſcđo ꝙ
inepte proponēs crimina vel defectus non ſolum repellitur ab
inſtātia propoſita ſed etiā a meritis cauſe etiā ſi per viā excipiē-
di vel defendēdi ne quid aliqđ agendi noui deducere velit. Ex
11 quo no. caſum in quo quis repellitur a defendēdo. ℂ † No. ꝙ
vbi ex inepta ppoſitione queritur ius aduerſario circa merit'a
cauſe nō pōt ab illa ad euitandā penam inuito aduerſario deſi-
ſtere. Et ſic no. generaliter ꝙ vbi ex facto alicuius queritur ius
alteri non pōt in preiudicium alterius illi renūciare. ad hoc. l. ſi
poſt mortē. §. fi. ff. de cōtratabu. l. petēde. ⁊ qđ vtrobiqꝫ no. C. de
tempo. in integ. reſtitu. pe. ⁊ in. c. j. de mu. peti. ℂ No. ꝙ dicens
formam ſeruatā in actu grauatur onere pbandi ⁊c. ℂ Ex ver.
12 illud vero. † No. primo ꝙ cōfeſſio facta in inſtātia minus legi-
time promota trāſit in notoriū. ⁊ ſic apparet ꝙ defectus forme
inſtantie nō vitiat cōfeſſionem. ⁊ ſic cōfeſſio quo ad ſui eſſe nō
exigit inſtātiā. Ad hoc caſus cum dictis Inno. in. c. piſanis de
reſti. ſpo. ⁊. c. cū dilectus. de ordi. cog. ad hoc. c. j. ⁊. ij. de accu. in
vi. per Inno. de accu. qualiter ⁊ qñ. ff. de cuſto. reo. ſi confeſſus.
13 vbi p Bar. plus etiā videtur hic pbari ꝙ † cōfeſſio in minus
legitima inſtantia facta preiudicat. ⁊ ſic facit p dicto Bar. l. ab
hoſtibus. §. ſed qđ ſimpliciter. ff. ex quib. cau. ma. vbi tenet ꝙ
probatio plena in iudicio ſummario nō leditur ex qualitate in-
14 ſtantie quo minus habeat effectum plene pbationis. ℂ † No.
ꝙ exceptio excludens quē ab opponēdo ppetuo illa vt perēpto-
ria pōt quādocūqꝫ oppponi. ante oppoſitionē tamē non vitiat
15 geſta. quādo ius † opponēdi fundatur ſup fauore priuato op-
b ponentis ꝗtūcūqꝫ ea ppoſita in futurū ipſo iure repellatur.[b]
16 ℂ † No. ꝙ vbi forma a iure data fundatur ſup fauore priuate
perſone nō valent geſta omiſſa forma. Ita demū ſi pars oppo-
17 nat alr̄ ſi non opponat valent geſta. ℂ † No. ꝙ exceptio repel-
lens quē a poteſtate pbandi pōt dici peremptoria. ad hoc glo.
de excep. c. j. ⁊ de teſti. in. c. de teſtibus. ⁊ eo. ti. ex parte adē. vbi
tenet glo. ꝙ exceptio reprobatoria teſtiū quaſi repellens proba-
tionem pōt dici perēptoria. qđ bene no. ℂ Opponitur primo
⁊ videtur ꝙ oppoſitio criminis abſqꝫ ſpecificatione circūſtan-
tiarū ſufficiat. vnde oppo. de. c. preſentiū. de teſti. in. vi. in. §. te-
ſtes. Solu. in teſtibus. quādo contra eos opponuntur crimina
ſufficit infra terminum datum opponere ſine ſpecificatione cir-
cūſtantiarum vt ibi. ſed poſtea parte petente pōt ⁊ tenet oppo-
ſitiones ſpecificare. ꝙ hoc nō eſt de nouo pponere ſed declara-
re. ar. l. heredes palā. §. ſed ſi notā. ff. de teſta. ⁊ ita loquitur con-
trarium idē in inquiſitione. quia nō ſeruatur talis ſpecificatio.
vt no. Inno. ⁊ Hoſt. de pur. ca. c. ſi. Idē in accuſatione de leui ⁊
notorio crimine quia nō tenetur tunc accuſans ad talē ſpecifica-
tionem. no. inſti. de publi. iudi. in prin. ⁊ l. leuia. ff. de accuſ. In
cauſa vero beneficiali eſt ſpeciale ꝙ requiritur talis ſpecificatio
in obiectū exceptionis per decre. vt circa. ⁊ per iſtam. olim vero
ſufficiebat generaliter opponere periuriū vel homicidiū. iuxta
no. per Inno. de appel. conſti. ⁊ de elec. cū inter canonicos. Ra-
tio iuris noui fuit vt tolleretur via calumnijs maxime in iſtis
beneficialibus ſm Pau. patet decre. vt circa. Scđo tractat hic
Pau. an elapſo hoc termino de excipiēdo vel opponēdo poſſit
opponi exceptio dilatoria vel peremptoria. et ponit qđ ſcribit
Compo. de elec. ꝙ ſicut. ⁊ qđ no. do. Anto. de excep. paſtoralis.

quia concluſio eſt regulariter ꝙ nō niſi in caſibus decre. paſtora-
lis. licet aliqui diſtinguant inter dilatorias ⁊ peremptorias. de-
cre. paſtoralis. nō loquitur in perēptorijs qđ tenuit Compo. in
18 prealleg. c. ꝙ ſicut. dic vt ibi. ⁊ in prealleg. c. paſtoralis. ℂ † In
ver. ſane. quero quid ſi appellans nō habeat ratā appellationē.
an indiſtincte poſſit proſequi dicit Pau. ꝙ ita demū pōt eam
habere ratā ⁊ proſequi ſi infra tempus appellationis interpo-
nende. ⁊ ſic. ſ. decem dies a tēpore ſcientie ratificet. ij. q. vi. nō ſo-
c let.[c] ⁊. l. bonorū. ff. rem ra. ha. ⁊ ſic infra decē dies a tempore ſciē-
tie. alr̄ repellitur cum non appellauerit nec ratum habuerit vel
adheſerit tēpore cōpetenti nocet tamen ei adheſio facta poſt tē-
pus. licet ei nō proſit. ad hoc. l. cum pretor. §. illud. de libe. cā. fa-
cit ad pdicta. l. j. ff. de app. recipi. fa. qđ ſtatim. ſ. videbitis. Ad-
uertendū tamē ꝙ talis nō appellans ſed aſſiſtens non tenetur
ad ſeruandū formam decre. vt circa. vt ibi no. videtur tamē ꝙ
artatur ad ſeruanda tēpora decre. ſ. eo. quia illa generaliter lo-
quitur artans omnes quorū intereſt. ℂ Scđo quero an proceſ-
ſus habitus cum iſto pſequente preiudicet principaliter tertio
comparēti pro intereſſe. dicit Pau. Compo. tenere ꝙ ſic. ſ. eo.
c. j. in. vi. ⁊ in tantū ſit preiudiciū ei per proceſſum in curia. ꝙ ſi
pronuncietur ſuper principali etiā forte omiſſo articulo appel-
lationis. hic etiā cuius intereſt amplius nō audietur ſuper his
ſup quibus pronunciatū eſt. licet ſnia ſit formata tantū in appel-
lantem ⁊ appellatū. dūtamē ſciuerit appellatus cum illud. c. j. ſ.
eo. in. vi. vocet ſeu citet oēs ⁊ cauſa electionis cēſetur vt cauſa po-
pularis. facit decretalis cū dilecti ad ſi. cum ibi no. in glo. ſ. eo.
⁊. c. cupientes. §. ceterū. eo. ti. in. vi. vnde nō audietur niſi pbe-
tur de colluſione. ſed ſi ſolum pnuncietur ſup appellationis ar-
ticulo. tunc ille cuius intereſt admittetur. ⁊ etiā appellans petē-
do electionē caſſari ex alia cauſa. qđ hodie intellige ſi appellans
formā ſeruauerit vt hic dicit glo. ꝙ dictū eſt ſcientē tantū artari
per decre. primā credo verum ſed nō ꝙ non preiudicetur p ſen-
tentiam ignorantibus niſi doceatur de colluſione vel ignorātia
priuato intereſſe ar. no. in decre. cupientes. §. ceterum in glo. fi.
19 An autē † renunciatio cōcluſio vel alicuius litis terminus qui
excluderet appellantē excludat tertium Guil. ꝙ non regulariter
geſtum cū appellante nō nocet tertio in caſu de re iudi. quāuis.
ſm do. Ant. qđ dicit de colluſione credo verum qđ no. in palle.
c. cum dilecti. ⁊. c. cupiētes. ⁊ in. c. j. ⁊. ij. de collu. dete. Sed ꝙ di-
cit de termino vel renunciatione ſi fiet in vim iuriſditionis con-
tentioſe. puta renunciando allegationibus non credo verum ſi
d ſciuit cauſam agi. quia[d] cuicunqꝫ nocet ſententia nocet etiam ⁊
proceſſus preambulus. vt. l. ſi mater. §. fi. ⁊ ibi per do. Bar. ff.
de excep. rei iudi. ⁊ per Inno. de teſti. cauſam que. ſecus credo ſi
renūciat per modū volūtarie iuriſditionis. vt renūciando liti.
quia tūc videtur remanere ius ſaluū tertio. Nam preſumitur ꝙ
appellans tūc foueat iniuſtā cauſam. ⁊ ideo deſtiterit intellecto
iure appellati. arg. ij. q. vij. ſi vero. ⁊ hoc intellige ſi appellatus ⁊
illi quoꝝ intereſt non cōtradicat. alr̄ renunciare nō poſſet. quia
iſta appellatio habet vim citationis quo ad oēs quorū intereſt
ideo per illam quo ad partes eſt iuriſditio ppetuata. vnde iuri
iam queſito alij nō poſſet eo inuito renūciari. vt hic ⁊ in. §. pe. ⁊
per Inno. ⁊ Hoſt. de reſti. ſpo. ex cōqueſtione. Item qđ dictū
eſt tertium venientē audiri intellige ſi appellans vel appellatus
pſequatur in cauſa. ſecus ſi neuter proſequitur. licet forte alr̄ re-
maneat ei ius ſuum ſaluū. quia pcedi poterit cōtra appellatum
ſi citetur. ⁊ nō aliter quia cōſtitutio decre. j. non reputat abſentē
preſentē niſi cum alter eorū proſequitur. ſed Compo. ⁊ Archi.
iuxta no. ſ. eo. ſtatuimus in. vi. in nouella ſuper glo. niſi quid ⁊c.
In ver. inſuper ꝗro quare plus admittitur in caſibus exceptis
in decre. vt circa ꝙ̄ in alijs glo. hoc declarat declarando intelle-
20 ctum decre. vt circa. videbitis cum ea. † Querit hic Pau. pro
intellectu. c. vt circa. An eps in caſu illius capituli teneatur pre-
ſtare iuramentū corporale. An vero ſufficiat verbo iurare. ⁊ ar-
guit pro ⁊ contra vt facit glo. decre. vt circa. finaliter tenet poſt
Archi. qđ ibi tenet Io. and. in additione vꝫ ꝙ ſit ſpeciale in iu-
e ramento calūnie ⁊ teſtiū[e] alr̄ debet iurare corporaliter. alleg. de
iureiurā. ego enim. de pur. ca. toties. ij. q. vi. quotiens. ⁊ eſt ra-
tio ꝙ in alijs caſibus non reperitur priuilegiatus ⁊c. ℂ In ver.
illius vero oppo. ⁊ videtur ꝙ cōfeſſio ⁊ etiā probatio hic facta
tanꝙ̄ in tela nō legitime inſtituta non valeat. ar. ij. q. vi. §. diffi-
nitiua. ⁊ l. prolatam. C. de ſen. ⁊ interlo. om. iudi. cuius contra-
rium hic videtur velle ſolutio tollēdo primo ꝯtrā inꝙ̄tū concer-
nit confeſſionem. Scđo inꝙ̄tum concernit probationem. Ad
primū dic ꝙ confeſſio facta in inſtātia minus legitime inſtituta
etiam ratione forme preiudicat cōfitēti. quia cōfeſſio ad ſui eſſe
⁊ validitatem non exigit calorē inſtantie. ſed ſufficit ꝙ ex abru-
pto fiat coram iudice ⁊ recipit implementū ſui ex ſolo calore iu-
dicis. l. proinde. §. fina. ff. ad legē aqui. ⁊ no. de elec. dudum. el. ij.
21 ideo dicimus ꝙ † confeſſio facta coram iudice cōpetenti etiam

a ℂ No. tertiū. Adde ad iſtud notabile ea que hētur p Bart. et docto. in. l. ſi pluſquā. §. j. ff. de appel. Alex. in cōſi. lx. in fi. in. iij. col.

b ℂ No. ꝙ vbi forma. Adde do. Abb. in. c. fi. in. ij. not. de offi. deleg. ⁊ Fely. plene in. c. cū dilecta in. xij. col. verſ. limita hec. extra de reſcrip.

c ℂ Et. l. bonorū. Adde Alexan. in conſilio lxxxviij. in cap. qm̄ omne datum. in fi. col. circa pn. in. v. vol.

d ℂ Ubicunqꝫ nocet ſentētia. Adde Bar. in l. ſepe in fi. pn. ff. de re iudica. do. Abb. in. c. cauſaꝫ el. j. ⁊ ibi Fely. plene ꝺ teſti. Alex. in ꝯſi. cxvi. in. ij. col. circa me. in. ij. vol. Alexan. in cōſi. cxxxv. in fi. in. ij. vol. ⁊ cōſi. ccvij. circa fi. ſ. eo. volu.

e ℂ Alr̄ dꝫ iurare corporaliter. Adde Iaſ. in aut. ſacramēta puberum in iij. col. circa fi. poſt Bartol. Bald. ⁊ docto. ibi. C. ſi aduer. vēd. tert. et ibi Bald. ⁊ docto. in l. pe. C. ſi mi. ma. ſe dixe.

in iudicio nullo valet. de reſtitu. ſpo. piſanis. ⁊ in. d. c. j. et. ij. de
accu. in. vj. qd temperat Barto. in. l. ſi cōfeſſus. ff. de cuſto. reo.
fore verū quādo hec confeſſio indiſtincte eſt facta ⁊ expreſſe. ſe-
cus aūt ſi indirecte. alle. l. iubemus. cū glo. fina. C. de lib. cau. vbi
dicit ꝙ accuſatus ſi opponat exceptionē ſuā cōtra accuſantem.
qd ab accuſando debet repelli. qꝛ ſocius criminis eſt ꝙ ex tali ta-
cita cōfeſſione nō debet dānari. facit qd no. glo. licet do. Anto.
non alle. in. c. j. de teſti. in. vj. Per pdicta etiā dicit Inn. de ord.
cogni. c. ij. ꝙ confeſſio facta in tela ſummaria habet vim plene
pbationis. qꝛ ex qualitate tele in nullo leditur integritas cōfeſ-
ſionis. qd eſt notādū. Per hoc etiā dicit alibi de accu. inquiſi-
tionis. qd lꝫ ex modo pcedendi diſpenſatur in quantitate pene
qū pceditur per inquiſitionē. tamē ſi de delicto cōſtet p diſpēſa-
tionē non attēta qualitate tele iudicij cū de illa nō curet confeſ-
ſio quo minus integritatē ſuā obtineat poterit de delicto inte-
gra pena imponi quaſi de illo plenarie cōſtet qd eſt notandum
⁊ per hoc tollitur cōtrariū de cōfeſſione. Sed de probatione eſt
magis dubiū quia illa leditur ex qualitate tele iudicij. l. pe. ff. de
his qui ſunt ſui vel alie. iur. cum ibi no. de teſti. venies. ij. Pro
ſolutione cōtrarij poteſtis dicere ꝙ ſi tela agitaꝛ ex defectu for-
me omnino eſt nulla. ⁊ tūc eſt fatendū ꝙ probatio eſt nulla. de
reſcrip. dilecta. ⁊ ita loquitur cōtrariū. Si vero tela nō eſt oīno
nulla. ſed ita demum ſi pars opponat. ⁊ tunc pbatio facta ante
oppoſitionē eſt valida. poſtea vero nō. ⁊ ita hic. Nam hic nulli-
tas tele fundatur ſup fauore partis. ideo eſt nulla ita demum ſi
pars opponat ꝙ pōt qñcunqꝫ pendente iudicio opponere ſm
Pau. vel dic ſcđo pariter ad vtrūqꝫ cōtrariū ꝙ cōfeſſio ⁊ pba-
tio nō valent quo ad vtilitatē partis inſtantiā male inchoantis
⁊ ita cōtrariū valet tamē quo ad iudicē. vt de his que ibi cōſtāt
etiā tela male inſtituta poſſet ſe fundare in tangētibus publicā
vtilitatem ⁊ determinare qd iuſtū eſt. ad hoc qd no. glo. ꝫ. eo. ſi
forte. in. vj. in. v. glo. Et hoc ad literam dicit glo. ꝫ. eo. cupiētes.
§. ceterū. in ver. excluderetur. ſm glo. in ver. contumacia. ⁊ ꝫ. de
22 poſtu. pla. bone. ¶ † Oppo. vltimo ꝙ hec exceptio non poſ-
ſet opponi ante litis cōteſt. quaſi ſit dilatoria. de re iudica. inter
a monaſteriū. So. dicit Pau.[a] quedā eſt exceptio dilatoria pro-
ceſſus. ⁊ hec pōt opponi quādocūqꝫ lite pendēte ſeu proceſſu fa-
cit de excep. pia. in. vj. ⁊ eo. ti. exceptionē. Quedam eſt exceptio
peremptoria pſone. ⁊ hec etiā pōt opponi quandocūqꝫ. allega.
cle. religioſus. j. de pcu. Quedam eſt dilatoria pſone vt exceptio
militie ⁊ hec demum ante lis cōteſta. pōt opponi vt in cōtraria
ſm Pau. fa. l. ita demū. C. de pcur. Querit demū Pau. circa
predicta quid ſi ante probationē factaꝫ opponit appellatus ꝙ
non debet audiri appellans quia formā non ſeruauit. nunquid
audietur cum ſemel eū admiſerit. dicit ꝙ non. niſi expreſſe cōſen-
ſerit. Mouetur quia hic non ſit cōteſta. allega. cle. ij. de iudi. ſm
23 Pau. Certe hec ratio non eſt bona. quia in † cauſis in quibus
b non ſit cōteſtatio[b] idē operatur actus cōtradictorius circa me-
rita ꝙ cōteſtatio in alijs iuxta no. C. de procur. l. nihil. ⁊ l. pcu-
ratoribus. in. c. cum. M. de conſti. vnde melior videtur ratio qꝛ
cōſtitutio loquens de hac exceptione reſpicit quālibet partem
pceſſus. ideo contra quālibet poteſt opponi. ar. decre. exceptio-
nem. de excep. ⁊ eo. ti. pia. in. vj. ¶ Glo. ij. querit nunqd hec cle.
habeat aliud innouare vel declarare circa terminos decre. ſta-
tuimus. ⁊ in. c. cupientes. ꝫ. eo. in. vj. Reſpōdet ꝙ non. ponde-
rat enim hic literā que facit mentionē de decre. vt circa. ⁊ ſic dat
intelligere ꝙ circa alia iura nō intendit declarationes facere vñ
reſtringenda eſt cle. ad terminos illius decre. cū veniat ad illius
interpretationem. facit qd no. j. eo. ſtatutum. pro hoc facit quia
decre. prealle. cupiētes loquitur etiam quādo quis proſequitur
intereſſe propriū in appellatione ꝙ nō eſt in caſu decre. vt circa.
vel huius cle. nec mirandū dicit gl. de hoc qꝛ ponderentur circa
diuerſa que ſtatuūt decre. vt circa. ⁊ prealle. nam decre. vt circa.
artat ad exprimendū ⁊ iurandū quando interponitur appella-
tio ⁊ dat formā appellationi. decre. predicte artant ad veniēdū.
j. tēpora appellatione primo legitime interpoſita. ⁊ ſic dant for-
mam proceſſui ſuppoſita validitate appellationis ⁊ ea interpo-
ſita formaliter ⁊ legitime ⁊ bene dicit glo. qꝛ hec eſt principalis
differētia inter decre. vt circa. ex vna parte. ⁊ prealle decre. et ex
alia video eo caſu quo locū habet decre. vt circa. cōſequenter lo-
cum habent dicte decre. ſed nō ſemper eſt cōtra. quia quādoqꝫ
habent locū dicte decre. licet nō habeat locum decre. vt circa. vt
quādo quis pſequitur intereſſe priuatū vel eccleſie. quia tūc ſuf-
ficit appellationē interpoſitā ex legitima vel pbabili cauſa. ſm
formam decre. j. de ap. li. vj. licet nō fuerit ſeruata forma decre.
vt circa ⁊ ſic interpoſita fieri debet pceſſus ſm tempora prealle.
decre. In cauſis beneficialibus de multis alijs differētijs inter
prealle. decre. que tamē deſcendūt ex predictis habetur per La-
pum in. c. vt circa. ⁊ ibi etiā per Jo. de ſancto Georgio. ¶ Glo.
directe opponit ꝙ nunqꝫ ſeruāda ſit forma decre. vt circa. quia
vbi tangitur ius eccleſie non habet locū vt hic dicitur. ſed nūqꝫ
eſt dare ꝙ quomodocūqꝫ fiat oppoſitio nō tāgatur ius eccleſie
cum agatur de ipſius plato ⁊ ipſius eccleſie intereſt habere bo-
num prelatū ⁊ canonice ⁊ legitime promotū ⁊ nō criminoſum.
⁊ ecōtra non habere malū arg. l. qui fundū. §. ſi tutor. ff. pro em-
c ptore. ⁊ l. interdū. §. qui tutelam. ff. de fur.[c] Soluit glo. ꝙ litera
hic dicit directe voluit dicere ad cōtrariū ꝙ quādoqꝫ directe et
principaliter tangitur ius eccleſie ꝙ quando ſit infra patebit. ⁊
non habet locū decre. vt circa. Idem ſi tangatur principaliter et
directe ius opponētis vt hic patet. quādoqꝫ directe ⁊ principa-
liter non tāgitur ius eccleſie vel opponētis ſed ſecūdario vel in-
directe ſeu per cōſequētiam tangitur ius eccleſie. Exemplū quā-
do opponitur exceptio cōtra formam electionis. vel opponitur
defectus vel crimen cōtra pſonas eligentiū vel electi. ⁊ tūc locū
habet decre. vt circa. ¶ Glo. eccleſie. querit de intellectu litere ⁊
de exemplo. Reſpōdet in principio ꝙ intentus pōt eſſe litere ꝙ
eccleſia ſe opponit pponendo directe ius ſuū. ⁊ ſic de eccleſia ſe
opponente cōtra electionē factam ad aliā eccleſiam pōt etiā eſſe
ſenſus ꝙ non loquatur de eccleſia ſe opponente cōtra electionē
factam ad aliaꝫ eccleſiam. ſed aſs de iure eccleſie ad quā facta eſt
electio diſputatur directe. vnde dicit ꝙ verbum opponentis ꝙ
hic ſequitur poteſt cōiungi cum hoc verbo eccleſie. ⁊ etiam non
cōiungi. ⁊ vtroqꝫ modo pcedit litera vt ſupra intelligendo. quā-
do autē dicatur directe agi de iure eccleſie initur glo. exēplifica-
re ponendo primo exēplum per decre. ſcriptum ⁊ c. cōſtitutū. ⁊
c. cum ana. ꝫ. eo. ⁊ de cauſa poſ. cum eccleſia. vñ quādo certa eccle-
ſia vel prelatus ipſius nomine ſe opponit cōtra electionē factaꝫ
dicendo hoc eſſe de iure ipſius eccleſie ꝙ vocē habeat in electio-
ne. ⁊ per conſequēs irritandū cum ea cōtempta ſit facta electio
contra decretal. ꝙ ſicut. ꝫ. eo. ti. ⁊ c. eccleſia veſtra. Scđo ponit
exēplum per decre. cum dilectus. de cōſuetudine quādo vꝫ eccle-
ſia vel prelatus eius nomine ſe opponit contra electionem factā
dicens ꝙ ad eam ſpectat prouiſio vel ꝙ de ipſius gremio debue-
rit eligi. ⁊ per conſequēs caſſari debeat electio aliter facta. Ad
idem decreta. ij. de reſti. in integ. de verb. ſigni. abbate certe his
caſibus cum principaliter tāgat ⁊ ſtricte ius eccleſie opponētis
nō habet locum decre. vt circa. vt in appellatione neceſſario ſit
forma illa ſeruanda. Idem dicit glo. ſi diſputetur directe de iu-
re eccleſie ad quā facta eſt electio prouiſio vel poſtulatio ⁊ ponit
duo exēpla primo per decre. cōſiderantes de elec. quādo vꝫ di-
citur ꝙ cōtra priuilegia ipſius eccle. facta eſt electio prouiſio vel
poſtulatio. Vltimo ponit exemplum per decre. cōſtitutus. de re-
ſcrip. quādo. ſ. opponitur de numero. quia dicit ꝙ receptus eſt
per reſcriptum apoſtolicū vltra numerum terminatum eccleſie
non facta mentione de numero in reſcripto. quia ſimiliter his
caſibus cum agitur principaliter ⁊ directe de iure eccleſie nō ha-
bet locū forma decre. vt circa in appellatione interponenda ⁊c.
Habetis ergo iſtam expeditam. ſed aduertendū quia inqꝫtum
poſuit glo. exēplum per. c. cum eccleſia ſutrina. dicit Lau. ⁊ ideꝫ
ſentit hic Mat. hoc procedere ſi clerici ſutrini appellāt quia ca-
nonici voluit eligere ſine eis. Idem ſi aſs diceretur electionem
fieri non debere non admiſſo certo prelato. ſecus ſi appellaue-
rint ab electione facta vel fienda de certa perſona ex eo qd ſper-
nerentur voces eorum. quia tūc ſm eum potius diceretur obie-
ctio in formam ⁊ defectus forme cum omnes ſint vocandi ad
electionem qui ius habeant in electione ex forma decre. qꝛ pro-
pter ideo. tunc ſeruanda eſſet forma decre. vt circa. ſm eū ꝫenꝫe.
tenet glo. ⁊ illa videtur verior. quia etiam in predicto caſu quan-
do obijcitur cōtra electionē factam vel fiendā de certa perſona
dicta de cauſa proſequuntur canonici directe principaliter ius
eccleſie ſue allegando illud eſſe de iure eccleſie ſue ꝙ debuerint
vel debēt intereſſe electioni. licet in cōſequētiam ⁊ indirecte ſeu
ſecūdario reſultet effectus forme. ex hoc patet ꝙ decre. vt circa.
intelligenda eſt quando ponitur defectus forme annullans ele-
ctionem ꝙ non eſt in defectu contēptus. vt in. c. eccleſia noſtra.
ij. nam principaliter ⁊ directe. tunc tangitur primo caſu de for-
ma. In ſecundo ſecus licet dicamus ꝙ opponere contra formā
ſolum competat habentibus ius in electione ⁊ opponere de cō-
temptu ſolum cōtemptis iuxta no. de accu. ſuper his. p Inno.
⁊ ꝫ. eo. vt circa. in glo. quorum intereſt in. vj. vel forte poſſet dici
attendi debere an contemptus principaliter ſe fundet allegan-
do defectū forme ex decre. quia propter. dicendo non ſeruatam
formā illius decre. cum ex illius forma oēs qui ius habent ſint
vocādi. quia factum nō fuit de ipſo qui ius habebat ppter ius
ſuū vel eccle ſue. An vero principaliter ⁊ directe ſe fundet ex iu-
re ſuo vel eccleſie ſue dicēdo electionē caſſandā ppter ius ſuum
vel eccle ſue cuius virtute debuit vocari ⁊ intereſſe. ⁊ ſic primo
caſu locū habet decre. vt circa. ſcđo non. Similē differētiā vidi-
ſtis in mō practicādi in cle. j. ꝫ. titu. vlti. Vltra exēpla glo. poteſt
poni exēplū ſi dicaꝛ p monachos alicuius monaſterij ꝙ abbas
illius

a ¶ Quedam e dilatoria. De iſtis exceptionibus. vide in. l. exceptiones. C. de pba. et in. l. peremptorias. C. ſen. reſcin. nō poſ.

b ¶ Idē operatur. Adde Bar. ⁊ doc. in l. nulla dubitatio. C. de pcur.

c ¶ Pro iſta ſo. Adde ꝙ in ſimili dicat glo. in. §. ſi. inſti. de iuſti. et iure. in glo. ij. ⁊ iij.

illius non poſt in eṗm eligi.xvi.q.i.§.huic etiam. Gul. vero hic
ponebat exēpla extranea vȝ ꝑ decre.cū ad quorūdam. de exceſ.
ꝓlat.ꝛ de appel. dilectus.ꝛ.c. de priore.ꝛ de re iudi.cū. J.ꝛ.A.
de accu.cū olim.certe hec nō ſunt cōgruētia exēpla. qꝛ nō tāgūt
materiā electionis in qua ſumus.ideo illa vtpote nō digna reci
tatione vt ipſe dicit omitto.ſed ideo forte illa queſiuit.qꝛ diffici
le ſibi viſum fuerit reperire exēplū ꝙ nō tangeret principaliter
ius eccſie.ſed certe lȝ qſiqȝ tangeret ſecūdario ꝛ indirecte id non
a eſt attendendū vt dixi in ꝓcedenti glo.facit.ᵃ l.ſi quis nec cām.
24 §.res pignori.ff.ſi cer.pe.† Sed qd ſi opponatur exceptio ino
pie facultatis eccleſie ad quā bñficiatus ſe petit admitti.an dice
retur reſpicere directe ius eccleſie. Stephanus dicit ſe vidiſſe du
bitari.ꝛ videtur ꝙ ſic.alle.de vita ꝛ ho.cler. qm̄ de inſti.c.i.ꝛ.c.
auctoritate.de cōceſ.ꝓben.c.ex parte. Finaliter dicit ſe determi
naſſe cōtra.de cōſilio auditorū.ſ.ꝙ nō dicatur reſpicere ius eccle
ſie. Mouetur qꝛ hec exceptio obreptionis gratia quia tacuerit
inopiā facultatū plus reſpicit formā ꝗ̄ ius eccleſie. Si aūt hoc
opponeretur cōtra ꝓuiſionē faciendā ꝑ eṗm.dicit ꝙ tunc re
ſpiceret ius eccleſie dicit Guil.do.Anto. putat pōderandū mo
dum opponēdi.qꝛ ſi opponēs dirigat oppoſitionē cōtra reſcri
ptū opponēdo ſurreptionē. Ste.dicit verū.ſi vero opponit in
vim peremptorie dicēdo ꝙ ibi nō dȝ recipi ꝓpter inopiā eccleſie
ne grauetur eccleſia.tūc credit ꝙ talis obiectio reſpicere dicatur
ius eccleſie.ꝛ idē ſi dicatur dignitatē de qua prouideri nolebat
ſuppreſſam ꝛ ꝓuētus aliorū vſibus deputatos. de conſti. cum
acceſſiſſent.ſm do.Anto.vel aliter poſſemus dicere in iſta exce
ptione inopie quia cōſiderandū eſt an eccleſia met illā exceptio
nem opponat.ꝛ tūc dicatur opponi ius ꝓpriū eccleſie quomo
docūqȝ fiat obiectio.licet in cōſequētiā reſultet defectus forme.
ꝛ ita videtur fuiſſe de mēte gl.hic in vltimo exēplo ꝙ ponit per
decre.cōſtitutus.nam conſtat ꝙ ibi eſt obiectio obreptionis re
ſpectu taciturnitatis numeri que reddit reſcriptū nullū. vnde
glo. vult ꝙ qꝛ principaliter fundatur ex iure eccleſie dicitur con
cernere ius eccleſie qñ eccleſia ſe opponit. Si vero tertius talem
exceptionē opponat tūc dicatur cōtra formā qꝛ extraneus prin
cipaliter ſe fundat ex defectu nullitatis forme reſcripti.nec ſe op
ponit vt ꝓſequatur ius eccleſie lȝ in cōſequētiam tangat ius ec
cleſie vel ſuū quia ſi ille cōtra quē obijcitur non habet ius oppo
nens habebit.ita ſentit glo.i.in verbo opponētis.ver.precepi.ꝛ
in verbo cōmuni.iuncto vltimo exēplo huius gloſ. ꝙ ponit per
preal le.decre.cōſtitutus.vel poſſumus dicere ꝙ tertio ſe oppo
nente ꝓcedat qđ dixi.ſed eccleſia ſe opponēte ꝯſideratur forma
opponēdi an opponat ad merita an ad ꝓceſſuȝ.ꝛ ſi ad ꝓceſſuȝ
an principaliter fundato ſeu ex defectu forme an ex iure ꝓprio.
Conclude ꝙ vbi exceptio originatur ꝛ fundatur a iure opponē
tis.ſi eſt eccleſia dicitur reſpicere ius eccleſie. Si tertius dicitur
reſpicere ius tertij opponētis non attēto modo opponendi.qꝛ
videtur de mente glo.in vltimo exēplo.licet forte de iure poſſet
dici modū attendendū qđ forte fuit de mente glo.in exēplo vlti
mo. Si vero originatur ꝛ fundamentatur aliꝰ ex iuris diſpoſi
tione aliquid diſponētis vt pro forma.ꝛ tunc eſt obiectio in for
mam. Modo habetis exempla quādo obiectio directe reſpicit
ius eccleſie. Reſtat videre que ſunt q̄ poſſunt opponi contra for
mam.dicit Pau. ꝙ cōtra formā dicitur obijci ſi dicatur ꝙ nō
eſt ſeruata forma in decre.quia ꝓpter:in maioribus beneficijs.
In ſimplicibus vero beneficijs poteſt dici cōtra formam obijci
ſi obiciatur maiorē partem capituli non cōceſſiſſe. non autē in
ſimplicibus eſt ſeruanda forma decre.qꝛ ꝓpter.licet Hoſtiē.cō
tra.vt no.ī.e.c.i.in.vi. ¶ In ꝓmotis vero ad hoſpitale oppo
ni poteſt defectus forme ſm formā decre.qꝛ contingit de re.do.
Itē dicitur obijci cōtra formā ſi dicatur formā reſcripti nō ſer
uatam circa cōditiones expreſſas.de cōceſ.ꝓben.in cle.i. vel ſi di
catur ꝙ facta ſit ꝓuiſio vel electio contra cōſuetudinē ꝛ priuile
gia eccleſie ſm Pau. Hoc tamē vltimū videtur reſpicere princi
paliter ius eccleſie etiā ſi opponēte.licet ſecūdario defectum for
me vt glo.ī.dicit.dictū Pau.poſſet ꝓcedere tertio ſe opponē
te an autē opponere contra ꝑſonas eligentiū ſit opponere con
tra formā. Inno.ꝛ Compo.ī.e.c.i.in.vi.ꝙ ſic.ꝛ fatetur Pau.
quādo opponitur carentia poteſtatis eligentium.quia tunc eſt
obijcere cōtra formā.ſecus ſi opponantur crimina vel defectus
licet hic equiparentur. Jo.de lig. dicit ꝙ opponere contra ꝑſo
nas eligentiū inhabilitatē vndecūqȝ prouenientē. cuius cōtra
ria habilitas eſt de forma cōſilij.c.quia ꝓpter.eſt obijcere in for
mam.aliꝰ ſic obijcere eſt in perſonā ſimpliciter vt hic.ꝛ ſatis vi
detur reſidere cum dicto Pau. modice tamen vtilitatis eſt hec
inueſtigatio cū nō ſtatuatur ius diuerſum in caſu cle.inter obie
ctionem in formam ꝛ obiectiones in ꝑſonas eligentium. Sed
an hec cle.in ꝯtum ſeruandū dicit formā decre.vt circa. locū ha
beat ſi aliud opponatur ꝗ̄ hic dicitur puta ſi obijciatur ex alia
cauſa electionem poſtulationem vel prouiſionem non tenere ꝗ̄
propter crimina vel defectus vel defectum forme dicit Pau.ꝙ
nō ſed ſufficit eſſe interpoſitā appellationē ex cauſa legitima.ſ.
x.dies.Exemplū ſi dicatur electū renunciaſſe idē dicit ſi nō per
viam appellationis ſed per viam querele petat principaliter ele
ctionē ſuā cōfirmari ꝛ aduerſarij infirmari. Ratio qꝛ decre. vt
circa nō habet locū vbi per viā querele ꝓceditur. Tāgit etiam
incidēter hic Pau.an ſi dicto caſu probetur aliud ꝑ qđ debeat
electio caſſari ſit caſſanda electio ſi nō ꝓſit alteri parti ꝛ an poſ
ſit peti declarari cauſa quare debet caſſari.de quo de re iudi. cū
Bertoldus. Tangit etiā que habētur de reſcrip.in.c.ij. ꝛ de iu
di.exhibita an duobus obiectis ſufficit alterū ꝓbare dic vt ibi
ꝛc. ¶ Glo.opponētis querit de exēplo quādo dicatur exceptio
opponētis. Rñdet glo.ponēdo exēplū vt qꝛ opponens dicebat
beneficiū ad ſe ſpectare ꝛ eſſe ſuū vel dicebat ſibi debitum bene
ficium.ideo nō potuiſſe alteri conferri.vel dicit forte ꝙ fuit cō
temptus tpe quo ꝓceſſum fuerit ad electionē. vel forte dicebat
ꝙ ipſe canonice erat electus.vnde alius eligi non potuit. vnde
quia in caſibus ꝓdictis ꝛ ſimilibus obiectuȝ reſpicit directe ius
opponētis.ideo nō eſt neceſſe in appellatione ſeruare formam
decre.vt circa vt hic dicit litera ſecus quādo obiectum indirecte
vel per reflexionē tangeret ius opponētis vt quia principaliter
agitur de debilitādo vel imminuēdo iure aduerſarij forte quia
opponitur cōtra formā vel contra ꝑſonas eligentiū vt electi ſm
25 Matthe.Ste.ꝛ zenȝe.Tāgit hic Matthe.an † ꝓuiſus agēs
debeat docere de collatione ꝛ poteſtate cōferētis.ꝛ de idoneita
b te.dicit ꝙ ſicᵇ quia hec vt extrinſeca nō preſumitur licet intrin
ſeca ſic de ꝑſumptione dudū.ꝛ vt eccſia bene.c.vnico per Inno.
ꝛ Hoſti.de cōceſ.ꝓben.c.i.in.vi.q dicit ꝙ ſi quis petit beneficiū
ꝗ̄ꝗ̄ probet de canonica inſtitutione ſi non ꝓbat ꝓdicta ante cō
cluſionem cauſe vel certū terminum datum ad ꝓbandū ſuccum
bet.ꝛ ſic dicit de facto ſe vidiſſe Jaco.de are.exiſtēte pro actore.
ꝛ Archi.pro reo alleg.de tranſac.ex literis ꝛc. ¶ Glo.in verbo
percepi querit de vna q̄ſtione que de facto fuit in curia. Ecce ꝙ
papa mādauit mihi prouideri in certa dyoceſi.puta ferrarienſi
de beneficio qđ non excedit ſummā ſeu valorem quinquaginta
florenorū vel ſub cōditione ſi de loco dyoceſis in quo ſcribebat
eſſet oriundus.demum ſecūdo ſcribit pro titio ꝛ nō expreſſo ali
quo valore vel cōditione mādauit ſimpliciter ꝓuideri de benefi
cio vacante vel vacaturo emanatis dictis reſcriptis vacauit cer
tum bñficiū in dicta dyoceſi ferrarieñ.ego feci mihi illud ꝯferri
per meuȝ executorē titius ſimiliter idē fecit per ſuos executores
ipſum ſibi conferri. ꝛ ſciens collationē mihi factam appellat a
prouiſione mihi facta ꝛ a proceſſibus executorū meorū dicens
ꝙ non potuit mihi conferri: ex eo quia beneficium excedit ſum
mam in reſcripto contentā.vel quia nō ſum oriūdus de loco in
reſcripto contento. Modo queritur an in hac appellatione de
beat titius ſeruare formā decre.vt circa videtur ꝙ non quia hec
appellatio fundatur ſuper iure appellātis ꝛ nō ſup defectibus
aliquibus vel criminibus.ꝛ per cōſequens nō debet habere lo
cum vt hic dicitur. In cōtrariū alleg.no.qꝛ vtroqȝ caſu ſiue op
ponatur de defectu valoris ſiue de defectu cōditionis opponiꝰ
cōtra formā ꝓuiſionis.ergo locū habet decre.vt circa qꝛ locum
habet non ſolū ſi opponitur cōtra formā electionis ſurgentē ex
capitulo qꝛ ꝓpter.ī.eo.ſed etiā ſi opponitur cōtra formā ꝓui
ſionis.qꝛ illa obiectio cadit in formā vt ibi patet ex tenore text.
decre.vt circa ꝛ decre. ſtatuimus eo.ti.in.vi. Pro hoc alle.glo.
quia ſcḋa obiectio.ſ.de defectu conditionis poteſt dici obiectio
in perſonā prouiſi que defectiua dicitur ex loco originis quo ad
illud beneficiū ex forma reſcripti ꝙ in hoc etiā ſatis cōuenit iu
ri cōmuni honeſtatiuo licet nō neceſſitatiuo iuxta notata de re
ſcriptis ſi opponente in glo.ſi.ergo locum habet illius reſpectu
decre.vt circa que locū habet vbi in formā aliquid obiectū vel
in perſonas eligentiū vel electi ꝓuiſorū vel prouiſi.ꝛ in hac par
te reſidet glo.ꝛ ſic videtur remanere ꝙ in dicto caſu ſeruāda ſit
forma decre.vt circa ꝛ hāc vltimā partē tenet do. Anto.qꝛ tex.
hic nō pōderat intereſſe ſimpliciter ſed pōderat ꝙ ſup intereſſe
vt ſup facto ſpecifice exceptionis fundet exceptio opponentis.
ſed hoc caſu nō fundatur principaliter ſup intereſſe opponētis
ſed ſup defectu forme.lȝ in cōſequētiā tāgitur ius illius opponē
tis qꝛ ſi ego primus nō habeo ius in bñficio ipſe titius hȝ ergo
26 ꝛc. ¶ † Glo.appellantē inducit decre.que ſimpliciter loquiꝰ de
appellāte nō exprimēte ad ſedē apoſtolicā vel ad papā ꝙ decre.
vt circa habeat locū in appellationibus interpoſitis ad inferio
res.ꝙ tenet glo.in.c.vt circa in verbo appellari. fatetur tamen
planum eſſe ꝙ ſolum in appellatione extraiudiciali locum ha
beat.ī.eo.ꝯſtitutio.in.vi. ¶ Glo.perſonas querit que ſunt iſta
que poſſunt opponi contra perſonas. Reſpondet remittendo
ad no.in.c.vt circa in.§.ceterū. ¶ Gloſ.circunſtantiarū. ꝛ glo.
28 ſuꝑius declarāt literā ꝛ literales ſunt. ¶ † Glo.de nouo opp.et
vſ ꝙ immo iurādo circūſtātias de nouo veniſſe ad notitiā vel

a ¶ L.ſi qs nec
cauſam. Adde
ꝙ iſta regla po
nitur in princi.
illius. l. non in
§. res pignora.
ꝛ ad illā regulā
vltra plene po
ſita per.d. Jaſ.
ibi. Adde glo.
in.c.cōſuluit.in
ver. ſpantes de
vſur.ꝛ glo.in.c.
cum eſſent. ex
tra de ſymo. et
deci. Alexā. in
conſi.cxix.colū.
ij.circa ſi. in.v.
volu.

b ¶ Quia hec
vt extrinſeca.
An ꝛ quando
ſolēnitas extrī
ſeca vel intrinſe
ca preſumatur.
vide plene per
Barto.ꝛ doct.
in.l.ſciendū.ff.
de verb.obli.et
doct.in.§.fina.
inſti.de fideiuſ.

carū probationē debet audiri. vñ op. de decre. vt circa. ē. eo. in
vj. vbi auditur ſup exceptionibus quas iurat de nouo ad eius
notitiam perueniſſe vel illarū ꝓbationē ſo. glo. ꝙ hoc faciebat
dubiū in decre. qꝛ videbatur idē dicendū de circūſtantiis ꝙ de
ſubſtātia exceptionis vel de ꝓbatione ſubſtantie exceptionū tñ
cōtrariū hic decidītur: qꝛ diuerſa eſt ratio. nam nō eſt quid im-
putetur illi qui nō expreſſit exceptiones ſi illas ignorauit. quia
nō debet anceps periuriū ſubire. ⁊ idē ſi ſciuit earū ꝓbationē.
licet pro tūc nō habeat ar. ij. q. vij. plerūqꝫ in prin. ſed eſt bñ im-
putandum illi qui expreſſit exceptiones ſi non expreſſit debitas
circūſtantias qꝛ ſi illas neſciebat vel nō habebat probationem
potius debuit tacere ar. d. c. plerūqꝫ. nec debuit vagari cū diſcri-
28 mine aduerſarij. ē. c. vt quis duas † per hoc patet ꝙ interdū
a magis expediēs eſt[a] in totū veritatē tacere ꝙ minus ꝑfecte di-
cere. c. vt cōſueuit no. per Jo. and. in decre. bone de cōfir. vti. vel
inuti. ⁊c. ¶ Jn. §. ſane glo. omiſſa ⁊ glo. proſequente oppo. ꝙ li
tera implicet ꝯtradictionē cōtra regulā vbi repugnātia. de reg.
iur. ff. ꝙ ſi omiſſa forma decre. vt circa eſt appellatū ergo nō po
tuit proſequi appellationē ipſe qui appellauit vel alius ei adhe
rens per ea que habētur in decre. vt circa cuius cōtrariū hic di
citur in tex. ⁊ in glo. in verbo eadē nam ex quo forma nō eſt ſer-
uata habetur perinde ac ſi appellatum nō eſſet ⁊ ſic ꝓſequi nō
poſſet. ſoluit glo. ꝙ in aliquibus exceptionibus ſeu obiectioni-
bus fuerit ſeruata in aliquibus vero nō: illas aūt in quibus ſer
nauit alia requiſita in cle. ꝓcedenti ⁊ in. c. ſtatuimus. ē. c. iij. vj. ⁊
ita intelligit̄ hic quatenus permittit ꝓſecutionē. Uel ſcdo dicit
glo. poſſumus intelligere ꝙ aliqua obiecerit in quibus nō arta
batur ad formā ⁊ illa fuit proſecutus. ita intelligitur hic quate-
nus dicit de proſecutione alia aūt expreſſit nō ſeruata forma in
quibus artabatur ad formā ⁊ illa fateor ꝙ nō potuit proſequi
ita cōtrariū. Uel tertio extra glo. dic ſm Guil. ⁊ Ste. ꝙ de iure
proſequi nō poterat ex quo forma nō erat ſeruata vt in contra-
rio. ſed de facto ſic ⁊ ita erat hic quia de facto ꝓſequebatur ſm
predictos. Uel quarto dic ſm eos ꝙ inuito aduerſario ꝓſequi
non pōt ex quo omiſſa eſt forma. ſed eo patiente ⁊ non cōtradi-
cente ſic ita intelligatur hic forte eū patiebatur appellatus col-
ludens ne ſuper illis obiectionibus alius decetero etiam finito
illo iudicio audiretur de accu. de his iuncto. c. cū dilecti ad fi. ē.
eo. ⁊. c. ti. cupiētes. §. ceterum ad fi. in. vj. ⁊ ideo ibi permittitur
vt alius aſſiſtat ne colludatur. Uel dic quinto ſm Ste. ꝙ vbi
certum eſt formā non eſſe ſeruatā non poteſt proſequi ita cōtra-
rium. ſed vbi eſt dubiū an ſit ſeruata tunc interim dum pendet
dicta altercatio non poteſt proſequi caſus expreſſos in quibus
non ſeruauit vt ibi ſed alios caſus qui ex poſtfacto ſuperueniſ-
ſent de quibus in. c. vt circa ſic ⁊ de illis poteſt hic intelligi quo-
modocūqꝫ tamē appellatū ſit in curia occaſione appellationis
ſiue illa fuerit formiter interpoſita ſiue nō teneatur tamē reſpon
dere per viā querele vel accuſationis tertio comparente pro ſuo
intereſſe vt ſequitur quia roma communis patria eſt nec habet
priuilegiū reuocandi domū ex quo accuſatio talis eſt in curia ſe
cus ſi eſſet extra curiā. quia ex quo appellatio nō tenuiſſet nō ar
bitratur ad veniendū nec poſſet trahi illuc per hūc tertium nō
29 appellantē ex quo ibi non eſſet ſm Guil. † an renūciatio vel cō
cluſio litis ſeu terminus peremptorius cū principali appellante
noceat iſti tertio dicit Guil. ꝙ nō quia cū ſolis appellato ⁊ ap-
pellante actū eſt in iudicio vel extra. ideo non nocet iſti qui ra-
tione priuati intereſſe eſt admiſſus. videte ſi ꝓſecutus fuit ap-
pellationem indebite quia formā non ſeruauit. credo hoc da-
rum. quia cū non legitimo: cōtradictore actum eſt igitur ⁊c. ar.
l. cum non iuſto. de colln. detog. Si vero proſecutus fuit debite
appellationē tunc ſi tertius cōparet pro intereſſe cōmuni preiu
dicaret ſm ea que dixi ſuper tex. ar. l. iij. ff. de popu. acti. iuncta
b decre. cum dilecti ad fi. de dec.[b] Si vero tertius ꝓ ſuo intereſſe
priuato cōparet nō videtur ꝙ ei preiudicet. qꝛ diuerſa eſt cauſa
eius ⁊ diuerſum ius ab eo ꝙ iudicium eſt deductum per princi
palem. ergo nō ob. exceptio rei iudicate facit qd no. Jnnocē. de
teſti. cū olim. d. Archi. ꝙ intellige ſi ignorauit cauſam agi arg.
30 no. in. c. cupiētes. §. ceterū in fi. † An autē tertius comparens
preferri debeat principali appellāti ſi hoc petat dicit Ste. ꝙ ſic
ſi proſequatur intereſſe propriū tertius appellans. ⁊ appellans
principalis intereſſe cōe alle. l. iij. ff. de popu. act. alle. ſi vterqꝫ ꝓ-
ſequitur intereſſe cōmune nō debet preferri nec pōt in ſe ſumere
litem ſed pōt aſſiſtere ne fiat colluſio. vt hic dicitur facit qd no.
in ſimili per Jnno. de prebē. dilectus hoc dicit verū viuēte prin
cipali appellante eo vero mortuo vel aliter impedito bñ poſſet
tertius aſſumere litem in eo ſtatu in quo inuenit. vt in. c. j. ⁊. ſi.
31 vt lite pēdēte in. vj. † Sed an proſequēs intereſſe cōmune poſ-
ſet per ꝓcuratorē litigare dicit Ste. ꝙ non ar. l. licet. §. in popu
laribus. ff. de procur. Tu dic vt not. ē. c. cupientes. §. pe. in. vj.
quia hoc ꝓhibitum in agendo ſecus in defendendo. Nāqꝫ autē

a ¶ Jn totum tacere. Adde Alex. in addi. ad Barto. in. l. ait pretor in. ſ. addi. ff. de iud. vbi allegat ad hoc iſtum text. cum glo.

b ¶ Si vero tertius. Adde bene facere ea q̄ dicit Alexā. in cōſi. cxliij. incip. viſo ꝓceſſu circa fi. in. v. volu.

c ¶ Sed ſi vt aſſiſtēs. Adde Alexan. in ꝯſi. x. ad fin. in. iij. volu.

d ¶ Tertius vero adherēs. vide tamen tex. ⁊ ibi glo. in. l. ſi ſuſpectum. ff. de inoffi. teſta. et Bal. in. l. añ litē. ff. de procur.

iſte cuius nomine eſt appellatū ſi tamē eſt ratificatum. ſ. decem
dies debeat audiri dicit Matthe. ꝙ nō alleg. no. per Jnno. ē.
eo. c. j. in. vj. cuius opi. dicit hic approbari maxime per tex. ſupe
riorē ibi appellante ꝓſequēte ⁊c. Quia nō tenetur pars ꝓſequi
appellationē infra decendiū qd habet ad appellādū ex quo pa-
tet ꝙ nō appellans vel non ratificans nō debet admitti ad ꝓſe
quendū appellationē. Ratio eſt quia nō faciens alterum predi
ctorum videtur nolle agere. immo cōſentire ei ꝙ eſt factum ſm
Matthe. qui tamē fatetur ꝙ victoria appellantis prodeſt non
appellantibus vel appellationē non ꝓſequentibus ar. l. j. §. j. ff.
ſi vnus ex pluribus. dictum Matthe. iniqꝫtum dicit nō debere
admitti nō appellantē nec ratificantē videtur verū ſi velit prin-
c cipaliter venire vt principalis.[c] ſed ſi vt aſſiſtens liti ne fiat col-
luſio videtur ſecus cū eius interſit ne ei fiat preiudiciū in totum
vel ſaltē coequale per proceſſum principaliter appellātis ſm ea
que ſuperius dicta ſunt. Jtē videtur verum ſi venit ratione cō-
munis intereſſe. ſecus ſi ratione proprij intereſſe per text. hic in
32 fi. ⁊c. ¶ † Glo. nō appellans querit hic dicitur tertiū nō appel-
lantem non debere audiri principaliter volendo venire non vt
adherens ſi cōpareat pro intereſſe cōmuni ⁊ velit ꝓſequi articu
los inchoatos per aliū. Quid ſi iſte tertius vult venire adherēs
ſuper ꝓdictis articulis ꝓſequendo intereſſe cōmune an dꝫ audi
ri, videtur ꝙ ſic qꝛ hic ſolū ꝓhibet vbi principaliter venire vult
glo. tenet contra licet magis ſit dubium ſed huic litera obſtat in
fi. ibi licet appellāti ⁊c. ¶ Reſpōdet glo. ꝙ illud eſt ꝓpter inter-
eſſe tertij vt permittatur ibi aſſiſtere. videte ſi glo. intellexit ꝙ ra
tione priuati intereſſe ibi pmittatur aſſiſtere planum eſſet. Sed
nō videtur de mente illius littere que videtur loqui de intereſſe
cōmuni vſqꝫ ad ver. nō tamē excluſiue qꝛ ibi poſtea loquitur de
priuato intereſſe. vnde nō videtur ꝙ glo. bñ dixerit iniqꝫtum di
xit tertiū vt adherentē non admitti niſi forte ꝙ videtur verum
dicas ꝙ glo. voluit differentiā facere inter adherentē ⁊ aſſiſten
tē. Lapus hic aliter dicit ⁊ multū offuſcat text. ⁊ intellectū. ideo
omiſſis eius dictis concludo ꝙ omni caſu in quo ratione forme
non ſeruate repellitur appellans repellitur et adherens ſiue in
eadem inſtātia ſiue in alia ſiue per viam appellationis. ſiue per
d viam querele velit venire[d] tertius vero adherens ſi venire vult
in eadē cauſa idest inſtantia repellit̄ in ꝓdictis caſibus in diuer
ſa non: aſſiſtere tamē ſemp pōt ne fiat ei colluſio. ⁊ hec eſt mens
huius tex. ⁊ huius glo. ⁊ glo. in ver. eadem cauſa ⁊ in ver. articu
los ⁊ adherere eſt in ſe litem aſſumere cū alio. Sed aſſiſtere eſt
alteri litem ꝓſequenti aſſiſtere. Lapus vero hic alio verbo vti
tur. quia dicit ꝙ omiſſio forme decre. vt circa repellit appellan-
tem. repellit etiā tertiū ſi ſit adherens. Jdē in alio ſuperuenien
te qui non ſit adherens vt hic. §. ſane ꝙ vltimū intellige Joan.
and. ſm Lapum ſi eodem durāte iudicio venit. ⁊ hoc in expreſ-
ſis in quibus forma non eſt ſeruata. ſup non expreſſis vero dicit
poſt Guil. tamē eſſe audiendū ratione cōmunis intereſſe. et in
eadē inſtantia. vt no. Guil. in decre. vt circa. ratione aūt priuati
intereſſe audiretur etiā ſup male expreſſis. etiā eodē durante iu
dicio vel finito ſm notata poſt Guil. in decre. vt circa in glo. ſi
ergo ⁊c. ¶ Glo. eadē cauſa q̄rit quid ſi in alia cauſa velit princi
paliter iſte tertius admitti cōtra certū appellatū an debet audi
ri. Rñdet glo. ꝙ ſic a contrario litere intellige in alia cauſa. i. in
alia inſtātia vt pꝫ ex ſequētibus. ⁊ qꝛ alias nō haberet hoc du-
bium. ¶ Sed cōtra oppo. glo. qꝛ videtur ꝙ nullo modo debet
admitti etiā in alia inſtātia. Unde oppo. de. §. inſuper. ſ. ti. pri.
Sol. glo. aut iſte tertius qui in alia cauſa hoc eſt inſtātia vult ve
nire p viā accuſationis ſeu querele nō ꝓſequendo appellationē
erat de adherētibus principaliter appellātis. ⁊ tunc oīno exclu
detur ſicut ipſe principalis. vt in cōtrario. Aut nō erat de adhe
rētibus. ⁊ tūc ꝓcedit ꝙ eſt dictū iterato cōtra ter. in ꝓdicta opi.
glo. qꝛ ſi hoc eſt verū ꝙ tertius in iſta inſtātia contra appellatū
admittatur. ergo nil proderit appellato ꝙ iſte tertius nō poſ-
ſit principaliter venire in inſtātia appellationis. qꝛ vna via fu-
giet alia incurret. vt ita dixerim. Sol. glo. ꝙ immo ꝓderit mul
tū ipſi appellato iſtū tertiū repelli reſpectu inſtātie appellatio-
nis. qꝛ appellās ſuccūbit q forte non ſuccubuiſſet iſto tertio ad-
miſſo ⁊ cōdēnabitur appellato in expenſis. Preterea dicit glo.
forte iſte tertius vidēs ſe nō admitti in inſtantia appellationis
forte amplius nō aget vel forte ſi aget repelletur ex alio capite ex
quo forte nō fuiſſet repulſus ſi p viā appellationis egiſſet. ideo
multū prodeſt illi appellato hunc tertiū nō admitti in inſtātia
33 appellationis ⁊c. ¶ † Glo. cōmune q̄rit qñ dicatur tertius ꝓſe
qui intereſſe cōmune. Rñdet glo. quādo etiā proſequitur ius ⁊
intereſſe cōmune ſibi ⁊ appellanti. ¶ Exēpla plura ponit glo.
puta ille qui eſt electus vel prouiſus dicitur criminoſus vel dici
tur defectuoſus ex defectu natalium. vel dicit ꝙ ꝓuiſio vel electio
facta fuit facta per eum qui nō potuit illā facere ꝓpter crimina
vel defectū. vel dicitur ꝓuiſionem factā per literas ſurreptitias

⁊ alia

⁊ alia ſimilia forte non factam electionē vel ꝓuiſionem ſeruata forma debita. nā his caſibus ꝑtenditur intereſſe cōe ipſi tertio ⁊ appellanti qui dictis de cauſis appellauerat. ¶ No. bene ex̄ plum ꝙ glo. poſuit de ſurreptione literaꝝ: ⁊ per eam habes ſō cta alia glo. in verbo opponentis in verbo pcepi. qđ attendi dꝫ id qđ in ꝯſequentiam fit cū tertius opponit exceptionem ſurre ptionis cū principaliter obiiciat de forma: ſꝫ in cōſequentiā tā gitur ius eccleſie vel ius ꝓprium id non attenditur: vt dicit hic glo. ⁊ glo. pcealle. ſecus ſi eccleſia ipſa vel ꝓlatus eius noīe hanc exceptionem obiiceret: qꝛ tunc cū ꝓpter ius ſuum defendēduꝫ ne vexꝫ moleſtet ſiat oppoſitio ꝟ obiectio directe reſpicere ius eccleſie: qꝛ originatur exceptio illa principaliter a iure eccleſie: ſꝫ in caſu ꝑcedente non originatur principaliter a iure eccleſie ſed opponentis. ¶ Glo. articulos querit de quib⁹ articulis loqua tur. Reſpondet de illis quos non ſpecificauit ſꝫ expſſerit: qꝛ ad ꝓſecutionem illoꝝ non admittitur appellans nec etiā adherēs vt hic clare pꝫ. ¶ Idem erit de mente decre. vt circa ſꝫ non ita clare in ver. alioqn. Idem dicit Pau. de ſpecificatis qꝛ ex quo appellans ꝓſequitur appellationem: ⁊ ꝑ ipſuꝫ cā eſt incepta nō dꝫ ſuperueniens audiri principaliter ſup eiſdem articulis: ſꝫ aſ ſiſtere pōt ſi vult alle. no. per Cōpo. ꝫ. e. c. j. in. vj. in vlti. colū. ſm Lap. ¶ Secundo in glo. in ver. ſꝫ opp. ⁊ videtur ꝙ immo licet vnus repellatur ꝑ ineptitudinem ꝓpoſitionis. vel ꝓpter effe ctum opponentis tñ alius in quo ceſſat dictus defectus nō de beret repelli. vnde opponitur de. c. ꝓhiberetur. ij. q. j. ⁊ c. libel lorum. e. cā. q. viij. ⁊ ꝫ. de accu. veniens. ⁊ ff. de accu. hi tñ. ⁊ l. iij. in ſi. vbi no. de repulſione iſta ꝓpter ineptitudinem libelli: fa cit. l. ſi maritus. in ſi. ff. de adul. ⁊ l. iij. §. interdū. ff. de libe. ho. ex hi. fortiſicat glo. opi. qꝛ negligentia vel culpa vnius in male ex primendo non dꝫ nocere alteri habenti equale intereſſe. arg. re gule delictum ⁊ tale non dꝫ aliquis. de reg. iur. in. vj. So. glo. ꝙ hoc erat qđ faciebat dubium in decre. ⁊ ꝓpter hoc prima facie videretur decret. iſta continere iniquitatem tñ deciſio hic po ſita eſt equa: qꝛ ſi non eſſet hec deciſio inutilis ⁊ deriſoria fuiſſet ꝓuiſio decr. vt circa que excludebat appellantem debita forma non ſeruata: qꝛ ſi tertius poſſet indifferenter admitti appellās qui videret ſe excluſum ſubmitteret pedagogum in eadē cā ſeu inſtantia qui clare formaret ⁊ exprimeret male formata ⁊ inſuf ficienter expſſa per illum ⁊ per alium conſequeretur ꝙ ꝑ ſe non poſſet: ⁊ ſic illuderetur decre. vt circa ⁊ pararetur via fraudi cō tra decre. qū de diuortio. ad ſi. ¶ Nec habent ob. contra. que lo quuntur qū tertius vult admitti in alia cā ſeu inſtantia: hic aūt qū in eadem quo caſu dicit gl. imputet ſibi iſte tertius q a prin cipio non appellauerit: ideo non admittetur in eadem inſtātia principaliter: ſꝫ aſſiſtere poſſit ſuper expreſſis ne fiat colluſio: vt hic ꝟ ⁊ tunc dꝫ in ſtatu in quo inuenit aſſumere ſm Pau. pre terea dicit glo. ſatis eſt ꝙ iſti tertio reſeruaretur queſtio nullita tis: ideo non eſt abſonum ꝙ in inſtantia appellationis repella tur. ¶ Gloſ. ne colludat dicit in principio ſuper expſſis volens tollere oppoſitionem de ꝯtrarietate litere quā tetigit glo. in ver

a ſi. ꝓſequente.[a] Demuꝫ querit quid ꝓſit adherere: ⁊ quid ꝑmit tatur huic aſſiſtenti remittit ad no. in. c. ij. in ſi. de ꝓcur. in. vj. et in. l. ſi ſuſpectam. ff. de inoffi. teſt. ꝙ poteſt ꝓducere teſtes quos non ꝓducit principalis: vel ſaltem implorare officium iudicis: vt faciat principalem illos ꝓducere ⁊c. ¶ Glo. propeiij qrit quo iure admittetur iſte ꝓſequens ꝓprium intereſſe. Et reſpondet per viam appellationis: ſi ꝓpter id ſit appellatum etiam ſi nō ſit ſeruata forma decre. vt circa vel admittetur ꝑ viam querele ſi non ſit appellatum ꝓpter illud. Et ſi dicas quō in eadem cā po teſt ꝑtendere intereſſe publicū ⁊ priuatum. Reſpondet glo. qđ hoc non eſt abſonum ꝙ accuſatio publica vel popularis quan doqꝫ contineat priuatuꝫ intereſſe. vt ꝓbatur in. l. iij. §. ſꝫ ad plu res. ff. de ſepul. vio. ⁊ ff. de ꝓcur. ſꝫ in popularibus. in prin. cum ſuis concor. ⁊c. ¶ In. §. inſuper glo. j. ⁊ gloſ. in ver. querele ſim

34 pliciter opponit contra iſtuꝫ. §. †[b] videtur ꝙ repulſus a via

b appellationis admittatur per viam querele cuius ꝯtrariuꝫ hic ꝟ. Unde oppo. de no. per Compoſt. ꝫ. e. c. j. in glo. qualē vera ꝙ vbi dicit ꝙ pars appellans qui non ꝓſequitur appellationem ꝯ. tempora illius decre. j. pōt prouiſionem vel electionem impu gnare ꝑ modum querele etiam in eiſdē cauſis in quibus appel lauit nedū ex aliis: hic aūt dici videtur contra in ſimili ergo ⁊c. Soluit glo. ꝙ dictum Cōpo. loquitur in diuerſo caſu vnde nō dꝫ obſtare qꝛ loquitur de pena decre. j. ꝫ. e. in. vj. hic aūt loquit̄ de pena decre. vt circa. Quā non vidit Cōpo. Ratio aūt illius dicti eſt qꝛ pena illius decre. j. non eſt vt nullatenus audiat̄ ap pellans lapſis temporibus de quibus ibi: ſꝫ ſecus ſit in lapſu tē poris decretalis cupientes. eo. ti. ⁊ li. vt ibi no. in. §. ſi vero in gl. j. idem vel in lapſu anni vel biennij dati ad ꝓſequendum vel in lapſu tēporis de quo in decre. cum ſit romana. ⁊ decr. perſonas de app. ſed ſolum eſt illius pena. vt non ob. abſentia ipſius ap pellantis ꝓcedi poſſit in negocio principali: ideo merito audit̄ poſtea per viam querele: hic aūt vt dixi loquitur in pena decre. vt circa que impoſuit penam ex duplici capite: qꝛ primo impo nit penam illi qui in artando non ſeruat formam ſibi poſitam qđ non audiatur etiam ſup expreſſis. ¶ Scđo illi qui exprimit obiecta: ſed non cū debita forma qꝛ non exprimit debitas circū ſtantias ꝙ non auditur, ſup non expreſſis debita forma vel nul latenus niſi in caſibus exceptis: vnde cum per decre. illam vt cir ca ſimpliciter repellatur ab opponēdo intelligitur repellere ne dum per viam appellationis ſed etiam per viam querele: ⁊ ita etiam declarat iſte. §. hic ergo ſimpliciter in penā repulſus nul latenus eſt audiendus vbi vero punitur vt ꝓcedi poſſit in ei⁹ contumaciam audietur ꝑ viam querele: qꝛ audiretur etiaꝫ per viam appellationis ſi in ꝓceſſu ſiendo contra eum appareret. Nec mirum ſi diuerſa eſt pena huius decre. ab illa decre. j. ꝫ. e. qꝛ diuerſe ſunt culpe vt videtur ⁊ patet per ſe: ideo nimirum ſi diuerſe ſunt pene. ¶ Simile videmus in decre. cum ana. cū ſibi nota. ad ſi. ꝫ. e. in glo. ſi. Aduertendum tñ vt pꝫ in ꝑdictis: ⁊ tā ſit glo. in ver. item ſcias. ꝙ circa obiecta in qbus requirit̄ for ma traditur duplex forma per decr. vt circa vna eſt ꝙ in appel latione omnia ⁊ ſingula debeāt exprimi in inſtr̄o publico ſeu li teris autenticis. Scđo ꝙ ſuper obiectis debeat iurare ſm for mam ibi traditā ſicut ergo eſt duplex forma ſic ⁊ duplex eſt pe na. vnde ſi prima forma ſeruetur ⁊ ſcđa. ſ. in exprimendo nō ſer uetur. dicit glo. ꝙ pena eſt qđ non auditur etiam ſup expreſſis. vt. ꝫ. e. ti. is qui. in. vj. Si vero ſeruetur ſcđa forma. ſ. in iurādo ſed prima. ſ. in exprimendo non ſeruetur tunc que ſit pena ad uertendū eſt qꝛ ſi nihil exprimitur debito modo non audit̄ ap pellans niſi in caſibus ibi exceptis in ꝑalle. decre. in ver. niſi. Si vero expreſſit aliqua modo debito aliqua non: ⁊ tunc audit̄ ſu per expreſſis debite: ⁊ ſuper nō expreſſis in caſibus exceptis ſu per expſſis aūt non debite ſpecificatis non auditur etiam ſi ve lit iurare circa circumſtantias de nouo peruenīſſe ad illum: hec dicit glo. vera eſſe in obiectis in quibus requiritur forma. Naꝫ ſi quis vellet aliqua ꝓſequi in quibus non artatur ad formam de quibus. ꝫ. in prin. cle. tunc poſſet illa ꝓſequi etiam ſi neutrā dictaꝝ formaꝝ ſeruaſſet qꝛ non debite expſſiſſet nec iuraſſet. Et bñ dicit ꝑ ꝑdicta dicit lap. hodie clarū eſt que ſit pena non ſer uantis conſtōnē vt circa. qꝛ pena eſt vt non audiatur inuito ap pellato ſuper male expſſis ⁊ male iuratis ⁊ etiam exprimendis niſi in caſibus exceptis de quibus ibi in quibus audietur etiā

c appellato inuito:[c] non aūt eſt pena ꝙ appellatio ipſa non va leat: qꝛ videmus ꝙ cām principalem defert ad curiam: ⁊ etiam appellatio ſi appellatio fuit intimata vel ad notitiā eius perue nit. ꝫ. c. pri. facit. §. ſi. ꝯ. hac. e. conſtōne ſm eum. Nam ſꝫ nō au diatur tñ iudex appellationis ex officio ꝓcedere poteſt: vt patet ex his que videbuntur in. §. ſi. qđ non eſſet ſi appellatio nō vale ret. fa. ꝫ. eo. ſi forte. in. vj. contrarium tñ ſenſit Io. an. in noue lla. ꝫ. eo. ti. li. vj. in. c. qꝛ ꝓpter. ⁊ ibi etiam per Lap. Sed obuiat predictis qꝛ ꝟ ꝙ etiam in caſibus exceptis non dꝫ audiri ſuper non expreſſis per ea que habentur de app. cum cauſam. ⁊. ꝯ. de appel. in de. ꝓ appellanti. Soluit ꝙ hic eſt ſpeciale. vt cauſaꝫ non expreſſam in appellatione quis poſſit ꝓſequi in caſibus predi ctis. Ratio eſt qꝛ in illis non eſt in culpa: ideo dꝫ audiri. arg. de cre. ij. de conſti. Sed iuxta predicta quero vos videtis cōcluſuꝫ poſt Cōp. ⁊ gl. ꝙ ſi infra tpa ꝑfixa in decret. j. ꝫ. e. l. vj. cōparuit appellat⁹ audiri dꝫ appellās deueniēs ad proſequendaꝫ appel lationem ſuā etiam ſi poſt dicta tēpora veniat faciat. l. petende.

35 C. de tem. reſt. in inte. petende. † Quid ſi nullus cōparuit infra dicta tempora an appellans poſtea veniēs debeat audiri ad ꝓ ſequendum appellationem Io. de lig. hic poſt longam ⁊ proli xam diſputationē tenet ꝙ non. Mouet̄ qꝛ dicta decre. prima

d videtur ibi ſtatuere ⁊ prefigere terminum ad proſequendum[d] ergo ſi infra illud non fiat proſecutio deſeritur appellatio: ſicut in ſimili videmus in decre. cum ſit. ⁊ c. ꝑſonas. de app. ⁊ eo. tit. c. ſuggeſtum. de hoc in. l. ij. C. de tem. app. vbi lapſus fatalium fa cit deſeri cauſam: ergo eodem modo dicamus in caſu ꝓpoſito vbi ius ſtatuit terminum ad cauſam introducendam in conſi ſtorium pape do. Pe. tenet contrarium. Mouetur qꝛ in dicta decre. nō ꝟ ꝙ appellatio ſit deſerta ꝑ lapſuꝫ dicti temporis ſed qđ ꝓceditur alicuius abſentia non ob. ⁊ loquitur qū alter fuit preſens ⁊ fuit infra tēpora. Unde cū conſtitutio illa ſit penalis ⁊ contra ius cōe ſm qđ datur annus vel biennium ex cā ad ꝓ cedendū non dꝫ extendi ad penam ibi expſſe non contentaꝫ ma xime ad caſum de quo loquitur expſſe ar. regule in penis. de re. iur. in. vj. Pro hoc alle. glo. iſtam in verbo inſuper ⁊ dictū Cō poſt. de quo ibi in glo. ⁊. ꝫ. dixi. alle. et glo. in verbo deuoluta. ꝫ. in prohe. cle. vbi glo. aperte vult ꝙ ſm tempora iſtius decre. iſta prefixa ſint ſolum reſpectu proſecutionis ſiende in curia: et hoc credo tutius propter autoritatem glo. pcealle. in ver. deuoluta.

a ¶ Demū q̄ rit. Adde bal. ſ. l. ante litem. ff. de procur.

b ¶ Videt̄ qđ repulſus a via appellatōis. ad de facere ea q̄ habētur in. l. ſi quis aduerſus ter. ⁊ in glo. C. de preci. imper. offe.

c ¶ Non autē eſt pena. An āt annullatio act⁹ dicat̄ ꝓprie pe na habet̄ ꝑ ab. ⁊. b. ſ dyn. poſt gloſ. in. c. cogno ſcētes. extra de conſti.

d ¶ Ergo ſi. j. Adde bñ face re qđ dicit alex. in ꝯſi. xcv. inci. ⁊ ſi vt puto in iiij. vo. in. ij. co. circa med. dum allegat. l. impa tor. ff. de poſtu. facit etiā regu la qđ tps deuo tat formā autē. Que ſupplica tio vbi no. doc. C. de preci. im pe. offer. ⁊ ꝑ ꝯe ly. in. c. cum di lecta. in. ix. col. ver. viij. ſignuꝫ extra de reſcri.

p hoc q nō dz eſſe melior ɔditio appellati cōtumacis q̄ cōparē
a tis ⁊ nō ɔtumacis ↄ decr.[a] cū g.de pb.in.vj.ſed ſi non eſſet ɔtu
max: ſi cōparet nō eēt appellatio deſerta: ergo forti⁹ nō erit eo cō
tumace exiſtente: hoc credo etiam de mente huius gl. que dicit
penam decre.j.ſolum eſſe in pceſſu fiendo non in totali deſer-
36 tione. ¶ † Glo.repellitur q̄rit indifferēter repellatur appellās
ab obiectionibus in quibus formā non ſeruauit. Reſpōdet gl.
q non: ſed ita demū q hic petat ⁊ inſtat appellatus.ar.eius q
videbitis.j.in ſi.huius partis. Idē etiā tenuit ſup glo. pſequē
te. Sed nunquid admittetur inuito appellato ad pſequendū
exceptionē nullitatis contra ſniam excōicationis ⁊ alios proceſ
ſus contra ipſum olim factos p executores ſup gratia illa. Rñ-
det Guil. q ſic vbi ex hac contingeret ius aduerſarij ledi p hāc
literam ex quo non ſeruauit decre. vt circa ſectis dicit in alio ca
ſu q̄ in non ſeruando hanc decre. excluderet vt q ſeruaſſet tem
pora appellationis vel duas diffinitiuas habuiſſet ɔtra ſe alle.
de.j.de ſeque.poſ.⁊ fruc.ſm Guil.⁊c. ¶ Glo.expreſſis opp. de
repugnantia litere q̄ dicit ſuper expſſis non auditur niſi formā
ſeruauerit: ſi eñ non expſſit ergo formā ſeruauit: ergo male di-
cit niſi formam ſeruauit quo ad expſſa. Reſpondet glo. q nul-
la eſt repugnantia: qz pōt intelligi q expreſſit ſed nō debite: qz
non cū debitis circūſtantijs: ⁊ tunc clare pcedit lr̄a ſine contra
dictione vel pōt ſcdo intelligi q debite expſſit ⁊ tunc q pſequi
tur niſi forma ⁊c. Intelligatur de forma in iurando quaſi velit
q lz debite expreſſit: ſi tñ formā in iurando non ſeruauit: nō au
ditur etiā ſup expſſis p viam q̄rele cū nec ſup illis audiaṫ p viā
appellationis.ar.regule cum quid vna.de regu.iuris.in ſexto.
37 ¶ † Glo.pter q̄ q̄rit de intellectu litere: ⁊ rñdet q intētus lite-
re eſt q appellans qui formā non ſeruauit in exprimendo au-
ditur ſup articulis nouiter emergētibus vel ad notitiam noui-
ter puenientibus: vel ſup qbus ſuperuenit facultas probandi
in quibus caſibus audiretur p viam appellationis: ⁊ ſic multo
fortius per viam q̄rele: non aūt eſt ſenſus litere q ſi formā non
ſeruauit in exprimendo qz forte non expſſit debitas circūſtan-
tias qđ pter ſuperuenientiam notitie illaꝝ vel pbationē illarū
audiatur: qz hoc eſſet contra.§.j.huius cle. ⁊ ideo glo.in ſui pn
cipio dicit q iſta dictio pter excipit ab illo verbo alius. Sed nū-
quid iſte iurabit agendo p viam q̄rele in caſibus illis exceptis
ſicut ſi ageret per viam appellationis: reſpondet Guil. q cre-
dit qđ ſic mouetur: qz alś non eſſet in illis caſibus cū illi ſemper
iuramentum requirant: poſſet tñ dici ſm eū qđ requiritur iuramē
tum: vbi per viā appellationis agitur: ſecus ſi per viam quere-
le: primū videtur tutius pter rationem decre. vt circa.ſ. vt ca
lumnijs obuietur ſcdm tñ fortevert⁹ per ea que dixi poſt Pau.
circa glo.in ver. eccleſie ⁊c. ¶ Glo.nolle querit que poterit eſſe
ratio mouens iſtū ad nolendū vti appellatione dicit gloſ. forte
de conſilio aduocati hoc faciebat qz celabat appellationem vel
dicebat q illa non vult vti vt ſic poſſet cām pſequi per viā q̄re
le quā non poterat per viā appellationis qz in illa formam non
ſeruauerat. Demū glo. inducit iſtū tex. ad q̄nem de qua p In
no.⁊ Hoſt.de reſti.ſpo.ex conqueſtione. vꝫ q ille contra quē
b impetratū eſt reſcriptū poſſit illo vti inuito impetrante[b] qđ eſt
veꝝ ſi factū eſt cōe: ⁊ ſic ius eſt queſitum parti aduerſe: vt qz illi⁹
virtute pceſſum eſt ad citationem.arg.de offi.dele. gratū.alś
poſſet lacerare: ⁊ p hac opi.benefacit iſte tex. ex quo colligiṫ re-
gula q vbi ex facto aduerſarij q̄riṫ mihi ius illo inuito poſſum
vti facto ſuo ex quo ius eſt q̄ſitum mihi.ad hoc.l.petende.cum
ibi no.C.de tem.reſti. i inte.peten.⁊ in.l.ſi poſt mortē.in ſi.ff.de
38 contratab. ¶ † Glo.fides q̄rit qualis dz eē fides hec que dz fie
ri de appellatione an debeat eſſe plena an ſufficiat ſemiplena p
vnum teſtē ⁊ literas quas pcurator abſentis de cuius mādato
conſtat vult impetrare ſup appellatione p ea q̄ no.Cōpo.ꝭ.eo.
c.j.in.vj. glo.tenet contra vꝫ q requiraṫ plene p iſtum text.q
39 ſimplr̄ dicit fidem debere fieri. † Ex quo no. q vbi fit mētio de
c fide vel de pbatione intelligitur de plena in dubio p hoc qz ſe
miplena pbatio non eſt pbatio. vt no.in.c.j.ꝭ.e.in.vj.⁊ in.c.vt
circa.⁊ ſic videtur q ſemiplene pbans non excuſetur ab expen
ſis: lz q̄nꝗ ſemiplena pbatio ſuppleatur per iuramentū de iu
reiurando.c.ſi.ſm do. Pe. ¶ Nec ob.dcm Cōp.ſ alle. qz dicit
glo. q loquitur in diuerſo caſu: qz loquitur quo ad hoc vt pce-
di poſſit in abſentia partis ⁊ quo ad hoc vt pbetur negocium
deuolutū ad curiam hoc aūt q̄ñ quo ad penam repulſionis dz
pbari appellatio quo caſu plenior requiritur pbatio cū de ma
iori preiudicio agatur. Preterea dicit glo. ibi loquitur de pro-
batione fienda coram iudice appellationis quo caſu leuior ſuf-
ficit hic de fienda coram iudice querele quo caſu durior requiri
tur propter diuerſitatem inſtantie. Preterea tertio dicit gl. ibi
agitur de probanda ſubſtantia appellationis hic de probatio-
ne forme appellatiōis: ⁊ ſic in multis diuerſus eſt caſus. de quo
40 loquitur Compo.ab iſto. † Ex hac vltima ſolutione no. qđ in

a ¶ Eum qui. Habes ſimilē tex.in.l.ſeruus ff.qđ vi aut clā.

b ¶ Qđ eſt verū. Adde do. Jaſo.in.l.iij.in prin.in.ij.co.in iij.nob.ff.qđ qſ quiur. Feliṅ.in c.ceteꝝ.in.ſ.co ſtū.extra de reſcri.⁊ Ale.in cō ſi.lxxvij.incip. viſo themate.l ij.co.poſt prin. in.v.volu.

c ¶ Intelligiṫ de plene. Adđ Bald.in.c.j.in prin.ſi de inue. inter do.vaſ.lis oriatur in vſi. feu.⁊ Feliṅ.in rub.de probat. in prin.

d ¶ Ideo eo patiēte. Adde d.Abb.in.c.ſi.§.is autē.in.ij. no.de of.deleg. Alex.in.c.cū di lecta.in.xij.col. ver.limita hec extra de reſcri.

e ¶ An de ineptitudine libelli. Adde glo.re pu.ſingularem inſtit.de act.in ver.ſcdm.in ſi. quā gl.dicit ſin gularē. Bal.i.l. ex hoc iuř i pe. colū.ff.de iuſ.⁊ iur.⁊ plura al legat Jaſ.in.§. j.i pe.char.ver ſicu.poſtremo. iuxta iſti.de ac. ale.in ɔſi.lxxx. in.ij.colū.in.ij. vo.⁊ ale.in ɔſi. cccxx.in.j.col. circa med.in.ij. vo. Feliṅ.in.c. examinata. in viij.col.de iud.

dubio durior videtur fieri probatio in probanda qualitate q̄
in probanda ſubſtantia prima ſolutio videtur tutior. Ex predi
ctis concludit glo. q vtile eſt appellato ſibi tradi copiam appel
lationis in forma autentica tempore quo ſibi intimatur: qz per
hoc oſtendendo illam coram iudice ſi non fuerit forma ſeruata
poterit ſemper repellere appellantem etiam ſi poſtea vellet age
re per viam querele. dicit in hoc Guil.⁊ Pau. qđ poſſet etiam
probare per teſtes.ar.l.in exercendis.de fide inſtru.⁊ in eo.tit.
in decre.cum Joānes.quia de quo ſcriptura dz intercedere nō
ſubijcitur neceſſitati pbandi p ſcripturaꝫ: ſed ſufficit per teſtes
probari.lꝫ Hoſt.contra de priuilegijs.cum olim.⁊ facit qđ no.
Bar.ff.ad.l.aqui.in.l.aquil.ſi o deīum. ¶ Gl.queſitum querit
nunquid aduerſario conſentiente vel patiente pſequi quis poſ
ſet exceptionem informiter ppoſitā dicit q ſic: qz hec repulſio
fit in fauorē appellati: ideo eo patiente bene pcedit. Pro hoc
videtur caſus in.c.pꝛoxi.nec ob.ꝭ.e.ab eo.in.vj.cū ibi no. quia
ibi loquitur in diuerſo caſu vbi vꝫ quis non repellitur ex ſolo
fauore partis: ſed pter fauorem publicum vt citius cā benefi-
cialis terminetur: ideo ibi ius operatur in patiētia partis vt ibi
no.in gl.ſi.vnde dicebat Lap. q vt appellans audiatur nō ob.
q formam non ſeruauerit decre. vt circa cedit in cōmodum ap
d pellati:[d] ideo eo patiente audiri dz ſcꝫ in caſu.c.ab eo.qđ audiaṫ
appellans non ſeruata forma illius decre. reſpicit cōmodū ap-
pellati.⁊ in eius commodum ⁊ onus eſt q non audiatur: ideo
ibi etiam de conſenſu appellati non poteſt penitere vel pꝛetermit
tere formam: qz iuri in odium inducto non poteſt renunciari.
iuxta no.in.l.nam ⁊ ſi.ff.ad mace.⁊ no.de fo.compe.ſi diligenti
⁊c. Glo.forme querit de cuius forme omiſſione loquitur. Re-
ſpondet q poteſt intelligi de omiſſione forme in iurando: et ēt
de omiſſione forme imprimendo ſm diſtinctionem quam vidi
41 ſtis.ꝭ.in glo.inſuper ⁊c. ¶ † Glo.legitime querit quid ſi inui-
to ⁊ contradicente appellato fieret receptio pbationum ſup ar
ticulis ſuper quibus non dz recipi. Reſpondet q non nocebit
ſibi mouetur per iſtum tex.a contrario dum dicit per confeſſio
nem aduerſarij vel alś legitime ⁊ ſic ſi non legitime ſit recepta p
batio non nocet: dicit tñ glo. q de conſuetudine practici conſue
uerunt ſemper admittere articulos ſaluo iure impertinentium
⁊ non admittendoꝝ quo caſu clarum eſſet q non noceret pba
tio ſuper illis facta: qz propter proteſtationem predictam nō cō
ſenſiſſet de quo.de offi.dele.cum contingat.ſuper glo.pe. de te-
ſti.ex parte ade.facit qđ dixi ſuper tex.ad ſi. Lap. hic dicit q ta
lis probatio valebat in preiudicium appellati: non autē in fa-
uorem appellantis vt ipſe poſſit dicere eam valere. Et quid ſi
dicatur quid prodeſt eam valere in preiudicium appellati ſi nō
poteſt appellans dicere eam valere. Reſpondet q pdeſt i hoc
qz poterit iudex iudicare ſm eam ex officio nec appellatus nec
appellans dicere poterit ſe grauatum ſiue pronunciet ſiue non:
nec per conſequens appellare alleg.qđ ſcripſit Jo.an.de regu.
iur.infantibus in ſolutione q̄ōnis.⁊ Guil.in Spec.de offi.iud.
§.impedit ſm Lap.facit qđ not.de excep.exceptionem. Guil.
hic aliter dicit vꝫ q ea que ſunt acta cauſe ⁊ litis ⁊ ſic acta iudi
cialia ſunt inualida: de alijs que non habent dependentiā ne-
ceſſariam a lite ſicut confeſſiones: ⁊ ſimilia que facti ſunt et fa-
ctum concernunt qz illa ſemper durant per no.per Jnn. de cle.
inquiſitionem.⁊ de teſti.cūm que. Quia credo tutius tenere gl.
que magis conformatur litere que ſimpliciter loquitur. Iſtum
tex.in.§.ſane inducit Lap.contra opi. Jnno.de qua de accu. ſu
per his.⁊ Archi.de qua.xxiij.diſt.illud.vbi dicunt q ad oppo
nendum ſeu excipiendum contra electum admittatur quilibet:
dicit enim per hunc tex. q talis opi.damnatur qz immo ſolū vi
detur admitti ille cuius intereſt ratione priuati vel cōis inter-
eſſe non alius: vt hic a contrario ⁊ ſic videtur hic approbari opi
nio glo.de qua.ꝭ.eo.vt circa.in.vj.in glo.quoꝝ intereſt dicit tñ
q ſufficiat qđ intereſſet etiam de facto non in iure conſiſtit.ff.de
reg.iur.quatenus ⁊ qđ no. Jnno.⁊ Hoſt.de teſti.veniens. Nō
tamen ſufficeret q quis diceret eccleſiam ſibi obligatam: qz ta-
le intereſſe burſale non attenditur. vt no.in.d.c.ſuper his. Idē
tenet hic Mo.dic vt in.d.c.ſuper his.per do. Antoñ.qz hic in
obiectione defectus vel criminum in obiectu vero de contēptu
ſolus contemptus ſe opponere poteſt. In obiectu fame ſolum
illi qui habent ius in electione: qz non intereſt eccleſie alios ad-
mitti ſi alś ſit bonus: ⁊ eſt de conſenſu maioris partis doct⁹ ⁊c.
42 † Querit do. Petr.[e] an de ineptitudine libelli poſſit opponi
e poſt ſniam dicit q ſic.alle.c.cum dilecti.de em.⁊ vend.vbi dicit
eſſe caſum.⁊ alleg.dictum Bald.in.l.edita.C.de eden.⁊.ff.e.tit.
l.j.hoc credo verum quando reſultaret iuris error expreſſus in
ſententia.vt eſt in caſu.d.c.cum dilecti.alś credo ſecus arg.c.j.de
43 re iudi.⁊.l.ij.C.quando prouo.non eſt ne. ¶ † Secundo que-
rit an ⁊ quando libellus eſt ineptus: ſed probatio apta an va-
leat probatio: dicit q Spe.in ti.de offi.iudi.§.deſerunt.dicit q
ſic.⁊ poteſt

ſic ꝛ pōt fieri ſnīa ſi pōt ſuſtentari libellus: ſecus ſi nullo mō pōt ſuſtineri all.c.c.examinata.cum ibi no.ꝫ.de iudi.ꝛ de reſti.ſpol.
44 cum ad ſedem. ¶ † Tertio q̃ro an iudex poſſit ſupplere vbi
a eſt ꝓpoſita exceptio inepta: dicit ꝙ non p.l.libellorū.§.q̃d° ſi libelli.ff.de accu. vnde dꝫ tunc potius reiicere libellū ꝙ̃ ſupplere etiam vbi agitur de vindicta publica: vt eſt maleficiis in quib° pōt indicti iudicis officium iuxta no.de teſti.cum clamor.ꝛ in.l.ſi non defendantur.ff.de penis.ꝛ in queſtione Bar.iudex maleficiorū. Ultimo ꝑ concluſione tex.in.§.ſane.ꝛ in.§.inſup.ꝛ eorum q̃ intricate hic ſcribit Lap.poſſetis ſic diſtinguere: q2 aut eſt appellatum ſeruata debita forma in oībus: aut eſt appellatum debita forma non ſeruata in aliquo: aut eſt appellatum debita forma ſeruata in aliquibus ꝛ in aliquibus non. Primo caſu in ꝓſecutione appellationis auditur appellās vel adherens: ali° vero tertius non adherens in eadē inſtantia volens principaliter admitti non audietur ex quo cā eſt iam cepta p vnū ſed aſſiſtat ſi vult ſm Compo.ꝫ.e.c.j.in.v.col. ꝙ intelligit verū niſi doceret ſe ignorāſſe appellationē interpoſitā ꝛ doceat de ꝓprio intereſſe cū alius appellās ꝓſequeretur cōe: nam tunc audiet etiā principaliter aſſumendo in ſe inſtantiā cū ſit interpoſita iſta appellatio ꝓ oībus quorū intereſt.ꝫ.e.c.j.lib.vj. Secus in caſu.l.qui de crimine.C.de accu.q2 tunc in noua inſtantia tm̄ audiet: ꝛ ſuperſedebitur prius inchoate. vnde iſto caſu adherebit appellationi ſꝫ nō appellanti: alſ non video quō poſſet eadē inſtātiam ꝓſequi: vel dic ꝙ tertius non adherens nunꝗ̃ audit: ſed aſſiſtendo tm̄ ſaluo niſi ꝓſequatur intereſſe proprium ꝛ doceat ignorāſſe: ꝛ hoc verius videtur ar.l.ſi cū.ff.de accu.ꝛ.ff.de pop.act.l.ij.ꝛ no.ꝫ.e.cupientes.§.ceterum.in.vj.in glo.fi.ꝛ p Jnn. de preben.dilecto. facit qđ no.ꝫ.e.cum dilecti.ad fi.ꝛ.C.de accuſa.l.ſi quis homicidij.ꝛ.l.qui de crimine. Finita aūt inſtātia an audiatur ſuper alia appellans vel adherens: dic ꝙ non ſi ſup negocio electionis eſt pronunciatum: ſecus ſi ſuper articulo appellationis tantum ar.c.cum inter.de re iudi.ꝛ.l.inhannis.ff.de condi.inde.ꝛ qđ no.per Compo.ꝫ.e.c.in.vj. Idē dico de alio tertio veniente ꝛ non adherente: ꝛ hec vera niſi duobus caſib° primo ſi vellet dicere colluſionem: ſcđo ſi doceat ſe ignorāſſe cauſā agitatam ꝛ appellatam ꝛ vellet ꝓſequi ꝓpriū intereſſe p no.
45 in.d.c.ceterū.ꝛ hoc de primo caſu pricipali. ¶ † Scđo caſu q̃ñ eſt appellatum debita forma non ſeruata: tunc ſi in nihilo fuit ſeruata non auditur appellans nec adherens in eadem vel alia inſtantia etiā per viam q̃rele. vt in.§.ſane.iūcto.§.inſup ſiue velit venire ſup expreſſis informiter ſiue ſup nullo modo expreſſis. Fallit tñ hoc vltimū q̃ñ venire vult ſup nullo modo expreſſis in tribus caſibus exceptis in decre. vt circa in quibus etiā terti° non adherens audiretur etiā in eadem inſtantia intelligo niſi contradicat appellans ꝛ velit ipē admitti: ex quo cā eſt ſup eum cepta. vt.ꝫ.dixi. Si tñ de facto admittatur ſup informiter expreſſis pōt ipſi appellanti aſſiſti per adherentem vel aliū ne colludatur: an aūt tertius non adherens poſſit admitti ꝛ in eadem cā ſeu inſtantia ſeu alia dic vt in ſequenti caſu: ꝛ hec de ſecūdo ꝛc.
46 ¶ † Tertio caſu q̃ñ eſt appellatum debita forma ſeruata ī aliquibus: ꝛ in aliq̃bus non dic ꝙ ſup male expreſſis ꝛ male iuratis nec appellans nec alius adherens vel nō adherens etiam ſi ꝓpriū intereſſe priuatū velit ꝓſequi auditur volens principaliter admitti in eadem cā ſeu inſtantia: ꝛ hoc per rōnē glo. in verbo articulos. ne appellans vna via obtineat vbi in alia ſuccumberet: ꝛ hoc de mente glo. in verbo eadem cā ꝛ in verbo non appellans ꝛ in verbo articulos.ad fi.ꝛ in verbo ꝓprius aſſiſti tñ poterit appellanti de facto forte ꝓſequenti ne colludat. vt in.§.ſane.in fi.iuncta glo.in verbo non appellans.in fi.ꝛ hoc in eadem inſtantia in alia vero etiam durante primo iudicio poteſt admitti tertius non adherens p viam querele. vt in glo.in verbo eadem.ꝛ ꝓbatur.§.ſane.a contrario appellans vero vel adherens etiam in alia inſtantia etiā p viā querele repellitur. vt in.§.inſuper. hec ſuper male expreſſis ꝛ male iuratis. Super nō expreſſis non auditur appellans ꝛ adherens in caſibus exceptis in decre. vt circa in verbo niſi: ꝛ tunc demum cū ſpecificatione ꝛ iuramento: vt ibi dr̄. Alius vero tertius non adherens cuius intereſt ſm Lap. intelligo reſpectu cōis intereſſe. vt.ꝫ.patebit fuiſſe de mente ſua auditur in caſibus ꝑdictis exceptis ꝛ ſuper non expreſſis eadem durante inſtantia: hoc non credo ſi nō adhereret iudicio etiam non iurando intelligo ſi venire vult p viā querele. alſ.ob.decret. vt circa niſi dicas illam artare ſolum appellantem ꝛ adherentem qđ intelligo dummodo abſens fuerit tempore appellationis interpoſite. Si aūt prius preſens in nullo audiretur primo iudicio eo finito audiretur ſolū ſi ſuper articulo appellationis eſſet ꝓnunciatū vel ſi doceret de colluſione: ꝛ hoc q̃ñ tertius cōparens ꝓſequitur cōe intereſſe. Si vero proſequeretur priuatum intereſſe tunc audiretur etiam eodem durante iudicio vel finito ſm Lap. intelligo etiam in articulis male expreſſatis vt iuratis in diuerſa inſtantia vt litera ſonat: ꝛ ſic fraus euitetur de quo in glo. in verbo articulos. ſm Lapū vt ſcripſit Guil.in.c.vt circa.in glo.ſi ergo appellans. qđ intelligit eſſe verum ſi ignorauerit appellatum lꝫ ſciuerit cām agi: ſed ſi ſciret appellatum: tunc etiam ꝑ ſuo intereſſe non audiretur ſi finito illo iudicio ꝙ intelligo ſi ſuper negocio appellationis fuit ꝓnunciatum. alſ.no.per Compo.ꝫ.e.ſtatuimus.in.vj.in glo. conſtituto.ꝛ in.glo.ad quid. Ratio eſt q2 illa conſtitutio ex quo eſt appellatum vocat omnes quorū intereſt abſolute: ꝛ ſic etiam ſi interſit reſpectu ꝓprij intereſſe que ratio ceſſat vbi nō eſt appellatum: q2 vbi agitur p viam querele quo ad defectum artatiuum ꝛ deuolutiuum non hꝫ locum illa conſtitutio vt ibi not. Eſt tñ differentia ſm Lap. q̃ñ ſcit cām agi lꝫ neſciat appellatū inter eum qui hꝫ cām ab appellato ꝛ eum qui non hꝫ vt dicit Cōpo. primo caſu fit ꝑiudicium: ſcđo non fit ꝑiudiciū iure ſuo priuato. Ratio q2 decret. ſtatuimus non artat ignorantem appellationem. vt.ꝫ.pri.de.alſ nec etiam artat vbi agitur p viā querele vt predixi. Sed contra illud dictum verū ꝙ ꝑiudicare debeat ignoranti appellatum ſi ſciuerit cām agi. facit qđ no.gl. in.d.§.ceterū.cum iuribus ibi allegatis. q2 videtur etiam ꝑiudicare: tunc non habenti cām niſi doceat de colluſione vel ignorātia ꝛ ꝓprio intereſſe poteſtis dicere ꝙ non ſit ei ꝑiudicium ex proceſſu facto in curia ſi non ſciuit illum ibi agi: ſed putauit alibi agi. alſ forte ſecus cogita. Ex ꝑdictis ptꝫ ſm lap. ꝙ inter nō adherentem qui ꝓſequitur ſuum ꝓpriū intereſſe: ꝛ aliū q nō ꝓſequitur ꝓprium intereſſe: ſed cōe non videtur differentia ſi velint venire durante iudicio in eadem inſtantia: q2 ambo repelluntur ſi volunt ꝓſequi male expreſſatos vel male iuratos in alia inſtantia vterqꝫ admittitur ſi abſentes fuerint appellationis tēpore ꝛ ſint ignorantes: ſed ſi finito iudicio bene eſt differētia: q2 prius auditur ſi doceat de ꝓprio intereſſe. Scđo non niſi
b doceat de colluſione. Sed contra hoc facit[b] q2 cui habet obſtare ſnīa hꝫ obſtare ꝛ ꝓceſſus. de teſti.cām. per Inno. ſed p ſequēti intereſſe cōe etiam ignoranti obſtat ſnīa niſi doceat de colluſione: ergo eode: modo debemus dicere de ꝓceſſu ꝛ ſi nō dꝫ audiri in alia inſtantia eodē durante iudicio etiā ſi ignorauit appellatum niſi doceat de colluſione poteſtis dicere dictum Lap. non ꝓcederet ꝛ cōtra ipſum facit a contrario ver. ꝓpter hoc intelligendo vt intelligit glo. vel poteſtis dicere ꝙ regula illa cui obſtat ſnīa ꝛc. ꝓcedit vbi eadem eſt rō: alſ ſecus ꝛ ita hic quia conueniens eſt ꝙ pendente iudicio ex quo appellans non pōt ꝓſequi male expreſſos iſte poſſet ꝓſequi ſi cā eſt finita nō eſt vlterius de ꝓſecutione querendum. Si vero fuit pñs tēpore appellatiōis male interpoſite ꝛ tacuit imputet ſibi q2 videt velle agere ꝛ acqeuiſſe tali appellationi ꝛ conſentire: ꝛ factum eſt ſm Mat. fatetur tñ ꝙ victoria appellantis ꝓdeſt tunc non appellanti vel appellanti ꝛ non proſequenti.l.j.C.ſi vnus ex plurib° appellauit ſm Mat. Jo.de Jmo.

a ¶ Qđ ſi libelli. Adde Bal. in.l.edita.l.xij.col.C.de eden.

b ¶ Quia cui hꝫ obſtare. Adde Paul.in.c.cām.el.j.et ibi plene Felyn.extra de teſti.al.c. in cōſ.ccxvj.in cip.in cā ꝛ lite. in.ij.colū.circa med.in.ij.vol. Alex.in conſil. cxxv.in fi.ꝛ in conſi.cxviij.circa fi.vol.ij.

1 Pena conferentis vel prouidentis non extenditur ad eū cui ſit collatio vel prouiſio nec econtra.
2 Eccleſie cathedrali populo chriſtiano ꝛ clero carenti inferior a ſede apoſtolica prouidere poteſt de prelato.
3 Licētia prelati nō excuſat ſubiectos in delictis: vel in his q̃ aguntur contra ius.
4 Monachus illegitime ꝓmotus ad ꝓlatum ſi contingat eū ex illegitimitate repelli pōt repetere primum monaſterium.
5 Caſus ſpecialis non debet trahi ad conſequentiam.
6 Argumentum per locum a ſpeciali non ꝓcedit q̃ñ lex expreſſe diſponit non ſumi.
7 Religioſus appetens dignitatem an peccet mortaliter.
8 Epiſ ſi eſt expulſus cū clero ꝛ populo an eo mortuo poterit ibi eligi epiſcopus.
9 Eccleſia non deſinit eſſe cathedralis licet careat clero ꝛ populo.
10 Populi appellatione an comprehendatur clerus.
11 Carere idem eſt qđ non habere.
12 Copula ꝛ. ꝛ eius natura.
13 Locus ſacer an per captiuitatem hoſtium deſinit eſſe ſacer.
14 Dignitas epālis obſcurari non poteſt ex mendicitate: q2 ita eſt epūs eugubinus ſicut epiſcopus vrbis Rome.
15 Uacante eccleſia parrochiali in ſciſmate vel infidelitate conſtituta an poſſit ad electionem vel prouiſionem procedi.
16 Diſpenſare non pōt epūs vt monachus qui renunciat capelle redeat ad primum monaſterium.
17 Monachus vnius monaſterij ſi ad eccleſiam regularem ꝓmoueatur an remaneat monachus ſecundi monaſterij.
18 Epiſcopatus an ſit ſacer ordo.

In plerisqꝫ eccleſijs ne.

Diuiditur in tres partes principales: q2 in prima parte ponitur conſtitōnis cā. In ſcđa conſtō. In ter. Jo.de Jmo.ſuper Clemen.

tia pteſtatio.ſcda ibi volentes.tertia ibi ſane.Scda pars facit
quatuor ꝑut gloſ.dicit non inſiſto.¶ No.qualiter le dz babe-

a ¶ Quia dz ꝑ deſſe. Adde fa cere gl.in.l.pre ſes.C.de traſa. ⁊ ibi bal.⁊ ſaly.

a re platus^a.qi dz ꝑdeſſe iuxta facti expedientiã ⁊ ſm qđ decens
eſt.¶ No.obnubulari ⁊ offuſcari dignitatẽ eccleſiaſticã ex duo
1 bus vez ex vagatione ⁊ mẽdicitate.¶ †No.ex verbo volentes
ar.ꝙ pena ꝯferentis vel ꝑuidentis non extenditur ad eum cui
ſit collatio vel ꝓuiſio nec econtra.⁊ vide.lxxj.di.tãtis danid.⁊
2 Inn.de reiudi.ꝗuis.¶ †No.ꝙ eccleſie cathedrali pplo ⁊ cle-
ro xpiano carẽti ſupiori ẽt inferior a ſede apoſtolica prouidere
põt de plato niſi eſſet hec ꝓhibitio ſm do.Ant.Sed certe im-
mo videtur idẽ fuiſſe ante hanc ꝯſtõnẽ.ar.no.ſ.e.ꝙꝙ.in.vj.et

b ¶ No.ꝙ ap- pellatiõe. Qui veniãt appella tione ppli. vid. Abb. in.c.j. col.de vi.⁊ ho. de.⁊ ſcl. plene in.c.eccl'ia ſcte Marie.i.xxvj. col.in fi.⁊ colũ. ſe.extra de ꝯſti.

b tenet hic Guil.ſup glo.in ver.ſuperior^b.¶ No.ꝙ appellatio-
3 ne ppli cõprehendunt ſolũ xpiani ſubiecti ⁊c.¶ †In vbo nul
lus no.ꝙ licentia plati non excuſat ſubiectos in delictis vel in
his q̃ agunt contra ius.ff.ad.l.aqui.liber hõ.⁊ in regula ꝙ qs
4 mandato.li.vj.¶ †Not.bene ꝙ hic videtur apertũ ꝙ illegiti-
me promotus ad epatum ſi cõtingat eũ ex illegitimitate repelli
põt repetere primũ monaſteriũ:⁊ ſic apparet ꝙ ꝑ actum ꝓmo-
tionis ſeu receptionis nullo modo renunciat nec abſoluitur a
iure monaſterij qđ eſt bene notandũ ſm do.Ant.Sed de hoc
non mirandũ:qꝛ ex quo electio non ſortitur effectũ habetur ꝑ
non facta.ar.l.quotiens.ff.q ſatiſd.cog.alſ eſſet ſecus ꝑ not.in
cle.j.de elec.⁊ ꝑ Jo.xcij.diſt.ſi qui ſint ⁊c.¶ Ex verbo nos enĩ
no.ꝙ conſecratio ad epatũ iure poſitiuo poteſt reddi nulla:et
ſic videtur ꝙ decretũ iuris ãnullet etiã ſacramẽtalia ſuper quo
vide gl.ſ.e.ꝑinda.in.vj.⁊ de conſue.quanto.per Innocen.⁊c.
5 ¶ †Ex ver.ſane.no.ꝙ caſus ſpãlis non dz trahi ad ꝯſequẽtiã
vnde ſi poteſtatẽ reſtringit in aliquo caſu ꝯtra ius in alijs caſi-
6 bus nullo mõ reſtringit nec ampliat.†Ex quo no.ꝙ arg.ꝑ lo
cum a ſpãli non ꝑcedit qñ.l.expſſe diſponit non ſumi vel aliqſ
ſumendo illud aliud ꝯcluderet contra ius.facit qđ no.de elect.
publicato.⁊.C.de epiſ.⁊ cle.ꝯuenticulã.⁊.l.ij.C.de condi.inſer.
7 ⁊c.¶ †Quero primo an religioſus appetens dignitatẽ peccet
mortaliter:videtur ꝙ non qꝛ opus bonũ deſiderat.viij.q.j.qui
epatum.In contrariũ facit qꝛ deũ dimittit ꝓpter tẽporalẽ ho-
norem de regula:lz.xix.q.ij.due dic ꝙ ſi appetit vt ꝓſit nõ pec
cat.xxxvj.di.ſi quis.xvj.q.j.monachi.ſi vt pſit.⁊ tunc lz illud qđ
appetit in ſe ſit bonũ.ſ.epatus tamẽ appetere eſt malum adeo
8 peccat.¶ †Scđo quero quid ſi epus eſt pulſus cum pplo ⁊ cle-
ro an eo mortuo locũ habeat cle.vt poſſit ibi eligi epus Pan.qđ
ſic mouetur qꝛ tunc epatus caret clero ⁊ populo xpiano eo ti viv
uente poterit iuriſdictionẽ exercere.vt in cle.j.de foro cõp.⁊ du
rat epus alle.ad primũ ꝙ locus deſinit eſſe ſacer ꝑ captiuitatem
hoſtium.l.cũ loca.ff.de relig.dictũ placet ſed non rõ:qꝛ non eſt
verum ꝙ per captiuitatem hoſtium locus deſinat eſſe ſacer.
¶ Nec ob.l.cum loca.qꝛ vt ſentit hic glo.veruz eſt ꝙ deſinit eẽ

c ¶ Quo ad ex ercitiũ miſtro- rum.an ꝑ capti uitatẽ hoſtium locus deſinat eẽ ſacer.vide gl.in §.ſacer.in ver. manet inſti.de rerum diui.

c ſacer^c quo ad exercitium miniſtrorum cuz eccleſia viduetur mini-
ſtris.vt no.vij.q.j.paſtor.Ad hoc ſm zenze.qꝛ ſemel ſancta nõ
coinquinatur.de cob.cle.veſtra.de re.iu.ſemel deo.⁊c.in.vj.nec
eſt neceſſe quo ad cle.ꝙ ſit locus captus ab hoſtibus:ſacer enĩ
eſt ꝙ clero caret ⁊ populo xpiano lz non ſit in hoſtium poteſta
te.vide ad ꝑdicta Joan.in.d.c.paſtoralis.⁊ Innoc.de ſepul.l.
pe.⁊.fin.⁊c.¶ Quero in verbo volentes quare plus ponderat
frequentiam in recipientibus ꝙ in dãtib^9 dicit Guil.ꝙ maior
reperitur importunitas in eis.de reſcrip.c.ſi.in.vj.⁊ de conceſ.
ꝑben.deteſtanda.eo.li.¶ Quero quid de electionib^9 factis añ

d ¶ Pp'ls cõ- prehendit cle- Adde Bal. in l.j.§.huiꝰ ſtudij in.ij.col.ad fi. ff.de iuſt.⁊ iur. ⁊ Felyn.in.c. ec cleſia ſancte ma rie.in.xxvj.co.l fi.extra de ꝯſti.

hanc cle.dicit Guil.⁊ Pan.ꝙ prius facte ꝑ priuilegium vel cõ
ſuetudinem valebũt:ſed amodo non valebũt vt ſic ꝑuilegiũ
videatur amittere ⁊c.xj.q.iij.priuilegium.¶ Ex hoc dicto no.
ſ.per hanc cõſtitutionẽ videtur priuilegium ſublatũ lz nil dicat
de eo:⁊ hoc eſt ideo ꝙ alſ non poſſet aliquid operari hec ꝓhi-
bitio cũ de iure cõi non liceret ante hanc cõſtitutionẽ.vt.ſ. teti
gi.⁊ tangetur in glo.ſup glo.ſuperiori.alſ ꝑ ius cõe non tenere
tur priuilegium niſi de ea expſſe fieret mentio.de pſcrip.venieñs.
⁊ qđ not.de reſcri.c.j.contra hoc facit ꝙ ſaltim potuit operari
reſpectu iuris cõſuetudinarij.So.vbi a iure inhibetur ꝯſuetu-
do videtur ſolũ inhiberi ⁊ dãnari futura non pterita.de quo di
cetur in cle.ſtatutum.de elec.⁊ in cle.ij.de re.eccle.non alie.et ꝑ
Cy.in.l.dudum.C.de contrahen.emp.⁊ in.l.ij.⁊ fi.C.que ſit lõ.
conſue.¶ Quero an cle.locum habeat ſolum in religioſis tan-
tum videtur ꝙ ſic:qꝛ frequentius ſic faciunt vt dicit cle.dic con
tra.qꝛ in oĩbus locum hz.ſed ꝑcipue in religioſis ſm Guil.fa-
cit quod vidiſtis in cle.j.in ver.preſidentes.in glo.de reſcri.hoc
intellige in principali ſtatuto ſecus in penali.vt in glo.facit qđ
no.de reſcrip.diſpendia.libro ſexto.in nouella ⁊c. An habens
poteſtatem in tali loco eligendi poſſit eligere:videtur ꝙ ſic qꝛ
tantum loquitur de prouiſione.Tene ꝙ non:quia ex quo pro
hibetur prouiſio dicitur etiam inhibita electio ſecundũ Pan.
licet in con.facit.c.cum in illis.de prebẽ.in ſexto.ſed illud in ma
teria reſcriptorum que eſt ambitioſa.facit glo.in cle.fin.j.codẽ.

Quid ſi epiſcopus habet ſaltem duos ſubiectos videtur quod
ſufficiat quod hic dicat ſubditis.arg.regule pluralis locutio.in
vj.cum concor.contrarium tenet Paul.qꝛ ſupra dicit populo
in quo ſaltem requiruntur.xj.q.iij.vnio.ff.vi bono.rap.l.ꝑtor.
9 ⁊ no.de elec.c.j.vlterius dicit Ber.hic apertum eſſe† ꝙ eccle-
ſia non deſinat eſſe cathedralis:lz careat clero ⁊ populo.⁊ ſic fa
cit ꝑ opi.Jo.⁊ Archi.de qua.ſ.e.licet canon.in.vj.dicit tamẽ
ipſe Ber.ꝙ aut diſceſſerunt animo non redeundi ſeu reuerten
di ⁊ eccleſia deſinit eſſe parrochialis ⁊ cathedralis.Aut nõ diſ
ceſſerunt eo animo ⁊ tunc ſecus hic reprobat Jo.de lig.qꝛ non
debet pendere a poteſtate populi ⁊ cleri facere eccleſiam deſine-
re cathedralem eſſe.vij.q.j.multotiens.vt eccle.bene.c.vnio.de
relig.domi.c.primo.Alij dicunt ꝙ parrochialis ⁊ cathedralis
deſinit eſſe ſi paſſa eſt aratrum.ff.de vſufru.l.an vſuſfructus.qđ
intellige verum ſi facta ſit autoritate ſuperioris:alſ ſecus vt no.
Innocen.de no.oper.nuncia.c.ſecundo.⁊ de ſenten.excom.gra
uem.Poſſet tamen hec cle.induci pro alia opi.quia aliud hic
ſtatuitur qñ caret clero ⁊ populo ⁊ aliud quando non caret ⁊c.
¶ Quero in ver.nullus quid ſi talis epiſcopus ageret nomine
eccleſie an ei obſtaret exceptio.Paul.ꝙ ſic:qꝛ hec exceptio hec
eccleſia caret clero ⁊ populo probari poteſt ſaltem indirecte:et
approbata conſtat iſtud non eſſe epm nec eſſe poteſt de quo ꝑ
Inno.de electione nihil.⁊ per Archi.xvj.q.ij.alienationes.xiij.
q.iij.nonne.xlv.diſtin.quieſcamus.ad hoc quod no.in Spec.
de actore.§.primo.ver.quid ſi contra prelatum.Quare non va
let conſuetudo dicit ꝙ oneroſa eſt eccleſiis.de conſuetu.c.ꝑmo.
vltimo dicit Stepha.hic colligi ꝙ conſecratus in epiſcopũ re-
manet ſubiectus inferiori:ſic alſ archiepiſcopus eſſet ſubiectꝰ
epiſcopo.de renuncia.ad ſupplicationem.vij.qđ.j.nequaꝙ ⁊c.
¶ In ver.ſane oppo.ꝙ poſſit ampliare qꝛ ſi ſpeciale eſt in his
vt non poſſit ſuperiores prouidere:ergo in alijs ſecus de iure
communi que argumentatio procedit in iure.l.ius ſingulare.ff.
de leg.¶ Soluit zenze.ꝙ argumentatio non procedit in his q̃
ordinantur ad diminuendum:quia non debent in alijs amplia
ri ne contra propoſitum amplientur.ff.de condi.⁊ demonſtra.
l.cum tale.§.finali.ff.de legat.primo.l.legata inutiliter.vel dic
10 vt dixi in notabilibus ⁊c.¶ †Glo.⁊ populo querit cum popu
lus ⁊ clerus ſint diuerſa.vt probatur in decre.ex parte de priui-
leg.de ſenten.excommu.ſi ſententia.in.vj.hinc eſt ꝙ in odioſis
vnum aliud non comprehendit in.c.ſedes.In fauorabilib^9 au
d tem^d populus comprehendit clerum ex propria ſignificatione
inſti.de iure naturali.§.plebs.ſecundum zenze.fa.de foro com
peten.dilecti.Quid ergo ſi altero tantum careat eccleſia an lo-
cum habeat cle.videtur ꝙ non:quia hic copulatiue requirit ec-
cleſiam carere populo ⁊ clero:ſed habens alterum tantum non
caret vtroꝗ ar.no.de reſcrip.inter ceteras.⁊.l.ſi heredi plures
ff.de condi.inſti.ſicut videmus in ſimili ꝙ habens vinum non
includitur cum carente pane ⁊ vino:⁊ habens codicem tantũ
non includitur ſub carente codice ⁊ digeſto.Et ſimiliter habẽs
aurum non includitur ſub carente auro ⁊ argento.Ex qbꝰ pz
ꝙ eccleſia habens clerum vel pplm non includitur ſub carente
clero ⁊ populo.Pro hoc facit ſcđo ſm glo.qꝛ alſ non eſſet dif-
ferentia an diceretur clero vel populo an clero ⁊ populo:quod
non eſt dicendum tum differentia debeat eſſe inter copulatiuã
⁊ diſiunctiuam niſi ſumeremus copulatiuam pro diſiunctiua
ꝙ eſſet improprare literam.Improprietates autem ſunt execra
bande non ſeruande.de ver.ſig.preterea.cum ibi no.Tertio ꝑ
hoc alle.glo.quia abſurdum eſſet dicere ꝙ ex quo habet clerum
vel populuz illi clero vel populo ſubtraheretur prelatus:⁊ hoc
11 non multum pungit vt atteſtatur glo.†In contrarium allegat
qꝛ carere idez eſt ꝙ non habere:conſtat aũt ſi dixiſſet no habet
vel niſi habeat cle ⁊ pplm qđ requireretur qđ haberet vtrũꝗ
propter copulam ſicut eſſet videre in ſimili in exemplis.ſ.poſi
tis.ergo in habente alteꝝ tantum ex quo non hz vtrunꝗ artat
conſtitutio.ꝑ hoc alle.decre.cũ in cunctis.de elec.iuncta decre.
eam ⁊c.de eta.⁊ quali.vbi idem videtur dicere ſi careat ſcientia
moribus ⁊ etate:⁊ ſi non habeat ſciam mores ⁊ etatez.Vltimo
allegat ꝑ ⁊ contra.⁊ ſic ꝑ vtraꝗ parte.l.ſi is q ducenta.§.vtrũ
ff.de reb.du.Finaliter glo.dicit ꝙ lz hoc egeret deciſione.tñ pri
ma pars ſibi plus placet.cum glo.concor.Pan.per rõnes glo.
¶ Non ob.contra qꝛ dicit ꝙ carere non eſt idem qđ non habe
re:qꝛ carere indicat priuationẽ q̃ in duobus coniunctis non ve
rificatur in altero tñ verbum habere indicat effectualẽ ipletio-
nem q̃ non datur niſi vtrunꝗ impleatur ſeu habeatur hinc eſt
qđ dicimus ꝙ in alternatiuo negocio neutrũ dz fieri.In affir-
matiuo alternatiuo ſufficit alteꝝ fieri de mut.pe.c.j.de reg.iur.
in alternatiuis.in.vj.zenze.tenet contra glo.qđ ſufficit ꝙ altero
tantum careat mouetur qꝛ mens huius cle.fuit reprimere teme
ritatem ſic ꝑuidentium ⁊ recipientium:ſed temeritas eſt etiaz
in eccleſia hñte tñ pplm vel tñ cleꝝ:ergo merito ſtabitur etiam
contra

a contra verba.ff.de excu.tut.[a] l.ſcire.§.aliud.ꝫ.c.ſi poſtq̃.in.vj.
Secundo qꝛ coniunctim conſideratis clero ꝛ populo carẽs al-
tero tantum dicitur clero ꝛ populo carere.arg.l.cum eiſdem.ff.
de edil.edic.Tertio qꝛ hic clerus ꝛ populus non proferuntur ſi
mul ſed ſeparatim ꝛ ſemper in medio eſt verbum carentis ver-
bum careat:vt ſic ſit ſenſus ꝛ que.ſ.eccleſia careat populo.ſ.tm̃.
ꝛ que.ſ.eccleſia repete verbum careat clero.ſ.tantũ.Ad rõnes
glo.reſpondet ꝛ primo.¶ Ad primam dicit q debet carere
vtroq; ꝓpter copulam:ꝛ hec ratio ceſſat in cõſtõne ꝓhibitoria
in pluribus vt coniunctim conſideratis.Non ob.ratio q atten
di dꝫ ꝓprietas verboꝝ:qꝛ immo mens maxime vbi aliter ſalua
eſſe non poteſt.de ver.ſig.intelligentia.ꝛ.c.ꝑterea.Non ob.ter-
tio q abſurdum eſſet q eccleſia carens populo tm̃ vel clero tm̃
careat epo:qꝛ habere poterit papam vel epm a papa.Non ob.
vltimo q in copulatiuis dꝫ vtrũq; concurrere:qꝛ hoc verũ niſi
aliud ſufficiat.de quo de reſcrip.c.cum inter cetera.ff.de ver.ſi.
l.ſepe.ſm ꝯſe.Hec.concordando opi.qꝛ ſi eccleſia caret pplo
tm̃ non ꝓcedit cle.ne clerus abſq; culpa priuetur poteſtate eli-
gendi:ꝛ ſic procedit opi.ꝯſe.ſi clero tm̃:ꝛ tunc ꝓcedit qꝛ nullũ
infertur ꝑiudiciũ populo habenti poteſtatẽ ꝓuidendi.de elec.
ſacroſan.ꝛ.c.maſſana.hic reꝓbat do.Ant.ꝛ merito quia hic
tex.non ponderat ꝑiudicium inferioꝝ vel habẽtium poteſtatẽ
eligendi vel prouidendi:ſed ponderat tm̃ mendicitatem ꝛ op-
probrium cleri ꝛ vagationem do.Anto.dicit hic duo videnda.
vnum an ex vi locutionis ſermonis ſit differentia an oratio ꝓ-
feratur affirmatiue per hec verba caret clero ꝛ populo xp̃iano.
12 An negatiue non hꝫ clerum ꝛ pplm.† Scdo eſt videre qd de
effectu ꝛ materia copulatiue.Ad primum dicit q eſt differẽtia
ex vi locutionis:qꝛ dicẽdo affirmatiue reqrit ꝯcurſum vtriuſq;
copulatiuoꝝ qui non datur in carentia alterius:ꝛ ſic non verifi
catur in altero.Negatiua vero negat concurſum copulatiuoꝝ
qui concurſus non datur altero exiſtente.vide glo.in cle.ſepe.ſ.
de ver.ſig.vbi ſimilem queſtionem ponit.Ad ſcdm dicit aduer
b tendum[b] q oratio pluralis geminat ſuas ſingularitates qñ re
ſpicit diuerſos effectus.l.falſa.§.j.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ quod
no.in.l.q̃uis.C.de impu.ꝛ alijs ſubſti.ꝛ.l.heredes mei.§.cum
ita.ff.ad treb.cum ibi notatis.modo in propoſito cũ papa hic
ponderat duplicem cãꝫ vagationis.ſ.ꝛ mendicitatis ſi eccleſia
hꝫ pplm tm̃ ꝛ non clerum hic neceſſario vagatio vel mẽdicitas
non includitur ſimiliter nec ecõtra.ideo ſatis putat maxime ex
eo qꝛ hec conſtitutio eſt penalis q altero tm̃ exiſtente nõ hꝫ lo-
cum pena cle.vt dixit glo.ꝛ Pau.maxime qꝛ in penis verborũ
intellectum ꝓprium ꝛ ſtrictam ſignificationeꝫ ſequitur:ꝛ quia
dato q verba poſſint dupliciter intelligi inq̃tum põt reſtrigẽ
c da eſt cle.ar.regule.in penis.tene mentẽ glo.[c] de iſtis verbis af-
firmatiuis habentibus in ſe priuationẽ incluſam an applicent
ad naturam verboꝝ ſimpliciũ affirmatiuoꝝ an ad naturã nega
tiuoꝝ.Et conco:.glo.in cle.ſepe.vide.l.fi.ff.de doli excep.de na
tura copulatiue in.l.pe.C.de ver.ſig.ꝛ per Jo.mo.de hereticis
accuſatus.vbi dat verſus per Bart.in.l.j.ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ ali-
quid de legat.iij.in.l.re coniuncti.ꝛ plene in.§.verum in.l.ſi is
qui ducenta.ff.de re.du.do.Anto.etiam hic plene ponit ꝛc.Cõ
clude ſi ponatur inter incõpatibilia reſoluitur in disiunctiuam
ꝛ ponitur pro vel.ff.de vſufruct.le.l.ſi titio.ꝛ de iniurijs.olim.
Si ponitur inter ea que ſunt idem reſoluitur in adiectiuũ alte
rum de copulatis ſi põt fieri:alſ in expoſitiuam.idem in.l.j.ff.
de pac.l.diſt.conſiderat per Archi.ꝛ.xxxj.di.omnino.ꝛ p doct.
de vi.ꝛ hone.cle.monaſteria.Si vero ponitur inter cõpatibilia
diuerſa:ꝛ tũc proſequitur latiſſime quinq; membra:qꝛ interdũ
copulat conditiones interdũ cauſas interdum res aut pſonas
interdum qualitates demonſtratiuas reꝝ vel pſonarum inter-
dum actiones.Conclude ſi certum eſt de mente diſponentis ſit
lex vel homo:illam ſerua in dubio ſi mens diſponentis verifi-
catur in quolibet copulatiuoꝝ per ſe non requiritur concurſus
vtriuſq; alſ regulariter requiritur concurſus.Aduertendũ tñ
qꝛ dicit q mens diſponentis videtur eſſe in ampliando fauorẽ
ꝛ reſtringendo odium.ar.regule odia.in.vj.Item aduertẽduꝫ
q vbi copulat qualitates nec apparet expreſſe vel coniecturis
an copulet illas reſpectu diuerſoꝝ ſubiectoꝝ an eiuſdẽ q in hoc
caſu:ꝫ dubio cũ natura copulatiue ſit ampliare.l.ea tamẽ adie-
ctio.ff.de leg.iij.ideo potius referatur ad diuerſa ſubiecta q̃ idẽ
vt ſic amplietur:ꝛ ſic diſpõ plura cõprehendat.per qd infert ad
qõnem diſputatam per Bu.q ſi lego militibus doctoribus vel
mercatoribus vel artificibus artis lane verificatur in militibus
d tm̃[d] vel artificibus tantum vel i mercatoribus tm̃.ad hoc.l.pa
tronus.ff.de leg.iij.in.§.j.Hec eſt materia larga.In materia ve
ro ſtricta ꝛ exorbitanti intelligeretur reſpicere idẽ vel diuerſum
put plus reſtringatur odiuꝫ ꝛ plus amplietur fauor:niſi aliter
pateret de mente.per qd dicit ſi imponetur pena nobilibus et
baſtardis aliquẽ pertientibus intelligeretur de baſtardis et no
bilibus ſimul:ꝛ ſic baſtardi non nobiles vel nobiles nõ baſtar
13 di nõ cõprehẽderentur.¶ † Glo.xp̃iano querit an locus ſacer
per captiuitatem hoſtiũ deſinat eſſe ſacer.Reſpondet q non ꝛ
bene.ꝛ videt ad.l.cum loca.ff.de reli.ꝓut ſuperius tetigi ſuper
litera:ideo non inſiſto.facit qd no.per Innoc.in.c.pe.ꝛ ſi.de ſe
pul.ꝛc.¶ Glo.religioſos ponderat lr̃am contra religioſos di-
cens q ipſi interdum laborant importune ꝛ per corruptelas vt
ꝓmoueantur:ꝛ ſic exeunt laqueũ obedientie:ꝛ per conſequens
dicere poſſunt cũ pſalmiſta.Laqueus contritus eſt ꝛ nos libe-
rati ſumus ꝛc.vnde dicit q ꝓpter iſtas importunitates qñq;
miranda conceduntur:hinc eſt q glo.dicit ſe vidiſſe religioſuꝫ
conſecratum ad titulũ q non erat in rerũ natura:nec etiam pa-
tere poterat per ꝓuinciale vbi oẽs tituli ſunt deſcripti ꝛc.Glo.
ſuperioꝝ querit quo iure ſpectaret hec ꝓuiſio ad ſuperiores et
non inferiores a papa dicit q non eſt curandum:qꝛ quouiſmo
do ſpectaret ꝓcedit cle.ſubdens q quattuor principales patriar
che de quibus de priuilegijs antiqua:ꝛ aliqui archiepi ſub eis
conſueuerunt facere multũ contra hanc cle.cõtra quos ꝛ ema-
nauit hec cle.dum dicit q̃tuncunq; ꝛc.vt infra dicit glo.ſup illo
verbo.Guil.dicit q non vidit qualiter hoc facere potuerint ta
les ſuperiores niſi de iure ſpãli:qꝛ de iure cõi no.ꝫ.c.q̃q̃.in.vj.
14 ꝛc.¶ † Glo.obnubilat.opponit q non poſſit[e] ex mendicitate
e obnubilari dignitas epalis qꝛ ita eſt epus Egubinus,ſicut epus
Rome vrbis:ꝛ ſic etiam quilibet pauperrimus eps.xcij.di.legi
mus igitur ꝛc.facit de coha.cle.veſtra.ſoluit glo.q ꝛ veritas coin
quinari vel obnubilari non poteſt:ſed quo ad famã ſeu opinio
nem vulgi ſic:qꝛ male videtur vulgo ꝛ male loquitur qñ videt
epm male ornatum:facit qd no.de priuile.c.j.ꝛ qd no.in.d.c.lo
gimus.in quo aũt conſiſtat ſerenitas põtificalis dignitatis ha
betur in cle.ſi quis de penis qꝛ ſunt parietes ꝛ colũne alioꝝ.fa-
cit de accu.qualiter.ij.de voto magne ꝛc.¶ Glo.ſpãli querit an
ſufficeret habere gñalem poteſtatem ꝓuidendi ſup ecclẽſiatibus.
Reſpondet q non per hanc literam a contrario.Illud eſt enim
ſpãliter qd eſt a generalitate excluſum.ff.de iure fiſci.l.ita fidei
qd intelligit Guil.etiam ſi haberet prouidendi poteſtatem ſu-
per ecclẽſiatibus ſpectantibus ad ꝓuiſionem papalem.facit de pre
ben.c.ij.in.vj.Quando ergo dꝫ habere ſpãle mãdatuꝫ.dicit.d.
Anto.q tunc qñ exprimit cauſam ꝓpter hoc non tranſit ſub
gñali mandato:vt qꝛ dictum eſt non obſtante q clero careat et
populo xp̃iano:vel alſ eſt certificatus ꝛ cõmittit alſ excluditur
ex defectu voluntatis in cõmittendo:ꝛ ſic intellige iura que exi-
gunt ſpãle mandatum:ꝛ hoc tenet hic Paul.ad literam.Sed
an legatus de latere hoc poſſit ex mandato legationis.ꝯſe.q
non per lr̃am iſti ibi q̃tcunq; ꝛc.facit de priuilegijs.qꝛ circa.
15 cum concor.ꝛ.xix.di.ſi romanoꝝ ꝛc.¶ † Gl.xp̃ianis querit an
vacante eccleſia parrochiali in ſciſmate ꝯtinua vel infidelitate
poſſit ad electionẽ vel ꝓuiſionem ꝓcedi.Reſpondet glo.q nõ
ꝛ idem glo.ꝫ.in verbo de paſtore.quinimmo vt dicit gloſ.circa
quattuor ſedes patriarchales q̃diu ſunt in ptãte infidelium vel
ſciſmaticoꝝ ſpãlr ꝓuidit Bonifacius in extrauaganti ſctã Ro
mana.vbi dꝫ q q̃diu ſciſma durat ipſis vacantibus aũ electio-
nem poſtulationẽ vel ꝓuiſionem quouiſmodo ꝓcedi nõ poſſit
niſi prius ad apoſtolice ſedis notitiam deducatur decernentes
irritum ꝛ inane quicq̃d ꝯtra pdicta p quẽq̃ contingeret atten
tari ſcienter vel ignoranter:ꝛ irritat quaſcunq; conſuetudines
vel ſtatuta etiã iuramento vel confirmatione vallatas etiã que
cunq; priuilegia ꝛc.¶ Gloſ.prelato.q̃rit que pena erit puniẽ-
dus ꝑlatus licentians ſubditum contra formã cle.que dicit qd
pena erit arbitraria cũ hoc non determinatur.arg.c.de cauſis.
de offi.deleg.vel dic q ſicut tranſgreſſor canonis puniri poterit
cuius pena.iiij.di.deniq;.ꝛ.ꝫ.c.gñali.in.vj.in glo.¶ Gl.in ver.
ꝛ in epm.q̃rit an ex ſolo conſenſu ꝓmotis contra formã huius
cle.incurrant hanc penam.Reſpondet q non ponderat enim
lr̃am que copulatiue loquendo requirit etiam vltra conſenſum
conſecrationẽ.facit pro hoc qꝛ ille pene vt odioſe ſunt reſtringẽ
de.vt in regula in penis.in.vj.¶ Glo.permiſerit quiq̃ in ab-
ſolute coacto dicit q in eo ceſſaret hec pena nec imprimeretur
caracter.al le.qd me.cã ſacris.ꝛ de bap.maiores.¶ Glo.hono
res querit qualis eſt pena iſta non recipit in pontificali hono-
re.Reſpondet ꝛ clariſſima eſt ꝛc.¶ Glo.monaſterij querit an
decretalis locum habeat in eccleſia regularium canonicoꝝ.Re
f ſpondet q ſic:[f] qꝛ talis eccleſia appellatur monaſterium de pri-
uilegijs.cum olim.ij.ꝛ per hanc literam dicit glo.patere a con-
trario q pena huius cle.non poteſt habere locum in alijs q̃ in
religioſis ꝓmotis:diſpõ tñ habeat etiaꝫ in alijs locum.vt.ꝫ.di
xi.facit qd no.de reſcrip.diſpendia.in.vj.ꝛc.¶ Glo.plato op.
de.c.j.xviij.q.j.vbi per ꝓmotionem ſoluitur ab obediẽtia.Re
ſpondet q hic non tenuit promotio ibi ſic:facit qd no.Jo.xcij.
di.ſi qui ſunt.a quibus autem promotis valide ꝛ legitime libe
retur factus eps.no.in.d.c.vno.ꝛ.xvj.q.j.de monachis.ꝛ.c.ne

a ¶ Lege ſcire §.aliud. Adde Ale.in ꝯſi.xvj. in.iij.colũ.poſt med.in.ij.vo.ꝛ in cõſi.in.l.iiij. col.circa fin.in iiij.vo.ꝛ Alex. in conſi.iiii.in ij.col.poſt me. eo.volu.

b ¶ Qd oro pluralis. Add Bar.in.d.l.heredes.§.j.ff.ad treb.ꝛ in.l.ita ꝫ hoc iure.in fin. ff.de vul.ꝛ pu.ꝛ q̃dyn.plene in c.omnes.j.diſt.

c ¶ De iſtis ver bis affirmatiuis.Adde do. Jaſ.in.l.ſi pꝰ in.xj.colũ.ff.de ope.no.nunci. Bar.in.l.ſi mi norẽ.C.de in in te.reſt. Bar.in l.ij.ff.de bo.poſ ſeſ.infan.vl fu. vel Jaſ.i.§.eq in.vij.char.inſti. de act.vbi alle. glo.ſingularem in.l.fi.§.in ver. exceptioneꝫ.ff. de do.excep.

d ¶ Vel artifi cibus.De ma teria alternati ue.vide peace. papiẽ.in.j.lib.ſ v.nõ aſtrigẽs. in.ij.ꝛ.iij.colũ. panor.ꝛ q̃dy.ſ c.inter ceteras. de reſcrip.

e ¶ Ex mendi citate.vide bo. tex.in.l.ad ſub eunda.C.de de cu.lib.x.

f ¶ Qui talis ec cleſia.Adde tñ q fectus eſt i ec cleſijs ſecularibus:qꝛ he non veniunt appel latione mona ſterioꝝ ſm Do. Abb.in.c.j.in iij.col.circa me. extra de taxañ. calum.

p cauſſibet.ꝛ dici in dc.ſ.ẜ.e.glo.tenet Fede.in opere ſuo cōſi- lio.v.ꝛ 2ſi.xxij.alle.dictū.c.ne p cauſſibet.ꝛ Archi.ibi.vbi di-
16 cit ꝙ † eps diſpenſare non pōt vt monachus qui renunciat ca pelle redeat ad primum monaſterium.alle.de renun.ex tráſmiſ ſa.ꝛ.xvj.q.vlti.c.ſi.vnde dicit ꝙ tunc remanebit monach⁹ eiꝰ ex quo alibi non eſt pfeſſus ꝛ eps ordinabit vitā ſuam.lxxx.di. ad reatum.ꝛ per Innocen.ꝛ Hoſtienſ.de regula.porrectum.
17 Quid † aūt ſi talis pmouetur ad eccleſiam regularem tūc te- nere videtur Fede.ꝙ remanet monachus ſecundi monaſterij. alle.de ſtat.mo.cum ad monaſterium.vbi de hoc p Inn.ꝛ Ho ſtien.de ſymo.dilectus.ij.Iſtam qōnem diſputat ipſe met conſi lio.xxij.ꝛ ibi concludit ꝙ ſi quo caſu deſinat eſſe monachus ſe- cundi non repetit primum locū:ꝛ ꝙ ſi pmotus eſt ad ſecundū abſqꝫ pfeſſione ſecundi loci ꝙ non remanet monachus ſecūdi qꝛ vltimum non placet do.Ant.qꝛ ex quo patitur ſe promoue- ri ad ſcdm tacite ibi pfiteri videtur.ar.ẜ.de elec.oſſicij.ꝛ.c.cum magiſtrum.vide.ẜ.c.nullus.in.vj.ꝛ.ẜ.e.cle.j. ¶ Glo.vel aliqō ponderat literam que decernit irritū quicqd attentatū contra premiſſa vel aliqō pmiſſoꝝ per qō infert ꝙ non valet prouiſio facta de tali eccleſia nec licentia data:nec etiam conſenſus pſtit⁹ etiam pmotio facta de tali eccleſia contra formam cle.qn immo nec cōſecratio facta contra formā cle. valet.qō intelligit gl.quo ad executionem non quo ad caracterem:qꝛ ſemel impſſus non pōt irritus fieri.alle.no.de conſe.di.v.manus.in vlti.gloſ.ꝛ qō no.de conſue.quanto.ſuper gl.j.glo.tenet Ste.alle.vij.q.j.eps ix.q.ij.nullus.ꝛ.c.epm.ꝛ de temp.ord.conſultationibus.Idēꝫ tenet hic Pan.vnde dicit ꝙ talis pmotus carebit honore in executione:remanebit tñ habitus qꝛ de ſubſtantia conſecratio- nis non eſt ꝙ ad certam eccleſiam conſecretur ſed ſufficit ad ge neralem conſecrari que vnica eſt.xxiij.q.j.loquitur de tranſlat. inter.Hec reſidet in dubio an effectus conſecrationis impedia tur pter decre.ita ꝙ ſit nulla.de quo in.d.c.manus.ꝛ in.c.quā do.Guil.hic dicit primo ꝙ eſt differentia inter ea que cōpetunt ratione officij vel ordinis ꝛ ea ꝗ cōpetunt ex mandato acciden- tali cū adminiculo ordinis.Primo caſu phibitus cōfert.Se- cundo non.xcv.di.puenit.lxx.di.c.j.hec tenuit glo.ſ.alle.c.quā do.ꝛ.c.manus.vel ſcdo ſm eum dici pōt ꝙ tota poteſtas epi vl tra pſbyteratum eſt circa corpus xpi myſticū qō eſt eccleſia vt ad ordinandos ſacerdotes ꝛ ſimilia:vnde papa ex plenitudine po teſtatis pōt poteſtatē illā circa corpus xpi myſticū cōcedere nō habēti ꝛ tollere habēti:ſed ptātē circa corpus xpi veꝝ non ſm eum:ꝛ ſic ſentit Guil.ꝙ eps depoſitus ordinando non impme ret caracterem qō eſt contra tex.de ordi.ab epo.c.j.Nec ob.ſi di catur ꝙ epatus non eſt ſacer ordo per ſe:ꝛ ſic non imprimit ca- racterem:ꝛ ſic per 2ñs pōt deleri ex toto ꝛ ſic videtur ꝙ Guil.
a bene dicat qꝛ reſponde ꝙ ſunt opi.theologi tenent⁹ † ꝙ eſt or-
18 do pūt ſumitur ordo p officio.xxj.diſt.cleros vbi de hoc cūꝫ ſi milibus.nā eps multos actus ſacros facit.de electione ꝙ ſicut. ẜ.ceterea.ſed ſumēdo vt p ſacro epatus nō eſt ordo.de hoc in p hemio.in.vj.ꝛ de pur.cano.quotiēs do.Anto.videt ꝙ hec ſit veritas ſalua determinatione eccleſie ꝙ ordo pſbyteralis ꝛ epa- lis fuerunt vnū ꝛ idē in primitiua eccleſia.vt pbatur.xxj.diſ.in noua.ꝛ.xcv.di.olim.ꝛ.xciij.legimus.ideo idē vtriuſqꝫ erat cha- racter:ꝛ lꝫ poſtea in aliquo plato ſit epalis ptās ꝛ pſbyteralis ēt tēpore apſoꝝ vt in iuribus pdictis:remāſit tñ idē character ali qualiter impſſus in pſbytero ꝛ amplius in epo ex diſpōne apſo rū ꝗ interpetatur immo eſt diſpō dei.ar.de cle.miſ.cū marthe. ꝛ ex hoc infert qō opi.ꝗ hꝫ ꝙ epalis dignitas nō ſit ordo:eſt v̄a intelligēdo de ordine.alſ ſeparato a pſbyterali illi 2numerato vel accumulato:ſed dico ſm eū qō bene eſt ordo idē cū pſbytera li:lꝫ in aliquo potētie maioris ꝛ ſic ſaluaꝛ vtraqꝫ opi.Pro hoc cōcludeād ppoſitū ꝙ ſi epo phibetur ptās ordinandi:vel phi betur quominus 2ſecretur vel eius 2ſecratio p decretū annullet valebunt geſta qn̄tū ad characterē ꝛ habitū qui aliquo modo pōt dici ineſſe epali dignitati ꝛ dic:ꝛ hec eſt cā quare ſi deſtitua tur vel deponat adhuc remanet eps quo ad habitū:ꝛ p 2ñs or dinando imprimit characterē.vt.d.c.j.de ordi.ab epo.per hoc dicit ſe dixiſſe de facto ꝙ ordinatus ab epis creatis autoritate alterius ſummi pontificis etiā q romanoꝝ verus pōtifex nō eſt ſicut neceſſe eſt eiſc.vij.q.j.in apibus.ꝙ illi celebrando 2ficiunt verum corpus chriſti cum ipſi pontifices conſecrati fuerūt a pō tificibus antiquis ꝛ ſic ceperunt characterem:ꝛ per conſequēs creando alios epos:lꝫ contra phibitionem impreſſerunt chara cterem ꝛ ordinati receperunt:pro hoc facit quod habeꝛ de ſciſ ma.c.j.vbi ordinati a ſciſmaticis receperunt characterem ꝛ 2ſ ficiunt.ix.q.j.ordinationes.

a ¶ Qō eſt ordo.an epat⁹ ſit ordo.vide gl.in c.cleros.in ver. epos.xxj.diſt.

b ¶ No.ꝙ verba.Adde tex.ſ l.ſi.C.de his q ve.eta.ꝛ in.l.ex ea parte.ẜ.inſu lā.cū ibi not.ff. de verb.ob.ꝛ vi de pulchrā deci.Fely.in rub. extra de maio. ꝛ obe.in ſi.col.

c ¶ Ad cui⁹ declarationē.Ad de hñ facere regulam ꝙ cōſti- tutio interptās dꝫ intelligi i ter minis 2ſtōnis iterpeate.ẜ.pe. in auten.de fil. añ do.inſtr.na.

1 ☞ Electiones mendicantium in diſcordia ꝛ non mendican tium a minore parte capituli non valent.
2 Uerba a iure plata in ſua rudi ꝛ materiali ſignificatione intelli guntur.
3 Uerba prolata in materia naturaliter ſeu regulariter debēt in- telligi.
4 Baſtardus appellatione filij comprehenditur.
5 Uerba in diſpoſitione prolata in dubio referuntur ad caſum ſi ctum ꝛ non ad verum.
6 Interdum quis ſibi ipſi non prodeſt ꝛ alteri nocet.
7 Uocum triplices ſunt ſpecies.
8 Uerba vbi pferuntur in materia que pōt intelligi de facto ꝛ de iure ſi non eſt materia aptabilis in oī ſui parte ad diſpoſitionē vt ſonat in iure in dubio verificatur in materia.
9 Uerba ꝗ poſſunt intelligi de iure ꝛ de facto ſi generaliter profe runtur in aliqua materia intelligi debent de facto.
10 Subſiſtere poteſt dici aliquid tripliciter.
11 Uoces excōicatoꝝ ꝛ ſimilium an cōputentur in numero vt pro ſint ꝛ augeant numeꝝ ꝛ ſuffragiū intm̄ ꝙ ex illis vocibus poſſit ſequi confirmatio ꝗ alſ non poſſet fieri illis excluſis.
12 Mulieres non tenentur ſcire iura.
13 Uoces abſentiū ꝛ non vocatoꝝ ꝛ vocatoꝝ q noluerunt veni- re vel expſſe renunciauerunt an cōputenꝛ in numero:vt ſic dica tur electus a minori parte qui non eſt electus a maiori etiā ta- libus computatis.
14 In electione pape in duabus partibus cardinaliū non compu tantur non inclui qui ſunt excluſi ex renunciatione tacita vel ex preſſa:lꝫ alſ computentur excōicati.
15 Eligendi iure qui ſint priuati.
16 Excōicati an debeant deleri de matricula eligentium.
17 Uoces excōicatoꝝ an in electione noceant vel proſint.
17 Fictio quid eſt ꝛ vnde dicatur.

Uod circa religioſoꝝ

Electus nō diuiditur.Collige caſum ſm dom̄.
1 Pet.ex glo.hoc intēdit.¶ † No.primo ꝙ ele ctiones mēdicantiū in diſcordia ꝛ non mendi- cantium a minore parte capli non valent.vt p
2 batur.ẜ.c.quorūdam.in.vj.¶ † No.ſcdo ꝙ verba a iure prola ta in ſua rudi ꝛ materiali ſignificatione intelliguꝛ ꝙ qn verba ſunt talia ꝗ plus in facto ꝙ̄ in iuris effectu regulantur vt eſt ver
3 bum diſcordia.facit.l.lucius.ẜ.tres heredes.ff.ad treb.† Ex
b quo[b] nota ꝙ verba plata in materia naturaliter ſeu regulari- ter debent intelligi nec inſpicimus iuris effectuꝫ.l.tutelas.ff.de
4 capi.di.† ꝛ p hoc dicimus verbū filij ꝙ naturale eſt ꝙ appella-
5 tione filij cōprehendiꝛ etiā baſtardus.vt ibi no.Bar.¶ † No. tertio ꝙ verba plata in diſpōne in dubio:non referunꝛ ad ca- ſum fictū ſed veꝝ.facit.l.iij.ẜ.hec verba.ff.de neg.ge.cū ibi no.
6 ꝛ de reſcrip.ſuſceptū.in.vj.¶ † No.ꝙ interdū quis ſibi non p deſt ꝛ alteri nocet.facit.C.de natu.lib.antē.lꝫ.facit.ff.de legat.j.
7 plane.¶ † No.triplicē ſpēm vocū qꝛ alique 2ſiſtunt in facto ꝛ iuris effectu ſimul:vt voces date ab illis qui de iure ꝛ facto poſ ſunt eligere:quedā in fictione vt voces habētium habitū iuris ſeu poteſtatem eligēdi ꝛ non habētium actualiter vocē vere ſꝫ ex iuris fictione quedam nec in fictione nec in iure conſiſtūt:ſꝫ in ſolo facto vt voces non habētium habitum nec actum iuris
8 eligendi.¶ † No.ꝙ vbi verba pferuntur in materia ꝗ pōt in- telligi de facto ꝛ de iure ſi nō eſt materia aptabilis in oī ſui par te ad diſpōnē vt ſonat in iure:in dubio verificatur in materia fa cti tm̄:pbatur hoc qꝛ papa annullat electionē factā a parte mi nori.Hec diſpoſitio put annullat non pōt referri ad minorem partē numeri put ſoꝛtitur in iure effectū tm̄:qꝛ ſic erat etiā an- te nulla neceſſario vt aliqd addat refertur ad factū numeri:ꝛ p hoc reprobaꝛ opi.Jo.an.de qua in.c.indēnitatibus.ẜ.ſane.vt
9 dicit Guil.¶ † No.ꝙ vbi verba ꝗ poſſunt intelligi de iure et de facto ſi gnaliter pferuntur in aliqua materia intelligi debēt
10 de facto:ſi aliter intelligendo diſpō nihil operareꝛ.¶ † Not.ꝙ aliqd pōt dici ſubſiſtere tripſr vel in eſſe.ſ.in iuris effectu aut in iuris fictione aut in facto tm̄ ꝛc.¶ Glo.electionis q̄rit qd ſi re- ligioſi ad quos ſpectaret ius eligendi ad aliquā platuram ſecu- larem elegerunt aliquo mō non mendicantē ꝛ non religioſum in diſcordia:maior tñ pars fuit concors an tenebit electio:vide tur ꝙ nō p hanc lrām dū dicat circa religioſoꝝ electiones ꝛc.gl. hic tenet contra.qꝛ hic loquitur de electōibus paſſiuis:hoc eſt qn ipſi religioſi eligūtur a quibuſcunqꝫ eligantur ſint religioſi vel non:non autē de electionibus actiuis:hoc eſt qn ipſi religioſi
c eligunt:mouetur qꝛ hic loqtur decre.quorūdam[c]:ad cuius de- clarationē hec venit:ergo ꝛc.hꝫ tñ locū ſiue pmdeatur de reli- gioſo p viā electionis ſiue poſtulationis vel pruiſionis.Ex quo nota ꝙ quiqꝫ ad plures dꝫ ſpectare prouiſio:lꝫ propꝛie ad vnuꝫ ſicut collatio ꝛc.¶ Glo.conſtitutione querit de qua cōſtitutio ne loquatur.Reſpondet ꝙ loquitur de conſtitutione.c.quorū- dam.ẜ.e.in.vj.Sed iuxta hoc querit an loquatur de conſtitu- tione.c.indēnitatibus.Reſpondet ꝙ nō qō pbat primo:qꝛ hic loquitur

loquitur in ſingulari numero dicendo cõſtitutione cũ indubitã
ter loquitur de capitulo quorũdã. non cõprehendit aliã cõſtitu
tionẽ. q̃ ſi loqueretur de pluribus ꝓpter ꝙ debuiſſet in plura
li dicere ſi hoc voluiſſet cõprehendere. ¶ Probat ſcdo ꝙ in de
cre. indẽnitatibus nõ ſolũ tractatur de diſcordia in minoritate
numeri immo etiã tractat de numero duplo maiori qñ ꝓcedit
per viã cõpromiſſi. Itẽ de maiori nõ duplo maiori ꝯtrã mino
ri. Sed decre. quorundã. loquitur ſolũ de electione in diſcordia
facta ⁊ de facta a minori parte numero. ideo hic patet ꝙ de illa
decre. indẽnitatibus nõ loquitur. Fatetur tñ glo. ꝙ licz ad literã de
illa nõ loquatur tñ ꝓpter idẽtitatẽ diſpoſitio hui⁹ de. locũ hz in
caſu decre. indẽnitatibus reſpectu eo⁹ q̃ ibi dr de numero ſaltẽ
quo ad. §. ſi qua vero. de quo cũ glo. ſeq. ⁊c. ¶ Sl. in facto. q̃rit
de intellectu ⁊ exẽplificatione litere. Rñdet literã exẽplificando
ꝙ mens ⁊ intẽtus de. eſt ꝙ ſi ex decẽ electoribus octo elegerunt
aliquẽ de ordine mẽdicantiũ ⁊ alii duo elegerunt aliũ de ordine
nõ mendicãtiũ vel ꝯdixerũt vel ꝯdicũt electioni de mẽdicante.
Mõ ſi aliq̃d opponit ꝯtra iſtos duos ꝓpter q̃d negatur ipſos
vocẽ habuiſſe. vt q̃ dicitur excõicati ſuſpẽſi ⁊ irregulares vel ca
vice priuati ptãte eligẽdi vel aliquid aliud ſimile. puta q̃ vota
expreſſerũt cõtra formam capituli. ſi. ẽ. co. in. vi. facit de poſtu.
grati. ⁊ de cõſue. cũ dilectus. ſm zenze. ꝓpter q̃d dr virtutes et
ptates capituli cõſiſtere ⁊ fuiſſe in illis octo. ⁊ p conſequẽs dr ex
iuris fictione electionẽ cõcordẽ. cũ illi octo fuerunt cõcordes qui
ex iuris fictione repreſentãt capitulũ certe hoc nõ prodeſt mẽdi
canti nec ipſum iuuat. Siſr ſi ex decẽ canonicis vel monachis qua
tuor tñ elegerunt religioſum nõ mẽdicantẽ mõ ſi dicatur ꝙ reli
qui ſex vel ſaltẽ tres ex reliqs ſex ſunt ſuſpenſi ⁊c. vt. ẽ. ꝓpter q̃d
allegatur electionẽ illam factã a toto capitulo vel a maiori parte
ſaltẽ attẽta fictione iuris que fingit ſuſpẽſos non fore de. c. reſpe
ctu vocis dande. hoc nõ valet iuuare talẽ electũ. ⁊ hic eſt intelle
ctus litere. Sed iuxta hoc glo. in ver. ſed quero q̃rit vos videtis
voces excõicatorũ cõputari vt noceant. nũq̃d voces excõicatorũ
11 ⁊ ſimiliũ † cõputãtur in numero vt proſint ⁊ augeãt numerũ ⁊
ſuffragiũ in tñ ꝙ ex illis vocibus poſſit ſequi ꝯfirmatio q̃ alias
nõ poſſet fieri illis excluſis. exẽplũ ponit ſi ex electoribus ſex ele
gerũt religioſum nõ mendicãtẽ qui oẽs ſex erãt excõicati vel ſal
tem tres ex eis. nam ſi cõputãtur poterit cõfirmari vt electus a
maiori parte. alr̃ ſecus. glo. rñdet ꝙ nõ q̃tũ ad caſum. c. quorũ
dam. mouetur q̃ in quolibet caſu illius decre. cõſtitõ illa ſolum
impedit ⁊ nocet nõ aũt adiuuat ⁊ aperte apparet ex v̄bis illius
decre. alias ſequeret̃ abſurdiſſimũ vz ꝙ ſi ex viginti canonicis
decẽ ⁊ octo elegerint mẽdicantẽ ⁊ duo aliũ ꝙ valet electio duoꝝ
q̃d eſt abſurdũ. vnde prima nõ valet iure ſpãli. ſcda iure cõi. fa
cit. ff. de here. inſti. l. ⁊ ſi non ſex. pro hoc etiã allegat glo. q̃ vide
mus in ſimili. ꝙ ſi ex viginti electoribus nouẽ elegerũt ꝓfeſſuꝝ.
⁊ ſic regulariter nõ ſeq̃tur ꝙ per hoc electio facta per nouẽ intel
lige excõicatos vel inhabiles alias dz valere. vt eſt caſus in. c. ſcri
ptũ. ẽ. co. ⁊ in. c. indẽnitatibus. §. ſi vero. ⁊. §. ſi qua vero. vnde
cũ iura antiq̃ in hoc nõ reperiãtur correcta nec mutata. non eſt
noſtrũ illa mutare. arg. C. de teſt. ſancimus facit. ẽ. co. cũ expe
diat. in. vi. Hec dicit gl. fore vera vt voces inhabiliũ nõ augeãt
numerũ q̃tũ ad caſum capituli quorũdã. q̃tum autẽ ad caſum
decre. indẽnitatibus. in q̃tũ loq̃tur de electione facta p viã ſcru
tinii a duplo maiori numero a principio vel etiam ex poſt facto
ſubſecuto acceſſu debite in q̃tũ etiã loquit̃ de electione facta per
viã cõpromiſſi. cũ minor pars ſe opponit videt̃ dicẽdũ eſſe ſe
cus. vt vz voces inhabiliũ proſint ⁊ augeant numerũ. Ratio q̃
ibi dr ꝙ cõfirmari debeat taliter elect⁹ exceptione aliq̃ nõ obſtã
te aduerſe partis. Unde in hoc vr̃ electio. abbatiſſe vel prioriſſe
eſſe ſimilis electioni cardinaliũ quoꝝ voces augent numerũ etiã
ſi ſint excõicati. ẽ. co. ne romani. §. pe. ⁊ hoc ſm gl. ſatis vr̃ fuiſſe
de mẽte illius decre. indẽnitatibus. tñ q̃ aliq tenẽt cõtra. ⁊ glo.
olim tenebat ꝯtrã ibi dicit ſi quis vult defendere oppoſitũ pote
ſtis rñdere ꝙ voces inhabiliũ nõ proſint. nam licz ibi nõ audiat̃
exceptio partis tñ officiũ iudicis nõ deficit. vt ibi pz. ⁊ ſic iudex
ex officio examinabit an electio ſit canonice facta ⁊ per ꝯñs ab
habilib⁹. ⁊ ſi reperiret eã factã ab inhabilib⁹ caſſabit eã. Quia
glo. finaliter videt̃ adherere ꝓcedẽti opi. vñ dicit ꝙ hec opi. de
ſtrui videt̃ per. §. ſane. q̃d videtur intelligendũ ꝙ ex cõſideratio
ne numeri ſit inuicta electio canonice facta. puta reſpectu forme
⁊ materie dz cõfirmari. ⁊ ſic vult ꝙ iudex in ꝯfirmatione electio
nis ⁊ examinatione ſolũ habeat reſpectũ ad formã ⁊ materiam
electionis ſeu ad habilitatẽ pſone electe nõ ad numerũ ſeu habi
litatẽ vel inhabilitatẽ eligẽtiũ. In q̃tũ aũt decretalis indẽnitati
bus loq̃tur de electione facta a maiori parte. nõ tñ duplo maio
ri. cõcludit glo. ꝙ reſpectu adminiſtrationis impediẽtis locum
de. habebit. q̃ illo reſpectu non admittit̃ exceptio partis. reſpe
ctu vero electionis caſſande ſic: q̃ illius reſpectu hñ admittitur
exceptio. licz ſummarie cognoſci debeat vt ibi dicitur. Fatetur tñ
glo. ꝙ predicta q̃tũ ad caſum decretalis indẽnitatibus egerent
deciſione papali. zenze. tñ dicit ꝙ illud capl̃m ſatis eſt declaratũ
ꝓpter idẽtitatẽ rationis. Idem paulus dicens illud ſpeciale in
a mulieribus ſicut ⁊ multa alia.[a] † q̃ nõ tenent̃ ſcire iura. vt no.
12 ſ. q. iiij. §. notãdũ. credit do. Anto. ꝙ ſi tot ſint voces inhabiliũ
ꝙ non remanet electa a maiori parte habiliũ ex officio poterit
ipſam caſſare. ⁊ in hoc poſſet ſupplere. ſi aũt non ſunt tot ꝙ re
maneat electa a maiori parte ſatis credit ꝙ iudex illã non caſſa
bit. q̃ non eſt veriſimile papã voluiſſe electionẽ a minori parte
attentis vocibus habiliũ confirmare. Exẽplũ ſi duodecim ſint
moniales. ⁊ octo elegerũt vnã ⁊ oẽs octo ſunt excõicate vel ſaltẽ
quatuor ex illis. Credo tutius tenere glo. ꝙ exceptio inhabilita
tis pſone eligẽtis nõ admittatur in monialibus ne oriatur ſcan
dalũ ⁊ ne vna diſcooperiat opprobiũ alterius. que fuit rõ illius
decretalis vt ibi notatur ideo cũ illa pariformiter locũ habeãt
etiã in electa a minori parte reſpectu vocum inhabiliũ. ergo ⁊c.
13 ar. de cõſti. trãſlato. Redeo nũc ad glo. in verſi. ⁊c. † ⁊ quero an
voces abſentiũ ⁊ nõ vocandorũ ⁊ vocatorũ qui noluerint veni
re vel expreſſe renũciauerunt cõputent̃ in numero. ⁊ ſic dicatur
electus a minori parte qui nõ eſt electus a maiori etiam talibus
b cõputatis. videtur ꝙ ſic.[b] q̃ predicti nõ habẽt vocẽ ex fictione
iuris ergo ⁊c. per hãc cle. que loq̃tur ſimplr̃ ⁊ indiſtincte. In cõ
trariũ facit. q̃ ſatis videt̃ abſurdũ voces taliũ cõputari. ex quo
actualiter nõ habẽt vocẽ in. c. alia rõne quaſi inhabilitatis defe
ctus pſone. licz alr̃ ſit de numero capituli. ⁊ ad hãc partẽ inclinat
glo. licz dicat ꝙ deciſione egeret. vnde cõcludere videtur taliũ vo
ces nõ cõputari ſicut nec etiã cõputant̃ voces nõ cõſtitutorũ in
ſacris in collegiis maſculorũ prout cõiter tenetur p cle. ii. de eta
te ⁊ quali. ⁊ ſicut etiã nõ cõputant̃ voces non profeſſorũ in colle
giis etiã feminaꝝ in. c. indẽnitatibus ꝓallegato. Per ꝓdicta gl.
cõcludit ꝙ de mẽte huius cle. eſt ꝙ habẽs alias vocẽ licz acciden
ter eam pdiderit nõ excludebatur ex fictione a numero. ſed non
eſt mens ꝙ nõ habẽs alias vocẽ cõputetur in numero. vnde q̃
tales nõ habent alias vocẽ vt pz ex predictis. ⁊ in decretali q̃d
ſicut. de elec. ⁊. c. q̃ ꝓpter. merito nõ augẽt nũerũ. hoc cõfirmat
14 gl. per ſimile: q̃ ſic videmus † in electione pape vbi in duabus
partibus cardinaliũ non cõputantur nõ incluſi qui ſunt excluſi
ex renũciatione tacita vel expreſſa. licet alias cõputentur excom
municati vt patet ex decre. vbi periculũ. §. ſane. ẽ. co. in. vi. iun
15 cta cle. ne romani. §. pe. Idẽ dicit zenze. q̃d non † cõſtituti in ſa
cris non cõputantur. quia eorũ repulſio per dictã cle. ii. eſt ma
gis ad factũ q̃ ad iuris effectum. quia ⁊ ſi de facto admittantur
tamen nõ habent vocẽ vt ibi patet tamen nõ poſſunt dici priua
ti voce iuris fictione cum eam nõ habuerint. inſti. de capitis di
minutione. §. ſeruus. ſed illi tantũ qui eã habent ⁊ ipſam pdũt
ex aliqua cauſa. tales ſaltẽ de facto ſunt de numero. q̃uis nõ ex
iuris fictione. ⁊ ſic loquitur hoc capitulũ ſm zenze. dñs Anto.
hic idẽ tenet q̃d glo. hic proſequendo latius quoſq caſus. Quia
primo quidam ſunt priuati habitu primario a quo ſurgit habi
tus numeri. ⁊ iuris eligendi. ⁊ ſunt priuati ſecundario habitu. ſ.
illo iure eligendi ⁊ cõmuniter actu vt ſunt intruſi vel renuncian
tes beneficio ita ꝙ perdant poſſeſſionẽ vel priuati hñficio nul
la poſſeſſione retenta. Scdo quidã ſunt habentes habitum pri
marium iuris a quo ſurgit habitus ſecũdarius iuris eligẽdi. vt
ſunt canonici non conſtituti in ſacris. vel qui non ſunt in etate.
Tertio ſunt quidam habentes habitũ primariũ ⁊ ſecundariũ
iuris eligendi. actu autẽ vocis dande ſunt priuati de iure ⁊ de fa
cto. ſaltem pro tunc vt ſunt abſentes in loco de quo nõ debent
vocari vel nolunt intereſſe vel renũciantes voci. Quarto quidã
ſunt habentes habitum primarium ⁊ ſecũdarium carẽtes actu
vocis de iure ſed non de facto. vt interdicti ſuſpenſi excõmunica
ti ⁊ ſimiles. Quinto ſunt quidã habẽtes habitũ primariũ quia
canonici. ⁊ ſecũdariũ. q̃ habẽt habitũ iuris eligendi. ⁊ habent
actũ de iure licet nõ admittãtur de facto. q̃ ſunt contẽpti. in pri
mis duobus generibus locum nõ habet indubitãter cle. q̃ quo
ad nihil cõputantur in numero. Idẽ in tertio q̃d plane ꝓcedit
ſi fateantur inhabilitatẽ ſuã alias ſecus fore videtur ſm Guil.
quia tũc faciunt diſcordiã ꝓpter dubium do. Anto. credit hoc
examinationi iudicis relinquẽdũ vt ſi reperiat eos taliter inha
biles non cõputet in numero alias ſic. In quarto genere in du
bio locũ habet cle. nec ob. ii. q. i. nomẽ q̃ ſm Paulũ potius fa
c cit p q̃ ibi dicit ꝙ † deponi debent de matricula[c] excõicati et
16 ſupprimũtur. ⁊ ſic nõ ex toto delẽtur de numero. In quinto ge
nere idẽ ſi perſiſtãt in cõtradictione. ſi aũt cõſentiant ex poſt fa
cto tunc ſi poſt cõſenſum preſtitum ab electo nõ ꝓcedit. ſecus ſi
ante ſm Bernar. q̃d vltimũ nõ placet Jo. de lig. quia cõſenſus
poſt ſcrutinium nõ auget numerum. ẽ. co. in genell. ⁊. c. eccleſia
dic ſm do. Anto. ſi agitur de diſcordia tollenda. vt in mẽdicãte
procedit dictum Ber. ſi quo ad augmentũ numeri dictũ Joã.
de lig. ⁊ hoc eſt tenendum reiecta diſtinctione Jo. de lig. qui di

a ¶ Quia non tenetur ſcire iura. Uide tamẽ ad hoc an mulieres debeant ſcire iura tex. et ibi Bar. ⁊ doc. in. l. nec paſſim C. õ iuris ⁊ fac. igno.

b ¶ Quia predicti nõ habẽt vocem. Adde Inno. in. c. i. de ma. ⁊ obedi. d. Abb. et alios maxime Fely. ſ. pe. colũ. in. c. cũ oẽs extra de cõſtitu.

c ¶ Excommunicati. An autẽ excommunicati poſſunt eligere. vel eligi. vide do. Abbã in c. illa quotidiana extra de elec.

ſtinguebat inter priuatos ab hoīe immediate: vt ſi quis eēt interdictus aut priuatus a papa poteſtate eligendi. Quia eligit cōtra conſilium q2 ꝓpter .. tunc non cōputetur in numero vox tales: .. inter priuatum a diſpoſitione iuris vel fictione immediate lꝫ ſnīa vel factum hoīs ſit cā talis priuationis: vt q2 eſt excōicatus vel ſuſpenſus ab hoīe vel a iure: ꝓpter qḋ priuatur a iure poteſtate eligendi vel q2 ſcienter elegit indignum contra .c. cū in cunctis. q2 his caſibus .. ſimilibus bene cōputabuntur in numero. Jdē dicit in priuatis ſm formā decre. ſi. ..e. in. vi. .. hūc dicit intellectum cle. que dicit voces computari in facto non in iuris effectu: quaſi velit q̄ voces non cōputētur immediate qſi ex facto hoīs non ex iuris diſpoſitione nō ſunt voces: aſſignat pro ratione diuerſitatis: q2 mitius agitur cum lege q̄ cū hoīe. ff. de arbitris. l. celſus. hec opinio cōiter non tenetur q2 negari non pōt priuatum ab hoīe poteſtate eligendi habitū eſſe de numero eligentium: .. vocem ſuam vocem eſſe in facto .. non vocē inſpecta iuris diſpoſitione. Eſt ergo intentus cle. q̄ voces ſurgentes ab aliquo alio habitu poteſtatis eligendi computātur: que aūt ſurgūt ex a non habitu non computentur: nec obſtat ſ. dictis dictū Jnno. ..c. ſcriptum. vbi dicit non cōputandum in numero vocēz priuati poteſtate eligendi ſi ſit priuatus añ actū electionis: ſi aūt priuaretur in actu electionis illa vice vox eius lꝫ non tribueret ſuffragiū alicui cōputaret̄ tñ in numero: q2 ꝓcedit in aliis electionibus non regularium .c. Querit do. An-

a Quid eſt fictio. Jn quo āt differat fictio a pſumptiōe habes gl. in. l. vnica. §. accedit. in ver. pſumantur C. de rei vx. act. quam glo. pro notabili alleg. Alex. in conſil. cl.viij. in ſi. colū. circa prin. in ſecundo volu.

17 to. quid ſi ſint .xij. canonici. † .. duo excōicati ex illis religioſus non mendicans eſt electus a ſex de non excōicatis ſi iſti duo nō computantur in numero. habebit maiorem partem alias non an cōputabūtur i numero Pau. q̄ nō q2 nō cōputabuntur in numero nedum vt vocē dent ſed etiā vt non ſuſſiciant numerū dic contra ſecūdū do. Anto. per hāc cle. per quā ſibi nō plꝫ hoc dictū Pau. certe ipſe non bene percepit dictum Pau. .. male eum recitat q2 Pau. in effectu vult id qḋ dixit glo. circa .c. quotidiam. ſ. q̄ voces excommunicatorū nocent. nō autē proſunt. ideo ſi ad complendum maiorē partem ſit aliquis excom-
18 municat⁹ nō pficiet. Mō expedita materia cle. itrinſeca. † Alii
a qui hic tractāt materiam fictionis ponētes quid eſt fictio[a] .. vñ dicatur. .. quot ſunt ſpēs fictiōis. de quo hic p Guil. .. per Jo. de lig. qui ad lrām quaſi ponit verba Bar. in. l. ſi is qui ꝓ emptore. ff. de vſucap. vbi plene no. in materia. .. dic vt ibi. .. vide glo. ſ. de ſpon. is qui. .. .xxvij. di. qḋ interrogaſti. .. in. l. nō eſt verſiſie. ff. qḋ me. cau. .. l. ſiue apud acta. C. de pba. tractat hic do. An. an aliqd ſufficiat de facto fieri vl̄ de iure. ſiue q̄rum⁹ quo ad effectū pene euitāde. ſiue cōmittēde ſiue ſit pena legalis ſiue cōuentionalis ſiue quo ad effectū creandū. ſiue quo ad creādum aliū effectū. .. q2 materia eſt magis legalis q̄ canonica .. pendet ex declaratione legū omitto. .. cōclude q̄ vbi cōſtat de mēte illa eſt ſeruāda in dubio ſi cōuentiōe facti quis ledit vl̄ de facto cogitare alias ſolū de iuris effectu. l. ſi quis maior. C. de tranſac. vbi de hoc. .. in. l. ea quidē. C. ſi mancipiū ita fuerit alie. vt per Cy. .. Dy. .. bonifacius in. l. quidā cum filiū. ff. de verbo. oblig. Ultimo querit do. Pe. de q̄ſtione de qua per Bar. ff. de adul. l. ſi maritus ſit in magiſtratu. §. j. Se. cle.

b No. pmo. Adde do. abb. in. c. cū olim. extra de ma. .. ob. vbi etiā ponit quā ptatē .. i q bus capitulū habeat ſede vacante. de qua etiā habet p. d. ab. in. c. cū veniſſet de in inte. reſti. .. in. c. venerabilis. extra de fo. compe.

1 Sede vacante capitulum ſuccedit in poteſtate iuriſditionali ſiue eccleſiaſtica ſiue ſeculari.

2 Juriſditio in temporalibus in terris eccleſie ſubiectis videtur temporalis .. non eccleſiaſtica.

3 Sede vacante q̄ capitulū ſuccedit in iuriſditionalibus habet locum non ſolum in cathedrali eccleſia ſed etiam in alia collegiata vel conuentuali inferiori.

4 Emolumentū ſumitur pro reddito pecuniario .. intelligitur deductis expenſis.

5 Sede vacante de iure communi poteſtas iuriſditionalis non deuoluitur ad alium q̄ capitulum.

6 Et vbi deuoluitur cōſuetudine diſponēte vel priuilegio emolumentum non reſeruatur futuro ſucceſſori.

7 Jus ſpeciale comprehendit in ſe ius priuilegij .. conſuetudinis

8 Priuilegiū dignitati datū difficilius tollit̄ q̄ datum perſone.

9 Sigillū an pſumatur appoſitū de voluntate eius cuius eſt.

10 Sede vacante an ſalaria que dabantur ab epiſcopo aduocatis .. procuratoribus debeant ſolui.

11 A pena non excuſatur qui contra ius facit.

12 Eſculenta .. poculenta an ſint ſede vacante prelato ſucceſſori reſeruanda.

13 Sede vacante ſi capitulum facit aliquem de canonicis officialem an poſſit ei determinare ſalarium de bonis plature vacātis

14 Emolumenti appellatione quid comprehendatur.

15 Juriſditio cū emolumēto ſi de iure conſuetudinario deuoluatur ſede vacante ad capitulum alterius eccleſie quid iuris.

16 Bona prelati ſede vacante per quem ſunt ſeruanda.

17 Fructus pueniens ex iuriſditione capituli ſede vacante illi debetur.

c Et an i dubio. Adde bal. Ang. .. doc. i. l. q2 tale. ff. ſo. matri. Bal. in. l. ſi non ſpāle. C. de teſta. ordi. l. §. ſed .. que princi pi. in. v. col. circa ſi. inſti. de iure na. gen. .. ci. Lege. ſi. Adde Bald. in. d. l. ij. C. de re. alie. nō h e. .. i ſiſi Bal. ſ. l. ſi. C. pl⁹ vale. quod agi.

d Et p ɔñs. Adde q̄ iſtam concluſionē tenent oēs doct. i .c. ſi. extra de cōſti. vt dicit ibi Fely. in. vij. col.

18 Acceſſorium regulatur ſecundum naturam principalis.

19 Emolumenta ex iuriſditione capituli vacante ſede obueniētia que ſint.

20 Sigillum quandoq̄ dat emolumentū .. quomodo multis de cauſis poteſt chartis imponi: .. quando pſumat̄ poſitum de volūtate eius cuius eſt: .. an in dubio ſigillans dicat̄ cōſentire.

21 Eccleſiaſticus non intromittit ſe de temporalibus.

22 Statuto ſi fiat aliqua adiectio cenſetur repetita in cōſtitutione declarante.

23 Conſuetudo generalis cenſetur ſublata ſi de ea non ſit facta ſpecialis mentio.

24 Conſuetudo irrationabilis non valet: .. dicitur irrationabilis que prohibetur a iure.

25 Conſuetudine dānata an intelligatur de preterita vel futura: .. ſi corrigatur ius cōmune an cenſeatur correcta conſuetudo.

26 Cōſuetudo diſponens id qḋ ius cōmune an .. qñ aliqd operet̄

27 Sede vacante dādū eſt ſalariū officiali iuriſditionē exercenti.

28 Jus ſpeciale quid dicatur.

Statutum ſup bonis.

Ponit dictū cū certa determinatione. Scḋo
b ab illo excipit. ſcḋa ibi ceterū[b] † No. primo
1 q̄ capitulū ſede vacāte ſuccedit in ptāte iuriſditionali ſiue eccleſiaſtica ſiue ſeculari. .. ſic videtur ſuccedere in accidētali iuriſditione nō ſolū in naturali de
2. quo de ſo. cōpe. verū de maio. .. obe. c. j. in. vj. † No. ſcḋo q̄ iuriſditio i tpalib⁹ in terris eccle ſubiectis vī tpalis .. nō eccleſiaſtica. .. ſic vī ſm leges .. nō ſm canones termināda de quo in. c.
3 ſi duob⁹ de appel. .. in. c. ij. de arbi. lib. vj. † No. q̄ id qḋ dī capitulū ſede vacāte ſuccedere in iuriſditionalibus hꝫ locū nō ſolū i cathedrali eccleſia. ſed ēt in alia collegiata vel cōuentuali iſe-
4 riori. facit. ſ. de ſupple. neg. prela. cle. j. † No. hic de v̄bo emolumentū qḋ ſumitur pro reddito pecuniario. .. intelligitur de-
5 ductis expēſis .c. Ex verbo ceterorū. † No. q̄ de iure cōi ad aliū q̄ capitulū nō deuoluit̄ ptās iuriſditionalis ſede vacante.
6 † Et no. q̄ vbi deuoluitur cōſuetudine diſponēte vel priuilegio q2 tunc cū emolumēto deuoluitur emolumētum. tunc nō
7 reſeruatur futuro ſucceſſori. † Not. ſecundo q̄ ius ſpāle comprehendit in ſe ius priuilegij .. conſuetudinis .. q̄ poteſt aliud ius cōprehendere ſm do. Anto. puto tñ neceſſariū illud aucto-
8 ritate apl̄ica cōfirmari. Not. ſm do. Pe. difficilius tolli priuilegium conceſſum dignitati q̄ pſone. facit de reſcript. c. pe. in
c vj. Et an in dubio.[c] videat̄ cōceſſū dignitati vel pſone habes gl. de inſti. cū veniſſent. .. .xxv. q. ij. i ſumma .. per Bar. de ſerui.
9 leg. l. pe. .. de hoc ē regula priuilegiū. in. vj. † No. ex ſigillo quandoq̄ percipi emolumentū qḋ eſt maxie in partib⁹ vltramōtanis. qūo aūt multis de cauſis poteſt ſigillū charte īponi. habetur de fide inſtru. c. ij. .. an pſumatur poſitum de volūtate eius cuius eſt. dic vt i ſimili cōſueuit dici de iuſtrumēto cācellato penes debitorēz reperto. in. c. eccleſia. ij. vt lite pendente. Itē an in dubio ſigillans dicatur conſentire habes gloſ. C. de reb. alie. non alie. l. ij. Oppo. primo q̄ capitulum ſede vacāte nō ſuccedit in poteſtate iuriſditionis temporalis. vt not. p Jnno. de ſo. cōpe. verū. nam hec poteſtas eſt accidētalis in qua nihil eſt cōmune inter prelatū .. capitulū. Solu. dic q̄ forte capitulū habebat aliquā cōmunitatem in tali iuriſditione ꝓpter qḋ in illa ſuccedit per ea que no. Jnno. vbi. ſ. per. c. j. ne ſede vaca. in. vj. Hoc non placet quia hic in bonis illis cōmunibus cle. non habet locum vt hic. in. gloſ. dicit ideo dic q̄ hic capitulū ſuccedit i hac parte ex diſpoſitiōe alicuius conſuetudinis vel ſtatuti aut alteri⁹ iuris ſpālis. vel dic tertio q̄ loquit̄ de emolumētis venientibus aliūde q̄ ex exercitio iuriſditionis ꝓpter ſolū habitū vel ꝓpter ſolū exercitiū in vita plati dat̄ forte omni anno tñ. .. ſi oc-
10 currat ſolutio in vacatione reſeruāda eſt ſucceſſori. † Quero primo an vacante ſede ſalaria que dabant̄ ab epō aduocatis et procuratoribus debeant ſolui. dicit Pau. q̄ ſic q2 tunc magis eget eccleſia aduocatis .. procuratorib⁹ qui aduocare .. litigare poſſint ſi reddit⁹ epales occupentur. Ad hoc de ſindico. c. j. vnde tales habebunt dicta ſalaria etiā cū eccleſia non litigat. Ad hoc de offi. de. preſenti. §. porro. in. vj. nec ob. ne ſede vac. cap. ij. vbi nulla lis debet dic h̄ri q2 aliqñ opꝫ haberi ſm Paul. ſaltē
11 cū de facto verari. † Scḋo quero an occupat ante diſpōnes huius cle. de emolumentis iuriſditionis a capitulo ſede vacāte debeant ſolui. Guil. q̄ ſic mouetur q. hec conſtitutio eſt iuris
d antiqui declaratoria.[d] .. per cōſequēs trahit̄ ad preterita. ar. ſ. eo. cum in cunctis. §. ſane. vnde dicit q̄ poſſet agi cōditione ex hac decre. ad repetendū ea que forte ꝓpter opi. Jo. an. fuerunt vſurpata q2 ſic faciendo inciderūt in penā illius decre. ſepe propter generalitatem eius ibi quicqd .c. Et q2 in dubiis erat melius abſtineri

hus abſtineri de boni.ſignificaſti.ſm Guil.facit de ſpon. ve
niens do.Ant.pat.ꝫ hoc verum quo ad loca vbi nulla erit cō
ſuetudo oppoſita contra hanc cle.⁊ ſic ꝓ opi.Jo.an.trahit re
tro per gl.in.c.j.de poſtu.prela.in.vi.⁊ quod no.de conſti.c.ſi.
11 ¶ †No.tñ ex dicto Guil.ꝙ non excuſatur a pena faciens con
tra ius ſup quo ſunt opi.qđ eſt verum qñ pena venit imponen
da ꝓpter culpam:ſed ſi ius exigeret ad penam dolū vel latā cul
pam bene excuſaret ſi ius eſſet dubiuꝫ.ff.de iur.⁊ fac.igno.l.ij.
⁊ qđ ſcribitur per Bar.ff depoſiti.l.qđ nerua.ſm do.Anto.vi
dete iniqtum dicit ꝙ in pena imponenda non excuſaret faciēs
contra ius ſup quo ſunt opi.videtur veꝝ:qꝛ dubietas opinio
num maxime vbi index ſequitur approbatum a iure cōiter ex
cuſat ab omni culpa.ar.no.in palle.c.j.de poſtu.prela.⁊ de ap.
cū ſpāli.⁊.c.vt debitus.facit qđ no.glo.j.de conſue.cū venera
bilis.ſecus ſi eſſet opinio cōiter reprobata per no.ſ. de conſti.
12 c.j.per Jo.an.⁊.ſ.c.ne romani.†Tertio an eſculenta vel po
culenta ſint ſucceſſoribus reſeruanda.Pau.ꝙ non.qꝛ ſunt in
mera libertate donantis.de reſcrip.ſtatutum.§.inſuper.in.vi.
13 ſec⁹ ergo ſi ſint debita rōne debite conſtōnis.†Quero an ſi ca
pitulū ſede vacante facit aliquem de canonicis officialeꝫ poſſit
ei determinare ſalaria de bonis ꝓlature vacantis.Concludit ꝙ
ſic:qꝛ non dꝫ iſte officialis ſuis ſtipendijs militare de preſcript.
cum ex offici. cum non debeat os bouis triturantis ⁊ laborā
tis ligari.de ꝓbend.extirpande.⁊ qꝛ illud qđ agit officialis agit
ad vtilitatem ꝓlati non capli:ideo et dꝫ fieri ſolutio de bonis ꝓ
lature.nec obſt.ꝙ caplm ſede vacāte exercet iuriſdictionē iure
ſuo.de ma.⁊ obe.is qui.⁊.c.cum olim.⁊ ſic de ſuo debeat proui
dere officiali:qꝛ lꝫ exercet iure ſuo:exercet tñ noīe ꝓlature:et ad
opus ⁊ ad vtilitatē ꝓlature:nec obſtat etiam ꝙ eſt ordinarius:
⁊ ſic nihil dꝫ habere de vi.⁊ ho.cle.cū ab omni.qꝛ non eſt ordi
narius noīe ſuo,nec ad opus ſuū ideo ei ſolū dꝫ ꝓ labore:et de
bonis ꝓlature ad cuius opus ipſe laborat nec de hoc deducet ex
penſas quas domi eſſet facturus.no.de reſcri.ſtatutū.§.inſup.
14 in.vi.⁊.ij.q.j.ī primis.lꝫ aliqui cōtra ſm Pau.¶ †Quero qđ
cōprehenditur appellatione emolumenti.dicit Pau.ꝙ eſt fru
ctus ⁊ vtilitas ſeu cuiuſlibet rei acqſitio.Alij dicunt vt Lapus
qđ eſt fructus ex molendino ꝓueniens.¶ Sexto qro qua rō
ne conſuetudinis pōt hic extraneus acqrere ⁊ non caplm. dic
ſm Pau.ꝙ caplm ex cōneritate ad ꝓlatum ſuccedit in iuriſdi
ctione ne ſede vacante.c.j.in.vj.cum ſimi.⁊ ſic ſola pceptio emo
lumenti eſſet in ꝓſcriptione ꝯſuetudinis qđ eſſe non pōt etiam
in extraneo quaſi eſſet irrationabilis cōtra regulam qui ſentit
onus in.vj.ſed vbi ille ad quē nō deuoluitur a iure cōi ſede va
can.iuriſdictio eam hꝫ de conſuetudine pōt eius acceſſoriū pre
ſcribere.ſ.emolumentum in ꝓiudicium ꝓlati ⁊ iuriſdictioneꝫ in
preiudicium capli.Ex hac rōne ſequeretur ꝙ forte ꝓſcribi pōt
ſm.c.j.de reſcrip.in.vi.qꝛ hec ꝓprie non eſt cōſuetudo ſed ꝓſcri
ptio:lꝫ aliquo reſpectu dici poſſet conſuetudo.iuxta no.de con
ſue.c.ij.in.vi.vnde melior rō que colligitur ex ſolutione ſequen
15 tis.q.veꝫ qꝛ decre.qꝛ ſepe.nō recipit extraneos.†Septimo qđ
ſi de iure conſuetudinario deuoluitur iuriſdictio cū emolumē
to ad caplꝫ alterius eccleſie an habeat locū iſte ſinis.Reſpōdet
ꝙ ſic ſm Pau.qꝛ.c.qꝛ ſepe.non recipit extraneos qui nō ſunt
de eodem collegio:ergo nec iſta declaratio ⁊c.¶ Gloſ.collega
tarum querit quid in alijs.Reſpondet ꝙ nō hꝫ locū cle.nec de
cre.qꝛ ſepe.ſed decre.preſenti.de offi.ord.in.vj.¶ Glo.dimiſſis
querit an litera procedat indiſtincte in oībus bonis dimiſſis ſe
de vacante.Reſpondet ꝙ non ſed ſolum in dimiſſis a prelatis
vt litera dicit.Et per hoc dicit gl.poſt Archi.qui hoc tenebat
in.c.qꝛ ſepe.qđ non habet locum in bonis cōibus prelati ⁊ ca
pituli:ſed ſolum in bonis diſtinctis prelati.Ratio qꝛ bona cō
munia non ſunt a prelato ſolo dimiſſa.alle.xij.q.ij.hoc ius.⁊.c.
licet.⁊.c.charitatem.⁊.c.illud.⁊.c.de lapſis.⁊.q.v.ſicubi.⁊ ma
gis ad propoſitum ne ſede vacan.c.j.in.vj.⁊ de regula.c. vltī.c.
lib. Sed contra hoc facit multum litera que ſequitur cum dicit
aut alijs vndecunqꝫ ⁊c.⁊ plus non dicit gloſ.ſed poteſtis dicere
ꝙ non obſt.quia debeent eligi aut alijs vndecunqꝫ.ſ.de bonis
prelati:qꝛ hoc.c.ſolum loquitur in caſu decre.qꝛ ſepe.ideo cum
illud non habeat locum in bonis communibus:ergo iſtud ar.
16 in auten.de ſi.ante dota.inſtru.na:§.j.ſm do.Pe.⁊c.†Glo.re
ſeruandis querit per quem bona prelature ſint ſeruanda ſe.va.
remittit ad no.in.c.qꝛ ſepe.qꝛ debent ſeruari per iconomum ec
cleſie ſi habet.xv.diſtin.qñ.xij.q.ij.non liceat.⁊.c. illud. vel ꝑ
viſitatorem ſeu adminiſtratorem ſi habet.de ſup.neg.prela. ec
cleſie.in.vj.his deficientibus recurre ad no.per Jo.an.xij.q.ij.
17 illud ⁊c.zenꝫe.¶ †Glo.declaramus op.⁊ videtur ꝙ fructus
18 ꝓueniens ex iuriſdictione capituli ſede vacan.illi debetur:†qꝛ
acceſſorium regulatur ſm naturam principalis vt in regula ac
ceſſorium:ſed iuriſdictio q̄ eſt principalis tranſit ad caplm ſede
vacan.ergo ⁊ fructus ex ea ꝓueniens qui eſt acceſſoriū ad hoc
regula qui ſentit.lib.vj.⁊ qꝛ non dꝫ labor eſſe ſine mercede in au
ten.de iudi.§.ne aūt labor.Huius timore facta eſt gloſ.q̄ dicit
ꝙ olim de hoc caſu erant opi.ꝓpter contrarium formatū.nam
Jo.an.gloſator huius operis ⁊ ſexti tenebat oppoſitum ei⁹ qđ
hic dr per rōnem.ſ.dictā.⁊ Archi.tenebat idem qđ hic eſt deci
ſum:mouebatur ꝓpter gñalitateꝫ decre.qꝛ ſepe.vbi ꝓhibebat
indiſtincte occupari bona vacationis tēpore obuenientia.Jtem
a qꝛ caplm hꝫ cuſtodiā ⁊ adminiſtrationē noīe alieno nō ſuo[a] vñ
dꝫ cuſtodire non vſurpare:⁊ ſic dicebat bonifacium declaraſſe
glo.non vt hic refert:dicit ꝙ cuꝫ vltima vice legeret.vt.dicebat
ꝙ non recedebat ꝓpterea a ſua opi.niſi videret declarationem
ad rōnes.Arch.reſpondebat ⁊ primo ad id qđ dicebat de ver
bo obuenientia gñaliter ꝓlato reſpondebat ꝙ reſtringebat ꝓ
pter relatiuum q̄ ibi ſubiunctum ad bona obuenientia que de
bent futuris ſucceſſoribus reſeruari inter que nō erat hoc emo
lumentuꝫ ex iuriſdictione ꝓueniens.Ad id qđ dicebat de cu
ſtodia reſpondebat ꝙ non ſuccedit tñ in cuſtodia:ſed etiā in
iuriſdictionis exercitio:alś ſequeretur ꝙ non poſſet recipere ꝓ
curationem viſitando.de quo.ſ.de here.multoꝝ.Quia quicqđ
olim eſſet non eſt inſtandum qꝛ ſtandū eſt declarationi huius
cle.per quā pꝫ ꝙ non corrigit immo reprobat opi.glo.in decr.
qꝛ ſepe.Ratio huius declarationis potuit eſſe qꝛ etiam in hoc
caſu viget gñalitas rōnis.c.qꝛ ſepe.veꝫ ne hac occaſione ꝓtra
b hatur vacatio.Pro hoc et facit[b] cōmendator ⁊ adminiſtrator
eccleſie qꝛ non facit fructus ſuos lꝫ habeat adminiſtrationem.
ſ.c.nemo deinceps.in.vj.Silr viſitator lꝫ habeat liberā.ſ.eo.
is cui.in.vj.ſilr tutor.l.a tutoribus.§.ſi.ff.de admi.tut.Nec ob.
ꝙ acceſſorium ſequatur naturā principalis qꝛ illud eſt veꝝ niſi
diſpoſitio vel ratio diſpōnis concernat ſolum acceſſoriū nō prin
19 cipale ſm Pau.ar.de iureiur.debitores ⁊c.¶ †Gloſ.ex iuriſ
dictione querit que ſint emolumenta ex iuriſdictione ꝓuenien
tia.Rñdet ꝙ pene pecuniarie vel emende q̄ occaſione debitoꝝ
ſoluuntur officio.de offi.or.dilectus.facit qđ no.de penis.lꝫ fa
cit qđ no.de ſen.excom.venerabilibus.§.denique.in.vj.⁊ de off.
ordi.irrefragabili.§.ſi.vel dicit glo.ꝙ forte loquitur de quota
litis que pōt ex conſuetudine deberi ſm no.per Guil.in Spec.
de ſalarijs.§.j.in ver.illo.Si vero ordinarius ⁊ ſe.hoc gl. repro
bat per decre.cum ab omni.de vi.⁊ ho.cle.vbi in ſimili caſu nō
hꝫ locum conſuetudo ſeu non vꝫ.vel extra glo.pōt poni exēplū
in ſportulis iudicis.in auten.de iudi.§.ne aūt labor.col.vj. nec
ob.de reſcrip.ſtatutum.§.inſup.in.vj.qꝛ illud in delegato pape
vel loquitur de mulcta ob contumaciā.l.ij.§.ſi.ff.de iudi.vel lo
quitur de penis penitentiū.vt no.de ſymo.ad aures. de delict.
pue.c.ij.⁊ de rap.in archiepatu.xij.q.ij.deuotiſſimam.⁊ viij.di.
qñ ſm zenꝫe.Limitat cū Pau.hoc ꝓcedere qñ emolumentuꝫ
directe ꝓuenit ex iuriſdictione:ſecus ſi ex cā perſone exercentis
iuriſdictionē gratis aliquid detur:vt ſi officiali dato a caplo ꝓ
20 pter miſſioneꝫ in poſſeſſionē aliquid donatur ſm Pau.†In
glo.ſigillo querit quid eſt emolumentum ex ſigillo ꝓueniens.
c dicit glo.[c] ꝙ ſi ſigillum fit ad vſum cauſarum forte cuꝫ fiebat li
tera citatoria vel aliud ſimile ſigillabatur ⁊ certum quid ſolue
batur vel ſi forte erat ad vſum contractus ꝓ ſigillo ſoluebatur
certum quid qñ contractus recognoſcebatur ſeu publicabatur
cum ſigillo curie:qđ forte fiebat propter defectum vſus tabellio
num.alleg.de ſi.inſtru.cum dilectus.⁊ de fo.compe.romana.in
vj.Hec dicit vera Pau.qñ apponitur ſigillum ab officiali no
mine offici:ſecus ſi officialis apponat ſigillum teſtimoniale no
mine ſuo ꝓprio ⁊ non offici:⁊ per hoc apparet ꝙ ꝓ ſigillo eſt
licitum aliquid accipere.Ad hoc de dele.pue.c.ij.nec ob.de ſy
mo.c.ij.qꝛ illud in ſpūalibus ſed ⁊ ibi tñ pro labore poteſt dari
21 vt ibi no.⁊.j.q.ij.plane.ſecundum zenꝫe.⁊c.¶ †Glo.vel ſecula
ris opponit de.c.nouit.de iudi. vbi eccleſiaſticus ſi non intro
mittit de temporalibus.Soluit ꝙ forte prelatus habebat tem
poralem iuriſdictioneꝫ in loco qꝛ erat forte de terris eccleſie. ar.
22 de ap.ſi duobus ⁊c.¶ †Gl.cōſuetudine querit an in caſu hui⁹
cle.contra diſpoſitionem eius valerent ſtatuta videtur ꝙ ſic:qꝛ
hic ſolum ꝓhibetur conſuetudo ⁊ non ſtatutum.Si autem vo
luiſſet id prohibere expreſſiſſet etiam de illis hic ſicut ⁊ ibi.arg.
de deci.ad audientiam.Reſpondet glo.tenendo oppoſitū veꝫ
ꝙ etiam ſtatuta non valent contra hanc cle.Nec ob.ꝙ hic non
exprimat de illis:qꝛ lꝫ hic non exprimat ſatis eſt in illa expſſiſſe
ad cuius declarationem ⁊ interpretationem hec venit:cū dicta
in iure interpretatiuo intelligantur repetita in iure interpretā
te.Nō alleg.glo.ſed tex.eſt in auten.de fil.ante do.inſtru.na.§.j.
Pro hoc qꝛ hec non corrigit decre.qꝛ ſepe.immo illam confir
mat.ſed illa tollit priuilegia ⁊ ſtatuta ⁊ conſuetudines ergo ⁊c.
Jdem zenꝫe.qꝛ ſatis fuit vnum ex illis exprimere.Nam cū hic
illa omnia ſupponantur vno ex illis ſublato ſublata alia viden
tur.ar.de conſti.tranſlato.⁊.C.de nup.ſi libertam.Ex hac glo.
no.bene ſm do.Anto.ꝙ conſtitutio declarans aliā recipit oēs

a ¶ Unde dꝫ. Adde in ſimili bonū tex.in.l.q fundū.§.ſi tutor.ff.ꝓ empt.tex.⁊ ibi glo.in l.pactum.C.de pact.⁊ gl.in.l.ꝓſes.C.de trāſa.

b ¶ Cōmēdator.Adde alex.in ꝯſ.xxvj.inci.viſis narratis ī j.col.in ſi.⁊ ꝑn.ſeq.in.iiij.vol.Quia illud eſt veꝝ.Adde qđ idē voluit gloſ.in.c.acceſſoriū.de re.iur.in.vj.duꝫ alle.in.d.c.debitores.⁊ ita eā ponderauit Fely.ibi.ſ.in.c.debitores.l.ij.col.circa medi.

c ¶ Qđ ſi ſigillū.de ſigillo vide plura ꝑ Fel.in.c.ij.in ſi.col.extra de fide inſtrumen.

a ℭ Cenſeṫ repetita. Adde qȯ idē dicit ale. in conſi.xiij.incī.circa primū dubiū.in.j.col. in pn.in.v.vol.

b ℭ Que alias nō fuiſſet. Addetū ꝙ ꝯſuetudines gñales ⁊ vulgares cēſentur ſublate ēt ſi de eis nō fit facta mētio. Fel. in.c.ſup lr̃is.in vj.co. circa me. extra de reſcri.

limitationes ampliationes ⁊ declarationes conſtitutionis de
a clarate p qȯ dicit Lap. ꝙ ſi ad ſtatutum fiat aliqua adiectio[a] cē
ſetur repetita in conſtitutione declarante ꝯuerſo qȯ no.be
ne:remanet ergo ꝯcluſio qȯ etiā hic intelligitur ꝓhibita ſtatu
23 ta nedū ꝯſuetudines. ℭ † Sed iuxta hoc q̃rit glo. quā ꝯſuetu
dinē intelligitur hic probibere ex quo p decre.qr ſepe erat iam
probibita ꝯſuetudo. dicit glo. ꝙ voluit tollere ꝯſuetudinem q̄
b fuiſſet inducta poſt illā decre.contra capſm huius cle[b].que als
non fuiſſet ſublata niſi ex̄pſſe fuiſſet facta mentio p ea q̄ haben
tur in.c.j.de ꝯſti.in.vj. Aduerte aliq habent in glo. voluit aliq
noluit: ſed de mente glo. videtur fuiſſe ꝙ habeatur in lr̃a voluit
hanc glo.conſueuit do. Pe.allegare p ſingulari poſt do.ſuum
Bal.dicens ꝙ glo.vult ꝙ dānata ſimplr̃ cōſuetudine intelligaṫ
dānata p̄terita ⁊ non futura: ⁊ ſi habetis in glo.noluit multum
facit pro hoc dicto. Si habetis etiā in lr̃a voluit idē videtur: qr
ſm hoc ius emanaſſet hec ꝯſtō decre.qr ſepe.lꝫ prohiberet con
ſuetudines ſimplr̃ non tū intelligebatur ꝓhibuiſſe conſuetudi
nem q̄ poſt illā introduceretur: hinc eſt ꝙ poſt inducta valuiſ
valeret niſi per hanc conſtitutionē eſſet ſublata. An aūt hoc di
ctum ſit ver̄: j.dicā cum glo.concor. Pan.reſpectu eius qȯ di
ctum eſt de cōſuetudine. dicit tū ꝙ lꝫ tollat conſuetudineꝫ poſt
inductam: qr exprimit tū priuilegiū vel indulgentia q̄ deroga
rent illi poſt conceſſa non tollit: qr hoc non exprimit ſm Pan.
Lau. hoc dicit ꝙ id qȯ de cōſuetudine dicūt glo. ⁊ Pan.non vi
detur bene dictū: qr ex quo per.c.qr ſepe.dānata erat conſuetu
do non poterat induci ꝯſuetudo nec inducta valebit: ⁊ ſic p cō
ſequens nō erat neceſſe hic fieri mentionē de conſuetudine.alle.
qȯ no. Jo.an.de ver.ſig.abbate.in glo.pe.in ſi. ⁊ Pan.in cle.j.
§.e.vbi aperte volunt dānata conſuetudine futuram intelligi
dānat.i.p iſto dicto etiā facit vltra eā qȯ no. Cy. C.q̄ ſit lon.cō
ſue.l.ij.ad ſi.vbi aperte hoc tenet ⁊ tangit aliqd in.l.dudū.C.de
contrahen.emp. Ad hoc eſt tex.cū glo.in.c.j.de conſtitu.in.vj.
24 vbi apparet ꝙ cōſuetudo irrationabilis non valet. † Jlla autē
dr̄ irrationabilis q̄ ꝓhibetur a iure vt ibi exemplificat glo. Ad
hoc auten.caſſa.C.de ſacroſan.ec. ⁊ in auten.namq̄ia.cū ſi.C.de
fur. vbi dānatur ſimplr̃ conſuetudo: ⁊ tū doc.intelligunt ꝙ te
net cōſuetudo contra ipſam poſtilla iura. Non ob.hec cle.qr di
cit Lap. ꝙ reſpexit factum qr forte de facto erat inducta iō illā
de facto tollere voluit quod de iuris miniſterio hoc non eſſet ne
ceſſe exprimere.facit.l.j.cū ibi no.ff.de ferijs.vbi aliquid reuo
catur quatenus de facto proceſſit.Facit qȯ no.de appel. dilecto.
Ex predictis ergo remanet concluſio qr dānata ſimplr̃ conſue
tudine intelligiṫ reprobata ſequens ſeu futura: hoc intelligo ve
rum eſſe vbi conſuetudo non ſequatur ex̄pſſe ſup caſu expreſſo:
ſed ſuper caſu dubio: qr tunc non intelligitur reprobata cuꝫ cir
ca illius interpretationem ſtandum ſit conſuetudini.l.minime
⁊.l.ſi de interpretatione.ff.de legi. Jdeo oportet ꝙ cōſtitutio ſe
quens declaratoriam illius tollit expreſſe alſ non intelligeretur
ſublata: ⁊ ita pōt intelligi hec glo. ⁊ dictum Pan.hic. Naꝫ hic
conſuetudo non emanauerat ſup caſu expreſſo clare in decre.qr
ſepe.ſed ſup caſu de quo erant opi.vt vidiſtis cū glo.in v̄bo de
claramus.ideo p decr.qr ſepe.non erat ſublata nec eſſet nūc niſi
25 fuiſſet hoc ex̄pſſum. † Credo ver̄ in dubio ꝙ dānata ꝯſuetudi
ne intelligiṫ dānata p̄terita ⁊ futura ſaluo niſi futura emanet ſu
per caſu dubio.ar.c.cū dilectus.de conſue. ⁊ hoc clar̄ ante ſuper
ueniētiā conſtitutionis declaratorie: ſed poſtea eſt dubium an
intelligatur tunc ēt cōſuetudo illa introducta in caſu dubio ſub
lato. Lap.hic ſentit ꝙ ſic glo. ſentit ꝯtra. ſed forte dictū Lap.ve
rius per no.in cle.j.§.co. vbi per illā cle.correcta opi.cōi intelli
gitur correcta ꝯſuetudo principalr̃ idē diſponens vt ibi no.in
glo.j.pro hoc qr ꝯſuetudo diſponens id qȯ ius cōe cenſetur ius
c cōe: ⁊ ideo ſi corrigitur ius cōe corrigitur ⁊ ꝯſuetudo: ⁊ ſic ſi de
claratur ius antiquū ⁊ reprobatur opi.videtur etiā reprobari
cōſuetudo. Secus ſi principalr̃ aliqd diſponeret: puta ꝙ de cer
to gremio monaſterij alterius religionis fieri dꝫ electio: ⁊ p di
cto Lap.fa.principiū huius glo. ⁊ eius rō ⁊ idē videṫ in ſtatu
to ⁊ in priuilegio qȯ in ꝯſuetudine an̄ dclationē ⁊ poſtea idem
etiā in ea: an aūt facta p̄tertu talis ꝯſuetudinis irritenṫ pendēt
ex no.in cle.j.§.c. ⁊ in.c.j.de poſtu.pla.in.vj. ⁊ in.c.j.de ele.nō re
26 ſi.li.vj. Ex his q̄ dixi aū tex.⁊c. † Ex p̄dictis no. limitationem
ad glo.c.j.de cōſti.in.vj.vbi dicit ꝙ ꝯſuetudo idē diſponēs qȯ
ius cōe nihil operatur: qr illud eſt ver̄ vbi diſponit ſup caſu cla
ro ⁊ certo in iuris diſpōne. Secus ſi ſup dubio qr tunc declarat
illud ius ⁊ adijcit vinculū adeo ꝙ ſublato illo iure poſtea nō in
telligitur ſublata ꝯſuetudo niſi aliud ex̄pſſe dicatur. Ad hoc ē
glo.in cle.j.§.c.tū.hoc quo ad conſuetudinē quo ad priuilegiū
vel indulgentiā conceſſa. Jn hoc caſu dubio eadem rōne ⁊ ideꝫ
videtur in ſtatutis; dico ꝙ non videretur ſublata: ex quo nō ex
primit.vt dicit Pan.ſecus in conceſſis in caſu certo.vt predixi
alſ forte indiſtincte ſecus in ſtatutis; qr illa non hn̄t interp̄tari

c ℭ Et iō ſi corrigitur ius cōe. Adde Fely.l.c.j.in.x.colū.vſq ad fin.c.j.extra de cōſti. ⁊ quid operetˀ talis cōſuetudo cōformis iuri cōi.vide Bar.in.l.j.§ prin.ff.ad.l.fal. ⁊ Alex.in.l.ſi ita ſtipulatˀ.ff.de verb.obli. Bal.in.c.naturali.in fin.ſi de feu.fue.contro. inter do. ⁊ agn. Jaſ.in.l.properandum.§.ſiue aūt.in.ij.col.in ſi.C.de iud.

d ℭ Quid eſt licentia. Adde de verbo licentia. Bart.in.l. alio herede. in iiij.col.in prin. ff.de ali.leg.

ius nec pōt fieri cōtra ius ſupioris.de o.ſi. Archi.c.ſi. ⁊ hoc ſen
tit glo.iſta in prin.niſi referas illā ad caſum certū decre.qr ſepe.
non ad caſum dubiū huius cle.qd tū eſt contra mentem gl. Jn
priuilegiis ſiſr videtur ſecus q̄ in conſuetudine niſi ex certa ſcia
ſint conceſſa ſeu cū clauſula.non ob.ſm no.de excep.pl.c.j.in.vj.
⁊ de reſcri.c.j. ⁊.c.nonnulli. Nam priuilegioꝝ natura non eſt in
terpretari niſi dicas ꝙ cle.rōne dubij ꝓbabilis ſuſtenteturvt vo
luit Pan.qȯ eſt notandum pro limitatione.no.de reſcript.c.j.
27 ℭ † Glo.expenſe querit q̄ ſint ille expenſe. Reſpondet ponēdo
exēplum ſi aliquid datur officiali iuriſdictionem exercenti vel ſi
gillanti vel ſi ſiant expēſe in certa chartarū ſi. ⁊ alle.iura. Nota of
ficiali dandū ſalariū ſede vacante.de quo in.c.pe.de offi. vica. ⁊
l.j.§.diuus.ff.de varijs ⁊ extraor.cog. ⁊ eſt clar̄ in creato ſede va
cante: ſed in electo ab epō eſt dubium: tū docto.idem ar.l.decem
functo.ff.de offi.aſſeſſoꝝ.de facto tū non ſeruatur niſi p tēpore
quo ſeruiuit viuente epō vel niſi poſtea confirmetur ⁊ ſeruiat
⁊c. ℭ Glo.ſingulares pſonas q̄rit an iſte tex.intelligi debeat de
ſingulis perſonis extraneoꝝ: an vero poſſit intelligi etiā de ſin
gularibus pſonis ipſoꝝ capituloꝝ ſeu collegioꝝ: videtur ꝙ nō
per decre.qr ſepe.vbi tollantur priuilegia q̄tum ad eos. Jn cō
tra.fa.qr alſ hic iſta verba ſuperflue eſſent plata niſi de talibus
intelligantur conſiderato ꝙ per decre.qr ſepe.certum erat non
ligari extraneos: ſed ſolum capitula ⁊ ipſoꝝ perſonas.glo.ſi.di
cit ꝙ putat ꝙ prima pars ſit vera.nec ob.decre.qr ſepe.qr locū
hꝫ qn̄ non vendicāt ſibi ſingulares pſone ex iure dignitatū ſua
rum cū priuilegium dignitatis ibi non tollatur ſed alia de cā.di
cit tū in principio redarguendo cōpoſitorem decre.ꝙ debuiſſet
hoc clare decidere quā fecerit ſalua pace ipſius ⁊ qȯ ſi tunc ad
fuiſſet feciſſet declarare cum glo.concor. Pan.in effectu q dicit
ꝙ ſi ſingulares de caplo rōne beneficij vel ordinis hoc vēdicāt
locū habebit cle.in hoc ſi. Jdem ſi rōne dignitatis puta ſi erat
conſuetudo ꝙ ſi erat primus ſacerdos exercet iuriſdictionem
cū emolumento ſede vac.vt canonicus q hr̄et talē p̄bendaꝫ vel
cōſiſte aliud vnde glo.ſeq.ꝙ ſi rōne pſonatuū vel officioꝝ ſingu
lares pſone vendicant. Jdem eſt dicendū ſiue in eadem eccleſia
ſiue in alia hn̄t pſonatum talem vel tale officiū. Exemplum po
nit ſi cōpetat Archi.in eccleſia cathedrali vel in eccleſia collegia
ta vbi ſit canonicˀ.lꝫ ſit archidiaconus eccleſie cathedralis: hec
vera qn̄ conſuetudo vel priuilegium defert iuriſdictionem cum
emolumento: ſecus ſi defert iuriſdictionem tm̄ vt dicit in verbo
28 emolumēto ⁊c. ℭ † Gl.ſpālr̄ querit qd appelletur hic ius ſpā
le: ridet ꝙ ſtatutum factum in fundatione dignitatis vel eccle
ſie.xviij.q.iij.clemterius.vel res iudicata vel arbitrium. alle.pri
mum.de re iudi.cum inter. ⁊.c.cum olim.de preſcrip. ⁊ de arbi.
cum olim.vel extra glo.pōt poni exemplum in conceſſione fa
cta per ſuperiorem dignitati.de inſti.cum veniſſent.

1 ℞ℑ Ambitio vitanda eſt maxime a religioſis.

2 Licentia quid ſit ⁊ q̄tum duret ⁊ an expiret morte concedētis ⁊ a quo ſit danda ⁊ quis poſſit eam reuocare.

3 Licentiam habens ordines recipiendi a quocūq epō: hoc facere poterit etiam epiſcopo proprio mortuo.

4 Et quis erit ſuperior in danda licentia.

5 Et quid ſi hec licentia generaliter detur a papa an valebit.

6 Monachus vnius monaſterij ſi tēpore electionis ante ꝯſenſuꝫ tranſiuit ad aliud monaſteriū quis platus licentiabit eum.

8 Religioſus ſi habita licentia intrat arctiorem religionem cuius erunt bona medio tempore queſita.

9 Tp̄s legatiōis ⁊ ꝯditiōis exſtāṫ attēdi ṫ i fideicōmiſſis ⁊ legatꝭ

10 Licentia generalis ſi data fuerit religioſo vt conſentiat poſtulationi nominationi collationi vel preſentationi ſi quam de eo fieri contingeret: quid iuris.

11 Et quid ſi concedatur ei licentia ſpecialis.

12 Extenſio per idētitatem rationis in exorbitantibus licita eſt.

13 Licentia ſuperioris non exigitur in clerico ſeculari quo ad conſenſum preſtandum.

14 Monachus ſi eligatur in papam an ſine licentia ſui plati poſſit conſentire cū non habeat velle nec nolle.

15 Electo in papam nulla poteſt obijci exceptio niſi hereſis.

Cum cōceſſa religioſo.

Conceſſio licentie generalis religioſo de cōſentiendo electioni facte vel fiende non valet. h. d. ℭ No.ſummariū. ℭ † No.tollendam mate
1 riā ambitiōis potiſſime in religioſis.[d] † Quid
2 eſt licentia. dicit Guil.qȯ eſt gratia per quam lꝫ qȯ ante nō lice
bat ⁊ dr̄.a liceo ces. ⁊ quia gratia eſt ideo perpetua dicitur niſi
ad certum vſum vel tempus detur.de commo.c.j. Jtem tanq̄
fauorabilis eſt amplianda.de regulis iur.odia.in ſexto. vnde p
hoc dicit quod licentia de eſſendo in ſcholis vel alia non perit
morte concedentis.no. Jnnocen.de cleri.non reſi.cum ad hoc.
lꝫ glo.

lʒ glo. ibi ſentiat contrarium ſm Guil. ſed illam gl. intellige ſm
zenze. vbi ex cā reuocatur qđ pōt ſec⁹ ſi ſine cā reuocetur. de re
gu. iur. mutare. li. vj. facit qđ no. lxxj. diſt. clericos. ſm zenze. et
etiam ſucceſſor ex cā poteſt reuocare ſm Guil. vt. d. c. cū ad hoc
3 ⁊. ſ. de elec. innotuit. †Ex iſtis apparet ꝙ habens licentiam re
cipiendi ordines a quocunqꝫ epo hoc facere poterit etiam pro
prio epo mortuo. Ad qđ no. Archi. de elec. cum ex eo. in. vj. ſu
per verbo ſeptennium. ſm Guil. ⁊ adde ibi per Jo. an. ⁊ eo. ti.
4 lʒ. in. vi. ❡ †Secundo quero etiam quis ſit ſuperior in danda
licentia. dicit zenze. qđ immediatus. ſ. e. quam ſit. ⁊. c. ſi religio
ſus. in. vj. ⁊ ibidem no. facit eo. ti. quorūdam. idem Paul. in re
5 gula aliud diſponat. ❡ †Tertio quero quid ſi hec licentia ge
neraliter daretur a papa dic ꝙ illa valeret: qꝛ non eſt legibus li
gatus. ff. de legi. l. princeps. ⁊ de conceſ. preben. propoſuit. de ac
6 cu. ad petitionem. ⁊ de tranſla. prela. quanto. ❡ †Quarto q̄ro
quid ſi aliquis eſt monachus vnius monaſterij tempore ele
ctionis ante conſenſum tranſiuit ad aliud monaſterium qđ ꝑ
latus licentiabit cum videtur ꝙ non ſit de hoc tractandum: qꝛ
videtur ꝙ ex tranſitu ad ſcđm videtur renunciaſſe iuri queſito
ex electione: qꝛ renunciat beneficio ⁊ dignitati ſi haberet qđ eſt
plus. ad hoc de. gratie. de reſcrip. ⁊ de voto per tuas. Sed ſi te
neamus ꝙ non renunciet ſecundus abbas, cui nunc ſubeſt licē
tiabit eum qꝛ de illius preiudicio agitur. Credit dñs Anto. ꝙ
non videatur renunciare iuri queſito ex electione per tranſitū
ad ſcđm monaſterium monetur: qꝛ ſtatus ſcđs non repugnat
electioni cuꝫ adhuc non conſenſerit ſed bene repugnat habitui
beneficij ſecularis. in de. gratie repugnat habitus ſcđi beneficij
gratie. ideo ſi caſus contingeret econuerſo: qꝛ impetrauerat ad
7 gratiam habēs beneficium illi non renunciaret. ❡ †Quinto
quero ad q̄ beneficia requiratur: dicit Pau. ꝙ ad epatum. ſ. e.
cle. j. vel ad bñficium curatum vel ad platuram eiuſdem ꝓfeſſio
nis vel habitus aliſ licentia data de certa religione diuerſi habi
tus vel ꝓuiſione iam facta ſeculari dignitate vel pſonatu nō cu
rato non tenet cū ad illud non poſſit tranſire. vt no. Hoſtien. de
ſta. mo. qđ dei. ⁊ dixi. ſ. e. cle. j. In poſtulatione aūt non requirit
licētia conſentiendi cū poſtulatus nō habeat cōſentire. ſ. e. cu
8 pientes. ⁋. denique. in. vj. ſm Paul. ❡ †Sexto q̄ro quid ſi reli
gioſus habita licētia intrat poſtea arctius monaſterium cuius
ſunt bona medio tēpore q̄ſita dicit ꝙ prioris monaſterij vt no.
in Spe. de ſta. mo. ver. xij. hoc intellige niſi oino fuiſſet habit⁹
ꝓ derelicto tunc ſi interim aliud q̄rit non videtur q̄ri ꝑmo mo
naſterio cū ſit ſub obediētia epi ſm do. Pe. qui alle. Fed. de ſe
nis ſic tenuiſſe in publica diſputatione cōſil. xix. fa. qđ not. xvj.
q. j. qui vere. lʒ Bar. aliter ſenſerit. ff. de ſtip. ſer. l. quod ſeruus.
9 ❡ †Septimo quero quid ſi legetur aliqđ religioſo ſub condi
tione ⁊ ante conditionem extantē ſit epus cui q̄ritur legatū: dic
ꝙ epatui qꝛ in legatis ⁊ fideicōmiſſis attenditur tempus lega
tionis ⁊ ↄditionis extantis. ff. de reg. iur. l. que legata. ff. q̄n di.
le. ce. l. ſi vſufructus. ſecus ſi religioſo eſſet aliquid ꝓmiſſum ſub
conditione: qꝛ tunc ſpectatur tēpus ꝓmiſſionis. ⁊ ſic deberetur
primo monaſterio. ff. de ver. ob. l. ſi filius. ⁊ de ſtip. ſer. l. fin. hoc
eſt verꝫ in ↄditionibus caſualibus: ſecus in poteſtatiuis: qꝛ pri
ma trahitur retro. ſcđa non. l. potior. ⁊. l. qui balneum. ff. q pot.
in pig. ha. de quo plenius p Bar. in. l. ſi filius. ⁊ qđ no. de reſcr.
ſi pro te. in. vj. ⁊ de materia per Joan. xviij. q. j. c. j. ⁊. q. ij. c. j. ⁊c.
10 ❡ Glo. ij. querit de vna queſtione que eſt facillima ⁊c. ❡ †Gl.
tertia querit quid ſi religioſo fuit data licentia generalis vt con
ſentiat poſtulationi: nolationi: collationi vel pſentationi ſi quā
de eo fieri contingeret an locū habebit de. videtur ꝙ nō: qꝛ ſolū
loquitur vbi licētia datur de ↄſentiēdo electioni ⁊ ꝓuiſioni: igit
⁊c. de pben. cū in illis. in. vj. glo. tenet contra. qꝛ hoc verbū ꝓui
ſioni latum eſt ⁊ cōprehendit oia. ſ. dicta. nā ꝑ oia. ſ. dicta ꝓui
detur eccleſie. facit qđ no. ſ. e. ſi cōpromiſſarius. ⁋. idē, in fi. vlti
a me glo. in. vj. ⁊ qđ vidiſtis. ſ. e. qđ circa. in glo. ij.[a] Nā de verbo
iſto ꝓuidere de verbo cōmittere vel diſponere habes. ſ. ti. ſi. de
men. j. ⁊c. ❡ Glo. quā q̄rit de rōne lr̄e quare vitiaſ hec licentia
gn̄alis dicit glo. qꝛ forte poſſet contingere ꝙ eligeretur ad locū
cui non expediret illū pſici: ⁊ ſi cogitaſſet platus forte licentiam
ſpālē non dediſſet: melior eſt ratio q̄ aſſignatur in lr̄a: lʒ hec poſ
ſet eſſe impulſiua. nā finalis non eſt qꝛ ſequeretur ꝙ teneret ſi cō
tingeret eum eligi ad locū cui conſenſiſſet platus ſi in ſpecie cogi
taſſet qđ eſt ↄtra literam q̄ gn̄aliter loquitur do. Pet. aſſignat
rationem p decre. ad audientiā. de eccle. edifi. ſ. qꝛ rei, que nōdū
eſt in eſſe non pōt adhiberi conſenſus. Quia hec ratio pax vʒ
per ibi no. qꝛ lʒ non poſſit adhiberi conſenſus illius rei q̄ non
eſt vt tunc operetur: tñ ſi ſperetur eſſe pōt adhiberi vt operetur
11 cū erit in eſſe. ❡ †Scđo querit glo. qꝛ hic loquitur qñ licētia cō
ceditur gn̄alis: quid ſi conceditur ſpecialis vt ſi exprimaſ loc⁹.
Exemplum qꝛ dicatur ꝙ conſentire poſſit ſi eligatur ad iſtam
platuram forte vacantem videtur ꝙ ſecus a ↄtrario litere glo.

tenet idē. ſ. ꝙ non vʒ: qꝛ obſtat rō ambitionis de qua in lr̄a: ⁊ ꝑ
12 conſequens diſpoſitio ar. decre. tranſlato. de conſti. ❡ †No. be
ne glo. ꝙ in exorbitantibus licita eſt extenſio ꝑ idētitatē rōnis
ſed hoc ideo qꝛ hic ex ꝓprio ſignificato gn̄is caſus ſpecific⁹ con
tinetur. dic vt dixi in cle. j. ſ. eo. facit qđ no. in cle. auditor. de re
ſcrip. in verbo beneficia ⁊c. ❡ Glo. nullius querit, quid ſi velit
conſentire virtute talis licentie gn̄alis electionis prius facte de
ipſo, eo tñ ignorante an poſſit videtur ꝙ ſic: qꝛ reſpectu illi⁹ ceſ
ſat ambitio ex quo iam ante licētiam facta erat, glo. tenet cōtra.
per literam q̄ dicit indiſtincte nullius ↄformitatis eſſe quaſi in
tentus ſit lr̄e ꝙ licētia ſit danda ſup certo non in gn̄e ſup incer
to ⁊c. ❡ Glo. infirmitatis querit quid ſi virtute talis licētie con
ſentit. Reſpondet ꝙ non valet ⁊ incurrit penā: qꝛ priuatus eſt
ex hoc oi iure q̄ſito de electione ſm ea q̄ habētur. ſ. e. ſi religio
ſus. primo reſponſo. in. vj. ⁊. h. d. glo. ſatis etiam erat de mente
iuris antiqui inq̄tum vʒ decre. ſi religioſus. ꝑalle. in. j. ⁊. ij. reſpo
⁊ decre. quā ſit. e. ti. lib. vj. loquebatur de conſenſu pſtando ele
ctioni facte quaſi ſecus eſſet in facienda prout aperte eſt hodie
hic deciſum ⁊c. Demum glo. in ver. tñ oppo. hic videtur ꝙ ma
b le facit Abb. in ↄcedendo talē licētiam gn̄alem[b] tñ ſi pur conce
dat teneat: ſicut in ſimili videmus ꝙ male facit. Abb. ſi abſol
uat monachū vt tranſire poſſit ad aliud monaſterium ſi nō hʒ
illud paratum ſi conſtet ꝙ eum recipere velit tñ ſi pur concedit
tenet iuxta no. per Inn. de renun. c. ſi. per Hoſt. de inreiu. ſicut
ex literis. Reſpondet glo. ꝙ per ꝑdictā rōnē olim tenebamus
contrarium: qꝛ expreſſe in iure antiquo nō habebamus oppo
ſitum forte lʒ tacite fuiſſet de mente vt dixi: ex quo patet ꝙ hec
cle. exorbitare videtur a regulis iuris per qđ concludit gl. ꝙ ſtri
cte intelligenda eſt in caſu ſuo: ex quo infert ꝙ ſi talis licētia ge
neralis ſm formam cle. daretur clerico ſeculari de conſentiēdo
⁊ tranſeundo ad aliud beneficium ſi ad aliud promoueretur va
leret talis licentia: lʒ ſecus in religioſo quaꝫ in ſeculari clerico vt
hic: pro hoc qꝛ maior notari poteſt ambitio propter vim profeſ
ſionis in religioſo q̄ in ſeculari clerico: ideo ibi eſt maior prohi
bitio. facit. ſ. e. cle. in pleriſqꝫ. Ideo aūt dixi in ſeculari dataꝫ li
centiam de conſentiendo ⁊ tranſeundo: qꝛ ꝓpter ſolum conſen
ſum abſqꝫ tranſitu non eſſet neceſſaria: qꝛ poſſet cōſentire abſqꝫ
alia licentia ſeculari electus lʒ non tranſire vt in decre. qđ in du
bijs de renun. ⁊ eo. ti. admonet. Sed obuiat predictis quia nō
poteſt dari poteſtas aliqua circa beneficium vacaturum ne ape
riatur via vacaturis ↄtra ↄſilium lateranē. de conceſ. pbē. c. ij. et
c. ↄſtitutus. Sol. glo. circa beneficiū vacaturū ptās actiua hoc
eſt vt datur ptās eligendi ad vacaturū vel ꝓmouēdi bene eſt ꝓ
hibita a iure vt in ↄtrario: ſed ptās paſſiua p quā quid habili
tatur ad vacaturū ſi ei in futurū ↄtingat ↄferri bene pōt darı et
permiſſa. alle. de tranſla. c. ſi. ⁊ de ſi. pſby. c. j. ⁊. ij. in. vj. vbi q̄nqꝫ
per epm diſpenſatur vt illegitimus poſſit habilitari vt poſſit ꝓ
moueri ad vacaturum cum glo. concor. Pau. lʒ Guil. contra. ꝑ
13 alle. c. conſtitutus. ſed non ob. vt ꝑme dixit glo. ❡ †Not. tñ
ex his q̄ dixit glo. ibi qꝛ ad ſolum conſenſum ⁊c. qđ quo ad con
ſenſum pſtandū in ſeculari clerico non exigitur licentia ſuperioris
exigitur tñ quo ad tranſitum qđ vltimū dicit Pau. eſſe verum
qñ tranſit ad eccleſiā alterius dioceſis: aliſ ſufficeret tacita de eo
qđ non contradiceret p no. de renun. c. ſi. ⁊. c. admonet. ⁊. vj. q.
j. placuit. do. Antoñ. dicit ꝙ ſi tranſeat in eadem dioceſi ad bñ
ficium ex quo ſurgit vacatio primi ꝙ non tenet tranſitus quo
ad pꝛiudicium ſuperioris quominus illū reuocare poſſit tranſitū
⁊ tacitam renunciationem infringere. per no. de renun. admo
net. ⁊ de preben. de multa. ponit aūt hic Pau. e. d. Petr. poſt
eā formam dande licentie religioſo qui monaſteriuꝫ arcti⁹ vult
querere. de quo per Inn. de renun. c. ſi. qꝛ dʒ ſibi dari poteſtas
⁊ licentia querendi non tñ licentiari niſi ex quo reperit ſibi pla
citum vt ſic interim ſit ſub obedientia abbatis licentiantis: non
aūt dʒ ſtatim licētiari abſolute ne detſ materia diſſolutioni ⁊ va
14 gationi ↄtra cle. in pleriſqꝫ. ſ. e. ❡ †Querit Pau. an cle. locuꝫ
habeat ſi monachus eligaſ ad papatū: ⁊ ſic nō conſentire poſſit
niſi legitime licētiam obtinuerit. Rñdet ꝙ ſic. alle. xvj. q. j. ne ꝑ
cauſſibet. ⁊ qđ no. Joā. xviij. q. ij. quā ſit ꝑ hoc qꝛ non hʒ velle
vl' nolle. vt. d. c. ſi religioſus. d. Pe. tenet ↄtra. qꝛ nulla exceptio
15 obijci poteſt† electo in papam niſi hereſis. lxxix. diſt. ſi quis pe
cuniam. xl. di. ſi papa. ⁊ ideo non poterit ſibi obijci ꝙ nō legiti
me conſentit. Nec ob. ꝙ non hʒ velle ſeu conſenſum qꝛ illud ex
iuris fictione non naturaliter. Nam videmus ꝙ comedit bibit
⁊ loquitur no. in auten. Idem eſt ⁊ auten. Ideꝫ excipitur. C. de
bo. que lib. ⁊ no. in. l. qđ operari. ff. de reg. iur. ⁊ in auten. de mo
nachis. ⁋. cogitandum. coll. j. ꝑ quo facit qđ no. de deſpon. im
pub. c. j. in. vj. vbi ex ſponſalibus ↄtractis cum monacho oritur
publice honeſtatis iuſtitia. Pro hoc etiaꝫ facit qꝛ in electione
ad tantam dignitatē videtur liberari a ptāte abbatis. ar. l. fin.
C. de accu. li. x. ⁊ inſti. qui. mo. iuſpa. poteſtatis ſol. ⁋. filius.

a ❡ Nā de ver
bo. Adde de
iſto verbo. tex
⁊ glo. in. c. cū in
illis. ⁋. j. de pb.
in. vi. glo. ante
pe. l ſi. c. lʒ eo. ti.
pbē. gl. ⁊ Bal.
in. c. abbate. de
reſcrip.

b ❡ Tñ ſi pur
Addē facere in
ſimi. q̄ dicit do.
Felyn. in. c. ſi. in
xiij. col. ibi ⁊ eſt
bene notandū,
extra de conſti.

¶ De renunciatione. Rubrica.

1 Variatio in cōtractib⁹ nō eſt licita in clericis: ſec⁹ i laycis.
2 Illudere quid ſit.
3 Renunciatio. ceſſio ſeu reſignatio dignitatis poteſt fieri per ꝓcuratorem: nec renunciare beneficio videtur quis eo qꝺ conſtituerit procuratorem ad renunciandum beneficio.
4 Procurator ſi fuerit reuocatus an anteq̄ ad eius notitiā trāſeat reuocatio vel eius cū quo negocium debet gerere: an geſta extraiudicialia per eum facta valeant.
5 Notificatio facta cenſetur ſi per eum cui fieri debet ſtet quominus fiat.
6 In ceſſione facta admittitur penitentia.
7 Renunciatio an valeat ſi renuncians in nullius manibus renunciat.
8 Laycus procuratorio nomine poteſt acceptare beneficium.
9 Procurator quando dicatur libere conſtitui
10 Procurator quomodo poſſit reuocari.
11 Actus exercendus per mandatarium an impediatur ſi reuocatio mandati non peruenit ad notitiam procuratoris vel aduerſarij.
12 Mandatarius ſi interuenit vt nudus miniſter tūc reuocatio impedit actum gerendum ſine certioratione.
13 Solutio ſi fiat procuratori reuocato tenet.
14 Mandatum ſpeciale de gerendo actum cum certa perſona ſi alicui detur: debet illi intimari reuocatio.
15 In procuratore ad iudicia non ſufficit reuocationem fieri niſi intimetur aduerſario vel iudici: ſecus in ꝓcuratore ad negocia.
16 Mandatum an intelligatur tacite reuocatum per mortē mandantis.
17 Ceſſio beneficij in quibus manibus facienda ſit.
18 In ceſſione beneficij an requiratur conſenſus habentis ius ꝑſentandi.
19 Conſenſus capituli eccleſie cui renunciatur an requiratur.
20 Ceſſio beneficij quando ſit in manibus epiſcopi an requiratur conſenſus capituli eccleſie cathedralis.

C um illuſio ꝛ varia-
tio. Ponit dictum. ſecūda ibi niſi. Po-
nit exceptionem a dicto ꝛ quid deter-
1 minet de dictis antiquorum ponit glo.
j. in fi. ¶ † No. primo ꝙ illuſio ꝛ varie-
tas maxime in perſonis eccleſiaſticis eſt
inhibita: per hoc dicunt doc. in. c. conti-
nebatur. de his que fiunt a prela. ꝙ licet ſe-
cularibus liceat variare re vendita vni alteri eam tradendo vt
ſic ſecundus ſit potior. C. de rei ven. l. quotiens. tū hoc non eſt li-
2 citum clericis: ideo primus erit potior. † Quid aūt ſit illudere
dicit glo. in ver. illuſio. in fi. qꝺ eſt decipere vel deridere. Alij di-
cunt ꝙ eſt vnum propter aliud oſtēdere: variare vero ſumitur
3 pro mutare. ¶ † No. ſecundo ꝙ ceſſio vel renunciatio dignita-
tis poteſt fieri per procuratorem nec eo ꝙ quis conſtituit ꝓcu-
ratorem ad renunciandum beneficio videtur renunciare bene-
a ficio. adde ꝛ vide glo. de elec. c. j. in. vj. in glo. fi.[a] ¶ † No. tertio
4 caſum in quo valent geſta extraiudicialia per procuratorem re-
uocatum anteq̄ ad eius notitiam tranſeat reuocatio vel eius
cum quo negocium debet gerere. ad hoc. l. j. §. ſꝫ ſi quis. ff. qꝺ vi
5 aut clam. ¶ † No. paria eſſe notificationem factam eſſe vel ſta-
re per eum cui fieri debet. vide glo. ſ. tit. j. in cle. cauſam. ¶ Op-
6 po. do. Pe. de. l. is qui. ff. de ceſ. bono. † vbi in ceſſione facta ad-
mittitur penitētia. Sol. ꝙ ibi in vero domino cui plus ꝑmitti-
tur in prelato qui eſt procurator. de dona. ceterum. ideo ei nun⁹
permittitur. vel ſecundo fauor fame cedentis ibi ſuadet ceſſio-
nem poſſe reuocare ne laceretur eius fama per creditores: hic
fauor fame cedentis in caſu iſto ſuadet oppoſitum. ſ. non poſſe
reuocari ne notetur vel perſona eccleſiaſtica de illuſione ꝛ varia-
tione: ideo non admittitur penitentia: nomen enim monachi
debet eſſe ſanctum ꝛ non ſacrilegum. de no. oper. nun. c. ij. et ſic
idem fauor diuerſa operatur idem in ſimili. no. de elect. ſi quis
b iuſto. in. vj. ¶ Secundo opp.[b] de. c. ſi. de procuratore. in. vj. iū-
cto. c. ij. de tranſla. Soluit ibi ꝙ in matrimonio carnali hic i ſpi-
rituali vbi non ſemper requiritur conſenſus diſſoluendo: im-
mo etiam quandoqꝫ quis inuitus deponitur multe alie differē-
tie no. in. c. me. de ſpon. Aduerte tamen ꝙ proprie loquēdo hic
agitur de matrimonio diſſoluendo. in. c. ſi. de procuratoribus.
de matrimonio contrahendo. vnde caſus ſunt diuerſi adeo qꝺ
ibi dicit Lap. ꝙ ſi ageretur de matrimonio ſpirituali contrahē-
do: idem eſſet dicendum ꝙ in matrimonio carnali ibi dicitur.
nec ob. hec cle. que hoc caſu non loquitur ꝛ quia in contrahen-
do requiritur conſenſus ſed in diſſoluendo non ſemper: quia vt
dixi etiam quandoqꝫ quis inuitus deponitur. de quo dicet ibi
dictum fuit. An autem hec cle. locum habeat etiam ſi ex cauſa
permutationis fienda ſit ceſſio: tenet ibi Lap. ꝙ ſic. q2 loquitur
7 indiſtincte. † Sed querit do. Petr. quid ſi quis renunciat ꝛ in
nullius manibus an tenet renunciatio. dicit ꝙ non: ſed ſpeciale
eſt in papa qui non recognoſcit ſuperiorem. ſ. eo. c. j. in. vj. Alij
dicunt ꝙ tenet in preiudicium ſuum: ſꝫ non in preiudicium ſu-
perioris: q2 iuri reali renunciari poteſt alio abſente. ſ. e. veniēs
vbi per Inno. facit qꝺ no. de pac. cum pridem. ꝛ. C. de pac. poſt
q̄ liti. ꝛ. ff. de liberatione legata. l. non ſolum. §. liberationis ver-
ba. ꝛ hoc videtur verum: ſecus forte ſi in manibus layci: q2 ibi
videtur inficere ex toto propter preſentiam layci. ar. de renun. qꝺ
in dubijs. de quo dic vt ibi. ¶ Quero quid ſi credens notifi-
cationem peruenisse ad procuratorem adminiſtrat cum non ꝑ-
uenerit an valeāt que facit: dic ꝙ valent que vt ꝓlatus geſſit
donec ſciuerit: ſicut dicimus in iudice qui ignorat iuriſdictionē
reuocatam. ſ. de app. ſi duobus. de reſti. ſpo. audita. xxij. diſ. ti-
bi domino. cum ibi no. ſm Guil. ꝛc. ¶ Glo. cedendum. querit
an diſpoſitio cle. procedat in procuratore dato ſolum ad peten-
dum licentiam cedendi. Nam de dato ad cedendum loquit̄ cle.
Vin. ꝛ Inno. dicebant ꝙ non immo valet reuocatio etiā poſt
petitionem preſentatam ſuperiori. alle. de elec. cum poſt petitā
a contrario ibi obtentam ꝛc. quaſi ſecus ſi non ſit obtenta: ſed
ſolum preſentata petitio. allegat etiam decre. lecte. ſ. e. Sꝫ hanc
opi. decre. bene obuiat ver. Nec nocebit. de poſtu. prel. vbi poſt
poſtulationem ſuperiori preſentatam non eſt locus penitentie:
ergo eodem modo in propoſito ſoluit ꝙ aliud in poſtulatione
que ſit publice ꝛ ſolenniter. Aliud in hac petitione que non ſit
publice nec cum aliqua ſolennitate: ideo licita eſt penitētia ma-
xime cum illius interſit vt ſic facilius tollatur id quod facili⁹ in-
ducitur. ar. regule prime. de reg. iur. Ex iſtis infertur ꝙ ſi poſt
dictam reuocationem concedatur licentia ꝙ nihil operaꝛ: ſꝫ hoc
intelligit Inno. ſi ſuperior ſciens reuocationem illam concedit
Si autē ignoraſſet teneret licentia ꝛ valeret. Hec fuit vna opi.
quam ſequi videbatur Inno. ꝛ Vin. dicebat tamen Inno. qꝺ
poſt poterat diſtingui an per procuratorem ſit petita dicta licē-
tia an per nuncium vt ſic primo caſu non valeat reuocatio poſt
preſentationem factam ſuperiori. In ſecunda ſic hec poterat eē
ſecunda opi. de iſta differentia inter nuncium ꝛ procuratorem
c aliquid. ſ. dicetur vt in glo. fi.[c] Tertio dicit per rationem cle. ſi.
dici poteſt idem in procuratore dato ad petendum licentiā ꝙ
hic dicitur de procuratore dato ad cedendum. per quod conclu-
dit ꝙ ſi procuratori ad hoc conſtituto ꝛ petenti data ſit licentia
cedendi priuſq̄ reuocatio peruenit ad procuratorem vel ceſſan-
te malitia ꝙ cogetur talis qui tale mandatum dedit cedere per
ea que habentur in decre. quidam. ſ. eo: Item zen. ſe. dicit ꝙ ſi-
bi imputet qui procuratorem non certificauit. ꝛ ſic videtur qꝺ
non curetur an preſentata ſit petitio licentie ſuperiori vel nō: ꝑ
quo iſte tex. qui ponderat ſolum an ceſſio ſit facta non autē pō-
derat an mandatum procuratorium de cedendo preſentatum
ſit inter que eſt differentia in iſta no. de elec. ſi quis iuſto. an autē
poſſit reuocari poſtulatio poſt preſentationem factā a ſuperio-
re remittit glo. ad no. in. c. bone. poſt Hoſt. ꝛ ibi tenet ꝙ ſi lo-
cus non ſit: licet ſecus in electione publicato ſcrutinio. vt not. de
electione publicatum. q̄q̄ Ber. teneat idem in electione ꝛ po-
8 ſtulatione. dic vt in. c. bone ꝛc. ¶ † Gl. procuratorem querit an
ſit differentia an vnus an plures procuratores ſint cōſtituti in
caſu cle. ꝛ ſi plures ſint conſtituti an ſit differentia an inſolidum
an cōiunctim ſint conſtituti. Reſpondet ꝙ non dicens ꝙ nec eſt
differentia an laycum vel clericum conſtituerit lꝫ tutius ſit cleri-
cum conſtituere per nota. de prebendis. accedens. per hoc di-
cit Pau. ꝙ laycus procuratorio nomine poteſt acceptare bene-
ficium de quo de conceſſione preben. in cle. j. pro hoc q2 poteſt
cedere vt hic qꝺ eſt odioſum: ergo econuerſo acquirere ꝙ eſt fa-
uorabile: ꝛ ꝙ contrariorum eadem eſt diſciplina. xxiij. diſt. ho-
ſpitiolum. Honeſtiꝰ tamen eſt fieri per clericum ſm Paulū.
¶ Glo. ſponte querit quid ſi coacte reſpondet ꝙ ſecus a cōtra-
rio licet: ideo tunc non valeret conſtitutio procuratori. de pro-
curatoribus. accedens. facit. c. ad audientiam. qꝺ me. cau. de pe-
na cogentium clericos ad renunciandum beneficijs. vide i cle.
9 multorum. de penis ꝛc. ¶ † Glo. libere querit quando dicatur
libere conſtitui procurator. dicit glo. ꝙ libertas poteſt conſide-
rari ex parte conſtituentis: q2 debet eſſe liber in conſtituēdo de
procuratore accedens. Item poteſt conſiderari ex parte conſti-
tuti: q2 non in diem vel ſub conditione. Ex hoc videtur ꝙ cle.
locum non habeat in conſtituto in diem vel ſub conditione qꝺ
temperat. glo. verum ante diem vel conditionem: ꝛ idem ſequi-
tur zen. ſe. Nam aliquid ante faciendo nihil agit q2 contra for-
mam mandati facit. de reſcrip. cum dilecta. Secus ſi iā dies vel
conditio euenisset tempore quo procurator vult cedere: q2 tunc
idem

a ¶ No. tertio Adde tex. in. l. ſi mandaſſem. ff. man. ꝛ plene ſe. ly. in. c. ex parte decani. in. v. co. extra de reſcri.

b ¶ De. c. ſi. ad de Fely. in. d. c. ex parte decani col. v. vbi plene ponit de intellectu. d. c. ſi.

c ¶ Per rōnē cle. De iſta rōne pulchre p Fely. in. c. olim. in ſi. col. de reſti. ꝛ Fely. in. c. ex parte decani. l. iiij. co. extra de reſcri.

idem ac ſi a principio pure eſſet conſtituta. alleg. l. potior. ff. qui
potiores in pignore habeantur ⁊ not. de reſcrip. ſi pro te. in. vi.
¶ Glo. ignorantem querit de ratione quare ſufficit reuocatio-
nem peruenire ad notitiā pcuratoris. licet nō peruenerit ad no
titiā ſuperioris. vt innuit hec litera. Rñdet ꝙ iſte procurator in
caſu cle. videtur datus ad negociū. ſed in pcuratore dato ad ne
gocia ſufficit reuocationē ad eū peruenire. ff. mādati. ſi mād aſ-
ſem ⁊ qḋ notat. de reſcrip. ex parte decani. ergo ⁊c. quaſi velit ꝙ
in pcuratore ad iudicia non ſufficeret pcuratori intimatā reuo
cationem ſed deberet eſſe intimata iudici vel aduerſario. Quia
a qualiter hoc debeat intelligi infra patebit. Idē dicit zenze.[a] ſi
ſciuerit pcurator reuocationē licet ad eū nō puenerit intimatio
dñi qꝛ eadē eſt ratio. ſ. qꝛ eſt datus ad negocia. fa. l. ſ3 nō alle. ſ. ti.
10 prori. de. cām ⁊c. ¶ † Glo. quolibet qrit quō potuerit reuoca-
tio fieri. Rñdet ꝙ multis modis vz reuocādo expreſſe ⁊ etiā ta-
cite dando aliū procuratorē. Itē per mortē ſubſecutam. dicebat
zenze. etiā ignorante pcuratore ipſam mortē per no. ff. ſi cer. pe.
eius qui. dicit tamē glo. ꝙ tūc vacaret morte bñficiū nō renūcia
tione. de reſcrip. ſuſceptum. in. vi. ⁊ de prebē. dudum co. titu. ⁊c.
¶ Glo. teneat oppo. voluit ⁊ videtur ꝙ teneat reuocatio ⁊ im-
pediatur actus etiā ſi reuocatio nō tranſiuit in notitiā procura-
toris. vnde op. de. l. ſi pſ. ff. de manumiſ. vindi. ⁊ l. ſi penituit. ff.
de diuor. licet iſta poſſet induci in cōtrariū. Item op. de. c. vlti.
de procuratoribus in. vi. Huius timore facta eſt gl. que dicit ꝙ
circa caſum hic deciſum olim erant opi. Uincen. enim in decre.
veniens. ſ. eo. videbatur primo tenere ꝙ hic dicitur poſtea vo
ad hoc recedere videbatur ⁊ hoc tēperare. vz ꝙ non teneret re-
nunciatio. ita demū ſi conſtituēs incūbebat poſſeſſioni ⁊ publi
ce reuocauerat mandatū. ⁊ tūc nō requirebat pcuratorē vel ſu-
periorē certioratū. Fatebatur tñ ꝙ tenebatur ad expēſas ⁊ in-
tereſſe ei cuius intererat reuocationē intimataꝫ. allegat pro iſta
opi. ſcḋa de p̄bē. dudū. in ſi. in. vi. ⁊ ff. ſi cer. pe. eius qui in ꝑuin
cia. ⁊ pro ipſo faciebāt etiā iura in cōtrariū allegata. tamen his
non obſtā. deciditur pro prima. opi. ſ. ꝙ non teneat reuocatio. ⁊
per conſequēs teneat ceſſio niſi in notitiā pcuratoris vel ſupio-
ris trāſiuerit reuocatio. Non ob. cōtraria nō ob. c. vltimum de
pcuratoribus lib. vi. qꝛ ibi eſt ſpecialiſſimus caſus in matrimo
nio. ſ. cōtrahēdo vbi impeditur matrimonium etiam ſi reuoca
tio nō perueniat ad pcuratorē vel aduerſariū. Non ob. etiā. l. ſi
penituit de diuor. qꝛ illa pōt etiā facere cōtra. vt vidiſtis de pcu
ratoribus. c. ſi. in. vi. vel rñde vt primo cōtrario. qꝛ ibi ſpāle in
matrimonio carnali. Nō ob. l. ſi pater. de manumiſſis vindicta.
qꝛ ibi loquitur qñ mandatarius interuenit vt nudus miniſter
hic vt pcurator. Et hinc ſumpta occaſione glo. hec in ver. ⁊ vi-
11 de generaliter ſubintrat an impediat † actus exercēdus p mā-
datariū ſi reuocatio mādati nō puenit ad notitiam pcuratoris
vel aduerſarij. recitat opi. qꝛ prima fuit opi. Cy. in ꝑalle. l. ſi pa-
ter. qui dicebat ꝙ aut mādatarij nō intererat an actus teneret
vel nō. ⁊ tunc impediebatur actus etiā ſi reuocatio nō pueniſſet
ad eius notitiā. vt in. d. l. ſi pater. aut intererat mādatarij. ⁊ tūc
nō impediebatur actus niſi in eius notitiā trāſiuiſſet reuocatio
⁊ ſic intelligebat. l. qui mādaſſem. ff. mādati cum ſi. hec opi. vi-
det cōtra caſum huius cle. vbi nō intererat mādatarij an actus
teneret vel nō ⁊ tamē nō impeditur actus niſi reuocatio trāſiue
rit in notitiā pcuratoris vel aduerſarij. ideo ſcḋa datur opi. in
verſ. Alij dicebāt ꝙ aut loqmur in reuocatione expreſſa ⁊ ſemp
oportet pcuratorē reuocatū certificari in ꝑallegata. l. ſi mādaſ-
ſem aut in tacita que ſit per mortē. ⁊ tunc ſecus. Idem zenze. vt
dixi in glo. prori. fa. allegat. l. eius qui in prouinciā. Hec opi. vi-
detur ꝫ ꝑdictā. l. ſi mādaſſem. que aperte loquitur in reuocatio-
ne expreſſa ⁊ tamē nō requiritur ibi reuocationē intimatā pcu
12 ratori. ideo datur tertia opi. in ver. † quare alij dicūt ꝙ aut mā
b datarius interuenit.[b] vt nudus miniſter aut vt pcurator. pri-
mo caſu reuocatio impedit actū gerendū ſine certioratione. vt
d. l. ſi pater. ibi enim filius erat nudus miniſter patris ꝙ pa-
ter. qꝛ manumiſſus per filiū de mādato patris non eſt libertus
filij ſed patris. ff. de manumiſſis. l. nepos. ff. de iure patro. l. ſi fi-
lius. ſic etiā pōt intelligi. l. ſi penituit. preall. ⁊ dictū. c. vltimum
de pcur. in. vi. Scḋo caſu qñ interuenit vt pcurator tūc ſi actus
gerendus ad ſui eſſentiā requirit cōcurſum volūtate dñi. exem-
plum in trāſlatione dominij ꝙ ſine noſtro facto nobis auferri
non pōt. ff. de reg. iur. ad qḋ nrm. ⁊ tūc impeditur actus ex reuo
catione etiā nō intimat. ſic pōt intelligi. l. eius qui in ꝑuinciā. §.
quas vero. ⁊. ff. de dona. l. j. §. ſi quis donatarius. ſic etiā pōt in-
telligi licet glo. nō dicat decre. vlti. de pcuratoribus in. vi. vbi ex
c ratione ibi inſerta hoc mēbrū colligi pōt ibi vt dixi.[c] † Fallit fa
13 uore liberationis. vbi tenet liberatio ſi ſit ſolutio pcuratori reuo
cato. l3 in liberatione tribuēda requiratur cōſenſus dñi ſic dz intel
ligi. l. eius qui. §. quas vero. ⁊ l. cum quis. §. j. de ſolu. ⁊ l. ꝙ do-
minium. §. ſi ita tatium. Si vero ad eſſentiā actus nō requiritur
concurſus volūtatis mādantis vt ſi mādaē emi liber vel equus
qui pōt emi etiam ignorāte dño eius noīe ⁊ reuocatio ſola ſine
certioratione nō impedit actū. Ita intelligitur. l. ſi mādaſſeꝫ. ff.
mādati. hec opi. videtur eſſe cōtra caſum huius cle. vbi ad eſſen
tiā actus requiritur volūtas mādantis. qꝛ agitur de perdēdo do-
minio ⁊ tamē nō impeditur ex ſola reuocatione ſine certioratio
ne. vñ cle. videtur deſtruere opi. iſtā ⁊ etiā opi. illā dic vt. ſ. dixi
glo. videē dicere ꝙ ſit ſpāle in caſu iſto vt actus nō impediaē ex
ſola reuocatione niſi aliter ſit intimata pcuratori vel ſupiori. ra
tio huius ſpālitatis ptꝫ ex prīn. cle. ſ. ne illudatur ſuperiori ⁊ ne
cōtingat variatio ꝙ eſt maxime in pſonis eccleſiaſticis reproba
tum. ⁊ per hoc videē glo. extra caſum cle. reſidere in hac tertia
opi. q̄ videtur ipſa veritas ſaluo caſu cle. ratio diuerſitatis inter
nunciū ⁊ pcuratorē colligitur ex no. in. c. ſi. de pcuratoribus in
vi. ⁊. l. ⁊ licet. ff. de cōſti. pe. Aduerte tamē ꝙ ꝑdicta opi. pcedit
quo ad ſubſtātiā actus impediēdā vel nō ſed reſpectu actionis
mandati ſi intereſt mādatarij ratione forte aliquarū expēſarū.
dic ꝙ ſemper opꝫ reuocationē mādati in eius notitiā trāſiuiſſe.
vt illius intereſſe euitetur petitio. vt no. glo. in. d. c. vlti. de pcu-
rato. in. vi. in glo. pe. facit. d. l. ſi mādaſſem. Item ꝙ dictū eſt re
ſpectu validitatis ſubſtātie actus in vlti. caſu quādo actus geri-
tur per pcuratorē ad cuius eſſe nō requiritur cōcurſus volūtatis
mandantis pcedit actus ſi nō tranſiuit reuocatio in notitiam
procuratoris. ſi vero trāſiſſet valeret nihilominus actus ſed nō
in preiudiciū dñi nec quo ad repetēdas expēſas ſic intelligitur.
dicta. l. ſi mādaſſem. facit. l. ſi quis ꝓhibuerit. ff. de publicis in.
cuius intellectus patet ex ꝑdictis ⁊ tetigi in. d. c. ſi. ibi cū impe
d ditur dominij trāſlatio.[d] qꝛ nō pōt ille actus fieri ſine cōcurſu
volūtatis dñi. ſed nō vēditionis ꝫctus qꝛ illa poterit fieri etiam
citra mādantis cōſenſum. facit qḋ no. glo. in. §. alie. inſti. de act.
⁊ hoc in reuocatione extraiudiciali ⁊ reſpectu validitatis actus
vel actionis dande inter pcuratorē ⁊ dñm. ſed reſpectu ꝑiudicij
actionis dande inter aduerſariū cū quo cōtrahit procurator ⁊
ipſum mandatē an ſufficiat reuocationē factā l3 nō trāſierit in
notitiā aduerſarij nō tangit glo. hic ſed glo. ſ. in verbo facienda
que breuiter concludit ꝙ ſi perſona cū qua actus geri debebat
fuit expreſſa in mādato illi eſt faciēda intimatio reuocationis.
Si nō fuit expreſſa ſed generaliter fuit datū mādatū. ⁊ tunc idē
videtur dicēdū. qꝛ imputet ſibi qui mādatū generale dedit: vñ
oībus debuit intimare. tñ qꝛ hoc eſſet nimis difficile ſubdit gl.
ꝙ ſaltim tunc dꝫ intimari pcuratori ⁊ ſufficit. videtē credo glo.
e verā quo ad caſum cle. extra caſum vero cle. conclude[e] quia ſi
14 mādatū † eſt datū ſpāle de gerendo actū cū certa pſona illi dꝫ
intimari reuocatio. l. ſi fideiuſſor. §. j. ff. mādati ꝙ intellige ſi no-
tificatū fuit mādatū alſ nō eſſet neceſſaria intimatio reuocatio
nis vt in ſimili notanter dixit glo. in. c. ſi. de pcura. in. vi. in glo.
magna. ⁊ dixit hic do. Anto. ſi vero nō fuit expreſſa perſona in
mādato. ⁊ tūc ſi publice fuit ꝑpoſitus qꝛ fuit generalis procura
f tor.[f] ⁊ inſtitor publice dꝫ reuocari in loco ꝑpoſitionis ⁊ literis
intelligibilibus ſm idioma loci ſicut publice fuit inſtitutus. l. l3
ſi pupillus. §. proſcribere. ⁊. §. de quo palam. ff. de inſtitoria. Si
vero nō fuit publice cōſtitutus ⁊ ad act᷒ vniuerſales ſed ſimpli-
citer datū mandatum de certo actu expediēdo nō determinata
perſona cū qua actus geri debeat. ⁊ tūc ſufficit reuocationē inti
mari pcuratori vt hic dixit glo. hoc intellige ſm do. Anto. niſi
dñs eſſet certificatus cū qua perſona actū gerere intēdit vel ce-
pit. qꝛ tunc illi eſſet faciēda ſi fuiſſet de mādato certificata. facit
de reſcrip. paſtoralis. §. ſi. alſ procedit ꝙ dictū eſt etiā in iudicijs.
Ratio qꝛ tunc intimādo ei facit qḋ potuit. non eñ potuit alis
intimare cū ignorauerit cū quo cōtraxiſſet. ideo ſufficit. qꝛ cōtra
hens cū pcuratore debuit cogitare hoc venire poſſe. ⁊ ſic tenet
etiā Matth. ſilimani. et ita publice diſputauit vt refert Cy. in. l.
mandatū. C. mād. vbi plene de materia dicit tñ do. Ant. ꝙ hoc
caſu ita publice dꝫ fieri reuocatio ꝙ veriſimiliter poſſit tranſire
in notitiā omniū de loco in quo fuit ſic ſimiliter cōſtitutus. hec
vera in reuocatione expreſſa in tacita vero q̄ fieret p mortē non
eſt neceſſe ꝙ notificeē etiā in iudicio. l. iij. ff. que ſen. ſine appel.
reſcin. Ratio qꝛ nō pōt aliqd imputari nō notificāti no. Bar.
in. l. j. C. de ſatiſdādo. ⁊ in. l. ſi pcuratorē abſentē. ff. de pcu. ⁊. ſ.
tetigi in. ij. op. pōt tñ mandatarius repetere ſi qd eius intereſt
ſciuiſſe ne iuſta puniatur ignorātia. in. §. recte inſti. mādati. Ex
predictis patet ꝙ nō eſt differētia inter pcuratorē ad iudicia ⁊
pcuratorē ad negocia. qꝛ vtrobiqꝫ eſt dicendū aut ad notitiam
eius cū quo actus geri debuit non peruenit notitia mādati aut
deuenit. ⁊ hoc ſcḋo caſu aut fuit mandatū ſpeciale aut genera-
le. ⁊ ſi generale. aut fuit deuentū ad ſpeciē dño ſciēte aut nō glo.
nō cōiter faciūt differentiā inter pcuratorē ad iudicia. ⁊ pcura
15 torē ad negocia dicētes ꝙ † in pcuratore ad iudicia nō ſufficit
reuocationem fieri niſi intimetur aduerſario vel iudici. ſecus in
pcuratore ad negocia. vt no. de reſcri. ex parte decani. ⁊ in. l. j. §.

a ¶ Si ſciuerit. Adde bene facere ea q̄ pbl'ebre dicit Fedꝛ. in. c. cū contingat in. v. col. de reſcrip.

b ¶ Ut nudus miniſter. adde Imo. in. c. mādato. in col. iiij. de pcura. Fedꝛ. plene. in. d. c. ex parte decani. in x. col. ver. fallit quīto. extra de reſcriptis.

c ¶ Fallit fauore liberationis. Adde Fedꝛ. in d. c. Ex pte decani. in. ix. colū. in ſi. ⁊ ibi ſ. viij. col. ⁊ tribus ſequentibus plene ponit materiam huius cle. eam ampliādo ⁊ limitando.

d ¶ Quia non poteſt ille act᷒. Adde imol. in dicto. c. ex parte decani. ⁊ ibi Fedꝛ. in. vij. col. verſ. fallit ſcḋo de regula.

e ¶ Qꝛ ſi mandatum eſt datū ſpeciale. Adde Abb. in. d. c. ex parte decani. ⁊ ibi Fedꝛ. in. vij. col. verſ. tertia regula.

f ¶ Et inſtitor. Adde Fedꝛ. in dicto. c. ex parte decani. ſ. iiij. colū. ver. reuocatio procuratoris.

ſed ſi ego.ff.q̄ iuſſu poſſunt ſaluari tamē ille glo.reſpectu cōiter
accidentiū q̄ cōius accidit aduerſariū certificari de mādato in
iudicio cum reddatur in inuitū ⁊ diſputetur ibi de apicibus iu
ris q̄ de mādato in ɔ̄ctu ⁊ cōmunius accidit mādatum dari de
agēdo cū certa pſona in iudicio q̄ in ɔ̄ctu. Itē in alio eſt differē
tia.q̄ in iudiciis ſufficit reuocationē intimari iudici ʒ nō inti
metur aduerſario.ſecus in ɔ̄ctibus. Itē q̄ licet iudiciū ſit actus
qui nō pōt exerceri ſine volūtate dñi.l.ſi pupilli.§.videamus.ff.
de neg.ge.tñ nō impeditur ex reuocatione niſi trāſiuerit in no
titiā iudicis.vel aduerſarij certificati.de mādato.ſecus in cōtra
ctibus vt.ſ.dixi q̄ intellige in reuocatione expſſa. Nam in taci
ta queq̄ fit p mortē.ſecus.vt.ſ.dixi.⁊ hoc forte.ideo eſt ne illu
datur ſupiori vel iudici ⁊ ppter auctoritatez iudiciorū. facit qð
no.C.ſi tutor vel curator interuenit.l.ſi.⁊.l.ſi ptor.§.marcellus.
ff.de iudi.cū ſi. Habetis expeditā ſubſtātialiter gl.iſtā.⁊ glo.in
verbo facienda ⁊ materiā de ſubſtātificam.ʒ do.Pet.aliter di
cat poſt Bal.in.l.j.C.de ſatiſdādo.⁊ do. Anto.latiſſime etiam
pſeqꝫ referēdo opi.Guil.ſcdo opi.Pau.demū dicēdū qd ſibi
videtur de materia habetur in preallē.l.mādati.C.mādati per
Cy.⁊ Bar.in.l.j.C.de ſatiſdā.vbi etiā per glo.⁊.l.ſi procuratorē
abſentē.ff.de procura.⁊ in preallē.l.eius qui in prouinciā.⁊ per
glo.in.c.ij.de pcura.in.vj.⁊ eo.ti.⁊ lib.c.vlti.⁊ ibi etiā per Jo.
a and.hec in reuocatione quo ad iudicia vel contractu[a] quo ad
16 maleficia dic vt per Inno.de homi.ad audientiā.† Nunquid
aūt per mortē ſemp intelligatur tacite mādatū reuocatū nō eſt
n ſ a materia hic in mandato iuriſditionis.dic vt in.c.ʒ vndiq̄
de offi.deleg.⁊ in.c.gratū ⁊ relatū ⁊ eo.titu.cum plures in.vj.⁊
b c.ſi a ſubdelegato:[b] q̄ morte reintegra cōtingēte reuocatur alſ
non.de quo etiā in.l.⁊ quia.ff.de iuriſ.om.iudi.dicit aūt deſino
re eſſe integra p citationis actū ſm cōmunē opi.ʒ Hoſti. aliter
dicat in alius caſibus dic vt per Bar.in.l.ij.§.ſi q̄s dederit.ff.de
dona.q̄ hic ad literā ponit do.Ant.Sed omitto.q̄ eſſet leges
declarare ⁊ nō canones. Concluſio eſt q̄ regulariter mādatum
re integra finitur morte mandātis. Fallit in certis caſibus in iu
re expreſſis vt in procuratore cōſtituto in rem ſuā vel dato:quo
ad aliquid faciendum poſt mortē ⁊ ſi.l.illam.C.de dona. ¶ Ex
glo.notetis intellectus duos ad.l.ſi pater.ff.de manumiſ. vindi
17 cta.tertium habetis per glo.in.c.tibi dño.lxiij.di.⁊c. ¶ † Glo.
manibus querit in cuius manibus ſit facienda ceſſio beneficij.
Reſpōdet q̄ in manibus pape ſi erat dignitas epiſcopalis cui
cedi debebat.alleg.c.j.⁊.ij.de trāſla.prela. Si vero erat inferior
dignitas tūc debet fieri in manibus cōfirmatoris vel collatoris
etiam ſi talis ſit inferior epiſcopo.alleg.no.ſ.c.admonet.vij.q.
j.epiſcopus.de loco.vltimate cōcludit ſecūdā proſequēdo.Jnn.
ſ.eo.q̄ in dubijs.vz q̄ in illius manibus eſt fienda ceſſio bene
ficij qui poteſt deſtituere beneficiatū ipſo inuito.hoc idē ſequi
tur Pau.temperat tamē primū dictum verū quādo inſtitutio
vel deſtitutio ſimul ad ipſum de iure ſpectant vel cōſuetudine.ſi
autē quis preſcripſiſſet cōfirmationē nō poſſit cōſentire ceſſioni
q̄ preſcriptio eſt odioſa.C.de anna.excep.l.ſi.ideo vno pſcripto
c remanet ius cōmune in alio[c] quia pſcriptio reſtringitur ad id
tantū qð pſcriptū eſt.de elec.cumana.⁊ de deci.cū cōtingat cum
18 ibi no.† An aūt in ceſſione requiratur cōſenſus habentis ius
preſentādi.dicit Pau.q̄ ſic quia eius intereſt. vnde ſi ad abba
tem ſpectat pſentatio ad epm cōfirmatio exigitur ɔ̄ſenſus abba
tis in renunciatione.alle.de offi. Archi.ad hoc de preben.in la
teranē.adeo q̄ in manibus abbatis in tēporalibus tantū renū
ciare ⁊ in manibus epiſcopi ⁊ in ſpūalibus tantū renūciare nō
poſſunt quia hec ſunt adeo cōiuncta q̄ vnū ſine alio eſſe nō po
teſt.j.q.iij.ſi quis obiecerit.⁊ no.Jnno.eo.ti.⁊ Hoſtiē.c.ſi.hoc
tamē dictū q̄ requiratur cōſenſus pſentatoris in ceſſione nō vi
detur de mente Jnno.inq̄tū dicit q̄ ſufficit q̄ fiat in manibus
illius ſolius qui poteſt inuitū deſtituere niſi dicas q̄ fieri debet
in manibus eius qui poteſt inuitū deſtituere accedente tamen
cōſenſu preſentatoris.nec hoc negat Jnno.pro quo facit quod
no.in decre.de re.pmu.c.j.in.vj. Et hoc videtur verius. Reci
tat hic Pau.dictū Jnno.q̄ ponitur.ſ.eo.q̄ in dubijs.ſ.an re
quiratur cōſenſus capituli eccleſie cui renūciatur.de quo dicen
dum vt ibi.q̄ dicit q̄ ſic. An aūt requiratur cōſenſus.c.eccleſie
cathedralis qñ in manibus epi fit ceſſio.dicit q̄ nō niſi renūcia
retur magne dignitati vel alſ fiat magnū preiudiciū eccleſie ex
ceſſione.alle.de his que fiūt a prela.q̄to. ¶ Glo.alios oppo.q̄
ſufficiat per vnū impediri reuocantē.alleg.l.ij.§.homines.ff.vi
bo.rap.⁊ quia eſt eadē ratio.igitur ⁊c.ſoluit reſoluendū plurale
in ſingulare.ſicut in ſimili in decre.vt priuilegia.de priuile. facit
qð vidiſtis in cle.ij.ne reſcrip.de iſto numero plurali ⁊c. ¶ Gl.
extrema alterā querit an ſufficiat q̄ ſit impeditus notificare alte
ri predictorū hoc eſt ſuperiori vel pcuratori.licet nō fuerit impe
ditus notificare cuilibet. puta q̄ forte fuerit impeditus notifi
care procuratori.ſed nō ſuperiori.vel econtra.dicit q̄ ſic p hanc
literā.hoc forte eſt verū quādo per pcuratorē vel ſuperiorē im
peditur.ſecus vbi q̄ſ per tertiū.ar.eorū que dixi in cle.cauſam
in ver.vt pfertur.vel tene gloſaz iſtā ſimpliciter in caſu iſto ar.l.
iam hoc iure.ff.de vulg.⁊ pupil.⁊c. ¶ Glo.vltima querit an in
hac intimatione ſeruanda ſit forma cle.cauſam.ſ.titu.j.dicit q̄
ſic vt vidiſtis not.in.§.ſi. ¶ No.bene hanc glo.iuncta preceden
te quia facit ad id qð dixi in gl.preallē.vt pfertur. ¶ Sequitur.

a ¶ Quo ad maleficia. Ad de ſely.in.d.c.ex parte decani in.v.col.ver.ſecunda regula.

q ¶ Q̄ morte reintegra. Adde.d.Jaſ.in.d.l.⁊ quia quam legit.cum.l.more in.iij.col.in ſi.⁊ colū.ſeq.ff.de iuriſ.om.iu.vbi plēbre am pliat ⁊ limitat.

c ¶ Quia preſcriptio ē odioſa. Adde gloſ.in.§.ſi.in verſ.pſcdiuz eri auf.vt eccle.roma.

¶ De ſupplenda negligentia prelatorum. Rubrica.

1 Diſponere verbum eſt aptum importare plenam diſpoſitionem ⁊ prouiſionem.
2 Committere idem eſt quod conferre.
3 Poteſtas loco alterius ſubrogata regulatur ſm naturaz eius in cuius locū ſubrogatur.
4 Negligentiā cōferēdi particularia beneficia ad prelatos etiam regulares ſpectantia ſupplet dioceſanus de iure cōmuni in non exemptis.
5 Eccleſie appellatione non cōprehenditur beneficiū importans dignitatem ſed ſolū beneficiū ſimplex niſi aliter exprimeretur.
6 Monachis ſeu platis regularibus ſibi ſubiectis quatuor prohibentur circa beneficia.
7 Imponere nouiter prohibitus nō prohibetur antiquas erigere vel augere.
8 Prelatus exemptus ad menſam propriam non videtur ſubijci iuriſditioni ordinarij licet delinquat in rem non exemptam.
9 Beneficia dicuntur de menſa quādo non habēt ſpecialē adminiſtratorem alium a ſuperiore prelato.
10 Rectoris eccleſie appellatione comprehenditur preſidens in dignitate vel alteri eccleſie.
11 Priores manuales non poſſunt reuocari niſi ex cauſa.
12 Prelatus regulariter poteſt occupare bona vacātia particularis beneficij ſibi ſubditi.
13 Pluralitas in prioratibus regularibus ⁊ curatis eſt pbibita religioſis.
14 In pluralitate prohibenda nō eſt vis an per ſe an per aliū quis ſe habeat exercere in beneficijs.
16 Adminiſtrationis appellatione quid comprehendatur.
17 Beneficiorum appellatione quid comprehendatur.
18 Ordinaria poteſtas non perit morte pape ſicut delegata.
19 Delegata poteſtas dicitur quando in diſpoſitione apponitur verbum auctoritate noſtra.
20 Eccleſia quando dicatur cōſueta regi per clericos ſeculares.
21 Dignitas vel beneficia particularia an poſſunt conferri religioſis extra conuentum.
22 Tempus vacationis beneficij quando incipiat currere.
23 Epiſcopus an preſumatur ſcire vacationem beneficiorum ſue diocefis.
24 Abbas poteſt bona menſe monaſterij ſui diuidere ⁊ dare monachis ſuis penſionem.
25 Beneficia particularia non poteſt abbas applicare menſe ſue ⁊ quare.
26 Penſio quid eſt ⁊ quot ſint eius ſpecies.
27 Penſio ſi eſt data pro titulo ad ordines ſcilicet ſuper patrimonio vel menſa prelati an poſſit permutari cum alio beneficio.
28 Penſiones noue que dicantur.
29 Prelaturas plures regulares non poteſt quis retinere etiam ſi ſint prioratus ſimplices ſine cura vel ſint obedientie manuales.
30 Prioratus an ſit dignitas.
31 Collatio vel prouiſio ſi ſpectet ad capitulum an capitulo negligente epiſcopus poterit ſupplere negligentiā ex iure deuoluto.
32 Prelati appellatione qui veniant.
33 Preſentatus non habet ius in bñficio donec ſit admiſſus licet habeat ius petendi ſe admitti.
34 Prelatus alterius dioceſis ſi habet prioratum in dioceſi bononie quem negligit conferre quis ſupplebit defectum.
35 Deuoluta poteſtate conferendi ad epiſcopum ſi ipſe epiſcopus negligat cōferre infra ſex menſes an ipſe poterit cōferre ſupplēdo ſuam negligentiam.
36 Supplere an poſſit epiſcopus ſi prelatus ſit priuatus ratione delicti non propter negligentiam.
37 Preſentare an poſſint monachi regularem vbi eccleſia conſueuit regi per clericos ſeculares.
38 Idoneus ſi non reperiatur in monaſterio quo poſſit preſici:poterit in ſubſidium alius preſici.
39 Eligere an teneatur is cui poteſtas eligēdi eſt deuoluta aliquē de illo collegio de quo tenebatur eligere qui neglexit.
40 Electores ſi nolūt eligere nominatum in ſcrutinio:ſuperior ad quem deuoluitur poteſtas debet de illo prouidere.
41 Prelat[9] auctoritate pp̄ria nō pōt augere vel de nouo īponere.

Beneficia

42 Beneficia que ſunt de menſa non dicuntur vacare.
43 Obedientiarij ⁊ manuales non poſſunt abſq; cauſa reuocari.
44 Oportet verbum quandoq; ſonat in honeſtum.
45 Qualitas adiuncta ⁊ poſita poſt duo ſubiecta refertur ad pri-
mum tantum.
46 Repetitio non fit in exorbitantibus.

Quia regulares p̄-
lati. Diuiditur in quatuor partes
principales. q2 in .j. parte ponit de
regularium p̄latorum negligentia in be-
neficiis ſupplēda per dioceſim et de
modo ſupplendi. In ſcda parte po-
nit de eccleſiis nō applicādis mēſis
prelatorū nec grauādis in penſioni-
bus. In tertia determinat de q̄bus
eccleſiis predicta intelligantur. In quarta declarat duas conſti
tutiones Bonifacij vz decre. p̄ſiti. de offi. ordi. ⁊ de p̄ben. cū ſin-
gula in. vj. ſcda ibi eadē. tertia ibi premiſſa quarta ibi in q̄bus.
1 ¶ † No. in verbo diſponere ꝙ eſt aptū importare plenā diſpo
2 ſitionē ⁊ p̄uiſionē. de quo de p̄bē. cū in illis in. vj. ¶ † No. ſcdo
de iſto verbo cōmittere. q2 idē importat ꝙ cōferre. vnde valeret
collatio ſi collator diceret cōmitto. vide glo. de iure pa. c. ſi. vide-
tur tñ ꝙ aliqua ſit differētia inter cōmittere ⁊ ꝯferre ſm Guil.
Credit do. Anto. ꝙ hec ſit differētia. q2 collatio eſt qñ cōfertur
ti. irreuocabili. cōmiſſio qñ cōmittitur reuocabiliter ad nutum.
dicit hic zenze. ꝙ cōmittere eſt ꝓprie ad tēpus eccleſiā gubernā
daz cōmittere de ſta. mo. cū ad monaſteriū. §. taleo. de quo hic
a in glo. in verbo cōmittere. ¶ No. nō alterandū ſtatum eccleſie.[a]
3 ¶ † No. ꝙ p̄tās loco alterius ſubrogata regulatur ſm naturaz
4 eius in loco cuius ſubrogatur. de quo in gl. ¶ † No. de iure cō-
dioceſanus ſupplet negligētiā cōferēdi particularia bñficia ad
prelatos etiā regulares ſpectātia ꝙ eſt verum in nō exēptis. In
aliis aūt ſupplet auctoritate ap̄lica. Ex quo no. ꝙ vbi papa re-
integrat poteſtatē caſualē in exēptis nō ſubſtituit oīno eandem
qualitatē p̄ime p̄tāti. ſed nouā creat. ⁊ ſic in exēptis hꝫ auctori
tatē delegatā p̄ illud verbū auctoritate noſtra. concor. de reſcrip.
cum aliquibus in. vj. de hoc in glo. in verbo apoſtolica. ⁊ ſic ha
bes ꝙ q̄ſq; a iure datur delegata p̄tās. ꝙ eſt qñ hoc exprimit
ex̄pſſe vel per aliqua verba hoc importātia. de quo de offi. ordi.
5 irrefragabili. §. ceterū. adde ⁊ de heret. ad abolendā. ¶ † Ex
verſi. eadē no. ꝙ in appellatione eccleſie nō cōprehēditur benefi
cium ſonās in dignitate niſi aliter exprimeretur. ſed beneficium
6 ſimplex. facit de prebē. c. ſi. ¶ † No. hic quatuor prohibita mo
nachis ſeu prelatis regularibus ſibi ſubiectis. Primo ne appli
cent beneficia ad mēſam propriā. Scdo ꝙ pēſiones nouas nō
imponāt. Tertio ꝙ impoſitas nō augmentent. Quarto ꝙ no
7 uiter impoſitas nō exigāt. ¶ † No. ꝙ ꝓhibitus nouiter impo-
nere nō videtur ꝓhibitus antiquas exigere vel augere. ꝙ eſt no
tandū pro his quibus ſunt conceſſa priuilegia imponēdi peda-
gia vel collectas an ſi poſtea ꝓhibeātur nouiter imponere poſ-
8 ſint antiquas augere. ¶ † No. argumētū ꝙ p̄latus exēptus ad
menſam propriā nō videtur ſubijci iuriſditioni ordinarij. lꝫ de-
linquat in rem non exēptā vt videtur hic ꝓbare tex. cū auctori-
tate delegata hic puniat ep̄s ſed pōt reſtringi. q2 tūc auctoritate
delegata faciat qñ applicat loca exēpta ⁊ eodē modo colligi ꝙ
exemptus negligēs circa beneficia nō exempta nō poſſit iudica
ri p̄ ordinariū ex vi poteſtatis ordinarie niſi eodē modo reſtrin
9 gas ⁊c. ¶ † Ex ver. premiſſa no. bonū tex. ad cognoſcēdū quā-
do beneficia ſunt de menſa. ſ. qñ non habēt ſpecialē adminiſtra
torem aliū a ſuperiore p̄lato. p̄ſumitur eñ ꝙ ſunt de menſa. dicit
tamē hic zenze. ꝙ in his q̄ ſunt de menſa ponūtur ſimplices mi
niſtri vel collectores. ar. ſ̄. c. ſicut. ⁊ no. Inno. de ſta. mo. c. j. ⁊. ij.
10 ¶ † Nota qui cōprehendūtur appellatione rectoris eccleſiarū.
quia cōprehenditur etiā preſidēs dignitati vel alteri eccleſie. qd
no. propter mādata que q̄ſq; fiunt rectoribus eccleſiarū. credo
11 hoc verū ſalua cōſuetudine. ar. no. in. c. j. de ꝯſue. in. vj. ¶ † No.
arg. ꝙ manuales priores nō poſſunt reuocari niſi ex cauſa cum
hic dicat eos reuocādos dentum cum oportuerit. de quo infra.
12 ¶ † Nota nō eſſe licitū prelato regulari occupare bona vacātia
particularis bñficij ſibi ſubditi. Ex quo no. extenſionē decre. q2
13 ſepe. de ele. in. vj. ¶ † No. ꝙ pluralitas in prioratibus regulari
bus ⁊ curatis eſt ꝓhibita religioſis a cōtrario. quia in nō cura-
tis vel in nō regularibus prioratibus videtur p̄miſſa. de quo de
14 reſcrip. de gratie. ¶ † No. in ꝓhibēda pluralitate nō eſt vis an
15 per ſe an per aliū qs ſe habeat exercere in bñficiis. ¶ † Oppo.
ad primā partē ⁊ videtur ꝙ ad capitulūz deuoluatur poteſtas
nō ad dioceſanū. de cōceſ. p̄bē. c. j. Sol. hoc fallit in regularibus
in quibus ꝓpter negligentiā prelati nō deuoluitur poteſtas ad
capitulū nec ecōuerſo. ar. de ſtatu regu. c. ea que Guil. dicit hoc
falſuz. vnde dicit ꝙ nec in iſto nec in alio caſu fiat deuolutio de
p̄lato in cōuentū vel ecōtra in inferioribus capitulis a capitulo
eccleſie cathedralis. nam. c. cū in cunctis. de ele. ad ſi. de conceſ.
prebē. c. ij. ſolū loquuntur in. c. ⁊ p̄lato cathedralis eccleſie. vnde
ſecus in aliis aſſignat cauſam inter p̄latos ⁊ illa collegia. ⁊ inter
prelatos ⁊ eccleſiā cathedralē quia eſt ſpōſus. de teſt. requiſiſti.
Item in multis differūt cathedrales eccleſie ab inferioribus. de
ele. q̄q̄. in. vj. Itē quia ep̄s habet matrimoniū ſpirituale cum
eccleſia ſua ⁊ indiſſolubile citra auctoritatē pape. ſecus in aliis
inferioribus de tranſla. p̄la. c. ij. ⁊ no. de poſt. p̄la. c. ij. ⁊ dicit
Ber. hic ꝙ hoc tenet curia vz ꝙ ꝓpter negligentiā prelati infe
rioris ep̄o non deuoluatur poteſtas ad capitulū vel cōuentum
nec ecōtra. glo. tamē hic dicit deuolui de capitulo ad prelatū. et
videtur vera. q2 non eſt abſonū ſuperiorē ſupplere negligentiā
inferioris. ſed ecōtra ſic nec credo illā eſſe alibi. hec tamē vera ſal
uo ſtilo curie qui ius facit. de cri. falſi q̄ graui. tamen caueat q2
non reperitur hū cautū expreſſe ꝙ p̄rimus ſuperior aliis ab ep̄o
16 ſuppleat negligētiam in conferendo. ideo cogita. ¶ † Querit
hic Guil. qd cōprehēdatur appellatione adminiſtrationis. di-
cit ꝙ prepoſitura cameraria in quibuſcunq; rebus vel iuribus
redditibus habeantur qui etiā dicuntur ꝓcuratores. j. q. ij. ſal
uator. Sed nūquid tales habent curā. dic ꝙ licet alias curā nō
habeāt tñ ſi ex officio ſuſpēdunt clericos cum delinquūt quo ad
hoc dicūtur habere curā. de ma. ⁊ obe. dilecta. In contrariū tñ
facit. q2 ſi aliqua ſpecialitas in his bñficiis aderat qñ ipſis reli-
gioſis ꝯferuntur reſeruātur ep̄is no. Inno. de priui. paſtoralis.
de excep. cum venerabilis. in ſi. Guil. hoc diſputatiom relinqt.
Jo. de lig. dicit ꝙ habent curā fori cōtentioſi non penitentialis.
ar. no. de elec. dudū. ij. dum tñ ſint eccleſiaſtica. per ver. alia et q2
b premiſi de eccleſiaſticis.[b] † Quid cōprehendatur appellatione
17 beneficiorū. dicit Guil. ꝙ omnia quecūq; ſint illa ⁊ hoc ꝓpter
verbū generale quevis ⁊ ꝓpter ſpecificationem que preceſſit de
ꝓcura. qui ad agendū in. vj. immo dicit do. Fran. ꝙ ſi ſumitur
aliis verbis generalibus verbū bñficia includeret p̄miſſa. quia
indefinita ⁊c. pro zenze. alle. glo. ſ. de p̄bē. de. j. in verbo quevis.
facit glo. ſ̄. de reſcrip. in. de. auditor. ¶ No. ex hoc dicto duas li-
mitationes ad. c. ſi. de p̄ben. q2 appellatione bñficij cōprehendi-
tur ſimplex. verū eſt niſi ſpecificatio precedens ſeu ſpecierū enu-
meratio aliud inducat vel verborū generalitas ex qua appareat
ꝙ de oppoſita mēte aliud inducatur dicit tñ Guil. ꝙ vbi p̄ceſſit
ſpecierū enumeratio genus intelligitur de partibus expreſſis ⁊
eiuſdē generis ⁊ gradus ad hoc. xcv. diſt. illud ad hoc de. nō po
18 teſt de ꝓcuratoribus. ¶ † Quero qualis erit hec p̄tās ſup exē-
ptis. zenze. dicit ꝙ ordinaria. q2 datur a iure. igitur ⁊c. iuxta no.
ff. de iur. om. iu. l. ⁊ quia. Itē q2 nō perit morte pape ſicut delega
ta in auſ. vt nulli iudi. §. ⁊ hoc vero no. de offi. delega. quoniam
idē Mathe. Pau. tenet cōtra dicēs ꝙ eſt delegata pro quo ibi.
auctoritate noſtra ⁊c. ⁊ dicit eam delegatā a iure ideo non expi-
c rat morte pape. de q̄ in ſi. de offi. ordi. irrefragabili.[c] ¶ † No.
19 bene qñ in aliqua diſpoſitione apponitur verbū auctoritate no
ſtra q2 videbitur delegatus etiā ſi per viā legis talis p̄tās conce
datur. vide qd dixi de reſcrip. in cle. ⁊ ſi principalis. ⁊ qd not. de
20 hereti. ad abolendā in ſi. ¶ † Quinto quero qñ dicatur eccle-
ſia cōſueta regi per clericos ſeculares. dic ꝙ qñ per. xl. annos et
vltra ſic eſt recta de p̄ben. cū de bñficio in. vj. q̄uis ſm alios in
cōſuetudine que nō eſt cōtra ius ſufficiāt. x. anni. vt no. xij. diſt.
cōſuetudo ⁊ de conſue. c. ſi. per Compoſt. ⁊ eo. ti. c. ſi. in. vj. idem
Mathe. dicit de intellectu. c. cū de bñficio. vt dixi in. d. c. ſi. quia
ibi ideo ꝓpter dubiū an p̄ſcriptio ſit cōtra primeuū ſtatum ec-
21 cleſie. ⁊ cōſequēter cōtra ius ar. c. cū dilect⁹ de cōſue. ¶ † Sexto
quero an dignitas vel bñficia particularia p̄nt cōferri extra cō-
uentū religioſis vel alīs. dicit Guil. ꝙ nō arg. huius cle. vbi pa-
tet ꝙ Abbas nō pōt dare prioratū monacho alterius monaſte
rij niſi canonice eſſet trāſlatus ad ſuū monaſteriū. idē Ste. vbi
nō p̄nt in monaſterio idonei monachi reperiri. q2 tūc poterit au-
ctoritate dioceſani alteri cōferri de p̄bē. graue. dūtamē nō ſit al-
terius religionis vel habitus ⁊ hoc ne diu vacēt bñficia. ¶ No.
hoc dictū. quia extēdit cle. j. ſ̄. ti. ij. que loquit̄ in principalibus
22 p̄laturis ad particularia bñficia. ¶ † Septimo q̄ro cū tempus
incipiat currere a tp̄e ſciētie ep̄i qñ dicetur ep̄s ſcire. dicit Guil.
ꝙ p̄ſumitur ſcire citius. vel tardius ꝓut magis vel minus vaca
tio eſt publica. ar. ſ. de cōceſ. prebē. cle. j. niſi aliter ꝓbaretur ſibi
notum eſſe. ſ̄. ti. ij. cauſam ante ſi. facit qd no. de reſcrip. cū con-
tingat. de ele. excō. illud adde. ⁊ de cōceſ. preben. ex parte aſtenſ.
23 vbi per Jo. and. in ſimili. ¶ † No. bene hoc dictū an ep̄s preſu
matur ſcire vacationē beneficiorū ſue dioceſis. ⁊ ſic qñ negligēs
dicetur in prouidendo. ¶ Ultimo inducit Lapus iſtum text.
per Hoſt. de quo vidiſtis in cle. j. ſ̄. ti. ij. in glo. pe. dic vt ibi ⁊c.
24 ¶ † In ver. eandem oppo. de no. per Inno. de ſta. mo. c. ij. vbi
no. ꝙ Abbas bona mēſe monaſterij ſui poteſt diuidere ⁊ dare

a ¶ Not. ꝙ po
teſtas. Adde
hñ facere text.
in. l. gaius. ff. de
manu. ⁊ in. l. q.
x. ver. nāſi he-
res. ff. ad treb.
l. ſi. cum. §. qui
iniuriarum. ff.
ſi quis can. §.
fuerat inſti. de
act. bo. text. in
c. ſi. xciij. diſt. fa
cit. l. ſi ita lega-
tus. §. ſi. ff. de le.
ij. tex. in. c. dile-
cto iuncta glo.
in ver. ſubrogā
tes. ex̄ de p̄ben.

b ¶ Quid cō-
prehendat̄ ap-
pellatione bñfi
ciorum. Adde
Fely. i. c. ad au-
dientiam. el. ij.
in princi. de re-
ſcrip. Fely. in. c.
poſtulaſti. in. x.
col. ⁊ Fely. in. c.
in nr̄a. in. xx. co
lum. in prin. de
reſcrip.

c ¶ Not. bene
Adde Jaſ. in
l. ius autē ciui-
le in. ij. col. ff. de
iu. ⁊ iu. ⁊ in. l. ſ.
§. et poſt opis
in. ij. col. ff. de
ope. no. nun.

monachis ſuis penſionē. ſed dic ꝙ ad tēpus pōt vt ibi non ꝑpe
a tuo vt hic.[a] q2 vnire ⁊ diuidere ſpectat ad ſolos ep̄os. vt de ex
25 ceſſi. pla. ſicut. ⁊ de. i. §. ad hec de ſta. mo. ¶ † Quero quare nō
pōt Abb. particularia beneficia applicare menſe ſue. dic ꝙ hoc
eſſet vnire ꝙ eſt tm̄ ep̄orū. vt. d. c. ſicut ⁊ q2 talia ſunt in antiquo
ſtatu ſeruāda de priuile. paſtoralis. cū ibi no. ſm̄ Guil. poſſet ex
cauſa de cōſenſu ordinarij applicare. vt in. c. vacāte de p̄bē. ⁊. d.
c. ſicut ſm̄ zenze. ⁊c. ¶ Circa ſcḋam partem huius verſi. penſio
26 nes. † quero qḋ eſt pēſio. dic ꝙ eſt certa portio ex mēſa vel bn̄fi
cio ex cauſa ad tēpus nō ꝑpetuo ſeparata ⁊ pendet a ꝓprietate
bn̄ficij a quo ſubtrahit̄ ſicut vſufructus a ꝓprietate. de pigno.
c. ſi. xvi. q. i. poſſeſſiones. xij. q. ij. quicunqꝫ ſm̄ Guil. ¶ Quero
quot ſint ſpecies pēſionū. dic quedā licite vt dictis iuribus. q̄dā
illicite vt hic. Quid ſi pēſionarius vxoretur vel ſiet miles an va
cet penſio. dic ꝙ nō vbi nō eſt aſſignata in bn̄ficiū eccleſiaſticū.
ſed pro officio vel ſeruitio tp̄ali vt pro pulſando cāpanas ⁊ ſimi
libus. de iureiur. breui. vide de reſcrip. poſtulaſti. xvi. q. i. poſſeſ
ſiones ⁊c. An penſio poſſet cū bn̄ficio eccleſiaſtico ꝑmutari. dic
ꝙ nō quia eſt titulus eccleſiaſticus cū ſepe ꝓ officio tēporali de
tur. vt dictis iuribus ergo ⁊c. de ſymo. cū eſſet. ⁊ de pac. cū pri
27 dem. † Quid ſi penſio data eſſet ꝑ ti. ad ordines ſcꝫ ſup patri
monio vel mēſa p̄lati an ꝑmutari poſſit cū beneficio. Rn̄det
ꝙ nō de iſtis pēſionibus. no. de cenſi. ꝓhibemus. ⁊ de p̄bē. niſi
ſm̄ Guil. Circa tertiū ver. ſ. an veteres opp. de no. per Inno. de
prebē. de monachis. ⁊ de cēſi. ꝓhibemus. dicit Pau. augmēta
re non pōt ſine cā cum cauſa ſic de auctoritate dioceſani. alle. no.
per Hoſti. de cenſi. ſignificant. ¶ Quero de intellectu litere hu
ius ver. in ꝯtum prohibet pēſiones augeri. dicit Guil. ꝙ litera
vult ꝙ etiā ſi ꝑ. xl. annis ſunt impoſite nō tamē ꝓderit hec poſ
ſeſſio immo cogetur p dioceſanū ceſſare. cauſa tn̄ cognita ⁊ iu
ris ordine ſeruato. de cauſa poſ. c. ſi. ⁊ de elec. querelam. alr̄ eſſet
ſpoliare ⁊ poſſet reſtitui vt ibi cum poſſeſſor ſit in ſua poſſeſſio
ne tuēdus. vt lite pen. c. i. niſi poſſeſſio eſſet vſurpata quia talis
poſſet abominari ⁊ ſpoliari per ordinariū ⁊ non reſtitueretur
q2 ordinarius officiū ſuū exequitur ⁊ nō ſpoliat. de pac. accepi
mus ad hoc. de reſti. ſpo. accepta. ⁊. c. cōquerēte. ⁊. C. de vſufru.
l. vſus. ſm̄ zenze. Ex hoc apparet ꝙ ſola ꝑſcriptio. xl. an. nō dat
titulū. facit de cenſi. peruenit. An aūt ſufficeret bonafides p. xl.
an. abſqꝫ titulo. dic ꝙ forte nō cōtra ep̄m qui hꝫ ius cōmune ꝓ
ſe. xvi. q. vij. oēs. ⁊ de exceſ. p̄la. ſicut. ſed in cōſuetudine vt hic ap
paret nō reqritur titulus ſed ſufficit cauſa rationalis cū debito
tēpore. de cōſe. c. ſi. ſm̄ Guil. dic vt ibi an ſi augeatur penſio ſola
pars aucta ſeparabit̄. dic ꝙ ſic. ar. ⁊c. vtile in. vi. q2 in ſeparabili
28 bus vtile ⁊c. vt ibi. † Que dicuntur noue pēſiones. dic ille que
nō fuerūt impoſite tp̄e fundationis. nō que ſunt ꝑſtite ſpacio. x.
annorū nec que ſunt impoſite poſt decre. ꝓhibemus de cen. de
quo dicyt eo. ti. ſignificauit ſm̄ Lau. an cle. locū habeat in exem
ptis etiā pape immediate nō ſubiectis videtur ꝙ ſic. q2 genera
liter loquitur in ꝯriū ꝙ nō ſolū in exēptis immediate ſubiectis.
vt in cle. ſi de bn̄ficio. de p̄ben. de ſta. mo. attēdentes. i. rn̄. ⁊ hoc
tutius ſm̄ Lau. facit de offi. deleg. ſup eo. In ver. premiſſa dicit
hic Guil. ꝙ iſte tex. facit in argumentū ꝙ in ſeparatione ſeu di
ſtinctione honorū vel miniſtrorū attēdi dꝫ cōſuetudo. ⁊ ſic eſt ar
gumentū ꝙ nō opꝫ vnū bn̄ficiatū ꝓbari ſi ſemel per. xl. an. eccle
ſie ſint ſolite per vnū regi. facit. xi. diſt. eccleſiarū. Nec ob. ꝙ ſine
canonica inſtitutione nō poſſideant̄ ⁊ p cōſequēs nō ꝑſcribunt̄
vt in re. prima. in. vi. ſic videtur ꝓ diſtinctione. ar. de reſti. ſpo.
ex tranſmiſſa q2 incōpaſſibilibus ⁊ cōnexis cōſuetudo ſufficit ſi
cut in dependētibus de cōſue. cū dilectus. de ver. ſigni. abbate.
de eta. ⁊ quali. eam te. de cōſti. trāſlato. ſm̄ Guil. In ver. in qui
bus an pluralitas adminiſtrationū ſit inhibita. Guil. ꝙ non ꝙ
ptꝫ. q2. ſ. de illis locutus eſt ⁊ hic cas in ſi. non ꝓhibet ſed tacet.
vt detur intelligi ꝙ nō eis inhibita ſit de prebē. cum ſingula. in
vi. per qḋ dicitur ſaluari poſſe opi. Hoſti. de p̄ben. de multa. vt
plures adminiſtrationes pꝯ̄t vni cōmitti. ⁊ ſic adhuc ſeruat cō
ſuetudo in hoſpitalariis ſm̄ Guil. dicit Pau. ꝙ quicquid no
tent aliqui de prebē. cū ſingula in. vi. ꝙ plures p̄laturas regu
lares nō poſſit quis retinere etiā ſi ſint prioratus ſimplices ſine
29 cura † vel ſint obediētie[b] manuales quicquid no. Hoſtien. in
b c. de multa. ⁊ Archi. de offi. ord. p̄ſenti. xvi. q. vij. ſi quis. q2 corri
gitur. Et ſic Pau. dānat opi. Guil. ſ. proxime poſitā. voluit
etiā dicere Archi. in. d. c. preſenti ꝙ tales prioratus ſimplices et
obedientiarij nō vacent ꝙ in eis nō habet locū. c. preſenti. ꝙ cor
c rigitur hic ſm̄ Pau. Inducit vltimo Guil. hunc textū ꝙ[c] prio
30 ratus ſit dignitas ſiue ſit collegiatus vel nō. † curatus vel non ⁊
ꝗuis ſit mutabilis de prebē. niſi. §. ſi. ⁊ de reſcrip. cle. ij. ⁊ ex hoc
ſequitur ꝙ lꝫ cū alio bn̄ficio ſit cōpaſſibilis ex parte cure vel col
legij que ſibi non imminēt tamē nō eſt ſibi cōpaſſibilis in eo ꝙ
eſt dignitas. ſicut nec alie dignitates de p̄bē. de multa ſm̄ Guil.
⁊c. ¶ Glo. ij. querit an in ſecularibus p̄latis locū habeat de.

a ¶ Quia vni ⁊c. An autem ep̄s poſſit vnire bn̄ficiū ſine conſenſu patroni ponit. d. ab. in. c. que in eccleſiarum de cō ſti. ⁊ ibi etiā ponit an legatus d̄latere poſſit vnire.

b ¶ Manuales. que dicant̄ obedientie manuales. Adde Inno. in. c. cū dilecta. et in. c. edoceri. de reſcrip.

c ¶ Prioratꝰ ſit dignitas. Adde Fede. de ſe. conſi. xxv. et conſi. xxxiiij.

d ¶ Qui dicit. Prelatorū appellatione qui comprehendātur habetur p do. Abb. ⁊ do. cto. maxime Fe ly. in. c. ij. in gl. ſi. extra de iud.

Reſpōdet ꝙ nō inquātū habet ius nouū vel preiudicat priuile
gio exemptorū. mouetur ꝑ literā a cōtrario dū dicit de regulari
31 bus. facit de ꝑſump. nōne. ¶ † Glo. p̄lati querit quid ſi non ſpe
ctaret collatio vel ꝓuiſio ad p̄latos ſed ad capitulū tantū ꝙ eſſe
pōt de regularibus. c. ſi. in. vi. an ſtatim capitulo negligēte ep̄s
poteſt ſupplere negligentiam ex iure deuoluto. Et rn̄det ꝙ nō
immo dicit ꝙ prius deuoluetur poteſtas ad prelatū ⁊ demum
illo negligente ad ep̄m alle. de. ſi de beneficio. ſ. de p̄ben. Guil. te
32 net cōtrariū. ſ. ꝙ etiā tūc ſtatim deuoluetur poteſtas ad ep̄m. †
vnde dicit ꝙ appellatione p̄lati hic cōtinentur qui in cōferendo
ſeu diſponēdo primi ſunt ſiue ſit vt collegiū ſiue vt ſinguli. alleg.
d de ſymo. ex inſinuatione tene gl. quā tenet etiā Pau.[d] qui dicit
ꝙ appellatione p̄lati cōprehendunt̄ qui habēt perpetuā digni
tatē. de preben. de multa. cum ibi no. ſaluo qḋ habetur de cōſue.
c. ij. in. vi. ⁊ ibi eſſent capitula eccleſiarū cathedralium nō eſt du
bium ꝙ glo. ꝓcedit. ſed in nō cathedralibus eſt magnū dubiū
33 quia nō inuenitur ꝙ ſiat deuolutio de vno ad aliū ⁊c. ¶ † Glo.
diſpoſitionē. querit quid comprehendatur hic appellatione di
ſpoſitionis. dicit collatio vel prouiſio per qḋ dicit ꝙ ſecus eſſet ſi
ad electionē vel ꝓuiſionē regulariū ſpectaret beneficium. quia
tunc nō deuolueretur poteſtas ad ep̄m ſemp ſed ad inſtituentē
vel cōfirmantem ſiue ille eſſet dioceſanus ſiue alius. facit de offi.
deleg. ſup eo. licet glo. nō alle. idē tenet zenze. dicens ꝙ tūc ſeruā
tur iura antiqua. ſ. eo. ſicut. ⁊ de iure pa. quā ⁊. c. cū ꝓpter. Pro
hoc quia ſm̄ eū preſentator nō proprie diſponit. ſed viā parat
vnde p̄ſentatꝰ nō habet ius in bn̄ficio donec ſit admiſſus lꝫ ha
beat ius petendi ſe admitti. de re iudi. cū Bertoldus. Guil. te
net cōtra. dicens ꝙ verbū diſpoſitionē cōprehendit preſentatio
nem. de p̄bē. licet in. vi. maxime vbi p̄cedit verbū generale ⁊ ver
bum plenariam vel quecūqꝫ vel quenis de ma. ⁊ obe. ſolite. ſed
hic p̄cedit verbū quenis alia igitur ⁊c. vnde dicit exponi debere
diſpoſitionē. i. ordinationē ſm̄ Guil. ſed certe verbū ꝗuis alia
nō refertur ad verbū diſpoſitionē. ſed ad verbū bn̄ficia. ¶ Gl.
cōmittere. querit quare vtatur hoc verbo cōmittere. ⁊ nō verbo
cōferre. Rn̄det ad tollēdā fraudē quā faciebāt p̄lati qui dice
bant ſe nō cōferre. ſed cōmittere vel caſtaldis ⁊ pedagogis. ⁊ ſic
nō habere locū cōſiliū lateranē. ꝙ loquebatur in habēte pote
ſtatē cōferendi. certe in effectu eſt cōferre vel ꝓuidere. ideo ꝓin
de eſſet ac ſi dixiſſet ſe cōferre. ⁊ no. de hoc verbo committere. vt
dixi ſuper literā ⁊c. ¶ Glo. lateranē. alle. vbi eſt hoc conciliū. ſ.
in. c. ij. de conceſ. p̄ben. deinde oppo. de no. per Inno. ⁊ cōpo. de
dec. ne pro defectu. vbi dicūt in prioratibus cōuentualibus ſer
uanda tēpora decre. ne pro defectu ſiue prouideatur per viā ele
ctionis ſiue ꝓuiſionis. ꝙ Cōpo. ibi fatebatur in ꝑpetuis nō in
tēporalibus. hic vero dicitur qḋ vbi ꝓuidetur per viā prouiſio
nis ſunt ſeruāda tēpora cōcilij lateranē. ſ. c. ij. de cōceſ. p̄bē. So.
ꝙ olim de hoc erant opi. vt ptꝫ ex ibi no. hodie per cle. iſtam cla
rum eſt ꝙ ſi prioratus eſt principalis in eccīa regulari collegia
ta ⁊ ei ꝓuidetur per viā electionis locū habet indiſtincte. c. ne
pro defectu. ſecus ſi per viā prouiſionis. q2 tūc ſeruāda ſunt tem
pora decre. ij. de cōceſ. p̄bē. vnde in hoc corrigitur opi. Inno. et
Cōpo. intelligēdo ꝙ loquatur de prioratu etiā cōuētuali prout
34 loqui videtur cū indiſtincte loquatur. ¶ † Glo. locorū. querit
quid ſi p̄latus alteriꝰ dioceſis habet prioratū in dioceſi. bonoñ.
quē negligit cōferre quis ſupplebit negligentiā an ep̄s bonoñ.
an ep̄s dioceſanus ꝑſone religioſe. dicit ꝑ literam iſtā que dicit
dioceſanis locorū ⁊c. ꝙ ep̄s bonoñ. ad idē. ſ. eo. ti. c. ij. ibi in ſuo
epiſcopatu ⁊c. facit qḋ videbitur. ſ. in ꝑxi. gl. ¶ Glo. ſua aucto
ritate. querit an in prioratibus ⁊ non exēptis eccleſijs ſi prelati
ſint exēpti qui habēt cōferre dioceſani ſuo iure ſuppleant negli
gentiā. Rn̄det ꝙ ſic. vnde ſolū in eccleſijs exēptis ⁊ p̄latorū exē
ptorū intēdit hic papa cōcedere ꝙ auctoritate apoſtolica dioce
35 ſani ſuppleāt. alleg. de priuile. cū capella. ⁊. c. ex ore. † Secundo
querit an poſt deuolutā poteſtatē ad ep̄m ſi ipſe ep̄s negligat. ſ.
ſex menſes cōferre poſſit cōferre ſupplēdo ſuā negligentiā. Re
ſpondet ꝙ nō. q2 hic permittitur ſupplere negligentiā inferiorū
p̄latorū: ſed nō ſuam ꝓpriā. vnde tūc deuoluetur poteſtas ad
metropolitanū ſi ſit primus ſuperior vel papā ſi ep̄s ſit ei imme
diate ſubiectus. hoc clarū in beneficijs nō exēptis. ſed dubiū eſt
an in beneficijs exemptis p̄latorū exemptorū deuoluta pote
ſtate ad ep̄m ex negligētia p̄latorū currat tēpus ſemeſtre ep̄o.
Scḋo ſi currat. an elapſo ſemeſtri deuoluatur poteſtas ad me
tropolitanū an ad papā. Ad primū videtur dicēdū ꝙ non. ſ. de
prebē. ſi de beneficio cū ibi no. in glo. ſed nunqd per hoc relinq
tur ſuperflua qḋ. ſcḋa tn̄ ad illā rn̄det nihilominus glo. ꝙ dato
ꝙ curreret qḋ videt̄ ꝙ ad papā nō archiep̄m deuoluat̄. allega.
de ele. ꝑro. c. vno. in. vi. remittēs ad no. de here. ad abolendam
ſuper glo. ſi. Pau. hic cōcor. cum glo. in ſcḋo. q2 hec ꝑtās nō eſt
ordinaria ſed delegata. ideo in ea non ſuccedit archiep̄s ad hoc
qḋ no. de fo. cōpe. veniē. in primo tenet ꝯ glo. q2 hic equarantur
beneficia

beneficia exempta ⁊ nõ exēpta ſed in non exemptis currit.ergo
in exemptis pro quo facit.quia vitāda eſt longa vacatio quam
abhorrent iura que alias ſurgere poſſent.⁊ ſic reſidet. Pau.li
cet dicat ꝙ alij cõtra.tutius videtur ſequi glo. qꝛ hec cõcluſio ſe
quitur neceſſario. Nunqd autē ep̄s beneficia vacantia in curia
poſſet cõferre.dic ꝙ nõ niſi poſt menſem depreh̄ē. licet in.vj.et
idem in deuolutis ad papā ſm̄ Guil.⁊ Pau. ❡ Glo.in exem-
36 ptis oppo.ſ̄.e.ſicut ſoluit illud ius vetꝰ ꝙ hic corrigit. ❡ † Gl.
a negligentiā^a querit qd ſi p̄latus ſit priuatus ratione delicti nõ
ꝓpter negligētiā an poterit ep̄s ſupplere.dic ꝙ nõ ſi p̄latus eſt
exēptus ⁊ bñficiū eſt exēptū qꝛ hic nõ exprimitur de delicto.ſed
de negligētia in nõ exēptis dicit ꝙ ſic.alle.no.de elec. ꝙꝙ.in.vj.
37 ❡ † Glo.ſecularibus.querit an ſi eccleſia cõſueuit regi ꝑ ſecula-
res clericos monachi pn̄t p̄ſentare regularē. Rn̄det ꝙ nõ. ⁊ ita
tenebat Abb.⁊ Pe.in decre.ſ̄.eo.pro qbus facit hic tex. ꝙ ta-
men glo.tēperat ꝓcedere ſi bñficiū ſit non curatū vel voldt pre-
ſentare vt clauſtralē quaſi ſecus ſi beneficiū ſit curatū ⁊ preſente
tur non vt clauſtralis.de hoc ꝑ Hoſt.de re.eccle. nõ alie.poſſeſ-
ſiones. Guil.dicit ꝙ põt dici cõtra. qꝛ facilius eſt tranſire de ſe-
cularibus ad regulares.de dona.apoſtolice.xij.q.ij.bone rei.ſe-
cus ecõtra de reb.ec.nõ alie.poſſeſſiones.de ſta. mona. ea que.
b §.j.Itē ꝓpter reliquias primi ſtatus:^b ⁊ qꝛ res de facili reuerti-
tur ad naturā ſuā.xxxv.diſ.ab exordio. Nec in tali caſu ſm̄ eum
ꝓcedit.c. de bñficio.de p̄bē. in.vj.licet alij teneant cõtrariū ſm̄
Pau. Nec ob.ꝙ ſi dicit̄ hoc deuoluta p̄tāte ad ep̄m non poſſe
in regularibus ꝓuidere qꝛ nõ eſt tunc libera p̄tās conferendi in
iure deuoluto ſicut in iure ꝓprio ordinarij.quia cõferens ex po
teſtate deuoluta cõferre põt cum cõſi.aliorū alˢ nõ de ꝯceſ.p̄bē.
c.ij.⁊ de elec.ne pro defectu.facit.ſ̄.ti.ij.c.j.ſm̄ Guil.do.Anto.
dicit ꝙ qd̄ ſtat in hoc an canonici impreſſo ſtatu in bñficijs ex
cõſuetudine habeāt poteſtatē mutādi ſtatum eccleſie.⁊ ſatis pu
tat ꝙ non.qꝛ hoc reſidet in p̄tāte ep̄i ex quo iam eſt impreſſus.
ideo collatio aliter facta vel alio non dato ꝓpter qd̄ putat de.lo
cum habere ſic glo.ꝓcedere ⁊c. ❡ Glo.monaſteriorū quia alia
38 eſt litera hoc.† querit qd ſi nõ reperit̄ aliqs idoneus in monaſte
rio qui poſſit p̄fici illi bñficio quid fiet.remittit ad no. de p̄ben.
cum ſingula.in.vj.qꝛ ex cauſa alius poterit p̄fici in ſubſidiū ne
bñficiū vacet cū neceſſitas legē nõ habeat.de cõſue. quāto cū ſi.
39 Scdo glo.in ver.⁊ optime inducit iſtū tex. † ad q̄ſtionē quam
olim diſputauit.vʒ an ille ad quē deuoluitur p̄tās eligēdi tenea-
tur eligere de illo collegio de quo tenebatur eligere qui neglexit.
quia fa.iſte text. ꝙ ſic qꝛ poteſtas ſurrogata videtur ſurrogari
cum eadē qualitate ⁊ natura que aderat in p̄tāte principali. de
qua q̄ōne glo.remittit ad mercuriales ſub hoc ti. qꝛ olim mer-
curiales locauerūt ſub titulis cõgruis ⁊ indius ſtetiſſent.tamen
poſtea pro complemento nouelle ſexti impoſuit ſub ti.de re.iu.
40 ⁊ ponit q̄ōnē p̄dictā in regula cõtra eū. † Itē inducit glo.text.
ad no.de elec.publicata in vlti.q. vʒ ꝙ ſi electores etiam cõpulſi
nolint eligere nominatū in ſcrutinio ꝙ ſuperior ad quē deuolui
tur p̄tās tenet̄ de illo ꝓuidere cū ſit iam p̄tās limitata.ar.l.non
intelligitur.§.ſi.ff.de iure fiſci.⁊ qꝛ res tranſit cum onere ſuo.de
pigno.ex literis.⁊ hoc tenet Pau. Idē ʒenʒe. qꝛ plus nõ deuol
uitur ad ſuperiorē quā eſſet penes negligētē.per p̄dicta dicit ꝙ
ſi ſuperior ex iure deuoluto cõfert alicui monacho alterius mo-
naſterij ꝙ nõ tenet collatio.alle.de cõſue. cū dilectus. ⁊ de verb.
ſignif.abbate.⁊ qꝛ nõ dʒ illudi huic de.ar.ſ̄.ti.j.cle.j.ad hoc not.
per Hoſt.ſ̄.eo.c.ne ꝓ defectu.lʒ no.ibi ꝑ Inno.⁊ Ber.aliqua-
liter poſſent induci in ꝯtrū.ſed non obſtāt.qꝛ ibi poterat capitu
lum.vndecūqꝫ eligere.ſic etiā p̄tāte ſupior.hic ſecus. qꝛ a princi.
ſolū erat ꝓuidēdū de monachis illius monaſterij ⁊ nõ de alijs.
41 ❡ † Glo.imponat. Oppo.de no.⁊ cen. ſignificauit.⁊.c. prohi-
bemus dicit ꝙ p̄latus auctoritate ꝓpria non põt augere vel de
nouo imponere maxime ſine cauſa ſed cū cauſa auctoritate ep̄i
ſic.de quo dicendū vt in dictis iuribus. Idē ʒenʒe.alle.de p̄ben.
vacā.de exceſ.p̄la.ſicut.de eta.⁊ qualita.eam te.de ſta.mo. cle.
j.§.ad hoc. Idem Mat.alle.de cenſi.ſignificauit. xviij.q.ij.ſer-
uitium.ꝙ intellige ſm̄ Mat.ꝙ quia lʒ augeant̄ redditus nõ de-
bet augeri cēſus.fuit etiam cēſus dubius.C.de vſu.l.ſi ca.l. quan
do augentur predia non põt augeri cenſus.⁊.ff.de vſufr.l.ſi fun
dum.⁊.l.ſed ſi inſule.de cēſi.quāto.⁊ qd̄ ibi no.⁊ in cle.j. de cēſi.
42 in.§.premiſſa.⁊c. ❡ † Glo.de menſa. No.ex litera ꝙ beneficia^c
c que ſunt de mēſa non dicuntur vacare ideo in eis non habet lo
cum ꝙ hic dicitur de negligentia ſupplenda. Item nec qd̄ dici
tur de penſione augenda.quia totum eſt abbatis.vnde dicebat
Pau.ꝙ poterat abbas ponere monachū de menſa qui ſolnat
certū quid de bonis ipſius prioratus non aliūde. vt not. Inno.
de ſta.mo.c.ij.ver.prioratus. non tamen poſſet antiquum ſta-
tum eccleſie mutare ſm̄ Guil.alle.glo.no. per Inno. de priuile.
paſto.vbi de poteſtate p̄latorū in bonis locorū ſubiectorū ⁊c.
❡ Glo.cum oportuit.pro intellectu illius verſi. remittit ad no.
in decre.cum ad monaſteriū.de ſta.re.⁊ qui cle.vel vo. inſinuan
te.ſtatiʒ videbitis cū glo.ſeq.quid voluerit per hāc remiſſionē.
❡ Glo.reuocari in prin.ſui querit an hi clauſtrales poſſunt ſta
re ſoli.dicit ꝙ non.vnde dicit ꝙ ſecus in alijs qui preponuntur
regimini eccleſie ſecularis curate.de quo.j.de ſta.re.ne in agro.
§.ad hoc.⁊ ibi de hoc dicetur. Deinde in ver. ſed aduerte ob.⁊
videtur ꝙ in talibus prioratibus obediētiarijs non habeat lo
cum decre.concilij laterañ.ſ.c.ij.de conceſ.p̄ben. cuius cõtrariū
hic dicitur qd̄ ſic oſtēditur quia deriſio ad hoc ſequeretur.nam
non habebit niſi Abb.cuius negligentiam ſuppleuerit epiſco-
pus poſitū ab ep̄o ſtatiʒ reuocaret ⁊ ſi hodie conferret vni ep̄s
Abbas cras reuocabit ꝙ eſt deriſorium. quia ſic verbis ⁊ non
rebus lex eſſet impoſita contra decre.cõmiſſa.§.porro de elec.in
vj. Nec poteſtis dicere ꝙ talē ſic ab ep̄o inſtitutū Abbas reuo-
care non poſſit.qꝛ non põt plus vel aliter cõferre ſupplens ⁊ cõ
ferens ex poteſtate deuoluta ꝙ principalis negligens poſſit ex
iure ꝓprio.vt.ſ̄.§.priori. Itē qꝛ alias aperta eſſet via ad facien-
dum ꝑpetuū clauſtralē ꝙ non eſt de mente huius decre. qꝛ nec
papa hoc vult facere nec cõcedere. de confir.vti.vel inuti. ad no
ſtram ⁊.c.porrectā.ꝙ aūt aperta eſſet dicta via p̄ʒ.qꝛ nõ habe-
ret dictus Abbas volens preficere nepotē ſuū vel ſibi carū ſeu
amicū niſi permittere labi tēpus vt ſic poſtea ille inſtitueret̄ per
ep̄m ⁊ eſſet perpetuus.talibus aūt fraudibus obuiandū eſt de
dimor.quāto ad ſi.glo.reſpōdet ꝙ hoc erat qd̄ faciebat dubiū et
ꝓpter p̄dicta olim nõ fiebant hm̄õi ſuppletiones ne vʒ Abbas
cras reuocaret illū cui ep̄s hodie cõferret. tamē hodie ſtādū eſt
deciſioni huius decre. Nec ob.cõtra.qꝛ immo non erit deriſoriū
ſi ſatiſfit iuri in ſupplendo negligentiā Abbatis. Nam non põt
negari quin aliquo ſaltē reſpectu hoc ſit vtile. Abbates eñ eru
beſcent ſaltē notari de negligentia.⁊ ideo magis erunt atēti cir
ca prouiſionē faciendam.fa. de accu.qualiter.j. Item ſm̄ ʒenʒe.
non erit alio reſpectu eluſoria hec prouiſio ſeu ep̄i ſuppletio. qꝛ
ſi Abbas poſtea reuocet inſtitutū ab ep̄o ipſe inſtitutus cõtra
illud poterit implorare officiū iudicis ſeu ſuperioris ne ſola vo-
luntate abſqꝫ cauſa reuocet̄. vt no. Inn. qui cle. vel vo.inſinuā-
te. vbi glo. precedens remiſit. vt no.de offi.ordi. preſenti.in.vj.
per Archi. ❡ No.glo.⁊ dictū ʒenʒe.ex quibus habes primo ꝙ
ſi manualis a papa cõfirmetur põt deſtitui.⁊ ad clauſtrū pro li-
bito reuocari.hoc eſt verū ſi in forma cõmuni facta ſit cõfirma
tio vel cõſtet de veritate literarū que in dubio preſumuntur fal
ſe.vt.d.c.porrecta.ſed ſi ex certa ſcientia eſſet facta nõ põt deſti-
tuere ſine noua cauſa.ſic intellige no.per Inno.de re iudi. dece
tero.⁊ de offi.delega.ſuper eo.vbi ponitur veritas. ⁊ de confir.
43 vti.vel inuti. bone. † Scdo no. ex dicto ʒenʒe. ꝙ obedientiarij
⁊ manuales nõ pn̄t abſqꝫ cauſa reuocari quin ſaltē habeant po
teſtatem implorādi officiū iudicis.pro hoc faciunt iura q̄ dicūt
cum oportuerit reuocetur. vt dicit hic litera.⁊.ſ̄.de ſta.mo.cum
ad monaſteriū.cum ſi.que notāt cauſaʒ debere ſubeſſe. Poſſet
d tamē huic rn̄dere.qꝛ vt dicit Guil.^d † verbū oportuit. qn̄qꝫ ſo
44 nat in honeſtū.xxv.q.j.c.j.lʒ qn̄qꝫ ꝯtra in neceſſitatē vt ibi no.
de libe.obla.c.j. Sed cõtra predicta facit.qꝛ ſola voluntate pn̄t
reuocari ⁊ amoueri.c.ij.ante ſi.de ſta.mo. Itē qꝛ iſti dicunt̄ obe
dientiarij ⁊ ſic ad libitū reuocari poſſe debent ne reuocetur obe
diētia Guil.cõcludit in materia manuali qui nõ eſt cõfirmatus
a papa nec per viā electionis ꝓuiſus nec ꝓmotus ad eccleſiam
curatā ꝙ mala volūtate remoueri nõ põt ſi de illa cõſtat. immo
tunc poterit ſupplicare ſuperiori ne remoueatur ſicut et ſeruus
ſupplicare poteſt.l.j.C.de p̄ci.impera.offe.inſti.de his qui ſunt
ſui iuris.circa mediū.⁊ no. Inno.in.d.c.inſinuāte. quod ponit
Io.an.d.in.d.c.cū ſingula.de p̄bē.in.vj.⁊ de offi. ordi. p̄ſenti.eo.
lib.per Archi. Si vero nõ cõſtat de mala volūtate qꝛ reuocans
alle.cām rationabilē tunc ſubditus eā negans nõ dʒ difficultatē
facere cū de hoc fiat ſummaria cognitio ſeu indagatio. de ſta.
mo.c.j.§.tales de accu.qualiter.ij.de ſymo.per tuas. põt tamen
etiā de qualitate cauſe opponere.qꝛ dʒ eſſe ꝓbabilis ⁊ eqna. de
appel.interpoſita.ij.q.vj.illa. Si autē de cauſa ꝓbabili conſtat
etiā ſummarie ſine cauſe cognitione ⁊ abſqꝫ iuris ordine repelle
tur.nõ ob.pacto de nõ remouēdo ad vitā.de priui. volentes.§.
in eo.in.vj.⁊ no. Inno.in.d.c.inſinuante do. Anto.credit ꝙ ſi
apparet ꝙ fiat iuſta de cauſa darū eſt ꝙ põt.ſi cõſtet ꝙ ſine cau
e ſa darū eſt ꝙ fieri non dʒ^e in dubio ſi allegat cauſam iuſtā.⁊ illā
dicit veri.tunc dicit ꝙ forte eſt ſtādū verbo p̄lati. qꝛ melius ſcit
quid expediat monacho.ar.c.ad aures.de tēp.ordi.põt eñ ha-
bere notā aliquā cauſam occultā quā exprimere non expedit et
eoipſo ꝙ ꝯdicit eſſe inobediēs videtur dūʒ tñ perſona ſupioris
ſit honeſta ⁊ non ſubſit p̄ſumptio alicuius odij.⁊ hoc voluit hic
Pau.q etiā dixit ꝙ hoc dicat̄ velle Io.and.de capel.mo.ſ.c.j.in
vj.vbi dicit ꝙ tales libere reuocari pn̄t ne frāgatur obedientia
ſed potius ſeruet̄.⁊ hoc placet do. Ant.an aūt morte cõtradicē
tis tales obediētarij reuocentur.⁊ videtur ꝙ ſic. qꝛ pn̄t expreſſe

a ❡ Querit qd ſi. An aūt ep̄s poſſit ſupplere negligentiā p̄la torum ſtatuendo eis certū terminum etiaʒ ſi expſſe collatio ad eum non ſit deuoluta ponit do. Abb. in.c. cum eccleſia in iij. colū. de electio.

b ❡ Et qꝛ res de facili. Adde plura pulchra ⁊ elegantia per Fely. in.c. cum oēs in.iij.col.et in.c.cū acceſſiſſent.in.iij.col.⁊ in.c. cām que. in.ix.colū.circa ſi. extra de ꝯſti.

c ❡ Que ſunt de mēſa que au tem dicātur de menſa declarat glo. in cle.j.§. quidaʒ.in verſ. ad menſam de exceſ. p̄la.⁊ do. Abb.in.c.vt ſuper in.ij.col. de re.eccle.nõ alie. ⁊ illā glo. in.d. cle.j.ad hoc re pe.ſin. Alex. in cõſi.lxxix.in.iij. col. in p̄n. in.j. volu.⁊ Alex.in conſi. ix. in. iij. colū. in prin.in iij.volu.

d ❡ Verbum oportuit ō hoc verbo habetur etiam per glo. in.l. cum opor tet in gl.j.C.de bo.q̄ lib.et glo. ij.in.l.j.ff.de iu ſti.⁊ iure.

e ❡ In dubio. Adde in ſimi. glo.no.in.l rele gati.in gl.ſi. ff. de penis quam glo. reputat ſin gulareʒ domi. Abb.in.c. que in eccleſiarū. in iiij.col.de cõſti. ⁊ ibi Fely.l.xx. col.⁊ plene Iaſ. in.l.ſi teſtamen tuʒ.C. de teſta. ⁊ Fely. in.c. ad audientiā el.ij. in.iiij.col.extra de reſcrip.

renocari vt eſt dictũ.ergo ⁊ tacite. Pau.tenet ꝯtra.ſicut in ſimi li.videmus ꝙ legatus põt ad nutũ renocari ⁊ tamen morte pa pe non expirat officium eius de offi.leg.c.ij.in.vj.alle.etiã ſimi le de delegato re nõ integra.⁊ in precario de offi.deleg.licet.⁊ de preca.c.ſi.alleg. etiam ſimilem decre. ſi delegatus.de offi. deleg. in.vj.licet ſecus in caſu decre.ſi gratioſe.de reſcript.in.vj. Quis Uincẽ.ſentit cõtrariũ in hoc vltimo de elec.dudũ.ij. ſm Pau. qui dicit ꝙ licet iſti religioſi obedientiarij poſſunt ad nutũ reno cari.tñ ſecus in bñficijs collatis clericis ſecularibus.quia illi nõ ſunt de clauſtro.nec ad clauſtrũ pñt renocari nec debent bñficia eis ad tẽpus ꝯferri.vij.q.j.paſtoralis.⁊ forte ꝑ papã vt ibi.licet ſecus in dignitatibus tẽporalibus que dãtur ad tẽpus.de iudi. c.ſi. Redeo ad glo.in ver.item ſcias ibi glo. inducit iſtũ text.ad queſtionẽ ꝙ ſi papa cõcedit alicui priuilegium recipiẽdi fructus bñficiorũ vacantiũ.qꝛ illi debeantur fructus prioratus manua lis mortuo ibi preſidẽte vel remoto. nam cõſtat ꝙ talia bñficia manualia que ſunt de mẽſa dicuntur vacare deficiẽte ſibi guber natore vt hic determinatur.fatetur tñ ꝙ hic tendit ad norã. qꝛ ex hoc ſequitur in cõſequẽtia quaſi ꝑpetuatio clauſtraliũ. quia abbates timẽtes fructus nõ occupari ꝑ tales priuilegiatos ſepe tolerant illũ quẽ expediret remoueri.⁊ quem alias remoueret. ideo dicit ꝙ ſi aſſiſteret pape declarari vel ſtatui impetraret vt talia priuilegia nõ extẽderentur ꝑciſe ad manualia ſed ſolũ de beret certa quota de talibus bñficijs.puta.xx.vel illis ipſis pri uilegiatis durante tpe priuilegij.qꝛ per hoc ſtante dicta declara tione nõ impedir etur correctio manualis nec etiã fruſtrarentur penitus priuilegia ⁊ bene dicit ⁊c. ¶ Glo.cõſtitutionẽ in princi pio alle.vbi eſt hec cõſtitutio.deinde op.de no.in.c.pñti de offi. ordi.in.vj.per Joã.mo. Rñdet ꝙ in caſu hic deciſo olim erant opi.inter Archi.⁊ Jo.mo.⁊ opi. Joa.mo.hic reprobat̃ in ꝗ̃tũ dicit prioratus cõmendatitios nõ vacare ſi intellexit de manua libus. Si vero intellexit de illis de mẽſa potuiſſet verũ dicere vt hic patet. ¶ Glo.ſtatutũ in principio. querit vbi ſit hoc ſtatu tum. Rñdeo ꝙ in.c.cũ ſingu.de prebẽ.in.vj. ¶ Demũ op.de no. in.d.c.cũ ſingula. Glo.rñdet ꝙ illud de quo erant olim ibi opi. hic deciditur per hunc tex.qui approbat duas opi. Jo.and.ibi no.quarũ prima erat cõtra Archi.vz ꝙ decre.illa etiã locũ ha beat in prioratibus manualibus. Item ꝙ locum etiam habeat in non curatis ⁊c. ¶ Glo.curatã op.ꝙ ille tex. nobis ſeruiat de vento.qꝛ erat olim deciſum per decre.cũ ſingula.⁊ ſic fruſtra fa cta eſt deciſio de eo de quo erat caſus.qꝛ vbi caſus legis ⁊c.l.an cille.C.de fur. So.gl.ꝙ olim nõ erat clare deciſum ideo hic de
a ciditur ⁊[a] declaratur. Dubiũ enim erat olim an verbũ curatis ibi poſitũ determinaret verbũ prioratibus ibi poſitũ.an verbũ eccleſijs ꝙ ibi ꝑme ꝑcedit. hodie clarũ ꝙ ſolũ refertur ad ver bum eccleſijs. quia in prioratibus ⁊ non curatis locum habet.
45 ¶ † Nota bene ex iſta gl.iuncta decre.iſta cũ tex.decre.cum ſin gula.in prin.ꝙ qualitas adiuncta ⁊ poſita poſt duo ſubiecta re
b fertur ad ꝑmũ tãtũ[b] nec qualificat oĩa ꝑcedẽtia etiã in eadẽ oratione poſita.immo diſpoſitio verificatur in quolibet etiã in primo nõ qualificato circa hoc vz an qualitas iure poſita in vno caſu intelligatur in alio repetita.⁊ nũquid dictũ in vno caſu in telligatur in alio repetitũ.in vno capi.legis vel ſtatuti do. Ant. hic refert verba Bar.in.l.ꝓtor.§.eſt differẽtia.ff. vi bo.rap. Et quia hoc eſſet declarare leges nõ canones.ideo nõ inſiſto cõclu dit quo ad caſum noſtrũ ꝙ vbi plura in eadẽ oratione ꝓferun tur ita ꝙ ab eodẽ verbo reguntur dictũ in vno intelligatur in alio repetitum.l.j.iuncta.l.iij.§.qð ait.ff.de incẽ.rui.nau. Fallit ſi ex repetitione qualitatis contingeret ius corrigi vel reſultaret abſonus intellectus.qꝛ per tales repetitiones et ſubauditiones nõ debet induci correctio habetis glo.lz non alle.de elec.cupiẽ tes.§.ꝙ ſi per viginti. Fallit etiã ſi menis verificaretur in quoli bet diſtributiuo ſine repetitione qualitatis. ⁊ ita intelligit̃ hoc capi.⁊.c.cũ in ſingula.ſm do. Anto.poſſes dicere ꝙ hic nõ vti tur ṽbo declaratiuo.vnde forte de iure erat ſecus ſed hic de no uo ſtatuitur.qꝛ hic dicit cẽſuimus.qð eſt idẽ ꝙ ſtatuimus. facit qð no.ĩ.de reſcrip.de.vlti.in gl.in ver. ſtatuimus. dicatis lati⁹
46 de materia per Bar.vbi.ſ. † Tu tene menti duas vel tres cõ cluſiones.vna eſt qð in exorbitãtibus nõ ſit repetitio.ſecũda ꝙ vbi vna lex ꝓcedit per modũ regule alia ſpecifice diſponit illa. ſecũda intelligitur de oĩbus legibus de materia loquentibus ⁊ repetit idẽ in ſtatutis.tertia ꝙ idẽ ſi vna lex venit ad interpreta tionẽ alterius dictũ in.l.interpꝛtata intelligitur dictũ in.l. inter pretante vidiſtis de elec.in cle.ſtatutũ.idem ſi in ſtatutis vt vbi vidiſtis.per iſta decidi poſſunt aliqua quotidiana. Primo ꝙ ſi ſtatutũ in prima parte dicit ꝙ hoc habeat locũ in preteritis. quia hoc eſt exorbitans nõ intelligetur in ſequẽti parte a iure re petita. vt tenuit diſputãdo Jac.de bel.in aut.vt cũ de app.cog. §.ſi.facit.l.talis ſcriptura cum ibi no.de leg.j. Scðo ſi ſtatutum dicat ꝙ iudex teneatur ferre quãlibet ſententiam cum cõſilio ſa

a ¶ Et declara tur. Adde pro iſta ſol.bonum tex.in aut.vt ex ne.inſtã.do. cir ca medium in ver. Et hec di cimus.

b ¶ Nec quali ficat. Adde.d. Abb.in.c.cau ſam que.in.ij. col.extra de re ſcrip. Alexã.in conſil.xxiij.in vj.col.circa me diũ.vol.ij. Ale xã.in ꝯſi.xxiiij. in.j.et.ij.col.in iij.volu. Bart. in.l.in repeten dis.ff.de lega. iij.arc.in.l.cen turio.in.xxvij. col.ff.de vulga. ⁊ pupil. Jaſ.in l.pacta nouiſſi ma.in.ij.col.cir ca ſi.C.de pac.

c ¶ Forte ideo. Adde bonum tex.in ſi.in.l.itẽ apud labeonẽ. §.hoc edictuz. ff.de iniu.et in .iij.§.miratur. ff.nau.caupo. ſta.

d ¶ Que autẽ dicatur. Adde Jnnocẽ.et do. Abb.in.c.cum in cũctis.§.j.de elec.⁊.d.Abb. in.c.qualiter.e. titu.

pitis ꝙ ſi alio ſtatuto poſtea caueatur ꝙ in certis cauſis debeat procedi ſummarie de plano ⁊c.qð intelligitur repetitum ꝙ poſ ſit conſilio ſapientis committere.quia primum ſtatutum proce dit per modum regule.⁊ ita diſputando tenet Oldra.

¶ De etate ⁊ qualitate. Rubrica.

1 Qualitates que requirantur in quolibet beneficiando.
2 Qualitates requiſite in promouendo in epiſcopum requirun tur etiam in quolibet beneficiando.
3 Ad officium dioceſani ſpectat ꝓmoueri habiles ad beneficia: ⁊ inquirere an aliqui inhabiles ſint promoti.
4 Scientia qualis in epiſcopo requiratur ⁊ in alijs miniſtris et que ſcientia dicatur eminens. 5.
6 Jlliteratus omnino promoueri nõ poteſt promotus tamen ca racterem retinet.
7 Sciens parum an poſſit promoueri.
8 Promoueri ſe faciens ſi non habet ſufficientem ſciẽtiam requi ſitam ad ordinem quem ſuſcipit.
9 Epiſcopus iuris ignarus an poſſit petere ſalariũ pro aſſeſſore.
10 Qualitas ordinis an requiratur in promouẽdo ad dignitates eccleſiaſticas.
11 Tranſgreſſores canonis qua pena puniantur.
12 Beneficium conferens ſcienter indigno peccat mortaliter.
13 Conſilium ſi ab altero litigatorum requiratur cuius expẽſis de beat dari.
14 Conſiliarij duo ſi diſcordent ⁊ aſſumant tertium quis prouide bit tertio de ſalario.
15 Conſultor ſi cõſulat cõtra ius iudex nõ tenet̃ ſequi eius cõſiliũ.

CUm eccleſie q̃bus.

Permiſſa rõne excitat officiũ dioceſa norũ circa obſeruãtiã canonũ loquẽtiũ de ꝓmouẽdis ad bñficia ibi. nos volẽ tes.parue tñ vtilitatis eſt hec conſtõ vt hoc dicit glo.j.qꝛ ſimplr nouat ius an tiquum ſine adiectione alicuius pene. ¶ No.ꝙ mãdare vt iura ſeruentur nõ
c videtur fruſtra[c] forte ideo.qꝛ plus ſolet timeri ⁊c.xxiij.diſ.ꝗ̃ꝗ̃.
1 ⁊ de here.ſi aduerſus. ¶ † Not.ſcðo tres q̃litates q̃ requirũtur in
2 quolibet bñficiãdo.ſ.mores etas.⁊ ſciẽtia. † Ex quo no.ꝙ qua litates reqſite in ꝓmouẽdo in epm requirunt etiã in quolibet be neficiando ſi eſt verũ in genere reſpectu gñalis qualitatis nõ re ſpectu quãtitatis. Ex hoc no.cũ nõ fiat mẽtio de ordine ꝙ regu lariter bñficia nõ habẽt ordinẽ annexũ. dic vt de elec.dudum.j.
3 ¶ † No.ꝙ ad officiũ dioceſani ſpectat ꝓmoueri habiles ad be neficia ⁊ inqrere an aliq inhabiles ſint promoti ad hoc. c.nihil eſt.de elec.⁊.c.cũ nobis.⁊.c.ſi poſtꝗ̃. ¶ No.ꝙ faciẽs ꝯ canones maxime publicã vtilitatẽ cõcernẽtes peccat mortaliter. de pena trãſgreſſoris canonis vide de electio.generali.in.vj. ¶ No.ꝙ vt ꝑlatus ſit bonus nõ ſufficit vt in ſe ſit bonus niſi etiã in ſubditis ꝗ̃tũ in ſe eſt ſimiliter ſit bonus.de quo in glo.hic no. ¶ Glo.in ver.⁊ põt exponi.ꝗ̃rit an in ꝓmouendo ad miniſteria eccleſiaſti ca.puta ad dignitates vel ꝑſonatus reqratur cõcurſus qualita tũ de q̃bus in litera.videt̃ ꝙ nõ a ꝯrio litere.qꝛ hic loqtur de ꝓ mouendo ad eccleſias.⁊ ſic ad regimẽ eccleſiarũ.glo.tenet ꝯriũ. qꝛ eadẽ eſt ratio ⁊ qꝛ hic eſt caſus exponẽdo eccleſie.i. eccliaſtica myſteria.qð ſatis põt fieri in caſu iſto cũ cõſtitutio iſta nil noui exorbitans a iure antiquo inducat ſed mere innouat ius anti
4 quum.facit de cõſti.tranſlato.cũ ſi. ¶ † Glo.ſciẽtia q̃rit qualis ſcientia reqrat̃ in epõ ⁊ qualis in alijs miniſtris eccleſie. Rñdet ꝙ ſufficit cõpetẽs ſciẽtia q̃ reqritur ſm qualitatẽ officij. licet nõ adſit eminẽs ſciẽtia.de elec.eccleſia.ij.⁊.c.cũ nobis.olim.ꝙ ſi eſt pſalmiſta dz ſcire pſalmos.ſi eſt exorciſta exorciſmos:ſi ſubdia conus dz ſcire epiſtolã ⁊ legere lectiones ſi eſt dyaconus dz ſcire euãgeliũ.ſi ꝑſbyter dz ſcire canones penitẽtiales ⁊ miſſam cele brare.xxxviij.di.oĩs.⁊.c.que ipſis. Si aũt eſt epõs dz habere ſciẽ tiam noui ⁊ veteris teſtamenti.⁊ etiã iuris pontificij.qꝛ eſt iudex animarũ ⁊ dz ius reddere.xj.q.j.de ꝑſona Archidyaconus ſiĩr dz ſcire ius.qꝛ hz ius reddere de ea q̃ ad eius officiũ ſpectãt tur pe eñ eſt ab alio querere doceri qð qs ſcire dz in aut. de ſanctiſ.
d epi.§.j.colla.ix.[d] † Que aũt dicat̃ ſciẽtia eminẽs ⁊ que cõpetẽs
5 remittit ad no.in.c.cum in cũctis.per Jnno.⁊ Cõpo.quia emi nẽs dicit̃ qñ quis hz ſciẽtiã in ꝓmptu ſine apertione libri. Alia
6 dicit̃ cõpetẽs que hr demũ ꝑ apertionẽ libri. † Nunqd autem oĩno illiterat⁹ debeat vel poſſit ꝓmoueri dic ꝙ nõ. ꝓmotus tñ
7 characterẽ recipit vt ibi no.xxxvj.di.c.j. † An aũt parum ſciẽs poſſit ꝓmoueri.dic ꝙ ſic ſi eſt ſpes de ei⁹ ꝓfectu.alias ſecus niſi ſit eccia potius eget ꝯtẽplatione ꝗ̃ ſciã vt monachoꝝ ⁊ heremi
8 tarũ. † Sz an peccet ꝓmoueri ſe faciẽs ſi nõ hz ſufficiẽtẽ ſciẽtiã ad ordinẽ

8 ad ordinē quē ſuſcipit requiſitū. dic† ꝙ ſic vt in ꝑalle. c. omnes.
xxviij. di. Fatetur tñ ꝙ ex cauſa cū tali pōt diſpenſari. q2 imper
fectū ſciētie. ſupplere poteſt ꝑfectio charitatis. de renūciatione
9 niſi. §. ne ꝓ defectu. idē zc ze. q2 ꝑdicta oīa tāgit ⁊ explicat. † Tā
git etiā an eps iuris ignarus poſſit petere ſalariū ꝓ aſſeſſore. et
dicit ꝙ nō. q2 dʒ eē ꝑitus. vt. ſ. tetigi. de quo de reſcr. ſtatutū. §.
aſſeſſorē. ⁊. §. inſup in. vj. ⁊ in ſpe. de ſal. §. j. v. ſi vo extraordina-
10 rius. ❡ † Glo. de etate. q̄rit an in ꝓmouēdo requiratur quali-
tas ordinis. dr ꝙ non. q2 hic nihil de eadem dr in glo. ad hoc re
mittit ad notata de ꝓbē. ſi pro clericis pauperib' in. vj. q2 ſi aga
tur de ꝓmouendo ꝑ viā electionis ad dignitatē vel ꝑſonatū vel
bñficiū curatū requirit ꝙ ſit in ordine ſacro. ſec' de ꝓmouēdo
per viā inſtitutionis vel ꝓuiſionis ſeu reſcripti apoſtolici. vt. d.
c. ſi pauper. de elec. licet canō. ⁊. c. cum ex eo. in. vj. ⁊ vtrobiq3. de
hoc de elec. dudū. j. ⁊ hoc ſequit Jo. an. Pau. tamen ⁊ Jo. cal.
cōtra. per. c. lʒ canon qḋ eſt in materia electōis. ⁊ ꝑ. c. ſi pauper.
preallē. de inſtit. c. j. ⁊. ij. in. vj. cū ſi. et. c. ſi pro clericis. de preben.
in. vj. qḋ loquit in materia reſcriptoꝝ q̄ eſt odioſa eo. tit. et li. ꝙ
uis. ⁊ tñ ibi non requiritur ꝙ ſit in ſacro ordine tpe impetratio
nis. Item q2 alias nō eſſet differētia inter promouēdū i epm. et
promouendum ad dignitatē vel beneficium curatum. nō ob. c.
ꝓterea. de eta. ⁊ quali. q2 ibi loquitur de iure diſpenſatiuo abſq3
facto hoīs. ſicut in ſimili de elec. nihil ad ſi. nō ob. c. dudū. quia
ibi dʒ exponi vel pro. ⁊ vt dicit clarius patere ex antiqua. et idē
ibi ſequitur do. guaſaldus. Sz credo tutius tenere glo. preallē.
a c. dudum. et. c. preterea. In dubijs enim tutius eſt illi inherere[a]
propter ei' auctoritatē. vide in clemē. j. j. de offi. vica. ⁊c. ❡ Gl.
ratione officij querit an dioceſani eo qḋ hic dr vtantur poteſta-
te delegata an ordinaria. Rñdet ꝙ ordinaria. q2 hic excitaꝶ offi
ciū eorū. non aūt de nouo ſi daꝶ aliqua poteſtas patet. q2 dicit
quib' ratiōe officij ad hoc. de offi. ordi. lʒ. ⁊. c. graue. vbi ꝑ Inn.
vnde vbi papa ſcribit ordinario ſi non apparet videꝶ excitare
eius officiū niſi alteraret in aliquo iuriſdictionē ordinariā. forte
dando poteſtatē ꝙ ſummarie ꝓcedat in cauſa vbi pri' ordina-
rie procedi debebat. de quo per Bar. ff. de inſti. ⁊ in. l. ius ciuile
et. ff. de offi. pre. l. ſepe. ❡ Glo. vltima querit que erit iſta deter-
minata vltio ꝯtra iſtos dioceſanos negligentes. Rñdet ꝙ erit
vltio ſeu pena ſpecialiter circa hec ſtatuta. q2 poſſunt a ſuperio
re pena arbitraria puniri. in auc. vt diffe. indi. §. j. facit de offic.
13 delega. de cauſis. de offi. ordi. ad repri. cū ibi no. † Que autē ſit
pena generalis trāſgreſſorum canonis remittit ad not. de treu.
et pa. c. j. ⁊ de cele. miſ. dolentes. de elec. generali. in. vj. Pau. hic
dicit ꝙ ſi quis tranſgrediꝶ canones ⁊ contēnit. q2 credit papam
non poſſe canones cōdere eſt hereticus ⁊ vt hereticus puniēn-
dus. xv. diſ. nulli fas. ⁊ eſt etiam excōicatus. de here. excōicam'.
Si aūt credit ꝙ poſſit canones condere tñ illos contēnit ⁊ non
b ſeruat obligatur[b] ad mortale peccatū ſi cōtinent canones prece
pta affirmatiua vel negatiua. xxiiij. q. j. qḋ ꝑcipitur de verbo. ſi-
gni. in cle. exiui. ſecus ſi canones dēt cōſiliū tñ. de maio. et obe.
ſtatuimus. qḋ eſſet ſi hoc exprimeretur. vel alia ratio hoc ſuade
ret. ff. de his qui no. infa. l. hec verba. ꝑdicta vera niſi fiat tranſ-
greſſio canonis ex cauſa ratiōabili q2 tunc non obligaꝶ quis ad
mortale etiā ſi ſit canon precepti. no. Archi. lxxvj. diſ. vlt. poteſt
aūt deponi talis trāſgreſſoꝝ canonis cōtinētis preceptū. vt no.
de elec. generali in. vj. ⁊. iiij. diſ. §. vlti. qḋ limitat Pau. fore verū
niſi tantū ſemel offenderet. q2 prima offenſa nō debeat deponi
alleg. lxxiij. diſt. honoratus. Credo ꝙ ſi in contemptū canonis
trāſgreditur ſcienter etiā pro prima debeat deponi. arg. de ſen.
excō. cum illorū ad ſi. ⁊ de exceſ. prela. c. ſi. Si vero non ſeruat ca
nonē non in contemptū. ſed ex negligentia vel errore tunc ꝓce-
dit qḋ dicit Pau. q2 pro prima vice non deponitur ad hoc qḋ
12 no. xix. diſt. in ſumma. † Per hanc cle. dicit Steph. ꝙ cōferēs
beneficiuʒ ſciēter indigno peccat mortaliter q2 infidelis eſt dño
ſuo cōmittens eius miniſteriū indigno. facit. lxj. diſt. miramur
13 vbi caſus. ⁊ qḋ no. in cle. j. de magiſtris. † Querūt hic aliqui ali
qua de materia conſilij. querentes. Primo qḋ ſi alter tñ litiga-
toꝝ petat ꝯſilium an dʒ dari expēſis vtriuſq3 an petētis tantū.
et dicūt ꝙ petentis ꝯtra quē forte iudex ſentit. alleg. iiij. q. iij. §.
14 venturum ſm Marthe. ⁊c. † Querunt ſcdo quid ſi duo conſi-
liarij diſcordent ⁊ aſſumunt tertium quis ꝓuidebit tertio de ſa
lario. dic ꝙ illi duo debent cōlcare illi tertio ſuū ſalarium ne de
dolo ſuo cōmodum reportent. no. in. Spec. de ſalario aſſeſſoꝝ.
15 §. ſalarium. † Quid ſi cōſultor cōſulat contra ius' an iudex te-
c neatur ſequi veritas eſt ꝙ non. de quo in regula miſſus ex conſi
lio. in. vj. ⁊ de offi. deleg. ſi pro debilitate. et de conſuetudine ad
noſtram. ⁊ de electio. cum in veteri. ⁊ de arbi. cum tempore. et ꝑ
Bar. in. l. j. §. ſi plures. ff. de exer.

1 ☞ Lex loquēs de actu ꝑ verba ꝑteriti tpis qñ eſt penalis re
ſtringiꝶ ad ꝑterita tñ vel ꝑſentia non autē ad futura.
2 Negligentia priuatur quis voce capituli.
3 Voce eligēdi priuatus nō integraꝶ ad actū vocis etiā ex parti-
cipatione habentium vocem.
4 Et vocē eligēdi in eccleſia cathedrali vel collegiata qs nō habet
niſi ſaltem ſit in ſubdiaconatu conſtitutus.
5 Diſpoſitio penalis loquens ꝑ verba ꝑſentis vel ꝑteriti tpis nō
reſpicit futura ſed reſtringitur ad preſentia vel preterita.
6 In diſpoſitione penali ſuper non facto finito excipitur iuſtum
impedimentum.
7 Beneficiādus an debeat habere ordines: et qḋ et qñ beneficiū
habet ordinē annexum q̄tum tempus requiratur ad aſſumen
dum ordines: ⁊ quō puniatur non ſuſcipiens ordines in bene-
ficijs non curatis. ⁊ nu. 8. ⁊. 9.
10 Pena ſucceſſiua a iure impoſita commenſuratur q̄titati con-
tinuate.
11 Per penam nouiter impoſitam a iure nō videtur receſſum ab
antiqua.
12 Ordines habens ſine beneficio an teneaꝶ ad horas canonicas.
13 Suſpēſus a poteſtate vocis dande ſeu a poteſtate eligendi vel
a dimidia diſtributionū ſi eligaꝶ ibi vel alibi an valeat electio.
14 Suſpenſus ab ordine videꝶ ſuſpenſus ab oīb' q̄ ex ordine de-
ſcendunt. ⁊ de multiplici ſpecie ſuſpenſionis.
15 Canonici prebendarij ſi ex conſuetudine vel ſtatuto debeāt eſſe
in ſacris an expectans nō in ſacris habebit quotidianas diſtri-
butiones.
16 Beneficium ſi non habet annexos ordines ſed minores an nō
promotus ad ſacros habebit vocem in capitulo.
17 Promoueri ſi quis ex culpa non poteſt ad ordinem requiſituʒ
ad beneficium quid iuris.
18 Diſtributiones quotidiane que dicantur.
19 Diſpenſare non poteſt eps contra cōſtitutionem vniuerſaliter
actum prohibentem.
20 Conſenſus partium nil poteſt operari contra ius inhabilitās
perſonam vel vniuerſaliter actum prohibens.
21 Eligere vel eligi an poſſit qui eſt excōicatus.
22 Si canonicus tpe vacationis beneficij non ſit in ſacris: ſed tpe
quo electio imminet ſic an habebit vocē in electione.
23 Canonicus qui non eſt in ſacris ſi imminet electio ⁊ velit ordi-
nari ad ſacros infra proxima quattuor tpa an teneantur canoni
ci illum expectare ſi hoc petit.
24 Prelatus ſupplet negligentiam capituli et inhabilitatē ⁊ defe
ctum ſeu inualeſcentiam.
25 Electio ꝑlati facienda ſi imminet et nullus de capitulo eſt in
ſacris per quem ⁊ quō expedietur.
26 Negligentiā prelati ſupplet prelatus etiā qñ datur defectus re-
ſpectu facultatis ſe inhabilitandi.
27 Beneficium quō pōt habere ordinē annexum: ⁊ ſi beneficiatus
non habet ordines an poſſit habere ſacerdotem miniſtrum illi
beneficio donec ſuſceperit ordines. ⁊ nu. 28.
29 Dignitas in quo differt a perſonatu.
30 Capituli appellatione an veniat prelatus.
31 Extenſio in penalib' aut exorbitantib' an ſit licita.
32 Annus an et quando incipiat currere.
33 Donec dictio quid importet.
34 Promoueri nō volētes ad ordines qua pena puniantur.

Et hi qui ordinis in ea. Due ſunt partes. q2
ꝑmo declarat nō exiſtētē in ſacris
nō habere vocē i capitulo cathedralis eccle vel col-
legiate. Scdo idē dicit de habēte bñficiū cui annex'
eſt ordo niſi ad illū promoueaꝶ ceſſante impedimēto infra an-
nū q2 illo elapſo tūc non hʒ vocē in ea ⁊ ei ſubtrahiꝶ pars dimi-
1 dia diſtributionū. ſcda ibi. illi vero. ❡ † No. ꝑmo argumētum
ꝙ lex loquēs de actu ꝑ vba ꝑteriti tpis. qñ eſt penalis reſtringi
tur ad ꝑterita tñ vel ꝑſentia nō aūt ad futura. patet q2 hic dicit
mācipati vel mācipabunꝶ in poſterū. ⁊ ſic nō ſufficiebat primū.
et ad hoc adde no. in cle. ad lras. de reſcrip. ꝯtū videverū ꝑ no.
2 de his q̄ vi metuſue cau. ſi. c. j. in. vj. ❡ † No. ex negligētia aliqſ
aliquē priuari voce capituli q̄ eſt latior pena quā priuari voce
3 electiōis. q2 ꝑ hoc priuaꝶ etiā alijs actib'. ❡ † No. caſum i quo
priuat' voce nō integraꝶ ad actū vocis etiā ex participatiōe ha
bentiū vocem. hoc ideo q2 eſt priuatus ex ſolo defectu iuris. ſe-
cus ſi ex inhabilitate a iure in perſonā impreſſa de qua de elect.
4 cum vintonien. ❡ † Not. ꝙ in collegiata vel cathedrali eccleſia
qs nō hʒ vocē niſi ſaltē ſit in ſubdiaconatu cōſtitutus. In verſi.
5 illi vero.[b] ❡ † No. ꝙ diſpoſitio penalis loquēs ꝑ verba ꝑſentis
d vel ꝑteriti tpis non reſpicit futura. ſed reſtringiꝶ ad ꝑſentia vel
preterita. patet ibi nunc obtinēt vel obtinuerint in futurū. facit
qḋ dixi. ſ. ſm do. Anto. Sed certe hoc eſt hic ꝓpter dictionem
nunc alias ſecus per no. ꝙ me. cau. c. j. in. vj. per Joan. and. ⁊c.
6 ❡ † No. ꝙ in diſpōne penali ſup nō facto finito excipiꝶ iuſtum
impedimentū q̄ſi pena in dubio ſup negligētia fundeꝶ q̄ ex dn-

a ❡ Propter ei' auctoritatē. adde de auctoritate gloſ. do. Jaſ. plene in l. vtrum i pc. col. ff. de iuſtit. et iur. Ant. corſe. in rep. ſuo ad Abb. in ſi. repeto. Alex. conſi. xcij. l. j. col. in ſi. in. ij. vol. Alex. in ꝯſi. clix. l. iiij. col. in ꝑn. l. iiij. vol. Alex. i ꝯſi. lj. ij. colū. circa ꝑn. ⁊ i ꝯſi. lv. in xj. colū. ⁊ conſi. lxxiiij. i. iiij. col. circa med. vol. iiij. ⁊ Alex. i cō ſi. lix. in. iiij. col. in. iii. volu.

b ❡ Obligaꝶ. q̄ pena puniāꝶ tranſgreſſores. Il. ponit. d. ab. i c. j. i gl. ij. de cōſti. et ibi Fely. in iiij. col. et Bal. in. l. legis virt'. ff. de legi.

c ❡ An iudex teneaꝶ. adde Fely. in. c. cū oēs. in. xij. col. de cōſti. ⁊ ang. in. §. ꝯſis. in ſi. col. in ſti. d ſuſpec. tut.

d ❡ No. ꝙ adde plene ꝑ Fely. in. c. ſi. extra de conſti.

ditur dato legitimo impedimēto.de pig.ſignificante de quo de
7 cōce.p̄bē.q: diuerſitatē.℄ †Not.ꝙ annexio ordinis ad benefi-
cium in dubio annecti vr̄ nō vt contēporanee erigatur cū bene
ficio ſ; erigatur poſt ꝛ ſic vr̄ ꝙ regulariter ꝑpter ordinis aſſum
ptionē nō detur inhabilitas beneficiādi quin dato ordinis de
8 fectu poſſit dignitatē ꝛ beneficiū aſſumere.℄ †Not.tp̄s ſtatu-
tum ad aſſumēdos ordines qn̄ beneficiū habet ordinē annexū.
9 ℄ †Nota penā nō aſſumentis ordinē in beneficiis nō curatis.
quia non priuatur iure beneficii.ſed dimidia diſtributionū pri
10 uatur ꝛ voce capituli.℄ †Nota ꝙ pena ſucceſſiua a iure impo
ſita commēſuretur quātitati cōtumacie et eſt in dubio tp̄alis nō
11 perpetua.de quo de conſti.ex lr̄is.℄ †No.ex fine ar.pro ꝛ con
tra ꝙ per penā nouiter impoſitā a iure nō vr̄ receſſum ab anti
qua.vide de hoc Bar.ff.vi bo.rap.l.i.ꝛ Cy.in.l.qui ſepulchra.
ff.de ſepul.vio.Primo per lr̄am ibi mācipati.arguit zenze.ꝙ
quilibet hn̄s beneficiū in eccleſia etiā ſine cura tenet̄ ad horas
canonicas qḋ patet q: eſt mācipatus diuinis officiis hoc eſt de
ctus nuncupatus vel deputatus.vt hic dicit glo.de quo de cele.
miſ.c.i.vbi per Hoſti.ꝛ Jo.an.q: hec eſt veritas.etiā ſi ſit in ſtu
dio optat tn̄ Hoſti.prouidere ꝙ ſufficeret tunc dicere officium
12 beate virginis.℄ †An aūt hn̄s ordines ſine beneficio teneat̄
ad horas canonicas.dic ꝙ ſic ſi eſt in ſacris.alias non vr̄ artari
cū poſſit retrocedere.de quo dic vt ibi. Tractat hic Pan. que
ſint eccleſie collegiate.dic vt per glo.de elec.ſtatutum in.vi.ꝛ per
Joā.an.de iure pro.nobis.ꝛ per Inno.eo.titu.poſtulaſti.ꝛ de
13 elec.c.i.An aūt ſuſpēſus a ptāte voci dande ſeu a ptāte eligendi
vel a dimidia diſtributionum ſi eligatur ibi vel alibi valeat ele
ctio.dicit Guil.ꝙ ſic.ſecus in ſuſpēſo ab officio.ꝛ idē etiā ſi a be
neficio.q: reſpectu beneficii cuius eſt ſuſpenſus eligi non pōt de
elec.per cōpromiſſarios.in.vi.ꝛ ibi no.in glo.de elec.per inqui-
ſitionē.eligere aūt bene pōt ſuſpēſus a bn̄ficio tn̄ in alia electio
ne.etiā in eccleſia in qua eſt ſuſpenſus.vt no.Inno.de elec.cum
vintonieñ.ſa.qḋ no.eo.ti.cum in cunctis.Ex predictis patet ꝙ
ſuſpenſus non in totum.ſed in aliqua parte vt a voce que eſt de
fructibus bn̄ficii de reſti.in integ.c.ii.cū ibi no.vel ab aliīs fru
ctibus vel pane vel vino vel dimidia diſtributionum vel hm̄ōi
bene poteſt eligi.quin immo ꝛ eligere niſi vbi expreſſe vox ſub-
trahitur.Ratio quia talis ſuſpenſio nō eſt vera ſuſpenſio ad be
neficia.ſed quedam ſubtractio certi iuris particularis in penā
de tempo.or.ex tenore.ꝛ de penis oēs ſm Guil.Et aduerte q:
ſuſpenſio a beneficio velut indiuidua ꝛ non reſtrictiua ad locū
inhabilitare ipſum nō pōt in vno qn̄ in alio nō inhabilitet qua
ſi contaminet.ꝛ afficiat perſonam.ſed ſuſpenſio a beneficio be-
ne poteſt inhabilitare ad certum locū tn̄.ſed in hoc ſolo eſt dif
ferentia inter ſuſpenſionem ab officio ꝛ beneficio.nā alias data
qualibet ſn̄ia indiffinitiua quelibet eſt eiuſdem effectus ꝛ vbili-
bet inhabilitat et per hoc patet ratio diuerſitatis Guil. quam
aſſignat inter ſuſpenſionem ab officio ꝛ a beneficio.dicēs ꝙ pri
ma procedit a claue que vbilibet extēditur.de treu.et pac.ii.c.ſi-
cut ꝛ deus a quo clauis mouetur.xi.q.iii.nemo.ſed prima proce
dit a iuriſdictione humana que nō tranſit territorium de conſti.
c.ii.in.vi.ꝛ ideo ꝓcedit.q: ſuſpenſio ſimplex et indiffinita a bn̄-
ficio vbilibet extendit effectū ſuum vt patet ex predictis.q: tunc
etiam illa afficit perſonā velut lepra.facit.l.ex ea.ff.de poſtulan.
Quid ſi canonicus eſt in ſubdiaconatu ſed eſt priuat⁹ executiōe
propter bigamiā et tn̄ cū diſpenſatione eſt reſeruata canonia ꝛ
prebenda.ꝛ forte executio minoris ordinis.℄ An talis canoni
cus habebit vocē.dicit Pau.ꝙ ſic.q: tex.hic non requirit ſub
diaconatus executionē.ſed eſſentiā tn̄.ideo habebit vocē cum
diſpenſatio ſibi reſeruat canoniā ex qua et loci aſſignatiōe ꝛ ſtal
li in capitulo ꝛ choro ipſi competit vox.de conſti.cū.M.ꝛ eſſen
tia ordinis tribuit vocē ſm Pau.Itē putat do.Anto.in alio ir
regulari ex defectu ſine culpa ſua ꝛ forte idem etiā eſt ſi ſurgat
ex delicto ante tn̄ ꝙ̄ ſi priuat⁹.cōtrariū tn̄ tenet La.ꝛ Jo.de lig.
Mouētur q: tex.artat ad eſſentiā nō ꝑpter ipſam tn̄.ſed vt ex
deſie ſeruiat̄ in diuinis.ar.de cle.nō reſi.relatū.qḋ fieri non pōt
per non exiſtentē in ſacris.pro hoc etiā q: ſi eſſet ſuſpenſus ab ex
ecutione ordinis ergo carere debet voce quā ex ordine ꝯſequi
vult.ad hoc de cōſue.cū dilectus.de reſcrip.ſciſcitatus.ꝛ de pre-
ben.ei cui.in.vi.do.Anto.his nō ob.tenet cū Paul.mouet̄ q:
data exiſtētia ordinis ſufficit ꝙ per eū non ſtet quominus ha-
beat executionē ordinis.q: ꝓ hoc nō ſunt negligētes.de ꝯceſ.pre
ben.q: diuerſitatē.talē aūt negligentiā ponderat maxie in ſc̄da
parte.igit̄ ꝛc.Hec dicit vera quo ad alios actus ꝙ̄ quo ad actū
vocis electionis.In illo enī poſſet La.dicere verum ſm eū per
d.c.cum dilectus.ꝛ ſic in effectu quo ad caſum cle.reſpectu vocis
dande in electione nō habet vocē in capitulo.ſed reſpectu alioꝝ
14 actuū ſic.Forte tutius eſſet tenere ſimpliciter dictū La.ᵃ †quia
ſuſpēſus ab ordine vr̄ ſuſpēſus ab oībus que ab ordine deſcēdūt
ſed vox capitularis ab illo deſcēdit.vt hic pꝫ ergo ꝛc.ꝛ hoc ſen-

a ℄ Q: ſuſpē
ſus. De multi-
plici ſpē ſuſpen
ſiōis.vide gl.in
cle.cupiētes in
ver.nota nonā
de penis.ꝙ̄ al-
leg.domi.abb.
in.c.at ſi clerici.
in.ſi.colū.extra
de indi.

b ℄ Nō ſint ꝙ̄-
tidiane.Quoti
cātur ꝗtidiane
diſtributiōes ꝛ
qualiter ꝯſtituan
tur pōt Inn.
in.c.cū.m.ꝛ i.c.
cū acceſſiſſent.
de ꝯſti.ꝛ Ang.
in.l.ſi parte.ff.
de ſer.ruſtico.a
predi.

tit glo.in verbo cōſtitut⁹.in ꝓh.ꝛ.ſ.in de.pri. Aduertendū tn̄
q: dicit do.Ant.ſequēdo ſuā opi.ꝙ quo ad habitū ordinis nō
ponderat̄ negligētia.vn̄ q̄modocūqꝫ def nō habit⁹ etiā ſine ne
gligētia nō hꝫ canonicus vocē.ſed dato habitu quo ad executio
nem ponderat̄ negligētia.nā illo dato eſt ſatiſfactū verbis de.q:
eſt penalis ꝛ ſatiſfactū eſt etiā michi ſi nō ſtaret ꝑ eū quomin⁹ ha
beat executionē.ꝓ hoc q: in dubio ex quo nō expſſa apparēt ver
ba ſuper actu vel ſup exiſtētia.diſponētia credēdū eſt ꝙ in actu
ponderant negligentiam vt minor ſit penitētia.ar.regule in pe
nis.de reg.iur.in.vi.Et ſi dicas ſicut in habitu non exigit negli
gētiā ſic nec in actu.ꝯſequētia nō ꝓcedit cū iſta ſint ſepata.ideo
de vno aliud nō infert̄.qui fil.ſint legi.per venerabilē.§.i.l.ſi.ff.
15 de calū.ꝛc.in ver.illi vero.†Quid ſi oēs canonici prebendarii
debent eſſe in ſacris ex conſuetudine vel ſtatuto.nunquid cano
nicus expectās non in ſacris habebit quotidianas diſtributio
nes integras cū ſit ibi conſuetudo ꝙ expectantes illas habeāt.
dicit Pau.ꝙ ſic.ſecus dicit ſi conſuetudo vel ſtatutum ſimplici
ter dicat qḋ oēs canonici debeant eſſe in ſacris.nec adhereret
16 prebenda.alle.ar.de prebē.ſi ꝓ clericis.in.vi.†Quid ſi benefi-
cium non habet annexos ſacros ordines ſed minores.dic idem
in illis ꝙ hic dr̄ de ſacris hoc tamē caſu nō promotus ad ſacros
habebit vocē in capitulo ſi ſit in minoribus.ſecus ſi prebēda nō
haberēt aliquē ordinē annexū.q: tūc non haberet vocē niſi eſſet
in ſacris cōſtitut⁹:vt.ī.in.i.rubrica.Et ſic patet ꝙ hoc caſu me-
lioris eſt cōditiōis habēs beneficiū cui annexus eſt ordo minor
ꝙ̄ habēs beneficiū cui nullus eſt annexus ordo. forte idem ſi ſit
annexus ordo.q: hec conſtitutio nō intendit in ver.illi vero am
pliare.ſꝫ reſtringere ꝛc.ar.l.legata inutiliter.ff.de leg.i.et ꝓ hoc
q: primum reſpōſum loquit̄ indiſtincte igit̄ ꝛc. Hoc ſufficit ꝙ
quo ad vtrūqꝫ ꝙ ſit accolitus ſm Pan.quo ad primū.glo.ſen-
tit cōtrariū ꝛ illā putat verā do.Anto.Quid ſi beneficiū erigit
certum ordinem.an ad vitandas penas ſufficit ipſum promotū
ad maiores ꝙ̄ requirat beneficium Pan.ꝙ ſic q: nihilominus
retinet minores ꝛ eorum executionem.xxv.diſt.perlectis.xv.q.i.
c.i.ꝛ.iii.ꝛ.lxxiii.diſt.c.in.ſecus in dignitatibus ſecularibus vbi
character non imprimitur.C.de digni.l.iii.libr.xii.dicit tn̄ Jo.
mo.de preben.ſi pro clericis.in.vi.ꝙ ſacerdoti expectāti nō pōt
prouideri de p̄bēda habēte diaconatū annexū et ſubdiaconatū
ſm Pau.de quo ibi.ꝛ de reſcrip.cum aliquib⁹.in.vi.pro decla
17 ratione litere que dicit ceſſante impedimēto ꝛc.℄ †Quero qd̄
ſi impedimentū prouenit ex culpa propter qḋ nō pōt promoue
ri ad ordinē requiſitū ad beneficiū.dic ꝙ non excuſatur de quo
dic.ī.eod.c.i.et.c.queris.et de elec.licet canon.in.vi.per glo.ꝛc.
Quid erit interim durante anno.dic ꝙ integras diſtributiōes
et vocem in capitulo habebit.niſi alias impediat̄ et ſi prebēda
eſſet diaconalis vel preſbyteralis et non ſubdiaconalis.ī.e.Re
ſpōdeo ſm Paul.ꝛc.Quid de anniuerſariis ꝓ defunctis ſiat.
dic idē ꝙ de diſtributionib⁹ quotidianis.vt no.Jo.and.de cle.
nō reſi.c.i.in.vi.ſm Guil.Nec ob.ꝙ hoc ſtatutū ſit penale et ꝑ
ꝯſequēs nō dꝫ extēdi de elec.ſtatutū in.vi.q: ſm zenze.extendit̄
ex idētitate rōnis q: iſti nō promoti nō poſſunt in ordinib⁹ de-
ſeruire.alle.zenze.no.ꝑ ſe de reſcrip.cle.i.Hec ratio nō placet vt
ibi dixi.ideo dicit do.Ant.ꝙ hec pena non eſt imponēda cum
18 talia †ᵇ nō ſint quotidiane diſtributiōes.ſed aliud ſeparatum
b nec ob.qḋ no.in.d.c.i.q: ibi nō intereſſentib⁹ diuinis.hic in itere
ſſentib⁹ ſed nō in ordine requiſitū ad beneficiū.Quid ſi quis
teneat prebendā ſacerdotalē in eccleſia in aliīs eccleſiis ſimplicem
et nō eſt p̄sbyter infra annū an pdat hāc dimidiā diſtributionē
in oībus Guil.ꝙ nō.ſed ſolū in illa eccleſia in qua delinquit.arg.
de elec.ſi cōpromiſſarius in.vi.venio ad glo.ꝛc.Glo.in ver.cau
ſam dedit.Querit qd̄ dederit cām huic ꝯſtitutioni.Rn̄det ſm
ꝙ no.per Hoſt.in duob⁹ locis.vꝫ in decre.extirpande.§.q vo.
de preben.ꝛ in decre.ii.de offi.archipreſby.dicebat enī in.§.qui
vero.ꝙ equū erat ꝙ ſicut minor ſubdiacono non eligit̄.ita nec
eligeret dicens ꝙ ꝯſtitutiones legatorū in ꝓuincia ſic eſſe ſtatu
tum ꝙ nō exiſtēs in ſacris nō haberet vocē qḋ dicit gl.etiā fuiſ
ſe ſtatutū per multos ep̄os quos ꝯſtat ꝯſtitutiōes facere poſſe
ſm no.per Hoſt.de offi.archipreſby.c.vlti.in.c.ii.ꝑ alle.dicebat
ꝙ ſicut inter cardinales nullus erat qn̄ ſaltē eſſet diaconus.ita
inter canonicos nullus debet eſſe quin ſaltē eſſet in ſacris.alleg.
in ar.ī.eo.q̄ris cū aliis ſimilibus.alle.etiā ad predicta qḋ dicit
canon.xvi.diſt.ſatis euidēter.vbi dr̄ illicitum eſſe eum qui non
eſt in ordine eccleſiaſtico eccleſiaſticis itermiſceri tractatib⁹.qḋ
maxime ex eo vr̄ illicitū.q: tales retrocedere poſſunt ab habitu
clericali.de elec.cum ex eo.in.vi.No.bene ex glo.ꝙ ante additio
nē huius ꝯſti.tenebat cōſtitutio ep̄i ꝙ non haberet vocem nō
exiſtens in ſacris.pro quo facit.ī.eo.queris.ꝯtra tenuit in repe
titione.c.cū oēs.de conſti.q: hoc ſtatutū eſt cōtra ius cauſa non
ſubſiſtēte.nec beneficii qualitate hoc requirēte.iuxta not.plene
per glo.de elec.lꝫ canon.in.vi.et tenet glo.ſ.in verbo in eiſdem.
ergo fieri

ergo fieri nõ poterat τ factum nõ tenebat. ꝫ. de elec. ne romani. fa. qđ no. in addi. Specu. ſuper rubrica. de elec. τc. ℭ Glo. regularibus inducit tex. ad ea que vidiſtis in. c. vt circa. de elec. eo. cõ pi. vt non conſtitutus in ſacris in eccleſia collegiata nõ cõputetur in numero neqꝫ ex iuris fictione. ſed nec etiã de facto. rõ qꝛ iſte nõ hꝫ habitũ iuris digẽdi. igitur τc. ℭ Glo. mancipati. in princi. exponit literã τ dicit quare vtitur hoc verbo τ clara eſt. Deinde in ver. in his igitur querit nunqđ eo caſu quo conuerſi vel profeſſi layci habẽt vocem in electione. qđ eſſe põt ex conſuetudine vel priuilegio. ſm no. de elec. ex eo ꝙ in fin. in. vi. ſit illud hodie correctum per hãc de. ſaltẽ in eccleſiis regularib⁹ videtur ꝙ ſic. qꝛ non ſunt cõſtituti in ſacris. cõtra tenet glo. qꝛ hic quaten⁹ requirit adeſſe ordinẽ ſacrũ loquitur de mancipatis hoc eſt de electis et deputatis ad diuina officia. ſed predicti conuerſi vel profeſſi layci non ſunt deputati diuinis officiis ex quo ſunt meri laici de cõſtitu. ex de. ſancte marie cũ ſi. ergo habebunt vocẽ. licet non ſint in ordine ſacro. τ ita ſeruatur de facto. hoc etiã ꝯfirmat glo. qꝛ alias dicẽdo oppoſitũ ſequeretur ꝙ per hãc conſtitutionẽ moniales nõ haberẽt vocẽ in ſuis capitulis. cũ ille ꝑpter ſexus fragilitatẽ nõ poſſunt aſpirare ad ordines de pe. τ re. noua quedam. τ. xxvii. diſt. diaconiſſam. Ex ꝑdictis infert gl. ꝙ eadẽ ratiõe cõſtitutio illa nõ ligat extraneos q nõ ſunt inſtituti in eccleſiis collegiatis. ſꝫ in illis habẽt vocẽ in. c. quo ad certos actus ratiõe eccleſie ſue. de elec. ſcriptũ. τ. c. cumana. qđ tñ glo. tẽperat eſſe verũ niſi ideo haberẽt vocẽ in alia eccleſia ꝙ vocẽ haberẽt in ꝑprio capitulo. qꝛ tunc in ꝯſequentiã etiã in extranea eccleſia vt poſſent habere vocẽ requireretur ꝙ eſſent in ſacris cũ alias in ꝑpria voce hꝛe non poſſent cum glo. concor. Pau. dicens ꝙ in conuerſis hoſpitalium vel priorũ locoꝝ non innuit aliud de. que loquitur de eccleſiis. aliud aũt eſt hoſpitale. aliud eccleſia. de preben. de. per lr̃as. Idem de cõuerſis eccleſie non collegiate cũ de collegiata hic tñ loquatur. Idẽ de conuerſis eccleſie collegiate que ſolũ de cõſuetudine vel ꝑuilegio habere poſſunt vocẽ ꝑ rationẽ quã glo. dicit ſꝫ qꝛ tales nõ ſunt deputati diuinis officiis. nec ob. ꝙ hic tollũtur ꝯſuetudines. qꝛ intelliguntur tolli in caſu in quo loquitur de. Itẽ non ob. xii. q. i. duo ſunt. vbi videtur ꝙ tales ſint deputati diuinis officiis. qꝛ ſunt deputati quo ad cãtandũ nõ celebrãdum. et ſic intelligitur illud. c. fa. qđ no. xiii. diſt. rõ. vbi per glo. vel ꝙ ibi loquitur de diuinis officiis reſpicit clericos. ꝙ autem ibi ſubdit cõtẽplationi reſpicit laycos ꝯuerſos. de quibus ibi ſequitur. pro hoc qꝛ aliud eſt officiũ monachale aliud clericale aliud conuerſale τ vnũ ab alio nõ comprehenditur. xvi. q. i. ſi cupis. τ. c. ſe. et. c. monachus: vñ bigam⁹ põt eſſe monachus τ nõ clericus ꝑpter q̃ dicit Pau. ꝙ ſi hic nihil expreſſum fuiſſet de regularibus nõ fuiſſent inclusi regulares monachi τc. ℭ Glo. officiis querit an de. in hoc primo riſo procedat etiã ſi nõ ſit annexus ſacer ordo officio ſeu bñficio ad quos qs eſt ꝓmotus. Rñdet gloſ. ꝙ ſic et in hoc differt a verſi. illi vero. qui. ſ. ꝓxime ſequitur qui loquitur vbi certus ordo beneficio eſt annexus τc. ℭ Glo. in poſterum opp. hic velle lr̃a ꝙ nedũ recipiẽdis in poſterũ poſſit aſperior ſtatus indici. ſꝫ etiã receptis cũ hoc artet ad ordines ſacros etiã iã receptos. Sed ꝫ hoc op. glo. τ videtur ꝙ iam intitulat⁹ ſaltẽ nõ profeſſus aſperior nõ poſſit indici. vñ op. de. c. nec his. xv. q. i. et. c. integritas. xxxii. q. i. τ. xx. q. iii. preſens. ad qđ fa. qꝛ nemo inuit⁹ cogẽdus eſt creſcere. lxxiiii. diſ. geſta. vbi de hoc fa. quod no. de

a regu. iur⁹ ꝙ oẽs. de ſta. regu. c. i. in. vi. circa prin. per glo. So. gl. ꝙ cõtraria locũ habent in continentia q̃ non indicitur inuito hic quo ad alia. ſ. quo ad ſacros ordines propterea dicit gloſ. ꝙ decre. non cogit eos ꝑfeſſe ſed cauſatiue. nec priuat eos beneficio. ſꝫ ſolum priuat voce capituli. vnde merito hic fieri poteſt. nã beneficio priuari poſſet ſi vigente neceſſitate eccl̃ie renueret ordinari. vt no. ꝫ. e. quereis. τ ſic multiſortius faciliter priuari poteſt voce capituli τ pro cã ſufficeret vꝫ ꝙ non ſit in ſacris cũ non poſſit tunc bene deſeruire in diuinis. τ ſic qui non laborat nõ manducat. ſm glo. cõcor. Accur. ff. de dã. infec. l. ꝙuis. Scđo op. gl. et videtur ꝙ non debeãt in preteritum includi mancipati diuinis officiis. qꝛ ꝯſtitutio dꝫ dare formã futuris negociis τ non preteritis. ꝫ. de conſti. c. ſi. cũ concor. Rñdet glo. ꝙ ꝯſtitutio iſta non porrigitur ad preterita. quia non ligat preteritas inſtitutiones ſed futuros tractat⁹ τ actus capituloꝝ. hoc non videtur verum. qꝛ immo hic aperte loquitur de iam inſtitutis. adeo gl. in ver. Itẽ non vitiat. aliter rñdet vꝫ ꝙ hec conſtitutio non dicitur reſpicere preterita attẽto eo ſup quo diſponit ꝑncipaliter. diſponit eñ ſuper actu vocis dande vel nõ dande non aũt diſponit ſup voce iã preſtita. ideo merito hec ꝯſtitutio non dr̃ principaliter diſponere ſup preteritis. ſed ſup futuris habẽtibus tantũ cõnexitatem ab actu de preterito. Idem not. de elec. licet canon. in. vi. et. ſ. de teſta. de. vnica. Ex predictis no. ponderandum id ſup quo conſtitutio principaliter diſponit. qꝛ ſi ſup actu de futuro. ſꝫ habeat cõnexitatem ab actu de preterito dicitur reſpicere futura. ſi ſuper actu de preterito dicitur reſpicere ꝑterita. ex quo pꝫ ꝙ vbi conſtitutio dat certam formam alicui actui ſi actus ille eſt fiẽdus in futurũ. licet habeat ortũ a cã de preterito ſubiicitur forme conſtitutionis. ſecus ſi ſit cauſa. vnde ꝯcludit hic do. Ant. tres caſus. qꝛ ſi diſpoſitio reſpicit actũ et ſubiectũ ſeu ſuppoſitũ de futuro. et hoc conſtat τ tunc exigitur vtrũqꝫ eſſe de futuro. Si vero reſpiciat actum ſolũ prout ineſt vel ineſſe poteſt ſubiecto de ꝑterito et illi dat formã. vt hic in de. i. ſ. de teſta. Interdum vero lex dat formã actui τ apparet an det illi formam prout inhiberet ſubiecto de preterito vel futuro. τ tunc ſi alteri eſt iam ius priuatũ q̃ſitum ad qđ ſi extenderetur diſpoſitio illud tolleret. τ tunc cenſetur formã dare actui prout ineſt ſubiecto de futuro. quia nõ eſt intẽtio ſtatuẽtis alterius iuri ꝑuato ꝑiudicare. et iſte ẽ caſus de conſti. c. ſi. iũcto. c. ſtatuimus. de maio. τ obe. idẽ ſi actus preteritus oĩno rõne cõnexitatis in ꝯſequentiã attingeretur: vt in glo. in de. vnica. ſ. de teſta. Si vero non tolleret ius priuatũ queſitũ. et tunc reſpicit actus futuros. etiã ꝓut inherent ſubiectis de ꝑterito. vt hac glo. in de. i. de teſt. τ in de. i. de vi. et hone. de. Ratio quia ſufficit de futuro pendere. ex quo actus futurus eſt ille qui diſpẽſationi ſubiicitur. alle. de vſur. cum tu. τ ibi per. Innoc. ſed cõtra predicta fa. gloſ. de. i. ſ. de teſta. vbi dr̃ ꝙ de. illa. que ſubiicit executores etiam exẽptos ordinariis τ dicit glo. ꝙ non comprehendit niſi deputatos ad executionẽ qui poſt tp̃s illius conſtitutionis delinquerunt τ male geſſerunt. cuius oppoſitum deberet eſſe. qꝛ cũ dat formã in ratione reddẽda que eſt in futurũ deberet etiã formã dare ꝑteritis geſtionib⁹ quarũ ratio nõ eſſet reddita. Rñdet ipſe ꝙ illa de. dat formã in ratione reddẽda in hunc finẽ ſolũ vt retrahat adminiſtratores a male adminiſtrãdo. vnde non fuit intẽtio auctoris diſponere de rõne reddenda

a ex ſola mala adminiſtratiõe ꝑpter ſe. ſꝫ de rõne reddẽda ꝑpter detrahere male adminiſtrationi τ geſtiõi. vt ab illa retrotrahãtur executores. ideo oportet ꝙ rõnis redditio τ geſtio ſit de futuro cũ principaliter vtrũqꝫ reſpiciat. nõ eſt tñ neceſſe ꝙ fuerit deputatus executor poſt illam de. τ illa eſt veritas. ℭ Glo. propenſius exponit hoc aduerbium τ vnde deriuatur. ſubiungens etiã de hoc aduerbio ꝓpenſius τc. ℭ Gloſ. in. c. q̃rit qđ de ſtallo chori. an ꝑ hoc illud ꝑdat. dicit ꝙ non. cum de illo hic nõ fiat mentio. ad hoc regula in penis in. vi. ℭ Secundo querit quid ſi aliquis de canonicis ſeu de cap̃lo velit dare vocẽ vt priuatus non vt de cap̃lo an ille per hoc ſit priuatus. Rñdet ꝙ non eadẽ ratione. qꝛ ibi priuatur voce capitulari. Ex hoc infert glo. ꝙ canonicus non conſtitutus in ſacris in eccleſia in qua viget cõſuetudo vel ſtatutũ vel optando domũ vel prebendã eque bñ poterit optare ſicut ꝯſtitutus in ſacris niſi expreſſe ſtatutũ vel cõſuetudo aliud diſponeret. ratio qꝛ talis optatio cõpetit cuilibet canonico ratiõe canonie. vel ꝑbẽde quã hꝫ etiã nõ cõſtitutus in ſacris. de cõſti. cũ. M. cũ ibi no. non ratione vocis capituli. Per ꝑdicta etiã infert ꝙ põt dare delegatus. de reſcri. ſtatutũ in. vi. et etiã agere ꝓ ꝑbẽda ſicut exiſtẽs in ſacris de ꝓba. ex literis. et etiã ep̃m aſſociare. τ fructus ex hoc percipere τ eccleſiam defendere. Ad primum alle. de de. non reſi. ad audientiam. Ad ſcđm de conceſ. preben. ex parte cum ſimilibus. ℭ Glo. conceditur querit qđ ſi de facto admittatur cum fratribus τ ſociis ad electionem an eius vox aliqđ opabitur. vꝫ ꝙ ſic per no. de elec. cũ vintonienſi. ꝯtra credit glo. Mouetur qꝛ hic inhabilitatur pſona ex iuris rigore ideo τ talẽ defectũ non pñt conſocii tollere. ꝯtra loquitur vbi perſona non inhabilitatur ſed ſolũ priuatur actu dãde vocis pro illa vice. pro quo facit etiã lr̃a que hic dicit nullo mõ τc. ꝑ quam

19 literã glo. etiã ꝯcludit ꝙ ꝫ hoc nõ poſſet ep̃s diſpẽſare. † Ex gl.

b iſta cũ tex. no. bñ[b] ꝙ ep̃s nõ põt diſpẽſare cõtra conſtitutionem vniuerſaliter actũ prohibentẽ: vt per verbũ nullo modo vel nullatenus τ ſimilia. ſiſr nec ꝯtra canonẽ conciliarem. ꝫ. de elec. de. ne romani. et eo. titu. cum dilecti in glo. τ. ſ. de. proci. in gloſ. ſed do. Anto. hoc pro limitatione Hoſti. de qua in. c. at ſi clerici. §. ſ. ꝫ. de iudi. τ offi. or. c. i. ſup gloſ. vbi dicit ep̃m poſſe regulariter diſpenſare contra canones reſpiciẽtes factum expediẽdum per miniſtros ſeu ſubditos. qꝛ illud erit verũ regulariter fallit ſ ꝑdictis duo. caſi. Cal. tñ in. c. at ſi clerici tenet indiſtincte ep̃m non poſſe contra ius diſpẽſare niſi vbi apparet expreſſum vel ꝑmiſ-

20 ſum. ar. de. ne romani de elec. cum ſi. † Et not. etiã ꝙ conſenſus partiũ nil põt opari ꝯtra ius inhabilitãs perſonã vel vniuerſaliter actũ prohibẽs. facit. l. quos ꝓhibet. ff. de poſtulando τ qđ vidiſtis de reſcriptis ſtatutum. §. cum vero. Sed an valebit electio facta ab aliis iſtũ admittẽtib⁹ ſciẽter Inno. ſentit finaliter ꝙ non in. c. illa de elec. ſꝫ vacillet finaliter tñ dicit idẽ dicendum in electoribus. qđ in iudicibus in quib⁹ cõſtat ꝙ nõ vꝫ geſtum ab eis ſcienter admittẽtib⁹ quẽ habilitare nõ poſſunt. ꝫ. de offi. deleg. cũ ſup. In ꝯtrariũ vꝫ facere qđ no. in re. ꝙ alicui. de reg. iur. Jo. de lig. τ Pau. in. c. ꝑſſe. illa tenent ꝙ vꝫ per not. in regula ꝙ alicui ſuo noĩe vbi Jo. an. hoc aperte tenet nec ob. c. illa

a ℭ Oẽs oẽs. Adde ꝙ gl. in d. c. ꝙ oẽs. ad hoc alle. fely. in c. cũ oẽs. in. iii. colum. circa fi. extra de ꝯſtitu.

b ℭ Qđ ep̃s nõ põt diſpẽſare. Adde Inn. in. c. dilect⁹. de tẽpo. or. i. c. dilecti. el. ii. i. ii. col. de app. τ doct. in. c. at ſi clerici. §. de adulte. de iudi.

a ¶ Qñ ad- mittit̃. An aũt excõicat⁹ poſſit eligere vel eligi vide do. Abb. in.c. illa q̃tidia na.de elect.

21 q2 ibi loquitur^a †qñ admittit̃ excõicatus cuius admiſſio inficit
a voces aliorũ. q2 peccant ſibi cõicantes. hic ſecus. Jtem nõ ob.c.
cum ſup. q2 ibi admittendo aliũ ſecum videbat̃ fateri ſe ſine illo
procedere nõ poſſe hic ſecus. nã lʒ põt per ſe facere. tñ de gratia
aliũ admittere põt. licet hoc caſu nõ poſſint. ¶ Gloſ. ꝯſtitutus
op. de ele. pri. vbi vr̃ ꝙ non ſufficiat ꝙ ſit in ſacris. ſed requirit̃
ꝙ ſit ſaltẽ i etate. xviij. annoꝝ. fatet̃ glo. ꝯtra quaſi cũ alſ. careat
executione ordinis. conſequẽter etiã caret voce capituli qđ not.
propter ea que tetigi in tex. poſt Pau. Deinde querit de aliqui
22 bus queſtionibus a litere declarationem. †Quid ſi canonicus
vacationis tpe non ſit in ſacris. ſed tpe quo imminet electio ſic.
an habebit vocẽ in electione. videt̃ ꝙ non ponderãdo initiũ de
elec. dudũ. j. glo. tenet ꝯ. q2 ſufficit ꝙ tpe electionis fiende ſit ha-
bilis. alle. de excep. apoſtolice. ꝛ de elec. cum inter. i. in fi. pro hoc
etiã alle. q2 ſilr in eligendo ſufficit ꝙ tpe electionis fiende ſit ha-
bilis. licet forte tpe vacationis fuerit inhabilis. de elec. dudũ. el.
j. ꝛ el. ij. alle. etiã alia ſimilia. q2 ſufficit ꝙ quis ſit canonicus tpe
quo imminet. electio. licet non fuerit tpe vacationis. ſilr ſufficit
ꝙ tpe electiõis q2 ſit in loco. vnde dʒ vocari vt vocetur. lʒ tpe va
cationis non fuerit. ad hoc de elec. dudũ. el. ij. ꝛ ibi no. nec ob. ꝙ
de initium ſpectandum in electiõibus. q2 verũ eſt ſi loquitur de
initio electionis. ſecus ſi de initio vacationis. vt patet per predi
cta. Ex glo. no. ſm do. An. ꝙ vbi perſone habilitas requiritur
ad actũ certũ. ſufficit ꝙ adſit ſm tp̃s exercitij actus. ſeu quo ad
exercitiũ actus applicatur ad perſonã. ad hoc de p̃ben. ei cui. in
23 vi. vide de reſcrip. de literas. ¶ †Scđo querit glo. in ver. ſʒ for
tius. nunquid ſi imminet electio canonicus non conſtitutus in
ſacris velit ordinari ad ſacros. ſ. proximis quatuor tpa teneãtur
canonici illũ expectare maxime ſi hoc petit ꝛ de proximo futu-
ra ſunt quatuor tpa. Rñdet glo. ꝙ non alleg. c. j. ne ſede vacã. ad
fi. in. vj. vbi in ſimili de hoc videt̃ eſſe caſus. ꝓ hoc etiã alle. glo.
q2 alias ſequeret̃ eadẽ rõne ꝙ ſm antiqua iura canonici tenerẽ
tur expectare cõcanonicum impuberem cuius pubertas finire
tur infra terminum electionis ꝛ ſimiliter abſentẽ de loco remo
to. vnde non debet vocari ſi dicat ſe velle venire ad eccleſiam. et
ſimiliter excõicatum dicentẽ ſe velle petere abſolutionem vel no
uicium dicentẽ ſe velle profiteri. que oĩa conſtãt abſurda ꝛ iuri
non cõſona velut dilatantia vacationẽ cõtra id de app. oblate.
ad fin. ¶ Tertio querit quid ſi nullus ſit de capitulo in ſacris ꝛ
imminet aliqđ faciendũ in capitulo quõ expediretur. Reſpon
det glo. ꝙ per prelatos id ſolũ poterit expediri. Mouetur per
prealle. decre. vnicam. ne ſe. va. in. vj. alle. etiã no. de elec. cum ec
24 cleſia. ¶ †No. bene ex glo. ꝙ nedũ prelatus ſupplet negligẽtiã
capituli de quo in. c. cũ in cunctis. de elec. ꝛ de conceſſ. preben. c.
ij. ꝛ. ſ. ti. j. de. vnica. in verbo prelati. ſed etiã ſupplet inhabilita
tem et defectum ſeu inualeſcentiã capituli qđ eſt no. digñ. hoc
procedit qñ aliud imminet faciendum q̃ electio prelati ſm do.
Anto. dic hoc verũ in eccleſijs inferioribus a cathedralibus.
Jn alijs videt̃ ſecus ar. no. de elec. q̃ꝓ. in. vj. no. ſ. ti. j. in cle. j. in
ver. ꝑlati. certe gl. ꝓcedit indiſtincte cũ hic nõ eligat̃ electio tpa
lis dignitatis ex quo ſupponim⁹ prelatũ ſupiorẽ. ꝛ ſic epm ꝛ ſic
regulariter verũ eſt ſuperiorẽ negligentiã inferiorum ſupplere.

c ¶ Si võ ſint. Vide Jmol in col. ꝑce.

25 ¶ †Deriuatur ergo tertio ſm glo. qđ ſi imminet electio prela
ti facienda. et nullus de capitulo eſt in ſacris per quẽ vel quõ ex-
pedietur. Rñdet gl. ꝙ proxim⁹ ſupior ꝑlati ꝛ capituli habebit
expectare lapſum termini iuris. quo lapſo poterit prouidere ꝑ
26 decre. ꝑalle. ne ſe. va. c. j. ij. rñ. ꝛ de elec. cõmiſſa in. vj. in pri. †Ex
hoc no. ſm do. Anto. ꝙ ꝑlatus ſupplet negligentiã ꝑlati etiam
qñ datur defectus reſpectu facultatis ſe habilitandi. nec ob. qđ
dictũ eſt. ſ. non expectandũ a canonicis concanonicum nõ exi-
ſtentẽ in ſacris. q2 ibi ſunt cõcanonici qui ſunt capitulũ ꝛ ex iu-
re proprio habẽt poteſtatẽ eligendi ſeu prouidendi. hoc aũt ca-
ſu ſupior hʒ prouidere ex iure deuoluto ꝛ poteſtate ideo citius
poſſũt eligere canonici q iure ꝓprio et ordinario poteſtatẽ hñt
q̃ proximus ſupior qui vti dʒ poteſtate deuoluta que nũq̃ de-
uoluitur niſi per lapſum termini. ar. decre. cõmiſſa. in prin. ꝑal-
le. ꝛ ſic dicit gl. tenendũ. licet aſſerat ꝙ ꝑdicta egerent deciſione
ſubiungens ꝙ ꝑdicta pro repetitis vult haberi in. §. pri. Sed
ꝯtra deciſionẽ glo. facit. c. q2 diuerſitatẽ. de ꝯceſ. preben. vbi im-
pedito nõ currit tp̃s. ergo cũ capitulũ ſit impeditũ ꝓpter defe-
ctũ ordinis ei non dʒ currere tp̃s. ſed rñde per no. in. c. ſi. de elec.
q2 imputet ſibi capitulũ ſi cũ potuit facere ſe ordinari. ſ. tp̃e iu-
ris ꝛ non fecit. ſecus ergo ſi non poſſet. ſ. illud ordinari. ar. not.
in. d. c. ſi. ꝛ. d. c. q2 diuerſitatem. aduerte tñ q2 in q̃tum gloſ. dicit
expectandum lapſum termini iuris vt ante non poſſit ſupe-
rior prouidere. Pau. hic ſentit cõtrarium dicens ꝙ proprie nõ
cadit deuolutio cũ talis defectus reſpiciat quãlibet ſingularem
perſonã ꝛ priuatã que non hʒ vocem ꝛ ſic eam non põt ꝑdere.
xxxij. q. ij. q vero. ſed eſt eius ſuppletio ꝙ inferior facere nõ põt
propter ſui inhabilitatẽ. cũ igitur ius eligendi vacantis eccleſie

non ſit penes aliquẽ predictoꝝ. patet ꝙ ſtatim velut pura ꝓui
ſio eſt penes ſupiorẽ ꝛ nõ ſit penes capitulũ actu vel habitu. et
ſic ſm eũ quo ad voces capituli nõ exiſtẽtes in ſacris equiparã
tur mortuis. per que vt ꝑdixi vr̃ velle Pau. ꝙ ſupior ꝑlat⁹ ſta
tim habeat poteſtatẽ prouidẽdi: nec hʒ neceſſe lapſum termini
iuris expectare. do. Ant. putat ꝙ ſi dicat̃ defectus in canonicis
cuius ſuppletio non pendet a poteſtate eoꝝ. vt defectus etatis
tunc dicit verũ. Pau. mouet̃ q2 tũc tp̃s currere nõ põt. vt in pre
alleg. c. q2 diuerſitatẽ. ideo nõ põt tunc ſuperior per viã deuolu-
tionis prouidere ſed ſupplere. vnde tũc dicit ꝙ in ep̃atibus pa-
pa hʒ ꝓuidere. per no. de elec. q̃ꝓ. in. vi. ꝛ per not. ſ. de elect. in
cle. in pleriſq;. Jn alijs inferioribus dignitatib⁹ dicit ꝙ ſtatim
b putat equum^b ꝙ ep̃s ſuperior prouideat. vt ſic prouideat pro-
pter defectum. ſicut prouideret propter delictum. vt. d. c. q̃ꝓ. de
elec. in. vi. Si vero datur defectus in canonicis quem tollere pẽ
det a poteſtate canonicorum. vt q2 ſi ſunt in ſacris. et poſſunt ſe
ad ſacros habilitare. ꝛ tunc ſupior habebit ꝓuidere ꝑ viã deuo
lutionis. q2 negligẽtes vident̃ ꝑ poſſe non facere ex quo facere
põt vt poſſint. ff. de reg. iur. l. qui poteſt de elec. c. ſi. nec ob. ſi di-
cas ꝙ nõ habent actualẽ vocem. q2 fateor non tñ habitus lan-
gus vocis ꝛ a iure ꝯceſſus eliditur. hoc dico ꝓpter no. in cle. ꝙ
circa nec hoc negari põt cũ in veritate comprehendi põt nega-
tiua ideo ille habitus vtilis tranſit in ſupiorẽ lʒ eſſet inutilis pe-
nes canonicos. ad hoc. ff. de noua. l. doli. et. l. fideiuſ. cũ his. §. j.
de iureiu. c. j. in. vj. Cõclude aũt ſpectat ad prelatũ ꝛ capitulum
collatio prebẽdarũ ſeu bñficioꝝ. aut ad ꝑlatũ tñ. aut ad caplm
tñ. Primo caſu qualitercunq; vno impedito alter ſupplet. vt
c. vno. ne ſe. va. in. vj. qđ licet loquat̃ in ep̃o ꝛ caplo locum habet
etiã in alio inferiori prelato. ar. c. ſi. de re. in. vj. ꝛ hoc opat̃ ratio
cõionis quã habent in actu. Scđo caſu aut ſpectat ad ꝑlatũ tñ
ſimplr aut ad prelatũ cũ conſilio ꝛ conſenſu capituli. ꝑmo caſu
mortuo ep̃o non deuoluit̃ eo negligente ſic. vt in. c. ij. de conceſ.
preben. ſecus in inferiorib⁹. q2 non requirit̃ ꝙ capitulũ prelati
inferior ab ep̃o ſuppleat defectũ. Si vero ſit ſuſpẽſus vel excom
municat⁹. ſi negligens eſt in petẽda abſolutione deuoluit̃ capi-
tulum lapſo termino iuris. ar. c. ſi. de elec. vt no. in. c. q2 diuerſita
tem de conceſ. prebẽ. alſ non currit tp̃s ꝛ ſpectaret in ep̃o ad pa
pã. Jn inferiore prelato poſſet ad ep̃m ſpectare ſi imminet peri
culũ in expectatione. Si vero deliquit. q2 cõfert ſciẽter indigno
in ep̃o deuoluit̃ ad eius capitulũ. Jn alijs hic non reperit. ſ. cũ
in cunctis in fi. ꝛ fa. qđ no. ſ. titu. j. de. j. vnde tunc deuoluet̃ ad
ep̃m in inferioribus. qñ prelatus eccleſie inferioris confert indi
gno. Si vero ad ꝑlatum cũ ꝯſenſu vel cõſilio. et tũc idẽ per oĩa
ſaluo ꝙ ep̃o ſuſpenſo ſi eſt in mora ſtatim cauſam ſupplet vt eſt
tex. cũ glo. in. c. vno. ij. rñ. ne ſe. va. in. vj. Tertio caſu quãdo ad
capitulũ tñ. ꝛ tunc aut ſimplr aut cum conſilio vel cõſenſu ꝑla-
ti. primo caſu ſi negligat deuoluit̃ ad proximũ ſupiorẽ ſit ep̃s vel
alius. glo. eſt in cle. j. ſ. titu. j. ꝛ facit. c. q̃ꝓ. de elec. in. vj. ꝛ. c. ne ꝓ
defectu. de elec. ꝛ cle. ſi de beneficio de preben. Si vero ſciẽter eli-
git indignum in cathedralibus ad papam deuoluatur. in alijs
ad proximũ ſuperiorem per. c. q̃ꝓ. de elect. in. vj. Jdem ſi ſit ex-
cõicatum vel ſuſpẽſum capitulum ſi eſt in mora petendi abſolu
tionẽ alſ non currit tp̃s. Si vero oẽs de capitulo ſunt mortui.
Pau. ſentit ꝙ proximus ſuperior. ꝛ hoc caſu ſit papa in cathe-
dralibus. in alijs proximus prelatus. arg. c. q̃ꝓ. lʒ hic caſus ibi
non bene ſit expſſus. ꝛ tñ hoc eſt de mente Pau. ꝛ glo. et ſi eſſet
proximus ſuperior ep̃s hoc eſſet clarum. ar. x. qđ. j. regenda. Jn
alio eſt dubium magis. ꝛ preſertim per no. per Jnn. in. c. diuer-
c ſitatem.^c Si vero ſint illi de caplo. ſed inhabiles q2 non ſunt in
ſacris dic vt dixi. ſ. poſt do. An. cum glo. Si vero ſpectat ad ca
pitulũ cum conſilio vel conſenſu prelati idem qđ. ſ. ſaluo eo qđ
dixi. ſ. ſ. in ſuſpenſo prelato qñ ad prelatũ ſpectat cum conſilio
capituli. Quid aũt ſi ep̃s ſit mortuus vel remotus. hoc caſu de-
ciditur in. c. prealle. vno in. §. alij vero. ¶ Glo. certi querit an ꝓ-
cedat clauſula. etiã ſi minores ordines tñ ſint annexi. Rñdet ꝙ
ſic per literam que ſimpliciter dicit certi ordines nec adijcit ſiue
27 ſint ſacri vel non. de priuile. q2 circa. cũ ſi. ¶ †Glo. annexi que-
rit quõ poſſit hoc eſſe ꝙ beneficio ſit certus ordo annexus. Re
ſpondet ꝙ multis modis. ſ. de iure cõi. exemplũ pʒ. ſ. e. c. j. et de
elec. cũ in cũctis. §. inferiora. q2 promouẽdus. ſ. in abbatẽ vel ar
chipreſbyterum vel decanũ dʒ fieri ꝑſbyter in archi. diaconus.
Jtẽ ex ꝑincia inſtitutiõe bñficij. q2 ſic fuit inſtitutũ vt ꝓmouẽd⁹
ad illud teneretur eſſe in certo ordine. Jtem põt eſſe ex antiqua
cõſuetudine vel ſtatuto. ad hoc de ꝯſue. cũ dilectus cum ibi no.
Jtẽ põt eſſe ex diſpoſitiõe iuris. ar. de p̃bẽ. ſignificatũ ſm Guil.
28 ꝛc. †Scđo gl. in ver. ꝛ intelligo. querit an ꝓcedat lr̃a iſta ſi icer-
te prebende ſit ordo annexus exemplũ ſi tertia prebẽda vacans
ſit ſeu eſſe debeat ſacerdotalis põt habere miniſtrũ ibi deputa-
tũ ſacerdotalẽ. Rñdet gl. ꝙ ſic vnde dicit ꝙ lr̃a ꝓcedat ſiue certe
ſiue incerte prebende ſit ordo annexus q2 lr̃a ſimpliciter loquit̃.
alle. etiam

b ¶ Qđ ep̃s. Que antẽ ſint iura ep̃alia declarat. do. abb. in. c. conquerẽ te extra de re ſti. ſpo.

aſſe.etiã no.de ꝯceſ.p̄bẽ.ꝓpoſuit in pn.fateꝛ tamẽ glo.ꝙ lr̃a dꝫ intelligi qñ p̄ceden.vel bñficiũ hꝫ ordinẽ annexum ex eo qꝛ promotus ad prebendã vel beneficium teneꝛ ſe facere ꝓmoueri ad certũ ordinẽ.ſec⁹ dicit ſi p̄bẽda vel beneficiũ ideo h̄ret certũ ordinẽ annexũ ꝙ nõ poſſit ꝯferri niſi exiſtẽti in certo ordine.qꝛ tunc nõ eſſet reperire tp̄s in quo quis haberet prebẽdam vel bñficiũ et nõ eſſet in ordine.⁊ ſic nõ ꝓcederet lr̃a q̄ loquiꝛ de habẽtibus ſeu obtinẽtib⁹ bñficia quib⁹ ordo ſit annexus.hec dicit vera de iure cõi.nã ex diſpoſitiõe pape p lr̃as eius poſſet qs etiã nõ exiſtens in ordine requiſito ad beneficiũ.⁊ illi adeo annexo ꝙ non exiſtenti in ordine cõferri nõ poſſet ꝓmoueri.⁊ tunc locũ haberet litera iſta.ratio qꝛ hꝫ ſit diſpenſatũ.reſpectu tituli. non tamẽ quo ad alia eſt diſpenſatũ.ſa.quod no.xij.diſtinct. nos conſuetudinem.⁊ de fil.preſbyte.c.j.⁊.ij.in.vj.per quod dicit gloſ.ꝙ ſi eſſet diſpenſatum nedum reſpectu collatiõis tituli.ſed etiam vt non teneretur ad recipiẽdũ ordinẽ non ꝓcederet lr̃a.qꝛ tũc haberet vocẽ etiã ſi non eſſet in ordine annexo p̄bende vel bñficio. Cũ glo.cõcor.Pau.qui dicit ꝙ dato ꝙ cũ aliquo exiſtẽte in ordine diſpenſet vt habeat p̄bendã non per hoc videꝛ diſpenſatũ vt habeat vocẽ niſi diſpenſetur vt nõ teneaꝛ ꝓmoueri ad ordinẽ.alleg.de p̄ben.non põt.in.vj.ad hoc no.de cle.non reſi.c.j.in vj.in glo.no.ꝙ de priuile.paſtoralis.cum ſi.¶ No.bene ex gloſ. ꝙ eſt dare duplicem annexionem ordinis ad beneficiũ qꝛ q̄dã requirit ordinẽ preambulum vel contemporanee ſm tp̄s collatiõis beneficij.⁊ tũc ordo deficiens viciaret collationem. quedã requirit ordinem poſt beneficiũ iam aſſumptũ vel ſimpliciter. et tũc ſufficit ꝙ poſt ſupueniat.vide de p̄bẽ.ſi pro clericis.in.vj. et de inſtitu.c.ij.e.li.⁊c.¶ Glo.in eiſdem exponit literã in prin. in quibus eccleſijs.Secũdo in ver.ſed mihi reuocat in dubium pro intellectu litere nunquid cle.iſta in primo rñ.⁊ ſecundo habeat locum in principali prelatura eccleſie collegiate.puta in archipreſbytero vel plebano plebis.vt ſic non poſſet dare vocẽ in capitulo niſi ſit in ſacris.vt in primo rñ. vel ſit in ordine requiſito ad prelaturã. cõſtat enim ꝙ illi eſt certus ordo annexus p̄ſbyteratus.ſ.eo.c.j.Arguit Guil. pro ⁊ cõtra videꝛ cũ ꝙ ſic. cum
29 hic loquatur[a] † de dignitatibus ⁊ perſonatib⁹ nedũ de preben.
a vel officijs.ad hoc.de reſcrip.ſtatutũ.in prin.in.vj.vbi idẽ indicatur de principalib⁹ prelaturis ꝙ de inferioribus prelaturis beneficijs ⁊ p̄bendis.ad hoc etiã.c.pe.de offi.le.in princ.in.vj.vbi per legatũ nõ põt impediri ꝓuiſio principalis p̄laturę vt ſic ederiter illi ꝓuideaꝛ.⁊ ſic et hic debet celeriter ꝓuideri p̄ncipali dignitati.vt iſti ſint in ordine requiſito ad illã. hoc ſcd̃o cõfirmat glo.qꝛ nõ eſt rationẽ dare diuerſitatis quare magis arcẽdus ſit habẽs perſonatũ vel canoniam eccleſie collegiate q̄ habẽs prelaturã principalẽ videꝛ ꝙ magis ſit arcendus.qꝛ plus eſt aſtrictus q̄ predicti.de reſcrip.edoceri.eſt enĩ prepoſitus ad regimẽ ſui et aliorũ vt ibi.vnde debet in ſeipſo oſtendere quid habeant ſubditi facere.de elec.cum in cunctis in prin.⁊ ſic cũ ſit caput ab ipſo velut capite inchoandum eſt.ar.l.argentarius.§.edi.ff. de eden.In contrarium alle.gl.prima decre.ſtatutũ.de elec. in. vj. vbi in diſpoſitione penali non comprehẽditur prelatus principalis eccleſie collegiate. Scd̃o hoc cõfirmat per deductionẽ ad abſurdum.eſſet enĩ abſurdũ ⁊ incõueniens ꝙ prelatus p̄ncipalis eccleſie priuareꝛ voce ꝓpter defectum ordinis. nec ꝓcederet etiã ſine graui dãno eccleſie cuius negocia ſunt ordinãda. ideo hoc euitandũ.ar.decre.j.de conſue.⁊ hãc partẽ tenet glo.in ver.
b vnde põt.⁊ illam.tertio cõfirmat.[b] quia prelatus et capitulum ſunt diuerſa.vt patet in rubro ⁊ nigro.ſ.de his que ſi.a p̄la.ſine conſenſu capi.⁊ ne ſe.va.c.j.in.vj.cum ſi.ergo ſub appellatiõe capituli.de quo ſit mẽtio hic ⁊ in primo rñ.cle. nõ comprehendiꝛ
30 prelatus.† Sed predictis obuiat qꝛ ſaltẽ de latiſſima ſignificatiõe vocabuli p̄latus noĩe capituli videꝛ comprehendi.qꝛ caput ratiõe effect⁹ reſultãtis ex prelato ⁊ capitulo cũ prelatus ⁊ capitulũ faciũt vnũ corpus.de his que ſi. a prela.c.nouit ⁊ videꝛ ꝓbari.de ꝯceſ.p̄ben.poſt electionẽ.Rñdet glo.ꝙ non ſequiꝛ p̄latus ⁊ capitulũ faciũt vnũ corpus. ergo p̄latus includiꝛ ſub appellatiõe capituli.ſed hoc nõ ꝓcedit.qꝛ immo potius ſequiꝛ oppoſitũ cũ appareãt diuerſa ex quo ſimul faciũt vnũ corpus. et dato ꝙ ꝯtinereꝛ ſeu includereꝛ vnũ ſub alio eſſet ex latiſſima ſignificatione nõ ex propria.vt eſt dictũ nec cõiter etiã id cõtingit ideo cũ ſumus in materia correctiua iuris veteris et penalis in qua ſtricta ⁊ non latiſſima eſt fienda interpretatio.de regu.iur. que a iure.⁊ regula in penis.in.vj.ideo non cõprehenditur.Itẽ nõ ob.deciſiõi gl.verbũ dignitatis hic poſitũ qꝛ nõ loquitur de habente dignitatẽ eccleſie.ſed in eccleſia. ⁊ ſic loquitur de principali prelatura.iuxta no.in cle.j.in glo.de iſto tertio.ſ.de prebẽ. et ſic reſidet glo.dicẽs ꝙ idẽ dicẽdum circa decre.vt profeſſores ſ.de regu.iur.vt ibi no.Siliꝛ appellatione capituli non comprehenditur principalis p̄latus. Fatetur tñ ꝙ hic et ibi neceſſaria eſſet declaratio.cum glo.cõcor.ꝯꝫ.dicens ꝙ hic agitur de priuando quem voce in capitulo ⁊ diſtributionibus quotidianis que pene cõmuniter non cadunt in prelatos.hec ratio parũ viget ideo videꝛ melior ratio glo.Ex gl.tñ no.duo. ¶ Primo intellectũ ad id qd̃ dicimus prelatus eſt in eccleſia ſine capitulo. ⁊ eccleſia in prelato.de teſti. requiſiſti. qꝛ intelligitur id de latiſſima ſignificatione vocabuli nõ ex ſtricta. ¶ Secũdo no.ꝙ appellatione beneficij vel dignitatis in eccleſia non comprehendiꝛ
31 principalis dignitas eccleſie.¶ † Tertio no.ꝙ in iuribus contingentib⁹ ⁊ penalibus ſimul non ſit extẽſio etiã per maioritatẽ rationis nec de ſtricta ſignificatione ad latiſſimã ad latam ſic ſm do.Ant.alle.no.per ſe in cle.j.de elec.⁊ de reſcri. in cle. auditor. Et qualiter hec intelligantur in.d.cle.j.dixi ⁊c.¶ Glo.impedimento oppo.de.c.j.ſ.eo.vbi nõ videꝛ curari an ex impedimento quis ꝓmoueri ꝓhibeaꝛ. So.ibi culpa ſua interueniẽte non põt ꝓmoueri.hic ſecus ideo cũ tũc promouendus nõ ſit in negligẽtia ⁊ pena iſta imponaꝛ negligẽti nõ cadit in eo. p qd̃ concludit ꝙ ſecus eſſet in p̄mo rñ.cle.vbi etiã iuſtũ impedimẽtum abſq; culpa ꝓueniẽs nõ iuuaret.qꝛ ibi non imponitur pena ratiõe negligẽtie.⁊ hoc no.ꝓpter ea q̄ dixit glo.in ver.conſtitutus in pe.q.vt ibi non dicatur prelatus ſupplere negligẽtiã capitu
32 li ⁊c.¶ † Glo.ſ.annũ querit a quo tp̄e iſte annus currere incipiat.Rñdet in primis inſtitutis a tp̄e quo ligat hec conſtitutio de quo.ſ.in ꝓhemio in.§.ſane. In alijs inſtituendis a tp̄e habite poſſeſſiõis vel quo p eos ſtetit.alle.de elec.commiſſa in.vj. et in.c.hꝫ.eo.titu.¶ Glo.ex tũc querit hic videꝛ velle ꝙ demum lapſo anno ſit locus pene huius cle.ſed ꝯtra.ſ.in.j.rñ. ſoluit gl. nõ ſubſiſtẽte impedimẽto indubitãter poſt annũ locum hꝫ hec pena que eſt priuationis vocis capituli ⁊ dimidie partis diſtributionũ in ꝓmoto ad beneficiũ habens certũ ordinẽ annexum ante vero nõ habebit locũ pena ex capite eius ver. poterit tñ locũ habere ex alio capite.ſ.ex primo rñ. q̄ eſt pena tñ priuatiõis vocis capituli puta ſi aliquis habẽs p̄bendã diaconalẽ non eſt ſubdiaconus certe.ſ.annum excludiꝛ ex primo capite ſicut ſi excludereꝛ etiã ſi prebẽda eſſet ſubdiaconatus.poſt annũ vero excludereꝛ ex hoc ſcd̃o capite huius verſi.etiã ſi eſſet ſubdiaconus ſi nõ eſſet adeptus ordinẽ diaconalẽ.ꝙ intelligit gl. ceſſante im
33 pedimento.vt hic dr̃.¶ † Gloſ.donec.q̄rit an in illis ordinatis ceſſet pena.Rñdet ꝙ ſic ꝓpter dictionem iſtã donec que ſui na
c tura ad tp̄s hꝫ ſuſpẽdere alle.no.de elec.qꝛ ſepe.[c] ¶ Not.de iſta dictiõe donec ꝓpter ſtatuta que dicũt q̄ncq; feminam excludendam donec maſculus ſuperuixerit.de quo Bar.ff.ad tertu. l.ſi. ⁊c.¶ Glo.nullo modo põderat literã que ſic vniuerſaliter ꝓhibet.p qd̃ dicit ꝙ cõceſſio capituli ⁊ diſpẽſatio nĩl poteſt operari cõtra hãc cle.No.bene glo.ad id qd̃ dixi in glo.in ver.concedaꝛ ⁊c.¶ Glo.diſtributionũ quid in eccleſijs in quib⁹ nõ habetur vox capituli nec dantur diſtributiões an locũ habebit cle. Rñdet ꝙ nõ.qꝛ pena huius cõſtitutiõis ⁊ eius verba adaptari tũc nõ poſſunt.ergo ⁊c.Ar.de elec.indẽnitatib⁹.§.pe.in.vj. ¶ Secundo querit nunqd hꝫ locũ in ꝓpoſitis capellanis vel altarib⁹ in eccleſia collegiata vel cathedrali ex quorum inſtitutiõe teneꝛ ille inſtitutus officiare eccleſiã.Exemplum ponit glo.in eccleſia boñ.Rñdet gloſ.ꝙ ſic ſi diſtributiones certe dentur ipſis intereſſentibus in diuinis.qꝛ dimidia eis ſubtrahatur ſi non ſint in ordine requiſito ad beneficium.quo ad redditus aũt capellanie vel altaris locũ nõ habebit.vt ſic aliquid de illis ſibi ſubtrahaꝛ. quia hec pena hic non imponitur.igiꝛ ⁊c.ar.decre.ij. de trãſla. prela.et regule in penis de regu.iur.in.vj. Idem dicit Pau.in archidiacono eccleſie collegiate que non eſſet de capitulo de conſuetudine vel ſtatuto.qꝛ locus eſſet pene quo ad diſtributiones quotidianas.Ex predictis not.ſm do.Ant. ꝙ diſpoſitio penalis non refertur ad ſubiecta ex toto pene incapacia ſed refertur bene ad ſubiecta aut ex toto capacia pene aut ĩ parte ⁊c. ¶ Gl. certis horis inducit tex. pro conſuetudine eccleſiarum collegiatarum.que habẽt ꝙ diſtributiones que ordinantur dari p certas horas non per oẽs ⁊ attribuũt aliquas partes miſſe. hꝫ non ſit de his horis canonicis.iuxta not.de celebra. miſ.c.j.et ꝓpter
d hoc forte decre.vnica de cle.non reſi.dixit de officijs[d] nõ de horis quaſi vellet comprehendere illas que dãtur in miſſa.⁊ ſentit glo.eſſe miſſam de officio licet non de horis.fateꝛ tñ gloſ.qd̃ honeſtius eſſet ꝙ fieret cõparatio p oẽs horas vt ſic melius ſeruiretur eccl̃ie in diuinis.alle.tñ ꝙ equa dꝫ fieri diſtributio ĩ matutina.⁊ veſpera.qꝛ equa datur indulgẽtia.ſ.de reli.⁊ ve.ſanc.ſi dñm in ſi.Guil.tenet ꝯtrã.ergo.⁊ idẽ ꝯꝫ. dicẽs ꝙ talis cõſuetudo de qua in prin.gl.nõ vꝫ.alle.de cõſue.di.v.nunq̃.xxxj.diſ. §.cũm.de cele.miſ.c.j.⁊ qꝛ ratiõabilis vꝫ.de cle.nõ reſi.c.j.in. vj. et qꝛ ambitioſa.de cõſti.cum omnes.et quia denarius diurnus non debetur niſi tota die operanti. de magiſtris. c.vlti. nec ob. hec litera certis horis. quia hic nõ diminuit de ſeptẽ horis ſed eas decernit ab alijs horis vt.d.c.nunq̃.⁊.d.c.j.ſm Guil. ⁊ ꝯꝫ ꝯꝫ.et ſic reſidet do.Ant.forte eſt tenere tutius glo.per iſtum tex.

a ¶ De dignitatib⁹.⁊ pſonatib⁹.Not.ꝙ eſt dr̃ia iter dignitatẽ ⁊ pſonatũ vt ꝓbaꝛ in.c.hꝫ et l.c.qꝛ ſepe de p̄bẽ.in.vj.Et p Ioã.an.in.c.qꝛ nõnulli.de cle. non reſiden. et Oldr.ĩ ꝯſi.cxj.

b ¶ Qñ p̄lat⁹ ⁊ capitulũ.Vid de do. Ab.ĩ.c. poſt electionẽ ĩ iij.col.in pn. ex de cõceſ. prebẽ.

c ¶ No.ſ iſta dictione donec vide de iſta dictiõe Alex. ĩ cõſi.lxvj.inci.viſo teſtõ.ĩ.ij.col.circa pn.ĩ.iij. vol.

d ¶ Nõ de horis.De iſtis horis.vid.d.abb. in.c.j.de celeb. miſ.

qui ſimpliciter loquitur. nec ob. contraria q: generalia ſunt nec multum ſtringunt ad propoſitum. ¶ Gloſ. interfuit. oppo. qꝺ immo in totum priuari debeat non ſolum dimidia. de cle. non reſi. c. j. in. vj. Soluit ibi qñ non intereſt in diuinis. hic ſic ſꝫ nõ in ordine annexo beneficio. alś enim ſi non intereſt priuaret to to ꝛ daretur aliis intereſſentibus ꝛ officiũ facientibus ſm Guil. alle. de offi. vi. c. ſi. de ap. peruenit. de cle. non reſi. cum a nobis. ꝛc. ¶ Glo. dimidia querit an hec pena vendicet ſibi locũ. etiam ſi ex reliqua dimidia diſtributionum non poſſint iſti beneficia ti ſe ſuſtentare. Reſpõdet glo. ꝙ ſic. imputet enim ſibi ex quo po terit hanc penam euadere ordines debitos recipiendo. alle. no. in ſi. de elec. quia ſepe. in glo. aliud. in. vj. ꝛ per hoc patet ꝙ non ob. de elec. cũ vintonien. in glo. no. ꝙ in ſi. ꝛ de app. paſtoralis. in ſi. vlti. glo. vbi egenti debet dari tñ ꝙ poſſit ſe ſuſtentare. q: iſtud verũ eſt vbi nõ poteſt aliter ſibi prouideri. ſed hic põt ſibi prouidere ad penã euitare recipiendo ordines. igitur ꝛc. ꝑ hoc patet ꝙ glo. dicit verũ. licet Guil. repꝛehendat eã dicẽs ſufficiẽ tem ſuſtentationẽ illi dandã. qꝛ etiã depoſito ſubueniret. l. di. ac cedẽs. ꝛ ꝑ hoc q: incongruũ eſt ꝙ in opprobriũ cleri mendicet. de renũ. ad ſupplicationẽ vñ dicebat ꝙ per alś vias cõpellitur ordinari ſi cauſa ſubſit. alle. de tẽpo. ordi. ad aures. tene glo. ſm do. Anto. ꝛ ad alle. ꝑ Guil. patet riñſio per ꝑdicta. Scḋo glo. in ver. ꝛ ſcias. querit cui dabitur iſta dimidia pars diſtributionũ que ſubtrahetur illi non promoto ad ordinẽ annexũ. Rñdet ꝙ accreſcat aliis intereſſentibꝰ diuinis alle. inſti. de le. §. ſi eadẽ. ꝛ. l. j. ff. de vſufruc. accre. qꝺ temperat glo. verũ. niſi de ea aliter eſſet ordinatũ ex ſtatuto vel conſuetudine eccleſie. alle. de cle. nõ reſi. c. j. in. vj. ꝛ no. ſ. de vi. ꝛ ho. cle. in cle. ij. et ſic reſidet glo. Guil. ve ro dicit ꝙ conuertentur in vtilitatem eccleſie. quia ei ſubtractus eſt officium alleg. xvij. q. iiij. ſi quis deinceps. ꝛ de offi. or. ſi cano nici. in. vj. concludens ex hoc poſt ordinationem ſuam ipſis ſic priuatis ſibi non reſtituetur. alle. in ar. de elec. commiſſa. in. vj. yenze. autem tenet gl. quã dicit poſſe tolerari pro tpe futuro. d. Ant. dicit aduertendum qualiter diſponat conſuetudo. q: ſi di cat ꝙ diſtributio fiat inter omnes intereſſentes in diuinis pro cedit glo. Si vero dicat ꝙ detur certum quid cuilibet canonico intereſſenti in horis diuinis. ꝛ tunc procedit opi. Guil. q: vide tur de mente ſtatuentis ꝙ cuilibet intereſſenti tantũmodo det illud deputatũ ꝛ non plus. vnde ex diſpoſitione conſuetudinis plus ei dari nõ debet. Itẽ nec ex iure accreſcendi q: nõ ſunt tunc coniuncti ſed diſiuncti. ꝛ ideo non eſt locus iuri accreſcendi. nec ob. l. j. ff. de vſufru. accre. alle. ꝑ glo. vbi ſi relinquitur cuilibet lo cum habet ius accreſcendi[a] quaſi ſint coniuncti verbis vel ſaltẽ re. q: ibi loquimur in alia materia. ſ. in vltima voluntate in ma teria vſufructus relicti in qua materia facilius eſt locus iuri ac creſcendi. hic aũt ſumus in materia quaſi contractus in qua nõ eſt locus iuri accreſcendi ſic faciliter maxime ex quo ſua eſt alia iuris diſpoſitio que vult ſuperfluos fructus applicari ad vtili tatem eccleſie. de ver. ſig. c. pen. ꝑterea ibi loquitur in parte data et poſtea defecta. hic in parte nunꝗ̃ data non ordinato. nã con ſtitutio que dicit dari intereſſentibus intelligitur de intereſſen tibus vt debent. vnde ſi teſtator reliquerit cuilibet canonico in tereſſenti tali die in diuinis tantum non per hoc creſceret pars non intereſſentiũ aliis q: non intereſſentibus nil datũ videt. et ius accreſcendi locum habet in parte data ex voluntate diſponẽ tis ꝛ ex poſtfacto ei ablata quaſi caduca vel pro non ſcripta ali ter ꝙ per voluntatẽ diſponentis. l. j. C. de cadu. tol. ꝛ hanc dicit fore veritatem in qua dicit ſe reperiſſe Jo. de lig. cõcordare ꝛc. ¶ Glo. ſtatutum. querit an priuilegia per hanc cle. intelligatur reuocata. Reſpondet ꝙ non quia de illis hic non ſit mentio. al leg. ſimile de capel. mo. c. j. in. vj. ¶ No. bene hanc gl. ꝛ vide aliã hanc concordem de ſepul. dudum ad ſin. et de elec. cum non de

34 ceat in. vj. ¶ † Glo. vlti. querit que ſunt pene ſtatute contra no lentes promoueri ad ordines. remittit ad no. ꝫ. eo. queris. ꝛ de elec. licet canon. in. vj. de pena autem religioſorum non facien tium ſe promoueri ad ordines. remittit ad cle. ne in agro. §. cete rum. ſ. de ſta. mo. ꝛc.

[a] ¶ Quaſi ſint coniũcti. De iſtis coniunctis hẽs plene ꝑ Bar. ꝛ doct. maxime. d. Jaſ. in ſua ſolẽni repe. l. l. re coniuncti. ff. de ver. obli.

[b] ¶ Circa reſeruata Adde ale. i cõſ. lxxxiiij. incip. viſo puncto in. ij. col. circa me. l. iiij. vo lu. ꝛ Jaſ. l. l. de qbꝰ in. xj. col. ꝟ. pmã tñ ꝯcluſio nẽ. ff. de leg.

1 ☞ Conſuetudo generalis eccleſie quid operetur. ꝛ nu. 2.
3 Conſuetudo generalis aliqñ transfunditur in ius ſimile.
4 Impedimento multiplici concurrente ad remotionẽ vnius nõ ſequitur remotio alterius.
5 Etas requiſita ad promotionẽ ſacrorum ordinum.
6 An circa etatem poſſit epũs diſpẽſare vt minor poſſit ordinari.
7 Promotus infra. xviij. annum ad ordinem annexũ alicui pre bende an poterit obtinere prebendã habentẽ annexum ordinẽ ad quem eſt promotus ante etatem.
8 Ordinandus ad ſacerdotiũ ſm canones antiquos debebat eſſe triginta annorum.
9 Ordinatus ad ſacros infra pubertatem eciã in pupillari etate an teneatur ad continentiã ſeruandam.
10 Promoueri libere qñ dicatur quis.
11 Annus an ꝛ qñ habeatur pro cepto ꝛ completo.
12 Impubes nõ habet vocẽ in capitulo niſi ſit in. xviij. anno.
13 Etas ſi a lege proferatur per ablatiua verba; requirit annũ ce ptum ſed nõ cõpletum: ſed ſi per verba genitiui caſus puta an norum octodecim tũc requiritur ꝙ ſint completi.
14 Etas certa vbi a iure requirit an ſufficiat annum ceptum eſſe.
15 An exiſtens in vigeſimo anno poſſit digi in archidiaconatum.
16 Et ſi quis ordinatur ante etatem determinatam qualiter ordi natus et ordinans puniantur.
17 Circa etatẽ quo ad ordines non diſpenſat epũs.
18 Etas promouẽdi ad ordines minores que eſſe debeat.
19 Abbatiſſa debet eſſe annorum triginta.

Generalem vero eccleſie.

Breuis eſt non diuidit. declarat aũt etatẽ requiſitã in ꝓmouẽdo ad ſacros ordines corrigẽs in hoc ca
1 nones antiquos q aliter diſponebãt. de quibꝰ in gl. j. ¶ † No. primo vires generalis ꝯſuetudinis. q: actus ſacramentales ſeu ſacramẽtoꝝ habilitas inhabiles etate ſic ꝛ ecõtra in ſacramẽto matrimonij. vt in. c. iij. de cõſangui. ꝛ affi. ꝛ diligẽter põderanda eſt lr̃a q̃ loquit in cõſuetudine generali. ex quo pꝫ a ꝯtrario ꝙ par ticularis cõſuetudo alicuiꝰ loci hoc inducere nõ põt circa ſacra
2 mẽtalia ex quibꝰ ſolius pape eſt diſponere. † Ex hoc no. ꝯſequẽ ter ſm do. An. ꝙ generalis cõſuetudo eccleſiarũ tolerata ꝑ pa pã põt operari circa depẽdẽtia a ptãte ſolius pape ꝙ eſt valde
c notabile. certe hoc nõ vr̃ mirãdũ q: cõſuetudo ꝯ ius põt diſpo nere iuxta no. de cõſuetudine. c. ij. nec repit ꝙ hoc ſit de reſerua tis pape niſi ex eo q: inferiori nõ lꝫ ꝯ ius diſponere. vt pꝫ ex no
b tatis de off. dele. ꝙ tranſlationẽ[b] circa reſeruata aũt ſpecifice ſo li pape nõ vr̃ poſſe operari cõſuetudo niſi eſſet tanti tpis cuius initij memoria nõ exiſtit. q: illa vim priuilegij obtinet. l. hoc iu re. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. ꝛ eſti. de ver. ſig. ſup quibuſdã §. j. no. Cy. C. de emãci. libe. l. j. ꝛ Bar. de publi. l. publicanꝰ. §. j.
3 ¶ † No. ꝙ generalis cõſuetudo aliqñ trãſfunditur in ius ſiſe. quãqꝫ ſpãlis. vt in. c. cũ inhibitio de clã. deſpõ. in pn. Ex quo no. ꝙ ius ſuperueniẽs poſt conſuetudinẽ adijcit vinculũ. de quo de
4 cõſti. c. j. in. vj. ¶ † No. ꝙ cõcurrente multiplici impedimento ad remotionẽ vnius nõ ſequit remotio alterius. ad hoc de ꝓbẽ.
5 nõ põt in. vj. ¶ † Ultimo no. etatẽ requiſitã ad ꝓmotionẽ ſacro rũ ordinũ. Opp. ꝙ generalis obſeruãtia nõ tollat canonẽ. q: nõ poteſt alia obſeruãtia originari ſine pctõ de ma. ꝛ obe. c. ij. ergo nõ põt ſumere effectũ. ar. j. q. j. principatus. So. itelligit hic qñ cõſuetudo nõ eſt ꝑcepti vel ꝓhibitiõis originat ex iuſta cauſa. Secũ qñ ꝯſuetudo eſt ꝓhibitiõis vel ꝑcepti ꝛ nõ inducit conſue tudo ex iuſta cã. vt guloſitatis vagatiõis vel alia cã. tũc eñ licet excuſet a pena tpali. non tñ generali ſeu diuina. iiij. di. deniqꝫ et ibi no. facit de ſta. re. c. j. Idẽ ſi ex obſeruãtia cõſtitutiõis ſurgat graue ſcandalũ. viij. di. cõſuetudinẽ. ꝛ. o. §. neqꝫ ſm Guili. Pre terea põt dici ꝙ hic fuit triplex cauſa quare vꝫ cõſuetudo. ſ. q: a canone approbata. ꝛ q: reſcripta. ꝛ q: ceſſabit eã finalis cõſtitu tiõis. facit. lxiij. di. §. verũ ꝛ. §. his olbꝰ. ad materiã vide de treu. et pa. c. j. cũ not. ꝛ ꝑ Archi. iiij. di. §. leges. ꝛ qꝺ no. de conſan. et affi. ꝙ circa Pau. hic dicit ꝙ ſi cõſuetudo eſt rõnabilis et ꝓſcri pta tollit legẽ. vt no. Jo. in. d. §. leges de cõſue. c. ſi. ꝛ in hac ſuffi cit tacitus cõſenſus principis. aut non eſt legitime preſcripta et nõ tollit lex niſi intercedẽte pape auctoritate ar. iuriũ ꝑalle. nec ob. l. oĩs populi. ff. de iuſti. ꝛ iur. q: loquit in ſubiecto impatori q hꝫ poteſtatẽ a populo. adeo facit. l. ꝯ principẽ ꝛ conſuetudinẽ dato ꝙ non ſit ꝓſcripta. dũmñ ſit legitimo tpe formata. hic autẽ loquitur in ꝯſuetudine cõtra papã que nõ cauſat nec recipit po teſtatẽ a populo. ſed a deo. vt fuit ratio Archi. in. d. §. leges. Si autẽ cõſuetudo nõ ſit introducta contra legẽ ſed ipſa lex ab ini tio habuit obſeruantiã. ꝛ tũc quidã dicũt ꝙ tranſgreſſores non incurrũt peccatũ. vt no. de treu. ꝛ pa. c. j. q: vt lex valeat tria re quirunt. ſ. ſtatutũ ꝛ poteſtas in cõdendo ꝛ ꝙ moribꝰ approbet ſubditorum. vt no. Archi. in. d. §. leges ꝛ. §. ſi. ꝙ vltimũ hic de ficit. ideo tũc nõ obligat trãſgreſſores Hoſtien. in. d. c. j. de treu. ꝛ pa. dicit ꝙ in cõſtitutiõibus que ſunt ꝑcepti nõ excuſat mos nõ vtentiũ. vñ dicit. §. leges intelligẽdũ in cõſtitutiõibus ſimpli cibus. Exẽplũ ponit de ma. ꝛ obe. ſtatuimus ſed certe ſatis idẽ importat ſtatuo ꝙ precipio. vt in. c. his de ver. ſig. alleg. xiij. q. j. ꝙ precipit. Pau. dicit hoc dictũ Hoſtiẽ. poſſe intelligi de his que ſuberãt ſm tps ꝯſtitutiõis ꝑceptore nõ de his que poſtea ſucceſſerunt q: preſcriptio quãqꝫ capit vires a ſucceſſore non ab inchoãte de iurepa. cum. xvj. q. iiij. ſacerdotes. dic de hoc vt ple niſſime per do. Anto. in decre. ꝙ circa. de conſan. ꝛ affi. vbi ple niſſime iſtum paſſum examinat. poteſtis dicere ꝙ peccat exercẽ do actũ ad finẽ priuati cõmodi. ſed inqꝫtũ intendit finem publi cum ꝯſuetudinis que tẽdit ad vtilitatẽ publicam nõ peccat. ar.

xxiiij.q.iiij.qui peccat. ⁊ per hoc patet ꝙ ꝓcedit etiã in his qui
erãt tpe cõſtitutiõis pceptione aſs ſequeretur ꝙ nõ inchoaret a
tpe illorũ ſed a tpe ſucceſſorũ qui haberẽt bonam fidẽ.nec ob.c.
cura qꝛ ibi non inchoatur a ꝑdeceſſore ꝑſcriptio ſed a ſucceſſore
ſʒ hʒ bonã fidẽ.qꝛ ſic inuenit factũ p ꝑdeceſſorẽ.vt ibi not. et hoc
intellige etiã ſi a puin.non recipiatur lex ꝑcepti.qꝛ nõ eſt in pote
ſtate inferiorũ tollere legem ſuperiorũ.vel ipſam nõ recipe arg.
a xxi.di.inferior.nec ob.§.leges^a quia eſt dictũ gratiani ꝙ non eſt
niutentiũ iuxta no.de reſcri.c.ij.et.ij.q.iij.§. hinc colligitur ⁊c.
6 ¶ †Quero an circa etatẽ de qua.ſ.poſſit epiſ diſpẽſare vt mi-
nor poſſit ordinari.dicit Pau.ꝙ non alleg.de tempo.ordi.vile
ctus.Idẽ glo.hic ſecus dicit in ordinato extra quatuor tempo-
ra.vt no.Hoſti.de temp.ordi.conſultationi.ſm Pau.Quid ſi
minor.xviij.annis qui non poteſt eſſe ſubdiaconus impetret in
eccleſia collegiata vbi ꝑbẽde nõ habẽt annexos ordines an va-
leat reſcriptũ videt̃ ꝙ non cum non ſit habilis ad iura canonie
quo ad vocem capituli.ſ.prima de.⁊ ſic nõ videt̃ valere. de re-
ſcrip.ſi eo tpe in.vi.Contrariũ putat Pau.qꝛ de eſſe canonica-
tus non eſt vocẽ habere.vñ inhabilis ad vocẽ põt eſſe canoni-
cus.de elec.ex eo ꝙ in.vi.ſm Pau.Ex quo no.ꝙ taciturnitas
defectus inhabilitatis que eſt circa aliqua particularia conſecu
tiua ad canonicatus vel bñficium ⁊ nõ ad habitũ ſubſtãtie bñ-
ficij vel canonicatus nõ viciat litteras.ꝙ eſt valde notandũ ſm
7 Ant. †Quid ſi quis.ſ.xviij.annum faciat ſe promoueri ad or-
dines annexũ alicui prebẽde valebit ne ⁊ ꝑderit ea vt ſic obtine
re poſſit prebẽdam hñtem ordinem ad quẽ eſt promotus. ante
etatẽ.Mat.Io.an.⁊ Archi.dicũt ꝙ nõ debet puniri quo ad
ſuſpẽſionem.vt.ſ.de tem.ordi.vel non eſt compos. ið nõ debet
eſſe melioris cõditionis ad bñficiũ cõſequendũ.ar.c.cũ qui de
prebẽ.lib.vi.pro hoc qꝛ nõ debet inſpici factũ ſed qualitas facti
de elec.cũ cauſam.⁊ hoc ſentit glo.lʒ Pau.cõtra vt vidiſtis.ij.c.
priori.⁊c.¶ Glo.i.opp.de.c.j.⁊.ij.per totũ.lxxvij.diſ.⁊.lxxviij.
di.c.j.iij.⁊ vlti.⁊.xviij.di.de his.vbi aliter.diſtinguitur etas or-
dinãdorũ ꝙ hic dicit̃. Rñdet glo.ꝙ illud ſm canones ãtiquos
hic de iure nouo ꝙ illos corrigit et ſimiliter corrigit ſeu deter-
minat no.de elec.cũ in cunctis.⁊ de temp.ordi. vel non eſt com-
pos.de quo aliud in glo.ſe.¶ Scḋo opp.gl.ꝙ hec decre.ſit ma
le ſituata ſub hoc titu.qꝛ immo debuit ſituari ſub titu.de temp.
b ord.cũ tempus ordinatoꝝ tractet ^b arg.l.ij.ff.de ſta.ho. Rñdet
glo.ꝙ decre.iſta ꝑpter conexitatẽ quã habet cũ materia ꝑceden
ti fuit poſita ſub hoc tit.fatetur tñ ꝙ ꝓprius ſtetiſſet ſub rubr.
8 ſpecifica de temp.ordi.facit.ſ.c.ad aures. cũ ibi not.¶ † Glo.
obſeruantiam.querit vñ ꝓcedebat iſta generalis obſeruãtia et
vñ trahebat originem. Rñdet glo.ꝙ ꝓcedebat a.§.inferiora.c.
cum in cunctis.de elec.nã ſm canones antiquos ordinãdum ad
ſacerdotium debet eſſe.xxx.annorũ cõpletorũ ꝙ pʒ per.§. infe
riora diminuebatur de etate ordinãdi tpe.v.annorum qꝛ ſuffi-
cit ſm.§.inferiora tetigiſſe.xxv.annũ.vñ codẽ mõ videbant̃ di-
minuẽdi.v.anni de etate diaconi ⁊ ſubdiaconi.per qð videbat̃
ꝙ etiam in.xv.anno.poſſit quis promoueri in ſubdiaconum.⁊
in.xxv.ad diaconatũ vñ dicebant^9 antiquos canones correctos
per.§.illum inferiora. ꝙ etiã cõfirmabat̃ qꝛ etiã ſm canones ſer
uabantur certa interſtitia ſeu interualla tẽporis inter ordinem
et ordinẽ que conſtat hodie non ſeruari.igitur ⁊c.vñ qꝛ talia in
terſtitia non ſeruantur concludit gloſſ.ꝙ puerus lapſus in car-
niſpriuio in feſto reſurrectionis põt eſſe preſbyter qui põt pro-
moueri ad oẽs minores in vna dñica vel i vna die quatuor tem
porũ.et in alia poteſt ordinari in ſubdiaconum.in ſabbato me-
die quadrageſime in diaconum et in ſabbato ſancto in preſby
terum vt in decre.iij. de tempo.ordin.Hoſtiẽ.vero volens ſer-
uare antiquos canones ad.§.inferiora.dicebat ꝙ ibi diſpenſa-
batur in etate ꝑpter curã.⁊ ſm Inno.erat ibi neceſſitas et eo
qꝛ vocatus erat ad bñficiũ ꝙ requirebat ordinẽ.ideo tunc ſuffi
ciebat etas.xxv.annorũ in preſbytero.alias ſecus.glo. reprobat
iſtorum opi.⁊ rãtionem.nã videt̃ abſurdũ ꝙ diſpenſatiue dicat̃
ꝓmoueri ad ordines annexos bñficio cũ tñ de iure cõi ad bene
ficium curatũ talis ꝓmoueat̃.⁊ per cõſequẽs eodem mõ debet
poſſe talis promoueri ad ordinẽ ſacerdotij illi annexũ. Preter
ea ſatis videretur abſurdũ ꝙ maior.xxiiij.annis.qꝛ ingreſſus
xxv.poſſit habere beneficium curatũ ⁊ nõ ſacerdotiũ. Itẽ ſeque
retur aliud abſurdũ ſm predicta.ſ.ꝙ eadẽ eſſet etas epi ⁊ ſa-
cerdotis vʒ.xxx. annorum ꝑpter que dicit glo.ꝙ ſepe damabat
in ſcholis cõtra opi.Hoſti.⁊ etiã ſepe in curia ſcripſit potiſſime
vni Cardinali nominato in gloſ.vt determinaret̃ etas in ꝓmo
uendis ad ſacros.⁊ ideo ꝑpter hoc forte, emanauit iſta de.qꝛ
ꝑpter predicta fuit ſumme vtilis ⁊ neceſſaria. Item fuit valde
vtilis ꝑpter precedentẽ de.alias enim circa illã emanare potuiſ
ſent multe inextricabiles.q.niſi hec de.emanaſſet.nam canoni-
cus volens habere vocẽ in.c.ſi fuiſſet maior.xiiij.annis quia in
greſſus.xv.lʒ minor.xx.vt haberet vocẽ in.c. feciſſet ſe ordinari
in ſubdiaconum fuiſſet ſibi obiectum illum hoc non ob.repellẽ
dum veluti non rite promotũ propter defectũ etatis.iuxta not.
de preben.ei cui.in.vi.iunctis canonibus de quibus in princi.
glo.j.fuiſſet replicatũ qualiter canones ſublati erant p cõtrariam
conſuetudinem generalem demũ fuiſſet publicatum ꝙ hec non
erat.nã ꝑpter opi.Inn.⁊ Hoſti.predictã quã ſequit̃ Archi.in
dicta decre.ei cui.de prebẽ.in.vj.ideo ad hoc ⁊ ſimilia dubia, tol
lenda vtilis fuit hec declaratio ⁊c.¶ Ex glo.no. duas regulas
c in materia extẽſionis ſm do.An.^c Prima ꝙ vbi duo extrema
ſic ſe habent ꝙ vnũ venit ad alterũ cõſecutiue ⁊ cõnexũ, immuta-
tio in vno etiã ex iure ſtricto ad aliud extendit̃ ad qð de conſti.
tranſlato.⁊ no.glo.de prebẽ.qꝛ intiũ de reſcripti. ſtatutum.§.i.
in.vj.de re iudi.cũ olim.Scḋa regula ꝙ ibi duo vel tria ad ſe in
uicem hñt ſubordinate ⁊ gradatim in vno p immutationẽ ſequit̃
gradatim immutatio in reliquo vide ꝙ circa idẽ no.in.d.c.cũ in
cunctis ſm eũ iſta regula ſcḋa hic nõ ſumit̃ imo potius oppoſi
ta.qꝛ niſi emanaſſet hec queſtio verior videbat̃ i iure opi. Inn.
⁊ hoſti.facit tñ pro ipſo qð,no.C.de ſac.ſanc.eccl.illud per gl. ibi
reprobatur per Pet.⁊ Bar.qñ diſpoſitio ſit p noia ſimplicia
vt eſt hic.⁊ ibi ſecus qñ per noia reſpectiua ⁊c.¶ Demum que
rit glo.in ver.ſed quid erit de promotis ante hanc decretalẽ ſi
promoti ſunt añ etatem de qua hic an habeant executionem or
d dinum ^d dicit ꝙ ſatis putat ꝙ ſic ſi tpe de.erãt in etate.de qua hic
lʒ tpe ordinationis nõ fuiſſent ar.de tẽp.ordi.vel nõ eſt cõpoſt.
Si vero non eſſet in etate de qua hic carebunt executione vſq
9 quo puenerint ad etatẽ de qua hic.¶ †Vltimo querit gl.an or-
dinatus ad ſacros.ſ.pubertatem.⁊ ſic in pupillari etate teneat̃
ad cõtinentiã ſeruãdam remittit ad no.de de.per ſal. promo.c.
i.qꝛ veritas eſt ꝙ nõ.vt ibi no.ſaltem ſi nõ erat doli capax.dũ tñ
ſ.xiiij.annũ cõtradicat ⁊c.¶ Glo.antiquis opp.de.c.i.lxxvij.di.
vbi ſm antiquos canones ſufficiebat ꝙ quis eſſet in.xiiij.anno.
vt poſſit ꝓmoueri ad ſubdiaconatũ. cuius cõtrariũ hic innuit̃
⁊.ſ.dictũ eſt. Rñdet ꝙ ibi intelligit̃ de.xiiij.anno. inchoando.
e poſt infantiã.⁊ ſic extẽdebat̃ vſq ad.xxi.⁊ ſic nõ ob.⁊c.^e ¶ Gl.
in ver.decernim^9 ponderat lrãm que nõ dicit declaram^9. qua-
ſi velit dicere ꝙ corrigit iura antiqua nõ aũt opi. Inn.⁊ Hoſti.
⁊ no.bene.de hoc ver.decernimus ⁊ ver. ſtatuimus vidiſtis in
10 de.qꝛ regulariter ad ſi.¶ † Gl.libere querit qñ dicat̃ libere pro-
moueri.dicit glo.qñ ſine diſpenſatione quid fieri põt non ſubſi
ſtente alio impedimẽto ꝙ etatis alias ſecus. Itẽ dicit̃ libere pro
moueri ſi nõ habeat bñficium aliqð ꝙ requirat ordinem.qꝛ tũc
11 cogeret̃ ꝓmoueri ad ordinẽ requiſitũ.¶ † Gloſ.in. xviij.anno
querit an ſufficiat.xviij.annũ inchoatum. Rñdet ꝙ ſic. ſufficit
enim ꝙ attingat.xviij.annũ.⁊ idẽ dicit de ſequentibus tpibus:
qꝛ ſufficit ꝙ quis illa attigerit lʒ nõ cõpleuerit. Mouet̃ qꝛ ille q
eſt maior.xvij.⁊ in.xviij. anno lʒ nõ ſit.xviij.annorũ videt̃ eſſe
in etate legitima. Vñ cũ lrã nõ requirat ꝙ ſit.xviij.annorũ ſed
ꝙ ſit in.xviij. anno ſufficit illũ attigiſſe.qꝛ ſic verificata ſunt ver-
ba lre. Fatetur tñ glo.ꝙ olim erat ſecus.qꝛ requirebatur tẽpus
12 eſſe cõpletum.vt dicit glo.j.¶ †Vltimo no.gl.ex hac decre.iun
cta precedẽti in primo rñſo.ꝙ impubes nõ habet vocẽ in.c. niſi
ſit in.xviij.anno.qꝛ ante non põt eſſe ſubdiaconus vt hic pʒ qꝛ
13 requiritur ꝙ poſſit habere vocẽ in.c.put ibi dicit̃.¶ † No.bñ
ex glo.differentiam eſſe an lex ꝓferat etatẽ per verba ablatiua.vt
in.xviij.anno qꝛ tunc lex requirit annũ ceptũ.ſed nõ cõpletũ.an
per vba genitiua.xviij.annorũ.⁊ tũc requirit̃ ꝙ ſint cõpleti pro
14 hoc aperte eſt caſus.ff.de manu.teſt.l.ſi ita fuerit ⁊c. † Hic ſum
pta occaſione tractant hic aliqui an vbi ius requirit certã etatẽ
f ſufficiat annũ ceptũ eſſe.^f an exigat̃ ꝙ ſit completus de qua ma
teria tangit Ioan.lxxvij.di.ſubdiaconus.⁊.c.clericus.lxxvij.di.
⁊ ibi per Archi.de elec.cũ in cunctis.§.inferiores de offi.dele.cũ
vigiliti de ver.ſigni.annuculus.⁊ per Archi.xiij.q.j.c.j.⁊ p legi
ſtas in.l.ſi cui.ff.de leg.j.vbi p Bar.l.ex his.C.qñ di.le.ce.vbi p
Cy.⁊ per glo. Accur.in.l.iij.§.minorem.ff.de minor.⁊ in.l.i.C.
qñ. di.le.ce.domi. Anto. tamen refert opi.glo.in.d.c.ſubdia-
conus non inſiſto quia ibi habetis. Finaliter concludit tres ca-
ſus principaliter qꝛ interdum ſtante certitudine temporis que-
ritur an in prĩ.tpis aliqd ſit ſoluẽdũ an in ſi.⁊ tũc hec nõ eſt ma
teria nr̃a ſed de illa dicendũ vt per doc.in.c.peruenit de arbi. et
in.l.i.C. qñ di.le.ce.vbi glo.⁊ Cy.⁊ Bar.i.l.hoc anno.ff.de ver.
obli.qꝛ ſi aliquid annuatum eſt ſoluẽdũ debet ſolui in princi.an-
ni cuiuſlibet. Si vero vnica eſt ſolutio debet ſolui in fine anni cũ
dies ſit addita cauſa demonſtrationis.l.liber.homo.§. decẽ.ff.
de ver.ob. Interdum queritur de cõputatione tpis vbi ſimpli-
citer tps preſertur per numerũ annorũ nõ reſpectiue nd certam
perſonã.Et queritur an cõputetur tps de momento ad momẽ
tum.an vero ſufficiat ꝙ vltimus annus ſit ceptus vt habeatur
pro cõpleto.⁊ tũc adhuc nõ eſt noſtra materia.ſed dic vt per gl.
in.l.iij.§.minorem.ff.de mino.qꝛ debet diſtingui.an agat̃ de fa
uore an de odio vt h. Interdũ numer^9 annoꝝ exigit̃ i reſpectu

a ¶ Qꝛ eſt di ctum gratiani. Adde glo.xiij. di.i ſumma in gl.ij. et plures alias allegatas per fely.in.c.ij. in.xix.col.in ſi. et in pn.ſe. extra de reſcript.

b ¶ Contra.l. ij. De iſtis ſitua tionib^9 ponit. d.iaſ.in rub.in ſi.de actio.

c ¶ Prima ꝙ. Adde bñfa cere qꝛ etiã i pe nalibus ⁊ ſic in materia ſtricta de cõnexis idẽ iudicat̃ ſm pa nor. ⁊ alios cõi ter in.d.c.tranſla to.eẽ de conſti.

d ¶ Dicit ꝙ ſa tis putat. Ad de fely. in.c. ſi.i xi.col.ver.falle quinto extra de conſti.

e ¶ Gl.i ver. decernim^9. De vbo decernim^9. vide.d.abb.⁊ fe ly.in.c.ij.in fin. co.extra de iu di.vbi etiã po nit fely.de vbo ſtatuim^9 volu mus cenſemus ⁊ rñdemus.

f ¶ An exiga tur. Adde glo. in.§.ſi.in verſi. minori.inſtitu. qui ⁊ ex quib^9 cau.Et ibi plo ne po.

ad certam pſonã vt in vadiis bononibus ⁊ ſimilib⁹. ⁊ tũc ſi ius
diſponens de etate declarat an velit attendi principium in finẽ
anni. ⁊ tũc illud ſerua. ſi tunc ⁊ queritur de rõne reddi põt alia
niſi q placuit ſic legiſlatori ꝙꝙ aliqñ reddi nõ poſſit pſuaſiue.
et hic eſt caſus in.d.c.cũ in cunctis.§.inferiora.⁊ in.d.l.ad rem
publicã q̃cq̃.l.aliter nõ declarat.⁊ tũc pſequitur verba Bart.
in.l.ſi cui prealle.ff.de leg.j.ſ; non inſiſto q᷑ eẽt declarare caſus
legũ.ſed cõcludc breuiter vt ipſe vltimate tangit cũ pfert a lege
tps vel ab hoie q ſi conſtat de mente illa eſt ſeruanda. Si non
ꝯſtat.et tunc interdũ pfert in genitiuo.et regritur annũ eſſe cõ
pletum.vt.o.l.ſi cui.⁊ hac gl. Interdũ pfert in ablatiuo.⁊ tunc
ſi cum ppoſitione in ſufficit q annus ſit cept⁹ in hac glo.⁊.d.l.
ſi ita. Si vero pfertur in ablatiuo ſine ꝑpoſitione requirit q ſit
cõpletus.vt in cle.j.de ſequeſt.poſ.⁊ fru.in verbo triẽnio. Rõ
ſurgit ex virtute ſermonis et cõis vſus loquẽdi ar.d.l.ſi ita. Ad
uerte tñ q hoc mẽbrum qñ ſine ppoſitiõe pfertur in ablatiuo
videbatur cadere ſub ſcdo caſu principali ſub tertio in quo ſu
mus. Interdũ pfert in accuſatiuo.⁊ tunc ſi pfertur cũ dictione
ante.⁊ tunc ſufficit annũ inceptũ eẽ vt eſt caſus recte intelligẽdo
in.l.qui filius.§.j.ff.ad treb.⁊.ff.de mu.⁊ ho.ad rem publicã.⁊
hãc theoricã ponit tex.de ver.ſig.in.l.vrbana pdicta.§.ſi. Aut
pfertur cũ dictione ſignificante rẽ pfectã.vt dictione per vel cũ
futuro ſubiunctiui.⁊ tunc regritur annũ ꝯpletum eſſe.ff.de cõ
di.⁊ demon.l.putabam.⁊.l.ſi annos.⁊.d.l.cui.hec vera niſi ex
precedentibus vel ſequentibus aliud appareat fuiſſe de mente
diſponentis vt ſi teſtãe dixiſſet. Inſtituo titiũ cũ puenerit ad.
xxv.annũ ⁊ demon in ſubſtõne dixiſſet ⁊ ſi deceſſerit.xxv.ãnoꝝ
talem ſubſtituo.q᷑ tunc cum ſubſtituerit vſq ad extremitatem
principii ſufficit.xxv.inceptũ ſic dicit intelligendum.l.qui filius.
§.ſabinus.ff.ad treb.l; aliter legiſte intelligant ⁊ male ſm eum.
Si vero pfertur in accuſatiuo abſq aliquo verbo notante pfe
ctionem.⁊ tunc ſi agit de fauore hr annus ceptus p cõpleto ſi
fauor eſt q habeat de ꝯpleto. Si agit de odio q᷑ tps curſus in
ducit odiũ.⁊ tunc expectari dʒ finis q᷑ non ſufficit illum ceptũ
vt palle.l.rem publicam.ff.de mu.⁊ ho.⁊.l.q filium.⁊.ff.de di
uer.pſcri.l.in vſucapione.⁊ in.o.l.iij.§.minorẽ.ff.de minno.vbi p
15 gl. Alecur.⁊c. ¶ † Gl.diaconatus.q̃rit an exiſtens in.xx.anno
eligi poſſit in archidiaconatum.et vr q ſic. q᷑ põt pmoueri ad
ordinem requiſitũ ad dignitatẽ archidiaconalẽ.vʒ ad diacona
tum vt hic pʒ.gl.tʒ ꝯtra q᷑ immo requirit q ſit.xxv.an.vt in.c.
cum in cunctis.§.inferiora.de elec.que hic non corrigit igit ⁊c.
de elec.cũ expediat.in.vj.nec tʒ pdicta cõſequentia põt pmo
ueri ad ordinem requiſitum ad dignitatem: ergo ad dignitatẽ
poterit pmoueri.alias ſequeretur q cum in pmouẽdo ad epi
ſcopatum ſufficit q ſit ſubdiaconatus.ð.c.a.multis etiã ſuffice
re deberet ad dignitatẽ epalẽ ⁊ ad illã pmoueri poſſet qui eſſet
16 in.xviij.anno q eſt falſum ⁊ abſurdum.ideo ⁊c. ¶ † Glo.anno
querit quid ſi prius ante etatẽ hic determinatã ordinatur quis
ad ſacros ordines. Rñdet glo.q punit ordinans ⁊ ordinatus
q᷑ ordinãs eſt ſuſpenſus a collatione ordinũ.⁊ ordinatus ab ex
ecutione ordinis collati vſq ad etatẽ legitimã.de temp.ord.vel
non eſt demum glo.querit an circa iſtam etatẽ poſſint epi diſpẽ
ſare. Rñdet q non per hanc decre.⁊ per decre.dilectus.de tẽp.
17 ordi. ¶ † No.bene glo.q circa etatẽ quo ad ordines ᵃ nõ diſpẽ
a ſat eps.vide glo.de elec.cum dilecti. ¶ † Glo.promouendi.que
18 rit hic agitur de etate promouẽdi ad minores.ſed que erit etas
Rñdet q ab infantia.ſ.vt ſic minor iſante poſſit promoueri ad
illos.alle.xxviij.di.de his.de tẽp.or.nullus in.vj.⁊.xxvij.di.c.ij.
⁊ que notantur in ſumma euſdẽ.vñ concludendo etates.ſi que
ritur de etate ordinis prime tonſure ſufficiunt.vij.anni.de tẽp.
ordi.c.fin.in.vj.in aliis annis a.vij.annis.ſ.vſq ad annum.xij.
põt quis effici oſtiarius lector et exorciſta ⁊ a.xij.ã.acolitus.lxx
vij.diſtinctio.in ſũma vnde dicit Pau.q acolitus poteſt quis
eſſe in.xiiij.anno.c.di.ſubdiaconus.j.q.j.puer.in ordinibus ſa
cris qualis etas requirat ſeruandũ eſt q hic dicitur. In ordine
epali ſerua decretalem cũ in cunctis.hec de etate promouendo
rum ad ordines. Si vero queritur de etate promouendorũ ad
beneficia tunc ſi ad epatum ſerua decretalẽ cũ in cunctis.q᷑ idẽ
q epali.ſi ad alia bñficia duplicia vt in abbatiis ⁊ dignitatibus
⁊ perſonatibus ⁊ eccleſiis curatis.⁊ tunc exigitur.xxv.annus in
b choatus vt.o.c.cum in cunctis. ᵇ † In abbatiſſis exiguntur.xxx.
19 de elec.indẽnitatibus in.vj. In ſimplicibus bñficiis puta ſi ſint
canonie.⁊ exiguntur.xiiij.de prebẽdis ſuper inordinata. Nec ob.
de elec.ex eo q in.vj.q᷑ ibi illud fuit diſpenſatiue vel ibi factum
narratur ſi ſunt alia beneficia ſimplicia.⁊ tunc ſufficiunt ſeptem
anni cõpleti.⁊.d.c.ſuper inordinata.q᷑ tunc nõ põt fieri clerici.
vt eſt dictum in.d.c.ſi.de temp.or.in.vj.ergo ⁊ beneficium ha
bere de prebendis.cũ ſm.hec vera niſi talia bñficia haberent ex
iure ſtatutorũ vel cõſuetudine certũ annexũ ordinẽ vt ſunt pre
bende ſacerdotales ⁊ eccleſie rurales ⁊ altaria ⁊ ſimilia.de pbẽ.

a ¶ Nõ diſpen ſat eps. In quibus aũt poſſit diſpẽſare epus habes gl. notabilẽ in.c.dilect⁹ in gl.in ver.per miſſa.⁊ ibi do. Abb.de tẽ.or.

b ¶ In abbatiſſis. De etate q̃ regritur i abbatiſſa abbate epo monacho regulari clerico curato ⁊ in ſimplici ⁊ i ceteris pontif.o. Abb. in.c.cũ in cunctis.§.j.in.v.eo.ti.de ele.⁊ lati⁹ in.c.ſup inordinata.de prebẽ.

c ¶ Ex vnico. Adde in ſimil. Bal.⁊ Fulg.in.l.petens.C.de pactis.

ſignificatum vel eſſent pñcipales adminiſtratores eccleſie:l; nõ
curate: q᷑ tunc requiritur q ſint.xiiij.annoꝝ.⁊ no. Inn.ð.c.in.
in.c.preterea.⁊ no.de reſcrip.ſi eo tempore.in.vj.in nouella.ſuper
glo.ſi vero q̃ritur de etate in actu pmouẽdi ſeu tranſeũdi ad re
ligionẽ:⁊ tũc in maſculo ſufficit etas.xiiij.annoꝝ in femina.xij.
xx.q.j.in ſumma.⁊ ibi no.de reg.c.poſtulaſti.ſm Guil.

¶ De officio vicarij. Rubrica.

1 Eccleſiam curatã habere in titulum aliud eſt: ⁊ aliud in vicariam.
2 Eccleſia curata an poſſit dari perpetuo in vicariam.
3 Diſpenſare an poſſit eps ſuper non reſidentia.
4 An exiſtens in minoribus ordinibus eligi poſſit ad vicariã eccleſie.
5 Vicarius quis dicatur ⁊ quot ſunt ſpecies vicariorum: et quid faciat eos eſſe perpetuos.
7 Vicarij ſi non ſunt poſiti ad eccleſias parrochiales non dicunt perpetui: ſed ad libitum remouebit eos platus niſi ſint per epiſcopum inſtituti.
7 Curam animarum habere quis dicatur an vicarius an platus ad hoc vt dentur decime vel primitie.
8 Vicarij perpetui qd ius habeant in eccleſia.
9 Curatus occupatus in quadrageſima an poſſit curam cõmittere monacho.
10 Cura quid ſit.
11 Extenſionẽ recipit diſpoſitio penalis ⁊ corrigens.
12 Vicarius perpetuus an ⁊ qñ ⁊ infra quod tempus debeat promoueri.
13 Vicarius perpetuus ſi moneatur vt infra annum faciat ſe promoueri ſi non obtemperat: an poterit priuari vicaria.
14 Et an eps poſſit diſpenſare cum talibus vicariis perpetuis vt differre poſſint ordinationem ad ſacerdotiũ vſq ad ſeptẽnium ſi velint eſſe in ſtudio.
15 Vicarius non poteſt dare vicarium.
16 Diſpenſatiuum ius q̃tum ad poteſtatis conceſſionẽ extẽditur per identitatem rationis.
18 Diſpenſare an poſſit eps cum rectore circa etatẽ vt minori.xxv. annis poſſit conferri vicaria.
19 Vicarius perpetuus qualiter cognoſcatur a temporali.
20 Eccleſia parrochialis ⁊ curata qualiter differant.
21 Vicaria perpetua an vacet per adeptionem dignitatis vel perſonatus etiam non curati.

Ue de eccleſijs curã

c Non põt cõmode diuidi ad lrãm᷑ q᷑ vni
co ꝯſtructu claudit mentaliter: põt tñ di
uidi in tres partes ſicut ſunt tria dicta.ſ.
1 ibi ac de ipſorum: tertia ibi ⁊ de eorum.
¶ † No.primo q aliud eſt habere eccle
ſiã curatã i titulũ: aliud in vicariã: ⁊ hic
eſt q ſtatutũ in vno nõ extendit ad aliũ
extẽſione hois ſed extẽſione iuris ſic. ¶ No.ſcdo tria q̃ hic extẽ
duntur de eccleſiis curatis in titulũ collatis ad collatas in vica
riã ppetuã: primũ qd acceptatione ſcdi vacat primũ: ſcdm q ſi
cut in illis qs dʒ certo tẽpore pmoueri ad ſacerdotiũ ſic ⁊ i iſtis
tertio q illa etas q̃ requiritur in illis regritur ⁊ in iſtis. Not. in
2 curatis tñ locũ hẽe dc. ¶ † Opp.⁊ videt q eccl.ſia curata nõ
poſſit dari ppetuo in vicariã.de elec.nemo.in.vj. So.in cõmen
3 dã dari non põt vt ibi ſed vicariã ſic vt hic ⁊c. ¶ † Quero an
inferior epo diſpẽſare poſſit ſup non reſidentia dic vt p Inn. et
Hoſt.de cle.nõ reſi.relati.⁊ p Pau.hic p Arch.ij.q.vj.biduũ
⁊ in Spec.u.ij.§.ſunt quoq.circa ſi.vide Jo.an.de cle.l; canõ
in gl.pe.⁊ ſup ea.in.vj.q᷑ ꝯcluſio eſt q ſic ſi põt priuari rõne nõ
reſidẽtie alis ſecus. An exiſtẽs in minoribus poſſit eligi ad vica
riã eccleſie curate: videt q ſic q᷑ hic nihil dr de ordinib⁹.ad hoc
qd no.le.di.c.j.in.q.j.gegd de electione.cũ in cũctis.§.inferio
ra.vbi nõ ſit mẽtio de ordinibus.nec ob.lx.diſt.c.j.⁊.ij.q᷑ illa.c.
ſunt abrogata ⁊ correcta q̃tũ ad hoc vt ibi not.in.d.c.j.⁊ idem
Inn.tenet in dignitate nõ curata l.c.preterea.de eta.⁊ qua. Ho.
ibi ꝯ dicẽs q ad aliquã dignitatẽ eligi nõ poſſit exñs in minori
bus.⁊ ſic ſentit gl.de his q̃ ſiunt a maiori parte capli.c.j.⁊.c.ex
ore. vide de hoc tactũ de elec.l; canon.in.vj.c.ti.oudũ.j. Idẽ te
net Hoſt.⁊ Jo.an.in eccleſia curata.de elec.ex eo qd in.vj.de pͥ
ben.ſi p clericis.c.ij. Arch.tenet ꝯtra.ſ.q etiã ad eccleſiã cura
tã poſſit eligi exiſtẽs in minoribus. Mouet q᷑ non occurrit rõ
quare potius talis admittat p viã pſentationis ⁊ inſtõnis vt in
c.j.⁊.ij.de inſti.in.vj.⁊ p viã reſcripti aplici vel collationis pape
vt.o.c.ſi p clericis.q̃ p viã electionis.nã preſentatio ⁊ reſcripta
ſunt odioſa ⁊ extraordinaria. Item q᷑ ſic tenendo ſemp oporte
ret q

ret ꝙ tēpore ꝓmotionis ſue habebit aliqđ beneficiū cū ſine ti-
tu. ꝓmoueri nō debeat ad ſubdiaconatū. de ꝑben. cū ſcdꝫ. Itē
ſic tenendo nō eſſet differentia inter ꝓmouendū in epm ⁊ digē
dum ad eccleſiā curatā vel dignitatē qꝛ non videt̄ equū: idē te-
net Cal. in. c. dudū. p̄mo mouet̄ p̄ p̄dicta. Itē qꝛ in. §. inferio-
ra non ſit mētio de ordine nec in cle. j. §. ti. j. Itē p̄ decre. lꝫ canō
vbi videt̄ caſus nō cauillādo cū illa decre. ſit poſita in materia
electionis: ⁊ ſic videt̄ caſus debere intelligi iuxta materiā qꝰ p̄
ceditur p̄ viā electionis. ar. l. imperatores. ff. de in diē a diec. non
a ob. decre. dudū. j.ᵃ qꝛ ibi dꝫ exponi vel p̄ ⁊ vt clarius ibi pꝫ ex
antiqua ſm eū. Itē nō ob. d. c. ad p̄teros. qꝛ dꝫ intelligi de diſpō
ne iuris non hoīs. ſimile in. c. nihil eſt. ad ſi. de elec. idē tenet do.
Baſ. Pau. hic dicit ꝙ quo ad dignitatē curatā p̄cedit opi. p̄di
cta. ⁊ ſic intelligit no. p̄ Inn. ⁊ Cōpo. de elect. dudū. j. ante ſuſte
ꝑtranſit do. Anto. lꝫ non recitet dicta Cal. Mibi videt̄ tutius
tenere glo. Jo. an. p̄ decre. dudū. j. vbi caſus non cauillando et
exponere vel p̄ ⁊ eſt oīno lr̄am deſtruere vel violare cum dicte
dictiones oppoſite ſint nature: vnde abſonū eſt vnā in aliā ex-
poni aliquo alio nō apparente. non ob. decre. lꝫ canon. qꝛ dꝫ in-
telligi qꝰ p̄ aliā viā ꝙ electionis p̄ceditur. vbi dicit glo. nā cum
expꝛiſſe non corrigat ius antiquum decre. dudū. j. non eſt noſtrū
p̄ ſubauditiones ⁊ ſuppletiones corrigere. ar. no. p̄ glo. de elec.
cupientes. §. qđ ſi p̄. xx. in. vj. Itē qꝛ illa decre. non intendit p̄n-
cipaliter hoc dubiū decidere: ſed ſolū ſuppoſito ꝙ qs ſit canoni
ce ꝓmotus an teneatur ꝓmoueri ad ſacerdotiū. nec ob. ꝙ non
eſſet differentia inter ꝓmouendū ad epatum ⁊ ꝓmouendū ad
dignitatē vel beneficiū curatū: qꝛ lꝫ non ſit reſpectu ordinis eſt
tñ reſpectu etatis. vt. d. c. cū in cūctis. qđ ſufficit nec ob. etiam ꝙ
non ſit mētio in. §. inferiora. de ordine qꝛ ſuppleri dꝫ p̄ decr. du
dum. ar. l. ſcio ꝗſitum. ff. de teſta. ⁊ qđ no. ff. de publi. l. de precip.
⁊c. ℂ Quero an cle. locū habeat in eccleſijs parrochialibꝰ non
annexis. Rñdet Pau. ꝙ non. qꝛ in illis ꝑpetuus rector datur
non vicarius annexis autē datur vicarius: dicit tñ ꝙ poſſit lo-
cū habere in nō annexis in caſu cle. j. de ſup. ne. p̄la. ponit hic
Guil. quandā ſummulā ſup materia vicarioꝝ recolligendo ali-
b bi dicta referam vlteriora alijs p̄termiſſis ⁊c.ᵇ † Querit eſt pri
5 mo quid eſt vicarius. refert vt glo. dicit hic ꝙ vicarius eſt qui
principalis rectoris nomine deſeruit eccleſie. Scđo q̄rit quot
ſunt ſpecies vicarioꝝ: dicit ꝙ quatuor qꝛ quidā ꝑpetui ad par-
rochiales eccleſias conſtituti vt hic quidā aſſumuntur ad alios
actus: non tñ perpetui vt mercēnarij ⁊ capellani. nam expedit
miſſam celebranti ſecū habere p̄sbyterꝝ. vij. q. j. nihil. quidā ſunt
ſpeciales non ad curā ſed certū articulū actū vel locū. §. e. tua. q
dam non perpetui nec ad curā nec ad certū: ſed generaliter dā
tur ad oīa ſicut faciunt p̄lati dum ſe abſentant. de p̄ben. datum
in. vj. de temp. ordi. cū nullus. e. li. ⁊ etiā qñqꝫ dātur in preſentia
vt ſunt vicarij epoꝝ. de offi. vica. c. j. in. vj. Circa primā ſpeciem
q̄rit quid facit eos perpetuos. Rñdet ꝙ autoritas epālis qua
mediante illi cōſtituuntur ad curam animaꝝ que ſemꝑ immi-
net. de tranſla. veniens. ⁊ de elec. cle. ne romani. ꝓpter quā au-
toritatem cēſentur ꝑpetui ⁊ immutabiles. §. e. ad hoc. de p̄bē.
6 de demon. de capel. mo. c. j. in. vj. † Quid ſi non ſunt poſiti ad
eccleſias parrochiales. ſed aliās dic ꝙ non ſunt ꝑpetui ſed ad li-
bitum remouebit p̄latus niſi ſint per epm inſtituti. arg. dicti. c.
7 ſic dicit Inn. de p̄ben. in lateranenſi. † Quero quis hꝫ curā ani
maꝝ an vicarius an p̄latus quo ad hoc vt dentur decime vel p̄
mitie. Rñdet ꝙ vbi eccleſia eſt ſubiecta monachis ⁊ monachi
ſunt tñ patroni vel habēt certas portiões in eccleſia ⁊ certi fru
ctus ⁊ redditus ſunt vicarij tunc cura animaꝝ ⁊ vendicatio p̄
dictoꝝ ſpectat ad vicariū: ſic intelligit glo. de p̄eben. expoſuiſti
Si aūt fructus gn̄aliter ſit monachoꝝ certa portione relicta vi
carijs vt di. de p̄bē. c. j. in. vj. ⁊ vicarij comedunt de mēſa prioris
⁊ tunc de iure cura animaꝝ ⁊ vēdicatio fructuūꝫ ſpectat ad eos
maxime in foro contentioſo ſed exercitiū curé ad vicarios ſpe
ctat in foro anime. de p̄ben. §. e. in. vj. Ideo rub. de cap. mo. nō
dicit vicarioꝝ vel epoꝝ: ſed dicit monachoꝝ ſic dicit intelligēdū
de p̄eben. cum ſingula. in. vj. ⁊ tales monachi vendicāt ibi de-
cimas ⁊ alia iura. de p̄ſcrip. ex tranſmiſſa. de ſepul. ex parte. et
c c. in noſtra. ⁊c.ᶜ ℂ † Quero ꝙ ius habeant tales vicarij perpe
8 tui in eccleſia. dicit ꝙ ſunt quaſi ꝓcuratores in rem ſuam: ⁊ ſic
procuratores facti dñi litis. de ꝓcur. c. j. in. vj. ſeu tanꝙ emphy
teote habētes vtile dñium. C. de iure emphy. per totum. tanꝙ
conductores ad non modicū tēpus. ff. ſi ager vectig. l. ij. Sed an
preferantur vero dño ſeu principali rectori. reſpondet ꝙ ꝗuis
tales vicarij non ſint domini. C. de p̄ſcrip. xxx. an. l. male agit
preferuntur vero dño ad id qđ ſpecialiter pertinet ad eos: qꝛ di-
cuntur vtiliter dñi ꝓpter ius vtile qđ habent in re. de in integ.
reſti. c. j. non tñ p̄ſcribūt contra veros dños. vt. d. l. male agitur
vide Hoſt. de cle. non reſi. qꝛ nonnulli. ⁊ fuit in ſimili qđ de fa-
cto bono. qꝛ principalis rector volebat audire confeſſiones ca-
pellani qui conſueuerunt audire hoc nolebant ⁊ querebat̄ an
potuiſſet preſcribere ⁊ fuit i eccleſia ſancte Marie maioris do
mino ſe. aſſiſtente pro capellano ⁊ do. Anto. pro rectore. et de
materia vica. vide per Hoſt. in ſum. e. ti. qđ no. de elec. cum ex
eo. in. vj. vbi habes an ſine autoritate epi poſſit conſtitui vica-
rius tēporalis veritas eſt ꝙ ſic ad modicū tēpus cā ſubſiſtente
vt qꝛ forte opꝫ ꝙ paucis diebus ſit abſens aliās ſecus. ⁊ intellige
ꝙ conſtituatur in vicariū talis quē notum ſit eſſe preſbyterum
9 aliās ſecus. ar. de cle. pereg. c. j. ⁊ ij. per totum. † Vtrum quid antes
curatus occupatus in quadrageſima poſſit cōmittere curā mo
nacho vt audiat confeſſiones parrochianoꝝ ſuoꝝ habetis gl.
ſingularem ꝙ non ſi monachus aliās non p̄ſit alicui eccle curā
te in cle. j. de pauī. alia ꝓſequitur hic Guil. ⁊ Pau. q̄ tangūtur
in. ij. de offi. vica. in decre. ij. in. vj. ⁊ in. c. viij. de offi. leg. ⁊ do lib. ⁊
multa ponūt que parue ſunt vtilitatis: ideo omitto qꝛ vidiſtis
vlteriora. ℂ Glo. ſcđo querit cum duplex poſſit eſſe cura. ſ. fori
penitentialis ⁊ fori iudicialis. de elec. dudum. ij. cū ibi no. an li-
tera procedat in vtrūque cum ſit hic mentio de cura. In vtraqꝫ cura
rñdet ꝙ ſic alle. no. per ſe ⁊ per Hoſt. de p̄eben. de multa. idē
Genze. ⁊ Guil. qui dicūt ꝙ tales curate eccleſie vocantur parro-
chiales. de elect. lꝫ canon. in. vj. ⁊ ſubaudit ad lr̄am in habētibꝰ
d ſ. qualēcūqꝫᵈ. † Quid autē ſit cura. dicit Pau. ꝙ eſt onus ⁊ ſol
10 licita cuſtodia. alle. de peni. ⁊ remiſ. c. oīs. vbi plenius ponitur
diffinitio cure per Archi. viij. q. j. qui epatum. xviij. q. ij. cogno
uimus. ⁊ in Spe. ti. ij. §. videndū. ver. Itē q̄ritur. Sꝫ an quo
ad terminos cle. ⁊ decre. lꝫ canon ſufficiat eccleſia curata habi-
tu: lꝫ non ſit in actu creata. Opi. ſunt de quo in p̄alleg. c. lꝫ ca-
non. Pau. hic dicit p̄ hanc cle. reprobari opi. dicētium ꝙ ſuf-
ficit ꝙ ſit habitu curata per hanc lr̄am hic dū dicit habētibus
⁊c. ⁊ ſic exigit ꝙ actu habeat curā non ſolū habitu ad hoc. l. no
men filiaꝝ. §. habere. ff. de ver. ſig. p̄ qua ceſſat cā ꝯſtōnis q̄ fuit
actuale exercitiū ſi actualiter non ſit curata: ergo ceſſare dꝫ cō-
ſtitutio. ar. l. adigere. §. ꝗuis. de iurepa. ff. vnde ſi deſinit hab-
re p̄plm vel ꝓpter hoſtes vel alia de cā ceſſabit hec cle. ⁊ diſpō.
lꝫ canon. alle. xvj. q. j. ⁊ tēporis ſm Pau. ⁊ idē Hoſt. in decret.
de multa. de p̄ben. ℂ Glo. anū tēdis opp. de. c. extirpande. §. q
vero. de p̄ben. ⁊ no. plene. e. ti. de multa. vbi p̄ exceptionem ſcđi
curati non vacat primū. Rñdet ꝙ hic dr̄ p̄cedere regulariter
fallit in caſibus ibi no. qꝛ fallit vbi beneficiū curatū eſt annexū
alteri non curato: vel dependens ab illo vel aliīs ſīlibus ibi no
ta. in. d. c. de multa. facit de p̄bē. ſup eo. in. vj. ℂ Scđo q̄rit gl.
an extrauagāns. Joan. xxij. q̄ incipit execrabilis ⁊ eius pena lo-
cum hꝫ in vicarijs ꝑpetuis eccleſiaꝝ curataꝝ. Rñdet ꝙ ſic quia
ibi loqtur de eccleſijs ⁊ beneficijs ⁊ officijs curatis: ergo p̄ rōne
locū hꝫ in vicarijs. ar. huius cle. no. bene iſtā glo. ſm do. Ant.
11 ꝙ † diſpoſitio penalis ⁊ corrigens recipit extenſionē iuris ad
extremum in quo reperitur regula antiqua ambo extrema pa
rificans. ad hoc glo. l. ſi quis ſeruo de furto cōtrarium dicit gl.
e in regula q̄ a iureᵉ. Sed dic ꝙ illa glo. p̄cedit qñ cōſtitutio diſ
ponit circa nouam materiam in qua extrema non reperiuntur
parificata a iure nā lꝫ quo ad materiā de qua de regula. nō ſolū
in. vj. ſint parificati minores alijs mendicantes: non tñ ſunt pa-
rificati quo ad materiā detractionis: quare ideo diſpō facta cō
tra ius de quarta in minoribus non trahitur ad alios. vt dicit
illa glo. facit qđ no. per doc. in. d. l. ſi quis ſeruo. ⁊ qđ no. p̄ bar.
in. l. j. §. lex falcidia. ff. ad. l. fal. ⁊. ff. de iuſt. ⁊ iur. l. oēs populi. aliās
procedit hec glo. ⁊ no. extenſio paſſiua qꝛ extenditur p̄ regulā
antiquā qđ no. ſm do. Anto. tu adde glo. in. c. j. de eta. ⁊ qua. in
vj. q̄ aperte dat p̄dictā theoricā ⁊ in decre. j. ut clerici vel mona
chi. in. vj. ⁊ ibi probatur iuncta decreta. dudum. ij. de elect. ⁊c.
12 ℂ † Glo. ꝓmouendū q̄rit an debebit promoueri ⁊ qñ incipiat
tēpus. ſ. qđ debeat ꝓmoueri. Rñdet ꝙ. ſ. annū qui incipit a tēpo
re quo habuit pacifice poſſeſſionē beneficij vel per ipſum ſtat.
de elec. lꝫ canon. ⁊. c. cōmiſſa. in. vj. Deinde in verſi. ⁊ in hoc diſ-
fert opp. qꝛ videtur ꝙ non poſſit vicaria concedi non exiſtenti
in ſacerdotio: vñ opp. de. c. nemo deinceps. de ele. in. vj. Soluit
glo. ꝙ diuerſitas caſus eſt non oppoſitio. qꝛ ibi loquitur qñ cō
mittitur eccleſia in cōmenda. Et ſic cōmendatario hic qñ com-
mittitur vt vicario quo caſu idem eſt ſicut qñ cōmittitur vt pri-
cipali rectori: ideo pōt taliter cōmitti non ſacerdoti dūmō fieri
poſſit ſacerdos vt hic iuncto. c. lꝫ canon. Ratio diuerſitatis eſt
qꝛ cōmenda non dꝫ fieri niſi ſubſiſtente neceſſitate ⁊ vtilitate ec
cleſie: ideo vt plene neceſſitati eccleſie ſuccurratur: oportet ꝙ ſit
13 ſacerdos cui committitur cōmenda eccleſie curate. ℂ † Tertio
glo. in ver. ⁊ ſcias querit quid ſi infra annum moneatur vica-
rius vt faciat ſe promoueri ⁊ monitus non obtemperat an po
terit priuari vicaria: videtur ꝙ non: qꝛ habere videtur annum
infra quem poteſt promoueri vt hic dicitur iuncto. c. lꝫ canon.
ergo ⁊c. ar. regule indultum. de reg. iur. in. vj. contra. tenet glo.
qꝛ cum talis pena eſſet de iure antiquo. §. eo. c. ſi. ideo cum non

a ℂ Qꝛ ibi dꝫ exponi. de ri-
ctione vel poni ⁊
gl. in. l. liber hō
§. decē. ff. de v̄b.
obli. ⁊ in. l. vbi
pactū. C. d̄ tranſ-
ac. ⁊ Bar. in. l.
ij. §. officiꝫ. ff.
d̄ aqua. plu. ar.

b ℂ Querit eſt
primo. Quie di
catur vicariꝰ et
de multiplici vi
cario declaret
d. Abb. in. c. ex
tirpande. §. qꝛ
vero. in. ij. col.
de p̄bēd. ⁊ in. c.
poſtulaſti. ⁊ ibi
plene ꝑdy. in. j.
col. de reſcript.

c ℂ Quero qđ
ius. An autē vi-
carius dicat̄ ha
bere eccleſiā in
titulū. vide gl.
in. c. ꝯſtitutus.
de fil. presby.

d ℂ Quid autē
eſt cura. Adde
fed. in ꝯſi. lxxx.

e ℂ Sed dic.
Adde glo. in. c.
lꝫ canon. in ver.
parrochialis. §
elec. in. vj. ⁊ do.
Jaſ. in. §. ex ma
leficijs. in nona
char. in prin. in
ſti. de actio.

reperiatur hoc correctū remanet ſaluū: p hoc fa.qḋ dicim⁹ in
ſimili in principali rectore q: per penam decre.ꝫ canon.de elec.
in.vj.non tollitur pena antique decre.cū in cunctis.§.inferio
ra.facit.ō.de.pre.in fi.qḋ no.in.c.ꝫ canon.in glo.ante pe.in pn
cip.ꝛc. ℭ Glo.ſacerdotium.oppo.de no.decre.ꝫ canon.ꝑalle.
vbi videtur no.ꝙ decretalis illa locū non hꝫ in vicariis perpe
14 tuis.Sol.gl.qḋ ibi ponitur opi.Archi.q̄ hic corrigit. ℭ †Se
cundo q̄rit gloſ.nunqd epi poterunt diſpēſare cū iſtis vicariis
ppetuis vt differre poſſint ordinationē ad ſacerdotiū vſqꝫ ad
ſeptēnium ſi velint eſſe in ſtudio ſicut poſſunt in principali re
ctore.de elec.cū ex eo.in.vj.videtur ꝙ nō q: magis videt̄ reſtri
ctus ad reſidentiā vicarius q̄ principalis.de ſuben.extirpande
a §.j.ᵃ †Item q: vicarius nō pōt dare vicariū.ō.eo.clericos.ſed
15 hoc caſu oporteret vt daret.vt pꝫ in.c.cū ex eo.ergo ꝛc. Cōtra
rium tenet glo.per hanc de.iuncto.c.cū ex eo.q: ſi hoc pōt epis
in principali rectore.vt in.c.ex eo.ergo ꝛ in vicario.ar.hui⁹ de.
ſcḋo hoc confirmat p gn̄alitatē illius.c.cū ex eo.vbi generaliter
pmittitur epos diſpenſare cū his q obtinēt eccleſiā curatam: ꝛ
ſic pōt etiam cōprehendere vicarios. tertio p hoc alle.gl. q: rō
ibi poſita.ſ.vt repleatur eccleſia vniuerſalis viris ſcientificis:
pariter hꝫ locū in vtroqꝫ ergo ꝛ idē ius.de conſti.tranſlato. nō
ob.c.clericos.q: ridet glo.ꝙ ibi vicarius non dabit vicarium:
ſed epis diſpenſatiue loco vicarij ppetui pōt vicariū ſeptēnalē
dare ſicut ibi ponitur loco principalis rectoris.vt in ꝑalle.c.cū
ex eo.§.porro.non ob.etiam.§.ſi vero.q: illud ꝓcedit in eccleſia
annexa:ſecus ſi nō eſſet annexa:q: illi eſt ita aſtrictus rector ad
reſidentiam ſicut vicarius eccleſie annexe. Habetis glo.expedi
tam licꝫ non reſpondeat ad.d.§.qui vero. †Ex glo.iſta not.do.
b Anc.aliam regulā in materia extenſionis.ſ.ᵇ ꝙ vbicunqꝫ ius
reducit vnū extremū ad paritatē alteri⁹ extremi diſpoſitio illa
in extremo parificato recipit cōditiones ꝛ limitationes primi.
Nam videtur hic ꝙ dato hoc ꝙ vicaria ſit parificata rectorie
oīa iura loquentia de rectoria extenduntur ad vicarias: ad hoc
l.j.§.j.ff.ad.l.fal.ꝛ habet optimum tex.de ſer.non or.miramur.
16 ℭ †No.ſcḋo ꝙ ius diſpenſatiuum q̄tum ad poteſtatis con
ceſſionem extenditur per identitatem rōnis.de quo in.c.at ſi de
17 rici.de iudi. ℭ †Tertio no.ꝙ id qḋ dr̄ vicarius non pōt dare
vicarium ꝓcedit vbi ꝓpria autoritate dare vult: ſecus ſi autori
18 tate ſuperioris qḋ no.bene ꝛc. ℭ †Glo.etate q̄rit an epis poſſit
diſpenſare cum rectore circa etatem vt minori.xxv. annis. poſ
ſit conferri vicaria. Reſpondet ꝙ non ſicut nec poteſt in recto
re.vt in.c.j.de eta.ꝛ qua.in.vj.nam reſpectu beneficij curati nō
poteſt epis diſpenſare.vt ibi Pau.dicit Archi.tenet in.c.ꝫ ca
non.qḋ ex cā neceſſaria ipſe poſſit.tene gl.ꝛ bene q: caſus eſt in
d.c.j.ꝛc. ℭ Glo.perpetuus querit an in temporalibus locū ha
beat cle.Reſpondet ꝙ non a contrario ſēſu litere.alle.ſimile q: nō
eſt neceſſe fieri mentionem de vicaria temporali: ſed de ꝑpetua
ſic.de reſcri.poſtulaſti.de illis aūt vicariis temporalibus ponit
exemplum per decre.peruenit.de appel.ꝛ de elec.cum ex eo. cū
c ſi.ᶜ †Qualiter aūt cognoſcatur vicarius ꝑpetuus a temporali
19 Reſpondet glo.ꝙ cognoſci pōt per ea que habentur in.c.extir
pande.§.qui vero.ꝛ de capel.mo.c.ij.in.vj.ꝙ ꝑpetuus eſt ille
qui ꝑficitur eccleſie vbi principalis rector nunq̄ exercet curam
ꝛ ponitur loco rectoris impediti ꝛ inſtituit̄ autoritate epi. Tē
poralis vero qui loco temporalis rectoris impediti qui alias ex
erceret curam.cū glo.concordat Guil.dicens ꝙ duo ſunt neceſſa
ria vt locū habeat cle.ſ.qḋ ſint ꝑpetui. Scḋo ꝙ ad curam aīaꝝ
ꝑficiantur in eccleſiis vt hic pꝫ.per qḋ dicit ꝙ in aliis ſpecieb⁹
vicarioꝝ locum non hꝫ de quibus ſuperius dictum eſt. ℭ Gl.
parrochialium querit quare non ſimplr̄ dixit de eccleſiis cura
tis ſed adiecit de parrochialibus eccleſiis curatis. Reſpondet
glo.vt daret intelligere ꝙ ſolum in eccleſiis parrochialibus an
nexa permiſſa ſit vicaria perpetua ꝛ ſimpliciter in beneficiis cu
ratis ex quo declaratur decre.extirpande.§.qui vero.de ſuben.
20 ℭ †No.glo.in duobus. Primo ꝙ differentia eſtᵈ inter parro
d chialem eccleſiam ꝛ curatam. Scḋo ꝙ de iure non pōt cōſtitui
vicarius ꝑpetuus niſi in eccleſia parrochiali curata. ℭ Gl.vo
lumus opp.hic videtur immo ꝙ iſta cōſtitutio inducat ius no
uum ſed contra: q: immo idē videbatur de iure antiquo. Nam
primū de pluralitate qḋ hic dr̄ ꝓbari videtur p decre.j.ꝛ.c.ꝓui
deas.ō.e.ſcḋo de ſacerdotio videtur ꝓbari in.c.ſi.ō.e. tertium
de etate videt̄ ꝓbari p alle.decr.ſi.ꝛ p decre.ſup eo.de p̄bē.in.vj.
Rn̄det glo.ꝙ immo illa ꝯſtō eſt noui iuris ꝓmulgatoria: et iō
vtitur verbo volumus ꝛ non verbo declaramus.ꝛ p iura anti
qua ꝑalle.non apparebit ꝙ imponeretur pena priuatiōis ipſo
iure q̄ hodie p hanc decre.imponitur iuncta decre.ꝫ canō. For
te tñ dicit glo.ꝙ ſatis erat de mente eoꝝ etiā qḋ hic ſtatuit̄ pū
pꝫ quo ad primū.ꝛ no.p Ber.in.c.j.ō.e.de ſcḋo pꝫ p decret.
commiſſa.de elec.in.vj.que in ſui prin.latius loqtur q̄ decre.ꝫ
21 canō.de tertio pꝫ ꝫ ibi ſatis ꝛc. ℭ †Vltimo q̄rit glo.an ꝑ cle

a ℭ Itē q: vicarius. Adde ho ſti.ꝛ Jo.an.in c.clericos.extra de off.vic.ꝛ Jnno.in.c.cum romana.de off.vica.in.vj.

b ℭ Qḋ vbicū qꝫ. Adde bene facere qḋ dicit Bar.ꝛ doct.in l.j.ff.de lega.j.

c ℭ Qualr aūt. Adde Fely.in d.c.poſtulaſti.de reſcri.l.j.col.

d ℭ Inter par rochialē. Que dicatur eccleſia parrochialis de clarat.d.Abb.in.c.in noſtra.extra de ſepult.

ptionē dignitatis vel ꝑſonatus etiā non curati vacet vicaria ꝑ
petua: dicit ꝙ ſic ſicut eſt in acceptione bñficij curati in rectoriā
vel vicariā.ꝛ idē econtra.ar.decre.audiū.ij.de ele.ꝛ ſi dicas qua
re hic non fecit mentionē de dignitatibus ꝛ ꝑſonatib⁹. Rn̄det
ꝙ in aliis non reqritur ꝙ qs ꝓmoueat̄ ad ſacerdotium.de quo
hic ꝛ in.§.inferiora.in decre.in cunctis.non aūt vt vellet notā
re ꝑ exceptionē eoꝝ non vacare vicariā ꝑpetuā ante habitā ꝛc.

ℭ De officio delegati. Rubrica.

1 Delegatus in cā ciuili pōt alteri ſubdelegare vices ſuas
quo ad receptionem teſtium.
2 Delegatus in criminali non pōt alteri ſubdelegare receptionē
teſtium.ſed vices ſuas ad id committere.
3 Delegatus qualiter cognoſcetur an ſit factū vt iudici an vt exe
cutori.
4 Teſtium mera examinatio poteſt fieri die feriato.
5 Teſtium receptor qui non eſt ſimpliciter examinator an poſſit
punire teſtem vacillantem.
6 Teſtem vacillantem punire an poſſit delegatus.
7 Teſtis dictum die feriato deponentis non vitiat̄.
8 Teſtium depoſitio trahitur ad actum iuramenti.
9 Teſtium receptio non eſt merus executor.
11 Teſtis qui iurauit coram iudice in palatio vel alio loco ſi depo
nit falſuꝫ dictū ſuū ꝛ dicit falſum ſi accuſetur de falſo: an debeat
poni locus vbi iurauit an in quo deponit falſum.
12 Teſtis ſi iurat infra terminum ꝛ deponit poſt terminum an va
lebit eius dictum.
13 Publicatio teſtium poteſt fieri poſt terminum.
14 Teſtes in criminali debent exhiberi coram iudice vt coram eo
iurent.
15 Cauſa criminalis poteſt delegari.
16 Delegatus etiam principis non poteſt ſubdelegare cauſam cri
minalem.
17 Negationes due faciunt vnam affirmationem.
18 Executores gratie an habeant iuriſdictionem ordinariam vel
delegatam.
19 Prouiſio facta ab executore dato ad ꝓuidendū contra verita
tem clauſule in reſcripto appoſite an valeat vel ne: ꝛ an executor
datus ad prouidendum poſſit aſſumere partes iudicis appoſi
ta aliqua clauſula vel etiam nulla.
20 Clauſula ſonans in monitionem (vt eſt clauſula ſi perſona ſit
idonea) an teneat contra veritatem clauſule factam.
21 Et qualiter conſiderabitur an ſonet in monitione vel in con
ditione.
22 Exceptio ſurreptionis in clauſulis ſonantibus in conditionē
eas purificatas impedit prouiſionis effectum.
23 Proceſſus factus cū cauſe cognitione partibus vocatis an dif
ferat a ꝓceſſu facto ſine cauſe cognitione partibus nō vocatis.
24 Clauſula aliqua ſi non ſit appoſita in reſcripto an executor ni
hilominus poſſit aſſumere partes iudicis.
25 Poteſtate duplici ſi quis vti poteſt: vna electa non poteſt illā
omittere in preiudicium partis.
26 Executor datus ad ꝓuidēdū ſup beneficialib⁹ cū aliquib⁹ clau
ſulis vel ſine his ſup qbus hꝫ ſe informare ad purificandā gra
tiam an poſſit partes iudicis aſſumere. Et an ſit neceſſe ꝙ par
tes iudicis aſſumat: an vero ſufficiat aſſumere partes informa
toris extraiudicialis. Et an in caſu quo ptes iudicis aſſumpſit
ſit neceſſe ꝙ partes vocet: ꝛ qualē ordinē dꝫ obſeruare. Et an
ſit aliqua differentia an aſſumpſerit partes iudicis vel nō iudi
cis quo ad effectuꝫ proceſſus: ꝛ an aſſumptis partibus iudicis
vel non valeat proceſſus vel ſit nullus ſi non reperiantur vera
que ad gratiam purificandam requirantur.
27 Compromiſſarius in quem factum eſt compromiſſum tanq̄
in arbitrum ꝛ in arbitratorem ſi cepit procedere vt arbiter an
poſſit redire ad viam arbitratoris.
28 Executor ad prouidendum debet admittere legitimas exce
ptiones.
29 Delegatus an ſubdelegare poſſit.
30 Nudum miniſterium ſi alicui committitur ſub nomine digni
tatis an tranſeat in ſucceſſorem.
31 Delegatus ab ordinario an poſſit alteri delegare vices ſuas.
32 Executor merus an poſſit ſubdelegare.
33 Executor datus ad prouidendum an poſſit inuocare brachiuꝫ
ſeculare. Et an poſſit cognoſcere de beneficio quod non vacat
de facto q̄uis vacet de iure.
34 Poſſeſſio non eſt alicui auferenda ſine cauſe cognitione.
35 Per clauſulam moneas ꝛ inducas an poſſit executor compel
lere epiſcopum ſi non habet mandatum ad prouidendum.
36 Verbum moneas quid importet: ꝛ quid verbum inducas.

Judices

udices ſuper re-
cepti. Nõ põt commode diuidi: q̃
vnico verboꝝ ꝯſtructu clauditᷣ: mẽ
taliter tñ põt diuidi in duas ptes ſi
cut duo ſunt dicta. ſc̃da ibi. necnon.
1 ¶ †No. pmo. delegatũ in cã ciuili
poſſe alteri ſubdelegare vices ſuas
ad articulũ receptionis teſtium: ex
quo a ꝯtrario inferuntur duo. pri-
mo ꝙ ſi nõ eſt iudex: ſed alſ purus executor nõ põt alteri dele-
2 gare. †Sc̃do ꝙ delegatus in cã criminali non põt alteri ſubde
3 legare receptionẽ teſtiũ: ſed vices ſuas ad id cõmittere. ¶ †Ex
ſc̃da parte no. ꝙ executor datus ad ꝓmouendũ alicui: ſi ꝑ inq̃-
ſitionẽ ſolertẽ ⁊c. non videtᷣ purus executor facti: ideo põt alteri
cõmittere vices ſuas: nec videtur electa induſtria pſone. ¶ Ex
quo no. ꝙ vbi cõmittitur inq̃ſitio certe pſone de bñficio ita qꝺ
principalr̃ intendatᷣ ꝓuiſioni pſone qualitercũqꝫ abſiciatᷣ clau-
ſula ẽt inq̃rendi pſonã non videtᷣ electa induſtria ita ꝙ alteri vi
ces ſuas delegare non poſſit. ¶ No. tertio ꝙ delegatus dat9 cũ
clauſula ſi eũ vice ⁊c. recipit cognitionẽ: ⁊ ꝯñr ptãtẽ ſubdelegan
di ⁊c. ¶ Glo. j. in ver. ⁊ no. oppo. ⁊ videtᷣ ꝙ delegatus ad rece
ptionẽ teſtiũ non poſſit alteri ſubdelegare: q: talis videtᷣ mer9
executor: ⁊ ideo non ſubdelegat. ſ̃. e. c. ſi. Sol. glo. ꝙ verbũ iudi
cis hic in lr̃a poſitũ tollit cõtrariũ ꝙ interdũ alicui delegatᷣ rece
ptio teſtiũ vt iudici: ⁊ tunc põt alteri ſubdelegare vt hic. Inter
dũ delegatur receptio teſtiũ alicui vtputa executori: ⁊ tunc non
3 põt ſubdelegare: ita loquitur cõtrariũ. †Quõ aũt cognoſcetur
an delegatio ſit facta vt iudici an vt executori glo. dat theoricaꝫ
notabilẽ: quã gl. alibi non habetis: lꝫ in dictis doc. ſic q: aduer-
tendũ eſt ꝙ aut cõmiſſio receptionis teſtiũ fiat alicui receptis
iam iuramẽtis teſtiũ ⁊ examinatis ſm qꝺ fieri dꝫ ſup articulis
ſup q̃bus debẽt recipi: ⁊ ſilr̃ ſuper interrogatorijs ita ꝙ ſola exa
minatio facti reſtat: ⁊ tunc ẽẽ merus executor ⁊ examinator te
ſtium: non aũt iudex nec ꝓprie etiã ẽẽ receptor. Ubi aũt cõmit
titur receptio teſtiũ pdictis nõ examinatis nec diſcuſſis: ita qꝺ
hꝫ cogere teſtes ⁊ citare illũ ꝯtra quẽ ꝓducuntur vt veniat ad
videndũ eos iurare: ita qꝺ ꝯñr hꝫ exaudire exceptiones ⁊ reci-
pere iuramenta ⁊ examinare interrogatoria: ⁊ refrenare multi
tudinẽ teſtiũ ⁊ punire etiã teſtẽ qui vacillando aures ei9 offen-
deret ſm formã. l. nullum. C. de teſt. tunc iſte non ẽẽ executor me
rus: ſed iudex ⁊ receptor teſtiũ cũ iuriſdictionẽ habeat in pcedi-
ctis: ⁊ ideo merito quia iuriſdictionẽ hꝫ ex quo illã hꝫ a pñcipe
põt ſubdelegare. l. a iudice. C. de iudi. Qꝺ autẽ hic fuerit a ſede
aplica deputati ptꝫ hoc ex verbo a ſede aplica: qꝺ ẽt coniun-
a gi dꝫ cũ verbo iudices. vt glo. hic dicit.[a] †Nunqd mera exami
4 natio teſtiũ poſſit fieri die feriato. Rñdet gl. ꝙ ſic: q: illa eſt pu-
ri facti nec eſt actus iuriſdictionalis vt eſt dictuꝫ: ideo omni die
5 fieri põt. ⁊ ita no. Spec. in ti. de fer. §. ij. ver. ſed qd ſi tunc †ha-
betis illã glo. expeditã ex qua no. tria. Primo ꝙ receptor teſtiũ
qui non eſt ſimplr̃ examinator põt punire teſtẽ vacillantẽ. Se-
cundo qualr̃ cognoſcatᷣ an articulus receptionis ſit merus an
mixtus: q: ex qualitate facti ꝑpenditur. de quo de offi. dele. ſup
6 q̃onũ. ⁊. c. ſi. ⁊ de re iudi. cũ bertholdus. †Tertio ꝙ delegatus
7 põt punire teſtẽ vacillantẽ. Quarto ꝙ †dꝫ attendi tp̃s receptio
nis ſeu depoſitionis: ex quo glo. concludit ꝙ non vitiatᷣ dictum
teſtis deponentis die feriata: dũmodo die iuridico iurauerit.
8 †Rõ huius dicti eſt q: actus depoſitionis[b] trahitᷣ ad actuꝫ iu
b ramenti ⁊ ad eius tẽpus. l. ſi qñ. C. de teſti. ⁊ ibi no. in auten. de
9 teſti. §. pe. colla. vij. ⁊ de teſti. venerabili. ¶ †Circa primũ inq̃-
tũ gl. dixit ꝙ receptor teſtiũ ſi non ſit merus executor põt puni-
re teſtẽ vacillantem eſt aduertẽdũ q: idẽ tꝫ Guil. dicẽs maxime
hoc verũ ſi haberet illã clauſulã: ſi aũt odioſe ſubtraxerit ⁊c. de
quo de teſti. cog. c. j. ⁊. c. dilectoꝝ. ⁊ idẽ tenet Pau. q: tales hñt
iuriſdictionẽ in multis vt in notificãdo quanta ſit fides teſtibus
adhibenda. ⁊ de fideiuſ. conſtitutus. ⁊ no. de ꝓba. qm̃ ꝯtra. ⁊ de
teſti. p̃ſump. in. vj. certe hec rõ ꝯcluderet etiã i ſimplici examina
tore. ꝑ no. in. d. c. qm̃. vñ iudicor eſt rõ glo. Si aũt aliquis eẽt me
rus executor ⁊ etiã examinator teſtiũ non cõpelleret teſtes niſi
10 in cõmiſſione ſit expſſum. vt no. ſ̃. e. ſup q̃onũ. ⁊. c. ſi. ¶ †Circa
tertiũ qꝺ ſequitur ex iſto primo vꝫ ꝙ delegatus põt punire te-
ſtem vacillantẽ: eſt aduertendũ ꝙ hoc videtᷣ ꝯtra dictũ Inn. in
c. dilectus. vbi intelligit. l. nullũ. C. de teſti. in ordinario. ⁊ videtᷣ
ꝓbari. ff. de fal. l. diu9. ⁊ ibi hec no. Bar. ⁊ videtᷣ etiã ꝓbari. §.
ſi vero ignoti. in autẽ. de teſti. colla. vij. Poteſtis ꝯcedere. iſta
dicta. vt gloſ. iſta ꝓcedat in delegato principis q eq̃paratur or-
dinario. l. a iudice. C. de iudi. iuncta. l. imperiũ. in ſi. ff. de iuriſd.
om. iu. alia dicta loquantur de iuriſditione inferioris. ¶ Circa
quartũ vꝫ ꝙ attendi dꝫ tp̃s iuramenti non depõnis teſtium:
cuius eſt rõ quã dixi. ſ̃. attẽde q: hic inducit do. Petr. aliquas

11 q̃ones. †Prima eſt an ſi teſtis iurauit corã iudice in palacio vel
alio loco deponit dictũ ſuũ: ⁊ dixit falſum an ſi excuſetur de fal-
ſo debeat poni locus in quo iurauit an in quo deponit falſum:
conſtat enĩ ꝙ aliquis locus debeat poni. ij. q. viij. libelloꝝ. q: vi
detur ꝑ p̃dicta ꝙ locus in quo iurauit. nã licita eſt argumenta-
tio de tẽpore ad locũ. ff. ſi cer. pe. l. vinũ. ſed tẽpus depoſitionis
c trahitᷣ ad tp̃s iuramenti. vt. ſ̃. eſt dictũ: ergo[c] ⁊ locus depoſitio
nis trahitur ad locũ iuramẽti: ⁊ ita dicit ꝙ reperit quẽdã doct.
peruſinũ cõſuluiſſe. Mouetur etiã q: examinatio ⁊ iuramentũ
cõplent vnũ totũ vt ptꝫ de ſe: ideo dꝫ attendi actus qui palã ſit:
non actus q occultatᷣ. ar. l. iij. §. ſi. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ me
lius facit. l. iii. §. ſi quis palã. ff. de iure fiſci. Tertio ꝓ hoc alleg.
l. omnis. ⁊. l. pe. C. de agri. ⁊ cẽſi. lib. xj. vbi inſpicitᷣ locus in quo
debẽt eſſe aſcriptitij non locus vbi ſunt. facit de. ne romani. de
elec. ⁊. l. q domũ. ⁊. l. qꝺ aũ. ff. de adulte. de quo plenius hic per
12 eũ ⁊c. †Sc̃da qꝺ an ſi teſtis iurat. ĩ. terminũ deponit poſt ter-
minũ an valebit eius dictuꝫ: videtur ꝙ ſic ꝑ p̃dicta ex quo tp̃s
iuramenti tñ inſpicimus. de quo, in. c. pia. de excep. in. vj. ⁊ per
Bar. in. l. dãni. §. ſabini. ff. de dã. infec. ⁊ hoc tenet Butr. ſi ſim-
pliciter datus ſit terminus ad ꝓbandũ: ſecus ſi ad probandum
⁊ ꝓbatũ habendum: ⁊ ita videtur ſtatutũ Bononie. Mouetᷣ
q: ꝓductio incũbit parti ſed iudici examinatio. vt in. l. ſi qñ. C.
de teſt. vñ ſufficere dꝫ parti ſi. ĩ. terminũ. facit qꝺ ei incũbit bar.
vero. in. d. §. ſabini. dicit ꝙ vtrobiqꝫ dꝫ fieri depoſitio ⁊ publi-
catio. ĩ. terminũ. alſ nõ valet. Mouetᷣ q: lꝫ examinatio debeat
fieri ꝑ iudicẽ tñ fiet cura ⁊ ſollicitudine partis. vt in. d. l. ſi qñ.
C. de teſt. qꝺ tẽperat eſſe verũ ſi aliqua negligentia põt imputari
parti: vbi aũt non poſſet imputari negligentia parti ſed iudici
ꝓcedit qꝺ dictũ eſt vt teneat teſtificatio ⁊ ſine dubio tutius eſt
ꝓpter opiniones vitandas ꝙ depoſitio fiat. ĩ. terminũ ꝓpter
d p̃dicta dicit do. Pet. ꝙ multi notarij[d] ponũt diẽ iuramẽti tñ
⁊ non diẽ depoſitionis: forte poſſet dici ꝙ ante factũ ſeruanda
ſit opi. Bart. poſt factũ ne pereat ꝓbationũ facultas. ar. l. qm̃.
C. de here. ſic ꝓcedit opi. Butr. ſilr̃ no. Jo. an. de elec. nihil. ad ſi.
de materia in ſpeculatore. de teſte qualiter. ver. is quoqꝫ. Pre-
dicta vera qñ datus eſt terminus ad ꝓbandum: ſecus ſi datus
eſſet ad ꝓducendum teſtes: q: tunc ſufficeret eos produxiſſe ⁊
feciſſe iurare. ĩ. terminum. Item p̃dicta vera reſpectu act9 iura
13 menti ⁊ depoſitionis. †publicatio autẽ in dubio põt fieri poſt
terminũ. vt no. Spe. in loco p̃alle. ⁊ de oña. §. j. ver. Sed nunqd
⁊ ſe. ⁊ ver. illud plene per Jo. an. in additionibus Spe ſup pre
alle. ver. is quoqꝫ. ⁊ vide qꝺ dixi in. d. c. pia. ⁊ in Spec. de dilat.
§. j. ver. ſed quid ſi. ĩ. ⁊ dños de rota. in nouis concluſionibus.
lxxij. ⁊ in antiquis conclu. ccclix. ⁊c. ¶ Glo. ciuili opp. hic videtᷣ
innuere ꝙ ſecus eſſet ſi in cã etiã criminali cõmitteretᷣ receptio.
Sed contra q: cã etiam criminalis poſſit delegari ſeu ſubdele-
gari. vt no. de offi. ordi. qꝺ ad ſedem. per glo. ⁊. xxiij. q. iiij. illõ
rex. di. c. j. de rap. in archiepiſcopatu. de teſti. in inte. c. primo. ⁊
in Spec. ti. j. §. ij. ver. Item qꝺ eſt delegatus in cã. Sol. glo. qꝺ
hic vacat argumentum a contrario ſenſu ꝓpter iura in ꝯtrariũ
allegata: q: reſultaret intellectus contra ius. Ideo non debet ſu
mi. vt no. de elec. publicato. ⁊ de eta. ⁊ quali. c. j. in. vj. lꝫ enĩ in cã
criminali teſtes ſunt exhibendi coram iudice in auten. de teſti.
§. ⁊ qm̃. ⁊. C. de ſi. inſtr. auten. apud eloquentiſſimum. ⁊ no. iij.
q. ix. teſtes. ⁊ de iudi. at ſi clerici. in. iiij. glo. ⁊ de teſti. cog. c. j. et ꝑ
ꝯñs non de facili dꝫ fieri cõmiſſio alteri: tñ non ſequitur ꝙ fieri
non poſſit. Ad literam ergo dũ dicit in ciuili cã ſubaudienduꝫ
14 eſt maxime. ¶ †Ex glo. habes primo[e] ꝙ in criminali teſtes ex
e hiberi debent coram iudice vt coram eo deponant. Quare aũt
hoc ſit: dic primo ideo vt iudex ꝑpendat fidẽ teſtium. ſ̃. de teſt.
conſtitutus. de fideiuſ. conſtitutus. ⁊ vt ſubijciat cũ tutore ſi ex
pediat. iij. q. ix. ſaluo. An aũt ⁊ qñ clerici poſſint torqueri plene
habetur in regula cũ in contẽplatione. de re. iu. in. c. bonafides
15 de depoſito q: nõ torquetur niſi ſit infamis ⁊ vilis vt ibi. †Se
cũdo habes ꝙ cã criminalis põt delegari: ⁊ ꝙ in ea ꝓcedat hec
de. ⁊ ſic qꝺ hic dicit de ciuili notat accidentiam facti Pau. hic
quo ad terminos de. tenet contrariũ dicens ꝙ hec de. non ha-
beret locũ in criminali ſumpto argumento a ꝯtrario lr̃e ꝙ i du
bio eſt validũ de his q̃ ſiunt a prelatis cum aplica. Nec ob. iu-
ra alle. ꝑ Guil. que dicunt cãm criminalẽ poſſe ſm canones de-
legare: q: ſm eum loquuntur in ordinario: ſecus in delegato ẽt
pape vt hic ẽẽ a contrario. Ratio ſm eum q: in criminali vide
tur induſtria electa: ſecus in ciuili. Pro hoc q: in multis diffe-
runt ciuiles a criminalibus. ſ. quo ad litigantes quo ad iudicẽ ⁊
quo ad modũ ꝓcedẽdi vt ptꝫ ex his q̃ habẽtur de accu. veniẽs
16 ſi. q. viij. libelloꝝ. de pen. tue. †Ex p̃dictis ptꝫ concluſio ꝙ dele
gatus etiã principis non põt ſubdelegare cãm criminalẽ; et ſic
reſidet do. An. Idẽ ſeq̃tur do. Pe. hic allegat no. ꝑ Cyn. C. qui
ꝓ ſua iuriſdi. l. vnica. ⁊ ibi per Pe. allegat etiam q: vbi maius
periculum ⁊c. de elec. vbi periculum. in. vj. vnde cũ cã crimina-

a ¶ Nunqd ẽt. Adde tñ ꝙ iu-
ramẽtũ teſtiuꝫ dꝫ p̃ſtari die iu-
ridica. Alex. in ꝯſi. cxxij. inci. vi
ſo et oportune diſcuſſo. i. ij. co. in. ij. volu.

b ¶ Trahitur ad actũ iuratũ. Adde Bar. in
d. l. ſi qñ. C. de teſti. ⁊ Ale. in cõ
ſi. xlij. in. iiij. co. circa mediũ. in
iiij. volu.

c ¶ Et loc9 de
poſitiõis. Ad-
de Bar. in. d. l.
ſi qñ. C. de teſti.
vbi ſe remittit
ad no. i hac de.
⁊ ibi etiã ponit
de teſte iurante
ĩ. terminũ ⁊ de
ponẽte poſt ter
minuꝫ: de quo
etiam ibi per
Pau. de caſtr.

d ¶ Ponunt
diẽ iuramenti.
Adde Bal. i. l.
geſta. C. de re iu-
di. ⁊ Bar. in. d.
l. ſi qñ. in ſin. C.
de teſti.

e ¶ Ex glo. ha
bes. adde Ale.
in apo. ad bar.
in aut. apõ elo-
quentiſſimum.
C. de ſi. inſtru. ⁊
adde ẽt vnũ ca-
ſuꝫ in quo i cri-
minali cã rece-
ptio teſtiũ põt
cõmitti ꝑ ang.
in addi. ad bar
to. in. l. ij. in ſin.
C. de naufra. li-
bro. xj.

lis ſit magis ardua videt̃ electa induſtria vt ſic in illa cauti⁹ aga
tur. Jdẽ ſequitur Fran.accur.⁊ Lan.de ranc̃.in.d.l.j. Mouet̃
per rões allegat.⁊ q: ordinarius nõ pôt ꝺelegare.l.ij.C.de pe
daneis iudi.ergo fortius nec delegatus nec plus operetur cõceſ
ſio principis ꝙ legis.gloſ.in.d.l.j.tenet contrariũ quã ſequitur
Guil.de cu.⁊ Bar.in.l.pôt.m.§.quindena.ff.de lega.iij.q: exe
mit ſemel terminos ꝓhibitiõis ex quo ipſa cã criminalis ſemel
eſt ꝺelegata:igitur ⁊c.vt.d.§.q̃ndena.ꝓ hoc optime fa.l.videa
mus.ff.qõ me.cã.Jtem ꝓ hoc videtur eſſe caſus in.d.l.j.C.q.ꝓ
ſua iuriſditione q̃ ſimplr̃ loquitur:⁊ ſic etiã in dicta cã crimina
li:lʒ alij reſtringant ad cauſas ciuiles tm̃.Non ob.ꝙ videat̃ ele
cta induſtria q: dicit hoc non eſſe veꝝ niſi aliud appareat.Jdẽ
non ob.ꝙ ordinarius de iure ciuili non ꝺelegat cãm criminalẽ
q: illud ideo q: faceret iure proprio ſed delegatus facit iure pͥn
cipalis.Jdeo poteſt is concordare opi.vcʒ ꝙ opi.Paul.⁊ ſe
quacium ꝓcedat de iure canonico.Scða de iure ciuili.Ratio
diuerſitatis eſt q: cum de iure canonico ordinarius poſſet ꝺele
gare:⁊ ideo videtur electa induſtria ꝓpter arduitatem nego
cij ex quo cã eſt criminalis:⁊ q: ceſſat ibi rõ ꝙ ſemel exuit cãm
probibitionis.Uel poteſtis dicere ꝙ vbi cã eſt ſimplr̃ cõmiſſa
tunc poſſet ꝺelegari etiam ſi ſit criminalis vt in contrario:⁊ ſic
ꝓcedit opi.glo.⁊ alioꝝ:ſed vbi eſt cõmiſſa receptio teſtiũ in cri
minali:tunc q: ſignanter ille articul⁹ eſt cõmiſſus in q̃ multum
cõſueuit operari induſtria ad veritatis indaginẽ procedit opi.
Pau.vt non poſſit ſubdelegare quaſi videatur electa iduſtria
ꝓ hoc dicta autentica apud eloquentiſſimũ.lʒ poſſet induci cõ
tra p̃cedens mẽbrũ ſed loquitur de iure ciuili.Jſta ꝓcedunt te
a nẽdo opi.ᵃ ꝙ cã criminalis ſm̃ canones poſſit ꝺelegari.de quo
per glo.⁊ do.Ant.in decre.qð ſedes.de offi.or.⁊ in alijs iurib⁹
ſuperius alle.Sed aliter conſueui dicere vcʒ ꝙ etiam de iure ca
nonico regulariter poſſit cã criminalis ꝺelegari.Fallit ſi a prin
cipe delegetur.vt in.c.illud p̃alle.⁊ in.d.c.in archiepãtu.Fallit
ſcðo ſi neceſſitas hoc ſuadet vt q: eccleſiaſticus hʒ iuriſditionẽ
tẽporalem.ne de.vel mo.c.ſi.in.vj.Fallit tertio ſi ꝺelegatio fiat
vicario.vt in.c.ij.de offic.vica.in.vj.⁊ ibi tetigi.Nec mirꝰ ſi ali
qua poſſunt cõmitti vicario q̃ non poſſunt alteri cõmitti:quia
hoc ẽt alis ꝯtingit.vt ptʒ ex no.in.d.c.ij.⁊.c.ſi.e.ti.⁊ li.de p̃b.ſta
tutum.in.vj.⁊ hoc tenẽdo ꝓcederet ſolũ ſcða concordia nõ pri
17 ma ⁊c.¶ †Glo.necnon exponit lr̃am ex qua habes ꝙ due ne
gationes faciũt vnã affirmationẽ.Scðo habes de dictione iſta
18 nec q̃ hʒ amplatã copulã cũ negatione ⁊c.¶ †Gl.executores
querit an executores gratie habeãt iuriſditionem ordinariã an
ꝺelegatã.Reſpondet ꝙ ꝺelegatam ptʒ q: tractatur eoꝝ mate
b ria ſub hoc titulo.ᵇ Nota ꝙ licitum eſt arguere ex ſituatione ti
tuloꝝ.Ad idem glo.de reſcrip.qui tibi.in.vj.⁊ de offi.ꝺeleg.c.
j.e.li.¶ Glo.aliq̃bus opp.⁊ videtur ꝙ executor datus ad ꝓui
dendũ aliq̃bus ſi ſint idonei ⁊c.non ſubdeleget:q: circa pſonas
videtur electa induſtria ex quo ſimplr̃ dixit aliquibus non no
minando aliquẽ.ar.ſ.e.is cui.in.vj.c.ſi.e.ti.Soluit glo.intelli
ge ꝙ hic mãdauit aliq̃b⁹ ꝓuideri.ſ.certis nolatis ita ꝙ electio
perſonaꝝ non erat in p̃tãte executoris ſed ſolũ indagatio qua
litatis pſonaꝝ.vt ibi no.Hoſt.ſ.e.c.ſi.§.is aũt.vnde non erat
demandatũ nudũ miniſteriũ ſed executio mixta:⁊ in contrario
nõ erant ſpecificate pſone:⁊ ꝑ predicta dãnatur ſtilus curie.de
quo ꝑ Hoſt.in.d.c.ſi.⁊ Jnn.c.ti.ex literis.¶ Glo.per inquiſi
tionem opp.⁊ videtur ꝙ non poſſit alteri cõmittere vices ſuas
talis executor datus ad ꝓuidendum alicui ꝑ inquiſitionem ſo
lertem ⁊c.q: ex quo ei mandatur inq̃ſitio videtur electa indu
ſtria.ar.ſ.eo.c.ſi.⁊ ſic non vʒ poſſe ſubdelegare.Rñdet ꝙ hoc
faciebat dubiũ tñ contrarium hic deciditur:q: non per hoc ſeq
tur ꝙ ſit electa induſtria:nã ordinarius inq̃rere vʒ ⁊ etiam ille
cuius electa eſt induſtria.facit.xxx.q.v.iudicantem.⁊ de iud.ex
hibita.cũ ibi no.⁊c.¶ Concludit vltimate glo.ꝙ hec litera cõ
ſueuit frequenter adduci in forma pauperꝝ de p̃ben.cum ſcðm.
⁊ de p̃ben.ſi ꝓ clericis.in.vj.⁊ ꝓ principali dicto glo.fa.q: pre
ſumptio facit ꝓ beneficiando.de p̃ſump.c.ſi.⁊ ſic facilis erit in
quiſitio:ideo non videtur electa induſtria:⁊ lʒ forte propter in
famiam eſſet p̃ſumptio contra inq̃ſitum:tñ inquiſitio non eſt
principale qð committitur ſed incidenter cõmittitur:ſed colla
tio eſt principale cõmiſſum que pôt cõmitti alteri ex quo pſona
eſt expſſa:igitur ⁊ per ꝯſequens inquiſitio q̃ eſt p̃ambulũ colla
tionis.ar.de offi.ꝺele.pre.⁊.c.ex literis.ſm̃ Pau.ſecus aũt di
cit vbi principaliter mandatur inquiſitio in capite ⁊ membris:
q: non pôt ꝺelegari.ſ.e.c.ſi.ꝓ rõne diuerſitatis.facit.c.ſup eo.
de p̃ben.in.vj.Jtem in primo caſu agitur de priuato cõmodo.
Scðo de publico vt malitia puniatur.de ſen.excõ.vt fame ⁊c.
¶ Glo.repererint.q̃ eſt glo.magna conſueuit reputari diffici
lis ⁊ male pcipi eius intellectus eradam eam vobis clare ſequẽ
do eius ordinem:lʒ do.Ant.hic per latũ legat ⁊ intrabo glo.q̃
reudo.vt eſt de mente glo.lʒ do.Ant.intret per oppoſitionem

a ¶ Q̃ de cã cri
minalis. Addõ
Jmo.in cle. au
ditor.in.iiij.co.
ſ.de reſcr.⁊ laſ.
in.l.j.in.vij.co.
ver.vij.iſta rña.
ff.de offi.ei⁹ cui
man.eſt iuriſd.

b ¶ No.ꝙ.ad
de plene.d.Ja
ſo.in rub. inſti.
de actio.

c ¶ Prima eſt
Adde Hoſt.et
doct.in.c.ſi. ex
tra de p̃ſumpt.

d ¶ Si abijcit̃
clauſula.Adde
do.Abb.in.d.
c.ſi.in pe.co.ad
ſi.extra de pre
ſump.

e ¶ Qualr̃ aũt
Adde ho.text.
cũ nota.ibi per
gl.⁊ doct.in.l.ſi
decẽ cũ petiero
ff.de verb.obli.

opponendo de.c.ſi.ſ.e.clarius intelligitur intrando ꝑ q̃õnẽ: et
ita ẽt ptʒ ex epilogo.Jo.an.dicit enim ꝙ glo.iſta primo querit
arguit ꝓ ⁊ ꝯtra.ponit opi.Jnn.an forma ſapiat ꝯditionẽ aut
monitionẽ.Scðo ponit de arbitrio executor.⁊ de effectu ꝓceſ
ſus.Tertio ponit opi.diſtinguentẽ in forma conditionali aut
ius alterius leditur aut non cui obijcit ⁊ ſoluit duplr̃.Ultimo
ponit finale dictũ Jnn.non curantis an ſit conditio vel moni
tio:ſed an dicatur ſi eſt idoneus vel ſi ꝯſtiterit.⁊ ꝑ id finale deni
q̃õnem in primo loco formatã ſoluit.ſcða ibi.dicit tñ.tertia ibi
dicit demũ.quarta ibi dicit enim.Tu tñ latius ⁊ clarius ſum
ma⁹ iſtã glo.q: primo format vnam q̃õnem.Scðo arguit pro.
Tertio ponit dictum Jnn.diſtinguendo inter clauſulas q̃ ſo
nant in conditionẽ ex quo deciditur vna qð principalis in ma
19 teria:vcʒ †an ꝓuiſio facta ab executore dato ad ꝓuidendũ con
tra veritatẽ clauſule in reſcripto appoſite valeat nec ne.⁊ de hoc
etiã tractat primus ver.dicit eñ Jnn.d.ñ.in ver.ſi tñ monitio
glo.Quarto ponit illud dictum Jnnoc.circa arbitriũ executo
c ris ⁊ defectũ ꝓceſſus ex quo ſoluunt̃ tres q̃õnes.ᶜ Prima eſt
an executor datus ad ꝓuidendũ poſſit aſſumere partes iudicis
appoſita aliqua clauſula vel ẽt nulla:⁊ hoc tangit in verſi.dicit
tñ Jnno.⁊ in ver.qui etiam dicunt.⁊ poſt ver.dicit demũ Jn
no.ſm̃ ver.pôt tñ.Scða eſt an p̃ſuppoſito ꝙ aſſumeret partes
iudicis teneatur tunc vocare partes vel cauſe cognitionẽ adhi
bere ⁊ qualẽ ordinem vʒ ſeruare:⁊ hoc tangit poſt ver.tñ dicit
ibi pôt ẽt ibi no.⁊ non vocatus ⁊c.poſt ver.dicit demum p̃mo
ſcðo ver.poteſt tñ ibi:⁊ tunc ſi non admittit ⁊c.Tertia qð eſt
an ſit differentia an ſit ꝓceſſus factus vt a iudice vocata parte
⁊ cã cognita.An vero ab executore vel parte non vocata:⁊ hoc
tangit ibi primus ver.tñ dicit in ver.differunt:⁊ poſt ver.dicit
demum.ij.ver.pôt tñ ibi.⁊ tunc ſi.¶ Quarto glo.ponit aliõ di
ctum Jnn.diſtinguentis in forma conditionali aut alteri⁹ ius
leditur aut non cui obijcit ⁊ dupliciter ſoluit:⁊ ex hoc dicto ſur
git deciſio alterius queſtionis contente in materia vcʒ an p̃ſup
poſito ꝙ executor datus ad ꝓuidendũ poſſit aſſumere partes
iudicis neceſſitetur illas aſſumere:ita ꝙ ꝓuiſio aliter facta non
p̃cedente cãe cognitione nec parte vocata non valeat.⁊ hec ĩ ef
fectu eſt qð primo loco formata in glo.lʒ hoc faciat in ver.dicit
demum.j.Ultimo ponit finale dictum Jnno.non curantis an
clauſula ſonet in conditionẽ aut monitionẽ:ſed an dicatur ſi eſt
an ſi ꝯſtiterit:⁊ ex hoc ſequitur qð.v.de qua ꝓxime dixi:et qð
glo.in principio formata.⁊ recedit Jnno.ab opi.quam poſuit
in ver.dicit demum.el.ij.melius dixiſſet glo.Tu dic ſm̃ Jnn.
q: Jnno.etiam dicit.Tu dic in.d.c.ſi.de p̃ſump.¶ Quero igi
tur cum glo.an dato executore ad ꝓuidendũ cum clauſula de q̃
in litera an anteq̃ꝫ ꝓuideat ſit neceſſe ꝙ precedat cauſe cognitio
⁊ vocentur hi quoꝝ intereſt vt ſic aliter facta non teneant.Ar
guit glo.ꝙ ſic q: hoc ſonare videntur cle.ſ.illud verbum repe
rierit:⁊ iſtud verbum per inquiſitionem:ex quibus videtur ꝙ
cauſe cognitio vʒ p̃cedere ⁊ ꝑ ꝯñs pars vocari.Nam alr̃ nõ poſ
ſet bene inq̃ri vel reperiri veritas cum merita cauſaꝝ ⁊c.de reſt.
20 in integ.cũ ex literis.⁊ in.l.ſi.C.ſi per vim vel alio mõ.¶ †Gl.
in ver.dixit Jnn.Arguit ad contra.per ea que no.Hoſt.in.c.
d ſi.ſ.de p̃ſumpt.vbi dicitᵈ ſi abijcitur clauſula ſonans in moni
tionem vt eſt clauſula ſi perſona ſit idonea q: illa tacite ſubintel
ligebatur.de p̃ſump.c.ſi.qð tenet ꝓuiſio etiam contra veritatẽ
clauſule factam:q: talis clauſula non dat nouam formã manda
to:ſed inſtruit executorem quali pſone habeat ꝓuidere:vñ hoc
caſu tenet ꝓuiſio facta indigno ⁊ etiã excõicato lata ꝓpter illud
contra contumaces:potuit eñ fieri ꝑ talẽ executorem cũ iuriſdi
tionem habeat:igitur ⁊c.ar.ſ.e.p̃terea.⁊.c.ex literis.ſecus aũt
eſſet in clauſula ſonanti in conditionẽ.exemplũ ſi dicatur proui
deas Petro ſi de tali villa ſit oriundus:q: iſte tacite non ſubin
telligitur:ideo capit conditionem ⁊ adijcit mandato nouã for
mã q: tacite non inerat.vñ ſi fiat ꝯtra veritatem clauſule proui
ſio.nõ vʒ ꝓuiſio nec ẽt tenet excõicatio lata ꝓpter hoc tanq̃ꝫ la
ta contra formam mandati.ar.de reſcr.cũ dilecta.hinc eſt etiã
ꝙ non audiretur petens ꝓuiſionem ſuã ante oĩa executiõi mã
dari:q: negatur fundamentũ iuriſditionis quo non exiſtẽte cõ
ſequenter acceſſoriũ qð eſt ꝓuiſio in caſu noſtro ſubſiſtere non
pôt.ar.de ſi.inſtr.inter dilectos.ar.ſ.e.cũ in iure.fa.qð no.Jn
no.in.c.ſi.p̃alle.Habetis glo.vſq̃ꝫ ad ver.dicit tñ Jnno.ex qua
habes in primo ꝙ duplicis generis reperiuntur clauſule q̃ in
ſcriptis apponuntur:q: quedã ſonant in conditionem quedaʒ
21 in monitionẽ prime ꝯditionãt gr̃am ſcðe non.ᵉ †Qualr̃ autẽ
e conſideretur an ſonent in conditionem an in monitionem teti
gi ſupra.q: qñ exprimitur ꝙ tacite inerat ſonat in monitionem
alr̃ in ꝯditionẽ.fa.l.mutuo.§.j.ff.de tutelis.⁊ hoc ſentit glo.in
22 fra in verbo dicit demũ Jnn.j.¶ †No.ſcðo ex glo.ꝙ exceptio
ſurreptionis in iſtis clauſulis ſonantibus in conditionem eis
non purificatis impedit prouiſionis effectũ hoc eſt adeptionis
profeſſionis

profeſſionis ex quia de hac conditione quaſi facta ſit extra for
mam mādati ⁊ poteſtatē delegati qđ no. pro limitatione. c. con
ſtitutis de app. q: loquitur vbi nō opponitur defectus funda
menti p̄titis quo caſu ſolū̄ exceptio criminis cū̄ inſidiatus obnci
pōt de accu. accedēs. hoc intelligit verū do. Anto. qn̄ poſſeſſio
peteretur corā ordinario qui pōt iſtas exceptiones admittere.
An aūt ꝓcederet hoc ſi peteretur poſſeſſio corā executore q ha
beret poteſtatē dandi poſſeſſionē. ⁊ tunc obeſſet dicta exceptio.
Inno. ambigue loquitur in. d. c. ſi. glo. hic indiſtincte tranſeun
do videtur ſentire ꝙ do. Anto. dicit ꝙ qcqd ſit de iure de facto
dicit ſe expertū ꝙ nō admittitur tales exceptiones. ſed dicit ꝙ
male faciūt maxime qn̄ opponitur p̄dicta exceptio p poſſeſſo
rem a quo non eſt abdicāda poſſeſſio ſine cauſe cognitione. de
p̄ceb̄. licet in. vi. lʒ aūt glo. hic dicat p̄ciſe ꝙ ꝓuiſio non tenet. tñ
infra dicit alternatiue ꝙ aut nō tenet aut nō venit caſſanda. de
clarabo infra. ¶ Sed redeo ad glo. in ver. dicit tamē Inno. q:
hucuſqꝫ vidiſtis arg. pro ⁊ cōtra ad queſtionē premiſſam. tamē
huic ar. in cōtrariū faciliter poſſent rñdere. q: in q̄ſtione gl. que
ritur an tenet ꝓuiſio ⁊ ꝓceſſus facti ſine cauſe cognitione. Sed
Inn. de hoc nō dicit in primo dicto ſed an tenet ꝓuiſio ⁊ pro
ceſſus nō ſubſiſtēte veritate clauſularū. ⁊ hoc. J. ſentit gl. in ſcđa
ſolutione ad contrariū formatū. Ad ſcđam opi. ⁊ etiā in tertia
opi. forte tñ ver. dicit Inno. ſ. recitatus melius recitaretur in
trādo nouū q̄ſitū. an. ſ. daretur executor cū aliqua clauſula ſi fiat
ꝓuiſio nō ſubſiſtēte veritate clauſule. an teneat ꝓuiſio ⁊ proceſ
ſus ob illā factus. Pro cuius ſolutione ⁊ euidētia p̄mittit quō
reperiātur clauſule duplicis generis q: alique clauſule ſonāt in
monitionē alique in conditionē prime cōditionant gratiā ſecū
de non. vnde in primis non tenet. in ſecundis ſic. ⁊ ideo infert
ꝙ licet collatio facta indigno ⁊c. vt in gloſ. patet et ſupra dixi.
hoc ideo dixi q: qđ dicitur de iſto ver. dicit Inno. ſupra recita
to nō videtur inferre cōtra principale queſitū. nō enī q̄ritur an
teneat ꝓuiſio ⁊ ꝓceſſus nō ſubſiſtēte veritate clauſularū. Sed
an teneat ꝓuiſio ⁊ ꝓceſſus ſi fiant ſine cauſe cognitione in iſto
ver. dicit tñ Inno. ꝙ etiā in prima incipit fouere queſitū princi
pale ⁊ ponit vnā opi. ad illā que eſt iſta ꝙ in arbitrio eſt execu
toris ſiue ſit datus cū clauſula ſonāte in monitionē ſiue cū clau
ſula ſonāte in cōditionē an aſſumat partes meri executoris. an
aſſumat partes iudicis. ⁊ ſiquidē aſſumit partes meri executo
ris pōt etiā ſine cauſe cognitione. ⁊ ſic cōſequēter nullis vocatis
ꝓuidere pōt de bñficio vacāte. Si vero aſſumit partes iudicis
tūc in poteſtate eius eſt inq̄rere de cōtentis in clauſulis p̄dictis
vocatis his quos res tangit ⁊ etiā illis nō vocatis dū cōmittēs
iuriſditionē habuerit. Monetur glo. q: ſic poſſet facere delega
tus. vt eſt. ſ. dictū. ergo ⁊ delegatus qui eius vices gerit. facit de
reſcrip. ſup literis. ⁊ ſm hoc reſtat ꝯcluſio ꝙ indifferenter tenet
ꝓuiſio nō adhibita cauſe cognitione. ⁊ nullis vocatis maxime
quādo vt executor ꝓceſſit ⁊c. ¶ Circa iſtā opi. primam glo. hic
interſerit duas q̄ſtiones. vna eſt in ver. differūt tamē. Scđa in
23 ver. qui etiā. † Prima eſt an ſit differētia an fiat ꝓceſſus cum
cauſe cognitione partibus vocatis. an vero ſine cauſe cognitio
ne partibus nō vocatis. Rñdet glo. ꝙ ſic q: primus preiudicat
illis quos res tāgit. ex quo cauſa cognita eis vocatis fact⁹ fuit.
Secūdus nō. vt no. Inno. in pecalle. c. dudū. ſa. l. pe. ff. de his q
24 ſunt ſui vel alie. iur. ⁊ l. ſi. C. ſi p vim vel alio mō ⁊c. ¶ † Scđa
q̄ſtio eſt an ſi clauſula aliqua nō ſit adiecta in reſcripto executor
nihilominus poſſit aſſumere partes iudicis. Rñdet ꝙ ſic. quia
tacite ſubintelligitur. facit de elec. cām que. ⁊ d. c. ſi. de preſump.
igitur ⁊c. ar. l. cū quid. ff. ſi cer. peta. hec dicit gl. vera niſi eſſet pu
rum miniſteriū cōmiſſum. q: tūc nō poſſet aſſumere partes iu
dicis. de offi. delega. c. ſi. in ver. dicit demum Inno. et alios ⁊c.
¶ Ponit ſcđam cōſultationē ⁊ opinionē ad queſitū quorūdā
quos dicit Inno. melius dicere. quia ſi loquimur de executore
qui datur cū clauſula ſonante in monitionē procedant preoīne
dicta ſeu prima opi. ſi vero loquimur de dato cū clauſula ſonāte
in cōditionē vt q: exprimitur cōditio que nō inerat. Exemplū
quia mādatur prouideri alicui ſub conditione ſi eſt de tali vico eſt
oriūdus. vel ſi eſt doctor in ſacra pagina. vel alia ſimili tacite nō
ſubintellecta. vt ſi mandetur inquiſitio veritatis cōtra aliquem
ſub cōditione ſi fuit infamatus. tūc ſubdiſtinguūt iſti. quia aut
per tales literas tollitur vel leditur ius alterius ⁊ ordinarii ꝓui
a ſoris vel collatoris ⁊ tunc non pōt ꝓuidere[a] niſi preſentibus vel
vocatis his quos res tāgit ⁊ cauſa cognita de cognitione cogno
ſcat. Fatetur tamē ꝙ de plano ⁊ ſine libello ⁊ litis conteſtatione
poterit procedere qđ dicit glo. hodie eſſe expeditū per cle. ii. de
iudi. vbi in bñficialibus ꝓcedit̄ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura
iudicii. aut per tales literas nō tollitur nec leditur ius alterius.
Exemplū ſi prouiſor ordinarius vel collator mandat prouideri
ſub premiſſis cōditionibus. Et tunc tenet ꝓuiſio facta etiā ſine
cauſe cognitione. ⁊ etiā nō vocatis partibus. Nō q: tūc cōgrue

nō pōt dici ꝙ ſint partes. ex quo de alterius p̄iudicio non agit̄.
¶ Sed ꝯ iſtā opi. op. glo. in ver. ⁊ ſi dicas. ⁊ videt̄ ꝙ immo etiā
qn̄ ordinarius ꝓuiſor vel collator mādat ꝓuideri ſub premiſſis
cōditionibus dicatur agi de p̄iudicio tertii. Nam agitur de p̄iu
dicio eccleſie cui forte expedit plus habere iſtū ſic conditionatū
⁊ in quo cōcurrant cōditiones ⁊ qualitates premiſſe ꝙ aliū vel
etiā iſtū ſi cōcurrant p̄dicta. ergo ſaltē ipſa eccleſia debebit voca
ri ⁊ clerici eccleſie poterūt venire ad defenſionē. de teſt. cū olim.
cum ibi no. de re. eccle. nō alie. ſi quis p̄ſbyterorum. Rñdet glo.
ſuppliciter primo ꝙ q̄q̄ agatur de p̄iudicio eccleſie. tñ ſi ipſa
nō vocata facta eſt ꝓuiſio per executorē ſeu delegatū cōtra pro
uiſionem hoc opponi nō pōt q: nec potuiſſet hoc opponere cō
tra prouiſionē ordinarii collatoris ſeu ꝓuiſoris cum delegatus
eius vices ſuſtineat quaſi modicū ſit eccleſie in hoc preiudicium
ex quo ſi ordinarius taliter prouidiſſet non poſſet opponere.
Scđo ſoluit glo. ꝙ aliud eſt querere an prouiſio delegati poſſit
annullari ratione forme mandati nō ſeruate. ⁊ tunc dicit ꝙ ſic.
b ar. de reſcrip.[b] cū dilecta. ſic ⁊ poſſet ꝓuiſio ordinarii ꝓuiſoris
forma facta non ſeruata. ar. ii. q. vi. prolatā. §. diffinitiua. aliud
eſt q̄rere an poſſit annullari ex eo q: partes non fuerūt vocate.
⁊ dicendū eſt ꝙ nō. quia nō ſequitur ꝓpterea ꝙ illos ſit neceſſe
vocari in ꝓuiſione faciēda. Hec ſolutio nō videtur tollere pri
mum cōtrariū ſed potius per iſtā videtur recedere ab iſta ſcđa
opi. ⁊ ſic indifferenter nō ſit neceſſe partē vocari ad validitatem
prouiſionis ⁊ ꝓceſſus. licet al's poſſet ex alio capite. ſ. propter fal
ſitatem clauſularū reddi nullus. Ideo glo. in ver. dicit demum
Inno. ii. dat tertiā ſolutionē. ⁊ eſt tertia opi. ad queſitū princi
pale ⁊ eſt talis ꝙ aut in reſcripto eſt adiecta clauſula cum verbo
c notante veritatē cōditionis. puta[c] ſi eſt aut eſt adiecta clauſula
cum verbo notāte ⁊ ſonāte iudicialē indaginē. puta ſi conſtitit
ꝙ talis ſit de tali vico ⁊c. Primū mēbrū ꝓſequitur gl. annectē
do ad illud ſcđam q̄ſtionē vſqꝫ ibi. ſecus ibi ꝓſequitur ſcđm. pri
mo caſu qn̄ obiicitur clauſula cū verbo notāte veritatē conditio
nis. dicit glo. ꝙ indifferēter ſiue clauſula ſonat in cōditionē ſiue
in monitionē tenet ꝓuiſio delegati etiā ſine aliqua cauſe cogni
tione facta. ⁊ cōſequēter etiā partibus nō vocatis. Et intelligo
glo. ꝙ tenet ꝙ nō pōt eſſe nulla ratione obmiſſe cauſe cognitio
nis vel vocationis partiū vt p̄ʒ ex ſequentibus. Mouet̄ q: ta
lis nō eſt iudex ſed ꝓuiſor. vt in. c. venerabilē. de elec. in ver. exer
cuit. Ideo nō artatur ad cauſe cognitionē ad quā artari conſue
uit iudex. Fatetur tñ ꝙ ſi cōditio vel monitio non eſt vera ꝙ id
qđ fecit ſeu acceptauit ꝓuiſor ſeu delegatus tanq̄ obreptitie fa
ctū ſit caſſabitur vel caſſum nūciabitur. al's de re iudi. cū olim.
videtur ꝙ glo. hic loqtur alternatiue. Sed cōtra in ver. dicit ta
men Inno. loquitur p̄ciſe. ſed cōcorda q: ibi glo. loquit̄ qn̄ adie
cta fuit clauſula ſonās in cōditionē hic ſimul mixtim locuta eſt
glo. q̄ſi ſonat in monitionē vel cōditionē. vnde ꝙ dicit ꝙ caſſuʒ
nūciabitur ꝓcedit in clauſula ſonante in cōditionē. ꝙ aūt dicit
ꝙ caſſabitur procedit in clauſula ſonāte in monitionem. Nam
ibi mero iure tenet ꝓuiſio cū talis clauſula nō cōditionet māda
tum q: cū iniuſte factū eſt retractari dʒ. ⁊ ſic declarat do. Anto.
¶ Circa iſtud primū mēbrū ⁊ primū caſum gl. Primo querit
an retēta iſta opi. pro vera poſſit ꝓuiſor aſſumere ſi vult partes
iudicis q: ex predictis patet ꝙ nō neceſſitatur. Reſpōdet ꝙ ſic.
¶ Sed tunc in ver. ⁊ ſi non admittit. ſcđo querit glo. qđ ſi illas
aſſumit ſed nō admittit opponentē. i. cōtradicētē qui opponit
de falſitate clauſule qđ erit. Rñdet glo. ꝙ poterit ab eo appella
ri q: ex quo partes iudicis aſſumpſit dʒ ſeruare iudiciariū ordi
25 nem. aliás grauat partē. ideo pōt ab eo appellari ¶ † No. bene
hāc glo. q: hac ſolutione innuit. ꝙ vbi qs pōt vti duplici p̄tāte
vna electa nō pōt illā omittere in p̄iudiciū partis. facit ad no.
de iureiur. qntanalis. l. j. ff. de iudi. ⁊ l. ſi domū. ff. de fur. p Dy.
⁊ Bar. ⁊ Cy. ⁊ glo. C. de epiſ. audi. l. ſi ex cōſenſu. ⁊ aut. ibi poſi
ta. In cōtrariū tamen facit qđ ſequitur. vnde refert glo. ⁊ alii di
d cunt cōtrariū. vʒ ꝙ ab ipſo tunc nō poterit appellari. Mouet̄[d]
quia talis ꝓuiſor nō tenetur aſſumere partes iudicis vt eſt di
ctum. ⁊ illas aſſumit ſolū illud facit ad ſuā inſtructionem. ergo
nō pōt dici pars p hoc grauari. ⁊ p cōſequēs appellare nō pote
rit. ⁊ ſic nullū erit remediū niſi ſicut ſi ꝓceſſuʒ eſſet partib⁹ iudi
cis nō aſſumptis. ⁊ in iſto glo. reſidet ⁊ nō bene ſa. ad materiā
dicti. c. qntanalis. ⁊ vide glo. in cle. ſepe. de ver. ſigni. in verbo
partibus. ¶ Glo. proſequitur ſcđm mēbrū ⁊ ſcđm caſum qn̄ in
reſcripto adiecta eſt clauſula cū verbo ſonante indaginem iudi
e cialem.[e] puta ſi cōſtiterit ꝙ talis ſit de tali vico ⁊c. ⁊ tūc ſubdi
ſtinguēdū eſt. q: ſi per tale reſcriptū preiudicatur iuri alterius.
vt ordinarii collatoris. ⁊ tunc nō tenebit ꝓuiſio facta ſine cauſe
cognitione ⁊ partibus nō vocatis ratio q: hoc importat natu
ra ⁊ virtus clauſule cū enī per talem clauſulā videatur datū mā
datū vt iudici cuius eſt ꝓprie indagare. ⁊ corā quo aliud non
pōt diciꝫ cōſtare niſi cā cognita partibus vocatis. vt l. ſi. C. ſi per

a ¶ Niſi p̄ſen tib⁹. Adde do. Abb. in. c. conquerente. in. ii. colum. extra de reſti. ſpo.

b ¶ C. cūʒ dilecta. adde Bal. in. l. neqꝫ natales. in ſi. col. C. de probatio.

c ¶ Si eſt. De clauſula ſi ita ē. ⁊ de clauſula ſi idone⁹ eſt. Vide Fely. in. c. ii. in. iiii. col. extra de reſcrip.

d ¶ Quia talis ꝓuiſor. Adde bene facere quod in ſimili vult glo. in. l. circa. in glo. magna circa ſi. et ibi multuʒ no. bar. ff. de ꝓba.

e ¶ Puta ſi cōſtiterit. An aūt hec clauſula requirat citationeʒ partis. Vide gl. in cle. preſenti. in ver. cōſtiterit. de cēſ. et Fely. in. c. ii. in. vii. colū. in p̄n. extra de reſcrip. vbi etiam ponit̄ de clauſula ſi ita repe rieris.

vim vel alio mõ. de reſti. in integ. cum ex literis. ergo ſiſt ita erit
dicẽdũ in iſto. Si ṽo per tale reſcriptũ nõ ꝑiudicatur iuri alte-
rius. tũc valebit qđ fiet etiã ſine cauſe cognitione ꝛ partib⁹ nõ
vocatis. ratio qꝛ tũc nõ vr̃ ſibi cõmiſſio facta. vt iudici ſed veluti
bonoviro vt ſic tanꝙ bonus vir ſe informet ꝛ faciat ꝙ ſibi ꝯſtat
de veritate clauſule. ideo ſufficit ꝛ ſatis eſt ꝙ ſe inſtruat. licet nõ
ꝓcedat vt iudex ex quo non eſt iudex vel inquiſitor. Reſponſio ratio-
nis eſt qꝛ ſufficere dꝫ ꝙ faciat id qđ faceret ordinarius vꝫ delegãs
ar. de reſcrip. ſup literis. Ultimate qꝛ hucuſꝗ non vidiſtis niſi
opi. glo. ꝓmiſſa executione quare hic poſuit glo. iſtã cũ habeat
per Inno. ꝛ Hoſtię. de ꝓſump. c. ſi. dicẽs ꝙ ideo poſuit qꝛ vtile
eſſe putauit ſummaria glo. ꝓdictorũ cum ſatis ꝑlixe ſint. Certe
licet ꝑlixe clariores tñ ſunt. Cõcludit ꝙ per finẽ huius gl. ſolui
põt primũ q̃ſitũ. ꝛ ſic videtur approbare vltimaꝫ opi. poſitã. ſ.
in ver. dicit demũ. ſi. quã etiã approbat Inno. in. d. c. ſi. ꝛ Lap.
hic dicẽs ꝙ executor nõ cogitur vocare partes nec adhibere cau
ſe cognitionẽ niſi appoſita ſit clauſula ſi cõſtiterit ꝛ ꝑiudicetur
alteri. ſecus dicit Lap. ſi ſcriptũ eſſet ſi reperieris ꝛc. Ratio dif-
ferẽtię ſurgit ſm eũ ex ſignificatione verborũ qꝛ cõſtare eſt eſſe
clarũ ꝛ certũ qđ eſſe nõ põt niſi partiũ aſſertione ꝛ cauſa cogni-
ta. ſed reperire eſt de re ꝑdita ſcire qđ ſcit etiã abſꝗ aliqua cau-
ſe cognitione iudicialiter dictũ ſuũ eſt verũ ꝛ forte ſeruaretur in
practica nõ video tamẽ magnũ fundamẽtũ quare aliud in ver
bo reperit do. Ant. primo dicit ꝙ in practica ſeruaretur tertia
opi. ꝛ ſic finaliter reſidet ꝓut facit hic glo. aliquo tñ addito vt
infra videbitur do. Pet. dicit ſe cõſuluiſſe ꝙ ſemꝑ neceſſitetur
executor aſſumere partes iudicis vbi cõtradictor apparet. alle.
no. in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. ꝛ de offi. dele. paſtoralis. qꝛ vero
§. ꝓterea. Nam dicit ꝙ nõ vidit differẽtiã inter hũc executorẽ ꝛ
illum de quo ibi alleg. etiam. l. meminerint. C. vnde vi. vbi dicit
expreſſum. alſ dicit ſi oppoſitũ fieret poſſet appellari. ꝛ ita dicit
ſe cõſuluiſſe circa literã vbi nõ erat clauſula ſi preces veritate ni-
tantur. que tñ ſubintelligitur de reſcrip. c. ſi. erat tamen clauſula
amoto quolibet detẽtore per quã poterat de titulo cognoſcere
ſm no. de cõceſ. ꝓben. ꝓpoſuit. alle. etiã ad ꝓdicta quia nõ eſt ve
riſimile ꝙ in dubio papa velit ꝑiudicare iuri tertij. arg. ſ. e. ti.
ſup eo. dicit tamẽ ꝙ nõ potuit tãtũ clamare ꝙ obtinerẽt. Certe
cũ reuerẽtia videtur ꝙ opi. glo. ſit melior. qꝛ. l. a diuo pio cũ ibi
no. §. preterea. cũ alijs. ſ. alleg. loquãtur qñ cõmittens nõ pote
rit extraiudicialiter ꝓcedere. Ideo nimirũ ſi delegatus vel da-
tus ab eo executor ſimiliter hoc non põt. ſed hic ſumus in mate
ria bñficiali vbi delegatus ꝛ cõmittens poſſet extraiudicialiter
ꝓcedere ſine cauſe cognitione nullis vocatis. iuxta no. de elec. c.
ſi. in. vj. Ideo circa poteſtatẽ delegati ab eo põderãda ſunt ver
ba an talia ꝓferat. per que appareat ꝙ intẽdat dare poteſtatẽ
ſolũ iudicialẽ an non. Ex predictis apparet lucidatã hãc mate-
riã executorũ deputatorũ ad ꝓuidẽdũ ſup bñficialibus quam
do. Pe. reducit ad tria mẽbra. Primo an executores debeant
citare. Scđo an debeãt cognoſcere ſi ꝯtradictor appareat. Ter
tio an teneat ꝓuiſio ſi cõditio nõ ſit vera an vero reddatur ſur-
reptitia do. Ant. ꝛ melius reducit ad quinꝗ mẽbra. Primũ eſt
26 nunquid † executor datus ad ꝓuidendũ cũ aliquibus clauſulis
a vel ſine his ſuper quibus hꝫ ſe informare ad purificandã gratiã[a]
poſſit partes iudicis aſſumere. Scđo an ſit neceſſe ꝙ partes iu-
dicis aſſumat. an vero ſufficiat aſſumere partes informatorias
extraiudiciales. Tertio an in caſu in quo aſſumpſit partes iu-
dicis ſit neceſſe ꝙ partes vocet ꝛ q̃lẽ ordinẽ dꝫ obſeruare. Quar
to an ſit aliqua dr̃ia. an aſſumpſerit partes iudicis vel nõ iudi-
cis quo ad effectũ ꝓceſſus. Quinto an aſſumptis partibus iu-
dicis vel nõ valet proceſſus vel ſit nullus ſi non reperiant vera
que ad gratiã purificandã requirãtur. Ad primũ patet ex di-
ctis dicendũ ꝙ ſic in oĩbus clauſulis ꝛ etiã ſine aliqua clauſula.
Fallit ſi eſſet executor ad nudũ miniſteriũ facti. vt dixit glo. hic
in ver. qui etiã dicit. Ad ſcđm cõcluſio eſt ꝙ regulariter nõ ne-
b ceſſitetur partes iudicis aſſumere.[b] Fallit regula in vno caſu tã
tum. ſ. qñ datus eſt cũ clauſula ſonãte iudicialeꝫ indaginẽ. puta
ſi tibi cõſtiterit ꝛ ꝑ literas ꝑiudicatur. Tertio ꝛ idẽ forte ſi age-
retur de ꝑuãdo quẽ poſſeſſione. ar. c. ꝫ. de ꝓben. in. vj. ꝛ hoc te
net etiã do. Anto. ꝛ. ſ. dicetur. ¶ Ad tertiũ dic ꝙ tenetur cauſe
cognitionẽ adhibere ꝛ partes vocare eo caſu quo partes iudi-
cis aſſumpſit ſi ad illas aſſumendas neceſſitabatur. ꝙ qñ ſit di-
ctũ eſt ꝓxime in alijs caſibus in quibus neceſſitabatur. Cõcludit
glo. ꝙ nõ. vt patet hic in glo. Circa primã opi. poſitã in ver. di-
cit tñ Inno. in ver. põt etiã. ꝛ circa tertiã opi. ad ſi. in ver. alij cõ
tra do. Anto. dicit ꝙ putat hoc vltimo caſu equũ eſſe cõtrariũ
niſi ex toto recederet a ꝓceſſu primo. ar. no. de iureiur. quãnal
lis. alſ non valet ꝓceſſus. Fatetur tñ ꝙ practici hoc non admit
tunt. ſed ſimpliciter inherent glo. ꝛ ſic iam in caſu ſuccubuiſſe ſe
refert. hec dicit vera niſi in forma reſcripti expreſſe haberet ꝙ
citari debet pars. qꝛ tunc clarũ eſſet illum citandũ. ar. no. de re-
ſcrip. cum dilecta. eo tamẽ caſu quo vt iudex ꝓcedit dicit ꝙ ſuffi
cit ſi obſeruat ordinẽ de quo in cle. ſepe. de verbo. ſigni. iuncta cle.
ſi. de iudi. forte poſſet dici in ſcđo caſu qñ aſſumit partes iudi-
cis ꝙ nõ teneatur. ꝛ ſi aſſumpſit reſpectu omniũ gerendorũ vel
ſimpliciter exprimendo hoc ꝙ intẽdit aſſumere partes iudicis
ꝓcedit dictũ Anto. ꝑ no. in. d. c. quãtaualis. Si vero ſimpliciter
in aliquo actu ꝓceſſit vt iudex nõ cogetur in alio actu ſeparato
ꝓcedere vt iudex vt glo. in ſimili in cle. ſepe. de verbo. ſig. in ver
bo partibus. per quã glo. idẽ videtur dicendum de eo qđ no. in
ſimili preallę. decre. quintaualis. Ad quartũ dic ꝙ eſt differẽtia
eo caſu quo neceſſitabatur qꝛ valet ꝓceſſus ſi aſſumit adhiben-
do cauſe cognitionẽ partibus ꝑñtibus nõ vocatis alſ ſecus vbi
vero nõ neceſſitabatur. ſed aſſumpſit volũtarie ſm glo. non eſt
differẽtia in ꝓcedendi mõ. vt. ſ. ꝓxime dixi circa tertiũ. qꝛ vtro-
biꝗ poſſet ꝓcedere ſine ordine. ꝛ ibi fuit dictũ. q̃tũ aũt ad pre-
iudiciũ partiũ hñi eſſet differentia qꝛ vt ꝓceſſit ordine ſeruato ꝛ
aſſumptis partibus iudicis ꝑiudicat partibus qđ eſt actum vt
ſuia niſi appelletur intra ſpaciũ. x. dierũ a die grauaminis. qꝛ
ſnia in bñficialibus ad ꝑiudiciũ partis tranſit in rem iudica. de
elec. cũ dilecti ad ſi. ꝛ de reſcript. ad audientiã. ſed vbi ꝓceſſiſſet
partib⁹ iudicis nõ aſſumptis. tũc nõ ꝑiudicaret qñ partes poſ-
ſent ꝑpetuo reuocare illegitime factum ab executore. qꝛ acta ex-
traiudicialiter nõ trãſeunt in rẽ iudi. iuxta no. de his que ſiũt a
ma. par. ca. c. j. per Inno. ꝛ hoc dixit hic glo. circa primã opi. in
ver. differũt tñ. Itẽ ſm aliquos erit differẽtia. qꝛ ſi nõ aſſumpſit
partes iudicis non põt ab eo appellari vt a iudice cũ nõ ſit. ſed
vbi aſſumpſit partes iudicis. tũc poterit ab eo vt a iudice appel
lari. qđ eſt verũ ſm aliorũ opi. in qua glo. reſidet hic. ꝛ Innoce.
in. d. c. ſi. põt etiã dici ꝙ vtrobiꝗ idẽ ſiue aſſumpſit ſiue non. vñ
facit admittere exceptiones legitimas vt refert ſuperiori nõ ta-
men tenetur admittere nec cognoſcere. facit qđ not. de deſpon.
impu. c. ad diſſoluendũ. ꝛ de cõceſ. ꝓben. ꝓpoſuit qñ aſſumpſit
vbi neceſſitabatur aſſumere alſ ſi non tenebatur appellatio ni
hil ſuſpẽderet de eo qđ eſſet iniuſte factũ quia cenſetur vt extra-
iudicialis ex quo nõ neceſſitabatur aſſumere lꝫ aſſumpſit. ꝛ hoc
27 inducit do. Pe. hic ad q̃ſtionẽ notatã in. c. quintaualis. † vꝫ
an ſi ille in quẽ cõpromiſſum eſt factũ vt in arbitrũ ꝛ in arbitra
c torem[c] ſi cepit ꝓcedere. vt arbiter poſſit redire ad viã arbitra-
toris qꝛ videtur ꝙ ſic ꝑ hanc glo. per quã pꝫ ꝙ ille qui põt ꝓce
dere vt iudex ꝛ vt executor eligẽdo ꝓcedere vt iudex nõ videtur
ſe reſtringere quin poſſit ꝓcedere vt executor. de quo remittit
ad no in preallleg. c. quãtaualis. ꝛ. ff. de teſta. mili. l. iij. ꝑ Dy. ꝛ. ff.
de fur. l. oĩm. per Bar. dici põt vt colligitur ex glo. in cle. ſepe.
in verbo partibus. ꝛ. ſ. dixi in ſimili. Circa tertiũ mẽbrum do.
Anto. in ꝑñcto glo. an ſit differẽtia quo ad appellationẽ putat
ꝙ vtrobiꝗ appellatio deuoluatur ad iudicẽ vt reuocetur iniu
ſte factũ. nã ab executore appellatur ſi modũ excedit de re iudi.
ꝙ ad cõſultatione cũ ibi no. licet em̃ nõ grauaret exceptionẽ nõ
admittendo ꝛ cum partibus nõ procedẽdo ſeu abſꝗ partibus
ꝓcedendo grauat tamẽ ſi ꝓuidet cõtra formã clauſularũ facit
qđ no. Inno. de elec. cũ inter. R. de cõceſ. ꝓben. propoſuit. vnde
d dixit Inno. in. d. c. ꝓpoſuit.[d] ꝙ executor ad prouidendũ debet
28 admittere † legitimas exceptiones cũ talis executor ſit nũcius
mixtus. ꝛ ſubintelligatur ſi ſit idoneus licet nõ ſit expreſſum. de
reſcrip. cũ adeo. ꝛ. c. cũm. ꝛ qꝛ legitime exceptiones ſunt admit-
tende. de offi. dele. ex parte. finaliter tñ do. Anto. reſidet in hoc
qꝛ dicit ſe ſatis putare ꝙ etiã vbi aſſumpſit partes iudicis volũ
tarie teneatꝛ admittere exceptiones. nõ tñ artetur ad cognoſcen
dũ. ſed dꝫ referri ſupiori. de re iudi. decetero. Si autẽ nõ aſſum-
pſit partes iudicis nõ artatur admittere exceptiones. Si autem
repellat legitimas exceptiones. ꝛ appelletur nõ retractabit qđ
factũ eſt niſi cõſtet de veritate exceptionis nec ſufficit tunc ꝓba
tionis oblatio. vt no. Inno. in. d. c. cũ inter. ꝛ. c. cũ nobis olim. ꝛ
ponit Jo. and. de reſcrip. c. j. in ver. ſed nunquid exceptiones. Re
manet ergo cõcluſio ꝙ ſi aſſumpſit partes iudicis vbi tenetur
clarũ eſt qꝛ in oĩbus iudicatur vt iudex. Si vero aſſumpſit vbi
nõ tenetur ꝛ ſic volũtarie aſſumpſit tenetur admittere lꝫ nõ co-
gnoſcere qꝛ nõ põt recedere a proceſſu vt dictũ eſt. ſ. Referre ta
men dꝫ ſupiori per. c. decetero. de re iudi. Si vero nõ aſſumpſit
partes iudicis. vbi non tenetur admittere nec cognoſcere tenet
appellatio vt ab actu extraiudiciali ſm do. Anto. forte poſſet di
ci ꝙ ſiue nõ aſſumpſerit partes iudicis ſiue aſſumpſerit ſed vo-
lũtarie vtrobiꝗ ſit idẽ vt nõ teneatur admittere nec cognoſcere
ſed ſolũ teneat appellatio vt ab actu extraiudiciali cum a mero
executore appellet̃ ſi modũ excedat. ꝛ hoc magis videt̃ de mẽte
glo. hic vel dic ꝙ nõ tenebit appellatio ſi appelletur eo quia nõ
admittitur exceptio ſed ſi ex eo exceditur modus in ꝓuidendo
cõtra veritatẽ clauſule tũc ſic. Ad quĩtũ an valeat ꝓceſſus ꝛ pro-
uiſio. an vero ſint nulli an reperiantur vera que requirũtur ad
gratiam purificãdã. ¶ Glo. in ver. tamẽ dicit Inno. ꝛ ſic ante
primam

a ¶ Poſſit partes iudicis. Ad de do. Abb. in c. paſtoralis. §. quia vero. in. ij. col. de offi. dele.

b ¶ Fallit regula. Adde Joã. and. l. additio. Spe. de peti. et po. §. qm̃. ꝛ do. Abb. in. c. conquerente. in. ij. col. de reſt. ſpo

c ¶ Si cepit ꝓcedere vt arbiter. adde Bar. in. l. ſi ſocietatẽ, §. arbitrorum. in iij. colũ. ver. q̃ro qđ ſi incepit. ff. ꝓ ſocio,

b ¶ Quod executor. Adde d. Abb. in. c. decetero. extra de re iudi ꝛc.

primā opi. dicit q̄ tenet pceſſus in datis executoribus cū clau-
ſulis ſonantibus in monitionē. ideo valebit puiſio facta de in-
digno. qḋ dicit verū Pau. ſi ſit talis indignitas circa quam cu
ria cōſueuit diſpēſare. alſ ſecus vt ſi ſit oīno illiteratus. per no.
de excel. pla. inter alias ſi dati ſint cū clauſulis ſonātibus in con
ditionē pceſſus ſit nullus ꝛ puiſio ſubſiſtēte falſitate clauſula-
rum. de qbus nō cognouerit. Scḋo glo. circa tertiā opi. in ver.
dicit determ Inno. ſi. dicit alternatiue q̄ aut pceſſus erit nullus
aut annullādus ſeu de facili reuocabiſ do. Anto. concordat iſta
dicta q̄ in clauſula ſonāte in monitionē tenet ſnīa. ſed reuocabi
tur q̄ ſnīa iniuſta in iudicialibus nō trāſit in rē iudi. quo ad iu
dicē nec quo ad partē reſpectu vie denūciationis euāgelice. iu-
xta no. de reſcrip. ad audiētiam. ꝛ hoc credo ſiue partes iudicis
aſſumpſerit ſiue nō. q̄ nō cōditionata ptās executorū p ſupio-
res dicta ex quo clauſula ſonat in monitionē. In clauſulis vero
ſonātibus in cōditionē erit nullus pceſſus ſcḋm eum q̄ intellige
qñ nō aſſumpſit partes iudicis alſ videſ q̄ ſi ſit cognitū de ve-
ritate clauſule iudicialiter ꝛ pnunciatū q̄ pceſſus teneat. ſꝫ ve-
niat retractādus p no. in d. c. ad audiētiā. ꝛ hoc in caſib⁹ vbi nō
artatur aſſumere partes iudicis. In illis eñ ſi nō aſſumpſiſſet
partes iudicis ex quo tenebat pceſſus ex alio capite q̄ ex deſe-
ctu veritatis clauſule eſſet nullus. ſ. ex eo q̄ nō pceſſit vt debuit.
Modo eſt expedita hec materia. ꝛ habetis eā clariſſime lꝫ re-
29 putetur valde difficilis. ¶ † Glo. a ſede apl'ica op. q̄ delegatus
nō ſubdeleget de app. cum clām. ꝛ ibi no. ꝛ l. a iudice. C. de iudi.
Soluit hic in dato a ſede apl'ica ibi in dato ab inferiore a prin-
cipe qui nō ſubdelegat etiā lit. ꝯteſt. corā eo ſcḋm verū opi. no. in
a dicto. c. cū clām.ᵃ Sed an hoc ſit verū etiā ſi delegatus ab infe-
riore ſit delegatus cū ptāte ſubdelegādi. Archi. q̄ ſic. Jo. and.
cōtra. ꝛ ꝯtra eius opi. teneſ de quo. ſ. e. is cui. in. vi. ꝛ l. more. ff.
de iuriſd. om. iu. ꝛ c. j. de pcur. in. vi. ꝛ per Cy. C. de iudi. l. a iudi
ce. ¶ Gl. cōmittere q̄rit qḋ in ſucceſſore executoris. an in eo pce
dat diſpoſitio clē. Rñdet q̄ ſic. q̄ eadē eſt ratio dūmō cōmiſſio
facta fuerit ſub noīe dignitatis. ſecus ſi expſſo ppio noīe. quia
tūc trāſit ptās aliqua in ſucceſſorē. ſ. de offi. deleg. c. qñ abbas.
ideo indubitāter delegare nō poſſet. ¶ Sed q̄rit vltimo gl. qḋ
30 ſi alicui cōmittiſ † nudū miniſterium ſubᵇ noīe dignitatis an
b trāſeat in ſucceſſorē. remittit ad no. per Inno. ꝛ Hoſt. ſ. e. c. ſi.
vbi videtur cōcludi q̄ nō. facit qḋ no. p Bar. ff. de vulg. ꝛ pup.
31 qui liberis. §. hec verba. vbi oīno vide. ¶ † Glo. ſi. q̄rit nunqd
delegatus ab ordinario poſſit alteri cōmittere nudum miniſte
riū facti qḋ occurrit in iudicio faciēdo videſ q̄ nō per decre. cū
clām. de app. Jnū tenet glo. per no. ſ. e. ſup q̄ſtionū. in prin. ſup
glo. ſi ergo. ꝛ per no. in Spe. to. ti. §. j. ver. ſed nūqd q̄ iſta glo.
habetis q̄ delegatus ab ordinario nudū articulū ſine cognitio
ne aliqua delegare pōt q̄ per ſe videtur facere vnde pōt cōmit
tere vnū articulū ſicut ꝛ citationē cōmittit. ſed cū cauſe cognitio
ne nudū articulū cōmittere pōt ne alſ per partes totā clām dele-
garet. q̄ qua rōne poſſet vnū delegare poſſet ꝛ aliū. ꝛ eſt cōis
opi. canoniſtarū. Pe. ꝛ Cy. ꝯtra in l. a iudice. C. de iudi. q̄ phi
betur gen⁹ ꝛ q̄libet eius ſpēs. l. j. in ſi. cū ibi no. ff. de ſuis ꝛ legi. ꝛ
ſic cū delegato ab inferiore a principe gñaliter phibetur delega
tio ergo ꝛ cuiuſlibet articuli eā phibeſ. facit qḋ no. C. de accu. l.
reos. ꝛ l. ſi. ff. de pub. iudi. l. pe. §. ad crimē. ꝛ forte hec opi. eſt de
iure verior tñ ſatis pōt ſuſtineri pcedēs opi. q̄ videſ mera exe-
cutio. ideo videſ poſſe cōmitti ſic ꝛ citationis actus. An autem
indiſtincte ꝛ delegat⁹ principis vel pape poſſit delegare. ponit
hic Guil. Pau. ꝛ Inno. ꝛ Hoſt. ſ. e. c. ſi. ꝛ do. An. hic per mul-
ta verba. Conclude q̄ ſi cōmittiſ mera executio ita q̄ eſt purus
ꝛ nudus miniſter. ꝛ ſic nudū miniſteriū nō pōt delegare etiā ſi
clauſula pbens iuriſdictionē cōtra rebelles ſit adiecta ſcḋm Pau.
q̄ tūc nō poterit principaliter cōmiſſum delegare ſed ſolum expe
diēdū virtute clauſule. Si aūt ſit cōmiſſuꝫ negociū regrēs cauſe
cognitionē regulariter pōt delegare. Fallit ſi electa ſit induſtria
pſone q̄ qñ ſit ptꝫ ex. ſ. dictis cū glo. j. ꝛ in glo. in verbo cunli. ꝛ
in verbo inquiſitionē. Si vero ſit cōmiſſum negociū mixtū ſicut
eſt puiſio de bñficio. q̄ pōt eſſe ꝑ merus executor ꝛ vt iudex. vt
in glo. magna. ꝛ tūc idē q̄ pōt delegare vbi apparet electa indu
ſtria. vt ptꝫ ex hac clē. iūcta glo. in verbo aliqbus ꝛ que ibi dixi.
32 Ultimo do. Pe. limitat hic pdicta ꝛ gl. j. in q̄ntū dictū fuit q̄ †
c merus executor nō ſubdelegat eſſe vera ᶜ qñ q̄s hꝫ examinare ex
delegatione alterius ſecus ſi ex iure ꝓprio hꝫ ad requiſitionē alte-
rius iudicis. vt qñ vnus iudex cōmittit alteri extra territorium
cōmittētis examinationē teſtiū. q̄ tūc delegare pōt. alle. not. in
Spe. ti. j. §. iam nūc. ver. ſed nunqd delegatus per qḋ dicit q̄ ſi
ab illo tali q ex iure ꝓprio examinare hꝫ lꝫ ex iuſſu alterius iu-
dicis appelleſ ſeu appellari cōtingat q̄ appellari debebit ad ſu-
periorē ipſi⁹ nō ad ſupiorē cōmittētis alle. no. in. c. ſup qōnū. qḋ
dicit ſingularē ꝛ notādū ad hoc lꝫ non alle. qḋ no. Bar. ff. de re
iudi. a diuo pio. §. j. Tractāt hic doc. circa materiā executoꝝ et

33 pmo q̄rit Guil. an † executor poſſit inuocare brachiū ſeculare.
remittit ad no. ſ. eo. de cauſis cōiter teneſ q̄ ſic. de quo. ſ. eo. c.
ſignificaſti. ¶ Scḋo q̄rit an executor datus ad puidendū poſ-
ſit cognoſcere de bñficio q̄ nō vacat de facto q̄uis vacet de iure
ꝛ eā cognita de ipſo vt de vacāte puidere alle. p ꝛ cōtra. Finalr
cōcludit q̄ pōt qñ papa ſpāliter ſibi hoc cōmiſit. alle. de conceſ.
pbē. cū nris. ꝛ c. literas. debebit tñ vocatis vocādis hoc facere.
ꝛ cauſe cognitione pmiſſa. alle. de reſti. ſpo. cōquerēte. dicit autē
maxime partes vocādas in traditione poſſeſſionis. de pben. lꝫ
eps in. vi. Nec ob. d. c. cū noſtris. ꝛ c. literas. q̄ loquuntur qñ in
d impetratione qs tacuit de poſſeſſione colorata qua expſſa papa
difficulter cōceſſiſſet. ꝛ ſic nō valuit impetratio. de reſcrip. ſuper
literis ſcḋm Guil. Ex iſto dicto no. do. Anto. q̄ executores in
abdicāda poſſeſſione neceſſitanſ aſſumere partes iudicis ꝛ cau
d ſe cognitionem adhibere ꝛ exceptiones legitimas admittere.ᵈ
34 quia † alicui nō eſt auferenda poſſeſſio ſine cauſe cognitione. ꝛ
per hoc dicit dicta gl. magna pcedere qñ poſſeſſio eſt vacās vel
q̄ntū ad puiſionē non q̄ntū ad poſſeſſionē ſi alius poſſidet q̄ illi
ſine cauſe cognitione auferri nō dꝫ vt eſt dictū qḋ no. ad declara
tionē cle. q̄rit Bertrandus potiſ q̄ executor datus ad puidē-
dū de bñficio cū clauſula ſi p inquiſitionē ꝛc. de qua in ſfa cōmiſit
ſimplr alicui executionē mādati apl'ici. mō cōmiſſarius inquiſiuit
ꝛ antequā impleuerit plenarie inquiſitionē ſe abſentauit. petit im-
petrās ab executore vt puideat ei q dicit q̄ nō pōt ex quo ſim-
pliciter alteri cōmiſit vices ſuas. an poſſit videſ q̄ nō. ſ. eo. q̄-
uis in. vi. Jnū tenet per no. p Inno. ſ. eo. in literis. ꝛ p no. ſ. eo.
cū plures. in. vi. vbi ſi pluribus negociū eſt cōmiſſum inſolidū
ſi vnus incepit alterū cōtingat impediri alter exeq poterit. Ad
iura ꝯtra rñdet q̄ loquunſ in iudicialibus. vt no. Inno. in. c. li-
35 teris. eo. ti. de re iudi. c. j. ad ſi. ¶ † Ultimo q̄rit Matthe. an p
clauſulā moneas ꝛ inducas poſſit executor cōpellere epm ſi non
hꝫ mandatū ad puidēdū tenet q̄ ſic. moueſ. q̄ p hanc clauſulā
daſ iuriſditio alſ periret reſcriptū ſi eps parere nollet. facit. ſ. eo.
36 ex lris. ꝛ c. pterea. Itē † q̄ ad verbū moneas daſ monitio. ꝛ p
cōſequēs p verbū inducas daſ coactio. vt aliqd opereſ potiſſi-
me cū inter iſta poſita ſit copula et inter duo diuerſa extrema.
facit de pbatione lꝫ clām. Nō ob. ſi dicatur q̄ verbū inducas nō
importat coactionē vt in. c. diſcretionē. de eo q cog. cōſan. vxo.
ſue. ꝛ. ſ. e. ti. c. veniēs. ꝛ de ꝯiug. lepro. c. j. q̄ in. c. diſcretionē mu
lier nō potuit cōpelli ad intrādū religionem. ideo rōne ſubiecte
materie vbū inducas ibi nō importat neceſſitatē. ſilr non ob. c.
veniēs q̄ loqtur in foro penitēciali in quo ſit monitio. hic in iu
diciali in quo nō ſit. Itē nō ob. d. c. j. de cōiug. lepro. q̄ loquitur
de cōparatiua pmiſſione ſcḋm eū. ꝛ do. An. Ex pdictis no. de na
tura hui⁹ verbi inducas q̄ ſua natura importat neceſſitatē ſal-
tem quando copulatur cum verbo moneo niſi natura ſubiecte
materie induceat aliud. de q. predictis remittit. d. Anto. ad no. p
Joan. and. de preben. ſi pro clericis in verbo monito. in. vj. ha-
bentur expedita que hic docto. ſcribunt.

¶ De offi. iudi. ordi. Rubrica.

1 Epiſcopus ſup correctione exceſſuum ꝛ delictorū in ſua
dioceſi ſolus fundat intentionem de iure communi.
2 Delinquere ex audacia quis dicatur.
3 Delinquere ex inſolentia quando dicatur quis.
4 Epiſcopus ſolus eſt ordinarius in omnibus ꝛ ſuper oēs poſt
papam in ſua dioceſi.
5 Clerici per quem fuerint exempti a iuriſdictione temporali.
6 Eps an poſſit corrigere exēptos delinquētes in ſuo territorio.
7 Exemptus ſi deliquerit etiam in loco exempto: ꝛ circa rem exē-
ptam ꝛ notorie ita q̄ preiudicetur alteri an poterit eum per ex-
communicationem punire.
8 Clericos punire qua pena poſſit ordinarius.
9 Iudex eccleſiaſticus in quibus delictis poſſit punire laycum.
10 Inquirere non poteſt iudex ad vtilitatem priuatam ꝛ pro iu-
re priuato.
11 Juris beneficium nemini eſt auferendum.
12 Eccleſia diffamari non poteſt.
13 Scandalis obuiandum eſt.

Ut clericorum au
dacia. Primo pmittit cauſam mā-
dati. Secūdo illud ſummit ſibi eiuſ-
1 dem. ¶ † Not. q̄ epiſcopus ſuper
correctione exceſſuum ꝛ delictorum
in ſua dioceſi ſolus fundat intentio
nem de iure communi. ad hoc de
fo. compe. cum cōtingat. ꝛ. xj. q. j. de
2 perſona. ¶ † Not. qñ quis dicatur

a ¶ Sꝫ an hoc ſit verum. Adde do. Jaſ. plene in l. a iudice in. ij. colū. ver. iij. limita. C. de iudi.

b ¶ Sub noīe dignitatis. adde glo. in l. ꝛ q̄ in gl. in ver. antequā in ſi. ff. de iuriſdictio. om. iudi. ꝛ ibi doct. marie do. Jaſ. in ſi. col.

c ¶ Qñ quis hꝫ. Adde Pa nor. ꝛ docto. in c. cum Bertol dus. de re iudi. ꝛ in. c. quoniā. §. his autem de offi. del.

d ¶ Quia ali cui. Adde Jn nocen. in. c. de multa extra de preben. ꝛ Joā. and. in. c. ꝓpo ſuit de ꝯceſ. pre ben.

3 delinquere ex audacia. de quo hic in verbo audacia. ¶ † Not. etiā qñ quis ex inſolētia dicatur delinquere. de quo hic in gl. in
4 verbo inſolētia. ¶ † Op. q ſolus epūs non ſit ordinarius .ij. q. j. nemo. de offi. or. cum ad eccleſiarū. dicit Pau. q ſolus epūs eſt ordinarius in omnibus et ſup oēs poſt papā in ſua dioceſi cuʒ alij ſumant ordinariā ſub epō. gl. hic videt velle q quo ad correctionē ſolus epūs habeat ptātē de iure. Alij ſi habēt hāc de iure ſingulari tñ. qd no. de fo. cōpe. cū contingat. de offi. Archi. ad hec qd ponit hic aliq. qr prima opi. vera eſt in leuibus. ſcda in
5 grauibus exceſſibus. ¶ † Quero qs exemit clericos a iuriſdictione ſpali. Guil. hic ponit dicta Jnno. de maio. et obe. ſi qs. q papa auctoritate dei exemit. et potuit etiā ſine cōſenſu impato-
a ris. et iō naturalis id ſuadet. xcvj. di. cū ad verū. et c. duo ſunt. et c. imperator. nā cū dederunt corpus et animā in ſeruitiū xpī. xij. q. j. cū. et p cōſequēs pape iudicio et cōſtōnibus ſubeſſe debēt velut res ſpūalis. x. di. imperiū. et c. ſuſceptū. de ma. et obe. ſolite. p qd dicit q priuilegiū clericorū ſolū iudicandū eſt ſm canones et nō ſm leges. qr eius eſt interpretari cuius eſt cōdere. de ſententia exco. inter alia. Per pdicta dānat Guil. multas glo. Jnno. primo in eo qd dicit. de ſen. exco. vt famie. q clericū fugitiuū quis capere pōt abſq nota excōicationis per. l. aut pretor. §. ſi debitorem. ff. de his que in frau. cre. et. ff. de pe. l. reſpiciendum. Et per hoc etiā dānat glo. de iudi. cum nō ab hoīe. que pre alle. l. et. ff. de adulte. l. capite. dicit q clericus deprehenſus in facinore poteſt detineri p. xx. horas. et dānat dictū Jnno. de fo. cōpe. trāſmiſſa. vbi dicit q dūs feudi qui ſuper hoc eſt ordinarius ſi cōdemnauerit clericū in amiſſione feudi poteſt ipſuʒ impune ſi eſt rebellis per ſpatulas expellere. ar. de reſti. ſpo. olim. Jdeo in oībus pdictis dicit ſtandū regule poſite. xvij. q. iiij. ſi qs. in ſi. vbi canon vel papa excipit nō aūt vbi excipit lex. ſic tenet Hoſt. in c. vt famę. Bertran. b hic cōtrariū. et tenet cū Jnno. et gl. qr ſnīa excōicationis nō infertur abſq pctō mortali. ſed non videtur laycus eſſe in peccatis mortalibus in dictis caſibus ex quo facit auctoritate legis. xxiij. q. iiij. qui peccat. p hoc alle. etiā qr alſ daretur materia auferēdi bona aliena et violētias inferēdi cōtra mentē huius cle. Ad Zm̄ rñdet q de oībus pdictis eſt expſſum ex ml'te. de ſen. exco. ſi clericus. in. vj. Petit tñ declarari. pro hoc etiā facit qr canon ſi qs ſuadēte. poſuit manū temerariā. ſed tūc nō videtur temeraria. igit et c. Ad hoc etiā de elec. cū expediat. in vj. et de no. ope. nū. c. j. in. vj. cū ibi no. Ad idē qr ius gnāliter loquēs debet declarari p ius ſpāle. ff. de adulte. l. capite quinto. iuncta. l. j. C. de pūa. car. et hoc tenet do. Pe. et dicit tenere. d. Bal. in auē. ſtatuimus. C. de epiſ. et cle. Et credo equius hoc tenere ſaltē poſt factū pōtiſſime illa ratione qr canon ſi qs ſuadente ſo-
6 lum poſuit manū temerariā. ¶ † Quero an epūs poſſit corrigere exēptos delinquētes in ſuo territorio. Hoſt. ponit in ſumma de priuile. et Jo. mo. de priuile. epoꝝ. in. vj. vbi p Joa. and. rñdet Guil. q ſi qd eſt notoriū vel factū notoriū pōt epūs declarare ius inter exēptos et ſubiectos quo ad pīudicium exēptorū. per quod infert q ſi delegatus citat contra formam mandati. vel ſi fratres mendicantes detinēt notorie portionē parrochialis eccl'ie debitā. vt in cle. dudū. de ſepul. poterit cognoſcere et decla-
d rare talia fieri non debere neq poſſe. et hoc etiā ſuis publicare ſubditis. quia parū eſſet iura cōdere et c. de elec. vbi periculū. §. preterea in. vj. Ordinarij autē ſunt executores iurium in parrochijs ſuis. de ſen. exco. nup. xviij. di. per totū. ad hoc. de conſue. cum inter. vbi papa ſine petitione aliqua irritat cōſuetudinem malā. nec dʒ expectari in notorijs q agatur. xvij. q. iiij. ecce. Ad hoc qr vbi qrītur an aliqd de iure poſſit fieri vbi nō eſt neceſſarius iuris ordo. de fil. pſb. q. m. et no. Jnno. et Cōpo. in d. c. cū inter. Jdē vbi agitur de facto notorio. de trāſla. epo. hinc eſt q
c petitio iniqua c ex facto q non pōt eſſe nō notoriū repellitur ex officio iudicis. de offi. vica. c. j. et per Jnno. de iudi. examinata. in addi. ff. de aſſeſſo. l. j. cū ibi not. hinc eſt etiā q in notorio iudex pōt dicere litera papalis nō ob. nec priuileʒ alſ de priuilegio pape non poſſet ſe intromittere. de ſi inſtru. accepimus. de iudi. cū venıſſent. et ibi no. de priuile. cuʒ perſone in. vj. Ad hoc alle. infinita alia generalia. Hoſt. in ſumma loco pre alle. dicit q
7 ſi exēptus † delinquerit etiā in loco exempto et circa rem exēptā et notorie ita q preiudicetur alteri poterit epūs per excōicationē punire. alſ non. alle. de priuile. patēribus. et c. tuarū. §. verum. Jo. mo. in d. c. epoꝝ. addit q ſi etiā in loco exempto delinquat circa id in quo nō eſt priuilegiatus. et ſic circa rem non exēptam q priuilegiū ad id nō extenditur. et ſic poterit punire. Jo. and. in c. epoꝝ. reſidet q ſi perſona eſt exempta ſimpliciter non locus tunc quomodocūq delinquat pōt puniri. Si aūt eſt exempta quo ad locū et delinquat in loco exēpto. tunc graue eſt dicere exemptos puniri per ordinariū extra caſus impreſſos in iure. ſicut eſt in caſu cle. j. de ſup. neg. pla. et ſic per hoc cōcludit do. Anto. q putat iʒ ordinarius poſſet declarare id qd vult ius et

ſubditos non teneri nō poterit exercere iuriſdictionē ſuā in corpus ad hoc de priuile. c. j. in. vj. Ad. c. patēribus. et c. tuarū. in dei vt ibi dixi. et no. qr nō loquitur in dūo exēptis nec etiā delinquētibus in loco exēpto. Cōtra hoc tñ vʒ q nō poſſit etiā declarare. facit glo. ſ. de ſeq. poſ. et fruc. in cle. j. pro qua de ap. in c. dilectis. Poteſtis dicere ibi in facto nō notorio. vel dic. vt. ſ. dicotur. idē tenet do. Pe. qr dicit q tūc etiā indirecte poteſt punire exēptos. vtputa phibēdo parrochianos ad eccleſiā exēptorum accedere ex quo iſta clauſula ſubeſt. alſ forte ſec'. de priui. epo. Fatetur tñ et dicit ſe de facto vidiſſe q epūs quoq excōicat exemptos in facto notorio vel alio et exemptū epū. et ſic ſit deciſio in
8 pposi. ¶ † Quero qua pena poſſet ordinarius punire clericos.
b dicit Pau. q ſi ſunt enormia et talia b in qbus epūs nō pōt diſpēſare. ſed requirit diſpēſationē pape. de qbus per Jnno. de cor. vi. c. j. et de iudi. at ſi clerici. et in Spe. ti. ij. §. nūc videndū. ver. et. debet punire prout ius dictat nec in talibus vʒ cōpoſitio q epūs inquirat. no. v. q. ij. ſi primates de alijs exceſſibus pōt cōpeſcere et punire p penā pecuniariā. no. de pe. licet. xvj. di. q̄ſq̄. vel verberibus ſubijcere. xxiij. q. v. c. j. vel in exiliū mittere. de calū. c. j. de iudi. cum nō ab hoīe. et de penis felicis in. vj. pro quo aūt crimine qs veniet deponēdus. no. lxxxj. di. c. j. et per Jo. and. de iudi. at ſi clerici. Humgd aūt pro ſimplici fornicatione qs deponatur videtur q nō. lxxxj. di. Maximianus. et ibi no. et. ij. q. vij. latores. q pōt eſſe verum in ſimplici fornicatione. ſed dicit Pau. q illa nō pōt eſſe in cōſtituto in ſacris dic vt p do. Anto. in. c. at ſi clerici. Certe doct. cōſiderāt inceſtū reſpectu mulieris cū qua com-
9 mittitur fornicatio. ¶ † Quero in qbus delictis iudex eccleſiaſticus puniet laycū. dicit Pau. Jnno. dicere. q ſolū in eccleſiaſticis. de pur. cano. nos inter. Archi. de cōſue. nō eſt. in. vj. q in quibuſcūq. xcvi. et c. tenet primā quo ad penā temporalē. alſ fruſtra eſſet gladius apud dūm tēporalē ſed ibi agitur de pena po-
10 nitētiali vel quaſi de iudi. nouit. † Ultimo tractat hic Guil an et qñ poſſit iudex ex inqſitione pcedere et ponit multa q habentur de accu. qualiter. j. et ij. et c. cum oporteat. Jnter cetera ponit q non pōt inquirere ad vtilitatē priuatā et pro iure priuato niſi qñ nō pōt agi pp̄ter fraudē aduerſarij maxime ſi ſit notoriū pctm̄. de quo per Jnno. de iureiu. ad noſtrā. dicit etiā an et qñ pcedatur per viā inqſitionis regrat cōteſtatio. de quo vt lit. nō cōteſt. qm̄. §. ſunt et alij. de re iudi. cum. j. et. A. et de pur. ca. cum dilectus. de teſti. cū olim. et c. cū clamor. cum ibi no. qr dicit q ſic in duobus caſibus. ſ. qñ pſena eſt ille contra quē inquiritur et vbi pceditur ad partis inſtigationē intellige ea pſente alſ ſecus cū
11 ſit eadē ratio que in parte inqſita. † Ultimo qrit an epūs poſſit facere ſtatutū q abſq infamia pcedatur ʒ dictā decre. qualiter vel abſq expoſitione articulorū et finaliter tenet q non. qr iuris diuinū nemini eſt auferēdū. de ſecū. nup. c. fi. et qr cōtra iura nō ſtatuit. xviij. diſt. c. j. ſm Guil. et c. ¶ Si priuilegiū qrit de quo priuilegio hic loquatur cū multiplex ſit priuilegiū clericorū. de vi. et ho. cle. c. ſi. cū ibi no. Rñdet de priuilegio canonis ſi quis ſuadente. cōcernente immunitatē pſone. et de priuilegio fori. de
12 fo. cōpe. nullus. et c. ſi diligenti. ¶ † Glo. diffamatur op. q eccleſia veluti res ſancta diffamari non poſſit de coha. cle. et mu. voſtra. rñdet q in ſe non poteſt inquinari vel diffamari. ſed reſpectu vulgari de ea male preiudicari vel verificari et dehoneſtari.
13 et ſic alleg. ij. q. v. ſi mala fama. ¶ † Glo. ſcādala. e no. ſcandalis
e obuiandū. et alle. iura. Guil. hic ponit de iſto verbo ſcandalum. Eſt enim ſcandalū factū vel dictum prebēs occaſionem ruine. de quo de elec. quoniādam in. vj. ¶ Glo. inſolentius. ponit quid ſit inſolētia. et no. bene eam. et vide de poſtu. ex parte de eccl. q̄ſq̄ in. vj. de ſta. mona. c. ij. alſ ſi. alſ ante epe. ¶ Sequitur.

1 [G]Taciturnitas cuius ſubeſt beneficij reddit collationem nullam a legato factam.
2 Taciturnitas beneficij non reddit collationem factam ab ordinario ſubreptitiam.
3 Legatus an poſſit cōferre bñficia extra puinciam ſibi decretā.
4 Diſpenſatio legati an valeat non facta mentione de beneficio.
5 Jmpetrans beneficiū an teneatur facere mentionem de penſione et quid de habente hoſpitale quo ad adminiſtrationem an debeat de illo facere mentionem.
6 Legatus an poſſit cōferre bñficia ad ſedē apoſtolicā deuoluta.
7 Collatio legati facta motu proprio tenet etiam ſi ſit habenti aliud beneficium non facta mentione de illo.
8 Gratia pape eſt maioris auctoritatis q̄ legati ſeu alterius inferioris.
9 Motus proprius legati tollit ſurreptionem ſicut et motus proprius pape.
10 Legati poteſtas an ſit ordinaria vel extraordinaria.
12 Surreptio ad hoc vt tollatur quid requiratur.
13 Qualitas cure beneficij qd habet impetrās an ſit fienda mentio de cura beneficij quod impetratur.

Mentio

a ¶ Et c. imperator. Vide ibi glo. notabilē et do. Abb. in c. eccleſia ſctē marie in. ij. colū. in fi. extra de cōſti. et in c. at ſi clerici. in. vij. col. in fi. extra de iudi. et Alex. in conſilio. xlix. in. j. col. in. j. volu.

b ¶ Hic cōtrarium. Adde. d. Abb. in c. cum nō ab homine. in. iij. colum. de iudi.

c ¶ De facto notorio. Adde bene facere qd dicit do. Iaſ. poſt alios in l. ij. in. vij. col. in pn. ff. ſi quis in ius vo. non ie. vbi tenet q licet regulariter quis teneatur comparere allegaturus ſuum priuilegium tamen fallit quādo eſſet notarius. Vide tamen ubi per eū.

d ¶ Jn quib' epiſcopus. De quibus autem delictis poſſit epiſcop' diſpēſare. Vide dīone per Fely. in c. at ſi clerici. §. de adulterijs extra de iudi.

e ¶ No. ſcādala. Vide gl. in c. qui ſcādalizauerit in glo. fi. circa fi. de reg. iur. glo. in c. fi. de tēp. ordi.

14 Mentio ſpecialis beneficii quãdo dicatur eſſe facta.
15 Collatio vel preſentatio an poſſit fieri de habẽte aliud bñficiũ.

Et ſi apoſtolice ſedis.

Non põt eiudi. Mẽtaliter ponit duo dicta.
Primo vnum in legatis ſedis aplice. Scđo
aliud in alijs collatoribus. Scđa ibi. in alijs.
¶ Not. ꝙ omne id qđ inducit ſurreptionẽ in
1 geſtis a papa inducit ſurreptionẽ in geſtis a legato. ¶ † Not.
ſcđo ꝙ taciturnitas cuiuſlibet bñficij reddit collationez nullam
a legato factã. ¶ No. ad hoc ꝙ valeat collatio bñficij facta a le-
gato aliud obtinenti exigitur ꝙ facta ſit mẽtio ſpecialis. ſi ergo
2 ſufficit generalis. ¶ † No. ꝙ taciturnitas bñficij nõ reddit ſur-
3 reptitiam collationem factã ab ordinario. † An legatus extra
puinciã ſibi decretã poſſit cõferre bñficia. dic ꝙ ſic non finita le-
gatione. als ſecus. ſic intellige no. de offi. lega. nouit. ⁊ p Archi.
4 ĩ. eo. ti. c. j. in. vj. † Quid de diſpẽſatione legati an valeat nõ fa-
cta mẽtione de bñficio. Pau. ꝙ nõ eadẽ ratione intellige in ca-
ſu in quo poſſet. alſ eẽt qđ non haberet dubiũ. Idẽ dicendũ in
cõfirmatione papali per quã ↄfirmat alicui bñficiũ. no. Archi.
5 de pbẽ. ſi motu ꝓprio. in. vj. † an impetrãs teneatur facere mẽ-
tionẽ de penſione. dicit ꝙ nõ ſi hʒ in ſtipendiũ non in titulũ. vt
no. Archi. in. c. ſi motu ꝓprio. ⁊ per docto. de reſcrip. c. poſtula-
ſti. ⁊ ȝenȝe. hic. Quid de habente hoſpitale quo ad adminiſtra
tionẽ an teneaſ de illo in impetratione facere mentionẽ. Par.
ꝙ non. qꝛ nõ hʒ in titulũ eccleſiaſticũ. de reli. do. c. ij. §. vt autẽ.
6 aliud in preſtimonijs. vt no. in. d. c. poſtulaſti. † [a] an legat' poſ
a ſit cõferre bñficia ad ſedẽ apoſtolicã deuoluta. ȝenȝe. ꝙ ſic. alle.
de preben. venerabilis. ſecus dicit in vacãtibus in curia. de pbẽ.
ſtatutũ. ⁊. c. ij. in. vj. ⁊ no. ĩ. de offi. leg. c. j. in. vj. ¶ † Glo. legato
op. de. c. j. de offi. leg. vbi legatus nõ põt cõferre bñficia dicit ꝙ
hic in legato de latere ibi in alio qui non pñt. niſi aliud ex eorũ
7 priuilegijs pateat. vt ibi habeſ. facit de priuile. porro. ¶ † Gl.
facta querit an pcedat hic cle. in reſcripto etiã ſi collatio ſit facta
ꝓprio motu allegato. glo. dicit ꝙ hic aperte nõ declarat ſed de-
buiſſet declarare. videtur dicendũ ꝙ ſit nulla qꝛ litera hic ſimpli
citer loquitur ergo ⁊c. ar. decre. qꝛ circa. de priuileg. ⁊ hoc tenet
Jo. mo. de offi. leg. c. ſi. in. vj. Idẽ Archi. in. c. ſi motu ꝓprio gl.
tenet cõtrarium dicẽs ꝙ collatio facta motu ꝓprio legati tenet
etiã ſi fiat habẽti aliud bñficiũ nõ facta mẽtione de illo. ratio qꝛ
tunc ceſſat vitiũ ſurreptionis ex quo ſit motu ꝓprio. de preben.
ſi motu proprio. in. vj. de quo latius in. d. c. ſi. de offi. lega. in. vj.
ȝenȝe. hic op. Jo. mo. ⁊ Archi. p cle. iſtã que ſimpliciter loqui-
b tur. Idem Pau. dicens ꝙ ſpeciale eſt in papa [b] vt ei' † mot'
8 ꝓprius operetur qꝛ ſolus eſt legibus ſolut'. vnde ſecus in alijs.
de cõceſ. pbẽ. propoſuit. ⁊ no. de ſen. excõ. nulli. pro hoc qꝛ maio-
ris eſt auctoritatis gr̃a pape ꝙ legati ſeu alterius inferioris. de
pben. hi qui. in. vj. ⁊ de cõceſ. prebẽ. ſi ſoli. cũ ibi no. eo. lib. Item
quia ſacrilegij inſtar obtinet reprobare que approbauit. xvij. q.
iiij. §. ſacrilegium. ⁊. l. j. C. de cri. ſacri. ⁊ hanc opi. etiam Lau. et
9 Mar. Anto. nititur cõcordare opi. dicens † ꝙ motus ꝓprius
legati tollit ſurreptionẽ ſicut ⁊ motus ꝓprius pape. quia eſt ea-
dẽ rõ. nõ eñ tunc põt imputari qđ parti ex quo nõ impetrauit.
vnde non põt ibi dici ſurreptio que ſurgit ex taciturnitate veri
⁊ expreſſione falſi. de reſcrip. ſup literis. ⁊ ſic pcedit opi. gl. Pu
tat tñ ꝙ ſi apponitur in litera legati. qꝛ motu proprio fecerit ꝙ
immo illi litere non eſt ſtandũ immo poterit ꝓbare cõtrariũ. vt
ſic in hoc gaudeat litera pape prerogatiua pcellis. iuxta no. in
cle. j. de ꝓba. ⁊ ſic pcedit alia opi. An autẽ motus ꝓprius tollat
nullitatẽ litere ex defectu intẽtionis. dicit ꝙ nõ. vnde ſi apparet
ꝙ aliud beneficium haberet ille cui facta eſt talis collatio motu
ꝓprio legati de quo nõ erat certificatus legatus ꝙ ſi fuiſſet litte-
ras nõ cõtuliſſet ꝙ tunc vitiabitur litera intelligo ꝙ̃tum ad eſſe
etiã quia nõ poterit vti litera ſi velit primũ retinere vt pʒ ex no.
ĩ. in glo. qbuſlibet. ⁊ in dubio dicit pſumẽdã ignorãtiã ſm eũ cũ
aliud nõ ꝓbatur qꝛ nõ eſt veriſimile ꝙ cõferat alſ bñficiato cõ-
tra iura ſm do. Ant. facit qđ no. in. d. c. ſi motu ꝓprio. ⁊ in cle.
ſi romanus. eo. ti. videtꝫ veritas huius qõnis pendet ex ratio-
ne diuerſitatis inter collationẽ legati ⁊ collationẽ ordinarij col-
10 latoris quo viſo apparebit veritas qõnis. ¶ † Quero igitur p
declaratione pdictorũ. ⁊ cle. que eſt ratio diuerſitatis inter colla
tionẽ factã a legato ex vna parte ⁊ collationẽ factam ab alijs ex
alia. Rñdet glo. in ver. voluimus ꝙ eſt ideo qꝛ poteſtas legato-
rũ de latere vel aliorũ qñ ex ſpãli cõceſſione poſſunt bñficia con-
ferre eſt ptãs extraordinaria. lʒ eñ faciãt vice pape. tñ per eorũ
poteſtatẽ piudicatur ordinarijs collatoribus. vñ talis ptãs vo-
lut extraordinaria ⁊ alteri piudicialis ⁊ accidẽtaliter ſuperindu
cta fuit merito reſtringẽda. Collatio vero ordinariorũ eſt ordi-
naria naturaliter ideo velut fauorabilis amplianda. ad hoc de
reſcrip. ad hec. de re iudi. c. ſi. de reg. iur. odia. in. vj. fa. qđ no. in

ſimili de reſcrip. c. j. ⁊. c. ſtatutũ in. vj. ⁊ ſi dicas ꝙ immo ⁊ legati
poteſtas ordinaria eſt. de offi. leg. c. ij. in. vj. ⁊ ſic nõ videtur pce
dere qđ eſt dictũ. dic ꝙ eſt accidẽtaliter ordinaria virtute mãda
ti legati. ideo hoc reſpectu extraordinaria dici põt. Sed contra
rationẽ glo. facit qđ no. hic in glo. in verbo habẽtibus. in ſi. vbi
dicit ꝙ idem in delegatis ab ordinarijs ꝙ in ordinarijs qđ hñ
ꝓbat litera hic cũ dicit vniuerſaliter in alijs quibuſlibet. ⁊ tamẽ
delegata ptãs extraordinaria eſt iuxta no. de reſcrip. c. j. in. vj. p
glo. ergo ex eo qꝛ ptãs legatoꝝ ſit extraordinaria nõ videtur di-
cendũ ſec' in eis ꝙ̃ in alijs cuius ↄriũ dixit glo. Poteſtis rñde-
re ꝙ ptãs delegata q̃ deriuatur ab ordinaria lʒ ſit extraordina-
ria. tñ fauorabilis eſt cũ per eã non piudicetur ordinario immo
illi faueat cũ tẽdat ad illius executionẽ. facit qđ no. de cle. ſi con-
firmationẽ in nouel. in. vj. ſecus in delegata que nõ deriuaſ ab
ordinaria ptãte. qꝛ tũc illa eſt reſtringẽda cũ per ipſam piudice
tur ordinarie ptãti. ⁊ ſic etiã ſenſit glo. cũ dixit ⁊ collatorib' piu-
dicãs. ⁊c. ȝẽȝe. aũt dat aliã rationẽ quã colligit ex no. de reſcrip.
ſtatutũ. in. vj. In ſimili per gl. dicit eñ ꝙ ratio eſt qꝛ ordinarij
magis ſciũt bñficia ⁊ pſonas locorũ ſuorũ ꝙ̃ papa in toto orbe
vel legatus in tota puincia. ar. de pſump. quãto. ⁊. c. quoſdam.
xvj. di. qđ dicit. ideo aliud in papa vel eius legato. aliud in alijs
collatoribus. Et ſi dicatur hec ratio ceſſat ſi collatio fieret p or-
dinariũ extraneo. qđ fieri põt. de inſti. c. iij. qꝛ non hʒ illũ notũ.
Rñdet ꝙ hoc nõ dʒ attẽdi qꝛ cõiter dʒ cõferre ſuis. lxj. di. c. nul-
lus. ⁊. c. obitũ. C. de epi. ⁊ cle. in ipſis ꝙ̃uis collatio alſ facta te-
neat de elec. cũ inter. ⁊ qđ ibi no. Hinc rationi ȝenȝe. obuiat per
hoc qđ glo. dixit in ṽbo habẽtibus vbi dicit ꝙ idẽ in delegatis
ab ordinarijs ꝙ dicaſ in ordinarijs. ⁊ tñ cõſtat ꝙ delegat' ordi
c narij [c] qui forte erat extraneus. l. j. C. qui p ſua iuriſdictione non
hʒ notitiã omniũ de dioceſi. ideo melior videſ gl. niſi ſoſtineas
rationẽ ȝenȝe. per. l. nã de ea. ff. de leg. vt dicas ꝙ hoc nõ dʒ attẽ-
di qꝛ cõiter deleganſ ſubditi q hñt notos alios de dioceſi. His
hic ſuppoſitis nõ rite põderanſ pdicta apparet ex ratione glo.
ꝙ in delegato ideo nõ vʒ collatio in caſu cle. ꝓpter defectũ pote
ſtatis ex rõne ȝenȝe. ſeqtur ꝙ nõ vʒ rõne ſurreptionis non rõne
defectus ptãtis. ⁊ ſic ſi ratio gl. eſt vera dedit ſibi de ligno in pe-
dem ſi ratio ȝenȝe. eſſet vera tũc opi. gl. eſſet vera ⁊ ȝenȝe. ſibi de-
diſſet de ligno in pedẽ puta ꝙ vtraqʒ rõ eſſe potuerit vt. ĩ. dicã.
11 † Ex pdictis videſ ꝙ in principali qſito an vʒ mot' ꝓpri' lega
ti tollat ſurreptionẽ eſt verior opi. ↄ gl. ſ. Jo. mo. ⁊ Archi. ⁊ alio
rũ per rõnẽ glo. nã illa opi. etiã eſt cõis cũ glo. eñ ſolus Ste. cõ-
cordat lʒ. d. Ant. ⁊. d. Pe. teneãt gl. p hoc etiã cle. ſi roman'. de
pben. q dixit ſi romanus põtifex ⁊c. nõ dixit ſedes apoſtolica. ⁊
ſic legatus nõ cõprehẽditur ar. no. p La. de elec. ſi abbatẽ in. vj.
Pro hoc etiã cle. iſta que ſimpliciter loquitur. ergo ⁊c. Itez qꝛ
hic loquitur qñ collatio facta fuerit ſi collatio põt fieri abſenti.
de pben. ſi tibi in. vj. ergo hic loqui videſ etiã ſi fiat motu ꝓprio
pro hoc etiã qꝛ lʒ ratio ȝenȝe. potuiſſet eſſe ratio cle. tñ ſilr et illa
gl. etiã potuit eſſe ratio cle. ⁊ tñ cũ in dubio dicẽdum eſt vtraqʒ
fuiſſe ex quo nõ apparet magis de vna ꝙ̃ de alia ar. l. gn̄aliter.
ff. de fideiuſ. ſed vbicũqʒ due rõnes cõcurrũt lʒ vna ceſſat ⁊ alia
nõ remanet diſpõ. vt do. per glo. in. l. liberorum. §. notãter. ff. de
his qui no. infa. ⁊ ꝓbatur in. §. aſſumatis inſti. de nup. ergo ⁊c.
ideo ſi collatio ſit ad impetrationẽ viciatur ex duplici defectu. ſ.
ſurreptionis ⁊ ptãtis ſi facta ſit motu ꝓprio viciatur ſolum ex
defectu ptãtis facit. l. ⁊ ſi nõ lex. ff. de heredi. inſti. hoc videſ mi-
hi pro modo lʒ alias legẽdo ſectũ tenerẽ cum opi. glo. motus qꝛ
nõ videbatur annullari hec collatio ex defectu ptãtis. ſed ex defe
ctu volũtatis attẽta ratione ȝenȝe. quã ſumebã ex decre. ſtatutũ
12 de reſcrip. in. vj. cũ ibi no. per gl. põderat literã. ¶ † Gl. ſpãlis
qđ vult quo ad hoc vt tollatur ſurreptio requiritur ꝙ ſit facta
mẽtio ſpecialis per qđ dicit approbatã opi. Archi. in decre. vlti
mo de offi. deleg. in. vj. vbi dicebat ꝙ nõ ſufficiebat in impetra-
tione fieri mẽtionem generalẽ ſm formã decre. non põt in ſi. de
13 prebẽ. in. vj. ꝙ inducit etiã ad no. de reſcrip. in noſtra. † Demũ
q̃rit de qualitate cure bñficij ꝙ habet impetrãs an ſit ficẽda mẽ-
tio de cura bñficij ꝙ impetraſ darũ eſt ꝙ ſic de pben. cũ in illis
in. vj. Rñdet gl. remittẽdo ad no. de pbẽ. in cle. j. ⁊ ibi videbitis
14 per Cal. de reſcrip. in noſtra. † [d] Cũ aũt dicatur eſſe facta mẽ-
d tio ſpãlis bñficij dicit hic ȝenȝe. qñ eſt facta mentio de bñficio ⁊
eius circũſtantijs. ⁊ de oibus que pñt mouere cõcedentẽ ad be-
neficiũ dandũ cõcludentes ꝙ generalis nõ ſufficit alle. de do. ex
literis. de reſcrip. ſup literis. cum ſi. ¶ Glo. qbuſlibet op. ꝙ etiã
alius nõ poſſit cõferre a legato beneficium habẽti aliud beneficiũ
cum pluralitas bñficiorũ ſit inhibita de pbẽ. qꝛ inãtũ. Rñdet
ꝙ non viciatur eo ꝙ nõ ſit facta mentio ſpecialis. ꝙ ſecus eſt in
collatione legati. Tamẽ an poſſit vtrũqʒ retineri de iure. an vo
diſpẽſatiue hñ debebit haberi conſideratio ſi vtrũqʒ velit retine-
15 re. de quo de reſcrip. in cle. gratie eo. ti. gratis in. vj. ¶ † Gl. col-
lationi querit an poſſit fieri collatio vel preſentatio de habente

a ¶ An legat' poſſit. adde gl. in cle. ſi de bñficio. ĩ. de pben. ⁊ do. Abb. in. d. c. venerabilis. in. j. colũ. extra de preben.

b ¶ Ut eius motus. De motu proprio ponit Fely. in. c. ſi qñ. in. ſi. colũ. circa prin. et in c. ad aures. in iiij. col. circa ſi. extra de reſcri.

c ¶ Qui forte. An delegatio poſſit fieri ex[tra]neo ponit gloſ. ⁊ ibi doct. in. l. eum qui. ff. de iuriſ. om. iudi.

d ¶ Quãdo autẽ dicatur. Adde Fely. in. c. ad aures in. j. col. ver. de qualitatibus ⁊ col. ſeq. extra de reſcri.

aliud bñficiū. Rñdet q̃ ſic nec de hoc eſt dubiū q: talia pendēt ab officio cōfirmatorū vel inſtitutorū. ſ. e. cū vos. ⁊ de de. nihil eſt vnde nil eſt q̃ imputet parti. Jdē Pau. tenet dicēs hoc verū etiā ſi ſit curatū bñficiū qḋ tenet q: poterit nihilominus talē pſentatū inſtituere. dicit tñ q̃ ille carebit primo ſi beneficia ſunt cōpatibilia. de offi. vica. in cle. j. ⁊ de pbē. de multa. An aūt legatus poſſit dare ius ad vacaturas ⁊c. q̃ nō licet poſſit reſeruare. de offi. leg. c. iij. in. vj. Jdem Jo. and. de preben. licet. eo. ti. ⁊ hoc cōmuniter tenetur. lʒ contrariū notetur. de reſcrip. huic nos. ⁊ de pbē. hi qui in. vj. ¶ Glo. habētibus. qrit an pcedat hoc etiā ſi ex iure deuoluto habeat poteſtatē cōferendi. Rñdet q̃ ſic per literā que vniuerſaliter dicit quibuſlibet per quā dicit etiā in delegatis ab ordinarijs quod not. per ea que ſupra dixi. ¶ Glo. vltima oppo. de. c. ordinarij. in ſi. ſ. eo. in. vj. vbi collatio facta habenti aliud beneficium eſt ipſo iure nulla. Rñdet q̃ collatio nō vitiatur ex vi ſurreptionis. ⁊ ita loquitur hic poteſt tamen ex alio capite vitiari vt ſi ſit facta habēti plura beneficia non vnicum tantum prout ibi dicitur.

a ¶ Similiter ⁊ in producēte. Adde Alex. in cōſi. cviij. incip. viſo pceſſu i. ij. col. circa med. ⁊ in. iij. colū. et in cōſi. cxij. cir. pn. in. v. volu.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

b ¶ Nota conſequēter. Adde Bar. ⁊ doct. in l. ſtipulatio iſta ſ. ſi ſtipuler. ff. de verb. obli.

1 Inſtrī appellatione an cōprehendat ſcriptura priuata.
2 Contractus procuratoris poteſt perfici per nunciumvel epiſtolam inter abſentes.
3 Approbare contenta in inſtrumēto videtur quis per exceptionem inſtrumenti.
4 Proteſtatio iuuat proteſtantem quando fit ad tollendum ſenſum ſurgentem ex iuris pſumptione tantum: ⁊ hoc ideo quia pendeat a poteſtate proteſtantis.
5 Errans ⁊ ignorans non conſentit.
6 Procurator pōt cōſtitui inter abſentes per nunciū vel epiſtolam: ⁊ quando teneatur preciſe facere officium procure.
7 Procurator actoris ſeu rei vel dominus conſtituēs quomodo debeat cauere. Et quomodo ⁊ qñ poſſit probari procuratoriū.
8 Stipulari alteri an ⁊ quando quis poſſit.
9 Paria ſunt aliqua non fieri vel minus legitime fieri.
10 Mādatum procuratorium an poſſit probari aliter q̃ per literas vel per inſtrumentum aut per teſtes.
11 Teſtes omni exceptione maiores qui dicantur.
12 Judex ratione dubij an poſſit pronunciare ſe competentem.
13 Mandatū procuratoris an poſſit probari per teſtes vel inſtrā.
14 Inſtrumentū producenti ſi dicatur q̃ non eſt ille qui in inſtrumento nominatur licet ſic vocetur quid iuris.
15 Notarius ſi negetur ſcripſiſſe illud inſtrumentum vel quod nō ſit notarius an ſit probandum ⁊ a quo.
16 Procuratorē conſtituens promittens de rato ⁊ iudicato ſoluēdo nomine omnium quorum intereſt an talis promiſſio valeat ſi non apparet de promiſſione procuratoris.
17 Procurator debet promittere nuda ⁊ ſimplici cautione.
18 Arreſtatus ſeu detentus ad hoc vt relaxetur ſi dicat iudici do vobis iſto fideiuſſores q̃ corā vobis ſub pena tali venient de die in diem ad veſtrā requiſitionē illi erant pſentes ⁊ nihil dixerunt ⁊ ſic ſcripta fuerūt i libro curie an illi ſint obligati vt fideiuſſores.
16 Cautio quotuplex ſit ⁊ de materia cautionum.
20 Sigillum quando dicatur autenticum.
21 Et ſi procurator habet ſigillum tantum nec habet aliquam ſcripturam an ex hoc probetur aliquod mandatum.
22 Inſtrumenta ad cauſam ſonantia penes ſe habēs an preſumatur ex hoc habere mandatum.
23 Procurator conſtitutus ad certum tempus tantū an videatur idonee conſtitutus.
24 Acceptare inſtrumentum an videatur is qui illud recipit cum ignoret quid in eo contineatur.
25 Inſtrumentū ſpōte ⁊ ſcienter recipiens acceptare videtur etiā mandatum ſi nulla premiſſa proteſtatione recipit.
26 Procuratoris officium quando incipiat.
27 Procurator an poſſit cogi defendere dominum.
28 Tacens an ⁊ quando habeatur pro non conſentiente.
29 Inſtrumenti receptione ſcienter facta ſine proteſtatione obligat procuratorem ad mandati executionem.
30 Scientia quomodo probetur.

c ¶ Probatio probata. adde Bal. in l. Impator. ff. de ſta. ho. ⁊ pulchre p do. Jaſ. in. l. j. in. vj. colum. in prin. ff. de ope. no. nun.

d ¶ Sint omni exceptione. Qui aūt teſtes dicantur omni exceptione maiores decla rat gloſ. in. ſ. item verborū inuer. idoneos inſti. de inuti. ſtipu. do. Abb. in. c. j. in. x. col. de iudi. Alexan. in conſil. cviij. in ſ col. ſi. in prin. in ſ. volu. Alex. in cōſi. xix. in col. iiij. cir. med. in 2 ſi. volu.

INſtrumēto vel literis. Prio ponit dictū. Scdo rōnes illi⁹ aſſignat. Scda ibi cū p hoc. ¶ † No. q̃ aliud vr̄ eſſe lr̄a aliud inſtrm̄ ⁊ ſic in ſtricta ſignificatione vocabuli appellatiōe inſtrī nō cōprehēdit ſcriptura priuata q̃ eſt notādū pp̄ter ſtatuta. ¶ † No. q̃ 2 contractus pcuratoris pōt pfici p nūciū vel epl̄a ꝫ inter abſentes. Nō q: ſolo cōſenſu pficit ar. l. cōſenſu. ff. de 3 act. ⁊ ob. ¶ † No. q̃ p exceptionē inſtrī q̃s vr̄ recipere ⁊ approbare cōtenta in eo licʒ dicimus in tradēte inſtrm̄ q: in eo cōtenta tradere videt de renū. ſane. de offi. deleg. corā vt hic pēdente ecclīa. de cōſti. c. ij. a Jdē ⁊ in pducēte inſtrm̄ q: videtur oīa in eo 4 cōtenta fateri vera eſſe vt no. Jnno. de cēn. cū olim. ¶ † No. q̃ proteſtatio iuuat pteſtantē. qñ ſit ad tollēdū ſenſum ſurgētē ex iuris pſumptione tñ ⁊ hoc ideo q: pendeat a ptāte pteſtantis. 5 vide q̃ dixi. ſ. de reſcrip. gr̄e ea. cōpilatione. ¶ † Not. ſcdo q̃ in pendētibus a cōſenſu q̃s facto demū cōſentit qñ dat ſnīa ⁊ certificatio eius q̃ facit alis nō cū errās ⁊ ignorās non cōſentiat. ff. iuriſdi. om. iudi. l. ſi p errorē. Cautela eſt in caſu de. vt pbet rece6 ptionē factā eſſe p ſciētē. ¶ † No. caſum in quo q̃s pciſe cōpellitur ad factū iudiciale ⁊ qñ q̃s recipit mādatū dn̄o cauēte ⁊ pro 7 eo ſatiſdāte. ¶ † No. practicā pcuratoris ſufficiētis q: dʒ conſtitnēs pſtare cautionē quā hʒ pſtare pro pcuratore de dn̄o defendendo ſi cōſtituatur a parte actoris ⁊ q̃ dn̄s ratū habebit vel de iudicato ſoluēdo ſi ſit pcurator ex parte rei de quo de pcur. c. j. 8 inſti. de ſatiſda. ſ. ſed hodie ⁊c. ¶ † b Not. cōſequēter ex hoc q̃ b pſona publica alteri ſtipulādo etiā abſente ⁊ p cautione etiam recipiendo obligationē querit ad hoc. l. gaius. ff. de vſu. inſti. de inuti. ſtipu. ſ. ſi q̃s aliꝫ. vide de hoc do. Anto. in ſalutatione gregoriana in verbo ſeruus. ⁊ vide Jnno. de cōuer. cōiug. dudum. Adde etiā Jo. and. de vſuris q̃ꝗ in. vj. ⁊ p Bar. ff. rē ra. habe. 9 l. in. ¶ † Not. q̃ paria ſunt aliqua non fieri vel minus legitime 10 fieri cōcor. l. quoti. ff. qui ſatiſda. cogā. ¶ † Quero an mandatū pcuratoriū poſſit pbari aliter q̃ p literas vel p inſtrm̄ aut per teſtes videtur q̃ nō vt hic a ꝯtio. ⁊ ar. ſ. e. c. j. Ad hoc q: poſſet pjudicari dn̄o ſi eo abſente pducerētur teſtes. ⁊ ſic nō valere videtur ſi recipiētur ar. ſ. de teſti. Jn noīe dn̄i Guil. tenet ꝯtrarium ar. l. in exercēdis. C. de fide inſtru. ſ. de fide inſtru. cū Jo. Non ob. c. j. ſ. eo. q: ibi fuit etiā in odiū illius qui ſepius variauit in cōſtitutione pcuratorꝫ. Non ob. etiā q̃ dicitur q̃ pjudicabitur dn̄o q: in dubio cōpelletur pcurator p aduerſariū cauere de rato ſub pena de offi. deleg. corā ⁊ ſic pcurator ſoluet penā ſi dn̄s cōtradicat videtur ergo ſentire Guil. q̃ nō probetur mandatū per teſtes Jo. de ra. ⁊ Pe. ⁊ Cy. tenent q̃ nō pōt pbari per teſtes. ad hoc inducūt decre. primā. ſ. eo. ⁊ ſimilia iura que dicūt mādatū per literas pbari. Jtē quia teſtes deponere debēt parte preſente vel cōtumace. ſed ad hoc nō erit citatus dn̄s ⁊ per cōſequens nec contumax igitur ⁊c. Ad hoc inſti. de excep. ſ. idē ſi c in iudicio per qḋ cōcludunt q̃ exigitur c probatio pbata vt eſt pbatio inſtrī inſti. de ſatiſda. ſ. fin. aūt. pbatio aūt per teſtes nō eſt probatio pbata. q: multa poſſunt opponi cōtra teſtes q̃ nō cōtra inſtrm̄ facit qḋ no. Jnn. in ſimili de electione per inquiſitionem ⁊ de fide inſtru. cum Jo. tertio pro hoc facit q: nō dʒ effici cōditio rei deterior per interuētū pcuratoris. l. ij. ſ. recte defendi. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. ſed eo caſu fieret q: pbatio facta cum pcuratore non pjudicaret dn̄o cum res inter alios acta ⁊c. l. j. et C. q̃bus res iudi. non nocet ⁊c. Guil. de cu. ſimplr̄ tenet mandatum poſſe per teſtes pbari. q: ius dicit q̃ pōt cōſtitui pcurator per nūciū q̃ nō eſſet ſi requireretur ſcriptura. l. j. ff. eo. tñ quia mādata nō ardua pñt ex nō ſcripto pbari vt in auctētico de colla. ſ. cos ⁊ vt li. iu. ſ. q: vero ⁊ in auctētico in medio litis. ſ. hoc dicimus. Quarto p hoc alle. q: ſeq̄retur q̃ p literas pbari nō poſſit cū oporteat literas ſi negent p teſtes pbari. Nō ob. q̃ teſtes debēt recipi parte pſente q: recipiētur pſente pcuratore. Jtē nō ob. q̃ dicta teſtiū nō preiudicabūt abſenti. q: dicit q̃ non pjudicabūt ſibi qñ poſſit dicere q̃ nō ſit pcurator. ⁊ p cōſequēs teſtē dixiſſe falſum ſicut nec inſtrm̄ pjudicaret quo minus poſſet dici falſum. vel dic ſcdo notabiliter q̃ ꝯtra pcedūt in negocijs in q̃bus neceſſaria eſt partis pſentia. hic in negocio vbi nō eſt neceſſaria pſentia immo potius neceſſaria eſt abſentia. q: ſi dn̄s eſſet pñs nō eſſet neceſſaria pbatio mādati. Jdeo teſtes tūc bñ pñt deponere abſente parte. q: tale negociū eſt in quo requiritur partis abſentia quo caſu agi videt inter partes vt poſſit pbari in abſentia ad hoc. l. ſed ſi interpellatus. ſ. ſi arbiter. ff. de arbi. nō ob. l. j. C. de mādā. prin. q: loqtur de mādato officialis ⁊ in cā ardua de quo. ſ. de offi. deleg. cū in iure ⁊ hāc opi. tenuit Azo. in 11 ſum. huius ti. † opʒ tñ q̃ teſtes d ſint oī exceptione maiores. fad cit. l. optimā. C. de ꝯbē. ⁊ cōmu. ſtipu. Guil. idē in Spe. de pcu. ſ. ratione aūt forme circa prin. Ad hoc gl. de pcur. c. j. idē tenet Bar. in. l. j. ff. eo. Ad rationes pe. rñdet q̃ iſte pbationes habebunt pjudicare abſenti ex quo facte ſunt dubio ſubſiſtente ſicut 12 in ſiſi dicimus de iudice qui rōne dubij † pnūciat ſe cōpetētē ex hʒ iuriſditionē. ff. de iudi. l. ſi q̃s ex aliena de reſcrip. ſuper literis cū ſimilibus. ⁊ ſic pcurator rōne dubij dicit legitima pſona ad examinādū an ſit pcurator. ⁊ ſola ſupeſt dn̄o accuſatio falſi contra teſtes ſicut ⁊ cōtra inſtrumēta. Jdē tenet in. l. nō ſolū. ſ. qui ſibimo. ff. e. hoc dictū Bar. videtur cōtra no. p docto. de reſcrip. ſup literis.

ſup lrãs.z Cy.z bal.in.l.ij.C.eo.z ſic Bar.vĩ ſibi cõtrarius vbi
dicunt q ſi iudex pnũciauit aliquem procuratorem eſſe cũ nõ
ſit non preiudicat domino hec ſnia cũ non ſit in ptãte iudicis
dare procuratorem ſʒ dare tutorẽ ſic.iõ tũc pĩudicat.l.ij.§.idem
põp.ff.qõ falſo tu.auc.z hoc etiam Jo.an.in addi.ſpec.in.ti.de
ſindico.§.quid ſi iudex licet vbertus de bobio ibi ꝫ. Ad hec q
certi ſunt in quibus res inter alios acta aliis pĩudicat inter quos
iſte nõ numeraf.vt pʒ ex not.in.l.j.z.ij.C. qbus res iudi.nõ no
13 cet.z per Inno.qui fil.ſint leg.cãm.† Qua propter concludit
a do.An.q mãdatũ pcuratoris põt a pbari p teſtes vel inſtrã
prout hʒ cõis opi.Si vero querif an pbatione facta per teſtes
vel inſtrã poſſit dñs contradicere probationi facte coram iudi
ce concludit q ſi dominus fuit citatus ad videndum legitimatio
nem pſonarũ preiudicabit ſibi q negocii dicef geſtum cũ eo
ad hoc qõ no.Cy.in.l.j.C.de adno.diuer.iudi.z qõ no.lxxxi.di.
tantum z de ſymo.dilectus z qõ no.per do.An.de re iudi.cũ
ſuper z.c.pe.z per hoc dat cautelam vt ſemper citetur dominus
ad videndũ legitimationẽ pſonarũ hoc videf ſi tenemus q in
iſto actu velut leuis preiudicii ſufficit citatio ad domum ſi ſup
ponimus dominum abſentẽ facit de eo q mit.in poſ.c.ſi.p Inno.
etiã dici in.de.cãm.de elec.Si võ dñs nõ fuit citatus.z tunc ſi
dño ignorãte facta eſt pbatio z iudiciũ agitaf in cauſa princi
pali ei nõ pĩudicat ſi cõtradicit cũ ſcit.de offi.dele.cũ olim abbas
vt li.nõ conte.c.j.in ſi.Si vero ſciuit z tũc ſi erat procurator ex
parte rei qui egit iudicium ſciente domino videtur dñs ratifi
care tacite quaſi pcurator geſſit.vtiliter eius negociũ ex quo reus
neceſſe habebat ſe defendere cũ iudiciũ reddaf i inuitũ.l.inter
ſtipulantes.§.j.ff.de ver.ob.z.l.ſi.ff.de ſeparationib9.Sic poteſt
intelligi dictũ Inno.in.c.ex pte decam.de reſcrip.Si vero erat
procurator ex pte actoris.z tũc ſi dñs cepat agere iudicium pre
iudicat ſibi q facit pcurator eo ſciente rõ q tacẽdo vĩ appro
bare ſeu tacite ipſum reſtituere ex quo icepit iudicium arctabif
ad illud pſequendũ de do.cãm cũ ibi no.z.C.quo z qñ iudex
auc.qui ſemel.adeo cum commodum ſit ei q ille veniat ad de
fendendũ vt ipſum conſtituere procuratorem vel ſaltem appro
bare q facit eo ſciente niſi cõſtet contrarium ar.no. Inno. de
elec.in geneſi.z ſic intelligit no.per Inno.de reſcrip. ex parte de
cani de re iudi.qũis.z de offi.dele.cũ in iure. Ex predictis ha
bes duo intelle.ad dictum Inno.in.c.ex parte decani.quia vel
habet locum qñ ex pte rei quis interuenit.vel qñ quis ex parte
actoris in iudicio incepto. Tertio põt intelligi qñ eſt commu
nica perſona agens noĩe alieno iuxta not.per Cy.in.l.inuitus.
C.e.z hoc tʒ hic do.Pe.lʒ Inno.ſentiat cõtrarium in.c.qũis
de re iudi. Quarto põt intelligi qñ excedit mandatum in ali
quo.vt eſt caſus in.c.olim abbas.de offi.deleg. Quinto poteſt
intelligi qñ iam alias habuit mandatũ arg.ff.de re.iu.l.ſemp
z.l.cum quis.§.j.ff.de ſol.non tamẽ puto duos primos intelle
ctus procedere p no.in decre.cũ pro cã.ã.de procur.in.l.iij.§.
in hac.ff.iudi.ſol.z in.l.ex parte.ff.fa.herc.vbi in foro iudiciali
nõ dr quis vtiliter geſſiſſe niſi obtineat zc.Si võ procurator in
iudiciũ ceptum per dñm interueniſſet.z ſic ab initio z tũc nõ vĩ
approbare quia ceſſat rõ predicta.vnde hoc caſu z eo caſu quo
ignorauit eſt dña inter probationẽ factã per inſtrũ z per pba
tionẽ factã per teſtes.quia prima eſt de per ſe abſq alio calore
iudicis z ante productionẽ pbatio probata. Scda vero ſecus.
ideo illa ſecũda non facit pĩudiciũ nec grauat onere probandi.
Per predicta concludit q non eſt tutũ ei contra quẽ producif
procuratoriũ q admittatur pducens ad id pbandũ per teſtes
per qõ dicit q ſi accederet non admitteret ipſum niſi de rato
caueret.vel ſi teſtes eſſent omni exceptione maiores.predictis
aũt nõ ob.q probatio per teſtes z inſtrã equiparanẽ.vt in.l.in
exercendis.q verum eſt quo ad illos qui fuerũt in iudicio.ſed
non quo ad extraneos. No ob.etiã q iudex pꝑter dubiũ poſ
ſit cognoſcere.an ſit iudex.z ſic per ꝯñs pꝑter dubiũ an qs ſit
procurator poſſit de hoc cognoſcere.quia vtrũq poteſt pdicto
rum.ſed non ſic pĩudicat ſentẽtia lata ſup procuratione dño q
non eſt lata cũ eo ſicut lata ſup iuriſdictione quia eſt lata cũ pti
bus z hec eſt veritas ſm eum quicquid dixerit Bart.nihil vĩ
q nec probatio p teſtes nec pbatio per inſtrũ immediate pĩudi
cat dño.quia dño cõparẽte ſicut oporteret teſtes pduci iterato
ſic oportebit iterato inſtrũm pduci nec ſufficeret productio fa
cta ſicut in ſimili dicimus in auc.l.ij.cũ ibi no.ff.iudi.ſol.z.l.na
tur aliter.§.nihil cõe.ff.de acqui.poſ.vñ ſi forte inſtrũm amiſiſſet
nõ pĩudicaret dño productio facta niſi aliter fieret pbatio p teſtes
14 ſm formã.c.cũ olim.z.c.j.de priuile. ¶ † In hoc ergo ſolo eſt
dña inter probationes teſtium q pbatio inſtri pꝓprior eſt.z ſi
dicas quare ergo admittif procurator ſine cautione ex quo ta
lis probatio non pĩudicat.dic q iudex debet pro certo opina
ri z firmã credulitatem hrẽ q iſte habet mandatũ. Cautio autẽ
rati debet de iure exigi qñ eſt dubiũ de mãdato.z per ꝯñs hoc
caſu non exigi ex quo non eſt dubium.z q veriſimile eſt q eo
dẽ modo reprobat contra dominũ ſi expediet z ſi dubitaret de
abſentia teſtiũ vel diuturna hrẽt remediũ.c.quoniã frequenter
vt lite.non conte. Item pro pte rei poſſet fieri probatio ad eter
nam rei memoriam ſm formã.l.c.pñte.qñ.§.ſunt z alij q clariũ
eſſet ſi dominus ſemel in iudicio fuiſſet vel aliis apparet q mali
cioſe ſe abſentaſſet.aliás fieri nõ poſſet niſi rõne mortis immi
14 nẽtis vel abſentie diuturne.vt.d.c.qñ in prin. † Quid ſi dica
tur q producẽs inſtrũm non eſt ille qui in inſtro nominaf lʒ ſic
vocetur. Dic q pſumif pro pducẽte.l.ſi quis per calũniam z ibi
15 per Cy.C.de epi.z cle. † b Quid ſi reuocef in dubium an ſit no
b tarius qui de ſcripſiſſe.z an pſumaf ſcripſiſſe que dicũtur.dic q
nõ regulariter vñ primũ dʒ probare ſm formã no.de ſi.inſtru.
c.j.per Inno.extra de ver.ſig.c.veniẽs ad ſi.in.vj.ſecundum dʒ
probare per cõparationem z ſimilia facit in auc.de here.z fal.
§.ſi vero abſunt.de ſi.inſtru.z cautela.§.ſed ſui iuris.Fallit ſi in
ſtrumentũ prima facie ſine macula non abolitũ nõ cancellatum
nec in aliqua ſui parte ſuſpectũ z de longinquo pductum ſit per
perſonã non ſuſpectam ar.l.ſi qs ex argentariis.§.j.ff.de edẽ.z
no.in Spe.in ti.de inſtru.edi.§.reſtat ver.ſed quid ſi producif.
z per hoc limitatur no.per Inno.in.d.c.j.zc.Quid ſi dominus
non cauiſſet debito modo dicit ꝫ.q nõ preiudicat ſibi pro
curator recipiendo inſtrũ in tale per locũ a ꝯtrario pro hoc quia
alias poſſet valde pĩudicari procuratori non idoneo per do.re
uocato.ideo deficeret pſumptio cõſenſus que eſt cã quare defen
dere tenetur ar.not.de elec.in geneſi z in regula is qui tacet in
16 vj. † Quid ſi dominus cõſtituat procuratorem ſub hac forma
conſtituo talem procuratorẽ pro quo pmitto de rato z iudica
to ſoluendo noĩe oĩm quorum intereſt.nunqd valet talis pro
miſſio ſi non appet de pmiſſione pcuratoris.vĩ q non q hec
ſatiſdatio.que ſit pro pcuratore eſt pꝑtoria.z ſic requirit fideiuſ
ſorem.l.pꝑtoria.ff.de fideiuſ.ſʒ fideiuſſoria nõ põt eſſe ſine princi
pali.ff.de fideiuſ.l.j.z.l.fideiuſ.obligari.ergo zc.ſed hic non eſt
eſt principalis pro quo fideiubeat.ex quo pcurator nihil pmit
tit nã nõ põt dici q ipſe do.ſit ẽt pricipalis.q ſi eẽt ẽt ſimpliciter
fideiuſ.q eſſe nõ poteſt.ff.de fideiuſ.l.neratius.§.j.z.l.heredes.
§.j.igitur zc. In hoc ſunt multe opi.quas recitat hic do. An.z
habetur per Cy.in.l.j.C.de ſatiſda.z p Bart.ff.iudi.ſol.in ru
17 brica † z finaliter reſidet in opi.Cy.videlʒ q dʒ pcurator pro
mittere nuda z ſimplici cautione.z tũc illi accedet oblõ dñi cũ
releuamẽto ab onere ſatiſdandi nec aliter fieri poſſet quia omit
teretur forma pretorie ſtipulationis q fieri non poſſet niſi a p
tore.ff.de preto.ſtip.l.j.in ſi.e.ff.de ver.obl.z.l.in conuentiona
libus. Dicit ibi Cy.q hec eſt prima qõ quã habuit poſtq ex
iuit de ſtudio z q nunq potuit obtinere ſup hac exceptione lʒ
q non eſſet idonee ſatiſdatũ niſi pcurator ſimplici cautione ca
ueret. Bar.hoc idem tʒ de iure in loco pñte.qñ pro domino nul
lus fideiuſſit.Si vero dñs pmiſiſſet.vt.ã.z dediſſet fideiuſſo
res.tũc clarum eſſet q obtineret.l.ſi defunctus.ff.de procura.ab
le.ad predicta.l.tribus.ff.de vſufruc.ea.re.que vſu conſu.z glo.
c in.l.iij.§.qũis.ff.ſi cui pluſq p.l.fal.c potes ſuſtinere cõmunem
conſuetudinem vt teneat pmiſſio do.ẽt in prio caſu. Nec ob. q
non poteſt eſſe fideiuſſor ſine pricipali.q poteſt dici q hic erat
principalis oblõ in pſona procuratoris qui obligabif ex quaſi
contractu ineundo in lit.conte.z ẽt in actu ſnie.l.ij.§.idem ſcri
bit.ff.de pecu.z.l.ij.§.ſi.in gl.ff.de pto.ſtip.nec ob.l.plautius.ff.
de procu.vbi vĩ probari q per lit.cõte.non obligaf quis ei q l
ſentẽtia deueniť.ſed ſolum iuſtitie q pʒ q ibi ſit executio in do
minũ non in pcuratorẽ.z per ꝯñs non dʒ tenere fideiuſſio iudi
catum ſolui q repellif ſine principali q rñde q lʒ do.obligetur
vtili oblõne ei q vdit in ſnia que hʒ effectum contra eum. dic
vt.l.plautius.tñ directe obligaf procurator vt eſt tex.cum glo.
18 ff.de re iudi.l.iij.§.ſi quis condẽnatũ in glo.ſi. ¶ † Vltimo in
ducit Guil.de.iſtã in ar.ad queſtionem quidã arreſtatus ſeu de
tẽtus ad hoc vt relaxeretur dicit iudici do vobis iſtos fideiuſ
ſores qui corã vobis ſub pena tali venient de die in diem ad ve
ſtram requiſitionem illi erant pñtes z nihil dixerunt. z ſic ſcri
pti fuerunt in libro curie. Querif an illi ſint obligati vt fideiuſ
ſores vĩ q non q fideiuſſor verbis obligaf.l.blanditus.C.de fi
d deiuſ.dicunt aliqui eos obligari p d l.cũ oſtẽdimus.§.ſin.ff.de
fideiuſ. Tn ſm Oldra.Guil.Ja.de ra.z Bar.in cõtrariũ dicen
tes q illud ſpãle in ſtipulatione rẽ pupilli ſaluam fore in qua ẽt
ſtipulatur pupillus inhabilis ad ſtipulandũ.l.ſeruum.z.l.non
quaſi.ff.rem pupil.ſaluam fore ſic reſidet do. An.do.Pe.vno
anno tenuit opi.primam ſcdo anno aliã. Poteſtis concordare
opi.q prima opi.põt procedere ſi pro maleficio ad vtilitatem
publicã accipitur fideiuſſor.Nã cũ reſpublica pupillo equipare
tur.l.rempublicam.C.de iure reipu.li.xj.iõ erit ibi q ibi ẽt in
pupillo facit qõ no.Bart.ff.ſo.ma.l.que dotis. Scda procedit
19 vbi accipif fideiuſſor p maleficio ad vtilitatẽ priuatã. † Tra

a ¶ Probari per teſtes.addõ. gl.z.d.abb.i.c.j.extra de pcu. z an mẽdacium poſſit pbari p vnum teſtem cu iuramento.vide de panor.i.c.cũ pro cauſa extra e.ti. bal.i.l.j.ff.de procu.z bal.in.l.j.C.eo.

b ¶ Quid ſi reuocetur in dubiũ.adde imo. z alios in cap.ſin.extra de ſi.inſtr.z ale.l cõſi.lxx.inci.iñ cũ vertente in ſin.col.l prim.i.iiij.volu.

c ¶ Potes ſuſtinere.addõ ad hanc.q.pau.de ca.in.d.rub.ff.iudi.ſol.cir.ſi.

d ¶ L.cũ oſtẽdimus.adde ale.in.l.j.in pri.in.iiij.co.ff.de ver.ob.z ibi plenius d.iaſ.excitat intellectum.d.l.cũ oſtẽdimus.§.ſi.

etat hic Pan.de multiplici cautiõe q: quedã eſt cautio de rato quedã iudicatū ſolui q̃ cõtinet in ſe tres clauſulas.ff.iudi.ſol.l. iudicatū ſolui quedam eſt de defendēdo in cā reconuentionis quā h3 preſtare litigãs in diuerſis caſibus.ꝛ pro diuerſo modo venit ad iudiciū.de quo in.c.j.ꝛ.c.mandato.de procu.ꝛ no.l.ſo lu3.§.qui alieno.ff.e.cautio enī rati pſtari habet per pcuratorē actoris vbi eſt dubiū de mandato.l.j.C.de pcu.ꝛibi hr qn dica tur eſſe dubium.ꝛ in.c.corã.de offi.dele.q: qn per vnum teſtem probaꝛ vel reperiꝛ hr̃e inſtrã cauſe penes ſe ex pte rei regulari ter nõ preſtatur cautio iudicatū ſolui niſi in caſu vbi intereſſet actoris vt in rei vendicatiõibus ꝛ ſimilibus.l.põpo.§.ſi is qui ff.de procur.ꝛ.l.nõ ſolū.§.ij.ff.eo. Jte3 cautio de defendēdo in cā reconuētionis ꝛ de iudicato ſoluēdo pſtaꝛ.ff.de pcu.l.actor l.ſeruū.§.ſi.ff.eo. Cautio vero iudicatu3 ſolui pſtaꝛ regulariter ex parte rei ꝛ ſufficit etiã ſi eſſet dubiū de mãdato vel cõſtaret q̄ nõ haberet mandatū ꝛ que ſit ratio plene no.in.l.non ſolu3.§. qui alieno.ff.e.ꝛ.ꝺ.c.mandato. Ad pdicta vide qđ no. Jo.l.c. monachi.xvj.q.j.vbi dicit q̄ monachus agēs nõ deb3 admitti ſi ſit dubiū de eius mãdato.rõ q: nõ poteſt cauere de rato nec ſe obligare niſi de mandato abbatis.vt.ꝺ.c.monachi ꝛ ſic limita ri debet.l.j.C.de pcu. ¶ Gl.in oppo.q: ſinuit literas priuatas vel ſigillū priuati facere fidē.ſed cõtra de.l.inſtrã.C.de pba.gl. ſoluit q̄ cõtrariū pcedit regulr. Fallit qñ agiꝛ de probãdo mã dato procuratoris.q: tūc litera ꝛ ſigillū priuati facit fidem arg. huius de.ꝛ.ff.e.l.ſi pcuratorē abſentē vbi de hoc. Que autem eſt ratio ſpecialiter gl.nõ dicit. Jdeo dicit Guil.hic q̄ litera pri uata de manu ſcribentis facit fidē cõtra ipſum ſicut ꝛ confeſſio ſua ar.ff.de interro.acti.l.de eta.§.j.ꝛ ita hic q: facit fidē cõtra dñm ſcribentē ꝛ ſimiliter eius ſigillū.ſed pro ſcribente non facit fidē.vt in contrario vt in.l.rõnes.ꝛ in.l.exẽplo eo.ti.de pba.et ſic ſi dñs vellet pbare ſe dediſſe mãdatū p literas ſua manu ſcri ptas ꝛ eius ſigillū non poſſet.ꝛ per hoc videtur q̄ ſi pcurator alicuius pñtat literam ſcriptã manu cõſtituẽtis cum eius ſigil lo q̄ non probet.vt neceſſario pcurator d3 admitti.licet aduer ſarius poſſit illū admittere ſi velit. Jdē Jo.an.de pba.poſt ceſ ſionē.vbi de materia plene.ſed cõtra hoc facit hec de.ꝛ.l.ſi pcu ratorem.ff.e.pp̄ter qđ recitat hic do.An.opi.de quibꝰ i pallle. l.ſi procuratorē.vt hic per doc.ꝛ per Cy.ꝛ alios in.l.ſi quis per calūniam.C.de epi.ꝛ cleri.ꝛ per bar.ff.de publi.l.ſi publicanꝰ a finaliter concludit q̄ ſi queritur an credaꝛ literis ad preiudiciū domini dicendū eſt q̄ ſi ſunt lr̃e priuate ſigillate ſigillo autenti co.ꝛ tūc ſi conſtat q̄ ſi de volūtate habentis ſigillare ſint ſigilla te probant ſcđm Bu. Si vo conſtat q̄ ſigillo publico ſint ſigil late ſed nõ cõſtat q̄ de volūtate ſigillare hñtis ſint ſigillate tunc credit Jo.an.poſt Bu.in.ꝺ.l.ſi pcuratorē q̄ nõ admitteꝛ pcu rator.nec credaꝛ tunc literis.q: hoc eſt magni pͥudicij igitur ꝛc. ar.no.in.c.poſt ceſſionē.de proba.q̄ dicit verū niſi forte vellet ſolū procuratorē admitti ad impetrandu3 vel vellet admitti cū cautione de rato ar.de reſcrip.nõnulli.ꝛ per Compo.de elec.c.j. in.vj.licet Bar.dicat eū indiſtincte tūc admittēdū per.l.ſi quis per calumniã q̄ ſibi nonplz. Per predicta forte poſſet dici hoc veru3 niſi ſigillū teneaꝛ per pſonã idoneã ꝛ ſufficientē ꝛ caute ſi cut quotidie in ſigillis dñorū.q: tunc ſit vera opi. Bart.quaſi tūc de facili non ſit ſuſpitio q̄ ſubtractu3 fuerit facit qđ not. in l.j.§.ſ3 ne fraudãdi.C.de lati.li.tol.l.labeo.ꝛ.l.poſtq̄.ff.de pac. ꝛ de conſue.c.ij. Nec ob.no.in.c poſt ceſſionē.q: loquuntur vbi litere ſint ſigillate ſigillo iudicis actū exercentis hic quando ſi gillo autentico literis ſcriptis per aliū actu3 ad ſui commodu3
20 exercentem. † Quid autē dicatur ſigillū autenticum dicit bar. in.ꝺ.l.ſi procuratorem q̄ eo ipſo q̄ eſt alicuius dñi vel cõtratis alle.l.j.ff.de ſer.fug.ꝛ.l.diuus.de offi.preſi.ꝛ in auc.vt nul.iudi. ſi vero quis. Si vero ſint lr̃e ſigillate priuato ſigillo ſi ſint ſigilla te ſigillo alieno ꝛ hoc conſtat ſed non conſtat q̄ de dñi conſti tuentis pcuratorē volūtate ſigillate ſunt ꝛ non probant. Jde3 ſi conſtat literas ſigillatas ſed nõ cõſtat cuiꝰ ſit ſigillū q: his ca ſibus ꝛ ſimilibus nil pbant. Si vero litere ſint ſigillate alieno ſi gillo ꝛ de voluntate dñi ꝛ tūc pbant.l.teſtium.§.j.ff.de teſti.q̄ videtur verum ſi ſumus in actu i quo nõ requiraꝛ ſigillū de ſub ſtantia alias ſi ſit actus in quo ſigillu3 requiraꝛ de ſubſtãtia. vt in teſtamento in ſcriptis nõ vꝛ ſufficere niſi vbi quis nõ hr̃et ſi gillum propriū vel cõmode hr̃e non poſſet.ꝛ de hoc facit men tionē vt in.ꝺ.§.j.ar.no.per Juno.de ſi.inſtr.c.ij. Si vero litere ſunt ſigillate ſigillo proprio ꝛ priuato.ꝛ tūc ſi conſtat q̄ de volū tate dñi ſigillate ſint ꝛ tunc probant ſine alia pbatione ſcđm eū q̄ intelligo in pͥiudiciū dñi ſic intellige gl.hic in ver.ꝛ eſt caſus. ſed in preiudicium tertij non ar.l.rõnes.ꝛ.l. exemplo.ꝛ.l.inſtru mēta.C.de proba. Jdē ſi nõ eſſent ſigillate aliquo ſigillo ſed ſcri pte manu dñi vel alterius de ipſius volūtate ꝛ hoc ſtaret per cõ parationē literarū legitime factã ſcđm formam.l. comparatio nes.C.de ſi.inſtru.ꝛ.l.ſcripturas.C.qui po.in pig. ha.cum ſuis

a ¶ Finalr cõ cludit adđ bal. ꝛ pan.de ca.l.ꝺ. l.ſi procuratorē ff.de pcur.gl.ſ. l.pacta nouiſſi ma in ꝟ.ma.ſe tibi.ꝺ.iaſ.C.de pac.

b ¶ Quid ſi p curator. adde bal.in.ꝺ.l.ſi p curatore3 in.ij. col.ff.de procu.

c ¶ Querit qđ ſi dominus. ad de bal.in.ꝺ.l.ſi procuratorem.

d ¶ Qđ recipi ens ſponte. ad de in ſimili be neſacere tex.no ca.in.l.ſi liuſſa. ff.ad mace.ꝛ q̄ p eū dicit ſely.l pbe.decre l.vj. col.ale.in conſi. lxxviij.in.j.col. ver.corrobora tur in.j.vo.et alex.l.cõſ.cxlvij. l.iij.col. circa ſi in.ij.vol.

materia.vel alias legitime puta per teſtes ar.l.in exercendis. C.de ſi.iſtr. Si vero cõſtat q̄ litere ſint ſigillate ſigillo dñi.ſ3 nõ conſtat q̄ eius voluntate ꝛ tunc dicit Bart.in.l.ſi procuratore3 q̄ ſi litere ſint approbate pbant alias nõ probant etiã in pͥiudi cium dñi. Approbatio aūt poteſt fieri duobus modis ſcđm eū Primo ſi h3 teſtimoniū publicū ꝛ quia notarius atteſtatur q̄ dñs fecit dictas literas proprio ſigillo roborari alle.C.de fide in ſtru.auc.ad hec Scđo poteſt per teſtes qui fuerunt pñtes qui dixerunt ſe vidiſſe ſigillare.l.ſi quis ex ſignatoribus.ff.quē ad. teſt.aper.qđ no.in.l.ij.circa prin.eo.ti. Põt etiã tertio vltra eū approbare per confeſſionem aduerſe partis.vt no.glo.in.ꝺ.l.ſi procuratorem.ff.eo. Nunquid aūt alias generaliter alis inſtru mentis priuatis credatur.dic vt in.ꝺ.c.ij.de ſi.inſtru.plene no.
21 ¶ † b Quid ſi procurator h3 ſigillū tm̄.nec h3 aliqua3 ſcriptu
b. ram an ex hoc probeꝛ aliqđ mandatū dic q̄ nõ q: ſigillū vel ut ſdeterminatū nihil arguit nec per ſe determinate vt no. Archi. de offi.ordi.in.c.q̃uis ꝛ.ca.ſi canonici in.vj.ꝛ tenet hic Guil.
22 † An autē habens inſtrã ad cãm facientia penes ſe preſumaꝛ ex hoc hr̃e mandatu3 ſi hoc alle.dic q̄ ſic adeo q̄ admitti debet ſaltem cū cautione rati.de offi.dele.coram.ꝛ no. Bart.in.l.ij.§.
c due cauſe.ff.ad carbo. ¶ Glo.debito modoc qrit quid ſi dñs cõ ſtituit aliquē procuratorē promittendo ſe ratum habiturum ad legitime fecerit procurator an idonee diceꝛ ſatiſdatum ſeu cau tum remittit gl.ad no.de illa.expoſuit Jo.tenuit q̄ non.xxj.q. j.relatio.idem Gof.ibidē idem Spec.ſ ti.de procu.§.rõne aūt forme ad ſi.j.col. Jdem finaliter vꝛ ſequi. Jo.an.in.ꝺ.ca. expo
23 ſuit l3 ibi Hoſt.ſentiat 3riū. † An aūt videaꝛ procurator ido nee conſtitutus ſi conſtituaꝛ ad certū tp̄s tm̄.vel ad lit.conte.vi de qđ no.de procur.c.j.in.vi. ¶ † Vltimo gloſ.not. ex litera q̄ non legitime factum habetur pro non facto ſicut hic non ido nea cautio non hr̄ pro non cautione alle.pro concor.l.quotiēs. ff.qui ſatiſd.cog. ¶ Gl.caue querit de qua cautione loquatur Rñdet q̄ de illa iudicatum ſolui.q: loquiꝛ de procuratore ex p te rei qui illã conſueuerit interponere iuxta no.ꝺ. eo. mandato ꝛ dixi.ꝺ.poſt pan. ¶ Glo.proteſtationē oppo. q̄ pteſtatio nõ d3 operari q: vꝛ 3ria facto igitur ꝛc.de conſti.cum.M. ſoluit glo.q̄ hic proteſtatio non eſt 3ria facto.imo ſe compatitur cu3 illo ꝛ eſt illius declaratoria ſiue proteſtatio fuerit generalis. vt q: proteſtatus fuerit q̄ recipiēs inſtrm̄ procuratoriu3 nõ inten dit ſe obligare.ſed vult deliberare ad qđ alle.de reſti.ſpo.olī3 cl. in.ſine fuerit ſpecialis puta ſi proteſtatus fuit q̄ non intendit recipere mandatum certe cauſe in procuratorio inſcripte. Na3 hec ſtant ſimul q̄ quis recipiat inſtrm̄.ꝛ tm̄ velit deliberare vel nolit acceptare mandatum certe cauſe ibi incluſe ꝛ aliarū ſic.l. in cauſe in prin.ff.de procur. Secus autē qñ facto eſt contraria q: tunc non valet.vt in 3rio de hac materia vidiſtis in cle. gra tie.de reſcrip.cum glo.concor. Guil.qui dicit q̄ vbi factum eſt multipliciter intelligibile.vt eſt hic q: poteſt recipi vt deliberet ꝛ etiam vt acceptet ꝛ tūc pteſtatio iuuat q: declarat factu3. dē ſi factū ſit vniformiter intelligibile vt ſi agatur de detrahendo ſenſui preſumpto ex pͥſumptiõe iuris tm̄ vt not.in ſimili de lit. conte.c.j.ꝛ in.ꝺ.c.cu3.M.de conſti.ſecusꝭ ſi eſſet preſumptum preſumptione iuris.ꝛ de iure vt in cle.gratie ꝛ hec vera q̃ dicit glo.qñ pteſtatio ſit contēporanea cū actu.idem ſi ex interuallo q: tunc proteſtatio ſimiliter iuuat ſi primo pcedat proteſtatio ꝛ ſequaꝛ factum ꝛ videꝛ ab ea receſſum. Nec ob.l.cū pſes.§.loca tor horrei.ff.locati vbi per 3riū factū vꝛ receſſum a preambula proteſtatione quia illud quãdo eſt informiter intelligibile. vide Bar.de no.op.nunc.l.nõ ſolum.§.ſi.ſm Guil.ꝛ do. An. forte hec diſtinctio de iure non procedit an factū ſit informiter intelli
24 gibile vel non. ¶ † Gl.ſciēter querit qđ ſi ignorãs quid inſtrm̄ continet vel litera ꝛ receperit illã an videbiꝛ acceptare. Rñdet q̄ non a 3rio litere.quia errantis vel ignorãtis nullus eſt cõſen ſus alle.iura ſufficienter alleg.de preben.ſi beneficia in.vj.ſic nec etiã inducuntur ignorantes eſſe contēptores.de cle.excõ.mi.c. apoſtolice per hoc concludit glo.q̄ vt habeat locū de.requiriꝛ q̄ ſcienter recepit. Jtē requiriꝛ q̄ ſponte.q: officiu3 pcuratoris d3 eſſe voluntariū.l.inuitus.C.e.ſimiliter dicit gl. q̄ in cõfeſſio ne vt preiudicet predicta duo requiruntꝛ de confeſſis.c.ſi.cū ibi
25 no. † Ex pdictis apparet d q̄ recipiens ſponte ꝛ ſciēter inſtrm̄ vꝛ acceptare etiã mandatū ſi nulla pͥmiſſa proteſtatione recipit ꝛ hec eſt veritas.vñ cautus ſit articulans.vt articulet ſponte ꝛ ſciens recipit vt dixi in noctabi. Guil.tm̄ aliter dicit vt.j.vide bitur. ¶ Glo.receptis ampliat cauſam decre.h3.ꝺ.eo.in.vj.ad caſum huius cle.que loquiꝛ in tacita acceptatione ibi vero in ex
26 preſſa. ¶ † Scđo querit quando incipiat officium procurato ris. Rñdet a tp̄e acceptationis alle.ſi ſtem iudice in ca.ſuper eo de app.p hoc vꝛ q̄ actus geſtus ante acceptationē ſint nulli li cet reuera fuerit cõſtitutus procurator ipſo ignorãte.de quo.ꝺ. ſo.is qui in.vj.in nouel.ꝛ no.hũ hanc gl.ꝛ dños de rota in no uis cõclu.

nis eccla.condu.cxiiij. ¶ † Gl.cogi.op.q nõ poſſit cogi pcu
rator defendere dñm etiã ſi ſit ſatiſdatio de iudicato ſoluendo
pſtita ſed ſufficere dʒ actori q cõmittet ſtipula.iudicatum ſolui
ob rẽ non defenſaʒ ſi procurator nõ defendat.ff.eo.l.inuitus.§.
ſi.cũ.l.ſe.ɀ.l.non cogendũ cuius ɜriũ hic innuit.Sol.glo.q p
curator rei regulariter non cogit pcẽſe dñm defendere etiã ſi ſit
ſatiſdatum.Fallit in certis caſibus.¶ Primo quãdo dñs ſatiſ
dedit pro pcuratore illo preſente ɀ tacente.l.filius.§.ſi.cũ.l.ſeq.
ff.e.ɀ.l.ſed ɀ he.§.preter.vbi glo.magiſtra.Rõ eſt.ſ.ne fides fal
lat duobus.ſ.domino ɀ aduerſario.ɀ eadẽ rõne idem ſi abſente
procuratore ſatiſdet pro eo dñs ɀ poſtea pcurator ratũ habue
rit.ff.e.l.ſi defunctus.j.rñ.ɀ ita loquit hic ɀ hoc l pcuratore rei
pcurator vero actoris cogit pcẽſe defendere dñm in cã reconuẽ
tionis ſi pſtiterit ſatiſdationem vel alius pro eo ſciente vel nõ.
non curo.Aduerte tamen in caſib⁹ in quibus dixi nõ cogi pci
ſe.Fallit ſi actio ſit peritura.qꝛ tũc cogit ſaltẽ quo ad cõte.li.ff.
eo.l.ſed ẽt ɀ in his ɀ.l.inuitus.§.ſi.Itẽ ſi in caſibus in quibus
dixi cogi.Fallit ſi ſubſit iuſta cauſa eũ excuſandi.ff.eo.l.filiuſfa.
cum ſe.nã ex iuſta cauſa poſſet ẽt poſt li.conte.reuocari.ff.e.l.
poſt li.cũ ſe.ɀ eo.tit.c.ſi.in.vj.Ratio diuerſitatis inter pcura
torem ex parte rei ɀ procuratorẽ ex pte actoris eſt qꝛ pcurator
ex parte actoris eſt admiſſus ad maius.ſ.ad agendũ ꝙ ſit pcu
rator rei qui eſt admiſſus ad defendẽdũ.Cauſatiue enim extra
predictos caſus non põt cogi procurator defendere vel p actio
nem mandati vel ad intereſſe.vel qꝛ alias denegabitur ſibi actio
l.inuitus.§.pena.ff.eo.¶ Ex predictis habetis an ɀ quãdo ad
factũ iudiciale poſſit quis cogi pcẽſe de quo per gl.magiſtrã.ff.
e.l.ſed ɀ he.§.pter.An aũt alius quis poſſit cogi ad factũ pcẽſe
dic vt no.in.l.ſtipula.nõ diuiduntur.ff.de ver.ob.per bar.ſi eſt
obligatus ex diſpoſitiõe legis vel hominis ſuccedet loco obliga
tiõis legalis vel ex diſpoſitiõe rerũ põt cogi pcẽſe.l.ſtipulatio.§.
habet.ff.de no.op.nunc.ɀ.l.fideicommiſſa.§.ſi.ff.de le.iij.alias
regulariter ſufficit pſtare intereſſe.l.ſi quis ab alio.§.ſi.conco
dat.ff.de re iudi.Fallit ſi factum ſit habẽs admixtã cauſam bo
norũ.ɀ ſic non erit merũ factum vt reʒ tradi ex cauſa emptiõis
l.certi conditio in prin.per glo.ff.ſi cer.pe.ɀ.l.j.ff.de acti.emp.
cum ibi no.ff.de ver.obli.l.in conuentionalibus.vel niſi forte
electa ſit induſtria ſecundũ Cy.in.d.§.hʒ ɀ ibi per gl.facit.l.in
ter artifices.ff.de ſolu.licet Bar.in ɜrium in pãlle.l.ſtipulatio
nes ſed do.Fran.de rãpo.tenebat opi.Cy.quã vr ſequi glo.in
pãlle.§.habet.Ad predicta facit qđ no.Inno.ſ.de ſen.excõ.l.c.
ſacro in glo.magna.Redeo ad gl.in vb.ɀ per hoc ɀ opp.ɀ vide
tur q non poſſit cogi procurator defendere.qꝛ licitũ eſt renũcia
re mãdato etiã acceptato anteꝙ interſit mãdantis inſti.mã.§.
recti.ɀ.§.mãdatũ ſoluit gl.illud in reintegra.ſed hic deſiit eẽ in
tegra ex quo pro pcuratore dñs ſatiſdedit ipſo ſciẽte ɀ non con
tradicente.¶ Glo.in omnibus qrit an non pindicet etiã quo
ad futuras lites.Reſpondet q ſic ſi ſunt incluſe in mandato q
fieri põt iuxta no.ſ.e.non iniuſte.An aũt pcurator datus ſim
pliciter videatur datus ad lites futuras Spec.l ti.de procu.§.
ratione aũt forme ver.ſed quid ſi procuratorũ in.§.j.ver.item
opp.ɀ no.ſ.eo.qui ad agẽduʒ in.vj.ɀ domini de rota in nouis
concluſionibus condu.cxvij.ɀ.cxxij.tenent q ſic ar.l.ſi.C.que
res pig.obli.ɀ.l.ſi ſeruitus.ff.de ſer.vrb.pdi.ſecus dicit in pro
curatore qui reconuenit in cã reconuẽtiõis iuxta no.ff.e.l.oim
vt ſic ibi infinitas cenſetur in illo qui poſt pncipale propoſitũ
a cogit defendere.Idem Pau.ɀ Ma.Bar.ɜriũ [a] in.l.dñi.§.
ſabini.ff.de dam.infec.vbi dicit q nõ videt datus ad futuras li
tes per gloſ.ibi poſitã in.l.iij.§.ſi.ff.de tute.ɀ ibi per Cy.Non
ob.l.ſi.C.que res pig.ob.poſ.quia nõ eſt modicũ pindiciũ pcu
ratori cogi in omnibus cauſis exequi mandatũ.Item nõ ob.l.
ſi ſeruitus.ff.de ſer.vrb.pdi.qꝛ ibi potuit pnideri iudicium hic
non ergo ɀc.iuxta ea que dixi de reſcrip.in cle.literas.¶ Glo.
aſſenſuʒ opp.ɀ vr q exceptione inſtri quis non videatur mãda
to ſe aſtringere ɀ illud acceptare.qꝛ procurator non datur inui
tus.l.inuitus.C.eo.ſed inuitus ẽ qui expſſe non conſentit.l.inui
tus.ff.de ſer.vrb.predio.ergo ex quo expſſe nõ conſentit non de
bet obligari nec videri mandatum recipere ad hoc qꝛ in facto
28 oneroſo.vt eſt quãdo agitur de oblatione † tacẽs habet [b] pro
b nõ conſentiẽte no.per Inno.de dec.in gene.ɀ in regula is qui
tacet in.vj.ɀ in.l.filiuſfa.§.inuitus.ff.de procu.ſed hic agitur de
facto oneroſo vidʒ de obligãdo pcuratorẽ ɀ qꝛ officiũ procu
ratoris eſt onus inſti.de excep.§.ſi.ɀ ibi no.ɀ de iudi.cum depu
tati.ergo ɀc.Nec ob.ſi dicas immo officiũ procuratoris neceſſa
riũ eſt.l.j.ad ſi.ff.eo.ɀ per conſequẽs obligatur quis etiã inuit⁹
qꝛ rñdet q exponi debet ibi neceſſariũ.i.vtile vel expediẽs non
aũt vt preciſam neceſſitateʒ notaret.vel dicit gl.ideo neceſſariũ
dicitur officiũ procuratoris qꝛ qñqʒ ex parte cõſtituentis eſt ne
ceſſariuʒ.qꝛ cogitur qs procuratoreʒ conſtituere.de dec.cupien
tes in.vj.ſed ex parte conſtituti nunꝙ eſt neceſſarium.ideo cuʒ
hic agamus de officio procuratoris ex parte cõſtituti remanet
q inuitus dicit qui non cõſentit expreſſe vt eſt dictum.Soluit
gl.aut datur ſimpliciter taciturnitate nõ iuncta cũ aliquo actu.
ɀ tunc pcedit ɜriuʒ qꝛ tacens non vr cõſentire vbiqʒ agit de obli
gatione vel actu oneroſo.aut datur taciturnitas ſeu patientia
iuncta cũ aliquo actu.puta receptiõis inſtrumẽti ſeu charte p
curatorij ſine pteſtatione tũc bñ vr conſentire vbi agat de actu
oneroſo ɀ obligatione.l.ſi filiuſfa.ff.ad mace.ɀ.l.quo enim.§.
j.ɀ ibi no.ff.rẽ ra.ha.Nec ob.predictis.q dicit.l.j.in fin.ɀ.l.iij.
ff.e.vbi dicit abſens non põt conſtitui pcurator dummodo ra
tum habeas qꝛ ſatis vr ratũ hre eoipſo q chartã ſeu inſtrm p
curationis recepit.Nã ipſo facto õr tunc quis cõſentire ɀ ratuʒ
habere facit.l.Pau.rñdet non tãtũ verbis.ff.rẽ ra.ha.ſimilia
multa ad hoc ex quibus dat conſenſus ipſo facto alle.gloſ.per
29 nota.xj.q.iij.eſtimãt.de offi.dele.cũ ſuper.¶ † Ex predictis er
go reſtat ɜcluſio q ſola receptiõe inſtri ſciẽter facta ſine pteſta
tione obligat procuratoreʒ ad mandati executionẽ qꝛ nõ datur
ſimplex taciturnitas.ſed iũcta cuʒ aliquo actu Guil.tenet ɜriũ
dicens q ſola acceptione inſtrumẽti in dubio non vr conſenti
re niſi probet ab aduerſario q aĩo recipiendi mandatũ pcura
toris inſtrm receperit q poterat cõſtare per verba ipſi⁹ procura
tionis vel aliuʒ actum exterioreʒ.vt cũ hic õr ſcienter allegat.ſ.
de elec.conſtitutionẽ ɀ de.cle.ɀ.§.verũ.Itẽ qꝛ qui ſciam dicit il
lã debet probare.ff.de proba.l.verius.ɀ.l.ei qui dicit ɀ in regu
la pſumitur.in.vj.ɜenɜe.tenet gl.qꝛ de.iſta non exigit niſi q ſciẽ
ter receperit inſtrm pcurationis ſine proteſtatione.Pro hoc
qꝛ alias iſta cle.ſeruiret nobis de vento.Item qꝛ ſepe quis ipſo
facto conſentit vt eſt dictum ad hoc.l.cuʒ oſtendimus.§.ſi.ff.de
fideiuſ.tu.Ad hoc qꝛ recipiens inſtrm vr approbare oĩa in eo
contenta.de renũ.ſane de offi.dele.corã.ɀ.dꝛ.c.vt veterum.ɀ.c.
ſi ad ſcripturas.cum ſi.ɀ no.Inno.de excep.cum venerabilis.
ɀ de cen.cuʒ olim ɀ.iij.q.ix.puta ſm ɜenɜe.do.An.forte mens
Guil.non fuit diuerſa a mente glo.ɀ ɜenɜe.qꝛ videt voluiſſe q
ſi non probet ſciã debeat pbari q aĩo recipiendi mandatuʒ ſu
ſcepit inſtrumentuʒ pcurationis.ſed ſi illa probet tũc vr velle
argui ex hoc conſenſum prʒ dum dixit.Item qꝛ ſciam alleg.ɀc.
30 † Quõ probet autem ſciã non declarat doc.poteſtis dicere ſe
cundum do.Pe.q ſi recipit inſtrm procurationis apertũ ɀ nõ
ſigillatuʒ videat ſciuiſſe ɀ ɜñter recipere mandatũ ſi non ɜdi
xit infra tps infra q potuit veriſimiliter commode legiſſe ſec⁹
ſi tunc contradixiſſet vel recepiſſet ipſum ſigillatũ.ar.l.ij.§.ſi.cũ
ibi no.ff.ad.l.rodi.de iac.in.c.conſtitutus.de teſti.ſm do.Pe.
Poſſet enim probari ſciã ſi probaretur q in traditione inſtru
menti eſſet dictuʒ accipe inſtrumẽtum illud in quo te talis ſuũ
procuratorem conſtituit in tali cauſa per ſimilia ad hoc.l.fula
nius.§.quid ſit latitare cum ibi no.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.

a ¶ In.l.dñi §.ſabini.Adõ q melius põt bart.in.d.l.dñi.§.ſi in qui edes.ɀ imo.l.l. qui funduʒ.§.ſi funduʒ.ff.de le.j.

b ¶ Pro non conſentiẽte an ɀ quando preſens ɀ tacẽs dicatur conſenti re ponit plene bar.l.l.que dotis in pe.ɀ vlti.col.ff.ſo.ma.et fely.in.c.nonne extra đ pſump.

1 Procurator habens mandatũ ad iurandum de calum
nia eoipſo dicitur habere ſufficiens mandatum licet non fue
rit adiectum ad iurandum.
2 Procurator ad hoc vt poſſit iurare de calumnia vel veritate di
cenda requiritur ſpeciale mandatum.
3 Clauſula generalium in materia procurationis adiecta enu
merationi certorum caſuum exigentium ſpeciale mandatũ non
comprehenditur caſus ponderoſiores expreſſis.
4 Cõparere p procuratorẽ quãdo quis cogat ſi p ſe nõ cõpareat.
5 Mandatum habens ad agendum ſi non habet ad defenden
dum an ſufficiens mandatum habere dicatur.
6 Mandatum ſi ſit datum procuratori ad opponendum crimi
na ɀ defectus ſi tamen nondum eſt ſuſceptum mandatum an
tenebit oppoſitio.
7 Et quid ſi velit opponere in formas vel pſonas eligentium.
8 Procurator non debet admitti ſine ſpeciali mãdato ad obiciẽ
dũ id ex cui⁹ obiectione ſi ſuccũberet dñs pateret diminutionẽ
9 Procurator generalis ſine ſpeciali mandato poteſt agere actio
ne iniuriarum.
10 Sub clauſula generali non veniunt maiora expreſſis.
11 Maiora ɀ grauiora que dicãtur.
12 Clauſula generalis in materia ſtricta reſtringit ad metas qua
litatis ſpecierum precedentium ſed in materia larga comprehẽ
dit maiora expreſſis.
13 Genus ſubſequens reſtringit quantitatem ſpecierũ preceden
tium enumeratarum.

Non poteſt procurator

Pmo ponit dictũ.Scdo illũ determinat.Ter
tio rõnem aſſignat.ſcda ibi niſi.tertia ibi cum.
1 ¶ † No.pmo q ſi pcurator hñs mandatũ ad
iurãdũ de calũnia eoipſo õr hre ſufficiẽs mãda
tũ lʒ nõ fuerit adiectũ ad iurãdũ l aliaʒ cõſtituẽtis ɀ ẽt ſi nõ adij
ciat eã in q dʒ iurari q nõ pp no.in.l.j.C.ẽt per pcuratorẽ cãm

reſtōnis in integ. agi. poſ. ꝛ in l. que bona. §. ſi alieno. ff. de dā. i-
fec. ꝛ ex hoc apparet practica. c. j. ꝛ fi. de iura. calū. in. vj. Ad hoc
2 qđ no. bar. l. anc. pñcipales. C. de iura. ¶ † a No. ꝙ ad hoc vt p
a curator poſſit iurare de calū. vel de veritate dicēda requirit ſpā
le mādatum nec ſufficit ꝙ hēat mādatū ad iurandū de calū. vt
3 poſſit iurare de ṽitate dicēda nec ecōuerſo. ¶ † No. ꝙ clā gña
lis ēt in mā ꝓcurationis adiecta enumerationi certoꝝ caſuū
exigentiū ſpāle mādatū nō cōprehēdit caſus ponderoſiores ex
ꝑſſis ſpāle ēt mandatū exigētibus. ꝛ ſic vr ꝙ in materia ꝓcura
tionis. ꝛ ſic largū gen⁹ ſubſequēs reſtringat ad qualitatē ſpecie
rū enumeratarū. ¶ Op. do. Pe. de. c. veniēs de accu. vbi in cā
criminis ꝓcurator nō admittit. ſed p viā exceptionis ſic. qꝛ ta-
lis ēēt via ciuilis. de accu. ſup his ꝛ no. de ꝓcuratorib⁹ tue ꝛ
4 d. c. veniēs. † Tractat hic Guil. an ꝛ qñ qs arceat ad cōparen-
dū p ꝓcuratorē ſi p ſe nō cōpareat. dic vt no. de ꝓcur. querelā.
de do. ꝛ cōtu. dilecti. v. q. tñ. ſi egrotans. ꝛ p Bar. in. l. j. ff. de di-
uer. ꝛ tēpo. pſcrip. qꝛ regłiter ſi pōt artat. Fallit i certis caſib⁹
5 i iure expſſis. † Tractat hic Pau. ēt an hñs mādatū a d agēdū
dū ſi nō hꝫ mādatū ad defendēdū dicat hr̄e mādatū ſufficiens
de quo in. c. qui ad agendū. eo. ti. in. vj. puto ꝙ ſic qꝛ in ꝯtitiā hꝫ
b ad defendendū iuxta no. in. l. mutus. §. penū. ff. e. b Quid aūt ſi
expſſe eēt dictū ad agendū tm̄. Bart. ſi ibi ꝯdicit in. d. §. pena
dicit vnū aliud dicit in. l. ſeruū. §. ſi. ff. e. Concludit ꝙ reguł ad
hoc ſufficiēs eſt mādatū. dūmodo velit vt extrane⁹ defendere
ꝛ ſatiſdare de iudicato ſoluēdo. Fallit ſi pretēderet īterēſſe forte
qꝛ reali ageret. vt. l. pomponi⁹. §. ſi is cū ibi no. eo. ti. dicit in. d. c.
qui ad agendū. ¶ Glo. iurandum op. ꝙ tale mandatū cū ſpe
cificatiōe gñali caſibus aliquib⁹ requirētib⁹ ſpāle mandatū ſit
ſufficiēs in caſu ꝓpoſito. vt in. d. c. q ad agendū. e. ti. in. vj. Rñ-
det gl. ꝙ hoc faciebat dubiū in decre. tñ hoc nō ob. deciditur
hic ꝯtrium p rōnē lr̄e. qꝛ p gñalem clām non cōprehēdunt gra-
uiora expſſis. vt hic dicit facit qđ no. de reſcrip. ſedes. ¶ Gl. in
mādatis querit nunqd ſufficiat ꝙ ſit datū mandatū vt poſſit
obiicere crimina ꝛ defect⁹ cōtra electū dato ꝙ i ꝓcuratorio nō
fuerit data ſpecificatio criminū. ¶ Gl. rñdet ꝙ ſic alle. no. p Cō
po. de elec. c. i. in. vj. i gl. pe. alle. ēt dictū Spec. ꝯ ꝙ oppo. de elec.
ꝓcurator in. vj. Soluit hic in ꝓcuratore dato ad appellandū.
qꝛ in illius ꝓcuratorio ꝛ ēt in appellatiōe dꝫ exprimere circūſtā
tias criminū. vt ibi dr̄ rō qꝛ via appellatiōis eſt magis fauora-
bilis parti ꝙ via querele ꝛ magis ꝑiudicialis ei ꝯ quē agit. Jō
magis artat vt illā hr̄e poſſit ꝛ hic vt tollat materia obuiandi
malicijs. vt in. c. vt circa de elec. in. vj. Guil. tñ contra dicens ꝙ
etiā in mandato procuratorio ſimpliciter ad opponendum dꝫ
fieri ſpecificatio criminū mouet per decre. vt circa ꝛ. dec. ꝓcur.
de elec. in. vj. vñ p hoc concludit ꝙ rō cle. non eſt ſolum illa que
redditur in tex. ſ. qualitas ꝛ maioritas cāe. qꝛ ſub generalitate nō
c includit cā maior expſſa ſicut in ſimili c de matrimonio carnali de
de ꝓcur. c. ſi. in. vj. ſed etiā eſt cā defectus ſpecificationis quā ꝯ
ſiderat natura negocij vt. d. c. vt circa ꝙ habeat impedire ne trā
ſeat ſub gñalitate ad hoc de elec. ꝓcurator in. vj. Cōtra tenetur
gl. ſm do. An. pro hoc facit glo. qꝛ tex. hic ſe non fundat ex de-
fectu ſpecificationis. ergo ꝛc. ar. decre. ad audiētiā. de deci. pro
hoc etiā qꝛ decre. vt circa ꝛ decre. ꝓcurator loquunt ſolū qñ ꝓ-
cedit per viā appellationis. ſec⁹ ſi per viā qrele. vt ibi no. ꝛ per
Pau. eo. de elec. in de conſtōne. Jdē domi. de rot. in nouis con-
6 cluſionib⁹ cōclu. cclvij. ¶ † Gl. hēat qrit qđ ſi mandatū ſit da-
tū ad opponēdū crimina ꝛ defectus. tñ nondū ſuſceptū eſt mā
datū an teneb it oppoſitio facta. Rñdet ꝙ nō alle. no. p Cōpo.
in. d. ca. j. ꝛ que vidiſtis in cle. ꝓcedenti. Jtem dñi de ro. conclu.
cc. Aduerte tñ qꝛ puto ꝙ ſi mandatū habet ꝛ ſit ſibi manda-
tū datum ꝛ noīe dñi exceptionē obijcit vt illius ꝓcurator ꝙ vr
ſuſcipere mandatū ar. eo. c. pri. ꝛ. l. pan. rñdet non tm̄ verbis
ff. rem ra. ha. ꝛ. l. in. §. ſi. co. ti. Sed forte hoc non ꝓcedit per no.
in. l. j. in ſi. ff. de ꝯſen. emp. ꝛ in. l. ꝯſenſu. ff. de act. ꝛ ob. Domi-
7 ni tñ de rota ſentiūt primā pꝫ in nouis concluſionib⁹. ¶ † Gl.
in perſonā querit qđ ſi velit obijcere in formā vel in pſonas di-
gentiū vel prouidētiū an ſufficiat mādatū in forma de quo in
primo rn̄ſo cle. Rñdet gl. ꝙ ſic a ꝯrio cle. Nā non ſolū eſt ſuffi
ciens ad opponendū contra pſonā electi. ſed etiā cōtra formā
electionis. alias ergo erit ſufficiens pro hoc alle. gl. qꝛ talis con-
tra quem excipitur non punit etiā exceptione criminoſa ꝓba-
ta. de ordi. cog. cū dilect⁹. Nō rōnis. qꝛ exceptio non directe cō
tingit pſonas teſtiū vel eligentiū. ſed perſonā electi cōtra quā
principaliter excipit ne ſuā intentionem obtineat. vt. d. ca. ij. de
ꝓdi. cogni. ꝛ de excep. c. j. que ratio ceſſat qñ excipit cōtra perſo
nam electi. Qꝛ melior ratio eſt qꝛ obijciens non incurrit penā
extrinſecam niſi qñ obijcit in pſonā electi. vt pꝫ ex. d. c. j. de elec.
d in. vj. Jdeo ſolū tunc repellitur ſine ſpeciali mandato. d ne do
minus alias ex facto ꝓcuratoris incidat in penā extrinſecā ſa-
cit. l. j. eo. de ꝑcuratore. ff. ſi qs ius dicē. non obtē. ¶ Glo. electi

querit quid de eligendo. qꝛ hic loquitur qñ opponitur iam ele-
ctio. Rñdet ꝙ ſi contra certam perſonā fiat locum habebit cle.
alias ſecus. vt in decre. qꝛ contra certam. eo. c. in. vj. Jdem dicit
de poſtulando pro hoc alle. hic tex. ibi facienda ꝛc. ¶ Secūdo
glo. in ver. ꝛ no. op. hic vr innuere ꝙ ſi aliqs opponit ſe per viā
querele ꝙ locum habeat pena extrinſeca ſuſpenſionis a benefi-
cio per triennium nedum intrinſeca in condēnatione expēſarū ſi
ſuccumbit. Nam hic ſimpliciter loquit non diſtincto an per viā
appellationis an querele agatur tñ dicit iſtam ꝑtātem oppo-
nēdis criminales defectus contra electū velut ſup grauioribus
non tranſire ſup generalitate ꝙ non vr niſi qꝛ obijciens ſi ſuccū
bit cadit in penā predictā. Sed contra qꝛ imo vr dictā penam
locū habere ſolum qñ procedit per viam appellationis. vt no.
Cōpo. in. d. c. j. gl. pe. ꝛ Spec. in ti. de ꝓcur. §. j. ver. qđ ſi cauſa
vbi dicunt ꝑdicti cōpo. ꝛ Guil. ꝙ pena decre. j. eo. co. de elec. in
vj. ſolū habet locū qñ eſt in curia per appellationē concludēs p
hoc ꝙ ſi cauſa nō eſt in curia. ſed ſolum corā metropolitano vel
alio ordinario etiā per appellationis viā vel ſi eſt in curia aliter
ꝙ per viā appellationis nō haberet locū pena decre. j. ꝑalleg.
ꝛ per ꝯñs generale ꝓcuratoriū tunc ſufficeret ſed iſte tex. innuit
contrariū dū ſimpliciter ꝛ indiſtincte loquit vt ꝑdixit ꝛc. Rñ-
det gl. ꝙ illa opi. Cōpo. ꝛ Guil. corrigit per hāc cle. pro aliqua-
li tñ ſolutione ꝑdicte opi. ꝛ eoꝝ que ibi no. dicit gl. ꝙ poſſumus
ſic dicere ꝙ aut conſideramus decre. j. ꝑalleg. per reſpectū quo
ad deuolutionē negocij ad curiam ꝛ citationē que ibi fit a iure
infra tempora ipſius decre. ꝛ tunc ſolū habeat locum qñ cauſa
eſt in curia per viam appellationis. ꝛ hoc reſpectu ꝓcedat opi.
ꝑdictoꝝ ꝛ ꝙ ibi no. Jo. an. Aut cōſideramus decre. illā inq̄ꝫtū
loquitur de pena ſuccumbentis in ꝓbatione eius ꝙ opponit. ꝛ
tunc locum hꝫ in qualibet cā beneficiali ēt ſi nō ſit in curia vel
ſi ſit in curia aliter ꝙ per appellationem nec in hoc procedat
opi. ꝑdictorum ꝛ ita pōt intelligi hec cle. ꝛ forte ēt fuit de men-
te ꝑalleg. decre. j. ꝓpter no. p Jnno. de accu. ſup his ꝛ ſtatim pa
tebit facit ad ꝑdicta decre. vt circa in ſi. ca. ſi forte. de elec. in. vj.
8 ¶ † Tertio glo. in ver. ꝛ ſi ſic querit de rōne cle. ipſam ſic gene-
raliter intelligendo vt eſt dictum. Reſpondet gl. ꝙ ratio pōt eē
e ſe illa que colligit ex no. per Jnno. i. d. c. ſup his ꝙ procurator e
nō debet admitti ſine ſpāli mādato ad id obijciendū ex cui⁹ ob
iectione ſi ſuccumberet dñs pateret diminutionē ſtatus ſui ar.
ff. de mino. l. illō. ff. eo. l. non ſolū. §. ſi. facit. l. j. §. ſi ꝓcurator. ff. ſi
quis ius dicē. non obtēpe. ſed ſic eſt in caſu ꝓpoſito quia ſi ſuc-
cumbā in probatione obiectionis criminū contra perſonā ele-
cti ſuſpēſus eſt dñs ab eccleſiaſticis bñficijs per triēniū. ꝛ ſi inte
rim ſe ingerat perpetuo illis priuatur vt ibi. ꝛ per cōſequēs ſta
tus illius minuitur ar. l. pe. ff. de var. ꝛ extraordi. cogni. ergo ꝛc.
Sed huic dicto obuiare vr gl. in ver. ꝛ licet primo quia licet in
ꝙtum ibi imponitur pena priuationis perpetue ſi ſe ingerat
infra triennium durante ſuſpenſione poſſet dici ex hoc eius ſta-
tus diminui tñ inq̄ꝫtum ibi imponit pena temporalis ſuſpen
ſionis ad terminū nō videt ex hoc diminui ei⁹ ſtatus. Rñdet
glo. per interpretationē qꝛ licet pena ſit tpalis. vt eſt ibi a princi
pio ſeu in primo gradu tñ dicitur continere diminutionē ſtat⁹
ꝙ pꝫ qꝛ relegatio ſit ad tps qñqꝫ ꝛ ſilr dānatio in opus publicū
ꝛ tunc continere dicunt diminutionē ſtatus. l. quidam. ff. de pe.
9 ꝛ. d. l. pe. ff. de vari. ꝛ extraordi. cog. ergo ꝛc. ¶ † Secundo pre-
dictis obuiat gl. in ver. ꝛ ſic rñdebat predictis quia procurator
generalis ſine ſpāli mandato poteſt agere actione iniuriarum ꝛ
ſic eām de crimine agere. Jtē ad diſſoluendam ſocietatem. vt. l.
ſed ſi vnius. §. procuratorem. ff. de iniur. ꝛ. l. actione. §. renuncia
re. ff. pro ſoc. Ergo eodem modo vr ꝙ abſqꝫ ſpāli mandato ad
mitti debeat ad obijciendū crimina ꝛ defectus ꝛ ad diſſoluen-
dum ſpiritualē coniugium. Rñdet Jnno. in ꝑalle. c. ſup his qꝛ
in contrarijs licet ſuccumbat in ꝓbatione non ex hoc ſequit
diminutio aliqua ſtat⁹ ideo ſufficit ꝙ gñaliter ſit ei mādata om
niū negocioꝝ dñi adminiſtratio ſecus aūt eſt in caſu noſtro.
ideo merito ſine ſpeciali mandato nō admittitur per ea que ſu-
perius dicta ſunt. Ex ꝑdictis remanet cōcluſio ꝙ ratio cle. fuit
ꝙ non dꝫ admitti ꝓcurator ſine ſpeciali mādato ad obijciendū
id ex cuius obiectione ſi ſuccumberet dñs pateret diminutionē
ſtatus. Sed contra hoc videt prio ꝙ cle. iſta hāc rōnē nō pon-
derat nec aſſignat. ergo ꝛc. ar. decre. ad audientiā de deci. Rñ-
det glo. j. fatēdo contrariū ꝙ hic nō ponderat rō ꝑdicta forte
f voluit dicere nō per hoc ſequit ꝙ etiā illa non fuerit ratio: f qꝛ
plures rationes pñt concurrere ad eandem diſpōnem. l. libero
rum. §. notatur. ff. de his qui not. infa. vel dicit gl. ij. ꝙ pōt dici
ꝙ imo ſatis ponderat rōnem predictā qꝛ intellexiſſet maiorita
tem vel grauitatē cāe cōſiderari debere ſm ꝑdicta qñ videlꝫ ex
defectu ꝓbationis obiectionū poſſit incurri diminutio ſtat⁹ fa
cit ꝙ ſtatim dicetur in gl. ſeq. ¶ Scḋo contra ꝑdictā rationem
facit qꝛ ſequeret ꝙ ſi quis non hr̄et beneficia in eccleſia contra
cuius prelati

a ¶ Not. ꝙ ad hoc. Addō bar. in. l. ij. §. final. aūt in. ij. col. C. de iura. calum.

b ¶ Quid aūt ſi expreſſe. addō d. iaſo. plene i. l. actionē i. j. col. C. de procur.

c ¶ De matrimonio ꝯ. addō gl. i. d. c. ſi. de ꝓcu. in. vj. quā ꝓ ſingłari all. pa-nor. i. c. ſedes i. ij. col. ad fin. ex. tra de reſcrip.

d ¶ Ne domi-nus. adde hūſ facere tex. i. l. ſi ꝓ curator ṽ. ꝙ ſi i debitū cum ibi not. p docto. ff. de condi. inde.

e ¶ Nō dꝫ ad-mitti. adde ale. in ꝯſi. lxxxvij. i j. col. ar. med. l. v. volu.

f ¶ Quia plures rōnes. addō tex. q ſolet ad hoc allari i. §. affinitatis inſti. de nup.

cuius prelati electionē ſe opponit. qꝛ tunc in illo nō hēt locum
hec cle. imo ſufficeret procurator generaliter conſtitutus vt pro
curator poſſit obiicere crimina vel defectus qꝙ videtur eſſe con
tra hanc cle. que ſimplr̄ loquitᷣ qꝙ id autem ſequeretur patet qꝛ
pena ſuſpēſionis a beneficiis eſt reſtricta ſolum ad beneficia ec
cleſie contra quā ſe opponit. vt in. c. ſi cōpromiſſarius. de ele. l
vj. ergo cum tunc ipſa dicta pena locū non habeat videtur ceſ
ſare ratio Inno. ⁊ per ꝯñs diſpō arg. decre. cū ceſſante de app.
Soluit gl. qꝙ immo. adhuc durat ratio. qꝛ lꝫ tūc non inferatur
dicta pena ꝑ ius ipſo iure. tñ ſaltē arbitraria pena venit impo
nenda per iudicē qui ſimilē penam poterit īponere iuxta not.
in preall. c. ſi cōpromiſſarius in fi. facit de elec. per inquiſitionē
ideo locum habebit ⁊ tunc diſpō cle. ¶ No. bene glo. iſtam ec
qua habes primo intellectum decre. j. de elec. in. vj. Et non eſt
alibi hec gl. qꝛ vr̄ inq̄tum ibi loquitur de pena generaliter de
bet intelligi ſecus inq̄tum loquitur de deuolutione negocij ad
curiā ⁊ artationē ad parendū in curia iuxta terminū ibi ſtatu
tum. ¶ Scdō no. ex glo. theoricam Inno. qꝙ vbi ex facto pro
curatoris poſſet dñs incurrere penā diminutionis ſtatus non
dꝫ admitti ſine ſpāli mādato. Pau. vō hic vr̄ dare aliā theori
cam quia dicit qꝙ grauitas ⁊ maioritas ēt alio reſpectu puta ꝑ
illū reſpectū ꝫ illū ꝫ quē ſit obiectio hꝫ facere locū cle. per qđ in
fert qꝙ ēt ſi aliqua pena nō īponeretᷣ opponēti tñ qꝛ negari nō
pōt quin crimē vel defectus afficiat vel aggrauet aduerſarium
de elec. ſuper eo. ⁊ c. per inquiſitionem hēt locū cle. Certe hoc di
ctū non plꝫ qꝛ ꝫ. l. ſed ſi vnius. §. procurator. ff. de iniur. iuncta
l. j. ff. de his q no. infa. vbi pꝫ qꝙ dānatus actione iniuriarū in
famatur ⁊ tñ ad agendū admittitᷣ ꝓcurator ſine ſpāli mādato
vt. d. l. ſed ſi vni⁹. §. ꝓcuratorē vt. ſ. eſt dictū ⁊c. Bar. vero in. l.
in illa ſtipulatione in fi. ff. de ver. obli. ⁊ l. gerit. ff. de acqui. he
re. ⁊ l. ſi ꝓcurator. ff. de cōdi. inde. dat theoricam generaliter qꝙ
vbi ex facto procuratoris dñs poſſit incidere in penā etiā pecu
niariā ⁊ ſic nō reſtringat ſe ad penā diminutionis ſtatus prout
videtᷣ facere Inno. tūc nō admittitᷣ ſine ſpāli mandato ⁊ hec ēt
potuit eſſe ratio cle. vt dicebat hic. d. Pe. qui dicebat qꝙ qꝛ hic
erat cā mixta quia non ſimplr̄ agebatᷣ de exceptione ⁊ repulſio
ne. ſed ēt de punitione. iō media via eligebatᷣ ⁊ non ſufficeret ge
nerale ⁊ requireretur ſpāle. Secus ſi ageretur de repulſione tā
tum qꝛ ſufficeret generale. Qꝛ ſatis hoc hꝫ modicū ſaporem qꝙ
vltimo dixi. ¶ Glo. grauiora cōſueuit reputari difficilis ⁊ ma
le cōiter percipi eius intellectus credo qꝙ habebitis eam clare
Jo. an. ſic epilogat qꝛ dicit qꝙ glo. primo alle. vnā concor. Secū
do ſoluit dubiū. de quo remittitᷣ. Tertio tollit obſtantiam gra
10 uiorū. non ſequor ex toto hunc epilogū. ¶ † Quero ergo pri
mo nūquid id qđ hic dr̄ qꝙ ſub clauſula generali non veniunt
a maiora expꝛſſis habeat locum ēt in reſcrip.[a] ⁊ in materia reſcri
ptorū. Rñdet glo. qꝙ ſic alle. tex. de reſcri. ſedes ſm hoc vr̄ idem
eſſe in materia reſcriptorꝝ ⁊ in materia ꝓcurationis. Sꝫ cōtra
tex. ⁊ p̄dictā opi. gl. ⁊ vr̄ qꝙ imo aliud ſit in materia ꝓcurationis
q̄ reſcriptorū qꝛ in materia ꝓcurationis deberent comprehen
di etiā maiora expꝛſſis cū ſit lata. ⁊ per ꝯñs amplianda. lꝫ ſecus
in materia reſcriptorum que eſt ſtricta. ⁊ ꝑ ꝯñs reſtringenda. vt
pꝫ ex no. l. d. c. ſedes ſemp. iñ. gl. facit. c. ti. nōnulli. ⁊ c. vlti. Sed
hic vr̄ tex. ſentire ꝯtrarium ⁊ ſimiliter glo. igitᷣ ⁊c. Soluit glo. qꝙ ꝯ
trarium procedit regulariter qꝛ regulariter eſt verū. qꝛ aliud eſt in
reſcriptis vbi ſtricta fit interpꝛetatio. iō maiora expꝛeſſis non
comprehendūtur. Aliud in mā ꝓcurationis vbi lata fit inter
pretatio ⁊ per ꝯñs cōprehenduntᷣ maiora expꝛſſis. Fallit in caſu
huius cle. que autē eſt ratio ſpālitatis glo. hic in prin. non dicit
ſed. j. patebit. ¶ Iuxta hec quero cum glo. ecce qꝙ in procurato
rio expꝛeſſi cām ep̄alem vel fidei vel alteri ſimilem demū fuit
adiecta clauſula generalis an tūc poterit ꝓcurator virtute ꝓli
bati mandati attentare ea que dicuntᷣ in lr̄a. vꝫ obiicere crimi
na ⁊ defectus vr̄ qꝙ ſic qꝛ cauſe de quibus in lr̄a dr̄ non ſunt ma
iores expꝛeſſis cū maiores ſint ep̄ales ⁊ fidei. Cauſe vero alie
beneficiales ſunt medie cauſe pecuniarꝭ minores. vt not. Jo.
an. poſt Hoſt. de cri. fal. c. j. ergo cum cā beneficialis de qua in
litera non ſit maior expꝛſſis qꝛ eſt de minore mediocrū. vt dixi
dꝫ admitti procurator. Contrariū tꝫ gl. qꝛ adhuc ſtat rō cle. vt
pꝫ ex his que dicta ſunt in glo. prece. ⁊ ſtatim dicetur Non ob.
hec litera. qꝛ vr̄ innuere oppoſitū qꝛ rñdet glo. qꝙ diligenter pon
deranda ſunt verba lr̄e. nam facienda eſt differentia inter cām
⁊ caſum. qꝛ hic non dicit qꝙ generalitas adiecta expꝛeſſioni cau
ſe in ꝓcuratorio non includit caſus maiores. quia hoc eſt falſū
nam ille comprehendentur ſub mandato gñali ad cauſas etiā
nulla facta expꝛſſiōe. vt ꝓbatᷣ in. l. j. ff. eo. ⁊ no. in. d. c. ſedes ⁊ ſic
multofortius comprehenditᷣ ſub gñali clauſula ſpecificatis ali
quibus. ar. ſ. e. qui ad agendum. in. vj. ſed dicit qꝙ generalitas
adiecta in procuratorio caſu quo requireret ſpāle mandatū nō
includit maiora vel grauiora. Maioritas aūt ⁊ grauitas atten
di ⁊ cōſiderari debent ex his que dicta ſunt. ſ. i p̄cedēti. gl. circa
11 fi. ¶ † No. autē ex his que dixit glo. hic. ſ. ea. gl. poſt Hoſtiē.
qꝛ dicuntᷣ maiora vel grauiora qñ ex defectu probationis procu
ratoris dñs incurreret penam diminutionis ſtatus. vnde me
rito talia ſub clauſula tali generali non cōtraueniunt ad hoc qꝛ
talia ſunt odioſa iuri inuētū qꝙ ſi cōtingat eccleſiam pmittere
labi peremptoriū datū ad talia proponendū nō reſtituitᷣ q̄ſi
alia conſueuerit reſtitui etiā poſt ꝑemptoriū. iuxta Cōpoſt. de
elec. qꝙ ſicut. ⁊ per Spec. in loco alle. in glo. Ideo mirum ſi de
facili non tranſeat ſine ſpāli mandato. quia in iſtis odioſis facien
da eſt ſtricta interpꝛetatio. arg. regule odia. de regu. iur. in. vj.
cum concor. Videtur qꝙ glo. ſatis obſcure pertranſit. lꝫ aliqua
liter ipſam amplianerim ⁊ declarauerim vnde do. Pe. hic di
cebat qꝙ concluſio glo. ſtabat in hoc. qꝛ volebat qꝙ in mā procu
rationis clā generalis cōprehendat ea que venirent etiā ex ge
neralitate clauſula non expꝛeſſa. ſed non veniūt ea que reqrunt
ſpāle mandatū. Certe hic non eſt intētus glo. vt pꝫ ex ſupradi
ctis. ⁊ hoc clarius patebit ex infra dicendis. vnde do. Ant. hic
12 aliter dicit. vꝫ qꝙ cōclu. glo. eſt iſta † qꝛ interdū ſum⁹ in materia
ſtricta. vt reſcriptum. ⁊ tunc generalis clauſula reſtringitur ad
metas qualitatis ſpecierum precedētium ſeu precedentis enu
b meratarū [b] Interdum ſumus l materia larga vt in mā ꝓcu
rationis regulariter. ⁊ tūc clauſula generalis cōprehēdit etiam
maiora expꝛſſis. vt dixit hic glo. de cā fidei ⁊ aliis. ⁊ ſic intelligi
tur dictum Inno. i. c. ſedes. Fallit qñ ſub clā gñali quis agit cō
prehendere caſus requirentes ſpeciale mandatum. tunc quia
cenſetur materia eſſe ſtricta. ideo nō cōprehenduntur ſub dicta
clauſula maiora expꝛeſſis etiā ſi precedat enumeratio ſpecierū
requirentium ſpāle mandatū. ⁊ multofortius ſi non precederet
talis enumeratio. qꝛ genus ſubſequens reſtringitᷣ ad quantita
tem ⁊ qualitatem ſpecierū enumeratarū. vt. l. fin. §. cui dulcia.
ff. de vi. tri. ⁊ ole. le. hec eſt mens ſua in paucis verbis. licet lati⁹
proſequatur per plures caſus. Sed p̄dictis obuiat qꝛ nō videtᷣ
ratio diuerſitatis quare genus ſubſequens enumerationē ſpe
cierū requirentium ſpāle mandatū non cōprehendat maiora
expꝛeſſis ⁊ tamē qñ ſequitur enumerationem ſpecierū non re
quirentium ſpāle mandatū cōprehendit cauſas maiores expꝛſ
ſis. ⁊ ſic cum eadem ratio videatᷣ vtrobiqꝫ idem ius dici dꝫ. de
conſti. trāſlato cum ſi. ꝓpter hoc refert hic do. Anto. qꝙ alſ dā
nauit iſtam glo. ⁊ dabat aliam ſolōnem ad cle. cōcordando cū
dicto Inno. que colligitᷣ ex his que conſueuit dicere. de reſcri.
ſedes. ⁊ ſtatim dicetur. Simi. de mon. Lau. hic dicit qꝙ intentus
cle. eſt alius q̄ dictū eſt. vꝫ qꝙ clauſula adiecta enumerationi ſpe
cierum non cōprehendit grauiora. ſed bene comprehendit gra
uia vel magna. mouetᷣ. qꝛ iſta cle. negādo cōparatiua vr̄ cōſequē
ter concedere poſitiua. facit de preſump. nonne. Unde dicit qꝙ
quedā ſunt maxime cauſe vt qōnes fidei que hn̄t multas ſpe
cialitates. de hereti. per totū. Quedam maiores vt ep̄alium ⁊
ſuperiorū. de offi. le. qꝙ tranſlationē. de elec. in. vj. Quedam me
die ⁊ alie beneficiales. de tranſac. ſuper. Quedā minores vt feu
dales ⁊ alie tēporales. de cri. fal. c. j. in fi. Ex his dicit qꝙ appare
re pōt qñ vna expꝛeſſa alie comprehenduntᷣ. qꝛ iō cōprehendū
tur maiores in comparatiuo. ſed grauia ⁊ mediocria. ⁊ ſic in po
ſitiuo ſm eum. Hec verba nihil releuant. ſm do. Anto. ⁊ hñ qꝛ
ſunt contra caſum cle. que vr̄ velle qꝙ etiam medie cauſe non cō
prehēdantᷣ. qđ pꝫ qꝛ ſimplr̄ loquitur ⁊ probatur ex decre. j. de
elec. in. vj. iuncta tñ iſta cle. Ideo do. Anto. dicit tenendam ſo
lutionem glo. ſm quā reſtat reddere rōnem diuerſitatis de qua
ſupradixi aſſignat ipſe eam. qꝛ procuratoriū inq̄tum intendit
in ſe comprehendere caſus exigētes ſpāle mandatum eſt ſtricti
iuris. qđ patꝫ. qꝛ exorbitat a regula iuris cōis que vult regulari
ter mādatū generale ſufficere ſm no. ſ. e. qui gñaliter. in. vj. Iō
ſuccedit diſpoſitio. c. ſedes de reſcrip. quatenus autē intendit
comprehendere caſus non exigētes ſpeciale mandatum eſt lati
iuris. qꝛ inſequitur nāam regularem. Ideo tunc procedit dictū
Inno. in. c. ſedes. Poteſt etiam ⁊ alia ratio aſſignari ſm eum.
qꝛ vbi agit quis cōprehendere caſus reqrentes ſpāle mādatū
c maiores expꝛeſſis ſub clauſula gñali clauſula fatigaretᷣ [c] i duob⁹
primo in eo qđ cōprehendit caſus ſpāles nō expꝛſſos. ſcdō fati
garetur in comprehendendo maiores expꝛſſis. ideo ſufficit qđ
operetᷣ in primo abſqꝫ eo qđ operetᷣ in ſcdō. ar. l. qꝙ labeo. ff. de
compen. ⁊ no. in. l. j. in prin. ff. de acq. poſſeſ. circa retentionem
poſſeſſidis. Sed qñ agitur de comprehendēdo caſus nō requi
rentes ſpāle mandatū. tunc cōprehendit etiā maiores expꝛeſſis
qꝛ non fatigatur in cōprehēdendo exigentes ſpāle mandatū. ⁊
ſic in vno ſolo fatigatᷣ. qđ facilius ſit. Ex p̄dictis apparet deci
ſio qōnis ſecūdū eū. Quid ſi in ꝓcuratorio ſit dictū vt iuret de
calunnia ⁊ de veritate dicēda. ⁊ poſtea ſubiicitᷣ clauſula genera
lis vt poſſit ēt alia maiora expꝛſſis. an tunc pñt opponi crimīa
vel defectus. dicunt aliqui qꝙ ſic. alii qꝙ non. niſi expꝛſſum fuerit

a ¶ Et ī mā re
ſcriptorū. adde
fely. in. c. nōnul
li. §. ſunt ⁊ aliī l
j. col. ī fi. ⁊ co. ſe.
extra d̄ reſcrip.
bonū tex. l cle. j.
in v̄. q̄uis aliā
diſpōnē. j. de ꝓ
bē. quē ad hoc
alle. fely. i. ca. ſe
des in. ij. col. v̄.
clā gñalis eſt d̄
reſcrip. vbi ple
ne ponit hanc
māiā ⁊ ēt vide
eūdē fel. l. d. c. ſe
des l. vij. col. v̄.
v. declaro. Cā
rū quedā dicū
tur maiores. q̄
dā medie. quo
dā minores. ad
de ino. j. i col.
ſeq. cir. mediū.

b ¶ Interdum
ſumus. Addē fe
ly. in. d. c. ſedes
de reſcri. in. vij.
col. circa fi. ⁊ co.
ſeq.

c ¶ In duob⁹
Adde hñſace
re qđ no. in. l. j.
C. d̄ doc. ꝓmiſ.

vnū de maioribus culpa predicta adiecta.ar.de procur.qui ad
agendū.in.vi. Nam ſicut ibi non venit aliquid de reqrentibus
ſpāle m in latū ēt ſi dictū ſit in mandato lȝ reqraſ ſpāle manda
tum niſi exp̄ſſus fuerit aliquis caſus de requirentib⁹ ſpāle man
datum adiecta dicta clauſula generali.ita hic non veniat clauſu
la generali aliquid de maioribus alterius generis ſpāle manda
tum re quirētibus niſi aliquid eorū exprimaſ ꝓpter eādē rōnez
propter quod infert ꝙ ſi expreſſa ſunt aliqua crimina vel defe
ctus non venient ſub clauſula generali maiora vel grauiora ex
a preſſis.ſed expreſſis aliquib⁹ de maioribus tamē [a] adiecta clau
ſula generali qualiacunqȝ fuerint alia expreſſa exigentibus ſpe
ciale mandatū venient alia exigentia ſpeciale mandatū ſecūdū
do.Lan.ꝛ An.Habetis expeditam glo.cū ſcriptis docto.ꝛ vt
videtis nō remanetis bene clari de itellectu glo.ꝛ ſmā.Jdeo ad
uertendū ꝙ intellect⁹ gl.ꝛ cle.ſtat in vidēda rōne cle.ꝛ que ap
pellentur hic grauiora ꝛ maiora videtis qualiter itelligit domi.
Pe.ꝛ do.Anto.gl.ꝛ ſimiliter qualiter Guil.intelligit grauio
ra ꝛ maiora.ꝛ quō rō cle.ſm eū potiſſime eſt ꝓpter defectū ſpe
cificationis criminū vt.ſ.vidiſtis circa glo.in vbo in mādatis
ſed non bn̄ dixit tam in rōne ꝙ in dicto.vt.ſ.vidiſtis. Pau.de
leaza.dicit aliter ꝙ Guil.q꞉ dicit glo.circa rōnem cle.circa intel
lectum verborū que dicūtur grauiora vltra gl.addit ꝙ grauio
ra dicuntur etiam ſi nō inferſ pena opponēti.ſed ſufficit ꝙ cri
men vel defectus opponatur q꞉ reſpectu ei⁹ contra quē obijciſ
de ſaltē eē grauis.q꞉ non pōt negari quin crimen vel defectus
afficiat eū.vt in.c.ſup eo.de elec.ꝛ.c.per inquiſitionē. Q꞉ in hoc
non bene dicit.vt dixi.ſ.in glo.pe.actice in.l.ſed ſi vnius.§.pro
curator.ff.de iniur.iuncta.l.j.ff.de his qui not.infa.Non ob.l.
non ſolum.§.ſi.ff.eo.vbi exigitur ſpāle mandatum.vbi agitur
de cā fame.q꞉ verū ex parte eius qui venit infamādus.ſecus ſi
ex parte illius qui ꝯ talē agit.vt in.d.§.pcuratorē.q꞉ tunc ſi nō
venit pena imponēda opponenti non exigiſ ſpāle mandatum.
vt.d.§.pcuratorē.Mibi vꝰ ꝙ rō cle.ſatis forte fuerit illa quā
tetigit glo.prece.poſt Jnno.in.c.ſup his de accu.ꝛ quam ibi te
tigit.ꝛ tn̄ generali⁹ loquēdo pōt dici ꝙ rō cle.fuit q꞉ vbicūqȝ ex
facto procuratoris poſſet dn̄s incurrere penā etiam aliaȝ ꝙ di
minutionis ſtatus non admittaſ ſine ſpāli mādato.facit.l.ſi p
curator.ff.de condi.inde ꝛ.l.j.§.ſi pcurator.ſi quis ius di.non
obtē.ꝛ ſic intelligit Bar.cle.in.l.in illa ſtipulatione per te non
fieri.ff.de verbo.obli.ꝛ ſic multofortius ſi poſſet domin⁹ icurre
re penam diminutionis ſtatus nō admitteretſ ſine ſpāli māda
to dixit Jnno.ex hoc infertur ad intellectum iſtorum verborū
que dicanſ hic grauiora vel maiora.q꞉ illa quādo pcurator iſta
exercet poſſet dn̄s penā incurrere ex facto ipſius procuratoris.
vt dixit glo.pce.ꝛ ēt iſta remittendo ad illam.Aduertendū tn̄
ꝛ per hoc damus patebit intellect⁹ dictorū verborū ꝙ ſi expri
meretur caſus in quo veniret pena pecuniaria imponenda ꝑe
mū ſubijceretſ generalis clauſula non cōprehēderetſ caſus.i quo
imponeretſ pena diminutionis ſtatus.vt ſuſpenſionis a bn̄fi
b ciis.vt in caſu cle.vel ſimilis.q꞉ hoc eſt maius expſſis .ar. [b] l.in
ſeruorum.ff.de pe.nō non includeretſ per hāc lrām in ſi. Sed ſi
exprimerenſ in mādato aliqua crimina vel defect⁹ in quib⁹ da
retur pt̄as procuratori illa opponere ſub clauſula gn̄ali.poſtea
adiecta venirent eciā maiora crimina vel defectus maiores.q꞉
quā dixerit Lapus.ratio.q꞉ non per hoc dȝ dici caſus maior
expreſſis cū ex facto pcuratoris ſuccūbentis in ꝓbatione maio
rem penaȝ non incurrat dn̄s ꝙ ſi ſuccūberet expreſſatis.ꝛ hic
eſt verus intellectus cle.ꝛ iſtoȝ verborū.de quibus hic in ſi.qui
partim colligitur ex dictis per glo.prece.ꝛ iſtaȝ ꝛ partim ex di
ctis Bar.in.d.l.in illa ſtipulatione per te nō fieri.An autē ſub
clauſula generali comprehendatur caſus in quo domin⁹ incide
ret in penā citius.licet nō in maiorē exemplum in decre.ſi forte
de elec.in.vi.vꝰ ꝙ ſic.ex quo maioritas cōſideraſ reſpectu pene
e maioris.vt eſt dictū [c] in ꝯtrā.q꞉ nō vꝰ ſiſis expreſſo.arg.l.fin.§.
13 cui dulcia.ff.de vin.tri.ꝛ oleo le.cogitabis. ¶ † Glo.ſi.in prin.
alle.concor.ad hunc finē in quo dr̄ ꝙ genus ſubſequens reſtrin
giſ ad quātitatē ſpecierū pcedētiū enumeratarū. Deinde op
ponit ꝛ videtur ꝙ caſus iſtorū obiectorū nō dicaſ eſſe grauior
caſibus expreſſis.cuius cōtrarium littera dicit ꝙ ſic oſtendit.q꞉
conſtat ꝙ per iuramentum ligatur anima que precioſior eſt cū
ctis rebus ꝛ precioſior eſt ēt corpore.de pe.ꝛ re.cuȝ infirmitas.
ꝛ.xij.q.ij.papinus.ſed iſti obiectus ſolum ligāt corpus tantū.
q꞉ diminuunt ſtatum.vt ibi eſt dictum.ergo caſus iuramēti ex
preſſus maior eſt caſu obiectorū non expſſo.ꝛ per ꝯſ̄s debet ca
ſus obiectorū comprehēdi ſub generali clauſula cuius ꝯtrium li
tera dicit ſoluit gl.ꝙ nō eſt verū ꝙ per iuramentū ꝛ facto pcu
ratoris ligetur anima dn̄i ad piurium imo demū ligatur dn̄s ſi
ipſe ſit in culpa.vt in.c.ſi.de iureiur.in.vi.ſed ex facto procura
toris nō ꝓbantis obiecta bene illaquearetſ corpus dn̄i ꝛ dimi
nueretur eius ſtatus.ideo grauior etiā maior dȝ eſſe caſus obie
ctorum ꝙ caſus iuramenti expreſſati.

1 Religioſus regulariter nō ē habilis ad offm̄ pcuratoris.
2 Religioſus pōt eſſe pcurator pro alio religioſo ſui vel alterius
monaſterij intercedente licentia prelati.
3 Conſortiū litis ſupplet defectuȝ mādati ꝛ ēt inhabilitatē pſone
4 Fraternitas an ſuppleat defectuȝ mādati ſeu pcurationis.
5 Fraternitas ſpiritualis an ſuppleat inhabilitatē perſone ad p
curandum.
6 Procuratoris appellatione quis comprehendatur.
7 Religioſus an poſſit cōſtitui pcurator ab alio religioſo diuer
ſe religionis.
8 Religioſus an poſſit eſſe procurator laici.
9 Conſors quis dicatur.
10 Religioſus an admittatur pro ſuo coniuncto ad agendum.
11 Religioſus an poſſit eſſe arbiter.
12 Et quid ſi religioſus vtiliter egerit cauſam monaſterij ſine licē
tia abbatis an teneat qđ egerit.
13 Religioſorū appellatione cōprehendūtur ſolum profeſſi.
14 Conſors pro conſorte an audiaſ ſine mandato.
15 Religioſus an poſſit ſine licentia prelati pcuratorē cōſtituere.
16 Religioſus qn̄ dicaſ habere mādatū expreſſe ad ſubſtituēduȝ.
17 Procuratorē inhabilē cōſtituēs ſi dedit ei mādatum ad ſubſti
tuendum an poſſit habilē ſubſtituere.
18 Jnhabilitatis tres ſpecies.
19 Excōmunicatus ſi pcuratorē ſubſtituat an teneat ſubſtitutio.
20 Excommunicatus an poſſit ſubſtituere procuratorē excoica
tum ad petendum abſolutionem.

Religioſus procurator
Nō pōt cōmode diuidi: mētaliter tn̄ pōt diui
di i duas ptes. Pmo pmittit caſuȝ ſimilē per
quē. Scđo decidit caſuȝ aliū.ſ.a ibi ita. ¶ No.
pmo ꝙ fraternitas ſpūalis nō habilitat vel in
1 habilitat ad pcuratoris officiū exercēdū. ¶ † No.ſcđo ꝙ regu
lariter religioſus nō eſt habilis ad officiū pcuratoris. Fallit qn̄
2 venit p cōſorte eiuſdē litis. ¶ † No.tertio a ꝯno cle.ꝙ religio
ſus pōt eē pcurator p alio religioſo ſui vel alteri⁹ mōaſterij iter
cedēte licētia plati.hoc intellige ſane ſi cōcurrat vtilitas mona
ſterij.vt l.c.ij.de poſtu.ꝛ de ſindico.c.vno.de re iudi.cū.J.ꝛ.A.
3 ꝛ ibi p Jnno. ¶ † No.quarto ꝙ litis cōſortiū nō ſolū ſupplet
d defectū mādati.vt hic ꝛ l.c.cū.M.de ꝯſti.[d] ſed ēt ſupplet inha
bilitatē pſone ad pcurationē ſuſcipiēdā vt hic ꝓbaſ. ¶ Not.
quinto ꝙ inhabilis ad pcurationē ſuſcipiēdā inhabilis eſt ēt cū
ſpāli mādato ad ſuſtinēdū qn̄ vicium pter ꝯcernit vtrāqȝ ptātē
ꝛ ad vtrāqȝ ꝯcludit. ¶ Vltio no.tex.cū gl.j. ¶ Op.pmo ꝙ cum
4 fraternitas † ſuppleat defectū pcurationis ſeu defectū mādati.
e ď referi.nōnulli. Solue ꝙ carnalis fraternitas ſupplet [e] defectū
mādati.vt ibi.ſȝ ſpūalis nō vt hic.ꝛ ita cōter teneſ de q no.i.d.
5 c.nōnulli.ꝛ de pcu.c.ſi.ſup gl.vlti. † An āt hec fraternitas ſpūa
lis ſuppleat inhabilitatē pſone ad pcurāduȝ caſus ē hic ꝙ nō.
lȝ ſec⁹ ſit i hoc ēt in carnali.C.e.ti.l.exigēdi.ibi tn̄ loquiſ qn̄ pro
patre interuenit nō qn̄ p fratre.vn̄ dicat ꝙ ſec⁹ ſi p fratre.arg.
l.ius ſingulare.ff.de legi.ꝛ tn̄ melius poteſt poni exemplū per
l.j.§.fin.ff.depoſiti.ꝛ.l.an eorum.§.j.e.ti. An autem ſuppleat
carnalis fraternitas defectū quo ad ptātē poſtulādi vel ipetrā
di.vide gl.ꝙ ſic de poſtu.ca.ſi.Jdē videſ de ſpūali cuȝ agaſ de
modico pīudicio lȝ nō ſuppleat mādati dfectū. ¶ Quero an p
cedat cle.in quolibet religioſo.Pau.ꝙ ſic.ſiue ſit obedientiari⁹
6 ſiue clauſtralis.de qūn Spec.de acto.ad ſi.v.monach⁹. ¶ † Se
cundo qro qs ꝯprehēdiſ hic appellatiōe pcuratoris.Dic ꝙ q
7 libet adminiſtrator.ſ.e.petitio.j.q.iij.ſaluator. ¶ † Tertio q
ro an religioſus poſſit ꝯſtitui pcurator ab alio religioſo diuer
ſe religiōis de licētia abbatis.vꝰ ꝙ ſic p decre.ſopite.de cen.vbi
vꝰ caſus.Cōtrariū tȝ hic Guil.dicēs ꝙ religioſus canonicum
regularē vel eꝯ vel religioſus religioſum alteri⁹ religionis non
poteſt conſtituere pcuratorē.Mouetſ per cle.j.ſ.de elec.eiuſ
dem autē religionis religioſuȝ cōſtituere pōt ꝙuis eſſent diuer
ſoruȝ monaſterioruȝ.arg.hui⁹.c.ſic intellige decre.ſopite.palle.
ꝯtra.hic tȝ ꝯtrā.vȝ.ꝙ poſſit ēt religioſus alterius religionis eſ
ſe procurator pro alio religioſo de licentia abbatis. Mouetur
f q꞉ pōt eſſe [f] pcurator † layci qui ōino eſt diuerſe pfeſſionis q
8 ſi.ſint le.per venerabilem.ergo multofortiꝰ pro religioſo alteri⁹
religionis.Jtē q꞉ nō reperiſ iure cautum ꝙ diuerſitas religio
nū hēat ipedire ꝯſtōnē pcuratoris ergo ꝛc.ar.de trāſla.ꝑla.c.
iij.ij.q.v.conſuluiſti.Ad hoc.c.ſopite.de cen.qđ loquitur.ꝛ ſic
non vꝰ reſtringenduȝ.ar.decre.q꞉ circa.de priuile.cum ſi.Non
ob.cle.j.de elec.qꝛ ridet.ꝙ licet diuerſitas religionum inficiat
electionem.nō tn̄ ſequiſ ꝙ hēat inficere pcurationē.q꞉ ſunt diuer
ſa.ꝛ ſic de vno ad aliud non dȝ iferri.q ſi.ſint le.p venerabileȝ.
ꝛ.l.papinian⁹ exuli.ff.de mino.ꝛ q꞉ diuerſa eſt rō.nā p officiuȝ
procuratoris

a ¶ Adiecta clā gn̄ali. Adde ſely.i.d.c.ſedes i.vij.co.v.q̄rta declaratio.

b ¶ L.in ſeruorū. Adde Jaſ.i.l.ꝓpter cōdnm.i pn.in.iij.notabili.C.de iud.ꝛ ſel.i.c.iter ceteras i.vj.col.v.decima.extra de reſcrip.

c ¶ Jn ꝯtrium. Adde bn̄ facere q꞉ maior dȝ dici ꝓ eſt ſicut re.§.pl⁹.iſti.ď act.ꝛ.l.ſi cui.§.ſi.ff.de vbo.ſig.

d ¶ Sȝ ēt ſupplet. Adde ſely.late in.d.c.cum in.vj.col.

e ¶ An aūt fraternitas ſpūal. Adde do.abb.in.c.cuȝ te i.iij.col.vbi aliḡ.cano.eē ď ꝯſti.et do.Jaſ.i.l.exigēdi.i.iiij.col.ver.xiij.limita.C.de pcur.do.Abb.i.c.cū di lect⁹.i.iij.co.de confir.

f ¶ Procurator laici. Adde ad ď an poſſit eē pcurator lay ci do.abb.ple ne i.c.ſacerdoti bus.i.ij.col.ꝛ i c.ſȝ neci.j.co.eē ne cle.vꝰ mo.ꝛ domi.abb.i.c.cū.j.ꝛ.ij.circa ſi.extra de re iud.ꝛ ſely.in.c.ij.in j.col.de iudi.

pcuratoris ad nullā ſocietatē iungitur.qđ ſec⁹ eſt in electiōe.iđ
ceſſat qn̄tū ad hoc rō dicte cle.ceſſare dꝫ diſpō.arg.l.adigere.§.
q̄uis.ff.de iurepa.ꝛ de app.cū ceſſante.ſm̄ zenze.do. Anto.cō
cordan ſo opi.putat ꝙ ſi procuratoris vtilitas monaſterio ap
placetur nō ſit diſa an ſit ſui vel alterius religionis pro quo pro
curat.ꝛ ſic procedit opi.zenze.vbi autē non appet aliq̄ vtilitas
procedit opi.Guil.q2 ſatis vr̄ vtile monaſterio ꝙ pcuret p re
ligioſo euſdē religionis iđ p tali poſſet eſſe pcurator itercedē
te tñ licentia abbatis.ꝛ ita pōt itelligi cle.ſicut dicim⁹ ꝙ ſatis p
curari ex vtilitas monaſterij qn̄ pro amicis monaſterij pcurat
iuxta no.in decre.cū.J.ꝛ.A.per Inno.de re indi.ſed iſti ſatis
pn̄t dicit amici monaſterij.ex quo ſunt religioſi eiuſdeꝫ religio-
nis.igitur ꝛc.¶ Quero qs erit ſupior in dādo licentiam.dicit
Pau.ꝙ primus vt abbas.alle.vi.q.i.qui ꝟe.ꝛ no.p Inno.de
re indi.cū.J.ꝛ.A.ꝛ facit qđ no.de elec.ſi religioſus.in.vi.ꝛ.e.
ti.l.quotidiā.Poteſt etiā ep̄s dare licentiā.vt.d.c.qui vere ſm
Guil.ſed intellige ꝙ tunc exigit conſenſus abbatis.arg.C.de
bonis q̄ lib.l.ſi.ꝛ.xxvi.diſ.puenit vel itellige hoc de monacho
qui in nullius monaſterij eſt ſm no.de elec.in cle.i.ꝛ cle.in plerſ-
9 q3.¶ †Quero quis dicatur conſors gloſ.hic ponit do.Anto.
remittit ad no.per ſe.de excō.ſi.cū.M.vbi de hoc plene decla-
a rat ꝙ dicit conſors ª qn̄ circa eandē litē aliqui habēt cōionem
iuris cum aliquo de quo vt in decre.cū dilecti de do.ꝛ cōtu.i gl.
10 †An religioſus admittat pro ſuo coniuncto ad agēdū recitat
hic Pau.ꝙ nō.de poſtu.c.ij.ꝛ ibi tenet ꝙ nō.niſi de abbatis
licētia ꝛ pꝑter vtilitateꝫ monaſterij.Ratio q2 eius cogitatio dꝫ
eſſe in celeſtium mundo mortuus ſit.Quidā ſi religioſus efficit
procurator de licentia ſuperiorum ꝛ eſt liteꝫ conteſtatus vel eſt
factus procurator ad negocia ita ꝙ alias ſi non eſſet religioſus
ſuo iure poſſit ſubſtituere.an tūc poſſit abſqꝫ licētia ſuperioris
Pau.tenet ꝙ ſic.ſicut poſſet in caſib⁹ in qbus pōt per ſe litiga-
re ſine licentia abbatis vel ſuperioris mouet q2 ſuus ſupior dā-
do ei licentiā oīa concedere videt acceſſoria ad illā ſine quib⁹ ex
plicari non poteſt mandatū de offi.deleg.prudētiā.§.ſūpe.ij.
q.vij.cū paſtoralis.ꝛ p hoc dicit ꝙ ſi ei delegēt cauſa a papa vel
ab alio qui hoc poſſit ꝙ ſi legitime ſuſcepit cauſaꝫ eam poterit
ſubdelegare vt quilibet ſecularis clericus.per predicta ꝛ hanc
cle.dicit Pau.ꝙ executor religioſus non pōt officium ſuū de-
legare vel cōmittere ſicut acceptare non pōt ſine licētia ſuperio
ris.de teſta.c.ij.in.vi.ꝛ idem de fratribus minoribus multofor
tius quia illi ſunt incapaces officij executorū.vt in cle.exiuit.de
verbo.ſigni.intellige hoc dictū Pau.anteq̄ ſuſceperit hoc offi
cium legitime.alias ꝫdiceret ſupiori p̄ſe dicto. An ſufficiat i
caſu.cle.petere licentiam.zenze.ꝙ nō niſi obtenta.alleg.de elec.
ſi religioſus.in.vi.Pro hoc inducit dictionem ſine hic poſitā
que ſecundū eum cū ſit priuatiua nō reqrit ſolū cōſenſus peti-
tionis ſed ēt cōceſſiōi all.l.j.§.ſi pſes ff.de exerci.ꝛ ne ſe.va.c.j.in
11 vi.†Tractat hic Guil.an religioſus poſſit eſſe arbiter dicit di
ſtin cle.ij.de reſcrip.q2 veritas eſt ꝙ non.An aūt poſſit eſſe ia
dex.dic vt in.c.preſentium.xvi.q.i.q2 regulariter non.Fallit ſi
ex certa ſcia detur a papa.de priuile.cū olim.ij.Quid ſi religio-
12 ſus vtiliter egerit cauſam monaſterij ꝛ ſine licētia abbatis.an
teneat qđ egit.M.it.ꝙ ſic.arg.l.nō eo minus.C.de pcur.ꝛ in-
cto.c.j.de reſti.in integ.cum ibi no.¶ Glo.j.in verſi.ꝛ qđ dicit
Querit an cle.locum habeat in omni religioſo ſeu pfeſſo.Rn̄-
det ꝙ ſic.q2 generaliter loqtur.igitur ꝛc.vt in decre.ij.de con-
iug.le.no.Contra qđ op.glo.ꝙ immo non oīs profeſſus non
comprehendat q2 aliqui ſunt qui abſqꝫ alterius licētia pn̄t eſſe
procuratores de cen.ſopite.ꝛ qđ ibi no.p Hoſtiē.ꝛ Jo.xvi.q.v.
preſentiū.de teſta.c.ij.in.vi.Soluit glo.ꝙ in omni profeſſo re-
ligioſo clauſtrali locum hꝫ ita ꝙ dꝫ intelligi qđ ſuperi⁹ eſt dictū
non tamen locum habet in religioſo qui ſit Abbas vel prelat⁹
vt in cōtrario.rō q2 ille cū alios ſub ptāte ſua habeat.xij.q.j.no
lo.ꝛ.c.non dicatis.non eſt ſub alterius poteſtate.arg.l.nec in.c.
ff.de adul.Ideo non requiritur licentia alterius etiam dioceſa-
ni in ipſo.ad hoc de tranſla.contingit.Idem tenet M.arth.
13 ¶ ᵇ †No.ex gl.qui cōprehēdant appellatione religioſorꝫ.q2
b cōprehendunt ſolū profeſſi.Latius ſumit de cōſti.eccleſia.vide
bonā glo.de voto.ex multa.vbi tripliciter dicit religioſus ſcilꝫ
q2 profeſſus.vel quia honeſtus laycus.vel q2 chriſticola quaſi
religionem ſeruans.¶ Glo.ēt ſi per aliū op.ꝙ imo.qn̄ p aliuꝫ
religioſum euſdem monaſterij vel pfeſſionis eſt ꝫſtitutus lꝫ
poſſit eſſe procurator q2 inter tales licere dꝫ qđ inter extraneos
non lꝫ.ar.cle.j.ꝫ.de elec.ꝛ.co.ti.q2 pp.Soluit glo.ꝙ hoc facie-
bat dubium nō tñ hꝫ obſtare.q2 illud verbū vbi non frāgitur
obedientia que hic frāgeretur ſi ſine licētia ſuperioris in cuius
manus vice dei poſuit velle ac nolle.de elect.ſi religioſus.in.vi.
poſſet procuratorem aſſumere.iđ cū dicta rō indifferēter locuꝫ
habeat q̄ntum ad hunc caſum indifferēter locū habebit diſpō.
ar.l.adigere.§.q̄uis.ff.de iurepa.ꝛc.¶ Gl.licētia oppo.ꝙ nō

ſufficiat licentia abbatis niſi adſit.ſcđm.ſ.ꝙ intercedat vtilitas
monaſterij.xvi.q.i.monachi.ij.ꝛ de poſtul.c.ij.Soluit gloſ.fa-
tendo ꝫtrū.vñ ſupplendus eſt iſte tex.per iura cōtraria hoc in
tellige vt declarauit ſup tex.ꝛ no.de re iudi.cū.J.ꝛ.A.vbi etiā
dicit Inno.q2 alius a monaſterio nō poterit hoc reſricare i du
biū an vertat vtilitas cū eius nō intererit.¶ Scđo opponit ꝙ
ēt ſine aliqua licētia.ꝛ ēt ſine vtilitate monaſterij poſſit religio-
c ſus eſſe pcurator pro his qui ſunt de numero monaſterij.ᶜ ſi-
cut ſimile videmus in milite armate militie qui pōt indiſtincte
eſſe pcurator in cā numeri ſui.C.de pcu.l.militē.ꝛ not.xvj.q.i.
monachi.Rn̄det gl.ꝙ aliud eſt in milite armate militie.aliud i
religioſo.pro rōne diuerſitatis remittit ad no.in pālle.c.mona
chi.Rō pōt eē ne frangat votū obediētie vt dixi q̄ ratio ceſſat i
milite armate militie.iđ eſt ſecus.¶ Gl.ſuſcepe.querit qđ ſi nō
ob.hec cle.Religioſus ꝫ formā hui⁹ cle.ſuſcepit pcuratōis of
ficiū ꝛ litē eſt ꝫteſtat⁹.an poterit obijci ꝫ eū de ihabilitate.qui
dā ꝙ non ex quo lis eſt ꝫteſtata.ar.l.ita demū.C.e.ꝛ de re iudi.
liter monaſteriū cuꝫ ibi no.gl.tꝫ ꝫtriuꝫ ſm Hoſti.de quo.ſ.c.in
nr̄a.ſup gl.qn̄ dicat.ratio q2 hec cle.inhabilitat pſonā eius.iđ
poterit in quacunqꝫ parte pceſſus contra eū opponi.ar.de ex-
cep.pia.in.vi.Non ob.decre.inter monaſteriū cum ſi.q2 proce
dit in exceptionibus dilatorijs.ſed hec exceptio cenſet eſſe pem
ptoria cū monach⁹ pro mortuo reputet quo ad mūdū.xvi.q.i.
placuit.ꝛ in auc.de mona.§.cogitandū.Nō ob.ēt qđ dr̄ de mi-
lite in.l.ita demū.q2 illud in milite cuius pſona non eſt adeo i-
habilis.vt ſdixi in precedēti gl.ppterea miles p li.ꝫteſ.efficit
dn̄s litis ſeu inſtātie.ar.de pcur.c.j.in.vj.q2 pōt hre propriū ꝛ
ſuo noīe libere agere.C.e.l.q ſtipendia.ſec⁹ in monacho qui nō
pōt hre pprium.facit qđ no.xvi.q.i.mōachi.Idē ſeqtur Pau.
14 ¶ †Glo.cōſorte.q̄rit an conſors pro conſorte audiat ſine mā-
dato ante lit.ꝫteſ.vel poſt remittit ad no.de cōſti.cū.M.in pri
ma gl.ꝛ de dolo.ꝛ cōtu.cū dilecti.in.j.gl.ꝛ ſup ea.ꝛ.C.de ꝫſorti-
bus euſdē litis q2 veritas eſt ꝙ admittit poſt lit.ꝫteſt.ſine mā
dato.cū cautione tñ de rato.vt in.l.j.ꝛ.ij.C.de conſor.euſdē li-
15 tis facit.l.ſi petitiorum.ff.de indi.¶ †.Gl.conſtituere q̄rit an
lr̄a iſta idiſtincte procedat inq̄ntum hic dr̄ q⁹ ſine licētia prelati
non poſſit procuratorē ꝫſtituere.vt ſic hic nō poſſit eſſe in caſi-
bus in quib⁹ poſſet eſſet pſonaliter in iudicio ſine licētia abba-
tis.gl.rn̄det ꝙ nō.imo loquitur tñ in caſibus in quib⁹ pſonali
ter eē nō poſſit in iudicio ſine licētia vt hic pꝫ.vnde in alijs caſi
bus in quibus pſonaliter in iudicio eſſe poſſet eſt ſecus.q2 ſicut
poſſet in illis cauſis per ſe ſine licentia.ita per aliuꝫ poterit eſſe
ſine lnīa.arg.regule qui per alium.de reg.iur.in.vj.ꝛ.l.filiuſfa.
in prin.ff.e.quinimo vt dicit glo.melius eſt ꝙ in illis per alium
ſit in iudicio q̄ per ſe cū monachus debeat vacare ſilentio ꝛ cō
templationi non ſtrepitibus iudiciorum de ſindico.c.j.Caſus
aūt in quibus poſſit religioſus perſonaliter eſſe in iudicio ſine
licentia abbatis enumerat glo.primo ſi ſupior eū denunciat vel
accuſat.de accu.ex pte.ꝛ.c.olim.Scđo in cā electionis ſui mona
ſterij.de conſue.cum dilectus.de reſcrip.cum dilecta.ꝛ de re iu-
di.ad probandum.Item in cauſa electionis proprie cū ꝫſentit
de ſuperioris licentia.q2 poterit procuratorē ſine noua licentia
conſtituere quaſi videat ſuperior dando licētiam vt conſentiat
electioni dediſſe ad oīa conſecutiua vt electio effectū ſortiatur.
ar.de offi.deleg.p̄terea.ꝛ.c.ex litis.Ex glo.not.regulam ꝙ vbi
cunqꝫ quis pōt perſonaliter eſſe in iudicio per ſe pōt ꝛ per procu-
ratorē.ad hoc.l.diuus.ff.qui pe.tu.ꝛ ſic in caſibus in quib⁹ pōt
minor per ſe eſſe in iudicio quoꝝ aliqui no.de reſti.ſpolia.ex
parte poteſt etiā eſſe per procuratorem ſi alias nature cauſe nō
repugnet.qđ no.hñ.¶ Gl.ſubſtituere.querit an hoc procedat
ꝙ ſubſtituere non poſſit etiam intercedente licentia abbatis vi
detur ꝙ ſic per literaꝫ que ſimplr̄ loquitur ꝫtrium tꝫ gl.mouet p
verbum ita qđ precedit quaſi illa additio ſit repetitiua precedē
tium.qđ no.quia q̄ſqꝫ ponitur in ſtatutis.¶ Sed contra hoc
op.gl.ꝛ vr̄ ꝙ imo in ſubſtituēdo non requirat licentia abbatis
q2 iſte vr̄ velut pica vel organū conſtituentis vnde vr̄ ptās de-
riuari de conſtituente in ſubſtitutū per mediā pſonaꝫ religioſi
procuratoris ꝫſtituti ſubſtituētis vt per fiſtulā vel cānale lapi-
deū arg.j.q.j.ſi fuerit.ꝛ ſic per ꝫn̄s non dꝫ requiri licētia abba-
tis cū vt dixi ptās non deriuet pricipaliter a religioſo.ſꝫ a prīo
conſtituente per mediū ipſius religioſi.Rn̄det glo.ꝙ hoc nō
obſt.non tenet ſubſtitutio facta ſine licentia abbatis.Ratio q2
ita frāgit votū obedientie ſubſtituēdo ſine licentia vel ſuſcipiē
do ſubſtitutionē ſicut ſi vellet pcurationis officium aſſumere.
ideo merito neutrū facit.xij.q.j.nolo.ꝛ.c.nō dicatis.ꝛ de elec.ſi
religioſus.in.vj.Nec ob.ꝙ per religioſum velut per fiſtulaꝫ vel
lapideum cannale vr̄ ſubſtitutus recipere poteſtatē a domino
q2 negari non pōt.dato ꝙ hoc eſſet quan hoc ſit mediāte actu
ipſius religioſi ſubſtituentis.ideo cū illo actu frangat abdica-
tio volūtatis ꝛ votū obedientie nō pōt merito fieri vt eſt dictū

a ¶ Quādo cir
ca.adde q⁹ iſtō
pbatur i.l.ij.iū
cta rubrica.C.
de ꝫſor.eiꝰ lit.

b ¶ No.ex gl.
Addo Jo.an.ꝛ
d.abb.i rubrica
extra de regu.ꝛ
do.abb.ꝛ fely.i
c.eccleſia ſancte
marie i.j.col.ō
conſtit.

c ¶ Sicut i ſi-
mili.adde i ſſa
cere q2 etiā reli-
gioſus dicit mi
les glo.in.l.mi-
les.i pn̄.i gl.ij.
ff.de re iudi.

16 ¶ † Glo. expreſſe querit quando dicatur hře mandatū expſſe ad ſubſtituendum. dicit glo. forte quādo hʒ mandatum de certa perſona ſubſtituēda. Jtez tamē dicit ⁊ ſi de icerta. ſ. e. c. j. in. vj.
17 ¶ † Glo. finalis inducit tex. ad q̄ſtionē illā vulgatā. [a] Nunquid
a videlicet ſi aliqs cōſtituit procuratorē inhabilē ⁊ dedit eī mādatum ad ſubſtituendum. an ſubſtituere poſſit habilē. vr̄ q̄ nō per hanc cle. quidam. vt Pe. de bel. perti. tenet cōtrariū. mouetur per regulam qui per aliū. de reg. iur. in. vj. Nam dñs dʒ poſſe facere per alium qḋ per ſe poteſt ⁊ ibi. Nec ob. q̄ conſtitutus ſit inhabilis q2 ſubſtitutus nō videt̄ ab ipſo ſubſtitui. ſed a dño. l. item eorum. §. ſi decuriōes. ff. q̄ cuiuſq3 vni. no. ad hoc l. inſtitutio talis. de condi. inſti. vbi p3 q̄ l3 in codicillis nō poſſit hřs inſtitui. tamē ſi inſtituat̄ in teſtō nominādus in codicillis tenebit inſtitutio quaſi cenſeat̄ nominat' in teſtō ſicut in ppoſito iſte noiatus n cōſtituto cenſeatur a dño conſtituēte noiatus. nec erit curandū de inhabilitate medij ſicut nec ibi curatur. Ad idem ſiſr facit. l. cum eſſet. ff. de ſer. vr. predi. vbi p3 q̄ ſeruitus conceſſa ab illo qui habuit a dño poteſtatē cōſtituēdi [b] vr̄
b conceſſa a dño non ab ipſo. Ad idē de offi. deleg. iudex. in. vj. ⁊ de fo. cōpe. ſi quis cōtra clericū. vbi iudex inhabilis ppter recuſationis obiectū pōt ſubdelegare. ¶ Glo. finaliter pro concordia opi. diſtinguit triplicē ſpēm inhabilitatis. q2 qdā ſunt oīno inhabiles vt ſerui qui non pñt eſſe in iudicio. C. de iudi. l. ſeruus vel furioſus. C. de iudi. cū furioſus. ⁊ tunc non tenebit ſubſtō a tali facta ſicut nec ꝯſtō de ipſis fcā tenet ad hoc alleg. de offi. deleg. iudex in fin. in. vj. modicū tn̄ facit ſi ponderet̄. q2 ibi non habebat poteſtatē ab hoīe ſubſtituendi ſed a iure. ideo ius ſuam poteſtatē ibi limitauit prout voluit q̄ nō ſic vr̄ reperiri in ptāte hoīs. ad hoc. l. ſi. cum ibi not. C. qui po. in pig. ha. ibi lex ſuum non tm̄ denegat aucthū. pptera ibi hʒ ptātem ſubſtituendi ſolum. inq̄tū iudex. vnde ſi oīno deſijt eſſe iudex nullam habet ptātem. hic non ſubſtituit virtute mandati ab hoīe ad ſubſtituendum qḋ durat. ergo ⁊c. vnde per hoc iudius facit hec cle. Quidā ſunt inhabiles ad ſuſcipiendū officiū procurationis ppter defectū auctoritatis ſupioris q̄ interueniente cēnt habiles. ⁊ tūc nō eſt neceſſe q̄ in ſubſtōne interueniat auctoritas ſicut in aſſumptiōe pcurationis. vt pbat̄ in hac cle. Quidā ſunt inhabiles per exceptiōis obiectū qua non oppoſita alias cēnt habiles vt mulieres. ⁊ tūc pñt ſubſtituere. ⁊ tenebit ſubſtō nec poterit exceptio aliqua obijci. alle. glo. in reg. preallé. decre. iudex. in prin. Per pdicta infert glo. q̄ ſolū pōt qḋ. de qua de
18 proba. poſt ceſſionē. † nunqd vʒ ſi excōicat' ſubſtituat teneat ſubſtō. de qua de pba. in. d. c. poſt ceſſionem. q2 vr̄ q̄ tenendo opi. q̄ non valeat ipſo iure procuratoriū in quo excōicatus cōſtituitur procurator q̄ nō tenebit ſubſtō. q2 nec ſubſtituere poteſt tenēdo aliā q̄ ipſo iure valeat. l3 poſſit exceptione elidi tenebit ſubſtō. ⁊ per ꝯñs vr̄ eſſe opi. q̄ nō teneat ipſo iure per. d. c. poſt ceſſionē. ſi erat excōicatus tēpore aſſumptionis mandati vel conſtōnis. nam alš non deberet ſibi prodeſſe abſolutio ſubſecuta qua intercedente tolleret̄ exceptionis obſtaculum cuius cōtrarium ibi dr̄. do. Anto. dicit q̄ aut in ſubſtituendo excōicatus interuenit vt ſimplex declarator ⁊ valʒ ſubſtō. Exemplū ſi dixerit dñs conſtituo talē procuratorem quem talis nominauerit ita dicit Cal. in decre. poſt ceſſionē. idē Bar. ff. de cōdi. inſti. l. illa inſtitutio. An vero nō interuenit vt ſimplex declarator ſʒ vt ſubſtituens. ⁊ tūc Jo. an. ⁊ Cal. tenēt q̄ ſubſtituere non pōt per ſuperius dicta. do. An. dicit q̄ imo pōt q̄ valebit ſubſtō nō ſi ac. mouetur q2 licet excōicat' ſit inhabilis ad pcuratoriū principale ſuſcipiendū quaſi ſit ordinata in finē iudicij. tn̄ nō eſt inhabilis ad actū extraiudicialē p viā cōtractus vel quaſi. vt eſt ſuſcipe mandatū ad ſubſtituendū qui actus extra iudiciū fieri pōt cum nō ſit ihabilis ad ꝯhendū iuxta no. plene de do. ⁊ ꝯtu. veritatis. de ſen. excō. ſi vo. vnde cū mādatū ſuſcipe ⁊ ſubſtituere expediant̄ p viā ꝯtus ſimplicis extraiudicialis merito hoc facere poterit. Nō ob. iſte tex. pdictis q2 hec cā ihabilitatis cōcludit ad vtrūq3. ſ. ad pncipalē ꝯſtōnē ⁊ ſubſtōnē. vn̄ nō ꝯrio ſequitur q̄ ſi cā ihabilitat̄ ꝯcludit ad pncipalē ꝯſtōnē ⁊ nō ad ſubſtōnē pōt ſubſtituere l3 ꝯſtitui nō poſſit pcurator. ⁊ ſic ſi cā ihabilitatis ꝯcludit ad vtrūq3 neutrū poterit. ſi ad alterū tm̄ alterū poterit. ⁊ ſic intellige theoricā glo. ſm eā. Ex predictis habes duo. primū deciſū pncipale q̄ſitū in genere formatū p diſtinctionē gl. ſcḋo hōs dectiſionē ex dicta theorica ad aliam. q. ſpecificā. Circa primū vr̄ q̄ diſtinctio glo. non pcedat in primo mēbro. imo potius opi. Pe. de bel. pti. q. i. c. iudex. qḋ alle. nō probat eī' intentū vt dixi. nec vr̄ differētia an dicat̄ ſubſtituo quē talis elegerit. aut quē talis nominauerit ex quo medium eſt incapax. ar. no. in. l. qui ita. §. j. ff. ad treb. ⁊ no. de procu. ca. fin. in vi. ⁊ in cle. j. de renūcia. circa intellectum. d. c. ſi. de procu. in. vj. facit. l. cū pater. §. hereditatem. ff. de leg. ij. ⁊ in. l. ex facto. §. ſi qs rogatus. ad trebel. ⁊ hoc pōt eſſe verū in dubio. ſʒ in caſu certi

a ¶ Nunquid Ad hō bar. i. l. j. §. itē aegrimus circa ſi. ff. de acq. poſ. ⁊ bal. i. l. j. ff. de procura.

b ¶ Videt̄ cōceſſa a dño. ad de Jo. an. i. c. is cui. de pben. l. vj. ⁊ ho. tex. in l. certe. §. j. ff. de preca.

c ¶ Nā conſortiū. adde ſedy. i c. ci. M. ferrarieñs i. vj. colū. de conſti.

d ¶ No. pmo. Adde do. abb. ⁊ ſedy. i. c. ij. in gl. ſi. eē de iudi.

e ¶ Aliud i tutore. adde. do. abb. i. c. penulo ſ. j. col. extra de procu.

vbi conſtaret q̄ ageret actum ſubſtituēdi fundamentū i pſona cōſtituit. tūc procedit opi. glo. Circa ſcḋm vr̄ q̄ procurator excōmunicatum non poſſet ſubſtituere. q2 licet ſubſtituere videatur actus iudicialis. tamē ordinat̄ in finem actus iudicialis ex quo ſubſtituit ad iudicia. ideo vr̄ prohibitus talis actus ſicut ⁊ ipe actus iudicialis cuius eſt preambulum. arg. l. oratio. ff. de ſpon.
27 cū ſi. cogitabis. † Nunquid aūt excōicat' poſſit ſubſtituere pcuratorem excōicatū ad petendū abſolutionem. Matthe. q̄ ſic. maxime ſi ſint excōicati ex eadē cā. ⁊ ꝯſtituens velit abſolui de reſcrip. ca. j. in. vj. ⁊ de iudi. intelleximus. ⁊ qḋ ibi no. do. Ant. hoc non credit nec hʒ obſtare. c. j. ⁊. c. itelleximꝰ. ꝑalle. q2 aliud in excōicato pro ſe veniēte. q2 ille neceſſario venit. iō dʒ admitti vt ibi aliud in veniente pro alio q2 talis non venit neceſſario. ideo nō eſt admittēdus ſm do. Anto. tn̄ potes cōcordari opiniones q̄ rōne conſortij liceat. qū ſunt excōicati ex eadē cā. alš
c ſecus. [c] nā conſortiū litis facit licitū qḋ alias non liceret. vt hac cle. ⁊ l. j. ⁊. ij. C. de conſorti. eiuſdem litis.

1 Prelati appellatione non comprehenditur ſimplex rector eccleſie.
2 Eccleſia ⁊ beneficiū differunt.
3 Mandatū plati ad lites vel negocia non habita diſtinctione an ſub nomine dignitatis vel ſub nomine pprio dētur nō facit perpetuari litis conteſtationē propter mortē prelati.
4 Mandatū ad exercitiū act' iudicialis vel extraiudicialis qui agitari non pōt noīe mandantis poſt mortē mandātis ppter mortem nec ſucceſſoris noīe vt ab eo ius cauſetur finitur morte mandātis etiam non re integra.
5 Procuratorem conſtituere in cā eccleſie an poſſit prelatus ante litis conteſta.
6 Rectoris appellatione quis comprehendatur.
7 Preceptum an expiret morte precipientis.
8 Res hoſpitalis an gaudeat eodem priuilegio quo eccleſiarū.
9 Res quando dicatur eſſe integra.
10 Procurator ſi pro eccleſia conſtituatur a prelato an duret poſt mortem prelati.
11 Procurator poſt litis conteſt. non reuocatur ſine cauſa: ſecus in delegato.
12 Capitulū ſuccedit prelato in adminiſtratiōe ⁊ eſt eius ſucceſſor.
13 Procurator vbicunq3 conſtituit̄ ab adminiſtratore aliquo qui cuiq3 ſit adminiſtrator ſi moꝛit̄ conſtituens deſinit procuratoriū.
14 Morte principalis an expiret adminiſtratoris officium.
15 Mandatum prelati in cauſa eccleſie an expiret morte prelati.
16 Procurator conſtitutus a prelato ⁊ capitulo an poſſit per ſolum prelatum vel capitulum reuocari.
17 Procurator conſtitut' a plato an expiret plato excōicato.
18 Cōpromiſſum an finiat̄ mortuo plato qui compromiſit.
19 Et quid ſi cōpromiſſum ſit factū in platum ſub nomine dignitatis an compromiſſum tranſeat in ſucceſſorem.

Procuratorē a prela. Nō

pōt ꝯmode diuidi. Poteſtis tn̄ dicere q̄ pmo pōit dictū. Scḋo illḋ ápliat ⁊ declarat. ſcḋa ibi ēt notabi
1 lis eſt caſus ꝯ quē pma facie quilibet rideret. [d] ¶ † No. pmo q̄ ap
d pellatiōe plati nō cōprehendit̄ ſimplex rector eccľie. vide de cle.
2 egro. c. pe. ⁊ i cle. ij. de ſepul. i vbo plat'. ¶ † No. ſcḋo dr̄āʒ iter eccľiā ⁊ bñficiū. ⁊ ſic facit q̄ p mādatū vt pundeat̄ d bñfi. io nō poſſit punderi de eccľia. in q̄ ſit ibi aliqs rector principaliter reſi
3 dens. ¶ † No. q̄ mādatū prelati ad lites vel negocia non habita diſtinctiōe an ſub noīe dignitatis an ſub noīe pprio det̄ nō vr̄ ppetuari litis ꝯteſta. vel negocij inceptiōe ꝯ tacitā reuocationē ſurgētē ex morte plati. qḋ vr̄ verū pma facie q̄ neſciret hunc
4 caſū diceret oppoſitū. vt dicebat hicdo. Pe. ¶ † No. q̄ mādatū ad exercitiū act' iudicialis vel ex̄ iudicialis q agitari nō pōt noīe mādātis poſt mortē mādātis pp mortē nec ſucceſſoꝛ noīe vt ab eo ius cauſet̄ finit̄ morte mādātis ēt nō re integra ſm do. An. ſentit rōnē capľi ⁊ ſentit q̄ capľm ſuccedēs plato caulet ptātē ab eo hře. Certe hoc nō ē ver. imo cauſat̄ a lege pp electionē canonicā. vt dixi in cle. ne romani. de elec. q̄ antē potuerit cē rō
5 de. ſ. patebit ⁊c. ¶ † Op. q̄ plat' nō poſſit ꝯſtituere pcuratorē añ lit. ꝯte. i cā eccľie de. l. neq3. C. e. vbi tutor hoc nō pōt i cā pupilli añ lit. ꝯteſ. ğ nec plat' i cā eccľie cū tutori ꝯparet̄. vt i cle. q2 ꝯtigit. de rdi. do. ⁊ l. orphanotrophos. C. de epi. ⁊ cle. ſol. aliḋ i rectore platoꝛ q̄libet bñficiato q i cā eccľie ꝯſtituit pcuratorē ēt añ lit. ꝯte. vt hic ⁊ de iura. cal. cū cām. ⁊ ibi p Jnn. ⁊ p Jo. v. q.
e iñ. c. ſi. [e] aliḋ i tutore. Nō q2 plat' hʒ pingui' ius ⁊ liberiorē adminiſtrationē pp pceptionē fructuū quā habeat tutor. vt ibi no. vñ etiā de iure ciuili platus ante lit. conte. procuratorem cōſtituit. vt in auten. de ſan. epi. §. ſi quando q̄rimus ibi glo. exponat procuratorem. i. ſindicum vel iconomū. Non. ob. ſi dicatur q̄ procurator ſit a dño. l. j. ff. eo. ſed platus nō eſt dñs. de do. ceterū

xxiij.q.vij.q aute.q etiā nō verus dñs qui facit procuratorē lit.
nō cōte.vt pater in bōis filij.l.j.C.de bo.mat.q̄uis ibi gl.aliter
ſentiat.Itē maritus in bonis paſernalibus.l.ſi.C.de pac.con
uen.qd intellige ſi hʒ adminiſtrationē τ vſufructuʒ.ſed prelat⁹
eſt pater ſpūalis.item ſpūalis ſpōſus.vij.q.j.ſicut.xvj.di.in ſcri
pturis.ergo τc.Ad hoc q: prelatus eſt in pte dñs tenēdo q ſit
vſufructuarius vel illi cōparetur.de offi.ord.pñti.in.vj.vel ſal
tem eſt dñs illius iuris adminiſtrādi.ideo pōt ad id procurato
rem conſtituere.Propter pdcā ↄtingit q q̄uis nō ſit plene do
minus tamē vēdicat reʒ eccleſie.in auten.de alie.τ ēphy.§.hec
oīa.¶ Op.ſecundo q male dicit hic lr̄a duʒ dicit procuratorē
conſtituit pro eccleſia.q: nō cōſtituitur pro eccleſia.ſed p admi
niſtratione eccleſie cum ipſe nō ſit dñs.τ dictio pro no. dītum.ff.de
ver.ſig.l.pupillus.§.ſi.Solue ſm ȝeȝ.exponēdo pro eccleſia.i.
6 pro adminiſtratione eccleſie.¶ No.de illa dictiōe pro.¶ † Que
ro qs cōprehendit hic appellatiōe rectoris.dic quicunqȝ prior
qui quandoqȝ eſt curatus.de prebē.ſi.Idem de vicario ppe
tuo.ar.ē.de offi.vica.cle.vnica.Idē de cōmendatario qui licet
non ſit prelatus.xxj.q.j.plures tamē titulū canonicū hʒ de elec.
dudum.ij.τ legittimā adminiſtrationē.de ele.nemo deinceps
in.vj.τ per Hoſtiē.de accu.ſi cōſtiterit.τ ibi ēt per Inno.τ.d.
7 c.dudum.ſm ȝenȝe.¶ † Secundo quero an pceptum expiret
8 morte pcipiētis.Pau.dicit q nō.dicūt tñ aliq q[a] aliud eſt mā
dare.aliud pcipere.xiiij.q.j.qd precipit.τ.xviij.q.ij.duduʒ.dic
vt ibi ſm do.Ant.Adde tu τ vide Barto.in.l.fundi.§.j.ff.de
acqui.poſ.τ in.l.τ q:.τibi per gl.ff.de iuriſdi.om.iudi.vide ēt
hic per Jo.de lig.dicere poteſtis q non eſt dña inter iuſſum τ
mandatum ſi fiant a priuato.l.j.ff.mādati.τ ibi caſus.Si vero
fiant a ſuperiore idē vr̄.q: mandatuʒ vel rogatio ſuperioris vr̄
preceptum.l.j.ff.q iuſſu.hoc verum regulariter.Fallit quo ad
poteſtatē ſubdelegandi q: vbi cōmittitur cā per verbū precipi
mus non poteſt ſubdelegari ſec⁹ ſi per verbū mādam⁹.vt no.
glo.ſingularis que non eſt alibi.ff.de offi.preſi.l.ſepe.τ ſic dicit
ſeruare curiales pape τ imperatoris nō alleg.tñ tex.hoc bñ pro
bantē videtur tñ in alio eſſe dña.q: proprie iuſſus vr̄ eſſe quan
do emanat circa ea que incumbūt ex officio fiendo.Mādati
vero vbi non incūbebat hoc facere.iuxta no.in pallег.l.τ q:.et
in.l.fundi.§.item alicuius.ff.de acqui.here.τ.l.ſi per epiſtolam
per do.Anto.¶ Gloſ.ij.querit de quo rectore loquamur de.
Reſpōdet q de rectore eccleſiaſtico.vt patet ex litera ibi pro ec
cleſia τc.Fatetur tamē q Inno.τ Hoſtien.in.c.dilecti.de foro
compe.τ Spec.in loco preallе.in illa glo.loquebātur etiam de
rectore ciuitatis vel aliarū vniuerſitatuʒ ſecularīū in quo quid
dicēdum ſit.dic vt ibi no.q: videt idē dicēdū in illis.Guil.tenet
ↄtriuʒ.q: in illis ceſſat ratio τ cā illius edicti ne ſe.va.non cuʒ ha
beat locum ille titulus in talibus rectoribus vniuerſitatis ſecu
larium.ȝenȝe.tʒ primum.q: ius eccleſiaſticū τ publicuʒ vniuerſi
tatis gaudēt eiſdē priuilegiis.C.de ſac.ſan.eccl.l.ſi.Ideo idem
dʒ dici in illis qd in iſtis eccleſiaſticis hoc ōi.ar.de ↄſti.tranſla.
b ad hoc [b] q: equiparant̄ adminiſtratores eccl'ie τ vniuerſitatis.
iuxta no.in.l.preſes.C.de tranſac.ff.de iure fiſci.l.ſi procu.§.j.τ
hoc eſt maxime verū quo ad negocia nōdū cepta.ar.ff.ſi cer.pe
ta.cauſ qui.ſm ȝenȝe.do.Anto.putat hoc verū qñ adminiſtra
tor habet ius adminiſtrandi nudum τ pſonale.vt qui non habʒ
dñium ciuitatis vel vniuerſitatis.alias dicit idem in procurato
re a tali rectore conſtituto.qd diceret̄ in procuratore conſtituto
a teſtatore quo ad heredem.¶ Sed iuxta hoc quero an de.lo
cū habeat in pcuratore conſtituto a rectore hoſpitalis.dicit ȝē
ȝe.q ſic eadē eſt rō.ergo idē ius.q: hic dicit rectore τc.qd verbū
eſt generale τ latum τ locum habet pro omni adminiſtratore.
de pcu.petitio.ad hoc ēt alle.verbuʒ vle quolibet hic poſituʒ.
τ ſic vniuerſaliter quilibet rector debet comprehendi.ar.de ma
io.τ obe.olim τc.τ qd no.ff.de here.inſti.l.hoc articulo.In con
trarium facit talia non dicuntur eſſe beneficia.de pben.in cle.p
litteras.Rñdet ȝenȝe.q non.per hoc.ſeqtur q hoc capl'm in ta
libus locū non habeat cum vigeat eadē ratio.ſ.fauor locoruʒ τ
eorū piculum euitet̄.Nō ob.ſi dr̄ q hoc.c.exorbitans.ſit reſtrin
gendum.vt in regula que a iure.de reg.iur.in.vj.q: dicit ȝenȝe.
q immo ponit ius cōe.Preterea poſito q exorbitaret tñ q:
eadē ratio.idē dʒ eſſe ius iuxta no.per ȝenȝe.in cle.j.de reſcrip.
Mens enī conditoris que vtrobiqȝ eſt eadē ppter rōnis identi
tatē pferēda eſt vbis ēt odioſis ſm eū.alle.C.de libe.prete.l.j.ff.
de excu.tu.l.ſcire oportet.§.aliud.Ber.hic tʒ ↄtrīū dicens q ex
quo hoſpitale non eſt cōmiſſum nec collatum in titulum nō hʒ
locū de.q: ex quo nō eſt collatū in titulum non pōt conſtituere
procuratorē ante lit.cōte.q: eius electa eſt induſtria.ſ.de relig.
do.q: cōtingat.Itē q: tunc hñt inſtar tutoris qui ante lit.ↄteſt.
non cōſtituit pcuratorē.C.de procura.l.neqȝ.vnde ſi ante cōſti
tuit opʒ dici q auctoritate epi ↄſtituit.τ ſi ſic eſt non debet expi
rare ptās taliter cōſtituti.Ratio q: tunc auctoritate iudicis cō
ſtituitur vt actor.iuxta no.in.d.l.neqȝ veriſimile eſt q nō cōſti
tuatur niſi idoneus.ideo eius officium tunc non expirat morte
prelati.ſecus in pcuratore conſtituto a prelato.q: cū ille abſqȝ
iudicis auctoritate cōſtituat̄.conſtituitur q̄nqȝ non idoneus.
τ q̄nqȝ ↄſtituit̄ cōſanguineus τ amic⁹.ideo facili⁹ expirat offi
cium eius.Nec ob.de pcur.petitio vbi non eſt dña in noſbus
an ↄſtituat̄ vt procurator.an vt actor.q: licet nō ſit dña quo ad
effectum q: vterqȝ hʒ ptātē cogendi.eſt tñ dña quo ad ſolēnita
tem conſtituendi.q: aliter conſtituitur actor τ aliter ſindicus τ
procurator.vt.d.c.petitio.ſm Ber.vnde ſic reſidet do.Anto.
τ do.Pe.hic tenet opi.ȝenȝe.q: nō eſt bōa eqparatio rectoris
hoſpitalis ad tutorē.q: rector hoſpitalis annuatim reddit rō
nē.vt in palle.cle.q: contingit.ſec⁹ in tutore.Itē officium recto
ris hoſpitalis eſt ppetuum.ſecus in officio tutoris.ideo accedit
8 poti⁹ ad naturā plator̄ q̄ tutor̄.¶ † Tertio q: res hoſpita
c lis eodē priuilegio gaudēt [c] quo res eccleſiarū de reſti.in integ.
auditis.x.q.ij.hoc ius τ.C.de ſac.ſan.eccl.autē.hoc ius porre
ctum.ſm do.Pe.Ad hoc etiā facit vltra eū.q: rō Ber.non eſt
vl'is.q: non cōcludit in procuratore conſtituto poſt lit.conteſ.
a rectore hoſpitalis q: in illo ſaltem locuʒ debet habere hec cle.
¶ Glo.pro eccleſia opp.q mandatum re nō exiſtente integra
nō finit̄ morte mandātis.ff.e.l.defunctus.inſti.manda.§.itē
ſi adhuc.τ.C.māda.l.mandatū.cum ſi.Soluit q lr̄a hic tollit
ↄtrium.q: aut loquitur in pcuratore conſtituto a prelato p eccle
ſia.τ ſic loqtur lr̄a aut in procuratore conſtituto a prelato in cā
propria patrimoniali.τ ſic loqtur ↄtrium.q: expirat re integra.
9 re vero non integra.non expirat.† Qñ autē dicatur res eſſe inte
gra.Rñdet glo.q in iudiciis dr̄ res integra eſſe ante lit.conteſ.
In negociis vō dr̄ integra qñ non ſunt facta preparamenta in
trinſecis.ſecus in extrinſecis.credo idem vtrobiqȝ.ar.no.in.l.ſi
pecuniā.in prin.ff.de cōdi.ob cau.q: ſi agitur de reuocatione
tacita p mortē vtrobiqȝ illa non ſurgit.ex quo res non eſt ex to
to integra.ſi vō ſi agitur de expſſa vtrobiqȝ non poteſt reuocari
10 niſi preſtetur intereſſe.¶ † Scdo glo.in verſi.hoc aūt op.τ vr̄
q ſi procurator cōſtituat̄ pro eccleſia duret etiā poſt mortē.cu⁹
ↄtriū hic vr̄.nam eccleſia nunq̄ morit̄.xij.q.ij.liberti.de reſcrip.
ſi gratioſe.in.vj.ergo cum illa ſit data ab illo qui dare potuit.ſ.
a prelato ēt ſine conſenſu capituli iuxta no.de reſcrip.edoceri.
ergo eius officium dʒ durare etiā poſt mortē prelati i cā ſibi cō
miſſa etiā ſi re integra contingat.τ multo fortī⁹ ſi re nō integra
ar.l.annua.§.a ticia.ff.de annu.le.τ de fo.compe.dilecti.τ de p
cu.petitio.vbi in filij conceſſum ſub noīe dignitatis durat ſemp
q: ipſa dignitas nunq̄ morit̄.ſic dicere debemus in propoſito.
¶ Glo.rñdet q hec erat qd faciebat dubiū in cle.Nā propter
hoc contrariū Inno.in palle.c.dilecti.tenebat oppoſituʒ eī⁹ qd
hic decidit̄ etiā ſi res eſſet integra hic in procuratore ad iudicia.
In procuratore vō ad negocia fatebat̄ q q̄uis gn̄aliter eēt cō
ſtitut⁹.tñ poſt mortē plati non poterat incipere noua negocia.
alle.ff.de neg.geſt.l.nā τ ſeruus.§.ſi immo quaſi velit q iam in
choata poſſit proſeq.cui⁹ ↄtriū in hoc ēt hic decidit̄.vñ Hoſtiē.
vt dicit glo.hic τ latius in glo.ſeq.quā aſſumo aliter dicebat q
procurator datus ad iudicia in cā eccleſie a plato nō poteſt age
re cām mortuo plato donec eccleſie ſit de plato prouiſum.moue
batur quia ſe.va.nihil eſt inouandū ēt lit.conteſ.ań vacationeʒ
ne ſe.va.c.j.τ vlt.amon.vbi pbat̄ hoc inq̄tū ibi loquitur de re
ceptione teſtiū q: dʒ fieri regulariter poſt lit.conteſ.vt lite nō
cōteſ.per totū.vñ per hoc mirabat̄ Hoſti.qūo aliqs de hoc du
bitaret.pro quo poteſt allegari qd no.Inno.ne ſe.va.c.j.vbi di
cit q ēt a lite icepta deſiſtendū eſt niſi quo ad teſtes valitudina
rios vel ſimiles.de quibus vt lit.non cōteſ.c.quoniam.§.j.nec
eſt bona rñſio ſm eū ad dicta capitula ſi dicat̄ q ibi loquat̄ qñ
platus ↄueniebat̄.τ ſic ex pte rei interueniebat pcurator.hic qñ
platus agebat τ ſic pcurator erat ex pte actoris.q: ſi procedūt ī
ↄuento vt ei nō pmittat̄ defēſio interim ſe.va.multo fortī⁹ pro
cedūt i agēte cū fauorabilior ſit defenſio q̄ actio.vt pʒ.ff.de p
cura.l.ſeruū quoqȝ.§.publice.τ.l.pomponi⁹.§.ſi.τ.l.alienū.C.
e.Ↄ hāc opi.Hoſtiē.facit hec cle.inq̄tū dicit reuocari cenſem⁹.
q: τc.Iunit Hoſti.q pui'ſio de rectore eccl'ie vacantis pcurator
poterit proſequi litem ex mādato antiquo dum dixit q nō pōt
agere donec eccl'ie eſſet de plato prouiſuʒ.ar.eoꝝ q̄ vidiſtis i cle.
ij.ē.de eta.τ quali.in.vbo donec.ſed hoc nō vr̄ verū.q: ſi reuo
cat̄ mādatū per mortē prelati vt hic pʒ.ergo reaſſumere nō pōt
abſqȝ nouo mandato.ar.l.qui res.§.arcbā.ff.de ſol.Qua pro
pter forte Archi.in decre.ſi duo.de pcu.in.vj.vbi late exaiat
hanc mām hoc ↄſiderans.lʒ non viderit hanc cle.aliter dice
bat volēs cōcordare opi.pdictas.q: aut pcurator erat conſtitu
tus a prelato τ caplō in cā cōi vel que eſt pncipaliter capituli.τ
tunc durat poſt mortem prelati.τ ſic poteſt intelligi opi.Inno.
Aut fuit cōſtitutus in cā diſtincta prelati.τ tunc expirat morte
plati.τ ſic intelligit̄ opi.Hoſti.Cōtra iſtā opi.Archi.facit hec

a ¶ Aliud eſt mādare.Adde gl.in.l.ſepe.ff.de offi.pñ.bal.i.l.legis virtus.ff.de legi.fely.i.c.nā concupiſcentiā.in.ij.col.circa mediū de reſcrip.τ fely.i.c.lʒ in corrigēdis extra de offi.de leg.

b ¶ Quia eqparant̄.Vide gl.in.d.l.pſes.

c ¶ Quo res eccl'iarū.Adde do.Abb.in.c.ad hec.de relig.do.τ do.abb.i.ca.dilectos de bone.

de. q̃ ſimplr loquit̃ igit̃ ꝛc. ar. decre. ſi. de ꝯiug. lepſo. cũ ſi. pro
pter qḋ gl. hic dubitat. Nũquid hec cle. voluerit tollere opi. Ar
chi. ꝛ diſtinctionẽ p̃dictã. ꝛ breuiter dicit ꝙ q̇cq̇d fuerit de mẽ
te auctoꝛis cle. nõ videt̃ ꝙ fuit expediẽs reuocari opi. p̃dictã. i
a mo vr̃ iuridica fuiſſe ꝛ ẽ.ª ꝛ ꝑ ea alleg. qḋ no. Inno. de ꝯſue.
cũ dilect⁹. ꝛ de reſti. in integ. c. ij. vbi dicit ꝙ ꝯuent⁹ moꝛtuo ab
bate põt ꝑ ſindicũ agere ꝛ ꝯueniri de reb⁹ q̃ ꝑtinent ad ꝯuẽtũ
vel ſimul ad vtroſq̃. ſec⁹ tñ i hiis q̃ ꝑtinerẽt tm̃ ad abbatẽ. alle.
ne ſe. va. c. ſi. Finaliter glo. dicit ꝙ opi. Archi. põt eẽ vera iũcta
opi. Hoſtiẽ. q: in p̃mis duob⁹ caſibus. qñ ꝓcurator eſt cõſtitu
tus in cã p̃lati ꝛ capituli vel pꝛicipalr̃ capituli. ꝛ tũc ſit verũ ꝙ i
terim ſe. va. nõ poſſit ꝓſequi cãm vt dixit Archi. ſed ſede plena
ꝛ creato nouo p̃lato bñ poterit ꝓſequi ex antiquo mãdato qḋ
ſolũ fuerit ſuſpẽſuꝫ ſm̃ hoc vt ẽt ſenſit Hoſtiẽ. In tertio v̾o ca
b ſu ᵇ qñ a p̃lato fuerit cõſtitut⁹ in cã p̃lati tm̃. tũc ꝓcedit hec cle.
q: expirat oĩno ei⁹ mãdatũ nec poteſt creato p̃lato ꝓſequi litẽ
etiã iã ceptã ſine nouo mãdato cũ eius mãdatũ ſit iã reuocatũ
vt hic de ꝛ ſic remanet ꝯcluſio gl. ꝙ ſi ꝓcurator eſt conſtitutus
in cauſis ſpectãtib⁹ ad p̃latũ vel ad p̃latũ ſimul ꝛ capitulũ tm̃.
moꝛte p̃lati ceſſat offm̃ ꝓcuratoꝛis ſꝫ nõ expirat ipſo iure. vñ re
uiuiſcit exercitiũ ꝑ ſubſtõnẽ noui p̃lati. Pau. hic alr̃ dicit ꝙ in
terdũ p̃lat⁹ eſt pꝛicipalis in cõſtituẽdo. q: ꝯſtituit p̄lat⁹ ꝓcu
ratoꝛẽ cũ ꝯſenſu capituli. qḋ dꝫ fieri de iure cõi in negocio cõi.
de reſcrip. edoceri. ꝛ tũc mãdatũ expirat moꝛte p̃lati. Interduꝫ
caplm̃ eſt p̃ncipale in cõſtituẽdo. q: ꝯſtituit caplm̃ cũ auctoꝛita
te p̃lati. ꝛ tũc nõ expirat moꝛte ſed interiꝫ ceſſat. Si v̾o fuit cõ
ſtitut⁹ a p̃lato ꝛ caplo ſimul qḋ differt a pꝛio caſu. q: hic vterq̃
eſt eq̃ pꝛicipalis. facit ne ſe. va. c. j. in. vj. ꝛ de elec. cũ eccl̃ia. cũ ibi
no. ꝛ tũc durat ꝓcurator. ſilr̃ ꝑ hoc ꝑꝫ ꝙ ſi bona ſpectãt ad
p̄latũ ꝛ caplm̃ ſilr̃ ꝙ ſi p̄latus eſt pꝛicipalis in cõſtituẽdo
ꝙ ipſo iure expirat mãdatum moꝛte ꝯſtituẽtis. ſꝫ ꝯtrãꝫ ſentiat
gl. do. Ant. dicit ꝯcludẽdã eẽ veritatẽ. q: ſi negociũ in quo ꝓcu
rator ꝯſtituit̃ ſpectat ad p̃latũ tm̃ ꝓcedit cle. Si v̾o ſpectat ad
caplm̃ tm̃ tunc ſatis putat ꝙ in hiis q̃ pñt tractari ſe. va. nõ ex
piret ꝑtãs ꝓcuratoꝛis. nec exercitiũ ẽt moꝛtuo p̃lato. Rõ q: tũc
p̄lat⁹ in talib⁹ iteruenit. vt auctoꝛitatẽ p̃ſtans ꝛ cõſtitutio fit
pꝛicipaliter a caplo. iḋ cũ talis auctoꝛitas ſimat̃ momẽto non
affirmat ꝑtãteꝫ auctoꝛizãtis pꝛo cã ꝑmanẽti nec ſup illa pẽdet
ſi factũ eſt capl̃i. In hiis v̾o negociis q̃ ſe. va. tractari nõ pñt.
dicit ꝙ durat ꝓcuratoꝛiũ ſed ſinitur exercitiũ vſq̃ ad aduẽtum
noui p̃lati quo ſubſtituto poterit proſeq̃ ex iurib⁹ antiqui mã
dati ſine ſciẽtia vel mãdato noui p̃lati. Si v̾o negociũ ſpectat
cõiter ad p̃latũ ꝛ caplm̃ ꝛ tũc q: in illo p̄lat⁹ eſt principaliter
cõſtituẽs ſm̃ no. de reſcrip. edoceri. credit ꝙ ꝓcurator iũ extin
guat̃ ipſo iure poſt moꝛtẽ p̃lati. mouet̃. q: tũc vr̃ cõſtitut⁹ ꝓcu
rator pꝛo adminiſtratiõe t̃pali ꝛ ꝑſonali q̃ ſinit̃ in vita ipſi⁹ p̃
lati. ideo ſimplr̃ expirabit officiũ ꝓcuratoꝛis q: ius adminiſtrã
di maioꝛi iure in aliũ transferre nõ potuit ꝙ penes ſe hřet arg.
de iure pa. ꝙ aũt. cum ſi. ꝛ q: abſurduꝫ eſſet dicere ꝙ dare poſ
ſet adminiſtrationẽ pꝛo t̃pe quo nõ erat p̄lat⁹. Sꝫ huic opi.
vr̃ obſtare. q: caplm̃ ſuccedit in ꝑtãte adminiſtrãdi ꝛ in admi
niſtratiõe p̃lati. ꝛ ꝑ ꝯñs nõ vr̃ ſiniri moꝛte p̄lati ſꝫ durare ea
dẽ deuoluta ad capitulũ. ꝛ ſi ſic ergo dꝫ durare procurator. Rñ
det ꝙ capitulum ſuccedit in genere in adminiſtratione p̄lati
ſed non in eadem ſpecifica adminiſtratione. q: ſpecies admini
ſtrationis que erat in p̄lato velut ꝑſonalis ꝛ coherens titulo
p̃lati extinguet̃ moꝛte p̃lati ſicut ꝛ titulus. vñ in illa nõ põt ſuc
cedere capitulũ. vñ cũ ꝑtãs capituli ſꝫ in genere ſit eadẽ tñ q: di
uerſa eſt in ſpẽ. ꝛ ſic eſt noua adminiſtratio. vñ ſicut noua admi
niſtratio ita nouũ exigit̃ mandatum. ꝛ hec fuit rõ cle. ſm̃ euꝫ.
Sed aduerte ꝙ per p̃dicta nõ vr̃ ſublatũ ꝯtrariũ. ſ. pꝛio loco foꝛ
matum. de fo. cõpe. euꝫ dilecti cũ ſi. facit de offi. dele. qñ abbas
vbi ꝑꝫ ꝙ factuꝫ ſub noĩe dignitatis nõ ſinit̃ moꝛte ſaltẽ re non
integra exiſte. facit de offi. le. ſꝫ ꝛ c. gratũ ꝛ relatuꝫ. vbi appet ꝙ
iuriſditio delegata ea ꝑpetuata per citationeꝫ non expirat per
moꝛtẽ delegãtis ꝓpter hoc doc. hic multuꝫ laborant dãdo rõ
nẽ diuerſitatis inter mãdatuꝫ iuriſditiõis ꝛ mãdatuꝫ litis aut
negocij factuꝫ a p̃lato. Nã dicit ꝯꝫe. ꝙ ꝑtãs delegata nõ pẽdet
a cõmittente. ſed potius a lege cõfirmante que lex eſt perpetua
iḋ ꝑpetuo manet moꝛtuo delegãte re nõ integra. ſed in ꝑ̃teſta
te ꝓcuratoꝛis que tota habetur ab hoĩe. ideo illo moꝛtuo expi
rat. hec rõ nõ placet do. Anto. q: tota ꝑtãs delegati eſt in dele
gãte et foꝛtius atq̃ magis ꝙ ſit ꝑtãs ꝓcuratoꝛis in cõſtituẽte.
c qḋ apparet.ᶜ † q: poſt lit. cõteſ. ꝓcurator nõ reuocatur ſine cã.
11 ſecus in delegato. ff. de iudi. l. iudiciũ ſoluitur ex no. ꝫ. eo. q̃uis
in. vj. et de re iudi. cũ Bertoldus. ideo ꝯꝫe. aſſignat aliã ratio
nem. q: in mãdato iuriſditionis. iḋ nõ ſinitur mandatũ re non
integra. q: ſic vr̃ ſuadere intereſſe publicũ vt lites citius ſinian
tur. ar. c. ſinẽ litibus. de do. ꝛ contu. In mandato v̾o procurato
ris cõſtituti a p̃lato intereſſe publicuꝫ ſuadet vt ſiniat̃ mãdatũ
q: publice intereſt cauſam tunc nõ tractari. q: ex hoc poſſet con
tingere alienatio rei eccleſie vel cõtractus vel quaſi. q: alias de
beret fieri in ꝯtractu p̃ambulo. in. c. i. de reb. eccle. nõ alie. in. vj.
Hec rõ ſatis eſt a remotis. iḋ aliã aſſignat dicens ꝙ nõ eſt dr̃ia
inter mandatuꝫ iuriſditionis ꝛ mandatum litis aut negocij ſi
ue ꝓcuratoꝛis niſi in hoc q: titulus ne ſe. va. ip̃edit exercitiuꝫ li
tis eccleſie. ſed non ip̃edit exercitiũ litis inter alios. iḋ cũ mãda
tum procuratoꝛis ſi extendat̃ ad caſum in quo impedit̃ exerci
tium litis eſſet ꝯ ti. ne ſe. va. ius interpretat̃ cõſtituentẽ velle re
ſtringere mandatuꝫ ad t̃ps quo cõpetit exercitiũ in mãdato v̾e
ro iuriſditionis non ſit litis exercitiuꝫ inter alios impedituꝫ. iḋ
nõ ſinit̃ moꝛte mandantis ſeu cõſtituentis. ex quo res nõ eſt in
tegra. do. Anto. dicit ꝙ põt dici rõnẽ dr̃ie eſſe q: mandatũ pro
curatoꝛis refert̃ ad adminiſtrationẽ reſpicientẽ cõmoduꝫ man
dantis ꝛ ius eius particulare. qḋ ius ſinit̃ moꝛte eius. ideo ſilr̃
ſinit̃ mandatuꝫ moꝛte illius. Sed mãdatuꝫ iuriſditionis reſpi
cit cõmodũ alienuꝫ. iḋ nõ eſt abſurduꝫ ꝙ perpetuari poſſit po
teſtas in delegato ꝛ ſirmari in eo. iḋ poſt moꝛtẽ cõſtituentis et
mãdantis durat iuriſditio in delegato. ſꝫ ſiniat̃ ius adminiſtrã
di in ꝑſonam mãdantis. ꝛ hec eſt rõ ſm̃ euꝫ. ſi qua dari poteſt.
Ex p̃dictis habetis rationẽ cle. que eſt duplex ſm̃ ꝯꝫe. Pꝛĩa
eſt fauoꝛ eccleſie. q: intereſt eccleſie cãm non tractari ſede va. ꝑ
ti. ne ſe. va. Hec ratio non eſt bona. q: etiã ſubſtõ p̄lato in ca
ſu cle. non poterit ꝓſequi. Scḋa eſt q: videt̃ mãdatũ a pꝛĩcipio
limitatuꝫ. vt duret ſoluꝫ vſq̃ ad t̃ps quo põt fieri exercitiuꝫ li
tis circa rem eccleſiaſticã. Hec ſilr̃ non eſt bona eadẽ rõne. Ter
tia eſt ratiõ do. Ant. que eſt talis ꝙ ideo hic ſinit̃ mãdatũ moꝛ
te p̄lati. q: vr̃ cõſtitutus ꝓcurator ꝑ adminiſtratione tempo
rali ꝛ perſonali p̄lati que ſinit̃ in vita illius. ideo ſinitur cum
ius adminiſtrandi maioꝛi vice transferri non potuerit ꝙ hꝫ pe
nes ſeipſum. ar. j. q. vij. diſſoꝛtuꝫ ꝛ de iure pa. ꝙ autẽ. cum ſi. ad
hoc ſꝫ non alle. q: ſi vſufructuarius conſtituit procuratoꝛẽ ratio
ne iuris vſufructus ſiniret̃ mãdatũ procuratoꝛis moꝛte vſufru
ctuarij etiã non re integra cõtingẽte. l. ſi quis domũ. §. j. ff. loca
ti. ꝛ l. neceſſario. §. j. ff. de peri. ꝛ cõmo. rei ven. ergo eodẽ modo
dꝫ ſiniri in pꝛopoſito. ar. no. de offi. or. c. p̃ſenti. l. vj. An aũt hec
rõ ſit vera patebit ex ſequẽtib⁹ do. Pe. aſſignat. hic duas alr̃
rõnes que non ſunt ſufficiẽtes. pꝛima eſt quã dicit fuiſſe Pau.
ꝙ ideo expirat mãdatuꝫ procuratoꝛis cõſtituti a p̄lato in cã
eccleſie. q: in ꝑtãte adminiſtrãdi ſuccedit caplm̃ vacante ſede.
ideo cum ad ipſum debeat libere adminiſtratio que nõ rediret
ſi duraret procurator. merito expirat mandatuꝫ. Hec rõ nõ vr̃
17 bona.ᵈ † q: ex quo caplm̃ ſuccedit p̄lato in adminiſtratione
d ꝛ eſt illius ſucceſſoꝛ deberet eodem iure vti quo p̄latus. vnde
ſicut p̄latus non poteſt reuocare re integra. ſic nec deberet per
capitulum reuocari vel eius contẽplatione a iure induci reuo
catio. ar. regule ſi quis in ius. de regu. iur. in. vj. maxime ſi ido
neus ꝛ ſufficiẽs eſſet procurator ꝛ ſufficere debet ꝙ i aliis admi
niſtrationẽ habet. Scḋa ratio quã dicit ſe aſſignare eſt talis. q:
13 vbicũq̃ ꝓcurator conſtituit̃ ab adminiſtratore aliquo quicũq̃
ſit adminiſtrator ſi moꝛit̃ conſtituens deſinit ꝓcuratoꝛiũ. alleg.
tex. ꝛ ibi no. per Bart. ff. de acqui. here. l. ſi per epiſtolam. ꝑ qḋ
infert ꝙ etiam in procuratoꝛe conſtituto a tutoꝛe vel alio ſimi
li adminiſtratoꝛe locum habere poteſt cle. q: eadẽ eſt rõ. ad hoc
inducit qḋ in ſimili cõſuetus dici de officio coadiutoꝛis qḋ expi
rat moꝛte pꝛincipal̃. de cle. egro. c. j. in. vj. ꝛ de ſup. neg. p̃la. grã
di. ꝛ de offi. vica. c. j. in. vj. ꝛ l. ſolet. ff. de tutel. dicebat tamẽ ꝙ ſꝫ
crederet verum eſſe qḋ dixi poſt eum. ꝫ. ſ. ꝙ cle. iſta locũ habeat
in omni procuratoꝛe conſtituto ab adminiſtratoꝛe alio ꝙ p̄
lato. tamen cogitanduꝫ erat ſuper hoc ꝛ merito quia ſi per epi
ſtolam. hoc non pꝛobat. hoc eñ loquit̃ qñ res eſt integra. Itẽ ſi
non eſt aſſignare rõnẽ cle. ſed repetere queſituꝫ quare vꝫ ſic eſt
ꝙ expirat mandatuꝫ ẽt re non integra qñ a p̃lato eſt conſtitut⁹
vel a tutoꝛe vel adminiſtratoꝛe. Lap. hic vr̃ dicere ſeu ſentire. et
ita etiã vr̃ ſenſiſſe Inno. in p̃alle. c. cũ dilecti. de fo. competen. ꝙ
ratio cle. ſit q: fcã ſub noĩe pꝛopꝛio tranſeunt in ſucceſſoꝛẽ ꝛ ſic
intelligit ꝛ reſtringit cle. qñ videlꝫ procurator fuit cõſtitut⁹ a p̃
lato ſub noĩe pꝛopꝛio non ſub noĩe dignitatis. alias ſecus. mo
uetur per no. per Inno. de teſti. p̄ſentiũ. in. vj. vbi dicit ꝙ ꝓ
curator conſtitutus a p̄lato ꝛ caplo ſimul poteſt per ſolũ p̃la
tum reuocari ꝛ ſic non eſt dr̃ia an a p̄lato tm̃. an a p̄lato ꝛ ca
pitulo fuerit conſtitutus cuius ꝯ. dixit gloſ. hic. ꝛ Pau. ꝛ do.
Anto. vt vidiſtis. Sed certe dictuꝫ Inno. in. d. c. p̄ſentiũ. dꝫ
intelligi qñ capituli conſenſus fuit ex ſupabundanti non de ne
ceſſitate requiſitus. alias ſi de neceſſitate fuiſſet adhibit⁹. ꝙ qñ
ſit habes ex nota. de reſcrip. edoceri. tunc ſolus p̄latus reuo
cari non potuiſſet. ar. regule oẽs res de regu. iur. ꝛ l. tria p̄dia
14 ff. de ſerui. ruſti. p̄dio.ᵉ † vbi requiſita in cõſtruẽdo requirũ
e in deſtruẽdo. ꝛ ſic ẽt Bar. intelligit in. l. noſq̃. C. eo. ti. Preterea
hec opi. Lap. nimis reſtringit hãc cle. que ſimplr̃ loquitur. iḋ
non videtur

a ¶ Et pro ea. adde do. abb. i d. c. cum dilect⁹ in. iij. col. de cõſue. vbi dicit ꝙ illa opi. Inno. eſt mirabilis.

b ¶ Quãdo a p̃lato Anſol⁹ p̃lat⁹ poſſit cõſti tuere procuratoꝛẽ pone Fely. in. d. c. edoceri. in. iiij. col. ver. ſolus p̄latus. extra de reſcrip.

c ¶ Quia poſt lit. ꝯteſ. adḋ ad notata l. l. ꝛ q: ff. de iur. om. iu di. ꝛ ibi. d. Iaſ. in ſpe. l. iiij. col. circa ſi. no. hãc dr̃iam iter mãdatũ procuratoꝛis ꝛ delegatiõeꝫ iuriſditio nis.

d ¶ Quia ex q̃ Adde hñ facere bonũ tex. in. §. cũ filius v̾ſi. ꝛ q: placuit. inſti. de here. que ab inte. ꝛ l. l. gaius. ff. de manu ꝛ i. l. q quadraginta v̾. nam ſi hřs. ff. ad tre. ſa. l. ſi eũ. §. q in iuriarũ. ff. ſi q̃s cau.

e ¶ Ubi requiſita in conſtruendo. adde Bar. in. l. j. §. ꝛ poſt opis. l. j. col. ar ca ſi. ff. de no. op. nũc. Iaſ. in l. oim in. ij. col. in ver. in. iiij. C. de teſta. ꝛ ibidẽ in. iij. col. Fely. i c. cũ acceſſiſſent in. ij. col. in ſi. ex tra de cõſti.

non vī bona. Poteſtis aſſignare aliā rōnez ꝙ colligi pōt ex .l.ſ.
C. de actio. ꝛ obli. iuncta .l. ſi illa. C. de actio. ꝛ obli. ſ. qꝛ morte prī
cipalis expirat officiū adminiſtratorum etiam re non integra
vbi non reperitur ſucceſſor ſuccedens prelato in titulo beneficij
cuꝫ in beneficialibus ſeu in bñficijs eccleſiaſticis nō habet locū
ſucceſſio in .c. ad extirpandas. de fil. preſby. ꝛ .c. ex tranſmiſſa. ad
de de conſtituto a prelato per mortē ipſi' prelati. ꝛ hec eſt ratio
quare officiū coadiutoris expirat morte principalis. vt .ð .c.j. de
cle. egro. in .vj. ꝛ de ſup. neg. prela. c. grande. c. ij. ꝛ per hoc pꝫ ꝙ
nō ob. ꝙ imo plātus habeat ſucceſſorē. qꝛ hꝫ capl'in. vt in .c. cuꝫ
olim. ꝛ .c. is qui. de maio. ꝛ obe. qꝛ non habet ſucceſſorē in titu.
ſed in poteſtate adminiſtrādi ſe. va. ideo alius rector nou' crea
15 ri debet. † Ex pdictis cōcludere potes in materia iſta. an .ſ. pro
curator conſtituaꝶ in cā eccleſie. ꝛ aut queriꝶ an expiret manda
tum per mortē prelati. ꝛ ſic tacite reuoceꝶ. Aut queriꝶ quis ex
preſſe poſſit ipſum reuocare primo caſu. Aut pcurator eſt con
ſtitutus a prelato tm̄. qđ poteſt eſſe in bonis diſtinctis prelati
vel oībus vbi negociū non eſt arduū. ꝛ tunc procedet cle. quia
reuocatur ꝛ extinguiꝶ morte plati. Aut fuit conſtitut' a prelato
cuꝫ conſenſu capituli. qđ poteſt eſſe ꝛ debet fieri in negocijs ar
duis. iuxta no. de reſcrip. edoceri ꝛ idem aut fuit conſtitutus a
plato ꝛ capl'o. qđ pōt eſſe ī bonis cōmunib' in quib' ad vtrūqꝫ
ſimul ſpectabat adminiſtratio de conſuetudine vel alio iure
ſpeciali. ꝛ tunc non reuocatur ſed ſuſpenditur eius officiuꝫ quo
ad ea que non poſſunt tractari ſede vacan. ſec' quo ad alia iux
ta no. per Inno. de conſue. cum dilectus. ꝛ de reſtitu. ī integ. c.
ij. Aut fuit conſtitutus a capitulo cum conſenſu prelati. quod
poteſt eſſe ꝛ debuit fieri in bonis capituli diſtinctis quando ne
gocium eſt arduum. ꝛ tunc idem. qꝛ eadem eſt ratio. Aut pro
curator fuit cōſtitut' a capitulo tm̄ qđ poteſt eſſe in bōis diſtin
ctis capituli. vbi non agitur de negocio arduo. vt .ð .c. edoceri
cum ibi no. ꝛ tūc nō expirat mādatū: nec ſuſpendiꝶ morte prela
ti. quia ab illo nō fuit cōſtitutus. nec hoc caſu loquiꝶ cle. hic in
reuocatione tacita per mortē. In reuocatione vero expſſa quis
poſſet reuocare. dic ſine dubio quis cōſtituit poteſt reuocare. ar.
16 regule prime de reg. iur. † Sed an conſtitutus a prelato ꝛ capi
tulo poſſit per ſolum prelatū vel capitulū reuocari. Dic ꝙ non.
a eo caſu quo de neceſſitate vtriuſqꝫ cōſenſus fuerit adhibitus:[a]
alias poterit reuocari abſqꝫ illius conſenſu cuius conſenſus nō
erat neceſſarius. ſic debet intelligi dictum Inno. de teſti. preſen
tium in .vj. ꝛ qđ no. Bar. C. eo. neqꝫ. que aūt potuerit eſſe ratio
cle. patet ex .ſ. dictis. p que patet rñſio ad Inū primo formatuꝫ
de iuribus dicētibus geſta ſub nomine dignitatis durare poſt
mortē. qꝛ fallunt in caſu iſto. ꝛ que ſit rō fallētie totū vidiſtis .ſ.
C Glo. negocia querit an locū habeat cle. ēt in procuratore ad
negocia. Rñdet ꝙ ſic. ꝛ hoc vult litera dum dicit negocia. ꝛ po
ſtea ſubdit quaſi vellet dare intelligere ꝙ etiā in procuratore ad
iudicia ꝛ negocia locū habet cle. pro hoc qꝛ eadē eſt ratio. ergo
idē ius. C Glo. finalis opponit ex quo lis non eſt conteſtata. ꝛ
ſic res non eſt integra non reuoceꝶ p mortē. qꝛ nec expſſe poſſit
reuocari de procu. c. ij. in .vj. Soluit ꝙ expreſſe poſſit reuocari
ex certis cauſis. de quibus in .ð .c. ij. ꝛ in .l. ſi iuſſa. §. ſi. cū .l. ſeq. ff.
e. Ideo non eſt abſonū ꝙ hoc caſu reuoceꝶ p mortē. hoc nō eſt
dare ſoluere ꝯtrariū cū hic non appareat aliqua de illis cauſis
hoc adeſſe. Ideo dicebat do. Pet. hic ꝙ in caſu noſtro nō expi
rat officiū pcuratoris pꝑter tacitā reuocationē. qꝛ ſic pl' opa
reꝶ tacita reuocatio ꝙ expſſa. qđ abſonuꝫ vꝫ. ſed ideo qꝛ morte
principalis expirat officium coadiutoris. vt in .c.j. de cle. egro.
cuꝫ ſi. in .vj. Certe hoc dictū eſt expreſſe contra hūc tex. vbi apte
diciꝶ ꝙ reuocaꝶ mandatum. pꝫ ibi. dū dicit reuocari cēſeri' ꝛc.
Iđ dicere poteſtis ꝙ vbi eſt eadē rō nō debet plus operari taci
ta reuocatio ꝙ expſſa. ſed ſec' vbi eſt diuerſa rō. ꝛ eſt in caſu p
poſito vt patet ex rōnibus ſuperi' alle. pro rōne cle. Demū gl.
b in ver. ꝛ facit. inducit cle. ad duas qſtiones.[b] † Prima eſt an
17 mortuo eo qui dedit vicariū expireꝶ officiū vicarij qꝛ videꝶ ꝙ ſic
ꝛ ita etiā ſeruaꝶ. vt glo. dicit per hanc cle. de offi. vica. romana.
in .vj. Si autē non eſt mortuus ſed excōicatus. tunc ſuſpendiꝶ
officiū vicarij. nō aūt extinguiꝶ vt ibi probaꝶ. ꝛ eodeꝫ modo di
ceremus cōtingēte excōicatione in pſona prelati conſtituentis
procuratorē. qꝛ ſuſpēdereꝶ officiū procuratoris non autē extin
18 gueretur. † Scđa qđ eſt an mortuo plato qui cōpromiſit de reb.
eccle. finiatur cōpromiſſum. qꝛ videꝶ ꝙ ſic. per hanc cle. de quo
in Spec. de arbi. §. finitur ver. quid ſi platus. Hanc gl. no. ſm
19 do. Ant. ī eo qđ dicit de officiali. ꝛ etiā de cōpromiſſo. † Quid
autem econtra ſi compromiſſuꝫ fit in prelatū ſub nomine digni
tatis. an compromiſſum tranſeat in ſucceſſorem. Dic ꝙ nō. vt
no. Bar. in .l. qui liberis. §. hec verba. ff. de vulg. ꝛ pup. rō quia
ex natura negocij in quo cōiter aliqua tantum confueuerūt di
gi videtur contemplata perſona non dignitas: ergo ꝛc. ar. not.
in .c. ſi. de offi. dele. vide tñ. ī. de offi. deleg. cle. vnica.

C De reſti. in integ. Rubrica.

1 Reſtitutio in integrum datur eccleſie aduerſus pſcriptio
nes currentes contra eccleſiam.
2 Reſtitutio in leſionibus contingētibus ex curſu tēporis eſt da
re tp̄s ad qđ datur ꝛ infra tp̄s infra qđ datur .ſ. quadrienniū.
3 Tempus ad quod debet dari reſtitutio non includit tempus
quadriennij infra quod debet dari.
4 Reſtitutio limitatur ad qualitatē leſionis vt ad tm̄ tp̄s detur
reſtō infra ꝙtum tēpus ſe extendat leſio ꝛ non vltra.
5 Reſtōnem p eccleſia petere quis habeat an illā p eccleſia po
tere poterit platus ſine ſpeciali mandato:
6 Reſtitutio an petatur ſi per lapſum temporis non ledatur ec
cleſia ſed prelatus vel alia perſona eccleſie puta elapſum eſt tem
pus in quo prelatus debuit prouidere vel ī a quo canonici de
buerunt eligere.
7 Prelatus licet dicatur pcurator poteſt tamen omnia exigētia
ſpeciale mandatum.
8 Eccleſie appellatione non comprehenditur prelatus vel cano
nici eccleſie reſpectu iuris priuati prelati vel canonicoꝝ.
9 Clericus quo ad reſtitutionis beneficiuꝫ non gaudet eodē pri
uilegio in rebus ꝓprijs quo gaudet in rebus eccleſiaſticis.
10 Dictio aduerſus quid importet.
11 Reſtitutio in integrū an poſſit dari quando eccleſia dicitur le
di ex lapſu temporis.
13 Reſtitutio an detur eccleſie contra preſcriptionem quadragin
ta annorum.
14 Reſtitutio an detur eccleſie ſi fit leſa in non opponēdo declina
torias infra terminum.
15 Cauſa ſi per appellationem aduerſarij doloſe interpoſitam p
telata ſit vltra quadriennium non imputabitur eccleſie qn illā
proſequi poſſit etiam poſt quadriennium ſicut nec minori.
16 Tempus continuum quod dicatur.
17 Tempus qñ dicatur ex toto vtile ꝛ qñ ex toto continuum.
18 Et ſi ſimpliciter ſtatuitur certum tempus nec adijcitur ſit con
tinuum vel vtile preſumitur eſſe continuum.
19 Reſtitutio in integrum quando incipiat currere minori leſo
aut eccleſie leſe. 20.
21 Quadriennium ad reſtitutionem petendam an detur ſi mino
ri tempore ſurgat leſio.
22 Vſucapione non completa poteſt res vſucapi.
23 Eccleſia an equiparetur minori quo ad pſcriptionē tēporalē.
24 Preſcriptio ſtatutaria temporalis an currat minori.
25 Reſtitutio ſi petatur per viaꝫ exceptionis an poterit peti vltra
quadriennium.
26 Et an illud quadriennium poſſit minui a iudice.
27 Reſtitutio in integrum peti debet in foro rei.
28 An tempus negligētie plati ex cuius facto ſurrexit leſio eccleſie
an ſubducatur: ꝛ an eccleſia aduerſus cōfeſſionē poſſit reſtitui.
29 Quid ſi petatur dilatio que nō poteſt claudi intra inſtātiā: vel
ſit a principio adeo breuis ex forma ſtatuti ꝙ non pōt a princi
pio claudi tunc quia forte nō ſtaret per iudicem nec per partē
prorogaretur ipſo iure.
30 Reſtitutio an ex ſolo lapſu temporis probetur leſio.

AB eccleſia aduer-
ſus. Ponit primo dictū. Scđo illud de
1 terminat ꝛ declarat. ibi nō ſiet. C † No.
primo ꝙ aduerſus pſcriptiones currē
tes aduerſus ſeu cōtra eccleſiā datur ec
cleſie reſtitutio. vū tamē eccleſia ſit leſa
ſm do. Anto. certe eo ipſo videtur ledi
qꝛ currit preſcriptio. Ad hoc .l. ſi in em
2 ptione. §. minores. ff. de mino.[c] C † No. ſcđo ꝙ in leſionibus
c cōtingētibus ex curſu tēporis eſt dare tēpus ad qđ datur reſti
3 tutio ꝛ tēpus .ſ. qđ daꝶ .ſ. tp̄s quadriēnij. C † No. hic tex. aper
tum ꝙ tp̄s ad qđ dꝫ dari reſtō nō cōcludit tp̄s quadriēnij .ſ. qđ
4 debet dari ꝙ qualiter intelligi debeat .ſ. patebit. C † No. ꝙ re
ſtitutio limitaꝶ ad qualitateꝫ leſionis vt ad tm̄ tp̄s deꝶ reſtō .ſ.
ꝙtū tēpus ſe extēdit leſio ꝛ nō vltra. C Glo. j. dicit ꝙ determi
nat cle. hic qđ no. in .§. ſed ſi p ſtatē in .l. quoniā. ff. ex quib. cau.
ma. dicit etiā Guil. ꝙ determinare pōt no. p Inno. ī .c. c. ſi. vbi
dicit Inno. ꝙ lꝫ tpales preſcriptiones nō currant minoribus.
ſed ipſo iure ſeruētur illeſi. l. in minoribus. C. in qui. cau. reſt. in
integ. nō eſt neceſ. ſecus tñ in eccleſijs. qꝛ currūt. ſed datur reſti
tutio ꝙ hic approbatur lꝫ Hoſti. in .ð .c. ſi. tenet Guil. ſm Guil.
potes etiā declarare que ponit Inno. ꝛ Hoſt. ī. eo .c. auditis.
vbi no. an aduerſus pſcriptionē .xl. anno. detur reſtitutio eccle
qꝛ hic videtur ꝙ ſic. C Not. bñ hoc dictū pꝑter ea que dicētur
5 in alia glo. in verbo lapſum. C † Glo. ij. querit quis habebit pe-

a C Alias po-
terit. Adde bñ
facere notabilē
deci. bar. l. l. he
redes. §. ſi quid
poſt. l. j. col. v.
qđ cū ſi in .j. ff.
de teſta. quā ſe
quiꝶ. Pan. de
ca. ꝯſi. eccleſiij.
incip. dubiū fa
cit ale. late in .l.
hac conſultiſſi
ma. §. ſi quāt.
C. de teſta. ale. l
cōſil. cxlvj. j pe.
ꝛ vlti. col. in .ij.
vo. ꝛ alex. l cōſ.
cix. in .iiij. vo.

b C Prima eſt.
An ēt mortuo
epō vel excōica
to expiret offi
ciū vicarij pe it
ð. abb. in .c. qñ
de offi. deleg.

c C Not. ſcđo
ad illud nota
bile ꝛ ſeq. adde
plene nota. per
glo. ꝛ doc. in .§.
rurſus inſti. de
actio.

tere reſtitutionẽ pro eccleſia.an illam noĩe ipſius poterit pete
re prelatus ſine ſpeciali mãdato. Rñdet ꝙ ſic alle.no.per Jnn.
6 ſ.eo.ſaſcita.alle.etiã no.in ſpec.e.tit.¶ † Scḋo querit quid
ſi per lapſuz tẽporis nõ lederet eccleſia.ſed plãtus vel alia perſo
na eccleſie.Exemplũ q: lapſum eſt tẽpus in quo prelat⁹ debuit
prouidere.vel in quo canonici debuerant eligere.an cõcederetur
reſtitutio. Rñdet gl.ꝙ nõ alle.no.ſ.e.c.ſi.in.vi.ꝛ no.i ſpe.e.ti.
7 ¶ † No.bene gl.prio ꝙ licet plãtus dicaẗ procurator.nõ tñ ſolũ
põt illa que põt procurator habẽs liberã.ſed etiã põt oĩa exigẽ
tia ſpeciale mandatũ.ad hoc qḋ no.de elec.is cui in.vi.ꝛ dic vt
8 ibi.[a] qḋ non eſt verũ ꝙ poſſet oĩa exigentia ſpeciale mandatũ.
vt patet ex ibi no.¶ † Scḋo no.ꝙ appellatiõe eccleſie nõ cõpre
henditur plãtus vel canonici eccleſie reſpectu iuris priuati pre
9 lati vel canonicorũ ſm do.Ant.¶ † Jtez no.bñ ex glo.ꝙ quo
ad reſtõnis beneficiũ non ex eodem priuilegio gaudet clericus in
rebus proprijs quo gaudet in rebus eccleſiaſticis.ꝛ ſic limita.
10 no.de pig.in.c.ex literis.ꝛ.xvij.q.j.in.c.ſimiliter. ¶ † Gloſ.ad
uerſus querit quid importat hec dictio dicẽs qḋ dr ꝙ cõtra ſub
dẽs ꝙ in materia reſtitutiõis multũ vſitatum per legiſlatores.
11 ¶ † Gl.lapſuz q̃rit de exẽplo qñ eccl'ia dr ledi lapſu tẽporis ita
ꝙ dari poſſit reſtitutio. Rñdet ponẽdo exemplũ per.c.ij.ſ.e.ꝛ
per.c.auditis.ꝛ.c.corã.puta q:.ĩ.tẽpus ſtatutũ nõ produxit p̃
bationẽ quã producere poterat.¶ Scḋo exẽplificat gl.per.c.cõ
ſtitutus.ſ.e.vt q: eccleſia non obtulit precium emptori.ꝛ ſic re
cuparet rem cũ poſſet.ĩ.certum terminũ.¶ Tertio ponit glo.
exemplum per.c.ſi.eo.tit.ſ.qñ leſa eſt q: paſſa eſt labi decendiũ
datum ad appellationem interponẽdã. Nã in omnib⁹ p̃dictis
caſibus ex quo leſa ex lapſu tẽporis dabiẗ reſtitutio vt hic dicit
12 ¶ † Juxta predicta querit gloſ. quid ſi eccleſia leſa eſt ex eo ꝙ
lapſum eſt biennium datum ad appellationem proſequendam
cum tamen in illo biennio fuiſſet legitime impedita.an tũc ſer
uabiẗ eccleſia illeſa ipſo iure.an vero dabiẗ reſtitutio.Dic ꝙ nõ
ſeruabitur ipſo iure illeſa ſicut nec quilibet maior.de app.cona
tione cũ ibi no.ſed dabitur ſibi reſtitutio. vt ibi hẽ.Cõclude er
go in hoc tpe dato ad appellationẽ proſequẽdã.q: ſi lapſus eſt
annus eccleſia negligente ꝛ nõ impedita datur ſcḋs demũ me
diante reſtitutiõe. Si vero lapſus eſt annus primus eccleſia exi
ſtẽte impedita datur ſecũdus ipſo iure ſicut ꝛ maiori. Si vero
labatur ſecũdus annus.tũc ſine negligentia ſiue ſubſiſtente im
pedimẽto lapſus ſit dabiẗ reſtitutio.q: ipſo iure currit.vt pꝫ ex
13 no.in.d.c.ex rõne.de app.ꝛc.¶ † Ultimo querit illa glo. quid
de p̃ſcriptione.xl.an.an cõtra illã reſtitui poſſet eccleſia. Rñdet
glo.ꝙ nõ.q: ſic erat in illa de iure antiquo.vñ cũ hic de tali pre
ſcriptione nihil immuteẗ.q: de illa nil loquiẗ.ergo ꝛc. patet q:
hic ſolũ loquitur qñ agitur de preſcriptione cõtra cuius lapſuz
reſtitui põt.q: tunc procedit qḋ hic dr. vt.ĩ. quadriẽnium peti
poſſit.ſed cõtra dictã preſcriptionẽ nõ daẗ reſtitutio vt dictũ eſt
ergo ꝛc.cũ glo.concor. Ber. Jnn.ꝛ Ph.ſ.e.auditis.ꝛ ita pro
nunciauit Clemens quartus.vt refert Spe.e.tit.§.ſi quis au
tem.ver.hoc autem notandũ.motus quia nõ reperitur in iure
cautum ꝙ reſtituatur eccleſia aduerſus talẽ p̃ſcriptionẽ.lꝫ repe
riaẗ ꝙ quedã tẽpora vt ſcaſmatis ꝛ ſimiliũ ſubducanẗ de tpe p̃
ſcriptiõis.vt in.c.de quarta.de preſcrip. Hoſt.tꝫ cõtrariũ ꝛ idẽ
tenet hic Ste.ꝛ Pau.per hanc cle.que ſimpliciter loquitur.[b]
ꝛ quia eccleſia cõparaẗ minori.ſ.e.c.j.ſed minori daẗ reſtitutio
aduerſus talẽ preſcriptionẽ in.l.ſi.C.in quib.cau.reſti.nõ debet
eſſe neceſſaria. Nec ob.ſi dicaẗ eadẽ ratiõe reſtituatur quadriẽ
nium.ĩ.qḋ daẗ reſtitutio.ꝛ ſic erit proceſſus i infinitũ cõtra.c.cũ
in multis.cũ cõcor.de reſcrip.lib.vj.q: rñdet ꝙ nõ ſequitur. q:
immo nõ reſtitueret aduerſus tale quadriennium.q: ius ſpirituale
ſe faciliter tollitur ꝛ ſemel conceſſum amplius nõ datur. facit.l.
nec non ſi quis ſepius.ff.ex quib.cau.ma.ꝛ qḋ no.C.de diuer.re
ſcrip.l.j.per Cy.idem tenet hic Jo.an.in addi.dicit enim ſuper
hac glo.in ver.non competit.q: immo aduerſus lapſum dicte
preſcriptiõis.xl.an.cõpetit eccleſie reſtitutio p hanc cle.per quã
reprobatur ſcḋm eũ opi.Ber.ꝛ ſequaciũ.in.c.auditis.e.ti.ꝛ ap
probaẗ hec opi. Accur.per no.in auc.de eccle.ti.§.pro tempo
ralibus.coll.ix.ꝛ Hoſt.in ſumma huius tit.§.item oppo.Ad
hoc alle. Pau.ꝛ zenze.quia ponere exempla ad hãc decre. que
poſuit glo.nõ vr̃ eſſe de mẽte cle.q: ſic eſſet ſupf luẽ cũ dicta exẽ
pla ꝛ caſus dictorũ exemplorũ eſſent determinata p iura alle.in
gl.vñ videẗ ꝙ de mente cle.fuit loqui in preſcriptionibus extra
iudicialibus in quibus erat dubium propter opi.doc.ꝛ ſic cõ
ſequẽter vr̃ loqui de preſcriptione.xl.an.de qua erant opi.in.c.
auditis. Ad hoc qḋ dicit Goff.i prima glo.vbi dicit ꝙ hec cle.
venit ad determinãdũ no.in.c.auditis.ſ.eo. Anto. hic glo.te
net credo ꝙ nõ vidit additionẽ rõnis Paul.ꝛ zenze.finaliter
poſſet rñderi.q: hic nõ intẽdit principaliter decidere quo caſu
detur reſtitutio.ſed.ĩ.q̃ntum tps.de quo erant opi.vt patꝫ in gl.
magna facit qḋ hẽ in cle.ſi dignitatẽ.in ſi.de preben. ¶ Gloſ.

a ¶ Quod nõ eſt verũ.adde hñ facere qḋ not. gl.in.l.preſes. C.de tranſac.ꝛ ibi vide iaſ.in.iiij.col.i.v.no.

b ¶ Et q: eccle ſia. Adde glo. in.l.res publi. C.ex quib.cau. maio.

c ¶ .d.l.prope rãdum.adde.d. Jaſ.i.§.rurſus. in.viij.car.i ſi. inſti.de ac.ale.i conſi.cxxvj.in princi.ꝛ conſil. cxxxvij.i pri.in ij.volu.ꝛ alex.i cõſi.ciiij.l.j.co. in.v.vol.

leſam opp.ꝙ nõ detur reſtitutio eccleſie.lꝫ ſit leſa. ſ.e.c.j.cũ ibi
no.ꝛ de re.ecc.nõ alie.c.pe.So.gl.hic qñ fuit leſa enormiter.ſibi
qñ in modico.quo caſu eccleſie ſicut nec minori reſtitutio nõ cõ
14 cediẗ.ff.eo.l.ſcio.¶ † Scḋo querit an ſi eccleſia ſit leſa in nõ op
ponendo declinatorias.ĩ.terminum poſſit reſtitui remittit ad
no.ſ.e.c.coram. quia veritas eſt ꝙ nõ.q: videẗ agi de modico
preiudicio ex quo nõ attingunẗ merita cauſe ꝛ negocii princi
palis de quo etiã vidiſtis in.c.i.ꝛ.ij.de reſt.in inte.in.vj. vñ nõ
15 iniſtu.¶ † Gl.finiri opponit ꝙ immo nõ ſit neceſſe finiri.ĩ.qua
driẽniũ.q: ꝓpter lit.cõteſtã.ſit ꝑpetuatio iuris cõpetẽtis in.xl.
an.l.ſi.C.de p̃ſcrip.xxx.an Sol.gl.ꝙ cõtrariũ eſt verũ regulari
ter.Fallit in officio iudicis ꝙ daẗ pro reſtitutiõe impetrãda.q:
i hoc eſt ſpeciale.vt nõ ꝑpetueẗ p lit.cõteſt.ad hoc de offi.iud.c.
ij.cũ ibi no.immo eſt neceſſe oĩno cãm finiri.ĩ.quadriẽniuz.ꝙ ta
men glo.tẽperat eſſe verũ ſi ſtaret per eccl'iaz.ſed ſi nõ ſtaret per
eã ſed p aduerſariũ.tũc poſſet cã extẽdi vltra quadriẽniũ.l.pe
nde in ſi.C.de tẽpo.in inte.reſti.petẽ.ex quo gl.infert ꝙ ſi p ap
pellationẽ aduerſarij doloſe interpoſitaz ꝓtelata ſit cauſa vltra
quadriennium nõ imputabitur eccleſie quin illã poſſit ꝓſequi
etiã poſt quadriẽniũ ſicut nec imputaretur minori.ad hoc alle.
gl.in.l.intra vtile.ff.de mino.ꝛ de reg.iur. imputari.in. vj. Ad
hoc etiã.e.ti.c.j.in.vj.ꝛ qḋ no.ſ.eo.tũ ex litis ſup glo.ſi.per que
pꝫ idẽ eſſe ſi allegeẗ enormiſſimũ dãnũ eccleſie vel tpo vite pre
lati.cuius tẽpore fuerit leſio.lꝫ de hoc vltimo ſint opi.q: Ar
chi.ſentit cõtrariũ iuxta no.in.d.c.j.ad ſi.de reſti.in inte.in. vj.
in gl.ſi.ꝛ ſup ea. Demũ gl.in ver.ſed quid ſi poſt.q̃rit ecce ꝙ ſini
tũ eſt quadriennium ex negligẽtia eccleſie tñ hoc non obſtante ei
cõceſſa eſt ei reſtitutio.an tenebit ſnia ꝛ eadẽ queſtio poſſet eſſe
in minore leſo facto maiore.refert gl.ꝙ Accur.in.l.ſi.C.de tem
po.in inte.reſti.peten.tꝫ ꝙ ſic.q: talis ſnia nõ eſt contra ius li
tigatoris ꝙ dꝫ tenere.l.ij.C.qñ ꝓuo.nõ eſt neceſ.de re iudi.c.j.ꝙ
glo.hic dicit itelligẽdũ ſi nõ appelleẗ.ꝛ ita credẽdũ eſt fuiſſe de
mente Accur.alle.d.l.ij.C.qñ prouo.non eſt neceſ.ꝛ de re iudi.
cũ inter nos. Refert demũ glo.ꝙ aliqui cõtra mouenẗ q: reſti
tutiones cõcedunẗ cõtra ius cõe.vt.l.j.ff.c.ꝛ.l.an bonorarie.§.
ſed cũ reſciſſa.ff.de ac.ꝛ ob.merito ſunt reſtringẽde nõ laxande
ſeu ampliãde.ꝙ fieret ſcḋm opi.p̃cedẽtẽ alle.d.§.ſed cũ reſciſſa.
ꝛ de reg.iur.que a iure in.vj.ad hoc etiã alleg.inſti.ꝙ ſnia lata
poſt tps datũ tutori ad ꝓſequendã excuſationem ipſo iure eſt
nulla.ff.de excu.tu.l.ſcire oportet.§.cõſequẽs.eadẽ ergo ratione
ꝛ iſta. Ad hoc etiã qḋ no.in.l. properandũ.poſt prin.C. de iu
di.vbi no.in ſimili.q: ſnia lata poſt tps triennij in alia cã q̃ reſti
tutionis ipſo iure eſt nulla.ꝛ ſic p cõſequẽs eodẽ modo lata in
cã reſtõnis poſt quadriẽniũ. Hãc opi.etiaꝫ Robertus tenuit
vt gl.refert.p qua etiã alle.cle.appella.ĩ.de appel.ꝛ ſic reſidet
per qḋ videẗ approbari.opi. Dy.zenze.hic dicit ꝙ prima opi.
eſt verior mouet.q.fauor eſt rei cauſam finiri.ĩ.quadriẽniũ. vñ
cũ eo volẽte poſſet aliqñ procedi vltra quadriẽniũ.C.de temp.
in integ.reſti.petẽ.l.pe.ergo eodeꝫ mõ poterit eo patiente ꝛ de
lapſu tpis nõ excipiente.ꝛ ſi ſic procedat tenebit ſnia.debuit eñ
vt non teneret excipi ꝛ probari de lapſu ſicut conſueuit dici in ſi
mili in tẽpore fatali appellationis qḋ dꝫ excipi ꝛ probari.C.de
tẽp.app.l.ſi.§.ſi.ad.§.cõſequẽs.rñdet ꝙ ibi eſt ſpeciale fauore
pupilli.ſicut eſt ſpeciale ꝙ excuſatio p falſuz obtenta eſt ipſo iu
re nulla.l.j.C.ſi ex falſis allegationibus vel dicit ꝙ illud.ideo q:
in prin.teneũt datio tutoris.licet eſſet caritura effectu ſi.ĩ.tẽpus
debitũ excuſatio proponereẗ.ideo ſi nõ ꝓponiẗ.ĩ.tps.ſed eo la
pſo admitti nõ debet i dãnũ pupilli. Qui p̃cedẽs ſolutio magis
cõcludit ad no.in.l.properandũ.dicit ꝙ ibi iõ nõ tenet ſnia. q:
erat lata per acta q̃ perierant.iõ nihil poterũt ordinabiliter age
re de accu.qualr.j.Tñ aduertẽdũ eſt.q: rõ zenze. ſatis valet q:
licet poſſit reo dilationẽ petẽte prorogari iuſtãtia nõ reperiẗ ꝙ
aliter poſſit prorogari.do. Ant.hic recitat opi. Oldra. de qua
p Cy.in.l.properandũ.ꝛ p Bar.ibi ꝓſequẽdo quattuor caus
quia qñqꝫ ſtatuiẗ tẽpus parti.qñqꝫ actiõi.qñqꝫ iudici.qñqꝫ in
ſtãtie primis duobus caſibus vꝫ ſnia poſt tẽpus lata velut lata
contra ius litigatoris. Tertio caſu idez q: tꝫ.lꝫ iudex qñqꝫ pu
niaẗ.l.j.vt oẽs tã ciuiles q̃ criminales. Fallit ſi cũ lapſo tpis ſiniẗ
[c] iuriſdictio.de offi.deleg.de cauſis. Quarto caſu nõ tꝫ.vt.[c].d.
l.ꝓperãdũ.ꝛ qḋ no.ibi. Ex p̃dictis appet ꝙ p̃cictus q̃ſtio.glo.
ſtat in hoc an hoc tps ſtatuaẗ inſtãtie an actiõi.do. Ant.ꝛ zẽze.
ſentiũt ꝙ actiõi ꝛ ſub hoc mẽbro ponit do. Ant.caſuz.l.ſi.C.de
tẽpo.in integ.reſti.pe.q̃ loquiẗ de quadriẽnio reſtõnis dande.de
quo hic.ꝛ ſic vr̃ tenere primã opi.hic poſitaꝫ. Mihi vr̃ ꝙ ſcḋa
opi.i qua gl.reſidet ſit verior q: tps vꝫ ſtatui iſtãtie nõ actiõi.ꝙ
ſic oſtẽdiẗ.q: vbi tps ſtatuiẗ a iure ad litẽ determinãdã itelligiẗ
ſtatui inſtãtie.vt pꝫ ex.l.ꝓperãdũ.C.de iudi.cũ ibi no. Naꝫ ibi
bis ṽbis vtiẗ ꝛ tñ cõiter itelligiẗ ꝙ ſtatuaẗ tps inſtãtie.ergo ꝛc.
Ad hoc etia hec cle.que dicit ꝙ cã dꝫ finiri.ĩ.quadriẽniuz.ꝛ ſic
videẗ referre ſeu ad inſtantiam arg.no.C.de tranſac.l.cauſas vel
hec

lites ⁊ de verb. ſigni. c. forus. Aduertendū tamē. quia dicit do.
Pe. ꝙ arbitriū poteſtati cōceſſum nō extenditur ad inſtantiā.
alle. l. ſi in. l. §. ff. locati. ⁊ ibi p Bar. vide oīno. ¶ Glo. quadrien
niū opp. ꝙ imo detur vtilis annus. l. in bonorariis. §. ſed cū
reſciſſa. ff. de act. ⁊ ob. Soluit ꝙ illud olim hodie ſecus eſt. quia
illius loco datur quadrienniū cōtinuū. Quod autē dicitur tem
pus vtile ⁊ ꝙ cōtinuū. patebit ex glo. ſeq. Aſſumamus ergo eā.
16 ¶ † Glo. cōtinuū. queritur qr in iure fit mētio. quādoq; de tpe ꝯtinuo
a vt hic. quādoq; de vtili. vt. d. l. in bonorariis. §. ſed cū reſciſſa.[a] qđ
dicatur eſſe tēpus cōtinuū ⁊ ꝙ vtile. Rn̄det glo. ꝙ tēpus conti
nuum eſt illud qđ iuxta ſonū verbi cōtinue currit nō attento an
dies ſit feriata an non. ⁊ an quis ſit in preſentia an in abſentia.
⁊ an habeat copiā iudicis an nō. ⁊ ſub iſto cōprehenditur tem
pus qđ datur ad pſcriptionē. l. ſi. C. de pſcrip. lon. tempo. Tem
pus vero vtile eſt ꝙ nō currit diebus feriatis. vel quibus quis
eſt impeditus agere ratione abſentie. vel nō habita copia iudi
cis. l. ij. C. de diuer. ⁊ tempo. pſcrip. ⁊ ſub iſto cōprehendebatur
vtilis annus qui olim dabatur ad reſtitutionē petēdam et qui
hodie datur actioni reſciſſorie. de quo in. d. §. ſed cum reſciſſa.
Aduertēdū tamē. qr vt dicit glo. quoddā eſt tēpus ex toto cōti
nuum de quo ſimiliter eſt predictum. quoddam eſt vtile de quo
ad principiū quia non currit niſi ſcienti. ſed continuū in ꝓgreſ
ſu vt tpˢ datū ad appellationē interponēdā. l. ab eo. C. quomo
do ⁊ qn̄ iudex. ⁊. l. ij. C. de feriis. Quoddā eſt continuum vno re
ſpectu. vt quia veniant dies feriati ⁊ dies nō feriati. ſed alio re
ſpectu vtile. vt qr nō currūt tēpora abſentiarū ⁊ iuſti impedimē
ti. de quo de conceſ. preben. qr diuerſitatem. in ſi. ⁊ ſub iſto quar
to membro dicit glo. ꝙ pōt poni tpˢ quadriennium. de quo eſt
in litera nil alle. ſed pro hoc videtur caſus in. l. ſi. C. de tempo. in
17 integ. reſti. pe. ad ſi. ¶ † Ro. bene gl. iſtā qñdo dicatur tēpus
ex toto vtile. ⁊ qñ ex toto continuum ⁊ qñ poteſt quo ad quid
eſſe vtile. ⁊ quo ad quid eſſe cōtinuū. quia eſt plenior glo. de cor
pore iuris ſm do. Anto. intelligo. ſ. de iure canonico. Nam de
iure ciuili habetur glo. mag. vnde lex ſumpta fuit in. l. ſi. C. de
temp. in integ. reſti. pe. Sed quomodo cognoſcemus an ſit vti
le vel continuum. dic ſi in iure hoc exprimitur. ar. c. porro. ⁊. c. re
cepimus. de priuile. ⁊ de deci. ad audientiam. vel ſi dicatur con
tinuum vel vtile preſumendum eſt ꝙ ex toto ſit ſic niſi aliud ap
pareat. iuxta no. ff. de edil. edi. l. cū ſer. in. l. annus. ff. de calū. ⁊ in
caſu noſtro. licet ſimpliciter hic dicat. continuū tamē apparet p
dictā. l. ſi. C. de temp. app. tempora abſentie ⁊ iuſti impedimēti
b ſubducenda. ⁊ per cōſequens hoc reſpectu vtile.[b] † In dubio
18 vero ſi ſimpliciter ſtatuitur certū tempus nec adñcitur ſit conti
nuum vel vtile. glo. eſt ſingularis ⁊ nō eſt alibi ꝙ pſumitur eſſe
continuum in rub. ff. de diuer. pſcrip. ꝙ limitat alia glo. ſingula
ris fore verū qn̄ tēpus ſtatuitur a parte iuris ciuilis. ſecus ſi di
ſpoſitione pretorea. ita no. in glo. inſti. de perpe. ⁊ tempo. ac. §.
j. ⁊ Bar. in. d. rub. per que alias dixi ꝙ cū cōſtitutio ſynodalis
edita ab epō vel ꝓuinciali edita a legato vel alia edita a dn̄o tē
porali. vt marchione vel ſimili dicatur ꝯſtitutio pretoria iuxta no.
per Bar. in. l. patris. ff. de bo. poſ. ⁊. ff. de verb. obli. l. ſtipulatio
nes. ñ. ꝙ tēpus intelligeretur eſſe vtile ſecus ſi eſſet ſtatutū editū
a populo. lʒ a dn̄o cōfirmetur. per. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iur.
19 ¶ † Glo. a tēpore leſionis. querit a quo tpe currat minori illud
quadriēniū. ⁊ ſilr maiori eo caſu quo ei cōpetit reſtitutio. a quo
etiā tēpore currat eccleſie hic aperte de. Rn̄det gl. ꝙ minori leſo
currere incipit a prin. xxv. anni. ⁊ ſic finita etate minori. Maio
ri vero leſo tēpore abſentie incipit currere a tēpore reuerſionis
lapſo modico tpe qđ datur ad ſarcinulas cōponēdas. l. ab hoſti
bus. §. ſed ꝙ ſimpliciter. ff. ex quibus cau. ma. ⁊ in hoc differt
ab eccleſia qr eccleſie ſtatim currit a tpe leſionis ⁊ eſt ratio. quia
eccleſia ponitur in pñcto. xxv. anni. in prin. ⁊ ſic loco minoris fa
cti maioris. vt no. in. c. j. ⁊. ij. ē. eo. in. vj. Ad hoc qr ſi alˢ eccleſia
cenſeretur minor nunq̄ ei curreret ꝙ eſſet abſonū argu. l. j. ff. de
20 vſur. ¶ † Scđo gl. in verbo ⁊ no. inducit de. ad no. p Inno. in
c. corā. ē. eo. vbi dicit Inno. ꝙ ſi dato termino perēptorio eccle
ſie ad ꝓbandū ⁊ infra illud nō ꝓbabit propter qđ lata fuit ſnīa
cōtra eccleſiā ꝙ ſibi incipit currere quadrienniū ad reſtitutionē
petēdā a die finis ſeu lapſus peremptorij nō aūt a die ſentētie.
Nam cōſtat ꝓut hic dicit de. quadrienniū incipit currere a die
leſionis. ſed finito termino ſtatim leſio fuit cōpleta propter quā
danda eſſet reſtitutio ſi peteretur ab eccleſia etiā ſi nulla ſenten
tia fuiſſet ſecuta. vt in. c. ij. ⁊. in. ij. ē. eo. ti. igitur ⁊c. propter qđ con
cludit Inno. vbi. ē. ꝙ vbi ſecuta eſt ſnīa poſt lapſum talis perē
ptorij caute facit petens reſtitutionē ſi petit nedū aduerſus talē
ſnīam. ſed etiā aduerſus probationē. qr ex vtriſq; leſio ſurrexit.
Fatetur tn̄ Inno. ibi. ⁊ gl. refert hic ꝙ aliqui dicunt cōtrarium
dicētes ꝙ quadrienniū cōputatur a tpe ſnīe ⁊ ſatis eſt petere re
ſtitutionē cōtra ſententiā. ad hoc alleg. l. j. §. j. ff. de mino. ſed pri
mum dictū plus placet Inno. ⁊ ſic tēidet glo. ⁊ ipſa veritas eſt
vt apparet ex predictis ⁊c. ¶ Glo. ſi minus. hec glo. tota quaſi
legalis eſt ⁊ ponit tres opi. legiſtarū ⁊ tertiā approbat ⁊ coadu
21 nat. ¶ † Ultimo cōtrariis. rn̄det. hic eſt epilogus. Io. an. opp.
pro introitu glo. ⁊ videt ꝙ vbi leſio ſurgit ex tpe nō detur qua
driennium ad reſtitutionē petendā ſi minori tpe ſurrexit leſio. vt
opp. de. l. ꝙ ſi per ptorē. §. quotiēs. ff. ex qui. cau. ma. ⁊. l. necnō.
§. ſi qs ſepius. eo. tit. ⁊. l. ſi. ff. de mino. cū multis aliis ſimilibus.
c alle. in glo. Huius timore cōtrarij facta eſt gl.[c] que dicit ꝙ olim
diſſenſiones erāt inter legiſtas. de hoc an vʒ. ſi minori tpe qua
driennij ſurgat leſio detur reſtō. ſ. quadriēniū. quidā em̄: et fuit
opi. accur. Bal. Azo. ⁊ Hy. qui dicebāt ꝙ non. vnde conſidera
bant duos eſſe caſus principales. qr interdū petebatur reſtitu
tio aduerſus leſionē ſurgentē ex ſnīa vel ꝯtcu. ⁊ tunc clarū ꝙ da
batur quadriēniū integrū. vt in. c. j. ⁊. ij. ē. eo. in. vj. ⁊. ē. eo. cōſti
tutus. C. de tēpo. in integ. reſti. pe. l. ſi. Interdū petebatur reſti
tutio aduerſus leſionē ſurgentē ex lapſu tēporis. ⁊ tunc ſi ſurre
xerat a lapſu tēporis quadriennij vel maioris adhuc clarum ꝙ
dabitur quadriennium. Si vero ſurgeret ex lapſu tēporis mino
ris quadriennij. ⁊ tūc ſm eos nō datur a iure integrū quadriē
nium ad reſtitutionē petendā. ſed ſolū tn̄ tēpus q̄ntū eſt tēpus
leſionis. ⁊ ſic intelligunt iura preallē. in cōtrariū. Hec opi. vide
tur cōtra. l. ſi. C. de tēp. in integ. reſti. pe. que ſimpliciter dat qua
driennium. ⁊ aperte videtur eſſe ꝯtra hāc de. vñ recitat glo. ſcđam
opi. que erat Ja. blanderini ⁊ Odofr. qui tenebāt ꝯtrā vñ dice
bat cōſiderāda eſſe duo tēpora. ſ. tēpus. ſ. qđ dʒ dari reſtitutio ⁊
tēpus ad qđ reſtitutio dʒ cōcedi. Tēpus ad qđ dʒ dari reſtitu
tio eſt tēpus ex cuius lapſu ſurrexit leſio. ⁊ illud eſt quādoq; qua
driennium. quādoq; maius. quādoq; minus ſm accidentiā factorum ſm
quā contingit. quādoq; leſionē cauſari a curſu maioris temporis.
quādoq; a curſu minoris tēporis. ē. eo. cōſtitutus. ⁊. c. auditis. ⁊. c.
ij. eo. ti. lib. vj. Tempus vero. ſ. qđ debet dari reſtitutio eſt tem
pus quadriēnij. ⁊ illud integraliter eſt dandū etiā ſi a curſu mi
noris tēporis ſurrexit leſio. l. ſi. C. de tempo. in integ. reſti. petē.
ꝙ temperāt predicta eſſe verā niſi in tēpore quadriēnij reperia
tur. ſ. tn̄ tēpus negligens q̄ntū eſt tēpus ad qđ debet dari reſti
tutio. alˢ enim ſi eſſet negligens. ſ. tantū tempus nō reſtitueren
tur poſt negligentiā talē etiā ſi. ſ. quadriennium adhuc eſſemus.
Ratio quia tēpus negligentie cōputatur cum die vel tēpore le
ſionis vel abſentie ⁊ cū illo cōpenſatur ſeu illud corrodit. ⁊ ſic in
telligunt iſti iura in cōtrariū alle. Hec opi. ſcđa videtur falſa ea
dem ratione qua precedens. ſ. ꝙ lex finalis. C. de tēpo. in integ.
reſti. pe. ſimpliciter dat quadriennium ⁊ aperte etiā videtur con
tra hāc de. ideo datur tertia opi. que in tēpore ad qđ cōcedi de
bet reſtitutio cōcor. cū precedēte. ſed in tēpore. ſ. qđ diſcordat. qr
dicūt ꝙ tēpus. ſ. qđ dʒ dari reſtitutio ſit minᵘ quadriēnio. etiā
⁊ ſi negligēs ſit habens reſtitutionē petere. ſ. tēpus quadriēnij
per tn̄ tēpus ad q̄ntū debebit dari reſtitutio. per. l. ſi. palle. facit
hec de. in tēpore vero ad qđ debet dari reſtitutio. concor. cū pre
dentibus opi. qr illud eſt tantū q̄ntum fuit tēpus leſionis ⁊ non
amplius. ne alˢ in lucro reperiatur qui reſtitutionem petit. con
tra. l. j. in prin. ⁊. l. vʒ. ff. ex quib. cau. maio. vbi patet ꝙ ſufficit ꝙ
non verſetur in dāno. quia plus nō debet afferre reſtitutio quā
abſtulerit leſio. l. ꝙ ſi minor. §. reſtō. ff. de mino. ⁊ ſic intelligunt
iura in cōtrariū alle. vt ſic de tēpore loquātur ad qđ debet dari
reſtitutio. ꝙ eſt difforme ⁊ eſt quādoq; minus quadriēniū ſm acci
dentiā facti. nō in tēpore. ſ. qđ dʒ dari. quia illud ſemp eſt vniſor
me ⁊ eſt tpˢ quadriēnij. ⁊ hanc opi. ſequebatur do. Pe. de bel.
perti. ⁊ hec opi. tertia hic approbatur ſm glo. per hāc de. q̄ ſm
hoc facta fuit ad decidēdas opi. Hāc opi. hic approbatā confir
mat glo. qr ſatis videtur abſurdū rigoroſum ⁊ mirabile ꝙ leſus
in lapſu dieī tn̄ habeat reſtitutionem petere ⁊ obtinere. ſ. diem
prout vult prima opi. vel ſaltem ſe preparaſſe prout ſcđa opi. qr
ſic nimis anguſtaretur habēs reſtitutionē petere contra. l. ſi. C.
de edi. di. adri. tol. ⁊. l. qñ. C. de here. hoc etiam ſcđo cōfirmat
glo. alia ratiōe. qr ſi qs eſſet leſus lapſu triēnij in vſucapione rei
mobilis nō debuiſſet dari q̄driēniū ſm primā opi. ſed hoc vide
tur falſum. qr olim dabatur vtilis annus taliter leſo ergo ex per
cōſequens hodie dʒ dari quadriennium ꝙ loco vtilis anni ſucceſ
ſit. vt. l. ſi. C. de tēpo. in integ. reſti. pe. arg. c. eccleſie. ij. vt lit. pen.
⁊. l. j. §. j. C. de rei vxo. actio. per que cōcludit glo. tertiā opi. fore
verā. vt indifferēter tēpus. ſ. qđ dʒ dari reſtitutio ſit tēpus qua
driennij etiā ſi tēpus ad qđ ſit minus. vel etiā ſi negligēs ſit in
fra illud. ¶ Modo reſtat rn̄dere ad ꝯtraria. ē. formata. ⁊ quia
inſiſtere in ſolutione cōtrariorū pdictorum eſſet declarare leges.
ideo nō inſiſto. ſed dōnā ſolutionē generalē ad omnia contra
ria quā hic etiā glo. amplectitur vʒ ꝙ contraria loquunt̄ in tpe
ad qđ debet dari reſtitutio ꝙ eſt difforme ſm accidētiā factorū
⁊ minus quādoq; quadriēnio. l. ſi. C. de temp. in integ. reſti. pe. ⁊ he
de. loquitur in tpe. ſ. qđ dʒ reſtitutio cōcedi. ꝙ eſt ſemp vniſor
me vt eſt dictum. vel dicit glo. in verſi. vel ſuis. ꝙ ſi quis vellet

a ¶ Qđ dicat. Adde tex. ⁊ gl. in. l. j. ff. de diuer. temp. preſcrip. ⁊ do. Iaſ. in. §. rurſus. in viij. col. inſti. de actio.

b ¶ In dubio vero. Adde. d. Iaſ. in. d. §. rurſus. l. viij. cart. inſti. de actio.

c ¶ Que dicit ꝙ olim. Adde gloſ. in. §. rurſus. in v. annū inſti. de actio. ⁊ ibi doct. late.

intelligere illa iura non pro tẽpore ad qd. ſed de tẽpore.ſ.qd pōt dici ꝙ loquitur de anno vtili ſm tẽpora antiqua ⁊ qñ leſio anno cõtingit. vt in.§.ſi quis ſepius. vel non loquitur de reſtitutione cõcedẽda officio iudicis. ſed de illa que ipſo iure fit a lege abſqꝫ facto iudicis. vt in.l.ſi debitrix. ad velleya. cū ſi. vel de reſtitutione aliqua nõ loquitur. vt in.l.cū poſt.ff.qñ ac.de pecu.eſt anna. ⁊ p hoc ſit rñſum ad iura in ꝯriū allegata. Modo reſtat rñdere ad rationes quas faciunt tenentes opi. oppoſitã. dicunt eñ primo ꝙ ſi opi. ſua nõ teneatur ſed ſcda vel tertia ſequitur abſurdū vz ꝙ deterior erit conditio illius qui vſucepit tẽpore minoris etatis aduerſarij vel tpe abſentie illius cauſa reipublice ꝙ ſi tūc non vſucepiſſet. ꝙ eſt abſurdum. ⁊ conſequẽter erit melior conditio illius cõtra quẽ eſt vſucaptū ꝙ illius cõtra quẽ nõ eſt vſucaptum. ꝙ ſimiliter eſt abſurdum. ꝙ patet qꝛ ſi vſucapio fuerit inchoata maiori etate vel contra maiorẽ poſt reuerſionẽ cõpleretur triẽnio.ſ.qd tantūmodo audiretur is cõtra quẽ vſucapitur. ſed ſi cõpleaꝰ in minori etate. vz in abſentia aduerſarij quadriennium ſibi datur.ſ.qd auditur aduerſarius cõtra quẽ vſucapitur. ⁊ ſic maius tẽpus reperitur habere is cõtra quẽ vſucaptū eſt in minori etate vel tpe abſentie ꝙ ſi nullo modo eſſet tūc vſucaptum cõtra eum. ſed poſt maiorẽ etatẽ vel in pñtia eſſet cõpleta. ꝙ eſt abſonum. qꝛ non debet vſucapio in minori etate vel abſentia aduerſarij facta tollere vel diminuere ius vſucapientis. immo illud augmẽtare vel fortificare cum inducta in fauorem vel argumentū nõ debeãt operari cõtrarium. ar.l.nõ ſolet.ff.de reg.iur. ⁊ regule ꝙ ob gratiã. de regu.iur.in.vj. ⁊ l. ꝙ fauore.C. de legi. ⁊ l.in bello.§.ſi quis ſeruum.ff.de capti. cum igitur hoc ſit abſurdū. ergo ⁊ per conſequẽs opi.ij.⁊.iij. ex qua ſeqtur abſurditas. abſurditates autẽ in iure ſunt vitãde.l.nam abſurdū.ff.de bo.lib. ⁊ l.qd dicitur.ff.de impen. ⁊ de.romani.de iureiur. de re iudi.apoſtolice.in.vj. Rñdet gl. per interemptionẽ. vnde dicit glo. ꝙ non eſt verū ꝙ deterior ſit cõditio vſucapientis contra exiſtẽtẽ in minori etate vel in abſentia ꝙ ſi vſu cepiſſet. ꝙ patet. quia ſi nõ eſſet vſucapio tunc completa poſſet ipſo iure ſine alio obſtaculo vendicare rem ſuã.ſ.triẽnium. ſed modo ex quo eſt cõpleta in minori etate vel in abſentia non põt is cõtra quẽ eſt vſucaptū vendicare rem. immo obſtabit ei vſucapio niſi impetret tolli obſtaculū vſucapionis adeo ꝙ ſm quoſdã ad hoc agere poſſet pro recuperatione rei qñ eſt vſucaptū eſt neceſſe ꝙ primo intentet iudicium reſcindens hoc eſt implorare officium iudicis per qd primo reſcindatur impedimentum vſucapionis. poſtea vero intentare habet iudiciū reſciſſoriū hoc eſt priſtinã actionẽ que ſic appellatur. qꝛ cõpetit vſucapione reſciſſa. inſti. de acti.§.ruſus. In hoc tamẽ vltimo dicit glo.[a] ꝙ ſeruatur de facto contrariū. quia non fiunt duo iudicia ſeparata. vnum.ſ. quo impetretur officiū reſcindẽs. aliud quo impetretur iudiciū reſciſſoriū. immo eodẽ iudicio ſimul hec expediuntur qꝛ eodem libello ſimul vtrūqꝫ intentatur extra ordinẽ. tamẽ quia petitur vſucapionẽ reſcindi ⁊ illa reſciſſa rem reſtitui. facit qd no. in ſili in.l.quid de inofficioſo.ff.de inoffi.teſt. ⁊ l.iij.§.j.ff. ad exhib. ex qd no. Inno.in.c.cū ex literis.ꝺ.eo. ⁊ in Specu.eo.ti.in quarta parte.ver.ſed nūquid in eadẽ. per hoc patet ꝙ nõ eſt melior cõditio illius contra quẽ nõ eſt vſucaptū. ꝙ illius ꝯtra quẽ eſt vſucaptū quia vendicãdo infra triennū. qd poteſt qñ nõ eſt vſucaptum perpetuaſſet actionẽ infra.xl.annos.l.ſi.C.de pſcrip.xxx.an. Sed eo caſu quo eſt vſucaptū licet implorãdo officium iudicis infra quadriẽniū nõ ꝑpetuaſſet illud per cõteſtationẽ. vt.ſ. dictū fuit in alia glo. Ideo mirum ſi equū fuit dari longius tẽpus ei cõtra quẽ vſucaptum eſt in minori etate vel in abſentia ꝙ illi contra quẽ vſucapitur in maiori etate ⁊ in pñtia. quia ſi illud tps triẽnij qd eſt minus fauorabile. qꝛ ſine aliquo obſtaculo agit ⁊ recipit perpetuationẽ infra.xl. annos qd nõ eſt in tpe quadriẽnij. ideo equa fuit in hoc diſpoſitio iuris. qꝛ qui in vno grauatur ⁊c.l.cū qui.ff.de iureiu. Habetis glo. veſtrã expeditã ex qua habetis ꝙ eſt dare iudiciū reſcindẽdẽ vſucapionis vel alterius actus ex quo actu ſurgit leſio qd alio noĩe nuncupaꝰ officium reſcindẽs ⁊ datur ad remouẽdū obſtaculū circa id qd eſt de iure validū. ⁊ datur propter ſuadentẽ equitatẽ. Itẽ eſt vere iudiciū reſciſſoriū qd alio noĩe appellatur vtilis actio reſciſſoria vel vtilis reſtitutoria. ⁊ an ſimul iſta duo iudicia poſſunt intẽtari ⁊ in eodẽ libello vidiſtis ꝙ ſic. An autẽ per iudiciū reſcindẽs poſſum implorare reſtitutionẽ rei. Dic ꝙ ſic ſi leſio ſit in traditione rei. alias ſecus vt ſic illud det reſtitutio qd abſtulit leſio.l. qd ſi minor.§.reſtitutio.ff.de mino. ⁊ no.in.l.qui ꝓprio.§. itẽ q̃ritur.ff.de procur. ⁊ hec eſt veritas. ¶ Scdo habetis ꝙ eſt dare in materia reſtitutionis tps ad qd dꝫ dari reſtitutio ⁊ tps.ſ.ꝙ. In tẽpore ad qd nulla eſt cõtẽtio. In tẽpore.ſ.qd tres ſunt opi. vt vidiſtis. ⁊ glo. remãſit. cū tertia. vz ꝙ indiſtincte etiã minor ⁊ maior ſi leſi ſint ex parte tpis poſſunt petere reſtitutionẽ in integrū infra quadriẽniū etiã ſi leſio a curſu minoris tpis ſurrexit.

a ¶ Quod ſeruatur de facto. Adde do. Iaſ. optime declarãtem in.d.§.ruſus inſti.de act.

b ¶ Unde videbatur. Adde p iſta ratione tect. ⁊ ibi gl. in.l. niſi finita. §.cū furioſus. ff.de tute. ⁊ ratio.diſtra.

⁊ etiã ſi negligẽter ſe habeant in reſtitutione petẽda infra q̃driẽnium. ⁊ ſic tps iſtud quadriennij ſemꝑ ſit vniforme. ⁊ ſic in effectu tenet opi. vitramon. ⁊ Cy. Bald. vero in.§. ſed qd ſimpliciter tenet ſcdam.ſ. Ja. Bal. Odof. ⁊ ea ſequitur Ja.bu.p iura et rationes ſuperius alle. Nec ob. predicte opi. hec de.q̃ dictã opi. corrigere videtur. qꝛ dicit Bar. in.d.§.ſed ꝙ ſimpliciter ꝙ hec de. dictã opi. nõ corrigit. immo potius illã approbat. Nam ſcire debetis ꝙ in minori nõ currit tps quadriẽnij. niſi finita minori etate. qꝛ in illa nullatenus currit. ſed eccleſia ſemꝑ cenſetur iure minoris.ꝺ.e.c.j.[b] vñ videbatur ꝙ ei nunꝙ curreret quadriennium. qꝛ tamẽ hoc eſſet abſonū. ſtatutū fuit ꝙ a tpe leſionis curreret quadriennium.ꝺ.eo.c.j.in.vj. ⁊ ſic in hoc eccleſia cenſetur iure minoris facti maioris. ⁊ hoc erat clarū qñ eccleſia erat leſa ex lapſu quadriennij. vel maioris tẽporis. Propter hoc ſurgebat dubiū an ⁊ qñ petẽda eſt reſtitutio ad minus tps quadriẽnio. quia leſa eſt in lapſu minoris tẽporis quadriẽnij. an ſimpliciter eccleſia dꝫ habere minus tps quadriẽnij infra ꝙ reſtitutionem petat ſi in illo ſit negligens. ⁊ ſic an tractari dꝫ etiã vt maior iſto caſu ſicut in precedẽti. ⁊ hoc deciditur in hac de. ꝙ non dꝫ habere minus tps quadriennio etiã ſi leſio ſurrexit ex curſu minoris tpis quadriẽnio etiã ſi negligẽs ſit. ⁊ hoc vult hec de. ſm Bar. quaſi in eccleſia hoc ſit ſpãle ꝙ indiſtincte ei detur quadriẽniū. ⁊ ſic cõtrariū ptꝫ ꝙ inueniꝰ ſecus eſſe in alijs. per qd relinquiꝰ ꝙ hec de. eſt ſeruãda quo ad eccleſiã. ſed quo ad alios iura ciuilia retenta ſcda opi. ꝓ qua videtur caſus in.§.ſi quis ſepius ad quẽ non videtur ſufficiẽter rñſum. Nam ibi videꝰ loqui de tpe. infra qd dꝫ reſtitutio peti. ⁊ tñ dicit ꝙ ſi in anno fuit leſio dꝫ.ſ. annū reſtitui. Nec ob. ſi dicas vt dicit gloſ. ꝙ ibi loquiꝰ de vtili anno ſm iura antiqua. vt dicit glo. in ſcda ſol. ad illū.§. qꝛ text. dicit ꝙ in anno cõtinuo fuerit leſus. vñ nõ põt dici poſtea ꝙ de eo anno loquaꝰ cū annus q olim dabaꝰ ad reſtitutionẽ petẽdã eſſet vtilis. vt.ſ. dictū fuit in alia glo. Reſtat rñdere ad inconuenientia q̃ glo. dicit ſequi ex prima ⁊ ſcda opi. Nõ ob. primū incõueniẽs de quo glo. hic dicit vz ꝙ ſi qs eſſet leſus in vna die haberet reſtitutionẽ petere in vna die. qꝛ rñdet ꝙ reſtitutio proponi dꝫ in vno die ſubducto tñ ante tẽpus qd datur ad preparandū. ar.§.ſed ꝙ ſimpliciter. poſtea vo haberet imputare ſibi ſi negligens fuit quare ſe tñ artauit. ſi vo negligẽs nõ ſit ſufficiat ꝙ petat reſtitutionẽ ⁊ illã principi ⁊ illa die ⁊ poſtea finit ſi poterit. ſ.quadriennium vt dicit Bar. in.l.ſi.C.de tẽpo.in integ.reſti.alle. glo.de reſti.in integ.l.diuus. vñ data vigilãtia cõtra illã nec tempus nõ põt iam corrodere ſeipſum ex quo negligẽs nõ eſt quia curſus ⁊ corroſio cauſatur ex negligẽtia vt dictum eſt. Per hoc patet ꝙ etiã nõ hꝫ obſtare ſm incõueniẽs. ꝙ allegatur de vſucapione. qꝛ ſi dabitur vigilãtia poterit cauſa durare etiã per integrū quadriẽniū cõtinuū. Et ſi dicaꝰ eadẽ eſt ratio in maiore et minore que eſt in eccleſia. ⁊ ſic idẽ ius dꝫ eſſe maxime cum iſta equiparanꝰ.ꝺ.eo.c.j. Suſtinẽdo opi. Bar. poſſet dici ꝙ ſi eadẽ eſſet ratio. tñ hec de. que corrigit iura ciuilia quo ad caſum iſtū nõ eſt extendẽda ex idẽtitate rationis. ar. no. in aut. quas actiones.C.de ſacroſan.eccle. ⁊ in regula odia.de reg.iur.in.vj. Preterea põt dici ꝙ immo nõ eſt eadẽ ratio. nã maior a principio vel minor factus maior põt eſſe in negligẽtia. ſed eccl'ia nūꝙ eſt in negligentia. qꝛ ipſa nõ negligit. ⁊ lꝫ platus negligat ex hac negligẽtia ſurgeret cauſa tñ ãde reſtitutionis eccleſie. ideo interim ſ.quadriẽniū nõ poteſt tps negligentia corrodere tps leſionis. ſicut dicamus in ſimili in minori etate nõ currit ſibi quadriẽniū a tpe leſionis niſi ſit negligens ne ſi dicamus currere cū adhuc ſit minor deꝰ reſtitutio reſtitutionis. ⁊ ſic fiat ꝓceſſus in infinitū.l.interdū.ff.de mino. ⁊.d.l.ſi.C.de tẽpo.in integ.reſti.pe. per qd cõcluditur neceſſario etiã ſm mẽtẽ opi. Ja. baldum ⁊ ſequacium eccleſiã debere habere integrū quadriẽniū. vel tertio poſſet dici ꝙ hec de. nihil facit. qꝛ dicit ꝙ reſtituatur ad tps leſionis ſ.quadriennium. ⁊ etiã ſi ſit minus quadriennio. Sed ſi ſic negligens illud corroditur. ergo per cõſequẽs nullū eſt tẽpus ad qd detur reſtitutio. ⁊ ſic quo ad nihilū reſtituiꝰ etiã attenta hac de. que nõ impedit ex ſui ſerie corroſionẽ ex negligẽtia. ſed dicit dari reſtitutionẽ.ſ.quadriennium. precedens tñ dictū ſibi magis videtur de mẽte de. ex quo remanet ꝯcluſio ꝙ in minori facto maiore. vel in maiore a principio leſo ex lapſu tẽporis minoris quadriennio ſi negligẽs ſit.ſ. tãtūdẽ tpis non dabitur poſtea reſtõ etiã ſi aliquid ſupſit de quadriennio nõ ex defectu tẽporis infra ꝙ quia adhuc ſupeſt de illo. ſed de effectu tẽporis ad qd nullum eſt ex quo eſt corroſum vel cõpenſatur cū tpe negligentie. Sed cõtra pdicta facit qꝛ ex quo datur quadriennium ad reſtitutionẽ petendã. ergo interim nõ põt deprehendi negligentia niſi lapſo toto tpe. ar.l.qui hoc anno.ff.de verb.obli. Rñde ꝙ nõ dat ſibi ſimplr quadriẽniū ad reſtitutionẽ petẽdã. ſꝫ ita demū ſi.ſ. illud vigilanter ſe habeat. vt colligitur ex preallc.l.nec nõ.§.ſi quis ſepius. cum alijs.ſ.alle. Item cõtra pdicta facit ꝙ ſi vſucapio eſt

completa

completa in abſentia nõ poteſt amplius vſucapi vel pſcribi res
quia ſemel meū amplius non põt effici meū.l.res propꝛie.C.de
leg.⁊.l.ſequitur.§.qui lata.ff.de vſucap. Si vero nõ eſt cõpleta.
ſed cõpletur in pñtia nõ videtur quid imputandū ſi reſtitutio
nē non petijt anteq̄ eſſet cõpleta vſucapio.qꝛ ante non compe
22 tit.ar.l.j.in fi.C.de an na.excep. Reſponde † q̄ ſi eſt cõpleta vſu
capio nihilominus põt interum vſucapi vel pſcribi.qꝛ qḋ dici
a tur qḋ meū eſt nõ põt per me vſucapiª verū eſt ſi erat meū irre
uocabiliter alias ſecus.l.ij.⁊.iij.C. q̄ me. cauſa ⁊.l.in bello.§.ſi
quis ſeruo.ff.de cap.⁊.l.ſequitur.§.ſi ana.⁊ qḋ ibi no.ff.de vſuca.
Si vero non erat cõpleta ⁊ in abſentia.licet eſſet incboata ſed
finita eſſet in pñtia.⁊ tūc dicit q̄ interiꝫ eſt q̄ imputetur ſi nõ
petit de iure cõmuni cum poſſit qꝛ dilatio que datur ad petēdā
reſtitutionē de iure ſpeciali nõ impedit curſum tēporis ad com
plendā pſcriptionē de iure cõi vel ad corrodēdū tēpus leſionis.
que corroſio fit de iure cõi. vndeꝫ duraret tēpus reſtitutionis
cõcedende.ex quo tñ de iure cõi eſſet corroſum tēpus ad qḋ con
cedi debet nõ põt dari reſtõ ex defectu tēporis ad qḋ.⁊ hanc di
cit eſſe veritatē. vt ſibi videtur. ℂ Quia aduerte. Mihi videt
q̄ interdū datur negligentia nondū cõpleta leſione.⁊ tunc licet
Bar.ſentiat q̄ corroſio ex hac tpis reſtitutione.tñ nõ credo ve
rū cū in illo nõ poteſt dici negligēs anteq̄ cõpetat.vt.d.l.j.in fi.
Sed ſi daretur negligētia iam cõpleta pſcriptione.tūc eius opi.
forte de iuris rigore eſt verioꝛ.ſed credo q̄ in practica ſeruaretur
opi.glo.huius ſaltē in foro canonico. In foro ciuili forte ſerua
23 retur opi.Bar.ℂ † Gl.quadriennio.opp.q̄ ipſo iure ſeruet ec
cleſia illeſa curſu pſcriptionis.⁊ per cõſequēs nõ ſit neceſſaria re
b ſtitutioᵇ qꝛ eccleſia equiparatur minoꝛi.ḋ.c.c.j. Sed minori tē
poralis pſcriptio ipſo iure non currit. vt.l.ſi.C.in qui. cau.reſti.
nõ eſt ne.ergo ⁊c. Soluit glo.remittēdo ad no.ḋ.eo.cõſtitutus.
ſuper glo.cõſuetudine.⁊ in.c.ſi.ḋ.eo.in.vj.veritas eſt q̄ lꝫ equi
paratur quo ad effectū.qꝛ in effectu ſibi nõ nocet pſcriptio. nõ
tamē equiparatur quo ad oĩa.vt ſic ſeruetur ipſo iure illeſa ſicut
24 minoꝛ.vt ibi pꝫ ⁊ in ſimilibus. Nunqd † autē pſcriptio ſtatu
taria tēpoꝛalis currat minori. Inn. q̄ nõ per.c. cõſtitutus.ḋ.e.
Bar.aliter dicit in.l.ſi.pcalle. Quia canoniſte ſeruarēt dictum
Inno.ℂ Glo.pbabit opp.q̄ immo ex ſola affirmatione eccle
ſie aſſerentis ſe leſam detur reſtitutio.vt pꝫ.ḋ.i n prin.de.cuius
cõtrariū hic dicit. Soluit glo.q̄ ille tex.debet ſuppleri per iſtū.
ex quo cõcludit q̄ lꝫ ex aſſertione vel affirmatione eccleſie vel mi
noris aſſerētis leſionē examinetur an leſi ſint an nõ tamē nõ cõ
cederetur reſtitutio niſi pbetur leſio.ad hoc.l. naꝫ ⁊ poſtea.§.ſi
minoꝛ.ff.de iureiurā.⁊.l.ſi.C.eo.de quo remittit ad no.in Spe.
25 eo.ti.§.ij.ver.⁊ illud.⁊ plene in.d.§.ſi minoꝛ. ℂ † Quero quid
ſi petatur reſtitutio p viā exceptionis. an poſſit peti vltra qua
driennuū.videt q̄ ſic.qꝛ que annua ſunt ad agēdū ppetua ſunt
ad excipiendū.l.pure in fi.ff.de do.excep. ℂ Tene ḋtium per.l.
c necnõ.§.exceptio.ff.ex qui.cau. maio.ᶜ Ratio qꝛ hec nõ eſt mo
ra exceptio.immo ideo non cõpetit.qꝛ cõpetit actio.ergo ſolum
durat ad tps vite actionis. Ad hoc.l.papinianus.§.ſi filius.ff.
de peti.here.⁊ qꝛ imputandū eſt reo cur ſe non oppoſuit ante.ex
quo agere potuit.facit ad hoc de reſcrip.qui adit.⁊ q̄ ibi no.⁊ p
Inno.de ordi.cog.c.ſi.⁊ eſt expreſſum in.d.§.exceptio.⁊.l.nam
⁊ poſtea.§.ſi minoꝛ.ff.de iureiurā. ℂ Non ob. huic.d.l.q̄ agni
tis.ff.de excep.vbi datur reſtitutio ſolū.ſ.quadriēniū cõtra latā
ſniam per falſas pbationes.⁊ tñ cõpetit exceptio ppetuo. quia
rñde vt no.in.c.cū venerabilis.de excep.⁊ per Bar.in.l. diuus.
ff.de re iudi.qui dicit q̄ exceptio dat ad aliud quā actio ſeu re
26 ſtitutio in caſu illo.qꝛ ipſa exceptio ibi durat ppetuo.ℂ † Que
ro an iſtud quadriēniū poſſit minui a iudice.Cõcludit Guil.q̄
non.ad hoc qḋ no.Dy.in regula indultū.de reg.iur.in.vj.⁊ qḋ
no.glo.de elec.cupientes.§.q̄ ſi per viginti.e.lib. Ratio quia ſta
tuit abſq̄ facto hoīs a lege ad litē terminādā.ideo inuita parte
nõ põt minui.ar.palle.regule indultū.⁊.xxviij.diſt.de his.licet
autē minui nõ poſſit.tamē põt prorogari petēte reo.⁊ ſurgit ipſa
prorogatio ipſo iure data dilatione.l petēde.C. de tempo.reſti.
pe.in integ.q̄ intelligo petēdo dilationem.vt ibi als nõ credo.
ſimile inſtit.ſi tamen.C.de tēpo.appel.vbi põt fieri prorogatio
per viā cõpromiſſi etiā cum als fieri nõ poſſet ſm vnā opi.Itē
prorogatur a iure ex cauſa.puta ppter legitimū impedimētum
iudicis vel partis.vt abſentie cauſa reipublice.l.intra vtile.ff.de
mino.⁊.l.ſi.C.de tēpo.reſti.pe.⁊ hec eſt cõis opi.Barto.tamen
aliter dicit in.l.ij.ff. de re iudi. cuius opi.hic ſequitur do. Pet.
ſed an excõicatus poſſit reſtitutionē petere. Guil.q̄ non ſiue ſit
minoꝛ.ſiue platus.Ratio qꝛ principaliter petendo reſtitutionē
magis agere dicitur q̄ defendere.ar.c.ij.de offi.iudi.facit quod
no.de pcur.ex inſinuatione.per glo.vbi no.q̄ nõ põt reſtitutio
nem petere agēdo interdicto ſiue iudicio recuperande poſſeſſio
nis.facit de excep.cum inter.⁊.c.ſignificauerunt. vbi de hoc ſm
Guil.ſecus dicit vbi incidēter peteret pſequēdo appellationē.

puta ſi peteret ſe reſtitui aduerſus lapſum ratione legitimi im
pedimēti ⁊ ob hoc maius tps peteret qꝛ cū cõceſſa ſit pſecutio
appellationis.de reſcrip.c.j.in.vj.cõſequēter cenſerētur cõceſſa
omnia incidētia ad illam.ar.de offi.deleg. pterea ⁊.c. ex literis.
Itē ſecus dicit Joā.de lig.ſi excõicatus appellans ſpoliatus ſit
poſt appellationē.qꝛ poſſet agere per viā attētati. lꝫ non poſſet
directe reſtitutionē attentati petere principaliter.alle. xxiij.diſ.
In noīe dñi.cū ibi no. Jo.q̄ qñq̄ quis poſſit reſtitutionē pete
re indirecte quā non poſſit directe petere ad hoc qꝛ hec petitio
eſt de pceſſu appellationis que ſibi eſt permiſſa. vt.d.c.j.de re
ſcrip.lib.vj.agitur ⁊c.ar.d.c.ex literis facit.xj.q.iij.qm̄ multos.⁊
hoc tenet Ber.qḋ no.hñ ⁊ tene menti. Ad hoc qḋ no.de app.bo
27 ne.⁊ de ma.⁊ ob.c.dilecti.ℂ † Querit Pau.in cuius foro peti
tur reſtitutio iſta.dicit q̄ in foro rei.alleg.l.ij.⁊ fi.C. vbi ⁊ apud
quē reſtitutio peti dꝫ.de hac.q.per Guil.de cu.in.l. qui certo lo
co.ff.de cõdi.inde.⁊ per Bar.in.d.l.ij.facit qḋ no.de fo.cõpe.c.
28 ſi.per do.Ant.ℂ † Vltimo tractat hic Pau.an tps negligētie
plati ex cuius facto ſurrexerit leſio eccle ſubducat.de quo vidi
mus in.c.j.in fi.ḋ.e.in.vj.⁊ glo.ibi tenet q̄ ſic.lꝫ Archi.cõtra do.
Pe.hic tāgit primo an eccleſia aduerſus cõfeſſionē poſſit reſti
tui.dic vt dixi.ḋ.eo.c.ij.in.vj.ℂ Scḋo an ſi minoꝛ tenet me obli
gatū.nec reſtitutionē petit an agere poſſit contra illū maiorē fa
ctū.vel vt approbet vel reſtitutionē petat dic q̄ ſic.alle.ff.de act.
emp.iulianus.§.ſi qs colludentē.⁊.l.ſi indebitū.in prin.ff.rē ra.
29 ha.⁊.l.j.C.creditorē euic.pig.nõ debere ℂ † Tertio qd ſi peta
tur dilatio que nõ põt claudi intra inſtātiā.remittit ad no.per
Inno.de teſt.vltra tertiā.⁊ ibi Inn.tenet q̄ nõ.⁊ eſt iuſta cauſa
dādi reſtitutionē aduerſus ſniam. poteſtis dicere hoc verū vbi
ex poſtfacto hoc cõtingit.ſed ſi a prin.adeo breuis eſt inſtantia
forte ex forma ſtatuti q̄ nõ poſſet dilatio etiā a prin. claudi.tūc
forte qꝛ nõ ſtaret per partē nec per iudicē prorogaretur ipſo iu
d re.argu.no.in.l.j.in fi.C.qui accu.non poſ.per Cy.ᵈ ℂ † Quar
30 to an ex ſolo lapſu tpis pbetur leſio. Jo.de ſan.q̄ nõ ſm Guge.
alle.l.nam ⁊ poſtea.§.ſi minoꝛ.ff.de iureiu.⁊ poſſet eſſe q̄ nõ ha
beret pbationes aliquas do.Pe.tenet ḋtium.mouetur qꝛ hoc
veniat examinandū in iudicio reſciſſorio nõ inſiſto.Breuiter ſi
eſt leſa ex lapſu peremptorij ſummarie debebit cognoſci an ha
beat pbationes an nõ: ⁊ ſic an ſit leſa.ḋ.c.auditis.cum ibi no.⁊
c.ij. poſtea fateoꝛ q̄ in iudicio reſciſſorio plene debebit pbari.
vt dicit do. Pet.facit de teſti.veniēs.ij.Si vero leſa eſt ex lapſu
tpis ꝯtra actiones eccleſia.tūc eo ipſo pbatur leſio q̄ lapſum eſt
tēpus.ideo dabit reſtõ ar.l.ſi emptione.§.minores.ff.de mino:

ℂ De iudicijs. Rubrica.

1 Citatio per edictum an ⁊ quādo arctet citatū ⁊ per quem
poſſit fieri ⁊ quando habeat effectum ⁊ nu.2.⁊ ſeq.
3 Conſtitutio ſiue clauſula generalis non refertur ad ſpecificata
aliter prouiſa.
4 Citatio quot modis poſſit fieri.
5 Sacerdos in foro penitentiali tenet locum dei ⁊ poteſt abſolue
re delinquentem etiam extra parrochiam.
6 Album pretoris quid ſit.
7 Citari an poſſit quis per omnem ſpeciem citationis.
8 Citatio per edictum an poſſit fieri in omni caſu.
9 Iudex quando cognoſcit vt vir bonus ſi male arbitratur ap
pellari poteſt.
10 Citationem per edicta facere non poteſt inferioꝛ a principe.
11 Citatio an poſſit valere de mandato generali ad citandum ali
quē: ⁊ qñ dicatur citatio cõmiſſa ex certa ſcientia. ⁊ nu.12.⁊.13.
14 Eccleſie minoris appellatione quid contineatur.
15 Citatio per edicta an conſtituat quem verum contumacem.
16 Citatio in quibus caſibus valeat etiam ſi non tranſeat in noti
tiam citati.
17 Citatio an ⁊ quando fieri poſſit extra territorium citantis.

DUdū Bonifacius.
Hec cõſtitutio pceſſit cõcilū Viennenſe.vt
glo.j.hic dicit. Diuiditur aūt in tres par
tes.qꝛ primo ponit cõſtitutionē Bonifa
cij. Scḋo illā reſtringit. Tertio pteſtat.
1 ſcḋa ibi.qꝛ vo.tertia ibi porro. ℂ † Not.
primo caſūꝫ in quo citatio p edictū artat
ſtatim citatū. ℂ Et no.q̄ requirantur ad
hoc vt citatio illa locū habeat qꝛ qᵉ ex auctoritate aplica ex certa
ſcia ſpāliter ipſam cõmittētis ⁊ in caſibus hic poſitis.Et ſic no.
a cõtrario q̄ extra caſus hic poſitos fieri nõ põt.Itē q̄ per infe
2 rioꝛē a papa non põt fieri citatio p edicta de q̄.ſ.dicet.ℂ † Itē
no.q̄ talis citatio hꝫ effectū citationis pſonalis qñ citatus im
pedit per ſe vel aliū quominus citatio ad eum pueniat.⁊ ſic eſt

a ℂ Verū eſt. Adde Bar. in l.j.in fi. colū. in fi.ff.de lega.j.et do.Iaſ.in.§.ſic itaq̄.in.iij.car. ver. quarto poteſt iſti.de acti.

b ℂ Quia eccleſia equiparatur. De hoc vide etiam glo.in §.ex maleficijs. in verſicu. iudiciū inſti.de act.

c ℂ Ratio qꝛ hec. adde bar. in.l.ij.ver. quero vtrum.ff.de excepti. Alex.in l.nā ⁊ ſi poſtea. §.ſi minoꝛ.ff.de iureiur. Alex. in.l.ſi finita.§. elegāter. in.ij. colum.ff.de dā. infec.

d ℂ Quarto an ex ſolo. Adde ea que poſt Barto.⁊ alios dicit do.Iaſ.in d.l.naꝫ ⁊ poſtea.§. ſi minoꝛ.j pe.col.ff. de iureiur.in ver.ſed tu aduerte.

malicioſe abſens. vel q̄ñ ad eū citatio nō pōt peruenire.⁊ ſic nō
8 videt ꝙ gn̄aliter ꝓcedat cū hoc ſic ſpāle ꝯtra illud qđ habetur.
3 vt ſit.nō cōteſt.qm̄.§.ij.ᵃ ☞ †Ultimo no.ꝙ cōſtitutio vel clau
4 ſula generalis nō refertur ad ſpecificata aliter ꝓuiſa.☞ †Que
ro quot modis poſſit fieri citatio.dicit Guil.ꝙ quatuor. quos
vt notos hic nō ꝓſequitur do. Anto. Eſt eñ citatio per nūciū
cum literis.de ꝓba.q̄ñ cōtra.per ꝑtorē.C.q̄ño ⁊ q̄ñ iu.aut. qui
ſemel.⁊ in corpore vnde ſumitur. Jtē per edicta vt hic.⁊.d.aut.
qui ſemel. Jtē iuris diſpoſitione.c.j.⁊.c.cupientes.de elec.in.vj.
Jtē ꝙ fit ad monitionē iudicis.C.q̄ño ⁊ q̄ñ iu.l.ceſſante.⁊ not.
de offi.deleg.cōſuluit. Jtē adde ꝙ q̄dā eſt citatio verbalis. q̄dā
realis que fit re ipſa citādo pſonā ⁊ capiēdo illā ⁊ ducēdo ipſaʒ
ad iudicē.vt.l.cōſentaneū.cum ibi no.C. q̄ño ⁊ q̄ñ iud.☞ Glo.
citationes.oppo.ꝙ hec cle. nō fuerit ſituata ſub cōgruo ti.quia
debuiſſet poni ſub ti.de dila.maxime cum prima citatio de qua
etiā hic loqtur nō dicatur iudicialis ſed ante iudicialis.vt no.p
Jnno.⁊ Jo.and.poſt eū de ꝓba.q̄ñ cōtra.⁊ ſic nō debuit poni
hic in materia.de iudi.cuius ꝯriū factū eſt contra.§.q̄bus.C.de
nouo codice cōponēdo. ſoluit glo. ꝙ re vera cōpetēter ⁊ cōgruē
ter potuiſſet poni in ti.de dila. tñ etiā ſatis cōpetenter ponitur
ſub iſto ti.qꝛ licʒ prima citatio dicat̄ anteiudicialis.tñ per eam fir
matur iudiciū ⁊ ꝑpetuatur iuriſditio ⁊ etiam preuenitur. de offi.
deleg.licʒ vndiꝙʒ ⁊.c.gratū de fo.cōpe.ꝓpoſuiſti.idcirco vt ſaret
an ſup citatione.de qua hic poſſet fundari.iudiciū ſuit cōgruē
b ter ſub hoc ti.poſita decre.iſta.ᵇ ad hoc inſti.de pena temere li
tig.§.fi.nec eſt mirādū ſi decre.nō ex toto cōgruēs ti.ſub illo po
natur. qꝛ ſic ⁊ alſ cōtingit in decre.vltima.ꝭ.de eta.⁊ quali.ca.
cōpula.⁊ in.c.j.⁊.ij.de iudi.in.vj.Dicit tñ doct.ꝙ licʒ prima cita
tio dicatur anteiudicialis.tñ eſt de proceſſu ⁊ eſt principiū iudi
cij.iuxta no.de ꝓba.q̄ñ ꝯtra.⁊ de offi.deleg.prudentiā.in prin.
⁊ inſti.de pe.te.litig.§.fi.☞ Glo.quibuſcūꝙʒ declarat quare di
cit q̄buſcūꝙʒ qꝛ expreſſiue caueſ in cōſtitutione Bonifacij. vbi
etiā oēs ꝯrie indulgētie tolluntur.☞ Glo. vndecūꝙʒ oppo.ſhic
innotuit etiā vltra duas dietas arctare citationem in caſu iſto ⁊
etiā extra prouinciā.contra ad vtrūꝙʒ decre.ſtatutū.de reſcrip.
5 in.vj.eo.titu.nonnulli.⁊.iij.q.vj.neminē. Soluit hic in †papa
c citāteᶜ qui eſt vicarius illius qui eſt dn̄s totius orbis.iuxta illud
pſalmiſte.Dn̄i eſt terra.⁊ plenitudo eius.de deci.tua. ☞ Scda
ꝯria in alijs facit ꝙ Jo.no.xvj.q.j.placuit.vbi no. ꝙ qꝛ in foro
penitētiali ſacerdos tenet vicē dei pōt abſoluere delinquentem
6 etiā extra parrochiā.☞ †Glo.albo.q̄rit quid eſt albū.rn̄det ꝙ
d eſt locus dealbatusᵈ vbi edicta deſcribebātur alſ iura.Et ſi di
cas quō tot edicta fieri poterāt.dic finito termino edicti videba
tur ⁊ ponebatur aliud.no.aūt.qui ſemel.C.q̄ño ⁊ q̄ñ iu.de quo
glo.etiā hic remittit ad Spe.in ti.de do.⁊ ꝯtu.⁊ in ti.de citatio
ne.Demū q̄rit an oēs iudices poſſent citare per edicta. Rn̄det
ꝙ nō ſed demū certi.qui inaīe ſint ibi remittit ad no.in Spe. in
ti.de citatione.§.ſequit̄ ver.⁊ no. ibi cōcludit Spe. ꝙ maiores
ordinarij ⁊ delegati a principe citare pn̄t per edicta.ſed pedanei
hoc eſt ordinarij habentes cognoſcere de paruis ⁊ vilibus cau
ſis ⁊ delegati inferiores a principe citare nō pn̄t p edicta ſed per
nunciū vel per literas per nunciū deſtinatas. licet q̄dā dicūt ꝙ
pedaneus vel delegatus inferioris a principe nō poſſit citare p
nunciū ꝙ nō eſt verū.vt no.in.l.ſancimus.C.de iudi.⁊ ibi reci
tat Spe.fabulā de Azone ⁊ olderico delegatis in quadā cauſa
que no.etiā per Cy.in.d.l.ſancimus. Fatetur tñ Spe.ꝙ citatio
per edicta olim erat in vſu.ſed hodie nō.ſed frequentat̄ modus
citationis per nunciū vel epiſtolā. Poſſumus tamē dicere ꝙ li
cet citatio per edicta nō fiat in albo hodie vt olim tamē fit p ce
dulas affixas ad fores palatij.vt videtis. Concludit ergo proſe
quendo ſpecies citationis que fieri pn̄t ab hoīe. de quibus dixi
in prin.ꝙ citationē per admonitionē facere pōt quilibet iudex
etiā delegatus inferioris a principe. qꝛ ⁊ illā pōt arbiter facere.
ff.de iud.l.ſed ſi interpellatur.facit.l.ceſſante. C.quō ⁊ q̄ñ iudex.
in citatione per nunciū dic idē.ar.preallég.ſed ſi interpellatur.licʒ
alij cōtra.vt predixi ⁊ no.in.l.ſancimus. Jn alijs tribus ſpecie
bus citationis. dic ꝙ illas facere non pōt. niſi ſit ordinarius de
maioribus vel legatus principis. vt no.in aut. qui ſemel. ⁊.d.l.
7 cōſentaneum.⁊.ff.de iuriſ.om.iudi.l.j.⁊.ij. † Sed iuxta p̄dicta
ſupereſt videre an in omni caſu ſuppoſita poteſtate iudicis poſ
ſit citari quis per quālibet ſpeciē citationis de predictis. Cōclu
de ꝙ due ſpecies citationis pn̄t fieri in oī cauſa.ſ.per nūciū ſeu
per epiſtolā ⁊ admonitionē iudicis.vt in iuribus preallé. Cita
tio vero per ꝑtorē fieri non pōt regulariter de iure cōi. Fallit in
duobus caſibus.primus eſt ſi veniat citāda multitudo.ſcōs eſt
ſi veniat citāda perſona que debet eſſe in loco. ſed ignoratur lo
cus loci vt quia extraneus de longinquis partibus citatus fuit
vt cōpareret corā iudice vſꝙ ad ſententiā incluſiue. quia intelli
gitur ciuiliter dicta citatio.ſ.ꝙ fiet in ciuitate nō ſemper coram
iudice ideo pōt tunc fieri citatio per preconē preconizātem per

n ☞ Ultimo no. Adde tex. in.l. doli clauſula et in.l. ſtipulatio nes commodiſ ſimum cum ibi no. per doct.ff. de verb.obli.

b ☞ Ad hoc li ſti. Adde Bar. ⁊ doct. in rubri ca. C. de in ius vocan.

c ☞ Qui eſt vi carius. Adde gl.ꝭ. in probe. huius libri que dicit ꝙ papa ē deus in terris.

d ☞ Ubi edi cta. Adde glo. ⁊ doc.in.l. ſi qs id qđ.ff. de iu riſdi. om. iudi.

e ☞ Jn citatio ne per edictuʒ. Adde Car. in cōſi.eius.incip. in.q. que verti tur ⁊ Fely. plo ne in. c. cogno ſcentes.in.vj.et vij.col.extra de conſti.

f ☞ Speciali ter. Adde bar. in.l.j. ad ſi.ff. ſi quis in ius vo. non ie. Bar.in l.ſi.ad ſi.C.ſi cō tra ius vel vti. pub.glo.j.l.Sʒ ⁊ ſi quis.§.que ſitum.ff.ſi quis cau. Fely. in.c. ad aures in.j. col. ver. de qua lificatibus extra de reſcrip.

loca publica ciuitatis. vt no. Bar.in extrauagāti ad reprimen
dam.in verbo per edictū in ciuitate reali. Dic ꝙ regulariter illa
e fieri nō debet vt no.in.l. cōſentaneum prealleg.ᵉ Jn citatione
8 per † edictū eſt dubiū an in oī caſu fieri poſſit. videtur ꝙ nō ſʒ
ſolū in caſibus hic expreſſis per hāc cle. Jn contrariū facit.l.edi
ctum.⁊.l.peremptorium.ff.de iudi.⁊.d.aut.qui ſemel. dicit Bar.
in extrauagāti prealle.ad reprimēdum in verbo edictū.ꝙ aliud
de iure canonico ſm qđ nō pōt talis citatio fieri niſi in caſibus
hic expſſis ⁊ aliud de iure ciuili ſm qđ poteſt generaliter fieri.
dicit tamē ꝙ de iure ciuili cum iudici detur electio vt bono viro
digendi q̄ ſpeciē citationis velit iuxta no.in ſimili per Jnnocē.
de conſti.c.j.non debebit digere ſpeciē iſtā citationis per edicta
niſi in caſibus hic poſitis alſ poterit appellari. Caſus autē hec
poſiti ſunt quando quis facit impedit vel procurat quominus
poſſit citatio ad eū peruenire.qđ dicit ibi Bar. maxime ꝓcede
re vbi venit citāda aliqua cōmunitas vel multitudo vel aliquis
inimicus vel rebellis iudicis alle.de reſcrip.ſtatutum.§.j.⁊.ij.in
vj.debebit tamen ſm eū cognitionē aliqualē adhibere ſup hoc
anteꝙʒ ſic citari mandet.alleg.pro cōcor.ff.ad treb.⁊.l.de etate.⁊
l.ſciendū. Sed iuxta hoc inſurgit dubiū cū in citatione iſta per
edicta debeat poni terminus cōdecēs ſm diſtantiā locorū quō
iudex poterit ſcire diſtantiā locorū cum papa vel iudex qui for
te eſt in vrbe nō poſſit ſcire in quo loco ſit abſens nec teſtes vidē
tur poſſe ſuper hoc deponere ex quo pars nō eſt pn̄ſens. Rn̄det
ibi ꝙ ſcire poterit conſiderādo vulgi opinionē. Mouet̄ per.§.
illud in aut.de exhi.rei.col.v.ibi examinet iudex in quem locum
abijſſe dicatur. ☞ No.ꝙ dicit dicatur. ⁊ ſic reſpicit formam vel
vulgi opinionē.dicit tamē Bar.ibi ꝙ cōmuniter cōſueuit habe
ri reſpectus ad locum vbi ꝯſueuit habitare ſm.l.vn.ff.de dam.
infec. Jlla tamen extrauagās ad reprimēdū ſtrictius ꝓuidet q̄
hec cle.quia ibi innuit poſſe procedi lite non cōteſt. ꝙ hic dicit.
9 ☞ †No.bene dictū Bar.ꝙ inꝗtū ſenſit ꝙ vbi iudex vt bonus
vir cognoſcet ꝑpōt appellare ſi male arbitratur ꝯtra.no. in.l.j.ff.
de iudi.⁊ Jnno.in.c.preſenti.que erat extrauagās de reſcrip.ex
Jo.and.in addi. Specu.in ti.de appel.do. Pet. diſputando te
nuit primū.licet hoc dictū nō allegauerit. facit.l. ſi qua pena cū
10 ibi no.ff.de verbo.ſigni. † Ex predictis ergo apparet ꝙ ſentit
Bar. ꝙ inferior a principe poſſit citationem facere per edicta
in caſibus hic poſitis.cōtrarium ſentit hic glo.in verbo ex certa
ſcientia poteſtis dicere pro concor. ꝙ ſpecificus citandi modus
de quo hic in litera ſit mentio.ſ. in audiētia vel palatio apoſto
lico fieri non pōt per inferiorē a principe ſine eius mādato ſpe
ciali ex certa ſcientia facto. ⁊ ita intelligitur glo. prealleg. Sed
ſimilis citādi modus.ſ.in audiētia ipſius iudicis ſit.⁊ hic loqui
tur dictū Bar. vel dic ſcđo qđ dictū Bar.procedit de iure ciuili
glo.prealleg.de iure canonico.quia ſm illud nō poteſt inferior a
papa etiā ſimilē citationē illi de qua in litera facere. vnde vltra
citationem de qua hic in caſibus hic poſitis deberet facere inti
mationē citationis in loco viciniori ſm formā decre.cauſam.ꝭ.
de elec.eadē cōpila.⁊ hoc eſſet equum etiā ſeruare in foro ciuili
ꝓpter no.hic in glo.in verbo reſtringimus.facit optime.ſ. ti.j.
cle.vnica vbi eſt ſpecialem in caſu illo. ☞ Glo.ſolēnes querit qui
ſunt iſti dies ſolennes.de quibus hic ſit mentio. Rn̄det ꝙ ſunt
tres.vʒ dies iouis ſancte.dies aſcenſionis. dies baſilicarū Pe.
11 ⁊ Pau.que eſt octaua ſancti Martini. ☞ †Gl.generales.qrit
qui ſunt iſti caſus in quibus papa cōſueuit facere ꝓceſſus gene
rales. Rn̄det ꝙ.v. facit enim illos cōtra hereticos ⁊ portantes
ſarracenis merces ꝓhibitas cōtra piratas cōtra exigentes vel
ponentes noua pedagia ⁊ contra falſarios literarū apoſtolica
rum.alle.iura ſua. ☞ Not.ex iſta glo.⁊ precedēte dies ſolēnes ⁊
caſus in quibus papa proceſſus generales facit. ☞ Glo.papa
querit an cle. habeat locū in inferiore a papa. Rn̄det ꝙ nō a cō
trario ſenſu ſaluo tamen caſu cle.j.ſ.de fo.compe. ☞ Not.hanc
glo.pro his que dixi.ꝭ.ſuper glo.in verbo albo. ☞ Glo.ſpeciali
ter.querit an ſufficeret mandatū generale de citādo talem. Re
ſpondet ꝙ nō a cōtrario ſenſu.facit de preſump. nonne cū ſimi.
12 ☞ †No.ex glo.ꝙ vt aliquid dicaturᶠ ſpecialiter expreſſuʒ opor
f tet ꝙ fiat digreſſio ad ſpeciē nec ſufficit generaliter exprimere. vt
de Joan.and.de reſcrip.c.j.in.vj.⁊ Bar.ff.de vulga.⁊ pupil.l.j.
☞ Glo. ex certa ſcientia ponderat literā que exigit citationem
iſtam fieri ex certa ſcientia ⁊ alleg.ſimilia per qđ concludit ꝙ ſe
cus ſi interueniat ignorantia vel error cum talia opponātur ſciē
tie ⁊ conſenſui ⁊ ponit quid proprie ſit ignorantia vel error. Tu
adde bonam glo.que habetur.ff.de teſta.l.de ſtatu.⁊.ff.de iur.⁊
13 fac.ignoran.ſuper rub.⁊.j.q.iiij.§.notandum. † Quādo dica
tur ex certa ſcientia cōmitti talis citatio. Rn̄det glo. quādo ap
paret ꝙ intēdit tollere ius cōmune ſm qđ dʒ fieri citatio perſo
nalis vel ad domū.ꝭ. vt lit. non conteſt. q̄ñ.§.porro. de eo qui
mit.in poſ.c.ſi.cum ſuis cōcor.⁊.ſ.ti.j.c.j.ſm quid etiā requirē
di ſunt amici anteꝙʒ procedatur cōtra cōtumacē ad miſſionem
in poſſeſſionē.

in poſſeſſionē. alleg. ff. ex quib. cau. maior. l. Item ait pretor. ⁊ l.
ſeq. §. fi. de quo remittit ad no. de do. ⁊ contu. cauſam. vide cir-
ca hoc qđ dixi in cle. cauſam de elec. qꝛ in pſonis priuilegiatis vt
in minore eccleſia ⁊ ſimilibus glo. procedit alſ ſecus. licet equū
eſſet ſeruari in oībus. facit qđ no. in. l. cum proponas. C. de bo.
auct. iudicis poſſiden. ℂ Glo. mandate. no. parificari manda-
tum ⁊ iuſſum vt colligitur ex cle. iuncta extrauaganti Bonifa-
cij. ⁊ remittit de materia vide qđ dixi. ſ. de offi. ordi. c. i. fe. ij.
⁊ qđ no. ff. de offi. preſi. l. ſepe. ℂ Gl. literarū ponit que ſit diffe-
rentia inter locū audictie literarū ad locū palatij quia auditor
14 cōtradictoriarū manet in primo loco alij in ſcđo. ℂ † Gl. maio
res querit quid cōprehēdatur appellatione maioris eccleſie. di-
cit ꝙ eccleſia maior loci etiā ſi nō ſit cathedralis alle. ī. de ſenten.
excō. ex frequētibus. ℂ Glo. locorū opp. ꝙ etiam debet haberi
ratio cōditionis perſonarū ⁊ qualitatis negociorū. vnde opp.
de. c. cū ſit romana de appella. fatetur cōtrariū. vnde dicit hāc
15 literam ſupplendā per illā. ℂ † Glo. pſonaliter querit ad decla
rationem litere an citatio iſta per edicta in caſu cle. ꝯſtituat quē
manifeſtū contumacē. Rñdet ꝙ non. ſed bene cōſtituit verum
contumacē taliter citatū ſicut cōſtitueretur per citationem per-
ſonaliter factā per nunciū iuxta no. de ſen. excō. venerabilibus.
§. ſecus in. vj. An autem tales poſſent appellare. ⁊ remittit ad
no. cle. j. de do. ⁊ cōtu. Ex pdictis gl. cōcludit ꝙ ſenſus litere eſt
ꝙ oīs pceſſus qui poſſit fieri ꝯtra pſonaliter citatū poterit etiā
fieri cōtra iſtū ſic citatū. ⁊ ecōtra ille qui contra pſonaliter citatū
fieri nō poſſit nec poterit ꝯtra iſtū. quis aūt pceſſus poſſet fieri
cōtra pſonaliter citatū. remittit ad nota. in. c. fi. de eo qui mit. in
poſ. ⁊ in. q. quā diſputauit de receptione teſtiū. de qua hodie in
regula preſumitur in. vj. Ex pdictis etiā infert ꝙ excuſationes
quas pponere poſſet pſonaliter citatus poſſet. ⁊ iſte taliter cita
tus ⁊ alſ nō. alleg. de appel. ſepe ver. quid aūt. per hoc cōcludit
Guil. hic ꝙ lꝫ pſumptio hec de notitia ſit iuris. nō eſt tñ iuris ⁊
a de iure qñ admittit pbationē in cōtrariū.ª facit qđ no. de ſpō.
in qui. do. Ant. adherēdo pdictis credit ꝙ illā probationē ad-
mittit quā admitteret vera citatio pſonalis per qđ dicit ꝙ ad-
mitteretur excuſatio p quā nō perimeretur citatio. ſed excuſare
tur. vt etiā dicit Guil. ad hoc cle. j. ⁊ qđ ibi no. de pba. ⁊ eſt etiā
16 de mēte Pau. ⁊ Ioā. de lig. qui tractāt hic † an valeat citatio
alſ extra iſtū caſum ſi nō tranſit in notitiam citati ⁊ ponūt not.
de eo qui mit. in poſſ. c. fi. dixi in cle. cauſam. ideo omitto qꝛ re-
gulariter in actibus leuis pīudicij nō requirit̃ ſecus in actibus
grauis pīudicij. preſumit̃ tñ in notitiā tranſire in certis caſibus
de quibus dixi in preallegā. cle. nō inſiſto plus. lꝫ do. Pe. hic inſi
ſtet. facit ad pdicta qđ no. Spe. in ti. de citatione. ⁊ Bar. in ex-
trauagāti ad reprimē. ℂ Gl. reſtringimus op. ꝙ forma citatio
nis de qua etiā in alijs caſibus locū habeat. lꝫ pſertim in iſtis vt
in extrauagan. Bonifacij. Soluit glo. ꝙ illa dictio pſertim ſtat
pro maxime ⁊ implicat ⁊ reſtringit ad caſus hic expreſſos et in
alijs corrigit. Si vero ſtaret pro tñ ⁊ tunc nō ob. ℂ No. de illa
dictione pſertim ⁊ vide de fi. presby. ad abolendā. ⁊ l. illud. ff. ad
legē aquī. cū glo. ℂ Vltimo glo. iuſtificat cle. qꝛ vt dicit glo. gra-
ue erat dicere ꝙ hic citandi modus adeo pīudicialis in omni
caſu fieri poſſit. cū talia edicta nō ſemp oībus innoteſcant. ideo
nō debuit indiſtincte cōcedi. vt in ſimili dicit lex de voce pconis
in aut. qui ſemel ⁊ in corpore vnde ſumitur. C. qūo ⁊ qñ iudex.
ℂ Glo. vel quorum. querit an vt citatio iſta fieri poſſit ſufficiat
alterū de his que dicuntur in litera. Rñdet ꝙ ſic ⁊ hoc propter
naturā alternatiue. ar. regule in alternatiuis lib. vj. Aduerte qꝛ
hoc videtur ſatis iniquū ꝙ ſi perſona ſit extra domiciliū ⁊ tute
poſſit citari. licet tute non poſſit adiri eius domiciliū poſſit hec
citatio adeo pīudicialis fieri. vnde refero hanc alternatiuā ad
diuerſos caſus. ſ. vt vbi pſonalis fienda veniret citatio ſufficiat
prima pars alternatiue. vt poſſit fieri citatio per hunc modum
vbi ſufficiat ad domum ſcđa pars ſufficiat alternatiue. ⁊ hoc pu
to de mēte cle. p glo. tñ facit qꝛ vtroqꝫ caſu alternatiue fingitur
pſonaliter citatus ⁊ ſic melius eſt tenere glo. Intelligi tñ poteſt
tex. cū glo. qñ citādus moratur in loco qui nō pōt tute adiri. ſo-
lus ſi alibi faciat copiam ſui vt in cle. cūm de elec. ⁊ ſic habeo in
17 apoſtil. tex. ℂ † Glo. tute q̄rit qs habebit hoc cognoſcere. dicit
ꝙ iudex citās alle. extrauagā. Bonifacij. qꝛ hec cle. tāgit de cita-
tione. recitat do. Pe. q̄dā de materia citationis. ſ. an citatio ex-
tra territoriū fieri poſſit. de q̄ de fo. cōpe. romana. §. Abētes in
vj. ⁊ in cle. paſtoralis de re iudi. etiam tractat an extraneus ex-
gēs. ī. territoriū poſſit citari. de q̄ p Inn de dila. c. ij. nō inſiſto.
1 Conſtitutio cōmuniter reſpicit futura niſi aliud dicatur.
2 Conſtitutio qñ extendit̃ nō reſpicit pendētia per appellationē.
3 Cauſe q̄ poſſunt tracta i ſummarie ſimpliciter et de plano ſine
ſtrepitu ⁊ figura iudicij.
4 Decima quotuplex ſit ⁊ vbi ſit preſtanda. ⁊ nu. 5.
6 Dictio quis vel qui non ſemper ſtat reſtricte nec ſemper facit
orationem reſtrictiuam quando ſtat interpoſitiue.
7 Conſuetudo ſuper decimis non preſtandis in totum vel in par
tem an valeat.
8 Aduocati qui iuuant non ſoluentes decimas peccant.
9 In decimarum ſolutione an debeat fieri deductio ſumptuum.
10 An oēs teneantur ad decimas ⁊ an ſint ſub precepto.
11 Sententia lata contra ius vel ordinem iuris an valeat.
12 Appellari an poſſit in cauſa decimarum et an poſſit inuocari
brachium ſeculare contra pertinaces.
13 Matrimonialis cauſa multis modis poteſt agi ⁊ intentari.
14 Matrimonium ⁊ ſponſalia ſunt diuerſa.
15 Matrimonialis cauſa principalis vel incidens an ſit tractāda
ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano.
16 Cauſa incidēs vbi venit tractanda ſeparatim a principali: non
aſſumit naturam principalis.
17 Vſurarū cauſa an ſpectet ad iudicem laycum vel eccleſiaſticum.
18 Lex fori in quo iudicium agitur ſeruanda eſt quo ad ordinato
ria iudiciorum.
19 Cauſa vſurarum inter cauſas eccleſiaſticas numeratur.
20 Cauſa iuramenti an debeat tractari coram eccleſiaſtico iudice.
21 Cauſa quando dicat̃ tangere cauſam electionis ⁊ prouiſionis.
22 Citatio partis an ſit neceſſaria in relaxatione a iuramento.
23 Vſure quando poſſunt peti vt ſors vel vt intereſſe: ⁊ an cauſa
vſurarum ſit tractanda ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano.
24 Ordinem iudiciarium ſeruare an ⁊ quando cogi poſſit iudex.
25 Debet verbū importat neceſſitatem ⁊ verbū valeat poteſtatē.
26 Super decimis an poſſit fieri compoſitio.
27 Cauſe continentia diuidi non debet.

Iſpēdioſam. Diuidi-
tur in tres partes. qꝛ primo ponitur ꝯſtitutio
ma cū. Scđo cōſtō. Tertio extētio. ſcđa ibi ſta
tuimus. tertia ibi volētes. Tex. ibi diſpendio
ſam exponit̃. i. dānoſam. vt in. ī. gl. ℂ No. pri-
mo hic quatuor caſus in qbus pceditur de plano ſine ſtrepitu
b ⁊ figura iudicij. ℂ ᵇ No. idē eſſe iudiciū cōuetorij qđ eſt princi-
1 paliū. ℂ † No. ꝙ cōſtitutio cōiter reſpicit futura niſi aliud dica
2 tur. ℂ † Itē no. ꝙ qñ extēditur nō reſpicit pendētia p appella-
tionē niſi hoc exprimat̃ etiā quādo dat formā actui ſucceſſiuo.
ℂ Glo. ſi. literalis eſt ⁊ voluit tollere opi. facilē. ℂ Glo. ſubtili
op. ꝙ immo cōmendata ſit ſubtilitas p. c. capellanus. ī. de fer.
ſol. ꝙ q̄ſqꝫ cōmēdatur vt in ꝯrio. q̄ſqꝫ reprobat̃ vt hic. de quo
remittit ad no. de iudi. dilecti. dic ſubtilitas ꝑnitioſa reprobat̃.
ſed vtilis ad veritatis indaginē ⁊ iuriū declarationē cōmēdat̃.
ℂ Glo. reſtringere op. ⁊ videt̃ ꝙ hic non reſtringat̃ ſubtilitas
ordinis iudiciarij immo laxetur hoc eſt relaxet illam in caſibus
hic expreſſis. vt ptꝫ ex tenore cle. Rñdet glo. ꝙ hic nō reſtringit
ſubtilitatē ordinis iudiciarij ſed laxat vt eſt dictū. ſed hñ reſtrin
gitur diſpēdioſa prorogatio litiū. de qua in prin. pmiſit. ⁊ ad illā
dꝫ referri verbū reſtringimus. ⁊ ex hoc habetis cām generalem
ꝯſtōnis. Sed inſtat glo. quare plus in caſibus iſtis reſtringitur
diſpēdioſa prorogatio q̄ in alijs. Rñdet primo ꝙ hoc pōt dici
de arbitrarijs de qbus nō cogunt̃ reddere rationē. iuxta no. de
reſcrip. ſi qñ. pro hoc. qꝛ iſta potuiſſet addere caſus primitiarū
oblationū ⁊ ſimiliū de qbus in glo. cum in illis videat̃ ratio vꝫ
qꝛ agitur de re pia ⁊ fauorabili. vel ſcđo dicit glo. ꝙ ideo aliud
hic in iſtis expſſis. q̄ in alijs qꝛ in his potiſſime verſat̃ periculū
animarū ⁊ frequētius ꝯtingit. ideo taliū ꝓtelatio magis eſt pe
riculoſa. facit vt lite. nō ꝯteſt. qm̄. ⁊ de ap. oblate: ad ſi. accedat. l.
3 nā ad ea. ff. de legi. ⁊c. ℂ † Gl. electionibus ᶜ op. ꝙ in cauſis ele-
c ctionū nō poſſit procedi de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.
immo pceſſus factus lite nō ꝯteſt. nō teneat. ſ. de elec. dudū. ij.
Soluit illud erat ius vetus qđ hic corrigit. ℂ Gl. bñficijs. q̄rit
quid ſi ſit qđ ſup hoſpitalibꝫ ſ. deputatis ad elemoſynas vel le-
proſos. An habebit locū cle. alle. ꝙ non. qꝛ aliud eſt beneficium
aliud hoſpitale. vt in cle. p literas. de pbē. Cōtrariū tenet qꝛ ne-
dū hic loqtur de bñficio. ſed ⁊ qñ eſt qđ de officio ptꝫ ex vbo offi
cijs in litera poſito. ſed ppoſiti ſ. talibꝫ locis dicunt̃ habere officiū
vt ptꝫ. ſ. de re. do. qꝛ cōtingit. vbi tales vocant̃ rectores ⁊ equpa-
rant̃ rectoribus ⁊ curatoribus. ergo ⁊c. Per hoc infert gl. idem
eſſe ſi ſit qđ de monachatu. cū monachatꝰ ſit officiū. dicit gl. ma
xime pcedere ſi dicamus monachū eligi pmoueri vel poſtulari
ad qđ facit qđ no. de elec. officij. p Hoſt. ⁊ Inn. ⁊ hoc qꝛ lrā iſta
aperte loquitur in cauſis electionū ⁊c. Idē tñ eſt dicendū ſi dica
mus eū creari fieri vel recipi vel ordinari. de regu. c. ſ. ⁊ vlti. lib.
vj. ⁊ de elec. indēnitatibus. §. ſi vero. xvj. q. vlti. c. vlti. ⁊ hoc ideo
qꝛ negari non pōt quin ſaltē ſit officiū eccleſiaſticūꝫ. de quo etiā
aperte litera loquitur. ⁊ hoc alle. glo. qꝛ non pōt negari quin cle.
locū habeat in canonicatu regulari cū hic ſimpliciter loquatur
de canonicatibus. ſed de canonicis regularibus et monachis

a ℂ Facit qđ no. Adde glo. ⁊ doct. in. l. ſi. ff. ꝙ me. cauſa.

b ℂ Nota idē. adde plene no. in. c. trāſlato de conſti.

c ℂ Op. ꝙ in cauſis. Adde do. Abb. in. d. c. dudūꝫ. in. ij. col. ver. no. etiā de elec.

idem eſt iudiciū.de ſta.mo.ꝙ dei timorem.ergo ꝛc. ¶ Ultimo hoc cōfirmat gl.q: ita viget cauſa cōſtitutionis in regularibus ſicut in ſecularibus. ergo ꝛc.de tranſla.c.ij.cum ſi. ¶ No.bene iſtam glo.inq̄tū dicit monachū digi ꝛc.ꝛ alle.no.in.c.officij.q: dicit do.Anto.ꝙ hoc alibi non hꝫ certe immo habetur in.§.ſi vero.in.c.indēnitatibus.ꝑ ea alle.per Archi.ꝛ Jo.and.poſt eū gl.aūt tenet Pau.alle.vltra predicta q: hic loquitur aperte qū eſt qd de ꝓbēda ſed monachus ex monachatu dicit̄ cōſeq ꝓben dam in victu ꝛ veſtitu ꝛ aliis q̄ adminiſtrant̄ in loco.de regula. dilectus.ꝛ de ſymo.dilectus. Ad hoc qd no. Hoſti.de regula.c. ſi.vbi dicit cauſam monachatus expediri ſine libello qd intelli gitur de monacho aſtricto certe regule in ſpecie. certe idē credo ꝛ ſi in genere vt in caſu.c.ij.de regu.in.vj. Jdē dicit de conuerſo omnino plene ꝛ in totū.de quo.xxvj.q.j.vt lex.de priuile.vt pri uilegia.ſm Pau. Jtē no.bene glo.ibi.item prorogatio.q: ſen tit ꝙ ex idētitate rationis licitū ſit facere extenſionē in materia exorbitante a iure tantū. de quo dic vt dixi in cle.j.de elec.dic vt ibi dictum fuit.Deinde glo.in ver.per literam.querit quid ſi ſit queſtio de eccleſia vel de ꝓprietate. vt quia dicatur alteri ſubie cta.an locū habeat cle. Reſpōdet glo.ꝙ nō.q: tunc dicitur que ſtio de beneficio.alleg.no.in ſimili in.c.ij.de do.ꝛ contu.ꝛ vt lite. non cōteſt.c.ij.ꝛ de eo qui mit.in poſſ.c.j.in.vj.vbi differētia eſt in ſimili quo ad miſſionē ſienda in poſſeſſionē an agatur de ec cleſia vel de ꝓprietate an de titulo ſeu bñficio. Similiter eſt diffe rentia quo ad permutationē ꝑſcriptionē ꝛ tranſactionē. q: per mutari ꝑſcribi ꝛ tranſigi pōt qū agitur de eccleſia vel de ꝓprieta te.alſ ſecus alleg.iura ꝛ ſic expom debet eas.ſ.cauſas bñficiales nō eccleſias vel dignitates ſm Guil. aſſignat etiā rationē. quia vbi agitur de eccleſia vel de ꝓprietate non imminet periculū va cationis diutine.ſecus qū agitur de ea vel in titulū. Si vero aga tur de bonis eccleſiaſticis vel de bene merito aſſignatis locū ha bet cle.ſi vel in titulum ſint aſſignata.alſ ſecus ſm Guil. facit de reſcrip.poſtulaſti.cum ibi not. ¶ Ultimo querit glo. quid ſi ſit qd ex eo.q: agat̄ ad remotionē beneficij.an tūc locū habeat cle. Rñdet ꝙ ſic ſi negatur ſedus cōiugij ſpiritualis ſeu titulꝰ.ſecus dicit glo.ſi nō negaretur titulus ſed ꝓpter crimen peteretur re moueri bñficiatus.q: tūc non haberet locū cle. Ad hoc alle.no. per ſe poſt Jnno.ꝛ Hoſti.vt lit.non cōteſt. qm̄.§.ſi vero.ſup.j. glo. Guil.hic videtur tenere cōtra glo. Dicit enim ꝙ ſi negatur ſedus ſpūale vel titulus.vt q: dicatur intruſus vel ſymoniacus. de quibus.j.q.j.ordinationes. ꝛ agatur ad eos remouēdos tūc non habet locū cle.quia non agitur tunc de beneficio. ſed de cri mine cōtra perſonā ſm eum tene glo.ꝛ pro dicto Guil.an ſit ve rum.vide qd no.de renū.niſi cum pridē.in prin.quia in intruſo non dicit bene.ſed an bene dicat in ſymoniaco pēdet ex ibi no. quia ſaltem in notorio ſymoniaco nō bene dicit poteſtis dicere gl.ꝓcedere qū principaliter agitur de nullitate matrimonij ſpi ritualis ſiue tituli ſiue allegetur ſymonia vel intruſio in modum cauſe de reg.iur.c.j.in.vj.dictū Guil.procedit vbi principaliter petitur quis remoueri propter crimē hereſis vel ſymonie.ꝛ hoc eſt de mente Joan.de lig. ¶ Glo.eccleſiaſticis. querit quid ſi ſit queſtio de beneficio ſeculari in foro tamen eccleſiaſtico. Rñdet ꝙ tunc locū non habet cle. q: hic nil immutatur in eis.ergo ꝛc.

4 ar.l.precipimus.C.de appel. ¶ † Glo. decimis querit ad decla

a ratione litere. q: multiplex eſt decima. quia[a] quedā debetur ex iure diuino.ꝛ quedam debetur ex pacto pollicitatione vel voto. quedā ex diſpoſitione papali ꝛ dicitur decima papalis ꝛ an in oībus locū habeat cle. videtur ꝙ ſic q: generaliter videt̄ loquī glo.tenet ꝫriū.vnde dicit ꝙ ſolum locū habet in decima debita de iure diuino qū de illa eſt q̄ſtio.hoc ꝓbat per literā iſtam que non ſimpliciter loquitur de decimis.ſed de decimis ad quarum preſtationē qui tenētur monitione ꝑmiſſa coerceri pōt cenſura eccleſiaſtica.per qd cōcludit ꝙ nō habebit locū in decima debi ta ex pacto pollicitatione vel voto. Ad hoc alle.no.de deci.tua. in ſi.j.glo. vbi differētia dicitur eſſe inter decimas debitas iure diuino ꝛ alſ.adē tenet Pau.q: decima de iure diuino ſemꝑ eſt

b decima[b] nec poteſt minui.per predicta etiā cōcludit glo.ꝙ ſi de decima papali.de quo.ſ.de prebē.in cle.ſi de bñficio ſit q̄ſtio in ter illū cui papa cōceſſit ꝛ clericū beneficiatum a quo petitur nō habet locū cle.ꝛ ſic dicit glo.ꝙ putat fuiſſe de mēte cle. Ad hoc quia talis decima papalis vel aliter debita quā de iure diuino nō eſt ſemꝑ ſub cota decime.ſed q̄nq; eſt vigeſima vel alia cota, facit de vo.c.ſi.per hoc etiā alle.glo. q: hec cōſtitutio eſt exorbi tans a iure cōmuni ꝛ corrigit iura antiqua. ꝛ per cōſequens nō eſt extendenda ſed potius reſtringēda.arg.de regu.iur.que a iu

5 re in.vj. ¶ † Juxta ꝑdicta querit gl. quid ſi ſit q̄ſtio inter duas eccleſias ſup iure percipiendi decimas ad quā ipſarum ſpectat. non autem cū debitore decime:an locū habebit cle. videtur ꝙ non.q: tunc eſt q̄ſtio ſuper ꝓprietate iuris decimarū. ꝛ ſic non videtur ꝓprie dici q̄ſtio eſſe ſup decimis.ar.eius qd eſt dictū,ſ.

in glo.in verbo bñficijs.Cōtra tū tenet gl.per hanc literā.quia negari nō poteſt quin ſit q̄ſtio ſuper decimis ſed tūc locū habet cle.vt hic dicitur ergo ꝛc. Jtē pro hoc alleg.glo.q: cle.locū habet in q̄ſtionibus quoquo mō tangentibus q̄ſtionē ſup decimis vt patet ex litera ibi ſi eas quoquomodo ꝛc. ſed negari non poteſt hāc.q.tangere queſtionē decimarū ergo ꝛc. Huic deciſioni ob. duo.primo q: hic videtur loqui qū eſt queſtio inter debitorē et eccleſiā patet hoc cū dicit ad quarū etiā preſtationē ꝛc. Secūdo obuiat qd eſt dictū in glo.in ver. bñficijs.ſ.ꝙ cle. nō habet locū vbi eſt q̄ſtio de ꝓprietate bñficij. ꝛ ſic nō videt̄ habere locū vbi eſt qd de ꝓprietate iuris decimarū. ¶ Glo. rñdet ad primū ꝙ nō habēt obſtare.q: illud qd hic in litera ſubdit̄ ad quarum ꝛc. nō habet determinare vel reſtringere id qd ꝑcedit.ſed eſt q̄dam interpoſitio vt hic dicit glo.patere ex eo quod litera hic dicit ad

6 quarū etiā ꝛc. ¶ † Et iſta glo.no.do. Anto.[c] ꝙ dictio qꝫ vel q

c nō ſemꝑ ſtat reſtricte nec ſemꝑ facit orationē reſtrictiuā qū ſtat interpoſitiue ſm do. Ant. Ad hoc alle.vltra eā glo. de offi.dele. c.pe.in.vj. Jn ꝫriū tamē facit qd dixit glo.in.j.q. vbi videt̄ glo. ſentire qd reſtringit.qd declarat.c. precedens cui adiungitur vt in prin.glo.in.c.tamē ſemel declarato reſtrictionem nō inducat vt in hac glo.ꝛ ſic poteſtis cōcordare.ꝛ hec no.pro ſtatutis.quia q̄nq; iſte interpoſitiones ponūtur in eis vel dic ꝙ non ob.id qd dixit glo.in prin.q: gl.nō ſimpliciter ex illo mouetur. ſed ex aliis rationibus ibi poſitis. Ad ſcōm gl.rñdet ꝙ nō ob.q: vbi eſt qd ſup ꝓprietate bñficij nō pōt dici cauſa bñficialis. Ad hoc cle.j. ſ.de cauſa poſ.ideo locū nō hꝫ cle. ſed vbi eſt q̄ſtio de ꝓprietate iuris decimarū bene pōt dici eſſe qd decimalis nec hoc negari pōt.ideo locū habebit cle.Contrariū tenet Ber.q: eccleſia poſſi dere pōt decimas ſine periculo. dicit tū cle. ꝓcedere ſiue agatur de decimis ꝑſonalibus ſiue realibus ſiue mixtis vt ſunt decime animaliū alle.no.ꝑ Hoſti.in ſum.de deci.§.quot ſunt ſpecies.et de deci.apoſtolice.facit ꝑ Ber.q: poteſt ꝑſcribi ius ꝓprietatis decimarū per eccleſias.de deci.prohibemus.ꝛ de preſcrip.c.j.in vj. Jtem nō ſic poteſt eccleſia cenſura eccleſiaſtica coerceri vt lay ci.ſed pro hoc facit ſm Joan.de lig.ſi referamus tex. ibi ad eas

7 decimas ꝛ oīa alia premiſſa.† Tangit etiā hic Guil. an valeat cōſuetudo ſup decimis non preſtandis in totū vel in partē.dicit vꝫ in ꝑſonalibus non preſtādis integris.ꝛ ſic in minori parte in realibus nō.alleg.no.de deci.in aliquibus.in ſi.de quo dicendū vt ibi.ꝛ in.c.a nobis.eo.ti.ꝛ ſuper rubrica.ſed an ſuper iſtis deci mis debitis a ſubiectis procedi poſſit tamq; ſup notorio ſine iu ris ſolēnitate.dicit Pau.ꝙ ſic ſi ꝫſtat illum a quo petitur ſubie ctum eſſe vt in obediētiariis ꝛ ſimilibus. ꝛ de iure debitis. not. Jnno.de cen.ſignificauit.ꝛ.c.venerabili.ꝛ de verb.ſigni.ex par te. Jdē Ber.q: ius cōmune notorium eſt ꝛ ab oībus ſciri debet de ꝫſti.c.j.ꝛ.l.ij.ff.de iur.ꝛ fac.igno. Jdeo faciētē cōtra velut no torie delinquētē pōt ſuperior ex officio punire. Ad hoc qd not. de offi.vica.c.j.dicit tū ꝙ ſe informabit ſummarie ꝙ ille poſſeſ ſiones ſint in parrochia illa ſicut ſit cū quis vult miſſionē in poſ ſeſſionē facere.vt lit.nō cōteſt.qm̄.§.ꝙ ſi ſuper. Ad hoc de app.

8 preterea.† Nunquid aūt ſeruetur cle.cōtra laycos qui ex lōga con ſuetudine abſq; titulo perceperūt.dicit Pau. ꝙ ſic.q: plus pec cant auctorizando q̄ ruſtici q dant eis alle.xxiiij.q.iij. q aliorū. Contra hoc facit litera hic cū dicit ad quarū ꝑſtationē pōt qui tenētur ꝛc. Sed rñde ꝙ interpoſitio eſt vt dixit glo.ꝛ nō reſtrin git inq̄tū agatur de decimis iure diuino debitis vt eſt dictū.ſed

d an locū habet[d] cōtra aduocatos qui iuuant nō ſoluētes vel con tra cōfeſſores qui in foro cōſcientie remittūt vel etiā cōtra ſtatu tarios qui ius ſuper decimis faciūt ſtatuta. vide ar.de offi.dele. c.j.de ſen.excō.quāto.xxiij.q.iiij.non inferēda.Guil.dicit ꝙ hec opi.nō bū iure fundatur. pro hoc q: tunc nō agitur immediate ad decimas.ſed ad intereſſe ratione decimarū. Juxta predicta q̄rit Guil. quid ſi prior ruralis excolebat aliquas poſſeſſiones ſui prioratus in aliqua parrochia ꝛ retinet earū decimas:q: di cit poſſeſſiones ſui prioratus eſſe de dote eccleſie.ꝛ ſic nō debere ſoluere de deci.nouū genus. vel dicit eſſe noualia proprijs mani bus culta.de deci.ex parte. An ſi rector eccleſie petat illas an lo cum habeat cle.dicit ꝙ ſic q: cōtra tales religioſos eſt ius cōmu ne de deci.c.ij.in.vj. Secus dicit ſi interueniēdo nomine ſue ad miniſtrationis ius percipiēdi decimas ſibi attribuit de priuile gio vel cōſuetudine ſm eum.alle.de ꝑſcrip.auditis. que nil facit forte fuit motus propter id qd dicit glo.in prin.ſed certe ex quo fundamentū ꝛ originē habēt a iure diuino videt̄ idē vtrobiq;. Nunquid aūt cle.locū habet in decimis vel aliis bonis eccleſia ſticis in ſuſtentationē aſſignatis ad vitā precario nō in titulum. Guil.tenet ꝙ nō vnde dicit ꝙ locū habet vbi hꝫ locū.c.vt circa. de elec.in.vj.vel eius declaratio.puta ꝙ etiā largius locū habet cum illa ſatis ſit ſtricta in terminis ſuis.vt ibi no.ꝛ eo.ti.cle.con ſtitutionem. An autē locū habebit vbi agitur de iure clericali. vt in terminis.c.ſi iudex. de ſenten.ex.com.in.vj. quidam ꝙ ſic

quod non

a ¶ Quedam debetur iure diuino. adde tex. in.c.tua cl.j.de deci.tex.in.c.in aliquibus.§.ſi.le.ꝛ ibi not.do. Abb.c.

b ¶ Nec poteſt minui. Adde text. et ibi do. Abb.in.j.no. in.c.j.extra de deci.l.c.ex parte.ꝛ ibi.d. Ab. in vlti.no.et in c.in aliquibus. ꝛ ibidē not.do. Abb.eo.ti.de deci.

c ¶ Quod dictio quis. De hoc relatiuo habetur ꝑ Bart. in.l.j.in.j.op. C.de ſum.tri.ꝛ Bart.in.l.oēs populi.ff.de iu ſti.ꝛ iur.ꝛ Ange.in.§.j.in.iij. no.inſti.de act.

d ¶ Cōtra aduocatos. adde tamen ꝙ aduocati qui fouent iniuſtas cauſas peccant mortaliter vt eſt gl.in c.cauſam q̄.de do.ꝛ cōtu.ꝛ gl. in.c.breui.de iu reiuran. et do. Abb.in.c.j.in ij.colū.de iura. calum.

q̃ non placet Pan. q2 ceſſant verba ↄſtõnis ⁊ ꝑclatio tūc nõ
eſt periculoſa: ergo ⁊c. ſecus ſi agaꝛ de clericatu acceſſorie. vt in
c. ex līis. de tranſac. q2 tunc cū locū habeat in principali locū ha
bebit in acceſſorio: ⁊ hoc ꝓbatur in regula acceſſoriū. cum con-
9 cor. ſm Pan. ¶ † Glo. ꝓteſtationē q̃rit an in ſolutione deci-
maꝝ debeat fieri deductio ſeminis vł ſumptuū. Rñdet ꝙ ſic in
ꝑdialibus. ſecus in ꝑſonalibus: de quo remittit ad plene no. de
10 deci. paſtoralis. ¶ † Gloſ. tenentur q̃rit an omnes teneantꝛ ad
decimas. Rñdet ꝙ oēs layci tenentur niſi doceant ſe priuilegia
tos. vt in c. a nobis. de deci. In clericis aūt quid iuris ſit remit-
tit ad no. de deci. nouū genus. q2 teneꝛ ꝓ patrimonialib⁹ non
pro dote eccleſie. In religioſis vero quid iuris ſit remittit ad no
ta. de deci. ex parte. j. q2 teneꝛ ad decimas ꝑterꝙ noualiū que
ꝓprijs manibus incolunt niſi ſint ciſtercien. q2 illi non tenētur
ad decimas ꝓprijs laboꝝ manibus vel ſumptibus excultoꝝ.
Sed an locū h3 cle. in oībus predictis ſi agatur contra eos in ca
ſu in quo poſſet. Rñdet ꝙ ſic ꝑ hāc literā q̄ ſimplr loquitur ⁊c.
¶ Ultimo ſubdit q̃d contra religioſos aſſerentes decimā ſal-
tem integram non eſſe in precepto emanauit cle. cupientes. de
penis. ⁊ ibi videtis que pena talibus imponatur ⁊c. ¶ Glo. ꝓ
moniti. q̃rit qualis d3 eē iſta monitio an ſufficit ꝙ ſit gñalis de
ſpeciali non eſt dubium vt in iuribus. in prin. glo. alle. gl. reſpō
det ꝙ ſic: vnde dicit ꝙ multi ordinarij ſeruant ⁊ videtur eccle-
ſijs eſſe expediens q̃ moneant gñaliter oēs ſoluere debentes
decimas fructuū prediōꝝ q̄ habent in parrochia vt illa ſoluāt:
⁊ ſniam excōicationis fulminant in non ſoluentes adeo ꝙ poſt
ea eccleſia poterit denunciare non ſoluentes excōicatos accedat
de iureiur. ad noſtram. ij. ⁊ poterit ſic formare ſniam iudex ſm
Her. Monemus vos ꝓ primo ſcdo ⁊ tertio ⁊ peremptorio ter
mino aſſignamus vt decimas de talibus fructibus taliū poſſeſ
ſionum ſitaꝝ in tali parrochia rectori eiuſdem ſoluatis. Alio-
quin ex nunc ꝓut ex tunc ſniam excōicationis proferim⁹ in his
ſcriptis. Nec ob. de ſen. excō. romana. §. caueant. in. vj. vbi ſnia
excōicationis generalis futura concernens fieri non pōt: q2 illō
veꝝ niſi precedat mora vel culpa vt ibi dr. ⁊ ſic etiam intelliganꝛ
predicta. Bertran. hic aliter reſpondet. dicit eñ ꝙ talis ſenten
tia ideo poteſt fieri ex cā futura: q2 hoc eſt ius de futuro debitū
ideo ſicut poteſt fieri ſnia in futuro ꝓ iure ſeruitutis: ita poteſt
ſententiari ꝑ ſniam excōicationis. Ad primū alle. no. de ſepul.
in noſtra. ⁊ in. d. c. §. caueant. Non ob. d. §. caueant. q2 loquiꝛ in
caſibus in quibus tractus futuri temporis non ſpectat ad iu-
11 dicem ſm Her. ⁊c. ¶ † Quero an ſnia lata ↄ ius vel ordinē iu-
ris valeat. Pan. hic trac. de quo in. c. j. de re iudi. ⁊. ij. q. j. l ſum
ma. xvij. q. iiij. vxor. de offi. dele. de cauſis. ⁊ de re iudi. c. ſi. lib. vj.
ideo omitto. vnum tñ notandū dicit q̃d non omitto vz ꝙ ſi fe
ratur ſnia omiſſa ꝓbatione teſtiū vel alia q2 non ſit facta ſi non
fuit petita ſnia nō eſt nulla: q2 eſt ↄ ius litigatoris. alle. de re iu.
cū inter vos. ⁊ q̃d no. xvij. q. iiij. vxor felicis. Non ob. ſm eū. ij.
q. j. nos in quēꝗ. q2 expone ibi non poſſimus. i. non debemus
abſqꝫ partis ꝑiudicio ſm Pan. hoc eſt veꝝ ſm do. An. niſi nō
appareat ꝙ pars ſit ſupplantata in ꝓbando. vt no. in. l. platū.
C. de ſen. ꝑ Bar. ad hoc de reſti. in inte. cū ex literis. vide ad ma
teriā glo. in. c. eccleſia ſancte Marie. de conſti. ⁊ de re iudi. cum
Bertoldus. ⁊ q̃d ſcribit Inn. de cōceſ. ꝓbē. poſt electionē. adde
12 de ꝓba. qm̄ ↄ. ¶ † Glo. coercere querit de duobus. ſ. an appel-
lari poſſit in cā decimaꝝ: ⁊ an poſſit inuocari brachiū ſeculare ↄ
pertinaces. Ad primū dices ꝙ non. de deci. tua nos. ij. in ſi. q̃d
intellige niſi cā r̄ōnabilis allegeꝛ: puta priuilegiū vel quid ſimi-
13 le. ¶ Ad ſcdm dic ꝙ ſic alle. de homi. poſtulaſti. ¶ † Gl. matri
monij q̃rit q2 multis modis poteſt agi de matrimonio an in-
diſtincte locum habeat. Reſpondet ꝙ ſic ſiue agatur de eo ipe
diendo: ſiue de eo declarando: vt q2 aliquis vendicat aliquaꝫ in
cōiugem q̄ negat ſe vxorem ſiue de eo dirimendo q̃d intelligit
glo. ſiue petatur dirimi de facto vt q2 a principio cōtractus in-
ter fideles nō tenuit obſtante impedimento canonico an petaꝛ
dirimi de iure: vt q2 a prin. tenuit ſed non fuit ratū: vt q2 ↄtum
inter fideles ⁊ petitur ex poſtfacto dirimi q2 nō pñt habitare ſi
mul ſine contumelia creatoris ſm ea q̄ habētur de diuor. q̃to.
⁊. c. gaudemus. Contra ꝓdicta opp. gl. de. c. j. ⁊. c. accedēs. ij. et
lit. non ↄte. vbi non pōt ꝓcedi qñ agitur de federe matrimonij
lit. non ↄte. niſi in partis ↄtumaciā. rñdet illud ius vetus hodie
ſecus vt hic p3 iūcta cle. ſepe. de ver. ſig. hec vera qñ hic agiꝛ de
federe matrimonij: quid aūt ſi non agitur de federe matrimo-
nij: ſed agitur ad ſeparationē thori ꝓpter crimen adulterij: an
tunc habeat locū cle. rñdet glo. ꝙ non. ar. c. j. vt lit. nō ↄteſt. cum
ibi no. vbi p3 ꝙ l3 ēt interueniente partis contumacia de iure
antiquo non poterit lit. non ↄte. ꝓcedi: ſecus vbi de federe age
14 batur vt ꝓdixi. ¶ † Querit demū glo. an locū habeat cle. ſi ſit
q̃d de ſponſalibus. videtur ꝙ nō: q2 aliud eſt matrimoniū aliō
ſponſalia. vt p3 ex copula q̄ inter ea ponitur in rubrica de ſpō-
ſalibus ſed hic loqtur in matrimonijs: igiꝛ ⁊c. Cōtrariū3 tenet
glo. q2 l3 q̃d ſponſaliū non ſit principalr q̃d matrimonij: eſt tñ q̄
ſtio tangens cām matrimonialē: ideo locū habebit cle. ꝑ tex. ibi
a aut eas ⁊c. No. bene glo.[a] ꝙ ſtatutū dans formā ꝓceſſus alicui
actui habeat locū ēt in pendenti. facit q̃d videbitis in glo. ſeq.
15 ⁊ q̃d no. Bar. ff. de ali. leg. l. ſolent ⁊c. ¶ † Ultimo glo. q̃rit q̃d
ſi ſit q̃d principalr ſucceſſionis ⁊ natalium tñ in ea incidat q̃d ma-
trimonialis: q2 forte dr illi q petit ſucceſſionē non eſſe natuꝫ ex
legitimo matrimonio an locū habebit cle. reſpondet glo. q̃d in
principali. q. non h3 locū: in alia aūt matrimonialis incidenti ſi
deferaꝛ ad iudicē eccleſiaſticū ꝓut d3 de iure fieri de or. cog. tuā
tunc bene locū habebit ad hoc q̃d no. ꝑ Inn. ⁊ Hoſtiē. q ſi. ſint
le. nati. vbi dicunt hoc caſu ēt ſm vetera iura non eſſe neceſſe of
ferre libellum ⁊ ſm hoc intelligo dictum Her. hic. ſ. vt ex incidē
ti locū habeat non ex principali. Pan. hic ſentit gl. ꝓcedere qñ
cā principalis agitatur coram ſeculari: ſecus ſi coraꝫ eccleſiaſtico
q2 non mutabitur forma negocij cū acceſſoriū ſequi debeat prin
16 cipale. ¶ † No. bene gl. ꝙ vbi q̃d incidēs venit ſeparatim tra-
ctanda a principali nō aſſumit naturaꝫ principalis: imo habeꝛ
ꝑinde ac ſi principalr agitareꝛ: ſecus vbi nō venit ſeparatim corā
iudice alio agitāda ꝑ ea que dixit glo. ſ. ⁊ dicit̄ ēt in ſeq. glo. ⁊c.
¶ Glo. vſure q̃rit ad līe declarationē cū multis modis pōt eſſe
q̃d de vſuris. An indifferenter locū habeat cle. Rñdet gl. ꝙ nō
ſed demū qñ principalr eſt q̃d de vſuris: vt q2 agiꝛ de eis repetē
dis vel repetentis vt cōpenſenꝛ cū ſorte. Nam tunc bene habe
bit locū cle. ēt ſi dicatur ꝓvſurariū vel eius heredē ꝙ ſit caſus in
quo non teneꝛ recōpenſare q̃d eſt in caſibus no. de vſu. ſalubri-
b ter. ⁊. c. cū conq̄ſtus. nā attendenda eſt[b] forma petitionis: et ſi
illa attenta concluditur cām vſurariā eſſe ſufficit vt locū habeat
cle. alle. ad hoc no. de fo. cōpe. cum ſit. per Inn. ⁊ Hoſt. ſecūdo di
cit glo. ſi principalr ſit q̃d de debito q̃d petit creditor: q̃d ex for-
ma petitionis non concluditur vſurarium: q2 tunc l3 debitor ex
cipiet illud vſurarium tñ non habebit locum cle. Mouetur gl.
q2 attendenda eſt forma petitionis vt eſt dictum: ſed illa attēta
non eſt vſurarium: immo eſt ſuper credito ſeu debito ex cā mu-
tui vel alio contractu ex quo contingit agi. Confirmat hoc glo.
q2 cū principalis q̃d ſit mota ꝑ illū qui excipiendo dr vſurarius
ſi cā deberet ſic extra ordinem agitari ⁊ expediri faueretur ipſi
vſurario contra mentem huius ↄſtōnis q̄ fuit potius eis noce-
re ergo ⁊c. ar. regule q̄ ob gratiā. de regu. iur. in. vj. Accedat q̃d
no. de fideiuſ. cōſtitutus. in verbo caſūmc. ¶ No. ex gl. ꝙ ad co
gnoſcendā materiā vt diſcernatur modus in ꝓcedendo ponde
ratur q̃d eſt deductū in libello ſilr pōderatur quo ad iuriſdictio-
nem iudicis cognoſcendā. vt no. Inn. de iudi. ceteroꝝ. de fo. cō-
pe. cum ſit. ⁊. c. conqueſtus. predicta dicit vera Guil. qñ queſtio
eſt principalr de vſuris vt de vſuris. Si vero agatur de vſuris
vt de intereſſe vt q2 agitur de retentione vel recuperatione vſu
raꝝ ꝑ eū q petendo dicit ꝙ eſt talis caſus in quo vſure peti pñt
vt in dote ⁊ filiabus. vt no. de vſu. ſalubriter. ⁊. c. conqueſtus. ⁊ ſic
tunc non h3 locum cle. q2 ceſſat periculum aīe cum tunc non pe
tantur vt vſure ſed vt intereſſe. fa. de fo. cōpe. dilecti. ſa. q̃d not.
ff. ꝓ ſocio. l. ſociū. §. qui in eo. Hec dicit glo. foret vera qñ debitor
excipit ↄtractū vſurarium. Si vero non ſimplr exciperet: ſ3 pa
teret ꝓnunciari ↄtractū eſſe factū in fraudē vſurarū: tunc bene
haberet locū ↄſtō iſta: q2 q̃d eſſet principalr ſup vſuris. Aduer
te q2 pōt glo. intelligi qñ q̃d eſt principaliter ſuper vſuris vt q2
principaliter petitur per debitorem ꝓnunciari contractuꝫ fore
vſurarium: ⁊ tunc q̃d non h3 dubiū: pōt ēt intelligi qñ debitor
excipit ↄ petitionē creditoris: ⁊ nihilomin⁹ petit ꝓnunciari cō
tractū vſurariū: ⁊ tunc q̃d eſt magis notabilis ⁊ ex eius ſolutio
ne no. ꝙ vbi due q̃ōnes principalr in iudicio vertunꝛ circa ideꝫ
quaꝝ vna eſt priuilegiata alia non ⁊ ꝓpoſite ſunt a diuerſis: l3
non priuilegiata fuerit primo ꝓpoſita tñ ſeruari d3 priuilegiū.
Scdo loco ꝓpoſite. facit q̃d no. ff. de ꝓba. l. circa. ⁊ de reſti. ſpo.
17 ex conqueſtione. ⁊ de offi. dele. cum contingat. ¶ † Iuxta ꝓdi-
cta querit glo. ecce ꝙ vſure repetuntur contra laycum in foro ſe
culari q̃d fieri pōt ſm opi. Hoſt. ⁊ Lau. quam ſequitur. ar. xiiij.
q. j. quid dicā. ⁊ Gof. de fo. cōpe. cum ſit. An tunc locum habe-
c bit hec cle. in tali foro ſeculari. Rñdet glo. ꝙ non mouetur[c]: q2
nō pōt papa nec ēt eſt eī⁹ intētus tollere ordinē iudiciariū niſi
quo ad ſuū foꝝ eccleſiaſticū. ar. no. de arbi. c. ij. in. vj. de reg. iur.
18 c. ij. eo. li. ¶ † No. bene glo. ꝙ quo ad ordinatoria iudicioꝝ ſer-
uāda eſt lex fori in quo iudiciū agitur. de quo plene. de ſo. com
pe. q̃d clericus. ⁊ ꝑ Cal. in. q. ſua que incipit ſtatuto ciuitatis ca-
uetur. vbi alle. hanc glo. ⁊ per Bar. in. l. j. C. de ſum. tri. ⁊ ibi ēt
per Cy. ⁊ glo. in. l. j. C. de eman. libe. ⁊. C. que ſit long. conſue. l. j.
Hec dicit glo. procedere tenendo opi. ꝙ in foro etiam ſeculari
repeti poſſit vſura quam tenuit Archi. ⁊ predicti. Ad q̃d facit
c. ad noſtram. ij. de iureiur. vbi videtur caſus ad hoc ēt ꝙ iſti vi
deanꝛ miſti fori cū ēt in eccleſiaſticis. l. ciuilis penā īponit. C. de

a ¶ Q̃d ſtatu-
tū. Adde Bal.
in. l. j. C. de reb.
cre. ⁊. d. Iaſ. in
rubri. C. qui ad
mit. in. ij. colū.

b ¶ Forma pe
titionis. Adde
bñfacere tex. in
l. cū q̄dā. §. quo
tiēs. cū ibi not.
ꝑ doc. maxime
do. Iaſ. ff. de iu
riſ. om. iudi.

c ¶ Qz nō pōt
Adde Felī. l. c.
canonū ſtatuta
in. ix. col. verſic.
tertia declara-
tio. extra de cō-
ſti. ⁊ ibi etiaꝫ vi
de Panor. l. ij.
notab.

bere.p totũ. Sed nunqd hec opi.ſit.de iure vera gl.hic videt̃ re
ſidere φ nõ.nã nõ videt allegatio p dicta opi.⁊ alle.ꝯ illã. alle.eñ
cõtra illã qd no.de iureiu.ex lr̃is mult.gl.⁊ de of.de.c.j.de ſo.cõ
19 pe.c.cũ ſit.xj.q.j.in ſumma.vij.q.ij.c.j. † Jn qbus oibus videt̃
cã vſurar̃ inter cãs eccleſiaſticas ad eccleſiaſticũ for̃ ſpectantes
enumerari:ad hoc ẽt alle.hanc decre.q̃ annectit cãm vſurar̃ tri
bus aliis cauſis mere eccleſiaſticis ergo ⁊c.ar.c.tranſla.de cõſti.
a Ad ꝯtraria rñdet φ nõ ob.c.j.⁊.c.ad noſtrã.ij.q2 dz intelligi[a]
φ ibi ſunt verba narratoria partis iurantis nõ pape:ideo non
imponũt ius ad id qd de φ leges ẽt in eccleſiaſticis penã impo
nunt p qd videt̃ φ ſint mixti fori. Rñdet p no.in.c.inqſitionis
§.j.⁊.c.ſe.in ſi.de here.vbi pz φ crimẽ hereſis eſt mere eccleſia
ſticũ ⁊ de eo nõ põt cognoſcere ſecularis:lz circa illud ciuilis pe
nã imponit:⁊ ſic non eſt bona ꝯſequẽtia punitur p.l.ciuilem er
go de eo põt agi corã ſeculari:⁊ ſic reſidet glo.p qd videt̃ ſenti
re ꝯ opi. Archi.⁊ ſequaciũ p qd ꝯñr relinquit̃ φ qd glo.ꝯ. for
mata nõ pcederet.qd dicendũ. Pau.de liaza.in cle.j.de vſu.vi
b detur ꝯcordare opi.dicit eñ[b] φ ſi eſt qd ſup facto:puta an ſo
lute ſunt vſure an non vel ſit mutuatũ ſup vſuris vel non: ⁊ tũc
põt hec qd agitari ẽt coram iudice ſeculari. Si vero ſit dubium
ſup iure:puta an ꝯctus initus de iure ſit feneratiti⁹ an non:et
an ſapiat vſurã vel nõ:⁊ tunc ſolũ põt agitari corã eccleſiaſtico.
20 † ⁊ idẽ de iuramento ſi agat̃ de iuramẽto vel ſiſi cã puta matri
monialis. Jdẽ legitur Bar.in.l.titia.ff.ſo.ma.⁊ in.l.oĩ nouatiõe
C.de ſacroſan.eccle. Jdẽ videt̃ tenere Jo.an.de oi.cog.inã. Re
fert do.Pe.hic φ do.Bal.tenet ꝯ.in.l.quotiẽs.C.de iudi.vbi
dicit ſm eũ φ ſi ſit qd de matrimonio ſiue ſup facto ſiue ſup iu
re ſit qd dz agitari corã iudice eccleſiaſtico non corã ſeculari.all̃.
d.c.tuã.⁊ q ſil.ſint leg.cãm.p.cũ ſi.⁊ ſic olim reſidebat do.Pet.
in lectura ſua hic.poſtea mutauit opi.⁊ ꝯſuluit ꝯ:ũ vna cũ re
colende memorie do.Gaſ.de cal.vt audiuit a dño Pe.hic.⁊ a
do.Gaſ.in ti.de vſu.⁊ hec opi.videt pluriuor̃ ſentẽtiis ⁊ auto
ribus roborata de iure videt̃ verior:p qua videt̃ caſus in.c.p:e
alie.ad noſtrã.ij.non cauillãdo.⁊ qd no.in.d.c.tuã.⁊ de ſo.cõp.
e.cũ laycus.in.vi.glo.tñ forte pp̃ter ci⁹ autoritatẽ ſeruaretur in
practica:⁊ p ipſa facit q2 forte leuiores pbationes ſufficerent in
foro eccleſiaſtico iuxta no.de iureiur.ex literis.ſic in matrimo
nio lz ſit q̃ꝯ facti forte admitterent̃ teſtes in foro canonico:q2 alr̃
non admitterent̃.vt in.c.ſup eo.de teſti.⁊ q ma.accu.poſ.vnde
do. An.hic nihil dicit:ſed in.c.cũ ſic conſueuit adherere opini.
21 Bar.⁊ Pau. ❡ † Glo.tangentib⁹ q̃rit qñ dicatur cã tangere
cãm electionis ⁊ puiſiõis. Rñdet qñ diſputat̃ ad quẽ ptinet ele
ctio vel puiſio ĩut de ptãte eligere vel puidere habẽtis. Jdem
tenet Pau.hic qd intelligit do. An.qñ hec qõ venit deciſiue ad
electionẽ pendentẽ. Jdẽ dicit gñaliter quotienſcũqz agit̃ de ali
quo qd tangit ipſam cãm beneficialẽ pp̃ter adminiſtrationem
ſeu titulũ:vt q2 dr̃ electio nulla pp̃ter ſolennitatẽ omiſſam : vel
φ ꝯfirmans non potuit ꝯfirmare vel electũ vltramõtanum in
diſcordia ⁊ ſic adminiſtrare nõ poſſe,vel ſi qs ſe opponit conſi
derando:vel ſi agatur ꝯ electores vt peruenit.alr̃ ſecus.vñ qd ſi
rector petit pecuniã lz opponat̃ φ nõ eſt in poſſeſſione rectorie
non ideo in ipſa pcedet̃ in forma huius cle.q2 hec qd non tãgit
cãm beneficialẽ in aliquo. Qñ aũt dr̃ tangere cãm vſurariã:di
cit glo.φ tunc dr̃ qd illã tangere ſi forte petat̃ relaxari iuramen
22 tum de illis ſoluẽdis. ❡ † No.bene glo.q2 ſm hec ſubtiliter in
c tuendo videt̃ velle φ in relaxatione a iuramento ꝯcedenda ſit[c]
neceſſaria partis citatio.qd pz q2 tunc hz locũ cle. vt dicit hec
glo.⁊ ꝯñr cle.ſepe.de ver.ſig.q̃ eñ inãuit ad huius declaratio
nem:⁊ p ꝯñs neceſſaria eſt citatio vt pz ex dicta cle.ſepe. Aduer
te tñ q2 Jo.an.in addi. Spec.ſup rubrica de iureiuran. videtur
hoc fateri in caſu in quo gl.loquit̃.circa qd vide Jnn.de iureiu
iur.debitores.⁊.c.ſeq. Sed ſi eſſet pſitum iuramentũ de nõ pe
tẽdo relaxationẽ a iuramento.tunc dicit φ cũ relaxatio ab alio
ſit modica puidicij poterit iudex ex officio ſuo etiaz in abſentia
partis relaxare. Old.in ſuis conſiliis conſilio.ccv.idẽ videt̃ di
cere:dicit eñ φ in abſolutione concedenda ad viã comperiẽdã
non eſt neceſſaria citatio partis:ſed in alia q̃ fieret ad preiudi
cium creditoris:ſic habetis vnum exemplũ qñ dicatur queſtio
tangere cãm vſurar̃. Aliud ponit hic Pau.ſ.qñ dicetur teſtũ
vſurarij non valere de vſuris.q̃ꝯ̃ an.vj.vel qñ dr̃ vſurariũ non
ſepeliendum.in cle.j.de vſur.vel ſi fideiuſſor repetit vſuras a de
bitore quas ſoluit creditori.de fideiuſ.peruenit.φ an poſſit. dic
23 vt ibi no. ❡ † No.bene hoc exemplũ q2 hoc caſu videntur peti
vt ſors vel intereſſe ⁊ tñ hz locum cle.ex quo ſundamentũ ſuſce
perunt a mera vſura.alr̃ videretur ſecus per ea q̃ dicta ſunt.ꝯ.
Jdem dicit ſi petatur φ vſure cõpenſentur cũ debito vel fruct⁹
extenuaſſe debitũ.de pig.cũ contra.⁊ de vſur.c.j.⁊.ij.vñ conclu
ſiue exponit hic Guil.quoquo modo.ſ.principaliter vel incidẽ
ter,dũtamẽ eadẽ ſit rõ.alr̃ ſecus alle.de conſti.tranſla. Jn deci
mis aũt ponit exemplũ qñ dubitatur an decime ſint in parro

a ❡ Quod ibi ſunt vba. adde p iſta ſo.gl.notabilez in.l.j.in gloſ.magna. in ij.lect.C.qñ nõ petẽ.par.⁊ ibi no.doc.⁊ Fely. in.c.j.ſ quarta. ad ſi.⁊ co.ſe.extra de conſti.

b ❡ Qd ſi eſt q̃ ſtio.adde Bal. in.l.ſiliuz.ff.de his q ſũt imvel alie.iur.⁊ Ale. in ꝯſi.ix.incip. pſt ãtiſſime doctor in.iiij.vol.

c ❡ Neceſſaria partis citatio. Adde.d.abb. in.c.j.⁊ ibi Fel. in.v.colũ.extra de iureiuran.

d ❡ Nunqd aũt Adde doct. in rub.extra de de ci.⁊.d.Abb. in c.ſtatuimus.de tranſac.

chia.⁊ an ſint noualia pp̃ter.c.ex parte.de deci.ſm ꝯenꝯe.poteſt
24 poni exẽplũ p.c.j.de deci.in.vj. ❡ † Gl.valoat q̃rit an cogatur
iudex in his caſibus pcedere ſm formã hic deſcriptã ⁊ cle.ſepe.
de ver.ſig. Rñdet φ non p lr̃am hic a ꝯtrario p quã hic cõmit
titur ptãs iudicis:⁊ p ꝯñs non neceſſitatis.ar.l.non qcqd.ff.de
iudi.de of.dele.ꝯſuluit.p qd ꝯcludit glo.φ ẽt inuitis ⁊ ꝯdicẽti
bus partib⁹ poterit ordinẽ iudiciariũ obſeruare in caſib⁹ iſtis ſi
volet:ſecus ſi in caſibus in qbus de iure dz pcedere ſm formaz
pceſſus.de qua hic in cle.ſepe.q2 tunc inuitis partibus nõ pote
rit ordinẽ iudiciariũ obſeruare.vt in cle.ſepe.in ſi.de v̇.ſi. Per
iſta infert glo.φ de ꝯſilio eſt φ in caſibus in qbus eſt dubium
an cle.locũ habeat de qbus vidiſtis.ꝯ.iudex in illis ſeruet iudi
cior̃ ordinẽ:ad oẽ dubiũ tollendũ quaſi hec via tutior ſit:⁊ per
25 ꝯñs eligenda.de ſponſa.inuenis. ❡ † No.bñ iſtã glo.ad intel
lectum cle.ſepe.in ſi.⁊ no.ex ea φ verbũ dz importat neceſſitatẽ
⁊ verbũ valeat ptãtẽ. ❡ Glo.figura p intellectu hor̃ verboruz
remittit ad cle.ſepe.de ver.ſig.⁊ ibi videbitis.q2 p hoc videtur
remota ſolẽnitas tendẽs ad litis ordinationẽ non q̃ tendit ad
veritatis indaginẽ.de quo plene ibi ⁊ plenius p Bar.in extra
ua.ad reprimẽ. ❡ Glo.vltima opp.φ dato qd hoc nõ eſſet ex
preſſum φ traheretur ad pendẽtia p appellatio:tñ de iure tra
hi deberet cui⁹ ꝯtrariũ hic innuit̃.vñ op.de no.in.c.lz canõ. de
elec.in.vj. Soluit glo.ad pẽdentia p appellationẽ non extendo
retur niſi eſſet dictũ φ ad depẽdentia extendat̃:ita intellige hic
ad pendentia aũt alr̃ q̃ꝯ̃ p appellationẽ bene extenderet̃ cõſtitu
tio in qua expſſum eſſet illa trahi ad pendentia. Hec dicit gl. vĩa
qñ conſtitutio reſpicit litis deciſionẽ:ſed ſi reſpicit ordinẽ ⁊ mo
dũ pcedendi vt in caſu noſtro:tunc in dubio ẽt ſine aliqua expſ
ſione intelligit̃ reſpicere pñtia pendentia quo ad ea que ſunt fu
tura.alle.no.in pãlle.gl.c.lz canon.de materia remittõs ad no.p
Cõpo.in.c.ij.de conſti.⁊ p Guil.in Spec.de app.⁊ vidiſtis ali
quid in cle.vt hi qui.de eta.⁊ qua.⁊ p gl.in pal.c.lz canon.⁊ per
legiſtas in.l.leges.C.de legi.⁊ ibi Cy.⁊ Jac.de bel.in autent.vt
cum de app.cog.in prin.⁊ p Bar.in.l.oẽs ppli.⁊ in.l.ſancim⁹.
26 C.de ſacroſan.ec.[d] † Nunqd aũt poſſit fieri cõpoſitio ſuper de
d cimis tractat hic Her.nõ eſt noſtra materia dicit in.c.vt ſuper
de re.ec.non alie.⁊.c.ſi.q2 veritas eſt φ non ſuper futuris ſine
autoritate pape.nec ob.de tranſac.ſtatuimus.q2 ibi loquit̃ qñ
eſt qõ inter duas eccleſias non inter laycum ⁊ eccleſiam ad hoc
c.venerabilis.de confir.vti.vel inuti. An aũt ſi agatur de bene
ficio iudicio poſſeſſorio locum habeat cle. Tangit hic Guil.vi
detur φ non pp̃ter no.de iur.calũ.lr̃as.⁊ de dec.cuz dilecti. Jn
contrariũ facit q2 talis cã tangit cãm beneficialẽ cũ iaitẽ pbabi
liter de titulo ſuo habeat facere fidẽ.iuxta no.de reſti.ſpo. in li
teris.⁊.c.ex parte.⁊ vt lit.pen.c.j.in.vj.⁊ in cle.j.ꝯ.de ca poſ. Ad
hoc q2 hec cã eſt pp̃rie beneficialis:hinc eſt φ p beneficio agi
põt poſſeſſorio ⁊ petitorio.vt in palle.cle.j.de cã poſ.⁊ pp̃rie. et
27 in cle.j.de ſeqſt.poſ.⁊ fruct. † Jte p hoc q2 ꝯtinentia cãe nõ dz
diuidi.C.de iudi.nullis de ca poſ.c.j.⁊.ij.nec obſt.l.naturaliter.
§.nihil cõe:q2 quo ad effectum ſinis vel exceptionis rei iudicate
non hz cõe proprietas cum poſſeſſione:in aliis ſecus lite non cõ
te.c.j.vel loquitur in pbatiis. Nec ob.c.ꝯ.vt lit.non conte.per
qd multi tenent contrarium q2 ibi illud eſt pp̃ter odium in ſe
paratione coniugis ⁊ pp̃ter fauorem matrimonij que hic ceſ
ſant:⁊ ſic dicit Guil.pronunciatum in palatio apoſtolico.

❡ De foro competenti. Rubrica.

1 Epiſcopus regulariter non poteſt iuriſditionem ſuã ex
ercere extra dyoceſim nec per ſe nec per alium.
2 Expulſus a re corporali videtur expulſus a iure incorporali illi
inherente.
3 Allegatio generalis an ſufficiat.
4 Delicta non debent remanere impunita.
5 Citatio an poſſit fieri die feriata. ⁊ nu.26.
6 Expulſus epiſcopus ſi velit vti iuriſditione ſua quem modum
ſeruare debeat.
7 Aſſertioni afferentis ad commodum ſuum regulariter nõ eſt
credendum.⁊ nume. 43.
8 Juriſditionis actus non dz exerceri per aliquem in dyoceſi niſi
petita ⁊ obtenta licentia ab epiſcopo.
9 Juriſditio an poſſit preſcribi per aliquem vtente aliquo iure ex
ſola gratia ⁊ ratione fauorabilitatis.
10 Expulſo epõ an poſſit archiepũs iniuriam vindicare.
11 Conſulens an teneatur de conſilio.
12 Appellandi forma propter locum non tutum que ſit.
13 Citatus ad locum ſuſpectum qui iterato ibi citatur an poſſit ex
cipere poſt litis conteſtationem.⁊ nu.30.
14 Expulſorum epiſcoporum ſententias exequi an poſſint vicini
epiſcopi.

15 Et an in tali executione debeat quis citari.
16 Executione ſnie non eſt neceſſaria citatio partis qñ executio petitur officio iudicis: ⁊ ſuper re de qua non eſt cognitum.
17 Juriſdictio contentioſa non poteſt regulariter exerceri in aliena dyoceſi.
18 Epiſcopus an poſſit in aliena dyoceſi cum altari viatico celebrare. ⁊ nume. 51.
19 Epi appellatione venit etiam electus confirmatus nondũ conſecratus: ſed quomodo ⁊ quando.
20 Improbus quis dicatur ⁊ quis proteruus.
21 Epũs ſi ſit expulſus ⁊ poſſit morari in aliqua parte ſue dyoceſis an poterit ibi iuriſditionem exercere.
22 Et qd ſi poteſt ſtare ⁊ ſedere in aliquo loco exẽpto ſue dyoceſis.
23 Epiſcopus non poteſt vindicare propriam iniuriam ſibi illatam ne ſit iudex in cauſa propria: ſecus eſt ſi ſit illata ſue eccleſie niſi eſſet iniuria notoria.
24 Epiſcopus eiectus a ciuitate vel a dyoceſi an videatur ſpoliatus quaſi poſſeſſione iuriſditionis: ⁊ ſic non poſſit illam exercere dato ꝙ habeat proprietatem.
25 Locus ad hoc vt dicatur inſignis quid requiratur.
27 Citatio an poſſit fieri die dominico pro die non feriata vel vt compareat ad diem non feriatam ⁊ an relatio nuncij poſſit fieri die feriata.
28 Probatio an admittatur contra preſumptionem iuris.
29 Citatione facta ad quid procedi poſſit.
32 Subditus ⁊ ſubiectus quis proprie dicatur.
33 Epũs eiectus a ꝓpria dyoceſi an poterit in aliena dyoceſi exercere iuriſditionem criminalem inter ſubditos.
34 Juriſditio omnimoda ſi concedaꝛ alicui quid videaꝛ ꝯceſſum.
35 Statuta loci vbi iudicium agitatur non ſeruantur in iudicijs ordinarijs.
36 Epiſcopus electus an poterit contra ſubditum delinquentem in dyoceſi aliena vbi moratur electus procedere ⁊ preuenire ordinarium loci.
37 Citari quando poſſit quis vltra duas dietas.
38 Dyoceſani appellatione quid veniat.
39 Licentia generalis quando ſufficiat.
40 Licentia dicitur non poſſe haberi qñ expſſe negatur vel ſi petatur ⁊ taceatur ⁊ non conceditur.
41 Ordinarius loci an poſſit ſe impedire de facto delegati pape.
42 Epũs dyoceſanus ſi delinquit in loco ſue dyoceſis in quo inferior hʒ iuriſditionem an ibi poterit puniri.
43 Aſſertioni vel ſcientie alicuius in quibus cauſis credatur. et nume. 45.
44 Legato cardinali quando credatur.
46 Epũs an poſſit cogere ſubditum recipere ordines ab alio.
47 Subditus inuitus alijs ſubijci non poteſt.

Uãuis ſacris canoni. Diuidiꝛ in ſex: qꝛ pmo ſtatuit de pceſſu fiendo ꝯtra expulſores cõ ſiliarios ⁊ fautores p epos expulſos a ppriis ſedibus: ſcdo de iuriſdictiõe alis inter ſubditos exercenda. tertio delictẽtia a dyoceſano petẽda p epos quarto de fide exhibẽda in certis caſibus verbo ipſoꝝ epoꝝ: qnto de ſuffragio vicioꝝ epoꝝ illis adhibẽdo. ſexto pſtaꝛ de iure pſidentiã locis vbi tales epi iuriſditionẽ exercent: ſcda ibi eaſdẽ: tertia ibi volumus. quarta ibi ſane. qnta ibi quorũdã. ſexta ibi p premiſſa quoqꝫ ⁊c. ❡ Glo. 1. in fin. hec ponit qs dederit cãm huic cõſtitutioni: qꝛ expulſio aliquoꝝ epoꝝ qui erant in cõſilio iſto.
1 ❡ † Glo. ꝙ epũs nec pſe nec p aliũ regulr põt iuriſditionem ſuã
a exercere extra dyoceſim: rõ qꝛ[a] iuriſditio coheret territorio. l. ſi.
2 C. vbi ⁊ apud quẽ. ⁊ ff. de of. pfec. vr. l. j. §. cũ vrbẽ. † Et ex hoc no. ꝙ expulſus a re corporali videꝛ expulſus a iure incorporali illi inherente. ❡ No. caſum hic exceptũ a regula pdicta in epo
3 expulſo. † Et no. caſum in quo ſufficit citatio p edictũ. Itẽ no. p'gñ alr allegatione vt ſufficiat: de quo hic in glo. ij. ⁊ in. c. vlti.
4 de coha. cle. ⁊ mu. † No. delicta non remanere impunita. facit
5 de ſen. exco. vt fame. † No. caſum in quo citatio põt fieri die fe
6 riata regulariter ꝯtra. de quo de fe. c. ſi. † No. modũ quẽ habẽt
7 tenere epi expulſi ſi velint vti iuriſditione ſua. † No. caſum quo ſtaꝛ aſſertioni aſſerẽtis cõmodũ ſuũ regulr ꝯ. ff. de teſti. l. null'.
8 † No. ꝙ ſine licẽtia dyoceſani nõ dʒ qs actũ iuriſditionalẽ exer
9 cere ſaltẽ petita in caſu iſto alr dʒ ẽe petita nõ obtẽta. † Not. ꝙ vbi aliquo iure ex grã ⁊ rõne fauorabilitatis nõ pſcribit: cetera ſunt clara. † An epo expulſo poſſit archiepũs iniuriã vindica
11 re: dic ꝙ nõ: qꝛ nõ eſt de caſib'. no. de of. c. paſtoralis. † An ꝯſiliis teneaꝛ de ꝯſilio tractãt hic gdã. vt Guil. dic vt in. l. ij. i. ſi. ff.
mã. ⁊. l. ſepe. ad ſi. de ver. ſig. ⁊ in. l. nõ ſoliũ. §. ſi qs mãdato. ff. de iniur. p Bar. ff. de fur. l. ſi is q opẽ. ⁊. l. q ſeruũ. §. ſi duo. ⁊ p glo. ff. de reg. iu. culpa caret. ⁊ p Jo. an. ⁊ Dy. de re. iu. null' ex ꝯſilio ⁊ p doc. de of. dele. c. j. Dic vt in ꝯtrib' nemo teneꝛ ex ꝯſilio niſi frauduletũ ſit: ⁊ tũc teneꝛ de dolo ei cui' pniudiciũ tẽdit vel vbi alr nõ eſſet factur'. pmũ ꝓbaꝛ in. l. qõ ſi ſcires. ff. de dolo. ſcdm
b in. l. ſi remunerãdi. §. ſi tibi. ff. mã.[b] In delictis ſi cõſuetudo pficitur delictũ teneꝛ. vt. l. j. §. pſuadere. ff. de ſeruo corrupto: alr nõ teneꝛ niſi delicto ſecuto: ⁊ hoc ſi nõ erat alr facturus. Si ãt erat alr facturus ſunt opi. ⁊ gl. ꝯ. Dy. ⁊ Bar. tenẽt indiſtincte
12 qõ tenetur p. l. j. §. incidit. ff. ad turp. ⁊c. † Que ſit forma appellandi ꝓpter locũ nõ tutũ ponit hic ꝯenze. dic vt. ꝯ. de ap. ex pte in ver. ſi vero. ❡ Quero facta citatione vt hic dr ad qd ꝓcedere poterit epũs: dic ad oĩa ẽt ad ſnĩam eis ampli' nõ citatis ſi citati fuerĩt ad totã cãm: ſecus ſi ad aliquẽ ſpãlẽ articulũ: qꝛ tũc ad aliũ nõ ꝓſequereꝛ niſi iterato citarenꝛ. vt no. Inno. de of. dele.
13 ꝯſuluit. ⁊ de pcu. auditis. ⁊ no. de do. ⁊ ꝯtu. cũ q. in. vj. † Sed qd de citatis ad locũ ſuſpectũ q iterato ibi citanꝛ: an poſſunt excipere ẽt poſt litis ꝯte. dic ꝙ ſic in alia inſtãtia: ſecus ſi in vna in cepit rñdere qꝛ nõ poterit apponere niſi ea finita: inſtãtia autẽ dr durare hoc caſu ab hora prima cõparitionis vſqꝫ ad datã licentiã partib' a iudice. vt no. Ân. de reſcri. dilect'. ij. Cõp. c. ꝗ. nõnulli. Archi. de elec. cũ dilecti. facit. ff. de ope. lib. l. capienus. ⁊. l. operis. facit qõ no. in Spe. de app. §. reſtat. ver. ⁊ no. vbi ponitur de grauamine ſucceſſiue qõ dixi in cle. cũm. de elec. ⁊ in. c. non ſoliũ. de app. in. vj. facit qõ no. de of. or. ad reprimẽdã. et de teſti. ſignificauerunt. ſm Pan. in ver. eaſdẽ qd ſi inter duas dietas non põt epũs ſecure morari an poterunt ſubditi trahi vltra duas dietas. Guil. hic conaꝛ defendere ꝙ ſic ⁊ ſatis diffuſe hic ꝓſequitur: ſed eius ſnĩa excuſari nõ põt q ſit ꝯ iſtã cle. q nõ permittit tractũ ſubditi vltra duas dietas: iõ nõ poterit talis tractus fieri maxime cũ ſimus in caſu exorbitante a regulis cõib' ſeu ꝯ regulã q hic poniꝛ in prin. cle. ⁊ iõ omiſſa eius opi. ꝯcludẽdũ eſt ꝙ trahi nõ põt ꝓ hoc regula iuris qõ vero. ff. de leg. ⁊ de re. iur. q a iure. in. vj. Itẽ ꝓ hoc facit. l. in agris. ff. de acq. re. do. Ad hoc eſt qꝛ nõ eſt tã in fauore epoꝝ hoc ſtatutũ ꝙ ẽt ad commodũ ſubiectoꝝ ne in graue incõmodũ patianꝛ ſi traherentur vltra duas dietas. Nec ob. ꝙ deficiat iuſticia qꝛ non eſt ver. nã erit papa vel alius ſupior q poterit cognoſcere de ſup. neg. pl.
14 ſi epũs. in. vj. † In ver. exequẽdẽ. qro an vicini epi poſſent exequi ſnĩas iſtoꝝ epoꝝ expulſoꝝ ſi nõ fuerint regſiti. Lap. hic dicit ꝙ ſic. alle. c. ij. de offi. leg. ⁊ no. p Hoſt. c. ex. nouit. ⁊ dicit expſſum.
15 de fo. cõp. poſtulaſti. ⁊ de app. c. j. ⁊ xj. q. iij. ſi qs pſbyter. † An aũt in tali executione debeat aliqs citari. dicit ꝙ non: ⁊ ſilr nec libellus dʒ dari nec aliqs ordo iuris ſeruari. alle. no. in Spe. de executione ſnĩe. §. nunc dicendũ. in ver. ſed pone. ⁊ per qõ dicat etiã ꝙ tanꝙ meri executores non poterũt partes iudicio aſſumere nec cognoſcere an bene vel male fuerit ꝓnunciatum: ⁊ ſilr non poterũt recuſari vt ſuſpecti nec appellari ab eis cũ ſint meri executores. de offi. dele. ſup qõnũ. ⁊ de app. nouit. ⁊ no. Inn. ⁊ Hoſt. de offi. dele. cũ in iure. ⁊ Archi. ij. q. vj. §. ſunt quorũ. in ver. ab executore. ⁊ p Guil. in Spe. predicto. §. ſi. p hoc etiaꝫ dicit ꝙ ſi tales admitterent exceptiones poſſet appellari ab eis: qꝛ modum excederent. ar. no. in. c. qõ ad conſultationem. de re
16 iudi. ⁊ p Jo. an. de confir. vti. vel inuti. ſm Lap. c. j. ❡ † No. bñ ex pdictis ꝙ in executione ſnĩe non eſt neceſſaria citatio partis qõ intellige qñ executio petitur officio iudicis: ⁊ ſup re de qua non eſt cognitum: ſecus ſi iure actionis vel ſi ſup alia re ꝙ ſit cognitum. iuxta no. p Bar. in. l. a diuo pio. §. ſi ſuper rebus. ⁊. l. inter dies. ff. de re iudi. ⁊. l. incunctenunt. C. vnde vi. ⁊ p Innocen. ⁊ Hoſt. de app. ex rõne. facit qõ no. per glo. ff. de mino. l. intrauitle. in prin. de materia aũt meri ⁊ mixti executoris in. c. paſtoralis. §. qꝛ vero. de offi. dele. ⁊ in cle. iudices. ⁊. ti. ⁊ p Bar. in. d. l. a diuo pio. in prin. ⁊ aliquid per Inn. in. c. decetero. de re iud. ⁊c.
17 ❡ † Glo. iuriſditionem opp. ꝙ etiã epũs non expulſus in aliena dyoceſi poſſit iuriſditionem exercere. vnde opp. de no. in. c. nouit. de of. dele. So. glo. hic loquitur de iuriſditione contentioſa q non põt regulariter exerceri in aliena dyoceſi. Fallit in epo expulſo ſm formã huius cle. In contrario vero loquiꝛ in iuriſditione voluntaria q cõſiſtit in excõicando ⁊ abſoluẽdo ⁊ in collatione beneficioꝝ ⁊ delegatione cauſaꝝ de qua dicendũ vt not.
18 in. d. c. nouit. † An aũt epũs poſſit in aliena dyoceſi cũ altari viatico celebrare. dic ꝙ ſic. vt in. c. ſi. de priuile. in. vj. Sed an poſſet celebrare cũ pontificalibus. dic vt videbimus in cle. ⁊ Archiepis. ꝯ. de priuile. cum glo. concor. Guil. ⁊ ꝯenze. exprimentes. qõ no. in. d. c. nouit. ⁊ in. d. cle. archiepo ⁊c. ❡ Glo. epũs querit quid in alijs inferioribus prelatis ab epo eiectis a ſuis ſedibus. dicit ꝙ locũ non hʒ decre. per locũ a contrario: fateꝛ tñ ꝙ in electis confirmatis nondũ cõſecratis locum habebit. alle. de elec. tranſmiſſa. ⁊ de tranſla. prela. c. j. ⁊ hic. ⁊ per hoc facit qꝛ in his que iuriſ

a ❡ Juriditio coheret. Adde Bar. in. l. 1. i pe nul. col. circa ſi. ff. de iur. om. iu di. ⁊ Ale. in ꝯſi. xxxv. incip. viſo pceſſu in. j. col. in ſi. in iiij. vol.

b ❡ In delictis. Adde gl. ⁊ doc. in. §. aliqñ. inſ. certe. inſti. d. obliga. q ex delict.

c ❡ Qõ in executione. Adde Bal. in. l. j. C. ſi per vim vel alio modo.

ditionis ſunt eandē poteſtatē hꝫ electus cōfirmatus quā ꝛ cōſe
19 cratus. vt no.in.d.c.tranſmiſſam. †Ex glo.no.do. Ant.ꝙ ibi
in materia iuriſdictionali a lege ꝓfertur verbū ep̄s vel ab aliove
rificatur legis diſpō in electo cōfirmato nondū cōſecrato q: ver
ba ſunt intelligēda ſm ſubiectā materiā ꝙꝙ alſ in ſtricta ꝛ ꝓ
a pria ſignificatiōe appellatiōe ep̄i cōpꝛehēdat ep̄s ꝯſecrat⁹.ᵃ vt
no.gl.in.c.j.de re.do.ꝛ idē dicit Pau.de archiep̄is patriarchis
ꝛ ſupioribus.ij.q.ij.nullus.in caſib⁹ in qbus metropolitan⁹ in
traret dyoceſim ſuffraganei dare pōt priuilegiū in caſu de iure
expreſſo.de conſe.c.j.ꝛ fi.in.vj.alſ in alijs no.de of.or. paſtora
lis.fatetur tñ ꝙ archiep̄s dare pōt priuilegiū in dyoceſi ſuffra
ganei de ꝯſenſu oīm ep̄oꝝ.vt no.xvij.q.vj.placuit.circa fi.fa.de
20 pe.ꝛ re.noſtro.℃ †Glo.pterius notanda eſt ex qua habes ꝙ
quis ōi improbus ꝛ qs pterius.℃ Glo.pſequentium de ma
21 teria qñ liceat fugere plato pſecutiones ꝛc.℃ Glo.aut eaꝝ par
te quid ſi in minima parte dyoceſis ꝓprie ep̄s expulſus pōt ſe
cure morari:non tñ in maiori vel dimidia parte an habebit lo
cū decre.dicit ꝙ non p tex.q: hoc dicit qñ non pōt morari ī ali
qua parte ſue dyoceſis:nō aūt ſimplr̄.qñ non pōt morari ī par
te dyoceſis. Nā lꝫ appellatione partis ſimplr̄ ꝓlate intelligatur
dimidia.vt in.c.ij.§.j.de deci.in.vj.l. nomē filiaꝝ.§.portionis.
ff.de ver.ſig.tñ ſecus eſt qñ ꝓfert cū adiuncto dictionis aliqua.
b ℃ No.bene ꝙ aliud eſt dicere ſimplr̄ in pte ꝛ aliudᵇ in pte ali
22 qua.℃ †Juxta p̄dicta q̄rit glo.qd ſi ep̄s expulſus de ꝓpria ſe
de pōt ſtare ꝛ manere in aliquo loco ſue dyoceſis exempto ꝛ ſic
de facto ibi recipitur an poterit ibi ꝓcedere ꝛ ſedere ꝓ tribuna
li.glo.alle.ꝓ ꝛ contra.ꝛ finalr̄ concludit ꝙ poterit p.c. lumino
ſo.xviij.q.ij.in fi.vbi ep̄s non pōt locare cathedram in loco exē
pto niſi recipiaꝭ a ꝓlato illi⁹ loci. Ad hoc etiā hec decre.q: ſi per
eā datur licētia ſedendi in loco nō ſubdito alterius dyoceſis:for
tius dꝫ concedi in loco ſubdito ſue tñ dyoceſi q etiā eſt ſubditus
quo ad quedam.de quibus in cle.ij.ſ.de priuile. No.bene gl.qđ
etiā in materia ſtricta volens aliqd exercere extra dyoceſim po
teſt fortius illud exercere in dyoceſi lꝫ locus ſit exemptus: et ſic
no.ꝙ locus exemptus eꝗparatur loco alterius dyoceſis. fa.qđ
23 no.in.c.j.de priuile.in.vj.per glo.p aliū.℃ †Glo.eccleſijs op.
ꝙ non poſſit ep̄s vindicare iniuriā illatam ne ſit iudex in cauſa
ſua ꝯtra id qđ habetur.C.ne qs in ſua cā.l.j. Soluit glo.ꝙ ep̄s
iniuriā eccleſie ſue illatā bene pōt vindicare vt hic.ꝛ.ij.qđ.vij.ſi
quis erga.ꝛ.c.ſi qs ab ep̄o.de male.c.j.ꝛ de penis.romana.l.vj.
Jniuriam aūt ꝓpriam ep̄s vindicare non poteſt vt in contra
rio:qđ eſt intelligendū ſm not.in.c.ex parte.de verb.ſig.q: hoc
c verᶜ niſi ſit notoria.facit qđ no.p glo.ꝛ doc.de iudi.cū veniſſet.
ꝛ per Cy.in.d.l.j.ne qms in ſua cā.ꝛ p Bar.ff.de pe.l.ſi quis.§.
ſi forte. Quid de archiep̄o dic vt.ſ̄.di.j.℃ Glo.indulgendum
opp.ꝙ ep̄s non poſſidens iuriſditionē illā non poſſit exercere.
vt no.Vin.de ꝓcura.in.c.petitio.in fi.j.gl. ꝛ ꝓbatur.xj.q.j.c.ſi
quiſꝙ.ꝛ de conſe.di.j.c.hoc ergo.facit ad no.Jo.an.poſt Vin.
in.c.venerabilem.§.rōnibus.in ver.loco.qui ñ.ſunt legi.gl. ſol
uit ꝙ hic eſt ſp̄ale in fauorem ep̄i expulſi:ꝛ hoc ſonat litera hic
24 dū dicit indulgendū. †No.bene ex glo.iuncto dicto Vin. ſm
do.Anto.ꝙ eo ipſo ꝙ ep̄s expulſus a ciuitate vel dioceſi corpo
videtur ſpoliatus quaſi poſſeſſione iuriſditionis:ꝛ ſic non pōt
illam exercere dato ꝙ habeat ꝓprietatem.vide Jnno.de reſti.
ſpo.in literis.de capel.mo.dilectus.ꝛ ar.de elec.ſi abbatē.in.vj.
ꝛ de ſup.neg.ꝓla.ſi ep̄s.c.ij.℃ Glo.inſignibus remittit ad de
cre.ſtatutū.in prin.de reſcrip.in.vj.vbi habetur quis dicaꝭ in
25 ſignis. paul. †hic dicit ꝙ ad hoc vt dicaꝭ inſignis neceſſe eſt ꝙ
ibi inueniantur neceſſaria ꝓ ſede ꝛ equitatu:lꝫ non ſint ibi pe
riti.vt no. Spe.in ti.de citatio.§.ij.ver.ſm quē locū. Jn p̄cedē
ti tñ ver.quid ſi locus non eſt inſignis non ſufficit ſi locus non
eſt inſignis:lꝫ ibi iudex duceret tot peritos quot ſufficerent pro
conſilio ꝛc.℃ Glo.ꝛ iuriſditione ponderat literā q copulatiue
loqtur p qđ dicit duo hic ponit reqſita vt ep̄s poſſit in loco ex
tra dyoceſim exercere iuriſditionē.ſ.ꝙ ibi ſit habitatio ſecura.
Scđo ꝙ liber poſſit habere exercitiū iuriſditionis. Tertio re
quiritur ꝙ locus ſit ſecurus citatis vt pꝫ ex his q in lr̄a dicunꝭ
Pau.hic dicit ꝙ exiguuꝭ hic quinqꝫ.ſ.ꝙ loc⁹ ſit inſignis.ſcđo
ꝙ ſit vicinus dyoceſis ep̄i expulſi. Tertio ꝙ ſit ſecur⁹ ep̄o quo
ad morā ibi trahendā. Quarto ꝙ ſit ſecurus quo ad iuriſditio
nem exercendā. Quinto ꝙ ſit ſecurus citatis.℃ Glo.cōſiliarios
querit ꝙ cum duplex ſit conſilium.ſ.qđ allicit ad delictū: et qđ
non.de quo de penis felicis.§.illud.in.vj. An in vtroqꝫ locum
habeat cle.dicit ſic quia vterqꝫ punitur:lꝫ vnus magis alteroꝝ
de materia ꝯſilij remittit.de quo dꝭ hic Guil.℃ Glo.fautorib⁹
q̄rit an ſufficiat locū eſſe ꝓcuratori fautoꝝ.dicit ꝙ non ar.hui⁹
lr̄e:ꝛ q: in arduis qs non tenetur mittere ꝓcuratorem.de ꝓcu.
querelā.cum ibi no.ꝛ.v.q.iij.ſi egrotans ꝛc.℃ Glo.diuus q̄rit
an ſufficeret vna die citationem iſtā facere:dicit ꝙ non p lr̄am
iſtā que in plurali loquitur.ar.de reg.iur.pluralis.ideo ad mi⁹

a ℃ Ut no. gl. Adde.d.Ab.ſ.c.cā lr̄is.i.j. no. de teſti. do.ab. ꝛ ibi Fely.in.j. col.in.c.eā te.ex tra de reſcri.

b ℃ Jn pte ali qua. adde bal. in.c.i.§.i.de cō tro.inue.ꝛ ale. in ꝯſi.lxxj.inci. cōſideratis. cir ca medi.in.iiij. volu.

c ℃ Niſi ſit no toria. Adde bñ facere que dicit d.Jaſ.in.l.q iu riſditioni.in.ij. co. verſi.limita tñ qñ.ff.de iur. om.iudi.

d ℃ An citatio Adde do.Jaſ. ſ.§.quadrupli. in.iij.char.in fi ne.ver.circa tñ inſti.de actio.

nus requiritur ꝙ duobus diebus facta ſit:dicit tñ ꝙ tuti⁹ eſt qđ
ſiat tribus diebus.ar.de ele.non reſi.tuas.xxiij.q.iij.de illicita.
idem tenet Pau.ꝙ hec citatio ſuccedat in loco alterius citatio
nis q dꝫ eſſe trina ergo ꝛc.ar.de re.iur.is qui.in.vj. quinimmo
forte eſſet equū de quatuor.ar.ff.de iu.l.ad peremptoriū.ꝛ.l.poſt
edictum ſm ęꝫ.zenze.tñ hic ſentit ꝙ in primo citatorio poſſet
mitti peremptorie ſed tene primum q: hic agitur ad p̄ſumēdaꝫ
ſciam citati p veriſimilitudines ꝙ facilius ſit ſi a ꝓlurib⁹ dila
tionibus fiat. An aūt ſufficiat p̄dicta fieri in vna eccleſia. Dicit
zenze.ꝙ ſic q: lꝫ loquatur hic in plurali de eccleſijs:ideo ſic loq
tur ꝓpter reſpectū quē hꝫ ad pluralitatē eccleſiaꝝ ꝛ locoꝝ ep̄oꝝ
ar.de priuile.priuilegia.fa.ff.ad mu.libertus.in prin. Sed zēze.
dicit tutius eſſe ꝙ fiat pluribus eccleſijs ꝛ ſic magis ſeruatur vt
26 facilius ꝛ veriſimilius tranſeat in notitiam ꝛc.℃ †Gloſ.feſti
uis opp.ꝙ citatio non poſſit fieri die feriata.de.l.ij.§.ſi.ff ſi qs
in ius vo.non ꝛc.ſoluit hoc ſpeciale in caſu iſto ſicut in alijs de q
bus in.c.j.ꝛ in.c.ſi.de fer. Ratio ſpecialitatis eſt vt facili⁹ tranſ
eat in notitiam citati vt hic ꝯ fatetur glo.ꝙ alij fuerunt in opi.
ꝙ citatio ꝛ citationis p̄ceptum indiſtincte etiā extra caſuꝫ iſtū
poſſit fieri die feriata:ꝛ ſic non poſſit hoc eſſe ſp̄ale:ſed non pōt
fieri ad diē feriatā ſi fiat vt in illa reſpondeat:ſecus ſi vt ſolū cō
pareat.alle.no.in.d.c.ſi.de quo ibi plene p Jo.an.in prin.ꝛ per
Guil.in Spe.de citatione.§.j.ver.itē excipitur ꝙ citatio ſit ad
diē ꝛc.de quo dixi in.c.cupientes.§.qđ p.ex.circa prin.vbi glo.
26 tangit ꝛc.ᵈ †An citatio poſſit fieri die dñico ꝓ die non feria
d ta.diſputauit Bn.ꝛ tenet ꝙ tres ſunt actus.ſ.p̄ceptum iudicis
de citādo: non pōt fieri cū ſit ſnīa interlocutoria.C.de epi.ꝛ de
ri.l.cū clericus. Jtē citatio nuncij ꝛ hec fieri non pōt die dñico:
ſecus in alijs feſtiuitatibus ſm Dy.Bu.ſed Bart.idem ſentit
in alns.l.j.§.itē nunciatio.ff.de ope.no.nun. Jtem relatio nun
cij:ꝛ hec fieri pōt die feriata.vide Bar.in verbo de plano in ex
traua.ad reprimendā.vbi ſentit preceptū poſſe fieri die feriata
ad neceſſitatē hoim.ꝛ Jo.an.in.c.ſi.dicit ſeruari ꝙ ſit p̄ceptuꝫ
ꝛ citatio die feriata p nō feriata. Sꝫ forte illud ꝓcedit de iure ſi
non ſit dies feriata in honorem dei:alſ ſecus p id qđ no. Bart.
in extraua.ad reprimen.in ver.de plano.vide dños de rota cō
cluſione.cclxxviij. Poteſtis dicere opi. Bar.verā de iure alſ
de conſuetudine:ꝓ qua facit glo.que fuit additio in.l.ſi coram
de ferijs:ſed econtra an poſſit fieri ad diem feriatam:cōiter qđ
non vt dicunt dñi de rota.ſecus ſi dꝭ vſqꝫ hoc qñ expreſſe dꝭ ad
diem feriatam:ſed late dic vt per Bar.in.l.ij.de temp.ap.ꝛ dixi
in.c.cupientes.§.qđ ſi per.ex.tñ qñ dꝭ ad diem.facit ꝯtra cōem
opi.c.veniēs.de accu.niſi dicas ibi ſp̄ale in papa vel in crimina
libus ꝛc.℃ Glo.ad diuina querit ſi ꝯueniſſet ad audiendū ver
bum dei. Rñdet glo.quaſi diceretur ſatiſfactū ꝗſtōni q: p̄dica
tio etiā includiꝭ appellatione diuinoꝝ.ar.de offi.or.inter cetera
ꝛ p hoc ꝯcludit gl.ꝙ ſicut p̄dicari pōt in loco interdicto.de ſen.
exō.j.rñſo.ſic ꝛ citatio fieri.alle.no.per Hoſt.de dā.deſpō.c.ſi.
28 in verbo eccleſie.℃ †Not.hic ꝙ appellatione diuinoꝝ cōpre
henditur p̄dicatio ꝛc.℃ Glo.p̄ſumatur.querit an admitti poſ
ſit ꝓbatio in contrariū ꝯtra hanc p̄ſumptionē de qua tex.loq
tur dicit glo.ꝙ ſic:q: hec eſt ſimplex p̄ſumptio iuris:ſecus in p
ſumptione iuris ꝛ de iure que dꝭ fictio.alle.qui matri.accu.poſ.
Jmproprie locuta eſt glo.q: differentia eſt inter p̄ſumptionem
iuris ꝛ de iure fictionem iuxta no.de ſpon.is qui.C.de rei vxo.
act.l.vnica.§.accidit.q: p̄ſumptio eſt ſup dubio:fictio ſup certo
ꝛ non recipit ꝓbationē:in contrariū etiā p confeſſionē partis:
ſecus in p̄ſumptione iuris ꝛ de iure in auten.ſed iam neceſſe. et
in corpore vñ ſumitur.C.de dona.ante nup. Ex p̄dictis appa
ret an iſti q citati ſunt ſm formā hui⁹ cle.habeantur ꝓ legitime
citatis ꝛ ſint veri contumaces:ita ꝙ non poſſint appellare.zen
ꝫe.dicit ꝙ non:q: non habentur ꝓ ꝓſonaliter citatis ſed pro le
gitime citatis:ad hoc facit qđ ſtatim dixi:q: hec nō eſt p̄ſūptio
iuris ꝛ de iure. Per predicta ꝛ per hunc tex.dicit zenze.hic pa
tere ꝙ impediens citationem non eſt habendus ꝓ vero contu
mace. Nec ob.c.qm̄.§.porro.vt lit.non conte.q: loquitur in cer
tis caſibus:ꝛ ideo regulariter ſecus vel ſm eum:aliud eſt in ꝓ
curatoribus ne citatio ad eos perueniat vt ibi. Aliud in procu
ratoribus ne in locis de quibus hic attentetur citatio:ꝛ ſic pōt
29 intelligi cle.j.de iudi.℃ †Juxta predicta quero ad quid ꝓcedi
poterit facta citatione. Dic ꝙ ad oīa etiā ad ſnīaꝫ ꝛ eis ampli⁹
non citatis ſi fuerunt citati ad totam cām:ſecus ſi ad aliquē ar
ticulū ſp̄alem tñ.q: in alijs non pōt fieri ꝓſecutio niſi iterato ci
tarentur.vt no. Jnno.de offi.dele.conſuluit.ꝛ de ꝓcu.auditis ꝛ
no.gl.de do.ꝛ cōtu.cū quē in.vj.facit qđ no.de accu.ad petitio
30 nem.per Jnno. †Quid ſi aliquis fuit citatus ad locum ſuſpe
ctum an ſi iterato ibi citetur poſt litis cōteſtat.poſſet excipi dic
ꝙ ſic vt no.de reſcrip.dilectus. Fatendum tñ ꝙ ſi in vna inſtan
tia incepit rñdere non pōt opponere ſeu excipere niſi illa finita
durat aūt inſtantia hoc caſu ab hora pñe cōparitionis vſqꝫ ad
datam

datam licentiã partibus a iudice no. Ein. de reſcri. dilectus. et
Cõpoſ. eo. ti. nonnulli. ⁊ de elec. cum dilecti. fact. ff. de ope. lib.
a cãpanus. ⁊ l. operis[a]. vbi dr ꝙ ſi aliquis ſciens ſe poſſe recuſare
opas petitas illas ſoluit donare videt alia tñ vice non pſtabit
inuitus niſi ad hoc ſe obligauerit: idẽ no. in Spec. de app. §. re-
ſtat. ver. ⁊ no. vbi ẽt dicit ꝙ qñdiu durat grauamẽ interlocuto-
rie quo quis ꝯtinue leditur illa non tranſit in rem iudicatã ẽt
poſt. x. dies. ⁊ ſic a iudice poterit appellare donec duret graua-
men ⁊ ſic donec reuocet. ar. de pe. diſt. vij. c. fi. ad fi. ver. q antez.
ſm Pau. qð no. q2 notabile eſt dictũ ⁊ declarat ea q̃ dixi in de.
cãm. de elec. facit qð no. de offi. or. ad reprimendã. ⁊ p Inno. de
teſti. ſignificauit. ❡ Glo. eccleſiis querit an ſit neceſſe ꝙ ſint ca-
thedrales: dic ꝙ non: lrã hoc non exigit ꝯnꝯe. tñ dicit ꝙ requirit
ꝙ ſint parrochiales: q2 ad illas ſolet ⁊ tenetur populus ꝯuenire
de conſe. di. i. miſſas. ⁊ de parro. c. j. cum filibus. in verbo eiſdez
⁊c. ❡ Glo. indulgentius opp. ꝙ hic nihil indulgeatur q2 de iu-
re cõi hoc videtur licere iuxta no. de offi. leg. nouit. Soluit glo.
interdũ ep̃s in aliena dyoceſi vult inter volentes exercere iuriſ-
ditionẽ de licẽtia obtenta a dyoceſano loci: ⁊ tunc põt a iure cõi
vt in contrariũ: interdũ vult cognoſcere inter ſubditos inuitos
vel ẽt eis volẽtibus ſolũ petita licẽtia ſed non obtenta: ⁊ tunc re
gulariter non lz. fallit in caſu huius decre. ⁊ ſic in duob⁹ hic eſt
ſpãlitas ⁊ indulgentia. facit de offi. ordi. cũ ep̃s. ⁊ quod ibi no.
❡ No. bene q2 ſentit glo. ꝙ non põt fieri ꝓrogatio de loco ad lo
cuz alterius dyoceſis niſi conſentiẽte dyoceſano illius loci. Idez
in glo. in d. c. cum ep̃s. legiſte aliter dicunt in. l. ſi quis ex ꝯſenſu
31 C. de epi. audi. vbi p Cy. ❡ † Glo. ſubditos q̃rit an poſſit ep̃s
expulſus cognoſcere ſm formam huius de. i aliena dyoceſi iter
ſubditos ſi ſint layci: dicit ꝙ ſic eo caſu quo agatur de cã que ſit
de foro eccleſiaſtico. c. ij. de excep. in. vj. ⁊ hic per hunc tex. q in-
diſtincte loquitur: ſecus dicit in non ſubditis: q2 inter illos ẽt ſi
eſſent clerici cognoſcere non poſſit etiam ipſis conſentientibus
niſi petita licentia ⁊ obtenta. ar. eoꝝ que dixi in glo. precedẽti a
contrario ſenſu. ❡ Iuxta predicta querit glo. quid ſi vn⁹ ſit ſub
ditus forte conuentus: alter non. an poterit inter eos cognoſce
re in caſu huius de. dicit ꝙ non per iſtam literam a contrario
ſenſu. Nam hic ſolũ datur ptãs cognoſcendi inter ſubditos: et
ſic in plurali: ⁊ ideo ſi alter ſit ſubditus alter non: habebit locũ
de. maxime cum exorbitet a regulis iuris cõis: ⁊ ſic non eſt extẽ-
denda. ar. de reg. iur. que a iure. in. vj. hec procedunt ſi ambo cõ
ſentiunt. Per p̃dicta ptz fortius ſi ꝓcedere ſi ambo cõſentirẽt
ſed alter ſolum: ſecus dicit glo. ſi litera dixiſſet ꝙ ep̃s poſſit de
ſuis ſubditis iuſtitiam exhibere: q2 tunc poſſet miniſtrare iuſti
tiam actori non ſubdito contra ſubditum: ſecus econtra etiã ſi
reus conſentiret p predicta põderanda eſt ergo litera q̃ dixit ꝙ
inter ſubditos poſſit cognoſcere nõ aũt dixit ꝙ de ſubditis poſ
32 ſit iuſtitiam miniſtrare. † Qui aũt dicantur ſubditi an compre
hendantur illi qui ſortiuntur foꝝ rõne delicti vel cõtract⁹ in lo-
co ep̃i expulſi: dicit glo. ꝙ non: ſed ſolum ſubditi rõne domicilij
nã alij p̃dicti non dicunt ꝓprie ſubditi ſed ſolum forum ſortiti.
No. bene ſingularem glo. ex qua habes primã differentiã inter
b iſta verba inter ſubditos ⁊ de ſubiectis[b]. Scđo ꝙ appellatiõe
ſubditi ſtricti loquendo ſolum cõprehenditur ſubdit⁹ rõne do-
micilij: non aũt ſubiectus iuriſditione fori ſortiti: ad hoc de con
ſti. vt alaꝝ. in. vj. ⁊ qð ibi no. ❡ Glo. morã opp. ꝙ requiratur lo-
cũ eſſe viciniorem vicinoꝝ. vt. s̄. in prin. Sol. diuerſitas caſuum
ſoluit ꝯtrariũ: q2 hic qñ inter ſubditos cognoſcere vult ibi qñ ꝯ
33 fautores ⁊ ſiles. ❡ † Glo. oĩmodã q̃rit an ep̃s electus a ꝓpria
ſede l alia dyoceſi ſm formã huius de. exercet iuriſditionẽ etiaz
criminalẽ inter ſubditos: ⁊ maxime ſi exigit depoſitionẽ benefi
cij vel carcerationem pſone. Rñdet ꝙ ſic per tex. q hic vniuerſa
liter ⁊ in gñe dixit ꝙ oĩmode iuriſditionẽ exercere põt: ⁊ ſic nul
lam ſpeciem iuriſditionis excepit. de ma. ⁊ obe. ſolite. ad fin. ad
hoc q2 iuriſditio large ſumpta eſt genus cõprehẽdens in ſe me
rum ⁊ mixtum imperiũ. l. ij. ⁊ iij. ff. de iur. om. iudi. ⁊ ideo tan-
ta cũ ſigno vniuerſali oĩa p̃dicta dz cõprehendere. fa. de ſen. ex-
cõ. vt fame. ⁊ eo. ti. ſi clericus. in. vj. de pe. q̃uis. c. ij. No. bene ꝙ
lz iuriſditio ſimpliciter prolata cõprehendat iuriſditionem in ſe
prout eſt ſpecies diſtincta a mero ⁊ mixto imperio: tñ qñ ꝓfer-
tur cum adiuncto omnimode cõprehendit etiam in ſe meruz et
34 mixtũ imperiũ. †[c] Et ex hoc nota diligenter ſm do. Ant. ꝙ ſi
c aliquis in aliquo territorio dat alicui oĩmodã iuriſditionẽ pro
pter adiunctionẽ oĩmodã non ſolum tranſibit iuriſditio ꝓprie
⁊ ſtricte ſumpta: immo etiã tranſibit iuriſditio vniuerſalis q̃ut
eſt apta cõprehendere meꝝ ⁊ mixtum imperium: per hoc infert
ꝙ ſi adminiſtratio gñalis habens merũ ⁊ mixtum imperium trãſ
ferat oĩmodã iuriſditionem in cõcilium vel alios videtur trãſ-
ferre etiã q̃ ſunt meri ⁊ mixti imperij qð bene no. ❡ Vlteri⁹ q̃-
ro cum glo. in ver. item p hanc lrãm. nunquid hic ep̃s elect⁹ po
terit in aliena dyoceſi ſm formam huius de. cognoſcere ⁊ iudi-
care inter ſubditos ſm cõſtitutiones ſuas. Rñdet ꝙ ſic ſiue illa
reſpiciant ordinem iudicij ſiue deciſionem ſiue punitionem dũ
tamen negociũ de quo agitur ſit intra dyoceſim ep̃i electi cõmiſ
ſum. Nam tunc ſicut ſi eſſet in ſua ꝓpria dyoceſi poſſet hoc face
re ſic poterit exiſtens in aliena ſm formaz huius decretal. ex eo
quia mens huius decre. eſt ſibi dare eandem iuriſditionem in
aliena dyoceſi ſeruata forma huius decreta. quam haberet in
propria: ⁊ per hoc infertur ꝙ ſi caſus occurrẽs inter ſubditos
eſſet commiſſus extra dyoceſim epiſcopi electi non poſſet in illa
dyoceſi ſm ſuas ꝯſtõnes iudicare vel punire ſicut nec exiſtẽs in
ꝓpria dyoceſi hoc poſſet. vt in. c. vt alaꝝ. §. j. de conſtit. in. vj. de
quo plene eſt dicendũ vt ibi. ❡ No. bene ex glo. ſm do. Ant. qð
vt materia ſubijciat ſtatuto. ⁊ l. attendit iuriſditio vt ſicut ſubij
ciatur materia iuriſditioni ⁊ ita ſtatuto iudicantis: ⁊ ſic ſequit
35 naturã fori ſortiti. facit ad no. de fo. cõpe. qð clericus. † Secun-
do no. ſm. d. Pe. qð ẽt in ordinarijs iudicijs non ſeruant ſta-
tuta loci vbi iudiciũ agitatur in deciſorijs hoc eſt clarꝫ: ſꝫ dic ibi
d ſpãle in caſu iſto[d]: alś regulariter in ordinatorijs inſpicit locus
iudicij. l. iij. §. ſi. ff. de teſti. ⁊ not. in. l. j. C. de ſum. tri. ⁊ ſi. ott. ⁊ l. j.
36 C. de eman. lib. † Per p̃dicta ptz an ep̃s electus poterit contra
ſubditum delinquentẽ in dyoceſi aliena vbi moratur electus ꝓ
cederet ꝓuenire ordinariũ loci. Ber. dicit ꝙ non: q2 intelligitur
iſte tex. ꝙ poſſit oĩmode iuriſditionem exercere ſine preiudicio
illius in cuius dyoceſi moratur: ſed hic impediretur p̃iudicium
q2 ſi fuiſſet in ꝓpria dyoceſi forte non p̃ueniſſet ordinarium: q2
non ita cito ad eius notitiã p̃ueniſſet. ar. de p̃ſumptio. quanto.
Io. de lig. tenet ꝯtrariũ. qð ẽt ſenſit glo. iſta. in fi. Nec ob. ratio.
Ber. p. c. cũ eccleſia. de elec. nec eſt attendendũ illud adductum
ꝙ non ſic potuiſſet ſcire ex quo a canone hz facultatem cogno-
ſcendi ⁊c. ❡ Glo. exercere q̃rit an ep̃s electus poſſit hanc iuriſ-
ditionem ſibi conceſſam exercere per aliũ. Reſpondet ꝙ ſic dũ-
modo in loco moram trahat vbi per aliũ vult exercere facit rła
põt. de reg. iur. in. vj. ⁊ tex. in parte precedenti ibi citati faciant.
37 ❡ † Glo. non fuerint q̃rit hic de ſubditos qui non fuerunt ex-
pulſores nec fautores non poſſe vltra duas dietas trahi. Quid
erũ ſi eſſent expulſores vel fautores. Rñdet glo. ꝙ ſi ꝓcedit con
tra tales expulſores: tunc poſſunt trahi vltra duas dietas vt tra
hantur in loco viciniori. vt. s̄. in prin. Si vero non citant vt ex
pulſores ſed ad petitionẽ alioꝝ forte p debitis citantur: tunc vi
det eſſe de mẽte lrẽ ꝙ ſufficiat ep̃m trahere morã in loco ad quẽ
citant ẽt ſi diſtet vltra duas dietas trahi poterit ꝙ eſſet nimis
duꝝ ⁊ rigidũ. vñ dicit gl. ꝙ ſi hic fuit intẽtus lrẽ ꝙ poſſint tra-
hi vltra duas dietas ſaltẽ debuit adijcere numeꝝ vltra quẽ tra
hi non poſſet: puta vltra quatuor ſicut facit ſepe curia in lrĩs cõ
ſeruatoribus. ⁊ reſidet glo. p qð videt ꝙ ex quo aliter hic nõ de-
claratur ſeruandũ ſit qð dixi lz ſit duꝝ ex quo ſic ſcriptũ eſt. ar.
vj. q. iij. ſcriptum eſt in lege. ⁊ ſic ſpãle eſt in odiũ tantũ expulſo
rum ⁊ fautoꝝ. ❡ Glo. non trahant. q̃rit quid ſi ſubditi de facto
trahi non pñt infra duas dietas. dicit glo. ꝙ adhuc non pote-
runt trahi vltra duas dietas p hanc lrãm q̃ ſimplr̃ loquitur qð
no. p hiis q̃ dixi in tex. q2 hoc eſt tenendum: lz Guil. contra. ſed
male q2 hoc eſt exorbitans: ⁊ q2 hoc eſt ſtatutũ non tm̃ in fauo-
rem ep̃oꝝ ſed etiam ſubditoꝝ ne graue diſpendiuz patiant nec
deficiet iuſtitia: q2 poterit adiri papa vel eius ſuperior. ⁊ hoc te
net Io. de lig. in. §. volumus. ❡ Glo. ante oĩa q̃rit quid ſi fact⁹
ſit ꝓceſſus licentia non petita de hoc a dyoce. loci. Reſpõdet gl.
ꝙ ipſo iure erit nullus. per hunc tex. qui ante oĩa vult peti licen
e tiam: ⁊ ſic[e] ſi peruertatur ordo erit nullum qð ſiet. ar. de elec. p-
uida. in. vj. per hoc ptz ꝙ ſi a principio ep̃s electus ꝓcedit in ca
ſu de. ante licẽtiã petitã lz poſtea ſuperueniat licẽtia non valebit ꝓ
ceſſus. ⁊ hoc tenet Pau. q2 hic ordo videtur de ſubſtãtia. de re-
ſcrip. c. j. in. vj. ⁊ q2 ꝓceſſus eſt nullus factus extra caſum indul
tum per hanc decre. ex defectu ptãtis: ⁊ ſi dicat ꝙ immo põt ſe
qui ratificatio ſi gerẽs actũ habuit ſpem de ratificatione illius
per no. lxiij. di. ſalonitane. ix. q. ij. lugduñ. Reſpõdet ꝙ illo ꝓce
deret in ratificatione pape vel in ratificatione illius cuius noĩe
actus eſt geſtus. de ſen. excom. cum quis. in. vj. que oĩa hic ceſ-
38 ſant ⁊c. ❡ † Glo. dyoceſanus. q̃rit quis appellatur hic dyoceſa
nus a quo peti dz licẽtia. Rñdet glo. ꝙ ille qui hz iuriſditionez
ep̃alem in loco ⁊ hoc clarꝫ. Idem ſi habeat iuriſditionem quaſi
ep̃alem in loco vt q2 ſit p̃latus inferior ep̃o qui ex priuilegio for
te illã habeat: dũtamẽ taliter illam habeat ꝙ ep̃s ibi illam non
habeat alś ep̃s dyoceſis oĩno eſſet requirendus. facit qð not. ſ.
in glo. in verbo habentibus. in fi. c. Guil. dicit ꝙ in actibus tan
gentibus iuriſditionem vel actum ep̃alem a dyoceſano eſt petẽ
da licentia. In tangentibus aũt alios inferiores ab eis eſt petẽ
da. de ſupal. ex tuarum. de offi. Archi. ad hoc in fi. de preſcri.
accedentes. tene glo. Deinde glo. querit an ſufficiat hanc licen-
tiam dari vel peti ab officiali epiſcopi. Reſpondet glo. ꝙ non ſi
ſolum eſt officialis generalis ⁊ maxime ſi p̃ſens eſt epiſcop⁹ vel

a ❡ Vbi dr ꝙ ſi. Adde hñ facere no. p bart. in. l. ſi certis annis. C. de pact.

b ❡ Scđo qð appellatiõe ſubditi. Adde gl. l c. nup. in verſi. tũc erit abſolutio. extra de ſentẽ. excõ. ⁊. d. an to. in. c. ſi. de fo. compe.

c ❡ Et ex hoc no. Adde Iaſ. in. l. imperium in. v. col. ver. ex hoc vltra alios. ff. de iuriſ. om. iudi.

d ❡ Alś regulariter. adde. d. abb. in. c. j. l. ij. no. extra ð ꝯſti.

e ❡ Si puertatur ordo. Addõ plene no. p Fely. in. c. cuz dilecta. verſi. ordo. de fo. compe.

circa dioceſ. de temp.or.cum nullus.in.vi.⁊ de offi.vicar.c.j.⁊
ij.de offi.ordi.romana.ad fi.e.lib. Quid aũt ſi multũ diſtet tũc
videtur ꝙ ſufficeret ab officiali peti per dictam decret.romana.
in fi.de offi.or. Si vero multũ diſtat epũs nec in loco officialis ſit
a quo peti poſſit:tunc dicit glo.ꝙ ſatis putat de mente lr̃e ſuffi
cere epũm requiri apud domum ſolite habitationis.ar.ij.q.vi.bi-
duum.ʒ.de elec.in dc.cauſam facit qḋ no.de reſti.in inte.c.cum
ex literis.in fi. An capĩm ſede vacante hanc licentiam dare po
terit:dic ꝙ ſic p ea que dixi in prin.glo.⁊ per ea q̃ no.J.de here.
cle.j.⁊ qḋ habetur de temp.ord.cum nullus.§.ij.in.vi.facit qḋ
videbitis in fi.c. Sed quero an in abſolutione ab excõicatione
ſit neceſſaria petenda licentia a dyoce.loci. Ber.conſuluit ꝙ ſic.
Jo.de lig.⁊ Hoſt.tenent hic non eſſe neceſſarium ſi ex officio p
ceſſit:ſecus ſi ad partis inſtantiam iuxta no.de offi.lega. nouit
⁊c. ¶ Glo.in pmiſſis ponderat literam q̃ in plurali loquitur p
qḋ dicit ꝙ etiã in primo caſu decre.ſeruandum erit qḋ hic de.
39 ¶ † Scḋo q̃rit an ſufficiat petere gñalem licentiam vt poſſit p
cedere contra expulſores ⁊ cõtra ſubditos. Rñdet ꝙ ſic.lʒ alia
non fiet ſpecificatio de perſonis vel cauſis:mouetur p hũc tex.
qui ſimplr̃ loquit̃:⁊ q: graue eſſet ſic ſingula ſpecificare:fatet̃
tñ glo.ꝙ ſi pro certa cã ſpãli ſit petita licentia non poterit i alia
procedi niſi petita iterata licentia ſiue ſuerit conceſſa in prima
40 ſiue denegata ⁊c. ¶ † Gl.nequierint q̃rit qñ dicatur non poſ-
ſe habere licẽtiam. Rñdet ſiue expſſe denegetur ſiue taceatur et
non concedatur.facit de app.ab eo.in.vi.⁊.ʒ. de regula.lʒ.⁊c.
¶ Glo.pcedat.querit quid ſi ſubditi epĩ electi volunt conque-
ri de pceſſu epĩ electi dicendo ipſum iniquũ corã dyoceſano lo-
ci an potuerunt. Rñdet ꝙ non q: iſte electus pcedit autorita
te huius ↄſtõnis ⁊ ſic autoritate pape:ideo de facto ipſius ordi
narius loci non põt ſe intromittere ad hoc:q: ppter neceſſita-
tem expulſionis cõmittit ſibi locũ:⁊ ſic perinde eſt ac ſi eſſet in p
prio loco:ideo non dʒ poſſe dyoceſanus loci de eius proceſſu co
gnoſcere:q: par in parẽ ⁊c.de elect.innotuit.idẽ tenet Guil. di-
cens ꝙ hic non eſt niſi q̃dã progatio loci.petitio aũt licẽtie eſt
ad reuerentiã ⁊ non ad ſubiectionẽ qḋ ptʒ:q: ẽt ea negata pce-
ditur autoritate huius ↄſtõnis.facit de regula.lʒ.⁊.J.de ſepult.
dc.dudũ.quid aũt ſi epũs electus aliud deliquerit faciẽdo extra
caſum conceſſum ſibi ab hac ↄſtõne an poſſit tunc dyoceſanus
loci cognoſcere:rñdet ꝙ ſic per no.iij.q.vj.c.j.⁊ de rap.c.j. nam
tunc efficitur ſubiectus rõne delicti ibi cõmiſſi:⁊ ideo ⁊ ibi põt
conueniri ſicut ⁊ rõne ↄtractus ſi ibi ↄtraheret vel rõne domi-
cilij:ex quo morã ibi traxit p iura ſpalle.de parro.c.fi.⁊ de fo.cõ
pe.c.fi.ſm Guil.hoc vltimũ non placet ſm do.Ant.ꝙ ibi rõne
more poſſet trahi:q: nõ eſt ibi ppetui vſus cã:ſed ad tpũs p not.
in.d.c.fi. Fatet̃ tñ ꝙ rõne pmiſcui vſus poſſet ibi cõueniri etiã
de ↄtractibus alibi geſtis p.l.ij.⁊.iij.C.vbi ſenatores.⁊.l.ij.vbi
de cri.agi opʒ.⁊ qḋ ibi no.p Bar.⁊ qḋ ibi notauit ipſe.d. An.
41 in.d.c.fi. ¶ † No.bene hanc gl.q: per eam.⁊ p no.de reſcr.c.C.
ſi.deciditur qḋ legiſtaꝝ de qua per Cy.in auten.qua in pꝛicia
vbi de cri.agi opʒ vez an de ſcõ delegati pape poſſit ordinari⁹
loci ſe impedire per predicta ptʒ ꝙ non ſi q̃rimus de pceſſu fa
cto virtute delegationis:ſecus ſi aliter extra poteſtatẽ delegatã
delinquat qḋ no.ſm do. Pe.ſed Jo.an.in.c.fi.de reſcrip.aliter
ſentit.ſ.ꝙ dũmodo non tangatur pceſſus:q: lite finita agit̃
ad finem vt iudex puniatur non vt retractetur poterit conueni
ri ad hoc:q: exemptus delinquens in loco non exempto:lʒ cir-
ca rem exemptam punitur p ordinarium vt ſi non portat capã
42 religioſus exemptus. ¶ † Ultimo glo.querit qd ſi epũs dyoce-
ſis delinquit in loco ſue dyoceſis in quo inferior plãtus hʒ iuriſ
ditionem an poterit ibi puniri remittit ad no.in.c.cũ inferior
de ma.⁊ obed.q: videtur ꝙ ſic ſi habebit iuriſditionem quaſi
epãlem.ar.eoꝝ q̃ dixi.ʒ.in glo.in verbo dyoceſano.alś ſecus in
§.ſane. Glo.ſup his ponderat literam que dicit ſuper his que
hic exprimit credi aſſertioni epĩ electi:⁊ ſic a contrario ſup alijs
non creditur.ar.l.cum pretor.ff.de iudi.⁊ de pſumptione rõne
per hoc infert ſi dicant loca ad que citant citati eſſe ſecuri non
creditur in hoc eoꝝ aſſertioni. Idem ſi dicunt loca in quib⁹ p-
cedunt eſſe viciniora. Idem ſi dicunt aliquẽ eſſe expulſum ſeu
fautorem q: non eſt de expſſis hic ideo ſe defendente tali debe-
bit alr̃ conſtare. Nec ob.pdictis ſi dicatur hic creditur aſſertio
ni epĩ electi in maioribus:ergo ⁊ in minoribus q: hoc ar.non p
cedit in exorbitantibus.de priui.ſane.⁊ de reſcri.poſtulaſti.cũ
43 ibi no. † Quõ aũt triplici de cã ſtatur aſſertioni vel ſcie alicui⁹
pſequitur hic Mat.q: primo ppter non ſubſiſtentiã peccati.
xxiij.q.ij.vir cum propria. Scḋo rõne ſcandali ⁊ multitudinis.
liij.diſt.denicꝫ. Tertio q: deficit iudiciũ vel pbatio vt hic de
44 quo p Jo.de here.vt cõmiſſi.ad fi.in.vi. An † aũt legato car-
dinali credatur:refert Ste.opp.quidã qḋ creditur. Alij dicũt
hoc verũ niſi aliquid obijciatur. Tertij dicunt hoc veꝝ qñ nulli
ſit pꝛiudiciũ. Quarti dicunt hoc veꝝ in ptinentibus ⁊ concernẽ
tibus officium:vt ſi penitentiarius vel vicecancellarius: alś de
rigore non ſtatur niſi ſtilus alr̃ habeat ſm Step.de quo.xcvij.
diſt.nobiliſſimus.⁊.c.cũ a nobis.de teſt.⁊ de priui. cum olim.
facit qḋ no.in de.j.J.de pba. Concludo ſi ſit ſtilus vel ↄſuetudo
a illi eſt ſtandũ ſi nõ apparet⁹ in ptinentibus ad officiũ credatur
45 in alijs non ſi tendunt ad pꝛiudiciũ tertij obijciẽtis ⁊c. ¶ † Gl.
aſſertionibus opp.ꝙ aſſertioni alicuius non ſit credendũ maxi
me in cã ppria.de proba.quã ↄtra.de teſti.veniens ⁊ conſilib⁹.
Soluit hic ſpãle ꝙ vni ſoli creditur ⁊ ſine iuramento in cã pro-
pria ⁊ ſic triplex eſt ſpecialitas regulariter contra vt in ↄtrarijs
⁊ de teſti.venerabilis.⁊.c.nup.in verbo eorũdem. ¶ Glo.in p-
miſſis opp.ꝙ ẽt in alijs caſibus teneant̃ epĩ vicini denunciare
pceſſus eoꝝ epoꝝ vicinoꝝ cuius ↄtrariũ hic innuit̃ a ſenſu con
trario:vñ opp.de.c.cure.xj.q.iij.⁊ de tre.⁊ pa.c.j. Soluit glo.
regulariter factũ in aliena dyoceſi non tenent̃ alij epĩ denũcia-
re. Fallit in caſibus hic expſſis:⁊ ſic intelligi dʒ lr̃a factũ autẽ in
ppria dyoceſi bene tenent̃ regulariter vicinis epis denunciare
vt in ↄtrario. ¶ Glo.ab eis ponderat lr̃am p quã a ↄtrario di
cit ꝙ non ſufficit vicinos epos requiri ẽt ſi illius interſit:q: p hoc
non tenebuntur denunciare:ex quo ab ipſis epis pceſſus facien
tibus non ſunt reqſiti qḋ not.⁊ ſic facit qḋ ad petitionẽ partis
nunꝗ̃ alius iudex dʒ executionẽ ſnie ab alio late facere:ſed do-
mum ad literas iudicis iudicãtis:de quo plene p Bar.in.l.a di
uo pio.§.j.ff.de re iudi.⁊ per Bu.ff.de iudi.l.argentariũ.§.no
mina.⁊ vide qḋ dixi.ʒ.poſt l.an.circa tex.⁊c. ¶ Gloſ.reqſiti.
querit qd ſi requiſiti nolunt denunciare an requirens poterit il-
los punire dicit glo.ꝙ non:ſed debebunt agere cum ſuperiore
eoꝝ vt illos cogat ⁊ puniat.de iureiu.cum nullus.qḋ intelligit
niſi forte requiſitus haberet iuſtam cãm non denunciandi. vt
q: notorie eſſent iniuſte ſnie q̃ peterent̃ denunciari.de offi.dele.
ſi quã.⁊ de of.le.ſtuduiſti. Nã proceſſus iniuſtos notorie non te-
netur denunciare:ſecus in dubijs.xj.q.iij.iulianus.xxiij.q.j.qd
culpatur.de temp.or.ad aures.⁊ qḋ ibi no.p Hoſt.ſm Guil.fa
cit de app.ſolicitudinem.ↄtra ↄ.hic tenet ↄtrariũ dicẽs ꝙ ſemp
teneatur denunciare ex pcepto huius.c.nec ppter iuſtitiã pceſ-
ſus poſſunt vitare.ar.de of.or.paſtoralis.§.ſi vero. Nec ob.no.
in.d.c.ad aures.q: ibi loquitur de pcepto iniuſto iniuncto a ſu
periore quo caſu non obediendũ in malis ppetrandis:ſed hic
in denunciatione q̃ de p ſe non eſt mala nec p eam plus ligat̃:
de app.paſtoralis.maxime cũ tali denunciatione executore ſit
tñ locus cũ proceſſus tranſiret in rem iudi.ff.de pen.l.ij.§.fi.ff.
de his q no.infa.l.furti.ſic reſidet do. Ant.⁊ puto tenere gl.ar.
de app.ſolicitudinem.⁊ qḋ no.de ſen.excõ.p tuas.⁊c. ¶ Gl.ha
bentibus ponderat literam q̃ ſimplr̃ de habente iuriſditionẽ
in loco loquitur:⁊ ideo cũ inferior epõ quicꝫ in loco ⁊ in perſo-
nas habẽt iuriſditionem epãlem vel quaſi.de priuile.abbates.
in fi.in.vj.de illis hic ẽt loq videtur qḋ no.ppter ea q̃ dicta ſunt
cum glo.in verbo dyoce.⁊c. ¶ Glo.vt pdicitur q̃rit quid ſi ali-
quis inter ſubditos dyoceſis ⁊ loci vbi moratur epiſcopus ele-
ctus cognoſcit ⁊ iudicat an fiat pꝛiudicium epõ dyoceſano loci.
Reſpondet glo.ꝙ ſic:q: tunc eſſet negligens dyoceſanus in pa
tiendo illud cũ hoc non ſit permiſſum ſibi:⁊ ideo poſſet pſcri
ptio currere:ſecus qñ ſolum inter ſubditos pprios epõ electus
cognoſcit ⁊ quare cũ autoritate iuris hoc facit iniuriã epõ dyo
ceſis loci nulla poſſit negligentia imputari:⁊ ideo non currit p
ſcriptio. ¶ No.hũ tex.⁊ gl.ex qua habes ſm do. Ant.ꝙ ibi ali-
quo caſu ſpãli alicui attribuitur iuriſditio illo caſu cõis iuriſdi
tio vt repugnans iuriſditioni ⁊ poſſeſſioni in caſu ſpãli vel ſal
tem ab illa differens:⁊ cum illa ſe non cõpatiens non eſt pſcri-
46 ptibilis ⁊c. ¶ † Quero an epũs poſſit cogere ſubditũ recipere
ordines ab alio:dic ꝙ non niſi delegando.nã ſicut põt cauſam
eo inuito delegare ita ⁊ actum ordinandi.de temp.or.ex tenore
qḋ intelligit Pau.ſi delegat ordinationẽ in ſua dyoceſi niſi for-
te eſſet impedimentum:vt ſi aliqs epõ non vult venire ad ſuã
47 dyoceſim. † Eſt enim regulare[b] ꝙ ſubditus inuit⁹ alius ſubij-
b ci non põt nec ſe ſubijcere plato inuito de pſcrip.cum nõ liceat.
de fo.cõpe.ſignificaſti. ¶ Quero quid ſi papa mandat fundũ
reſtitui.j.xv.dies.alś citet ꝙ infra duos menſes comparcat ad
curiam.dic vt in Spec.de cita.§.j.ver.ſed pone.

¶ De cauſa poſ.⁊ proprie. — Rubrica.

1 Appellatio vere cauſe in beneficialibus deuoluit ſtatum ad curiam.
2 Reconuentio an poſſit accumulari in cã appellationis.
3 Petitorium cum poſſeſſorio in cauſa appellationis an poſſit ſimul accumulari.
4 Accumulatio poſſeſſorij ſuſpẽſiua petitorij admittitur poſt cõ cluſionem in cauſa principali appellatione ſuſpenſa.
5 Petitoriũ ⁊ poſſeſſorium an ⁊ qñ poſſint intentari ⁊ ſententia lata in

a ¶ In prĩci-
pib⁹. Adde be-
nefacere q̃ dicit
Jaſ.in.l.age in
j.col.ver.vñ cõ-
ſuluit.C.de trãſ
act.⁊ Fely.in.c.
cetez.in.iiij.co.
extra de iudi.

b ¶ Qḋ ſubdi
tus inuit⁹. Ad
de gl.notabilez
in.l.inuitus.in
glo.j.ff.de fidei
cõ.li. Bal.in.c.
in generali ſi de
feu.fue.cõtro. i
ter do.⁊ agn.in
vſi.feu. Alex. i
cõſi.xxv.in pe.
col.in.v.volu.⁊
Jaſ.in.§.item
ſeruiana.in.rij.
ebar.in princi.
inſti.de actio.

lata in vno an preiudicet in alio.
6 Proprietas regulariter trahit ad ſe poſſeſſiõe3 licet poſſeſſoriũ precedat petitorium.
7 Petitorio agere non poſſunt beneficiati.
8 Sentẽtia lata in poſſeſſorio an ꝓiudicet in petitorio vel econtra
9 Appellatione iuſtificata iuriſditio iudicis ad quẽ extendit ad principalem cauſam ceptam coꝛa3 iudice a quo: ⁊ etiã ad cauſa3 coꝛam eo inchoanda3 ſuper qua nondũ datus eſt libellus coꝛam iudice a quo: dũ tamen citatio interceſſerit.
10 Accumulari an poſſit reconuentio in cauſa appellationis.
12 Poſſeſſorio ſuſpenſo põt rediri ad petitorium.
13 Actus qui ſolet fieri in actu concluſionis vel poſt concluſionem ille habetur pro concluſione in cauſa.
14 Poſſeſſorio ſolo in cauſa bñficiali põt procedi.
15 In poſſeſſorio in beneficialib9 ſemp oportet iuſtificari poſſeſſionem ſaltẽ ſecundũ ſui primã figuram.
19 Bñficiũ eccleſiaſticũ nõ põt ſine canonica inſtitutiõe poſſideri.
17 Exceptio ꝓprietatis tollit ius agentis. ⁊ etiam fundat ius opponentis.
18 Exceptio ꝓprietatis an admittatur in poſſeſſorio recuperãde.

Cauſa beneficiali

Non recipit cõmodã diuiſionẽ põt tñ dici q̄ due ſunt partes ſicut duo ſunt dcã. ſecũda ibi ne vi ſpoliãtis.
1 ¶ † No. pꝛio q̄ in bñficialib9. appellatio vt cãe ſtatũ deuoluit ad curiã ſeruatis his q̄ hñr in cle. cãm de
2 dec. ¶ † No. ſcdo ar. p ⁊ ꝯ q̄ in cã appellõis poſſit accumulari recõuentio. de quo de mu. peti. c. j. q̄ poſſit. facit intelligẽdo q̄ nulla ſit ſpãlitas. In ꝯrũ facit ſi dicim9 q̄ ſit hoc ſpãle in cã bñficiali facit qđ no. de reſti. ſpo. ex cõqueſtiõe. Et no. q̄ ꝓcedit recõuẽtio
3 in caſu cle. ſiue fiat ab appellãte ſiue ab appellato. ¶ † No. tertio q̄ in cã appellatiõis admittit accumulatio petitorij cũ poſſeſſorio a diuerſa pte ⁊ ab eadẽ ⁊ ſic poſſibilis eſt concurſus in petitorio ⁊ poſſeſſorio ſup eadẽ re ẽt eius accumulatio a diuerſa
4 parte in cã beneficiali ⁊ ſic in iure incorporali. ¶ † No. q̄ accumulatio poſſeſſorij ſuſpenſiua petitorij admittit poſt cõcluſionem in cã principali appellatiõe ſuſpẽſa dũmodo opponat anñ cõclonẽ in cã appellatiõis. Et no. q̄ nõ ſolum admittitur accumulatio ſuſpẽſa petitorij intẽtati a ſe. ſed etiã a diuerſa parte. ⁊ ſic no. q̄ id qđ dr̃ q̄ poſt ꝯclõnẽ in cã nõ admittitur accumulatio poſſeſſorij pẽdente petitorio eſt verũ in pricipali inſtãtia nõ dũ pendẽte appellatione. ſecus ſi ſit appellatũ ẽ. hoc no. q̄ appellatio nõ ſolũ ſuſpẽdit ſnĩam ſed ẽt effectu3 cõclonis in cã de qua dic vt in. c. ſignificauerũt. de teſti. ⁊ no. in. c. fraternitatis. e.
5 ti. p do. An. ⁊c. ¶ † No. q̄ in cã bñficiali põt intentari poſſeſſoriũ extrinſecus in cã ꝓprietatis ⁊ ſic poſſeſſorium in beneficialibus non habet annexam cãm proprietatis. ⁊ ſic põt dari poſſeſſoriũ in bñficialib9 abſq3 tali ꝓbatione de quo dicetur cum glo.
6 ¶ Not. ſm do. Pe. q̄ † poſſeſſoriũ ꝓcedit petitoriũ non q2 ſit dignius cum regulr̃ proprietas ad ſe trahat poſſeſſionẽ. š. e. cũ dilectus. ſed in odiũ ſpoliãtis vt hic. quinimo ſi a ꝓncipio intẽtatur petitorium vĩ intẽtari ꝯ conſiliũ. l. is qui deſtinauit. ff. de rei ven. ¶ Op. j. ⁊ videt q̄ impoſſibile ſit a diuerſa parte ſup eadẽ re accumulari petitoriũ ⁊ poſſeſſoriũ recupãde. q2 agẽs petitorio dicit aduerſarium poſſidere de in. c. cum ad ſedem. ⁊ ſilr̃ agens poſſeſſorio dicens aduerſarium poſſidere. ⁊ ſic negat ſe poſſidere. ⁊ ideo petitoriũ cõtra eu3 dirigi nõ põt. l. ſi. ff. de rei vẽ. Sol. hic loquitur in cauſa bñficiali i qua agitur de iure tituli q̄ eſt incorporale. hinc eſt q̄ in beneficialibus nõ datur verũ petitoriu3
a cũ intitulatus nõ ſit dominus rer3 bñficij. de dona. ceterũ. [a] ſed dat cõfeſſoria vel quaſi cõfeſſoria ſicut pro iure incorpali. vt no. Inno. š. e. cũ ſup. ⁊ de ver. ſig. abbate. ⁊ ideo poſſibilis eſt ꝯcurſus q2 cõfeſſoria cõpetit etiã pro turbato in poſſeſſiõe vt no. de iudi. examinata per glo. ⁊ de cã poſ. cũ eccleſia. ⁊ ideo agẽs petitorio in cã beneficiali non negat poſſidere. ⁊ per ꝯñs merito ꝯrium agi poteſt poſſeſſorio recuperãde facit qđ no. Bar. in. l. naturaliter. §. nihil cõmune circa cõbinationes. ff. de acqui. poſ.
7 ¶ † Op. ſcdo q̄ beneficiati nõ pñt agere petitorio. q2 non ſunt dñi ſed procuratores. de dona. ceterũ. hinc eſt q̄ talia dicunt in nullius bonis inſti. de re diui. §. ſacre. Solutio dic q̄ plati non ſunt dñi eccleſie nec rerũ eccleſie. immo ꝓcuratores. ſed reſpectu tituli. ⁊ ptãtis adminiſtrandi ſunt dñi. ⁊ ſic quo ad adminiſtrationem ⁊ gubernationẽ. vt no. Inno. de eo qui mit. in poſ. c. j. ⁊ de proba. ex lris ſm Guil. idẽ Bar. de re. eccle. non alie. c. ij. in
b vj. [b] Sunt ergo quaſi tutores qui loco dñorum ſunt. ff. de vſuca. pro emptore. l. q fundũ. §. tutor. ⁊ ff. de adm. tu. l. q tutelas. ⁊ no. in autentico de alie. ⁊ emphy. §. qñ. cognouimus col. iij. facit cle. q2 cõtingit. de reli. do. vbi plati cõparant tutoribus. Ad idem. C. de epi. ⁊ cle. l. orphanotrophos ⁊c. ¶ Op. tertio q̄ non cõpetat beneficiato poſſeſſoriũ q2 nõ poſſidet res eccleſie. vt no. in. c. cũ ſuper de cã poſ. ⁊ de eo qui mit. in poſ. c. j. Sol. ad particulares res beneficij nõ agit poſſeſſorio ſuo noĩe q2 illas nõ poſſidet. ſed ad beneficiu3 bñ agere poteſt petendo ſibi illud reſtitui. q2 illud poſſidebat rõne iuris adminiſtrãdi noĩe aũt eccleſie bene põt petere res ad bñficiu3 ꝑtinentes ẽt que tpe vacationis aduenerũt etiã nondũ adepta corpali poſſeſſiõe p eccleſia3 q2 eccleſia ſemper eſt ⁊ xps eius dñs. xvi. q. ij. liberti. ⁊ ſic ſemper reſtituitur qui ſpoliatur ex occupatione rerũ ꝑdictarũ. Ad hoc qđ no. de reſti. ſpo. olim. ij. ⁊ c. piſanus. ⁊ c. in lris. ⁊ d. c. cum ſuper queſtione ⁊ qđ ibi no. per Inno. ⁊ doc. š. eo. ſm Guil. ⁊c. ¶ Op. quarto q̄ ꝓpter odium alterius nil d3 ſtatui. xxx. q. iiij. inter querelas. de re iudi. c. j. in. vj. So. odio perſone nil ſtatui debet ſed odio vicij vel exceſſus ſic ſm guil. ¶ Quero pꝛimo an hec cle. locũ habeat in bñficijs deuolutis p imediatũ ſubiectum de quibus de elec. cupientes in. vj. Guil. q̄ ſic eadẽ rõne arg. de conſti. tranſlato. ⁊c. ¶ Quero ſcdo an procedat cle. ſiue appellatio ſit iudicialis ſiue extraiudicialis qdã q̄ ſolũ i extraiudiciali i qua pꝛopꝛie dicitur intentari poſſeſſorium ⁊ petitoriũ. In iudicialibus autem non dr̃ ꝓpꝛie intentari cum ſit intẽtatũ. ⁊ ſic in illo non videt litera verificari ꝯriu3 t3 hic ꝯenꝯe. mouet. q2 tex. hic loquit indiſtincte. ⁊ q2 in iudiciali in effectu intentat idem q̄ prius eſt intentatũ. q2 idez eſt actor in cã appellationis ⁊ pricipali. vt no. de renũ. in pñtiã ſm ꝯenꝯe. ⁊c ¶ Quero in quo differt renũciatio a concluſione. ſup hoc ponit Pau. qđ no. š. eo.
8 paſtoralis. vt ibi no. per Inn. ⁊c. ¶ † Ultimo quero an ſententia lata in poſſeſſorio preiudicet in petitorio vel econtra. dic vt per doc. š. eo. paſtoralis. ⁊ ea. dilectus. ⁊ per Cy. in regula qui ad agẽdũ in. vj. ⁊ p bar. in. l. naturalr̃. §. nihil cõe. ff. de acq. poſ. per que ſatis ſũt expedita q̄ hic no. Pau. circa hoc de materia etiã p Cy. l. l. incerti. C. vnde vi ⁊c. ¶ Glo. ij. querit an decre. an habeat locum ſi agatur de eccleſia vt de proprietate. dicit q̄ nõ quia tunc non eſt proprie qđ bñficialis de qua tñ hic loquitur Ad hoc q2 tunc non eſt tñ periculum de eo qui mit. in poſ. c. j. ⁊ eo. ti. cum qui in. vj. In bñficialibus ergo tantũ hic loquitur q2 indiſtincte loquit habebit locu3 ſiue ſit qđ de maioribus beneficijs vt dignitatibus ⁊ perſonatibus ſiue de minoribus beneficijs. vt ſimplicibus. vt de prebendis ar. de reg. iur. bñficiu3 in. vj. cu3 ibi no. Per predicta dicit hic Pau. q̄ in alijs cauſis a bñficialibus nõ h3 locũ cle. facit de deci. c. ad audientiam qđ ergo erit in illis dicit Pau. q̄ ſi appellat ante datum libellu3 ⁊ ante lit. conte. ⁊ tunc in cã appellationis nõ licet alias cãs ꝓſequi q̄ expẽſas in appellatione. ⁊ ſilr̃ nec ꝓceſſum primi iudicis ex nouis actis vel cãis iuſtificare vel impugnare. vt i cle. appellanti. j. de appel. finita autem cã appellationis põt appellãs intentare petitorium ⁊ poſſeſſoriu3 corã iudice appellationis ſicut poteſt corã iudice principalis cãe q2 coram prio non fuit inceptum litigium in autentico de liti. §. omnem ⁊ de ver. ſig. in c. ex parte. ij. ⁊ ideo coram iudice appellationis poterit intenta
c ri iudicium ſicut poſſet corã iudice pricipalis cãe [c] in cuius lo
9 cum ſuccedit virtute appellationis ſm Pau. † No. bonum dictum ⁊ ſingulare q̄ extendit. c. non ſolum. de appel. in. vj. vt ſic v3 iuſtificata appellatione non ſolu3 iuriſditio iudicis ad quẽ extendatur ad principale3 cãm iam ceptã corã iudice a quo ſed etiã ad cãm corã eo inchoandã ſuper qua nondũ dat9 eſt libellus corã iudice a quo dummõ citatio interceſſerit ſm do. Ant. q̄ maxime verum putat qñ in citatione appet cã expſſa que nouiter inchoat. Idẽ dicit de appellato ſi in cã principali erat actor ⁊ reus ante libelli oblatione3 ex cã appellationis alias re9 non poſſet per reconuentionẽ agere cũ illa non habeat locum in cã appellationis in qua non l3 proſequi alias cãs q̄ in appellatione expſſas. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. ⁊ de non mu. pe. c. j. ⁊ ſic per tranſit dñs Ant. credo dictum Pau. procedere in caſu de quo loquitur v3 qñ agitur de poſſeſſorio ⁊ petitorio. ⁊ ſic finita cauſa appellationis poſſit corã iudice appellatiõis cã recepta cora3 principali agitari. ⁊ hoc ne continentia cãe diuidat ꝯ. l. nulli. C. de iudi. hoc qñ appellat ante libellu3 oblatu3. ⁊ lit. ꝯte. Si autẽ libellus erat datus pti vel lit. conteſtatio fcã tunc q2 actor tenet illã inſtantiã finire. C. qñ ⁊ qñ iudex ꝯc. qui ſemel. š. de dolo cãm niſi forte illã poſſet iuris bñficio ſuſpendere. ⁊ ad alia3 trãſire. š. e. paſtoralis. tunc non credit Pau. q̄ ſi intentatu3 ſit petitorium poſſet tranſire ad poſſeſſoriũ q2 noua inſtãtia eſt op9 ex eo q2 non eſt ad ſuperiorem deuoluta virtute appellatiõis cũ ſit ex alia cã generatus. l3 poſſet appellari ex hoc ar. de offi. deleg. inſinuante iuncto. c. ad hoc ſi vna cũ ibi no. de appe. In cauſa autem bñficiali ꝓcedit indiſtincte cle. ¶ Ex predictis p3 q̄ eſt ſpãle in cã bñficiali in caſu cle. q2 ſicut in illa appellans ⁊ appellatus pariter arctantur per. c. ſtatuimus. š. de elec. l. vj. ſic ꝓter

a ¶ S3 dat cõfeſſoria. Adde Io. fa. i. §. equi us i. ij. col. ⁊ ibi d. iaſ. in. ij. not. inſti. de actio.

b ¶ Sunt ergo qñ. adde gl. i. l. preſes. C. de tranſac.

c ¶ In cui9 locũ. add. d. abb. i. c. ſepe contingit i pe. col. vti. inj. hic q̄rit de appel.

litius pariter arctant per c. ſtatuimus. §. de elec. in. vj. ſic vterq
poterit in illa poſſeſſorium ⁊ petitorium intẽtare prout hic di-
cit ſecundũ Pa. ⁊ hãc rõne ſentit gl. ſ. in vbo appellato do. Pe.
hic dicit ſpãle in cauſa bñficiali ꝙ appellatio in vno articulo de
uoluat in alio etiã reſpectu aduerſe partis ⁊ hoc vt celeri⁹ expe-
diatur ⁊ deuoluit ſimplr cãm adeo ꝙ ptes cogant̃ cõparere in
ſtructe ſup cã tota in iſtis bñficialibus et ſi appellatus non pe-
tierit licet in alijs ſecus. de app. cordi. in. vj. hinc infringit ꝙ ex
quo cã ſimpliciter deuoluit̃ ad curiã itelligit̃ deuoluta tã reſpe-
ctu poſſeſſorii ꝙ petitorii ſicut in ſili ſi delegat̃ ſimplr cauſa in
telligitur reſpectu vtriuſq; legata. vt l. c. j. de ſequeſt. poſ. ⁊ fruc.
Tamen per hoc dicit. d. Pe. ꝙ non poſſit renũciari appella-
tioni in preiudiciũ alterius ptis facit de. conſtõni in fi. ⁊ qd ibi
no. §. de elec. ⁊ ſic limitat. l. ſi quis libertatẽ. ff. de pe. he. ⁊ qd ibi
no. vbi dicitur ꝙ factũ ſup vno articulo nõ nocet nec prodeſt i
diuerſo. ⁊ per cõſequẽs appellatio in vno articulo nõ dꝫ pdeſſe
in alijs. ⁊ hoc eſt regulariter in alijs cãis nõ bñficialib⁹ de teſt.
c. raynucius. ⁊ c. raynaldus. ⁊ ꝙ in eis no. ⁊ l. fi. C. qñ prouo. nõ
eſt nec. Sed predictis. ⁊ hinc de. obuiare vr̃ quia decre. ſtatui-
mus. §. de elec. in. vj. ſolum vr̃ loq vbi obijcit̃ aliqd in perſonaꝫ
vel in formam. ⁊ no. vbi quis proſequitur itereſſe propriũ facit
de. cõſtõni. §. de elec. ⁊ in c. vt circa. de ele. in. vj. dicit. d. Pe. ꝙ
non vidit aliam ſolutionem niſi ꝙ dicamus ꝙ is non poſſit ap-
pellari niſi vt ibi dicitur poſtꝙ tñ eſt appellatũ poteſt deduci in
cã appellationis. Poteſtis dicere melius ꝙ decre. ſtatuim⁹ ge-
neraliter proſequitur qualitercũq; occaſione beneficialis appel
letur vt ibi no. Compo. in verbo ꝓpter hoc. Itẽ qꝛ hec decre. hꝫ
locuꝫ etiã vbi quis proſequit̃ ꝓpriũ intereſſe licet forma decre.
vt circa i ꝓpellatione interponenda tunc non hẽat locum ſicut
nec in appellatione iudiciali. vt c. conſtõ. de elec. in. vj. ⁊ d. cle.
conſtitutioni. ſed tunc in appellãdo ſeruanda eſt forma. c. cordi.
de appel. in. vj. de quo plene dixi in ca. vt circa ſuper gloſ. fina.
Glo. per appellationẽ op. ꝙ idẽ ſit dicendũ ſi per querelam
ſit deuoluta cauſa bñficialis ad ſedẽ apoſtolicã. qꝛ tũc maior eſt
ratio. vt idẽ dici dẽat cũ natura appellationis ſit ſtrictior p no. i
c. j. de mu. peti. Ad hoc quia paria ſunt cãm deuolui ad ſedem
apoſto. per querelã ⁊ p appellationẽ de offi. leg. c. j. fa. de confir.
vti. vel inuti. cũ dilecta. Soluit gl. fatẽdo cõtrariũ ꝙ idẽ ⁊ forti⁹
eſt dicendũ ſi per querelã cã ſit in curia. ⁊ ſic ſubaudiendum eſt
maxime ad lram iõ aũt expſſit de appellatione. qꝛ de illa magis
erat dubiũ. Videbatur enim ꝙ ſolũ id eſſet cognoſcendꝫ per
10 iudicem appellationis ſup quo eſſet appellatũ ⁊ nõ aliud hinc
a eſt ꝙ corã iudice appellationis ᵃ nõ ſit recõuentio iuxta no. ma
xime per Joan. an. in d. c. j. de mu. pe. ⁊ ſic videbat̃ ꝙ de alio ꝙ
ſuper quo eẽt appellatũ nõ poſſet cognoſci per iudiceꝫ appella-
tiõis ſiue eſſet appellatũ ab interlocutoria p cle. appellanti. §. de
appel. ſiue a ſentẽtia diffinitiua. ij. q. vj. ad ſi. ſiue extraiudiciũ p
c. vt circa de elec. in. vj. tñ hic nõ ob. qꝛ ex nã cãe bñficialis cã eſt
deuoluta ad papam p appellationẽ ad ipſũ interiecta p. c. ſta-
tuimus preall. de elec. in. vj. ideo voluit hic papa ꝙ nõ ex petõ
aliter euentu appellationis poſſet fieri id qd hic dr̃ vnde hec de
cre. vult hoc eſſe ſpãle in caſu iſto. ⁊ hoc innuit verbum decerni
mus hic poſitum regulr̃ contra ⁊ ita ꝓcedunt ſupius alle. ⁊ hec
eſt bona ſolutio ⁊ generalis ad oĩa pdicta. vel dicit glo. ſi volu-
mus ſpecialiter aliter rñdere ad. c. circa vt poſſumus dicere ꝙ
non hꝫ locuꝫ cũ quis ꝓſequit̃ ꝓprium intereſſe vt hic erat. ⁊ ſic
hoc reſpectu non hꝫ obſtare. Glo. ad ſedem apoſtolicã q̃rit
quid ſi ad inferiorẽ ſit appellatũ dicit a Jnno litere ſecus. Guil.
hic tenet contrarium per no. in d. c. j. de elec. in. vj. ⁊ eo. ti. vt cir-
ca zenze. tꝫ glo. per rõnem gl. ⁊ qꝛ appellatio ad aliũ inferiorem
interiecta refertur ad ſolum appellationis articulũ nec de alio
põt ſe intromittere de ap. romana. §. cũ aũt in. vj. ⁊ hoc etiã no.
glo. in cle. non poteſt de ꝓcur. vel dicit ꝙ id qd dr̃ ꝙ appellatio
deuoluit cãm ad curiam ex toto ex natura cãe vel per aliũ actuꝫ
11 accidentalẽ non hꝫ locũ in appellatione ad inferiores. † Gl.
ſpoliantur op. ꝙ poſſeſſoriũ ⁊ petitoriũ ab eadẽ parte nõ pñt i
ꝑentari cuius contrariũ hic innuit̃. vnde op. de ꝓcur. in ca. pa-
ſtoralis in. ui. glo. ⁊ C. de inter. l. incerti. Sol. gl. hic loquitur in
poſſeſſorio recuperande patet quia dicit in odiuꝫ ſpoliãtis in
quo eſt certum ꝙ poteſt intentare cũ petitorio qꝛ tũc nulla ſur-
git repugnantia cũ per vtrũq; tẽdat aduerſariũ poſſidere. Con
trariũ loquit̃ in poſſeſſorio retinẽde qꝛ regulariter non põt in
tẽtari cũ petitorio rõne contrarietatis. qꝛ petitoriũ dicit aduer-
ſarium poſſidere ⁊ p poſſeſſoriũ retinẽde dicit ſe poſſidere iux-
ta no. de iudi. examinata. ⁊ in d. c. paſtoralis. iõ rõne cõtrarieta
b tis nõ pñt ſimul intentari regulariter vt no. de iudi. l. ſi idem. ᵇ
Fallit quãdo reſpectu diuerſe poſſeſſiõis itentaret puta poſſeſ-
ſoriũ rõne ciuilis ⁊ petitoriꝫ rõne naturalis. vt no. an. l. cũ poſ-
ſidere. §. fi. l. naturaliter. §. nihil cõe. ff. de acqui. poſ. Item fallit
in corporalibus in quibus etiã poſſidẽti ꝯpetit petitoriũ. vt. §.

a Non fit re cõuentio. adde bar. i auc. ⁊ cõñr pe. co. i v. q̃ro tñ ſiqd. C. õ ſen. ⁊ iterlo. om. iu di.

b Fallit qñ. vid ang. ⁊ doc. in. §. eque i gl. i v. neget iſti. de actio.

c Qꝛ pẽdẽte de hac mã po- nit plene bar. ⁊ ſcrib. i. l. edita C. de eden.

d Qꝛ actus. adde hiſ facere q̃ not. Bart. ⁊ doc. i. l. nulli. p illũ tex. ⁊ ibi ma xime. d. iaſ. l. j. no. C. de ꝓcur.

dixi in oppoſitione. ⁊ no. in c. exaliata de iudi. ⁊ in d. c. cũ eccle-
ſia. §. eo. ⁊ pleniſſime per Bar. in. §. nihil cõe circa combinatio
12 nes ⁊c. † Scdo op. ⁊ videt̃ ꝙ hic nõ ſit ſpãle in odiũ ſpoliã-
tis. qꝛ ſuſpenſo petitorio trãſeat ad poſſeſſoriũ imo videt̃ et iu-
cõe per no. in d. c. paſtoralis. in. iiij. gl. ante mediũ vbi pꝫ ꝙ ſu-
ſpenſo poſſeſſorio põt rediri ad iudiciũ petitoriũ in quo nullus
verſatur odiũ. ⁊ ſic non eſt ſpãle ꝙ econtra de petitorio ad poſſeſ
ſorium fiat tranſitus in odium ſpoliantis. quidã dicunt glo. illã
reprobari per hunc tex. nõ hoc eſt tenendũ in dubio ar. c. cũ ex-
pedit. de elec. in. vj. ideo glo. hic dicit ꝙ id qd ibi dicit glo. po-
teſt dupliciter defenſari. Primo quia gl. ibi non dicit aliqd de
ſuſpenſione. vñ non dicit ꝙ ſuſpenſo poſſeſſorio redeat̃ ad pe-
titoriũ. ſed dicit ꝙ poſſeſſorio inchoato reditur ad petitorium
vnde poteſt intelligi renunciato prius poſſeſſorio. ⁊ tunc glo.
clare procederet nec iſte tex. Facit qd no. ff. de vi ⁊ vi ar. l.
cum fundum. §. fi. Scdo dicit glo. ꝙ ſi volumus intelligere
illam gl. de ſuſpenſione vt ſi vđit ꝙ ſuſpẽſo pendente poſſeſſo-
rio oĩno poſſit intentari poteſt ſaluari pendẽte cauſa principali
ſecus in cauſa appellatiõis qꝛ in illa bene eſt ſpãle in odiuꝫ ſpo-
liantis ꝙ ſuſpendi poſſit petitoriũ p poſſeſſorii intentationem
⁊ ſic ſecus. vñ econtra. ⁊ ante hãc cle. non licuiſſet in cauſa appel
lationis trãſire de petitorio ad poſſeſſoriũ nedũ de poſſeſſorio
ad petitorium ar. eorũ que vidiſtis cũ glo. in. §. p hãc cle. i odiũ
ſpoliantis eſt inductum ꝙ de petitorio poſſit tranſiri ad poſſeſ
ſoriũ. Ex predictis pꝫ ꝙ interdũ non fit accumulatio benefi
ciorum. ſed vno finito per renunciationem alterum intentat̃. ⁊
ſic eſt accumulatio inculcatiua primi iudicij vt ita loquatur. et
tunc clarũ ꝙ id fieri non põt ſi aliud repugnet vt dicit glo. In
terdum fit accumulatio iudiciorꝫ. ⁊ hoc dupliciter qꝛ aliqñ fit
accumulatio inculcatiua: q̃dã primi iudicij ſuſpẽſiua de prima
non loquitur glo. hic in fi. ſed habetur in c. paſtoralis. ⁊ tetigit
c glo. hic in prin. Nã hec prĩa que dr̃ inculcatiua ex eo ᶜ quia pen
dente vno iudicio alterum accumulat̃ nõ ad finẽ alterũ ſuſpen-
dendi. ſed vt ſuper vtroq; procedat̃. Et tũc ꝑmittit̃ ſiue primo
ſit intentatuꝫ poſſeſſoriuꝫ ſiue eꝫ. ⁊ ſic põt intelligi tertio glo. Se-
cũ ꝙ intellige in poſſeſſorio recuperande ita ꝙ non reſultet cõ
trarietas in ſimultanea intentatiõe. Scda vero accumulatio ꝓut
eſt iudicii primitus intẽtati ſuſpenſiue eſt ꝑmiſſa ſi fiat tranſit⁹
de petitorio ad poſſeſſorium. vt hic dr̃. Si vero econtra fieret tran-
ſitus de poſſeſſorio ad petitoriũ ⁊ tũc hec non eſt licita ſm̃ zen-
ze. qꝛ hoc priuilegiũ hꝫ ſpoliat⁹ i odiũ ſpoliantis. vt hic ⁊. §. de
or. cog. c. fi. adeo ꝙ putat do. An. per d. c. fi. ⁊ per auc. qui ſemel
C. quõ ⁊ qñ iud. q̃ vult ꝙ a iudicio cepto non licet recedere ſu-
ſpendendo facit. ff. de rei ven. l. qui deſtinauit. ⁊ de reſti. ſpo. ex
cõqueſtione ꝙ non poterit ẽt principali cã pendente ſuſpẽſo pe
titorio intentare petitorium. ⁊ ſic non procedit ꝙ vltimo hic di
cit glo. in fi. in. ij. ſolutione glo. c. paſtoralis. non ſimpliciter loq-
tur per rationem illam qꝛ ſolum in odium ſpoliantis hic conce
dit̃ ꝙ ſuſpendi poſſit hoc petitoriũ. qꝛ hec ratio non eſt gñalis
cum. c. paſtoralis. locum hꝫ etiã qñ de petitorio trãſitur ad poſ-
ſeſſoriũ aliũ ꝙ recuperandũ vt ibi pꝫ ſed per rationeꝫ que colli
gitur ex. l. ordinarij. C. de rei ven. ⁊ l. is qui deſtinauit. e. tit. que
ceſſat qñ econtra de poſſeſſorio tranſitur ad petitorium. vñ tale
ob. auc. qui ſemel. C. quomodo ⁊ qñ iud. non eſt promiſꝫ hoc
caſu nõ poterit dicta ſuſpenſio fieri quicqd dixerit glo. Glo.
ante concluſionem op. ꝙ non ſit fienda concluſio in cauſis bene
ficialibus vt in cle. ſepe. de ver. ſig. So. ex neceſſitate non eſt fiẽ-
da. ſed de voluntate fieri poſſit vt hic. Scdo op. glo. ꝙ etiã poſt
concluſionem in cauſa appellationis liceat ſuſpendere petito-
rium. §. eo. paſtoralis in fi. So. hoc veruꝫ regulariter qꝛ poſt cõ
cluſionem in cã non lꝫ tranſitũ predictũ facere. Fallit in dicta
decre. paſtoralis. in fi. qꝛ tunc dꝫ poſſe fieri ſuſpenſio petitorij ta-
lem inchoati a ſe quo caſu loquitur. d. cap. ſicut ibi contingit in
alijs cauſis non beneficialibus ſm̃ glo. ſuſpendi aũt ab aduer-
ſario intentatũ non vr̃ intereſſe ipſius ſi eſt cõcluſum in cã. Vel
poteſtis dicere ſm̃ do. An. ꝙ hec cle. locum habet qñ fit accu-
mulatio i cauſa appellatiõis quo caſu difficili⁹ admittit̃ ex quo
iſta cle. hoc non dicit. c. non paſtoralis loquit̃ in cã principali. ⁊
ideo non eſt trahẽda ad iſtam ⁊ maxime tenẽdo ꝙ hec cle. exor
bitat a iure cõi ꝑmittendo aliquã accumulationem in cã appel
lationis. Quia tutius eſt tenere gl. que ſine dubio eſt equior ꝙ
aũt dicit gl. non licere poſt concluſionem in cã regulariter accu
d mulationeꝫ fieri. iõ dicit do. An. ſi nõ ſit concluſio in cauſa. ᵈ qꝛ
13 act⁹ † qui fieri ſolet in actu concluſionis vel poſt concluſioneꝫ
ille habebitur pro concluſione in cã ſicut in ſimili dicit̃ in c. cuꝫ
olim. de conſti. ſuper. j. gl. ⁊ qd no. per Jnno. de dila. preterea et
de ap. ſi duobus. ⁊ ſentit glo. extracta de verbis Jnno. in c. j. in
verbo abſentia. de elec. in. vj. Gloſ. ſuſpẽdere querit an liceat
hanc ſuſpenſionem facere ſine metu condẽnationis expẽſaruꝫ
dicit ꝙ ſic alle. no. §. eo. paſtoralis ſuper vbo agi poteſt qd etiã
proſequitur

proſequitur hic ʒenʒe. ¶ Glo. ⁊ exponit ⁊ pro eo vel alle. cõcor.
⁊ hoc ideo quia verificatur ſenſus de. ẽt in altero tantũ iſtorum
caſuum. Et ſic no. ꝙ vbi culpa inter duo in quorum altero veri
ficatur ſenſus diſponẽtis vel loquentis exponitur plenĩꝗ. de
elec. ⁊ per Bart. in. l. is qui ducẽta. §. vtrum. ff. de reb. du. ⁊ per
Cy. in. l. pe. C. de ver. ſig. vel poteſtis dicere ꝙ forte glo. hic expo
nit ꝙ non vr̃ quaſi poſſibile ꝙ petitoriũ ab vtraꝗ pte intẽtet
ſuper eãdem rẽ. ⁊ eſt verũ regulariter in rebus corporalibus ſe
cus in incorporalibus iuxta no. de iudi. in. c. examinata. ṡ. eod.
cum eccleſia. ¶ Glo. pe. inducit decre. ad no. per bar. de or. cog.
c. ij. per Jo. ij. q. ij. c. j. ⁊ per Hoſ. Inno. ⁊ Ab. de reſti. ſpo. ex cõ
queſtione. In quibus iuribus dicunt predicti ꝙ ſi ſuper vna re
intentetur petitorium ab vno ⁊ ab alio poſſeſſorium recuperã
de prius debet audiri ꝓponẽs poſſeſſoriũ licet ſcðo loco propo
ſuerit ⁊ ſic duplicem effectũ hẽbit intentatio poſſeſſorij recupe
rande. quia facit interim ſilere petitoriũ. Itẽ nihilominus ꝓce
detur in poſſeſſorio. ⁊ ſic hẽbit effectum actionis ⁊ exceptionis
per qð gl. concludit ꝙ hoc caſu vtilius eſt agere poſſeſſorio ꝙ̃
excipere. qꝛ per exceptionẽ nõ conſequeretur effectũ aliquẽ actio
nis. ſed ſolius repulſiõis. de or. cog. c. ij. ⁊ per hoc benefacit hoc
ſimpliciter dicit per intentationẽ poſſeſſorij ſuſpendetur petito
rium ⁊ procedet in poſſeſſorio. Ad hoc ẽt ꝑalle. c. ex conqueſtio
ne. Hoſt. ibi tenet cõtrarium dicens ꝙ niſi excipiat qñ agit poſ
ſeſſorio ꝙ non ſuſpendetur petitoriũ ſed ſup vtroꝗ ſimul agetur.
qꝛ hoc eſt officium actionis vt hẽat effectũ exceptiõis ſicut nec
econtra. Ad decre. ex conqueſtione videbat ꝙ ibi dʒ intelligi
ꝙ prius excipitur ⁊ poſtea ⁊ egit ſic etiã poſſet videri ad hãc de
cre. ſed eſt diuinare. ideo do. An. hic cõcludit cũ glo. ſane tñ in
telligendo ipſam. ⁊ pro tãto dicit aduertendum ꝙ interdũ pe
titorium ⁊ poſſeſſoriũ eſt ſimul actũ vtroꝗ vel ut ſuper duabus
mutuis petitionibus. de or. cog. cũ dilectus ꝙ intellige niſi alr̃
per viã exceptiõnis opponatur vt ibi ⁊ in. c. ſi. eo. ti. vñ illo caſu
ad ſuſpendendum petitoriũ exigitur exceptio ſpoliatiõis ⁊ hoc
eſt clarum ſecũdũ oẽs īterdum petitoriũ ⁊ poſſeſſorium intẽtã
tur ſuper eadẽ re a diuerſis qð eſt poſſibile in iuribus incorpo
ralibus ex conſequenti in bñficialibus vt eſt dictum in primo
contrario. Vel etiam qñ reſpectu diuerſarum poſſeſſionum ſie
ret intentatio ꝓdictorum. vt. ṡ. tetigi. Et tunc opiniones fue
rũt de quibus tetigit gl. do. An. hic ⁊ in. c. ſi. ⁊ in. d. c. ex cõque
ſtione. Tenet ꝙ ſola accumulatione poſſeſſorij non ſuſpendatur
petitorium niſi ſaltẽ opponatur dependentia poſſeſſorij vel niſi
ex forma petitionis in poſſeſſorio ſit excluſa exceptio. vt ſi dicatur
peto primo ⁊ ante omnia ſuper poſſeſſorio ꝓcedi. quia alias pe
titio non habet in ſe finẽ repellendi ſed cõſequendi. vt in. d. c. cũ
dilectus. ⁊ ſic intelligitur opi. Hoſt. non tñ erit neceſſe vt oppo
natur exceptio ſpoliationis qꝛ ſola pendẽtia poſſeſſorij hʒ hoc
priuilegium. vt ſcðm nõ cõpatiatur petitoriũ ab aduerſa parte in
choatum. ⁊ effectus erit magnꝰ ſcire an ſit neceſſe opponi exce
ptionẽ expoliatiõis. an vero ſufficiat exceptio litis pendentie.
⁊ hoc ꝓpter neceſſitatẽ ꝓbandi id qð excipitur vt dicit Inn. i. d.
c. ſi. qꝛ ſi artaretur ad opponendũ exceptionẽ ſpoliationis ſubij
ceretur neceſſitati probandi ſpoliationẽ. Sed tenendo qð dixi
nõ artabitur niſi ad oñdẽdũ pendentiã poſſeſſorij qð erit faci
le ⁊ ſic ex toto nõ adheret. d. An. opi. Inn. ſic ex toto op. hoſti.
An autẽ iſta ſuſpẽſio pðt fieri poſt litis cõte. variat ibi glo. ⁊ ẽt
variant doc. in. d. c. ex cõqueſtione. ⁊ ibi tʒ Ant. ꝙ ſit ſpãle in cã
bñficiali ⁊ matrimoniali poſt litis conte. exceptio dilatoria vel
petitio hñs in ſe effectum dilatoriũ poſſit obijci poſt litis conte.
ante concluſionem in cã vt hic. ⁊ in. d. c. ex cõqueſtione. Vel di
cit ipſe tenere indiſtincte ꝙ añ cõcluſionem in cã ẽt in alijs cau
ſis poſt litis conte. admittitur dicta exceptio qñ poſt litẽ conteſta
tam accumulatur poſſeſſoriũ: qꝛ ius opponẽdi depẽdentia poſ
ſeſſorij originari vr̃ poſt litis conte. ⁊ iõ poſt litis cõte. pðt op
a poni. de offi. dele. iſinuãte. ᵃ ⁊ no. in. l. j. C. de conſor. eiuſdẽ. litis
de materia remittit ad no. plenius in. d. c. ſi. ⁊ in. d. c. ex conque
ſtione. de reſti. ſpo. Poteſtis iungere has ſolutiões ſimul. quia
ſi poſſeſſorium ſit accumulatũ poſt litis conte. ꝓcedit ſcða ſolu
tio ſi ante litis conte. procedit prima. Vide in Spe. de reſti. §.
nunc videndum ver. Sed pone ꝙ Hoſti. in loco allegato in gl.
⁊ Archi. in. c. eum qui. de eo qui. mit. in poſ. in. vj. ⁊ Lan. de ca
14 ſtel. in alle. xxiiij. ⁊ diu de rota concluſione. iiij. ¶ † Gl. ſolo op
ponit hic tex. dicit ꝙ ſolo poſſeſſorio in cã bñficiali pðt procedi
⁊ ſic vr̃ velle ꝙ nil hẽat in eo docere de petitorio. ⁊ p cõſequens
ꝙ nõ ſit neceſſe iuſtificare poſſeſſionẽ. ad hoc facit optime de re
ſti. ſpo. i literis. vbi ẽt ꝓdo mãdatur reſtitui. Sʒ cõtra qꝛ īmovetur
ꝙ in bñficialibus oĩno in poſſeſſorio obtineatur ſit neceſſe iuſti
ficare poſſeſſionem eiʒ notorie appeat de defectu tituli videtur re
pellendus cũ bñficiũ eccleſiaſtici non poſſit ſine canonica inſti
tutione poſſideri. vt in regula prima de reg. iur. in. vj. ⁊ vr̃ apte
probari ꝙ ſit neceſſaria dicta iuſtificatio in decre. conſtitutꝰ. de
filijs ꝓſbyterorum gl. remittit ad no. in. d. c. cõſtitutus ſup gl. ij.
⁊ per Hoſt. in ſum. de reſti. ſpo. §. in ca ſibus ver. qd ergo qꝛ poſ
b ſumus dicere ꝙ in. c. cõſtitutus ᵇ erat notoriũ de defectu tituli
⁊ qꝛ poſſidens carebat titulo lrĩo. Hic aũt nõ erat notoriuʒ ſed
dubiũ an haberet titulũ vel nõ. vel dicit gl. hic ꝙ ſi volumꝰ ſim
pliciter inherere litere ⁊ ſimplr̃ fateri ʒriũ non hñt obſtare cõ
trariũ. qꝛ quis dicitur in ſolo poſſeſſorio ꝓcedere ẽt ſi iuſtificet
poſſeſſionem vt pʒ in ſimili i decre. ex pte de reſti. ſpo. ⁊. c. ad de
cimas. eo. tit. in. vj. vnde aliud eſt intentare petitorium ⁊ aliud
poſſeſſoriũ ⁊ iuſtificare illud ex titulo vbi natura poſſeſſorij hoc
requirit ita hic. nam non per hoc minus diceretur in ſolo poſ
ſeſſorio procedi ex quo in petitorio nõ ꝓceditur quinimmo nec
intentatur. ⁊ ſic non obſtat hec lrã. La. hic dicit ꝙ Gui. in ſpe.
de reſti. §. nunc dicẽdũ ver. ſed pone. dicit ꝙ in bñficialibꝰ pe
tens reſtitui non reſtituitur niſi probet titulũ. Fatetur tamẽ ꝙ
aduerſarius obijciens de proprietate non eſt audiendus. ⁊ ſic i
telligit. c. in literis. de reſti. ſpo. d. An. remittit ad no. per ſe in. c.
in literis. d. Pe. ad no. in regula pria. de reg. iur. in. vj. Jo. an. i
addi. Spec. in rubri. de reſti. ſpo. d. An. hic dicit dicendum vt
ipſe dixit in ca. in lris ꝑalle. vbi ponit dicta Jo. an. in addi. ſpe.
ſuper hac rubrica. Circa qð dicit ẽt videndũ qð no. Inno. in. c.
conſtitutus ꝑalle. ⁊ de poſtu. prela. bone. ij. ⁊ in. c. ex parte. M.
de reſti. ſpo. ⁊ ibi per Jo. an. in gl. quaſi dicat vltra medium. et
per Archi. in. c. j. de eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſeruã. in. vj. fa
cit qð no. gl. in. c. contingit de dolo. de mã ẽt in deciſionibus ro
te conclu. lxxviij. ⁊ xxv. ⁊ cccclxiiij. eod. Pe. hic remittit ad no.
in regula prima de regu. iur. ⁊ de offi. ordi. in. c. ordinarij. e. lib.
quia aut eſt notorium ꝙ non haberet ius in bñficio vel ius cõe
facit cõtra eũ. ⁊ tunc nõ obtinebit in poſſeſſorio niſi ꝓbetur titu
lus non dico iuſtitia tituli. vel nõ eſt notoriũ nec ius cõe facit cõ
tra illũ. ⁊ tunc nec titulum nec iuſtitiã tituli eſt neceſſe probare
vt in. c. in literis. de reſti. ſpo. ⁊. c. itẽ cũ quis. huic dicto obuiare
videtur. c. cũ ꝗ de reſcrip. iuncto. c. j. de reg. iu. qꝛ ſemper vr̃ ius
cõe facere contra petẽtẽ bñficiũ. vel ipſius poſſeſſionem niſi ap
pareat de titulo. ⁊ ſic obuiare vr̃ qð no. ṡ. de reſti. ſpo. ex tranſ
miſſo. ⁊. c. ex parte. M. vbi in matrimonio carnali ſi agitur poſſeſ
ſorio debet iuſtificari poſſeſſoriũ. ergo ⁊ eodẽ mõ in matrimo
13 nio ſpirituali vel eius poſſeſſorio. vñ cõcludit † ꝙ in poſſeſſorio
in bñficialibꝰ ſemp opʒ iuſtificari poſſeſſionẽ ſaltẽ ſm ſui primã
figuram. non aũt plenarie vt eſt expediens in petitorio. Quali
ter aũt debet fieri dicta iuſtificatio variat Inno. qꝛ in decre. in
literis in gl. magna primo reqrit ꝙ probetur ꝙ ſit inductus i poſ
ſeſſionẽ auctoritate ſupioris. ⁊ iõ requirit inſtallationẽ. ſiſia alle.
de cã poſ. cum olim ⁊ hoc ſentit in vna pte. In alia parte ſentit
ꝙ ſufficiat ꝙ probetur ꝙ aliqua geſſit. vt canonicus ſcientibꝰ ⁊
patientibus his ad quos pertinet alle. ff. de ſeruu. l. quotiens in
c. bone. ij. de poſtu. prela. aliter loquitur qꝛ dicit ꝙ ſufficiat proba
ri ꝙ ingreſſus ſit poſſeſſionem patientibus cuſtodibus eccleſie
vel alijs qui habent poſſeſſionẽ ad hoc vt dicatur hr̃e poſſeſſionẽ
tñ qꝛ eſt euidenter tunc iniuſta nõ ſufficit ad poſſeſſorium recu
perande. ⁊ hoc dicit ibi ⁊ in. c. cum eccleſia. ṡ. eo. j. ⁊ hoc dictum
no. bene. in. c. ex parte. M. de reſti. ſpo. dicit aliter vʒ ꝙ eo ipſo
ꝙ facit quis actum proportionabilẽ tñ canonico vel ſaltẽ ẽt ca
nonicis ſcientibus ⁊ patiẽtibus alijs canonicis ad quos perti
net ⁊ aĩo querendi poſſeſſionẽ nõ requiritur alia auctoritas ſupe
rioris vt ibi dicit ꝙ plus pʒ ſibi ꝙ ibi dicit ꝙ̃ id qð dixit in. c. i
literis. Pau. ⁊ Ber. ⁊ cõmuniter hic ſcribentes tenent primuʒ
dictum Inno. poſitum in. c. in literis. ſ. ꝙ requiritur ꝙ ſit indu
ctus in poſſeſſionem auctoritate ſupioris ⁊ ꝙ eius patientiam
habeat. ⁊ ita tenet ſtilus curie. vt dicũt diu de rota in concluſiõi
bus pre alle. vʒ. lxxij. ⁊ ccccxxxiij. ⁊ cccclxij. dicunt tñ ꝓdicti oñi
de rota in locis ꝓdictis ꝙ licet cõfeſſio ptis non iuſtificet titulũ
quia non poteſt dare titulum. vt no. in. c. ſi. de eo qui mit. i poſ.
in. vj. ⁊. c. ſi. de cõfeſ. e. li. Tamen confeſſio ptis iuſtificat poſſeſ
ſionem quo ad cauſandum poſſeſſoriũ recuperande. Jo. an. in
c ti. de reſti. ſpo. ſup rubrica in addi. dicit ᶜ ꝙ ſi conſtat notorie be
neficiatum non hr̃e titulũ. ⁊ tunc eius poſſeſſio quaʒ habuerit
non eſt ſufficiens ad partũ poſſeſſorij alle. no. de fil. ꝓſby. conſti
tutus. per Inno. qñꝗ beneficiatus ingreditur ad poſſeſſioneʒ
nec conſtat de titulo pro vel ʒ. ⁊ tunc facit dr̃iam inter prelatũ ⁊
bñficiatũ extra congregationem ex vna parte ⁊ canonicos. ⁊ ſic
beneficiatum in cõgregatione ex alia qꝛ in primis non eſt poſ
ſibile ꝙ habebat poſſeſſionem ſine titulo ꝙ̃tum ad effectuʒ poſ
ſeſſorij recuperãde. vnde nec ſufficit patiẽtia ſupioris in benefi
ciatis vero in congregatione vbi nõ ſunt canonici dicit ꝙ ſibi
placet dictum Inno. in. c. ex parte. M. ſ. ꝙ in odium violenti
ſufficit ꝙ probet ſe aliquid feciſſe in congregatione patiẽtibus
canonicis ad partum poſſeſſorij. Hec ſunt dicta doctoruʒ noſt
rum ſtilus aũt curie hʒ ꝙ ſit inductus i poſſeſſionẽ auctoritate
ſupioris. ⁊ illius petitionẽ habeat vt ꝓdi. i. do. Ant. in. d. ca. ex

a ¶ Et no. i. l. j. Addõ ꝙ alr̃ ẽ i. l. ij. ⁊ ponit. d. iaſ. i. l. ita demũ i. j. col. v̄ iuncta prio. C. ð ꝓcur.

b ¶ Erat notoriũ. adde hñfacere ea ꝗ poſt alios adducit. d. iaſ. i. l. nãliter §. nihil cõe i. v. col. cir. ꝓnc. ff. ð acqui. poſſeſ.

c ¶ Qð ſi ʒſtat notorie. Adde bal. i. l. ordinarij i vlt. col. cir. medi. C. de rei vẽ. ⁊ iaſ. in. l. nãliter. §. nihil cõe i. v. col. cir. ſi. ff. de acq. poſ. vbi etiã alle. Inno. i. d. c. ʒſtitutꝰ ð fil. ꝓſby. ⁊ adde ẽt. d. ab. i. c. ij i ij. col. de reſti. ſpo.

lris.dicit pro intelligentia huius paſſus eſſet videndū p̄io q̄lē
ius hēat canonicus vel p̄latus. Sc̄do qualē poſſeſſionem de
quibus plene in.c.ſi.de cauſa poſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ breuiter concludit
ꝙ bñficiatus nullā hʒ poſſeſſionē q: eſt ꝓcurator eccleſie de do-
na.in.c.ceterū. Et ideo ſi quā dicat͛ habere dʒ hr̄e quaſi poſſeſ-
ſionē ꝛ ſic illā dʒ hr̄e per patientiā ſupioris ar.l.ij.§.dare.ff.de
vſufruc.ꝛ de dec.querelā.ꝛ de poſtu.bone.ꝛ ſic p ɔ̄ſequens pa
tet ꝙ nō habet poſſeſſionē niſi reſpectu tituli. Ex hoc infert ꝙ
dicta q̄ſi poſſeſſio dari nō pōt niſi data patiētia ſupioris qui hʒ
p̄tatē dandi ꝛ ɔ̄ferēdi q̄ſi poſſeſſionē alr̄ nō.ꝛ ſic nō vr̄ dr̄ia ſi
encia inter beneficiatū in congregatione ꝛ alios vel imoꝛtrobi
q: eſt dicendum. ¶ Sinuitē querimus quo ad partem poſſeſſo
rij dicit ꝙ ſi beneficiatus eſſet in antiqua poſſeſſiōe ꝛ de patiē-
tia ſuperioris nec eēt notorius defectus tituli.tunc illa q̄ſi poſ-
ſeſſio poteſt parere poſſeſſoriū recupande. Si autē nouiter eēt
ingreſſus tunc licet aliqd fecit ſciente ſupiore non credit ꝙ hoc
ſufficeret vt ſentit Hoſt.in.d.c.in literis lʒ faceret aliquā p̄ſum-
ptionem de quo remittit ad no.in p̄calle.c.ſi.de cauſa poſ.in re
petitione ſua mihi videt͛ primo inueſtigandū an quaſi poſſeſſio
in beneficialibus poſſit haberi ſine titulo ꝛ vr̄ ꝙ non q: ſicut in
matrimonio carnali nō eſt dare quaſi poſſeſſionē ſine titulo. vt
in.c.tranſmiſſa.ꝛ.c.ex parte de reſti.ſpo.ergo nec in mr̄imonio
ſpirituali cum regulariter equiparent͛.vt.c.ij.de tranſla.p̄la.
ꝛ per ɔ̄ñs in beneficialibus non erit dare quaſi poſſeſſionem ſi
ne titulo. Ad hoc quia vbi ius reſiſtit poſſeſſioni dʒ ꝓbari mo-
n dus per quē hr̄i poteſt ᵃ vt pʒ in libero hoīe qui nō pōt poſſide
ri niſi certa de cauſa que dʒ ꝓbari.ergo eodē modo in beneficia
16 libus.q: ius reſiſtit dicens †bñficiū eccleſiaſticū non poſſe ſine
canonica inſtitutione poſſideri nec hr̄i.de inſti.ex frequentibꝰ.
de reg.iur.ꝛ.c.j.in.vi. Jn contrarium facit.c.in l̄ris p̄calle.ꝛ.ſ.
eo.cū ſup.vbi reſtituitur ad poſſeſſionē qui caret titulo.ergo il-
lā ante habuit ſine titulo.videte ſi queritur ſimpliciter an ſit da-
re quaſi poſſeſſionē in bñficialibus ſine titulo ꝛ dico ꝙ ſic que
habebitur ex ſola patientia ſupioris ar.l.quotiēs.ff.de vſufruc.
cū ſi. Si vero querit͛ an ſi dare quaſi poſſeſſionem in beneficia-
libus que ſit ſufficiens ad ꝑtum poſſeſſorij ſine titulo.ꝛ tunc ſi-
militer dico ꝙ ſic per.c.in literis.ꝛ per.c.itē cum quis.ſ.eo.ꝛ p
hāc de.regrit͛ tñ ꝙ ſit colorate iuſtificata ad hoc vt pariat poſ-
ſeſſorium. Quid aūt exigat͛ vt dicatur colorate iuſtificata dic ꝙ
quedā eſt poſſeſſio quā ius non iniuſtificat. lʒ inducat p̄ſum
ptionē ɔ̄ poſſidentem vt in quaſi poſſeſſiōe iuris eligēdi.ꝛ tunc
ſufficit ꝙ probetur patiētia eorū ad quos ſpectabat.vt in.c.cū
eccl̄ia.ſ.eo. Quedā eſt poſſeſſio quā ius cōmune iniuſtificat ni
ſi adſit titulus vt poſſeſſio canonicatus vel bñficij vel iuris deci
malis.vt in.c.ad decimas.de reſti.ſpo.in.vi.ꝛ tūc aut eſt noto-
riū de defectu tituli.ꝛ tunc non parit poſſeſſionē.vt no.in.c.con
ſtitutus.de filijs p̄ſby.p Jnno. Aut notorium de defectu ti-
tuli.niſi quia nō apparet an titulū hēat.ſed dubitat͛ an hēat vel
non.ꝛ tunc de hoc ſunt opiniones de quibus p̄dicti ſtilus curie
hʒ ꝙ requiritur ꝙ probet͛ ꝙ ſit indutus poſſeſſiōe auctoritate
ſuperioris.ꝛ eo patiēte aliqd geſſerit. Mihi vr̄ ꝙ ſit vera opi.
Jnno. quā poſuit in.c.in l̄ris in.ij.gl.magna in ver.ſi tamē vel
ſet ſuo noīe.ꝛ.c.ex parte.ij. in ſi.magne gl.vbi in effectu idem
dicit lʒ ſm v̄ba que ibi dicit ipſemet ſentiat ſe dicere ibi diuer-
ſum ab eo ꝙ dicit in.c.in l̄ris.ſed nō eſt verū.ꝛ idem ſentit in.c.
bone.ij.de poſtu.p̄la.in.j.gl.magna circa prin.ij.col. quia ad
res bñficij non pōt agi poſſeſſorio recuperande noīe ꝓprio.q:
illas noīe ſuo non poſſidet.ſed noīe eccleſie facit de dona.in.c.ce
terū.ſed ſi vult ſuo noīe petere generalr̄ reſtōnē poſſeſſiōis iu-
ris ep̄alis vel abbatialis vel canonicalis.ꝛ tūc bene pōt q: ſpo-
lians illū intendit ſpoliare ꝛ non eccleſiā. Oportet tñ ꝙ ad hoc
vt poſſit obtinere tali petitione reſtōnis q̄ſi poſſeſſiōis dicti iu
ris ꝙ auctoritate ſupioris vel eiꝰ ad quē ptinebat ex officio ha-
buerit poſſeſſionē gn̄alē dignitatis vel iuris canonicalis.ſ.per
inſtallationē vel aliū modū ɔ̄ſuetudinariū.vel ēt ſciaꝫ ꝙ ſciēte
ꝛ patiēte ſupiore vel illo ad quē ſpectat dare poſſeſſionē fuerit
in quaſi poſſeſſione adminiſtrādo illis ſciētibꝰ ꝛ patiētibꝰ facit
l.quotiēs.ff.de rui.ꝛ qd no.de elec.q̄relā.ꝛ in.c.bone.ij.p̄calle.
ꝛ in.d.c.in l̄ris.ꝛ.c.ij.ex parte.ij.ꝛ ſic pʒ ꝙ nō requirit͛ copu-
latiue inductio in poſſeſſionē ꝛ patiētia.imo vr̄ ſufficere alterū
p̄dictorū pro hoc tex.in decre.in literis.vbi dicit ꝙ ēt p̄do reſti-
tuēdus eſt.p̄do aūt dici non pōt qui auctoritate ſupioris eſt in
ductus vt no.in decre.nihil.de elec.ꝛ facit.ff.de acq.poſ.l.iuſte.ꝛ
ſic audiui ꝙ tenebat recolende memorie.d. Joan.de ſan.in hac
de.ꝛ hoc credo procedere etiā ſi poſſeſſio ſit recens multo fortiꝰ
b ſi antiqua. Nec ob.predictis ᵇ equiparatio de matrimonio car
nali.quia non ſemper eſt bona equiparatio per no.in.c.tuc.de
ſpon. Huic opinioni ob.fortiter decre.ad decimas.de reſti.ſpo.
in.vj.vbi no.ſufficit patientia ad partū poſſeſſorij quando ius
iniuſtificat poſſeſſionē. Si ibi iuſtificat cōtra agentē ꝓ reo.ſecus ſi

n ¶ Et pʒ in libero.adō tex.
l.ea.ex pte ꝛ ibi do.abb.l.j.col.
ex de reſti.ſpo.

b ¶ Equiparatio ō mr̄imonio.adō tex. et ibi gl.ꝛ doc.l.c.
porro.de diuoꝛ

c ¶ Quātū ad te. Adō tex.ita dicēte in.l.loci
§.cōpetit.ff.ſi ſer.vēn.

non pro reo.vt ibi no.vñ conſidera.quedam eſt notorietas que
reddit quē inhabilem alio nō apparēte.ꝛ de hac loquit͛.c.cōſti
tutus.quedā eſt notorietas que non arguit ꝑſonā inhabileꝫ ſed
p̄ſumit illā.ꝛ tūc dic vt preſumit͛ pro reo ɔ̄ actorem alias non vt
in.c.ad decimas ſaluo eo ꝙ dr̄ de bñficialibus infra q̄ñqꝫ nō eſt
notorium nec p̄ſumit͛ ius pro vel cōtra. vt q̄ñ agitur de benefi
cio ꝛ nō conſtat de titulo.ꝛ tunc ꝓcedit.c.in l̄ris ꝛc. Jdō tutius
vr̄ tenere opi.quā tenet ſtilus curie.ꝛ quā tenent dñi de rota in
locis p̄allc. Aduerte tñ ꝛ no.bene ex remiſſione quam dedit gl.
ad.c.cōſtitutus.ꝙ vbicūqꝫ opponitur exceptio notoria defectꝰ
proprietatis ſiue ſit notoria per cōfeſſionē partis vel rei euiden
tiam puta ꝙ quis ſit illegitimus.ꝛ tunc repellitur agēs poſſeſ-
ſorio etiā recuperāde niſi iuſtificet poſſeſſionē puta oſtendēdo
diſpenſationem ſup natalibus.vbi vero nō appareret notorie
de defectu proprietatis.tunc quid iuris vidiſtis.ſ.ꝛ no bñ.q:
hoc eſt cōmune loqui gloſarū.ꝛ doc.ſ.an ſit notoria exceptio ꝓ-
17 prietatis an non. †Sed aduertendū eſt q: habetis vnā glo.que
iſtā materiā limitat ꝛ declarat vʒ in.c.ſi.de reſti.ſpo.in.vj. q: di-
cit ꝙ dictū eſt notoriam exceptionē proprietatis nō ſoluꝫ tollat
ius agentis.ſed etiā fundat ius opponētis.ſecus ſi tñ detrahe-
ret iuri agentis nec fundaret ius opponentis.ꝛ ex hoc ſequitur
ꝙ ſi vellet opponere ꝙ ipſe agens non eſt dñs ſed ipſe alius.et
hoc eſt notorium ex quo dicerem me dñm admitteret͛ hec exce-
ptio.ſecus ſi dicā ꝙ ipſe non eſt dñs.ſed ego hoc eſt notorium.
Jo.an.in addi.Spe.ſuper ti.de reſti.ſpo.reprobat illam glo.ꝛ
dicit eā contra caſum.c.conſtitutus.de fil.preſby.vbi exceptio il
la tu es natus ex preſbytero.q: erat notoria admittit͛ ꝛ tamē nō
fundat intentionē excipientis.q: non ſequit͛ non habes ius er-
go ego habeo.vt.ſ.de reſcrip.olim do. An.concor.opi.in.d.c.
in literis dicens dictū Jnno.in.c.cōſtitutus.ꝛ dictū Jo.an.in
dicta addi.procedere in cā bñficiali. Sed ſi agat͛ in alia materia
q̄ bñficiali ꝓcedit gl.in.c.ad decimas.ꝛ ita loquitur glo.illa q:
loquitur in cā decimaruꝫ que non eſt bñficialis cum tñ agat͛ de
proprietate. Ratio dr̄ie eſt q: in bñficialibus non poteſt benefi
cium tenere ſine canonica inſtitutiōe.vt in regula prima de reg.
iur.in.vj.idō opꝫ ꝙ adſit verus titulus vel preſumptus facit de
inſti.ex frequentibus.ꝛ.ij.q.j.legū.ſed in alijs rebus ſecꝰ quia
eo ꝙ teneo iuſte teneo quo ad te licet ius nō habeā niſi ſua pro-
c prietas ius meū confundat.ꝛ ideo tu illum poteſt dici poſſeſſorᶜ
q̄tū ad te liberas edes habeo.ꝛ quo ad te iuſte poſſideo ex quo
non eſt dñs.q: licet ius nō iuſtificet poſſeſſionē meaꝫ non tamē
illam iniuſtificat hoc caſu.ſecus in beneficialibus.quia nō iuſte
tenet qui titulū nō habet ex quo notoriū eſt titulū illū nō hr̄e.ꝛ
ſic non poterit quoquo modo dicere ſe iuſte tenere. Nec ob.pre
dictis decre.porro de diuoꝛ.que vr̄ perturbare predicta ꝛ velle
ꝙ etiam exceptio notorie proprietatis nullo caſu admittat͛. q:
poteſtis dicere ꝙ ibi reuera non erat notoriū.ꝛ ſic innuit dictio
etiā ibi poſita vel dic ꝙ ibi loquitur in notorio p̄ſumptionis q:
actus conſanguinitatis nō eſt probabilis niſi p̄ſumptiue ſic nec
actus copulatiue.de quo in.c.vr̄a.de coha.cle.ꝛ iu.predicta in
notoria diſpōne vel ꝓbatione.vel dic ꝙ ibi loquit͛ de reſtōne
que ſit ex officio iudicis ad pctm̄ euitandū que non impedit͛ ex
obiectu defectus notorie ꝓprietatis. Si ergo querit͛ an in poſ-
ſeſſorio recuperande admittatur exceptio proprietatis.dic ꝙ ſi
non repellit͛ darū ꝙ ſic.ſ.de reſti.ſpo.c.ſi. Si vero repellit͛ per
replicationē.ꝛ tunc ſi non eſt notoria repellit͛ ēt ſi incontinenti
offerat͛ probatio ſaluo caſu.c.l̄ras.ad ſi.c.ti.vbi loquitur in cau
ſa matrimoniali. Si vero eſt exceptio notoria.tunc ſi eſt notorie
diſpōnis q: ius ſic diſponit admittit͛.vt in.c.ad decimas adeo
ꝙ ſi circa factum requirit͛ aliqua ꝓbatio ad ꝓbanduꝫ notoriuꝫ
admitteretur.vt no.in.d.c.ad decimas. Si vero eſt exceptio no
toria facti tranſeuntis vel permanentis.ꝛ idem in.c.ſignificaſti.
de diuoꝛ.vbi exceptio adulterij notoria admittitur.ꝛ tamen eſt
facti tranſeūtis.ꝛ dato ꝙ aliqua probatio ſummaria vel extra
iudicialis exigeret͛ ad ꝓbationē notorij admitteret͛.vt dicit Jn
no.no.in.d.c.ſignificaſti.ꝛ alibi hoc dictū nō ponit ꝙ ſciat͛ do.
An. Q̄ñqꝫ eſt exceptio notorie ꝓbatiōis q: ex ꝓbatione ſit no-
toriū.de v̄bo.ſig.cū olim.ꝛ.c.ex pte.ꝛ tunc admittit͛ vt dicit Jn
no.in.c.in l̄ris.ꝛ in p̄allc.c.cōſtitutus.ꝛ de renū.ſup hoc. Eſt tñ
dr̄ia inter poſſeſſionē ſup iure bñficiali ex vna pte.ꝛ ſup alijs ex
alia q: primo caſu requirunt͛ duo.ſ.ꝙ cōcludat intētuꝫ opponē
tis ꝛ defectū iuris poſſidētis ꝛ ſic dʒ intelligi gl.l.c.ad decimas
lʒ Jo.an.dānet illā in addi.Spec.p̄allc.ſed male ſʒ eū. Jn ſc̄do
ſufficit ꝙ ɔ̄cludat defectū iuris agentis vʒ in cā bñficiali. Q̄ñqꝫ
opponit͛ exceptio notoria p̄ſumptiōis ꝛ poteſtis dicere ſm euꝫ
ꝙ nō admittit͛ in.c.porro.p̄allc.tñ nō ponit p̄o conſtāti q: alijs
modis pōt videri predicto.c.porro. An autē contra agentem
per viā attētati obſtet exceptio ꝓprietatis.dicūt dñi de rota cō-
cluſio.xij.ꝛ cōclu.lxxxviij.ꝙ ſic ſi eſt exceptio notoria.alle.dictuꝫ
Jnno.in.c.bone.de appel. Nō q: tūc agētis nō intereſt. Jdō tūc
non debet

nõ ꝺʒ admitti ad quãcunq̃ partẽ ꝓſecutionis appellatiõis. ij.q.
vj.nõ ſolũ.ꝛ ꝺe dec.cũ iter. R.ꝛ pro hoc q2 alias daretᷣ mã pec
cãdi.quã rõnẽʒ ponderat Inno.in ꝑalle.c.ſignificaſti.ꝺe diuor.
ꝛ hec dicit vʒ q̃n reuocatio fieret ad petitionẽ partis ſec⁹ vbi
fieret ex officio.ar.gl.ſi.in.c.in litis.q2 poterit reuocari nõ ad fi
nẽ reſtituẽdi illũ q ius nõ hʒ.ſed vt reſtituaᷣ illi qui de iure ꝺʒ
habere alle.no.Inno.de cõſti.cũ.M.Si vo nõ opponaᷣ exce
ptio notoria nõ admittiᷣ.ꝛ plus dicit q lʒ ſit neceſſe in bñficia
lib⁹ ſm ſuũ caſũ iuſtificare poſſeſſionẽ agenti poſſeſſorio recu
perande tñ hoc nõ erit neceſſe in via attentati.ſ.vt hẽat neceſſa
rio iuſtificare poſſeſſionẽ.ꝛ ĩ hoc plus hẽbit via attẽtati q̃ poſ
ſeſſoriũ recuperãde. Mouentur per glo. Inno. in.c.dilecti.de
maio.ꝛ obe.ꝛ in.c.bone.de appel.vbi multe dñe ponunᷣ inter
viã attẽtati ꝛ poſſeſſoriũ recuperãde.ꝛ ſic dicit determinaſſe.
Videa.in.q.ſuis. An aũt agenti poſſeſſorio recuperande obſta
re habeat reſeruatio pape.Dicit dñi de rota in locis ꝑalleg. q
ſic mouentur.q2 reſeruatio nõ ſolũ habet tollere ꝓprietatẽ.imo
etiã euidenter inficere poſſeſſionẽ.ꝛ ſic nulliũ hʒ coloratum poſ
ſidere talis contra reſeruationem poſſidẽs.ꝛ ideo debet admit
ti.quia non poteſt colorare poſſeſſionem ſuam qđ eſt neceſſe.

De dolo ꝛ contumacia. Rubrica.

1 Contumax ẽ qui citat⁹ ꝓteſtaᷣ de nũq̃ cõparendo corã
iudice:ꝛ talis nõ eſt iterũ citandus.
2 Imo contra talẽ cõtumacẽ põt ꝓcedi ad actus etiã grauis pre
iudicij vt ſententie.
3 Sed ſi recedens appellãs neceſſario nõ eſt ver⁹ contumax.
4 Appellãs a diffinitiua nõ videᷣ recedere ab appellatione ab in
terlocutoria prius interpoſita nec eius effectu ꝛ nu.5.
6 Appellatio ab interlocutoria q̃ñ dicaᷣ manifeſte fruſtratoria.
7 Contumax an poſſit appellare ꝛ q̃s dicaᷣ ver⁹ vel fict⁹ ꝯtumax
8 Cõtumacia eſt triplex ſcʒ euidẽs vera ꝛ ꝓſumpta ſiue ficta.
16 Appellatio a ſententia iterlocutoria licet fuerit interpoſita ad
vnũ iudicem poteſt nihilominus appellando a diffinitiua ad
alium iudicem appellari.
17 Contumax verus euidens manifeſtus vel fictus quis dicatur:
ꝛ de effectu contumacie.
22 Nuncio publico an ꝛ quando credendum ſit.
23 Cõtumax manifeſtus an ſit iterato citandus.
28 Cõtumax qlibet an audiaᷣ ſi veniat iudice ſedẽte ꝓ tribunali.
29 Appellationẽ a grauamine ꝛ a diffinitiua an poſſit quis codẽ
inſtanti in eodem libello proſequi.
30 Si non appellatur a diffinitiua lata poſt appellationem ab in
terlocutoria an tunc tranſeat in rem iudicatam.

I an diffinitiuã. Pri
1 mo dictũ a quo ſcđo excipit.ſecunda ibi niſi.
¶ † No.primo q recedens appellãs tãq̃ pro
teſtans de non comparẽdo corãʒ iudice a quo
non eſt iterato citandus de neceſſitate.ꝛ cõtu
a macia tamen eius declarabitur ex euentu appellationis ᵃ Et
ſic no.q proteſtans de nunq̃ comparendo coram iudice nõ eſt
2 citãdus.¶ † No.ſecundo q cõtra talem contumacẽ põt proce
3 di ad actus etiã grauis ꝓiudicij.vt ad actus ſententie. ¶ † No.
tertio q recedẽs appellãs neceſſario non eſt verus contumax
etiã ſi fuerit citat⁹ poſtea.ſed diſtinguiᷣ an cã fuerit manifeſte
fruſtratoria.ꝛ eſt verus contumac an nõ.ꝛ tunc ſecus. ꝛ ex hoc
colligunt quidã q vt ꝑs repellaᷣ appellãs exigiᷣ manifeſta con
tumacia.ſed certe hoc non dicit cle.licet dicat q exigaᷣ q cã ſit
manifeſte fruſtratoria.hoc aũt nõ exigit ex eo q2 exigaᷣ manife
ſta cõtumacia in repellẽdo a facultate appellãdi.ſed iõ exigit q2
ſi cã nõ eſt manifeſte fruſtratoria nõ cõcluderetᷣ etiã actu contu
max.q2 poſſet probabiliter dubitare de legitimitate cauſe.ꝛ ſic
poſſet eſſe q nõ eẽt cõtumax aliquo modo nedũ nõ manifeſte.
4 ¶ † No.q appellãs a diffinitiua nõ videᷣ recedere ab appella
tione ab interlocutoria prius interpoſita nec ab eius effectu.de
quo aliquid in glo.ꝛ plenius de app.dilecto.ꝛ.c.bone.eo.titu.
¶ Glo.non differens opp.q ſnia diffinitiua lata poſt appella
tionẽ ab interlocutoria ſit nulla.de app.cũ appellatiõib⁹ in.vj.
¶ Soluit gl.litera tollit ꝯtrã.ibi loquiᷣ q̃n defert iudex appella
tioni quo caſu etiã ſi fuerit fruſtratoria ex delatiõe ligantᷣ man⁹
iudicis.hic aũt loquiᷣ q̃n nõ detulit.an aũt debeat deferre.dicit
gl.q bene facit ſi nõ defert ſi putat ex falſa cã appellatum.vel il
lam fruſtratoriã.Illã nõ reuocabiᷣ qđ ſiet per eũ etiã poſt dictã
appellationem ab interlocutoria niſi prius iuſtificata appella
tione ꝛ probata veritate cauſe.de appellatio.non ſoluʒ in.vj.ꝛc.
¶ Glo.promulget oppo.q nõ potuerit ꝓcedi ad ſniaʒ diffini
b tiuã in abſentiã.vñ oppo.de.c.q̃ñ.vt lit.non cõte.Sol.ᵇ q hoc
debet intelligi q ĩo erat ꝯtũ.vel erat de caſib⁹ in quib⁹ lite nõ
cõteſ.põt ꝓcedi etiã ad ſniam diffinitiuã.vt lit.nõ cõteſta.q̃ñ ĩ
5 tex.ꝛ in gl.¶ † Glo.appellare in prin.notat ex litera q appel
lans a diffinitiua nõ videᷣ renũciare appellationi ab iterlocuto
ria.ꝛ ſilr nõ ratificat ſniaʒ nullã ꝛ hoc olim etiã tenebat Inno.
ꝛ Hoſti.de appel.dilecto ꝛ Spec.in loco hic alle.in glo.Que aũ
tem poſſit eſſe ratio huius.dicit gl. notabiliter q ratio põt eſſe
q2 geminatio appellationũ nõ debet ſubmittere ſed ſubtrahere
appellantẽ a poteſtate iudicis.Nam vt dicit zẽze. quicqđ ſit:ſit
ad declarationẽ iudicis.facit.xxxj.q.ij.lothari⁹.ꝛ qđ ibi no.ꝛ de
appel.bone.c.directe.ꝛ.eod.ti.ſi a iudice in.vj.Non ob.ei q di
ctũ eſt q ratificatur ſnia per appellationẽ.l.iiij. ꝯ.falſus.ff.rem
ra.ha.q2 rñdet remittendo ad no.ĩ decre.ſ.de re iudi.q2 ibi
ſnia nõ erat omnino nulla.ſed tenebat in preiudiciũ procurato
ris licet nõ preiudicaret dño vt ibi not.ꝛ in.l.lʒ.C.de ꝓcur.ꝛ.ff.
6 de ap.ſi expreſſum ꝛc.¶ † Glo.vlti.in prin.querit q̃ñ dicaᷣ ap
pellatio ab interlocutoria manifeſte fruſtratoria. Rñdet quan
do nulla eſt cã expreſſa in appellatiõe.vel ſi eſt expſſa non eſt le
gitima.dato nullies q eſſet vã.puta forte q appellauit q2 rex
erat in frãcia vel ſilia.vel ſi erat legitima,ꝛ erat manifeſte falſa.
Idẽ ſi erat pronũciatũ cãm eſſe falſam ꝛ a tali pronunciatione
non fuit appellatũ. Nam ſi poſtea ex eadẽ cauſa quis pretendit
grauari ꝛ appellat erit aperte fruſtratoria. Deinde glo.in ver.
7 ꝛ aduerte.op.ꝛ videᷣ q tex.iſte nõ procedat.innuit† eñi q ve
rus cõtumax poſſit appellare niſi ſit manifeſte cõtumax.ſʒ hoc
vᷣ eſſe falſum cum iura dicant ſimplr contumacem in nõ veniẽ
do nõ poſſe appellare.ij.q.vj.ꝯ.ſunt quorũ in prin.xxiij. q.iij.
de illicita.C.de iudi.properandũ.ꝯ.cum autẽ.ꝛ.C.quorum ap.
non reci.l.j.ff.de iudi.l.ꝛ poſt.ꝯ.ſi.ꝛ.ff. de appel.ex conſenſu.ꝯ.
ſi.lʒ ſecus ſit in contumace in non cõparendo.q2 ille bene poteſt
appellare.vt.l.creditor.ꝯ.iuſſus.ff.de appel.Et ratio diuerſita
tis notatur in glo.ſ.q2 nõ veniẽs peccat in duob⁹.ſ.quia nec ve
nit nec paret.ſed contumax non parendo ſolum in vno.ſ.q2 nõ
paret q2 bene venit.q aũt hic innuaᷣ q cõtumax in non veniẽ
do ita demũ repellatur ac ſi ſit manifeſte contumax patet.q2 ap
pellans friuole ab interlocutoria ꝛ recedens eſt contumax:ꝛ ta
men ſi hoc non eſt manifeſtuʒ appellat.ergo ꝛc. Huius timore
facta eſt gl.iſta tota que ſm do. An.principaliter facit quinq̃.
q2 primo declaratᶜ quis dicaᷣ contumax verus euidẽs. ꝛ quis
c fictus ꝛ hoc facit vſq̃ ad ver.itẽ ſciendũ. Ibi ſcđo tractat an ꝛ
quãdo contumax manifeſtus verus aut fictus repellaᷣ a ꝑte
appellandi ponẽdo opi.vſq̃ ad ver.Et ex his poſſet concludi.
Ibi tertio glo.pro cõcludendo veritatẽ in puncto reducit pun
ctum ad practicam vſq̃ ad ver.Ad tex. ibi quarto reuertiᷣ ad
terminos tex.illum declarando ꝛ reducẽdo ad actum practicuʒ
vſq̃ ad ver.Ex predictis ibi.v.cõcludit ad nonũ dubiũ vſq̃ ad
ſi.So.ergo glo.ſ.q poſſet dici q per hunc tex.limitentur ꝛ di
ſtinguantᷣ iura in cõtrarium alle.q2 debẽt intelligi in vero cõtu
mace ꝛ manifeſto.ſecus in vero contumace ſi non eſt manifeſte
contumax.hec ſolutio vᷣ deſtruere iura in cõtrarium alle.ꝛ po
tiſſime.d.l.ex conſenſu.ꝯ.ſi.ꝛ.d.l.ꝛ poſt dictum.nec hʒ obſtare
de.iſta vt patet ex his que dixi notando.ꝛ clarius.ſ. patebit iõ
glo.hic recitat opi.Guil.quam poſuit in titu.de contuma.ꝯ.j.
8 ver.ꝛ no.quia dicit aduertendũ q † triplex eſt contumacia cui
dens vera ꝛ preſumpta ſeu ficta vel interpretatiua.dicit q fict⁹
vel ꝓſumpt⁹ cõtumax appellat:ver⁹ autẽ cõtumax nõ appellat
etiam ſi non ſit euidenter contumax.ꝛ multo fortius ſi eſſet con
tumax euidenter.appellat autem fictum vel preſumptum contu
macem illum qui eſt citatus ad domum.verum illum qui eſt ꝑ
ſonaliter citatus euidentem qui perſonaliter dixit ſe nolle veni
re.an tamen hoc ſufficeret dicere extra iudicium q non vult ve
nire vt dicatur euidens contumax remittit gl.ad no.in.c.vene
rabilis.ꝯ.ſecus.de ſen.excom.in.vj.ꝛ ibi videtur tex.cum gl.de
quo latius infra dicam. Ja.vero de are.dicebat conſiderandũ
triplicẽ contumaciam.ſ.veram veriſſimam ꝛ preſumptam.ve
riſſimam appellat quam.G.appellat Spec. euidentem veraʒ ꝛ
fictam appellat vt.G.dixi poſt Specu.ꝛ concludit q fictus con
tumax appellat. verus etiam appellat ſi veniat iudice ſedente
d pro tribunali.ꝛ aliter non.ff.de reſti.in integ. ᵈ l.diuus veriſſi
mus nullo modo appelat.alle.ff.ex qui.cau.in poſ. ea.l.fuluin⁹
ꝯ.ſina.videte omnes in hoc concordant.quis dicatur euidens
ſeu veriſſimus contumax.Item q non poteſt appellare ſaltem
ſi non venerit iudice ſedente pro tribunali.eo autem veniente
ſunt opi.de quibus in.d.l.diuus. Ja.de are.tenet vt dixit glo.
q tunc nullo modo auditur.de quo.ſ dicam. In vero autem ꝛ
ficto contumace dicit ibi glo.in ver.ſed circa q quadruplex fuit
opi.Si queritur quis appellari debeat verus contumax ꝛ quis
fictus.Et ſimiliter quadruplex eſt opi.ſi queritur an cõtumax
9 non euidens vel etiam veriſſimus poſſit appellare. ¶ † Re
deo ad primum ꝛ quero quis dicatur verus contumax ꝛ quis
fictus.dicit glo.q quadruplex eſt opi.de vero contumace. hoc

a ¶ Et ſic not. q adde bar.l.l. cõſentaneuʒ. in iij.co. v.vltert⁹ opp.gl.ꝛ bar.ĩ l.itres denũcia tiões.C. q̃ñ ꝛ q̃ñ iud. bal.i.l. nõ deberi.C.de fideicõ. lʒ. bal.ĩ l.ea que.C.q̃ño ꝛ q̃ñ iud.gl.ĩ.c. de illicita.xxiij. q.iij.pañor.ĩ.c. j.ĩ.xj.co.õ iud. ꝛ ibi fely. in.v. colum.

b ¶ Qđ hocꝫ intelligi. Adde gl.ĩ.l. poſt edi ctũ ĩ gl.magna ff.de iudi.

c ¶ Quis dica tur contumax. Adde gl.ĩ.l.ſi. ĩ gl.magna.cir ca ſi.ff.de i iteg. reſti. Bar.ĩ eẽ nagã.ad repu. ĩ gl.in ver. cita tũ.ꝛ gl.in.l. pe. in vñ. ex iſtima ri.in ſi.ff. de in iteg.reſti.alex.ĩ l.ꝓperandũ.ꝯ. iuuãſt reuſ ĩ.ij. ꝛ.iij colũ.C.de iudi.

d ¶ L. diuus. Limita niſi ſit ruſtic⁹ q2 veni ens ẽt poſt au ditur ſm bal.ĩ l.ij.ff.ſi qs ĩ ius voca. non ie.ꝛ Jaſ.i.l.ſi qs id qđ l. vij. col. in quinto notabi li. ff. de iuriſdi om.iudi.

eſt quis dicatur verus contumax. ⁊ ſimiliter quadruplex eſt in ficto hoc eſt quis dicatur fictus contumax. Quidā enim dicūt illum ſolum eſſe verum contumacem quem .ſ. dixi veriſſimum ⁊ euidentem. ſ. quando aperte dixit ſe nolle venire. Fictus autē dicitur qui dixit ſe venturū vel nihil dixit. ſed non venit. ⁊ hāc opi. tetigit glo. vlti. in .l. ſi. ff. de reſti. in integ. Secunda fuit opi. ꝙ verus contumax dicatur ille qui fuit inuentus perſonaliter etiam ſi nihil dixit. ſed fictus dicatur qui non perſonaliter fuit inuentus ſed citatus ad domū. facit qđ no. in .l. ex conſenſu. §. ſi. ff. de appel. Tertia fuit opi. ꝙ ver⁹ contumax dicatur ille qui cognouit ſe citatum. licet perſonaliter non fuerit citatus ſeu inuentus per nuncium. fictus dicatur qui non fuerit inuent⁹ nec recognouit ſe citatum. facit .l. j. §. j. ff. quando appellandum ſit. Quarta opi. fuit ꝙ citatus citatione hominis dicatur verus cōtumax etiam ſi non fuerit inuentus nec cognouerit ſe citatum. ſed fictus contumax dicatur ille [a] quem ius citat. ⁊ pro illis facit quia in iſtis agitur cum iure ꝙ cum miniſtro iuris .l. celſus. ff. de arbi. ⁊ qđ not. Compo. in decre. j. de dec. l. vj. Pro iſtis etiā facit qđ dicimus in ſimili de interpellatione. quia vera interpellatio dicitur que fit ab homine. ficta que fit a iure fauore perſone puta minoris. vt .l. titie ſeye. §. vſuras. ff. de leg. ij. ⁊ in .l. in minorum. C. in qui. cau. in integ. reſti. non eſt ne. Que autem predictarum opinionum ſit verior. gloſ. non placet prima opi. nec quarta ſed ſecunda. Tertiam autem opi. dicit in ſe verā. quia ſi incidenter conſtaret ꝙ cognouiſſet peremptorium. licet non fuiſſet inuentus per nuncium diceretur verus contumax et de iſto poſſet loqui. §. ſin autē in .l. properandum prealle. ⁊ pro gl. eſt expreſſe caſus. licet non alleg. in .l. ex conſenſu. §. fina. ff. de appel. vbi tex. dicit eum qui cognouit peremptorium edictum appellare non poſſe velut contumacem. non autem dixit eum qui perſonaliter citatus fuerit. ⁊ eſt tex. melior qui ſit in corpore iuris. Si autē id iudicialiter non conſtaret. tunc quia ex preſumptione non habemus iudicare dicendus eſt fictus ex quo aliter non conſtat ꝙ habuerit noticiam citationis de ſe facte ⁊c.

10 †Hoc premiſſo querendum eſt de ſecundo videlȝ nunquid cōtumax poſſet appellare. Reſpondet glo. in ver. item ſciendum ꝙ quadruplex circa hoc eſt opi. Prima opi. ⁊ hec eſt communis ꝙ verus contumax non appellat. ſed fictus. C. quomodo ⁊ quando iu. l. ab eo. ⁊ ff. quando appel. ſit .l. j. in ſi. ⁊ C. de lib. cauſa .l. ſi quis. facit etiā pro iſtis hec decre. j. ⁊c. Secunda fuit opi. Jo. balduini ⁊ Odoff. quam ſequebatur Marti. ſil. doct. in legibus. Joan. andree viddȝ ꝙ nullus cōtumax poſſit appellare etiam ſi ſit fictus mouetur per .l. properandum. §. ſin autem. C. de iudi. vbi loquitur de citato non inuento ⁊ contumace. ⁊ tamen dicit ꝙ non appellat. Pro iſtis etiam facit .l. ⁊ poſt edictū §. ſi. ff. de iudi. nil ſupplendo ſed certe neceſſaria eſt ſibi ſuppletio glo. Nam oportet intelligi de vero alias id qđ ſubiungit ꝙ contumax non auditur male diceret quia ſententia lata contra non contumacem eſt nulla nec eget remedio appellationis. ⁊ ſi vellet dicere ꝙ debet intelligi contumax non auditur appellās non contumax bene auditur. ſ. beneficio nullitatis vel reſtitutionis non conuenire reſponſio narratis cōtra illud qđ habeī de fide inſtru. c. inter dilectos verſi. ceterum. ⁊ diuideretur ſenſus eiuſdem auctoritatis contra id qđ habetur de bap. in ca. maiores poſt prin. Tertia opi. fuit ꝙ verus contumax non appellat fictus ſic ſi venit iudice ſedente pro tribunali. ar. l. diuus prealle. alias ſecus. ⁊ ſic intelligant prealleg. §. ſin autē. in .l. properandū. Hec opi. innuit verum contumacem nō audiri ſi veniat iudice ſedente pro tribunali. ar. l. diuus prealle. alias ſecus. ⁊ ſic intelligunt prealle. §. ſin autē. qđ eſt contra .l. diuus. Ideo datur quarta opi. videlicet ꝙ fictus cōtumax appellet. ſimiliter verus. ſed euidens ſeu manifeſtus vel veriſſimus non. ⁊ pro hac opi. facit de. vt. ſ. tetigit formando contrarium de ſen. ex venerabilib⁹ §. ſecus. ⁊ per illum tex. in. §. ſecus. videtur aperte probari ꝙ citatus non inuentus dicatur ficte contumax quia potuit eſſe ꝙ taliter fuit impeditus ꝙ venire non potuit. ⁊c. que predictarū ſit vera opi.

11 †Glo. videtur inclinare in communem opi. ſ. ꝙ verus contumax non appellat. ſed fictus ſic ꝙ autem fictus poſſit appellare probari poteſt per .l. ⁊ poſt. §. ſi. hoc etiam probat glo. in verſi. cum igitur eo caſu quo conſtat ꝙ ſi appareat ꝙ ficte contumax fuerit impeditus taliter ꝙ venire non potuerit. ⁊ ſententia eſſet lata contra eum ꝙ reſtitueretur contra ſentētiā de re iudi. in decre. cum Bertol. ⁊ de reſti. in integ. ex literis ⁊. ff. de dā. infec. ſi finita. §. ſi forte. ⁊ de re iudi. l. queſitū. ergo fortius ex beneficio ꝓbabilis abſētie excuſari debebit a contumacia vt ſibi poſſet appellare prout potuiſſet pñs. ⁊ ſic obtinere ſentētiā retractari rōne iniquitatis. nō rōne abſētie tm̄. vbi aūt ſi fuiſſet pñs non poſſet appellare. vt qr precederet bina appellatio. ⁊ ſic eſſet tertia q̄ nō eſt licita. de ap. ſua nobis. tūc dicit glo. ꝙ ſi fuiſſet abſens ex ꝓbabili cā poſſet reſtitui. ⁊ tūc eſſet ſibi neceſſaria reſtitutio. de qua in ſalle. decre. cū bertold⁹. ⁊ in aliīs ſuperius allegatis.

12 †No. bene diligenter ⁊ aduerte. quia gl. infert ꝙ ſi datur reſtitutio ei qui fuerit impeditus venire forti⁹ debet dari ei poteſtas appellandi eo caſu quo potuiſſet appellare ſi fuiſſet preſens ſed certe immo potius videī ſequi oppoſitū. qr hec remedia videnī incōpaſſibilia. Nam remediū appellatiōis eſt remediū iuris cōmunis. remediū reſtitutionis eſt remediū extraordinariū ⁊ ſubſidiarium nō concurrens cū remedio iuris communis .l. in cauſe. ij. in prin. ff. de mino. Poteſtis dicere ꝙ remediū reſtitutionis aduerſus ſententiā nō excludiī per remedium appellandi. [b] quia plenius ſubuenit remediū reſtitutionis. vt patet ex no. in .l. ſi. C. ſi aduer. rē iudi. ⁊ .l. j. ⁊ ij. C. ſi ſep⁹. reſti. poſtul. facit qđ no. Inno. de preſcrip. ex tranſmiſſa. ad ſi. ⁊ de reſti. in integ. c. j. per Jo. an. l. ſi. C. ſi minor ſe ma. dixe. ⁊ ſic bene ſequitur conſequētia gl. qr ſi agatur qđ eſt maius fortius dȝ dari qđ eſt minus. Preterea iſta remedia videntur reſpicere diuerſos effectus. ⁊ ideo pñt cōcurrere. nā appellatio reſpicit iniquitatem iudicis. Reſtitutio aūt non tatur principaliter rōne iniquitatis. ſed ratione abſentie ⁊ indiſtincte reſpicit ſententiā ⁊ ſentit etiā gl. ſi bene inſpiciatur. Sed aduerte ꝙ ꝑdicta procedunt quādo apparet ꝙ quis fuit impeditus venire. Sed quid in dubio qñ non apparet an citatus ⁊ nō inuentus fuerit impeditus an poterit appellare tūc ratio glo. non infert. In caſu tñ glo. ſentit ꝙ appellare poterit ſi non conſtat iudicialiter illū cognouiſſe ſe citatū quia poſſibile eſt ꝙ non cognouit vel ꝙ fuit impeditus. ideo debet audiri. His ſic preſuppoſitis circa theoricam glo. in ver. ⁊ ex his infert ex predictis ad practicā in hac materia quia ſi ille citatus qui nō venit appellet poterit iudex a quo non recipere appellationē ſi ſciat illum manifeſtū vel euidētem cōtumacem vel verū ⁊ poterit nō obſtante dicta appellatione vel executiōe in cauſa procedere. Iudex aūt appellationis datus ſuper appellatione primo ante omnia debebit cognoſcere de hoc preiudiciali ⁊ īquirere. ſ. an poterit appellare an nō. ⁊ ſic facta ſuper hoc diſcuſſione ⁊ adhibita cauſe cognitiōe ſi repererit illū appellantē fuiſſe euidentem vel manifeſtū contumacē. vel etiam verū quia cognouit ſe citatum ſiue fuerit inuentus ſiue non nec apparet de impedimento quare nō venit ⁊ ſic contēpſit venire. ⁊ tunc pronūciabit appellare nō potuiſſe. ⁊ ſic appellationem non deuoluere. Si vero cōſtaret ꝙ fuiſſet impeditus taliter ꝙ non potuit venire. vel ꝙ habet probabilem excuſationē quare nō venit. forte quia probaliter credit terminū prorogatū. de reſti. in integ. ex literis. ⁊ qđ ibi no. poſt Vin. ⁊ Tan. vel non apparet ꝙ fuerit inuētus. nec ꝙ cognouerit ſe citatum. ⁊ tūc ideo nō apparet eū contempſiſſe pronūciabit appellare potuiſſe. ⁊ ſic appellationem deuoluere. ⁊ de iſta poſtea cognoſcet facit ꝙ habetur in ſimili. per do. An. de appel. ad hec ſi in vna. ⁊ de reſti. ſpolia. ſolicite. ⁊ de teſti. veniens. ij. ⁊ de ap. nō ſolum. li. vj. in. ij. glo. In quibus patet ante omnia de ꝑiudiciali queſtione cognoſcēdū. ⁊ hoc dictū dicit glo. ꝙ ſic. qđ videī aliquib⁹ ſatis nouū. tamē eſt rationabile vt patet ex predictis. Attende tamē qr nō credo ꝙ iudex appellationis debet reiicere appellationē niſi quādo iudicialiter ei conſtat quē euidenter vel verū contumacē. per ea que. ſ. dixit glo. ante ver. itē ſciendum. ſecus ſi neſciente eum verū contumacem. qr tunc non videī ꝙ valeat proceſſus poſtea per eū fact⁹ quando eſſet a diffinitiua appellatum quia non fuiſſet certus ex iuris ꝑſumptione de fundamento poteſtatis ſue. ar. l. q̄ro. ff. de eo q pro tutore. ⁊ e⁹ qđ no. in .l. nullum per Bar. ff de cōdi. ⁊ demō. ⁊. ff. ex qui. cau. in poſ. ea .l. hoc aūt. §. j. per dicta apparet ꝙ non ob. l. properādū. §. ſin autem. C. de iudi. per quam vī etiā fictū cōtumacē non appellare quia debet intelligi in eo qui erat vere contumax. vt quia licet [c] non fuerit inuētus [c] tamē cognouit ſe citatum. ꝑdictis etiā in ꝯtum dictū eſt verū cōtumacē nō appellare. licet nō ſit euidēs vel manifeſte contumax vel veriſſime nō obſtat hec de. licet glo. clare non reſpondeat quia ideo poteſt appellare quando appellatio eſt manifeſte fruſtratoria. quia poſſibile eſt ꝙ vere nō fuit contumax. Unde hec de. non dicit ꝙ exigatur contumacia manifeſta licet bene dicat ꝙ exigatur ꝙ cauſa appellandi ſit manifeſte fruſtratoria non propter hoc vt requirat manifeſtam contumaciā. ſed vt ſaltē adſit vera. qr ſi cauſa nō eſſet manifeſte fruſtratoria neceſſario nō concluderet contumacia cū circa eā caderet probabilis ignorantia. ⁊ ſic excluderetur vera cōtumacia. Exigat ergo cauſam appellationis manifeſte fruſtratoriā non vt includat manifeſtā contumaciam. ſed vt exigat verā ⁊ illā non excludat. Ex his autē que. ſ. dixit glo. hic in verſi. ad tex. igitur redeundo concludit pro intellectu tex. reducēdo illum ad actū practicum ꝙ in caſu de. primo ⁊ ante omnia corā iudice appellati. erit cognoſcēdum de prima appellatione velut preiudiciali. [d] Ad ſcōm ar. de or. cog. tuam. [d] ⁊ ex euētu ⁊ diffinitione illius dabitur initium vel negabiī cognitio fienda de ſcōa appellatione. ſicut

a Quē ius citat. adde Alex. i .l. properādū. §. ſin autē re⁹ in iij. col. v. vij. cōcluſio. C. de iudi.

b Quia plenius. Adde plene no. per bar. ⁊ doc. in .l. j. pro vinciali. §. j. ff. de op. no. nunciā.

c Tñ cognouit. adde Alex. plene i .l. ꝓperādū. §. ſin autē re⁹ l. ij. ⁊ iij. col. C. de iudi.

d Et ex euētu. Adde facere in ſimi. qđ dicit Alex. in. conſi. lxxix. j. pria co. ver. tertio pro hoc i pſio vol.

ne.ſicut dicit tex.in ſimili in decre.ſi forte.de elec.in.vj. Unde ſi
appellationem apparebit primam fuiſſe manifeſtam fruſtrato
riam pronūciabit ſcdaꝫ appellationē nō deuoluere. Si vero nō
apparebit illam fruſtratoriam.tūc pronūciabit ſecundam ap-
13 pellationem deuoluere ꝛ illa procedet. † Sed aduerte ꝙ nihil
occurrit dubium quādo appellatio non eſt manifeſte fruſtrato
ria.nā ſi cauſa ex qua eſt appellatū eſt vera licet non ſit legitima
ex quo aperte fruſtratoria.quia poterit probabiliter dubitari
an eſſet legitima vt quãqꝫ contingit iuxta no.de appel.vt debit⁹.
Et tunc eſt clarū ꝙ tūc procedet ſuper ſecūda appellatione.qꝛ
non fuit contumax.qꝛ apparet ꝙ ſatis habet probabilē excuſa
tionē non veniendo.facit qͦ nota.in.d.c.ex literis.de teſti.in fi
teg. Si vero cauſa ꝑdicta eſt falſa.tūc ſi eſſet manifeſte falſa ſa-
tis dicet fuiſſe manifeſte fruſtratoria per ea que dixit gl.in pri.
Si vero non erat manifeſte falſa.eſt mihi dubium an poterit
procedi in ſecūda appellatiōe tex.hic videt velle ꝙ ſic.qꝛ ſimpli
citer dicit ꝙ tenet appellatio.ſcda ſi prima nō fuit fruſtratoria
manifeſte.ꝛ ſic ſentit glo.in iſto ver. In contrarium facit qͦ ſe
quitur in gl.in ver.ſed ſcdm hoc.ꝛ qꝛ videt iuſtum fuiſſe reuera
contumacē ex quo ex falſa cauſa appellauerit poteſtis dicere ꝛ
forte fuit de mente glo.in ver. Ad tex.igitur.ꝛ in ver.ſequē.ꝙ
iudex a quo non debet reijcere appellationē a diffinitiua qꝛ ſibi
iudicialiter non conſtat illum verū contumacē.ꝛ ſic intelligitur
iſte tex.tamen corā iudice ad quē diſcutietur an bene appellaue
rit ab interlocutoria ꝛ ſi repellitur ex falſa cauſa appellatū non
procedatur in appellatione a diffinitiua.facit qͦ dictum eſt ſu
pra in ſimili de illo qui citatus non fuit inuentus.ſed poſtea co
gnouit ſe fuiſſe citatum ꝙ eſt verus cōtumax.ꝛ licet appellatio
eius recipiatur a iudice a quo.tamē hoc poſtea diſcutitur corā
iudice ad quem. Uel poſſumus aliter dicere ꝛ forte hoc fuit ma
gis de mente de.quia licet eo caſu quo appellatur ex falſa cauſa.
ſed probabili ꝓceſſus iudicis a quo nō reuocetur.ſed remanet
firmus etiā ſi ſit factus poſt appellationē ipſaꝫ ab interlocuto-
a ria. Et ſic loquitur [a] decre.non ſolum de appellatione.in.vj.et
de dolo ꝛ cōtumacia cū qui eo.li.ꝛ qͦ ſequit in glo.in verſi.ſed
ſecundum hoc.tamē nō denegatur potentia appellādi ab actu
ſecuto poſt dictā primā appellationem niſi illa fuerit manifeſte
fruſtratoria.vt ſimpliciter dicit hec de. Nec obſt.ꝙ retro appa
ruit ꝙ fuerit verus contumax ſi apparet ex falſa cauſa appella-
tum quia non eſt verum. Nā ex quo erat dubium an cauſa eſſet
vera vel non. Non poteſt dici ꝙ ille interim contumaciter fue-
rit abſens.quia ex quo appellauerat arctabatur ad comparen-
dum corā iudice ad quem ꝛ interim fuit ſibi licitum tali reme-
dio iuris taliter ſe ſubtrahere a poteſtate iudicis a quo. Et ſe-
tus punitur ſi ex falſa cauſa appareat appellatū qꝛ tenebit ꝓceſ-
ſus factus ſi nō appellet. Itē condēnabitur in expēſis parti ad
uerſe ꝛ remittet ad primū iudicē.de appella.vt debitus.ꝛ eodē
titulo non ſolum.ꝛ c.romana.in.vj.de do.ꝛ contu.cum qui.in
vj.iſte paſſus eſt mihi dubius nec reperio eū per doc.bene de-
claratum. Stepha.vero vt habeo in apoſtilla hoc videtur ſen-
tire. Sed aduerte ꝙ poteſt forte dici ꝙ cū appellatur ab inter
locutoria cum illa debeat impugnari ex eiſdem actis ſi cauſa eſt
b falſa non poteſt eſſe non notoria [b] cū notorium ſit qͦ apparet
14 per acta. † Concludo ꝙ euidens ſeu veriſſimus vel manifeſtus
contumax non appellat. Idem ſi ſit verus contumax ꝛ inſpecto.
principio citationis.vt qꝛ fuit perſonaliter citatus.ꝛ non venit.
nec apparet cauſa quare non venit. Hec vera quādo nullaten⁹
venit. Si vero venit iudice ſedente pro tribunali an tunc audia
tur. Et quo iure.ſ.appellationis remedio an via ſpeciali reſtō-
nis infra dicetur. Si vo qs ſit fict⁹ cōtumax inſpecto principio
ſeu tpe facte citationis qꝛ citat⁹ fuit ad domū nō ꝑſonalr ſꝫ ex
poſt facto eſt verus.qꝛ cognouit ſe citatū.ꝛ tunc ſi hoc cōſtat iu
dicialiter iudici a quo non recipiat appellationē nō tamē dicet
ex hoc manifeſtus cōtumax.quia poſſibile eſt ꝙ voluiſſet veni-
re ſi non fuiſſet ipeditus. Sed veriſſimus non preſumitur veni
re voluiſſe ꝓpter verba ab eo ꝓlata.ꝛ ſic di veriſſim⁹ ꝛ euidēs
qꝛ nulla tergiuerſatione pōt excuſari veriſilr.nec ꝑſumitur mu-
taſſe voluntatē arg.cum qui.ff.de probatio. Si vero non con-
ſtat iudicialiter poteſt illā recipere.tū de hoc diſcutietur coram
iudice ad quē. Et ſi reperiat fuiſſe verus cōtumax ex poſt facto
nō procedat in appellatione. fictus aūt cōtumax appellans biñ
auditur a iudice a quo.ꝛ a iudice ad quē ex quo eſt ex toto fict⁹
quia citatus non eſt ꝑſonaliter nec apparet ꝙ ſciuerit ſe citatū
Redeo ad glo.in ver.ſed ſcdm hoc ꝛ oppono ꝙ intellectus de-
tus p gl.ad cle.in ver.ad tex.vidꝫ ꝙ pri⁹.ꝛ ante omnia corā iu
dice appellationis ſecunde debeat diſcuti de prima appellatio-
ne velut ꝓiudiciali nō procedat.qꝛ ſi hoc eſſet verum ſecunda ap
pellatio nullius videret effect⁹ nec aliqd operari. Nam aut pro
nūciabit prio bene fuiſſe appellatū.ꝛ tunc ſententia diffinitiua ꝛ
quicquid erit agitatū poſt appellationē illam primā retractabi
tur vel per viā nullitatis vel per viā attētati.de appellatio.nō ſo
lum in ſexto.ꝛ ſic circa reuocationem ſententie diffinitiue nihil
operabitur appellatio ſcda ab illo interpoſita. Hec prima pars
arg.colligitur qꝛ nō debet pronūciari ſup hoc incidenti de or.co
gni.c.j.ꝛ qꝛ principaliter ꝓpter ſe non diſputat an bene ſit ap-
pellatum ab interlocutoria an male.nec principaliter petit reuo
catio attentatorum.adeo ex hac incidēti cognitione nō poteſt ſe
qui effectus reuocationis ſiue per viā attētati cū ad hoc nō aga-
tur.ſed ad finē vt poſſit procedi ſup appellatiōe a diffinitiua.ꝛ
ſic aliū effectū non debet operari.de ord.cogni.c.ij.ꝛ ad hoc ten
dit primus effectus glo.ex quo ſubſequitur ſecūdus ꝛc. Si vero
contingat pronūciari male appellatū apparet ex poſt facto illū
fuiſſe contumacem ꝛ ſic remanebit ſententia diffinitiua valida ꝛ
quicquid ante geſtum fuerit.facit qͦ no. poſt Hoſti.ꝛ Inno.
de appel.interpoſita in fi.j. Rñ.ꝛ ſic etiam hoc caſu nil operabi
tur appellatio a diffinitiua.fruſtra ergo videtur hic dare potē
tiam appellandi ab ipſa diffinitiua ex quo in omnem euētū nil
habet operari.arg.l.aliquando.ff.ad vele. Reſpondet glo. ꝙ i
mo multa poteſt operari appellatio ſecunda a diffinitiua pro-
pter que nō reddit ſuperflua potentia appellandi ab illa. Ec-
ce dicit glo.primo poteſt dici ꝙ operet.quia nō cogetur proſeq
primā appellationē.ſed poterit proſequi ſcdaꝫ.ꝛ ſi excipitur de
contumacia replicabitur de iuſta appellatione.ꝛ de illa prima
appellatione ab interlocutoria iudex ſecunde appellationis co-
gnoſcet non ad effectum vt pronunciet bene vel male eſſe appel
latum.vel vt reuocet attentata ſecundum formam decre.nō ſo-
lum preall e.ſed ad effectum ſolum vt pronūciet an ille poterit ſe
cundo appellare a diffinitiua an nō.ꝛ ſic in effectu an appella-
tio ſecunda deuoluerit negocium ad illū an non.ꝛ hoc licite fie-
ri pōt ꝓpter dubium.ſicut ꝛ in ſimili iudex aditus per appella-
tionē ſuper articulo ſup quo tertio eſt ꝓuocatum poteſt de hoc
cognoſcere ꝛ ꝓnunciare licet appellare tertio non poſſet.de ap-
pella.ſua nobis.ita in ꝓpoſito iſte iudex ſecunde appellationis
licet forte ꝓpter contumaciam appellati non poterit de hoc co-
gnoſcere ꝛ ꝓnunciare ad hoc quia vt iudex ꝓnunciare poteſt
c an ſua ſit iuriſdictio.de reſcrip.ſup literis.ꝛ.ff.de iudi. [c] l.ſi quis
15 ex aliena. ¶ † No.ex hoc primo effectu ꝙ reuocatio per viaꝫ at
tentati ſolum habet locū quādo quis principaliter ꝓſequit ap-
pellationē cuius virtute vult attētata reuocari. Secus ſi incidē
ter illā ꝓſequatur qͦ no.ſm do. An. Itē ſcdo pōt dici ꝙ opere
tur ſecunda appellatio qꝛ poterit illam ꝓſequi etiā ſi lapſum ſit
tēpus proſecutionis prime poſt tamen interpoſitionē ſecūde.
Si aūt ante interpoſitionē ſcde appellatiōis eſſet lapſum tpꝰ ꝓ
ſecutionis prime.ꝛ ſic eſſet deſerta an tunc poſſit appellari ꝛ an
teneret appellatio a diffinitiua vel aliud operet.notatur de ap
pel.in.c.directe ſup gl.ij.ꝛ ibi de hoc per do. An.vbi dicit ſe de
clarare hanc glo. Ibi tenet ꝙ ſi appellatio prima fuit deſerta p
renunciationē.ꝛ ſic facto partis poteſt appellare. Si vero de-
ſerta ſiat ex negligentia tūc ſi comparuit in principali poſt de-
ſertionem poteſt appellari.ſecus ſi nunꝗ cōparuit.vt hic. Iteꝫ
tertio poteſt dici ꝙ operari pōt dicta appellatio. Scda qꝛ poſ-
ſibile eſſet ꝙ aliqͦ ꝓbabile dubiū excuſaret appellantē ab inter
locutoria a cōtumacia.facit de elec.c.j.l.vj.tamē illa appellatio
non poſſet iuſtificari per probata ꝛ ſic non obtineret per de.ap
pellari de appel.ꝛ tamen poterit modo obtinere in appellatio-
ne a diffinitiua ſecundo loco interpoſita. Itē quarto pōt opera
ri appellatio ſcdo loco interiecta.quia poſſet eſſe ꝙ appellatio
ſecundo interpoſita eſſet interpoſita ad alium iudicē ꝙ eſſet in
terpoſita prima.ꝛ forte eſſet magis gratus ꝗ primus.ꝛ ſic ma-
gis expediret coram illo agere ꝗ corā primo:quia i multis ma
d xime in arbitrarijs expedit [d] habere iudicē gratioſum.de offi.
16 deleg.conſuluit.ꝛ qͦ ibi no. ¶ No.bene ex hac glo.ſecundū do.
Anto.ꝙ licet appellatio a ſententia interlocutoria fuerit inter-
poſita ad vnum iudicem.nihilominus appellando a diffiniti-
ua poteſt ad alium iudicem appellari.qͦ intelligit eſſe verum ſi
renunciatum fuerit appellatiōi. Si aūt vellet proſequi primā ꝛ
appellare a diffinitiua ad alium iudicē eſſet maior dubitatio.qꝛ
hec cauſa videtur in ſe habere quādā cōnexitatē.ideo forte nō
admitteretur quis volens coram diuerſis iudicibus trahere eū
dem in eadē cauſa.ar.de reſcrip.c.ſi.ꝛ eo.ti.diſpendia.in.vj.et
maxime ꝓpter connexitatē cauſe ꝛ contumaciam.ar.c.ſi.de iu-
di.ꝛ de cauſa poſ.c.j.ꝛ de ſequeſ.c.j.ꝛ.l.nulli.C.de iudi. Item qꝛ
vna eſt ꝓiudicialis ad aliā.poteſtis dicere glo.procedere quā
do nō obijcit exceptio vel qn nō proſequitur niſi ſecundam ap-
pellationem. Deinde gl.in ver. Ex ꝑdictis querit vltimo an ci-
tatus a iure vel arctat⁹ per decre.j.de elec.in.vj.ſi non venit ac
miſit an poſſit appellare a diffinitiua ſi non docet de iuſto im-
e pedimento qͦ habeat ipſum excuſare a cōtumacia. [e] vt ꝙ ſic ꝗ
ſi iꝫ verus cōtumax dicat citat⁹ ab hoīe ꝛ non appellat.tū ſecus
17 in citato a iure. ¶ † Glo.ex predictis ꝯtrariū determinat.nam

a ¶ Decre.nō ſolū.adde Alex. in cōſi.lxxix.i. cap.diligēter cō ſideratis in fin. col.i.j.volu.

b ¶ Cū notorium ſit. Adde Inno.in.c.p tuas ex de teſti. alex. i ꝯſ.lix.icip.xpi ſaluatoris i fi. co.in.iiij.vol. ꝛ Fely.i.c.ex teno re i fi.col.de reſcri.

c ¶ L.ſi qs ex aliena. Uide. Panor.i.c.cū ordinē i fi.col. ex de reſcri.vbi plene Fely.i.vj. col.ꝛ ſeq.

d ¶ Hīc iudices gratioſum. Adde bal.in.l. vt vim i.j.co.ff. de iuſti.ꝛ iur. ꝛ Fely.in.c.p tuas in pe.col.in fi. ex de teſti.

e ¶ Ur ꝙ ſic. Adde Alex.i.l. ꝓperādū.§.ſin aūt reus in.iij. co.v.vij.cōcluſio.C.de iudi.

a ℂ Conſtat p ſolã relationẽ. adde bart.in.l. tres denunciationes.in fi. C. quõ ⁊ qñ iudex

b ℂ Nõ dʒ ſibi credi.adde bar. l.i.j.§.cura carnis.ff.de of.p-ſec.vz.taſ.i.l.p-perandũ.§.j.i in.co.C.de iudi. Bal.in.l.ſi ſuꝯ l.j.col.C.q teſt. fa.pol.⁊ Bal.i §.q̃druplu.i.ij. car.circa fi.vñ. alii ⁊ qñ.iſti.de actio.Bul.tʒ ꝙ no.ado bar. in.l.cõſentaneũ in.ij.co.v.vide n⁹ op.⁊ i.l.tres denunciatiões C.quõ ⁊ qñ iudex.gl.i.c.de illicita.xxiij.q.ꝟ. in.pange.i.c.j.i ij.col.de iudi. Bal.l.i.non deberi.C.de fidei cõ.li.⁊ bal.in.l. ea q̃.C.quõ et qñ iudex.

ille dicif verus ↄtumax qui cognouit ſe citatũ.ſed non eſt dubiũ ꝙ fortius quis habet noticiã citationis iuris ꝙ hoĩs.q: ĩ citatione iuris nulla põt pretendi ignorantia.q: non eſt licitũ ĩus cõmune ignorare in decre.j.⁊ ſcda.de cõſti.ſecus in citatiõe hominis qñ nõ fuit pſonalr inuentus.⁊ iõ fortius in tali dicẽdũ eſt ꝙ non põt appellare.de hoc tetigit glo.in cle.cãm.§.j.in gl. vlti.de elec.⁊ no.bene candam huius glo.que eſt ſingularis ſm do. Pe.nec habes alibi vʒ ꝙ citatus a iure eſt verus cõtumax ⁊ non põt appellare.legiſte non hñt de hoc aliquã gl.ſcdm eum ſed ſolũ dictum Bart.in.l.pperandũ.§.ſinauť. C.de iudi.ideo no.bene per hoc ſit expedita gl.ſubſtantialiter ⁊ effectualiter ⁊c. Clarius tñ poſſumus cõcludere in hac materia contumacie ſecundũ Bar.in.l.ſi.ff.de reſti.in integ.lʒ ſatis fuerit de mẽte gl. vt ẽt ibi Bar.atteſtaf.q: qdaʒ eſt manifeſtus contumax vere ⁊ exiſtẽter.⁊ apparẽter.hic non auditur a iudice a quo nec ẽt a iu-
18 dice ad quẽ ſi appellet.† Quidã ſcdo eſt manifeſtus contumax apparẽter q: citat⁹ pſonaliter dixit ſe nolle venire.tñ nõ eſt ver⁹ cõtumax exiſtẽter.q: fuit impeditus venire ⁊ hic auditur appellans a iudice ad quẽ ſed nõ a iudice a quo.vñ probare habebit impedimentum corã iudice ad quẽ ⁊ ab illo audief.ff.de appel. l.ſciendũ.⁊.C.de appel.l.a proconſulibus.Idẽ dicit do. Pe.ſi velit probare impedimentũ corã iudice a quo ⁊ tũc audiaf appellans q: eſt eadẽ ratio.⁊ q: forte iudex reuocabit grauamẽ de impedimẽto.de re iudi.cũ Bertoldus.⁊.c.ex literis.de reſti.in integ.⁊ ſic euitabitur circuitus argu.de.auditor.de reſcrip.⁊.l. dñs teſtamẽti.de condi.inde.ff.cũ ſimi. Tu dic ꝙ nõ eſt hec cognitio iudicis a quo q: eius pronũciatio nil pͥudicaret ſʒ iudicis ad quẽ eſt hec cognitio.de reſcrip.dilectus.⁊.d.l.ſciendum. quicquid dicat hic do.Pe.fa.qd no.de oblatione probationũ que fit in appellatione extraiudiciali.de elec.cũ inter.⁊.c.cũ nobis olim.hic ſi vult venire per viam appellationis.ſecus ſi per viã reſtitutionis tñ põt ad ſui inſtructionẽʒ an debeat appellationẽ recipe ſe informare ⁊ recipere pbationẽ tñ nõ faciet ſnĩa
19 ei⁹ preiudiciũ iudici ad quẽ ⁊c. ℂ † Quidã aũt tertio eſt ver⁹ contumax ⁊ exiſtẽter ⁊ apparenter ſed non manifeſte.vt q: pſonaliter citatus nihil dixit vel dixit ſe venturũ ⁊ non venit nullo iuſtu impedimẽto detentus. Idem ſi non fuit perſonaliter citatus ſi iudicialiter conſtat ꝙ cognouit ſe citatum.quia tunc non audiretur appellans a iudice a quo nec a iudice ad quem ⁊c.
20 ℂ † Quidã quarto eſt verus cõtumax exiſtenter ⁊ nõ apparẽter ſed ficte.vt q: fuit citatus ad domũʒ.ſed poſtea cognouiſſe citatũ ita ꝙ poſtea citatio illũ apprehendit nõ tñ hoc iudicialr conſtat iudici a quo.⁊ tunc hic appellãdo audif a iudice a quo q: ſibi non liquet illũ verũ cõtumacẽ ſed non audief coraʒ iudice ad quẽ ſi hoc probabif corã eo ꝙ ſciuerit ſe citatũ ⁊ contẽpſerit venire.nã tunc nõ procedef ſup illius appellatiõe.⁊ ſic poteſt intelligi.l.properãdũ.§.ſin aũt.C.de iudi.⁊ hoc vř ſentire glo. hic ſm Bar.⁊ dicit verũ.q: hec ſeruit in ver.⁊ ex his dum de-
21 clarat practicã. ℂ † Quidã quinto eſt fictus cõtumax ⁊ apparẽter ⁊ exiſtẽter.q: citat⁹ fuit ad domũ nec puenit ad illũʒ citatio. ⁊ tũc iſte auditur a iudice a quo ⁊ a iudice ad quẽ.⁊ hec eſt locutio ⁊ cõcluſio Bar.in.d.l.ſi.⁊ clarius loquitur ꝙ glo.tñ in effectu non diſcrepat a gl.nec ab eius ſnĩa.vt pʒ ex.ɔ.dictis.Per pdicta patet an dicens ſe nolle venire ĩdiſtincte ſit dicend⁹ manifeſtus contumax vel euidens veriſſim⁹ an non.de quib⁹ lati⁹ tetigit Jo.an.in addi.Spec.in ti.de contu.§.j.circa princi.q: ſi venit licet predixerit predicta verba non eſt cõtumax.quia iſta verba manifeſtus ⁊ ſimilia qualificant ſubſtantiam cõtumacie qua ceſſante ceſſat qualitas. Si autem non venit ⁊ tunc ſi iuſte fuit impeditus vt quia fuit captus dum veniret vel graui infirmitate detentus vel aliud ſimile interuenit.⁊ hoc probant ⁊ tũc quia illo probato tollitur contumacia conſequenter ceſſat qualitas contumacie.ar.l.ij.ff.de vſufruc.⁊.l.eius qui in prouinciã ff.ſi cer.pe.⁊ ideo non debet dici tũc contumax nec conſequenter manifeſtus contumax. Interdum autem non venit nec probatur aliqua iuſta cauſa impedimenti.⁊ tunc concludit in addi tione predicta ꝙ interdum de dicta reſponſione quam fecit citatus quia dixit ſe nolle venire.conſtat ex verbis probatis in iudicio tempore citationis. Interdum de dicta reſponſione quaʒ fecit extra iudiciũ conſtat confeſſione propria quam poſtea fecit exiſtens in iudicio. Interdum de illa conſtat per teſtes. Interdum per ſolam rationem nuncij.primo caſu quando cõſtat in iudicio per primam reſponſionem in iudicio factam.⁊ tunc hec eſt manifeſta cõtumacia.quia omne qđ in iudicio dictũ eſt: eſt manifeſtum.⁊ ſic debet intelligi tex.et glo. quam ſic declarat ibi Jo.an.in nouel.de ſenten.excom.venerabilibus.§.ſecus in vj. Idem dicit in ſecundo caſu ſi in iudicio confitetur ſe nuncio extra iudicium reſpondiſſe ꝙ venire nolebat.⁊ idẽʒ dicit in tertio caſu quando in iudicio eſt probatum per teſtes ipſum ſic reſpondiſſe nuncio extraiudiciũ quia eadem eſt ratio cũ per probationes etiaʒ teſtium inducatur notoriũ de coha.cle.veſtra.⁊ c.ſi.⁊ de verbo.ſigni.cũʒ olim. ℂ In quarto ⁊ vltimo caſu quã
a do de illa reſponſione facta nũcio extra iudiciũʒ in iudicio ᵃ cõſtat per ſolam relationem nũcij tunc dicit eſſe magis dubiũʒ. vnde dicit ſi tenemus opi.illam ꝙ relationi nũcij non credaf. de qua de proba.quoniam contra ⁊ de appel.cum parti. planũ eſſet ꝙ non eſſet cõtumacia manifeſta quia ſi nuncio referẽti ſe citaſſe non creditur multominus credetur de reſponſiõe quã fecit citatus. Si autem tenemus opi.ꝙ relationi nũcij referẽ-
22 tis ſe citaſſe credatur.dicit Jo.and.in dicta addi.ꝙ idem videtur dicendum.l.ꝙ non ſit manifeſta contumacia. † quia cũ nũcius referendo dictam reſponſionem referat vltra officiũ ſuum
b qđ iurauit ᵇ non debet ſibi credi.iurat enim ſe citare ⁊ referre ſe citaſſe ideo ſicut nuncio non creditur ſuper commiſſione iudicis vt no.Spec.de cita.§.ſequitur.ver.ſed nunquid in precedẽti.ſic nec creditur ſuper ratione partis.quia habet factum ſuũʒ referre ⁊ non alienum.⁊ ideo ſi referat factum alienum non creditur ſicut nec crederetur ſi diceret ſe verbis aut factis iniuriatum citato.nec ob.ſi dicitur ꝙ reſponſio citati videtur citationi annexa.⁊ per cõſequens ratione connexitatis debet credi nũcio quia non eſt verum quia certum eſt citationem ex omni ſuo gradu perfectam citato tacente.⁊ ideo ad cõcludẽdã manifeſtã contumaciã oportebit aliter probari ⁊ ad quã probationẽ faciendã debebit citat⁹ vocari.de teſti.in.c.i. nonnulle domini. Ex predictis apparet verificatum id qđ tetigit glo.circa pri.videlʒ an dicens nuncio extra iudicium ſe nolle venire dicaf manifeſtus contumax.qđ no.bene.quia legiſte ſimpliciter videntur ſentire
23 ꝙ ſic.in.l.ſi.ff.de reſti.in integ. † Iuxta predicta occurrit dubiũ an talis manifeſtus contumax ſit iterato citandus poſtꝙ dixit ſe nolle venire. Guil.tenet ꝙ non alle.l.ſulcinius.in ſi.ff.ex qui.cau.in poſ.ea. Idem Jo.in.c.de illicita.xxiij.q.iij.in mag.glo. idẽʒ Inno.de accu.ad petitionem. Idem Hoſti.in ſum.de dolo ⁊ contu.§.ij. Idem Accur.in preallé.l.fina.ff.de reſti.in integ. C.quomodo ⁊ quando iu.l.tres denunciationes. Idem Guido de ſuza.in.l.diuus.de reſti.in integ. Idem tenet Hoſti.de do.⁊ contu.venerabili. Idem Barto.in.l.ex conſenſu.ff.de appel.licet do.Anto.hic dicat ibi eum tenere contrarium. Jo.de deo.in lib.v.cauillationum tenet contrarium vbi de peremptoria licet idem ſub dubio forte Jo.de ca.vt ſcripſit Joan.and.in d.c.venerabilibus.§.ſecus. Ad hoc quia licet dixerit ſe nolle venire in prima citatione non ſequitur ꝙ nolit venire in ſecunda. Item quia poteſt mutare propoſitum.de procur.licet in.vj.ff. ad tertul.l.ſilij mater.⁊ hoc placet Jo.an.tamen dato ꝙ articulus ad quem eſt citatus poſſit expediri nõ expedietur abſqʒ noua citatione vt no.glo.in.c.cum qui.de dolo ⁊ contu.in.vj.ſecundum Jo.an.do.Anto.dicit ꝙ putat ꝙ differẽtia ſit an citetur ad totam cauſam qđ aliquando eſt poſſibile.iuxta no.de dolo ⁊ contu.cum dilecti.⁊ de offi.deleg.conſuluit.⁊ per Joan.and.in Spec.de citatione.§.j.in verſi.item licet in die peremptorij. in addi.⁊ tunc ſi dixit illa verba nolo venire nõ eſt iterato citandus niſi oſtendat iudici ſe penituiſſe quia preſumitur durare in eadem voluntate donec eam purget.facit dictum c.cum qui. in ratione ſui. Nam ſicut ibi tacita proteſtatio de non comparendo que ſurgit ex actu appellatiõis facit ꝙ iterato citari non debet.vt ibi patet.⁊ hic fortius hoc operabitur ex expreſſa.aut eſt citatus ad vnum articulum.⁊ tũc ſi dixit ſe nolle venire ad illũʒ in aliis iterato eſt citandus ſi ſimpliciter reſponderit ſe nolle venire.⁊ tunc reſponſio hec in dubio reducetur ad actus ad quos vocatus eſt ⁊ iterato erit vocandus. Si autẽʒ reſponderit ſe nũꝙ venturum ad illum caſum eſt dubium tenere ꝙ non eſt citandus vlterius quia ſi etiam abſqʒ citatione id dixiſſet nõ eſt citãdus vt no. Barto.in.l.ex conſenſu.§.ſi.de appel.alle.pro caſu d.c.cum qui.eadem ratione dicit verum.quia ſi ad vnam citationem etiam nõ peremptoriam dixerit ſe nũꝙ venturum. vt dixit Bart.i.d.l.ex conſenſu.§.ſi.⁊ in.d.l.fina.ff.de reſti.in integ.
24 ℂ † Vlterius circa id qđ dictum eſt de vero contumace quero quid ſi in primis citationibus fuit quis inuentus.quid erit an dicetur verus cõtumax dic ꝙ nõ ſecundum Barto.in.d.l.ſi.ex quo nõ erat peruẽtum ad peremptorium in aliqua ex illis citationibus in quibus fuit inuentus in peremptoria citatiõe licet in illa quarta que ſit ex humanitate poſt peremptoriũʒ nõ fuerit inuẽtus.quia per ſequẽtem citationeʒ nõ purgatur cõtumacia precedẽs.facit.l.⁊ poſt edictũ.ff.de iudi.⁊ in decre.cõſuluit.de offi.dele.ſit eñ ad maliciam ſupandã vt ibi pʒ.facit.C.de iudi. autẽ.iubemus.ſm Bar.hec limitat do.Anto.eſſe vera qñ agif de effectu principalis pceſſus. Si vero agerek de effectu cõdẽnationis expenſarũ ſatis credit ꝙ non audiretur appellans ⁊ eſſet verus contumax in prima citatiõe per no.de procurato.querelã.⁊ ſic etiam limitat dictũ Spec.in loco palle.vbi dicit citatũ quẽ apprehẽdit citatione ⁊ maxime trina apprehẽdit citatiõʒ ⁊c.

Circa iſtum

25 ¶ † Circa iſtum contumacem veri querit quid ſi citatus ꝑſo
naliter inuentus non venit ex eo ꝙ timuit cõparere. propterea
quia iudex ſolitus erat cõparentes facere renũciare iuri ſuo. vel
erat ruſticus qui timebat ire ſine aduocato an tunc dicatur ve
rus cõtumax exiſtẽter ⁊ apparenter. an vero ſolum dicaꝛ verus
apparẽter ſed non exiſtẽter. quaſi fuerit legitimũ impedimen
tum. dicit Bar. in. d. l. ſi. ꝙ tale eſt iuſtũ impedimẽtum. ⁊ ſic cõ
ſendus eſt contumax apparẽter tantũ ſed nõ exiſtẽter. ſecus ſi
dicit ſe non cõparuiſſe quia tradidit obliuioni citationẽ. quia
obliuio non preſumitur niſi trãſacto longo tẽpore. ff. de acqui.
poſ. l. peregre. ⁊ no. in. d. l. ex conſenſu. §. ſi. Idẽ ſi dicit ꝙ nõ cre
debat ꝙ iudex ita cito procederet. quia inſpicaꝛ qđ credere de
buit. ff. ſi cer. pe. l. ꝙ te. ⁊ no. in. d. l. ex conſenſu. §. ſi. ⁊ i. d. l. ſi. Itẽ
aduerte ꝙ vꝛ forte poſſe dici ſecũdum do. An. ꝙ inuentus cita
tus dicatur manifeſtus contumax quia qđ nuncius inuenerit
videtur de parte officij nuncij. ⁊ ſic ſi in iudicio refert ſe inuentũ
ſe videtur ſtandũ ſue relationi ſecũdum eum. Sed certe non ſe
quitur ꝙ ſit manifeſte cõtumax. quia poſſibile eſt ꝙ habuerit
animũ veniendi. ⁊ ſic non apparet euidẽter ꝙ venire cõtempſe
rit. nec ob. c. venerabilibus. §. ſecus. qꝛ loquiꝛ quãdo in iudicio
confitetur quis ſe nolle venire vel ſe contumacem. quia tunc eſt
a manifeſta contumacia. ſecus ſi ſolum confitetur ſe citatum.[a]
26 ¶ † Ex pdictis apparet ꝙ ad hoc vt cõcludaꝛ vera cõtumacia
nõ exigitur vt in iudicio appareat ꝙ reſpondeat ſe nolle venire
nec hoc dicit hic gl. nec in. §. ſecus in. c. venerabilibus. de ſen. ex
cõ. in. vj. ſed bene exigitur illud vt concludatur manifeſta cõtu
macia. ⁊ hec fuit mens glo. ⁊ Jo. an. hic ⁊ in. d. §. ſecus. lꝫ Bar.
aliter intelligat in. d. l. ſi. ⁊ glo. iſtam ⁊ preallег. ⁊ per hoc repro
27 bat illas. ſed male vt apparet ex predictis. ¶ † Ulterius circa
materiã iſtã quero de effectu cõtumacie vere vel manifeſte. dic
ꝙ eſt duplex. Primus eſt qꝛ vera ꝯtumacia grauat in duobus
primo condemnatione expenſarum premittenda non dico tã
tũ facienda. quia quilibet quomodocũqꝫ contumax dãnatur
in expenſis. vt in. c. querelã. de procura. ſed ratione contumacie
vere intelligo ⁊ manifeſte premittitur. quia ibi excõmunicatus
abſolueretur ſtatim preſtita cautione de expenſis reficiẽdis vbi
contumacia nõ eſſet manifeſta. de verbo. ſigni. ex parte. modo
non abſolueretur niſi premiſſa ſatiſfactione expenſarum quan
do eſt manifeſtus contumax. vt. d. ca. venerabilibus. §. ſecus. ⁊
28 ita intelligit. c. j. de iudi. ¶ † Secũdus eſt effectus quia grauat
circa facultatem appellandi. ⁊ que contumacia repellit a pote
ſtate appellandi. glo. hic plene tetigit ⁊. ſ. explicaui. ideo non in
ſiſto. Sed habemus circa hoc videre. nunquid quilibet contu
max gaudeat priuilegio velocis redditus. hoc eſt vt audiatur
ſi veniat iudice ſedente pro tribunali. Jo. an. in addi. Spec. pre
dicta recitat multas opi. Bart. in. d. l. diuus ⁊ in. l. ſi. ff. de reſti.
in integ. concludit ꝙ quilibet contumax gaudet dicto priuile
gio. quia auditur ſi venit iudice ſedẽte pro tribunali. Nam pro
pter velocẽ redditum vera contumacia tranſfunditur in fictã:
quaſi parũ videatur audiſſe vocẽ preconis preſumit enim tũc
l. qđ volebat venire in termino. ſed quia non fuit memor de die
vel parum audiuit vt preſumit. l. ideo auditur appellãs ſtatim
vel ſaltem petita reſtitutione vnde videtur ꝙ ſi ſolum erat ve
rus contumax. ſed nõ manifeſtus ipſo iure audiatur ad appel
landum. Item via reſtitutionis ad totam cauſam cum hec re
media concurrant vt ſenſit glo. verus autẽ contumax vel mani
feſtus ſolum auditur beneficio reſtitutionis ⁊ ad appellandũ
tãtum ꝙ plus delinquit. ⁊ hec videtur veritas quam tenet glo.
in. l. diuus. Si vero non fuerit reus contumax manifeſtus. tũc
audiꝛ ſaltẽ beneficio reſtitutionis. Jo. an. in dicta addi. ⁊ hoc
circa prin. recitando opi. Jac. de are. videtur tenere ꝙ manife
ſtus vel euidẽs cõtumax nõ gaudeat priuilegio velocis redditꝰ
ſecus in vero vel ficto cõtumace. ⁊ ſm hoc erit alius effectus cõ
tumacie manifeſte. d. An. tꝫ hic opi. Jo. an. quando eſt manife
ſtus cõtumax apparenter ⁊ exiſtenter ꝙ tũc indiſtincte repelli
tur a quocũqꝫ iudice ſiue a quo ſiue ad quẽ. vbi aũt manifeſtꝰ
contumax apparenter. ſed nõ exiſter tunc lꝫ repellitur a iudice
a quo admitteꝛ a iudice ad quẽ. facit. c. romana. §. j. de foro cõ
pe. in. vj. ⁊ ſic dicit poſſe intelligi qđ tꝫ Guil. in loco preal. vbi di
cit notoriũ contumacẽ venientem iudice pro tribunali ſedente
audiri appellando. ⁊ ſic intelligitur. ij. q. vj. ſunt quorũ. Mihi
videꝛ ꝙ equior ſit opi. Bar. quã ſequunꝛ cõiter legiſte. ideo ve
ſut illa benignior vꝛ amplectẽda. ar. l. benignius. ⁊. l. in ambigua
29 ff. de legi. ⁊ hoc tꝫ hic Guil. de monte lau. ¶ † Ultimo reuocat
in dubium. d. An. id qđ glo. circa ſi. tetigit. videlꝫ nunqd aliqs
eodem iuſtãti in eodẽ libello poſſit ꝓſequi appellationẽ a gra
uamine ⁊ a diffinitiua videꝛ ꝙ nõ quaſi hec iudicia ſe inuicẽ nõ
cõpatianꝛ. qꝛ appellatio ab interlocutoria non põt aliter iuſti
ficari ꝙ ex cã deducta in appellatione. vt in. c. de. appellanti. j. de
app. ſecus ta diffinitiua qꝛ oĩa veniunt per que ſnia eſt iniuſta
C. de ap. l. eos. ſi. q. vj. ab eo. In ꝯtiũ videꝛ quia vtrãqꝫ põt inter
ponere vt hic patet ergo eadẽ ratione poterit vtrãqꝫ proſequi.
de exce. ſignificauerunt. ad hoc qꝛ appellanti licet quãlibet ſen
tentiam impugnare ⁊ appellationem defendere. ff. de ap. l. ſcio
ff. fa. herc. l. quidam. vnde ex prima appellatiõe ſi valet petit ſen
tentiam poſtea latam pronũciari nullã ⁊ reuocari per viam at
tentati. de app. non ſolũ. in. vj. ⁊ ſi prima appellatio nõ valuit
petet ſecundam ſententiam retractari vltimo remedio appella
tionis. de priuile. cum olim. ad hoc. vt no. de ap. dilecto. ⁊ i ſpec.
de ſen. prola. §. iuſtus. ver. ſed nunquid tales. Nec ſunt iſta con
tra. quia tendant ad eundem finem. ſ. iuſtificationis appellatio
nis ⁊ caſſationis proceſſus. Pan. vt ipſe hic refert dicit ꝙ ſibi
videtur ꝙ nõ admittatur ad proſecutionẽ ſuper ambabus. im
mo de primo tanꝙ de preiudiciali cognoſcetur. de or. cog. in. c.
tuam. Nam ſtãte nullitate prime ex cauſa fruſtratoria repellere
tur a proſecutione ſecunde. quia eſt vere contumax. ⁊ ſic prima
eſt preiudicialis ad ſecundam. iuxta. d. c. tuam cum ibi no. ſecũ
dum Pan. do. An. limitat hic hoc dictũ Pan. procedere qñ
pendet nullitas prime appellationis ex cauſa manifeſta fruſtra
toria. ⁊ de illa opponitur cõtra proceſſum ſecunde. Si aũt pre
tenderetur nullitas prime appellationis ex cauſa nõ manifeſte
fruſtratoria vel dato ꝙ ex manifeſte fruſtratoria pretendereꝛ
⁊ non opponitur contra proceſſum ſecunde de preiudicio pri
me tunc valeret proceſſus. quia iudicium ſup preiudicialibꝰ va
b let niſi opponatur[b]. vt no. in. l. ij. C. communi di. ⁊. ff. de excep.
l. fundi. ⁊. l. fundũ. ⁊ de or. cog. tuam. ⁊ hoc caſu poſſet procede
30 re. ſ. opi. ſecundum do. An. ¶ † Querit ꝯtra. quid ſi nõ appel
latur a diffinitiua lata poſt appellationem ab interlocutoria. di
cit ꝙ tunc tranſiret in rem iudi. adeo ꝙ ex illo grauamine nõ iu
ſtificaretur nec ſumeret vires appellatio ab interlocutoria. licet
aliqui contrarium teneant ſed male facit de. appellanti. de ap.
31 ¶ † Ultimo querit Steph. cuius ſit cognitio an appellatio ſit
admittenda vel non dicit ꝙ iudicis a quo ſi tamen non recipi
at legitimam punietur. l. quoniam iudices. C. de ap. ad iudicẽ
autem ad quem ſpectabit an appellatio ſit legitima de app. vt
debitus. ſecundũ Steph. bene dicit in ſe tamen ſi iudex a quo
nõ recipit non preiudicat quo minus iudex ad quẽ de hoc co
gnoſcat. l. ſciendum. ff. de app. ⁊ in decre. dilectus. de reſcrip. vn
de iudex a quo ſuper hoc nihil habet pronunciare. ſed iudex ad
quem. vt ibi patet. ⁊ ſic cognitio iudicis a quo eſt potius reſpe
ctu informationis ſue vt ſciat quid agere debeat.

a ¶ Ex predictis appet. Add de bar. ⁊ doct. i l. ex conſenſu. §. ſi. ff. de ap.

b ¶ Ut no. i. l. ij. Adde bart. i l. edita. l. vj. co. ver. expeditus. C. de edẽ. alex. i l. i. principali. §. j. in. ij. col. ff. de op. no. nũ. iaſ. i §. qdam. in. v. colũ. circa medium inſti. de actio.

¶ Ut lite pendente. Rubrica.

1 Titulus ex poſſeſſione preſumitur: ⁊ nõ ſolum ad cõmo
dum poſſidentis ſed etiam tertij: ⁊ quãdo deducitur icidenter
in iudicium ex poſſeſſione probaꝛ titulus ⁊ nu. 2. ⁊. 3.
4 Maior poteſtas in cõcurſu abſorbet effectũ minoris.
5 Inſtantia in bñficialibus cauſis an poſſit perire.
5 Morte alterius litigantium nõ perimitur inſtantia quatenus
ſuperſtes intendit beneficium.
6 Clauſula habeant plenam ⁊ liberam poteſtatem vel omnimo
dam quid operetur.
7 Uacatio dicatur etiã in loco vbi perſona moritur.
8 Sententia in dubio debet ferri pro digniori.
9 Poſſeſſio ſola in bñficijs nõ dat ius abſqꝫ canonico titulo.
10 Poſſeſſio bñficij nõ poteſt haberi ſine titulo vbi conſtat de de
fectu tituli.
11 Si moritur vnꝰ litigantiũ lite principali nõ pendente ſed cũ fa
cta diffinitiõe a qua nõ eſt appellatũ expectabitur mors oppo
nentis ſentẽtiã pro ſe quo ad collationẽ fiendã per papam.
12 Beneficium poſſidere quis dicatur.
13 Lis quando dicatur pendere.
14 Papa põt quem nuda voluntate priuare beneficio.
15 Dignitas an appellatione bñficij comprehendatur ⁊ que.
16 Beneficium ſi quis dicat ſibi collatum aliud eſt dicere ꝙ ſi di
cat ſibi debitum.
17 Beneficium quãdo dicatur vacare in curia.
18 Electus quando dicatur habere ius in re.
19 Et quid ſi electus cõfirmatus ſit in curia ad talem dignitatem
ꝙ per adeptionem illius vacant priora beneficia an illa priora
beneficia dicentur vacare in curia.
20 Beneficij poſſeſſio ſi per procuratorem habentem ad hoc man
datum tunc illo die vacãt priora beneficia ⁊ in illo loco vbi poſ
ſeſſionem apprehendit.
21 Actꝰ in quo loco cẽſeaꝛ eſſe celebratꝰ q per aliũ expeditur.
22 Bñficia prioꝛa electi i epũ ⁊ ꝯſecrati i curia an dicaꝛ vacare i curia
23 Mors ſimpliciter ſumitur pro naturali.
24 Ordinarius quis dicatur: ⁊ quid veniat eius appellatione per
ſeruim in materia collationis beneficiorum.

S[i] duobus i romana.

¶ Circa caſum dubium principaliter diſtin-
guit duo membra. Scda ꝑteſtat ſcdm mēbꝛū
ibi. Si vero alter ꝑteſtatio ibi Salua tñ. In
primo ſubdiſtinguit triplicē caſuȝ. ⁊ in ſecūda
ſubdiſtinguit duplicē. ⁊ tertiū ſimiliter ſubdiſtinguit in duos.
ſcda pars principalis ſubdiuiditur. q̄ ſubdiuidit in .iij. membra.
1 ⁊ tertiū ſimiliter ſubdiſtinguit. partes patebūt in lrā. ¶ † No.
primo ꝙ vbi dubitatur de titulo in ponderanda vacatione vel
a vacationis loco attenditur locus poſſeſſionis.[a] ⁊ ſic ex poſſeſſio
2 ne preſumit titulus. ¶ † No. bene ſingulariter hic ꝙ hoc caſu
non ſolū preſumitur titulus ad commodū poſſidentis. ſed etiā
3 tertii. ¶ † Itē no. ꝙ quādo titulus deducitur in iudiciū incidē
ter ex poſſeſſione probatur titulus. de primo an ex poſſeſſiōe ꝑ
ſumatur titulus ad cōmodū poſſidentis dic vt no. de reſti. ſpo.
cum ad ſedē. ⁊ ibi per do. An. ⁊ per Inn. de pſump. illud ⁊ per
Bar. ff. de condi. inſti. l. quidaȝ in ſuo ⁊ per Cyn. C. que ſit lon.
4 conſue. in. l. ij. ¶ † Item no. ꝙ in concurſu poteſtatis maior po
teſtas abſorbet effectum minoris. ad hoc. ṡ. de preben. ſi a ſede.
in. vi. ⁊ de offi. dele. ſuper queſtionum. §. ſi vero. ⁊ c. volētes. de
5 offi. dele. ¶ † No. quarto in beneficiali. ꝙ morte alterius litigā
tium non perimit inſtantia quatenus ſuperſtes intēdit benefi-
ciū. immo ⁊ illo mortuo ſuper eadē inſtātia poteſt cognoſci ⁊ iu
dicari de iure beneficiali. hoc ideo quia talis inſtātia non ſolū
eſt cū parte ſed etiā cū iudice propter publicā vtilitatem que eſt
vt habens ius teneat beneficiū. ⁊ non habēs non teneat. ar. de
elec. cum nobis olim. ⁊ de app. cōſtitutus. ⁊ ca. oblate. ⁊ ideo lȝ
inſtantia perimatur per reſpectū ad partem. q̄ queſtio benefi-
cialis vt perſonalis nō tranſit ad heredē nō perimitur tamē cū
iudice quin poſſit ſuper eadem inſtantia proſequi ad effectum
vtilitatis publice terminande. Ex vltima parte notetis ꝙ pa-
pa in poteſtate cōferendi beneficia ad aliorū collationē ſpectā-
tia habet plenā ⁊ liberam diſpoſitionē in qua pōt vti poteſtate
inordinata per qḋ videt̄ ꝙ in aliis bonis hac poteſtate vti non
poſſit vt alterius iuri valeat preiudicare ſine cā legitima ⁊ ſic in
b telligitur dictum Innocen. de conſti. que in eccliarū. ¶ † No.[b]
6 quid importent hec verba habeat plenā ⁊ liberā poteſtatem. q̄
important poteſtatem inordinatā ⁊ ꝙ poſſit contra iura etiaȝ
abſq; cauſa. qḋ no. pro cōpromiſſis ⁊ etiā ſi aduniantia daret po
teſtatem aliquibus plenā ⁊ liberā. quia videtur dediſſe qḋ po-
teſt etiam contra iura ⁊ ad preiudicium priuatū. de verbo oī-
modam vidiſtis in cle. vnica. de fo. compe. vide Bar. ff. de le. j.
7 l. j. ⁊. l. ſi ſic in extrauagan. ad repri. ī verbo videbitur. ¶ † No.
interdum querit de iure mortui ad effectum vt diſcutiatur ius
viui. concor. l. iij. C. ſi pen. appel. Et nota vacationem dici in lo
co vbi perſona moritur. Nam perſona habet ius ⁊ ius ſequitur
8 perſonam. l. ſi. C. de pſcrip. lon. tēpo. ¶ † No. argumentuȝ ſen-
tentiam in dubio ferendā pro digniori ſen. ſed hoc eſt veruȝ. vt
in decre. nouit. de iudi. ⁊ in regula in iudiciis in. vj. non ob. hic
9 ter. non eſt ius dubiū ſed certum. ¶ † No. ꝙ licet de iure ad ter
tium ſpectāte inter aliquos litigetur non ſit illi tertio preiudi-
cium. facit de teſti. veniens de quo plene de re iudi. cum ſuper
c. j. ⁊c. ¶ Oppo. primo ꝙ poſſeſſio ſola eius qui moritur nō fun-
det intentionem pape vel alterius ordinarij ſuper vacatiōe in
loco. quia ſola poſſeſſio in beneficiis non dat ius abſq; canoni-
co titulo. de reg. iu. c. j. in. vj. Conſtat autē canonicum titulum
debere oſtēdere de ſymo. licet heli. igitur ⁊c. Dic ꝙ poſſeſſio ſo-
la ius nō dat. tamē facit pſumptionē hoc caſu pro ipſo iure. Nā
ille qui detinet pſumitur poſſidere. vt no. Inno. de priuile. cuȝ
olim ſm zenze. ⁊ Guil. qḋ dicit Pau. eſſe verū niſi ius poſſidē
10 ti reſiſtat. ¶ † No. bene iſtud dictū ſȝ do. An. ꝙ licet poſſeſſio
beneficij non poſſit hri ſine titulo vbi conſtat de defectu tituli.
poſſeſſio tamē pōt hri q̄ eo ꝙ dat̄ poſſeſſio titulus preſumit̄.
¶ Quero an locū habeat cle. ſiue principaliter litigetur ſup be
neficio ſiue incidenter. verbi gratia. q̄ ꝯtra electū opponit plu
ralitas beneficij Guil. ꝙ non ⁊ ſic dicit tenere Archi. in. c. j. de
11 eo qui mit. in poſ. in. vj. ¶ † Quero quid ſi moritur vnus litigā-
tiū lite principali nō pēdente. ſed iā facta diffinitiōe a qua nō eſt
appellatū. dic ꝙ tūc expectabit̄ mors opponētis ſniam pro ſe
quo ad collationē fiendam per papā. de preben. c. ij. in. vj. Nec
ſufficeret mors ſuccūbentis ēt ſi de facto poſſideret tpe mortis
ſue cū per eius mortē bñficiū nō vacet de iure ſm Pau. ī ṽ. ꝙ
ſi vnum. ¶ Quero quid ſi ordinarius dicit neutrū mortuorū
ius habuiſſe ambobus mortuis an debeat audiri. dic ꝙ ſic. et
euentus declarabit. vt hic ⁊ in ṽ. ſi alter. ⁊ in ver. niſi audietur.
ergo q̄ eius intereſt. de teſt. veniēs. ij. Nā pbato eorū neutrū ius
habuiſſe. pȝ per eorū mortē nō potuiſſe in curia vacare ius qḋ
nō habebant. j. q. vij. daibertū. cū ſi. ſm Guil. ⁊ zenze. Alii te
nent ꝯtrariū q̄ hec exceptio niſi ⁊c. nō ponitur in ṽ. ꝙ ſi vnū. ſed
in ver. ſi vero alter. vnde videt̄ preſumere iſta cle. ambobus mor
tuis ꝙ alter eorum habebat ius ⁊ hoc tenent quidā vt dixi. ſ. vt
non impediatur collatio pape licet poſtea reſeruetur ius habē-
ti contra prouiſum ius ſuū. gl. hic in verbo niſi tenet precedē-
tē opi. vt ſic intelligatur dicta exceptio ēt hic repetita facit. ff. de
le. j. l. talis ſcriptura. ſecus vbi ſolū reſricaretur in dubium quis
mortuorum ius habuiſſet ambobus mortuis. vt in glo. in ver.
12 poſſidebat ⁊c. ¶ † Quero qui dicuntur beneficium poſſidere
vt videamus quando locuȝ habet cle. Dic ꝙ ille qui detinet ꝑ-
ſumitur poſſidere niſi ius reſiſtat. vt no. Inno. de priuile. cum
olim. ⁊ no. de accu. l. ſtipulatio iſta. §. hi quoq;. ff. de ver. ob. Itē
ille qui poſſidet vel detinet omnia bona vel maiorem partem.
de reſti. ſpo. frequen. in. vj. q. iij. ſi quis obiecerit. ⁊ ſic ſpectatur
ſola poſſeſſio rerum temporaliū nō tantum ſpiritualium. hoc
verum niſi ſit curatum beneficiū quia tūc ille videtur poſſidere
qui habet liberum exercitium cure. vt no. de elec. commiſſa. in
vj. ⁊ facit qḋ no. de preben. ſi tibi cōceſſo. eo. li. Ex predictis ap-
paret ꝙ licet beneficium non poſſit detineri ſine titulo. magnū
tamen eſt cōmodū poſſidere. de conceſ. preben. cū noſtris. de ꝑ-
13 ben. licet epiſcopus in. vj. cum ſi. ¶ † Quero quid ſi litigās cō-
tra poſſeſſorē beneficij renunciat liti ⁊ cauſe in manibus ſupe-
rioris conſentientis an dicatur lis pendere. dic ſi mouebat liteȝ.
quia dicebat beneficium ſibi collatū dicetur lis pendere. donec
per ſententiam lis terminetur ēt ſi alter poſſideat. ſicut in caſu
mortis. Nam per renūciationem vacabat ſi ad renunciantem
ſpectat. ideo opȝ propter hunc finem cognoſci poteſtas eius a
quo dicebat ſibi collatum beneficium interim. ergo eſt in ſuſpē
ſo. Si vero non dicebat beneficium eſſe ſuum ſed alia cauſa pe
tebat illū amoueri. tunc per renunciationē inſtantia eſt finita.
quia per hoc de nouo nō vacat beneficium. ⁊ ſic lis amplius nō
pendet. arg. huius. c. in prin. ibi collatū ⁊c. ſecūdū Pau. ¶ Que
ro ſi ambo ſunt mortui in curia vel extra. an ſi tertius cuius in-
tereſſet vellet oſtendere ad neutrū ipſorum ſpectare an ſeruetur
vt hic dicitur. Guil. ꝙ ſic quia hic nō diſtinguit. ⁊ eſt ratio q̄ cū
non vacat in curia remanet ius ordinarij ſaluū in conferendo.
xvj. q. vij. omnes. de relig. do. c. iij. certe falſum eſt qḋ hic nō di-
ſtinguat immo diſtinguit in ver. niſi forſan. Circa vltimā partē
no. Pau. literam proteſtatione ⁊ ponit aliqua verba que ſunt
modice vtilitatis. dic vt habetur de elec. cumana. ⁊ de conſti. cū.
M. de re. in. in generali. in. vj. ⁊ per Jo. mo. ⁊ per Barto. in. l.
14 non ſolum. §. morte. ff. de no. op. nū. ⁊c. ¶ † Ulnimo per literaȝ
e in fine hic dicit pau. ꝙ papa[c] pōt quem nuda voluntate priua
re beneficio ſuo de abſoluta poteſtate. facit quod no. x. di. c. j. ⁊.
ij. q. vi. omnes. ⁊. c. ſeq. ⁊. c. de cetero. dicit tamen ⁊ hoc no. ꝙ rē
meam non poſſit auferre. quia in hoc non habet liberam pote
ſtatem. Non poſſet per hoc priuatum hoſpitale declarare pu-
blicum proprio motu quod no. pro queſtione P. Zouanoriū de
Florentia in quorum hoſpitali hec queſtio de facto contingit.
15 ¶ † Gl. beneficio querit quid ſi litigaretur ſuper dignitate. Re
ſpondet ꝙ idem quia eadē eſt ratio. ⁊ ideo appellatione benefi
cij ex quo a iure profertur cōprehendit̄ ēt dignitas vt no. in ca.
j. de reg. iu. in. vj. qḋ intellige niſi eſſet dignitas epalis quia illa
in dubio nō includitur appellatione beneficij ēt ī diſpōne iuris
qñ eſt ius exorbitans a iure cōmuni. vt no. per gl. ⁊ Joan. an. ṡ.
de preben. c. ij. in glo. ij. ⁊ ſup ea. de elec. auaricie. ⁊. c. quā ſit. e. li.
16 ⁊c. ¶ † Glo. collato querit qḋ ſi non eēt litigium ſup beneficio
collato ſed ſup vacante. an eēt debitū an ꝓcederet decre. dic ꝙ
nō a cōtrario lre. Aliud eſt enim beneficiū dici collatū ⁊ ſic ſuū
cū per hoc dicat ſe hre ius in re. Et aliud dicere ſibi debituȝ cū
per hoc dicat ſe habere ius ad rem. facit qḋ no. in cle. auditor.
20 de reſcrip. ¶ † Juxta predicta querit gloſ. quid ſi aliquis fuit
electus in prepoſitum. ſed nō fuit cōfirmatus ⁊ mortuus eſt in
curia an dicetur vacare prepoſitura ī curia. Archi. vt refert gl.
dubitauit de hoc ī decre. ſi electio de elec. in. vj. ⁊ ibi allegat pro
⁊ contra. no. per Jo. lin. di. quanto. glo. hic per hunc tex. a cō
trario ⁊ per ea que ſtatim dixi dicit ꝙ putat pdictam qōneȝ eē
ſolutā vȝ ꝙ non dicat̄ in curia vacare ēt ſi ſup electiōe vel con-
firmatione litigaſſet in curia. ratio q̄ ante confirmationem nō
poteſt dici ſuū ſed ſibi debitū. ideo cum demū hic dicat̄ vacare
in curia p mortē litigātis qñ dicebat bñficiū ſuū quādo eſt ſibi
collatū vel qñ eſt confirmatus in pmiſſo caſu erat ſecus et quo
nondum erat cōfirmatus ad hoc q̄ duraret prima vacatio vſq;
ad cōfirmationem intellige q̄ tranſierit in rē iudi. facit de elec.
cupientes. ⁊. c. ꝙ ſit. ⁊. c. auaricie. vbi per Jo. an. eo. tit. in. vj. vt
ibi pȝ demū per cōfirmationē que tranſiuit in rē iudi. dicit̄ deſi-
d nere prima vacatio. de tranſla. c. j. ⁊. ij.[d] ¶ † No. bene ſingula
18 rem gl. quā de facili alibi non inuenies ſm do. An. qñ. ſ. electus
dicatur hre ius in re. q̄ non a tpe electiōis ⁊ cōſenſus ⁊ tunc hȝ
ius ad rē. Ius aūt in re hȝ per actū ſolū cōfirmatiōis ⁊ ab illo
tpe ius tituli quo hȝ ius in re pdicta induxit glo. ad ea que no.
de elec. cupien-

a ¶ Et ſic ex poſſeſſione. ad de alex. ī cōſi. x. in. ij. colū. poſt pn. in. iiij. vo.

b ¶ No. quid de ṽbo liberi pōt plene iaſ. ī l. j. ī. ij. col. C. de ſacr. ſā. ecc. iaſ. in. l. nemo pōt ī vij. co. ff. de le. j. Are. in conſi. lxxvj. incip. dili genter. alex. ī cō ſi. lxx. in. j. col. ī j. vol. alex. ī ꝯſi. xij. in. ij. vo. har ba. in. c. q̄ in ec cleſiaꝝ de ꝯſti. fcli. in. c. j. ī. xvj. co. de ꝯſti. alex. in ꝯſi. xcvi. ī. v. vo. alc. ꝯſi. lxx. in. v. ⁊. vj. col. ī j. vo. Are. in. c. ſup his in. j. co. d accu. do. abb. ī. c. j. in. ij. col. ṽ. not. ibi de offi. ordi.

c ¶ Qḋ papa pōt quē. Adde fcli. plene in. c. q̄ in eccleſiarū ī iiij. colū. circa pnc. in ṽ. pela ꝙ lȝ eē de cōſti.

d ¶ No. hñ ſin gulareȝ. Adde ea q̄ ponunt̄ p fely. ī. c. eā te. ī. j. col. de reſcrip. doc. ī. c. trāſmiſ ſaȝ ⁊ in. c. nihil de elec.

de elec. cupientes. §. ꝙ ſi per. xx. in vltima gl. dic vt ibi quia be-
neficiū electi nondū confirmati ſi priuati iure ex electione que-
ſito ex non obſeruātia illius conſtitutionis nō debet cōfirmari
19 per papā. ſed ꝑtinet poteſtas ad eligētes iterū eligēdi. ¶ † In
xta predicta q̄rit gl. quid ſi electus cōfirmatur in curia ad talē
dignitatem ꝙ per adeptionē illius vacāt priora beneficia an di-
centur illa priora beneficia vacare in curia. Archi. dicit ꝙ nō.
quia non erat inſpiciēdus locus cōfirmationis cū per illū non
vacarent beneficia. ſed inſpiciendus erat locus adeptionis poſ
ſeſſionis pacifice vel in quo potuit apprehendere poſſeſſionem
pacifice licet forte non fecerit cum tunc demum vacent. de pre-
ben. licet epiſcoꝑ. eo. in. vj. ⁊ ita dicebat Archi. in decre. com-
miſſa. de elec. eodem. li. Idem ad literam tenet Pau. de liaza.
non hic ſed in cle. in plerīſqꝫ de elec. vbi recitat opi. Archi. ic. in
verbo prelatum. ¶ Deinde circa predicta querit glo. quid ſi cō
firmatus in curia ibi manet ⁊ per procuratorem apprehendit
poſſeſſionem beneficij extra curiam. in quo loco dicentur tunc
vacare priora beneficia. dicebat Archi. ī loco preal le. ſ. in decre.
commiſſa. ꝙ in curia mouetur qꝛ per adeptionem talis poſſeſ-
ſionis fingitur mortuus quo ad priora beneficia. vij. q. j. §. ecce
in quibus. ſed mori non poteſt quis niſi vbi perſonaliter eſt. er-
go cum eſſet in curia ibi cenſetur mori. ⁊ per cōſequēs ibi vaca
re. ¶ Gl. non plꝫ illud dictum Archi. mouetur quia ex hoc di-
cto ſequeretur ꝙ ſi exiſtens extra curiā mitteret procuratorem
ad renūciandum beneficio in curia ꝙ non diceretur beneficium
vacare in curia. ſed extra ex quo debet attendi locus vbi eſt con
ſtituens procuratorem. ꝙ eſt falſum ſecundū Archi. met vt ipſe
no. in decre. ij. de preben. c. li. nec ob. preal le. §. ecce in quibus. qꝛ
reſpondet glo. per no. gl. de reſcrip. ſuſceptū. in. vj. in glo. pe. qꝛ
non eſt verū ꝙ renuncians vel poſſeſſionē apprehendens ſit ve
re mortuus. ſed ſolū. i. ex fictione qui fingitur mortuus conſtat
aūt ꝙ illa fictio bene pōt trahi ad locū vbi apprehendit poſſeſ
ſio. ergo ibi poteſt fingi mortuus licet ibi nō ſit. ⁊ ꝑ cōſequēs de
20 bent dici beneficia priora ibi vacare. † Ex ꝓdictis cōcludit glo.
ſi per procuratorē ad hoc habentē mādatum apprehēdit poſ-
ſeſſio beneficij illo die vacāt priora bñficia ⁊ in illo loco vbi pro
curator poſſeſſionē apprehēdit. non autem in loco vbi eſt cōſti
tuens. ſi aūt amicus vel alius negociorū geſtor apprehenderet
poſſeſſionē extra curiā pro illo ⁊ noīe illius q eſt ī curia exiſtēs.
in curia hoc acceptaret ſeu haberet ratū tūc bene poſſet proce-
dere opi. Archi. nam ante ratihabitionem nō vacāt. ſed demū
in die quo fit ratihabitio. ⁊ per conſequens in illo loco in quo
21 fit. facit. c. ſi tibi abſenti. de prebē. in. vj. ⁊c. ¶ † No. bene ex iſta
glo. ſingulari ſecundū. d. Pe. in quo loco cenſeatur actus eſſe ce
lebratus qui per aliū expeditur. qꝛ celebratus per procuratorē
cenſetur ibi geſtus ꝑ principalē vbi procurator actum geſſit.
Si vero per nō habentē mandatū tunc cēſetur geſtus in loco
vbi fit ratihabitio. qđ no. bene quia quādoqꝫ contingit delictū
nomine alterius committi in loco aliquo quē ſcit ille cuius no-
mine committitur. An ergo poterit puniri in loco maleficij ꝑ-
petrati ſi ibi alīs non ſortiat forum videt ex predictis eē diſtin
guendū. an per ꝓcuratorē an per negociorum geſtorē. ſit actus
geſtus ſeu delictū commiſſum. de quo per Bar. in. l. j. ſi vt ꝓpo-
nitur. ff. de fideiuſ. ⁊ l. libellorū. ff. de accu. ⁊ ff. de adulte. l. q do-
mū ⁊ l. nec. in ea. eo. ti. facit de cōſecra. eccleſie vel alta. c. j. in. vj.
22 cū ibi no. ¶ † Ulteri⁹ gl. in ver. item aduertendū querit an be
neficia priora electi in epiſcopū ⁊ conſecrati in curia dicant va-
care in curia. dicit ꝙ nō ſi ille tūc non eſt adeptus poſſeſſionem
epiſcopatus. nā demū conſecrato epiſcopo. vel lapſo tēpore cō-
ſecrādi ⁊ habita poſſeſſione ep̄atus pacifica vacāt priora benefi
cia. de elec. cū in cunctis. ⁊ ideo ſi cōſecratus in curia iuit ad par
tes ⁊ ibi adeptus eſt poſſeſſionē non dicentur beneficia priora
in curia vacare niſi fuerit reſeruata fatetur tamen ꝙ curia hoc
dictum non reciperet. ſed de iure deberet recipere per ſuperius
dicta ⁊ ꝑ no. in. d. c. cū in cunctis ver. cū vero ſup gl. vltima Cō-
23 po. ¶ † Glo. mori. q̄rit qđ ſi vnus moritur in curia alter ibi re
nūciat vel ambo renūciant ibi an ꝓcedat lr̄a. dicit ꝙ ſic. qꝛ ſiue
mors naturalis vtriuſqꝫ ſequatur in curia ſiue mors ciuilis ꝓ-
cedit lr̄a. ar. vij. q. j. §. ecce In quibus idem dicas in renuncia-
tione tacita quia eſt mors ciuilis de qua etiā hic loquitur vt di
xi. licet alias mors ſimpliciter dicta ſumatur pro naturali. ff. de
a ver. ob. ex ea. §. inſulā. ſecundū zenze. ¶ Glo. ordinarium.ᵃ q̄-
rit quis appellatur hic ordinarius. Reſpondet glo. ꝙ collator
etiā ſi ſit inferior epiſcopo nec habeat ordinariam iuriſdictionē
in loco. de conceſ. ꝓbē. ſi ſoli. in. vj. Et no. bene ex glo. ꝙ in mate-
ria collationis appellatione ordinarij alias non habens iuriſ-
dictionem ordinariam contineatur. Et idem tenet zenze. alle.
cle. ij. de of. ordi. alias autem ſepe ſumitur pro epiſcopo. de offi.
or. per totum. ⁊ facit in arg. ꝙ ad epiſcopum ſolum ſpectat col-
latio. arg. ſ. de here. cum ex iniuncto. no. de elec. cum eccleſia. de

ſup. neg. prela. dilectum. per Archi. de appel. a collatione in. vj.
¶ Glo. niſi no. bene pro intellectu eorū que dixi in litera. Nā
glo. hanc exceptionem etiam in inferioribus intelligit repentā
facit. ff. de leg. j. l. talis ſcriptura ⁊c. ¶ Glo. poſſidebat. in princ.
querit quare eſt ꝙ attenditur hic penes quē ſit poſſeſſio. Rñ
det glo. quia ſepe contingit ꝙ in multis actibus melior eſt con-
ditio poſſeſſoris. de preben. ſi a ſede in. vj. nimirum ergo ſi eodē
modo ſit melior conditio illius penes quē moritur ille qui eſt
poſſeſſor. deinde opponit gloſſ. ꝙ vtroqꝫ mortuo vno in curia
alio extra etiam poſt mortem talis poſſidentis videtur queren
dum ad quem de iure ſpectet beneficium. ſicut dicitur hic quan
do alter tm̄ moritur. In ver. ſi vero alter. Rñdet gloſ. ꝙ hic eſt
ſpeciale in caſu iſto cum vterqꝫ eſt mortu⁹: et niſi hoc fuiſſet hic
expreſſum procederet contrarium. Ratio autē ſpecialitatis eſſe
potuit. qꝛ ex quo vterqꝫ mortuus erat difficile fuiſſet hoc inue-
ſtigari. ideo pro celeri expeditione fuit ſtatutum attendi locum
vbi mortuus eſt ille qui poſſidebat ⁊c. ¶ Gl. neutro querit qđ
ſi vterqꝫ poſſidebat iſtorum qui mortui ſunt qꝛ forte vterqꝫ pa-
riter probabat de poſſeſſiōe. dicit gl. ꝙ melior erit conditio pa-
pe eadem ratione. alle. no. de reſcrip. duobus. in. vj. et de prebē.
ſi a ſede. eo. lib. Quomodo autem poſſit eſſe lis tunc inter tales
b dicit glo.ᵇ qꝛ forte ambo ſe prouocabāt ad inuicē interdicto vti
poſſidetis vel vnus contra alium viciſſim appellauerat. facit. l.
j. C. vti poſſi. Quare aūt omiſit hunc caſum dicit gl. ꝙ ideo for
te. qꝛ non de facili contingit. ⁊ qꝛ vtroqꝫ poſſidente neuter vide
tur poſſidere qꝛ duo inſolidū poſſidere non poſſunt. de proba.
licet vel ſaltem pacifice hoc cōtingere non poteſt ꝙ requirit vt
poſſeſſio cōſideretur. de ele. cōmiſſa. in. vj. veritas eſt ꝙ impoſſi-
bile eſt duos inſolidum pacifice vel non pacifice poſſidere. ſed
bene poteſt eſſe dubium quis poſſidebat ⁊ poteſt eſſe ꝙ vterqꝫ
aſſerit ſe poſſidere. ¶ Glo. intereſt. declarat quō tertij poſſit in
tereſſe qꝛ rōne tituli propter quem habebat ius in re vel ad rē
vel ratione iuris eligendi pñtandi vel conferendi et forte mor-
tuum ipſe elegerat vel cōtulerat illi ⁊ ideo dicebat ad ſe rediſſe
c ꝑtātem ⁊c. ¶ Glo. euentus.ᶜ no. bene glo. cum tex. quem alle. ꝙ
dubius eſt litis euentus. ideo non de facili libenter quis debe-
ret litigare velle. ¶ Glo. ad neutrum oppo. ꝙ imperfecte ſit lo
cutus auctor decre. qꝛ non expreſſit aliud membrum qđ ad ſup
ſtitem dicatur pertinere. Rñdet glo. ꝙ ideo omiſit qꝛ erat indu
bitatum lex autem de dubitabili eſſe debet de carbo. edi. l. ꝙ la-
beo ⁊ eadem ratione omiſit membrū qđ ad vtrunqꝫ ſpectaret
quia hoc eſt impoſſibile. facit de elec. vt quis duas. in. vj. ⁊ ideo
non fuit exprimendum ⁊c. ¶ Glo. pen. opp. ꝙ non reſpondeat
ad queſitum in. ſ. vacauerit in curia contra. l. de etate. §. qui in-
terrogatur ⁊. §. nihil. ff. de interro. act. Reſpondet ꝙ ſi non pri-
cipaliter reſpondeat tamen ſatis tacite reſpōdet. quia ſi ſpectat
ad ordinarium collatio non dicitur vacare in curia ⁊c.

a ¶ Querit q̄s appellet. adde hoſti. in. c. j. de of. or.

b ¶ Qꝛ forte. adde tex. in. l. ſi duo. in prin. ff. vti poſſide. cū ſi

c ¶ No. bñ gl. adde bar. in. l. ſi q̄s cū aliter i. ij. col. v̇. q̇ro qđ ſi in ꝯtu. ff. de v. ob. ⁊ bar. i. l. ij. in. iij. co. v̇. que ro vtrū. C. de re ſcin. ven.

1 ☞ Lite pendente nihil eſt innouandum. ⁊. nu. 3.
2 Lis quando dicat pendere ⁊ q̄ requirant ad hoc vt inducatur litis pendētia.
4 Litis pendentia ex quo tpe inducat ⁊ vſqꝫ ad qđ tp̄s duret.
5 Citatio ſi emanauerit a iudice qui habebat iuriſdictionem cau-ſe cum exercitio poterat tamē elidi per exceptionem an dicetur emanaſſe a iudice competenti.
6 Litis pēdētia an ex ſola cōmiſſiōe cauſe abſqꝫ citatiōe inducat.
7 Officium iudicis an poſſit ante litis ꝯteſt. implorari.
8 Libellū inſerere in citatione debet actor cui expedit inducere litis pendentiam.
9 Citatio dꝫ peruenire ad plenā notitiā citati.
10 Citatio in cauſa criminali dꝫ cōtinere oīa que accuſato obijciū-tur: alias non tenetur venire.

Cum lite pendente ni-
bil. Ponit dictum ꝙ ſecundo limitat ⁊ decla-
1 rat. ſecunda ibi dicit tamen. † No. primo regu
lam ꝙ lite pendente nihil eſt innouandum.
2 ¶ † No. ſecundo quando dicatur lis pende-
re quia a tempore citationis que tranſiuit in noticiam citati vel
per citatum ſtetit quo minus tranſiret. exigitur tamen ꝙ in ci-
tatiōe talia ſint expreſſa per que potuerit citatus de lite inſtrui
⁊ hoc ad finem vt inducatur litis pendentia ſic ⁊ alias ad finē
excludendi deliberatorias ſuper libello de dilatione. preterea aūt
per hoc concludit a cōtrario ꝙ quo ad alios effectus tenet cita
tio per quam pars citatur ⁊ nō inſtruit in lite. Et no. hic qua-
tuor requiſita vt inducatur litis pendentia. Primo ꝙ citatio
emanet. Secundo ꝙ a iudice competente. Tertio quod ſit ta-
lis ꝙ per eam plene poſſit inſtrui citatus. Quarto ꝙ perueneri-
rit ad noticiam citati. Quinto requiritur ꝙ tēpore debito ema-
nauerit vt ſentit gl. in ver. cōpetente ⁊c. ¶ Op. primo ꝙ aliqua
poſſunt innouari lit. pē. qꝛ exiſtēs in q̄ſi poſſeſſione iuris eligēdi

vel preſentandi poterit digere vel pſentare de reſti. in inte.c.ij.
de iure patro.conſultationibus dic q nihil pōt attentari ī piu
dicium ſtatus priſtini ante litē.ſed bñ pōt aliqd innouari cōſecu
a tariũ ad ſtatum primeuũ q liti nō piudicat.[a] & ideo pendēte li
te poteſt quis vti poſſeſſione & effectu. vnde dicit Pau. q talia
pñt fieri ante lit.conteſt. & poſt. vt no.s.eo.ti.c.j. Nā ppter ne
gationē appellantis & prohibitionē alicuius nō dz quis prohi
beri vti iure ſuo. C.de rei ven.l.ſi fundũ. & de cenſi.in.c. venera
bili.per Inn.ſecundũ Pau.&c. ¶ Glo.j.oppo. de notatis l.c.
j.s.eo.ſoluit q de hoc olim erat dubiũ qñ diceretur lis pende
re hodie tenendũ eſt q hic de. Hoſtien.enim.in.d.c.j. ponebat
multos modos per quos dicebatur lis pēdere.ſ.p litis cōteſt. &
per porrectionem libelli principi factã etiã ſi nondũ facta eſſet
impetratio & commiſſio & fortius ſi facta eſſet impetratio & cō
miſſio & fortius ſi citatio eſſet ſecuta.alle.de cōſti.cum.M. & de
deſpon.impu.ad diſſoluendũ in quib' nō apparet de lit. ↄteſt.
& eius opi.eſt approbata hic cum determinatione hic poſita.q2
ſufficit citatio qualificate cōmiſſa vt hic dicitur etiam ſi litis cō
teſt.non ſit facta.deinde glo.opponit q hec rub.ſuperfluat p
rubricam de reſti.ſpo.contrariũ ſic habet in prohemio greg.
& in prohemio.vj. Soluit gloſ.ſequendo Hoſtiē.in pncalle. de
cre.j.s.e.q non eſt verũ q iſta rub.ſuperfluat per illam. Nam
reuocatio que fit per hūc titulũ expeditur de plano & ſine libel
lo ex puro & mero iudicis officio.vbi autē neceſſe eſt libellũ of
ferri & litem conteſtari.vt probatur de reſti.ſpo.olim & tribus.
c.ſequentibus.& de offi.dele.conſultationibus.& no. per Bart.
ff.de acqui.poſ.l.naturaliter.§.nihil commune ad fi. vñ aduer
tendũ q ad effectũ huius reuocationis fiende per hunc titulũ
ſolum informabit ſe iudex de duobus & ſummarie vz an citatio
preceſſerit & an per partem ſit aliquid indebite innouatũ. & ſic
ſummarie reuocabitur attentatũ li.pen.ſic & in aliis caſibus vt
dicit glo.ſequēs operatur pēdentia.de quibus de offi.leg. pñti
§.j.in glo.ij.li.vj. Nā vt ibi notatur ſummarie etiã reuocantur
que fiunt appellatione trãſactione dilatione vel inuocatiōe ſu
periorum vel itineris arreptione pendēte de appel.intimaſti.ſi
gnificante & cum ſpecialis &c. vt noſtrũ.s.eo.eccleſia.ij.de ele.pe
gri.c.j. Ad materiam facit qd no. Inn.de ma.& obe.dilecti. de
3 appel.c.bone &c. ¶ † Glo.innouare ob.q immo ſit licitum ali
quid innouare lite.pen. vnde op.de.c.ij.de reſti.in inte.viij.q.
iiij.nonne.& de no.s.e.in rub.facit.s.de iureiu.ex literis in ca.
conſultationibus. Soluit q vti poteſt quis ſua antiqua poſſeſ
ſione vt in contrariis nec id innouare eſt.& ſic non ob.hic autē
loquitur quando aliquid innouatur vt q2 poſſeſſor priuatur ſua
poſſeſſione vel alienatur res litigioſa.vel ſup ea impetratur pri
uilegium tacita litis pendentia.facit.s.e.dilectus & de teſt. cau
ſam que.ij.vnde dicebat hic Pau.q nihil poteſt attētari in p
iudiciũ ſtatus priſtini ante litē conteſt.vt.s.in.j.oppoſitione.
¶ Gl.ad hoc op.q etiã ad perpetuãdã iuriſdictionē idez ſit gn
nimo ibi nō videtur requiri tanta expſſio in citatione quanta
hic requiritur.s.de offi.deleg.gratum. Soluit gl.fatendo con
trariũ.ideo hoc reſpectu ſubaudiendum ibi maxime &c. ¶ Gl.
b poſt q querit[b] ex quo tempore inducatur litis pēdētia & vſq
ad qd tps duret. Reſpondet q vt pz ex tex. iſto incipit induci
ex tempore citationis emiſſe ſecundum formã hic deſcriptam
durat autem vſq quo lis ſit finita & illa demum finita expirat
facit.c.ij.eo.ti.in.vj.& qd no.in.l.j.C.de preſcrip.long.tēp. vbi
c bonus tex.cũ gl.qñ autem dicatur lis terminata.dicit gl.[c] qñ fini
ta eſt per ſententiam a qua nō eſt appellatũ vel per tranſactio
nē vel iuramētũ vel alio ſimili mō iuxta id qd habetur de litis cō
teſt.c.j.in.vj.facit qd no.de confeſ.c.ſi.ſuper vltima gl.& qd no.
j.c.pr. ¶ No.bene gl.iſtã que declarat extrema pendētia litis
5 &c. ¶ † Gl.cōpetente.querit glo.ad litere declarationem quid
ſi citatio emanauerit a iudice qui habebat iuriſdictionē cauſe cũ
exercitio poterat tamen per exceptionē elidi.an dicetur emanaſ
ſe a iudice cōpetente. Rñdet gl.q ſic ſiue exceptio cōcernat per
ſonam iudicis rōne forte ſuſpitionis ſiue contingat iuriſdictio
nē q2 forte dicetur reſcriptũ ſurrepticium.de reſcript.literis. & de
offi.dele.ſuſpitionis.mouetur gl.rōne q2 certũ eſt q in pdictis
caſibus valet proceſſus in principali ſi non excipitur.de re iud.
inter monaſterium.& no.de reſcri.ad audientiã.ij.ergo in ppo
ſito quo ad litis pendentiam inducendam dicitur ſatis citatio
emanaſſe a iudice competente ſi nō excipitur dumtñ citatio alias
fuerit competēs ſeu legitime.facta & legitimo tpe. arg. huius
tex.de fo.compe.ppoſuiſti.& qd no.de offi.deleg. cũ plures. in
vj. Sicut enim requiritur q iudex ſit cōpetēs vt hic de. & ita ēt
requiritur q citatio ſit competens ſeu legitime facta alias nō
operatur effectum.iuxta no.in.d.c.propoſuiſti.& d.c.cum plu
res. Quo aũt multis modis ſit iudex competēs & citatio nō le
gitima tractat hic Pau. de quo in Spe. de citatione.§.j. per
totum Lap.hic limitat gl.aliquãtũ dicat de.habere locũ ſi iu
riſdictio ſit exceptione elidibilis procedere quando eſt exceptio
dubia.ſecus ſi notoria.quia talis citatio non inducit litis pen
dentiam.iij.q.j.ſuſpecti de ſi.preſby.quoniam.de appel.ex par
te.facit de.paſtora.de re iudi.& qd ibi no.glo. vbi autem iuriſ
dictio eſſet ipſo iure nulla.vt quia reſcriptum eſſet impetratum
ab excommunicato de reſcript.c.j.in.vj.vel eſt ſurreptitium in
beneficialibus citatio facta a tali non inducit litis pendentiam
ſi eſt dubium attenditur litis euentus.s.cap.pro1. ſecundum
6 Lau. ¶ † Gloſ.citatio opp.q immo ex ſola commiſſione cau
ſe ſine citatione litis pendentia inducatur.s.de teſti.cauſam que.
vbi ex illo tempore impedire videntur priuilegia vel reſcripta.
So.glo.ibi quo ad effectum impediendi priuilegium vel reſcri
ptum hic quo ad alium effectum.facit qd no. ſuper glo.pe.dic
ſecundum Domi. Anto.q ibi agitur de nullitate reſcripti ex vi
cio ſurrepti ideo attenditur tempus commiſſionis hic autem
agitur de nullitate attentati propter litis pendentiam.ideo at
7 tenditur tempus citationis. † An autem ante litis conteſt.poſ
ſit iudicis officiũ implorari.tractant hic aliqui de quo de app.
ſignificante.quo ad reuocationem attentatorum.clarum eſt q
ſic ſi emanauerit citatio ſecundum formã huius cle.&c. ¶ Gl.
& ad partem opp.q non ſit ne.eſſe citationē perueniſſe ad par
tem ſed ſufficit illam legitime emanaſſe ſecundum canones et
iura vñ opp.de.c.vlti.in ſi.cum ibi no.de offi.leg. Soluit glo.
iſtud procedit quo ad inducendam litis pendentiam ibi quo
ad litis iuriſdictionem perpetuandam q faciliꝰ ſit.& ſic pmiſ
8 ſus caſus tollit contrarium &c. ¶ † Glo.vltima querit quid ſi
iudex in citatione dicit compareas coram nobis die tali tuo re
ſponſurus ſuper quadam domo. Reſpondet glo.q ex quo nō
poteſt plene inſtrui citatus per talem citationem non ſufficiet
ad inducendam litis pendentiam vel vicium litigioſi per hūc
tex.facit.s.de dolo & contu.c.ij. Per predicta concludit glo.de
conſi.q actor cui expedit inducere litis pendentiam inferat li
bellũ in citatione vt ſic plene poſſit inſtrui de dila.c.ij.facit de.
cauſam de ele. Fatetur tamen q licet non inferatur libellus in
citatorio ſi tamen talis ſit expreſſio q p illam plene poteſt inſtrui
9 citatus ſufficiet. † Quid autem ſi iudex ſufficienter expreſſit ta
men nuncius non ſufficienter retulit an ſufficiat.dicit gl. & bene
q non.quia requiritur q plene peruenerit ad noticiam citati
ipſa citatio.vnde de cautela eſt q dimittatur cedula citationis
10 ipſi citato. † cum glo.concor. Pau.dans ſimile[d] in cauſa cri
d minali in qua exigitur q citatio contineat omnia que accuſato
obiiciuntur alias venire non tenetur.v.q.iiij.ſi primates.lxxxi.
di.maximus.& no.iij.q.ix.iudicas & in hoc caſu quando ſit tan
ta expreſſio non habebit citans dilatorias. q dicendũ eſt
vt habetur in.c.preterea de dila.q hic proſequitur Pau. & ſu
perflue. Idem dicit Guil.in ſupplicatione ꝑata principi ad p
ſcriptionem interrumpendam.C.quando libellus principi da
tus.l.ij.ſecundum Guil.

1 Beneficii appellatione in beneficiis iuris comprehendi
tur dignitas.nu.14.&.19.
2 Sequeſtratio quando ſit permiſſa & apud quem debet fieri et
de eius effectu et quomodo puniatur impediens ſequeſtra
tionem.
4 Poſſeſſor recens in materia ſequeſtrationis quis dicatur.
5 Sequeſtratio penes que fieri debeat.
6 Sequeſtri effectus quis ſit.
7 Sequeſtrationem impedientis pena.
8 Canon eſt late ſententie quando loquitur per verba ſonantia fu
turum.
9 Excommunicatus licet reſtituatur non eſt liberatus niſi abſol
uatur.
10 Canon late ſententie inducitur p iſta verba noueris te cecidiſ
ſe a iure tuo.
11 Pendentia nullitatis ſententie non tollit effectus qui impri
muntur a tempore ſententie.
12 Sententia lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua.
13 Ordinarius quando intromittat ſe de cauſa ad ſedē deuoluta.
15 Sequeſtratio non habet locum niſi vbi ius expeditur.
16 Sequeſtrato p quē iudicē fieri debeat & quō poſſit impediri.
17 Ordinarius an poſſit pnũciare vel declarare īpedientē vel occu
pantem cecidiſſe a iure ſuo.
18 Sententia interlocutoria q̄ ſit & quomō cognoſcatur a diffinitiua
19 Sequeſter an poſſit fructꝰ q ſuperſunt deductis oneribꝰ cōuer
tere in vtilitatem pdiorũ pro bñficio vel in aliã vtilitatē bñficii.
20 Ordinarius poteſt abſoluere a ſententia canonis.
21 Pena dupla non debet quis puniri.
23 Si appellatur a ſententia lata ſuper poſſeſſorio an per ipſam
appellationem ſuſpendatur ſententia & effectus eius ita q non
fiet executio ſicut ſi non fieret ſi eſſet lata ſuper petitorio & ab ea
appellaretur.

a ¶ Et id pendēte. Adde gl. in.c.nō ſolũ in gl.mag.de ap. in.vj.gl.in.l.i peratores.§.ſi magiſtratꝰ i v. ab aduerſario. ff.de app.&.d. abb.in ca.cum M.j.pe.co.circa ſi.extra.de cōſti.

b ¶ Ex qd tpe. Add th q lis nō ſit ordinata niſi facta litis cōteſtatiōe gl.l j.lite ordinata C.de lib.cau.

c ¶ Qñ finita eſt p ſniaz add briſacere tex.cũ ibi not.p glo.& doc.in.l.j.ff.de re iud.

d ¶ In cã criminali add tex. in.l.libellorũ.cũ ibi plene notatis p bar.& doc. ff.de accu.

24 Appellatio interpoſita a declaratione iudicis per quā decla-
ratur penam eſſe commiſſam:quid operetur.

A D compeſcēdas li

tig. Primo poſuit caſum nouū ſeqſtra
tionis faciende. Scdo ponit impedimē
ta. Tertio progat cōſtōnē ad penden-
tia. Quarto exceptionē remouet: ſcda
ibi ſi qs aūt.tertia ibi in pmiſſis. quar-
1 ta ibi nō obſtāt.℄ †No.primo q i ſta
tutis iuris appellatione beneficij cōpre
a benditur dignitas ꝛ pſonatus curata ꝛ nō curata.ᵃ℄ †Scdo
2 no.q vbi agitur de bñficio lʒ non ſit pmiſſa miſſio pmitit tñ
3 ſeqſtratio. †Et no.caſum in quo locū hʒ ſequeſtratio lʒ regula
riter ſit pbibita.ſ.qñ lata eſt ſnia vna in beneficialibus ꝛ a pa-
4 pa cōtra recentē poſſeſſorē. †Et no.q recens poſſeſſor quo ad
5 materiam iſtā dr iſte qui non poſſedit vltra triennuū.℄ †No.
tertio penes quē dʒ fieri ſequeſtratio:qꝛ penes idoneam pſonā
que idoneitas exigitur principaliter circa duo.ſ.circa curam ec
6 cleſie ꝛ circa curam redditnum.℄ †Not.vlterius effectum ta-
lis ſequeſtri:qꝛ hʒ poteſtatē adminiſtrandi bona ꝛ redditus ec
b cleſie ꝛ fructus colligit:per qd ptʒᵇ q in ipſum transfert poſ-
ſeſſio:de quo dicendū.vt in.c.examinata.de iudi.ꝛ per ibi not.
7 deciduntur hic multa per doc. †Ex ſcda parte no.penā impe-
dientis ſequeſtrationē.Et no.caſum in quo qs incurrit excō-
8 cationē ipſo facto.℄ †Scdo no.q canon eſt late ſnie etiā qñ
loquitur p verba ſonantia futur ſi adiungitur eoipſo vel ipſo
facto vide glo.in regula.in penis.in.vi.ꝛ de here.c.ij.ꝛ.c.q ſic.
9 in verbo vacuetur.de elec.eo.lib.℄ †No.q lʒ excōicatus reſti-
tuatur ex reſtitutione non eſt liberatus niſi abſoluat.vide In-
c no.de eta.ꝛ qua.cum bone.ꝛ glo.in cle.j.de deci.ᶜ ℄ No.q per
hec verba noueris te cecidiſſe a iure tuo inducitur canō late ſnie
10 vide de app.preterea.ꝛ de iud.c.j.cum ibi notatis.℄ †No.q
conſtitutio noua non dat formam in negocijs pendentibꝰ per
appellationem niſi exprimatur.vide glo.de elec.licet canon. in
11 vj.℄ †No.q pendentia nullitatis ſnie non tollit effectus qui
exprimuntur a tēpore ſnie:ꝛ ſic non tollit pſumptionem ſenten
12 tie nec effectus ab illa pſumptiōe ſurgētes.℄ †No.hic Pan.
q ſnia lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua:qd colligit ēt glo.q hoc
eſt cōtra gratianum.ij.q.v.ſunt quoꝝ.de quo de iudi.c.ſi.per.d.
Ant.de inſti.cum veniſſent.de offi.dele.conſuetudinibus.ꝛ de
13 reſti.ſpo.cum ad ſedem.℄ †Vltimo no.caſum in quo de cau-
ſa ad curiam deuoluta ſe intromittit ordinarius.ſ.qñ attente-
14 ta tendunt in finē appellationis.de app.cū teneamur.℄ †Op
d po.primo q appellatione beneficijᵈ non cōprehenditur cura-
tum vel dignitas.de pben.c.ſi.eo.ti.cum in illis.in.vj.Dic q in
iure vel in reali priuilegio eccleſie vel loci qꝛ fauorabile eſt verbū
beneficium late intelligitur ꝛ cōprehendit curatum ꝛ dignita-
tem.de ver.ſig.c.pe.ſecus in priuilegijs vel gratijs que pſonis
conceduntur:qꝛ reſtringuntur velut ambitioſe.de pben.q̄uis.
in.vj.ꝛ.c.cum in illis.facit qd dicimus in ſimili de verbo dyoce
ſis:q in priuilegijs cōprehendit ciuitatem.vt not.de of.or.c.j.
ſecus in literis contentioſis ꝛ beneficialibus.de reſcri. Rodul-
phus.de eta.ꝛ qua.accepimus.ꝛ no.glo.ſingularis.de re.pmu.
15 c.vno.in.vj.℄ †Quero quid ſi agatur de beneficio vt de pro-
prietate an habebit locum de.Dic q non:qꝛ ſequeſtratio ceſſat
nec hʒ locum niſi vbi ius exprimit cum ſit regulariter probibi-
ta.C.de probi.ſeque.pecu.l.j.Item qꝛ beneficiato pacifice poſſi
dente beneficium poteſt inter alios de ipſo vt de pprietate diſ-
putari:vnde abſurdum eſſet a beneficiato qui non impedit fie-
ri ſequeſtrationem ꝛ eum priuari ſua poſſeſſione qd eſſet cōtra
iura.C.de iure fiſ.l.facultas.lib.x.ꝛ vt lit.penden.per totum.ꝛ
ad hoc qꝛ hic dr fructus reddendos victori:ſed illi qui agit de
beneficio vt de pprietate non debentur fructus.de offi.ordi.ſ
16 ſenti.in.vj.ergo ꝛc.℄ †Quero ſcdo an per iudicem litis poſſit
fieri ſequeſtratio.Pan.q non ſed per ordinarium:qꝛ ille me-
lius cognoſcit perſonas idoneas ad ſeruiendum eccleſie ꝛ que
principaliter curam animaꝝ hʒ.xij.q.j.precipimus.x.q.j.regē-
da.ꝛ.c.decretum.Fatetur tñ q alſs regulariter in caſibus in q-
bus conceditur ſequeſtratio regulariter fit per iudicē litis etiā
ſi ab eo ſit appellatum niſi appellatio ſit a ſuperiore recepta: qꝛ
tunc ad eum eſſet recurrendum.C.quorum app.non reci.l. ab
executore:hec vera niſi iudex a quo appellationi detulerit;qꝛ ex
quo detulit non poteſt amplius ſe intromittere de cauſa nec de
acceſſorijs.de app.dilectus.§.preterea.ꝛ eo.ti.cum appellatio-
nibus.in.vj.niſi forte pro matrimonio vellet ſe intromittere vbi
periculum verſatur anime.vt no.de matrimonio contra. inter
eccle.con.c.ſecundo.ꝛ.c.iij.ꝛ hic eſt caſus ſpecialis in quo ordi-
narius ſe intromittit de cauſa ad ſuperiorē deuoluta.xvj.alios
caſus ponit Specu.in titu.de appella.§.pe.in prin.ſm Paul.

ſentire ergo videtur Pan.q decre.iij.de matrimo.contra.in-
terdic.eccle.contracto ponit caſum ſpecialem:ſed aduerte ſcdm
do.Ant.q vt ipſe tangit de appel.cum teneamur.ꝛ.c.qua frō-
te.ꝛ.c.ſollicitudinem.ex illo text.ſumit regulam vʒ q iudex a
quo poteſt ſe intromittere circa ea que tendunt ad faciliorem
exitum appellationis:dummodo tamen per hoc non contingat iudi
cem ſe intromittere de cognitione articuli appellationis vt ptʒ
ex illo.c.ſollicitudinem.quam regulam dicit procedere qñ non
eſt delatū:ſi aūt ſit delatū appellationi poſſet ſaluari opi.paul.
ꝛ ſic tunc etiam regulariter ſe tunc non poſſe intromittere de
talibus:contra eum tñ eſt q determinat Jo.an.de app.cū ſpe-
ciali.vbi determinat iudicem qui detulit appellationi poſſe ter
minum ſtatuere ad appellationem proſequendam:ꝛ hoc vlti-
17 mum putat verius eſſe Jo.an.℄ †Quero tertio an ordina-
rius poſſit pronunciare,vel declarare impedientem vel occupā
tem cecidiſſe a iure ſuo:ꝛ videtur q non qꝛ cauſa eſt in curia:et
ſic videtur q ordinarius non poſſit plus ſe intromittere q̄ per
hoc permittat hec conſtitutio. In contrarium facit qꝛ occupa
tio vel impedimentum ſit circa ſuam dyoceſim:ꝛ ſic ratione no
uiter commiſſi poterit penas iuris pro delicto declarare ex quo
non eſt neceſſaria priuatio propter factum notorie in ſua iuriſ
dictione commiſſum.ar.ff.de offi.preſi.l.preſes.xxiiij.q.iij. ecce.
ꝛ quia ceſſat priuilegium ꝛ appellatio in notorio iudici vt iudi
ci.de app.romana.§.ſi autem.in.vj.qꝛ reatus omnem honorē
excludit.ſ.de offi.ordi.dem.j.§.quis autem hec ſit pena iuris
opus tñ videtur facto declarando non priuando qꝛ ius priua-
c tᶜ.de here.cum ſm.in.vj.ſm Guil.do.Anto.dicit hic ſe crede
re q hic poſſit declarare:qꝛ hec eſt pena que inducit remedium
ordinarium.de app.cum teneamur.ꝛ qꝛ hoc ius eſt extraordi-
narium poſt app.ꝛ qꝛ hec eſt mera declaratio iuris.ar.de app.
qua fronte.in prin.ꝛ.c.paſtoralis.§.j.ꝛc.℄ Glo.contra poſſeſ-
ſorem ponderat literam que loquitur qñ ſnia eſt lata cōtra poſ
ſeſſorem p petitore:p hoc infert ad plura. Primo q ſi fertur
ſententia contra petitorem p poſſeſſore non hʒ locum de. Idē
ſi inter duos aut plures petitores beneficij fertur ſnia pro vno
contra reliquum non dico contra poſſeſſorem. Idem ſi fert ſen
tentia contra poſſeſſorem ſed non pro petitore:vt qꝛ forte ad p
uationem agebat petitor:non aūt dicebat beneficium ad ſe ſpe-
ctare:ꝛ pro hoc bene facit litera hic cum dicit in petitorio vel
poſſeſſorio:ꝛ tñ poſtea reſtringit ſe ſolum ad caſum qñ ſententia
eſt lata pro petitore contra poſſeſſorē.facit qd no.Hoſtien. in
ſumma huius tituli ad ſi.ꝛ eſt ratio huius vltimi dicti per hoc
ſm zenze.qꝛ agēs ad priuationē non agit de beneficio nec agit
petitorio vel poſſeſſorio ſuper beneficio q hic tex.exigit. Item
qꝛ tex.hic mandat reſtitui fructus victori in cā qui non redditū
tur agenti ad priuationem.de reſcrip.olim ad ſuum enim com
modum non agit ſed alienum vt alter priuetur ſm zenzelinuꝫ.
℄ Glo.diffinitiua querit quid ſi non ſuit lata diffinitiua ſnia
ſed interlocutoria pro petitore contra poſſeſſorem an habebit
locum decre. Reſpondet q non a contrario ſenſu huius litere.
18 †Circa hoc querit glo.ᶠ quid eſt interlocutoria ſnia ꝛ quomo
f do cognoſcitur a diffinitiua. Reſpondet gloſ.q interlocutoria
ſententia eſt que profertur inter principium ꝛ finem cauſe ſup
his que incidunt vel emergunt. Diffinitiua aūt ſnia eſt q̄ finē
cauſe imponit ꝛ principalem queſtionem diffinit.de qua glo.re
mittit ad Specu.de ſen.pro.la.in.j.col.no.bene ꝛ ſigna glo.illā
que dat differentiam inter ſniam interlocutoriam ꝛ diffinitiuā
vide qd no.ij.q.j.in ſumma.Guil.vero in cle.j.§.de re iudi. di-
cit q interlocutio eſt declaratio iudicialis ſuper aliquo articu-
lo ſummarie ius tribuens inter partes dicta a loquendo:qꝛ in-
ter partes ſine alia ſolennitate profertur.ſ.de re iudi.q ad con
ſultationem ꝛ in ſumma loco preallē.iſte diffinitiones ſeu de-
ſcriptiones poſſunt tranſire habendo reſpectum ad cōiter acci
dentia tñ non ſunt omnino generales. Nam alique ſunt interlocu-
torie que poſt finitam cām pro diffinitiua feruntur vt ille q̄ pro
feruntur p executione ſnie.ff.de re iudi.a diuo pio.§.j.Quedā
ſunt interlocutorie que pferuntur cū plena cognitione nō ſum-
marie.l.a pcedente.C.de dila.ꝛ.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dam
no infect.cum ibi no.ꝛ in.l.preſenti.C.de his qui ad eccle.cōfu.
ꝛ.l.cum proponas.C.de bo.autor.iudi.poſ.Quedam aūt ſunt
diffinitiue que tñ ſummarie proferuntur.C.de ſentē.auf.niſi.ꝛ
ideo hoc eſt altius inueſtigandum ꝛc. An autem ſententia que
fertur ſuper exceptiōe peremptoria dicatur interlocutoria. An
vero diffinitiua habetur in cle.ſi.j.de app.per glo.ꝛ Jo.mo. de
elec.cupientes.§.qd ſi per.xx. Potes dicere q ſententia inter-
locutoria eſt q̄ fert inter principium ꝛ finem cauſe:vel etiā poſt
illius executionem vel cum iudex autoritatem interponit vel
decre.vel in caſibus in quibus non fertur diffinitiua.℄ Gl.ſu
per beneficio querit quid ſi non eſſet queſtio ſuper beneficio:ſꝫ
ſi pro alio iure reali vel perſonali. Reſpondet gloſ. q tunc non

a ℄ Scdo no. qd vbi. Adde Jo.an.in regu la gñali.de reg. iur.in.vj.l mer ca.ꝛ.d.Abb.in c.olim.de reſcr.

b ℄ Qd l ipſm transfert. Adde Barto.poſt glo.in.l.j.ad ſi. C.de pbi.ſeqſ. ꝛ Alex.in cōſil. xcix.in.ij.col.in v.volum.

c ℄ No. q per hec verba. Adde Fely.in. d.c. j.in.vij.co.ver. not.q iſta verba de iudi.

d ℄ Non comprehenditur curatū. Adde Fely.in.c.poſtulaſti.in.xv.col. ex tra de reſcript.

e ℄ De here.c. cū ſcdm. Adde doctrinā Bal. in.c.j.ſ.q.mo. feu.amit. quaꝫ p degāti alleg. d.Jaſ.in.l.ij.in xxvj.col.ſm ordinē tabule.C. de iure emphy.

f ℄ Quid eſt. Adde glo.in.l. que reſtituere. in gl.ſi.ff.de rei ven.ꝛ Alex. in conſi.l.incip.vi ſis actis. in pē. col.circa medi. in.ij.volu.

non baberet locum de.per locum a contrario etiam dato ꝙ ſu-
per tali iure fertur diffinitiua ꝑ petitoꝛe contra poſſeſſoꝛes ⁊c.
℄ Glo.dubitarat ſignat cām temperij buius de.eſt.℄ Glo.poſ
ſeſſoꝛio no.ex litera quõ ſup poſſeſſoꝛio ferẽ diffinitiua ſnia:cõ
coꝛ.c.vlti.de iudi.de quo dixi in no.facit qõ no.l.i.C.ſi de mo.
poſ.fue.ap.⁊c.℄ Glo.ꝓmulgata querit an ꝓcedat de.ſi nõ ſit
pꝛincipalis cã in curia ſed cã appellationis: reſpondet ꝙ ſic qꝛ
eadem eſt ratio.℄ Glo.beneficium querit quis facto ſequeſtro
ſm formã de.exercebit iura ſpectantia ad beneficium vel ad be
neficiatum illius actione.Reſpondet glo.ꝙ ſequeſter põderan
dum eẽ eſt ꝙ bic non tñmodo ſequeſtrantur fructus:ſed etiaʒ
beneficium:ideo etiã iura beneficij ſequeſtra. poterit exercere:
facit qõ no.in fili.de ꝑben.ſi tibi in conceſſo.in.vi.⁊ maxime ꝓ-
cedit boc caſu ſm glo.qꝛ in caſu iſto ſeqſtri poſſidet.de quo ple
a ne no.de iudi.examinata.ſm Jo.an.ad ꝑdicta facit ſm Guil.[a]
bic enim ſeqſter bʒ legitimã adminiſtrationẽ ſicut ⁊ cõmenda-
18 tari⁹.de ele.nemo deinceps.in.vi.℄ † Gl.et op.ꝙ i materia ſtri
ctavt ẽ materia ſeqſtrationis q̃ regulr eſt ꝓbibita nõ debeat ap
pellatione beneficij cõpꝛebendi dignitas:vñ opponit de.c.vlti.
de ꝑben.⁊.c.cũ in illis.eo.ti.in.vi.Soluit illud poſſe ꝓcedere in
caſu dubij ſed bic in caſu certi:ideo prudenter fuit bec expreſſio
facta ⁊c.℄ Glo.triennium q̃rit qd ſi ad impediendam ſeqſtra
tionem obijcitur ꝑ poſſeſſoꝛem ꝙ per triennium poſſedit paci-
fice.Reſpondet glo.ꝙ de bis duobus velut de ꝑiudicialib⁹ an-
te omnia dʒ diſcuti.facit de oꝛ.cog.tuam.Fatetur tñ ꝙ non ſuf-
ficiat annum tertium incboatum vel ꝑ maioꝛe illius parte poſ
ſeſſum:ſed requiritur ipſum foꝛe conſummatũ.ar.buius litere.
⁊ de reg.ad noſtram.facit qõ no.de elec.cum in cunctis.in prin
cip.⁊.l.ij.§.minoꝛem.ff.de mino.⁊c.℄ Glo.antea querit qd ſi
triennium ſit cõpletum poſt litem motam.rñdet glo.ꝙ nõ ſuffi
cit ad impediendã ſequeſtrationem:qꝛ dʒ ante litem motã eſſe
finitum:nam poſtea non dĩ quis pacifice poſſidere.C.de acqui
ren.poſ.l.nemo.Et idem multofoꝛtius ſi triennium poſt ſniam
eſt cõpletũ.aut anteq̃ ſeqſtratio ſit petita.℄ No.bñ vt ſis cau
tus in foꝛmando articulos:qꝛ vbi reqritur ante litem motã pꝛe
ſcriptionem eſſe cõpletam:non ſufficit ſimplr capitulari ꝙ ſunt
tot anni:qꝛ non concluderet neceſſario de tẽpoꝛe ante litem.fa
cit qõ no.Bar.ff.de acq.poſ.l.celſus.⁊c.℄ Glo.loci oꝛdinariũ.
querit an in caſu buius cle.ſit differentia:an ad loci oꝛdinarium
ſpectet inſtitutio ⁊ deſtitutio an non.Reſpondet ꝙ nõ ex quo
litera boc non diſtinguit:facit qõ babetur in fili.de vſuris ꝙ ſit
in.vi.Fatetur tñ ꝙ in alia materia appellatione oꝛdinarij com
pꝛebenditur tñ inſtituens ⁊ deſtituens.de offi.oꝛdi.c.iij.in.vi.
Attende tñ ſm do.Ant.ꝙ bic appellatur oꝛdinarius eꝑs dyo
ceſis cum bic dicat oꝛdinarium loci.vt no.in.d.c.ꝙꝙ.℄ Nota
bene iſtam glo.de verbo oꝛdinarium.vide glo.ſuper ti.j.in cle.
j.in verbo oꝛdinarium.⁊ de vita ⁊ bo.cle.in cle.j.de offi.oꝛ.in.c.
oꝛdinari.in.vi.Deinde glo.in ver.⁊ no.opp.ꝙ de cã ad curiaʒ
deuoluta inferioꝛ ſe non bʒ intromittere.de app.noſtrã.de cle.
ꝙuis in.vi.Soluit glo.ꝙ boc eſt ſpãle in caſu iſto.facit de ap.
cum teneamur.⁊ qõ ibi no.per Hoſt.Guil.bic enumerat alios
caſus vltra iſtum in quibus inferioꝛ ſe intromittit de cã ad pa-
pam deuoluta.Unus eſt in.d.c.cum teneamur. Tertius in.c.
per tuas.de app.Quartus eo.ti.peruenit.Quintus de ma.cõ
tra interdic.ex.contra.c.ij.Sext⁹.ſ.de ap.ſi duobus.Septim⁹
de ap.ſi a iudice.in.vi.Octauus.ſ.e.c.ſi.de q̃ dic vt ibi.℄ Gl.
idoneam.querit que dicatur idonea perſona.Reſpondet ꝙ in
ter cetera eſſet equum vt diceretur idonea:ꝙ eſſet in oꝛdine reqſi
to ad beneficium:⁊ ſic plenam ⁊ debitam curaʒ agere poſſet.ar.
de elec.nemo deinceps.in.vi.cum ſimilibus.facit de app.perue
nit.ij.foꝛte tamen non eſt neceſſe ex quo bic non exprimitur dũ
19 modo alſs ſit idoneus:⁊ boc ſatis credo de mente glo.℄ Gloſ.
reſtituat.querit an ſequeſter poterit fructus qui ſuperſunt de-
ductis oneribus conuertere in vtilitatem emptionis ꝑdioꝛũ ꝓ
beneficio vel in aliam vtilitatem beneficij.Reſpondet ꝙ non ꝑ
bunc tex.qꝛ limitate dat ſibi poteſtatem,vt fructus percipiat vt
ſic illos reſtituat:ſec⁹ vbi nõ fuiſſet ptãs adeo limitata.de oſ.oꝛ.
pñti.i.vi.⁊ de oſ.oꝛ.cũ nos.⁊c.℄ Gl.ſi.q̃rit q̃ diceẽ finaliſ victo
ria.Reſpondet duobus modis qꝛ vel ꝑ ſniam pape vel latã de
ſpeciali mandato:⁊ ſic non lʒ appellari:vel ſi lata ab alio ſit non
eſt appellatum vel non põt appellari.facit qõ videbitis in.c.j.
ſ.de re iudi.⁊c.℄ Glo.reſtitutus ponderat literam q̃ requirit
actualem reſtitutionem.per qõ concludit ꝙ non ſufficeret cau-
tio de reſtituendo.alle.ſimile qõ no.de elec.qꝛ ſepe.in.vi.⁊ de im
mu.eccleſiarum qñ.eo.li.⁊c.℄ Glo.nullatenus opp.ꝙ oꝛdina
rius a ſnia canonis poteſt abſoluere.de ſen.excom.nuper. Sol
20 uit ibi qñ non inbibetur abſolutio.bic ſecus ⁊c.℄ † Juxta boc
querit glo.quid ſi facta ſit abſolutio per oꝛdinariuʒ contra foꝛ-
mam buius decre.an valebit videtur ꝙ non per illud vniuerſa
le negatiuum bic poſitum.facit.ſ.de ſepult.c.j.⁊ de bereticis.c.

ij.in ſi.⁊.c.iij.poſt prin.⁊ de pen.c.j.Jn contrarium alle.glo.qꝛ
foꝛma bic data in abſoluendo ab excõicatione eſt data a lege et
non ab boie:⁊ ideo videtur tenere etiam ſi contra foꝛmam bic
datam per no.per Hoſ.de reſti.ſpo.piſanis.in prin.facit de ſen
ten.excom.venerabilibus.§.vbi aũt.in.vi.Glo.finaliter remit
tit ad no.per ſe.ſ.de iurepa.c.j.⁊ per ibi no.videtur banc ſcdaʒ
partem foꝛe veram cuʒ bic non agatur de poteſtate nouiter cõ
ceſſa limitanda:ſed de tam alſs cõpetente limitanda.zenʒe.bic
videtur tenere primã partẽ per primo alle.allegat de ſen.excom
mu.romana.§.ſnias.in.vi.Ex boc no.d.Anto.ꝙ vbi ius loq
b tur[b] per verba vniuerſalia nullatenus vel omnimode tacite in
ſe videtur babere decretum ⁊ tollere videtur facultatẽ diſpẽſan
di:⁊ facit qõ no.in cle.vt bi qui.de eta.⁊ qua.in verbo conceda
tur.Tene menti bas glo.ſm eum.ſed vt dixi de mente glo.p re
miſſionẽ quã dedit videtur voluiſſe abſolutionem tenere:lʒ ma
lefaciat ⁊ peccet faciendo contra ꝑceptum ſupioꝛis:vel ſi vis te
nere ſimplr dictum zenʒe.⁊ primã partẽ dic ꝙ de iure antiquo
non babent poteſtatẽ abſoluendi niſi in caſibus in qbus non ꝓ
bibetur ſecus in caſu ꝓbibito ⁊ reſeruato ſuperioꝛi.vt.d.c.nup
21 de ſen.excom.⁊c.℄ † Glo.nibilominus op.ꝙ quis nõ debeat
duplici pena puniri.de iudicijs.at ſi clerici.Soluit illud regula
re bic ſpãle vbi ꝓpter qualitatem delicti vna nõ ſufficit:de quo
22 dicendum vt ibi ⁊c.℄ † Glo.cecidiſſe.querit ad litere declara-
tionem an oꝛdinarius poſſit ꝓnunciare vel declarare ipſum im
pedientem vel occupantẽ cecidiſſe a iure ſuo:dubiuʒ facit qꝛ vi
detur ꝙ non:qꝛ cũ cã ſit in curia non videtur poſſe aliquid cir-
ca ipſam contingentiã attentare niſi quatenus ꝑ banc cõſtõneʒ
ꝑmittitur:ſed bic non reperitur boc ꝑmiſſum ⁊c.Jn ꝯtrarium
facit qꝛ cũ occupatio vel impedimentũ fuit.ſ.ſuã dyoceſim vide
tur ꝙ penã iuris ex tali delicto incurſaʒ poſſit declarare:ad boc
maxime facit:qꝛ nil noui videtur facere:ſed ſolũ qõ eſt declara-
re.facit.l.a filio.§.cum quid.ff.de acq.re.do.⁊ ſic reſidet glo.ꝓ-
pter qõ videtur inclinare in banc partem.℄ Not.bene gl.ꝙ de
facto cõmiſſo.ſ.dyoceſim:lʒ dyoceſanus non poſſit penaʒ q̃ꝗꝫ
imponere tñ ſaltem penam ex boc iuris diſpõne an curiã pote
rit declarare qõ credo ꝓcedere ſaltem qñ notoꝛium eſſet delictũ
ar.de app.nouit.⁊ de ver.ſig.in.c.ex parte.ij.per Jnn.℄ Gl.
non obſtante.querit de rõne litere quare.ſ.bic non admittatur
exceptio nullitatis ſnie.Reſpondet glo.ꝙ alſs ad impediendũ
ſequeſtrationem quilibet ſemꝑ de facto oppoſuiſſet nullitatem
c ſnie dicendo ꝙ ſnia nulla[c] non meretur babere nomen ſnie ⁊ ꝑ
conſequens nec executionem meretur.de re iudi.c.ſi.in.vi.et.l.
iiij.§.condẽnatus.concoꝛ.ff.de re iudi.⁊.ff.de bo.poſ.l.non pu-
tauerit.§.non quomo.qbus aũt modis ⁊ ex quibus cauſis red
datur ſnia nulla:babetur plene in Specu.de ſen.ꝑlata.§.iuxta
predicta limitat glo.eſſe veram inq̃tum bic dicit vt.ſ.dictũ eſt
exceptionem nullitatis non poſſe opponi niſi ſit exceptio nulli
tatis per quam negetur iuriſdictio qꝛ illa bene poterit opponi.
Mouetur qꝛ opoꝛtet ꝙ conſtet de ſnia vt bic pʒ:⁊ ꝑ ꝯſequẽs
eſt neceſſe ꝙ conſtet de iuriſdictione auditoꝛis qui tulit illaʒ: alſs
non diceretẽ ſnia ſicut nec lata a priuato.facit.ff.de penis.l.ij.in
ſi.⁊ qõ no.de offi.dele.cum in iure.Fatetur tñ ꝙ ſi conſtat de iu
riſdictione ꝓnunciantis ⁊ ſniam latam foꝛe ꝙ alia nullitas que
poteſt eſſe ex multis cauſis vt ꝑdixi non admittitur ad ipedien
dum ſeqſtrationem.facit de ſpon.c.vno.in.vi.vbi ſponſalia ꝙ
nulla alia cã ꝙ ex defectu conſenſus aliqd operantur.ad idẽ de
teſti.veniens.ij.⁊.C.de edic.diui adria.tollen.l.ſi.vbi in ſilibus
lenato velo ꝓcederetur exceptione non admiſſa ſaltem q̃ reqrit
d altioꝛem indaginem[d].℄ Not.bene iſtam gloſ.ſingularem ſm
do.Pet.⁊ domi.Anto.ad quam quotidie oẽs aduocati cur-
runt.ſ.ꝙ vbi ſtatutum vel lex tollit facultatem dicendi de nulli-
tate contra ſniam vel actum non intelligatur tollere facultateʒ
dicendi de nullitate ſurgente ex defectu perſone iudicis vł actũ
agentis.facit qõ no.p.d.Ant.de elec.lʒ vbi limitat glo.iſtam cũ
quo bic concoꝛdat zenʒe.alleg.ꝙ ſnia non dẽ niſi appareat ſen
tentiantẽ eſſe iudicẽ.de ver.ſig.in.c.foꝛus.qꝛ alſs ſequeretur ab-
ſurdũ vcʒ ꝙ ſnia amici priuati noceret poſſeſſoꝛi:alia aũt nulli-
tas oĩno non admitteretur:qꝛ ex quo conſtat de iuriſdi.iudicã-
tis ius ꝑſumit ꝙ legitime fecit.de renun.in preſentia.ꝑ boc di-
cunt aduocati ꝙ lʒ ex foꝛma ſtatuti non poſſit de nullitate dici
contra ſniam ⁊ inſtrm guarentigie:poterit tñ opponi nullitas
ſnie ex eo ꝙ ſententians non iudex ⁊ nullitas inſtrumẽti ex eo
ꝙ conficiens non eſt notarius ad boc:qꝛ cum ſtatutum reijciat
exceptionem cõtra ſniam ⁊ cõtra inſtrm dʒ intelligi qñ ſnia bʒ
apparentiam ſnie ⁊ dici põt ſnia:⁊ ſilr qñ inſtrm bʒ apparẽtiã
inſtrumenti dici põt inſtrm.facit qõ no.Bar.ff.qõ vi aut claʒ.
l.j.§.j.⁊ qõ no.per do.Anto.de offi.deleg.ex parte.ij.Plus di
cit bic Guil.ꝙ nullitatem notoꝛiam etiam alio capite poteſt iu
dex admittere ſi vʒ vt ſi dicatur nulla rõne ꝓceſſus:lʒ zenʒe.te-
net contrarium do.Ant.credit dictum Guil.ꝓcedere quando
iudex

a ℄ Hic enim ſeqſter.qs dica
tur ſeqſter decla
rat.tex.in.l.ſeq
ſter.ff.de v.ſig.
⁊ in.l.ꝓpter.C.
de po.⁊ Jaſ.in
l.ſi fideiuſſoꝛ.§.
ſi.ff.q ſatiſ.cog.

b ℄ Per vba
vniuerſalia nul
latenus.Adde
gl.repu.ſing.in
autẽ.ſi qua mu
lier.C.ad velle.
õ qua facit ma
gnũ feſtũ card.
flo.i.c.ſup lřis.
de reſcri.⁊ vide
tex.egregium ⁊
notabileʒ.in.§.
ſanctiſſimas.in
auten.de alie.⁊
empby.⁊ Fely.
in.c.rodulpb⁹.
in.xix.⁊.xxi.co.
in pn.de reſcri.

c ℄ Nõ mereẽ
babere nomen
Adde bal.i.c.
ꝯſtitut⁹.de trãſ
ac.plene ꝑ Fel.
in.c.ex tenoꝛe.i
ij.ver.de reſcri.
nullo de reſcri.
⁊ in.c.ſup lřis.i
ix.col.ver.limi-
ta.i.e.ti.Alex.
in ꝯſil.cxxiiij.in
iij.co.circa ſi.in
iiij.vo.⁊ Ale.i
ꝯſil.cxxvj.in.ij.
col.in.v.volu.

d ℄ Not.bene
iſtã gloſ.Adde
Bal.in.l.gñali
ter.in.ij.col.C.
de epi.⁊ cle.bal.
in.l.i.C.ſi a nõ
cõpe.iudi.⁊ ple
ne Ale.in add.
ad Barto.in.l.
j.§.et parui.ff.
qõ vi aut clã.in
add.magna cir
ca medium.

index vellet ex officio ſupplere vt pōt in notoꝛiis ⁊ ſtatutis vel vbi ius appellans nullitatē reſpiceret oppoſitum partis: ad qḋ facit qḋ no. Inn. de cenſi. cū olim. p pꝛedicta dicit Lap. ꝙ ſi cōſtaret oꝛdinario ſniā an nullā eſſe non faceret hanc ſeqſtrationē
a ⁊ q: non pōt dici ſniā lata q: nulla eſt: ad hocᵃ q: in multis caſibus repellitur opponens non tñ tollitur iudiciū iudicis. vt no. Jo. ij. q. vij. alieni. facit de dec. ſi foꝛte. in. vj. ⁊ in eo. tit. vt circa. ad fi. cū ibi no. ⁊ c. cupientes. §. ceterū. ⁊ c. indēnitatibus. ⁊ de exceп. pia. c. ij. ⁊ eo. ti. ⁊ exceptionem. ⁊ no. Inn. ⁊ Hoſt. de appel. ſollicitudinem. §. cum aūt. ❡ Juxta pꝛedicta qrit Lap. an ſi appellatur a ſnia lata ſup ex poſſeſſoꝛio per ipſam appellationē ſuſpendatur ſnia ⁊ effectus eius ita ꝙ non fiet executio ſicut ſi nō fieret ſi eſſet lata ſuper petitoꝛio ⁊ ab eo appellaretur: dicit ꝙ ſic per pꝛin. huius. c. iuncto fi. ⁊ idem Jo. ⁊ Lau. ij. q. vij. §. diffinitiua. ver. de poſſeſſione. ⁊ Guil. in Spec. de app. §. in quibus: ʒ ipſe Joā. ſenſerit contra. in. §. pꝛedicto diffinitiua in ſumma. ⁊ Archi. in. d. verſi. de poſſeſſione. ⁊ Inno. de ope. no. nun. c. pe. Jo. an. de reſcrip. c. ij. ſcripſit ꝙ ille ver. de poſſeſſione non hʒ locū ſm canones. ⁊ hic eſt ſatis expꝛeſſum hoc ſm La. vide quod no. d. Ant. de reſtitu. ſpo. cum ad ſedem. ❡ Querit vlterius hic Lap. an ab ipſa pena ꝙ cadit a ſententia poſſit appellari. dic ꝙ ſic ſi eſt dubium vel conſtat aliquam penam legis non incurriſſe. vt no. glo. de dec. cupientes. §. quod ſi per. xx. in. vi. ad hoc qḋ no. in Specu. de recuſatione. §. ſi. ver. hoc etiam no. Archi. in.
24 q. v. q: ſuſpecti. ❡ † Quid aūt operetur appellatio interpoſita a declaratione iudicis per quam declaratur penā eſſe cōmiſſā: dicit ꝙ p ipſam appellationem effectus pene legis ſuſpendit̄ cū dependeat ab ipſa appellatione qua pendente nihil eſt innouādum. de oꝛ. cog. tuam. ⁊ qui ſi. ſint leg. cām. Idem videtur dicēdum per pꝛedicta ſi appellat̄ a pꝛonunciatione qua pꝛonūciatur vel declaratur aliquam ſententiam excōicationis incurriſſe. vt. ſ. ea pendente dicatur ſuſpenſus effectus excommunicationis: et ſic nec in extraiudicialibus nec foꝛte in iudicialibus debebit vitari de ſenten. excommu. ſolet. in. vj. de ap. peruenit. Ad hoc quod no. Joan. an. eodem titu. paſtoꝛalis. in verſi. denunciare poteſt in nouella ſm Lap. ⁊ abbatem ⁊c.

❡ De pꝛobationibus. Rubꝛica.

1 Fides plena adhibetur enunciatis ⁊ narratis pꝛopter ſe ſecus in enunciatis pꝛopter aliud.
2 Diſpoſitio noua non reſpicit pꝛecedentia per appellationē nec etiam pꝛeterita niſi expꝛimatur.
3 Literis pape vel aliorum inferioꝛum a papa an ⁊ quando ſit credendum.
4 Reſignationem beneficij recipiendi poteſtatē committere an poſſit oꝛdinarius inferioꝛ a papa.
5 Verba iudicis narratiua an pꝛobent.
6 Verbis narratiuis pape an credi debeat ⁊ ſtari: ita ꝙ pꝛobent.
7 Pꝛobatio plenaria vel pleniſſima que dicatur.
8 Pꝛobatio contra pꝛeſumptionem iuris ⁊ de iure nō admittit̄.
9 Verbis in literis pape enūciatis vel narratis an fides adhibeatur: ⁊ quid de literis inferioꝛis vel inſtrumentis notarij.

Literis noſtris quibus. Pꝛimo ponit dictum. Scḋo illud extendit. ſecunda ibi volentes. ❡ No. pꝛimo differentiā eſſe an papa ꝓſeruet dicendo reſeruamus collationi noſtre: an vero dicat reſeruamus collationi ſedis apoſtolice: vnde dr̄ ꝙ reſeruamusᵃ pꝛimo caſu extinguatur moꝛte pape reſeruantis ſm not. de reſcrip. ſi gratioſe. in. vj. ⁊ eo. ti. literis. ⁊ c. ab
b batem.ᵇ ❡ † Scḋo no. ꝙ enunciatis ⁊ narratis pꝛopter ſe plena
1 fides adhibetur: enunciatis vero ⁊ narratis pꝛopter aliud nō dicuntur aūt enunciata pꝛopter ſe q̄ ſuper illis fundat̄ diſpoſitio pape. ⁊ pondera bene ꝙ tota de. loquitur in enunciatis vel
2 narratis de facto pꝛopꝛio pape. ❡ † No. tertio ꝙ diſpoſitio noua non reſpicit pꝛecedentia per appellationem nec etiam pꝛeterita niſi expꝛimatur. ❡ Quero pꝛimo de quibus literis loquit̄ dic ꝙ de literis pꝛincipaliter continentibus gratiam vel q̄ emanant ad gratiam inſinuandam: ʒ ipſam pꝛincipaliter non contineāt: nam pꝛobationem faciunt que fieret ſi pꝛincipales litere exhiberentur. de offi. deleg. cum in iure. de pꝛiuilegiis. cū olim. C. de mandat. pꝛin. l. j. vnde tales litere pꝛobant. nam ſicut viue voci pape creditur. vt no. de teſti. cum a nobis. ſic ⁊ literis ſuis bullatis ſm Guil. quod dicit Pau. verum eſſe etiam in criminali in qua requiruntur pꝛobationes luce clarioꝛes. l. ſi. C. de pꝛoba. ❡ Quero ſecundo quid ſi papa alternatiuo modo faciat reſeruationem dicendo reſeruamus collationi noſtre vel ſe. apoſto. an expiret gratia moꝛte pape videtur ꝙ non: q: duobus alternatiuis poſitis quoꝝ qḋlibet per ſe ſtare poteſt ſeruandum eſt vltimum iuxta oꝛdinem ſcripture ſi pꝛimum non hʒ effectū l. cum pater. §. a te peto. ff. de lega. ij. contrarium tenet Guil. et hoc credit eſſe verius do. Anto. ❡ Quero tertio an pꝛocedat de. quecunq; ſit intentio que ſe fundat ſuper narratis. Pau. tenet ꝙ ſic ſiue ſit pꝛiuata ſiue conditionalis vel modificata: vel ſi mādat excommunicatum abſolui ſub certo modo. de reſti. ſpo. pꝛiſanis vel pꝛiuari beneficio. xj. q. iij. rurſus. ⁊ c. quecunq;. de eta. ⁊ qua. cum bone. vel beneficia conferre nominatis vel non noiatis perſonis. de offi. deleg. ſi cui. in. vj. nam ſemper locum habe
3 bit de. ſi ſe fundat ſuper narrato ſm Pau. ⁊c. ❡ † Gl. noſtris querit hic loquitur in literis pape: ſed quid in literis inferioꝝ iudicum a papa intellige ⁊ a legato: q: de literis legati tāgit. ſ. alia glo. Reſpondet glo. per tex. a contrario ꝙ ſecus videtur in illis vt vʒ non ſtetur literis talibus narratis. An aūt literis aſſertiuis ſtetur inferioꝛum iudicum: dicit glo. eſſe dubiū. de quo remittit ad no. de pꝛoba. in. c. poſt ceſſionem. Lap. etiam hic remittit ad no. de ver. ſig. in. c. abbate. ⁊ de re iudi. ad apoſtolice. in. vj. ⁊ ibi dicitur ꝙ ſic ſm Hoſt. ſm eum ipſe aūt dicit ꝙ videtur dicendum ꝙ ſi narratio vel aſſertio ſit ad commodum alterius pꝛobet: ſi vero ad incommodum tunc ſecus: pꝛo ratione di
c uerſitatis allegat regulam odia. de reg. iur. in. vj.ᶜ Si vero narratio ſeu aſſertio fiat ad incommodum ſeu pꝛeiudicium ſcribētis vel impetrantis tunc bene pꝛobat. alle. no. per Jo. an. de iureiur. cum in poſitionibus. in. vj. in. q. ⁊ not. p ſe. de ſymo. Jac. in q. tu dic vt dixi. de dec. vt circa. in. vj. ⁊ no. per Jo. vj. q. ij. ſi tñ. ⁊ c. placuit. per Inn. de fide inſtru. c. j. ad fi. q: regulariter non creditur literis vnius pꝛelati. Fallit in his que expectant ad officiū ⁊ ſunt parui pꝛeiudicij vel ſi aliud hʒ conſuetudo. ⁊ vide Jo. poſt Hoſt. de ver. ſig. abbate. ſuper glo. ❡ Gl. reſeruaſſe querit certum eſt etiam ꝙ legati quoq; faciunt reſeruationes reſeruando collationi ſue cū moderatione tñ de qua in. c. pꝛeſenti: ⁊ ſequenti. de offi. leg. in. vj. an idē erit in eoꝝ reſeruatione ꝙ hic dr̄ in reſeruatione pape. Dicit gl. ꝙ non: q: ʒ de reſeruatione pape ſtetur verbis narratis pape: ſecus tñ in reſeruatione legati: q: de iure cōi eoꝝ litere narratiue non pꝛobant. de teſtibus: cum a nobis. ſalua conſuetudine de qua ibi. de fi. inſtru. c. qḋ ſuper his: ⁊ ſic non ſufficeret apparere de reſeruatione legati ex ſola ipſius narratione. ❡ No. bene ex gl. iſta ꝙ literis legati non creditur ſuper narratis etiā ſi ex illis fundatur intentio nec eis ſtat̄. Idē
4 tenet Pau. de hoc ſtatim dicā inferius. ❡ † Gl. cōmiſiſſe. qrit an inferioꝛ oꝛdinarius a papa poſſit cōmittere alteri poteſtatē recipiendi reſignationē beneficij: dic ꝙ ſic: fatetur tñ ꝙ no poſſit cōmittere poteſtatē recipiendi reſignationem beneficij vna cū poteſtate conferendi beneficiū. vt habetur in. c. pe. ij. in ſo. de of. leg. in. vj. qḋ intelligendū eſt in ſpāli cōmiſſione certi bñficij: ſecus ſi generalr̄ ſit data poteſtas vt ibi no. ⁊c. ❡ Glo. intentio ponit exempla ex quibus litera declaratur ⁊c. ❡ Gloſ. fundatur opp. ⁊ videtur ꝙ verbis narratiuis pape non ſit ſtandū nec aliquid inducant. de pꝛeb. ſi papa. j. in ſo. in. vj. Soluit glo. litera hec tollit contrariū: hic enim loquitur de verbis narratiuis pape ex quibus ſua fundatur intentio. ibi in aliis incidenter pꝛolatis ex quibus pape intentio non fundatur q̄ non pꝛobant vt ibi dat̄ ⁊ no. in. ij. glo. facit qḋ no. ij. q. j. hoc quippe. ⁊. xcix. diſtin. dñs.
5 ❡ † Juxta pꝛedicta glo. querit quid de verbis narratiuis iudi
d cis an pꝛobent.ᵈ Exemplum ſi in inſtru̅ ſnie dicatur viſa libelli oblatione lit. conte. ⁊ ſimilia. an p hoc faciat fidem de pꝛedictis glo. remittit ad no. poſt Inno. ⁊ Hoſt. de pꝛoba. qm contra. ſuper ver. que occurrerint. ⁊ ad no. in Spe. de inſtru. edi. §. reſtat ad ſi. ver. in ſumma. ⁊ in ti. de pꝛoba. §. ſi. ver. ſed pone index. et de pꝛocur. §. ij. ad ſi. ver. illud quoq;. ⁊ vide in Spe. de ſen. §. vt aūt. ver. ⁊ no. ſm quoſdam. ⁊. §. ſi. ver. in ſumma. de hoc dicendum vt in locis alle. ⁊ per do. Anto. in decre. cum in iure. de of. dele. ⁊. d. c. qm contra. facit qḋ no. de fi. inſtru. c. ij. de ver. ſig. abbate. veritas eſt ꝙ pꝛobant ſi partes fuerunt pꝛeſentes. alis ſecꝰ no. Bar. in. l. j. ⁊. ij. C. de edi. in auten. ſi q̄s in aliquo. C. de edē. niſi foꝛte ſnia tranſiuiſſet in rem iudi. ⁊ lata eſſet de longinquo. facit qḋ no. Bar. in. l. admonendi. ff. de iureiuran. ❡ Glo. fecisſe. querit hic loquitur in litera qñ papa fundat intentionē ſuā narrando que pendent ex officio ſuo: ſed quid ſi talia verba narratiua ſuper quibus fundatur intentio pape ſunt de facto alieno an pꝛobēt: videtur ꝙ non a contrario huius litere. Ad hoc tex. hic dum dicit ſuper ſic narratis quaſi a contrario: ſecꝰ ſi non ſint narrata que pendeant a facto pape. Per pꝛedicta infert glo. ꝙ dicendum videtur ꝙ ſi papa confert beneficium qḋ narrat vacaſſe in curia per moꝛtem beneficiati in curia qḋ tunc cū talis narratio non ſit de facto pꝛopꝛio non pꝛobabit dictam vacationem: ⁊ hoc ʒ videatur durum tñ videtur ſatis rationabile: q: tolerabilioꝛ eſt ignoꝛantia in alieno facto q̄ in pꝛopꝛio. de

a ❡ Qz in multis caſibus. adde Bart. in. l. ſ. §. ⁊ paruit. in. ij. co. ad ſi. ver. ne aduerte. ff. q̄ vi aut clam. et ibi alex. allegat iſtā gl. ⁊ alis cōcoꝛ.

b ❡ Scḋo no. An verba enūciatiua pꝛobent ponit plene iaſo. in. l. ex his verbis. C. de teſta. mi. Fely. in. c. illud. de pꝛeſ. in. et in. c. per tuas. d pꝛoba.

c ❡ Si vero narratio. adde hū facere text. in. l. gñalr̄. C. de re. cred. ⁊ in. l. ſi. C. arbi. tu. cū ſi. iūcta. l. ex ēplo. C. de pꝛoba.

d ❡ Exēplū ſi in inſtr̄o. Adde Fely. in. c. eccl'ia ſancte Marie. in. ij. col. verſi. quarto limita. de cōſti. Alc. in gl. xxxvj. l. iiij. col. circa pꝛin. ⁊ ij. vo. Alc. in cōſi. xlij. in. j. colū. circa fi. l. iiij. volu. Alc. in cōſil. lv. in. ij. co. circa medium. in. v. volumine.

reſcrip.ab excõicato.cū concor.⁊ in cle.ſi ſummus.de ſen.excõ.
glo.finaliter predictis non ob.concludit ꝙ talia verba ꝓbabũt
ſaltim preſumptiue donec ꝓbetur contrarium ex quo ſup illis
fundatur intentio pape:lꝫ ſint de facto alieno.ꝓ quo alleg.no.
de reſcrip.nonnulli.in gl.pe.Fatetur tñ ꝙ ex quo ſunt de facto
alieno probari poterit contrarium ꝙ non poſſit fieri qñ eſſent
verba narratiua de facto proprio:⁊ hoc forte voluit litera dum
dixit ꝙ talia verba que ſunt de facto pape ex quibus fundat in
tentionē ſuam plenariam fidem faciunt quaſi non recipiat ali
qua probatio:in contrarium ꝓdicta in ꝓꝑtum dictū eſt contra
verba narratiua facti proprij pape non admitti probationem
limitat glo.eſſe vera qñ eſſet talis probatio que haberet ꝑime
re narrationem ipſam ſeu ipſam reddere falſā:ſecus ſi eēt alia
probatio per quam non perimeretur narratio: nec redderē
tur falſa:ſed potius illa ſtante pro vera ſolum releuaretur pro
bans:qꝛ tunc bene admitteretur.Exemplū ſi papa narrat be
neficium renunciatum in manibus ſuis ⁊ per eam renūciatio
nem acceptam:⁊ illud confert vel mandat conferri certe ſi volo
probare ꝙ illud beneficium ſit renunciatum tempore conceſſio
nis:⁊ ꝙ non ſpectabat ad cedentem ſed ad me admittar:qꝛ per
hoc non minus ſtat quin ſit verum qđ narratur ꝑ papam.ſ.ꝙ
renunciatio facta fuerit in manibus pape ⁊ acceptata lꝫ bñ cō
cludatur ꝙ ſit inualida.Jdem ſi volo ꝓbare ꝙ prius ante ceſ
ſionem factam in manibus pape renunciauerat in manib⁹ or
dinarij vel fuit ab illo beneficio priuatus vel ſimilia:ex quibus
non ꝑmittitur narratio pape ſed redderetur inualida:nam ta
lia bene admittuntur.alle.de accu.cum dilecti.⁊ no.qꝛ caute lo
cuta eſt glo.qñ papa narrat factum renunciationis:ſecus ſi nar
raſſet beneficium vacaſſe in curia per renunciationem in mani
bus ſuis factam:qꝛ tunc non ſolum narrat factum ſed etiā ius.
de conceſ.ꝓben.cum noſtris.⁊ ideo tunc non admitteretur ad
6 ꝓbandum id ꝑ qđ id narratum nō haberet factū effectū.†Ex
predictis concludit glo.ꝙ ſi queritur an verbis narratiuis pa
pe credi debeat ⁊ ſtari ita ꝙ probēt:dic qꝛ aut ſup illis nō fun
datur intentio pape ⁊ non ꝓbant vt ꝑ alle.decre.ſi papa.aut ſu
per illis fundatur intentio pape:⁊ tunc ſi ſunt de facto proprio
non admittitur pro qua perimat veritatem facti ſed que illud
poſſet reddere inualidum ſit rō:qꝛ faciunt fidem pleniſſimam
ſm glo.ſi vero ſunt de facto alieno:⁊ tunc faciunt plenā fidē do
nec ꝓbetur contrarium:vnde tunc admittitur ꝓbatio etiam q̄
a illud haberet perimere.ᵃ ¶†No.bene ex glo.in ver.⁊ hoc for
7 te voluit litera ibi fidem plenariā ⁊c.⁊ ex eo qđ dicit glo.hic cir
ca ſi.ibi ⁊ faciunt fidem pleniſſimam ꝙ illa dr̄ plenaria vel ple
niſſima ꝓbatio q̄ non admittit ꝓbationem in contrarium qđ
no.qꝛ per hoc ſequitur ꝙ ſi in ſtatuto vel reformatione dicatur
⁊ talibus ſic narratis plenariam fidem vel pleniſſimam adhibe
ri cenſemus talia non admittunt ꝓbationem in contrariū.qđ
eſt valde notabile ſm do.Ant.ſed certe hoc credo verum quā
do ratio ſubiecte materie hoc ſuaderet.vt eſt in caſu cle.fact.l.
8 ſi vno.ff.loca.⁊ qđ ibi no.in prin.¶†No.ſcđo ex gl.limitatio
nem ad id qđ quotidie dicimus ꝙ cōtra ꝓſumptionem iuris et
de iure non admittitur ꝓbatio in contrarium:qꝛ hoc eſt verū
in ꝓbatione directa per quam perimeretur factum ⁊ oſtēderē
tur falſum:ſed bene admitteretur ꝓbatio indirecte perimens
illius effectum in iure.⁊ no.bene hanc limitationem qꝛ alibi nō
habes ſm Anto.ſed bene facit lꝫ non alle.ꝑ alle.decre.cum dile
cti.de accu.qđ no.pro limitatione eoꝝ que habentur in autē.ſꝫ
iam neceſſe.C.de dona.ante nup.⁊ in corpore vnde ſumitur pre
alle.auten.⁊c.Habetis expeditas glo.ſuccincte.nam due ſequē
b tes ſunt literales.Et no.ſequentemᵇ de verbo cenſemus quid
ſignificet.Modo aduerte qꝛ ꝓ declaratione tex.⁊ gl.hic habe
9 mus videre principaliter duo vel tria.†Primo an verbis in li
teris pape enunciatis vel narratis fides adhibeatur.Scđo qđ
in literis inferioris vel inſtrumenti notarij.Ad primum cōclu
de ꝙ in oībus caſibus de quibus.ſ.dicam creditur literis infe
rioris a papa in illis caſibus multofortius creditur literis pa
pe:in alijs aūt dic ꝙ interdū aliqua enunciantur in literis pa
pe ꝓpter aliud qꝛ ſuper illis non fundat papa intentionē ſuā
⁊ tunc talia non ꝓbantur per tales literas:ex eis tñ aliqualis
inducitur preſumptio ⁊ talis que in facto antiquo ꝓbari plene
qꝛ in illo leuior ꝓbatio requiritur.vt no.per Jnn.de ver.ſignif.
abbate.⁊ hoc dicunt due glo.ſimul iuncte de priuile.ſi papa.in
vj.⁊ de cēſibus.cum olim.Quedā ſunt que in literis pape enū
ciantur ꝓpter ſe:vt qꝛ ſup illis papa fundat intentionem ſuam
⁊ hoc aduerte:qꝛ quedā ſunt q̄ enunciant vt a ſe geſta:quedā q̄
enunciant vt ab alio geſta:quedā q̄ enunciant mixtim vt a ſe ⁊
ab alio vel ab alio coram ſe.primo caſu qñ enunciant vt a ſe ge
ſta:⁊ tunc talibus enunciatis pleniſſima fides adhibetur ita ꝙ
non admittitur ꝓbatio in contrarium:qđ intelligo de ea q̄ ha
beret factum ꝑimere directe qñ narratum conſiſtit in facto,

a ¶No.ſecun do lim. Adde Alex.in addi. ad Bart.in.d. autē.ſed iā ne ceſſe.C.de don. ante nup.

b ¶De verbo cē ſem⁹.Adde pa nor.⁊ Fely.i.c. ſ.in ſi.extra de iudi.

c ¶Per talē ꝓcuratorē.Ad de do.Jaſ.in.l. ex his verbis ſ pe.col.ver.itē in materia ad uerte.C.de teſt. mili.

d ¶Et vni te ſti.Adde Ale. in conſi.xv.l.ij. col.circa finem. in.v.volu.

nam alr̄ perimens tunc indirecte iuris effectum bene admitte
retur:ſecus ſi narraret aliquid ꝙ conſiſtat in iuris effectu quia
tunc non admitteretur etiā ꝓbatio perimens iuris effectum: ta
men breuius loquēdo pōt cōcludi ꝙ talibus narratis ꝑ papam
vt a ſe geſtis non admittitur ꝓbatio ꝑ quā dicatur papā dixiſ
ſe falſum.idem ꝑ oīa dicit Lau.ſi papa narrat aliud factū a pre
deceſſore ſuo:qꝛ illud cēſetur ꝓferre informatus.alle.extrauag.
ꝓuida.Scđo caſu qñ narrat factum vt ab alio geſtū:⁊ tūc glo.
hic dicit ⁊ concor.Pa.ꝙ adhibetur fides ſed non tanta quin
admittant ꝓbationem in cōtrarium.bene dicit ꝙ talia ꝓbant
ꝓſumptiue:ad hoc glo.pe.de reſcri.nonnulli.per.h.d.Pau.ꝙ
c ſi papa narraret renunciationem contra ſe factamᶜ ꝑ talē ꝓcu
ratorem talis ꝙ lꝫ credatur quo ad hoc vt credatur renūciatio
nē factam non creditur quin poſſit ꝓbari contrarium vcꝫ ꝓcu
ratorem non habuiſſe mandatum vnde poterit ꝓbare eum an
tea reuocatū ⁊ certificatū.de renun.c.j.de reſcri.c.ex parte deca
ni.Jo.an.in regula.non lꝫ.in.vj.dicit ꝙ in facto tertij nullo mo
do creditur:vnde dicit ꝙ ſi in literis dicatur talis clericus vel
mandamus vt tali clerico ꝓuideas:per hoc non ꝓbatur cleri
cus:⁊ tñ ſuper ipſis papa fundat intentionē ſuā ꝑ no.de trāſac.
ex literis.⁊ de reſcri.cum ad eo.⁊ de ꝓſum.c.ſi.ad qđ vide La.in
ſuis alle.vij.⁊.cxxj.⁊.cxxij.⁊ dños de rota in antiquis deciſioni
bus.ccij.⁊ nouis concluſione.xxj.Jdem tenet Guil.qui dicit ꝙ
in facto alterius tñ non creditur pape:qꝛ de illo non eſt infor
matus niſi aliter ꝓbetur ⁊ recitat Lap.de caſti.ſuper cōmento
cal.in decre.poſt ceſſionem de ꝓb.ſe audiuiſſe viua voce a cal.
qđ literis a papa narratis de geſtis ab alio coram ſe nulla fides
eſt adhibenda:ſicut nec literis dñoꝝ inferioꝝ ꝓlatoꝝ:⁊ ſic con
ſuluiſſe ibi tñ in cōmento Cal.tenuit idem ꝙ glo.hic do.Ant.
in hoc articulo dicit ꝙ ſibi videtur ꝙ ſi papa narrat factum vt
aperte narratur vel veriſimiliter vt a papa narratur:⁊ tūc non
creditur niſi aliter liqueat:⁊ ſic intelligit Jo.an.ſuper regula nō
lꝫ.⁊ hoc tenet Guil.alle.de ſi.inſtru.ex literis.de priuile.ſi papa
in.vj.⁊ in cle.ſi dignitatem.de ꝓben.ad hoc qđ no.Jnn.de ſi.in
ſtru.inter dilectos.⁊ de ꝓſum.illud tñ credit ꝙ tunc talia narra
d ta faciant ꝓſumptionem talē qualē.ᵈ ⁊ vni teſti.equiualentem
⁊ talem q̄ in facto antiquo faceret plenam fidem vt ꝓbant due
glo.ſimul iuncte quas.ſ.allegaui.facit qđ ſcribit Jo.an.in ꝑ al.
regula non lꝫ.vbi dicit talem enunciationem equalē ꝓbationi
per famā.ad hoc.c.ſi.de ſuc.ab inteſt.ꝓdicta limitat eſſe vera qñ
papa ſimpliciter narrat factum lꝫ ab alio ſit ei in ſupplicatione
expoſitum:ſecus vbi a parte narrat ſibi a parte narratū:qꝛ tūc
non adhibetur fides aliqua quo ad ꝓſumptionē:qꝛ quo ad ta
lia ſubintelligitur clauſula ſi eſt ita.de reſcrip.c.ij.hoc temperat
Lap.eſſe veꝝ qñ verba ꝓfert ad inſtantiam alterius ſupplican
tis:ſecus ſi ſcribit ꝓprio motu:qꝛ tunc vt informatus videt illa
verba aſſerere.ad hoc de ꝓben.ſi motu ꝓprio.in.vj.ideo tūc fa
cerent plenam ꝓbationem.ar.cle.ſi ſummus.de ſen.exc.hec oīa
credit do.Ant.fore vera niſi ex ꝓcedentibus vel ſequentib⁹ pa
pa oſtenderet ſe ſup narratis.ar.huius cle.⁊ de reſcri.nonnulli
vt ibi no.ſup glo.ꝑ Jo.an.ꝑ ꝓdicta dicit ſe de facto dixiſſe qđ ſi
papa narrat ſe beneficia collectoꝝ vel ſubcollectoꝝ reſeruaſſe:et
narrat ꝙ talis fuit ſubcollector qđ eſt factum alienum:⁊ tūc nō
credetur niſi aliter ꝓbetur:ſecus ſi ſubmitteret papa ꝙ cū ſibi
⁊ non alteri ꝓ hac vice coll.ſpectet ideo confert:qꝛ tunc credit:
qꝛ cū factū tertij veniat aſſecutiue ad id qđ narrat in ſe eſſe cre
dendū:hec vera qñ narrat ſimplr̄:ſecus ſi dicat vt a parte nar
ratur illum fuiſſe ſub collatore:qꝛ tūc hꝫ illud aſſertū ſub condi
tione ſi eſt ita.Tertio caſu qñ enunciat aliqua mixtim vt a ſe et
ab alio geſta tunc talis enunciatio ꝓbat.vt hic eſt caſus in actu
renunciationis.⁊ hoc tenet Lap.de caſti.⁊ recitat idem dixiſſe
Cal.viua voce.ſi vero enunciat factum alterius coram ſe.⁊ tūc
dicit Lap.ꝓdictus fidem talibus non adhibendā.⁊ ſic dicit cal.
viua voce dixiſſe.idem do.Anto.credit per oīa multofortiꝰ eē
idem dicendū qđ dixit.ſ.qñ narrat factum ab alio:⁊ hoc ſuffi
ciant ꝓ primo caſu principali.i.qñ agitur de narratis ꝑ papā.
Scđo caſu qñ q̄ritur de literis inferioris a papa tunc ſi querit
de enunciatis in inſtrumentis notarij:dic vt dixit.d.An.in vlti
ma decre.de ſuc.ab inteſt.qđ non ſtatur eis.⁊ ꝑ Bar.in.l.ex hac
ſcriptura.ff.de dona.⁊.l.ſi ex cautione.C.de non nu.pe.⁊.l.opti
mam.per glo.⁊ Cy.C.de contrahen.ſtip.⁊ per Bar.in.l.ſciēdū
ff.de ver.ob.⁊ per glo.in.l.j.C.de ſi.inſtru.⁊ per Barto.in autē.
ſi quis in aliquo.C.de eden.⁊ per Jnno.in.d.c.qñ contra.⁊.c.
cum in iure.de offi.deleg.⁊ de re iudi.ad apoſtolice.in.vj.Jn li
teris vero inferiorum ꝓlatorum an credatur:dicit Bald.in.c.
poſt ceſſionem.qđ ſi conſuetudo hꝫ ⁊ diſponit talibus lr̄is enū
ciatiuis ſtare tunc credetur.vide in dictis nouis concluſionib⁹
xxj.ar.de ſi.inſtru.cum dilectus.⁊ ideo dicit ꝙ talibus narratis
fides adhibetur qꝛ hoc hꝫ generalis cōſuetudo:⁊ hoc tenet Ho
ſtien.de verb.ſig.abbate.alle.ff.de pig.ac.vel vniuerſorum:⁊ ſic
dicit

dicit curiã ſeruare. Si aũt conſuetudo nihil diſponit: ⁊ tunc ta
libus enunciatis in his que leuius ſunt preiudicij creditur. In p̃-
iudicialibus aũt dic idem ſi q̃ritur an credatur contra ſcribẽtẽ
l. optimam. C. de contrahen. ſtip. ⁊ ff. depoſi. l. ſi. ⁊ l. publia. et l.
ſi. C. arbi. tu. Si vero q̃ritur an pbent cõtrarium: ⁊ tunc ſi ſuper
enunciatis non fundat intentionẽ ⁊ ſic ſunt plata ppter aliud:
⁊ tunc non creditur q: nec pape crederetur. Si vero ſup enun-
ciatis fundat intentionem: ⁊ tunc ſi enunciat factum tertij vel
factum ab alio coram ſe vel etiam factũ ſuũ: ⁊ tunc nõ creditur
indiſtincte: differũt in hoc litere inferior a literis pape: hoc vez
niſi enunciatio iuuet alia pſumptione. exẽplũ q: iudex in ſnia
recitat citationẽ p alia acta. nã p ſnia pſumitur: ⁊ tunc illud cre
ditur potius pſumptione ſnie q̃ ex virtute literaꝝ: ⁊ ſic intelli-
git Cal. dictum Inn. de offi. dele. cum in iure. ſm do. An. qḋ vi
detur eſſe vez qñ in ſnie platione pars fuit pſens vel ſnia trãſit
a in rem iudicatam[a] ⁊ eſt de longinquo plata: ſecus forte ſi de re
centi ⁊ parte abſente. de quo latius dicendum. vt no. in. d. c. qm̃
contra falſam. in glo. ſi. ⁊ etiam ſuper ea.

De teſtibus. Rubrica.

1 Priuilegia contra ius concedere poſſunt reges ⁊ princi
pes in ſuis terminis.
2 Iudei ⁊ pagani poſſunt indirecte excommunicari.
3 Princeps non priuilegiat contra ius naturale.
4 Priuilegia a laycis conceſſa in opprobrium fidei chriſtiane ſpe
ctat ad papam tollere.
5 Venire contra factum proprium an liceat.
6 Iudeus ſi pducitur in teſtamento an debeat iurare.
7 Teſtis eſſe an poſſit chriſtianus contra iudeos ⁊ ſarracenos. ⁊
nume. 10.
8 Princeps quis dicatur ⁊ vnde dicatur.
9 Iudeis quare faueant principes.
11 Iudeis quare cõicamus ⁊ non chriſtianis excõicatis.

Um iudei quidã
ſarra. Primo ponit dictũ. Se-
cũdo contrafacienti penaz imponi
1 mandat. ſcḋa ibi. qḋ ſi. † No. pri
mo q reges ⁊ principes in ſuis ter-
minis poſſunt concedere priuilegia
contra ius: dũm ſint rationabilia.
No. ſcḋo q ad remotionem ſta-
tuti editi non videtur remota facul
tas ſtatuti edendi nouiter ſeu de nouo: ⁊ ſilr nec per remotionẽ
2 ſtatuti editi videtur reuocatum ſtatutũ iaz editũ. † Tertio
b no. q iudei ⁊ pagani poſſunt indirecte excõicari.[b] † Quar-
3 to. q princeps non priuilegiat contra ius naturale maxime in
his q̃ ſunt in opprobrium fidei. Ad hoc. ĩ. de re iudi. c. c. paſto-
4 ralis. §. ceterum. ver. nec pdicta. † Quinto no. q ad papam ſpe
ctat tollere priuilegia a laycis conceſſa in opprobrium xpiane re
ligionis. Opp. primo q reges debent ſeruare ſua priuilegia
ex quo dederunt q: non lz eis contra factum ppriũ venire: et
q: priuilegia ſimplr data debent eſſe ppetua. xxv. q. ij. c. j. de pre
5 ben. c. ſi ciu. in. vi. ⁊ de re iudi. decet. eo. li. So. dicit q † licitũ eſt
c contra factum ppriuz venire[c] qñ a iure reprobatur. de quo de
6 dec. noſt. ⁊ de cle. coniu. diuerſis. ſm Pau. ⁊ zenze. † Que-
ro quid ſi iudeus pducitur in teſtem an debeat iurare: dic q dz
iurare ſuper legem ſuam. vt no. Spec. in materia calũnie. §. re-
ſtat. in ſi. ſuper ſacramentis autẽ aut euangelijs iurare non dz:
q: ei non lz tangere ſacra. v. di. ad eius. ſic dz intelligi. l. iudei. C.
7 de iudeis. facit qḋ no. Bar. in probe. ff. in prin. ⁊c. † Gl. chri
ſtianos querit an xpiani recipiantur in teſtes contra iudeos et
ſarracenos. Reſpondet q ſic q: intelligit gl. niſi eſſent crimino-
ſi q: tunc poſſent p exceptionem criminis a teſtimonio repelli.
vt no. poſt Hoſt. ĩ. e. iudei. de quo aũt crimine debeat intelligi
8 dictum gl. tangit hic Guil. ſed ibi plene habetur. † Glo. prin
cipium. in principio tangit quis dicatur princeps ⁊ vnde dicat
⁊ remittit ad no. in clem. vnica de bap. de quo ibi dicetur. dein-
de querit per quos debent iudei ⁊ infideles compelli. Reſpon-
det glo. q regulariter non cõpelluntur p eccleſiam: ſed p princi
pes ſeculares ſub quibus viuunt ⁊ ſe regunt. de iude. c. iudei. et
c. poſtulaſti. ⁊ c. nonnullis. in ſi. facit. ĩ. de re iudi. paſtoralis. in
prin. Fatetur tñ q lz hoc ſit regulare qḋ per eccleſiam non com
peſcantur. Fallit tñ in certis caſibus qui habentur in. d. c. iudei
9 quibus hic caſus addi poteſt. † Quare aũt principes et reges
faueant qñq iſtis iudeis. Reſpondet glo. q hoc contingit pro
pter magnum lucrum qḋ habeant ab eis. vnde ppter hoc con
ſueuerunt eos priuilegiare. de vſu. c. quanto. ⁊ hoc etiam dz ta-
men non debent priuilegiare in opprobrium fidei vt hic. Per

predicta pz q non ob. id qḋ obijci poſſet vez q ad eccleſiam ni
hil ſpectat ſe intromittere de iudeis ⁊ ſarracenis: q: non reſpe-
ctu corporis q: ſunt layci ⁊ ſic naſcuntur. xij. q. j. duo. nec reſpe-
ctu aie q: nihil ſpirituale habent ex quo non habent bapti ſma
qḋ eſt ianua oim ſpiritualium. de preſby. non bap. veniens. ⁊ c.
debitum. q: dicit q contrarium pcedit regulariter vt eſt dictũ.
Fallit in certis caſibus ⁊ potiſſime qñ agitur de iniuria quam
chriſtianitati inferunt q: illam papa propulſare tenetur. xxiij.
q. v. diſplicet. ſm Guil. Preterea non compeſcuntur directe ſz
indirecte non ad penam temporalem: ſed ſpũalem penaz qḋ ſie
ri poteſt ſaltem in caſibus premiſſis. facit. xvij. q. iiij. conſtituit.
xxiij. q. j. ſepe. facit quod no. de vſur. poſt miſerabilem. ⁊ c. q̃to.
10 † Glo. iuri opp. ⁊ dicit q immo non dz dici iuridicum qḋ
xpiani admittantur in teſtes contra iudeos immo poti⁹ debeat
dici contrarium iuridicum: q: paritas ⁊ equalitas eſt ſeruan-
da in iudicijs. de mu. peti. c. ij. de proti. ſacro ſcti. l. in ſacris. de
excep. cum inter. de iudi. nouit. ergo ſicut iudei non admittunt
contra xpianum. ĩ. de iude. ſic nec econtra debent recipi xpiani
contra iudeos. Soluit gl. q id qḋ dr equalitatem debere ſerua-
re in iudicio pcedit reſpectu perſonaꝝ actoris ⁊ rei: q: regulari
ter qḋ non lz vni non lz alteri. de re. iu. non lz. in. vj. non autẽ p-
d cedit reſpectu pſonarum teſtium[d]. naz alſ ſequeretur q dign⁹
fide qui contra ſe non admittit excõicatum vel criminoſum ſi-
militer non admitteretur contra predictos qḋ eſſet abſurdum.
ergo ⁊c. No. bene hanc glo. que non eſt alibi ſm do. Anto. q̃
limitat regulam non lz. vt vez equalitas ſeruetur in iudicio quo
ad perſonaz actoris ⁊ rei non quo ad perſonas teſtium vel alia
rum perſonarum in iudicio exiſtentium. Non ob. pdictio q' qs
debet vti iure contra ſe quo pro ſe. ĩ. de conſti. cum omnes. ⁊ l.
j. ⁊ ſi. ff. quod quiſq iuris: q: illud locum hz in priuilegio pceſ-
ſo ad impetrationẽ hec in iure conceſſo pprio motu pape. Itẽ
hec cã iuris que ſubeſt vt contra xpianum non admittatur iu-
deus ceſſat in iudeo ſm Guil. ⁊ zenze. alle. de app. cum ceſſante
e cam ſi. Item non ob. ij. q. vij. ſi hereticus. ⁊[e] C. de here. l. qm̃.
vbi infidelis admittitur contra chriſtianum ad teſtimonium: q:
ſpeciale eſt in crimine hereſis: ⁊ q: per eũ efficitur infidelis. Alij
vero dicunt illi canoni non ſtandum. q: iudei ſunt in pctõ mor-
tali ⁊ ſic oino repellendi. ĩ. e. teſtimoniũ. ⁊. ĩ. de here. excõica-
⁊ no. Hoſt. ĩ. e. c. j. Glo. religioni notare voluit q hec religio
ſumatur late pro xpiana religione put conſiſtit etiam ex non p
feſſis vel aliter accipitur. vt no. ĩ. de regula. ſuper ra. ⁊ p Pau.
hic ſufficit ibi dictum. Glo. exhortamur. querit an principes
⁊ reges ſint aſtricti ad obſeruantiam huius conſtitutionis: vi-
detur q non q: hic dr exhortamur. ⁊ ſic videtur canon conſilij
⁊ non precepti: ⁊ ſic non obligat. xiiij. q. j. qḋ precipitur. gloſ. te-
f net contrarium q: lz hoc ſit conſilij[f] tñ eſt conſilium reuerentie:
⁊ ideo obligat: ideo aũt papa hic ſic locutus fuit q: curialiter vo
luit loqui cum iſtis magnatis: lz tñ ſit ſuperior ⁊ poſſit eis preci
pere ⁊ cõminari penam excõicationis. No. bene ex hac gl. q
ad iudicandum an canon ſit conſilij an ne in effectu precepti nõ
attendimus verba ſed materiam vide bonum text. in cle. exiui.
de ver. ſig. ⁊ Io. in. q. ix. hortamur. de quo plene per do. Anto.
de conſti. nam concupiſcentia. Glo. ſubtrahatur. opp. quod
hic in effectu videntur excõicati iudei. certe hoc fieri non poteſt
cum ſnia cenſure ſpũalis non cadat in eos ſicut nec cetera ſpiri
tualia. de preſby. nõ bap. veniens. ⁊ c. debitum. Sol. directe vo
lendo eos ligare pena ſpũali non poſſunt excõicari: ſed indire-
cte ſubtrahendo eis communionem interdicendo alios directe
eis cõicare bene poteſt id fieri ita hic. ad hoc alle. glo. hic cõcor.
11 † Quare regulariter communicamus iudeis ⁊ non chriſtianis
excõicatis. dicit hic Guil. q ideo communicamus iudeis vt eos
infideles ad fidem conuertamus: excommunicatis aũt ideo nõ
communicamus vt ex rubore reconcilientur. vt not. xj. q. iij. ad
menſam. de excep. pia. in. vj. ſm Guil.

1 Publicatis atteſtationibus non eſt licitum teſtes recipe
re. ⁊ nume. 3. ⁊. 5. ⁊. 6.
2 Teſtium productio quare phibeatur in cã appellationis.
4 Teſtes qñ dicantur ſolenniter recepti.
6 Eccleſia an reſtituatur aduerſus productionem probatiõis pu
blicatis atteſtationibus.
7 Capitula noua que dicantur.
8 Capitula directe contraria que dicantur.

Eſtibus rite receptis.
Et primo decidit caſum dubium. Secundo illi⁹ ra-
1 tiones reddit. ibi cauſa non minus. † No. primo
q publicatis atteſtationibus ſiue in cauſa principali ſiue appel
lationis non eſt licitum teſtes recipere ſuper eiſdem articulis vl'
directe contrarijs: a cõtrario ergo ſuper indirecte contrarijs lz.
Secundo no. q regula que habet q idem vel alij teſtes non

a Et eſt ð lõ
ginquo. Adde
Alex. in ↄſi. xv.
in. ij. colũ. circa
ſi. in. v. volu.

b Quarto
no. Adde ea q̃
plene habent p
glo. Bar. ⁊ do-
cto. in. l. ſin. C. ſi
cõtra ius vl' vti.
pub. ⁊ in. c. q̃ in
eccleſiarũ maxi
me p Feli. ex-
tra de conſti.

c Qñ a iure
reprobat. Ad-
de elegantẽ de-
ciſionẽ Pau. ð
ca. l. l. ⁊ heredi.
§. ſilia. ff. de pa-
ctis. in. ij. co. cir
ca med. Alex. l
conſi. xx. in. ij.
col. in. ij. vo. ⁊ l
conſil. cxxvij. l
ſi. co. circa prin.
co. vo. Alex. in
conſi. lx. in. j. co.
in. iij. vo. Ale. l
conſi. lxxxj. in. j.
col. in. v. volu. ⁊
Bar. ⁊ doct. in
l. poſt mortem.
ff. de adopt.

d Nã alſ ſe-
queret. Adde
bñ facere qḋ di
cit Ale. in ↄſi. l.
inci. viſo inſtro
l. j. co. circa me.
in. iiij. volum.

e C. de here.
l. qm̃. Ad illuz
tex. adde Bar.
in. l. cũ mulier. ĩ
ſi. ff. ſolu. matr.

f Tñ eſt ↄſi
lium reuerẽtie.
Adde do. abb.
in. c. j. in. ij. col.
extra de conſti.
⁊ ibi docto.

poſſunt recipi publicatis atteſtationibus h₃ locum qñ ſunt ri-
te recepti: a cõtrario ergo ſi non rite recepti vel alias atteſtatio-
nes non valent vel non habeant pondus ſeu effectum pbatio-
nis l₃ teſtes recipere ꝛ repetere ſuper eiſdem vel etiam ſuper di
recte contrariis. ad hoc de teſti. cum cauſam. ꝛ.c. veniens. ꝛ.c. p
2 ſentata. ꝛ.c. tua. ¶ †Tertio not. cauſam propter quam prohi-
betur productio teſtiu₃ in cã appellationis. ſ. qñ timetur ſubor
a natio^a. ¶ No. illud generale q vbi eſt eadem ratio ibi eſt idem
ius. de conſtitu. tranſla. de confir. vti. vel inuti. c. cum dilecta. de
tranſla. prela. inter corporalia. cum ſi. ꝛ no. q ꝛc. hic ponderat
ſolam publicationem vt impediatur productio ſuper eiſdẽ arti
culis vel directe contrariis quod no. propter inferius dicenda.
3 ¶ †Quero an ꝛ qñ liceat publicatis atteſtatiõib⁹ teſtes alios
producere vel recipere. Guil. hic ponit notabilem diſtinctione₃
quam ad literam hic refert do. Ant. q₃ aut inſtantia iudicij in
qua fuerunt producti periit aut non periit: ſi periit tunc ſi qui-
dem ideo periit q₃ lis non fuit conteſt. debent admitti de nouo
tam recepti ꝙ alij. de dec. dudum. ij. aut periit poſt litem conte.
vt lapſu triennij ſm leges. C. de iudi. l. properandum. ꝛ q₃ poſt-
ea venit contra formam reſcripti. de reſti. ſpo. piſanis. ꝛ tunc eſt
in voluntate eius contra quem ſunt producti q iterum produ-
cuntur ſi viuunt: ſed ſi non viuunt producti valent. ſ. e. cã. ꝛ.c. p
ſentata. ꝛ. C. e. l. ſi. ¶ Scdo caſu qñ inſtantia non periit: et tunc
aut atteſtationes omnino ſunt deperdite ꝛ poſſunt iterato pro
duci antiqui ꝛ noui. de proba. c. j. aut dicte publice atteſtatiões
extant: ꝛ tunc aut producuntur in diuerſis inſtantiis vel inter
diuerſas perſonas: ꝛ tunc omnes poſſunt produci. ſ. e. c. conſti
tutus. ſi vero producuntur in eadem inſtantia ꝛ inter diuerſas
perſonas ꝛ tunc ſuper antiquis vel directe contrariis vel nouis
dependentibus: dumtñ incluſis ſub primis regulariter nõ poſ-
ſunt pduci nec antiqui nec noui. Fallit in caſibus poſitis p Ho
ſti. de teſti. fraternitatis. ſuper nouis aũt non dependentib⁹: ſ₃
tñ incluſis poſſunt regulariter admitti non ob. publicatione vt
hic pbatur a contrario. ꝛ. ſ. e. c. fraternitatis. Fallit vbi eſſet re
nunciatum teſtibus in tota cã producendis ꝛ oibus probatio-
nibus iuris ꝛ facti. ſ. e. cum veniſſet. ꝛ. c. teſtibus. An aũt renũ
ciatio facta in cã principali extendatur ad cãm appellatiõis: po
nit Guil. hic qd ponit Inno. in. d. c. cum veniſſent. ideo non eſt
inſtandum hic qñ quis vult producere teſtes in cã principali.
Si vero producere vellet in cã appellationis: ꝛ tunc ſi in cã pri-
cipali nulli ſunt teſtes producti clarum eſt qd poteſt: aut fuerũt
producti teſtes in cã principali: ſed non publicati nec pars didi
cit teſtificata ꝛ tunc poterunt produci. ſ. e. conſtitutus. Si vero
b ante publicationem didicit teſtificata vel fuerunt publicata: ^b ꝛ
tunc ſuper eiſdem capitulis vel articulis vel aliis directe contra
riis vel dependentibus ab eiſdem dũmodo incluſis ſub eis nõ
poterunt teſtes produci: ſed ſuper aliis ſicut hic expſſe colligitur
a contrario. facit qd dictum eſt. ſ. qñ quis vult procedere in cã
4 principali. ¶ †Quero qñ dicantur teſtes ſolenniter recepti. di
cit zen₃e. qñ ſunt recepti cum ſolennitate iuris ꝛ hoc no. verbu₃
rite. ff. de bo. poſ. contra tab. l. non putauit. §. non quenis. ꝛ no.
ff. de inoffi. teſta. l. ij. ꝛ. ff. de lib. ꝛ poſth. l. ꝛ ſi peperit ꝛc. ¶ Glo.
rite op. ꝛ videtur q etiam ſuper eiſdem articulis vel directo cõ
trariis liceat teſtes producere. vnde opp. de no. in. c. cum ciꝫ. in
ſi. vlti. glo. ꝛ. ſ. e. c. fraternitatis. in. v. q. Sol. glo. verbum rite hic
poſitum tollit contrarium. nam ꝛ ſic interdum ſunt teſtes rite
recepti ꝛ procedit litera: interdum non ſunt rite recepti ex defe
ctu poteſtatis recipientis q₃ forte non erat iudex cauſe vel ex de
fectu ſolennitatis omiſſe: q₃ recepti fuerunt lit. non conte. vel q₃
depoſuerunt extra articulu₃ ꝛ ſic ſuper articulo non incluſo: tũc
bene poterunt poſtea recipi teſtes non ob. publicatione vt in cõ
trariis. pro hoc facit q₃ dicta teſtium non rite receptoꝝ non va
lent. ſ. c. in noie dñi. ꝛ in auten. co. ti. §. pe. ergo nihil impediũt.
vt in regula non preſtant. in. vj. ꝛ q₃ ex ordinaria receptione ꝛc.
de accu. qualiter. j. Item q₃ atteſtationes que non valent nõ de
bent publicari. zen₃e. hic dicit poſſe dici q ſi ad producentis in
ſtantiam ſint publicati dicte atteſtationes l₃ inualide: tunc non
producet ob timorem ſubornationis in autentico. cod. qñ. col.
viij. Si aliter ſunt publicate tunc ſecus ſm zen₃e. hoc nõ placet
c do. Anto.^c vnde poteſt indiſtincte glo. teneri. ſ. q receptio te-
ſtium non rite facta non ob. productioni fiende niſi per vtrãq₃
partem approbentur etiam ſi ſit facta publicatio. arg. huius li-
tere a contrario que ſimpliciter loquitur. ad hoc. ſ. de teſti. cu₃
cauſam. Pau. dicit verum quando receptio eſt funditus nulla
ſecus ſi ſit aliqua licet poſſet ope exceptionis repelli: q tunc im-
putabit ſibi pars que non recipit. de proba. licet ſm Paul. ꝛc.
5 ¶ †Glo. publicatis opp. q licet teſtes fuerint rite recepti ta-
men eis publicatis liceat producere teſtes. vnde opp. de not. per
Ber. ſ. eo. conſtitutus. in vlti. glo. So. glo. interdum eſt publi-
catio rite facta: ꝛ tunc procedit tex. ꝛ ita debet intelligi. Nam ra-

a ¶ No illũ ge
nerale. amplia
hanc regulã ẽt
in his q̃ natura
liter inter ſe diſ
conueniunt. vt
no. d. Jaſ. p illã
tex. in. l. j. §. ite₃
acquirun⁹ in. iiij.
col. in. viij. not.
ff. de acqr. poſ.
vbi oĩno vide p
declarãde hui⁹
regule: ꝛ duas
alias ampliatio
nes ponit do.
Jaſ. in. l. j. in ſi.
colũ. ff. ne qd in
ius vo. vt eant.
ꝛ Jaſ. in auten.
non l₃. in. ij. co.
C. de lib. pre. ꝛ
Alex. in conſil.
lxxv. in. j. col. in
v. volu.

b ¶ Et tũc ſup
eiſdẽ capitulis.
Adde Bar. in
l. p hanc. in fin.
col. C. de tẽ. ap.
pracu. papiẽ. in
for. lib. op. ꝯtra
teſt. poſt publi
catione. in ver.
ſunt q̃ publica-
tis. Fely. in. c. in
ter. in. viij. co. de
re iudi.

c ¶ Vñ poteſt
Adde Alex. in
conſi. cxxix. i ſi.
in. ij. volu.

d ¶ Intelligit
repetitũ. Add
Bar. in. l. a ſnia
in prin. ff. d ap.

e ¶ Sup aliis
nouis ſic. adde
Alex. in ꝯſil. lxj.
inci. viſo pceſſu
in. ij. co. i. ij. vo.

tione connexitatis aduerbium rite poſitum circa verbum rece-
d ptum^d intelligitur repetitum ad verbum publicatis ꝑpter. l. ſ.
in prin. ff. de publi. interdum publicatio non eſt rite facta: ſ₃ in-
diſcreta inſcia ſeu ignorante vel parte ea inuita: intelligo cu₃ id
fieri non debet: tunc pars que non didiciſſet teſtificata poſſet te
ſtes producere in hoc caſu intelligatur qd no. Bar. in preall. c.
conſtitutus. ꝛ Jo. an. ibi cum glo. concor. Pau. Guil. hic dicit
q ad hoc vt quis excludatur a potentia producendi teſtes li-
cet publicatio ſit rite facta tamen id non ſufficit ſed vltra hoc
requiritur q pars didicerit teſtificata: ſecus ſi adhuc eſſent clau
ſa: q₃ tunc ceſſat timor ſubornationis. alleg. no. in Specu. eo. ti.
§. ſane ver. quid ſi publicatis. ꝛ ſimiliter econtra dicit q ſi non
ſunt publicati teſtes: ſi tñ apparet q aliter pars habuit eorum
copulam ꝛ ſic didicit teſtificata: ꝛ tunc alij vltra non admitten-
tur q₃ eſt timor ſubornationis. vt no. ſ. e. conſtitutus. in ſi. in au
ten. eo. ti. §. qñ. vide Bar. in auten. qui ſemel. C. de proba. ꝛ In
no. ſ. e. vltra tertiam. circa prin. tene glo. iſtam. q₃ publicatio ri
te facta nocet etiam ſi non ſunt didicita teſtificata per hanc de.
que forte hanc opi. voluit approbare. ꝛ ad idem. ſ. e. de teſti. et
ſic pronunciauit Clemens. vn. vt dicit Jo. an. in. d. c. conſtitut⁹
Deinde tractat hic Guil. an ſicut publicatio ita ꝛ renunciatio
obmet teſtibus producendis in cã appellationis ꝛ recitat in ef
fectu dictum Inn. in. c. cum veniſſent. ſ. e. ſed q₃ plenius loquit
dic ſm cã q interdum pars renũciat gñalr ꝛ ſimplr abſq₃ alia
expreſſione: ꝛ tunc in cã appellationis poterunt produci ex quo
in principali nullos produxit. Nam illa renunciatio cum ſit ſim
plex ꝛ iudicialis concernit ſolum illam inſtantiam cauſe princi-
palis ꝛ non aliam. ar. l. properandum. C. de iudi. ꝛ. ſ. de iudi. c.
venerabilis. Si aũt renunciat teſtibus ꝛ oi pbationi iuris ꝛ fa-
cti in cã illa tunc extenditur hec renunciatio tanꝗ pceſſus par-
tialis ad aliam inſtantia₃: ꝛ ſic ad cãm appellationis ꝑpter ius
partiale ex hoc parti queſitum. de reſt. ſpo. piſanis. vbi p₃ q p
ceſſus partialis non perit l₃ alia inſtantia pereat. argu. ſ. de
dec. in de. conſtitutionem. §. inſuper. ꝛ. ſ. eo. conſtitutus. ꝛ. c. de
teſtibus. Si vero eſſet ſpãliter renunciatum teſtibus ſup certis
articulis tunc in illis non noceret: in eiſdem vero ꝑſequitur ver
ba Inno. in preall. c. cum veniſſent. q₃ dicit Inno. q non pote
rit in cã appellationis amplius productio fieri. vt in. c. conſtitu
6 tus. §. ſi. ſ. eo. ti. ¶ †Vlterius iuxta predicta tractat hic Guil.
an eccleſia reſtituatur aduerſus pductionem pbationis publi
catis atteſtationibus. de quo habetur in. c. cum ex literis. ꝛ. i. c.
auditis: de reſti. in inte. dic vt ibi q₃ veritas eſt q ſic ſi eſt ex hoc
leſa. ¶ Ponit etiam hic Guil. multos caſus in quibus l₃ pdu
cere teſtes publicatis atteſtationibus quoꝝ aliqui non ſunt ve-
ri. Ideo dicendum vt habetur per Hoſt. ꝛ Joã. an. in. c. frater-
nitatis. qd gratia breuitatis hic omitto ꝛc. ¶ Glo. eiſdem opp.
q etiam rite receptis atteſtationib⁹: ꝛ eis rite publicatis liceat
teſtes producere. vnde opp. de no. in. c. fraternitatis. in. ij. q. ſol
uit litera hic tollit contrarium q₃ ſuper eiſdem produci nõ poſ-
e ſunt^e ſuper aliis nouis ſic. †Que aũt dicantur noua capla plo-
7 ne habetur in. d. c. fraternitatis. q₃ noua dicuntur q̃ non inclu-
debantur ſub primis: alś ſecus vt ſi quis articulauit. de pſcrip.
includitur poſſeſſio ꝛ bona fides ꝛ titulus eo caſu quo exigitur
vnde ſuper altero predictoꝝ non poſſet teſtes producere: ſecus
ſi ſolum articulaſſet de poſſeſſione. ¶ Gl. directe contrariis op.
q etiam publicatis atteſtationibus ꝛ rite receptis etiam liceat
producere teſtes ſuper articulis cõtrariis. vnde opp. de. c. ex te-
nore. cum ibi no. ſ. eo. So. glo. litera hic tollit contrarium q₃ ſu
per directe contrariis non l₃ producere vt hic dr: ſuper indirecte
aũt contrariis ſic. Exemplum ſi poſt publicatas atteſtationes
ſuper certo facto vellet pars pbare ſe fuiſſe abſentem a loco illo
tempore vel teſtem qui depoſuit ſe ibi interfuiſſe alibi fuiſſe: et
tunc bene poteſt ꝛ ita procedit contrarium q glo. limitat proce
dere put not. in. d. c. ex tenore. q₃ ita demum l₃ ſuper indirecto
contrariis pducere teſtes ſi ille articulus indirecte ꝯtrarius nõ
fuerit certificatus ex forma primi articuli: vt q₃ locus ꝛ tempus
vel ſaltem alteꝝ predictoꝝ non ſuit expreſſatum in primo articu
lo ſpecifice. alś ſec⁹ ꝛ ſic debet intelligi. d. c. ex tenore. facit. l. opti
mam. C. de commu. ꝛ contrahen. ſtipu. vnde dicebat hic Guil.
q reprobatio poſt publicationem fieri non poteſt de eo qd di-
recte vel indirecte ponitur ex forma articulorum cum pars pri
mo de illo fuerit inſtructa niſi fuerit proteſtata. qd intellige vt
no. in. d. c. ex tenore. per Joan. and. q₃ id veru₃ ſi proteſtatio eſt
conuentionalis. per no. ſ. eo. fraternitatis. in vlti. q. alś ſecus.
ꝛ de eo quod non potuit niſi ex dictis teſtium inſtrui non pro-
hibetur reprobatio poſt publicationem. ꝛ ita loquitur. d. c. ex te
nore. per predicta concludit glo. quod ſuper directa contrarie-
tate non licet producere teſtes publicatis atteſtationibus;
quia gloſ. dicit procedere regulariter. Fallit vbi opponitur fal-
ſitas teſtis cum corruptione: ita quod diceretur quod teſtis
depoſuerit

depoſuerit falſum ⁊ corruptus. qꝛ tunc admitteretur corruptio
teſtium vt ꝓbatur in decre. licet cauſam. de ꝓba. ⁊ ibi de hoc ſu
8 per glo. ij. ⁊c. † Que autē dicantur capitula directe cōtraria. gl.
hic multa exempla ponit que ſunt clariſſima. puta ſi de minori
etate eſt articulatum. ſcḋo articulatum de maiori etate euſdē.
vel ſi primo de legitimitate alicuiꝰ eſt articulatū poſtea articula
tur de illegitimitate. ⁊ idē in ſimilibus in quibus de eiſdem pſo
nis ⁊ actibus in codē inſtanti temporis ſic articuli cōtrarij for
marentur. de indirecte contrariis vidiſtis exempla. ē. cum glo.
℄ No. bene glo. anteſtum dixit ꝙ poſt publicatas atteſtationes
non poſſunt produci teſtes ſuper directe contrario articulo niſi
opponeretur falſitas cū corruptione ⁊ per hoc videtur ſentire
glo. ꝙ alio falſitatē allegare ſine corruptione nō lꝫ alios ꝓducere
de quo dicendum vt in. d. c. licet. ⁊ de excep. cū venerabilis. ma
xime per do. Anto. Huius autē dicti cauſam hic aſſignat Guil.
quia ante publicationē non potuit diuinare ꝙ corrupti falſum
dicerēt. vnde poſtea demū hec corruptio ſibi apparuit. ⁊ ſic tūc
excipere potuit ⁊ nō ante ideo iuſtū eſt ꝙ nunc eam poſſit ꝓba
re per teſtes. ℄ Glo. alios opp. de no. in. c. fraternitatis. vbi no.
Hoſti. ꝙ licet in cauſa appellationis idē teſtes nō poſſunt pro
duci qui producti fuerāt in principali ſuper antiquis capitulis
tamē noui bene poterūt. Reſpōdet ꝙ ibi ponitur opi. Hoſtiē.
que hic reprobatur quia eadē eſt ratio vtrobiqꝫ. ℄ Glo. ꝓdu
cere opp. ꝙ immo licet etiā producere teſtes publicatis atteſta
tionibus. vnde op. de no. in. c. fraternitatis in. ij. q. Sol. hic po
nitur regula. Fallit in certis caſibus ibi poſitis quos hic repetit
Guil. quia fallit in cauſa matrimoniali quādo ſtans pro matri
monio vult producere de quo in. c. ſeries. ē. eo. Itē ibi non ob.
exceptio rei iudi. vt quia inter diuerſas pſonas agitur vel de di
uerſa re vel ad diuerſum effectū. vel variatur modus agendi de
teſti. venerā. ij. Item fauore minoris ⁊ eccleſie. de reſti. in integ.
auditis. petita tamē reſtitutione vt ibi. Itē in cauſa inquiſitio
nis. ē. eo. cū clamor. Itē qñ allegatur falſitas cum corruptione.
n Item ſi inſcia vel inuita parte indiſtincte facta ſit publicatio.[a]
Item quādo corā arbitris facta ſuit ꝓductio. vt. ē. c. preſenta
ta. Item in caſu. c. per tuas. ē. eo. Itē in criminali ſm Jo. ē. eo.
de teſti. Item intellige hanc regulā quādo ꝓductio fieret parte
inuita. nam ea cōſentiente videtur id fieri poſſe. de quo in preallē.
c. fraternitatis in vlti. q. vnde dicit doct. de teſti. preſentata. ꝙ
ſi pars non cōtradicit valebit receptio. quia receptio nō eſt ipſo
iure nulla. ſed poteſt ope exceptionis impediri. ℄ Gl. in appel
lationis cauſa oppo. cōtra tex. ⁊ videtur ꝙ in appellationis cau
ſa licet teſtes ꝓducere ſuper antiquis capitulis ꝓductis in cau
b ſa principali. vnde opp.[b] de. l. per hanc. ⁊ qḋ ibi no. C. de temp.
app. Reſpōdet gl. ibi ponitur cōmunis opi. legiſtarū ſm quos
non ob. §. quia vero in aut. de teſti. col. vij. quia loquitur in cau
ſa principali. ⁊ nō in cauſa appellationis vbi inſtantia eſt diuer
ſa. hic autē predicta opi. reprobatur ⁊ approbatur opi. canoni
ſtarum qui hoc tenebant in decre. fraternitatis. ē. eo. ⁊ Guil. in
Spe. eo. ti. §. ſatis vtiliter. ver. ⁊ breuiter. ⁊ hoc per rationē hic
poſitam. ſ. ꝙ eadē eſt ratio vtrobiqꝫ. de quo plenius in preallē.
decre. fraternitatis in. ij. glo. ⁊ ſuper ea. ⁊ ibi plene per do. An.
qui declarat an opi. legiſtarū procedat ex teſtibus iuris ciuilis ⁊
ex terminis ſuis. an aliquo caſu poſſit ſaluari dic vt ibi. Sed vt
dicit glo. ſe. verior videtur opi. canoniſtarū que videtur proba
ri etiam de iure ciuili per rationem hic poſitā que colligitur ex.
dicto. §. quia vero. cū nō videntur poſſe rñdere legiſte. nec ob. le
ges quas pro ſe allegant quia debēt intelligi qñ ſit probatio ſup
veteribus capitulis nullo modo probatis vel probatis aliter ꝙ
per teſtes quia ſup illis bene licet in appellationis cauſa produ
cere teſtes do. Anto. hic dicit ꝙ immo legiſte rationi hic poſite
poſſunt rñdere ex terminis ſuis. qꝛ ſufficit eis de iure ciuili non
eſſe cautū tantū ꝙ inhibeatur ꝓductio in cauſis appellationis
ſuper antiquis cum receptio ſic permiſſa de iure ciuili. ff. de rei
ven. l. officiū. ⁊ l. que reſtituere. ⁊ ſic exorbitans. ⁊ per cōſequens
non debet induci ſi nō repetatur expreſſum etiā ſi ſit eadē ratio.
arg. regule que a iure. de reg. iur. in. vj. ⁊ regule odia. ⁊ quod ibi
no. in. q. per Joan. and. eo. ti. l. ſi vero. §. de viro. ⁊ qḋ ibi no. per
Bar. ff. ſolu. matrimo. Quia de hoc latius eſt dicendum. vt in
dicto. c. fraternitatis. per do. Anto. ⁊c. Sequitur.

℄ De iureiurando. Rubrica.

1 Promoueri non debet quis ſine examinatione ⁊ ad quē
ſpectat promotio ſiue manus impoſitio ad illum ſpectat exami
natio.
2 Imperator. Quatuor requiruntur in actu imperatoris: perſo
ne approbatio inunctio. conſecratio: ⁊ imperij coronatio.
3 Imperator eſt pape ſubiectus.
4 Imperij tranſlatio de genere ad genus perſonarum ſpectat ad
perſonam ⁊ eccleſiam.
5 Imperij electores eligunt in regem: ſed per hoc nō ſequitur ele
ctus iure imperij ſed ex ſola pronocatione pape.
6 Pax minus importat ꝙ concordia.
7 Tabellio debet eſſe rogatus ⁊ de modo rogandi.
8 Negatiua eſt probabilis per inſtrumentum.
9 Procurator qualiter conſtitui debeat ad preſtandum iura
mentum.
10 Imperator recipit a papa vnctionem conſecrationem ⁊ diade
ma imperij.
11 Allegare titulum vel caput legis ſufficit.
12 Juramentum preſtitum per procuratorem non excuſat quin
debeat iterari in propria perſona.
13 Imperator iurando tāgit ſacra ⁊ que ſit forma iuramēti quod
preſtat imperator.
14 Dictio quondam ſapit priuationem de preſenti qualitatis cui
adiungitur.
15 Imperator primo eligitur in regem romanorum: ſecundo ele
ctio cum decreto preſentatur pape: tertio examinata electione ⁊
perſona approbata in regem aſſumitur quarto promouēdum
in imperatorem pronunciatur: quinto vngitur ⁊ conſecratur.
16 Inimicus ⁊ rebellis differunt.
17 Donatio facta per conſtantinum de terris imperij quas dona
uit eccleſie an fuerit valida. ⁊ nu. 37.
18 Literis ſigillatis adhibetur fides ad preiudicium ſigillantis.
19 Sigillo alio ſigillat imperator ante coronationem et alio poſt
coronationem.
20 Inſtrumentum in archiuo publico repertum an preſumatur
autenticum.
21 Imperator anteꝙ approbetur quam poteſtatem recipiat.
22 Periurus an ſit infamis.
23 Succeſſor an obligetur iuramento predeceſſoris.
24 Imperator in quo loco debeat coronari.
25 Juramentum an confirmet promiſſionem nullam.
26 Juramentum preſtitum pape an ſit ſucceſſoribus iterandum.
27 Imperator a quo tempore incipiat vti ſigillo aureo.
28 Promittens aliquem defendere contra omnem perſonam an
teneatur eum defendere contra ſe vel ſuos.
29 Feudum res an ex ſola recognitione alio non apparente an
efficiatur feudalis.
30 Papa an ſit vicarius dei.
31 Rex francie non ſolum de iure ſed nec etiam de iure non reco
gnoſcit imperatorem.
32 Diadema quid ſit ⁊ quomodo differat a corona.
33 Corona quibus de cauſis detur.
34 Imperator quotuplici corona coronetur.
35 Epiſcopi an debeant tangere ſacra.
36 Rex romanorum an poſſit ante coronationem dare priuilegia.

ROmani principes
ortho. Diuiditur in. v. partes. Primo
in prima parte ponit exordiū. In ſcḋa
narrat aſſertionem imperatoris Henri
ci negantis ſe romano pontifici aſtrictū
per fidelitatis iuramentum ſubiungens
quid dederit cauſam denegationi predi
cte. Tertio ꝯtra futura pericula ad per
petuam memoriam ponit duo iuramenta que preſtiterat ipſe
Henricus eccleſie romane. In quarta narrat etiam talia ſacra
menta preſtita fuiſſe per Albertum eius immediate predeceſſo
rem et Rodulphum et alios romanos reges. et declarat illa eſſe
fidelitatis iuramenta. In quinta ⁊ vltima ponit formam iu
ramēti quam ipſe Henricus preſtiterat in ingreſſu italie ⁊ quā
innouauerat tempore coronationis. ſecūda ibi dudū. tertia ibi
1 nos itaqꝫ. quarta ibi eterum. quinta ibi porro. ℄ † Not. ex
prima parte regulam ꝙ ad quem ſpectat promotio vel manus
c impoſitio ad illum ſpectat pſone examinatio.[c] Item ꝙ nullus
eſt ſine examinatione promouendus. ad hoc de elec. venerabilē.
2 ℄ † Not. tria vel quatuor que exiguntur in actu imperatoris.
Primum eſt perſone approbatio. Scḋm inunctio. Tertium
3 conſecratio. Quartum imperij coronatio. ℄ † No. tertio impe
ratorem fore pape ſubiectum tanꝙ ſuſcipientem ab illo dignita
4 tem. ad hoc. c. venerabilem de elec. ℄ † Quarto not. ꝙ tranſla
tio imperij de genere ad genus perſonarum ſpectat ad papam
⁊ eccleſiam. ad hoc alleg. c. venerabilē. ⁊ ſimiliter poteſtas diſpo
5 nendi illum de iure eligendi. ℄ † No. bene ꝙ electores impera
toris eligunt in regē. ſed per hoc nō ſequitur electus iure impe
rij. ſed ex ſola ꝓuocatione pape. ℄ Not. differentiā inter iſta. ſ.
ius ⁊ poteſtas. quia ius notat poteſtatē iuris. poteſtas poteſta
tem facti actualē. vel primū notat habitū. ſcḋm vero actum ⁊c.

a ℄ Item quā do coram arbi tris. Adde tex. quem Bar. ibi dicit ſingularē in. l. ſi. C. d teſti.

b ℄ De. l. per hāc. Adde pra tic. papi. in for. oppo. ꝯtra tex. poſt publica. in ꝟ. ſunt que pu blicatis.

c ℄ Itē ꝙ nul lus. Adde bo ne facere tex. et qḋ ibi no bar. l. l. magiſtros. C. de pſcr. ⁊ me di. lib. xj.

6 ¶ † Sexto no. ꝙ cum iure conuenire pōt diſpoſitio cōſuetudi
nis in ver. dudū. ¶ No. ꝙ plus importat verbum cōcordia ꝙ̄
verbum pax. Pax enim quietat rancorē. cōcordia animos vni
7 et. ¶ † Not. ex tex. ibi multis tabellionibus^a ꝙ tabellio debet
a esse rogatus vt instrumentū conficiat de eo de quo atteſtatur ⁊
debet rogari ab eo cuius principaliter intereſt. de quo dicendū.
vt per Jnnocē. de fi. inſtru. c. j. ⁊ no. bene ꝙ hic habes modum
rogandi quia debet dicere de tali facto voco te notariū ⁊ rogo
8 vt de eo publicū conficias inſtrumentū. ¶ † Item no. ꝙ nega
tiua eſt ꝓbabilis per inſtrumētū qñ negatiua exprimitur quia
poteſt illud verbum ſcribi quo negauit ſe fore ad fidelitatē aſtri
ctum. de quo de ele. bone. j. ⁊ per glo. ⁊ Joan. and. per legiſtas.
C. de proba. l. actor. ⁊ ff. e. ti. l. ij. in ver. nos itaqꝫ. ¶ No. negligē
tiam vel ſilentiū prelati preiudicare eccleſie. ¶ Not. ſcđo ꝙ lite
ris patentibus alicuius principis ad preiudicium ipſius princi
pis fides datur ⁊ adhibetur in his que cōmittit ambaſiatori
bus vel ꝓcuratoribus ſuis. ¶ Tertio no. ꝙ vt procurator poſ
ſit ſubiectionē promittere vel fidelitatis iuramentum exigitur
9 ſpeciale mandatum. ¶ † Et not. bene ꝙ ꝓcuratorium dicitur
plenum qñ extenditur ad exigentiā ſpecialis mādati. ¶ Quar
to no. practicam cōſtituēdi procuratorē ad preſtandū iuramen
b tum quia ei dari debet mandatū ad iurandū pro eo^b ⁊ in eius
animam. cautū eſt ergo ꝙ procuratoriū ſic ſtet ſufficit tamen in
iuramento calūnie ꝙ habeat mandatū ad preſtandū iuramen
tum calūnie licet alia nō adnectantur. de iura. calū. c. j. ⁊ fi. in. vj.
10 ⁊ eſt caſus in cle. non pōt de procu. ¶ † No. tria que recipit im
perator ab eccleſia. ſ. a papa. ſ. vnctionem cōſecrationē ⁊ diade
ma imperij. ¶ No. ꝙ ſicut in electione prelati eccleſiaſtici exigi
tur decretum electionis vt patet de elec. in cauſis. ita videtur ꝙ
exigatur in electione imperatoris vt patet ex hoc tex. decre. ele
ctionis. ¶ No. ꝙ licet in electione prelati ſpiritualis reprobetur
mixtura laycorum ⁊ cle. de elec. ſacroſan. ⁊ c. maſſana. nō tamen
reprobatur in electione imperatoris. ⁊ ſic pōt hoc reſpectu ara
ri in boue ⁊ aſino vide quod no. Joan. and. de teſta. Joannes.
¶ No. ꝙ anteꝗ̄ quis ꝓmoueatur ad dignitatē ſecularē debet
examinari. ⁊ tūc fienda eſt examinatio de requiſitis in perſona
ad dignitatē ad quā promoueri debeat. ⁊ principaliter ſup tri
bus ſcꝫ ſup moribus cōditione ⁊ ſtatu. ¶ No. ꝙ cum pſona ali
qualiter non tranſitur cū faciliore examinatione. ⁊ ſic videt̄ ꝙ
non ſit neceſſe ꝙ notus examinetur ad actū promotionis ſi eſt
in totū notus. ſecus ſi eſt aliqualiter notus. quia tūc debet exa
minari ſed cum faciliori examinatione tranſitur. ¶ No. vtilem
practicā habentis promouere vt ante omnia declaret perſonā
habilē per ſententiam ꝙ facit pro executoribus apoſtolicis vt
ante omnia pronūciāt ſup dignitate ⁊ habilitate pſone poſtea
cōferant vel aliter promoueāt vt hic habetis practicā ſentētie.
11 ¶ † No. ex tex. ibi nisi dño pro generali allegatione vt ſufficiat
allegare titulū vel caput legis. vel. c. tm̄ de quo ꝑ coba. de. in. c.
12 veſtra. per Joā. and. ¶ † No. ꝙ iuramentū preſtitū per ꝓcura
13 torem nō excuſet quin debeat iterari in ꝓpria pſona. † ⁊ no. ꝙ
etiā imperator iurando tāgit ſacra ⁊ ſic corporaliter iurare de
bet. ⁊ ſic in hoc epiſ videtur maioris priuilegij de iura. calū. c. ſi.
⁊ ſic poteſt ſumi argumentū ꝙ maior eſt dignitas epalis digni
tati imperiali. ad hoc de maio. ⁊ obe. ſolite. ⁊ qđ no. xxiij. di. qñ.
¶ No. hic formā iuramēti quā preſtat imperator in eius coro
natione. ex quo apparet ꝙ imperator debet eſſe defenſor eccle
ſie. ⁊ ad hoc obligatur ꝓprio iuramento vt hic aperte ꝓbatur
in verbo ceterū. ¶ Not. ſeruandum velut nos id qđ nō eſſet per
preterita tēpora in dubiū reuocatū ſed ſimpliciter ſeruatum. fa
c cit. l. minime. ff. de legi.^c ¶ † Not. ſcđo de dictione quondā que
14 ſapit priuationē de preſenti qualitatis cui adiungitur. ¶ Not.
argumentū ꝙ per verba recipio te in ſpecialem filiū quis non
aſtringitur iure fidelitatis. ¶ No. potius pōderandū veritatē
⁊ vim verborū ꝙ̄ corticem eorū. vnde ſenſus in rigore verborū
non eſt cōfundendus. Ad hoc eſt de verb. ſigni. intelligentiam.
¶ No. quarto ꝙ papa poteſt declarare cōtractum ⁊ iuramen
15 tum ⁊ promiſſionē que ei a layco preſtantur. ¶ † No. hic Guil.
ordinē promouendi imperatorē. quia primo eligitur in regem
Romanorū ſcđo electio cū decreto preſentatur pape. tertio exa
minata electione ⁊ perſona approbata in regē aſſumitur. quar
to promouendū in imperatorē pronūciat. quinto vngitur ⁊ cō
ſecratur. ⁊ hec probātur hic ex hoc tex. in. §. porro. ¶ Not. ꝙ ſi
cut iuramentū preſtari pōt per procuratorē ita ⁊ recipi. ¶ No.
ꝙ imperator iurat corporaliter ⁊ tactis ſacramentis ⁊ euange
lijs. ⁊ hec eſt forma iuramenti generalis quo ad formā extrinſe
cam. vt debeat ſuper euangelijs iurare. ¶ Not. imperatorē de
bere dare fauorem cōtra hereticos ⁊ ſciſmaticos ex iuramento
16 ⁊ ſi non facit eſt periurus ⁊ deponi poteſt. ¶ † No. hic differen
tiam inter inimicum ⁊ rebellem. quia inimicus eſt magis gene
ralis. ¶ No. ꝙ ille dicitur venire contra eccleſiā qui confedera

a ¶ Quod ta
bellio debet eſſe
rogatus. Add.
de tex. l. §. nos
autē in auc. de
tabel. ⁊ Bar. in
l. ij. in. j. q. ff. de
ſtipu. ſer.

b ¶ Et in eius
animā. Adde
Bart. in l. ij. §.
ſin autem in. ij.
colū. in prin. C.
de iura. calum.
⁊ Alex. in cōſi.
cdix. in pe. col.
in fi. in. v. volu.

c ¶ Not. ſcđo
de dictiōe quō
dā. Adde glo.
in. l. eius qui in
ver. deſinunt. ⁊
ibi Bar. ⁊ doc.
ff. ſi cer. pe.

d ¶ No. ꝙ va
let. Adde por.
in ꝓhe. inſti. in
pe. ⁊ fi. col. bar.
in rub. ff. vet. in
pe. col. Panor.
in conſi. lxxxj.
in. j. vol. Alex.
et Areti. i rub.
ff. de verb. obli.
Fely. in probe.
decre. Cardi. in
cōſi. cxxvij. ad
fi. ⁊ in cōſi. vlti.
in. ij. col.

e ¶ No. ꝙ lite
ris. Adde Fe
ly. in. c. ſcripta.
in pe. col. vꝫ. in.
generaliter. de
fi. iſtr. et Jnno.
in cle. ſtatutum
in. j. col. in fi. ā.
de dec.

f ¶ Qr nō ni
ſi. Adde Bar.
⁊ doct. maxime
ro. Jaſ. in rub.
ff. d iuriſ. l. om.
iudi.

g ¶ Videt̄ eſſe
ꝙ. Adde Fely.
in. c. eā te. in. iij.
col. vꝫ. ſimiliter.
de reſcrip.

h ¶ Qđ videt̄
falſum. Adde
Bar. in extra
ua. ad reprimē.
in vꝫ. reges. Fe
ly. in. c. eā te. in
j. col. de reſcrip.
Ange. in ꝓhe.
inſti. in. iij. col.

tionem facit cum inimicis eccleſie. qđ eſt notandum contra Flo
rentinos qui fecerunt ligam cum rege Francorū que deo propi
d tio plus fuit eis perniciosa ꝙ vtilis.^d ¶ † No. ꝙ vꝫ donatio fa
17 cta per conſtantinum de terris imperij quas donauit eccleſie.
¶ No. ꝙ licet donatum ſemel vel cōceſſum amplius donari vel
concedi non poſſit vt ius iterū tribuatur. cōceſſio tamen poteſt
fieri ad cautelā ſic limitatam de fi. inſtru. inter dilectos. ¶ No.
hic de verbo tenuta pro vulgari noſtro. quia idem ſignificat ꝙ
ſortilicū ⁊ poſſeſſio ſortis. ¶ No. ꝙ imperator eſt defenſor eccle
ſie. Item eſt differentia inter inobedientem ⁊ rebellem. ¶ No.
ꝙ appellatione terrarū cōprehendūtur prouincie. ¶ No. ꝙ ex
vinculo iuramenti princeps tenetur ad cōſeruandam libertatē
e eccleſiaſticam etiā particularium eccleſiarum.^e ¶ † No. ꝙ lite
18 ris ſigillatis adhibetur fides ad preiudiciū ſigillātis. ¶ Not. ꝙ
alio ſigillo ſigillat imperator ante coronationē ⁊ alio poſt coro
19 nationem. ¶ † No. ꝙ ſigillum imperatoris eſt aureū. ¶ † No.
20 ꝙ illud qđ reperitur in archiuio publico eccleſie preſumitur au
tenticum. Et no. pro practica. ſ. quando fit mentio de inſtrumē
to vt fiat proteſtatio ꝙ hoc plenius cōtinetur in inſtrumēto de
quo fit mentio ⁊c. ¶ Circa primā partem oppo. primo ⁊ vide
tur ꝙ plures non poſſunt eſſe principes. vij. q. j. in apibus. Cu
ius cōtrariū hic innuitur cum dicitur in plurali romani princi
pes. Sol. de iure plures poſſunt eſſe ſucceſſiue non ſimul. vnde
illud omnis poteſtas impatiēs cōſortis erit. xxiij. q. vij. ꝙ aūt.
ad hoc de cle. coniug. c. j. in. vj. ibi vnicas ⁊ virgines. i. ſingulos
⁊ ſingulas. qñqꝫ duo ſimul rexerūt imperiū vt Titus ⁊ Veſpa
ſianus vt habetur in cronicis. facit. viij. diſt. quo iure. ibi loqui
tur in plurali ſm gl. ⁊ zenze. ⁊c. ¶ Scđo quero quare hic papa
f ponderat ꝙ fidem habeat princeps. dicit Guil.^f quia non niſi
fideli dandū eſt imperiū. de elec. venerabilem. §. j. ibi vel als he
reticus ⁊c. quinimmo nec aliud iuriſdictionis officium dādum
eſt infideli. vt in auc. iuſiurandū qđ preſtatur ab his qui admi.
21 ſuſcipiunt col. in. liiij. diſtin. nulla. C. de iudeis. l. ſi. ¶ † Tertio
quero an aliquā poteſtatem recipiat imperator anteꝗ̄ approbe
tur per papā. Guil. per hunc tex. dicit ꝙ non als poſſent eligere
fatuum vel hereticum. de elec. venerabilē. quia approbari quis
debet anteꝗ̄ militet. C. de diuer. offi. l. in his. ⁊ l. ꝓbatorias. lib.
xij. ⁊ de re mili. l. neminem. C. de agentis. ⁊c. l. ij. lib. xij. ad hoc. ſ.
eo. §. itaqꝫ in ver. declaramus. ⁊ in ver. factum. Fatetur tamē ꝙ
doctores dicunt eum habere ſtatim cum eſt electus plenā pote
ſtatem. ⁊ ꝙ vnctio pape nihil addit. de quo per Hoſti. de verb.
ſigni. ſuper quibuſdam ſm zenze. ⁊ Guil. de quo etiam de elec.
venerabilem. ⁊ eo. titu. auaritie. in. vj. ⁊. C. de quadri. preſcrip. l.
g bene a zenone. quia cōmunis opi.^g videtur eſſe ꝙ de iure ex ſo
la electione cōſequatur poteſtatem adminiſtrandi ſicut ⁊ papa.
Nec ob. ꝙ poſſibile eſſet ꝙ eſſet hereticus vel fatuus. qr id non
eſt veriſimile ꝙ tanti viri ꝗ̄li ſunt electores elegerint niſi habi
lem. ar. l. j. ff. de offi. prefe. preto. ⁊ quia eadē ratione etiam papa
non deberet poſſe ante intronizationem adminiſtrare cum nec
papa poſſit eſſe hereticus. xl. diſt. ſi papa. ¶ Quero vlterius an
imperator cōfirmetur. dicit hic Pau. ꝙ non per hunc tex. ſed
bene approbatur. ⁊ ſic non eget cōfirmatione ſed bene approba
tione licet Jo. notauit contrarium. xcij. diſt. legimus. vbi dixit
h ex ſola electione fieri imperatorem^h qđ videtur eſſe falſum. quia
tex. in verbo dudum. dicit ꝙ eligitur futurus imperator. ⁊ ſic ele
ctione ſola nō videtur imperator. ⁊ hoc credo quia ante corona
tionem nō dicitur imperator. ſed forte Joā. fuit locutus quo ad
potentiā adminiſtrandi de qua. ꝫ. dixit. ⁊ tunc eius dictum poſ
ſet ſaluari. vt. ſ. dicetur ⁊c. in verbo dudūꝫ. ¶ Querit hic Guil.
an reſpōdens ꝙ iuramentū non preſtiterit ſit periurus. dicit ꝙ
ſic. vnde aduertendum ꝙ quoddā eſt iuramentum aſſertorium
quoddā promiſſoriū. Aſſertoriū eſt de re preterita vel pſenti vel
aliqđ aſſerere fuiſſe vel eſſe vel non forſitan deo teſte. xxij. q. j. in
ſumma. Jſtud tale iuramentū de veritate dicenda de calumnia
⁊ malitia de iur. calū. c. ij. in. vj. Nam iuramenta talia preſtātur
ſuper re preterita vel preſenti. Promiſſoriū vero iuramentum
eſt de re futura fienda vel nō fienda. ꝫ. eo. quemadmodū. vnde
in propoſito patet ꝙ hic imperator peccauit in duobus. ⁊ duo
bus modis delerauit. Primo quia venit contra ſua licita iura
menta negando fidelitatē ⁊ obedientiā. Scđo quia falſe ⁊ ſcien
ter negauit pape iuraſſe fidelitatē quā tamen iurauerat. ⁊ ſic eā
negando preſtaſſe faciebat infideliter cōtra eum. ⁊ per cōſequēs
in predictis duobus modis deierauit ⁊c. ¶ Quero ſcđo an po
tuerit hic aliquo modo excuſari imperator vt licuerit ſibi cōtra
iuramēta motu ꝓprio cōtrauenire ⁊ negare ſe illa pſtitiſſe dato
⁊ ſuppoſito ꝙ iuramēta ſua dicerentur eſſe cōtra iura imperij ⁊
ſic ex hoc inualida. Ad primū an licuerit venire cōtra motu ꝓ
prio ꝙ in aliquo modo potuerit excuſari ex quo dicebant ꝯtra
iura imperij. dicit ꝙ nō. mouet̄ qr eſt regula ꝙ nulli lꝫ venire cō
tra factū ꝓpriū iuratū iuſtū vel iniuſtū ſine licētia ſeu auctorita
te pape

te pape ſed opus eſt illius licētia. de elec. venerabilem. Fallit in
aliquibus caſibus. Primo quādo obſeruatio iuramēti vergit
in diſpendiū anime. ſ. e. ſi vero. ⁊ c. cū quid. Scḋo ſi vergit in di
ſpendium vite tēporalis vt tot bonorū ſuorū ꝙ viuere non poſ
a ſet. xxij. q. iiij. c. ſi. ver. quiſquis.[a] Tertio ſi vergit in deteriorem
exitum. xxij. q. iiij. ſi aliquid. Quarto ſi iuramentū de re tertij vt
de re. eccleſie per prelatū preſtitū. ſ. e. c. ij. Quinto ſi eſt cōtra pu
blicū ius auctoritate ⁊ vtilitate. de ſo. cōpe. c. ſi diligenti. Sexto
ſi eſt contra aliud proprium iuramentū ⁊ licitū. ſ. eo. intellecto.
Septimo ſi cōditio adiecta hoc ſuſtinet. ſ. e. quemadmodū. de
ſpon. ſicut. Octauo cum eſt vrgentiſſima neceſſitas ⁊ licentia ſu
perioris haberi non pōt. de ob. iem. conſiliū. Cum ergo nullus
predictorū caſuum excuſat imperatorē eſt periurus quia nō ha
bet iudicare de iuramento ſuo ſed ſuperior. vt. d. c. venerabilē. ⁊
c. quāto. de ma. ⁊ obe. dilecti. vbi licet quis iuret ſciēter cōtra iu
ra eccleſie ſine tamen requiritur licentia pape in cōtraueniendo.
Ad ſcḋm an licuerit ei denegare ſe iuraſſe. dicit ꝙ non. quia id
non licet pro viribus ſuis cōſeruandis mentiri negata iuramen
ta que fecerat cum nō liceat pro tēporali ſalute ſalutē ſpiritualē
poſtergare. de vſuris. ſuper eo. xxij. q. ij. ne quis. ¶ Ex p̄dictis
concluditur ꝙ nullo ex predictis caſibus excuſetur ꝙ non obe
diendo venit contra fidelitatē iuratam. quia ſub debito fidelita
tis iuramenti fuerat requiſitus que hoc includit. vt in verbo du
dum. ⁊ c. de forma. xxij. q. v. Itē cum mentitus ſit negando iu
raſſe fidelitatē quam iurauerat periurus fuit abſq; excuſatione
quacūq; quia nō poterat eſſe hmōi immemor cum nō eſſet du
bium ꝙ iurauerat. quia in facto de recenti ⁊ ꝓprio motu nō po
teſt ꝓbabilis ignorātia allegari. l. neminē. C. de ſuſcep. ⁊ archa.
b lib. x. ff. de penis. l. ſi diutino. ⁊. ff. de leg. j. ſi reus. ⁊ qḋ ibi no. ⁊c.[b]
22 ¶ †Quero an periurus ſit infamis. dicit ꝙ ſic de iure canoni
co ſiue de preſenti ſiue de preterito ſiue de futuro iurauerit. vj.
q. j. infames. Legiſte vero dicunt ꝙ de iure ciuili in iuramento
de preterito vel preſenti periurus non eſt infamis. ſed crimine
ſtellionatus. l. ij. ⁊ in ſi. in iuramento vero de futuro ſi venit con
tra pactionem iuratā eſt infamis. C. de tranſac. l. ſi quis maior.
ſed ſi venit ſimpliciter cōtra iuramentū ⁊ non contra pactionē.
⁊ tunc non eſt infamis. ſed ſolū deum habet vltorē. l. ij. C. de reb.
cred. de iure canonico etiā videtur dubiū per. c. teſtimoniū. de
23 teſtibus. ¶ †Quero an ex iuramento predeceſſoris obligetur
ſucceſſor. dicit zenze. ꝙ nō. etiam ſi ſit preſtitum pro ſe ⁊ ſucceſſo
ribus ſuis quo ad penā periurij cum iuramentū ſit mere perſo
nale. vt no. Inno. de iureiurando veritatis. quis ex promiſſio
ne predeceſſoris ſucceſſor obligetur ſeu aſtringatur. C. de hered.
acquiren. l. ſi. C. de pactis. l. pacto. Fatetur tamē ꝙ ſi eſt preſtitū
iuramentū per predeceſſorem ⁊ reale intātū obligat ꝙ ſucceſſor
arctatur ad id preſtandū quaſi hoc ſit ius reale poſſeſſum ⁊ pre
ſcriptum. ¶ In verbo nos itaq; opp. papa hic declarat electū
futurum imperatorē promouendū. ⁊ ſic pronūciat de eo qḋ eſt
vēturum cōtra. l. j. §. j. ff. de vſur. dic ꝙ eſt obligatio omnino nō
eſt futura vt vſure rei iudicate que nō debentur. niſi poſt quatuor menſes. ⁊ tunc nō debet fieri cōdemnatio. vt in. l. cōtraria.
Si vero eſt aliqualiter de preſenti. ⁊ tunc aut eſt pura aut condi
tionalis. Si eſt pura ⁊ dilatiua ⁊ non extenſiua vt ſi debetur in
paſchate ſoluendum ſemel. ⁊ tunc non debet ante condemnari.
quia non petitur de plus peti. c. j. Si vero eſt dilatiua ⁊ extenſi
ua vt in annuis preſtationibus ⁊ expenſis que multiplicantur
ex mea malitia vel contumacia. ⁊ tunc cōdemnatur in futurum
de offi. deleg. querenti. ff. ſi ſeruit. vendi. l. harū. ⁊ l. egi. Si vero
eſt obligatio cōditionalis. tunc etiam poteſt fieri ſententia ſup
illa de teſta. Raynaldus. §. idem. ff. ad leg. aquil. l. in. l. idem ſi pe
to contra meum moleſtatorem ne amplius me moleſtet vel ne
amplius ius meum vſurpet de ſepul. c. j. ⁊ ibi de hoc per Hoſti.
⁊ per gl. de ſen. excommu. romana. §. caueant in. vj. facit qḋ no.
ff. de iudi. l. in oībus. ⁊ qḋ not. de procurato. in. c. auditis. ⁊ d. c.
Raynaldus. ¶ Quero quis ſit effectus confirmationis electio
nis. dicit hic Guil. ꝙ eſt iuris ex electione queſiti declaratiua ꝙ
iure queſito habito corroborat exercitium. nam confirmatione
datur exercitium electionis alle. no. lxiij. diſt. quanto per glo. fa
cit qḋ no. de elec. tranſmiſſam. No. hic pro notatis de elec. ꝙ ſit.
⁊ c. auaritie. in. vj. ¶ Quero ſi ꝓcurator iurat falſum in animā
dn̄i an obliget dn̄m ad periuriū. dicit Guil. ꝙ ſic ſi ſciebat mandans illud falſum ⁊ nō iurans. ar. c. pe. de elec. in. vj. Fatetur tamen ꝙ peccat iurans taliter ſi ſit falſum qḋ iurat in aſſertorio ⁊
promiſſorio iuramento. quia per eius organum exigitur mēda
24 †tum. xlvj. diſt. ſicut. xxxvij. diſt. ſi quid veri ſm̄ Guil. ¶ †Quec ro in quo loco debet imperator coronari.[c] Dic ꝙ coram altari
beati Petri vt patet hoc ex forma iuramenti ibi ⁊ beato Petro ⁊c. dicit tamen Guil. ꝙ alibi recipere poſſet quia locus non
eſt de ſubſtantia ſed modus tantum. de reſti. ſpo. c. ſi. Et predicta faciunt in argumentum ꝙ archiepūs debet epiſcopos ſuffraganeos in ſua cathedrali eccleſia conſecrare. veritas tamē eſt ꝙ
ibi poterit conſecrari vbi archiepiſcopus elegerit. lxv. diſt. c. ſi.
ante ſi. ſm̄ Guil. ¶ Vlterius per hunc tex. arguit zenze. ꝙ bene
in ſcientia ⁊ in moribus ⁊ in omnibus notis trāſeundum eſt de
facili ad eius examinationē. arg. de elec. innotuit. §. multa. xxiij.
diſt. qui epiſcopus. xlvij. di. de Petro. xxxv. q. ix. veniā. ¶ Vlte
rius per hanc de. incētum hic dicit ꝙ imperator conſecratus re
cipit ordines. lxiij. di. valentinianus ad ſi. qḋ eſt falſum. ar. ff. de
re. diui. l. ſacre. de quo in Spe. titu. ij. §. nunc oſtēdendum. ver.
xxxix. ſm̄ Pau. ⁊ per Ioā. and. in. d. c. valentinianus in. §. ceterum. ¶ Quero quare iuramētū de quo hic dicitur plus eſt iuramentum fidelitatis ꝙ alia iuramenta cum ⁊ in aliīs etiam fides exigatur. dicit Guil. ꝙ in illo exuberantior fides exigitur ꝙ
d in aliīs.[d] Sicut in ſimili dicitur in actionibus bonefidei de ſi.
inſtru. inter dilectos. ⁊ de excep. cum venerabilis. ⁊ hoc eſt iuramentum qḋ preſtatur poſt inueſtituram dn̄o a vaſallis vt habe
tur in libro feudorum ti. qui pretēdere debet. de quo ibi ⁊ in ti.
ſe. ſm̄ Guil. ⁊. xxij. q. v. de forma ⁊c. ¶ In ver. porro. quero an
cōfirmatus vel aſſumptus in aliqua prelatione a papa habeat
exercitium adminiſtrationis ante preſtationem iuramēti fidelitatis. dicit hic Guil. ꝙ non vt patet in extrauaganti Boniſacij iniuncte. de elec. vbi patet ꝙ cum hoc exigatur ꝙ oſtendat li
teras papales de promotione ſua alīs qḋ agit eſt irritum ipſo iu
25 re ſm̄ Guil. ⁊ zenze. qḋ no. qui limitat. c. tranſmiſſa. ¶ †Quero ſcḋo an iuramētum cōfirmet promiſſionem nullam videtur
ꝙ non de fide inſtru. inter. de ſo. compe. ſi diligenti. In contrarium facit de iureiur. cum cōtingat. de pactis quis. in. vj. dic ſi
iuramentum eſt contra ius publicum auctoritate ⁊ vtilitate nō
firmatur actus iuramento. de ſo. compe. ſi diligenti. Idē ſi eſſet
nullitas vel defectus ex parte facti qḋ fictionem nō recipit. viij.
diſt. veritate. In his autem que ſunt auctoritate publica ⁊ vtili
tate priuata. dic ꝙ dato ꝙ ex forma iuris alius actus deficiat. ta
men ex vi iuramenti adiecti veſtitur ⁊ valet de iureiuran. cum
contingat. ⁊ d. c. quis. Nec ob. ꝙ dicas ꝙ cōtractus inefficaces
⁊ nudi a iure ciuili multis modis veſtiuntur inter quos hic non
numeratur. ergo nō debet veſtire contractum inefficacem. quia
reſponde ꝙ hoc eſt ſufficiens veſtimentū de iure canonico. licet
ſecus de iure ciuili ſic vidimus in ſimili quia de iure ciuili ex pa
cto nudo non agitur. tamen ſecus de iure canonico de pact. c. j.
j. q. vij. quotiens. ⁊ qḋ ibi no. Ad hoc quia dato ꝙ contractus
deficiant de iure ciuili tamen nō deficiūt de iure naturali ex quo
cōſenſus interuenit inſti. de obli. que ex cōſenſu quaſi per totū.
⁊ hoc veſtimentum eſt introductum de iure canonico. ⁊ a papa
cuius eſt interpretari vim iuramenti. viij. diſt. iuramēti. vt vica
e rius dei. ⁊ de iureiur. ⁊ ſi chriſtus.[e] Sicut ergo de iure ciuili ali
qui cōtractus informes ⁊ nudi de ſe informantur ⁊ veſtiuntur
certis formis auctoritate imperiali. ⁊ ſic veſtiuntur aliqui ⁊ for
mantur auctoritate papali per iuramentum. vt. d. c. cum cōtingat. ⁊ c. quis. ⁊ C. ſi aduerſus vendi. aut. ſacramenta ſm̄ Guil.
¶ Per predicta decidit ur queſtio de qua hic p Guil. vʒ quid
ſi donaui omnia bona mea irreuocabiliter inter viuos heredibus inſtitutis a me ⁊ iuraui non ꝯuenire. an ſi reuocaui poſtea
teſtamentum vel alīs eſt ruptū vel deficit vnum de ſubſtantialibus vel nouā prolem ſuſcepi de qua non erat facta mentio. ⁊ ſic
de iure vel de facto eſt nullum. an valebit donatio ex vi iuramē
ti. inualida enim videtur donatio ex quo teſtamentum eſt nullum. ⁊ ſic heredes ex eo eſſe non poſſunt ⁊ ſic nō videtur profice
re donatio cum eis ſub appellatiuo nomine fuerit donatū. ⁊ ſic
videtur ꝙ donatio ſit in cauſa caduci. C. de cad. tol. l. j. in prin. ⁊
§. pro ſcḋo. ex quo non eis ſub proprijs nominibus donabatur.
ſed eis vt heredibus. ar. ff. de offi. deleg. qm̄. ⁊. ff. de ſtipu. ſer. l.
ſeruus cōmunis. Item nec erant heredes tempore donationis
niſi ſolū in ſpe: quia voluntas teſtatoris viuentis erat ambulatoria de cōle. miſ. cum Marthe. ſed teſtamentū ante mortem
perit ergo ſpes eſt reuocata. ar. viij. q. j. c. j. an ergo validabitur
f donatio predicta iuramento.[f] ⁊ ſimiliter queri poteſt de donatione inter virum ⁊ vxorem que reprobatur a iure ciuili an vali
detur iuramēto. Nam in hoc ſcḋo caſu. ſ. qn̄ agitur de dona. inter virū. ⁊ videtur per p̄dicta ꝙ ſic qꝛ verſatur circa ea que ſunt
vtilitatis priuate. In primo caſu videtur maius dubiū. nam vi
detur ꝙ non cōfirmetur ex defectu volūtatis ⁊ deficiētis conſen
ſus. iuramentū autē non ſe extēdit vltra cōſenſum iurantis. l. ſi.
C. de nō nu. pe. ⁊ no Bar. ff. de ſideiuſſ. l. ſi quis pro eo. in prin. ta
men idē videtur ex quo ex tūc donauit irreuocabiliter inter viuos heredibus inſtitutis a ſe ⁊ ſic in effectu ſub nomine ꝓprio
cū alīs non potuiſſet irreuocabiliter donare. ar. l. illud. ff. de acq.
here. cum ſi. de materia per Cy. ⁊ Barto. in. l. pe. ⁊ ſi. C. de pac.
⁊ in. d. l. ſi quis pro eo. in prin. vbi latiſſime per Barto. ⁊ l. ſeruus
⁊ augerius. ff. ad legem fal. per Innocen. in. c. cum veniſſent. de
inſti. dic vt ibi habetur. et per Guil. de co. in. l. ſed ſi poſſeſſori

a ¶ Tertio ſi vgit. Adde Fely. in. c. ſi vero. in. ſi. colū. extra de iureiur.

b ¶ Quero an piurus. Adde Bal. ponētem octo penas piurij in. l. ij. C. de re. cre. quas reaſſumit Ange. in. §. item ſi poſtulante. in glo. ſi. inſti. de act. ⁊ ibi do. Iaſ.

c ¶ Dic ꝙ coraʒ. Adde por. ⁊ do. Iaſ. in ꝓhe. inſti. in pe. col.

d ¶ Sicut in ſimili. Adde no. per glo. ⁊ doct. in. §. actionum inſti. de actio.

e ¶ Sicut ergo. Adde ea ꝙ habent per do. Iaſ. in. l. iuris gentium. §. ſed cum nulla. ff. de pac.

f ¶ Et ſimiliter. Adde Alexan. in conſilio dvij. in pe. col. poſt med. in. ij. volu. Alex. l. in conſi. xlj. in. ij. col. poſt pn̄. in v. volu. Alex. l. in conſi. cxlj. in ſi. colum. circa prin. in. v. vol.

26 §. itē ſi iurauero. ff. de iureiur. l. ⁊c. ¶ † Quero an iuramentum preſtitū pape ⁊ ſucceſſoribus ſit a ſucceſſoribus iterandū dic ꝙ non ꝙdiu viuit iurans. ſ. e. c. veritatē. ſecus ſi non adderetur verbum ſucceſſoribus. quia tūc ſoli dn̄o viuenti preſtatur. ideo ſingulis ſucceſſoribus dn̄i eſt iterādū ſeu preſtandū iterū. xij. q. ij. ſepe. ⁊ c. lōginquitate. ⁊ no. in. d. c. veritatis. ⁊ in lib. feu. de phi. feu. alie. per Fede. §. preterea. Econtra autē iuramentū vaſalli non extenditur ad ſucceſſores eius etiā ſi ſit dictū. dato enim ꝙ pactū poſſit eſſe reale cōpromiſſum ⁊ pollicitatio non tamē votum nec etiā iuramentū. ⁊ ideo eſt pſonale ⁊ ſic nō tranſit ad heredem. vt. ff. de pac. l. ⁊ heredes. ⁊ no. Inno. in. d. c. veritatē. alſ etiā ſi eſſet hoc onus annexum hereditati quo caſu non eſſet heres periurus nec voti tranſgreſſor licet non ſeruaret iuramentū igitur ligatur quis propria obligatione ⁊ ſpūali ⁊ durat ad vitā iurantis ſed iurans pro ſe ⁊ aliis agit de aliena obligatione ſpirituali ꝙ ſine illius cōſenſu non poteſt facere ſm̄ zenze ⁊ Guil. ¶ Quero quid ſi dn̄s ſucceſſor dicat ꝙ ſuus pdeceſſor pro ſe ſolo accepit non pro ſucceſſoribus. vaſallus dicit contrarium quis [a] habebit pbare. dic ꝙ vaſallus qui dicit. ff. de proba. l. ei. inſti. de fideiuſ. §. ſi. ¶ Quero an totiens dabitur laudamū ſeu releuiū quotiens renouabitur ſucceſſor. puta morte predeceſſoris vel depoſitione ceſſione renūciatione trāſlatione coadiutoris vel adminiſtratoris datione vel alſ quoquo modo. ⁊ videtur ꝙ non quia videtur durare ꝙdiu viuit. dicit Guil. hoc diſputationi re
27 linquendum. ¶ † Quero a quo tempore poteſt vti imperator ſigillo aureo. dic ꝙ ſolū a tempore a quo fuit per papā cōfirmatus ſm̄ Guil. vt hic patet papa autē ante coronationem vtitur
a media bulla. de quo plene in data. vj. lib.[a] ¶ † Quero an pmit
28 tens aliquē defendere contra omnē perſonā teneatur illū defendere cōtra ſe vel ſuos. dicit zenze. de hoc in. in lib. feudo. hic finitur. l. §. ſi. ⁊ ē. eo. petitio. vbi cōcludit ꝙ nō quia in generali ſermone excepta intelligitur pſona loquētis. facit. C. de ſol. l. ingſi
29 tio. ⁊ qō ibi no. per Cy. ¶ † Quero an recognitio ſola alio non apparente faciat res feudales. dicit zenze. ꝙ non. alle. C. de pac. l. traditionibus. ⁊ C. de iur. ⁊ fac. igno. l. cum falſa. ⁊ ibi per Cy. ⁊ Bar. Fatetur tamen ꝙ per talem recognitionē bene probantur eſſe tales. ff. de poſ. l. publia. §. fina. ſm̄ zenze. de quo dicit in
30 pre alle. l. cum falſa. per Cy. ⁊ Bar. ¶ † Glo. vicarium opp. ꝙ papa non dicatur vicarius dei ſed petri. lxiij. diſt. ego Ludouicus. Hic illud eſt ex impropria locutione bene exponi debet. i. gerit vicariam quā geſſit Petrus. Nam cum Petrus fuit vicarius non debet habere vicariū cum vicarius nō dat vicariū. de offi. vica. clericos. ¶ Gl. apex in pn̄. ponit de iſta dictione apex quomodo dupliciter ſumitur in iure. ⁊ nota. eam. quia ſepe ad eam Io. and. remittit de verbo apicem etiam habes. xl. di. cum vos. ⁊ in prohemio. vj. ⁊ de conceſ. preben. c. ſi. in. vj. Deindevolut opponere in ver. hec ſummitas ꝙ imperator nō dicatur habere apicem hoc eſt ſummitatē dignitatis. immo papa de elec. venerabilē. ⁊ qui ſi. ſint le. per venerabilē. §. rationibus. ⁊ c. cauſam. ⁊ qō no. de iudi. nouit. ⁊ de maio. ⁊ obe. ſolite. Soluit glo. ꝙ ſummitatem dignitatis habet quo ad temporalia hoc eſt imperator in tēporalibus omnes alios excedit. vij. q. j. in apibus. ⁊ C. de ſuſpe. tut. l. j. ad qō facit. c. ſi duobus. ⁊ de app. in cle. paſtoralis. de re iudi. Quo ad ſpiritualia autem papa habet apicem
31 dignitatis ⁊ omnibus aliis preeſt. vt in contrario. † Per pre
b dicta infertur[b] an rex Frācie ⁊ quidam alii nedum de facto ſed etiam de iure non recognoſcant ſuperiorē. ⁊ videtur ꝙ non qui fil. ſint le. per venerabilem. Ad hoc quia Karolus magnus nō videtur ſuū patrimonium ſpeciale. ſ. regnum Francie ſubieciſſe eccleſie ⁊ ſi pur quādo ꝫ reperiretur ſubiectū fuiſſe poſſeſſio eſt per diuturnitatē temporis interuerſa. vt no. in. d. c. per venerabilem. Ioan. tamē theutonicus gloſator decreti in his non concordat vt ipſe no. in. x. diſt. qm̄. ⁊ lxiij. di. Adrianus. vbi videtur velle regem Francie de iure ſubeſſe imperio forte id dixit fauore patrie ſue. ar. vt lit. non conteſt. accedens. ij. ⁊ de preben. c. graue ſm̄ Guil. qui fil. ſint le. per venerabilem. ⁊ Hoſti. ibi. ⁊ in. c. ſi ne ceſſe. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ſentit ꝙ omnes reges ſubſint imperio ſm̄ zenze. de quo in. l. cūctos populos. per Cy. ⁊ Bar. C. de ſum. tri. ⁊ ſi. catho. ⁊ per gl. ⁊ Iaco. de bel. in. x. col. de pa. iur.
32 fir. in prin. ⁊ etiam. xix. q. j. quicunꝗ ⁊c. ¶ † Glo. diadema querit quid ſit diadema ⁊ que ſit differētia inter coronam diadema ⁊ ſertum. dicit gl. ꝙ diadema dicitur proprie corona imperialis vel regia. ⁊ ſit ſolum de auro ⁊ lapidibus precioſis. Corona dicitur circulus qui eſt capiti factus de quodam metallo. Sertum vero dicitur girlanda que ſit de floribus. inſimul ſertis. Componitur autem diadema a dia qō eſt duo ⁊ demo demis. quia ex ſua rotūditate principium demit. ⁊ finem facit qō no. de elec. venerabilem cum glo. concordat Pau. dicens ꝙ diadema proprie eſt corona imperialis ex auro puriſſimo ⁊ gemmis precioſis. xcvj. diſtin. Conſtantinus palea eſt. Ideo autem ponuntur gemme in auro vt in compoſitione ornamēti iunguntur. de pe. diſt. vj. principium circa ſi. que ſunt precioſiores. ⁊ ideo eis cedit aurum. vt ibi no. ſm̄ Pet. Ad hoc. ff. de au. ⁊ argē. leg. l. ⁊ ſi nō
33 ſic. §. peruenimus. † Quot autē ⁊ q̄no multis de cauſis datur corona hic tractat Pau. dicens ꝙ quādoꝗ datur in ſignū victorie ⁊ magni muneris temporalis. de renū. niſi cum pridē. §. perſi quādoꝗ in ſignū regni ſpiritualis vt in clericis. vt. xxij. q. j. duo quandoꝗ in ſignū rei temporalis vt hic ſm̄ eum. facit. l. j.
c C. de athle. lib. x. ⁊c. ¶ Glo. aliqualem op.[c] ꝙ notus non ſit examinandus. xxiij. diſt. qui epūs in glo. ij. xlvij. diſt. de Petro. et de ap. cōſtitutus. ij. Solu. glo. cōtrarium loquitur vbi plene habetur notitia hic quando aliqualis cum facilior tamē examinatione tunc tranſitur ꝙ cum ignoto vt dixi in litera. ¶ Glo. tibi dn̄o declarat q̄bo duobus tēporibus preſtatur ſacramentum per electum in imperatorē. ſ. primo legato ſedis apoſtolice. ſcd̄o tēpore coronationis. ¶ Glo. pontificali. querit an liber pōtificalis qui alſ appellatur ordinariū epōrum ſit autenticus. glo. poſt Hoſt. de ſer. non or. conſuluit ꝙ ſic mouetur q̄ allegatur in iure vt autenticus vt ibi patet ⁊ etiam ⁊ hic ⁊ per hoc etiā dicimus arborem eſſe autenticum quia de eo ſit mētio in corpore decre. xxxv. q. v. ꝙ ad ſedem ⁊c. ¶ Glo. futurus op. ꝙ ex ſola electione quis efficiatur imperator cuius cōtrarium hic innuitur vnde op. de no. per Io. xxij. di. legitimus. Sol. glo. ꝙ ibi ponitur opi. Ioā. que hic reprobatur. nam vt hic patet etiā approbatio ab eccleſia non eſt imperator donec recipiat coronationē ⁊ conſecrationem. Idē ſequitur Guil. qui hic dicit ꝙ ante approbationē eccleſie nec eſt imperator nec pōt adminiſtrare. vt no. Hoſtien. de verb. ſig. ſuper quibuſdā. nec eſt credendū Io. qui fuit theutonicus. ⁊ ſic veriſimiliter fauet imperatori ſeu electo in imperatorē vel poſſumus intelligere ſm̄ zenze. ſaluando Ioan. ꝙ ipſe intellexit ꝙ ſola electio facit imperatorem. i. facit eum habilem ⁊ potentem ad aſſequendum confirmationē vnctionem ⁊ diadema ſicut eſt in prelato electo. lxiij. diſt. qͥto. ⁊ de reſcrip. cum dilecta. ⁊ de mu. ⁊ hono. ff. l. eos. vel poteſtis ſaluare etiam vt colligitur ex his que dixi in tex. ⁊ dicentur. ſ. in. §. porro. ¶ Glo. pollicetur.
d No. glo. tu canoniſta.[d] quia ponit differentiā inter pollicitationem ⁊ pactum. in. §. ceterum glo. Bonifacio notat de familiari probatione ⁊ domeſtica. ⁊ alle. glo. Io. hec in ſubſidium ⁊ adiuuamen aliorum eſt ſienda ⁊c. ¶ Glo. antidotū exponit hoc verbum qō no. ¶ Glo. fidelitatis notabilis eſt pꝑter remiſſionem quam dat ad ſummā Hoſt. ¶ Glo. virtutē nota pro inculcatione toleranda que ſit in inſtrumentis. facit. l. lecta. ⁊ qō ibi no. ff. ſi cer. pe. ⁊c. ¶ Glo. exiſtere op. ꝙ immo iuramētū preſtitū per imperatorē nō ſit fidelitatis iuramentū. quia alſ ſubditi imperio eſſent ſubditi eccleſie. qō eſt falſum de iudi. nouit circa ſi. Sol. ꝙ cōſequētia non eſt neceſſaria. ⁊ facit qō no. in. c. legitur. lxxj. di. ⁊ in Spe. de feu. §. ij. ver. xxiij. Ad hoc. l. nam ⁊ ſocius. cū ibi no. ff. pro ſocio. ⁊ ff. de verb. ſigni. l. modeſtinus. vbi vaſallus va
34 ſalli mei non dicitur meus vaſallus. ¶ † Glo. veſtigiis querit quotuplici corona coronetur imperator. Rn̄det glo. ꝙ triplici. prima eſt ferrea. ſcd̄a argentea. tertia de auro puro. primā recipit ab archiepo colonienſi ⁊ in aquiſgrani euſdem dioceſis. et quia ferrea eſt ⁊ ferrum ſignificat fortitudinem deſignat dicta corona ꝙ debet eſſe fortis conculcando rebelles ⁊ infideles. Secundam recipit ab archiepiſcopo Mediolanenſi in villa modicienſi euſdem dioceſis. Iſte tamē Henricus de quo hic iſtam recepit in ciuitate Mediolani in eccleſia ſancti Ambroſii. ꝙ autem argentū ſignificat mūditiā ⁊ claritatem dicta corona ſignificat talem debere eſſe qui preeſt imperio. ſ. mundū a vitiis ⁊ clarum virtutibus. Tertiā recepit a papa in eccleſia ſancti Petri ad altare ſancti Mauritii. quia autē aurū eſt omnibus metallis precioſius ⁊ excellētius deſignat imperatorē debere eſſe in potentia ⁊ iuſtitia excellētiorē aliis regibus ⁊ principibus. Quomodo autem olim in tribus his metallis dabatur tributum romanis remittit glo. de ſi. inſtru. inter dilectos. ſuper gl. indictio.
35 ¶ † Glo. tactis querit[e] an epiſcopi debeat tangere ſacramen
e ta quando iurant fidelitatem. dicit ꝙ ſic. ē. eo. ergo enim ſecus quando preſtant iuramentum de calumnia. vel quādo iurant. vel quando producuntur in teſtes. ē. eo. de iura. calum. c. ſi. qō no. pro his q̄ de habentur de elec. vt circa. in. vj. per glo. ¶ Glo. parentelam opp. de. §. ſi. inſti. de legi. agna. ſuc. Solu. parentela
36 pro matrimonio poteſt iniri ſed non cōſanguinitas. ¶ † Glo. reges querit. an electus in imperatorē qui dicitur rex romanorum ante coronationē poſſit dare priuilegia. videtur ꝙ ſic per hunc text. qui aperte dicit ꝙ iſte Henricus iurauit priuilegia conceſſa ſeruare per reges romanos ⁊ imperatores predeceſſores ſuos. ſi autem non poſſet rex romanorum concedere priuilegia fruſtra hic dixiſſet ꝙ iurabat illa ſeruare. et hoc tenuit Iaco. de are. diſputando vt refert Cyn. in. l. bene a zenone. C. de quadri. preſcrip. Spe. etiam plene tractauit in Spe. de hac. q.

in ti. de

a ¶ Quero an pmittens. Ad de Barto. per illū tex. in. l. j. ff. de ſenato. Alexan. in. l. iij. §. ſi pcuratio i pe. col. circa med. ff. ꝙ quiſꝗ iur. vbi limitat nō pcedere in pcuratore obtinēte aliqd pro dn̄o quia tunc continetur etiā perſona procuratoris.

b ¶ An rex frācie. Adde glo. in. §. j. in ver. romanorum inſti. de pat. po. Io. fa. in rub. in pr. he. in ver. franc⁹. Iaſ. i. l. nemo. in. iiij. col. C. qui teſt. face. poſ.

c ¶ Qō notus nō ſit examinādus. Adde gl. in. c. de Petro xlvj. diſt. quam cū aliis concor. alle. Alex. in. l. magiſtros. C. d profeſ. ⁊ medi. lib. xi. Fely. i. c. clerici. in col. ſi. de iudi.

d ¶ Quia ponit differentiā. Adde do. Iaſ. plene in rub. ff. de verb. obli. Adde poſt. d. Iaſ. in prohe. inſti. in pe. col.

e ¶ An elect⁹. Adde Bar. in extraua. ad reprim. in ꝟ. reges. Fely. in. c. cum te. in. ſ. et in. ij. colū. de reſcrip. Ange. in pbe. inſti. in. iij. col.

in ti. de preſcrip. preſenta. §. ſi. ver. itē ꝙ eſt obtentū. Inno. aūt
in decre. venerabilē. de elec. dicit ꝙ ſi imperator nō poſſit recipe
re coronā in loco debito nihilominus recipere pōt poteſtatem
adminiſtrandi a colonienſi archiepo ad quē ſpectat vel ex ipſa
electione habet illā. ⁊ ſic ſentit Inno. ꝙ ſi pōt coronā recipere. ⁊
tunc ante coronationē non pōt adminiſtrare. Hoſtiē. in decre.
ſuper quibuſdā de verb. ſigni. dicit ꝙ vidit in alamania p prin-
cipes iudicari ⁊ teneri ꝙ rex romanorū poſt electionē concordē
habeat omnē poteſtatē quā imperator ⁊ ꝙ vnctio nihil addit
quo ad hoc. ⁊ pro hoc facit qđ no. Jo. lxiij. di. legimus. ⁊ quod
vidiſtis. ē. in ver. poſtꝙ. in glo. ſi. in verbo futurus. glo. autē hic
dicit ꝙ vidit ⁊ habuit formā literarū quarūdam que dicebātur
extracte de regiſtro Inno. iij. ⁊ que dicebantur emanaſſe ſuper
diſcordia de qua loquitur decre. venerabilē. de elec. quarū alte-
ra ſpecialiter dirigebatur archiepo Maguntino. alia plātis et
principibus Alamanie ⁊ Sclauonie. que inter alia cōtinebant
ꝙ duob⁹ electis in diſcordia vterꝙ adminiſtrabat vt rex ⁊ oēm
imperij iuriſditionē exercebat ꝙ papa ibi declarabat locū ha-
bere donec alterius electio fuerit approbata vel reprobata. et p
hoc aperte datur intelligi ꝙ ex ſola electione ſiue cōcordi ſiue di
ſcordi cōſequitur electus poteſtatem adminiſtrādi licet poſtea
poſſit reprobari. nec mirū ꝙ ſic quādoꝙ cōtingit in caſu decre.
nihil eſt. ē. de elec. ⁊ ſic pōt ſaluari opi. Joā. in. c. legimus. Guil.
vero hic tenet ꝙ nullā habet poteſtatē anteꝙ approbetur per
papā. mouetur qꝛ alꝯ poſſent eligere fatuum vel hereticū. facit
de elec. venerabilē. In contrariū autē eſſet talem adminiſtrare.
igitur ⁊c. Ad hoc ſm zenze. quia approbari dꝫ quis anteꝙ mili
tet. C. de diuer. offi. l. in his. ⁊ ff. de penu. lega. l. neminē. de agen
tibus in reb⁹. l. iij. in lib. xij. facit ꝓ hoc tex. hic in ver. nos itaꝙ.
in verbo declaramus. ⁊ in verbo futurus. refert tamē ꝙ docto-
res dicunt oppoſitū. ⁊ remittit ad no. per Hoſti. in preallega. c.
ſuper quibuſdā. ⁊ pro electo vt predixi determinat Ja. de are. in
prealle. diſputatione potiſſime ea ratione. qꝛ princeps iure po-
puli eligitur ab his ad quos de iure ſpectat electio. vt hic ⁊ in. c.
venerabilem. de elec. ⁊ de re iudi. ad apoſtolice. in. vj. ⁊ ideo de-
bet eſſe eiuſdē poteſtatis electio que ſit a ꝑdictis. cuius erat ele-
ctio olim facta a populo. ſed per legem regiā omnis poteſtas ⁊
omnis iuriſditio competit. ff. de orig. iur. l. ij. §. deinde. C. de ve.
iur. enuc. l. j. ⁊. §. ⁊ ſi quidē. igitur ⁊c. Hec tamen ratio poſſet ho
die negari quia tunc olim imperiū habebat vſurpationē ⁊ non
cognoſcebat interim tunc electus papa in ſuperiorē qui nec tūc
erat ſed hodie recognoſcere habet. ⁊ ideo videtur ꝙ expectare
habeat ſaltem perſone approbationē ſm do. Ant. putat tamē
ꝙ iura regni Bohemie poſſit adminiſtrare vt rex. ſed illa vt im
perator adminiſtrare non poſſit ſeu poteſt. ſm eum credo tenē
dum id qđ tenuit Ja. de are. in quo glo. etiam hic remanſit. de
quo in. c. auaritie. de elec. in. vj. nec ob hereticū vel fatuus quia
illud non eſt preſumendū. ar. l. j. ff. de offi. prefec. preto. Itē quia
eadem ratione etiam papa ante coronationem nō poſſit admi-
niſtrare cum non poſſit eſſe hereticus. xl. diſtin. ſi papa. ⁊ poſſit
37 eſſe ꝙ electus eſſet hereticus ⁊c. ¶ † Glo. conſtantinum querit
a ⁊ reuocat in dubiū.[a] an donatio facta eccleſie per Conſtantinū
in perſona beati Silueſtri de qua in palea. Conſtantinus. xcvj.
diſt. valuerit vel non. ⁊ an ſucceſſores potuerunt ⁊ poſſunt illam
reuocare glo. dicit ꝙ de hoc ſunt opi. Accur. tenuit ꝙ donatio
non valuerit in aut. quomodo oportet epiſcopos in prin. col. j.
Jo. tenuit cōtrarium in. c. ego Ludouicus. lxiij. diſt. vbi dicit ꝙ
valuit irreuocabiliter ⁊ ꝓ ipſo benefacit hec litera. ⁊ de elec. fun
damenta in. vj. ⁊ qđ no. Hoſtien. in ſum. de immu. eccle. §. pe. ⁊
hec pars eſt tenenda ſm do. Anto. dicit tamen ꝙ hic poſſet po
ni ꝙ ponunt legiſte Guil. de cu. ⁊ Bu. ⁊ Bar. in prohemio. ff.
⁊. C. verū quia reuocando in dubium de inualiditate donatio-
nis huius eſſet reuocare in dubium id qđ iam eſt determinatū
ideo repetere hic dicta predictorum circa hoc eſſet ſuperfluum
⁊ chartam occupare. vnde cōcludit ꝙ tenendum eſt ꝙ donatio
tenet. ⁊ ꝙ ſtandū eſt determinationi pape que eſt ſeruanda in
dubijs. qui fil. ſint le. per venerabilem. §. rationibus. ¶ Ex tex.
ergo ⁊ predictis no. bene ꝙ papa in cauſa eccleſie eſt iudex ⁊ po
teſt declarare ius vel rem de quo vel qua vertitur in dubiū. An
ſpectet ad eccleſiam proprio motu ſtatuendo ⁊ illi ſtatuto eſt ſtā
dum per hoc videtur ꝙ ſi de re priuata reuocetur in dubiū an
ſit eccleſiaſtica ꝙ papa proprio motu poſſit illā declarare eccle-
ſiaſticam ⁊ ꝙ ſtandum eſt determinationi ſue qđ nō credit do.
quia ſic iſto modo poſſet totū mūdum occupare. ⁊ ſi dicas qua-
re ergo papa ſtatuit hoc in predictis dicit ex eo quia hoc nō erat
clarum vnde potius ſtatuit ad conſeruandum memoriam ꝙ ad
determinandum id quo erat vera. vana enim dubitatio nō exi
git dubitationem iudicialem. Per predicta dicit ſe dixiſſe de fa
cto ꝙ ſi papa declarat motu proprio non vocata parte domum
deputandā ad pauperes ſuſtentandos eſſe hoſpitale publicum

ꝙ hec determinatio non facit rempublicam ad preiudiciū pri-
uati etiam ſi ſunt vera patrimonialia clericorū. licet in eccleſijs
habeat liberā adminiſtrationem ⁊ ſtatuere poſſit quicquid ve-
lit. de preben. li. in. vj. ⁊ iude. j. vt lit. pen. ⁊ ibi de hoc tetigi poſt
eum qđ eſt bene notādum ſm ipſum. Nec tamen deſunt verba
Pau. circa queſitū glo. refert ꝙ Pau. hic dicit ꝙ donatio pre-
dicta de iure valuit. quia ex cauſa. ſ. propter beneficium fuit fa-
cta donatio. ⁊ ſic fieri potuit ar. l. aquilius. ff. de dona. Itē quia
ratione dignitatis licet donare ꝙ alꝯ non liceret. ff. de dona. l. fi-
lius. ⁊ potiſſime ratione dignitatis imperatoris. cuius volūtas
ius facit inſti. de iure na. §. ſed ꝙ principi. Ad hoc quia dona-
tio talis facta fuit capaci ⁊ fauorabilis. ideo tenuit. C. de ſacro
ſan. eccle. l. priuilegia. nec debet poſſe reuocari. quia facta fuit
cum cauſa ⁊ ſine cauſa non debet reuocari. vt in. c. fi. de dona.
cum ergo eccleſia non poſſit eſſe ingrata ⁊ ſic non poſſit ſubeſſe
cauſa reuocationis cum ⁊ ſi ingratitudo prelati adeſſet illa non
debet nocere eccleſie. vt in regula delictum in. vj. Ad hoc quia
deficit iudex qui habeat de hoc cognoſcere. ix. q. iij. aliquorum.
Item quia per donationē predictam nō minuitur imperium.
licet minuatur exercitium iuriſditionis in perſonam imperato-
ris. quia imperiū eſt penes eccleſiā ſeu apoſtolicū hoc eſt ipſum
papam. ſed exercitium gladij eſt in manu regali ad nutum eccle
ſie. vt in extrauagan. Bonifacij vnā ſanctam. ⁊ ideo ratione im
perialis dignitatis diminute non debet dici inualida donatio.
quia a quocūꝙ exerceatur iuriſditio in rebus predictis exerce-
tur pro imperio. de his que ſiunt a prela. cum apoſtolica. ⁊ ſimi
liter ratione donantis nō debet dici inualida. quia donans po
tuit ſibi preiudicare. de iudi. cum veniſſent. nec ratione ſucceſſo
rum. quia nō perdidit ꝙ nō habuit ⁊ ſic nullo modo pōt reuo-
cari ad hoc. quia imperator nō poſſet reuocare priuilegia que
dedit eccleſie romane. vt no. Inno. de iudi. nouit. xxj. q. ij. non
enim vlterius hoc confirmat dicens de his non diſputandum
propter longiſſimam preſcriptionē propter iuramenta confeſ-
ſiones et recognitiones ⁊ ꝓmiſſiones de quibus hic videtur ſi
teneatur opi. que eſt cōmunis canoniſtarū ꝙ eccleſia habet ha-
bitum iuriſditionis ⁊ ꝙ ſolū exercitium tenet imperator ab illa
abſꝙ diſputatione aliqua eſt cōcludendum neceſſario ꝙ poſſit
papa illū ad libitū reuocare abſꝙ alia donatione ꝙto ergo for-
tius donatione intercedente ita ꝙ nulla eſt dubitatio qſtionis.
Rationes autē que ſonant in oppoſitū preſupponunt duo eſſe
principalia ⁊ ꝙ nō pendeat imperiū ab eccleſia. ⁊ tunc neceſſa-
rio altera pars eſſet vera. quia negari nō poſſit ꝙ imperator nō
ex cauſa perſonali donando non poſſit iura imperij diminuere
ad preiudiciū ſucceſſorū. ⁊ hec eſt veritas. quia prima opi. eſt ve
ra tenendo ꝙ eſt dictū ſm eum. Certe poſſet dici ꝙ tunc etiam
tenuiſſet. quia licitū eſt ex cauſa donare qñ non eſt immenſa do-
natio etiā imperatori vel regi in preiudiciū ſucceſſoris. ē. eo. in-
tellecto. ⁊ ita videtur eſſe in ꝓpoſito maxime per. §. ſi minus in
aut. de non alie. coll. ij. igitur ⁊c. Et ſi dicas. eodē modo ⁊ eadē
ratione poſſet totū regnū donare vel imperiū. dico ꝙ nō ſequi-
tur donatio ergo ex qua magna ſequeretur leſio reuocaretur arg.
no. l. j. C. de inoffi. do. dicēdū de hoc plenius. vt in dictis probe
33 miſs. ff. ⁊. C. habetur ⁊c. ¶ Gl. aurea bulla. ¶ No. ex litera † ꝙ
imperator demū vtitur aurea bulla quando eſt coronatus. ante
autem coronationem illa non vtitur. ſed ſigillo ſimiliter ⁊ papa
alia bulla vtitur poſt coronationem ⁊ intronizationē alia ante
iuxta no. in data lib. vj. fatetur tamē gl. ꝙ licet imperator poſſit
bullare bulla aurea. tamen non priuilegia aliqua vidit bulla tali
bullata quinimmo dicit ꝙ nō eſt expediens tali bulla illa bulla-
ri. ⁊ qꝛ periculū eſt in ſubtractione bulle ꝓpter ꝑcioſitatem me-
talli ⁊ ob iſtā cauſam etiā dicit glo. ꝙ principes ⁊ prelati noſtri
non vtuntur ipſis ſigillis aureis vel argenteis. ſ. propter pericu
b lum ſubtractionis. ¶ Glo. vlti. querit[b] quid appelletur archi-
uus. Reſpondet ꝙ armarium librorum ⁊ dicitur ab archa. et
alle. concor. ⁊ dictum Hieronymi in prologo Heſter.

a ¶ An donatio. Adde bar. in probe. ffo:ū in pe. col. cum aliis cōcor. adductis per me. ē. in ca. ele. l. ij. col. in fi.

b ¶ Quid appelletur. Adde gl. in aut. de defen. ciui. cir. ꝑn. in ver. archiuū.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

1 ☞ Exceptio excōicationis pōt obijci in qualibet parte litis.
2 Et poteſtas opponendi exceptionē excōicationis non repelli-
tur ex lapſu termini aſſignati ad dilatorias proponendas.
3 Exceptio taciturnitatis peremptoria cōtra literas beneficiales
⁊ contentioſas an poſſit obijci in vim dilatorie.
4 Exceptio excōicationis qñꝙ eſt peremptoria: qñꝙ dilatoria.
5 Exceptio excōmunicationis ſi opponatur contra perſonam iu
dicis vel procuratoris an obſtet tunc terminus lapſus.
6 Terminus datus ad proponēdas dilatorias an in dubio dica-
tur peremptorius ſi non dicatur expreſſe.
7 Terminus peremptorius an poſſit per iudicem ſtatui ad pro-
ponendas exceptiones peremptorias.

Excommunicati excep.

Primo decidit dubium. Scdo illud determi
1 nat ⁊ declarat.ſcda ibi ſaluo tñ. ¶ † Not. pri
mo ꝙ exceptio excõicationis lȝ ſit dilatoria po
teſt obiici in qualibet parte litis cõtra naturã
dilatoriarũ.⁊ eſt ratio qꝛ ius opponẽdi ꝙ fundatur ſup pericu
lo cõmunionis quotidie originatur de nouo ad hoc quod no.
Jn.⁊ Cõpo.de reſcrip. dilectus filius.⁊ qd ſcribit Hug.C. de
adulte.l.adulteriũ.vbi no. ꝙ hec exceptio ꝙ hõmines nõ audia
2 tur põt opponi in qualibet parte litis. ¶ † Scdo no.ᵃ ꝙ pote
a ſtas opponendi exceptionẽ excõicationis nõ repellitur ex lapſu
termini aſſignati ad dilatorias ꝑponẽdas.⁊ ſic habes duo ſpe
cialia in ea ꝙ exceptio dilatoria vltra terminũ iuris ⁊ vltra ter
minũ hominis põt opponi. ¶ Et per hoc no.ꝙ id qd non ex
cludit terminos iuris nõ excludit terminos hoĩs qd not. bene.
¶ Ultimo no.ꝑ generali allegatione de quo de coha.cle.⁊ mu.
3 vrã.⁊c. ¶ † Querit hic Guil.an exceptio taciturnitatis perẽ
ptoria cõtra literas hñficiales ⁊ cõtẽtioſas poſſet obiici in vim
dilatorie circa qd vide qd ponit Jnno.de reſcrip.cũ ordinẽ.⁊.c.
ſuper literis.⁊.c.cõſtitutus.⁊ doct.de preſump.dudũ. de excep.
paſto.⁊ de lit.cõteſt.c.j.in.vj.ſufficit ibi remittere. ¶ Secundo
querit quid ſi ſit ſimplex vicarius ꝑpetuus in eccleſia qui certaȝ
habet portionẽ. Abbas vero ſeu prior generaliter oĩa. Deinde
dictus vicarius impetrat literas vbi nominat ſe rectorem illius
eccleſie per quas agit cõtra priorẽ de decimis habendis per.c.j.
de deci.ea.cõpilati.prior vero excipit de falſo expreſſo in literis.
quia ille nõ eſt rector ſed vicarius an poterit opponi in vim di
latorie.videtur ꝙ ſic.qꝛ eſt ꝑiudicialis qꝛ de falſo.C. de mu.no.
l.j.de pſump. quia veriſimile. iij.q.x.§.aliqñ. Ad hoc maxime.
quia hoc caſu videtur errare in noĩe actoris ꝙ eſt de ſubſtantia
libus iudicijs cuius pſona debet firmari ante alia. de accu.c.j.
de reſcrip.cõſtitutus. Jn cõtrarium facit quia exceptio falſi eſt
perẽptoria.de ꝓba.licet hoc relinquitur diſpoſitioni ſm Guil.
do.Anto.credit ꝙ inſtitutum ꝓpter falſitatẽ dignitatis expreſſe
ſurgit equiuocatio ꝙ hec ſit dilatoria. vt in.c. rodulfus. ⁊ in.c.
ſignificãte.de rep. Et ideo de ea poteſt obiici cõtra literas ꝗtũ
concernit merita cauſe.qꝛ ſi hic nõ eſt rector nõ deberet habere
ius in hoc eſſet peremptoria. Et ideo putat ꝙ obiici poterit in
vim dilatorie ⁊ in vim perẽptorie.attendẽdus ergo erit modus
opponẽdi quia per hoc concludit defectũ iuris.⁊ ſi opponatur
in vim perẽptorie nõ poterit obiici cõtra literas.ſecus ſi conclu
dat defectũ reſcripti.qꝛ tunc admittitur. ¶ Gl.in ſi.op.ꝙ exce
ptio excõicationis iſtũ non repellat ab agẽdo.de ſe. excõ.in.c.
ſi.⁊.ꝫ.eo.a nobis. Sol.ibi in excõicato maiori. hic in excõicato.
⁊ ſic in dubio debet intelligi de ſen.excõ.ſi quẽ. de quo de excep.
pia in.vj.⁊c. ¶ Glo.dilatorie.ꝗrit hic loquitur tex.qñ exceptio
excõicationis opponitur in vim dilatorie. ſed qd ſi obiicitur in
vim perẽptorie.puta ad perimendũ electionẽ ꝓpter excõicatio
nem eligentiũ vel electi. Rñdet glo.ꝙ tunc non loquitur decre.
nec habet locũ decre.pia.de excep.in.vj.vt ibi no. Et ſic videtur
ꝙ per lapſum triennij ad perẽptorias ꝓponendas precludere
tur via in dicto caſu licet nõ per lapſum termini ad dilatorias.
4 facit de iudi.intelleximus. Patet ergo ꝙ † exceptio excõicatio
nis qñqȝ dicitur perẽptoria quia perimit ius actoris.qñqȝ dila
toria.quia opponitur ad differendã litem ⁊ tunc põt obiici in
qualibet parte litis.dicitur etiam anormala ſm Guil. qꝛ in hoc
nõ ſequitur normã ſeu regulã aliarum dilatoriarũ. iuxta no. de
excep.exceptionẽ ſm eum. Certe per hoc nõ meretur dici anor
mala.qꝛ cum ius opponendi quotidie originetur nõ ſeqtur na
turam aliarũ dilatoriarũ nec per hoc obuiat ab alijs qn poſſit
obiici etiã poſt li.conteſt. quia idẽ eſt in alijs que cauſantur et
originantur poſt litẽ cõteſt.qꝛ poſſunt tũc opponi. de offi.dele.
5 inſinuante.vt.C.de conſor.eiuſdẽ lit.l.j.⁊.ij.cũ ibi not. † Quid
autẽ ſi exceptio excõicationis obijciatur contra perſonam iudi
cis vel procuratoris an obſtet tũc terminus lapſus. Guil. tenet
ꝙ non in Spe.eo.ti. §.ij.ver. qd ſi in termino.⁊ ver.ſe. facit de
re iudi.ad ꝓbandũ.⁊ de reſcrip.ſciſcitatus. De ſcdo tamẽ.ſ. qñ
obijcitur contra procuratorẽ remittit glo.ad no.per ſe de ꝓcur.
in noſtra. Guil.hic videtur velle idẽ qñ opponitur contra ꝓcu
ratorem ꝙ eſt qñ opponitur contra iudicem.ſ.obiici poſſe poſt
lapſum termini.⁊ ſic nõ obſtat terminus qñ redditur proceſſus
nullus vt in terminis.c.j.de reſcrip.in.vj. Jdẽ Pau. hic qui di
cit de.locum habere in illo caſu qñ opponitur cõtra ꝓcuratorẽ
⁊ iudicem vbi reddit iudiciũ.retro nullum alle. no.in Spe. eo.
ti.§.ij.ver.qd ſi. Jdẽ dicit ſi obijcitur cõtra arbitrũ. vt in Spe.
de arbi.§.differt.ver. Jtem quaſi dicere vellet ꝙ cum tunc iudi
cium eſt nullũ omnis terminus eſt nullus ⁊ ſic ſemper oppoſita
videtur ante terminũ. Dic qñqȝ exceptio excõicationis oppoi
tur in vim peremptorie.i.qñ per excõicationem ſurgit nullitas
actus.⁊ tunc glo. videtur facere differẽtiam inter perẽptoriã in
actus ⁊ peremptoriã ꝓceſſus.vt prima nõ opponatur poſt ter
minum ſcda ſic. Sed dic vt dicam.ꝫ.in verbo nõ obſtãte. Quã
doqȝ opponitur directe excõicatio in vim dilatorie.⁊ tũc de.in
tellige indiſtincte vt loquitur qꝛ terminus ad dilatorias non re
ſpicit iſtã quam etiã non poſſet tollere iudex. vt.ꝫ.in gl. pe.⁊ ſic
ſtatutio termini reſtringitur ad lites pſentes ⁊ hoc teneas. Nũ
quid autẽ in talibus proficiat abſolutio.dicit ꝙ qñqȝ opponitur
in vim dilatorie ad repellendam perſonam ⁊ proficit de excep.
pia.de ſen.excõ.per tuas.qñqȝ opponitur in vim perẽptorie ad
oſtendendũ nullũ proceſſum vel actum vt perimat electionem
vel collationẽ factã vel proceſſum nullũ ⁊ nõ proficit abſolutio.
¶ Glo.item querit an exceptio excõicationis poſſit obiici con
tra excõmunicatũ in cauſa appellationis.hic enĩ loquitur quan
do obiicitur in cauſa ſeu lite principali. ¶ Glo.remittit ad not.
in decre.ſignificauerunt.in tex.⁊ glo.pe.de excep. Videtur quan
do reus originarius appellauit eſt clarũ ꝙ obiici non poteſt ſed
qñ appellat actor originarius eſt magis dubiũ. tamẽ idẽ tenet
Jo.and.ibi licet poſtea executio ſententie durante excõicatione
fieri nõ poſſit. Pau.hic dicit ꝙ aut actor originarius appellat
a grauamine ⁊ auditur quouſqȝ ſit finitus articulus appellatio
nis. Ratio qꝛ tunc finitur ſtimulus per quem dicitur defenſor.
Jdeo cũ principiat cauſam principalẽ venit vt actor impugnã
do ⁊ ſic repellitur. Jdeo iudex appellationis qui ſurrogatur lo
co primi facere dȝ ꝙ primus facere deberet. ſed primus repelli
tur. igitur ⁊ iſte aut appellauit actor a diffinitiua. ⁊ tunc dic ꝙ
obſtabit exceptio excõicationis. qꝛ ſimul cognoſcere poteſt de
principali ⁊ grauamine. qꝛ per nouas approbationes põt pro
bare de iure ſuo de fi.inſtru.cum Jo.⁊ ſic impugnat nõ tamẽ ſe
defendit. Et ſic dicit Pau.intelligendũ qd no.eo.ti.ſignificaue
runt.⁊ qd ibi no. Hoſti.do. Ant.hic nõ tenet iſtud dictũ Pau.
prout etiã plene dicit in.d.c.ſignificauerũt. Jdeo tenet ꝙ primo
6 dixi ⁊c. ¶ † Glo.perẽptorio.querit an in dubio terminus da
b tus ad ꝓponendas dilatoriasᵇ dicitur perẽptorius ſi nõ dica
tur expreſſe.hic videtur a cõtrario tex.ꝙ nõ glo.tenet ꝯtrariũ ⁊
ſic tenebat Hoſt.in decre.paſtoralis.ꝫ.eo.⁊ Guil.in Specu.de
dila.§.j.ver.exceptionẽ alle.de offi.deleg. cõſuluit ⁊ ꝓbatur etiã
in decre.paſtoralis precalleg.dum dixit ex tũc ⁊c. vbi no.hic autẽ.
Jdeo dixit qñ fuit expreſſum ꝙ erat dilatio peremptoria.qꝛ tũc
erat magis dubiũ an procederet decre.tamẽ idem eſt dicẽdum.
¶ No.bene ſm do. Anto.hanc gl.per quã habes ꝙ terminus
in dubio intelligitur perẽptorius ꝙ intelligit quando datur ad
opponendũ vel ad probandũ.ſecus videtur in dilatione ſeu ter
mino dato ad cõparẽdũ.C.de iudi.l. iubemus. ⁊ quo ⁊ qñ iu.l.
ea que.de quo ibi ⁊ in.l.conſentaneum.⁊ in aut.qui ſemel.eo.ti.
per doct.maxime Barto.ideo exiguntur tres citationes vel ꝙ
peremptoriũ exprimatur.xxiiij.q.iij.de illicita.⁊ no. in decre.cõ
ſuluit precalle.⁊ de accu. ad petitionẽ.⁊ per Bar. in.l.ſi finita.§.
iulianus.ff.de dam.infec.⁊c. ¶ Glo.aſſignato op.ꝙ iudex termi
nus ſignari nõ debeat.ꝫ.eo.paſtoralis cum ibi no. Sol.ad peti
tionem actoris aſſignari hic debet terminus ad opponendum
ipſi reo.non autẽ ad petitionẽ ipſius rei. Ratio quia reo poteſt
dici ꝙ extra queris intus habes cũ habeat terminum iuris.xx.
dierum.iij.q.iij.offeratur.⁊ ſemper põt ꝓponere donec in iudi
ciũ cõſenſit.de re iudi.inter. vbi de hoc. Jn cõtrariũ videtur ꝙ
ad inſtantiã rei aſſignetur.facit de app.cum cauſam. ſm Guil.
dic ſm ꝫenꝫe.ꝙ ad inſtantiã rei nõ debet dari ab initio ne ma
lignetur ⁊ debet venire inſtructus.ſed ex poſtfacto ſi ſe vult ar
ctare ad oẽs ꝓponẽdas infra certũ terminũ mos eſt ſibi geren
dus.ff.de proba.l.circa ⁊ ſic põt intelligi de app.cum cauſam.et
ſic actori nõ datur ab initio ad petitionẽ exhibendã no.de dila.
preterea ſed ex poſtfacto mos eſt gerendus. vt.d.l.ij. circa ſcdm
7 ꝫenꝫe.⁊c. ¶ † Glo.dilatorias.querit an ad proponendas exce
c ptiones perẽptoriasᶜ poſſit ſtatim terminus peremptorius per
iudicẽ glo.dicit ꝙ de hoc ſunt opi.ꝫ.eo.paſtoralis ſuper prima
glo.do. Ant.remittit ibi ad no.per ſe ⁊ per Jnno.⁊ Cõpo.in.c.
ꝙ ſicut.de elec. vbi gloſatur illud.c. paſtoralis cõmuniter tene
tur idẽ ꝙ hic dicitur de dilatio.⁊c. ¶ Glo nõ obſtante in prin.
concludunt deciſionẽ quattuor rationibus per quas etiam ante
hanc decre. Jo.and. tenebat illud qd eſt neceſſe hic deciſum. et
quia habemus claram deciſionem. ideo non eſt neceſſe inſtare.
¶ No.bene ex glo.ꝙ vbicũqȝ lit.cõteſt. vel ſentẽtia nõ precludit
viam proponendi exceptionẽ vbi terminus hominis non pre
cludit facit qd no.ꝫ.eo.ſignificauerunt.⁊.c.ſi.⁊ per pdicta conclu
dit etiã glo.de.procedere etiã ſi ſpecifice eſſet terminus ad pro
bandam exceptionẽ excõicationis.quia eadem eſt ratio q̃ adeſt
quãdo generaliter datur terminus ad proponẽdas dilatorias
⁊ quia iudex nõ põteſt reo auferre beneficium ſibi cõpetens ne
quandoqȝ poſſit obiicere de exceptione ar. regule indultum.de
reg.iur.cum cõcor.in.vj.nec debet etiam ſibi tacita renunciatio
que ſurgit

a ¶ Quod poteſtas opponẽdi. Adde bar. in.l. cẽgãter.§. ſi qmd poſt.ff. de condi. inde. Alex. in addi. ad Bart. in.l. exceptionẽ.C. de proba.

b ¶ Dicit perẽptorius. Adde Bar.i.l.ceſſante verſi. no. C. qño et qñ iud. Bart.in. l.j.C. de dila. Fely.in c.paſtoralis.extra de excep. in j.col.

c ¶ Poſſit ſta tui. Adde Fely.in.c.paſtoralis.in.iiij. colũ. et duabus ſeq. vbi ponit plene an et quãdo poſt terminũ poſſint opponi exceptiones.

a que ſurgit ex lapſu termini preiudicare. q2 huic iuri° per cuius
omiſſionē peccatū nutritur renūciare nō debet nec poteſt. licet
poſſet illaȝ omittere vel negligere. de excep. pia. ⁊ d. c. exceptio-
nem. Itē poteſt dici ꝙ non inſurgit tacita renunciatio ex lapſu
termini ſtatuti aliter. q2 talis ſtatutio termini videtur inualida
ex quo iudex deficit in ptāte ſtatuēdi. nec ob. decre. inter monа
ſteriū. q2 intelligi debet qñ iudex deficit in ptāte ſtatuēdi. predi-
cta vero in exceptione excōicationis in exceptione aūt falſi dicit
hic La. ꝙ hic non habet locū. monetur q2 dato ꝙ exceptio falſi
non includatur in termino ad perēptorias ꝓponēdas ſicut nec
hic excōicationis exceptio quaſi illa ſtatutio termini in genere
intelligatur iuſte ⁊ reſtringatur ad exceptiones que nō poſſunt
opponi poſt ſentētiā. ⁊ ſic nō includatur niſi expreſſa ſiat de illa
mentio. vt dicit Jo. and. dixiſſe. de ꝓba. licet tamen ſi de ea fiat
expreſſa ⁊ ſpecifica mentio nō poterit opponi niſi fuerit appel-
latum. ad hoc de proba. licet. de ſi. inſtr. accepimus. ⁊ de app. lȝ
hoc credit Jo. and. qñ opponitur exceptio falſitatis probatio-
num. Sed ſi opponitur exceptio falſitatis reſcripti quo iudex
delegatus dicitur nō credit ꝙ ſtatutio termini etiam ſpecifica
operetur tenendo ꝙ ſcribit. de reſcrip. ſuper literis. §. ꝙ pronun
ciatio ſuper cōpetentia hoc caſu nō faciat proceſſum validum.
Item ꝙ hic dicit exceptionē excōicationis nō poſſe opponi. fa
tetur quādo opponitur propria exceptio excōicationis. ſecus ſi
opponitur alia nullitas ꝓpter excōicationem. vt q2 opponitur
reſcriptum nullū. quia impetratū ab excōicato hoc non poterit
opponi poſtea ſi eſt ſtatutus terminus ad proponēdas dilato-
rias ſiue perēptorias quaruȝ defectus ſurgens ab excōicatione
cauſat ius preſumptorie. dūtamen ceſſat excōicatio ⁊ talis ſit iu
dex qui poſſit ſe cōpetentē ꝓnunciare. q2 per illā ſtatutionē ter
mini ad opponendū videtur tacite pronūciare ſe cōpetentem ſi
exceptio infra terminū non probetur ⁊ hoc ſentit glo. hic ⁊ te-
nuit Guil. Conclude ergo ꝙ quādoq3 op. directe excōicatio ad
repellendū ⁊ hec non excluditur a termino ſiue ſit in genere ſiue
in ſpecie. ⁊ quādoq3 opponitur nullitas vel exceptio cauſata ab
excōicatione. ⁊ ſic opponitur nō immediate excōicatio ſed vitiū
aliud cauſatū ab excōicatione. ⁊ tūc ſi vitium excōicationis cau
ſat nullitatē circa merita negocij ⁊ nō circa proceſſum q2 oppo-
nitur cōtra electum ꝙ electio eſt nulla. quia facta ab excōmuni-
catis. ⁊ tūc putat ꝙ terminus ⁊ in genere ⁊ in ſpecie ad perem-
ptorias proponendas iſtam excludit. idē putat ſi opponeretur
nullitas ꝓbationis ex defectu notorij conſcientis. quia excōica
tus: vel ex defectu teſtiū. de teſti. cum literis. Quādoq3 opponi-
tur nullitas ſurgens ab excōicatione que infringit proceſſum ⁊
reſpicit aliaȝ perſonā ꝙ iudicē. vt quia oppo. exceptio defectus
mandati. vt quia dicitur procurator vel dñs excōicatus. ⁊ tunc
credit ꝙ ſtatutio termini excludat illam. q2 pronūciatio ſuper
illa nocet dño abſenti ſi conſtat de mādato. ſic ⁊ hec tacita pro-
nūciatio per quā ex lapſu termini reijciuntur exceptiones. qñq3
opponitur contra iudicē. ⁊ tunc aut talis exceptio in qua iudex
non poſſit ſe facere iudicē. ⁊ hec poterit opponi non obſtante
lapſu termini vt in reſcripto falſo. Si vero eſt talis per quā ſe
poſſit facere iudicē. ſecus putat. quia lapſus termini in genere
⁊ fortius in ſpecie inducit ꝓnunciationem ſuper cōpetendo ſta
tutus eſt terminus abſente principali. quia talis pronunciatio
ſuper mandato non ꝑiudicat nec prodeſt dño abſenti. vt dicit
in cle. inſtrumētum. de ꝓbat. ⁊ no. C. de ꝓbat. licet. ⁊ de reſcrip.
ſuper literis poſt Hoſt. in nouel. ideo ſtatutio termini non po
teſt hanc exceptionē excludere quo ad ꝑiudicium eius qui dici-
tur conſtituiſſe procuratorē. licet ſicut quo ad aduerſarium qui
cum eo litigabat. Nam hec ſtatutio termini ꝑiudicabat. q2 licet
non noceat abſenti cōſtituenti procuratorē. tamē nocet preſenti
qui habebat exceptionē opponere. ⁊ illi pōt renunciare. vtriq3
autē noceret ſi vterq3 principalis eſſet ꝑſens ⁊ vtriq3 ſtatutus
fuiſſet terminus ad dilatorias proponendas. ſic ergo concludit
ſm eum ꝙ vbi dependet a poteſtate iudicis ⁊ parte ꝑſente ex-
cludere exceptionē ſtatutio termini ⁊ lapſus eius excludit vbi
nō pendet a ptāte nec iudicis nec partis. vel ſaltē non pendet a
poteſtate iudicis. alias ſtatutio termini non excluderet. ideo ſi
opponeretur declinatoria iuriſdictionis vbi iudex habet pote-
ſtatem ꝓnunciādi ſe iudicē illa excluderetur per lapſum termi-
ni. ſed in caſu vbi nō habet poteſtatē ꝓnunciandi ſe iudicē illa
non excluderetur per lapſum termini. quia nec habet poteſtatem
ſtatuendi terminum ad illam excludendam. Et hec ſufficiant.

¶ De ſententia ⁊ re iudicata. Rubrica.

1 Sententia quotiēs poteſt reſcindi ſeu reuocari per viam
appellationis ſiue ſit diffinitiua ſiue interlocutoria.
2 Sententie plures conſonantes poſſunt valere ſuper eodem ca
ſu quando ſunt late in diuerſis inſtantijs.
3 Sententia vna licet cōfirmet aliam poteſt nihilominus aliquo
caſu contendi de nullitate confirmate.
4 Exceptio nullitatis ſententie impedit executionem ſententie.
5 Sententia lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua.
6 Attentatum diffinitiue poſt appellationem legitimā eſt nullū.
7 Propter appellationem a diffinitiua non videtur quis recede
re ab appellatione ab interlocutoria.
8 Juramētum calumnie an excuſet a cōdemnatione expēſarum.
9 Sententia ex quibus cauſis poſſit dici nulla.
10 Sententie nullitas infra quantum tempus petatur ⁊ quo iure
⁊ quid operetur exceptio nullitatis.
11 Victor ſi non petit executionē ſi victus agat de nullitate an po-
terit repelli.
12 Exceptio nullitatis an impediat executionem vbi vna ſentētia
eſt lata vel due ⁊ non tres.
13 Exceptio nullitatis etiam cauſata a defectu poteſtatis iudicis
non admittitur reiecta indefinite exceptione nullitatis.

VT calumnijs liti-
gantium. Primo premiſſa ratione
decidit vnū caſum. Scdo ſimili ra-
tione decidit aliuȝ. Tertio declarat
⁊ oſtendit cōſtitutionē locum habe
re etiam ad pendentia per appella-
tionem. ſcda ibi ſimiliter. tertia ibi q
1 ad cauſas. ¶ † b Not. primo ꝙ licet
b remedia reſcindendi ſententiam ex
appellatione non cōpetant vltra bis. de appel. ſua nobis. C. ne
lice. in vna eadēq3 cau. tertio ꝓuocare in rubro ⁊ nigro. tamen
ius dicendi de nullitate cōpetit vltra ter. per qd dicit do. Anto.
ꝙ gl. in. c. fraternitatis. de frigi. q dicit ꝙ ſnia mrīmonialis nō
pōt vltra ter. reuocari nō dicit verū nec eſt vere tenenda ꝙ di-
cit glo. ⁊ ꝙ ibi dixit in decre. ex parte. iij. de reſti. ſpo. §. ꝙ tales
ſnie retractētur remedio nullitatis. Remediū aūt reuocationis
interlocutorie nō cōpetit vltra bis. vt no. in cle. cum ad repulſio
nem. §. de appella. ⁊ ſcribit Bar. ff. de re iudi. l. ꝙ iuſſit. ⁊ no. do.
Anto. de appella. cum ceſſante. ⁊ dicit vera ſiue attendaſ nulli-
tas ſententiarū quaſi ſint late poſt ⁊ contra appellationem. ſiue
2 ꝙ alias ſunt nulle vt hic. ¶ † No. ſcdo hic poſſibile fore plures
ſententias valere cōſonantes ſuper eodē caſu quando ſunt late
3 in diuerſis inſtantijs. ad hec de re iudi. cum ſuper. ¶ † Itē no.
ꝙ dato ꝙ vna ſententia cōfirmet aliam nihilominus aliquo ca
ſu poteſt cōtendi de nullitate confirmate ꝙ patet quia hic dicit
vel alicuius earum indefinite loquēdo ſuper quo dicit in. c. j. de
confir. vti. vel inuti. per Bar. ⁊ glo. in. l. ſi expreſſum. ff. de app. ⁊
4 per doct. ⁊ glo. in. l. j. C. quādo prouo. non eſt neceſ. ¶ † c Not.
c quarto ꝙ exceptio nullitatis ſententie impedit executionē ſentē
tie niſi vbi plures vel ſaltē tres ſententie ſint late conſonantes. ⁊
ſic vbi cōtēditur nullitas diſpoſitionis impeditur executio quo
ad executiua facti. ad hoc qd no. Inn. de reſti. ſpo. olim. de cau.
5 poſ. cum olim cum ſi. ¶ † No. quinto iuncto primo cum fine ꝙ
ſentētia lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua. ad hec cle. j. de ſequeſ.
poſ. ⁊ fruc. de quo per do. Anto. in. c. ſi. de iudi. de offi. deleg. cō-
ſultationibus. de inſti. cū veniſſent. ⁊ per glo. de reſti. ſpo. cuȝ ad
6 ſedem. ¶ † No. ſexto hic apertū tex. de quo Jo. and. neſcit dare
caſum. de teſta. ex parte ade. ꝙ attentatū diffinitiue poſt appel.
legitimā eſt nullū. nō impeditur tamē executio attentati quādo
tres ſentētie ſunt date. ¶ No. ꝙ diſpoſitio noua nō reſpicit pen
dentia ꝑ appellationē niſi exprimatur ⁊ hucuſq3 habuiſtis tres
caſus. primus fuit de iudi. diſpendioſam. ſecūdus in cle. ad cōpe
7 ſcēdas. de ſequeſ. poſ. ⁊ fruc. tertius hic. ¶ † No. ꝙ ꝓpter app.
a diffinitiua non videor cedere ab appellatione ab interlocu. de
quo no. ʒ. de do. ⁊ contu. in cle. ſi antea. de app. dilecta. ⁊ per ibi
dicta ⁊ ſcripta decido multa ſcripta hic an appellans confirmet
ſententiā nullā ꝙ eſt expeditū de re iudi. c. j. de app. ſi expreſſum
⁊ not. per do. Anto. in. d. c. dilecto ⁊ an appellando videatur a
prima appellatione recedere. dicta ibi ſufficiant. q2 hic nil vltra
ſcribit. ¶ Quero primo an hec executio fiat abſq3 cautione. Di
cit Guil. ꝙ ſic per verbum plenarie quaſi ſine cautione vel alio
onere. nec ob. de re. in integ. ſuſcitata. quia ibi nō erant late tres
ſententie. ¶ Quero ſcdo an repellatur a poteſtate excipiendi ſi-
cut a poteſtate agendi zenze. ꝙ ſic lȝ quādoq3 repulſus ab agen
do admittatur excipiens ⁊ repulſus ab excipiendo admittatur
agens. vt no. de ap. cōſtitutus. ¶ Quero tertio appellatum eſt
extraiudicium ab executione de prouiſione facta per executorē.
⁊ ſic eius ꝓceſſus ſunt ſuſpenſi. finaliter appella. eſt deſerta ap-
pellans agit ⁊ contendit de nullitate ſentētie ſeu de negocio prin
cipali per ſimplicem querelā coram iudice competenti ſeu au-
ditore curie vbi pars aduerſa eſt in curia. ʒ. de elec. conſtitutio-
ni an impediatur executio ꝓuiſionis. dic ꝙ nō ſed fiet remiſſio

a ¶ Per cui° omiſſionē. Add de bene facere ea q plene ha-bentur per Fe-lī. in. c. ſi diligē-ti. vj. col. verſi. vj. fallit de fo. compe.

b ¶ No. primo ꝙ licet. Adde Alex. in conſi. lxxvij. incip. in cā et lite. poſt princ. in. ij. vol. benefacit nota-bilis deci. Bal. in. l. j. C. de mo. poſ. in pe. col. ⁊ in. l. j. in. iij. col. C. ne li. in vna ea. cauſa tertio ꝓuoca. ⁊ refert do. Jaſ. in. l. j. in. iiij. col. cir. ſi. ver. ⁊ ꝑ hec. ff. de iuſti. ⁊ iur.

c ¶ No. quarto ꝙ exceptio. Adde Bar. et doct. in. l. iiij. §. condēnatuȝ. ff. de re iudi.

ad iudicem a quo vel forte auditor exequitur. de quo de offi.
deleg.paſtoralis.in glo.iij.glo.in verbo diſcuſſa. vel potius dic
q ex quo non eſt pronunciatū ſuper beneficio ſed ſuper appel.
tantū fit remiſſio ad iudicē appellationis. ſic intellige dictam
glo.ſecus ſi ſup beneficio appellaſſet.quia tunc auditor exeque-
retur.poſſet tamē cauſa corā primo iudice nullitatis expediri.
ſi tamē cauſa nullitatis eſſet rite corā iudice cōpetēte mota per
ſimplicē querelā auditor ex noua cauſa ꝛ ex nouo proceſſu poſ-
ſet inhiberi ne lit.pen.ad eius preiudiciū aliquid attentaretur
vt lit.pen.p totū.de cōſti.cū.M.niſi diceremus q corā audito
re ſimplicis querele poſſet excipi.q de hoc penderet lis coram
executoribus ꝛ quaſi reuocando dominum peteret ſe remitti ad
eos pro eo q corā eis ſit incepta ꝛ nondū finita.de offi. delega.
querenti.ꝛ.c. paſtoralis. ꝛ eſſet cautela q appellatus qui obti-
nuit deſertā eſſe appellationē vel tres ſententias vt hic reuoca
ret procuratores ſuos ꝛ ſe abſentaret a curia ne per ſimplicem
querelā ageretur ibi cōtra eū.ꝛ ſic negociū totū ad iudices prio
res remitteretur nō tamē crederent iudices appellato de deſer
tione appellationis niſi certificētur a iudice appellationis an-
teq̄ iuriſdictionē reſumant per.c. vt debitus.totū q eſt dictum
ſeu omnia predicta putat do. Anto.ꝓcedere quādo ſolū dedu
a cta eſt appellatio ꝛ nullitas incidenter.[a] Si autem dixiſſet ſm
practicam dico ſentētiā nullā. Et ſi qua eſt appello: tunc etiam
deſerta appellatione poſſet proſequi nullitatē. vt no. de appel.
dilecto.ꝛ dicit Bar.de app.in.l.ſi expreſſim.ꝛ.C. qñ prouo. nō
eſt nec.l.i. ¶ No.bene ex ꝑdictis q nullitas pendens nō impe-
dit executionē ꝓceſſus executoris ante miſſionē inhibitone. et
eſt cauſa.q illius poteſtas nō ſuſpenditur. ¶ Ultimo dicit hic
Pau.q regulariter in ſentētijs nō preſumitur quis ſuccūbere
ex temeritate.ſed ex calūnia. vt hic patet in text.in prin. q: poſt
ſententiā nō eſt error ꝓbabilis iuris.C.de iur.ꝛ fac.ign.l.j.ꝛ.ij.
8 ꝛ.iij.q.iiij.c.ſi.cuius gratia intrat hic in illā queſtionē † an iu-
ramentum calūnie excuſet a condēnatione expenſarū cōcludit
cōmunem opi.doct.q nō excuſet ab expenſis que veniūt ratio-
ne temeritatis.de quo per docto.ꝛ do. Anto. in.c.finē litibus.
de do.ꝛ ꝯtu.de pe.calū.ꝛ per Bal.in aut.generaliter.C.de epiſ.
ꝛ cle.ꝛ per Cy.ꝛ Bar.in.l.ꝓperandum.C.de iudi.§.ſinautē. et
per Bar.in.l.j.§.j.ff.ad turpil.de quo etiā in Spe.de expē.§.j.
ver.quid ſi eſt talis.ꝛ ibi cōcludit vera eſſe dicta doct.ſ.q nō ex-
cuſet iuramentū cal.ab expenſis temeritas.niſi iuſſus pape.vel
alia ratio impediat per quā ex circūſtantijs apparet inculpabi
lis plus ſentire videtur ex calūnia.nec ob.q iuramentū calum-
nie excludat calūniā. quia excludit preſumptiue. ꝛ hec preſum-
ptio tollitur per ſententiā ſecutā ꝛ preſumptio fortior tollit de-
biliorem.hec aūt fortior.q: prima cauſata eſt a bonitate in gene
re.Scda aūt eſt plene cauſata a ſcientia iniuſtitie per ſententiā
apparens vbi nō eſt probabilis ignorantia.de reſcrip.ab excōi-
cato.ad hoc.ff.de iureiur.nā ꝛ poſtea.§.j.ſm Pau.ꝛc. ¶ Gl.
ſcda querit an decre. ꝓcedat indiſtincte in qualibet cauſa ſiue
ſit ſpūalis vel quaſi ſiue ciuilis ſiue criminalis ſiue mixta. Rñ-
det q ſic per hūc tex. qui vniuerſaliter loquitur dicēdo in qua-
uis cauſa ꝛc. Et idem dicas ſiue ſit cauſa realis ſiue perſonalis
poſſeſſoria vel petitoria ꝛ eccleſiaſtica vel temporalis quia gene
raliter hic loquitur ar.de ma.ꝛ obe.ſolite in ſi.de quibus ſpecie
b bus cauſarū habet.xj.q.j.in ſumma.ſm Guil.ꝛ zenze. ¶ [b] Et
no.bene ex glo.q vbi dicitur vel alia iuncta dictione ꝑuis alia
verba ampliant etiā ad maiora expreſſis qđ no. quia limitat.c.
ſedes de reſcrip.q: illa verba ſunt vaga ꝛ vniuerſalia. ꝛ q dictū
eſt de cauſa criminali limitat Pau.ꝓcedere quādo executio in
criminalibus eſt reuocabilis.alias non habet locum hoc.c.vt ſi
fieret executio decollationis vel ſuſpendij q tunc per nullitatē
non eſſet q reuocare poſſet ſm Pau.idem putat do. Anto.in
ſententia in cauſa matrimoniali pro virgine q interim nō fiet
executio.quia talis ſententie executio eſſet reuocabilis. Jdem ſi
peteretur ſeparatio matrimonij ꝛ dari licentia cum alio cōtra-
hendi.quia pendente nullitate non eſſet permittenda executio.
q: tunc ſecuto matrimonio nō eſſet tractabilis illa qđ bñ no.ꝛc.
¶ Glo. tres ſentētie querit an indiſtincte litera ꝓcedat q tres
ſententie ſint late pro vno dicit q nō. ſed ita demū quando ſup
eodē articulo ſunt late ſucceſſiue. ſecus ſi ſuper tribus diuerſis
articulis etiam eiuſdē cauſe ſentētie eſſent late interlocutorie.q:
ſententia ſuper vno articulo lata non prodeſt in diuerſo de re
iudi.cum inter vos. cum ibi not. idem tenet Guil. et zenze. ꝛc.
¶ Glo.contra ſe op.q non ob.tribus ſententijs ſuper eodem
latis impediri debet executio.de re iudi. cum ſuper ꝛ quod ibi
no. Jnno.ꝛ Hoſt. Soluit glo.ad petitionem eius cōtra quem
ſunt late non debet retardari executio.ita loquitur hic. Si aūt
c queris an debeat retardari[c] ad petitionem tertij comparentis
pro ſuo intereſſe.ꝛ tūc habet locum q habetur in.d.c.cum ſup.
Guil.hic tenet q etiam hoc caſu procedat dc. vt ſi tertius non

a ¶ Si autem dixiſſet. Adde bene facere que dicit do. Jaſ.in l.j. in.iiij. colū. cir.ſi.ꝛ col. ſeq. ff.de inſt.ꝛ iur. vbi reprobat vnam ſolennē deci. Saly.in.l. vnica.C.ſi de mo.poſ.fu.ap. quam deci.etiā reprobat idem do. Jaſ.in.l.ti-tie.§. nihil diffe-rt.ff.de leg.j.

b ¶ Et no.bñ. Adde ea q̄ plene dixi de iſta dictione alia in cle.j.§ additio. magna.ð.de reſcrip.

c ¶ Ad petitionē tertij. Adde Alex. in conſi. tertij. incip. viſo themate i ſi. col.ver. idē voluit ꝛ in conſi. ſeq. in.iij. colū. in.iij.volu.

d ¶ Jn ſententijs interlocutorijs. Adde do. fr.j.cur.in apoſti. ad practic. pap. i for. exe-cu. ſen. diff. in j.apoſtil.ad ſi.

auditur poſt tres ſententias. Nec ob.preallg.c.cum ſuper. de
teſti. veniens. quia loquitur quando tertius ante ſententiam ſe
opponit.ſecus ergo ſi poſt tertiā ſententiā ſe opponit. quia nō
audietur nec impediet executionē. vt hic dicitur zenze.tenet cō-
trarium.quia illa iura indiſtincte loquuntur. Jtē quia hic ſolū
excluditur victus ꝛ non tertius. ꝛ ideo cum hoc.c. deuiet a iure
cōmuni.de offi.deleg.paſtoralis.§.quia vero ſtricte debet intel
ligi ad hoc.quia hic ponderat calumniā que non pōt ꝑcedere in
tertio qui nō interfuit. ꝛ cui ignoranti res inter alios acta non
debet preiudicare.ð.eo.cum inter vos.Quid tenendū dicit do.
Anto.colligi ex his que dixit.ð. de re iudi. cum ſuper in nouis
recollectis. videtur q hec opi. zenze. ſit vera ſi ignorauit duas
ſententias ꝛ ſolū ſciuit tertiā ꝛ non ſciuit illā eſſe tertiā. Si vero
omnes tres ſciuit vel ſciuerit illā eſſe tertiam tūc ante ſententiā
latam nō poterit poſtea impedire executionē. alias ſic ꝛ ſic poſ-
ſunt ſaluari opi. ¶ No.bene ꝑdicta pro ſtatutis que contra in-
ſtrumenta guarētigie repellunt exceptiones q: non tollunt quo
ad tertiū comparentē pro ſuo intereſſe.ꝛ vide bonū tex. de offi.
deleg.ſuper eo.Nunquid autē tertius comparens pro intereſſe
ſuo admittatur dicit hic Guil.aliqua verba q ſi preſumitur cō
tra opi.nō impedietur executio ſed ꝓuidetur per cautionē. de
reſti.in integ.c.ſuſcitata.Si vero nō preſumitur ſi ſup poſſeſſo
rio eſt facta cōtentio principaliter fiet executio ꝑſtita cautione.
ff.de rei ven.l.ſi is a quo.Si vero eſt vacās.ꝛ tunc ſi opponens
fuit preſens in ſentētia ꝛ nihil oppoſuit nō auditur. de re iudi.
c.ſi.niſi ſit appellatū. Si eſt abſens tēpore ſentētie tūc cognito
ſemiplene q ſua intereſt impedietur executio maxime vbi agit
de beneficio pſonali.vt no. Jnno.in iuribus preallc. ſaluo eo q
hic dicitur tertiā ſententiā ſm Guil.do. Anto.hic dicit tenen-
dum q dixit in.d.c.cum ſuper.ꝛ.c.veniēs. in recollectis nouis.
Si autē tertius qui nō fuit in cauſa agat cōtra illū qui cōtra ſe
habuit tres ſnias ad executionē earū non videtur hēre locū q
hic dicitur cum ille tertius vti nō poſſit illis ad hoc.ð.c. ꝑuis.
de ꝑben.dilecto in ſi.in Spe.de ſen.prola.§.nūc de defectu ver.
ſed pone.ad hoc q ſcripſit Jo.and.de cle.cōiug. Jo.ꝛ de excep.
cum eccleſiaſtice in ſi.glo. Jn cōtrariū q non de reſcrip.māda-
tum poſt Compo. Jnno.ꝛ Hoſti.de ꝓcu.in noſtra. de teſti.ve
niēs.ſi.in nouel.maxime in cauſa bñficiali ſm Lau. ¶ Glo.ſen
d tentias.querit an prin.huius de.ꝓcedat[d] in ſententijs interlo-
cutorijs in qbus fienda eſt executio dicit q ſic per hunc tex. qui
ſimpliciter dicit q tres ſententias habuit contra ſe nec adiecit
diffinitiuas.prout facit in ver. ſimiliter per qđ tacite datur in-
telligi q etiā in illis locū habet quod autē iure petatur taliū ſen-
tentiarū executio habetur de ſen.excō.§.pe.circa ſi.per Spe.q:
videtur ex officio iudicis de quo in.l.a diuo pio.in prin. ꝛ.§.j.
9 ff.de re iudi.ꝛc. ¶ † Glo.agendū de nullitate querit ex quibus
cauſis poſſet dici ſentētia nulla remittit ad no.ð.c.c.j.ꝛ de app.
dilecto.nam pōt eſſe nulla ex defectu poteſtatis iudicantis ꝛ ex
defectu ſolēnitatis omiſſe.ꝛ ex inhabilitate perſone agentis. de
reſcrip.c.j.in.vj.Corā quo aūt iudice agi debet de nullitate. an
corā iudice principalis cauſe an coram iudice appellationis. re-
mitti ad no.poſt Jnno.ꝛ Hoſtien.in prealle.c.j.§.j.ꝛ.d.c.dile-
cto.de quo etiā in Spe.eo.ti.§.j. ꝛ de app.§. iuxta per totum.
ꝛ ad ſi.ꝛ per do. Ant.in.c.dilecto per q̄ hic decidit dicta Pau.
ꝛ Guil.dicit q ſi eſt delegatus qui ſentētiā tulit corā eo nō po-
terit de nullitate agi. Si vero fuerit ordinarius poteſt agi corā
iudice appellationis.dūmodo nō dicatur ſententiā fore nullam
ꝓpter dolum vel iniuriā iudicis.quia tunc ſolum coram iudice
appellationis agi pōt de nullitate. vt no. Bar.ff.de re iudi.l.iu-
dex.ꝛ.l.ſi expreſſim.ff.de app.ꝛ.C.de ſen. ꝛ interlo.om. iudi.l.j.
de hoc ponit hic Guil.ꝛ Pau.ꝛ per legiſtas.l.ſi vt ꝓponis.C.
quo ꝛ quando iud.ꝛ de accu.l.abſentē.ꝛ plene per do. Anto.in
c.in literis.de offi.dele. de materia etiam in Spe.de ſen. prola.
§.qualiter ver. hoc quoq;. ꝛ de arbitro.§.ſi.ver.licet aūt. ꝛ ver.
ſe.ꝛ per do. Anto.in arbitro in.c.quintauallis.de iureiur.ꝛ ha-
betur in.l.quā cauſam.ꝛ in.l.precedenti.ff.de arbi.vnū hic dicit
Pau.in delegato pape q cognoſcere pōt iterato quādo in prin
cipali pronunciauit mere probabiliter errore facti alleg.dictum
Jnnocē.de re iudi.c.j.ꝛ.C.de iur.ꝛ fac.igno.l.error. Jdem dicit
Hoſt.ſi error eſt in iure.quia nō intereſt an non fiat vel iniuſte
fiat de tranſla.prela.c.ij. facit de offi.dele.ſignificaſti do. Anto.
dicit tenendum q dixit in.c.in literis.excepto qđ ibi no.in.d.c.
in literis.ꝛ.c.j.ð.eo.ꝛ eo.ti.decetero.de execu.gra.q excipit etiā
Guil.idem q dicit q ſi pronunciauit ſuper inſtātia poterit etiā
pronunciare de cauſa.quia per hoc non expirat eius poteſtas.
de iudi. examinata ꝛc. An autem pronunciato ſententiam fore
nullam ſit iudicandū ex eiſdem actis ex quibus prima fuit lata.
habetur in.d.§.iuxta ver.ſed ſi cauſa. de quo etiam habetur in
c.ad probandum.de re iudi.ꝛ de accu. qualiter.j.ꝛ per Barto.
in.l.ij.ff.iudi.ſol.ꝛ in.l.abſentem.C.de accu.ꝛ.C.de edendo.l.in

apud quē.⁊.ff.de ap.ſi expreſſim.ff.de re iudi.cōquerebat.⁊ ple
ne per do.Anto.in.c.in literis.de offi.deleg.veritas eſt φ ſi vi
tium ſententie concludit etiā ad acta ex illis iudicari nō poteſt.
exemplū in.c.j.de reſcrip.in.vj.Si vero non concludit ad acta.
q: forte ſententia fuit lata die feriata.ſed alia acta legitime fue
rant facta.⁊ corā iudice cōpetente.⁊ tūc ex eiſdē iudicari debet
vnum tamē eſt aduertendū ſm do.Anto.φ ſi ſentētia ſit nulla
ex defectu ordinis iudiciarij vbi cōſtat ex cōfeſſione de iuſtitia
poterit abſq3 noua iuſtitia nō inchoata pronunciari.de reſtitu.
ſpo.piſanis.de accu.c.j.⁊.ij.in.vj.de dec.per inquiſitionē ⁊ co.
ti.de.cōſtitutionū.ad ſi.⁊ ibi poſt do.Anto.ratio quia cōfeſſio
10 non exigit telā iudicij.† Quo antē iure ⁊ infra quētum tempus
petatur nullitas ſententie ⁊ dicit Guil.φ offi.iudicis. Itē dicit
φ ſi ſententia eſt nulla ⁊ ſubſit periculū anime pōt ſemper dici
nulla.xxxv.q.ix.ver.quia ergo ⁊.c.ſe. Itē in ſimilibus vbi non
cadit preſcriptio.de preſcrip.c.ſi.xxxiij.q.v.φ deo.in aliis autē
a ſententiis dicit φ ſiᵃ per viā agendi deducitur nullitas excludit
ſpacio.xxx.annoꝝ vel quadraginta.q: hoc tēpus omnē actionē
tollit.de preſcrip.vigilanti.C.de quadri.pſcrip.l.ij.⁊.l.oēs.⁊.l.
ſicut.C.de preſcrip.xxx.an.C.de fal.ſicut ⁊ de pcur.in noſtra φ
dicit procedere niſi cōſuetudo loci forte aliud induceat.de eo qui
mit.in poſ.cum veniſſent cum ſi.Si vero per viā excipiendi de
ducitur nullitas poterit perpetuo excipi.ff.de do.excep.l.pu
re in ſi.quia omnes exceptiones perpetue ſunt niſi exceptio nō
nu.pec.inſti.de lit.obliga.⁊.C.de nō nu.pe.p totū ⁊ maxime in
l.in cōtractibus.de queſtio.falſi propter pbationes falſas.dic
vt in.c.licet.de proba.⁊ de excep.cum venerabilis.⁊ per Bart.
ff.de re iudi.l.diuus.⁊.ff.de excep.l.qui agnitis. ¶ Gl.alicuius
ex eis declarat literam procedere quando diuerſa ſunt capitula
⁊ ſeparabilia in vno ſententia lata eſt in primo iudicio.in ſcōo
⁊ tertio eſt cōfirmata φ poteſt eſſe vt patet in decre.raynutius
⁊ raynaldus.de teſt.vide Bar.de ap.ſi expreſſum.vbi hūc tex.
limitat.quia dum dicit vel alicuius eorū debet intelligi quando
precedentes ſententie ſimpliciter late ſunt pronunciando male
appellatum.⁊ intelligo quādo error erat expreſſus in eis.vel q:
11 hic loquitur de vltima ⁊c. ¶ † Glo.admittatur.querit quid ſi
victor nō petit executionē.an ſi victus agat de nullitate poterit
exceptione repelli.dicit glo.φ ſic per hunc tex.qui ſimpliciter di
cit non eſt admittendus volēs dicere de nullitate niſi facta exe
cutione.per qō concludit glo.φ de cōſilio ⁊ cautela eſt φ volēs
agere de nullitate vltro ⁊ ſponte ſe offerat executioni ⁊ ſic ſentē
tie pareat alleg.de ordi.cogni.cum dilectus facta autē executio
ne agere poterit vt dicit glo.ſequens ⁊ ſi obtinebit in cauſa nul
litatis obtinebit etiam reuocationem executionis alle.ſimile de
reſtitu.in integ.ſuſcitata.⁊.C.de preci.impe.offe.autē.que ſup
plicatio. ¶ Glo.plenarie querit quid ſi facta ſit executio p ma
iori parte ita φ in minima parte reſtat fieri executio.an pote
rit agi de nullitate.Reſpōdet φ non per hunc tex.qui exigit ple
narie factam eſſe executionem.⁊ ſic integraliter ⁊ ex toto alleg.
12 ſimile.in.q.j.reintegranda ⁊c.† Sed nunquid exceptio nulli
tatis impediet executionem vbi vna ſententia eſt lata vel due et
non tres tex.videtur a contrario φ ſic dicit φ ſi opponatur co
ram executore tene quod no.de offi.dele.in.c.paſtoralis.§.quia
vero per Innocen.de re iudi.decetero.et vbilibet per Jo.and.
⁊ ponit hic Lau.vnū quia dicit prout ex dictis locis colligitur
ſi opponitur exceptio notoria executor illam admittat nec tene
tur ſuperiori parere alleg.ſic remittit ad loca premiſſa ⁊ de tēp.
b ordi.ad aures.ᵇ Si vero exceptio nullitatis opponitur coram
ordinario.Bar.tangit in.l.iij.§.condemnatū.ff.de re iudi.et
per Inno.in.d.c.cum in iure.⁊ de app.ex ratione dic quādoq3
nullitatis exceptio nō ſubmittitur neceſſitati probādi.vt quia
dicit non fui citatus vel non fui procurator qui egit.⁊ tunc exce
ptio nullitatis impedit.vt.d.§.condemnatū.C.de procur.⁊.l.
ij.C.de ſen.que ſine certa quanti.profe.⁊ ſic intellige quod not.
Inno.in.d.c.cum in iure.⁊ qō habetur in.l.j.⁊.l.ſi cum nulla.
C.de execu.rei iudi.Quandoq3 eſt aliud probandum in cauſa
nullitatis.⁊ tunc aut cognitio eſt habens altiorem indaginem
⁊ non impedit executionem.l.iudicati.C.ſi ex fal.inſtru.⁊.ff.de
iudi.l.ſi pretor.§.marcellus ſic intelligēdum eſt vt dicit Spe.in
ti.de ſen.§.qui aūt.ad hoc quia in executione ſententie d3 adhi
beri cognitio ſummaria.l.a diuo.§.ſi ſuper.ff.de re iudi.Sed
in cognitione ſummaria exceptiones que requirunt altiorem
indaginē non admittuntur.ſed ille tantū que incontinenti pñt
expediri.l.iij.§.ibidem.ff.ad exhibendum.⁊.ff.ad trebel.l.ille a
quo.§.ſi de teſtamēto.Idem ſi petatur reſtitutio aduerſus ſen
tentiam.vt.d.l.iudicati.⁊.d.§.marcellus.ff.de falci.l.ij.⁊.C.de
preci.impe.offe.auc.que ſupplicatio.⁊ de reſti.in integ.ſuſcita
ta.Qualiter autē dicatur incōtinenti poſſe probare dicit Bar.
φ tunc quando non exigit longiorem tractum nec plus tempo
ris non fruſtratur φ facere ipſe actus executionis.Si igitur
tantum vel minus fruſtrat admittitur ſi plus non admittitur
alle.caſum ſingu.in.l.ſi is a quo.ff.vt in poſ.leg.Pz ergo φ re
pellitur ſolum quando tres ſunt late ſententie dicit tamen hic
c Lap.ᶜ φ etiam vbi tres ſunt late ſentētie ſi opponatur nullitas
ex defectu iuriſdictionis φ admittatur ⁊ impedit executio alleg.
glo.in cle.j.de ſequeſ.poſ.⁊ fruc.in glo.ſi.In contrarium eſt ta
men hec cle.in ſecūda parte vbi contenditur nullitas ex defectu
iuriſdictionis poteſtatis ex quo ab interlocutoria ante eſt appel
latum ⁊ tamen non admittitur exceptio.Adde etiam φ hic
not.Joā.and.infra in glo.in verbo pendere ver.dico φ etiam
hoc eſt verius quicquid dicat Lap.ſm do.Anto.quia aliud eſt
querere.an vbi ius repellit funditus nullitatem admittat eam
quando contenditur defectus poteſtatis.⁊ dicendum φ ſic vt
hic.aliud eſt querere.an vbi ius differt nullitatē differat etiam
illam que cōtenditur ex defectu poteſtatis.⁊ eſt caſus hic φ ſic.
et aduerte quia hoc verum videtur etiam ſi allegetur nullitas
notoria.vt ſentit in.d.glo.in verbo pondere.ver.dico etiam ſi
pronunciatum eſt appellationē legitimam eſſe non poteſt non
eſſe non notoria hec exceptio.ſed dic vt ibi dicetur. ¶ Glo.ali
cuius op.φ ſit impoſſibile tres ſententias diffinitiuas ſup eo
dem latas ſi eſt appellatū a grauamine ſolū ante vnam ipſarū.
quia ſi fertur ſententia in cauſa prime appellationis.tū anteq̄3
feratur appello a grauamine ⁊ poſtea nō appello a diffinitiua
ſolum due reperientur late.et ſimiliter fortius ſi a grauamine
illato per iudicem principalis cauſe appello ⁊ poſtea fertur ſen
tentia a qua non appello.quia ſolū reperietur lata.Sol.glo.φ
intelligi debet litera quādo coram iudice ſecunde appellationis
eſt appellatū a grauamine.vel poteſt dici φ ſemper appellaue
rit etiā a diffinitiua φ poteſt eſſe.licet ab interlocutoria vel gra
uamine appellauit.ſ.de do.⁊ contu.cle.vnica.⁊ ſic intelligatur
hic vtraq3 ſolutio ⁊ bona ⁊c. ¶ Gl.huiuſmodi q̄rit quare diffe
rebat iſte appellans a grauamine proſecutionē3 appellationis.
dicit glo.φ forte malitioſe id faciebat vt videret finē cauſe prin
cipalis hoc tamen fieri potuit vt no.gl.magna in cle.ſi ante ad
ſi.de do.⁊ contu.⁊c. ¶ Glo.pendere.querit quid ſi cauſa appel
lationis a grauamine vel interlocutoria non pendet.ſed eſt fini
ta an procedat cle.Rñdet φ ſi eſt deſerta vel finita contra eum
multo fortius pcederet.quia nō iuuaret nec prodeſſet tūc appel
laſſe.Quid autem ſi dicat ſe appellaſſe ⁊ cauſam appellationis
finitam pro ſe.ſ.quia dicat pronuncias eſſe bene appellatum an
impedietur executio videtur φ ſic a cōtrario cle.Contrariū te
net glo.per id qō dicitur in principio decre.vbi pz φ nullo mo
do poteſt dici de nullitate cōtra tertiam ſentētiam ſuper eodem
latam.ſed hoc caſu allegaretur nullitas.quia ſi id eſſet cōſtaret
φ iudex a quo fuiſſet appellatum non poſſet diffinitiuā profer
re.igitur ⁊c.Fatetur tamen φ ſi aduerſarius a tali pronūciatio
ne qua pronunciatur bene fuiſſe appellatum appellaſſet.ſ.tem
pus debitum φ tunc non impediretur etiam executio ex virtu
te eius veriſimiliter.quia tunc bene adaptaretur.nam ſatis dice
retur tunc pendere appellatio.ſtat ergo cōcluſio glo.φ etiam ſi
finita ſit appellatio pro appellante a grauamine nō impeditur
executio tertie diffinitiue ſententie do.Anto.hic dicit φ contra
rium videtur velle hic litera a ſenſu cōtrario que vult hūc renci
ſolum quando pendet appellatio.ſed dicto caſu non pendet.igi
tur ⁊c.per qō dicit φ forte non improbabiliter dici poſſet φ tūc
admitteretur exceptio quia notorie iam conſtaret de nullitate
ſententie.vt ſic quatenus hec cle.repellit exceptiones non intelli
gatur de nullitate notoria.Tamen dicit φ credit glo.verā pro
pter tex.in prima parte indiſtincte loquentem qui etiam cōpre
d hendit ᵈ nullitatem notoriā.quid enim ſi allegaret nullitatē pa
tentem ex ſententia hec eſt notoria.de re iudi.inter ceteras.⁊ ta
men.hec exceptio nō admittetur per tex.in prima parte.et hoc
credo φ ſeruaretur in practica non obſtante de app.qua frōte.
vbi excluſa cognitione non excludit notoria.⁊.d.c.inter ceteras
vbi remota appellatione non reijcitur notoria.⁊ quod no.glo.
in.c.ex cōqueſtione.in glo.ſi.de reſti.ſpo.quia ibi concludere co
gnitionem vel appellationē eſſet grauis preiudicij hic leuis.ſ.
13 faciende executionis irreuocabiliter tamen. ¶ † Item not.ex
glo.iuncto tex.quia exceptio nullitatis etiā cauſata a defectu po
teſtatis iudicis non admittatur reiecta indefinite exceptione
nullitatis.qō eſt verum quando agitur de preiudicio tantū.de
latino ⁊ leui ſecus ſi de alio preiudicio.peremptorio.vt patet in
cle.j.de ſequeſ.poſ.⁊ fruc.in glo.ſi.vbi eſt notabilis glo.ſm do.
Anto.⁊ hoc videtur verū.licet do.Pe.hic alle.hanc glo.pro cō
traria.illi ⁊ illā teneat iſta reprobata.ſed certe vtraq3 poteſt ſer
uari vt patet ex predictis.ſ.⁊c. ¶ Gl.expediri.querit an in hac
ſcōa parte fiat executio irretractabiliter.dicit φ non immo fiat
ſaluo iure retractionis tam ſentētie q̄3 executionis ſi contingat
poſtea iudicari bene appellatū.vnde concludit φ hec cle.nō im
pedit proſecutionē appellationis a grauamine.ſ3 fiat executio

a ¶ Per viā agendi. Adde Bal.in.l.ſicut C.de preſcrip.xxx.an.⁊ Bal.in.l.data opa.C.qui accu.nō poſ.⁊ Alex.in conſi.lix.in.iiij.colū.poſt med.in.iiij.volu.

b ¶ Si vero. Adde Alex.in ꝯſi.cij.in.j.col.cir.med.in.v.vol.Alexan.in cōſi.lxxvij.i pe.col.cir.ſi.in.ij.volu.⁊ Alexā.in cōſi.lxj.in.ij.col.cir.ſi.in.iij.vol.⁊ Alexā.in conſi.lxxxiij.in ij.colū.cir.ſi.in v.volu.

c ¶ Qō etiam vbi tres. Adde do.Fran.cur.in apoſtil.ad practi.papi.in for.exec.ſen.diff ſi.vbi ponit aliq3 tres limitationes ad hāc cle.Alex.in conſi.xxvij.l.iiij.col.ver.preſuppoſitis in.ij.volu.Alexan.in ꝯſi.clxxxvj.i pe.colū.e.vol.Alexan.in conſilio lxxvij.in.iij.colum.in ſi.et in conſi.cvij.circa ſi.in.iij.volu.

d ¶ Nullitatē notoriā. Adde Alexan.in ꝯſi.lxxvij.in pe.colū.in prin.⁊ in me.et in conſi.clxxxvj.i pe.co.circa med.i.ij.vol.Alexan.in conſi.lxxvij.in iij.colū.ad ſi.et in conſi.cvij.circa ſi.in.iij.vol.

tertie ſententie diffinitiue dummodo nõ ſint lapſa fatalia a iure ſtatuta impedit tamẽ interim oppoſitionẽ pendentie ad impediẽdam executionẽ. ⁊ ſic habes caſum in quo appellatione pendente aliqua attentari permittuntur. ¶ Glo. ſi. remittit ad cle. diſpendioſam. vbi habetis concordantiã in quibus conſtitutio trahitur ad pendentia per appellationẽ qđ not. in Spe. de ap. §. de offi. ver. ſed quid ſi dum cauſa ſm Guil. de mõte laudino.

1 Papa habet curam ſuper populũ xpianũ in vniuerſo.
2 Crimen leſe maieſtatis pluribus modis committitur.
3 Ciuitas dicitur realis quãdo exit obedientiam ſui ſuperioris.
4 Narrata per partem aduerſam an videatur quis fateri cautela eſt vt dicat iuxta aſſertionem talis.
5 Sententia declarans aliquid eſſe notorium an faciat illud eſſe notorium.
6 Rebellis quilibet dicitur hoſtis imperij.
7 Imperator habet iuriſditionẽ in quẽlibet regem ſibi ſubiectũ.
8 Imperator in actibus ⁊ ſententijs non ſubijcitur diſpoſitioni iuris ciuilis.
9 Papa in ſententijs debet ſequi ius ⁊ aſſignare cauſas.
10 Notorium dicitur quod eſt indubitatum.
11 Allegare rationem naturalem in iudicijs quandocꝫ licet.
12 Locus debet eſſe tutus domino ⁊ eum aſſociantibus.
13 Citatio extra territorium citantis non artat citatum.
14 Domicilium dicitur habere princeps in ſuo dominio vel in principali ciuitate ſua non autem in locis ſibi adherentibus vel feudalibus.
15 Delinquens ſubijcitur iuriſditioni delinquẽtis quando ibidẽ inuenitur.
16 Remiſſio habet locum in delictis.
17 Sententia ex pluribus redditur nulla.
18 Creditur pape de negatiua ſicut de affirmatiua.
16 Vaſallus eccleſie ꝗdiu habet domicilium in loco feudi non eſt ſubiectus imperio.
20 Domicilium non ſortitur quis in loco originis licet ibi ſortiatur forum.
21 Crimen leſe maieſtatis non committit non ſubiectus.
22 Sententia que non habet iuris colorẽ eſt nulla. Et ſententia lata ex falſa cauſa notorie potentialiter ⁊ actu eſt nulla.
23 Rex priuatus regno non eſt priuatus dignitate regia.
24 Soluens illi cuius bona ſunt confiſcata an ſit liberatus.
25 Publicatis bonis quid cenſeatur publicatum.
26 Suppletio defectus ordinis in imperatore nõ facit quo ad nõ ſubiectum.
27 Papa ſententiando vel ſtatuendo non poteſt tollere defenſionem nec ea que ſunt iuris naturalis ⁊ nu. 52.
28 Statutum vel conſuetudo ꝙ quis non citetur ad ſententiã vel actum preiudicialem an valeat.
29 Argumentum a nomine ad ſubſtantiam valet: quia ceſſante ſubiecto ceſſat qualitas.
30 Imperio vacante ſuccedit papa in iuriſditione imperij.
31 Aſſertioni iudicis de citatione quando ſtetur.
32 Citatio in notorijs an ſit neceſſaria.
33 Imperator an in ſuo proceſſu poſſit ſupplere defectum.
34 Conſpiratio quid ſit.
35 Crimen leſe maieſtatis in quibus committatur.
36 Sententia ſi ſit ſub conditione lata an dies conditionis extantis trahatur ad diem ſententie.
37 Papa an cogatur inuigilare pro commodis ſubditorum.
38 Iudex an ad hoc ꝙ poſſit procedere ſuper notorio ſit neceſſe ꝙ ante omnia declaret notorium eſſe.
39 Excõmunicatus occultus poteſt ſententiare in temporalibus non tamen in ſpiritualibus.
40 Sententia an valeat ſine citatione.
41 Diſtrictus ⁊ territorium quomodo differant.
42 Legatus habet iuriſditionem in prouincia ſibi decreta.
43 Citatus extra territorium an artet citatum.
44 Ordinarius an poſſit ſubditum ſuum extra territoriũ punire.
45 Feudi dominus an exequatur ſententiam ſuam.
46 Inuecta ⁊ illata a feudatario an ſint tacite obligata ⁊ hypothecata domino.
47 Vaſallo precipere an poſſit dñs ſub iuramento fidelitatis.
48 Vaſallus ſi dicatur interuertiſſe poſſeſſionẽ feudi quis habeat cognoſcere.
49 Sententia lata contra notorium actus continui eſt nulla vel ſi ſit lata contra notorium actus tranſeuntis ſed quomodo.
50 Sententia ex actis certificatur.
51 Sententia ſi valeat an poſſit exequi in bonis ⁊ iuribus alteri ſubiectis.
52 Princeps non poteſt tollere iura naturalia nec defenſionẽ que etiam diabolo auferenda non eſt.

a ¶ Officialibus. adde bar. in. l. cuiuſcꝫ v. ex quo habes qualiter. ff. ad l. iul. maie. Alex. in conſilio xxxv. in. ij. col. in. ij. vol. et tex. in extrauag. q ſine reb. et ibi Barto.

53 Papa quando poſſit ſupplere defectus perſonarum.
54 Clauſula nõ obſtante lege aliqua quid operetur: ⁊ que dicatur talis clauſula.
55 In notorijs ſemper ante omnia pronũciãdũ eſt id eſſe notoriũ.
56 Precipitium quid ſit.
57 Cauſa de conſilio in ſententia non inſeritur.
58 Loco notorie non tuto in appellatione aſſignato appellari poteſt ⁊ etiam ſine appellatione citatio non artat nulla exceptione oppoſita.
59 Conſiſtorium quid ſit.
60 Carceratus vel captiuus ad penam mortis vel periculum ſi relaxetur preſtito iuramento de redeundo ad carcerem an teneatur redire.
61 Imperator licet dicatur dominus totius mundi non tamen diſtringit totum orbem.
62 Iudex delicti commiſſi an debeat requirere iudicem domicilij delinquentis vt illum citet ibi exiſtentem. Et iudex requiſitus an teneatur citare vel remittere delinquentem.
63 Remiſſio an ⁊ quando ⁊ quomodo habeat locum in delictis ⁊ nu. 64. 65. ⁊ 66.
67 Homagium quid ſit ⁊ quis dicatur homo ligius.
68 Vaſallus ⁊ homo ligius qualiter differant.
69 Papa an habeat ſe intromittere de ſubditis imperio.
70 Confiſcatis bonis non confiſcatur iuſpatronatus.
71 Dignitate quam quis habet in eccleſia non poteſt per iudicem ſecularem priuari.
72 Confiſcatio bonorum ſi fiat bona in alio territorio exiſtẽtia applicabuntur fiſco loci in quo ſunt bona.
73 Iuris naturalis ea que ſunt nõ poſſunt tolli per ſuperiorẽ etiã papam vel imperatorem.
74 Dominium rei non poteſt alicui auferri ſine cauſa.
75 Imperio vacante an legatus de latere ſuccedat in poteſtate imperij in prouincia in qua reperitur.
76 Id qđ eſt nullum quandocꝫ reuocatur de facto quatenus de facto proceſſit.

Paſtoralis cura ſollici.

Diuiditur in tres partes. q2 in prima parte ponit exordiũ. in ſcđa parte oſtẽdit ⁊ declarat nullitatẽ cuiuſdã late ſententie p imperatorẽ Henricum cõtra regẽ Robertũ declarãdo dictã nullitatem ex duplici cauſa. ſ. reſpectu cauſarũ inſertarũ in ſententia ⁊ reſpectu perſonarũ a quo ⁊ in quẽ lata fuit. Tertio concludẽdo declarat illã ſententiã eſſe nullã ⁊ illã irritat quatenus de facto pceſſit. ſcđa ibi ſane. tertia ibi negligitur. Scđa ſubdiuidit in ſeptẽ. q2 primo narrat cauſas pmiſſe ſnie ⁊ defectũ ⁊ ſuppletionẽ. ſcđo illa ſubijcit examini. ⁊ dicit cauſam quare. tertio improbat citationẽ ⁊ proceſſum ex metu citati ratione aſtantium imperatori ⁊ ratione loci. quarto illã improbat ratione loci in quo ⁊ de quo ratio facta fuit. quinto ſoluit duplex obſtaculum quo poſſit dici regẽ vaſallũ ⁊ deliquiſſe cõtra imperiũ. ſexto oſtẽdit diuerſis modis imperatorẽ in illa ſnia ſuos terminos exceſſiſſe. ſeptimo ſoluit ſuppletionẽ defectuũ quã in ſnia fecerat imperator. ſcđa ibi verũ. tertia ibi notoriũ. quarta ibi vt illud. quinta ibi denicꝫ. ſexta ibi rurſus. ſeptima ibi ceterũ. Guil. hãc diuidit in qncꝫ. Primo ponitur ratio generalis. ſcđa ibi ſane factũ ſpẽle ſubnectitur. tertia ibi verũ ſniaꝫ imperatoris impugnat. quarta ibi. vt agitur cõcludẽdo ipſa ſnia irrita pnũciatur ſm Guil.
1 ¶ No. primo papã habere curã ſup populũ xpianũ in vniuerſo alibi ergo ꝙ inter xpianos curã non hꝫ. ad hoc de diuortijs
2 gaudemus. & de teſti. iudei. ¶ † No hic plura in quibus committitur crimẽ le. maie. Primo ex ꝯfederatione. Scđo ex cõſpiratione in offenſam imperatoris. Tertio ex tractatu vel ordinatione vt ciuitates imperio ſubiecte rebellẽtur. Item ex occupa
a tione carũ electis a officialibus imperij. Itẽ vbi aliqua in offenſam ⁊ iniuriam imperij per ſubditum ordinantur. ¶ Et no. de illo verbo tractatu propter ſtatuta quibus puniuntur faciẽtes
3 tractatus contra ſtatũ qñ dicuntur fieri tractatus. ¶ † No. tertio quãdo ciuitas dicatur realis quia qñ exit obediẽtiam ſui ſu
4 perioris. ¶ † No. quarto cautelam quãdo pars narrat aliquid de intentu partis aduerſe ne fateatur vt dicat iuxta aſſertioneꝫ
5 talis. vt quia dixit ⁊ ſimilia. ¶ † No. quinto cautelam ꝙ vbi iudex procedit vt ſup notorio ante omnia per interlocutoriã illud declarat eſſe notorium. nunquid autem ſententia declarans aliquid eſſe notoriũ faciat illud eſſe notorium. vide qđ no. de ver. ſigni. ex parte per gl. ⁊ no. arg. ꝙ ad ſententiã in notorio nõ procedit iudex parte non citata ⁊ dꝫ eſſe perẽptoria. ſed hoc vltimũ eſt ad cautelã nõ ex neceſſitate. vt no. de verb. ſig. ex parte. ⁊ not.
6 de coha. cle. ⁊ mu. veſtra. ⁊ p do. Anc. de ap. cũ ſit romana ad ſi.
7 ¶ † No. ſexto ꝙ quilibet rebellis dicit hoſtis impij. ¶ † No.

ſeptimo

ſeptimo q imperator h; iuriſditionē in quēlibet regē intellige
ſibi ſubiectū. ⁊ poteſt ex crimine leſe maie. eum priuare dignita
te regali ⁊ oībus bonis ⁊ iuribus. ¶ Et not. caſum in quo ex
a delicto omnia publicantur.[a] ⁊ no. q appellatione bonorū non
cōprehēduntur iura ⁊ dignitates ⁊ iuriſditiones per hoc ⁊ per
8 ea que ſequuntur perpendis penā criminis leſe maie. ¶ † No.
octauo q imperator in actibus ſuis ⁊ ſententijs non ſubmitti-
tur diſpoſitioni iuris ciuilis. Item q defectū exiſtentē in ſentē
tijs ſupplere poteſt ex plenitudine ptātis ſicut papa. de trāſac.
c. j. de ele. illa. ¶ Et no. q imperator in actibus ſuis poteſt vti
duplici poteſtate vna ordinata. ⁊ ſubmittitur hec diſpoſitioni
iuris qua decēs eſt ipſu; iura ſeruare. ff. de le. l. princeps. ⁊ C. de
legi. l. digna vox. Scda eſt poteſtas ſuprema ex plenitudine po-
teſtatis. ⁊ hec non ſubijcitur diſpoſitioni legis. in verſi. verum.
No. iudicē ſentētiando vti debere diſcretione que eſt mater vir
9 tutum ⁊ nō pcipitatione que eſt nouerca iuſtitie. ¶ † Not. ſcdo
papam in ſentētijs ſequi debere ius ⁊ etiā debere aſſignare cau
ſas. quia ſentētia a poſteris trahitur in exemplū. ¶ No. tertio
q papa. pro iniuſtitia ſententie late in regē ⁊ ſic in caput prouincie
poteſt adiri quādo cōtenditur de iuſtitia ſentētie imperatoris
qui aliū non habet ſuperiorē ⁊ ſic ad papā appellatur de ſenten
tia ab imperatore prolata. ⁊ ſic etiā pōt adiri per viā nullitatis.
b ¶ [b] No. q illud dr notoriū q eſt indubitatū. ¶ † Not. quarto
10 q vbi notorie non eſt tutus locus ad quē citatur quis vel perſo
na citans nō eſt ſecura citato. citatio nō arctat citatū ad compa-
rendum etiā ſi exceptioni ſit locus ad iuriſdictionē digēdā. ⁊ eſt
cauſa. qr in notorijs iudex debet ſupplere de facto ⁊ ex quo no-
torie locus nō eſt tutus excuſatur citatus ſi non cōpareat quia
cogitare debet iudicē pro eo de facto ſupplere debere. ⁊ quia ex
quo iudici conſtat de impedimento citati citatio eſt nulla. ff. de
re iudi. queſitū ⁊ not. q arctatur quis ad ponendū ſe in mani-
c bus inimici q̄tūcūq; habeat literas de ſaluo cōductu. vt lr. nō
11 conte. accedens. ¶ † No. q licitū eſt in iudicijs[c] allegari ratio-
12 nem naturalem. ¶ † Not. q locus debet eſſe tutus non ſolum
13 dn̄o. ſed etiā aſſociantibus dn̄m. ¶ † In ver. vt illud no. q cita
tio extra territoriū citantis non arctat citatū. ¶ Et no. hoc ve
rum etiam ſi citetur ad executionē delicti cōmiſſi in territorio ci
tantis. ⁊ ſic iudex delicti non poteſt citare extra territoriū ad fi-
nem afflictiuū perſone vel pene imponende ad afflictionē pſo-
ne. quia ſtatim cum eſt extra territoriū illi non eſt ſuppoſitus.
¶ No. practicā quā habet ſeruare iudex volēs requirere extra
territoriū exiſtentē. qr habet ipſum facere citari per ſuū iudicē.
14 ¶ † No. q rex dicitur ſortiri domicilium in regno ⁊ in princi-
pali ciuitate non in alijs adherentibus quas poſſidet vel tenet
in feudum ad hoc de fo. compe. ex parte. B. ¶ Not. quarto q
ſuperior ratione feudi non habet ſuperiorē iuſi ratione feudi
vnde ſolum poteſt procedere ad priuationē feudi ⁊ nō in plus.
15 ad idem qd no. de iudi. ceterum. per Inno. ¶ † No. quinto q
dicimus delinquentem ſubijci iuriſditioni delinquentis vel lo-
ci in quo delinquit. eſt verū qn ibidem inuenitur. ſed ſtati; cum
16 exit territorium illa iuriſditio accidētalis ceſſat. ¶ † Not. ſexto
17 q remiſſio locū habet in delictis. ¶ † No. ſeptimo plura que
reddunt ſententiā nullam. Primum quando in loco non tuto.
Scdm quando pars non eſt citata vel citatio propter aliquid
extrinſecum eſt nulla. Tertium quādo eſt lata cōtra perſonam
inauditā ⁊ indefenſam. Quartū qn ſententia eſt precipitata. i.
d abſq; cognitione lata. Ad hoc de reſti. in inte. cum ex literis.[d]
Ideo dicit Bar. q ſententia lata tam breui tēpore q veriſimi-
liter apparet defectus cauſe cognitionis reddit ſniam nullā. l.
prolatā. C. de ſen. dicit tamē hic Pan. q feſtinus proceſſus nō
eſt cauſa ad cōcludendā nullitatē q intellige quādo nō ſupplā-
18 tat in cognitione cauſe. alr ſic. de re iud. cū bertoldus. ¶ † No.
q pape creditur de negatiua ſicut de affirmatiua. J. de proba.
19 de. j. in. §. ruſus. ¶ † No. q vaſallus eccleſie q̄dm habet domi
cilium in loco feudi tanq̄ exiſtens in territorio eccleſie non eſt
20 ſubiectus imperio nec ab altero poteſt iudicari. ¶ † Not. ſcdo
q dato q quis in loco originis dicatur ſortiri forum vt ibidem
poſſit cōueniri. tamen ibidem propterea nō ſortitur domiciliū
quia hec ponuntur vt ſeparata. vide qd not. de parochijs. c. ſi.
21 ⁊ de fo. compe. c. ſi. ⁊ qd ibi no. per do. Anto. ¶ † No. tertio q
non ſubiectus nō poteſt cōmittere crimen leſe maie. ⁊ ſic ex defe
ctu ſubiectionis concluduntur duo defectus. vnus eſt cōtra po-
teſtatem volentem punire et alius contra delicti ſubſtantiam.
22 ¶ † Quarto no. q ſentētia que nō habet iuris colorē eſt nulla.
¶ Item q ſententia lata ex falſa cauſa notorie potentionali-
23 ter ⁊ actu eſt nulla. ¶ † No. quinto q priuatus regno nō pro-
pterea eſt priuatus regia dignitate. Et ſic ſicut eſt dare epiſco-
pum priuatum adminiſtratione ſed non dignitate. J. de eo qui
renun. epa. c. j. ſic eſt dare regē ſine adminiſtratione. ſed non re-
gia dignitate priuatum. ¶ No. ſexto q delicto cōmiſſo in alte-

rius territorio q̄tūcūq; cōtra ſubiectos alicuius nō pōt iudica-
re iudex ſubiectorum. ⁊ ſic facit q non valent ſtatuta que diſpo
nunt q ſi quis florē. percuſſit vbicūq; poſſit in ciuitate Floren.
puniri ⁊ factum illud nō eſt diſtinguibile per iudicem ſubiecti
iniuriati. ⁊ ſic loquitur hic. vide q pleniſſime no. do. Ant. in. c.
vt animarum. §. ſtatutū. de conſti. ¶ No. q iudex etiam ſecula
ris poteſt quē priuare etiā debito perſonali ⁊ indirecte pōt eu;
excommunicare priuando eū familiaritate aliquorū dummodo
24 ſubiectus ſit ei. ¶ † Et not. arg. q ſoluens illi cuius bona ſint
confiſcata ante inhibitionē videtur liberari. de quo dic. vt. ff. de
dona. l. poſt cōtractum. ¶ No. q tales penas non poteſt appo
25 nere non ſubiectis. ¶ † Not. q penā apponendo poteſt iudex
ſecularis publicando bona abſoluere debitores ab obligationi
bus eius iuramētalibus ⁊ obligationibus fidelitatis q̄tūcūq;
ſtrictis. ¶ No. q per publicationem bonorū non publicantur
bona que ab alijs tenentur. et ſic videtur q facta publicatione
cōtra delinquentē in vna ciuitate bona alibi ſita non publican-
tur. de quo per Bar. C. de ſum. tri. l. cunctos populos. ⁊ per do.
Anto. in preallé. §. ſtatutum. facit qd no. de fo. cōpe. poſtulaſti.
⁊ not. bene q hec de. mirabiliter facit pro eo q reprobatur ibi
in. d. c. poſtulaſti. ſ. q poſſit iudex domicilij priuare ſubiectū bo
nis ſitis alibi vel beneficio alibi ſito q videtur equum. quando
26 enim pōt preiudicare illi a quo tenet. ¶ † In. §. ceterum no. q
ſuppletio defectus ordinis in imperatore nō facit quo ad non
ſubiectum. ⁊ ſic imperator ea que ſunt ſuper ordinata et ſup na-
turali poteſtate non exercet niſi in ſubiectos ſic q dicimus pro-
ceſſum principis nō ſubiacere ſolennitati iuris poſitiui eſt verū
quo ad ſubiectum. non quo ad non ſubiectu;. Et per hoc dicit
do. Ant. q papa nō poſſet aliquid de his que ſunt ſuperne po-
teſtatis exercere in laycum niſi quatenus procederet ordine iu-
diciario quo ad illa in quibus nō eſt ſubiectus. ⁊ forte idem in
patrimonialibus clerici. ¶ No. q ſuppletio defectus per prin-
cipem in ſentētia vel cōtractu refertur ad effectus iure poſitiuo
inductos non autē refertur ad effectus naturales vel a iure na-
turali inductos. ⁊ ſic non poteſt actū firmare cōtra defectum iu
ris naturalis vel a iure naturali inductos qd not. per qd putat
do. Anto. q ſi papa in patrimonialibus clerici vellent ſentētia-
re vel ſtatuere eo nō vocato q nō valeret q ageret ad eius piu-
dicium ⁊ per hoc dicit ſe dixiſſe de facto q domū priuatam fra-
trum pizacorarū de florē. nō poteſt proprio motu declarando
eā publicā preiudicare fratribus pizocarijs de quo fuit magna
queſtio florē. In cōtrarium dicit q obtinuiſſet niſi q concor-
dauerunt q videatur curialibus forte ⁊ durum. Dictam autē;
declarationem male dictauerat Marinus aduocatus in curia
hoc non aduertēs ⁊ plus ſequens ſtilum beneficialiū q̄ aliorum.
27 ¶ Not. q papa non poteſt tollere ſententiando vel ſtatuendo
defenſionē nec ea q̄ ſunt iuris naturalis. vt hic eſt caſus de quo
per Inno. de conſti. que in eccleſiarum. ⁊ aduerte q citatio dici
tur defenſio naturalis. vnde vt quo ad actū preiudicij quis non
citetur vel requiratur princeps tollere nō poteſt ſolēnitatem tñ
peremptorij tollere poſſet vt no. in cle. ſi. de verbo. ſigni. vel ter-
28 minum. vnde per hanc cle. putat do. Anto. † q non valet ſtatu
tum vel conſuetudo q quis non citetur ad ſentētiam vel actum
preiudicialem per quod dicit ſe reprobaſſe vnam publicationē
teſtamenti factam in venetijs in qua ex conſuetudine ciuitatis
pars non fuit vocata que alios multos patiebatur defectus.
quapropter dicit non eſſe equum q ipſi nō ſubmittantur legi.
quia que fiunt extra illam ciuitatem robur nō habent nec pro-
ceſſus ille fuit ibi de naturali equitate qua ſe aſſerunt iudicare.
29 quia partem vocaſſent vt hic. ¶ † Not. quarto q ad priuatio-
nem ſubſtantie ſequitur priuatio nominis ⁊ ſic a nomine argui
tur. et ceſſante ſubiecto ceſſat et qualitas concor. ff. ſi cer. peta.
eius qui in prouinciam. de deſpon. impub. c. ad diſſoluendum.
¶ Not. quinto q quedam ſunt ſententie inualide in ſubſtan-
tia ⁊ veritate quedam quo ad opi. vulgi. et quandoq; ei igitur
ceſſatio ſententie propter inualiditatem inſpecta opi. ⁊ ſic ſeruā
tur tex. qui communiter dicunt ſententiam caſſari que eſt nulla
⁊ electionem caſſari que eſt nulla. quia caſſatur quo ad validi-
tatem opinionis in labijs vulgi. ad hoc de elec. auditis de excel.
30 prela. inter dilectos. ¶ † No. q papa eſt ſuperior imperatoris.
⁊ vacante imperio ſuccedit in iure imperij. ad hoc. de foro com
peten. licet. Not. q aliquando ad nullitatem ſententie quādoq;
ſequitur nullitas proceſſus vt quando vitium pariter concer-
nit vtrunq;. ¶ Not. q caſſato principali caſſatur et omne id
quod ſequitur ex illo. ¶ Op. contra primam partem ſecunde
partis ⁊ videtur q nō ſtetur aſſertioni iudicis de citatione etiā
quo ad ſubiectos. de proba. quoniam contra. Sol. dicit Guil.
contrarium procedit in inferioribus. ſed in principe ſtatur eius
aſſertioni. C. de teſta. l. omni. et ſuper ea. compilat. de proba.
de literis. ¶ Not. quia limitat. c. quoniam contra falſam ⁊c.

a ¶ Et not. q appellatiōe bonorū. Adde la te practi. papi. in for. pmi lib. in. ver. veris ac legitimis Iaſ. in. l. ſtipulatio hoc modo cōce pta. ff. de verb. obli. ſely. i. p he. decre. in. iij. col.

b ¶ Not. q il lud dr. Adde do. Abb. in. c. vrā. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ Io. fa. in proe. in ſti. in. ij. colum.

c ¶ Allegari rationē natura lem. Adde ho. ter. l. j. ſcire op; §. ſufficit ibi a naturali iuſti tia. ff. de exc. tu. do. Iaſ. plene ⁊ pulchre in. l. de di. §. ſi liber. in j. col. cir. ſi. ff. de condi. ob cau ſam Fely. in. c. tua in. j. ⁊. ij. co lum. de iureiu.

d ¶ Ideo di cit Bar. Adde Fely. in. c. eccle ſia ſancte ma rie in. xj. et. xij. col. de cōſti. pe. de anch. in cōſi. lxxij. incip. vi ſo diligēter de cretum in. l. ij. C. de eden. Bald. in. l. iubemus. §. j. C. de teſta. Bal. in. l. quere batur. ff. de re iud. geor. nata. l. repe. de. ſepe. do. Iaſ. in. xix. col. de verb. ſig. Barb. in conſi. j. col. j. volu. j. ⁊ in cōſi. xl. in. iiij. colū. ⁊ in conſi. xlvij. in. xiij. co lum. in. iij. vol. orta. in trac. de arbi. in. xx. car. q. xxij. col. j. cōſi. lj. in. ij. colum. Alex. in addi. ad Barto. in. l. magis. §. fun. du;. ff. de re. co. Iaſ. in. l. prope randum. §. j. in iiij. col. in. ix. no tabili. C. de iu di. Alex. in cōſi. cxxviij. in ſi. co lum. in. ij. volu.

32 ¶ † Scdo͡ op. ꝙ in notorijs nõ ſit neceſſaria citatio.q2 nullus
ordo requiritur. de teſti.cogen.peruenit. de iureiur. ad noſtrã.
Sol.dicit Guil.ꝙ alius ordo excludit excepta citatione.vt not.
de iureiur.ad noſtrã.ij.q.j.deus.qđ dicit verũ zenze.niſi quis in
ipſo actu notorij facinoris deprebendatur.q2 tunc cõtra abſen
tem etiã nõ citatũ proceditur ad ſniam.de tranſla.quanto.not.
Jnno.de re iudi.cum olim.per Hoſt.de offi.deleg. ſtatuimus.
¶ Oppo. tertio quia dicit hic ꝙ proceſſit ex alijs criminibus
⁊c.quia videtur ꝙ nõ valeat proceſſus nõ expreſſis criminibus
in accuſatione vel inquiſitione.ij.q.viij.libellũ.de accu.qualiter.
§.debet.Sol.dicit Pau.ſufficit expreſſis aliquibus clauſulam
ſubmitti generalẽ. Jdẽ videtur de loco. dicit tamẽ ꝙ forte im
perator omnia expreſſit.ſed illa omiſit papa ꝓpter breuitatẽ ⁊c.
33 ¶ † Op.quarto ꝙ impator in ſuo proceſſu poſſit ſupplere de
fectum.C.de teſta.omni.C.de rei vxo.actio.l.j.ſicut papa in ſuo.
vt de trãſac.c.j.iij.q.vj.hoc quippe.de accu. ad petitionẽ. Sol.
poteſt in his que ſunt iuris poſitiui in tẽporalibus. non in his
que ſunt iuris naturalis ſm Guil. et Pau. et infra dicetur ⁊c.
¶ Opp.qnto ꝙ ſentẽtia non poſſunt ferri in abſentẽ.ff.de reg.
re.l.j.dicit Guil.ſpeciale in ſnia cõditionali. ſecus in pura ⁊ pſo
nali.quia caret effectu vt mortis vel fuſtigationis.⁊ proſequitur
hic alia que ſunt vera.dic ſpeciale eſt in hoc crimine leſe maie.
quõ imperator qñ voluit hunc condemnare pñis facit cõtraua
gantem ad repmmẽdũ.quã poſtea gloſauit Bar.in qua ſtatuit
in abſentem poſſe procedi ad ſniam in crimine leſe maieſtatis.
34 ¶ † Queru quid eſt cõſpiratio.dic quia machinatio plurium
ſimul iniuriã pſone ſeu dignitatis alicuius. de iureiurã.petitio.
xj.q.j.cõſpirationum.⁊.c.ſe. dicit Pau. ꝙ dicta eſt a con ⁊ ſpi
ritu poſito pro ſupbia. ideo cõſpiratio ſemp pſumitur in malã
maxime occulta.de quo de ſciſ.c.j.⁊ Jo.and.de iudi.c.exhibita.
35 ¶ † Quero in quibus cõmittatur crimen leſe maieſtatis dic ꝙ
in multis hic expreſſis.⁊ hoc ſpecialiter in tractatibus ꝯtra prin
cipem qui in talibus habetur pro effectu.vj.q.j.§.verũ.ij.C.ad
leg.iul.maie.l.quiſquis. Jtem in rebellando. nam ſubditos fa
cere rebelles eſt crimen leſe maie.ff.ad leg.iul.maie.l.cuius. Jtẽ
delictũ aduerſus officiales principis. Jn his enim qui ſunt illu
ſtriſſimi conſiliarij ⁊ quaſi ſenatores cõſiſtorij principis ⁊ quaſi
pars corporis eius ⁊ cũ eo militãt eſt crimẽ leſe maieſtatis.vj.q.
j.quiſquis.C.ad.l.iul.maie.l.quiſquis. Jtẽ ſi aliquid attentetur
in preiudiciũ reipublice[b] ꝙ crimẽ dicitur perduelliõ. quia in eo
duelliũ admittitur. vel verius quia hoſtes dicimus perduellos.
vnde crimen perduellionis quaſi dicitur hoſtile.⁊ eſt idẽ qđ leſe
maie.ff.de verb.ſig.l.quos nos. Ee alias cõmittitur multiplici
ter de quibus modis ſufficiat remittere ad.l.j. cũ tribus ſequen
tibus.ff.ad.l.iul.maie.⁊ habet ſm Guil.hoc crimen multa ſpe
cialia.q2 in eo admittũtur.qui alſ repelluntur. vt.eo.ti.l. fame.
⁊.l.ſe.⁊ quia qui rem patefecit anteꝙ̃ ſit vſus vel aliquid fecerit
veniã habet ⁊ meritũ.C.ad.l.iul.maie.quiſquis.alſ non excuſa
tur patefaciẽs ſiue perfecerit ſiue cogitauerit. ⁊ voluit perficere
pcedendo ad aliquẽ actum vel recipiendo ſacramenta vel quid
ſimile.⁊ pena eſt hodie gladio feriri ⁊ bona omnia publicari.
vt eo.ti.quiſquis.⁊ hic. Jtem ⁊ filij talium ſunt infames ⁊ nulli
ſuccedunt niſi filie que in bonis maternis habent falcidiã.vt in
dicta.l.quiſquis.⁊.ff.de penis.l.crimẽ. Jtem nil põt alienari de
bonis talium reorum ex tempore cõmiſſi criminis. nec valent ſi
quẽ emãcipant vel manumittant.vt.d.l.quiſquis. ſic de here.c.
filij.in.vj. Jtẽ de ho: accuſari poſſunt poſt mortẽ.ff.de publicis.
iudi.l.j.⁊.ij.ſm Guil.dicit tamen Pau. hic ꝙ hoc delictũ non
cõmittitur cõtra tyrannum. cõmittitur aliqñ cõtra inferiores a
principe.ij.q.j.in primis.ver.ꝙ aũt.q2 tyrannus non habet na
turale ⁊ legitimũ dñium.vt no.in cle.j.de bap.⁊.xvj.q.ij. filius.
¶ Querit hic Guil.cum aliquando ſit permiſſum ſententiare
36 ſub conditione vt apparet hic ſi quando ⁊c. ¶ † Quero an la
ta ſententia ſub ꝯditione dies cõditionis extantis trahatur ad
diem ſententie. Dic ꝙ aut actus recipit naturam ſuam tam ab
exiſtentia conditionis ꝙ̃ ab alio vel excuſſione vel promiſſione.
⁊ tunc exiſtẽtia trahit ad ſe tempus ſententie.vt in excõicatione
que capit vires ex cõtumacia.xj.q.iij.epi. Si vero actus potius
ſumit vires ex alio ꝙ̃ ex exiſtentia cõditionis. ⁊ tunc aut ſuper
uenit impedimentũ ab homine vel a iure tale qđ poteſt tollere
primã obligationẽ.⁊ tunc idẽ de reſcrip.ſi pro te.in.vj.de ſpon.
c.vno.eo.lib. Si vero nõ ſuperuenit tale impedimentum. tunc
exiſtentia conditionis trahitur ad tempus ſentẽtie vel cõditio
nis.ff.qui po.in pig.ha.l.potior.ff.de pe.⁊ cõmo.rei ven.l. ꝙ ſi
pẽdẽte. Jſta eſt vna talis qualis theorica.de hoc an cõditio tra
hat retro.vide Bar.ff.de ver.obli.l.ſi filius.qđ hoc nõ pono ꝙ
eſſet declarare leges ſufficit ibi remittere ſm do.An. vide Bar.
37 eo.ti.l.centeſimis.§.ſi. ¶ † Quero an papa cogatur inuigilare
pro commodis ſubditorum. Pau.ꝙ ſic.vt hic facit.de offi.leg.
c.j.⁊ qđ no. in.vj.per hoc dicit Hoſ.de offi. deleg. conſuluit. ꝙ
papa peccat mortaliter ſi iuſtitiam deneget vel ad conſultatio
38 nem non reſpõdet de offi.deleg.ꝙ̃uis in parte deciſa. ¶ † Que
ro an ad hoc vt iudex procedere poſſit ſuper notorio ſit neceſſe
ꝙ ante omnia declaret notorium eſſe.dic ꝙ declaratio eſt vtilis
non tamen neceſſaria dũmodo vere foret notorium etiam ſi de
eo non cõſtet.vt no. Jnno.⁊ Hoſti.de coha. cle.⁊ mu.tua.alias
ſi procederet tanꝙ̃ ſuper notorio ⁊ non eſſet retractaretur ſentẽ
tia no.in Spe.de notorio.§.j.poſt prin.qđ intellige niſi precede
ret hec declaratio. quia tunc ſibi imputet qui non appellat cum
ſit lata cõtra ius litigatorum. Unde vtile eſt eam procedere ſm
do. Anto.putat tamen ꝙ per hanc interlocutoriã declarari de
beat quale ſit notoriũ an iuris an pſumptionis vel facti.⁊ ſi fa
cti.an actus continui.an tranſeuntis vel interpellati cum aliter
procedatur in vno ꝙ̃ in alio.de coha.cle.⁊ mu.veſtra.⁊.c.tua.⁊
qđ ibi no.per Jnno.⁊ Hoſti.⁊.ij.q.j.manifeſta.⁊ in Specu.de
noto.§.j.⁊.§.ſi. ſm Pau. vlterius per hunc tex. dicit Pau.ꝙ
in priuatione beneficiali non eſt neceſſe exprimi beneficia priua
ti ad hoc de exceſ.prela.c.ſi.nam hic nõ ſit mentio de honoribus
⁊ dignitatibus quibus priuatur. Niſiquid autem ſi tales hono
res habeat ab eccleſia eſſet eis priuatus. vide quod no. de exceſ.
prela.c.j.ſ.e.compila.⁊.xvj.q. vij.filijs ac nepotibus ſm Pau.
⁊ dicetur. ſ.cum glo.⁊c. ¶ Jn ver. verum opp. ꝙ in comeatu
principis nihil debet timeri.C.de his qui per met.iudi.nõ app.
l.j.ff.ꝙ me.cauſa.l.non eſt veriſimile. Sol.hic oppoſitum con
ſtabat de facto[c] ſcilicet ꝙ reus ob exercitum non potuiſſet iuua
ri. Jdeo hic vocat exercitum ferocem quod eſt ex propria di
ſpoſitione nocentem ſicut fera ⁊ animalia nocent. de iureiurã.
c.j. alias ſi iniuria vel offenſa de facto non timeretur non eſſet
39 iuſtus metus ſm Pau. ¶ † Ulterius dicit hic Guil. ꝙ cum
ponderanda ſit perſona ſententiantis quia debet ſuperior ha
bere exercitium ſuperioritatis. Dicit ꝙ ꝙ̃uis excommunicatus
occultus poſſit ſententiare in temporalibus.de re iudi. ad pro
bandum.non tamẽ in ſpiritualibus vel alijs que a claue proce
dunt.quia excõmunicatio exercitium prelationis tollit.xxiiij.q.
j.audiuimus.ſm Guil.vide qđ no.do.Antõ.de inrepa.conſul
tationibus.in repetitione quam fecit de illo.c.vt per Jo.cal.de
40 re iudi. ad probandum.§. vt illud. ¶ † Oppo.ꝙ v3 ſententia
ſine citatione.vt no. Hoſ.de re iudi.tenor. Sol. dicit Pau. ꝙ
ſententia abſq3 citatione vel citatione inualida eſt nulla.dic ſen
tentia lata in abſentem citatum legitime licet non contumacem
bene valet.ſed in non citatum vel minus valide citatum non va
let vt hic.quia ad ſententiam quis debet citari peremptorie. de
teſti.cum olim.alſ eſt nulla.l.j.§.item cum ex eo.ff. que ſen. ſine
appel.reſcin.preſumitur tamen pars citata ſi ſentẽtia tranſit in
rem iudi.niſi probetur aliquid cur ſit nulla vel falſa.no.in Spe.
de ſen.prelato.§.vt aũt.ver.⁊ no.ſm quoſdam ſm Pau. eſt ca
ſus de dec. bone.⁊ not.per do. Anto. de renun.in preſentia. de
41 proba.qñ contra.de dec.cum in iure.[d] ¶ † Quero in quo di
uerſificantur diſtrictus ⁊ territoriũ.dicit hic Guil.ꝙ diſtrictus
dioceſis ⁊ territoriũ quaſi idem ſunt.ſ.vniuerſitas agrorum vbi
quis habet ius imperandi.de proba. licet.in prin.ff.de ver. ſig.
l.pupillus.§.territorium.⁊ no.ſ. de dec.cle.ne romani. xvj.q.j.
c.j.ij.q.vj.anteriorum. ibi in.ſſana dioceſis dicitur diſtrictus a
diſtringo.territorium a terrẽdo. vt.d.l.pupillus. ¶ Quero qs
habet de iure cõmuni diſtrictum vel territorium.dicit Guil. ꝙ
in principibus ſecularibus ſolus imperator habet iuriſdictionẽ
in vniuerſo mundo. quia a deo per vicarium eius gladius ei a
dño committitur.viij.diſt.quo iure.xvj.q.iij.§.ſi.vij.q.j.in api
bus.ff.ad leg.rhodi. de iactu.l.de precario. ⁊ hoc habet iure cõ
muni.ſ.quo ad iuriſdictionẽ.ſecus de dominio ⁊ proprietate re
rum in quibus nihil põt de iure cõi.de ceteris autem regibus ⁊
comitibus dic ꝙ habẽt limites prout per occupationes ⁊ pre
ſcriptiones vſurpant.x.diſtin.lex.⁊ in his ſufficit bona fides ſine
titulo. ſecus in limitibus dioceſis ⁊ parrochiarum. de parro.c.
pe.⁊ in illis non ſufficit bona fides abſq3 titulo. de preſcrip.c.j.
in.vj.no. Hoſtiẽ.de offi. Archi.c.ſi.⁊ in ſumma eo.ti.§.ſi.de iu
reiur.c.nimis.⁊ in ſumma de preſcrip.§.que exigantẽ ſm Guil.
ad hoc ſm zenze.qđ dictum eſt ꝙ reges ⁊ comites ⁊ etiam cete
ri habẽt limites inter quos iuriſdictionẽ ⁊ iura temporalia exer
cent. Nec ob.C.de preſcrip.xxx.an.l.cõpetit.xvj.q.iij.§.pe.de ſuc
ceſſione imperatori debita que non preſcribitur nec ius ſuperio
ritatis imperialis facit qđ no. Jnnocẽ.de poſtu.prela. bone.de
eccleſiaſticis autẽ dic ꝙ pape totus eſt orbis.ix.q.iij.cuncta per
mũdum.de eius delegato idem hodie reſtringitur.de preſcrip.
42 ſtatutum.§.cum aũt.⁊.§.in nullo.in.vj. † Legatus vero habet
iuriſdictionem ⁊ poteſtatẽ in prouincia ſibi decreta.vel prout de
terminat ſibi papa.de offi.lega.nouit.de poſtu.prela.c.j. archi
epiſcopus patriarcha ſeu primas in alienis dioceſibus ſue
prouincie bene habet territorium quo ad illa tantum que ius
ſibi expreſſe tribuit.alſ non.de offi.or.duo.⁊.c.paſtoralis.eo.ti.
vt litigantes.

a ¶ Qđ in notorijs. adde.d. Abb.in.c.cauſam que in.ij.colũ.in prin. de reſcrip.

b ¶ Qđ crimẽ dicitur pduellio. Adde tex. in.l.ſi.ff.ad leg.iul.maie.⁊ glo. in.§.per cõtrarium.⁊ ibi doct. inſti. de here.q̃ ab inteſt.

c ¶ Sez ꝙ reus ab exercitu.adde bene facere tex.in.l.itẽ queritur. §.exercitu.ff.loca.

d ¶ Quero in quo. Adde pleniſſime Fely.in c. rodulphꝰ in vij.⁊. viij.in.x.⁊ in.xj. colũ. de reſcrip.

vt litigantes.in.vj.Si ipſi in ſua dyoceſi ⁊ ceteri epi habent in
ſuis vbiqꝫ territorium fundatum de iure cōi.xvj.q.v.c.j.x.q.j.
c.j.⁊.ij.niſi exemptio aliquid tollat.de offi.or.cum epo.in.vj.et
hoc locum hꝫ quo ad iura ſpūalia ⁊ iuriſditionem eccleſiaſticaꝫ.
ſed non quo ad iura temporalia ꝙ̄uis in eccleſiaſtica.no.Inn.de
excep.cum venerabilis.ad fi.de aliis inferioribus ab epis qdaꝫ
dicunt eos nil habere territoriū ſed epos:alis eſſet monſtrum plu
ra eſſe capita.de offi.or.qm̄.§.j.Alij dicunt illos ex lectione vel
conſuetudine habere iuriſditionem in perſonas.xxiij.diſt.legi-
mus.de fo.compe.cum contingat.quam poſſunt exercere in ta
les perſonas vbicunqꝫ ſint arbitri inter partes vbicunqꝫ iudi-
cant maxime ſi pdicti ſint religioſi qbus totus mundus eſt ter
ritorium vt monachi ⁊ alij.de ſen.excom.cū illoꝝ.Alij ꝙ in lo-
cis ſuis ⁊ vbi hoc cōſueuerunt hoc poſſunt ⁊ non alibi q: odio
ſum eſt.Hoſt.dicit ꝙ ſi habent terram limitatā in qua nullꝰ eſt
epus niſi ipſi ⁊ poſſunt.de re iudi.cum inter.Alij aūt q non ha-
bent territorium ſed ſolum ſubditos iudicabunt in ſuis locis:
vel vbi pſcripſerunt ⁊ habent iuriſditionem in pſonas ⁊ in lo-
cis ⁊ ſunt ordinarij adminiſtratores de quibus pōt loqui.de re
ſti.in integ.c.pe.§.j.Quid de monachis qui per totum habēt
prioratus ſeu adminiſtrationes in alienis monaſterijs retinē-
do locum monachi in priore monaſterio:an per abbatem bene
ficij poſſint excōicari.Non videtur hic:q: non habent in ea ꝓ-
lationem verā:qđ oportet vt clarius operentur.xxiij.q.j.audi-
uimus.In contrariū videtur ſi eſt de illis q mittuntur ad prio-
ratum.de priui.volentes.in.vj.⁊ maxime q: ſunt emancipati ꝑ
a papā.de elect.cum inter.R.hec diſputationē relinqt Guil.⁊c.[a]
43 ¶ † Quero an citanȝ extra territorium arctat citatum: hanc
materiam diffuſe hic pſequitur Paul.⁊ Guil.que ſatis putat
deciſa do.Anto.per ſcripta Jo.an.de fo.cōpe.romana.§.ꝯtra
44 hentes.in.vj.ideo hic ipſe non ſcribit.¶ † Quero an ordina-
rius poſſet ſubditum ſuū extra territorium ſuum punire.Con
cludit hic paul.ꝙ quedā eſt ſnīa perſone afflictiua que requirit
actualem executionem ⁊ hoc non ꝓmulgatur in ſubiectū extra
territorium.alle.de conſti.c.ij.in.vj.quedam eſt ſnīa que imme
diate afficit pſonam ⁊ trahit ſecū ſuam executionem:⁊ tūc ſicut
non poteſt actualiter exequi ſnīam extra territorium.de fo.cō-
pe.poſtulaſti.ſic nec pōt ferre ſnīaꝫ que ex ipſa ꝓlatione trahat
ſecum executionem ad perſonam extra territorium ꝑ qđ dicit
ꝙ iudice exiſtente extra territoriuꝫ excōicare non poteſt:hec ve
ra qū pena immediate ex viribus ſnīe trahit executionem ad ꝑ
ſonam:ſed ſi ꝓnunciat de delicto ex cuius genere pena ſtatiꝫ ī
iure imponitur pſonam afficiens.⁊ ſic vinculum non ſurgit im
mediate ex ſnīa ſed ex iure ꝓpter factum ſnīa dānatum.vt infa
mia in caſibus.iij.q.vij.§.porro.tunc bene ligat extra territo-
rium:q: vinculum initiatur a iure qđ hꝫ pſonam vbilibet ſub-
iectam.de conſti.c.j.Idem in ſnīa abdicatiua rei ī pſona vt ſi
agitur priuari a beneficio.de cle.non reſi.ex tue.Non ob.l.ꝓpe-
randum.§.finaſit reus.C.de iudi.q: ibi non fit executio nec pſo
na obligatur ſed ſolum fit abſolutio.ſm Pau.dictuꝫ Pau.eſt
b verū quo ad duo vltima dicta[b]: ſed quo ad id quod dixit.de
ſen.excom.cōiter non tenetur ⁊ eſt contra dicta doc.de fo.cōpe.
ſane.⁊.c.fi.de dila.ꝓterea.de cle.excō.mini.apoſtolice.Jo.and.
alle.de fo.cōpe.romana.§.contrahentes.contra tex.ij.q.j.diſpo
tens.de ap.cum ſit romana.ad fi.quō aūt reſpōdeatur ad.c.ij.
de conſti.in.vj.vide qđ no.do.Ant.in.c.ꝗ nobis.j.de ſen.excō.
⁊ latiſſime in.§.ſtatuto.in eius repe.c.vt alaꝝ.de conſti.in.vj.
dic vt ibi:q: ibi qū originatur delictum ⁊ pena delicti extra ter-
ritorium:ſecus qū cā iam originata agit penam adījcere:q: po
teſt cum hec executio ſit inuiſibilis:⁊ conſequenter non ꝓhibi-
ta cū ex hoc nulla inferatur iniuria vel turbatio iuriſditionis.
Quedā eſt pena pſone non afflictiua ⁊ tali pena pōt exiſtentem
extra territorium punire ſiue ſit pena fori penitentialis.vt not.
xvj.q.j.c.j.ſiue ſit pena fori contentioſi pſonam tū non afficiēs.
de cle.non reſi.ex tue.iij.q.vj.c.j.C.vbi de cri.agi opꝫ.l.j.ff.de in
terdi.⁊ releg.l.relegatoꝝ.§.ſed eos.Ad hoc de priuile.c.j.in.vj.
ſi cū ibi eſt ſpeciale in exēptis ꝙ non poſſunt ab ordinario pu
niri ꝓ delicto alibi cōmiſſo.ergo in contrariuꝫ eſt ius cōe.ff.ad
c municip.l.j.[c] ¶ Quero quid ſi ꝓ delicto certa pena ex ſtatuto
imponitur in loco delicti: alia imponitur in loco domicilij quā
imponet ordinarius: videtur ꝙ penam loci delicti.xij.di.illud.
ante fi.⁊.c.illa.viij.diſt.que contra.ff.de teſti.l.teſtium.§.fin.de
extraor.cri.l.pe.§.ſunt quedam.C.vbi ſena.vel clariſ.l.j.⁊ q: ſi-
cut ſeruatur conſuetudo loci contractus de eo qui mit.in poſſ.
cum veniſſent.⁊ no.in Spe.de ſen.pla.§.qualiter.in prin.ita ⁊
inſpici dꝫ conſuetudo loci delicti.nam quo ad foꝝ delicta ⁊ con
tractus equiparantur.ff.de iudi.l.omne.de fo.cōpe.c.fi.ad hoc
q: nec ſuā legē poſſet ſeruare ordinarius.de ꝯſti.c.ij.In contra
rium.ſ.ꝙ ſm ſuam legem poſſint puniri.facit q: ſubditum ab-
ſentem iudicat.C.de iudi.ꝓperandū.§.finaſit reus.xxxiij.q.ix.

decernimus.xj.qđ.iij.c.rurſus.de dolo veritatis.ad idem.C.de
adul.auten.ſi quis.vbi iudex ſecularis punit delinquentem in
eccleſia ſm ſuam legem:⁊ tū in eccleſia non hꝫ territorium vel iu
riſditionem.de immu.eccle.cū eccleſia.⁊ eo.ti.decet.in.vj. C.de
eunu.l.fi.dicit hic Pau.ꝙ ſi pena alterius loci imponitur ipſo
facto:tunc ſuam non imponet ne ſemel punitus iterum puniat
de iudi.at ſi clerici.Si vero non imponitur ipſo facto:⁊ tūc aut
delictum aggrauatur vel inducitur.de conſti.cum dilecti.tancū
vel fortius punitur ꝙ̄ per.l.domicilij.⁊ tunc penam loci delicti
imponet.ff.de accu.l.ſi cui.§.fi.vbi ratione loci factuꝫ aggraua
tur:immo plus dicit Pau.ꝙ de facto qđ eſt alibi delictū ⁊ non
in dyoceſi ꝓpria extra territoriuꝫ punire non poteſt:q: quo ad
nouam obligationis ſubſtantiam ius dicenti impune non pa-
retur.de conſti.vt alarum.§.j.in.vj.ſed nouam pene qualitateꝫ
ad delictum ſubſtantiatum de iure cōi bene poteſt inducere ꝑ
ſuam legem:facilius enim inducitur qualitas ꝙ̄ ſubſtantia.ff.
de nora.l.in delictis.§.ſi detracta.⁊ no.C.de eden.l.edita.ſic ſtat
in cōpilatione Paul.qui cōiter habetur corruptus.⁊ ſic habe-
bam olim in alio Pau.quam habebat do.Ant.tempore quo
repetijt.§.ſtatutum.c.vt alarum.intentio aūt ſm Pau.ſm eū
eſt hec ſi delictum inducitur vel aggrauatur in alio territorio ꝑ
legem alienam:tunc punitur iudex domicilij ſed non ſm legeꝫ
ſuam.ſed ſm leges loci delicti.Si delictum aggrauatur ꝑ legeꝫ
ꝓpriaꝫ vel inducitur de nouo:⁊ tunc aut delictū aggrauatur in
ſubſtantia vel inducitur ⁊ non punit ſm legem ꝓpriam q: ex-
tra territorium ⁊c.ad hoc de conſti.c.ij.in.vj.aut delicto ſubſtā
tiato noua qualitas adijcitur:⁊ tunc poteſt puniri per.l.domi-
cilij:q: facilius inducitur qualitas ꝙ̄ ſubſtantia.vt.d.§.ſi detra
cta.Quādoqꝫ non aggrauatur per aliquam legem vel inducit̄ ſed
pariter per vtranqꝫ legem punitur:⁊ tunc pōt ipſum punire ēt
ſm legem ſuam ꝓpriam.Nam poteſt quis pluribus legibꝰ ſub
ijci ⁊ in pluribus locis conueniri.de fo.competē.ex parte.de re
ſcrip.dilectus.de ſepul.cum quis.ij.rū.in.vj.ſm Pau.hāc ma
teriam latiſſime examinat do.Anto.in.d.§.ſtatuto.⁊ ibi oſten
dit in multis Pau.male dicere.quam repetitionem facit anꝙ̄
eſſet doctor in iure canonico nec vnꝙ̄ etiam mutauit:ideo non
inſiſtit.¶ Quero an imperator poſſit animaduertere in papā
ſi papa requiſitus noſſet citare regem:dic ꝙ non:q: cōpelli non
pōt cum papa non habeat ſuperiorem ⁊ eſt ſuperior imperato
d re.xxj.di.inferior.[d] ¶ † Quero an dn̄s feudi exequatur ſnīam
45 ſuā dic ꝙ ſic:q: hꝫ iuriſditionē ordinariā inter feudatarios.vt
in.l.imperialem.de prob.feu.alie.per Fede.§.penul.ſm Pau.
qui ponit hic que ponit Inno.⁊ Hoſt.de foro compe.veruꝫ.⁊
e tenet idē qđ Hoſt.in executione contra clericū.[e] † An nūt in-
46 uecta ⁊ illata a feudatario ſint tacite obligata ⁊ hypothecata
dn̄o dicit ꝙ ſic:ſicut qđ dicimus in inquilino.l.certi iuris.C.lo-
47 cati.† Item an poſſit dn̄s vaſallo precipere ſub fidelitatis iura
mento:dicit ꝙ ſicut epus precipit clericis ſub virtute obediētie.
de foro compe.ex tenore.⁊ multo fortius quia fidelitas iuratur
xxij.q.ſi.§.de forma.obedientia vero regulariter non.de ma.⁊
obe.legebatur.ex quibus patet ꝙ ex quo vaſallus obligatur ad
ea ſolum que ſpectant ad feudum ꝙ ipſa obligatio que ſit pro
pter rem potius ſit realis ꝙ̄ perſonalis:ideo ſi vaſallus refutat
feudum qđ poteſt dn̄o ſciente ⁊ non nimis tempeſtiue:ꝫ poſt
ea non debeat offendere dn̄m.vt in lib.feu.de vaſallo.qui cōtra
c.j.C.de qđ.nihil.ſm Hoſtien.⁊ alios.de conſti.que in eccleſia-
rum.ceſſat penitus ſubiectio vaſalli erga dominum.ar.de elec.
venerabilem.in fi.⁊ quod ibi no.⁊ eo.ti.nihil.Item cum papa
abſoluit vaſallos a fidelitate dn̄oꝝ ⁊ propter hereſim vel aliam
48 cauſam.de here.c.fi.⁊c.† Quis aūt habeat cognoſcere ſi dica-
tur vaſallus interuertiſſe poſſeſſionem feudi:dic ꝙ non:ipſe do
minus ſed ſuperior ordinarius feudi cognoſcet.de quo per In
no.de iudi.ceterum.de foro compe.verum.ibi etiam per Hoſ.
de appel.romana.§.debet autem.in.vj.in ver.rurſus.primo ꝑ
hunc tex.determinat Pau.qđ vbi notorium eſt ꝙ condemna
tus non potuit committere crimen de quo eſt condemnatus ꝙ
ſnīa eſt nulla:q: impoſſibilitas impedit omnem obligationem
vt no.de reg.iur.nemo poteſt.q: ex quo notorium eſt eum nō
potuiſſe committere:ergo eſt falſum id de quo eſt condemna-
tus.de pe.di.ij.Si enīꝫ inquit.ver.que enim cōtio ſed qđ falſuꝫ
eſt nihil eſt nec cauſam preſtat.ff.de verb.oblig.l.paulus.§.fi.ſi
ex falſis inſtrumen.per totum.ad hoc.l.tutor ſi petitus.⁊.l.ſcie
egreſſe.ff.de tuto.⁊ curato.da.ab his.ad hoc quia notorium in
perſona iudicis facit ſententiam nullam.de re iudi.ad proban
dum.ad hoc quia iura volunt ſic damnatum eripi violenter.
xxiij.q.v.non inferenda.qđ non eſſet ſi ſnīa non eſſet nulla.Iteꝫ
q: notorium ſic iuſtificat ſnīam latam ꝙ ab ea non appellatur.
de appel.peruenit.⁊ ſe.ergo fortius facit nullam contra ipſum
notorium latam:q: ius plus fauet abſolutioni ꝙ̄ condemnatio
ni.de proba.ex literis.⁊ de hoc.ff.ad.l.aquil.inde neratiꝰ.§.fi.

a ¶ Quero an citãs.Adde an gel.in.l.fi.ff.de iur.om.iu.⁊ ibi do.Jaſ.in ſi.co lū.in verſi.que ro ergo.

b ¶ Sed q̄ ad id.adde Jaſ.in d.l.fi.ff.de iuri.om.iu.in.ij.co.in ver.xj.fallit.

c ¶ Quero qd ſi ꝓ delicto.adde.Bar.in.d.l.j.in.vj.co.verſ.ij.ꝗro qd delictis.C.de ſum.tri.Alle.in ꝯſil.lxxxvj.in fi.col.circa me.in.iij.vo.Alex.in ꝯſi.xli.in.j.col.in fi ne.in.v.vo.ale.conſi.cl.j.ij.co.circa princi.in.iij.vo.

d ¶ Quero an dn̄s.Adde do cto.in.c.verū.ex tra de iudi.

e ¶ An autē.Quid aūt ī bonis emphyteo te an ſint tacite obligata domino ponit Jo.fa.in.§.itē ſeruiana.⁊ ibi do.Jaſ.in.v.char.in ver.ꝗrunt ergo.in primis ī.ſti.de actio.

49 ⁊ quod no.⁊ Hoſtië.de ſen.excom.per tuas.† Per hoc dicit Pau.ſe diſputaſſe ꝙ ſnia lata contra notorium actus cõtinuũ ſit nulla vt ſuccedat notorium loco falſi expreſſi.i.ac ſi errorẽ in ſnia expreſſiſſet.no.Jnnoc.de ſen.excõ.romana.in.vj. Jdem ſi eſſet notorium actus tranſeuntis dummodo tanta ſiat expſſio in ſnia ꝙ concurrat notorium cũ tẽpore quo dixit iudex maleficium cõmiſſum ad hoc facit hec litera:hec dicit vera in notorio defectu cauſe exiſtenter ⁊ potentialiter:vbi aũt eſſet notori⁹ de fectus exiſtenter ſed non potentialiter:vt qꝛ notorium eſt cõdẽnatum delictum non cõmiſiſſe:non tñ negatur committere potuiſſe:⁊ tunc ſi lata eſt ſnia a non iudice niſi rõne delicti ⁊ cõparuit citatus ⁊ cognitum ⁊ ꝓnunciatum eſt ꝙ in ſua iuriſdictiõe deliquit ⁊ valet ſnia ſi nullus error exprimitur:qꝛ de hoc potuit recognoſcere.de reſcrip.ſuper literis.ff.de iudi.l.ſi qs ex aliena de offi.preto.l.iij.ſi quadru.paupe.fec.ſ.dicatur.l.j.⁊ no.in ſpe. de compe.iudi.aditione.§.j.ver.ſed pone.ad hoc de ſen.excom. venerabilibus.§.ſed ⁊ ſi.in.vj.hoc non placet do.Anto.maxime in ſnia eſt lata eo non preſente:qꝛ notorium eximit eum a iuriſdictione nec iſte hꝫ poteſtatem cognoſcendi an ſit iudex cum a illa poteſtas detur a iure ſolum^a qñ eſt dubium de iuriſdictione vt no.glo.in.d.c.ſuper literis.⁊ de accu.veniens.placeret aũt di ctum vbi non eſſet notorium.ad hoc qꝛ ſnia contra notoriũ eſt nulla.l.j.ff.que ſen.ſine app.reſcin.⁊ dicã.J.vbi remittaꝫ.Si vero non cõparuerit citatus ⁊ tunc fatetur ſniam non tenere nec valere nec citationem arctaſſe.vt no.de accu.veniens.iij.q.ij.qꝛ ea.xj.q.j.nullus.xxiij.q.ſi.conuenior.⁊ in Spec.de accu.§.j.de hoc vide per Jnno.de reſcrip.ſuper literis.Qñqꝫ dicit Paul. ſnia eſt lata ab ordinario ⁊ ordine ſeruato ⁊ nullo errore expſſo ⁊ valet ſi feratur ſuper bonis.ſed non quo ad corporalem penã infligendaꝫ:nec omiſſio appellationis quo ad hoc potuit tollere turpitudineꝫ ſnie vel eam iuſtificare que ex defectu veritatis ſue cauſe notorie erat iniuſta:vnde executor talẽ ſniam exeq nõ debet.vt no.Jnno.de offi.deleg.paſtoralis.ad hoc.ff.de iniuſt. teſta.l.ſi quis ſilio.Ad hoc hec litera ibi ex cã que veritatis ⁊c. ſm Pau.do.Anto.in hoc concludit ꝙ interdum ſnia eſt contra notorium actualiter ⁊ potentialiter:⁊ tunc omnes ꝯcordãt ꝙ ſnia ſit nulla.vt no.in.d.c.per tuas.⁊ de ſen.excom.venerabilibus.in.vj.⁊ hoc idem ſi eſt lata contra notorium actualiter dũmodo de hoc conſtet iudici.de re iudi.inter monaſterium.⁊ eſt caſus de app.ſollicitudinem.⁊ eſt tex.optimus.de re iudi.inter ceteras.⁊ no.Jnno.de conceſ.preben.cum noſtris.in additiõe ⁊ de frig.fraternitatis.Nam ⁊ ſnia de qua conſtat ex confeſſione ipſam iniuſtam eſſe retractatur.vt no.Jnno.de immu.eccl. qꝛ plerique.qđ eſt bene notandum.Ad hoc qꝛ notorium equiparatur expreſſioni ſicut no.Jnno.in libello.de offi.vicar.ſna.⁊ in c.j.⁊ no.de iudi.examinata in parua additione.⁊ hec eſt cã propter quam dicere conſueuit do.Anto.ꝙ ſnia contra ſniam etiã in diuerſa inſtantia non tenet.de quo per eum in.c.ab excõicato.de reſcript.in repetitione.vbi clare examinat hunc paſſum: eſt ergo nulla ſnia qñ eſt contra notorium.Jdem cum error ptꝫ ex actis etiam ſi non exprimatur in ſnia:qꝛ robur hꝫ ex mente actoris ſicut ⁊ contractus ex mẽte ꝯtrahentium.ff.de act.⁊ oblig.l.
50 obligationum ſubſtantia.Jtem qꝛ † ſnia ex actis certificat^b:idõ b ꝙ ex actis cenſetur erronea.ff.de re iudi.ait pretor.§.j.⁊ not.de teſta.Raynaldus ſm Paul.caſus eſt de ſide inſtru.inter dilectos.de praũſe.cum olim.⁊ hoc tenet ſm do.Anto.lꝫ Jnn.fuerit contrarius.nam hoc tenet de re iudi.cum Bertoldus.vbi eſt caſus.Contrarium tenet de probat.qñ contra falſum.⁊ vbiqꝫ de hoc per do.Anto.primum tenuit Cy.C.de erro.aduo.l.j.ſeu de erro.calcu.de hoc plene per do.Anto.in preallc.c.ab excõicato.vbi hanc materiam examinat in materia excõmunicatiõis.
51 ¶ † Quero an ſi ſnia valeat poſſit exequi in bonis ⁊ iurib⁹ alteri ſubiectis Pau.hic dicit ꝙ non alle.de foro compe.in.c.poſtulaſti.vbi habetur ꝙ quis non poſſit iure beneficij alteri ſuppoſiti priuari:vt ibi no.de app.paſtoralis.contra quam opiñ. multum facit hec litera:ſed aliud verius equius tñ eſt oppoſitũ qꝛ non agitur de ſolo preiudicio priuati:ſed etiam ſuperioris a quo tenet:ſicut ⁊ dicimus in renunciatione qñ priuatio etiã cõtingit propter delictum acceptationis ſcds incõpatibilis.vt no. c.de preben.de multa.Unde putat do.Anto.ꝙ in terminis de cre.poſtulaſti.lꝫ poſſit priuari quo ad preiudicium ſubditi:non tñ quo ad preiudicium ſuperioris:⁊ ſic ad eum ſit remiſſio non ſolum pro ſola executione:ſed etiam ꝓ approbatione priuationis reſpectu ꝓiudicij ſui.qđ bene no.ſm do.Anto.qꝛ nondum hoc dixit:aliás enim non bene videretur reſponſum ad rationeꝫ huius tex.ſm eum.Nec dicas ꝙ hic erat alius effectus.ſ.poteſtatis reſpectu ꝑſone:qꝛ hic ponit hanc rõnem ab illa ſeparata ⁊ ſic videtur quãlibet ſufficere ⁊ hec eſt veritas ſm eum;vñ pre
52 ſupponit hoc verũ etiaꝫ data poteſtate in ꝑſona ⁊c. ¶ † Jn.§. ceterum.primo per hanc de.que hic dicit principem non poſſe

a ¶ Qñ eſt dubiũ.Adde glo. Bar.⁊ doct.in l.ij.ff.ſi qs in ius voca.non ier.⁊ ibi marie Jaſ. in.vj.⁊.vij.col.

b ¶ Jdeo ꝙ ex actis.adde tex. ⁊ ibi doct.in.l. iij.C.de ſen.q ſine certa quan. bart.in.l.j.poſt prin.C.de erro. cal.Alex.in cõſil.cxxiij.in.iiij. col.circa mediũ in primo volu.

c ¶ Quid aũt. Adde Alex.in conſil.xvj.in.ij. co.in ſi.in.ij.vo lu.Alex.in ꝯſi. cxxij.in.ij.colũ. circa ſi.l.iiij.vo lumine.

d ¶ De verbo libia.Adde gl. in.§.hereditas in ver.vj.ad ſi. inſti.de hered. inſti.

e ¶ Ut not.gl. Adde ad iſta do.Jaſ.in.l.ij. in.vij.col.circa prin.ff.ſi quis l ius voc.

tollere iura naturalia:⁊ conſequenter nec defenſionem q̃ illo iure eſt inducta ⁊ que etiam ſm Guil.dyabolo concedenda eſt.de excep.cum inter.dicit hic Guil.ꝙ portio iure naturali debita ſilijs ſi alis penitus egeant non eſt eis ꝓpter delictũ etiã grauiſſimum auferenda.de teſta.Raynutius.vnde dicit ꝙ ſi ſilij audita condẽnatione patris ſuã partem naturalem furtim vi vl dolo apportent non tenentur ſaltem in foro aĩe reſtituere principi qꝛ iure ſibi retinent:ergo iuſte.de ver.ſig.c.ius dictum non placet hoc ꝯenꝫe.ꝙ portio debita ſilijs iure naturali non ſit auferẽda:qꝛ per contractum ⁊ es alienum paternũ illa tollitur.ff.de in offi.teſta.l.papinianus.§.qm̃.ver.quarta aũt.ergo ⁊ ꝑ delictũ ad hoc qꝛ ipſa de iure ciuili debetur q̃uis inſtinctu naturali:idõ per ſtatutum municipale tollitur.vt no.per Dy.de re.iur.indul
53 tum.lib.vj.ꝑ quo facit de teſta.Raynutius. ¶ † Scdo gꝫꝫ.hic dicit circa ſuppletionem ꝙ ſuppletio quã facit papa non tenet qꝛ diſpenſat eſſe defectum poſitum iuris circa ſolẽnitatem nõ circa defectum ꝑſone.vt no.in Spe.de diſpen.§.nunc oſtendendũ
54 ver.⁊ no.^c † Quid aũt operetur clauſula.non ob.l.ponit.de in c ſtru.edit.§.nunc aũt.ver.⁊ ſcias.ſm ꝯenꝫe.de quo per Jo.an. de exceſſ.prela.c.j.in.vj.⁊ per Bar.C.ſi contra ius vel vti pu.l. ſi.de primo.ꝑ do.Ant.in.c.illa quotidiana.de elec.⁊ de trãſac. c.j. ¶ Glo.vigilare notanda eſt de iſta dictione de qua de conſue.c.ij.⁊.iij.concor.huius glo.⁊ per Bar.ff.de libe.⁊ poſthu.l. gallus.§.ille caſus indiſſicilis. ¶ Glo.ſubditis.opp.idẽ ſi cum non ſubditis vel hoſtibus conſpirationem facit.C.ad.l.iul.ma ie.l.quiſquis.vj.q.j.c.j.So.gl.fatendo contrarium,⁊ ſic ſubaudiẽdum eſt maxime de materia aũt conſpirationis remittit gl. ad.c.exhibita.de iudi.⁊ habetur per Jnn.de ſciſma.c.j.vbi concluditur ꝙ oĩs conſpiratio ſonat in delictum prima facie maxi
55 me occulta niſi aliud appareat ⁊c. ¶ † Glo.declarando no.ex litera vtile conſilium.ſ.ꝙ in notorijs ſemper ante oĩa pronunciet id eſſe notorium.facit qđ no.de iureiur.ad noſtram.d.iiij.⁊ per Jnno.de offi.dele.c.j.in.vj.Sic etiam dat ſibi conſilium ꝙ vbi iudex vult ꝓcedere contra aliquem vt contra contumacẽ ⁊ pronunciat.nã valebit proceſſus poſtea dato ꝙ contumax non ſit aĩs ſecus:qꝛ conſtare ⁊ liquere dꝫ pretori ipſum contumacẽ eſſe ff.ex qui.cau.in poſ.ea.l.hec aũt.in prin.⁊ no.Bar.ff.de dã.infec.l.ſi ſinita.§.iulianus.facit optime de ſen.excom.venerabili
56 bus.§.ſed ſi iudex ⁊c. ¶ † Glo.notoria declarat literam:⁊ notãdum eſt contra iudices ⁊ conſultores qui precipitando indeliberate proferunt ſnias ⁊ conſilia:⁊ ſimiliter gloſ.ſeq.que declarat quid ſit precipitium:qꝛ quicquid ſit ſine modo ⁊ cum peri
d culo ⁊c. ¶ Glo.in ver.libranuꝫ notandum eſt^d de verbo libra.
57 ¶ † Glo.cauſis.no.ex litera de conſilio eſſe ne cã in ſnia inſeratur.⁊ hoc ideo qꝛ iniquitas ſnie faciliter deprehenditur ex cã. de reſti.in integ.cum ex literis.de quo de re iudi.ſicut.⁊ de renũcia.in preſentia.per do.Anto.⁊ per Cy.C.de iudi.l.properandũ
58 §.ille.⁊ per glo.⁊ Bar.ff.de acqui.here.l.ſi is ad quẽ. ¶ † Glo. notorio inducit literam ad no.de app.ex parte.j.in notã.veꝫ ꝙ aſſignato loco notorie non tuto in appellatione non ſolum poſſit appellare.verũ etiam ſine aliqua appellatione citatio non arctet etiam nulla exceptione oppoſita vt hic videtur aperte probari.ad hoc qꝛ alle.in Spec.de citatione.§.j.ver.item ꝙ citatio ſit ad locum.j.⁊.ij.⁊ ver.quid ſi citatus.⁊ no.per Jnn.⁊ Hoſti. de dila.c.ij. ¶ No.bene hanc glo.que dicit caute citationem nõ arctare:non aũt ipſam dixit nullam:ſed aduerte ꝙ obuiare videtur dicta glo.qꝛ lꝫ locus non ſit tutus tñ ipſo iure nõ ceſſat iuriſdictio:⁊ ſic debet venire ad opponendum.de reſcrip.ſuper literis.⁊.ff.de iudi.ſi quis ex aliena.⁊ maxime qꝛ notorietas non
e excuſat ab oppoſitione lꝫ approbatione ſic.^e vt not.gloſ.in cle. appellanti.de appel.⁊ no.doc.vt lit.non conteſta.c.ſecundo ſi per glo.dic ꝙ ſi locus non eſt tutus principali vel procuratori quod tunc excuſatur ab opponendo.Nam quod dicitur ꝙ debet venire ad opponendũ eſt verum qñ poteſt:ſed vbi tunc nõ poteſt incompatibilitas excuſat:⁊ habetur exceptio pro oppoſita ſicut conditio que non poteſt impleri habetur pro impleta de reg.iur.imputari.in.vj.⁊.l.j.C.de inſti.⁊ ſubſti.vnde ex quo non ſtat per eum quominus opponat habetur pro oppoſita. vt dicit tex.de reſti.ſpo.ex conqueſtione:⁊ glo.ibi vbi aũt poteſt mittere procuratorem tutius eſt ꝙ mittat:ſed ex quo notorium eſt de impedimento ⁊ hoc cõſtat iudici:ideo excuſatur pars ab opponendo:quia ſufficit iudici certificari de impedimento citati ne valeat proceſſus ⁊ citatio vt eſt caſus.ff.de re iudi.queſitũ. ⁊ not.de procu.querelam.vnde ſi eſt certus iudex quod citatus eſt infirmus:licet requireretur hec oppoſitio ſufficit iudicem eſſe certum ſine alia oppoſitione:quia iam concluditur defectus contumace:cum nec vera nec ficta tunc contumacia adeſt ex quo iudici conſtat:ex ſic proceſſus non valet ⁊ hec eſt veritas.Ad hoc quia ex quo impedimentum ex ſe notoriũ eſt ſupplere debet de facto ⁊ excuſata eſt pars ſi cõſidens de eo qđ

facere

facere dꝫ iudex non cōparet. excluditur ergo contumacia ⁊ pro
pter defectum contumacie vitiatur pceſſus non ꝓpter defectū
poteſtatis: ex quo non eſt oppoſitum: ⁊ hoc eſt qḋ voluit gl. hic
caute. vide qḋ no. Archi. de reſcrip. ſtatutum. in. vi. ⁊ qḋ not. in
59 cle. i. de fo. compe. ¶ †Glo. conſiſtorii. ponit de hoc verbo con
ſiſtorii. vel dic ſm zenze. ꝙ ē locus vbi ius redditur vel locꝰ ſe
dis iudicis ſicut tribunal. de offi. or. cum epus. in. vi. ſeu audito
rium. ff. de mino. l. minor aūt ſm Pau. tu vide qḋ no. de regu.
iur. cum eterni. in. vi. ¶ Glo. ꝑ violentiā. no. inducit tex. ad qō
a nem notabilem. vzꝫ an ſi †captiuus ad penā vel periculū mor
60 tis relaxetur ꝑſtito iuramento de redeūdo ad carcerē teneatur
redire. naꝫ videtur ꝙ non per hunc tex. ſi mors erat iniurioſa:
alias aūt bene teneatur redire. ar. huiꝰ litere. Ad hoc qꝛ ſi mors
erat iniurioſa ex quo ꝑ fas vel nefas eſt redditus libertati nō te
neatur ſe reſtituere iudici etiam iniqui ad oſtendendū ꝙuis iu
raſſet redire. nā plus tenetur ſibi ꝙ ꝓximo. xxii. q. v. ſi non licet
xxii. q. iiii. §. ſi illi. ver. quicqḋ. ⁊ qꝛ qualitercunqꝫ lꝫ ſanguinem
ſuum redimere. ff. de bo. eoꝝ qui mortem ſibi conſci. l. i. ideo nō
tenetur redire: qḋ eſt verꝫ vt glo. dixit ſi timeret violentiā ⁊ iniu
ſtitiam ſecus ſi iuſtitiā expectaret ſm Guil. ⁊ zenze. idē Pau.
dicens ꝙ fugiens iuſtitiā non redeundo vel captus ſi illā fuge
ret peccaret: alle. no. i. di. in ſgentium. do. Anto. credit ꝙ ſi cā eſt
pecuniaria ⁊ aufugeret in dānū alterius qḋ hoc eſſet pecca
tum. Si aūt aufugeret ad vitandū mortem iniuſtā non pecca
ret ſm oēs. Si aūt aufugeret ad vitandā mortem iuſtā ⁊ tūc ſi
delictum eſſet occultū non credit ꝙ peccaret qꝛ nulli eſt dicendū
de pe. di. i. non tibi dico. Si aūt delictum eſſet publicū tūc ſi pe
na menſuraretur pene naturali: ⁊ ſi aufugeret aīo penitēdi de
peccato non credit ꝙ peccaret. Si aīo indurandi tūc credit qḋ
peccaret. dixꝫ eñ videtur ſm eum determinare ꝙ hō debeat ſe
vltro offerre morti etiam iuſte qñ aliter pōt ſaluari ⁊ penitere.
Si eñ ad ſalutem pena contentioſa eſt oīno neceſſaria: ſed ſuffi
61 cit contritio ⁊ pena penitentialis. ¶ †Glo. diſtrictum imperii
colligit ex litera ꝙ lꝫ imperator dicatur dñs mūdi. ff. ad. l. rodi.
de iac. l. deprecatio. vii. q. i. in apibus. non tñ diſtringit totuꝫ or
bem. Fatetur tñ ꝙ pro ipſo facit ius cōe ſm qḋ fundat intētio
nem ſuā in quolibet loco ſicut dicimus de epo in loco ſue dyoce
ſis. de quo per Hoſt. de offi. Arch. c. ii. ſuper. i. glo. ⁊ de iuram.
62 nimis quidem ⁊c. ¶ †Glo. requiſiti. inducit literam ad no. de
fo. compe. c. ii. in prin. iii. q. vi. c. i. de rap. c. i. vzꝫ vtrum iudex de
licti debeat requirere iudicem domicilii delinquentis vt illū ci
tet ibi exiſtentem. de quo etiam remittit ad no. in Spec. de cōp.
iudi. additione. §. i. ver. ſed quid. ⁊ de accu. §. i. ver. ſed nunquid. ⁊
§. ii. ver. vt autem. videtur licet hoc poſſet fieri tamen non eſt ne
ceſſe vbi locus delicti ſit tutus citato: qḋ eſt verum quo ad effe
ctum bonorum: ſed non quo ad effectum pene imponende in ꝑ
ſonam arguendo de delictis ad contractus. de fo. compe. roma
na. §. contrahentes. in. vi. ⁊ ſic poteſt intelligi hoc cum hic agit
63 de pena perſonali. ¶ †Glo. de more remiſſus. querit ⁊ reuo
cat in dubium an ꝙ hic dicatur remiſſionem fiendā eē de mo
re ſeu de conſuetudine procedat etiā de iure. ¶ Glo. refert opi.
Accur. enim in. l. ſi cui. §. ii. ff. de accu. dixit ꝙ non ex neceſſitate
ſed ex vrbanitate: vel locum habet quando reus latitat. alii nō
⁊ hec opi. videtur placere Inno. de rap. c. primo. gl. vero ⁊ Ho
ſtien. in. d. c. i. de rap. dicunt ꝙ in omni graui delicto debet fieri
remiſſio ad iudicem delicti per. §. ſi vero quis comprehenſorū.
in auten. vt nul. iudi. col. ix. quinimo plus dixerunt quidam ſci
licet ꝙ iudex delicti poſſit agere contra iudicem loci vbi degit
delinquens vt remittat delinquentem per ꝓallega. §. ſi vero.
vbi ponitur verbum iubemus. quod eſt neceſſitatis. xiiii. qḋ. i.
quod precipitur. ff. quod iuſſu. l. i. ⁊. ii. Nec ob. ſi dicatur ꝙ par
in parem non habet imperium. de elect. innotuit. cum concor.
qꝛ in hoc iudex delicti eſt maior ex autoritate etiam ⁊ diſpoſitio
ne. d. §. ſi quis vero. ⁊ hanc opinio. videtur ſequi Iaco. de ra. ⁊
Pe. vt refert Cy. in auten. qua in prouincia. C. vbi de crim. agi
oportet. ⁊ pro his facit quod no. per Hug. lxv. diſtinctio. c. pri
mo. Contra illud vltimum alleg. glo. quod no. Io. in. d. c. i. diſ.
lxv. vbi dicit ꝙ licet male faciat iudex requiſitus non remitten
do: ille tamen qui requirit ſi alias non eſt iudex illius illum non
poteſt cogere vel punire ſed agi debet coram ſuperiore illius. ad
quod facit quod no. de foro competen. romana. §. contrahētes
in. vi. vbi dicit ꝙ ad denunciationem iudicis non autem dixit
ad mandatum vel preceptum. Pro hoc etiam glo. in. c. paſto
ralis. de offi. or. ⁊ quod no. de offi. dele. prudentiam. §. adiicimꝰ
in vlti. glo. ⁊ hanc opi. Io. dicit glo. veriorem. non ob. verbum
iubemus. poſitum in. d. c. ſi quis vero comprehenſoruꝫ. qꝛ licet
imperator ibi iubeat dictam remiſſionem fieri non tñ per id
dat iudici requirenti poteſtatem iubendi vel puniendi: ⁊ id qḋ eſt
ſibi hoc non concedatur attentare non poterit. de tranſla. pla.
64 c. ii. ⁊. xxv. q. ii. amputato. †Habetis ergo hucuſqꝫ duas cōclu

b ſiones ex glo. ſ. ᵇ ꝙ fienda eſt remiſſio in delictis grauibꝰ. Se
cundo ꝙ licet iudex loci vbi degit delinquens debeat remittere
requiſitus tñ ſi non remittit non poterit cogi nec puniri per re
quirentem: primam concluſionem habetis tenere: lꝫ quidaꝫ di
cant ꝙ in nullo caſu fienda ſit remiſſio. ex quo reperit ſe in pro
prio domicilio cum ibi ſit proprium forꝫ ordinarium. de fo. cō
pe. licet. ⁊ c. poſtulaſti. C. vbi de cri. agi oportet. l. i. ⁊. ii. Sed dic
licet in paruis criminibus non fiat remiſſio: tñ fieri debet i ma
gnis ⁊ grauibus ſic ſeruatur ſm Guil. zenze. dicit ꝙ ſi conſue
tudo eſt in loco illa primo eſt ſeruāda illa ceſſante de iure debet
fieri ex neceſſitate. vt in iuribus pcalle. qḋ intellige in grauibꝰ
vt proxime dixi cum ſecunda concluſione glo. concor. Bart. in
l. ſi cui. ff. de accu. ⁊ ad hoc dicit expreſſe in. d. §. ſi quis vero cō
prehenſorum. ſm hoc ergo vt dicit hic Pau. ſequitur ꝙ mate
ria remiſſionis vana erit: qꝛ hodie quelibet ciuitas dicit ſe ha
bere merum imperium ⁊ quaſi ſuum regimen ſicut olim habe
bant prouincie. vt no. C. de preſcrip. lon. temp. l. fi. §. ſancimus.
⁊ ſic remiſſio non videtur neceſſitatis hodie cum quo ad iuriſ
ditionem hodie non ſit niſi vnus ſuperior omnium. nec idēti
tas iuriſditionis que ab vno ſolo per ſuos officiales exerceatur
inducit pluralitatem ſuperiorum. Contra illud tñ facit qꝛ ciui
tates etiam habentes regia ſeu regalia debeant neceſſario ius
ciuile ſeruare etiam in voluntariis: qꝛ ſuperioritas ſemper ma
net vna cōis oībus ipſum ius ſeruantibus. Nec ob. ſi dicas ipſ
ius ciuile non debere ſeruari in foro eccleſie ⁊ a non ſubditis qꝛ
ibi ſeruatur vt rationabile ⁊ non vt neceſſarium: vel idem eſt ꝑ
approbationem iuris canonici. de no. ope. nun. c. i. vnde cōclu
dit ꝙ ſi remiſſio petitur in foro canonico pcedit glo. ꝙ in omni
graui delicto fiat remiſſio de neceſſitate ad iudicem delicti. de ꝑ
iu. c. i. vbi eſt ſpeciale in exemptis. qꝛ per ordinariuꝫ remitti nō
poſſint ad locum delicti: ergo in contrariuꝫ eſt ius cōe qḋ eſt ve
rum etiam ſi petatur a ſeculari etiam in crimine hereſis ſm ali
quos. ⁊ Archi. de here. vt commiſſi. in. vi. lꝫ Iac. de ra. in crimi
ne hereſis teneat contra. qꝛ hereticus vbiqꝫ delinquit in mari
celo ⁊ terra. ē. de here. l. arriani. ⁊ ſic vbiqꝫ debet puniri. ꝓ quo
eſt. xxiii. q. ii. ne quicꝙ. Si vero petitur remiſſio in foro ſeculari
⁊ tunc ſi petitur de eis locis que ſunt ſub eodem dño ⁊ iuriſdi
tione fienda eſt remiſſio. Si ſunt de diuerſis tunc dicit ꝙ tunc
non putat remiſſionem fieri de neceſſitate niſi ſit conſuetudo vt
hic ſm Pau. Contrariuꝫ ſentit Pau. in. l. i. ff. de acquiren. he
redi. ⁊ hoc putat verius do. Anto. ſ. ꝙ ſiue ſint loca ſub eodem
ſiue ſub diuerſis debeat fieri remiſſio de neceſſitate: ⁊ ad hoc cō
pelli debeat per ſuperiorem: ⁊ ſi de facto pretendant ſe liberos:
tamen adhuc de iure fieri debet ⁊ illam facere debeant: qꝛ ius
eos neceſſitat ⁊ peccant ſi non faciant quia ius quod eſt. ē. oēs
iubet hoc fieri per verbum iubemus. Eſt tamen verum ꝙ ſi vo
lunt contradicere de facto ſeruatur opi. Pau. qꝛ non eſt ſuperior
65 qui compellat ſed male faciunt. †Nunquid autem ſi delictum
ſit commiſſum in eccleſia ſit neceſſaria remiſſio ad iudicem ſecu
larem vt puniri poſſit ⁊ an ſecularis habeat remittere ad eccle
ſiaſticum. Tene ꝙ abſqꝫ remiſſione puniri poterit per ſecula
rem ⁊ eccleſiaſticus remittere tenetur. C. de epiſ. ⁊ cle. ſi quis in
hoc genus. de immu. eccle. c. immunitatem. ſm Bar. de quo di
cendum. vt. d. c. immunitatem. per do. Ant. ⁊c. Sed ſi eſt captꝰ
aliquis malefactor in territorio huius ciuitatis an poterit pe
ti remiſſio. dic ꝙ ſic. de ver. ſigni. ex parte. ſm Bar. in. d. l. ſi cui
§. iiſdem. An autē ſi vnus delinquit in vno loco de delictis ali
bi cōmiſſis poſſit puniri in loco delicti. Bar. ibidem dicit ꝙ de
delicto alibi cōmiſſo non poterit puniri ſed de alio crimine loci
delicti poterit tūc iudex delicti loci punire per. l. i. C. vbi de cri.
agi oportet. de quo remittit do. Ant. ad no. per ſe in. §. ſtatuto
c. vt alaꝫ. de conſti. in. vi. de delicto aūt ibi commiſſo in non ci
uem. dicit ꝙ non poterit puniri principaliter: ſed bene poterit
aggrauari pena delicti cōmiſſi hic: nā fures famoſi ſuſpendunt
l. capitalium. §. famoſus. ff. de penis. Ideo pro furtis alibi com
miſſis aggrauabitur qꝛ famoſus reputabitur. furta enim alibi
cōmiſſa poſſunt qualificare delictum alibi cōmiſſum: vt. d. §. iiſ
dem. ⁊. l. iii. in fi. C. de epiſc. iudi. in. d. §. iiſdem. qḋ eſt bene no
66 tandum. ¶ †Redeo ad glo. in ver. dixit etiam ꝙro cuꝫ ex au
dicto caſu quo dictum eſt. ſ. debere fieri remiſſioneꝫ in delictis
an iudex loci vbi degit delinquens requiſitus vt remittat de
beat illum remittere ſine aliqua cauſe cognitione. vt dixit Iac.
de ra. ⁊ Pe. ꝙ ſic. in pcalle. autē. qua in prouincia. vt ibi no. ꝑ
Cy. Mouetur qꝛ ꝑſumptio eſt ꝓ iudice requirente. de renū. in
preſentia. ⁊ qꝛ requiſitus eſt merus executor: ⁊ ſic non hꝫ aliud
cognoſcere. de offi. deleg. paſtoralis. §. penul. C. de excep. rei iu
di. l. ſi vt propoſuis. ⁊ pro illis bene facit. d. l. ſi cui. §. fin. ff. de ac
cu. Refert glo. ꝙ alii tenent contrarium dicentes. ꝙ precedere
debet ⁊ premitti poterit aliqualis cauſe cognitio: nec tenebitur
remittere niſi illa prius ꝑmiſſa an inculpatus ſit reus an nō: alis

a¶ An ſi capti
uus. ad hāc. q.
adde Fely. in. c.
i. in. xiii. col. de
conſti. qḋ niſi ſi
reperiat capti
uus hoſtiū ap
tū in licite poſ
ſit aufugere. po
nit Barto. in. l.
vis. C. de ꝓba.
⁊ plene. d. Frā.
cur. in rep. l. ad
monendi. l. xx
viii. col. ff. de iu
reiuran.

b¶ Qḋ fienda
eſt remiſſio. ad
de Bal. in. l. ii.
C. de ſer. fugit.
Alex. plene in
addi. ad Bar. i
d. l. ſi cui. §. ii. ff.
de accuſa.

poſſet de facili euenire:q ſine cã infamaretur ſi ſic indiſtincte ad
requiſitionem alterius iudicis ligatus remitteretur cũ forte eſſet
innocẽs q eſſet iniquũ.facit.l.j.C.vbi de cri.agi oportet.ꝛ hãc
opi.vt refert glo.tenuit Bononie diſputando Bartolutius de
pi e.per.l.diuus.ff.de cuſto.reo.Ad qd etiã inducebat.l.vt in
arbitris.C.de arbi.ſic reſidet glo.per qd videtur hanc vltimã
opi.approbare:idem zenze.dicens q primo fiat aliqua fides a
iudice requirẽte illi a quo exigitur remiſſio de crimine ibi com-
miſſo.ff.de accu.l.non dubiũ.ff.ad municip.l.de iure.cũ ſi.ſm
zenze.do.Anto.dicit q ſi ſit requiſitio a ſuperiore non exiget
aliqua cognitio:q2 ſtatim parendũ eſt nec cã querenda eſt de tẽ
po.or.ad aures.de app.cum parati.Si a pari,vel inferiore tũc
ſit in facultate requiſiti requirere aliquam cognitionem.ar.co-
rum que no.de offi.or.c.j.poſt Jnno.ꝛ hec vera qñ ſit requiſitio
a principio pceſſus.ſed ſi fiat de iam condẽnato:dicit Pau.q
fiet abſq aliqua cauſe cognitione.de rap.c.j.alle.dictũ Jnn.in
d.c.j.do.Anto.credit ſtandum indiſtincte diſtinctioni pceden
ti abſq hac limitatione per iã dicta:ꝛ hoc in delictis[a]. An aũt
remiſſio locum habeat in contractibus.tãgit hic Pau.qd ha
betur de fo.cõpe.romana.§.contrahentes.in.vj.ꝛ cõtra p illũ
§.dr q non.ꝛ hoc tenet Pe.in.d.auten.qua in pũincia.primo
q2.l.non cauetur.ſcdo q2 alſ euaneſceret.l.q dicit q pmittens
ſoluere certo loco alibi põt conueniri ne ſit in eius poteſtate.ff.
de eo qd cer.loc.l.j.non ob.q delicta ꝛ contractus paríficantur
ff.de iudi.l.omnem.q2 paríficantur quo ad foꝝ.de fo.cõpe.c.ſi.
ꝛ non quo ad remiſſionem pene in delictis eñ rõ quare ſit eſt
ppter exemplũ.ff.de pe.aut fra.§.ſi.que rõ ceſſat in contracti
bus.nec ob.ꝛ de priuile.c.j.vbi dr q ſunt remittendi:q2 quo ad
delicta non quo ad contractus illud eſt intelligendum:bene po
teſt tñ iudex ordinarius iniungere vt reſpondeat coꝛã ordina
rio ꝛ citare vt illuc cõpareat ſed non eũ inuitũ remittere:ꝛ idẽ
in criminali ciuiliter no.q2 non habet locum remiſſio ſm Pe.
per.d.§.ſi quis vero comprehenſoꝝ.q2 tunc pene impoſitio nõ
eſt alius in exemplum ſm Pau.de le.de boñ.quod requirit.d.
67 §.❡ †Glo.homo ligius.primo remittit[b] de homagio dicens
id qnq appellari hoĩeꝫ.qnq hoĩs ligium dicit etiam vnde di
catur ligius:q2 dr quaſi ligatus:vel ligius quaſi legalitatem.ſer
uans:de hac materia vt glo.refert Marti.de ſauen.fecit vnũ
tractatum quem Spec.poſuit latius illum proſequendo in ti.
68 de feu.§.ij.An aũt ſit aliqua †differentia inter hominẽ ligium
ꝛ vaſallum.dicit q ſic:q2 hominis ligium ſit ſolum imperatori
vel regi:intellige ſm Pau.ſuperiorem etiam non recognoſcẽ
ti nullius alterius ſalua ſiue excepta fidelitate:in vaſallatico au
tem vel fidelitate excipitur autoritas vel fidelitas alterius ſal-
tem imperatoris.vt in lib.feu.de pbi.feu.alie.l.imperialẽ.hinc
inſurgit q quis nõ põt eſſe homoligius duoꝝ:ſed bene põt eẽ
homoligius vnius ꝛ vaſallus alterius vt hic pꝫ:ꝛ ſilr põt eſſe
vaſallus plurium.de quo no.in preal.§.ij.ver.x.ꝛ ver.ſequen.
Guil.aũt hic dicit q homoligius ſit p tẽporalibus non p ſpi
ritualibus.de reg.iu.indignum:ſubdens q eſt obligatio plus
inducta ex vſu q ex iure tñ iure fulcitur:q2 p conuẽtiones tales
poteſt quis ſe obligare.vt facit homo alterius.C.de agri.ꝛ cẽſi.
l.cum ſcimus.lib.xij.ꝛ de tabu.l.ſi.lib.x.vbi no.ſm zenzdi.ꝛc.
❡ Glo.non ſufficit.colligit ex litera p non ſubditum non poſſe
committi crimen leſe maieſtatis.qd dicit Guil.pcedere etiam ſi
ipſe non ſubditus eſſet:alſ vaſallus ꝛ extra iura feudi deliqrit
in dominũ ſuum qñis imperatorem vt hic videtur pbari ꝛc.
❡ Glo.non habebat.colligit ex litera non valere ſniam ex cuiꝰ
tenore,eõphenditur iniquitas.de quo remittit ad no.p Jnno.
de re iudi.cum bertoldus.no.hanc glo.q2 ſepe.alle.❡ Glo.de
bitis.querit ſuppoſito q ſnia lata in regem fuiſſet iuſta:an de
bitores per iuramentũ eidem obligati debuiſſent ſoluere dicta
regi.remittit ad no.per Hoſt.de cenſi.ſignificauit.ſuper gl.ſi.
Guil.hic dicit q debitores tales non poſſent abſq periurio ſo
lutionem tardare:q2 plus debet obedire deo cui iniuriatur q
imperatori.xj.q.iij.iulianus.appellet ergo debito tempore ſm
eum.alſ ſibi imputabitur.ff.de mino.l.aut pretoꝛ.§.reſpon.hoc
temperat eſſe veꝝ qñ ſententia eſt iniuſta.ſecus ſi ex ſnia iuſta
bona eſſent alicuius confiſcata:q2 tunc tali fiſco quaſi heredi de
debito eſſet reſpondendum.l.ſi.C.de bo.dã.ſm Guil.qd ſatis
69 putat do.Anto.procedere ꝛc.❡ †Glo.fidelitatis op.q papa
non habeat ſe intromittere,de ſubditis imperio.ſ.de iudi.no-
uit.Soluit illud verũ regulariter.fallit ratione criminis.de,he
re.c.ſi.ppter qd abſoluere poteſt etiã a fidelitate ſubiectos im
perio.xv.q.vj.alius.ꝛ c.nos ſanctoꝝ.ꝛ eo.ti.c.ſi.in.vj.ꝛ hoc
procedit ex ſuperioritate quam habet papa ad imperatorem.
vt patet hic in ſi.ꝛc.❡ Glo.ſ.ſubiecte.inducit literam in arg.ad
no.per Jo.xvj.q.vij.filijs in pma glo.vbi not.q per damna-
tionem vel confiſcationem iudicis ſecularis nõ perdit quis iuſ
70 patronatus.nam pro illo dicto bene facit hec lra.❡ †Not.,ho

a ❡ An aũt re-
miſſio. Adde
gl.ꝛ doc.l.i. ho
res abſens.ff.d
iudi.gl.ꝛ doc.l
l.j.ff.ſi qs in ius
voca. non ie.

b ❡ De homa
gio.Adde ale.
in conſi.cxxxvj.
inci.viſo ꝛ exa-
minato i.ij.co.
circa ſi.in.j.vo.

c ❡ Ex qua ha
bes.Ad iſtam
q.Adde Fely.i
c.quanto.in.ij.
col.circa fin.ex-
tra de iudi.

d ❡ Qd notat
Bar.adde bar
to.l.d.l.cũctos
pplos.colũ.pe.
ver.ſcdo caſu.

e ❡ Ut vꝫ da
to.Adde bñfa
cere quod dicit
Bart.in extra-
uag.i.ad repri.
in ver. videbit
circa mediũ vbi
allegat et hanc
clemen.

c ne iſtam glo.[c] ex qua habes q bonis confiſcatis nõ confiſcatur
iuſpatronatus.et hoc tenet glo.que hic allegatur in princi.que
tamen ad partem arguit q confiſcetur.alle.vj.q.j.ſi quis in mi
litibus.ff.de iurepatro.qui contra.pro prima parte facit.q2 iuſ
patronatus habet auctoritatem canonis.de iurepat.c.j.,et.,ij.
Bartho.hic.ibi concludit q cum vniuerſitate poſſint priuari
tali iure.ſed ſine vniuerſitate non.do.Anto.dicit ſe audiuiſſe q
La.illud tenet qd confiſcet.ſed dicit ſe non vidiſſe qd moueat
eum forte mouetur ſm eum:q2 iuſpatronatus ſucceſſione põt
transferri in aliũ ꝛ extraneũ heredem ꝛ per aliquem cõtractũ vni
uerſalem.xvj.q.vij.conſiderandum.vbi de hoc.ꝛ c.ſi plures.de
iurepatro.ex litteris.ꝛ c.cum ſcdm.nec ob.ſi dicatur q exigat
licentia epi a quo tenet de iurepa.c.q autem quando ſit trãſla-
tio in laycum ſicut eſt fiſcus.patet de iurepa.c.j.in.vj.q2 dici po
teſt q non exigitur in alienatione vniuerſali.maxime in here-
dis inſtitutione et qui habetur loco heredis.vt no.de iurepat.
cum ſcdm.ꝛ ſic remanebit verum dictum gl.in.d.c.filijs.in par
ticulari publicatione vt tunc non tranſeat.ſecus in vſali publica
71 tione.❡ †Sed predictis ob.iſte tex.qui vult q dignitatẽ quã
quis ab eccleſia tenet non poſſet priuari per iudicem ſecularem
et ſic per iudicẽ ſecularem nõ poſſe priuari iure patronatus qd
ab eccleſia tenet.ꝛ hec pars placet do.Anto.nec ob.q tale ius
tranſit cum vniuerſitate:q2 hoc ius eſt intrãſmiſſibile ad alios
niſi quatenus eccleſia permittit ſed permittit tñ in contractibꝰ
et actibus voluntarijs et que precipitantur a voluntate ipſius.
ergo cum non appareat permiſſum non publicatur niſi conſen
tiat epus publicationi.vel ſi vis tenere quod publicari debet:de
bet ad fiſcum eccleſie.ꝛ ſic iuſpatronatus potius acquiretur ec-
72 cleſie q q appropꝛietur fiſco ſeculari.❡ †Ad hoc[d] qd nota.
d Bart.in.l.cunctos populos.C.de ſum.trin.vbi dicit q ſi ſit pu
blicatio bonorum alicuius habentis bona in alio territorio cõ
fiſcatio applicabitur ad fiſcum loci in quo ſunt bona.ꝛ ſic appli
cabit hoc ius eccleſie.Ad hoc glo.de cõceſ.preben.q2 diuerſita
tem quia deficit poteſtas in priuante cum hec applicatio fiat in
fiſcum per viam iuriſdictionis et iuriſdictio ceſſat in iure qd tene
tur ab eccleſia.Jtem q2 qua ratione feudum qd tenetur ab ec-
cleſia non confiſcatur ex defectu poteſtatis per iudicem ſecula-
rem vt hic eadeꝫ ratione ꝛ fortiori iuſpatronatus qd habet ali
quid ſpiritualitatis.ſuper quo nec directe nec indirecte habet
aliquam iuriſdictionem laycus.nec de eo poſſit iudicare.vt pa-
tet de iudi.quanto.et ſi dicatur iudicabit ſuper vniuerſitate bo
norum non ſuper iurepatronatus.dicit domi.Anto.aduerten
dum.quia non procedit argumentatio ſeu diſpoſitio in qua di-
cimus quod non poſſum in ſpecie poſſum in genere in his que
pendent a iuriſdictione.ff.de bo.auc.iudi.poſſi.in.l.cum omnis
§.fin.de conſtitut.vt animarum.§.fin.in.vj.quia ſemper genꝰ
iuriſdictionis reſtringitur ad ſuppoſita poteſtati.nec valet ſi di
catur q ſaltem procedat quando publicatio ſit indirecte:ꝛ in cõ
ſequentiam ex quo a ſtatuto vel iure ſit publicatio.quia in exẽ
ptis a iuriſdictione layci ſaltẽ vt quia ſpiritualia nec directe nec
indirecte iudicat laycus.de ordi.cogni.tuam.Ad hoc quia ius
ciuile hic non poteſt ex defectu poteſtatis:ꝛ ſimiliter nec ſtatu-
tum.ar.de conſti.eccleſia ſancte Marie.ꝛ eſt cã.q2 ſtatuere pen
det a iuriſdictione q ceſſat in talibus in layco.p qd putat ſecure
do.Anto.tenendum q ex delicto non publicetur iuſpatronatꝰ
fiſco ſeculari:ſed ſi publicentur bona ex diſpoſitione iuris cõis:
poterit tunc eccleſia declarare delictum ꝛ confiſcare bona fiſco
eccleſie ꝛ effectus erit q iuſpatronatus extinguetur ꝛ eccleſia re
manebit libera ſub epi poteſtate.Ad hoc qd not.Archi.xvj.q.
73 vij.conſiderandum.❡ †Glo.licuerit.colligere voluit:ex litera
q ea q ſunt iuris naturalis non poſſunt tolli p ſuperiorẽ ꝛ pa-
pam vel imperatorẽ.qd inducit ad no.p Jnn.de conſti.q in ec-
cleſiaꝫ.ꝛ.l.cogitur.C.ſi contra ius vel vti.pub.ꝛ p Hoſt.in ſum.
74 de reſcrip.§.quas vires.vꝫ q †diuum rei non poſſet alicui of
ferri ſine cã:q2 eſt de iure naturali ſiue gentium.Jnducit etiam
ad queſtionem de qua in cle.ſepe.in verũ.defenſionis.ſ.de ver.
e ſig.[e] vt vꝫ dato q alicui iudici concedatur liberum arbitriũ:
tñ hoc non ob.teneatur in proceſſu preiudiciali partem citare:
q2 hoc nõ intelligitur conceſſum cum nec concedi poterit vt hic
facit quod no.Bar.in.l.j.ff.de teſta.mili.ꝛ in.l.ſi filius.ff.de do
75 na.ꝛ in.l.cum mulier.ff.ſo.ma.ꝛ qd ibi etiam no.Bal.❡ †Gl.
vulgi.notanda eſt propter autoritatem opi.vulgi.❡ Glo.ſuc-
cedimus.querit an vacante imperio legatus de latere ſuccedat
in poteſtate imperij in prouincia in qua reperitur dicit gloſ.qd
non:q2 hoc ſolum competit pape.ar.huius litere.ꝛ no.in Spe-
cu.ti.ij.§.nunc oſtendendum.ver.xix.de poteſtate autem pape
76 plene habetur per Jnn.de fo.compe.licꝫ.❡ †Glo.vlti.no.quã-
doq id qd eſt nullum renocari quatenus de facto proceſſit:ꝛ al
le.bonas concoꝛ.facit.l.j.ꝛ quod ibi no.ff.de ſer.qd no.p ſuſtẽ
tatione libellorum.Sequitur.

De appellationibus.

¶ De appellationibus. Rubrica.

1 Appellatio a d hoc vt valeat exigitur φ fiat coram iudi ce a quo.
2 Appellationis forma quando plures ſunt iudices a quib⁹ appellari debet. ⁊ nu. 8.
3 Appellationis ſubſtantiale eſt φ poſt appellationem petãtur apoſtoli.
4 Appellatio eſt intimanda appellato ignoranti: ⁊ ſic appellatio poteſt interponi in abſentia partis etiam parte non citata dũmodo intimetur poſtea ⁊ non ſufficit appellationem intimare niſi collatio ⁊ termini prefixio intimetur. ⁊ nu. 5.
6 Appellationis iudex deferens appellationi põt ſtatuere terminum appellanti: nec ex hoc dr iuriſdictio ſuſpenſa.
7 Appellationi deferre ⁊ terminum ſtatuere ſunt diuerſa ⁊ p terminitatutionem non defert iudex.
Et de mĺtiplici termino q̃ põt dari a iudice a quo ibi remiſſiue
8 Appellans an debeat intimare delationes appellatiões ſeu refutatorias appellato.
9 Appellationis intimatio an ſit facienda iudici qñ in ei⁹ abſentia appellatur. Et an in qualibet appellatione ſit intimatio facienda. ⁊ nu. 10.
11 Intimationis effectus quis ſit.
12 Appellationi deferre an poſſit iudex inuito appellato vel appellante ⁊ appellatus inuito iudice.
13 Termini prefixio an debeat intimari ſiue ab appellante ſiue a iudice fuerit prefixus.
14 Iudex appellationis aſſignat terminum appellanti ad ſe pñſentandũ coram iudice ad quem ⁊ ad faciendã fidem de hoc.
15 Iudex qñ non defert an poſſit terminum aſſignare.
16 Appellari poteſt a quolibet iudice ⁊ a quolibet executore ⁊ arbitrio iuris ⁊ de appellatione extraiudiciali vbi ſit facienda.
17 Appellandum quõ ſit qñ copia iudicum haberi non poteſt.
18 Forte dictio quid ſignificet.
19 Teſtes ſi diſcordent quõ ſint reducendi ad concordiam vt euitetur falſitas.
20 Appellari an debeat coram iudice: ⁊ ſi ſunt duo iudices ⁊ non plures eſt appellandum coram ambobus.
21 Appellatio ⁊ apoſtolorum petitio an poſſit fieri ſimul vel ſeparatim.
22 Intimatio an debeat fieri ſcienti ⁊ quare nedum appellatio ſʒ etiam delatio eſt intimanda.
23 Terminus ad quid ſit prefixus appellanti.
24 Termini prefixio quare intimanda ſit appellato.
25 Appellatio quelibet in beneficialibus nedum a diffinitiua ſed etiam ab interlocutoria deuoluit negocium principale.
26 Appellationi in beneficialibus ſi iudex defert ſtatuẽdo terminum appellato ad iter arripiendum vel ſe pñſentãdum ⁊ hoc nõ faciat in termino an appellatio ſit deſerta: ⁊ an poſſit ſtatui ali⁹ terminus q̃ ſit a iure ſtatutus.

SI a iudicibus duobus. Due ſunt partes que patent. ſcda ibi. eſt tñ. Primo tñ ponit deciſ. Secũ
1 do illã determinat ⁊ declarat. ¶ † No. primo φ ad validitatem appellationis
2 exigit φ fiat corã iudice a quo. ¶ † Nota ſcdo practicã appellandi vbi ſunt plures iudices a qbus appellatur: ⁊ facile non põt eoꝝ copia haberi: qꝛ ſufficit appellare a maiori parte. ex quo no. caſum in quo vbi actus cõpetit ad plures vt plures
3 non ad plures vt corpus ſufficit maior pars. ¶ † No. tertio φ ſm ſubſtantiale appellationis eſt φ oportet φ poſt appellatio
a nem⁹ petantur apoſtoli. ¶ † No. quarto φ appellatio eſt inti
4 manda appellato ignoranti. ex quo apparet φ in abſentia partis poteſt appellatio interponi ⁊ etiam parte non citata dũmodo poſtea intimetur: alſ non exigeretur intimatio ſi citatus nõ
5 compareret. ¶ † Et no. φ non ſufficit appellationem intima
6 re niſi collatio ⁊ termini pñxio intimetur. ¶ † No. quinto φ iudex etiam appellationi deferens poteſt ſtatuere terminum appellanti nec quo ad hoc dicitur ex delatione iuriſdictio ſuſpenſa vide eo. titu. cordi. in. vi. ⁊ c. cum appellationibus. in glo. ⁊ i no
7 uel. ¶ † No. ſexto φ appellationi deferre ⁊ terminum ſtatuere ſunt diuerſa: ⁊ ſic per termini ſtatutionem non defert iudex: de quo vide de appel. oblate. per Io. an. in dicto. c. cum appellationibus. ¶ Oppoñ. φ ſeparatim non appelletur ſed ab omnibus. C. de peti. here. l. fina. vbi a toto ſenatu qui erant centũ numero appellatur ⁊ ſupplicatur ⁊ non ſeparatim. Sol. ibi competebat iuriſdictio pluribus vt collegio hic pluribus vt pluribus quilibet enim habet iuriſdictionem inſolidum quãuis omnes habent ſimul exercicium. de reſcri. paſtoralis. de offi. deleg. prudẽtiam. ſm Guil. ¶ Op. φ ſufficiat appellare ab vno: qꝛ quilibet habet ſolidam iuriſdictionem. ff. de offi. conſu. l. vna. Sol. hic in pluribus delegatis. ibi in pluribus ordinariis: qꝛ delegati lʒ ſolidum habeant habitum iuriſdictionis: non tamen ſolidum habent exercitium: ⁊ ideo ſicut actu ⁊ exercitio ſoli non procedunt ſic a ſolis non appellatur. de quo dic vt habetur de offi. delega. prudentiam. ſecundum Guil. Sed tunc vltra obuiat: quia ſicut ſeparatum actu non procedit ſed requiritur maior pars ex quo ad eos vt plures non inſolidum ſpectat: ſic nec ſeparatim debet appellari. Sol. de iure hoc dicendum. ſed hoc hic ſtatutum eſt diſpenſatiue preter ius vt facilius ius appellandi exerceatur qꝛ aliquando eſt difficile omnes ſimul habere ſecundum zenze. qꝛ ſicut ſtatur ſententie maioris partis eorum vbi inuicem contradicunt. ff. de re iudica. l. duo ex tribus. ſic ſufficere debet ſi a maiori parte appelletur ad hoc: quia etiam maior pars poteſt prefigere terminũ: ergo ⁊ ſimiliter a maiori parte appellari: quia contrariorum eſt eadem cauſa. de iureiuran. c. primo. ſecũdum
8 zenze. ¶ † Quero an appellans debeat intimare delatiões appellationes ſeu refutatorias. dicit hic zenze. ⁊ Paul. φ non: qꝛ hec intimatio ſit ad finem certificandi appellatum vt ſciat cauſam deuolutam ex delatione iudicis: quod in refutatione non eſt neceſſariũ. Idem dicit de taciturnitate iudicis: quia principale negocium defert ad ſuperiorem. vt dicto. c. cum appellatio
9 nibus. ¶ † Quero an intimatio ſit facienda iudici quando in eius abſentia appellatur. zenze. dicit φ non: quia hic dicit faciendam parti: ⁊ ſi iudici idem voluiſſet hoc expreſſiſſet. ĩ. ea. com
10 pil. de dec. de. cauſam. † Nunquid autem hodie in qualibet appellatione ſit intimatio fienda: videtur φ ſic. vt hec in Specu. eo. ti. §. qualiter. ver. cautius ſit etiam. de quo dic vt in. d. clemẽ. cauſam. Quid ſi delatio intimetur ⁊ non terminus: dic φ non ſufficit intimare terminum tantum qꝛ non habet vim delationis. vt not. eo. titu. cum appellationibus. in. vi. ſi. q. vi. appella
b tione. ⁊ no. de app. oblate. expedit ergo ⁊ appellationem b ⁊ termini aſſignationem ad arripiendum vel ſe preſentandum inti
11 mandum. eo. titu. cum ſit. ſm Pan. ¶ † Quero de effectu vere intimationis. dicit Lap. φ effectus eſt φ ſi non intimetur appellatio non arctat appellatum ad aliquid ad quod arctaret ſi eſſet ei intimatio facta. allegat. ĩ. de cle. de. cauſam. per quod dicit φ appellatio ante intimationem non habet appellationis ef
c fectum c vt interim attentata reuocentur. Et hoc verum dicit qñ intimari poteſt: alſ ſecus dummodo fiat quod habetur in d. c. cauſam. facit eo. ti. ſi iuſtus metus. lʒ ergo appellatio legitima eximat appellantem a iuriſdictione iudicis ⁊ poteſtate eius a quo appellat: directe tamen intelligi debet cum fuerit intimata ei contra quem interponitur. ſecus in priuilegio exemptionis qꝛ etiam ſi in noticiam eius contra quem interponitur non veniat eximit priuilegium. vt in. c. qꝛ cunctis. de conceſ. preben. in vi. ſm Lap. contrarium cõiter tenetur. ĩ. de dec. de. cauſam: qꝛ licet defectus intimationis tollat effectum φ cauſa ſit in curia: non tamen tollit alios effectus appellationis. ¶ Querit hic la. de defectu delatiõis dicit φ quandoqʒ ſit a iudice delatio: ⁊ tũc refert ſi non eſt iudex in cauſa illa deferens ſolus articulus ſuper quo eſt delatum deuoluitur ad iudicem ad quem. vt no. Spec. in ti. de app. §. qualiter. ver. porro. ⁊ in ſi. ver. qõ autẽ dixi. ⁊ Io. an. eo. titu. cũ appellationibus. in. vi. ſi autem in principali eſt competens iudex deferens: tunc dicit φ cauſa deuoluitur ad ſuperiorem etiam principalem ⁊ coram ipſo tractanda eſt ⁊ finiẽda. vt in. d. c. appellationib⁹. quandoqʒ ſit delatio a parte: ⁊ tũc non transfertur niſi articulus appellationis: vt dicatur in curia ad illum non ſufficit mittere procuratorem ad impetrandum ⁊ contradicendum: ſed oportet φ mittatur inſtructus: qñqʒ non ſolum defert: ſed dicit appellatus φ vult cauſam appellationis ⁊ principalem eſſe in curia ⁊ ibi diffiniri: ⁊ tunc tota eſt curia vt eo. titu. cordi. in. vi. ⁊ no. in Specu. eo. titu. §. predicto. verſi. in.
12 ⁊c. † Nunquid autem iudex inuito appellato vel appellante poſſit deferre ⁊ appellatus inuito iudice tenet φ ſic. alle. no. p Io. an. poſt Hoſt. de app. interpoſita. in ver. aduerſario. ſm Lap.
13 ¶ † Quero an pñxio termini debeat intimari ſiue ab appellãte ſiue a iudice fuerit pñxus. dicit Lap. φ ſic. de appellato nõ dicit: qꝛ iſte non põt terminum pñgere. vt no. Guil. in Spec. e. ti. §. qualiter. ver. porro. ⁊ pñſequitur hic de triplici termino quẽ poſſet ſtatuere iudex ⁊ quẽ non. qõ ſatis eſt expeditum. p no. e. ti. ex inſinuatione. dicit tñ φ lʒ iudex ad quẽ non poſſet ſtatuere terminum appellationi fiende hoc põt iudex ad quẽ. vt no. gl.
14 de do. ⁊ cõtu. cũ olim. in pe. gl. † Quid ſi iudex appellationis aſſignat terminũ appellanti ad ſe pñſentandũ corã iudice ad quẽ ⁊ ad faciendã fidem de hac quo termino aſſignato cõparuit appellans coram iudice ad quẽ: ſed non fecit fidẽ de cõparitiõe vel pñſentatione iudici a quo an habebitur appellatio p deſerta: ⁊c.

a ¶ Petãtur apli. Adde. l. i. cũ ibi nota. per Bart. ⁊ doc. ff. de libe. dimi.

b ¶ Et termini. De multiplici termino q̃ datur a iudice a q̃ habet p practi. papi. in for. rñ. tndi. a quo.

c ¶ Et interim attẽtata. Addo tñ φ pendente termino ad appellandũ attentata debẽt reuocari. Alex. l. adhi. ad Bart. i. l. i. ff. nil no. app. pen. ⁊ Alex. i. i consil. xcix. in. i. col. in. v. volu.

an poterit poſt terminum facere fidē de repſitatione.dicit La.
ꝙ lʒ putet ex hoc puniendum eē.⁊ quo ad hoc nō ſufficiat ſe pre
ſentaſſe.non tñ putat appellationem haberi pro deſerta . q2 nō
eſt iure expreſſum.ad hoc de ſen.excō.is qui.j.rñ.in.vj.putat tñ
ꝙ ſi iudex cōminatus ei fuerit ꝙ ſi in termino ſibi aſſignato nō
faciat fidem de dicta preſentatione ꝙ habebit appellationeʒ pro
deſerta ⁊ ꝙ non erit deſerta ipſo iure.ſed mediante iudicis pro
nunciatione niſi ex tunc pronunciaſſet pro deſerta haberi ſcōm
Lap.hoc vltimum non placet.d.An.quia non pendet a ptāte
iudicis a quo tollere appellationis effectum niſi vbi a iure hoc
exprimitur Abſurdum enim eſſet hoc pendere a ptāte iudicis
a quo quia poſſet omni caſu facere ꝙ appellatio eſſet deſerta cō
minando etiam vbi hoc a iure non permitteretur. Jteʒ hec po
teſtas reſeruatur iudici a quo quaten⁹ vt ſtatuat terminos.q2
tendit in faciliorē exitum appellationis ſed ꝙ fiat intimatio iu
dici a quo hoc nō tendit ad faciliorē exitum immo principaliter
ordinatur ad ſuſcitandā ſuam iuriſdictionē. ꝙ nō debet in eius
15 eſſe poteſtate.❡ †Quero an qñ iudex non defert poſſit termi
num aſſignare. Jnno.ꝙ nō de accu.c.ſi.cōtra no.Spec. eo. tit.
§.ſequitur videre in forma que ponitur in.iiij. parte ſm Lap.
⁊ hoc verius eſt tenendū.❡ Glo.j.in verſi.⁊ qd̄ dicit querit an
de.locū habeat ſiue iudices ordinarij ſiue delegati ſint. Rñdet
16 ꝙ ſic.† quinimo plus dicit ꝙ neduʒ in delegatis ad cauſas ſed
a etiam in executoribus ad grās ⁊ etiam in arbitro iuris [a] a quo
pōt appellari.de offi.dele.ab arbitro.in.vj.Mouetur q2 eadeʒ
eſt rō.⁊ ſic idē ius de cōſti.tranſlato.⁊c.❡ Glo.ij.querit an de.
locum habeat in qualibet appellatione ſiue in iudicio ſiue extra
appelletur ſiue a ſnīa ſiue a grauamine. dicit ꝙ ſic.p quo facit
quia eadem eſt rō.⁊ q2 de.indiſtincte loquitur. ❡ No.bñ ex gl.
ꝙ in appellatione extraiudiciali que interponitur a iudice eſt
appellandum coram iudice ſi poteſt.qd̄ no.cōtra iſtas appella
tiones que extraiudicialiter interponuntur a proceſſibus execu
torum qñ appellatur a parte.q2 Jnnō.videtur velle ꝙ in abſen
17 tia poſſit appellari cōtra no.eo.titu.ſi duobus ⁊c.❡ † Glo.for
te querit quid ſi haberi poſſit copia iudicum. an nihilominus
b ſufficeret appellare a maiori parte eoꝝ.qd̄ dicit ſic per [b] hāc di
ctionem forte.que no.neceſſario non exigi.q2 copia haberi non
poſſit.ſed ideo hic dicit qñ copia haberi non poſſit q2 ante iſtā
cōſtitutionem tunc demū ſolum diuiſim de facto appellabatur
qñ cōiter iudices haberi non poterant.vñ enim ſeruabatur ꝙ
requirebātur ſingulariter ⁊ diuiſim vt ſimul conuenirēt.zenze.
18 variauit.q2 primo concordauit cum dicta gl.†.dicens ꝙ dictio
forte.hic no.cauſam difficultatis ⁊ nō eſt cauſa finalis ſed impul
ſiua.qua ceſſante non tñ ceſſat cōſtitutio.ff.de cōſti.pecu.l.j.§.
ſecū.de ver.ſig.abbate⁊ eſt ratio.q2 cōſtitutio plus eſt ab aucto
ritate principis q̄ a tali cauſa.ideo cauſa ceſſante remanet et au
ctoritas principis ⁊ cōſtitutio ſuper eo fundata.ff.de legi.l.deni
q3.de offi.deleg.c.ſi.cum ibi no.nec ob.d̄.eo.c.ſi.q2 loquitur qñ
appellatur ex toto in abſentia poſtea mutauit zenze.etiam dicit
ꝙ in preſentia iudicum eſt appellandum ſi eorum copia poſſit
haberi.ff.qñ appe.ſit.l.j.§.dies.alias ſecus.vt no.Gui.⁊ Jnn.
eo.titu.c.ſi.⁊.c.ſuggeſtum.⁊ ſic cōcordantur glo. Jnn.⁊.c.ſi.⁊.c.
dilectis.in gl.pe.Ad hoc eo.titu.ſi duobus.ſm zenze.do.Ant.
credit ꝙ vbi eſt vnus iudex vel plures quo ad hoc vt corani iu
dice vel aliquibus arctetur appellare vbi ſunt plures.⁊ nō ſuffi
cit appellare in abſentia locus ſit diſtinctioni an poſſit vel non.
vt dixit vltimo zenze.ſed quo ad hoc vt non arctetur coram oī
bus appellare vel ſimul non eſt neceſſe ꝙ ſubſit caſus impoſſi
bilitatis vel difficultatis.q2 poteſt appellare diuiſim ⁊ corā ma
iori parte etiaʒ illo non ſubſiſtente.ſic intelligit hūc tex.q2 alias
non dixiſſet forte ꝙ eſt notādum ſm eum q2 p hoc habes ꝙ qñ
ius in cauſa aſſignanda apponit verbuʒ forte non aſſumit iſtā
pro cauſa finali.q2 apparet ꝙ ſuper illa ſe non firmet.ſed p cau
ſa impulſiua.ꝙ eſt bene notandum ⁊c.❡ Glo. ſimul opponit.
et videtur ꝙ ſit neceſſe ab oībus iudicibus ſimul appellari. vñ
opp.de no.per Jnn.de offi.dele.cum ſuper pro quo facit.q2 cū
non poſſit appellari niſi a grauamine ⁊ vnus ſolus ex pluribus
iudicibus non poſſit grauare cuʒ vnus ſolus non habeat iuriſ
dictionem.igitur ⁊c.Sol.glo.ꝙ illa fuit opi. Jnno .que hic cor
rigitur ſi intellexerit ꝙ ſimul ſit ab oībus appellandum intelli
gendo ꝙ requiratur ꝙ ſimul ſint cōgregati in vno loco tempo
re quo appellatur.Si vero intellexiſſet ꝙ ſimul eſſet ab oībus
appellandum reſpectu forme appellandi et interpoſitionis ap
pellationis dato ꝙ ſolum maior pars ſit in vno loco congrega
ta.tunc dicit glo.ꝙ poteſt procedere dictum Jnno. quia iſtud
hic non tangitur nec corrigitur quia ſeparatiʒ appelletur.tamē
ab omnibus appellanduʒ eſt.fatetur tamen gl.ꝙ vnus ex plu
ribus iudicibus ſolus procedere poſſit.ꝙ tunc ſi procederet ſo
lus ab illo ſolo poſſit appellare.facit ad primuʒ qd̄ no.de arbi.
19 c.ij.in.vj.❡ † Not.bene iſtam glo.ſm do.Ant.pro concordia

a ❡ A quo. Adde bart.i.l.j.circa me.C.de arbi.⁊ do.iaſ.i §.oium in.iiij. car.iſti.de acti.⁊.d.frā.cur.in addi. ad alex.i l.nemo pōt l.v. col.ff.de lega.j.

b ❡ Hanc dictionem.De dictiōe forte hēs glo.in.c.niſi cū pridē.in pri.in ver.forſitan.de remiſ.gl.in.l.in ſubſtitutiōe cū cōcor.adductis per.d.iaſ.ibi.ff. de vul.⁊ pup.⁊ ale.i cōſi.xix.in iij.col.poſt pri. in.v.volu.

c ❡ Simul.De hac dictione ſimul ponit bar. in.l.qrebat circa ſi.ff.de teſta. mili.

d ❡ Qd̄ facta pteſtatione.ad de hñ facere no. per bar.⁊ doct. in.l.de pupillo §.ſi qs ipi pro ri.ff.de op. no. nunc.

e ❡ Qz hoc nō curat.adde tex. in.l.qdaʒ.ff.de pecu.leg.plene per bar.⁊ doct. in.l.ij.§.pat⁹.ff. de vul.⁊ pup.⁊ fely.in.c.cū di lecta.in ver.or do.de reſcript.

c teſtium ſi dicant teſtes ꝙ tales poſſederunt ſimul talem;rem.⁊
alij dicunt ꝙ tēpore quo vnus poſſedit alius non poſſedit. Nā
certe poſſunt ſaluari vt notetur ſimultas in actu poſſidēdi nō
ſimultas in tempore⁊;eodem modo ſi teſtes aliqui dicunt ꝙ ta
les ſimul cōmiſerunt adulterium cum tali vel turbauerunt poſ
ſeſſionem talis et apparet ꝙ inter actum huius et alterius fue
rit diuerſitas in tempore ⁊ etiam in loco ſaluant teſtes. vt illud
verbum notet ſimultatem in actu non predicamentum loci et
temporis.ꝙ eſt bene notandum. vide glo.no.que dicit ideʒ de
verbo pariter in.c.bone memorie.de elect.in gloſ.ſi.qd̄ no.q2 il
lam de facto alle.do. Ant.ad ſaluandum vnum teſtem quo fa
cto non fuit imitatus ⁊ erat de contrada ſancti Adriani in flo
20 rentia vbi teſtes multum ſunt infamati ⁊c.❡ †Glo.corā oībus
colligit in preſentia iudicis eſſe appellandum alle.no.de elec. vt
circa.in.vj.⁊ de app.ſuggeſtum.vbi de hoc.⁊.ij.q.vj. biduum.
Dic hoc verum quando appellatur iudicialiter a iudice.vt hic
⁊ de app.ſi duobus.⁊ qd̄ ibi not. Jdem ſi appelletur ab eo vt iu
dice extraiudicialiter.vt dicit Guil.Si vero appelletur a parte
ſentit Jnno.ꝙ non ſit neceſſe appellare coram iudice vel parte
de appe.conſtitutus in glo.pe.tutius eſt ꝙ appelletur in pſen
tia vel ſaltem intimetur ⁊c.❡ Glo.maiori.querit quid ſi eſſent
tantum duo iudices et non plures.dicit ꝙ coram illis ambob⁹
eſſet appellandum.quia ibi non eſt reperire maiorem partē.et
hoc ſi ſaltem diuiſim poſſunt haberi licet non ſimul.quid aūt ſi
nec ſimul nec diuiſiʒ poſſunt haberi quādo ſunt duo vel quādo
ſunt plures maior pars non poteſt haberi ſimul nec diuiſiʒ .qd
d erit tunc fiendum.dicit gloſ.[d] ꝙ facta proteſtatione quomodo
per eum non ſtat quominus coram oībus vel maiori parte ap
pellat coram illo vel illis quem vel quos poteſt habere.⁊ ſi nul
lum poteſt habere ⁊ pteſtetur ⁊ appellet coram publicis et ho
neſtis perſonis de app.c.fin.de offi.ordi.paſtoralis. ⁊ ſi habere
poſſit copia iudicis ad quem corā illo appellet facta dicta pte
ſtatione ⁊ ſibi non nocebit ex quo per eum non ſtat. vt in iurib⁹
21 pre alle.⁊c.❡ †Gloſ. appellare.querit de intellectu littere.et di
cit ꝙ mens litere eſt ꝙ appellatio ⁊ apoſtolorum petitio ſepa
ratim fieri poſſit idem etiam ipſis iudicibus exiſtentibus ſepa
ratim ⁊ non ſimul.quidam cōtra ſm zenze.Mouetur q2 ſic in
telligendo hoc.c.corrigeret alia iura.qd̄ eſt vitandum.de ele.cū
expediat.in.vj.Unde dicunt ꝙ verbum ſeparatim non deter
minat nec reſpicit verbum appellare.ſed verbum petere.vt or
do ſcripture ſeruetur.ff.de leg.ij.cum pater.§.j.⁊.ff.ad trebe.l.
heredes.§.ſi.dic ꝙ glo.eſt vera ꝙ ſeparatim poterit appellari
quia graue eſſet indagare qñ oēs vel maior pars eſſent ſimul.⁊
etiam verbum ſeparatim in text.poſitum reſpiciat ⁊ referat etiā
ad verbum appellare.ſicut ad verbum petere apoſtolos. Non
ob.ꝙ correctio ſit vitanda.q2 iura non arctant ad. appellandū
ab omnibus ſimul.non ob.ordo ſcripture circa verbum ſepa
e ratim. [e] quia hoc non curatur ex quo de mente conſtat. ff.de
22 ſolu.l.nec ordo ſm zenze.❡ †Glo.ignorantī.querit an ſcienti
debet fieri intimatio.hic dicit ꝙ non.per regulam eum qui cer
tus eſt.⁊ hic a contrario.fatetur tñ ꝙ preſumitur ignorātia niſi
aliud probetur. vt in regula preſumitur.❡ Gl.delationis.que
rit quare nedum appellatio.ſed etiaʒ delatio eſt intimāda. Rñ
det ꝙ nedum articulus appellationis.ſed etiam negocium pri
cipale eſt in curia.d̄.eo.cum appellationibus. in.vj. ꝙ alias ex
ſola appellatione contingeret.ideo vt pars appellata plene ſit
inſtructa debet vtrunq3 intimari.deīde q2 hec ponuntur vt di
uerſa deferre appellationi ⁊ pfigere terminum.glo.inducit de
cre.ad no.in pālle.c.cum appellationibus.vʒ ꝙ iudex deferens
appellationi poſſit pfigere terminum appellanti.nec tñ ex hoc
ꝙ terminum pfigat ðz detuliſſe niſi aliter appareat.de quo dicē
23 dum vt ibi ⁊c.❡ †Glo.prefixionis.querit ad quid ſit prefixus
terminus appellanti.dicit ꝙ ad iter arripiendum vel ſe pſtan
dum.nam ad hoc potuit ſtatuere terminum iudex a quo.d̄.eo.
cum ſit romana.quaſi non ad pſequendum.de quo.d̄.eo. ex in
24 ſinuatione.⁊.C.de ap.l.pſes.†Quare aūt hec termini prefixio
ſit intimanda appellato. Rñdet gl.q2 multa poteſt operari cir
ca defenſionem appellationis.⁊ circa comparitionem fiendam
⁊ pceſſum fiendum in abſentem velut contumacem.d̄.eo.ſepe.
❡ Juxta pdicta querit glo.nunquid hec termini ſtatutio poſ
ſit fieri ſeparatim p ipſos iudices.videtur ꝙ ſic per hanc literā
❡ Glo.dubio.forte dicit ꝙ forte mens littere fuit in oppoſituʒ
ſ.ꝙ poſt appellationem interpoſitam ſeparatiʒ iudices debeāt
ſimul cōuenire ⁊ deferre vel ſtatuere terminum .⁊ poſtea debe
bit appellatio intimari.⁊ ſic reſidet glo. Hic ſunt videnda duo
ſm do. Ant.primo an quilibet ſeparatim poſſit deferre appel
lationi et apoſtolos concedere. Secundo quid ſi vnus dat dila
torias alter refutatorias. Glo.hic vt vidiſtis ſentit ꝙ actus oēs
qui ſpectant ⁊ reſpiciunt iudices ſimul debent expediri.ʒ actus
reſpicientes partes poſſint ſeparatim expediri et fieri.idem tenet
zenze.

zenze. ⁊ aſſignat cauſam quia ſicut ſeparatim nō poſſunt ꝓcede
re. ita nec ſeparatim tales actus facere. ar. de offi. dele. prudētiā.
maxime cum delatio ſit actus ex quo ſurgit priuatio iuriſditio-
nis. de app. cum appellationibus l. vj. ſicut in ſimili dicimus in
tutoribus quia licet poſſint auctorizare ſoli de pupillos. non ta-
men in actu per quem finitur eorum poteſtas. C. de auct. p̄ſtan.
l. fi. Pau. dicit ꝙ alij ſunt requirendi ⁊ ſi volunt conuenire fa-
ciant ſimul ſi non volunt poſſunt apoſtolos concedere ſicut po
teſt ab eis appellari. ⁊ hoc quo ad ſui exonerationem ⁊ euitatio
nem pene. de quo eo. ti. de priore. ij. q. vj. decreto. C. e. ti. quoniā
iudices. 3. e. vt3. e. vt ſup. ij. q. vj. biduū. licet ſit meli⁹ ꝙ i dādo
apoſtolos omnes conueniāt ſi pūt ⁊ volunt. Nam alias ex facto
maioris partis non deferētis iſte ſine cauſa puniret contra id.
de conſti. c. ij. ſecundum Pau. Lap. hic tenet ꝙ ſicut appellari
poteſt diuiſim. ita poterit indiſtincte ⁊ diuiſim dare apoſtolos
vt ſic non ad imparia iudicent iudices ⁊ appellās. d. An. dicit
tenēdum eſſe primum qd̄ dixit Pau. verius eſſe cū ſit in pote-
ſtate iudicū ſimul conuenire. ad ſcōm. ſ. quādo vnus dat dilato
rias alter refutatorias. dicit hic Pau. deferentem poſſe penite
re ex quo alius non defert ſi ſolus non poſſit procedere. alʒ non
poſſet penitere ſi ſolus procedere poſſet. vel ſi alij non deferētes
eſſet minor pars. quia per delationeʒ vnius vel minoris ptis iu
riſditio aliorū non perditur cum in eis in indiuidualibus nō trāſ-
feratur. ff. de re iudi. l. duo ex tribus. not. de re iudi. c. ſi. de arbi.
c. ij. in. vj. ⁊ per cōſequēs ipſe iuriſditionē retinuerit p perſonas
aliorum cum ſit penes omnes. ar. e. titu. c. pe. ⁊ ſic appellāti nul
lum ius eſt queſitū nec iuriſditio ad ſuperiorem delata. quare ſi
ne alterius preiudicio penitere poteſt. ſic intellige. c. mutare. de
re iudi. in. vj. de dec. auditis. ⁊ ca. ſcriptuʒ. de app. conſtitutus.
Item quia talis deferens non dicitur functus officio ſuo cū res
non ſortiaſ effectum. quia hec delatio nō ſit ab eo qui poſſit. et
ſic non ob. de offi. dele. in literis. ⁊ de app. intimaſti. ⁊ fa. qd̄ no.
hoſti. Item nec haberet poteſtatē volēdi. ⁊ ſic non ob. regula ꝙ
ſemel placuit de re. iur. in. vj. ſecundum Jo. an. ⁊ Pau. Lap. di
cit ꝙ ſi ſint i numero pares deferentes ⁊ refutantes erit i optio
ne iudicis ſuperioris quam acceptet ⁊ illa valebit ⁊ operabitur
effectum ſuum ⁊ hoc in delegatis. in ordinarijs videtur valere
illa que facit pro reo. in decre. duo ex tribus. de re iudi. Si autē
ſunt in diſpari numero valebit in qua maior pars conuenit. de
reſcrip. paſtoralis. de arbi. c. j. in. vj. ita ꝙ ſi ſint dati cum clauſu
la ꝙ ſi ambo. vel ꝙ ſi non omnes duo vel cum clauſula oēs duo
vel alter veſtrum vel ſimili. ⁊ ſunt in pari numero vna partium
deferente alia non. ⁊ pars non deferens procedat eius proceſ-
ſus pendebit ex futuro euentu vtrum valeat necne. habent enī
locum predicta quando inſimul procedebant. Nam ſi vnus eo
ruʒ eo caſu quo poterat procederet. ⁊ ab eo appellaretur ipſeq̄
appellationi deferret. tunc deuolueretur ad ſuperiorem per ſuā
delationem cauſam principalis ⁊ preiudicaret via procedendi
collegis. de offic. deleg. cum plures. §. porro. in. vj. ⁊ c. cū ſuper
abbatia. Eſt autem aduertendum ꝙ ſi illi qui deferunt appel-
lationi ſunt maior parʒ non eſt locus penitendi ei qui detulit. ſe
cus ſi minor pars. vel ille qui non poterat ſolus proceſſerit ⁊ de
tulerit. quia tunc penitere potuit ⁊ reuocare delationem ſecun-
dum Lap. de quo dic. vt. ſ. eo. cum appellationibus. in. vj. per
Jo. an. in nouel. ¶ Glo. vltima querit an hec intimatio ſit fa
cienda ſi ab omnibus ſimul appellatur. vel quando eſt vnus iu-
dex ſolus ⁊ ab alio appellatur. dicit ꝙ ſic. quia eadem eſt ratio.
igitur ⁊c. de conſti. tranſlato. ¶ Deinde in ver. ⁊ aduerte opp.
⁊ videtur ꝙ non ſit neceſſaria intimatio delationis vel termini
ſed ſolum appellationis. vt in cle. cauſaʒ de elec. Soluit ꝙ diuer
ſitas caſus tollit contrarium. quia ibi loquitur quando appel-
latur in cauſis beneficialibus ad papam. hic quando appel-
latur in alijs. Ratio diuerſitatis eſt. quia cauſe beneficiales hu
natura per appellationē deferunt ad curiā etiā quo ad negociū
principale. ⁊ etiam ibi ſtatuitur termin⁹ a iure. vt patet de elec.
ſtatuimus. in. j. ⁊ ideo ſufficit appellationem intimare. quia alia
velut a iure communi diſpoſita ignorare non debet appellatus
in alijs cauſis eſt ſecus. ideo in illis delatio ⁊ termini aſſignatio
que fuerit ab homine cum in his ꝑcedi poſſit ꝓbabilis igno-
rantia debet fieri intimatio talium. vt hic dicitur cū gl. concor.
25 zenze. ¶ † No. tamen gl. pro eo qd̄ no. de elec. cupientes. in pri.
in. vj. vcʒ ꝙ in beneficialibus qualibet appellatio nedū a diffini
tiua ſed etiam ab interlocutoria deuoluit negocium principale.
⁊ ſic per hoc limitat decre. vt debitus. ſ. eo. locuʒ habebit i alijs
⁊c. An vt ſi non pareatur termino iuris. de quo in ca. j. de elec.
in. vj. ſurgat ex hoc pena deſertionis appellationis. dicit ꝙ non
ſed ſolum eſt pena proceſſus in abſentem. vt ibi no. ſm̄. La. ⁊c.
26 ¶ † Sed iuxta hoc querit qd̄ ſi iudex a quo appellat in cā bñ-
ficiali defert appellationi ⁊ aſſignat terminum de quo in. d. c. j.
vel alium cōſentientibus ptibus vel nō ꝯdicētibus ad iter arri-

piendum vel ſe p̄ſentandum. ⁊ appellans vel appellatus hoc non
facit in termino. an appellatio debet haberi pro deſerta. videſ
ꝙ ſic ſecundum eum ſi nullum ſubeſt impedimentū. ar. ſ. eo. p̄-
ſonas. ⁊ c. cum ſit. ⁊. j. eo. q̄dā ſecundū Lap. ⁊ Abb. ¶ No. be
ne hic Lap. quia videtur velle ꝙ in beneficialib⁹ termin⁹ aliu
q̄ ſit a iure ſtatutus non poſſit ſtatui a iudice partibus contra-
dicentibus. ꝙ eſt notandum ſecundum do. An. adde glo. in ca.
cupientes. §. ꝙ ſi per. xx. de ele. in. vj. ⁊ qd̄ no. in regula indultuʒ
de reg. iur. eo. lib.

1 ☞ Apoſtoli quō ⁊ qn̄ ſunt petendi: ⁊ q̄ ſit pena non petētis
apoſtolos.
2 Apoſtoli ſi non petantur in termino appellans videtur renun
ciare appellationi.
3 Apoſtoli ſi petantur ⁊ nō dentſ in termino puniſ iudex. ⁊ nihi-
lominus poteſt appellās ꝓſequi ac ſi apoſtoli eſſent denegati.
4 Infra dictio quid ſignificet.
5 Apoſtoli ſepius ſunt petendi.
6 Act⁹ pluries ⁊ inſtanter iterat⁹ vnus ⁊ idē videſ ⁊ nō plures.
7 Appellans an ſcdo arcteſ ad petendū apoſtolos.
8 Termin⁹ ſi ſtatuiſ a iudice ad aliquid petendū an debeat ſepi⁹
petere. Et quid ſi ſtatuit terminū iuris quis habebit digere ta-
le terminū. Et qd ſi iudex dicat ſtatuo tibi terminū iuris vel ſta
tuti aut legis ad ſic faciendū ⁊. nu. 9. 10. ⁊. 11.
12 Apoſtoli infra q̄tum tp̄s ſint petendi ⁊ quando incipiat curre
re tempus petendi apoſtolos de iure.
13 Conſtitutio noui iuris interlocutoria quo ad ius non propter
ea dicitur declaratoria.
14 Cōtextu vno fieri debet teſtamētū ⁊ etiam electio.
15 Apoſtoli quid ſint.
16 Citat⁹ vel iuſſus vt aliquid faciat vel cōpareat infra certum tē-
pus ſatis erit quādocūq̄ infra dictū tempus cōpareat dū tamē
congruo tempore ⁊ loco.
17 Terminus ſi ad petitionem actoris ſit reo ſtatutus ad aliquid
faciendū an ſufficiat reo q̄ſcunq̄ infra illud tp̄s cōparere: ita ꝙ
oporteat actorem ſemper eſſe preſentem.
18 Citatus re⁹ vt cōpareat infra nouē dies: quorum tres pro pri-
mo tres ꝓ ſecundo ⁊ tres pro tertio ⁊ peremptorio aſſignanſ vt
cōpareat: comparuit in primo ⁊ in ſecundo ⁊ actor non erat: ſi
nō comparuit in tertio an erit contumax.
19 Apoſtoli cum expenſis peti debeant.
20 Apoſtolos clauſos ⁊ ſigillatos recipere an teneatur appellās ſi
iudex nolit dare apertos.
21 Et ſi appellās cū debita inſtātia petit apoſtolos ſed ⁊ iudex re-
ſpondet ſe illos daturū non adiecto termino vel nihil dixit ſed
tacuit: quid iuris.
22 Apoſtolos dare non cogiſ iudex a quo ante terminū iuris.
23 Et quid ſi apoſtoli eſſent expreſſe denegati.

Quamuis rigor. Qua-
tuor ſunt partes ſicut quatuor dicta. Secundū
ibi verum. Tertium ibi ſimiliter. Quartum
ibi ꝙ ſi. determinat autem no. ſ. eo. titu. ab eo.
in. vj. Nam reprobatur ꝙ ibi not. in. ij. gloſ. ⁊
approbat opi. Spe. eod. titu. in. iij. parte. §. ſequitur. in ſi. glo.
1 ¶ † No. primo actum qui requiritur in appellante poſt appel
lationē interpoſitam. ſ. vt petat apoſtolos ⁊ no. modum peten-
a di. quia debet eos petere cōgruo loco ⁊ tempore [a] ⁊ ſepius ⁊ in-
ſtanter. ¶ Et no. qualiter intelligatur illud ſepius quia non in-
telligitur vt interuallato tempore fiat petitio. ſed ſufficit ꝙ con-
2 tinuo tempore ſepius ⁊ inſtanter petatur. ¶ † No. ſecundo pe
nam non petentis apoſtolos quando eſt certus terminus aſſi-
gnatus. quia debet in termino fieri petitio. ⁊ ſi non petit videſ
appellationi renunciare. aut ergo eſt aſſignatus certus termin⁹
per iudicem in dando apoſtolos. ⁊ debet peti in termino. alias
non petens cadit ab appellatione. aut dixit iudex ſe daturuʒ. ſ.
iuris terminum. ⁊ tunc ſufficit ꝙ. ſ. illum terminum petat. et ſi
non petierit cadit ab appellatione. ⁊ pondera bene. quia talis
petitio debet eſſe inſtanter ⁊ ſepiſſime. aut reſpondet iudex ſim-
pliciter ſe daturum nullo termino aſſignato. ⁊ tunc aduerte. ꝙ
hec cle. nullam imponit penam non petenti. dicit tamen ꝙ q̄-
q̄ infra terminum iuris ſunt petendi. tamen idem eſt dicendū.
ꝙ habeat locum eadē pena ſecundū do. Ant. contra tenet gl.
b dicens ꝙ nec tunc ſunt petendi. [b] ¶ † No. penam iudicis non
3 dātis apoſtolos. ſ. terminum. quia perinde poteſt appellās pro
4 ſequi ac ſi apoſtoli eſſent denegati. ¶ † Not. ꝙ dictio. ſ. iuncta
termino continuo non exigit lapſum termini. nec etiam deſide-
rat extremitatem termini. ſed dicitur id eſſe. ſ. qd̄ ſit in qualibet
parte termini. ⁊ ſic ꝓprie ſtat pro intra qd̄ no. quia ſi eſt aſſigna
tus alicui terminus ⁊ eſt certus vt. ſ. terminum non compareat
non arctatur poſt terminuʒ vel in termino comparere. ſed ſuffi-

a ¶ Et ſepi⁹ ⁊ inſtāter. Adde ea q̄ habenſ i. l. j. ff. de libel. di miſ. ⁊ ꝓ practi. pa pi. in for. ap. a ſen. diſ. inṽ. pe tēs ſemel bis ⁊ ter.

b ¶ No. penā iudicis ado pra ca. papi in for. ri. iudi. aq̄ cir ca fi. ṽ. q̄ro er go ſi cōparuit in termino.

cit ꝙ in qualibet parte illi⁹ termini intra terminũ cõpareat qđ
5 no. ¶ † Op. ꝙ ex quo ſepius ſunt petendi apoſtoli internalla-
tim ſunt petendi. de ſen. excom. cõſtitutionẽ in. vj. ff. de publi. in
di. l. iterdũ. C. quomodo ꝛ quãdo iud. ante. qui ſemel. ff. de pig.
6 ac ſi cõuenerit. ꝛ no. de iureiur. breui. Ad hoc quia actus † ver
bo pluries ꝛ inſtãter iteratus vnus ꝛ idẽ videtur ꝛ non plures
de ap. bone. xxxj. q. ij. lotharius. Pau. ꝛ Guil. dicunt ꝙ hic eſt
rigor iuris de quo fit mentio. ſed equitas eſt in oppoſitum cui⁹
ambo ſupſtiue tractãt hic. An ꝛ quãdo cõſuetudo pferaſ iuri
de quo. de cõſue. c. ſi. ꝛ an ꝛ quãdo equitas rigori. ꝙ eſt expedi-
tũ. C. de iudi. l. placuit. ꝛ p doc. de trãſa. c. ſi. ideo hoc non eſt in-
7 ſpiciendũ. ¶ † Secundo opp. ꝙ nõ arctetur appellãs ad ſcđo
a petẽdũ apoſtolos ex quo ſemel petijt eos debite.[a] quia ſufficere
debet vnica interpellatio. ar. no. de elec. cupiẽtes. §. ꝙ ſi per. xx.
in. vj. So. ſecundũ Guil. ſi iudex cõcedit nõ ſunt iterato petẽdi
vt. ſ. in. j. rñ. Idem ſi expreſſe denegat. ſecus ſi dicit ſe daturũ
fore ſine termino vel dat certum terminũ vel dicit ſe daturũ. ſ.
terminum iuris. quia tũc propter ſpem quã dedit iudex itera-
to eſt interrogandus ꝛ adeundus. requiritur autẽ cũ tanta in-
ſtantia etiam iteratio ſcđm ꝙ iudex a quo appellatur iraſcaſ.
de offi. dele. ſuſpitionis. l. diſt. ſi quis prepoſtera. ideo ad eũ mi-
tigandum fit ei hec inſtantia ꝛ reuerentia vt ſic mitigatus ſupe
riorem informet qđ forte non faceret ſi arroganter requireret.
8 ar. ſ. de iudi. competens in auc. de mã. prin. co. ij. ꝛc. ¶ † Que
ro circa verſi. verum. quando certus terminus aſſignatur a iu-
dice. nunquid in petitione exigatur pluries iterata petitio. vi-
detur ꝙ non per literam que non repetit ꝙ debeat iterari. ſed
dicit ꝙ petat non dicit ꝙ inſtãter ꝛ ſepius. vt in. j. proximo rñ.
dicit Pau. ꝙ illud poteſt hic ſubaudiri. vel illud in eo qui tem-
pore appellationis nõ petijt apoſtolos. hic in eo qui alſ petie-
rat. dicit tamen Pau. ꝛ bene ꝙ melius hoc reſponſum ſupple-
9 ri debet per illud. ¶ † Quero quis habebit eligere diem. ſ. ter-
minum iuris quando iudex ſtatuit terminum iuris. qꝛ reſpon-
det ſe daturũ. ſ. terminũ iuris. dicit Guil. ꝙ habeat eligere ap
pellans ꝛ operatur negligẽtia iudicis ꝙ electio q̃ ſibi compete-
bat tranſeat ad appellantẽ. de conſue. cũ in tua. in. vj. de prebẽ.
ſi pluribus. eo. lib. dicit tamen hic Paul. ꝙ non ſufficit ꝙ ſta-
tim cõpareat. qꝛ tẽpus cõgruum ſubintelligitur quo commode
potuerit apoſtolos formaſſe. Nã ſi hodie hora tertiarũ dat ter
minũ predictũ ad aliquẽ diem. ꝛ ille hodie ſtatim vel in nonis cõ
pareat non eſt equũ nec de mente iuris ꝙ ſit termino ſatiſfactũ
10 ar. §. ſi. huius decre. † Quid ſi iudex dixerit aſſigno tibi pro re-
cipiendis apoſtolis terminũ iuris vel ante. ſ. penultimo die ter-
mini. dic forte hanc alternatiuam intelligi de vltima die ꝛ vlti-
ma hora termini. ſ. trigeſima die dummõ ille compareat tali ho-
ra ꝙ poſſit pfici ꝙ incumbit. de offi. deleg. conſuluit ſecundum
11 Guil. ¶ † Quero quid ſi iudex reſpondet ſe daturũ. ſ. terminũ
iuris. an debet peti vel poterit a iudice ſurrogato. ſ. terminum
iuris dari dicit ꝙ ſic. ff. de iudi. l. iudiciũ ſolui. ꝛ. l. mortuo ꝛ. l. p-
ponebatur. cui dabiſ tñ tẽporis q̃ntum ſuperat de. xxx. diebus
12 qñ deficit primus. ff. de iudi. l. ſi iudex ꝛc. ¶ † Glo. tẽpore que-
rit q̃ntũ ſit tẽpus petẽdorum apoſtolorum datum a iure a quo tẽ
b pore incipiat eius curſus.[b] Reſpondet ꝙ eſt tempus. xxx. die-
rũ. ꝛ incipit currere a die ſnie ſicut ab illo die incepit currere tẽ-
pus. x. dierũ datũ ad appellationẽ interponendã ꝛ ſic a die ſnie
ſcite. alſ a tẽpore quo incipit currere tẽpus predictũ datũ ad ap-
pellationẽ interponẽdã. ꝛ ſic dicit ad intelligendũ qđ no. ſ. eo.
ab eo. in gl. ij. in. vj. alle. ſimile qđ no. in. l. quinquaginta. ff. de ex
cu. tu. Nec ob. pdicta ꝙ tẽpus petẽdorũ apoſtolorũ ſit tantũ. v.
dierũ vt habeſ. ij. q. vj. ab eo. quia id verũ de iure antiquo ho
die ſecus in. d. capitulo ab eo. ſ. e. l. vj. ꝛ. c. vt ſup. Fateſ tñ ꝙ ne
dũ hoc tempus. xxx. dierum datur perti ad petendũ apoſtolos
immo etiã ꝛ iudici vt tradat. vt in iuribus preall. vnde trade-
re debet etiam nõ requiſitus. non tamẽ videtur puniri niſi fue-
rit requiſitus. facit qđ dicitur in ſimili de expẽ. C. de iudi. ppe-
rã dum. §. ſin autem alterutra. Stat ergo concluſio gl. in effectu ꝙ
a tempore ſcientie ſententie late incipiat currere tempus peten
dorũ apoſtolorũ. Nam ab illo tempore incipit tẽpus decennn da
tum ad appellandum. l. ab eo. C. quomodo ꝛ quãdo iudex. Idẽ
Guil. alle. C. de tẽp. app. l. j. idem gl. ff. de libel. dimiſ. l. j. Hoſti.
no. tenuit ꝙ currit a die appellationis. ſ. eo. c. j. in. vj. ꝛ in ſum-
ma. eo. titu. §. qualiter. ver. iudex. ꝛ hoc ſequitur hic zenze. Mo
uetur primo quia nulla ſpecies dimiſſoriorũ ſeu apoſtolorũ po
teſt cõcedi anteq̃ ſit appellatũ. qꝛ nõ poteſt admitti vel refuta-
ri appellatio anteq̃ ſit interpoſita. ꝛ qꝛ nõ eximitur quis a iudi
ce per appellationẽ donec appelletur. eius enim appellatio que
non eſt non poteſt eſſe admiſſio nec refutatio nec exemptio. ff.
de leg. ij. ſi ita ſit ſcriptum. §. ſi ſub cõditiõe. xxxij. q. ij. qđ no. ꝛ. c.
moyſes. ꝛ quia appellãs petere dꝫ apoſtolos ipſos ꝛ iudex dat
illos appellanti ergo non ante appellationem. ij. q. vj. poſt ap-

a ¶ Qꝛ ſufficere dꝫ adde bar. ꝛ doc. i. l. de pu pillo. §. ſi quis ipſi ꝓton. i. iij. opp. ff. de ope. no. nũ.

b ¶ Rñdet. ad de. d. fran. cur. plene laddi. ad practi. papiẽ. i for. ap. a ſen. diſ ſi. i addi. ici. iſti apoſtoli.

c ¶ Verbo decernim⁹. adde glo. in de. gñalẽ de eta. ꝛ q̃li. gl. i de. impreſſi. de elec. fely. in. c. ſedes in. viij. col. de reſcript. do. abb. ꝛ fely. i. ca. ij. in ſi. de iudi.

d ¶ Vno contextu. Addetex. in ſi. de teſta. i pn. v. ſꝫ cũ paulatiꝫ ꝛ ibi gl. i v. cõ textu.

e ¶ Qui dicantur apoſtoli. ad de practi. papien. in for. appe. a ſen. diffi. i vſ. apoſtolos.

pellationem. ff. de lib. di. l. j. non enim debent. xxx. dies currere
ad eos petẽdos anteq̃ debeant peti. quia ſic preſcriptio curre-
ret contra nõ negligentẽ cõtra id. C. de anna. excep. l. ſi. ꝛ. l. iij. in
ſi. Tertio quia qua ratione tẽpus. ſ. qđ habẽt apoſtoli dari cur
rit a tempore appellationis. ſ. c. ab eo. in. vj. C. eo. l. a iudicibus
ff. de lib. di. l. j. ergo ꝛ illud. ſ. qđ debent peti. aliás citius currẽt
habenti petere q̃ habenti dare. qđ eſt abſurdũ. Quarto qꝛ cuꝫ
hoc tẽpus currat appellãti ad petẽdos apoſtolos ꝛ appellare poſ-
ſit i limite. x. dierũ. de re. iudi. ꝙ ad cõſultationeꝫ. ſi cõputantur
a die ſnie contingit alterũ duorum vel ꝙ arctabitur appellare
ante. x. dies. vel ꝙ non habebit niſi. xx. dies. ꝙ eſt abſurdũ. Vl-
timo quia tempus currit appellanti non ergo anteq̃ ſit appel-
lãs. ergo ante appellationem interpoſitã ſibi nõ currit tempus
ad hoc de ap. ab eo. in. vj. Conatur reſpondere ad. l. a iudicib⁹
C. de ap. ſed non curo multũ. Paul. tenet gl. ꝙ in iſtis. xxx. die-
bus confundanſ. x. dies qui dantur ad appellandũ. quia appel
latio ꝛ apoſtolorũ petitio fiũt coram eodẽ. ꝛ petitio apoſtolo-
rũ que eſt verbalis tantum eſt acceſſoria appellationi. ideo vnũ
tẽpus cõputatur in alio. Ad rationeꝫ zenze. hoc tenendo dic ꝙ ſta-
tim lata ſentẽtia poteſt appellare eos ꝛ petere. ergo ſtatim daſ
negligẽtia. quia qui poteſt facere vt poſſit facere poſſe videſ. ff.
de reg. iu. qui poteſt. ſ. de dec. ꝛ pe. p hoc apparet rñſuꝫ ad illã
ſecundam ꝛ quartã rõneꝫ. Ad tertiã rñde qꝛ tẽpus nõ currit dã
ti ante appellationẽ. qꝛ ante nõ eſt in mora dandi cũ nõ debeat
dari niſi appelleſ ꝛ in poteſtate eius nõ eſt appellare. ſecus eſt
in appellãte. Non ob. vltima ratio. ſ. ꝙ tempus currit appellãti
ꝛ ſic anteq̃ appelletur nõ debeat currere. quia intelligiſ de ap-
pellante qui poteſt appellare ꝛ poſtea appellat. vel de appellan
te. i. appellare volente ꝛc. ¶ Glo. decernimus. ponderat literaꝫ
que non dicit declaramus. quia per vtã declarationis debuiſſet
dici oppoſitum. ſed hic decernitur ꝛ ſtatuitur ius nouum. ꝛ id
c tex. vtitur hic[c] verbo decernimus ꝛ nõ declaramus. fa. de reg.
13 conſtitutionem. in. vj. ¶ † No. bene ex glo. ſecundum do. Ant.
ꝙ cõſtitutio noui iuris ĩterlocutoria quo ad ius nõ ꝓpterea dẽ
declaratoria ex eo ꝙ habuit cõſonam cõſuetudinem cũ eo ꝙ no
uiter diſponitur. licet dicatur noui iuris inductoria eo ꝙ cõſue-
tudo ibi repugnat de poſtu. prela. c. j. in glo. in. vj. ideo faciendo
ius de cõſuetudine ius non dicitur declaratoriũ. ad hoc. de dã.
14 deſponſa. c. cum inhibitio ꝛc. ¶ † Glo. contextu querit quãdo
dicaſ petitio fieri vno cõtextu Reſpondet ꝙ quãdo nullus alie
nus act⁹ miſceatur. ff. de teſta. l. heredes palam. §. ſin. ꝛ ſic dꝫ fie
ri teſtamentum in ſcriptis. vt ibi habeſ. ꝛ ſimiliter electio. ſ.
de elec. quia ꝓpter. dicit tamen gl. ꝙ teſtamentum ꝛ electio de
neceſſitate debẽt fieri vno contextu. ꝛ ita loquitur hic. nõ tamẽ
eſt neceſſe ꝙ fiat nec hoc hic dicitur. ¶ No. bene ex gl. quando
d aliquid dicatur fieri[d] vno contextu. facit. l. duos. ff. de duo. re.
ꝛ. l. continuus. in prin. ff. de ver. ob. ꝛ qđ no. in. l. in bonefida. C.
de pac. per predicta dicit glo. ꝙ non eſt curandũ an petitio apo
ſtolorum fiat vno contextu cum appellationis interpoſitione.
an vero ſeparatim ab illa alle. no. ff. eo. l. j. in glo. fin. ꝛ in ſpec. de
app. §. ſequitur in ſi. ad hoc quia alius eſt terminus. xxx. dieruꝫ
datus ad petendum apoſtolos. ſ. eo. ab eo. in. vj. alius. x. dierũ
ad appellationeꝫ interponendã. ꝛ ideo apoſtoli nõ ſunt de ſub-
ſtantia ipſius appellationis quando ipſa fit. vt no. Archi. i. d.
15 c. ab eo. ſecundum zenze. ¶ † Glo. apoſtoli. querit[e] qui dican-
e tur apoſtoli in materia iſta an intelligamus de Pe. ꝛ Pau. di-
cit glo. ꝙ non nam apoſtoli appellantur hic litere dimiſſorie. ff.
de lib. di. l. j. ij. q. vj. ab eo. ꝛ. l. poſt appellationem. ꝛ de quadru-
plici eorum ſpecie ꝛ forma i enarrat glo. ad no. in Spec. eo. ti. in
iiij. parte. §. ſequitur. Guil. hic dicit ꝙ apoſtolus i hac materia
eſt breuis forma inſtruens illuꝫ ad quem appellatur comprehẽ
dens votum iudicis a quo appellatur ꝛ totius appellatiõis cir
cumſtãtias. ij. q. vj. poſt appellationem. §. forma. ꝛ dicuntur ab
epi. ꝙ eſt. ſ. ꝛ ſtolon miſſio. i. litera ad ſuperiorem miſſa. ꝛ ſunt
quatuor ſpecies. ſ. refutatorij dimiſſorij reuerentiales ꝛ cõditio
nales. vt habeſ in Spe. loco preall. vide glo. in. l. preſes. C. eo.
ſ. eod. condi. in. vj. ꝛc. ¶ Glo. nec petat opp. ꝙ ſola comparitio
ſufficiat ſine petitione. cuius cõtrarium hic innuitur vide op.
de. c. ſi a iudice. ſ. eo. in. vj. So. caſus diuerſitatis tollit cõtrariũ
quia hic quo apoſtolos qui danſ vt per illos iudex ad queꝫ in-
ſtruatur. ſ. c. ii. vt. ſ. in. vj. ſed ibi agitur de reuocatione grauã-
minis que fit ad effectũ vt iuriſdictionem reaſſumat iudex a quo
ꝛ ideo non eſt mirũ ſi plus arctatur circa apoſtolos appellans
q̃ qñ agiſ de reuocatione grauaminis. Nã econtra plus arctaſ
iudex a quo qñ agitur de reuocatione grauaminis q̃ qñ agitur
de apoſtolis. cũ glo. concor. Pa. Dicit tñ ꝙ ſi iudex. ſ. terminũ
iuris poſt terminũ a ſe datum offert apoſtolos ꝙ illos tenetur
recipere appellãs. qꝛ poteſt iudex morã purgare. immo plus di
cit ꝙ etiam ſi poſt tẽpus iuris offert tenetur recipere. ſꝫ nõ caderet
in penã nõ recipiendo. qꝛ danſ p inſtructiõe iudicis ſuperioris

assigna

aſſignat clim. ꝗꝛ hic tex. nõ imponit penam niſi vbi nõ petat in primo termino ſecũdum Pan. ¶ Gl. videt̃ q̃rit quid ſit in caſu illius ver. verũ. vel etiã in ſequẽti ver. quãdo iudex dedit terminũ certum vel terminũ iuris comparuit appellãs i termino certo aſſignato vel. ſ. tempus incertũ in caſu ſequẽtis. ver. ipo ſic comparẽte iudex dat ſibi nouũ terminũ ad illos recipiẽdos
a in quo poſtea non cõparẽs [a] an ipſe videt̃ renunciaſſe appellationi. glo. primo dicit ꝙ forte fuit de mente ꝙ vltra ſecundã vicem qua cõparuerit ⁊ petierit apoſtolos non tenet̃ appellans cõparere coram iudice a quo amplius pro cauſa p̃dicta. ⁊ ſic ſi nõ comparet nõ debet dici renũciare. deinde dicit ꝙ tutius eſt ꝙ ſi ſecundus terminus eſt. ſ. terminũ iuris. ſ. quem cũ adhuc iudex a quo eſt iudex reſpectu actus huius ꝙ teneatur cõparere coram eo in alio termino prorogato. dicit tamẽ ꝙ non putat ꝙ teneatur amplius petere ſed ſufficit tunc ſolũ cõparere. ⁊ ſic poſſet intelligi ꝙ primo dixit glo. ꝙ vltra ſecundam vicem non tenetur cõparere. quia intelligit̃ ad effectũ vt teneat̃ petere. ſed ſufficit ſimpliciter comparere. ⁊ exhibere ſe paratum recipere ſicut in ſimili dicit̃. ſ. in decre. ſi a iudice. ſ. eo. in. vi. licet aũt hoc tutius ſit ꝙ eſt dictum. concludit tamẽ glo. ꝙ non putat ꝙ dici poſſit negligens vel renuncians ſi nõ cõparet vltra ſecundã vicem. quia alias ſequeret̃ ꝙ iudex a quo poſſet eũ vrgere ⁊ compellere ad comparendum ſingulis diebus. xxx. die ꝙ eſſet abſurdum. ⁊ ſic intelligo dictum Pau. hic. dicit enim ꝙ iudex a quo poteſt ſtatuere terminũ. dũ tamen ſtatuat infra terminũ iuris. vltra enim poteſt artare appellãtẽ ſicut nec tunc in cauſa nõ procedere cõtra eum. ſ. eo. vt ſuper in. vi. ⁊ eſt hic argumẽtũ ſcdm eũ ꝙ terminũ iuris abbreuiet iudex facit. c. ti. cũ ſit. vbi de hoc. ſed recte conſiderãdo hic nõ abbreuiat. ſed p̃uenit terminũ ſibi a iure aſſignatum. ſed aliũ aſſignatum abbreuiare nõ poteſt regulariter. xxviii. di. de his. de reg. iur. indultum. in. vi. niſi in caſu in iure expreſſo. vt. ꝰ. c. cũ ſit ⁊c. ¶ Glo. ſ. dictum terminum oppo. de ver. precedenti. Sol. ꝙ vbi certus terminus fuit aſſignatus ad petendos apoſtolos. ideo in illo ⁊ non ante debet fieri petitio. hic autem incertus fuit aſſignatus. ſ. terminus iuris. ideo ſufficit. ſ. terminũ petere iterato. Dicit tamẽ gl. ꝙ licet dicatur terminus eſſe incertus quãdo ſimpliciter reſpondet ſe daturũ. ſ. terminũ iuris tamẽ ſecus putat ſi rñdeat ſe daturũ i termino iuris vel vltima vel penultima die termini iuris. ꝗꝛ tunc diceretur terminus certus aſſignatus in quolibet dictorũ triũ caſuũ. ⁊ iõ nõ ſufficeret an terminũ cõparere. ⁊ ſic erit differẽtia an iudex reſpondeat ſe daturũ. ſ. terminũ iuris. quia incert᷒ eſt ⁊ põt quãdocunq̃ cõparere. ſ. ipſum terminũ iuris an vero dicat ſe daturũ in termino iuris. Per predicta infert glo. ſatis e
16 ſe hic expreſſum ꝙ ſi aliquis eſt † citatus vel iuſſus vt aliquid faciat vel cõpareat. ſ. certũ tẽpus ſicut quotidie fit. ꝙ ſatis erit quãdocũq̃. ſ. dictũ terminũ cõpareat. dũ tamẽ cõgruo loco ⁊ tẽpore cõpareat vel faciat qð incumbit. alle. de do. ⁊ cõtu. cũ dilecti. de cõſue. c. ii. li. vi. ⁊ de p̃ben. ſi pluribus. e. lib. ⁊ de dec. c. i. ⁊ c. cupiẽtes. §. ꝙ ſi p. xx. e. lib. ex quibus poſſunt colligi exempla p̃dictorum quãdo vel aliquid eſt fiendum. ſ. terminũ. Quare autem in iſto ver. ſimiliter ſufficiat cõparere quãdocũq̃. ſ. terminũ iuris. ⁊ nõ in p̃cedẽti. dic ꝙ eſt ratio. ꝗꝛ ſicut iudex liberatur hoc caſu dãdo q̃ñcũq̃. ſ. xxx. dies. ſic etiã appellans debet liberari eos petendo quãdocũq̃. ſ. illos quaſi totũ tps pro ſe ſit indultũ ar. ff. de ver. ob. l. ſtipulatio iſta. §. inter certã ⁊ ita cum momẽto. xxx. dierũ ſit ad hoc artatus. ſ. proxi. rñ. certo aũt termino ſtatuto a iudice ipſe habet in illo apoſtolos cõcedere ⁊ nõ ante. C. de dila. l. ſiue pars. ſic eodẽ modo appellans ante iſtum terminũ petendo liberari nõ debet. alias fruſtra eſſet terminus datus ad hec alle. Pau. no. in Spe. de dila. §. i. verſi. quid ſi di
17 catur. de conuer. coniug. ex publico † per hoc ĩfertur ad dubiũ qð tetigit glo. vel quid ſi ſtatutus eſt terminus ad petitionem actoris reo ad aliquid faciendũ. ſ. termini nũquid ſufficiat reo illud tempus quãdocũq̃ cõparere. ⁊ ſic op3 actorẽ ſemp eſſe p̃ſentẽ. vt ſic non circumducat̃ edictũ. vt dicit Bar. ff. de ver. ob. l. qui ante calendas. ꝙ quãdoq̃ ſtatuitur terminus reo ad actũ momentaneum expediendum ſicut eſt ꝙ compareat. ſ. certum terminũ. ⁊ tũc reus poteſt venire in quacũq̃ parte iudicii. vt dixit gl. hic tamẽ actor ad cuius petitionẽ datus eſt terminus nõ eſt contumax vt circumducat edictũ niſi vltima die termini actor nõ eſſet i iudicio. nec alias poteſt iudex reũ licentiare. ff. de iudi. l. ⁊ poſt edictum. quia licet reus poſſit quãdocũq̃ velit. ſ. terminum venire non tamen eſt p̃ſumendũ ꝙ veniat niſi vlti
b ma die termini. [b] quia recorũ eſt fugere. ar. ff. de ver. ob. l. ſi ita ſtipulatus fuero. ⁊. quandoq̃ datur terminus ad aliquem actum non momẽtaneũ vt ad probandũ in qua multe requirũtur. ⁊ hoc caſu ſi pars expectaret vſq̃ ad vltimã diẽ. tũc nil poſſet probare. ideo reus tũc. ſ. terminũ põt venire q̃ñcũq̃ vult. dz tñ facere citare actorẽ vt veniat ad videndũ teſtiũ iuramenta articulos ⁊ probationes. vt in auc. ei qui. C. de tẽp. app. ⁊. l. ii. eo. titu. cũ ſua glo. quare licet ſciat actor ꝙ põt probari. ſ. tps ſtatutum neſcit tamen qua die vel hora. ⁊ ideo denunciãda eſt dies vel
18 hora. vt. l. cũ qui calẽdis. §. i. ff. ꝙ vi aut clã. † quid ſi citatus eſt reus vt veniat infra. ix. dies. quorũ tres pro primo. tres pro ſecũdo. ⁊ tres pro tertio ⁊ peremptorio aſſignant̃ vt cõpareat. cõparuit in primo. ⁊ in ſcðo termino ⁊ actor nõ erat. nõ comparuit tamen poſtea in tertio an erit cõtumax. Ja. de are. dicit ꝙ ſic. ꝗꝛ vltima mora nocet. ff. de pericu. ⁊ cõmo. rei. ven. l. illud. idem Spec. in tit. de cita. §. videndũ ver. quid ſi in primo. ⁊ ver. ſed eo Bar. in. d. l. qui ante calendas. dicit ꝙ hoc nõ eſt verũ. ⁊ putat ꝙ nõ ſit contumax. quia ſicut reus in prima ⁊ ſcða dilatiõe non fuiſſet cõtumax puniret̃ in expẽſis. de procu. querelã. ⁊ no. Cy. C. de iudi. l. ſancimus. ergo actore nõ veniẽte circunducit̃ edictũ ad rei petitionẽ accuſata actoris ↄtumacia. ff. de iudi. l. poſt edictũ ⁊ ſic cautio nõ arctat eũ. Itẽ ꝗꝛ ſcða ⁊ tertia fit ad puniẽdã maliciã rei ſi nõ venit in p̃io termino in auc. iubem᷒. C. de iud. Si ergo re᷒ cõparuit i primo termino apparet ꝙ ſecũda ⁊ tertia citatio euanuit cũ eius conditio deficiat. Fatetur tamen hec vera niſi iudex dixerit expectandã partem ad vltimã dilationẽ vt. d. l. ⁊ poſt edictũ. de offi. dele. cõſuluit. ⁊ ideo ſi reus non ſit licẽtiatus. quia iudex vult ad aliũ terminũ expectare erit contumax in vltima nec ob. l. ſtatu liberos. §. ſtichus. ff. de ſta. lib. vbi requiritur ꝙ repreſentet ſe in quolibet termino. quia ibi erunt tres dilationes date circa diuerſa quia. x. libr in vno anno ⁊. x. in alio ⁊. x. in tertio anno debeant ſolui. hic autẽ ad idẽ erũt due
19 dilationes ſecundũ bar. d. l. q ante calẽ. ff. de ver. ob. ⁊c. ¶ † Gl. oblatos. querit ad litere intellectum ⁊ declarationẽ cuius expenſis ſint tradẽdi iſti apoſtoli. dicit ꝙ communiter ſeruatur ꝙ expenſis appellantis. cõtra ꝙ glo. dicit facere hanc literã que dicit eos offerri debere. ⁊ ſic expenſis offerre debentis deberẽt tradi ad inſtar eius dicimus ꝙ de libello qui debet offerri expenſis actoris ex eo quia lex dicit offeratur libellus. ⁊. c. i. C. de lit. cõteſt. auten. offeratur canonizata. iii. q. iii. ad diem. alias idẽ. de offi. ord. ſi canonici in. vi. ii. q. vi. ab eo. ⁊. l. eos. ad fi. C. eo. vbi di
c citur [c] ꝙ dari debẽt etiã nõ petenti. vnde ibi p̃cipitur ⁊ hic ſimiliter dari ⁊ exhiberi ⁊. ii. q. vi. in fi. dicitur illos debere preſtari. ꝙ ſic patet ꝙ gratuito id fieri debet. Ad hec quia. ſ. eo. c. i. ⁊. c. vt ſuper in. vi. precipitur apoſtolos tradi debere. ſed ꝙ precipitur imperatur ⁊ neceſſe eſt fieri. xxiii. q. i. ꝙ p̃cipitur. igitur ⁊c. facit qð no. de elec. vt preterite. in nouel. His non ob. cõcludit gl. ꝙ de facto ſeruatur cõtrarium qð dicit gl. equitatem habere ſaltem in delegatis quos non eſt equũ ſoluere de ſuo. ar. de reſcri. ſtatutum. §. inſuper. ⁊ ſe. in. vi. quaſi velit ꝙ de iure ⁊ de iuris rigore cõtrariũ ſit dicendum. ꝙ tene menti. quia ſcdm hoc dicit gl. idem ſeruari debere in locis vbi ceſſaret conſuetudo. Jo. an. vero hic dicit ꝙ id qð ſeruatur etiã de iure. ſ. ꝙ dandi ſunt apoſtoli expenſis appellãtis. quia ius p̃cipit iudici vt det apoſtolos nõ aũt dicit ꝙ ſoluat expẽſas. Nam ſi ſoluere teneret̃ expenſas officiũ ſuũ erit ſibi dãnoſum cõtra id qð habet̃ de preſcrip. cũ ex officii. de elec. cũ non deceat. in. vi. Itẽ ꝗꝛ ſic eſſet illaqueatus in dandis ſuis expenſis vt ⁊ puniret̃. xxx. pondo. auri. C. e. l. qñ Itẽ quia datio apoſtolorũ eſt de proceſſu. vt de proba. qm̃ contra. ſicut ergo de illo proceſſu non dat copiam ſuis expenſis ſic
20 nec de iſto. ¶ † Vltimo querit gl. an appellãs teneat̃ recipere apoſtolos ⁊ clauſos ⁊ ſigillatos ſi iudex nolit dare apertos. glo. dicit videtur ꝙ nõ. quia forte non poſſet nõ plene factũ narrare. ar. ſ. eo. intimaſti. ⁊ ſic reſidet Jo. an. Item ꝗꝛ relatio dz parti exemplari. vt. d. c. intimaſti. C. de rela. l. i. ⁊. ii. Sed apoſtoli dandi ſunt ſicut relatio. C. eo. l. a iudicibus igitur ⁊c. Itẽ ꝗꝛ in apoſtolis debet opponi quare ⁊ vtrũ admittatur vel refutet̃ appellatio. ff. de app. reci. l. ſciẽdũ. ſ. e. c. i. in. vi. Si aũt clauſi eẽnt. tũc appellans neſciret an corã eodẽ iudice deberet cõparere ⁊ procedere ſi non detulit. an corã ſuperiore ſi detulit ſm Jo. an. Pau. dicit ꝙ equũ eſt ꝙ dent̃ apti cum ſermo dirigat̃ ad appellantem vt ſciat quid debeat facere vel quem procuratorem mittere. ar. d. c. intimaſti. Si vero verba dirigantur iudici tolerari poteſt ꝙ dentur clauſi. ſed iudex debet certificare appellantem an de
21 tulit vel non propter id qð eſt dictum. ¶ † Gloſ. aut ſi. querit quid ſi appellans cum debita inſtantia petit apoſtolos iudex reſpondet ſe illos daturum non adiecto aliquo termino vel nihil dixit ſed tacuit. quid erit. Reſpondet ꝙ non tenetur vlteri᷒ comparere. ar. a contrario litere. ⁊ quia alias eſſet inutile id qð dicitur. ſ. proxi. rñ. Idem ⁊ multo fortius ſi denegaſſet id qð eſt
22 expeditũ in. c. ab. e. ſ. e. in. vi. ⁊c. ¶ † Gl. vel. ſ. colligit ex litera ꝙ iudex a quo ſi vult poteſt tenere impeditum appellantẽ. ſ. totum terminum iuris. Nã nõ cogitur apoſtolos ante dare. Nã licet ſatis ſit appellanti cum debita inſtantia petere ⁊ non teneatur poſtea petere. vt. ſ. dixi. tamen teneatur expectare finem termini vt videat an iudex velit purgare moram ſecundum gloſ.

a ¶ An ipſe videat̃ renũciaſſe. adde practi. papi. i for. apoſtolorũ in. v. ſ. decẽ dies bar. i. l. i. ff. de libel. dimiſ.

b ¶ Qꝛ recorũ. adde tex. in. l. inter ſtipulantes §. i. ff. de v. obli. ⁊ bo. tex. i. l. properãdũ. i. ſi. p̃n. ibi pẽt fugiẽtẽ. ⁊ ibi not. d. iaſ. C. de iudi.

c ¶ Qð dari debent ẽt nõ petẽti. adð. do. Frãci. cur. in addi. ad practicã papi. i additio. ſcripi. iſti apoſtoli

hoc intellige vbi iudex dat terminū incertum.quia ſi dat termi
num certuꝫ illo elapſo amplius non expectaretur.in caſu tamē
quando incertus ſtatuitur vt dixi non videtur amplius requi
rere ſed oblatos bene poteſt recipere.vt.ſ.e.tit.ſi a iudice.l.vj.
ex quo enim ſemel īfra terminū ꝓpetuit fecit ꝙ debuit ⁊ ſatiſfecit
23 iuri.vnde amplius nō requireret ſecundū do.Ant.¶ †Gl.vl
tima querit quid eſſet ſi expſſe apoſtoli eſſent denegati.Reſpon
det ꝙ tūc proceſſus iudicis a quo eſſet nullus ex inde fact⁹ poſt
denegationē.ſ.e.ab eo.in.vj.ſic erit in caſibus illis in quibus
ſurgit tacita denegatio.Deinde gloſ.ad declarationem decre.
colligit ex litera ſeptem caſus.quorum quattuor ſunt contra ap
pellantem ⁊ tres contra iudicem ⁊ duos alios addit declaran
do penam iudicis ⁊ penam appellantis ⁊ clara eſt ⁊ expoſitiua
litere.ideo videte eam per vos.

1 ¶ Appellatio itra ꝗ̄tum tempus debeat proſequi:⁊ qñ in
cipiat currere tempus appellationis.
2 Appellatio extraiudicialis interponitur a futuro grauamine.
3 Terminus iuris nō ſoluꝫ eſt ad ꝓſequendum ſed ad finiendū.
4 Termino ad proſequendum appellationem lapſo deſerta eſt
appellatio.
5 Et quid ſi tantum eſt lapſum de anno ꝙ notorium eſt cauſam
infra terminum non poſſe finiri in reſiduo tempore nec habet
excuſationem.
6 Appellans negans ſe appellaſſe nō auditur ſi poſtea velit eam
proſequi.
7 Appellatione deſerta an iudex poſſit reaſſumere iuriſditionē.
8 Appellans ſi non proſequitur appellationem an videatur ta
cite renunciare appellationi ⁊ conſentire litigare coram iudice
a quo.
9 Appellatio extraiudicialis an equiparetur iudiciali.
10 A dictio denotat ſeparationem.
11 Dies termini an ⁊ quādo computetur in termino.
12 Tempus appellationis proſequende an curr at a die interpoſi
te appellationis an a die inchoate proſecutionis.
13 Appellari an poſſit a futuro grauamine.
14 Appellatione deſerta ex lapſu anni an iudex a quo poterit ſen
tentiam mandare executioni.

SIcut appellationē

iu.Ponit dictum.Scdo addit penaꝫ.
1 ſcda ibi ꝙ ſi.¶ †No.ꝙ tps appellatio
nis ꝓſequēde eſt annus in appellatiōe
extraiudiciali ſicut ⁊ ī iudiciali de app.
cū ſit romana.¶ Scdo no.a quo tēpo
re currat tps appellatiōis ꝓſequēde q̄r
a die interpoſitiōis appellatiōis vbi p
terito grauamine interponitur vbi aūt a futuro tūc a die graua
minis illati.de quo p doc.de appel.conſtitutus.⁊ hic eſt caſus.
2 ¶ †Tertio no.ꝙ appellatio extraiudicialis interponitur a fu
turo grauamine.Et no.ꝙ termin⁹ iuris nō ſolū eſt ad ꝓſequē
3 dū ſed ad finiendū.†Et no.ꝙ aliud eſt ſtatuere terminū ad ꝓ
ſequēdū ⁊ aliud ad finiendū.per qđ vr ꝙ habens terminū ad
proſequēdū nō hꝫ ad finiendū.ad hoc qđ no.de app.ex inſinua
4 tione.¶ †No.vltimo effectū lapſus termini ad ꝓſequēdū ᵃ q̄r
eo lapſo deſerta eſt appellatio.adeo ꝙ appellās eā proſequi nō
5 pōt.¶ †Quero qđ ſi tm̄ eſt lapſuꝫ de anno ꝙ certum eſt ⁊ no
toriū ꝙ cā.ſ.terminū nō pōt finiri in reſiduo tpe.nec excuſatio
neꝫ hꝫ.Dic ꝙ ſibi imputet qui ſe artauit.ij.q.vj.ei qui.de of.de
le.cōſuluit.Iudex tñ appellatiōis non poterit reaſſumere cām
donec totū tps ſit elapſuꝫ de elec.cōmiſſa.in.vj.ſm guil.⁊ zen
ze.¶ Quero an ſufficiat mittere pcuratorē eo.ſ.pcuratore non
ꝓſequēte.Pau.ꝙ nō.ff.mādati.ſi ꝓcura.§.ſi tutores.⁊ no.e.ti.
6 in Spe.§.nūc breuiter.v.itē qđ ſi ps.⁊ in v.ſed pone.¶ †No.
ꝙ appellās negās ſe appellaſſe nō auditur ſi poſtea eā velit proſe
7 qui.ar.de ap.p tuas Pau.¶ †Quero an iudex a quo poſſit
reaſſumere iuriſditionē deſerta appellatiōe.Pau.hic dicit ꝙ ſi
iudex nō detulit ex deſertiōe appellatiōis reaſſumit iuriſditionē
qñ eſt appellatū ab interlocutoria.Si vō iudex detulit tūc dicit
ꝙ nō poterit reaſſumere iuriſditionem in principali niſi ei fa
cta fuerit remiſſio p iudicē ad quē.q̄r p delationē tot⁹ cāe cogni
tio eſt i ipſuꝫ trāſlata de app.cū appellatiōib⁹.l.vj.do.Ant.di
cit ſe iā de hoc dubitaſſe.ſentit eñ Pau.hic ꝙ delatio iudicis
operet ꝙ etiā appellatiōe deſerta nō reaſſumit iuriſditionē niſi
fiat a ſupiore remiſſio.Ad hoc q̄r ex quo detulit tranſfuſa eſt iu
riſditio in iudicē ad quē.nō reaſſumet ergo quicūqꝫ ſit euētus
appellationis.q̄r iudex ad quē non hꝫ cognitionē ex virib⁹ ap
pellatiōis.ſed ex viribus delationis que ſola ex ſe abſqꝫ appella
tione trāſfert cām in ſupiorē.e.c.cū appellationibus habet eñ
illa delatio vim cuiuſdaꝫ relatiōis ad ſuperiorem que ſola ex ſe
negocium ad ſuperiorem tranſfert.C.de rela.l.j.Ad hoc qđ no.

a ¶ Qr eo la
pſo.adđ ter.in
auc.ei q appel
lat cū ibi not.p
gl.⁊ doc.C.ō tē
po.appel.

b ¶ Vr tacite
appellatiōi re
nūciare.Adde
bar.l.l.poſtꝙ li
ti.i.j.col.v.op.
⁊ ſum.in gl.C.
de pac.

c ¶ Iſta dictio
a.adđ ō bar di
ctaꝫ bar.i.l.rō
§.ſi.ff.de ac.ēp.
bal.i.l.a collega
to.C.ō nup.ale
xā.in ꝯſ.xliij.ici
pi.in cā ⁊ lite.i
ij.col.circa pn.i
iiij.vol.alex.i ꝯſ.
cxuiij.in.ij.col.
circa prici.i.v.
volu.

d ¶ A die ſciꝫ
finita.adde fa
cere ī ſi.qđ not.
p gl.i.l.n.§.cro
ditū ī vū.poſt
nuptias et ibi
bar.⁊ doct.ff.ſi
cer.peta.

doc.de appel.vt debitus.vbi dicunt ꝙ iudice ad quē pronūciā
te iniuſtā appellationem non reaſſumit iuriſditionem iudex a
quo niſi ad eum fiat remiſſio.qua enim ratione pronūciatio cō
tra appellationeꝫ facit iudex nō reaſſumit eadē ratione nec de
ſertio.appellatio eniꝫ nō eſt illa que deſerit.quia nulla.ergo nec
deſertio hoc operabitur ⁊ ſatis videtur hoc equū ⁊ rationabile ſm
eū.Sꝫ ī oppoſitū alleg.qđ no.in.d.c.cū appellationibus in gl.
in verſi.refutari ⁊ ſup ea.vbi poſſunt partes voluntarie reuerti
ad iudicem qui detulit quia remanſit habitu iudex.licet exerci
tium fuerit tranſlatum ad iudicem ad quē.Sꝫ reſpondet ꝙ ibi
cognoſcet ex vi tacite prorogatiōis ptium exigitur ergo aut cō
8 ſenſus partium aut delatio iudicis.†Sed diceres in eo lapſo ꝙ
b pars nō proſequitur appellationē ᵇ videtur tacite appellatio
ni renunciare ⁊ conſentire litigare coram iudice a quo.⁊ ſic dꝫ
poſſe cognoſcere.Rñdet ꝙ lꝫ videatur velle appellationi renūcia
re.nō tñ videtur p hoc cōſentire in iudicē a quo.q̄r cū hoc ſtat ꝙ
pōt velle litigare corā iudice ad quē ex virib⁹ delationis ex quo
delatū eſt.⁊ per hoc operari pōt delatio etiam data nullitate ap
pellationis.In contrarium determinat gl.in.d.c.cum appella
tionibus in verbo remittenda.ſ.ꝙ deſerta appellatione iudex
a quo reaſſumit iuriſditionem quia delatio illū effectū ꝙ cauſa
ſit tranſlata in ſuperiorē operatur cōditionaliter ſi appellās ꝓſe
quatur.Ad hoc videtur caſus ſm do.An.ſ.e.cordi.in.vj.v.ꝙ ſi
appellatiōe.vbi etiā delatione data dr ꝙ appellāte nō proſequē
te reputabitur nō appellās ⁊ ad prioris iudicis redibit examē ī
expēſis cōdēnādus.apparet ergo ꝙ tūc nō eſt neceſſaria remiſ
ſio.quia ius remittit ⁊ reintegrat poteſtatem iudicis ꝙ verius
putat quia negare non poteſt ꝙ appellatio iuncta delatiōe ope
ratur hūc effectum ꝙ deuoluatur iuriſditio ad ſuperiorem.ceſ
ſante ergo appellatiōe ita ꝙ habeatur pro non facta reaſſumit
iudex a quo cauſam.nō ob.qđ no.doc.de appell.vt debit⁹ quia
loquuntur doc.quia appellās proſequitur licet ſuccūbat.Ad hoc q̄r
delatio ſe habet acceſſorie ad appellationē ſi nō proſequitur ap
pellatio euaneſcit ⁊ fingitur non fuiſſe.ergo nec acceſſoriū dela
tionis.⁊ hoc eſt tenendum quicquid hic ſentiat Pau.⁊ ſic di
cit ſe de facto conſuluiſſe ⁊c.¶ Glo.extraiudicialē iuſtificat lite
ram per decre.conſtitutus.ſ.e.vbi etiam Inn.idem tenebat qđ
dicitur hic erat tamen verius.Inn.in.c.bone.eod.tit.quia dice
bat primo ꝙ in prouocatione non incipit annus niſi a die qua
factū eſt contra prouocationē.quia ex tunc incipit prouocatio
tenere vt dicit in.c.conſtitutus.poſtea dicebat ꝓuocatiōis dieꝫ
attēdi.vt.d.c.bone.Sed primum eſt verū quando appellatur
a futuro grauamine.ſecunduꝫ vbi ab illato.vt hic ſcdm Guil.
9 vide de elec.cum inter canonicos.⁊.c.bone.⁊c.¶ †Vltimo gl.
opp.ꝙ equiparetur appellatio extraiudicialis iudiciali vnde
opp.de no.ſ.eo.bone.poſt Hoſti.So.quo ad id de quo hic in
litera dicitur equiparantur.in multis autem aliis differunt vt
no.in.d.c.bone vbi.xij.differentie ponuntur.de quibus etiaꝫ p
Inn.in.c.dilecti.de ma.⁊ obe.de hiſque ſi.a ma.par.c.j.ſecun
10 dū Guil.⁊c.¶ †Glo.a die oppo.hic videtur innuere ꝙ pars
c diei in qua interponitur appellatio cedat lucro appellātis cū ᶜ iſta
dictio a ſeparationē no.vt no.de prebē.ſtatutū.in.vj.⁊ l.rō.§.ſi
per venditorē.ff.de act.empt.ſed hoc vr eſſe falſum quia immo
videtur cōputanduꝫ eſſe tps de momento ad momētū.de re iud.
ꝙ ad conſultationē.⁊.C.e.autem.hodie igitur ⁊c.¶ Sol.gl.hic
in tpe dato ad proſequendū appellationē.cōtrarium procedit ī
tempore dato ad appellandū.¶ Ad primum glo.alle.pro con
cor.decre.pia.de excep.in.vj.de reſti.ſpo.frequens.eod.lib.Ad
hoc etiā facit ſm zenze.quia dies quo cautio promittitur nō ꝯpu
tatur in termino.ff.ſi quis cautionibus.l.j.nec dies receptionis
literarū in termino dato iudici ad cauſam finiendā.ſ.eo.ſuper
eo.cl.ij.nec dies qua exceptio excommunicationis ꝓponitur
in.viij.diebus datis ad opponendum vt dicto.c.pia.nec dies ī
quo ſpoliatio opponitur in.x.diebus datis ad opponendum
illam de reſti.ſpo.frequens in.vj.nec dies in qua citatoria reci
pitur.iiij.q.v.quiſquis.nec dies annotationis bonorum in an
no dato ad recuperandum bona.ff.de requiren.reis.l.j.In cō
trarium facit qđ dictum eſt de tempore.x.dieruꝫ dato ad appel
landum quia dies ſententie late in illo computatur.ij.q.vj.ante
riorum.ff.quando appellandū ſit.l.j.§.dies.ſic ⁊ in numero.lx.
dieruꝫ a tempore diuortij ad accuſandum.ff.de adul.l.patri.§.
j.⁊ dies delate bonorum poſſeſſionis cōputatur in centum die
bus datis ad illam petēdā.ff.de ſucceſ.edicto.l.j.§.dies.⁊.§.ꝙ
dicimus.dies natiuitatis etiā cōputatur in.xxv.anno dato pro
reſtitutione petēda.l.iij.§.minorē.ff.de mino.⁊ hoc vltimū plꝫ
d zenze.pro hoc etiā facit ī ar.iſte tex.q dicit ᵈ a die interpoſitiōis.
Nam ſi dies non cōputaretur non curreret annus a die inter
poſitionis.Nam ſi dies nō computaretur non curreret annus
a die ſed poſt diem niſi exponas e die.ſ.finita ad hoc.q̄r fauore
rei iudicate ſeu actus iudicialis pro quo ꝓſumitur ⁊ odio ꝓſcri
ptionis

ptionis annualis ſic videtur annus cōputādus per no.in.d.§.
dies.z.§.minorem. Ad cōtraria dicit q̄ in eis dies in qua fit ali
quid nō cōputatur q̄ ſic in illis iuribus cauetur. vel q̄ i eis nō
eſt fauor actus iudicij ſicut hic. vel odiū dat cauſam tali cōputa
11 tioni. †Sic ergo colligemus practicā ſeu theoricā[a] an dies termi
a ni computetur i termino. quia aut eſt fauor q̄ nō cōputetur z
computabit. aut eſt fauor q̄ nō cōputetur z odiū q̄ cōputetur z
non cōputabitur aut indifferenter ſe habet materia. z tūc dies
termini non deberet computari. nā vt mihi videt̄ cōputantur
in termino niſi vbi ius exprimit. ſic dicit hic Guil. certe cum ter
min⁹ tendat cōmuniter ad tollendū ius partis fauor eſt q̄ dies
nō computetur z odiū q̄ computetur z ſic videt̄ per ſuā theori
cā q̄ nō debet cōputari. omnis enim pena odioſa eſt de re.iur.
in penis in.vj. Bar. z Bu.in.l.j.ff.ſi quis cau. dicunt q̄ aut ſta
tuitur terminus. vt.ſ. tres dies ſic facias z nō cōputabitur dies
ſtatuti termini. ff. de ver.ob.l.cū qui calēdis. aut eſt ſtatutus ter
minus dicendo facias hoc de hinc ad.x.dies z cōputabitur de
momento ad momētū do. Ant. credit ſic dicēdum q̄ ſi ſtatuit̄
terminus p aliquā dictionē notantē extremitatē vt ab hinc vel
ab hac hora. z tunc cōputat̄ dies termini. Si autē non eſt aptū
temp⁹ notare extremitatē nuntiā vt ab iſto die vſq̄ ad.x.dies
idē q̄ ſtatim dicet̄. Quādoq̄ nō adijcitur aliqua dictio notās
extremitatē. z tūc ſi ſtatuitur terminus ad tollendū priuilegiū
ſpeciale cōtra ius commune cōputabitur dies.l.iij.§.minorē.ff.
de minor. Si ſtatuitur ad aliud. z tūc ſi curſus termini ordinat̄
in fauorem cōputabitur dies termini ſi curſus termini ordina
tur in odiū. quia ad tollendū fauorē. z inducendā penā tūc dies
termini non cōputabitur. quia tūc nō fit cōputatio de momen
to ad momentum. ad hoc qḋ no.gl. de elec.cū in cunctis. ex hoc
apparet deciſio principalis pūcti gl. An.ſ.in caſu de. dies com
putetur in anno. quia cū hoc tempus ordinetur in tollēdo ius
defenſionis non cōputabitur tp̄s de momēto ad momētū. hoc
vera niſi aliud ius exprimat quia tunc in caſibus ſuis ſtandum
12 eſt ei q̄ determinat ius. †Sed predicta intelligant̄ in dubio. z
per hoc apparet reſponſum ad motiua zenz. Redeo ad glo. in
ver. ſcire debes z op. z videt̄ q̄ tp̄s appellationis proſequende
nō currat a die interpoſitionis appellationis ſed a die ichoate
proſecutionis vel a tempore ſentētie ſtatim vel poſt duos men
ſes. Unde opp. de.l.ſi.C. de tēp.app. z in auc. de iudi.§.appella
tiones.colla.vi. z q̄ ibi no. z per Hoſti. de app. ex ratione. Sol.
gl. q̄ de hoc olim erant opi. vt colligitur ex no.in iuribus allē. z
gl. refert ſe hanc opi. olim diſputaſſe. z. v. erāt circa hoc opinio
nes vt no.in dictis locis vt ex no.in dictis locis colligitur quas
hic glo. refert. z finaliter cōcludit pro opinione que hic appro
batur quā gl. iuſtificat aliquib⁹ mediis etiā inſpecto iure anti
quo. ſed nō eſt neceſſe inſtare cū habeamus hic deciſionē. z ſic
b amplius nō ſit dubitatio[b] ex quo eſt caſus deciſus.l. ancille cū
ibi no.C. de furtis. Ad cōtraria reſpondet vt dicit gl.in quibus
nō eſt neceſſe inſtare. q̄ eſſet vt plurimū declarare leges qḋ nō
expedit canoniſtis. poteſtis etiā dicere ad.l.ſi.C. de temp.app.
q̄ corrigitur per hanc decre. ſaltē in foro eccleſie. ſic z codex mo
do ad illud auctenticū de iudi.§.appellationes.col.vj. ſecundū
zenz. Or melior eſt ſolutio gl. vt iura iuribus ɔcordent̄ de elec.
13 cū expediat in.vj. ¶ †Glo. a futuro opp. q̄ a futuro grauami
ne nō poſſit appellari. vnde opp. de.c. dilecto. z q̄ ibi not.ſ. de
app. Soluit q̄ contrarium procedit in actu iudiciali q̄ in iudi
cio nō licet appellare niſi a grauamine iam illato ſubaudi vel cō
minato vt in contrario. z ſic ſufficit illatio re vel ſpe per commi
nationē.e.ti.cū ceſſante. de quo in ſpe.e.ti.§.in qbus v.lxxxvij.
Hic autē loquitur in actu extraiudiciali vbi poteſt appellari a
futuro grauamine. Exēplū ſi appellatur ne fiat electio niſi ca
nonica vl̄ ne fiat niſi de nominato per maiorē partē capituli vel
poſſeſſor inquietet̄ in poſſeſſione. Nā ex tunc demū quando fa
ctum erit cōtra appellationē currere incipiat tp̄s vt hic dicitur
z facit.ſ. de elec. auditis. z.c. cōſtitutus. z.c. bone. z hic eſt inten
tus litere. glo. ſequentes ſunt faciles z literales. ¶ Glo. impedi
mentum attingit ſecundam partem. querit cū multipliciter poſ
c ſit eſſe impedimentum[c].ſ. ex parte iudicis appellātis z appella
ti iuxta no.ſ.e. ex ratione z in Spec. eo.ti.§.nūc breuiter. an ha
beat locū qḋ hic dicitur reſpondet q̄ ſic cū indiſtincte loquat̄
quid autē ſi impedimētū proueniat facto tertij habetur.ſ. eod.
ſignificauit z.ff. de dolo.l. arbitrio.§. dolo. quia currit tp̄s. ſ; da
tur actio de dolo cōtra illū ſi ſit ſoluendo alias reſtitutio. Item
qd ſi facto ptis hr̄.ſ.c. priori. corā quo autē debeat fieri fides de
hoc impedimento. dicit q̄ corā iudice ad quē ſi eſt appellatio i
terpoſita per no.C.e.l.p̄ſes. ſed qualiter fiat fides de dicto impe
dimento. Spec.in.§. nunc breuiter. v. qd ergo tenet q̄ ſufficiat
facere fidē per iuramētū. z ſic dicit. Clemētē quartū pronūciaſ
ſe idē. Bar.ff. qui. ex cau. in poſſeſſionē ea.l.ij.§.ſi. do. Pe. ſ p.l.
ſi.C. de tēp.ap. vbi dicit euidētiſſimis probationibus debere de

eo fieri fidem. z quia etiam non ſufficit quem vere impeditum
niſi proteſtetur. vt de reſcrip. plerūq̄. z.c.j. vt de ap. ſi iuſtus iu
14 tus. z de no.op.nun.l. de pupillo.§.ſi quis ipſi pretori zc. † An
autē deſerta appellatione ex lapſu anni poſſit iudex a quo mā
dare ſententiam executioni. Inn. q̄ ſic in.d.c. ex ratione q̄tum
autem debeat impedimentum eſſe vt habeat ſcḋm annū dic ſuf
ficere q̄cūq̄ modicū ſi ſemp fuit diligēs. ſi vero aliquādo fuit
negligēs. tūc ſi inchoauit cū proſequi tali tēpore quo poterat
finire idē: alias negligētia corrodit diligentiam.

a ¶ An dies termini. de hac mā hr̄ plene p d. Iaſ.ſ.l.i. i pe. z vlt. col. ff. ſi qs cautio.

1 [Summarium] Appellatio ſi impedit̄ proſequi an propter impedimētū
ſubducatur aliquid de tp̄e proſequēdi. Et quid ſi fiat compro
miſſum an currat inſtātia proſequēdi. z quis iudex poſſit preci
pere executionem appellationis z nu.2.3.z.4.
5 Cōpromiſſum ſcḋm an faciat expirare primum.
6 Compromiſſo durante vel expreſſo cōſenſu ptiū quare non cur
rat tempus.
7 Compromittentibus an currat tempus.

Quādiu appella. Pri-
mo ponit dictum. Scḋo ab illo exceptionem.
ſecunda ibi niſi. Et ſupplet in tribus. autē. ſi ta
men.C. de temp.ap. Primo in eo q̄ dicit de ex
preſſo conſenſu. Secundo in eo qḋ dicit de ter
1 mino hominis Tertio in exceptiōe quā facit. ¶ † Not. primo
q̄ impedimentum ſurgēs ex expreſſo conſenſu partium detra
2 hit de tempore dato ad appellationem proſequēdā. ¶ † Not.
caſum in quo iudex ſupplet ex officio proſequēdo telam quan
do eſt inchoata ad publicā vtilitatē ita q̄ imminet periculū pu
blicū ex dilatione vide.ſ. de app. oblate. z qḋ no. in cle. ſi duob⁹
vt lit. pen.p.d. Ant. Ex hoc no. Guil. q̄ vbi intereſt tertij vt rei
publice vel eccleſie vel priuati cogi partes litigare vbi eſt picu
lum anime litigantium de collu.c.j. de libel.obl. capi.ij. in fina.
3 ¶ † Quero an compromiſſum vel conſenſus partiū habeat
impedire curſum tp̄is ad appellandū. Pan. q̄ non. q̄ hic loq
tur de tp̄e ad proſequēdū tm̄. ideo ſec⁹ i tp̄e dato ad appellādū
z pōt eē ratio. quia iſti.x. dies dantur parti grauate z ad ſuſpē
dendum effectum grauaminis. Sed tempus proſecutionis da
tur vtriq̄ parti. ideo conſenſus communis facit illud dormire
vt hic. Item illi.x. dies dantur ad transferendum cauſam ad ſu
periorem z non ad litigandū. vadens autem ad arbitros nec
appellat nec facit aliquid loco eius vel q̄ ſortiatur eius effectū.
ſed tempus ad proſequendum datur ad litigandum q̄ faciūt
euntes ad arbitros. z ſic non currit tempus. C. de inoffi. te.l. cō
4 tra maiores. ſecundum Pan. ¶ † Quero quis erit iudex qui
habet pcipere proſecutionem dic q̄ iudex appellationis. de re
ſcrip. dilectus.ij. vel etiā iudex a quo eſt appellatum.ſ. e.cū ſit
5 romana. z no. de reſcrip.c.ſi. ſcḋm zenz. ¶ † Tertio proſequit̄
hic Pan. quare ſcḋm cōpromiſſum facit expirare primū. z non
ſcḋm cōpromiſſum facit expirare iuriſdictionem delegatam pre
ambulā. q̄ eſt expeditū. de offi. d. dele. ſignificantibus. z in Spec.
6 de arbi.§. finitur. in fin. zc. ¶ † Quero quarto de ratione qua
d re interim durante compromiſſo[d] vel expreſſo cōſenſu partiū
nō currit tp̄s. dicit hic Guil. q̄ eſt rō. quia hoc tp̄s eſt datū in fa
uorē ptiū. z ſic illi renūciare poſſunt in parte vel toto. C. de tēp.
app.l.ſi. de offi. dele. de cauſis. cū ſi. q̄ intelligit hic Guil. vt com
promiſſum impediat in caſibus in quibus poſſunt cōponere.
alias cōtra. de trāſac. ſuper eo. z.c.ſi. de preben. in ſi.j.q.ij. quam
pio. de trāſac. ſtatuim⁹. ¶ Gl.j. dicit vnde ſumi potuit hec cle.
Adde q̄ ſumi potuit etiā ex autē. de his qui ingre ad app.§.j.
z ſe. z ex no. p Inn.ſ.e. ex ratione. z per glo. de renū. veniens. z
in Spec. eo.ti.§. vt breuiter. ver. item. fallit. ſecundum Guil. z
7 zenz. ¶ † Glo. compromiſſum opp. q̄ immo currit tempus
compromittentibus. vnde oppo. de.c.ſi compromiſſarius.j. de
ſpon. de elec. in.vj. So. glo. ibi in tempore dato ad eligendū q̄
cu[illegible] eligētibus licet cōpromiſerint hic autē tempore dato ad
proſequendū appellationē. Ratio diuerſitatis no. in contrario
q̄ra hic cōſentit preſcribēs. z ille contra quē preſcribitur. ibi cō
ſentit ſolum ille contra quem preſcribitur. z ideo non preiudi
cat preſcribenti cum ibi proueniat compromiſſum ſolum a fa
cto eius contra quē preſcribitur hic ex facto vtriuſq̄ no. Inn.
de elec. ne pro defectu. vel dic q̄ ibi nō eſt verum cōpromiſſum
ſed iuris eligendi tranſlatio quo quis non vtit̄ per ſe vel alium
ideo currit tempus ſcḋm zenz. q̄ autem hic dicat̄ tempus non
currere procedit durante compromiſſo. per qḋ glo. infert q̄ eo
finito ſtatim curret. z ſic ſi.ſ. tēpus cōpromiſſi compromiſſari⁹
e non pronunciat vel pronunciat[e] ſi appellans vult ſoluere penā
z proſequi appellationē poterit id fieri z ſtatim tunc currit tē
pus. Ratio quia talibus modis finitur compromiſſum. etiam
immo plus dicit gl.ſ. q̄ etiā ante finitū cōpromiſſum p lapſum
termini vel p pronunciationē potuiſſet appellans redire ad tp̄s.

b ¶ Ex quo eſt cus. adḋ imo. ſ cle. ne romani ſ primo notabi li.ſ. de ele.

c ¶ .ſ. ex pte. adde ale. in addi. bar. in.l. aūt et q appellat. C. d temp. ap.

d ¶ Uide eq̄ iſto Addō ale. i addi ad bar. i aut. ſi tn̄. C. de tēpo. ap. fely. in.c. ex rōne eē d app.

e ¶ Si appellans vult ſoluere. addō bal. in.l. eos.§. apoſtolos. C. de app. z alex. i addi. a i bart. l. aūt. ſi tn̄ C. de tēpo. appel.

dicez a quo ſoluẽdo penã. ⁊ ſic ſoluẽdo cõpromiſſum iuxta not.
de offi.de.de.ſignificantibus.in.iij.glo. Nec ob. predictis hec li-
tera immo potius facit prout dicit gl. quia hic ſolũ durãte tpe
cõpromiſſi dicit non curreret tps. vnde hec cle. non tollit benefi-
cium iuris quo põt cõtradici dicto arbitrio ſoluẽdo penaz. C.
de arbit.l.j. alias iuris auctoritate quis deciperet ⁊ metu pden
di proſecutionem appellatiõis cogeret ſtare iniquę ſnie vel ius
proſecutiõis indefenſum dimittere cõtra illud.ff.de peti. here.
l.illud.ſcdm zenze. ꝙ aũt dicit glo. hic ꝙ ſoluendo penã poteſt
poſt tps cõpromiſſi redire ad iudiciũ eſt verũ niſi ſit dictum in
cõpromiſſo ꝙ pena totiens cõmittaṫ quotiẽs fuerit cõtra factũ
⁊ nihilominus cõpromiſſum ratũ maneat. quo caſu nõ poſſit
redire ad iudicẽ durãte tpe cõpromiſſi vel laudo lato. alle.no.i
ſum.de arbi.§.qualiter conſtituatur. ver. ſed ex quo ſemel ⁊ diſ.
ſe. igiṫ ſcdm premiſſa. ⁊ in ver. ſi cõpromiſſo. ſm Rap. facit.ff.de
arbi.l.ſi duo.§.ſi. ⁊ qđ no.eo.titu.l.ij.⁊c. ¶ Glo. vel alias querit
que poteſt eſſe cã que mouet ꝯtentes ad paciſcendum vt non
currat tps. dicit gl. forte peſtis vel alia ſimilis cauſa ſuperueniens
in loco propter quã diſpoſuerũt diuertere ⁊ ſepare ad tempus
a loco ⁊ conuenerunt ꝙ interim non curreret tps. Jdem dicit
Pau. ſi nuda voluntate deſiſtunt. ꝙ intellige qñ faciunt ex ex-
preſſo. conſenſu. ⁊ aduertendum vt dicit glo. in prin. ꝙ in hoc
caſu hec cle. ſupplet auten. allegatã in prima glo. ¶ Glo. expſ-
ſo quero an ſufficeret tacitus conſenſus. vt quia ſimul appellãs
⁊ appellatus redeunt ad domiciliuz vel longam peregrinatio-
nem ſimul arripiũt. an ſufficiat vt interim nõ currat temp⁹ di-
cit gl. ꝙ nõ per hãc lrãm a ꝯrio q̃ reqrit expſſum cõſenſuz inter
uenire. vnde imputat ſibi appellãs qui expreſſam cõuentionez
non fecit vel procuratorẽ non dimiſit ad proſequẽdũ. hoc tene.
licet Guil. conatur defendere ꝙ tacitus ſufficiet. ſed nõ bñ. qꝛ a
verbis lrẽ non eſt recedẽdũ ſm zenze. ⁊ Pau. facit qđ no.ſ.eo.
bis qui cõtra certã. in glo. ab homine ponderat hanc literã que
non ſolũ loquitur in tempore iuris. ſed etiã hominis. per qđ di
cit glo. hec eſſe ſecundã per qđ ampliatur autẽ. alle. in prima gl.
dicit Pau. ꝙ amplıat ad tps hominis ſiue ſit ſtatutum a iudi
ce ſiue ab appellãte ſcdm Pau. quocũqꝫ terminus ſit qui tamẽ
potuerit a iudice ſtatui. de quo de ap. ex inſinuatione ſcdm zen-
a ze.⁊c. ¶ Glo. currere querit de intellectu litere ⁊ reſpondet[a] ꝙ
intentio litere eſt ꝙ interiꝫ dormiat tẽpus ⁊ nõ currit finito au-
tem cõpromiſſo vel tẽpore limitato ex expſſo cõſenſu partiuz ſo
luꝫ habebat de tpe appellationis proſequãde qđ ſuperat tpe cõ
promiſſi vel expſſam cõſenſus. nõ aũt integrũ tps ꝙ datur a pri
cipio ad proſequẽdũ. alleg.no. in ſimili de reſti. in inte. cle. vna.
⁊.ff. eo. qui. cau. ma. ab hoſtibus.§.ſed ꝙ ſimpliciter. Nec obſt.
de elec. ſi electio in.vj. quia diuerſitas caſus tollit cõtrarium ⁊c.
¶ Glo. niſi forte ponderat literam que addit terminũ ſuppleṫ
autẽ. preall. ⁊c. ¶ Glo. imminere ponit exẽpla quãdo poſſit im
minere periculuz puta quando eſt qđ de cauſa electionis ſeu de
matrimonio ſpirituali vel etiã carnali.ſ.e. oblate. ⁊ vt lit. nõ cõ-
te. qñ idẽ in alijs que celeritatẽ deſiderant. de quibus plene i.c.
ſi. de elec. in. vj. ¶ Glo. vlti. declarat ⁊ exponit literam.

1 ☞ Appellatio ab iterlocutoria vel grauamine ex quib⁹ cau
ſis poſſit iuſtificari vel impugnari.
2 Appellans dꝫ cauſas in appellatione nominatim exprimere ⁊
expreſſe: nec ſufficit tacite vel in genere exprimere ⁊ nu.3.
4 Si appellaṫ ab interlocutoria an ſufficiat appellãtẽ exprimere il
lã iniuſtã licꝫ non exprimaṫ in quo ſit iniuſta.
5 Et quid ſi appellãs velit proſequi alias cauſas q̃ expreſſas ta-
men notorias an poſſit.
6 Notorietas an ⁊ quãdo releuet ab onere probandi de appella.c.
appellanti.
7 Appellans an poſſit proſequi alias cauſas preter expreſſas in
appellatione.
8 Grauaminis veritas poteſt ⁊ dꝫ probari coram iudice ad quez
ad iuſtificandam appellationẽ licet de hoc non fuerit facta pro
batio coraꝫ iudice a quo.

Appellãti ab iterlo.

Due ſunt ptes ſicut duo ſunt dicta ſcda
ibi nec.p. ceſſas. ¶ † Not. ꝙ appellatio
1 ab interlocutoria vel grauamine nõ põt
iuſtificari vł ĩpugnari alijs cãis q̃ dedu
ctis corã iudice a quo. ⁊ ſic in iſto appel
lãs ⁊ appellat⁹ a pari iudicãtur. qđ not.
2 ¶ † No. ſcdo[b] ꝙ cãe in applõne debẽt
b eẽ noiatum expſſe nec ſufficit ꝙ tacite exprimanṫ vel i genere ad
hoc de ap. conſtitutus non ſufficit ergo illa proteſtatio de q̃ ibi.
3 ¶ † Quero an p hoc capitulũ exigaṫ maior expſſio cãe applõ-
nis q̃ reqreret olim p.c. vt debitus.ſ.e.⁊.c. cordi. eo.ti. in.vj. di
cit hic Guil. ꝙ nõ ſatis eſt noiatim expſſa cã ⁊ per demõſtratio

nes ⁊ interlocutiones de ea cõſtat. Quedã aũt proſequitur hic
Pau. de appellatiõe a diffinitiua in qua nõ exigiṫ expreſſio cau
ſe. ⁊ quomodo ex alijs poteſt iuſtificari omitto vt expedita de
ap. vt debit⁹. Et an ſufficiet alterã ex cauſis probare etiã omit-
to. per no. de reſcri.c.ij. de iudi. exhibita. de app. ſignificante. ⁊
de proba. licet cauſam. ¶ Quero an hec cle. locuꝫ habeat in ap-
plõne interpoſita ad papam. zenze. ꝙ ſic qꝛ cle. loquiṫ indiſtin-
cte. ideo licet alias habeat iuriſditionẽ per viã querele tamẽ nõ
põt cauſa appellatiõis iuſtificari niſi ex cã deducta ⁊c. ¶ Gl. ij.
4 † op. de no. p Jnno. de no. ope. nũ. c. pe. vbi tenet ꝙ ſi appellaṫ
ab interlocutoria ſatis eſt appellantem exprimere illã iniuſtam
licet non exprimat in quo ſit iniuſta vel quare glo. reſpondet ꝙ
ibi ponitur opi. Jnno. que hic reprobaṫ. nã ⁊ ipſemet in preal-
le.c. in alia parte dicebat ꝙ hoc eſt nimis generale verbũ ſic ap
pellare. Hoſt. aũt ibi tenebat cõtra opi. Jnno. ⁊ hec opi. Hoſt.
hic approbatur que etiã placebat Spec. vt refert gl. ⁊ p hoc fa
cit quia alias non eſt diña inter appellationem a diffinitiua. et
inter appellationem ab interlocutoria cuius cõtrarium vult, ap
te hec decre. vt debitus.ſ.e.ti. ⁊ qđ ibi no. in.vj. Nam in appel-
latiõe a diffinitiua non eſt neceſſe exprimere cauſam vt dictis iu
ribus. ⁊.l. ſcio.ff. de ap. ⁊ ſic ſi idem eſſet i interlocutoria nõ eſſet
diña inter ipſas contra iura predicta. an autẽ ſnia lata ſup pem-
ptoria dicatur interlocutoria. an vero diffinitiua. remittit gl. ad
no.ſ.e.cle.ſi. Pau. hic in principali pũcto gl. ſaluat opi. Jnn. ⁊
no. qꝛ dicit illã pcedere in interlocutoria cuius iniquitas dete-
gitur ex allegationibus iuris de no.op.nũ. ſignificantibus. de
teſti. ſignificauerũt. ⁊ de reſcrip. ſignificante. ⁊.c. rodolphus. ⁊ ſe
quenti. de iudi. exhibita. de libel. ob.c.ij. non eñi tunc opꝫ expri-
mi cũ ex ipſo tenore ſnie appareat iniqtas.ſ.ti.j. paſtoralis. Sꝫ
vbi iniquitas dꝫ detegi ex allegationibus ⁊ pbationibus facti.
ita ꝙ qđ eſt facti ⁊ non iuris hꝫ locũ qđ dı̃ hic ꝙ opꝫ cãm expri
mere in applõne ab interlocutoria. ſ. quãdo ſit iniuſta ſecunduꝫ
Pau. quẽ pſequiṫ Ra. nec ob. qđ dicit gl. iſta notorietas nõ ex-
cuſat ab expſſione qꝛ intelligenda eſt de alio notorio q̃ de noto
rio ex actis conſtante vel tenore ſnie qđ eſt valde notandũ. certe
ſi hoc eſt verũ ſufficeret vbicũqꝫ ex actis apte conſtaret iniqtas.
q̃ ſufficeret dicere tunc appello propter iniqtatez ſnie qđ eſt eui
dens ex actis ⁊c. ¶ Glo. iudicis q̃rit qđ ſi appelletur a grauami-
mine partis. Rñdet ꝙ in illa ſecus a ꝯrio lrẽ. Jtem qꝛ illa ẽt ex
futuro grauamine põt iuſtificari. vt.ſ.e. cle. ſicut applõnez. qđ
5 non eſt quãdo appellaṫ a iudice vt ibi fuit dictũ. ¶ † Gl. alias
querit quid ſi velit pſequi alias cãs q̃ expſſas tamẽ notorias an
poſſit quidã ꝙ ſic per.c.ij. vt lit. non cõte. ⁊ qđ ibi no. in.j.gl. cõ
trarium tenet gl. quia licet notorias releuet ab onere probandi.
nõ tamen releuat ab onere proponendi. vt.ſ. in.d.c.ij. ſuper.j.
6 glo. ⁊ ſic debet intelligi preall.c. ⁊ etiam hec cle. ¶ † Not. bene
c iſtam glo.[c] que quottidie allegatur pro ſingulari videlicet ꝙ no
torietas non releuet ab onere proponendi licet ab onere probã
di. ſic facit qđ no. Bar. in ſimili.ff. de adul.l. ſi adulterium cũ in-
ceſtu.§.pe. ⁊ in.l. cum quid.ff. ſi cer. pe. Tempera tamen iſtã gl.
niſi notorietas pcedat ex actis vt proxime dixi. Nec ob. qđ no.
Jnno. de offi. vica.c.j. de iudi. examinata. in addi. p Jnno. qꝛ il
lud dictum procedit quãdo propter finem notificãdi iniuſtitie
expreſſio exigitur. quia tunc ſufficiet libellum continere apertã
iuſtitiam ex tenore libelli vel alias extrinſecus. ⁊ ſic tunc notoriũ
⁊ expreſſum pariſicantur. hic autem propter finem opponẽdi
⁊ proſequẽdi exigiṫ expreſſio nõ ſimpliciter pp finẽ notificãdi
⁊c. ¶ Glo. nominatim op. ꝙ requiratur etiã expreſſio ſpecifica
⁊ ſingularis. de elec. vt circa. Solu. ibi in appellatione que inter
ponitur extra iudiciũ ex cauſa beneficiali vbi maior expreſſio re
quiritur q̃ hic in alijs appellationibus ſicut dicit gl. ⁊ bene ⁊c.
7 ¶ † Glo. expreſſas op. ꝙ etiam alias cauſas q̃ expreſſas in ap-
plõne poſſit proſequi appellans. vt.l. ſcio.ff. de ap. ⁊ no.ſ. c. cuꝫ
cauſam. ⁊.c. vt debitus. ⁊.ij.q.vj. non ita. Sol. olim de hoc erãt
opiniones. hic approbatur opi. Ber. de quo in.c. cum cauſam
in vlti. glo. alijs reprobatis. Nec ob.l. ſcio.ff. de ap. quia loquiṫ
in appellatione a diffinitiua non in appellatione ab interlocu-
toria. Deinde gl. in ver. ⁊ no. inducit cle. contra ſtilum curie qui
habet ꝙ ſi appellatur ex pluribus cauſis eligitur vna ⁊ illa po-
nitur in reſcripto commiſſionis. Naꝫ videtur ꝙ omnes debeãt
exprimi per hanc cle. que in ſingulari loquitur de appellante ⁊
in plurali dicit ꝙ cauſas expreſſas poteſt proſequi. ⁊ ſic non de-
bet arctari ad proſecutionem vnius expreſſarum in appellatio-
ne. Pa. hic dicit ꝙ cle. poteſt ſaluari vt nõ ledat ſtilum nec pra-
cticam curie intelligendo eam quando quis proſequitur appel
lationem coram iudice ad quem practica procedat quando cau
ſa delegaṫ extra curiã vel in curia. Nitiṫ aũt ſtilus curie ex equi-
tate ne appellans exprimat falſas cãs in appellatiõe. nã pp ter
ſtilum pdictum veriſimił nõ exprimeṫ aliqua falſa cã ſed ſolum
vera. quo caſu nõ intereſt parti dictã electionez non fieri. Fateṫ
tamen ꝙ

a ¶ Qđ intẽr⁹ lrẽ e. adde Mathieſ. in notabilib⁹ ſuis in.ij. car. i.j. col. i notabili icip. not. ꝙ tẽpus iſtaiͤ.

b ¶ Qꝛ cãe in applõne. adde bar. in l.j.§. qd ergo.ff. de app. ⁊ ibi Alex. in apoſtil.

c ¶ Que qͦtti-die allegaṫ. adde ꝙ iſtã gl. di-cit ſingu. alex. i addi. ad bar. in l. ſi adulteriũ cũ inceſtu.§. adẽ pol lioni.ff. d adulc. Et ad iſtã glo. vide oino Jaſ. i.l.ij.i.vij.co.ff. ſi qs i ius vo. nõ ie. Et vltra eũ li mita ſingu. vt p Fely. in.c. prudẽ tia. in.iij col. v. nõ ob. tex. eẽ ď of. de le. ⁊ adde ẽt Jaſ.i.l. ſi vo §.j. in.iij. col.ff. ſolut. ma. eog. alex. i addi. ad bart. in.l. ciues. C. de ap. Fely. pleniſ ſime in.c. cũ ordinẽ. in.ſ. co. cũ ſec ſe. ď reſcrip. limita ẽtter. hu ius gl oĩm ꝯgſ ture poſſit alle gare.

tñ ꝙ dictus ſtilus eſt ꝯ ius. ſed ꝙ appellans pōt proſequi oēs cauſas expreſſas licet nō expreſſas nō poſſit vt hic ſm̄ Pau. ꝛc. ¶ Glo. nec proceſſus opp. de no. i. d. c. pe. de no. op. nū. ꝑ Inn. vt lit. non conte. c. ij. Sol. ibi ponitur opi. Inno. que hic reprobatur approbata opi. Hoſti. ibi poſita que tenebat ꝙ hic deciditur. nec ob. ff. de app. l. ſcio. cum ſi. quia loquitur quando appellatur a diffinitiua hic quando ab interlocutoria. patet ꝙ dicit proceſſus non poteſt iuſtificari ꝛc. Non autē dicit ſnīa. ꝛ eodem modo reſpondetur ad decre. cū Io. de fi. inſtru. ꝛ de teſti. fraternitatis. qđ cū dictum eſt de diffinitiua intellige ſaluo caſu de. ij. ꝯ. de teſti. ¶ Glo. ex nouis iuſtificat literam ꝑ no. per ſe vt lit. nō cōteſt. c. ij. ꝛ per decre. dilecto. ꝯ. e. concludens ꝙ vt poſſit fieri proſecutio ab appellatione ab interlocutoria exigunt̄ duo coniunctim. ſ. ꝙ grauamē preceſſerit appellationem ꝛ ꝙ fuerit expreſſum in ipſa ꝛc. ¶ Glo. probandum op. de no. in. c. interpoſita. ꝯ. reſponſo. ꝯ. eo. So. glo. aliud eſt querere an nulla penitus debeat fieri probatio corā iudice ad quem que facta nō fuit coram iudice a quo. ꝛ dico ꝙ non immo bene poteſt ꝛ debet ꝓbari veritas grauaminis coram iudice ad quem ad iuſtificandam appellationem. licet non fuerit de hoc probatio facta coram iudice a quo dummodo grauamen appareat illatum parti ex primo iudicio vt hic. aliđ eſt querere an oporteat ꝙ grauamen vel iniuſtitia pateat ex actis coram iudice a quo. ꝛ tunc dico ꝙ ſic. quia hic eſt intentus litere. per hec ſequitur clarius declarando ꝙ propoſui exceptionē ꝛ obtuli probationē ꝛ nō fui admiſſus hoc probato apparet grauamē. ꝛ ſimiliter ſi exceptionē legitimā oppoſui ꝛ obtuli probationē. ꝛ non fui admiſſus hoc probato apparet grauamen. ꝛ ſimiliter ſi exceptionē legitimā oppoſui ꝛ probaui ꝛ nō fuit admiſſa probatio ſimiliter apparet grauamē. Si autem excipiebam actorē excommunicatū minori ꝛ iudex illā repulit non poterit iuſtificari appellatio nec impugnari proceſſus probando illum excommunicatū maiori de quo non fuerit obiectum in primo iudicio. ꝛ ſimiliter ſi appellaui propter exceptionē de loco non tuto non admiſſam nō poterit iuſtificari proceſſus ꝛ impugnari appellatio ſi nūc probetur me reconciliatum quia hec cauſa non eſt poſita in primo iudicio. Habetis ergo ꝙ oppoſitio exceptionis legitime ꝛ oblatio probationis iuſtificat appellationem exigitur tamen tunc ſecundum Pan. ꝙ appelletur tūc nō ſolū ꝓpter exceptionē nō admiſſam. ſed propter ꝓbationē non admiſſam. vt no. Ber. de teſti. ex parte ade. quo caſu ſic proficit iuſtificatio quo ad finem retractandi attentatum ſiue poſt interlocutoriā ſiue diffinitiuā vt no. in. d. c. ex parte ade. lꝫ aliqui diſtinxerīt ꝛ male inter attētatum diffinitiue vel interlocutorie. Item ꝓcedit ſiue exceptio cuius probationes obtulit fuerit dilatoria ſiue peremptoria lꝫ gl. hoc aliter intellexerit. vt in. d. c. ex parte. quia iura de hoc loquuntur indiſtincte. de reſcrip. ſignificante. de iudi. exhibita. de libel. ob. ca. ij. ꝛ de offi. dele. c. cum olim. ꝛ ſic illa ꝓbatio releuat ab onere probandi quo ad iuſtificationē appellationis. ſed nō quo ad effectū exceptionis proſequende ſiue exceptio ſit dilatoria ſiue peremptoria. immo ꝙ ad hoc erit neceſſe eam probare coram iudice appellationis alꝰ iniquitas iudicis a quo finale preiudicium parere poſſet parti ſine remedio qđ nūꝗ̄ fuit de mente iuris ſecundū Pan. ꝛ hoc etiam Io. an. in. d. c. ex parte ade. ꝛ ibi per do. An. ¶ Glo. vlti. eſt literalis ꝛc.

1 ¶ Appellatiōe deſerta an ſnīa trāſeat ī rē iudicatā. ꝛ nu. 9.
2 Et quid ſi deſeritur ꝓſecutio de conſenſu partiū, an poſſint ꝑtes appellatione deſerta proſequi appellationē. ꝛ nu. 3.
4 Appellati factū an debeat ꝓdeſſe appellanti.
5 Appellatione deſerta an poſſint partes ſi velint aſſumere litigiū ſup appellatione ꝛ valeat proceſſus ſup illo.
6 Sentētia cōtra ſnīaꝫ nō valet in eadē inſtātia nec etiā valet ſnīa cōtra ſententiam in ſcđa valeret tñ ſi nō erat deſerta.
7 Actor pōt iurībꝰ cōtrariis vti in diuerſis inſtātiis.
8 Compromiſſum poſt ſnīam non valet.
10 Appellatione deſerta nō pōt quis ſequi nullitatem.
11 Sententia cōtra ius litigatoris quare tranſeat in rē iudicataꝫ.

S Iappellationē. Non

recipit diuiſionē.[a] † No. prio ꝙ deſerta appellatiōe ſententia tranſit in rē iudicatā. ¶ † Not. ſecundo ꝙ voluntaria proſecutio partium cauſe appellationis deſerta iam appellatione nil minus impeditur effectus tranſitus in rem iudicatam nec minus tollitur proſecutio appellanti per quod videtur ꝙ partes non poſſunt recedere a tranſitu in rem iud. Aduerte iſta de. eſt ſubtilis ꝛ a mero canoniſta male intellecta peius a mero legiſta intelligitur. vt in facto aſſerit ſe expertum domi. Ant. Oportet ergo ꝙ qui bene vult eam intelligere habeat ſe iuxtim ꝛ legat hic gl. magnā ordinate quia obſcura eſt. alias apoſtillas ꝛ dicta

3 doc. que non cadunt ad gl. poſt glo. illā recitando ꝛc. ¶ † Glo. deſertam querit quid ſi a principio appellatio nō tenuit vt quia interpoſita fuit tertio vel poſt. x. dies an locum habeat de. ſi illius fiat proſecutio. Reſpondet ꝙ ſic. ꝛ multofortius cum maior ſit ratio ꝙ̄ quando a principio tenuit ſed ex poſtfacto eſt deſerta. ꝛ ſimiliter dicit glo. de. locum habere ſi appellationi ſit renunciatum expreſſe. quia ſi habet locum in deſerta tacite fortius in deſerta expreſſa. facit. ꝯ. eod. romana. §. ſi vero. ꝛ §. ſi autem in. vj. Aduerte. quia primum dictum glo. ſ. quando ſit proſecutio appellationis que a principio non tenuit an tunc locum habeat de. pendet ab illo dubio an appellatio tertia deuoluat ipſo iure. qđ videtur. quia appellatio habet ſua formalia naturalia licet accidentaliter ius obuiet. ſicut dicimus in appellatione facta omiſſo medio de ap. ſi duobus. ꝛ c. referente. ꝛ hoc ſentit Compo. de reſcrip. ſuper literis. ꝛ ſic iudex ad quem haberet iuriſdictionem licet exceptione elidibilem vñ ex toto nō procederet hec de. dic ergo vt. ſ. dicetur cum gloſ. magna. ſecundum autem dictum glo. de renunciatione expreſſa intelligitur verum niſi de hoc reuocaretur in dubium ꝛ pronunciatum eſſet renunciationem factam non eſſe vel appellationem deſertam non eſſe quo ad omnem effectum ꝛ putat do. Ant. ꝙ ſi lapſo fatali pronunciaretur fatale non eſſe lapſum valeret ſententia quaſi non eſſet lapſum quo ad effectum propter impedimentum: vt dicaꝫ

4 cum glo. magna per qđ limitatur hec de. ¶ † Glo. cum appellato op. ꝙ factum appellati debeat prodeſſe appellanti. ar. l. petende. C. de temp. reſti. in inte. peten. So. ibi in dilationibus datis appellato que proſunt ꝛ ſunt communes etiam appellanti. ſicut dicimus in reſtitutione in integrum quando petitur dilatio per eum contra quem petitur reſtitutio. hic autem loquitur ad inualidandam appellationem iam deſertam ꝛ ſic diuerſitas caſus contrarium tollit. item. d. l. petende procedit. quando adhuc durat quadriennium. quando aduerſarius dilationeꝫ habuit. vnde ꝛ hoc idem eſſet ſi durante fatali aduerſarius dediſſet cauſam dilationi hic autem erat tempus lapſum ꝛ appella-

5 tio deſerta ꝛ eiꝰ ius omnino ſublatum ſecundū Guil. ¶ † Gl. appellatus. pro recitatione huius gl. op. d. Ant. ꝛ videtur ꝙ deſerta appl̄one poſſint partes ſi velint aſſumere litigium ſup appellatione ꝛ valeat ꝓceſſus ſuper illo quia nullum eſt dubiuꝫ ꝙ partes poſſunt recedere a ſententia in ſuum fauorem lata ꝛ ſuper illa nouiter litigare. vt eſt caſus in. l. iiij. §. condemnatuꝫ. ff. de re iudi. ex quo ergo partes voluntarie litigant renunciāt ſententie ꝛ effectui eius igitur proceſſus valet ſnīa ſecunda cōtra illum lata. ſecundo ſententia cōtra ſententiam in diuerſis inſtātiis lata tenet. ff. de excep. rei iud. l. duobus. ꝛ l. a te. §. j. ꝛ ibi no. per Bar. no. etiā. l. j. C. quādo prouo. non eſt neceſ. ꝛ in. l. j. ff. q̄ ſen. ſine ap. reſcin. valebit ergo ſecunda ſnīa cōtra primaꝫ cuius cōtrarium litere videt̄ innuere tertio ex quo iudex procedit deſerta appellatione tacite videt̄ pronūciare appellationem non deſertā ꝛ ptes iuriſdictionē protogare. ergo proceſſus valebit qꝛ hic nō eſt defectus poteſtatis nec alius ex quo partes nō appellant nec cōtradicunt. Debes ſcire ꝙ in hac mā vt dicit gl. ī not. in. c. ex rōne. de ap. dixit ꝙ ſi deſerta appellatione proſequantur appellationē appellans ꝛ appellatus voluntarie ꝙ iudex qui cognouerit iniquitatem prime ſententie poterit illā reuocare. ꝛ ſic in effectu valebit ſcđa ſententia cōtra primā. ꝛ cōſequenter impedietur effectus trāſitus in rem iudicatā. adeo ꝙ ſi agebat̄ ex prima ſententia poterit opponi de ſcđa ſentētia cōtra executionē prime nec ſcđm ſententiam poterit opponere de prima qꝛ ex quo ante ſcđaꝫ nō oppoſuit nō poterit ꝓ̄textu huiꝰ noue defen-

b ſionis amplius hoc in dubiū reuocari. de re iudi. cū inter.[b] nec

a dicatis ꝙ ſcđa ſententia cōtra primā non valeat. quia ſic ſequeret̄ ꝙ nō valeret ſcđa ſententia lata in cauſa appellationis contra ſnīaꝫ latā in cauſa principali. Hoſt. in preallē. c. ex ratione te-

L nuit cōtrariū. ſ. ꝙ nō valeret ſcđa ſnīa qꝛ deſerta appellatione extincta eſt iuriſdictio iudicis ad quē ergo non vꝫ ſnīa ex defectu poteſtatis iudicis ad quē. Non ob. ratio Inno. qꝛ ſcđa ſentētia dꝫ tenere cōtra primā ex quo nihil partes dixerunt. qꝛ id procederet ſi nō daret̄ defectus iuriſdictionis in ſcđa. Non ob. etiaꝫ ſi ſcđa ſnīa valeat cōtra primā in cā appellationis. qꝛ tunc prima nō habet vires ꝓpter ſuſpēſionem duranteꝫ que hic ceſſat. ſed prima nō ſuſpenſa ſcđa cōtra primā non valet. ſicut nō vꝫ ſi ap-

6 pellatū non fuiſſet. ꝛ eſt cā. qꝛ ſcđa eſt lata deſerta inſtātia. † Et ſic no. ꝙ ſicut nō valet ſnīa cōtra ſnīam in eadem inſtātia ſic nō valet ſnīa cōtra ſnīam in ſcđa inſtantia deſerta. valeret tñ ſi non erat deſerta. qꝛ declara ꝛ intellige. vt. ſ. dicaꝫ. ꝛ no. per do. Ant. de re iudi. inter ꝛ hoc dicit hic Io. an. ꝓbari ꝛ forſitan in tantū ꝙ ēt ſolo appellato ꝓſequēte non hꝫ loci vt ſcđa ſnīa valeat cōtra primā. qđ forte non cogitauerat Ho. pro hoc ꝙ idem debet dici in appellato etiā facit qꝛ vt dicit glo. hic in ver. huius ſit ratio qꝛ petēdo ꝓnūciari male appellatū. ꝛ l. eo qđ dicit trāſiuiſſe

a ¶ Not. prio. Addo tex. ī auc. ei q. C. de tēp. app. ꝛ tex. ī de. ſicut appellationē. ꝛ ibi Imo. in vlt. no. 6. eo.

b ¶ Nec dicatis. addo ꝙ ſcđa ſnīa lata ꝯ primā non tꝫ ēt ex cōſenſu ptiū gl. ꝛ ibi bar. i. l. diuerſa. C. de trāſa. ꝛ ibi Alexā. in. iij. col. ꝛ lꝫ illā glo. dānet. d. Ant. i. c. cū dilecti. de reſcrip. tñ eſt cōis opi alex. i. l. admonēdi. i. viij. col. ff. de iureiu. ꝛ ꝑ Fel. in. c. inter monaſteriū. de re iudi.

in rē iudi.nulla eſt cōtrarietas.ſʒ de appellante dubitet an vīā
nullitatis vice applōnis poſſit accumulare.poteſt tamen id ap
pellatus dicere male appellatū ⁊ ſententiam tranſiuiſſe in rem
iudi.quia nulla in eo eſt cōtrarietas cuʒ ſemp̄ nitat pro ſentētia
Et ſi dicatur immo eſt cōtrarietas inq̄ntum dicit hūc iudicē. q
petit pronunciari ſententiā iniuſtā dicēdo male appellatū.⁊ in
q̄ntum.negat dicēdo ſententiā tranſiuiſſe in rem iudi.iſtum di
cit nō eſſe iudicē dicit glo.hic q̄uis fateor hic aliquā cōtrarieta
tē.tamen appellans qui reus eſt poteſt vti defenſionibus cōtra
riis.vt in regula nullus pluribus de re.iur.in.vi.Imo etiā ſi ſit
actor quicquid ſenſerit glo.quia appellando defenſor eſt ⁊ reus
interpretatur de excep.ſignificauerunt.ideo iuribus contrariis
poteſt vti vt no.Bar.ff.de ap.l.ſi expſſim.⁊ no.per do.An.de
app.di'ecto.Item etiaʒ deſerta appellatione nō negat ipſum
iudicē ſaltē in hoc vt pronunciet deſertā eſſe.de app.interpoſi
tam.⁊ no.de ap.cordi.in gl.in.vi.Pro hoc quia negari nō pōt
a deſerta applōne nullā habere iuriſditionē [a] niſi ſup hoc vt pro
nunciet eſſe deſertam ⁊ de hoc cognoſcat.ſed vt ſuper principali
nullā habet iuriſditionem niſi ante ſe fecerit iudicē. Itē coram
eo nulla eſt inſtātia.ergo reperitur ſcḋa ſnīa lata ſine inſtantia ⁊
hec ipſa veritas.modo intelligas hanc cle.⁊ per hoc apparent
ſoluta contraria intelligenti.ppter nō itelligentes eū dicit do.
An.ſe non ſcribere.Ad predicta adducit glo.quia actor poteſt
vti contrariis in diuerſis inſtantiis.de quo no.in preallé.regu
la nullus pluribus.⁊ probaſ.ff.de inoffi.teſta.l.papinianus.§.
ſed nec impubes.hic aūt nō dicitur q in eadē inſtātia hec duo
7 proponat hic appellatus ideo admitti debet.¶ † No.bene ex
hoc ſi.gl.q actor poteſt vti iuribus cōtrariis in diuerſis inſtan
tiis.facit auc.item poſſeſſor.C.qui po.i pig.ha.⁊ in.l.ſi.ff.de rei
vēi.Aduerte tamen quia glo.inq̄ntum dicit q appellatus qui
reus eſt poteſt vti viis cōtrariis poteſt intelligi dupliciter. vno
modo vt velit q appellatus quilibet dicaſ re⁹ habito reſpectu
q defendit ſe.⁊ ſic pōt allegare cōtraria.ex hoc habes q actor
appellando vel etiā replicando pōt vti viis ⁊ defenſionibus cō
trariis ſicut reus originalis.⁊ hoc verū eſt. Idem dicit Bar.ff.
de ap.l.ſi expreſſum.⁊ eſt notabile verbū quia extēdit illā regulā
nullus pluribus. Alio modo pōt intelligi q appellat⁹ qui re⁹
eſt vt illud ſtet reſtrictiue.i.quādo reus eſt nō declaratiue quia
reus eſt ⁊ tunc notabile non colligetur prima verior eſt.licet.ē.
legendo ſeu recitando ſim ſecutus ſecundam. Aduerte ſi velles
tenere opi.Inno.in vno verbo ſolueres hanc cle.quia iſta cle.
dicit q ex proſequutione appellantis vel appellati non impedi
tur tranſitus in rem iudi.ſed nihil dicit an ſecunda ſententia la
ta contra primam dato q tranſitus in rem iudi.non impedia
tur infringat primam.⁊ hec ſtant ſimul ſnīam primā tranſiſſe
in reʒ iudica.⁊ nihilominus ſcḋam valere cōtra primā.quando
ſunt late in diuerſis inſtātiis vt tenent legiſte ita q ex verbis
cle.alio non addito hec cle.non improbat dictuʒ Inn. Sed ad
uerte pro opi.Inn.facit multum dictū Compo.⁊ Jo.an. poſt
eum de reſcrip.ſup literis.vbi aperte dicit q ſi lata ſentētia ac
cedat quis ad iudicem appellationis ⁊ fingat appellatum eſſe
vbi non eſt vel non renunciatum appellationi vbi eſt vel nō de
ſertā appellationē vbi eſt q ſi ſic procedat iudex appellationis
veʒ proceſſus q plus eſt parte contumace ex quo nō eſt oppoſi
tū aliquid de iuriſditionis defectu quia habet iuriſditioneʒ li
cet exceptione elidibilē ſicut dixit Compo.licet contra eū faciat
qḋ no.Inn.de app.ſi duobus.Dic q quandoqʒ ſuper iniuſti
tia ſententie aditur iudex alias competens ⁊ per viam querele
inchoata noua inſtantia ſi tamē competēs ſit qui ſic poſſit adi
ri vt ipſemet ordinarius qui ſententiauit vel papa vel legatus.
⁊ an tunc valeat ſententia cōtra primā tangit Inn.in tribus lo
cis de reſcrip.cū dilecta de proba.quoniā contra falſam.⁊ in pri
mo tenet q valet ſecunda ſententia cōtra primā ⁊ q ille pronū
ciare.debet ſcḋo loco tenet oppoſitū.in tertio loco.ſ.in.c. frater
nitatis.de frigidis redit ad primū.tangit etiā de re iud.cū ber
toldus.⁊ hoc dictum putat.d.An.veruʒ.ſ.q valeat ſecūda ſen
tentia quia aut de iniquitate conſtat confeſſiōe partis ⁊ illa po
teſt reuocari quia tam notorie cōſtat de iniquitate cōtra pſum
ptionem iuris ⁊ de iure que ſurgit ex ſentētia que tranſiuit i rē
iudi.admittetur probatio in cōtrariū per cōfeſſionē.vt notabi
liter dicit Inno.de immu.eccle.quia plerigʒ aut conſtat de ini
quitate prime ſententie per probationes factas i iudicio ⁊ volū
tarie ⁊ valet ſententia.ſeu proferri poteſt ſententia cōtra illam.
qꝛ illa probatio notoria infringit primam iuncta ſententia ſecū
da.qꝛ lʒ admitti non debeat admiſſa tamen nocet preſumptio
ni iuris ⁊ de iure.⁊ ad hoc dictū Inno.in.c.fraternitatis.vbi de
clarat alia dicta.⁊ hoc ſic declarat do.An.in.c.cum dilecta de re
ſcrip.⁊ in.d.c.fraternitatis.⁊ in.d.c.qū contra.non ob.q ſnīa
contra ſnīam non valet.quia ad id dicerent legiſte q immo va
let vt diuerſa inſtantia. Sed diceres tu ſnīa nō valet cōtra noto

a ¶ Niſi ſuper
hoc.adde bart.
in.l.ppera̅duʒ
§.illo pculdu
bio.v.ex q̄ not.
C.de iudi.⁊ ibi
doc.alex.conſi.
cxxxvi.circa pn.
i.ii.vol.⁊ cōſ ſe.
alex.in cōſ.xc.in
ſi.in.iiii.volu.
Alex.i cōſ.lxvi.
circa prin.i.v.
volu.Alex.i cō
ſil.cuī.in.i.co.
circa ſi.c.vo.

b ¶ Qꝛ illō ve
rū.Limita niſi
ille q obtinuit
ſnīaʒ p ſe renū
ciet ⁊ bald.in.l.
ſi diuerſa.C.de
trāſa.⁊ Jaſ.in
d.l.poſt rē i.ii.
col.

rium de re iu.ſi.inter ceteras.⁊.ē.c.ſollicitudinē.⁊.ē.de re iudi.
cle.paſtoralis.⁊ per do. An.de reſcri.ab excōmunicato.⁊ de re
iud.inter monaſterium.Dic hoc verum quando partes nitun
tur prime ⁊ de ea opponūt.ſecus ſi non nitantur ſed volūtarie
aſſumunt litem ſuper ea qꝛ ex cōuentione poſſunt recedere ab
effectu prime ſententie.vt.d.§.ex conuentione.l.iii.ff.de re iu
a di.licet gl.ſenſerit contrarium in.l.ſi de certa.C.de trāſa. † Nec
ob.q compromiſſum nō valeat poſt ſententiaʒ.vt.l.⁊ poſt rem
b ff.de tranſac. [b] quia illud verum in cōpromiſſo q cadit tm̄ ſup
dubio.quādoqʒ lata ſententia que trāſiuit in rē iudi.lata eſt ſen
tentia in inſtātia appellationis.⁊ tū aut trāſiuit in rem iudi.ex
defectu cauſe vel ſolēnitatis appellationis.vt quia dicitur ter
appellatū ⁊ partes ſup hoc litigant coram iudice ad quē.⁊ tūc
quia hic iudex durat ⁊ durat inſtantia ex quo vertitur in dubiū
de cauſa.⁊ de hoc an tertio potuerit appellare cum appellatio
faciat eū iudicē niſi opponaſ.putat q valeat proceſſus ⁊ ſnīa la
ta.qꝛ eſt cōtra ius litigatoris.⁊ tūc non reperitur lata abſqʒ in
ſtātia nec a deficiente in poteſtate ſic intelligit dictum Compo.
in.c.ſup literis.q̄nqʒ ſententia tranſiuit in rem iudi.qꝛ non eſt
appellatum vel eſt appellatio deſerta vel illi renūciatū.⁊ hic di
cit glo.q ſcḋa ſententia nō valet.contrariū dicit Compo.ſalteʒ
quando non eſt appellatum in.d.c.ſuper literis.⁊ ſic dicit ſe de
facto obtinuiſſe pronunciante Inno.id qḋ h c glo.ſentit Inn.
ff.de app.ſi duobus.do. An.pro cōcordia horum dicit q aut co
ram iudice a quo reuocatuʒ eſt in dubiū an fuerit appellatum
vel renunciatum vel an ſit deſerta.vt quia dicatur q fuit impe
ditus ⁊ fatalis reintegratus.⁊ tūc aduerte quomodo iudex pro
cedat.aut enim reuocato in dubium qḋ eſt dictum ipſo non ob
ſtante dubio procedit ad vlteriora.⁊ ſentētia diffinitiue nō pri⁹
decidendo hoc dubium putat q ſententia ſit nulla ⁊ hec fuit in
tētio huius cle.ſcḋūʒ eū.quia in pronunciante hic eſt duplex
defectus primus eſt defectus poteſtatis iudicātis.quia non eſt
iudex vt procedit.⁊ putat hoc procedere etiā ſi iudex ſit qui adi
retur per viam appellationis ⁊ poſſit adiri per viaʒ querele vel
legatus vel papa.quia tunc non adiſ vt iudex querele ſed vt iu
dex appellationis cuʒ non ſit. de preſcrip.cum ex officio.vbi no.
Inno.⁊ Hoſti.de offi.dele.cum ſuper.per qḋ putat idem ſi eſ
ſet delegatus a iudice appellationis deſerta appellatione. quia
funditus ex quo vt iudex appellationis delegat non eſt iudex.
Et ſi dicatur q hec ſurreptio nō vitiat ipſo iure.dicit q hic nō
eſt ſolus defectus ſurreptionis ſed defectus poteſtatis delegan
tis.Item ſurreptio tunc ſurgit a cauſa funditus annullāte ideo
infringit ipſo iure vt dicit Guil. de reſcrip.c.i.in.vi.⁊ eſt caſus
cum glo.de offi.vica.ſnā.Item hic eſt defectus inſtantie. quia.
ſ.deſerta eſt inſtantia appellationis agitata coram eo tunc abſ
qʒ inſtantia.⁊ ſic ſunt nulla.l.properandum.§.ſin autem reus
C.de iudi.quandoqʒ iudex reuocato in dubio de viribus appel
lationis vt deſertionis ſeu termini lapſi pronunciat ſuper hoc.
⁊ tunc aduerte quomodo pronunciat ſe competentem. Nō ob.
q tertio dicatur appellatum vel non ob.q dicatur renunciatū.
vel non ob.q terminus dicatur lapſus quaſi ille fuerit impedi
tus.⁊ ſic habet ſecundum fatalem q in dubio ſic preſumo pro
nunciare voluiſſe cuʒ alias ſic terminus eſt lapſus aliter nō poſ
ſit ſententia ſua iuſtificari.⁊ putat q adhuc ſecunda ſentētia ſit
nulla non ex defectu poteſtatis.ſed ex defectu inſtantie quan
do iam ante inchoatam inſtātiam ſe iudicem pnunciauit.qꝛ li
cet ſententia facit eum iudicē.nō tamen reintegrat inſtantiā ex
quo ſuper hoc non eſt pronunciatum.⁊ tūc adhuc ſententia re
manet inualida.quandoqʒ anteʒ proponitur deſertio ⁊ poſtea
inchoatur inſtantia ⁊ reuocatur in dubiū defectu iuriſditionis
⁊ ipſe pronunciet ſe cōpetentē ante aliquem factum proceſſum
vel pronunciat ſe iudicē vel ad vlteriora procedendū ita q etiaʒ
pronunciat ſup inſtantia.⁊ tūc credit q valeat poſtea inſtantia
in cā appellationis ex quo ab illa interlocutoria nō appellaſ.⁊
ſic tunc intelligit dictū Cōpo.qꝛ dato q iudex nō hʒ funditus
iuriſditionē.tamē ex quo pceſſit ante factā pnūciationē ſup cō
petentia ppter dubiū facit ſe iudicē.⁊ no.Inn.de dila. pterea ⁊
pro tanto vʒ proceſſus qꝛ hic nō pōt p̄tendi nec defectus inſtā
tie.nec defectus ptātis ⁊ vʒ ſnīa cōtra ſnīam ex quo eſt reuoca
tū in dubiū de ſuſpēſione prime ſnīe.ff. que ſen.ſine ap.reſcin.l.
i.⁊ no.in.l.i.C.qn̄ prouo.non eſt neceſ.de re iudi.inter monaſte
riū.⁊ ſic opʒ limitare hāc cle.q̄nqʒ nihil reuocaſ in dubium de
deſertiōe inſtātie principaliter ⁊ nihil ſup illa vel cōpetentia p
nunciaſ ⁊ iudex pcedit volētib⁹ ambab⁹ partib⁹.⁊ tūc hic eſt
caſus proprius cle.dic q nō valet proceſſus nec ſententia ⁊ hoc
ex duplici defectu.primo ex defectu poteſtatis.ſcḋo ex defectu
inſtantie qḋ puta procedere etiā ſi eſſet papa vel ali⁹ qui poſſit
adiri per viā querele etiā hui⁹ iuriſdictio poſſet progari qꝛ hic
adeūt eū vt iudicē appellationis.⁊ ſic prorogare nō intendūt ⁊
hoc reſpectu nō eſt iudex ſed ſi ex certa ſciētia non ob.lapſu ter

mini

mini vellent ſibi dare iuriſditionem in cā appellationis vt tūc
iudex appellationis poſſit cognoſcere non ob. lapſu non credit
ꝙ poſſint iam lapſo termino etiā ſi alias iuriſditio eſſet ꝓroga-
bilis q: vt iudex appellationis funditus iuriſditionem non ha
a bet ergo non' poteſt ;eius vt; talis iudicis iuriſditio [a] prorogari
de offi. dele. ſignificanti. ⁊ l. priuatorum. C. de iuriſdi. om. iudi. ⁊
per hoc credit. cle. procedere in papa ⁊ in quolibet alio qui poſ-
ſit adiri per viam querele. licet quidam hanc voluerunt limita-
re vt non procederet in iudice qui procederet per viā querele. ſ.
quādo aditur per viā appellationis vt hic dicebatur vt patz ex
illis verbis appellationem proſequit. Quandoqꝫ deſerta appel
latione ſolus proſequit appellatus ⁊ videtur ꝙ poſſit quia la-
pſus termini debet ſolū appellāti preiudicare cui eſt terminus
ſtatutus. Ad hoc quia appellat⁹ poſt terminū hominis lapſuz
pōt proſequi licet nō poſſet appellās de ap. ſepe. facit qḋ no. de
elec. c. j. vbi dicit Compoſt. ꝙ ſi appellans non ſeruat formaz il-
lius. c. ⁊ hodie cle. cauſaz de app. ꝙ appellatio deuoluitur ad cō
9 modum appellati. ad hoc glo. in cle. conſtitutionem. ¶ † Glo.
vltima op. ꝙ licet deſeratur appellatio non tranſeat ſentētia in
rem iudi. de ſen. excō. licet in. vj. facit de appel. ff. in. l. ſi expſſim
⁊. ḡ. de re iudi. c. j. cū ibi no. Sol. glo. hic loquitur quando ſnīa
a principio fuit aliqua vt quia ſolū erat lata contra ius litigato
ris non expreſſo errore iuris in ea. ſecus quando a principio ſen
tentia eſt nulla. quia tūc ſicut propter omiſſionē appellationis
non tranſiret in rem iudi. vt. d. l. ſi expreſſim. ſic nec tranſiret in
rem iud. propter appellationem interpoſitā ⁊ deſertā vt in cō-
10 trario ⁊c. ¶ † No. bene iſtā glo. que vult ꝙ. c. licet canō. de ſen.
excō. habeat locū etiā in alia materia q̄ excōmunicationis. de
quo ſcripſit do. An. de ap. ſepe. ⁊ ſic eſt caſus ſcḋm vnā lecturaz
Abbatis de eo qui mit. in poſ. cū veniſſent. ⁊ intellige gl. ꝙ pro
ſequi poterit nullitatem principaliter ſed non incidēter. Unde
no. ſecundo ex hac glo. ꝙ deſerta appellatione quis poteſt pro-
ſequi nullitatē. quod eſt clarum quando ſola appellatio eſt de-
ducta: ſed vbi deducta eſſet via nullitatis cum appellatione eſ-
ſet magis dubium. Barto. tamen dicit ꝙ poteſt etiam deſer-
ta appellatione quia minori tpe deſerit via applōnis q̄ via nul
b litatis cum ad nullitatē detur officiū iudicis [b] qḋ durat ſpacio
xxx. annorū prout ipſe no. ff. de app. l. ſi expſſiz. ⁊ ex ſola accumu
latione ſimul in eodem libello non alteratur natura actiōis vel
iuris deducti vt plene de hoc ſcribit do. An. in. c. dilecto de ap.
11 in recollectis nouis. † Uenio ad dicta docto. ⁊ quero quare ſen
tentia cōtra duos litigatores trāſit in rez iudi. dicit Guil. ꝙ ratio
eſt q: rerū dnīa ⁊ quaſi oēs cōtractus ſunt de iure gentiū: ⁊ eodē
iure daſ poteſtas iudicandi regibus ⁊ iudicibus ſuper regimē
vniuerſi ⁊ etiā executio gladij. ff. de orig. iur. l. ij. §. poſt origineʒ
vi. di. §. ſuper. viij. di. §. j. ⁊. c. j. ergo ex ea parte iudicandi inter
partes quicquid iuris ſenciat iuſtitia eſt ex quo nō appellaſ. ff.
de condi. ob tur. cauſam. l. ſi ob turpē. ⁊ ſic eodē iure gentiū poſ-
ſunt de dnījs iudicando dominia dare iſti vel illi vt ſibi videſ ⁊
ſic pars acquieſcens ſentētie videtur a ſe gratis abdicare domi
c nium rei inſti. de re. diui. §. ſi. ſecūdum Guil. [c] Nam ſentit ꝙ ex
ſententia iniuſta transferaſ dominium. vide Inno. de elec. cuʒ
dilectus. de conceſ. preben. propoſuit. ⁊ Bar. in. l. pompon⁹. §.
ſi iuſſu. ff. de acqui. poſſ. ⁊ per Cy. in. l. j. C. communi vtriuſqꝫ iu
dicij. Tu dic ꝙ ratio eſt quā reddit tex. in. l. pe. ff. de iuſti. ⁊ iur.
quia quicquid facit iudex preſumitur iuſtum habito reſpectu
ad id qḋ facere debet ⁊ ex quo pars non vtitur remedio ad de-
d tegendam iniuſtam [d] tunc ꝑſumptio illa firmatur ⁊ efficitur ꝑ-
ſumptio iuris ⁊ de iure contra quaz nō admittitur probatio. ⁊
hoc voluit glo. in. c. paſtoralis. in gl. ſi. de re iudi. per qḋ dicit ꝙ
ſi ſententia habet notoriam iniuſtitiam quia ibi non poteſt ca-
dere preſumptio ꝙ tunc ſententia nulla remanet. ⁊ ſic intelligit
qḋ dicit de re iudi. in cle. paſtoralis.

1 ☞ Appellans bis ſup eodem articulo non pōt a diffinitiua
appellando amplius alium articulum proſequi.
2 Sententia lata ſup peremptorio non eſt diffinitiua.
3 Sententia peremptoria pōt dupliciter repelli.
4 Sententia ſicut ſup inepta ꝓpoſitione nō obuiat ſi apte propo
naſ ita nec trāſit⁹ in rē iudicatā ſup modo ꝓponēdi nō obuiat
quominus poſſit pluries ꝓponi ⁊ appellari. ſi apte ꝓponaſ.
5 Sententia interlocutoria an poſſit tranſire in rez iudicatā quo-
minus poſſit a iudice reuocari.
6 Agens inepte ſicut repellitur ab agendo ita excipiens inepte
repellitur ab excipiendo.
7 Repulſus ter a peremptoria an audiatur per viā nullitatis.
8 Sententia qn̄ dicatur rite ⁊ recte lata.
9 Sententia lata ſuper peremptorio an dicaſ interlocutoria vel dif
finitiua.
10 Sententia abſolutoria ⁊ cōdēnatoria ſunt eiuſdē nature ideo
ſicut appellatio non ſuſpendit excōicationē ſic nec abſolutionē.
11 Sententia interlocutoria non ꝓducit pro executione actionem
in factum ſꝫ ſolū exceptionē: ⁊ an voceſ actio i factū vel iudicatū
12 Sententia contra ſententiā ſicut nō valet in eadē inſtantia: ita
nec plures diffinitiue cōſonantes in eadem inſtantiā.
13 Sentētia vbi dirigiſ ad modū agendi ⁊ ad inſtātia repellendi
⁊ nō ad merita dicaſ interlocutoria.
14 Snīa interlocutoria lꝫ nō trāſeat in rē iudicatā quo ad iudiceʒ
quin non poſſit illā reuocare tamen tertia ſentētia confirmata
tranſit.

CUm repulſione exce.

Primo ponit dictum a quo. ſecundo excipit
1 ibi niſi. ¶ † Not. primo ꝙ ſuper eodem articu
lo bis appellans repulſus non poteſt a diffini-
tiua appellando amplius alium articuluʒ pro
ſequi etiam quando negocio principali eſt connexum. ⁊ ſic licet
poſt tranſitum in rem iudi. hoc caſu quando negocium eſt cō-
nexum occaſioni per non appellationem poteſt quis illud pro-
ſequi appellando a diffinitiua. non poterit tamen quando tran
2 ſiuit in rem iudi. ex bina appellatione repulſa. ¶ † Nota ſecun
do argumentum ꝙ ſententia ſuper peremptorio lata non eſt
3 diffinitiua. ¶ † Nota ꝙ peremptoria dupliciter poteſt repel-
li. vno modo quaſi inepte propoſita ⁊ tunc ſententia eſt interlo
cutoria ⁊ talis modus opponendi ⁊ repellendi non dicitur con
tingere negociuʒ principale. ſecundo repellitur quia falſa ⁊ hoc
4 modo contingere dicitur negocium principale. ¶ † Not. ꝙ ſi-
cut ſententia ſuper inepta propoſitione nō obuiat ſi apte pro-
ponatur ita nec tranſitus in rem iudi. ſuper modo inepto pro-
ponendi non obuiat quominus pluries poſſit proponi ⁊ ap-
5 pellari ſi poſtea apte proponatur. ¶ † Not. ꝙ licet interlocuto
ria ſententia non tranſeat in rem iudi. quo ad iudicem quomi-
nus illam poſſit reuocare vt no. de elec. cum dilecti. ⁊ de ap. cum
c ceſſante. [e] Si tamen bis eſt appellatum trina ſententia facit il-
lam tranſire in rez iudi. vt poſtea reuocari non poſſit. Ad hoc
ꝙ ſcribit Barto. ⁊ Cy. in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. ⁊. l. ꝙ iuſſit.
6 ad hoc qḋ not. de fri. in capitulo fraternitatis per gl. ¶ † Not.
ꝙ ſicut inepte agens repellitur ab agendo de iudi. examinata.
ita inepte excipiens repellitur ab excipiendo. Item ꝙ ſicut ab
actione propoſita inepte recurritur ad aptam non ob. repul-
ſione de iudi. examinata etiam coram delegato not. Inno. de
offi. dele. conſuluit. de re iudi. cum. J. ⁊. A. Spec. de offi. iudi.
§. deſeruit. verſicu. quid ſi proponens. ſic in exceptione ſemel in-
epte propoſita non ob. repulſione iterum apte proponi poteſt
vt hic ſecundum zenze. ⁊ ibi dicit Spec. vt recitat Lap. ꝙ dele-
gatus abſoluendo ab inſtantia propter ineptam petitionem
actoris non eſt functus officio ſuo quin ille poſtea coram eodeʒ
poſſit proponere aptam. Ad hoc optime de re iudi. capitu. pe.
7 ¶ † Quero an audiatur per viam nullitatis ter repulſus a per
emptoria. dicit Guil. ꝙ ſic. ḡ. de re iudi. de. j. Item ⁊ via reſtitu
tionis in integrum. ff. de mino. l. minor. ⁊. l. ſe. maxime in cauſa
matrimoniali vel ſimili vbi ſententia non tranſit in rem iudi.
8 tenor. ⁊. c. ſe ſecundum Guil. ¶ † Quero quando dicitur ſentē
f tia lata rite ⁊ quando recte. [f] dic rite quo ad ordinem iudicis. re
cte quo ad iuſtitiam ſecunduʒ Guil. qui dicit ꝙ primo caſu nō
preſumitur pro iudice. ſecundo ſic de proba. quoniam cōtra fal
ſam. ⁊ dic vt ibi Tractat hic Guil. an ſuper dilatoria vel incidē
ti ſit lis conteſta. vel pronūcianda que ſunt expedita. de offi. de
leg. prudentiam. §. ſexta. de ordi. cogni. intelleximus. ideo hic
omitto. Tractat etiam an in cauſa appellationis ſit lis cōteſt.
qḋ eſt expeditum. de ap. interpoſita. ⁊. cap. per tuas. ⁊ de teſte.
Raynaldus. ideo non inſiſto. ¶ Glo. repulſione. querit quo-
modo fuerit repulſa hec exceptio. dicit glo. ꝙ verbo. ſ. per inter
locutoriam ſuper hoc latam. ſic patet ꝙ in peremptorijs poteſt
fieri interlocutio non tamen eſt neceſſaria iuxta nota de or. cog.
cap. j. Quid autem ſi repulſio fuiſſet facti ⁊ non verbalis. vt q:
iudex illam non admiſit ſed ad vlteriora litis proceſſit quo ca-
ſu tacite ipſo facto videtur repellere. de app. ex parte. ij. an erit
idem quod in repulſione verbali. glo. dicit ꝙ ſic. quia eadem ra
tio eſt. Fatetur tamen ꝙ caute facit excipiens ſi procurat ꝙ iu-
dex interloquatur ſuper illa. vt nota in Spec. de appel. §. qua-
liter. verſicu. item ꝙ facit quod no. per Joanneʒ andree. ḡ. eo.
dilecto. tunc enim apertius patet grauamē. Similis cautela. ſ.
vt pronuncietur ſuper contumacia habetur de re iudi. in cle. pa
ſtoralis. ⁊ ibi dixi. ¶ No. bene ex gl. quia ex proceſſu ad vlterio
ra vel repulſione facti vſ tacite etiā ſuper perēptoria pronuncia
9 tū ⁊c. ¶ Deinde gl. in ver. ⁊ per hanc querit an ſentētia lata ſu-
g per peremptoria dicaſ [g] interlocutoria an diffinitiua. ¶ Gl. re
ſpondet ꝙ eſt interlocutoria per ꝑalle. decre. ex ptc. ⁊ ꝑ hāc cle.
⁊ hoc etiā tenebat Bar. in decre. cupiētes. de elec. in ver. in ſup.
Ad hoc decre. cum dilecti. de elec. ⁊ decre. ſua. ḡ. de app. ⁊ de of-

a ¶ Prorogari. Facit in ar. tex. in. l. ſꝫ et ſi manente in. ij. rn̄. ff. de preca.

b ¶ Qḋ durat addō bal. in. l. ſicut. C. de preſ. xxx. an. ⁊ Alexā. in cōſi. lix. in ca. xp̄i ſaluator. in. iiij. col. circa med. ī. iiij. vol.

c ¶ Nā ſentit. An ex ſnīa trāſferaſ dn̄iuz habes ꝑ bar. in. l. ex hoc iur. ī. ij. colū. ad ſi. ⁊ ibi doct. ff. de iuſti. ⁊ iure.

d ¶ Tūc ꝑſum ptio. Addō tex. gl. in. l. herēs⁹ §. gaya. ff. de euic. gl. in. c. pri mū. vij. q. j. Fe ly. ī. c. eccl'ia ſancte marie in. xj. col. v. vj. no. de cōſti. alex. ī ↄſi. xxx. ī. iij. co. circa ſi. ⁊ in ↄſ. cv. ī pri. in. v. volu.

e ¶ Si tn̄ bis eſt. addō ꝙ iſtuz tertū ad hoc reputat ſing. iaſ. ī. l. ⁊ ſi poſt tres in. v. col. v̄. pro iſto itellectu. ff. ſi qs cau.

f ¶ Dic rite. adde gl. in. l. ij. ff. de ioffi. teſt. bar. in. l. lecta. ī iij. col. ff. ſi cer. pet. ⁊ ibi doct. marie do. Jaſ.

g ¶ Dicaſ interlocutoria. Que ſnīa dicaſ interlocutoria ⁊ que diffinitiua dela rat gl. in. l. g reſtituere. in gl. ſi. ff. de rei vendi.

ſi.de ſignificantib⁹ ⁊ aperte probaꝛ per hanc cle.vt prediri cū
enim hic dicatur ꝙ repulſio peremptoria non eſt diffinitiua.
ergo eodem modo nec pronūciatio pro ipſa erit diffinitiua vt
cōtrarioꝝ eadem ſit diſciplina.xxxj.di.hoſpiti olī cum ſi.⁊ p
cōſequens vbi abſolutoria diffinit eodē modo et cōdēnatoria
⁊ ecōtra:facit.l.j.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.Hoc ꝯfirmat
etiā glo.ꝙ natura diffinitiue eſt ꝙ ex ea oriatur actio in factū.
ſed a ſentētia lata ſup interlocutoria non oritur actio.igitur ⁊c.
Jtē quia ſi ſententia lata ſup peremptoria eſſet diffinitiua non
poſſet ſequi amplius alia diffinitiua in cauſa cū in eadē cauſa
due diffinitiue ſentētie ferri nō debeant in eadem inſtantia.ſed
hoc eſt falſum ꝙ immo de neceſſitate ſequēda eſt ſententia.ſuper
principali lꝫ ſuper peremptoria voluntarie.de ord.cog.c.j.⁊c.
¶ Per predicta cōcludit gl.poſt Bar.in loco prealle.ꝙ ſiue ſu
per dilatoria ſiue ſup peremptoria ſiue ſuper eo qđ perimit ap-
pellationē.i.ꝙ appellans non potuerit appellare feratur ſentē
tia p iudicē eſt ſnīa interlocutoria. Secus dicit eſſe qñ iudex co-
gnouit de appellatione interpoſita a diffinitiua ⁊ pronūciat bñ
iudicatū ⁊ male appellatū vel ecōtra.quia tunc eſt diffinitiua.
C.de ap.l.eos.ff.de his qui no.īfa.l.furtis. Fatetur tamē Bar.
⁊ gl.poſt eū ꝙ ſentētia lata ſup pemptoria ꝙ habet obſtare ha
beat vim diffinitiue.ita cōcludit glo.in ſi.qđ no.⁊ tene mēti.Ex
hac glo.no.plura primo ꝙ ſnīa ſup peremptoria eſt interlocu-
toria.hoc ponit Jo.an.vt dicit Lap.eum ſcripſiſſe ſibi quo ad
negocium principale.quo ad inſtantiā autē appellationis po
teſt dici diffinitiua.⁊ in decre.dilecto nulla erat inſtantia finita
vel omiſſa a negocio principali.ad hoc facit dictum Spec.qđ di
xi in vlti.nota.ſup litera.qđ dictum ponit hic.La.hoc etiā tem-
perat do.An.verū quādo re⁹ habet aliā exceptionē actore fun
dante intētionē alias eſſet quaſi diffinitiua. facit qđ ſcribit do.
An.de exceptione teſtium repulſoria.de teſti.in.c.ex parte ade.
10 ⁊.c.j.de excep.⁊.c.pſītium.de teſti.† Scđo no.ꝙ cōdēnatoria ⁊
abſolutoria ſunt eiuſdē nature.ideo ſicut appellatio non ſuſpē
dit excōmunicationē.ſic nec abſolutionē.vt no.de reſcrip.ab ex
11 communicato.⁊ de app.paſtoralis.† Tertio no.ex glo.ꝙ iter-
locutoria nō producit pro executione actionē in factum ſed ſo-
lū exceptionē.An autem vocetur actio vel in factum vel iudica
12 tū.vide.ff.de re iudi.l.iuꝫ.§.iudicati.l.inter dies.† Quarto no.
a ꝙ ſicut non valet ſententia cōtra ſententiā in eadē inſtātia ᵃ ita
nec plures diffinitiue conſonantes in eadem inſtātia. decre. er-
go cum ſup de iudi.debet intelligi quando non fuerūt in eadē
13 inſtantia.† Quinto no.ꝙ vbi ſententia dirigitur ad modum
agendi ⁊ ad inſtantiam repellendā ⁊ non ad merita dicitur in-
terlocutoria ⁊ ſic hoc caſu non potes appellare vel nō potes age
re quia eſt interlocutoria.eſt tamen diffinitiua illius inſtātie.ſe
cundum.d.An. Tu vide Bar.in.l.a diuo pio in prin.ff.de re
iudi.⁊.ff.de accu.l.cum titia ⁊c.¶ Glo.peremptorie op.ꝙ nō li
ceat indiſtincte repeti.exceptionem in applone a diffinitiua ēt
ſi ſecundo nō ſit a repulſione appellatū.vnde op.de.c.ſi.ꝟ.c.in
vj. Soluit ibi in exceptione que non parat preiudiciū negocio
principali quia eſt mere dilatoria nec reddit iudiciū nullū.hic
ſecus.¶ Glo.ſecundo querit quid ſi ſemel tantum appellauit ⁊
ſuccubuit an procedit cle.vt in applone a diffinitiua non poſſit
repeti dicta exceptio.dicit ꝙ nō.immo tūc poterit repeti a con-
trario litere que loquiꝛ quādo ſecundo appellauit ⁊ ſuccubuit.
Quid autē ſi ſecundo appellauit ſed tamē appellationē nō fuit
proſecutus an habebit locum hec decre.vt ſit perinde ac ſi fuiſ
ſet proſecutus ⁊ ſuccubuiſſet.videꝛ ꝙ ſic.ꝟ.cle.pxi.Jn cōtrariū
facit qꝛ ſi.nō apparet aperte de iniuſtitia eius ex quo non fecit
quicquid potuit.⁊ hoc tenet glo.ſi neglexit proſequi quia ſpon
te renūciauit quia tūc videꝛ vti iuris conſilio expectādo euentū
negocij principalis potius ꝙ ſe intricaret i tot proceſſibus ⁊ ſic
non poſſet eis reſiſtere.ideo tunc ſecus.⁊ nota ꝙ a cōtrario ſen-
tit glo.ſecus ſi ſponte non renūciauit ſed paſſus eſt negligenter
labi tēpus quia.tūc non videtur imputandū ſibi nec poteſt dici ꝙ
ſuit vſus cōſilio iuris ex quo vſqꝫ ad vltimū,voluit habere po
teſtatē proſequendi appellationē ab ipſa interlocutoria.ſed an
hoc ſit verū dicā.ꝟ.¶ Glo.diffinitiua q̄rit an litera pcedit per
quēcūqꝫ iudicē fuerit lata hec ſentētia dicit ꝙ ſic quia indiſtin
cte loquiꝛ dūmodo per iudicem cōpetentē lata fuerit ꝙ glo.de-
clarat per exempla ⁊c.¶ Glo.ſuper eo.op.⁊ videtur ꝙ immo
iſte debet audiri in appellatione a diffinitiua licet bis ſuccubue
rit in appellatione ab interlocutoria.Nam conſtat ꝙ non appel-
lans aliquo modo ab interlocutoria que parat preiudicium ne
gocio principali de qua loquiꝛ hic auditur. vt.l.c.ſi.ꝟ.e.l.vj.er-
go multofortius appellans ⁊contradicens pro poſſe.non enim
debet plus poſſe operari ſecunda repulſio l appellatiōe a diffi-
nitiua equiparam⁹ iſta.ſ.non appellare ⁊ ſuccumbere vel deſe-
rere ſeu per appellationem negligere cum idē ſit effectus.ꝟ.de
re iudi.ꝙ ad conſultationem.⁊.ꝟ.eo.ſua.ergo eodem modo de

b ¶ Tamē tertia. Adde alex. in.d.l.ꝙ iuſſit.ſ vj.⁊.vij.colum. ff.de re iudi.

beremus dicere in appellatione ab interlocutoria cuius contra
rium hic videtur dici aperte.Sol.glo.licet predicta equiparan
tur in appellatione a diffinitiua tamen nō equiparantur in ap-
pellatione ab interlocutoria.Ratio diuerſitatis eſt quia lata ab
interlocutoria que parat preiudicium negocio principali neceſ-
ſe habuit differre appellationē in euentu diffinitiue ſecundum
leges.l.ij.C.de epi.aud.⁊.C.de iudi.apertiſſime.⁊ quorum ap-
pel.non reci.l.pe.ſecundum canones autem non habuit id ne-
ceſſe facere ſed potuit differre ſi voluit.ſi ergo talis cuius exce-
ptio predicta eſt repulſa diſtulit appellare ex conſilio iuris id p
mittentis ⁊ poſtea victus in diffinitiua ab illa appellat. debet
tamen contra talem interlocutoriam audiri que non fuit diſcuſ
ſa ſed eius diſcuſſio ad tempus dilatatur.ſecus quando poſtea
impugnauit interlocutoriam.ſ.ſemel appellando ⁊ bis.qꝛ tunc
cum ille articulus fuerit ſic ſolenniter diſcuſſus iam ⁊ examina-
tus non debet vlterius examinari in appellatione a diffinitiua
que ratio ceſſat in caſu precedenti per hoc infert glo. ꝙ in caſu
cle.iudex principalis cauſe non poſſet ante diffinitiuam ſenten
tiam interlocutoriam ſententiam ſic ſolēniter diſcuſſam ⁊ exami
natam reuocare licet in primo caſu ſecus.vt in preallē.c.ſi.eo.ti.
in.vj.⁊.c.cum ceſſante.ap.No.bene caudam huius glo. que li-
mitat no.in.c.cum ceſſante.de ap.quia interdum etiam quo ad
iudicem ſententia interlocutoria tranſit in rem iudi.vt in caſu
iſto licet regulariter contra iura ibi no.⁊ de elec.cum dilecti.
14 † Ex cauda glo.no.bene ſecundum.d.An.ꝙ licet ſententia in-
c terlocutoria non tranſit in rem iudi.quo ad iudicem. ᶜ tamē ter
tia ſententia confirmata tranſit.vide ſimilem glo.de fri.frater-
nitatis.que dicit ꝙ in cauſa matrimoniali trina ſententia tran-
ſit in rem iudi.hoc tenet Dy.⁊ Bar.ff.de re iudi.l.ꝙ iuſſit.alle.
quia ter a diffinitiua non poteſt appellari.C.ne liceat in vna ea
demqꝫ cauſa.tertio prono.Ad hoc.l.fideicommiſſa.§.ſi quis de-
cem.ff.de lega.iij.⁊.l.j.§.ſi cui.ff.vt legatorum nomine caueatur
ſecūdū Dy.⁊ Bar.⁊ eſt ratio ſcđm zenze.qꝛ ex trina ſentētia re
pulſionis preſumitur exceptio non eſſe vera ⁊ ius preſumit pro
trina ſententia quia vltra nō eſt remedium iuris cōmunis ſm
zenze.Jtem appellatio a diffinitiua ſubrogaꝛ loco appellatio-
nis que interponi poterat ab interlocutoria.ſed ab illa ceſſat ap
pellatio potentialiter.ergo ⁊ ab illa que in eius locum ſubroga-
tur ceſſare debet.Per predicta apparet ꝙ ſi appellans non poſ
ſet proſequi appellationē a diffinitiua ſed illi renunciat volens
hoc reſeruare ad appellationem ꝙ haberet poteſtatem poſtea
illud iterato proſequēdi.vt ſentit glo.in ſecundo ver.idē putat
do.An.⁊ ſentit zenze.ſi appellationē nō eſt proſecut⁹ ſed negle
xit.idem putat ſi in prima appellatione ſuccubuit quia qua ra-
tione audiretur ſcđo appellans ab interlocutoria ſi volet audie
tur appellando a diffinitiua.Nā ſolus tranſitus in rē iudi. non
excludit facultatē reparandi grauamē p appellationē a diffiniti-
ua imo ſolus trāſitus p applonē ter interpoſitā p hanc cle.⁊ qꝛ
tūc ceſſat hec plena diſcuſſio ſufficiat quia hec cle.eſt exorbitās
non extendatur ergo ad alium caſum. Ad hoc quia hoc pena-
le etiā eſt quem excludi ab exceptione forte vere ⁊ forte iniuſte
repulſa.ideo in ſolo caſu huius cle.vbi ſcripta eſt locū habebit
nō in alio.ar.de elec.ſtatutū.qꝛ pena non debet p hominē inflī
gi.xxiiij.q.ij.§.in hoc no.de diuor.c.porro.de iurepa.c.ſi. ſecus
putat ſi fuiſſet repulſus ab appellando qꝛ eſt vt reus cōtumax
qꝛ nō audireꝛ appellans a diffinitiua qđ proſequere.vt in cle.ſi
autē.de do.⁊ cōtu.ideo excludit ꝙ ſi tātū eſt vna appellatio ⁊ ſe
mel ſuccubuit etiā ſi poſterius reſiſtat non hꝫ locū pena cle. ſi
ſit bina appellatio ⁊ illi renunciatum ⁊ illa deſerta ſit nō hꝫ lo-
cū cle.quicqd ſenſerit gl.⁊ alij ſcribentes hec vera qñ appellatur
a peremptoria ſiue ab illa dilatoria que contingit negociū prin
cipale ⁊ tunc ex quo ēt non appellaꝛ ⁊ ſic tranſit in rē iudi.non
poterit poſtea reuocare p appellationē a diffinitiua.de ap.c.ſi.
in.vj.plus dicit hic Pau.⁊ gl.ꝙ etiā ſi ſcđo renūciet vel expreſ-
ſe vel tacite.vt.ꝟ.c.proxi.c.ꝙuis.⁊.ea. ſicut.non eſt locus huic
cle.qꝛ ꝓpter.non ſuccubuit lꝫ appellationē deſerat.qđ intellige
niſi tali tēpe renunciaret.quia nō diceretur hoc facere ſponte ſed
metu probationum.de quo.xxiiij.diſt.c.ſi.de elec.dudum.ij. in
ſi.⁊ fuit intentio glo.in ver.ij.ſi bene inſpiciatur.¶ Glo. ſepte.
querit de exemplo huius exceptionis hic poſite quādo dicaꝛ re
pelli exceptio ratione ineptitudinis.gl.ponit multa exēpla que
ſunt clara.Dicit tamē hic zenze.ꝙ penul.exēplū de exceptione
preſcriptionis poſſit cauillari per no.de deci.dudum.qꝛ oppo-
nens preſcriptionē videꝛ deducere titulū ſalua gl.qñ ſic oppone
baꝛ preſcriptio.qꝛ fundabaꝛ ſup ſolo tēpe.Jtē dicit zen.ꝙ dupli
citer poteſt inepte proponi vel ob iuris ordinē nō ſeruatum qꝛ
proponitur ante li.cōte.vel qꝛ inepto mō proponebaꝛ ēt ſerua-
to ordine.Exemplū ſi excipiꝛ cōtra electū petentē cōfirmari qđ
eſt venator tunc repelliꝛ primo ⁊ ſcđo in appellatione ad infini
ta vult apponere de damnoſa vel arenaria vel adulterina. de
de.vena.

de. vena. c. j. nã prius inepte fuerit propoſita. i. minus generali-
ter contra id. ff. de ſ in. l. j. §. labeo. vel prelato oppoſuit ſymoniã
vel quia bona eccleſie alienauit vel res de naufragio abſtulit re
pulſus appello ⁊ ſuccumbo bis in appellatione a diffinitiua po
ſtero aperte proponere cauſas. ⁊ ſic ſpecificare ꝙ nocere debeãt
prelato. prime enim ſunt nimis confuſe. de accu. cuꝫ dilecti. vnũ
tamen aduerte ꝙ non eſt conſilium ꝙ iudex ſtatim repellat ex-
ceptionẽ eo qḋ generaliter proponit. quia ſufficit ꝙ poſtea ſpe
cificetur in probationibus niſi pars opponat eam non admit
ti. vt no. glo. de procur. ex inſinuatione. ad hoc tex. de proba. in
preſentia. ⁊ hec ſufficiant.

De vita ⁊ honeſtate clericorum. Rubrica.

1 Statutum puniens non deſiſtentem ab actu non punit
reaſſumentem: ⁊ ſic facit ꝙ ſi ſtatutum priuat aliquẽ ex delicto
per hoc non impedit eum ſi iterato ibidem promoueatur eo-
dem iure.
2 Clerici propter exercitiũ artis inhibite non perdit priuilegiuꝫ
clericale ante monitionẽ nec in reb⁹ nec in perſona etiam ſi ſint
in minoribus ⁊ coniugati.
3 Clerici coniugati incedentes in habitu ⁊ tonſura gaudent pri-
uilegio clericali.
4 Dictio q̃diu habet i ſe quãdã cõditiõeꝫ extinctiuã ⁊ excitatiuã
ad exiſtentiã ⁊ defectum cauſe.
5 Negociatio: cõmercium ⁊ officium differunt.
6 Clericus quõ debeat moneri ⁊ per quẽ quando exercet turpem
vitã vt deſiſtat ad hoc vt priuet̃ priuilegio clericali ſi non deſi-
ſtat monitus.
7 Clericus qui obliuione vel malicia dimiſit tonſuraꝫ: ⁊ maiores
ordines aſſumpſit an gaudeat priuilegio clericali.
9 Clericus ſi aliqua ex illicita negociatione queſiuit illa ſunt dan-
da pauperibus.
10 Priuilegium perſonale quid ſit ⁊ quid reale ⁊ a quo talia priui
legia proceſſerunt.
11 Eccleſia a quib⁹ muneribus excuſet̃ ⁊ clerici ⁊ a quibus non.
12 Dioceſani appellatione nõ cõprehendit̃ ordinari⁹ inferior epo.
13 Clericus exemptus delinquẽs in loco nõ exempto an poſſit pu-
niri per ordinarium.
14 Cleric⁹ nõ dꝫ igredi locũ vbi ſit taberna. nec eſſe carnifex nec ma
cellarius: Et an hoc poſſit facere per interpoſitam perſonam.
15 Clerici an debeant moneri nominatim vel in genere vt deſiſtãt
a vilibus exercitijs ⁊ an ſufficiat monitio peremptoria.
16 Citatio trina vbi ad impoſitionem pene requiritur non ſufficit
vna cum peremptorio.
17 Clericus ſi infra terminum monitionis dimiſit turpem vitã ⁊
demum reaſſumpſit ⁊ vltimate infra eundem terminum dimi
ſit an tunc ſit locus pene.
18 Clericus coniugatus reaſſumens tonſuram an reaſſumat priui
legium clericale.
19 Omnino dictio quid importet.

Dioceſanus locorũ.

Primo ponit ꝓceptũ. Scḋo ꝯ illud fa-
cientes punit. Tertio excitat officiũ ordi
natorũ ſcḋa ibi. qd ſi tertia ibi aduerſus
1 ¶ † No. primo argumentũ ꝙ ſtatutum
puniens nõ deſiſtenteꝫ ab actu nõ punit
reaſſumentẽ ⁊ ſic facit ꝙ ſi ſtatutuꝫ pri-
uat aliquem ex delicto p hoc nõ impedi-
2 at eũ ſi iterato ibidẽ promoueat̃ eodẽ iure. ¶ † No. ſcḋo ꝙ cle-
ricus ꝓpter exercitiũ artis inhibite nõ perdit priuilegium cle-
ricale ante monitionem nec in rebus nec in pſona etiã ſi ſint in
a minoribus ⁊ coniugati.[a] ¶ † No. ar. ꝙ coniugati clerici ince-
3 dentes in habitu ⁊ tonſura gaudẽt priuilegio clericali. ¶ † No.
4 ꝙ q̃diu inheret exercitus illis priuatur ⁊ ſic priuilegiuꝫ perdit̃
⁊ reaſſumitur ad defectum ⁊ eſſentiã cauſe. ⁊ ſic dictio q̃diu ha
bet in ſe quandam conditionem extinctiuam ⁊ ſuſcitatiuaꝫ ad
exiſtentiaꝫ ⁊ defectũ cauſe. ¶ No. ꝙ vbi ius loquitur in futurũ
cum his verbis eo modo ⁊c. ius eſt late ſententie. vide regulam
b de reg. iu. in penis. in. vj. ⁊ de elec. ꝙ ſicut.[b] ⁊ qḋ dixi notanduꝫ
5 ĩ. de ſequeſtra. poſ. ⁊ fru. clemẽ. vnica. ⁊c. ¶ † No. ꝙ aliud eſt ne
gociatio aliud commercium aliud officium ⁊c. op. ꝙ abſq; mo-
nitiõe pdant priuilegiũ clericale. de cle. coniu. c. j. in. vj. §. fi. dicit
zenze. ꝙ ibi loquitur de cõiugatis illis qui nõ portant habituꝫ
tonſuram vel veſtes clericales. ſed hic de portãtibus ⁊ talia exer-
cẽtib⁹ vt hic qz ſaltẽ de clerico aliqd oñdunt ſm zenze. ⁊ Pau.
Sed dic ꝯ tex. ibi ⁊ ſi oĩno incedant vt layci. Rñde ꝙ ibi loqui-
tur in nõ cõiugatis in qbus ad hoc vt pdat̃ in reb⁹ vbi portant
habitũ exigit̃ monitio vt pdant priuilegiũ quo ad pſonas non

ſufficit monitio ſed opꝫ ꝙ cũ hoc nõ deferãt habitũ. nõ per hoc
negat quin ex ſolo nõ deferre habitũ abſq; monitione non per-
dant priuilegiũ coniugati. cõcludã ſtatim ⁊c. ſcḋo op. ⁊ vr̃ ꝙ c̃t
dimiſſis officijs nõ gaudẽt priuilegio ex quo incedũt vt layci ⁊
ſunt moniti. de ſenten. excõ. cõtingit. So. dicit Pau. ꝙ ibi loq-
tur de monito ad reaſſumendum habitum vel tonſurã. ſꝫ hic
de monito ad dimittendum dicta officia tantuꝫ. ideo dimiſſis
officijs habet primam immunitatẽ. ſed ſe monitus fuiſſet vt di
mitteret officia ⁊ reaſſumeret habitũ ⁊ tonſuram. tunc dimiſſo
officio abſq; reaſſumptione habitus non gaudet priuilegio vt
in contrario ſcḋm Pau. Dic ergo quãdoq; clericus ſe immiſcet
officijs iſtis ſine habitu. quãdoq; ſe immiſcet cũ habitu. Pŕio
caſu ſi eſt in minoribus ⁊ coniugatus abſq; alia monitione per
dit que ꝑderet ex ſola non delatione habitus dato ꝙ non ſit
monit⁹. vt in. c. j. de cle. cõiu. l. vj. Aut nõ eſt cõiugat⁹. ⁊ tũc gau
det priuilegio donec moneat̃ eo monito debet puniri vt canoni
ca iura demonſtrant. ⁊ hoc quãdo monetur vt deſiſtat ab arti-
bus. ſed ſi monetur vt reaſſumat habitum priuantur etiam pri-
uilegijs. vt. ſ. dictum eſt. Secũdo caſu quãdo cũ habitu coniu-
gati in reb⁹ poſt monitionẽ pdunt priuilegiũ clericale vt docẽt
6 canones hic. ¶ † Quero de forma monendi. dicit Pau. hic ꝙ
forma patet hic quia nõ ſufficit ſimpliciter monere vt deſiſtant.
ſed etiam ꝙ nunq̃ reaſſumãt. opꝫ etiã ꝙ pſona exerceat officiũ
a quo monet̃ deſiſtere dicit ⁊ illos exercere qui dato ꝙ nõ ſemp
ſint in actu. ſed aliqualiter deſiſtant nõ tamẽ in toto depoſuerũt
arg. de priuile. perſiſtis. ſecundum Pau. fa. l. iiij. ff. de condi. in-
7 de. † Quomodo tenentes ligant̃ hac cle. qd quando quis obli-
uiõe vel malitia dimiſerit tonſurã ⁊ maiores ordines aſſumpſe
rit qḋ põt fieri. xl. di. ſi de cle. p ſal. pmo. p totũ. an gaudeat pri-
8 uilegio clericali. Remittit. ĩ. de ſepul. dudũ. ¶ † Quero qd cõ-
prehendatur hic appellatione negociationuꝫ. dicit Guil. ꝙ ne-
gociũ dicit̃ quaſi negans ociũ vt laniſiciũ textura vel filia. Com
merciũ dicit̃ mercatura. vt emẽdo vendẽdo nauigando. vel al's
de ver. ſig. for⁹. ne cle. vel mo. p totũ. ¶ Quero an ad hãc penã
ſufficiat monitio alterius q̃ dioceſani. Pau. ꝙ nõ remittit ad
9 dicta per ſe. ĩ. de deci. c. j. ¶ † Quero quid ſiet de queſitis p cleri
cum ex illicita negociatione. dicit zenze. ꝙ danda ſunt pauperi-
bus. ⁊ hoc preciſe tenet Ray. Si tamen tota nõ dent nõ ſunt in
ſtatu dãnationis. xiiij. di. §. ſed hic. ⁊. c. non ſane ſecũdum zen. ⁊
10 placuit Inn. Tractat hic Guil.[c] quid ſit † priuilegiũ pſonale
c ⁊ quid reale ⁊ a quo talia priuilegia proceſſerũt. de quo de ma. ⁊
11 obe. c. ij. ⁊ habetur de cle. cõiu. c. j. in. vj. † Etiã tractat a quibus
muneribus excuſetur eccleſia ⁊ clerici ⁊ a quibus nõ. ⁊ ponit hic
diſtinctionẽ munerũ. de quo per legiſtas. C. de ſac. ſanc. ec. l. pꝫ.
⁊ habetur de cen. licet ⁊ in caſibus in quibus clerici tenent̃. hic
cõcludit ꝙ layci eos nõ debent cõpellere ſed prelati ſub quoruꝫ
foro ſunt. de fo. compet. ſi diligẽti. de immn. eccle. peruenit. exce-
ptis feudalibus in quibus dominus feudi eſt iudex ⁊ compel-
lit ⁊ exequitur in vaſallos abſq; manuũ iniectione. vt li. feu. de
prob. l. aliena. feu. Imperialem. §. pe. ſecundũ Guil. ¶ Gl. j. in
ver. ⁊ no. querit an omnes ordinarij in loco habẽtes iuriſdictio
nẽ poſſint facere que hic dicuntur. Reſpondet ꝙ nõ. per hunc
tex. qui hanc poteſtatem cõcedit dioceſanis nõ autẽ ordinarijs
locorum. ⁊ hoc tẽperat glo. verũ in his que de nouo inducit hec
12 conſtitutio. alle. no. ĩ. de increpa. cle. j. ¶ † No. bene hanc gl. que
dicit ꝙ appellatione dioceſani nõ comprehenditur ordinarius
inferior epo. ⁊ ꝙ appellatione ordinarij loci comprehenditur
inferior. vide glo. in cle. j. de ſequeſ. poſſ. ⁊ fru. cle. j. vt lite pend.
13 ¶ † Gl. clericos. querit an hic comprehendantur exempti. Re
ſpondet glo. ꝙ ſi delinquunt in loco non exempto tunc compre
henduntur. quia ſubſunt dioceſanis in caſu predicto. Si auteꝫ
delinquerit in loco exempto tunc non videtur ꝙ locum habeat
cle. in illis. hic enim intendit ſolum excitare officium dioceſano
rum circa iuriſditionem eis competentem. non autem deno-
uo dare iuriſditionem in illum in quẽ de iure communi nõ ha
bent. ad hoc de offi. or. cap. licet. ⁊. cap. pe. ⁊ ſic hoc caſu non ha
bebit dioceſanus iuriſditionem in exẽptum qḋ cõfirmat glo. qꝫ
communiter iura huius cõpillationis quãdo volunt de nouo
dare iuriſditionem ſup exẽptos id exprimunt. ſ. de ſup. negli. ꝓ
14 la. quia regulares cum cõcor. ibi poſitis ⁊c. ¶ † Glo. macellarij
in principio exponit ⁊ declarat literam. deinde querit an habe-
at locum cle. in alijs officijs vilibus hic nõ expreſſis hic vt apta-
re pelles ⁊ coria. dicit glo. ꝙ non cum hec conſtitutio non expri
mat ⁊ ſit penalis. ⁊ ſic per conſequens reſtringenda ad limites
⁊ terminos ſuos. vt in regula in penis. in. vj. ideo autem forte
magis expreſſit de iſtis duobus. ſ. macellarijs ⁊ tabernarijs qꝫ
frequentius contingebat in ipſo peccare. ideo de his expreſſit
in quibus locum habet. ideꝫ dicit Math. ⁊ zenze. de aliquibus
alijs officijs que exercentes poſſunt ſatis dici tabernarij vt pu-
blici leones et balneorum cuſtodes ⁊ eorum barberij et can-

a ¶ No. ar. ad-
de Alex. in ꝯſ.
viij. incip. vr̃ ſu
p primo. l. j. vo.
⁊ Alexã. in. ꝯſ.
lx. inci. qꝫ ſepiſ-
ſime. in. iiij. vo.

b ¶ Et qḋ dixi
notãduꝫ. adde
bñ facere ea q̃
adducit Fely.
in cap. Rodul-
phus. in. ij. col.
circa ſi. e͠t de re
ſcri.

c ¶ Quid ſit ꝓ
uilegiũ. Adde
tex. i. l. priuilegia
ff. de reg. iur. ⁊
bo. doctrinam
por. in. §. ſꝫ qḋ
ꝓncipi in gl. in
v. tranſgredit̃.
ſſti. õ iure nat.
gen. ⁊ ci.

a ¶ Cũ pena lis cõſtõ. adde Imo. ⁊ q̃ ibi apoſtillam i de. ſ. in. x. col. circa fi. õ dec. Fely. plene in. c. trãſlato in. v. ⁊. vj. col. ex̃ de cõſti. Iaſ. i. §. ſequẽs l. ij. co. ⁊ in. §. ex maleficijs. i gl. i v̄. indiciũ. v̄. in ea gl. ibi ad hũc caſuꝫ. ⁊ i. §. tripli. in. iij. col. v̄. ego ꝫ. inſti. de acti. ⁊ Alex. in cõſil. c. xiij. circa fi. in. ij. volu.

b ¶ Qd vbi lex. Addõ bart. i d. l. aut q. §. fin. ff. ꝙ vi aut clã. ⁊ bar. i. l. i. her v̄ba. ff. ad. l. iul. de adul.

c ¶ An ſufficiat. Addõ ea q̃ late ponit Fely. i c. i. i. iiij. v. ⁊. vj. col. ex̃ de cõſti.

d ¶ Et ſic vbũ oĩno. adde de iſto v̄bo gl. i. l. tenet. §. ſꝫ ſi ius ff. õ ac. emp. iaſ i. l. ſcrib⁹ i. ij. ⁊. iiij. col. C. õ ipu. et alijs ſubſti. alex. i cõſi. xiiij. in iij. col. i p̃ri. l. ij. vo. ale. i conſil. lxxij. i. ſ. co. i fi. eo. vo. ⁊ alex. in conſi. lxxix. in prin. in. iiij. vo.

pones qui omnes baratarias ⁊ vilia faciunt in ſuis domibus ⁊ ſtatum dehoneſtant clericalẽ. ff. de his qui no. infa. athletas ſcõm Guil. Ber. tñ dicit ꝙ lꝫ alia vilia ſint vt aptare pelles ⁊ coria ⁊ huiuſmodi ſimilia tñ non hꝫ locũ cõſtitutio niſi quatenus illa officia ſub iſtis includunt.ᵃ qꝛ penalis conſtitutio extra caſum ſuũ non eſt trahenda. vt regula in penis. de regu. iur. in. vj. ¶ Glo. tabernariorum. declarat literam ex qua nota quis comprehendatur appellatione taberne. Item ꝙ clerici non debẽt i gredi locum vbi eſt taberna. quod intellige niſi ex cauſa neceſſitatis. arg. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. Et no. bene ex gl. duabus precedentibus quid contineatur appellatiõe carnificis ⁊ appellatione macellarij. ¶ Glo. publice ⁊ perſonaliter op. hic innuitur ꝙ ſi per aliuꝫ exerceant non habet locum de. contra quia qui per aliũ facit ⁊c. de ſen. ex. mulieres. in re. qui per aliũ. de reg. iur. in vj. Sol. fatẽdo ꝙ in culpa eſſent exercẽdo p aliũ per alle. In cõtrariũ tamẽ nõ haberet locũ hec cõſtõ quo ad penã quia pene nõ ſunt laxande. de pe. di. i. §. pene Guil. dicit ꝙ hic loquatur in vitijs corporalibus ⁊ perſonalibus. ſecus in vitijs ſpiritualib⁹ in quibus id qd̃ non licet per ſe nec per aliuꝫ. d. c. mulieres. ⁊ de reg. iur. ꝙ alicui. Fatetur tamẽ ꝙ ille qui pro alio facit pena huius c. aſtringitur. alle. xlvj. diſ. ſicut nõ ſuo. Tu dic ſecundũ do. b An.ᵇ ꝙ vbi lex aut cõſtitutio pro delicto aut delicti augumento ponderat facere perſonaliter per ſe quo ad penã non ſufficit facere p aliũ vt hic. vbi autem lex ponderat ipſum facere vel facere p aliũ vt in ctũ eſſe pro delicto tunc punitur etiã aliqñ faciẽs per aliũ vt in primis allegat qd̃ no. ſcõm eũ. fa. ff. ꝙ vi aut clã. l. aut q. alicui. §. 15 fi. ⁊c. ¶ † Glo. nominatim. querit an ſufficiat in genere monere omnes clericos de dioceſi vel clericos talis plebanatus vel talis loci vel talis eccleſie. dicit ꝙ non per hanc literam que requirit monitionẽ fieri nominatim. ⁊ ſic requiritur ꝙ fiat monitio proprijs nominibus expꝛeſſis ipſorum ſcõm glo. ſubaudi vel alio equipollenti. de preben. in lateranenſi. per Inno. de teſti. licꝫ ex quadã. de cõſan. ⁊ affi. c. añpe. ſcõm zen. Pau. dicit ꝙ non ſufficerent circũlocutiones vel demonſtrationes ſicut. ſ. de teſti. licꝫ ex quadam. Mouetur quia ſi papa hoc voluiſſet potuiſſet expreſſiſſe ſecundũ Pau. ad hoc qd̃ no. de reſcrip. cum in multis primum eſt verius dũtamen ſic ſpecificet ꝙ conſtet de quo ſingulariter loquatur. ff. ſi cer. pe. l. certum. ſecũdum do. Ant. Jo. de lig. hic tenuit opi. pau. ⁊ hoc ideo quia papa ſic expreſſit. alle. ſimile de ſen. excom. conſtitutionem. ⁊ qd̃ ibi no. per Archi. c ⁊c. ¶ Glo. tertio querit anᶜ ſufficiet ꝙ emanet vna peremptoria ſola monitio. Reſpondet ꝙ non inuno requiritur trina interuallata per aliquot dierũ interualluꝫ per hũc tex. Steph. hic tenet cõtrariũ per. c. conſtitutionẽ. de ſen. excõ. in. vj. ſed tene gloſ. cum 16 Jo. de lig. quã etiã tenet zenꝫe. ¶ † No. bene ex iſta glo. ꝙ vbi p iura ad pene impoſitionẽ exigitur trina citatio nõ ſufficit vna cum peremptorio. vide qd̃ not. de cle. non reſi. ex tue. vbi colligit do. An. notabile dictum Jo. an. in addi. Spe. illuſtrãs. vꝫ ꝙ vbi etiam ad finẽ pene in iure exigitur trina citatio per edictum non ſufficit vna cũ peremptorio. qd̃ etiam eſt valde notandum. ⁊ vide glo. ad p̄dicta de milite vaſallo qui contumax eſt. c. 17 i. quam gl. alleg. hic zenꝫe. ⁊c. ¶ † Glo. reaſſumpſerit querit qd ſi. ſ. terminum monitionis omiſit ⁊ demum reaſſumpſit ⁊ vltimate. ſ. eundem terminum dimiſit dicit. Guil. ꝙ tunc non eſt locus pene que ſolum habet locum quando reaſſumpſit lapſo termino pro glo. facit quia cum ei totus terminus pro beneficio ſit datus non debet ei auferri. de ſecũ. nup. c. fi. ⁊ quia in penalibus eſt finis termini ſpectandus. de elec. cõmuniſſ. in. vj. de ver. ob. in illa. Item quia reaſſumere non debet plus nocere q̃ ſi continuaſſet. ⁊ quia non debet eſſe deterioris conditionis eo 18 quia ſemel deſiſtit ſecundũ Guil. ⁊ zenꝫe. ⁊c. ¶ † Glo. omnino querit an clericus coniugatus reaſſumens tonſuraꝫ reaſſumat priuilegium clericale. de quo de cle. coniu. c. j. in. vj. Dicit glo. ꝙ ſic prout no. de cle. coniu. c. Joan. in. iiij. q. pro quo bene fa. hec litera ſi coniunganꝫ iſtud qd̃ hic dicitur q̃diu in premiſſis. ⁊ ſic tam ad id qd̃ dicit de non coniugatis q̃ etiam ad id qd̃ dicit de coniugatis. ⁊ tunc dictio omnino reſpicit vniuerſitatem priuilegiorũ que perdunꝫ. non adꝫ perpetuitatẽ priuationis. ſi vero illud q̃diu referaꝫ ſolũ ad nõ coniugatis. ⁊ ſic id omnino notat perpetuitatẽ priuationis tũc facit in contrariũ ⁊ ſic duplex põt eſſe ſenſus dictionis oĩno ſimile. alle. glo. de. l. grece. §. illud. ff. de fideiuſ. Guil. hic tenet ſcõm intellectũ. zen. tenet primuꝫ intellectũ in vtriſq; ſed de cõiugatos reuocat in dubiuꝫ zenꝫe. qꝛ primi legiuꝫ reaſſumat de priuilegio perſone. dicit ꝙ non eſt dubiũ ꝙ reaſſumat de priuilegio rerũ. dicit ꝙ videtꝫ ꝙ non qꝛ cõiugati ⁊ non cõiugati equipanꝫ quo ad res in eadem ratione abſoluta. Sed coniugati in rebus oĩbus nõ recuperãt. ergo nec nõ eſt cõiugati recuperant in rebus. nec ob. ſ. e. c. ſi. vbi non cõiugati recuperãt priuilegiũ in rebuſ qꝛ illud eſt in illis non cõiugatis. qꝛ alia negocia exercent q̃ iſta p̄hibita. vel dic ſm eũ ꝙ etiaꝫ in rebus recuperant nõ cõiugati ab iſtis officijs deſiſtendo. qꝛ illud c. ſi. de recuperatione priuilegij in rebus hic nõ tollitur quo ad non coniugatos ſed ſolum in coniugatis. quia verbuꝫ omnino non repetitur in non coniugatis. quia hic agitur de odio. ⁊ ſic reſtringendum. ⁊ quia in non coniugatis equiparantur priuilegia rerum ⁊ perſonaruꝫ ſed nõ cõiugati in perſonis recuperãt ergo ⁊ in rebus. de coniugatis autem an ſit verũ ꝙ perdant perpetuo in rebus pendet ab intellectu huius verbi omnino. an verbuꝫ omnino temperetur ab illo q̃diu reſpectu priuilegij rerum ⁊ perſone. ⁊ tunc recuperabunt vtrũq;. ⁊ verbum omnino reſpicit vniuerſitatem priuilegiorum. Si autem quo ad priuilegium rerum annectant tunc perdant perpetuo ⁊ non recuperabunt omiſſione artis. dicit ꝙ tutius ſibi videtur ꝙ cõiugati moniti non deſiſtentes vel officium reaſſumentes perdunt perpetuo priuilegium clericale abſq; vlteriori recuperatione quia hec in ipſis paria ſunt non dimittere vel reaſſumere quia ibi non deſiſtunt verba illa q̃diu ⁊c. congrue non adaptarentur. cuꝫ eni eo ipſo ꝙ non deſiſtant perdant priuilegium fruſtra diceretur q̃diu ⁊c. ergo ſimiliter illa verba q̃diu non ſunt referenda ad officij reaſſumptionem. Item quia ex reaſſumptione quandoq; facta perdunt priuilegiuꝫ vt in tex. fruſtra. ergo diceret reaſſumpſerunt quandocũq; ſi verba illa quãdiu ⁊c. ad hoc referrẽtur. Item quia alias non differrent non coniugati a cõiugatis 19 contra mentem tex. †ᵈ ⁊ ſic verbum omnino in coniugatis ex- d poneretur in totum. de dec. quia ſepe in. vj. de conceſ. prebẽ. ne captande ſecundum zen. Credit domi. Anto. ꝙ mens huius litere abſq; inuolutionibus ſit ꝙ non coniugati perdant priuilegium quo ad res exercendo officia. ſi incedant vt clerici. ſi omnino vt layci perdãt vtrũq; ⁊ quo ad perſonas ⁊ quo ad res. ⁊ verbum omnino non reſpicit priuilegia vel tempus aſſumptiõis. ſed reſpicit incedere vt laycũ. ⁊ hec eſt veritas ſecundum eũ perdant ergo ſi incedant vt clerici priuilegium quo ad res q̃diu inſtiterint in illis ⁊ ſimiliter quo ad perſonas ⁊ perdant q̃diu inſtiterint in illis ſine habitu ⁊ dimittendo officia recuperato habitu recuperabunt ⁊ vtrunq; dimittendo officia non recuperato habitu perdunt adhuc vtrũq;. ⁊ hec eſt veritas ſecundũ eũ quicquid iſti inuoluant. ⁊ hunc intellectum ſequitur Pau. qui dicit ꝙ hec litera in verbo q̃diu facit ad queſtionem an cleric⁹ contrahens cum vnica ⁊ virgine qui prius incedebat vt laycus ſi reaſſumat habituꝫ ⁊ tonſuram ꝙ gaudeat priuilegio. de quo per Joan. andree vbi. ſ. ⁊ per archi. de cleri. coniuga. c. j. in. vj. ſed Paul. exponit verbum omnino. ſ. ſecundo loco in litera poſitum. i. in omni habitu incedendo ⁊ nihil oſtendendo de clericatu per habitum ⁊ tonſuraꝫ. ſic. ſ. de ſen. excom. contingit ſecundum Pau. ¶ Glo. ex ipſo colligit notabile ex litera ꝙ licet ſit neceſſaria monitio vt ſequatur priuatio. tamen in priuatiõe non eſt neceſſaria ſententia vel factum hominis priuãtis. quia ſurgit priuatio ipſo iure. Dicit tamen ꝙ eſt neceſſaria declaratio facti vel non facti ex quo priuantur vt patet de hereti. cum ſecundum in. vj.

1 ☞ Canon late ſententie quibus modis cognoſcatur.
2 Citra dictio quandoq; ſtat excluſiue.
3 Elemoſinã dare an ⁊ quando poſſint religioſi.
4 Priuilegiũ meretur amittere ⁊c.
5 Clerici nõ debẽt vti veſtib⁹ prohibitis nec caligis ſcacatis ⁊ puniuntur contrafacientes.
6 Clericus coniugatus vtẽs veſte bipartita ſcacata vel virgata nõ gaudet priuilegio clericali.
7 Veſtis ſecularis que dicatur.
8 Clericus beneficiatus poſtq̃ tulit publice veſtes prohibitas ⁊ obtinuit aliud beneficium an ſuſpendatur a redditibus eius.
9 Cleric⁹ ſi pp paupertatẽ portat veſtes diuerſi panni nõ puniꝫ.
10 Clericus portans veſtes prohibitas nõ continue nec cauſa vſus proprij ſed ex alia puta propter feſtum licituꝫ doctorale vel vxorale vel ſimile: vel ob honorem alicuius magnatis de cuius vrbe eſt vel cauſa loci fert ad momentum temporis vel ad interualla prolixa non punitur.
11 Beneficiatus an dicaꝫ habens victualia ab epiſcopo.
12 Tonſura ⁊ raſura an requiraꝫ i clerico ad hoc vt dicaꝫ cõdecenter vt clericus incedere.
13 Clerici beneficiati ⁊ in ſacris in quo differant a clericis nõ beneficiatis ⁊ non in ſacris.
14 Beneficiũ obtinere quando dicatur quis.
15 Beneficiati an poſſint p alios celebrare.
16 Clericus ſi portat caputiũ virgatũ: ⁊ quid ſi de nocte portat ſtralũ vel pileũ ad vitandũ frigus.
17 Cleric⁹ prime tonſure ſub indefinita appellatione clerici.
18 Conſtitutio non debet trahi ad preterita.
16 Eligere poteſt ſuſpenſus a beneficijs.
20 Suſpenſio ad bñficia qñ reſtringaꝫ ad certã eccleſiaꝫ ⁊ qñ non.

21 Sententia generalis priuat quem beneficiis ex cauſa vniformi ter omnia concernente.
22 Irregularitatem non incurrit quis propter exercitium actus alterius q̄ officij diuini.
23 Suſpenſus an teneatur ad reſtitutionem fructuum percepto rum durante ſuſpenſione.
24 Diſtributiones quotidiane qualiter differant a fructibus.
25 Suſpenſi a perceptione fructuum beneficiorum ſi interim nollēt eccleſiam officiare quid iuris ⁊ quid ſi interim digant vel di gantur.
26 Inhabilitare aliquem ad beneficia poteſt inferior a papa cum cauſa ex ſtatuto ⁊ ſententia.
27 Clericus ſi ferat veſtem ſine tonſura vel econtra an incidat in canonem.
28 Clerico deputato ad diuina officia competit raſura ⁊ tonſura in modum corone: conuerſis vero ⁊ aliis non deputatis ad diuina officia competit habere tonſuram: ⁊ quid ſignificet corona ⁊ tonſura ⁊ quomodo fieri debeat.
29 Corona tonſura ⁊ raſura quō differant.
30 Clericus in minoribus ſi defert veſtes prohibitas cum clerica ⁊ longis crinibus: vel econtra crinibus tonſis ⁊ ſine clerica an puniantur.
31 Monachus qui portat habitum coopertum ſub habitu clericorum ſecularium an ſit apoſtata.
32 Habitus eſt ſignum ſtatus deferentis eum.
33 Infula quid ſit.
34 Beneficij appellatione comprehenduntur p̄ſtimonia vel pēſio que habetur in titulū non tū cōprehenditur penſio que datur in ſtipendio benemerito non vt in titulum.
35 Ora ſine h ⁊ hora cum h qualiter differant.
36 Veſtis clericorum debet eſſe talaris.
38 Monachus carens adminiſtratione nō poteſt regulariter da re elemoſynam.

Quoniam qui abiectis.

Diuiditur in ſex partes: q2 primo premiſſo exordio punit primo clericos beneficiatos vtentes publice virgata vel partita veſte. ſcdo ſubdyaconos ⁊ dyaconos. tertio punit oēs clericos tonſuram publice portātes cum tali veſte. quarto punit habentes perſonatus ⁊ dignitates ⁊ beneficiū curatum ⁊ ſacerdotes ⁊ religioſos publice portantes talē veſtem vel infulā. quinto punit oēs predictos vtentes tabardo notabiliter breui integre foderato. ſexto certas caligas clericis interdicit. ſcda ibi ſi vero. tertia ibi idem quoq3. quarta ibi dignitatē.
1 quinta ibi ſed ⁊ tales. ſexta ibi hinc inſuper. ¶ †ᵃ No. pmo mo
a dos cognoſcendi canonem late ſnie. ſ. qū dicit ipſo facto vel eo
2 ipſo vide remiſſiones in cle. j. de eo. ¶ † No. hic de dictiōe citra
3 que hic ſtat excluſiue. ¶ † No. ex ver. ceteri. q̄ religioſi adminiſtrationem non habentes non poſſunt dare elemoſynam: nec habent aliquam adminiſtrationem in veſtibus quas portant. Habentes aūt adminiſtrationem poſſunt elemoſynas dare: et
4 in veſtibus dicuntur habere adminiſtrationem. ¶ †ᵇ Not. ex
b pbemio illud vulgatum qō priuilegium meretur amittere ⁊c.
5 concor. xj. q. iij. priuilegium. ¶ † No. non licere ſine rationabili cā clericis vel religioſis vti veſtibus hic prohibitis vel infula ſeu pileo ⁊ ſilr nec caligis ſchacatis. Et no. hic penas contrafacientibus. ¶ Quero an hec conſtitutio reſpicit preterita: dicit Guil. q̄ quo ad penam non: q2 in hoc eſt iuris noui quo ad factū vero trahitur retro: q2 in hoc eſt iuris dilatoria ſm Guil. alle. de elec. cum in cunctis. §. hic ſane. Idem in ſimilibus caſibꝰ ē. ea. cō. de eta. ⁊ quali. vt hi qui. ⁊ de ſta. mo. c. j. ſm Guil. ⁊ hoc
6 dicetur cum glo. ¶ † Quero an clericus coniugatus vtens veſte bipartita ſchacata, vel virgata gaudeat priuilegio. Dicit hic Guil. q̄ non: q2 ſunt veſtes ſeculares. alle. de cle. coniu. c. j. in. vj.
7 Que autē dicatur † veſtis ſecularis dicit q̄ de hoc arbitrabitur iudex cuius eſt in hoc cognitio an veſtis ſit ſecularis. de ſen. excom. ſi iudex. in. vj. ⁊ in dubio potius arbitrabitur veſtem eccleſiaſticam q̄ ſecularem propter penam propter autē caligas partitas: dicit q̄ quis non recederet ab habitu eccleſiaſtico: dū tamen alias veſtes principales clericales deferat vt acceſſorium trahatur ad principale. de reg. iur. acceſſorium. in. vj. Quis aūs male faciant ſm Guil. per quod dicit zenze. q̄ non omne male
8 ficium clerici punitur in amiſſione priuilegij ⁊c. † Quid ſi clericus beneficiatus poſtq̄ publice tulit tales veſtes obtinuit aliō beneficium an ſuſpendatur a redditibus eius. Guil. q̄ ſic. vnde dicit ad literam obtinet vel obtinebit q2 ei poterunt conferri cum non ſit priuatus eis nec ſuſpenſus a beneficio vel officio ſed ſolum ſubtracti ſunt ſibi fructus ſic. ē. ea. compil. de etate et qua. vt hi qui. ⁊ ſic non ob. de elect. cum inter. R. ⁊ c. per inqui
9 ſitionem. ⁊ de elec. ſi compromiſſarius. in. vj. ¶ † Quero quid ſi propter paupertatem portat clericus veſtes diuerſi panni an cadat in penam: dic q̄ non ſm zenze. quia licet ſint diuerſi colo
10 ris ⁊ panni: non tamen habet locum cle. † Quid ſi talem veſtē portat quis non continue nec cauſa vſus proprii ſed ex alia: vt ob feſtum licitum doctorale vel vxorale vel ſimile vel ob honorem alicuius magnatis de cuius vrbe eſt fert ad momentum tēporis vel ad interualla prolixa an cadat in hanc penam zenzeli. dicit q̄ non: q2 hic notat vſum qui continuationem no. ff. de acqui. re. do. l. naturalem. §. pauonum. ⁊ §. ceruus. §. q2 iocoſa nō obligant. ff. de act. ⁊ obli. l. obligationum ſubſtantia. in fi. ff. de iniur. l. illud. de ſen. excom. c. j. ad hoc nec cle. vel mo. c. fin. Item quia talis temporalis mutatio non mutat habitum clericalem. ff. de reg. iur. nemo alieno. ē. temporalis. ad hoc. l. ij. §. pe. ff. de infami. no. ē. eo. cum decorem. Item q2 non dicitur aſſumpſiſſe qui in breui eſt dimiſſurus. ff. de diuor. l. iij. de peni. diſtincti.
c j. diuortium. ſic nec tranſlatum videturᶜ quod ad tempus momentaneum eſt tranſlatum. ff. de leg. iij. l. queſitum. ff. de hered. inſti. l. ex facto. §. rerum italicarum. ff. que res pig. ob. poſ. l. ariſto. Item q2 non dicitur hoc ex preſumptione feciſſe. qō notat verbū preſumit in tex. poſitum. Item non videtur abiicere qui ad tempus abiicit. vt. d. l. queſitum. ad hoc quia verba ſunt ciuiliter intelligenda. ff. de ſeruitu. l. ſi cui. ff. ad exhiben. l. penulti.
11 ¶ † Quero an dicatur beneficiatus habens victualia ab epō. Pau. q̄ non per hunc tex. q2 hic loquitur in pmoto ad ſacros qui promoueri non dz abſq3 victualibus: ⁊ tū non dicitur habere beneficium beneficiatus tū de ſpe ſm Pau. q2 qui actionem hz rem videtur habere. ff. de reg. iur. qui actionem de talibꝰ tū victualibus non oportet fieri mentionem in reſcripto beneficia
12 li ſm Pau. ¶ † Quero an in clerico requiratur tonſura ⁊ raſura vt dicatur condecenter vt clericus incedere. Dicit Pau. qō ſic. q2 vtrunq3 punitur eo. ti. c. j. alſ ſola tonſio abſq3 raſura nō mōſtraret clericum ſed cōuerſum. ſit enim raſura in ſummitate capitis clericorum: q2 ad diuina monaſteria deputantur: ſed cōuerſi non ſunt diuinis mancipati. vt no. in clemē. ij. de etate et qua. ideo ſuperius non traduntur: ergo raſura non eſt neceſſaria vt dicatur clericalis tonſura. ſm Pau. Nec ob. q̄ hic dicit ſolum tonſura. ⁊ eo. titu. clericus. Dicit Pau. q̄ ratio ſuperior exigitur ad eſſe tonſure. ad hoc facit qō no. de apo. c. j. ⁊ c. tue. ⁊
13 xx. q. iij. eas ſm Pau. ¶ † Venio ad ver. idem ⁊ quero in quo differunt clerici beneficiati ⁊ in ſacris a non beneficiatis ⁊ non in ſacris: dic q̄ in hoc q̄ beneficiati ⁊ in ſacris incurrunt penaz portando hac veſtes prohibitas ſiue has portant cum tonſura ſiue non: nō in ſacris ⁊ non in beneficiatis: ita demum ſi cū clericatura deferunt. Ratio q2 iſti poſſunt abſq3 tonſura cum tali veſte incedere: ⁊ ſic abſq3 pena a ſtatuꝰ clericali recedere: ſed illi non ſaltem beneficium retinendo. ar. de cle. coniug. Joannes. ⁊ c. ij. ⁊ ideo punitur deferendo tonſuram cum talibus veſtibꝰ q2 deriſio eſt clero tonſuram ferre in habitu laycali ſicut virgo in meretricali non gaudet priuilegio virginali. ff. de iniur. l. itē
d apud labeonemᵈ. §. ſi quis virginem. de ſen. excom. in audien-
14 tia. ſm Guil. ¶ † Venio ad verbum dignitatem. ⁊ quero qs dicatur obtinere beneficium: dicit Guil. qū quis illius hz poſſeſſionem. arg. de preben. de multa. xxj. q. ij. ſi quis iam tranſlatus. de elec. commiſſa. in. vj. ⁊ ſic ſola collatio ſine poſſeſſiōe non ſufficeret ad idem ſi obtineret de facto ⁊ fortius. ar. de preben. cum qui. in. vj. ſm Guil. ⁊ dicit Pau. q̄ cle. comprehendit etiā beneficia ſimplicia. ſ. reſpectu prime partis ⁊ reſpectu ſecunde dignitatem vel curata: q2 verbum beneficium a lege prolatum late intelligitur: oportet tū q̄ habeat in titulum vt perpetua vicaria vel capellania: vnde dicit q̄ non cōprehenderet gubernationem hoſpitalis non datam in titulum. j. de reli. do. cle. ij. ſm
15 Paul. † Nunquid beneficiati poſſint celebrare per alios ponit hic Guil. qō ponit Jo. an. poſt Inn. de cele. miſ. volētes ⁊c.
16 † Quid ſi clericus portat caputium virgatum an hz locū pena dicit Guil. q̄ ar. eſt q̄ ſic qō hic dicitur de pileo ppter eminentiā capitis in quo portant. ar. l. cum in diuerſis. ff. de reli. ⁊ ſum. fune. ſm gloſ. Guil. non placet q2 pene non extenduntur. vt in re. in penis. de reg. iur. in. vj. Quid ſi clericus de nocte portat infulam vel pileum ad vitandum frigus capitis. dicit Guil. q̄ nō incidit hanc penam: q2 litera ponderat publicam delationem. Quid ſi dyaconus vel ſubdyaconus non habens beneficiū portat pileum vel infulam: dic q̄ pena non hz locum in eo: vnde tales portando non incurrunt hanc penam lʒ portare nō debeāt. ¶ Venio ad ver. ſed ⁊ tales. ⁊ quero an religioſus poſſit portare tabardum non foderatum. dicit hic Guil. q̄ non: ⁊ non habet locū. arg. a contrario litere q2 abſurditas ſequeretur ⁊ ius aliud contradicit. no. de foro compe. ſignificaſti. C. de epiſ. ⁊ cle-
e ri.ᵉ conuenticulam. Ius autem contradicit dicens q̄ ſuus habitus religioſus debet eſſe exterior. vt dic. glo. hic. Quid ſi ta-

a ¶ No. pmo. Adde glo. in. c. ſi quis ſuadēte. ſ ver. ſubiacet. xvij. q. iiij.

b ¶ No. ex pbemio illud vulgatū. Adde bonī. tex. in. l. authū in ſi. cū concor. adducis p gl. ibi. ff. de mino. ⁊ ibi no. Bart.

c ¶ Qō ad tēpꝰ momentaneū. Adde in ſi. ho. tex. in. l. ſi. in ſi. C. de bo. q̄ libe.

d ¶ §. ſi qs virginē. Adde bonū tex. in. c. ſi vero. el. ij. ⁊ ibi gl. j. extra de ſent. exc. ⁊. d. Abb. ſ c. ij. in. ij. col. de ſen. excom.

e ¶ Conuenticulaz. Adde. d. Jaſo. in. l. j. in prin. in. ix. colū. ver. limita. primo. ⁊ in. xj. col. ver. ij. concluſio ff. de offic. eius cui mā. eſt iuri.

bardus eſt longus ita ꝙ inferior veſtis non videtur ⁊ tñ tabar
dus eſt foderatus vſqꝫ ad orã an habeat locum hec pena videt
hic a contrario litere ꝙ non: qꝛ textus videtur duo exigere vꝫ
foderaturam ⁊ breuitatem: ergo pro altero tantum pena nõ im
ponitur. In contrarium qꝛ eadem eſt mens ⁊ ratio ſtatuti.ſ. in
tabardo foderato vel ita breui ergo ad hoc extendit.ff.de adul.
ſi poſtulauerit.§.ratio.ff.de eden.l. quedam.§. nummularius.
no. Gar.de elec.cupientes.circa prin.in.vj.no.de reſcrip.in cle.
j.ſm zenze.hic hec ratio non eſt bona ⁊ per ibi no.⁊ que ibi di
xi ⁊ illa iura non probant: ⁊ ideo dicit hic zenze.ꝙ tutius eſt te
nere ꝙ pena locum non habeat qꝛ benignum in dubio eſt tenẽ
dum ſm zenze. alle.de tranſac.c.ſi.cum.ſi.ad hoc qꝛ copulatiua
⁊ debet ſi poteſt copulatiue teneri: non aũt diſiunctiue maxime
ſi diſiunctiue tenendo contingat ampliatio odij vt dixi in cle.in
pleriſqꝫ.de elec. ⁊ ita videtur mihi. Quid ſi clericus ille eſt ĩ po
teſtate patris quomodo dabit tabardũ pauperib9: dicit Pau.
qꝺ tunc ſufficit ꝙ reſignet patri ſicut ſufficit ꝙ monachus reſi
gnet ſuo ſuperiori cum filiusfamilias dare non poſſit.ff.de pac.
l.inſigentium.§.j.niſi haberet illud vt caſtrenſe vel quaſi vel eſſet
in longinquis partibus.ff.de iudi.l.ſi longius.§.j.ſm Paulũ.
¶ Querit Pau.a quo tempore currat menſis: dicitqꝫ a tempo
re vſus lꝫ alij dicant ꝙ a tempore publicationis huius compi
lationis.de preben.cum ſingula.§.contra eos.in.vj.qꝺ ibi non
placet: qꝛ ſequeretur ꝙ hodie tales vtentes non ligarentur qꝺ
non videtur ſm Paul.⁊c. Venio ad ver.hinc inſuper hic non
ſcribit aliquid vtile: ideo venio ad glo. ¶ Gloſ. congruentibus
opp.ꝙ etiam layci debent portare veſtes congruentes.xlj.diſt.
§.j.⁊.§.per ſymoniam.xxx.di.ſi quis virorum.glo. fatetur vn
de clerici debent portare congruentes veſtes ſuo ordini ⁊ layci
congruentes eis ex varietate tñ ſecuum variantur.xxx.diſtin.ſi
qua mulier.⁊ ſic congruentia veſtium concernit etiam laycos:
vnde ex qualitate veſtis preſumitur quis talis qualem eum in
dicant.l.item apud labeonem.§.ſi quis virginem.ff.de iniu.de
ſen.excom.ſi vero.⁊ eo.titu.ſi iudex laycus.in.vj.ſm Pau. Di
citur tñ quelibet veſtis licita que non apparet prohibita.xvi.q.
j.ſunt nonnulli.⁊ generaliter omnibus ſunt interdicte veſtes ni
mium fulgide ⁊ nimiuꝫ ſordide.xlj.di.§.j.⁊.c.j.⁊.c.ij.⁊ maxime
per quas mutatur humana effigies.de conſe.di.vl.c.ſi.mediuꝫ
ergo tenendum eſt ⁊ in dubium declinandum ad humiliores: qꝛ
humilitas preualet.de pe.diſt.ij.preſentium. ⁊ ſic multa licent
que non expediunt.iij.q.j.§.j.ſm Guil.⁊c. ¶ Glo.ceſſante alſ.
pro concor.decre.deus qui.ſ.e.⁊ ſic patet ꝙ ex cã exiſtente lꝫ mu
tare veſtes ⁊ maxime de licentia ſuperioris ſi poteſt haberi. vt
17 d.c.deus qui.⁊.c.pe.⁊.c.ſi quis. ¶ † Glo.clericus notanda eſt.
a qꝛ ex ea habes ꝙ ſub indefinita[a] appellatione clerici cõprehen
ditur clericus prime tonſure.vide qꝺ no.de iudi.cum nõ ab ho
mine. ¶ Glo.partita alleg.in prin.concor.deinde querit an pe
na huius cle.locum habeat in portante veſtem rubei vel viri
dis coloris: cum ille ſint etiam prohibite clericis.ſ.e.cleri. Re
ſpondet glo.ꝙ non: ſed ſolum in veſtibus partitis ſchacatis.de
18 quibus hic loquitur.ar.regule in penis. ¶ † Glo.vtetur. que
rit an quis vtendo veſtibus hic expreſſe prohibitis factis tamẽ
ante hanc cle.incidat in penaꝫ huius cle.videtur ꝙ non: qꝛ con
ſtitutio non debet trahi ad preterita.de conſti.c.ſi. ¶ Gl. tenet
contrarium qꝛ hic damnatur vſus qui in caſu propoſito eſt de
futuro poſt hanc conſtitutionem ideo illam comprehendit: nõ
aũt hic principaliter damnat formam veſtium: ideo non ꝑ hoc
dicitur reſpicere preterita ſed futura fa.qꝺ vidiſtis in ſimili in
cle.vt hi qui.de eta.⁊ qua.in glo.poſterius. ¶ Not.bene hanc
glo.quam alle.do. Anto.de conſti.c.ſi.qꝺ ſufficit ꝙ conſtitutio
dans formam geſtui vel actui circa rem requirat geſtam de fu
turo qꝛ illi dat formam ⁊ prout inheret rei de preterito.ad hoc
glo.in preall.cle.vt hi qui.de quo plene in.d.c.ſi.per do. Ant.
¶ Glo.beneficiorum.querit an ĩ perceptione fructuũ quorum
cunqꝫ beneficiorꝫ ſit ſuſpenſus faciens contra hanc conſtitutio
nem. ¶ Gloſ.reſpondet ꝙ ſic per hanc literam que indiſtincte
loquitur. Nec ob.de elec.ſi compromiſſarius.§.huius.⁊.§.ſeq.
qꝛ ibi offendebatur ſpecialiter vna eccleſia: hic vniuerſalẽ eccle
ſiam offendit: ideo ſecus. Fatetur tamen ꝙ iſte non obſtante ta
li ſuſpenſione cum non ſit ſuſpenſus ab officio poteſt eligere.de
19 electio.cum vintonienſis. ¶ †[b] No.bene ꝙ ſuſpenſus a benefi
b ciis poteſt eligere: quia poteſtas vocis dande plus inheret offi
cio ꝗ̃ beneficio.vide de elect.cum in cunctis.de conſuet.cum di
lectus.eligi tamen non poteſt ſm Pau.vt de elect.per inquiſi
tionem. ⁊ no.glo.ꝙ ſententia limitatur ad limites cauſe ſenten
20 tie. ¶ † Item no.ex gl.qñ ſuſpenſio ad beneficia reſtringat ad
certam eccleſiam ⁊ qñ non qꝛ ſi hoc exprimitur ſeruanda eſt ſiue
ro non exprimitur tunc ſi cã ſnĩe vniformiter reſpicit oẽs eccle
ſias ad oẽs refertur. Si cã ſnĩe reſpicit ſolum certam eccleſiam
21 quo ad beneficia illius eccleſie cẽſetur ſuſpenſus. ¶ † Item no.

a ¶ Appellatione. adde ale. in conſi. viij. in j.volu. ⁊ Alex. in cõſ. lx. in.iiij. volumi.

b ¶ No. bene. De plurib9 ſpeciebus ſuſpẽſionum habes gl. in cle.cupiẽtes. in ver.ſuſpenſ. de penis.

ꝙ ſnĩa generalis ꝗ priuat quẽ beneficiis ex cã vniformiter con
cernente omnia refertur ad oia qñ eſt pape.ſecus ſi eſt alterius
ꝗ̃ pape.ar.l.cum vnus.§.ſi.ff.de bo.aut.iudi.poſ.de conſtit.vt
aiarum.§.j.⁊ qꝺ ibi no.⁊ fa.ſ.de re iudi.cle.paſtoralis. Sin aũt
ſpecifice poſſit dr ibi.⁊ no.de ſo.compe.poſtulaſti. ¶ Gl.corpo
oppo.ꝙ requiratur monitio.ſ.de.priori. Solu.illa in caſu ſuo.
¶ Glo.ſuſpenſus querit an ſi interim durante hac ſuſpenſione
interim percipiet illos fructus ſic irregularis.dicit ꝙ non: quia
hoc non eſt expreſſum in iure: igitur ⁊c.de ſen.excom.is qui.in
vj.quinimmo plus dicit.ſ.ꝙ nec etiam ex quo erit priuatus be
neficio ſeu titulo beneficiorꝫ cũ hoc non exprimatur: ſecus dicit
in caſu.de elec.cupientes.in.§.ceterum.in.vj.⁊.c.j.§.ſi. Fatetur
tñ ꝙ tenebitur ad reſtitutionem fructuũ interim perceptorꝫ.
22 ¶ † No.bene ex glo.ꝙ ꝓpter exercitium actus alterius ꝗ̃ offi
cij diuini ex ſuſpenſo quis non incurrit irregularitatẽ: lꝫ ab illo
actu ſuſpenſus exiſtat: qꝛ hoc non eſt iure expſſum: reſtringit er
go materia irregularitatis ſolum ad exercitium officij diuini ex
ſuſpenſo ab officio diuino. Item hic Guil.⁊ zenze.plus dicit ꝙ
ſi celebrarent non ſunt irregulares: ⁊ per hoc etiam habes ꝙ ꝑ
actum celebrationis diuinorꝫ.vbi ab alio actu eſt ſuſpenſus non
concludente ad diuina quis non incurrit irregularitateꝫ qꝺ be
ne no. Exigitur ergo ꝙ ſuſpenſio ⁊ exercitium actus concludit
23 ad diuina.vide de excel.prela.tanta. † Quia aũt dictuꝫ eſt.ſ. ta
lem teneri ad reſtõnẽ fructuum perceptorꝫ interim durante ſu
ſpenſione de qua hic querit gloſ.cui erit fienda hec reſtõ ⁊c. In
ver.ſed cui fiet. Reſpondet glo.ꝙ circa hoc eſt videndũ cui ac
creſcant fructus tempore ſuſpenſionis: ⁊ circa hoc dicit gloſ.qꝺ
quotidiane diſtributiones accreſcunt ſociis vt dictum fuit. de
eta.⁊ qua.in cle.vt hi qui.fructus vero prebende vel beneficij di
ſtincti accreſcunt eccleſiis.de cler.nõ reſidẽ.c.pe.⁊ ſic dicit intel
ligendum.qꝺ no.xcj.di.clericus victum.⁊ qꝺ no. Inno.de coh.
cle.⁊ mu.ſicut ⁊ per totum. Et per hoc ptꝫ cui dꝫ fieri reſtitutio
24 Idem not.zenze.⁊ tenet Pau. † Et no.bene glo.ꝗ facit diffe
rentiam inter fructus ⁊ quotidianas diſtributiones vt ſic pri
mo applicẽtur eccleſie. Scdo accreſcunt ſociis per qꝺ limitatur
glo.in cle.vt hi qui.que de diſtributionibus dicit contrarium.ſ.
ꝙ applicentur eccleſie.tenet Archi.de elec.cupientes.§. ceterũ.
in gl.in perceptione.⁊ hoc tenet Guil.tene qꝺ dixi de elec.in.d.
25 cle.vt hi qui diuinis.ad ſi. † Quid aũt ſi iſti ſuſpenſi a ꝑceptiõe
fructuum beneficiorꝫ nollent interiꝫ eccleſiam officiare qd eſſet
ſiendum: ⁊ quid ſi interim eligant vel eligant an valeat electio.
remittit glo.no.de elec.cupientes.§.ceterum.in glo.nõ ergo ⁊c.
Dic vt ibi no.glo.non inſiſto.qꝛ in primo dic ꝙ non poſſent ꝑ
nari ex toto. Ad ſcdm iterꝫ ptꝫ reſponſio ex dictis cum prorima
glo.⁊ ꝗ ibi no.⁊c. ¶ Glo.inhabiles.querit an hanc penam in
habilitatis poſſit infligere inferior ĩ papa. Reſpondet ꝙ ſic ẽt
in perpetuum ex cã vt legatus ⁊ etiam ep̃s alle.no.in Spe.ti.ij.
§.ſupereſt.ver.ſed nunquid.⁊ imponitur hic hec pena inhabi
litatis in defectum beneficij: alibi vero ſuccedit loco beneficij de
fectus ſnĩa excõicationis.ſ.de offi.cle.j.ſed illud operat̃ diuerſi
26 tas caſus. ¶ † No.bene ex iſta glo.ſingulari ꝙ inferior ĩ papa
poteſt ex ſtatuto ⁊ ſnĩa cum cã aliquem inhabilitare ad bñficia
⁊ ſic quodammodo poteſt imprimere defectum irregularitatis
quo ad beneficia: ⁊ ſatis putat do. Anto.ꝙ ipſe poſſit cum tali
irregularitate diſpenſare per regulã primam.ſ.de reg.iur.de pe
ni.diſtin.j.verbum.lꝫ in contrarium fa.qꝺ no. Inno.de temp.
or.dilectus.vbi dicit ꝙ ep̃s non poteſt contra ſuum ſtatutũ diſ
penſare.ſed illud dictum hꝫ alium intellectum: aliꝰ eſſet falſum
27 vt dixi de elec.lꝫ canon.in.vj.⁊c. ¶ † Glo.tonſuram querit qd
ſi ferat veſtem ſine tonſura vel econtra an incidat in hanc cõſti
tutionem glo.ꝙ non: qꝛ hic copulatiue requiritur vtrũqꝫ fa.qꝺ
no.de apo.tue. Deinde gloſ.qꝛ in hac cle.fit mentio de tonſura
clericorꝫ alibi de raſura.alibi de corona.xxiij.diſt.§.cleri.xij.q.
28 j.duo.cum ſi. ¶ † Querit glo.quid importetur per predicta et
in quibus competit habere coronam ⁊ que ſit differentia inter
predicta. Reſpondet glo.ꝙ clericis deputatis ad diuina mini
ſteria cõpetit raſura ⁊ tonſura in modũ corone: conuerſis auteꝫ
⁊ aliis non deputatis ad diuina cõpetit habere tonſuraꝫ. Qua
re aũt hoc ſit ꝙ clericis deputatis ad diuina cõpetit raſura in
modum corone ⁊ aliis tonſura. Reſpondet glo.ꝙ hoc cõtingit
per figuram: qꝛ corona eſt ſignum regni ⁊ perfectionis cum ſit
circularis ⁊ carens angulo in ſignum carentie ſordium: qꝛ vbi
eſt angulus ibi ſordes: ita per ſimile clerici illam habentes ſe et
alios debent virtutibus regere ⁊ ſordibus mundare: ⁊ ſic in de
cre.regnabunt.in preallег.c.duo ſunt genera. Item per raſurã
ſubtrahitur pars ſuperior capillorum: ⁊ hoc in ſignum ne mẽs
ipſorum retardetur per occupationes temporales a contempla
tione diuinorum.nam ſummitas capitis eſt eminentia mentis
vt de ſac.vnct.c.vno.⁊ ideo per denudationeꝫ ipſius merito de
ſignatur reuelatio mentis. Conuerſis autem ⁊ aliis non deputa
tis ad

tis ad diuina officia vt predixi cõpetit habere tonſuram nõ ra-
ſuram. Nam cum illi non occupentur diuinis miniſteriis non
radunt capilli ſuperius ſed inferius tondentur q temporalia
deponant. Tonſura enim fit ex parte inferiori capillorum ꝛ ſic
ri debet vt ad redeuationem ſenſuū. ſ. viſus ꝛ auditus ne ſic au-
res vel oculos impediant: ꝛ figurantur per ipſam q per haben
tem ipſam preſcindenda ſunt vitia cordis ꝛ corporis ne impe-
diant intuitum ꝛ auditum diuinoꝝ: ꝛ finaliter habeatur coro-
na celeſtis: ꝛ propter hoc dicit canon ꝙ clerici detonſo capite et
29 patentibus auribus debent incedere. xxiii. di. c. pe. † Ex predi-
ctis infert glo. que ſit differentia inter raſuram ꝛ coronam ꝛ tõ-
ſuram: q raſura ꝓprie reſpicit partem ſuperiorem quam dici-
mus clericam in vulgari. Corona vero de circulus capilloꝝ. Tõ-
ſura vero eſt abſciſſio ipſoꝝ capillorum ex parte inferiori. ſ. a. de
ſen. excom. contingit. ii. ibi circunciſis crinibus. hoc dicit glo. te-
nendum. Fatetur tñ ꝙ Hoſtien. aliter dixit. ſ. e. clerici. q cleri-
cam videtur vocare tonſuram: dicebat enim ꝙ maiorem tonſu-
ram ꝛ altiorem ꝛ rotundiorem coronam de habere monachus
ꝙ clericus. de quo etiam in ſumma. eo. titu. §. ii. Ex pdictis pꝫ
an tonſura conſiſtat in clerica vel in tonſione crinium vel i vtro-
30 q ꝛc. His ſic viſis pro intelligentia ꝛ declaratione tex. † querit
glo. quid ſi clericus in minoribus deferat veſtem hic prohibitā
cum clerica ꝛ longis crinibus: vel econtra crinibus tonſis et ſi-
ne clerica an incurrat hanc penam huius decre. Reſpondet gl.
ꝙ ſi portat clericam cum longis crinibus ſi illam portat cooper-
tam caputio vel aliter: ꝛ idem ſi portat tonſuram ſine clerica et
portat illam coopertam forte veſtito caputio tunc non eſt loc⁹
huic pene per tex. q regrit copulatiue ꝙ publice deferat vtrūqꝫ
ſ. tonſuram ꝛ veſtem clericalem. ar. ff. de condi. inſti. l. ſi heredi
plures. Si autem alterum ſolum deferat predictorū ꝛ publice
tunc eſt dubium qđ dicit glo. egere deciſione: tñ concludit ꝙ cre-
dit fore de mente de. ꝙ ſi tñ exhibet ꝛ oſtendit in publico ꝙ vi-
deatur clericus cum illa veſte locus erit pene huius de. Nam al-
leg. non de facili locum haberet. nam raro vel nunꝙ quaſi eue-
nit ꝙ oſtendatur vtrunqꝫ cum portetur caputium biretrū vel
aliud in capite vt docet experientia do. Anto. hic dicit glo. bene
dicere ſi publice vtrunqꝫ oſtendit: alš non. Quia mihi videtur
31 glo. ſatis procedere ꝛ tene bene menti gl. totam. ❡ † Gl. extrin-
ſeci inducit tex. huius cle. maxime ver. iſtius dignitatem iūcto
principio inquantum hic dicit attendendum habitū. ſ. exterio-
rem. Ad queſtionem que olim fuit diſputata vtꝫ an monach⁹
qui portat habitum ſed coopertum habitu clericoꝝ ſecularium
ſit apoſtata: q videtur ꝙ ſic: ex quo publice nõ defert: ꝛ ita fuit
bononie determinatum. ad hoc. ſ. e. c. pe. ꝛ de iudeis in nõnul-
lis. ꝛ hoc de regu. iur. in mercurialibus. in regula certum. in. vi.
❡ No. bene iſtam glo. quam ſepius audies allegari per quam
habes iuncto. c. ii. ne cle. vel mo. in. vi. An monachus portans
habitum coopertum ſit excõicatus: q certe ſic per predicta ac ſi
non deferret quo caſu eſſet certum. vt. d. c. ii. ꝛ cum gloſ. concor.
zenze. Et no. bene glo. ſm do. Ant. q ſm hoc multi monachi
ſunt excommunicati ꝛ apoſtate q portant cappam de ſtatuto
ſupra habitum per quam habitum occultant. Nā vt dicit guil.
talis habitus debet deferri ſuper omnes veſtes per quem oſtē-
32 datur ſtatus religionis ſue: † q habitus eſt ſignum ſtatus non
ſignificat autem niſi ſit in publico. vt de conſe. diſt. ii. ſi quis oc-
cultans: igitur aufert ſibi officium ſignandi. de ſen. excom. vt fa-
me. ꝛ. c. ſi iudex. in. vi. ob hoc excludetur cā legitima ſm Guil.
33 ꝛc. ❡ † Glo. infulam querit quid ſit infula. Reſpondet ꝙ quā-
doqꝫ ſumitur pro imperiali infula qñqꝫ pro alba faſciola ſacer-
dotali. Guil. hoc dicit quo ad propoſitum infula eſt veſtis can-
dida quam ſuper caput ſepe portant Lombardi foderata heua-
riis ꝛ per dñam. zenze. dicit ꝙ eſt veſtis pompoſa circa collū ex-
terius foderata qua vtuntur italici: vel infula dicitur gallice vi-
ſa que alš dicitur pileus ꝛc. ❡ Glo. lineum videtur ſentire ꝙ in
penalibus fiat extenſio per idētitatem vel maioritatē rõnis re.
34 ❡ † Gloſ. quodcunqꝫ beneficium notanda eſt[a] ꝙ appellatio-
a ne beneficiȷ̄ comprehenduntur etiam preſtimonia vel penſio q̄
habetur in titulum. de quo de reſcrip. poſtulaſti. allegato in gl.
non tñ comprehendit hic penſionem que datur in ſtipēdio be-
nemerito non vt in titulum. ad hoc qđ no. Archi. in ſimili. de ꝓ
35 hen. ſi motu proprio. in. vi. ❡ † Glo. oram declarat que ſit diffe-
rentia inter oram ſine aſpiratione ſeu ſine h. ꝛ cum aſpiratione
ſeu cum h. q ſine aſpiratione deſignat extremitatem rerum vel
finem vt precidit orā veſtimenti: ſed cum aſpiratione deſignat
tempus vt hora tertie vel veſperorum hoc qñ profertur in ſin-
gulari: in plurali vero prout deſcendit ab os oris non debet etiā
36 aſpirari ꝛc. ❡ † Glo. videatur. querit quatenus debet eſſe lõga
veſtis clericorum vt hic ſciatur qñ ſit nimis breuis. Reſpondet
ꝙ debet eſſe talaris. i. longa vſqꝫ ad talos pedum. i. collum vel
clauiculam pedum. xxiii. diſt. c. pe. An autem decre. habeat lo-
cum in tabardo breui non foderato. Reſpondet ꝙ non cũ hec
conſtitutio ſit penalis. ar. de dec. ſtatutum. in. vi. videtur tñ cõ-
tra ſi diceremus ꝙ breuitas nimia ſit cā conſtitutionis ſed hoc
non obſtante tenet glo. qđ dixi. ❡ No. bene ꝙ forte ſentit gloſ.
ꝙ in penalibus non eſt licita extenſio etiam ex identitate ratio-
nis. de quo dixi de elec. ſi poſtꝙ ꝛc. ❡ Glo. infra menſem decla-
rat a quo tempore incipiat menſis: q a tempore viſus vt pꝫ ex
37 precedentibus ꝛc. ❡ † Glo. aduertendum. in prin. inducit tex.
ad no. in. c. nolo. alš non dicatis. xii. q. i. vtꝫ ꝙ monachus carēs
adminiſtratione non poſſit facere elemoſynam. Deinde querit
gl. qđ ſi monach⁹ carēs adminiſtratione ſit in ſtudio de licentia
abbatis a quo diſtat per magnum ſpacium an poterit tunc fa-
cere hanc erogationem de qua hic dicitur. Reſpondet ꝙ ſic ex
quo diſtat ab abbate per longum ſpacium ꝛ ſic de facili nõ po-
terit ei reſtitui. alle. no. per Hoſtien. in ſum. de pe. ꝛ remiſ. §. qui-
bus ꝛ qualiter. ver. quid de facientibus elemoſynam. vbi tenet
ꝙ monachus qui de licentia abbatis eſt in ſtudio vel peregri-
natione poteſt facere gratuitam elemoſynam moderate: q tūc
videtur ei abbas dediſſe adminiſtrationem perſone ſue ꝛ rerū
eccleſiarum: datio autem ſiue electio inter neceſſaria computat̄.
xlvii. di. §. hinc etiam. ꝛ. §. ſequenti. ꝛ quod no. de accu. ex parte
alle. de offi. dele. preterea. ff. de procur. ad rem mobilem. ꝛ. l. ad le-
gatum. ꝛ de iudi. ſi longius. ꝛ ſic fortius poterit hanc neceſſariā
elemoſynam facere ex quo poteſt facere voluntariam. fa. quod
37 no. de accu. ex parte. ❡ † No. bene ex glo. ꝙ monachus carens
adminiſtratione non poteſt regulariter dare elemoſynā. Idꝫ
Guil. q nec poſſet commodum monaſterii abſqꝫ conſenſu pre-
lati proſequi nec peregrinari. xvi. q. i. monachi. de conſe. diſt. v.
b non oportet. [b] niſi viderit fame pereuntem: q tunc poſſet ꝛ de-
bet elemoſynā facere. nā tunc elemoſyna eſt de precepto. lxxxvi.
diſt. non ſatis. ꝛ. c. paſce. ꝛ q tunc omnia ſunt communia. xlvii.
diſt. ſicut. ff. ad. l. rodiam. de iac. l. ii. §. cum in eodem quo caſu ēt
contra prohibitionem abbatis poſſit dare elemoſynam magis
obediendo deo ꝙ homini. xi. q. iii. non enim ſm Guil. ❡ Gl.
per idem tempus querit cum ſit facta mentio de anno ꝛ de ſex
menſibus de quo tempore hic loquitur in ver. ceteri. ❡ Gl. po-
nit tres opiniones ꝛ vltima eſt vera ſm Guil. vt diuerſificetur
tempus ſm diuerſitatem qualitatis clericorum vt ſic ſemeſtre
locum habeat in his clericis de quibus in prin. dixit annus in
illis de quibus dicit in ver. dignitatem ꝛc. ❡ Glo. ſanctioni op-
po. ꝙ male dicat cum hic finis non ſit penalis. Sanctio autem
eſt conſtitutio proprie penalis. iii. diſt. in ſumma. Sol. hic finis
non eſt ſanctio ſed adiicitur ſanctioni: q in precedentib⁹ eſt pe-
nalis hec conſtitutio. zenze. hic explicat quod habetur. iii. di. in
ſumma. ſed ſuperflue q ibi habetur. ❡ Glo. vltima dicit ꝙ hic
prouidet cle. circa veſtes ꝛ infulas ꝛ caligas. Succeſſor aūt pro-
uideat circa ſcarpitulas quarum perforatio ꝛ inciſio multiplici-
ter. eſt inuenta per clericos. do. autem Anto. hic dicit ꝙ proui-
deat Bonifa. contra clericos portantes zopas albas habentes
foderatas ac ſi volare vellent ꝛ ad collum etiam ex parte ſupe-
riori ſed maioribus ꝛ turpioribus prouidendum eſſet de quib⁹
tamen non prouiderunt.

❡ De prebendis. Rubrica.

1 Gratia ſi iungitur cum diſpenſatione facienda eſt mētio
de qualitate beneficii impetrandi alš gratia de ſubreptitia.
3 Gratia pape ad excludendum ſurreptionē ponderatur in ver-
bis diſpoſitiuis non in executiuis ꝛ quare.
6 Beneficium electiuum in verbis quantumcunqꝫ generalib⁹ nõ
comprehenditur niſi hoc exprimatur.
7 Cura animarum ſeu fori animarum an ſit dignior cura fori cõ-
tentioſi.
8 Litere falſe vel ſurreptitie an reddant proceſſum nullum.
9 Beneficium collegiatum cui non prouidetur per viam electio-
nis ſed per viam collationis alicuius prelati an includat in mā-
dato de prouidendo in forma.
10 Dignitas in qua prouidetur per viam electionis q̄ dicatur.
11 Gratia an valeat ſine diſpenſatione ſuper pluralitate beneficio-
rum ex quo de vtroqꝫ beneficio eſt facta mentio expreſſe ſuppo-
ſito ꝙ neutri dignitati imminet cura.
12 Gratia ꝛ impetratio an cenſeatur ſurreptitia ſi non fiat mētio
de qualitate beneficii impetrandi. ꝛ nu. 15.
13 Gratia quo ad diſpenſationem ſuper pluralitate beneficiorum
de ſurreptitia: ſed quo ad ſubſtantiam ipſius gratie non ſi p ſe-
cundam paratus eſt dimittere primam.
14 Vale per inutile non debet vitiari.
16 Clauſula ad vnum finem poſita non debet alium finem operari
nec ad alium finem extendi.
17 Participium includit in ſe conditionem.

a ❡ Qđ appel-
latione bñficii.
Adde Fely. in
c. poſtulaſti. in
x. col. circa me.
ꝛ in. c. ad audiē-
tiam. in prin. ex-
tra de reſcrip.

b ❡ Niſi vide-
rit. an autē qa
cõpelli poſſit fa-
cere elemoſynā
ꝛ an ſit peccatū
non facere ele-
moſynam. po-
nit do. Abb. i
c. i. in. ii. colū. de
contrahē. emp.

17 Clauſula generalis adiecta enumerationi ſpecierum cum am-
plìatione non ampliatur ad ſpecies ſeparatas non aptas com-
prebendi ſub genere additionis: ſed reſtringitur ad ſpecies tm̄
illis additioni comprebenſas.
19 Dignitas: quid ſi nullus modus exprimitur prouidēdi: ſed ſim
pliciter mandatur prouideri de dignitate proxime vacatura vel
quam duxerit acceptandam: an includatur dignitas que proui
detur per viam electionis.
20 Quid ſi papa mandat prouideri alicui de dignitate puta in ec-
cleſia ſancti Ambroſij ꝛ non eſt ibi niſi vna ꝛ principalis digni
tas an illa habebitur.
21 Dictio aliquo ſtat implicatiue.
22 Beneficium ſi quis impetrauit primum vacaturum ad cuiuſ-
cunqꝫ collationem in certa dyoceſi: poſtea vacauit beneficiū ad
collationem prioris qui non habet aliud beneficiū conferre niſi
illud: an illud includetur in gratia.
23 Diſpenſatio ſuper pluralitate beneficiorum an per illam videa
tur diſpenſatus ſuper vtriuſqꝫ reſidentia vt in neutro teneatur
reſidere.

Dignitatez habēti.

Due ſunt partes ſicut duo ſunt dicta pn
cipalia. ſcḋa ibi ad hec. ¶ †Not. primo
1 ꝙ in gratia iuncta cum diſpenſatione fa
ciēda eſt mētio de qualitate cure vtriuſqꝫ
beneficij habiti ꝛ aſſumpti ſiue vtrunqꝫ
2 habeat curā ſiue nō. ¶ †a Not. ſm aper-
a tum tex. ꝙ in beneficialibus ſurreptio ẽt

a ¶ No. ſm ap tum tex. Adde Fely. in. c. ſuper literis. in. v. co. cir. ſi. de reſcri. vbi ponit etiaꝫ quid de literis iuſtitie.

in tacendo ꝛ in diſpenſatione ſuper beneficialibus vitiat ipſo iu
3 re. ¶ †No. ꝙ ad ponderandum certificationem pape vel non
certificationem quo ad excludendum ſurreptionem gratia pō
deratur in verbis diſpoſitiuis non in executiuis: ratio qꝛ tales
clauſule executiue apponuntur a cancellaria preter ſciam pape
ꝛ papa non exprimit niſi diſpoſitiua ſuper quibus gratie fun-
dātur. Verba ergo ex quibus ſit mentio de qualitate a qua cau
ſatur excluſio ſurreptionis ſi ſunt prolata in verbis diſpoſitiuis
excludunt ſurreptionem ſi circa clauſulas executiuas non exclu
4 dunt ſurreptionem. ¶ †No. ex ſecunda parte ꝙ per hec verba
vel quamlibet aliam ꝓuiſionem ſubiectam enunciationi modi
prouidendi per actum collationis vel ꝓuiſionis non cōprehen
ditur beneficium electiuū: ꝛ ſic genus ſubſequens reſtringitur
ad qualitatem enunciatoꝝ. de reſcrip. ſedes. de procura. qui ad
5 agendum. in. vj. ꝛ in cle. non poteſt. eo. ti. ¶ †No. ſcḋo ꝙ ver-
ba prolata circa concernentia gratie vel diſpoſitionis executio-
nem non ampliant verba ꝓlata circa diſpoſitionem: ꝛ ſic ad pō
derandam vim cōprehenſiuam gratie vel latitudinem eius pō
deranda eſt gratia in verbis diſpoſitiuis non executiuis: et ſic
verba executiua non trahunt ad ſe diſpoſitiua: immo executi-
ua regulātur contra vim verboꝝ ꝛ diſpoſitionem qḋ bene nota
bis. Quedam enim verba ponuntur aperte ad ampliandum
gratiam vel diſpoſitionem ꝛ hec ampliant. l. ſi ita. ff. de aur. ꝛ ar
gen. leg. Quedā apponuntur ad diminuēdū ꝛ hec nō ampliāt
l. legata inutiliter. ff. de leg. j. ꝛ l. cum tale. §. j. ff. de cōdi. ꝛ demō.
Quedam ponuntur ad exequendū ꝛ hec adhuc non ampliant
6 vt hic qḋ bene no. ¶ †No. tertio ꝙ in verbis quibuscunqꝫ gñā
b libus[b] non cōprehenditur beneficium electiuum niſi hoc expri
matur ꝛc. ¶ Quero an indifferenter ꝓcedat cle. ſiue immineat
cura principaliter ſiue in cōſequentiam dic cle. ꝓcedere qñ imi-
net principaliter ꝛ immediate: vt qꝛ ei preſidens per ſeipſum cu
ram exercet vel per vicarium tēporalem vel perpetuum. de ele.
dudum. j. ꝛ. ꝫ. e. cum ſingu. in. vj. ſecus ſi ipſi dignitati nō immi-
net principaliter cura vt qꝛ dignitati ſimplici eſſet aliqḋ benefi-
cium curatum annexum vel vnitum. ꝫ. e. ſuper eo. in. vj. de quo
7 per Inno. eo. titu. ex turpande. ſm Guil. ¶ †Quero que ſit di-
gnior cura. an cura fori contentioſi. an fori anime: videtur ꝙ di
gnior ſit fori contentioſi. vt pꝫ in archidyacono qui hꝫ illam ꝛ
eſt maior archipſbytero qui hꝫ penitentialem. de off. archipſb.
c. j. ij. ꝛ. iij. Quis ſit dyaconus tñ qꝛ gerit vices epī maior eſt ꝙ pſ
byter. xciij. di. c. ij. ꝛ ſic cardinalis dyaconus vel legatus ꝙ ſim
plex epīs. xcvj. di. c. ſi. In contrarium qꝛ ars artium eſt cura aīa-
rum. de eta. ꝛ qua. cum ſit ars. Dic ꝙ iſta maior eſt inq̄tū gra-
c uior ꝛ periculoſior[c]. ꝛ qꝛ aīa preeſt corpori ꝛ cunctis rebus illa
dignior ꝛ notabilior. Inq̄tum magis approximatur pape. ff.
de offi. dele. volentes. vj. q. j. quiſquis. ſm Guil. qui tractat hic
quid ſit dignitas ꝛ an archypreſbyteratus ſit dignitas ꝛ de po-
tatibus ſecularibus. de hoc etiam tractat hic Matthe. ſufficit
remittere ad no. de preben. de multa. ꝛ qḋ not. in cle. ꝛ ſi princi-
palis. de reſcri. ꝛ melius in cle. vt hi q. in ver. in eaḋē. ꝫ. de eta. ꝛ
8 qua. que glo. pe. eſt ꝛ in. c. j. de conſue. in. vj. †Tractat etiam cir
ca hanc partem an litere falſe vel ſurreptitie reddant proceſſuꝫ

b ¶ Non comprehendit bñficium electiuuꝫ. Adde Fely. l. c. in noſtra. in. xx. col. in princi. ex tra de reſcrip.

e ¶ Et qꝛ aīa ꝑ eſt. Habes de hoc ho. tex. i. c. ſeculo. xxxviij. di. ꝛ glo. in. c. in telligentia. de ꝟ bo. ſign.

d ¶ Inter literas. Adde Fel. in. c. ſup lrīs. in v. col. cir. ſi. ꝛ in c. ad audientiā. el. ij. in. xij. co. de reſcrip.

c ¶ Qḋ de qualitate bñficij. Adde Fely. in. c. in noſtra. in. xix. ꝛ in. xxj. col. de reſcri. quid aūt ſi concedat motu proprio an tūc ſint exprimēde qualitates. ponit Fel. in. c. ad aures. l. iiij. col. de reſcrip.

nullum. de quo ſatis de reſcri. ad audientiam. ꝛ tenet cōem opi
d nionē quam dicit ꝓbari p hanc cle. aſſignat rōnem differentie[d]
inter literas ad lites ꝛ ad beneficia quare prime non annullan-
tur ex ſurreptione ſcḋe ſic: ꝛ dicit ꝙ ideo qꝛ beneficium abſqꝫ ca
nonica inſtitutione poſſideri non poteſt ſecus in rebus aliis. de
reg. iur. c. j. in. vj. ꝛc. Item qꝛ litere ad beneficia habētur ꝓ titu
lo. de renun. veniens. ꝛ Hoſti. de reſcrip. ſuper literis. de quo p
do. Anto. poſt Cal. de reſcri. in noſtra. Item qꝛ in ſpūalib[9] ma
ior puritas dꝫ adeſſe ꝛ prauitas abeſſe ꝙ in ꝓphanis. j. q. iij. ſi
9 quis. ſm Guil. de monte laudi. ¶ †Venio ad ver. ad hoc ꝛ q̄-
ro an in mandato de ꝓuidendo in forma cle. includatur benefi
cium collegiatū cui non ꝓuidetur p viam electionis ſed p viam
collationis ꝑlati alicuius. dicit hic Guil. ꝙ ſic. qḋ bene no. vnde
dicit ꝙ includetur tunc dignitas alꝭ collegiata vel conuentiona
lis. iuxta. c. ꝫ. e. ti. cū in illis. in. vi. quis alꝭ ſit differentia inter
collegiatas ꝛ alias. de offi. dele. deliberatione. in. vj. de elec. ſtatu
tum. e. li. ꝫ. de reſcrip. cle. ij. de ſta. mo. cle. j. §. ceteꝝ. ſed ibi caſus
ſunt diuerſi: ꝛ ſic non ob. de his que ſi. a ꝑla. cū apoſtolica. de de
ci. ad audientiam. ꝛ vide qḋ no. de ſup. neg. ꝑla. cle. j. ſecūdum
Guil. ¶ No. bene qꝛ dixiſſes cōtrarium. rō aūt quare de digni
tate ꝓuidetur cui ꝓuidetur p actum collationis vel diſpoſitio-
nis ꝛ non electionis eſt: qꝛ in electione ſunt plures ꝛ papa nō in
tendit tot ꝑiudicare: ꝛ ꝑſumitur ꝙ plures melius faciant: ſecus
in ꝓuiſione que ſit per vnum. de offi. dele. preſenti. ꝛ. c. ſe. in. vj.
de offi. dele. prudentiam. §. j. xx. diſt. de quibus nec refert an lon
ge plus valeat vna dignitas ꝙ alia qꝛ ſolum dicta rō attēditur.
10 †Que aūt dicatur dignitas in qua ꝓuidetur per viam electio
nis. Dicit Guil. ꝙ illa in qua hꝫ ſeruari forma decre. qꝛ ꝓpter
hꝫ non habeat fieri electio. ꝫ. tres menſes. iuxta. c. ne pro defectu
de elec. ꝛ ſic excluduntur forme poſite. de re iudi. cum olim. in ſi.
ꝛ de preben. cum in eccleſiis. in. vj. de conceſ. preben. cū in eccle-
ſiis. in. vj. de conceſ. preben. poſtulaſti. ſm Guil. ꝛc. ¶ Glo. mā
damus. querit quid ſi papa non mandat ꝓuideri ſed ipſemet
prouideat forma de qua hic dic ꝙ idem erit cum eadeꝫ ſit ratio
dummodo non prouideat ꝓprio motu. ar. ꝫ. e. ſi motu ꝓprio.
in. vj. ¶ Glo. diſpenſantes. querit quid ſi nulla ſuit diſpenſatio
cum alꝭ mandetur prouideri in forma de qua hic: an tunc locū
hꝫ decre. Reſpondet ꝙ ſic cum eadem ſit ratio ꝛ fortior cū tūc
minus pinguis ſit gratia ergo idem ius. de conſti. tranſla. cum
concor. ꝛc. Et ſi dicas quare ergo hic ponit de diſpenſatiōe. Re
ſpondet glo. ꝙ ideo de illa dixit qꝛ clauſula illa prouiſo qḋ aīa-
rum cura ſi imminet minime negligatur cōiter ſolum conſueuit
apponi quando in gratia ſit diſpenſatio ſuper pluralitate bene
ficiorum vt hic vel ſimili puta qñ ſit ſuper ordine vel reſidentia
11 facit de offi. ordi. c. ordinarius. §. prouideatur. in. vj. ¶ †Gloſ.
retinere. querit an ſuppoſito ꝙ neutri dignitati immineret cu-
ra an valeat gratia ſine diſpenſatione ſuper pluralitate ex quo
de vtroqꝫ beneficio eſt mentio expreſſe facta. Reſpondet ꝙ nō
qꝛ ſola enim expreſſione non inducitur diſpenſatio. c. non poteſt
de preben. in. vi. nam expreſſio excludit vitium ſurreptionis: nō
12 aūt inducit diſpenſationem vt ibi ſm zen3e ¶ †Glo. vel alteri
opp. hic videtur innuere tex. ꝙ in impetratione neceſſaria ſit
facienda mentio de qualitate beneficiorum que alꝭ obtinet: ſed
e hoc videtur falſum. nam lꝫ reperiatur cautū in iure[e] ꝙ de qua
litate beneficij impetrandi quis teneatur facere mentionem. vt
ꝫ. eo. cum in illis. in. vj. tñ non reperitur iure cautum ꝙ ipetrās
teneatur facere mentionem de qualitate beneficij qḋ obtinet vi
delꝫ an ſit curatum: ſicut nec reperitur ꝙ teneatur quis exꝑme
re qualis ordo ſit annexus beneficio vel quanti redditus ſit: et
ſic per conſequens tenere dꝫ gratia mentione facta de ſubſtan-
tia beneficij ꝙ quis obtinet lꝫ non fuerit facta mentio de quali
tatibus. de tranſla ꝑla. c. ij. ibi ꝙ non eſt ſanctoꝝ patrū: huius
timore facta eſt glo. que ꝓ ſolutiōe contrarij dicit ꝙ duplex po
teſt eſſe intellectus litere. vnus ꝙ iſtud verbum alteri referatur
tantum ad beneficium qḋ quis impetrat: ꝛ tunc non obſtaret
contrarium p ſuperius dicta: qꝛ de qualitate talis beneficij de-
bet fieri mentio. vt in. c. cum in illis preallē. Alius pōt eſſe intel
lectus ꝙ referatur etiam ad beneficium ꝙ tempore impetratio
13 nis obtinebat impetrans ꝛ tūc obuiare videtur cōtrariū. †Sꝫ
ſoluit glo. ꝙ gratia quo ad diſpoſitionē ſup pluralitate dicetur
ſurreptitia vt hic: ſed quo ad ſubſtantiā ipſius gratie non ſi per
ſcḋam paratus eſt dimittere ꝑmā: vt ſi habēs archidyacona-
tum mutinenſem curatum impetret archidyaconatū bononiē-
ſem curatum vel etiam curatum hoc tñ expreſſo: ꝛ diſpenſet cū
ipſo ſup vtroqꝫ tenendo ꝙ lꝫ non valeat diſpenſatio ſup plura
litate ex quo mutinen. archidyaco. hꝫ curam de qua non eſt fa-
cta mentio tñ tenebit impetratio adeo ꝙ dimittendo archidya
conatum mutinenſem poterit habere bononienſem ꝑ rōnes in
contrariū allegatas: ꝛ qꝛ exꝑſſio beneficij obtēti tēpore impetra
tionis lꝫ non inducat diſpenſationem tñ tollit ſurreptioneꝫ. ꝫ.

e.non poteſt.in.vi.§.ſi non fiat mentio de qualitate cure vel an
nexionis ordinis vel quantitatis redditũm vt eſt dictũ.ſ.ad
hoc q: decre.cum in illis.⁊ eius rõ que vult exprimi debere qua
litatem beneficij ſolum adaptatur ad beneficium obtinendum
non ad habitum tẽpore impetrationis vel aliter dicit glo. Se
cundo poſſumus dicere ꝙ hec decre.hoc nouũ ius inducit lʒ p
iura antiqua non ſit inductum qd etiã qualitas cure bñficij ob
tenti dʒ exprimi:hoc vult hec litera iuncto eo ꝙ hic ſubdit: vʒ
ꝙ gratia penitus nullius ſit momenti:⁊ ſic nedũ quo ad diſpẽ
ſationem ſup pluralitate ſed etiam quo ad ſubſtantiã gratie eſt
nulla. Et poteſt huius eſſe ratio quaſi taciturnitas talis qualí
tatis eſt de illis q̃ poſſunt mouere papam ad facilius negandũ
gratiam.ar.ſ.e.§.quis.⁊.c.his qui.in.vi.⁊ videtur expreſſum in
cle.ij.de offi.or. Tertio q: hec ſcda lectura videtur nouitatẽ indu
cere contra iura antiqua contra id.de conſue.cũ conſuetudinis
⁊.l.ij.ff.de conſti.prin.ideo glo.dat tertiam lecturam vt dicamꝰ
a ꝙ hoc ſit ſpãle in caſu cle. vt ſpecialitas expreſſionisª qualitatis
cure exigatur quam expſſionem etiam hodie faciunt cõiter im
petrantes extra caſum aſit cle.pcedit contrariũ:⁊ ſm hoc erit
ſpãle ꝙ vbi ſit mixtura diſpenſationis ⁊ gratie puiſionis in ea
dem litera taciturnitas dicte qualitatis cure beneficij obtenti vi
tiat vtrãq; gratiam:ſecus ſi ſeparatim per ſe eſſet quelibet fa
cta:q: tunc non vitiaretur gratia puiſionis vt in contrario. Sʒ
14 contra iſtam lecturam opp.fortiter gl.† q: vtile p inutile nõ dʒ
vitiari ſi ſunt ſeparabilia.de re.iur.in.vi.in regula vtile. ſed grã
puiſionis eſt ſeparabilis a gratia diſpenſationis:lʒ econtra nõ
velut ſibi acceſſoria:ergo gratia puiſionis ſaltem non dʒ vitiari
ppter qd gl.dicit ꝙ lʒ hoc egeret deciſione ⁊ declaratione tñ ꝙ
dubium:tñ in dubio ſibi placet prima lectura reiecta ſcda ⁊ ter
tia:⁊ ſm illam non obſtant contraria:⁊ primo iſte tex.iũcto eo
qd hic ſubditur nullius penitus eſt momenti:q: illud dʒ intelli
gi qñ tacetur qualitas cure beneficij obtinendi:⁊ ſic verbũ alte
ri ſolum referri dʒ ad beneficium obtinendũ. Item nõ ob.ꝙ ta
citurnitas huius dicatur de illis que habent mouere principẽ
ad non concedendum:q: ſufficit expreſſum eſſe beneficiũ in ſui
ſubſtantia vt vitetur ſurreptio lʒ non indicatur diſpenſatio.vt
in.c.non poteſt.in ſi.de pben.in.vi. Item non ob.decre.is cui.j.
reſponſo.cum concor.de pben.in.vi.q: ibi tenebatur ſcdm cum
primo:ideo primum dʒ eſſe non curatum:hic aũt qñ non vult
retinere primum ſed dimittere quo caſu non hʒ obſtare cura pri
mi bñficij:lʒ non fuerit expſſa:⁊ ſic dʒ intelligi dicta decr.is cui.
Ad decre.ij.ſ.de offi.or.ea.compil.reſpondet glo.ꝙ ibi requi
ritur ſpãlis mentio beneficij ad excludendum gñalem mentio
nem q̃ non ſufficeret.⁊ in hoc facit p Hoſt.contra Cõpo.in eo
qd no.de reſcrip.in noſtra.non aũt ibi dr ꝙ requiratur ſpecia
lis mentio qualitatis cure beneficij:habetis ergo ex gl.tres opi
niones. Primo ꝙ in impetrationibus non eſt neceſſaria men
tio de qualitate cure beneficij obtenti tẽpore impetrationis al
terius. Scda eſt ꝙ eſt neceſſaria. Tertia diſtinguit an iungat
gratia cum diſpenſatione ⁊ ſit neceſſaria:alr non:⁊ in pma opi
15 nione remanet glo.finaliter. † Ex qua nota ꝙ in impetrationi
bus reſpectu beneficij ꝙ quis obtinet vbi aliud impetrat nõ eſt
b neceſſaria mentio nec qualitatis cure necᵇ quãtitatis redditũ
vide Cal.de reſcrip.in noſtra.in cõmento zenze.hic adheret ſe
cunde opinioni vʒ ꝙ ſit facienda mentio ppter verbum alte
ri indefinite platum ꝙ pariter reſpicit primum ⁊ ſcdm benefi
cium. Referendo ergo ad ſcdm tñ ſit violentia verbis contra
id qd habetur.ff.de leg.iij.non aliter verbum ergo late ptʒ.ff.de
priuile.cre.l.j. Item ſcdo ad hoc q: nihil eſt tacendum de his q̃
poſſunt mouere principem ad denegandum.ſ.eo.§.quis.in.vi.
Item q: in vtroq; eſt eadem rõ.ſ.ſurreptio.ergo ſicut de illo ad
qd ſit interpretatio ſit mentio quo ad qualitatem:ita de illo qd
obtinet.⁊ ſic dicit Hoſt.de.interlocutum.vt ipſe no.de reſcrip.
in noſtra.allegat de hoc.C.de offi.mag.mili.l.per illiricum.ſ.e.
is cui.ij.reſpõ.in.vi. Ad idem.iuſ.ſ.e.ſi romanus.a cõtrario q:
ſi illud eſt in gratia pprio motu conceſſa:ergo in alijs ſecus.ad
hoc qd no. Compo.de reſcrip.capſm. Non ob.ſ.e.non poteſt.
§.cum vero.in.vi.q: intelligendum eſt ꝙ fuit facta mentio de
primi beneficij qualitate vt habeat probabile dubium:vel ſi in
telligatur ꝙ ibi non fuit facta mentio de qualitate intellige illd
verum qñ primum eſſet abſq; cura ſic ſentit Hoſt.de excep. cũ
eccleſiaſtico.⁊ de reſcrip.poſtulaſti.ex cuius glo.ſumptus eſt.§.
cum vero decre.non poteſt ſm zenze. Pau.hic tenet tertiam le
cturam.ſ.ꝙ ſit neceſſaria mentio qualitatis vtriuſq; quãdo cõ
currit gratia ⁊ diſpenſatio:alr vitiabitur vtrunq; ſi taceat qua
litas alterius beneficij obtenti vel obtinendi ⁊ poteſt eſſe ratio
q: ex quo ſimul ambo concedit voluit ſimul ambo valere vel nõ
valere:⁊ ſic diſpenſatio ⁊ gratia ſunt inſeparabilia reſpectu in
tentionis coniuncte:ſic ⁊ quando coniuncta intentione quis re
cipitur in canonicum ad prebendam non vacantem totum eſt
irritum.de preben.tue.⁊.c.dilecto.ver.in eccleſiam.ſecus ſi diui
ſa intentione primo recipitur in canonicum:⁊ poſtea offeratur
ſponſio prebende.vt eo.ti.relatum.⁊.c.dilectus.⁊ hoc odiũ im
petrantis qui verum tacuit:ideo dicit ad literam alteri.ſ.prime
vel ſecunde.alr ſi non intellexiſſet de prima ⁊ ſecũda. dicit pau.
ſe non videre quare tantam expreſſionem feciſſet ſm Paulum
hec opinio eſt tutior ⁊ magis applaudens litere. ſed equior eſt
opi.quam ſequitur zenze. ¶ Glo.nullius expedita eſt cum pre
cedenti ⁊ exponit literam diuerſimode.ſm diuerſitatem lectura
rum precedentium glo. ¶ Glo.etiam ſequens facilis eſt ⁊ iuſti
ficans literã. Glo.cura oppo.ꝙ gratia in caſu Cle.non dʒ vitia
ri rõne ſurreptionis ex eo:q: facta fuit mentio de cura ſaltẽ in
clauſula de puidendo curet:lʒ non ſit facta mentio in principali
gratia:q: ſufficere dʒ in quacunq; parte literarũ ſit facta mentio
de illis vt ſic finis trahatur ad principium.ar.de app.ſcdo reg
ris.de reſcript.olim.cum concordan.⁊ quia in ſimili ſufficit ſen
tentiam certificari ex quacunq; ptectione.C.de ſen.q̃ ſine certa
quan.pfe.l.iij. Soluit glo.ꝙ hoc faciebat dubium in decre.ta
men ſi hʒ obſtaculum:q: lʒ fiat mentio de cura in clauſula tñ id
non ſufficit cum clauſula non veniat ad augmentandũ gratiã
ſed ad executionem illius:ideo non deberet operari augmentũ
arg.ff.de legatis.j.l.legata inutiliter. Item q: tales clauſule ſo
nant in monitionem ⁊ non in conditionem puiſionis vel qua
litatis:⁊ ſic perinde eſt ac ſi non fuiſſet appoſita:hinc eſt ꝙ vale
ret puiſio forma illius cle.non ſeruata iuxta no.eo.ti.non põt.
16 in.vi.⁊ in cle.j.de offi.ord. ¶ † Not.bene ex pdictis ꝙ clauſula
ad vnum effectũ poſita non dʒ aliũ finem operari.ff.de adi.leg.
l.legata inutiliter.de preben.non põt.§.ſi.in.vi.nec ad aliũ finẽ
extendi etiam in fauorabilibus.ff.de condi.⁊ demon.l.cum tale
§.ſi.⁊ multominus in ambitioſis.vt.d.c.non poteſt.ſm zenze.
⁊c. ¶ Glo.ſi dignitatibus.querit quid ſi non fuiſſet appoſita
dictio ſi:ſed ſimplr fuiſſet dictum puiſo ꝙ aiarum cura digni
tatibus imminens nullatenus negligatur. Reſpondet glo.ꝙ ⁊
tunc pcedit cle.q: eadẽ eſt rõ per ea que ſuperius dicta ſunt in
prima glo. Item q: exponit imminens.i.ſi que imminet:et ſic
17 tacite includitur dictio ſi. ¶ †ᶜ No.bene ꝙ participiũ includit
c in ſe conditionem de quo per Bar.ff.de condi.⁊ demon.l.j.⁊c.
In.§.ad hec glo.de dignitate q̃rit an pcedit iſte.§.cũ ſimilibꝰ.
ſi mandetur puideri de beneficio non dico de dignitate vel pſo
natu.videtur ꝙ non.ar.decre.cũ in illis.ſ.eo.ij.rñſo.vbi loqui
tur de dignitate ⁊ pſonatu.⁊ in.iij.reſponſo in quo loquitur de
beneficio non repetit de via electionis. ¶ Glo.reſpondet finalr
ꝙ hoc eget declaratione:tñ dicit cõiter teneri ꝙ idẽ ſit in benefi
cijs minoribus ꝙ in dignitate vel pſonatu. Et ſic no.ex glo. qd
in mandato de puidendo de beneficio ad collationẽ vel promi
ſionẽ vel q̃uis aliã diſpoſitionẽ non cõprehenditur beneficium
etiã ſimplex electiuũ.facit.ſ.de reli.do.c.ij.in prin.⁊c. ¶ Gl.q̃
uis opp.ꝙ cõprehendi debeat dignitas electiua q: alr illud ver
bum vel q̃uis aliam diſpoſitionẽ nihil operari videtur contra
decre.ſi papa.de priuile.in.vi.nec obſtat decre.cum in illis.ſ.e.
in.vi.q: ibi non fuit adiectum illud vel q̃uis. Soluit gl.ꝙ hoc
faciebat dubium in decre.⁊ ante hanc cle.hoc allegabant impe
trantes p ſe.tñ hoc non ob.hic deciditur contrariũ:⁊ ſic etiam
dicit glo.ſe conſuluiſſe de facto in quadã cã Florentie etiam an
te hanc cle.mouebatur illa rõne potiſſime:q: in iure indefinita
regulariter equipollet vniuerſali.de elec.vt circa cum ibi no.ſed
in.c.cum in illis.dicebatur vel aliam puiſionem:ergo proinde
erit ac ſi dixiſſet vel q̃uis aliam diſpõnem. Item q: vt ptʒ ex de
cre.cum in illis verbum diſpoſitionem non includit viã electio
nis quaſi ſint diuerſe ſpecies:⁊ ideo vniuerſale adiectum ei licet
illam ſpeciem amplicet tñ non facit includi nouam ſpeciem ma
xime in hac materia que ambitioſa eſt ⁊ reſtringenda.de pben.
18 q̃uis.in.vi. ¶ † No.bene ex glo.ᵈ ꝙ clauſula generalis adiecta
enumerationi ſpecierum cum determinatione non ampliatur
ad ſpecies ſeparatas non aptas comprehendi ſub genere addi
tionis:ſed reſtringitur ad ſpecies tantum illi additioni compre
henſas.facit qd no.de reſcrip.ſedes. Item ex altera cã dicit hic
Guil.⁊ Pau.ꝙ non extenditur hoc genus ad beneficia electi
ua:q: genus ſubſequens limitatur ⁊ reſtringitur ſm naturam
⁊ qualitatem ſpecierum expreſſarum precedentium.de reſcrip.
ſedes.⁊ no.de procur.non poteſt.in cle.ſed beneficium electiuũ
omnino eſt diuerſi generis a collatiuo vel puiſiuo. Itẽ maius
19 ergo ⁊c.ad hoc.xxiij.di.illud.de offi.vica.c.ſi.in.vi.⁊c. ¶ † De
inde quero cum glo.in verbo vidi ẽt dubitari quid ſi nullꝰ mo
dus puidendi exprimitur ſed ſimplr mandatur prouideri de
dignitate prime vacatura vel quam duxerit acceptandam an
includatur dignitas cui prouidetur per viam electionis:⁊ reci
tat glo.aliquos tenere ꝙ ſic vnde veniet ita modus electionis ſi
cut quis alius ex quo nullus exprimitur ec. Nec ob.decret.cum
in illis nec iſte.§.q: non dicant modum electiuum non includi

a ¶ Qualitatis cure. Adde Fe. in.c.poſtulaſti. in.xv.col.de reſcrip.vbi ponit an appellatiõe beneficiorũ veniant ẽt curata

Quia vtile per inutile. De hac materia ponit Bar.in.l.grece §.ſi quis ſic hũ ff.de fideiuſſ. et doc.maxime.d. Iaſ.in.l.j.§.ſi ⁊ ſi mihi.ff.de ver bo.oblig.

b ¶ Quãtitatis redditũ. An aũt debeat fieri mẽtio de valore beneficij.ponit Fely.in.c.ad au res. in.iij.col.i prin.de reſcrip.

c ¶ No.bñ.ad de Bart.in.l.a teſtatore.ff.de condi.⁊ demõ.⁊.d.Iaſ.pulchre ⁊ plene in rub.ff.ſo.ma.in.j.et in.ij.lec.⁊ Ale.in conſi.lxxviij.cir.ſi.in.iiij.vo. Electiuũ. Adde Fely.in.c.in noſtra.i.xvj.co lũ.circa ſi.de re ſcrip.⁊ in eo.c.j.lxxviij.col.in ſi.declarat quid dicatur beneficiũ electiuum.

d ¶ Qd clauſula gñalis. Addõ Fely.i.c.ſedes.in.ij.co.cir.me.de reſcri.⁊.d.Iaſon in.l.ſed ⁊ ſi quis.§.queſitũ in.iiij.colũ.ff.ſi quis cau. Sed bñficium electiuum qd dicat beneficiũ electiuum.⁊ ꝙ collatiuum declarat Fely.in.c.in noſtra.in.xviij. et xix.co.de reſcri.

ſed dicunt ꝙ in vno modo prouidendi expreſſe non includitur alius. Huic opinio.contradicere videtur etiam ſimo.c.ſed dicit glo.ꝙ debet intelligi reſpectu caſus narrati quem reſpicit:et ſic in eo caſu quo expreſſio modi prouidendi eſt facta:remanet ergo clemen.ꝙ in mandato de prouidendo de beneficio comprehendatur dectiuum. Item dicit in tex.de collatiuo ex quo non apparet aliqua ſpecies precedens per quaȝ genus reſtringitur ⁊ dicit hic Lap.quod Joan.mo.de electio.in generali.in.vj.tenet ꝙ in mandato de prouidendo de dignitate cum cura vel ſine cura non includatur beneficium cui prouidetur per viam electionis ſecundum Lap.Abb.⁊ domi.Ant. Tn dic.vt dixi poſt Joan.andr.in dicto.c.cum in illis.vbi videtur reprobare opi.
20 Joan.mo.⁊ eius ratio facit pro glo. ℂ † Glo.incerta querit ad litere declarationem quid ſi papa mandat alicui prouideri de dignitate aliqua puta in eccleſia ſancti Antonij ⁊ non eſt ibi niſi vna ⁊ principalis dignitas an illa debebitur. Reſpondet glo. ꝙ non:⁊ dicit ſic tenere Jo.mo.in regula.in generali.in.vj.⁊ ar. cõ.de conceſ.preben.ne captande.eo.li.⁊ ſic dicunt predicti clemẽ.pronunciaſſe.⁊ motus fuit per id quod habetur in ſecũdo Regũ.xij.c.l.illicitas.§.ne tenuis.ff.de offi.preſi.qi non eſt veriſimile papam velle priuare ordinarium collatorem vnica dignitate:⁊ ſic vnico vt ita dixerim lumine quaſi,⁊ quod habeat in eccleſia:pro hoc facit etiam ratio qꝛ tunc eſſet prouidere de eccleſia non in eccleſia.alleg.decisam.§.eo.titu.c.viij.facit quod no.de offi.leg.c.penul.in glo.ij.in.vj.quinimmo plus refert glo.qđ Jo.mo.in loco preallega.⁊ Archi.§.eodeȝ.ſi pro clericis.in.vj. dicunt ꝙ ſi ſcribitur ſeu mãdatur alicui prouideri in forma pauperum in aliquo beneficio ⁊ in eccleſia ſancti Antonij non ſit niſi vnicum beneficium quod de illo non poterit ꝓuideri.Mouetur quia illud aliquo eſt relatiuum ſupponens diuerſitatem ⁊ ſic pluralitatem. Fatetur tamen glo.circa primum dictum qđ Archi.in addi.in loco preelleg.refert ꝙ quidam magni viri tenent contrarium.Mouentur per decre.ꝗuis.eo.lib.in.vj.⁊ de conceſ.preb.nulla.vij.q.j.ſcire ⁊ in ſuperficie.facit.c.ſi.de ſymo. predicta inducit glo.contra no.per Jo.mo.⁊ Archi.in decret. quã ſit.de elec.in.vj.⁊ ibi dicunt illam decreta.ſolum locum habere in principalibus prelaturis:nam non videtur verum:quia ibi tex.dicit cum fuerit electio in aliqua eccleſia celebrata:⁊ ſic videtur loqui in inferiori dignitate eccleſie. Item quia tex.ibi dicit quãuis electione:⁊ ſic reſidet glo.per quod videtur tenere ꝓmam opinio.vt ſit differentia an man detur prouideri in eccleſia vel de eccleſia.⁊ ſic nota bene differentiam quam facit hic gl. ſ.an mandetur prouideri de dignitate vel eccleſia an in eccleſia et propter hoc ſepe allegatur gloſ.iſta ⁊ ad illam ſit remiſſio.
21 ℂ †ᵃ Not.etiam quod verbum aliquo ſtat implicatiue quaſi implicet aliud ibi eſſe ſed aduerte quia gloſ. non reſpondet ad iura allegata in contrarium contra primum dictum potes dicere ꝙ loquuntur in diſpoſitione iuris communis:⁊ in materia fauorabili,vbi eſt eadem ratio quo caſu late loquendo ꝓcedunt contraria:hic in reſcripto ⁊ in materia ambitioſa vbi non eſt eadem ratio:⁊ vbi verba ſunt ſumenda ſtricte ⁊ non late vel improprie. Sed aduerte quia ſentire videtur glo.quod ſi mandatur alicui prouideri de dignitate etiam ſi per electionem fiat,ad illam aſſumptio quod in talibus literis dignitas principalis eccleſie collegiate includatur. Sed dicit hic Bertrand.vt recitat zenze.quod Joan.xxij.in conſiſtorio declarauit illam non veni
22 re quia caput:⁊ ſic dicit fuiſſe ſeruatum. † Quid ſi aliquis impetrauit primum beneficium vacaturum ad cuiuſcunqꝫ collationem in certa dyoceſi:poſtea vacauit beneficium ad collationem prioris qui non habet aliud beneficium conferre niſi illud an illud includetur in gratia videtur ꝙ ſic.§.c.cuȝ in illis.in.vj.⁊.c.mandatum.⁊ qꝛ q̇dam tranſeunt in genere q̇ non tranſirẽt in ſpecie.ff.de ſtipu.ſer.l.ſeruus hereditarius.⁊ de iurepat.c.ex
b literis.Contrarium tenet hic zenze.⁊ Bertr.qꝛ in gratiis ᵇnon veniunt in genere que quis in ſpecie non eſſet conceſſurus. de reſcrip.ſuper literis.maxime in iſtis beneficialibus vbi fienda eſt ſtrictiſſima interpretatio.§.eo.ꝗuis.in.vj.facit.ff.de manumiſ.vindic.l.ſi coetaneus.⁊.l.annum.ff.de aſſi.liber.⁊ de re.iur. in generali.in.vj. Item querit quid ſi tempore date erant duo beneficia ſpectantia ad collationem illius ad cuius collationeȝ quis impetrauit:ſed ex poſtfacto non eſt niſi vnum:quia papa vnum eorum vniuit cuidam monaſterio: nunquid gratia erit inualida:videtur ꝙ ſic:predicta ſupra in gl.⁊ qꝛ res deuenit ad caſum a quo non potuiſſet incipere.ff.de iudi.ſi a me.⁊ de con
c uer.coniug.placet. Item conceſſio dȝ intelligi ᶜſi res in eodem ſtatu permanſerit.ar.ff.de ſolu.l.cũ quis. In contrarium facit regula factum legitime.de reg.iur.in.vj.⁊ qꝛ tempus date dȝ inſpici.de reſcri.ſi eo tempore.in.vj.cum concor.facit.l.in ratiõe. ff.ad.l.fal.vbi quo ad falcidiam inſpicitur tempus mortis licet poſtea pereant alique res. Ad hoc ſolutio Dy.in regula factuȝ legitime.vbi dicit factum legitime ⁊ cõſummatũ ⁊ ꝑfectum: qꝛ tunc retractaret ⁊ ita videtur eſſe in caſu ꝓpoſito:qꝛ nõ erat adhuc ius q̇ſitum in re.facit.§.c.quodcũ.in.vj. Bertr.hic dicit q̇ſtionẽ tunc tẽpore ſuo pendere in curia ⁊ nondũ determinataȝ. tu dic ſm Jo.de lig.vt colligitur ex no.ex de.literis.de reſcript. ⁊ in.c.ꝗuis.§.e.ti.in.vj.ꝑ Jo.an. Nã videtur ꝑ extrauag.ſedes
23 ap̃lica.ꝙ non ꝑiudicatur impetranti ⁊c. ℂ † Querit hic matheus circa id qđ dr̃ de diſpenſatione pluralitatis an ꝑ illam videatur diſpenſatum ſup vtriuſqꝫ reſidentia vt in neutrũ teneatur reſidere. Item an clauſula illa adiecta in diſpenſatione.ſ.dũmodo in beneficio in quo non fecerit reſidentiã faciat ꝑ aliũ deſeruiri inducat conditionẽ qua nõ ſeruata vitiet diſpẽſatio: an vo inducat monitionẽ de qbus in.c.nõ põt.de ꝑben.in.vj.⁊c.

ℂ **a** ℂ No.etiã q verbũ. De natura ⁊ ſignificatione verbi aliquo ponit Fel. in.c.in noſtra.ſ in.c.in noſtra.ſ xvj.col.cir.me.de reſcrip.

b ℂ Nõ veniũt in gñe.adde beneficere tex.in l.oblatione generali vbi glo.⁊ doc.ff.de pign.

c ℂ Si res ĩ eodem ſtatu. Adde tex.⁊ gl.in.l. qđ ſeruus.ff.de condi.ob cau.⁊ ibi pulchre do. Jaſon.

d ℂ No.ꝑmo. Adde Fely.in conſil.cdxx.

e ℂ De heremitis.an aũt heremita dicatur ꝑſona religioſa ⁊ an gaudeat priuilegio clericali ponit.d. Abb. in.c.cum in monaſterũ.in.ij.col. de elec.⁊.c.ij.de foro compe.

1 Hoſpitale non includitur in mãdato de ꝓuidendo de bñficio et ſi habeat eccleſiã vel capellam vel alia iura ſpiritualia.
2 Locus pius non habens eccleſiam põt hr̃e iura ſpũalia vt decimas ⁊ oblationes ⁊ ſic talia poſſunt accedere alteri loco pio q̃ eccleſie.
3 Legatus de latere poteſt dare beneficiales literas gñales etiam non determinatas ad certum beneficium:⁊ non poteſt hoſpitale conferre in beneficium.
4 Bñficium vbi ad includendũ ipſm exigitur mentio ſpãlis non ſufficit niſi id expreſſum appareat per literas ſpecifice.
5 Hoſpitalarij coniugio vtentes ⁊ ferentes aliqđ ſignũ vt cruceȝ vel imaginem vel aliud an gaudeant priuilegio clericali in perſona vel in rebus.
6 Heremita an dicatur perſona religioſa ⁊ an gaudeat priuilegio clericali ⁊ ſubſit epiſcopo.
7 Bigamᵘˢ ꝯiugatᵘˢ vel nõ tõſuratus an gaudeat ꝑuilegio clericali
8 Beneficia duo ſimplicia habens quibus anneẋa ſunt acceſſoria curata an poterit alia tenere.
9 Motus ꝓprius non ampliat gratiam nec facit eam late intelligi ſed bene per ipſum tollitur ſurreptio.
10 Elemoſynariorum appellatione qui dicantur:⁊ quid ſit elemoſynaria.
11 Xenedochia ſunt loca vbi paupes peregrini ⁊ debiles ſeu ſenes recipiuntur.
12 Leproſarium quid ſit.
13 Elemoſynarium quid ſit.
14 Hoſpitale an ⁊ qñ ſit locus religioſus ⁊ publicus ⁊ gaudeat ꝑuilegio eccleſie.
15 Oblationes q̃ ſiunt ad imagines dñe noſtre cuiᵘˢ ſint ⁊ an talia oblata poſſint conuerti ad alium piũ vſuȝ ſine autoritate pape.
16 Acceſſoriũ trahit ad principale:lȝ principale ſit minoris valoris. Sed quid ſi non apparet qđ ſit principale ⁊ qđ acceſſorium.
17 Qualitas q̄nqꝫ ꝓbatur ex ſola denominatione rei.
18 Spiritualia que dicantur.
19 Hoſpitalia poſſunt habere ius funerandi etiam ſi non habent eccleſiam ⁊ alia ſpiritualia quando ſunt conſtructa autoritate epiſcopi.
20 Legatus de latere an poſſit conferre hoſpitalia ⁊ iuſpatronatus laycorum.
21 Expreſſe eſt dictio que non contentatur expreſſione generis:ſȝ requirit expreſſionem ſpeciei.

Ex literas a ſede.

Ponit dictuȝ a quo
1 excipit ibi niſi. ℂ †ᵃ No.primo ꝙ in mandato de prouidendo de beneficio non includitur
d hoſpitale etiam ſi habeat eccleſiam vel capellã vel alia iura ſpiritualia. ℂ † Not. ſecundo qđ
2 poſſibile eſt ꝙ locus pius etiam non habens eccleſiam habeat iura ſpiritualia vt decimas ⁊ oblationes:⁊ ſic talia poſſunt ac-
3 cedere alteri loco pio q̃ eccleſie. ℂ † No.tertio ꝙ legatus de latere poteſt dare beneficiales literas generales etiam non determinatas ad certum beneficium. Et no.quod legatus de latere
4 non poteſt hoſpitale conferre in beneficium. ℂ † No.quod vbi ad beneficium includendum exigitur mentio ſpecialis non ſufficit niſi id expreſſum appareat per literas ſpecifice ⁊c. ℂ Quero an procedat clemen.ſiue litere ſint gratie ſiue in forma pau-
5 perum. Pau.quod ſic:quia eadeȝ eſt ratio. ℂ † Quero an iſti hoſpitalarij coniugio vtentes ⁊ ferentes aliquod ſignum vt crucem vel imaginem vel aliud gaudeant priuilegio clericali in perſona vel in rebus.dicit Guill. quod ſuper rebus applicatis hoſpitali credit quod ſic.C.de epiſc.⁊ cleri.l.orphanotrophos. ſed in rebus ſuis proprijs ⁊ ſeparatis nec in perſonalibus gaudent:quia non ſunt clerici nec veri religioſi.quia non vouent aliquid ſubſtantiale religionis nec ſunt in aliqua religione appro
6 bata.de relig.domi.c.fina.eodem titu.in.vj. † Idem dicitᶜ de
e heremitis eadem ratione ꝗuis gl.dicat eos habere priuilegiũ clericale ⁊ ſubeſſe ep̃is.xvj.q.j.qui vere quod non credit Guil. do.Anto.

do. Anto. in hoc vltimo tenet cõtrarium. Monetur. quia illi
tenentur ex voto ad caſtitatem. vt ibi no. ꝛ. ſ. de regula. cum ad
7 monaſteriũ. † Idem dicit Guil. de bigamis cõiugatis vel nõ
tonſuratis vel ſimilibus vt priuilegio nõ gaudeant. Nam cum
predicti omnes ſunt nati layci. ꝛ ſub poteſtate ſeculari oportet
dari modũ per quẽ ſublati ſunt qui duplex eſt tñ. ſ. ordo deri-
calis ꝛ religio approbata. quorum altero eſt neceſſe vt quis gau
deat priuilegio clericali. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente. de ſen. excõ.
non dubiũ. ꝛ. c. monachi de cle. cõiug. c. j. in. vj. licet quidã dicãt
ꝙ leproſi ſunt religioſi ꝙ non eſt verũ. vt no. Hoſtien. de eccle.
edifi. c. ij. Iſtam queſtionẽ tangit idem Hoſt. in ſumma de re-
gula. §. j. ver. quid ſi ruſticus. ꝛ finaliter cõcludit ꝙ ſi hoc habet
conſuetudo vt gaudeant. tunc ſtandũ eſt cõſuetudini ſi hoc nõ
habet conſuetudo tunc ſi auctoritate epi conſtituerint hoſpitale
ꝛ habitũ mutauerint debẽt ab eccleſia defendi. quia tam locus
ꝗ perſone religioſi intelliguntur. de re. do. c. iij. Nec ob. ꝙ vxorẽ
a habeant. nam ꝛ tales intelligũtur caſte viuere.[a] xxxj. di. nicena.
ſed ea mortua non debent aliã ducere. Nec ob. etiã de re. do. c. ſi.
quia hec religio eſt approbata. Item nõ ob. ꝙ ꝓpriũ habeant
quia illud põt habere rector ratione adminiſtrationis. de ſta.
mo. monachi. §. qui vero. Ideo ſi quis in manu epi promittat
caſte viuere cũ vxore ꝛ ea mortua aliam non ducere ꝛ ꝓprio
renunciauerit ꝛ obedientiam promiſit vel in manibus rectoris
qui hoc habet de conſuetudine religioſus cenſetur: non poteſt
8 tamen talis ſpiritualiũ adminiſtrationẽ habere ꝛc. ¶ † Quero
quis habet duo beneficia ſimplicia quibus annexa ſunt acceſſo
rie curata an poterit illa tenere videtur ꝙ ſic. quia acceſſorium
ſequitur naturã principalis ſui. de offi. deleg. ſi ſuper. ꝛ in regula
acceſſoriũ. lib. vj. ſic cũ quis vnus poſſit tenere plura hoſpitalia
ꝗuis ipſis ſint annexe curate eccleſie poterit illas tenere ratio-
ne acceſſorij. ꝛ tunc per ſingulas vicarias regi debent. de capel.
mona. c. j. in. vj. de preben. extirpãde. §. quia vero. ꝗuis ſit con-
tra. ſ. eo. cum ſingu. in. vj. dicit Guil. ꝙ de facto ſeruatur primũ
ꝛc. ¶ Glo. ꝓuiſione querit qd in literis que qñq; emanant ſu-
per reſeruationẽ fructuũ beneficiorũ an in illis includantur ho
ſpitalia habentia eccleſias annexas dicit glo. ꝙ non. arg. huius
cle. eadem ratione. ¶ Glo. directas querit an ꝓcedat cle. etiam
ſi motu ꝓprio emanent litere. Rñdet gl. notabiliter ꝙ ſic ꝛ aſſi-
gnat cauſam qꝛ motus ꝓprius nõ ampliat gratiã ꝛ vim verbo-
rũ licet excludat vitium ſurrep. ſ. c. ſi motu ꝓprio. ꝛ qđ no. ſ. eo.
9 ſi romanus. ¶ † No. bene ꝙ motus ꝓprius nõ ampliat gratiã
b nec facit eã late intelligi.[b] ſed ſolum excludit ſurreptionẽ. ꝛ ſimi
liter nõ tollit nullitatẽ reſcripti ſurgentẽ ex tertij preiudicio vel
detractione iuris cõis vt apparet ex no. de prebẽ. ſi motu ꝓprio
in. vj. facit tamẽ literas maiorẽ vim ꝓbationis habere. vt dicit
Lap. ſ. de proba. cle. j. Signa gl. quia ſingularis ꝛ notabilis eſt.
Dicit tamẽ hic Lap. ꝙ motus ꝓprius qñq; ampliat. vt. ſ. eo. ti.
ſi pluribus in vj. ꝛ hoc ſaltẽ quo ad gratiã prerogatiuã facit qđ
no. Io. and. de reſcrip. ſi duobus in ꝗſtione. Sed quero in. vj.
10 nond. ꝛc. ¶ † Glo. elemoſynariis querit qui appellãtur hic ele
moſynarij dicit glo. ꝙ hoſpitalia que in aliqbus locis ſic appel-
lantur in aliquibus domus dei. de appel. dilectus. Pau. hic di-
cit ꝙ elemoſynaria hic ſumitur pro loco qñq; pro perſonis vel
officio vel miniſterio erogantium elemoſynas. de cenſibus. c. ij.
11 ante ſi. † xenodochia ſunt loca vbi pauperes peregrini ꝛ debi-
les ſeu ſenes recipiuntur. xlij. diſt. §. j. C. de ſacroſan. eccle. l. illud.
Quandoq; ſumitur pro oĩbus hoſpitalibus pauperũ. de relig.
12 do. c. iij. ſm Guil. † Leproſariũ autẽ dicitur qđ leproſis colligẽ
13 dis eſt cõſtitutum. † Elemoſynariũ qđ pro elemoſynis facien-
dis ſm zenze. ꝛ dicit hic Guil. ꝙ hec quatuor loca hic poſita et
eorum bona debent per epos conſeruari ad ea pro quibus ſunt
conſtituta et ad alia in iure expreſſa. xviij. q. ij. quidam. ꝛ. d. c. ij.
Alias ab eis eps nihil temporale poteſt de iure cõmuni de cẽſi.
cum venerabilis. §. ij. ſm Guil. Quid autẽ de monaſteriis. que
ſine certo loco hoſpitalitatis habent talia officia elemoſynario-
rum. Rñdet ꝙ etiã talia non cõprehenduntur ſub literis ad be
neficia per hanc cle. ꝛ eſt cauſa quia cum talia ſint deputata ad
certum vſum ad aliũ ſine pape licentia conuerti nõ debent. ſ. de
relig. do. c. ij. poſt princi. Et eadẽ ratione idẽ dicit de fabricis. i.
in locis in quibus deputantur aliqui forte certi redditus depu-
tati ad fabricas reparandas ponuntur certi officiales. ¶ Not.
bene ſm do. Anto. in eo ꝙ dicit in fabricis. Steph. hic dicit ꝙ
14 hoc non ſeruaẽ de facto lʒ putet de iure dicere ſeruari. ¶ † Glo.
eccleſias oppo. ꝙ non poſſunt eccleſie eſſe annexe hoſpitalibus:
quia eccleſia velut res ſacra ſeu religioſa non debet accedere rei
non religioſe iuxta no. de iurepatro. ex literis. poſt Innocen. et
Hoſtien. Sol. ꝙ interdum hoſpitalia et ſimilia loca non ſunt
c fundata auctoritate epiſcopi.[c] ꝛ tunc non ſunt religioſa ꝛ pro-
cederet contrarium. Interdum ſunt fundata et inſtituta au-
ctoritate epiſcopi et tunc ſunt loca religioſa. de relig. do. ad hec.

ꝛ ideo tunc bene poteſt illis accedere eccleſia ꝛ ita loquitur hic.
¶ No. bene ſm do. Ant. ex principio glo. ꝙ eo ꝙ hoſpitale ha
bet eccleſiã preſumitur publicũ. ſed ſi habet altare ꝛ cõſtat ꝙ nõ
eſt auctoritate epi cõſtitutũ non eſt publicũ. vide qđ no. Archi.
de cõſe. diſt. j. nemo. ꝛ qđ no. de religio. do. c. ad hec. ¶ Itẽ not.
ſcđo ſm eum ꝙ eoipſo ꝙ hoſpitale eſt cõſtructũ auctoritate epi
eſt religioſum ꝛ poſſunt ſpiritualia illi accedere vt oblationes ꝛ
talia que ſunt ſpiritualia vt decime. Sentit ergo glo. ꝙ ſi eſſet
priuatũ vel oratoriũ priuatũ ꝙ non poſſit habere ius collígen-
di oblationes ꝛ ſimilia. immo tales ſpectarẽt ad epũ. putat ergo
ꝙ hoſpitalia iſta priuata nõ poſſunt talia ſpũalia mere capere.
legata tñ ad pios vſus poſſent ꝛ putat etiã ꝙ de his poſſet eps
petere rationẽ ad quã ſpectat executio teſtamẽtorũ de teſta. ſua
15 nos. † per hoc etiã credit ꝙ iſte oblationes que ſiunt ad imagi
nes dñe noſtre ꝗ aliqñ oſtẽdũt ſigna virtutis ſi ſunt in aliquo lo
co priuato ꝙ tales oblationes priuate nõ licite recipiũt. immo
ſpectãt ad epm. qđ no. ꝓ eccia ſancte marie de primerio in feſu
li cõtra feſulanos. ¶ Deinde quero cum glo. an ꝓcedat cle. ſiue
eccleſia vel capella accedat hoſpitali ita ꝙ hoſpitale ſit principa
le ſiue econtra hoſpitale accedat eccleſie vel capelle vt principali.
dicit glo. ꝙ cle. ſolũ procedit qñ hoſpitale eſt vt principale. nam
ſi ecõtra vt acceſſoriũ ꝛ eccleſia vt principale caderet ſub literis
ratione acceſſorij. licet principaliter nõ veniret. ar. de ꝓben. ſuper
16 eo. in. vj. ꝛ de re. iu. acceſſorium. eo. lib. ¶ † Not. bene ſm do.
d Anto.[d] ꝙ principale licet ſit minoris valoris trahit ad ſe acceſ-
ſorium. vt in regula acceſſoriũ. de reg. iur. lib. vj. ꝓcalle. ꝛ qđ no.
per Inno. ſ. eo. extirpãde. §. j. ¶ Iuxta predicta queritur ſi nõ
appareat qđ ſit principale ꝛ ꝙ acceſſoriũ ꝛ ſic an eccleſia an ho
ſpitale ſit principale. Rñdet glo. ꝙ ſi apparet poſſeſſio ꝛ deno-
minatio per quã poſſumus hoc diſcernere. quia principaliter
denominatur hoſpitale. ꝛ dicitur eccleſia talis hoſpitalis. ꝛ tũc
id ſequi debebit. ar. ſ. eo. cũ de beneficio in. vj. ꝛ de ꝓbatio. per
tuas. cum ſimi. ꝛc. Quõ aũt hec denominatio poſſit apparere.
dicit zenze. ꝙ ex libris antiquis ſaltẽ in cuſtodia publica inuen-
tis vel per ſimilia. de ꝓſump. ad audientiã. ꝛ de proba. cum cau-
ſam. Si vero nõ apparet talis denominatio forte quia dicitur
ꝓmiſcue hoſpitale talis eccleſie. ꝛ eccleſia talis hoſpitalis. ꝛ tunc
dicit glo. ꝙ in hoc dubio repelli debet impetrãs. quia cũ cõſtat
de hoſpitali nec conſtet illud acceſſorium merito non veniet ho
ſpitale. nam ſi eſſent principaliter annexa eccleſia ꝛ hoſpitale ita
ꝙ neutrũ accederet alteri qđ eſſe põt. iuxta no. ne ſe. vacã. c. j. ha
beret locũ cle. aut nõ caderet ſub literis impetratis ad beneficia
tale hoſpitale. facit qđ no. de conceſ. preben. ſi capitulo in. vj. in
glo. quero in ſi. ergo eadẽ ratione. ꝛ in hmõi dubio locum habe
bit ad hoc ꝙ in dubio repelli debet impetrãs. facit maxime. qꝛ
e in dubio preſumere eſt potius magis dignũ principale[e] et mi-
nus dignum acceſſoriũ. l. ꝛ ſi nõ ſunt. §. perueníamus. ff. de au. ꝛ
arg. lega. cum glo. cõcor. Guil. ſecus dicit ſi eccleſia ꝓ ſe eſſet prin
cipalis ſpectans ad collationẽ ſeu prouiſionem ꝓſidentium tali-
bus locis. de priuileg. cũ ꝛ plantare. §. in eccleſijs: quia tunc cade
rent in gratia tali per regulã cõmunem. ſ. eo. cum in illis. in. vj.
¶ No. tamẽ ſm do. Anto. ꝛ ſigna glo. que ponit modũ probã-
di quando vna res accedit ad alteram. ꝛ ſic no. ꝙ ex poſſeſſione
preſumitur ius incidẽter deductũ in iudicium. vide qđ ſcripſi.
17 do. Ant. de reſti. ſpo. cũ ad ſedẽ. † ꝛ no. bene ꝙ aliquãdo deno-
minatio ſufficit in probanda qualitate rei. ad hoc de ſi. preſ. mi-
chael. ꝛ de proba. per tuas cum ſimilibus ꝛc. ¶ Glo. de iuras
querit an ſolui debeant decime de redditibus hoſpitaliũ ꝛ ſimi
18 lium locorũ. remittit ad no. in cle. ij. de deci. ꝛc. ¶ † Gl. ſpiritua
lia querit que dicantur hic ſpiritualia. Reſpondet ꝙ cimiteriũ
ꝛ ius funerandi. alleg. ſ. de relig. do. quia contingit in ſi. vel dic
19 primitias funeralia oblationes ꝛ ſimilia ſm zenze. ¶ † No. bñ
ex iſta glo. ſm do. Anto. ꝙ hoſpitalia poſſunt habere ius fune
randi etiã ſi non habent eccleſiam. ꝛ poſſunt habere ſimilia qđ
credit procedere quãdo auctoritate epi ſunt conſtructa alis non
niſi ſe ſubijciant epo: quia locus priuatus talium eſt incapax. de
preſcrip. c. cauſam ꝛc. ¶ Gl. prouideri querit an loca hic nomi-
nata poſſint clericis ſecularibus in beneficium dari. Rñdet ꝙ
non. ar. huius glo. ꝛ eſt expreſſum. ſ. de relig. do. cle. ij. ſcđo rñ. in
prin. fallit in duobus caſibus ibi exceptis. ſed tunc inſurgit du-
bium an in dictis duobus caſibus talia loca veniant ꝛ includã
tur in literis ad beneficia. Reſpõdet ꝙ non per hãc cle. que in-
diſtincte loquitur. nec valet cõſequentia poſſunt concedi in titu
lum indultum duobus caſibus. ergo veniunt vel includũtur in
literis ad beneficia vt eſt videre. ſ. eo. c. priori. ꝛ c. quamis. ſ. eo.
in. vj. Unde concludit gloſ. ꝙ ad hoc vt includantur eſt expri-
menda qualitas locorum ſicut et certe alie qualitates in lite-
ris beneficialibus ſunt exprimende iuxta no. ſ. clemẽ. proxima.
facta autem expreſſione predicta includentur loca iſta ſolum in
caſibus illis duobus exceptis in dicta clemen. ij. et niſi aliud

a ¶ Xxxj. diſt. c. nicena. Adde Bar. in dnicentem illã ter. ad pulchraʒ. q. in. l. mulier. §. cuʒ proponeretur. ff. ad trebe. Bart. in. l. ſeq. C. de ledi. vi. col. Fely. in probe. decre. in. iij. col. Fely. in. c. ſi cautio. in. xj. col. de fi. inſtru.

b ¶ Sed ſolũ excludit. Adde do. Fely. i. c. cõſtitutus in. iiij. col. ꝛ in. c. in noſtra. in. x. colũ. de ꝛ. ſi. de reſcri.

c ¶ Et tũc nõ ſunt religioſi. adde. d. Abb. in. c. ad hec de relig. do. ꝛ in. c. iter dilectos de dona.

d ¶ Quõ principale. adde tex. in. §. ſi tñ alienam perperaʒ inſti. de re. di.

e ¶ Et minus dignuʒ. Adde benefacere tex. in. §. at ſi in aliena tabula inſti. de re. diui.

apparet papã amplius voluiſſe. An autem talia loca poſſunt permutari cũ beneficijs. Remittit ad not.j.de re. pmu.de.vna Guil.dicit hic ꝙ non ſunt ſpiritualia.nam layci ꝛ coniugati ſepe talia regunt.vt.xxxij.diſt.ſi qui. xvii.q.ij. quidã. dic ſm do. Anto. ſi ſunt pro titulis aſſignata clericis eo caſu quo poſſunt tunc poterunt permutare.alias non de pac. cum pridẽ. ꝛ de re.
20 pennu.c.ſi.¶ †Gl.apoſtolicis querit an legatus de latere hoc poterit expreſſe faciendo mentionẽ de ipſis locis. Rñdet glo.ꝙ non a cõtrario litere forte ex eo ꝙ talia ſepe per laycos poſſidentur vt dixi ꝓxime vnde ſicut non confert eccleſiã ſpectantem ad preſentationẽ layci patroni. de iure patro.cum dilectus.de offi. lega.dilectus. etiã hoc expreſſo vt ibi patet.ſic erit in iſtis locis circa que intelligatur poteſtas legatorum reſtricta ſicut ꝛ circa alia de quibus de offi.leg.c.penul.ꝛ antepe.in.vj.ꝛ per hoc puto gl.ſenſiſſe idem ſi per clericos regũtur ar.d.c.penul.ꝛ antepenul.ꝛc.¶ Gl.literis querit an ſufficeret probatio per teſtes. Reſpondet ꝙ non a contrario litere ꝛ alias cõcor. maxime.ſ.eo.ſi motu ꝓprio in.vj.zenze.ꝯtrariũ vt.j.de ſepul. dudũ.§. hĩdi.ꝛ qđ no. Archi.in prin.in.vj.in verbo tranſmittimus. Ad hunc
a tex.dicit ꝙ ideo dixit de literis[a] quia de illis fuit queſitum ſm zenze.primũ cõmuniter tenetur.ꝛ ſic dictũ glo. Ultimo La.hic dicit ꝙ licet in mandato de ꝓuidendo clericis non includantur hoſpitalia.qđ putat etiã ꝙ ſi fiat alicui gratia in alium determinanda per modũ.de quo.eo.ti.dudum.ꝛ.c. is cui.ꝛ.c. ꝗuis in vj.includuntur tamẽ vbi mandatur ꝓuideri laycis p quos talia reguntur.xvij.q.ij.quidã de relig. do.in cle. quia contingit ꝛc. ¶ Glo.vltima querit an ſufficiãt verba generalia.puta dicẽdo de quibuſcũꝗ bñficijs dignitatibus perſonatibus officijs. dicit ꝙ nõ.ar.huius tex.a cõtrario dum dixit expreſſe.alle.ij.cum ibi nõ.de offi.ordi.¶ Ro.bene de illa dictione expreſſe que non videtur contenta expreſſione generis.ſed requirit expreſſionem ſpeciei.de quo dixi in.c.penul. de reſcriptis in. vj.ꝛ per Barto. ff.de vulga.ꝛ pupil.l.j.ff.de dona.l.ſi filius ꝛc.

a ¶ Quia de illis fuit q̃ſitum. Adde glo.in.l. j.in gl.mag. in ult.lec.C. quando non peten. ꝯcor. adductis per doc.ibi.

1 ¶ Diſpoſitio in vno q̃ꝗ ſtricta extẽditur ad plures in quibus eſt fortior ratio.
2 Beneficium primum vel prima beneficia ad hoc vt vacent non exigitur ꝙ ſecũdum ſit conſecutus quo ad pacificam poſſeſſionem vel per eum ſtet.
3 Beneficiatus an ante poſſeſſionem auctoritate ſuperioris adeptam poſſit ibi miniſtrare. Et quando dicatur quis adeptus pacificam poſſeſſionem quo ad finez vt priora vacent ꝛ quo ad finiendam poteſtatem delegati ꝛ nu. 4.
5 Beneficium eſt bonum faciens gaudium tribuens capienti.
6 Beneficiatus quando dicatur habere pacificam poſſeſſionem quo ad finiendam poteſtatem delegati.
7 Delegatus executor beneficij ſi profert generalem excõmunicationis ſententiam in omnes rebelles ꝛ contradicentes an ſit ſic perpetua ꝙ contradicens etiam poſt annum a tempore poſſeſſionis pacifice incidat in eam.
8 Beneficiatus ſi ſtat per eum quominus poſſeſſionem adipiſcatur:perinde eſt ac ſi poſſeſſionem fuiſſet adeptus quo ad prima beneficia:ꝛ hoc verum quando illius tenet collatio.

SJ plures obtinens di.

Ponit dictũ ad qđ adducit ſimile ſcbã ibi.ſi-
1 cut. ¶ †Not.primo ꝙ diſpoſitio in vno q̃ꝗ ſtricta extẽditur ad plures in qbus fortior eſt ratio. ꝛ ſicut adeptione bñficij curati vacat
2 prĩa dignitas ita ꝛ plures vel plura curata añ habita. ¶ †No. ꝙ vt vacet primũ vel prima bñficia exigitur ꝙ ſcõm ſit conſecutus quo ad pacifica poſſeſſionẽ vel per eũ ſtet ad hoc de preben.
3 de multa.ꝛ.ſ.eo.ſi tibi conceſſo.¶ †Quero primo an ante poſſeſſionez auctoritate ſuperioris adeptã poſſit bñficiatus ibi adminiſtrare.vide Archi.eo.ti.eũ qui in.vj.de cõceſ.preben.ſi capitulo.per Innocẽ.de elec.tranſmiſſam.de can. poſ.cũ ſuper.in quibus videtur tenere ꝙ ſic.ſed aliter ſentit ꝛ verius de ꝯceſ.pre-
4 ben.propoſuit.ſm zenze.¶ †Quero qñ dicaẽ qs adeptus[b] pa-
b cificã poſſeſſionẽ quo ad finẽ vt priora vacent. Dicit hic Guil. ꝙ non eſt pacifica qñ nõ põt redditus integros percipere quia ab alio tenentur.de prebẽ.ſi tibi cõceſſo.in.vj.de verb.ſigni.ſua. vt eccle.bene.c.vno.ꝛ in extrauag. Jo.ſuſcepti. non habet ergo aliquos fructus bñficij q̃diu iſte carebit ſcõs. vt.d.c.ſi tibi ꝛ ſic dicta extrauagans etiã in caſu ſuo nõ reuocant illã decre. ſi tibi. quia caſus ſunt diuerſi non aduerſi.zenze. Quid ſi non impugnatur gratia vel titulus vel inſtitutio ſed ſolũ pars fructuum quia negatur eſſe de illo bñficio.vel quia impugnans dicit eam partem ad ſe ſpectare perſonaliter. vt quia ſibi in penſionem fuit ad vitam aſſignata a predeceſſore ſuo. vel quia realiter ad beneficium ſuum pertinet illa pars. vel quia alias ad eum ſpectat iure pſonali vel reali.ꝛ forte deducta illa parte petita impugnans non cõmode viuat de reſiduo an dicetur tunc habere vacuam poſſeſſionẽ ꝛ pacificã ita ꝙ prima bñficia vacẽt. dicit hic
5 Guil.ꝙ nõ eſt pacifica.¶ †No.bene quia extendit illa ſiue con-
c tendatur de titulo ſiue non[c] quia beneficiũ eſt bonũ faciẽs gaudium tribuens capienti.vt in libro feu.qui.mo.feu. ami.§.ſi.caret effectu.ꝛ ſic iſte vſꝗ ad finẽ litis priora beneficia retinebit cũ eadẽ ſit ratio de parte ſicut de toto.de his que ſi.a maio.par.ca.
6 c.j.ſm Guil.¶ †Quero tertio qñ dicatur habere pacificã poſſeſſionẽ bñficiatus quo ad finiendã poteſtatẽ delegati dicit hic Guil.ꝙ q̃ꝗ ſit ꝯtradictio ꝓpter titulũ in fructibus omnibus vel in parte vel ꝓpter inſtitutionẽ ꝛ in limite poſſeſſionis ꝛ tũc licet per executorẽ poſſideatur bñficiũ cũ omnibus pertinẽtiis ꝛ in genere ſemper dicetur nõ pacifica.ſed ſi in limine poſſeſſionis nõ ſit cõtradictio nec de toto illo anno ſed poſtea appareat qui velit titulum euincere.ex tunc non poterũt ſe executores intromittere ſed opus erit aliis iudicibus vel iudice ordinario cũ noua ſit inſtãtia.ff.de excep.rei iudi.l.ſi mater ſed.ſ.annũ omnẽ rebellionem ꝛ cõtumacias cõmiſſas contra principalem executionem tituli vel inſtitutionis vel gratie poterũt executores punire ꝛ exeqũ.aggrauando.de offi.deleg. querenti.quãdoꝗ nõ impugnatur gratia vel titulus vel inſtitutio ſed ſolũ pars fructuum negatur eſſe de beneficio illo.vel ꝙ impugnãs dicit eam partẽ ſpectare ad ſe perſonaliter.vt quia ſibi in penſionẽ ad vitã datũ ſit a predeceſſore.vel quia realiter ad bñficiũ ſuũ pertinet illa pars vel ꝙ aliter ad eũ ipſa ſpectat iure perſonali vel reali. tũc verũ eſt ſz Guil.ꝙ ex quo titulus vel gr̃a nõ impugnaẽ nec in totũ nec in partẽ ꝙ de iſtis oĩno ſeparatis a gr̃a non debẽt ſe executores intromittere vt ſicut ſunt ſeparate a gratia ita ꝛ per ipſas gratias in aliquo non impugnatur quo ad ipſam ita debent eſſe ſeparate ab executione. et ſic nouo executore opus eſt delegato vel ordinario.ff.de excep.rei iudi.l.ſi mater.de hoc per Inno.de preben.pro illorum.ꝛ de offi. deleg.in.c.in literis. vbi
7 plene de hoc. ¶ †Quero quarto delegatus executor beneficij profert generalem excõmunicationis ſententiam in omnes rebelles.ꝛ cõtradicentes an eſt ſic perpetua ꝙ cõtradicens etiam poſt annum a tẽpore poſſeſſionis pacifice incidit in eam. ꝛ ſi ſic an poſſint quandocũꝗ ab executoribus abſolui. Quidam ꝙ ſi
b habent clauſulam in poſſeſſionem[b] inducas ꝛ inductum defendas vel non permittas amplius moleſtare vel ſimiles tunc ſemper poterunt:alias nihil poſſunt poſt annum de teſt. ex parte ade.de offi.deleg.querẽti. Alij dicunt ꝛ verius ꝙ omni caſu poteſtas eorũ ceſſat poſt annũ ab adepta pacifica poſſeſſione.ꝛ ſi ſic ceſſat poteſtas ergo ꝛ oẽs proceſſus ꝛ ſententia per eos lata ar.de offi.leg.preſenti.ꝛ.c.ſequenti in. vj. vide quod not. Inno. de preben.pro illorũ.ꝛ ad hoc vltimũ facit qđ no. de ſen. excõ. in nobis.el picolo ꝛc.¶ Glo.adepta oppo.ꝙ idem ſi nõ ſit adeptus poſſeſſionẽ.ſ.eo.licet in.vj.ꝛ.de elec.cõmiſſa. iuncta ſimilitudine hic poſita. Soluit ibi ſtabat per eum quominus adipiſcatur.ſecus ſi non ſit adeptus nec ſtet per eum quominus adipiſcatur. Predicta dicit glo.vera qñ tenet collatio vltimi. ſecus ſi non tenet qz ſi ſtaret per eum quominus adipiſceretur no va-
8 caret primũ per ea que dicentur cum glo.ſeq.¶ †No.hic iſtam glo.ſm do.Anto.qui limitat oĩa iura que dicũt ꝙ vbi ſtat per beneficiatum quominus poſſeſſionem adipiſcatur ꝙ habetur perinde ac ſi poſſeſſionẽ foret adeptus quo ad bñficia prima.qz illud eſt verũ quãdo illius tenet collatio. vbi autẽ non tenet ſtare per eum nõ facit vacare prima ꝛ abſtinere tunc a poſſeſſione prodeſt.ſed vt vacent prima tunc exigitur ꝙ poſſeſſionẽ actualiter acquiſiuerit. vt habetur de preben. eũ qui in.vj. nõ ſuppletur ergo dictum.c.eum qui in.vj.ſicut alia.l.vel per eum ſteterit quominus acquiſiuerit ſicut alia.qđ no.perpetuo.¶ Glo.vacare op.ꝙ papa debeat eligere qđ beneficium ex primis obtentis debeat vacare.ar.l.ſi duas.q̃ eſt lex ſexta.ff. de excu.tu. vel ſaltẽ daretur poteſtas prouiſo talem electionem faciendi.ſ.eo.preterea.ꝛ.c.referente.eo.ti.ſi pluribus.lib.vj.ꝛc. Duius timore facta eſt hec glo.que dicit ꝙ de caſu hic deciſo erant olim opiniones.quia quidam tenebant in electione pape eſſe alij in electione prouiſi per iura preallegata.ſcõm eſt tenendũ quia hic deciditur per rationẽ in tex.poſitam.ꝛ ſatis erat expreſſuz in decre. non poteſt.ij.rñ.eo.ti.in.vj.inquantũ ibi dicitur ꝙ diſpenſatio facta de duobus beneficijs intelligitur de primis ꝛ ſic tertiũ loco alterius predictorum non põt ſubrogari. tamen quia decre. loquitur quãdo diſpẽſatio facta eſt duobus primis. ꝛ nõ loquitur quando facta eſſet ſpecifice ſuper tali ꝛ tali beneficio.ꝛ ſic in dicto caſu poterat eſſe dubiũ nõ deciſum per illã decre.ideo vtilis fuit declaratio huius cle.que etiam ꝓuidet in hoc caſu. Nec ob.l.ſi duas preallc.quia reſpõdebat Compoſt.de elec.dudum. ij.ꝙ ibi loquitur in diuerſo caſu. ſ. in tutelis in quibus licz quis nõ debet grauari pluribus. tñ nõ eſt cautũ ꝙ per receptionem ſcõe valeat prima in beneficijs in quibus eſt ſecus eo. de multa.

Ad decre.

b ¶ Pacificaz poſſeſſionem. Que aũt dicaẽ poſſeſſio pacifica declarat Inno.in.c.cõſtitutus.in glo.ſi.de app.ꝛ glo.in.c. cõmiſſa.in.vſi. pacificã. de ele. in.vj.

c ¶ Quia bñficiũ. Adde do. Abb.in.c. clericus.de vita ꝛ honeſta.cle.

d ¶ Inducas. De hac clauſula ponit in not. in cle.j. circa ſi. ſ.de offi.deleg.

Ad decre. referente. ⁊ preterea dic ꝙ ſunt correcte per decre. de multa preallег. Ad decre. ſi pluribus. dic ꝙ in alio caſu loquitur vt ibi patet. ⁊ hec dicit gl. plane procedere ⁊ clare eſſe. Sed iuxta predicta inſurgit dubium forte aliquid vꝫ valeat collatio vltimi. videtur ꝙ non per decre. ordinarij ad ſi. de offi. ordi. in vi. vbi patet ꝙ habenti pluralitatē beneficiorum. etiam cum diſpenſatione ſufficienti nō poteſt aliud tale cōferri niſi diſpenſatio etiā extendatur ad illud. vel niſi primo ante omnia prius habita reſignet alias aliter facta collatio non valet. facit quod ibi no. poſt Bar. in vltima glo. ꝙ ſic. ſcdm hoc videtur qđ non vꝫ collatio vltimi et nihilominus vacent prima beneficia adepta poſſeſſione ſcdi. ꝙ videtur mirū quia immo ex quo collatio nō tenet nō videtur ꝙ per eam debeant vacare prima. ⁊ hoc forte fuit dubiū huius de. ſm glo. Tamen Archi. vt hic dicit glo. in preallе. decre. non poteſt. tenet qđ eſt dictū vꝫ ꝙ collatio vltimi non valet ⁊ nihilominus vacāt prima ad hoc. c. cum qui. ſ. e. in vi. ⁊ ſic dicit ibi fuiſſe pronunciatū in curia per magnum virum cōtra quā tamen pronunciationem refert ꝙ pendebat appellatio. quid ergo dicendū glo. dicit ꝙ ſi adheſiſſet compilatoribus huius voluminis procuraſſet hoc declarari. putat tamen dicendum rebus ſic ſe habentibus excludēdo primo caſus indubios ꝙ interdū habenti vnū curatum cōfertur ſm tale ſimiliter curatum ⁊ tunc valet collatio ſcda. ⁊ ex quo ſtabit per eū quominus habeat poſſeſſionē pacificam ſcdi vacat primū. Interdum vero habenti plura curata ex diſpenſatione ſufficienti cōfertur aliud curatum. ⁊ tunc valet collatio ſi diſpenſatio ſit ſufficiens ⁊ extendat ſe etiā quo ad illud. ⁊ tunc non eſt querendum de vacatione vt. d. c. ordinarij. Si vero diſpēſatio ſe non extendit quo ad vltimum. ⁊ tunc concludit glo. ꝙ ſi dimiſit prima ante collationem vltimi tenebit collatio ſcdi. nec tunc eſt querendū de vacatione per receptionem vltimi ex quo ante dimiſit. Si vero non dimiſit illa ante collationem vltimi ⁊ tūc hic eſt caſus dubius in quo glo. cōcludit ꝙ collatio vltimi nō tenet. Si aūt qritur an vacēt prima. tunc dicit ꝙ ſi ſano vſus cōſilio videns collationē vltimi non tenere non apprehendit poſſeſſionē illius vltimi tunc non vacabunt nec perdet prima. ⁊ ſic iuſta penitentia ex humanitate ei nō negetur. ar. ij. q. vi. ſi quis libellus cum ſi. ⁊ de der. cōiu. diuerſis. cum cōcor. Si vero apprehendit poſſeſſionē illius vltimi. ⁊ tunc vacabūt prima licet poſſeſſio ſit vitioſa propter defectum tituli ſicut vacaret vnum. ſi vnū tantū haberet. vt in. c. cū qui. ſ. eo. in. vi. ⁊ ſic intelligitur hec de. ⁊ ſi opponas etiā ſi collatio nō tenuit ſufficere debet ꝙ per eum ſtet quominus poſſeſſionem nanciſcatur. de elec. cōmiſſa in. vi. ⁊. c. licet epꝯ. eo. lib. dicit' zenze. illud verū vbi collatio vltimi tenet alias non. quia iure non cauetur. ⁊ eſt preallе. igitur reſtringendū. vt in regula in penis. ⁊ hoc etiā fuit de mēte precedētis glo. Lap. aūt hic videtur temperare gl. que dicit ꝙ eo caſu quo nō tenet collatio ſi anteꝗ̄ adipiſcatur poſſeſſionē pacificaꝫ vel adipiſci poſſit ſi vidit ita ꝙ non ſtet niſi per eū quominus adipiſcatur nō renunciauerit tali collationi minus legitime ſibi facte beneficia priora vacabunt ⁊ neutrum beneficiū talis habebit. Ad hoc. ſ. eo. cum qui in. vi. ⁊. c. ſi beneficia. ⁊. c. licet epꝯ. eo. ti. ⁊ lib. ⁊ cōſtitutio execrabilis. §. qui vero. ſm Lap. qđ no. Ex predictis habetis qđ fuerit dubiū de. ⁊ tetigit glo. in verſi. ⁊ forte fuit hoc dubiū huius decre. Guil. hic dicit ꝙ aliud fuit. ſ. quaſi nō ita cito duo tollerentur ſicut vnum. quia funiculus duplex fortior eſt. de treu. ⁊ pace. c. j. Sed cōtrarium eſt vt hic patet. qꝛ iſta duo ex vi diſpenſationis pro vno ſunt. vel forte fuit dubiū quia illa decre. de multa. vt pe in alijs loquens de vno nō deberet habere locū quādo primo habuerit duo. Sed an ꝓcedūt ṗdicta etiā in collatione ordinarij. Guil. hic dicit ꝙ licet in collatione pape vel legati procedat qđ eſt dictū ꝙ nō tenet collatio vltimi. In collatione tamē ordinarij dicit ſecus. ſ. ꝙ tenet ar. de. ij. de offi. ordi. vbi non tenet collatio ſcdi pape vel legati ꝓpter non factā mentionē de primis. ſecus in collatione ordinarij. ⁊ ſm hoc. c. ordinarij in ſi. de offi. ordi. in. vi. intelligetur in collatione pape vel legati niſi ex proprio motu pape aliud diceretur. ſ. c. proxi. ſm Guil. zenze. tenet indiſtincte glo. ⁊ hoc plus placet ſm do. Ant. ⁊ eſt ratio quare plus nō vꝫ collatio vltimi vbi habuit plura ꝗ̄ vbi habuit primo vnū acceptat ſcdm: quia vbi habet plura tenet cōtra ius commune. vbi vnū tantū non. ⁊ ideo hoc ſcdo caſu locū habet de. ⁊ ſi apoſtolice. ſecus in primo ⁊c. ℂ Glo. ſicut querit quid ſi eſſet caſus in quo per receptionē ſecūdi non vacaret vnicum primo habitum exemplū. ſ. eo. ſuper eo. in. vi. Rūdet ꝙ nec tunc vacarent plura habita. argumento huius litere non diſtincto. an tunc teneat vel nō teneat collatio ſecundi ⁊c. ℂ Gl. vltima op. ꝙ aliam etiam penam patiatur per extrauagantem Jo. execrabilis. fatetur ꝙ aucta eſt pena per illam extrauagātem. vt in ea patet ⁊c.

1 Motus proprius firmat gratiam contra defectum ſurreptionis ⁊ intentionis ſurgentē ex pluralitate bñficiorū ⁊ nu. 6.

2 Dignitates perſonatus ⁊ beneficia curata differunt ⁊ vnū non comprehenditur appellatione alterius.

3 Pape poteſtas que ⁊ ꝗ̄ta ſit.

4 Motus proprius legati de latere an idem operetur ꝙ motus proprius pape.

5 Beneficij appellatione in cōſtitutionibus cōprehēduntur oīa.

6 Obtinere dicitur quis id quod ſola ſpe obtinet.

7 Motus proprius tollit vitium a quo ſurgit immediate ſurreptio ⁊ vitiū ſurreptionis non tm̄ tollit vitium inhabilitatis pſone etiam cōſecutiue deſcendentis a vitio a quo ſurgit ſurreptio.

8 Pluralitas inhabilitat quem perſonaliter ad beneficia.

9 Motus proprius quare tollit ſurreptionem etiam quādo prouidetur habenti plura beneficia.

Si romanus pontifex.

1 Non recipit diuiſionem.[a] ℂ † Not. primo ꝙ
4 motus proprius firmat gratiam cōtra defectū
ſurreptionis ⁊ intentionis ſurgentem ex plura
2 litate beneficiorum. ℂ † No. ſcdo fore differentiam inter dignitates perſonatus ⁊ beneficia curata. nec vnum comprehenditur appellatione alterius. ℂ No. tertio. ar. ꝓ pluralitate. ſed dicit Pan. ꝙ papa hoc nō intēdit hic decidere ſed no. factum ⁊ ſic nō facit. dic vt. ſ. de reſcrip. in cle. gratie diri. eo. ti. gratia in. vi. ℂ Quero primo an locū habeat cle. etiam ſi prima beneficia teneat illicite. Guil. hic limitat cle. procedere quādo habet licite. ſed ſi illicite habet dicit ꝙ non releuat proprius motus quo ad tollendū illud vitium ſm eum. ſed forte ſentit ꝙ
3 valeat vltimi collatio niſi inhabilis ſit pſona. vt ſentit hic gl. † Scdo Guil. hoc diſputat de poteſtate pape. quia occulta iungat de cōceſ. preben. c. j. in. vi. ⁊ multa que ſunt de iure naturali ⁊ diuino tollit in. d. c. j. de voto in. vi. perſonas aptas ad matrimonium ineptas facit ⁊ econtra. vt de deſpon. impu. ad diſſoluendum. de conſang. ⁊ affi. nō debet. de cōuer. coniu. verū. ⁊. c. ex publico. de diuor. quāto. ⁊. c. gaudemus. Item in matrimonio ſpirituali. vt in perſonis ordinandis beneficiandis deponēdis ad religiones obligandis de beneficiis ⁊ religionibus inſtituēdis ⁊ deſtituendis. in his ⁊ ſimilibus qđ vult poteſt. de rel. dom. per totum. ⁊ de tranſla. quanto. Item de dominio rerum diſponit. vt vnus per traditionem eas ſibi acquirat alius non de elec. cōmiſſa. in. vi. de cenſi. exigit. eo. lib. Itē ſi in mere ſpiritualibus ⁊ ſuper celeſtibus poteſtatē habet quia animas hic ⁊ in purgatorio inficit ⁊ afficit ⁊ purgat. xj. q. iij. nemo. ⁊. c. nihil. de pe. et re. ꝙ aūt. non tamen poteſt de corrupta facere virginem. xxxij. q. v. ſi paulus. nec ꝙ. x. ſint. xv. ſ. de dec. ꝙ ꝯtra. vnde in his que iuris ſunt plenam diſpoſitionem habet. l. di. ferrum. de regula. c. vidua. C. cōia de lega. l. ij. C. de rei vxo. actio. l. vna de tranſla. epiſcoporum quāto cum ibi no. ſed in iudicio facto contra veritatem facti nihil poteſt. Item de albo ſtante albo non poteſt facere nigrum de iureiuran. ⁊ ſi chriſtus. ℂ Item nec contra fundamēta fidei. vt ſunt decem precepta legis articulū fidei ⁊ ſacramenta. nec aliqua alia ſubſtātialia legis diuine. de reſti. ſpo. literas. Itē nec in his que natura miniſtrat. vt vim vi repellere liceat vel fame morienti victū tollere ⁊ ſimilia. ſ. de re iudi. cle. paſtoralis. §. rurſus. de fur. ſi quis. de conſe. diſtin. v. diſcipulos. vide qđ no. de tranſla. pla. quanto. per Inno. de regula. porrectū. per Hoſti. qui ſi. ſint legit. per venerabilem. §. rationibus. Quedam aūt proſequitur hic zenze. que ſunt expedita. de reſcrip. po
4 ſtulaſti. ⁊ ideo illa omitto. qꝛ nihil addit. ℂ † Glo. pōtifex. querit quid in legato de latere an idē operetur eius motus ꝓprius qđ motus proprius pape. glo. dicit ꝙ ſunt opiniones de quibus in cle. ij. de offi. ordi. ⁊ ꝓ vna parte. ſ. negatiua facit hec de. a ſenſu cōtrario. ℂ Gl. beneficio. querit an cōprehenditur hic dignitas. Rūdet ꝙ ſic quia late hic ſumit. alle. no. de re. iur. c. j. in. vi.
5 ℂ No. iſtā glo. ſm do. Anto. ꝙ appellatione beneficij in conſtitutionibus cōprehenduntur omnia. vide de reſcrip. ſi propter. vnde tūc intelligitur in lata ſignificatione ſm eum intellige vbi profertur in materia indifferenter in qua ſit eadem ratio. facit qđ dixi. in cle. auditor. de reſcrip. ℂ Glo. obtinet op. ꝙ idem ſit ⁊ ſi nondum obtineat ꝙ debet nihilominus fieri mentio. ſ. de reſcrip. cle. gratie. Sol. glo. ibi obtinebat in ſpe: licet non in re. ⁊ ſic de eo ꝙ de ſpe vel de re obtineretur debet fieri mentio. vt ibi
6 de aliquo non eſt neceſſe. ℂ † No. bene ſm do. Anto. ꝙ id dicitur quis obtinere qđ in ſola ſpe obtinet. quod no. quia facit ad multa ſm eum. hoc ideo eſt hic. quia ſuadet ratio ſubiecte materie ⁊c. ℂ Glo. valida op. ꝙ motus proprius nō validat gratiā. vnde op. de not. in. c. ſi motu proprio. ſ. eo. in. vi. Solu. gl. aliud eſt querere an clauſula motus proprij validat gratiā cōtra vitiū ſurrep. ⁊ dico ꝙ ſic. ita hic aliud eſt querere an validet gratiā cōtra illam inhabilitatē perſone illius pro quo ſcribitur ⁊ tunc dico ꝙ nō. etiā ſi inhabilitas ſurgat ex pluralitate beneficiorum.

a ℂ No. pmo. Adde Fely. in c. conſti. in. iij. col. ⁊ in. c. in noſtra in. x. col. de reſcrip. inter dignitates adde Fely. in. c. in noſtra. in. xx. col. ⁊ cir. ſi. de reſcri. De ptāte pape. Adde Hoſtiē. ⁊ do. Abb. in. c. cum veniſſent. de iudi. ibi dicunt ꝙ papa mutat quadrata rotūdis. barba. in conſi. j. in j. vol. Calga. de ſe. i ſuo tracta. de pote. pape an autē papa ſolus poſſit deponere vnū cardinalem. ponit do. Abb. in. t. ſi. de cleri. non reſi. an ſol' poſſit creare cardinalē ponit do. Abb. in. c. romana. de elec. an autē poſſit deponere Imperatorem ponit gl. in. c. ad apoſtolice. in prin. de re iud. in. vi. an autē ſolus poſſit canonizare vnū ſanctum ponit Jo. and. in. t. j. de reliq. ⁊ vene. ſancto. ⁊ Fe. in. c. j. in col. de cōſtitu. quid autē in cauſis fidei Vide do. Abb. in. c. maiores. de bapti. car. Alexā. xv. diſ i ſumma in ſi. an autē poſſit renūciare papatui pōit tex. in. c. j. in verū. libere. de renūcia. in. vi.

vt quia ſine diſpēſatione ſufficienti tenebat plura curata vel plu
res dignitates. nam ex hoc redditur inhabilitas etiā ad mino
ra bñficia. de elec. dudū. el .ij. ⁊ ibi de hoc in prima glo. ⁊ in ex
trauag. Jo. xxij. execrabilis. vnde per clauſulā proprij motus ta
lis inhabilitas non tollitur. Nā ſatis illi clauſule eſt ꝙ operetur
talē effectum. ſ. quia firmat gratiam cōtra vitium ſurrepti. ideo
aliū non operatur niſi aliud de intētione expreſſa appareat cuī
7 tunc eſſet ſtandum de reſcrip. ſi quando. ¶ † No. bene ſm do.
Anto. iſtam glo. que nō eſt alibi. vz ꝙ motus proprius tollit vi
tium a quo ſurgit immediate ſurreptio ⁊ vitium ſurreptionis.
non tamē tollit vitium inhabilitatis pſone etiā cōſecutiue deſcē
dentis a vitio a quo ſurgit ſurreptio qđ no. bene Idē hic Guil.
tenet de impedimento nataliū vel alio vitio ex crimine ad hoc.
ff. de ſer. vr. pre. l. ſi domus. ⁊ de priuileg. paſtoralis ſm Guil. ex
no. š. eo. ſi motu ꝓprio in. vi. per Joan. and. tene bene menti ⁊
8 adde glo. š. eo. cle. per literas. ¶ † Item no. bene ex iſta glo. ſm
do. Anto. ꝙ pluralitas inhabilitat quē perſonaliter ad bñficia.
facit qđ no. in cle. preci. ⁊ vltra iura que alle. glo. vide bonū tex.
de offi. or. ordinarij ad fi. in. vi. Per pdicta ⁊ maxime per finē
glo. dicit ꝙ debes eſſe cautus ꝙ vt ponderes verba reſcriptorū
ſi potes colligere aliqua verba ex quibus appareat de intentio
ne que in aliquo extendat propriū motum. ¶ Glo. declaramus
9 notabilis eſt de ſignificato huius verbi ⁊c. ¶ † Gl. vltima que
rit de ratione dere. quare motus proprius tollit ſurreptionem
etiam quādo prouidetur habēti plura beneficia. Rñdet ꝙ ra
tio eſt quia eadē eſt ratio excluſionis vitij ſurrepti per motum
propriū ſiue fiat prouiſio habenti vnū ſiue plura ſiue ſimplicia
ſiue curata. ⁊ ideo pariter idē ſtatuitur. Fatetur tamē gl. ꝙ mo
tus proprius non inducit diſpenſationē in retentionē. alle. c. nō
poteſt. in. vi. š. eo. in fi. vbi qđ hic deciſum tenebat Joā. and. in
glo. ſi. per predicta. dicit hic Guil. ꝙ beneficia prius habita va
cabunt per ſcđm curatū poſtea proprio motu collatū. q2 illud. c.
nihil operatur niſi tollere ſurreptionem que alſ oriretur ex taci
turnitate beneficiorum prius obtentorum ſm Guil. ⁊c.

¶ Sz fiet ad epiſcopū. Adde do. Abb. in c. cum in eccleſia. in. ij. col. de elec.

1 Mandatum de beneficio ad collationē epi non compre
hendit beneficium ad capitulum deuolutum ⁊ ex negligentia
capituli.
2 Mandatum de prouidēdo de beneficio ad collationem epiſco
pi comprehendit beneficium ad epiſcopum deuolutum.
3 Collatio beneficiorum de epiſcopo ad capitulum ⁊ econuerſo ex
negligentia deuoluitur de vno ad alium.
4 Deuoluto ptātis cōferēdi que fit ex negligētia an fiat ipſo iure.
5 Capitulum eccleſie inferioris a cathedrali ſi de cōſuetudine ha
beat per ſe abſqȝ prelato conferre beneficia an fiat deuolutio ad
prelatum ſuum per negligentiam talis capituli.
6 Deuolutio ab archiepiſcopo negligēte an fiat immediate ad pa
triarcham vbi illum habet an vero ad papam.
7 Demonſtratio falſa non vitiat gratiam.
8 Epiſcopus date in beneficialibus inſpicitur.
9 Beneficia quare veniunt deuoluta ad papam quorū collatio
primeua ſpectabat ad collationem cuius ſcribebatur.
10 Deuolutio ſi ex delicto eſſet facta de epiſcopo ad capitulum an
idem erit quando fit ex negligentia.
11 Executore ad beneficia ſciente vacauit beneficium vltra ſex men
ſes an nocebit ei vt poſtea conferre non poſſit.
12 Executori ad beneficia an currat tempus concilij lateranenſis.
13 Executor apoſtolicus pōt cōferre beneficia ad papā deuoluta.
14 Legatus de latere poteſt conferre beneficia deuoluta ad papā.

S de beneficio ad cuius.

Circa caſum propoſitū ſoluit quatuor du
1 bia que patēt. ¶ † Not. primo ꝙ in mandato
de beneficio ad collationē epi non cōprehendi
tur beneficiū ad caplm deuolutū. ⁊ ſic hoc mā
datum ad collationē nō notat habitū iuris cōferēdi ſed exerci
tium. quia in talibus reſcribens pōderat grauamen eius ad cu
ius collationē ſcribit qđ datur ſi priuatur exercitio qđ habet nō
2 qđ non hz ꝙ in habitu non grauaſ. ¶ † Scđo no. ꝙ in māda
to de prouidendo de bñficio ad collationē epi comprehenditur
beneficium ad epm deuolutū ⁊ ex negligentia capituli. ⁊ ſic tale
mandatum non cōſiderat collationē naturalem epi quo ad ha
bitum. ſed refertur etiam ad accidentaliter deuolutam quo ad
exercitium tantū. ⁊ ſic verba que in habitu ⁊ actu poſſunt veri
ficari de actu in dubio prolata intelliguntur ſeu cenſentur quā
do cauſa diſponendi plus reſpicit actum ⁊ exercitium prohibi
tum. qđ no. bñ. ¶ No. tertio ꝙ in mandato de prouidendo ad
collationem epiſcopi concluditur beneficium ad ipſum habitū
ſpectans exercitio ad papam deuoluto. ⁊ ſic verba que poſſunt
intelligi de actu ⁊ habitu referantur ad habitum tantū quando
per hoc alteri non cōtingit fieri preiudicium preter intētionem
ſcribentis. ⁊ ſic apparet ꝙ reſcripta late intelligūtur quatenus
tangunt reſcribentis preiudicium et non tertij. ad hoc optime
facit de conſue. cum dilectus. qđ no. bene. ¶ No. quarto ꝙ etiā
vbi prouiſio inferiorū beneficiorum ſpectat ad capitulum et ſic
ad vniuerſitatē poſſunt prouidere per viam collationis nec ar
3 ctantur ad prouidendum via electionis. ¶ † Not. vltimo ꝙ ex
negligentia collatio beneficiorum de epiſcopo ad capitulum et
econuerſo deuoluitur de vno ad alium de conceſ. preben. c. ij. et
4 de elec. cum in cunctis. ¶ † Querit hic Guil. an hec deuolutio
poteſtatis cōferendi que fit ex negligentia fiat ipſo iure. an vero
requiratur factum hominis ⁊ ſic ſententia. reſpondet ꝙ ſic ipſo
iure per lapſum termini ſubſiſtēte negligentia adeo ꝙ non po
teſt mora purgari per negligētes de ſupplen. negli. prela. licet. in
inſtanti enī ius operatur in talibus. nec mirū q2 ius eſt potens
abdicare ius vnius ⁊ in alium transferre momentanee. viij. di.
quo iure. de here. cum ſcđm in. vi. ⁊ ſimiliter legiſlator qui eſt gu
bernator vrbis poteſt ex cauſa maxima vni auferre ⁊ alteri tra
5 dere ſm no. de conſti. que in eccleſiarum. ¶ † Scđo. querit qđ
ſi capitulum inferioris eccleſie a cathedrali de conſuetudine ha
beat per ſe abſqȝ prelato conferre beneficia an fiat deuolutio ad
8 prelatum ſuū per negligentiam talis capituli. dicit ꝙ non ſed
fiet ad epiſcopum. nam ꝙ dicitur de capitulo deuolui poteſtatē
ad prelatum in caſu negligentie procedit in capitulo eccleſie ca
thedralis. ſecus in capitulis eccleſie inferioris. quia maior eſt cō
iunctio epiſcopi ⁊ capituli ſui ꝙ prelatorum inferiorum cum ca
pitulis ſuis. š. de teſta. requiſiſti. Idem zenze. cōtrarium huius
tenuit glo. ſingularis in cle. j. de ſupplen. negli. prela. ⁊ dic vt ibi
6 dixi. ¶ † Tertio querit an ab archiepiſcopo in negligentiam
eius fiat deuolutio immediate ad patriarcham vbi illū habet.
an vero fiat ad papam. intelligo eo caſu quo nō fit deuolutio ad
ſuum capitulum. vt quia capitulo negligente deuoluta fuit po
teſtas ad archiepiſcopum. vel ſi ad vtrūqȝ ſpectat collatio vterqȝ
fuit negligens. dicit ꝙ ad papam fiet immediate deuolutio. nec
patriarcha faciet gradum alleg. de ſup. negli. prela. licet. l. diſt. c.
ſi. ⁊ iij. q. j. prudēda. A quo autem tempore incipit currere tem
pus datum ad cōferendum. dicit ꝙ a die ſcientie poteſtas cōfe
rendi omni impedimento ceſſante currit. de cōceſ. preben. quia
diuerſitatem. ⁊ de elec. eis quibus. ¶ Quero quid ſi non ſcribi
tur de beneficio ſpectante ad alterius collationem. ſed de ſpectā
te ad electionem vel preſentationem an erit idem. Pan. dicit ꝙ
ſic. quia eſt eadem ratio ergo idem ius de conſti. tranſlato Quid
ſi habens ius eligendi vel preſentandi poſt datam reſcripti do
nat ius ſuum epo an poteſt executor datus in forma de qua hic
de tali beneficio prouidere. Pan. dicit hic ꝙ non. ſiue dicamus
ꝙ epo habeat tunc primo eligere poſtea confirmare. quo caſu
eſſet clarum per ea que dicentur cum glo. ſiue habeat confirma
re. Mouetur ꝙ ius conferendi competens tunc epo eſt ex cauſa
poſt datam reſcripti. ideo ad illud ſe nō extendit reſcriptum in
cle. ſi. de reſcrip. ⁊ qđ ibi no. ⁊ quia primus modus prouiſionis
qui erat electiuus pōderari debet ⁊ ſic non debet venire ſub mā
dato in quo exprimitur modus conferendi ar. de. j. ad ſi. š. e. ⁊c.
¶ Quid autem contra: epiſcopus vnam ex eccleſiis ſuis in qua
habebat ius conferendi poſt datam reſcripti donauerit alteri.
an tunc executor in forma de qua hic de illa poterit prouidere.
dicit ꝙ ſic. mouetur quia reſcriptum executoris afficit benefi. in
anteꝗ vacet. de reſcriptis ſi eo tempore. ⁊ c. tibi qui in. vj. ⁊ ideo
tale ius tranſiuit cum ſuo onere. ⁊ hoc limitat verum durante
tempore quo epiſcopus potuiſſet conferre ſi non donaſſet. nam
illo elapſo ſecus. Lapus hic dicit hoc verum ſi beneficium fuiſ
ſet affectum alias ſecus facit quod infra dicetur poſt Ste. Im
pedit ergo interim reſcriptum donationem poteſtatis cōferen
di. non tamen impedit donationem proprietatis eccleſie. ar. de
dona. in. c. conſultationibus. et ſic attenditur tempus vacatio
nis quando principaliter. ⁊ per ſe tranſit poteſtas cōferendi in
alium. quia perſona epiſcopi eſt grauata ⁊ non alia. Sed ſi po
teſtas conferendi tranſit cum proprietate. tūc non curatur tem
pus vacationis. Et ex hoc infert ꝙ executor poterit cōferre in
tempore quo epiſcopus poterit conferre ſiue prima collatio ſpe
ctet ad eum ſiue non. vnde dicit ꝙ ſi ad inferiorem ab epiſcopo
ſpectat collatio differre poteſt executor donec ad eum ſcilicet
epiſcopum deuoluatur. et tunc poterit illud conferre ſed de
uoluta poteſtate de epiſcopo ad alium non poterit cōferre do
nec deuoluatur ad papam. et ſic eſt dare ꝙ executor tempore
primi collatoris et non poteſt conferre. ſed tempore ſecundi ſic
⁊ epiſcopi ⁊ tempore vltimi. ſ. pape. ⁊ per conſequens propter
conditiones perſonarum variatur poteſtas cōferendi. ¶ Que
rit Stepha. quid ſi mādatur prouideri de certo beneficio in ſpe
cie. puta de tali beneficio ſpectāte ad collationem epi. an ſi ex ne
gligentia deuoluta ſit poteſtas ad capitulū poſſit cōferri et pro
7 quo eſt ſcriptū. dicit ꝙ ſic. q2 falſa † demōſtratio nō vitiat gratiam
vbi conſtat

vbi cõſtat de quo beneficio intellexit papa. ar. l. falſa. ff. de cõdi.
ꝛ demon. ꝛ. ff. de an. ꝛ arg. leg. l. quintus. Nec ob. hec cle. q2 non
loquitur hoc caſu qñ in ſpecie mandatur prouideri de certo be
neficio. ſed quando in genere de beneficio ſpectante ad collatio
nem epi ꝛ ſic demonſtratio tunc reſtringit. nam tunc eſt intẽtio
nis pape ſolum reſtringere poteſtatem epi ad cuius collationẽ
prouideri mãdauit ꝛ non vlterius. ſ. eo. mandatũ. in. vi. Quid
ſi tẽpore date gratie in forma de qua hic nondum erat deuolu
ta collatio ad capitulũ tunc autẽ cũ petitur vt prouideatur per
executorẽ opponitur ꝙ eſt deuoluta ad capitulũ an poterit ꝓui
n deri de iſto beneficio. videtur ꝙ ſic.[a] quia † tempus date inſpi
8 citur in iſtis beneficialibus. de reſcrip. cum te. ꝛ. c. tibi qui. ꝛ. c. ſi
eo tempore. in. vi. In contrariũ facit. c. ei cui. ſ. eo. in. vi. Dicit
Stepha. ꝙ ſi papa decernat irritũ ꝛ inane ꝛ reſeruat ꝙ cũ tũc
ſtat miſit interdicta poteſtas epi poterit prouideri. de ꝯceſ. pre
ben. c. ſi ſoli. ꝛ. c. ſi capitulo. in. vi. qḋ intelligit eſſe verum ſi decre
tum ſit pure adiectũ ſecus ſi ſub cõditione quia tunc ſolum ſorti
tur effectũ gratia purificata. ſ. ti. i. cle. vna. Si autem decretum
non ſit appoſitum nec aliud propter qḋ prebenda ſit affecta. et
tunc nõ ligabit manus epi ꝛ ſic cõferre poterit per epm vt in iu
ribus. ſ. alleg. Querit hic Matthe. quare non poteſt executor
prouidere cum ſit deuolutio de epo ad capitulũ ſicut cum econ
tra ſit deuolutio. dic ꝙ ideo quia in cõceſſione pape nõ ſit men
tio niſi de collatione epi ꝛ non de collatione capituli. Forma aũt
mãdati debet ſeruari. de reſcrip. cum dilecta maxime cum tales
9 litere ſint odioſe. ſ. eo. ꝙuis. in. vi. Quare autem veniunt † be
neficia deuoluta ad papam quorum collatio primeua ſpectabat
ad collationẽ eius ad cuius collationẽ ſcribebatur. Reſpondet
quia lata eſt ſienda interpretatio cõtra cõcedentem licet nõ con
tra tertium cui ſit ius queſitum vel querendũ. de dona. cum di
lecti. cum ibi no. de reſcrip. olim tibi. ꝛ de conſue. cum dilectus.
Item q2 papa in tali gratia includitur ſicut ſub nomine popu
b li ſenatores ꝛ principes ꝯtinentur. inſti. de iure natu. §. plebs.[b]
ꝛ dux inter milites. l. i. §. i. ff. de re mili. hec tamen ratio non eſt
omnino bona per. c. ſi. ſ. eo. in. vi. ¶ Glo. ſcḋa querit quos intẽ
dit hic cõprehẽdere per hãc vniuerſalẽ. Rñdet ꝙ archiepos et
ſuperiores ꝛ etiã exẽptos. ¶ Not. bene ꝙ in vniuerſali diſpoſi
tione facta de epo comprehenditur etiam archiepſ ꝛc. ¶ Glo.
ſcribamus querit an procedit litera ſiue ſcriptũ ſit executori ſiue
ipſi epo ad cuius collationẽ prouideri mandatur. Reſpõdet ꝙ
hic loquitur qñ ſcribitur executori. Si autẽ ipſi epo ſcriberetur
idem in tribus primis caſibus. In vltimo vero caſu quãdo eſt
collatio deuoluta ad papam eſſet idẽ ſi eſſet conſtitutus delega
tus. ſecus ſi ſolum eius officium excitando fuerit ſibi ſcriptum.
ar. de offi. ordi. licet ꝛ. c. vlti. de reſcrip. cum aliquibus. in. vi. ꝛc.
10 ¶ Glo. ex negligentia. querit quid ſi ex delicto facta eſſet deuo
lutio de epo ad capitulũ an idem erit qḋ hic dicitur qñ ſit ex ne
gligentia. Rñdet glo. ꝙ ſic. quia eadẽ eſt ratio forte tamẽ de illo
nõ dixit. q2 de hoc eſt opi. an ex delicto ſiet deuolutio ad capitu
lum. de quo. de elec. cum in cunctis. §. fina. ſuper vlti. glo. ꝛ per
Innocẽ. de conceſ. preben. quia diuerſitatẽ. dicit hic Matth. ꝙ
quicquid dixerit Inno. in. d. c. quia diuerſitatem. tenẽdũ eſt qḋ
habetur in. c. vno. ne ſe. va. in. vi. vbi dicitur ꝙ ex delicto etiam
ſit deuolutio ſaltem quãdo ad epm vel capitulum ſimul ſpectat
collatio ſm ꝯenꝯe. fa. ſ. de ſta. mo. c. i. §. porro. qḋ hodie ꝓcedit
etiã in exemptis. de ſup. negli. prela. in cle. q2 regulares. de quo
dicendum vt ibi. ¶ Quid autẽ ſi ex cõmiſſione epi deuoluta ſit
poteſtas ad capitulum vel ad alium an tunc erit idem ac ſi ex ne
gligentia vel delicto fieret deuolutio dicit glo. ꝙ non tamen per
talem cõmiſſionem non impediretur executoris poteſtas quin
poſſit prouidere de tali beneficio. alle. c. ſi. eo. ti. in. vi. ꝛ qḋ not.
de reſcrip. c. ſi. Item quia alr̃ de facili poſſit epſ deludere impe
trantes ꝛ ſic pararetur via fraudibus contra decre. quanto. de
dimor. Idem tenent ꝯenꝯe. ꝛ Pau. dicentes ꝙ aliud eſt quãdo
conferens conferret iure proprio licet deuoluto. aliud quando
11 iure cõpromiſſario. ¶ † Glo. epi querit quid ſi executore ſcien
te vacauit beneficiũ vltra ſex menſes an nocebit ei vt poſtea cõ
ferre nõ poſſit videtur ꝙ ſic. per decre. ſi. de cõceſ. preben. Idẽ te
nuit Cõpoſt. de reſcrip. capitulum. in glo. magna. in charta. iiij.
ver. item nunquid executor. Nec ob. decre. non alle. q2 loquitur
in ordinarijs collatoribus. non autẽ in executoribus qui confe
runt vice pape cui in deuolutione non currit tempus. ¶ Glo.
temperat hoc dictum Cõpoſt. ꝓcedere duobus ꝯcurrentibus.
primo ſi ſit generaliter ſcriptũ ad cuiuſcũq3 collationem ſpectat
beneficium. Item ſi nõ eſt adiectũ aliqḋ tempus ꝓpter ea que
habẽtur in cle. vnica. ſ. ti. i. ꝛ qḋ ibi no. in glo. iſte terminus. Si
autem certa perſona eſſet per reſcriptum grauata. vt q2 de be
neficio ſpectante ad collationẽ talis epi mandaretur prouideri.
tunc lapſo tpe. ſ. qḋ poterit conferre ille qui grauatur non pote
rit prouidere donec deuoluatur ad papã poteſtas prouidendi

de illo beneficio. et hoc aperte probat hec cle. Idem tenent hic
12 Pau. ꝛ ꝯenꝯe. ¶ † No. bene hanc glo.[c] an executori currat tem
c pus concilij lateranenſis. facit qḋ no. glo. in cle. q2 regulares. de
ſupp. negli. prela. cum glo. concordat Lapus. limitat tamen glo.
inqũtum dicit ꝙ dato executore ad ꝓuidendũ de beneficio ſpe
ctante ad collationẽ alicuius ſpecialis ꝛ expreſſe perſone curret
tempus executori ꝓcedere ſi mandatur prouideri certe ꝛ nomi
nate perſone ꝛ illa etiã negligit quia tunc habet locũ dictũ. c. ſi.
ſecus ſi executor tantũ ſit negligens ꝛ nõ ille cui ꝓuideri mãda
tur. alleg. de reſcrip. tibi. §. in predictis in. vi. Itẽ aduerte quia ſi
beneficiũ nõ eſt affectũ eodẽ tempore curret tempus ordinario
collatori. ad cuius collationẽ eſt ſcriptũ ꝛ ipſi executori. Si vero
beneficium eſſet affectũ tunc primo curret executori deinde ordi
nario tunc nõ prouideret executor tempore ordinarij. vt. ſ. dicit
Lap. circa ſi. ꝛ ſic non ob. ſi dicatur ſi ſcribitur ad collationẽ cer
d te perſone[d] beneficium eſt affectũ vel per literas vel proceſſum
executoris. ꝛ ſic nõ currit tempus ordinario collatori ex quo nõ
poteſt conferre. ꝛ per cõſequens nec debet currere executori qui
ad illius collationẽ habet cõferre. cuius cõtrarium vult cle. iſta
ſimpliciter qñ etiã beneficiũ eſt affectum. quia reſpondeo vt patet
ex predictis. Item primum dictũ glo. ꝛ dictũ Compoſt. limitat
procedere in executore qui confert vice pape. ſecus in executore
dato ab inferiore a papa. quia illo tunc non procederet indiſtin
cte dictũ Compoſt. ꝛ ſic ſenſit glo. a cõtrario quãdo dixit qui cõ
fert vice pape ſm eum ꝛc. An autẽ legato ſedis apoſtolice cur
rat tempus dicti. c. ſi. de conceſ. preben. tangit hic Lap. ꝛ dicũ. ſ.
¶ Gl. exiſtat. querit an litera procedat indiſtincte ſiue poteſtas
conferendi ſit deuoluta ex negligentia epi ad alium tẽpore date
reſcripti ſiue poſtea tẽpore quo executor vult prouidere. Reſpõ
det glo. ꝙ litera intelligenda eſt quãdo poſt datam reſcripti fa
cta eſt deuolutio. hoc ideo forte dixit glo. quia ſi ante datã reſcri
pti eſſet facta deuolutio nõ eſſet dubium ꝙ executor non poſſit
prouidere de illo ex quo tempore date non includebatur in lite
ris. ſed vbi tempore date includebatur quia nondum erat facta
deuolutio ſed poſtea ſit etiam magis dubium propter bonum
initium. tamẽ idem eſt dicendum donec eſt in manibus capitu
li. ꝛ ſic eueniet ꝙ poteſtas huius executoris variabitur ſm tem
pora ſicut in ſimili. ſ. ti. i. cle. i. Nam ꝙdiu beneficium eſt in ma
nibus epi quo ad eius collationẽ executor cõferre poterit illud.
illo autẽ deuoluto ad alium nõ poterit conferri ſicut contra be
neficium qḋ ſpectat ad collationem inferioris epo non confert
quãdiu eſt in collatione illius. ſecus cum tranſit poteſtas et de
uoluitur ad epm vt hic dicitur. Nam tunc pro illa vice eſt pro
prium epi licet ex iure deuoluto. Ratio autẽ predictorũ eſt quia
papa voluit grauare epm ꝛ non alium. ꝛ ideo ſolum poterit exe
cutor ſpectantia ad collationem epi ꝛ ꝙdiu ſpectant conferre. et
ideo ſpectantia ad collationẽ alterius ex iure proprio vel deuo
luto tẽpore quo executor vult ꝓuidere conferre nõ poterit. quia
ſic grauaretur alius quẽ papa grauare noluit cõtra intentionẽ
eius contra id qḋ habetur de reſcriptis cũ dilecta. de offi. deleg.
e c. ſuper eo. cum cõcor. Matt. hic dicit melius dicendum[e] inſpi
ci deberet tempus date. ar. de reſcrip. cam te. ꝛ eo. ti. ſi eo tempo
re. in. vi. ꝛ ſic non includetur deuolutum ad collationem epiſco
pi poſt datam literarũ. tutius eſt tenere glo. per hũc tex. qui ſim
pliciter loquitur. et qui alr̃ modicũ dubiũ habuiſſet ꝛc. ¶ Glo.
capitulum in principio docet conſtruere literam. deinde querit
f quid ſi ad capitulũ ſpectabat electio ita ꝙ erat[f] beneficium ele
ctiuum ꝛ non collatiuũ ꝛ ſcribitur vt prouideatur de beneficio
ſpectante ad collationem epi. an deuoluta poteſtate capituli ad
epm poterit executor dictum beneficium conferre. dubium fa
cit in queſtione iſta. quia ſi dicimus deuolui poteſtatem eligen
di ad epm non videtur venire in literis predictis in quibus eſt
ſcriptum de beneficio ſpectante ad collationem epiſcopi et non
ſpectante ad electionẽ. ar. ſ. eo. cum in illis in. vi. Si vero dici
mus deuoluit poteſtatẽ prouidendi ſeu cõferendi. tunc non eſt
dubiũ. tamẽ idẽ videtur ꝙ nõ includatur in literis predictis. q2
ꝛ ſi ex poſt facto beneficiũ ex iure deuoluto ſit factũ collatiuũ ta
men inſpecto primordiali principio origine erat electiuum. ꝛ ſic
nõ videt̃ includi in literis ꝑdictis in qb9 ſolũ ſit mẽtio de colla
tione ꝛ ſic inſpiciat̃ modus ꝑ quẽ cõſueuit ꝓuideri. ar. cle. i. circa
ſi. ibi ad quẽ qs cõſueuit ꝑ electionẽ aſſumi. Nunqḋ autẽ deuol
uatur in caſu ꝑmiſſo ad epm poteſtas eligendi an poteſtas con
ferendi ꝛ ꝓuidendi remittit glo. ad no. de elec. ne pro defectu et
plus nõ dicit ꝛ ſic clare nõ determinat ſentire tñ videt̃ ſic reſidẽ
do ꝙ quicqḋ ſit de illo dubio an deuoluatur ꝑtãs eligendi an cõfe
rendi tñ nõ includatur tale beneficiũ in literis ſeu in forma lite
rarũ. de qb9 in litera ꝯẽꝯe. hic ſentire videt̃ Zenꝯ ſi dicimus de
uolui ꝑtãtẽ conferẽdi. Lap. hic dicit ꝙ ſi ſpectabat ad capl̃m ele
ctio ꝛ ad epm cõfirmatio tunc executor poterit de illo prouide
re. Si autẽ cõfirmatio ſpectaret ad aliũ ꝛ ex negligẽtia capituli

[a] ¶ Quia tempus date. Adde Fely. in. c. capitulum in. iii. col. circa med. ꝛ in. c. eam te in xvii. colum. de reſcrip.

[b] ¶ Et dux. Adde in ſimili facere text. in. l. familie appellatione. ff. de vb. ſigni.

[c] ¶ An executori. De materia iſtorũ executorum ponit plene Cõpoſt. i. c. capitulũ. de reſcrip.

[d] ¶ Beneficiũ eſt affectũ. Adde ea que dicit do. Abb. in. c. ꝓpoſuit de conceſ. preben.

[e] ¶ Inſpici debere. Adde. d. Abb. l. c. vt noſtrorum vt eccle. bene.

[f] ¶ Beneficiũ electiuũ. Adde Fely. in. c. in noſtra in. xviii. et xix. colũ. de reſcrip.

deuoluta eſſet poteſtas capituli ad epm̄ tunc ſecus ratio ſm̄ eū.
quia primo caſu epūs cōfert ⁊ prouidet iure collationis.in ſecun-
do digit ⁊ puidet iure electionis.alle.de iurepa.c.vnico.in.vj.
de elec.ſi cōpromiſſarius.eo.lib.⁊ ſic videtur tenere opi.ꝙ pote
ſtas cōferendi deuoluatur ad epm̄ eo caſu quo cōferre habebat
alſs deuoluatur poteſtas eligendi.Joan.and.in.d.c.ne pro defe
ctu.vt predixi tangit hoc dubiū.⁊ an regula cōtra eum.de reg.
iur.in.vj.concludit in.d.c.ne pro defectu.poſt recitatas opinio
nes qđ cōmuniter ſeruatur ꝙ ex tali poteſtate deuoluta epiſco-
pus prouidet iure collationis ſeu puiſionis.Dicit tamen ꝙ for
te verius eſt ꝙ prouidere debeat iure electionis ex poteſtate de-
uoluta ⁊ ex iure ꝓprio cōfirmare.ar.de elec.cū inter vniuerſas.
⁊ hoc vltimū forte dicit Joā.cald.ibi tenendū de iure.Nec ob.
iura que dicunt ꝙ epūs ex tali poteſtate puidebit eccleſie vel eccle
ſiam ordinabit.quia illa verba late ſumpta etiā includunt viam
electionis.vt no.in cle.viti.de elec.⁊ ſic debēt ſumi ratione ſubie
cte materie.ar.l.ſi vno.ff.loca.⁊ hoc idē ibi tenet do.Gaſp.Aut
ergo apparet cōſuetudo legitima ſup hoc aut nō apparet.ſi tūc
ad aliū ꝙ̄ epm̄ ſpectabat confirmatio clarū eſt ꝙ deuoluitur po
teſtas eligendi vt dicit Lap.ne negligētia capituli preiudicet ter
tio nō negligenti in poteſtate cōfirmandi.Aut ſpectabat cōfir-
matio ad epm̄.⁊ tunc idē ſm̄ verā opi.licet Lap.⁊ quidam alij
cōtrarium.Ex his patet deciſio queſtionis glo.tamē quicquid
ſit de iſto dubio non videtur ꝙ poſſit executor de tali beneficio
prouidere.vt dicit glo.⁊c.℄ Glo.cuiuſcūqꝫ declarat literā qua-
re ſic vniuerſaliter loquitur.quia ſiue per primos gradus ⁊ im-
mediatos ſiue per mediatos deuoluatur ad epm̄ confert execu-
13 tor ꝙ̄diu eſt in manibus epi.igitur ⁊c.℄ † Glo.ſine ad noꝫ col
ligit ex litera ꝙ executor apoſtolicus poteſt cōferre beneficia ad
papam deuoluta ⁊ inducit pro eo qđ no.Jnno.⁊ Pet.de offi.
deleg.ſuper eo.vbi dicebant predicti quoſdā hoc tenere contra-
rium.Refert hic glo.fuiſſe diſputatū bonon.per do.Ja.cano-
nicum bonon.vꝫ ꝙ executor apoſtolicus non poſſit beneficia
ad papā deuoluta cōferre.⁊ hoc ſi id literis erat adiectum volē
tes illi facere gratiā ſpecialem.Mouebatur qꝛ de mente pape
non videtur fuiſſe dare poteſtatē executori de tali beneficio pro
pter dictam clauſulam.nam cum in caſu predicto non ledatur
alius ꝙ̄ papa nō eſſet gratia ſpecialis.ad hoc quia papa in de-
uolutis non cōſueuit talē clauſulam adijcere non alleg.de cōceſ.
preben.literis.⁊.c.cum noſtris.gl.ſe.nō videtur placere hec de-
terminatio.dicit .nam ꝙ fuit mirabilis ſolutio predicti diſputā
tis.vnde concludit glo.per hāc cle.ꝙ vbi primus collator eſt de
illis qui grauabantur per literas apoſtolicas ſiue fuerit nomi-
natus ⁊ certus ſiue incertus vt quando ſcribitur ad cuiuſcunqꝫ
collationē ſpectat beneficium ſemper executor conferret illa ad
papā deuoluta.ſecus dicit in beneficijs ſpectātibus a principio
ad collationem pape ex eo ꝙ vacauerunt in curia.⁊ illa confert
papa iure proprio ⁊ nō deuoluto.⁊ ideo nō includuntur ſub li-
teris predictis.⁊ eſt ratio quare aliud in deuolutis.quia in illis
papa dando executorē ad prouidēdū auferebat poteſtatē ordi-
nario collatori.de cōceſ.preben.in decre.ſi capitulo in.vj.⁊ ideo
ſi ex deuolutione etiā poteſtas eſt deuoluta ad papā merito po
terit executor conferre maxime qꝛ licet in beneficijs conſueuerit
fieri ſtricta interpretatio.ſ.eo.ti.ꝙuis.in.vj.tamen contra con
cedentem fieri debet lata.de cōſue.cum dilectus.Predicta autē
ratio ceſſat in his que papa confert iure ꝓprio vt patet ex.c.ij.
ſ.eo.in.vj.Jdem tenet Pau.cōcludēs ꝙ executor apoſtolicus
confert beneficia deuoluta ad papam quādo ſit deuolutio a col
latore grauato etiam per medios non grauatos ad papā.ſecus
in beneficijs que ſpectant primo loco ad collationem pape ⁊ ſe-
cus in beneficijs deuolutis a collatore nō grauato etiam ſi iure
14 deuoluto certo tēpore habuit cōferre epūs grauatus.℄ † Ulti-
a mo glo.inducit cle.⁊ pdicta ad no.in.c.j.de offi.dele.in.vj.ſ.ᵃ ꝙ
legatꝰ de latere poſſit cōferre beneficia deuoluta ad papā.ta-
men fatetur ꝙ delegatus illi prefertur quo ad ſibi ſpecialiter cō
miſſa.de offi.leg.c.ſtuduiſti ⁊ in regula generi de reg.iur.in.vj.
⁊c.℄ Glo.epi querit quid ſi ex negligentia epi ⁊ aliorū in hoc
ſibi ſuccedentium ſi ſit facta deuolutio ad papā tamen epūs non
erat primus collator ordinarius ſed archi.vel alius.Reſpōdet
ꝙ litera tunc nō procederet qꝛ oportet ꝙ primus collator fuerit
grauatus per literas.alſs ſecus vt etiam.ſ.dixi poſt Pau.⁊c.
℄ Glo.vltima cōſiderat tria tēpora ad litere declarationem in
iſtis deuolutis ad papā ⁊ clara ē.⁊ iſta etiā ꝯſiderat hic Pau.
℄ Ultimo limitat cle.procedere vbi tempus acceptandi eſſet
lapſum ſm̄ formam cle.vnice.⁊ qđ ibi dicitur.ſ.titu.j.℄ Ulti-
mo Lap.hic pro pleniori intelligentia huius cle.⁊ eorū que ſu-
perius dicta ſunt conſiderat quattuor caſus ſi mandatur proui-
deri de beneficio ſm̄ formā decre.quia interdū collatio bñficij
ſpectat ad epm̄ tēpore date literarū ⁊ tempore collationis:inter
dum ſpectat ad epm̄ tempore date literarum tantū.interdum

a ℄ Quod le-
gatꝰ de latere.
Adde do.abb.
in.c.venerabi-
lis.in.ſ.collā.de
preben.

tempore collationis tātū.interdum neutro tēpore ſpectat.Pri
mo caſu clarum eſt ꝙ executor poteſt prouidere.Jdem in ſcđo
caſu ſi ad papā facta eſt deuolutio ex negligentia epi ⁊ aliorū ei
in hoc ſuccedentiū vt hic probatur in ſi.Tertio caſu idem ſi ad
illum a quo ad epm̄ peruenit ſpectabat collatio.ſecus ſi electio
vel preſentatio ſm̄ formā Joā.and.ſub dubio forte Pau.hoc
firmat.quia collatio eſt creata de nouo poſt datam literarū iſto
caſu.⁊ ſic ad eum iſte litere ſe extendunt vt in cle.literas.ſ.de re
ſcriptis.℄ Quarto caſu poteſt executor cōferre.⁊ hoc eſt clariſ-
ſimum.Sed aduerte quia qđ dictū eſt in ſcđo caſu non videtur
procedere.quia cum per literas pape vel proceſſum executoris
impediatur epūs beneficium cōferre nō debet dici negligens.et
ſic ſibi tēpus ad cōferendū nō debet currere.de cōceſ.preben.qꝛ
diuerſitatem.⁊ per cōſequēs de epo ad aliū nō debet fieri deuo
lutio.⁊ ſic debet durare poteſtas executoris imperpetuū cū ſibi
non currat tēpus vt dicit gl.Dicit ꝙ tēpus currit executori hoc
modo ſm̄ Lap.quia habebit cōferre infra illud tēpus.ſ.qđ ha
bet cōferre epūs eo lapſo conferre non poterit niſi ad papā facta
ſit deuolutio.epo vero non currit tēpus durante tēpore quo exe
cutor non pōt cōferre.ſed eo lapſo currit ſibi tēpus quod habe-
bat ſi nō eſſet executor datus.quia tm̄ habet de tēpore.ſ.qđ pōt
conferre epūs non tamen hoc pōt executor.⁊ ſi epūs in tēpore ſibi
dato non cōfert negligenter deuoluetur ad aliū collatio.ſ.eo.ti.
ſi clericus.in.vj.⁊.ſ.ti.j.c.vno.§.ſecus.Jtē contra id qđ dictum
eſt in tertio caſu facit.quia tēpus date eſt inſpiciēdū.de reſcrip.
eam te.⁊ eo.ti.ſi eo tēpore in.vj.Propter hoc dicit Lap.ꝙ me-
lius videtur fore dicendū ſimpliciter ꝙ executor nō poterit pro-
uidere ſeu ꝯferre.ſ.quādo poſt datam facta eſt deuolutio.ſecus
ſi tēpore date.⁊ ſic loquatur cle.℄ Juxta pdicta querit Lap.qđ
ſi poſt datā literarū ⁊ etiam poſtꝙ̄ eſt deuoluta collatio ad pa-
pam deuenit ad epm̄ ꝓprietas vel collatio beneficij ⁊ ſic ſpectat
ad epm̄ pro nunc collatio beneficij ſaltē habitu ⁊ eo reformato
per papā ſpectabit habitu ⁊ actu an poterit beneficiū ipſum va
cans cōferre executor.videtur ꝙ ſic ſm̄ predictos vꝫ Jo.and.et
Pau.Contrariū tenet per ea que dixi.ſ.poſt eū obijciendo in
tertio caſu cōtra dicta Joā.and.⁊ Pau.quia tēpus date eſt in-
ſpiciendū vt non veniat collatio que de nouo datur epo poſt da
tam.vt in cle.literas.de reſcrip.vidiſtis.ſ.an executori apoſtoli
co currat aliqđ tēpꝰ.ſed an currat legato pape.Dicit hic Lap.
ꝙ ſic.quia legatus eſt ordinarius.de offi.lega.c.ij.in.vj.ſed ordi
nario currit tempus lateranenſis cōcilij.de cōceſ.preben.c.ij.in
vj.igitur ⁊c.Fatetur tamen ꝙ licet ſibi currat tempus tamē po
terit cōferre donec prelatus ſue legationis iure ꝓprio vel deuo-
luto poteſt conferre poſtꝙ̄ autē deuoluta eſſet collatio ad prela
tum extra ſuam legationē ex ſua ⁊ aliorū negligentia inferiorū
a papa tunc quouſqꝫ collatio non ſit deuoluta ad papam cōfer-
re non poterit legatus vt ſatis probat hoc capitulum.

1 ℄ Prebenda.habens reſcriptum ad canonicatum ⁊ prebē
dam ⁊ dignitatem quam duxerit acceptandam poteſt accepta-
re dignitatem etiam habentem prebendam annexam.
2 Prebendas duas in eadem eccleſia quis nō poteſt habere ex
iure annexionis:ſecus in duabus curatis:⁊ acceptatione ſecun
de prebende in eadem eccleſia ipſo iure vacat prima.
3 Canonia quid ſit ⁊ quotuplex ⁊ nu.10.
4 Canonicatus quare ſine vacatione poteſt conferri non autem
prebenda.
5 Canonicus ſine prebenda an habeat vocem in electione prela-
ti ⁊ canonicorum.
6 Canonia prebenda non vacante a quo poſſit conferri:et quot
canonici poterint creari ſub expectatione prebende ⁊ quid ſi ca
nonici cum epiſcopo ſtatuerunt cum iuramento non recipere
aliquem donec eſſent infra numerum.ix.canonicorum deinde
permutantes receperunt auctoritate pape ⁊ nu.7.
8 Prebenda quid ſit ⁊ quotuplex eſt prebenda.
9 Canonicus an poſſit teſtari de prebenda que ſibi datur pro di-
uinis horis deo canendis.
11 Prebēda ſi vacaſſet cum dignitate anteꙗ̄ acceptaretur alia nō
annexa dignitate eſſet precluſa via ad dignitatem.
12 Diſpenſare an poſſit epūs in pluralitate prebendarum eiuſdem
eccleſie ſeu in duabus canonijs vnius ⁊ eiuſdem eccleſie.
13 Prebenda vnita archidyaconatui vacauit ⁊ illā per notoriam
negligentiam amiſit:⁊ ſic remāſit ſolum canonicus deinde mo
ritur archidyaconus ⁊ eius prebenda debetur alteri an poterit
dignitatem cum canonia tenere.
14 Et ſi papa mandauit prouideri de dignitate cum canonicatu
⁊ prebenda nunquid poterit habere canonicatum ⁊ prebendā
etiam ſi non vacet dignitas.

Si iuxta noſtri formā.Pri
mo ponit vnum dictum.Scđo circa illud ſoluit vnum
dubium

dubi um ſecūda ibi. prima. ¶ † No. primo ſm vnū intellectum
ꝙ habens reſcriptum ad canonicatū ⁊ prebendam ⁊ dignita-
tem quam duxerit acceptādam poteſt acceptare dignitatē etiā
habentem prebendā annexā etiā ſi prius acceptauerat preben-
dam aliam vacabit tamē tunc prima ipſo iure per acceptatio-
2 nem talis dignitatis. ¶ † No. ꝙ quis non poteſt habere duas
prebendas in eadē eccleſia etiā ex iure annexionis. ſecus in dua
bus curatis. ṡ. eo. ſuper eo. in. vj. ⁊ ſic fortior eſt ꝓhibitio in pre
bendis euſdem eccleſie ꝙ̄ in curatis. Et no. bene ꝙ acceptatio
ne ſecūde prebende in eadē eccleſia ipſo iure vacat prima. facit
ṡ. de cōceſ. preben. litera. ¶ No. ꝙ licet alicui mandetur prouí-
deri de canonicatu ⁊ prebenda ac dignitate quam duxerit acce-
ptandam non videtur diſpenſatum ſuper vtroq; retinendo ſed
3 potius videtur data electio. ¶ † Querit hic Guil.[a] quid eſt ca
a nonia. Reſpondet ꝙ eſt ius qđ ex electione ſeu inſtitutione ⁊ re-
ceptione alicuius in canonicum ⁊ in fratrem oritur ſeu acquiri
tur vbi eſt certus numerus canonicorū vel de nouo creatur vbi
non eſt certus numerus canonicorum. de preben. dilecto. ex eſt
ſpiritale beneficium ex quo cōpetit ſtallus in choro ⁊ locus in
capitulo. de renū. cum inter. p. Item eſt ius incorporale ⁊ indi
uiduum ad qđ duo eligi non poſſunt vt in prealleg. c. dilecto.
Tractat etiam quomodo iſtud eſt duplex. quia quoddam eſt
momentaneum ⁊ temporale qđ naſcitur cum creato ⁊ extingui
tur cum defuncto vt in eccleſia non numerata. Quoddā perpe-
tuum ⁊ formatum per ſe ſubſiſtens vt in eccleſia numerata ⁊ il-
lud nō extinguitur cum perſona ſed manet vacans. de prebē. di
lecto. de conceſ. preben. ex parte. ⁊ de conſti. cum. M. Item tra
ctat quomodo duplex eſt canonia. vna que coheret cōtinue pre
bende ⁊ ſic poſſidetur poſſeſſa prebenda ⁊ vacat ea vacāte ſicut
quādo ambo dantur ſimul ⁊ hanc collationē facit communiter
inferior a papa de qua. ṡ. e. ſi clericus. Alia eſt que hodie de cō-
ſuetudine fit per papam que per ſe ad tempus cōſiſtit ſed fina-
liter conſolidatur ⁊ vnitur prebende ſicut quando papa nulla
prebenda vacante ſtatim confert ius canonie ⁊ ſtatim facit tra
di quaſi poſſeſſionē iurium ſuorum. ſ. ſtalli in choro ⁊ loci in ca-
pitulo vt hic. ⁊ ṡ. de renun. cum inter. p. Hac etiam forma vti
poteſt quilibet ordinarius in ſuis preben. dum tamen in colla-
tione talis canonicatus prebendam vacaturam non promittit.
quia ſufficit ꝙ diſpoſitioni iuris cōmunis relinquat ꝙ vult tali
canonico quam citius fieri poterit ſine alterius preiudicio ꝓui
b deri de prebenda.[b] ⁊ ſic expreſſum nocet ⁊ tacitum prodeſt. ṡ.
eo. relatum. ⁊ c. dilectus. prebenda autē cōferri non poteſt niſi
4 vacans. ⁊c. ¶ † Quare aūt canonicatus ſine vacatione poſſit
cōferri. ⁊ non prebenda. Dic qꝛ canonicatus in ſola ſpiritualí-
tate ⁊ in iure incorporali conſiſtit. ⁊ ideo nullū fit preiudicium
alijs canonicis nec iuribus eorū immo potius talia iura conſi-
ſtunt in charitate ⁊ veritate in quadā releuatione oneris ſup-
portandi in diuinis. ⁊ ideo quāto in plures diuiditur tāto for-
tius agunt cum ſint proprie opera ſpiritus ſancti que non dan-
tur ad menſurā. de conſe. di. v. non mediocriter. ſecus in preben
dis ⁊ alijs rebus corporalibus in quibus fieret alijs preiudiciū
⁊ in quibus verificatur prophetia multiplicaſti gente ⁊ non ma
gnificaſti letitiam de quo dicendum vt in. c. cum. M. de conſti.
5 ¶ † Quero an canonicus ſine prebenda habeat vocem in ele-
ctione prelati ⁊ canonicoꝝ. Guil. hic poſt varie no. in. c. cū. M.
de conſti. cōcludit ꝙ ſi ſuper hoc eſt aliqua conſuetudo illi ſtabi
tur. vt eſt in vrbe vbi nihil percipiunt nec voces habent tales ca
nonici. vt no. Inno. ṡ. eo. dilectus. Si vero nulla extat conſue-
tudo tunc Inno. ⁊ Hoſti. in. c. cum. M. tenent ꝙ talis canoni-
c cus habet ſtallū in choro. ⁊ locum in capitulo ⁊[c] quottidianas
diſtributiones ⁊ partē eorum que in cōmuni dantur. de elec. in
geneſi. de renū. cum inter. ṡ. eo. cum dilectus. ⁊ c. relatum. Alij
dicunt ꝙ nil percipient interim. Inno. in. c. dilectus. ṡ. eo. con-
cordat ſic opi. quia aut ſunt ibi diſtincte prebende ⁊ eorū bona.
⁊ tūc de ceteris bonis cōmunibus habebit de proba. ex literis.
Si autem nihil eſt diuiſum ſed omnia colliguntur in cōmuni ⁊
poſtea ſemel in anno diuidūtur. ⁊ tunc nihil habebit de bonis.
De voce autē tenet Joā. and. ꝙ receptus auctoritate capituli ⁊
ſic voluntarie receptus illam habebit receptus auctoritate pa-
pe ⁊ ſic ex neceſſitate non. Pau. legendo ibi tenet contrariū per
c. hi qui. ⁊ c. ſi. ſi apoſtolice. ṡ. eo. in. vj. Joan. de lig. remittit ad
6 no. per ſe in. c. cum. M. prealle. dic vt ibi per eum. ¶ † Quero
quis poſſit dare canoniam prebenda non vacante. dic ꝙ papa
indiſtincte. legatus nō ſed reſeruare poteſt. Alij vero ordinarij
poterunt ſicut papa vbi non eſt certus numerus vel etiam ſi ſit
numerus. dūtamen ꝗ non ſit iuramento firmatus vel per ſedē
apoſtolicam confirmatus. de reſcrip. conſtitutus. ṡ. eo. dilectus.
⁊ c. relatum. ⁊ c. dilectus. Tene menti quod dicit de legato. de
quo per Joan. and. ṡ. eo. ſi poſtꝗ̄. ⁊ ibi etiam per Lap. vbi vide
tur tenere contrariū ⁊c. ¶ Quero quot canonici poſſunt creari
ſub expectatione prebende. Dic papa dare poterit quot volue
rit. Alij autem arbitratu boni viri habita collatione ad extan-
tes in eccleſia ſm eum. puto tamen ꝙ ſi papa vltra facultates
eccleſie grauaret eccleſiam poteſt obijci contra reſcriptum talis
exceptio iuxta no. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ⁊ de preſump. c. ſi. ⁊ de in-
7 ſti. c. ij. ¶ † Quero an eligentes vltra numerum[d] renūcient nu
d mero. dic ꝙ non. ſi mandato pape id fecerunt alſ ſecus no. ṡ. c.
pro illorum. ⁊ ibi probatur. Quid ſi canonici cum ep̄o in eccleſia
ſtatuerunt ſub iuramento nō recipere aliquē donec eſſent. ſ. nu
merum. xx. canonicorū. deinde receperunt permutantes aucto-
ritate pape ⁊ literarū in quibus cōtinebatur clauſula non ob.
aliquo ſtatuto de certo numero cum alijs obſtātijs ⁊ receperit
vigore dictarū literarū quendā extraneū licet nōdū ſint ſub. xx.
reducti. quid erit an erit fractū ſtatutū Guil. hoc diſputationi
relinquit Joan. de lig. remittit ad no. per ſeipſum. ṡ. eo. dilecto.
8 vbi habuiſtis de canonia. ¶ † Querit vlterius Guil.[e] quid ſit
e prebenda. dicit ꝙ eſt quoddā ius ſpirituale percipiendi certos
prouentus in eccleſia cōpetens percipienti ex diuino officio cui
inſiſtit tanꝗ̄ vni ex collegio et naſcitur ex canonia tanꝗ̄ filia a
matre. i. q. v. §. de quibus. ṡ. eo. relatum. Dicitur autem preben
da a precio ꝙ quis recipit pro labore. ¶ Quero quotuplex ſit
prebēda. dicit ꝙ duplex. quia quedam eſt ſpiritualis que datur
ratione canonie. licet eius exiſtentia ⁊ cōſtantia conſiſtat in re-
bus corporalibus. ⁊ talis prebenda recipit permutationē cum
alio iure ſpirituali. nō autem cum temporali. ṡ. de re. permu. ad
queſtiones. Quedā eſt temporalis que datur de rebus eccleſia-
ſticis. puta decimis vel primitijs alicui pro aliquo labore tem-
porali tanꝗ̄ bene merito. puta aduocato vel alio ſeruitori. ⁊ ta-
lis nullam ſpiritualē in ſe continet nec permutationē recipit cū
aliquo ſpirituali iure. de ſymo. cum eſſet. ⁊ c. querelam. ⁊ c. ve-
niens. de pac. cū pridē. xvj. q. i. poſſeſſiones. ⁊ q. vj. illud. xij. q.
ij. quicūq;. Quid ſi ep̄s cum capitulo fecerunt ſtatutum ꝙ non
fiat receptio canonicorum donec reducti fuerūt ad numerū. xx.
canonicorum. ⁊ poſt tale ſtatutum aliquis impetrauit nō ob. nu
mero. an debebunt ipſum recipere. Guil. hoc relinquit diſputa
tioni. Joan. de lig. dicit ꝙ non vꝫ impetratio quia debuit fieri
mentio de qualitate ſtatuti que monere poſſet papam ad dene-
gandum conceſſionem illam. vt quia erat tantus numerus ca-
nonicorum ꝙ nō ſufficiebant facultates. de verb. ſig. tranſmiſſe.
de reſcrip. ſuper literis. non ſufficit ergo fieri mentionem de nu-
mero ſed dꝫ etiā fieri mentio de qualitate facti ꝓpter qđ factū
eſt ſtatutum. maxime quia talia reſcripta ſunt ambitioſa et re-
ſtringenda. ṡ. eo. ꝗuis in. vj. Nec ob. de reſcrip. cōſtitutus. quia
immo facit pro hac parte quia ibi non ſolum de certo numero
tenebatur facere mentionem. ſed etiā de his que accedūt nume
ro vt de iuramento ⁊ alijs ſic ergo debuit fieri mentio de quali-
9 tate ſtatuti. hoc etiam placuit Bertran. ¶ † Quero an canoni
cus poſſit teſtari de prebenda que ſibi datur pro diuinis horis
deo pſallendis. Dicit Guil. ꝙ ſic quia illa eſt propria. ⁊ ideo de
illa teſtari poteſt ſicut laborator de mercede diurna. de magi-
ſtris. c. ſi. de quo per Hoſtien. de pec. cle. c. ſi. de teſta. requiſiſti.
§. illud. ⁊ per glo. de offi. or. preſenti in. vj. vnde etiam talis pre-
bendatus agere poſſet cōtra canonicum ſuum nomine prebēde
10 ſue de proba. ex literis. † Ex predictis patet ꝙ canonia eſt ipſm
ius ſpirituale quo ea que ſunt diuini officij. exercentur ſicut can
tare in choro ⁊ aliud diuinum officium celebrare. Sed preben-
da eſt ius ſpirituale quo ad ea que ſpectant ad redditus benefi-
cij eccleſiaſtici et exercentur ſicut colligere decimās primitias et
oblationes. i. q. iij. in ſumma. multiplicatur autem ſacilius nu-
merus canonicorū ꝙ̄ prebendarū. quia in multiplicatione cano
niarum ſurgit pluralitas cōſiliorum ⁊ canonicorum ſalubre cō-
ſilium ⁊ officium. ſecus de preben. que poſſunt in tantū diuidi
ꝙ canonici mendicarent ⁊c. Habetis ſic ex predictis quid ſit ca
nonia ⁊ quid prebenda ⁊ quotuplex canonia ⁊ quotuplex ꝓben
da ⁊ an de prebenda poſſit teſtari. in quo tene opi. Hoſtiē. ⁊ an
poſſit canonia ſine prebenda cōferri ⁊ per quem. Et no. quod
dicit circa hoc de legato. quia dicit ꝙ non poteſt per eum cōfer
ri. ſed bene reſeruari. Item quia poſſunt creari canonici ſub ex-
pectatione prebēde ⁊ an talis receptus in canonicum ſub expe-
ctatione prebēde habeat vocem in capitulo ⁊ an aliquid poſſit
percipere. ¶ Et no. circa hoc concordātiam quam facit. Item
an recipiendo vltra numerum frangatur numerus. ⁊ circa hoc
habes duas queſtiones de ſtatuto epiſcopi ⁊ capituli iurato ꝙ
non recipient aliquem donec ſint redacti ad. xx. Primo an im-
petrans in tali eccleſia non ob. numero ſit recipiendus. et con
cludit Joan. de lig. ꝙ non. quaſi non ſit facta ſufficiens mentio.
quia debuit fieri mentio nedum de ſtatuto. ſed etiam de quali-
tate ſtatuti. ⁊ ex hoc ſequitur deciſio alterius queſtionis an reci-
piendo frangatur numerus. quia videtur ꝙ ſic cum voluntarie
recipiatur. licet Guil. has duas q̄ōnes diſputationi relinquit.

a ¶ Quid ē canonia. Adde gl. in. c. cū. M. in ver. receperit. de conſti. et ibi do. Abb. ⁊ Fely. in. viij. col.

b ¶ Et ſic expreſſum nocet. Adde ꝙ eſt regula iuris. expſſa nocent. ff. de reg. iur. de qua ponit vnū verbum Fely. in. c. ad aures. l. iij. col. ver. ij. cōcluſio ⁊ in. c. cū ordinem. de reſcrip. plene.

c ¶ Quottidianas diſtributiones. Adde do. Abb. in. c. cum dilectus el. i. contra de preben. in. d. c. cum. M. de conſtitu.

d ¶ Renūciēt numero Adde ea que habētur per do. Abb. ⁊ Fely. in. c. cū acceſſiſſent de cōſtitu.

e ¶ Quid ſit ꝓbenda. Adde glo. in. c. cū. M. in v̄. receperit de ꝯſti. vbi do. Abb. ⁊ alij no. co.

¶ Glo. ſcda querit hic loquitur de recepto ad prebendam ex
mandato pape. ſed quid ſi fuiſſet receptus ex auctoritate capi-
tuli vel alterius ordinarij collatoris an habeat locum hec cle.
¶ Reſpōdet glo. ꝙ duplex poteſt eſſe intellectus huius litere.
a vnus vt hic narratur factum ⁊ accidentia facti.[a] ⁊ tunc hic erit
caſus ꝙ ſic. quia ſm hoc non ponetur hic de recepto ex manda
to pape ad denotādum diuerſum ius in recepto auctoritate or-
dinarij. ſꝫ ideo dixit de recepto auctoritate pape qꝛ maius erat
dubium. Nam videbatur ꝙ ex quo ſemel adeptus erat preben
dam pacifice finita eſſet gratia qͣtum ad prebendā cum intelli-
gi debeat de prima. ͦ. eo. non pōt. ij. reſpon. in. vi. ⁊ ſic non vide
bitur poſſe conſequi ſcdo loco prebendam etiā dimittendo pri-
mam. tamen hoc non ob. deciditur contrariū. ¶ Ratio quare
hoc fuit eſt quia durabat ratio ſuper dignitate ⁊ ſic ſuper prin-
cipaliori vnde cum facta fuerit vno cōtextu ſuper vtroqꝫ ſcilicet
ſuper dignitate ⁊ ſuper acceſſorio prebende ideo poteſt acceſſo
rio prius habito dimiſſo conſequi dignitatē ⁊ cōſequēter prebē
dam ei annexam. Ad hoc ſm Guil. quia cū dignitas que erat
principale eſſet in fieri totū debet dici in fieri ⁊ nō dicitur aliqd
actum donec ſupereſt agendū. C. de his qui. vt indig. l. pe. que
ratio ceſſat in decre. non poteſt ſm Guil. Item ſm eū quia alś
non impleretur intentio pape niſi poſſet dimittere primā cum
ſic dignitatē habere nō poſſit ex quo illa habet prebendā anne-
xam ⁊ quis non poſſit habere duas prebendas in eadē eccleſia.
Pro hoc quia nil pōt imputari ſi acceptauit prebendam quia
aliās negligentia ſibi nocuiſſet. ͦ. eo. ſi clericus. in. vi. ſm Guil.
⁊ Pau. ꝙ intellige vt. ſ. dicetur. Alias poteſt eſſe intellectus in
decre. ſ. ꝙ verba iſta ſi iuxta noſtri formam mādati ponātur.
⁊ tunc hic eſſet caſus in contrariū. nam eſſet ſenſus ꝙ ex quo ex
mandato pape eſt ſcriptū de prebenda ⁊ dignitate ⁊ prebendā
fuiſſet aſſecutus poſſet illā dimittere ⁊ cōſequi dignitatem. ⁊ ſic
ſecus eſſet ſi ex auctoritate capituli vel alteri' ordinarij eſſet pre-
bendam aſſecutus ⁊ ſcriberetur ſolū pro dignitate quā dixerit
acceptandā quia non poſſet conſequi dignitatē habentem pre-
bendam annexam etiā dimittendo primam. ¶ Quid ergo di-
cendum. Reſpōdet glo. ꝙ iſtud dubium egeret declaratione ta
men inclinat in primā. ſ. lecturam velut equiorē. ⁊ ſic cōcludit ꝙ
ſi ſola dignitas debeatur habenti alś prebendam ab ordinario
collatore procederet cle. Idem ⁊ fortius ſi conceſſis diuerſis re-
ſcrip. pape ſucceſſiue vno ſuper prebenda alio ſuper dignitate ſi
primo loco conſecutus prebendam et poſtea velit conſequi di-
gnitatem. Si autem ex vnico reſcripto ſit mandatum de vtroqꝫ
clarum eſt ꝙ procedit cle. vt in ſcda lectura ⁊c. ¶ Glo. acceptan
dam. querit quid ſi non fuiſſet adiecta hec clauſula acceptandi.
ſed ſimpliciter ſcriptuꝫ pro dignitate proximo vacatura an eſſet
idem. Reſpondet ꝙ ſic cum eadem ſit ratio ⁊ fortior ex quo tūc
neceſſario habuit expectare dignitatem proxime vacaturam.
Deinde querit gl. quid ſit in caſu cle. quando ſcriptum eſt cum
clauſula acceptādi in forma de qua in litera an ſi vacabit prebē-
da ⁊ negligit illam acceptare ſiat ſibi preiudicium in illa. reſpon
det glo. ꝙ ſic. ar. c. ſi clericus. ͦ. eo. nec habet eam iuuare clauſu-
la acceptandi. quia illa non fuit adiecta reſpectu prebende. ſed
reſpectu dignitatis ꝙ limitat glo. eſſe verum niſi omnes eccleſie
dignitates haberent prebendas annexas. et ipſe iam adeptus
canonicatum ſub expectatione prebende nollet acceptare prebē
dam que poſtea vacaſſet ex eo quia nolebat illam conſequi cum
dignitate. ⁊ ſic proteſtaretur ꝙ non diceretur negligens nec ſie-
ret preiudicium. nam ſatis eſt iuſta cauſa ad excludendam ne-
gligentiam ꝙ omiſerit acceptare ne poſtea haberet neceſſe mu
tare cum beneficiorum mutatio nō ſit pape nec iuri grata. xxi.
q. i. c. i. de tranſla. quanto. ⁊ hec dicit glo. multofortius procede
re. ſ. ꝙ excluderetur negligentia ſi clauſula acceptandi etiam re-
11 ſpiceret prebendam nedum dignitatem ⁊c. ¶ † Glo. poſt. que-
rit quid ſi ante vacaſſet dignitas cum prebenda anteꝗ̄ accepta-
ret prebendam aliam non annexam dignitati. dicit gl. ꝙ preclu
deretur ſibi via quo ad dignitatem arg. huius litere. A contra-
rio facit cle. gratie. de reſcrip. eſſet enī tunc ꝙ ſibi imputetur ⁊c.
¶ Glo. annexa op. ꝙ poſſit retinere vtrūqꝫ. ͦ. eo. quia ſepe in
vi. Sol. hic erat prebenda annexa dignitati. ⁊ ſic haberet dupli
cem prebendam ꝙ eſſe non debet per ea que. ſ. dicentur in con-
trario dignitati nulla erat annexa prebenda. ſed iterato inſtat
glo. ꝙ cle. non procedit quia quis non poteſt habere duas pre-
bendas in eadem eccleſia. de conceſ. prebē. literas. Item nec po-
teſt quis acceptare dignitatem ſine prebenda ſi illi eſt annexa.
ergo non videtur ꝙ poſſit acceptare dignitatē. Sol. glo. ꝙ hoc
faciebat dubium in cle. tamen hoc non obſtare habet qꝛ prom-
pta eſt reſpōſio ⁊ prouiſio per hanc cle. inducta. ſ. ꝙ dimittatur
prima que ipſo iure vacat acceptatione dignitatis vt hic dicit.
Iuxta predicta querit glo. quid erit in caſu conuerſo vꝫ ſi primo
ſum adeptus per reſcriptū apoſtolicum dignitatē ſine preben-

a ¶ Et tūc hic erit. Adde face re regulaꝫ ꝙ ex verbis narrati uis non licet ar guere gl. in. l. ſ. in gl. magna in iij. lec. C. quādo nō pe. par. cum ſuis concor.

b ¶ An epiſcopus. Adde do. Abb. in. c. extir pāde. §. qui vo extra de prebē.

c ¶ Cōiunctionem cū. Adde de iſta coniun ctione tex. ⁊ ibi Bart. in. l. i. ff. de pec. leg. ⁊ Fe ly. vbi ponit pl' ches. ꝫ decl. in. c. qͣto. in. iij. col. circa me. de iu di. ⁊ Bar. in. l. iij. in. ij. colū. ff. de leg. i. Alexā. in cōſi. cxiij. in ij. col. ext. med. in. ij. volu.

da ⁊ expecto ibi prebendam cum clauſula acceptādi vel etiam
ſine illa an ſi contingat ꝙ vacet poſtea dignitas cui annexa ſit
prebenda potes illam acceptare. videtur ꝙ ſic. ar. huius cle. Cō
trarium tenet glo. Mouetur qꝛ principale facilius conſeruat ⁊
regulat acceſſoriū ꝗ̄ ecōtra. de conſec. eccle. vel alta. c. vno. in. vi.
⁊. ͦ. eo. ſuper eo. lib. ⁊. c. quia ſepe. ⁊ qd no. in regula acceſſoriū.
de reg. iur. ſa. l. ex pupillari. ff. de vulg. ⁊ pup. qd no. in. l. petens.
C. de pac. ⁊ ideo in caſu propoſito cum iam gratia ſit extincta in
principali. ſ. in dignitate ex quo illam eſt aſſecutus nō poteſt ra-
tione acceſſorij prebēde trahere ad ſe aliā dignitatē ⁊c. ¶ Gloſ.
vltima querit quare ipſo iure vacat prima. Reſpondet ꝙ quis
non poteſt eſſe triplex in eccleſia eadem etiā ſi hoc habet cōſue-
tudo ſine diſpenſatione apoſtolica. de conſue. c. i. in. vi. Deinde
opponit ꝙ ratione annexionis poſſit habere duas prebendas
ſicut ⁊ duo curata. ͦ. eo. ſuper eo. in. vi. Soluit glo. ꝙ iura ma-
gis horrent pluralitatem in prebendis eiuſdem eccleſie ꝗ̄ in cu
ratis diuerſarum eccleſiarū. Ratio potuit eſſe quia eſt abſonū
in eadem eccleſia quem habere duas voces eodem iure. facit qd
no. de conceſ. preben. literas. que ratio ceſſat in duobus curatis
diuerſarum eccleſiarū. Predicta inducit glo. ad no. in preallег.
b c. literas vꝫ[b] an † epūs poſſit diſpēſare in pluralitate prebenda-
12 rum eiuſdem eccleſie ſeu in duabus canonijs vnius et eiuſdem
eccleſie. ⁊ videtur ꝙ nō poteſt per pdicta. licet in canonicatu et
dignitate vel officio poſſit diſpenſare. Ratio quia tunc nō repe
ritur quis habere duas voces eodem iure. vt no. in. d. c. literas.
13 ſuper. viii. glo. ¶ † Querit. Guil. quid ſi in caſu cle. vacauit pre
benda non vnita archidyaconatui ⁊ illā per notoriam negligen
tiam amiſit. ⁊ ſic remanſit ſolū canonicus deinde moritur archi
dyaconus ⁊ eius pbenda debetur alteri iuxta. c. ſi clericus. ͦ. eo.
an poterit dignitatē cum canonia tenere. dic ꝙ ſic. per. c. quia ſe
pe. ͦ. e. in. vi. forte voluit ſentire ꝙ ſi in illa eccleſia erat alius ex-
pectans licet poſterior in tēpore ꝙ illi debetur illa annexa archi
dyaconatui ex quo fuit negligēs primus. ⁊ ſm hoc haberemus
limitationē ad. c. quia ſepe. ͦ. eo. in. vi. vbi vult prebendā digni-
tati annexam deberi illi cui debetur dignitas licet poſterior ſit
in tempore quia non habebit locū vbi ille cui debetur dignitas
fuit primus ⁊ negligens. ſed hoc non videtur mihi tutū. immo
potius econtra deberemus limitare. c. ſi clericus. per illud. c. qꝛ
ſepe. ⁊ hoc eſt ſtius. Quid ſi epūs ⁊ canonici fecerunt ſtatutū ꝙ
canonicus nō prebendatus per impetrationē papalem vel alś
non poſſet conſequi in ipſa eccleſia dignitatem. contingit ꝙ ar-
chidyaconus illius eccleſie fuit electus ⁊ conſecratus in epm. et
ſic vacarunt priora beneficia. quo facto. A. impetrauit preben-
dam pro ſe ⁊ archidyaconatum pro. B. ita ꝙ. B. habuit digni
tatem cum canonia: iſte. A. prebendam ſolā. An canonici con-
tra. B. poterunt opponere de dicto ſtatuto. Dicit Guil. ꝙ ſi in
curia vacauit archidyaconatus clarū eſt ꝙ nō nocet ſtatutum.
vt de cōſue. cum in tua. §. in prebendis in. vi. Si autem vacaue
rit extra curiā tunc videtur ꝙ ſtatutum valeat maxime ſi fuerit
per ſedē apoſtolicam cōfirmatū. de reſcrip. conſtitutus. ⁊ ſic nō
cebit ⁊c. Sed quid ſi iſte. B. ſit ſolū canonicus cuꝫ dignitate. ſed
ſine prebenda an debebit vocari ad electionē ⁊ ad alios actus
cōmunes. Item an habebit anniuerſaria que incidenter obue-
niunt canonicis prebendatis. Item an habebit intereſſe horis
diuinis ⁊ facere hebdomadam ſuā dicit ꝙ ſi eſt in ordine dya-
conatus non eſt dubiū ꝙ tanꝗ̄ archidyaconus in officio archi
dyaconi habebit miniſtrare. xxxiij. diſt. honoratus. ⁊ ſic nō vide
tur rńdere niſi ad vltimum queſitum. quo ad alia dic. vt. ͦ. dixi.
quia in anniuerſarijs dic aut eſt cōſuetudo aut non. ⁊ ſi non eſt
aut ſunt diſtincte prebende aut non. Sed oīa colliguntur in cō-
mum ⁊ poſtea diuiduntur. vt. ͦ. dixi. de voce dic ꝙ nō qꝛ ex quo
14 † receptus eſt auctoritate pape ⁊c. ¶ † Querit Stepha. quid ſi
papa mādauerit prouideri de dignitate cum canonicatu ⁊ pre-
benda nunquid poterit habere canonicatū ⁊ prebēdam etiam
c ſi non vacet dignitas. videtur ꝙ nō ppter[c] cōiunctionē cū qua
videtur coniūgere acceſſorie ⁊ facere cōiunctionem. ff. de condi.
⁊ de. l. iulius. Pau. contrariū tenet niſi appareat aliud voluiſſe
papam. ⁊ ſic intellexiſſe. alle. ff de vſufruc. accreſ. l. ſi mulieri. ⁊. ff.
de leg. i. l. ſi annalia cum liberis. ⁊. ff. de manumiſ. teſt. l. ſi ita fue
rit ſeruus. §. ſi. vide Io. and. de cele. miſ. cum marthe. §. queſiui
ſti. Quid ſi eſt in eccleſia certus numerus canonicorū ⁊ preben-
darum iuramento firmatus an prebēda primo aſſecuta in caſu
decre. que poſtea vacat adeptione dignitatis archidyaconalis
poterit conferri per capitulū ſi numerus canonicorum requiſi-
tus eſt in eccleſia. dicit Lap. ꝙ non propter penā periurij. nam
ſi talis prebenda erat prebenda canonicalis nō poterat conferri
niſi canonico. ſed cōferēdo numerus frangeretur ⁊ eſſent periu-
ri ergo ⁊c. Fatetur tamē ꝙ eis nō currat tēpus in conferēdo ex
quo non poſſunt. debebāt tamen licentiam petere conferendi a
ſuperiore. de elect. c. ſi. facit de conceſ. preben. ꝙ diuerſitatem.

Vltimo

¶ Ultimo Pau. hic tractat quid ſi in clauſula acceptandi fuit
oppoſitus terminus menſis. an poſt menſem poterit fieri acce
ptatio. de quo. j. titu. j. de. j. in glo. iſte terminus.

¶ De conceſſione preben. Rubrica.

1 ¶ Literarū apoſtolicarum forma circa puiſionē beneficij.
2 Decretum appoſitum in gratia conditionali non afficit ante
eventum conditionis.
3 Dictio exnunc prout extunc quid importet ꝛ nu. 10.
4 Clauſulam habens acceptandi in gratia ſibi conceſſa poteſt ta
cite acceptare beneficium.
5 Scire preſumitur quis id qđ publice notum eſt in loco.
6 Notitiam vacationis beneficij quando dicatur quis habere.
7 Idonea perſona que dicatur quo ad beneficia.
8 Litere gratioſe vel contentioſe qualiter bullentur.
9 Decretum an ſtatim afficere debeat non expectata conditione.
11 Excommunicantes poſt diem vel conditionem debent dicere
exnunc prout extunc.
12 Clauſula iſta ſi eſt vite laudabilis ꝛ converſationis honeſte ſo-
nat in monitionem ꝛ non in conditionem.
13 Impetrans primo modo in forma pauperum an preferatur ſe
cundo impetranti in forma gratie.
14 Beneficiū an quis poſſit acceptare in genere primū vacaturū.
15 Beneficium primum quod vacabit confero: ꝛ beneficiū quod
inchoabit vacare differunt.
16 In beneficij acceptatione facienda per impetrantem an ſit ne-
ceſſaria preſentia executoris.
17 Beneficiū an poſſit conferri procuratori habenti ſpeciale man
datum ad hoc.
18 Beneficium ſi vacat in loco carente habitatoribus ita ꝙ nō po
teſt haberi notitia infra tempus quid iuris.
19 Terminus an poſſit prorogari de conſenſu partium quando
cauſa eſſet commiſſa cum clauſula ꝙ niſi debitor ſatiſfecerit cre-
ditori intra certum tempus procedas ꝛc.
20 Beneficium primo vacaturū impetrauit quis uſq; ad certam
ꝗtitatem decime cum clauſula etiam ſi minoris valoris extitat
nunquid executor poterit providere beneficio vacante poſt gra
tiam non dante decimas.
21 Gratia quando dicatur generalis vel ſpecialis.

Cum ei quē in ſcié
tia. Dividitur in quatuor. qꝛ primo
declarat quādo afficit decretū cōdi-
tionale non adiecto termino mēſis.
Scđo quando afficiat illo adiecto.
Tertio an petendo ſibi conferre be
neficium vel recipiendo illud collatū
videatur qs acceptare. Quarto de-
clarat quando quis dicatur habere
notitiam vacationis beneficij. ſecunda ibi ſecus. tertia ibi que
1 etiam. quarta ibi ceterum. ¶ † No. formam literarum apoſto-
licarum circa proviſionē beneficij que hodie inoleuit ex ſtilo cu-
2 rie. ¶ Et no. quādoq; gratiā conditionaliter cōcedi. ¶ † No.
ꝙ decretum appoſitū in gratia conditionali nō afficit ante ad-
uentum cōditionis. ꝛ ſic decretū regulatur ſm naturam gratie
principalis. facit regula acceſſoriū cum concor. in. vj. ꝛ. ff. eo. tit.
c. j. eo. lib. ꝛ hoc eſt verū regulariter. Fallit ſi terminus certus ſit
adiectus in gratia conditionali vt ſic adiectio termini aliquid
a operetur.[a] ¶ † Not. de iſta dictione exnunc prout extunc que
3 quotidie inſeritur in cōtractibus ꝛ aliis diſpoſitionib⁹ de qua
4 hic tangit glo. ¶ † No. ꝙ habēs clauſulam acceptādi in gratia
ſibi cōceſſa poteſt tacite acceptare beneficium. Item ꝙ tacite vi
detur acceptare petendo vel patiendo ſibi preſenti beneficiū cō
ferre ꝛc. ¶ In ver. ceterum. No. obviandū diuturnis vacatio-
nibus ꝛ fraudibus ꝛ etiā litibus. facit de dolo ſinē. ꝛ de reſcrip.
5 ſedes. de app. oblate. ad fi. ¶ † Not. ꝙ quis preſumitur ſcire id
qđ publice notum eſt in loco. vide glo. in. l. ſi tutor. C. de pericu.
6 tuto. ꝛ Bar. in. l. is poteſt. ff. de acqui. here. ¶ † Not. quando
quis dicatur habere notitiam vacationis beneficij quia ſufficit
ꝙ habeat illam vere preſumptive iuris preſumptione. ¶ Not.
quando agitur de cōmodo alicuius imputandum ſibi videtur
ſi non habuit notitiam eius ꝙ eſt publice notum in loco in quo
impetravit ad commodum ſuum. ꝛ ſic no. ꝙ papa fingit ſcien-
tiam vbi non eſt ignorantia probabilis ſic. ꝛ alibi fingit matri-
monium carnale vbi non eſt. de ſponſa. c. is qui. ꝛ ſimiliter ſpiri
tuale. vt de regula vidua ꝛc. De materia fictionis vide in cle. ꝙ
7 circa. de elec. ꝛ in. c. ꝙ interrogaſti. xxvij. diſtin. ¶ † Glo. repu-
tamus. querit quando reputet papa quem idoneum. Reſpon-
det ꝙ quando pape eſt facta de eius idoneitate relatio p exami
natores ad hoc deputatos qui examinant principaliter in tri-
bus. ſ. quomodo caneat promovēdus. ꝛ quomodo legat. ꝛ quō
conſtruat. ꝛ hoc in forma pauperum de qua hic loquitur. poſt
examinationem autem predictam ſm Guil. deponunt ſinguli
examinatores in ſcriptis qualiter in ſingulis tribus predictis ſe
habuerit ꝛ tali relationi creditur ſm glo. ꝛ Guil. ¶ Glo. inqui
ſitionem. querit an in hac inquiſitione fienda per executores ſit
partis vocatio neceſſaria. glo. remittit ad no. in cle. vna. de offic.
deleg. Guil. hic dicit ꝙ non eſt neceſſaria et poteſt fieri inquiſi-
tio per ſolum executorem. alle. no. per Inno. de preſump. c. ſi. di
cit tamen ꝙ frequētius citat ordinarius. alle. de reſcrip. literas.
dic vt plene dixi in dicta cle. vnica. Quis autem impetretur exe-
cutor in hac forma cōmuni in gratia conceſſa. dicit Guil. ꝙ re-
gulariter ordinarius qui impetratur taꝫ ad collationē aliorum
ꝗ ſuam. quia epiſcopi in ſuis dioceſibus ſunt executores iuris
cōmunis ꝛ adminiſtratores. de ſenten. excom. nuper. ix. q. iij. c.
cum ſumus. ideo cū litere ſint in forma cōmuni merito ad illas
b deputantur executores ipſi epiſcopi dioce.[b] † Bullantur autē
7 litere predicte cum filo canapis ad denotandum ꝙ ſunt in for-
ma cōmuni ſeu ꝙ ius cōmune in eis obtinet ſm Guil. ¶ Glo.
valoris querit an hoc caſu poſſit provideri de penſione. glo. di-
cit ꝙ non per decre. ꝗuis. de preben. in. vj. Intellige etiam ſibi
volenti ſm Pau. vt ibi ꝛc. ¶ Glo. adiicientes. qrit quid ſi non
fuiſſet hoc adiectū videlꝫ ꝙ de beneficio minoris valoris poſſit
ſibi volenti providere. ſed ſimpliciter eſſet mandatum provide-
ri de beneficio certi valoris. an poſſit ſibi volenti de minori pro-
videri. Reſpondet ꝙ non. quia forma mandati diligenter eſt
ſervanda de prebē. cum de non. in. vj. An autem poſſet ſibi pro-
videri de maiori. glo. ꝙ ſic in. c. ꝗuis. de preben. in. vj. Sed tunc
ob. dictum. c. cum de non. nam fines mandati diligenter ſervan-
di ſunt. ſed ita violantur excedēdo ſicut minuēdo. xvj. q. vj. qui-
cūq;. de deci. ex parte ergo ꝛc. Dicit Joā. de lig. ꝙ ſi aliqua dif-
ferunt in ſpecie mandatū de vno ad aliud non extenditur. ſecus
ſi nō differūt ſpecie. ſed ſunt ſicut pars ꝛ totum vel ſicut maius
ꝛ minus inter eandem ſpeciem. quia tunc volenti poterit provi
deri de maiori. Quia hoc dictum non credo verum per allega.
decre. cum de non. ꝛ per no. de reg. iur. cum licet in. vj. ꝛ de reſcrip.
poſtulaſti. vbi in iſtis beneficialibus preciſe eſt attendenda for-
ma mandati. nec plus dicitur in ſe continere id qđ eſt minus. ꝛ
ſic non videtur gloſ. predicta procedere ꝛ ſic tenet hic Paul.
9 ¶ † Glo. exnunc opp. ꝙ ſtatim decretum debet afficere non ex-
pectata cōditione. quia dictum fuit in ipſo decernentes exnunc
irritum. ꝛ ſic ex tempore date voluiſſe videtur decretum afficere.
Reſpondet glo. ꝙ hoc faciebat dubiū in decre. tamen nō habet
obſtare. quia debet intelligi papā voluiſſe exnunc. ſ. vt valeat et
afficiat extunc. ſ. tempore cōditionis extantis. ꝛ ſupplēde patet
ꝙ intentio pape fuit ſolū a tempore conditionis extantis decre
10 tum voluiſſe afficere facit de voto licet in ſi. ꝛc. ¶ † No. bene ꝙ
in dubio iſta verba exnunc prout extunc in actu cōditionali nō
debent intelligi vt effectualiter reſpiciant tempus actus celebra
ti. ſed tempus conditionis extantis qđ no. quia ſepe in contra-
ctibus ꝛ aliis diſpoſitionibus inſeruntur. facit qđ no. glo. C. de
codicil. l. j. ꝛ qđ no. in. l. huiuſmodi. ff. de verbo. obli. ꝛ in. l. lecta.
ff. ſi cer. peta. Adveniente autem conditione bene trahunt effe-
ctum diſpoſitionis retro quandoq; ſm mentem cōtrahentium
quo ad certos effectus. vt probatur in iuribus prealle. que indu
cit glo. pro opi. Inno. ꝛ Hoſtie. contra Egidi. de qua in decre.
preterea. ij. in ver. excommunicatum de app. vbi dicit Egidius
11 ꝙ † excōmunicantes poſt diem vel conditionem[c] dicere debēt
c exnunc prout extunc. nam ex predictis patet ꝙ alterum predi-
ctorum ſufficit ꝛc. ¶ Glo. inducit tex. in arg. ad queſtionē illam
an decretum pape afficiat ignorātem. videtur ꝙ ſic ſm hoc aſſi
cit certis caſibus. etiam ſi non ſit dictum in decreto decernentes
irritum ſi aliquid ſcienter vel ignoranter fuit attentatum vt hic
cōmuniter tenetur. de quo in. c. ſi eo tēpore de elec. in. vj. ꝛ pro-
batur de preben. c. j. eo. lib. ꝛc. ¶ Glo. extet querit an ſit neceſ-
ſe conditionem extare glo. dicit ꝙ vtile eſt conſilium illam fieri
vel ſaltem facta mentione de illa inhibere vel inſinuare ſuam po
teſtatem ordinario collatori. ꝛ hoc ideo quia alias non poſſet
conſtare an cōditio extitiſſet. ꝛ ſic ſentit nō eſſe hoc neceſſarium
ꝛ hoc tenet Pau. quia ſufficit in rei veritate illas extare ꝛ colla-
tionem fieri poſt exiſtentiam collationis. nam collatio eſt finis
ꝓbationis ſicut privatio beneficij finis delicti probati. de accu.
ſi conſtiterit. Sed aduerte quia videtur ꝙ hic nulla ſit cōditio.
12 quia iſta † clauſula ſi eſt vite laudabilis ꝛ converſationis hone
d ſte ſonat in monitionem[d] ꝛ non in conditionem. ꝛ ſubintellige
batur etiam ſi non fuiſſet expreſſa vt de preſump. dudum et qđ
ibi no. Sol. Stepha. ꝙ facit ex eo conditionem. quia manda-
tum fuit provideri ſi conſtiterit ꝙ ſit laudabilis vite ꝛ honeſte.
ſecus ſi dictum fuiſſet ſi eſt vite laudabilis et honeſte. vt not. in
Joan. de Imo. ſuper Clemen. p ij

a ¶ No. de iſta
dictione exnūc
prout extūc. Ad
de Bar. in. l. ſi
ita ſtipulatus.
ff. de verb. obli.
Bald. in. c. j. de
mili. vaſ. q con-
tra eſt Alexā. in
cõſ. lxxiij. in. ij.
colū. circa fi. in
ij. volu.

b ¶ Bullitur
autē. qualiter
autem bullētur
litere gratioſe ꝛ
qualiter litere
contentioſe po
nit Fely. i. c. po-
ſtulaſti. i. ij. col.
in fi. de reſcrip.

c ¶ Dicere de-
bēt. Adde In
nocē. in c. regi
ſti. de app. Jo.
and. in. c. in ec-
cleſia. de elec. ex
tra. ꝛ i. c. cupiē-
tes. §. ceterum
de elec. in. vj.

d ¶ Et nō con
ditionē. Ad ie
ꝙ ſiliter clauſu
la. ſi idone⁹ eſt
non facit cōdi-
tionem Fely. i.
c. ij. in. iiij. colū.
cir. fi. de reſcr..

dicto. c. dudum. ad ſi. per Inno. ⁊ per glo. in cle. j. de offi. deleg.
dicit tamen hic Pau. ꝙ anteꝗ̄ ſit notū executori conditionem
extare non poteſt cōferre vnde oportet ꝙ de hoc ei vt iudici cō
ſtet ſufficit tamen cōſtare etiam ſi nō ſint publice atteſtationes
de hoc quia ille ſunt publice de teſt. cum clamor per hoc dicit ꝙ
non ſufficeret ſi vt homo ſciret cōditionem extitiſſe forte cōtra-
rium eſt in hoc verū cum hic executor nō habeat neceſſe aſſume
re partes iudicis ſed poſſit ſe extraiudicialiter informare iuxta
no. de offi. deleg. cle. vna. Sed tene dictum Pau. quia hic dictū
a fuit ſi conſtiterit ſeu ſimile. ſ.ª ſi repertus fuerit ⁊c. ⁊ ſic neceſſa-
rio debet partes iudicis aſſumere. vt ibi no. qd̄ no. bene contra
id qd̄ ibi dicit Lap. ¶ † Glo. executorem in prin. iuſtificat lite-
ram. deinde inducit tex. ad queſtionē diſputatam. v3 an impe-
trans primo loco in forma pauperū. vt in forma de qua hic pre
feratur ſcdo impetrāti in forma gratie in eadem eccleſia vel ad
collationē euiſdē. Nam hic videtur caſus ꝙ ſic dum dicit ꝙ po
teſt per aliū executorem cōferre beneficiū ante exiſtentiā condi-
tionis. ⁊ ſic a contrario innuit ꝙ poſt non poterit. nam neceſſa-
rio debet intelligi de alio executore qui ſit ſecūdus. nam primus
etiam poſt exiſtentiam conditionis conferre poſſit. ⁊ ſic de illo
loqui non poteſt. Item generaliter loquitur de executore alio.
⁊ ſic comprehendit etiam executorem in forma gratie datum. ⁊
ſic patet ꝙ dūmodo exiſtentia conditionis preceſſerit vacatio-
nem vel ſaltem collationem ſecūdi prefertur primus licet habue
rit a prin. gratiam cōditionalem facit de reſcrip. tibi qui. in. vj.
⁊ ſic fortius ſi a prin. gratia eſſet pura. Sed cōtra predicta vide
tur eſſe caſus in decre. ſi pro te. de reſcrip. in. vj. vbi habens gra-
tiam puram licet poſteriorem in data prefertur priori in data
habenti gratiam cōditionatam licet exiſtat conditio ante colla
tionem prebende factam. ¶ Scdo ſoluit glo. ꝙ interdū in gra-
tia apponitur conditio que pendet ex volūtate alterius qui po
teſt gratiam annihilare. ⁊ tūc procedit cōtrarium. quia nō ſuffi
cit cōditionem extitiſſe ante collationē prebende factam. Scdo
interdum pendet ex exiſtentia rei vt eſt prima cōditio hic poſi-
ta ſi conſtiterit ꝙ ſit vite laudabilis ⁊c. vel ex voluntate ipſius
pro quo eſt ſcriptum. vt eſt hic in ſcda cōditione. ſ. acceptādum.
⁊ tunc procedit cle. quia ſufficit cōditionem extare ante collatio
nem factam ſcdo vt hic. ⁊ ſic intelligitur ꝙ eſt ſuperius dictum.
Idem tenet Pau. Alij tenent contrarium vt refert glo. ⁊ hos
ſequitur Guil. dicens ꝙ ſecundus impetrans in forma gratie
debet preferri primo impetranti in forma pauperum. etiam ſi
b conditio extitit ante collationē prebende factam ſcdo. ⁊ idem ſi
duo impetraſſent in eadem forma de qua hic ſi ſecundi cōditio
prius extitit ꝗ̄ primi cum decretum ſecundi tūc primo afficiat
ꝗ̄ decretum primi. Et pro hoc decre. ſi temporalis legata ⁊ de
preben. ſi ſoli. ⁊ qd̄ ibi no. e. titu. Ex predictis patet ꝙ licet iſta
conditio v3 ſi ſit vite laudabilis. ſit de preſenti tamen inquiſitio
facienda de hac habilitate perſone eſt de futuro ⁊ hoc reſpectu
conditio iſta dicitur de futuro. de ſcda autem cōditione hic po-
ſita non eſt dubium ꝙ eſt de futuro ⁊c. ¶ Gl. finaliter dicit pri
mam opinionem veriorem v3 ꝙ ſi conditio primi impetrantis
extitit ante collationem ſcdo impetrāti factam in forma gratie
vel pauperum illi preferatur. nec ob. ſi dicatur ꝙ prius fuit affe
cta pro ſecūdo ergo illi debetur. quia non ſemper id procedit vt
patet ex preallē. decre. tibi qui. de reſcrip. in. vj. vnde nec in caſu
propoſito procedit. per hoc cōcludit glo. ꝙ fortior eſt gratia cō-
ditionata ex rei exiſtentia vel ex volūtate impetrantis ꝗ̄ condi
tionata ex voluntate tertij. glo. tenet Pau. vt predixi ⁊ etiam
Jo. de lig. per rationes preallēg. Lap. hic tenet ꝙ preferatur ſe-
cundus impetrans ſi pro ipſo ſcdo impetrante ante exiſtētiam
cōditionis primi beneficiū fuit affectum maxime cum interpoſi
tione decreti. ⁊ hoc maxime procedit vbi ſcdo eſt datus termi-
nus nec in hoc cōtradicit Jo. and. ſed Joan. de lig. Intelligen-
da eſt ergo gl. quādo prebenda nō fuit affecta pro ſcdo ante exi-
ſtentiam cōditionis primi licet aliqualiter videatur innuiſſe cō
trarium in ver. nec eſt verum. ⁊ certe in veritate ꝯtradicit ⁊ hoc
patet clarius ex ſequēti queſtione. Deinde querit glo. pone ꝙ.
A. habeat gratiam in forma pauperum in certa eccleſia puta
ſancti. M. deinde ſcdo. B. impetrauit gratiam in eadē eccleſia
ſpecialem ⁊ talem que afficere habet ꝙ quando ſit colligitur ex
no. ſ. in. c. ſi ſoli. in. vj. Deinde vacat beneficium in dicta eccleſia
qd̄ ordinarius confert cuidam tertio nomine. C. ante exiſtentiā
conditionis primi. deinde extitit conditio poſt exiſtentiam pri-
mi executor. B. ſecundo impetrantis contulit illam ei. Deinde
poſt omnia predicta executor. A. primi impetrantis illam ſibi
contulit quis erit potior in dicta prebenda. Reſpondet glo. ꝙ
hoc pendet ex opinionibus predictis. quia tenendo opinionem
primam de qua predixi primus impetrans. ⁊ ſic. A. erit potior
ex quo eius conditio extitit ante collationem factam ſcdo nam
collatio facta illi. C. per ordinarium nō tenuit propter. A. quia
manus eius ligate erant per literas. B. ſecundo impetrantis
Item collatio facta. B. non tenuit ex quo extiterat iam condi-
tio primi vt predixi. ⁊ ſic relinquitur ꝙ primus impetrās eſt po
tior. facit de preben. c. pe. in. vj. ⁊ ſic ex perſona ſecundi prefertur
primus. qui alſ non prefertur. aſſurgat ergo illi ⁊ faciat reuerē
tiam. ſimile contingit. ſ. eo. auctoritate Martini in. vj. Hec ve
ra quando collationi. B. preceſſit conditio primi. ſecus ſi fuiſſet
ſibi facta collatio ante exiſtentiam cōditionis primi. ⁊ quia tūc
eſſet clarum ꝙ prefertur. ⁊ ſimiliter idem ſi non preceſſiſſet. Si
teneremus ſcdam opinionem ꝙ talis forma gratie ſecundi im-
petrantis que eo ꝙ eſt forma gratie eſt pura regulariter faciat
ipſum preferri etiam in prebenda vacante poſt exiſtentiam con
ditionis primi. cum glo. cōcor. Pau. ſenze. ⁊ Ste. licet Lap. cō-
tra ꝗ̄ vt predixi. Credo ꝙ ſeruaretur in practica. de iure tamen vi
detur ꝙ gl. poſſet procedere in prima cōditione de qua hic cum
illa non ſit poteſtatiua ⁊ ſic non videtur debere trahi retro arg.
l. ſi filius in prin. ff. de verb. obliga. cum ibi no. ⁊ per Barto. in
l. ſi is qui pro emptore. ff. de vſucap. ¶ Gl. ſecus eſt literalis de-
clarans literam. ſed an procedat hic ver. ſiue prime litere ſint in
forma pauperum ſiue in forma gratie. quidam ꝙ ſolum in for-
ma pauperum de qua premiſit Pau. ꝙ idem ſi in forma gra-
tie. qz eadem eſt ratio in caſu iſto Fede. aūt de ſenis vt hic refert
Lap. dicit per iuriſtas de curia teneri ꝙ iſte ver. ſiue. §. reſpiciat
ſuperiora. ⁊ ſic in caſu ſuperiori etiam anteꝗ̄ exiſtat conditio. ſ.
menſem afficiat. Idem Jo. and. de prebē. ſi pauper. in. vj. Sed
ipſe Fe. tenebat cōtrarium ⁊ male ſm̄ Lap. per hunc text. quia
ſiue gratia ſit pura ſiue conditionalis quando terminus mēſis
apponitur decretum afficit etiam ante purificatam conditionē
ſicut afficeret ante acceptationem quādo pure ſcribitur cū clau-
ſula ꝙ. ſ. menſem duxerit acceptandum. ¶ Glo. cenſemus. que-
rit an hec cōſtitutio locum habeat in contrarijs preteritis tem-
pore huius cōſtitutionis pendentibus tamē videtur ꝙ nō. quia
ex quo dicit cenſemus videtur conſtitutio noua. ⁊ ſic noui iuris
editoria. ⁊ per cōſequens non trahenda ad preterita. de cōſti. c.
ſi. contrariū tenet glo. quia licet hec cōſtitutio vtatur verbo cen
ſemus denotante editionē noui iuris. tamen ratio huius cōſti-
tutionis eſt antiqua. ⁊ ſic etiā olim ſeruabatur. vt no. ſ. eo. quia
in cunctis in iſta glo. ⁊ ſic hoc ius poteſt dici antiqui iuris decla
ratorium. ⁊ ſic cōprehendere debet preterita de vſuris cum in.
Nec ob. verbū cenſemus quia importat idem ꝙ iubemus deli-
beramus ⁊ eſtimamus. ⁊ ſic neceſſario nō importat editionem
b noui iuris. ᵇ ¶ No. bene de hoc verbo cenſemus. Guil. hic di-
cit ꝙ credit ꝙ hec conſtitutio potius fuerit noui iuris promul-
gatoria ꝗ̄ antiqui declaratoria. Mouetur quia cum ſub vno
inuolucro ⁊ ſub vno ꝯtextu ponatur acceptatio reſeruatio ⁊ de-
cretum videbatur ꝙ omnia eſſent in ſuſpenſo ante tempus con
ditionis extantis ⁊ ad illud trahi. ⁊ ſic videbatur totū conditio
nale. ⁊ ſic nihil certum. ar. ſ. ti. j. cle. ſi. ⁊ ſic nedū poſt mēſem. ſed
etiam ante videbatur ꝙ ordinarius poſſet ſe intromittere ante
euentū conditionis. ⁊ ſimiliter alius executor ⁊ hoc quia debitū
conditionale ante cōditionis exiſtentiā non debetur. de ſpon. c.
vno. in. vj. ⁊ propter hoc dicit ꝙ ab initio tēpore promotionis
Clementis. v. dicebatur ſic mandamus cōferri beneficiū ꝙ du-
xerit acceptandū. ſ. menſem a tempore ſcientie. ita ꝙ. ſ. dictum
menſem manus ordinarij ⁊ cuiuſlibet alterius ſit ligata. tamen
hoc non eſt neceſſe hodie ſic exprimi vt hic patet. ¶ Glo. ſ. men
ſem querit quid in alio tēpore ꝗ̄ menſis minore vel maiore ſi ex-
primatur in literis. Rñdet ꝙ idē cum eadē ſit ratio. ideo autē
de illo expreſſit quia plus inualuit de ſtilo ⁊ more curie ꝗ̄ alius
terminus. vnde ſumpta occaſione ponit ad tex. formā literarum
que hodie multū eſt de ſtilo curie ⁊ in vſu. Fatetur tamē glo. ꝙ
licet nō ſit adeo plana litera prout hodie ſit tñ ſufficit vt locū ha
beat cle. ꝙ ſit litera cōtinēs in ſe gratiā cū poteſtate acceptādi ⁊
ſpacio menſis ⁊ decreto. ⁊ ſic ſufficit ſola reſeruatio ⁊ acceptatio
tēpore limitata cū decreto. nec eſt neceſſaria inhibitio. nam illa
demū eſt neceſſaria qn̄ hoc iure exprimitur. de reſcrip. tibi q. in
vj. Ad hoc quia decretū ⁊ inhibitio executoris equiparātur. ſ.
eo. ſi ſoli. in. vj. ¶ Iuxta predicta querit gl. quid ſi lapſus ſit ter-
minus mēſis an poſſit talis expectans virtute gratie de qua in
litera acceptare prebendā ſi nōdū ſi collata ab ordinario vel ab
alio. ⁊ ſic adhuc etiā poſt menſem ſit vacās videtur ꝙ ſic. qz dicta
ſola p̄dicta mēſis videtur adiecta in fauorē impetrātis. vt fortior
ſit gratia ⁊ liget citius manus ordinarij ergo in eius leſionē nil
debet operari. de reg. iur. ꝙ ob gratiā. in. vj. ⁊ per cōſequēs ſicut
poſſet acceptare non adiecto termino menſis ſic debet poſſe. et
nunc. Scdo hoc videtur expꝛſſum in decre. ſi tibi abſenti. de p̄bē.
in. vj. vbi videtur aperte hoc pbari. ⁊ hec opi. placuit Archi. de
p̄ben. dudū. in. vj. facit qd̄ no. Inno. de elec. qz ꝓpter glo. tenet
cōtrariū ſi terminus menſis adijciatur acceptationi ⁊ poteſtati
executoris ⁊ ꝯſir reſeruationi vt eſt videre in forma de qua hic
in litera

a ¶ Si repertus fuerit. De hac clauſula po 13 nit ſcly. in. c. ij. in. vij. colū. in pn. de reſcrip.

b ¶ Noc. bene de verbo cenſemus. Adde. d. Abb. in. c. ij. in ſi. ⁊ ibi ſcly. de iu.

in litera ⁊ in forma expreſſa per glo. quia mandatū fuit executo
ri vt prouideat impetrāti de beneficio ꝙ duxerit acceptandū. j.
menſem a vacationis noticia. ſecus ſi terminus menſis non fue
rit adiectus vacationi ⁊ poteſtati executoris. exemplū quia ſi for
te dixiſſet papa beneficiū ꝙ in tali loco vacabit ꝙ duxeris acce
ptandum tibi conferendum collationi noſtre preſentibus reſer
uamus inhibentes ne infra menſem poſtꝙ̄ tibi de vacatione cō
ſtiterit aliquis preſumat quacunqꝫ auctoritate diſponere. nam
tunc reſpiceret ſolū inhibitionem ⁊ decretū nō acceptationem
nec poteſtatē executoris nec etiā reſeruationem. ⁊ ſic ponderan
dus eſſet tenor reſcripti. ar. de priuile. c. porro. ꝙ autē in primo
caſu quādo terminus menſis adijcitur acceptationi ⁊ poteſta
ti executoris nō poſſit poſt menſem acceptari nec cōferri. ꝓbat
glo. quia cōceſſum ad tempus poſt tēpus intelligitur eſſe ꝓhi
bitum. ff. de leg. ij. l. ſtatuliberū. §. ſtichum. de offi. deleg. de cau
ſis. ⁊ qđ no. Hugo. xxvij. q. j. ſi homo. ⁊ per cōſequēs cōceſſum
j. menſem videtur eſſe ꝓhibitū poſt. Nec ob. iura cōtraria vnde
non ob. regula ꝙ ob gratiā cum concor. quia regula illa non ha
bet locum in caſu noſtro propter formā mandati ſeruādam vt
patet ex decre. cui de nō. ſ. de preben. in. vj. facit. de reſcrip. cum
dilecta. Item non ob. decre. ſi tibi abſenti. qꝫ ibi loquitur quan
do precedit collatio ordinarij pura ⁊ validat acceptationem et
poſtea ſtatuitur terminus menſis ad acceptandum. quo caſu ſi
poſt menſem res adhuc eſt integra poteſt acceptare. ſecus in ca
ſu noſtro quādo acceptatio precedit collationē ſaltem validam
cum illā non poſſit facere executor poſt menſem ꝓpter manda
tum limitatū ſibi datū. arg. de reſcrip. cum dilecta cum concor.
Predicta ſunt vera quando totali gratie adijcitur terminus
acceptandi. Si vero ſm̄ nouam formā hodie viſitatam cōferre
tur per papā canonicatus ⁊ ſuper prebēda ſcriberetur cum clau
ſula acceptandi cū ſpacio menſis ⁊ decreto tunc dicit gl. ꝙ licet
poſt menſem reintegra nō poſſit conferri per executorē. tamen
quia canonicus eſt ⁊ debet habere ꝓbendā poſſet ſibi confer
ri per ordinariū per decre. ſi clericus. ij. reſpon. ſ. de prebē. in. vj
⁊ hoc ſi nullus ſit ibi expectans apoſtolicus vt ibi. ⁊ ſic videtur
ꝙ per executorem cōferri non poſſit poſt menſem licet per ordi
narium ſic. glo. hic videtur finaliter hoc limitare reſpectu prebē
de neglecte. reſpectu autem alterius non expirabat omnino po
teſtas executoris. quia etiam per executorem poterit fieri colla
tio prebende ⁊ hoc ex eo. quia hoc caſu habebit clauſulam acce
ptandi. ⁊ ſic ſi alia vacet poterit illam. j. menſem acceptare. et ſic
conferretur. ſecus dicit in. c. ſi clericus. quia ibi nō erat clauſula
acceptandi. ⁊ ideo mirū ſi neceſſario etiam ſuper alia hic adi
tur ordinarius. ſuper neglecta autem prebenda nō habebit po
teſtatē ſicut nec ordinarius. Et hoc dicit glo. tenēdam. Habe
tis ergo quid iuris ſit ſi terminus menſis adijcitur acceptatio
ni ⁊ totali gratie ⁊ poteſtati executoris. Scđo quid ſi adijcitur
acceptationi prebēde ⁊ poteſtati executoris collato pure cano
nicatu. cum glo. concor. Pau. in cle. vlti. ſ. ti. j. vbi quaſi ad lite
ram. idem dicit Lap. hic limitās ꝙ vltimo dicit glo. vꝫ ordina
rium ad quem ſpectat collatio non habere poteſtatem ſuper ne
glecta in caſu. c. ſi clericus. procedere ꝗtum ad hoc vt non te
neatur ex debito cōferre iſtam prebendam neglectam ipſi negli
genti. Nam ipſe negligens ad eam petendā nullam actionē ha
bet. vt. d. c. ſi clericus. de prebē. in. vj. habet tamē ordinarius po
teſtatem ſuper dicta prebenda alio reſpectu vꝫ quia illam libere
habet conferre alteri. non exiſtente ibi alio expectante auctorita
te pape vel legati de latere. Item ꝗtum ad hoc vt poſſit ſi velit
eidem negligenti cōferre ſicut poterat anteꝙ̄ pro ipſo negligen
te ſcriberetur. ſic dicit notare Jo. an. de excel. pla. inter dilectos.
⁊ mihi videtur ꝙ fuit de mente Joā. and. in dicto. c. ſi clericus.
14 ¶ † Glo. noticia. in ver. ⁊ no. querit an in caſu huius verſi. poſ
ſit quis acceptare in genere primum vacaturum. videtur ꝙ ſic
per. c. ne captande. ſ. eo. in. vj. glo. tenet contrarium. quia ibi lo
quitur quādo ſimpliciter fuit appoſita clauſula ꝙ duxerit acce
ptandum. hic autem fuit dictū ꝙ duxerit acceptandū. j. mēſem
a noticia vacationis ⁊ ſic neceſſario requiritur ꝙ habeat noti
tiam vacationis anteꝙ̄ acceptet. An autē beneficiū vacās tem
pore date gratie poſſit acceptare. videtur ꝙ nō. quia mādatum
fuit prouideri de beneficio ꝙ vacabit. ꝙ duxerit acceptandum
a noticia vacationis. ⁊ ſic non videtur ſe extendere ad tunc va
cans. ſed ſolū ad id qđ in futurum vacabit poſt datā. glo. tenet
contrariū. nam verbū noticia vacationis nō habet obſtare. qꝫ
includit preſentē ⁊ futurā prebendā dūmodo vacet de priuileg.
quia circa. Similiter non ob. verbū vacabit ꝙ procedit forte in
reſeruatione ſine verbo aliquo preſentis tēporis reſpectu vacan
tis. quia ridet glo. ꝙ tale verbū cōprehēdit etiā vacantia tēpo
re date. Nam verū eſt dicere ꝙ tale vacabit etiā poſtea ad hoc. l.
verbū oportebit. ff. de verb. ſigni. ⁊ l. verbū erit eo. ti. vbi aperte
in ſimili hoc videtur ꝓbari vbi dicitur id qđ in ꝑſcripta debetur
verum eſt dicere ꝙ etiā in futurū debebitur anteꝙ̄ fiat ſolutio.
ſecus dicit gl. ſi fuiſſet dictū ꝙ vacare incohabit. quia tūc mens
15 bene reſiſteret in tali beneficio vacante tēpore date. ¶ † No. hū
glo. ex qua habes differentiā inter hec verba ꝙ vacabit ⁊ ꝙ in
cohabit vacare. ¶ Gl. quā etiā opp. quia executor nō habet po
teſtatem niſi ſuper acceptato. ſ. eo. c. j. in. vj. ergo niſi appareat
ex precedenti acceptatione tenere non debet executoris collatio.
nec ſufficere videtur ꝙ petendo vel acceptando collatā de facto
videatur acceptare. immo videtur requiri expreſſa acceptatio.
ar. decre. ab eo. de app. in. vj. ⁊ decre. j. de app. Sol. dicit gl. hoc
faciebat dubium in hoc verſi. ⁊ propter hoc quandoqꝫ ſuccum
hebant impetrantes quibus hoc opponebatur quotidie. ta
men hoc non ob. ſtatuitur hic contrarium. Nec ob. ꝙ precede
re debet acceptatio quia dico ꝙ ſi non precedit verbalis accepta
tio: tamē precedit acceptatio facti que ſufficit. nam ⁊ facto quis
dicitur cōſentire vt colligitur ex decre. ex ore. de his que ſi. a ma.
par. ca. de offi. deleg. cum ſuper. xj. q. iij. eſtimant ⁊ l. Paulus
reſpondet. ff. rem ra. hab. hinc eſt ꝙ ſufficit heredem facto adi
re ⁊ ſi verbo non exprimat puta ſe immiſcendo hereditati. inſti.
de here. qua. ⁊ diffe. §. pe. Ad predicta facit qđ dicit. l. vꝫ ꝙ ſi ap
pareat inſtrumentum de promiſſione preſumitur interrogatio
preceſſiſſe. l. ſciendum. ff. de verb. obli. ſic ergo ⁊ hic apparēte in
ſtrumento collationis preſumatur acceptationē preceſſiſſe. Nec
ob. decre. ab eo. de app. in. vj. quia ibi ideo nō ſufficit facto pro
ſequi appellationem non petēdo apoſtolos. quia non per hoc
habetur effectus iuris qui fuit ꝙ per petitionem apoſtolorum
⁊ delationem ipſorū ad iudicem ad quē inſtrueretur ipſe iudex
ad quē hic ſecus. Item non ob. de elec. c. eccleſia. j. et de bap. c. j.
vbi requiritur expreſſio verborū. quia ridet gl. ꝙ ibi ideo quia
certa eſt data forma in electione ⁊ bap. que neceſſario requirit
verborū expreſſionem nec ſufficit alꝭ apparere de animo hic ſe
cus. quia ſolum requiritur hic de animo et acceptatione. Sed
predictis obuiare videtur quia petendo ſibi cōferri beneficium
videtur ambitioſus ex quo ius ſuum proſequitur. ſicut ille qui
ſcrutinio publicato petit ſe eligi de elec. publicato. vel petit cōfir
mationem electionis de eo facte vel conſecrationē vel pallium.
c. diſt. priſca. fa. qđ no. Innocē. de elec. cum in iure. Ex predictis
habetis duos modos tacite acceptandi vacaturum ⁊ preſum
ptos circa vacantem. Modos autē acceptandi vacaturum ha
16 betis in tex. ⁊ per Archi. ſ. eo. ne captande. ¶ † Gloſ. executo
rem. querit an in acceptatione fienda per impetrantē ſit neceſſa
ria preſentia executoris. Reſpondet glo. ꝙ ſi loquimur de taci
ta que inducitur per modos hic poſitos bene requiritur preſen
tia executoris. Si autē loquimur de expreſſa acceptatione. ⁊ tūc
illa poteſt fieri etiā in abſentia executoris dūmodo taliter fiat
ꝙ de illa poſſit fieri fides ſi in dubiū reuocaretur. ſ. eo. qꝫ cunctis
ad ſi. lib. vj. ⁊ hoc ibi tenet Hoſti. Inno. Arch. ⁊ Guil. in Spe.
vt hic refert glo. ſꝫ Cōpoſt. videtur velle cōtrariū de reſcrip. c. ca
17 pitulū in glo. mag. circa ſi. ver. qđ ſi ſit. ¶ † Glo. preſenti. querit
quid ſi nō ſibi ſed ꝓcuratori ad hoc habēti ſpāle mādatū facta
ſit collatio. an idē ſit. dicit ꝙ ſic. qꝫ eadem eſt ratio. Ad hoc facit
ſtilus curie de quo vidiſtis cum glo. iſte terminus. Itē quia ele
a ctio pōt fieri per ꝓcuratorem[a] ⁊ ſimiliter cōtrahi matrimoniū.
de elec. qꝫ ꝓpter. ⁊ de ꝓcura. c. ſi. in. vj. ergo ⁊ eodem modo acce
ptatio beneficij non ob. ff. de verb. obli. l. pe. in prin. ⁊ l. ſi ſtipu
latus fuerim. vbi non poteſt quis facere per aliū ꝙ non pōt per
ſe. quia ibi ille alius non erat ꝓcurator. ſed pater vel dn̄s. hic ſe
cus. Idē Stepha. ſed an iſte procurator poſſit eſſe laycus. videt
ꝙ nō quia ꝓprio nomine eſt incapax ad beneficia eccleſiaſtica.
ergo ⁊ alieno. facit qđ no. de preben. accedens. In ꝯtrariū facit
regula poteſt quis per aliū. de reg. iur. in. vj. ⁊ hoc tenet per. c. j.
de procu. in. vj. Jo. de lig. dicit. aut agitur de poteſtate conceſſi
ua ſeu collatiua. aut de poteſtate executiua ſeu receptiua. Pri
mo caſu ſtat regula ꝙ qui ꝓhibetur per ſe ratione delicti ⁊ pro
hibitio parit exceptionē peremptoriā ꝓhibetur etiā per alium.
ſecus ſi parit ſolū exceptionē dilatoriā. Idē ſi ꝓhibetur ratione
defectus intelligentia ⁊ hoc caſu locū habet regula ꝙ nō licet no
mine ꝓprio nec alieno. de elect. auaricie in. vj. ⁊ ff. de adimē. leg.
l. pupillus. §. ſed ⁊ ſi per interpoſitā. Scđo caſu qñ agitur de po
teſtate receptiua. ⁊ tunc aut volēs aliquid agere noīe alieno no
mine proprio pōt aliquid agere. aut nihil. ſi nihil pōt noīe pro
prio ex ſua inhabilitate. nec alieno poterit. vt in cle. religioſus.
de procu. Nam ibi ſubſtituēdo vtitur ſua voluntate ⁊ potentia
quā nō habet ⁊ cuius eſt incapax. xij. q. j. nolo. ⁊ c. nō dicatis. et
b ſic non ob. qđ dici poſſet[b] de layco qui ex legatione poſſet ſpiri
tualia tractare excōmunicādo ⁊ eligendo. de iudi. c. ij. xcvj. diſt.
bene quidem. Si vero aliquid poteſt nomine ſuo licet non oīa
et tunc ꝙ non licet nomine ſuo licebit alieno. ⁊ ſic in propoſito
procurator laycus poterit acceptare. Nam nihil querit ſibi ſed
dn̄o cum abſqꝫ alia ceſſione querit dominiū directū ⁊ vtile. facit

a ¶ Et ſimiliter cōtrahi matrimoniū. Ad de Alex. in ꝯſi. clvj. in. v. vol. Alex. in conſi. clvj. circa ſi. eo. volu.

b ¶ De layco. An autē cauſe ſpirituales poſſint cōmitti layco ponit plene Fely. in. d. c. ij. de iudicijs.

quod not. de layco qui ex priuilegio pape confert beneficia. de
elec. ꝙ ſicut. ⁊ de iure pa. poſtulaſti. lxiij. diſt. adrianus. An aũt
requiratur ſpeciale mandatum ad acceptandũ tale beneficium
dic ꝙ non. ſed ſufficit generale ad acceptandũ beneficia. vt not.
s. de preben. accedens. ⁊ eo. ti. ſi tibi abſenti. in. vj. Si autẽ man
datum non haberet nõ poſſet querere abſenti etiam ſi eſſet con
iuncta perſona. l. iij. §. j. ff. iudi. ſol. facit. l. nõ ſolũ. §. ſi de dote. ff.
18 de procura. ℂ † Glo. loco. querit quid ſi locus in quo vacat be
neficium caret habitatoribus. Reſpõdet tunc ꝙ põderãda erit
notitia viciniois loci. ar. cle. Quis de fo. cõpe. ⁊ de elec. vbi peri
culum. §. porro in. vj. An autem vbi locus ſit habitatus ſuffi
ciat in eccleſia notam eſſe vacationem licet non ſit no. in loco vel
oppido vbi eſt eccleſia. Dicit glo. ſe. q̄ſic. ⁊ hoc ꝓpter alternati
nam hic poſitam. ar. regule in alternatiuis. de reg. iur. in. vj. ⁊c.
ℂ Glo. no. opp. ꝙ iniqua fuit ꝓuiſio huius decre. q2 ſm eam
ſequeretur ꝙ quãdoq3 curreret tẽpus ei qui non erat in culpa.
Nam poſſet contingere ꝙ vacaſſet prebenda tẽpore date gratie
vel modicum poſt ⁊ per tm̃ ſpaciũ diſtaret a loco beneficij ꝙ nõ
poſſet bene. ſ. mẽſem id ſcire. Item poſſet cõtingere ꝙ procura
torem haberet in loco qui eſſet mortuus. ⁊ ſic nõ poſſet illi nun
ciare ergo videtur ꝙ hec nõ fuit bona deciſio cũ lex debeat eſſe
poſſibilis equa ⁊ honeſta. iiij. diſtin. erit aũt. ⁊ decre. vltima. de
tranſac. ad hoc. de prebẽ. ſi clericus. in. vj. vbi videtur aperte no
tari cõtrariũ eius ꝙ hic dicitur vz ꝙ tẽpus currat a die habite
ſcientie nõ a die quo in loco vel in eccleſia no. fuit vacatio. Sol.
gl. ꝙ hoc eſt ſpeciale in caſu iſto. ⁊ hoc ſonat litera dum dicit im
petrãtes ſibi hoc caſu ⁊c. facit qđ not. de re. permu. c. vno. in. vj.
Nec ob. qđ no. in. d. c. ſi clericus. quia ille caſus eſt diuerſus. nam
hic loquitur qñ tẽpus currit a notitia vacationis. ibi autẽ quã
do negligenti currit ⁊ ſic quomodocũq3 negligentia excludatur
ibi ſufficit. ⁊ ſic cõcludit glo. ꝙ per hunc tex. non eſt reuocatũ qđ
no. ibi. nec qđ no. de reſcrip. c. ſuper literis. ⁊ ſimiliter nõ habet
locũ ꝙ hic dicitur in caſu decre. ſi pluribus. de preben. in. vj. per
ꝙ infert glo. ꝙ ſi papa cõtulit proprio motu prebendam ſi qua
vacabat ꝙ ſi in eccleſia duę equales vacabant ꝙ non currerent.
x. dies qui dantur pro vno ibi ad eligendũ ſm formam hic po
ſitam. Nam poſſibile eſſet ꝙ nõ fuiſſet vacatio in eccleſia vel lo
co ⁊ illam. ſ. dictos. x. dies ſcire nõ potuiſſet. ⁊ ſic periret priuile
gium optãdi ei qui nõ eſſet in culpa ideo curreret a tẽpore ſciẽ
tie. ⁊ idem dicit de caſu extrauagantis Joã. qui incipit ſuſcepti
circa medium. ergo ſpeciale in iſto caſu. ⁊ ſic regulariter contra
rium vt non inſpiciatur notitia vacationis in loco ſed ſcientia
eius qui habet aliqđ circa illud agere. Et ſi dicas cur diuerſum
⁊ que fuerit ratio ſpecialitatis. Reſpondet glo. ꝙ ratio ſpeciali
tatis potuit eſſe. quia dato ꝙ currat tempus a notitia vacatio
nis in loco ei qui non fuit in culpa. tamen nõ peribit gratia ſed
remanebit in alio beneficio propter clauſulam acceptandi. que
ratio ceſſat in alijs caſibus. Fatetur tamẽ glo. ꝙ ex ratione hu
ius litere ibi imputet qđ ẽ ⁊c. videtur ꝙ nõ ſit locus huic rigori
ſaltem quãdo adeo deficit culpa ꝙ nec per ſe nec per alium poſ
ſibile fuit ſcire propter magnam diſtantiã. ſecus ergo ſi ſcire po
tuit per ſe vel per alium licet als non fuit in culpa. vt quia forte
ꝓcurator miſſus mortuus eſt. ⁊ ſic hoc ſpeciale vt litibus ⁊ frau
dibus occurratur vt litera dicit. ⁊ ſic videt ſentire gl. iſta. zenze.
hic dicit ꝙ ſi procurator miſſus pro bñficio acceptando eſt mor
tuus ante vacationem ⁊ ob hoc impetrãs ignorauerit ⁊ lapſus
eſt menſis ꝙ ſubueniatur impetranti per beneficium reſtitutio
nis in integrum vt reſtituatur tẽpus menſis impetrãti ſi nõdũ
beneficium eſt alteri collatum. allega. l. nec non. ⁊ l. ſed ſi cum ibi
no. ff. ex quib. cau. maio. G. videtur hic ſenſiſſe contrarium. pro
quo facit. quia potuit ſibi prouidere plures procuratores mittẽ
do ſeu cõſtituendo opi. zenze. magis innititur equitati ſm Jo.
de lig. credo ꝙ glo. noſtra ſeruaretur in practica ea que. s. dixi.
Sed quid ſi impetraui iuxta formã huius decre. vacauit dein
de beneficium non acceptaui quia literas non habebam ⁊ labi
tur menſis. quid erit. an currat tempus videtur ꝙ non. q2 ꝓcu
ratorem cõſtituere non põt cum nõ habeat literas nec ire etiam
poteſt ſine literis quia ſibi nõ crederetur. Dicit Ber. ꝙ ſi ſciuit
vacationem beneficij ꝙ potuit acceptare. ⁊ ſic menſis ei currat.
Si autẽ ignorauerit licet forte vacatio nota foret in loco benefi
cij non currit menſis. quia cõmode ſcire non potuit. arg. huius
de. Jo. de lig. credit ꝙ etiã nõ habẽti literas dũmodo ſciat gra
tiam factã currat tẽpus. Nam ⁊ ille qui ſcit ſe heredẽ ante aper
turam tabularũ poteſt hereditatẽ adire. l. j. §. cũ igitur. ⁊. §. in
nouiſſimo. C. de cadu. tollẽ. ⁊ ideo cum heres habeat annale tẽ
pus ad deliberandum. C. de iure delibe. l. cum antiquioribus. et
tale tempus currit ante aperturã tabularũ. Sic etiã eſſet dicen
dum in ſimili in hac acceptatione vt currat tẽpus ſcienti gratiã
ante aperturam literarũ. An aũt rigor huius. §. locum habeat
cum habẽte gratiã motu ꝓprio. dicit hic Lap. ꝙ litera hic cum

a ℂ Et qs corũ. Adde Jo. and. poſt Innu. ⁊ alios in c. mã datũ de reſcri.

dicit impetrantẽ interpretamur ⁊c. facit ꝙ non habeat locum
in eo cui fuit conceſſa gratia motu ꝓprio. ⁊ ſic ſolũ a die ſcientie
vacationis currit tẽpus nec habet locũ iſte. §. ad hoc alle. de pre
ben. ſi pluribus in. vj. licz ipſe ſic reſideat. dic ꝙ gl. videtur ſenſiſſe
cõtrariũ dum dicit ꝙ hic determinatur qñ dicatur haberi noti
tia vacationis beneficij qñ de ipſa ſit mentio in literis no. tamẽ
bene dictũ Lap. ℂ Glo. vltima eſt literalis. quid ſi duo ſunt im
petrantes ſub eadẽ data ⁊ in eadem forma de quo hic an habe
a bunt duos menſes pro quolibet an vnum. ᵃ ⁊ quis eorũ prefera
tur alteri. videtur ꝙ ſcđs. ⁊ ſic quilibet habet menſem cum hoc
clare probent verba literarũ. In incertis autẽ non certus locus
eſt cõiecturis. ff. de leg. iij. l. ille. §. cum in verbis. Item quia prio
re nolente acceptare ſuccedit ſecundus ⁊ ſcđo tertius dato cuili
bet termino p ſe. ff. de ſucceſ. edic. l. j. §. fi. ⁊. ff. de op. lega. l. cum
optio. Contrariũ tenet zenze. ſ. ꝙ oẽs habeant vnũ mẽſem pri
mo vt occurratur diuturne vacationi eccleſiarũ que eſt periculo
ſa. s. de elec. ne pro defectu. Poſſet enim cõtigere ꝙ multi eſſent
expectãtes. vnde ſi haberet quilibet menſem lõga poſſet eſſe va
catio. Scđo vt ſeruetur forma literarũ exacta diligentia. de re
ſcrip. cum dilecta de preben. cui de non in. vj. Nam mẽſis debet
currere ex ſerie literarum a die notitie vacationis. ſed hic a fine
primi menſis currit menſis ſecũdi a tẽpore repudiationis. ergo
⁊c. Tertio de hoc videtur caſus in ſimili. de conſue. c. ſi. in. vj.
Quarto quia ſi fiat acceptatio per omnes. ſ. menſem nulli prio
ri in data eſt nocitura. Naz acceptatione prioris in data alie ſunt
cariture effectu ⁊ eius repudiatione vel negligentia. alie ſunt ha
biture effectum nec tollitur ius primi per alios acceptare volen
tes. fa. ff. de optione leg. l. ſi. in fi. ⁊. l. iiij. ⁊. l. optione. Non ob. l. ſi
maritus. ff. de adulte. vbi infra tempus mariti alius non admit
titur ad accuſandũ. quia ibi ideo quia preiudicaretur marito.
hic autem nulli ſit preiudicium. Ad iura alle. que loquuntur de
aditione ⁊ dictam. l. j. §. j. ⁊. C. qui admit. ad bo. poſſeſ. l. ſi. dic ꝙ
illud euenit. quia aditio fieri poteſt ſolo animo. Naz ſolo animo
quis adit ⁊ efficitur heres inſti. de here. quali. ⁊ differentia. §. ſi.
Nec eſt poſſibile in ſucceſſione ꝙ priore deliberante. ſ. tempus a
iure ſtatutum ſecũdus in gradu heres efficiatur. ff. de acq. here.
l. Gdiu. nõ ſic in acceptatione q2 acceptatione non ſit qs bñficia
tus niſi ſequatur collatio. Ber. hic dicit ꝙ hec queſtio fuit venti
lata in palatio apoſtolico. et pro vna parte fuit aduocatus do.
Oldra. pro alia dñs Matthe. de modecia ⁊ auditor fuit zenze.
⁊ fuit tanta altercatio ꝙ fuit de conſi. ꝙ papa ſuper hoc conſu
leretur. ſed quia repulſus fuerat ſecũdus acceptaturus poſt mẽ
ſem primi nõ fuit facta declaratio. Stepha. dicit ꝙ quilibet ha
bet menſem. Idem Pau. dicens ꝙ ignorãtia omnibus nocet
cum agatur de lucro captando vt hic patet. ⁊. j. q. iiij. notandũ.
⁊ de preben. dudũ in. vj. Et refert hic Lap. opi. predictã Pau.
cum ipſa tranſeundo. Joan. de lig. hic primo dicit ꝙ ſibi placet
prima opi. per iura ſuperius allegata. ꝑ ipſa bene facit. c. ſi plu
ribus in fi. de preben. in. vj. Deinde finaliter dicit ꝙ ſi reſcripta
concernant idem beneficium debetur primo acceptanti. ⁊ ſi oĩa
ſunt paria tunc optio eſt illius ad quem ſpectat collatio iuxta. c.
penul. de reſcrip. in. vj. ⁊ tunc habent menſem tantum. Si vero
concernant diuerſa beneficia tunc primus habet primum men
ſem. et ſi non acceptauerit. ſ. vnum menſem tunc ſecundus ha
bet ſuum menſem. quia iſte menſis non currit illi qui non po
tuit acceptare. s. eo. quia diuerſitatem ⁊c. Quid ſi acceptaui be
neficium alteri debitum dic ꝙ non nocet ſi ignorans acceptaui
de preben. ſi beneficium. in. vj. ℂ Quero hic videtur de certis
conditionibus appoſitis in reſcripto. Quid ſi in reſcripto ap
ponitur clauſula illa que de bonis eccleſie reperis alienata poſ
ſit executor per inquiſitionem procedere. Dicit Matthe. ꝙ nõ
allega. not. per Innocen. de reb. eccle. non alie. epiſcopis. ⁊ ibi de
19 forma poſt iter arreptum ⁊c. ℂ † Querit idem Matthe. quid
ſi cauſa vertens inter aliquos eſt commiſſa ſub tali conditione
ꝙ niſi debitor ſatiſfecerit creditori. ſ. certum terminum proce
dat ⁊c. Deinde de communi conſenſu partium prorogatur ter
minus an valeat prorogatio. Joan. and. determinauit ꝙ non
per. c. ſi pro te. de reſcrip. in. vj. fa. quod not. Innocẽ. de reſcrip.
ab excommunicato. Jo. cal. contra per. c. licet. de fo. competen.
ſed primum verius per not. per Innocen. de offic. deleg. prudẽ
20 tiam. in magna gl. ⁊c. ℂ † Querit Bertrandus quid ſi aliquis
impetrauit beneficium primo vacaturum vſq3 ad certam quan
titatem decime cum clauſula etiam ſi minoris valoris exiſtat uñ
quid executor poteſt prouidere beneficio vacante poſt gratiam
nõ dante decimas. videt ꝙ ſic virtute clauſule minoris valoris.
Nam intẽtio videt fuiſſe ꝙ de quocũq3 minoris valoris poſſit.
ſed ꝙ nihil eſt minus eſt. ff. de tributo. l. illud. §. ſi minus. ⁊ de
tranſla. inter corporalia. Dicit Ber. ꝙ auunculus ſuus dñs
Ber. de lacuſpedio epiſcopus naumacenſis tenebat cõtrarium.
Mouebatur. q2 valor referebat ad decimã. ſed illud bñficium
ꝙ nullam

ꝙ nullam dat decimam non poteſt dici minoris valoris quo ad decimam. ergo ꝛc. Pro hac opi. facit. c. ſi quis. ⁊ c. cum de non de preben. in. vj. ⁊ hanc opinionē credit Joan. de lign. verā per iura preallega. ¶ No. bene hoc dictū quia notabile eſt ⁊ ad multa facit quod not. Lapus. de reſcrip. in. c. ſuſcepeum. libro ſexto.

21 ¶ † Quero an habens gratiam cum clauſula acceptandi i forma de qua in litera dicitur habere dicatur gratiam generalem: ⁊ ſic an illa clauſula reſcriptum reddatur generale an vero dicatur ſpeciale: ita ꝙ per poſterius nō derogetur niſi de primo fiat mentio hic videtur caſus ꝙ non reddatur generale in fine prime partis ſm Pau. vbi pꝫ ꝙ datus ſeruus executor non pōt prouidere poſt acceptationē primi p hoc videtur ꝙ ſi mandatur generaliter prouideri de beneficio ꝙ in ciuitate vel dyoceſi. ſ. tempus duxerit acceptandum ei non preferretur ſeruus impetrās in certa eccleſia nō facta mentione. de prima. Sed huic ob. de p̄ben. dudum. in. vj. ⁊ c. ſi quis. Sol. ibi proprie eſt generalis que diuerſas ſpecies infert. ⁊ includit ⁊ in eis perficitur ſimile. de reſcrip. paſtoralis. hic autem non eſt ſic: q2 reſtringitur ⁊ perficit in vno ſ beneficio tantum reſpectu cuius tale reſcriptum eſt ſpeciale. Eſt tamen virtute clauſule ante acceptationem incertum ⁊ ratione loci eſt generale. ꝫ. e. titu. executor. in. vj. ⁊ de reſcript. abbatem. vnde inter illa reſcripta non eſt differentia que eſt inter genus ⁊ ſpeciem: ſed que eſt inter certū ⁊ incertum: nec ratio generalitatis ad ſpeciem facit qđ poſſit conferri per ſcđm executorem ordinarium: ſed conditio reſtricta ad tempus que poteſtatem impedit conferendi. Ratio huius redditur in tex. ⁊ ſi al. decre. dudum. ⁊ c. ſi quis. decre. enim dudum loquitur qñ gratia confertur intuitu collatoris ⁊ de eius cōmodo tractatur quia generalis eſt donec eliciatur ſpecies cui preiudicat ſpecialis: q2 cōtinet aliquid actu per quod eliciat ſpeciē de genere ⁊ eximit vt ſub eo amplius non contineatur. xxv. q. j. §. ſi. de re. iur. grāni. decr. autem ſi quis loquitur de generalitate certificata ad certum numerum reſtricta cui ſpecies deroget donec duret ipſa generalitas. vnde ibi eſt generalitas poteſtatis ⁊ iuriſditionis cui p ſpeciem derogatur. hic autem generalitas priuilegij cui non derogatur per ſpeciem. ⁊ ratio no. xxv. q. ij. in ſumma. ad hoc quia ſi aliud diceremus poſſet euenire ꝙ in loco eſſent tam pauce eccleſie ⁊ impetrantes ꝙ iſte qui haberet generales nunꝙ haberet beneficium: hoc ergo decretum afficit omne beneficium ꝫ omne non debeatur. C. qui po. in pig. ha. ſi generaliter. Quid ſit in caſu ver. ſecus non acceptet infra menſem ⁊ facta ſit collatio: dic ꝙ non valet collatio ex quo. ſ. menſem fuit facta quo tēpore decretum ligabat. vt in ver. ij. ſecus ſm Pau. ꝛc.

¶ De rebus eccleſie non alie. Rubrica.

1 Eccleſia canonicorū regularium equiparatur monaſterijs.
2 Alienatio rerum eccleſie vel reddituum ad vitā ⁊ vel ad nō modicum tempus an ⁊ qñ ſit permiſſa ⁊ quibus.
4 Jura ⁊ redditus annui comparantur rebus immobilibus.
5 Alienatio rerum eccleſie ad modicum tempus eſt permiſſa.
6 Defectus ⁊ voluntas an puniantur effectu non ſecuto.
7 Alienatio rerum eccleſie facta ad vitam an teneat.
8 Alienatio conceſſio vel locatio ſi ſiant in caſu prohibito talia erunt nulla.
9 Alienans rem eccleſie an debeat probare verſum in eius vtilitatem.
10 Prioratus ſi in ſpiritualibus non ſubeſt abbati ſed epiſcopo ratione cure animarum monaſterium tamen eſt in vna dyoceſi prioratus eſt in alia cuius conſenſus requiretur in alienatiōe rerum prioratus.
11 Et qđ ſi prioratus habet diuerſas poſſeſſiones in diuerſis dyoceſibus cuius dyoceſani requiretur conſenſus.
12 Pena de ſui natura eſt perpetua ex quo non adijcitur tēpus.
13 Abſoluere poteſt ſolus papa a ſuſpenſione canonis.
14 Alienare obligare ⁊ vendere prohibitus non intelligitur prohibitus locare.
15 Locatio ad modicum tempus equiparatur venditioni fructuū ad modicum tempus.
16 Contractus plures ſunt ſpecies.
17 Locatio quando dicatur facta ad modicum tempus vel venditio fructuum.
18 Redditus eccleſie vel beneficij eccleſiaſtici an poſſint laycis benemeritis concedi.
19 Penſio an poſſit conſtitui clerico in pecunia cum pacto quod illam dimittere teneatur cum adeptus fuerit competens beneficium.
20 Aduocatus cui aſſignata eſt penſio in fructibus decimarum vel aliorum bonorum eccleſiaſticorum per coniugem ſuperuenientem perdit eam.
21 Penſio: an ſucceſſor penſionem conſtituentis poſſit eam auferre.
22 Decimarum perceptio: licet non ipſum ius poteſt layco cōcedi in alienationibus.
23 Jus colligendi paſſagium ⁊ imponendi collectam an cōputantur inter immobilia ⁊ illis adequentur.
24 Res eccleſie concedere ad tempus vel ad vitam an poſſit prelatus ſine conſenſu capituli vel conuentus ſi hoc habeat conſuetudo.
25 Prelatus ſecularis ſi vendit fructus ad non modicum tempus ⁊ ſtatim recipit fructus an valeat contractus ſine ſolemnitate.
26 Prelatus vnius monaſterij ſi eſſet procurator alterius ⁊ concederet fructum alterius monaſterij an incideret in penam.
27 Poſſeſſio habita ex alienatione rei eccleſiaſtice an prebeat iuſtam cauſam preſcribendi.
28 Conſenſus qñ in aliquo actu requiritur an debeat interuenire in principio an ſufficiat ꝙ ſubſequatur.

Monaſteriorum.

Tria facit quia primo prohibet. Secundo decernit ⁊ punit. Tertio excipit. ſecū
1 da ibi ſi quis. tertia ibi verum. ¶ † No.
primo equiparari eccleſiam regularium canonicorum monaſterijs. ¶ † No. ſecun-
2 do ꝙ religioſus preſidēs vniculqꝫ admi
niſtrationi non poteſt redditus iura ac
poſſeſſiones illius alienare ad vitam vel ad tempus non modicum niſi duobus intercedentibus. ſ. vtilitate aut neceſſitate illius eccleſie: ⁊ intercedente ſm conuentus conſenſu ſi illum habet et ſi non habet tunc ſui prelati proprij. ⁊ ſic no. quod ſi habet conuentum non requiritur autoritas prelati ſui. quod erit verū quo
a ad euitationem pene huius decreta. ¶ † Item not. quod quo
3 ad alienationes rei eccleſiaſtice comparatur caſus vtilitatis ſuadentis
4 caſui neceſſitatis imminentis. ¶ † Not. hic iura ꝙ redditus annuos comparamus rebus immobilibus. ¶ No. penā
5 religioſi alienantis contra formam huius decreta. ¶ † Not. ꝙ alienatio reddituum ad tempus modicum eſt permiſſa ⁊ ſimiliter locatio. Ex quo no. ꝙ locatio ad tempus non modicū eſt prohibita: ⁊ ſic comparatur alienationi. ¶ Item not. differentiam inter fructum ⁊ redditum. de quo de electioñ. generali. in ſexto. ¶ Ultimo Bertrand. hic. in text. videtur habuiſſe ver
6 bum affectauerit. in verſicu. ſi quis. ⁊ ideo tractat † an affectus
b ⁊ voluntas puniantur effectu non ſecuto[b]. de quo plene de eo qui mit. in poſſeſ. c. primo. per glo. Joan. andr. ⁊ Joan. de lign. ¶ Oppo. quod religioſus non debeat preeſſe adminiſtrationi. vt de ſindico. c. vno. ⁊ illud verum niſi ex cauſa rationabili aliud ſtatuatur. vt ibi patet. ⁊ probatur in. c. fina. de procurato. ſupra ꝛc. ¶ Oppo. ſecundo quod alienatio non poſſit fieri in vllo caſu ſaltem in laycum. xij. q. prima. epiſcopi. Sol. ibi multum ledebatur eccleſia. hic ſecus: vel intellige illud. c. ſecundum. c. poſſeſ-
7 ſiones. xvj. q. j. ſecundum zenze. ¶ † Tertio opp. quod alienatio facta ad vitam teneat. xvj. q. prima. poſſeſſiones. Pro intelligentia huius paſſus diſtinguit hic Matth. quod aut ſit perpetuo alienatio rerum eccleſiaſticarū aut ad tempus. Primo caſu quando perpetuo: ⁊ tunc ſiue fiat a regularibus ſiue ſecularibus debet ſeruari forma. c. ſine exceptione. xij. q. ſecunda. ⁊ qđ ibi no. ⁊ in ſumma euiſdem queſtionis. ⁊ quod no. ſupra eodem dudum. Secundo quando fit ad tempus: ⁊ tunc prelatus ſecularis poteſt concedere ad tempus ſine conſenſu capituli maxime vbi non multum lederetur eccleſia. vt dicto. c. poſſeſſiones. de his que fiunt a prela. continebatur. vbi patet ꝙ non requiritur conſenſus in liminibus contractus. ſed ſufficit ſi poſtea ſupuenit. Bertran. ⁊ Inno. tenent ꝙ in temporali conceſſione non requiritur conſenſus nec a principio nec ex poſtfacto vbi nō lederetur eccleſia. Idem Archidyac. ꝫ. eodem. dudum. Si vero fiat a regularibus: tunc dꝫ ſeruari forma huius decr. ¶ Quarto op. ꝙ ēt ꝯceſſio temporalis non poſſit fieri ſine conſenſu capituli vel conuentus. vt ſupra de his que fiunt a prelato. ca. noſcitur. Sol. ibi loquitur de collatione ſpiritualium. ſ. beneficiorum vbi requiritur maior examinatio. vt not. Archidya. in dicto. c. dudū. ſm zenze. ⁊ Matth. ꝛc. ¶ Gloſ. religioſus. querit quid ſi ſecularis clericus alienet contra formam huius de. an ligabitur per ipſam ⁊ eius ꝓhibitionem. ¶ Gloſ. reſpondet qđ non a contrario litere. Fatetur tamen ꝙ tunc ſi faciunt conceſſiones ad vitam locum habebit quod no. xvj. q. j. poſſeſſiones. Si alienabunt in caſu prohibito locum habet. c. monemus. xij. q. ij. ſi autem locabunt locum habebit. qđ no. de pred. vices ſuas
8 c. fina. quia ſi † alienatio conceſſio vel locatio fiant in caſu prohibito talia erunt nulla. vt ibi patet. ⁊ ēt pene ſtatuta in dictis

a ¶ Itē not. ꝙ quo. Adde tū ꝙ ſec⁹ eſt i alienationibus rerum minorum tex. eſt in. l. magiſputo. §. ſi ex alienū. ff. de re. cor. ⁊ ibi vide ad termios noſtros Bal.

b ¶ De quo. Adde Bar. in l. fundi trebatiani. in princi. ff. de vſufr. leg. peac. papi. in. ſ. libello. in ver. et redditibus. ⁊ ſ fol. ij. quo vrot agit ad bo. ver. dedit. in. j. colū.

turibus ſed non iſta. Ad hoc qꝛ hec conſtitutio ſaltem quo ad
penam eſt editoria noui iuris vt dixit glo. precedens ergo non
eſt extendenda. xenze. ⁊ Lan. videtur tenere contrarium dicen-
tes ꝙ etiam iura vetera videntur innuere qꝺ hic ſtatuitur vt pꝫ
ꝫ. e. ti. poſſeſſiones. ⁊ de preca. c. ij. Concor. ſm Jo. de lig. qꝛ quo
ad penam eſt promulgatoria noui iuris: ſed quo ad alia eſt de-
claratoria iuris veteris: ⁊ per hoc pꝫ ꝙ quo ad actus nullitatē
eſt antiqui iuris declaratoria: per qꝺ eſt dicendum ꝙ conceſſio
ne facta ante publicationem huius voluminis non ſunt vali-
de licet antique contrarium not. per decretal. cognoſcentes. de
conſti. que non facit vt apparet ex predictis cum gloſ. concord.
Pau. dicens ꝙ in ſecularibus ſeruari debet qꝺ habetur. ꝫ. e. ſi
quis. ⁊ xij. q. ij. monemus. Quare aūt magis in regularibus ꝙ̄
in ſecularibus locum habebit cle. Dicit Guil. ꝙ magis regula
res abutebantur: ideo in eis magis fuit ꝓuidendum. ff. de legi.
nam ad ea. Jtem qꝛ regulares non habent ita plenam admini-
ſtrationem ſicut ſeculares: qꝺ patet qꝛ facilius remouentur. de
ſtatu mo. in. c. licet hely. ⁊ qꝛ non hꝫ eis in morte diſponere ſicut ſecu
laribus. de dona. ceterum. de teſta. relatum ⁊c. ¶ Glo. cuius ꝗ
rit an habet locum decre. ſiue quis preſit adminiſtrationi ꝑpe-
tue ſiue temporali vt ſunt obedientiarij. Reſpondet ꝙ ſic quia
tex. hic vniuerſaliter dicit cuius adminiſtrationi quinimmo ma
xime propter eos qui ſepe faciebant has alienationes ex eo qꝺ
timebant reuocari ad clauſtrum: ⁊ ita fuit hec decre. Jn aliis tn̄
religioſis etiam preſidentibus perpetue adminiſtrationi locū
habet cle. vt predixi. nam illi remouentur facilius ꝙ̄ ſeculares:
vt dixi in precedenti glo. ideo etiam ſepius alienabant ꝙ̄ ſecula
res: ⁊ ideo in eis etiam fuit prouidendum. Quid aūt ſi religio-
ſus preſit eccleſie ſeculari. Reſpondet glo. ꝙ non habet locū cle.
qꝛ ſolum loquitur in religioſo monaſterij vel eccleſie ſecularis: er
go in alio habet locum ſaltem reſpectu pene hic poſite. ar. regu-
le in penis. de reg. iur. in. vj. facit quod dixit in precedenti gloſ.
Jdem Pau. dicens ꝙ hic intendit prouidere locis regularibꝰ
ergo eſſet idem ſm eum ſi ſecularibus diſpenſatiue preeſt eccle-
ſie regulari. Jtem dicit ꝙ locum non habet in religioſo qui nō
preeſt alicui adminiſtrationi lꝫ nulla ſit alienatio. Jdem Guil.
non ob. ꝙ hic loquitur de preſidente prioratui ⁊ eccleſie igiẗ ⁊c.
qꝛ qꝺ dicit eccleſie intelligit Guil. qn̄ preſidet eccleſie in qua fa-
cit deſeruire per vicarium. de preben. cum ſingula. in. vj. ſecus ſi
ipſemet per epiſcopum fuit inſtitutus ad curam animarum in
ipſa cum talis potius ſecularis ꝙ̄ regularis cenſeatur propter
inſtitutionem autorizabilem ⁊ curam anime ad quam ipſe aſſu
mitur de cap. mo. c. presbyteri. in. vj. ¶ Glo. eius querit de cuiꝰ
vita hic loquitur ad quam fiebat conceſſio. reſpondet ꝙ poteſt
intelligi de vita concedentis ⁊ de vita eius cui fit conceſſio facta
a ⁊ vtroqꝫ caſu procedit litera. Nam talis alienatio [a] dicitur per-
petua. x. q. iij. perpetua. ⁊ ibi no. ⁊ l. j. ff. pro ſocio. ¶ Glo. pecu-
nia querit ex quo contractus hic decernitur nullus an reſciſſo
contractu dans pecuniam poterit illam repetere. ¶ Glo. remit
tit ad no. ꝫ. eo. ad audientiam. Guil. hic recitat opiniones ⁊ vi
detur ꝙ non per. l. quemadmodum. C. de agri. ⁊ cenſi. lib. xj. et
C. ne rei dominice vel templorum. l. vniuerſitas. ⁊ hoc tenet ac-
cur. in. d. l. vniuerſitas. dicēs ꝙ emptor non poterit repetere pe
cuniam ſed fiſcus habebit eam propter delictum: ſed in. l. iube-
mus nulli. §. ſane. C. de ſacroſan. ecc. tenent ꝙ precium cedit lu-
cro eccleſie. Alij tenent ꝙ ſi precium eſt verſum in vtilitatem ec
cleſie poteſt peti ab eccleſia ne videatur locupletari cum iactura
aliena. l. nam hoc natura. ff. de condi. indebi. ⁊ hoc tenet Ber.
de fideiuſ. c. quod quibuſdam. ipſe idem Ber. ꝫ. eo. ad audien-
tiam. tenet ꝙ emptor maleſidei non repetit. Jo. x. q. ij. §. fin. te-
net ꝙ repetere ⁊ agere poteſt contra venditorem. ⁊ hoc ſequitur
b Hoſt. in. c. ad audientiam. Guil. hic dicit ꝙ xenze. [b] placuit pri
ma opinio niſi pecunia ſit verſa in vtilitatem eccleſie. alle. d. c. ꝙ
quibuſdam. Jo. de lig. hic dicit ꝙ ſi emptor eſt maleſidei nō re-
petit ſi tamen ſit verſa in vtilitatem eccleſie non cedit lucro ec-
cleſie per regula locupletari: ſed potius danda erit fiſco vel pau
peribꝰ erogāda per iura prealleg. in dubio preſumuntur ma-
leſidei: ex quo contra iura mercantur maxime ſi ſit perſona cui
non licet ius ignorare. xvj. q. iij. §. penul. Si autem eſſet boneſi-
dei emptor tunc recuperaret. xij. q. ij. vulteranę. Boneſidei au-
tem emptores dicit fuiſſe illos qui ante hanc cle. emerunt: quia
licet alſ cautum eſſet iure: tamen non ſeruabatur ⁊ erat ius inu
ſitatum. Sed tale ius dubium non afficit vtpote offuſcatum ꝓ
pter vmbratam conſuetudinem. de poſtu. prela. c. vnico. in. vj.
etiam ſi ſit naturale. de ſpon. duorum. c. tuas. ⁊ ibi no. ergo ⁊c.
¶ Ro. bene iſtud dictum de conſuetudine contra ius quem in-
ducit dubium probabile ad cauſam dum bonam fidem facit qꝺ
no. de conſue. cum venerabilis. quod intelligo niſi notorie oīno
9 eſſet reprobata. ar. de conſue. c. ſi. ⁊c. ¶ † Gl. aūt notat hic quo
ad alienationem rerum eccleſie equiparari vtilitatem eccleſie ne-

a ¶ Dicitur ꝑpetua. De hac dictione ponit por. inſti. de ſatiſd. tu. in prin. in glo. in ver. ꝑpetuum.

b ¶ Placuit ꝑma. Adde ad hanc materiā Bal. in. d. l. iubemus. §. ſane. C. de ſa. ſan. ec. ⁊ Bal. in. l. pro diu. C. de ꝑ. mi.

c ¶ Pro redimendis. Adde tex. l. j. l. ſancimꝰ. vbi bar. ⁊ doct. C. de ſa. ſan. ec.

d ¶ Jn mutuo Adde doc. maxime Jaſ. in. d. l. cuiuſ. ff. ſi certum pe. ⁊ alex. in conſil. iiij. in ſi. in. iij. vol.

e ¶ Jn exēptis de iſtis exēptis ponit Jo. an. ⁊ do. Abb. in. c. ſignificaſti. d ſo ro competen.

ceſſitati. ⁊ allega. ſimile quando agitur de diſpenſatione. Sed
aduerte ꝙ hic exigitur neceſſitas vel vtilitas monaſterij ⁊ ſic lo
ci non perſone. per quod dicit Guil. ꝙ illa que expenduntur in
pulchris equis vel mulis ⁊ fulgidis veſtibus non debent dici in
vtilitatem vel neceſſitatem impenſa: oportet enim ꝙ vtilitas ſit
eiuſdem loci ⁊ perpetua. x. q. ij. hoc ius dicit tamen hic Steph.
ꝙ ſi cauſa pietatis pro redimendis captiuis ⁊ alendis pauperi
bus fiat alienatio ſatis dicitur fieri ad vtilitatem eccleſie cū oēs
caſus notati. xij. q. ij. in ſumma. reducantur ad hos duos caſus
ſ. neceſſitatis ⁊ vtilitatis. Sed an ſufficiat probare verſam eſſe
pecuniam ex venditione rei aliene in vtilitatem eccleſie proban
do illud per confeſſionem prelati. Accur. dicit ꝙ non: ſed alſ cō
ſtare debet de verſione. arg. l. iiij. §. j. ff. de in rem verſo. ita not.
in auten. de alie. ⁊ emphy. §. ſi vero quis. colla. ix. ⁊ idem ibi Ja
co. de bel. ⁊ Archi. x. q. ij. hoc ius. licet aliter notetur. x. q. ij. hoc
ius. ⁊ hoc videtur ſentire Hoſt. de fideiuſ. qꝺ quibuſdam. Jn-
no. diſtinguit ꝙ aut loquimur in mutuo ⁊ tenetur creditor pro
bare verſum. vt in auten. hoc ius. prealleg. l. ciuitas. ff. ſi certum
pe. Aut in aliis contractibus ⁊ tunc tenetur probare eccleſia nō
eſſe verſum. Jo. de ligna. dicit ꝙ credit Jnno. loqui in ſecundo
caſu in titulo non lucratiuo. quia donare nihil aliud eſt ꝙ̄ per-
dere. ff. de donatio. l. filiuſfamilias. Alij dicunt ꝙ ſemper ēptor
tenetur probare verſum in vtilitatem eccleſie. facit pro hoc qꝺ
no. Jnnocen. in dicto. c. quod quibuſdam. dic vt ibi no. ⁊ de de
poſito. c. grauis. vbi per Jnnocen. dic quando venditur res im
mobilis eccleſie propter ſatiſfaciendum creditori debet proba-
re emptor verſum precium in vtilitatem eccleſie probando id ſo
c lutum creditori. vt in auten. hoc ius porrectum [c]. Jn mutuo dic
aut egebat eccleſia ⁊ ſufficit probare id factum a prelato ⁊ capi-
tulo: ſed alteri eorum tantum non niſi ab alio habeat manda-
tum ſaluo niſi verſio probetur: in depoſito vero videtur ſuffice-
re id factum prelato. ⁊ c. vt in. c. j. de depoſito. ¶ Gloſ. habeat
oppo. hic innuit tex. ꝙ ſi conuentum haberet ſufficeret conſen-
ſus conuentus: ſed contra quia immo ad validandum contra-
ctum perpetue alienationis vltra alias ſolennitates requiritur
etiam autoritas epiſcopi. ꝫ. c. dudum. in. vj. xij. q. ij. abbatibus
⁊. c. ſeq. ⁊. c. placuit. xvij. q. iiij. in venditionibus. So. glo. qꝺ ad
euitandam penam huius decre. ſufficeret ꝙ faceret cum conſen
ſu conuentus ſed non quo ad hoc vt contractus eſſet validus:
quia quo ad illud omnis ſolennitas requiſita a iure in aliena-
tione perpetua fienda etiam a religioſo neceſſario requiritur.
¶ Glo. propriꝫ querit quis appellatur hic proprius prelatus
religioſi preſidentis alicui adminiſtrationi cuius licentia debet
requiri quando non habet conuentum. Reſpondet gl. ꝙ intel-
ligi debet de epiſcopo in religioſo monaſterij non exempti. Jn
exemptis autem videtur ꝙ intelligi debeat de papa. ar. de pri-
uileg. c. autoritate. §. j. in. vj. Uel ſecundo dicit glo. quatenus lo
quitur de exemptis poteſt intelligi ꝙ hic appellatione proprij
prelati intelligatur de abbatibus habentibus eccleſias ſui ad-
miniſtrationes ſeu monaſteria exempta ſubiecta pleno iure et
habent iuriſdictionem quaſi epiſcopalem ibi in talibus locis. nā
tales poſſunt autoritatē preſtare alienationibus faciendis. Ad
hoc cle. attendentes. poſt prin. ꝫ. de ſtatu mona. ⁊ quod not. in
auten. de aliena. ⁊ emphy. contrac. §. pe. col. ix. ⁊ hoc videtur te
nuiſſe Jnno. de tranſla. ſtatuimus. cuius opinionē forte voluit
approbare hec litera: ⁊ hoc cōiter ſeruatur ſm glo. ⁊ videt etiam
procedere de iure ex quo hꝫ iuriſdictionem epalem vel quaſi. fa-
cit de priuil. abbates. in ſi. in. vj. Nam tales vices epoꝝ gerunt.
vt no. Jnno. in. c. cum ⁊ plantare. §. cum in eccleſiis. de priuile.
alle. in ar. de voto magne. §. cum ergo. xij. q. ij. ſi quis. ⁊. c. placuit
facit ſm Guil. xvj. q. ij. c. j. ⁊ ſic oꝫ intelligi dictum Jnn. in. d. §.
in eccleſiis. vbi dicit ꝙ presbyteri non poterunt alienare nec maxi
mas cauſas agere ſine conſenſu ꝑpoſitoꝝ exemptoꝝ: quia tales
exempti vices epoꝝ gerunt. Jdem tenet Pau. dicens hoc debe
re intelligi de prelato immediato ſiue ſit eiuſdem dyoceſis ſiue
e alterius. ⁊ ſic patet ꝙ [e] in exemptis non ſufficit autoritas archi
epi vel patriarche: lꝫ aliqui contrarium teneant. vt no. Jnno. in
10 d. c. ſtatuimus. de tranſla. ſm Guil. † Sed quid ſi prioratus nō
ſubeſt abbati in ſpūalibus ſed epo ꝓpter curam aiaꝝ monaſte
rium tn̄ eſt in vna dyoceſi. prioratus eſt in alia cuius dyoceſani
requiretur conſenſus in alienatione rei prioratus. dicit Jnno.
ꝙ illius in cuius dyoceſi eſt prioratus. xvij. q. iiij. in venditioni-
11 bus. ſm Guil. † Sed quid ſi prioratus hꝫ diuerſas poſſeſſiōes
in diuerſis dyoceſibus ad eius menſam ſpectantes cuius dyoce
ſani requiretur conſenſus. Dic ꝙ tunc ſufficit requirere licentiam
dyoceſani dyoceſis monaſterij quo ad oēs ſi illas ex cā contin-
gat alienari. vt. d. c. in venditionibus. Jdem ſi contingat illas
ad tempus alicui obligari. ſm Guil. Quid autē ſi abbas velit
aſſignare monachis certam partem ⁊ imponere penſionem ex
illa ſoluendam ad tēpus non modicū ſine iſta ſolennitate huius
decreta.

decre. an poſſit. dic ꝙ ſic. Ratio qꝛ in iſtis non ſit proprie aliena
tio ſicut nec in fratrem nec in ſororem. ita dicit Inn. ⁊ Hoſtie.
de ſta. mo. c. monachi. §. i. ſm Guil. ſed an in alienatione hic ꝓ
hibita ſufficit interuenire licentiã prelati immediate ſuperioris
ſꝫ non interueniat conſenſus epi intelligo qñ locus non exẽpt⁹.
Pau. ꝙ ſic quo ad euitandam penam cle. non quo ad validita
tem contractus. Item Steph. allegatio. c. abbatibus. xii. q. ii. ⁊
xviii. q. iiii. in venditionibus Hoſ. dicebat attendi conſuetudi
nem locorum. quod intelligit procedere Io. de lig. ſi nõ ſunt one
roſe. vtpote quia detrahunt forme: ſecus ſi aggrauant formam
a iure introductam in alienatione: vt hic dicit Pau. ſ. dicetur.
Ex predictis habes alium intellectum in cle. Sed quid ſi eccle
ſia ſua in vna dyoceſi habet bona in alia: cuius dyoceſani requi
retur conſenſus. Io. tenuit ꝙ dyoceſani loci vbi bona ſunt ſita.
x. q. ii. hoc ius porrectum. ⁊ c. in venditionibus. xvii. q. iiii. alle.
l. ſi predium. C. de predi. mino. Alii vt Inno. ⁊ Hoſt. ꝙ require
tur autoritas dyoceſani loci eccleſie. de priuile. paſtoralis. vbi ꝑ
eos. idem etiam hic tenet Guil. hic alle. xvi. q. iiii. in venditioni
bus. Alii ꝙ vtriuſqꝫ requiretur autoritas. vt no. Io. an. in d. c.
paſtoralis. Pau. hic dicit ꝙ opi. Inno. ⁊ Hoſt. eſt vera: qꝛ ad
epiſcopum eccleſie ſpectant iura ⁊ diſpoſitio ipſius eccleſie: ⁊ cõ
ſequenter dotis ⁊ bonorum eius. x. q. i. regenda. ⁊ c. decretum.
a Nec ob.[a] l. ſi preſidiũ. preallc. quia loquitur in minore in cuius
rei alienatione requiritur decretum iudiciale: ſed in eccleſia ſuf
ficit conſenſus qui poteſt precedere ⁊ ſequi: ſed decretũ preſta
tur in ipſo contractu. no. de conſuetu. cum conſuetudinis. ſ. e.
ordinum. in. vi. ⁊ ideo mirum ſi iudex in cuius dyoceſi ſita eſt
res poteſt illud interponere quia poteſt ⁊ de illa iudicare: ſꝫ cõ
ſenſus epiſcopi eſt quedam poteſtatis ligate relaxatio ſecundũ
quam inferior nihil poteſt ſine licentia: quia non eſt actus iudi
cialis ſed voluntatis expreſſio vnde preſtari poteſt omni tem
pore: quidam tamen legiſte dicunt in minore vterqꝫ poſſit co
gnoſcere. C. vbi in rem actio. l. fina. de foro compe. ſane. ⁊ c. fina.
⁊ vtrobiqꝫ no. per primam tamen rationem aliod dicit in ſup
pletione negligentie collationum: quia ſi conferens eſt vni⁹ dyo
ceſis ⁊ beneficium eſt in alia epiſcopus beneficii ſupplebit: cui⁹
intereſt ꝙ beneficium ordinetur ⁊ cui ſubeſt ratione ipſius. de
ſup. neg. prela. de. quia regulares. facit quod no. de electio. cum
12 ex eo. in. vi. in glo. ¶ †Glo. penam. querit an hec pena erit per
petua. Reſpondet ꝙ ſic: quia pena ſui natura eſt perpetua: ex
quo non adiicitur tempus. iuxta no. de conſti. ex literis. An au
tẽ ſupior inferior a papa poterit abſoluere ab hac pena. ¶ Gl.
remittit ad no. in. c. ii. in ſi. de ſol. ⁊ in cle. i. ad ſi. ſ. de hereti. ⁊ ſ.
de deci. cle. i. Ueritas eſt ꝙ ſic ex quo imponitur hic ſimpliciter
pena ſuſpenſionis: ſecus ſi imponeretur pena ſuſpenſionis ad
tempus certum. Habetis ex glo. duo. Primum ꝙ pena in du
bio intelligitur perpetua. Secundum quis poſſit ab hac pena
abſoluere. ¶ Circa primum dicit Pau. ꝙ ſi pena imponitur ꝑ
pter delictum ⁊ non apponitur tempus intelligitur perpetua.
l. di. c. i. ⁊ d. c. ex literis. Idem ſi pro cõtumacia cauſata a delicto
xi. q. i. rurſus. ⁊ c. quicunqꝫ. de eta. ⁊ qual. cum bone. ⁊ de here.
cum contumacia. in. vi. ⁊ hoc maxime vbi delictum perpetuam
penam inſligit. xii. q. ii. apoſtolis. ⁊ c. monemus. Secus ſi pena
imponatur pro contumacia ſimplici tantum. vt not. Innocen.
⁊ Hoſt. in. d. c. ex literis. nam intelligitur temporanea ad limi
13 tes contumacie. ¶ †Circa ſecundum Io. de lig. refert hic opi.
quia Arch. in. c. i. de dec. in. vi. tenet ꝙ ſolus papa abſoluit a ſu
ſpenſione canonis: ⁊ idem tenet de regula. beneficium. Hoſtië.
contra in. d. c. i. de preben. graue. facit quod no. l. di. accedens. ⁊
c. de his. Io. de lig. concludit ꝙ ſi papa imponit penam ſuſpen
ſionis vel interdicti propter contumaciam condendo canones
inferior a papa poteſt abſoluere. per. c. nuper. de ſen. excom. per
quam decre. Idem tenet Ant. Inno. ⁊ Goſ. Compo. ⁊ Hoſti.
de dec. quiſquis. ⁊ Io. xvii. q. vii. ſi quis deinceps. licet Barth.
brix. ibi contra. Idem ſi approbat conſtitutionem inferiorem ⁊
confirmat. de inſti. ex frequentibus. ⁊ ibi per Io. de lign. qui re
citat ibi opi. Feder. de ſenis ⁊ collectarii: ⁊ hec vera niſi alſ reſer
uaretur abſolutio. Item hec vera quando facta eſt ſimpliciter
b ſuſpenſio:[b] ſecus ſi ad tempus vt prediri. ſi vero penaꝫ ſuſpen
ſionis imponitur per ſententiam ⁊ tunc legans debet abſolue
re. de offi. ordi. ab eccleſiarum. xxi. diſtinct. inferior. Hec vera in
ſuſpenſione que non habet vim priuationis ſicut eſt in caſu de.
Nam ſi hoc voluiſſet papa expreſſiſſet. de deci. ad audientiam. ⁊
ideo cum hic ſit ſuſpenſio canonis alii non reſeruata poterit ꝑ
ordinarium relaxari. ⁊ hoc tenet Bertran. reiecta opi. Archi.
de qua ſupra. Si autẽ eſſet ſuſpenſio perpetua que haberet vim
priuationis. de qua not. Uincen. de tranſlatio. prela. c. ſecundo.
tunc non haberet locum abſolutio ſed neceſſaria eſſet diſpenſa
tio ⁊ ſequens collatio: nec tunc oporteret videri an tale ſit crimẽ
in quo epiſcopus poſſit diſpenſare ⁊ conferre an non: vt primo

caſu poſſit. ſecundo non facit quod no. lxxx. diſtinctio. c. fin. An
autem ſuſpenſus ab officio intelligatur ſuſpẽſus a beneficio tra
ctat hic Bertran. ⁊ tenet cum Hoſtien. quod ſic in ſuſpenſione
canonis. vt oo. decre iudica. cum eterni. in. vi. de quo in clemen.
14 cupientes. in glo. oon nouam. ſ. de penis. ¶ †Glo. locationes.
querit de ratione quare in caſu noſtro non intelligitur prohibi
ta locatio. Reſpondet glo. ꝙ eſt ratio quia prohibitus alienare
vendere ⁊ obligare non intelligitur prohibitus locare nec qd
plus eſt conductorem creditoribus obligare. ff. de legatis ſecun
c do. l. penul. §. inſtitutus. facit. l. non ſolet. ff. locati.[c] qood eſt in
telligendum de locatione ad modicum tempus. alſ ſecus. vt. ſ.
eo. nulli. que ſic debet intelligi. Nec ob. quod no. Accur. in. §. in
ſtituimus prealleg. vbi videtur dicere idem ſi ad non modicũ
tempus fiat: quia illud dictum reprobatur ibi per do. Bart. fa
cit quod habetur in. §. locationes. in auten. de alie. ⁊ emphy. cõ
tract. colla. ix. poſſunt ergo locare prelati ad modicum tempus
ſed an pñt cogi locare certis perſonis: dic ꝙ non. de loca. c. ſecun
do. An autem ſi locauit ⁊ moritur durat locatio etiam reſpectu
ſucceſſorum: dicendum eſt vt no. in. d. c. fin. ne prelati vices ſuas
15 ſm glo. †Et no. bene hic equiparari locationem ad modicum
tempus venditioni fructuum ad modicum tempus. vnde hic
d dicit Guil.[d] ꝙ locare fructus ⁊ vendere illos ⁊ ad firmam con
cedere ſunt ſynonima ⁊ ſapiunt naturam locationis. vt not. in
c. veſtra. de loca. Aliud tamen eſt ad tempus vendere fructus.
aliud vſufructum qui ad tempus poteſt conſtitui. C. de vſufru.
corruptionem. in prin. ⁊ l. ambiguitatem. nam vẽditio fructuũ
equiparatur locationi: ſed venditio vſufructus non eſt ſimilis
locationi. nam facta venditione vſufructus collationum poteſt
e expellere vſufructuarius quod non poteſt facere[e] ſimplex em
ptor fructuũ: qꝛ non poſſidet naturaliter nec ciuiliter ſicut nec
conductor nec colonus ſed vſufructuarius ſic. ff. de acqui. poſ. l.
naturaliter. §. i. ideo datur ei interdictum. vnde vi. ff. de vi et vi
ar. l. iii. §. hoc interdictum. nec poteſt deiici per mentem rẽ illaꝫ
⁊c. An autem rectores eccleſiaſtici poſſunt tales contractus in q
bus conſtituatur facere vſufructus facere. dic ꝙ non: qꝛ eſt alie
natio partis rei cum vſufructus ſit pars dominii. l. iii. ff. de vſu
16 fruct. †vnde aduertendum ꝙ eſt reperire contractus plurium
ſpecierum. Quidam eſt contractus emphyteoticus ⁊ hic eſt ꝑ
petuus: alius locationis ſimplicis ⁊ hic eſt duplex: quidam ad
non modicum tempus vt vectigal ad. xv. annos vel vltra. Qui
dam ad tempus modicum vt hic ⁊ vocatur ſimplex locatio. in
ſti. loca. §. adeo. ſ. de loca. veſtra. ff. ſi ager. vect. per totum. ⁊ hic
conductor ad tempus modicum nullum habet ius in re nec re
ſpectu vtilis nec directi dominii nec naturalis nec ciuilis poſſeſ
ſionis ſed ſolum detentionem habet. ff. locati. l. non ſolum. ⁊. ff.
de vſucap. l. i. Illi autem qui habent ad tempus non modicum
vel in perpetuum poſſident ⁊ vtile habent dominium. loca po
tuit ſm Guil. ⁊c. ¶ Quero vlterius iorta predicta ſm eũ. Po
ne ꝙ vendidi fructus cuiuſdam caſtri cuidam vel certam quan
titatem generis vel alterius ſpeciei ille emptor erat obligatus
prius multis creditoribus: ꝯtingit poſtea ꝙ de illo arrẽdamen
to perdidit vltra dimidium ⁊ etiam vltra fuit damnificatus cul
pa mea quia non feci venditionem in totum vel alſ non ſatiſfe
ci venditioni in toto. Ex his queritur primo nonquid ſaltẽ in
bonis illis ex dicto caſtro collectis per ipſum emptorem: et in
ſuis iam ſepoſitis ſim potior aliis creditoribus qui erant tem
pore priores. Secundo an lex loquens de deceptione vltra di
midium iuſti pretii habeat locum in iſto caſu. Tertio an vltra
tempus arrendationis dicti caſtri eo quia que ſibi promiſeram
non attendo habeat ius. Ad primum dicendum ꝙ creditorib⁹
ex ordine eſt ſatiſfaciendum ex quo certam partẽ ſibi in bonis
non retinuit. ⁊ per recollectionem fructuum ipſi ſunt effecti col
ligentes. pro hoc facit quod no. de deci. a nobis. Ad ſecundũ
dic ꝙ. d. l. locum habet in omnibus que ſiunt loco emptionis.
ff. ex quib. cau. in poſ. eatur. l. ſi. ⁊ tales ſunt contractus locatio
nis ⁊ permutationis. ff. de his que in fraudem patro. l. qui aũt.
§. ſi quis. qd eſt verum niſi ſcienter ſic contraxerit vt quotidie in
ſtrumentis apponitur. Ad tertium dicendum ꝙ ſꝫ poſſet age
re ad retinendum poſſeſſionem naturalem vſqꝫ ad tempus arẽ
damenti ſm quod pactum eſt inter eos non tñ vltra. ff. de loco
publico fruẽ. l. i. §. qd aũt. Sed agit contra venditorem de em
17 ctione. de emp. ⁊ ven. c. ſi. ¶ Glo. vltima querit qd dicatur loca
f tio[f] facta ad modicum tempus vel venditio fructuum: ⁊ ſic ꝗ
tum tempus appelletur hic modicum. ¶ Glo. recitat opinio
nes ⁊ ſentire videtur ꝙ ſi hoc conſuetudine regionis ſit deter
minatum id ſeruetur alſ ſit arbitrariũ: qꝛ aliter ⁊ aliter quiſqꝫ ar
bitrabitur tẽpus decennii longũ ⁊ tẽpus minus decennio mo
dicum. vt no. glo. in additione in. l. ſi. ff. ſi ager vectigalis petat.
allegat. l. ſed ſi fideicõmiſſum. §. ariſto. ff. de fideicom. liber. et. l.
ſi. C. de preſcri. lon. tem. recitat opinionem aliorum dicentiũ ꝙ

a ¶ L. ſi ꝑdiũ. Adde tamẽ ꝙ Bart. ibi tenet ꝙ et ſi ſufficeret i caſu illius. l. au toritas iudicis qꝛ hꝫ pupillũ ſub ſe ꝑ. l. magiſ. puto. §. illud. ff. de re. eo. ⁊ in. d. §. illud bar. po nit q d iuris in terminis ñris: ideo eum vide.

b ¶ Sec⁹ ſi ad tps. De iſtis ſu ſpenſionib⁹ ha bes gl. mgrãm ⁊ notabilem in cle. cupientes. ſ ver. ſuſpenſi. de penis.

c ¶ Qd eſt in telligẽdũ. Add glo. bar. ⁊ doc. i. l. codicillis. §. inſtituto. ff. de legat. ii.

d ¶ Qd locare fructus. Adde Alex. in conſil. xviii. in. i. co. in v. volu.

e ¶ Simplex. Adde Alex. in conſil. cxviii. in iii. col. in. ii. du bio. in. v. vol. et Alex. in conſil. cxxii. i. ii. col. cir ca ſi. eo. vol.

f ¶ Facta ad modicum tps. Adde Alex. in cõſi. iiii. in. i. co. circa ſi. in. v. vo lu. ⁊ in conſilio cxxii. incip. viſo pceſſu cauſe v. tẽtis. in. ii. co. ſ prin. in. v. vo.

modicum tempus dicatur.xx. dierum aliorum ꝙ biennium:
aliorum ꝙ quinquennium: alioꝝ ſeptennium. Ad materiaʒ fa-
cit qđ no. de fideiuſ. c. ſi. per Jo. an. de cler. coniug. Joannes. in
iiij. q. ſed certe illa iura in ſuis caſibus ſeruari debent ⁊ quo ad
ſuos tractus. facit quod no. in. l. qui autem. ff. e. quibus cau. in
a poſ. eatur. per glo. in ſimili. cum glo. concor. Guil. dicēs ꝙ^a ꝗtū
tempus dicatur modicum relinquatur arbitrio iudicis qui at
tendere debet conditiones terrarum ⁊ ſingulas circunſtātias.
18 ¶ † Querit Guil. an redditus eccleſie vel beneficij eccleſiaſtici
poſſunt laycis benemeritis concedi. dicit ꝙ ſic per. c. poſſeſſiões
ꝫ. eo. xij. q. ij. quicunqꝫ ſuffragio. xvi. q. j. illis. ⁊ de preca. c. ſi. Sʒ
an erit idem de decimis ad menſam prelati ſpectantibus: vide
tur ꝙ non quia ſunt ſpirituales: ⁊ ſic pro labore vel tēporali ſer-
uitio dari non poſſint. de pactis cum pridem. de tranſact. c. ſup
eo. de ſymo. cum eſſent. dicit Guil. ꝙ indigenti ad ſuſtentatio-
nem dari poſſunt. xiiij. q. j. c. penul. ad ſi. non tamen aſſignando
eis in titulum ſicut aſſignantur clericis beneficia cum taliū non
ſint layci capaces: ſed de fructibus poteſt fieri aſſignatio ad tē-
pus ſiue ſint clerici ſiue layci qbus fieret talis aſſignatio. de quo
per Jmo. de preſcrip. cauſam. Perpetuo autem talis aſſigna-
tio fructuum fieri non poſſet: qꝛ tunc illa ſpiritualiter eſſet inu-
tilis eccleſie. xvj. q. vj. c. j. quod procedit in decimis per eccleſiam
poſſeſſis: ſecus forte in alijs quas alſ non poſſet epiſcopus tol-
lere de manibus laycorum ⁊ expediret faceret eas facere in feu-
dum recognoſci propter incurſus mortis ab inteſtato vel alios
plures caſus quibus ad eccleſiaʒ reuerterentur. de loca. potuit.
19 † Nunquid autem poteſt conſtitui penſio in pecunia alicui de-
rico ſub tali pacto ꝙ illam omittere teneatur cum adeptus fue
rit competens beneficium dic ſm Guil. ꝙ ſic: quia hic non da-
tur nec promittitur aliquod ſpirituale pro dicta penſione nec ex-
tra: ſed ad tempus datur dicta penſio donec ſuperuenirect bene
ficium propter cuius adeptionem euaneſcat penſio: ita ꝙ vnius
ingreſſus alterius operatur egreſſum. xxxij. q. j. cum renuncia-
20 tur. † Sed nunquid aduocatus cui aſſignata eſt penſio talis
in fructibus decimarum vel aliorum bonorum eccleſiaſticoꝝ
per contingens ſuperueniente perdet eam. dicit Guil. ꝙ non:
quia non fuit aſſignata in titulum beneficialem. vt. d. c. poſſeſ-
21 ſiones ⁊c. † Nunquid autem ſucceſſor conſtituentis poterit au
ferre hanc penſionem. dicit Guil. ꝙ non ſi ſibi data fuerit vt be
nemerito pro beneficio iam impenſo. Alle. Pau. de preca. c. ſi.
xij. qđ. ij. quicunqꝫ. quod dicit procedere dummodo de ſeruitio
conſtet. Fatetur tamen ꝙ ſola litera conceſſionis non videt̄ ad
hoc ſufficere cum talia ſepe exprimantur ad viciſſitudinem be-
neficij collati. ad quod facit quod no. de probati. quoniam con-
tra. Ex predictis patet an habentes redditus decime vel alio-
rum bonorum eccleſiaſticorum pro temporali ſeruitio vel labo-
re perdat illā per adeptionem beneficij eccleſiaſtici: qꝛ veritas
eſt ꝙ non niſi forte conceſſio eſſet facta ad ſolam ſuſtentationē.
vel eſſet talis que non poſſet teneri cum beneficio: alſ ſecus. li-
cet Hoſtien. ſimpliciter dixerit illam perdi per adeptionem be
neficij in decr. cum eſſent. de ſymo. Sed male vt ex predictis ap
paret ſm Guil. Pau. tamen hic ſimpliciter tranſit cum dicto
22 ipſius Hoſt. † Ex predictis etiam patet ꝙ nedum temporalia
ſed etiam ipſa perceptio decime lʒ non ipſum ius poteſt conce-
di etiam layco in alimoniam. facit. x. q. j. c. pe. ⁊ not. Jnnocē. de
preſcri. cauſam ⁊c. Querit hic Pau. quid appellet hic iura ec-
cleſie que hic dicit non poſſe ad vitam vel perpetuo alienare.
Reſpondet ꝙ ius colligendi paſſagium ⁊ imponendi collectā.
23 † ^b An autem hec iura ⁊ redditus computentur inter immo-
b bilia ⁊ illis adequantur: videtur ꝙ ſic quo ad vſucapionem. C.
de preſcrip. lon. temp. l. ſi. ⁊ ſimiliter quo ad alienationeʒ vt hic
⁊. ꝫ. e. c. ij. in. vi. ⁊ ibi aperte dixerunt Bar. ⁊ Jo. an. talia inter
immobilia computari. ſed contra hoc facit tex. ibi qui ponit illa
vt diuerſa. ⁊ hoc tenet Gandi. l. ꝙ ſint diuerſa. dicens ꝙ ſi ſtatu
to caueatur ꝙ omnia bona homicide mobilia ⁊ immobilia pu
blicentur non publicabuntur iura. ff. de. l. iij. prouem. §. cōcubi-
ne. ⁊. l. ſi chorus. §. j. ⁊. l. ſi fundus. ⁊. ff. de leg. ij. l. gayus. vbi lega
tis bonis non cedūt noia. facit. ff. de pec. l. ꝗ tuberonis. §. hoc
amplius. vnde tenuit Ja. de ra. ꝙ ſi alicui legentur bona mobi
lia alteri immobilia nulli illorum cedent nomina per. l. ꝗ tube-
ronis. Specu. in ti. de fruc. ⁊ intereſſe lit. §. j. verſic. queritur. ⁊
ſeq. tenet primum. Sed quo ad caſum noſtrū vno expreſſo aliō
non comprehenditur: ⁊ ſic reſidet Paul. Steph. etiam tangit
de hoc ⁊ nil boni. dic vt dixi in. d. c. ij. ꝫ. eo. tit. in. vj. ⁊ p Bar.
24 to. ff. de auto. tu. l. pōt. vnde hic non inſiſto. † Quid ſi conſuetu
do habet ꝙ ſolus prelatus ſine conſenſu capituli vel conuētus
poſſit ad tempus vel ad vitam concedere an intelligatur ſubla
ta per hanc cle. dicit Paul. aduertendum ꝙ ſi conſuetudo eſt
rationabilis ⁊ preſcripta non tollitur per hanc decre. vt in. c. de
conſti. in. vj. Sed an ſit rationabilis pendet ex no. per Jnnocē.

a ¶ Quantuʒ
tps dicat̄ modi
cum. Adde Fe
ly. in. c. plerūqꝫ.
extra de reſcri.

b ¶ An autē
hec iura ⁊ red-
dit^9. Addē bar.
⁊ Alex. in. l. in-
bemus. in ſi. pn
ci. C. de ſac. ſan.
ec. Ale. in cōſil.
ciiij. in pe. col. in
prin. in. ij. vol.
Bar. ⁊ Ale. in
l. mouentiū. ff.
de ver. ſi. Bar.
in. l. ſi ſic. §. ſi. ff.
de le. j. Alex. in
cōſi. xvj. circa ſi.
⁊ in conſi. xxxj. l
iij. co. ver. ſʒ ita
in. j. vo. Ale. in
cōſi. xxviij. in ſi.
⁊ in conſil. xlix.
circa prin. l. iij.
vo. Ale. in ꝯſil.
xlv. in. iij. colū.
ver. j. ⁊ in cōſil.
lij. in. ij. co. ver.
iij. moueor. l. j.
vo. ⁊ Ale. cōſil.
cxxv. in. iiij. co.
in prin. eo. vol.
Ale. in cōſi. xij.
in. ij. co. in ſi. in
ij. vo. Ale. in cō
ſi. liij. in. iiij. co.
in. iij. vo. ⁊ i ꝯſ.
iij. in. ij. co. l ſi. l
iiij. vo. Jaſ. i. l.
ſtipulatio hoc
mō ꝯcepta. ff. d
verb. ob. pract.
pap. in for. pri.
lib. inver. veris
ac legitimis. in
xij. co. Fely. in p
he. decre. in. iij.
colum.

c ¶ Eſt erro-
neus l iure. ad-
de de hac mate
ria Fely. in. c. d
quarta. in. viij.
co. de pſcri. ale.
in ꝯſil. lxxij. in
j. col. in ſi. in. ij.
vo. ⁊ ale. in ꝯſi.
xlvj. in. j. co. cir.
me. in. iij. vo.

Hoſtien. de his que fiunt a prelat. ea noſcitur. ⁊ de hoc dicitur
in clemen. ſequen. vbi glo. tangit quid ſi fiat conceſſio pro con-
ſueta penſione ad tempus dic ꝙ non habet locum clem. que lo-
quitur de conceſſione preiudiciali. Si autem daret vltra tēpus
conſuetum bene haberet locum pena per tex. qui hic vniuerſa-
liter dicit quouis modo ⁊c. ⁊ ſic videtur ꝙ ſufficit in alienatio-
ne ſeruare ſolennitatem inductam a conſuetudine. ⁊ hoc tenet
Hoſ. ⁊ Jnnoc. ꝫ. c. nulli. ⁊ ſic intelligatur ſecundum eos. xvij. q.
iiij. in venditionibus. ⁊ idem ibi Hugo. Hoſtienſ. contra in. c.
dudum. ꝫ. eo. in. vj. per illam decre. Pau. dicit ꝙ ſi conſuetudo
eſt onerosa non valet vt eſt illa que excludit ſolennitatem: alſ ſe
25 cus vt eſt illa que adijcit formam ⁊c. † Quid ſi prelatus intelli-
go ſecularis propter inferius dicenda vendit fructus ad nō mo
dicum tempus ⁊ ſtatim recipit pecuniam nunquid valet cōtra
ctus ſine ſolennitate: videtur ꝙ ſic cum hoc prohibeatur religio
ſo tantum ⁊ ei concedatur habita licentia prelati vel conſenſu
capituli ergo a contrario alijs non prohibetur. de preſum. non-
ne. Jtem probat quia hic verſatur maior vtilitas ſtatim recipiē
do pecuniam ꝗ ſi partem. ff. fami. her. l. plane. de pignor. ex li-
teris. Ad hoc qꝛ licet in re immobili ſeruari debeat ſolennitas
non tamen in re mobili. ꝫ. ne prela. vices ſuas. c. fina. Sed con-
tra predicta facit quia in re mobili precioſa ſeruari debet ſolen
nitas. x. q. ij. hoc ius. dicit Pau. ꝙ ſi vendit ius pcipiēdi fruct^9
vel poſſeſſiones debet ſeruari ſolennitas. Nec ob. decre. quia li-
cet quo ad euitandum penam ſufficeret licentia ſuperioris ſui
vel conſenſus capituli: non tamen quo ad validandum contra-
ctum: vnde quo ad validandum contractum ⁊ firmandum re-
quiritur omnis ſolennitas requiſita in alienatione. de qua. xij.
q. ij. ſine exceptione. ⁊ ita ſentit Jnno. vt eccle. benefi. c. vno. in
ſi. ⁊. ꝫ. de his que fiunt a prela. c. ij. Et aduerte bene ꝙ non exi-
gitur ſuperioris conſenſus niſi in defectum conuentus qui req
reretur vbi forma eſſet ſeruanda. xvij. q. iiij. in venditionibus.
xij. q. ij. abbatibus. facit quod no. Arch. ꝫ. c. dudū. in. vj. vbi te
net ꝙ quo ad monaſterium abbas habet totam diſpoſitioneʒ
monaſterij ſine epiſcopo. xviij. q. ij. nullam. qđ non credit Pau.
Nec ob. c. nullum. quia ibi loquitur quo ad regulam ⁊ ptinen-
tia ad ipſam non quo ad alia. vel dic vt ibi no. xvij. q. iiij. in ven
ditionibus. ⁊. xij. q. ij. abbatibus. quod dictum eſt. vt. ꝫ. qñdo
prelatus vendit ius percipiendi fructus vel poſſeſſiones. Jdeʒ
dicit ꝙ conditio fiat per modum contractus perpetui. ꝫ. eodeʒ
nulli. ⁊. c. ad audientiam. ſecus ſi vendantur fructus percipien-
di ad quos tradendos prelatus ſe obligat: quia tunc videtur ſuf
ficere forma huius conſtitutionis in religioſo. Jn non religio-
ſo autem alienare fructus ſibi ⁊ alijs communes requiritur con
ſenſus eorum qui ius habeant in fructibus. xij. q. ij. nobis ⁊ cō-
ceſſo ⁊ vulteranę. Si autem ſolum tangit ſuum preiudicium ſe
cus. An autem in preiudicium ſuperioris poſſit fieri conceſſio:
26 habes ne prela. vices ſuas. c. fina. † Quid ſi prelatus vnius mo
naſterij eſſet procurator alterius ⁊ concederet fructum alterius
monaſterij an incideret in hanc penam: dic ꝙ non. de electio. ſi
compromiſſarius. in. vj. ſecundum Pau. certe ille text. facit in
27 contra. ſi ponderetur. ¶ † Querit Pau. an poſſeſſio habita ex
alienatione rei eccleſiaſtice prebeat ſaltem iuſtam cauſam pre-
ſcribendi. Dicit ꝙ ſi conceſſio facta ſit ad tempus clarum eſt ꝙ
non: ex quo non datur vt teneatur perpetuo ſed ad tēpus. Si
vero ſit facta vt perpetuo teneatur: dicit idem per no. in. c. ij. de
his que fi. a prela. contra tamen no. ſm eum. de conſuetu. cum di
lectus. ⁊ de reſcri. quarta. Jo. dicit Paul. ꝙ Archi. x. q. iij. co-
c gnouimus. dicit ꝙ ſi titulus^c eſt erroneus in iure non dat cau-
ſam preſcribendi. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. iij. ⁊. l. regula. ⁊. ff. de vſu
cap. l. vbi lex. ⁊. l. nunꝗ. ſecus ſi non eſt erroneus in iure. nā dat
cauſam preſcribendi: ſecus ſi eſt erroneus in facto vt ſi putatur
ex poſtfacto qui non eſt vel quod poſſidet latiorem dyoceſim ꝗ
poſſideat. ff. de offi. preto. l. barbarius. ⁊. C. de ſenten. ⁊ interlo.
om. iudi. l. ſecunda. Joan. de lig. dicit ꝙ hoc non eſt verum: qꝛ
tunc non eſt neceſſarius titulus quo ad dominium ſed tantum
bona fides. de electio. querelam. de cauſa poſſeſ. cum eccleſia. de
iure patro. conſultationibus. ideo concludit ꝙ vbi recipiat a ſo
lo prelato ſcienter id qđ debet recipere ab eo ⁊ a capitulo cuʒ ſit
in culpa non preſcribit. ⁊ ſic intellige glo. in. c. ij. de his que fiunt
a prela. ſed vbi recipit a prelato credente eum habere conſenſuʒ
capituli qđ preſumitur qꝛ debet interuenire. eo. ti. ea noſcitur. ⁊
no. Comp. in preallc. decre. cum dilectus. ⁊ tunc preſtat cauſam
preſcribendi: qꝛ cum titulus verificatus ſit ſm mentem contra
hentium ſufficit. facit quod ſcripſit Jo. de lig. in. c. dilect^9. de cō
ſue. ⁊ qđ habetur per glo. in. c. apoſtolice. de dona. vbi bona gl.
quam ſemper alleg. do. Anto. An aūt requiratur ꝙ conſenſus
interueniat tempore contractus: an vero ſufficiat ꝙ ſubſequa-
tur. Tractat hic Steph. ⁊ nil boni dicit: dic vt in. c. ij. ꝫ. de his
que fi. a prela. ⁊ in. c. dudum. ꝫ. e. in. vj.

1 ¶ Vniri poteſt vna eccleſia alteri ⁊ etiam dignitati ⁊ prebē de. ⁊ nume. 8.
2 Eccleſia poteſt donari loco religioſo.
3 Et quomodo ⁊ quando ⁊ a quo poſſit fieri talis vnio vel dona tio. ⁊ nume. 4.
5 Vnire non poteſt epiſcopus eccleſiam menſe ſue vel ſui capitu li etiam conſenſu capituli interueniente. ⁊ nu. 14.
6 Facto proprio non poteſt quis conſenſum preſtare vel auto rizare.
7 Si eccleſia vnius dyoceſis vnitur eccleſie alterius dyoceſis an per talem vnionem perdat dyoceſanus iura que habebat in ec cleſia vnita.
9 Vnire vnam eccleſiam alteri vel ſubijcere vel diuidere epiſco pale eſt: ⁊ an talis poteſtas vniendi ⁊ ſubijciendi vnam eccleſiā alteri poſſit preſcribi per inferiorem epo.
10 Epiſcopus an poſſit ſine conſenſu capituli conferre vnam ec cleſiam alteri ad edificationem.
11 In alienatione fienda de rebus eccleſie etiam in caſu licito non poteſt epus preſcribere conſenſum capituli.
12 Vnio vnius eccleſie alteri an poſſit fieri nō vocato rectore eccle ſie. Et an ſede vacante poſſit fieri talis vnio.
13 Eccleſie vacanti dandus eſt defenſor: cuius conſenſus requi ratur.
15 Prelatus cognoſcit de cauſa eccleſie ſue ⁊ de iniuria ſibi irro gata.
16 Vaſallus epiſcopi ſi in bonis ſpectantibus ad menſam epiſco pi velit illa donare epiſcopo: ⁊ epiſcopus cum conſenſu capitu li autorizare recepta pecunia eccleſie ⁊ ſic transferre in capitulū ius directi dominij quod ſpectat ad epm an poſſit.
17 Epiſcopus non poteſt donare eccleſiam menſe capituli.
18 Conſuetudine damnata non intelligitur de conſuetudine pre terita circa futura: futura autem conſuetudo bene intelligitur damnata.
19 Eccleſia ſecularis an poſſit fieri regularis inuitis clericis.

Si vna eccleſia alteri.

Due ſunt partes ſicut duo ſunt dicta. ſecundā
1 ibi. quod ſi. ¶ † No. primo quod eccleſia po teſt vniri nedum alteri eccleſie ſed etiam digni
2 tati vel prebende. ¶ Item no. quod poteſt ec
3 cleſia donari loco religioſo. ¶ † Not. qualis hec ſolemnitas re quiritur ⁊ ſufficiat in dicta donatione vel vnione: quia ſufficit et requiritur illam fieri per epiſcopum conſentiente ſuo capitu
4 lo: ⁊ ſic non ſufficit requirere conſilium hoc caſu. ¶ † Item no. quod talis donatio vel vnio poteſt fieri etiam irrequiſito recto re eccleſie: ⁊ etiam ea vacante nullo interim defenſore creato: et ſic not. caſum in quo licitum eſt aliquid attentare ſede vacante.
5 ¶ † Nota quod epiſcopus non poteſt eccleſiam vnire menſe
a ſue vel capituli ſui etiam interueniente conſenſu capituli[a]. † Et
6 ſic no. quod in facto proprio quis non poteſt autorizare vel cō ſenſum preſtare quod not. quia propter hoc ſepe alleg. clemen. Et no. quod non valet conſuetudo in contrarium. ⁊ ſic no. ca
7 ſum in quo reprobatur conſuetudo. ¶ † Glo. alteri eccleſie. que rit quid ſi eccleſia vnius dyoceſis vnitur eccleſie alterius dyoce ſis an per talem vnionem perdat dyoceſanus eccleſie vnite iura que in illa habet: ⁊ dicit quod non: quia intelligitur facta ſaluo iure dyoceſani. alleg. de religioſis domibus. capitulo ſecundo. ⁊
8 de priuileg. c. paſtoralis. ⁊c. ¶ † Gloſ. prebende. querit an litera procedat ſi prebenda cui vnitur eccleſia ſit prebenda eccleſie ca thedralis. Reſpondet quod ſic per decret. exturpande. §. qui ve ro. ⁊ capitulo expoſuiſti. Nec obſt. ver. quod ſi epiſcopus. quia ibi loquitur quando vnitur menſe capituli: hic quando ſingu lari prebende vnius canonici: quod autem eſt ſingulorum non eſt vniuerſitatis. xij. queſti. ſecunda. qui manumittitur. Idem dicit Paulus ſi prebenda vniatur dignitati in eadem eccleſia: quia nec aliquid tunc vnitur menſe capituli vel capitulo. facit ſupra de preben. ſi iuxta. ⁊ de conſuetudi. c. primo. in ſexto. ⁊ de
9 prebend. cum in eccleſia. eodem lib. ⁊c. ¶ Gloſ. epiſcopum que
b rit an fieri poſſet[b] hec vnio per abbatem cui eccleſia eſt ſubie cta vna cum conſenſu ſui conuentus ſaltem ſi ſit pleno iure ſub iecta. Glo. reſpondet quod non allega. dictum Innocentij et Hoſtienſis. de exceſſib. prelato. c. ſicut vnire. vbi dicunt quod vnire vnam eccleſiam alteri vel ſubijcere vel diuidere eſt epiſco pale per preallega. decreta. ſicut alleg. etiam de conſuetudi. cum dilectus. pro hoc facit hec decreta. a contrario ſenſu. ⁊ in capi tulo proximo. ⁊ quod ibi not. ⁊c. An autem talis poteſtas vniē di ⁊ ſubijciendi vnam eccleſiam alteri poſſit preſcribi per infe riorem epiſcopo remittit glo. ad no. infra. de ſtatu monachoꝝ. ne in agro. §. ad hec. ⁊ ibi tenet quod ſic interce dente titu. ſaltē circa prioratus ſimplices ⁊ non manuales non habentes curaꝫ cum hoc poti⁹ ſit dignitatis epiſcopalis ꝙ ordinis iuxta no. de exceſ. prela. accedentibus. ⁊ ſic eſt preſcriptibile vt ibi: ergo hoc de reſeruatis epiſcopis ſicut ⁊ preſtare conſenſum alienationi bus. xij. q. ſecunda. abbatibus. xvij. q. iiij. in venditionibus. et no. Archidya. xvij. q. prima. ſint duo. ⁊ c. cum temporis. de pre ben. cum ſingula. in. vi. Idem Io. xij. q. ij. epiſcopus. in princi. vlti. glo. ⁊ Bertran. ſ. quod metus cauſa. cum dilectus. ⁊ Hoſt. in dicto. c. ſicut vnire. poteſt tamen preſcribi hec poteſtas per in feriorem epiſcopo vt predixi. Steph. hoc dubium plene hic tā git referendo opinio. quarum vna eſt ꝙ ſic per prealleg. c. acce dentibus. Alia ꝙ non per. c. contra morem. d. c. xciij. diſ. illud. Tertia eſt Archi. in. c. cum ſingula. de preben. in. vj. qui concor dat opiniones vt prima locum habeat in prioribus ſimplicib⁹ curam animarum non habentibus cum illi amoueantur ad li bitum. alle. ff. de le. ij. l. gayus. cum ſi. ſed dicit Steph. ꝙ illa iu ra parum faciunt: qꝫ loquuntur in prophanis in quibus circū ſcripta qualibet conſuetudine hec poſſunt: vnde dicit ꝙ credit qđ nulla cōſuetudine hoc poſſet induci ꝙ inferior prelatus ab epiſcopo poſſit eccleſias vnire. quia hoc eſt epale. Nam de iure communi quelibet eccleſia debet habere proprium ſacerdotem. de preben. cum non ignotes. niſi in caſibus ſpecialibus ⁊ tūc ſit diſpenſatiue: diſpenſatio aūt permittitur tantum epis. xvj. q. j. ſicut ipſe enim eſt preordinator in cunctis. xvj. di. perlectis. Itē quia quelibet parrochia eſt regenda ex iuſſione epi. x. q. iij. c. ij. ⁊ c. vnaqueqꝫ. In inferioribus autem hoc non videtur conceſ ſum. ⁊ ſic videtur prohibitum. ar. de temp. or. dilectus. ⁊ ſic per conſequens alter ab epiſcopo vſurpare non debet. j. qđ. j. decet. facit. d. cle. ne in agro. §. ad hec. ⁊ quod in ſimili no. de inſtitutio ne autorizabili. in. c. cum ſatis. de offi. archi. nec ob. ꝙ in priora tibus ſimplicibus habet poteſtatem admonēdi: qꝛ in illis ideo habet poteſtatem ꝙ hoc iura eis concedunt. Quia tutius vide tur tenere glo. per no. in. d. c. accedentibus. ⁊ eam tenet hic guil. ¶ Glo. conſentiente opp. ꝙ ſufficere debeat requirere cōſilium capituli. vnde opp. de no. per Hoſt. de his que ſi. a prela. nouit. vbi aperte dicit Hoſt. epiſcopum ſine conſenſu capituli poſſe ec cleſiam donare loco egenti ad ſuſtentationem miniſtroꝝ. Pro quo facit decre. conſultationibus. de dona. Item qꝛ epiſcopus prouidendo egentibus. facit quod debet cum in hoc ſuū tenea tur officium exercere. xij. q. j. precipimus. ⁊ c. ſeq. x. q. j. regenda. cum ſi. ⁊ ſic nulla poteſt eſſe contradictio: ⁊ per conſequens nō videtur neceſſarium quod capitulum conſentiat quinimmo ꝙ nec requiritur conſilium licet id ſit tutum ſm eum. Sol. glo. qđ ibi ponitur opi. Hoſtien. que hic corrigitur ⁊ reprobatur: quia nedum ꝙ debeat interuenire conſilium capituli immo ⁊ cōſen ſus ⁊ ſic debet etiam intelligi. c. ſicut vnire. de exceſ. prela. ⁊ de ꝓ uileg. tuarum. in prin. Nec ob. contraria qꝛ licet debeat ſubueni re egentibus debito tamen modo id facere debet: vel illud intel
10 ligitur de rebus alijs puta de redditibus ſuis ⁊c. † Sed an epi ſcopus poſſit ſine conſenſu capituli conferre vnam eccleſiā alte ri ad edificationem. Hoſt. in. c. ea noſcitur. de his que ſi. a plat. tenet ꝙ ſic ſi hoc pretendit ex conſuetudine preſcripta. Nec ob. iura que poſſunt in contrarium allegari. vt in. c. tua. eodem tit. cum ſimi. qꝛ ibi intelligitur de iure communi: ſecus ſi epus hoc pretendit de iure ſpeciali puta ex indulgentia vel preſcriptione fatebatur tamen ꝙ conſilium capituli hoc facere poſſet: nō ta men poterat preſcribere: hoc dicit procedere in conceſſione que ſit cum cauſa: ſecus dicit de illa que voluntarie ⁊ ſine cauſa fieret eccleſie habenti congruam ſuſtentationem. allega. in arg. j. q. ij. paſtor. ⁊ ſimiliter ſecus dicit in conceſſione que fieret layco quia in illa non poteſt preſcribi conſilium nec conſenſus. Quia gloſ. hic tenet contrarium per hanc clemen. in ſi. referendo tex. etiā ad primum caſum. vnde concludit ꝙ in alienatione fienda etiā
11 in caſu licito †[c] non poteſt epus preſcribere conſenſum capituli.
c alle. no. per ſe. de dona. paſtoralis. in ſi. Nec ob. decre. ſi. de con ſuetu. in. vi. quia ibi loquitur in alijs actibus ꝙ alienationibus fiendis, de rebus eccle. Idem Pau. ſupra. c. proxim. per. c. cum cauſam. de re iudica. ⁊ per hoc. c. nec obſt. decreta. cum apoſto lica. de his que ſiunt a prelat. quia ibi agitur de reuocando ad eccleſiam quod ſit facilius hic dicere alienata a domino eccleſie. ¶ Glo. rector oppo. ꝙ immo vocari debeat rector ⁊ eius con ſenſus haberi. vt in clemen. j. §. ad hec. ſ. de ſtatu mo. Soluit gl. rector eccleſie que donatur vel vnitur non debet vocari: ⁊ ita loquitur hic: ſed prelatus cui eccleſia iſta ſubeſſet bene debet vo cari: ratio quia de eius preiudicio agitur vt in contrario. ſecus reſpectu ipſius rectoris eccleſie: quia de eius nullo vel modico ꝓ iudicio videtur agi vt apparebit ex infra dicendis. Idē Pau. predicta dixit Lapus vera quando eccleſia que alteri vnitur et ſubijcitur non eſt collegiata: ſi autem ſit collegiata tunc dicit qđ requiritur conſenſus capituli cuius ius lederetur quod habet in eligendo prelatū quod non poteſt auferri ab inuito. xvi. q. ſi.

a ¶ Et ſic not. ꝙ in facto pro prio. Adde plu ra elegantia ꝑ Fely. in. c. edo cert. in. vij. col. ver. omittitur. col. ſe. de reſcri.

b ¶ Hec vnio. Quot modis ſiat hec vnio po nit Hoſti. poſt glo. in. c. j. ⁊. ibi do. Abb. in. ij. col. extra ne ſe de vacan.

c ¶ Nō poteſt epus. An aūt ꝑ latus regularis poſſit preſcribe re cōtra capſiū ſum. ponit do. Ab. in. c. ea no ſcitur. de his ꝙ ſi. a ꝑl. in. ij. col.

a ℭ Non voca tur rector eccle ſie. Adde ea q̄ no.per.d.Ab.i c.cū veniſſent. de reſti.ſpo.

12 monaſterium.⁊.c.rationis. Jdem Pan.⁊c. ℭ † Glo.vocatus
a querit quare[a] non vocatur rector eccleſie in hac vnione. Reſpō
det q2 de ipſius preiudicio non agitur. Nam talis vnio dʒ fieri
ſine preiudicio rectoris.de dona.conſultationibus. ⁊ ideo eius
non intereſt q vocetur ex quo de eius preiudicio non agitur q2
ſolum vocatio fieri dʒ illoꝝ quoꝝ intereſt.de maio.⁊ obed.inter
quatuor.⁊ per hoc ptʒ q Inno.in.c.vt noſtrum vt eccle.benefi.
inquantum dicit q dignitas inſtituta non poteſt diminui illo
irrequiſito cuius erat ⁊ ſine cauſe cognitione non bene intelle
xit ſi dixit de diminutione que fit vniendo illam alteri:⁊ ſimili
ter p predicta apparet q non bene dixit Hoſt.in.c.ſicut vnire.
de exceſ.prela.vbi dicebat q epūs non poterit vnire eccleſias ſine
collaudatione vel conſenſu ambaꝝ alle.c.j.ſ.eo.ti.de his que fi.
a prelat.c.j. Nam hoc eſt contra hunc text. Nec obſtant contra
ria q2 in aliis caſibus loquuntur:p hoc etiam reprobatur opi.
Archi.in.c.dudum.ſ.eo.in.vj.vbi tenebat opi. Jnn.de qua p
xi.dixi.facit qd no.x.diſt.c.j.pro hoc etiā.facit de his que fiunt
a prela.c.tua.⁊.c.paſtoralis.ſm Matthe. ℭ Gloſ.vacabit op.
q ſede vacan.non poſſit hec vnio fieri.vt in.c.j.ne ſede vac.vbi
ptʒ q papa non voluit ibi diſſoluere vnionem ſede vacante:er
go eodem modo non dʒ poſſe fieri cum contrarioꝝ debeat eſſe
eadem diſciplina.xxxij.di.hoſpitiolum. Sol.dicit glo. Jnno.in
decre.vt noſtrum.vt eccle.benefi.tenebat q hic eſt deciſum.ſcʒ
q hec vnio poſſit fieri ſede vacante ſicut ⁊ dignitas vacās ſup
primi.de conſti.cum acceſſiſſent.⁊ ſic per hanc cle. approbatur
predicta opi.nec obſtat contrarium q2 loquitur in ſedibus epi
ſcopalibus in quibus maius vertitur periculum hic inferiori
bus eccleſiis quarum epūs eſt defenſor vacante ſede.de ſucceſ. ab
inteſt.c.fi.⁊ agit nomine talis eccleſie vt ibi.ſ.eccleſia epiſcopali
vacante non eſt qui agat nomine eius niſi ſit datus viſitator.ſ.
de elect.is cui.in.vj.vij.q.j.q2 frater.vnde dixit Jnno.in.c.j. ne
ſede vacan.illum titulum non habere locum in eccleſiis inferio
ribus:ſed male dicit in hoc vt probatur.ſ.eo.dudum. in.vj.vt
ibi no.ſm Hoſti.vel ſecundo dicit glo.poteſt dici q in.d.c.j.nō
fuerat ratio finalis nec principalis qd non fuerit facta vnio: q2
ſedes tunc vacaret:ſed ne papa poſſit de ſubita mutatione no
tari:⁊ ſic de variatione ⁊ inconſtantia contra cle.cum illuſio de
reliqui.⁊ ne poſſet notari q feciſſet primam vnionem poti[9] cō
templatione perſone q̄ ob vtilitatem eccleſiarum:⁊ ideo ſi ſolū
ibi allegari potuiſſet vacatio ſedis non fuiſſet impedita vnio vt
hic:⁊ probatur etiam in epatibus vnionem ſede vacante poſſe
fieri in.c.⁊ temporis.xvj.q.j.quinimmo.melius tunc videt poſ
ſe fieri q̄ ſede non vacante. vt dixit Jnno.in.d.c.vt noſtrum.⁊
in.c.j.ne ſede vacan.ar.d.c.vt noſtrum.in fi.⁊ de prebē. vacan
te.⁊ hoc tenet hic Pan.approbans ſecundam ſolutionē dictaʒ
ad dictum.c.j.ne ſede vacan.per preallē.ſ.facit qd no.x.di.c.j. ⁊
xiij.q.ij.in.c.ſi epiſcopus. Vel dici poteſt tertio ſm zenʒe.q aliō
in vnione fienda:aliud in ipſa diſſoluenda:q2 cum iam facta ſit
ex cauſa ſine qua fieri nō debet in illa diſſoluenda expedit eccle
ſie habere defenſorem qui vnionem defendat ⁊ diſſolutionem
impediat:q2 agitur de diſſolutione iuris iam queſiti:ſed in vnio
ne fienda ex cauſa nullum fit preiudicium eccleſie vacanti: im
mo neceſſitati ⁊ vtilitati eius ſubuenitur. Sed an in vniōe fiē
da requiratur conſenſus patroni.dic q ſm Pan.arg.de.ne in
agro.§.ad hec.de ſtatu mo.⁊ no.Hoſt.in ſumma.de his q̄ fiūt
a prela.§.j.ver.ſed nec aliquid.facit.xvj.q.vij.filiis.⁊in.c.mona
ſterium.⁊ de offic.archi.ad hoc in fine. Intereſt enim patroni
ne eccleſia vergat in deteriorem exitum:⁊ quia perderet ius pre
ſentandi ⁊ ſpecie alimentorum quam facilius habuiſſet pri[9] q̄
nunc quando eccleſia tranſiret ad incognitos ⁊ idem de iure p
ceſſionis. Nam licet ad talia iura teneatur prelatus cui fit vnio
nomine eccleſie vnite non tamen ſic faciliter exhibebit: hec pce
dunt etiam quando eccleſia eſt collegiata:quia licet in illa patro
nus habeat minus ius:tamen quia perderet honorem qui ſibi
adhibetur dum petitur eius conſenſus in electione celebranda:
13 ideo non poteſt fieri vnio eo irrequiſito ſm Pau. ℭ † Glo.de
fenſor oppo.q immo ſit dandus defenſor eccleſie vacāti cuius
conſenſus requiratur.vt in.c.dudum.ſ.eodem.in.vj. So.gloſ.
quod ibi loquitur quando res eccleſie vacantis puta decima ex
cauſa donatur dignitati;hic autem qñ eccleſia vnitur alteri eccle
ſie. Sed tunc ob.q2 ſi id quod eſt minus non poteſt fieri ſe. vac.
non creato defenſore vt eſt dare rē particularē eccleſie:ergo mul
to minus debebit licere quod eſt plus.ſ.totam eccleſiam cū ſuis
rebus alteri ſubiicere.vt in regula cui licet.de reg.iur.in.vj.a cō
trario. de ſenten.excom.cum illorum. So.glo.q hoc eſt ſpecia
le in caſu iſto ſicut alibi in ſimili in.c.nemo deinceps.de elect.in
vj.⁊ in.c.cum dilectus.in.iiij.glo.de conſue.⁊ de tranſla.prelat.
b c.fi. Et ſi dicatur q̄ eſt ratio ſpecialitatis[b] q quis poteſt totū
⁊ non in partem contra id qd habetur.de offi.dele. paſtoralis.
in prin.⁊.ff.de rei ven.l.que de tota. Reſpondet glo.poſt Hoſt.

b ℭ Qd quis po teſt totum. Et hac glo.limitat regula.l.q̄ de to ta vt procedat vbi eſt eadē rō. ⁊ eſt etiam glo. in.l.qui bolem ff.de ſolu.

c ℭ Qd digni tas. Adde glo. in.c.cum olim. in gl.j.de ↄſue.

q eſt rō q ideo permittitur in totum conferre:q2 per id cultus
diuinus augef ⁊ ſuſtentātur pauperes qd iura volunt.de cōſti.
ex parte.facit de preben.expoſuiſti. Item pmittitur etiā digni
tas vacans in totuʒ tolli ſi foret onéroſa eccleſie vel forte ſuper
flua.arg.c.cum epi.lxviij.di.ſed diminutio vel detractio rerum
eccleſie vel dignitatis eſt a iure phibita.vt in.c.vno.in fi.vt ecc.
benefi.niſi forte fieret ex cā.vt in.d.c.vno.in fi.⁊.ſ.c.dudum.in
vj.merito ſic nō faciliter fieri poteſt:vnde reputatur ad maius
eo reſpectu q2 plus illi reſiſtit q̄ totali ſubiectioni lʒ in ſe videaf
minus.facit qd no.in.d.c.vlti.de tranſla.prela. Guil.hic breui[9]
⁊ clarius dicit q ratio diuerſitatis eſt: quia ſi tota eccleſia alie
natur nulla fit ſectio bonoꝝ nec fit preiudicium rectori ſi quem
hʒ:ſecus vbi pars alienatur ideo id fieri non poteſt niſi cum ſo
lennitate de qua.ſ.e.c.j.in.vj.facit ſm Pan.ſi.q.vij.qui ſe ſcit.
⁊ qd no. Vin. Gof.⁊ Ber.ſ.e.poſſeſſiones. Nec ob.qd not.xij.
q.ij.epūs.in fi.vlti.glo.q2 id intelligitur dictum allegando vt ibi
no.Archi.ſm Pan.habuiſtis vnam ſolutionem ad.c.dudum
Mat.hic aliter ſoluit.ſ.q lʒ ibi cā fuiſſet iuſta non tū fuit vera
ſecus ſi fuiſſet vera ⁊ pbata:q2 valuiſſet conceſſio illius decime
etiam vacante eccleſia q2 ex iuſta cā conſentiente.c.ſuo pōt epūs
vnam eccleſiam alteri vnire ⁊ religioſo loco etiam inuitis cleri
cis rectoribus ⁊ vacantibus eccleſiis ⁊ ſimiliter res eius.de reli.
domi.conſtitutus.⁊ ſic debet hoc.c.intelligi.ſ.qñ epūs cum capi
tulo ex iuſta cauſa facit hanc vnionem. Quia hec ſolutio eſt cō
tra.d.c.j.vbi ex pluribus cauſis reprobatur illa conceſſio.⁊ inter
ceteras cauſas ideo reprobatur.ſ.q2 facta ſede vacante: ſtat er
go concluſio q eccleſiam vacantem poteſt alteri loco ſubiicere
epūs cum capitulo.ad hoc alleg.glo.quod no. Jnno.de electio.ſi
gnificaſti.⁊ ibi no.ſuper glo.per Joan.andr.vbi no.q epūs et
capitulum potuerunt aliquid ſtatuere ſuper beneficio vacante
⁊ electus tenebit illō ſeruare.alle.decre.vt noſtrū.vt eccle.bene
fi.qd eſt intelligendum.vt ibi no.Hoſti.qñ ex cā fit ſtatutum et
paraf temporale preiudicium:ſecus ſi perpetuum:q2 ppetuum
preiudicium non poſſet inferre circa diminutiones fructuum:lʒ
poſſet ex toto dignitatem tollere vel eam ſubiicere loco religio
ſo.de dona.conſultationibus.ad hoc ſm Pau.quia per vnio
nem non paratur eccleſie preiudicium vt eſt dictum:immo po
tius eius defectus ſuppletur.x.q.iij.vnio.xvj.q.ij.⁊ temporis:
⁊ ſimiliter ſi donatur eccleſia loco religioſo defectus miniſtroꝝ
repletur per religioſos vel eis preſentantibus vel inſtituentib[9]
per alios:ideo poteſt id fieri:hoc etiam maxime operatur fa
uor religionis:⁊ ſimiliter ſi detur prebende vel dignitati vel col
legio quod poteſt fieri etiam ſecundum Hoſtien.in.c.conſulta
tionibus.de dona.hoc operatur fauor maioris eccleſie. de pre
ben.expoſuiſti.ſm Pau. Sed contra hoc facit hec decret. que
ſolum loquitur quando loco religioſo fit donatio.zenʒe.vō hic
dicit q hic loquitur quando eccleſie donatur. Si autem voluit
dare quinquageſimam vel centeſimam loco religioſo ſm formā
decre.apoſtolice.de dona.illam poteſt dare ſine capitulo.de his
que fiunt a prela.paſtoralis.⁊.d.c.apoſtolice.de quo dicendum
vt ibi. ℭ Glo.q ſi epūs.opp.de no.in.c.vt noſtrum.vt eccle.be
nefi.per Jnno.vbi dicit q epūs cum autoritate capituli ſui pōt
eccleſiam in ſuos vſus conuertere. Soluit glo.q illa eſt opinio
Jnno.que hic reprobatur ⁊ aliorum opi.tenentium contrariū
approbatur.facit quod habetur.xvij.q.iiij.q̄ſti.⁊ quod ibi no.
14 in.§.prece.per Jo.⁊ de dona.paſtoralis. ℭ † Glo.menſe querit
rationem huius litere quare epūs non poteſt menſe ſue vel ſui ca
pituli vnire eccleſiam. Reſpondet glo.poſt Jo.in.§.etiaʒ ſi epūs
xvij.q.iiij.qd ratio eſt q2 epūs vel capitulum non poteſt autori
ʒare in facto proprio ſicut nec yconom[9] nec tutor.x.q.ij.hoc ius
in fi.l.j.ff.de auto.tut.⁊ de inſti.c.fi.de iur epa.per tuas.de bap.
debitum.facit quod not.de cen.prohibemus.ſuper glo.ij.poſt
Jnno.⁊ quod no.Specu.de his que fiunt a prela.in fi. Per p
dicta dicit gloſ.q ſi menſe communis capituli ⁊ epiſcopi vellet
epūs cum capitulo eccleſiam vnire multo fortius non poteſt cū
vterq; autoriʒaret in facto proprio quod non eſt in caſu cle.vbi
ſolus vnus ipſorum autoriʒaret in facto proprio ⁊ tamen phi
betur:per predicta dicit gloſ.q laycus habens decimam infeu
datam ab antiquo ab aliqua eccleſia non poteſt illam donare
epō ipſo conſentiente:q2 ſic eſſet epūs autor in facto proprio:ſec[9]
ſi illam vellet donare capitulo autoritate epī q2 poſſet. Nec ob.
hec cle.quia loquitur in actu in quo non ſufficit autoritas epi
ſcopi:ſed requiritur conſenſus capituli vt hic.⁊.ſ.de his q̄ fi. a
prela.tua.⁊ de dona.paſtoralis.ideo ſi tunc debet applicari ca
pitulo capitulum autoriʒaret in facto proprio.ſecus in caſu pro
poſito vbi ſufficit autoritas epiſcopi ſine capituli conſenſu.vt p
batur in decre.cum apoſtolica.de his que fiunt a prela.⁊ hoc te
net Hoſtien.in ſumma.de deci.§.verum.ver.xij.in fi. Predi
cta inducit glo.pro ⁊ contra ad no.per Hoſtien.de conſti.cum
c acceſſiſſent.vbi tenet[c] q dignitas non confirmata per papam
poteſt

potest tolli de ecclesia cathedrali per capitulũ ipsius ecclesie epi
scopo auctorizãte si bona episcopi et capituli sunt diuisa. Si au
tem essent communia bona episcopo et capitulo. tunc secus ne
alias contingeret q epus reperiatur auctorizare in facto proprio.
Cuius aũt cõsensus tunc erit requirẽdus. dicit Hostiẽ. q archi
episcopi vel pape alleg. de iurep atro. nullus. et sic sentit archiepi
scopi consensum sufficere. Idem dicit Guil. ¶ Gl. in hoc tenet
contrarium per no. de offi. ordi. pastoralis. Cum enim iste casus
non sit de permissis archiepiscopo vt patet ex ibi no. merito ad
ipsum recurri non poterit. sed ad papã necessario erit recurren
dũ. et sic residet gl. Sed aduerte sentit dño Host. s. q si bona ca
pituli sunt diuisa possit tolli dignitas de ecclesia. Secundo q se
cus si sunt communia capitulo et episcopo ita q habeant men
sam communem. Pro hoc secundo dicto bene facit hec cle. sed
pro primo nõ facit. immo facit cõtra. Nam tũc cum capitulum
videatur auctorizare in facto proprio nõ debet posse id fieri. et
ideo videtur dicendũ q si bona dignitatis supprimẽde appli
cari debẽt capitulo vel epo id fieri nõ possit indistincte. siue epus
et capitulũ habeãt bona cõmunia siue diuisa. Si vero debẽt ap
plicari fabrice ecclesie vel alteri vsui seu ad aliã vtilitatẽ ecclesie.
et tunc poterit supprimi siue bona capituli sint diuisa siue com
munia. facit qd no. de rescrip. si propter. in nomi. in. vi. in text. et
15 super glo. † Iuxta predicta queritur quare prelatus cognoscit
de causa ecclesie et de iniuria sibi irrogata. de maledi. ca. i. et. ii. de
fo. compe. de. quus. et ibi no. xxiii. q. iiii. si is qui cũ cognitio cau
se non procedat sine auctoritate. et sic non debeat posse fieri. ar.
huius cle. et superius dictorum. dicit hic Pau. q hic loquitur
in contractu non autem in iurisditione licet potestas efficacia
censetur a iurisditione simpliciter voluntaria vel contentiosa.
ratio q illa est iuris dispositio et executio. ideo ibi nõ adest suspi
tio affectionis proprie vtilitatis augumentande. quia tunc de
iure cognoscit et pronunciat et si grauat non deest remediũ ap
pellandi. Sed in contractu predicta cessant et adest ibi suspitio
affectionis vtilitatis proprie augumentande. Uerum quia an
te hanc cle. poterat dubitari de predicta ratione. ideo forte hac
consideratione dixit hic decernimus et non declaramus. et sic vi
detur q non comprehendat preterita. vt habetur in simili de
postu. prela. c. vnio. in. vi. tamen contrarium est verum vt. s. di
16 cetur. secundũ Pau. † Querit Guil. quid si vasallus epi in bo
nis spectantibus ad mẽsam episcopi velit illa bona donare epo
et episcopus auctorizare intelligo cũ consensu capituli recepta
pecunia ecclesie. et sic transferre in capitulũ ius directi dominij
qd spectat ad episcopũ an possit. et videtur q sic etiam sine de
creto archiepiscopi. quia sic non videtur alienatio cũ capitulũ.
et episcopus sit vnũ corpus de his que fi. a prela. nomi. vii. q. i.
scire. ff. de leg. ii. l. cũ pater. §. quidem. In contrariũ facit q nul
lus in re sua potest auctorizare. vt hic patet cũ cõcor. Hosti. de
his que fi. a pla. nouit tenet q hoc casu necessaria est auctoritas
et decretũ archiepiscopi vel pape. et sic residet. certe videtur q au
ctoritas pape sit requirenda per ea que dixit glos. ii. et per not.
de offi. ord. pastoralis. ¶ Glo. ipsi querit quis dicatur habere
curam ecclesie seu capelle curate que donatur capitulo. an vica
rius qui illã debet seruire an capitulum. ¶ Gl. remittit ad no.
in. c. expofuisti. super glo. in. de preben. et eo. tit. cũ non ignores.
in prin. dic q curam supra populũ habebit vicarius saltẽ respe
ctu exercitij sed supra vicarium habet capitulũ. dic vt ibi. Dein
de gl. inver. et no. op. de hoc respondeo ad precedens soluit q ec
clesia potest vniri pbende etiã maioris ecclesie vt ibi non capi
tulo vt hic. Ratio diuersitatis est. quia quando fit vnio pben
de vnius canonici non dicitur capitulũ auctorizare in facto p
prio cũ factũ vniuersitatis nõ sit singulorũ nec ecõtra. xii. q. ii.
17 qui manumittitur. ¶ † Glo. ecclesiam. querit an qd hic dicit
a q epus nõ põt donare ecclesiam mense capituli procedat etiã si
velit episcopus donare ea que sunt de mensa propria saltẽ quã
do epo abũdat et capitulũ indiget. Hosti. in decre. nouit de his
que fiunt a prela. dixit q tũc valet donatio. facit qd dixi. s. cum
glo. in verbo consentiente. ¶ Glo. aũt hic dicit q hoc debuis
set hic declarari et aliter nõ declarat vr q idẽ sit qd dicitur hic
qñ ecclesie donatur. s. q nõ teneat donatio. q stat eadẽ ratio. s.
ne quis auctorizet in facto pprio. pro Hosti. tamen facit. q nõ
videtur censenda alienatio ex quo in extraneũ non fit alienatio
ar. eius qd habetur in. l. impator. §. fi. ff. de leg. ii. et qd no. Inn.
in decre. quesitum. de re. pmu. An aũt opi. Host. tenẽdo possit
dictã alienationẽ facere non obstante iuramento de non aliená
do. dic q sic. per preallé. rationem. s. q non dicit alienari qd in
dñio ecclesie retinetur. ad. l. impator. §. fi. cũ se. et. l. vnũ ex fami
lia. ff. de lega. ii. dicebat tñ tutius esse q fieret de auctoritate su
perioris. alle. insti. de aucto. tu. i fi. et propter hoc videt q tuti
sit tenere q adhibeatur auctoritas superioris etiã non pstito iura
mento. et hoc tenet aperte hic zenze. s. q non possit epus donare
de bonis mense sue capitulo etiã indigenti per hanc cle. nisi in
a tercedat auctoritas superioris licet Hosti. notauerit contrariũ
in. d. c. nouit. ¶ Glo. decernim⁹. querit an hec constitutio inver.
q si. comprehendat vniones factas ante hanc cle. videtur q sic
quia ratio istius constitutionis est antiqua. vt apparet ex supra
dictis. Contrarium tenet glo. sub dubio forte motus quia cõ
b stitutio videtur noui iuris promulgatoria. [b] quia dicit decerni
mus. non autẽ dicit declaramus. Ideo licet ratio eius esset an
tiqua tamen non videtur voluisse auctor preterita cõprehende
re. sicut in simili contingit in decreta. vnica. de postu. pla. in. vi.
Contra hoc tamẽ facit scdm glo. ista litera in fi. que dãnat con
suetudinẽ. Consuetudo autẽ non respicit factũ preteritũ. ergo
nec cõstitutio videtur cõprehendere pterita et illa respicere. et sic
residet gl. aliter non declarando. Pau. hic dicit q illa ratio nõ
obstat. quia hic dãnat effectũ cõsuetudinis preterite circa futu
ra et inducẽda de nouo non aũt dãnat consuetudinẽ circa pteri
ta. et idem Lap. et sic videt residere cum glo. q non respiciat pre
terita. Idem zenze. dicit q hec constitutio est noui iuris pmul
gatoria. et concernit non factas vniones. vt in ca. ii. Adducitur
quia text. hic vtitur verbo futuri temporis inver. q si. dicit eiũ
duxerit et c. Item quia dicit decernimus et non declaram⁹. Itẽ
quia iniquum esset q preterite vniones dissoluerentur qui ha
buerant opi. doc. vt pote. Hosti. de quo dixi. s. cum talis opi. ex
cusat a pena iuris quia excusat a condemnatione expensarum
c vt no. Pe. de sanso. de ap. vt debitus. alle. l. qui solidum [c]. §. et
ff. de leg. ii. Nec ob. secundum eum q hic reprobatur consuetu
do q debet intelligi reprobata in tempore futuro. Item nõ ob.
q ratio sit antiqua. quia non debet per hoc inferri q factum le
gitime ex communi opi. deberet retractari. vt in ca. vnio de po
18 stu. prela. secundum zenze. † Ex predictis apparet q dãnata cõ
suetudine non intelligitur dãnata consuetudo preterita nisi cir
ca futura. Futura aũt consuetudo bene intelligit damnata. et sic
hoc no. bene q dãnata simpliciter consuetudine etiam futura
intelligitur dãnata. vt vult hic Pau. zenze. et Lap. licet gl. secũ
dum aliquos sentiat contrarium. de elec. statutũ. de intellectu
tamen illius glo. dic vt ibi. ¶ Glos. vlti. ponderat literam que
vniuersaliter loquitur per qd concludit q etiam consuetudo tã
ti temporis cuius initij memoria non existit hic intelligitur dã
nata. nec mirum quia videtur quodãmodo contra substantiã
actus sicut et consuetudo q de eodem modo ad eundem appel
19 letur de consue. c. ii. in. vi. ¶ † Ultimo inducitur iste tex. ad que
stionem an de seculari ecclesia possit fieri regularis inuitis cleri
cis. Aliqui dicunt q sic per hunc tex. in prima parte. alle. etiam
no. xvi. q. ii. si quis episcopus. contra no. Ber. et Inno. ii. eo. ca.
possessiones. zenze. hic dicit q hec decre. modicũ facit pro opi.
prima quia q iste rector non voceturadeo euenit. quia ad vitã
suam ecclesia ei non auferetur. de dona. consultationibus. et sic
non fieret illi preiudiciũ. secus in. q. posita. facit q. s. dixi in gl.
in verbo rector.

¶ De rerum permutatione. Rubrica.

1 Ius nemini debet inijcere laqueum.
2 Collatio beneficiorum resignatorum ex causa permutationis alteri facta q ipsis resignantibus est ipso iure nulla.
3 Permutare beneficia volentes debent resignare bñficia et renũciare in manibus superioris.
4 Beneficium inuito nemini est conferendum.
5 Permutatio beneficij si fiat in fraudẽ expectantiũ quid iuris.
6 Permutari an possint bñficia cum hospitalibus.
7 Resignatio siue renunciatio bñficij debet esse libera: et debet exprimi causa propter quam fit alias est nulla nisi constaret ex pcedentibus gestis vel dictis.
8 Tractatus de permutando an possit precedere permutationẽ.
9 Prebende non possunt de vno in aliud transferri sine superioris autoritate.
10 Collatio bñficij si spectat ad inferiorẽ epo an poterit interponere autoritatem permutationi faciende.
11 Si permutatur beneficium an poterit capitulum sede vacante interponere autoritatem.
12 Extensio in penalibus aut exorbitantibus vel correctorijs an sit licita.
13 Beneficium an poterit permutari si canonici fecerunt statutũ iuratum q non reciperent aliquẽ in canonicum de nouo quousque in eis donec triginta qui tunc erant redacti fuerint ad viginti.
14 Beneficium cui⁹ electio vel pñtatio spectat ad plures an poterit permutari si omnes non consentiant.
15 Permutari beneficij an poterit fieri inter beneficiatos laicos
16 Beneficium resignatum ex causa permutationis si est consuetudo in ecclesia de optando an poterit tale beneficium optari:

a ¶ Or epũs. an aũt epo ad ẽps possit applicari mẽse sue ponit Fely. i. c. cũ ac cessissent i. x. co. circa. prin. ó cõ fit.

b ¶ Cũ dicit ó cernim⁹ De vbo decernimus vide gl. i cle. generalẽ. de cta. et qua. glo. in fi. capi. ingressi. de elec. Fely. in c. sedes in. vij. co. de rescri.

c ¶. §. et. adde d. ias. l. i. pperã dũ. finaliter alter vtra. in. iij. col. ẽ. prima est. C. de iudi.

⁊ ſi beneficium reſignatur ex cauſa permutationis an ſit aliqͦd tempus ſtatutum intra qͦd ſit collatio permutantibus.

17 Beneficium ſi quis permutat in quo nullum ius habet permu tat tamen auctoritate epiſcopi an valeat permutatio.

18 Beneficium permutare an poſſint habentes ius ad rem vel in re. Et quid ſi habeo ius in meo beneficio ⁊ tu non habes ius in tuo ⁊ nu. 19.

20 Canonicus eccleſia in qua nō ſunt diſtincte prebende an poſſit permutare.

22 Monachus an poſſit permutare ſuas obuentiones canonicas.

23 Beneficium commendatum an poſſit permutari cum ꝑpetuo vel cum alio commendato.

24 Beneficium manuale an poſſit permutari ⁊ ſi permutetur auctoritate apoſtolica an fiat perpetuum.

25 Beneficia plura an poſſunt permutari cum vno.

26 Beneficia duo curata an poſſunt cum diſpenſatione cū vno curato permutari.

27 Beneficia ſi vacant ꝑ permutationē quid erit de fructibus. Et quid ſi non apparet patronum vocatum in permutatione beneficij an preſumetur vocatus.

28 Beneficium tenue ſi permutatur cum pingui vel ſenex cum iuuene an teneat permutatio.

29 Beneficium curatum habens ſi permutat cum ſimplici non vt retineat an teneat permutatio.

30 Epiſcopi duo vel vnus epiſcopus cum alio inferiore an poſſit permutare.

31 Abbates duo vel aliam dignitatem habentes vtrū in permutatione debeant requirere cōſenſum capitulorum.

33 Prelatus volens procuratorem ad permutandum conſtituere an habeat neceſſario illum conſtituere cum conſenſu capituli

34 Laycus an poſſit conſtitui procurator ad permutandum.

35 Permutare an poſſit religioſus per procuratorem.

36 Renunciatio beneficij an debeat fieri in ſcriptis.

38 Et ſi induci te dolo ad reſignandum an ſit nulla vel ſaltem poſſit reſcindi.

37 Permutans irrita permutatione ex eo quia patronus nō fuit vocatus an poterit ad ſuum redire.

39 Beneficium curatum habens ſi non eſt promotus ad ſacerdotium ⁊ eſt in fine anni an poterit permutare.

40 Beneficium ſi inter tres conuentum ſit de permutando ſi ſuperiori placuerit quid iuris: ⁊ an pfecta pmutatiōe ſtatim acquiratur dominium ſine adepta poſſeſſione.

41 Permutatio beneficij ſi ſit completa ex vna parte ⁊ ex alia nō poteſt compleri: quia non habet ius in beneficio quid fiat.

42 Permutari an poſſint beneficia reſeruata generaliter vel ſpecialiter.

43 Beneficia reſeruata ſi permutentur in manibus pape vel eius ſpeciali commiſſione coram alio non habita mentione de reſeruatione an valeat permutatio.

44 Beneficia reſeruata ſi permutentur non facta mentione reſeruationis ex quo erat ſecreta an per hoc ſit nulla vel ſaltem valebit renunciatio.

45 Extenſio in exorbitantibus a iure non eſt licita per identitatem rationis.

DE concesſione iuris.

Premiſſa ratione decidit caſū du
1 bium ibi ſi bñficia. ¶ † No. ꝙ aliquid agenti ex conceſſione iuris non debet illudi maxime circa ſpiritualia. vnde dicit canon ꝙ ius nemini debet inijcere laqueum. xxvij. q. i. de viduis. facit. l. i. ⁊
2 ij. C. de his qui ve. eta. impe. ¶ † Not. ꝙ collatio beneficiorum reſignatorum ex cauſa permutationis
3 alteri facta ꝙ̄ ipſis reſignātibus eſt ipo iure nulla. ¶ † Ex quo
a no.[a] ꝙ quando debet fieri permutatio oportet beneficia per
4 mutāda reſignari ⁊ renūciari in manibus ſuperioris. ¶ † No. beneficium iuris nemini auferendum ſecundum Guil. alle. de ſecun. nup. c. fin. qͦd etiam dicit ꝙ cum conceſſio eſt proprio motu conceſſa ⁊ corpore iuris clauſa latiſſime eſt interpretanda. l.
5 fin. C. de conſti. prin. ſecus in iure priuato ad inſtantiā alterius de preben. ſi quis. i. in. vj. ¶ † Glo. ſecunda querit quid ſi fieret permutatio in fraudem expectantiū an procederet cle. Reſpondet ⁊ bene ꝙ non ar. ſumpto a contrario litere. nam hic loquitur quando permutantes vtuntur conceſſione iuris ſed dicto caſu non vtuntur illa cum id fieri non debeat. de renun. ca. ij. in
6 vj. ⁊ de rerum permu. c. vno. eod. lib. ¶ † Glo. beneficia querit quid ſi permutarentur hoſpitalia eo caſu quo poſſunt permutari. vt quando conceduntur in titulum ſeu in beneficium ꝙ eſt in caſibus qui habentur. ſ. de re. do. quia contingit. §. vt autem an procederet cle. Reſpondet glo. ꝙ ſic. Ad hoc quia eadem ratio. ergo idem ius. ſecus ſi non concederentur in titulum quia talia non poſſent cum beneficijs permutari. quia beneficiorum adinuicem debet fieri permutatio non hoſpitalis nō collati in titulum cum beneficio quod habetur in titulum. Idem tenet
7 Fede. de ſenis. ⁊ colle. vt hic refert Jo. de lig. ¶ † Glo. ex cauſa querit an poſſit exprimi in reſignatione ꝙ illa fiat ex cauſa permutationis. Reſpondet ꝙ ſic per hanc cle. Fatetur tamen ꝙ licet non exprimatur ſi tamen id conſtat ex coniecturis vel ex precedentibus geſtis vel dictis ꝙ idem erit ac ſi eſſet expreſſum. Idem tenet hic Guil. ſ. ꝙ cauſa permutationis poteſt exprimi in reſignatione alleg. de prebē. ſi motu proprio in. vj. ⁊ hoc ideo quia ius hoc permittit. vt. ſ. eod. c. vno. in. vj. ⁊ hoc dicit procedere de equitate ſcripta que preualet rigori ex quo ſcripta eſt. C. de iudi. placuit. de rigore autem reſignatio debet eſſe libera ⁊ nulla debet eſſe adiectio. i. q. ij. ꝙ̄ pro. de offi. dele. ex parte. vnde plena vacant beneficia per permutationem ſi tamen non exprimatur dicta cauſa in actu ſeu in limine reſignationis. tenet ſimiliter cum glo. idem dicendū. ſ. ꝙ ſatis eſt conſtare ꝙ fiat ex cauſa predicta per bona argumenta. Nam non eſt veriſimile ꝙ ſine cauſa reſignet quis beneficium ſuum. de preſump. quia veri
8 ſimile ⁊c. ¶ † Glo. volentibus ponderat literam que vult permutationem fieri inter volētes per quam arguit ꝙ tractatus de permutando poteſt inter partes precedere permutationem cōtra ꝙ op. per. c. queſitum. de re. permu. Soluit ꝙ ibi non loquitur de tractatu de permutando ſed de ipſa permutatione que non debet expediri per partes ſed ex mero officio iudicis. vt. ꝺ. c. queſitum. ⁊ ibidem no. Paul. alleg. ad predicta. ſ. eod. cum vniuerſorum. ⁊ c. vnicum. in. vj. ⁊ quia officium ⁊ auctoritas ſuperioris purgat omne vicium. l. furti. §. qui iuſſu. ff. de his qui notan. infa. Predicta vera inqͦtum eſt dictum ꝙ permutatio debet fieri per ſuperiorem ex officio. ⁊ ſine eius auctoritate fieri non poteſt. Pau. dicit procedere quādo eſſent diuerſe dignitates vel quando eſſent prebende diuerſarum eccleſiarum vel etiam vnius eccleſie ſi vna habet onus annexum iuxta decre. ſignificatum de prebendis. alias non. ſecus ſi eſſent prebende vnius eccleſie paris ⁊ vniformis cōditionis ſed ſola eſſet diuerſitas temporalium. quia tunc poſſet vnus canonicus cum alio canonico eiuſdē eccleſie permutare ſine auctoritate ſuperioris ⁊ ſicut vnum temporale cum alio temporali. nam aliud eſt canonia aliud eſt prebenda de prebendis relatum eodem titu. dilecto. ⁊ de conſti. cum. M. Ita notat Jnno. in capitulo queſitum. ſ. eodem. Hoſti. ibi dicit ꝙ tutius eſt ꝙ fiat cum auctoritate ſuperioris cum prebenda ſit de annexis. iuri ſpirituali. de annexis autem idem eſt iudicium. de iudi. quanto pro quo facit ſecundum Pau. hec cle. que generaliter loquitur. ⁊ ſic reſidet ⁊ ſic videtur ſentire ꝙ ſine auctoritate ſuperioris nō poteſt fieri commutatio canonicatus ſic nec prebendarum etiam eiuſdem eccleſie. ⁊ hoc videtur tutius ne detur materia fraudes aliquas committendi vel ſymonias. ⁊ ante factum hoc eſt tenēdū tamen poſt factum ſatis forte procederet op. Jnno. argumento notatorum in ſimili de elec. nihil eſt ſuper glo. i. Jo. de lig. hic dicit omnino neceſſarium nedum honeſtum ꝙ fiat auctoritate ſuperioris. Mouetur quia in permutatione neceſſaria eſt col
9 latio noua. ſ. eo. c. vnico. in. vj. ¶ † Ideo cum prebende ſint annexe iuribus canonicalibus ſicut ius canonicale non poteſt de vno in alium transferri ſine ſuperioris auctoritate ſic nec prebēda alias ſepararetur ⁊ diuideretur ius canonicale a iure prebende ꝙ non poteſt fieri per priuatos. Dictū autē Hoſt. procedit in opi. An autem in opinione ſit neceſſaria noua collatio dicunt aliqui ꝙ ſic per conſuetudinem tamen ſit ſecundum eos talis collatio. ſed verius eſt ſecundum Jo. de lig. ꝙ iuris auctoritate ſit diuiſio iurium per conſuetudinem ⁊c. ¶ Glo. conforantur querit per quos fiebat hec collatio. Reſpondet ꝙ ſiue per illos facta fuerit in quorum manibus facta fuerit reſigna
10 tio ſiue per aliquos collatores procedit cle. † Juxta hoc querit glo. quid ſi ad inferiorem epiſcopo ſpectet collatio beneficiorū an poterit interponere auctoritate permutationi ſic de. Reſpō
b det glo. ꝙ non. quia hoc eſt epiſcopale[b] ⁊ competit tantū epiſcopis ſed pmutare beneficia vel preſtare auctoritatē pmutare volētib⁹. ⁊ ita tenet Hoſti. in ſumma hui⁹ ti. ⁊ no. ſ. c. qͤſitū pro quo facit quia cum concilium turonenſe non permittat permutationem prebendarum non debet poſſe contra illud diſpenſare niſi illi cui eſt permiſſum ⁊ ſic ſolus epiſcopus. ſ. eo. ti. c. vno in. vj. ⁊ ibi hoc tenet Archi. facit quod not. in ſimili. ſ. ti. i. cle. i. ¶ Fatetur tamen glo. ꝙ licet auctoritatē preſtare ſit epiſcopale in permutatione fienda. tamen inferiores ad quos ſpectat collatio vel electio etiam debent conſentire permutationi. vt not. plene in. ꝺ. c. vno. ſ. eodem in. vj. Idem Pau. alleg. ij. q. v. conſuluiſti

a ¶ Quō dʒ fieri pmutatio. de mā pmutationis bñficioꝝ vide Fede. de ſe. i. 2ſi. lxvj.

b ¶ Et competit tm̄ epis. adde. ab. i. c. qͤſitū. i. iij. vo. ꝙ̄ de re. pmu. ⁊ p to. il lud. c. tractat de hac materia.

ſulniſti de tranſla.pela.inter.ic.q.iij. cum ſumus.xſ.di.c.ſ. per
que iura patet ſecundum eum ꝙ ſoli epiſcopo competit facul-
tas diſpenſandi contra canones. ideo collatio ſemper pertinet
ad epiſcopum cum ſit permutatio licet requiratur conſenſus il
lorum ad quos ſpectat ſimpliciter collatio ſecundum eum dicit
tamen Jo.de lig. ꝙ poterit per inferiores preſcribi ſicut alia iu
ra de preſcrip.auditis. Item dicit ꝙ abbates exẽpti poterũt in
telligendo ſi habent iuriſdictionem epiſcopalem iuxta no.ſ.ti.
j.de j. Sed nunquid vicarius epiſcopi hoc poterit. Federi di-
cit ꝙ ſic quia poſſunt deſtituere. Alij contra quia non poſſunt
conferre ſi vis iſtam ſuſtinere. Pro ipſa facit ſecundum Joan.
de lig. quia in permutatione requiritur diſpenſatio quam non
a potest facere vica.de offi.vica.c.ij.l.vj. ¶ † Juxta predicta que-
rit glo.an capitulum ſede vacante poterit interponere auctori-
tatem permutationibus. videtur ꝙ non per proxime dicta. Cõ
trarium tenet glo. quia tale ius preſtandi talem auctoritatẽ eſt
a de iuriſdictione epiſcopali[a] ſed in illa ſuccedit capitulum ſede va
cante. de ma.r obe.cum olim.r.c.his qui.r eo.ti.c.vno.in.vj.er
go rc. Hoc limitat glo.procedere niſi collatio beneficiorum ſpe
ctaret ad ſolum epiſcopum quia in talium beneficiorum colla-
tione non ſuccedit capitulum ſede vacante.ergo r per cõſequẽs
nec in conſenſu preſtando circa illa.r ſimiliter ſecus ſi ſolus epi
ſcopus haberet eligere vel preſentare cum in illa poteſtate ſimi
liter non ſuccedat iuxta no.ne ſe.vac.c.ij. Ad predicta facit.qꝛ
qđ vna via denegatur non debet alia concedi.de re.iu.cũ quid
vna via in.vj. ſecus dicit ſi epiſcopus non ſolus ſed cum capitu
lo haberet conferre preſentare vel eligere.quia tunc in permu-
tatione talium beneficiorum ſede vac.poſſet capitulum preſta-
re auctoritatem ſicut r ſede vacante ſuccedit in tali poteſtate cõ
ferendi preſentandi vel eligendi in caſu predicto ne ſede vac.in
capitulo vno in.vj. Unde hoc caſu concludit glo.ꝙ capitulum
in capitulum poterit conſentire.r vt epiſcopus hoc eſt tanꝙ re
preſentans vel gerens vices epiſcopi auctoriſare.facit de elec.
cum inter vniuerſas.r.l.ſi pater.§.qui duos.ff.de adop. ¶ Ul-
timo querit gloſ.quid ſi non ſit facta collatio contra iſtius for-
mam decre.ſed electio vel preſentatio vel poſtulatio an erit nul
la videtur ꝙ non quia hic ſolum loquitur de collatione.r ſic nõ
comprehendit electionem poſtulationem vel preſentationẽ per
decre.cum in illis de preben.in.vj. Contrarium tenet glo.quia
eadem eſt ratio.r per conſequens idem ius.ideo ex mente hu
ius conſtitutionis videtur ꝙ decretum hic poſitum etiam af-
ficiat predicta. Nec obſtat decretalis.cũ in illis.quia loquitur
quando in impetrationibus ſit mentio de collatione quo caſu
predicti modi nõ comprehenduntur.r hoc ideo quia reſcripta
ſunt ambitioſa.r ideo reſtringenda.de preben.cũ iis in.vj. Hic
autem ſit mentio de collatione in diſpoſitione iuris.r ideo ve-
12 niunt etiã predicti modi de quibus eſt eadem ratio. ¶ † No.
bonam glo.r ſingularẽ pro limitatione.c.cum in illis.r ex hac
glo.iuncta ſe.no.ꝙ etiam in exorbitantibus ex identitate ratio
nis licita eſt extenſio per identitatẽ rationis in penalibus.hoc
non videtur verum per no.in regula odia.de reg.iu.in.vj.iij.q.
r ſimiliter nec in correctoriis per ea que dixi in decre.ſi poſtꝙ.
de elec.in.vj.r de tempo.or.c.j.eo.li.r cle.j. de elec.r de elec.c.ſi.
in.vj. ¶ Glo.vltima ponderat literam in verbo volumus hic
poſito per qđ colligit ꝙ hic ponitur ius nouum ꝙ non erat de
iure antiquo contra ꝙ opponit de.c.cum vniuerſorum.ſ.eod.
r de prebendis inter cetera cum ibi notatis.vbi patet ꝙ etiam
ſecundum illa tempora collatio facta de beneficiis permutatis
alteri ꝙ̃ permutantibus caret effectu. Soluit gloſ.ꝙ illud fuit
ibi ex gratioſa prouiſione papali r non de iure communi ſecun
dum ꝙ agi debuiſſet ad intereſſe r non annullari collatio.vt in
ſimili habetur.ff.de preſcrip.ver.l.naturalis.in prin.r.§.ſi.cũ
glo.concor. Pau.dicens ꝙ hodie beneficium permutatum pe
titur vt ex debito licet olim ex gratioſa prouiſione. No. bene gl.
13 pro eo ꝙ dixi.ſ.gl.vltima. ¶ † Querit hic Guil.quid ſi canoni
ci vnius eccleſie fecerunt ſtatutum iuratum ꝙ non reciperẽt ali-
quem in canonicum de nouo ꝙ̃tum in eis eſſet donec .xxx. qui
tunc erant reducti fuerint ad.xx. nunquid ſi vnus interim vult
permutare poterit abſꝗ violatione ſtatuti capitulum conſenti
re videtur ꝙ non.quia hoc eſſet nouum canonicum recipere ſi
alter de pmutantibus non erat canonicus vt patet ex predictis
in contrariũ facit quia permutatio nõ ſumit initium a conſen-
ſu permutantium.ſed ab adeptione rei.licet ſecus in emptione
ff.de rerum permu.l.j.vnde anteꝙ̃ ſit facta adeptio rei non eſt
ibi vacatio cum totum ſit in pendenti nec etiam poſtea reade-
pta cũ iam ſit poſſeſſa.r ſic non inuenitur tẽpus quo iſte prebẽ-
de vacauerint.vnde ſaltem fictione iuris non videtur vacatio
noua ſed potius poſſeſſionis cõtinuatio prioris.de temp.or.li-
teras maxime in caſu noſtro vbi pẽdet potius ex facto ſuperio-
ris ꝙ̃ partium.r realis non perſonalis eſt cenſenda cum aucto
ritate ſuperioris realis fiat ꝙ prius erat perſonale.de tranſla.ve
niens primam partem credit veriorem.r bene quia per reſigna
tionem ex cauſa permutationis vacant vere beneficia r ſit no-
ua collatio vtriuſꝗ.ſ.eod.queſitum.r.c.vno in.vj.r ſic ſit rece-
ptio noui canonici.r per conſequens violatio ſtatuti. ¶ Secũ-
do querit quid ſi ordinarius ante conſtitutionem hanc benefi-
cium taliter vacans contulit.dicit ꝙ collatio teneret.quia conſti
tutio reſpicit futuras collationes que erunt nulle.facit de con-
ſti.ca.fin. ¶ Tertio quia hic ſit mentio de decreto ꝙ annullat
actum.querit an matrimonium contractũ inter alios habiles
contra interdictum r decretum pape viua voce valeat tenet ꝙ
b non ſi voluntas pape fuit rationabilis forte[b] propter ſcanda
lum vitandum nam tunc ſicut impediret matrimoniũ legẽ con
dendo vt patet ex impedimento publice honeſtatis ſic r debet
impedire viua voce cum a poteſtate r diſpoſitione papali pen
deat matrimonium vt patet ex predictis.r Inno. tenet hoc et
Hoſti.ſecundum eum de deſpon.impube.ad diſſoluendum.ſe-
cus dicit in ſacramentis quorum materia non pendet a diſpoſi
tione papali ſicut aqua in bap.panis r vinum in eucbariſtia r
no.per Hugo.in.c.nullum.xxviij.di.facit qđ no.de cõſue.in.c.
14 quiſto rc. ¶ † Querit Pa.quid ſi fiat permutatio beneficij ſpe
ctantis ad electionem vel preſentationem plurium an poterit
fieri ſi oẽs nõ conſentiant.ſed aliqui ſic reſpondent ꝙ ſi fiat ex
cauſa neceſſitatis r vtilitatis nedũ eccleſiarum ſed etiam perſo-
narum tunc poterit fieri ſi intercedat conſenſus maioris partis
predictorum licet non omniũ.de conſti.cũ omnes ſi vero ſiat in
tuitu perſonarum non poterit fieri ſine conſenſu omniũ.r hoc
tenet Hoſti.dicens ſic fuiſſe diſputatum r terminatum bonõ.
r Jo.de lig. Idem ſi ſpectat ad patronos plures vt vniuerſos.
Si vero vt ſingulos indiſtincte requiritur omnium conſenſus
c per.l.ſabinus.ff.communi diui.[c] † Sed an poſſit fieri permu
15 tatio inter beneficiatos inuitos.dicit Hoſti.ꝙ ſic ſecundũ pau
lum allega.vij.q.j.ſcias ꝙ procedit in prebendis equalis condi
tionis alias ſecus ne quis cogatur creſcere inuitus contra id.
lxxiiij.di.geſta. Jo.de lig.dicit darum in epiſcopis ꝙ non poſ-
ſent inuiti cogi.vt nota. Joan.and.ſ.eo.in.vj.c.j.niſi cogentur
p papã de abſoluta ptãte poteſtis dicere hec vera nulla iuſta
cã intercedente.alias ſecus ar.de rdi.do.conſtitutus cũ ibi no-
16 ta.r de elec.licet canon in.vj.per glo.ad ſi. ¶. † Querit vlteri⁹
quid ſi in eccleſia eſt conſuetudo de optando an poterit optari
beneficia reſignata ex cauſa permutationis nõ ob.hec de.vide
tur ꝙ ſic per.c.ſi.de conſue.in.vj.r quia cõſuetudo in dubio nõ
intelligitur tolli de conſti.capitu.j.in.vj.contrariũ tenet. quia
beneficia talia debentur permutantibus cum vacent illa de cau
ſa nec alij conferri vel aſſignari poſſunt nec ob. predictum. c.ſi.
quia ibi mandatur prouideri de beneficio nulli alij de iure de-
bito.r ſic non venit beneficium alteri debitum virtute optio-
nis. ¶ Dic de hoc plene vt dixi poſt Joannẽ an.r La.in.d.c.
ſi.prealleg. Dominus Fede.de ſenis dicit ꝙ Guidotius nepos
ſuus diſputando tenuit ꝙ valuit optio. Si vis hanc opi.defen
dere ſecundum Jo.de lig.reſponde ad hanc cle. ꝙ loquitur in
collatione que ab homine ſit ſed in optione non ſit collatio vel
ſi ſit a lege non ſcripta r ſit diuiſio prebendarum ſeu iurium au
ctoritate iuris propter conſuetudinem. ¶ Quero an in hoc ca-
ſu quando reſignãtur beneficia ex cauſa permutationis ſit ſta-
tutum aliquod tempus infra ꝙ fiet collatio permutantib⁹. Di-
cit Pau. ꝙ non ſed poſſet epiſcopus per ſuperiorem compel-
li ar.c.publicato de elec.r de iurepatronatus nullus.r ſic ſupe-
rior poterit illi ſtatuere tempus.quia habet ponderare vtilita
tem eccleſiarum r eſt preordinator in cunctis. xxv.di. perlectis.
facit qđ no.in decre.inter de preben. per Inno.r.ſ.eo.c.j.l. vj.
per Archi.nec ob.c.ij.de conceſ.preben.quia loquitur in habẽ-
te liberam poteſtatem conferendi hic autem aſtringitur renun
ciantibus conferre.ſ.eod.c.j.in.vj.r hic. ¶ Quero vlterius cer
tum eſt ꝙ in propbanis vꝫ permutatio de re aliena ſed ſi euin
catur datur conditio ob cauſam probatur per tex.r glo.in.l.j.ff.
17 eo.titu. †[d] Sed quid ſi quis permutat beneficium in quo nul
d lum ius habet permutat tamen auctoritate ſuperioris an valet
videtur ꝙ non quia permutatio debet fieri de bñficiis que ſunt
ſua.ſ.eod.titu.c.vno in.vj.r hoc tenet ibi Joan.an.facit.c.cũ
venerabilis.de excep. ¶ Collectarius etiam hic tenet oppoſitũ
dicit enim ꝙ valet non tamen ex vi permutationis ꝙ̃ noue colla-
tionis.quia de nouo confertur. tenet tamen ꝙ eſt iniuſta pmu-
tatio.r poterit priuari ꝙ autem de mero iure teneat probat qꝛ
eſt facta per habentem poteſtatem. Jo.de lig.tenet cum Joan.
an.mouetur per.c.vnicum prealle.eo.ti.in.vj. ¶ Secundo per
c.ſuſceptum. de reſcrip.eod.li.quia hic confertur vacans per re
ſignationem r tamen non vacat illo reſpectu.ergo non tenet vt
d.c.ſuſceptum. ¶ Tertio hoc confirmat.quia in propbanis va
let permutatio rerum alienarum quia vendicat ſibi locum con

a ¶ Sed ſi illa. adde.d.ab.l.d. c.cũ olim l.vj. col. de maio. r obe.

b ¶ Propter ſcãdalum. addẽ tex.ſing.i.c. tua r ibi ab. no. de ſponſa.

c ¶ Sꝫ an poſſit fieri. adde Inno.l ca.his cũ prdẽ. de re-nũ.r.d. ab. l.c. ꝙ̃ſiti de re.per-mu.

d ¶ Sed qđ ſi qs.addẽ. d.ab l c.venerabilis l iiij.col.d excep.

ditio ob cauſam vt eſt ſuperius dictū.ſed iſta nō vēdicat ſibi lo
cum in beneficialibus que ex pactione partiū non poſſent obti
18 neri.de excep.cū venerabilis cū ibi no.ergo ⁊c. ¶ †Quid ſi ha
bentes ius ad rem volunt permutare an poſſent.videtur ꝙ ſic
quia vtrūq; eſt ſpūale contrarium tenet Jo.an.ī.eod.c.vno.in
vi.per illum tex.a cōtrario dum dixit ſua. ¶ Jtē quia ſi ex pecto
beneficium in vna eccleſia ⁊ tu in alia ordinarius nullam habet
poteſtatem.de conceſ.preben.ſi ſoli.⁊.c.ſi capitulo in.vi.ſed exe
cutor.certum eſt autem ꝙ executor meus tibi nec tuus mihi
prouidere poteſt ⁊c. La.tamen in.d.c.vno tenet ꝙ canonicatus
poſſent permutari ſine prebendis que ſunt iura ſpiritualia per
fecta ratione quorum competunt voces ⁊ quotidiane diſtribu
tiones etiam vltra numerarios.de preben.dilectus.de elec.in
geneſi ⁊ ſi apoſtolica permutant auctoritate dyoceſani efficiun
tur epiſcopales ⁊ deſinit affectio prebende. Jo.de lig.dicit hic
aduertendum ꝙ hoc dictum La.non conuenit queſito.quia
queſitum ſit de habente ius ad rem.ſed ipſe loquitur de canoni
co creato auctoritate pape.ſed talis canonicatus non habet ius
ad prebendam.immo habet ius per ſe formatum licet ipſi⁹ ra
tione ſit debita prebenda.de p̄ben.ſi poſtq̄ in.vi.obligatio au
tem ex receptione hent eſt ius ad prebendam ſicut dicimus de
contractu ꝙ non eſt ius ad rem ſed obligatio predicta probat
etiam quia canonicatus habita prebēda eſt illud idē ius ꝙ pre
exiſtebat ante illā habitā loquendo de iure numerario ante ha
bitam prebendam non poteſt dici ius ad rē niſi dicas effici ius
in re per actū collationis prebende ꝙ eſt falſiſſimū ſecundū ali
quos maxime qui dicunt clare diſtincta fore iura canonicatus
⁊ prebende. ¶ Jtē ſecundū eum non permutabunt vt iura ad
rem etiam ſi forent talia immo vt iura formata ⁊ conſumata. ⁊
ſic dicta ſua non cōueniunt queſito. ¶ Jtez ꝙ dicit de vltra nu
merariis ⁊ apoſtolicis permutantibus auctoritate dyoceſani
eſt falſum ſecundum eum quia ſuppoſita permutatione pro va
lida beneficia debent manere eadem perfecta permutatione vt
probat totus titulus.de re.pmu.C.⁊.ff.⁊ in decretalibus ⁊ hic.
¶ Sed hic ſi dicta iura permutentur non manent eadē.quia
cum iura vltra numeraria renūciantur extinguuntur ⁊ per col
lationē creantur.vt in.c.dilectus.de preben.⁊ ſic non poteſt di
ci vera permutatio de cuius natura eſt ꝙ extrema permutata
eadē numeraliter manēt etiam in beneficialibus.ſecus quando
renunciantur canonicatus ⁊ prebende intra numerum ex cau
ſa permutationis.quia non extinguuntur hec iura immo ma
nent eadē ⁊ eadem cōferuntur.ſecus in canonicatibus vltra nu
merariis.quia finiūt ⁊ reſumunt vt p̄dixi ſecundū Jo.de lig.⁊ ſic
vides ꝙ in effectu Jo.de lig.non reprobat dictum La.ſed dicit
ꝙ non proprie tunc eſt permutatio iuris ad rē nec iuris in re.
19 ⁊ ſic hec diſcuſſio videtur potius ſubtilis ꝙ̄ effectualis. †Quid
ſi aliquis habet ius in re q̄uis non ſit in poſſeſſione an poterit
permutare. Dicit ꝙ ſic quia ex ſola collatione ante adeptionē
poſſeſſionis beneficium poteſt dici meū.vt no. Jnno.ī.cum in
ter cetera facit qđ no de conſti.cum.M.ante collationem autē
20 nō eſt meū.⁊ ſic intelligitur dictū Collectarii. ¶ †Quid ſi ha
beo ius in meo beneficio ſed tu non in tuo ꝙ tenes an ſi permu
tauimus probata veritate potero redire ad meū. Fede.de ſe.ꝙ ſic
per.c.ſi beneficia.de preben.in.vi. Jo.de lig.dicit hoc verum la
ta ſentētia declaratoria alias in dubio redire nō poſſet. ¶ Ra
tio quia reſignatio facta ex cauſa permutationis ceſſante frau
de partium retinet effectū ſuum niſi ſuperueniat declaratoria
carentie iuris.⁊ tunc ponetur vterq; in ſtatum priſtinū.vt.d.
21 c.ſi bñficia.⁊.C.de repudi.l.j.⁊.c.q̄uis.ī.vi.de reſcrip. ¶ †An
canonicus eccleſie in qua non ſunt diſtincte prebende poſſit per
mutare.videtur ꝙ non quia per reſignationem extinguitur ta
le ius de preben.dilecto. Collecta.tenet contra. Monetur quia
tale ius non extinguitur quando reſignatur vt alteri conferat.
ar.de ſolu.l.modeſtinus. Jo.de lig.concor.opi. quia ſi in eccle
ſia eſt diſtinctio canonicorum ſed non prebendarum procedit
dictum Collecta.quia in permutatione ſpiritualium in titulū
tradunt duo.ſ.principale ꝙ eſt ſpirituale. Jtē temporale illi an
nexum.⁊ ideo cum tunc ſtent ſubiecta permutabilia non extin
guitur tale ius ex quo eſt diſtinctum ius ſpirituale licet nō tem
porale. Si vero non ſit diſtinctus numerus canonicorum nec p̄
bendarum.tunc ſecus quia reſignās nō poteſt hoc facere ꝙ du
ret reſignatione facta immo ſtatim extinguitur.⁊ ideo extūc nō
eſt ſubiectum permutabile.fatetur tamen ꝙ ordinarius ex offi
22 cio ſuo poteſt creare nouū ius ⁊c. ¶ †Sed quid de monacho
an poterit permutare ſuas obuentiones canonicas. Dicit Col
lectarius ꝙ nō quia nullū ius habet ⁊ ſic nihil poterit permuta
23 re.xij.q.j.nolo. ¶ †ᵃ Sed nunquid beneficiū commēdatū po
teſt permutari cū perpetuo vel alio cōmendato. Feder.de ſenis
ꝙ ſic.q: commēda eſt titulus canonicus no.de elec.nemo in.vi.
Contrarium tenet collecta.⁊ hoc tenet Jo.de lig. Monetur ꝙ

a ¶ S; nunq̄d
bñficiū.a dđ.d.
ab.ī.c.cū olim ī a
ij.col.extra.de
re.permu.

beneficium commendatum non eſt cuſtodiēti.ſed habentis
in commendatum dare.⁊ ſic non poterit reſignare tanq̄ ſuum
24 quia non eſt. ¶ †Sed an manualia beneficia poſſent permu
tari.tenet Jo.de lig.ꝙ ſic quia talia ſunt ſua ⁊ habentur in titu
lū.ꝙ vt in cle quia regulares de ſupplē.neg.prela. ¶ Quid autē
ſi talia manualia permutantur auctoritate apoſtolica an fiant
perpetua ita ꝙ per abbatem non poſſent amoueri.videtur ꝙ
ſic per.c.ſi.de confir.vti.vel inuti. Joan.an.in ſimili tenet cōtra
25 in cle.j.de ſup.neg.prela.⁊c. ¶ †Nunquid plura beneficia poſ
ſent permutari cum vno. Jo.an.de excep.cū venerabilis tenet
ꝙ ſic Fede.de ſenis.dicit hoc verum ſi ille eſt diſpenſatus ſuper
pluribus beneficiis retinendis alias ſecus.dicit tamen hic Jo.
de lig.ꝙ ſi ſit talis pluralitas in qua requiratur talis diſpenſa
tio pape vt in curatis de preben.de multa.ꝙ ſi fiat permutatio
auctoritate pape in cuius manibus ſit reſignatio videtur diſpē
ſare conferēdo ſecundum aliquos ⁊ eadem ratione videt̄ quā
do ſit in manibus ordinarii ſi ſic pluralitas in qua poſſit diſpē
ſare de ſi.preſby.veniens ꝙ intelligo vt ibi no.ſ.quādo cauſe co
26 gnitio preceſſit.vt etiā no.de ſcis.in.c.c. fraternitati. ¶ †Sed an
habens duo curata cū diſpenſatione poſſit vnum ex illis cū tuo
curato permutare. Dic ꝙ non ſecundum Fede.immo primū
27 vacabit.facit.ī.de preben.non poteſt in.vi. ¶ †Quid ſi bene
ficia vacant per permutationem an recipiētes ex priuilegio fru
ctus primi anni beneficiorum vacantiū capiāt hoc caſu Archi.
⁊ Jo.and.ꝙ ſic de reſcrip.ſi propter in.vi. Joan.mo.contra.ī.
eo.tit.c.vno in.vi.⁊ Guil.in cle.iſta ⁊ videtur equior ſecundum
Jo.de lig.per.c.ſi tibi conceſſo de preben.in.vi. ¶ Quid ſi non
apparet patronum vocatum in permutatione beneficii an pre
ſumitur vocatus.videtur ꝙ non quia ſolēnitas extrinſecus nō
preſumitur.ff.de publi.l.quecūq;. ¶ Jn contrariū facit decre.
ea noſcitur de his que fiunt a prela. Jo.de lig.dicit poſſe defen
di primum dictum. Nec ob.no.in.d.c.ea noſcitur quia conſen
ſus patroni non eſt ita intrinſecus ſicut conſenſus collegii in cō
paratione ad prelatum.quia non eſt tanta coniunctio.de teſta.
28 requiſiſti. ¶ †Quid ſi habens beneficium tenue permutat cū
pingui vel ſenex cum iuuene an teneat.videtur ꝙ non per.c.ſi.
de renuncia.in.vi. Contrarium tenet Jo.de lig.quia permuta
tio non ſumit initiū a partium conuentione vel facto.ſed ex ſu
perioris officio nec ex preſuppoſitis inſurgit dolus. ¶ Nec ob.
pre alle.c.ſi.quia loquitur in caſu ſuo.ideo non debet ad alios ex
tendi. Jdē Jo.an.ī.e.c.vno.in.vi.ſuper glo. Nunquid epiſco
pus poterit auctorizare permutationē ponderata ſola vtilitate
perſonarum ⁊ non eccleſiarū. Dicit ꝙ ſic niſi inſurgat alterius
29 eccleſie preiudicium facit.xxiij.di.cōmunis. ¶ †Quid ſi aliqs
habens beneficium curatum permutat cū ſimplici non vt reti
neat an poterit permutare. Fede.ꝙ nō Jo.de lig.cōtra. quia ti
tulū recipit cū in permutatione interuenire debet auctoritas
ſuperioris.vnde dat conſilium Jo.an.in.c.j.ī.eo.in.vi.ꝙ cōtra
ctus fiat auctoritate ſuperioris cū incipiat a ſuperioris officio
⁊ debet ſuperior ponderare vtilitatem eccleſiarum. Fatetur ta
30 mē ꝙ de illa mēte depravata poſſit puniri. ¶ †An duo epiſco
pi vel vnus epiſcopus cū alio inferiore poſſit permutare. Dic
ꝙ non quia ſolus papa illos transfert. Alii autē inferiores epi
31 ſcopis poſſent permutare ⁊c. ¶ †Sed an duo abbates vel aliā
dignitatem habentes debeant requirere conſenſum capitulorū
in permutatione. Dicit Fede.ꝙ ſic quia ad ipſa pertinet elige
re de elec.c.j. Jdem dicit Jo.de lig.de prelatis eccleſie collegiate
ſecularis ſecus videtur ſi non ſpectaret ad capitulū electio.ſed
ad epiſcopum. ¶ Aduertendum tamē ſecundum Jo.de lig.ꝙ
in permutatione ſunt duo actus.ſ.renūciatio ⁊ permutatio ſeu
collatio. Jn primo non debet interuenire conſenſus capituli ꝙ
eius nō intereſt ſed in ſecundo ſic ſecundum eum. ¶ Quia de
primo dic vt no.de renuncia.c.admonet.⁊.c.ꝙ in dubiis. Col
lecta.hic dicit ꝙ in reſignando ſufficit ſolum conſilium capituli
dummodo placeat ſuperiori in cuius arbitrio eſt eam recipere.
Permutatio autem non poteſt fieri ſine conſenſu eorum ad
quos ſpectat electio.quia eorum intereſt ſine ipſorum conſenſu
nullum preſici de elec.c.j.xvj.q.vij.decernimus. ¶ Per predi
cta dicit Fede.ꝙ ſi epiſcopus habet liberam ordinationem in
duabus.ſ.eccleſiis collegiatis poterit inuitis collegiis permuta
re prelatos.quia eorum non intereſt ex quo non vocātur ad ele
ctionem vel collationē alias non poſſet epiſcopus nec legatus
id facere ipſis collegiis inuitis cum nō poſſit auferre ius tertii
cum id ſit ſolius pape de reli.do.cōſtitutus.xj.queſtio.j.peruenit.
33 ¶ †Sed an prelatus volens cōſtituere procuratorē ad permu
tādum neceſſario habeat illum cōſtituere cum conſilio vel con
ſenſu capituli.videtur ꝙ ſic.quia omnes ipſos tāgere videtur.
Contrarium poteſt defendi.ſ.ꝙ in cōſtitutiōe procuratoris ſi
ne reſignatiōe ſolus prelatus ſufficiat. Jn permutādo autē hñ
requiritur conſenſus capituli cū ex ſola conſtitutiōe nō fiat p̄iu
dicium

diciam capitulo. ¶ Non ob. ſi dicatur ꝙ hic agatur de perpe-
tua alienatione. vbi eſt neceſſarius tractatus capituli. xij. q. ij. ſi-
ne exceptione. ⁊. q. ij. hoc ius qꝛ hec nō eſt vera alienatio cuꝫ ali-
ter ſurrogetur. ¶ Nunquid ſufficit procurator generaliter con-
ſtitutus ad reſignandum. dic ꝙ ſic ſi habet liberam adminiſtra-
tionem alle. no. de elec. is cui in. vj. ⁊ qđ not. ff. de procu. l. procu-
34 ra. cui libera. ¶ † An poſſit laycus conſtitui procura. ad pmu-
tandum videt ꝙ ſic ar. c. j. de procura. in. vj. ⁊. ǒ. de preben. acce-
dens. cum ibi no. Jo. de lig. dicit honeſtum eſſe ꝙ non admit-
tatur niſi haberet mandatū cum certa pſona ⁊ certo beneficio.
ſecus ſi incerta perſona ⁊ incerto beneficio. qꝛ tūc habet eligere
perſonā ⁊ beneficium ꝙ non licet layco. de elec. ſacroſancta. ⁊. c.
35 maſſana. ¶ † Quid ſi religioſus prepoſitus eccleſie collegiate
cui prouidetur per viā electionis vult cōſtituere procuratorē ad
permutandū cū quacūqꝫ perſona ⁊ quocūqꝫ beneficio an poſ-
ſit videtur ꝙ ſic. quia hec forma non videtur prohibita. ¶ Cō-
trarium tenet Collectarius. quia talis religioſus non pōt pmu-
tare cum qualibet perſona nec cū quolibet beneficio. de prebē.
cū ſingula. in. vj. ⁊. ǒ. de elec. c. j. ⁊ de ſup. negli. prela. c. j. ergo
ſi non poteſt per ſe nec per aliū poterit. ⁊ ſic nec ad id procura-
torem conſtituere. Primum pōt defendi ſcđm Jo. de lig. quia
non debet intelligi ſimpliciter cū qualibet pſona ⁊ quocūqꝫ be-
neficio. niſi ibi iura permittāt ⁊ ſic verba illa generalia reſtringi
debent facit. l. j. C. de ſa. ſan. eccl. ⁊ de iudi. c. j. in. vj. ¶ Sed an
poſſit conſtitui procurator ſimpliciter ad permutādū. dic ꝙ nō
quia permutare non pendet a poteſtate beneficiati ſed ſuperio-
ris. debet ergo conſtitui ad reſignādum cauſa permutationis
36 ſiēde ſi ſuperiori placuerit. † Nunqđ renūciatio debet fieri in ſcri-
ptis. Dic ꝙ non cū hec caſus non numeratur inter aliquos in
37 qbus requirit̄ ſcriptura. de quib⁹ de cenſi. c. j. in. vj. † Nunquid
permutans irrita permutatione ex eo quia patronus non fuit
vocatus cū beneficium cū quo permutauit eſſet patronus poſ-
ſet redire ad ſuum. Dic ꝙ ſic cum nō ſit quid ei imputandū cuꝫ
non ſpectaret ad eū vocatio. ſed ad ſuperiorem facit de preben.
ſi beneficia in. vj. ꝙ intelligit collectarius niſi ſciuiſſet beneficiuꝫ
patronatū. nā tunc non permutaret ſine fraude. ⁊ ſic contra for-
38 mam. c. j. ǒ. eo. in. vj. ¶ † Quid ſi dolo te induxi ad reſignandū
an valeat. Joan. tenet ꝙ non. vij. q. j. ſuggeſtum ꝙ eſt veruꝫ in
effectu nam valet ipſo iure. ſed poteſt reſcindi propter dolum
ǒ. ꝙ me. cauſa cum dilecti. ¶ Quid ſi viuentibus rectorib⁹ due
eccleſie vniuntur an illi poterunt permutare. Dic non quia vlte-
rius vacare poſſunt. de exceſ. prela. c. frequens. ⁊ quia ſic eſt in
reſeruatis. vt. j. dicetur. Alij dicunt ꝙ poteſt permutari ⁊ reti-
nebit beneficium. ꝗdiu viuit rector ſicut dicimus de vaſallo tē-
porali. de dona. inter vi. ⁊ vro. nuper. hoc non eſt verum. quia
titulus beneficialis debet eſſe perpetuus. lxx. diſtin. ſanctorum.
¶ Quid ſi duo promiſerunt dare operam permutationi bene-
ficiorum que tenēt cū illis quorū intereſt poſtea penitet an alio
inſtante poterit compelli. videtur ꝙ nō. quia itelligi debet ceſ-
ſari omnis pactio. Fede. cōtra. quia non promiſerūt ſimpliciter
permutare. ſed operaꝫ dare ꝙ non eſt prohibitum parti tamē
39 non cōpetit actio. ſed ſuperior cōpellere pōt. ¶ † Quid ſi habēs
beneficium curatum non eſt promotus ad ſacerdotiū. ⁊ eſt in ſi-
ne anni an poterit permutare Fede. ꝙ nō quia imminet priua-
tio legis. poteſt dici ſecūdū Jo. de lig. ꝙ valet licet poſſit infrin-
gi. quia ſuū eſt beneficiū. ⁊ illi poteſt renūciare ⁊ ſic vacabit per
renunciationē non per priuationem legis pro Fede. tamē facit
quia res ſubiecta reſtitutioni nō poteſt alienari. ſed nō facit. qꝛ
40 pars nō alienat ſed ſuperioris officio expeditur. ¶ † Quid ſi
inter tres conuenit de permutādo ſi ſuperiori placuerit. Dic qꝛ
ſemper inter tres non ſit permutatio. ſed inter duos tantum. ǒ.
eod. queſitum. An facta permutatione ſtatim queratur domi-
nium ſine adeptione poſſeſſionis. Dic ꝙ ſic per collationeꝫ ſta-
tim queritur dominium in iſtis ſpiritualibus no. Inno. de pre-
41 ben. iter cetera. ¶ †ᵃ Quid ſi permutatio eſt completa ex vna
a parte ex parte alterius non poteſt compleri. quia nō habet ius
in beneficio quid fiet. dic ꝙ habens ius in beneficio redibit ad
ſuum beneficium alter non habens ius non poterit redire hoc
patefacto ſecundum dom. Anto. Steph. alleg. ǒ. de preben.
ſi beneficia in. vj. iſtud intelligo verum priuatione ſecuta p ſen-
tentiam alias non ſi titulum habuit. licet vicioſum. Si vero nul-
42 lum titulū penitus habuit procedit opi. Fede. ¶ † Quero an
beneficia reſeruata generaliter vel ſpecialiter poſſent permuta-
ri. Jo. de lig. tenet ꝙ non quia inferior nō poteſt ſe intromitte-
re. de reſeruatis per ſuperiorem. de app. vt noſtrum. ⁊ ibi no. ⁊
c. vno. vt eccl. benefi. quia paria ſunt beneficia in curia vacare ⁊
fore reſeruata. vt no. per Archi. in cap. fin. de conſue. in. vj. ſed
de vacantibus in curia inferior a papa ſe non intromittit de p-
ben. c. ij. in. vj. ergo nec de iſtis. Tertio quia reſeruatio pape affi-
cit id ſuper quo eſt interpoſita. ⁊ annullat omnem diſpoſitionē
ſequentem. vt de elec. ſi eo tempore in. vj. de preben. eo. li. Quar-
to quia ſola confirmatio principis ſeu pape facta ex certa ſcien-
tia excludit inferiores a poteſtate diſponendi de cōfir. vti. vel in-
uti. c. j. ⁊. ij. ergo multofortius que expreſſe abdicant poteſtateꝫ
cum confirmatio ſolum tacite abdicet. In contrarium facit de-
cre. j. ǒ. eo. titu. in. vj. ⁊ hec. c. per quas videtur ꝙ reſeruatio nō
trahitur ad beneficia que permutantur. ad hoc quia reſeruatio
ſpecialis que ſit per executores gratie apoſtolice ⁊ collatio cano-
nicatus per quam afficitur prebenda de preben. ſi poſtꝙ in. vj.
nō impediunt permutationem. vt. d. c. vno. ergo multominus
reſeruatio generalis. ar. ǒ. de preben. dudum. ⁊. c. ꝗuis in. vj. ſed
reſponde ꝙ non procedit quia reſeruatio que ſit ad impetratio-
nem. eſt odioſa ⁊ reſtringenda de preben. ꝗuis in. vj. ¶ Reſer-
uatio autem que ſit per papam proprio motu illa eſt fauorabi-
lis ⁊ cōcernit ſolum principem quā preſumendū eſt ſolum face-
re fauore eccleſiarum ⁊ non perſonarū. ⁊ ideo ampliāda. de p-
ben. ſi pluribus. ⁊. c. ſi motu proprio in. vj. ⁊ ideo ad reſeruatio-
nem generalem vel ſpecialem factam motu proprio non eſt tra-
hendum. c. vnicum prealleg. ǒ. eo. in. vj. vnde equitas illius. c.
locum habet in caſu ſuo ⁊ derogat rigori in genere contrario.
quia eſt ſcripta in ſpecie illa. ſed in caſu reſeruationis non eſt di-
cta equitas ſcripta ergo in illo ſtabimus rigori cum in concur-
ſu equitatis ⁊ rigoris ſi vtrūqꝫ eſt ſcriptum vel nō preualet equi-
b tas. ¶ ᵇ Si autem alterum eſt nō ſcriptum ⁊ alterū ſcriptum
preualet ſcriptū. l. proſperit. ff. qui ⁊ a qui. ⁊ not. in. l. j. de legi. ⁊
de tranſac. c. ſi. ⁊ qđ no. in gl. j. di. Juſgentium. vnde dato ꝙ eſ-
ſet equitas eadem in caſu reſeruationis que eſt in caſu impetra-
tionis ꝙ tamen non credit Jo. de lig. per predicta tamē ex quo
rigor eſt ſcriptus illi ſtabit̄ excluſa equitate non ſcripta. ¶ Sed
diceres tu licet equitas in caſu iſto ſpecifice non ſit ſcripta ta-
men in ſimili caſu eſt ſcripta. d. c. vnico. ǒ. eod. in. vj. Ideo debet
fieri extenſio illius equitatis ſcripte ad aliam ſimilem equitateꝫ
non ſcriptaꝫ ſicut ſit extenſio diſpoſitionis legis ſcripte ad ſimi-
les caſus. ff. de legi. l. non ſolum. de conſti. tranſlato cuꝫ ſi. ¶ Ad
hoc quia vbi concurrit ſimile equitatis ⁊ ſimile rigoris prefert̄
ſimile equitatis. C. de iudi. l. placuit. Reſpondet Jo. predictus
ꝙ a ſimili equitatis ſcripte ſit extēſio niſi ſuper illo ſimili diſpo-
nat rigor ſcriptus quia tunc preferretur ⁊ excluderetur extenſio
equitatis etiam ſcripte cum illud ſimile ſit equitas non ſcripta
⁊ rigor ſit ſcriptus. ⁊ ſic ſuccumbere debet rigori per iura preal-
leg. ad id qđ no. in. l. placuit. Reſpondet ꝙ vbi emergit caſus
nouus ſuper quo non diſponit rigor nec diſponit equitas ſed ri-
gor ſcriptus in ſimili caſu vnum ⁊ equitas in ſimili caſu dictat
aliud tūc bene preferetur ſimile equitatis ſimili rigoris. ⁊ iſte eſt
caſus ſecundum vnum intellectum in. d. l. placuit. hic autem eſt
ſcriptus rigor in genere immo ⁊ i ſpecie. c. ſi eo tempore de elec.
in. vj. ⁊. c. vt noſtrum. de appel. ⁊ rigor ergo ſcriptus eſt ſeruan-
dus licet durus. ff. qui ⁊ a qui. l. proſperit. xix. di. in memoriaꝫ.
⁊ ſic intelligatur. c. Juſgentium. j. di. ſecus ſi forte rigor ſic ſcript⁹
in terminis generalibus ꝙ dubitaretur de quibuſdam termi-
nis qui ſunt ſimiles non tamen omnino. quia tunc forte ſeruan-
da eſſet equitas non ſcripta. ⁊ eſſet rationabile quia que contra
iuris communis rationem ſunt inducta non ſunt ad conſequē-
tiam trahenda. ff. de legi. l. ꝙ vero. ff. de aqua plu. arcen. l. ij. §.
Item varijs. ff. de excuſ. tuto. l. ſcire oportuit. §. ſufficit hic auteꝫ
de rigore eſt caſus legis expreſſus vt patet ex predictis. ⁊ hoc te-
net Joan. de lig. ¶ Dicit tamen ꝙ audiuit ꝙ domin⁹ Azo. de
ramengis doctor decretorum bononien. diſputauit contrariuꝫ
per. c. vnicū palleg. cuius diſputationem dicit ſe nō vidiſſe. ſed
libēter vidiſſet. propter quam forte mutaſſet opinioneꝫ ſi ratio-
nibus inconuincibilibus ſtringeretur eius determinatio ⁊c.
43 ¶ † Quid ſi de beneficijs reſeruatis ſiat permutatio in mani-
bus pape. vel de eius ſpeciali commiſſione coraꝫ alio non habi-
ta mentione de reſeruatione an valebit. Dic ꝙ ſic ſi reſeruatio
erat notoria ⁊ publica. arg. xvj. di. quid dicitis cuꝫ ſi. alias non.
44 ¶ † Sed qđ ſi nō tenet pmutatio in caſu pmiſſo ex quo ſecre-
ta erat reſeruatio. ⁊ de ea no fuit facta mētio. Nunquid ad mi-
nus valet renūciatio. Fede. de ſe. ꝙ ſic dicēs ꝙ dñt ire pmutan-
tes ad papā. ⁊ ſupplicare vt pmutationē pficiat. Jo. de lig. dicit
ꝙ credit ꝙ hec ignorantes poſſent redire ad ſua bñficia per. c.
45 ſi beneficia. de preben. in. vj. ¶ † No. bene ex pdictis ꝙ in excor-
bitantibus a iure non eſt licita extenſio per identitatē rationis
de quo in cle. j. de elec. ⁊ de auditor. de reſcrip. ⁊c.

a ¶ Quid ſi p-
mutatio. adde
ꝙ hēr p. d. ab. l.
c. cū vniuerſoꝝ
extra de re. per
mu.

b ¶ Si autē al-
terum eſt. Ad
hāc materiam
adde bart. i. l. j.
C. de legi. glo. i
ſum. xv. q. viij.
⁊. d. iaſ. in. l. pla
cuit. C. de iudi.

¶ De teſtamentis. Rubrica.

1 Religioſus non poteſt eſſe executor teſtamenti.
2 Executores etiā exempti debēt ad requiſitionem ordinarij red-
dere rationē de officio executionis qđ geſſerunt.
3 Exemptus quādo ſubijciatur iuriſdictioni ordinarij.

4 Executor dicitur qui deputatur ad executionem teſtamēti. Alibi dicitur qui exequitur ſententiam. alibi qui exequitur negocia. alibi qui exequitur gratiam.
5 Negligentia quandoq; equiparatur dolo.
6 Conſtitutio an ⁊ quando trahatur ad preterita.
7 Executor teſtamenti non poteſt eſſe religioſus niſi petita ⁊ obtenta licentia a ſuo ſuperiore Et ſi ſuperior dedit licentiā exercendi illud officium an poterit talem licentiam reuocare. Et ſi religioſus non poſſit obtinere licentiam a ſuperiore an cogetur exequi. Et an tales religioſi poſſunt eē executores in relictis ad non pias cauſas.
11 Relicta ad pias cauſas que dicantur.
12 Executor teſtamenti an poſſit eſſe ordinarius loci vel dioceſanus. Et quare tale officiū potius committitur prelatis ꝙ aliis ⁊ de quo dioceſano in dubio eſt intelligendum ⁊ nu.13.14.
15 Executor cui ordinario tenebitur reddere rationem ſi teſtator ſit de vna ciuitate vel dioceſi ⁊ executor de alia.
16 Executor teſtamenti ſi a teſtatore fuerit liberatus de reddenda ratione adminiſtrationis cui tenebitur illam reddere.
17 Executor an teneatur.
18 Executor teſtamenti nunquid poterit ſic diſtribuere ꝙ aliquid perueniant ad ſuum monaſterium vel ſibi vel ſuo cōſanguineo.
19 Carnem ſuam nemo vnꝗ odio habuit.
20 Executores etiam non petentibus ordinariis debent reddere rationem ⁊ ordinarii tenentur illam exigere.
21 Executores ſi ſint parati reddere rationē ⁊ epiſcopi nolint eā recipere non eſt eis imputandum ex quo per eos non ſtetit: et qūo puniantur ſi ſint negligentes ⁊ qui alias delinquent circa executionem ⁊ nu.22.
23 Seruus an de voluntate dñi poſſit eſſe executor teſtamenti.
24 Teſtator ſi mandauit omnia bona diſtribui de voluntate vel conſilio talis religioſi quid iuris.
25 Executor an poſſit agere ⁊ exigere legata ab heredibus ⁊ ab aliis.
26 Teſtamentum ſolenne factū a teſtatore qui poſtea facit aliud facere ſed morte preuentus non potuit illud complere an valebit primum.

REligioſis etiam ex
emp. Premiſſa cauſa conſtitutionis
dat poteſtatem ordinariis exigendi ra-
tiones ab executoribus teſtatorum. Se
cundo ipſis ordinariis dat poteſtatem
puniendi tales executores ſi reperti fue
rint deliquiſſe in executione. Secun-
da ibi illos. vel diuide in tres. vt gloſa.
quia primo ponit motiuum conſtitutionis. ſecundo cōſtitutio-
1 nem. tertio penā. ſecunda ibi preſentis. tertia ibi illos. ¶ †No.
primo ꝙ religioſus non poteſt eſſe executor teſtī niſi petita licē-
2 tia ⁊ obtenta a ſuo ſuperiore. ¶ †No. ꝙ executores etiam exem
a pti debent ad requiſitionem ordinarii [a] reddere rationem de
3 officio executionis qḋ geſſerunt. ¶ †No. ꝙ ordinarius poteſt
tales culpabiles inuentos punire in aliorum exemplū. et quo
nota caſum in quo exemptus ſubiicitur iuriſdictioni ordinarii
non ob. priuilegio exemptiōis. alios caſus ponit hic Paulus
¶ Item ꝙ pena vnius debet eſſe metus ⁊ exemplum aliorum
4 concor. l. j. C. ad. l. iul. repetun. ¶ †Item nota executorem dici
qui deputatur ad executionem teſtamenti. Alibi dicunt ꝙ di-
citur executor qui exequitur ſententiam. C. de execu. rei iudi. l. ſi
vt proponis. Alibi qui exequitur negocia. de obli. ad ratioci. c.
vno. Alibi qui exequitur gratiam. ȝ. de conceſ. preben. ſi ſoli in
5 vj. ¶ †No. hic negligentiam equiparari dolo ꝙ procedit in pre
latis qui habent in poteſtate que ſpectant ad eorum officiū ſe-
cundum Guil. alle. ȝ. de offi. cuſto. ca. j. ⁊c. ¶ Gloſ. ij. querit an
hec conſtitutio reſpiciat preterita ante hanc clemen. videtur ꝙ
ſic quia text. hic loquitur per participium preteriti temporis
ſcilicet deputatis non autem dixit in futuro de deputandis gl.
concludit ꝙ hec conſtitutio reſpicit futuras geſtiones poſt hāc
clemē. etiam ſi fiat per deputatos executores in preteritum ante
hanc cle. etiā ſi tales ſint exempti ⁊ hoc aperte videtur velle hec
cle. loquendo per participium preteriti temporis dicendo de
deputatis. ⁊ non dicendo per participiū futuri temporis. Ad
hoc quod nota. in clemen. vt hi qui de eta. ⁊ qua. in gloſ. qui de
poſteris. ⁊ in clemen. ſecunda de vi. ⁊ ho. clerico. poſt princi. ge-
ſtiones autem preteritas ⁊ factas ante hanc clemen. non com-
prehendit. clemen. hec. cum conſtitutio in dubio non reſpicit
preterita conſumata in preterito. de conſtitu. capitulo finali ad
hoc quia in illis ceſſat ratio clemen. que fuit vt preſcinderetur
materia delinquendi. ſed in talibus non poſſet preſcindi ex quo
iam facta eſt. ergo ceſſare debet diſpoſitio cle. hec vera quādo
geſtio ex toto eſt facta ante hanc clementi. vel ex toto eſt fienda
poſt ipſam. Si vero deputatus executor ante hanc clemen. par
tem geſſiſſet ante hanc clemen. ⁊ partem etiam gerat poſtea
quid erit. Reſpondet gloſ. ꝙ ſi ratio prius geſtorum non eſt an
nexa poſtea geſtis ſed ſeparata. vt quia certos redditus perce-
pit quos conuertit in pios vſus. ⁊ tunc ſolum de poſtea geſtis
rationem reddit. ⁊ ſic illa tantum reſpiciat clemen. ⁊c. Geſta au
tem ante non comprehendit. Ad hoc capitu. ſi eo tempore. de
elec. in. vj Si vero ratio prius geſtorum eſt adeo connexa. ⁊ in-
ſeparabilis ⁊ poſtea geſtis ꝙ inutiliter poteſt videri ratio vniꝰ
geſtionis ſine alia. ⁊ tunc non cogetur reddere rationem per
hanc clementi. que talem geſtionem non comprehendit argu.
de appel. ſuper eo. Cui autem tenebitur hoc caſu reddere ra-
tionem. Reſpondet glo. ꝙ exemptus tenetur illam reddere pa-
pe vel legato. vel ſi non eſt exemptus cogetur reddere ſuo ſupe-
6 riori. ⁊ ſic hoc caſu ſtabimus iuri antiquo. ¶ †Nota bene ſin-
b gularem glo. ex qua habes [b] an conſtitutio trahatur ad prete-
rita pendentia quia ſi actus quem reſpicit conſtitutio noua di-
ſet de futuro licet habens ortum ab actu de preterito. tunc clau
ditur ſub illa. Fallit ſi eſſet inſeparabilis ab actu de preterito:
adeo ꝙ non poſſet reſpicere actum de futuro niſi tangeret etiā
actum preteritum ſimilem. quia tunc illum actum de futuro
etiam non reſpicit. ff. de neg. ge. l. cum actum. ⁊ l. at qui natura
§. fina. cum glo. concor Panor. zenze. ⁊ Stepha. ſentit ꝙ hec
conſtitutio etiā exemptorum non ſit promulgatoria iuris no-
ui. ſed veteris declaratoria. Dicit enim ꝙ ſicut priuilegium cle-
ricale non iuuat clericum quominus laycis quorum admini-
ſtrationem geſſit rationem reddere non teneatur de ob. ad ra-
tioci. capitulo. j. ne cleri. vel mo. ſacerdotibus. ⁊ de priuile. cap.
primo in. vj. C. vbi de cri. agi. opor. autent. qua in prouincia ſic
nec priuilegium exemptionis debet exemptos iuuare quomi-
nus teneantur ad rationem in locis in quibus adminiſtraue-
runt. ⁊ ſecundum hoc debemus dicere ꝙ non comprehende-
ret preterita. Matthe. hic dicit ꝙ inꝗtum conſtitutio hec lo-
quitur de exemptis eſt noui iuris promulgatoria. Inꝗtum ve
ro de non exemptis idem erat de iure veteri ſecundum eum
⁊ habuit ortum ab eis que nota. Spec. in loco preall. in prima
gloſ. Certe gloſ. videtur velle ꝙ etiam reſpectu non exempto-
rum ſit conſtitutio promulgatoria noui iuris. quia hic indiſtin
cte cogitur coram ordinario loci rationem reddere ſed de iure
antiquo ſuffeciſſet coram ſuo ſuperiore. An autem procedat ꝙ
hic dicitur de exemptis etiam ſi teſtamentum ſit conditum in
loco exempto. dicit Paul. ꝙ ſic per hanc literam que ſimplici-
ter loquitur. ⁊ eadem ratione dicit ꝙ procedit ſiue executor de-
putatus ſit a teſtatore ſiue a iudice ⁊c. ¶ Glo. cuiuſlibet decla-
rat quare hic loquitur vniuerſaliter vt quia comprehendat
omnem ſpeciem vltime voluntatis ⁊ ſic etiam codicillos facit
7 quod habetur ſupra eodem in rubrica. ¶ †Gloſ. obtenta que-
c rit [c] an ſufficiat tacita licentia ſuperioris. vt religioſus poſ-
ſit eſſe executor: forte quia petiit ⁊ ſcit illum exequi. ⁊ non con-
tradicit. Reſpondet ꝙ non. ⁊ hoc per hunc text. qui requirit
obtentam ⁊ ſic requiritur expreſſa licentia. per quod dicit repro
bari opinio. domini ſui qui diſputando tenuit contrarium. de
quo in regula is qui tacet in. vj. Nec obſt. ȝ. de regula. licet quia
reſpondet Paulus ꝙ vbi tractatur de augmento religionis
ſeu profeſſionis ceſſante preſumptione ambitionis. ideo ſuffi-
cit ibi licentiam petere hic timetur ſuſpitio ambitionis. quia
agitur de officio obtinendo. ¶ Idem ſi de prelatura obtinen-
8 da de elec. ſi religioſus in. vj. ¶ †Iuxta predicta queritur cum
gloſ. quid ſi ſuperior religioſi dedit illi licentiā ſuſcipiendi hoc
officium executionis. An poterit talem licentiā reuocare re nō
integra. videtur ꝙ non quia ex quo talis incepit gerere eſt aſtri
ctus ad rationem reddendam per hanc clemen. ideo debet co-
gi perſeuerare ex quo ſemel ſuſcepit officium. ſupra eodem. Io-
annes. ¶ Gloſ. tenet oppoſitum dicens ꝙ licet male faciat ſu-
perior ſi reuocet licentiam ſine cauſa. tamen ſi hoc facit ſubdi-
tus non debet reſiſtere. quia non habet nec velle nec nolle faciat
xxiij. queſtione. v. manifeſtum. Idē tenet hic Paulus. ⁊ zen-
ze. Et ſi dicas quis ergo tunc perficiat adminiſtrationem. Re-
ſpondet gloſ. ꝙ collega. ſi illum habet vel ille quem eius loco
teſtator deputauit. ⁊ his ceſſantibus epiſcopus. ȝ. eodem capi-
9 tulo ſecundo in. vj. ⁊ quod ibi not. in glo. penul. ¶ †Circa pre-
dicta querit Pau. quid ſi religioſus non poteſt obtinere licen-
tiam a ſuperiore an cogetur exequi. Dic ꝙ ſic ſi petiit argu. de
renun. in clemen. cum illuſio. Si vero non petiit ſed prelatus
precepit. Idem cum habeat neceſſe parere. ij. queſtione ſecun-
d da non dicatis hec in religioſis deputatis executoribus. [d] In
aliis autem non religioſis. dicit ꝙ demum poſt ſuſceptum be-
neficium tacite vel expreſſe cogentur exequi per capitu. Ioan-
nes ſupra eodem titulo ⁊ ibi per Innocen. ⁊ Hoſtien. ante an
tem non

a ¶ Reddere rationē. Adde l. nulli ⁊ ibi no. odof. C. de epiſ. ⁊ cleri. ⁊ Cy. ⁊ bald. in. l. id qḋ pauperibꝰ. C. eo. ⁊ arch. lxxxvij. di. c. epiſcopus.

b ¶ An cōſtō. adḋ ea q̄ plene hn̄r per fely. in c. ſi. de conſti.

c ¶ An ſufficiat tacita. Adḋ ad ea q̄ habentur in. l. cū quid ff. ſi cer. pe.

d ¶ In aliis aūt. Adde bal. in. l. j. in. §. co. ff. de lega. ij.

tem nõ cogentur. de quo in Speculum de inſtrumento. edit. §.
compendioſe. verſiculo hic etiam queritur. ⁊ ff. de lega. ſecun-
do. l. prima. C. de epi. ⁊ cleri. l. id quod pauperibus fact. ff. de re
li. ⁊ ſump. fune. l. ſi quis ſepulchrum. §. funus. Idem Jaco. de
are. dicens ꝙ preciſe ab initio non compelluntur ſed cautatiue.
ne commodo legati vel hereditatis defraudentur: ſic in auctẽ-
tico de here. ⁊ falci. §. ſi vero relinquens. poſt ſuſceptum au-
tem officium remedijs pretorijs que ſunt captio pignoris et
mulcte indictio ⁊ perſone cõſtrictio. C. de donatio. l. ſi quis pro
redemptione ſecundum Paulum ⁊c. ¶ Gloſ. ſuſcipere oppo-
nit. ꝙ religioſus non poſſit eſſe executor teſtibus. vt in clemen.
exiui. de verborum ſignifi. §. proinde verſicu. Item ꝙ executo-
res. ⁊ §. cupientes verſiculo verum etiam. Solu. regulariter re-
ligioſus poteſt eſſe executor ſecundum formam huius decreta.
quia petita licentia a prelato. ⁊ obtenta nec exigitur conſenſus
conuentus ſecundum Stepha. allegat de electio. ſi religioſus
in. vj. fallit in his qui ſunt de ordine minorum quia non debẽt
licentiari ad hec officia. nec etiam illa ſuſcipere. vt ibi proba-
10 tur. ¶ † [a] Sed quero an religioſi de quibus hic loquitur poſ-
a ſent eſſe executores in relictis ad non pias cauſas ſecundum for
mam huius clemen. Paulus hic recitat opinio. Prima eſt
opinio. ꝙ illius executionis religioſus non eſt capax. Secun-
da eſt opinio in contra. ⁊ pro his facit hec clementi. que ſim-
pliciter loquitur ⁊ decreta. Joannes ſupra eod. quidam tenent
primam opinio. Mouentur quia illorum executio non ſpectat
ad epiſcopum vt not. gloſ. ſupra eodem tua. ergo multominus
ad religioſum. Innocen. ⁊ Hoſti. in dicto capi. tua tenet ꝙ ta-
lium executio ſpectat ad epiſcopum ⁊ hoc tenet glo. in capitulo
ſi heredes ſupra eodem que contradicit glo. prealle. in dicto. c.
tua. ¶ Secundo mouentur quia pium eſt quicquid diffinit te-
ſtator cum non poſſit ſe in preſenti iuuare. xiij. queſtione. ij. im-
pium facit. l. j. C. de ſac. ſan. eccle. ad hoc decre. tua prealle. que di
cit ꝙ vniuerſa per teſtatorem diſpoſita plenarie exequi debet
epiſcopus. Ad idem in auten. de eccle. titu. §. ſi quis autem pro
redemptione. vbi dicit vniuerſaliter omnia ⁊ hoc tenet Paul.
ex eo quia litera non diſtinguit. ⁊ quia eadem eſt ratio in omni
bus. ⁊ ſic ſtat concluſio ꝙ clementi. procedit etiam in relictis ad
11 non pias cauſas. vide Bar. ff. de alimen. le. l. ſolent. ¶ † [b] Que
b autem dicantur relicta ad pias cauſas. dicit hic Mat. ꝙ om-
nia relicta perſonis miſerabilibus. dic vt pupillis viduis orpha
nis ⁊ peregrinis pauperibus que computãtur inter relicta ad
pias cauſas. vide glo. ff. de le. ij. ſi quis titio. que videtur ꝙ om-
nia relicta pro anima dicantur ad pias cauſas ⁊c. ¶ Glo. tales
querit an ſeculares exempti includantur ſub hac conſtitutione
videtur ꝙ ſic. quia eadem eſt ratio. igitur ⁊c. de tranſla. c. ij. Cõ-
trarium dicit gl. quia hec conſtitutio ſaltem reſpectu exempto-
rum eſt editoria noui iuris. ideo quatenus non derogat in pri-
uilegijs exemptorum remanent ſalua priuilegia. ⁊ ideo cum hic
ſolum deroget priuilegijs ſecularium exemptorum. ideo autem
forte potius expreſſit de religioſis quia plus delinquebant in
talibus ꝙ alij. facit quod habetur. ſ. capi. primo de priuile. cum
alijs hic alle. in glo. ⁊ ſ. de deci. c. j. ⁊ quod ibi no. in. j. glo. ⁊ per
ibi nota. videtur ꝙ clemen. locum habeat in religioſo exempto
12 tranſlato ad eccleſiã ſecularem ⁊c. ¶ † Gl. locorum ordinarijs.
c [c] querit quid ſi ſit ordinari⁹ in loco inferior dioceſano. videtur
ꝙ ſub hac clementina. comprehendatur que notanter dixit de
ordinarijs locorum non autem dixit de dioceſanis. ad quod no
ta. ſ. de vi. ⁊ ho. clerico. capitu. primo de quo remittit gloſ. ad
id quod nota. ſ. eodem Joan. in verſicu. dioceſanus. Guil. hic
dicit epiſcopos comprehendi per id quod dicit de ordinarijs
locorum. quia ad epiſcopos ſpectat executio vltimarum volun
tatum ⁊ defenſio marie ſi ſunt relicta ad pias cauſas. C. de epiſ.
⁊ clericis. l. nulli. ff. de peti. here. l. hereditas. §. ſi defuncto. ⁊ ſic
ratione ſubiecte materie hic appellatione ordinarij comprehẽ-
ditur epiſcopus alias ſecus per nota. in clemen. j. de iurepatro.
Dicit tamen ꝙ vbi deputati ſunt executores per teſtatorem ex-
pectabit illos per annum ordinarius ⁊ ſi. ſ. illum erunt negli-
gentes ipſe poſtea exequitur. C. de fideicom. auctẽtica. hoc am-
plius fatetur tamen ꝙ rationem exigere poterit quandocunq
13 etiam infra annum ⁊ poſt per hãc cle. ¶ † Quare autem plus
dioceſanis ꝙ alijs prelatis ſit hoc officium commiſſum. ⁊ dicit
ꝙ non eſt ratio. quia de ipſo dioceſano cui tota dioceſis eſt com
miſſa plus preſumit lex. ſ. de rapto. capi. j. ⁊ de hac cã ad ipſius
prouidentiam in maioribus dubijs recurritur. quia habet ge-
neralem diſpoſitionem ſue dioceſis. x. q. j. regenda. xvj. queſtio.
vij. omnes baſilice. Paulus hic dicit ꝙ aliud eſt cõpellere exe-
cutorem ad exequendum officium ſuſceptum. ⁊ hoc poteſt qui
libet ordinarius etiam epiſcopo inferior. vt. c. ſede vacan. quia
hoc eſt iuriſdictionale in quo ſuccedit capitulum ſede vacan. de
ma. ⁊ obe. his que ⁊ capi. cum olim. Aliud eſt compellere execu
torem ad rationem reddendam. ⁊ hoc poteſt epiſcopus. quia
habet tuitiones teſtamẽtorũ. ⁊ capitulum ſede vacante. quia ha
bet tunc ordinariam ꝙuis alius hoc non poſſet. ⁊ hoc videtur
voluiſſe Joannes andree in remiſſione quam facit ad capi. Jo
annes. ⁊ ſic conſiderat tria. primo quis compellet executorem
ad exequendum. ſecundo cui debet reddere rationẽ. tertio quis
14 epiſcopus executore negligente exequatur. ¶ † An autem de-
beamus intelligere de dioceſano loci vnde defunctus traxit ori
ginem. an vero de dioceſano loci domicilij. ſi in alio loco habet
domicilium. tangit hic Paulus. remittendo ad nota. de inſtru.
edit. §. compendioſe. vbi recitat opinio. Azonis ⁊ aliorum. ⁊
per Innocen. ſ. eod. titu. tua ⁊ per Joan. andree. in dicto capi.
Joannes in verbo dioceſanum. vbi dicit ꝙ ſi in vtroq loco ha
bet bona vterq epiſcopus in bonis ſibi ſubditis exequitur ſi
in altero. predi. torum. tunc epiſcopus loci vbi ſunt bona ⁊c.
15 ¶ † Quid autem ſi teſtator ſit de vna ciuitate vel dioce. executor
de alia cui ordinario tenebitur reddere rationem. Dicit Matt.
ꝙ ordinario domicilij defuncti. alle. ſ. capi. tua. ⁊ c. Jo. Intelli-
git autem de ordinario domicilij defuncti ſcilicet vbi duxerit
originem. vel vbi habitabat ſi autem hoc eſſet incertum. tunc
tenetur reddere rationem epiſcopo loci vbi teſtator eſt mortu⁹
C. de ſa. ſan. ecc. l. nulli. ⁊ nota Inno. ſ. eodem tua. facit de epiſ.
⁊ clericis. l. ſi quis ad declinandam. de hoc per Joannem and.
16 in prealleg. capi. Jo. ſ. eodem ⁊c. ¶ † Glo. reddere querit quid
ſi teſtator liberauit executorem ab onere reddendi rationem cui
tenebitur illam reddere glo. remittit ad no. in cap. Joannes. ſ.
eod. in. ix. queſtione vbi etiam tangitur de modo rationis red-
dende quando reddi debet etiam remittit ad no. in Specu. de
inſtru. edi. §. nunc vero verſicu. ſed nunquid ſecundum dictum
Steph. hic dicit ꝙ non tenet remiſſio. Pau. ⁊ gen. idem in effe
ctu. vnde dicunt ꝙ Hoſt. in. c. tua. ſ. e. dicit tales executores qui
non ex neceſſitate ſed voluntate ſuſcipiunt officium in dicto ca-
ſu nihilominus compelluntur ad reddendam rationem equo
arbitrio iudicis alleg. de manumiſ. teſta. l. qui filium. ⁊ ff. de li-
ber. lega. l. Aureli⁹. §. filius. ⁊ l. creditor. §. inter cetera. vnde di
cit ꝙ iudex penſata forma executionis ⁊ teſtamẽti ⁊ propinqui
tate executoris ⁊ quãtitate ⁊ qualitate eius de quo ꝗritur in ali
quibus credit iuramento ipſius tantum. C. de dona. l. pe. in ali-
quibus ſue conſcientie. de fo. compe. ꝗuis. in aliquibus vtetur
probatione. C. de epi. ⁊ cle. l. nulli. ⁊ finaliter ſic arbitrabitur ꝙ
non ſit locus fraudi nec minus plene executori credet cum talis
preſumatur fuiſſe mens teſtatoris. nam non eſt veriſimile ꝙ il-
lam clauſulam remiſſionis redditionis appoſuerit in deluſionẽ
voluntatis ⁊ pontificalis officij. ſed potius voluerit vtriuſq
ſollicitudine vti. quinimmo per teſtatorem non poſſit officium
ordinarij impedire etiam ſi vellet. ſ. eodem titu. Nos quidem
ſecũdũ Hoſtienſem hec dicit Paulus ſatis ſe putare vera. quan
do ex indebita adminiſtratione executionis deliquit. Si au-
tem in diſtributione ſeu adminiſtratione executionis non com
mittit delictum nec offenditur teſtatoris voluntas putat remiſ-
ſionem valere alleg. C. de fideicommiſ. l. neceſſitatem. ⁊ ff. de li-
ber. lega. l. non ſolum. §. pe. ⁊ l. ſi quis rationem. ⁊ l. lucius. ⁊ l.
d aurelius. §. gayus. ⁊ l. aurelius. §. menia. ⁊ ſic videtur ꝙ [d] de ſo
lo dolo non autem de negligentia vel culpa tenetur reddere ra-
tionem licet alias non facta dicta remiſſione teneretur de negli
gentia ⁊ culpa vt hic dicit tex. nã ad illã tenetur quilibet qui ex
officio debet aliquid facere. de ſta. mo. cũ ad monaſteriũ cũ con
cor. ibi not. in glo. antepe. Ad idẽ. xliij. di. offenſio. ⁊ q. j. quicquid
17 cũ ſimilibus ibi alle. per Pau. † Nunquid autem executor tenea
tur de culpa leuiſſima que eſt id obmittere qđ poteſt a diligẽtiſ
ſimo precaueri. ff. ad. l. aquil. l. ſi putator. §. j. dicit ꝙ ſic. ⁊ hoc ve
nit ex natura contractus in mandato propter tacitam aſſertio-
nem induſtrie ſuſcipiẽtis mandatum propter quam ſolam eli-
gitur. C. mandati a procuratore cum ibi no. An autẽ teneatur
de caſu fortuito dic ꝙ non quia a nullo preſtatur ex natura alicu-
ius contractus ſi ſpecies eſt in obligatione. ff. de reg. iur. l. cõtra-
ctus in fi. niſi culpa preceſſerit caſum. de quo in. c. vno de com-
18 modato. † Nunquid executor poterit ſic diſtribuere ꝙ aliquid
perueniat ad ſuum monaſterium vel ſibi vel ſuo conſanguineo
videtur ꝙ ſic per. l. omnibus. §. ſi iuſſus. ff. de lega. j. in auctẽ. de
ſanctiſ. epiſ. in. §. dyaconiſſa. ff. de col. bo. l. j. §. ſi. xxx. q. iij. ſi qua
mulier ad hoc. quia hoc eſt ſecundum regulam charitatis prout
no. xxx. diſtinctione capitulo primo nobis ⁊ noſtris debemus
ſubuenire. facit quod nota. xlij. diſtinctione quieſcamus. xxxj.
e diſtinctione. omnino. lxxx. diſtinctione. non ſatis [e] ⁊ qđ dicitur
nemo vnꝙ carnem ſuam odio habuit. xiij. q. ij. nõ extimem⁹.
¶ In cõtrarium facit. C. de ſac. ſan. eccle. autem. quibuſcunq. ff.
mandati. l. ſi mandauero. §. ſi hi. ff. de iuriſdi. omni. iud. l. qui
iuriſditionem. ⁊ ff. de offi. preto. l. iij. Ad hoc qđ talis conceſſio
videtur ſuſpecta. ff. de iureiur. l. lex cornelia. quidam diſtinguũt

a ¶ Sed quero. Adde. d. ab in ca. Jo. ad. ſi. extra de teſta.

b ¶ Que autẽ dicant. Adde bar. in. l. alio. in iij. col. in prin. ff. de ali. leg.

c ¶ Querit qđ ſit ordinarius. Adde gl. in cle. j. in glo. j. ⁊ ibi imo. ſ. de vit. ⁊ ho. cle.

d ¶ De ſolo do lo. Adde ale. in cõſi. lin. l. ij. co. vbi fortificat in ij. vo. ale. in cõſi. dxx. in. ij. col. ⁊ co. ſe. c. vo. ⁊ ale. in cõſi. dxxix. in v. volu.

e ¶ Et ꝙ de nemo. Ado gl. in. l. ij. ff. de in ius voc. vt eit. aut. ſa. vel cau. dent.

an ſit ſolus executor. ⁊ tunc ſibi vel ſuis dare non poſſit vt ſit
differentia inter dantem ⁊ recipientem de iurepatro.per ve
ſtras.de inſti.capi.fina.niſi forte in coniuncto eſſet euidens cau
ſa pietatis argu.l.ſi pater.ff.de adop.Si vero habet ſocium ⁊
tunc poſſit per.l.nulli.ff.ꝙ cuiuſq; vniuerſi.⁊.l.plane.⁊.l.Jtem
eorum.⁊.ff.de in diem adiec.l.ſi vno.Paulus dicit ꝙ putat ꝙ
poſſit dare monaſterio de his que habet arbitrio ſuo eroga
re etiam ſi ſit ſolus quia ibi eſt diſtinctio perſonarum.xij.que
ſtione.ij.q manumittit.xiiij.q.ij.pendētia.⁊ de teſti.in ſup.⁊.c.
cum nuncius.⁊.c.nuper.Jdem de conſanguineo ceſſante fran
de ſibi autem non poſſit dare niſi in ſumma neceſſitate qḋ not.
20 bene.quia quottidiana eſt hec queſtio ⁊c.¶†Glo.exigere que
rit an iſti executores etiam non petentibus ordinarijs debent
reddere rationem.Reſpondet ꝙ ſic per hanc literam.quia co
pulatiue dicit ꝙ debent reddere rationem.⁊ ꝙ iſti ordinarij te
21 nentur exigere illam.¶†Quid autē ſi offerant ſeparatos epi
ſcopis illam reddere.⁊ eam nolint recipere.Reſpōdetur ꝙ tūc
nō erit quid imputetur eis ex quo per eos non ſtat arg.regule
imputari.de reg.iur.in.vj.Jdem Paul.zenʒe.⁊ Mat.qui al
22 lega.decre.j.de eo qui mit.in poſ.cauſa rei ſer.⁊c.¶†Gloſ.de
hinc querit qualis erit iſta pena imponenda iſtis executoribus
negligentibus.⁊ qui alias delinquunt circa executionē.Reſpō
det ꝙ erit arbitraria ex quo certa non exprimitur.ar.de offi.de
le.ca.de cauſis facit.l.j.§.j.ff.de effrac.zenʒe.dicit ꝙ inter cetera
erit pena ꝙ tenebuntur ad reſtitutionē cōuerſorū in proprios
vſus ꝙ intelligit in religioſis habentibus adminiſtrationē quia
tales reſtituent de fructibus.de fideiuſ.peruenit.Nam ratione
adminiſtrationis videntur facere fructus ſuos iuxta no.xij.q.
j.duo.de cle.nō reſi.c.vno l.vj.de offi.ordi.preſenti.e.lib.Arch.
de reſcrip.ſtatutum.§.aſſeſſores.Jn clauſtralibus vero q odio
ſe in proprios vſus conuertant.id qḋ pauperibus erogare tenē
tur dicendum ꝙ non compelluntur ad reſtitutionem quia non
habent propriū.xij.q.j.non dicatis.ſed pena corporalis impo
natur.de elec.quia ſepe in.vj.cum ibi no.per Archi.⁊ Joannē.
23 and.¶†Quero an ſeruus poſſit eſſe executor de voluntate do
mini:videtur ꝙ ſic.cum monachus ⁊ ſeruus equiparentur.xij.
q.j.non dicatis.⁊.c.nolo.⁊ ibi no.⁊ per Jnnocē.de priuile.cum
olim.⁊ per Bart.ff.de ſtip.ſer.l.j.⁊.l.ſi communis ſeruus.⁊.l.ꝙ
ſeruus.¶Contrarium tenet Ja.de are.alle.ff.de mu.⁊ ho.l.vt
gradatim.⁊ quia de iure ciuili non habet communem factionē
teſti.ff.de teſta.l.ſeruus.⁊ ſic non erit idoneus.pro quo facit.q
a maxime hoc factū verſatur circa negocia ⁊ circa iudicia [a] Ad
negocia autem tantum forte eſſe poſſet.Jdem dicit de pupillo.
ar.ff.de ar.l.ſed ⁊ ſi in ſeruum.§.ſed neq;.⁊ de procur.qui gene
raliter in.vj.¶Jdem de ſurdo ⁊ muto.¶Jdem dicit Jac.de
ra.de muliere allega.de regu.iur.femine.Jaco.de are.in hoc
cōtra.quia tutela eciā cadit in muliere.in auctori.vt liceat ma.⁊
auie.§.j.de ap.ex parte cum ibi no.pro hoc facit.ff.de alimen.
le.l.filio.§.matri.⁊.ſ.eodem nos quidem ſecundum Paulum
ibi nō loquitur de vniuerſali executiōe teſta.vnde de rigore pre
cedens opi.videtur verior.de hoc.ſ.e.c.ij.in.vj.⁊ per Bart.ff.
de re.iur.l.femine.⁊ in.l.a filia precalleg.⁊ per Cy.in.l.id qḋ pau
24 peribus.C.de epiſ.⁊ cle.⁊c.¶†Quid ſi teſtator mandauit om
nia bona diſtribui de voluntate vel conſilio talis religioſi.Di
cit Pau.ꝙ quo ad primum eſt quaſi executor.ſecus quo ad ſe
cundum niſi heres in totum ſecutus eſſet conſilium eius vel ſe
qui cenſeretur ex forma mandati teſtatoris.Sed an actio com
petens religioſo hoc caſu queratur monaſterio dicit ꝙ non per
l.ſi ſtipulatus fuerim.ff.de ver.ob.quia non competit actio ta
lis ſuo nomine.ſed ratione officij ⁊ ſic coheret perſone ſecundū
25 Pau. [b] ¶†Nunquid executor poſſit agere ⁊ exigere legata ab
b heredibus ⁊ ab alijs videtur ꝙ ſic per.l.ſi quis ad declinandā.
⁊.l.nulli.C.de epi.⁊ cle.Jn contrariū per.l.lucius.§.menia.ff.
ad treb.hic dicit Matthe.ꝙ ſi executor eſt deputatus ad ſoluē
dū ⁊ erogandum legata ad pias cauſas tunc poteſt agere.vt.d.
l.nulli.Si autem non ſunt legata ad pias cauſas.tunc agere nō
poteſt.vt.d.§.menia.ff.de annuis lega.l.filio.fallit in certis caſi
bus ſpecialibus.Primus eſt cum teſtator concedit ei poteſtatē
agendi.ff.de leg.j.quidaʒ.§.ſi ſcriptus.⁊.l.ſi a pluribus in prin.
Secundo fallit ſi non ſit purus miniſter.ſed ſi particeps lega
ti.ff.de leg.ij.l.ſi quis titio.⁊.ff.de leg.iij.l.ſi quis legatari⁹.Ter
tio fallit vbi aliqḋ commodum conſequeretur ex teſtamēto de
quo in ſpec.de inſtru.edi.§.nunc vero inter relicta autē ad pias
cauſas computat relicta de quibus.ſ.dixi.An executor poſſit
trāſigere cum herede vel alio ſuper relictis a teſtatore.videtꝰ ꝙ
non.quia non poteſt remittere debitum licet agere poſſit ſicut
nec tutor vel curator.C.de pac.l.pactum curatoris.⁊.ff.pro em
ptore.l.qui fundū.§.ſi tutor.ff.de admini.tuto.l.luci⁹.§.ſi.ſecūʼ
dū Matth.¶Quid ſi teſtatōr fecit primo teſtamentū ſolēne.īce
pit aliud facere ſed morte preuentus nō potuit illud cōplere quid

a ¶Ad negocia aūt.Adde tex.in.l.ſeruum ff.de procur.tex.l §.eadē cum ibi not.p gl.⁊ doc. inſti.q.⁊ ex qui. cau.ma.nō poſ.

b ¶Nunquid executor.Addē tex.in.l.diu⁹.ff. ad.l.fal.no.in.l. luci⁹.§.menia ff.ad trebel.⁊ in l.nulli.⁊ in.l.ſi qs ad declinandā.C.de epi.et cleri.

c ¶Jnterdictis. Adde tex.in.l. nō eſt de ſpon. ⁊ i.c.ꝙ in te.de pe.⁊ remiſ.

erit.Dic ſcḋʒ Guil.ꝙ primū nō vʒ quo ad legata ⁊ fideicōmiſſa
ſ.q̄ illa potuit tollere ex ſua volūtate.ſʒ quo ad inſtitutiōeʒ bene
valet mero iure.ff.de leg.iij.l.ſi mater ⁊ ſic reſidet Jo.de lig.ſed
certe illa lex facit in oppoſitum.vnde melius facit.l.militis.§.
veteranus.ff.de re mili.ſed illa in alio caſu loquitur vt ibi patet
⁊c.Sequitur.

¶De ſepulturis. Rubrica.

1 Interdicti tempore non licet corpora defunctorum in ci
miterijs ſepeliri niſi in caſibus permiſſis.
2 Sepultura interdicta eſt publice excommunicatis ⁊ nomina
tim interdictis ⁊ vſurarijs manifeſtis.
3 Et qui ſcienter illos recipit ad ſepulturā vel alios tpe interdicti
ipſo iure incidit in ſententiam excōmunicationis.
4 Et a tali ſententia non poteſt abſolui niſi pri⁹ ad arbitrium epi
ſcopi ſatiſfecerit illis quibus iniuria eſt irrogata.
5 Priuilegiū tollitur per verba generalia derogatoria:nec requi
ritur ꝙ ſit ſpecialis.
6 Maſculinum an ⁊ quando comprehendat femininum.
7 Claues eccleſie an ſint plures vel vna.
8 Sepultura excommunicatorum vel alias prohibitorum ſepeli
ri in cimiterijs ſi ſepeliantur in agris vel locis priuatis an ſit pu
nibilis ⁊ nu.10.⁊.11.
9 Sepultura defunctorum quare potius facienda ſit in cimite
rijs vel locis ſacris ꝙ̄ alibi.
11 Cimiterium ⁊ eccleſia paribus paſſibus ambulant.
12 Sepultura eccleſiaſtica ⁊ chriſtiana ⁊ cimiteriū ſumuntur pro
eodem.
13 Sepultura in quibus caſibus ſit prohibita tempore interdicti.
14 Et in quibus permittatur.⁊ quid poſſit fieri tempore interdi
cti:⁊ quid ſi ſepeliantur prohibiti extra locum interdictum:⁊ an
habeat locum in excommunicatis vel hereticis.
17 Sepeliri non debet excōmunicatus minori excommunicatione
in cimiterio ſi in illa deceſſerit.
18 Sepultura ſi datur excommunicato an ſit eccleſia reconcilianda
vel cimiterium.
19 Et an ſepeliens excommunicatum maiori excommunicatione
incidat in minorem.
20 Excommunicatus publicus vel publice quis dicatur Et quan
do dicatur ſententia publice lata ⁊ nu.21.
22 Sepeliens ſcienter excommunicatum an incidat in penam
iuris.
23 Jnterdictus nominatim quis dicatur.
24 Vſurarij manifeſti qui dicantur.
25 Vſurarij cautio poſt mortē preſtita de cuius contritione ſigna
apparent quid operetur.
26 Teſtator ſi poſt factum teſtamentum efficiatur vſurarius ma
nifeſtus an per ſequens delictum vitietur teſtamentum.
27 Contemptus quid dicatur:⁊ quando dicatur quis delinquere
ex contemptu.
28 Ad ſepulturam funus portantes ſi non ſepeliunt an puniātur
⁊ quid de comitantibus:⁊ quid de fodientibus ⁊ fabricātibus
⁊ aperientibus ſepulcrum ſed non ſepeliunt.⁊ quid de prelatis
⁊ clericis qui patiuntur in eorū cimiterijs tales ſepeliri.⁊ quid
de portantibus cereos.
29 Sepultura dicitur que fit in cimiterio cum pſalmis et oratio
nibus.
30 Sepelientes extra caſus prohibitos in clementina prima de ſe
pul.an puniri poſſint.
31 Sepelientes ſcienter tempore interdicti vſurariū manifeſtum ⁊
publice excommunicatum ⁊ nominatim interdictū an puniā
tur:⁊ an ſepulti contra formam iuris ſint exhumādi ſi eorū oſſa
poſſint diſcerni ⁊ nu.32.⁊.33.
34 Sepultus tempore interdicti ſi penitet ⁊ reliquit aliquid eccle
ſie an liceat tali recipere mortuaria ſeu funeralia.

S Os qui proprie teme.

Primo ponit. Secundo tollit obſtantiam.
ſecunda ibi nullo ⁊c.¶†Nota tempore inter
1 dicti non licere corpora defunctorum in cimi
terijs ſepeliri niſi in caſibus expreſſe permiſ
2 ſis.¶†Not.ꝙ interdicta eſt ſepultura excommunicatis publi
c ce ⁊ nominatim interdictis [c] ⁊ vſurarijs manifeſtis.¶†Nota
3 ꝙ ſcienter recipiens predictos ad ſepulturam vel alios tempo
re interdicti ipſo iure incurrit excommunicationis ſententiā.
4 ¶†Et nota ꝙ a tali ſententia excommunicationis non poteſt
abſolui niſi prius ad arbitrium epiſcopi ſatiſfecerit illis qui
bus per predicta eſt iniuria irrogata.¶Nota caſum in quo
non prodeſt exemptio nec aliud priuilegium.facit ſupra ti.
tu.j.de.j.

5 tu.j.de.ſ. ¶ †Not.arg.ex tex.ibi ſub quacumque forma. ꝙ ad
tollendam priuilegia vel alia obſtantia ſufficiunt verba genera
lia de quo ꝫ.no.ta nec requiritur ꝙ ſit ſpecialis. faciunt iura alleg.
in vlt.glo.de quo in regula qui ſentit.poteſtis dicere hoc verū
quando clauſula profertur in iure. ¶ Si autem proferatur in
reſcrip.dic vt in capitulo.j.de reſcrip.⁊ in capi.j.de conſti.in.vj.
⁊ in.c.j.de exceſ.prela.eod.lib.per Joannem andree ⁊ per legi
ſtas in.l.ſi.C.ſi contra ius vel vti.pub.⁊ in.l.ſi quis in princi.te
ſtamenti.ff.de lega.iij.vbi per barto.⁊ per Lapum de reſcrip.ſi
6 propter in.vj.⁊ de preben.ſi cui vel ei cui.eod.lib.⁊c. ¶ †Glo.
in verſicu.⁊ pro hac querit an hec etiam comprehendat mulie
res facientes contra hanc conſtitutionem.⁊ ſimiliter viros lay
cos nedum clericos. Reſpondet ꝙ ſic.tamen quia maſculinuꝫ
comprehendit femininum de electio.generali in.vj.⁊ ibi de hoc
etiam quia generaliter hic dicit eos ⁊ ſic comprehendere debet
maſculos cuiuſcꝫ profeſſionis. facit de elec. quia circa ⁊ quod
ibi no.in.vj. ¶ Idem tenet hic Guil.dicens ꝙ in iſtis conſtitu
tionibus iuris communis quamuis penalibus maſculinuꝫ cō
cipit femininum propter auctoritatem conditoris ⁊ quia cum
facta ſit conſtitutio cum maturitate ſemper pro ea preſumitur
ꝙ nihil iniqui in ſe contineat. vt.ꝫ.l.j.pℏemio.⁊.ff.de iuſti.⁊iur.
l.j.⁊ pen. ¶ Idem dicit in ſtatutis factis per prelatos eccleſia
rum pro quibus etiam preſumitur ſemper ꝙ nihil iniquuꝫ ſta
tuant.ꝫ.de dan.deſpon.cum inhibitio.de his que ſi.a prela.ca.
nouit.ſecus dicit in ſtatutis aliorum principium ſecularium que
a frequenter odioſe promulgantur. ⁊ ideo velut odioſum [a] non
comprehendit femininum.ſecus ſi eſſet fauorabile.ff.de libe.⁊
poſthu.l.cum quidam. Idem ſi profertur a teſtatore vt ibi. tene
menti hanc concluſionem in hac materia an maſculinum con
cipit femininum. Dic latius vt not.per Joan.de lig.in de.j.de
elec.c.⁊ ibi p alios.⁊ pleniſſime dicit i capitulo generali de elec.
7 in.vj.zenze.etiam hic de hoc tractat ⁊c. ¶ †Gl. ſecundam no.
arg.ex litera ꝙ plures debeant dici claues eccleſie ⁊ non vna.de
quo remittit ad not.per ſe de ſum.tri.c.j.ad fin.habetis glo.⁊c.
di.i ſumma ibi tenet ꝙ licet quandocꝫ plures appellentur pro
pter diuerſos effectus.tamen vnica eſt clauis hoc eſt poteſtas
8 ſacerdotalis a qua ſurgit poteſtas ligandi ⁊ ſoluēdi.⁊c. ¶ †Gl.
cimiteriis.querit quid ſi iſti hic prohibiti non ſepelirentur in ci
miteriis ſed in campis vel locis priuatis an erit locus pene hu
ius decre. Reſpondet gl.ꝙ non a contrario litere que dicit pro
cedere etiam ſi talia ſint vicina vel contigua cimiterio vel ec
cleſiis nam ex quo non ſunt per epiſcopum benedicta ad vſum
cimiterii.iuxta id qđ habeſ de conſe.diſtin.j.Nemo.facit.xviij.
q.iiij.ſicut antiquitus non erit locus huic pene.quia locus pro
phanus non poteſt accedere loco religioſo vt no.Inno.ꝫ.eod.
9 abolende.Idem Guil.⁊ zenze. ¶ †Quare autē corpora defun
ctorum ſepeliantur in cimiteriis. Reſpondet glo.remittēdo ad
no.xiij.q.ij.cum grauia.ibi ponitur ratio in text.⁊ in gloſ.quia
triplex eſt ratio.vna quia ſepius oratur pro eis nam cum con
ſanguinei ⁊ amici veniunt ad eccleſiam recordātur ⁊ faciūt ora
tiones ad deum pro illis. Secundo quia ſpecialiter commendā
tur patrocinio iſtius ſancti in cuius honorem dedicata eſt eccle
ſia. Tertio quia minus torquentur a ſpiritibus immundis.vn
10 de in cimiteriis dicitur eſſe requies.xiij.q.ij.aurūꝫ. ¶ †Sed an
indiſtincte ſepeliens in cimiteriis perſonas hic prohibitas in
currat hanc penam dicit Guil.ꝙ ſi cimiterium eſt rite ⁊ ſolēni
ter benedictum per epiſcopum.tunc incurrit hanc penaꝫ inſti.
de re.diui.§.ſacra Idem zanze.vnde ad literam ſubaudiūt ibi
cimiteriis.ſ.rite.⁊ ſolenniter benedictis per epiſcopum. Si ve
ro in loco fiat ſepultura retento forte cimiterio.ſed non eſt ſolē
niter ⁊ rite per epiſcopum benedictum tunc dubium eſt.exem
plum ſi aliqui religioſi habent clauſtrum per epiſcopum depu
tatum.ſed quia erat modicum longe vltra ampliauerunt ipſuꝫ
extendendo vſcꝫ ad locum in quo erant domus priuate.⁊ in ta
li clauſtro ſic per religioſos conſtructo nulla alia ſolennitas inter
uenerit. An ſi quis in dicto caſu tempore interdicti ſepelia
tur in loco extenſo ſit locus huic pene. videtur ꝙ ſic quia quo
ad hoc ꝙ locus gaudeat immunitate non requiritur dedicatio
ꝫ.de immu.eccle.capitu.penulti.de conſe.eccle.vel al.capi.fina.
11 † [b] eccleſia autem ⁊ cimiterium paribus paſſibus ambulāt.ꝫ.
b de conſe.eccle.vel alta.conſuluiſti.ideo cum in eccleſia ſufficiat vt
ſacra dicantur.quia ad hunc vſum per epiſcopum ſit deputata
ſic in cimiterio debet dici. ¶ In contrarium facit quia nedum
ſola auctoritas epiſcopi in talibus requiritur. ſed ſolēnitas ma
gis ⁊ ritus de quo loquuntur iura de conſuetudine.diſtin.j.ne
mo.in auten.de eccl.titu.§.ſi quis.de fabrica.in auten.de mona
chis.§.illud ⁊ hanc partem videtur tenere Guil. Nec obſt. qđ
eſt dictuꝫ de eccleſia non conſecrata.quia illud intelligitur ſi ibi
fuerit celebratum alias non.vt no.glo.in dicto.c.penultimo.de
immu.eccle.facit quod nota.lxxviij.diſt.ca.j.per hoc concludit

ꝙ ſi in dicto clauſtro omnino nouo edificato nulla ſolēnitas in
teruenit non dicetur eſſe cimiterium.⁊ ſic non habebit locum
pena huius decre.vnico verbo poteſt dici ꝙ cimiterium eſt lo
cus ſolenniter per epiſcopū benedictus.de cōſe.di.j.nemo.alias
non eſt cimiteriuꝫ.facit.l.quotiēs.ff.qui ſatiſd.cog.⁊.ꝫ.de traſ
ac.c.ij.⁊ ſic tunc ceſſat cle.vnde indiſtincte in cimiterio proce
dit glo. Ste.hic dicit ꝙ ſi iſti ſepeliantur in eccleſia vel clauſtro
deputato ad ſepulturam licet non ſit benedictum per epiſcopū
locus eſt huic pene.tene glo. Sed an procedat cle.ſi ſepeliantur
hic prohibiti in cimiteriis exemptis. videtur ꝙ ſic per tex.hic
in fine.⁊ hoc quantum ad penam ⁊ poteſtateꝫ dioceſani. ¶ In
contrarium facit quod no.Inn.de priuile.in capitulo ad hec ſe
cundum Guil.⁊ plus non dicit forte ſic erat olim.hodie ſecus
12 per hanc cle.⁊ ſic prima pars vera videtur. ¶ †Quid autem ſi
ſepeliātur iſti hic prohibiti in eccleſia an erit locus pene Pau.
dicit ꝙ ſic.xiij.queſtio.ij.nullus.⁊ quia ſepultura eccleſiaſtica ⁊
chriſtiana ⁊ cimiterium ſumunſ pro eodeꝫ.vt no. Archi.de he
13 re.in capi.ij.in.vj. ¶ †Quero an hoc quod dicitur de interdi
c cto procedat [c] ſiue ſit generale ſiue ſpeciale. Guil.ꝙ ſic dummo
do procedat a claue.⁊ ſimiliter procedat ſiue fiat a iure ſiue ab
homine.de exceſ.prela.tanta.de conſue.cum inter.de cler.vbi ꝑe
riculum.de offi.or.ſi canonici.ſecus dicit in caſu.ca.ſi is qui.de
ſenten.excom.in.vj.ꝫ.de ſta.reg.ſuper quodam.⁊ in caſu.c. ꝙ
tranſlationem.quia talia interdicta non procedunt a claue. Idē
14 Paul.⁊ zenze. ¶ †Gloſa a iure querit qui ſint iſti caſus in qui
bus a iure tempore interdicti permittitur ſepultura. Reſpon
det glo.ꝙ ſunt aliqui. ¶ Primus eſt quando agitur de ſepul
tura clerici qui ſeruauit interdictum.nam tali conceditur ſepul
tura dicto tempore cum ſilentio tamen ⁊ ſine campanarum pul
ſatione.ꝫ.de pe.⁊ re.ꝙ in te. ¶ Secundus eſt ꝙ in priuilegia
tis circa confratres de quibus in capitulo vt priuilegia.de pri
ui.quia eodem modo talium confratrum eſt ſepultura permiſ
ſa tali tempore. ¶ De tertio auteꝫ caſu eſt dubium videlꝫ an in
quattuor feſtiuitatibus anni in quibus tempore interdicti po
teſt celebrari alta voce pulſatis campanis ⁊ apertis ianuis ſe
cunduꝫ ꝙ dicitur in decre.alma.§.vlt.de ſen.exc.c.j.in.vj.poſ
ſint mortui ſepeliri. ¶ Glo.tenet ꝙ non licet dicat multotiens
contrarium obſeruatum. Sed male ſecundū hoc mouetur per
decre.cum ⁊ plantare.§.quod ſi.de priuile.⁊ per.d.§.vlti.vbi
patet ꝙ in iſtis diebus permittitur participatio diuinorū quo
ad audiēda diuina officia non autem permittitur quo ad ſacra
menta.vt patet ex diuiſione illius.c.alma. Ad hoc quia cauſa ex
preſſa permiſſionis fuit propter ſpem reconciliationis.ſed hec
ratio ceſſat in iam mortuis.xxv.di.qualis. ergo quo ad ſepul
turam locum non habebit.arg.decre.cuꝫ ceſſante.de app. Ideꝫ
hic tenet Pau.⁊ zen.⁊ hic tutius de quo per Jo.cal.in tracta
tu ſuo de eccleſiaſtico interdicto.vbi vide per eum.vbi tenet cō
tra iſtam gloſ. Joan.de lig.in ſuo tractatu de eccleſiaſtico inter
dicto tenet cum glo.⁊ hoc puto tutius per rationes eius quia
ſepultura non eſt propter officium.ſed econtra ſepultura eſt qđ
principale cui accedit officium quod ordinatur in finem ſepul
15 ture †Et ex hoc ſequitur quod non poſſit dici diuinum offi
cium ſuper corpus etiam eo remanente in ſepulchro. quia ta
le officium intelligitur prohibitum prohibita ſepultura in cuius
finem eſt ordinatum.⁊ ex hoc patet ꝙ ſepultura potius accedit
tam prohibitione ſacramentorum ꝙ permiſſione diuinorum.
16 de qua in.d.c.alma.licet Jo.cal.contra. †Quid autem ſi illi de
loco interdicto ſepeliant extra locum interdictum aliquem de
loco interdicto an habebit locum hec pena.dicit Pau. ꝙ ſi lo
cus eſt interdictus propter delictum domini tantum ⁊ tunc nō
habet locum.ſecus ſi propter delictum populi.vbi habetur de
ſenten.excommu.ſi ſententia.in.vj.⁊c. ¶ †Gloſ.excommuni
catos.querit an in quolibet excommunicato procedat. Reſpon
det ꝙ ſi eſt excommunicatus maiori excommunicatione proce
dit litera ſiue ab homine ſiue a iure ſit excōmunicatus.⁊ de hoc
in dubio debet intelligi hic.arg.de ſenten.excommu.ſi quē. Si
vero eſſet excommunicatus minori.⁊ tunc non habet locum
hec pena. Fatetur tamen glo.ꝙ non ſunt ſepeliendi tales ſi con
ſtat eos in minore excommunicatione deceſſiſſe. vt not. Inno.
ꝫ.eod.ſa.ris facit de cle.excommu.mi.illud.⁊.c.ſua.xxiiij.que.
ij.ſane. Tamen ſi ſepeliuit vt dixi non eſt locus decre.huic que
d [d] in dubio debet intelligi de excommunicatione maiori. Idem
Guil.quia excommunicatio maior magis inficit ꝙ minor. Si
e autem ſepeliatur hereticus [e] qui etiam eſt excommunicatus a
iure. Reſpōdet glo.ꝙ de illo ſpecialiter erat prouiſum añ hanc
cle.per decre.ij.de heret.in.vj.cum glo.concor. Guil. Pau.di
cit ꝙ forte idem in excommunicato minori excommunicatiōe.
quia illa priuat participatiōe ſacramentorū.de cle.excommu.ſi
celebrat.⁊ per conſequens ſepultura ⁊ ſic videtur contradicere
glo.⁊ Guil.ſed intellige dictum Pau.ſcđm Joā.de lig. quo ad

a ¶ Nō comprehēdit femininū add.d.iaſ.j.l.ſi quis id qđ l.j.vo.ff.de iuriſ.om.iud.

b ¶ Eccleſia aūt. Add.d.ab.i.c.cuꝫ eccleſia circa pri.de im.ec.⁊ i.c.abolēde in.ij.col.extra de ſepult.

c ¶ Siue ſit gñale. Qđ dicatur interdictum gñale ⁊ qđ ſpāle declarat tex.i c.cū in ptib⁹ de ver.ſig.

d ¶ In dubio dꝫ. Add.tex.in c.ſi quē.extra de ſen.exc.

e ¶ Qui et eſt excōicat⁹. add.tex.i.c.j.ij.⁊.iij.xxiiij.q.j.in.c.j.de ſen.exc.

ſepulturã non quo ad penã huius decre. arg. de pe. di. j. §. pene
18 ¶ † Sed an ſi ſepeliat aliquis excõicatus ſit fienda reconcilia
tio cimiterij vel eccleſie. Rñdet glo. φ ſic ſi erat excõicatus pu
blice facit qđ no. de ſacra. non ite. c. ij. de conſec. eccle. vel alt. ca.
conſuluit. de priuil. ad hoc. Si autez erat excõmunicatus mino
ri. tunc licet non debeat ſepeliri vt predixi. tamen nõ videtur ne
ceſſaria reconciliatio quia nõ reperitur iure cautũ. ꝛ quia in du
bio appellatiõe excommunicationis intelligitur de maiore. qꝛ
19 excõmunicatio maior magis inficit φ minor. ¶ † Sed nunquid
ſepeliens excommunicatũ maiori excommunicatiõe incidat in
minorẽ. Glo. φ ſic. ſ. de priuile. ad hoc per illã rationem cum nõ
communicamus viuo non debemus cõmunicare mortuo. s. e.
ſacris. Jdem Ala. ꝛ Phi. in. d. c. ad hoc Hoſti. vt ibi contra. qꝛ
homo mortuus non eſt homo. de cle. miſ. in quadã. ꝛ ſic nõ po
teſt eſſe communio cũ mortuo. Fatetur tamẽ φ alia pena ſunt
puniendi. ꝛ ſic reſidet hic Guil. zenze. ꝛ Pau. hic dicit φ ſibi
placet prima opinio. qꝛ durat excõmunicatio etiam poſt mortẽ
de ſen. excom. a nobis. ij. nam excommunicatuz corpus ligatur
vt anima ſaluetur. de ſen. excõ. c. j. i. vj. nec ob. φ nõ ſit cõmunio
cum mortuo. quia licet ſit verũ in communione actiua ex parte
mortui. tamẽ ſecus ex parte viuẽtis qđ ſufficit. de cle. excom. mi
niſ. illud poteſt enim per viuũ cõmunicari mortuo cõmunione
fauorabili. ſ. lauãdo radẽdo ꝛ ſepeliẽdo. ꝛ ideo incidit in mino
rem. alias cõmunicãs excõmunicato furioſo vel dormienti vel
loquenti non reſpondenti non incidẽt in minorẽ. quod videtur
cõtra id qđ habetur. xj. q. iij. cũ excõmunicato. ꝛ hanc opinionẽ
23 tenet Jo. de lig. ꝛ Jo. an. in. d. c. ad hoc de priuileg. ꝛc. ¶ † Gl.
publice. querit qui dicantur publice excõmunicati. Reſpondet
gl. φ videtur poſſe colligi. ex. c. ad probandũ de re iudi. ꝛ ex no.
per glo. de excep. exceptionẽ. in gl. pen. ꝛ ille videt dicendus pu
blice excõmunicatus cõtra quẽ publice eſt lata ſententia per iu
dicẽ preſentibus officialibus ſuis in loco in quo conſueuit indi
care. ꝛ partibus pñtibus vel cõtumaciter abſentibus. ¶ Gl.
hic dicit φ eſt aduertẽdum: quia vt quis publice dicatur excõ
municatus non eſt neceſſe vt ſit publice denunciatus. vt proba
tur in decre. ad probandũ. vbi ponderatur ſolum φ ſit publice
excommunicatus non autem φ ſit denũciatus excõmunicatus
ſed an ſufficiat φ ſentẽtia lata ſit in loco in quo iudicare cõſue
uit. puta ad banchũ pñtibus officialibus ſuis ꝛ partibus vel
eis cõtumaciter abſentibus. dicit φ licet palle. gl. videtur ſenti
re φ ſic tamen nõ credit illã indiſtincte probare ſaltem quo ad
hunc caſum ſed ponderãda erit qualitas fori an vez ibi conſue
uit eſſe multitudo officialiuz ꝛ aſtantiũ ꝛ tanta φ veriſimiliter
preſumi debeant ſciuiſſe vel ſaltẽ ſit qđ imputetur ſi nõ ſciuerũt
φ publice per eos ſciebatur. xj. q. ij. qui ꝛ humanis. ꝛ tũc dicat
publice excommunicatus. An vero conſueuit ibi eſſe paucitas
predictorum. nã poteſt eſſe occultum factum iudicis licet factuz
in loco vbi conſueuit iudicare. puta ſi factuz ſit aſtantibus duo
bus vel tribus. allega. in auctẽ. de lit. §. omnem. col. viij. ꝛ tunc
non dicatur publice excommunicatus. ꝛ hoc videtur de mente
huius cle. ex ratione ipſius que potius eſt attendẽda φ verba.
de ver. ſig. intelligentia. c. preterea. Nam intentio cle. eſt ligare
in contemptum ſepelientes. qđ nõ eſt in caſu predicto. Nec ob.
iura per que mouetur gl. in. d. c. exceptionem. quia id non pro
bant ſi rationes inſpiciantur. ꝛ ibi etiam no. ad predicta hic al
leg. gl. infinita iura ꝛ qđ nota de elect. illa. in glo. magna ad fin. ꝛ
per Joan. and. ꝛ no. per Cõpo. de conſue. dilectus. cõcor. Pau.
21 ꝛ Mat. ¶ † No. bene hanc glo. quando dicatur quis publice
excommunicatus ꝛ quando dicatur ſententia publice lata ſaltẽ
quando agitur de pena aliquid facientis cõtra ſententiam pu
22 blicatam. ¶ † Deinde quero cum glo. ꝛ hoc quid ſi occulte ex
communicatus ſepelietur ſcienter per aliquem an incurret ſepe
liens hanc penam glo. dicit φ non. quia hec conſtitutio eſt pe
nalis. ꝛ ideo non eſt amplianda. ꝛ ſic dum loquitur de ſepelien
te publice excommunicatum non habet locum in ſepeliente oc
culte. Jdem hic Matt. ad hoc alle. quia non debet vitari vt ex
communicatus niſi conſtet de ſententia hominis vel canonis.
ſicut dicimus in diffidato. de homi. pro humani in. vj. ꝛ qđ ibi
no. per Hoſt. ꝛ qđ no. in cle. vnica. ſ. de conſan. ꝛ affi. Sed an ſe
peliens talem excommunicatũ maiori incurrat excõmunicatio
nem minorẽ. ¶ Glo. remittit ad no. in. c. ad hoc de priuileg. in
ſ. glo. dic vt dixi. ſ. in gl. prece. ad ſi. quia ibi glo. tenet φ ſic. Jdẽ
Joan. and. ꝛ Pau. ꝛ Joan. de ligna. licet Guil. ꝛ zenze. contra
ſed male. vt. ſ. dixi. ¶ Ultimo oppo. φ alia pena debet impo
ni in contrafacientes hec prohibita. vnde oppo. de. c. epiſcopo
rum. de priuile. Sol. φ vltra penam ibi poſitam hic addit alia.
ꝛ ſic non ob. quia vtraqꝫ pena locum habebit nec ob. de iud. at
ſi clerici. quia reſpondetur vt ibi no. ff. de penis. l. ſanctio legum
23 ꝛc. ¶ † Gl. nominatim. in princi. alle. concor. ex quibus colligi
a tur quando dicatur [a] quis nominatim interdict[us] φ ille qui eſt

a ¶ Quis nomina
ti adde hñ facẽ
q̃ hñtur in ſi. p
bar. ſ. l. ſi. ſ ſi. C.
ſi ꝫ ius vel vti
lit. pub. ꝛ bar. ſ
l. j. ad ſi. ff. ſi q̃ ſ
in ius vo. nõ ic.

b ¶ Qui dicũ
tur vſurarij ma
nifeſti adđ bal.
i. l. falſus. in. iij.
col. ſ. un. oppo.
ꝛ ibidẽ ſal. ſ. vj.
op. ſ pri. iiij. col.
C. de furt. bal. ſ
l. j. ſ. iij. co. v. q
dã ꝯfeſſus. fuit
ſ teſtõ. C. de ſal.
cã. adde le. bal. ſ
l. hẽdes pall. ſ
pal. ff. de te. ſ. l.
ſcripturas ſ. ij.
col. C. q po. ſpi.
ba. d. ab. ſ cõſi.
ij. ſ. ij. col. in. ij.
vol.

c ¶ Quo ad te
ſtamẽtũ adđ ſe
h. ſ. c. cũ dilecta
ſ. vij colũ. circa
me. v. ꝛ facit cẽ
de reſcrip.

o ¶ Cõtẽptus
ãt. adđ tex. ſ. c.
ỏ cõſtãtinopo
litane. xij. d. ar
chi. ſ. c. cupien
tes. §. j. de ele. c.
j. de ſen. excõ. in
vj. arch. lij. d. ij.

interdictus nomine proprio expreſſo vel per circunſtantias cer
tas no. etiam per Jo. de preben. in lateranenſi. ¶ Quid autem
ſi aliquis non eſt nominatim interdictus. ſed generaliter an ſi
ſepeliat illum ſepeliens incurrat penam huius decre. Glo. dicit
φ nõ per hũc tex. a contrario quinimmo pluſ dicit φ tales nõ
interdicti nominatim poſſent ſepeliri in cimiterijs dummo
do locus nõ ſit interdictus. ar. huius decre. cũ alijs concor. in
princi. glo. alleg. idem Guil. per quod dicit φ ſi notorium ſit de
fautoribus vel de illis quorum culpa lata eſt ſententia non tamẽ
ſunt nominatim expreſſi in ſententia licet ſit dictum in ea inter
dicimus talem cum fautoribus ſuis. licet tales notorij fautores
ſepeliantur nõ erit locus huic pene ar. de peni. di. j. §. pene. Nec
ob. de priuile. epiſcopo. in. vj. non ponitur verbuz nominatim.
Sol. ibi imponit alia pena. ſ. ſuſpenſionis ab eccleſie ingreſſu.
hic alia ſecundũ Joan. an. in addi. Jdem dicit Pan. ſi aliquis
ſit interdict[us] nominatim ab aliquo tẽporali exercitio non a par
ticipatione ſacramentorũ. quia talis non prohibetur ſepeliri. ꝛ
hoc voluit ſequens glo. que dicit φ ſufficit φ interdictum ſit ta
le φ ſaltem perimet ſepultura vt in caſu. de ſen. excõ. is cui. in. vj.
ij. reſponſo. facit qđ no. poſt Jnno. ꝛ Hoſtien. ſ. eod. ſacris. ꝛc.
24 ¶ † Glo. manifeſtos. querit [b] qui dicuntur vſurarij manife
b ſti. Reſpondet remittendo ad no. de vſu. c. j. ꝛ. ij. in. vj. Ma. hic
dicit hic φ manifeſti dicuntur vſurarij qui ex libris eorum con
uinci poſſent. vt in cle. j. de vſuris. facit. xlv. di. qui ſincera. ff. de
eden. l. j. §. editionis. ꝛ no. xxiiij. q. ij. ſane. Jdez ſi confiteatur co
ram ſacerdote qui eſt eius iudex quo ad hoc. de pe. di. j. quẽ pe
nitet licet Joã. and. de vſu. φφ. in. vj. dicit φ hoc cãu neceſſarij
ſunt teſtes. ꝛ hoc credit verius Jo. de lig. quia actus fori penitẽ
tialis tantum non inducit effectum in foro contentioſo. Jdez ſi
tenet altare paratum. dicitur manifeſtus vſurarius. vt no. in. d.
c. j. ꝛ. ij. de vſu. in. vj. Omnes predicti velut manifeſti vſurarij ca
rere debent eccleſiaſtica ſepultura ſaluo niſi caueant de reſtituẽ
do vſuras ſecundum formam decre. φφ. de vſur. in. vj. ¶ Sed
quid ſi non ſit preſtita cautio in vita vſurarij ſed preſtatur poſt
mortem per heredem vſurarij an ſufficiat. ¶ Glo. reſpondet φ
ſic quo ad hoc vt debeat ſepeliri. ꝛ ſic reſpectu ſepulture dumta
men teſtator iuſſerit illas reſtitui licet nõ caueat. nam alias cau
tio quam preſtarent heredes nõ ſufficeret φ ſepeliri deberet ex
quo conſtaret euz deceſſiſſe in peccato mortali ar. decre. quia in
omnibus ꝛ hoc de mente huius decre. φφ. in prin. ꝛ in fine. pri
mi reſponſi hoc reſpectu ſepulture. quo autem ad validitatem
teſtamenti non ſufficeret illam cautionem preſtari poſt mortez
25 teſtatoris. facit. l. filius. ff. de teſta. ꝛ. ff. ode. j. l. j. ¶ No. bene hãc
glo. propter id qđ no. in. c. φφ. de vſur. in vlti. glo. in. vj. Pau.
hic in effectu idem tenet dicit enim φ cautio preſtita poſt mor
tem vſurarij. de cuius contritione ſigna apparent operatur ef
c fectum quo ad hanc penam euitandam non autem [c] quo ad te
ſtamentum validandum quod ab initio fuit nullum ex perſo
na teſtatoris. ſic non debet conualeſcere ſicut nec conditum ab
impubere conualeſcit adueniente pubertate. pro hoc alle. d. l. ſi
ſi. ſ. ꝛ. l. eius. ff. de teſta. ꝛ. d. l. j. §. j. ff. de le. iij. ꝛ. C. de fal. l. ſicut. ꝛ
ff. ode. j. l. cetera. Joan. de lig. hic dicit φ contrarium nota. per
Jo. andree in dicto capitulo φφ. de quo remittit ad ibi nota
per ſe. Sed certe non eſt verum φ ibi hoc notetur. quia ibi glo.
loquitur quando preſtatur cautio poſt mortem ibi quando in
vita poſt teſtamentum quo caſu conualeſcat teſtamentum. vt
26 ibi no. plene in noue. † Quid autem econtra ſi ſcienter fecit ali
quis teſtamentum ꝛ deinde efficitur vſurarius manifeſtus an
per ſequens delictum viciat teſtamentum. Dic φ non inſti. qui.
mo. teſta. infir. in princi. §. hoc autem. ꝛ. C. qui teſta. fa. poſ. l. fu
rioſum. ꝛ in. l. j. §. exigit. ff. de bo. poſ. ſecundum tab. ¶ Ultimo
querit glo. an per penaz hui[us] cle. ſit ſublata pena concilij latera
nenſis decre. quia in omnibus. de vſu. Dic φ non. ſed potius hic
addatur illi cum hic illa non tollatur. ¶ Jdem dicit Mat. de
pena de cre. φφ. de vſu. in. vj. quia iſta non tollitur per illam.
ſed per hanc augmentatur pena eius. ergo debet cauere ſecun
dum eos ſacerdos qui habet manifeſtos vſurarios in parochia
ſua ne cadat in hanc penam ꝛ ideo ſeruare debet hanc formaz:
quia debet facere φ vſurarius ſatiſfaciat illis a quibus extorſit
vſuras ſi põt. Si autẽ non põt idonee dz cauere eis ſi pñtes ſũt
de ſatiſfaciẽdo integre. Si autem nõ ſunt preſentes debet cauere
perſonis per quas ipſis creditoribus acgratur vel ſi tales nõ re
periantur debet caueri ordinario vel eius vicario vel rectori
parochie in qua habitat. preſentibus aliquibus parochianis
vel notario de mandato ordinarij. ꝛ non debet credi vſurario
de quantitate certa ſed diligenter indagari. vt. d. c. φφ de vſu.
in. vj. ꝛc. ¶ Glo. ſcienter ponderat literaz in quo ad hanc penã
requirit ſcienter factum eſſe contra hanc conſtitutionem alleg.
o concor. ¶ Jdem Stepha. ponderans φ hic requiritur cõtem
27 ptus. vt pꝫ ex principio cle. † [o] Contẽptus aũt ſcđm papiã eſt
vt ij. ſe

vt ipſe refert mandatum nõ curare ⁊ aſpere tranſgredi.xi.q.ij.
qui diuinis.xi.q.iiij. excellentiſſimus .xi.q.iij .nemo cõtemnat
iiij.q.vi.oibus.tunc dicitur autẽ q̃s tranſgredi ex cõtemptu qñ
voluntas eius renuit ſubijci ordinatiõi legis ⁊ ex hoc pcedit ad
faciendum cõtra legem.ſec⁹ ſi pp̄ter particulares cãm inducat
ad faciendũ contra leges q̃ tũc non vł ex contẽptu peccare niſi
frequenter ex eadẽ cã iteraret delictũ.ſicut dicit Aug. in lib. de
d: ctrina chriſtia.a.i.q̄ non omnia peccata committũtur ex cõ
temptu frequentia tamen delicti inducit contemptum.cum ta-
li autem qui delinquit ex contemptu non de facili diſpenſatur.
⁊ ideo in literis ⁊ ſtilo curie apponitur clauſula dummodo per
ſimplicitatem ⁊ ignorantiam ⁊ non ex contemptu id fecerit ſe
cundum Abbat. ¶ No.bene quando quis dicatur delinquere
ex contemptu.de quo de excel. prela. tanta.de ſen. excom.cum
illorum.⁊ in.c.ſi.de de.ex.minis.vide Archi.lxxx.di.quicũq̄ ⁊c.
¶ Glo.ſepelire tangit plura dubia ſimul illa proſequendo que
28 dicit poti⁹ expectare occaſionẽ principis q̄ gloſatoris.¶ †Que
rit an portantes funus ad ſepulturam ſi illud non ſepeliunt an
incidant in hanc penam.Et ſimiliter querit quid de comitan-
tibus ſeu portantibus funus.Et ſimiliter quid de fodientibus
⁊ fabricantibus ⁊ aperientibus ſepulchrum ſed non ſepeliunt
Et ſimiliter quid de p:elatis ⁊ clericis qui patiuntur in eorum
cimiteriis tales ſepeliri,⁊ non contradicunt an incurrant hanc
penam. Quid etiam de clericis vel laycis portantibus cereos
cruces ⁊ ſimilia. Pro ſolutione dictarum queſtionum dicit gl.
q̄ aliud eſt clericos intereſſe ſepulture.aliud autem ſepelire.Et
ſimiliter aliud videtur ſepultura aliud predicta facere. de qui-
bus eſt premiſſum. Ad quod probandum gl. hic alle.multa iu-
ra que vario modo loquuntur circa iſtam materiam. Nã quan
doq̄ prohibent in cimiterio tumulari.quandoq̄ tradi ſepultu
re.quandoq̄ prohibent cereos ad ſepulturam admitti. quan-
doq̄ prohibent clericos intereſſe . quandoq̄ corpora ſepeli-
ri cum pſalmis. quandoq̄ dicunt ſepultura careat. quando-
q̄ iubent extra cimiterium ſubterrari.quandoq̄ permittunt cũ
ſilentio tumulari.vt patet ex iuribus hic alleg.in glo.⁊ ideo cũ
hic ſolum puniat ſepelientem non admittentem intereſſen-
tem vel cooperantem.⁊ ſepelire ſit corpus mortuum humo vel
tumulo tradere.videtur dicendum q̄ ſolum ponentes corpus
in tumulo ſeu fouea puniantur hac pena.⁊ non alij contradicti.
Pro hac facit ne videlz multitudo hominum ligetur tanta pe
na ex tumulatione vnius perſone. Tertio hoc confirmat gloſ.
quia portantes comitantes vel fabricantes ſi non ſequeretur
ſepultura non eſſent ligati. ⁊ hoc eſt clarum . ergo eodem mo-
do etiam ſi ſequatur quia non ſequitur neceſſario ex facto ipſo-
rum. ¶ In contrarium alleg.glo.quia ſi hoc eſſet verum tunc
ex hac conſtitutione ſequeretur abſurdum.quia faciliter poſſet
eludi faciendo q̄ vnus ſolus ribaldus vel vilis perſona forte de
ſeruis ſuis ſepeliret.⁊ reliqua funera pompoſe expedirentur. ⁊
ſic forte reſidet glo.⁊ plus non dicit per qđ videtur inclinare in
hac vltimam partem videlz q̄ predicti teneãtur ⁊ ligentur hac
conſtitutione ex ipſius mente. Pau.hic ambigue loquitur. vt
glo.dicit enim q̄ nedum actualiter ponentes corpus in terram
ſed etiam dicentes officium diuinum forte incurrunt in hanc
29 penam.quia plus contemnunt †ᵃ. Ad hoc quia ſepultura di
a citur que ſit in cimiterio cum pſalmis ⁊ oratiõibus.xiij.q.ij.que
ſta.xiij.q.v.placuit. Idem dicit de ſepelientibus de facto ab-
ſentibus clericis idem ſepeliri facientibus vel mandantibus.de
ſen.excom.mulieres. Subdit tamen q̄ litera hic ſolum videtur
punire ſepelientes.⁊ ideo forte.dicentes officium qui non ſepe
lierint non inciderent in hanc penam.cum in penis mitior ſtũ-
da ſit interpretatio.de re.iur.in penis in.vi.cum concor. Ste.
vero hic requirendo quid de portantibus candelas ⁊ comitan-
tibus funus.dicit omnes teneri ⁊ incidere in hanc penã. quia
communicant in crimine. Idem Lapus.facit de ſen.excom.ni
per.⁊.c.ſi concubine.cum ſimilibus.⁊ hec pars videtur verior
per rationem predictam ⁊ per rationem gloſ.per quam patet
reſponſio a contrario.quia etiam in penalibus licita eſſet exten
ſio quando reſultaret abſurdum ⁊ dicitur potius tunc mẽs cõ-
prehenſiua q̄ extenſiua iuxta ea que no.bar.in.l.omnes popu-
li.ff.de iuſti.⁊ iu.⁊.C.de le.l.non dubium .vt dixi de de.ſi poſt-
30 q̄m.in.vi.⁊c.¶ †Glo.ſubiacere querit an pena huius decre. lo-
cum habeat in ſepelientibus ſcienter alios prohibitos ſepeliri
extra caſus hic poſitos.vt eſt videre in caſibus alijs in quibus
denegatur ſepultura.de quibus no.ĩ.eo.ex parte.⁊ de ſta.mo.
c.ij.⁊.c.cum ad monaſterium. Reſpondet glo.q̄ non. pro quo
facit regula in penis. in.§. pene de pe.di.prima Idem Step.
31 ¶ †Deinde querit glo.quid ſi aliquis tempore interdicti ſepe-
liuit aliquem qui erat manifeſte vſurarius ⁊ publice excommu
nicatus ⁊ nominatim interdictus an per hoc erit ligatus vna
an vero quadruplici excommunicatione. Pro ſolutione que-
ſtionis gl.remittit ad ea que dixit in queſtione Gualterij in re-
gula delictum.de re.iur.in.vi.ibi tenet q̄ ex quo vnicus ſepul-
tus vno actu ſolum vna excommunicatione erit ligatus. ſecus
ſi plures ſepeliuiſſent.⁊ hoc vbi agitur de pena iuris.ſec⁹ de im
ponenda per hominem.dicit tamen glo.q̄ ſiue dicatur vna ex-
communicatione ligatus ſiue pluribus clarum eſt q̄ debebit
abſolui de omnibus cauſis ⁊ ſatiſfacere de omnibus.de ſenten.
excommunicatis.officij.⁊.c.cum pro cauſa.⁊ ibi no.de offi.ord.
ex parte.⁊ ſic quo ad hunc effectum non eſt magne vtilitatis
hoc eſt inueſtigare an vna an pluribus excõmunicationibus di
catur fore ligatus. Paul.hic ſimpliciter dicit q̄ erit quadrupli-
ci excommunicatione ligatus.alleg. preallega.c.cum pro cauſa
de ſenten.excommu.dicit enim q̄ aliud eſt quem excommuni-
catum aliud nominatim interdictum. Fatetur tamen q̄ pro eo
dem delicto vtraq̄ pena poteſt imponi ⁊ abſolutus ab vna
non erit abſolutus ab alia.illam tamen non incurrit epiſcop⁹
32 de ſenten. excommu.quia periculoſum.in. vi.⁊c. ¶ †Gloſ.eis
quibus querit qui ſunt illi quibus debet fieri ſatiſfactio iniurie
irrogate. Reſpondet glo. q̄ reſpectu eius quod hic dicitur de
excommunicatis ⁊ nominatim interdictis forte hic comprehen
duntur illi quorum fauore late fuerunt ſententie excommuni-
cationis vel interdicti in loca vel in perſonas. Nam per ſepul-
turam factam contra formam huius cle. talibus dicitur iniu-
ria irrogari reſpectu autem eius quod hic dicitur de vſurariis
manifeſtis dicit q̄ comprehenduntur illi quibus debebit fie-
ri reſtitutio. Nam in talibus debet fieri ſatiſfactio de qua hic lo
quitur. Item poſſunt comprehendi clerici vel miniſtri quibus
violentia illata eſt vt recipiant iſtos hic prohibitos ad ſepultu-
ram. Idem pau. Guil.⁊ zenze. Sed an abſolutio aliter facta
hoc eſt nõ premiſſa dicta ſatiſfactione teneat. tãgit hic Steph.
quidem q̄ non.alle. C.de legi.l.non dubium.⁊.di.vides. Alij
contra de quo dicetur.ĩ.de iurepa.clemen.i.facit quod vidiſtis
33 in cle.i.de ſequeſtra.poſ. ⁊ fru. ¶ †ᵇ Ulterius queritur cum
glo.an corpora vel oſſa iſtorum hic prohibitorum ſepeliri ſi ſint
b ſepulta ⁊ poſſunt diſcerni ſint exhumanda. dicit q̄ ſic alle.ĩ. eo
ſacris ⁊ hoc eſt clarum in tribus vltimis caſibus.ſ.in excommu
nicato ⁊ nominatim interdicto ⁊ vſurario. In primo.ſ. ſepulto
tempore interdicti dicit glo.q̄ ſi ille.fuit penitens licet non de-
buerit ſepeliri tamen ex quo ſepultus eſt non debebit exhuma-
ri ſaltem ſi de eo exhumando tractetur poſt interdictum relaxa
tum.alle.no.de ſenten. excommu.ſi ciuitas in glo.penul.in. vi.⁊
not.per Inno.⁊ Hoſti. de exceſſ. prela.ca.tanta ad finẽ fa.qđ
not.de ſenten.excommu.a nobis.ij.in glo. penulti. ¶ Ad hoc
quia ſi talis mortuus tempore interdicti non eſſet ſepultus de-
beret ſepeliri modo tempore quo ceſſauit interdictum.ergo for
tius ſepultus non exhumabitur. Si autem deceſſiſſet impeni-
tens ſecus eſſet.lxxxviij.di.c.fina. Item ſecus durante interdi-
cto ſecundum Innocen. in loco prealleg. ⁊ Paulus hic guil.⁊
34 Steph.†Sed an ſit licitum recipere mortuaria.ab illo qui de-
ceſſit penitens ſcilicet tempore interdicti. Dicunt Inn.⁊ Hoſt.
in prealle.cap.fin.de exceſ.prela.q̄ ſic. Mouentur quia pro ta-
libus eſt orandum. xi.qđ.iij.quecunq̄. ſecus ſi non fuiſſet peni-
tens vt predixi.facit quod not. per Ioannez andree poſt pre-
dictos de ſenten.excommu.cum voluntate. ¶ Gloſ.limitat di
ctum Inno.procedere ſi accipimus mortuaria relicta a defun-
cto in loco interdicto in morte ipſius vel pro datis poſtea poſt
relaxatum interdictum ſecus dicit funeralibus que darentur
cum funere ſepulto tempore interdicti de facto.quia talia non
hoſte reciperent clerici ne alias videantur participare in delicto
vel vicio. Idem Guil.paul.⁊ Steph. Per predicta dicit paul.
q̄ ſi talia funeralia que dixi licite recipi reciperentur per cleri-
cos de facto q̄ nõ deberetur quarta parochiali eccleſie ſicut nec
decima de illicite acquiſitis.de decimis ex tranſmiſſa. Ad hoc
quia tunc parochiali eccleſie nulla eſt facta iniuria ſpecialis. Si
de facto alij reciperent ad ſepulturam de relictis autem eccleſie
vbi elegit ſepulturam datur cum funere etiam tempore inter-
dicti ſi fuerit penitens amoto interdicto bene debebitur quar-
ta ſecundum pau. ¶ Glo. vltima colligit ex litera argumentũ
c q̄ ᶜ ad derogandum priuilegijs ⁊ aliis obſtantiis ſufficiũt ver-
ba generalia derogatoria.ad quod alle.cõcor.⁊ remittit ad no.
per Dy.in regula qui ſemel.de reg.iur .in. vi. Sed reuocat hoc
in dubium Paul.qđ tangitur in dicta regula qui ſemel.videlz
nunquid ſufficiant verba generalia ad derogandum priori vo-
luntati. Contrarium videtur q̄ ſic.ĩ.cap. proxi.⁊.ĩ. de heret.
ſicut vt in auten.de teſta.imperfectis.§.⁊ ſi quidem. Item quia
tantũ debet valere generalis reuocatio quo ad oĩa quãtũ ſpã-
lis quo ad ſpecies.ff.de admi.tuto.l.ſi duo. ¶ In contrarium
facit de offi.dele. ex parte.ff.ſi quis cau.l.ſed ⁊ ſi quis.§. queſitũ
ff.de leg.iij.l.ſi q̃s in prin.teſtamenti.de dolo ⁊ cõtu.c.ij.de eta.
⁊ qua.accepimus. Soluit ſuppoſito q̄ derogẽs ſit talis q̄ poſ-

a ¶ De ſepultura. Que dicat ſepultura declarat. d. ab. in rubrica extra de ſepul.

b ¶ Ulteri⁹ querit. vid. d. abb. in. d. c. ſacris.

c ¶ Quo ad derogandũ. Adde alex. I conſ. cxxvj. col. v. i fin. in. ij. vol. alex. I cõ. cxxij. i. ij. co. circa fi. in. iiij. vol.

ſit ſpecialiter derogare ſi ſunt verba derogatoria ſiue confirmatoria actuum precedentium ſufficiunt verba generalia ſic concepta innuant voluntatem eſſe talem derogantis vel confirmantis ſiue voluntas ſit prolata per vniuerſale affirmatiuum. vt in capi. alma. de ſenten. excommu. in. vj. ſiue negatiuum vt hic et hoc optinet in priuilegiis & reſcriptis conſuetudinibus & conſtitutionibus.[a] In teſtamentis vero non videntur ſufficere verba generalia ſecundum Dy. vt. d. l. ſi quis in princi. preallé. ita not. Dy. i regula ſemel. Alij contra dic ſecundū pau. ꝙ ſufficit voluntatem ſecundam exprimere ita ꝙ conſtet eum velle omnino primū reuocare licet verba derogatoria poſita in primo nō exprimat in ſecundo. Quid enim ſi verborum poſitorum in primo non recordabatur nec eius copiā poteſt habere nec eam liqueat. Certe hoc eſſe non debet. xxvj. q. j. deuiduis. nemo enim ſibi poteſt legem imponere a qua non poſſit recedere vt. d. l. ſi quis in prin. teſtamenti. extra. de conſti. c. j. in. vj. vbi hoc tangit glo. dic vt ibi.

a ℭ In teſtamētis. ad d. alex. l. ꝗ. xxv. i. ſi. co. circa me. in. iij. vol. alex. i. cōſi. clxiij. circa ſi. in iiij. vol.

1 ℭ Jura ſunt innouanda & renocanda prout ſuadet vtilitas temporis inſtantis & experientia.
2 Jura edenda ſunt ad ꝑpetuā rei memoriam.
3 Papa dʒ vacare circa ea que tēdunt ad gloriam & exaltationē fidei & profectum animarum fidelium.
4 Pacis autor non bene colitur niſi tempore pacis.
5 Rector eccleſie parochialis non eſt prelatus: ſed an dicatur habere dignitatem.
6 Predicatorum ordo fuit antiquior ordine fratrum minorum ideo preferri debent.
7 Incommodum ſubiectorum & filiorum cenſetur incommodū ſuperioris & patris.
8 Predicare quibus locis & quo tempore poſſint fratres predicatores & minores.
9 Jus commune vbi concurrit cum priuilegio prefertur ius commune.
10 Ordinarium auxilium facit ceſſare extraordinarium.
11 Priuilegium ſpeciale non derogat iuri communi.
12 Confeſſiones peccatorum & penitentium quis poſſit audire & qualis debeat eſſe confeſſor.
13 Confeſſores vbi poſſint audire confeſſiones: & quam poteſtatē habeant in penitentiis imponendis.
14 Abucus quid ſit.
15 Soluens obligatus ex pluribus cauſis preſumitur in dubio ſol uiſſe in duriorem cauſam.
16 Predicatores verbi dei qui poſſint eſſe & vbi debeāt predicare & nume. 19.
17 Diſtrictus quorumcunqꝫ religioſorum diſtringitur ad ſepta loci in quo degunt infra eorum clauſuram.
18 Religioſi vtrum legentur ſententiis ſuorum prelatorum extra eorum diſtrictum.
20 Predicare an poſſint fratres predicatores in locis communibus vel priuatis ſine licentia. & an indiſtincte poſſint vbiqꝫ predicare etiam tempore interdicti & qui poſſint de iure vel ex priuilegio predicare.
21 Predicatores falſi non habentes de iure licentiam predicandi ſi quid acquirant an teneantur reſtituere.
22 Studia generalia in quibus locis eſſe dicantur. et que dicantur generalia vel priuata: & que ſunt priuilegiata & que non.
23 Dictio tñ an referatur ad omnia precedentia.
24 Predicandi locus omnis intel igitur predicatoribus religioſis interdictus qui non reperitur expreſſus.
25 Predicare licitum eſt de iure communi ſolis prelatis & rectoribus curatis: & tale officium ſpectat ad ſacerdotes parochiales ad quos etiam ſpectat conferre eccleſiaſtica ſacramenta.
26 Vicarius interim dum eſt vicarius dicitur habere curam.
27 Prelati de iure communi ſunt epiſcopi qui de iure cōmuni habent iuriſdictionem.
28 Confeſſor primo debet audire confeſſiones: ſecundo īponere penitentiam: tertio abſoluere ſacramentaliter ſub forma
29 Contritio quid ſit.
30 Preſens quis dicatur.
31 Confeſſor quis dici debeat & pũtari.
32 Confeſſores electi ad confitendum an dicātur ordinarij vel delegati: & quid ſi non electus audiat confeſſiones an confitens excuſatus: & an confeſſor ordinarius poſſit audire confeſſiones & abſoluere a quocunqꝫ peccato commiſſo etiam extra territorium & quid ſi ſit commiſſum ab extraneo nō ſubdito & qui dicantur proprie confeſſores & ordinarij.
33 Confeſſor penitus extraneus non abſoluit non ſubditum.
34 Confeſſores proprij & ordinarij qui dicantur.
35 Confeſſor ſi parochianus delinquat ī parochia alteri⁹ quis habebit imponere penitentiā an ſacerdos loci delicti an ſacerdos domicilij.
36 Confeſſores ſi in eadem ciuitate ſint plura loca predicatorū vel minorum habentia determinatos con fines ſecundum eorum ordinationem an conuentuales vnius loci poterunt audire intra terminos aliorū vel parochianorum.
37 Epiſcopus an poſſit ſine cauſa licentiā ſemel ad audiēdas confeſſiones conceſſam reuocare & an poſſit omnes preſentatos ſibi refutare.
38 Indefinita iuris equipollet vniuerſali.
39 Confiteri an poſſit parochianus: religioſis non petita licentia a proprio ſacerdote parochiali & ſi confiteantur an teneātur iterato confiteri ſemel in anno proprio ſacerdoti & nu. 40.
41 Confeſſores religioſi in quibus caſibus poſſint abſoluere penitentes.
42 Caſus reſeruati pape & epiſcopo.
43 Abſolutio in quibus caſibus ſit epiſcopo ipſo iure reſeruata.
44 Ordine ſub clericali continentur ſacri & non ſacri.
45 Cauſa proprie quid ſit & quotuplex ſit & vnde dicatur & quid differat ab occaſione.
46 Sepeliēdi ius habent predicatores & fratres minores quo ad eligentes in eorum eccleſiis ſepeliri.
47 Sacerdotes parochiales habent poteſtatem predicandi & ad ipſos ſpectat conferre eccleſiaſtica ſacramenta.
48 Quarta canonica debetur ſacerdoti parochiali de quibuſcunqꝫ obuentionibus ſiue occaſione funeralium ſiue relictorum ab illo qui eligit ſepeliri in monaſteriis vel aliis eccleſiis.
49 Quarta funeraliū non debetur ſacerdoti ſi quid donaretur monaſterio in ſanitate ceſſante fraude.
50 Papa poteſt obligare tranſgreſſorē conſtitutionis ſue ad redditionem rationis in extremo iudicio.
51 Gratia ad ſui validitatem nō requirit ſcripturam. nec etiam requiritur ꝙ ſit bullata.
52 Sepeliendi ius que eccleſie dicantur habere.
53 Sepultura libera que dicatur & quid ſit ſepultura & quid ſit ſepulchrum vel tumulus & nu. 54.
55 Predicandi poteſtatem quis de iure habeat.
36 Verbum dei non eſt minus reuerendū ꝙ̄ corpus chriſti: quia plures verbo dei compunguntur.
57 Quarta canonica an debeatur parochiali de rebus relictis alicui fratri vel de aliquo dato alicui executori deputato ad diſtribuendum certam ſummam ſuo arbitrio.
58 Funeralia dicuntur omnia que cum funere deferuntur & vnde dicantur: & per quātum tempus durēt.
56 Quarta canonica in quibus caſibus ſolui non debeat.
60 Quarta canonica an ſit debita ſi aliquid recipit ī miſſis vel an ſit cōputandum ſi aliquid fuit ipſi curato relictum.
61 Relictum cauſa amicitie non ſubiicitur legi canonice.
62 Quarta canonica an debeatur ſi teſtator reliquit aliquid fratribus & non eſt ſepultus apud eos.
63 Et an heredes habeant neceſſe ſoluere integraliter relicta fratribus de quorum manibus debeāt poſtea curati recipere quartam: an vero poterunt ſoluere retenta quarta.
64 Et ſi predicti fratres integrum relictum perceperunt an poterunt cogi per ordinarium ad ſolutionem quarte.
65 Funus ſi primo deferatur ad eccleſiam parochialem & ibi dicatur vna miſſa: poſtmodum portetur ad fratres ſepeliēdum an minuetur quarta debita.
66 Sepelire corpus parochiani non debent fratres de iure non intereſſente ibi parochiano ſacerdote.
67 Debitor legando creditori an videatur velle ſoluere debitum.
68 Quarta canonica an debeatur de his que teſtator reliquit pro anima ſua.
69 Et debeatur hec canonica portio in recompenſationem onerū que ſuſtinuit eccleſia parochialis in vita.
70 Notorium eſt qd eſt in corpore iuris clauſum
71 Priuilegium an ad validitatem ſui requirat ſcripturam.
72 Sepeliendi ius an poſſit in pactum deduci: & an pactum de modo ſepeliendi valeat.
73 Pactum ſimplex licet tollatur non tamen tollitur pactum iuramento vel ſententia aut autoritate apoſtolica firmatum.
74 Clauſula in fine poſita refertur ad omnia.
75 Quarta canonica an poſſit tolli per conſuetudinem.
76 Clauſula non obſtante quid ſit: & que dicatur talis clauſula: et quotuplex ſit: & que priuilegia tollantur per talem clauſulam & nume. 77.
78 Quarta canonica de funeralibus vagabundi vel viatoris cui ſit danda.
79 Quarta quarte an debeatur epiſcopo.
80 Funeralia ſeu mortuaria dicuntur omnia que occaſione funeris & etiam propter voluntates morientis obueniunt.

Pridem

Dudum a Bonifa-
cio papa. Diuiditur in duas partes prin-
cipales: qꝛ primo ponit ꝓhemiū clemen-
tis innouans conſtitutionē Bonifacij
τ caſſans reuocatoriam benedicti. ſecun
do ponit ipſam cōſtitutionē Bonifacij:
ſcḋa ibi. Bonifacius. ſcḋa ſubdiuidit̄ in
duas: qꝛ primo ponit ꝓ. ſcḋo ipſam con-
ſtitutionem. ſcḋa ibi. ſuper cathedrā. ℭ Hec ſcḋa ſubdiuiditur
in partes. vij. qꝛ in prima parte ponit exordiū in quo dicit ſe vi
gilē circa ſcandala cleri tollenda. Scḋo narrat diſcordias ꝑdica
toꝝ τ minoꝝ cū clero ſuper tribus ꝑcipue. ſ. ꝑdicationibus: con
feſſionibus τ ſepulturis. Tertio prouidet circa predicationes.
Quarto circa confeſſiones. Quinto circa ſepulturas. Sexto re
uocat priuilegia τ conſuetudines ſtatuta τ pacta cōtraria. Se-
ptimo hortatur τ ꝑcipit per dictos predictos ordines τ ꝓfeſſores
ipſoꝝ benigne tractari τ contrafacientibus cōminatur. ſcḋa ibi
ab olim. tertia ibi. nos aūt. quarta ibi. ſtatuim⁹. qnta ibi hmōi
ſexta ibi. nos etenim. ſeptima ibi. cetex: legam ibi vſq ad. §. hu-
1 iuſmodi. ℭ † No. primo ex ꝓhemio cle.[a] ꝙ iura ſunt innouan
a da τ reuocanda ꝓut ſuadet vtilitas tēporis inſtantis τ experiē
tia. facit de conſan. τ affi. non dz. ℭ Et no. vnum finem in con
ſtitutione attendendū τ eius editione. ſ. vt edatur ad pacē τ qui-
etem ſubditoꝝ. facit quod habetur in ꝓhemio Gregorij. ix. di.
2 erit aūt. ℭ † No. ex titulo conſtitutionis Bonifacij iura eden-
da ad ꝑpetuam rei memoriam. de quo de re iudi. ad apoſtolice
3 in. vj. in prin. vt ibi. ℭ † No. ex exordio conſtitutionis Bonifa
cij circa qḋ precipue dz vacare romanus pontifex: qꝛ circa illa q̄
tendunt ad gloriam τ exaltationem fidei τ ꝓfectum animarū
b fidelium[b] τ quietem ſubditoꝝ maxime ꝑlatoꝝ τ religioſoꝝ et
oīm qui ſunt in ordine clericali τ ad tollendū diſſenſiones τ ſcā
4 dala inter ꝑdictos. ℭ † Et no. illud qḋ pacis auctor non bene
colitur niſi tēpore pacis. ℭ No. diſſenſiones τ ſcandala ſuſcita-
5 re rancores τ odia. ℭ † In ver. ab olim. Not. ꝙ rector eccleſie
parochialis non eſt ꝑlatus: an aūt dicatur habere dignitatem
6 vide de elec. ſtatutum. in glo. j. li. vj. ℭ † No. hic ꝑferri ꝑdicato
res minoribus nec mix qꝛ eoꝝ ordo fuit antiquior. vt habet̄ de
elec. quorūdam. li. vj. τ ibi no. ℭ No. tria ſuper quibus ꝑcipue
oriebatur diſcordia inter rectores parochiales τ iſtos mēdicā-
7 tes de ordine predicatoꝝ τ minoꝝ. ℭ In ver. nos aūt. ℭ † No.
ꝙ incōmodum ſubiectoꝝ τ filioꝝ cenſetur incōmodum ſuperio
ris τ patris. ℭ Nota ꝙ res ponderoſas quis dz inter pectoris
clauſulā cum diligenti conſideratione reuoluere. ℭ No. hic ver-
ba pulcherrima ꝓ faciendo ꝓhemium in pacis tractatu de diſ
8 cordiis ante habitis. ℭ † Not. in quibus locis poſſunt fratres
predicatores τ minores ꝑdicare: τ quo tēpore qꝛ in eccleſijs ſeu
monaſterijs ipſoꝝ fratrum τ in plateis cōibus: tempore tñ quo
prelati locoꝝ non predicent ſolenniter nec coram ſe faciant pre-
dicari. ℭ Ad funera aūt defunctoꝝ τ in feſtis ſpecialib⁹ dicto
rum fratrum τ in ſtudijs generalibus in die qua ſolet: genera-
lis ſermo ad cleꝝ fieri etiam dicto tēpore poſſent predicare niſi
predicare vellent tēpore quo ꝑlatus loci faceret gñalem conuo-
cationem cleri. In eccleſijs aūt parochialibus non poſſunt ꝑ-
dicare niſi inuitentur a rectoribus ipſoꝝ vel niſi de mādato epī
vel alterius ſuperioris ꝑlati id facerent q tunc ſi id concedat ab
ſentibus curatis τ ēt inuitis curatis nulla licentia ab eis petita
9 poſſunt ꝑdicare ēt non inuitati ſm Pau. ℭ † No. ex tex. ibi ꝑ
dicare ceſſabant ſm Guil. ꝙ vbi ius cōe concurrit cū priuilegio
ꝑfertur ius cōe: nec mix qꝛ natura originis potior eſt in acquiſi
10 tione. ff. ad municip. l. libertus. §. ꝑſcriptio. ℭ † Itē ex hoc not.
ꝙ vbi ſubeſt auxilium ordinariū ceſſat extraordinariū. ff. de mi
11 no. l. in cauſe. §. cā cognita. ℭ † Item no. caſum[c] in quo priuile
c gium ſpeciale non derogat iuri cōi: τ ſic fallit hec regula generi
per ſpeciem. ff. de reg. iur. li. vj. Fallit etiam in caſibus ibi not.
12 ſm Guil. τc. ℭ † In ver. ſtatuimus. No. qualiter ſe debent ha-
bere fratres ꝑdicti vt poſſint audire confeſſiones τ dare penitē
tias: qꝛ ſuperiores dictoꝝ fratrum debent petere licētiam ꝓ fra
tribus quos elegerint τ a dyoceſano loci vbi ſitum eſt monaſte
rium τ a dyoceſano loci vicini vbi non ſunt monaſteria ipſoꝝ ſi
ibi velint audire confeſſiones. ℭ Et no. quales ꝑſonas debeāt
eligere dicti ſuperiores ipſoꝝ fratrum ex quo habes qualis de-
beat eſſe cōfeſſor: qꝛ dz eſſe modeſtus diſcretus ac peritus τ pro
13 batus in vita τ moribus. ℭ † Item no. ꝙ vltra electionem req
ritur ꝙ tales electi repſententur epō vt det licentiam ipſis vt li-
bere audire valeant ſubditos ipſius dantis licentiam volentes
eis ſponte confiteri ac illis iniungere penitentias ſalutares.
ℭ No. ꝙ non poſſint deputari per prouincias ſed ſolum per ci
uitates τ dyoceſes. ℭ No. ꝙ extra loca in quibus ſunt deputati
non poſſunt confeſſiones audire. ℭ No. ꝙ numerus aſſumen-
dorum ſeu deputādorum eſt arbitrarius inſpecta paucitate vel
multitudine cleri τ populi. ℭ Not. ꝙ prelatus non poteſt dare
licentiam reſpectu certe perſone q̄ ſibi videatur non ſufficiens.
ℭ No. quid ſi ꝑlat⁹ vniuerſaliter recuſet dare licentiā ſuperiorib⁹
iſtorum fratrum: qꝛ ex autoritate apoſtolica intelligitur conceſ-
ſa. ℭ Not. ꝙ predicti religioſi in caſibus predictis non habent
maiorem poteſtatem circa confeſſiones τ penitentias quā ha-
beant rectores eccleſiarum niſi amplior poteſtas per epm ſit ex-
preſſa τ conceſſa τc. ℭ Glo. inſtante colligit ex litera ꝙ non ex-
pedit priuilegiatis τ exemptis fieri cōſilia: qꝛ per illa derogatur
multotiens priuilegio exemptionis: τ etiam cuilibet alteri vt pa
tet ex hoc conſilio vienēſi. per quod in multis caſibus fuit dero
gatum priuilegio exemptionis. vt pz ex hoc. c. ſi. τ. ꝫ. c. priuſ. τ
ꝫ. ti. j. cle. vna. τ de ſup. neg. prela. qꝛ regulares. cum alijs ſi. alle.
in glo. ℭ Gloſ. cathedram ponit τ exponit quid ſit cathedra τ
14 literalis eſt notanda. ℭ † Glo.[d] alueum declarat quid ſit alue⁹
d τ ſimiliter glo. in ver. torrens expoſitiua eſt. ℭ Glo. inſtantius
notat τ colligit ex litera ꝙ habens intendere ad multa dz ma-
num apponere ſeu inchoare in eo qḋ eſt grauius τ ponderoſi⁹
15 alleg. † ſimile de ſoluente obligato ex pluribus cauſis: qꝛ in du-
bio preſumitur ſoluiſſe in duriorem cauſam. C. de ſolu. l. prima.
ℭ No. bene hanc glo. que te inſtruit quid agere debeas cū in
multis es implicitus. ℭ Glo. radicitus. No. radicitus maliū ex
tirpandum τ rationem aſſignat quam no. τ. c. ℭ Glo. alie ſunt
literales τ expoſitiue notande tñ vſq ad glo. in verbo locis que
16 eſt in ver. nos autem. † Illa aūt querit quid ſi illi fratres velint
predicare extra eccleſias ſuas in locis tñ exiſtentibus infra ſe-
pta monaſterij vel ambitum ei⁹ vt in pratis vł hortis vel alijs ſi
milibus ſpacijs an poterunt. dicit gloſ. ꝙ ſic: τ hoc videtur vo-
luiſſe hec litera dum poſt verbum eccleſijs adiecit indefinite et
locis eorum. Idem Guil. dicit ꝙ predicare poſſunt vbicūq in
17 fra ſepta ſuarum domorum. † Ex quo no. ꝙ diſtrictus quorū-
cunq religioſoꝝ diſtringitur ad ſepta loci in quo degunt infra
eorum clauſuram per quod dicit ꝙ in tantum ſe extendit exem
ptio eis conceſſa inquantum ſe extendit territorium τ nō plus:
τ talis locus dr̄ exemptus: τ ſic intelligi debent iura que loquun
18 tur de loco exēpto vt eſt videre in. c. j. de priuile. in. vj. ℭ † Per
predicta infert ad queſtionem nunquid vez religioſi ligent̄ ſen-
tentijs ſuorum prelatorum extra locum predictum videtur qḋ
non per predicta. ad idem alle. de ſen. excōm. ſi vero clauſtralis.
τ ibi hoc tenet Hoſtien. lz referat aliquos dicere ꝙ tales prelati
ſint potius iudices perſonarum q̄ territorij: τ ideo totus mun
dus eſt eis pro territorio: τ per conſequens vbicunq ſit religio-
ſus debet dici ſubditus ſuo prelato τ per conſequens ligari eius
ſententia: ſed non videtur vera opi. iſtorum per ſuperius dicta
19 de quo eſt aliquid no. in cle. paſtoralis. de re iudica. ℭ † Quid
de locis que habent longe iſti fratres ab eorum eccleſijs vt ſunt
horti quandoq an etiam in illis poſſunt ꝑdicare. Guil. ꝙ ſic per
hanc literam que indiſtincte loquitur permittēdo id in locis eo
rum lz ibi non ſint platee communes. alleg. etiam ad hoc. l. pre-
ſes. ff. de procura. zenze. hic videtur tenere contrarium: exponit
enim locis eorum. ſ. in quibus degunt ad deſeruiendum in diui
nis vel dicit exponendum in locis. i. in clauſtris vel adherenti-
bus vt hortis. alleg. ff. de procura. l. preſes. ſubdens ꝙ extra illa
loca non extenditur exemptio τ per conſequens extra illa loca
delinquentes incidunt in ſententias ordinarioꝝ. vt de priuileg.
volentes. in. vj. Tutius videtur tenere dictum Guil. per tex. q
indiſtincte loquitur. arg. no. de elec. vt circa. in. vj. τ eius quod
ſtatim dicetur. ℭ Contra text. τ predicta opponit Guil. qḋ iſti
fratres non habent proprium in particulari nec in communi τ
ſunt ī ꝓprio ſicut dicit Dyoniſ⁹ ī li. de celeſti hierarchia. c. vj. fa.
xvj. q. j. alle. τ in cle. exiui. de verb. ſig. Soluit ꝙ tex. debet expo-
ni eorum locis. i. ad eorum vſum deputatis. Fatendum eſt enim
20 ꝙ ſonat contrarium qḋ dominium locorum non hāt. ℭ Gloſ.
cōibus querit an in priuatis plateis poteſt ꝑdicare ſine licētia
Reſpondet ꝙ non. ar. a contrario ſenſu litere. Ratio poteſt eē
ſm Guil. qꝛ platee communes ſunt iuris publici: τ ideo in illis
pꝛīceps ſeu papa diſponere potuit ſicut placuit ex ordinata po-
teſtate que ratio ceſſat ī priuatis: ſed an procedat litera ſiue ſint
platee communes locorum in quibus habitant iſti fratres ſiue
ſint alie platee communes. videtur ꝙ ſolum de primis intelligi
debeat qꝛ cum in locis ſuis tantum hoc permittatur abſonum
videtur ꝙ in alijs plateis permitteretur: τ ſic per verba prece-
dentia reſtringentur ſequentia que copulatiue ſequuntur. facit
ff. de vino τ triti. lega. l. fina. τ. l. ſi quis contra. eſt verum ſecun-
dum zenze. quia etiam in plateis quibuſcunq communib⁹ poſ
ſunt ſine licentia predicare. nam alš iſta verba nihil adderent
precedentibus in quibus permiſſum erat in eorum locis predi
care: τ ſic eſſent ſuperflua contra id quod habetur. ff. de legatis
primo. ſi quando. τ de priuileg. ſi papa. in. vj. Ad hoc qꝛ agitur

a ℭ Qḋ iura ſunt innouāda Adde tex. i au-
tē. q. mo. na. ef. legi. τ in auten. de cōſan. τ vte. fra.

b ℭ Quietem ſubditoꝝ. Adḋ idē eſſe in prin-
cipe ſeculari tex. tus in autē. cō-
ſti. q̄ dig. in pri. τ tex. in. l. bene a zenone. ad ſi. C. de quad. pre
ſcript.

c ℭ Itē no. caſum. An τ qñ ī priuilegio ſpā-
le deroget gñali ponit Pan. in. c. j. in. ij. col. ad finem. extra de reſcrip.

d ℭ Alueū. ad hanc glo. adde ſi. gl. in. §. apuū. in ver. alueo. in ſtitu. de re. di.

a ¶ Sed an in diſtincte q poſſint de iure vel ex priuilegio pdicare declarat d.Abb.in.c.inter cetera.l.j.col.ij.de of.or.ab.in.c.q̄ſit.de iu de.z.d.Abbas in.c.ij.in pe.co. de iud.vbi etiā ponit an layci z mulieres poſſint predicare.

de fauore ergo eſt ſienda ampliatio.de dona.cum dilectus.z.ff. de conſti.principum.l.beneficium zc. ¶ Gloſ.predicare querit an in locis expreſſis potuerint predicare etiaʒ tpore interdicti. Rñdet q ſic alle.de ſen.exco.rñſo.idem tenet hic Pau.ſed[a] an indiſtincte poſſunt religioſi predicare populo in locis hic expſſatis. Matt.dicit q non ſed debent eſſe ſacerdotes. alle.xvj.q.j.adijcimus. Alij enim ſm eum non poſſunt predicare etiaʒ de licentia ſuperioris. Superiores autem intelligit ſm Jnn. epos non pſbyteros parochiales iuxta no.de here. excommunicamus. Pau.vero hic dicit q interdum quis pretendit licitum ſibi eſſe predicare ratione ordinis: z tunc hoc ſolum competit ſacerdotibus: interdum ratione prelationis: z tunc etiam competit ſubdiacono qui prelatus eſſe poteſt.de eta.z qua.preterea.z ſimiliter doctori in theologia approbato per eum ad quem pertinet.vt probatur de here.cum ex iniuncto.xvj.q.j.adijcimus.z c.iuxta. Jnterdum competit ratione priuilegij vt patet hic.z de here.ſicut.d.ij. Jnterdum ex ſpeciali conceſſione quam facere poteſt quilibet habens curam alicui perſone note.vt magiſtro in theologia vel ydoneo vt competenti predicatori ſm Jnnoc. quod intelligit Hoſtien.in ſpeciali commiſſione ſeu licētia. Generalem autem licentiam predicandi ſolus epiſcopus concedit. de offi.ordi.inter cetera.de here.excommunicamus.§.qui vero z ibi dicit Hoſtien.q epiſcopus admittitur vbiq3 z ſemper ad predicandum niſi prohibeatur ab eo in cuius dyoceſi vult predicare.predicta intellige in predicatione verbali: in reali autem pdicatione quā quis facit dando de ſe bonū exemplum cuilibet eſt licitum.vt no.de conſe.diſtin.v.nouiſſime.z.vj.q.iij.c.ſecūdum Pau.Guil.hic diſtinguit latius cum queritur quis poſſit predicare z diſputare de fide publice z ſecrete z dicit q layci publice vel occulte de fide predicare vel diſputare non poſſunt z ſi contrafecerint ſunt excommunicandi.ſ.de here.ſicut.c.quum ex.§.inhibemus.quod limitat eſſe verum niſi faciant hoc aliq prudentes rogantibus clericis. Mulier autem cum hoc ſit virile officium nullo modo poteſt predicare alle.xxiij.diſ.mulier. ¶ Secundo caſu quando queritur de clericis z tunc aut loquimur de prelatis eccleſie aut de alijs clericis. Si vero de prelatis z tunc aut loquimur de papa z non eſt dubiuʒ q predicare poteſt vbiq3.xix.diſtin.in memoriam.z ſimiliter cuilibet committere.de offi.delega.c.fina. Jpſius autem commiſſarius ſubdelegare non poteſt alteri hoc officium vt ibi. Aut loquimur de platis inferioribus a papa z tunc in epiſcopis dicendum q in pria perſona poſſunt vbiq3 predicare niſi per epiſcopos alios in dyoceſibus ſuis prohibeant expſſe. Nā alis quantū ad hoc p vniuerſum mundum priuilegium habent a domino. Matth.vlti.vbi dicitur. Jte per vniuerſum orbem z predicate zc. facit xcj.diſt.in nouo. Committere autem alijs non poſſunt niſi in proprijs dyoceſibus.xvj.queſtio.vij.nullus omnino. Jn inferioribus autem prelatis epiſcopo z tunc dicendum in ipſis qd predicare poſſunt ſubditis ſibi commiſſis.xvj.qō.j.adijcimus. qd dicit procedere etiam ſi non fuerit niſi dyaconus. Committere etiam poteſt alij approbato vt magiſtro in theologia vł alij approbato per epiſcopum. Jdeʒ poteſt rector parochialis habens curam quo ad ſuas oues hoc in prelatis z habentibus curam. Si vero loquimur de alijs clericis non prelatis non habētibus curam z tunc dicit q aut volunt diſputare de fide pſonis coadunatis: z tūc licet tantum magiſtris in theologia: q ſuper hoc ſunt priuilegiati tanq̄ doctores fidei.de here.ſicut.z.c.cum ex iniuncto.ſic z iſti quibus papa committit vt fratres.de quibus hic. Jn dic q non poſſunt predicare niſi forte ſit doctor in theologia: z habeat ex priuilegio vel commiſſione z predicta intellige de predicatione verbali vt dixi.ſ.poſt Pau.zc. Aut loquimur de alijs literatis non magiſtris in theologia z tunc publice diſputare concitando turbam non licet. de here.c. excommunicamus.§.ſane clerici. Si vero volunt tales ſecrete diſputare.z[b] tunc cum inimicis fidei non poſſunt maxime de ſecretis fidei.xxiij.q.ij.cum aliquibus. Predicta limitat vera niſi forte heretici tales nimis prouocent: q tūc poſſunt aliquā verba fundere z illudere: alś non videtur vtile propter audientes qui forte crederent q non haberet quod reſponderet.xliij.di.in mandatis. Aut volunt cum alijs non inimicis fidei diſputare: ſ3 inter fideles alios predicare turbaʒ tñ non concitando: z tūc ſunt due opiniones.nam aliqui dicunt q non l3 per modum predicationis ſed per viam monitionis quam quilibet poteſt facere. xvj.q.j.c.j.z.c.q: iuxta. Alij dicunt q immo poſſunt predicare q: id non conſiſtit in foro contentioſo: z ſic reſidet Guil.z Jo.

b ¶ Et tūc cū inimicis fidei. Adde.d.Ab.i c.q̄ſit.de iudc.

c ¶ Glo. plati. Qui veniāt ap pellatione plati ponunt glo.d. Abb.z Fely.in c.decernim⁹.de iudi.

d ¶ Querit in quib⁹ locis.adde Ale.in ꝯſil. lxxiiij.in.ij.co.z ſe.in.iiij. volu. barb.in ꝯſi.xlſ. in.j.co.in.j.vo. z in ꝯſi.liij.l.ij. vo.Fely.in.c.re ſponſa.ij.q.l.j. ſ.ij.col.

21 de lig.hic. † Quid adit de acquiſitis per falſos pdicatores qui licētiam non habent de iure pdicandi an teneātur illa reſtituere. Jo.xvj.q.iij.c.j.alle.p z contra. Lau.ibi tenet q ſic: p quo facit ſm Pau.l.ſi ſeruus plurium.§.ſi.ff.de teſti. Matth.hic dicit idem.ſ.q teneatur reſtituere q: eccleſie querūtur ſm eum. alle.ff.

c de inoffi.teſt.l.poſthumos.§.ſi quis ex his zc. ¶ Glo.[c] prelati querit qui cōprehendantur hic appellatione prelati an ſolū epi an vero etiam alij. Reſpondet glo.q cōprehendantur nedum epi qui de iure cōi habent iuriſditioneʒ in loco: ſed etiam alij inferiores prelati q in loco habent iuriſditionē ex iure ſpāli: puta ex conſuetudine vel priuilegio ſm Jo.mo.idem Pau.alle.hic.di.qm.facit qd no.in glo.j.in ver.ſuperioris.ſed an hic comprehendatur noīe plati rector eccleſie parochialis.dicit glo.q non per Jo.mo.mouetur per tex.in ver.ab olim.vbi poſt prelatum exprimitur rector.qd not.bene z videtur verū pprie z ſtricte ſumendo: ſecus ſi late.de cler.egro.c.iiij. Sed quid de vicario prelati: an idem ſit dicendum qd hic dr de prelato.dicit glo.q ſic: q: id qd ordinarij non poſſunt expedire per ſe faciunt p alios expedirı.de offi.or.inter cetera.z.c.ſi epūs.in.vj. Jdē tenet Paul. poſt Gerſiam qd intelligit pcedere qñ vicarius vult predicare per ſe vt vicarius non vt alius prelatus cui ex officio id cōpetat ſecus ſi vult coram ſe facere ſolenniter predicare: q: in hoc nō repreſentat pſonam epi: poſſet tñ occulte facere predicari: ſed tūc non phibentur fratres hic nominati pdicare: q: per hoc nō de

22 rogatur ſue dignitati. ¶ † Gl.generalibus.[b] q̄rit in quibus lo

d cis dicantur eſſe ſtudia generalia. Reſpondet q in locis que habent ſtudium ex priuilegio vt eſt in ſtudio bonon. z ferrarieñ. vel ex conſuetudine cuius contrarij initij memoria non exiſtit. vt eſt videre in ſtudio Paduano.alle.de cle.non reſi.tue.z de priuileg.c.ij.in.vj.z in pheinio.ff.§.hec aūt tria.z ibi per Barto. Jo.an.in addi.Spec.dicit hoc verum olim.ſed hodie ſtudiuʒ paduanum h3 priuilegium conceſſum p Jo.xxij.z innouatum per Cle.quintum vt dicit ſe vidiſſe: dicit hic Pau.q que dicantur generalia ſtudia relinquatur arbitrio iudicis qui h3 cōſiderare an ibi legantur ſacra pagina iura z artes z an ſint loca inſignia.de cle.non reſi.tue.z in pheinio.ff.z an ſint talia quib⁹ ex priuilegio ſpeciali: vel de iure cōi conceſſum eſt.de priuile.c.ij.in vj.vel de antiqua conſuetudine cuius contrarij initij memoria non exiſtat.vt de ver.ſig.ſup quibuſdam.z.ff.de aqua quoti.et eſti.l.hoc iure.§.ductus aque.vnde aduertendum eſt ſm eum q quedam ſunt ſtudia generalia actu priuilegiata.de quib⁹ in cle.inter.de magiſtris.quedā priuilegiata ſed non actu generalia.q̄dam generalia ſed non priuilegiata: quedā particularia et non priuilegiata: de primis z tertiis non eſt dubium q loců h3 decr.in ſecundis z quartis non. alle.de cle.non reſi.ex tue.z lrē cam que dicit generalibus: hec dicit vera quo ad conceſſa exiſtēti in ſtudio generali.ſecus quo ad licentiam docendi vbiq3 quia illam oportet obtinere in ſtudio priuilegiato ſm modum datū a iure. Nam cum talis licentia reſpectu licentiati oēs reſpiciat: oportet q cōcedatur ab eo vel autoritate eius qui iudex eſt oium ſicut z princeps.ix.q.iij.cuncta per mundum.ſicut in ſimili dicimus de canonizatione ſanctoꝶ.de reli.z vene.ſan.c.j.z.ij.z in pꝛ̄uile.predicandi.de here.excōicamus.§.q: vero.z de conceſ.pb.propoſuit.facit qd no.in decre.per venerabilem.qui fil.ſint le.z per Bar.in.l.ij.de offi.proconſu.z le.z.l.l.j.C.de ſum.tri.z fi.

23 cath.zc. ¶ † Glo.niſi.querit an hec dictio niſi referatur ad oia precedentia z ita limitat. Reſpondet q non: ſed ſolum refertur ad primum dictum huius ver.z illum limitat: z ſic ſolum reſpicit qd dr in ver.in ſtudijs.duo aūt ſequentia ibi.ſ.de funeribus mortuorum z feſtis ſpecialibus ipſoꝶ fratrum non reſpicit hec limitatio: z hoc ſane demonſtrāt verba ſm glo.z hoc ſentit gl. q etiam ſi tempore funeralium vel qñ eſt feſtum peculiare fratrum epus conuocaret generaliter clerum ad ſe non per hoc impedirentur fratres predicare.ſecus in ſtudijs generalib⁹ in diebus illis in quibus conſueuit ſolenniter predicari: q: ſi illo tempore epus conuocauerit ad ſe clerum generaliter non poterūt fratres predicare illa hora vt hic dicitur.z hoc aperte tenet Zenzel. vnde ad literam dum dicit in predictis locis ſubaudit in quib⁹ ſunt ſtudia generalia: ſecus ſi ſpecialiter aliquos conuocaret a contrario litere.z tenet glo.hic in ver.generaliter. Sed quid ſi prelatus velit tenere totum mane pro miſſa z pro ſermone: z ſic impedire totaliter fratres: videtur q non poſſit cum hic nō dicat de horis: ſed hora z de illa qua pdicat z non de alia. Ad hoc q: fauor eſt q ſint plures predicantes z plures ſermones. Guil. hic credit q prelatus debeat acquieſcere per totam illam horaʒ in qua fratres velint predicare maxime vbi fratres nō habeāt aliam horam conuenientem.de preſumpt.mandata.j.q.j. inter rogo. ¶ Glo.eccleſijs.querit quid de capellis vel cimiterijs eccleſiarum vel parochialium. Reſpondet idem quod hic dicitur de eccleſijs parochialibus ſecundum Joan.mo.alleg.de ſenten.

24 excommu.ſi ciuitas.libro ſexto. ¶ † Juxta predicta querit gl.

e quomodo ſciemus in quibus locis poſſunt iſti fratres predicare. Reſpondet glo.q omnis locus intelligatur eis interdictus qui non reperitur hic permiſſus. Mouetur quia de iure communi non competit iſtis fratribus predicare ſed ſoluʒ prelatis z ſacerdotibus

⁊ ſacerdotibus curatis vt pʒ in hmōi. Item q: in eccleſijs ⁊ lo-
cis illorum fratrum ⁊ in plateis communibus permittitur eis
predicare cum certa tamen moderatione: ⁊ in eccleſijs aliorum
prohibentur regulariter niſi in caſibus hic expreſſis: ergo bene
patet ꝙ regulariter omnis locus intelligitur eis prohibitus q
non reperitur permiſſus. facit quod no. de tranſlatione prelat.
25 c. ij. q. v. conſuluiſti. ¶ † No. bene ex glo. ꝙ de iure communi ſo
lum prelatis ⁊ rectoribus curatis licitum eſt predicare. de hoc
dixi plenius. ſ. poſt Guil. ⁊ Pau. in glo. in verſi. predicare ⁊c.
¶ Glo. ſacerdotibus. querit quid ſi iſti fratres inuitentur a vi
carijs perpetuis an poſſint predicare in eccleſijs ipſorum vica-
riorum: videtur ꝙ ſic: quia ad eos ſpectat cura. alle. de offi. vic.
c. ſi. de preben. ſuper eo. in. vj. quinimmo plus dicit vcʒ ſufficere
licentiam vicarij temporalis dati in caſu licito autoritate epiſco
26 pi vt in caſu decre. ex eo. de elec. in. vj. ¶ † No. bene q: vult glo.
ꝙ vicarius interim dum eſt vicarius dicitur habere curam. de
quo de preben. expoſuiſti. ʒ. c. ſuper eo. ¶ In. §. ſtatuimus. Gl.
ſ. colligit ex litera quemadmodum tenere debent fratres iſti vt
licite poſſint audire confeſſiones ⁊ penitētias iniūgere. Mat.
hic dicit ꝙ ordo eſt ꝙ p ſuperiores iſtorū fratrum hec nomina-
torum debet licentia peti anteꝙ̄ eligant aliquos fratres ad offi
cium confeſſionum: ⁊ illa obtenta debent eligere ⁊ ipſi electi de-
beant licentiam petere ⁊ ſic duplex licentia debet peti: vna eli-
gendi alia poſt electionem ad confeſſiones audiendas ſecundū
Aluarum. credit tamen ꝙ ſi prima licentia non petat ex quo
ſecunda poſtea conceditur quod ſufficit ⁊c. ¶ Glo. non haben
tur. declarat ⁊ exemplificat literam. ¶ Glo. cuſtodes. querit qd
de prioribus conuentualibus qui habentur in ordine predicato
rum guardianis qui habentur in ordine minorū an poterunt
hanc primam licentiam petere de fratribus eligendis qui ha-
beant predicare. Reſpondet ꝙ non n contrario litere q̄ de iſtis
non expreſſit. de quibus autem vicarijs hic loquatur. dicit hic
Pau. ꝙ de vicarijs priorum prouincialium qui quandoꝙ̄ cō
ſtituti in vno regno in certa prouincia conſtituunt vicarium: ⁊
ſic ſunt hic tres de ordine predicatorum qui habent hanc licen-
tiam petere. ſ. generalis prouincialis ⁊ eorum vicarij: ⁊ ſimiliter
27 ſunt tres de ordine minorum vt hic patet. ¶ † Glo. prelatorū
querit quid comprehendatur appellatione prelatorum. Reſpō
det ꝙ continentur epiſcopi ⁊ ſuperiores de quibus predixit: et
hoc probat per literam que infra dicit de ciuitatibus ⁊ dyoceſi
bus: ⁊ ſic ſolum de epiſcopis ⁊ ſuperioribus videtur loq Pau.
hic dicit ꝙ prelati de iure communi ſunt epiſcopi qui de iure cō
muni habent iuriſdictionem. Item ſunt alij prelati ex priuilegio
vel conſuetudine. de conſan. ⁊ affi. c. j. ſm Jo. mo. ⁊ hoc dicit ve
rum quando tales habent iuriſdictionē quaſi epiſcopalē in loco
⁊ nulli ſubſunt diocesano. de quibus de priuile. abbates. in. vj.
etiam quo ad tales ſeu loco talū nō ſufficeret licentia dioceſani
per id qō hic ſubijcit lr̄a ꝙ datur licentia vt audiant confeſſio-
nes ſubditorū ſuorum. dicit Pau. ꝙ ſic. q: eſt volūtarie iuriſdi
28 tionis. facit qō no. de offi. leg. nouit. ¶ † Glo. audire colligit ex
lr̄a ordinem qui debet adhiberi in confeſſionibus. q: primo de
a bet audire confeſſio. ſecundo imponi penitentia.[a] tertio fieri ab
ſolo. Idē tenet hic Guil. dicens ꝙ dn̄ abſoluit ſacramentaliter
debet dicere. Abſoluo te auctoritate dei oīpotentis ⁊ apoſtolo
rum Petri ⁊ Pauli ⁊ officij in hac mihi parte cōmiſſi ab om-
nibus peccatis per te cōfeſſatis ⁊ ab alijs de quibus nō recorda
ris. An aūt dʒ abſoluere anꝙ̄ imponere penitentiam. dicit glo.
ꝙ non q: abſolutionē precedere debet oris confeſſio cordis con
tritio ⁊ operis ſatiſfactio ſaltem quo ad affectū ſeu intentionē
confitentis. Idē Guil. q: in impoſitione penitētie apparet ter
tia pars pricipalis materie debite huius ſacramēti. ſ. ſatiſfactio
quatenus eſt ex parte peccātis ſine qua ſaltem in affectu non eſt
perfectū ſacramentū. vn̄ nō debet abſolui. q: nō pōt debita for
ma apponi per miniſtrū donec materia itegre ſit diſpoſita que
in tribus cōſiſtit. ſ. in cordis contritione. oris cōfeſſione. ⁊ debi-
ta oris ſatiſfactione. Guil. ſm Idē Mat. dicēs ꝙ tūc demū eſt
vera ⁊ perfecta penitentia qn̄ dicta tria concurrūt. de pe. di. j. p
fecta naꝙ̄ ſicut tribus modis peccata cōmittūtur. ſ. delectatiōe
cogitatione ⁊ executione. vj. di. in palea. ſed penſandū. ſic tribus
29 contrarijs modis purgantur.[b] ¶ † Quid aūt ſit contritio. di
b cit ꝙ dolor pro peccatis aſſumptus cū ꝓpoſito confitēdi et ſa-
tiſfaciendi. talis aūt dolor debet eſſe triplex. ſ. acer q: deū offen
dimus. acrior q: patrē noſtrum celeſtē qui nos paſcit multiplici
ter. acerrimus q: redemptorem noſtrum qui nos lauit proprio
ſanguine. Quantus autē debeat eſſe dolor quē debet habere pe
nitens no. per Inno. de pe. ⁊ re. omnis circa prin. ⁊c. Glo. dein
de q̄rit an aū petitā licētiā a p̄latis poſſit fieri electio per ſuperio
res iſtorū fratrū hic nominatos. dicit ꝙ non per hanc literam.
Fatetur tamen ꝙ non eſt neceſſe vt licentia ſit obtenta. ſed ſuffi
cit ꝙ ſit petita quo ad hoc vt poſſint electionem facere Mat. et

idem Aluarius. vt dixi ſuper. ſ. glo. hic dicit ꝙ credit ꝙ ſi pri
licentia hic non ſit petita ſi tamen ſecunda ſit petita et conceſſa
ꝙ ſufficiat ſecundum eum pōt dici ante factum ſeruandā opi.
30 glo. poſt factum opi. Mat. ¶ † Glo. miniſtri. querit an vicarij
de quibus p̄miſit poſſunt facere electionē fratrū de qua hic glo.
hic dicit ꝙ non cū hic de eis non repetatur ⁊ ſic ſolam licentiaꝫ
petere poterunt de qua p̄miſit. ¶ Gloſ. ſufficiēs no. ex litera ſex
qualitates requiſitas in eligendo ad cōfeſſionis officium. et in-
ter cetera no. ꝙ debet eligi probatus in vita non aūt probandꝰ
31 ad quod glo. ſequens alle. auctoritatē beati Berna. ⁊c. ¶ † Gl.
preſentari. querit an perſonaliter debet fieri preſentatio religio-
ſi electi ad hoc officium cōfeſſionis dicit glo. ꝙ ſic per hunc tex.
qui dicit ꝙ preſentari debet. preſens autem dicitur qui p̄betur
ſenſibus corporis facit. l. j. in prin. ff. de ver. obli. Idem alle. La.
per gloſ. q: preſens n quo deriuatur actiuum huius verbi p̄ſēta
re. ſ. pre ſenſo dicitur quaſi pre ſenſibus poſitū. i. ante ſenſus vel
preſenſibus ſicut oculo vel alicui ſenſui. Item coram oculo ſcōm
Papiā. facit qō no. iij. q. ix. teſtes in glo. in verbo ſub coraꝫ per
qō dicit ꝙ non ſufficit patrono p̄ſētare aliquē abſētem ſuperio
ri ad eccleſiam vacantem licet poſſit per literas ſuas p̄ſētationē
admittere. de his que ſi. a prelat. ea noſcitur. ⁊. ſ. de exceſ. p̄la. de.
frequens. ⁊ per hoc patet ꝙ nominatū dʒ eligi ⁊ preſentari nec
ſufficit generaliter nominare. lʒ quidam contra ſed male ſecun-
dum Pau. q: ſic tolleretur facultas epō recuſandi indignū ⁊c.
32 ¶ † Gl. impediat. querit an iſti fratres ſic electi dicantur cura-
ti. videtur ꝙ ſic. q: hec ad que eliguntur ſunt de cura. ⁊ ſic ſaltem
⁊ ſi non in toto debent dici curati extraordinaria poteſtate. ſ. qn̄
denegatur licentia. vt in verſi. ſi vero. ſ. e. vel ex delega. vt in hoc
ver. quandoꝙ̄. ſ. licentia conceditur ⁊ non denegatur ⁊ etiaꝫ in
diſtincte videntur ordinarij vt vicarij cure cui eſſet conceſſio fa
cta ad vniuerſitatem territorij. Contrarium tenet Jo. mo. maxi
me q: hoc eſſet contra de. exiui. contra fratres minores. vbi ex-
preſſe inhibet eis ne ſint curati. Ad hoc facit ratio q: iſti ſic ele
cti non ſunt aſtricti ad exercitium talium actuum ſibi commiſ-
ſorum: nec ſimiliter fideles ſunt aſtricti currere ad eos ſed poſ-
ſunt ſi volunt: ergo ſunt cēſendi curati lʒ actus hic expreſſos ex
priuilegio huius perpetue conſtitutionis poſſunt exercere: et
hoc tenet Pau. tn̄ hic alternatiue loquitur. reſidet tamē in hoc
Ultimo Guil. hoc late hic diſputat in verbo conceſſerint: finali
ter concludit ꝙ poteſt dici ꝙ non ſunt proprie ordinarij nec p-
prie delegati cum in eis non cadat aliqua prelatio: ⁊ per conſe-
quens nec ex parte confitentium aliqua ſubiectio ſed eſt quedaꝫ
gratioſa ordinatio pape in fauorem animarum: ⁊ poſſunt iſti di
ci nudi miniſtri cum certe perſone ſint electe ad hoc ⁊ ſic nō po-
terunt delegare tale miniſterium. de offi. dele. c. ſi. poſſunt etiam
iſti dici habentes generalem facultatem iudicandi ſine admini
ſtratione: ſunt etiam ordinati ad ꝓuidendum ſpiritualibus an
fractibus ſicut arbitri temporalibus: ⁊ ideo tantum habent de
poteſtate q̄tum ei tribuit voluntas concedentium: facit de ar-
bitris cū dilectus. ⁊ per hoc patet an iſti poſſunt abſoluere exē
ptos vel ſimiles: q: ſi eſſent vicarij vel delegati epoꝝ ꝓpter con
ceſſionem quam faciunt non poſſent cum nec eps hoc poſſet p
ſe. ⁊ ſic nec in alios habent poteſtatem dare. ſ. q. vij. dayhertum
⁊ q: iſti funguntur vice curatorum vt hic dʒ in ver. huiuſmodi.
Secus videtur ſi teneremus ꝙ eſſent delegati pape vel ordi-
narij autoritate pape: qō videtur q: vtuntur poteſtate per pa-
pam conceſſa per hanc decre. ⁊ dantur ad vniuerſitatem cauſa
rum ad inſtar legati ⁊ inquiſitoris heretice prauitatis. de offic.
leg. c. ij. in. vj. ⁊ de hereti. ne aliqui. eo. lib. ⁊ licet exigatur conceſ
ſio epiſcopi exigitur ob reuerentialem honorem in recompenſa
tionem relaxate iuriſdictionis ab eo ⁊ in memoria naturalis vin
culi ⁊ propter reliquias ⁊ veſtigia iſtius. arg. l. qui libertus. §. ſi
noſtram. ff. de boū. liber. non autem alia de cauſa quod patet q:
iſti prelati faciunt de neceſſitate iuris. cum alle. ſi negent illa cō-
ſtitutio eſſet deluſoria: ⁊ ſic prebent nudum miniſterium: ſicut
miniſter in baptizando. ſ. q. j. ſicut. ⁊ ideo ſine ꝯcedāt licentiā p̄
lati locorum ſiue non totum videtur dici debere papale qō hic
diſponitur: ⁊ ſic videtur ꝙ poſſint exemptos abſoluere: et per
conſequēs ſcholares religioſos ⁊ exemptos qui ſunt in ſtudio de
licentia ſuorum prelatorum ſi volunt eis confiteri. In hoc con
cludit ꝙ ſi ſunt prelati exempti inferiores epiſcopis immediate
ſubiecti pape a iure habent licentiam eligendi ſibi confeſſorem
ſ. de peni. ⁊ remiſ. ne pro dilatione: ſecus ſi habent alium ſupio
rem immediatum: quia tunc niſi licentiati ſint ab eis quod poſ
ſunt eligere confeſſorem non poterunt abſolui per iſtos ⁊ ſimili
ter nec ſubditi aliquorum epiſcoporum per rationem decre. in-
ter cunctas. que ſit Benedicti. que expreſſe excludebat religio-
ſos qui ex ſecuta prohibitione ſui prelati non poterunt alijs cō
fiteri. niſi dicamus ꝙ q: conceſſa eſt licentia n prelato de ſtando
in ſtudio generaliter conceſſa ea ſine quibus legitime eſſe non

a ¶ Tertio ſie ri abſolutio. ad de tū ꝙ laycus cui tēpore neceſſitatis pōt fieri confeſſio abſol uere nō poteſt ſed eſt deꝰ qui abſoluit glo. in c. paſtoralis. §. ꝓpterea. in ver. preterꝙ̄. de off. ordi.

b ¶ Quid aūt ſit. De cōtritiōe q̄ dʒ haberi in confeſſione. vi de glo. in. c. ſi is qui. in gl. xxiij. q. xlv.

poſſit in ſtudio ⁊ ſic poteſtas digendi confeſſorem: ⁊ hoc dicit
communiter ſeruari alle.ff.de iu.l.ſi longius.facit quod dicitur
cum glo.in ver.volentium.in ver.extra ciuitatem. ¶ Glo. au-
ditur.querit quid ſi non electus ſe ingerat ad hoc officiu₃ vel ēt
electus: ſed extra locum ſibi commiſſum ⁊ aliquis bona fide ſi-
bi confitetur credens illum habere poteſtatem an erit tut⁹. Re
ſpondet glo.ꝙ ſic quo ad deum.alle.de elec.dudum. Idem ⁊ zen
ze.⁊ idem Paulus propter fidem ſacramenti: dicit tamē ꝙ nō
erit abſolutus ex vi talis abſolutionis per hunc tex. Itē nec tu-
tus eſſet quo ad deum ſi ſciens non habere poteſtatem illum ei
confiteatur.[a] Ex hoc nota ſecundū Guil.ꝙ exercens iuriſdictio
nem etiam in foro conſcientie extra territorium nihil agit. Idē
ſi vellet dicere ius iuxta territorium vltra ſuam iuriſditionem.
alleg.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.fina.⁊ ſic idem eſt in foro conſcien-
tie ⁊ in foro contentioſo.de conſtitu.vt animarum.in.vj. ſecun
dum Pau.⁊ zenze. Guil.hic dicit notabiliter hoc procedere in
confeſſore extraordinario quales ſunt iſti fratres de quib⁹ hic
loquitur.nā demū intra territorium in quo ſunt deputati pñt
audire confeſſiones de peccatis tamen vbicūq₃ commiſſis etiā
extra territorium: q₂ illa que in foro anime exercentur ſunt volū
tarie iuriſditionis: extra autem non poterunt abſoluere etiam
de commiſſis intra territorium vt hic. In confeſſore autem or-
dinario temporali vel perpetuo vt eſt proprius prelatus dicit
ꝙ ille a quocunq₃ peccato cuius abſolutio ſpectat ad ipſum ſiue
ſit commiſſum intra territorium ſiue extra abſoluere pōt etiam
extra territorium. Ratio ſecundum eum quia in his que ſunt
fori penitentialis que exercentur ſub ſilentio nullius territoriū
33 leditur.facit quod no.de offi.deleg.c.penul.⁊ fina. ¶ †Quida₃
autem ⁊ tertio eſt confeſſor penitus extraneus ⁊ iſte regulariter
non abſoluit non ſubditum.de pe.⁊ remiſ.quod autem.fallit in
34 viatore in mortis articulo. ¶ †Qui autem dicuntur ꝓprij con
feſſores ⁊ ordinarij.dicit ꝙ papa epiſcopus proprius legatus ſi
ſit in prouincia archipreſbyter eccleſie cathedralis preſbyter pa
rochialis ⁊ alij vicarij.facit quod no.de offi.archipreſby.c.pri-
mo. Idem zenze.qui de materia an extra ſuum territoriū in fo
ro anime aliquid exerceri poſſit remittit ad ſummam Hoſtien.
in titu.de parochia.§.quis intelligatur.⁊ de pe.§.cui confiten-
35 dum. ¶ †Per predicta patet ꝙ ſi parochianus delinquat in
parochia alterius quis habebit imponere penitētiam: an ſacer
dos loci delicti an ſacerdos domicilij. Ray. quia ſacerdos loci
delicti. Joan. contra in.c.j.xvj.q.j.⁊ hoc eſt verius ſm Matt.
36 Idem tenet archi.de conſti.c.ij.in.vj. ¶ †Quid ſi in eadem ci
uitate ⁊ dyoceſi ſunt plura loca predicatorum vel minorum ha
bentia determinatos confines ſecundum eorum ordinationem
an conuentuales vni⁹ loci poterunt audire intra terminos alio
rum intellige religioſorum[b] vel parochianorum.dicit Pau.ꝙ
ſic cum deputentur hic per terminos ciuitatem vel dyoceſim: ⁊
non per terminos conuentuum vel cuſtodiatum aliud eſſet ſi cō-
ſtitutio Benedicti que incipiebat inter cūctas ſeruaretur quia
ibi dicebatur vt audirent confeſſiones infra ſibi aſſignatos ter
minos ad hm̄oi officiū exercendu₃. Quid aūt ſit ciuitas caſtrū
vel oppidum remittit ad.c.ſi ciuitas.de ſenten. excom. in.vj. et
l.pupillus.§.vibs.⁊.ij.ſe.⁊ de verb.ſigni.⁊c. ¶ Gloſ.exigit.que
rit quid ſi ſit conuentio inter epiſcopum ⁊ fratres de numero:
quia forte epiſcopus dicit pauciorem numerum ſufficere ꝙ di-
cant fratres quid erit ſiendum. Reſpondet glo.ꝙ epiſcop⁹ ha-
bet eligere numerum qui ſibi videtur ſufficiens. de reliquis au-
tem vltra talem numerum de quibus eſt controuerſia recurra-
tur ad arbitrium boni viri.i.iudicis intelligo.i. ſuperioris epi-
ſcopi.ff.de verbo.obli.l.continuus.§.primo.ſecundu₃ Jo. mo.
Fatetur tamen idem Jo.ꝙ forte caute faceret epiſcopus ſi a pri
cipio cum digit taxat numerum cum quandoq₃ liceat a princi-
pio quod ex poſtfacto non licet.ff.de pac.l.in traditionibus.cū
concor.cum primo dicto glo.concor. Pau.licet dicat alios dice
re ꝙ epiſcopus poteſt repellere.arg.l.j.§.trebatius.ff.de aqua
quoti.⁊ eſti. Fatetur tamen ꝙ ſi vltra ſolitum modum preſentet
37 poterit epiſcopus eos reijcere ⁊c. ¶ †Glo.conceſſerunt.querit
an epiſcopus ſine cauſa poſſit licentiam ſemel conceſſam reuo-
care: dicit ꝙ non: per regulam decet.de regu.iur.in.vj. Sed an
expiret huiuſmodi conceſſio morte concedentis. Guil.dicit qꝺ
non: quia eſt epiſcopalis approbatio de iure communi ſicut illa
que habetur de elec.cum ex eo.in.vj.⁊ quod ibi no.idem zenze.
38 ¶ †Glo.quemq₃.querit an poteſt epiſcopus omnes ſibi ꝓſen-
tatos refutare: videtur ꝙ non per hunc text.qui videtur ſolum
loqui quando aliquem refutat: contrarium tenet Joan.mona.
Mouetur quia hec indefinita iuris equipollet vniuerſali.facit
quod no.de elec.vt circa.in.vj. Et quia extenditur in edictis ꝓ
torijs.l.ij.§.omnes.ff.vi bono.rap.cum ſimi. Ad hoc quia alſ
poſſet fieri fraus iſti conſtitutioni que multas requirit qualita
tes in iſtis fratribus. Nam poſſent preſentari omnes non ido-

[a] ¶ Ex hoc nota. Adde tu qꝺ dicit.d.Ja.in.l. ſi.in.ij.co.verſ. quinto fallit.ff. de iur.om.iud.

[b] ¶ Ad parochianos de parochia.vid bartoli in.l.j.ff.ad munici. Bal.in l.ſi quis ad declinandam. C. de epiſco.⁊ cle.;

[c] ¶ Et hoc indicat verbu₃ libere. Adde facere plura q̄ de vbo libere dicit Jaſ.in.l.j.in.ij. co.C.de ſa.ſan. ec. Jaſ.in.l. nemo pōt.in.vij. col.ff.de lega.j. Ale.in ꝯſi.lxv. in.v.vo. Fel.in c.j.in.xvj.co.de conſti.⁊ ibide₃ barb. Ale.in cō ſili.lxxx.in.v.⁊. vj.co.in.j.vo.

nei: ⁊ ſic cogerentur digere aliquos non habentes qualitates
hic requiſitas. Idem tenet zenze.⁊c. ¶ Glo.nollent habere.q-
rit an poſſent ſine cauſa proprio motu ⁊ voluntate recuſare ali-
quem preſentatum. Reſpondet glo.ꝙ ſic ⁊ hoc vult aperte hec
litera ſecundum Jo.mo.⁊ hoc tenent quidam ſecundum zenze.
pro quibus alleg.de reſcrip.ſciſcitatus.⁊ quod alibi dicitur ſ₃
quando vis animo non infertur.xxxij.q.v.§.primo.⁊ ipſe dicit
ꝙ hoc non eſt verum ꝙ ſine cauſa recuſari poſſit quia per nudā
voluntatem quis non habet cauſam contradicendi. alleg.ff.ſol.
matrimo.l.dotem.⁊.de iurepatro.paſtoralis.xlv.di.c.j.de ap.
ſuggeſtum.ad hoc quia aliter ſequeretur iniquitas.ſ.ꝙ per ſo-
lam maliciam perſona idonea ab hoc officio repelleretur non ſi
ne ipſius iniuria contra id quod habetur.ff.qui ſatiſda. cog.l.ſi
vero.§.qui pro rei qualitate.potes dicere ꝙ opi.glo.procedat ſi
vnum tantum vult recuſare: ſecus ſi omnes vel quando nō poſ
ſet de facili reperiri alius idoneus in loco vel tene glo. indiſtin-
cte per hunc tex.⁊ per id quod dicitur cum glo.ſeq.⁊c. ¶ Gloſ.
ſurrogari.querit quid ſi ſurrogatus non acceptatur.reſpōdet ꝙ
ſi ex iuſta cauſa recuſatur quia non eſt talis de quo eſt dictu₃ in
ver.hoc deinde.⁊ tunc imputet ſibi quia malum elegit.ar.l.cum
mandato.ff.de mino. Si vero ſine cauſa recuſetur tunc non no-
cet recuſatio: quia ſuccedit licentia pape per ea que hic dicuntur
in ver.ſi vero.ſecundum Jo.mo.nota bene ꝙ ſecundu₃ hoc nō
videtur abſonum ꝙ prima vice preſentatum etiam ex volunta-
ria cauſa poſſet recuſare quia ſurrogatum recuſare non poterit
ſine cauſa: ⁊ ſic facit pro gl.preceden. Sed nunquid poterit hec
ſurrogatio pluries fieri. videtur ꝙ non.ar.l.ſi duo.§.ſemel.ff.de
arbi.⁊.ff.de leg.iij.l.fideicommiſſa.§.ſi quis.de cen. Ste.hic di-
cit ꝙ dicta iura loquuntur quando res habuit effectum.hic ſe-
cus.vnde concludit ꝙ aut recuſatur ex iuſta cauſa aut ſine iuſta
cauſa aut ſumus in dubio.primis duobus caſibus tenet ide₃ qꝺ
glo.in tertio caſu dicit ꝙ illud pendet ex arbitrio ſuperioris.fa-
cit de offi.deleg.de cauſis.concor.⁊c. ¶ Gloſ.recuſarunt. querit
quid ſi ꝑlatus loci expreſſe non recuſat dare licentiam ſed non
dat vel negligit quid erit. Reſpondet ꝙ videtur qꝺ poſt trina₃
admonitionem vel requiſitionem ſuccedat priuilegium huius
conſtitutionis ac ſi expreſſe recuſaret.arg.decre.j.de ſup.neg.p-
la.⁊ de appellatio.ab eo.in.vj.⁊ de appel.de.q̄ne. Sed quid
ſi non poſſit haberi copia prelati vel eſt excommunicatus vel ſu
ſpenſus. Dicit Pau.ꝙ in primo caſu debet petere licentiam a
ſuo vicario in ſpiritualibus ſi illum habet.de tempo.ordi. cum
nullus.in.vj. Si vero non habet vicarium malitioſe facit: tunc
dicit ꝙ forte ex licentia huius cōſtitutionis poterit eligere. Tu
tius tamen dicit eſſe ꝙ petatur a papa vel ſuperiore prelati pro
pter negligentiam.ix.q.iij.cum ſimus.poteſt dici ꝙ ſufficiat re-
quirere licentiam prelati in loco debito ⁊ proteſtari.arg.no.de
elec.cupientes.§.quod ſi.per.xx.in.vj.⁊ de appel.ſi iuſtus. Se-
cundo caſu quando eſt excommunicatus vel ſuſpenſus prelat⁹
dicit ꝙ adiri debebit qui habet ſupplere negligentiam prelati ꝯ
defectum. de conceſ.preben. quia diuerſitatem ⁊c. ¶ Glo.volē-
tium.querit an comprehendat hic religioſos volentes iſtis ſic
electis confiteri. ¶ Glo.reſpondet ſub dubio forte ꝙ non quia
illi ſecundum ſtatum ſuorum ordinum debent ſuis prelatis cō-
fiteri.vt etiam dicebatur in conſtitutione Benedicti hoc vide-
tur verum quando non ſunt abſentes a ſuis prelatis. Quid au
tem ſi ſunt abſentes.dixi ſupra poſt Guil.in gl.impendat. quia
videtur ꝙ ſecus ſi de licentia ſuorum prelatorum ſunt abſentes.
39 alſ idem ſit ac ſi eſſent preſentes. ¶ †Glo.libere.querit an po-
terit parochianus confiteri iſtis religioſis non petita licentia a
proprio ſacerdote parochiali.dicit glo.ꝙ ſic[c] ⁊ hoc indicat ver
bum libere hic poſitum.facit quod habetur de preben.licet epi
ſcopus.⁊ hoc eſt tenendum licet contrarium ſentiat Jo.mo. vt
hic dicit glo.nec ob.de peni.⁊ remiſ.omnis.quia ibi loquitur quā
do alteri ſacerdoti quis vellet confiteri ⁊ non religioſis electis
40 ſecundum formam huius cle.⁊c. ¶ †Glo.impartiri.querit an
iſti qui ſunt abſoluti ab iſtis religioſis habeant neceſſe iterato
confiteri ſaltem ſemel in anno proprio ſacerdoti dicit ꝙ nō per
hunc textum qui tribuit talibus religioſis poteſtatem abſoluē-
di.cōtra quod glo.opp.de.c.omnis.de peni.⁊ remiſ. Soluit gl.
ꝙ ibi loquitur quando quis non eſt alteri legitime confeſſus ꝑ
vt dicebatur in extrauaganti Benedicti inter cunctas.hic ſecus
quia eſt legitime iſtis religioſis confeſſus.facit quod nota. poſt
Hoſtien.in.d.c.omnis.in ver.proprio.⁊ hoc dicit glo.tenendū
licet Jo.mo.hic ſatis prolixe.cuius dicta hic refert Paul.tene-
ret contrarium dicens ꝙ iterato erat confitendum ꝓprio ſacer
doti niſi iuſta cā affuiſſet ſibi non confitendi: ſed tene gloſ. vt ſic
iſta decre.velut poſterior corrigit illam decre.omnis.⁊ tāq₃ ſpe
cialior derogat illi generaliori.de conſti.c.j.in.vj.⁊ de reg.iu.ge
neri.eo.lib.vel potius dic ſm Pau.qui tenet cum gl.ꝙ hec de-
cre.illam non corrigit ſed declarat.q₂ ad id quod ibi dicitur de

confeſſo

confeſſo parochiali preſbytero additur idem eſſe ſi confiteatur fratribus deputatis ſm hãc cle. Nã hec cle. dicit ↄfitentes talibus poſſe libere confiteri. Idem dicit eos abſolutos ſi per tales abſoluentur. cũ glo. etiam concor. Step. dicens ſic determinatum p Jo. xxij. Idem tenet Guil. dicens q de iuris rigore non eſt neceſſe q iterato confiteantur qm iſti religioſi habẽtur loco ꝓprij ſacerdotis: & per hanc confeſſionẽ plene eſt ſatiſfactũ. c. oĩs tñ. qi vere penitentibus & confeſſis dandũ eſt corpus Chriſti per ꝓpriũ ſacerdotẽ cui dʒ conſtare de penitentia & confeſſione dicit vtile & honeſtũ eſſe q iterato confiteantur ꝓprio ſacerdoti non tñ eſt neceſſariũ qꝛ ſtabitur de confeſſione & penitẽtia dicto confeſſoris: vnde refert q in conſtitutione Benedicti inter cunctas. dicebatur q lʒ de neceſſitate nõ eſſet neceſſe iterum eadẽ peccata confiteri: tñ ipſi fratres ex iniuncto papali monere debeant ↄfitentes & in ſuis ꝑdicationibus exhortari: qđ ſuis ſacerdotibus ſaltem ſemel in anno deberent confiteri: & hoc ſaltem ꝓpter erubeſcentiã q̃ eſt magna pars penitentie & aliarũ ꝑfectus. Ad ꝑdicta q non ſit neceſſe iterato confiteri. alleg. qꝛ ex quo ſemel eſt abſolutus rite & legitime iam deſijt eſſe peccator. l. diſt. ferrum. & ſic mentiretur in ꝓpria confeſſione dicendo ſe peccatorem. Idem qꝛ ſemel confeſſus penitentiario pape non tenetur vlterius confiteri ſm ſtilum curie. de ſen. excom. cos. ergo nec iſte eadem ratione. In contrariũ facit tñ qꝛ ſi hoc eẽt ſacerdotes parochiales non poſſent cognoſcere vultum pecoris ſui contra illud eccleſiaſtici. xxvij. vbi dr curam illius habe. et ſic ignorantes ſtatum ipſorum de ipſis rationem reddere nõ poſſent immo ſine culpa ſua inciderent in id qđ non eſt paſtoris excuſatio &c. ꝟ. de regu. iur. q̃uis. Item voluntaria confeſſio que fit in iſtis non dʒ tollere neceſſariam q̃ fieri dʒ proprio ſacerdoti de iureiuran. eaʒ &c. ſm Guil. Sed his non ob. tenet qđ dixi. ꝟ. Item pro hoc facit ſm Jo. mo. qꝛ hec eſt ſpãlis prouiſio que geminat ſubſidium generale. de quo in. c. omnis vtriuſqꝫ. & ſic nõ derogat illi vt plenius ꝓuideatur ſaluti animarũ: & potiſſime qꝛ qñ genus & ſpecies ad eundem finem tendunt. ſ. ſalutem aĩarũ vt eſt hic: & ſic concurrere debent ſicut genus & ſpecies ei legen-
a tur: & primo enumerentur ſpecies[a]: & deinde ſubnciatur genus copulatiue. ff. de leg. iij. l. hoc legatum. facit de procur. q ad agẽdum. in. vi. Si vero primo genus legaretur poſtea ſpecies locũ hʒ. qđ no. in. l. queſitum. §. j. ff. de fun. inſtru. Si vero enumerat indiuidua que ſub certa ſpecie eiuſdem generis continenꝰ enumeratio operatur q legatum non extenderetur ad talia indiuidua que ſub eadem ſpecie continentur. ff. de fun. inſtru. l. cũ de lanionis. §. cum fundum. & ff. de leg. iij. l. heres meus. §. pe. & per hoc non ob. ſm eum qđ dr q hec conſtitutio vdat ſpecialis debet derogare illi. c. omnis. velut generalis. Item hec decre. illaʒ decre. omnis non corrigit ergo ſtare permittit. C. de teſta. l. ſancimus. & de elect. cum expediat. in. vi. Ad hoc etiam facit qꝛ licet ſpecialis commiſſio pape derogat. c. omnis. nõ tñ generalis de here. c. per hoc. in. vi. Item non ob. q confeſſus non dʒ iterũ confiteri qꝛ hoc non facit ſacramenti neceſſitas: ſed voluntaria obligatio confitentis cui non ſubuenitur ſicut facienti ex neceſſitatis virtute. ff. de procur. l. procura. qui pro euictione. cuʒ ibi no. de off. dele. ab arbitris. in. vi. Item non ob. ſi dicatur q vbi ſunt ordinarij vnus deagitato per alterum ſe intromittere nõ poteſt. ff. de offi. conſu. l. vna. qꝛ illud ꝓcedit quando duo ordinarij dantur ſimul ab initio: hic autem vnus accumulatur alteri: qđ preſumitur fieri ſine alterius preiudicio cum eius eſt fortius vtpote neceſſarium q̃ admiſſum qđ eſt voluntarium. Item non ob. q factum per delegatum pape non eſt iterandum per ordinarium: qꝛ hoc priuilegium videtur conceſſum ſine preiudicio iuris alieni vbi ſunt compatibilia. ff. ne quid in loc. pub. l. ij. §. ſi quis a principe. de priuileg. paſtoralis. ad hoc facit qꝛ hec gratioſa conceſſio pape & datam priuilegialiter nõ debet tollere ius commune ꝓcedens niſi de ipſo faciat mentionem cum ſint cõpatibilia. Item q ſi dicatur q non ſit neceſſe ad ſuum ſacerdotem reuerti poteſt in totum ſua iuriſdictio euacuari: & ſic tale priuilegium non tenet cum vergat in enormem leſionem. de deci. ſuggeſtum. & ff. de vulg. & pup. l. ex facto. in princ. Ad hoc facit qm a quomodo ſubditus curato peccata ſua reuelabit alteri cõfeſſori cum ſit illi incognitus & maxime ſi aliqua peccata publica commiſit in parochia. nam vt dicit Boe. in lib. de conſo. Si operaʒ medicantis expectes oportet vt vulnus detegas: & quia ſacerdos debet cognoſcere vultum pecoris ſui cui eſt dictum eccleſiaſtici. xxvij. Curam illius habe vt videas erubeſcentiam & cõtritionem. de pe. diſtin. j. quem penitet. alš poſſet faciliter ſacerdoti illudere. Ex quibus Joan. mo. concludit q ſemel cõfeſſus iſtis fratribus deputatis ſecundum hanc cle. iterato debet confiteri proprio ſacerdoti ſecundum Pau. Guil. & zenʒ. predictis
41 non ob. vt ſupra dixi tene cum glo. &c. ¶ † Glo. conceſſa. querit an iſti fratres ſic electi poterunt abſoluere in caſibus reſeruatis epiſcopis. Reſpondet glo. q non: ſicut non poſſunt ſacerdotes
42 curati: & hoc voluit dicere hec litera ſm Jo. mo. † b Qui autẽ
b dicantur caſus reſeruati epiſcopo. plene habetur de pe. & remiſ. ſi epiſcopus. in. vi. per glo. & hic per Jo. mo. & Hoſt. in ſum. de pe. §. cui confitendum. in ſi. ij. col. Iuxta predicta querit glo. an in preiudicium iſtorum fratrum epiſcopus non obſtante hac conſtitutione poterit ſibi reſeruare caſus in quibus curati poterant ante hanc conſtitutionem abſoluere Jo. mo. dicit q ſic. Mouetur qꝛ licet iſti fratres ſint exempti & ſic nihil poſſit i eos epiſcopus diſponere tamen parochiam non ſunt exempti. de priuileg. c. ex ore. & eo. titu. c. peremptionem. in. vi. Ideo circa illos poteſt epiſcopus diſponere. Item quia non debet dici a iure conceſſum iſtis religioſis q iuris autoritate eſt reuocatũ. de pe. diſtin. j. diuortium. Item & tertio quia ſi poteſt arctare poteſtatem ordinariam curatorum fortius debet poſſe arctare & reſtringere hanc poteſtatem extraordinariam maxime ne idẽ ſubditus cenſeatur diuerſo iure quo ad ſacerdotes curatos et quo ad iſtos fratres. arg. de priuileg. quia circa. de deci. cum in tua. & per conſequens non poterunt abſoluere illum quem non poterit curatus. Quarto confirmat glo. predicta qꝛ iſta accidentalia & que ſunt de bene eſſe non debẽt mutare ſubſtantialem & ordinariam poteſtatem epiſcoporũ. de here. c. per hoc. in. vi. Cõtra predicta obijcit glo. qꝛ ſecundum hoc poterit decurtari auferri priuilegium iſtorum fratrum qđ non eſt licitum etiam indirecte. de priuileg. quanto. & c. dilecti. xxj. diſt. inferior. Soluit glo. q id non debet obſtare: qꝛ cuilibet eſt licitum facere in pro
c pria etiam id qđ tendit in preiudiciũ alienum[c] dummodo nõ faciat animo iniuriandi. non enim facit alicui iniuriam qui vtitur iure ſuo. de elec. cum eccleſia vulterana. cum concor. Ideʒ tenet hic Guil. dummodo non appareat de malitia. & hoc qꝛ ſanguis ſubditorum exigitur de manibus epiſcoporũ: & ideo ipſi habent proſpicere facta ſubditorum omnibus modis quibus poſſunt. Idem tenet Pau. & Ste. Credo tñ q ex coniecturis poſſet de malitia apparere per decre. ſi. de renun. in. vi. & ſatis videtur ſufficiens coniectura ſi omnes caſus vel partem maiorẽ reſeruatorum ſibi reſeruaret. ar. l. omnis. §. lucius. ff. de his que in frau. credi. facit qđ no. per Dy. & Bar. in. l. flumen. §. ſi. ff. de dã. infec. Idem forte ſi ſine cauſa hoc faciat per ea que infra dicaʒ. Quid ſi curatus eſt epũs qui hʒ curam immediatã canonicorũ ſue eccleſie cathedralis nunquid ipſos canonicos qui nõ habẽt aliam immediatum ꝑlatum poterunt etiam in cauſis epãlibus abſoluere videtur q ſic per hunc tex. qui concedit iſtis poteſtatem illam quam hʒ curatus. In contrarium facit qꝛ in qualibet eccleſia cathedrali eſt vel eſſe debet archipſbyter qui habeat curam immediatam. de offi. archipſ. officium. & ſic non debẽt poſſe abſoluere: & maxime cum alter ſit epũs vt epũs alter vt curatus de cõceſ. preben. poſtulaſti. Guil. hoc relinquit diſputatiõi Jo. de lig. dicit q credit primum verius qꝛ epũs vt epũs hʒ curã etiaʒ fori penitentialis & eſt curatus. zenʒe. videtur tenere ſcdam partem. Dicit enim q curati hic dicuntur prelati collegiorũ & conuentuum & archipreſbyteri in eccleſijs cathedralibus abſente epo. de maio. & obe. cum in eccleſijs. & c. is qui. de offi. archipſb. c. officium. & ſi contingat q tales curati gerent vices epiſcoporũ in caſibus epãlibus. Dicit q non per hoc iſti confeſſores ſe intromitterent de illis cũ tunc non ſit eis a iure conceſſa poteſtas quod exigit iſte tex. ſed ab homine: lʒ aliqui ſuper hoc turbari videantur ſm eum: & hoc videtur mihi tutius ſm hanc literaʒ que ſimpliciter prohibet iſtos fratres intromittere ſe de caſibꝰ epo reſeruatis. per predicta patʒ: an illi tales fratres poſſunt abſoluere de caſibus reſeruatis pape. qꝛ certe non ſm Pau. ſi enĩ non poſſunt abſoluere de reſeruatis epo multominus de reſeruatis pape. Fatetur tamen q hoc non procedit ex defectu poteſtatis ordinis ex quo poſſet quilibet ſacerdos abſoluere a quolibet peccato Jo. xx. c. Ad hoc qꝛ cum poſſit ſpeciem panis & vini conuertere in corpus chriſti & ſanguinem. de conſe. diſt. ij. panis. de ſumma tri. c. j. §. vna. fortius poteſt miniſter quemlibet peccatorem conuertere in membrum chriſti. l. di. ferrum. procedit aũt q in dictis caſibus non poſſunt abſoluere ex ordinatione canonica que poteſt iuriſdictionis exercitium reſtringere. de parochi. nullus. de pe. & remiſ. omnis. requiritur ergo q abſoluens in foro penitentiali habeat poteſtatem ordinis & iuriſdictionis exercitium que a maioribus in inferiores deſcendit. xx. diſtin. in nouo. de elec. ſignificaſti. & ab eis ſimiliter reſtringiꝰ tãq̃ maius & minus ius habentibus. ff. de iudi. l. iudicium. de offic. ordi. cum ab eccleſiarũ. lxiij. diſtin. ſalonitane. & hoc ꝓcedit ex ordinata poteſtate quaʒ habent epi in dyoceſibus ſuis. xj. q. iij. de perſona. Fatetur tamen q reſeruare non debet ſine cauſa. xj. q. j. peruenit. alš poteſt reſeruare ſibi & capitulo caſus non expreſſos in iure in quibus fratres non poterunt abſoluere ſicut nec
43 curati. Qui autem ſint caſus expreſſi in iure in quibus abſolu-

a ¶ Et deinde ſubnciaꝰ genꝰ. Adde Alex. in conſi. xiij. circa fi. in. ij. vo. pan. in. c. ſedes. j pe. col. de reſcript.

b ¶ Qui autẽ dicanꝰ. Si vis etiã ſcire caſus reſeruatos pape habes hoſt. gl. in. c. qđ tranſlationẽ. de offi. le. & in. c. ſicut. de exceſ. prela.

c ¶ Dũmõ nõ faciat aĩo iniuriandi. Adde tex. iuncta gl. ij. in. l. ꝓpriũcias C. de edi. priua. Fely. in. c. cũ acceſſiſſent. in fin. col. de conſti.

tio ſit epo reſeruata dat remiſſiones.§.datas:ſed dubitatur an
reſtitutio male ablatoꝝ incertoꝝ in magna quantitate debeat
inter illos computari. Jo.an.de pe.⁊ re.ſi epẽs.in.vj.⁊ Jo. mo.
ibidem tenent ꝙ ſic. Idem Hoſt.de iudeis.cum ſit.⁊ de vſuris
cum tu. Archi.contra in.c.ſi.de teſta.in.vj.dicens ꝙ epẽs nõ bꝫ
ſe intromittere in talibus niſi in defectum vbi certa perſona nõ
eſt a teſtatore deputata.de teſta.tua.⁊c. Jo.⁊ hanc opi. Archi.
dicit hic Paul.veram.vnde dicit ꝙ epẽs bene poteſt confeſſio-
nem ⁊ abſolutionem a tali peccato ſibi reſeruare ex cauſa:ſed nõ
credit ꝙ diſpenſationem male ablatorum poſſit facere:qꝛ ſatiſ
factio peccati eſt reſpectu proximi⁊ eſt certa a iure expreſſa:ideo
non poteſt per epm immutari nec videt quõ ipſam mutare poſ
ſet.de hoc dicetur poſt Rap.in cle.j.§.de pe.⁊ re. inducit Guil.
hic cle.in prin.conſtitutionis Bonifacij ibi quos ordo clerica-

a ❡ Qui dicũt de prima tonſura ponit Arch. in.c. nullus.de tempo.or.li.vj. ⁊ ibi Jo.an.⁊ l c.nullus.de fo. compe.⁊ in.c.ſi iudex.de ſenté. excom.

a lis ⁊c.contra theologos[a] qui dicunt primam tonſuram nõ eſſe
ordinem:cuius tñ contrarium tenent canoniſte.vt no.in probe
44 mio ſexti.de eta.⁊ qua.cum contingat. ❡ †Not.etiam idem
Guil.de monte Lau.in ſuo ſacramentali ti.de tonſura ⁊ ordine
clericali ſub ordine aũt clericali continentur ſacri ⁊ non ſacri.xj.
q.j.de perſona.in fi.ex quo dicit ꝙ habens tantum ordinem ſa
crum qđ eſt poſſibile ſi ſit per ſaltum promotus dꝫ gaudere pri
uilegio clericali. Idem qđ Guil.tenet zenze.hic dicens ꝙ per ſo
lam tonſuram confertur ordo clericalis.alle.d.c.cum contingat
ſubdens ꝙ ſm canoniſtas nouem ſunt ordines clericales vt ha
betur in locis preálleg.ideo quicunqꝫ habeat aliquem de predi-
ctis etiam per ſaltum:⁊ etiam ſi ſit illiteratus gaudet priuilegio
canonis ſi quis ſuadente cum fuerit inductum in fauorem ordi
nis clericalis.de ſen.excom.contingat.⁊ ſic etiam concor.in hoc
Guil.ſecundo in verbo.ſi ab olim inter ꝑlatos rectores ⁊ cleri-
cos ⁊c. Inducit Pau.in ar.ꝙ nedũ ſacerdos ſed etiam cleric⁹
debeat habere partem oblationum ⁊ funeralium. Ad id alleg.
de ſi.preſby.propoſuit.⁊.§.c.ti.ex parte canonicorum qđ ſatis
videtur verum ſm eum niſi conſuetudo vel aliud ſtatutum in-
ducat.de ver.ſig.cum inter. In contrarium tñ facit litera in ꝟ.
verum ibi dum dicit ſacerdotibus ⁊ eccleſiarum rectoribus:ſed
dicit ꝙ illud non excludit portionẽ clericoꝝ ſm Pau. ❡ Ter
tio Pau.hic in.§.nos aũt.in ver.in ſtudijs ſeu in ver.nihil ibi ſe
quenti ꝓpter id qđ ibi dr quacunqꝫ ratione vel cauſa tractat qd
45 eſt ratio ⁊ quid cauſa. †Ratio eſt ordo gerendoꝝ ex cã venien-
tium ⁊ dr ratio quaſi rerũ ordo.Cauſa aũt eſt ꝓpter qđ vnum-
b quodqꝫ fit ⁊ dicitur a catos qđ eſt principium.[b] Cauſa autem
poteſt eſſe ſine ratione ſed non econtra.Quõ aũt eſt cã:quedaꝫ

b ❡ Cã aũt eſt. Que dicatur cã declarat Joan. an.in.c.cũ dile- ctus.de accu.et quotuplex ſit cã declarat Bal.l l.generaliter.C. de epiſ.⁊ cleri.

impulſiua:quedam ad cuius eſſe ſequitur aliud ſm qđ cãe ſunt
due eſſendi.ſ.materialis ⁊ formalis ⁊ due fiendi.ſ.efficiens ⁊ fi-
nalis.Quõ aũt multis alijs modis ſumitur cã de quo in.c.cũ
dile.ti.per Jo.an.de accu. Item tractat quomodo aliud eſt cã
aliud occaſio qꝛ cã neceſſaria infert in cauſatum.vt no.de iudic.
ita quorundam.ſed occaſio conſiſtit in facto ⁊ eſt mixta.vt not.
de ma.⁊ obe.ſolite.⁊ ibi de hoc poſt Hoſt.Quid ſi aliquis pa-
rochianus ſit mortuus qui non ſit confeſſus.§.annum ſuo ſacer
doti nec accepit eucharistiam:an ei interdicere poſſit ſacerdos
ſepulturam.videtur ꝙ ſic per.c.omnis.de pe.⁊ re.contra.credo
qꝛ in dubio debet preſumi ꝙ non deliquerit.⁊ qđ non fuerit im
memor ſalutis eterne.ar.l.merito.ff.pro ſocio.⁊.l.ſancimus.C.
ad.l.iul.repe.⁊ ſic cum poterint alij legitime confiteri.vt hic pa
tet ex eius conſilio abſtinere ab eucbariſtia non dꝫ preſumi qđ
id non fecerit. Item qꝛ delictum tale eſſet occultum:⁊ ideo non
debet propter hoc publicari ⁊c.vt hic dicit gl.j.huiuſmodi. In
hoc.§.agitur de lana ⁊ lacte hoc eſt de vtilitate pecuniaria. Ma
teria huius.§.eſt quotidiana ⁊ circa eam ſepe occurrunt q̃ſtio-
nes dicit tamen ꝙ vidit quaſdam declarationes Bonifacij ſup
46 hac materia per quas multa dubia deciduntur. †Tractat au
tem hic quõ ⁊ qualiter fratres predicatores ⁊ minores habeãt
ius ſepulture. ❡ Not.primo ꝙ fratres predicatores ⁊ minores
habent ius libere ſepulture quo ad eligentes in eorum eccleſijs

c ❡ No.ſecũdo. Adde do.abb. in.c.inter cetera. de offi.ordi.

47 ſepeliri. ❡ [c]No.ſecundo ꝙ de iure †cõi ſacerdotes parochiales
c poteſtatem habent predicandi. Item qđ ad ipſos ſpectat cõfer
re eccleſiaſtica ſacramenta. ❡ No.illud qđ dignus eſt mercẽna-
rius mercede ſua.Ex quo no.regulam ꝙ qui ſentit onus ⁊c. de

d ❡ Debet ſacerdos. Adde d. Abb. in.c.j. de ſepult.⁊ Archi.in.c.j.eo.ti. in.vj.

48 qua de regu.iur.qui ſentit.in.vj. ❡ †No.ꝙ de omnibus obuẽ
tionibus ſiue occaſione funeralium ſiue occaſione relictoꝝ ab
illo qui elegit ſepulturam apud fratres predictos ſiue alijs dato-
rum in infirmitate de qua deceſſit que directe vel indirecte de-
beant peruenire ſeu peruenient ad predictos fratres eccleſie de
d ete ſepulture[d] debet ſacerdos parochialis habere quartam.Et

e ❡ Quid autẽ ſit ſepultura. Adde do.abb. in rubric. extra de ſepultu.

no.bene ꝙ dicta quarta debetur de relictis dictis fratrib⁹ etiã
ad vſus tales in quibus alijs non conſueuit deberi ſeu detrahi ca
nonica portio vt eſt videre in caſibus.c.vlti.de teſta.⁊ ſic hic eſt
49 caſus ſpecialis contra regulam ibi poſitam. ❡ †No.ꝙ ſi in ſa
nitate aliquid donatur ceſſante fraude dictis fratribus non de

betur ſacerdoti parochiali quarta ⁊c. ❡ Not.in verſic. quibus
interdum aliquid relinqui conſcientie alterius propter defectuꝫ
50 probationis. Item quod papa † poteſt obligare tranſgreſſo-
rem conſtitutionis ſue ad redditionem rationis in extremo iu
dicio.facit.xix.diſtinctio.nulli faſ.Et not.illud quod fraus ne-
mini debet prodeſſe.concor.de reſcript.ſedes. ❡ No.ꝙ vltra di
ctam quartam non poſſunt rectores parochiales moleſtare pre
51 dictos fratres in verſi.nos etenim. ❡ †Not.ꝙ omnia priuile-
gia ⁊ gratias ſub quacunqꝫ forma verborum ⁊ a quibuſcunqꝫ
conceſſa ⁊ conſuetudines ⁊ conuentiones ſtatuta ⁊ pacta ꝑmiſ-
ſis contraria ſublata ſunt per hanc conſtitutionem.Et nota ex
tex.ibi verbo aut ſcripto quod valet gratia etiam non ſcripta:⁊
fortius non bullata:⁊ ſic ad eſſe gratie non requiritur ſcriptura
de quo dicetur cum glo.⁊c.in verſi.⁊ ceterum. ❡ Not.ꝙ ſacer-
dotes parochiales debent benigne fauorabiliter ⁊ propicie tra
ctare fratres predictos. ❡ No.ꝙ ordo predictorum fratrum et
profeſſores ipſorum multum fauorizantur ab eccleſia.Et nota
bene ꝙ benigne tractatur a principe debet ſimiliter a ſubditis
tractari bene.alias veriſimiliter debet timeri quod ſuperiori diſ-
plicebit ⁊c. ❡ Glo.ſepulturam oppo.ꝙ iſti fratres nõ debent
habere ius ſepulture ex quo non habent populum iuxta not.in
c.primo.§.eodem.poſt Innocen.⁊ Hoſtien. Soluit de iure cõ-
muni hic de priuilegio ſpeciali huius conſtitutionis. Idẽ mat.
alleg. Ad primum quia non tantum humanis ſed etiam diui-
nis vocibus ſunt mortui.vt no.in.c.placuit.ij.q.vij.licet autem
ex priuilegio huius conſtitutionis habeant ius ſepulture reſpe
ctu ſponte eligentium ſepulturam apud eos:non tamẽ poſſunt
alios inducere ad vouendum vel iurandum vt apud eos eligãt
ſepulturam.alias incurrant penam decreta.j.§.eod.in.vj.⁊.§.de
52 penis de.cupientes.§.fina. ❡ †Not.bene ex glo.que eccleſie di
cuntur habere de iure communi ius ſepulture:quia ille que ha-
bent populum:alie autem habent de priuilegio vel conſuetudi
53 ne. Idem Guil.alleg.§.eo.titu.per totum. †Que autem dica-
tur libera ſepultura.dicit Guil.quando cimiterium eſt aptum
recipere quecunqꝫ vndecunqꝫ. Fatetur tamen ꝙ quilibet talis
locus ex quo eſt per epiſcopum ad hoc deputatus:⁊ per ipſum
canonice dedicatus eſt aptus ad hoc actus tamen ſiue exercitiũ
aliquando ſibi deficit vel propter defectum materie vel propter
pacta ⁊ conuentiones inter rectores locorum.vt.c.vlti.de pact.
54 in.vj. †[e]Quid autẽ ſit ſepultura dic ꝙ eſt locus concauus in
e cimiterio poſitus vbi corpus catholici ſepelitur.vel poteſt dici
ſecundũ eum ꝙ ille locus proprie eſt ſepulchrum ſiue tumulus:
ſed ſepultura eſt ipſum diuinum officium quod mortuo impẽ
ditur cum terre corpus eius traditur.facit quod not.in decret.
55 pe.§.eodem.xiij.q.ij.queſta.⁊ ibi de hoc. ❡ †Gl.predicare vo
lunt querere quis habeat de iure poteſtatem predicandi ⁊ a quo
poſſit hec licentia dari.remittit ad nota.per Hoſtien.⁊ Inno-
cen.de here.ex communicamus.§.quia vero.de quo dici plen⁹
§.eodem.ver.nos autem.quia de iure communi competit epi-
ſcopis ⁊ platis locoꝝ ⁊ rectoribus parochialibus ⁊ magiſtris
in theologia.vt hic pꝫ in dicto ver.nos aũt.dic ratione ordinis
cõpetit ſacerdoti habiti actu vero tñ ſi hꝫ populum:alias non
poteſt ei cõmitti vt ꝑſone ydonee iuris ꝑſumptione. Ideꝫ dicit
de magiſtro in theologia ex priuilegio aũt cõpetit iſtis predica-
toribus ⁊ minoribus:cui aũt dari poſſit licentia predicandi dic
perſone approbate ad hoc officium per epm vel qꝛ eſt doctor ſa
cre pagie ⁊ põt dari p ꝑdictos quo ad hoc vt ꝑdicetur ſuis om-
56 bus. †An aũt plus ſit verbum dei de quo ſit mentio an corp⁹
Chriſti:dic ꝙ non minus eſt verbum dei ꝙ corpus Chriſti:nec
minus eſt reus qui verbum dei negligenter omittit ꝙ qui cor-
pus chriſti negligenter in terris cadere permittit:⁊ ratio qꝛ ver
bo dei plures cõpunguntur ⁊ ſic peccata mortalia tolluntur.j.
57 q.j.interrogo.de conſe.di.iij.cum omne.ſm Guil. ❡ †Gl.ob-
uentionibus omnibus.querit quid ſi non relinquatur fratrib⁹
hic nominatis:ſed datur aliquis ſuperexecutor ad certam ſum
mam diſtribuendam ſuo arbitrio vel forte ipſi fratri aliquid le
gatur ad hoc tñ vt diſtribuatur:deinde dictus frater diſtribuit
dictam ſummã vel legatum inter cõfratres eiuſdem ordinis an
debebit quarta de tali relicto eccleſie parochiali.reſpondet gl.qđ
ſic per hunc tex.qui ſic vniuerſaliter dicit de omnibus obuentio-
nibus ⁊c.⁊ ſic dicit declaratum per quaſdam literas Bonifacij
de quibus in.j.glo.huius.§.ad hoc facit quia tale relictum in
caſu premiſſo capitur vt a miniſtro.ff.de legatis ſecundo.l.ſi qd
Titio.et.ff.ſi cui pluſꝙ.per legem falcidiam.l.diuus.et ſic vi-
detur a teſtatore receptum per miniſterium illius executoris
vel legatorij:et ideo merito debetur quarta eccleſie parochia-
li.nec obſtat ſi dicatur quod hic videtur ſolum loqui de relictis
ad certum deputatum vſum.vt patet ibi ad quoſcunqꝫ certos
⁊c.quia illud adijcitur ad ampliandum ⁊ gratia dubitatio-
nis tollende:ideo non minuit nec reſtringit.quia hic vniuer
ſaliter

ſaliter dicitur de omnibus obuentionibus. ff. de regu. iur. l. que
dubitationis. Per predicta dicit glo. idẽ fore dicendũ ⁊ ſic etiã
eſſe declaratũ in declarationibus de quibus in. j. gl. §. huius q
etiã ſi nihil relinquatur fratribus. ſed mãdatur executori vt ipſis
fratribus det aliquid vel ꝑmittit nõ debebitur relictũ ipſis fra
tribus ex quo ſunt incapaces debebitur tamẽ quarta parochia
li eccleſie ac ſi ipſis fratribus directe eſſet relictũ ad hoc qꝛ etiam
relictũ non capaci defleatur. ff. de iure fiſci. l. iij. §. ſi quis. ⁊ §. qſi
⁊. ff. de his quibus vt indignis. l. in fraudẽ ⁊. l. ſi. C. ad leg. falci.
Idẽ tenet hic Guil. dicens notandũ ⁊ ponderandũ hic literam
que hic dicit oĩbus ⁊ dum dicit quibuſcũq; ⁊ qũocũq; ſi directe
vel indirecte ⁊ q dicit ipſis fratribus vel aliis pro eis. Item dũ
dicit integre. nam ex predictis verbis ⁊ pluribus aliis hic pla
tio aperte concluditur q quandocũq; aliquid peruenit iſtis fra
tribus vel eos qualitercũq; contingat ratione ſepulti ſuo ciuite
no curatus debet habere integram quartã portionem cõditor
autem huius cõſtitutionis totiens inculcauit verba hec vniuer
ſalia propter multifarias cauillationes ⁊ ſubtilitates quas ali
qui inueniebant ſuper canonica portione. Idẽ Step. alle. l. cum
58 decem. ff. ad leg. fal. ⁊c. ¶ † Glo. funeralibus. querit que dicant
eſſe funeralia. Rñdet q oĩa illa q̃ cũ funere deferuntur. ⁊ ita de
clarauit Benedictus in cõſtitutione ſua inter cunctas. ibi tamẽ
dicebatur q de cãdelis que dabãtur ad manus non debebatur
quarta. ſed illud eſt correctũ per hanc literã que ſic vniuerſaliter
loquitur. ⁊ qꝛ illa cõſtitutio Benedicti eſt reuocata. per hoc cõ
cludit etiã glo. q de relictis ꝑ miſſis dicendis ſimiliter debetur
quarta. Idẽ tenet Pau. ⁊ Step. Guil. vero hic dicit q funera
lia dicuntur que ratione funeris eccleſie obueniunt. Dicuntur
autẽ funeralia ſm eũ a funibus qbus ligabantur corpora mor
tuorum ex quo cõcludũt aliqui q cum corpus fuit traditũ terre
⁊ bene reconditũ ſub terra quia tunc nõ habẽt locũ funes. quia
ſatis ſtringitur corpus terra q tunc nõ habet locum hec cõſtitu
tio qꝛ non ſunt funeralia. quia nec ſunt funes vnde dicũtur. Et
ſic dicunt q ſolũ de bonis que obueniunt corpore exiſtẽte ſuper
terrã debetur quarta. corpore autẽ ſubterrato nihil debet. Sed
certe hec opi. eſt deriſoria ⁊ falſa contra veritatem. Nam alias
de facili fruſtraretur effectus huius cõſtitutionis. Iuxta ꝑdicta
querit Guil. per q̃tum tẽpus durent iſta funeralia an ſolũ du
rent illa die qua corpus traditur ſepulture an illa hora an per
ſeptimanã vigeſimam vel trigeſimã. an vero per annũ. an vero
ſemper ſi ipſis fiat ꝓpter memoriã. Dic q tota dies qua corpus
traditur ſepulture cedit curatis cum certent de dãno vitãdo. 3.
59 de oſſi. ordeg. cõſuluit ⁊c. ¶ † Glo. de iure querit vbi ſunt iſti ca
ſus in quibus alias de iure nõ debet ſolũ quarta. Reſpõdet q
habentur in decre. vi. de teſta. ⁊ in. c. ex parte. iij. de verb. ſigni. l.
quando relinquitur pro fabrica eccleſie vel pro luminaribus vel
60 ſimili certo pio vſu ⁊c. † Iuxta hoc querit glo. an hec ꝯſtitutio
ſit ſeruanda in obuentionibus vel relictis aliis fratribus q̃ mi
noribus ⁊ predicatoribus de quibus hic loquitur. videtur q ſic
quia eadẽ videtur ratio. glo. tenet cõtrariũ quia hec conſtitutio
eſt correctoria antiqui iuris vt patet ex hoc tex. iuncto. c. vlti. de
teſta. ⁊. d. c. ex parte ideo eſt reſtringẽda vt in regula que a iure.
de regu. iur. in. vj. ⁊ qđ ibi no. ⁊ de regu. c. conſtitutionem. in. vj.
Idem tenet Pau. niſi eſſent aliqui qui ex vi priuilegij cenſeren
tur iure predicatorum. Lap. dicit q dominus Bonifacius pa
a pa. viij. [a] voluit iſtam cõſtitutionẽ extendi ad Heremitas ſancti
Auguſtini. ⁊ Io. papa. xxij. eam extendit quo ad omnia ad car
melitas. vt no. Ioan. and. de regu. cõſtitutionem in. vj. Et per
hoc videtur q in fratribus ſeruorũ ſancte Marie vel celeſtinis
vel ſimilibus nõ haberet locum hec cõſtitutio. Et põt eſſe ratio
quia non tanta deuotio habetur ad iſta loca. ⁊ ideo non ſic ſepe
apud illos eligitur ſepultura vt apud illos de quibus hic dicit
in tex. ⁊ de quibus eſt premiſſum. ⁊ ſic non tm̃ reſpectu ipſorum
ledunttur curati. facit in ar. l. nam ad ea. ff. de leg. ⁊c. ¶ Glo. nec
non de datis. querit quid ſi teſtator fecit legatũ iſtis fratribus
apud quos elegit ſepulturã. ⁊ ſoluit illud legatum in vita antequã
decederet an debebitur quarta. videtur q nõ per hunc tex. qui
b dicit [b] de datis in vita non deberi quartã. cõtrariũ tenet gl. ⁊ ſic
dicit declaratũ per Bonifaciũ. Ratio qꝛ teſtator videt ſoluere
illud vt legator. hinc eſt q legatarius illud poſt mortẽ petere nõ
poſſet. vt probatur in. l. lucius. ff. de leg. ij. l. lucius. ij. §. impube
rem. eo. ti. ⁊. l. filiã. C. de leg. ⁊. ff. ad leg. fal. ⁊. l. cum quo. §. ſi. hinc
eſt q tale legatum defalcabitur ac ſi ſolutum eſſet poſt mortẽ. C.
ad leg. fal. l. in donationibus. cum aliis alleg. in glo. ⁊c. ¶ Glo.
deceſſerit. querit an procedat litera etiam ſi teſtator diſpoſuerit
cum habitu ipſorum fratrum ſepeliri. vt nihilominus quarta
debeatur ſm formam decre. glo. dicit hic q ſic. nam ⁊ ſi ingrede
rentur religionẽ in egritudine exiſtentes ⁊ ibi de illa decederent
habet locũ hec de. ſ. eo. de his ergo fortius in caſu predicto. ⁊ ſic
dicit declaratũ fore in declarationibus premiſſis. ſecus autẽ de

datis in vita. ⁊ in ſanitate alias q̃ ſoluendo legatum. ſ. eod. de
his ⁊ hic probatur ſm Guil. ⁊ zenze. ¶ Gl. directe. querit quid
ſi teſtator relinquit vel dat in infirmitate de qua decidit. vel da
ri mandat poſt mortem non facta mentione de hoc teſtamento
aliquibus ſingularibus fratribus ad eorum cõmoditatem for
te vt poſſint emere libros vel veſtes. vel ob ſimilem cauſam an
debebitur de talibus quarta. glo. reſpondet q ſic per hunc tex.
qui vult indiſtincte de omnibus relictis directe vel indirecte
deberi quartam. ⁊ ſic dicit declaratum fore per Bonifacium in
declaratione ſeu commiſſione de qua in. j. gl. ⁊ ibi aſſignatur ra
tio quia relictum dictis fratribus ſingularibus queritur cõuen
tui ſicut per monachum monaſterio. ⁊ per ſeruum domino. et
per filium patri. xij. q. ij. nõ dicatis. xviij. q. j. c. vno. inſti. ꝑ quas
perſo. no. acqui. in princi. ſed in legato ſerui inſpicitur perſona
domini an ſit talis vt potuerit ſibi legari. ⁊ ad hoc vt poſſit per
fideicõmiſſum grauari ad reſtituendũ. vt probatur. ff. de lega. j.
l. cum filio. ff. de leg. ij. l. ſi alienus ſeruus cum ſi. ergo eodẽ modo
in legato facto alicui ſingulari fratri inſpici debet cõuentus cui
queritur. ⁊ ſic ſicut illi eſſet relictũ deberetur quarta etiã hoc ca
ſu. nec ob. predicta decre. requiſiſti ad ſi. de teſta. vbi patet q de
relicto ſingulari perſone nõ debetur quarta qꝛ id habet locũ qñ
perſona eſt capax vt poſſit habere propriũ hic in eo qui nõ po
teſt habere propriũ ⁊ ſic reſidet glo. cõtrariũ tenet hic Ste. non
ob. hec litera que loquitur de relictis fratribus: qꝛ debet intelli
gi cõplexiue ſm eum ⁊ ſic nõ de relicto ſingulis vt ſingulis. alleg.
ff. de re. dubijs. l. cuilibet. ⁊. l. cum ſenatus. Item qꝛ relictũ eccle
ſie in qua quis ſepelitur intelligitur relictũ cauſa ſepulture. ff. de
excuſ. tuto. l. neſennius. ⁊. l. leg. Recipere autẽ ad ſepulturam nõ
eſt actus ſingulorum ſed totius corporis. Itẽ non ob. litera. que
dicit indiſtincte ad quoſcũq; vſus ⁊c. quia illa verba reſpiciunt
res legatas ⁊ modus legandi nõ autẽ ampliant perſonas lega
tariorum. vt eſt caſus de alimentis lega. l. a filio. §. ſi. Item non
ob. quia relictũ ſingulari perſone acquiritur cõuentui. quia pſo
na. i. ꝯuentus que repreſentat ſingularem perſonã. ff. de fideiuſ.
l. mortuo. non eſt cauſa canonice portionis ſed tantũ eius ſepul
61 tura. † Ex his cõcludit q relictum cauſa amicitie vel parentele
non ſubijcietur legi canonice portionis. pro quo etiam alleg. in
arg. ff. de excu. tuto. l. tutor potius. §. j. de caſtren. pec. l. ſi forte et
l. caſtrenſe. Mat. hic ambigue loquitur. Nam primo videtur te
nere glo. nec ob. ſm eum q de relictis perſonis nõ debet quar
ta. ſed de relictis eccleſie vt no. ſ. eo. relatum ⁊. c. in noſtra. et de
teſta. requiſiſti. per Innocẽ. quia hic videtur ſpeciale in relictis
iſtis fratribus. ⁊ poteſt eſſe ratio. quia quicquid relinquitur re
ligioſis videtur relictũ eorum locis. in de. exiui. §. cupientes. de
verb. ſigni. ⁊. c. exiſt. eo. ti. in. vj. Nec ob. q fratres minores ſunt
incapaces in de. exiui. quia verum eſt quo ad alia. ſed non quo
ad talia relicta cauſa librorũ vel veſtiũ. quia talia relicta bñ poſ
ſunt capere vt ibi. vel dicit ipſe poſſumus dicere q hic fratres
ponuntur pro locis quaſi velit q ſecus de relictis ſingularibus
perſonis. ⁊ ſic reſidet plus non dicens. qđ videtur reſiſtere cõtra
glo. Tutius videtur tenere glo. ꝑpter declarationẽ quam gloſ.
alleg. ⁊ ipſam etiã tenet hic Pau. Idẽ ſentire videtur Guil. in
ver. omnibus. Io. de lig. hic late de hoc diſputat arguẽs pro et
contra ſupponendo q relictũ ſit factum cauſa parẽtele vel ami
citie vel remunerationis a teſtatore vel alias non relicturo. Et
ponit verba Fede. ad literã de eo non faciendo mentionem de
quo per Fede. in ope ſuo. c. xiij. Et finaliter idẽ cõcludit q gl. ſ.
q quarta de tali relicto iſtis fratribus debeatur curato. ſed tene
ra rationes multum vigent pro Ste. ⁊ opi. eius tenuit in effectu
et idem conſuluit cum pluribus aliis aduocatis romane curie
62 Old. vt refert Fede. in opere ſuo. ccxlix. ⁊c. ¶ † Glo. quartam.
querit ad litere declarationem quid ſi teſtator qui reliquit ali
c quid iſtis fratribus [c] non eſt ſepultus apud eos an debebitur
de talibus relictis quarta. Si enim ibi eſſet ſepultus clarum eſt
q ſic. Reſpondet gl. q dicta cõmiſſio ſeu declaratio Bonifacij
declarat q non. Fatetur tamen q non leuis opinionis docto.
inter quos fuerunt Hoſtien. Pe. ⁊ Egidius tenuerunt oppo
ſitum. ſ. q de talibus relictis debetur quarta eccleſie parochiali
etiam ſi ſepultus ſit teſtator apud ipſam eccleſiaz parochialem.
Inno. ⁊ Abb. tenuerunt contrarium. ⁊ hanc opi. Inno. ſequi
tur Archi. ⁊ placet etiam Ioã. and. vt ipſe no. ſ. eo. ti. c. j. placet
etiam hoc Io. mo. ceſſante fraude. ⁊ ideo illa eſt tenenda quam
etiam hic tenet. H. ⁊ Stepha. idem videtur tenere Pau. quan
do nõ ſepelitur apud fratres quibus fecit relicta ex eo. quia ibi
non elegit ſepulturam. Si autẽ ibi elegiſſet ſepulturã ſed poſtea
eccleſia interdicta fuit ita quod dicta de cauſa ibi non potue
rit ſepeliri. tunc dicit quarta debetur eccleſie parochiali. et hoc
ne eccleſia cui factum eſt relictum et in qua eſt electa ſepultu
ra ex delicto et pena commodum conſequatur. ff. de dona. inter
virum ⁊ vxo. l. iij. §. j. xvj. q. j. legi. Item videtur ſm eum ſi caſu

a ¶ Voluit iſtam conſtitutionem extẽdi. Adde do. abb. in. c. ſi. in ſi. col. ver. vitio ſcias. extra de teſta.

b ¶ De datis in vita. Adde hoſt. ⁊ do. abb. in. c. j. i ſi. extra de ſepul. et do. Abb. in. c. requiſiti. in. iij. col. in ꝑn. extra de teſta.

c ¶ Non eſt ſepult[9] apđ eos. Adde do. abb in. c. relatum circa ſi. extra de ſepultu.

alibi ſepeliatur ex eo.quia apud eccleſiam electe ſepulture porta
ri non potuit forte propter inundationē aquarū ⁊ ſimilia. Jdē
Fede.in ſuo opere ↄſilio.iiij. Juxta predicta queritur quid ſi di
catur ꝙ fratres fraudem cōmiſerunt contra hanc conſtitutio
nem vt fraudarēt ſacerdotē parochialē in ſua quarta.quō pro
babitur fraus.reſpondet glo.ꝙ dicta cōmiſſio hoc declarat. qȝ
ex qualitate perſonarum ⁊ quantitate relictorum ⁊ ex preteri
tis geſtis pſumi poterit fraus.⁊ maxime ex eo.quia quādo non
tenebantur ad quartas ſepulturas ditiorū totis viribus procu
rabant ad hoc.quia iura ſepe ex predictis preſumunt fraudem.
facit de renun.c.ij.in.vj.cum cōcor.hic alleg.ad ſi.glo.ſuppoſita
autē fraude non dubiū.quin debebitur quarta de teſta.requiſi
ſti.in ſi.⁊.c.ſi.⁊.eo.ti.c.officij. Per predicta dicit hic Pau.ꝙ
pſumitur fraus ſi animi deſtinatione ⁊ pposito teſtator apud
fratres elegit ſepulturā.ſed fratres fecerūt poſtea ipſum eligere
ſepulturam alibi.⁊ ſibi nihilominus legari qō alias erat legatu
rus teſtator.vnde tenebuntur ad quartā.⁊ hoc in quarta paro
chiali ⁊c. Quarta autē epalis debetur epo de omnibus relictis
eccleſiis ſibi ſubiectis.ſiue ibi fuerit electa ſepultura ſiue non. de
teſt.requiſiſti.⁊.c.ſi.ſm Pau. Jdē Mat. ratio ſm eum qȝ epus
recipit propter cōmunionē ſuam quā habet cum omnibus ec
cleſiis ſuis.de teſta.requiſiſti.ſed eccleſia parochialis recipit p
pter iniuriam ſibi illatā propter ſepulturam alibi electā. ⁊ ideo
ſolū de relictis eccleſie ſepulture ſibi debetur quarta ⁊ non de re
lictis aliis eccleſiis.ſ.e.c.j.⁊.c.de his.de quo per Jnno.⁊ Ber.
ſ.eo.relatum. licet Archi. olim tenuerit cōtrariū in additione
vna quam poſuit.ſ.e.ti.c.ij.in.vj. per pdicta dicit idem Mat.
ꝙ cum epiſcopus non habeat cōmunionem cum eccleſiis non
ſue dioceſis ꝙ de relictis illis etiā per ſuū ſubditum non habet
quartam ſed epus in cuius dioceſi eſt eccleſia. alias ſequeretur ꝙ
vna eccleſia ſolueret duas quartas epiſcopales qō abſurdū eſt
de relictis autē eccleſiis ſue dioceſis etiā per non ſubditum bene
debet habere quartā.vt patet ex predictis ſm Mat. Juxta pdi
cta queritur an excuſati erunt fratres clauſtrales qui procura
uerunt vel fecerunt aliqua cōtra conſtitutionem predictā ſi ſunt
penitus non ſoluendo.⁊ eſt cōſumptum id qō inde eſt habitū.
dicit Guil.ꝙ non credit tales eſſe excuſatos.allega.de reſcrip.c.
ij.vnde dicit ꝙ fienda erit reſtitutio per ordinem iuxta ordina
tionem poſitā in cle.religioſi.§.ceterum.de priuile. vel dicit ipſe
dici poteſt ꝙ duplex naſcitur obligatio vna qua poteſt agi in fo
ro cōtentioſo ad inſtantiā rectoris cōtra eccleſiam ipſorum fra
trum ⁊ eorum bona qualiacūqȝ ſint ſi alias cōmunicas peccaue
rit. ⁊ hoc ſi ſit verſum in cōmodum vniuerſi alias nō.de excep.
tum venerabilis.alias contra fratres fraudem committentes
63 ſm Guil. ¶ † Glo. largiri.querit an heredes habeant neceſſe
ſoluere integraliter relicta fratribus de quorū manibus curati
debeant poſtea recipere quartā.an vero poterunt ſoluere reten
ta quarta.videtur ꝙ integraliter debeat fieri ſolutio per hunc
tex.qui dicit ipſos fratres largiri quartā ſacerdoti parochiali
glo.ſentit oppoſitū vnde dicit declaratum eſt per Bonifacium
in cōſtitutione ſepius alleg. ꝙ quarta debita parochiali eccleſie
cenſebitur eſſe in bonis illius eccleſie ſicut fal.cenſetur eſſe in bo
nis heredis. vnde illam vendicare poſſunt curati ⁊ inhibere he
redibus ne illam ſoluant fratribus. de quibus merito poſſunt
ſuſpicari. alle.l.lineā margaritarum.ff.ad leg.falci.⁊.ff. ad treb.
l.heres.in ſi. Conclude ꝙ aut ſacerdos curatus inhibet heredi
ne ſoluat.⁊ nō debet ſoluere heres.aut non inhibuit. ⁊ tunc aut
heres vult retinere quartā. ⁊ videtur ꝙ poſſit per predicta aut
heres vult totum reſtituere. ⁊ videtur ꝙ poſſit per hunc tex.
zenze.tamen hic videtur ſentire ꝙ totum legatum poſſunt pete
re fratres ſi nō precedit inhibitio.vt hic. Pau. hoc idem quod
glo.dicit tamen ꝙ pro fratribus facit.ff. de leg.ij.ſi quis ſeruū.
§.ſi.⁊ melius.ff.ad trebel.l.filiam. ⁊ hoc dicit tenuiſſe Jnno.ſ.
eo.de his. vbi tenet ꝙ contra heredes non agit niſi eccleſia cui
eſt relictum. Epiſcopus autē ⁊ eccleſia que pretendit ius in lega
to ratione ſue portionis poſſunt petere vt mittantur in poſſeſ
ſionem nominis.⁊ poſtea agere poterūt.ff.vt in poſ.leg.l. inuti
lis. vt poterūt petere a iudice vt pretoriū pignus tradatur.C.
de preto.pig.l.j.⁊.ij.hoc quando eccleſia cui factū eſt relictū nō
vult cedere vel non adeſt que cedat actionem. Si autem vellet
cedere tunc deberet peti ceſſio.⁊ agi actione ceſſa. Jmmediate
autem abſqȝ ceſſione ſola eccleſia cui factum eſt relictum.⁊ ſic de
qua facta eſt mentio in teſtamento eſt illa que poteſt agere. Do
ſtien.vero ibi non placet hec ſubtilitas. ⁊ dicit ꝙ immo epiſco
pus ⁊ eccleſia ratione quarte poterunt libere agere quanti ſua
intereſt contra illum qui habet facultatē reſtituēdi nulla actio
ne expreſſa.allega.de elec.cum inter. R. Pau. hic concludit ꝙ
quicquid ſit de poteſtate agendi.tamen ſi heredes ſoluant cura
tis etiam ſm leges ſunt liberati a fratribus ſaltem ope exceptio
nis.alleg.de do.excep.l.ſi opera. ſm canones autem nō dubiū

a ¶ Nam licet
Adde do.abb.
in.c.de his co
tra de ſepul. et
in.c.officij.de
teſta.

b ¶ Qō debi
tor legādo. De
hac materia po
nit Bar.⁊ do
cto.in aut.pre
terea.C.vñ vir
⁊ vxor.

ꝙ ſint liberati.⁊ ꝙ poſſunt ad ſolutionem iſtius quarte cōpelli
64 per ordinariū. † Sed nunquid fratres ſi integrū relictū perce
perunt poterunt per ordinariū cogi ad ſolutionem. videtur ꝙ
ſic etiam non ob.priuilegio exēptionis. Nam omnia priuilegia
que huic cōſtitutioni forent cōtraria hic ſunt reuocata ergo ⁊c.
Ad hoc quia hic eſt quedā iuris executio ⁊ diſpoſitio cuius exe
cutor eſt ordinarius.de preb.ē.ſi clericis.in ſi.in.vi. pro hoc etiā
alleg.quia fruſtra eſſent iura niſi eſſent qui illa tuerētur.de elec.
vbi periculū in.vi.cōtraria opi.hic placet Pau.mouetur.quia
licet hic tollantur priuilegia impedientia ſolutionē quarte non
ſequitur ergo tolluntur priuilegia exemptionis.vnde concludit
ꝙ cōpulſio fiat etiā per ſuperiorē ſuum hoc eſt per papam vel le
65 gatum facit de elec.ſi abbatem in.vj. ¶ Glo. integre querit qd
ſi funus deferatur primo ad eccleſiam parochialem. ⁊ ibi dica
tur vna miſſa deinde illa cōpleta portetur ad fratres ſepeliendū
an minuetur quarta debita rectori propter obuentiones quas
percepit ſacerdos in miſſa funeris. Jo.mo.dicit ꝙ non p hunc
tex.qui dicit ꝙ integre debet ſolui. Jtem quia iuri communi eſt
ſtandum vbi non reperitur mutatum. alleg.de elec.cōſtitutio.
in.vj. Jtem Pau.zenze.⁊ Stepha.per predicta dicunt ꝙ ſi cō
ſuetudo habet ꝙ ſemper prius deferatur funus ad propriam
eccleſiam ꝙ tenebit conſuetudo nec intelligetur ſublata per hāc
cōſtitutionem que tollit ſolū conſuetudinē contrariam huic cō
ſtitutioni.quinimmo plus dicit glo.poſt Jo.mo.ꝙ etiam ſi de
hoc non eſſet cōſuetudo tamē de iure eſſet deferendū primo ad
propriā eccleſiam parochialem.⁊ ſic ibi habere miſſam in illa.⁊
ſic recipiet vltimū vale a ſuo curato.alleg.in ar.de conſe.diſt.v.
non oporteret. Scdo ad hoc quia hic nō repugnat electioni ſe
pulture.ſed cōcordat.ideo debet eſſe licitum.facit de ſim.ad apo
ſtolicam. Si tamē eſſet cōſuetudo in contrariū ſcȝ ꝙ non defera
tur primo funus ad propriā eccleſiam valeret.ſ.eo.certificari.⁊
66 c.cum liberum ſm zenze. ¶ † Not.bene hanc glo.quia facit qō
de iure fratres non poſſunt ſepelire corpus parochiani non in
tereſſente ibi parochiali ſacerdote. Jtem facit hec glo.ad no.ſ.
eo.in noſtra per dñm. Anto.facit qō no.ſ.eo.is qui in.vj. Ex
predictis patet ꝙ recepta in tali miſſa non cōputantur in quar
a tam.[a] Nam licet quarta debeat cōſectari ⁊ nihil aliud amplius
petere.tamē id eſt verū reſpectu quarte eius qō eſt relictū fratri
bus.nam de talibus relictis fratribus vltra quartā petere non
debent.⁊ de iſtis hic loquitur. de relictis autē eccleſie matrici ni
hil hic dicit papa ſm Guil. idē tenet hic zenze. Sed qd ſi teſta
tor legauit aliquid curato ſub cōditione ꝙ nihil peteret a fratri
bus.dic ꝙ ſi conditionē acceptauit amplius nihil petet ceſſante
tamen fraude.ſ.de teſta.officij ſm Pau. Jdem Math. dicēs
ꝙ ſi non acceptet legatum petere poteſt quartā canonicam. Si
vero acceptet legatū acceptando videtur renunciare ſue quarte
canonice hoc qū teſtator ſub cōditione pdicta legauit. Quid au
tem ſi ſimpliciter vel abſolute aliquid legaſſet curato an illud te
nebitur cōputare in quartam canonicam: an vero illam petere
poterit etiā habito legato. dicit Mat. ꝙ illam petet etiā habi
to legato alleg.prealle.decre.officij. Joā.de lig.hic reuocat illud
in dubiū nunquid vȝ parochialis eccleſia debet ſibi computare
in portionem canonicam illud quod minus debita portione eſt
ſibi relictū a defuncto alibi ſepulto ꝙ in eccleſia parochiali. vel
ſi relictum eſt tm̄ ꝙ ſufficiat ad quartam. an debebit illo relicto
eſſe cōtenta.⁊ arguit late pro ⁊ contra.⁊ finaliter videtur tenere
ꝙ ſic.dicendo ſi vis tenere primā partem reſpōde ad contraria
⁊ ſigillatim reſpōdet ad illa.ſed cōtra hoc facit precipue iſta cle.
in iſto tex.vbi dicitur ꝙ integre debent curati percipere quartā
de relictis fratribus.ipſe reſpōdet ꝙ iſtud ius nouū debet intel
ligi cum ſuppletione iuriū antiquorū ⁊ rationū.ſ.quando eccle
ſie curate nō eſt de quarta prouiſum nec eſt nouum ꝙ poſterio
res leges determinentur per priores.ff.de legi.l.non eſt nouum.
⁊ ſic eodeȝ modo debet intelligi hec glo. ⁊ qo dixi poſt doctores
ſuper eo. Jtem obuiare videtur decre. officij.que fortiter videt
tur obſtare.⁊ decre.requiſiſti.de teſta.reſpondet ꝙ non ob.ſi te
nemus opi. Jnno.ibi qui tenuit ꝙ ad ſupplementum agi poteſt
per.l.ſi quādo.§.⁊ generaliter.C.de inoffi.teſta. Sed hec reſpō
ſio ſibi non placet quia ſibi non videtur vera opi. Jnno.per.c.
requiſiſti in ſi.dum dicit precipimus. ideo ſecundo reſpondet ꝙ
ibi loquitur in epiſcopo ⁊ quarta epiſcopali qui epus eſt extraneus
quo ad teſtatorem. ⁊ ideo non eſt ratio quare relictum epiſco
po ſimpliciter alio nō adiecto impediat iuris executionem que
eſt inter epm ⁊ capellas ex quo nihil dixit teſtator.ſed eccleſia pa
rochialis habet ius in bonis defuncti quaſi tanqȝ coniunctus
⁊ ab inteſtato veniens non tanqȝ creditor.ideo relinquendo ſim
67 pliciter videtur voluiſſe compenſare. † Jtem huic opinioni ob.
b videntur iura que dicunt ꝙ[b] debitor legando creditori non vi
detur voluiſſe ſoluere.l.creditorum.ff.de lega.ij.⁊.l.j.§.ſciendū.
C.de re.vxo.acti. Reſpōdet ꝙ iſtud debitum iſtius quarte non
eſt verum

eſt verum debitum. Nam poteſt rector curatus in illo inſtitui
ſicut pōt filia in dote. ⁊ in legitima. ff. de nup. l. iiij. §. ſed vtrū_qꝫ.
Item q2 alias ſequeretur ꝙ in vita poſſet peti. Item q2 ſi vnus
parochianus ſtetiſſet in vna parochia per multa tēpora ꝙ licet
poſtea ſe transferret ad aliā mutato domicilio ꝙ poſſet prima
parochia petere qḋ non eſt verū ⁊ ſic reſidet per qḋ videtur incli
nare in hāc opi. Iſtam etiā partē tenet Hoſti. in ſum. de ſepul.
§. cui ſit licitum. in. ij. colū. ver. ſed quid ſi reliquit. Gof. tamen
tenet contrariū. ⁊ etiā Mat. vt. s. dixi. pro hac opi. Hoſt. ⁊ Io.
de lig. facit q2 teſtator in dubio non debet dici donare videri ne
duplici preſtatione oneretur heres. ar. ff. de leg. ij. l. cū pater. §.
qui dotalē. Itē quia iura. s. c. j. ⁊ eo. ti. c. j. ⁊. ij. in. vj. cum ſimili-
68 bus dicant ꝙ † canonica portio debetur de his que teſtator reli
quit pro anima ſua. ſi ergo teſtator viſus precepto decre. j. s. eo.
ti. ex omnibus que relinquere intendebat dimiſit quartā eccle-
ſie parochiali ɔtenta eſſe debet. Item quia hec quarta debetur
in recōpenſationē onerū que ſuſtinuit eccleſia parochialis in vi
ta ⁊ ratione iniurie ſibi illate propter ſepulturam alibi electam.
quinimo potius ꝓpter iniuriam qḋ patet. q2 ſi quis ſepelitur
in eccleſia parochiali etiā ſi ei nihil relinquitur ſed alteri eccleſie
nihil habebit de talibus ſ. relictis. vt tenet Ray. in ſum. de ſepul.
⁊ Pe. de ſaxo. s. eo. de his. ⁊ Abb. s. e. c. j. Item pro hoc facit.
quia ſiue equiparemus eccleſiam filio ſiue patri ſiue patrono.
ſicut predicti cōputent relicta in ſuā legitimā. ſic etiā debebit cō-
putari eccleſia. facit. l. omnimodo. ⁊ l. cum filiū. C. de inoffi. teſt.
⁊. ff. de bo. lib. l. etiā. §. totiens. ⁊. §. ſi debita ⁊ aduerte quia hec
fuit queſtio diſputata per Fede. de ſe. vt patet in ſuo opere cōſi.
iiij. cuius dicta Ioan. de lig. poſuit ad literā ⁊ de eo mentionem
69 nō facit de materia per do. Anto. s. e. offici. ¶ † Gl. coerceri.
querit a quo potuerunt coerceri fratres vt ſoluant quartā. Re-
ſpondet glo. ꝙ certū eſt eos poſſe coerceri de iure vt hic dicitur
tamen propter exemptiones iſtorū fratrum clerus non habet a
quo conſequatur iuſtitiā. ⁊ ideo de hoc ſumme conqueritur ſm
gl. coerceri ergo poterunt per papam vel legatum ſedis apoſto-
lice. ⁊ non per alium. ⁊ ſic ſentit gl. priuilegia exemptionis quo
ad hoc non fore ſublata per hanc conſtitutionē. Item Pan. vt
s. dixit cum gl. in verbo largiri. en ſi. per qḋ patet ꝙ per ordina
rios nō potuerunt coerceri. cōtrarium tenet Guil. quia cū hoc
ius cōmune ſit ⁊ notoriū ⁊ manifeſtum. ⁊ in corpore iuris clau-
ſum. ⁊ ſic non pōt eſſe non notoriū ideo priuilegium aliquod in
cōtrarium nō debet quoquomodo impedire qḋ dioceſani aut
qui ſunt miniſtri executores iuris. de ſen. excom. nuper. ⁊ hoc fa
cto tam notorio ſe nō intromittant. ad hoc quia in notoriis ceſ-
70 ſat ordo iuris de ſi. preſby. qm̄. † [a] Notorium autē eſt qḋ eſt in
a corpore iuris clauſum. de coha. cle. ⁊ mu. veſtra. Ad predicta fa
cit hic tex. a cōtrario. Item quia priuilegium fori non debet ex-
cuſare eos a coertione fienda per dioceſanum ſuper hoc per li-
teram hic in verſi. nos etenim nam ſi aliqḋ priuilegium non po
teſt excuſare a datione rei quando fienda ſit eccleſie curate. mul-
tominus ab hac parte ſic notorie ⁊ debite coertionis ⁊ executio
nis cum ſint acceſſoria vt videtur caſus in ſimili. de preben. ſi cle
ricus. in. vj. Tutius eſt tenere glo. quia vt dixi. s. poſt Pan. li-
cet hic tollantur priuilegia impedientia ſolutionē quare non ſe-
quitur ergo tolluntur priuilegia exemptionis ideo tenēdum ꝙ
compulſio fienda erit per ſuū ſuperiorem vtputa papam vel per
legatum ſm Pan. vt dixi. s. cum glo. in verbo largiri ad ſi. ⁊c.
71 ¶ † Glo. in ver. verbo. inducit decre. ad no. in ꝓhemio. vj. in
b verbo tranſmittimus vꝫ [b] an valeat priuilegiū non ſcriptū vel
gratia pape non ſcripta. q2 videtur ꝙ ſic per hunc tex. ad hoc
xxv. q. ij. inſtitutionis. ⁊ qḋ ibi no. de quo etiam in regula priui
legium. de re. iu. in. vj. in mercuriralibus dixi in prohemio. vj.
plene. Sed an per hunc tex. intelligatur renocata priuilegia cō-
ceſſa predicatoribus. xvj. kalen. marij per Clemētem pōtificatus
ſui anno primo. in quibus cōtinebatur ꝙ de relictis in ornamē
tis vel fabrica ⁊ ſimilibus ꝙ ad nullam quartam tenebantur.
dicit hic Pau. ꝙ hec queſtio pendet ab illa de qua habetur in
prohemio huius voluminis vꝫ a quo tempore ceperunt ligare
he conſtitutiones. an a tempore publicationis de. an Io. xxij. ⁊
cōcludit ꝙ hec conſtitutio ſumpſit effectum a tempore publica-
tionis Io. xxij. ⁊ ſic priuilegiū illud fuit renocatum per hanc cō
ſtitutionem ſicut ſi ipſe Io. fuiſſet auctor huius conſtitutionis
ſm Pau. Idem zenze. dicens ꝙ licet poſt hanc cōſtitutionem
fuerint confirmata priuilegia predictis fratribus tamen nō in-
telligitur confirmatum priuilegium qḋ renocatum quia confir
mari non poteſt quod non eſt de ſi. inſtrumē. inter dilectos ⁊c.
72 ¶ † Glo. pacta querit ad litere declarationē an procederet hec
litera etiam ſi pactum initum inter fratres ⁊ curatos ſup ſepul-
tura eſſet tale ꝙ ſuper illo fuiſſet per papam pronunciatū ⁊ etiā
confirmatū ante hanc cōſtitutionē. ⁊ ſic tale pactum per hec ver
ba intelligatur ſublatum. rñdet ꝙ non. vnde dicit ꝙ non tolle-
tur tunc illa ſententia cōfirmationis immo ſtabit ex quo expreſſe
hic non tollitur. nec valet ſi dicatur pactum hic tollitur. ergo pa
ctum firmatū ſententia ⁊ cōfirmatione. q2 tale pactū eſt maioris
efficacie ꝙ̄ ſimplex pactum nō cōfirmatum auctoritate pape. vt
probatur in ſimili in. c. quis de pac. in. vj. de iureiu. licet. c. li. de
foro cōpe. c. cum. C. laycus ſm Io. mo. ad hoc etiam inducit qḋ
no. in aut. vt cum de app. cog. in prin. colla. iiij. vbi no. ꝙ lex no
ua nō extēditur ad cauſam pēdentē vel deciſam. etiā ſi in ea dica
tur ꝙ trahatur ad preterita. Idē tenet Pau. quia dicit ꝙ niſi
hoc fuiſſet expreſſum de cōſuetudine illa nō tolleretur allega. de
73 cōſti. c. j. in. vj. ¶ † [c] No. bene ex glo. ꝙ licet tollatur pactū ſim-
c plex ⁊ non pactū firmatum ſententia vel auctoritate apoſtolica et
ſimiliter nō videtur tolli pactū iuramento firmatū per predicta
iura prealleg. ⁊ eadē ratione ſublato ſtatuto nō videtur tolli ſta-
tutum iuramēto firmatum vel auctoritate ſedis apoſtolice. ad
hoc qḋ no. de elec. cum nō deceat in. vj. ⁊ qḋ habetur eo. ti. quia
ſepe. ⁊ de cōſue. c. j. in. vj. licet glo. ſi. in. d. c. cum nō deceat innuat
tolli ſtatutū ſed nō iuramentū. ¶ Glo. autē hec. ⁊ Pau. ambi-
gue loquuntur q2 dicunt primo ꝙ non tollitur ſententia cōfirma
tiua pacti ⁊ ſic innuūt tolli pactū. ſed poſtea in rōne quā aſſignat
ſentiūt oppoſitū dū dicunt ꝙ non ſequitur. tollitur pactū ergo
tollitur pactū firmatū ſententia ⁊ hoc vltimum credo. nam alias
ſublato principali ſublata eſſent acceſſoria vt in regula acceſſo-
rium. de reg. iur. in. vj. cū gl. ⁊ Io. mo. cōcordat hic Guil. Mo-
netur q2 cōſtitutio hec eſt a cōmuni iure exorbitās ⁊ ſic non eſt
extendenda ⁊ ſic ſolū expreſſata tollit ⁊ alia in ſuo ſtatu dimittit
per qḋ dicit ꝙ pactum de minori quātitate danda ꝙ̄ ſit quarta
firmatū inter curatos ⁊ fratres iuramento ante cōſtitutionem
iſtam non intelligitur ſublatū. ⁊ ſimiliter nec ſtatutū epī factum
cōſentientibus omnibus religioſis ⁊ curatis. Ad hoc q2 papa
nō videtur in dubio tollere gratioſam donationē que de ſe ꝓpe
tuo eſt manſura de dona. per tuas. In cōtrarium facit ſm eum
quia papa hic propter bonū publicū ⁊ cōmune ꝙ debet prefer-
ri priuato intendit reducere ad vnam equalitatē cōmunē pro-
pter qḋ diſputationi hoc relinquit Ioā. de lig. dicit ꝙ credit ve
rius eſſe dictū Io. mo. ⁊ gl. per rationes premiſſas ⁊c. ¶ Glo.
premiſſorū ponderat literā que dicit vel alicui premiſſorum per
qḋ dicit ꝙ iſte. §. refertur ad omnia in hac cōſtitutione cōtenta
vt quo ad illa intelligatur tolli priuilegium ⁊ conſuetudo con-
74 traria † ⁊ ſic no. ꝙ clauſula in fine poſita refertur ad omnia ad
hoc. ff. de leg. j. l. talis ſcriptura. ⁊ ibi de hoc ⁊. s. de ap. qm̄. ⁊. c.
75 ij. requiris ⁊c. † Querit hic Mat. nūquid poſſit induci cōſue-
tudo ꝙ nihil ſoluatur pro canonica portione. dicit ꝙ Raymun
dus tenuit quia illa cōſuetudo foret irrationabilis ⁊ contra na-
turalem equitatē: vt patet. s. eo. c. j. ⁊ de cōſue. c. j. Item q2 eccle-
ſie proprie per illam auffertur tota cōmoditas rei ſuc. ſ. ius fune
randi ⁊ ius parochie ꝙ eſſe non debet. s. eo. certificari. ⁊ ibi de
hoc per Io. and. dic vt ibi in. v. q. Sed videtur ꝓcedere in aliis
quam in predicatoribus ⁊ minoribus de quibus hic. Vlterius
76 ex tex. ex ver. nos etenim ibi dum dicit inquātū premiſſis ⁊c. †
colligit Guil. modum reuocandi priuilegia. ſ. per clauſulam nō
ob. ⁊c. Pro cuius declaratione hic tractat de iſta clauſula non
ob. ⁊ eius virtute: vnde dicit fore aduertendū quid ſit nō obſtā-
tia dicit ꝙ eſt clauſula obſtaculū alicuius defectus releuans vel
interdum extinguens quo non releuato vel extincto gratia irri-
ta redditur. dicantur autē non obſtātie quia ſtare faciunt reſcri
ptum ꝙ ſine eis nō valeret de reſcrip. cum aliquibus. ⁊. c. ſi pro-
pter in. vj. ⁊ ſic non obſtantibus ſeu diſtribuentibus remanet ⁊
77 ſtat. † Quotuplex autē ſit clauſula nō obſtātium dicit ꝙ triplex
quia quedam eſt releuatiua operans tantū ne obſit aliquid re-
ſcripto ſed non tollit de ſi. preſ. c. ij. de preben. non poteſt in. vj.
Alia eſt releuatiua ⁊ dilatiua ſed non peremptiua. de reſcrip. ſi
propter. in. vj. Tertia eſt releuatiua ⁊ etiā peremptiua vt non
obſtante tali conſuetudine quam caſſamus de elec. quia ſepe in
vj. Quia hec verba modice vtilitatis ſunt vtilius de hac clauſu
la per Lap. in. d. c. ſi ꝓpter. ⁊ de prebē. ſi cui in. vj. ⁊ per Bar. in
extrauagā. ad reprimendam in verbo non obſtantibus. Iuxta
predicta querit idē Guil. quid ſi cōceſſum eſt monacho certi mo
naſterij ꝙ poſſit ɔſequi auctoritate apoſtolica beneficiū ſeu offi
cium vacans in alio monaſterio nō ob. ꝙ ſit monachus primi
monaſterij an dicto beneficio aſſecuto deſinet eſſe monachus
primi monaſterij ꝙ papa ſibi nō reſeruauit expreſſe dicit ꝙ ſic
cum hoc non ſit licitum nec incōpatibile habere nomē in duo-
bus monaſteriis de priuileg. volentes in. vj. Secus ſi papa ſibi
hoc reſeruaſſet. expſſe. quid ſi canonico ſit cōceſſum ꝙ nō ob. ca
nonica quā tenet poſſit duas vel tres curatas eccleſias tenere ſi
alias ſibi licite conferantur. an aſſecutus pluribus eccleſiis pote
rit poſtmodum dictam prebendam vel alteram de eccleſiis per-
mutare cum alia. ita ꝙ prebendam vel eccleſiam permutatam
et de nouo aſſecutam liceat cum aliis tenere ⁊ omnes eccleſias

a ¶ Notorium
autē eſt. Adde
do. Iaſ. in. l. ij.
in. vij. colū. in
prin. ibi ⁊ ſic co
ruꝫ priuilegiū.
ff. ſi quis in ius
vo. non ⁊c.

b ¶ An valeat
priuilegiū non
ſcriptū. Adde
ea que adducit
Fely. in rub. ex-
tra de conſti. in
iiij. colū. ⁊ in ſi.
po. in. §. ɔſtat.
ver. ſed hic du-
bitatur. iſti. de
iure na. gē. ⁊ ci.

c ¶ Not. bene
ex gl. Adde ꝙ
iſtum tex. in. v.
ſuper. reputat
ſin. Fely. in. c. ꝙ
in eccleſiarū in
xvj. col. ver. iiij.
declaratio. ex-
tra de conſti. ⁊
iſtam glo. dicit
eſſe notabilem
Alexan. in cōſi.
lxij. in pe. colū.
circa med. in. j.
volu. Alexā. in
cōſi. cxxv. in pe.
colū. circa med.
in. ij. vol. Alex.
in conſi. cxij. in
ij. colū. in. iiij.
vol. ⁊ Alexā. in
cōſi. lxx. in. j. co
lum. in. v. volu.
⁊ eam dicit eſſe
ſing. Fely. in. c.
cōſtitutꝰ in. iij.
colū. de reſcrip.
⁊ in ɔſi. xxxvij.
in. v. colū. in. ij.
volu.

in ſimplicia beneficia conferre. dicit ꝙ ſic. ſed illa duplicia cum illis duplicibus non poterit cum gratia ſit finita. de ſi. ꝑeſby. c. j. ꝛ. ij. in. vj. ¶ Ultimo quero an priuilegiũ anglicis conceſſum quo poſſunt trahere etiã quoſlibet vltra duas dietas vel plures vel cõſeruatores ſuos non ob. cõſtitutione de duabus dietis ꝛc. tollatur per priuilegium cõceſſum ciuibus Toloſanis quo cauetur ꝙ non poſſint extra ſuam diocefim per literas apoſtolicas trahi non ob. quibuſcũqꝫ cõſtitutionibus priuatis ꝛc. non tamen aliter ſpecificat. dicit ꝙ tollitur prima gratia. alle. de pre-

78 ben. non poteſt. in. vj. de do. c. ij. ¶ † Querit Pau. quid ſi teſtator erit viator vel vagabũdus cui debebitur quarta de qua hic loquitur ſi ſepultus eſt apud fratres. Quidã ꝙ epõ in cuius ciuitate vel dioceſi moritur. xiij. q. j. vbicũqꝫ. de offi. archipreſby. officium. facit qđ no. per Jnno. ꝛ Hoſti. ꝫ. eo. nos inſtituta vbi dicunt tales ſepeliendos in eccleſia cathedrali. Jdem Gof. in ſum. eo. ti. Alij dicunt ꝙ quarta debebitur eccleſie parochiali in cuius parochia eſt mortuꝰ q꞉ in illa debuit ſepeliri ſm Ray. ſi ſepulturam non elegiſſet. xviij. q. ij. eccleſias. Jdẽ Uincẽ. ꝫ. eo. in. c. nos inſtituta. Jdem Archi. ꝫ. e. titu. in. vj. c. j. Pau. hic dicit ꝙ hec vltima poſſet eſſe vera vagabundo non habente parochia ꝫ. ar. l. labeo. ff. ad muni.[a] Jn viatore aũt qui hꝫ certã parochiam in ſuo domicilio dicit ꝙ hoc nõ credit ſed credit ꝙ quarta eſt danda ſue parochiali eccleſie vbi habet domiciliũ. allega. ꝫ. eo. titu. is qui. in. vj. ꝛ ad ipſam debet mitti dicta quarta expẽſis ipſius quarte ꝛ ſi nõ ſufficeret deponatur alias pauperibus erogetur. xvj. q. j. c. ſi. ſicut dicit Hoſtiẽ. in ſi. de vſur. cum tu. hec intelligit eſſe vera niſi viator tanto tẽpore ſteti ſſet in parochia ꝙ ibi fuiſſet fortitus domiciliũ. de procu. c. ſi. ꝛ. xij. q. ij. §. quia. quantum autem tempus ſufficiat ſentit ꝙ annus. vnde dicit ꝙ Jnno. in. c. omnis. de pe. ꝛ re. dicit ꝙ ſcholares ꝛ alij incole annales ꝛ mercenarij debent confiteri ſacerdoti. in cuius parochia degunt per annum. xvj. q. j. queſti. Alij. vt ipſe refert dicũt idem ſi non traxerunt moram per annum alleg. de deci. ad apoſtolice. Fatetur tamen tutius eſſe ꝙ viatores ꝛ ſimiles ſemp habeant a ꝓprio ſacerdote licentiam ſpecialem: de quo per Hoſtien. in ſum. de peni. ꝛ re. §. cui confitendum ſub. §. ſi. ꝛ bene facit. c. queſti. pre alleg. vbi dicit ꝙ decime perſonales debentur tali parochiali eccleſie ergo. ꝛ talis quarta. per qđ concludit ꝙ talis quarta ſi minus anno ſtetit venit diuidenda inter primam parochialem eccleſiam ꝛ ſecũdam pro rata tẽporis. de hac per

79 do. Anto. ꝫ. e. titu. c. j. † Querit Jo. de lig. quid ſi teſtator elegit ſepulturam apud fratres minores ꝛ ibi eſt ſepultus. in ſua vero vltima voluntate legauit dictis fratribus ſimpliciter centum libras. Jtem quinquaginta libras pro fabrica eccleſie parochialis eccleſia habuit de illis centum quartam de iure cõmuni antiquo. Jtem de illis quinquaginta habuit partem de iure nouo per hanc cle. j. §. huiuſmodi quoqꝫ ſtatuto. an epiſcopus poterit petere quartam quarte videtur ꝙ non. quia epiſcopo debetur quarta de relictis eccleſijs a decedentibus. ꝫ. de teſta. requiſiſti. ꝛ. c. officij. cum ſi. Sed in caſu noſtro dicta quarta nõ percipitur ex voluntate defuncti. ſed potius contra voluntatem ad inſtar falci. cui hec quarta aſſimulatur que falcidia detrahi dicitur contra voluntatem defuncti. de teſta. raynaldus. ꝛ. l. tutia. ff. ad leg. fal. ꝛ hoc potiſſime verum videtur reſpectu quarte percepte de quinquaginta que detrahit̃ de relictis priuilegiatis. Ad hoc quia epiſcopus nihil poſſet detrahere de relictis ipſis fratribus exemptis. ergo nec ex perſona parochialis eccleſie id poterit facere. Jn contrarium facit quia epiſcopus non ſolũ de relictis ſed de omnibus mortuarijs debet habere quartã. de offi. b ordi. cõquerente. ꝛ de preſcrip. c. de quarta[b] †. Sed mortuaria

80 ſeu funeralia dicuntur omnia que occaſione funeris ꝛ etiã propter voluntatẽ morientis obueniũt. vt. ꝫ. ex parte. ꝛ. c. cum liberum. ꝛ. c. in veſtra in ſi. vbi melius hoc probatur. vt patet in. c. pe. de ſepul. in. vj. Nam vt ibi dicitur filiuſfamilias non põt aliquid pro anima iudicare ꝛ tñ nullus dubitat quin ea que ratione funeris obueniũt debeãt inter funeralia cõputari ꝛ late inſtat hic in allegationibus pro ꝛ ↄtra. Finaliter iſtã ſcđam partẽ tenet quã videtur tenere ſm eum Jo. and. de ſepu. certificari. §. decẽ. ver. de ſcđo. Ad hoc quia eccleſia parochialis quo ad relicta iſtis predicatoribus ꝛ minoribus vtitur iure communi per hãc cle. ꝛ ſic relicta predictis fratribus quõcũqꝫ et qualitercũqꝫ non ſunt in aliquo priuilegiata quo ad eccleſiam parochialem. vnde cõſequitur quis per alium qđ per ſe non poſſet. facit de cõceſ. preben. auctoritate Martini in. vj. Refert tamen opi. illorũ aliter diſtinguentium. ſed in dicta opi. quã dixi proxime reſidet ꝛ ſic illam videtur amplecti idem Fedoricus in opere ſuo conſilio. vj. ¶ Querit vlterius quid ſi eccleſia parochialis conſequitur quartã de mortuarijs illius qui eſt ſepultus extra dioceſim cui epõ debebitur quarta illius quarte. dicit ꝙ dioceſano mortui ſaluo iure preſcriptionis. de preſcrip. de quarta. Cui autem

incumbat probatio an allegãti preſcriptionẽ an neganti not. per Joã. and. in regula ſine poſſeſſione in. vj. in nouel. Jdẽ ſ. e. vbi ꝛc. ¶ Querit vlterius. pone ꝙ in ciuitate iſta eſt quedam fraternitas ſeu vniuerſitas hominũ deuotorũ ꝛ de iure approbata que habet pro cõfeſſore ſeu penitentiario ſingulari de ipſa vniuerſitate quendam fratrẽ predicatorũ quem ſuus ꝑlatus ad tale officiũ deputauit. Accidit ꝙ quidã de vniuerſitate ꝑdicta heredẽ inſtituit dictũ penitentiariũ ſeu cõfeſſorẽ talis fraternitatis. Deinde dictus confeſſor eſt vocatus ad epiſcopatum et a ſuo prelato obtinuit licentiã conſentiendi ꝛ transeundi ꝛ ab illo eſt abſolutus demũ iam cõfirmatus ꝛ conſecratus officiũ penitentiarie perſeuerãs anteꝙ adipiſceretur poſſeſſionẽ epiſcopatus hereditatẽ adiuit. Queritur cui acquirat dictã hereditatẽ an illi fraternitati an officio penitentiarie an cõuentui ꝑdicatorum an epiſcopatui. Et ſi nulli predictorũ queritur cui acquirat. ꝛ pro quolibet membro arguit primo affirmatiue poſtea negatiue. Deinde ſoluit reſpõdendo ad cõtraria recitãs quinqꝫ opiniones. Concludit ꝙ queritur epiſcopatui per ea que habentur. xviij. q. ij. c. vno. vbi patet ꝙ tempus aditionis eſt conſiderãdum. l. que legata. ff. de reg. iur. ꝛ. ff. quãdo dies legati cedat. l. ſi vſufructus in ſi. ꝛ inſti. de here. ꝛ quali. ꝛ differentia. §. in extraneis. Sed cõtra iſtam ſolutionẽ fortiter facit quia exẽplo ꝙ religioſus inſtituitur heres intelligitur monaſteriũ inſtitutũ ꝛ ſic ius adeundi competit monaſterio ꝛ non monacho. hinc eſt ꝙ ſi monachus repudiaret nihilominus ſindicus monaſterij poteſt adire q꞉ monachus nihil põt habere proprium nec habet velle nec nolle. de elec. ſi religioſus in. vj. ꝛ de ſta. mo. cum ad monaſterium. §. j. xij. q. j. non dicatis. ꝛ no. per Jnno. ꝛ Hoſtiẽ. de proba. in preſentia. Cum ergo monachus non põt habere proprium nec poteſt ſe iactare ꝙ ius adeundi cõſiſtat in eo ſed immediate fuit acquiſitum monaſterio ꝛ hoc ſi poſt mortem teſtantis ſit tranſlatus. nam ſi ante mortem teſtantis fuit tranſlatus ad epiſcopatum poſſet procedere dicta terminatio ex eo ꝙ ante mortem non eſt ius. ſed ſpes adeundi. ꝛ ſic intelligitur qđ no. xviij. q. ij. c. vno. in verbo monaſteriũ. inquantum ibi allegatur lex nõ dubiũ videtur aliud ſentire. Ex his videtur ꝙ ius adeundi remanſit penes monaſteriũ ſeu cõuentum. non autem tranſiuit cum monacho ad epiſcopatũ ex quo illius oſſibus nõ inherebat ſed erat tranſlatũ in monaſteriũ ꝛ hec trãſlatio facta fuit poſt mortẽ teſtatoris. pro ꝑdicta tamẽ ſolutione ꝙ ꝓcedat indiſtincte. fa. qđ no. Arch. poſt Lau. in. d. c. vno. in ſi. vbi dicit ꝙ ſi aliquid relinquitur monacho ſub cõditione vel inſtituitur a tempore quo eſt epũs ſi extitat cõditio acquiratur eccleſie ꝛ ſic ſm hoc eodem modo ius adeundi vel ſpei nõ debet dici acquiſiuiſſe monaſterio ſed ſecum portauit. ꝛ ſic idem videtur qđ in ſeruo manumiſſo vel filio emancipato. ꝛ pro hoc facit qđ no. in Spe. de ſta. mo. ver. viij. queritur. ꝛ ſic reſidet Joã. de lig. vide Bar. in. l. j. ff. de vulga. ꝛ pupil. in. l. is poteſt. ff. de acqui. here.

¶ De decimis. Rubrica.

1 Decima non debet per religioſos fraudari ſub pena.
2 Decima an ſit ſoluenda per religioſos ꝛ eorum oblatos vel familiares.
3 Decima non debet ſolui de terris religioſorum quas ipſi proprijs manibus excolunt.
4 Decima debet ſolui etiam de noualibus.
5 Noualia ſeu ager nouale quis dicatur.
6 Decime ſi debe͂rtur perſonis forte quia infeudate ab antiquo vel ex priuilegio quid iuris.
7 Decime de quibus eccleſijs debeantur ꝛ quibus non.
8 Decime de quibus aĩalibus ꝛ per quos ſolui debeãt ꝛ nu. 9. ꝛ. 10.
11 Homo non cõputatur inter aĩalia nec in fructu nec in reddituum.
12 Grex quid ſit ꝛ quid armentum.
13 Decima debet ſolui de terris religioſorum quas tradunt alijs excolendas. ſed quando dicantur coli ſumptibus proprijs ipſorum religioſorum.
14 Decimas ſoluere an teneantur coloni partiarij vel cẽſuales priuilegiatorum ſimpliciter ſuper decimis non ſoluendis.
15 Decima an ſolui debeat de predijs religioſorum que coluntur per eorum filios ſuſceptos poſt profeſſionem.
16 Prohibere ꝛ non permittere differunt.
17 Contumacia an inducatur ex vnica requiſitione vel monitione iudiciali vel extraiudiciali: vel requiratur citatio peremptoria.
18 Suſpenſus ab ordine an videatur ſuſpenſus ab omnibus que ex ordine deſcendunt.
19 Delegatus datus ad diem an poſſit poſt diem exequi ſentẽtiã.
20 Oblati eccleſijs vel monaſterijs an gaudeãt priuilegijs eccleſiarum quibus oblati ſunt: ꝛ an intelligantur renunciaſſe proprijs ꝛ voueſſe continentiam: ꝛ qui dicantur oblati ꝛ cõuerſi nu. 21.

Religioſi

a ¶ Jn viatore autẽ. Adde ad iſta. d. abb. in. c. j. in. ij. col. ver. j. in glo. extra de ſepul. et do. Abb. in. c. j. in. ij. colũ. ver. no. ibi peregrinorũ extra de cele. miſ.

b ¶ Sed mortuaria. Adde eũdem. imo. in xv. col. ꝫ. e. c. in glo. in ver. fune ralibus.

Religioſi quicūꝗ̄.

Primo ponit cōſtitutionem cum ſuis
penis. ſcdo illā moderatur. ſcda ibi. cete
ris. ¶ † No. hic puniri religioſos gra-
uantes vel fraudantes eccleſias in deci
mis illis eccleſijs debitis. ¶ Item no.
penam ipſorum. ¶ No. ꝙ pena excōica
tionis ſuccedit hic loco pene ſuſpenſio-
2 nis ab officio ꝛ bñficio in eo qui non habet beneficiū. ¶ † No.
etiam ꝙ eodē priuilegio gaudent oblati religioſis quo gaudent
ipſi religioſi quo ad decimas animaliū. ſecus in familiaribus
3 ꝛ paſtoribus ipſorū. ¶ † No. ꝙ de terris religioſorū quas pro
4 prijs manibus non excolunt ſolui dꝫ eccleſie decima. ¶ † Not.
regulariter ſolui debere decimas etiā de noualibus ꝛc. ¶ Glo.
prima in ver. ꝛ per hoc querit ſi ſeculares clerici vel layci delin-
quunt in his que hic dicuntur an incurrent penam de qua hic.
reſpondet glo. ꝙ non quia hic loquitur in religioſis ꝛ ſic a con-
trario. ſecus in alijs cum iſta conſtitutio ſit penalis ꝛ ſic nō extē
denda. vt in regula in penis. de regu. iur. concor quod no. in cle.
vnica. ꝫ. de teſta. ꝛ in cle. j. de priuile. Ratio autē diuerſitatis pōt
a eſſe quia religioſi frequētius ꝛ cōmunius delinquebāt in iſtis
ꝗ̄ alij. Item ꝙ ambire ſeu deſiderare aliena eſt improbabilius
religioſis ꝗ̄ alijs. de elec. quorūdam. in. vj. Ideo de eis potius
fuit prouidendum. An autem religioſi tranſlati ad eccleſiam ſe
cularē incurrāt penas hic poſitas ſi deliquerint in his que hic
dicuntur. dicit glo. ꝙ ſic. licet forte non fuerit de mente auctoris
de talibus cogitare et hoc per iſtud vniuerſale quicunꝗ̄ ar. de
ma. ꝛ obe. ſolite. Ad hoc facit de elec. quorundam in. vj. Pau.
hic non clare loquitur in hoc vltimo. Dicit enim ꝙ quidam di
cunt id qđ dicit glo. ex generalitate verborum contrarium vide
tur ex mente. alle. qđ no. de elec. quorūdam in gl. pe. in. vj. Ste.
hic dicit ꝙ ex mente non comprehenditur tranſlatum ad eccle-
ſiam ſecularem de ſta. mo. in. c. ꝙ dei. ꝛ multominus ad epiſco-
palem. de ſen. excom. qꝛ periculoſum. Ex verbis autem compre
hendit ꝛ ſic in effectu idem videtur tenere ꝙ glo. de quibus aūt
religioſis hic loquatur dicit Guil. ꝙ de religioſis regule beati
Augu. Bene. vel Frā. vel alterius regule approbate dicēs oēs
fere religioſos ꝛ religioſas de mūdo militare. vt no. in cle. quia
regulares de ſup. neg. prela. Stepha. hic dicit ꝙ hic comprehē
duntur templarij hoſpitalarij ꝛ quicūꝗ̄ alij religioſi ꝛ etiā mu
lieres religioſe. cum maſculinum concipiat femininū. de elec. ge
nerali. in. vj. Ad hoc facit glo. ij. hic poſita que idem vult dicēs
comprehendi etiam ciſtercienſes de quibus in. c. ex parte. ij. ꝫ.
5 eo. de deci. ꝛc. ¶ † Glo. nouālium querit que dicantur noualia.
reſpondet remittendo ad no. de verb. ſigni. c. ij. ꝛ c. quid per no
uale. ꝛ de priuileg. c. ij. quia dicitur terra noviter ad culturā re
dacta ex qua prius redditus non percipiebantur. Iuxta hoc
querit Guil. ſi de prato fiat terra arabilis in illis partibus in
quibus non ſoluitur decima de feno an dicetur nouale. videtur
ꝙ ſic. quia nulli fructus antea percipiebantur per eccleſiam ꝙ
videtur ſufficere vt dicatur nouale. de verb. ſigni. conquerenti.
¶ In contrarium eſt quia attendi debet non quod factum ſed
qđ fieri debuit de elec. cauſamꝗ̄. ſed de feno debuit ſolui deci
ma. ergo hoc erit attendendum. ꝫ. eo. peruenit ꝛ imputet ſibi
qui non petijt cum effectu ex quo per ipſum ſtetit. ꝫ. de pſcrip.
vigilanti. ꝛ ſic reſidet. ꝛ hec videtur veritas: quia licet nulla deci
ma ſolueretur tamen fructus percipiebantur. ꝙ videtur ſuffice
re vt non dicatur nouale. vt in iuribus. ꝫ. alleg. facit. ꝫ. eo. com
6 miſſum vbi videtur expreſſum. ¶ † Gloſ. eccleſijs. querit quid
ſi decime deberentur perſonis. forte quia infeudate ab antiquo
vel priuilegio an habet locum hec cle. Reſpondet glo. ꝙ non a
contrario. pro quo facit quia hec conſtitutio velut penalis non
eſt extendenda de regu. iur. in penis. in. vj. Si ergo fraus in tali
bus fiat agere debent via ordinaria cum hec conſtitutio ipſis
7 non faueat. alleg. ꝫ. eo. tua. Idem zenze. † Iuxta predicta que
rit hic Guil. quibus eccleſijs debeatur decima. Reſpondet ꝙ
curatis eccleſijs ſiue ſint ciuitatenſes ſiue rurales de his que
ſunt. j. eorum limites. xiij. q. j. c. j. et ſimiliter ſiue ſint religioſe
ſeu regulares ſeu ſeculares eccleſie. maxime matrices de pre
ſcrip. ex tranſmiſſa. de ſepultu. in noſtra. ꝛ de preben. cum ſingu
la. in. vj. ꝛ per hoc dicit ꝙ abbates ꝛ priores ꝛ ſimiles habētes
eccleſias curatas per ſe vel ſue adminiſtrationi annexas licet fa
ciant exercere exercitium cure per ſuos vicarios. iuxta decre.
cum ſingula. prealleg. de preben. extirpande. §. quia vero. et c.
expoſuiſti. ꝛ c. ſuper eo. in. vj. de iure communi fundat inten-
tionem ſuam ſuper decimis exigendis oblationibus et ſimili-
bus cum ipſorum ſint eccleſie non autem vicarij qui debent ſua
portione congrua contentari. Hec dicit eſſe de mente iuris
inquantum potuit rubricam de cap. mo. et non dixit vicario-
rum per hoc infert ꝙ poterit de falſo redargui vicarius qui
in hac parte ſibi nomen rectoris vel prelati ſuo proprio motu
b aſſumit de preſump. quia nō eſt. [b] C. de muta. nomi. l. j. ¶ Idē
zenze. alleg. ꝫ. eo. cum contingat. xvj. q. j. ſtatuimus. Et ſic de de-
cimis de quibus autem rebus debeantur eccleſie decime. dicit
ꝙ regulariter de omnibus rebus que infra limites eccleſiarum
exurgunt per quoſcunꝗ̄ terre excolantur ſiue laycos ſiue cleri-
cos ſeu religioſos exemptos vel non exemptos. ꝫ. eo. ſtatuto in
vj. Hec regula fallit in certis caſibus. primo in dote eccleſie. ꝫ.
eo. nouum genus. ſecūdo in portione epiſcopali de preſcrip. de
quarta quia illa detrahitur de decima. vt ibi. de offi. ordi. cōque
rente. tertio quando non conſtat infra cuius parrochie limites
c ſint conſtituta. ꝫ. eo. quoniam. quarto vbi eſt pactum[c] conſuetu
do vel priuilegium ſufficiens. de tranſac. ſtatuimus. quīnto etiā
fallit in religioſo. de quibus dicitur. ꝫ. eo. ex parte. ij. quo ad ea
que ibi dicuntur. et hec quo ad decimas prediales. Perſona-
les vero debentur vbi quis per circulum anni percipit eccle-
ſiaſtica ſacramenta. ꝫ. eo. c. j. Idem Pau. et Stepha. Sed ad-
uerte quia ſentit Guil. de iure communi deberi decimas predia
les eccleſie parochiali ſeu curate inter cuius limites ſunt pdia.
etiam ſi non ſit matrix hoc eſt baptiſmalis. Ioan. contra. xiij. q.
j. in ſumma. ꝛ Ber. ꝫ. eo. cum contingat. ꝛ Inno. in. c. apoſtoli-
ce. vbi dicunt ꝙ debentur eccleſie baptiſmali. Archi. variauit ꝛ
d finaliter dicit opi. ꝗ̄ habet ꝙ indiſtincte[d] debeantur parochia
li. probatur per. c. ad decimas de reſti. ſpo. in. vj. ꝛ hanc opinio.
Io. dicit Pau. veriorem. Mouetur quia aſſignata parochia
ab illo qui habet poteſtatem aſſignandi omnia iura parochia
lia videntur aſſignata: ex quo nihil excipitur. Nam ratio que
ſuadet ibi omnia iura ex illo iure parochiali prouenientia idem
tanꝗ̄ domino ſuo deberi. alle. qđ habetur de eccle. edi. ad audiē
tiam. ꝛ c. ad audientiam. de deci. Non ob. que poſſunt in cōtra-
rium allegari. quia intelligi debent de baptiſmali inter quorum
limites ſi ſunt parochie alique ꝛ quatenus loquūtur de paro-
chialibus intelligantur quando predia ſunt firmata inter limi-
tes baptiſmalis eccleſie ꝛ non intra ſuos. quia de talibus nō de-
bet percipi decima per parrochialem eccleſiā. de hoc plene per
Io. Cal. in additione in dicta decre. cum contingat ꝛ per Ioā.
and. in additione ſpeculi ſuper hac rubrica. ꝛ per do. Anto. in
dicto. c. cū contingat. ¶ Glo. debitas. querit an procedat decre.
ſiue de iure cōmuni debeantur eccleſijs ſiue de alio iure ſpeciali
puta ex priuilegio vel ex conſuetudine. dicit ꝙ ſic. quia tex. ſim-
8 pliciter loquitur. † Quid autem ſit debitum. dicit ꝙ eſt illud
quod ab inuito extorqueretur per. l. fideicommiſſa. §. ſi rem. ff. de
lega. iij. ꝛc. ¶ Gloſ. ſpectantes. querit quid ſi ſpectarent deci-
me ad religioſos ex cauſa legitima. Reſpondet ꝙ tunc in illis
non haberet locum conſtitutio. Ratio quia nemini facit iniu-
riam qui vtitur iure ſuo de elec. cum eccleſia vulterana cum cō-
co. que autem poſſit eſſe cauſa legitima quare ad eos ſpectat.
dicit Guil. ꝙ ſi forte ſint noualia que proprijs manibus colunt
vel ſuis ſumptibus. nam de talibus ipſi religioſi non ſoluunt
e decimas. et ſimiliter nec de nutrimentis ſuorum animaliū. [e] et
ſimiliter nec de hortis vel fundo eccleſiarum. ꝫ. eo. ex parte. ꝛ c.
nouum. Item poteſt eſſe cauſa legitima conſuetudo vel pre-
ſcriptio. ꝫ. eod. dudum. ꝛ de preſcript. c. j. in. vj. dicit tamen ꝙ
tutius eſt allegare conſuetudinem ꝗ̄ preſcriptionem. quia in
conſuetudine non eſt neceſſe allegare titulum ꝛ probare de quo
per Hoſtien. de conſueta. c. fina. Item poteſt eſſe iuſta cauſa
donatio epiſcopi vel inferiores debita ſolennitate ſeruata. de
re. eccle. non alienan. c. j. in. vj. et. ꝫ. eo. titu. cle. ſi vna. Item ſi ad
iſtos religioſos ſpectet principaliter eccleſia licet faciant curam
9 per vicarios exerceri perpetuos. ꝛc. ¶ † Gloſ.[f] de animali-
f bus adducit exemplum ad nota. in decreta. cum dicat de ec-
cle. edi. nunquid videlꝫ priuilegium leproſorum de decimis non
ſoluendis de nutrimentis animalium intelligi debeat de ani-
malibus que nutriunt tantūmodo in domo. quia videtur ꝙ ſic
per hunc tex. Non autē debet intelligi de animalibus que alij
tradunt nutriēda. et ſic ibi tenebat Egidius cuius opi. videtur
hic approbari. ꝛ eodem modo dic intelligendum quod de ciſter
cienſibus in decre. ex parte. ꝫ. eo. tien. Fatetur tamen ꝙ ſi lepro-
ſi committant circa hoc fraudem non incurrunt penam huius
conſtitutionis ſi non ſunt religioſi. ſed alias ordinaria via tene-
buntur. vt ſupra dictum eſt cum gl. j. Idem tenet hic Pau. ad
literam. Sed an in dubio erit preſumēda fraus prima facie vi-
detur ꝙ ſic. qꝛ certificari debebant cum nō liceat cū alterius pre
dicio in incertis vagari. ꝫ. de elec. cōſtitutionē. §. oēs. In cōtra-
rium quia qui fraudē allegat illā debet probare. de reſti. c. ij. in
vj. Guil. dicit primū verius quia preſumptio eſt pro eccleſia. de
10 preſcrip. c. ij. in. vj. † Deinde querit Guil. an ſit ſoluēda decima
de animalibus. dicit ꝙ ſi quidē loquimur de non incluſis clarū
eſt ꝙ ꝛ talia in nullius parrochia ſunt. ꝛ ideo de ipſis ſeu ipſorꝫ

a ¶ Frequen-
tius. Adde ꝓ
iſta ratiōe ho.
gl. in. l. j. in pri.
ff. de abige. glo.
ij. circa ij. in. l.
ij. C. de ſal. mo.
Bar. in. l. trāſi-
gere in. ij. colū.
i ij. C. de trāſac.
facit glo. ij. cir-
ca ij. in. l. cum
aliis. C. ꝺ cura.
furi.

b ¶ C. de mu-
ta. nomi. ꝺ iſta
materia ponit
plene Fely. in
probe. decre. in
xiij. col.

c ¶ Conſuetu-
do. Adde glo.
in. c. in aliquibus
in gl. ij. extra de
deci. ꝛ ibi. In-
no. do. Anto. ꝛ
do. Abb.

d ¶ Debeātur
parochiali. Ad-
de text. gl. ꝛ do.
Abb. in. c. cum
cōtingat extra.
eo. in. c. dilect⁹
extra vt lit. pē.
ꝛ in. c. de quar-
ta. extra de pre-
ſcrip.

e ¶ Et ſimili-
ter nec de hor-
tis. Adde do.
Abb. in. d. c. ex
parte. eo. titu. ꝛ
in. c. ij. in. ij. col.
ver. quero nun-
quid de eccl. edif.

f ¶ De anima
libus. Adde ꝗ̄
dicit do. Abb.
in. d. c. ij. in. ij.
col. ver. ij. quīt
de eccle. edi.

valore ſoluēda eſt decima que eſt pſonalis ⁊ ſic ſoluenda eccleſie
parrochiali in qua audiuntur diuina. ī. eo. cōmiſſum. Si vero
loquimur de domeſticis ⁊ incluſis. tūc dicit glo. ī. eo. apoſtolice
ꝙ decime que debentur de animalibus que paſcunt in paſcuis
ſunt reales. quia vitā ⁊ nutrimentū recipiūt animalia a terra, ⁊
ſic dari debent iſti eccleſie in cuius parrochia ſunt paſcua. alleg.
ff. de ſeruit. ruſti. pdio. l. pecorū paſcendi. Hoſti. vero in ſum. eo.
ti. §. quot. ſunt ſpecies. dicit ꝙ potius debent dici mixte q: ani-
malia ſumunt vitam ⁊ a nutrimento prediorū ⁊ etiā ab opere
qḋ hoīes in cuſtodiendo impēdūt. Hugo. xvi. q. i. decimas. di-
ſtinguit quia aut animalia aliūde venerunt cauſa paſcuandi ibi
ad tempus ⁊ tunc dn̄s paſcui. debet decimas ſicut de perſonali
bus. ſ. de precio qḋ inde recipit. Aut ſunt animalia incolarū ⁊
tunc ſoluētur decime vt prediales. Inno. ī. eo. cōmiſſum aliter
notat dicit ꝙ ſi dn̄s fundi patitur gratis beſtias paſcere in fun
do ſuo herba emiſſa a terra a beſtia vel potius ab eo qui paſcit
beſtias trāſit cum onere ſuo. ſ. decime. ī. eo. paſtoralis. quaſi vo-
lit ꝙ tunc ſoluere debeat decimā prediale dn̄s animalium eccle
ſie in qua ſunt ſita paſcua. ſecus ſi non gratis paſcerentur Guil.
hic diſtingūt pro ꝯcordia opi. quia aut loquimur de precio qḋ
venator recipit de feris ⁊ planum eſt ꝙ tanꝙ de perſonali deci-
mam ſoluet ⁊ hoc de feris non incluſis. Si autē loquimur de fe
ris incluſis vtputa de cuniculis vel ſimilibus infra clauſurā ali-
a cuius foreſte: tunc ſecus[a] quia talia cenſentur predialia. vt not.
Inno. ī. eo. non eſt. ⁊ hoc in feris. Si autē loquimur de dome-
ſticis. ⁊ tunc aut loquimur de pdio paſcuorū. ⁊ tunc ſolui debet
iſti eccleſie cui ſoluenda eſſet decima herbe ſi de ea fieret herba
que non paſceretur. ⁊ ſic erit realis. ⁊ ita loquitur. ī. eo. commiſ
ſum. cum ibi no. per Inno. Aut loquimur de agnis lana lacte
domeſticorū animaliū ⁊ in hoc eſt vera opi. gl. ꝙ debeatur deci
ma tanꝙ de predialibus vt no. ī. eo. ad apoſtolice ⁊ ſic intelligi
tur dictum Hoſti. in ſum. eo. ti. ⁊ per Inno. ī. eo. ti. non eſt. Si
autem loquimur de mercede quam paſtor meretur in eis cuſto
diēdis. ⁊ tunc ſoluetur decima vt de perſonali. ⁊ ſic vbi audit di
uina ⁊ percipit eccleſiaſtica ſacramēta. ſicut miles de militia. ī.
eo. ti. non eſt. Iuxta predicta querit quid de ouibus garbiū. et
bigona. ⁊ barchion. in Cathelonia que per circulū anni tenen-
tur in tribus locis triū parrochiarum quia per quatuor mēſes
calidiores tenentur in cacumine montiū altiſſimorum. In aliis
quatuor mēſibus temperatis in magis baſſis. In aliis quatuor
menſibus frigidis tenentur in montibus minoribus ⁊ in plani
tie qualiter diuidant decimas dicte tres parrochie in quarum
vna cōcipiunt in alia pariunt ⁊ in alia nutriuntur que iſtarum
parrochiarum erit potior in fructibus decimandis. Guil. hoc
relinquit diſputationi Ioā. de lig. remittit ad no. in regula qui
prior. in queſtione potiorū. de reg. iur. li. vi. videtur ꝙ ſi queri-
mus de decimis que debentur ratione prediorū videtur clarum
ꝙ illi parrochie in quibus predia ſunt ſita ſi vero de decimis
precij qḋ recipit paſtor pro cuſtodia de hac vt de perſonali eſt iu
dicandum vt ſuperius eſt dictū. Si vero de decimis ipſorum. ſ.
animalium que naſcuntur lacte ⁊ lana ⁊ hoc eſt magis dubium
pro quo recurrēdū eſt ad no. in dicta regula. qui prior. ⁊ ad no.
11 per glo. ī. eo. ad apoſtolice. ¶ † Querit vlterius idē Guil. quid
b de illo qui iurauit dare decimā de oībus animalibus ſuis[b] que
ſibi naſcerentur cōtingit ꝙ poſtea naſcuntur ei decem pueri ex
ancillis ſuis an debebit decimā de illis videtur ꝙ non inſti. de
re. di. §. partus. In cōtrarium facit. ī. de voto magne. primum
dicit verius. nec ob. c. magne. quia ibi dicit vota ⁊ iuramēta ſer-
uanda ꝙ eſt intelligendum in eo ꝙ preſtatur iuramentum vel
fit votum non in aliis. ⁊ ita eſt hic vt habetur ex. d. §. partus. q:
homo non cōputatur inter aīalia nec in fructu nec in redditu.
ſic de de. generali ad fi. ⁊ ibi no. in. vi. ¶ Glo. familiarū op. de
§. fi. ī. ea. Sol. hic in familiaribus non plene oblatis ibi ſermo fa
cit de priuile. auctoritate. in fi. in. vi. Idē tenet Pau. dicens hac
appellatione familiariū cōprehēdi quoſcūꝗ familiares etiam
non domeſticos per id qḋ hic ſubditur vel aliorum ⁊c. ſecus ta
men dicit in caſu. c. licet de priuileg. in. vi. ⁊ in cle. dignum de ce-
12 liſ. ⁊c. ¶ † Glo. gregibus[c] querit quid ſit grex ⁊ quid armen-
c tum ⁊ clara eſt. deinde querit an eccleſie debeātur decime de fru
ctu gregis. Remittit ad no. per Io. xiii. q. i. c. i. §. fi. ī. eo. ad apo
ſtolice de hoc dici. ī. late poſt Guil. ideo nō inſiſto ⁊c. ¶ Glo.
immiſcentiū. querit an ex hac mixtura aliorū animalium cum
ſuis perdent etiam priuilegium in ſuis iſti religioſi. dicit ꝙ non
ratio eſt quia in ſeparabilibus vtile per inutile non vitiatur de
quo in regula vtile. Idem Guil. ꝙ ex tali cōmixtione non ſit cō
fuſio inſeparabilis ſicut ſit in commixtione diuerſarum aqua-
rum vel ſicut aque ⁊ vini de celebra. miſ. cū marte. §. queſiuiſti. et
13 ff. de aqua plu. arcen. l. i. §. item ſi quis. ¶ † Gl. excolendas que
rit quare de terris quas tradunt religioſi aliis excolēdas debet
ſolui decima. Reſpōdet ꝙ religioſi habent priuilegium in deci-

a ¶ Ex talia cenſentur. Adde glo. no. in. c. ad apoſtolice ī gl. ij. ⁊ ibi doct. extra. de deci.

b ¶ Que naſcuntur. Qḋ de iſtis debeat decima vide text. gl. ⁊ do. Abb. in. c. peruenit. ⁊ c. ſeq. ⁊ ī. c. nō eſt de deci.

c ¶ Querit qd ſit grex. Adde glo. in. §. ſed ſi gregis inſti. de re. di.

d ¶ Sed certe. Adde do. abb. in. c. ex parte in ſ. colū. extra de deci.

e ¶ Quādo dicantur. Adde bene facere que dicit Bar. in. l. ſi merces. §. vis maior. ff. loca.

f ¶ Si autem ſunt cenſuales. Adde tex. ⁊ ibi do. Abb. in. c. ꝫ extra de deci.

mas laborum duobus concurrentibus. ſ. ꝙ predia ſint propria
ipſorum. Item ꝙ ipſi laborent propriis manibus vel propriis
ſumptibus. alias ceſſat priuilegium. ī. eo. ti. licet per hoc conclu
dat gl. ꝙ ſi aliis tradunt colēdas ꝙ coloni ſiue partiarij ſiue cen-
ſuarij tenebuntur ad decimas ita ꝙ ante omnia totus aceruus
decimabitur ⁊ dabitur eccleſie predialis de colonis cēſuariis no.
ī. eo. tua. ij. Fatetur tamen ꝙ quidam dicebant contrariū in co
lonis partiariis: quia dicebant ꝙ de terris illis datis non debe
bat ſolui decima predialis quaſi ſumptibus ipſorum religioſoꝝ
videantur coli propter partē fructuum quā dant religioſi colo-
nis que alias debebat ſibi obuenire. et ſic coloni de tali parte ve
lut de lucro debebant ſoluere vbi ſoluuntur alie decime perſona
d les.[d] Sed certe iſtorum opi. non eſt vera vt glo. hic dicit quia
pars que contingit colonos partiarios cenſenda eſt fructus et
non lucrū ex eo quia ſubmittitur fortune ⁊ diuine miſericordie.
Secus ſi cōducerentur operarij quibus daretur certa pars fru
ctuum pro cultura etiā dato ꝙ nil naſceretur in predio. ⁊ idem
⁊ fortius ſi certū precium datur pro tali cultura. quia tunc dice-
rentur predia coli ſumptibus religioſorum ⁊ ſic eccleſie parro-
chiali in cuius parrochia eſſent ſita predia nō deberent decime.
e ¶ No. bonam glo. bene declarantem[e] quādo dicantur predia
coli ſumptibus religioſorum priuilegiatorum ſuper decimis q:
optime hoc declarat Idem Stepha. allega. ī. eo. tua. ⁊ c. cum
14 ſint. † Iuxta predicta reuocat glo. in dubium an coloni partia
les vel cenſuales priuilegiatorum ſimpliciter ſuper decimis non
ſoluendis teneantur ad ſoluendas decimas. glo. dicit ponderan
da verba priuilegiorum per decre. porro. ⁊ recepimus de priui.
Nam ſi priuilegia eximunt terras. ſeu predia ab onere decima-
rum tunc coloni etiam dicto priuilegio gaudebūt ex quo eſt pri
uilegium reale ſeu rei cōceſſum ⁊ ſic ſequitur rem. Si vero priui
legium eximat tantum perſonas. ⁊ tunc priuilegiati non ſoluāt
de parte ſua ſed coloni ſic. cum ipſi non ſint exempti. alleg. ō. eo.
a nobis ⁊. xvi. q. i. queſtio. Ad hoc bene fa. alleg. tex. ⁊. ī. eo. dile
cti. ⁊ c. ex parte. ⁊ c. licet. cum glo. concor. Stepha. quaſi ad lite-
ram. ⁊ idem Pau. ⁊ ſic hoſ. dicit publice diſputatum alleg. ō. c.
ſua. ij. ⁊ c. a nobis. ⁊ de priuileg. paſtoralis. ⁊ c. per exceptionem
f lib. vi. ⁊ hoc in colonis partiariis.[f] Si autem ſint cenſuales tūc
dicit Pau. ꝙ de illo cenſu non tenerētur ſoluere decimam cum
ille cenſus ſuccedit loco fructuum ſm eum hoc credo verum re-
ſpectu cenſus quia de illo non debet ſolui cum ſolui debeat reli-
gioſis qui non tenentur ad decimas. ſed reſpectu fructuū quos
percipiunt coloni cēſuales. credo ꝙ vꝫ ſolui decima ſaltem qua-
tenus percipiunt fructus vltra valorem cenſus. licet Pau. ali-
ter forte ſenſerit. ſed hoc puto fuiſſe de mente huius glo. que di-
xit in prin. huic tex. procedere in colonis partiariis ⁊ etiā cenſua
15 libus. ¶ † Quid autem in prediis religioſorū que coluntur per
filios eorum intelligo ſuſceptorum poſt profeſſionem per ratio-
nem que infra dicetur an de illis debebit ſolui decima. videtur
ꝙ ſic per tex. ibi vel aliquorum. ⁊c. Contrarium tenet Guil. ſub
dubio forte mouetur quia tales ſunt ſerui monaſterij ⁊ ſic ſibi
non acquirit ſed monaſterio. vt no. xxxii. diſt. eos. lxxxi. diſtin.
quidam. xv. q. vlti. cum mulie. ⁊ vide ibi glo. et idem dicitur de
16 animalibus ipſorum ⁊c. ¶ † Glo. non permiſerint ⁊ glo. prohi
buerint ponunt differentiam inter non permittere ⁊ prohibere
ne videantur iſta verba ſuperflua. Pau. tamē dat econtra diffe
rentiam. ſ. vt prohibitio reſpiciat contradictionē realem dicens
hoc procedere ſiue fiat prohibitio per ſe ſiue per aliū. de ſenten.
excom. mulieres. Deinde glo. in verbo prohibuerint ponderat
ꝙ in tribus caſibus hic vltimo poſitis punitur non permittēs
ſolui decimam vel prohibens. In primo vero punitur vſurpās
vel appropriās propter qḋ reuocat in dubiū an hec cōſtitutio
liget religioſos nō ſoluētes decimas eo caſu quo tenētur. videt
ꝙ ſic. per id quod dicitur vel retinere ⁊c. Contrarium tenet gl.
dicens non fore de mente huius conſtitutionis tales cōprehē
dere. Mouetur quia aliud eſt vſurpare vel appropriare de quo
hic loquitur aliud non ſeruare de quo hic non dicit. Nec ob. ver
bum retinere hic poſitū quia refertur ad id quod dicit de ap-
propriatis vel vſurpatis. per quod concludit. glo. ꝙ ſolum pu-
nitur hac conſtitutione quando vſurpant decimas vltra ꝙ ſibi
liceat excedendo ſibi permiſſum vel quando prohibent vel non
permittunt colonos ſuos dare decimas in caſibus in quibus te
nentur. ſecus ſi non ſoluunt ipſi religioſi decimas ad quas tenē-
tur quia tunc non habet locū pena huius cle. Idē tenet Pau.
dicens ꝙ tunc cōpellerentur ſoluere aliis remediis oportunis.
⁊ ſic erit differentia inter doloſum vſurpantem alienum et ſibi
appropriare volentem ⁊ negligentem in ſoluendo. allega. C. de
ſuſpec. tu. l. fina. Fatetur tamen quo ad periculum anime non
multum differunt auferre ⁊ iniuſte retinere de reſti. ſpo. ſepe de
quo ibi per Ioan. de lig. Interdum tamen pius eſt non dare
puta egenti ad mortem ꝙ auferre puta diuiti. xvij. di. ſicut hi.

Interdum

Interdum peius eſt auferre. puta ceteris paribus. dicit tamen
q̄ ſemper differunt in gradualitate peccati ⁊c. ¶ Glo. facti. que-
rit an ſufficiat de hac requiſitione cōſtare per teſtes. Reſpōdet
q̄ ſic per hūc tex. qui ſimpliciter loquitur. ſecus dicit in caſu de-
cre. j. de ſenten. excō. in. vj. vbi debet conſtare per publicū inſtru
mentum vel literas ſigillatas auctentico ſigillo. an autem ſuffi-
17 ciat vnica requiſitio dicit q̄ ſic. Ex quo nota q̄ † vnica requiſi
tio partis interdum ſufficit ad conſtituendum quem contuma
cem etiam quo ad penas incurrendas. alleg. ſimile qđ habetur
in dicta decre. j. de ſen. excō. in. vj. ⁊. ȷ̄. de priuile. in cle. j. Idem te
net hic Pan. dicens hic ſufficere vnicam requiſitionem etiam
partis ad inducendam cōtumaciam ad quam ſequitur ſentētia
iuris ſine hominis miniſterio. alleg. vltra predicta cle. cauſaꝫ de
ele. ȷ̄. de pe. c. ſi. dicit tamen q̄ ibi non ſequitur immediate pena
ad hoc etiam alleg. q̄ ſufficiat vnica qđ no. xviij. diſt. ſi epī. ⁊ in
fra de here. multorū. ⁊. ȷ̄. de immu. eccle. aduerſus. de fo. cōpe.
propoſuiſti. regulariter autem requiſitio partis non inducit cō
tumaciam vel penam. ȷ̄. de vi. ⁊ ho. cle. dyoceſanus. de ſen. excō.
in audientia. ⁊. c. contingit. Item hec vera in requiſitione. vbi
autem in iure dicitur q̄ fiat vna monitio vel citatio requiratur
a trina[a] vel vna perēptoria pro omnibus hoc expreſſo. de ſenten.
excom. ſacro. ⁊. xxiij. q. iij. de illicita. Sed Pan. ſentit eſſe differē
tiam inter requiſitionem ⁊ monitionē credo eum ſane intelligē
dum. ſ. q̄ voluerit facere differentiam inter requiſitionē extraiu
dicialem ⁊ monitionem iudicialem. Quid autem in monitione
quaſi iudiciali videtur enim q̄ in iudiciali per no. glo. de offi. de
leg. cum cauſam. ⁊ in cle. j. ȷ̄. de here. in ver. requiſierint. ¶ Glo.
duos menſes. querit quare hic dat duos menſes ad ſatiſfacien-
dum emendā. ⁊. ȷ̄. proxime ſolum dat menſem a deſiſtēdo. Ro.
glo. q̄ facilius eſt deſiſtere q̄ facere cum primū conſiſtat in ſolo
animo ſeu voluntate. ſcđm in facto qđ eſt difficilius. ideo minus
tempus datur a deſiſtendo q̄ in faciendo ſm glo. ⁊ idem. G. a
quo autem tempore currant iſti duo menſes. Prima facie dicē
dum eſt q̄ a tempore vſurpationis ⁊ retentionis non autem a
tempore requiſitionis licet ſecus in menſe qui datur in deſiſten-
do. cōtrarium tenet glo. dicēs q̄ de mente litere putat q̄ currat
a die requiſitionis vtroqꝫ caſu. Idem tenet hic Pan. dicens
ſimilem dilationem habere. de conuer. coniuga. ex publico ⁊c.
18 ¶ † Gl. officiis. querit an q̄ hic dicitur q̄ ſint ſuſpenſi ab offi-
ciis intelligi debeat reſpectu diuinorum officiorum. An vero re
ſpectu aliorum officiorū eccleſiaſticorum. puta ſi faciens contra
hanc cle. ſit celerarius. ſacriſta. camerarius vel elemoſynarius.
vel ſimilis. puta procurator vel caſtaldio. j. q. j. ſaluator. de ſolu.
c. ij. ſm Pan. Reſpōdet glo. q̄ hoc nō declaratur. vñ debuiſſet
declarari. videtur enī debere intelligi de aliis officiis tam eccle-
ſiaſticis q̄ diuinis. vt ſic mitior fiat in penis interpretatio. arg.
regule in penis. de regu. iur. in. vj. In contrarium videtur quia
ſi de talibus litera intellexiſſet infra in ver. q̄ ſi religioſi repetiiſ-
ſet de huiuſmodi officiis. qđ tamen non facit ⁊ ſic reſidet glo. et
plus non dicit. ⁊ ſic videtur reſidere in hac ſecunda parte q̄ hoc
intelligi debeat de diuinis officiis forte fuit mens glo. q̄ habēs
beneficium vel adminiſtrationē ſit ſuſpenſus ab officio ⁊ benefi
cio vel adminiſtratione. ſi vero non habet beneficium vel admi
niſtrationeꝫ tunc incurrat ſentētiam excom. quaſi modica eſſet
pena ſuſpenſionis tantum ab officio. ⁊ ideo non repetit de offi-
cio in ver. q̄ ſi. q2 ſi intellexiſſet de diuinis officiis ⁊ poſtea repe-
tiiſſet de eis in. ver. q̄ ſi quaſi fuiſſet locus pene excōmunica. ſe-
cus eſſet ſi de aliis officiis intellexiſſet. ⁊ ideo tunc veriſimiliter
de illis repetiiſſet. pro iſta parte alle. etiam hic Pan. quia non
omnes religioſi tenentur ad diuina officia. ſed ſolum profeſſi et
clerici. xvj. q. j. nemo. ⁊. c. ſeq. ⁊. c. ſi monachus. ⁊ ſic bene poſſet
habere locum pena excō. etiam ſi de officiis diuinis intellexiſſet
⁊ poſtea de illis repetiiſſet in ver. q̄ ſi. ⁊ ſic non videtur bona ra
tio dicere q̄ ſi de aliis q̄ de diuinis intellexiſſet repetiiſſet de eis
in ver. q̄ ſi. eodem modo etiā ſi intellexiſſet de diuinis officiis de
huiſſet repetere in ver. q̄ ſi. Sed aliam expoſitionē dicit Pan.
fore benigniorem. vnde dicit poſſe dici q̄ ſi i eiuſdeꝫ perſona cō-
currant officia diuina ⁊ alia tunc ab illis erit ſuſpenſus ſi alterū
tantum predictorum. ſ. officium diuinum vel aliud eccleſiaſticū
tunc ſimiliter ſit illo ſuſpenſus ⁊ hec vt videt eſt maior pena que
alias hic imponitur. ſ. pena excom. qua nulla eſt maior in eccle-
b ſia. xxiiij. q. j. feramus. ⁊. q. iij. corripiantur. ¶ Glo. bene gl.[b] de
iſto. verbo officio qualiter debet intelligi. facit quod not. de pre-
ben. quia ſepe. per Joan. and. ⁊c. ¶ Glo. donec. querit ad litere
declarationē an iſti qui ſunt ſuſpenſi donec deſtiterint vt in pri-
mo caſu vel donec ſatiſfecerint. vt in ſecundo deſiſtendo vel ſa-
tiſfaciendo ipſo iure erunt abſoluti an vero erit neceſſaria abſo-
lutio. Inno. hic refert glo. in. c. cum bone. de eta. ⁊ quali. dixit q̄
tales indigēt abſolutione ex eo. quia dubitari poſſet de ſatiſfa-
ctione ex quo ſuſpenſi erant ad tempus incertum. ſecus dicit ſi
ſuſpenſi fuiſſent ad tempus certum vel determinatum. puta ad
menſem vel annum. quia tūc lapſo tempore eſſent abſoluti ipſo
iure. nam tunc non poteſt dubitari de abſolutione. Cōtrarium
videtur tenere idem Inno. vt hic refert Pan. in decre. ſicut. de
coha. cle. ⁊ mu. ⁊ Hoſtien. in. c. ſi. de matrimo. contra. contra in-
terdictum eccleſie. vbi videtur ſentire non eſſe differētiam inter
ſuſpenſum ad tempus certum ⁊ ſuſpenſum ad tempus indeter
minatuꝫ donec ſatiſfecerint glo. hic dicit q̄ ſatis credit q̄ in ſu
ſpenſis ad tempus indeterminatum non ſit neceſſaria abſolu-
tio ſed ſufficit ſententia declaratoria ſuper ſatiſfactione. ſecus ta
men in excōmunicato donec ſatiſfecerit. quia ibi omnino neceſ-
ſaria eſt abſolutio. etiam poſt ſatiſfactionem. Idem Ste. idem
tenet Pan. aſſignat rationem diuerſitatis Hoſtien. in. c. cū bo
ne interdictum ⁊ ſuſpenſum donec ſatiſfecerit ⁊ excōmunicatū
donec ſatiſfecerit. quia in abſolutione ab excōmunicatione eſt
certa forma a iure ſtatuta ſine qua q2 nō poteſt eſſe abſolutus.
de ſenten. excom. c. a nobis. ſed in ſententia ſuſpenſionis vel in-
terdicti non eſt neceſſaria forma ſolēnis in abſolutione ſed ſuffi-
cit q̄ dicatur abſoluo vel relaxo interdictum. de teſt. c. veniens.
ij. Hec ratio non videtur bona. quia abſolutio a ſuſpenſione ha
bet certam formam de ſen. excō. venerabili. ⁊ ideo ſi obſeruatio
forme abſolutionis facit abſolutionem eſſe neceſſariam nō erit
differentia inter excōmunicatum ⁊ interdictū cum in omnibus
forma ſtatuta ſit ſeruanda. ad hoc quia ita eſt quis abſolutus
ab excōmunicatione. dicendo abſoluo te ſicut dicendo relaxo in
terdictum. alleg. quia ſicut valet excōmunicatio lata forma non
ſeruata. xj. q. iij. ſentētia paſtoris. ⁊ ſic ēt valere debet abſolutio:
quia par eſt poteſtas ligandi ⁊ ſoluēdi. de peni. diſt. j. verbum.
facit licet non alleget qđ notat glo. xj. q. iij. cum aliquis. hec dicit
vera in forma data a lege. ſecus in data ab homine. quia illa eſt
ſeruanda exacta diligentia. alias non valet q̄ ſit illa non ſerua-
ta de reſti. ſpo. piſanis. Propter predicta cōcludit hic Pan. q̄
interdum tempus vel factum adiicitur ſatiſfactioni fiende ali-
quando durationi ſentētie. exemplum primi ſi non ſatiſfeceris
infra menſem excōmunico te vel ſuſpendo. exemplum ſecundi
excōmunico te donec ſatiſfeceris vel ſuſpendo te donec ſatiſfece
ris. primo caſu ſiue ſit ſuſpenſio ſiue excōmunicatio ſemper abſo
lutio eſt neceſſaria de ſen. excō. parochianos. ⁊. c. queſti. de offi.
ordi. ſignificauit. ſecundo caſu non eſt neceſſaria abſolutio. ſed
ſufficit declaratio. etiam ſi ſit excōmunicatio. de immu. eccle. ad-
uerſus in ſi. de ſpon. non eſt vobis. xxxj. diſt. ſi qui ſunt. Ratio
quia tunc videtur abſolutio facta in diem cōſtitutum. de appel.
preterea. ij. fatetur tamē q̄ cōmuniter in excōmunicatione tem
pus vel factum non adiicitur abſolutioni quia in ea requiritur
ſatiſfactio que certa eſſe poteſt ⁊ impoſitio penitētie que eſt ar-
bitraria. de peni. diſt. j. menſuram. xxvj. q. vij. c. tempora. et de
iſta non poteſt etiam dubitari quia peccator nō habet illam ar-
c bitrari. Predicta inducit ad duas q̄ſtiones. vna eſt[c] an † dele-
19 gatus datus ad diem poſſit poſt diem exequi ſententiā. de quo
de offi. deleg. de cauſis. Secunda queſtio eſt an pereat inſtantia
lapſu termini ſtatuti. a. l. municipali. vel ab homine quia refert
an tempus adiiciatur inſtantie ſiue iudici vt tempus pereat. l.
properandum in prin. C. de iudi. ⁊ ibi de hoc per Cy. ⁊ Barto.
an vero adiiciatur iudici. ⁊ tunc non perit. l. j. in ſi. C. vt omnes
tam ciuiles q̄ criminales cauſe ⁊c. Sed an teneat abſolutio fa-
cta non precedente ſatiſfactione in caſu huius cle. dicit Mat. q̄
non quia hic inhibet abſolui cum dicit nullatenus abſoluendū
⁊c. alleg. ſimile qđ habetur in decre. vlti. §. penul. de offi. deleg. in
vj. ſuper ti. j. c. j. ⁊. ȷ̄. de here. cle. ij. de ſen. excō. c. penul. fa. de ſen.
excom. parochianos. vide qđ dicetur in cle. j. de vſurpa. ¶ Glo.
quibuſcūqꝫ querit an hic intendat tollere priuilegia conceſſa re-
ligioſis ſuper decimis. Reſpondet q̄ non. vt patet in prin. cum
his que ibi dicta ſunt ſed ſolum intendit tollere priuilegia per
que ſententie predicte poſſent impediri. Idē tenet Stepha. ⁊c.
20 ¶ † Glo. querit an iſti oblati intelligantur renūciaſſe propriis
⁊ vouiſſe continentiam. glo. remittit ad no. per Jo. xxvij. q. j. vt
lex. continentie. vbi dicit Jo. q̄ ſi tranſit oblatus ad eccleſiam re
gularem ſe ibi offerendo tunc intelligitur vouiſſe et renunciaſſe
propriis. ſecus ſi ſe offert eccleſie ſeculari. quo caſu etiam ſi obtu-
lerit ſe ⁊ ſua nihilominus poteſt contrahere matrimonium et
ſi naſcetur ei filius debebitur ſibi legitima de bonis oblatis.
xvij. q. iiij. c. ſi. Mat. dicit hic q̄ offerens ſe ⁊ ſua alicui eccleſie ſe
culari vel eccleſie regulari poteſt matrimonium cōtrahere. et ſic
dicit Jo. tenere loco predicto ſed non bene vt patet ex predictis.
dicit tamen hoc eſſe verum ſi ad alia non eſt proceſſum vt quia
non ſit aliter proceſſum tacite vel expreſſe. alleg. c. ex parte de cō-
uer. coniug. ⁊. c. vnicum. de vo. ⁊ vo. redem. in. vj. vbi dicitur q̄
duobus modis ſolennizatur votum impediens matrimoniuꝫ
contrahi ⁊ dirimens contractum. ſ. per ſuſceptionem ordinis ſa
cri ⁊ profeſſionem tacitam vel expreſſam quorum neutrum hic

Joan. de Imo. ſuper Clemen.

a ¶ Vel vna peremptoria. Adde hū facere q̄ dicit Bar. in. l. cōſentaneū in ſi. col. C. quō ⁊ quādo iud.

b ¶ De verbo offō ponit bal. in rubri. C. de oper. liber.

c ¶ An delegatus. Adde hū facere ad hāc. q. ea que habē-tur per gl. ⁊ docto. in. l. cum q. ff. de re. omniū iudi.

fuit ad hoc quia nullus plus obligatur monaſterio ꝙ̄ pateat
de illius intentione ſeu obligatione. ſed talis ſe non obligauit
ad caſtitatem. igitur ⁊c. bene tamen tenebitur talis oblatus ad
obedientiam ⁊ reuerentiã. Nec ob. predictis. c. inſinuante qui
clerici vel vouentes. quia ibi ideo poſt profeſſionẽ poteſt habe
re proprium. quia talis potuit ſibi aliquid reſeruare de ſuo pro
prio. de priuileg. cum ⁊ plantare. ⁊. c. tua. ⁊ ſic patet ꝙ plus eſt
monachatio ꝙ̄ abbatia ſm̃ Al. Poteſtis dicere vt infra ſentit
Guil. opi. Jo. procedit in mutante habitum opi. Mat. in non
mutãte. in vtroq̃ tamẽ procedit de. quo ad ſuum caſum. Quid
ſi aliquis profitetur aliquem ordinem monialiũ nunquid talis
eſt monachus. dicit ꝙ non. alle. c. diffinimus. xviij. q. j. ſm̃ Mat.
2 1 ⁊c. † Guil. hic querit qui dicantur oblati[a] ⁊ qui conuerſi. dicit
a ꝙ oblati dicũtur qui nulla veſte mutata dederunt ſe ⁊ ſua alicui
de religionibus approbatis. Conuerſi autem layci dicuntur illi
qui nedum vt dictum eſt ſe ſic dederunt ſed etiam habitum mu
tarunt forte diſparẽ aliis profeſſis literatis. de conuerſis loquũ
tur iura vt de ſen. excõ. non dubiũ. ⁊. de dec. ex eo quia in. vj. de
oblatis loquitur hic ⁊. xxxij. q. j. qui bona. Quid autẽ ſi oblati
non dederunt ſe alicui religioni ſed generaliter vniuerſali eccle
ſie vel ſpecialiter ſeculari eccleſie. dicit glo. ꝙ tunc non excuſan
tur ex hoc iſti religioſi vt hic aperte innuit litera. ¶ Gl. vltima
querit quid ſi non obtulerunt ſed donauerunt eorũ bona reten
to vſufructu ipſis manentibus in ſeculo. Reſpondet ꝙ tũc non
haberet locum qđ hic dicitur in ſi. ar. a ↄtrario. nec ob. de priui.
vt priuilegia. quia licet tales ſic in ſeculo manentes poſſunt dici
confratres ⁊ ſic in aliquibus ſint priuilegiati tamen nõ ſunt ple
ne oblati. ⁊ ideo non ſunt per omnia priuilegiati. ita procedat
ꝙ eſt dictum.

> a ¶ Et qui cõuerſi. De iſtis conuerſis vide Bar. in l. cum heredes. §. itẽ quero. ff. de acquirẽ. poſſeſ. et Bar. in auc. ingreſſi. C. de ſac. ſan. eccle. Bar. l. pacta nouiſſima. C. de pac.

1 Decima reperitur etiã de beneficiis nedũ de aliis rebus.
2 Decima beneficiorum ſm̃ quam eſtimationem ⁊ ad quam mo
netam debet fieri ſolutio.
3 Libri ⁊ alia diuinis officiis deputata non poſſunt capi: pigno
rari nec diſtrahi pro decima.
4 Decima an ſolui debeat de bonis hoſpitalium zenodochiorũ
⁊ ſimilium locorum qui ſuperſunt pauperibus: ⁊ quid de reddi
tibus deputatis ad fabricam eccleſie nu. 5.
6 Decima an ſolui debeat de redditibus prouenientibus ex bo
nis eccleſiarum prioratuum ⁊ monaſteriorum. Et an ſolui de
beat de diſtributionibus quotidianis ⁊ de minutis oblationi
bus ⁊ nu. 7.
8 Decime quomodo taxari debeant ⁊ an deduci debeant expẽſe
facte ſup fructibus ⁊ de quibus fructibus debeãt ſolui ⁊ nu. 9.
10 Moneta turonenſium vel vienenſium ⁊c. ſi nõ currit amplius
in illo loco vbi facienda eſt ſolutio quid agendum ⁊ quid ſi due
monete pariter concurrant in loco: de qua fiet ſolutio. ⁊ quid ſi
moneta ſit minorata a tempore taxationis vel dati priuilegii de
qua ſoluetur.
11 Monetam aliam ꝙ̄ currentem non poteſt collector erigere.
12 Debitum in genere generaliſſimo perire vel minui non poteſt.
13 An contra non ſoluentes decimas poſſit inuocari brachium
ſeculare.
14 Decima papalis an ſit ſoluenda de redditibus ⁊ prouentibus
monaſteriorum monialium ⁊ aliorũ regularium que ſunt adeo
tenues ⁊ exiles ꝙ ex illis non poſſunt ſuſtentari.
15 Decima an ſuper fructibus futuris decimatis poſſit eccleſia cũ
layco componere.

SI beneficiorum. Due

ſunt partes principales prout duo ſunt dicta.
ſecũda ibi nec collectores. Primo enĩ declarat
ſm̃ quam taxationẽ ⁊ ſm̃ quã monetam ſolui
debet decima beneficiorum alicui cõceſſa. Se
cundo prohibet propter illam occupari vel diſtrahi ornamenta
1 diuinis deputata ſecũda ibi in. ver. nec per collectores. ¶ † No
ta primo ꝙ eſt reperire decimam beneficiorũ nedum aliarum
2 rerum. ¶ † No. ſcđo ſm̃ quam taxationem ⁊ ad quam mone
tam debet fieri ſolutio decime beneficiorum alicui cõceſſe. quia
ſm̃ taxationem antiquam ⁊ conſuetam ⁊ ad monetã currẽtem.
3 ¶ †[b] No. hic libros et alia deputata diuinis officiis non poſſe
b capi pignori nec diſtrahi pro tali decima vel etiam aliter occu
pari. vide de dec. generali in. vj. ¶ Glo. prima querit an decre.
diſpendioſam de iudi. habeat locum in decimis iſtis beneficia
libus quas papa ſepe imponit ſibi vel aliis ſoluendas ex cauſa
⁊ ad tempus. Reſpondet remittendo ad no. in. d. c. diſpendio
ſam ibi glo. tenet ꝙ non. de quo ibi dictum fuit latius in glo. in
ver. decime. Idem quia hic loquitur de decima que non debe
tur de iure cõmuni ſed debetur regi epiſcopo vel alteri accedẽ
ti in ſubſidium terre ſancte vel pape. de iudi. in. c. ad liberãdam.
⁊ de vo. c. ſi. ſecus in decima que debetur de iure cõmuni. quia

> b ¶ Not. hic libros. Adde bene facere glo. in l. nepos proculo in glo. in ver. dignitate. ff. de verbo. ſig. ⁊ qđ per iſtam gl. dicit Jaſ. poſt an ge. ibi. in. §. itẽ ſeruiana. in. x. col. ver. per iſta dicit iſti. de act.

> c ¶ An autem aliq̃ue expenſe. Adde glo. in l. ſi a dño. §. fructus. ff. de peti. here. gl. in. c. paſtoralis. de decimis.

illa debetur integraliter vt percipiãtur fructus de decimis cum
4 ſint homines. † Deinde querit glo. an ſi alicui conceſſa ſit deci
ma beneficiorum debeatur ſibi decima de bonis hoſpitalium
xenodochiorum ⁊ ſimilium locorum videtur ꝙ non per de. per
literas de preben. pro ⁊ contra alle. glo. de. n. §. vt autem de reli.
do. glo. dicit expeditum fore in quibuſdã declarationibus ema
natis a tempore. Cle. iiij. ⁊ Honorii ſuper hac materia ſoluende
decime beneficiorum quas glo. dicit ſe vidiſſe repertas euã tem
pore Bonifacii. viij. ſub bulla in quarum principio dicitur ꝙ
non. ibi enim dicitur ꝙ de prouentibus ⁊ redditibus leproſa
riorum domorum dei ⁊ hoſpitalium pauperum qui in vſum in
firmorum ⁊ pauperũ cõuertuntur decima non ſoluatur ⁊ quia
ibi dicitur de redditibus qui in vſus infirmorũ ⁊ pauperũ con
uertuntur. Dicit hic Lap. ſe cõſuluiſſe cum Jo. and. ꝙ de fructi
bus qui ſuperſunt de diſtributione que fit pauperibus decima
5 debet ſolui. ¶ † Scđo querit gl. quid de redditibus deputatis
ad fabricam eccleſie. Reſpondet glo. expeditũ fore in dictis de
clarationibus ꝙ ſic dicitur tamen ibi ꝙ de oblationibus ⁊ ele
moſynis que dantur ad opus fabrice eccleſie non debetur deci
6 ma. ¶ † Tertio querit glo. quid de habentibus prioratus do
mos grãgias penſiones vel redditus a monaſteriis vel eccleſiis
an de redditibus talium debeat ſoluere decimam ei cui facta ſit
gratia ſm̃ formam de. dicit glo. expeditum in predictis declara
tionibus ꝙ ſi habentes predicta habẽt illa in titulum vel ex me
ra gratia ꝙ ipſi teneantur ad decimã. Si autem non habent in
titulũ ſed ex contractu conductionis ad firmam vel ex cõtractu
emptionis fructuũ vel pro mercede vel remuneratione ſui labo
ris. tunc illi quorum eſt proprietas illa debebunt determinare ⁊
7 ſoluere decimã. ¶ † Quarto querit glo. quid de diſtributioni
bus quotidianis que dãtur ſolum intereſſentibus diuinis ho
ris ⁊ de minutis oblationibus an ſimiliter erunt decimande di
cit glo. expeditum in premiſſis declarationibus ꝙ ſic. vbi aper
te dicitur ꝙ de minutiſſimis oblationibus quas recipiunt eccle
ſiaſtice perſone ratione eccleſiarum pro ſepulturis ⁊ dandis pe
nitentiis ⁊ de diſtributionibus ſolui debet decima ⁊c. ¶ Quin
to querit quid de capellis ⁊ beneficiis altariũ an de illis erit ſol
uenda decima. glo. dicit ꝙ hoc nõ declaratur in predictis decla
rationibus. videtur tamen dicendum ꝙ non includantur ſicut
nec includebantur in reſeruatione fructuum quam ſibi fecit do.
Jo. papa. xxij. Contrariũ tenet gl. quia certũ eſt talia beneficia
eſſe eccleſiaſtica ex quo ad hoc ſunt p epiſcopũ ordinata. j. q. iij.
queſitum. ⁊. c. pe. ⁊ de preben. ſignificatũ. Nec ob. qđ dicitur de
reſeruatione fructuum. quia potius facit pro quia niſi fuiſſent
ſpecialiter excepta intelligerentur fuiſſe excluſa ergo cũ hoc ſpe
cialiter excipiantur intelligentur incluſa. Idem tenet hic Guil.
dicens ꝙ appellatione beneficiorũ hic includuntur altaria ſiue
capelle que quotidie cõſtruuntur per morientes cum vno preſ
bytero cum eiuſdem iuris ſint cuius ſunt alia beneficia. alleg. de
reſcrip. poſtulaſti. ⁊ de prebẽ. ſignificatũ. ⁊. d. c. queſitum. j. q. iij.
tractat etiam hic quot modis dicatur beneficiũ de quo in regu
la beneficiũ. de reg. iur. in. vj. ⁊c. ¶ Gl. tres ſequẽtes ſunt litera
8 les ⁊ exponentes ⁊ declarantes literã. ¶ † Gloſ. taxatio. querit
qualis eſt iſta taxatio de qua hic loquitur. Reſpondet glo. ꝙ in
aliquibus ⁊ hoc eſt potiſſime in regno francie ſm̃ Guil. benefi
cia ſunt taxata in cõmuni eſtimatione prouentuum. i. ſm̃ ꝙ cõ
muniter cõſueuit percipi puta ſi cõmuniter conſueuerunt perci
pi centũ taxãtur centum ⁊ de illis centũ ſolui debent decem pro
decima ſiue plus ſiue minus percipiatur ꝙ̄ centũ. ⁊ hoc niſi ali
ter detur electio collectori. vt fecit papa Jo. xxij. in reſeruatione
quam fecit. quia dedit electionem collectoribus an vellent reci
pere fructus ſm̃ taxationem decime. an vero vellent illos relin
quere beneficiato ⁊ reſiduum retinere. In multis ait partibus
⁊ precipue in Cathelonia nulla eſt taxatio ſm̃ Guil. ſed ſoluitur
ſingulis annis decima eius qđ percipitur ⁊ ſic maior vel minor
prout plus vel minus percipitur vno anno ꝙ̄ alio. ⁊ hoc proba
tur in extrauagã. Jo. xxij. que incipit ſuſcepti. In hoc ergo con
9 ſuetudo loci eſt ſeruanda. fa. xj. q. iij. conqueſtus cũ ſimi. †[c] An
c autem aliq̃ue expenſe deduci poſſunt ⁊ de quibus fructibus de
beant ſolui decime beneficiorum. Reſpondet glo. ꝙ deduci de
bent expẽſe facte pro fructibus habẽdis. ⁊ ſine quibus fructus
haberi non potuiſſent ⁊ de reſiduo debet ſolui decima. ⁊ ſic dici
tur declaratum in declarationibus premiſſis de quibus in pri
ma glo. ſecus dicit vbi agitur de ſolutione cõmunium decimarũ
quia in illis non deducuntur expenſe. iuxta ea que habentur in
decre. cum ſint homines. ⁊. eo. cum eo qđ dicit glo. de taxatione
diuerſimoda ſm̃ diuerſitatem prouinciarum. concordat Guil.
dicens ꝙ aliqui quandoq̃ faciunt iurare beneficiatum primo
anno collationis ſuper redditibus beneficii ⁊ poſtea non immu
tant toto tempore ſuo non tamẽ liberant a maiori ſumma ſi illã
euenire contingat. ⁊ ſic ſeruatur etiam in Cathelonia ſm̃ eun

dicit tamen

dicit tamen hoc periculoſum ꝓpter ſententias cenſure que fe
runtur. Quid autē ſi collector decime inueniat beneficium in
quo ceſſat conſueta taxatio. quia a decem vel viginti vel alias a
paucioribus. xl. annis eſt facta taxatio ⁊ non a pluribus an ſta-
bitur taxationi illorū paucorū annorū. dicit ꝙ poterit ſtare vel
etiam poterit de nouo taxare ex quo taxatio non eſt preſcripta.
ſi autē eſſet preſcripta non immutabitur. Iuxta predicta querit
qualiter fiat taxatio eo caſu quo de nouo fit. Reſpondet ꝙ fiet
hoc modo quia ille ad quē ſpectat fructuū perceptio. ⁊ qui ha-
bet decimā ſoluere iurabit quantū poterūt valere fructus illius
anni ⁊ ſtabitur illius iuramento niſi maior ꝓbari poſſit valētia
redditnū. ⁊ ſic procedit hoc caſu iuramentū taxationē. alibi ta-
xatio procedit iuramentū. 3. q. 6 me. cauſa. c. ſi. ¶ Vlterius que-
rit quid ſi in aliqua eccleſia parochiali ſunt duo prelati. puta pa
tronus clericus ⁊ vicarius qui vicarius ex antiqua cōſuetudine
colligit omnes fructus de quibus patrono ſoluit centum libras
annuatim in redditibus ⁊ reſiduum ſibi retinet ⁊ patronus cle-
ricus ſoluerit decimā pro tota eccleſia cū quo predictorū fiet ta-
xatio an cū vicario qui colligit fructus an cum patrono qui ſol-
uit decim.ā dicit Guil. ꝙ niſi cōſuetudo aliud induxerit fiēda eſt
cum illo qui fructus colligit vocato tamē illo qui decimā ſoluit.
quia ꝙ omnes tangit ⁊c. de reg. iur. ꝙ oēs in. vj. ⁊c. ¶ Glo. con
ſueta querit an qd hic dicitur habeat locū cum mandatur per
papā alicui ꝓuideri de bñficio vſqȝ ad ſummā tot librarū par-
uorum turonenſium ad taxationē decime. Rñdet glo. ꝙ ſic. vñ
dicit ꝙ inſpicienda erit conſuetudo illarū partium. Idē Guil.
10 † a Quid autē ſi nō currant ibi turonenſes in loco in quo facta
a eſt gratia. Rñdet glo. ꝙ fiat cōparatio monete currentis ad tu-
ronenſes iuxta pōdus ⁊ cōſuetudinē cambij que ſolet eſſe com-
muniter non autē fieri debet iuxta caſualē charitatē vel vtilitatē
que qñqȝ caſualiter occurrit facit licet nō alleget. ff. ad leg. falci. l.
precia rerū. Quid ſi ex ſtatuto cōſuetudine vel priuilegio debebi
tur alicui decima fructuū beneficiorū vacantiū primo vel ſecun-
do anno dicit. Pau. ꝙ ſm eandem taxationē debebit recipere
reſiduū ſumme prefate q̄ remanebit obtinētibus ipſa beneficia
niſi illi qui ſunt ſoliti habere fructus ꝑfatū reſiduū maluerint
habere dicta ſumma ſm taxationē decime ſup eis. hoc in par-
tibus vbi ſunt taxata beneficia. ¶ In partibus vero in quibus
non ſunt taxata beneficia tunc habebunt priuilegiati decimam
partem fructuū ⁊ obuentionū illo anno collectorū toto reſiduo
remanſuro beneficiato. ¶ Glo. monetam. querit an in alijs re-
bus quā in pecunia poſſit ſolui hec decima. dicit glo. ꝙ nō. et ſic
dicit expeditum in declarationibus predictis ⁊ hoc bene proba
11 tur a contrario. ¶ † Glo. currentē querit de intellectu litere. Re
ſpondet glo. ꝙ intentus litere eſt ꝙ collector non poſſit exigere
ab inuito aliā monetam quā currentem ⁊ ſic non poteſt cogere
vt ſoluatur ſibi in florenis ſi alia moneta ibi occurrit. puta turo
neñ. bonon. ⁊ econtra ſimiliter ſi ſoluere habens ſoluere velit in
florenis vel in alia moneta que ibi nō currit non erit audiēdus.
⁊ hoc eſt ꝙ dicebatur in declarationibus predictis. ſ. ꝙ ſoluere
debentes non tenebantur cambire pecunias. Quid autē ſi due
monete pariter currāt in loco cōmuniter. Dicit gl. ꝙ electio erit
ſoluentis de qua ſoluat per hanc literam. arg. de reg. iu. in alter-
natiuis. in. vj. Pau. dicit ꝙ ſi in loco ſunt plures monete currē
tes ſufficit ꝙ de moneta magis currenti ſoluatur. alleg. de regu.
iur. inſpicimus in obſcuris in. vj. Si ſunt equaliter vſitate intel-
ligitur de minori. ff. de leg. iij. l. minus. de cē. in. c. ex parte. Ste.
dicit ꝙ ſi non apparet que ſit magis vſitata electio erit ſoluētis
per regulam in alternatiuis. Hec dicit vera Pau. in quantitati
bus ⁊ in generibus in quibus non poteſt inutile preſſus eueni-
re in his vero ſpeciebus equipollent vt ſunt artificia ⁊ in ſpecie-
bus vt boue equo ⁊ aſino ⁊ ſimilibus ſpectatur mediū. C. de do
na. l. ſi quis argentum. §. ſi vero. ⁊ §. ſeq. ⁊ ff. de leg. j. l. legato ge
b neraliter. ꝙ intelligitur vt ibi bene no. per glo. b Sed quid ſi ſit
moneta minorata a tempore taxationis vel dati priuilegij q̄ mo
neta ſoluetur videtur ꝙ noua cum illa ſit in obligatione ratione
currentie vt hic. Ad hoc quia noua eſt eadem cum antiqua ra-
tione qualitatis intrinſece ſm quam ſufficit debitori ſoluere vt
liberetur. ff. ſi cer. peta. l. cum quid. Item quia antiqua moneta
habuit ſuam currentiam ⁊ noua quā ⁊ ſic quilibet ſeruiens tem
pore ſuo iudicari debet. xxxv. q. iiij. quis ignoret. In cōtrarium
allega. quia tempus principij videtur inſpiciendum ⁊ maxime
cum agitur de iuribus reſcriptorum de preben. dilectus. ñ. ⁊ de.
literas. de reſcrip. ⁊ ſic videtur ſpectandum tempus taxationis
ꝙ videtur taxari ſm tempus obligationis. de cenſi. olim. ⁊ hoc
videtur ſuadere mens verborum ⁊ ratio a qua nō debet recedi.
de verb. ſigni. in his. ⁊ c. intelligentia. ⁊ c. preterea. Hec queſtio
fuit dominicalis Bar. brix. quam poſuit Guil. in ti. de ſolu. in
Spe. §. nunc aliqua in fi. ⁊ ibi dicit Guil. ꝙ ſalaria ⁊ condemna
tiones debent ſolui de moneta mutata ad cuius mutationem

debet intelligi mutatam eſſe ſtatutum. C. qui admit. ad bo. poſ.
poſſunt. l. pe. in fi. Si autem debeatur quid ex ꝯtractu tunc mo
neta minorata ſoluetur ſm eſtimationē prioris. d. c. olim. de cen.
Idem tenet hic zenze. dicens ꝙ ſi debitū eſt ex delicto vel ſtatu-
to ſoluetur tūc noua moneta ſiue ſit facta maior ſiue minor. Si
vero ſit ex cōtractu fiet ſm eſtimationem antiquā. Hoſti. in de-
cre. quanto. de iureiuran. dixit ꝙ ſi moneta antiqua erat repro-
bata vitio ſui tunc erit periculū debitoris. Si autē non eſt dimi
nuta ſed ſolū cauſa auaritie reprobatur ⁊ debitor nō fuit cōſcius
fraudis ſufficit ꝙ pecuniam reddat in primo genere ⁊ pondere.
ff. ſi cer. peta. l. ij. ⁊. iij. in fi. ꝙ limitat eſſe verū niſi aliud in cōtra-
ctu ſit dictū. quia tunc illud eſſet ſeruādū. vt in regula cōtractus.
de reg. iur. in. vj. Alij dixerunt ꝙ etiā in cōtractu ſolui debet mo
neta que nunc currit non illa que currebat tempore cōtractus.
ratio quia in pecunia conſideratur bonitas reſpectu vſus non
materie tantum. nam pecunia conſiſtit in approbatione princi
pis. de iureiur. quanto. ⁊ ſic licet maneat bonitas intrinſeca. ta-
men extat variatio vſus. Quedam vero ſunt res quarum boni
tas intrinſeca eſt reſpectu materie ſicut guſtabilia et in talibus
ſufficit ſi in eodem genere ⁊ in eadē bonitate intrinſeca ſoluan-
tur. ff. ſi cer. peta. l. cum quid. Pe. de bel. pertica. vt refert Cy. in
l. in minori. C. in quib. cau. in integ. reſti. non eſt neceſ. dicit ꝙ ſi
moneta eſt mutata poſt moram debitoris fieri debet ſolutio ſm
eſtimationem antique monete. ff. ſi cer. peta. l. vinum. Si vero
moneta eſt mutata ante morā debitoris tunc liberatur ſoluēdo
monetam currentem. alle. prealleg. l. cum quid. ⁊ quia debet libe
rari ꝓ parte re diminuta ſicut liberaretur in totū re perempta.
12 ff. de verb. obli. l. ſi ex legati cauſa. Nec obſtat ꝙ † debitū in ge-
nere perire vel minui non pōt. l. incendiū. C. ſi cer. pe. quia illud
c verū in genere generaliſſimo. c ſecus in genere ſubalterno. l. in
ratione. §. incerte. ff. ad l. fal. Ja. de are. diſtinxit an ſola eſtima-
tio ſit diminuta ante morā. ⁊ tūc talē monetā reddere pōt quia
poteſt ſoluere auctā. C. de ſolu. l. penul. Si vero poſt morā ſit mi
nuta. ⁊ tunc ſupplere debet. quāti plurimi fuit. vt. l. vinum. ff. ſi
cer. peta. Si vero non ſit minuta principaliter extimatio ſed pō
dus eſt minutū tunc debitor nō liberabitur ſoluendo talem pe-
cuniam minutam. vt in. d. l. cū quid. vnde tunc dabit antiquā
vel eſtimationem. ⁊ hec opi. placet Jo. de lig. quando minuitur
pondus non remanente forma ⁊ qualitate. alias verior eſt opi.
Pe. ſm eum finaliter dicit ꝙ melius videtur dicendum ꝙ ſolu
tio fieri debet de antiqua moneta. tamē ſi preſcriptio aliud in-
ducat. ⁊ ſic reſidet in opi. Jaco. de are. Monetur quia moneta
ſupponit certū pondus ⁊ formam ⁊ materiā. ff. de contrahen.
emp. l. j. ſed vbi cōuētio cōtinet certū quid tacite vel expreſſe ſm
id cōmittitur obligatio ⁊ ſequitur exactio. C. de ſerui. ⁊ aqua. l.
per agrū. ⁊. ff. de ſer. vr. predi. l. certo generi. ſed ita eſt in propoſi
to. igitur ⁊c. ad hoc quia antiqua ⁊ noua moneta non habent
omnimodā ſimilitudinē. immo differunt per augmentum ⁊ di
minutionem. ideo vna pro alia nō ſoluitur. ⁊ ſic non ob. ff. ſi cer.
peta. l. ij. §. mutui. quia ibi habet omnimodā ſimilitudinem. de
quo vltimate remittit ad no. per ſe in decre. quāto. tu dic vt ibi
habetur in. l. paulus reſpōdet. ff. de ſolu. per Bar. Mat. etiam
hic tangit. dic vt per Bar. in. d. l. paulus. ꝙ ſi mutata eſt mone-
ta in materia vel in forma ſoluenda eſt antiqua ſi reperiatur et
eius curſus nō ſit reprobatus. alias debet ſolui eius eſtimatio. l.
eleganter. §. qui reprobos. ff. de pigno. vbi bo. tex. Si vero mu-
tatio cōtingit in valore non mutata forma nec qualitate vt quia
florenus minus valet hodie q̄ olim ecōtra. ⁊ tunc ſi non eſt de-
bitor in mora ſufficit ſoluere ſimpliciter antiquam. Si vero eſt
in mora debet ſoluere illud plus in quo creuit valor. l. vinum. ff.
ſi cer. peta. ⁊c. ¶ Glo. deputata. querit quid in libris iuris ciui-
lis vel artium vel alijs ornamentis non deputatis ad diuinum
cultum. Reſpōdet glo. ꝙ a cōtrario litere ſecus videtur. facit de
his que fi. a prela. cum apoſtolica. hec dicit vera Pau. in hac
decima papali. in decima vero debita de iure cōmuni ſtabitur
iuri antiquo ex quo nihil immutatur alle. C. de appel. l. precipi-
13 mus. ⁊ de elec. cum expediat in. vj. ⁊c. ¶ † Gl. vltima querit an
cōtra non ſoluentes decimā papalem poſſit brachium ſeculare
implorari. Rñdet glo. ꝙ declaratū eſt in remiſſionibus. de qui-
bus in. j. glo. ꝙ nō indiſtincte ſed ita demū ſi cauſata ſit cōtuma
d cia ⁊ rebellio ipſius ꝙ hoc exigat. d An autem alias generaliter
inuocari poſſit brachium ſeculare per eccleſiam. habetur in. c. j.
de offi. ordi. ⁊ de offi. delega. ſi qñ. ⁊ c. ſignificaſti. ¶ Querit hic
Pau. an de redditibus ⁊ prouentibus monaſteriorum monia
lium ⁊ aliorū regulariū que ſunt adeo tenues ⁊ exiles ꝙ ex illis
non poſſunt ſuſtentari. an de ipſis debebit ſolui decima papa-
lis. dicit ꝙ non. ⁊ ſic dicit declaraſſe Bonifacium octauum tem
pore quo impoſuit decimam pro guerra ⁊ negocijs regni eccl-
ſie. ⁊ idem dicit declaratum de clericis ſecularibus. quorū pro-
uentus nō excedunt ſummā ſeptem florenorum auri annuatim

a ¶ Quid autē ſi nō currāt. adde bene facere que in fi. dicit Bar. in. l. paulus in. ij. col. ff. de ſol. Oldr. in ꝯſi. viij. ⁊ in ꝯſ. cl. ⁊. clv. Bal. j. c. v. de iureiu.

b ¶ Sed quid ſi moneta. Adde de Barto. in. l. Paulus in. ij. colū. ver. ij. mō contingit. ff. de ſolu.

c ¶ Secus in genere ſubalterno. adde Bar. in. l. ꝙ te. in. ij. op. ff. ſi cer. pe.

d ¶ An autem alias. adde hoſtien. Jo. and. ⁊ docto. in. c. cū nō ab homine extra de iudi.

niſi vna perſona haberet plura beneficia que ſimul collecta ſummam predictam excedunt. ⁊ idem ſimiliter de pietantijs monachorum prelatorũ ⁊ aliarũ perſonarũ eccleſiaſticarũ liberaliter factis ⁊ de relictis a chriſti fidelibus vt de eis emãtur reddit9 perpetui. ibi tamẽ dicebat Boniſa. ꝙ ſolutio fienda erat vel ꝓrata prouẽtuum ſingulis annis perceptorũ vel ſm̃ cõmunem eſtimationẽ ad arbitriũ ita ꝙ vna via electa variari non poſſet ⁊ ſi non eligant teneantur ad eſtimationẽ. ſed hodie non ſeruatur. vt habetur in extrauagã. Jo. xxij. De ſiluis autẽ ⁊ nemoribus que non cõſueuerunt vendi dicit ibi declaratũ ꝙ nihil ſoluatur niſi contigerit durãte decima veros dominos aliqd percipere eſtimabitur quantũ valere debuit ⁊ de eſtimatione decima ſoluetur ⁊c. ❡ n Ulterius querit hic Pau. an ſuper fructibus decimatis intelligo futuris poſſit eccleſia componere cum layco. dicit ꝙ nõ alleg. xxvij. q. vij. oẽs decime. qð dicit eſſe verũ niſi fiat cum layco cui ex feudo antiquo debentur decime. quia tunc ſatis cõponi poteſt in eius preiudiciũ ⁊ ſic ceſſat ſymonia. quia nõ fit de iure ſpirituali. ſed fit de fructibus. Jdem dicit de decimis que pacto vel cõſuetudine queruntur que eodẽ modo. tolluntur alle. ſimile de procurationib9 que qñqȝ ex pacto vł cõſuetudine debentur. xviij. q. ij. eleutherius de cenſi. quãto ⁊c. venerabilis. ⁊ ſimiliter dicit ſuper decimis layco cõceſſis per priuilegium ꝙ quilibet põt renunciare tacite ⁊ expreſſe priuilegio. de re. ad apoſtolicã. de preſcrip. veniẽs. ⁊ c. cum olim. ⁊ de priuile. ſi de terra. ſecus dicit ſi priuilegiũ tangeret ius cõcedentis. facit de arbi. cum tempore. de materia in. c. poſſeſſiones. ⁊ c. vt ſup. de re. eccle. non alie. ⁊ in cle. ij. de iudi. ⁊ in. c. ſi. de re. permu.

n ❡ Ulterius querit. Adde do. Abb. in. c. ſtatuim9 extra de tranſactio.

❡ De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. Rubrica.

b ❡ Unde autem. De mẽdicantibus ponit notabiliter do. Abb. in. c. nimis de excoſ. ꝓla. Bal. in aut. ingreſſi. C. de ſa. ſan. eccle.

1 Vocatione in qua quis vocatus eſt manere debet.
2 Ambitio creat diſcordias ⁊ ſciſmata prohibet euagationem et diſſolutionem.
3 Mendicans tranſiens ad ordinem non mendicantium etiam ex auctoritate pape non habet vocẽ in capitulo etiam ſi ſibi hoc libere ab alijs concedatur.
4 Mendicans non poteſt aſſumi extra ordinem mendicantium ad prioratum: adminiſtrationem vel officium vel regimen animarum per ſe vel per alium.
5. Uicarius dicitur habere dignitatem.
6 Profeſſus ordinem mendicantium infra annum probationis vel infra quindecimum annum ſi poſtea exeat quid iuris.
7 Mendicantes dicuntur a menne quod eſt defectus.
8 Mendicantes qui dicantur.
9 Mendicans ſi tranſeat ad alium ordinem mendicantium vel non mendicantium quid iuris. Et an ordo nõ mendicantium poſſit eſſe arctior ordine mendicantium: et in quo poſſit eſſe arctatio.
10 Epiſcopus de ordine mendicantium ſi renunciat ⁊ tranſit de licentia pape ad non mendicantes quid iuris.
11 Mendicans ſi tranſit ad ordinem non mendicantium deinde redit ad ſuum ordinem quid iuris.
12 Dictio inibi eſt aduerbium compoſitum.
13 Prelatus ſtricte loquendo non eſt de capitulo.
14 Predicare eſt officium cure.
15 Facta non poſſunt fieri infecta.
16 Opinio an preualeat veritati.
17 Conſtitutioni proprie iuramento firmate an liceat conſtituenti contrauenire.
18 Juramentum non durat vltra tempus conſtitutionis.
19 Monachus qui de vno monaſterio ad aliud promouetur an debeat profiteri in ipſo ſecundo monaſterio anteꝙ ſibi decernatur adminiſtratio eiuſdem monaſterij.

c ❡ An autem ſufficiat. Adde Fede. de ſe. in conſi. cxxix.

V Confeſſores. Jn prima ponitur cõſtitutionis cauſa. Jn ſcða cõſtitutio. Jn tertia moderatio. ſcða ibi ſacro. tertia ibi ad illorum. Secũda facit tria quia primo prouidet circa vocem ⁊ locum capituli. Secundo circa futuras adminiſtrationes vel officia. Tertio decretum apponit. ſcða ibi ad priora-
1 tus. tertia ibi quicquid. ❡ † No. ex ꝓhemio ꝙ quis debet manere in ea vocatione in qua quis vocatus eſt. concor. xxj. q. i. c. i.
2 ❡ † No. ambitionem creare diſcordias ⁊ ſciſmata ꝓhibet euagationem ⁊ diſſolutionem. de reſcrip. c. ſi. in. vj. ⁊ propter hanc ſunt ſcripti plures tituli. ſ. de ſymo. de apoſta. ne cleri. vel mo. de vſuris. ⁊ plures alij. ⁊ ab iſto vitio quaſi vere omnia vitia deriuantur. de conſti. nam cõcupiſcentiam. xlvij. di. oẽs. ⁊ potiſſime locum habet in mendicantibus qui prout magis ſe cogitant rebus deſtitutos magis ſine maturitate appetunt ad inſtar ſenũ in quibus licet ſeneſcentibus cetera ſeneſcant ſola auaritia iuueneſcit. de preſump. cum in iuuentute ſm̃ Guil. facit qð not. de elec. cle. in plerisqȝ. ❡ No. ꝙ ad remotionẽ cauſe ſequitur remo-
3 tio effectus. ❡ † No. mendicantem tranſeuntem ad ordinẽ nõ mendicantium etiã ex auctoritate apoſtolica nõ habere ibi vocem vel locum in capitulo etiã ſi ſibi hoc libere ab alijs concedatur. ⁊ hoc in iam promotis ad prioratus adminiſtrationes vel
4 officia ordinũ non mendicantiũ. ❡ † No. ꝙ mendicans nõ poteſt hodie aſſumi extra ordinem mẽdicantiũ ad prioratũ adminiſtrationem vel officiũ vel regimen animarũ per ſe vel p aliũ. ⁊ ſi cõtra fiat eſt ipſo iure nullũ quocũqȝ priuilegio non obſtãte. ⁊ no. hoc verũ in mendicantibus ſimpliciter approbatis. ſecus in illis qui ſunt approbati cum certa moderatione. vȝ vt nõ poſſent aliquẽ ad eorum profeſſionẽ recipere. ſed ipſi poſſunt.
5 ad alios ordines approbatos tranſire. ❡ † Not. ex tex. ibi vicarios ꝙ vicarius. dicitur habere dignitatem ſm̃ Pau. alleg.
6 cle. ij. de reſcript. ⁊c. ❡ † Gloſ. i. in ver. ⁊ per hanc. querit quid ſi aliquis fuerit profeſſus ordinem mendicantiũ infra annum probationis ⁊ infra illum exiuit vel fecit profeſſionẽ infra quintumdecimum annũ ⁊ poſtea exijt an habebit locũ cle. Reſpondet glo. ꝙ non per hanc literam que loquitur de his qui ſunt profeſſi ordinẽ mendicãtium ⁊ de illis qui ſunt legitime profeſſi ⁊ per conſequens ſunt aſtricti religioni mendicantiũ in ſpecie. ſed predicti nõ ſunt aſtricti in ſpecie ordini mendicantiũ ſed religioni in genere. vt probatur. ſ. de reg. c. i. ⁊ c. non ſolum. ⁊ c. cõ-
7 ſtitutionem in. vj. Jdem tenet Ste. † b Unde autem dicantur
b mendicantes. dicit Land. ꝙ a mẽne qð eſt defectus hinc eſt ꝙ luna dicitur mẽne propter defectus quos ſepe patitur. ſic iſti patiuntur defectũ. quia nõ poſſunt habere proprium in ſingulari nec in cõmuni. ⁊ de talibus primo fecerat Auguſtinus ſuũ ordi-
8 nem ſed poſtea reuocauit. vt not. xxij. q. i. quius ⁊ c. certe. † Jſti autẽ mendicantes ſunt quatuor. vt predicatores. minores. heremite. ⁊ carmelite. de reli. domi. c. vno in. vj. ſm̃. Guil. Pau. hic dicit ꝙ predicti ſunt mendicantes ex ſui inſtitutione ⁊ fundatione alle. de elec. quorũdam in. vj. Quidam autẽ ſunt mendicãtes ex ſuis cõſtitutionibus nõ tamen approbatis per papam. de reli. do. c. vno in. vj. ⁊ iſti non ſunt ꝓprie mendicãtes. quia tales conſtitutiones non impediunt habere propriũ in cõmuni. ff. de pac. l. pe. ⁊ ff. de leg. iij. l. ſi quis in prin. ⁊ ſic non ſunt mendicantes ex omnimoda habitudine maxime quia poſſunt cõtra ſuã conſtitutionẽ venire. facit de conſti. c. i. in. vj. ⁊ per cõſequẽs poteſt eſſe ⁊ cõtingere ꝙ non ſunt mendicantes ex ſua poteſtate et hoc ſufficere debet vt non dicantur mendicantes ar. l. ſufficit. ff.
c de condi. inde. de reſti. ſpo. piſanus. c An autem ſufficiat de facto mendicare vt dicantur mendicantes quo ad hanc cle. dicit Pau. ꝙ non niſi mendicent ex inhabilitate habendi poſſeſſiones ⁊ redditus in cõmuni alias ſecus vt cõtingit in multis qui licet poſſunt habere proprium nõ tamen habent vel ſi habent tamen de facto coguntur mendicare quia eis non ſufficiunt ad hoc iſte tex. qui dicit ordinis. non autẽ dixit locorum. ❡ Glo. ambitio. allegat auctoritates cõtra ambitioſos ⁊ ideo notanda eſt. ❡ Glo. quoſlibet in prin. enumerat quatuor ordines mendicantium. de quibus ſupra dixi. Deinde colligit ex hac litera differentiam eſſe inter mendicantes ⁊ non mendicantes ad qð allegat concor. aliquas ex quibus alie colliguntur differentie. ſ. de elec. quorũdam in. vj. ⁊ de relig. do. c. vnico eo. lib. ⁊. ſ. eo. non ſolum. ⁊ c. conſtitutionẽ in. vj. ⁊ de ſta. reg. c. vno. §. ſane. eo. lib. et J. de penis cupientes in prin. facit qð dicitur de cle. i. de ſenten. excom. Lap. etiam alle. no. eo. in cle. i. de ſepul. c. i. ⁊. ſ. ti. i. c. vno. de reli. do. c. vno ſuper verbo cunctos per Jo. and. in nouel. in vj. An autem procedat cle. ſi aliqua mulier de ordine mendicantium tranſeat ad non mendicantes. dicit glo. ꝙ ſic ar. prealleg. a. decre. §. ſane. de ſta. regula. in. vj. ⁊ no. in decre. generali. de elec. eo. lib. Guil. de monte lau. vt hic refert Lap. tenet cõtrarium dicens ꝙ in ſtatu ordinum non mendicantium ſunt omnes ordines mulierum indiſtincte ⁊ etiam virorũ exceptis quatuor ſuperius enumeratis in prin. glo. ſm̃ Guil. Sed certe dicendum eſt ſm̃ Lap. ꝙ de ordine mendicantium ſunt etiam femine vt patet in ſororibus minorum ⁊ predicatorum que ſunt mendicãtes licet habeãt priuilegium ꝙ poſſunt habere poſſeſſiones ⁊ ꝙ nõ teneantur ad collectas ⁊c. ❡ † Glo. non mendicantium querit quid ſi mendicans tranſeat ad ordinem alium mendicantium vel non mendicantium non habebit locum decre. glo. reſpõdet ꝙ non a contrario decre. que ſolũ loquitur quando mendicans tranſit ad ordinem non mendicantium. ⁊ ſic eſt cõſiderare quadruplicem tranſitũ in quorum altero tãtum hȝ locum decre. vt patet ex predictis ſm̃ glo. ⁊ idẽ Pau. ⁊ zenze. Ex predictis colligit hic Pau. ꝙ ordo non mẽdicantiũ poteſt eſſe arctior ordine mendicantium

mendicantium cū hic permittatur talis trāſitus qui alias non
liceret alle. ſ. de regu. c. licet. Quo autē poſſit eſſe hec arctatio di
cit ꝙ ex cōſtitutione regule. per hoc qḋ dicit ꝙ exultās de ordine
predicatorū tranſire pōt ad ordinē benedicti ꝗ regula predica-
torum eſt fundata ſuper regula Auguſtini que eſt latior regula
Benedicti. ⁊ hoc attētis inſtitutionibus regule. ſed attentis cō-
ſtitutionibus ſuper additis regula predicatorū eſt ſtrictior. ⁊ ſic
predicator illis attentis non pōt eſſe monachus de regu. in. c. ſa
10 ne. ⁊ ibi Jo. and. † Quid autē ſi epūs ordinis mendicantium re
nunciat ⁊ tranſit de licētia pape ad nō mendicātes. dicit Pau.
ꝙ locū habet pena de. ⁊ hoc per literā iſtam que vniuerſaliter
⁊ indiſtincte dicit quoſlibet. ⁊ ſic neminem excludit. de maio. et
obe. ſolite. ſm Pau. Idem Lap. alle. qḋ no. de elec. quorūdam
11 in. vi. † Sed quid ſi mendicans tranſiuit ad ordinē nō mendi-
cantium deinde redit ad ſuū ordinē. La. dicit Pau. tenere ꝙ
eandem penitentiā incurret in ſuo ordine mendicantium. alle.
xix. q. iij. mandamus. ⁊ de eta. ⁊ qua. intelleximus. ꝙ verum vi-
detur ſm Lap. ſi vtrobiqꝫ profeſſionē facit in vtroqꝫ ordine. alias
ſecus ſm Lap. An autē in tranſitu de religione ad religionem
requiratur auctoritas apoſtolica hic videtur caſus ꝙ ſic. Guil.
dicit hoc verū quando tranſitur de grauiori ad laxiorem. Si au
a tem trāſeat de pari ad parē ſufficit epalis.[a] Si vō fiat trāſitus
de minori ad maiorē ſufficit petere licētiam. ſ. eo. ti. c. ij. de quo
per Jo. an. de preben. cum ſingula. in. vj. in glo. ⁊ ſuper ea dic ve
ibi. ⁊ per Inno. de renun. c. licet. ⁊ c. poſt tranſlationem ⁊ ſic re-
12 mittit hic zenze. ⁊c. ¶ † Glo. inibi querit de intellectu huius di
ctionis inibi. dicit ꝙ eſt aduerbium cōpoſitum. qualis autē ſit
eius ſenſus infra patebit. Aliud aūt eſt in ibin ꝗ eſt liber quē
intitulauit ſic Ouidius. cuius intitulationis eſt ſenſus ꝫ ibim.
nam aduerſariū ſuum coeruulē volens vituperare vocauit illū
ibim ab ibis ibidis que dicitur ciconia ⁊ eſt auis vituperabilis
quia immunda comedens. licet alias ſit cōmendabilis ꝗ pius
eſt inter parētes ſenes prout proſequitur Hierony. in examerō.
v. c. ad hoc alleg. verſum Ouidij. Ibidis in terris tu quoqꝫ no-
men habes. Qualis igitur erit ſenſus huius dictionis in caſu
noſtro dicit glo. ꝙ pendet ex punctuatione huius tex. que pōt
eſſe duplex. pōt enim punctuari poſt illud aduerbiū inibi. Itē
poteſt punctuari ante. ſi punctetur primo modo. ſ. poſt aduer-
bium inibi tunc dicit glo. ꝙ exponitur inibi. i. in ordinibus nō
mendicantibus. ⁊ iniungitur cum verbo obtineāt ⁊ ſm iſtum
intellectū non loquitur hic de iſtis mendicantibus qui habent
adminiſtrationē in eccleſia collegiata ſeculari. ⁊ ſic ſi tales repe-
riantur non prohibet ibi habere vocem. Si vero punctetur ſe-
cundo modo. ſ. ante illud aduerbiū tūc reſultaret cōtrarius ſen-
ſus ⁊ intellectus. nam exponeretur inibi. i. in eccleſijs in quibus
obtinent prioratus adminiſtrationes ⁊c. ⁊ tunc non cōſtruetur
cum verbo obtineant ſed cum verbo non habere. Que autem
dictarum punctuationū ſit vera. dicit glo. ꝙ credit primam eſſe
de mente litere. Idē Pau. ⁊ Stepha. ⁊c. ¶ Glo. in ver. ſed vi-
detur oppo. ꝙ videtur abſurdū ꝙ tales qui ante hanc cōſtitu-
tionem tranſierunt ad prelaturā ordinis non mendicantium
ꝙ remaneant prelati ⁊ nō habeant vocē in. c. poſſes dicere ꝙ ca
pitulum expediet negocia occurrentia ac ſi vacaret ſedes. ar. de
ſup. negli. prela. c. pe. in. vj. Hanc ſolutionē videtur impugnare
glo. quia id ideo cōtingit in vacatione. quia ſic eſt expreſſum nec
tunc etiam poteſt capitulū omnia expedire. iuxta no. ne ſe. va.
c. illi. Item ibi nō eſt tantū periculum. quia vacatio preſumitur
eſſe breuis propter tempora limitata a iure in quibus prouide-
ri debet de prelato de quibus no. in. c. ſi electio. in. vj. facit quod
habetur in cle. ne romani. ad fi. de elec. hic aūt iſte plātus poſſet
viuere vltra. xl. annos. ⁊ ſic maius verteretur periculū ꝑpter pre-
dicta glo. cōcludit ꝙ de mente huius decre. eſſe nō putat ꝙ ſi ta
lis abbas vel alius principalis plātus monaſterij ꝙ in negocijs
tractandis vna cum capitulo nō habeant vocem. Quō autem
reſpōdebimus ad hanc literā que aperte videtur velle cōtrariū
dicit glo. ꝙ poſſumus dicere ꝙ hic non loquatur de voce dāda
in agitandis cum proprio capitulo. ſed de voce danda in capitu
lo generali vel prouinciali. de quo de ſta. mo. in ſingulis. ſ. ti. j.
c. j. in fi. Nam talis abbas nō habebit vocem cum alijs abbati-
bus vel prioribus in tali capitulo. ⁊ hoc ſonat litera ſm gl. dum
dicit aut locum in capitulo ⁊c. nam tales abbates ſolent ſibi cer
tum locum vendicare cum talibus. puta tertium vel quartum.
facit qḋ habetur in. c. ex ore. de priuile. vel ſecūdo dicit gl. poſſu-
mus reſpondere ꝙ hic non loquitur de principalibus prelatis
monaſterij. ſed de alijs qui habent adminiſtrationē in mona-
ſterio aliam a principali prelatura. ⁊ de talibus poſſumus dice
re ꝙ non habent vocē in capitulo ſpeciali monaſterij. ad hoc
facit ꝙ hic nō expreſſit de abbatibus ſed de prioribus ⁊ lꝫ que-
dam monaſteria regant per priores. tamē vt plurimū reguntur
per abbates ⁊ de illis non intellexit hic. fatetur tamē gl. ꝙ mul-
tum facit cōtra literā dum generaliter dixit regimē quodcūqꝫ.
tamē hoc nō obſtāte gl. videtur inherere ſuperius dictis dicēs
b ꝙ hic excludatur ſolū a voce capituli.[b] ſed prelatus eſt quid di-
uerſum a capitulo. iuxta no. in cle. vt hi qui. de eta. ⁊ quali. ergo
nō excluditur a voce quā habet pſtare vt plātus ſed ſolū a voce
quā haberet preſtare vt vnus de capitulo cum glo. cōcor. Pau.
Idem zenze. dicens tutius hāc partē tenere. ꝗ multi tractatus
poſſent occurrere ⁊ imminere in quibus ſolus conuentus nihil
pōt etiā vacationis tēpore. vt eſt videre in alienatione ne ſe. va.
c. j. de re. eccle. nō alie. dudū. in. vj. ⁊ in collationibus beneficiorū
ne ſe. va. illa. Unde non eſt veriſimile papam ob talem tranſitū
voluiſſe imponere eccleſie tm̄ periculū. Nec ob. verbum vniuer-
ſale quodcūqꝫ. qꝛ dꝫ exponi ſimile alicui de nominatis. ſ. ⁊ ſic de
illis qui habent ſupra ſe prelatos qui de adminiſtrationibus il-
lorum diſponūt etiā ſine conſenſu ipſorū. de quibus per Inno.
de iudi. cum deputati. de reſti. ſpo. olim. ſ. de rel. domi. cum ve-
nerabilis. alleg. ſimile qḋ habetur in cle. non pōt. de procur. ⁊ ſic
ſignificatio huius verbi reſtringitur per precedētia. alle. ſimile.
ff. de vi. tri. ⁊ oleo. le. l. ſi. ⁊ hoc ſuadet maxime ratio vt in penis
ſtricta fiat interpretatio vt in regula in penis. de reg. iur. in. vj.
vel ſi intelligamus hoc de his qui ſunt principales plāti. Reſpō
de vt ſupra fecit glo. ꝙ hic intelligi debeat de voce danda in ge
nerali vel in prouinciali cōcilio. Ste. vero hic dicit ꝙ principa-
lis prelatus nō excluditur a voce etiā quam habet in. c. generali
vel prouinciali. ſed ſolū a voce quā habet vt canonicus vel mo-
nachus vel vt alius. alle. de cōcel. preben. poſtulaſtis. ⁊ de app. a
collatione. in. vj. Aliꝫ voce autē quā habet vt prelatus ⁊ ſimiliter
a loco tali nō excluditur. ⁊ hoc ꝓbat tex. hic ſm eum dū dicit ꝙ
excluditur a voce capituli. aliud aūt eſt capitulū. aliud principa
lis prelatus. alle. de his que ſi. a prela. in rubro ⁊ nigro. ⁊ per to-
tum. ne ſe. va. c. j. ⁊ hoc ſm ſtrictam ſignificationē que debet hic
ſumi. quia eſt ſtatutū penale ⁊ propter euitandā abſurditatem
nō excluderētur principales plāti. nam eccleſia pateretur detri-
mentum propter carentiā adminiſtrationis ⁊ per hoc non ob.
ꝙ nomine monachi venire debet abbas. de ſymo. c. ſi. ꝗ id verū
ſm largam ſignificationem nō ſm ſtrictā. Item nō ob. ꝙ prela
tus ⁊ capitulū faciunt vnū corpus. qꝛ licet id ſit verū nō ꝑpter
hoc ſequitur ꝙ nomine capituli contineatur prelatus. Idem
dicit Mat. dicēs ꝙ hic loquitur de prioribus habentibus pla-
tos alios ſupra ſe non autē de principalibus refert tamē ꝙ Al-
uarius propter generalitatem huius litere tenebat ꝙ de oībus
loqueretur dicens ꝙ capitulum adminiſtrabat ac ſi vacaret ſe-
13 des. ¶ † Not. bn̄ ex predictis quō aliud eſt prelatus aliud capi-
tulum. ⁊ ſic ſtricte loquēdo prelatus nō eſt de capitulo. cum con
cor. glo. in prealleg. cle. vt hi qui diuinis. Ex predictis habetur
quomodo iſti perdunt locū in his que ſunt honoris. puta in ele
ctionibus ⁊ tractatibus. ⁊ ſic accipitur verbum locus. de renun.
cum inter. ſecus dicit zenze. in iſtis que ſunt oneris. puta in di-
ſciplinis ⁊ correctionibus. ⁊ de tali loco loquitur. de app. repre-
henſibilis. in ſi. alleg. ad hoc. quia alias ſequeretur ꝙ ex eodem
reſpectu qḋ eſſe nō pōt. vt habetur. xxj. q. j. legi. ⁊ ff. de neg. geſt.
l. ſiue. hereditaria. diuerſo aūt reſpectu hoc bene eſſe poſſet. ff. de
his qui. vt indig. l. j. ⁊ ibi no. Item confirmat hoc quia alias ſe-
queretur ꝙ pena pareret immunitatē ꝯtra iura. ff. de interdic.
⁊ relega. l. relegatorū in ſi. ad hoc etiā adducit ſimile. ꝗ excō̄mu-
nicatus repellitur a tractatibus capituli. de cōſue. cū dilectus. et.
tamē ab oneribus nō eſt immunis. puta ab horis canonicis ſal
tem ſecrete dicendis. xxviij. di. preſbyterū. ⁊ ſimiliter nec a iura-
mento oneris preſtando puta de calumnia. vt in. c. ceterum. de
iura. cal. ⁊c. ¶ Glo. locum oppo. de cle. vt hi qui. de eta. ⁊ quali.
vbi non perditur locus capituli ſed ſolū vox. Reſpōdet ꝙ caſus
diuerſitas tollit cōtrarium. An autem hic perdat ſtallū chori.
dicit glo. ꝙ non quia hoc non prohibet facit de pe. di. j. §. pene.
⁊ qḋ no. in. d. cle. vt hi qui. in. ver. ad prioratus ⁊c. ¶ Glo. offi-
cio. querit de quibus officijs hic loquatur. an ſolum de officijs
ſubiectis eccleſiaſtice regule. an vero etiam de alijs vt eſt officiū
ſacriſte camerarij caſtaldionis yconomatus ⁊ ſindicatus gl. in
prin. dicere videtur ꝙ generaliter hic intelligatur de omnibus
predictis cum generaliter loquatur. dicit tamē ꝙ hoc egeret de-
claratione. ⁊ videtur dicendum ꝙ ſolum de primis loquitur. et
allegat pro ⁊ cōtra. j. q. iij. ſaluator. circa medium. Pau. hic ſim
pliciter dicit ꝙ hic intelligitur de omnibus officijs quibus ali-
qua prerogatiua vel certum ſpeciale miniſterium cōpetit. ⁊ tem
porale vt eſt vicedominatus aduocatio ⁊ procuratio oſtiarius
⁊ elemoſynarius ⁊ alij ſupra nominati. Idem dicit in quacunqꝫ
alia adminiſtratione temporalium ⁊ ſpiritualium. que compe-
tit ex commiſſione vel demandatione vel aſſumptione. ⁊ ſic de
omnibus officijs iuriſditionalibus quibus aliqua prerogatiua
vel preeminentia competit ſpecialiter. ea autem que rationis
ordine competunt non prohibentur exercere. alias tales non

a ¶ Si vero fiat. Adde glo. in. l. ꝗ ſub pretextu in glo. ſi. et ibi Bart. C. de ſa. ſan. eccle.

b ¶ Sed prelatus eſt quid diuerſuꝫ. d. Abb. c. poſt electionem de conceſ. preben.

poſſent diuina celebrare. Guil.hic dicit q iſti poterũt eſſe procuratores ſindici ⁊ ſimiles. q2 cõſtitutio interdicit iſtis ſolum officia que ſunt eccleſiaſtice regule. vt in.q.iij.ſaluator.⁊ ſic a contrario concedit de alijs. Idem zenze.dicens q iſti tales hic non excluduntur ab officijs oneroſis. vt ſindicatu ⁊ ſimilibus q2 talia ad ſuum honorẽ vel cõmodum non ſubeunt. ⁊ hoc puto. ⁊ hoc videtur eſſe de mente gloſ. Stepha. hic concor. cum Pau. dicens[a] q iſtud nomen officium hic late ponitur iuxta no.de cõſue.c.j.in.vj.per Archi.⁊ in tex.j.q.iij.ſaluator.⁊ tamen hic dicit prohiberi iſti officiũ prout eſt adminiſtratio rerum eccleſiaſticarum ſiue cum prerogatiua ſiue ſine.etiã tractat qño cognoſcatur officiũ a dignitate ⁊ perſonatu.de quo plene in.c.j. de cõſue.in.vj.⁊ de preben.de multa.⁊ per Pau.in cle. vt hi qui. de eta.⁊ quali.⁊ per aliquos in cle.ij.de iudi.⁊ per aliquos in cle.j. de preben.⁊ per Stepha. Sed quero vlterius iuxta predicta an iſte predicare poterit videtur q ſic.quia verbũ dei nõ debet eſſe alligatum alle.ad Thi.ij.⁊ ad Phili.j. vbi dicitur ſiue p occaſionem ſiue per veritatẽ chriſtus nuncietur gaudeo ⁊ gaudebo. ad idem.xix.diſt.ſcõm vbi dicitur non refert quis predicet. ſed qualia predicet. ¶ Gl.finaliter tenet contrariũ. Monetur[b] q2

14 † predicare eſt officium cure.de offi.ordi. inter cetera cum ſi.et qd no.per Jo.an.de heret.excõmunicamus.§.quia vero.⁊ qd vidiſtis in cle.dudũ.§.huiuſmodi.⁊.§.prece.de ſepul.ſed officia curata ſunt iſtis prohibita adeo q nec per ſe nec per alios poſſunt exercere vt hic patet. Nec ob.auctoritas apl'ica dicit glo.q debet intelligi de illis quibus cõpetit predicare.de quibus gaudet apoſtolus licet propter vanã gloriam predicent vel temporale cõmodum gaudeo dico de eorũ predicatione ſed non de eorum motiuo. Ad.c.ij.xix.di.reſponde vt ibi no.ſed eodẽ modo facit qd no.xvj.q.iij.adijcimus ⁊.xcij.diſt.in ſancta. Fatetur tamen q licet hoc ſit verũ tamẽ nõ congruit pena que hic ſubijcitur contrafacientibus.ſed tamẽ prodeſt hoc ſcire quia alias veniunt puniendi.ſ. tales contrafacientes in hoc tanq̃ facientes contra canonem precepti ⁊ ſaltem pena arbitraria non deerit. arg.de offi.deleg.de cauſis.⁊ no.de elec.generali.in.vj.Pau.dicit hic tale officium predicandi hic includi. quia hoc eſt officiũ cure qd talibus eſt prohibitum vt eſt dictũ. Item quia hoc officium nõ competit ratione ordinis per ſe ⁊ ſimpliciter ſed ratione cõmiſſi ⁊ adiuncti.xvj.q.j.adijcimus.⁊.§.hoc idẽ.⁊ hec dicit vera de publica ⁊ ſolenni predicatione que fit ex cõmiſſione populo conuocato.ſecus dicit de priuata inſtructione que non eſt ab aliquo reſpuenda.xxiij.q.iij.ſi habes. Idem Stepha. quia talis predicatio publica ⁊ ſolennis eſt actus precipuus cure. de ſta.mo.q dei. Idem Rap. referendo dicta Pau. Sed nũquid tales poterũt legere theologiã vel canones ⁊ docere.vel in alijs facultatibus.dicit q non.quia ad talia officia ſumi nõ debent. Quid autem ſi prohibitus per hanc cle.agit aliqua que ſunt publici officij.vt quia eſt vicarius epi.dicit Rap.quia valebũt agitata licet poſtea appareat q erat talis qui hoc non poterat. ſecus dicit ſi aliqua fecerit iure priuato vt quia eligit prelatum et hec dicit vera in occulto priuato ꝓhibito.ſecus in notorio quia tunc non valeret q ageret.q autẽ dictũ eſt q non valet ſi eligit ſe.tunc iure priuato ⁊ non publico facit dicit eſſe verũ vbi eligit cum alijs.ſecus ſi ſolus vbi ius collegij reſidet in eum.quia tunc iure publici officij hoc faceret ⁊ ſic valeret. ſi autem eligit cum alijs dicit q vitiabitur tota electio per.c.maſſana.⁊.c.ſacroſancta.de ele. Her.tamen cõtra ⁊c. ¶ Gl.vicario. declarat ⁊ querit quare hic facit mentionem de vicarijs. Reſpondet ad tollendũ fraudem.q2 ſi potuiſſent eſſe vicarij procuraſſent amicos pſici adminiſtrationibus ⁊ beneficijs curatis vt poſſint eſſe vicarij ⁊ propter omnẽ fraudem que in homine fieri poſſet excluderet vt dicit glo.ſequens.⁊ alle.concor.dicens q forte hoc etiam voluit prohibere ne ad tempus loco alterius poni poſſent.lz alias in perſonis non prohibitis hoc nõ ſit prohibitum.vt no. Hoſt. de offi.vica.c.clericos.vbi dicit q licet vicarius non poſſit dare vicarium tamẽ alium poteſt ad tempus ponere loco ſui. Idem ſentit zenze. dicens hic per miniſtros comprehendi etiam miniſtros temporales.⁊ hoc per tex.qui hoc dicit vel locum tenentes ⁊c. Sed querit hic Pau.an alius religioſus quã mendicãs poſſit eſſe vicarius vel officialis. videtur q ſic per hanc decre.a contrario. quia hic prohibet de his qui fuerunt mendicantes. ⁊ ſic de alijs videtur permiſſum alias nõ eſſet ſpecialis prouiſio facit.iij.q.vij.cum paſtore.xvj.q.j.qui vere. Ad hoc quia tale officium eſt curatum[e] ⁊ ordinarium.vt in cle.⁊ ſi principalis de reſcrip.de iuſti.ex frequẽtibus.⁊ no.de offi. vica.licet in.vj.xxv. di.perlectis. In contrariũ alle.q2 religioſi non debẽt exire clauſtrum.xvj.q.j.placuit.ſed primum eſt verius ſm Pau.⁊ ſic dicit ſeruari. Nec ob.contemplatio quia illam tollit maior publica vtilitas.ij.q.vij.ſane quippe.xvj.q.j.cũ pro vtilitate ⁊c. ¶ Glo. irritum querit an indiſtincte per decretum hic poſitũ irritetur

a ¶ Qd iſtud nomen. Adde q̃ dicit do.abb. in.c.cum dilectus.in pe.col. de conſue. qño cognoſcat. Ad de text. in.c. q2 ſepe de preben.

b ¶ Quia pdicare eſt officiũ cure. Adde do. Abb.in.c.ij.in pe.col.de iudi.

c ¶ Et ordinariũ. Adde tex. in.l.j.C.de offi. vi. et Inno. in c.romana de offi.vica.lib.vj.

d ¶ Quia facta. Adde ho. tex.in.l.j.in pn. ibi quom virginitas.C.de rap. virgi. ⁊ ibi glo.

e ¶ Et.C.ad mace.de iſta materia habeſ per panor.in.c.cũ dilecta.in.iij.colũn.de reſcrip. et ibi fely. do. Abb.in.c.ſcaſci tatus in pe. et vlti.colũ.de reſcrip. Alexã.in cõſi. cxxxviij.in ij.colũ. in prin. in.j. volu. p to. illud cõſi. Alex. in cõſ.lxxx. in.ij. col. ver.nec ob. in.ij.volu.

f ¶ Quod iuramẽtũ. Adde Jaſ.l.§.fuerat. in.ij.colũ.inſti. de act. Alex.in conſi.xxxviij.in iiij.col.j.iij. vol. Alexã.in conſi. lxxxj.in.v.colũ. circa fi. eo. vol.

omnia geſta ab iſtis. Reſpondet glo. q non ſed ſolum iſta que ſunt retractabilia vt eſt videre in ſuffragio vocis ⁊ in promotione fienda ſecus in his que ſunt irretractabilia vt ſunt illa p que impreſſus fuit character vt baptizatio.⁊ idem in datione eucha-

d riſtie ⁊ ſimilibus ⁊ ſimiliter ſecus in his que in mero facto conſiſtunt vt eſt predicare.[d] quia † facta non poſſunt fieri infecta.fa

15 cit qd videbitis in cle.j.in ver.duro.j.de here. Idem Pau. dicens ſic intelligendum.c.qualiter de elec.C. de legi.nõ dubium.

16 † Quid autem ſi ignoratur ſtatus prohibiti ⁊ putatur nõ fuiſſe de ordine mendicantium an valebunt actus ⁊ proceſſus. Arguit pro ⁊ contra intrando illud brocardum an preualeat opinio veritati an econtra.de quo de biga.nuper.⁊ hic plene proſequitur Joan.de lig.poſt Pau.⁊ per legiſtas.ff.de offi.preto.l.

e barbarius.[e] ⁊.C.ad mace.l.zenodorus.⁊ tamen concludit vt ſupra dixi poſt Rap.quia ſi aliquid fecit ſpectans ad publicũ officium ⁊ competens ratione publici officij. vt exercere iuriſdictionem tanq̃ vicarius epiſcopi.⁊ talia valent. Si vero fecit nomine ſuo ⁊ tunc ſi illud competit ſibi ratione ſui iuris vt eligere nõ vz.de elec.q ſicut.⁊.c.perpetuo.eo.ti.in.vj. Si vero cõpetit ratione publici officij tenet iuxta no.in dicto.c. nihil eſt de elec.⁊c. ¶ Glo.priuilegio querit quid de priuilegijs conceſſis poſt hãc cle.⁊ contra ipſam dicit q de iſtis hic non loquitur quia noluit hic papa nec potuit legem imponere ſucceſſori de elec.innotuit. ⁊ ſic ſolum loquitur de conceſſis ante.vnde dicit glo.q iam tempore ſuo ceperat curia priuilegiare contra iſtam cle. de quibus hic dicitur. An autem in talibus priuilegijs fieri debeat mẽtio de hac cõſtitutione.dic vt habetur in.c.j.⁊.c.nõnulli de reſcrip. ⁊.c.j.de conſti.in.vj.⁊ de exceſ.prela.c.vno.eo.lib.per Joã.and. ¶ Glo.vltima op.q non ſit licitum tranſire ad alium ordinem etiam in iſtis ordinibus mendicantium de quibus hic. Unde op.de.c.vno.de relig.domi.in.vj. Soluit tranſire poſſunt ſingulariter vt hic ſed non collegialiter vt ibi.⁊ quia iſtis non expedit manere in eadem vocatione vt patet ex predictis. ideo in eis ceſſet diſpoſitio cle.cum ⁊ ceſſet ratio poſita in prin.cle. facit de

17 iurepa. adigere.§.quis. ⁊ de appel.cum ceſſante. ¶ † Querit hic Pau.an liceat venire contra conſtitutionem propriam iuramento firmatã.dicit q ſic alleg.not.per Joan. xj.diſt.in his. Nec habet ob.quia hoc eſſe non debet propter iuramentũ quia reſpondet q iuramentum eatenus durat quatenus durat conſtitutio ⁊ illam ſequitur velut acceſſorium naturam principalis licet quãdoq3 ſit fortioris vinculi q̃ ſuum principale. de iureiuran.debitores.vnde nõ videtur de vlteriori tempore cogitatum per iurantem.ſed ſtatuentes poſſent conſtituentes tollere de cõſti.cum omnes.⁊.c.cum acceſſiſſent.⁊.ff.de decre.ab or.fa.l. q ſe

f mel ergo ⁊c. Ad idem vez[f] q † iuramentũ non durat vltra tem

18 pus conſtitutionis allega.⁊ decre.ex literis de conſti. Sed contra predicta op.q iuramentum q poteſt ſeruari ſine interitu ſalutis eterne ſeruari debet de iureiuran. ſi vero.xxj.q.j. omne qd. ſed hinc reſpõderi poteſt q ſeruari debet q̃diu durat ⁊ non vltra per ſuperius dicta. Item ob.videtur qd not. Archi.in.d.c. omne qd.vbi dicit q receptio canonicoꝝ facta a capitulo vltra numerum ſtatutũ iuramento firmatũ eſt nulla ipſo iure. alleg. de preben.dilecto.vbi hoc idem tenent Inno.⁊ Hoſti. pro hoc facit de reſcrip.conſtitutus. Jo.and.in.d.c.dilecto.dicit q receptio valet ſed recipientes ſunt periuri. Ad.c.dilecto. reſpondet q ibi illa fuit allegatio partis que ius ponit operatur ergo iuramentum ſm eum quia manente ſtatuto obligat tranſgreſſorem ad periurium:ſecus ſi ſtatutum fuerit ſublatum ⁊ hoc ſi ſtatutũ ſimpliciter ſit iuratum.ſecus ſi iuraſſent ſic ſeruare ſtatuta ⁊ contenta in ſtatuto:quia tũc etiam ſtatuto ſublato durat vinculum iuramenti.ita dicit Joan.and.in.c.j.de his que fi.a ma.par.ca. Pau.dicit q ſibi videtur q ſi omnes collegialiter recipiant aliquem vltra numerum iuratum q tenet receptio nec ſunt periuri. Monetur quia recipiendo ſic collegialiter contra ſtatutum tollunt ſtatutum.⁊ ſic per cõſequens eodem inſtanti tollunt iuramentum velut acceſſorium.ergo nõ incidunt in periurium.et ſic ſm eum aliud eſt quando ſingulares perſone ſimpliciter veniunt cõtra ſtatutum ⁊ ſic cõtra iuramentũ. quia tunc incidunt in periuriũ.aliud quãdo vt vniuerſi ⁊ vt collegiũ ſeu vnum corpus collegialiter recipiendo aliquẽ quia tunc tollunt ſtatutũ et pro eodem inſtanti tollunt iuramentũ ⁊ ſic euitant periurium. Jo.de lig.hic impugnat in parte diſtinctionẽ Jo.and.⁊ ſic impugnat dictũ Pau.ex eo quia licet collegialiter recipiẽdo tollãt ſtatutũ ⁊ iuramentũ.tamẽ pro illo momento pro quo tollũt ſtatutum inueniunt iuramentũ q tunc non eſt ſublatũ ⁊ ſic per cõſequens tunc tranſgrediendo incidunt in periuriũ cum ex ordine primo tollatur intellectualiter ſtatutũ.ſecundo iuramentum velut acceſſoriũ.q autẽ tẽpore quo tollitur reperiatur iuramentum patet q2 alias ſi nõ inueniretur nõ poſſet tolli de deſpõ.impub.ad diſſoluẽdũ.⁊ ſic iuramẽtũ tollitur poſtq̃ iam incurſum eſt periurium.

eſt periurium. Ad hoc q: actus iuramenti vtpote ſpiritualior
naturaliter dici dꝫ peruenire vt tranſgreſſor dicatur periurus:
vt ſic manente idẽtitate tẽporis reperiatur prius ⁊ poſteriꝰ na-
tura. alle. no. de appel. preterea. ij. ⁊ quod ibi no. per Inn. ⁊ Ho
a ſtien. ad predicta facit l3 non alle.[a] queſtio de puncto de qua p
legiſtas. ff. de ſta. ho. arethuſa. ⁊ per Bart. ff. de leg. j. l. poſt mor-
tem. ⁊ hanc etiam opi. tenet do. Ant. in. o. c. j. de his q̄ fi. a ma.
par. ca. ⁊ hec quo ad dicta Pan. Inquantum aũt Jo. an. facit
differentiam an iuret ſimpliciter ſtatutum an iuretur ſeruare
contenta in ſtatuto referendo ad ſtatutum Joan. de lig. hic di-
cit ſibi non placere. Mouetur q: vtrobiqꝫ iuramentuꝫ concer
nit ſtatutum: ergo vtroqꝫ caſu illo ſublato tolletur iuramentuꝫ
⁊ ſic non dꝫ eſſe differentia inter ꝑdicta: ſecꝰ dicit ſi iuretur q̄ in
ſtatuto continentur non referendo ſe ad ſtatutum. alle. not. per
Inn. de excep. cũ venerabilis. De materia plenius dicit ſe dixiſ
ſe in. c. dilecto. de preben. ⁊ de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. an autem
ſucceſſores iurantium ſtatutũ veniendo contra illud ſint periu
ri: dicit ꝙ non: ſed illi ſoli qui iurauerunt q: oẽ iuramentum eſt
perſonale ex parte iurantis. alle. no. per Inn. de iureiu. verum.
19 de quo in. c. j. per Jo. de lig. ⁊c. ¶ † Querit hic Jo. de lig. pone
ꝙ quidam monachus cuiuſdam monaſterij tranſlatus eſt ad
abbatiam alterius monaſterij nulla facta de nouo ꝓfeſſione in
ipſo ſcdo monaſterio tractu tẽporis ipſe habens conſcientiã le-
ſam ex cõmiſſione criminis ipſo facto irrogantis infamiam cõ
miſſi poſtq̄ fuit ꝓmotus ad abbatiam ſponte renunciauit ab-
batie taliter ꝙ renunciatio tenuit ⁊ queritur de pluribus. Pri
mo an monachus qui de vno monaſterio ad aliud ꝓmouetur
debeat ꝓfiteri in ipſo ſecundo monaſterio anteq̄ ſibi decernat
adminiſtratio eiuſdem monaſterij. Scdo an iſte poſt renũcia-
tionem remanet monachus primi monaſterij an ſcdi. Tertio
ꝑſuppoſito ꝙ remaneat monachus ſecundi: an habeat voceꝫ in
caplo. Quarto ſuppoſito ꝙ habeat vocem in capitulo quotam
vocem habeat: ⁊ ſic an habeat reſpectum ad tẽpus quo fuit ꝓ-
motus an ad tꝑs hodiernuꝫ quo incipit eſſe monachus in mo
naſterio: ⁊ arguit late ꝓ ⁊ contra ⁊ ad q̄libet dubium ꝑdictoꝝ
tandẽ in. j. q. concludit ꝙ non eſt neceſſe facere ꝓfeſſionem in
ſcdo monaſterio. Mouetur ꝑcipue: q: ꝓfitendo vnam religio
nem intelligitur oẽs profiteri quo ad ſubſtantialia. alle. no. per
Hoſt. de ſta. re. cum ad monaſterium. ⁊ qđ habetur de ele. quo
rũdam. in. vj. ⁊. c. ti. nullus. ⁊. c. indẽnitatibus. vbi ptꝫ ꝙ ſufficit
ꝙ ſemel expreſſe profeſſus ſit: quantum aũt ad alia non ſubſtã-
tialia ipſo facto ſe aſtrinxiſſe videtur recipiendo abbatiam: ⁊ ſic
nõ eſt neceſſe ꝙ verbo aliter ſe aſtringat: ⁊ ſi eſſet alterius habi
tus conformabit ſe habitui ſecundi monaſterij. iuxta no. xvj. q.
vij. in noua. quod intellige hodie ſm cle. j. de elec. In ſecunda q̄
ſtione concludit ꝙ non poteſt repetere iura monachatus in ꝓ-
mo monaſterio. alleg. no. per Archi. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet.
vbi no. Archi. ꝙ ep̄s non poteſt diſpenſare vt monachus qui
renunciauit capelle redeat ad primum monaſterium: ad quod
alle. de renun. ex tranſmiſſa. xvj. q. vii. c. fi. Item pro hoc alle. q:
ex quo eſt rite tranſlatus ad monaſterium videtur renunciaſſe
omni iuri competenti ex primo. xvj. q. j. ſi quis iam tranſlatus.
⁊ de elect. conſtitutus. de relig. do. c. fi. ⁊ ſic illud amplius non de
bet repetere poſſe. vij. q. j. q̄ ſit periculoſuꝫ ⁊c. an aũt remaneat
monachus ſecundi monaſterij: dicit ꝙ non: ſed erit monachus
ſub ep̄o immediate ſubiectus ſine aliquo monaſterio ſicut in ſi
mili qñ reperitur ep̄s ſine aliqua eccleſia ep̄ali. de renun. ad ſup-
plicationem: ⁊ ſi non inueniat qui eum recipiat ordinabit vitaꝫ
ſuam prout melius ſibi videbitur ſm not. xxvij. qđ. j. de viduis.
lxxx. diſtin. ad reatum. ⁊ de regula. porrectum. per Inno. ⁊ Ho
ſtien. facit qđ no. per Archi. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet. ⁊ hoc di-
cit ſibi placere plus licet dicat ꝙ ſi quis tunc vellet tenere oppo
ſitum in hoc poſſet reſpondere ad contraria per eum modum
quem ipſe exprimet. In tertia queſtione concludit ꝙ nõ repel-
litur pretextu infamie: q: ꝓſequenti ius ſuum non obſtat exce-
ptio infamie. iiij. q. vj. omnibus. hinc eſt ꝙ poteſt infamis elige
re ⁊ arbitrari. ff. de arb. l. pedius. §. tria. ver. ſunt aũt. ⁊ poteſt te
ſtari. C. de ſecun. nup. l. j. Item procurare ⁊ pro ſe poſtulare. iij.
q. vij. §. tria. ver. ſunt aũt. ⁊ hanc opi. dicit ſibi plus placere pro
qua facit: q: q̄diu toleratur quis in officio ⁊ adminiſtratione
non debet priuari aliquo iure ſibi competenti ratione officij vl'
adminiſtrationis. xj. q. iij. nõne. ⁊ de elec. querelam. facit quod
no. e. ti. illa. ⁊ de confir. cum dilectus. ſed iſte non eſt priuatꝰ offi
cio monachatus: igitur ⁊c. In quarta queſtione concludit qđ
obtinebit primum locuꝫ poſt abbatem ratione dignitatis qua
b functus fuit: ⁊ ſic propter reuerentiam[b] ⁊ memoriam dignita-
tis priſtine. alle. de maio. ⁊ obedien. per tuas. ⁊ de priuil. vt apo
ſtolice. in. vj. ⁊. ff. de albo. ſcri. l. j. ad idem. l. ſeruos. ⁊ l. diuo. C. de
queſtio. ⁊ l. vnus. §. ſeruus. ff. de queſtio. l. emancipatis. ff. de ſe
na. cum ſimil.

1 ¶ Profeſſio an ⁊ quando ex deportatione habitus in reli
gione cenſeatur. ⁊ nu. 3.
2 Habitus religioſorum duplex. ſ. nouitiorum ⁊ religioſorum. et
nume. 4.
3 Et delatio habitus diſtincti an ⁊ quando inducat ꝓfeſſioneꝫ.
5 Etas que requiratur in habente profiteri.
6 Habitum deponere debet infra annum is qui obligari nõ vult
religioni.
7 Monaſterium ſi quis intrauerit ⁊ exiuit ante factaꝫ probatio
nem ⁊ poſtea ingreditur idem vel aliud monaſterium an dabi
tur ſibi integrum tempus ad probandum.
8 Profeſſio an inducatur ex annali nouitiorum habitus dela-
tione.
9 Religionem dimittere in quibus caſibus non liceat.
10 Profeſſus an ſtatim dicatur quis ſi in monaſterio eſt conſue-
tudo ꝙ non fiat expreſſio alia niſi ꝙ profitendus ſtatim in ſuo
ingreſſu promittit inter manus prelati obedientiam.

SOs quideinceps. Po
nit dictum a quo. Secundo excipitur ibi niſi.
1 ¶ † Nota primo quod portãs in etate diſcre
tionis habitum nouitiorum per annuꝫ in ali
qua religione intelligitur illam fore profeſſus
niſi habitus talis diſtinctus ſit patenter in ſciſſura colore vel for
ma ab habitu profeſſorum. Ex quo notatur ſecus eſſe ſi geſtaſ-
ſet talem habitum in etate predicta. Item ſecus ſi talis habi-
tus non ſit patenter diſtinctus ſed latenter forte propter ſolam
2 benedictionem. ¶ † Item not. duplicem habitum religioſorũ
ſcilicet nouitiorum ⁊ profeſſorum: ⁊ ſimiliter duplicem habituꝫ
nouitiorum ſcilicet diſtinctum ⁊ indiſtinctum. Item diſtincto
3 rum alium diſtinctum patenter alium latenter ⁊c. ¶ † Glo. de
inceps oppo. ꝙ delatio habitus diſtincti qualiſcunqꝫ ſit diſtin-
ctio etiam ſi per annum facta ſit non inducit profeſſioneꝫ. Un
de oppo. de. c. primo. ē. eodem. in. vj. ⁊ de no. in. c. ſtatuimus. ē.
eodem titu. Soluit gloſ. verbum deinceps. ⁊ verbum decerni-
mus. que inducunt ius nouum ⁊ tollunt contrariuꝫ. nam olim
procedebat contrarium q: delatio olim de atto habitus facta
per annum inducebat profeſſionem tacitam quando habitus
erant indiſtincti. vt. ē. eodem ex parte. ⁊ ibi no. in vlti. gl. ſecus
ſi habitus fuiſſent diſtincti qualicunqꝫ diſtinctione. hodie vo-
ro ſecus quantum ad iſtum caſum: ſcilicet inducendi profeſſio-
nem tacitam per delationem habitus per annum quia nõ ſuf-
ficit qualiſcunqꝫ diſtinctio: ſed requiritur patens altero de tri-
bus modis hic poſitis ad hoc vt impediatur profeſſio: ſecus ſi
alſo ſit latens: forte quia veſtis profeſſoruꝫ detur per prouincia-
lem vel in capitulo veſtis nouitiorum: nam delatio talis veſtis
nouitiorum per annum bene induceret tacitam profeſſionem
ſecus in delatione veſtis nouitioruꝫ patenter diſtincte: quia de
latio talis veſtis etiam vltra annum non induceret profeſſionẽ
hec procedunt quo ad hunc caſum quando agitur de inducen-
da profeſſione tacita ex delatione habitus per lapſum anni ad
alios autem annos inducendi profeſſionem tacitam ſtamus in
iure antiquo ſecundum qđ ſufficit qualiſcunqꝫ diſtinctio. per qđ
infert glo. ꝙ ſi maior ſponte ⁊ ſcienter recipit habitum diſtin-
ctum profeſſorum: licet latenter ſi perſeueret triduo dicetur pro
4 feſſus etiam hodie alle. decre. conſtitutionem. C. eo. in. vj. † Ex
predictis glo. colligit triplicem eſſe habitum nouitiorum. ſ. di-
ſtinctum ⁊ indiſtinctum ⁊ indiſtinctiſſimum. Item ſubdiuidi-
tur primus quia alius eſt diſtinctus patenter in colore ſciſſura
vel forma. Alius eſt diſtinctus latenter recipiens autem habi-
tum nouitiorum ⁊ deferens per annum ſi ſit indiſtinctus vel in
diſtinctiſſimus vel etiam diſtinctus: ſed diſtinctione latẽti vide
tur tacite ꝓfeſſus ſi illum recipit i adulta etate: ſecus in delatiõe
habitus nouitioꝝ patenter diſtincti vel etiam indiſtinctiſſimi
vbi fuerit receptus ab impubere quia non inducitur profeſſio
⁊ ſm hoc poteſt intelligi quod no. Inno. ē. c. ex parte. ⁊ Abb.
in. c. conſulti. eo. titu. vbi dicunt predicti ꝙ delatio habitus no-
uitiorum ſi ſit diſtinctus per quantumcunqꝫ tempus fiat nõ in-
ducit ꝓfeſſionem. vnde recitabat Abb. ꝙ viderat literam abſo
lutoriam papalem conceſſam illi qui detulerat habitum quaſi
per. xx. annos. ad hoc facit. ē. c. ex parte. ⁊. c. ſtatuimus. ⁊. ē. c. ti
tu. c. j. in. vj. Fatetur tñ hic gl. ꝙ poteſt eſſe dubium an corrigat
hic per ſuperius dictum de habitu indiſtinctiſſimo recepto ab
impubere tñ qr correctio eſt euitanda: dicendum erit ꝙ non vt
infra patebit cum alia glo. in ver. portauerit. ſtat ergo concluſio
glo. ꝙ hec conſtitutio eſt iuris noui inductoria: per hoc dicit
Guil. ⁊ idem zenze. ꝙ hec conſtitutio non reſtringit ante ipſam
receptos maxime in facto continentie que eſt res voti ⁊ nõ pre
cepti. xxxiij. q. quinta. non ſaluabitur. per hoc etiam dicit ꝙ p
hanc clemen. non eſt ſublata conſuetudo que adeſt in quibuſdã

a ¶ Queſtio d̄ puncto. Adde Fely. in. c. capiꝫ in. xvij. co. de reſcriptis.

b ¶ Et memoriaꝫ dignitatis. Adde gl. in. §. ſi. in glo. fi. inſt. de tute. Fely. in c. q̄ in eccleſia: ⁊. in. xxix. co. extra de conſti.

monaſterijs alamanie ⁊ etiam burgundie ſm quam moniales
ſemper exire poſſunt ante expreſſam profeſſionē non ob.lapſu
anni ⁊ aſſumptione veli.cum talis conſuetudo hic non tollatur
Ad hoc.c.j.de conſti.in.vj.⁊ hec conſuetudo etiam fulciebatur
ex opi.antiquorū de quibus in.c.ex parte.⁊.c.cōſuluit.ſ.e.ex hoc
infert ꝙ ignorantia iuris poſitiui vel naturalis ꝓpter diuer-
ſas opi.docto.offuſcati habet excuſare:ad hoc inducit ſimile de
c.ſi.de ſpon.duo.ſm eum facit licet non alleget qđ habetur.de
poſtu.pręla.c.j.in.vj.Quia id notabile procederet ſi hec conſti-
tutio eſſet declaratoria iuris antiqui:ſed tenendo ꝙ ſit correcto-
5 ria tunc non colligeretur.❡ †Glo.etate.querit qualis requira
a tur etas in habente profiteri[a].Reſpondet ꝙ.xiiij.annorum in
maſculo ⁊.xij.in femina.⁊ ſic no.ꝙ requiritur etas conſumma-
ta adeo ꝙ prudentia vel malitia quantum ad hoc non pōt ſup-
plere etatem.ſ.eodem.poſtulaſti.⁊.c.ad noſtram.⁊.c.ſignifica-
b tum[b].ſecus tñ quo ad matrimoniū de deſponſa.im.c.de illis.
❡ No.bene hanc glo.⁊ concor.cum glo.de elect.ex eo qđ.in.vj.
idem tenet Pau.Contra quod op.de.l.ſi.de libe.cauſa.vbi va-
lent agitata per impuberem ſi verſetur ſua vtilitas.Soluit qđ
illud procedit in promiſſione pecunie vbi eſt certum de vtilitate
hic agitur de obligatione perſone vbi dubitatur an ſit vtilis an
non:⁊ ſic ratio erit ſm eum ꝗ ante finitum.xiiij.in mare.⁊.xij.
in femina.nō poteſt renūciare matrimonio profitendo ꝗ ante
ignorant ſtimulos carnis.❡ Glo.in aliqua opp.de.c.vt clerici.
ſ.eo.vbi portans habitum quantocunqȝ tempore ferat non in-
telligit profiteri.Soluit hic detulit in religione ibi extra religio
6 nem:⁊ ideo non ſic de facili inducitur profeſſio.❡ †Glo.annū
querit an ſic neceſſe ꝙ exceſſerit annum portando habitum di-
cit ꝙ non ſed ſufficit ꝙ portat per annum integrum tantum vt
ſ.eo.titu.c.j.in.vj.facit.ſ.eo.ex parte.⁊ per hoc infert gl.ꝙ no-
lens obligari religioni debet infra annum deponere habitum.
7 alleg.ſ.eo.ſtatuimus.†Sed querit hic Matth.[c] ecce ꝙ aliqs
c intrauit monaſterium ⁊ exiuit poſtea infra annum ante factā
probationem:⁊ iterum poſtea ingreditur idem vel aliud mona
ſterium an dabitur ſibi integrum tempus ad probandum:di-
cit ꝙ non ſi conditio monaſterij non eſt mutata.de quo per ar-
chy.ſ.eo.non ſolum.in.vj.⁊ ibi Jo.de lig.tenet contrarium.et
Bar.in.l.ſi.§.quotiens.ff.de publica.An autē nouitius debet
vocari ad electionem in eccleſia in qua erat beneficiatus.Arch.
tenet ꝙ ſic Joan.and.contra.ſ.eo.beneficium.in.vj.dic vt ibi.
❡ Glo.portauerit.querit quid ſi aliquis recipit habitum ante
annos diſcretionis ⁊ ſit maſculus ante.xiiij.annum deinū poſt
xiiij.annum portauit dictum habitum per annum ſcilicet noui
tiorum non patenter diſtinctum an dicetur profeſſus:dicit glo.
ꝙ ſic per hunc tex.qui ſolum ponderat delationē ſeu portatio-
nem factam eſſe tempore diſcretionis ⁊ ſic non curat quo tēpo
re habitus fuerit aſſumptus hec dicit glo.eſſe vera niſi habitus
eſſet indiſtinctiſſimus in tantum ꝙ ſeculares ibidem commoran
tes illo eodem etiam habitu vterentur quia tunc ſi fuiſſet aſſum
ptus ab impubere non induceretur profeſſio etiam per delatio
nem annalem factam poſt tempus diſcretionis.per.c.j.ſ.eo.in
ver.niſi forte quis diceret illam decretalem in hoc correctā per
iſtum:⁊ ſm hec non eſſet adhibenda differentia inter habitum
indiſtinctum ⁊ indiſtinctiſſimum:⁊ pro hoc facit quia hic pon
deratur non tempus aſſumptionis habitus ſed tempus dela-
tionis.⁊ hoc placet Steph.tamen vt euitetur correctio.arg.de
cre.cum expediat.de elec.in.vj.tenet glo.ꝙ hec decre.in hoc nō
corrigit illam.ad hoc facit quia hic loquitur de habitu nouitio
rum ⁊ ſic non loquitur de illo qui eſt communis alijs:⁊ ſic non
loquitur de indiſtinctiſſimo ſaltem quando aſſumitur ab impu
bere ⁊ hoc eſt tenendum ⁊ placet zenze.⁊ etiam Jo.de lig.licet
Steph.contra vt predixi ⁊c.❡ Glo.illam opp.ꝙ non obligetur
in caſu decre.religioni in ſpecie ſed in genere.ſ.eo.conſtitutionē
ij.reſponſo.in.vj.So.diuerſitas caſus tollit hoc contrarium ꝗ
ibi in expreſſe profitente religionem mendicantium infra annū
hic vero in deferente habitum per integrum annum ⁊c.❡ Gl.
8 colore.⁊ ſequens exponunt ⁊ declarant literam.❡ †Gloſ.vlti-
ma oppo.ꝙ delatio habitus nouitiorum annalis non inducat
profeſſionem etiam ſi non ſit patens diſtinctio.vnde oppo.de
not.ſ.eodem.ex parte.⁊ de no.ſ.eodem titu.c.ij.⁊.c.ad apoſto
licam.⁊ in Specu.de ſtatu monacho.in vltima.q.Sol.ꝙ id qđ
hic dicitur procedit niſi fuerit proteſtatus ꝙ per delationē an
nalem non intendit obligari religioni:quia tunc intercedente
tali proteſtatione non obligaretur maxime ſi fuiſſet continua-
tus.iuxta no.in pluribus alle.Idē Pau.alle.ꝗ proteſtatio tue-
tur vbi id qđ agitur poteſt ſe habere ad vtrunqȝ.iuxta no.de li
te conteſta.c.vno.⁊ per hoc non ob.de app.ſollicitudinem.quia
hec ꝓteſtatio non eſt contra naturam actus nec illi repugnat:ſȝ
ſe cōpatitur cum illo.Si aūt proteſtatio eſſet contra naturā reli
gionis.puta ꝗ ꝓfitens ꝓteſtaretur ſe velle retinere ꝓpriū tunc

a ❡ Reſpōdet Ad de Joā.ſa.in.§.ſi.inſti.q.mo.tu.fini.

b ❡ Secus tñ quo ad matrimoniū.vide tñ gl.inſti.de nup.in prin.in ver.potentes.⁊ ibi do cto.inſt.đ nup.

c ❡ Ecce ꝙ aliquis.adde ale.in conſilio.iiij.in j.co.circa med.⁊ in conſi.vlt.j.⁊.ij.colū.in.iiij.vo.Alex.in cōſi.xxxiiij.in.j.co piā.in.v.vol.

d ❡ In auten.ingreſſi.Uide Bar.ibi in.ij.columna.

e ❡ Prius eſt qñ.Adde Archi.i.c.ſanciꝰ xij.q.ij.Jaſ.in l.in ſubſtitutio ne.in ſi.col.ff.đ vulg.⁊ pupil.et Jaſ.in.l.ſi quis heredem.C.de inſti.⁊ ſubſtitu.ſub condi.fa.

eſt dubium an valeat proteſtatio.Pau.hic refert opi.Joā.de
lig.poſt eum.nam quidam vt Her.⁊ Bar.brix.dixerūt ꝙ non
valet monachatus ꝗ conditio eſt contra naturam monachatꝰ
de ſtatu mo.cum ad monaſterium.quidam contrariū vt Lau.
⁊ Jo.xxvij.q.ij.ſolet.Philip.Gof.Uin.⁊ Inno.⁊ Hoſtien.et
d Guil.in ſalo.⁊ Accur.de ſacroſan.ec.[d] in auten.ingreſſi.lȝ alibi
diſtinguat in.l.per ſeruū.ff.de vſu.⁊ ha.vbi diſtinguit an incon
tinenti an ex interuallo tale pactum apponatur.ſed opi.Laur.
Jo.⁊ ſequacium tenet Pe.de bel.pti.⁊ Ja.de ra.dicentes ꝙ re
pugnātia adiecta in ſubſtantialibus nō tollit id qđ eſt fortius ⁊
principalius ſed habetur ꝓ non adiecta Pau.hic tenet primā
opi.ſ.ꝙ non teneat monachatus per adiectionem talis cōditio
nis.Mouetur per ſimile de matrimonio carnali.ſ.de condit.
appo.c.ſi.nam vtrobiqȝ tam in matrimonio carnali ꝙ̄ ſpiritua
li eſt ſimilis ratio ⁊ vtrobiqȝ quis obligatur deo ⁊ cōi conſenſu
non poteſt ſeparari de matrimonio carnali:ptȝ.ſ.c.veniens.⁊
ſimiliter in ſpūali.ſ.e.ti.c.ſi.niſi tranſierit ad ſtrictiorem religio
nem vel ad curam animarum.Jo.an.vt hic dicit Jo.de lig.te-
net opi.que habet qđ tenet monachatus ⁊ reiicit conditio:aſſi
gnat rationem diuerſitatis inter matrimonium carnale ⁊ ſpūa
le:ꝗ in carnali matrimonio quis obligatur homini:⁊ ideo eſt
ſibi imputandum ſi tali conditioni conſentit:ſed in monachatu
obligatur deo cui nihil poteſt imputare ſi recipiēs profeſſionē
admittit talem conditionem.alle.de conuer.coniu.ad audientiā.
⁊ hanc opi.credo veram.lȝ Jo.de lig.videatur reſidere in opi.
Pau.per rationes ſuas ꝗ non videtur differentia bona inter
carnale ⁊ ſpirituale matrimonium:cum enim in carnali quis obli
getur deo:ſed dic ꝙ principaliter quis obligatur homini i car-
nali ⁊ ſecundario deo in ſpirituali econtra:inſpici autem dȝ qđ
eſt principalius.ff.ſi certum peta.l.ſi quis nec cauſam.§.rei pi-
9 gnori.†Ultimo ponit hic Guil.aliquos caſus in quibus non
e lȝ dimittere religionem.[e] Primus eſt qñ aliquis primo emiſit
votum de intrando religionē ⁊ poſtea ex interuallo ſuſcepit ha
bitum ab illo qui habet poteſtatem aggregandi illi religioni vł
ordini.vt no.Inno.de frigi.fraternitatis.in prin.in ver.ſolen-
ni.nam tunc talis ſuſceptio habitus profeſſorum vel cōis habi-
tus.vel vbi non eſt diſtinctio habituum.facit quem ſtatim per
petuum ꝓfeſſum.ſ.qui de.vel vo.meminimus.⁊ ibi p Innoc.
Secundus eſt qñ eodem contextu emiſit votum ⁊ ſolenniter re
cipit habitum animo non mutandi ipſum ⁊ de hoc plene con-
ſtat:ꝗ amodo non poterit eum dimittere.Tertius eſt qñ profi
tetur tria ſubſtātialia regule etiā in habitu ſeculari in religioni
bus non mendicantium tantum.Idem qñ.ſ.annum ꝓbatio-
nis ſuſcepit habitum profeſſorum ſcienter ⁊ portauit ipſum per
triduum.nam tunc obligatur religioni in genere.ſ.e.conſtitu-
tio.in.vj.Ultimꝰ eſt in caſu huius decre.in iſtis enim caſibus
papa fingit quem precise conſenſiſſe matrimonio ſpirituali pre
ſumptione iuris.⁊ de iure.ſicut quiſqȝ in ſimili facit in carnali.de
10 ſpon.is qui.†Quid aūt ſi in monaſterio eſt conſuetudo ꝙ non
fiat expreſſa ꝓfeſſio alia niſi profitendus ſtatim in ſuo ingreſſu
promittit ſuo ꝓlato.ſ.obedientiā inter manus ſuas:dic ꝙ tunc
non dicetur expreſſe ꝓfeſſus.alle.de ſta.mo.cum ad monaſteriū
⁊ ſic recitat Specu.in ti.de ſtatu mona.clementem diffiniuiſſe.
Inno.tamen tenuit contrarium in.c.conſuluit.in ſi.qui de.vel
vo.vbi dicit ꝙ ſi talis renunciat proprie voluntati ⁊ omnia cō-
mittit in voluntate abbatis ꝙ talis obedientia ſufficit pro pro-
feſſione alleg.xij.q.j.non dicatis.

❡ De ſtatu monachorum. Rubrica.

1 Hortum concluſū ⁊ fontem ſignatū quis habere dicat.
2 Monachis nigris interdictus eſt ornatus ⁊ exceſſus in veſtibꝰ
cibis ⁊ potibus equitaturis ⁊ lectiſterniis.
3 Monachi nigri non debent vti calciamentis:calcaribꝰ:zonis:
cultellis:⁊ ſellis nimium ſumptuoſis ⁊ ornatis.
4 Sloti appellatione quid veniat.
5 Monachi confiteri debent in prima dominica cuiuſlibet men-
ſis ⁊ communicare.
6 Uenationibus ⁊ aucupationibus vacare nō debent monachi
nec tenere debent canes venaticos nec aues.⁊ nu.23.
7 Pena duplici punitur quiſqȝ aliquis.
8 Suſpenſo abbate vel priore principali a collatione beneficiorū
deuoluitur poteſtas ad priorem clauſtralem cum conſilio ⁊ con
ſenſu conuentus vel maioris partis.
9 Monachi ad curias principum ſine ſpeciali licentia accedere
non debent.⁊ nu.25.
10 Monachi in prioratibus vel alijs adminiſtrationibus non de
bent ſoli habitare ſed debent habere ſecum alium monachum.
11 Monacho non profeſſo non debet conferri prioratus vel alia
adminiſtratio.

Religio

12 Religio monachorum nigrorum quare dicatur ſancta.
13 Colores principales ſunt quatuor.
14 Veſte nimis exquiſita non debent vti monachi.
15 Veſtis ſiue habitus monachi quis dicatur.
16 Stimalia bona ſiunt apud ſanctum ſeuerinum.
17 Scapula vel cuculla an poſſit abſcondi ſub tondello.
18 Monachi cui confiteri debeant.
19 Peccator ſi habet propoſitum confitendi ſm mandatum eccleſie ⁊ moritur antequam confiteatur an erit damnatus.
20 Venari ⁊ aucupari differunt.
21 Monachi nigri facti epiſcopi an debeant ſeruare conſtitutionem in venationibus veſtibus ⁊ eſu carnium.
22 Saltus quid ſit ⁊ quid viuarium ⁊ quid garena.
24 Monachale iugum videtur carcer.
26 Intrans domum animo furandi ſi non furetur an teneatur.
27 Monachi vagantes quo iure poſſint reuocari ad clauſtrum.
28 Armorum appellatione quid comprehendatur.
29 Arma ſi portauerit monachus an peccet mortaliter.
31 Vnire non poteſt inferior epiſcopo eccleſias ſibi pleno iure ſubiectas.
33 Monachi an poſſint ad clauſtrum reuocari.
34 Diſpenſare an poſſit epiſcopus ſuper etate in promouendo ad prioratum conuentualem.
35 Peregrinus ſi intrat nauim vel tabernā ſi non inuenit res ſuas ⁊ dicat ſe amiſiſſe quaſdam an ſtabitur eius iuramento.
36 Monachi nigri an poſſint vti veſtibus de cotono que appellātur fuſtanei: vel veſtibus ſdicatis de lana.
37 Monachus profeſſus ſi eijciatur a monaſterio an bona que cōtulit poterunt retineri.
38 Monachus non poteſt poſt ingreſſum cum aliquo contrahere quia nihil habet proprij.
39 Monachum egrotantem ſi abbas recipere noluerit ⁊ multa bona queſiuerit quid de talibus bonis ſiet.
40 Abbas in regula ſancti benedicti an poſſit ad diſpoſitionem ⁊ voluntatem ſuam aliquid de preceptis ⁊ imperatis in regula relaxare.
41 Prioratus ⁊ adminiſtrationes monachales an dicantur beneficia.
42 Dedicatum deo an ſit beneficium eccleſiaſticum.
43 Electio an propter negligentiam prelati eccleſie collegiate vl' cōuentualis deuoluatur ad collegium vel conuentum.
44 Abbate mortuo an tota ſua adminiſtratio ſpiritualis ⁊ tēporalis tranſeat ad conuentum.
45 Abſoluere non poſſunt prelati inferiores ab epiſcopo a ſententia canonis.
46 Monachus monaſterij exempti ſi promotus fuit in abbatem alterius monaſterij exempti ſi ex cauſa honeſta renunciat adminiſtratiōi ⁊ regimini dicti monaſterij: vbi remanebit iſte monachus.
47 Monachus ſi infra ſepta monaſterij commiſit homicidiū ⁊ extra adulterium an debeat puniri ⁊ abſolui per abbatem vel p epiſcopum.
48 Monachus ſi delinquit an debeat contra eum inquiri ⁊ puniri ſm formam iuris communis an vero ſm ſtatuta regule.
49 Monachus pro contractu ciuili coram quo iudice ſit conueniendus.
50 Abbas non poteſt eſſe pars ⁊ iudex.
51 Monachus an in cauſa criminali poſſit ſtare in iudicio.

Ne in agro dominico.

Diuiditur in decem partes: quia primo ponit exordium conſtitutionis cauſam ⁊ generale interdictum monachorum illorum circa exquiſitum ornatum ⁊ notabilem exceſſum in cibis veſtibus potibus equitaturis ⁊ lectiſternijs. Secūdo prouidet circa veſtes habitum almutias caputia calciamenta zonas cultellos calcaria ſellas ⁊ frena eorū ⁊ circa habitum ſuperiorem. Tertio prouidet circa ipſorum pfeſſionem communionem expoſitionem regule ⁊ inſtructionē nouitiorum. Quarto circa venationes ⁊ aucupationes ipſorū. Quinto punit tranſgreſſores. Sexto prouidet contra profeſſores euntes ad curias principum vel alſ vagantes vel infra ſepta monaſterij arma tenentes. Septimo prouidet contra ipſorum ſollicitudines. Octauo prouidet circa etatem ſacerdotum profeſſionem ⁊ habitationem ipſorum. Nono prouidet de ordinatione ⁊ doctrina monachorum. Vltimo confirmat ⁊ innouat decreta. cum ad monaſterium. ⁊ c. cum in ſingulis. ſupra eodem. ſecūda ibi. ſtatuimus. tertia ibi. ſane. quarta ibi porro. quīta ibi ſi quis autem. ſexta ibi quia vero. ſeptima ibi ad hec. octa
ua ibi ceterum. nona ibi ad ampliandam. vltima ibi premiſſa.
1 Regam vſque ad. §. quia vero. ¶ † Nota primo quod dominus
qui habet agrum habet etiam ⁊ ſimiliter vnicum domum habet etiam hortum ⁊ fontem concluſum ⁊ ſignatum. xviij. q. pri
ma. quoniam vetus. ſecundum Stepha. nec mirum qꝛ ipſius
2 eſt terra ⁊ plenitudo orbis. vt gloſ. hic dicit ¶ † Nota mona-
chis nigris interdictum omnem exquiſitum ornatum ⁊ exceſ-
ſum in veſtibus cibis ⁊ potibus equitaturis ⁊ lectiſternijs. Et
nota quod religio monachorum nigrorum appellatur ſacra de
quo in glo. ¶ Nota in verſi. ſtatuimus. qualis debet eſſe veſtis
ſuperior proxima habitui monachorum nigrorum ⁊ cuius co-
loris ⁊ qualis panni. ¶ Nota ſecundo quales debent eſſe eorū
almutie. ¶ Nota tertio quod non debent habere monachi fo-
dram de ſerico. ¶ Not. argumentum quod ea que ſunt de regu
3 la ſunt iuxta diſpoſitionem abbatis temperanda. ¶ † Itē no-
ta qualia debent eſſe eorum calciamenta: calcaria: zona: cultel-
li ⁊ ſella: qꝛ non debent eſſe ſumptuoſa nimis vel ornata. ¶ Itē
nota ex eo quod dicit de calcaribus quod monachis non eſt ꝓ-
hibitum equitare ⁊c. ¶ In verſicu. rurſus. nota quali veſte de-
beant vti prior vel abbas ⁊ alij monachi ſiue ſit ꝯgregatio duo
decim monachorum ſiue minor ſiue in monaſterijs domibus ſiue
4 extra ſiue verſentur circa diuina ſiue non. ¶ † Item nota quid
contineatur appellatione cuculle ⁊ quid appellatione floci ⁊c.
5 ¶ † In verſicu. ſane nota quomodo in quolibet menſe in pri-
ma dominica menſis debent monachi confiteri ⁊ communica-
re ſeu aſſumere corpus domini niſi ex cauſa aliud videatur ab-
bati priori aut penitentiario. ¶ Nota per quem debeat legi re-
gula in capitulo ⁊ quomodo debeat vulgariter exponi. ¶ No
6 ta quod nouitijs debet deputari fidelis inſtructor. ¶ † In ver
ſicu. porro. nota quomodo monachi debent abſtinere a vena-
tionibus ⁊ aucupationibus nec illis intereſſe. ¶ Item qꝫ non
debent tenere canes vel aues aptos ad venandum per ſe vel
alios: ⁊ ſic non poſſunt per ſe vel alios venari. fallit in certo caſu
7 in quo poſſunt per alios venari ⁊c. ¶ † In verſicu. ſi quis no-
ta quem duplici pena quandoque puniri. de quo de iudicijs. at
8 ſi clerici. ⁊ ff. de penis. l. ſeyo. ¶ † Item nota quod ſuſpenſo ab
bate vel priore principali a collatione beneficiorum deuoluitur
poteſtas ad priorem clauſtralem cum conſilio ⁊ aſſenſu conuen
tus vel maioris partis ⁊c. ¶ In verſicu. quia vero. nota iugū
monachale fore ſuaue quia intelligitur reſpectu illorum qui li-
9 benter ſupportant. ¶ † Nota penam monachorum ⁊ canoni-
corum regularium non habentium adminiſtrationem ſi acce-
dunt ad curias principum ſine ſpeciali licentia ſuorum prelato-
rum animo inferendi damnum aliquod monaſterio quia ſunt
ipſo iure excommunicati. ¶ Nota quomodo prelati debent cō
peſcere religioſos predictos a tali exceſſu ⁊ euagationibus.
¶ Not. penā monachorum tenentium arma infra ſepta mona
10 ſterij ſine licentia abbatis ⁊c. ¶ In. §. ad hec not. quod mona-
chi non debent habitare ſoli in prioratibus vel alijs adminiſtra
tionibus ſibi commiſſis: ſed debent habere ſecum alium mona
chum ſi prioratus vel adminiſtratio ad hoc habeat ſufficiētes
redditus. Et nota quid ſi redditus non ſufficiunt. ad hoc nota
quod vnio non debet fieri niſi cum conſenſu abbatis cui eſt lo-
cus ſubiectus priore ipſius prius ad clauſtrū reuocato. ¶ Itē
nota quod tali loco ſic vnito debet deſeruiri per clericos ſecula
res prouidendo eis debite. ¶ In. §. ceterum not. qualis debet
eſſe etas aſſumendi ad prioratum conuentionalem vel curatū.
Et nota infra quantum tempus tales debent ad ſacerdotium
promoueri. Item nota penam non promoti infra tempus debitum quia ſunt ipſo iure priuati: adeo quod iterato non pote
11 rit illis conferri. ¶ †a Nota quod prioratus vel adminiſtra-
a tio alia non poteſt committi alicui religioſo niſi ſit expreſſe pro
feſſus. Et nota quod religioſi tenentur facere reſidentiam in
prioratu vel adminiſtratione ſibi commiſſa niſi ex cauſa ſtudio
rum vel alia rationabili cauſa ad tēpus fuerint abſentes. ¶ Et
nota quod in hoc non valet conſuetudo contraria ⁊c. In verſi.
ad ampliationem not. qꝫ monachi ad monitionem abbatis de
bent promoueri ad ordines ſacros. Item nota quod in ſingu-
lis monaſterijs in quibus ſunt ſufficientes redditus debet tene
ri vnus magiſter qui inſtruat monachos in ſcientijs primiti-
uis ⁊c. In. §. premiſſa not. hic confirmari ea que dicuntur in. c.
cum ad monaſterium. ⁊ in. c. cum in ſingulis. de ſtatu mona. ⁊c.
12 ¶ Glo. ſecunda ſuit expedita cum tex. ¶ † Glo. iij. querit qua
re religio monachorum nigrorum dicitur ſancta. Reſpōdet gl.
quia iſte ordo monachorum nigrorum olim fuit magne ſancti
tatis ⁊ venerationis prout hic ex documentis patrum ⁊ abun-
dantia temporalium monaſteriorum huius ordinis: hodie ve-
ro in multis deficiunt verborum ⁊ exemplorum documenta: et
ad inſtar filij prodigi diſſipate ſunt patrum ſubſtantie ⁊ cupiūt
quandoque de ſiliquis noſtris implere ventrem ſuum. Idem

a ¶ No. qꝫ prioratus. De iſtis prioratibus posuit plene Spec. de ſe. in conſi. incipi. dictum eſt ſupra.

in effectu Guil.hic pulcherrime loquens ⁊ dans verſus. Qua-
re aūt fuit inuentus iſte ordo ſub colore nigro. Reſpondet glo.
ꝙ nigredo ſignificat mortificationem carnis ⁊ vitiorū: vtinam
tñ hodie dicit glo. non deſignaretur offuſcatio meritorū ⁊ virtu
tum ꝓpter qđ emanauit conſtitutio ⁊c. ¶ Glo. nigrorū. q̄rit an
hec cōſtitutio locū habeat in monachis alteri⁹ coloris q̄ nigri.
Reſpondet glo. ꝙ non per hunc tex. a ſuo cōtrario ꝙ gl. limitat
pcedere q̄tum hic ponitur ius nouū ſaluo tñ qđ dicetur. §.i. §.
ſane. ⁊ in. §. q̄ vero. cum ſequentibus. Que aūt potuerit eſſe rō
quare magis hic locutus fuit de monachis nigris q̄ de aliis.
Reſpondet glo. ꝙ ratio eſſe pōt q̄ alij monachi habent cōiter
corpus ⁊ vnum caput maius vt eſt videre ī ciſtercieñ. camaldu
leñ. ⁊ ſimilibus. Addit Paul. ⁊ valliſ vmbroſe: ſed iſto capite
maiori carent monachi nigri: ideo ſimiliter ibi minus viget cor
rectio: ⁊ ꝓ tanto potius in illis fuit prouidendum. Idē tenet
13 Pau. quaſi ad literā. † Lap. hic tractat de coloribus id qđ po
nit philoſophus in libro de ſenſu ⁊ ſenſato: dicens ꝙ quatuor
ſunt principales colores. ſ. albus: niger: citrinus ⁊ rubeus: albū
aūt ⁊ nigrū ſunt duo extremi colores ⁊ niger eſt vltimus qui vi
14 uificat ceteros colores. ¶ † Glo. exquiſitum opp.[a] ꝙ nō ſit vtē
a dum vilibus veſtibus. iuxta no. xxj. queſtio. quarta. in ſumma.
a ¶ Quod nō ſit vtendū. Ad de bonum tex. in. c. ſi. xlj. diſt.
Soluit quod hic non dicit tali veſte vtendum: ſed quod non
eſt vtendum veſte nimis exquiſite ornata. Lap. hic dicit ꝙ ha
bitus monachalis nō debet eſſe notabilis ſed modeſtus: vnde
dicit ꝙ in habitu religionis ſunt quatuor notanda. ſ. vilitas. ꝓ
cioſitas. paucitas ⁊ ſuperfluitas. In vilitate deſignatur vana glo
ria ⁊ ſimulatio. In ꝓcioſitate ſuperbia ⁊ delectatio. In paucitate
intollerantia ſeu deſperatio. In ſuperfluitate amor ſeculi: vidēdū
eſt ergo mediocritatis menſura. vt. iiij. ethicorū: ſi ſuperabundan
tia ⁊ inordinatus affectus ad iactantiā ptinet Guil. hic dicit ꝙ
totus ſtatus cōſiſtit in cibis ⁊ veſtibus alle. ff. de ver. ſig. l. vbi vi
ctus. ⁊ ideo mores hoīm ſunt reformandi nedū in cibis: ſed et
in veſtibus: ⁊ ideo nec ſordidis nec fulgidis veſtibus q̄s debet
b ¶ Sol. glo. Idem dicit do. Ab. in. d. c. oīs in. ij. col.
ſe ornare nec auſteriora vel lautiora indumēta vel alimenta ꝓco
terīs q̄rere: alr̄ aūt intemperatus ⁊ ſuperſtitioſus eſt. xlij. diſ. §. j.
⁊. §. ſi. ¶ Glo. cibis. notanda eſt contra incontinentiā in. §. ſta-
15 tuimus. ¶ † Glo. habitum. declarat quis dicatur habitus: q̄ di
cit ꝙ floccus cuculla vel ſcapulare qđ no. ¶ Glo. albi. querit an
veſtis ſuperior nigrorum monachorum poſſit eſſe de aliis colo
ribus quam tribus hic nominatis. Reſpondet glo. ꝙ nō ꝑ tex.
a contrario facit. xxv. diſt. qualis. qđ dicit eſſe notandum cōtra
multos qui hoc non ponderant: nec ob. ꝙ in regula. cd. dicitur
monachi non cauſentur de colore: q̄ non intendit per id ꝑmit
tere omnes colores cum nec ſecularibus clericis permittatur. de
vita ⁊ ho. cle. in. c. clericus. ij. ſed ſolū intendit dicere ꝙ inter co
lores permiſſos non debent cauſari dicendo iſte eſt ſirior vl̄ pul
chrior vel melior illo. Quare autem iſti tres colores potius per
mittantur. Reſpondet gl. ſc. q̄ poſſent ſine tinctura haberi ex
ipſa lana. Idem tenet Pau. dicens ꝙ ſuperior veſtis erit alba
nigra vel bruna ſm̄ loci conſuetudinem ⁊ non alterius coloris
ſub habitu aūt plures veſtes poterunt habere dummodo non
ſint inhoneſte ſm̄ enim per hunc tex. a contrario ⁊c. ¶ Glo. pu
gnum. notandū eſt contra denudantes brachia vt faciunt dñe.
¶ Glo. humeros. opp. de eo qđ cōiter hodie fit: q̄ non ſcindū-
tur ſup humeris ſed ante pectus. Reſpondet glo. fatendo q̄ in
hoc ſeruatur contrarium: ⁊ pena contrafacientiū in hoc inferi⁹
imponatur: ſed pōt dici ꝙ in hoc derogatum fuit huic conſtitu
tioni per conſuetudinem: vel qđ hoc fiat iuxta diſpoſitionē Ab
batis: cuius diſpoſitioni hoc videtur hic relinqui glo. non pla-
cet hec vltima ſolutio q̄ hoc nō relinquit̄ diſpoſitioni abbatis:
qđ hic dī de ſciſſura ſed qđ dī de almutiis pellibus vel caputiis
ſeu eorum vſu. Idem Guil. per quod dicit expedire monachis
portantibus caputia vt habeāt licentiam abbatis ſui cū literis
ſuis ne in poſterū poſſit eis aliquid impingi. de offi. deleg. cū in
iure. An aūt requiratur expreſſa licentia ⁊ diſpoſitio Abbatis
ſuper hoc dicit ꝙ non q̄ ſatis videtur ſufficere tacita puta ſi ipe
abbas vtatur caputio. Qualis autē debeat eſſe ſciſſura de qua
hic dicitur: dicit glo. ꝙ patens ⁊ tanta ꝙ appareat: alr̄ pariū ē
ſent non eſſe vel non apparere iuxta no. de vita ⁊ hone. cler. c. ij.
c ¶ Quid ſi peccator. Add. dñm Bartho. de belē. in add. ad Abb. in. d. c. omnis. in. ij. co ſum. in addi. in cip. iſtam. q.
Pau. hic dicit ꝙ illa caputia debent eſſe cum habitu annexa. ꝑ
quod dicit ꝙ portantes habitum ſuperiorem ſciſſum a caputio
non excuſantur a pena ⁊ forte ſunt excommunicati ⁊ apoſtate.
alleg. ne cle. vel mona. c. ij. in. vj. forte poſſet dici ꝙ in hoc debet
ſeruari conſuetudo cum hoc bene reperiatur iure cautū. ¶ Gl.
16 ſequentes ſunt literales ⁊ expoſitiue notande tñ. † No. bene vbi
ſiunt bona ſtualia: quia apud ſanctum Seuerinum. Et non
quid ſit talis prout colligitur ex glo. in verbo boni ⁊c. ¶ Gl. ad
ornatum facilius eſt ⁊ cum ea concordat Guil. ¶ Glo. duode-
cim. querit an in hoc numero debebit computari prelatus: di-
cit ꝙ ſic. alleg. de ſymoni. c. fina. ⁊ de priuile. ex ore. Idē Paul.

dicens hoc verum q̄ſi eſt tantus numerus monachorum in mo
naſterio inſtitutus vel non inſtitutus dummodo tot ſunt in cō-
gregatione. Si aūt eo caſu quo facta. eſt inſtitutio de numero
duodenario tot non eſſent non arctaretur prelatus ad iſtud do
nec ad numerum deueniatur. alle. ī. de offi. vica. c. j. ¶ Glo. hec
ſentit contrarium dicens ꝙ in ver. in aliis intelligitur q̄ſi ibi ſint
monachi non per modum conuentus ſed per modum aſſocia-
tionis: ⁊ ſic ſufficit ꝙ ibi ſit monachorum congregatio ex inſti-
tutione licꝫ ſint pauciores duodecim prout dicit contingere in ab
batiis que ſunt in dyoceſi Argentina ⁊c. ¶ Glo. ſepta eſt litera
lis. ¶ Glo. conſuetudo notanda eſt. conſuetudo poteſt operari
ꝙ meliori pāno vtanī monachi in vno loco q̄ in alio ⁊c. ¶ Gl.
capam. querit quid de tondellis que hodie ſunt in vſu. Reſpō-
det proprie ꝙ ille non ſunt cappe. q̄ totum hominem non ca-
piunt ⁊ precipue caput cum non habeant caputium appēſum
ſed ſunt loco cappe. Aduertendum tñ q̄r vt glo. dicit ꝙ licet ſub
cappa ſit portandum ſaltem ſcapulare tñ ſub flocco vel cucilla
non et hic aperte vult tex. quaſi velit ꝙ floccus ⁊ cuculla ſit ha-
bitus ⁊ non cappa. Quid aūt ſi aliquis in caſibus hic prohibi-
tis portat ſolum ſcapulare ⁊ non floccum vel cucullam an inci-
dat in penam decre. vt periculoſa. ne clerici, vel monachi. in. vj.
Guil. hic dicit ꝙ cum ſcapulare hic habeatur loco cuculle licꝫ ta-
lis peccet faciendo contra preceptum huius decre. tñ non inci-
17 dit in penam dicte conſtitutionis. † An aūt ſcapulare vel cucul
la poſſet abſcondi ſub tondello: dicit ꝙ non per hunc text. a ſuo
contrario dum dicit permitti abſcondi ſolum ſub cappa et ſub
albis ſeu ſacris veſtibus: ⁊ ſic qui ſub tōdello abſcondit erit trāſ
greſſor huius conſtitutionis. Sed an erit tranſgreſſor. c. vt peri
culoſa. dicit dicendum. vt in cle. ij. de vi. ⁊ ho. cle. in. §. dignitatē.
q̄ videtur ꝙ ſic ſi ſit adeo abſconſus ꝙ non videtur in publico
aliquid. Sed aduerte q̄ glo. hic videtur equiparare tondellū
cappe poteſt dici ꝙ in hoc ſeruetur conſuetudo loci. Quid aūt
de monacho facto epo dimiſſo ꝓprio habitu ⁊ ſup ipſo portat
rochetum. i. albam camiſiam contra decre. clerici. de vi. ⁊ hone.
cle. incidit ne in penam decre. vt periculoſa. remittit ad decr. ad
noſtram. ī. de cen. ibi tenet ꝙ ſic ꝑ not. xviij. q. j. c. vno. ⁊c. ¶ Gl.
albis notanda eſt q̄ appellatur hic veſtis alba in. §. ſane. ¶ Gl.
b menſibus. oppo. de. c. omnis. de pe. ⁊ re.[b] ſol. glo. hic in mona-
chis qui arctantur ad confeſſionem ſingulis menſibus ibi in ſi
delibus non religioſis qui arctantur ad confeſſionem ſemel in
anno. Ratio diuerſitatis q̄ monachi ꝓpter ꝓfeſſionē religio
nis debent aliquid adiicere ad penſum ſancte inſtitutionis. ar.
iiij. di. denicꝫ. Idem tenet Guil. per qđ colligit tēpus confiten-
di eſſe mutabile iuxta volūtatem pape. ex hoc arguit ꝙ ſicut po
teſt ad vnam vel duodecim vices in anno penā iniungere: ita
poſſet eā ſemp tollere: ⁊ ſic videtur ꝙ papa poſſet tollere ſacr̄m
penitentie. Contrariū dicit eſſe ver. ſ. ꝙ non pōt id ex toto tol
lere: ſed pōt circa ipſum aliqua diſponere. de quo de pe. diſt. j. v.
18 in ſum. ⁊c. † Cui aūt debēt monachi confiteri. dicit Pau. ꝙ cō-
fiteri poſſunt curatis in quorum degant parochiis vel aliis reli
gioſis per dyoceſim deputatis: poſſunt etiam confiteri dyoceſ.
inuito prelato. alleg. no. per Archi. xj. q. iij. qui reſiſtit. vbi dicit
hoc notari per ipſum ⁊c. ¶ Glo. ſingu. querit an quod hic dici
tur habeat locum in aliis monachis. glo. dicit ꝙ de hoc poteſt
eſſe dubium tamen eſt honeſtum ꝙ ſic. Steph. hic dicit ꝙ qui-
dam dicunt ꝙ hoc etiam dicitur habere locum in monachis al
bis: ſed hoc non credit: dicit tñ ꝙ eſt honeſtum qđ ſeruent. non
tñ tenebuntur ex vi huius conſtitutionis. ¶ Glo. in prima que
rit an ſi occurrat ſolenne feſtum in prima dñica menſis: puta pa
ſcha reſurrectionis vel penthecoſtes vel feſtum patroni mona
ſterij an alterabitur diſpoſitio huius. §. dicit ꝙ non alle. c. cū ad
monaſterium. in prin. Idem Pau. aſſignat rationem q̄ quan
to eſt maius feſtum tanto eſt ſtudioſius regula obſeruanda. all.
19 prealleg. c. cum ad monaſterium ⁊c. † Sed querit hic Mart.[c]
c quid ſi peccator hꝫ ꝓpoſitum confitendi ſm̄ mandatum eccleſie
⁊ moritur anteq̄ confiteatur an erit damnatus: dicit ꝙ audiuit
ab Archi. ꝙ non: ex quo habuit ꝓpoſitum ⁊ animum confitē-
di: qđ dicit eſſe verum ſi deceſſerit contritus. de pe. diſt. j. in ſum
ma. facit de pe. ⁊ re. omnis ⁊c. ¶ Glo. nouitiis. notanda eſt quod
duplicater poteſt ſumi nouitius. ſ. qui nondum eſt inſtructus: licꝫ
20 ſit profeſſus. In. §. porro. ¶ † Glo. venationibus. ponit diffe-
rentiam inter aucupari ⁊ venari. Idem Guil. alle. de cle. vena.
per totum. Item eſt ⁊ aliud genus venationis ſecundum eū qđ
ſequuntur ioculatores ⁊ mimi dum ſibi ſuis adulationibus et
incantationibus ſpolia potentum ⁊ magnatum attrahunt. vt
no. lxxxvj. diſtin. donare. ⁊. c. qui venatoribus. Quare autē mo
nachi non debent iſtis venationibus intereſſe: dicit ꝙ quodam
modo preſentiam exhibendo videntur conſentire. de exceſ. pre-
lat. ex literis. ⁊ ſimiliter nec clerici debent predictis intereſſe ea-
dem ratione: ⁊ eadem ratione non debent intereſſe ſpectaculis
duellis

duellis ⁊ executionibus ad mortem.C.de epiſ.⁊ cle.autē.inter
2 dicimus.⁊.§.ne cle.vel mo.ſuiam.†Sed an monachi nigri fa
cti epi debeant ſeruare hanc conſtitutionem in veſtibus vena
tionibus ⁊ eſu carnium.remittit Guil.ad no.per ſe in c.ad no
ſtram.§.de cenſi.videtur ꝙ ſic:q2 ſunt abſoluti ſeu laxati ab illis
ſine quibus ſolicitudo epalis ⁊ vita actiua exerceri non poteſt.
ſicut eſt ſilētiū:obedientia:reſidentia ⁊ ſimilia:⁊ ſic in oib⁹ aliis
ſunt aſtricti:ad hoc q2 alſ fruſtra portarent habitum quē por
tare debent.de vi.⁊ hone.cle.clerici.viij.q.j.c.j.vnde ſicut conti
nentia ⁊ humilitas q̄ ex portatione habitus in eis factis epis
permanet: ⁊ ſic permanebunt illa ſine quibus perſiſtere nō poſ
ſent^a ſed planum eſt ꝙ cū delicatis cibis ⁊ venationibus nō cō
ſonat humilitas ⁊ continentia.xxj.diſt.eccleſie princeps.xxij.di.
hoſpitiolum.ergo ⁊c. In contrarium facit q2 rōne ſecularium ⁊
laycorꝫ quibus habent quotidie participare:⁊ inter quos con
uerſantur aliqua ſibi licent:q̄ alſ non licerēt ꝓpter ſcandalū vi
tandum ex quo poteſt ſine peccato mortali vitari.§.de no.ope.
nun.cum ex iniuncto.de ſen.exco.ſi vero.xlj.diſt.per totū.hoc
ſcdm dicit verius quo ad penas ſuſpenſionis contentas in hoc
c.ſed primū dictum vendicat ſibi locū in aliis etiam quo ad ſen
tentiā excōicationis p qd dicit ꝙ incurrat penam excōicatiōis.
de qua in decr.ij.ne cle.vel mo.in.vj.in caſibus in qbus nō ſunt
liberati a regula ſua.ar.de vita ⁊ ho.cle. clerici.xviij.q.j.c.j. pro
quo facit.xvi.q.j.de monachis.⁊ q2 ſicut illegitimus legitima
tus remanet illegitimus.de fi.preſby.c.ij.in.vj.qd intelligo ſm
ibi no.q2 non legitimatur ſed diſpenſatur ſic ⁊ monachus fa
ctus epiſcopus remanet monachus:non obſtat ꝙ epiſcop⁹ poſ
ſit facere commatres non monachus.vt no.xviij.q.j.c.j.in fin.
q2 in hoc tanta voluptuoſitas non poteſt notari maxime ſi fiat
ſine oſculo.de conſe.diſt.iiij.monachi.vel poteſt facere comma
tres baptizando non ſuſcipiendo.xvj.q.j.doctor.An aūt tales
poſſunt comedere carnes.no.Hug.ꝙ non.de conſe.diſt.v. car
nem.contrarium no.glo.xvj.q.j.de monachis.de quo dicit ibi
⁊ plene in.c.qd dei timorem.de ſtatu mo.in cle.j. de dec.p Joā.
22 and.⁊ domi.Anto.¶†Gloſ.ſaltus^b.querit quid ſit ſaltus et
b quid viuaria.Reſpondet ꝙ ſaltus dicitur nemus habens ra
ras arbores vbi fere ⁊ venatores ⁊ canes bene ſaliunt.⁊ all. ver
ſum.Viuaria dicuntur loca vbi fere viuunt ⁊ nutriuntur:⁊ vti
tur hoc vocabulo circa piſces.Quid autem ſit garena. dicit gl.
ꝙ in partibus iſtis non vtuntur hoc vocabulo ſed dicitur for
te a garrio is.eo quod ibi ſunt incluſe aues garrientes:⁊ iſta lo
ca dicuntur ſilue foreſtre inſule ⁊ portus.iuxta not.de dona.cū
23 dilectus.ſuper glo.j.⁊c.¶†Glo.perſonalis.opp.de no.p Ho
ſtienſ.de cle.vena.c.ij.vbi dicit ꝙ ſi redditus clericorum ⁊ reli
gioſorum conſiſtunt in venatione cuniculorum vt in prouincia
⁊ ferarum vt in anglia deficiente maxime competenti familia
in propriis perſonis poſſunt venare ⁊ vendere cum id non ſit
vagari ſed vtilitati ⁊ neceſſitati eccleſie ſubuenire ad qd tenētur
clerici.vi.q.j.preſentium.cum ſimilibus.Reſpondet glo.ꝙ illa
fuit opi.Hoſt.q̄ corrigitur hic quo ad religioſos.Idem zenze.
ex quo no.ꝙ iſti poterunt per alium qd per ſe non poſſunt. ſiſe
alle.xj.q.j.te quidem.§.ne cle.vel mo.per totum.C.de procur.l.
pe.In ver.ſi quis aūt ⁊c.¶ Glo.auibus.notanda eſt ꝙ mona
chus cum rete vel laqueo aucupans vel venans non incidit in
hanc penam ⁊c.¶ Glo.iuxta.declarat ꝙ cum hic non impona
tur maior pena hoc caſu q̄ ſuſpenſionis per biennium.⁊ ſupra
per annum quo ad hoc cenſetur maius delictum ⁊c.Sed que
rit hic Pan.quid ſi tempore ſuſpenſionis habuit adminiſtra
tionem ſeu antea non fuit ad clauſtrum reuocatus:an erit inha
bilis ac ſi nunq̄ habuiſſet adminiſtrationem:dicit ꝙ non:imo
ſufficit ꝙ ab initio fuerit capax ſuſpenſionis.facit de elec.dudū
j.ſed an cū iſtis ſic inhabilibus epe poterit diſpēſare.dicit pan.
ꝙ ſic:q2 hoc eſt delictum minus adulterio ⁊c.alle.de iud.at ſi cle
rici.§.de adulteriis.¶ Glo.vt permittitur.opp.de.c.vna ne ſe.
va.in.vj.vbi ſuſpenſo prelato deuoluitur poteſtas ad capl'm ſo
lum:cuius cōtrarium hic dr.Soluit hoc ſpāle in iſto caſu.⁊ hoc
indicat qd hic dr vt pmittitur.alle.ergo extra caſum iſtum dicē
24 dum vt ibi habetur.In.§.q2 vero.⁊c.¶†Glo.ſua opp.ꝙ iu
c gum monachale non ſit ſuaue^c immo videtur carcer cū debeāt
intra clauſtrum ſtare.xvj.q.j.placuit.facit de ſen.excō.vt fame.
Soluit qd ſuaue eſt iuſtis ⁊ appetentibus quibus clauſtrū eſt
quaſi aqua piſcib⁹ qui ſine aqua viuere non poſſunt.vt.d.c.pla
cuit.contrarium procedit in aliis ⁊c.¶ Glo.iugo. notanda eſt
de iſto verbo iugo.¶ Glo.monachi.querit an hec pars locum
habeat in monachis non nigris.Reſpondet ꝙ ſic:tum q2 indi
ſtincte loquitur de monachis:tū etiā q2 loquitur de canonicis
regularibus.facit qd no.§.in.§.ad hoc.in glo.in verbo.mona
chi.¶ Glo.non habentes.q̄rit quid in habentib⁹ adminiſtra
tionem.Reſpondet ꝙ illi nō incurrunt hanc penā:rō q2 illos
oportet q̄ſq3 ire ꝓ cauſis ſue adminiſtrationis quas poſſunt ꝓ
ſequi:lꝫ non ſint ppetui.de iudi.cū deputati.⁊ qd ibi no.Idem
Guil.dicens ꝙ tales adminiſtrationē habentes inq̄tum ſe ex
tendūt negocia ſue adminiſtrationis a ſuis plātis videnť emā
cipati.⁊ ſic ſine alia licentia admitterentur ad litigia.vt.d.c.cū
25 deputati.¶†Glo.curias principū enumerat duodecim abu
ſiones clauſtri ſm Hug.de foleto.inter quas hanc dicit eſſe qñ
monachus currit ad curias principū ⁊ moraliter loqtur:ideo no
tanda eſt:ponit etiam duodecim abuſiones ſeculi ſm Cypria
num:ideo videte p vos.Idē ponit hic Pan.⁊c.¶ Gl.ipſo fa
cto.q̄rit quid ſi aliquis intrat curias principū aīo dānificandi
monaſteriū ſed tñ de licentia plati exiuit clauſtrum an incurret
hanc penā.glo.dicit ꝙ ſic:q2 ſolum duo videntur neceſſaria vt
hec pena incurratur.ſ.ꝙ intrauerit monachus curiā principū
⁊ qd aīo dānificandi:⁊ ſic non videtur neceſſariū ꝙ ſine licētia
tunc exiuerit clauſtrū:⁊ ideo etiam ſi de licentia plati intret cu
riam ſi intrat dicto aīo eſt excōicatus.ꝓ hoc iſte text.q2 hoc ca
ſu nil repetit de licētia:fatetur tñ ꝙ ex ſolo exitu ipſius clauſtri
ob cām iſtā dānificandi monaſteriū ⁊ ſic non intrat curias pn
cipum non incurrit in hanc penā.alle.ſiſe ne cleri.vel mo.c.iij.⁊
c.vlti.Per pdicta infert glo.ꝙ ſi intrat aīo dānificandi lꝫ poſt
ea non intulerit dānum vel ex eo q2 noluerit vt q2 ipſum peni
tuerit.vel q2 non potuerit incurrat hanc penā.alleg.ſiſe qd ha
betur de homi.p humani.in.vj.⁊ qd ibi no.⁊ ſic ex duobus p
miſſis delictum habetur p cōſummato.Sed pdictis obuiare vi
detur.l.vulgaris.§.qui furti.ff.de furtis.vbi inſpicitur effectus
26 ⁊ non animus.†So.glo.ꝙ lꝫ ille qui intrauit domū aīo furan
di ſi non furatur poſtea non teneatur furti tenetur tñ tunc iniu
riarum actione.vt.l.iul.de vi.ſi vim intulit.vt ibi dicitur:ſic eſt
etiam in ꝓpoſito q2 iſte monachus non tenebitur de dāno qd
nondum intulit tñ tenebitur quo ad hanc penam excōicatiōis
ex quo conſummauit delictum quo ad hanc penam.Idem te
net Pan.⁊ Steph.Idem zenze.aſſignat rōnem q2 furtum eſt
contrectatio rei aliene.l.j.§.ſi.ff.de fur.ideo non pōt teneri furti.
ſed hic ex ſolo ingreſſu curie principis cum aīo dandi dānū mo
naſterio conſummatur delictū vt hic dicit tex.igitur ⁊c.Quid
aūt ſi quis exeat clauſtrum ſine ſpeciali licentia ⁊ intrat curias
principum non tñ aīo dānificandi monaſterium vel platū an
incurret ſniam excōicationis.Dicit Guil.ꝙ non:ſed alſ peccat
grauiter q2 contra inhibitionē pape. alſ.iiij.di.deniq3.vn̄ dicit
Ste.ꝙ poterit tunc p ſuperiorem coarctari ⁊c.Sed quid ſi ab
bas pſequitur monachum odio capitali:⁊ non pōt licentiā ob
tinere ab abbate.dicit Guil.ꝙ tunc poterit aſſumi ſine licentia
ſi bono aīo incedat.alle.xj.q.iij.Iulianus.de diuor.quanto.de
app.de priore.hoc ergo dꝫ intelligi ꝙ abbates tales ſe exhibēt
monachis ꝙ ab eis poteſt licentia poſtulari ſm Guil.zenze.ve
ro hic plus dicit ꝙ eo caſu quo Abbas inſequitur monachos
odio capitali:q2 tunc lꝫ monacho arma retinere cū a natura ſit
inſitum vim repellere.de reſtitu.ſpo.olim.de iuſti.⁊ iu.l.vt vim
27 ⁊.C.vnde vi.l.j.†Quo iure autem poſſint reuocari monachi
ad clauſtrum qui vagantur.dicit zenze.ꝙ rei vendicatione ad
iecta cauſa de iure canonum.alleg.de rei vendicatio.l.j.§.p hic
⁊ ſic agi poterit etiam poſſeſſorio ad hominem.alleg.liberum.
ſed non ſufficeret probare poſſeſſionem niſi probaretur ꝓprie
tas ſicut dicimus in matrimonio.de reſtitu.ſpolia.ex tranſmiſ
ſa.Idem tenet hic Matth.Ioan.de ligna.dicit ꝙ non credit
hoc procedere in monacho qui eſt ſeruus monaſterij.allega.
28 xvj.q.j.placuit.⁊.c.monachi.xij.q.j.non dicatis.¶†Glo.ar
ma.querit quid comprehendatur hic appellatione armorꝫ.Re
ſpondet glo.ꝙ in communi ſignificatione ⁊ lata arma dicuntur
tela.In ſtricta vero ſignificatione dicūtur arma quibus defen
dimur.tela vero quibus impugnamur.alleg.inſti.de pub.iud.
§.item lex cornelia.⁊ de homi.ſi perfodiens.fatetur tamen gl.
quod vt no.in locis prealleg. appellatione armorum compre
henduntur etiam fuſtes ⁊ lapides ⁊ omne quod arcu ⁊ manu
mittitur.ff.de ver.ſigni.l.armorum.ſed hoc dicit glo.procedere
ex latiſſima ſignificatione.de qua non putat autorē hic intelle
xiſſe Guil.hic ſimpliciter dicit ꝙ appellatione armorū veniunt
omnia que ſunt ad offenſam ⁊ defenſam.alle.inſti.de interdic.
§.armorum.Pan.vero hic dicit ꝙ omnia veniunt que cōpre
henduntur etiam in latiſſima ſignificatione ſi teneantur ad of
fenſam.vnde dicit ꝙ ſi haberet monachus aceruum lapidū ſu
pra portam ad feneſtram ad impugnandū venientes.tunc pce
dit iſte text.ſecus ſi haberet ad alium vſum vt lapides ad edifi
candū:cultellus ad vſum coquine vel menſe inſpicietur ergo de
ſtinatio.facit.l.cetera.§.ſi.cum ſeq.ff.de le.j.⁊ cle.ne romani.§.
porro.de elec.zenze.hic dicit ꝙ hoc poteſt intelligi de his q̄ ex
cōi vſu loquendi appellantur arma.vt ſic ſtetur cōi vſui loquen
di.alle.l.cum delamone.§.aſinam.ff.de fun.inſtru.⁊ inſtr.leg.
⁊.ff.de verbo.ſigni.l.vt alphenus.⁊.l.auunculus.dicit tamen
ꝙ tutius eſt ab omnibus abſtinere.⁊ hec opinio videť melior

a ¶ Sed planum eſt. Adde ho.ter.in.c.fin. xij.diſtin.

b ¶ Querit qd ſit ſaltus. Adde Fely.in.c.ro dulph⁹.in.xvj. col.extra de re ſcriptis.

c ¶ Immo videtur. Adde facere ho.text.in l.ij.ff.ne lib.ho. exh. Glo.iugo. adde de iſto verbo Fely.in.c.ro dulphus.ſ.xv. col.circa fin.ex tra de reſcri.

er.regule.in pe.de reg.iur.in.vj.illa ceſſante videtur ſtādū opi.
Pau.Et no.bene predicta ꝓ ſtatutis que puniunt aliter ma-
leficia perpetrata cum armis ꝙ ſine quid comprehendatur ap-
pellatione armoꝝ:cōiter tū ſtatuta declarant quid comprehen-
datur appellatione armoꝝ.¶ Glo.tenentes.querit quid ſi mo
nachus venit de foris cum armis ad clauſtrum:non tū animo
ibi tenendi nec etiam ibi tenet:an ex tali delatione incurret pe-
nam hic poſitam dicit glo.ꝙ non:vt ſic verba intelligantur cū
effectu.de de.non reſi.relatum.Idem zenze.dicens ꝙ verbū te
nere notat tēpore continuitatē:⁊ ſic dꝫ intelligi cū effectu.all.
ff.de ver.ſig.l.nomen filiaꝝ.§.habere.ꝑ qđ dicit ꝙ ſi tranſitorie
29 deferret non tenetur conſtitutione hac.†Nunquid aūt mona-
chi portantes arma peccant mortaliter.dicit Mat.ꝙ ſic.nam
alś non poſſent excōicari ſi non peccarent mortaliter.xj.q.iij.ne
mo.⁊ ibi no.ſm eum hoc intelligo qñ ſine cā portant.iuxta ea q̄
30 habentur.de vi.⁊ ho.cle.c.cleri.In.§.ad hec ⁊c.¶ †Glo.duo
bus.querit an ſit neceſſe ꝙ prior habeat ſecū duos ſocios:qui-
dam ꝙ ſic per decre.vlti.de cap.mo.glo.tenet contrarium quia
ſufficit ꝙ ſint duo.ſ.prior ⁊ ſocius ⁊ cōputatur in numeꝝ prior.
Idem Pau.dicens ꝙ hic ſolum ꝓhibetur ſolitudo prioris.de
ſta.mo.c.ij.⁊ alle.de fi.preſby.propoſuit.nec ob.ꝓalle.decre.vlti.
vbi dr ꝙ plures poni debeant propter priorem:qꝛ reſponde vt
ibi no.in ver.monachꝰ.Pau.hic dicit ibi pluralitas monacho
rum reſpicit pluralitatem ipſoꝝ de quibus premiſi ⁊c.¶ Glo.
aſſenſu.opp.ꝙ immo etiam requiritur in hac vnione cōſenſus
capituli eccleſie cathedralis per cle.ſi vna.de reb.eccle.non alie.
nam ſoluit ꝙ hec decre.ſuppleri debet per illam.⁊ dicit Paul.
ꝙ hic ponitur alternatiua optionis ⁊ non ordinis.Guil.hic di
cit ꝙ hic ponitur.ſ.ꝙ ſupplicantur bona de quibus duo viuāt
vel ꝙ ille locus ſubiiciatur alteri de vicinioribus locis monaſte
rij vel ꝙ duo vniantur adinuicem.Sed aduerte ꝙ ex illo capi-
te ob.dicta de.huic.§.qꝛ non videtur relinquendus conſenſus
abbatis in vniōe ſicut ibi non reqritur ipſius rectoris.¶ Sol
uit Pau.ꝙ hic loquitur de eccleſia q̄ iure proprietatis ad nul-
lum inferiorem ſpectabat hic de illa q̄ ſpectabat iure ꝓprietatis
ad inferiorem epo:⁊ ideo non poteſt epūs ſtatum mutare ſine il-
31 lius conſenſu.¶ †Glo.ordinarios.colligit ex litera ꝙ inferior
epo etiam ſi habeat eccleſias pleno iure ſubiectas non pōt illas
vnire qđ tenuit etiam Inno.⁊ alij de excel.ꝑla.ſicut ⁊ no.fuit.ſ.
de reb.eccle.non alie.in cle.ſi vna.Idem zenzeli.⁊ Lap.Idem
Guil.per qđ dicit ꝙ abbas etiam exemptus non poteſt benefi-
cia ſua diuidere nec vnire quantūcūqꝫ ad eum ſpectent pleno iu-
a re cū hoc ſit officium epiꝰ.Ad quem aūt ſpectet vnire exēpta tā
git hic La.dicens ꝙ Jo.ſibi ſcripſit ꝙ ſuper hac vnione recur-
rendum erat ad papam.alle.de priuileg.c.autoritate.lib.vj.vj.
diſt.cum nullus.§.ſi.ipſe aūt dicit hoc procedere in vnione loco
rum exemptoꝝ adinuicem facienda:⁊ que ſubſunt immediate
pape ſecus ſi alij:qꝛ tunc ſufficit conſenſus illius cui ſubſunt nec
requiritur licentia pape.Item ſecus ſi vterqꝫ non eſt exemptus
vnde dicit ꝙ epūs poteſt eccleſiam ſibi ſubiectam in qua hꝫ exem
ptus inſtitutionē ⁊ deſtitutionē rectoris monaſterio exempto
vnire.alle.no.de his que vi me.cā fiunt.cū dilectus.in ſi.j.gl.et
de priuileg.tuarum.in prin.⁊ de reſti.ſpo.olim.per Ber.⁊ per
Inno.⁊ per Hoſt.de dona.inter dilectos.Iuxta hoc querit cū
glo.an abbates poſſunt hoc ius ſeu poteſtatem vniendi preſcri
bere.Archi.de preben.cum ſingula.in.vj.vt hic refert glo.alle.
⁊ pro ⁊ contra.⁊ tenet finaliter ꝙ poſſint preſcribere dictam po
teſtatem ſaltem circa prioratus monachales ſimplices non ha
bentes curam:ſicut poſſent vnire grangias ⁊ maneria.alleg.ff.
de leg.j.qđ in rerum.§.ſi.⁊.ff.de leg.ij.l.gayus.§.j.de ver.ſignf.
locus.Ad hoc allegat glo.ꝙ hoc vꝫ iuriſditionis epalis ⁊ nō or
dinis:⁊ per conſequens eſt preſcriptibile per inferiorē iuxta no.
in decre.accedentibus.qđ intellige cum titulo:alś ſecus niſi eēt
preſcriptio tanti temporis cuius initij memoria non extaret de
preſcrip.c.j.in.vj.⁊ ſic reſidet glo.per qđ videtur hanc opinionē
approbare.Idem Guil.alle.de preſcrip.auditis.⁊ remittit ad
no.in.d.c.accedentibus.per Hoſti.vbi habetur de tribus.ſ.de
his que ſunt iuriſditionis epalis ⁊ ordinis epalis ⁊ dignitatis
epalis.Idem tenet Pau.ſ.ꝙ hoc ius poſſet preſcribi per infe-
riorem epo.alleg.no.per Archi.in.d.c.cum ſingula.Idem zen
ze.de hoc dixit in.d.cle.ſi vna.Steph.tenet contrarium ſed non
bene vt ibi dixi cum glo.concor.Lap.dicens ꝙ hanc vnionem
etiam poterat facere capitulum ſede vacante dummodo nil po
terat iuris epalis:alś ſecus.alle.no.de maio.⁊ obe.c.vno.in.vj.
per hoc dicit ꝙ hec vnio multofortius poterit fieri per legatū
de latere.quo caſu non requireretur conſenſus abbatum q̄ alijs
caſibus requiritur.alleg.de offi.legati dilectus.⁊.c.j.⁊.ij.in.vj.
⁊ de elect.ſi abbatem.cod.lib.de ver.ſigni.c.j.reſpon.j.in.vj.⁊c.
32 ¶ †Glo.ad clauſtrum.querit quid ſi monachus eſt perpetuo
inſtitutus ad curam populi:⁊ ſic nihil hꝫ commune cum mona
ſterio.xvj.q.j.ne pro cuiuſlibet an tenebitur habere ſocium:di-
cit ꝙ non.Nec ob.iura que volunt monachum non debere ſta
re ſolum qꝛ locum habent in clauſtralibus vt hic patet.⁊ in.c.
ſi.de cap.mo.vbi etiam de hoc non aūt in alijs.⁊ ſic dicit ſerua-
ri de facto.ad hoc facit qꝛ non eſt dare rationem quare Abbas
debeat dare ſuum monachū ꝓ ſocio tali monacho ꝑpetuo inſti
tuto:ex quo nil hꝫ cōe cum monaſterio:que rō ceſſat in obedien
tiario qui ad ſolum nutum abbatis poteſt reuocari ad clauſtrū
⁊ ideo non dꝫ ſtare ſolus ſed cū ſocio:vt ſic aliqualem ſtabilitatē
clauſtri ſeruet.Et idem dicit in regulari canonico.vt no.ſ̄.c.ti.
qđ dei timorem.ſuper magna gloſ.Idem tenet Guil.hic dicēs
ꝙ hic loquitur in eccleſiis in quibus monachi per abbates ꝑe
ſentantur:⁊ per epos inſtituuntur ad curaꝫ animaꝝ ꝓpter ma
iorem vtilitatem:⁊ tūc non pōt vnus ſolus ſtare ſine ſocio ſicut
⁊ regularis canonicus:lꝫ glo.ſentiat differentiam eſſe in hoc in-
ter canonicū regularem ⁊ monachū in.d.c.qđ dei.Ex hoc not.
vnum caſum in quo monachus pōt ſtare ſolus extra clauſtrū.
b Idem dicitᵇ ſi monachus fiat epūs ſecularis eccleſie.de renunc.
niſi.Idem Paul.dicens ꝙ iura q̄ dicunt ꝙ monachi non de-
bent ſtare ſoli in capellis:debent intelligi in his qui poſſunt ad
clauſtrum reuocari ⁊ ſic ſunt clauſtrales ſaltem habitu ⁊ obediē
tia:ſecus in ꝑpetuo inſtitutis:qꝛ abbates non habent ꝓlationē
ſuper tales ſed ſubſunt epo.vt.d.c.ne pro cuiuſlibet:⁊ ſic non eſt
dicendū ꝙ abbas det ſocium monacho non ſuo ad hoc qꝛ mo-
nachi ꝓpoſiti cure ſecularium eccleſiaꝝ tenentur eos regere ſm
officium ſecularium.de ꝓſcri.cū olim.⁊ no.xvj.q.j.c.iij.Quid aūt
ſi monachus hꝫ ſuam continuā habitationem in monaſterio:
ſed fructus ſuos hꝫ lōge extra monaſterium ⁊ ibi forſan hꝫ ha-
bitationem ad familiā ⁊ agricultores ſicut ſunt officiales mona
ſterij.ſ.camerarij ꝓpoſiti ſacriſte an debebit iſte habere ſociū ſe-
33 cū.dicit ꝙ ſic ſm Guil.†Quare aūt monachi poſſunt ad clau
ſtrum reuocari ⁊ debeant qñ ſit vnio.dicit Guil.qꝛ non habēt
c firmū ſtatum in ſuis adminiſtrationibusᶜ cum non habēt velle
nec nolle.xij.q.j.non dicatis.ſecus in ſecularibus qui habēt ple-
num ius in ſuis beneficijs:⁊ ideo ꝓpter vnionem non poſſunt
ſic amoueri a ſuis beneficijs.de dona.conſultationibus.¶ Gl.
ſeruitutis.opp.ꝙ ſi eccleſia non ſufficiat duobus non poſſit ibi
ſeruire preſbyter qꝛ ille dꝫ habere ſocium cū quo celebret.de fil.
preſby.veniens.cū concor.Soluit gloſ.ꝙ ꝑſbyter eget ſeruitore
ſed non ſocio:conſtat aūt ꝙ talis pōt eſſe locus cuius redditus
ſufficerent preſbytero ⁊ ſeruitori:⁊ tū non duobus monachis:
cum illi maiorem ſumptū reqrant ratione alimentoꝝ ⁊ veſtiuꝫ.
Idem Steph.dicit tū hic Guil.ꝙ ſi duo monachi poſſunt ibi
ſtare cum artificio ſuo ⁊ cū adiutorio parentum ꝙ ex hoc non
remouebuntur.alle.de cap.mo.c.ſi.In verbo ceterū ⁊c.¶ Gl.
conuentuales.querit quare dicatur eccleſia collegiata:⁊ an ꝑor
conuentualis poſſit dare conuentui alle.⁊ remittit ⁊c.¶ Glo.⁊
ſi querit quid ſi prioratus curatus regi habeat per monachum
qualis etatis debebit eſſe ille qui ꝑponetur qui habebit per ſe
exercere curam.Reſpondet qđ dꝫ.xxv.annum attigiſſe ꝑ decre.
cum in cunctis.§.inferiora.de elec.nec habebit ob.ꝙ ſit manua
lis ꝑ ꝓalle.§.inferiora.⁊ de ele.nemo deinceps.li.vj.Cōtra hoc
tū facit iſte tex.cum;dicit.⁊ ſi cura qđ exponitur pro quibus ⁊c.qꝛ
innuit idem eſſe ſi cura habeat exerceri per ſe ⁊ ſic ſufficere dꝫ ēt
tunc etas.xx.annorum.Reſpondet glo.ꝙ hic non intendit im-
plicare hoc ſed intendit ſoluere dubium qñ per alium exercet:
quo caſu,videbatur ſufficere etas maior.xviij.annis nil alle.glo.
facit de eta.⁊ quali.ex ratione:tū hoc non ob.hic exigitur etas.
xx.annoꝝ ⁊ completa.Fatetur aūt glo.ꝙ de mente iuris nō eſt
ꝙ monachꝰ clauſtralis gerat curaꝫ populi.vt ptꝫ in.c.j.de cap.
mo.cum ibi no.idem tenet hic Guil.dicens ꝙ qui aſſumuntur
ad non conuentuales curatos debent eſſe etatis.xxv.ann.dūm
per ſe exerceant curam:vt qꝛ ꝑſentantur ꝑ abbates ⁊ inſtituunt
per epos.vel ex ſpeciali priuilegio vel conſuetudine inſtituuntur
per abbates in eccleſijs ſpectantibus ad eos pleno iure.alleg.de
preben.referente.xvj.q.ij.viſis.vnde dicit hoc caſu cenſentur ha
bere duplex beneficium:ſecus ſi cura per alios exercetur quo ca
ſu dr habere ſimplex beneficium ⁊ tunc ſufficiunt.xx.anni.Idē
34 tenet zenze.⁊ Steph.†Sed nunquid epūs poterit diſpenſare in
minori etate:intelligo cum ꝓmouendo ad prioratum conuētua
lem.dicit Pau.ꝙ non alle.de eta.⁊ qua.c.vno.in.vj.Nam tales
prioratus ſunt curati ratione collegij ⁊ perſonaꝝ ipſius in quas
habent iuriſditionem ⁊ forum penitentiale.de offi.ord.quāto.
de maio.⁊ obedien.cum in eccleſijs.In parochianos autē di-
cit prelatum conuentualem habere iuriſditionem fori peni-
tentialis tantum ⁊ non contentioſi:⁊ ſic dicit intelligendum qđ
no.ij.q.j.nemo.de offi.ordi.cum ab eccleſiarum.¶ Glo.perege
rit.querit quare hoc caſu quando cura exercetur per alium:et
non eſt prioratus conuentualis requiritur etas.xx.ann.com-
pleta.⁊ tamen quando eſt prioratus conuentualis ſufficit etas
xxv.ann.

a ¶ Ad quem aūt.Adde glo.Hoſt.⁊.d.abb.in.c.j.extra ne ſede vacan.

b ¶ Si monachus.Adde hec facere ea que not.per gloſ.in c.de monachis in.vj.q.j.Bal.in.c.clerici.de vi.⁊ hone.cler.

c ¶ Cū nō habent.Adde.d.Abba.in.c.ex parte.in.ij.col.extra de iurein.

xxv. an. cepta licet non completa gl. dicit hoc eſſe de arbitrariis
de quibus nō cogimur reddere rationē. de reſcrip. ſi quādo po-
teſt tamē eſſe ratio quia in caſu precedenti maior etas requiritur.
ideo ſufficit illā inchoatam hic minor ſufficit ideo non exigitur
perfecta. Sed contra iſtum tex. op. Paul. et videtur quod non de-
beat ſufficere etas. xx. an. ſed omnino requiratur quod ingreſſus ſit
xxv. annū vnde op. de. c. cū in cunctis. §. inferiora. de elec. vbi in
omni dignitate perſonatu et beneficio curato requiratur dicta
etas in promouendo. Reſpondet quod ibi ponitur regula que fal-
lit hic in religioſis. vel dicit ſecundum quod ibi loquitur quādo cu
ra exercetur per ſe hic quādo per alium et non per priorē et de men
te iuris dicit eſſe quod cura populi per clauſtrales non exerceatur.
a de capel. mo. c. j. Guil. hic dicit[a] quod tales prioratus non ſunt di-
gnitates ſeu perſonatus. et ideo ſufficit hec etas alias autem re-
quireretur diſpenſatio ſaltem dioceſani. de eta. et quali. c. vno in
vj. et propter hoc tales non poſſunt eſſe delegati ſedis apoſtoli-
ce. vt no. de reſcrip. in cle. et ſi principalis. Item etiam tales prio
ratus non ſunt eccleſie curate. vt ſic cenſeantur. beneficia dupli-
cia. ſed ſola ſunt ſimplicia inquantum iſtos priores cōcernūt alias
oporteret quod haberēt. xxv. annos. alleg. de electio. licet canon. in
vj. et ſecundum hoc in breuibus loquendo non ob. §. inferiora.
qui loquitur in perſonatibus dignitatibus et curatis. et ſic in be
neficijs duplicibus. hoc in aliis ſimplicibus. Idē tenet zēze. etc.
¶ Gl. iſtos. op. quia decre. licet canon. non habet locum in eccleſiis
collegiatis. de elec. ſtatutum in. vj. hic videtur dici oppoſitum.
igitur etc. Soluit quod in eccleſiis collegiatis curatis et aſſumptis
ad earum regimen non habet locum. c. licet canon. vt ibi. ſed in
prioratib⁹ conuentualibus religioſis et prioribus ipſorum bene
habet locum ita hic et ſic diuerſitas caſus tollit contrarium etc.
¶ Glo. habuerint. querit an hic comprehendantur etiam iam
promoti ante conſtitutionē hanc. Reſpōdet quod ſic. et hoc voluit
iſte tex. dum dixit habuerint. et nō dixit receperint et ſic non re-
ſpexit initiū. ſimile. alleg. gl. decreta. cū in cunctis. §. hoc ſane. de
elec. nec ob. litera hic dū dixit a collationis tēpore etc. quia illud
habet locum in cōmiſſis poſt hanc conſtitutionē ſed in commiſ-
ſis ante a tēpore quo ligauit hec cōſtitutio tales etiā fuerūt liga
ti. et ſic eſt intelligendus et ſupplendus iſte tex. etc. ¶ Glo. ratio-
nabili. exēplificat literam que potuit eſſe cauſa rationabilis pro
pter quā nō fuerant promoti. ſ. tēpus debitū ad ſacerdotium
Lap. hic dicit quod rationabilis cauſa eſſe pōt ſi cū eis fuerit diſpē
ſatum per ordinariū ſcdm decre. cū ex eo de elect. in. vj. et hoc in
nō exemptis prout loquitur dictū. c. vt patet ibi in verbo ſubie
ctus. et ibi no. per Archi. cū exemptis vero ſolus papa vel lega-
tus de latere diſpenſabit. de priui. auctoritate in. vj. vel dic ſcdm
quod epiſcopus poteſt diſpēſare cū exemptis ad inſtantiā exēpto-
rum. de preſcrip. veniens de ſen. excō. de monialibus. et eo. ti. re-
ligioſo in. vj. et de priui. volētes. eo. li. poterūt etiā et ipſorū abba
tes ex priuilegio vel ex cōſuetudine preſcripta. de preſcrip. audi
tis. facit qd no. ſ. de re. eccl. nō alie. cle. j. etc. ¶ Glo. expreſſe. op.
de no. in. c. cū magiſtrum de elec. vbi dicit Egidius quod in admi-
niſtrationibus tēporalib⁹ ſufficit tacita profeſſio quia illi ſunt qua
ſi caſtaldi. Soluit quod ibi ponitur opi. Egidij que hic corrigitur
ex quo patet quod decreta. nullus. de elec. in. vj. locū habeat etiam
in proponēdis iſtis tēporalibus adminiſtrationibus. Sed que
rit hic Math. quid ſi fiat profeſſio in manibus monachi ſine
mandato abbatis an tenet Hoſti. in ſumma qui cle. vel vouen.
§. qui vouens. tenet quod non. Mouetur quia monachus nō pōt
monaſterium obligare profitendi nec profitentem monaſteriū
cum ſit quaſi ſpiritale matrimoniū. et ſic requiratur cōſenſus.
de regula. ad apoſtolicā. et. c. porrectū. vbi de hoc per Inno. hec
intellige niſi de mādato abbatis receperit monachum ad pro-
feſſionem vel niſi receperit nomine abbatis et poſtea abbas ra-
35 tum habuerit.[b] † Itē querit extrauagā. quid ſi peregrinus in
b trat nauim vel tabernā et non inueniat res ſuas. et dicat ſe ami-
ſiſſe quaſdā. an ſtabitur ſuo iuramento. et videtur quod ſic ſecundum
eū. cum non ſit veriſimile quod peregrinus deceret. l. ſancimus. C.
de ſacroſan. eccle. cōtrariū tenet alleg. vj. q. vlti. actor. et de iureiu
rā. c. ſi. Tu dic vt no. per Bart. in. l. j. §. furti. ff. nau. cau. ſtabu.
facit qd no. Inno. in. c. ſuper. c. et quod metus cauſa. et per Bar. in
l. actione. ff. de in litem iuran. et. l. j. §. ſi ciſta. ff. depoſiti etc. ¶ Gl.
cōſuetudinē querit an hic reprobatur conſuetudo que habet quod
priores de quibus hic dicitur habeant vocem in electione maio
ris abbatis. de quo no. de priuileg. c. j. in fi. l. vj. et no. de reli. do.
c. ſi. per Io. an. Reſpondet quod non. ſed ſolum reprobatur cōſue-
tudo que haberet quod tales priores non teneantur reſidere ratio
nabili cauſa ceſſante. Idē Stepha. alle. quia talis cōſuetudo eſt
oneroſa et dānoſa monaſterio. ſecus in alia de qua predixi et no.
per Hoſtien. et Archi. in. d. c. j. in fi. de priui. in. vj. Fatetur tamē
quod ceſſante conſuetudine ex quo nō debet in maiori monaſterio
reſidere. quod illo vacante non haberet vocem de iure communi.

c ¶ Glo. reſidere colligit in quibus equiparentur[c] prioratus ma
nuales perpetuis beneficiis et clara eſt quia in nouē vt patet ex
gl. ¶ Glo. rationabili querit qđ potuerit eſſe rationabilis cauſa
alia quam ſtudiorum per quam non teneantur ad reſidentiam. Re
ſpōdet forte infirmitatis vel aeris intemperies vel capitalis ini
micitia. ¶ No. precipue ſecundū exēplum. et cōcor. qd habetur
xxiij. di. cōmunis. et in. l. de etate. ff. ad treb. per Barto. in. §. ad
ampliationem. ¶ Gl. quibuſlibet. ponderat iſtud vniuerſale qui
buſlibet per qd dicit in dubio hanc partem locum habere in om
nibus monachis. facit de maio. et obe. ſolite. ¶ Gl. legitima que
rit quid ſi monachus habet legitimam cauſam. ſed abbas non
vult illā admittere. Reſpondet quod monachus debet ſupplicare
vel appellare ad ſuperiorem abbatis ad inſtar ſerui ſupplican-
tis cōtra dominum iuxta. l. j. C. de preci. impera. offe. facit de ap
pel. de priore. et de treuga. nullus. Idē zenze. alle. ff. de rei vendi.
l. ſi. et. ff. de offi. procō. et leg. l. nec quicquam. §. de plano. Ad predicta
qd no. Inno. qui cle. vel vo. inſinuante. et per doctores in clemē.
quia regulares. ¶ Gl. familiares querit quid ſi abbas hoc qd
hic dicitur de magiſtro tenēdo non ſeruet quia dicit facultates
non ſufficere. Reſpondet gl. quod epiſcopus de hoc inquirere ha-
bebit. et ſi facta inquiſitione reperit eos ſufficientes coget abba-
tem ad tenendum magiſtrum ſecundum formam hic poſitam
vt ipſemet ponat ibi magiſtrū. arg. de magiſtris. c. ij. ſecus ſi in-
uenitur non ſufficere. In. §. premiſſa. ¶ Gl. obſeruari querit an
diſſuetudo circa premiſſa teneat. Reſpondet quod non. et hoc in-
nuit iſtud verbum obſeruari. fatetur tamen quod licet hoc ſit de iu
re antiquo qd etiam innouatur tamen male ſeruatur hodie de
36 facto. nec innouatio iſta in hoc aliquid proficit. ¶ † Not. bene
de verbo obſeruari. Querit hic Guil. aliqua in hoc. §. premiſſa.
primo circa id qd dicitur de vſu camiſiarum. nunquid monachi
vti poſſunt veſtibus de cotono que appellantur fuſtanei vel ve
ſtibus gentilib⁹ vel delicatis de lana. dicit quod ſic quia omnia que
non ſunt expreſſe prohibita in regula ſancti Benedicti. dūmo-
do alias ſint honeſta licēt. alle. xvj. q. j. ſunt nonnulli. ſecūdo cir-
ca id qd hic dicitur de abdicatione proprietatis qd debet intelligi
quantūcunque modice ſecundum eum etc. ¶ Querit quid ſi mona-
chus deſtitutus omni parentum ſuffragio nec ſperans aliquid
extra monaſterium. medietatem prouiſionis ſibi tradite per ab-
batem pro veſtimentis vel aliis neceſſariis retinet et cōſeruat. in
currit ne penas promulgatas cōtra proprietarios dicit quod ſi igno
rante abbate conſeruet pecunias vſque ad mortē incurrit dictas
penas nec tali eſt miniſtrandum. vt. ſ. eo. ſuper quodam. et. c. cū
ad monaſterium. Si vero ſciente abbate tenet paratus redde-
re quotienſcunque requiſitus fuerit. tunc ſecus. nec ob. ſimiū. c. cū
ad monaſterium. a contrario ſenſu et ibi dum dicit nec eſtimet
abbas quod ſuper habēda proprietate poſſit cū aliquo diſpēſare.
quia id verū quia non pōt diſpēſare quod noie proprio habeat ſed quod
habeat nomine monaſterij vel abbatis in vſus neceſſarios ſic.
caueat tamen quod non fingat ſe tenere nomine abbatis. cū teneat
proprio. et ſic ſimulata equitas eſſet duplex iniquitas. Cū Guil.
cōcor. zenze. dicēs quod ſciēte et permittēte abbate licet monacho poſ-
ſidere noie abbatis ſiue monaſterij aliquid cōuertendū in vſus
neceſſarios. Mouetur quia in illo caſu pōt clamare et victum pe-
tere. de accu. olim nec ob. c. cum ad monaſteriū. quia reſpondet
37 prout maxime dictū eſt poſt Guil. ¶ Querit hic Mat. quid ſi
abbas et monachi expellunt aliquē profeſſum de monaſterio an
poterūt retinere bona que contulit monaſterio. videtur quod non
per. l. ſi. C. de reuo. dona. et. ſ. de infan. et lan. expo. c. vno. et. ff. pro
derelic. l. ſi. concludit quod abbas et monachi debent eū recipere al
le. de reg. c. ſi. et ſi hoc facere nolunt tunc epiſcopus debebit eū recipere et
ponere in alio monaſterio. et illud habebit bona collata per ta-
lem primo monaſterio. alle. C. de ſac. ſanc. ec. auc. ſi captiui. Fate
tur tamen ex hoc quod ſi monachus expellitur a monaſterio et ſibi
denegantur victualia. poteſt petere reſtitutionē bonorum ſuo-
38 rum. alle. de reſcrip. cum dilecta cum ibi no. ¶ †[d] Deinde que
d rit quid ſi monachus poſt ingreſſum cum aliquo contraxit con
tra quem poterit ille agere dicit quod contra nullum. nam contra
monaſterium nō. quia cū illo non contraxit. cum monacho nō
quia nihil propriū habet nec poteſt habere. xij. q. j. nō dicatis. et
ſic inanis eſt actio. de ſolu. Odoardus. Tu dic vt no. de epiſ. et
cle. aūc. cauſa que cum monacho. et de proba. in preſentia. quia hoc
procedit in contractibus poſtea initis niſi de mandato abbatis
ſit initus contractus vel verſio facta ſit in vtilitatem monaſte-
rij. de fideiuſ. quod quibuſdam cum ibi no. de debitis autem cōtra-
ctis ante monachatum dicit quod abbas monaſterij conuenitur qua-
ſi ſucceſſor monachi cū in eis trāſiuerūt bona monachi. Quid
ſi aliquis monachus romanus facit ſe monachum campanum
qd monaſterium habebit bona. dicit quod monaſterium in quo il
le eſt ingreſſus. quia bona ſequuntur perſonam facit. C. de ſac.
ſanc. ec. auctē. ingreſſi. ¶ Vlterius querit quid ſi de licentia ab

a ¶ Qd tales prioratus. Ad de gl. in cle. et ſi principalis in v. cōuentuale. ſ. de reſcrip. Fely. ſ. c. cū in noſtra in. xix. col. in ſi. extra de reſcrip.

b ¶ Itē querit Adde Bar. in. l. j. §. ſerui. ff. fur. aduerſus. nau. cau. in. ij. col. v. quero quid ſi hoſpes. Iaſ. in. §. ſequēs. in. viij. col. et. l. §. ex maleficijs. in pe. co. inſti. de actio.

c ¶ Prioratus manuales. Ad de do. Anto. et doc. in. c. cū de putati. de iudi.

e ¶ Deinde querit. An aūt monachus exiſtēs in ſtudio poſſit obligare monaſteriū ad expenſas doctoratus itē poſſit cōtrahēdo libros vel alias res obligare ponit Fely. ſ. c. cum dilecta. ſ. xxiij. colū. extra de reſcrip.

batis ⁊ monachorum ⁊ vadat ad curias principum. ⁊ ibi plu
ra lucratur in eis. poſtea ingreditur aliam religionez. nunquid
primū monaſterium habebit bona videtur ꝙ nō. quia nō poſ
ſidet monachum ergo non poteſt per eū agere. ff. de acqui. poſ.
l. j. §. per ſeruū. xvj. q. ij. c. ij. ⁊ iij. dicit ꝙ primū monaſteriū po
39 terit. alle. xviij. q. j. ca. ij. ⁊ iij. q. ij. c. iiij. † Sed quid ſi abbas non
vult recipere monachum egrotantez qui poſtea multa acquiſi
uit qd erit de talibꝰ bonis dicit ꝙ ſi abbas ſolꝰ hoc fecit mona
ſterium illa petere poteſt. ſecus ſi fecerit cum conuentu ſuo ſecū
dum Matth. in prima parte nihil habetur extra glo. Jn. §. ſta
40 tuimus ⁊c. † Querit Guil. an aliquid ſit ita ꝑceptū ſiue impe
ratum in regula Benedicti ꝙ non poſſit ad diſpoſitionē abba
tis proprij ⁊ voluntatē relaxari. Refert quoſdam dicere ꝙ nō.
quia ita dicitur ordinaſſe beatus Benedictus monachorū pre
ceptor in ſua regula i ti. de obedientia. c. xliiij. pro quo facit. xvj.
q. j. ſunt nonnulli. Caueat ergo Abbas vt de ſeipſo oſtēdat qua
liter alios oportet in domo dei conſeruari. facit de elec. cū in cū
ctis. intellige niſi tribus ſubſtantialibus. de quibus in. c. cū ad
monaſteriuz in fi. de ſtatu. mo. Secundo querit an regula ⁊ cō
ſtitutiones ſuorum maiorū ipſorum monachorum obligēt eos
vltra precepta diuina ⁊ alia communia. Refert aliquos religio
ſos dicere ꝙ non ad culpā ſed ad penam tantum. ⁊ ſic ſecundū
hoc erit in diſpoſitione cuiuſlibet perſone ſingularis de ordine.
vel facere qđ ſpecialiter imperaꝛ in regula ſeu qđ precipitur vel
tranſgredi ⁊ aliud opus ſatiſfactorium facere ⁊ ſic cū ſint obli
gati ſecūdum hoc alternatiue alterū implendo liberantur. alle.
de reg. iuris in alternatiuis in. vj. Sed vt dicit gl. iſte videꝛ qua
ſi fruſtrari bonū obediētie que eſt tertia columna ſubſtantialis
in religione quacunqꝫ. ȝ. eo. cum ad monaſterium de tempo. or
di. ad aures. xxiij. q. j. quid culpatur. ⁊ appropriare aliquid mo
nacho contra id. xij. q. j. nolo. ⁊ c. non dicatis. Nam cuz eius ſit
nolle cuius eſt velle. ff. de reg. iur. eius. eſt cuz monachus nō. xij.
q. ij. alienationes. Jdem Matth. dicens ꝙ in hoc nō hꝫ velle.
⁊ per conſequens nec nolle. per qđ concludit ꝙ omnia que con
tinētur in regula ſancti Benedicti ſunt precepta ſeu prohibitio
nes. [a] ⁊ ſic tranſgreſſores voluntarios ad peccatū mortale obli
gāt vide Tho. ſcđa ſecunde. q. clxxxvj. arti. vltimo. in. §. ſi quis
aūt querit nunquid monachi qui faciētes cōtra hāc decre. ſunt
ſuſpēſi a collatione beneficiorum ſint etiā ſuſpenſi a ſuſceptione
beneficij. dicit ꝙ nō cum hic ſolū a collatione beneficiorū. ⁊ nō
a ſuſpenſione ſuſpendantur alle. de cle. excom. miniſ. ſi celebrat.
per hoc dicit ꝙ interim durante ſuſpēſione poſſent alia benefi
cia recipere. ⁊ ſuis beneficijs gaudere cū ſolū hac parte fructuū
beneficiorū habitorū vel habendorū ſint priuati. ſ. collationis be
neficiorū. nā collatio ſicut electio eſt de fructibus. alle. de reſti. in
integ. cū veniſſent ⁊ iſtis fructibus. ſ. collationis beneficiorū vti
non poſſunt. ſ. tēpus hic prohibitum. Sed quid ſi cōtra faciāt
an ex hoc erunt irregulares. dicit ꝙ nō quia hec nō eſt ſuſpēſio
talis que hoc inducat. ſed eſt quedā ſubtractio fructuum ſui be
41 neficij pro parte. alleg. ſimile in cle. vt hi qui de eta. ⁊ qua. † Ul
terius ex hoc eodē tex. cum dicit a collatione beneficiorum colli
git Ste. ꝙ prioratus ⁊ adminiſtrationes monachales vocanꝛ
beneficia qđ dicit eſſe verū largo ſumpto vocabulo beneficij. de
quo per Archidi. de reſcriptis. gratia in. vj. ⁊ de prebē. cui de
non eo. lib. Stricto aūt ſumpto vocabulo non dicuntur benefi
cia eccleſiaſtica nec conferuntur in titulū. ſed potius cōmendan
tur. alle. ȝ. eo. ti. cum ad monaſteriū. §. tales. de priuile. volētes
§. in eos. lib. vj. ⁊ ideo quia poſſunt amoueri pro voluntate ſu
perioris. propterea nō confirmantur de cōfir. vtil. vel inutili ad
noſtram. ⁊ c. porrecta. qđ non eſt in alijs bñficijs a quibus non
amouetur quis ſine cauſa. de reſti. ſpolia. cōquerēte. Jn ver.
ꝙ ſi nullum querit Guil. de qua adminiſtratione hic intelliga
tur. Reſpondet ꝙ de adminiſtratione temporaliū nō autē ſpiri
tualiū beneficiorū. ⁊ ſic iſta pena intelligaꝛ ſecūdum precedētes
⁊ ſequētes alias penas que tendūt tantū ad ſubtractionē prouē
tuum temporaliū. ⁊ ſic vt odioſe reſtringuntur. Ad hoc quia ſi
papa intellexiſſet de ſpiritualibꝰ de illis expreſſiſſet. de deci. ad
audientiā. Jdez tenet zenze. dicens hoc intelligi de adminiſtra
tione temporali conſiſtenti in tēporali ꝑceptione fructuum. vt
ſic iſtud verbū poſitū hic intelligatur iuxta precedentia ⁊ ſequē
tia. vt eſt dictū alle. ff. de leg. j. ſi ſeruus plurium. ⁊ de app. ſecūdo
requiris. non autem debet intelligi de ſpirituali iuxta officium
ſuū. nā tunc ſi eſſet a tali ſuſpēſus quis miniſtraret loco eius. ⁊
prouidebitur ſibi vnde viuat. ſimile no. ſecūdum cū de elec. cum
in cunctis. §. clerici de appel. paſtoralis in fi. Ulterius ꝑ hūc
tex. qui dicit iſtos inhabiles ad adminiſtrationem ⁊ beneficiuz
eccleſiaſticum colligit Guil. ꝙ tales non poterunt ſuſcipere ali
quā adminiſtrationē vel beneficium eccleſiaſticum. Ex quo
no. ſcđo [b] ꝙ aliud eſt adminiſtratio aliud beneficiū eccleſiaſti
cū in talibus religioſis qđ maxie procedit in monachis ⁊ alijs

a Et ſic trāſ greſſores. adde arch. xxvij. q. j. c. j.

b Qđ aliud eſt adminiſtratio. Adde Inno. ſ. c. ex literis de ꝓba. in. c. nouū de deci. goſ. ſ. c. preſenti. de offi. or. in. vj.

c Qđ īferiores plati. adde que habenꝛ ꝑ gl. ⁊ do. Abb. ī c. ex frequētibꝰ de inſti.

hoſpitalarijs qui vt plurimū habēt ſuas grangias in quibus
nihil eſt ſpiritualitatis. ſed omne eſt temporale cōſiſtens in poſ
ſeſſionibus. licet aliquas capellas ſiue oratoria habeant in qui
bus audiunt diuina. ꝓpter hoc tamen nihil ſpiritualitatis ac
creſcit cum ſint ibi per modum acceſſoriū. ⁊ cū vniuerſitate poſ
42 ſunt vendi. de iurepatro. ex literis. Juxta hoc querit nunquid
omne quod eſt deo dedicatū quodcūqꝫ ſit ⁊ in quibuſcūqꝫ rebꝰ
exiſtat cenſeatur beneficium eccleſiaſticū. videtur ꝙ ſic per. c. ſal
nator. j. q. iiij. ȝ. de excep. cum venerabilis. in fin. ⁊ hoc tenet per
hoc qđ dicit ꝙ hic eſt inculcatio verborū quia etiaz adminiſtra
tio eſt beneficium eccleſiaſticū. Sed quid ſi talis incapax ⁊ in
habilis ad beneficiuz eccleſiaſticū interim illud ſuſcipiat an erit
irregularis dicit ꝙ nō. Mouetur quia iſta inhabilitas nō pro
cedit a claue. Fatetur tamen ꝙ non tenet collatio nec talis face
ret fructus ſuos. ⁊ ille tanꝙ tranſgreſſor iuris poſſet puniri. al
le. ȝ. de cle. excom. mi. poſtulaſtis. ⁊ ȝ. de elec. cōmiſſa. in. vj. Jdē
zenze. alle. iiij. di. c. denīqꝫ. facit qđ no. de elec. in generali. in. vj.
43 Jn verſi. abbate vero ante. §. quia vero. † Guil. inducit hunc
tex. ad queſtionē de qua in cle. quia regulares. de ſup. neg. prela.
videlicet an propter negligentiaz prelati eccleſie collegiate vel con
uentualis deuoluatur electio ſeu preſentatio ad collegium vel cō
uētum. quia videtur ꝙ ſic per hunc tex. ȝ. ne ſe. va. c. vno. in. vj.
contrariū dicit fuiſſe no. in dicta cle. quia regulares. nec ob. cle.
ſecundum eum. quia continet ſpecialē prouiſionez que ad aliū
caſum non debet extendi. ar. de priuileg. ſane. Ad hoc quia nō
eſt bona arg. a ſuſpenſione ad negligentiam. ȝ. de conceſ. prebē.
quia diuerſitatem. ſic nec de morte ciuili ad naturalem. xvj. q. j.
placuit. ij. cuz ibi no. Erit ergo hic ſpeciale ꝙ fiat deuolutio de
abbate ad conuentum ipſo abbate ſuſpenſo propter culpā. ⁊ ſic
non debet extendi ad caſum negligētie ſecundum Guil. ⁊ idem
44 zenze. † Sed quid de caſu mortis an mortuo abbate tranſeat
tota ſua adminiſtratio ſpiritualis. ⁊ temporalis ad conuentuz.
Guil. tenet ꝙ ſic. alle. de cōſue. cum dilectus. ⁊ de re. c. ſi an. vj. qđ
dicit eſſe verum ⁊ ſic ſeruari exceptis ſpecialibus caſibus quiva
cante monaſterio ſunt prohibiti exercere ſic alienare litigare ⁊
beneficia conferre. que ad ſolū prelatum ſpectāt. Nunquid aūt
violantes hec que hic dicuntur ſint obligati tantum ad penas
predictas ⁊ nō ad aliā culpā. dicit ꝙ ſic ne duplici pena punian
tur alle. de iudi. at ſi cle. in fi. Jtē quis alias niſi fuiſſent hec pro
hibita videbantur iſtis licere cū expreſſe nō eſſent prohibita in
regula. alleg. xvj. q. j. nonnulli ſecunduz Guil. Ulterius dicit
hic Mat. ꝙ ex iſto tex. videtur probari ꝙ ſi ad aliquem ſpectet
prouiſio ex iure deuoluto ꝙ hoc facere debet cum conſilio ⁊ con
ſenſu conuentus ⁊ capituli. ⁊ hoc quando de maiori ad maiorē
⁊ ſic reſidet. de hoc de elec. ne pro defectu. Ultimo querit Ra
pus hic dicitur deuolui iuriſdictionem ad priorem clauſtralez
cuz conſilio ⁊ cōſenſu cōuentꝰ quid ſi nō ſit ibi prior clauſtralis.
dicit deuoluetur ad alium ſuperiorem poſt abbatem alle. qđ ha
betur in conſtitutione Benedicti. xij. regula. de mutuis ⁊ vēdi
tionibus. Si autem ibi non eſſet aliꝰ prior clauſtralis nec alius
prelatus maior poſt abbatem. dicit ꝙ tunc deuoluetur ad aliū
qui ſaltem maior eſt ordine vel antiquitate. allegat de maio. et
obe. c. j. Ulterius inducit hunc tex. ad queſtionem illam ad quē
ſpectat collatio beneficiorum in eccleſia collegiata. quia videtur
ꝙ ad prelatum cum conſenſu capituli. alleg. de his q̄ fiūt a pla.
c. ea noſcitur. ⁊ ſimiliter inducit hunc tex. ꝙ vacāte monaſterio
deuoluatur iuriſdictio ad priorem clauſtralem ⁊ conuentum ⁊c.
Jn. §. quia vero. querit Guil. an penſio vel ſubuentio cadat
in ſingulos monachos. dicit ꝙ non niſi eis pro adminiſtratiōe
nomine monaſterij aſſignentur. alle. no. per Jnno. ⁊ Hoſti. de
reſcrip. edoceri. ⁊ c. cum dilecta. de ſymo. cum eſſet. Hinc eſt ꝙ
diuiſio prebendarum non cadat in monaſterijs propter vitan
dum proprium. alle. de ſta. mo. cum ad monaſterium. Ulte
rius querit hic Matth. quid ſi abbas ⁊ monachi expellant ali
quem profeſſum ⁊c. vt. ȝ. in. §. premiſſa. Querit hic Guil. ali
qua. primo circa id qđ dicitur de vſu camiſiaruz ⁊c. vt. ȝ. querit
Jo. de lig. quid ſi monachus bonon. exemptus aliquid cōmi
ſit in monaſterio ſuo exempto propter quod incidit in cano
nem. puta quia tenuit arma. ſ. ſepta monaſterij ſine licentia pre
lati. queritur an poterit abſolui a ſuo abbate. ⁊ ſi non poſſit an
ſaltem abſolui poterit a ſuo epiſcopo. ⁊ arguit late pro ⁊ contra
⁊ primo in prima queſtione ⁊ ſoluit. ſecūdo in ſecunda. dicit er
go ſoluendo primam queſtionem ſe credere ꝙ a ſuo abbate ab
ſolui non poſſit. vnde dat regulam [c] ꝙ inferiores prelati ab epi
ſcopo nō poſſunt abſoluere a ſententia canonis. niſi in caſibus
expreſſis in iure. ⁊ ſic dicit ꝙ inuenit ſcriptum do. Berengariū
olim epiſcopum bitt. ⁊ Oldra. compoſitorem. vj. lib. in quodaz
ſuo opuſculo in tertia charta. ⁊ ibi atteſtatur ꝙ ſocij ſui compo
ſitores. vj. li. ⁊ do. Boniſacꝰ ſic ſentiebat. Ad hoc facit qđ no.
Jnno. de eo qui fur. or. ſuſce. c. ij. ⁊ quod no. Spe. in. §. ſunt quo

qꝫ in tractatu

qꝫ.in tractatu diſpenſationum.vbi dicunt ꝙ inferior epiſcopo
non poteſt diſpenſare niſi in caſibus a iure expreſſis.Ad hoc
etiaꝫ alle.Jo.de lig.cle.ij.circa prin.ſ.de priuile.vbi traditur re
gula ꝙ religioſi etiaꝫ exempti vt ibi colligitur ex gl.que incipit
etiam abſoluere nõ poſſunt excõmunicatos.a canone.niſi caſi-
bus permiſſis a iure ⁊ ſic regula traditur affirmatiue.⁊ exceptiõ
negatiue.hec dicit vera niſi abbas haberet iuriſdictionẽ epiſco-
palẽ vel quaſi in parochia ſua ⁊ in mẽbris ſibi ſubiectis ex con-
ſuetudine vel priuilegio vltra illã iuriſdictionẽ quã habet.de iu-
re cõmuni in monachos ſuos que non eſt epiſcopalis ſed extra
ordinaria.⁊ tunc in illo caſu dicit ꝙ ille talis Abbas poſſit ab-
ſoluere per.c.abbates.de priuile.in.vi.⁊ qđ no.in cle.j.de reb.ec
cle.nõ alie.non ob.p̃dictis.c.nuper de ſen.excõ.vbi dicitur ꝙ ſi
conditor canonis non ſeruat abſolutionẽ intelligitur alijs con-
ceſſiſſe.⁊ ſic videtur indiſtincte ꝙ do.Abbas poſſit abſoluere.
qꝛ alijs verbum poteſt reſpicere epiſcopos.⁊ ſic intelligit cõmu
niter glo.iuris canonici qđ minime eſt mutandũ.ar.l.minime.
ff.de legi.⁊ ſic neceſſario nõ comprehendit dictos abbates.⁊ ſi
dicatur ibi non poteſt cõprehendere epiſcopos.qꝛ epiſcop⁹ nõ
eſt ordinarius exemptorũ.⁊ ſic neceſſario comprehendit dictos
abbates.Reſpondet ꝙ poteſt dici ꝙ ibi intelligatur de epiſco-
po.vt.ſ.dicetur in proxima q̃ſtione.⁊ dato ꝙ de ipſo non intel-
ligeretur poſſumus dicere ꝙ ſumus extra caſuꝫ.c.nuper.qꝛ pa
pa hic intelligitur ibi reſeruaſſe poteſtatẽ abſoluẽdi tales.nã eo
ipſo ꝙ ſunt exẽpti videtur reſeruaſſe ſibi iudicia ſua.alle.xvj.q.
ij.frater noſter cum ſimilibus.facit qđ no.xciij.diſ.nulla per gl.
⁊ de priui.auctoritate in.vj.Item non ob.de maio.⁊ obe.in ca.
cũ in eccleſijs.qꝛ loquitur in excõmunicationibus promulgatis
per iſtos abbates.qꝛ ab illis poſſunt abſoluere ſec⁹ in latis a ca-
none vel a ſuperiore.ar.xxj.diſ.inferior.Item non ob.ꝙ vbi eſt
eadẽ ratio igitur ⁊ idem ius.⁊ ſic qua ratiõe prelati religioſi ab
ſoluere poſſunt ſubditos ſuos a canone.ſi quis ſuadẽte.de ſen-
tẽ.excõ.monachi.licet ille ſit de caſibus reſeruatis pape eadẽ ra
tione debent poſſe in caſu propoſito cũ ſit eadẽ ratio.ſ.ne ſit ne-
ceſſe habeant ire ad papã pro abſolutiõe obtinẽda detur mate
ria euagandi quia reſpondet ꝙ dicta arg.nõ procedit in exorbi
tãtibus a iure cõmuni.vt no.in.c.iij.de reg.iur.in.vj.⁊.c.ea que
℄ No.bene hoc dictũ facit qđ no.eo.ti.odia per Jo.an.Pre-
terea poteſt dici ꝙ non ſit eadẽ ratio.qꝛ frequẽtius inciditur in
canonem ſi quis ſuadente ꝙ̃ in aliquos.ideo ibi facili⁹ fuit pro
uidenduꝫ.hec opi.videt̃ cõtra caſum.c.nuper.Hoſtien.aperte
tenet cõtrariũ in ſumma de ſen.excõ.§.ſi quis poſſit abſoluere
in prima col.Itẽ ſentit Spec.eo.tit.in ſuo repertorio.§.ſequit̃
nec ob.dictum Inno.in.c.ij.de eo qui fur.or.rec.qꝛ loquitur in
diſpenſatione.nos in abſolutiõe iuris inter que eſt differentia
ſ.de ſen.excõ.cum illorũ.Nec ob.glo.de pe.⁊ rem.ſi epiſcopus.
in.vj.quia debet intelligi in excommunicato ab homine ſeu ab
ipſo epiſcopo.vt ſentit Spec.vbi.ſ.In ſecunda queſtione nun
quid vcꝫ eps poſſet in dicto caſu tales abſoluere tꝫ ꝙ ſic.Mo-
uet̃.quia exẽptus in eo qđ ipſuꝫ tangit poteſt renũciare ſuo pri-
uilegio.de arbi.cũ tẽpore.Ad hoc qꝛ tale priuilegiuꝫ exemptio
nis inducit exceptionẽ dilatoriã.fori in fauorem ſingulariũ per
ſonarum ⁊ ſic põt expreſſe ⁊ tacite renũciari.iij.q.vj.§.exceptio
de re iudi.inter.Pro iſta parte etiaꝫ alle.qđ no.de offi.lega.c.j.
in glo.fina.⁊.xviij.q.ij.abbatibus.xvj.q.j.interdicim⁹.⁊ de pre
ſcrip.veniens.⁊ quia non debet eſſe deterioris conditionis ꝙ̃
alij ex eo ꝙ eſt exemptus.alle.qđ no.de ſen.excõ.de monialibus
⁊ mentẽ ⁊ rationem decre.religioſo.eo.ti.in.vj.⁊ hoc dicit qđ vi
detur velle glo.in.c.cũ nullus de tẽpo.ordi.in.vj.in glo.vltima.
⁊ ibi etiã Archi.in glo vlti.vbi dicũt ꝙ epiſcopus ſuo iure nõ
poteſt exẽptos ordinare quaſi velint dicere ꝙ non põt eos com
pellere ſed eos volẽtes ⁊ petentes bene põt ordinare.ad ideꝫ qđ
no.Hoſti.de ſen.excõ.cum illorũ.in ver.per abbatẽ propriuꝫ ⁊
eo.ti.canonica.vbi dicit ꝙ deficiẽte plato regulares poſſunt ab
ſolui per epiſcopum.Ad hoc quia ſi religioſi exẽpti poſſunt di
gere confeſſorem quem volunt de pe.⁊ re.c.ſi.fortius poſſunt eli
gere dyoceſanum propriũ maxime vbi periculũ eſt in mora.ar.
de ſen.excõ.ſacro.Nec ob.ꝙ qui non poteſt excommunicare nõ
poteſt abſoluere quia illud habet locum vbi dicitur de iure cõi
interdicit alicui poteſtas excõicandi.⁊ per cõſequens abſoluen
di ſed hic interdicitur poteſtas excõmunicãdi ex priuilegio in
fauorem ſubditi cõceſſo.⁊ ideo iſti tales non poſſunt excommu
nicari.⁊ tamen cõtra hoc facit qꝛ videt̃ queſitũ ius tertio ꝙ a ſo
lo papa vel eius legato iſti abſolui poſſunt.⁊ ſic huic fauori non
videtur poſſe renunciari.⁊ hoc videtur velle Jod.an.in regula
ſcienti.facit ad romanos.xiiij.ibi ſeruus ſtat aut cadit dño ſuo.
poſſunt abſolui a ſniã excõmunicationis ſicut illi de quibus ha
betur de cõceſ.prebẽ.c.j.in.vj.⁊ de verbo.ſig.c.j.eo.li.⁊ de priui.
a ne aliquid ſimiliter.eo.lib.[a] Ad hoc inducit qꝛ presbyter abſol-
uit ⁊ tñ nõ excommunicat de ſen.excõ.nup.Itẽ prior hoſpitalis
abſoluit ſuũ prelatũ quẽ non põt excõmunicare.de ſen.excõ.ca-
nonica.Itẽ non ob.de iudi.at ſi clerici cum ſi.qꝛ locuꝫ habet in
eo qui ſimpliciter omnimode eſt iudex cõpetens qđ non eſt in
ordinario quo ad exemptos.cum in multis caſibus ⁊ articulis
iuris poſſit ſe intromittere.de priuile.cle.ij.in ſi.Et eodẽ modo
non ob.c.omnis.de pe.⁊ re.vbi dicit̃ ꝙ quis non poteſt eligere
alienum cõfeſſorem ſeu extraneũ.quia id locũ habet in penitus
extraneo ⁊ totaliter.Item non ob.ꝙ papa vel legatus dicatur
ordinarius exemptorũ quia illud eſt verũ etiam exemptis inui
tis.ſed exemptorum volentium etiam eps eſt ordinarius.Iteꝫ
nõ ob.qđ no.Hoſti.de exceſ.prela.nimis.j.vbi dicit ꝙ exempti
etiaꝫ voluntarij non poſſunt epiſcopo cõfiteri.quia dicit id non
procedere per ſuperius dicta.Item non ob.de priuile.auctori-
tate.§.iubemus.in.vj.quia ibi ſi epiſcopi preſtarent auctoritatẽ
conſeruandi eccleſiaꝫ in loco exempto preiudicaretur pape hic
ſecus.Itẽ hic eſſet periculũ in mora ſi nõ poſſet abſoluere.ſecus
ibi ⁊ predicta dicit Jo.de lig.eſſe dubia nõ multũ quotidiana.
tamen licet a paucis tacta.Fatetur tamẽ ꝙ premiſſe ſolutiões
non ab omnibus reciperentur.nec omnes illas caperẽt ideo di-
cit illas notãdas.Tu vide Fe.de ſe.in opere ſuo.vbi ad literaꝫ
46 ponit qđ hic dicit Jo.de ligna.†Secundo querit Jo.de lig.[b]
b quid ſi monachus huius monaſterij exẽpti promotus fuit in
abbatem alterius monaſterij exempti deinde renunciat ex cau-
ſa honeſta adminiſtratiõi ⁊ regimini dicti monaſterij.Ex hoc
querit primo vbi remanebit iſte monachus.an in primo an in
ſecundo monaſterio.an ſub epiſcopo.an ſub papa immediate
tanꝙ̃ exemptus.ſecundo ſuppoſito ꝙ remaneat monachus in
ſecundo monaſterio.an habebit locum in capitulo ⁊ ſtallum in
choro.⁊ cui⁹ tẽporis conſideratio haberi debeat.an temporis
quo fuit aſſumptus in abbatem.an temporis quo deſiit eẽ ab
bas ⁊ reputatur monachus.⁊ ſic quotũ ⁊ qualẽ locũ obtinebit
in monaſterio ⁊ latiſſime ordinatim ſufficienter.ar.pro ⁊ cõtra
in qualibet queſtione.deinde ſoluit per ordinẽ.In prima queſtio-
ne cõcludit ꝙ iſte nõ remanet monachus in primo monaſterio
per.c.ſi quis iam tranſlatus.xxj.q.ij.⁊ per alia iura que dixi in
cle.j.de regula.poſt dicta doc.vbi ſimilis queſtio formata fuit.
ad hec differt ab illa ſolũ per hoc quia hec loquitur de mõacho
exempto illa de alio.Non ob.iura que poſſunt in contrariuꝫ al
legari.quia loquuntur in laycis vel ſecularibus clericis que ha-
bent executionẽ proprie voluntatis.ſecus in monachis in qui-
bus magis eſt deteſtabilis variatio.de preben.cuꝫ ſingu.in.vj.
Item facilius perdunt iura ſua ꝙ̃ ſeculares.de ſymo.per tuas.
cum ſi.In ſecunda queſtione cõcludit ꝙ non remanet ſimiliter
monachus ſecundi monaſterij.Ad iura que poſſent in contra-
rium allegari.reſpondet ꝙ poſſent ⁊ debent intelligi de abbati
bus qui fuerunt primo monachi in eodem monaſterio qui mo
nachatum non perdiderũt per adeptionẽ abbatie.vel ſi intelli
guntur de abbatibus aliunde venientibus loquuntur quando
propter culpam ſuã amouentur.nam tunc cũ nõ poſſent cõmo
de in alienum monaſterium detrudi remaneãt in eodem mona
ſterio diſpenſatiue tanꝙ̃ penitẽtes nõ tanꝙ̃ monach⁹.de ſymo.
quoniam.⁊.c.veniens.ſimile alle.qꝛ ⁊ interdũ clericus ſecularis
detruditur in monaſterium:⁊ tamẽ ibi nõ eſt monachus.lxx.
diſ.dictum.l.diſt.ſi eps.⁊ ſimiliter mulier adultera de diuor.gau
demus.Nec ob.etiam de ſymo.c.ſi.quia ibi abbates primo fue
runt monachi in eodem monaſterio ⁊ legitime ſed vicioſe fue-
runt promoti in abbates.⁊ ſic etiã abſolui põt.de cler.officij.qꝛ
ibi fecerat prius profeſſionẽ in eodẽ monaſterio.ideo ibi rema
net vt monachus.In tertia queſtione dicit ꝙ erit ſub epiſcopo
ſi monaſteria in quibus fuit erant exempta.ſecus ſi ordo cui⁹
erãt ipſa mõaſteria erat exẽptus vt Cartuſien.⁊ Ciſterciẽ.pre
dicatorum ⁊ minorũ.quia tunc remanebit talis exemptus niſi
priuetur etiam ordine.vel dicit ipſe dicendum eſt ꝙ etiam hoc
caſu remanet ſub iuriſdictione epi.quia priuilegio exemptionis
iſte non gaudebit ex ſua perſona ſed ex pſona ſui ordinis.⁊ ideo
cum iſte ſit abſolutus a primo ⁊ ſecundo monaſterio.⁊ gaude-
bit plus priuilegio ipſorum.Certe iſta ratio non multũ ſtringit
quia licet ſit abſolutus a monaſterio nõ eſt abſolut⁹ ab ordine.
ideo hoc vltimum dictũ non videtur tutũ.In vltima queſtio-
ne dicit ſuppoſito ꝙ diceret̃ monachus ſecũdi monaſterij obti
nebit primũ locum in choro ⁊ in capitulo poſt abbatẽ.per.l.j.
ff.de albo inſcribendo.Non ob.cõtraria quia loquuntur in ſim
plici monacho ſecus in eo qui alias fuerit abbas in memoriam
pſtine dignitatis pceteris eſt honorandus.⁊ ſic ſeruat conſuetu
do ſecundũ eũ.⁊ de iſta materia vidiſtis in cle.j.de regula.ad ſi.
47 poſt glo.⁊ dicta doc.℄ †Vlterius querit idem Jo.de lig.quid
ſi monachus infra ſepta monaſterij committit homicidiuꝫ.⁊ ex
tra ſepta adulteriũ.modo ſuus abbas habita informatiõe vult
cõtra eũ inquirere de dictis criminibus.⁊ proceſſum ſuũ facere
⁊ deinde procedere vel a canonicaꝫ penitentiaꝫ vel abſolutionẽ

a ℄ Ad hoc in
ducit.adde in ſũ
ma.benefacere
qđ dicit Bart.
in.l.j.§.ex poſt
operis in.j.col.
in ſi.ff.de oper.
no.nuncia.

b ℄ Quid ſi
monach⁹.a.ſõ
rede.in cõſi.ij.

per ſūam iuxta nocentiam ⁊ innocentiam ipſius monachi. ab
alia parte venit epiſcopus in cuius dioceſi ſitū eſt monaſteriū
volens facere ⁊ procedere aſſerens p̄dicta ad ſe pertinere ⁊ non
ad abbatē querit̄ quid iuris. videt̄ q̄ ad epiſcopū ſi agatur
in figura iudicij. ⁊ ſecūdum ordinē iuris pertineat correctio ⁊
punitio monachi delinquentis. xj. q. j. de perſona. vbi no. per
Joan. xviij. q. ij. c. hoc tamen in glo. alle. de hoc de priui. volen-
tes in. vj. vbi exempti ⁊ delinquentes extra locū exemptū ſunt
per epiſcopū puniendi. de offi. archi. c. ſi. in gl. ſubdiuidit ſcōm
Hoſti. ⁊ hoc tenet Hugutio de offi. or. quanto in gl. hic patet.
Jtē hoc videtur expreſſum. xviij. q. ij. monaſteria. vbi videt̄ q̄
monaſteria vel monachorū diſciplina pertinet ad eū epiſco-
a pum in cuius territorio ſunt cōſtituta. Cōtrariū tenet [a] . ſ. q̄ ad
abbatē ſpectat. alle. de appel. ad noſtrā. de ſta. mo. ea que. vbi di
citur q̄ viſitatores capituli generalis ſuos monachos delinquē
tes per abbatem corrigere volūt eiſq̄ iniūgere penitentias ſalu
tares iuxta beati Benedicti regulam ⁊ apoſtolica inſtituta. ad
idē de appel. reprehenſibilis in ſi. de offi. or. cū ab eccleſiarū. c. q̄
to. ⁊ c. paſtoralis cū ibi no. ⁊ per Archi. de cōſti. vt animarum
in glo. cū iſta in. vj. ⁊ de maio. ⁊ obe. c. vno in verbo hominis. c.
ſi. Ad hoc etiā alle. de homi. ſicut ex literis ⁊ c. ſignificaſti. ij. ⁊ c.
ſuſcepimus. poterit ergo abbas punire inferiorē etiā pro gra
uioribus culpis ſcōm regulā beati Benedicti. vbi expreſſe habe
tur rubrica de penitētia iniungenda pro culpis grauioribus ⁊
etiā ſcōm canonica inſtituta in cle. religioſi. §. quibus. ⁊ §. ſi qui
vero de priuile. vbi punit de criminibus que ſapiunt furtū vel
rapinā. que conſtat eſſe de grauioribus ⁊ maioribus. xxv. di. §.
nūc autē. poterit ergo imponere penas regulē etiam penas iu
ris maxime deficiente pena regulē. vnde concludit q̄ abbas de
bet cognoſcere de crimine monachi ſui cū proceditur cōtra eū
inquirendo vel denūciando ⁊ imponere penas in regula vel in
iure cōtentas cū nō agatur cōtra eum accuſando directe. q̄ limi
tat eē verū. niſi eſſet talis caſus in quo degradaretur ſiue ſit de
gradatio realis ſiue verbalis. de quibus de penis degradatio in
vj. etiā ſi ageretur inquirendo. vt ibi de hereſi. de heretici. ad abo
lendum. §. preſenti. quo caſu pertinebit ad epiſcopum qualiter
cunq̄ agatur. vt ibi etiam ſi ſit predictus religioſus exemptus.
vt ibi. ⁊ eo ti. accuſatus in ſi. in. vj. Jdē ſi dicitur falſarius litera
rum pape. quia ad epiſcopū pertinebit cognitio. ⁊ idē in alijs
caſibus in quibus degradationis pena ſequeretur qualitercun
q̄ ageret̄. de quibus in p̄alleg. decre. ad abolendā. ⁊ in. c. ad fal
ſariorū de cri. fal. ⁊ de ver. ſig. nouit. ⁊ ſcōm hoc debet intelligi
qd̄ no. per Jnn. ⁊ Hoſti. de of. ordi. quanto. ⁊ de elec. trāſmiſſā
vbi dicunt q̄ de cauſa criminaliter mota non poteſt cognoſcere
inferior epiſcopo. ⁊ hoc etiā intelligi poteſt. c. monaſteria. xviij.
q. ij. p̄dictis autem nō ob. decre. volentes de priuile. in. vj. que vi
detur velle q̄ ad ep̄m pertineat correctio criminum religioſorū
quia reſpondet q̄ loquitur vbi plati inferiores ſunt negligētes
vel in notorijs vel vbi agatur accuſando. vel in caſu vbi ſequere
tur pena degradationis vel ibi intendit dicere q̄ ratione exem
ptionis nō poteſt ſe tueri monachus qui deliquit vel contraxit
in loco nō exempto. ſed non negat quin poſſit tueri per alia iu
ra cōmunia que nō intelliguntur in dubio reuocata per decre.
illā arg. decre. cum expediat de elec. in. vj. ⁊ de electio. eccleſia. ij.
Qd̄ autem dixi in notorijs epiſcopū cognoſcere. primo loco in
telligit ideo procedere. quia poſſunt dici merito negligentes ab
bates qui talia nō corrigunt ſtatim. facit de cenſi. romana. §. no
lentes in. vj. ⁊ hoc intelligit in notorio actus permanentis de co
habi. cleri. ſuper eo. de appella. dilectus. vel act[9] interpellati. vt
de vſu. cū tu. nō autem actus trāſeuntis. vt ſi in platea cōmittit
homicidium. vel adulteriū q̄ nulla tergiuerſatione celari poſſit
de coha. cle. c. ſi. Concludo ergo aut agitur cōtra monachū per
viam accuſationis ⁊ agi debet corā epiſcopo. aut per viā inqui
ſitionis. ⁊ tunc aut eſt tale crimen ex quo venit imponenda pe
na degradationis etiā ſi procedatur p̄ viā inquiſitionis. ⁊ idem
aut vero eſt tale crimen. ⁊ tunc aut crimen eſt notoriū. ⁊ tūc pri
mo loco agi poterit corā epiſcopo. aut non eſt notoriū. ⁊ tunc ſi
Abbas vel alius prelatus ſunt negligētes idē dicas. Si vero nō
86 ſunt negligētes. ⁊ tunc primo loco agi debet corā abbate. † Jux
ta predicta querit quā formā ſequitur Abba. vel cōmiſſari[9] ſuus
inquirēdo cōtra monachū ſuum de crimine an formā iuris de
qua in. c. qualiter. §. debet. de accu. ſcōm quā debēt tradi capitu
la ⁊ vocari vt veniat ad videndum iurare teſtes. ⁊ ſimilia. de te
ſti. Jn nomine dñi. An vero procedet ſcōm ſtatuta regularia ſe
cundū que proceditur ſimpliciter ⁊ de plano. ⁊ ſine figura iudi
cij. ⁊ nō traduntur capitula de quo in p̄alle. c. qualiter. ij. in ſi. nec
vocatur ad videndū iurare teſtes cū id ſit de ordine iudiciario.
nec admittitur appellatio. de appel. ad noſtrā. ⁊ c. reprehenſibi
lis. §. ſicut. ⁊ c. cū ſpeciali. in ſi. nec alia ſubtilitas iuris ſeruatur
ſed p̄cedit ſcōm diuerſas obſeruātias regulares. ⁊ diuerſa reli-

a ¶ Scilicet q̄ ad abbatē. Ad de. o. Abb. ſ. d. c. ad noſtrā. de appel. ⁊. o. ab. poſt Jnn. in. c. cū ab eccleſiarū ⁊ in ca. quāto. de of. ordi.

b ¶ Quid autē in alijs clericis nō poſſint iura re ponit bar. in l. cū clericis. in ſi. no. ⁊ ibi Ale xā. C. de epiſco. ⁊ cleri.

c ¶ Adā ⁊ poſt. Adō que dicit feli. in. c. cū dile cta in. xxiij. col. extra de reſcrip.

d ¶ Predicta oīa. An autē in cauſa criminali poſſit mōach[9] ſtare in iudicio ponit feli. in. d. ca. cū dilecta in xxij. co. extra de reſcrip.

gioſorum inſtituta. ⁊ de iſta forma habetur per Jo. mo. ⁊ Gar.
de relig. do. in. c. j. in. vj. in ſi. magne glo. quā ergo de dictis for-
mis ſequetur. dicit q̄ pōt ſequi quā vult. ⁊ ſic etiā primā ſi vult
per decre. ea que. in prin. de ſta. mo. tamē tutius eſt ſcōm eū vt
p̄cedat iuxta ſcōa. q: ſi procederet iuxta primā haberet mona-
cho prouidere in expenſis aduocatorū ⁊ alijs ſumptibus cum
propriū nō habeat de accu. ex parte ⁊. c. pe. §. ſi. licet in alio caſu
loquat̄ tamen eſt eadē ratio maxime q: nil habet cum in ingreſ
ſu dedicauerit ſe ⁊ ſua ⁊ quia niſi Abb. fecerit ei expenſas priua
ret eū defenſione ſua que nō eſt negāda etiā excommunicato. ⁊
etiā demonio ſi in iudicio eſſet de excep. cū inter. Si autē proce
deret iuxta ſcōam nō miniſtrabit expenſas monacho. q: nullas
eſt facturus tunc arg. p̄alle. decre. reprehenſibilis cū ſi. p̄alle. ⁊ q:
vtilius eſurienti panis tollitur q̄ ſi ſecurius de cibo inſtitutū ne-
gligat. v. q. v. nō omnes. An autē prima via electa poſſit redire
ad ſcōam. dicit q̄ ſic q: inter abbatē ⁊ monachū proprie lis eſſe
nō poteſt ar. ff. de iudi. lis nulla ⁊ de ſindico. c. vno Jtē q: nō po
teſt Abbas legē ſibi impōere a qua nō liceat diſcedere. ⁊ q: qua
litercūq̄ Abb. querit diſcedere monachi debet illi humiliter obe
dire monachus. ad hec. xxij. q. v. prodeſt. ⁊ de app. reprehenſibi
lis. ⁊ hoc tenet Spe. in tit. de inquiſitione. §. ſi. verſi. itē pone. ⁊
ver. ſed nunquid. Nec de poſtu. prela. ca. vno. in. vj. ⁊ de elec. vt
quis duas. cū ſi. c. li. vbi vna electa nō reditur ad aliā. q: ibi redi
ret ad aliā cum dāno alterius. hic ſine damno monachi. q: faci
lius procederet per ſecūdā q̄ per primā. vt ſuperius eſt dictum
49 vbi agitur criminaliter. † Sed vlterius querit ipſe quid ſi aga
tur ciuiliter cōtra monachum clauſtralē de peculio vel alio con-
tractu ciuili vel querimonia. coram quo cōuenit̄. dicit q̄ nō pro
ceditur. q: nō poteſt monachus ſimplex clauſtralis ciuiliter con
ueniri cū nec propriū habeat. xij. q. j. nolo. vbi de hoc. ⁊. c. nō di-
catis. de ſta. mo. c. cum ad monaſterium. §. ſi. ⁊ ſic no. Joā. in. d.
c. nō dicatis. ⁊ xj. q. j. de perſona. Jnno. ⁊ Hoſti. in. c. quanto de
offi. or. Jmputet ergo ſibi qui cū eo contraxit. ⁊ hoc credit Jo.
de lig. verum etiā ſi interceſſerit iuramentum in cōtractu predi
cto. quia monachus nō poteſt iurare ſine licentia abbatis. de iu
ra. ca. c. j. in ſi. ⁊ in regula Benedicti in rubi. que ſunt inſtrumē
b ta bonorū operū vbi ſuadetur eis q̄ non [b] iurēt. Ad hec quia
nō habēt executionem proprie voluntatis. de elec. quorūdā. ⁊ c.
ſi religioſus. in. vj. ⁊ ſic pro nō iurato debet haberi. x. di. non vi
des. ⁊ C. de legi. nō dubium ſi autē de facto cōueniatur cōueni-
retur coram abbate. vt no. in. d. ca. quanto. ⁊ de electi. quia ſepe.
in. vj. ⁊ xvi. q. j. ex auctoritate. ⁊ de accu. ex parte. Nec ob de fo.
compe. cum. C. laycus. vbi dicitur q̄ ratione iuramēti quis co-
ram eccleſiaſtico iudice conuenitur. quia ⁊ Abb. eſt iudex eccle
ſiaſticus. de ma. ⁊ obe. cum in eccleſijs. de offi. or. quanto. ⁊ c. cū
ab eccleſiarum. ⁊ per Archi. de cōſti. vt animarū. in glo. iij. ⁊ de
ma. ⁊ obe. c. vnico. in v̄bo hoīs. in. vj. de ſymo. ſicut tuis. Pre-
dicta inſuper dictū eſt q̄ contra ſimplicem monachum agi nō
poteſt de iure procedūt niſi ſit in ſtudio de abbatis licētia. quia
tūc poteſt agere ⁊ defendere ⁊ omnia facere dictus monachus
ſine quibus in ſtudio eſſe bono modo non poteſt no. de accu. ex
c parte. [c] nam ⁊ poteſt vſq̄ ad ſummam probabilem monaſteriū
obligare ex mutuo. vt no. in. d. c. non dicatis in glo. nunqd pau
peri. ⁊ per Archi. in ca. vt periculoſa. ne cle. vel mo. in. vj. in glo.
ad eorum. Qd̄ autem dictum eſt eum poſſe monaſterium obli-
gare ſuper mutuo intelligit eſſe. verum. niſi in datione licentie
actum ſit q̄ alius puta propinquus vel amicus ſibi neceſſaria
miniſtret vt nota Archi. ibi coram quo agetur ex contractu mo
nachi exiſtentis in ſtudio dicit q̄ ſi agetur contra monachum
agendum eſt coram abbate. per no. de offi. or. quanto ſi autem
conuenitur monaſterium qd̄ potuit obligari vt eſt dictū tūc
agetur coram epiſcopo. cum Abb. defendere habeat monaſte-
rium. de reſcrip. edoceri cum ibi no. per Archi. ⁊ Hoſti. ⁊ Cō-
50 po. † Abb. autem non poteſt eſſe pars ⁊ iudex. iiij. q. iiij. nullus
ſit. ⁊ ſi ſeruus delinquit conuenitur dominus. xj. q. j. de perſona
⁊ ibi notantur hec in ſimplici monacho. ſi autem ſit monachus
qui ſit prior vel alias adminiſtrator. tunc talis nomi. e ſui bene
ficij ſuper contractu cum eo inito poteſt agere ⁊ conueniri. ⁊ de
fendere nomine ipſius beneficij de iudi. cū deputati ⁊ per Jn-
no. Hoſti. ⁊ compoſ. ⁊ Abb. de reſcrip. edoceri. circa ſi. ⁊ de re-
ſti. ſpo. olim per Jnn. ⁊ Hoſti. in p̄alle. c. cum deputati. Corā
quo autem debeat talis conueniri. dicit q̄ corā abbate per gl.
in decr. quanto p̄alle. que loquitur generaliter de monacho. ſ.
cōtrahente. ſed nullus alius poteſt contrahere q̄ talis admini-
d ſtrator. vt habet̄ expreſſius igitur ⁊c. [d] † Predicta omnia de
51 correctione criminum facienda per abbatem. ⁊ de conuentione
corā eo fienda in ciuilibus dicit procedere etiam ſi monachus
qui contraxerit vel deliquerit reſideat in alia dioceſi q̄ in illa
vbi eſt monaſterium. q̄uis Jnno. ⁊ Hoſti. aliter dicant in pre-
alle. decre. q̄to hoc probat quia monachus vbicunq̄ fuerit ſem
per eſt in

per eſt in iuriſdictiõe abbatis quem vice dei ſuper caput ſuū poſuit de ele. ſi religioſus in. vj. xix. q. iij. ſtatuimus. vnde ⁊ monachus dicitur iuriſdictione ſemper eſſe in clauſtro. vt no. Inno. ⁊ Abba. de ſen. excõ. cū illorū. ⁊ Archi. in. d. c. vt periculoſa. ⁊ hoc probatur per dictam decre. cum illorum. vbi datur iuriſdictio extra clauſtrum. quia non poteſt fieri ꝙ ambo eſſent monachi in proprijs clauſtris. probatur etiā eo. tit. canonica. vbi prior templariorum ⁊ hoſpitalariorū abſoluit fratres ſuos. quia nullum habent clauſtrum. Nec ob. qḋ notat Inn. ⁊ Hoſtiē. in. d. c. q̄to de offi. or. vbi dicunt ꝙ quando monachus eſt in aliena dioceſi. ⁊ ibi contrahit actor poteſt eligere ſi vult conuenire monachū coram abbate vel coram epiſcopo. ⁊ dicunt ꝙ non obſtabit fori exceptio. ſi forte diceretur ꝙ primo conueniendus eſſet coram abbate quia dicit ꝙ hec opi. predictorum poſſit locum habere quando locus eſt in quo monachus reſidet. ⁊ vbi contraxit eſt remotus ab abbate in tantū ꝙ non poteſt Abb. bono modo per actorē adiri alias ſecus hoc probat per ſimile. nā videmus qḋ moniales propter abſentiam abbatiſſe quia mortua eſt agit nomine proprio iudicio reſtitutorio de reſcrip. cum dilecta in fi. qḋ non faceret ſi viueret abbatiſſa. quia illa ageret. vt no. de ſen. excom. parochianus. Sic ergo in caſu noſtro propter abſentiā abbatis coram dioceſano agi poterit. Idem adducit ſimile de l. ſi longi⁹. ff. de iudi. in. §. ſi filiuſfa. vbi filiuſfamilias abſente patre agit ⁊ defendit. no. in. d. c. cum dilecta in fi. Ad idem qz monachus nimis remot⁹ a ſuo monaſterio eligit ſepulturā quod habetur ⁊ no. de ſepul. is qui in. vj. ⁊ facit. eo. titu. ⁊ li. c. fi. a contrario ⁊ qḋ no. de reſti. in inte. cum ex literis in glo. pe. ibi no. facit ergo paruum longa diſtantia viarum ⁊c. Propter predicta cõcludit ꝙ ſi predict⁹ monachus diſtat ab abbate habebit electionem actor coram quo conueniat. an coram abbate. an coram epiſcopo. ⁊ ſic procedit opi. Inn. ⁊ Hoſti. Si autē alias ſit prope debet recurrere ad abbatem primo loco. ar. de reſcri. ſtatutū in. vj. ⁊ per rationes per iura ⁊ glo. prealle. propter negligentiā vero abbatis ſi de illa conſtet non eſt dubium ꝙ pertinet cognitio ad epiſcopū. vt in prealle. decre. quāto in fi ⁊. c. graue cum ibi no. per Archi. de maior. ⁊ obe. c. vno. in verbo hominis. per viam autē appellationis ſi appellatur de abbate ad epiſcopum non eſt dubiū ꝙ poteſt cognoſcere. de appel. romana. §. j. in. vj. ⁊ de offi. ordi. paſtoralis.

1 ☞ Viſitari debent ſingulis annis ſingula monaſteria.
2 Abbatiſſe infra q̄tum tempus debeant benedici.
3 Viſitatio monialium canonicarum regularium vel ſecularium per quos fieri debeat.
4 Viſitatio monaſteriorū exemptorū per quos fieri debeat.
5 Viſitatio monaſterij monialiū alteri monaſterio ſubiecti per quem ſit facienda.
6 Viſitatio an ſufficiat ꝙ fiat in fine primi anni ⁊ in principio ſecundi ⁊ an poſſit ex cauſa iterari.
7 Viſitatio an ſit de precepto ⁊ an peccent mortaliter prelati eā omittentes: ⁊ ſuper quibus debeat fieri ⁊ qualiter debeant formari capitula ⁊ an abbatiſſe ⁊ abbates debeat etiam viſitari ſicut moniales ⁊ monachi.
8 Monialium veſtis qualis eſſe debeat ⁊ an liceat eis habere comā cornutam vel capillos deferre.
9 Viſitator generalis an poſſit aliquos amouere ab adminiſtratione: ⁊ quot perſonas poſſit ſecum ducere: ⁊ an debeat monere viſitandos ⁊ quomodo ⁊ anteꝗ̄ viſitet.
10 Benedici an debeant moniales ſi nõ ſit talis conſuetudo in ſuo monaſterio.
11 Et quid ſi alique ſint benedicte ⁊ alique non.
12 Benedictio abbatiſſe an ſit eiuſdem virtutis cuius eſt benedictio abbatis.
13 Benedictio an ſit iterabilis ſi forte abbatiſſa ſemel bñdicta eligatur in abbatiſſam alterius monaſterij.
14 Benedictio an aliquid addat ſuper officiū abbatis ⁊ an ſit de ſubſtantialibus vel ſolennitatibus.
15 Et an abbas poſſit facere benedictionem ſolēnē ꝗ̄ ſit populo ⁊ an poſſit ꝑſcribere ius bñdicendi ſolenniter per vias publicas: ⁊ quid poſſit benedicere ⁊ que cauſa poſſit rationabiliter excuſare a benedictione.
16 Abbatiſſa corrupta non eſt benedicenda.
17 Abbas ſi non benedicat infra tēpus debitū an ſit puniendus.
18 Viſitator quot perſonas ſecum ducere poſſit.
19 Moniales que proprie dicantur.

ATtendẽtes quod vbi.

Diuiditur in duas ptes principales quia primo ponit exordium. Secundo conſtitutionē. ſecunda ibi. hoc ſacro. Secūda in ſex. quia primo ſtatuit ꝙ ſingulis annis ordinarij. viſitāt
monaſteria non exempta ⁊ etiā exempta immediate pape ſub-
iecta. alia viſitentur per ſuperiores ipſorum. Secundo ſtatuit
de officio viſitantiū. Tertio precipit abbatiſſas benedicendas
ſ. annum poſt confirmationem Benedicti. ⁊ penam imponit.
Quarto hoc prorogat ad canonicas cum quadā proteſtatione
Quinto determinat comitiuā viſitantium. Sexto punit illos
qui impediunt viſitantes predictos ſecunda ibi. viſitatores. ter
tia ibi. ſtatuimus. quarta ibi. illas quoqꝫ. quinta ibi. ipſas aūt.
ſexta ibi. ſi vero. ¶ No. illud primo ꝙ vbi contemnitur guber-
naculum diſcipline religio naufragatur. ¶ Not. cauendum ne
aliquid reperiatur incongruum vel inhoneſtū in perſonis que
ſe chriſto ex toto deſponderunt vt in exordio dicitur. ¶ Not. ex
tex. ibi honeſtatis gloria ſecundum zenze. quia regularis hone
ſtas dicitur gloria ꝙ intelligitur per diſpoſitionem. nam ſtatus
regularis ſeruatus ducit ad gloriā ⁊ cetera bona de ſum. trin. c.
a j.ᵃ. ¶ † No. ſingula monaſteria ſingulis annis debere viſitari
1 per ordinarios locorum ſi non ſint exempta vel etiam ſi ſint ex-
empta ⁊ pape immediate ſubiecta. Si vero ſint exempta. ⁊ al-
teri inferiori a papa ſubiecta. tunc per illum viſitari debebunt
⁊ no. ꝙ exempta ſubiecta pape viſitantur auctoritate apoſtoli-
ca. ¶ Ex predictis no. duas ſpecies monaſteriorū exemptorū
quia quedam ſunt immediate ſubiecta pape. quedam alteri ab
ordinario. Item eſt tertia ſpecies. ſ. non exemptorum. ¶ Item
no. hic multa in quibus viſitantes debent corrigere moniales.
quarum aliqua concernunt ornatum indebitum circa ipſarum
perſonas aliqua vagationem ipſarum circa loca ⁊ tempora. Et
no. ꝙ ab omnibus mundialibus ⁊ illicitis declarationibus de-
bent coerceri. ⁊ induci ad ſeruiendum altiſſimo. ¶ No. in verſi.
2 aliqua priuilegia huic conſtitutioni cõtraria reuocata. ¶ † In
ver. ſtatuimus. No. ſ. q̄tum tempus debent benedici abbatiſſe
in monaſterijs in quibus benedici conſueuerunt. ⁊ not. penam
3 ſi id nõ fiat. ¶ † In verſi. illas. No. per quem debent viſitari ca
nonice regulares vel ſeculares quia per ordinarios auctoritate
ordinaria. vel apoſtolica ſi dicātur exempte. Et not. ꝙ per hoc
non approbatur ſtatus predictarum. ¶ In verſicu. ipſas No.
numerum ſociorum viſitantium. ⁊ quales eſſe debeant. ¶ Vlti
mo ex fine no. penam impedientium viſitatores monaſteriorū
monialium. quia niſi moniti reſipiſcant incurrunt ſententiam
excommunicationis ipſo facto non obſtante quocunqꝫ ſtatuto
4 conſuetudine vel priuilegio. ¶ Gloſ. alia colligit ex litera duas
ſpecies monaſteriorū exemptorum. quia quedam ſunt que non
recognoſcunt ſuperiorem niſi papā. ⁊ illa ſunt immediate ſub
iecta. quedam vero ſunt exempta. que non ſubſunt immediate
pape. ſed ſunt ordinis exemptorū. ſicut monaſteria ordinis Ci
ſtercieñ. Camaldulcñ. addit Pau. ⁊ predicatorum ⁊ minorum
⁊ talia monaſteria non corrigit ordinarius loci nec viſitat. ſed
ſolum Abb. prior vel miniſter vel prouincialis ordinis cui ſub-
5 ſunt. ¶ † Iuxta hoc querit glo. quid ſi monaſteriū monialium
ſubſit alteri monaſterio monialium. quis habebit viſitare mo-
naſterium ſubiectum. videtur ꝙ ordinarius loci. nam abbatiſ-
ſa vel prioriſſa loci ſuperioris non poteſt exire clauſtrum. ď. eo.
capi. j. in. vj. ⁊ ſic non poterit per ſe viſitare. Gl. hic dicit ꝙ Ar-
chi. in prealle. c. vno. tenet ꝙ talis ſuperior prelata nõ poſſit per
ſe viſitare ratione predicta. dicit tamen ꝙ cum ſit iuſte impedi-
ta poſſit viſitare per alium arg. xj. queſtio. j. epiſcopum. de offi.
or. inter. ⁊ eo. titu. ſi epiſcopus. in. vj. ⁊ ſic ſecundum hoc ordina
rius ſe intromittere non poterit. Idem Paul. hic Guil. dicit
ꝙ vix bona correctio ſit per mulieres. quia hoc non eſt officiū
muliebre. quia vna parum appreciat aliam. ⁊ quia frequenter
ſunt ſocie criminis. ff. de regu. iur. l. femine ⁊ de excel. prela. dile-
cta. per quod videtur ſecundum eum ꝙ talia monaſteria alteri
monaſterio monialium ſubiecta non debeant per abbatiſſam
vel prioriſſam alterius loci ſcilicet ſuperioris viſitare. ſed tene cū
6 glo cum qua concor. Paul. vt preduxi. ¶ † Glo. annis ſingulis
querit nunquid ſufficiat viſitare in fine primi anni. ⁊ in princ.
b ſecundi remittit ad no. ᵇ. ſ. eodem in ſingulis. in princ. Paul.
hic ⁊ idem zenze. dicit ꝙ non alle. prealle. ca. in ſingulis. Itē aſ-
ſignat rationem. qz ceſſat cauſa viſitationis que eſt vt mala cor-
rigantur. inter primam autem viſitationē ⁊ ſecundā poſſet eſſe
ita breue tempus ꝙ illius medij nihil eſſet corrigendum. Item
inter primam ⁊ ſecundam viſitationem non eſſet annus tantū.
ſed biennium. Sed nūquid viſitatio poterit iterari. dicit ꝙ ſic ex
cauſa. alle. no. de offi. Archi. mandamus. ⁊ de cen. cum venera-
bilis. Idem tenet Pau. Nec ob. hec litera ſecundum eum. quia
loquitur de conſueta ⁊ ordinaria ſecus in extraordinaria ex cau
ſa ſecundum Pau. ⁊ hoc dicit gloſ. indubitatum in non exem-
ptis. ¶ Idem tamen dicit in exemptis per hanc literam que il
7 la parificat. ¶ † Glo. debeant. querit an peccent prelati obmit-
tentes hanc viſitationē. dicit ꝙ ſic. quia hic eſt canon precepti
cum loquatur per verbū debet qḋ regulariter eſt neceſſarium

a ¶ No. ſingula monaſteria. ad qḋ idē no. d. Abb. ꝑ illū tex. in. c. vt viſita. ſ. ij. no. de offi. or. ⁊ ibidē in. iij. vol. ponit quot ⁊ quales perſonas poſſit viſitator ſecum ducere.

b ¶ Supra. e. in ſingulis. vidē ibi. d. Abb. in j. notabi.

de app. oblate. in fi. licet caſualiter importet honeſtatem in cer-
to caſu ſpeciali ratione ſubiecte materie vel cōtrarietatis euitan
de. de deſpon. impub. c. j. facit quod not. in ſimili de. in pleriſq;.
in glo. magna. de dec. ¶ Glo. impediant. querit ſuper quibus
debet fieri viſitatio. ⁊ qualiter debent formari capitula remittit
ad no. per Guil. in Spe. de inquiſitione. §. nūc tractemus. ver.
licet autem. ¶ Glo. montales. querit an includantur hic abba-
tiſſe. ⁊ ille debeant etiā viſitari. Reſpondet ꝙ ſic. alle. de ſymo.
a ca. fin. de priuile. ex ore. Idem Pau.[a] dicens hoc procedere ꝙ
appellatione monialium contineatur abbatiſſa vbicunq; pro-
uideatur monialibus per manum abbatiſſe. quia tunc ipſa nō
includitur. Et idem dicit in abbate ſi queratur. an includatur.
ſub appellatione monachi. per quod dicit ꝙ eo caſu quo mona
chus abſoluitur ab abbate abſoluetur ab alio. vbi autem abſol
uetur ab epiſcopo etiam Abbas ab illo abſoluetur. alle. de ſen.
excom. religioſo. ¶ Glo. ſericis. notanda eſt qualis debeat eſſe
8 veſtis mōialis. ¶ Gl. ſandaliciis. declarat qd ſint iſta. ¶ † Gl.
⁊ cornutis. querit an ſit licitum monialibus habere comam nō
cornutam. videtur qđ ſic per hunc tex. qui copulatiue loquitur
de comatis ⁊ cornutis ⁊ per conſequens comas non cornutas
videtur permittere. ar. de preſump. noune facit. xxx. diſtin. quā
doq;. xx. q. iij. ca. ij. ⁊ ibi hoc tenet La. Mouetur per illum tex.
qui precipit clericos tonderi ⁊ nos montales. ¶ Glo. ſentit op-
poſitum tenens ꝙ communiter apud nos tondentur mulieres
non ob. c. queciq; preallē. quia intelligi debet de ſecularibus fe-
minis. que in ſui velamine in ſignum ſubiectionis vtuntur cri-
nibus. Ad predicta alleg. glo. quia magis expedit monialibus
deformato capite deo conuiuere ⁊ illi ſeruire. ꝙ poliendo cri-
nes ſeruire hoſti humani generis. ſicut in ſimili dicit Vegetius
de re militari de mulieribus romanis que propter defectū ner-
uorum ⁊ funium abſciderunt ſibi crines ⁊ illos tradiderūt ma
ritis vt funes ex eis facerent contra hoſtes Pau. hic per hunc
tex. a contrario. ⁊ per iura preallē. videt ſentire de iure pcedere
opi. Lap. dicens ꝙ mulieres etiam ſolenniter penitentes nō de
ponunt comam. l. di. penitentes. ⁊ ibi no. dicit tamen ꝙ in qui-
buſdā partibus ſicut in Italia amputātur crines mulieribus
quando profitentur. ⁊ ſic not. Archi. in. d. c. ij. Idem zenze. ⁊c.
¶ Glo. feſta notanda eſt: quia moralis pro virginitatis laude
ſecundum Cyprianum. In verſicu. ad qua gl. omnia querit in
ſimilibus predictis reſpondet idem iudicium eſt alle. de conſti.
tranſlato per quod infert ꝙ ſi montales portarent veſtes rube-
as vel virides vel alias ſimiles expreſſis qđ ordinarij eas coer-
cebunt. ¶ No. bene cum hic permittat coertionem ordinario.
etiam contra priuilegia exemptionis. quia in materia fauorabi
li ſui natura licet derogetur priuilegio exemptionis licita eſt ex-
tenſio. quod no. bene. quia prima facie videretur oppoſitū. idē
tenet pau. ¶ Glo. quo ad alia querit. an per hoc intendat iſtas
moniales eximere a procuratione. Reſpondet qđ non. quia il-
la eſt annexa viſitationi. alle. de preſcrip. cum ex officij. ⁊ de cen.
cum venerabilis ⁊ ideo venit virtute annexionis arg. de conſti.
tranſlato. Idem pau. dicit tamen ꝙ viſitationi ita demum eſt
annexa procuratio ſi ſit ordinaria. ſecus ſi ſit pactionalis vel cō-
ſuetudinaria alle. d. c. cum ex officij ⁊ de cen. procurationes. hic
ergo loquitur tex. de aliis que ſunt de lege dioceſana vel iuriſdi-
ctiōis de quibus plene de offi. or. cōquerente. ⁊ c. dilect⁹. ¶ Gl.
compelli. querit an ordinari⁹ moniales exemptas pape imme-
diate ſubiectas delinquentes in predictis poſſit deſtituere ſeu
remouere. ¶ Gloſ. reſpondet ꝙ non ar. huius tex. a contrario
nam hic ſolum permittit compulſionem per obſeruantiam pre
dictorum. igitur non intelligitur permittere deſtitutionem. ꝙ
tunc non eſſet compulſio. ſed eſſet perpetua deſtitutio ſeu priua
tio iuxta no. poſt Inn. de eta. ⁊ qua. queris in fi. ⁊ de reſcrip. di-
lectus. j. ⁊. ſ. eo. ea que ver. hec eadem. vnde concludit glo. in fi.
ꝙ quo ad exemptas ordinarij ſolum poterunt exercere curā ⁊
cenſuram eccleſiaſticam ⁊ diſciplinas regule pro obſeruātia pre
dictorum. ⁊ hec ſunt remedia de quibus hic loquitur idē paul.
Deinde op. glo. de preallē. c. ea que. ſ. eo. vbi videtur ꝙ iſta loca
monialium debeant viſitari per viſitatores deputatos a capitu
lis prouincialibus de quibus ibi. ⁊ ſic non per ordinarium cu-
ius contrarium hic dicitur. Reſpondet glo. qđ per vtroſq; po-
terunt viſitari. ⁊ per predictos ⁊ etiam per ordinarios de qui-
bus hic. qđ probat glo. ex eo ꝙ tales viſitatores viſitaſſent etiā
non exempta. vt ibi patet. tamen conſtat ꝙ etiam talia poſſunt
per ordinarios viſitari. Idē tenet Pau. Guil. vero hic ſentit
oppoſitum. dicit enim ꝙ hec ſpecialis prouiſio vincit illā gene
ralem per ea que habentur in. c. in ſingulis. ⁊. c. ſe. ſ. e. ⁊ ſic vide-
tur ꝙ per ordinariū tātum habent viſitari monaſteria mona-
9 lium pape immediate ſubiecta. ſed tutius eſt tenere glo. † Iuxta
predicta querit hic Pau. extra caſum de. quicquid in illa dictū
eſt. ſ. an generalis viſitator poſſit aliquos amouere ab admini

a ¶ Dicēs hoc adde hīſfacere ꝙ dicit imo. in cle. ſi de bñficio in. iij. co. ſ. deq; hen. dñ dicit ꝙ appellatiōe mi litū continetur dux.

b ¶ In. c. idēnitatib⁹. vide ibi gl. in. §. ſane v. abbatiſſa. ⁊ Io an. an.

c ¶ Meminimus. vide ibi Ioā. and. ⁊ do. Abb. in. c. iter monaſteriū in fin. extra de re iudi.

d ¶ Ex aſt quālibet bñdictiones. Adde do. Abb. in. c. iter monaſteriū in fi. colū. ver. ꝙro vlteri⁹ de re iu. ⁊ fely. in. c. eā te. in. iiij. co. extra de reſcrip.

ſtratione Inn. ꝙ non in preallēg. c. dilectus. alle. ſ. eo. in ſingu-
lis. ⁊. c. ſe. ꝙ intelligit Hoſti. niſi ſit delegatus. de re iudi. cū. I.
⁊. A. ⁊ de accu. qualiter. ⁊. c. ſe. Pe. vero ⁊ Ab. dixerunt ꝙ ſi eſt
datus a papa poteſt amouere. alias non. ſ. eo. in ſingulis. ⁊ ca.
ſe. Pau. dicit ꝙ ſatis poteſt dici formā mandati inſpiciendam.
an dicatur in ea inquiras ⁊ corrigas. An vero dicat inquiras
⁊ regulam ſeruari facias quia ſecūdo caſu nō poterit amouere
perpetuo in primo ſecus. nā ſi forte correctio aliter fieri nō pōt
poterit amouere perpetuo. de accu. ad petitionē. nā ⁊ verbum
correctionis interdū depoſitionē continet. alle. de ver. ſig. c. que
renti. Conclude ergo aut eſt datus a papa ⁊ tūc inſpiciēda for-
ma mandati. aut alias eſt datus a iure. ⁊ tūc nō videtur ꝙ poſ-
ſit amouere ſcdm Pe. certe puto ꝙ ⁊ hic hoc caſu ſint inſpicien
10 da verba. ar. eius ꝙ gl. dixit in prin. ſui ⁊c. ¶ † In. §. ſtatuimus
gl. ſolite. querit quid ſi nō eſt mos vel cōſuetudo in monaſterio
ꝙ abbatiſſe benedicantur. an tunc debebūt benedici. Reſpon-
det ꝙ nō a contrario ſitere inſpicitur ergo cōſuetudo monaſte-
rij. facit. ſ. c. procl. ⁊. xij. q. ij. alienationes. Idem Matth. dicēs
b ꝙ in hoc approbat opi. Archi. qui hoc dixit[b] in. c. indēnitati
bus de ele. in. vj. Idem guil. dicens ſic intelligendū. c. ſtatuimus
11 de ſup. negli. prela. ſ. vbi non eſt cōſuetudo. ¶ † Iuxta predicta
querit gl. querit glo. quid ſi alique fuerint benedicte in mona-
ſterio ⁊ alique non quid erit fiendū. Reſpondet gl. ꝙ ſi poteſt
conſtare de more ſeruato per annos. xl. ille erit ſeruandus. licet
ante vel poſtea aliquando cōtrariū fuerit ſeruatū alle. de pben.
cū de beneficio in. vj. Si vero nō poteſt cōſtare de tali more per
tantū tēpus ſeruato tunc dicit gl. ꝙ putat volūtariū eſſe. an ab
batiſſa benedicat vel non. ⁊ per conſequens ſi tunc non benedi
citur non haberet locū hec pena hic poſita propter variā obſer
uationē. alle. c. ex parte. de cen. Idē tenet Pau. nec ob. de dec.
cum cauſam quia ibi loquitur de actu neceſſario nō de volūta-
rio. Idē guil. alle. de ſup. neg. prela. c. ſtatuimus. Idē zenze. ⁊c.
12 ¶ † Glo. benedici. querit an eiuſdem potentie ⁊ virtutis ſit be-
nedictio ipſius abbatiſſe cuius eſt benedictio abbatis. dicit ꝙ
c non ſed minoris iuxta no. de accu.[c] meminimus poſt Hoſtien.
Mouetur quia Abb. benedictus benedicit ſuos monachos.
de ſup. neg. prela. c. j. Item confert aliquos minores ordines de
eta. ⁊ quali. cum contingat. cū ibi no. ꝙ non poteſt facere abba
tiſſa. licet ſit benedicta ⁊ hoc propter debilitatem ſexus iuxta de
ere. noua quedam. de pe. ⁊ re. ⁊ ideo concludit gl. ꝙ licet benedi
ctio abbatis non ſit ſimplex ſed mixta inter ſimplicem ⁊ ordina
riam iuxta no. poſt Hoſti. in decre. tuā. de or. cog. tamen bene-
dictio abbatiſſe videtur ſimplex per predicta. pro hoc etiam in
fert gloſ. ꝙ licet benedictio abbatis debet impendi his diebus
quibus ordines poſſunt conferri. ⁊ hoc ideo quia ab illa pēdet
ordinandi poteſtas. vt no. Hoſti. in. d. c. cum contingat. vbi di-
cit hoc tutius. tamen ſecus videtur in benedictiōe abbatiſſe cū
ab illa poteſtas ordinandi non pendeat. ꝙ videtur poſſe dari
quolibet die. alle. de conſe. eccle. vel alta. c. ij. Ad hoc quia nō re-
peritur certū tēpus prefixū impendēdi talē benedictionē. ⁊ ſic
13 cum tpe debet poſſe impendi. † Iuxta predicta querit gloſ. an
hec benedictio ſit iterabilis. intelligo ſi forte abbatiſſa ſemel be
nedicta eligatur in abbatiſſam alterius monaſterij. Hugutio
dicit ꝙ nō. j. q. j. manus. Mouetur quia eſt quaſi ſacramentū.
⁊ ideo iterari non debet. ā. de ſacra. nō iterā. c. j. ⁊ per totū. ⁊ ꝙ
videmus in ſimili in benedictione nuptiarū que nō iteratur. de
ſecun. nup. c. ij. ⁊. iij. Quidā tamen tenet cōtrariū. glo. concludit
ꝙ in hoc ſtandū eſſet ei qđ ſeruat vel tenet curia. fatet tamē ꝙ
nō debet dari preciū vel exigi pro iſtis benedictiōib⁹ dādis vel
datis. alle. de ſymo. ſicut cū gl. cōcor. Pau. ⁊ zenze. Idē Matt.
dicens ꝙ benedictio eſt quedā manus impoſitio. alle. xl. di. quo
niam ⁊. d. c. cum contingat. ⁊ qđ habetur de re iudi. inter mona
14 ſterium poſt Hoſtien. † Sed an benedictio addit aliud ſuper
d officium abbatis. videtur ꝙ non[d] quia ante quālibet benedi-
ctionē vocatur Abb. vt. d. c. ſtatuimus. de ſup. negli. prela. ⁊ de
accu. meminimus. dicit Guil. ꝙ benedictio potius eſt de ſolen-
nitatibus ⁊ de bene eſſe ꝙ de ſubſtantialibus. ⁊ ideo etiam ante
benedictionē vti poterat baculo paſtorali ſecundū Guil. zenze
hic ſentit idem dicēs ꝙ licet Hoſti. in. c. tuā. de eta. ⁊ quali. ⁊ cla
rius in. c. inter monaſteriū. de re iudi. dicat ꝙ ante benedictio-
nem nō debeat vocari quis Abb. tamen hoc nō eſt verū in. d.
c. tuā. ⁊. c. j. eo. ti. de eta. ⁊ qua. hoc nō videtur verū per ſuperius
dicta cū hec benedictio ſit mixta ⁊ ab hac pendeat ordinādi po
15 teſtas. † Item tractat hic Guil. quedam de benedictione ſolē-
ni que ſit ad populū. an illam poſſint facere Abb. ⁊ quando de
quo in decreta. abbates. de priuileg. in. vj. Circa intellectum hu
ius hic tangit aliqua que ſunt hic ſuperuacua. Item an poſſint
preſcribere ius benedicendi ſolēniter per vias publicas. ⁊ tenet
ꝙ nō. Item an poſſit ſaltē inter eccleſias que ad eos ſpectāt ple
no iure benedicere veſtes ſacerdotales vel cruces altariū. tabulas

imagines

imagines. ⁊ ſentit ꝙ non. dicit tamen ꝙ cõtrarium ſeruant ali-
qui abbates qui benedicũt quotidie tales veſtes vndecũqꝫ ap-
portentur ⁊c. ℂ Glo. rationabilis. querit de exemplis que pñt
eſſe cauſa rationabilis que habeat excuſare a benedictione. iſta
gloſ. ponit multa exempla ⁊ clara in quibus ceſſante culpa po-
teſt cõtingere ꝙ nõ ſint benedicta. inter cetera ponit duo notan
da. ſ. penultimum ⁊ vltimum. Ex penultimo habes ꝙ ſicut qs
nõ tenetur ſe facere promoueri ad ſacerdotiũ quãdo non habet
poſſeſſionem pacificã eccleſie. ſic nec tenetur abbatiſſa ſe facere
benedici niſi habeat pacificã poſſeſſionẽ abbatie vel per illam
16 ſtet. Ex vltimo exemplo no. ꝙ † abbatiſſa corrupta etiã promo
ta per illũ qui potuit eã promouere nõ eſt benedicenda. ſed ſolũ
illaq̃ eſt virgo. alleg. no. per Huguitionẽ. xx. q. i. iuuẽculas. quin
a immo [a] plus dicit glo. ꝙ de iure nõ poteſt eligi corrupta in ab-
batiſſam. vt. d. c. iuuencula. ⁊. i. q. vij. c. ij. ver. nouimus. xxxi. q. i.
quomodo virginibus. pro quo facit ratio quia nõ poſſit corru
pta hortari virginitatẽ. xxvi. di. c. pe. in fi. Itẽ non eſt cõueniẽs
ꝙ preſit virginibus diſpenſatiue autẽ per illũ qui poteſtatẽ ha
beat poteſt promoueri in abbatiſſam etiaꝫ corrupta. Sed quis
habebit poteſtatẽ diſpenſandi Jo. an. dicit ꝙ ſolus papa in de
cre. indẽnitatibus. de elec. in. vi. contrarium ibi tenet Archi. di
cens ꝙ etiã epiſcopus poterit diſpenſare. ſed tamẽ tũc nõ conſe
crabitur nec benedicetur. ⁊ hoc tenet hic Paul. alleg. de eta. et
qua. tuã. i. q. vij. c. ij. ⁊ no. per Hugu. xxx. q. i. quomodo virgini
bus. Idem ʒenʒe. ⁊ in hac parte videtur etiã hic reſidere Lap.
alleg. no. per Jo. an. poſt Hoſt. in. d. c. tuã. ⁊ per Guil. in Spec.
ti. ij. §. nunquid epiſcoporum. tutius puto tenere glo. per no. de
17 elec. an de. i. in glo. non prohibet ⁊c. ℂ † Gl. cecidiſſe. querit an
pena hic ſtatuta locũ habeat in abbatibus qui habent benedi-
ci ſi non fecerint ſe benedici. ſ. tempus hic p̃fixum. dicit ꝙ non.
quia licet maſculinum cõprehendat femininũ in materia pena-
li. tamen econtra nõ. ff. de leg. ij. ſi ita ſcriptũ. Idem ʒenʒe. quia
hec cõſtitutio eſt penalis. ⁊ ſic reſtringenda. de pe. di. i. §. pe. ⁊c.
ℂ Glo. approbare. querit an ſtatus iſtarum canonicarũ ſit ap-
probatus de iure Reſpondet ꝙ nõ per. c. pernicioſam. xviij. q.
ij. ℂ Glo. duobus querit an poſſint pauciores aſſumere nota-
rios q̃ duos. dicit ꝙ ſic ⁊ hoc innuit litera dum dicit cõtentus.
⁊ ſic hec litera debet exponi negatiue duobus. i. nõ pluribꝰ duo
bus. vnde pauciores aſſumere poteſt viſitator. alle. xxvi. diſ. c. i.
qđ no. in ſimili de teſt. licet. i. ⁊ idem dicit intelligendum de aliis
perſonis hic poſitis ⁊c. ℂ Glo. duabus. opp. ꝙ immo etiã per-
ſonas ſue eccleſie poſſet ſecuꝫ ducere de decre. vt iuxta de of. or.
ſolum ꝙ ibi in monaſteriis maſculoꝝ hic feminarũ ⁊c. ℂ Gl.
ſue eccle ſie. declarat an etiam de inferiori eccleſia ſue dioceſis in-
telligitur. ⁊ dicit ꝙ ſic. ℂ Glo. honeſtis viris. querit an iſti poſ-
ſent eſſe layci. Reſpondet ꝙ ſic cũ hic non diſtinguit. Sed tũc
ob. decre. vt iuxta de offi. or. que precipit ſeculares excludi. glo.
nõ reſpondet. ſed reſponſio colligitur ex dictis proxime ⁊ expli-
cat hic Pau. qđ hic loquitur in monaſteriis monialiuꝫ. ſed ibi
quando viſitantur alia monaſteria. Si vero epiſcopus viſitaret
ſuã eccleſiam cathedralem regulareꝫ. tunc dicit Paul. ꝙ debet
b ſeruare extrauagantem Bonifacij [b] vbi dicitur qđ duabus vel
tribus perſonis clericali charactere inſignitis. quarum vna ſit
notarius. ⁊ alia ſit religioſa perſona cuiuſdam ordinis ſit cõten
tus ⁊ hoc etiam dicit glo. hic in verbo cõtentus. An autem per
hanc decre. reſtringatur numerus procurandorum tempore vi
ſitationis. de quo de cenſi. cũ apoſtolus. dicit predicta gl. ꝙ non
ſed ſolum hic determinatur numerus intromittendorum in ca
pitulo tempore viſitationis. Idẽ Paul. dicens ꝙ iſte perſone
ideo debẽt adeſſe tempore inquiſitionis vt per illas poſſit pro-
bari nã ſoli viſitanti nõ creditur. de probatio. quoniam cõtra.
18 Quot autẽ eſſe debẽt perſone procurandorũ dicit Pau. ꝙ nu-
merus non exprimitur in. d. c. cũ apoſtolus. tamẽ poteſt dici ꝙ
erunt tot quot erunt equitature. vel inter duos equos vnus ſcu
tifer. per. c. in ſingulis. §. i. ẽ. eo. vel ſpectabitur conſuetudo loci
de quo per Hoſti. de exceſ. prela. cum ad quotidiã. Si autẽ plu-
res duceret poſſent propria auctoritate reijci. de quo ibi ⁊ in re-
gula vtile. de reg. iur. in. vi. ℂ Gloſ. impedire querit an ad hoc
vt ſit locus pene huius ſinus ſit neceſſe precedere impedimẽtuꝫ
⁊ ſequi monitionem. glo. reſpondet ꝙ ſic per hãc literam. qđ di
cit eſſe notãdum cõtra prelatos qui quandoqꝫ ante impedimẽ
tũ faciũt monitionẽ. qꝛ ſcribũt monialibus. vt certa die ſe parẽt
ad recipiendã viſitationem ⁊ in literis eiſdẽ faciũt mentionem
ꝙ nullus debeat impedire ſicut dicit ſe vidiſſe de facto fieri alle.
qđ no. de conceſ. prebẽ. cũ noſtris ſuper gl. ij. Idem ʒenʒe. quia
nõ poteſt quis moneri. vt reſipiſcat ab eo ꝙ nõ inchoauit. ma-
xime cũ agatur de pena incurrenda facit de pe. diſtin. i. §. pene.
ℂ Iuxta predicta querit glo. an ſi p̃cedat impedimentum ſuffi-
ciat monitio generalis. an vero requiratur ſpecialis. ℂ Gl. dicit
pro ⁊ cõtra. facit de vi. ⁊ ho. cle. c. i. de ſen. excom. conſtitutioneꝫ
in. vi. ʒenʒe. hic tenet ꝙ ſufficit generalis tñ quia iſte tex. non re-
quirit ꝙ fiat nominatim. tum quia iura in certis caſibus requi
runt ꝙ fiat nominatiꝫ. de ſen. excõ. cõſtitutionẽ. in. vi. ⁊ ſic regu
la remanet in contrarium. ℂ Gloſ. vltima notat hic caſum in
quo ſententia nõ eſt neceſſaria dummodo precedat monitio ⁊
alle. cõcor. An autẽ ordinarius hoc caſu poſſit abſoluere. dicit
ꝙ ſic ex quo papa nõ reſeruat abſolutionem. alle. de ſen. excõ. nu
19 per ⁊c. † Querit hic Step. que appellent̃ hic moniales. Rñdet
ꝙ profeſſe tacite vel expſſe regulã bñdicti Baſilij vel Auguſti-
ni. xix. q. ij. pernicioſam. Idem dicit in aliis. ſ. Clare ⁊ ſimilibus
Ulterius quia hic ponuntur multa monialibus ꝓhibita expſ-
ſe que tamẽ nõ ſunt nominatim interdicta in regula benedicti.
20 † Querit hic Guil. an aliquis ⁊ quis vltra id qđ votũ ſeu reli-
gio de natura ſua cõtinet poſſit per cõſtitutionẽ ſuã vel p ſuiam
obligare. vel aſtringere vouẽtes ſimplr̃ religionem vel certam
expreſſe vel tacite. Cõſtat enim ꝙ cũ ea libertate qua quis egreſ
ſus eſt de vtero matris ſue efficitur frater minor. nam ante nõ
erat aſtrictus ad paupertatem obedientiam vel continentiam
ſuperuenit votum profeſſionis ſtringẽs ad iſta. ⁊ ſic voto ſuo
ſe aſtringit. nunquid ergo tali fratri poterit papa auferre illa q̃
ſunt de bonis fortune dicit Guil. quod ex quo voto ſuo ſe ſub-
iecit abdicando velle ⁊ nolle ⁊ diſponendo illud in manibus vi
carij dei in terris ille poterit eum priuare bonis temporalibus
reſeruatis neceſſariis ad vitam. Item poteſt eſu carnium priua
re carnes denegando. de conſecra. diſti. v. carnes. Item veſtes
auferre. vt hic. quia he ſolẽnitates voti procedunt a conſtitutio
ne eccleſie. de voto. c. vna. in. vi. quas conſtitutiones papa put
vult tollere poteſt. de dec. innotuit. de cõſan. nõ debet ſm Guil.
de hoc dic melius. vt not. in. c. vno. ẽ. eo. in. vi. Sequitur.

a ℂ Plus di-
cit gl. vide Ar-
chi. in. d. c. iuuẽ
culas.

ℂ De religioſis domibus vt epõ ſint ſubiecte. Rubrica.

1 Religioſus nõ dicitur qui non promittit aliquid de tribꝰ
ſubſtantialibus profeſſionum licet certum habitum deferat.
2 Beghinarũ ſtatus reprobatus eſt
3 Predicãdi officium ⁊ de fide diſputandi prohibitum eſt mulie
ribus.
4 Participantes in crimine damnato ⁊ fauentes ⁊ inducẽtes ei-
dem penam incurrunt ſicut principaliter agentes.
5 Penitentiam agere ⁊ humiliter deo ſeruire in propria domo
licitum eſt.
6 Mulieris appellatione an virgo cõprehendatur.
7 Votũ an ex ſola ꝓmiſſione obediẽtie ſolẽnizetur.
8 Sorores tertij ordinis beati franciſci ſunt per ſedem apoſtoli-
cam approbate
9 Ordo tertius beati franciſci eſt approbatus: ⁊ etiã ſcđs ordo q
eſt ordo ſancte clare qꝛ ꝓfitetur tria ſubſtãtialia regule.
10 Mulieribus p̃laturã hñtibus an ſit licitũ predicare.
11 Profiteri regulam in genere an ſufficiat nulla certa expreſſa et
an tenebit talis profeſſio.
12 Epõ excõicatus an poſſit dare alteri poteſtatẽ eũ abſoluendi.
13 Epiſcopus eſt diſpenſator in ſua dioceſi ⁊ diſpenſat cum excõ-
municatis ſi recipiant beneficia Et quid de excõmunicatis or-
dinem recipientibus an poterit epõ diſpẽſare.
14 Adherentes an ſint illius cõditionis cuius ſunt illi quibus ad
herent.

b ℂ Ubi dicit
Quot aũt pſo-
nas ſecũ poſſit
ducere viſitator
ponit. d. Abb. i
c. cũ ad quorun
dã de exceſ. p̃la.

Cum de quibuſdã

Diuidit in ptes tres. qꝛ i prima po
nit cõſtitutionis cãm ⁊ abolet ⁊ dã-
nat ſtatũ beghinarũ. ⁊ excõicat illũ
ſectãtes vel de nouo aſſumẽtes. In
ſcđa parte excõicat religioſos dãtes
circa id cõſiliũ auxiliũ vel fauorem.
Tertio preſtat̃ ſtatũ penitẽtie ⁊ hu
militatis p p̃dicta nõ ꝓhiberi i mu
lieribꝰ. ſcđa ibi p̃dictis. tertia ibi ſane. Quid aũt dederit cãm cõ
ſtitutioni ponit prima gloſ. quia forte id quod dixit Hoſtienſis
de pen. ⁊ remi. cum ex eo. ⁊ de frigi. fraternitatis. ⁊ de iureiurã.
⁊ ſi xpõs. ver. Ang. dicit tñ ꝙ duas declaratorias cõtrarias huic
cõſtitutioni vidit quas putat editas in alamania vbi forte ſunt
multe de iſtis beghinis. facit quod no. xij. qđ. vlti. c. fin. quedam
autem declaratoria circa hanc conſtitutionẽ dicitur etiam ema
naſſe. ſed dicit glo. ꝙ illam nõ potuit habere nec ſcit etiam ſi de
1 curia emanauit. ℂ † Not. ꝙ non promittẽs aliquid de tribus
ſubſtantialibus ꝓfeſſionũ nõ poteſt dici religioſus. lꝫ alias defe
2 rat certam habitũ ⁊ adhereat certis religioſis. ℂ † No. hic ſta
3 tuꝫ beghinarũ reprobatum. ⁊ not. q̃ dicunt̃ beghine. ℂ † Not.
c quod non eſt licitum mulieribus diſputare de fideᶜ ⁊ predicare
ℂ Not. ꝙ multa cõmittuntur interdum ſub velamine ſanctita

c ℂ Et p̃dicare
adde. d. Abb.
in. c. determinꝰ
in pe. col. certa
de iudi.

tis que habent parere periculū aīarū. ¶ No. ipſo iure excōmu
nicatā mulierē que ſequitur ſtatū beghinarū vel de nouo aſſu-
mit. Et no. ſimiliter ipſo facto excōmunicatos religioſos fauē-
4 tes ipſis dictis beghinis. ¶ No. ꝙ † inducētes ꝛ fauētes in cri
mine dānato ꝛ participātes eandē penā incurrunt ſicut princi
paliter agētes ſcdm Guil. alle. de ſen. excō. q̃to de offi. dele. ca. j.
5 ¶ No. ꝙ † in propria domo licitū eſt penitentiā agere ꝛ humi
6 liter deo ſeruire. ¶ † Gl. mulieribus querit an comprehenda-
tur hoc caſu appellatiōe mulieris etiā virgo. Reſpondet ꝙ ſic
quia virgo nupta ꝛ corrupta cōprehēditur. alle. de ver. ſig. mu-
lieres. hoc verum in caſu iſto. alias tamē ſtricto ſumpto voca-
bulo appellatione mulieris intelligiť corrupta vt ibi no. ¶ Gl.
7 obedientiā voluit in ſui prin. querere. nūquid † ex ſola promiſ-
ſione obediētie ſolēnizetur votū. Remittit ad no. in. d. c. conſu-
luit. qui cle. vel vo. ꝛ in ſpec. de ſta. mo. ver. xxxvij. Jnn. ꝛ Hoſt.
in. d. c. conſuluit. vt hic refert Pau. dicunt ꝙ nō ſolēnizetur vo
tū tūc niſi promittatur obedientia monachalis. q2 tūc videtur
voluntati ſue ex toto renunciare. ꝛ in manibus ſuperioris ex to
to cōmittere. xij. q6. j. non dicatis. Ad hoc quia ſeculares clerici
promittunt obedientiā. ꝛ tamen nō profitentur. de ma. ꝛ obe. c.
iij. ꝛ iiij. Jtem quia vt refert Guil. dixit obedientiam promitti
poſſe ſine alijs ſubſtantialibus regule vt patet in fratribus mi-
litie beate virginis. qui licet promittāt obediētiā tamen vtūtur
matrimonio proprio. quorū regula eſt approbata per ſedē apo
8 ſtolicā. Per predicta ꝛ p hūc tex. a cōtrario cōcludit † ꝙ hec cō
ſtitutio non includit nec reprobat ſorores tertij ordinis ſancti
Franciſci quia ille promittunt obedientiā ꝛ habent regulā quo
ad quēdam modū viuēdi approbatū per ſedem apoſtolicā; vt
dicit glo. ſibi conſtare. licet non habeant regulam propriā quo
ad tria ſubſtantialia. facit q6 habetur. ſ. de ſen. excō. cū ex eo. in
9 prin. † Jdē tenet Guil. [a] dicēs tertiū ordinē beati Franciſci ap
[a] probatū; per Nicolaū. iiij. vt manifeſtauit Joan. xxij. per ſuas
patentes literas. ꝛ de illa regula poſſunt eſſe viri ꝛ mulieres cō
iugati ꝛ nō cōiugati. licet nō renūcient proprio ꝛ abdicent cōti-
nentiā. nec promittūt aliter obedientiam. niſi ꝙ ſeruabūt fide-
liter mādata dei. ꝛ illa que continenť in ſua regula. Jdem Ste.
ꝛ zenze. de ſecundo aūt ordine minorū qui eſt ordo ſororū ſan-
cte Clare. certum eſt ꝙ eſt approbatus quia profitentur tria
ſubſtantialia regule. licet differat a primo ordine minorum ſan
cti Frāciſci. quia ille nil proprij habere poteſt in cōmuni. ſecus
in hoc ſcdo ſancte Clare. ꝛ ideo fratres minores multotiēs pro-
curant illis relinqui vt ſic etiā ipſi cōmodum ſentiant per illas
vbi per ſe nō poſſunt. Quid aūt de ſtatu illorū qui vocanť fra-
ticelli vel fratres de paupere vita ſeu bechine. Reſpondet hic
Pau. ꝙ illorum ſtat⁹ eſt reprobatus per quādā extrauagantē
Jo. xxij. ſ. ſancta romana. Jtem idē tenet hic Mat. dicēs ꝙ bi-
zochari cōtinētes ꝛ fraticelli qui ſine obedientia ſunt. ꝛ nō pro
feſſi aliquā religionē approbatā non dicūtur religioſe pſone al-
le. q6 no. Archi. de voto. ca. vno in. vj. ꝛ q6 not. xxvij. q. j. de vi-
duis ac puellis. Paul. tamē hic ſentit ꝙ etiā ſi iſte bechine pro
mitterent obedientiā eſſet nihilominus earū ſtatus reprobat⁹
propter id q6 faciūt. quia diſputāt de fide ꝛ faciunt opiniones
cōtrarias eccleſie. ꝛ inducūt errores in fide. nā hoc nō lȝ etiā ma
ribus vt dicit gl. in verbo diſputent. ꝛ vide q6 dixi in cle. per li-
10 teras de preben. ¶ † Glo. predicent. querit an ſit licitū mulieri
bus predicare. ſaltē ſi ſint pdate. Reſpondet ꝙ nō: alle. de pe.
ꝛ re. noua quedam. xxiij. di. mulier. ꝛ. xxxiij. q. ij. mulierē. quin-
b immo [b] nec maribus laycis. de hereti. cū ex iniuncto. quinim-
mo nec etiā clericis niſi ſint curati vel ſuper hoc priuilegiati. de
ſepul. dudum poſt prin. in. §. huiuſmodi. ꝛ ibi dixi ꝛc. ¶ Gloſ.
ſanctitatis. alle. illud Grego. ſimulata equitas duplex iniqtas
eſt. ¶ Glo. ipſo facto. ꝛ gl. dudū literales ſunt ꝛ faciles. ¶ Gl.
religioſis. querit an hec conſtitutio liget ſeculares fauētes iſtis.
dicit ꝙ non alleg. q6 no. ſ. de ſen. excom. c. j. ꝙ intelligit Guil. in
alijs ſecularibus ꝙ in epiſcopo. ¶ Gloſ. incurſuris. opp. ꝙ iſti
religioſi hanc penam excommunicationis incurrere debuiſſent
etiam ſi hoc hic nō fuiſſet expreſſum. ꝛ ſic ſuperflue hic exprimi
tur. vnde opp. de. c. nuper. ꝛ de. c. ſi concubine. de ſen. excō. Sol.
ibi interuenerunt duo quia communicabatur criminoſo. Jtē
communicabatur in crimine. hec autē cōmunicabatur ſolū cri-
minoſo. ꝛ ideo niſi fuiſſet facta hec expreſſio nō incurriſſent ſen
tentiam excommunicationis. ¶ Glo. vltima ponit multas au
ctoritates de humilitate. ꝛ ideo legenda eſt ad literam vt iacet ꝛ
11 notanda. ¶ † Querit hic guil. an ſufficiat profiteri regulā in ge
nere nulla certa expreſſa. ꝛ an tenebit talis profeſſio aut vero erit
neceſſe exprimi aliquam de approbatis. videtur ꝙ debet expri-
mi aliquam de approbatis. vt regula beati Auguſtini vel Frā
ciſci ſicut dicimus in matrimonio carnali quia mulier debet eſ-
ſe certa cū qua contrahitur. de ſpon. ex literis. ꝛ ibi glo. contra-
riū tenet per decre. cōſtitutionem. §. pe. in. vj. per quā videtur

a ¶ Dicēs ter-
tiū ordinē. adde
ꝙ de hoc tertio
ordine ſit men-
tio in cle. cū ex
eo. ſ. de ſen. ex-
cō. e ibi gl. ēdca-
rat naturā; pri
mi ſcdi ꝛ tertij
ordiſ ſancti Frā
ciſci.

b ¶ Nec mari-
bus laycis. adde
panor. in. c. ij. ſ.
pen. eo. de iud.

ſufficere profiteri religionem in genere. nec ob. q6 dicitur de ma
trimonio carnali quia in matrimonio ſpirituali ſemp eſt certū;
cū quo cōtrahitur ſcilicet Chriſtus. ſecus in carnali. ideo ibi ne
ceſſaria eſt expreſſio. Jdē tenet zenze. ¶ Vlterius in ver. predi-
ctis. querit nunquid epiſcopi ꝛ alij ſeculares ſi faueant iſtis be-
chinis incurrant hanc penā. videť ꝙ nō q2 hic loquitur de reli-
gioſis tantum. in epiſcopo dicit cōtrariū quia epiſcopus etiam
dicitur religioſus. quinimmo religioſior ceteris de ſua dioceſi.
de elec. ex eo. ꝙ in fin. lib. vj. j. q. j. viliſſimus. de alijs ſecularibus
dicit ſecus. quia nō incurrent hanc penam ex eo potiſſime q2 ꝛ
ſi de eis voluiſſet intelligi expſſiſſet. ar. de deci. ad audientiam. ꝛ
quia conſtitutio eſt penalis. ideo reſtringenda vt in regula in
penis. in. vj. ꝛ quia alia eſt vita religioſorū alia ſecularium etiā;
clericorum. xvj. q. j. alia. Jdem tenuit glo. vt vidiſtis. Fatetur ta
men ꝙ punietur alijs penis a iure ſtatutis: alleg. ij. q. vij. negli-
12 gere. ¶ † Juxta predicta querit an epiſcopus ſic excōmunica-
tus poterit concedere alteri poteſtatē eū abſoluendi. videtur ꝙ
ſic per. c. duobus de ſen. excom. ꝛ per no. de offi. dele ſane. vbi po
nitur ꝙ papa poteſt ligari ab eo cui cōfitetur peccata ſua. Con-
trarium tenet Guil. quia excōmunicatus q̃tūcūq; occultus nō
pōt per ſe nec per aliū excōmunicare. vt no. gl. xxiiij. q. j. audiui
mus. ꝛ in ſumma. ſ. de eo qui renun. epiſco. c. ij. Ad hoc q2 cum
ſit preciſus ab eccleſia. ꝛ carens exercitio ſue iuriſditionis nō po
terit in alium transferre. de offi. vica. romana. in. vj. xxxij. di. ad
hec. j. q. vij. dahibertū. cum ſi. ¶ Vlterius querit an epiſcopus
dioceſis poterit abſoluere eos qui incurrunt ſententiā excōmu
nicationis ex hac conſtitutione. dicit ꝙ ſic ſi papa non reſeruet
hoc ſibi. idem dicit gl. in verbo hoc ipſo facto. facit de ſen. excō.
nuper. ꝛ quia excommunicatio eſt diſciplinās ꝛ nō eradicās nec
debet excedere terminos cōtumacie. de cōſti. ex literis alle. etiā;
13 Guil. q2 † epūs eſt diſpenſator in ſua dioceſi. hinc eſt ꝙ diſpēſat
ēt cū excōicatis ſi excōicati recipiāt bñficia. alle. gl. de cle. excō.
mi. poſtulaſti. ꝛ Jnn. de temp. or. dilectus. quod dicit procedere
etiā ſi titulū habuerit a papa cū defectus ibi non interuenerit
ex parte tituli. nec alia quauis cauſa que reddat collationē; nul-
lā;. ſed potius ex parte inhabilitatis pſone cuius diſpoſitio iu-
dicanda ſeu diſpēſanda relinquitur epō. ſ. de ma. ꝛ obe. p tuas
ex quo papa ſibi nō retinuit. Quid autē de excōicatis recipien-
tibus ordinē an cum illis poſſit epiſcopus diſpenſare. habetur
de ſentē. excō. cū illorū. Jn ſymoniacis vero ꝛ alijs q poſt pera-
ctā penitentiā impediūt ordinis executionem. de quibus. de re-
nū. niſi. dic vt in. c. poſt tranſlationem. e. ti. pdicta dicit vera col-
latione facta motu proprio pape vel ordinarij. ſecus ſi per lite-
ras impetraret excōmunicatus. quia talis taciturnitas viciat li
teras ad lites. de reſcri. c. j. in. vj. ꝛ ſic fortius literas ad beneficia
ar. no. c. titu. ad audientiā. Que aūt ſit differentia iterum obten
ta motu proprio ꝛ obtenta per literas relinquit diſputationi.
Jo. de lig. dicit ꝙ ratio eſt quia vbi proprio motu ſit collatio nō
eſt quid imputeť ex capite taciturnitatis. ſecus in alio caſu. Jtē
quid erit de illo qui non tempore literarū per quas habuit ius
ad rem tantum. ſed tempore collationis que ſit de vacanti eſt re
pertus excommunicatus relinquit dubitatiom. Jo. de lig. dicit
14 ꝙ collatio erit nulla. licet literarum impetratio valeat. † Vlte-
rius colligit hic Pau. in prin. in ver. adhereant. ꝙ adherentes
non ſunt illius conditionis cuius ſunt illi quibus adherent. vt
eſt videre in iſtis bechinis adherentibus religioſis. Cōtra hoc
opp. de c. j. de poſtu. prela. de accu. olim. ꝛ de elec. vt. circa in. vj.
Soluit quedam eſt adherentia aſſumens eandem vel ſimilem
conditionem per modum aggregationis. ꝛ talis eſt euiſdem cō
ditionis cū; illa cuius eſt adherentia ſiue ſit fauorabilis. de ſta.
mo. recolentes. ſiue odioſa. de offi. dele. c. j. Jdem in adherentia
acceſſoria. de conſe. eccle. vel al. cap. vno in. vj. ꝛ de ſenten. excom
muni. ſi ciuitas. eod. lib. ꝛ in iſtis procedit contra. Quedam eſt
adherentia quā ad partē; vel ad tempus ꝛ de tali loquitur hic
ꝛ de priuile. tuarum ꝛ talis non aſſumit naturam eius cui adhe
ret. quia ad hoc non intendit affectio ita hic.

1 ☞ Ruina ꝛ deformatio edificiorum arguit negligentiam ꝛ
malum regimen preſidentis. ꝛ nu. 8.
2 Deſtinata ad certum vſum piū non debent in alios vſus cōuer
ti ſine licentia ſedis apoſtolice ꝛ nu. 9.
3 Collatio hoſpitalium ad quem de iure ſpectet.
4 Teſtator non poteſt facere quin iura in ſuis diſpoſitionibus lo
cum habeant.
5 Negligentes recuperare bona eccleſiarum maleſaciant q2 negli
gentes acquirere cum poſſunt tenentur.
6 Hoſpitalia regulariter non poſſunt conferri in titulum clerico
ſeculari et quales debēt eſſe viri pponendi hoſpitalibus.
7 Hoſpitaliū rectores equiparanť tutorib⁹ ꝛ curatorib⁹ ꝛ ad eo
rū inſtar debēt facere inuētariū ꝛ pſtare iuramētū ꝛ ſingulis an
nis reddere ordinarijs rationē adminiſtrationis ꝛ nu. 18.

Hoſpitalia

10 Hoſpitalia an poſſint taliter fundari q̄ epiſcopus nullā in eis
habeat iuriſditionem vel alia iura epiſcopalia.
11 Hoſpitalia ad que onera teneantur.
12 Hoſpitalia ſecularia an poſſint conferri religioſis ꝛ an poſſint
laycis habentibus filios vel vxores ex quibus ſimiliter poſſent
filios procreare.
13 Conſuetudo iuri contraria an poſſit induci.
14 Conſuetudo ſi ſit aliqua in aliquibus ciuitatibus in foro ſecu-
laribus an debeat ſeruari in foro eccleſiaſtico.
15 Et quid ſi eſt conſuetudo in aliquibus eccleſijs diocefis vel ciui-
tatis in quibuſdam non: nunquid conſuetudo illa in alijs eccle-
ſijs in quibus non eſt nec ſeruatur porrigat effectum ſuum.
16 Beneficij appellatione quid comprehendatur.
17 Tutor datur pupillo curator adulto: ꝛ interdum etiam maiori:
vt furioſo prodigo ꝛ ſimilibus.
19 Hoſpitalia an poſſint erigi ſiue fieri ſine auctoritate diocefani.
20 Sacramenta eccleſiaſtica miniſtrare debet ſacerdos parochia-
lis pauperibus hoſpitalis ſiti infra eius parochiam.
21 Status antiquus eccleſie mutari non debet maxime in' preiudi-
cium alterius.

Quia cōtingit interdū

Primo ponit conſtitutionis cauſam ꝛ ſtatu-
tum ſuum de reformatione hoſpitalium facie̅da
per collatores. ꝛ de eorum negligentia ſupplen
da per ordinarios etiam circa exempta. Secū-
do ponit quando hoſpitalia poſſunt concedi in titulum. ꝛ qua
les debent eſſe illi quibus confertur adminiſtratio hoſpitalis ꝛ
de ipſorum iuramento ꝛ inuentario ꝛ de ratione reddenda de-
cretum apponendo. Tertio declarat conſtitutionem non extē-
di ad hoſpitalia religioſorum militarium ordinum. Quarto cō
ſeruat antiquas conſuetudines talium locorum circa diuina of-
ficia ꝛ eccleſiaſtica ſacramenta ſecunda ibi vt autē. tertia ibi pre-
1 miſſa quarta ibi ceterum. ¶ † No. hic diuerſa nomina hoſpita
lium. ꝛ hoc propter diuerſa opera pietatis que in eis exercentur
de quo. ſ. de preben. c. per literas. ꝛ C. de ſac. ſanc. eccle. l. illud.
¶ No. bene ſecundo q̄ ex ruina ꝛ deformatione edificiorū dete
a gitur malū regimen prefidētis. de quo in glo. [a] ¶ † Not. tertio
2 q̄ deſtinata ad certum piū vſum ex diſpoſitione fideliū forte q̄
relicta vel oblata nō debent in aliū vſum cōuerti ſine licentia ſe
3 dis apoſto. q̄ eſt no. dignum. ¶ † No. ad quem ſpectat collatio
hoſpitaliū q̄ de iure ad epiſcopos niſi ad aliū pertineat ex pa-
cto appoſito in fundatione vel ex conſuetudine legitime preſcri-
pta vel priuilegio ſedis apoſtolice ꝛ adhuc de iure ſpectat refor-
4 mare hoſpitalia. ¶ † No. ſecundum Guil. q̄ quilibet in tradi-
tione rei ſue poteſt apponere modum quem voluerit. nō tamen
a iure reprobatum quia non poſſet teſtator facere quominꝰ ui-
ra in ſuis diſpoſitiōibus locū haberent. de teſta. requiſiſti. xviij.
q. ij. elentherius. ¶ No. iuxta quantitatē facultatū ꝛ redditū
miniſtrandas ꝛ fiendas expenſas. ¶ No. q̄ defectum vel negli
gentiam collatoris hoſpitalium ſupplet diocefanꝰ etiā quo ad
exempta. ꝛ ſic no. caſum ſpecialem in quo derogatur priuilegio
5 exemptionis. † Ex hoc no. ſecundum Mat. cōtra negligentes
b recuperare bona eccleſiarū quia male faciunt. [b] nam ꝛ negligē-
tes acquirere tenentur cum poſſunt. xij. q. ij. quicunq;. C. arbi.
tute. l. quicquid. hinc etiam eſt q̄ puniuntur qui tempore vaca
tionis nō opponunt ſe laycis de nouo occupantibus bona eccle
ſiaſtica. de dec. in generali. in. vj. Si autem ſe opponunt. ꝛ ſe op
ponendo occidant aliquem vel mutilēt non erunt irregulares.
vt notat Archi. in. d. c. in generali. allega. de reſti. ſpo. olim. ꝛ c.
6 ¶ † In verſiculo. vt autem. Nota q̄ hoſpitalia regulariter non
poſſunt conferri in titulum clerico ſeculari non ob. quacūq; cō-
ſuetudine contraria. fallit in duobus caſibus. Primo ſi in fun-
datione hoc ius fuit introductū. Secundo ſi prouideatur per
electionem hoſpitali de rectore. ꝛ forte ideo hoc caſu quia rectorꝫ
eſt iudicium q̄ plurimorum ſententijs comprobatur. ¶ Nota
ſecundo bene quales debent eſſe viri preponendi regimini ho-
ſpitalis. quia viri prouidi idonei ꝛ boni teſtimonij ſeu fame quā
ſciant vel poſſint talia loca ꝛ eorum bona bene gubernare ꝛ re-
gere. de quibus non ſit aliqua ſuſpicio q̄ bona in alium vſum
conuertant q̄ deputatum. Et hoc nota ſecundum Ioan. q̄ offi
cium illud eſt committendum ſcienti volenti ꝛ potenti illud fi-
deliter adimplere: quia volēti nihil difficile eſt. C. de excu. artifi.
l. j. lib. x. Ignaro autem non eſt committendum. C. de excu. tu.
7 l. fina. xx. q. iij. monaſterijs. xxxvij. diſtin. qui de mēſa. ¶ † No.
tertio rectores hoſpitalium equiparari tutoribus ꝛ curatoribꝰ
ꝛ ideo ad inſtar ipſorum debēt facere inuentarium ꝛ preſtare iu
c ramentum. ¶ Item [c] no. q̄ tenentur ſingulis annis reddere or
dinarijs rationem adminiſtrationis. Et nota. q̄ ſi fiat contra
premiſſa collatio prouiſio ꝛ ordinatio eſt ipſo iure nulla. ¶ In

verſiculo. premiſſa. Not. q̄ hec conſtitutio non habet locum in
hoſpitalibus ordinum militarium vel religioſorum aliquorum
debet tamen in eis fieri debita prouiſio pauperibus ꝛ hoſpita-
litas debita teneri: contraria in hoc conſuetudine non obſtan-
te. ¶ In verſicu. ceterorum. Nota q̄ antique conſuetudines lo
corum hoſpitalium circa diuina officia ꝛ eccleſiaſtica ſacramen-
ta ſunt ſeruande ꝛc. ¶ Gloſ. excutere oppo. q̄ nemini licitum
eſt ius ſibi dicere. l. j. C. quando licet ſine iudice ſe vindicare. ꝛ l. j.
j. C. ne quis in ſua cauſa. Sol. q̄ de facto excutere non debet ex-
tra iudicium ſeu in iudicio eccleſiaſtico etiam ſi illi rectores ſint
layci vt de fo. compe. cum ſit. ꝛ idem ex quo vſurparunt per pre
8 alle. decre. ¶ † Gloſ. deformari colligit ex litera q̄ deformatio
edificiorum eſt probatio patens male adminiſtrationis ꝛ alle.
concor. de quo autem debeat fieri reformatio locorum hoſpita-
lium dicit q̄ de redditibus qui ſuperſunt de quo remittit ad de
9 cre. j. ꝛ c. de his de eccle. edifi. ¶ † Gloſ. vſus ſuos oppo. q̄ lici-
tū ſit in vſus ſuos rectores cōuertere redditus hoſpitalis quia
debent habere alimenta de eis. Soluit gloſ. conuertere poſſunt
d in vſus ſuos pro victu ꝛ veſtitu eorum. [d] ſed vltra non. vt ſi vo-
lebāt forte augere alias patrimonium eorum proprium vel con
ſeruare ita loquitur hic. facit de pig. c. iij. Ex hoc infert gloſ. q̄
iſti tales rectores non faciunt fructus ſuos etiam a ſolo ſepara
tos an autem idem ſit in alijs clericis ꝛ prelatis habetur plene
de offi. or. preſenti in princi. lib. vj. Idem tenet hic Paulus. ſen
tiens oppoſi. Hoſtien. de qua in dicto capitulo preſenti. Item
Matth. ſentiens idem Steph. dicens q̄ eſt durum verbum cō
tra iſtos gubernatores quia non poſſunt ſine periculo damna-
tionis fructus talium locorum conuertere in vſus ſuos preter
victum ꝛ veſtitum. ꝛ licet generaliter bona eccleſiarum ſint pau
perum. xvj. queſtione prima quoniam. q̄ tamen latiorem po-
teſtatem habent prelati q̄ iſti rectores de quo per Archidia.
de reſcri. ſtatutum in. vj. ꝛ per Joannē andree de offi. ordina.
preſenti. eodem lib. ꝛc. ¶ Gloſ. ad alium. querit nunquid text.
procedat etiam ſi ad alium pium vſum conuerſio fiat q̄ in deſti
natum. Reſpondet q̄ ſic vt ſit maior dubitatio. ꝛ ſic vtendum
eſt actu ad id ad quod eſt inſtitutus. alle. de appel. capi. iij. cum
concor. ibi poſitis in glo. j. facit. eodem titu. ſuggeſtum. ff. de ad
mi. re. ad ciuitatem pertinen. l. j. ꝛ l. legatum cum concor. j. gloſ.
Contra q̄ opponit de capi. q̄uis. de pe. in. vj. vbi ad aliū vſū
ſit ibi vſus carceris q̄ fuerit inſtitutus. Soluit hoc regulare il-
lud caſuale ꝛ ſpeciale. Idem Paulus dicens q̄ ſolus papa po-
teſt alterare naturam actus ꝛ ad alium vſum dirigere. de con-
ſe. diſtinctione. ij. reuera. ꝛ C. de rei vxo. ac. l. j. cum ſimi. hec in-
ducit contra opinio. illam qua habetur q̄ ſi cauſa ſuſpitionis
eſt notoria poteſt appellari ea non expreſſa quam tenet Ber.
vt lite. non conteſt. capi. ſecundo ꝛ no. Archi. ij. queſtio. vj. quo-
tiens epiſcopi. nam talis opi. non videtur vera ex eo quia licet
appellatio ſit remedium grauaminis non tamen eſt remediū
recuſationis. Preterea licet notorietas releuet a probatione nō
tñ a propoſitione vt vidiſti. in clemē. appellanti. de app. qđ qui
dā dicūt verū in ſuſpitione pſone nō loci. quia aſſignato loco
nō tuto ꝛ ſuſpecto ſtatim pōt appellari. de appel. ex parte. ꝛ ibi
nota Ad hoc quia non eſt neceſſe q̄ ſemper iudex grauet ex
mente. ſed ſufficit q̄ grauet facto. de offi. dele. ſignificantibus.
de excep. dilecti. ꝛ capi. ſignificauerunt. ſed exēplo q̄ poteſt re-
cuſari non grauat. quia pater poteſt eſſe iudex in cauſa filij ſi nō
recuſatur. vt no. iij. queſtione. v. accuſatores. Sed predictis ob-
uiare videtur decre. dilecto. de app. vbi licet precipiendo graua
ret re ipſa. tamen fuit neceſſe ab exceptione propoſita non ad-
miſſa appellare. Soluit Pau. q̄ poteſt dici q̄. c. dilecto non lo-
quitur de exceptione notoria. ꝛ ſic non grauabat mente nec fa-
cto exequendo mandatum pape ante propoſitam exceptionē
que per partem potuiſſet admitti non ad iuſtificandum titulū
de quo ibi non agitur. ſed de viribus appellationis. vt ibi pa-
tet in ca. autem ſignificantibus. ꝛ c. dilecto. ꝛ c. ſignificauerunt
non grauabat iudex mente erronea iuris ſed talis error non ex
cuſat. ꝛ ideo perinde eſt ac ſi grauaret. vt ſi dicamus q̄ ſi prece-
ptum in ſuo effectu grauat non eſt neceſſe exceptionem propo-
nere ſicut eſt in aſſignatione loci non tuti qđ preceptum per ſe
grauat. ꝛ ideo ex cauſa ab eo poteſt appellari. de ap. cum ceſſan
te. Si vero non appellatur a precepto vel ab interlocutoria. ſed
quia exceptio propoſita contra aduerſarium vel iudicē non
admittitur tunc oportet probare exceptionem propoſitam ꝛ
non admiſſam ꝛ propter hoc appellatum fuiſſe. vt in capi. dile-
cto. alias eſſet neceſſe potius contra interlocutoriam ꝛ preceptū
exceptiones proponere q̄ propter ipſam appellationem q̄ eſt
falſum. ad hec quod not. de no. oper. nun. ca. pe. ꝛ ibi hoc tenet
Jnn. Tutius tamen putat exceptionem proponere ſecundum
Pau. ¶ Glo. apoſtolice ſedis colligit ex litera ſolum papam
poſſe alterare vſum illorum que donant vel relinquuntur p fide

a ¶ No. tertio. addō q̄ iſtū tex. ad hoc allat. d. abb. in. c. de xe-
nodochijs. i. iij. no. de reli. do. ꝛ in. c. c. in. ij. no. ponit ad quem
ſpectet ordinatio rectoris hoſpitalis.

b ¶ Nā ꝛ negligētes acqrere. addō l ſi. ho. tex. in. l. magis. §.
fundū. ff. de re. cc. facilius iñ p̄mittit nō acqrere q̄ acqſitum.
amittere tex. eſt notabilis in. l. qui autē in prin. ff. que in frau.
cre. ꝛ tex. no. in l. j. §. verū. ff. ſi qd in frau. patro. ꝛ plene po-
nit Fely. in. c. q̄ in eccleſiarū in xvij. colū. extra de conſti.

c ¶ No. q̄. addē facere i gñalitate ſui tex. in l. teſtamēta ibi
mos nāq;. C. de teſt.

d ¶ Sed vltra nō. addō panor. in. c. cū venerabilis in. ij. not i
bili extra de reli. domi.

les ad certū piū vſum.⁊ ſic eſt de caſibus ſoli pape reſeruatis ⁊
per cōſequēs addēdus eſt ad illas de quibus in.c.ꝙ tranſlatio-
nem.de offi.dele.Lap.hic limitat illud eſſe verū quādo poſſent
conuerti ad vſum deputatū ſi vero ad illū vſum nō poſſent con
uerti.tūc poterunt cōuerti ad aliū etiā per inferiorē a papa.al
le.de teſta.nos quidē.⁊ hoc inducit ad queſtionē ⁊c. Pone te-
ſtator legauit ꝙ in ſuo fundo per ſuos executores fieret hoſpita
le.⁊ ꝙ ipſum dotarent ad vſum pauperū.⁊ ꝙ rector ipſius po-
neretur ⁊ amoueretur per quēdā plātū.eo mortuo executores au-
ctoritate dioce.voluit in fundo facere eccleſiā religioſorū an po-
terūt cōtradicēte dicto prelato ad quē deberet ſpectare promo
tio rectoris ſi ibi ſtat hoſpitale.Nā videtur ꝙ nō per hāc literā
cōtrarium cōſuluit Jo.an.cū quibuſdā alijs doc. vt refert hic
Lap.Motiuum predictorū fuit.quia ille qui facit maius ⁊ me
lius non aliud.ſed idē facit.accedat de voto.c.nō eſt.⁊.c.ſcriptu
re.⁊ de regu.iur.in regula plus ſemp.in.vi.ſed plus eſt facere ec
cleſiam religioſorū ꝙ hoſpitale.facit de dona.apoſtolice. igitur
⁊c. Sed cōtra iſtam deciſionē alle.Lap.quia vltima voluntas
eſt pro lege ſeruanda.xiij.q.ij.vltima volūtas.⁊ de teſta.tua. de
cele.miſ.cum mare. Item quia forma mādati diligenter eſt ſer-
uanda etiam in actu inter viuos nec in ea plus cōtinet in ſe mi-
nus.de preben.cui de nō facit qđ no.per Jo.an.in regula plus
ſemper.ergo multofortius hoc procedat in vltima voluntate ſic
reſidet Lap. vide Lap.de caſtel.in ſuo tractatu de xenodochijs
q.lxvi.cum duabus ſequentibus ⁊ hāc partē credo veriorē.facit
qđ no.de reſcrip.poſtulaſti.per Jo.an. ¶ Juxta predicta que-
rit Lap.an hec alteratio poterit fieri per legatū de latere. videt̄
ꝙ non ſed per ſolū papam vt hic dicit glo.⁊ no. Joā.an.de offi.
leg.ꝙ tranſlationem. In contrarium alle.ꝙ ſcripſit Jo.an.de
dec.ſi abbatē in.vi.de priuile.auctoritate.co.ij.vbi dicit ꝙ aliud
eſt dicere ſedis apoſtolice aliud romani pontificis. quia primo
caſu comprehenditur legatus de latere ſecundo non Lap.hic di
cit ꝙ hoc non poterit legatus. quia hoc poſſe procedit a pleni-
a tudine poteſtatis [a] qua caret legatus.ff.de preben. per literas.
⁊.c.dilectus.eo.ti.⁊ quia hic agitur de eo cōtra qđ diſponere eſt
diſponere contra legem ꝙ ſoli principi licet.nā diſpoſitio teſtan
tis facta ad certū vſum debet pro lege ſeruari.xiij.q.ij.vltima vo
luntas.⁊ ideo appellatione ſedis apoſtolice non comprehendi
tur legatus ſed ſolus papa.alias ſecus.hec dicit vera. niſi heres
cōſentiret.quia tunc poſſet fieri per legatū ⁊ etiam per epiſcopū
alle.no.per Jo.an.poſt Jnn.de teſta.c.ſi.ſecundum eū.hoc vlti
mū non credo verū.quia hic nō agitur de vtilitate heredis cui
poſſit renunciare.ſed de voluntate defuncti ſeruanda. facit qđ
no. Bar.in.l.legatū.ff.de vſufru.leg.⁊.l.legatum.ff.de admi.re.
ad ci.perti.⁊c. ¶ Gl.oppoſito.oppo.ꝙ in hoc ſtatuto debet in
teruenire auctoritas dioceſani ⁊ conſenſus patroni de cōſue.cū
dilectus.⁊ ꝙ ibi no. Sol.hunc tex.ſupplendum per illum.xviij.
q.ij.decreuit⁹.⁊ de iurepa.preterea. Et no.bene ꝙ dicit in fun
datione oppoſito per qđ dicit hic Mat.ꝙ hoc videtur appro-
bari opi. Joan. Ber.de qua in.d.c.dilectus.vz ꝙ ep̄s poſt fun
dationem eccleſie non poterit facere ſtatutum ꝙ ſpectat ad aliū
ſed in fundatione bene poterit ex cōſenſu fundatoris.⁊ per hoc
videtur reprobari opi. Jnnocē.qui tenebat contra.ſ.ꝙ poterat
etiam poſt fundationem anteꝙ ordinarentur clerici. zenze.au-
tem hic dicit ꝙ ſepe hoc fit ꝙ aliquis diſponit in vita vel in mor
te ꝙ aliquis de genere ſuo preficiatur loco conſtruendo anteꝙ
beneficiatus qui curam pauperū habeat alle.de preben.ſignifi-
catus.⁊ de dec.ſignificaſti.⁊ ex tunc ſic eſt capella ſi dotata epiſco
pus haberet ius viſitandi ⁊ procurandi.no. Jnn.de cenſi.c.fin.
¶ Juxta hoc queritur quid ſi inter epiſcopū ⁊ capitulū eccleſie
cathedralis eſt ordinatū ⁊ ſtatutum ⁊ ſic ab antiquo obſeruatū
ꝙ omnes pāni ſerici qui deferuntur.ſ. corpora mortuorū ſint
ipſius eccleſie pro ornamēto ipſius altaris maioris. cōtingit ꝙ
quidam teſtator qui ibi quoddam altare particulare conſtruxit
in ſuo teſtamento diſpoſuit ꝙ omnes pāni qui ſuper corpus de
feruntur tam ſerici ꝙ alij ſint ipſius ſpecialis altaris an volun-
tas talis teſtatoris preferetur tali antique cōſuetudini ⁊ ordina
tioni.videtur ꝙ ſic per hūc tex. Itē quia ex quo papa reſeruat
ſibi poteſtatē diſpenſandi. videtur inferioribus denegare.xxv.
di.qualis.in contrarium videtur per.c.requiſiſti. de teſta.nam
ordinatio ep̄i eſt lex.xij.q.ij.vulterane.x. q.iij.vnio.de maior.⁊
obe.ſi quis venerit.primum dicit eſſe verius ex eo.q2 non poteſt
condere ep̄s leges eneruantē ius alterius.de locat.veſtra ſecun
10 dum Gui.⁊ idem zen. ¶ †Ulterius querit an talia loca pote-
runt taliter fundari ꝙ epiſcopus nullam habeat iuriſditionem
b in ea [b] vel in alia iura epiſcopalia.dicit Gu.ꝙ ſic dummodo nō
non ſit fundatum principaliter ad miſſam celebrandam ſeu ad
alia ſacramenta eccleſiaſtica conferenda nec ibi ſit cōſtitutus vi-
carius perpetuus ſeu dom⁹ aſſignata pro eo licet ibi ſit altare.
⁊ miſſa ibi celebret̄ de licentia ep̄i.nā tūc ep̄s quādiu viuit fun-

dator nec etiā poſt poteſt ſibi vendicare niſi quantum poteſt in
alijs pijs locis.de cōſe.di.j.vnicuiqꝫ.⁊.c.ſi quis ex parochianis.
de teſta.ſi heredes.⁊ ibi no.quinimo nec talis locus gaudet im-
munitate eccleſiaſtica cū non ſit vere religioſus ſecundū Hoſt.
licet Goff.contra no.de cenſi.auctoritate. ¶ Glo.indebite.que-
rit an ad recuperationem bonorum iſtorū hoſpitalium debeat
admitti quilibet de loco ipſorum hoſpitalium. dicit ꝙ ſic.alleg.
de re.eccle.non alie.ſi quis presbyterorum. ¶ No. bene gl.ꝙ de
cre.illa locū habet etiā in rebus hoſpitaliū.quare autē expreſſe-
rit de predictis occupatis ⁊ alienatis.dicit pau.ꝙ ideo hec tria
expreſſit vt tollatur obiectio illius falſe opinionis que habet ꝙ
ſi mādatur alicui ꝙ ea que de bonis alicuius eccleſie inuenerit
alienata ſtudeat reuocare ad ius ⁊ proprietatē eccleſie ꝙ illa ſo
la in quibus eccleſia amiſit poſſeſſionē ſolum non poterit reuo-
care cū illa nō dicantur alienata quorū dominiū eſt apud eccle-
ſiam.l.alienatum.ff.de ver.ſig.⁊ no. Jnno.de reb.eccle.non alie.
epiſcopi.⁊ ibi no.qđ hic etiam plus explicat pau. ¶ Juxta hoc
queritur quo iure iſti ad quos talia loca ſpectāt cōpellunt iſtos re
ctores ad ea que hic dicuntur. Reſpondet zenze.ꝙ auctoritate
huius cōſtitutionis.nā alias non ſunt iudices ipſorū rectorū ꝙ
autē hic dicitur tales cōpellere rectores exponit.i. compelli facere
alias ſequi poſſet abſurdū ſi rector taliū locorum eſſet clericus.
⁊ ille ad quē talia loca ſpectarēt eſſet laycus.nā ſic poſſet laycus
in clericū compulſionē facere qđ eſt abſurdū. cū iſte non ſit de
caſibus in quibus layci habēt iuriſditionem ſup clericos ſecun-
11 dum ⁊c. ¶ †Glo.facultates [c] notat habēdam rationem facul-
c tatū in ſumptibus faciendis.alle.cōcor.pau.hic dicit ponderā-
dum ꝙ copulatiue nō tantum facultates.ſed etiā redditus con-
ſiderant̄.per ꝙ videt̄ ſcđm eū ꝙ anno ſterilitatis ad minus te
neantur ꝙ anno fertilitatis.inſpiciūtur ergo facultates ⁊ prouē
tus vt ſic plures vel pauciores teneant̄ recipere.hic tamē nō ha
bet locū in leproſarijs qui ibi ſunt continue.⁊ ideo anno ſterili
nō poſſunt eijci.ab initio vero debuerunt recipi quod poſſent
cōmode ſuſtentari omnib⁹ cōſideratis ſicut fit in alijs eccleſiis
ſecundum pau.facit de inſti.c.j.de vi.⁊ ho.cle.quoniā ſecundū
Matth.Cōtra p̄dicta obijcit pau.de ca.aurū.xij.q.ij.vbi dicit̄
ꝙ immobilia eccleſiarū poſſunt vendi ꝓpter alimoniā paupe-
rū. Soluit ꝙ ibi loquit̄ de ſumme egentib⁹ quos nō paſcere eſt
occidere.lxxxvj.di.paſce predicta in alijs nō ita egentibus. Ex
predictis patet ꝙ bona taliū locorū tenent̄ ad ſuſtentationem
pauperū.⁊ ſic ad alia nō tenent̄ cū non reperiat̄ iure expreſſum
per qđ videt̄ ꝙ nō tenent̄ ad cathedraticū neqꝫ ad procuratio-
nē vel ſimilia.q2 dos nō videt̄ pro talibus a principio aſſignata
ſecus in eccleſijs.licet ergo dyoceſani poſſent viſitare eccl'ias ha
d bētes ſpeciales intitulatas.⁊ alias nō de cē.c.ſi.[d] nō poterūt ta-
men hoſpitalia viſitare ſecundū pau. ¶ Glo.negligentiā.que-
rit quomodo poterit patere de negligentia. Reſpondet ex no-
torietate facti.⁊ per lapſum termini aſſignati.all.de cen.roma-
na.§.notoria.⁊.ſ̄.ti.j.c.ſi.facit qđ no. Jnn.de preben.extirpan-
de.§.j.zen.hic dicit ꝙ fundator inuitus ⁊ heredes ei⁹ ipſo mor
tuo infra annū non poſſunt compelli ad hoc ⁊ ideo poſt lapſū
anni demum apparebit de negligentia vel defectu.alle.de teſta.
nos quidem.xviij.q.iiij.ſunt qui opes.ſed ipſe dicit finaliter ꝙ
fruſtra de his ſit aliqua excitatio cum loca hic ſupponantur cō
ſtructa.⁊ ad certos vſus deputata.⁊ ideo lapſus anni nō ſpecta
bitur ſed ſolum propter defectum vel negligētiam talia loca ſpe
ctabunt ad ordinarium per hoc tex.⁊c. ¶ Glo. iniungim⁹ pon
derat literam que loquitur per verbū precepti.⁊ nō promiſſio
nis ex quo dicit ordinarios ex precepto teneri ad id qđ hic dici-
tur.facit qđ no.ſ̄.ti. prox.c.ij.poſt prin.in verbo debeant cadē
12 compi.§.vt autem. ¶ †Glo.ſecularibus.q̄rit an religioſis poſ-
ſint iſta loca conferri.⁊ ſic an religioſus preſici poſſit hoſpitali-
bus ſecularibus.videt̄ ꝙ ſic a cōtrario litere.ar. de preſump.nō
ne.glo.dicit ꝙ vidit iā de facto obtineri ꝙ leproſarijs poſſunt
preſici religioſi.Motiuum fuit per no.per Jnno. in.c.cū dicat
e de eccle.edifi.[e] vbi dicit collegium leproſorum eſſe religioſum
⁊ licitum.⁊ a iure approbatum. Item per capitulū quidam
xviij.q.ij.Archi.in.d.c.quidam tenet cōtrarium dicens ꝙ ibi
loquitur de triplici genere locorum ⁊ perſonarum.ſ.de hoſpita
libus martyrijs ⁊ monaſterijs.⁊ de monachis clericis ⁊ laycis.
ergo ibi dicitur in fi.de monacho qui preſit alicui predictorum
locorū intelligi debet.ſ.martyriorum vel monaſteriorū.non au-
tē debet referri ad hoſpitalia.q2 illis non debet preſici.qđ patet
ex eo q2 religioſus extra ſuum monaſterium nō debet de iure in
titulari.nec poteſt niſi propter curā animarū.de regula.in.c.ſu-
per eo.⁊ de ſta.mo.ꝙ dei.cū ergo hoſpitale careat cura ſumus
in regula negatiua ⁊ prohibitiua.⁊ per cōſequēs illi p̄fici nō po-
terit.⁊ qui cōtrariū vult dicere debet exprimere ius expꝛeſſum cū
habeat regulam contra ſe fundatam.nec ob. ēt dictum Jnn.in
p̄alle.c.cum dicat.q2 nō eſt verum proprie ⁊ ſtricte loquendo ꝙ
collegium

a ¶ Qua caret legatus. Adde ſpe.in tit.de diſpē.§.ſequitur ⁊ do. Abb.i.c.ex parte de trāſla.

b ¶ Uel alia iura. Que ſint iura ep̄alia. declarat.d.ab.in.ca.cōquerēte in.ſ.col.vſ.itē no.ꝙ ſine.extra de offic.ordi.

c ¶ Notat habendā rationē adō facere tex. no.in.l.ſiue alimentorū.ff.vbi pu.edu.de.ho.tex.in.l.imperator.ff.ad treb.

d ¶ Nō poterūt tamē. Addō d.ab.in.c.cū ex officij. de preſcri.

e ¶ Ubi dicit. adde.d.abb.in c.ij.de ec. edifi. ⁊ inno.in.c.cū ab eccleſiarū.extra de offi.ordi.

collegium leproſorū ſit religioſum quia non profitetur aliquid
de tribus ſubſtantialibus profeſſionis de quibus de ſta.mo.cū
ad monaſterium.⁊.§.de.proprie.ſine quibus nulla poteſt eſſe re
ligio prout ibi no.per Jo.an.pro quo facit quod no.de exceſ.p̄
la.in.c.nimis.ii.in ſecunda glo.⁊ ſic reſidet glo.ꝙ religioſus nō
poſſit preſici hoſpitali.⁊ ſecundum hoc non ob.iſte tex.a cōtra
rio ſenſu.quia non debet ſumi.quia reſultaret prauus ⁊ abſon⁹
intellectus vt patet ex predictis.facit quod no.de dec.publicato
Idem tenet pau.ſecundū quem non ob.quod collegio leproſo
rū eſt cōceſſum priuilegium de decimis nō ſoluendis.q2 id non
eſt ratione religionis cū leproſi non ſint vere religioſi vt dixi.⁊
patet q2 habent proprium ⁊ cōtrahunt matrimoniū.⁊ contra
cto.vtuntur.de coniu.lepro.c.j.⁊.ii.⁊.d.c.cū dicat.vnde tale pri
uilegiū de decimis nō ſoluendis cōceditur ſibi ratione cōpaſſio
nis ⁊ pietatis.de cē.licet.Item nec ſunt dicēdi religioſi ex eo q2
cōmuniter viuant.q2 nō omnes cōmuniter viuētes ſunt religio
ſi.vt patet in.c.quoniā.vt ait.de vi.⁊ ho.cle.Sed an ſufficiat vt
religioſus poſſit p̄fici ꝙ rector hoſpitalis habeat curam paupe
rū vel familie extra tamē poteſtatē dñium.gl.reſpondet ꝙ non
⁊ ſic tenet Archi.in.d.c.quidam.facit quod no.de offi.archi.cū
ſatis.⁊ de pe.⁊re.omnis.vide La.de caſtel.in ſuo tractatu de xe
nodochijs.q.iiij.an aūt tūc layci poterūt preſici tali loco in quo
rector habet dictam curā.Reſpondet gl.ꝙ ſic.quia cū talis cu
ra ſit extra dñiū poteſtatē nō habet hoc impedire.quia talis
cura cōgruit etiā layco.nam ⁊ talem curā habet pater ⁊ dñs ſu
per familiam ſuā.facit de ſen.excom.canonica.⁊ qd ibi no.per
Jo.an.cū gl.cōcor.Guil.Pau.⁊ zenze.⁊ Ste.hec procedūt ſe
cundū Pan.in hoſpitalibus ſubiectis perſone eccleſiaſtice.In
alijs aūt nullū eſſet dubiū quin poſſint ſuas dom⁹ hoſpitalitati
deputare.⁊ ſub ſuo dominio retinere ⁊ cōcedere laycis guber
nationem.vt no.§.eo.ad hec.⁊ de dona.inter dilectos.An au
tem poſſent hoſpitalia conferri laycis habentibus filios vel vxo
rem ex qua veriſimiliter poſſent liberos procreare.dicit gloſ.
ꝙ ſic.licet olim in prima ordinatione huius concilij hoc eſſet in
hibitum.ſed poſtea fuit hoc ſubtractum ⁊ ſic per conſequens
a permiſſum.Ste.hic tenet cōtrariū per hunc tex.qui dicit a ꝙ de
bent preſici layci tales cōtra quos nō ſit preſumptio veriſimilis
ꝙ bona in aliū vſum conuertant ꝙ̄ deputatum.Sed cōtra pre
dictos eſt preſumptio veriſimilis ꝙ in aliū vſum cōuertāt.ſ.in
theſaurizationē filiorū.xxviij.di.de ſyracuſanes.igitur ⁊c.⁊ hoc
tenet Ste.licet dicat alios tenere cōtrariū dicere potes ꝙ gl.ſit
vera niſi ex alijs cōiecturis appareat ſiniſtra ſuſpicio.nā licet qs
habeat filios ⁊ vxorē tamē poteſt eſſe tāte bonitatis ⁊ ſanctita
tis ꝙ nihil accipiet de rebus hoſpitalis vt eis daret.facit quod
no.l.d.cap.de ſyracuſanes ⁊c.¶ Glo.reprobamus.colligit hic
caſum in quo expreſſe reprobatur conſuetudo.⁊ alle.cōcor.per
qd dicit ꝙ ſi non fuiſſet expreſſe reprobata non fuiſſet ſublata
ſicut nec ſtatutum de quo hic dicitur.facit de cōſti.c.j.in.vj.Et
idem Mattheus dicens ꝙ licet nō valeat conſuetudo legitime
preſcripta in collatione taliū locorū.tamen ſecus eſt in collatio
ne aliorū.§.de preben.cū de beneficio in.vj.Sed contra tex.⁊
predicta op.quia violare cōſuetudinē eſt peccatū mortale.xxv.
q.j.violatores.Solue illud de approbata.ſecus de reprobata.
nā illa nō eſt dicenda conſuetudo.ſed potius corruptela de con
b ſue.cum inter vniuerſas cū ſi. b An autem † poſſit induci con
13 ſuetudo iuri contraria.videt ꝙ non.quia quis inducendo con
ſuetudinem cōtra ius peccat faciendo cōtra iura.de ma.⁊ obe.
c.ſi.Matthe.hic dicit ꝙ ad hoc vt poſſit induci cōſuetudo cō
tra ius requiritur ꝙ introducēs ex aliqua cauſa rationabili in
ducat ita ꝙ nō peccet.⁊ inducat illā de conſciētia illius qui legē
facit cōtra quā nititur cōſuetudo ⁊ qui haberet poteſtatem le
gē condendi cōtrariā illi cōtra quā inducitur conſuetudo.alle.
dictum Inno.in rubrica de conſue.quinimmo videt ꝙ requira
tur ſcientia expreſſa.⁊ hoc videtur tenere Ber.de conſue.c.ſi.⁊
Jo.viij.di.fruſtra.⁊ ibi per Arch.ſecūdum Mat.Cōcludit er
go Matthe.ꝙ cōſuetudo nō valet ſi cōtra ius introducatur ex
certa ſcientia principis.Quia de hoc dicendū.vt no.plene in.c.
14 ſi.de conſue.per Jo.an.⁊ Joan.de lig.¶ † Iuxta predicta que
rit Jo.de lig.an ſi cōſuetudo eſt aliqua in aliquibus ciuitatib⁹
in foris ſecularibus ſeruari debet in foro eccleſiaſtico.videt ꝙ
ſic per.c.cū veniſſent de eo qui mit.in poſ.Bar.in.l.j.C.de ſum.
tri.tenet iſtud dummodo nō ſit contra libertatem eccleſiaſticā.
⁊ exprimat perſonā vel res eccleſiaſticas.Accur.in.l.ex ea.ff.de
poſtu.preciſe videt tenere illā ſeruandā in foro eccleſiaſtico.Jo.
de lig.tenet contrariū ſed ꝙ nō debeat ſeruari per.c.eccleſia.de
conſti.⁊ ve lit.pen.eccleſia.nec ob.c.cū veniſſet quia non loquit
15 de conſuetudine laycorū ſed clericorū.† Quid ſi conſuetudo
eſt in aliquibus eccleſijs alicui⁹ diocefis vel ciuitatis in quibuſ
dam non nunquid cōſuetudo illa in alijs eccleſijs in quibus nō
eſt nec ſeruatur porrigat effectum ſuum.dicit ꝙ de pari ad pa

rem nullū ſit preiudiciū.ita no.⁊ ij.diſt.illa vbi de hoc.Si vero
queritur de inferiori ad ſuperiorē ⁊ tunc debet ſeruari in inferio
ri qd ſeruatur in ſuperiori.de offi.arch.dilecto.⁊ ibi de hoc poſt
Inno.per Jo.de lig.de cen.ſuper eo.⁊c.¶ Gl.cōmittatur que
rit an gubernatio iſtorū locorum poſſit committi rectoribus p
petuo.an ſolū ad tempus quādiu placuerit cōmittenti.Reſpō
det gl.ꝙ hoc egeret declaratiōe quia litera hoc non bene aperit
nec declarat.nā poteſt intelligi ꝙ cōmiſſio fiat ad tempus quā
diu placuerit cōmittenti.⁊ pro hoc bene facit.q2 iſta nō poſſunt
in titulū cōcedi clericis.nā ratio videtur fuiſſe quia beneficia de
bēt eſſe perpetua de ſui natura.lv.di.p̄cepta.vnde ideo videtur
iſta talia nō poſſe conferri in beneficiū.q2 ad tempus debeāt cō
cedi.⁊ pro hoc facit ſimilitudo tutorū ⁊ curatorū quibus iſti ta
les hic equiparantur.nā tales dantur ad ep̄s de elec.fundamen
ta in.vj.⁊ ſimiliter p̄ſidentiū alijs ciuitatib⁹ vel vniuerſitatibus
qui regulariter ſunt tēporales.iuxta no.poſt Hoſt.de iudi.c.ſi.
facit qd no.in cle.vna de ſup.neg.prela.in prin.in ver.cōmitte
re.Alius poteſt eſſe intellectus ꝙ fiat cōmiſſio perpetuo.⁊ pro
iſto facit litera hic que dicit ꝙ ex tali cōmiſſione ꝯſequitur regi
men.⁊ ſic per cōſequēs perpetuo quis iſtorū intellectuū eſt tenē
dus.gl.cōcludit ꝙ cōſuetudo nō recipit primū intellectū ſeu le
cturam ſed ſecūdum vnde de cōſuetudine ſeruatur ꝙ ita hodie
ſicut olim inſtituuntur perpetui rectores in talibus locis.Idem
Pan.fatetur tamen gl.vt in prin.dixi ꝙ egeret declaratiōe iſte
paſſus per quā declararetur mēs huius tex.Ste.hic dicit ꝙ de
iure cōmiſſio debet fieri ad tēpus ad inſtar tutorū ⁊ curatorum
de quibus hic dicit cū illis equiparentur vt hic patet.cōtrariū
dicit tamē ſeruari de facto.dicit etiā ꝙ ſcōm obſeruātiā iſti amo
uent ex cauſa leuiori ꝙ̄ beneficiati.patet ergo ex p̄dictis ꝙ iſta
loca nō poſſunt cōcedi in beneficiū.i.i titulū beneficij ſed debēt
cōmitti viris idoneis.gubernandi.per qd videtur ꝙ differen
tia ſit inter concedere ⁊ cōmittere.Contra qd opp.Pan.quia
hec duo equiparantur in cle.vna.de ſup.ne.prela.Sol.ꝙ quan
doq3 iſta ſumuntur vt diuerſa reſpectu diuerſi finis ⁊ effectus vt
hic.Interdum ſumuntur vt idē reſpectu euiſdē finis ⁊ effectus
vt in cōtrarijs.nā quādo datur beneficiū eccleſiaſticū no eſt vis
ſiue dans vtat verbo collatiōis ſiue verbo cōmiſſiōis.⁊ iſto mo
do ſumēdo nō vult hic differētiā ponere inter iſta.ſed vult vtrū
q3 phibere ſiue cōferant ſiue cōmittant in titulū eccleſiaſticū.ſ3
vult facere differentiā inter collationē ſeu cōceſſionē in benefi
cium ſeu in titulum ⁊ conceſſionē gubernationis.nā ſi conferrē
tur vel cōmitterent in titulū eccleſiaſticū oporteret recipientem
eſſe clericū de tranſac.ex literis ⁊ fructus faceret ſuos.vide La.
vbi.§.q.lxxiiij.⁊ tenent ad horas canonicas.ſed ſi gubernatio
ſimpliciter committeretur hec ceſſant.Item beneficia debent
conferri infra tempus lateranenſis concilij.de conceſ.preben.c.
ij.⁊ in eis habēdis neceſſaria eſt inſtitutio.de reg.iur.c.j.in.vj.
ſed in hac commiſſione tēpus nō eſt limitatum nec etiā inſtitu
tio neceſſaria.Item non repellitur reſpectu bigamie vel ſimilis
c defectus a tali gubernatione.ſed a beneficio ſic c.Quid autem
16 continéatur hic appellatiōe beneficij dum dicit ꝙ non poſſunt
in beneficium eccleſiaſticū concedi ⁊c.dicit Pau.ꝙ licet per be
neficiū late ſumptū ſignificetur omne id qd gratis ⁊ gratia libe
raliter confert.tamen ſtricte ſumptū prout hic ſumit pro bene
ficio eccleſiaſtico quādoq3 dat pro ſuſtentatione tantū.xxviij.
di.presbyterum.⁊.l.di.ſtudeat.quādoq3 propter altari ſeruitiū.
de preben.cū ſecundū.Neutro aūt dictorū caſuū poteſt hoſpi
tale concedi in beneficium quia hic principaliter inſpicitur ſub
uentio pauperum non prouiſio gubernatoris vel collatio diui
17 norū ⁊c.¶ † Glo.tutorū ⁊ curatorū. d querit de forma iuramē
d ti tutorū ⁊ curatorū.Reſpōdet ponendo ipſius formā quā po
ſuit Spe.in ti.de tuto.in.j.co.Item querit q̄ differētia ſit inter
tutorē ⁊ curatorem.Reſpondet ꝙ tutor datur pupillo curator
adulto.⁊ interdū etiam maiori vt furioſo prodigo ⁊ ſimilibus.
datur etiam interdū bonis ⁊ ad cauſas ⁊ ad lites.de quib⁹ om
nibus in Spe.de cura.in prin.formam autem iuramenti iſto
rum rectorum collige ex forma iuramēti tutoris.q̄ma illis ſimi
18 les dicuntur eſſe.¶ † Glo.preſtare oppo.quia iſti rectores de
bent ſatiſdare ad inſtar tutorū inſti.de ſatiſda.tu.in prin.cuius
cōtrariū hic innuit nil dicendo de ipſa.ar.de preſum.nōne.Sol
uit glo.tutores ⁊ curatores teſtamentarij nō ſatiſdāt.⁊ ſimiliter
dati ex inquiſitione alij ſicut in cōtrario.C.de curatore qui ſatiſ
dationem non dedit.l.in dubium.⁊.l.non omni.⁊ ſic ſolum legi
timi ⁊ dati ſine inquiſitione ſatiſdāt.de quo in Spe.de tuto.§.
ſi autem.ver.horum.modo ad propoſitum cū iſti rectores den
tur ex inquiſitione merito non debuerūt onerari onere ſatiſda
tionis.facit.C.de epi.⁊ cle.l.orphanotrophos.in prin.quod in
telligit gloſ.verum niſi forte eſſet ſuſpectus propter filios quos
haberet ⁊ vxorem.alle.xxviij.di.de ſyracuſane.ſed certe vt dicit
gloſ.tali ſuſpecto non debet committi.⁊ ſic de ſatiſdatione fru

a ¶ Qd debēt preſici. adde.d.ab.l.c.de xenodochijs i ſi.col.extra de religi.do.

b ¶ An āt poſſit induci. adde q̄ dicit plene.d.ia.in.l.de quib⁹ l.xj.col.ff.de legib.

c ¶ Quid autē contineat hoc. adde.d.abb.⁊ ibi fely.l.c.poſtulaſti.d̄ rekri.

d ¶ Querit de forma iuramēti.Addo ea q̄ dicit alex.in coſil.clxij.in.v.vo.

ſtra tractaretur vt patet ex his que hic dicuntur in tex. ꝛ. ſ. dixi ꝛc. ℂ Gl. inuentaria. oppo. ꝙ dicantur repertoria. ff. de admi. tu. l. tutor qui repertoriū. fatetur ꝙ etiā dici poſſunt repertoria de forma autē ipſorū remittit ad no. in ſpe. de inſtru. edi. §. ſi. in ver. ſunt etiam. ℂ Juxta hoc querit nunquid iſti tales admini ſtratores poterunt agere ꝛ defendere ante hoc iuramentū pre ſtitum ꝛ inuentariū cōfectū, dic ꝙ non ſicut nec tutor ſecundum Pau. alle. C. arbi. tut. l. ſi. ꝛ. ff. de ven. inſpi. l. j. §. decretū. Jtē Lap. vbi. ſ. q. lix. ℂ Glo. annis ſingulis. querit an iſti etiā non requiſiti teneantur ſingulis annis rationē reddere. Reſpondet ꝙ ſic ex quo huiuſmodi certū tempus eſt limitatū in quo debet fieri redditio rationis ſecus ſi certus terminus non fuiſſet ſtatu tus. quia tunc ſufficeret facere, ita demū ſi eſſet requiſitus alle. de iureiur. breui ꝛ qđ no. de elc. cupientes. §. ſi vero. in. vj. glo. fa cit de locato. potuit. idem zenze. ꝛ Pau. quia hic ponuntur iſta ſimul ſub eadem ratione ſcilicet. inuētarium cōficere ꝛ rationē reddere. ſed in p̄io nō requiritur monitio. igitur nec in iſto vlti mo facit licet nō alle. ff. de vulgari ꝛ pupillari. l. iā hoc iure. Fate tur ꝙ ſi iſti non requiſiti nō reddant rationē nō per hoc incur rūt penā periurij. Sed nūquid rector qui ſemel reddidit ratio nem teneatur amplius ſuper eiſdē reddere rationē. ar. poſt Jo. mo. in. c. vno. de ele. egro. in fi. in. vj. tenet ꝙ non quod eſt verū quando plenam rationē reddidit prout debuit vt ibi no. Joā. an. ſecundum La. ℂ Glo. reddere rationē op. de. l. orphanotro phos. C. de epiſcopis. ꝛ cle. ꝛ de eccl. ti. §. penul. co. ix. vbi dicitur tales ad rationem reddendā non teneri. Soluit glo. in cōtrario ꝙ illa iura ſunt correcta per. §. iconomus. de ſanctiſ. epi. colla. ix. gl. hic dicit verius eſſe ꝙ dicta iura nō ſunt correcta quia iuriū correctio eſt vitanda. Quomodo ergo reſpondebitur illis. Re ſpondet ꝙ gl. ibi loquitur de rōne reddēda orphanis ꝛ paupe ribus ad quā nō tenentur ꝛ hoc ſonat ibi tex. aperte dum dicit ꝙ tales non ſubiacent rationibus tutelarib⁹ vel curatorijs. qꝛ tutores ꝛ curatores pupillis ꝛ adultis tenent̄ rationē reddere. ſed. §. iconomus. ꝛ iſte tex. debet intelligi de ratione reddenda epiſcopo ad quā bene tenent̄ vt hic patet. ꝛ tenent̄ ſingulis an nis vt hoc eſt expreſſum ꝙ nō erat in. d. §. iconom⁹. ꝛ hanc ſolutio nē tenet hic pau. dicens ꝙ fuit originaliter Pe. de bel. perti. vt refert Cy. in. d. l. orphanotrophos. ℂ Gl. attētatū quaſi ſecus ſi non confecerit inuētariū vel reddiderit rationē. vide La. vbi ſ. q. xxxiij. Jn. §. p̄miſſa glo. militariū. ꝛ gl. ſe. querūt de exēplis ꝛ clare explicant literam. Sed querit hic La. quid ſi ſuperiores iſtorū locorum ordinū militariū vel religioſorū ſunt negligen tes ad cogendū rectores dictorū locorū. dicit ꝙ tūc hoc poterit ſupplere locorū ordinarij. ſ. e. c. j. ꝛ de ſup. neg. prela. c. ij. Jn. §.

a ℂ An hoſpitalia. Adde ea que habētur p a d. ab. in. c. inter dilectos de dona.

19 ceterum. ℂ † Gl. altare querit[a] an hoſpitalia poſſunt erigi ſeu fieri ſine auctoritate epiſcopi dyoceſani. Reſpondet ꝙ nō ſi fiāt cū eccleſia altari cimiterio vel alio iure parochiali vel alias eſ ſe debeāt perpetua ꝛ religioſa. vt quia ſit ibi cōſtitut⁹ vicarius perpetuus vel domus pro eo ſecundum Guil. ſecus ſi nō fierent cū tali iure nec eſſent alias religioſa. nā etiā ſine auctoritate dyo ceſani poſſet quilibet domū ſuā vel eius partē deputare ad ho ſpitalitatem pauperū. poſſet tamen tūc penitere. alle. no. per ſe. ſ. eo. ad hec ſupra prima gl. ꝛ per Hoſti. in ſumma de regula. §. j. ver. quid de ruſticis. ꝛ in dicto caſu quādo nō fiunt cū tali iure nec cum auctoritate epiſcopi. dicit hic Guil. ꝙ ep̄s nullā iuriſ dictionem in talibus locis nec aliqua iura epiſcopalia habebit quod dicit procedere etiā ſi ſit altare i quo miſſa celebret̄ de licē tia epiſcopi. de cōſe. di. j. vnicuiq;. ꝛ. c. ſi quis ex parochianis. ꝛ de teſt. ſi heredes. ꝛ qđ ibi no. dicit etiā ꝙ talis locus nō gaudet immunitate eccleſiaſtica cum non ſit vere religioſus ſecundum Hoſti. licet Goff. cōtrariū. de cen. auctoritate. ꝛ vide La. vbi ſu pra. q. x. ꝛ ſe. ꝛ. q. lviij. An autē hoſpitali poſſunt dicta iura ſpi ritualia accedere. ſ. eccleſia altare ꝛ ſimilia. Reſpondet gl. ꝙ ſic. ſi ſit locus religioſus. alias ſecus. alle. de. per literas. ꝛ qđ ibi no.

20 ſ. de preben. ℂ † Gl. parochianos. oppo. ꝙ ſemper ſacerdotes parochiales habeant miniſtrare eccleſiaſtica ſacramenta pau peribus hoſpitalis ſiti infra eius parochiam. vnde oppo. de. c. ex tranſmiſſa. de preſcrip. de reſti. ſpo. ad decimas. in. vj. Sol uit illud verum de iure communi ceſſante cōſuetudine ligitime preſcripta. ſecus quando cōſuetudo antiqua aliud haberet. nā per ipſam poſſet induci ꝙ per proprium ſacerdotem hoſpitalis miniſtrentur ſacramenta pauperibus illius vt hic dicitur. ꝙ di ctum eſt ceſſante conſuetudine preſbyterū parochialē debere cō ferre ſacramēta limitat La. eſſe verū niſi per epiſcopū vel aliū qui hoc poſſit predicta cōcedantur hoſpitali ſine preſbytero il lius. ꝛ per hoc patet ſecundum eum ꝙ longinquitate temporis haberi poteſt qđ ſine priuilegio haberi non poſſet. ꝛ qđ poteſt haberi per priuilegium poſſet etiā per preſcriptionē. de ver. ſig. ſuper quibuſdā.[b] Quādo autē dicatur conſuetudo ab antiquo dicit La. quādo de eius memoria nō exiſtat cōtrariū vel ſaltē eſt

b ℂ Quā aūt dicatur. Adde q̄ dicit bar. in. l. j. in. vij. col. verſi. tertio in cōſuetudine. C. q̄ ſit lō. cōſue. alex. I cōſi. lxviij. in. ij. colum. in. ij. vo b lu.

xl. annorū cū ti. de preſcri. c. j. in. vj. Per predicta pꝫ ꝙ licet ho ſpitalia ſint infra illius parochiam tamen valet conſuetudo ꝙ alius a parochiali ſacerdote cōferat eccleſiaſtica ſacramēta ibi degentibus. per hoc dicit gui. ꝙ ſi vnus preſbyter parochialis conſueuerit ſacramēta miniſtrare. ꝛ conferre parochianis alte rius eccleſie ꝙ ſuper hoc valet conſuetudo. alle. ſ. de paro. c. fin. ℂ Juxta hoc querit quid ſi in parochia cuiuſdam eccleſie rura lis in qua nō cōſueuerūt eſſe aliqui degētes vel forte tantū erāt tres vel quatuor ignes ſeu domus burgienſium iſti a quodam preſbytero alterius parochie vicine conſueuerūt recipere eccle ſiaſtica ſacramenta ab antiquo. ꝛ de oblationibus reſpondere eiſdē ita ꝙ rectori illius eccleſie nil ſoluebāt ſed forte menſis ab batis officiarij cui eſt vnita illa eccleſia ruralis epiſcopo autē re ſpondebāt de epiſcopalibus iuribus puta de ſynodatico ꝛ pro curatione vel archidiacono vel archipreſbytero pro eodē. Nunc contingit ꝙ in dicta parochia facta eſt vna magna villa popu lata preter conſenſū abbatis officiarij vel rectoris eiuſdē. num quid epiſcopus poterit illos cōpellere vt faciāt oſtēdere ſibi de ampliatione per ſe vel p alios ꝛ expēſas locorū dicte parochie ꝛ illi vicino preſbytero auferre ꝛ dare rectori. ſ. parochiali qui ha bebat miniſtrare eccleſiaſtica ſacramēta ꝛ ſibi facere reſidentiā vel ſaltē illi tm̄ aſſignare ꝙ poſſit ſe alere. ſcōm decre. ſuſcepti. de prebē. in ſexto. videt̄ ꝙ ſic. qꝛ cū originaliter eēt ordinata ad po pulū nūc ipſa altitudo proſiliēs ad actū vr̄ redire ad ſtaturā ſuā ar. ſ. de priuil. ſi de terra. xxxv. di. ab exordio. Jn cōtrariū vr̄ qꝛ antiquus ſtatus eccleſie per aliquē mutari nō pōt maxime in p̄ iudiciū alterius cum ſolus papa poſſit ius ſuū alteri auferre. de priui. paſtoralis. xxv. q. ij. §. j. ſed hoc caſu fieret p̄iudiciū percipiē ti ab antiquo decimas pro mēſa ſua. Jtē fieret p̄iudiciū rectori vicino qui p̄ſcripſerat eccl̄iaſtica ſacramēta in tota parochia. re linquit diſputatiōi. hoc dicit ſcōm Jo. de lig. qꝛ ſi facultates mo naſterij ſuppetūt diſpēſet ep̄s cū cōſenſu capituli ſui facit not. de cē. quanto. adde. ꝛ. ſ. e. cōſtitutus. ꝛ de eccle. edifi. ad audientiā. ꝛ de elec. licet canon. in. vj. Ultimo p iſtū tex. in prima pte ad ſi. ar guit Lap. ꝙ de iuriſditiōe inferiorū dyoceſani nō poſſunt itro mittere niſi in caſibus negligētie. vt not. Jo. an. in. c. graue. ſ. de cele. miſ. quod intelligit eſſe verū vbi inferiores ex priuilegio ſe dis apoſtolice vt hic. vel alias de cōſuetudine preſcripta ita ha bent iuriſdictionē ꝙ ipſis ſubditis inferioribus eſt cōceſſa ꝛ nō dyoceſano niſi in caſu negligentie alias cum de iure cōmuni ſpe ctaret ad ipſos inferiores. tunc etiam dyoceſanus libere exerce re poſſet. iuxta no. de offi. ordi. paſtoralis. ꝛ. c. cum ſatis. ꝛ quod no. per Jnn. ꝛ Hoſt. de preben. in. c. in lateranēſi ꝛ de ca. mo. in c. j. ꝛ per Jo. an. de cen. cum venerabilis ꝛc.

ℂ De iurepatronatus. Rubrica.

1 Preſentatus in rectorē eccleſie etiam ab exemptis nō de bet admitti per dioceſanum niſi preſentata fuerit prius cōgrua portio bonorum eccleſie aſſignata.
2 Conſtitutio interpretans debet intelligi iuxta terminos conſti tutionis interpretate.
3 Dioceſani appellatione in materia ſtricta non comprehenditur inferior ordinario.
4 Actus factus contra conſtitutionem an teneat.
5 Dictio exinūc denotat ordinem.
6 Ordo ſcripture non eſt ſeruandus ſed mens.
7 Conſcientie alicuius ſi quid committatur an poſſit de eius con ſcientia queſtio refricari.
8 Moderari verbum importat diminutionem.
9 Onera epiſcopalia que dicantur.
10 Epiſcopalis iuris appellatione quid veniat.
11 Preſentatio ſi fiat p procuratorē an debebit aſſignari termin⁹.
12 Patron⁹ eccl̄iaſtic⁹ p̄ſentās ſciēter inhabilē ſiue indignū an ſit priuat⁹ ea vice iure p̄ſentādi. ꝛ quid in patrono layco.
13 Et quid ſi cleric⁹ patron⁹ preſentat idoneum vicario ep̄i qui nō habet ius admittendi preſentatū deinde poſtea p̄ſentat aliū epiſcopo ꝛ per eum admittitur quis preferetur.
14 Decime papales an debeant ſolui in dioceſi vbi ſita eſt eccleſia an vero in dioceſi vbi ſite ſunt poſſeſſiones.

Vt cōſtitutio qui ad. Jn prima parte ponit exordiū. Jn ſecunda cōſtitutionē. ſecūda ibi dyoceſanus. Jlla ſecunda facit tria. quia primo prouidet circa aſſigna tionem partis prouentuum eccleſia ſticorum faciendam prelatis ꝛ vica rijs ipſorum per patronos eccleſia ſticos qui ſolent ipſarum onera ſup portare.

portare. Scđo qñ non ſolet talia ſupportare. Tertio circa cre-
ationem conſtitutionis dat poteſtatem dyoceſanis ⁊ tollit ob
ſtantia. ſcđa ibi ſine. tertia ibi ad que. ¶ Text. ibi ſoluere. ſub-
1 eundi ⁊ reliqua incũbentia onera ſupportare. ¶ † No. primo ex
principio tenorem conſtitutionis. c. ij. de preben. in. vj. q2 pſenta
tus in rectorem eccleſie etiam ab exemptis non dʒ admitti per
dyoceſanum niſi pſentata fuerit prius congrua portio bonorũ
eccleſie aſſignata. Et no. q̄ de congrua portio: q2 illa ex qua poſ-
ſunt onera epalia ſupportari ⁊ congrua ſuſtentatio hri. ¶ No.
ꝙ ad aſſignationem prefate portionis fienda poteſt per dyoce-
ſanum terminus cõpetens aſſignari quo elapſo in negligentiã
preſentantium deuoluitur poteſtas ad dyoceſanum dictã por-
tionem aſſignandi recepto ſeu admiſſo preſentato niſi ei aliud
canonicũ habeat obſtare. Et no. ꝙ in moderatione dicte por
tionis fiende per dyoceſanum ceſſare dʒ fauor ⁊ odiũ ⁊c. ¶ In
ver. ſane. no. quid iuris qñ patroni conſueuerunt onera omnia
ſupportare que als incũberent rectoribus perpetuis: an vicari⁹
eccleſiarum: q2 non fiet dicta aſſignatio per epm etiam ꝓ ſuſten
tatione rectoris: ſed debebit preſentato dari congrua ſuſtẽtatio
per patronos: ⁊ ad hoc poterunt cogi per dyoceſanum etiam ſi
ſint exempti non ob. conſuetudine vel priuilegio contrariis. Et
ſic nota caſum in quo ſtatutũ vel conſuetudo non tenet. ¶ Ul-
timo no. dyoceſanos executores huiuſmodi conſtitutionis etiã
contra exemptos ⁊c. ¶ Gl. adiĩcere. declarat qđ in quinqꝫ hec
conſtitutio addit conſtitutioni. Clementis q̄ habetur in. c. j. de
preben. in. vj. ⁊ clara eſt q2 adiĩcit in quinqꝫ. ⁊ ſic ptʒ ꝙ hec con
ſtitutio non eſt ſuperflua per illam ⁊c. ¶ Glo. dyoceſanis. que-
rit an qđ hic dr de dyoceſanis habeat locum in inferioribus ad
quos ſpectat inſtitutio qđ eſſe poteſt. vt ꝓbatur in. c. ſuper eo. de
offi. dele. de peregri. c. ſi. ⁊ de. ſi de beneficio. de preben. Reſpon
det glo. ꝙ non: inquantum hec conſtitutio inducit ius nouum
Mouetur q2 hic non dicit de ordinariis ſeu de dyoceſanis qđ
alſ feciſſet ſi voluiſſet etiam alios ordinarios cõprehẽdere ſicut
fecit in cle. vna. de ſequeſtra. poſ. ⁊ fruc. de teſta. cle. j. cũ multis
aliis ſimilibus hic alle. in glo. facit in ar. decre. ad audientiam.
de deci. Item q2 non poteſt negari quin cum miniſterio hic lo-
cutus fuerit de dyoceſanis q2 ſepius hic illud verbum repetit.
Ad hoc q2 decre. de monachis. ſ. de preben. ⁊ eo. ti. c. j. in. vj. ad
quorum declarationem venit hec conſtitutio expreſſe loquebã-
a tur de dyoce. ergo ⁊ eodem modo iſta debet intelligi[a]: q2 conſti
2 tutio † interpretans debet intelligi iuxta terminos conſtitutio-
nis interpretate. vt not. in cle. ſtatutum. per glo. de elec. facit qđ
vidiſtis no. in cle. j. de vi. ⁊ ho. cle. circa prin. ⁊ cle. j. de fo. comp.
⁊ in. §. volumus. in cle. vna. de ſup. neg. prela. ¶ Iuxta pdictaꝫ
glo. querit hoc ſuppoſito quod ſi inferior prelatus habeat inſti-
tuere: ⁊ fiat ei preſentatio non aſſignata congrua portione pre-
ſentato quomodo conſuletur ⁊ quid fiet. Reſpondet gl. ꝙ talis
inferior prelatus recurret ad epiſcopum dyoceſanũ vt ſtatuat
terminum preſentandi ad aſſignationem portionis congrue fa
ciendam: ⁊ ſi infra terminum id non fiet tunc preſentatus inſti
tuetur per illum inferiorem prelatum ⁊ portio preſentato aſſi-
gnabitur per dyoceſanum iuxta formam hic traditam eſt ergo
hoc ius epiſcopale. facit quod no. in ſimili de literis commenda
titiis in decre. vltima de cle. pere. ſuper glo. vlti. cũ gl. eſt concor.
3 Guil. Pau. ⁊ Ste. ¶ † No. bene ex glo. ꝙ vbi in materia ſtri-
cta ſit mentio de dyoceſano non cõprehenditur inferior ordina
b rius[b]: ſecus vbi ſimpliciter ſit mentio de ordinario ⁊c. ¶ Glo. in
hibentes. querit quid ſi dyoceſanus contra inhibitionẽ huius
decre. admittit preſentatum non facta aſſignatione ⁊ ipſum in-
ſtituit an valebit talis admiſſio ſeu inſtitutio. glo. alle. pro ⁊ con
tra. videtur enim primo dicendum ꝙ ſic: ex quo hic non appo-
nitur decretum per decre. dilectus. ĩi. de preben. cum aliis ſimili
bus allegatis in glo. facit de deſpon. impu. ad diſſoluendum in
ſi. Item ſecundo q2 cuilibet eſſet licitũ renunciare fauori ſuo de
regula. ad apoſtolicam. cum ſi. ſed illa que hic ſtatuuntur vidẽ-
tur principaliter reſpicere fauorem epi ⁊ inſtituendi vt colligit
ex principio decre. ergo tales poſſunt renunciare huic conſtitu
tioni. In ↄtrariũ allegat gl. decre. ꝓuida. de elec. in. vj. vbi non
valet confirmatio non premiſſa inquiſitione que debeat pmit-
ti: ergo eodem modo non valet tenere inſtitutio non pmiſſa aſ-
ſignatione de qua hic que debuit premitti: ⁊ eodem modo põt
induci. c. ſi. e. ti. ⁊ li. vbi vitiatur confirmatio ꝓpter omiſſionẽ
citationis que debuit premitti. Scđo contra hoc inducit decre.
cum dilectus. de iurepatro. vbi factum contra inhibitionem le-
gati nõ valet: ergo eodem mõ nec factum cõtra hanc inhibitio
nem pape: ⁊ eodẽ mõ ad idem inducit decr. ſi ſoli. ver. aut. de cõ-
ceſ. preben. vbi inhibitio executoris ad cõpelendum afficit etiã
ſine decreto. Nec ob. contraria preelleg. huic parti. Non eñ ob.
ꝙ primo allegabatur de decre. dilectus. q2 ibi in ſimplici mãda-
to hic in expreſſa inhibitione que plus operatur ꝙ mandatum

c etiam ſi non apponatur decretum:[c] q2 ſufficit legiſlatorem inhi
bere etiam ſi decretum non adiiciat. Ad hoc vt non teneat con-
tra factum. C. de legi. nõ dubium. ⁊. di. vides. ⁊ de reg. iu. q̄ a iu-
re. in. vj. ⁊. d. c. ꝓuida. Item non ob. vltimum: q2 non eſt verũ
ꝙ ſolum verſetur fauor inſtituentis ⁊ inſtituti. immo verſatur
etiam fauor eccleſiarum ⁊ fauor animarum. vt probatur in de-
cre. j. de preben. in. vj. ⁊ ideo huic iuri inducto etiam in fauorem
tertiĩ renunciari non poteſt. facit qđ no. poſt Innoc. ⁊ alios de
reſcriptis. cum dilecta. ſuper. iiĩ. glo. Ex iſtis videtur concludi
ꝙ inſtitutio vel confirmatio non valet. glo. is non ob. tenet pri-
mam partem. ſ. ꝙ valeat confirmatio ſeu inſtitutio facta contra
ꝓhibitionem huius decre. Mouetur q2 dyoceſanus non reci-
d pit poteſtatem cõfirmandi ab hac cõſtitutione[d]: ſed ſolũmodo
ipſi dyoceſano iuriſditionem habenti datur certus modus ſine
decreto: ⁊ ideo tenere dʒ qđ ſit contra talẽ modũ ⁊ hoc dicit eſſe
de mente huius decre. que non ſimplr inhibuit ſed ſub obteſta-
tione diuini iudicii. Fatetur ꝙ contrafaciens erit puniendus vt
in prealle. decr. dilectus. ĩi. ⁊. j. de iudeis. c. j. Nec ob. contraria te
nendo iſtam partem: ⁊ primo non ob. decre. ꝓuida. q2 ibi ordi-
narius recuperat iuriſditionem modificatã tñ per decre. qñuis.
eo. ti. ⁊ li. q2 demũ premiſſa inqſitione de qua ibi: ⁊ ideo ſi mo-
dus non ſeruetur non valet qđ agitur q2 deficit iuriſditio. facit
l. cum hi. §. ſi pretor. ff. de tranſac. cum ſimilibus. Item non ob.
decre. vlti. de elec. in. vj. q2 ibi non valuit confirmatio ꝓpter de-
cretum appoſitum q̄ alſ illo non appoſito valuiſſet: ſed hic nul
lum eſt appoſitũ decretuꝫ. Item non ob. decre. cũ dilectus. ⁊ de
cre. ſi ſoli ꝓalle. q2 ibi ex inhibitione erat ius q̄ſitum alteri ꝓ quo
ſcribebatur. hic ſecus. Item non obſt. l. non dubium. C. de legi.
cum ſimilibus. q2 locũ habent in his q̄ habent ꝓpetuam cauſaꝫ
inhibitionis. iuxta not. de ſpon. duo. in. c. tua. ſecus in habẽtib⁹
cãm prohibitionis temporalem vt eſt hic. ¶ Nota etiam poſt
inſtitutionem põt fieri aſſignatio vt hic ptʒ. facit qđ no. ſ. de ſe
queſtra. poſ. c. vno. verſic. ⁊ qua. cum glo. concor. Guil. Pau. ⁊
4 Steph. † Ex pdictis ergo ſi q̄ritur ſi actus factus contra cõſti-
tutionem teneat potes cõcludere: q2 aut apponitur decretum ⁊
claꝝ eſt ꝙ non: aut non apponitur decretum: ⁊ tunc aut ille cui
ſit inhibitio recipit poteſtatem ab illa cõſtitutione ⁊ nõ tenet vt
in. c. ꝓuida. Aut non recipit poteſtatẽ ab illa conſtitutione ſed
ab illa: ⁊ tunc aut ſumus in habentibus cãm ꝓpetuam inhibi-
tionis ⁊ non tenet vt in. l. non dubium. Aut in aliis: ⁊ tunc aut
ꝑ inhibitionem eſt q̄ſitum ius tertio: ⁊ idem vt in. c. ſi ſoli. Aut
non eſt q̄ſitum ius tertio: ⁊ tunc ſecus maxime vbi ſit inhibitio
ſub obteſtatione diuini iudicii vt hic: ita colligitur ex glo. iſta ſin
gulari ſm do. Bal. vt refert hic do. Pet. Tn potes ſic cõclude-
re in hac materia ſi ius inhibet: an factum contra valeat: q2 cõ-
ſiderandi ſunt duo caſus principales. nam aut lex inhibens pce
dit vltra: aut nõ procedit vltra ſed ſimplr inhibet. Primo caſu
conſidera quatuor caſus: q2 aut procedit vltra actum cõfirman
do: aut procedit vltra actum infirmando: aut procedit vltra dã
do remedium contra factum: aut procedit vltra apponẽdo pe-
nam. Primo caſu valet. l. j. §. biduum. ff. qñ appellandũ ſit. Se
cundo caſu non valet. q2 tunc in effectu apponitur decretum. fa
cit de deſpon. impub. ad diſſoluendum. in ſi. ⁊ qđ dixit hic gloſ.
⁊ qđ no. in. d. c. ſi eo tempore. ⁊ de prebẽ. ſi apoſtolice. in. vj. Ter
tio caſu ⁊ tunc ſi eſt remedium reſciſſorium valet actus: ſed põt
reſcindi vt in toto ti. ff. de dolo. ⁊ facit qđ no. per Bar. in. l. non
dubiũ. C. de legi. Quarto caſu conſidera duos caſus: q2 aut ap-
ponitur pena inferens neceſſario nullitatem actus: aut non in-
fert neceſſario actus nullitatem. Si infert neceſſario claꝝ eſt ꝙ
act⁹ eſt null⁹. exẽplũ in. l. j. ff. de no. ope. nũ. ⁊ l. c. ĩi. de op. no. nu.
ius inhibet edificare poſt nunciationẽ noui ope. ⁊ ſi ↄtrat preci-
pit deſtrui opus. ⁊ ſic neceſſarium eſt ꝙ de iure edificatio fuerit
e inualida ⁊ nulla. Si vero non infert neceſſario nullitatẽ act⁹:[e]
⁊ tunc aut ſi actus eſſet nullus pena non poſſet habere locum: ⁊
tunc actus remanet validus. ff. de diuor. vbi lex inhibet liberte
nupte patrono vt ſine eius cõſenſu diuertat: ⁊ ſi diuertit impo-
nit penam ne alteri nubat: ꝙ ſi diuortium non teneret tunc illa
pena non haberet locum. nam ex alio capite ꝓhiberetur alteri
nubere. ſ. q2 habens vnum virum non poteſt habere aliũ eodeꝫ
tẽpore. Si vero diuortium teneat tunc ſine pena non poſſet alte
ri nubere: aut pena põt ſe compati cum nullitate actus: et tunc
aut eſſet actum nullum ſolum tendit ad preiudicium prohibiti
⁊ non valet actus. vt. l. j. ff. de his que pro non ſcriptis ha. Aut
tenderet in preiudiciuꝫ alterius ꝙ prohibiti ⁊ tunc remanet va
lidus. Exemplum in illo qui vendit rem vni ⁊ poſtea eandẽ reꝫ
vendit alteri ignoranti de primo ⁊ ei tradit: quia hoc eſt prohi
bitum ⁊ incidit in. l. cornel. de fal. l. qui duobus. ff. de fal. ⁊ ta-
men venditio ſecunda tenet. l. quotiens. C. de rei vend. facit qđ
no. glo. in. l. non videtur dolo facere. ff. de regu. iur. ⁊ ſic etiã po-
teſt intelligi iſta glo. ⁊ iſte tex. inquantum dixit ſub obteſtatiõe

a ¶ Quia con ſtitutio interp̄tans. Adde ad hoc ho. tex. i au ten. de ſil. añ do ta. inſtru. na. §. penulti.

b ¶ Secus vbi ſimplr ſit mentio. Adde glo. j. ⁊ ibi Inn. in cle. j. ſ. de vita ⁊ hone. cle.

c ¶ Quia ſuffi cit. Adde q̄ di cit. d. Fely. in. c. cũ dilecta. l. ry. co. ibi. ſed ad il lam. l. extra de reſcrip.

d ¶ Sed ſoluꝫ mõ ipſi. Adde ꝙ ad hoc iſtaꝫ glo. allegat pro ſing. Panor. i c. ex parte. in ſi. eo. circa ſi. extra de conſti. et ibi vide Fely. l. iiĩ. ⁊. v. co. q ponit ſex declaratiões ad iſtam glo.

e ¶ Et tũc act⁹ remanet. Addĩ Bar. in. l. ſtor. ff. de oper. no. nun. ⁊ d. Phi. puſi. in. c. ſtatui mus. in. ĩi. co. o len. epoſ. in. vj.

⁊ ſic penam poniꝫ inhibito. facit qđ no. Bar. in l. pretor. in ꝓn.
ff. de no. ope. nun. Secundo caſu principali qñ lex inhibet ſim-
pliciter ⁊ plus non dicit: tunc glo. hic concludit ꝙ aut ille cui fit
inhibitio recipit poteſtatē a conſtitutione inhibente: ⁊ tunc nō
valet actus: ⁊ ſic loquatur. l. non dubium. de legi. aut nō recipit
ab illa poteſtatem: ⁊ tunc aut ſumus in habentibus ꝑpetuam
cām prohibitionis ⁊ actus eſt nullus: ⁊ ſic loquitur etiam. d. l.
non dubium. ⁊ facit qđ no. in. c. tua. de ſpon. duoꝝ. aut ſum⁹ in
alijs ⁊ tunc aut per inhibitionem erat queſitum ius tertio aut
non erat queſitum. Si erat queſitum ⁊ actum eſſe nullum ten-
dit ad fauorem illius tertij cui eſt ius queſitum ⁊ tunc actus eſt
nullus in. c. ſi ſoli. de conceſ. preben. li. vj. Si vero actū eſſe nullū
non eſt fauor illius tertij vel non eſt queſitum ius tertio ⁊ tunc
valet ⁊ ita hic: q̄ꝛ in exhibitione non eſt tertio ius queſitum vel
ſi eſt queſitum alicui eſt q̄ſituꝫ preſentato cui non eſt fauor actū
īſtitutionis ꝓhibitum eſſe nullum: ſed potius intereſt qđ va-
leat. Sed aduerte q̄ꝛ contra hoc vltimū membrum videtur ca-
ſus in. c. ſi. de ele. ⁊ contra no. in. c. ſi eo tempore. de ele. in. vi. vbi
ſi ſit inhibitio habentibus eligere vt non eligant ſine licētia pa
pe non valebit electio: ⁊ ibi non erat ius tertio queſitum: pote-
ſtis dicere ꝙ gloſ. loquatur quando ſit inhibitio a lege contra-
ria ab homine: quia mitius agitur cum. l. quam cum homine.
ar. l. celſus. ff. de arbi. ⁊ facit qđ no. in. c. ſi. de reſtitutio. ſpo. Tñ
contra iſtam ſolutionem facit q̄ꝛ glo. etiam videtur loqui de in
hibitione hominis. vt patꝫ ex. c. ſi ſoli. qđ allegaui. Poteſtis di-
cere lꝫ glo. aliqualiter id ſenſerit. tñ limitetur eius dictuꝫ vltimū
in inhibitione legis. alś oportet dicere ꝙ glo. male dixerit vel
reſtringendo glo. ad terminos huius cle. qñ non intereſt illi⁹ in
cuius fauorem facta eſt inhibitio actum eſſe inualidum ſed po
tius econtra: alś ſit actus nullus per. d. c. ſi. nec videtur bona di
ſtinctio: an ꝓhibitio fiat a lege vel ab hoīe cū quo ad nullitateꝫ
actus mitius non agatur cū homine ꝙ̄ cū lege. l. ſi libertus. ff.
de iure pa. ⁊ no. in. l. celſus. de arb. ⁊ in. l. ſi inſulam. ff. de ver. ob.
⁊c. Contra glo. facit qđ no. in. c. ſi eo tempore. de elec. in. vj. ⁊ in
c. ſi. de elec. diſ dicas ibi de inhibitione hoīs hic de inhibitiōe
legis ⁊ durius agitur cum homine ꝙ̄ cum lege. facit. l. celſus. de
arbi. ⁊ qđ no. de reſti. ſpo. c. ſi. poſt glo. facit ad ꝓdicta. de cōceſ.
preben. c. j. in. vi. ¶ Glo. ius p̄ſentandi. opp. ꝙ rector preſenta-
tus totum debeat habere: ⁊ ſic non ſit neceſſaria aſſignatio iſta
iuxta no. de preben. de monachis ſuper ſi. vltime gl. Soluit ibi
qñ preſentatus hꝫ nudum ius preſentandi: hic aūt non habeat
ius preſentandi ſed vna cum dño temporalium. vt patꝫ. ſ. eo. §.
ſane. ¶ Glo. noceat. inducit tex. qui dicit ꝙ factum preſentan-
tis non dꝫ nocere ipſi preſentato ad no. in. c. publicato. de elect.
in. x. q. videlicet ꝙ ſi deferatur per electores electio poſt publica
tum ſcrutiniuꝫ non dꝫ nocere nominato in ſcrutinio. de quo di
cendum vt ibi. ⁊. c. ti. cum poſt petitam. ¶ Glo. ⁊ in penā. que-
rit tex. hic videtur velle ex ordine litere ꝙ lapſo termino ep̄s dꝫ
preſentatum admittere: ⁊ poſtea aſſignare congruaꝫ portionē
quid ſi hic ordo peruerteretur. vt q̄ꝛ primo aſſignat portionē ⁊
poſtea preſentatur ⁊ ipſum inſtituat an valebit glo. reſpondet
ꝙ ſic. Mouetur q̄ꝛ hic non poſuit aliquam dictionem notantē
ordinem vnde non dixit: ⁊ poſtea in penam nec etiam dixit de-
beat prius preſentatum admittere: ideo concludit ꝙ ſicut aſſi-
gnatio patroni debeat precedere inſtitutionē: ⁊ ita poterit ep̄s
primo aſſignare portionem: ⁊ poſtea inſtituere poteſtatem de-
uolutam ad ipſum ep̄m ex lapſu termini. facit qđ no. de reſcri.
5 cum dilecti. ſup. iiij. glo. ¶ † Nec ob. dictio extunc ꝙ̄ hic ponit
quaſi illa videatur notare ordinem: q̄ꝛ illa determinat verbum
debeat ⁊ verbum deuoluatur. ⁊ ſic deuoluitur poteſtas que de
mum ex ordine lapſo termino deuoluitur: non aūt determinat
qđ hic di de admiſſione ⁊ aſſignatione portionis ſiende p ep̄m
poſt lapſum termini. Idem Guil. dicens ꝙ ordo ſcripture non
a eſt ſeruandus. ff. de ſolu. l. nec enim. ᵃſed potius mens vt ibi. idē
6 Pau. ⁊ Steph. Deinde glo. opp. ꝙ † hic nulla pena ſurgit pre
ſentantibus per lapſum termini cuius contrarium hic di. nam
ex quo modus congruus non dꝫ excedi non videtur eſſe diffe-
rentia an ep̄s an preſentans aſſignet: ⁊ per cōſequens nulla pe-
na. glo. reſpondet ꝙ immo eſt magna pena. q̄ꝛ forte ep̄s ex pote
ſtate deuoluta aſſignabit ꝓdicum ꝙ preſentans ſibi voluiſſet re-
tinere: ⁊ ideo q̄ꝛ p̄ſentans ꝑdit electionem ſatis dꝫ pati penam.
facit de preben. ſi pluribus. in. vj. ⁊ de le. ij. l. ſtatuliberum. §. ſci
tum. ⁊. ſ. de ſup. neg. pla. de. vna. Item Guil. Pau. ⁊ Steph.
¶ Glo. deuoluatur. opp. de no. in decre. de monachis. de pre-
ben. ⁊ per Archi. de preben. c. j. in. vj. Soluit ibi ponūtur opi.
antique que hic deciduntur. ideo non inſtandum eſt. Idē guil.
⁊c. ¶ Glo. oneramus. in prin. alle. concor. deinde querit an p̄ſ-
byter de medietate portionis vel patroni de exceſſo poterūt re
ferre epiſcopo queſtioneꝫ de eo quod fecerit in aſſignatiōe por
tionis in qua ſic oneratur epiſcopi conſcientia: videtur ꝙ non

a ¶ Sed potiꝰ mēs. Adde bonum tex. in. l. qdam teſtamēto ff. de pe. leg.

b ¶ In. d. c. ſtatutuꝫ. §. aſſeſſorē. Adde ang. in. §. ſed iſte. in vij. col. ver. nota etiam ex glo. inſti. de actio. ⁊ ibidem. d. Jaſ. prac. pap. in for. primi libelli. in ver. ſummarie. in ſi. Fely. in. c. j. l. xvij. ⁊. xviij. co. extra de conſti. Bal. in. l. j. ij. colū. C. de re. credi.

c ¶ Quid autē ſit ꝯtū do poſſit exigi ꝓ cathedratico. vide tex. in. c. placuit. x. q. iij.

d ¶ Quid ſi p̄ſentatio. An et poſſit fieri p̄ſentatio per procuratorem vel per lr̄as. vide tex. ⁊ ibi Panor. l. c. ea noſcif. de biſ que ſi. a prela.

per iſtum tex. q̄ꝛ hoc reliquit conſcientie ep̄i ⁊ nulla ſup hoc de-
bet admitti querela: adeo ꝙ ſi tales appellarent non videtur ꝙ
ep̄s teneatur deferre. Ad hoc qđ no. de reſcri. ſtatutum. §. aſſeſ-
ſorem. in. vj. per Inno. de ſe. c. ſi. ad ſi. ⁊ de reſcri. in extrauagan.
preſenti. Ad idem alle. Guil. qđ habetur in cle. j. de fo. compe. ⁊
de vo. c. ſi. ⁊ de iureiur. mulieri. iiij. di. denique. ⁊ hoc videtur te-
nere glo. Fatetur tamen ꝙ ſuperior ad quem erit appellatū po
terit emendare id qđ eſſet malefactum. alleg. de app. paſtoralis.
in prin. ⁊ per conſequens ſi immoderatam taxationeꝫ reperiet
poterit moderare. alleg. Guil. ff. pro ſocio. l. ſi ſocietatem. §. arbi
troꝝ. ⁊. ff. de ope. lib. ſi libertus. cum glo. preciſe per eadem ver-
7 ba concor. Guil. Pau. ⁊ Steph. ¶ † No. bene gl. que videtur
velle ꝙ de eo qđ committitur conſcientie alicuius poſſit queſtio
b refricari. contrariā glo. dicit dñs Pe. eſſeᵇ in. d. c. ſtatutum. §.
aſſeſſorem. ſed hanc dicit veriorem. Tu dic ſm do. Ant. ꝙ hec
non contrariatur illi ſed illam limitat ⁊ declarat: q̄ꝛ querele par
tis de iuris rigore non debet admitti: ⁊ ita loquitur glo. §. aſſeſ
ſorem. tñ ſuperior ex ſuo officio poterit prouidere: ⁊ hoc adijcit
hec glo. facit qđ no. de appel. vt debitus. ⁊ de accu. ſuper his ꝑ
glo. vel dic ꝙ hic loquitur qñ lex dicit quid fieri debeat ⁊ aggra
8 uant conſcientiam ibi qñ relinquit conſcientie. ¶ † Glo. mode
rationem. opp. ꝙ ep̄s non facit moderationem portionis debi
te: q̄ꝛ ſic illam minueret cum hoc importat verbum moderari.
de ver. ſig. c. ſi. glo. huius timore exponit moderationem. i. mo
deratam taxationem. ⁊ alle. concor. In. §. ſane. glo. obſeruētur.
querit hic loquitur qñ omnia onera ſubit patronus quid ſi pa
tronus ſubit aliqua onera puta onera procurationis: ⁊ reliqua
ſubeat preſbyter: an debebit fieri aſſignatio portionis ſufficien-
tis ſaltē ꝓ oneribus incūbentibus preſbytero videtur ꝙ ſic ar
guendo de toto ad partes: facit de offi. dele. paſtoralis. ⁊ de p̄-
ſcrip. accedentes. ⁊ de ſta. mo. in ſingulis. ⁊ de deci. tua. ij. gl. hic
dicit ꝙ putat de mente iuris eſſe ꝙ aut omnia onera ſubeat pa
tronus: aut omnia ſubeat preſbyter ex eo maxime: q̄ꝛ particula
ris exactio non minima hꝫ incommoda. Facit. ff. de admi. tu. l.
queritur. ff. fami. herciſcunde. l. plane. ⁊ decre. cum inſtantia. de
cen. ⁊ hoc innuit tex. hic dum dicit ſed onera omnia ⁊c. ⁊ ſic reſi
det ⁊ aliter non declarat Guil. hic dicit ꝙ per hanc literam vi-
detur dicendum ꝙ aut patronus omnia onera ſubit: aut cura
tus nec erit deferendum patrono ſi dicatur ſe velle aliqua non
alle. preal. l. cum queritur. ⁊. ff. de procu. l. in cauſe. ⁊ de conſec.
di. ij. comperimus. Refert ꝙ alij dicunt ꝙ ſm modum ſuppor
tationis fiat aſſignatio portionis. alle. preal. decre. accedentes
⁊. d. c. in ſingulis. ſed primam dicit veriorem per hanc literaꝫ ꝙ̄
dixit omnia ⁊ plene ⁊c. ⁊ hoc forte fuit de mente: lꝫ clari⁹ loqua
tur Guil. ⁊ idem Pau. ⁊c. ¶ Gloſ. ſufficiens. querit qui dicat
ſufficiens portio remittit. de reſcrip. cum adeo. in glo. ij. xvj. q. j.
c. j. ⁊ habetis no. in decre. j. ꝫ. de preben. in. vj. q̄ꝛ ſm qualitateꝫ
9 perſonaꝝ ⁊ conſuetudinem procurantium. vt ibi no. ¶ † Cir-
ca primam partem querit hic Pau. que dicantur onera ep̄alia
Reſpondet ꝙ illa de quibus habetur de offi. or. conquerente. ⁊
c. dilectus. Exemplum ponit in procuratione annexa viſitatiōi
x. q. iij. cauendum. ⁊ in cathedratico. c. q. c. illud. ⁊ in charitati-
c uo ſubſidio. de quo de cen. cum apoſtolus. ᶜQuid aūt ſit cathe-
draticum dicit ꝙ nihil aliud ſit niſi pecunia ꝓ onere cathedre
debita. x. q. iij. c. j. ⁊ eſt duorum ſolidorum ſeu aureoꝝ vt ibi in
tex. ⁊ in glo. Sed an in iſto iure cathedratico currere poſſit pre
ſcriptio. Jo. xvj. q. vij. quicunque. dixit ꝙ in eo non currit p̄ſcri-
ptio in toto ſed quantitate ſic. idem Guil. naſo per decre. paſto
ralis. de dona. contrariū no. Jo. de fan. ⁊ Hug. xiij. q. ij. in ꝓn.
Sed an charitatiuum ſubſidium poſſit remitti: videtur ꝙ non
cum charitas nunꝙ̄ excidat. de pe. di. ij. querendum. Archi. de
preben. c. j. in. vj. dicit ꝙ in generali remiſſione iuris ep̄alis non
intelligitur includi: ſed in ſpeciali bene poteſt includi. alle. quod
no. Lau. Vin. ⁊ Ber. de tranſla. preterea. de materia. de cen. cuꝫ
10 venerabilis. per Jo. an. ⁊ de dona. paſtoralis. ¶ † An auteꝫ in
petitione iuris ep̄alis veniat id qđ debetur nedum de iure cōi
ſed etiam pacto vel conſuetudine. Inno. ⁊ Ber. ꝙ ſic. de reli. do
mi. conſtitutus. contrarium no. de offi. ordi. conquerente. pau.
concor. opi. q̄ꝛ prima opi. procedit qñ id quod debetur ex cōſue
tudine vel pacto ſuccedit loco alterius iuris ep̄alis remiſſi. Se-
cundo quando ad alia iura epiſcopalia aliquid eſt additum vel
accumulatum nullo iure epiſcopali remiſſo quod no. bene ꝓ eo
11 cor. prefatorum dictorum. † Secundo querit Pau.ᵈ quid ſi p̄
d ſentatio fiat per procuratorem an debebit aſſignari terminus.
de quo hic dicit ꝙ poterit aſſignari procuratori infra quem ni
hilominus notificetur domino terminus aſſignatus: vel dicit
ipſe ꝙ primum ſufficit vbi procurator haberet mandatum ad
aſſignanduꝫ portionem: quia tunc ſufficeret ei ſoli aſſignare ter
minum ⁊ eius negligentia noceret domino. vt lit. non conte. c. j.
ad ſi. ⁊ qđ ibi no. in vlti. glo. facit eo. ti. qñ frequenter. §. quod ſi
ſuper.

ſuper. ⁊ ſi non haberet tale mandatum non procederet prima opinio. ¶ Tertio qͦro quid ſi aliqͦd impedimentū canonicum obſtat preſentato: ponit exemplum per cle. generalem. de eta. et qua. cum ibi no. quid tunc faciet ordinarius. Reſpondet ꝙ ꝓ-
12 indebit de alio: † qꝛ patronus eccleſiaſticus ſcienter taleꝫ inhabilem ꝑſentando priuatus eſt ipſo iure ea vice poteſtate ꝑſentādi: ⁊ ſic intelligi dꝫ ſm eum opi. Inn. de fil. ꝑſby. qm̄. ⁊ Hoſt. de ſup. neg. ꝑla. c. ii. ⁊ de offi. ord. cū vos. ſecus dicit in layco patro
a no: qꝛ ille^a preſentando ſcienter indignum non priuatur poteſtate ꝑſentandi niſi ꝑſeueret vſqꝫ ad quatuor menſes aliū ydoneum non ꝑſentando. ⁊ ſic ꝓcedit opi. Ber. no. in. d. c. cūꝫ vos. Ad hoc facit qꝛ ſi poteſt variare qñ preſentat dignūꝫ de iurepatro. qͦd aūt fortius qñ preſentat indignumꝫ Inn. ſentiat ꝯtrarium ⁊ eius opi. videtur tenere Accur. in. §. ſi quis oratorium. in auten. de ſanctiſ. epi. col. ix. per illum tex. qꝛ ibi non dicitur ꝙ eꝑs ordinet eccleſiam ſed ordinari procuret. ſ. ergo ad preſentationem patroni: vel intellige illum tex. cum moderatione et diſtinctione premiſſa ſm Pau. Idem Guil. ⁊ Jo. de lig. ꝫenꝫeli. hic tñ tenet opi. Inn. de qua in. d. c. cum vos. ⁊ Hoſt. in. d. c. ꝓ-
13 poſuit. ſed male. ſm Jo. de lig. ¶ † Sed quid ſi clericus patronus qꝛ variare non poteſt preſentat aliquem ydoneum vicario eꝑi qui non habet ius admittendi preſentatum: deinde poſtea preſentat alium eꝑo: ⁊ per eum admittitur: prefertur ne prim^9 aliqui tenent ꝙ ſic: qꝛ preſentatio clerici habet vim electionis. no. Inno. in. c. cum autem. ē. c. In contrarium ſeruatur: qꝛ prima preſentatio non tenuit qꝛ facta illi cui non debuit: ⁊ ſic ius ꝑſentandi iterum non ademit. ⁊. l. ii. ⁊. l. optione. ff. de opt. lega. et hec eſt verior ſm ꝫenꝫe. ¶ Ulterius querit hic ꝫenꝫe. an ſup decimis primitijs ⁊ ſimilibus fundent intentionem ſuam de iure communi patroni qui aſſignant congruam portionem an ipſi vicarij ſeu preſbyteri qui debent certa portione eſſe contēti. Reſpondet ꝙ ipſi patroni. nam ꝑlati qui ſunt taliter patroni ſunt domini talium eccleſiarum ⁊ non ipſi patroni cum de rebus eccleſiarum habeant aſſignationem ⁊ diſpoſitionem vt hic patet ⁊ de temporalibus talibus eſt reſpondendum. de priuileg. cum ⁊ plantare. ⁊ de preben. in lateranenſi. ⁊ de excep. cum venerabi-
14 lis. §. ſi. ⁊c. ¶ † In ver. ſane. querit Paul. vbi ſolui debeant ꝓcurationes ⁊ decime papales. an in dyoceſi vbi ſita eſt eccleſia: an vero in dyoceſi vbi ſunt ſite poſſeſſiones. dic ꝙ in dyoceſi vbi ſita eſt eccleſia. Mouetur quia poſſeſſiones non ſunt obligate ad talia ſed eccleſie. nam talia onera imponuntur eccleſijs ſecūdum facultatem: ⁊ ſic non imponuntur niſi ſubditis. C. de incolis. l. verum. ⁊. l. cum neqꝫ. li. x. ⁊. ff. de muneribus ⁊ hono. l. ſcriptum. §. ſi. ⁊ bona tanqꝫ acceſſoria ſequuntur ſuum principale. vt in regula acceſſorium. de reg. iu. in. vi. ¶ Ultimo qͬit ꝫenꝫe. qualiter fiat iſta compulſio de qua hic reſpondet ꝙ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij: quia agitur de perſona decenter tractanda: ⁊ de ſuſtentatione vite. ff. de offi. prefec. vi. l. i. §. cum patronus. ⁊. ff. de offi. proconſu. l. nec quicquid. §. de plano. ff. de his q ſunt ſui vel alieni iuris. l. ſi iudex. ſecus dicit ſi ageretur inter vicariū ⁊ patronos ſuper congruitate portionis: quia tunc non agitur de beneficio vt beneficio: ſed magis de proprietate quo caſu nō habet locum cle. diſpendioſam. de iudi. ſm eum.

1 ¶ Plures heredes vnius ex patronis habent vnicā voceꝫ in preſentatione rectoris.
2 Et ꝙ inter patronos plures poteſt conueniri de preſentatione fienda alternatis vicibus.
3 Patroni plures poſſunt preſentare plures perſonas eo pacto qͦd electio perſonarum preſentatarum ſit eꝑi.
4 Ratio vbi eſt eadem ibi eſt idem ius.
6 Patroni vnius ſi duo heredes preſentarent vnum ⁊ decem heredes alterius patroni vel maior pars ipſorum alterum preferretur ydonior.
7 Patrono ſ vnico ſi ſuccedāt plures heredes ſuccedāt in capita.
8 Patroni duo ſi ſint ⁊ vnus elegit ſiue preſentat Titiū alter vero nullū eligit debet expectari per tempus datū ad preſentanduꝫ ſi forte alium ydoniorem preſentabit.
9 Et ſi ſunt tres quorum duo tantum preſentant an tertius debeat expectari.
10 Iuſpatronatus vnius patroni ſi venditur vel donatur pluribus aut permutatur pluribus perſonis vel ſi legetur pluribus quis preſentabit.
11 Relinquo verbum ex propria ſignificatione verificatur tantuꝫ in actu vltime voluntatis.
12 Ius preſentandi clericum an ſpectet ad rectorem an ad patronum.
13 Patroni an poſſint inuicem conuenire de preſentando aliquē vno ipſoruꝫ contradicente: ⁊ an talis conuentio fieri poſſit ſine autoritate dyoceſani.
14 Electio alternatiua vel incerta non tenet.
15 Iuſpatronatus quot modis queratur ⁊ que iura competāt patrono ⁊ an iuſpatronatus poſſit publicari ſeu confiſcari ꝓpter maleficium patroni.
16 Parochiani vt parochiani an ſine titulo iuriſpatronatus poſſint preſentare.
17 Iuſpatronatus an indiſtincte tranſeat cum vniuerſitate.
18 Patroni plures ſi in preſentando nolunt cōcordare qd iuris.
19 Filij fratruꝫ an ſuccedant adinuicem in ſtirpes an in capita maxime in feudalibus.
20 Feudum an poſſit alienari ſine licentia domini in vnū ex agnatis ⁊ ſine conſenſu aliorum.

Plures ab vno patro:

Tres ſunt partes ſicut tria dicta. ſecunda ibi. Et vt facilius. tertia ibi. Quibus determinat. ¶ No. per Hoſt. ⁊ Inno. ē. c. ſuper rubrica. et per Ber. ⁊ ꝑdictos in. c. i. eo. tit. Guil. determi-
1 nat etiā alia de qbus in glo. i. ¶ † No.^b primo ꝙ plures here-
b des vnius ex duobus patronis habent vocem vnicā in preſentatione rectoris: ⁊ habentur loco vnius ⁊ ſic in iurepatronatus
2 videtur fieri ſucceſſio in ſtirpes non per capita ¶ † Not. ꝙ inter patronos poteſt conueniri de ꝑſentatione fienda alternis vicibus: ⁊ hoc vt facilius prouideatur eccleſijs. ⁊ vt vitetur diſcor-
3 dia que alſ poſſet interuenire. ¶ † No. ꝙ plures patroni poſſunt ꝑſentare plures perſonas ſub hac forma ꝙ electio pſonaꝝ preſentatarum ſit eꝑi. ¶ No. ꝙ vbi eſt eadem ratio ibi eſt idem
4 ius concor. de conſti. tranſlato. ¶ † Glo. i. opp. tex. hic videtur velle ꝙ i iurepatronatus fiat ſucceſſio per ſtirpes ⁊ nō per capita. de no. xvi. q. ii. pie mentis. ⁊. c. ſi plures. ⁊. ē. c. ti. c. i. vbi tenēt Hug. Joā. Lau. Tan. Uin. Ber. ⁊ Goſ. Fe. Ly. quod ſucceſſio fiat in capita. ⁊ hoc etiam confirmatur: qꝛ patroni ſuccedunt libertis in capita ⁊ non in ſtirpes. inſti. de ſucceſ. liberto. §. ſed noſtra. ergo eodem modo dicēdum in patronis eccleſiaꝝ. Ad hoc etiam accedat qꝛ ius patronatus eſt quid indiuiduum: ⁊ ideo ſicut ſtipulationes continentes indiuiduum nō diuiduntur inter heredes: ſed tranſeunt inſoliduꝫ ad heredes in capita. ff. de ver. ob. l. ii. ⁊. l. v. §. cato. ⁊. l. ſtipulationes non diuiduntur. ergo ⁊c. Huius timore facta eſt hec tota gloſ. que dicit ꝙ de caſu hic
c deciſio olim erant opi.^c Nam multi tenebant ꝙ in iurepatr. eccleſie fieret ſucceſſio in capita ⁊ non in ſtirpes per rationes ꝑall. ⁊ hanc opinioneꝫ cōiter ſequebantur antiqui. vt pꝫ ex ſuperi^9 alle. Alij vero vt Inno. ⁊ Hoſt. tenebant hanc opi. que hic approbatur: vꝫ ꝙ in iurepatronatus fieret ſucceſſio in ſtirpes et non in capita. vt pꝫ ex no. per eos. ē. c. tit. c. i. Mouebantur qꝛ ſic videmus qñ agitur de ſucceſſione fienda per lineam deſcēdētium aſcendenti. vt ꝓbatur inſti. de here. que ab inteſta. in. §. ⁊ quia placuit. Item qꝛ plures ſuccedentes vni loco vnius debēt haberi ff. de condi. ⁊ demon. l. cui fundus. ⁊ hanc opi. velut equitati ſubnixam dicebat Inn. in. d. c. i. ꝑferendam ſubtilitati ꝯtrarie. alle. ff. ad. l. aqui. l. ita vulneratus. in ſi. ⁊. ff. de inſtitoria. l. i. ⁊ hanc opinioneꝫ ſequebatur Goſ. beneuentanus in libellis ſuis. eo. ti. §. nunc de vltimo. Archi. vero in. d. c. ſi plures concordabat opiniones dicens ꝙ opinio prima locum habet in ſucceſſoribus vnius patroni ꝓpter principium qͦd eſt vnum vel diuerſorum qui ſunt ex eadem cā patroni. Sc̄da opi. ſ. Inn. ⁊ Hoſt. locuꝫ habeat in illis qui ſunt patroni ex diuerſis cauſis: vtputa qñ vnus ex dotatione alius ex fundatione. nam tunc omnes deſcendentes ex altero ꝑdictorum habentur loco vnius. An aūt hec opi. Archi. reprobetur per hanc decre. videtur ꝙ nō. quia hec decre. ſolum videtur loqui qñ plures erant patroni ⁊ ſic nō vnus ſolus. Quia glo. non placet hec opi. Archi. lꝫ videatur aliqualiter demulcere aures. Mouetur qꝛ non videtur poſſe dari bona ratio diuerſitatis quare aliud dicamus in diuerſis patronis ex eadem cā qꝫ in patronis ex diuerſa cā. Item quia non eſt dare rōnem diuerſitatis: quare magis debeamus inſpicere ſtirpem. in primo gradu conſiderato qꝫ in tribus concordant omnes ſcribentes. Primo vꝫ ꝙ hoc iuſpatronat^9 eſt ſimplex ⁊ indiuiſibile. Secundo quia iuſpatronatus tranſit equaliter in heredes inſtitutos etiam ex inequalibus partibus: licet forte poſſet dici ſm Inno. ꝙ pinguior ſit illius vox qui habuit pl^9 in hereditate. Tertio qꝛ acquiritur equaliter iuſpatronat^9 dotantibus eccleſiam: licet vnus plus conferat qꝫ alter iuxta not. plene. ē. c. ti. c. i. ita ꝙ plus acquiretur ei qui dedit centum qꝫ ei qui dedit quinqꝫ ad inſtar vidue. de quo Matth. xij. ſecundum Guil. ideo concludit ꝙ olim placebat ſibi opinio. ꝙ fieret incipit a ſucceſſio. ⁊ non in ſtirpes: licet hic aperte reprobet dicens ꝙ licet opinio hic approbata in aliquo ſapiat equitatem prout inferius dicetur: tamen non erat expediens eccleſijs: ſed potius contraria propterea que infra dicentur: ⁊ quia ſicut iura alia patronatus prout eſt ius alimentorum ⁊ ius proceſſionis ⁊ ius

a ¶ Quia ille ꝑſentando. Adde Bar. in l. cū quidaꝫ. ff. de le. ii. ⁊ d. Ant. i. c. cum nos. et ibi do. Abb. de of. or. l. ii. ⁊ iii. col

b ¶ No. primo ꝙ. Adde. d. Abba. in. c. i. de iurepatro.

c ¶ Nam multi. Adde Joā. fa. ⁊ Jaſ. in. §. cum filius. inſt. de here. que ab inteſta.

defenſionis debetur per capita patronorum: ita debuiſſet dici de iure preſentationis: vt ſic ꝑ conſequens tot eſſent ſuffragia vocum quot eſſent capita patronorum ⁊ non plura. pro hoc bene faciebat. c. iij. ş. e. ti. ibi loquitur etiam de heredibus fundatoꝝ in pluribus: ⁊ tamen dicit illum preferendum qui plurimorum approbatur aſſenſu: ideo autem dixi non plura debere ſuffragia vocum ꝙ ſint capita patronorum: quia ſi ſolus vnus eēt heres compatroni deberet habere vocem ſuam vnam tantum et non duas: cuius contrarium vult hic littera que vult ꝙ ſi duo eſſent inſtituti a tribus patronis quilibet eorum haberet partem in tribus vocibus: ſimiliter ſi vnus ſolus eſſet heres triū patronorum habebit tres voces. pro quo facit decre. cum olim. de re iudica. ⁊ quod ibi no. ⁊ predicta opi. que hic reprobatur vt predixi. placebat enim glo. rationibus precollegia. tamen quicquid olim diceretur tenenda eſt opinio que hic approbatur. dicit tamen glo. ꝙ timet ne ex hac opinione approbata inextricabiles queſtiones oriantur ſi in primo gradu ſecundo ⁊ tertio ſucceſſionis ponamus varietatem in numero perſonarum ⁊ in qualitate earum: ⁊ multofortius ſi detur in quarto ⁊ in quinto ⁊ in ſucceſſione plurium patronoꝝ nedum vnius cuius rei gratia gl. ponit exemplū qđ declarare eſſet magis laborioſum ꝙ ſubtile ⁊ bonus computator de facili intelligeret ideo non inſiſto: ⁊ maxime etiam contingeret intricatio circa probationes fiendas: ꝓpter quod glo. concludit ꝙ non modicū terretur de hac approbatione. Fatetur tamen ꝙ non ſic terretur de eo quod ſcripſit poſt Jnno. ⁊ Hoſt. in c. ſcriptum. de elec. in verſi. oppoſiti. vbi no. ꝙ prelatus poteſt habere tertiam electionem ⁊ capitulū tertiam ⁊ clerus aliam tertiam: quia licet ibi poſſet eſſe aliqualis intricatio in calculo: non tamen poſſet eſſe quanta hic propter ſucceſſiones in ſtirpes quas ibi conſiderare non poſſumus. Per predicta infert glo. ad id quod no. Hoſ. ş. e. c. j. vꝫ nunquid valet ſeu poſſit excuſari conſuetudo que in partibus quibuſdaꝫ vt eſt neapolis: habet ꝙ iuſpatronatus diuiditur per vncias ⁊ fiet diuiſio reſpectu portionū ſm̄ quas heredes ſucceſſerūt patrono vel patronis ⁊ non reſpectu portionum quas contulerunt in edificando vel dotando: nec reſpectu iuriſpatronat⁹ quod eſt indiuiſibile quod videtur ꝙ ſic per predicta. Jn quo autem cōſiſtere poſſit vtilitas harum diuiſionum ex quo iuſpatronatus in ſe eſt indiuiſibile. dicit glo. ꝙ poteſt eſſe in hoc qꝛ actus p̄ſentandi erit communis propter iuſpatronatus qđ eſt indiuiduū: ſed eccleſia in alendo ⁊ in oneribus magis tenetur ei a quo pl⁹ recepit. Jtem ſi contingat eſſe locum gratificationi que aliquādo de iure eſt facienda. iuxta. c. cum autem. ş. e. vox illius preferri debebit qui plus contulit: ⁊ hoc dictum olim placebat glo. tamen vt hic videtur de iure cōi aliter eſt dicendum vt hic ptꝫ. qꝛ
a quo ad actuꝫ preſentationis fit diuiſio:[a] qꝛ non cuilibet heredi competit inſolidum: immo ſi plures heredes ſuccedant vni patrono omnes loco vnius habentur vt hic ptꝫ. ⁊ ꝑ hac opinī. hic approbata bene faciunt duo decre. de reſcri. paſtoralis. in prin. ⁊ de teſti. lꝫ ex quadam. vbi habentia originem ab vno habent loco vnius. Jtem pro hac opinione facit equitas: qꝛ alſ tenendo contra vꝫ ꝙ fieret ſucceſſio in capita ⁊ non in ſtirpes de facili vnus patronorum veniens ad mortem poſſet alium defraudare inſtituendo ꝙ plures heredes ⁊ tot eſſent voces: ⁊ ſic ſi eſſent decem heredes vnius haberent decem voces ⁊ compatronus vnam: ⁊ ſic preferretur illi compatrono. Addit Pan. maxime qꝛ plures voces preferuntur in preſentatione. ş. e. qm̄. intantuꝫ ꝙ ſufficit maior pars comparatione minoris. iuxta no. ꝑ Vin. ⁊ Compo. de ele. eccleſia veſtra. ſm̄ Pan. ⁊ qꝛ hoc ita poſſet cōtingere in ſecundo gradu ⁊ vlterioribus ſicut in primo: ideo videtur bona opi. Archi. ſed melior fuiſſet opinio approbata: dicit tamen glo. ꝙ tenendo opi. contrariam. ſ. ꝙ fieret ſucceſſio in capita etiam quo ad actum preſentationis contra dictam iniquitatem ⁊ fraudem poſſet prouideri ſi ſtatueretur ꝙ extantibus deſcendentibus ſanguinis non poſſunt ſuccedere extranei. naꝫ tunc ſi alter compatronorꝫ haberet plus tales heredes nō haberent conqueri de compatrono ſed de eo. Preterea poſſet cōtingere econtra ꝙ ipſe plures heredes haberet: ⁊ ideo in hoc nō dicitur iniquitas vel leſio. ar. l. fideicommiſſis. C. de tranſact. qꝛ autem eo caſu quo non eſſent deſcendentes ſanguinis poſſet dicta iniquitas augeri vel ſurgere. dicit glo. ꝙ bonum eſſet ſtatuere ꝙ nullo caſu fieret ſucceſſio in extraneos heredes: qꝛ per hoc tolleretur dicta iniquitas ⁊ facilius liberaretur eccleſia ab hoc iurepatronatus. facit. c. prohibemus. ⁊ c. fi. de cen. ¶ Ex predictis patet ꝙ hic reprobatur opinio antiquorum ⁊ Archi. ⁊ approbatur opinio Jnno. ⁊ Hoſt. ⁊ hoc idem tenet hic Pan. dicens ꝙ lꝫ ſm̄ opinionem hic approbatam oporteat nos venire ad diuiſionem ⁊ ſubdiuiſionem vnius vocis quando plures ab eodem inſtituuntur pro equalibus vel inequalibus partibus: ⁊ ab illis heredibus alij inſtituuntur: ⁊ ſic per conſequens ſucceſ

a ¶ Quia non cuilibet. Adde glo. ⁊ Panor. i c. j. extra de iure patro.

b ¶ Et ſit apud omnes. Adde tñ que dicit d. Abb. ⁊ doct. in c. qm̄. extra d' iure patro.

c ¶ Si vero vnic⁹ eſſet. Adde do. Ant. in c. j. ş. e. ⁊ Pe. de anch. in conſi. cdij.

ſione ⁊ poſt multas ſucceſſiones ſit difficile terminare prout etiā ptꝫ ex exēplo gl. tñ ſufficit ita ſcriptum ex argumento. vi. qđ. in. ſcriptum eſt in lege. ⁊ ff. qui ⁊ a quibus. l. proſperit. ⁊ quaſi ſimile dicit qđ no. in. c. ſcriptum. de elec. poſt Jnno. ⁊ fatetur tñ propter predicta ꝙ expeditius fuiſſet tenere opinionem antiquorum. facit qđ dicit glo. hic in ſecunda parte. in ver. facilius contra iniquitatem ſuccurrere ſtatuendo prout glo. Jdem dicit Laudinus. Jdem tenet etiam Ste. dicens ꝙ contra difficultates et intricationes ſurgentes ex opinione hic approbata poſſet ſuccurri altero de duob⁹ modis hic in textu poſitis. ⁊ ſi neutra viarum hic poſitarum ſibi placeret. tunc dicit Steph. poſſe dici ꝙ
b cum iſtud ius ſit indiuiſibile[b] ⁊ ſit apud omnes ⁊ ſingulos ſimul ⁊ ſine alijs apparet nullum alle. ş. e. c. j. ꝙ vnius contradictio totū impediet. ff. q ⁊ a quibus. l. ſi quis hac lege. §. quotiēs. ⁊ ff. de pig. act. l. ſi neceſſarias. §. ſi vnus ex plurib⁹. ⁊ ex hoc euenit ꝙ ſi infra tempus iuris non potuit concordare eps ꝓpter eorum negligentiam poterit eccleſiam ordinare. ş. e. qm̄. ⁊ c. cū propter. Nec ob. ꝙ preferri debeat electus ſeu preſentat⁹ a maiori parte ceteris paribus ſi id fieri poterit ſine ſcādalo. ş. e. qm̄ nam alſ ſuccederet. c. j. ⁊ ij. ş. e. qꝛ reſpondet Ste. ꝙ illud haberet locum qñ ſunt plures patroni originales ex eadem vel diuerſa cā hic qñ non ſunt patroni originales: ⁊ per hoc habes modum euadendi intricationes cōputationum. de quibus in glo. Forte glo. intellexerit ꝙ ſoluatur intricatio vt qui plures habet vncias ille preferatur: tñ qꝛ difficultas eſt computare nō placuit glo. opi. hic approbata. An aūt i epis patronis originarijs ſufficiat maior pars comparatione minoris. An vero requiratur maior pars comparatione omnium patronorum. Pan. hic dicit ꝙ ſufficiat maior pars comparatiōe minoris qꝛ hoc ius ſpectat ad eos non vt corpus ſed vt ſingulos. alle. no. per Vincen. ⁊ Compo. de elec. eccleſia veſtra. ⁊ per Jo. xvi. q. vij. ſi plures. et
5 per Archi. xxij. di. nicena ⁊c. ¶ † Jn heredibus aūt vnius patroni ex duobus ſi forte vni ſucceſſit vnus alteri. x. an maior pars comparatione minoris illorum. x. facerent vnam vocem. Pau. non tangit Steph. vt predixi tenet ꝙ non: immo requiritur ꝙ omnes predicti decem concordent: alſ vnius contradictio impediret totū. Lapus tenet hic ꝙ ſufficiat maior pars. Et hec opinio videtur verior tanꝙ fauens eccleſiis ſaluo eo quod dicā infra. Opi. Jo. de lig. non videtur valere lꝫ pro ea facit qꝛ ex quo agimus de ſtirpe qꝛ repreſentant perſonam vnius oportet maiorem partem illius conſentire: ſecus qñ ſunt patroni originarij habētes integras ſed ſalua La. in originarijs. i. qꝛ competit eis vox vt ſingulis non vt collegio: ideo ex quo ius diſpoſuit ſufficere maiorem ſufficit maior pars comparatione minoris: et eadem eſt ratio in vno ſtipite: qꝛ deſcendentes ex vno ſtipite ſunt vt ſinguli: ſi ergo ſufficit maior pars debet ſufficere comparatione minoris ad habendum ſtipitem ⁊c. Lap. hic tenet: ſufficiat maior pars comparatione minoris ad faciendum vnam voceꝫ ad qđ ſi alterius patroni vnus heres concordet cum tali maiori parte ille debebit admitti ⁊ dicetur habere duas voces: ſicut ſi a duobus patronis originarijs preſentaretur. Si vero omnes decem vel maior pars ipſorum preſentent vnum ⁊ vnus heres alterius patroni alium ꝓferretur ydonior: ⁊ ſi erāt equalis meriti locus erit gratificationi vt ſuperior admittat quem velit. iuxta no. per Jnno. ⁊ Hoſ. ⁊ Hoſt. in ſumma. alle. de elec. venerabilem. ⁊ ş. e. ti. cum aūt. Jo. de lig. hic tenet ꝙ requiratur maior pars omnium predictorum decem ad faciendum vnā vocē: alſ ſe inuicem impedient: hec ꝓcedunt qñ plures ſunt patroni quibus ſucceditur quo caſu poſſet dici non loqui Steph. ſed in
c ſequenti.[c] Si vero vnicus ſit patronus cui plures ſint heredes tunc hoc caſu non loquitur de. ſm̄ Lap. ptꝫ qꝛ dici plures ab vno ex patronis. vnde dum tex. dicit ꝙ habent vocem vni⁹ patroni intelligitur reſpectu aliorum quos habet eccleſia quid igitur erit in caſu predicto qñ vnicum tantum habet patronū eccleſia qui plures dimiſit heredes. dicit Lap. ꝙ tot voces habebunt quot erunt heredes per quod dicit ꝙ locū haberet id qđ di. ş. eo. c. ij. quia ſtaretur maiori parti comparatione minoris: ⁊ ſimiliter locum haberet ſecundum ⁊ tertium reſponſum hui⁹ decre. ex eadem cā. Sed quid ſi vni patrono ſucceſſerūt duo heredes: deinde alteri illoꝝ duoꝝ ſucceſſerunt decem ⁊ alteri duo: modo pone ꝙ predicti decem vel maior pars ipſoꝝ p̄ſentauerit vnum ⁊ vnus de duobus alijs eundem p̄ſentat. ⁊ minor pars de decem cum alio ex duobus p̄ſentant alium ꝗ̄ p̄ſentatio valebit. dicit Lap. valere p̄ſentationem factam a decem vel a maiore parte ipſoꝝ cum vno ex duobus. alle. qđ no. Compo. ſecūdū Vin. de reſcri. paſtoralis. in ver. concordare. ver. item qđ ſi tres Jtem dicit ſi decem vel maior pars eoꝝ preſentant vnum ⁊ quilibet alioꝝ duoꝝ vnus vnū alius alium qđ preferretur p̄ſtat⁹ a decem vel maiori parte ipſoꝝ. Ratio qꝛ omnes inter ſe habent duas voces: ita ꝙ decem vel maior pars ipſoꝝ habent vnā vocē

⁊ alij

⁊ aliȷ̃ duo aliam vocē: ⁊ iō cū in patronis laycis maior pars cō-
paratione minoris preferatur: vt eſt dictum preſentatus a decē
vel maiori parte ſaltem h̄z vnam vocem: ⁊ ſi etiam eſſet p̄ſenta-
tus ab vno alioꝝ duoꝝ haberet vnam vocem ⁊ dimidiam: ſed
preſentatus ab vno ex duobus qui pro vno reputantur h̄z me-
diam vocē tm̄: ſi alius ab alio ex duobus ſit preſentatus: ⁊ idem
preſentatus a decem vel maiori parte obtinere dꝫ tanq̄ p̄ſenta-
6 tus a maiori parte comparatione minoris ſm̄ Lap. †Ex p̄di-
ctis patet q̄ ſi duo heredes vnius preſentarent vnum ⁊ decem
heredes alterius patroni vel maior pars ipſorum alteꝝ p̄ferre-
tur ydoneior: ⁊ ſi equalis eſſent meriti locus eſſet gratificationi
vt in ſiū ſupius dictū eſt. Si vero vnus duoꝝ p̄ſentaret vnum
⁊ alius alium ⁊ decem: nec maior pars comparatione minoris
concordarent in vnum: ſed forte quilibet duo ex decem eligerēt
vnum diuerſum. Sentit Lap. q̄ p̄ferri deberet ydoneior p̄ſen-
tatorum a duobus: q̄z illi haberent dimidiam vocem qđ in pre-
ſentatis: q̄z quibuſlibet duobus de decē non contingit: ⁊ ſi eēnt
equalis meriti locus erit gratificationi. Si vero cuilibet duoꝝ
patronorum ſucceſſiſſent decem: ⁊ quilibet duo ex decem p̄ſen-
tarēt diuerſum: videt̄ ſimiliter q̄z ydoneior debet p̄ferri: ⁊ ſi ſint
equalis meriti locus ſit gratificationi. Et idem ſi omnes decem
heredes vnius patroni vel maior pars ipſoꝝ vnum p̄ſentant ⁊
omnes aliȷ̃ decē vel maior pars aliorum ⁊ idem ſi oēs heredes
vnius patroni p̄ſentant vnum ⁊ maior pars ipſoꝝ decem aliū
cum talis maior pars facit vnam vocem. vt eſt dictum in pluri-
7 bus heredibus plurium patronoꝝ. ¶ †Ex predictis p̄z qđ ſi
vnico patrono ſuccedunt plures qđ ſuccedunt in capita ſecun-
dum Lap. Credo q̄ ſi ſunt duo habebunt duas voces. Si vero
alteri dictorum heredum ſuccedunt plures: tunc bene ſuccedūt
in ſtirpes vt hic dicitur. Et ideo ſi vni duorum heredum ſucce-
dunt decem vel alteri duo illi decem habebunt tantum vnā vo-
cem ⁊ aliȷ̃ duo aliam: ⁊ ſi quidē oēs concordant in preſentatiōe
clarum eſt. Si vero diſcordant quis debeat preferri ſeu que pre-
ſentatio debeat valere p̄z ex ſupradictis: ⁊ ſm̄ hoc de. h̄z locum
qñ a principio plures ſunt patroni. ⁊ vnus ex illis moritur re-
lictis heredibus pluribus: vel qñ vnus ex pluribus heredibus
vnius patroni decedit pluribus heredibus relictis: ſecus quā-
do vnus patron⁹ decedit pluribus relictis heredibus. ¶ Ex p̄-
dictis p̄z qualiter diſſolui poſſit intricatio ⁊ difficultas gloſ. q̄z
alſ ſm̄ Step. qui dixit q̄ vbi ſit ſucceſſio in ſtirpes poteſt diſſol-
ui per alteram ex duabus viȷs hic in tex. poſitis ſi velint alterā
illarum eligere. Si vero neutra dictarum viarum ſibi placet ſi
non poſſunt concordare: tunc etiam vno ſolo diſcordante eſt p-
inde ac ſi ꝓpter diſcordiam patronoꝝ non ordinetur eccleſia: et
ſic ſi poſt lapſum temporis ſi neglexerunt concordare ep̄s ordi-
nabit: ⁊ hoc ſiue vnico patrono ſuccedant plures: ſiue p̄les vni
ex duobus patronis. Lapus vero diſtinguit vt ex predictis p̄z
an plures ſuccedant vnico patrono an vero plures vni ex pluri-
bus patronis vel plures vni ex pluribus heredibus vnius pa-
troni: ⁊ ille preferetur qui habebat plures voces vel vocem in-
tegram alio non habente ipſam integram vel maiorem partē
vocis nullo habente vocem integram: ⁊ ſi plures eſſent tales ſic
preſentati habentes quilibet vnam vocem vel vnam dimidiā
partem ydoneior erit preferendus: ⁊ ſi neuter ſit ydoneior locus
erit gratificationi vnde cōcludit q̄ dꝫ inſpici quot ſunt ſtipites q̄
repreſentant vnam vocem ⁊ qui habent maiorem partem ſtipi-
tum cenſentur habere ſolidam vocem. Item ille dicetur habe-
re ſtipitem qui habebit maiorem partem ipſius ſtipitis: ⁊ ſic ſi
ſunt quatuor ſtipites: qui habet tres ex eis dicetur habere vo-
cem ⁊ ſufficiat habere maiorem partem cuiuſlibet illoꝝ trium.
Si eſſent in pari caſu ſeu minori ydoneior eſt inſtituendus: et ſi
eque ydonei ſint ſit locus gratificationi: vel forte poteſt dici q̄
vbi ſunt in pari numero neuter ſit inſtituendus ⁊ inuicē ſe im-
pedient: ſed precedens opinio tanq̄ fauens eccleſiȷs videtur te-
nenda. Ar. l. ſunt perſone. ff. de religioſis. ⁊ no. in. c. ij. de cog. ſpi-
rituali. ⁊ qđ ſupra dixi in pari cauſa ſeu numero intellige ſtipitū.
Si vero in eodem ſtipite ſit paritas quaſi in ſeipſo ſit diuiſio
⁊ diſcordia videtur pro nullo computandus talis ſtipes: et ſic
ſunt tres ſtipites ⁊ vnus ſtipes vel eius pars maior etiam com-
paratione minoris q̄z hoc eſt fauorabile eccleſiȷs: ⁊ ideo ample-
ctendū pone vnus preſentat Titium alius Seyū terti⁹ ſtipes
qui in duobus conſiſtit eſt in diuiſione: q̄z vnus illoꝝ conſentit
in Titium alius in Seyum. Videtur q̄ neuter debeat inſtitui cū
nullus eorum habeat maiorem partem ſtipitis. Item ⁊ in alio
tertio eſt in ſeipſo diuiſio ⁊ ſic expectabitur lapſus temporis: ſi-
cut dixit Ste. cuius opi. hoc caſu procedit vel forte ſunt in pari
cauſa: quia ſi quilibet habet ſtipitem ⁊ dimidium alterius ydo-
neior erit inſtituendus ⁊ ſi ſunt eque ydonei locus erit gratifica-
tioni: ⁊ hoc forte ver⁹ cū magis faueat expeditiōi eccleſie. Si ve-
ro ex tribus ſtipitibus vnus preſentaret Lucium alter Seyum
tertius conſiſtens in duobus eſſet diuiſus: quia vnus ex illo ſti-
pite preſentaret Lucium alter Seyum quid eſſet tunc: videtur
qđ procedat opi. Steph. q̄z licet Titius ⁊ Seyus ſint in pari cā
cum non habeant par ius reſpectu omnium ſtipitum: ſecus in
precedenti: ⁊ ideo cum non habeant par ius reſpectu oīm ſtipi-
tum nec h̄z aliquis eoꝝ maiorem partem ſtipitum neuter inſti-
tui dꝫ vel forte ydoneior ex duob⁹ primis dꝫ p̄fici. ⁊ ſi ſunt equa-
lis meriti ne altero eorum poterit gratificari per ea que infra di-
centur. Si vero eſſent duo ſtipites tm̄ quoꝝ vnus p̄ſentaret Ti-
tium ⁊ media pars alterius eundē: alia medietas Seyū ſm̄ La.
preferri dꝫ Titius q̄ h̄z ſtipitem ⁊ dimidium alterius. Sed cō-
tra hoc facit q̄z in altero eſt diſſenſio in ſeipſo ⁊ ſic videtur ꝓ ni-
hilo cōputandus rōne repugnantie in ſeipſo. ar. l. vbi repugnā-
tia. ff. de reg. iu. ⁊ ſic expectabitur lapſus tēporis vel forte nō de-
bebit eſſe deterioris conditionis Titius q̄ ſi totus ille alter ſti-
pes p̄ſentaſſet Seyum quo caſu ydoneior dꝫ p̄fici. ⁊ ſic ſi titius
ſit ydoneior debet p̄fici ⁊ ēt poterit gratificari ſi ſit equalis me-
riti: alſ expectetur lapſus temporis. Seyus aūt tunc nullo caſu
poterit p̄fici q̄z non h̄z in ſe dimidium ſtipitem tātum: ⁊ ſic non
dꝫ p̄fici aliquo caſu etiam ſi ſit ydoneior: ⁊ idem videtur dicen-
dum ſi ſunt tm̄ duo ſtipites ⁊ vnus preſentat Titium et media
pars alterius Lucium alia media Seyum: q̄z Titius ſi eſt ydo-
neior poterit p̄fici: ⁊ debebit ⁊ ſic eſt equalis poterit ei gratifi-
cari ne magis noceat ei diſſenſio alteri⁹ ſtipitis q̄ ſi de cōcordia
8 Seyum elegiſſet. †Quid aūt ſi ſunt duo ſtipites tm̄ ⁊ vnus ſti-
pes eligit Titium alter vero nullum eligit dicit q̄ dꝫ expectare
per tēpus datum ad p̄ſentandū ſi forte alium p̄ſentabit q̄ forte
erit ydoneior: ſecus ſi maior pars alterius ſtipitis preſentet vnū
q̄z non expectabitur alia pars cuius p̄ſentatio nihil poteſt ope-
rari. Si vero media pars ſtipitis p̄ſentat alia tacet expectabit̄:
q̄z forte eundem p̄ſentabit ⁊ ſic erunt duo in pari cā: vel forte p̄-
ſentabit alium q̄ fecerit alia pars eiuſdem ſtipitis quo caſu qd
iuris ſit. ſ. qñ duo ſunt ſtipites ⁊ vnus preſentat Titium. ⁊ me-
dia pars alterius Lucium: alia media Seyum. patet ex ſupradi-
9 ctis. ¶ †Ex predictis etiam patet q̄ ſi ſunt tres ſtipites ⁊ duo
tm̄ p̄ſentarent an tertius dꝫ expectari: q̄z ſi illi duo ſunt in cōcor-
dia de vno certe non expectabitur tertius cuius p̄ſentatio nihil
poteſt operari. ar. l. aliqñ. ff. ad velleyanum. Si vero quilibet il-
loꝝ duoꝝ ſtipitū de p ſe p̄ſentent vnū puta vnus ſtipes. Titium
ſcđs. Lucium expectabitur tertius ſtipes: an conſentiat in alte-
ro diuerſo a dictis duobus: ⁊ ſi maior pars ipſius tertiȷ̄ p̄ſentet
vnum non expectabitur alia minor pars eiuſdem ſtipitis: ſed ſi
media pars p̄ſentet expectabitur alia vt videatur vtrū cōcordet
cum alia dimidia an vero diſcordet: ⁊ ſic p̄z ex predictis q̄ pl⁹
operatur taciturnitas q̄ voluntas declarata cōtradictoria. Rō
q̄z conſtat de mente qñ eſt declarata: ideo ſuccedit diſpoſitio iu-
ris incontinenti. ſed vbi non eſt declarata opꝫ q̄ expectemus: q̄z
diuinare non poſſum⁹. ſa. in arg. de elec. qđ ſicut ⁊c. Sed quid ſi
ſunt tres ſtipites ⁊ media pars vnius eligit Titium media pars
alia eligit alium. ſ. Seyum ⁊ faciunt alie due ſtipitem: q̄z media
pars cuiuſlibet eligit Titiū ⁊ alia Seyū: videtur q̄ neuter ſit
p̄ficiendus l3 ſint in pari cā: ex quo nullus h̄z integrum ſtipitē
vel maiorem partē illius: ⁊ idē ſi quelibet media pars eligit di-
uerſam pſonam ⁊ ſic diuerſas ſex pſonas. Si vero Titi⁹ habe-
ret vnū ſtipitē vel eius maiorē partē in dicto caſu ſi ydoneior eēt
poſſet p̄fici ſi equalis poſſet gratificari: alſ ſecus: q̄z non plus
dꝫ operari diuiſio alioꝝ duoꝝ ſtipitum q̄ ſi concordaret q̄libet
ſtipes in diuerſo: ⁊ hoc qñ habetur totus vnus ſtipes habēdo
reſpectū ad primū ſtipitem: q̄z q̄ h̄z oēs vel maiorem partē rep̄-
ſentantium primū ſtipitē ſeu primū gradū. Si vero eſſent duo
in ſcđo gradu vt in terminis glo. in duobus filiȷ̃s. B. ⁊ eſſet ter-
tius gradus ſubdiuiſus. q̄z vnus filioꝝ. B. haberet filium cleri-
cum. alius. viij. ſi ille clericus eligit Titium ⁊ medietas illorum
viij. eligit Lucium vel etiam eundem: alia medietas Seyū non
debebit etiam ſi ſtipites ſimiliter faciant. ¶ Glo. ſecunda. que-
rit an ꝓcedat litera etiam quotcunq̄ ſint inſtituti heredes. Re-
ſpondet q̄ ſic: q̄z loquitur indiſtincte ⁊ ad minus ad ſui verifica-
tionem requirit concurſum duoꝝ. vt in regula pluralis. in ſexto
Item ꝓcedit ſiue ſingulares perſone ſint inſtitute ſiue collegiū
⁊ multo fortius q̄z collegium loco vnius habetur. vt in. c. ea no-
ſcitur. de his que ſi. a p̄la. ⁊c. ¶ Glo. ab vno. querit quid ſi non
plures ab vno ſint inſtituti heredes quo caſu loquitur litera: ſꝫ
plures a pluribus vel vnus a pluribus. Reſpondet glo. q̄ tunc
erit ſecus. quia tunc primo caſu illi plures: ⁊ ſecundo ille vnus
habebunt plures voces ⁊ non vnam tantum vt eſt dictum in
glo. magna. Idem La. dicens q̄ ſi vnus inſtituitur a pluribus
patronis habebit tot voces quot ſunt patroni. Idē dicit ſi plu-
res a pluribus inſtituantur. Idē ſi patronus a patrono: quia
tunc habebit duas voces: vnam ex iure proprio aliam ex ſucceſ-
ſione hereditaria compatroni ⁊ ex perſona illius ſm̄ Paul. vt

refert La. Jtem aduertendum ſm Lap. q hic loquitur quãdo
plures ab vno ex patronis ſuccedunt quo caſu illi plures ha-
bent dumtaxat vocem vnius quod intelligit Lap. reſpectu alio
rum patronorum quos habet eccleſia per quod dicit q ſi eccle-
ſia habet tantum vnum patronum qui dimiſerit poſt ſe plures
heredes q tot voces habebũt quot erũt heredes ⁊ ſic hʒ locũ in
cis qð dicitur. ſ. e. c. ij. ⁊ finis huius. c. ex eadem cũ glo. tamẽ ma
gna vt vidiſtis tenuit contrarium in reprobatiõe opi. Archi. ⁊
ſic aduerte q hic Lap. ſentit opi. Archi. in hoc non reprobari:
⁊ videtur habere rationem in ſe: q qñ vnicus tantũ eſt patro
nus non eſt cuius reſpectu ſit neceſſe dicere q plures heredes il
lius habeant vnam vocem tantum: que ratio ceſſat qñ plures
ſunt patroni ⁊ ab vno illorum plures relinquuntur heredes.
10 ¶ † Gloſ. relicti. querit quid ſi iuſpatronatus vnius ex patronis
deſcendat ad plures per viam contractus ⁊ non per viã relicti.
Exemplum ſi venditur pluribus vniuerſitas in qua eſt iuſpa
tronatus vel ſi permutetur cum pluribus vel donetur dummo
do in donatione fienda prius interccdat cõſenſus epi. iuxta
no. ſ. eo. illud. nam predictis modis transferri poteſt iuſpatro-
natus. iuxta no. ſ. e. cum ſcðm. an dictis caſibus ꝓcedat cle. glo.
reſpondet q ſic: q eadem ratio lʒ inſpecta ꝓpria ſignificatione
huius verbi relicti: loqui videatur ſolum de tranſlatione patro
natus ex vltima voluntate. l. j. ad ſi. ff. de tabu. exhi. ⁊ de fo. com
pe. conqueſtus. Jdem tenet Pau. dicens etiam literam ꝓcede
re ſiue ex teſtamento ſiue ab inteſtato relicti ſint heredes. Jdẽ
11 Ste. ¶ † ᵃ No. de iſto verbo relinquo q ex propria ſignificatio
ne verificatur tantum in actu vltime voluntatis: tene mẽti pro
pter ſtatuta. ¶ Glo. heredes. querit an ſit differentia an ſint re
licti heredes extranei an ſui. Reſpondet q non per tex. qui ſim
pliciter loquitur de heredibus alle. xvj. q. vij. conſiderandum. ⁊
no. ſ. e. cum ſcðm. Jdem Lau. ⁊ Jo. in. c. filijs. xvj. q. vij. ad hoc
q eadem eſt rõ: igitur idem ius. de conſti. tranſlato. Jdem dicit
Pau. literam ꝓcedere ſiue ſint mares ſiue femine heredes: q
iura loquuntur indiſtincte ⁊ generaliter. ff. de ver. ſig. l. heredes
Jdem Lap. alleg. xvij. q. ij. eleutherius. de conceſ. preben. c. ij. ⁊.
d. c. ſi' ns. ſecus dicit Pau. in iurepatronatus libertoꝝ ſecũdũ
quoſdam: ᵇ q eos non tranſit in heredem extraneum. alle. ff. de
iurepa. l. filius. ff. de ope. lib. l. fabriles. ⁊ l. operarũ. qð dicit no.
C. de ope. lib. liberti. ⁊. ff. de condi. indebi. ſi non ſortem. §. liber-
12 tus. ¶ † Glo. rectoris. querit quid in preſentatione clerici fien
da vltra rectorem. Reſpondet glo. q ⁊ reſpectu illius procedit
cle. q eadem eſt ratio per conſequens idem ius. Fatetur tamen
q in hoc eſt opi. an ius preſentandi clericum ſpectat ad patro-
num an vero ad rectorem. de quo dicit tenendum qð not. in. c.
poſtulaſti. ſ. e. Pau. hic recitat opi. q Jo. lxiij. di. ſi principali.
Hug. xvj. q. vij. decernimus. Ber. de offi. vica. ad hec Hoſ. ſ. e.
tit. poſtulaſti. tenent; q patronus preſentet ſolum rectorem et
non clericum. Jnnoc. ⁊ Ber. contra. ſ. e. poſtulaſti. ipſe hic con
cordat opiniones: q ſi querimus de preſentatione ad ordines ⁊
titulum ipſius eccleſie illa ſpectat ad rectorem excluſo patrono.
Ratio q de eius preiudicio agitur cũ teneatur preſentato de ne-
ceſſarijs prouidere. de preben. cum ſcðm. de offi. Archi. ad hec.
nec per hoc paratur aliqð preiudicium patrono: q ille non hʒ
aliquod ius in eccleſia ex aliqua inſtitutione ſed hʒ petitionem
alimentoꝝ ex preſentatione acquiſita: ⁊ ſic intelligitur. c. poſtu-
laſti. qð dicit verum niſi eſſet patronus qui faceret fructus ſuos
⁊ omnia onera ſupportaret de quo. ſ. prori. c. Si aũt querimus
de preſentatione ad clericatũ ipſius eccleſie que qñq; fit de ordi-
nato iã ⁊ qñq; de ordinando: ⁊ tunc p̄ſentatio talis clerici ſpe
ctat ad patronum ſicut ⁊ preſentatio rectoris: ⁊ ſic intelligat ſe-
cunda opi. alle. xvj. q. ij. ſi quis epoꝝ. ⁊ hec dicit vera qñ obtine
tur p̄ſentatio ex vi iuriſpatronatus: ſecus ſi ex iure conſuetudina
rio: q tunc p̄ſcripta conſuetudine p̄ſentandi vnum non eſſet ꝑ
hoc p̄ſcripta p̄ſentatio alterius cũ p̄ſcriptio ſic odioſa ⁊ reſtrin-
genda ⁊ non laxanda. de deci. cum contingat. de preſcrip. audi-
tis. ſm Pau. Jdem tenet Lap. eius dictum recitans in. ij. par
te glo. ⁊ vt op. de no. ſ. e. c. j. ⁊. c. querimoniam. Sol. qð circa iſtũ
ſcðm caſum cle. triplex opi. erat olim. ſed hic approbatur opiñ.
que habebit qð fieri poſſet qð hic dr. facit. l. quotiens. ff. de vſu-
13 fru. cum ſi. ⁊c. ¶ † Glo. patronus. querit an hec conuentio poſ
ſit fieri inter maiorem partem patronoꝝ vno contradicẽte. Re
ſpondet q non. alle. de cle. q propter. ⁊ qð ibi no. ⁊ qð habetur
in regula iure eõ. in. vj. ⁊c. ¶ Glo. libere querit an hec conuen-
tio poterit fieri ſine autoritate dyoceſani. Reſpondet q ſic ⁊ ad
hoc inducit verbum libere. facit quod no. de preben. lʒ epus. in
ᶜ vj. ⁊ᶜ in cle. dudum. §. ſtatuimus. ſ. de ſepul. ⁊ per hoc dicit re-
probari opi. Jnno. de qua. ſ. e. querimoniam. vbi in hoc dice-
bat contrarium: ſed an poterit fieri & non vacante eccleſia talis
conuentio. Reſpondet glo. q ſic. ex eodem verbo alle. de dona.
conſultationibus. ⁊. ſ. de re. eccle. non alie. cle. ſi vna. ⁊ hoc etiã

a ¶ No. de iſto verbo reliquo. Adde gl. in. §. ſi. in ver. impleuerit. inſti. q et ex qui. cau. ma. non poſ.

b ¶ Quia ſm eos nõ tranſit. Adde ho. tex. l. l. vt iuriſiurãdi §. ſi. ff. de op. li. quẽ ad hoc all. Jo. fa. in. §. cuʒ filius. inſt. d he re. que ab inteſta. defe.

c ¶ Jn cle. dudũ. §. ſtatuimus. Adde q apoſtilam de verbo libere. ⁊ vltra ibi dicta. Adde q iſtã glo. ꝓ valde no. allegat Fel. in. c. q in eccliarũ. in. xxxij. col. de conſti.

d ¶ Supra eo. c. qð autem. vide Panor. ibi in. ij. col.

ſatis probat hec litera dum dixit alternis vicibus. nam in eadẽ
vice non poteſt concurrere duplex vacatio. Contra p̄dicta opp.
glo. de. c. ij. de conceſ. preben. Soluit q ibi fiebat donatio vel cõ-
ceſſio preſentationis eccleſia non vacante in fraudem vacature
non patrono: hic vero ſit patrono ⁊ ad tollendam diſcordiã ⁊
faciliorem prouiſionem ⁊ expeditionem eccleſie. Jdem tenet ʒẽ
ʒe. Ste. ⁊ Paul. hic quaſi ad literam per predicta dicit gloſ. ſa-
tis poſſe dici q ſi qui ſunt ſimul patroni plurium eccleſiaꝝ poſ
ſunt inter ſe diuidere. vnus ſit patronus ſolus in vna eccleſia ⁊
alius in alia. ⁊ hoc tenet Clun. ſ. e. c. j. ⁊. c. ex inſinuatione. ¶ Cõ
tra predicta opp. glo. de. l. quedam. ff. fami. her. ff. de alimẽtis le
ga. l. iñ. de iurepa. l. ſi. Jn quibus patet iuſpatronatus libertoꝝ
non poſſe diuidi inter patronos: ſed preſtatio alimentorum di
uidi poſſit. Reſpondet glo. q aliud in iurepatronatus libertoꝝ
quod eſt fortius q̄ʒ iuſpatronatus eccleſie: quod patet q illud
ius non poteſt alienari iſtud ſic. ſ. e. cum ſecũdum. ⁊. xvij. q. vij.
pie mentis. maxime in compatronum. §. ex eo. ex inſinuatione
Jtem illud tranſit ad ſuos etiam non heredes. ff. de oper. lib. vt
iuriſiurandi. §. ſi liberi. ⁊. ff. de iurepa. l. filij. iſtud no. iuxta not.
poſt Jnno. in. d. c. cum ſecundum. ⁊ per glo. in. c. conſiderandũ
xvj. q. vij. ⁊ hic per ʒenʒe. ⁊ Mat. ⁊ ſic per conſequẽs de vno ad
aliud non legitime infertur: ad predicta alle. glo. quia patrona
tus eccleſie poteſt in toto cum alio patronatu permutari vt no
ta. in. d. c. cum ſecundum. igitur eadem ratione poterit pars pa
tronatus vnius eccleſie permutari cum parte patronatus quã
habet compatronus in alia: q idem iuris debet eſſe de toto ad
partem. de offi. deleg. paſtoralis. ⁊. ff. de rei vendi. l. que de tota.
Jdem tenet Pan. quaſi ad literam qui etiam concor. cum glo.
ſeq. in verbo alternis vicibus ⁊c. ¶ Jn tertia parte glo. permit
timus. opp. q immo etiam poſt preſentationem factam de plu
ᵈ ribus liceat aliquos preſentare ſi patronus ſit laycus ᵈ. ſ. eo. qð
aũt. ⁊. c. cum aũt. ⁊ potior debet eſſe conditio inſtituti ab epo vt
ibi patet: licet teneatur primo preſentato ſi eum non inſtituat
cauſa non ſubſiſtente ſm no. ſ. eo. paſtoralis. Reſpondet gl. qð
contrarium ꝓcedebat olim hodie vero per hanc cle. põt fieri p̄
ſentatio ꝑ formam huius cle. poſt q̄ non licebat alios p̄ſentare:
ſed de p̄ſentatis põt inſtituere epus quem volet pro qua facit: q
ſi licebat ſic olim accumulare ſucceſſiue ſatis dʒ eſſe honeſtũ q
etiam fiat p̄ſentatio de pluribus eodem tempore: ⁊ ſic fiat accu-
mulatio eodem tempore. Jdem ʒenʒe. dicẽs q epus in caſu huius
c. non tenebitur ꝓuidere alicui non admiſſoꝝ. Ratio q ex bñfi
cio p̄ſentantium ex autoritate huius conſtitutionis põt admit
tere quem vult. ſ. e. qm. ⁊. c. paſtoralis. ⁊ ſic talis p̄ſentatio habe
tur pro noiatione. fa. de cle. qð ſicut. ¶ Glo. p̄ſentare. querit an
ꝓcedat cle. ſiue p̄ſentatio plurium fiat ſimul ſiue ſucceſſiue data
optione epo. Reſpondet q ſic: q lʒ olim qñ laycus patronus pre
ſentabat ſcðm inſtaret ꝑ ſecundo: hodie poteſt relinquere optio
em epi per hanc cle. Jdem ʒenʒe. cum cle. iſta non diſtinguat. Fa
tetur tamen q olim: ſecus q p̄ſentando ſcðm q̄tum in ſe erat vi
debatur recedere a primo: licet epiſcopus poſſet idoneiorem in
ſtituere hoc dictum: intellige quando a principio preſentantur
plures data optione epiſcopo: ⁊ ſimiliter deinde preſentantur
alij data optione: ſecus forte ſi a principio preſentaretur ſimplr
vnus ⁊ deinde plures data optione epo: q primum ſine cã non
deberet epus reijcere: alſ etiam ſi hodie teneretur ſicut olim cũ
hoc caſu non videatur loqui cle. glo. tñ ſentit contrarium etiam
14 hoc caſu. vt ptʒ ex ea. ¶ † Deinde gl. opp. contra hanc ſi. de. c.
ij. de elec. in. vj. vbi non poteſt fieri electio alternatiua vel incer
ta: glo. ſoluit aliud in electionibus in quibus alternatio ⁊ incer-
titudo preſtat impedimentum aliud in p̄ſentationibus. vt hic
ptʒ. Jdem ʒenʒe. Mat. per qð dicit q in p̄ſentationibus nõ eſt
ſeruanda forma decr. q ꝓpter. de quo ꝑ Cõp. de cle. eccleſia. nã
ſolẽnitas q ſeruatur in electione non ſeruatur hic in p̄ſentatiõe
vt ptʒ hic ex predictis. Jdem Lap. alle. no. in. c. qð ſicut. in prin.
de elec. poſt Hoſt. ⁊ per Archi. lxj. di. ſtudij. vnde dixit q ſi in vna
eccleſia eſſet ita celebrata electio vt hic dr non valeret q vna ec-
cleſia non poteſt ſimul plures maritos vel ſponſos habere ſm
Hug. xxxj. q. ij. quomodo virginibus. de diuor. gaudemus. fa-
cit qð no. in. c. in ſcripturis. viij. qð. j. An aũt hoc procedat ſiue
loquatur in patronis laycis ſiue clericis. Reſpondet glo. q cla-
rum eſt q in patronis laycis procedit. Jn patronis autem cle-
ricis ſi ex patrimonio preſentent. idem facit quod no. de offi. le-
ga. dilectus. Si vero ratione eccleſie tunc ſentit glo. ſecus eſſe q
tales variare non poſſent. fac. ſ. eodem. cum autem. Jdẽ Gml.
quia in primus olim erat in effectu. Jdem quod dicitur q epus
admittebat quem volebat de preſentatis per tales. Step. hic te
net contrarium dicens q cle. procedit etiam in patronis cleri-
cis ratione eccleſiarum propter idẽtitatem rationis. Credo poſ
ſe ſaluari opiniones: quia ſi eodem tempore preſentent plures:
procedat opi. ſcða. Si vero primo preſentaretur vnus ⁊ ſecũdo
loco

loco alijs vel plures data optione epo tenendo ꝙ hoc caſu loci habeat etc. in laycis patronis. tunc procedit prima opi. Ratio ꝙ prima pſentatio eſt talis a qua nullatenus licebat olim variare qñ fiebat per patronũ ex ratione eccleſiarũ ſecus in layco vel patrono clerico ex patrimonio. quia locum habebat variatio ⁊ poterat epus eligere quẽ volebat licet primo preſentato teneretur ſi ſine cauſa fuiſſet nõ admiſſus. hodie ad nihilum tenebitur ſi
a detur ſibi electio per hanc cle. † Tractat hic Abbat.[a] quot mo-
15 dis queratur iuſpatronatus ⁊ que iura competant patrono de quo. ſ. eo. ſuper rubrica. ⁊ c. cum ſm. ⁊ per Jo. de lig. ſ. eo. nobis. Deinde querit quid ſi patronus damnetur ad perditionẽ ſeu publicationẽ bonorum an ius perdat patronatus: ⁊ ſic an iuſpatronatus ex condẽnatione facta ob maleficium de bonis amittẽdis perdatur remittit ad no. xvj. q. iij. placuit. vt quicũq; ⁊ in eius. q. vij. filijs. Idẽ zenze. ⁊ de hoc etiã. lvj. di. ſatis pue-
b ſum. ⁊ plene dixi in[b] clemẽ. paſtoralis. de re iudi. vbi gl. tangit.
16 ¶ † Ulterius quero an parochiani vt parochiani ſine titulo iuriſpatronatus poſſint pſentare. zenze. dicit ꝙ non per Inno. ſ. eo. ɔſultationibus. Abbat. hic dicit ꝙ ſi ſint in quaſi poſſeſſione preſentandi ex dicto iure. quia videtur ꝙ poſſint preſentare. alleg. c. querelã. de elec. ſ. eo. ti. cõſultationibus. contrariũ tamẽ tenet per. c. ſacroſancta. ⁊ c. maſſana. de elec. ⁊ per no. c. ti. §. j. in Spe. facit. c. ij. ⁊ iij. ſ. e. nam patronus habuit de gratia ꝙ ius preſentãdi haberet in eccleſia. ergo hec gratia tanꝗ perſonalis nõ debet extẽdi ad parochianos. vij. q. j. petiſti. ⁊ ſ. de reg. iur. priuilegium. in. vj. de quo in. d. c. querelam. ⁊ in regula qđ alicui gratioſe. de reg. iur. in. vj. in mercurialibus. vt tenet Joan. and. ꝙ ius preſentandi rectorem poteſt preſcribi per parochianos.
c ¶[c] † Quero an indiſtincte iuſpatronatus tranſeat cũ vniuerſi-
17 tate. Rñdet Pau. ꝙ nõ. quia demum tranſit cum vniuerſitate cum qua tranſirent ſingula ſine ipſorũ expreſſione. iuxta no. per Inno. ⁊ Hoſtiẽ. ſ. eo. ex literis per hoc dicit ꝙ non tranſiret cũ vniuerſitate cum qua nõ tranſirent ſingula ſine ſpeciali ipſorum expſſione. puta ſi vendo hereditatẽ mihi delatã in qua eſt iuſpatronatus. quia niſi in hereditate ſit caſtrum vel villa cui cederet iuſpatronatus nõ tranſibit. l. que tibi. C. de here. vel actio. ven. qđ intelligit niſi donaretur hereditas eccleſie cui donari poteſt
18 iuſpatronatus ſine cõſenſu epi. ſ. e. c. vno in. vj. ⁊c. ¶ † Ultimo querit hic Pau. quid ſi plures ſint patroni qui nullo modo volunt cõcordare. quid erit fiendũ. Reſpondet Pau. ꝙ iura circa hoc varie loquuntur vt no. ſ. eo. c. ij. ⁊ iij. ⁊ c. cum te. xvj. q. vij. ſi plures. Et ideo pro cõcordia dictorũ iurium ſic diſtinguit. quia interdũ eſt queſtio inter patronũ ⁊ epm. ⁊ tũc ſeruari debet. qđ habetur de offi. ordi. cũ vos. vt ſi dioceſanus ponat iconomum in eccleſia non antẽ ordinet eccleſiam. quia alias daretur ei materia habendi diſcordiam cum patrono ſi lapſo termino poſſet
d eccleſiam ordinare.[d] Aut eſt qſtio inter ipſos patronos. ⁊ tunc interdum eſt qſtio inter illos quos ɔſtat eſſe patronos. interdũ illos quos cõſtat nõ eſſe patronos. Interdũ inter illos de qbus dubitatur. Primo caſu quando eſt queſtio inter illos quos cõſtat eſſe patronos. ⁊ tũc ſi eſt queſtio de pſentatione facta ſtatur maiori parti. ſ. eo. qm. Si vero eſſet paritas in numero. ⁊ tunc ille pſentatus qui eſt maioris meriti erit inſtituendus. ⁊ ſi eſſent paris meriti locus erit gratificationi. de reſcrip. c. penul. in. vj. hec vera ſi fieri põt ſine ſcãdalo vel periculo mortis. alias remittitur ad remedia de quibus in. c. ij. ⁊ iij. ſ. eo. ti. Scdo caſu quãdo cõſtat eos non eſſe patronos. tunc ſtatim libere poterit eccleſiam ordinare. nõ ob. cõditione. ſ. e. ti. cõſultationibus. Tertio caſu qñ dubitatur diſtinguit. q2 ſi litigatur de iure poſſeſſione iuriſpat. tũc expectet dioceſanos laycos per quatuor mẽſes ⁊ clericos per ſex. Si litigant cũ laycis ſm Hoſtiẽ. ⁊ Joã. and. infra quos finiri debet cauſa qbus elapſis ordinabit eccleſiã ſine pñiudicio vincẽtis. ſ. eo. ti. c. j. Si vero litigatur de electione. ⁊ tũc ſi de ea litigatur ex vi iuris pſentãdi. Idem qđ proxime dixi quia expectabuntur vſq; ad quatuor vel ſex mẽſes habita diſtinctione inter clericos. Si vero litigatur de ea ratione prerogatiue vel ratione forme preſentationis. ⁊ tũc lapſu tẽporis nõ paratur eis preiudiciũ q2 ſine culpa ſua nõ debet puniri de re iudi. cũ Bertoldus. Ad hoc q2 ſi aliud diceretur eſſet aperta via fraudibus ⁊ quia ſtatutũ eſt tempus ad preſentandũ non ad inſtituendũ.
19 ¶ † Ultimo Jo. de lig. hic ponit duo cõcilia ad literã in quorũ vno tractat. an filij fratrũ ſuccedãt adinuicẽ in ſtirpes. an in capita maxime in feudalibus de quo per legiſtas in auc. ceſſante. C. de legi. here. ⁊ per Dy. ⁊ Bar. in. l. poſt cõſanguineos in. §. hereditas. ff. de ſuis ⁊ legi. ⁊ tenet idem in feudalibus ꝙ in alijs. q2 equiparãtur in ſucceſſione inſpecta diſpoſitione iuris cõmunis ⁊ libri feudorũ. niſi localis cõſuetudo aliud. haberet per no. p gl. in. c. j. de gradibus ſucceſſionis in feudũ in prin. ⁊ per tex. in ti. de ſuc. feu. c. j. ⁊ de natura ſucceſſionis feu. ⁊ tenet opi. Accur. et ſequa. in auc. ceſſante. quã intelligit procedere qñ filij fratrũ ſucceſſit auunculis vel patruis. ſecꝰ ſi alijs vel inter ſe. dicit Accur. forte nõ ſenſiſſe cõtrariũ cũ loquatur in primo caſu non autẽ in
20 ſcdo. ¶ † In ſcdo cõſilio tractat an feudũ poſſit alienari ſine licentia dñi in vnũ ex agnatis ⁊ ſine cõſenſu aliorũ. ⁊ concludit ꝙ non põt alienari ſine licẽtia dñi vel ſine licentia ꝓximorũ agnati vel paris vel parũ ſi ſint plures. nam alſ nõ ſit preiudiciũ in predictis ⁊ hoc in feudo patrono. alle. in. x. col. de ꝓhibita alienatione feudi per Fede. l. imperialẽ. per totam. l. ⁊. c. j. §. pterea. per quos fiat inueſtitura. ⁊. c. pterea. de alienatione feudi paterni. ⁊ q2 eadẽ eſt ratio prohibitionis ſiue fiat in extraneos ſiue in ꝓximos. ⁊ per pdicta dicit ꝙ lʒ tolleretur ſeruitus ⁊ obſtaculuʒ cõcernens dominiũ nõ tolleretur per hoc cõcernens agnatum. alle. de priuile. paſtoralis. ⁊. l. ſi ſeruitus. ff. de ſeru. vrba. predio.

a ¶ Quot modis qraẽ iuſpatronatus. Adde bo. glo. in c. pie mẽtis. xvj. q. vij.

b ¶ Cle. paſtoralis. Adde. d. Abb. in. c. quãto in pe. col. extra de iudi.

c ¶ Quero an indiſtincte. Adde qđ habetẽ per panor. in. c. ex literis. extra de iurepa.

d ¶ Aut eſt qſtio. Adde facere que dicit panor. in. c. cũ vos in. iij. col. extra de iu. patro.

e ¶ Item not. Adde tex. in. l. j. ex to. ꝛ. ff. vti. poſ. ⁊. §. cõmodũ. inſti. de inter.

f ¶ Item not. ꝙ qui particulariter. Adde bo. ⁊ valde notabilẽ text. i. l. ſi peculium. ff. de pecul. lega. per quez tex. Bar. ibi ĩfert ad pulchrã. q. vt p eũ.

¶ De cenſibus. Rubrica.

1 Omnis qui ſentit ſentire debet commodum ⁊ emolumentum ⁊ econtra.
2 Poſſidens tuendus eſt in poſſeſſione ſua donec probetur contrarium.
3. Monaſteria ſunt ſubiecta oneri procurationis legatorũ ſedis apoſtolice ⁊ etiam iurium epiſcopalium.
4 Onera omnia ſoluere tenetur qui percipit maiores fructus.
5 Contrariorum an ſit eadem diſciplina ⁊ nu. 1.
6 Onera epiſcopalia ſoluere qui tenetur ex pacto an teneatur ad ſoluendum procurationem legatorum ſedis apoſtolice.
7 Procurationes archiepiſcopi an cõtineantur ſub iuribus epiſcopalibus.
8 Exẽptio quelibet facta religioſis an ſufficiat ad euitãda onera.
9 Tempus date debet in priuilegijs attendi ſicut ⁊ in reſcriptis.
10 Preſcribi an poſſit contra procurationem.
11 Laycus cõmittens homicidium ſi poſtea efficiatur clericus an debeat per iudicem laycum vel eccleſiaſticum condemnari.

CUʒ ſit nature cõſonuʒ. Due ſunt partes decre. quia primo ratione pmiſſa ponit ſtatutũ ſuũ cum exceptione. ſcdo exceptionẽ limitat ⁊ declarat. ibi ſecũda priuile-
1 gia. ¶ † No. illud vulgatũ ꝙ ille debet ſentire onus qui ſentit cõmodũ et emolumentũ ſic ecõtra ille qui ſentit onus debet ſentire cõmodũ in regula qui ſentit. de reg. iur. in. vj. ⁊. ff. de reg. iur. ſm naturã. ⁊ ſic no. ſm Pau. q2 cõtrariorũ eſt eadẽ diſciplina. ¶ No. ꝙ religioſi tenentur ſupportare onera pro monaſterijs ⁊ alijs ſibi ſubiectis que ante ſubiectionẽ preſtare conſueuerant niſi circa hoc ſe poſſent tueri per priuilegiũ. ſ. exemptionis vel aliam legitimam cauſam. que autem poſſet eſſe illa dicetur cum glo. ⁊ ſic not. ſm zenze. ⁊ Guil. ꝙ quedam res tranſeat cum onere ſuo concor. de
e pig. ex literis. ⁊ de decimis paſtoralis. ¶[e] † Itẽ no. ſm Pau.
2 ꝙ poſſidẽs tuendus eſt in ſua poſſeſſione donec probetur ɔtrariũ.
3 ¶ † No. bene ꝙ monaſteria ſunt ſubiecta oneri procurationis legatorum ſedis apoſtolice ⁊ etiaʒ iurium epiſcopalium ex quo patet aliud eſſe ius epiſcopale aliud ius procurationis legatoꝝ. Et ſic no. vnum in alio non includi. ⁊ ſic facit ad id quod hic tãgit glo. in verbo epiſcopalia. ¶ Not. priuilegia conceſſa religioſis non extendi ad eccleſias vel monaſteria queſita poſt hãc de. ¶ Not. ſm Guil. ꝙ ille qui percipit maiores fructus eccleſia-
f rum regulariter tenetur ad omnia onera ſoluenda. ¶[f] Item not. ꝙ qui particulariter percipit ad nihil tenetur. ſimile videmus in vniuerſali herede qui onera omnia ſubit particulariter nihil inſti. de here. quali. ⁊ diffe. §. illud. ¶ Itẽ not. ſm Guil. ꝙ emolumenta et onera eccleſiarum ⁊ monaſteriorum quocunq; titulo ſpectantium ad religioſos pertinent ad eos de iure cõmuni. non autem ad eorum vicarios. niſi ɋtum ad ſuam cõgruam portionem ſm eum. de hoc puto dicendum vt habetur de preben. de monachis. et per Innocen. eo. titu. in. c. lateranenſi. et de priuileg. cum et plantare. §. in eccleſijs. facit quod dicetur cum gloſ. in verbo titulo. ⁊. ſ. titu. j. de. j. ¶ Item not. ſm eum ꝙ aliqui ſunt priuilegiati a ſede apoſtolica aliqui exempti. de quo de priuileg. volentes in. vj. ¶ Oppo. Pau. contra text. in princi. et contra primum notabile. de. l. ſi quis negocia. ff. de nego. geſt. vbi ille qui ſentit commodum non ſentit incommodum. ad idem alleg. ff. de procura. l. qui proprio. §. procur. vt in ceteris. Soluit ſm Dy. in regula qui ſentit ꝙ litera iſta procedit quando per omnia eſt eadem et par ratio ſentiendi commodum ⁊ incõmodum. alſ ſecus. vt in contrarijs. de quo plenius in dicta regula qui ſentit. ¶ Scdo oppo. ɔtra ſm notabile. ⁊ vi-
5 detur ꝙ † contrariorũ non ſit eadẽ diſciplina. immo oppoſita.

quia qđ de vno oppoſitorū predicatur affirmatiue de alio pre-
dicatur negatiue.xxxij.di.hoſpitiolum.ff.de his qui ſunt ſui vel
alien iuris.l.j. Item ad poſitionē vnius ſequitur deſtructio al-
terius.ff.de verb.ſigni.hec verba.xxx.q.j.cum renūciatur. Sol-
uit Pan. ꝙ notabile procedit qñ de quolibet videtur affirmā-
do cōcedendo vel negando ꝛ ꝓhibendo.de conſe.diſt.ij.quotti-
die.xxviij.q.j.ſic enim.C.de procura.l.exigenda.et de conſue.ex
parte.ꝛ qđ ibi no.de auaritia ꝛ prodigalitate ſa.inſti.de cōtra-
hen.emp.§.nunc.ſi autem de vno reſpōdetur negando de alio
affirmando.tunc procedūt in cōtrarium alleg. Fatetur tamē ꝙ
ꝛ nunc eſt eadem diſciplina cognitionalis.ꝛ ſic ꝗtum ad cogni
tionem.quia vno cognito ꝛ aliud cognoſcitur.ff.de preto.ſtipu.
l.j.§.ſtipulationē. Quia hec verba modicū habent ſaporis. de
hoc dicitur melius ꝛ ſapidius per Bar.in.l.inter ſtipulantē.§.
ſacram.ff.de verb.obli.ꝛc. ¶ Glo.religioſi.ponderat literā que
expreſſe loquitur de religioſis per qđ cōcludit ꝙ in alijs nō ha-
bet locum cōſtitutio inꝗtum inducit ius nouū. alleg. ſimile qđ
no.de deci.c.j.ꝛ de teſta.c.j.eadem cōpila. ¶ Glo.titulo. oppo.
ꝙ nō omni titulo poſſunt eccleſie vel monaſteria ſubijci religio-
ſis vnde op.de.c.querelam de ſymo. Reſpōdet glo. ꝙ quolibet
a titulo licito poſſunt ſubijci[a] puta per donationē permutationē
vel preſcriptionē legitimā.de dona.cōſultationibus.de irrepa.
cura.de re.permu.ad queſtionē. Sed titulo illicito ꝛ ſymonia-
co.vt emptionis non vt in cōtrario.de titulo autē edificationis
vel fundationis non poteſt hic loqui ſm glo. Idē Stepha. qui
huius vltimi aſſignat rationē.licet glo.nō aſſignet.quia per ta-
les titulos ſolū quereretur iuſpatronatus de iure patro.nobis.et
ſic nō eſſent plene ſubiecta quo caſu loquitur tex. Idē Stepha.
addens ꝙ hic etiā loqui pōt de titulo vnionis. alle.de relig. do.
b quia monaſteria.[b] nūquid autē eccleſia poſſit vendi ſeu trāſire
cum vniuerſitate.remittit glo.ad no.ī.eo. de irrepa. ex literis.
Stepha.hic dicit ꝙ ſic.alle.ff.de fun.dota.l.ſ.ꝛ de acqui.re. do.
l.quedā.ꝛ.c.ex literis.qđ eſt intelligendū quādo alienatio fit in
perſonā eccleſiaſticam.puta in religioſos vel clericos. iuxta no.
in.d.c.ex literis. ¶ Glo.epālia.querit que dicantur iura epālia.
remittit ad tex.de offi.or.cōquerēte.ꝛ.ī.n.j. Idem Stepha. re-
6 mittit etiā ad.c.dilectus.de offi.ordi.† Deinde inducit tex. ad
queſtionē an videlicet ille qui ex pacto tenetur ad ſoluendū one
ra epiſcopalia teneatur ad ſoluendū procurationē legatorū ſe.
ap.ꝛ dicit ꝙ non per hunc tex. qui iſta ponit vt diuerſa. ꝛ ſic de
vno ad aliud nō infertur.quē ſi.ſint legi. per venerabilē. Idem
Guil.dicēs ꝙ ſi in aſſignāda ꝯgrua portione ſit ordinatū vł ab
antiquo ita ſit obſeruatū ꝙ vicarij de ſua portione ſoluant iura
epālia nō tenentur ſoluere procurationes legatorū.cum non in-
cludantur ſub iuribus epālibus tanꝗ maius ſub minori.alleg.
7 de maio.ꝛ obe.cum inferior.de offi.vica.lega.ſtuduiſti.† Sed
nunquid ſub iuribus epālibus cōtinētur procurationes archi-
epiſcopi.videtur ꝙ non per rationē proxime dictā. In cōtrariū
videtur qꝛ archieps ꝗtum ad ea que ſunt ordinis non plus ha
bet ꝗ eps. ſicut nec papa iuxta not.in prohemio.vj.ꝛ hec pars
eſt verior ſm Guil.ꝛc. ¶ Gl.ſolita querit qua de cauſa iſta one
ra erant ſolita preſtari per eccleſias vel monaſteria ſubiecta reli
gioſis anteꝗ peruenirent ad religioſos. Reſpōdet ꝙ triplici de
cauſa eſſe potuit vel qꝛ impoſitione facta tempore fundationis.
vel ex antiquo vſu.vel ex ratione preſcriptionis. vel ex eo qꝛ res
aliqua habens onus annexum peruenit ad eccleſiam. ꝛ ſic cum
ſuo onere.alle.xviij.q.ij.deutherius.ī.eo. peruenit.xvij.q.vj.ſi
quis laycus cum ſimi.zenze.hic dicit ꝙ hic poſuit iſtud verbum
ſolita altero de duobus reſpectibus primo qꝛ vbi hec onera nō
aſtringerent de iure cōmuni.ſi tamē tanto tpe ſint ꝓſtita ꝙ ſcri-
ptum eſt.tunc nō ſunt in futurū preſtāda.alias eſſet ſecus.ī.eo.
peruenit.ſcđo quia vbi ſunt onera de iure cōmuni debita. licet
talia habens preſtare nō poſſit preſcribere tamē alius ſic.ꝛ ideo
ſi alteri ſolita ſunt preſtari tāto tpe qđ eſt preſcriptū ꝓſcribunt.
8 ¶ † Glo.exēptione.querit an indiſtincte quelibet exēptio ſuffi
c ciat ad euitanda onera que hic dicuntur.[c] Rñdet gl. ꝙ quo ad
iura epālia ſufficit ſimplex ꝛ generalis exēptio. intelligit Pan.
facta religioſis cum eccleſijs habitis ꝛ habēdis.alle. de offi.or.
dilectus.quo autē ad euitandū onus procurationis legatorum
ſe.apo.nō prodeſt exēptio facta ſimpl'r ab epāli iuriſdictione.ſed
demū ſi ſit ſpecialiter facta ſup non ſoluendis procurationibus
legatorū ſe.apo.alias aūt etiā exēpti tenentur ad tale onus cum
nec cōtra tales ꝓcurationes currat ꝓſcriptio.de ꝓſcrip. acceden
tes. Nec ob.ꝓdictis decre.cum inſtātia.quia rñdet gl. prout ibi
no.quia vt dicit hic Pan.dꝫ intelligi ſm ꝓdicta.ſ. de exempto
exēptione ſpāli.vt hic innuit litera. dum dicit ꝙ nō credimus.
nam bene ſcit papa ꝙ a iuriſdictione epāli multe eccleſie ſunt
exēpte.ſed a ſolutione ꝓcurationis legatorū nō credit aliquam
exemptā per priuilegiū. Idē zenze. ꝛ Stepha. ¶ Glo.legitima
querit que pōt eſſe alia legitima cauſa a priuilegio vel exēptione
que idē operetur. Rñdet gl. ꝙ multe primo cōpoſitio facta inter
prelatos ꝛ religioſos.alle.ſ.c.pri.ver.nec ꝙ gl. intelligit ſane.ſ
in illis in quibus valere pōt cōpoſitio.de quibus in decre. cum
venerabilis.ī.e.ti. Idē Guil.dicens ꝙ per cōpoſitionē poſſent
excuſari a tanto.ſed nō toto.alle.ī.de offi.or. cōquerēte. ꝛ quia
quatuor ſunt iura epālia que eps etiā ſi velit nō pōt in totū a ſe
abdicare.ſ.viſitatio correctio ꝓcuratio ꝛ cathedraticum.cū iſta
cōtineantur ſub epāli imperio.qđ non poteſt eps a ſe abdicare
ſeu abijcere.ff. de offi.preſi.l.legatus.ꝛ.ff. de pac.l. ius agnatio-
nis.facit qđ no.de dona.paſtoralis.an aūt in procurationibus
legatorū ſe.apoſto.cōpoſitio ſeu remiſſio ſufficit. Dicit Guil. ꝙ
ſic ſi eſt expreſſa.ſecus ſi tacita.alleg.de arbi.cum tēpore.ꝛ qꝛ ho
nor qui impēdit' legatis ſedis apoſtolice eſt honor pape.xcvj.
diſt.nobiliſſimus.ꝛ de offi.deleg.cum olim hec de cauſa cōpoſi-
tionis. Secūdo poteſt eſſe cauſa legitima ſm glo. res iudicata.
alle.de re iudi.cum inter vinos. de preſcrip.cum ex officij. et qđ
ibi no.in vlti.glo.hic intelligit Guil.ſi ſententia ſit obtenta virtu
te priuilegij papalis. ſecus ſi occaſione cōſuetudinis preſcripte.
quia preſcriptio non poteſt tollere procurationis ius. qđ intelli
ge.vt infra dicā. An aūt poſſit hic loqui de cauſa ꝓſcriptionis.
videtur ꝙ non.qꝛ hic loqtur in preſtari ſolitis.niſi dicas ꝙ poſt
acquiſitionem fuerit poſtea facta preſcriptio. ¶ In his tamen
que ſunt preſcriptibilia allegat de ꝓſcrip.c. de quarta. ¶ Iuxta
predicta querit gl.an poſſet dici cauſa legitima ſi dicatur fuiſſe
indebita ſolutio. Rñdet glo.ꝙ non niſi aliud probetur.quia de
mente huius cōſtitutionis eſſe videtur ꝙ poſſidens ſit tuendus
in ſua poſſeſſione donec probetur indebitū. alle.c. peruenit ſup
eo.ꝛ de dec.querelam.ad fi.ꝛ qđ ibi no.ꝛ de offi.ordi.duo ſimul
in.ij.glo. Idem Pan.hic addens ꝙ cauſa legitima pōt eſſe in
potētia propter paupertatē.alle.x.q.iij.cauendum.ſup eo. cum
apoſtolus.ꝛ.c.cum inſtātia cum glo.etiā hic concor. Ste. alleg.
ad vltimum qđ habetur vt lit.pen.c.j.ꝛ per totum.cor.idem hic
9 Mat.colligens † ꝙ in priuilegijs[d] debet attendi tempus date
d ſicut in reſcriptis ad beneficia.alleg.de reſcrip.tibi qui.in.vj.ſa.
c.ſi eo tempore eo.titu.ꝛ h. ꝛ per hoc patet vbi dicit hic gloſ.ꝙ
exemptiones ꝛ priuilegia que habēt religioſi etiā circa eccleſias
acquirendas.non habent locum niſi in queſitis ante concilium
vienēſ. Quando autem inchoauit hoc conciliū. ꝛ quando fini-
tum fuerit vt ſic ſciamus que poſſeſſiones ante concilium ſunt
queſite vel poſt ponit glo.ꝙ in milleſimo.ccc.xj. kalendas octo-
bris.ꝛ ſic prima die.ꝛ finitum fuit ſexto die aprilis ſequen. et ſic
durauit per ſex menſes.ꝛ.v.dies. Idem hic Stepha. Quid au
tem de poſſeſſionibus queſitis durante concilio.vel poſt anteꝗ
cōſtitutiones huius concilij ligarent.remittit glo.ad no.in ꝓhe
mio huius voluminis concludens per ibi no. equum eſſe ꝙ de
talibus iudicetur vt de queſitis ante cōcilium inchoatum. Idē
tenet hic Stepha. dicens per predicta ſopitam eſſe altercatio-
nem antiquam. de qua de priuileg. cum capella ꝛ.xvj. q.j. fra-
ter. ¶ Glo.volumus. ponderat ꝙ hic ponitur pro ratione vo-
luntas.quia alias priuilegium deberet eſſe perpetuum.vt in re-
gula decet.in.vj.cum concor.dicit tamen ꝙ cauſa mouens volū
tatem potuerit eſſe.quia priuilegium nimis tendebat ad nocā.
ꝛ ſic fuit reſtringendum.alle. de deci.ſuggeſtum. Guil.hic dicit
ꝙ in fine hic papa reſtringit gratiam papalē iſtis religioſis fa-
ctam qđ poteſt.alleg.de reſcrip.c.ſi.in.vj.qđ dicit cōtingere ma
xime in his que per importunitatē obtinētur.vt in.d.c.de deci.
ſtatuto.in.vj. An autem indiſtincte ſi non fieret iſta reſtrictio
talia priuilegia eximerent a iuribus epiſcopalibus iſtas eccle-
ſias. dicit Guil. ꝙ non ſed ita demum ſi epiſcopi non erant in
poſſeſſione iſtorum iurium.alias non iuuaret priuilegium niſi
facta eſſet mentio de poſſeſſione in qua eſſent epiſcopi.alleg.de
priuileg.cū dudū.ꝛ de deci.ſtatutum in.vj. Idem dicit forte dicen
dum de priuilegio impetrato per ſorores minoriſſas in quo ca-
uetur ꝙ de terris ſiue poſſeſſionibus acquiſitis vel acquirēdis
in poſterum nullas decimas ſoluant.quia ſi magnas poſſeſſio-
nes acquirant in vna parochia de quibus ſoluebantur decime
in quarum poſſeſſione eſt parochialis eccleſia et fuit ab anti-
quo.ꝛ ſic quid enorme preiudicium eccleſie parochiali nō vide-
10 tur ad hoc priuilegiū extēdi per iura predicta. † Querit Guil.
an preſcribi poſſit contra procurationem. Reſpōdet ꝙ ſic ſi de-
betur ratione conſuetudinis vel inſtitutionis.alleg.de preſcrip.
accedentes.ꝛ quod ibi no.in vlti.glo. Idem zenze.in.c.proxi.in
verbo cōſuetudinem.alleg.no.in.d.c.accedentes.de preſcrip. cū
ex officij. Si vero eſt procuratio que debetur ratione viſitatio-
nis ꝛ tunc contra illum qui illam non obtinet de iure commu-
ni. puta ſi eſſet abbas vel archidyaconus poſſit preſcribere. de
preſcrip.cum ex officij. in glo.ꝙ ſi abbas. cōtra illū vero qui de
iure cōmuni obtineret.an poſſit ꝓſcribi cōcludit ꝙ non per illū
qui ſe vellet liberare per preſcriptionē. quia procuratio accedit
viſitationi que habet procurationem annexam ex iure publico
auctoritate

a ¶ Puta per donationē. Add de ea que habētur per Panor. in.c.cum inter. extra de re iud.

b ¶ Nunquid autē. Ad iſta. Adde que ponit Bar. in.l.ſi mercedem.§.ſ. ff.de acti. emp. ꝛ vide Alexan. in apoſtilla ad Barto. in.d.l. ꝗdā.ff.de acq. re.domi.

c ¶ Reſpōdet gl. Adde bene facere ꝗ notat Hoſti.in.c.graue de offi. ordi.

d ¶ Debet attendi tēpus date. Adde ꝗ habentur p Fely. in. c. capſin. in iij.col. ꝛ in.c.eā te.in.xix.col. extra de reſcrip.

auctoritate ⁊ vtilitate.per aliū antē preſcribi poſſet.vt.d.c. cum
11 ex officij. ¶ †Ultimo inducit Guil.tex. ad queſtionē vulgatā.
nunquid videlꝫ cōmittens homicidium exiſtens laycus factus
poſtea clericus debeat per ſecularē.an vero per eccleſiaſticū iu-
dicem condemnari.⁊ an fideiuſſores qui promiſerant ſub pena
mille librarum illū preſentare corā iudice ſeculari in penam inci
dant cum modo nequeant eū preſentare laycum ⁊ ſic an teneā
tur illū nunc clericū factum preſentare in prima q̄ſtione ex qua
a ſequitur deciſio.ſcōo arguit pro ⁊ contra[a] videtur enim primo
ꝙ debeat eum laycus cōdemnare q꞉ cum onere ſuo trāſiuit ad
clerū.igitur ⁊c.vt in hoc text.⁊ q꞉ preuentus eſt a curia ſeculari
de fo.cōpe.propoſuiſti.de ap.preterea. ¶ In ꝯtrariū alle.quia
alteratione ſtatus perſone mutatur forū intantū ꝙ nec princi-
paliter nec incidenter per iudicē ſecularē ammodo diſtringi po
teſt corporaliter.de cle.coniug.c.vno.in.vj. de ce.cog.tuam.qui
fi.ſint legi.late.de ſentē.excō.ſi iudex.in.vj.⁊.ff.ſi ex noxali cauſa
agatur.l.j.⁊ pe.⁊ ibi de hoc per legiſtas. ⁊ per Bart.in.l.j.ff.de
pe.⁊ per Dy.in l.hos accuſare.§.hoc bñficio.ff.de accu.nec ob.
ſm eum.l. quotiens.C.de iudi. vbi iudex cognoſcit incidenter.
de quo principaliter non poteſt quia ſibi in perſona non mutat
ſtatutum nec forum.⁊ ſic reſidet. Idem hic ʒenʒe. ⁊ ſic inclinare
videtur in hanc ſcōam partem.de materia dic per Ioā.and.in
c.j.de obli.ad ratioci.⁊ per Bar.in.d.l.j.ff.de pe.

1 Uiſitantes nihil debent exigere pro ferris equorum niſi indigeant.
2 In viſitatione non debet prelatus ducere ſecum canes venaticos ⁊ falcones ſeu accipitres.
3 Qualiter ſe habere debeant prelati quando accedunt ad monaſteria religioſorum.
4 Uiſitatores poſſunt facere elemoſynas de fragmentis.
5 Oſtia ſeu porte eccleſiarum frangi nō debent pretextu cauſe iniuſte ſeu denegationis indebiti.
6 Canonicus non pōt violenter eccleſiā intrare ⁊ quid de abbate.
7 Procuratio quo iure debeat viſitatori.
8 Argumentum de tempore ad locum an valeat.
9 Elemoſynam facere an poſſit prelatus viſitans de fragmentis.
10 Abbas in multis liberatur a regula.

Ad noſtrum quod no.

Due ſunt partes decre. quia primo ponit mul-
ta grauamina que prelati inferebant exemptis
precipue ciſtercienſibus. Scōo prouidet. ſcōa
ibi nos igit. ¶ Not.hic multa grauamina que
inferebantur per prelatos religioſis precipue ordinis ciſtercien
1 ſis. ¶ †No.ꝙ nō licet aliquid recipere pro ferris equorū ſi non
indigent a cōerario.ſecus ſi indigeant.de quo de cen.c. exigit.in
glo.ſm Inno.⁊ ſuper ea.lib.vi. ¶ No.ꝙ cōpoſitio ſuper ꝓcu-
ratione inter prelatum ⁊ ſubditos vel religioſos videtur fore li-
b cita.de qua cum glo.[b] ¶ †No.ꝙ nō licet prelato in viſitatione
2 ſecum ducere canes venaticos ⁊ falcones ⁊ accipitres. nā tales
incidūt in penam.de qua de cle.vena.per totū.ſm Guil. ¶ Itē
ꝙ pro vna die non poſſunt recipi plures ꝓcurationes abſꝗ pri
uilegio ſedis apo. ¶ No.onera equaliter diuidenda inter ſolue
re debentes ⁊ nō debere vnum plus grauari ꝗ̄ alium ſine cauſa
iuſta.qđ not.cōtrafacientes eſtimum vel collectas imponentes
⁊c.in ver.nos igitur ⁊c. ¶ †Not.qualiter epī ſe debent habere
3 quando accedunt ad monaſteria religioſorū.ſine cauſa hoſpita
4 litatis ſiue cauſa viſitationis. ¶ †Not.ꝙ non debent comedi
carnes infra ſepta monaſteriorꝫ infra portam que appellatur
regulares.Et ꝙ viſitatores pſſt facere elemoſynas de fragmen
tis que ſuperſunt de menſa. ¶ Glo. inuitis Not.ex alieno non
poſſe fieri elemoſynam. Idem ʒenʒe.allega.xiiij.q.v.nolite.et.c.
ſeq.facit.ff.de fur.l.ſi pignore.§.j. ¶ Glo.cōpoſitiones. Oppo.
ꝙ cōpoſitio ſuper procuratione nō valeat quia viſitatio non po
teſt per cōpoſitionem tolli cum illa ſit iuris publici.quod pacto
priuatorū non leditur de fo.cōpe.ſi diligenti.ideo nec per conſe
quens procuratio que illi eſt annexa. ſicut in ſimili dicimus de
preſcriptione per quā non poteſt tolli viſitatio debita.⁊ per cō-
ſequens nec procuratio illi annexa.de preſcrip.cum ex officij. de
cōſti.tranſlato. Soluit gl.cōpoſitio per quā tolleretur procura-
tio debita ratione viſitationis nō valeret. vt in cōtrario.ſed com
poſitio que fieret ſuper modo procurandi vel numero procurā
dorū bene teneret.alleg.qđ no.xvj.q.vij.quicūꝗ. Item q꞉ etiā
taliter ſuper decimis pōt fieri compoſitio.de deci.ex multiplici.
hec in procuratione debita de iure cōmuni in qua cōcor. Pau.
in procuratione aliter debita ſecus quia illa tolli poteſt.⁊ preſcri
bi in totū.alleg.no.per Inno. in.c.cum ex officij.⁊. x.q.iij. rela-
tum.⁊ qđ no.in ſimili.de deci.cle.ſi beneficiorum.vij.q.j. quam
ſit.⁊ ſic dicit intelligendum qđ no.per Io. Gof. Ber.⁊ Hoſtiē.
in.d.c.cum ex officij. predicta intelligunt dūtamen ceſſet fraus.
alle.C.de trāſac.l.preſes.cum Pau.cōcor. Stepha.⁊c. ¶ Gloſ.
cōſumit.notabilis eſt cōtra peſſimos tyrānos qui ſubditos gra
5 uant vſꝗ ad ſanguinē ⁊c. ¶ †Glo.franguntur.op.de not. per
Inno.de immu.eccle.c.j.ſoluit glo. ꝙ pretextu cauſe iniuſte ſeu
denegationis indebiti nō debent frangi porte eccleſiarū.vt hic.
An autē pretextu debiti denegati. ⁊ ſic occaſione cauſe iuſte. vt
ſi poſſidenti ⁊ ſibi denegatur pēſio vel hoſpitiū vel procuratio.
liceat frangere portas ⁊ oſtia.dicendū eſt vt habetur in prealleg.
c.j.ibi dicit Inno.ſm Pau.hic ꝙ nō.quia bona eccleſiarū ſunt
ſancta ſanctorū ⁊ dño cōſecrata.xvj.q.j.ſimiliter.⁊.xvij.q.iiij.cō
ſtitutum.x.q.j.nouerint.⁊ ſic qui violentiā facit ſacrilegiū com
mittit.xij.q.ij.nulli liceat.⁊.c. quicūꝗ de fo.compe. cōqueſtus.
Item alle.quia nulla domus ⁊ nulle res ſunt ad hoc ſpecialiter
obligate.⁊ ideo talis irruens incidit in penam.l. ſi quis in tan-
tam.C.vñ vi.⁊.xvj.q.vj.placuit.vel edicti diui marci.ff. ꝙ met.
cauſa extat.hec in illo qui pretendit aliqđ ius debitū ab eccleſia.
Fatetur tamē ꝙ ille qui iuriſditionē habet poſſit violēter intra-
re eccleſiaꝫ.⁊ expedire eum qui inique intraſſet.⁊ ſic intelligit de
reſti.ſpo.olim cauſam. Idem dicit de nō habente iuriſditionē.
ſi alſ habet ius in eccleſia vt prelatus allegat.de ſen.excom.dile-
cto in.vj. Secus dicit in canonico qui ex iure canonicali nō ha-
bet ius in perſonā eccleſie vel domorū eius.⁊ ſic nō licet eius res
occupare niſi forte eſſet domus deputata pro eius habitatione.
quia tunc poſſet incōtinenti egredientē violenter eijcere.⁊ ſuam
6 poſſeſſionē defendere. †Quod autē dictum eſt de canonico ꝙ
non poſſit violenter eccleſiam intrare idē dicit de abbate et alio
prelato in capella ſibi ſubiecta quo ad temporalia tantū.alle.ff.
ad leg.aqui.ſed ⁊ quicūꝗ ⁊.l.quēadmodū.§.j.⁊.ij.⁊ ſic nō dene
gabitur abbati vel monachis quin ſe apponant per violentiā
vel expellendo eum qui ſe opponit ⁊ violenter reſiſtit rumpēdo
portas ⁊ oſtia. dicendo ſibi ius eum hoc non liceat niſi in caſi-
bus qui no.C. quando liceat vnicuiꝗ ſe ſine iudi.vin.l.j.hec de
rebus eccleſiaſticis. Ideꝫ in prophanis. vnde ſi aliquis dicat ſe
habere ſeruitutē in fundo alterius.⁊ ſit in poſſeſſione ſi alter fa-
cit murum vel ſepem vt impediat illū in ſeruitute illa non pote-
rit frangere murū vel ſepem.ſed bene poſſet impedientes ſe vi
expellere violenter.predictis videtur ob.l.iij.ff.de vſufru.vbi pa
tet ꝙ legatarius inducitur in poſſeſſionē fundi cuius eſt ei reli-
ctus vſufructus ⁊ ſic videtur ꝙ ſicut dñs poſſet rumpere murū
qui fieret in ſuo ſolo.⁊ ſic vſufructuarius. Reſpondet hic Pau.
poſt Inno.in loco prealle.ꝙ aliud in vſufructuario.aliud in do
mino.cum edificium cedat ſolo non dicitur dñs rumpere murū
alienum ſed ſuū.inſti.de re.diui.§.cum in ſuo ſolo.C. de rei ven
di.l.ij.ſed vſufructuarius non eſt dñs ſoli.ff de vſufru.l.ſi cuius.
Fatetur tamen ꝙ vſufructuarius ⁊ quilibet habens ius in re
poſſet agere vt murus ⁊ aliud impedimentum amoueatur.ff.ſi
ſerui.vendi.l.ſi eo loco.⁊.l.egi. ¶ In propoſito igitur ſm predi
cta licet procuratio hic ſit debita non poteſt frangere portas nec
oſtia ſed poſſet per cenſurā eccleſiaſticam defendere ſuam poſ-
ſeſſionem.alle.no.per Inno. ⁊ Hoſtien.ſ̄.eo.venerabili. Idem
tenet hic Mat. ⁊ Stepha.⁊c. ¶ Glo.vna die.querit an qđ hic
dicitur procedat etiā ſi plura loca viſitentur vna die quorū quili
bet ſufficiat ad procurationē. Reſpōdet ꝙ ſic q꞉ tunc nec debet
recipi niſi vna procuratio.alle.ſ̄.eo.felicis in.vj. ¶ Gl.gratioſe
c colligit ex litera prouerbium italicorum.[c] A cavalo donato nō
7 guardare al dente.alle.pro ꝯcor.ff.de edil.edic.l.ad res. ¶ †Gl.
ſpeciali.querit quid poſſit eſſe illud ius ſpeciale quo procuratio
debeatur. Reſpōdet ꝙ poteſt eſſe pactum vel onus impoſitum
in fundatione.iuxta no.ſ̄.c.peoꝛi. Idem Guil. dicens per hoc
patere ꝙ interdum procuratio debetur de iure cōmuni.interdū
de conſuetudine.interdum ex priuilegio.interdum ex cōpoſitio
ne vel pacto.alle.ſ̄.eo.romana.in.vj.ſ̄.eo. procurationes.xviij.
q.vij.eleutherius.de immu.eccle.c.ſi. de iure debetur epiſcopis
ſm eum archiepiſcopis.interdum ex cōſuetudine ex priuilegio
nuncijs apoſtolicis qui quandoꝗ mittuntur.vt patet ex predi-
ctis iuribus. ¶ Glo.ipſorum.querit an prelati poſſunt procu-
rari a religioſis in domibus aliorum ꝗ̄ ipſorum religioſorum.
dicit ꝙ non ipſis prelatis inuitis.etiam ſi alias domus ille alio-
8 rum eſſent apte.ar.a contrario ſenſu litere ⁊c. ¶ †Glo.regula-
rem.in principio colligit ex litera aliquid licere in vna parte do-
mus quod in alia non licet.vide de hoc Bar.ff.de no.ope.nun.
l.non ſolum.§.ſed vt probari.⁊.ff.de accu.l. libellorū. Sed que-
rit glo.quid ſi extra portam regularē nō eſt aliquis locus aptus
ad procurandum prelatum. an poterit tunc procurari infra ta-
lem portam. Reſpondet ꝙ ſic ratione neceſſitatis. ad hoc alle.
de obſerua.iein.c. conſilium. vbi propter neceſſitatem licet car
nes comedere. et ſic eadem ratione. ratione neceſſitatis debet
eſſe licitum comedere in loco prohibito.argu.de tempore ad lo-
cum.facit.l.vnum.ff.ſi cer.peta.de regu.iur.c.quod non eſt.hec
vera in religioſis non priuilegiatis. ſi autem eſſent priuilegiati

a ¶ Uidet enī ꝓmo.ad iſtā.q. Adde Bar.in l.eos qui. C. de decu. lib.x. Fely.in.c. cum ad eo.in.j.col.ver. fallit.xj.de reſcrip.

b ¶ Not.ꝙ nō h. Adde q̄ habentur per pa- nor.in.c.cū ad quorundam de exceſ.p̄la.

c ¶ A cavalo donato. Adde facit tex.ī.l.ari- ſto.cum ſi.ff.de doua.

fatetur tunc poſſe dici ꝙ cum priuilegiū religioſorum non tolla
tur intra portā. quia tunc prelati ſm formā priuilegii debebunt
eſſe cōtenti cibis regularibus qñ procurabuntur intra talē por-
tam. Quod autē primo loco dictū eſt intra talem portam poſſe
comedi carnes procedit vbi religioſi non haberent priuilegium
qḋ conſueuit eſſe ſm zenze. ꝙ ſuperuenientes in monaſterio nō
comedant carnes. ſed diſpoſitioni regule relinquit ſm Guil. de
iure autē non debent comedi intra refectorium. de ſta. mo. cum
ad monaſteriū. cum glo. concor. Stepha. alle. ad primū dictum.
xliii. diſt. nulli. ⁊ xliii. di. clerici. hec vera qñ procuratio petitur vt
debitū. Si vero probetur gratuita in nihilū tunc tolluntur pri-
uilegia religioſorū per hanc cle. ⁊ ſic indebite debebū eſſe cōten-
tas cibis regularibus ſm zenze. dicit tamen hic Ste. ꝙ ſi peta-
tur procuratio cauſa charitatiue hoſpitalitatis eſt quaſi debita.
xlii. diſt. §. i. lxxxv. diſt. florentinum. Fatendū eſt tamē quia tūc
debet ꝓcuratus eſſe cōtentus cibis regularibus. vt hic vult tex.
⁊ etiā ſtatī dixi. ꝙ talis etiā appellari pōt gratuita. quia nō ex
ſpeciali iure debita ⁊c. ℭ Glo. ſi voluerint ponderat eſſe in arbi
trio prelati. an velit de carnibus procurari tēpore cōgruo. dicit
tamen ꝙ honeſtū eſſet ꝙ declinaret ad monaſteriū tēpore quo
non comedūtur. puta die veneris vel ſabbati. ⁊ ſic vtatur eiſdē
cibariis ſicut ⁊ monachi. tamē ſi non vult tali die declinare ⁊ nō
vult tunc vti cibariis regularibus nō poteſt cogi. facit. xl. di. nō
9 cogamur ⁊c. ℭ † Glo. fragmenta. querit an iſti prelati poterūt
facere dari pro elemoſyna panes integros qui tollūtur de men-
ſa religioſorū. dicit ꝙ non inuitis illis per hunc tex. a cōtrario ⁊
idem de caponibus integris ⁊ ſimilibus ⁊c. ℭ Glo. colligūtur.
querit an hoc ꝙ hic dicitur poſſe fieri elemoſynā de fragmētis
que tolluntur de mēſa procedat etiā ſi procuratio fiat gratuite.
Reſpōdet ꝙ ſi fiat ex debito clarum eſt ꝙ ſic. Si vero gratuite
idem videtur quañ illa talia vtroq; caſu videantur donata qḋ
nota bene. An autem poſſet fieri de talibus elemoſyna per pre-
latum alibi ꝙ̄ in monaſterio. dicit glo. ſe. ꝙ non inuitis mona-
chis ſuppoſito argumento a contrario text. facit de his que ſi.
a prela. cum apoſtolica. ℭ Gloſ. vltima ponderat ꝙ hic nulla
pena certa apponitur prelato attentari prohibita contra reli-
gioſos. cum tamen cōſtitutiones que ſiunt cōtra religioſos per
hoc volumen ſint penales. de quo religioſi conqueri poſſunt. vt
10 no. gl. in cle. i. in gl. mēdicantes. in ſi. ſ. de ſen. excō. ℭ † Querit
hic nunqd monachus factus epūs incurrat penā cle. ne in agro.
habendo canes venaticos ⁊ accipitres que ſunt per illā cle. mo
nachis prohibita. Guil. hic arguit pro ⁊ cōtra. ⁊ tenet ꝙ nō. qꝛ
loquitur de pena ſuſpenſionis quā non incurrunt epi. Itē quia
in multis liberatus eſt a regula. iuxta no. xvi. q. i. de monachis.
xviii. q. i. c. i. ⁊ dixi in cle. i. de elec. Itē zenze. de quo dixi plenius
a in cle. ne in agro. ℭ Vltimo Guil. inuehitur ɔtra abbates qui
comedunt bonas carnes ⁊ non cōmunicant monachis qñ cō-
municant poſſeſſiones caſtrorum ⁊ onerum ⁊ non actiones. ſ.
carnium. vnde tales qui qñq; aſſatū comedūt dant exemplum
monachis vt quemadmodū faciunt ipſi ſic ⁊ alii faciant. de po-
to magne. ⁊ ſic monachi videntur excuſabiles ſi comedant. ipſi
non ſunt excuſati. de conſe. diſtin. v. carnes. nec ſunt etiam excu
ſabiles abbates occulte comedendo. xi. q. iii. audi. quia clandi-
cant in hoc priuilegio ſcindendo in duas partes. xlvi. diſt. c. ſi. ⁊
per hoc dicit magis commendabiles fratres minores qui publi
ce comedunt carnes.

a ℭ Cle. ne in agro. Adde ꝙ ibi apoſtillaui.

b ℭ No. penā. Adde facere ho. tex. cum ibi no. in. c. non mi nus de immu. eccle.

1 SVmmarium. Pedagia vel guidagia de rebus eccleſie et perſonarum
eccleſiaſticarum recipere non licet dummodo deferātur gratia
proprii vſus: ſecus ſi cauſa negociandi.
2 Excōmunicatus vitari non debet anteq̄ cōſtet de excōicatione.
3 Tranſgreſſor precepti vel prohibitionis ſui ſuperioris an pec-
cet mortaliter.
4 Eccleſiaſtice perſone que dicantur.
5 Clericus an gaudeat eodem priuilegio pro rebus patrimonia-
libus ⁊ propriis ſicut pro rebus eccleſie.
6 Bona non habentia onus annexum frequenter ſequuntur pſo
nam tanq̄ acceſſoria ⁊ gaudent priuilegio perſone. ſecus in ha
bentibus vnum annexum.
7 Clericus an teneatur ad collectas pro bonis patrimonialibus
que ad eum peruenerunt ex ſucceſſione vel alia ſimili cauſa.
8 Vectigalia ſoluere an teneātur layci pro rebus que gratia vſus
proprii portantur.
9 Emptores redditiuū clericorū an gaudeant eorū immunitate.
10 Vectigalia leuans ſi cum delatore habeat queſtionem: quia for
te negat deferentem clericum vel dicit res deferri cauſa negocia
tionis vel non eſſe ſuas quid iuris.
11 Et ſi cōtingat iudicē ſuper hoc adire quis iudex erit adeūdus.
12 Negociator quis dicatur.
13 Pedagia que dicantur ⁊ que guidagia ⁊ vnde dicuntur et an
talia poſſint imponi de nouo.

c ℭ Dicens ꝙ peccatū. Adde ꝙ dicit. d. abb. in. c. i. colū. i. et ibi docto. extra de conſti.

d ℭ Quod eo-dez priuilegio. Adde que po-nit ſcdy. poſt do cto. per eum re latos in. c. eccle-ſia ſancte ma-rie. in. iiii. colū. extra de conſti.

14 Pedagia noua ad mandatum alterius exigens an incidat in
penam.
15 Iudex debet eſſe conſtans certus ⁊ firmus.
16 Citatio in notorio exigitur ⁊ ſententie prolatio.
17 Renunciare iuri ſuo an poſſit quis.
18 Reſtitutio an fieri debeat plenarie anteq̄ fiat abſolutio.
19 Priuilegium vni conceſſum non extenditur ad vniuerſitatem.
20 Puteus vel via cōmunis vicinie ſi eget refectione an vicini cau
ſa vitandi expenſas renunciare volētes vſui putei ⁊ vie an poſ-
ſint cogi.

PResenti conſtitutione.

Non recipit cōmodam diuiſionem quia vnico con-
1 ſtructu clauditur. ℭ † No. primo ꝙ non eſt licitum
recipere pedagia vel guidagia de rebus eccleſiarum ⁊ perſona-
rum eccleſiaſticarum dummodo deferantur gratia ꝓprii vſus.
b ſecus ſi cauſa negociandi. ℭ [b] Not. penam quam incurrunt exi-
gentes vel nomine ſuo vel alieno. ℭ Et no. ꝙ dictam penā non
euadunt donec facta ſit reſtitutio exactorum. ℭ No. id qḋ non
eſt licitum ſuo nomine non eſt licitum alieno. cōcor. xlvi. diſtin.
2 ſicut non ſuo. ⁊ regula ꝙ alicui. ℭ † No. ex verbo cōſtiterit ſm
Mattheum ꝙ non debet vitari excōmunicatus anteq̄ conſtet
de excōmunicatione. vide qḋ no. ſ. de ſenten. excom. cle. grauis.
ℭ Glo. ſecūda querit an peccent dioceſani ſi non faciunt ea que
hic dicuntur. Reſpondet ꝙ ſic. quia hic ponitur verbum iube-
mus quod eſt verbum precepti. xiiii. q. i. quod precipitur. per qḋ
videtur ꝙ peccent. ſi id non faciunt. quod male ponderant epi-
ſcopi. facit qḋ no. in ſimili in cle. ii. de ſta. mona. et de re. do. c. ſi.
c Idem Guil. [c] dicens ꝙ peccatum mortale incurrit quilibet trāſ-
3 greſſor † precepti vel prohibitionis ſui ſuperioris. iii. diſtin. de
niq; in ſi. ℭ Qualis autem pena hoc caſu imponetur epiſcopo
hoc non ſeruanti. dicit ꝙ erit arbitraria cum hec non ſit a iure
limitata. de offi. deleg. de cauſis. Idem hic zenze. vide qḋ no. de
4 elec. generali in. vi. per glo. notabilem. ℭ † Glo. perſonis quere
re voluit que dicantur perſone eccleſiaſtice. Dicit etiam haben
tes primam tonſuram iuxta no. ſ. eo. ꝙ̄ꝙ̄. in. vi. ℭ Glo. rebus.
querit an pro perſonis eccleſiaſticis poſſunt exigi pedagia. dicit
ꝙ non. ſicut pro rebus allega. not. in. d. c. ꝙ̄ꝙ̄. ℭ Glo. propriis.
querit an hic includat exigētes aliquid a religioſis profeſſis pro
rebus quas portant. videtur ꝙ non quia illi non habent pro-
prium. ſed hic loquitur de rebus propriis ⁊c. ℭ Contrarium te
net gl. quia hic loquitur de rebus propriis portantium vel eccle-
ſiarum. ſed ea que habent profeſſi ſunt eccleſiarum ſuarum ſeu
monaſteriorum. ergo etiā hic includūtur. ⁊ per hoc dicit Guil.
etiam hic includi fratres minores quorum bona ſunt ordinis
vel pape vel vniuerſalis eccleſie que vna eſt. ſ. de exceſ. prela. fre
5 quens. ℭ † Ex predictis not. hic Guil. et Paul. et etiam zen-
d zeli. [d] ꝙ eodem priuilegio gaudent res clericorum. alleg. Guil.
no. ſ. de vita ⁊ honeſta. cle. c. i. Pau. alleg. eo. titu. c. ſi. de immu.
eccle. aduerſus. xii. q. ii. eccleſiarū ſeruos. xvi. q. i. c. ſimiliter. Ra-
tio autem eſt in. d. c. i. ſimiliter ⁊ de pig. ex literis. quia bona cle-
ricorum ſunt obligata pro mala adminiſtratione rerum eccle-
ſie. hec ratio non eſt ſufficiens ſm Pau. quia deficit in clerico
non habente adminiſtrationem. ideo dicit ꝙ verior ratio eſt
6 quia † bona non habentia onus annexum frequenter ſequun
tur perſonam tanq̄ acceſſoria. et ideo gaudent priuilegio perſo
ne. quo ad forum vnde domini temporales pro talibus rebus
non poſſunt imponere collectas de re. eccle. c. i. in. vi. ℭ In bo-
nis autem habentibus onus annexum nō gaudent priuilegio.
vt patet in queſitis per ſucceſſionem in quibus tenentur ad col
lectas. nam in talibus non gaudent priuilegio illo vide Barto.
7 in. l. reſcripto. §. fina. ff. de mune. ⁊ ho. ſentit ergo Pau. † ꝙ cle
ricus teneatur ad collectas pro bonis patrimonialibus que ad
eum peruenerunt ex ſucceſſione vel alia ſimili cauſa. Matthe.
hic dicit ꝙ ſi ad clericum peruenerunt bona patrimonialia pro
quibus a laycis ſoluebantur collecte. ꝙ ſi collecta predicta im-
ponitur ſm eſtimationem que ſit pro ſolido vel libra et non
eſt perpetua vel certa. ſed mutatur et variatur pro variatio-
ne negociorum imminentium ꝙ ad illam non teneretur. cle-
ricus poſtq̄ res deuenit ad eum. Si autem bona illa debent
certum ⁊ perpetuum tributum vel cenſum. tunc id tranſit cum
bonis ⁊ ſolui debet per clericum. et tenet Specu. in titu. de cle.
coniuga. §. i. verſi. Ad hoc. ℭ Sed quid ſi primo caſu fratres
vel nepotes dicta bona tranſtulerunt in clericum. vt defendan
tur ab eo videtur ꝙ defendi poſſunt niſi probetur hoc forte frau
dulenter factum. ff. de proba. l. quotiens. §. qui dolum. et. C.
de dolo. l. dolum. i. q. i. bene ſcimus dolus autem preſumetur
vel non preſumetur attenta cauſa propter quam ſit donatio. et
attenta ⁊ conſiderata cōditione perſonarum donantium vel do
natarii. alleg. de emp. ⁊ vendi. ad noſtrā. ⁊ de pigno. illo vos ⁊c.

Nunquid

a ¶ᵃ † Nunquid autē pro talibus rebus que portantur gratia
8 vſus proprii layci debent ſoluere vectigalia. dicit glo. ꝙ nō alle.
C. de vectiga. ⁊ cōmiſ. l. vniuerſali. ⁊ hoc eſt verū de iure ſed de
cōſuetudine non ſeruatur preſertim qñ ſunt res noue de pluri-
bus autē alijs caſibus in quibus de iure cōmuni non debent ve
ctigalia ſolui remittit glo. ad no. de publica. l. vni. ¶ Glo. nō ne
gociandi. colligit a cōtrario ꝙ clerici de rebus quas portāt gra
tia negociandi debent ſoluere pedagia nec gaudent immunita
te. ⁊ idem tenet Spe. in ti. de immu. eccle. in fi. Idem Pau. et
9 inducit glo. cōtra † emptores redditū clericorū qui volunt vti
b immunitate ex perſona clericorū. ᵇ quia nō poſſunt cum nec in
his in quibus clerici negociantur ipſi gaudeant immunitate. et
hoc idē tenet Ste. in loco preallē. C. de vectiga. ⁊ cōmiſ. l. ex pre-
10 ſtatione. ⁊ ff. de publi. l. licitatio. §. fi. ¶ † Iuxta predicta que-
rit quid ſi oriatur queſtio inter leuatorem pedagij ⁊ delatorem
rei. quia forte leuator negat illum deferentem clericum vel dicit
res deferri cauſa negociationis vel non eſſe ſuas vel eccleſie. de-
lator cōtradicit. quid fiet. nam graue videtur dicere ꝙ ſup hoc
delator qui eſt peregrinus ⁊ viator adire debeat iudicē pro fide
huius rei facienda glo. reſpondet ꝙ ſi ſit queſtio de rebus an
c ſint ſue vel eccleſie. ⁊ an cā negociandi deferantur. ſup hocᶜ ſta-
bitur ſacramento deferentis vel ſui nuncij. Si clericus forte mi
ſit nunciū pro certa re qđ intelligit procedere niſi qualitas pſo-
narum aliud diſſuadeat vel niſi haberetur de oppoſito fides in
promptu. alleg. de iureiur. c. fi. ⁊ ꝙ metus cauſa. ſuper eo. Si ve
ro ſit queſtio de perſona. an ſit clericus ſufficiet ſi erit in habitu
⁊ tonſura clericali. de ſentē. excōmu. ſi iudex. in vi. Idem Guil.
11 Pau. ⁊ Stepha. ¶ † Sed querit hic Lap. quid ſi cōtingat iu
dicem ſuper hoc adiri. quis iudex erit adeundus. dicit ꝙ iudex
illius loci vbi talia exiguntur ⁊ extorquentur. Sed an debebit
eſſe iudex eccleſiaſticus. an etiā poterit eſſe ſecularis. videtur ꝙ
quo ad cognitionē. an res ille ſint clerici vel alterius vel an cau-
ſa negociādi deferantur iudex etiā laycus eſſe nō poſſit. alleg. de
fo. cōpe. cum. C. laycus in. vi. verius dicit eſſe ꝙ ſit eccliaſticus.
alle. de iudi. quāto. de fo. cōpe. ſi diligenti. ⁊ c. ij. ⁊ hoc. c. in prin-
cipio ibi locorū dioceſani. ⁊ in fi. ibi poſtq̄ epo cōſtiterit ⁊c. ſm
12 Lap. ¶ † Circa predicta quero quis dicatur negociator vt ſcia-
mus qñ dicatur res deferri cauſa negociādi. dicit Pau. dicitur
ille qui rem emit vt illam cum ſua forma integra ⁊ intacta ven-
dat. non autē emit vt habeat materiā exinde cauſa operandi et
formam aliā inducendi. lxxxviij. diſ. eiciens. xiiij. q. i. c. i. ⁊ q. iij.
in ſumma. Ratio diuerſitatis eſt ſm eum. quia vbi vēditur res
mutata lucrū percipitur ex artificio. exemplū ſi ematur charta
vt ſcribatur liber. ſed ſi emitur res que immutata venditur lu-
13 crum prouenit ex re vendita. Idem hic. Matt. ⁊c. ¶ † Glo. pe
dagia. querit que dicātur pedagia. ⁊ que guidagia. remittit ad
no. de ver. ſigni. ſuper quibuſdā. quia pedagia que a peditibus
dantur. ⁊ guidagia pro guida omnia illa dicuntur portoria vel
vectigalia prout dicitur ibi. An autē talia prout dicitur ibi poſ-
ſunt imponi de nouo. dicit Pau. ꝙ non. niſi per principes ⁊ re
ges. qđ intelligit Hoſti. de regibus romanorū. qui ſunt domini
orbis. allega. ff. ad leg. rhodiā. de iac. l. deprecatio. C. de quadri.
preſcrip. l. bene a zenone. Alij aūt reges hoc non poſſunt. C. no
ua vectiga. inſtitui non poſſe. l. ſolent. ff. de publi. l. vectigalia. et
ſm hoc videtur ꝙ ciuitates non poſſunt hodie tales imponere
qđ dicit Pau. eſſe verū exceptis illis que ſunt in pace cōſtantie.
quibus eſt conceſſum merū imperium. ⁊ hoc preſcriptibile nō
ſubſit pape. vt in extrauagā. Bonifacij vnā ſanctā. Ratio diffe-
rentie quia imperator habet poteſtatem a populo vel exercitu.
xcij. diſt. legimus. papa autē a deo. xxj. diſt. in nouo. Hodie ve-
ro imperator habet poteſtatē ab eccleſia cui eſt fidelis. s. de iu-
reiurā. de. romani ſm Pau. ¶ Vos hic videtis de pedagijs et
guidagijs. Sed quid de gabellis ⁊ datijs que leuātur in ciuitati
bus lombardie. ⁊ quaſi hodie per totā italiā. Ste. hic dicit idē
alle. ꝙ non eſt ſienda vis in nominibus. xiiij. q. iiij. putant qui-
dam. ⁊ c. pleriſq;. s. de priuile. quāto. ⁊ ſm hoc tota italia eſt in-
terdicta. ⁊ ſic oēs clerici irregulares nō ſeruantes interdictū qđ
eſt periculoſum ſm eū. Idē dicit glo. in verbo interdicti. Quia
hoc poterat eſſe ante de. qñ de immu. eccle. que hodie reuocat
14 decre. clericos. eo. ti. ⁊c. ¶ † Glo. alieno. alle. cōtra. ⁊ concordat
Guil. Sed querit an ille qui mandat incidat in hanc penam ſi
mandatarius exigat nomine eius dicit ꝙ ſic. Idem dicit ſi ſcien
ter exigit hoc per ſuos ⁊ ſine mandato ex quo pōt impedire. et
non impedit ſeu retardat. Idē dicit de dante auxiliū vel fauorē
occaſionē vel cauſam. alle. de ſen. excō. mulieres de homi. petiſti.
¶ Glo. cōſtiterit. querit qualiter poterit de hoc cōſtare ꝙ talis
exactio ſit indebite facta. Reſpōdet vocata parte contra quam
debet fieri publicatio. facit qđ no. in cle. i. de offi. delega. Idem
d Ste. Idem Guil. ᵈ dicēs vocādos legitime quoꝝ intereſt. quia
aliās nō poſſet de hoc legitime conſtare. quia cauſarū merita ⁊c.

de reſti. in integ. cum ex literis. ⁊ hoc denotat verbum conſtare
15 ſm eum. quia † cōſtans certus ⁊ firmus debet eſſe iudex inſti.
de actio. in. §. curare. xxi. q. v. iudicantem ⁊ hoc dicit procedere
etiā ſi per paſſum dāmnū diceretur factū notoriū. qꝛ adhuc for-
te per vocanda cum multa dicuntur notoria que non ſunt ⁊ p-
16 pter hoc etiā in notorio exigitur † citatio ⁊ ſententie prolatio de
iureiur. ad noſtrā ⁊ ibi no. ⁊ idē dicit in quocūq; caſu in quo or-
dinarius habet exequi ſententiā iuris de prebē. licet eps in. vi. ⁊
de here. cum ſm eo. lib. Stepha. dicit hoc verū quando agitur
de publicatione ſienda nominatim ſeu nominando pſonas ſe-
cus ſi generaliter. quia tūc non requireretur vocatio. ⁊ poterit p-
cedere ex officio. facit de offi. or. c. ſi ſacerdos. v. q. i. quidā. Sed
quid ſi ille qui eſt grauatus vult cōqueri. an poſſit ordinarius
inquirere de talibus exactionibus illicitis. ⁊ ſic ex officio pcede
re. Rñdet glo. ꝙ ſic. Mouetur qꝛ hoc beneficiū a iure cōceſſum
ꝙ clerici nō ſoluant iſta talia reſpicit fauorem ordinis clericalis
non perſone tm̄. ⁊ ſpectat ad ius publicū. de fo. cōpe. ſi diligen-
ti. Item reſpicit periculū animarū. qđ verſatur in dicto caſu. vt
hic dicitur in tex. qđ dicit glo. pcedere maxime in facto manife
ſto ſeu notorio. alle. de vſuris cum dioceſi. ⁊ de diuor. porro. Itē
dicit Guil. qꝛ talis iniuria videtur irrogata vniuerſali eccleſie. ⁊
eius ſponſo ⁊ aduerſus rem publicā cum ius publicū ꝯſiſtat in
ſacris. l. i. ius publicū. ⁊ ideo cum eps ſit in ſua dioceſi defenſor
reipublice de offi. or. c. i. tenebitur ad hoc velut defenſor reipu-
blice. ¶ In cōtrariū alle. Guil. quia quilibet pōt iuri ſuo renun
e ciare de regula. ad apoſtolicā. ᵉ Rñdet ꝙ † inq̄tum offenſa eſt
17 eccleſia vniuerſalis poterit eps prouidere per pdicta maxime ſi
cōſtat notorie exactores iacere in peccato mortali. iuxta no. ij. q.
i. in ſumma ſecus dicit inq̄tum. tangeretur ius priuatū. concor.
genze. Stepha. videtur ſentire vt tetigi ꝙ demū procedi poſſit
ex officio quādo agitur de publicatione generaliter ſienda non
nominatim credo verius qđ tetigi poſt glo. ⁊ Guil. ⁊c. ¶ Glo.
donec querit quid ſi iſti reſtituant an incontinenti relaxatū erit
ex hoc interdictū vel excōicatio. dicit ꝙ nō niſi ſequatur abſolu-
18 tio vt pbaf in decre. q̄q̄. in fi. de immu. eccl. in. vi. ⁊c. ¶ † Glo.
reſtituerint querit an reſtitutio debet fieri plenarie anteq̄ fiat
abſolutio. Rñdet ꝙ ſic vt probatur in decre. q̄q̄. ⁊ hoc ſatis in-
nuitur hic ex ſignificato huius verbi reſtituere. ff. de verb. ſigni.
cum pretor. ⁊ l. videamus. §. in fauiana. ff. de vſuris. facit ſm
Stepha. ij. q. vij. accuſatio. xvij. q. iiij. de preſbyterorū. An autē
ſufficeret hoc caſu preſtare cautionē dicit gl. ꝙ non ſed requiritur
actualis reſtitutio. alle. qđ no. in ſimili de elec. qđ ia ſepe. in. vi. fa
cit ad predicta qđ no. poſt Inno. in. c. ſicut de coha. cle. ⁊ mu. et
de eta. ⁊ quali. cum bone. ⁊ qđ vidiſtis in cle. i. de deci. ¶ Per
predicta dicit hic Steph. reprobari opinionē Archi. s. e. q̄q̄.
in. vi. vbi dicebat qđ ibi erat dictum de reſtitutione intelligi de-
bere idem eſſe de ſatiſdatione. ¶ Querit hic Stepha. de dua-
bus queſtionibus. prima pone ꝙ vniuerſitas tyburtina tene-
tur quolibet anno in certa q̄titate romanis. romani dando cō-
cedunt aliquibus de vniuerſitate illa ꝙ nō teneantur cum alijs
contribuere collectā. queritur an vniuerſitas tyburtina tātomi
nus ſoluere teneatur an vero nihilominus ſoluet integrā q̄tita
19 tem ⁊ videtur ꝙ † ad integrā q̄titatē teneatur. per. l. vbi priui-
legium vni conceſſum nō extenditur ad vniuerſitatem facit. ff.
de re. diui. l. inrantū. §. vniuerſitas. Specu. tenet cōtrarium in
Specu. eo. ti. per. l. creditores. C. de pac. ⁊ l. fi. C. ſi contra ius vel
vtili. publi. ff. de lega. i. l. ſi fundum. §. ſi libertas. ⁊ ff. de alimen.
lega. l. iij. de quo aliquid per Io. de lig. de reſcrip. accedens. vbi
20 vide. † Secūda queſtio eſt. pone quedā vicinia habet puteum
vel viam cōmunē que egeret refectione aliqui ex vicinia cauſa
vitandi omnes expenſas volunt renunciare vſui putei ⁊ vie. an
poſſint. videtur ꝙ ſic per. l. a reparatione. C. de aque ducta lib.
xij. ⁊ l. ad prioratus. C. de operi. publi. Guil. in Spe. eo. titu. §.
nunc dicendū. tenet eos cogendos etiā ſi vellent vſui renuncia-
re. niſi forte velint domū vicinie pro derelicta habere. ff. de lega.
ij. l. ſi quis filius. §. fi. ⁊ l. ſi heres. §. vias. vel dici poteſt aut cor-
ruit propter operis vitiū. aut in alia cauſa. ar. no. in. l. maritus.
⁊ l. ſi. in fi. ff. loca. vide ad predicta Bar. in. l. in cōcedendo. ff. de
aqua plu. arcen. ⁊ l. iij. §. ꝙ ſi actor. ff. de re iudi. ⁊c.

¶ De celebratione miſſarum. Rubrica.

1 ☞ Facilitas venie incentiuum tribuit delinquendi.
2 Labijs deo ſeruiri poteſt ⁊ ſacrificium offerri ⁊ nu. 10.
3 Hore canonice qualiter dici debeant ⁊ an ſine peccato nu. 12.
4 Clericus dicitur miles.
5 Coreas ducere vel cantilenas dicere in cimiterijs vel eccleſijs in
feſtis vel vigilijs eorum non licet.
6 Iudex ſi mandat aliquid ſpectans ad eius officium ad eum ſpe
ctat punire conſentientes eius mandatum.

a ¶ Nunquid autem pro talibus. adde bal. in. l. cum propo- nas. in. ij. colū. cir. fi. C. de nau. feno.

b ¶ Quia non poſſunt. Adde etiam. iij. caſus in glo. clerici te neantur ſoluere vectigalia p ſe ly. in. c. eccleſia ſctē marie. xij. col. de conſti.

c ¶ Stabitur ſacramēto. Ad de Bal. in. d. l. cum proponas in. ij. col. ad fi. C. de nau. feno.

d ¶ Dicens vo candos. Adde bñ facere q̄ di cit Fely. in. c. ij. in. vij. colū. in prin. extra de re ſcrip.

e ¶ Reſpōdet ꝙ inq̄tū. Ad de facere q̄ di cit Barto. in. l. pe. in. i. colū. cir ca fi. C. de pact. ⁊ ibi doct. ⁊ di ſcurre dicta pe Fely. in. c. ſi dili genti. extra. de fo. compe.

7 Ad horas canonicas dicendas an teneantur clerici beneficiati.
8 Euangelium legere vel dominus vobiſcum dicere non debent layci nec etiam moniales.
9 Clericus in minoribus exiſtens non beneficiatus non tenetur ad diuinum officium.
10 Labijs ſtare an ſufficiat in horis diuinis ſi cor diuertat ad alia.
11 Oratio an debeat eſſe vocalis.
13 Hore canonice ſunt ſeptem.
14 Hora canonica quid ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ qualiter dici debeant hore canonice.
15 Miſſa an ſit de horis canonicis.
16 Hore bte marie ⁊ vigilie mortuo; an ſint de neceſſitate dicēde.
17 Officium diuinum dicere omittenti ſine negligēti an poſſit imponi competens ſatiſfactio abſq; eo ꝙ non teneatur iterare.
18 Et an ſufficiat audire diuina officia.
19 Infirmus an poſt conualeſcentiam teneatur iterare ſeu dicere que omiſit in infirmitate.
20 Clericus intereſſens diuinis officijs ſi non intelligit ea que ſibi dicuntur an peccet.
21 Officio diuino non completo clerici exire non debent de choro.
22 Cimiterio polluto an eccleſia dicatur polluta.
23 Reconciliatio cimiterij polluti vel eccleſia cuius expenſis fieri debeat.
24 Ornamentorum exceſſus reſpectu valoris precij reprobatur in fratribus minoribus.
25 Ornamēta altaris an poſſint laycis commodari ad pompā pro nuptijs ⁊ alijs vſibus ſecularibus.
26 Hore debite que dicantur.
27 Cenſuram eccleſiaſticam exercere quibus liceat.

GRaui nimirum turba.

Due ſunt partes principales ꝙ primo ponit tres exceſſus principales. In ſecūda illos per ſuperiores corrigi mandat. ſcḋa ibi. Nec igitur. Prima in tres. ſicut tres ponit exceſſus. Nam primo tractat de exceſſibus clericorū in celebratione diuinorū. Scḋo de diſſolutione clericorum ⁊ laycorum. quas in eccleſijs ⁊ ſuis cimiterijs faciebant. Tertio de indecentia veſtimentorum vaſorū ⁊ ornamentorum

a ℭ Nota primo illō. Adde bon. tex. i ant. vt hi quī obli. in ſi. prin. et ibi glo. in verſ. faciliſ. ⁊ text. in l. ſi operis. C. de penis.

eccleſiaſticorū. ſcḋa ibi. nōnulli. tertia ibi. in multis. ℭ a † Not.
1 primo illud vulgatum facilitas venie incentiuum tribuit delinquendi concor. de vita ⁊ hone. cleri. vt clericorum. ℭ † Not.
2 labijs poſſe deo ſacrificiū offerri ⁊ ſeruiri. ⁊ ſic videtur ſm Guil. ꝙ in reddendo penſum ꝙ debetur deo ſufficit ꝙ labijs reddatur
3 ſic vt non ſemper applicetur mens in reddendo. ℭ † Not. qualiter dici debeant hore canonice ⁊ pſalmi quia cum puritate cōſcientie ⁊ animi deuotione ⁊ modeſtia non ſincopando vel tranſcurrendo. ⁊ maximenō intermiſcere vana colloquia. nam vt dicit hic Mat. toto corde vigilare debent dicentes diuinum officium ⁊ incūbere toto corde ad preces remota carnali ⁊ ſeculari cogitatione ⁊ ideo ſacerdos ante prefationem ꝑparat aſſiſtentium mentes dicendo ſurſum corda de conſe. diſt. i. quanto. ℭ Not. ꝙ ſine peccato dicēde ſunt hore ſm zenze. Ad hoc quia nō eſt ſpecioſa laus in ore peccatoris. Eccleſiaſtici. xxv. ſm Ste. ℭ Item no. ꝙ clerici debent hora congrua venire ad chorum ⁊ expectare vſq; ad finem officij ⁊ non exire ante ſine cauſa rationabili. ℭ No. clericos non debere portare vel ſecum facere portari aues vel etiam ſecum ducere canes venaticos maxime dum

b ℭ Et no. clericū. Adde de hoc do. Jaſ. in l. cēturio. in ſi. col. ff. de vulga. ⁊ pupil.

4 celebratur diuinū officium ⁊c. ℭ † No. clericos debere incedere
b cum congruentibus veſtibus ⁊ tonſura. b Et no. clericū appellari militē. facit ad no. per gl. in l. miles. in prin. ff. de re iudi. ⁊c.
5 ℭ In ver. nonnulli. no. contrafacientes coreas ⁊ dicētes cātilenas in cimiterijs vel eccleſijs in feſtis vel vigilijs eorum prout ſepe fit in rure ⁊c. ℭ In ver. in multis. No. vtendum eſſe condecentibus veſtibus ⁊ ornamentis ⁊ vaſis in cultu diuino; ⁊ condecentiam conſiderari ſm ꝗtitatem facultatū eccleſie ⁊c. ℭ In ver. ne igitur. No. ad quē; pertinet corrigere predictos exceſſus quia ad prelatos eccleſiarum ⁊ in defectum ⁊ negligentiam eorum locorum ordinarios ſi non ſunt exempti. alꝫ ad ſuperiores eorum. ℭ Et no. ꝙ predicti debent eſſe diligentes ad ſcienda et inueſtiganda. Ad predicta facit. l. i. C. de pri. carce. ℭ Not. hic ex ſi. ſm Stepha. ibi que ad diuinum ⁊c. que ſpectāt ad officiū prelatorum. ⁊ in quibus ſubditi teneātur obedire ſm Mat. ad

c ℭ De quolibet bñficiato. Adde tex. in c. ſi. xxv. diſtin. c. ſi. de reſcript. in vj. c. cū ſm apoſtolum. de preben.

6 qḋ alleg. vij. q. i. quia frater. ℭ † Item not. ſm eum ꝙ ſi iudex mandat aliquid ſpectās ad eius officium ad ipſum ſpectare putare contēnentem adimplere mandatū. de quo de tempo. or. ad
7 aures ⁊c. ℭ † Glo. miniſter. querit an clerici qui ſunt beneficiati teneātur ad horas canonicas dicendas. ⁊ inducit hunc tex. ꝙ non a ſui contrario inq̄tum loquitur ab eccleſiarum miniſtris.

d ℭ Ubi cōcludit. Adde qḋ not. do. Abb. poſt Jnno. in c. dolētes de celebra. miſ.

de quo remittit ad no. per ſe. ḋ. co. c. i. ſuper glo. ſi. Guil. hic dicit ꝙ ſi queritur quis teneatur ad horas canonicas eſt dicendū ꝙ quilibet promotus ad ſacros tantum etiā ſi ſit ſubdyaconus tantū. alleg. ḋ. co. preſbyter. Idē Ste. alleg. xxj. diſt. preſbyter. et
c xxij. di. c. ſi. Idem dicit de quolibet beneficiato de patrimonio Jeſu xpi etiam ſi ſit in minoribus. qḋ dicit procedere etiam ſi beneficium non ſit competens. ar. xj. di. clericus victum. ⁊ ſic equiparantur in hoc promotus ad ſacros ⁊ beneficiatus. diſcrepāt tamen in layco. quia cōſtitutus in ſacris non poteſt per aliū dicere infirmitate ceſſante. beneficiatus in minoribus ſic. de app. peruenit. Item cōſtitutum in ſacris excuſat ſola infirmitas. xvj. diſtin. §. i. ⁊ c. ſeq. beneficiatum in minoribus multa alia impedimenta excuſant. de appel. peruenit. Item excuſatur ꝑpter cōſuetudinem. vt no. in glo. de cōſue. cum omnes. Item propter ſtudium. de cle. cum ex eo. in. vj. ℭ Sed aduerte quia in iſtis duobus caſibus vltimis non probant iura preallē. ꝙ excuſetur ab horis dicendis. ſed a reſidentia ratione cōſuetudinis vel diſpenſationis facte ꝑpter ſtudium. vnde no. bene dictum Guil. qḋ ampliat dicta iura ⁊ ſm predicta iura debet intelligi dictum Jnno. ḋ. c. i. vbi dicit ꝙ quilibet clericus tenetur ad horas quia reſtringendum eſt ad beneficiatos prout etiam ibi no. Hoſtiē.
8 ℭ † Quid autem ſi layci vel moniales dicāt officiū an poſſunt dicere dominus vobiſcū. Reſpondet ꝙ non ſimiliter nec legere
9 euangelium. † Ex ꝑdictis patet ꝙ ſi clericus in minoribus nō beneficiatus non tenetur ad diuinum officiū. ⁊ hoc tenet Ste. per hunc tex. quia nemo tenetur militare proprijs ſtipēdijs. de
10 preſcrip. cum ex officij ⁊c. ℭ † Glo. fructuū labiorū. inducit hūc tex. ad queſtionem illam an ſufficiat ſeruire labijs in diuinis horis ſi cor diuertat ad alia. videtur ꝙ ſic p hūc tex. de quo Jnno. ḋ. eo. dolentes. facit qḋ no. in oratione. in de. i. ſ. de reliq. ⁊ vene.
d ſanctorū. in ſummula de oratione in. vij. membro d ibi concludit ꝙ ſufficiat ꝙ quis bona intētione inceperit. licet in progreſſu mens capiatur ad alia. quia primi motus non ſunt in poteſtate noſtra. ⁊ per illud qḋ habetur in pſalmo. xxxix. Cor meum dereliquit me. quod intelligit niſi tanta ſit euagatio ꝙ omnino attentio pereat quia tunc illud ſuccedit Cypriani quomodo te exaudiri a deo poſtulas cum teipſum non exaudias ſm glo. ibi forte etiam peccaret clericus habens dicere officium ſi mens rapitur ad alia. ⁊ in cogitatione illa inſiſtit licet attētio omnino non pereat. ſaltem quādo rapitur ad vana ⁊ ſaltem venialiter. ar. §. alijs. xxv. diſtin. Guil. hic vltra hunc tex. adducit ad predicta ſimile de eunte ad ſanctum Jacobum ex voto quia votum adimplet. licet non ſemper gerat in mente ſanctum. Jaco. ⁊ alia immiſceat. In contrarium alleg. quia plus corde ꝙ voce eſt pſallendum. xcij. diſt. c. ij. ad hoc Joā. xviij. ibi. Maledictus homo qui facit opus domini deſidioſe. poſſet dici ꝙ ſi aliquis immiſceat ſincopas vel omittat verſum vel pſalmū vel aliquam partem magnam vel modicā. ꝙ ſi hoc facit in choro cum alijs reiterat totus chorus propter ſcandalum. ſed ipſe ſolus per ſe ſub ſilentio vel ad partem. Si vero ſolus officium dicebat. et tunc ſi tempore omiſſionis erat ſic infirmus ꝙ non poterat commode dicere. tūc non tenetur iterare ſm Hoſtienſem. Innocen. tamen contra. Si autem non erat ſic infirmus. ⁊ tunc aut omittit ex malitioſa negligētia. ⁊ tūc tenetur iterare vel ad penas cōdignas ⁊ ſemper punietur de peccato omiſſionis. Si autem hoc facit preter propoſitum. ⁊ tunc non peccat ſm Jnno. ⁊ Hoſtiē. in dicto. c. dolentes. ꝙ intelligit Guil. mortaliter venialiter autē bene peccat. xxv. diſtin. §. alijs. ꝙ intelligit ſi non ſit facta magna interpolatio. quia alias peccaret mortaliter. Aliqui autem theologi ſm eum dicūt aliter. aut ipſe dat operam ſue omiſſioni. puta ponendo ſe circa fabulas. ⁊ tunc tenetur: aut ab alio rumpitur. ⁊ tunc non ſm Jnno. ḋ. eo. ſuper rub. ⁊ hic notat Matth. dicit ꝙ ſi ex negligentia omittitur aliquis verſus vel inſtantia ꝙ non peccat. nec tenetur a capite reincipere. etiam ſi dimitteret pſalmum. et non debet ad illum redire cum poſſet aliquod ſcandalum generare. ſed negligentiam ſuam confiteri tenetur. Nec ob. ꝙ maledictus dicitur qui negligenter diuinum officiū egit quia illud intelligitur de malitioſa negligentia. non autem de illa que prouenit ex meditatione diuina. ⁊ ſic ex leui vel leuiſſima culpa ⁊ pro hoc etiam ſm Pau. non ob. ille tex. qui imponit penam cenſure. que nō imponitur niſi pro mortali. xj. q. iij. nemo. ⁊ ſimiliter. c. i. ⁊ ij. xcij. diſtin. vbi hoc ponitur ſub precepto. Pau. dicit ꝙ Innocen. ⁊ Hoſtien. ḋ. eo. dolentes. dicunt ꝙ dicendo quis diuina non debet ad alia intendere niſi neceſſitas vel vtilitas que dilationem non capiat cogat eum de alijs cogitare de reg. iur. ꝙ non eſt licitum. Ipſe autem dicit ꝙ quia ſm Ber. Cor hominis vagum eſt ⁊ mobilibus omnibus mobilius. Non enim ſemper adeo eſt fortis homo ꝙ ſemper poſſit has cogitationes euitare. ⁊ ideo non ſemper in his peccat mortaliter. ſꝫ venialiter. Quia melius videtur dicere Guil. ſed certe

Guil.

11 Guil. loquitur in alio caſu vt patet in ſuis dictis. † Deinde po
nit Pau. hic quot requirũtur in oratione que ponit Jo. and.
in cle. ſi dñm in glo. magna ſub. vij. mẽbro. Tangitur etiam an
oratio debeat eſſe vocalis, de quo per glo. Jo. and. in loco proxi
me alleg. facit quod not. per Archi. de immu. eccle. decet. in. vj.
12 ¶ Sed querit hic zenze. †[a] an exiſtens in peccato teneatur ad
a horas dicendas. videtur ꝙ non per tex. hic qui dicit ꝙ dicende
ſunt cũ puritate cõſcientie. ſed exiſtẽtes in peccato taliter dicere
nõ poſſunt ⁊c. tenet ↄtrariũ per id qd̃ dicimus de excõicato qui
ratione excõicationis nõ excuſatur ab horis dicendis iuxta no.
xxviij. di. preſbyterũ ad quid autẽ proſint tunc habetur in. c. cũ
quidã. de pe. ⁊ remiſ. Guil. hic dicit ꝙ talis illas dicendo nihil
agit. quia nõ dicit eo modo quo debet ſicut concubinarij fures
predones ⁊ ſimiles ad hoc qd̃ dicitur in pſalmo ibi dixit deus
peccatori. Quare tu enarras iuſtitias meas. iij. q. vij. §. tria. vſ.
item teſtator. dicit tamẽ ꝙ debet illas dicere potius q̃ tacere. q̄
proderit vt deus illuminet mentẽ ipſius: ſicut ſi alia bona peni-
tentialia faceret. vt. d. c. ꝙ in te. ne ipſe reportet cõmodũ ex mali
tia ſua ſi releuaretur a dicẽdo diuinas horas omnino ad inſtar
layci vel clerici depoſiti vel excõicati dicere ergo poterit horas
13 ſuas ſm eum. xxviij. diſ. preſbyterũ. ¶ † Glo. canonicas. querit
quot ſunt hore canonice. Rñdet ꝙ ſeptem. ⁊ habetur. ẽ. eo. c. j.
Jdẽ Guil. dans verſus ex quibus colligitur quare ſunt ſeptem
vʒ. Jn matutino dãnatur tẽpore Chriſtus. Quãdo ſurrexit pri
mam canit ordo fidelis. Tertia cũ canitur tunc eſt cruciamina
paſſus. Sexta ſunt tenebre per mundi climata facte. Emiſſus
nona diuinus ſpiritus hora. Veſpere clauduntur Jeſu Chriſti
mẽbra ſepulchro. Chriſto biſſena cuſtodia traditur hora. Et di
citur biſſena hora quaſi vltima hora. ⁊ de hoc per Joã. and. in
14 dicto. c. j. ⁊c. † Quid autẽ ſit hora canonica. dicit Guil. ꝙ eſt ſa
crificium ſiue hoſtia laudis qd̃ vel quam deo qs offert de labijs
ſuis. vel dꝛ certa penſio deo debita ab his qui in ſortez dñi ſunt
aſſumpti pro quã in ſuſtẽtatione ꝓpria recipiũt patrimonium
Chriſti. ẽ. eo. c. j. ⁊ de prebẽ. cum ſm. ¶ Unde aũt dicatur hora
b dicitur ab oro oras ⁊ debẽt cõtẽplãdo dici. xcvj. di. c. ſi. ¶[b] Uñ
autẽ dicantur canonice. dicit ꝙ a canone. ꝙ eſt regula. xj. diſt. c.
pe. ⁊ ſi. Diuine autẽ dicũtur hore ex eo q̄ deo dicuntur. ¶ Sed
querit hic vlterius Guil. qualiter dicẽde ſunt hore canonice. vi-
detur ꝙ ſm cõſuetudinẽ vel cõſtitutionẽ rationabilẽ. xij. diſtin.
nouit. ⁊ c. ſeq. cum dicere hoc vel illud ſeu iſtũ vel illũ pſalmum
vel orationẽ iſtã vel illã non eſt ſub precepto. patet q̄ diuerſi di
uerſa dicunt. de cõſe. di. vj. in die. Ecõtra videtur ꝙ ſequendus
ſit modus romanus in ſacris vel officijs vt hic de temp. ordi. c.
j. ⁊ ij. ¶ Concludit ꝙ in ſecularibus clericis quo ad horas dicẽ
das modus eſt aſſumẽdus vel ab eccleſia romana vt in. c. in die
pecalle. vel a metropolitanana. xij. di. c. ſi. Fatetur tamen ꝙ non
reprobatur mos ſeu cõſuetudo que habet ꝙ aliqui ſunt cõtenti
tribus pſalmis tẽpore paſchali. licet eccleſia romana vel ſua me-
tropolitana hoc nõ ſeruet. xij. diſt. de his melius facit qd̃ no. in
c. placuit. ea. di. ⁊ qd̃ habetur in. c. in die. de cõſe. di. v. Jn regula
ribus vero dicit ꝙ ſeruabitur ordo ſue regule ⁊ priuatorũ ſtatu
15 torũ. xij. di. placuit. ¶ † Redeo ad gl. ⁊ quero an miſſa ſit de ho
ris canonicis. ⁊ rñdet ꝙ non. ſed de officio patet. q̄ epi de hone
ſtate inuitantur ad miſſas dicẽdas vel audiẽdas. de priuile. c. ſi.
in. vj. cum tamẽ ad horas teneantur ex neceſſitate nõ ex ſola de-
centia. Jdẽ Guil. Pau. Stepha. ⁊ Mat. Fatetur tñ glo. ꝙ in-
terdũ diſtributiones in eccleſijs ſtatuuntur ita pro miſſa ſicut
pro alijs horis canonicis facit. j. ti. ij. c. j. ad ſi. ¶ Contra ꝓdicta
opp. glo. ꝙ ſolum ſunt due hore. ⁊ non. vij. vʒ matutinalis ⁊ ve-
ſpertina. xj. q. iij. epũs in conſi. Rñdet glo. remittẽdo ad no. in. c.
ſi. xcij. di. ibi dicit Joã. ⁊ Lau. ꝙ hora matutinalis cõprehendit
omnes horas que celebrantur vſq; ad nonã incluſiue. veſperti-
na autẽ hora cõprehendit oẽs horas que celebrantur a veſpera
vſq; ad noctẽ ⁊ ſic horã veſpertinã ⁊ cõplectoriũ. ¶ Ad predicta
facit ꝙ dicebat Pythagoras. ſ. ꝙ duoꝝ temporum cura eſt ha
benda. ſ. mane ⁊ veſpere. hoc eſt eorũ que acturi ſumus. ⁊ eoꝝ
16 que geſſimus. ¶ † Juxta predicta queritur nũquid matutina
beate marie ⁊ vigilie mortuorũ ſint de neceſſitate dicende cum
dicantur hore ⁊ officiũ adeo ꝙ pretermittens illa ſine cauſa ſit
priuandus ſtipẽdijs ⁊ poſſit excõmunicari iuxta. c. clericus. xcj.
di. videtur ꝙ ſic. quia quicũq; ſe non cõformant moribus alioꝝ
deſidioſus aut intẽperatus eſt. xlvj. di. c. j. ⁊ eque punitur ſicut
omittens. xcj. diſt. clericus. Jn cõtrariũ facit quia ſole hore ca-
nonice ſunt ſm regulares ⁊ canonicas obſeruãtias. dicit Guil.
ꝙ ex quo eo. modo omnes illius eccleſie ſeruitores cõſueuerant
omnia premiſſa pro horis ⁊ loco horarũ dicere quilibet ad hoc
tenetur de cen. ex parte. ſecus ſi aliqui dicãt ⁊ aliqui nõ. etiam ſi
c plures dicant. ¶[c] † Ulterius querit nunquid omittenti ſeu ne
17 gligẽti dicere officium poſſit imponi cõpetens ſatiſfactio abſq;
eo ꝙ non teneatur iterare videtur. ꝙ non. quia eſt penſum hoc
eſt cẽſus quia ſicut ſeruus ad tributa tenetur. ſic clericus ad oĩa
officia. ẽ. eo. ti. c. j. xlj. di. omnis dicit ꝙ cõfeſſor imponere pote-
rit id qd̃ magis videtur expediens. ⁊ ideo dicit ꝙ poſſit aliã pe-
nitentiam imponere q̃ iterare horas ſi forte magnã multitudi
18 nem dicere omiſiſſet ⁊c. ¶ † Sed querit Pau. an ſufficiat au-
dire diuina officia. videtur ꝙ ſic per hunc tex. ibi aut eis inter-
eſſe ⁊c. Quia hoc credo intelligendũ in laycis ⁊ alijs qui non te
nentur dicere. Hoſtiẽ. dicit ꝙ ſi eſt nimis fatigatus ſufficit au-
dire ⁊ fortius ſi eſt infirmus. Fatetur tamẽ Pau. ⁊ idẽ Matt.
ꝙ tam ab audiendo q̃ a dicendo excuſatur infirmus ſi directe
vel occaſionaliter poſſet id ſibi obeſſe alle. de obſer. ieiu. cõſiliũ.
d quia infirmis non eſt lex poſita.[d] † Sed an infirmus poſt con-
19 ualeſcẽtiam teneatur iterare ſeu dicere que omiſit in infirmita-
te. dicit Jnno. ẽ. eo. dolentes. ⁊ c. j. ꝙ non ſed penitẽtia erit im-
ponenda de peccato omiſſionis. Alnarius dicit hoc non eſſe ve
rum q̄ ſi non tenetur dicere nõ peccauit omittẽdo. ⁊ hoc eſt ve
rum in omiſſione excuſabili. quia tũc nõ eſt peccatũ omiſſionis.
Sed Jnno. nõ intelligit de tali ſm Jo. de lig. intellige vt dixi. ẽ.
20 poſt Guil. ¶ † Sed an peccet clericus intereſſens diuinis offi-
e cijs[e] ſi non intelligit ea que ibi dicuntur. Jnno. ẽ. eo. ſuper rub.
dicit ꝙ ſic. q̄ debet habere cor ad deũ ⁊ illi pſallere. ¶ Glo. ra-
tionabili querit de exẽplo que poſſit eſſe cauſa rationabilis qua
re poſſit exire clericus ante finẽ officij ponit exemplũ. qñ cauſa
recreationis ex eo ꝙ nimis fatigatus eſt ſpiritus ſine ſcandalo
aliquantulũ erit de eccleſia iuxta no. poſt Jnno. ẽ. eo. dolentes.
Jdẽ ſi ſuperueniret infirmitas vel iuſte occupatio. vij. q. j. illud.
⁊ c. ſe. de cle. non reſi. ex parte. Jnnocẽ. ⁊ eo. ti. c. vno in. vj. Gl.
21 exeundo notat ex litera ꝙ † anteq̃ ſit dictum diuinum officiũ
clerici non debent exire de choro. nec mirũ. quia vt dicit glo. nec
layci miſſam audientes recedere debent ante bñdictionẽ ſacer-
dotis. alle. de conſe. di. j. miſſas. ⁊ c. ſeq. Jdem Stepha. ⁊ Guil.
per hoc dicit hic Guil. ꝙ clerici ante dictũ officium exeuntes ca
rebunt diſtributionibus quotidianis. alle. de cle. nõ reſi. c. vno
in. vj. facit de iudi. c. j. cum ibi no. Jdem zenze. ſubdens ꝙ nõ vʒ
ſtatutũ ꝙ intereſſens vni hore habeat integras diſtributiones
⁊c. ¶ Glo. vigilijs notanda eſt contra communem abuſum qui
viget ꝙ in vigilijs feſtiuitatum ⁊ in feſtiuitatibus ſiunt plures
voluptuoſitates quã alijs diebus. ¶ Glo. oratione de materia
orationis remittit ad no. j. ti. ij. cle. j. in glo. magna. ⁊ Pau. hic
colligit ex tex. dum dicit. Jn eccleſijs orationi deberent inſiſtere.
ꝙ in eccleſija eſt orandum. alle. de pur. poſt partum. c. j. vj. diſt.
in platea teſtamentũ. Jtẽ verſus orientẽ. alle. xj. di. eccleſiarum.
⁊ circa hoc alle. auctoritatẽ Mat. vj. ⁊ beati Caſſiani ⁊ qd̃ habe
f tur. xlj. diſt. parſimoniã.[f] Deinde ponit quid ſit oratio. ⁊ vnde
dicatur. ⁊ de virtute impetrandi de quo in cle. j. j. ti. ij. ¶ Glo.
coreas notãda eſt contra choriʒantes maxime in cimiterijs vel
eccleſijs. ¶ Gl. violatores querit quõ ex coreis diſſolutis ⁊ canti
lenis in eccleſijs ⁊ cimiterijs ſurgunt violationes. Reſpondet ꝙ
interdũ de ludo deuenitur ad rixas ex quibus ſolent ſequi effu-
ſiones ſanguinis vulnera ⁊ homicidia ꝓpter que polluũtur ta
22 lia loca de cõſe. eccle. vel alta. propoſuiſti. † An autẽ polluto ci-
miterio dicitur polluta eccleſia vel ecõtra habetur in tex. de con
ſecra. eccle. vel alia. c. j. in. vj. Guil. hic dicit ꝙ conſueuit fieri vio
latio talium locorũ propter talia vel propter emiſſionẽ ſeminis
23 vel propter effuſionẽ ſanguinis. † Cuius autẽ expenſis debebit
tunc fieri reconciliatio. ⁊ dicit Guil. ꝙ expẽſis illius q dedit dã-
num alle. de iniur. ⁊ dam. da. c. ſi. ⁊ hoc ſi conſtet. ſed ſi non con-
ſtet vel non ſit ſoluendo. ⁊ tunc tenebuntur illi qui erant in loco
delicti. His ceſſantibus cõtribuunt parochiani cũ rectore. ſicut
ad alia onera parochialia qui incumbunt alleg. de eccle. edi. c. j.
Sed contra hoc facit q̄ videtur ꝙ inſolidũ hoc onus incũbat
rectori. x. q. j. regenda. xviij. q. ij. non ſemel. ⁊ c. viſitandi. vbi dici
tur ꝙ totiens epũs viſitabit quotiens neceſſitas incumbit. et ſe-
mel procurabit de cen. cum venerabilis. Joan. de lig. hic dicit ꝙ
non credit hoc onus cõputari inter alia iura epalia cũ hoc eue-
niat caſu fortuito nec computatur inter alia que numerãtur in
c. conquerente. de offi. ordi. ⁊ c. dilectus. ¶ Quid autem ſi pro-
dicti nõ ſint ſoluendo dicit ꝙ epũs tenebitur facere gratie. x. q.
j. placuit ⁊. q. iij. cauendum. Juxta predicta querit Guil. quid ſi
epiſcopus diſtet a parochiali eccleſia per tres dietas ⁊ plus nũ-
quid ſibi fient omnes expenſe quas facit in eundo ſtando ⁊ re-
deundo. videtur ꝙ ſic ad inſtar teſtis. de reſcrip. ſtatutum. in ſi.
in. vj. ¶ Jn contrariũ facit quia pro vno tali actu. ſ. pro conſe-
cratione non debetur niſi procuratio vna per quotcũq; vadat
dietas de ſymonia cum ſit romana. x. q. j. decernimus. ⁊ c. epm.
⁊ c. placuit. Ad hoc quia redditus epiſcopatus ſunt ſtatuti et
cum ipſis diſcurrat per dioceſim ⁊ onera ſupportet. de vi. ⁊ ho.
de. cũ ab omni. ⁊ hanc partem dicit veriorẽ. Jdẽ zenze. ¶ Glo.
perturbatur remittit de perturbantibus diuinum officium ad
no. per ſe de appel. dilectus. ¶ Gl. indecentibus querit quãdo

a ¶ An exiſtẽs in peccato. Add de glo. no. ⁊ ibi no. Pe. de ancha. in. c. ꝙ quidaʒ de pe. et re. ⁊ panor. in. c. j. extra de celeb. miſſa.

b ¶ Unde aũt. Adde bene facere qd̃ dicit gl. in cle. ij. in ver. hora. de vit. et ho. cleri.

c ¶ Ulterius querit. Adde Jnn. ⁊ d. abb. in. c. j. extra de cele. miſſa.

d ¶ Sed an infirmus. Adde Jnno. in. c. j. extra de cele. miſ. quez refert do. Abb. in. c. j. de obſer. ieiu.

e ¶ Si nõ intelligit. Adde Panor poſt. Joã. and. in. c. dolentes in ſi. extra de celeb. miſſa.

f ¶ Deinde ponit quid ſit oratio. Adde Archi. in. c. debet de immu. eccle. li. vj. ⁊ Archi. in. c. j. xcv. diſt.

dicātur veſtes indecentes. Rñdet ꝙ qñ ſunt viles reſpectu eſti mationis. patet quia in hoc dicit cōſiderari facultates eccleſie. Item dicūtur indecētes ſi ſunt immūde. de hac tamē indecētia hic nō loquitur ꝓpter. ſ. dicta. ſed habetur de cuſto. eucha. c. ij.
24 ⁊ de cōſe. di. j. altaris palla. ⁊ c. vaſa. cū. ij. ſeq. † Aduertendum tamē qꝫ vt dicit glo. in fratribus minoribus circa ornamēta reprobatur exceſſus reſpectu valoris precij ſeu eſtimationis in cle.
25 exiui. §. quis de verb. ſig. vñ ibi debent eſſe mediocres. † Sed querit hic Matt. an ornamēta altaris ſeu palla que ponuntur ſuper altari deputata ad vſum diuinum licet non ſint cōſecrata poſſint cōmodari laycis ad pōpam pro nuptijs ⁊ alijs vſibus ſecularibus ⁊ an de veſte alicuiꝰ domine poſſit fieri planeta vel alius ornatus eccle. remittit ad no. de cōſe. di. j. ad nuptiarū. ibi dicitur ꝙ non. ¶ Glo. negligētiā inducit tex. ad q̄ſtionē an dioceſani poſſint ſe intromittere de iuriſditione inferiorū. ⁊ videtur ꝙ nō niſi in caſu negligentie per hūc tex. de quo remittit. de offi. or. cum ab eccleſiarū. ⁊ c. paſtoralis. Pau. dicit hoc eſſe verum qñ tātūmodo ad inferiorē ſpectat iuriſditio de iure cōmuni priuilegio vel cōſuetudine de offi. archi. dilecti. ⁊ de offi. ordi. irrefragabili. ⁊ d. c. cum ab eccleſiarū. ſecus ſi ſimul ſpectaret ad inferiorē ⁊ dioceſā. qꝫ tunc locus eſt preuentioni. de appel. vt debitus. ⁊ de offi. archi. c. iij. ⁊ ſi dubitare cōtingit quis perueniret deferendū eſt ſuperiori. arg. ſ. de preben. ſi a ſede in. vi. hec dicit vera. niſi minor haberet iuriſditionem a maiore. qꝫ tunc maior poſſet ꝓhibere minori exercitiū. ff. de iudi. l. iudicium ſoluitur de quo per Inno. in preallé. c. dilecto ſm Pau. ¶ Glo. ſuperioris querit quare hoc caſu nō dedit hec cōſtitutio ꝯtra exēptos delegatā poteſtatē ordinarijs. ſicut fecit in ſimili de ſup. neg. p̄la. c. vnica. de ſta. mo. c. ij. or re. do. c. ij. Reſpōdet ꝙ eſſet multū vilitata nimis fuiſſet preiudicatū exemptis. ideo voluit cōcedere ⁊c. ¶ Glo. debitis. arguit pro opi. Hoſti. in. c. j. ſ. eo. vbi dicebat ꝙ pulſare ⁊ pſallere horis debitis ſeruabatur in cathedralibus ⁊ collegiatis eccleſijs. nā hoc videbatur hic approbari per
26 hunc tex. † Que autē dicant hore debite. dicit hic Pau. ꝙ hore dici correſpondēt officio ⁊ non ecōtra. ⁊ has dicit horas debitas etiā ſi credat ꝙ pōpulus nō veniat ad eccleſiam ſm Hoſtiē. ⁊ hoc ꝓbat hec litera ſm Pau. Pſalli autē debēt predicte hore clericis aſtantibus in ipſis eccleſijs beneficiatis niſi iuſta cauſa excuſet. prout arbitrabitur prelatus camerarius vel adminiſtrator tēporaliū qui ratione officij vacare tenentur. de cle. non reſi. ex parte. ⁊ eo. ti. ad audientiā. Ad predicta vide per Joan. and. ſ. eo. c. j. hiſtoriā de heremita qui interdum habebat vuas maturas. interdū acerbas. interdū marcidas qui interrogans angelū quare hoc eſſet. reſpōſum accepit ꝙ primas vuas haberet qñ tēpore congruo dicebat horas. ſcdas qñ dicebat nimis ci-
27 to vel nimis tarde. tertias qñ omiſit. ¶ † Glo. exercere querit
a quibus non cōpetit exercere cenſurā eccleſiaſticā.ª Rñdet ꝙ feminis. licet prelatis. facit de peni. ⁊ remiſ. noua quedā. ꝙ glo. dicit iuxte ligendū prout not. c. dilecto. de ma. ⁊ obe. Quid autē de rectoribus curatis habetur. ij. q. j. nemo. vbi per gl. ⁊ Archi. de offi. or. c. ij. ⁊ c. cum ab eccleſiarū. vbi per glo. ⁊ doc. plenius per Hoſti. in ſumma de ſen. excō. §. quis poſſit excōicari. in vlti. col. ¶ Glo. ſcienda querit que ſunt iſta que debēt inſiſtere vt ſciant prelati. dicit ꝙ tria que colliguntur ex tex. ſ. cōcernētia diuinum cultum reformationē morum ⁊ eccleſiarū honeſtatē iura loquētia de primo ⁊ vltimo ſunt ſatis not. loquentia vero de medio ſunt multa. que enumerare eſſet potius laborioſū ꝙ vtile. gloſ. tamē enumerat aliqua de hoc loquētia ⁊ iſta ſufficiant. ¶ Querit hic Guil. zenze. ⁊ Ste. in ver. ne igitur. qui ſunt illi ad quos pertinet reformare hic ꝓhibita. Ste. dicit ꝙ Archi. archipſby. Primicerius Sacriſta ⁊ cuſtos. prout patet in ſingulis titulis. Guil. vero ⁊ zenze. dicunt ꝙ vbi eſt eccleſia cōuentualis vel collegiata. ⁊ habet ſuū prelatū immediatū. tunc ad illū primo loco ſpectat cura circa iſta minora. ſ. de pulſandis cāpanis horis dicendis certo loco ⁊ tempore. ⁊ de corrigendis circa diuinum officium negligētibus. alle. de offi. or. quanto. ⁊ ſi ſunt religioſi circa obſeruātias monaſticas. ⁊ hec dicūt ꝓcedere poſtꝙ quis eſt canonice cōfirmatus in prelatū per ſuperiorē ſuū. nam tūc habet poteſtatē exercendi cenſurā in ſubditos ſuorū collegiorū. iuxta no. de offi. or. cum ab eccleſiarū. de ſymo. ſicut. tales etiā poſſunt abſoluere ſuos ſubditos canonicos ab iniectione manuū adinuicem. licet glo. intelligat de regularibus tm̄ in. c. qñ. in fi. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. An autē tales poſſunt diſpenſare cum ſubditis vt ſe abſentare poſſint a beneficijs. dicūt ꝙ ſic ⁊ ex cauſa rationabili. alle. ſ. ne cle. vel mo. in. vj. c. ij. intellige tamē cū cōuentu vt ibi. ſtatutum autē generale circa nō reſidētes non poſſet facere qꝫ hoc ſpectat ad epm̄. de cōſti. cum oēs. ſed diſpenſare cū aliquibus ſic ex cauſa rationabili. vt p̄dixi. ꝙ intellige dūtamē eccl'ia non deſtituatur miniſtris. alr̄ ſecus de cle. nō reſi. c. pe. nec ob. c. cum non oportet. de ꝯſe. di. v. c. cōtumaces. l. di. qꝫ loquitur de clericis qui

a ¶ Rñdet ꝙ feminis. Adde Alex. in conſi. j. in. vj. col. ⁊ in ꝯſi. xxiij. in. iij. col. in. v. volu.

b ¶ Niſi ſoli epi. Adde que habentur ꝑ pa nor. in. c. cū ab eccleſiarum. de offi. ordi.

c ¶ Secūdo caſu. Adde q̄ habentur per do. Jaſ. in. l. j. ff. de offi. eiꝰ cui mā. eſt iur.

non habent aliū prelatū immediatū ꝙ epm̄. De materia ꝑ Jo. and. in decre. licet canon. in glo. pe. ⁊ ſuper ea. in. vj. ¶ Vltimo querit quis poſſit habere iuriſditionē tēporalē vel ſpiritualem. dicit ꝙ aut querimus de ſpirituali iuriſditione aut temporali. Prio caſu aut in his qui hñt curā ex poteſtate ſibi data auctorizabili inſtitutione aut iuris approbatione. aut cōfirmatione. aut delegata cōmiſſione. aut in alijs. primo caſu ſi querit de mulieribus. ille non poſſunt talia exercere. de ma. ⁊ obe. dilecta. In omnibus alijs ſubdiſtinguit. qꝫ aut loquimur in his que ſunt iuriſditionis ⁊ auctoritatis ep̄alis vt anathematizare. ⁊ nō poſ-
b ſunt ᵇ niſi ſoli epi. xxiiij. q. iij. corripiātur. aut loquimur de alijs. ⁊ tunc aut loquimur de conſuetudine aut de iure. primo caſu in pluribus locis non poſſunt niſi ſoli epi vel ab eis delegati. et eſt ratio qꝫ iam preſcripſerūt cōtra inferiores ꝑlatos. ij. q. j. nemo. exceptis tamē prelatis cōuentū vel collegiū habentibus. qui vt cōmuniter ſuper ſuis ꝓprijs religioſis cōuerſis ſeu clericis exercitium huius iuriſditionis retinuerunt ⁊ ea quotidie vtuntur vt dictum eſt ſiue talis ſit prior. de maio. ⁊ obe. cum in eccleſijs. ſiue Abb. de ſymo. ſicut tuis. ſiue alius quicūꝗ collegiatus ſiue etiam ſecularis. de vi. ⁊ ho. cle. qñ. Si vero querimus de iure. ⁊ tunc poſſunt de offi. ordi. cum ab eccleſiarum. ⁊ c. ſi ſacerdos. de quo remittit ad no. ꝑ Hoſti. in ſumma de ſen. excō. §. qs poſſet excōicare. Si vero querimus de alijs quibus nō eſt cōmiſſa cura per epm̄ vel ſuperiorē. nec de mandato eorū. ⁊ tunc aut loquimur de iuriſditione ſpirituali aut tēporali. ⁊ ſic eccleſiaſtica vel ſeculari. primo caſu non poterūt. Ratio qꝫ tales perſone nō poſſunt talia habere niſi per epm̄ vel ſuperiorē vel niſi forte habentes ab epo hoc alijs cōmittunt. de no. ope. nun. c. pe. Scdo caſu quando de temporali. ⁊ tūc aut querimus de eo cui eſt cōmiſſa iuriſditio a dño vero aut de illo qui creatus eſt per electionem.
c primo caſu pōt. vt. ſ. e. c. ſi.ᶜ ſcdo caſu. ⁊ tunc ſi illi qui elegerunt non faciunt vnū corpus collegiū vel vniuerſitatem ⁊ nō poſſunt dare iuriſditionē de excel. prela. dilecta. Si vero faciunt vnū corpus collegiū vel vniuerſitatem. vt quia fuerunt approbati per dñm temporalē expreſſe vel tacite vt quia dñs cōſtituit caſtrum vel admittit eorum ſubditum vel dat eis rectorem vel eps vocat collegium. ſ. de eccl. edi. ad audientiam noſtram. ⁊ tunc electus a talibus ſuper eligentes habet iuriſditionem quam dat ſibi lex eo ꝙ eſt electus. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ⁊ quia ⁊ hoc verum niſi aliquid faciant in preiudicium domini vel contra rationem vel iuſtitiam. C. de epiſ. ⁊ cle. conuenticulam.

1 ☞ Domeſtici cardinaliū ⁊ epōrum poſſunt dicere illud idē officium quod ipſi cardinales vel epiſcopi.
2 Officia diuina ſunt in ſingulis eccleſijs dicenda ſm morem metropolitane eccleſie.
3 Cathelani an peccent comedendo carnes in die ſabbati in ſtudio tholoſano.
4 In horis dicendis diſpenſare poteſt papa.
5 Electi in epos nondum cōſecrati non appellantur pontifices.
6 Domeſtici cardinalium an poſſint ſe coaptare cardinalibus in officijs diuinis ⁊ quid de cibis.
7 Monachus p̄fectus eccleſie ſeculari an debeat illam regere ſm officium ſeculare.

Signū proſus et con.

Primo ponit dictū. Scdo circa illud remouet dubiū. ſcda ibi. Nec adijciendū. Tex. ibi. Religioſis. In his erat maius dubiū ſm Ste. ꝓſertim qꝫ aliqui habēt ex regula effectū ordinis et
1 ſic non videbatur tale poſſe mutari. ¶ † Uo. ꝙ clerici ⁊ religioſi cōmenſales ⁊ domeſtici Cardinaliū ratione eccleſie vel epōrū poſſunt dicere illud idē officiū ꝙ p̄dicti cardinales vel epi. nec tenentur ad aliud officiū dicēdū. ¶ Et ſic no. ꝙ ratione domeſti-
2 citatis aliqd ꝯceditur ꝙ alr̄ nō concederetur. ¶ † Uo. ex hoc verbo indulgemus ſm zenze. ꝙ de iure cōi eſſet ſecus. nec mirū qꝫ in ſingulis eccleſijs de iure ſunt dicēda diuina officia iuxta morē metropolitane eccleſie. xij. di. de his de coſe. di. j. altaria. per hūc
3 tex. dicit hic Guil. ꝙ † videntur peccare cathelani comedentes carnes in ſtudio tholoſano in die ſabbati. licet non peccarent in ſua patria ꝓpter cōſuetudinē que eſt ibi. facit de cōſe. di. v. quia dies. ⁊ hoc dicit tenendū. ſ. ꝙ peccent. alle. xij. di. illa a ſenſu ꝯtrario. Econtra dicit ꝙ nō peccant tholoſani comedētes carnes in cathelonia niſi reſtringatur ad alios tm̄ ſed cathelanos. Scdo per
4 hunc tex. in fi. ibi nec ad dicēdū dicit ꝙ † papa pōt diſpēſare in horis dicēdis arguendo de parte ad totū ⁊c. qd̄ no. glo. romane eccleſie. querit quid in cōmenſalibus cardinaliū eccleſie rauēnatis vel cōpoſtellis. dicit ſecus a cōtrario. alle. de offi. archipreſbyteri. c. ij. ⁊ no. de ꝯſti. cum oēs ſuper. ij. glo. Idē Pau. ⁊ eſt ratio ſm eum qꝫ tales nō ſunt ſimplr̄ cardinales. xxxij. q. ij. panor. Fatetur tm̄ ꝙ interdū principales ſacerdotes vocantur cardinales. vt. d. c. ij.

vt.d.c.ij.de offi.Archi.an autē aſſiſtētes cardinalibus rōne eccle
ſie intelligantur reſidere.dicit q ſic alle.no.per Hoſtiē.de cle.nō
5 reſi.dilectus.¶ †Glo.pontificū querit an hoc priuilegium ha
a beant electi in epos nondū cōſecratos. Rūdet q non^a qꝛ tales
non appellātur pōtifices.Idē Pau.alle.de trāſla.ſila.c.ij. Idē
Guil. Ste.hic tenet ꝯtrariū ꝓpter rationis idētitatē. Itē quia pri
uilegium datū vxori cōuenit ſponſe.ff.de iure dotiū.l. ſi ſponſo.
Jo.de lig.dicit primū eſſe verius. tum qꝛ loquitur de pōtificibus
q non cōgruit electis tñ.tum qꝛ hoc priuilegiū eſt cōceſſum in
6 reuerentiam ordinis ꝛc.¶ †Glo.poſſit. querit an teneantur ſe
coaptare cū officio cardinaliū vel epōꝝ iſti cōmenſales. dicit q
nō ſed poſſunt quicqd autē poteſtati cōmittitur id iuris neceſ
ſitati nō ſubijcitur.ff.de iudi.l.nō quicquid. Idē Pau.alleg.de
offi.dele.cōſuluit. Contra q opp.de no.xvj.q.j.de monachis ꝛ
per Goſ.in ſumma de ſta.mo.ver.ſed nūquid. ꝛ per Hoſtiē. in
ſumma huius ver.ſed nūquid tales.per q videtur q etiā tenean
tur. Soluit q ꝑdicta loquūtur in monacho in totū trāſlato ad
eccleſiā ſecularē qui non dꝫ illi ſeruire ſm officiū monachale ꝛc.
¶ Gl.officijs ꝙrit an poſſunt ſe coaptare in cibis. Rūdet q ſic
hic nihil dicit.ſed bñ feciſſet hoc declarare ꝛ addere per no.xvj.
q.j.c.iij.Pau.hic dicit q idē videtur dicēdū allegat.xlj.di.ſi qs.
7 alis quiſquis.facit qd no.in.d.c.iij.ꝛc.¶ †Glo.coaptare indu
cit tex.ad queſtionē an monachus qui eſt ꝑfectus eccleſie ſecula
ri debeat illam regere ſm officiū ſeculare.an vero ſm officiū mo
nachale per hūc tex.ꝛ hic tenet Jo.xvj.q.j.c.iij. ꝛ Goſ.ꝛ Hoſt.
in locis preal le.in glo.de preſcrip.cū olim. Sed aduerte qꝛ vt di
cit gl.hec decre.poteſt induci ad oppoſitū.nam hec videtur eſſe
ſpecialis indulgētia.ꝛ ſic per cōſequēs in cōtrariū debet eſſe ius
cōmune. Sol.glo.hic loquitur in his qui nō ſunt ꝑpetuo trāſla
ti.ſecus in termino ꝙſtionis ꝑdicte.ideo tunc nihil habet cōmu
ne cum monaſterio.alle.xvj.q.j.ne pro cuiuſlibet. Idē hic Ste.
dicens q in caſu decre. qꝛ indefinite loquitur poterūt in omni
bus diuinis officijs coaptare officium cardinaliū vel epiſcopo
rum vel ſuperiorum quorum ſunt cōmenſales.

¶ De baptiſmo ꝛ eius effectu. Rubrica.

1 Baptizari debet quis in eccleſijs vbi ſunt fontes baptiſ
males.
2 Regali dignitati ſeu principali ferendum eſt.
3 Baptizare cui ex officio competat.
4 Palatium ꝛ aula qualiter differant.
5 Baptizare an poſſit quis in omnibus eccleſijs.
6 Baptizandi actus an poſſit per laycum exerceri.
7 Principis appellatione quid comprehendatur.
8 Princeps an ſit maior marchione duce comite ꝛ barone.
9 Tyrannus quis dicatur.
10 Liberorum appellatione an veniant nepotes.
11 Et an comprehendantur nepotes naturales tantū ꝛ non legiti
mi deſcendentes ꝑ maſculos.
12 Nobilitati comparatur literatura.
13 Baptizare an poſſit laycus propter neceſſitatem.
14 Preſentes in facto dānato an debeāt haberi pro facientibus.

Reſenti inhibem⁹.

Tres ſunt partes principales qꝛ primo
ponit regulam. Scdo duos caſus excipit
ab ea. Tertio punit cōtrafacientes. ſcda
1 ibi niſi. tertia ibi autē.¶ †No.q quis dꝫ
baptizari in eccleſijs vbi ſunt fontes ba
ptiſmales.ꝛ nō in aulis vel alijs priuatis
domibus. ¶ Not.q hoc fallit in liberis
regum ꝛ principum. ꝛ generaliter in alijs ſi neceſſitas hoc ſua
2 det. †^b Ex quo no.q neceſſitas legē nō habet. ¶ Itē no.q eſt
b deferendū dignitati regali ſeu principali.facit qd habet de offi.
dele.ſane.ꝛ.c.paſtoralis.ꝛ de prebē.de multa.in ſi.¶ No.punirē
dos cōtrafaciētes vel ſuā ꝑſentiā exhibētes in talibus.ꝛ ſic nota
puniri intereſſentē.ſicut facientē.vide Bar.ff.de fur.l. is q opē.
ꝛ.l.qui ſeruo.§.ſi duo.¶ No.talē debere penā imponi per quā
3 veriſimiliter alij terreantur.¶ †Glo.nequis querit cui com
petit ex officio baptizare. Rūdet q preſbyteris.facit ſm Pau.
de cōſe.di.iiij.cōſtat.de diaconibus autē remittit ad no.xciij.di.
diaconus.Pau. hic dicit q abſente ſacerdote ꝛ neceſſitate im
minēte pōt diaconus baptizare.alle. preal le.c. diaconus. Itē qꝛ
diaconus in neceſſitate pōt cōfeſſionē audire.de fur.c.ij. nō pōt
tamē tūc abſoluere vt ibi no.per Hoſt.facit qd no.de offi.or.pa
ſtoralis.in glo.quo caſu.cōprehendit ergo hic per hāc indefini
tam locutionē oēs ꝑdictos. Idē dicit Pau. in quocūqꝫ alio cū
c litera hic generaliter loquatur.^c ꝛ qꝛ iſtud ſacramētū pōt ꝯferri
etiā a quocūqꝫ layco mare ꝛ femina in neceſſitate. xxx.dist.§.

verum.de cōſe.di.iiij.a quodā.ꝛ.c.ſanctū eſt.ꝛ de ſum. tri.c.j.§.
4 ſacrā.facit.j.q.j.q quidā. ¶ †Gl.aulis.exponit hoc verbum.
Idē Ste.dicens q aulas regulariter appellamus ſalas.de qui
bus.xxxv.di.eccleſie principes alio nomine palatiū.de app.qua
fronte. Sed proprie in hoc differunt qꝛ palatiū eſt imperatoris
regū ꝛ principū ꝛ magnatū. Aula vero inferiorū. xxij.q.viij.cō
uenior.hic tamē vnū ponitur pro alio quia hic appellatur aula
5 etiam regū.¶ †Glo. deputari. querit an in omnibus eccleſijs
poſſit quis baptizare. Rūdet q nō.ꝑponderat enim hoc verbum
ad qd alle.cōcor.quaſi velit q etiā in eccleſijs vbi nō ſunt depu
tati fontes nō licet baptizare.ꝛ hoc tenet hic Pau.in pluribus
autē eccleſijs cōſueuerunt eſſe fontes.xiij.q.j.§.j.xvj.q.j.de decī.
tales eccleſie vt dicit glo.hic dicūtur baptiſmales.de no.ope.nū.
c.j.in prin.cū ſi.dicuntur etiā matrices qꝛ per baptiſmū renaſci
mur.de deci.ex tranſmiſſa.j.de ſen.excō.de.j. facit ſm Pau. de
tranſla.ꝑla.c.ij. Idē zenze.alle.de cōſe.di.iiij.c. veniſti ad fontē.
ꝛ.c.ſeq. Idē Ste. qꝛ ſicut mater carnalis nos generat ſic eccleſia
per baptiſmū nos in xpo regenerat. alle.ꝫ.eo. debitū.xvij.q.ij.
peidē.de cog.ſpiri.ſi viri.ꝛ.c. Martinus. ideo autē in talibus
eccleſijs debet quis baptizari ſm Mat. qꝛ ſpiritualia maxime
baptiſmatis debēt in eccleſia celebrari.alle.xxiij.diſ. in noīe dñi.
ij.q.ij.preceptū.xxiij.q.ij.cōuenior de elec.cū terra. An autē di
catur quis habere curā baptizandi. remittit Pau. ad not.per
Hoſti.de cle.nō reſi.c.qꝛ nōnulli.nam videtur q per talē actum
debeat dici habere curā ex eo qꝛ baptizans adultū debet ipſum
inſtruere in articulis fidei.de cōſe.diſt.iiij.ante oīa.xxx.q.j. pla
cuit.hoc autē pertinet ad preſbyterū curati.de vi. ꝛ ho.de.c.vt
6 vnuſquiſqꝫ.¶ †In ꝯtrariū facit qꝛ iſte actus baptizādi poteſt
exerceri per laycū.xxx.q.j.ad limina.ꝛ vꝫ ni caſu ſi ſiat forma de
bita cum intētione baptizandi. ꝛ ſic nō eſt de cura penitentiali
vel iudiciali cuius laycus ſicut ꝛ mulier eſt incapax. de pe. ꝛ re.
noua quedā.ꝛ.c.omnis de maio.ꝛ obe.dilecta.xcvj.di.bene qui
dem.ꝛ hoc dicit verius eſſe ꝛc. ¶ Glo.regū.alle. cōcor.in prin.
que tamē vt glo.dicit ſolū probant de rege.ſ.q ei ſit deferendū.
d ſed hic additur etiā de principe.facit cle.j.de teſti. ¶^d †Iuxta
7 predicta ꝙrit glo.qd cōtineatur hic nomine ꝛ appellatione prin
cipis.nam videtur nomē valde generale. deus enim appellatur
princeps Eſaie.ix.ibi pnceps pacis ꝛc. Interdū Ang. interdū
papa.interdū epi vel alij iudices eccleſiaſtici.xxxvi.di. ecce prin
ceps.interdū imperator.interdū alius principans ꝑplo vel cer
to loco vt patet in aut.ꝛ in iuribus alle.in glo. Si ergo ſic gene
raliter ſumitur nomē princeps pro oī habente principatum ſeu
dominationē vel dominiū populi vel loci ſeqtur q quis habens
baroniā aliquā erit princeps. Ad hoc qꝛ ꝛ ſimiliter dici pōt lar
ge rex quilibet regēs ꝓuinciā vel dñium certi loci ꝓpter gētes
populū vel plebē.xxiij.q.iiij.duo iſta. Itē qꝛ apes dicuntur ha
bere principē.vij.q.j.in apibus.ꝛ ſimiliter diabolus dicit prin
ceps mūdi ꝛ vitiorū. Jo.xvij.alſ.xiiij.de pe.diſt.ij.princeps.vñ
autē dicatur princeps dicit glo.q cōponitur ex noīe prim⁹ ꝛ ver
bo capio.ꝛ ſic dicitur princeps.quaſi primū locū capiens vel di
gnitatē. Si autē ſic large ſumeretur hoc nomē princeps ꝓ omni
habēte principatū ſeu dñium vel dominationē populi vel loci
in aulis multorū priuatorū poſſet celebrari actus baptizādi qd
videtur abſurdū.ideo glo.cōcludit q hic ſub appellatione prin
cipis cōprehenditur certa dignitas ſecularis ſic vocata vt patet
in principatu achaie ꝛ ſimilibus.addit Step. ꝛ olim bohemie.
alle.de accu.veniēs.ꝛ ad hāc tantā dignitatē dicit reſtringendā
8 de.facit de ver.ſigni.c.ꝙuis. † An autē princeps ſit maior mar
chione duce comite ꝛ barone. Rūdet q ſic arguendo ex ordine
litere decre.fundamenta.§.vt autē de elec.in.vj. vbi poſt impera
torem regē ꝛ principē ſummittit de marchione ꝛ ꝑdictis ꝛ alijs
habētibus notabilē potētatū.vnde ex ꝑdictis hic glo.concludit
q hic ſumitur principatus ꝓ notabili potētatu merito regi cō
parando.ſecus igitur in alijs potētatibus qui nō ſunt digni cō
parari regi.facit decre.fundamenta in ſi.preal le. Guil. hic dicit
q hoc caſu relinquitur arbitrio baptizātis qui dicantur princi
pes qꝛ eſt nomē valde generale maxime cū legatur eccleſiaſtici.
xj.q pecunia omniū eſt regina prout de facto videmus.nā pro
pter affinētiā pecunie reges ꝛ principes tradūt ſuas filias filijs
ruſticorū ſequētes verbū Hoſti.poſitū de cōſan.ꝛ affi.tua nos.
ꝛ de prebē.in.c.venerabilis.vbi dicit q ſi diſputas de genere.di
ſputas de nobili.ſed Guil.dicit q ſalua pace Hoſti.propagatio
alicuius clari ſeminis ꝑculdubio ſuā poſteritatē nobilitat. xvj.
di.gens anglorum.xviij.di.c.ij.melius in extrauagan. execrabi
lis Jo.xxij. Pau.hic tenet cū glo. Ste.hic dicit q quoad ꝓpo
ſitum de quo hic agitur intelligit indiſtincte ſub noīe principis
quēlibet preſidētē nec reſtringit ad dignitatē etiā que ſit poſt re
gem.ſed de magnis ꝛ potētibus viris qui quaſi equiparantur
regibus ſicut Comes Flādrie ꝛ dux britānie. Fatetur tñ q late
prelati eccleſie dicūtur principes vt gl.dicit.ſed de iſtis non pōt

a ¶ Quia ta
les nō appellā
tur. Adde ea q
dicit Fely. in.c.
cam te in prin.
de reſcrip.

b ¶ Ex q not.
Ad iſtam regu
lam. vide pul
chre Iaſ. in.l.
ſi.in pe.colū.C.
de teſta.

c ¶ Et qꝛ iſtud
ſacramentū po
teſt. Adde pa
nor. in.c.ij. ad
ſi.de iudi. gloſ.
no.ꝛ ibi docto.
in. c.j. de cleri.
non ordi.mi.

d ¶ Iuxta pre
dicta querit gl.
Adde gl.in cle.
j.de teſti.

a ⁋ Item im- perator. Adde Bald. pulchre. in probe. ff. in fi. col.

hic intelligi q̄ nõ habẽt liberos. Itẽ q̄nq̄ papa dicit̃ princeps.
de cõſe. diſt. j. corpora. ⁊ ſimiliter eadẽ ratione nõ põt de illo in-
telligi. ⁋ a Itẽ imperator ⁊ rex vt gl. dicit ꝓpter q̄d iſtud verbũ
aliq̃n ponitur vt genus. ⁊ tũc ſumitur ꝑ omni eo qui ſ̄ponitur
genti loco vel ꝑp̃lo. ⁊ dicitur tũc princeps quaſi primũ locũ ca-
piens. Aliq̃n ſumitur in ſpecie pro certa dignitate vt achaie et
olim bohemie de accu. veniẽs. Quia credo glo. veriorẽ. quia in
exorbitãtibus ſtricta eſt faciẽda interpretatio vt regula que a in
re de reg. iur. in. vj. Forte tamẽ glo. idẽ voluit ꝙ Stepha. lz non
6 clare appareat. ⁋ † Iuxta p̄dicta queritur cũ glo. nunquid hic
cõprehendantur tyranni qui ſunt in italia dicit glo. ꝙ nõ. Mo-
uetur. q2 ſ̄m Greg. tyrannus ꝓprie eſt qui in republica nõ iure
principatur. ad hoc etiã alle. dictũ philoſophi qui dicit ꝙ ſicut
regnũ eſt rectus principatus ita tyrannides eſt peruerſum do-
minium. de quo habetur quarto ⁊ quinto politicorũ. Item q2
princeps tendit ad bonũ cõmune. tyrannus ad propriũ. ⁊ ideo
non eſt dicẽdus princeps. ⁊ per conſequens tales q̄tũcũq̄ ſint
potẽtatus nõ includit hec cõſtitutio nec eſt veriſimile tales hãc
cõſtitutionẽ velle priuilegiare. ad hoc de reſcrip. ſi gratioſe in. vj.
⁊ ff. de leg. j. l. legata inutiliter. nec ob. de p̄ſcrip. c. p̄ſidẽtes in. vj.
vbi illa cõſtitutio locũ habet etiã in tyrãno quia illud ſpeciale fa
uore fidei cũ glo. cõcor. Pau. q2 tales tyrãni carent iuſto ti. ⁊ ſic
cum a iure repellantur non priuilegiabuntur ab illo ar. xvj. q. j.
legi. ⁊ de prebẽ. non põt in. vj. ⁊ melius in. c. eam qui. Idẽ Ste.
quia tales ſunt vſurpatores ⁊ puniendi. ar. l. iij. §. j. ff. de bona.
10 inter vi. ⁊ vxo. ⁊ ff. ꝙ vi aut clã. l. ſeruus ⁊c. ⁋ † Glo. liberi quo-
rũ an hic cõprehendantur nepotes ex filio ⁊ alij deſcendentes.
Rñdet ꝙ ſic per. l. liberorũ. ff. de vb. ſigni. cõtra ꝙ opp. de. §. fi.
inſti. qui dari tuto. poſſunt. Sol. appellatione liberorũ cõprehẽ
duntur nepotes ⁊ ceteri deſcendẽtes ⁊ ita loquatur q̄d dici ꝑ pri
me. ſed appellatione filiorũ regulariter nõ cõprehenduntur ne-
potes. vt in cõtrario. Fallit in. l. filij. ff. de verb. ſigni. ⁊ ibi de hoc.
quia fallit vbi agitur de dura ſeparatione vt. l. ꝑ̃da. l. poſſeſſionũ.
C. cõmuni vtrunſq̄ iudi. Sed an hic cõprehenduntur nepotes
deſcendẽtes ex feminis. Rñdet glo. ꝙ nõ. ſed ſolũ deſcendentes
ex maſculis alle. l. liberos. in fi. ff. de ſena. ⁊ de penis. vbicũq̄ in
vi. Hoc puto q̄ñ agitur de priuilegio cõceſſo vel de pena contra
11 ius cõmune alias ſecus. l. j. C. de cõdi. inſer. ⁋ † Sed an cõprehẽ-
dantur nepotes naturales tñ ⁊ nõ legitimi deſcendentes a ma-
ſculis. videtur ꝙ ſic per. l. liberorũ. j. reſpõſo. ſuperius alleg. acce
dant no. de proba. in p̄ſentia. in prima glo. in prin. ⁊ poſt Hoſt.
de ſen. excõ. ſi vero. §. fi. glo. dicit verius eſſe tales nõ cõprehẽdi.
per. l. cum legitime ⁊ q̄d not. ibi. ff. de ſta. ho. ⁊ inſti. de nup. §. fi.
cum ſimi. alle. in glo. Non ob. contraria ⁊ primo. d. l. liberorũ. q2
debet intelligi de legitimis vt ibi no. nec ob. no. in decre. in p̄ſen-
tia. q2 rñderi poteſt per no. in. l. ex facto. §. ſi quis rogatus. ff. ad
trebellia. q2 vt hic refert Pau. eſt dicendũ ꝙ aut ſit mẽtio de li-
b berisa lege b ⁊ intelligitur de iuſta ſobole vt hic aut ab homine.
⁊ tunc intelliguntur de naturali niſi cõiecturata volũtas ſit in cõ
trarium. facit q̄d no. C. de inſti. ⁊ ſubſti. l. generaliter. Iacob. de
arena aliter dicit vt hic refert Pau. ⁊ Io. de lig. quia naturales
cõcepti in facie matrimonij licet matrimoniũ ſit nullũ cõprehẽ-
duntur appellatione liberorũ. ff. de leg. ij. l. cũ pater. §. rogo. ſecus
ſi ſine velamine matrimonij. vt. d. §. ſi quis rogatus de quo per
Io. de lig. in. d. c. in preſentia. Quando autẽ dicantur concepti
in velamine matrimonij. dic quãdo cõtrahitur matrimonium
ſeruata forma. c. cum inhibitio de clan. deſpon. Itẽ nõ ob. l. libe
ros preallc. quia intelligi debet de naturalibus ⁊ legitimis. ⁊ ibi
no. ⁊ ſic quo ad honores ſuccedunt tñ legitimi. Itẽ non ob. no.
per Hoſtien. in. c. ſi vero. q2 illud procedit quo ad reuerentiã pa
rentum in qua bene habetur ratio naturaliũ tantũ. ſed quo ad
cõmodum liberorũ vel honores nõ. cum glo. cõcor. Pau. Non
ob. ꝙ in actu vbi nõ agitur de paterna ſucceſſione nõ eſt differẽ
tia inter legitimũ ⁊ naturalẽ. quia reſpõdet Pau. per. c. liberi.
xxxij. q. iiij. ⁊ quia cum eadẽ ſolẽnitate formali non baptizantur
naturales cum qua baptizantur legitimi de materia plene per
Bar. in. d. §. ſi quis rogatus. vt in. d. l. generaliter. ⁊ ibi per Cy.
⁊ Bar. in. l. liberorũ preallc. ⁊. l. tutelas. ff. de capi. dimi. ⁊ de vb.
12 ſigni. deteſtatio. §. familie. ⁋ † Glo. neceſſitas. notat cõparari
neceſſitatem nobilitati. alibi autem cõparatur literatura nobili
13 tati. de preben. c. penul. ⁋ † Glo. periculo. ponit exempla. Sed
circa hoc querit. Mat. an exiſtẽte tali periculo pueri baptizãdi
poſſint baptizari a layco. dicit ꝙ ſic. quinimmo ⁊ ab heretico.
xxiiij. q. j. ſi quẽ forte. ⁊. 3. de ſum. tri. c. j. in fi. Requiritur tamen
ſ̄m Inno. vt ipſe hic refert vt quis ſit baptizatus ꝙ baptizans
14 hoc intendat de quo per eum. 3. eo. ſi quis puerũ. † Quot autẽ
modis dicat̃ baptiſmus. ⁊ quot ſint eius dona. no. j. q. j. firmiſſi
me. ⁊. xxx. q. j. c. j. ⁊c. ⁋ Glo. preſentiam. opp. ꝙ prebens preſen-
tiam talibus baptizantibus in locis prohibitis nõ debeat indi-
ſtincte puniri. de ſta. mona. cle. ne in agro. §. porro. in fi. ⁊. §. ſeq.

b ⁋ Et intelli- gitur de iuſta ſo- bole. Adde ale xan. in conſi. ij. in. ij. col. vol. vj. q2 appellatione in. j. volu.

Soluit hic de prebẽtibus preſentiã ex ꝓpoſito ibi extra ꝓpoſi-
tum ⁊ caſu. facit de vi. ⁊ ho. cle. cleri. cum ſi. allega. in glo. Idem
alle. ne cle. vel mo. ſententiã. ⁊ de clandeſti. deſpon. c. fi. Idẽ Guil.
⁊ zenze. colligẽtes ex hoc ꝙ preſentes in facto dãnato pro faciẽ-
tibus haberi debent q̄d dicit Guil. eſſe verũ ſi per eorũ p̄ſentiã
videantur cõſentire facientibus. ⁊ ſic dicit intelligẽdũ de homi.
ſicut dignũ. zenze. dicit hoc verũ ſi per preſentiã impendant fa-
uorem facientibus. alias ſecus. Pau. hic dicit ꝙ hic non preſen-
tia deliberata neduz cooperatiua ſed etiã aſſociatiua vel viſiua.
alleg. prealle. c. pe. in fi. de exceſ. prela. ex litteris. ⁊ hoc inducit ad
no. in cle. eos qui. de ſepul. in verbo ſepelire. circa q̄d aliqua ver-
ba hic ſpargit. ſed dic plene vt ibi fuit dictum.

⁋ De reliquijs ⁊ veneratione ſanctorum. Rubrica.

1 Si Dominus in laudibus familie commendatur.
2 Arguere a minori an liceat.
3 Sacramentum corporis chriſti ſumpta cena fuit inſtitutum.
4 Homo nobilior eſt angelis.
5 Corpus chriſti quare omni die in eccleſijs celebratur ⁊ nu. 24.
6 Feſtum omniũ ſanctoꝝ quare fuit ab eccleſia inſtitutũ ⁊ nu. 26.
7 Feſtum corporis chriſti qua die celebrari debeat.
8 Indulgentie concedantur ſolum vere penitentibus ⁊ cõfeſſis.
9 Scriptores librorum an gaudeant priuilegijs ſcholarium.
10 Familiares epiſcoporum non debent grauari pro rebus ⁊ per-
ſonis ſicut nec epiſcopi.
11 Domino an competat actio pro iniuria familie.
12 Dominium ſeu iuriſditionem non poteſt dominus a ſe abdica
re: nec epiſcopus ea que ſunt iuriſditionis epiſcopalis.
13 Sacramẽtum eucharistie quare fuerit ſumpta cena inſtitutum
⁊ an poſt cõmeſtionem ſumere illud ſit peccatum.
14 Sacramenta eccleſiaſtica quare fuerint inſtituta.
15 Eucharistia de qua materia confici debeat.
16 Eucharistia quare dicatur ſacramentum et an in ſacramento
eucharistie alia ſit tranſubſtantiatio corporis alia ſanguinis et
ſic an ſit vnum ſacramentum vel duo.
17 Acetum in ſacramento corporis chriſti an tranſubſtantietur.
18 Sacramẽtum eucharistie quibus fuerit in cena dñi tributum.
19 Et an hoc ſacramẽtum ſit ſuper omnia precioſum ⁊ ſummum
⁊ an ſit maius ſacramento baptiſmi.
20 Lachrymas effundit quandoq̄ aliquis ex letitia ⁊ deuotione et
quandoq̄ ex dolore.
21 Luctus quid ſit ⁊ quot ſint eius ſpecies.
22 Opus meritorium an ſit laudabilius in vouente vel profeſſo
q̄ in alio.
23 Corpus chriſti quando deſinat eſſe in eucharistia.
25 Chriſma an poſſit fieri tempore interdicti et quid fiendum de
chriſmate veteri.
27 Anſeres deberent ab italicis honorari ⁊ maxime a romanis.
28 Reuelationem ſiue aliquid reuelatum diuinitus ſibi fuiſſe fa-
ctum dicenti an credi debeat.
29 Feria large loquendo dicitur quilibet dies ebdomade: ſed ſtri-
cte loquendo ſecus.
30 Penthecoſtes vnde dicatur.
31 Elemoſyna quotuplex eſſe dicatur.
32 Meretrici dare cum qua quis peccauit an ſit peccatum.
33 Elemoſyna an ſit danda his qui tenent concubinam.
34 Oratio quid ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ quotuplex: ⁊ ad quem ⁊ a quo
ſit porrigenda.
35 Dictio in denotat intrinſecitatem.
36 Eccleſia q̄ntum protendatur ⁊ an ante conſecrationem dici de-
beat eccleſia.
37 Indulgentiam an conſequatur intereſſens aliquibus horis in-
fra dies octaue corporis chriſti licet non interſit omnibus.
38 Tranſubſtantiatio panis ⁊ vini in corpus ⁊ ſanguinem chriſti
an ſit poſſibilis.

S I dominuz in ſan-
ctis. Diuiditur in duas principales par
tes. quia primo ponitur prohemiũ Cle-
mẽtis quo expreſſo motiuo precipit ſer-
uari conſtitutionem Vrbani. In ſecun
da ponitur conſtitutio Vrbani. ſecũda
ibi Vrbanus. Secunda in duas princi-
pales. primo ponitur titulus ſecundo
proſa ſiue conſtitutio. ſecunda ibi tranſitus. Hec ſecũda iterum
ſubdiuiditur in tres principales. quia primo premittit de corpo
re chriſti ſuaue ⁊ formoſum prohemium ⁊ prolixum exordium
oſtendens principaliter cauſam inſtitutionis ſacramenti corpo
ris chriſti ⁊ eius effectum. In ſecũda parte ponitur narratio in
qua p̄miſſa

qua premiſſa multiplici cauſa celebrationis feſti corporis chri
ſti ſtatuit diem qua debeat tale feſtū celebrari. In tertia parte
concludit ponens exorbitationē de feſto colendo cum certis in
dulgentijs ibi. ſcḋa huius partis ibi. licet igiť tertia ibi. ideoq̧.
1 ¶ † No. primo ex prima parte ſm Guil. dn̄m in laudibus ⁊ in
expenſis familie cōmendari. ſic ⁊ in eius vituperijs vituperari.
maxime ſi illi de familia ſint venerabiles et grauitate maturi.
2 ¶ † No. licitum eſſe arg. a minori. de quo hic in gl. iij. ⁊ de elec.
a cum in cūctis. ¶ a Item no. illud philoſophicum arg. propter
qḋ vnū quodq̧ tale ⁊ ipſum maius. de quo id tangit gl. iij. ꝑalle.
¶ No. ꝙ aſſumptio corporis dominici ſpiritualiter nos reficit
3 ex prin. cōſtitutionis Urbani. ¶ † Not. ꝙ ſumpta cena fuit in
ſtitutum ſacramētum corporis chriſti. ⁊ ſic poſt aſſumptum ci
bum. quare antē hoc fuerit ⁊ non ante cibum. ⁊ quare ſumatur
ante videbitur in glo. ¶ Item not. excellentiam huius ſacra
menti ⁊ laudes eius quia inter cetera eſt ſuper omnia ꝓcioſum.
¶ No. virtutem ⁊ efficaciam huius ſacramenti quia per ipſum
retrahimur a malo ⁊ conſeruamur in bono ⁊ perficimur incre
mento virtutū. ¶ No. illud qḋ cor perfuſū ingenti vel magno
gaudio ſtillat per oculos dulces lachrymas. ¶ Not. omnia tem
4 poralia fuiſſe ⁊ eſſe homini ſubiecta. ¶ † Itē not. ꝙ homo no
bilior eſt etiā angelis. facit qḋ no. ff. de va. ⁊ extraor. cog. l. cogni
tionem. §. i. ¶ No. mirabile quia interdum datū eſt idem peni
tus cū datore regulariter contra. facit de inſti. c. ſi. ¶ No. ꝙ per
cibum homo fuit damnatus ad mortē. ⁊ ſimiliter per cibum eſt
b redemptus ad vitā. ⁊ ſic guſtus dānauit ⁊ guſtus ſaluauit. b Si
militer dicimus ꝙ mulier dānauit ⁊ mulier ſaluauit. facit. l. do
minum. ⁊ ꝙ ibi no. C. de iniurijs. ¶ Ex hoc no. ꝙ ex eodē ſubie
cto in genere ſurgunt quādoq̧ contrarij effectus. ¶ Not. ꝙ corpus
domini non reficit corpus nec carnē. ſed mentē ⁊ animā. ¶ Itē
non cōſumitur nec tranſmutatur ſeu transformatur in edentem
5 ſed potius ſi recipitur digne recipiens illi cōformatur. ¶ † No.
ꝙ eucharistia appellatur verus cibus ⁊ panis angelorū. ¶ No.
illud cuius donum frequentius aſpicitur huius memoria ſtri
ctius retinetur. Et eſt ratio quare cōtinue omni die celebratur
in eccleſijs. ¶ No. illud venerandū ſpecialiter ꝙ propter ſui ex
cellentiam nō eſſet alś ſufficienter veneratū licet vniuerſaliter ve
neraretur. ¶ No. cauſam quare in cena dn̄i ſeu in die iouis ſan
6 cta non fuit ordinatū feſtum ſpeciale corporis xp̄i. ¶ † No. cau
ſam quare inductum fuit ab eccleſia feſtum omniū ſanctorū que
etiam aſſuit in inſtitutione huius feſti corporis chriſti. ¶ Not.
xp̄m omniū ſanctorū gloriam ⁊ coronā. ¶ Not. interdum diui
7 nitus reuelari aliquibus futura ⁊c. ¶ † In verſi. nos itaq̧. no.
qua die debeat celebrari hoc feſtum. quia feria quinta poſt octa
uam penthecoſtes ⁊ ꝙ cum alacri animo ⁊ bona voluntate de
beat celebrari. ¶ No. ꝙ in dn̄ica priori. precedenti dictā quintā
feriam. ⁊ ſic in octaua pēthecoſtes debent clerici predicare feſtū
⁊ exhortari ⁊ monere laycos vt ſe preparēt ad veram et puram
confeſſionē et largitionē elemoſynarū ⁊ ſedulas orationes ⁊ ad
aliās deuotiones ⁊ opera pietatis. ⁊ ſic poſſint illa die corpus do
mini reuerenter ſuſcipere ⁊ eius virtute cōſequi augumēta gra
tiarum. ¶ Ex hoc no. arg. ꝙ dicto tempore quilibet fidelis de
bet confiteri ⁊ cōmunicare. ¶ Not. indulgentias. hic conceſſas
intereſſentibus in officijs in dicto feſto et per totam octauam.
c ¶ c † No. ꝙ indulgentia tribuitur ſolū vere penitentibus ⁊ cō
8 feſſis. ⁊ ideo pauci participant vt hic glo. dicit nam quis eſt hic
taliter vere penitens ⁊ cōfeſſus ⁊ laudabimus eum eccleſiaſtici.
xiiij. ⁊ propter hoc nō eſt decens ⁊ expediens amare has indul
gentias interpretari. facit qḋ no. Io. and. de pe. ⁊ re. ꝙ autē. ⁊. l.
ſi id qḋ. §. ſi quis. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. ¶ Et not. hic dari in
dulgentiam pro miſſa ſicut pro alijs horis canonicis de quarū
numero non eſt miſſa. licet ſit de officio. vt no. ṡ. e. ij. cle. j. Item
no. inequalem diſtributionem fieri intereſſentibus diuinis offi
cijs attenta diuerſitate officiorū. Iſtū tex. in prin. inducit Guil.
ad queſtionē illam an familia gaudeat eo. priuilegio quo domi
nus quia dicit ꝙ ſic. pro quo alle. hūc tex. ⁊ idem alle. C. de epiſ.
⁊ de. l. omnes de offi. Archi. c. dilecto. ⁊ autē. habita. C. ne fi. pro
patre. Bertrā. idē tenet alle. de vo. c. magne. quādoq̧ tamen vi
detur facere in cōtrarium quia ibi impetratū fuit priuilegium
pro ſe ⁊ familia ſua ⁊ ideo dicit ꝙ melius facit preallē. c. dilecto.
⁊ ꝙ ibi no. per Hoſtiē. de offi. cuſto. c. ſi. Pro ⁊ contra facit qḋ
9 no. de loca. c. j. vbi no. de ſcriptoribus an † gaudeāt priuilegijs
ſcholarium in quo dicit ꝙ actu ſcribentes gaudeant alij nō licet
ſciant ſcribere. ad primum alle. ff. de teſta. mil. l. ſi. ⁊ de bonorum
poſſeſſione ex teſta. mili. l. pe. Ad ſcḋm alleg. l. ſcriniarios. C. de
teſta. mili. cū dic de hoc vt no. per Cy. in. d. l. omnes ⁊ per Bal.
in. d. auť. habita. facit qḋ not. ff. de iudi. l. iij. §. legatis. vbi bona
d glo. ¶ d † Per predicta dicit hic Guil. ꝙ non debent grauari
10 familiares ep̄i ſicut nec ep̄s pro rebus vel perſonis. alioquin di
cit ꝙ exactor tenebitur ad duplum ⁊ ſi militat ꝑdat cingulum.

et ſi clericus eſt deponeť in auť. de ſanc. epiſcopi. §. ſportulariū.
Ratio eſt ſm eum quia in moleſtatione familie dominus mole
ſtatur cuius intereſt habere ſubditos locupletes in auť. vt iudi.
11 ſine quoquo ſuffragio. §. cogitatio col. ij. † Sed nunquid cōpe
tit actio domino pro iniuria illata familie. videtur ꝙ ſic per de
cre. licet in ſi. de proba. In cōtrarium alle. qḋ habetur de priuil.
auctoritate. in. vi. Cōcludit ꝙ ſi ex grauamine illato familie im
peditur vtilitas domini in ſeruitio perſonali ⁊ reali tunc compe
tit actio de dolo cum illa deficiat. alleg. ff. ad municipa. l. de iure.
primo riſo. C. de decu. l. generali lib. x. ṡ. de iudi. c. ij. ⁊ de app. di
lectis. ⁊ ibi per Innocē. ⁊ Hoſtiē. nec ob. c. auctoritate. quia illi
exempti conſtituebant ſe actores in cauſa ſuorum dominum vt
facerent conditionem duriorē ſuorum aduerſariorum volentes
exemptionē ſuam ad familiares extēdere ꝙ non licet. ¶ Iuxta
predicta querit quid ſi dominus habens omnimodā iuriſditio
nem in caſtro conceſſit ſuis cōſulibus quos ibi creauit de nouo
ſingulis annis reuocandos. vt cognoſcant de cauſis primis vel
de omnibus cauſis hominum omnium de caſtro exceptis frau
dibus. nunquid iſti conſules dominum vel eius familiam pote
runt punire ſi contingat eos delinquere. ſ. territorium. videtur
12 ꝙ † non quia dominus licet vellet e non poſſet a ſe abdicare do
e minium ſeu iuriſditionem. ff. de offi. proconſulis. l. legatus. ff. de
iuriſdi. om. iu. l. ⁊ quia ſic nec epiſcopus illa que ſunt iuriſditio
nis ep̄alis de do. paſtoralis. cum ibi not. Item quia in generali
ſermone non venit perſona loquentis. de iureiur. petitio. cū ibi
no. Si ergo intelligitur excepta eius perſona. ergo. ⁊ conſequen
ter perſona illorum qui ſunt pars corporis eius ſine quibus ſta
tus eius integer eſſe non poteſt. de offi. archi. dilecto. In cōtra
rium videtur quia ipſi transferendo in conſules premiſſa nihil
videntur de ſuo transferre immo potius ius ſuperioris quia et
ſi ipſi non puniant tamen ab illo ſuꝑiore punietur. ergo melius
erit per iſtos puniri ⁊ iudicari. Ad hoc quia tales cum illo mi
tius ſunt habituri iuris preſumptione quia zelantur bonum et
ſalutem eius. ar. de re iudi. ad apoſtolicam. in. vi. Primū vide
tur verius ſm eum quia per factum ſuum nō potuit preiudica
re ſuo ſuperiori. cuius eſt hec cognitio. facit de iureiur. eam te. ⁊
de preſcrip. ſi diligenti. qḋ dicit verum niſi forſan conſules cōtra
ſuperiores hoc ius preſcripſiſſent. ꝙ poſſent. de reſcrip. auditis.
f ⁊. c. cū ex officij. ¶ Glo. iij. notanda eſt f ꝓpter modos arguēdi.
¶ Glo. precipimus. opp. ꝙ hic debuiſſet innouare ⁊ non preci
pere obſeruari ſicut fecit in cle. dudum. de ſepul. Sol. illa conſti.
Bonifacij erat reuocata per conſtitutionē Benedicti. hic ſecus
in conſtitutione Urbani. ⁊ ſic hec cōſtitutio non eſt per omnia
illi ſimilis maxime etiam quia hec cōſtitutio non fuit cōſiliaris
13 illa ſic. eum glo. in primo dicto concor. Stepha. ¶ † Glo. ſum
pta cena querit quare hoc tempore fuit inſtitutū hoc ſacramen
tum remittit ad ea que habentur de conſe. diſt. ij. liquido Guil.
hic dicit hoc explicādo hic triplici ratione ꝙ hoc fuit primo vt
deficiente eius corporali ꝑſentia realiter dimitteret nobis ſuum
corpus verum inſignū maxime dilectionis. Secundo quia hoc
ſacramentum eſt perpetuum memoriale ſue paſſionis. et ideo
ipſa paſſione imminente debuit fieri de conſe. di. ij. ſemel. Ter
tio quia hoc fuit factū tanq̄ vltimum maiori ⁊ tectiori memo
rie traderetur. vt probatur in. d. c. liquido. q2 poſt comeſtionem
agni ⁊ typicum paſcha completum cōueniens fuit nouū ſacra
mentum inſtitui. vt ibi not. ⁊ in. c. accipe. ea. di. ¶ Ex predictis
⁊ per hunc tex. infert ꝙ aſſumere ſacramēta vel exercere illa ſine
dicere diuinum officium poſt comeſtionem non eſt de ſe malū.
vt hic patet. Fallit in miſſa ſeu in aſſumptione eucharistie pro
pter reuerētiam ſacramenti. vt. d. c. liquido. ⁊ in ſeq. de celebra.
miſſa. ex parte. Item fallit in matutinis ⁊ alijs certis horis que
dici deberent ieiuno ſtomacho. de celebra. miſſa. c. j. ex hoc ſeqi
tur ſm eum ꝙ cōplectorium non debet dici ieiuno ſtomacho:
nec etiam poſt ipſum debet ſeruari ieiunium vſq̧ ad miſſam.
14 ¶ † Quare autem fuit inſtitutum hoc ſacramentum ⁊ alia ſa
cramenta eccleſiaſtica cum ſine illis potuerit deus dare huma
no generi vitam eternam. Sol. Matt. ſequendo Io. ꝙ tribus
de cauſis. Primo propter humilitatem. Scḋo propter erudi
tionem. Tertio propter exercitationem. Propter primū enim
ideo fuerunt inuenta vt dum homo ex dei precepto rebus infe
rioribus ⁊ inſenſibilibus ſe ſubijcit magis apud deū mereatur
ex iſta obedientia. Propter eruditionem ſunt inuenta vt eru
diant ad cognoſcendum inuiſibilem virtutem per id quod for
te in ſpecie viſibiliter cernitur. Propter exercitationem ſunt in
uenta. quia cum homo ocioſus eſſe non debeat proponitur ei
vtilis ⁊ ſalubris exercitatio in ſacramentis. de conſe. diſtin. v. c.
15 nunq̄. ⁊ ibi not. † Iuxta predicta queritur de qua materia de
bet confici eucharistia dicit Pau. ꝙ de farina frumenti in qua
non ſit cōmixtio alterius farine. alś non fieret tranſlatio. ꝙ verū
dicit ſi cōmiſceretur tanta q̄titas alterius ꝙ abſorberet naturā

a ¶ Item not. illud. adde text. l. auť. multo magis. C. de ſacro ſan. eccle.

b ¶ Similiter dicim⁹. Adde Bar. in. l. iulianus. ff. de here. inſti.

c ¶ Not. ꝙ indulgētia. adde panor. in. c. oēs vtriuſq̧ ſexus de pe. ⁊ remiſ.

d ¶ Per predicta dicit. adde benefacere que dicit Barto. in l. de pupillo. §. ſi quis ipſi pretori. in. ix. q. ff. de ope. no. nū.

e ¶ Nō poſſet a ſe abdicare. Adde imo. ṡ. in cle. j. colū. iij. circa ſi. de cenſ.

f ¶ Propter modos arguendi. de pluribus modis arguendi ponit Bal. in. l. cōuenticulam. C. de epiſ. ⁊ cleri.

⁊ ſic penam ponit inhibito.facit qð no. Bar.in.l.pretor.in pn.
ff.de no.ope.nun. Secundo caſu principali qñ lex inhibet ſim-
pliciter ⁊ plus non dicit:tunc glo.hic concludit ꝙ aut ille cui ſit
inhibitio recipit poteſtatē a conſtitutione inhibente:⁊ tunc nõ
valet actus:⁊ ſic loquatur.l.non dubium.de legi.aut nõ recipit
ab illa poteſtatem:⁊ tunc aut ſumus in habentibus ꝑpetuam
cām prohibitionis ⁊ actus eſt nullus:⁊ ſic loquitur etiam.d.l.
non dubium.⁊ facit qð no.in.c.tua.de ſpon.duoꝝ.aut ſum⁹ in
aliis ⁊ tunc aut per inhibitionem erat queſitum ius tertio aut
non erat queſitum. Si erat queſitum ⁊ actum eſſe nullum ten-
dit ad fauorem illius tertij cui eſt ius queſitum ⁊ tunc actus eſt
nullus in.c.ſi ſoli.de conceſ.preben.li.vj. Si vero actū eſſe nullū
non eſt fauor illius tertij vel non eſt queſitum ius tertio ⁊ tunc
valet ⁊ ita hic:qꝛ in exhibitione non eſt tertio ius queſitum vel
ſi eſt queſitum alicui eſt q̄ſitū preſentato cui non eſt fauor actū
inſtitutionis ꝓhibitum eſſe nullum:ſed potius intereſt qð va-
leat. Sed aduerte qꝛ contra hoc vltimū membrum videtur ca-
ſus in.c.ſi.de ele.⁊ contra no.in.c.ſi eo tempore.de ele.in.vj.vbi
ſi ſit inhibitio habentibus eligere vt non eligant ſine licētia pa
pe non valebit electio:⁊ ibi non erat ius tertio queſitum: pote-
ſtis dicere ꝙ gloſ.loquatur quando ſit inhibitio a lege contra-
ria ab homine:quia mitius agitur cum.l.quam cum homine.
ar.l.celſus.ff.de arbi.⁊ facit qð no.in.c.ſi.de reſtitutio.ſpo.Tñ
contra iſtam ſolutionem facit qꝛ glo.etiam videtur loqui de in
hibitione hominis.vt ptʒ ex.c.ſi ſoli.qð allegaui. Poteſtis di-
cere lʒ glo.aliqualiter id ſenſerit.tñ limitetur eius dictuʒ vltimū
in inhibitione legis.alſ oportet dicere ꝙ glo. male dixerit vel
reſtringendo glo.ad terminos huius cle.qñ non intereſt illi⁹ in
cuius fauorem facta eſt inhibitio actum eſſe inualidum ſed po
tius econtra:alſ ſit actus nullus per.d.c.ſi.nec videtur bona di
ſtinctio:an ꝓhibitio fiat a lege vel ab hoīe cū quo ad nullitateʒ
actus mitius non agatur cū homine ꝙ cū lege.l. ſi libertus.ff.
de inrequa.⁊ no.in.l.celſus.de arb.⁊ in.l.ſi inſulam.ff.de ver.ob.
⁊c.Contra glo.facit qð no.in.c.ſi eo tempore.de elec.in.vj.⁊ in
c.ſi.de elec.niſi dicas ibi de inhibitione hoīs hic de inhibitiõe
legis ⁊ durius agitur cum homine ꝙ cum lege.facit.l.celſus.de
arbi.⁊ qð no.de reſti.ſpo.c.ſi.poſt glo.facit ad ꝑdicta. de cõceſ.
preben.c.j.in.vj.℃ Glo.ius ꝑſentandi.opp.ꝙ rector preſenta-
tus totum debeat habere:⁊ ſic non ſit neceſſaria aſſignatio iſta
iuxta no.de preben.de monachis ſuper ſi.vltime gl. Soluit ibi
qñ preſentatus hʒ nudum ius preſentandi:hic aūt non habeat
ius preſentandi ſed vna cum dño temporalium.vt ptʒ.j. eo.§.
ſane.℃ Glo.noceat.inducit tex.qui dicit ꝙ factum preſentan-
tis non dʒ nocere ipſi preſentato ad no.in.c.publicato.de elect.
in.x.q.videlicet ꝙ ſi deferatur per electores electio poſt publica
tum ſcrutiniuʒ non dʒ nocere nominato in ſcrutinio.de quo di
cendum vt ibi.⁊.c.ti.cum poſt petitam.℃ Glo.⁊ in penā.que-
rit tex.hic videtur velle ex ordine litere ꝙ lapſo termino eps dʒ
preſentatum admittere:⁊ poſtea aſſignare congruaʒ portionē
quid ſi hic ordo perueterteretur.vt qꝛ primo aſſignat portionē ⁊
poſtea preſentatur ⁊ ipſum inſtituat an valebit glo. reſpondet
ꝙ ſic. Mouetur qꝛ hic non poſuit aliquam dictionem notantē
ordinem vnde non dixit:⁊ poſtea in penam nec etiam dicit de-
beat prius preſentatum admittere:ideo concludit ꝙ ſicut aſſi-
gnatio patroni debeat precedere inſtitutionē:⁊ ita poterit eps
primo aſſignare portionem:⁊ poſtea inſtituere poteſtatem de-
uolutam ad ipſum epm ex lapſu termini.facit qð no.de reſcri.
5 cum dilecti.ſup.in.glo.℃ †Nec ob.dictio extunc q̃ hic ponit
quaſi illa videatur notare ordinem:qꝛ illa determinat verbum
debeat ⁊ verbum deuoluatur.⁊ ſic deuoluitur poteſtas que de
mum ex ordine lapſo termino deuoluitur:non aūt determinat
qð hic dr de admiſſione ⁊ aſſignatione portionis fiende p epm
poſt lapſum termini. Jdem Guil.dicens ꝙ ordo ſcripture non
a eſt ſeruandus.ff.de ſolu.l.nec enim.ᵃſed potius mens vt ibi.idē
6 Pau.⁊ Steph. Deinde glo.opp.ꝙ †hic nulla pena ſurgit pre
ſentantibus per lapſum termini cuius contrarium hic dr.nam
ex quo modus congruus non dʒ excedi non videtur eſſe diffe-
rentia an eps an preſentans aſſignet:⁊ per cõſequens nulla pe-
na.glo.reſpondet ꝙ immo eſt magna pena.qꝛ forte eps ex pote
ſtate deuoluta aſſignabit ꝑdium ꝙ preſentans ſibi voluiſſet re-
tinere:⁊ ideo qꝛ ꝑſentans ꝑdit electionem ſatis dr pati penam.
facit de preben.ſi pluribus.in.vj.⁊ de le.ij.l. ſtatuliberum.§.ſci
tum.⁊.§.de ſup.neg.ꝑla.de.vna. Jtem Guil.Pau.⁊ Steph.
℃ Glo.deuoluatur.opp.de no.in decre.de monachis. de pre-
ben.⁊ per Archi.de preben.c.j.in.vj. Soluit ibi ponitur opi.
antique que hic deciduntur.ideo non inſtandum eſt. Jdē guil.
⁊c.℃ Glo.oneramus.in prin.alle.concor.deinde querit an ꝑſ-
byter de medietate portionis vel patroni de exceſſu poterūt re
ferre epiſcopo queſtioneʒ de eo quod fecerit in aſſignatiõe por
tionis in qua ſic oneratur epiſcopi conſcientia:videtur ꝙ non

per iſtum tex.qꝛ hoc reliquit conſcientie epi ⁊ nulla ſup hoc de-
bet admitti querela:adeo ꝙ ſi tales appellarent non videtur ꝙ
eps teneatur deferre. Ad hoc qð no.de reſcri.ſtatutum.§.aſſeſ-
ſorem.in.vj.per Jnno.de ſe.c.ſi.ad ſi.⁊ de reſcri.in extrauagan.
preſenti. Ad idem alle. Guil.qð habetur in cle.j.de fo.compe.⁊
de vo.c.ſi.⁊ de iureiur.mulieri.iij.di.denique.⁊ hoc videtur te-
nere glo. Fatetur tamen ꝙ ſuperior ad quem erit appellatū po
terit emendare id qð eſſet malefactum.alleg.de app.paſtoralis.
in prin.⁊ per conſequens ſi immoderatam taxationeʒ reperiet
poterit moderare.alleg. Guil.ff.pro ſocio.l.ſi ſocietatem.§.arbi
troꝝ.⁊.ff.de ope.lib.ſi libertus.cum glo.preciſe per eadem ver-
7 ba concor. Guil.Pau.⁊ Steph.℃ †Glo.bene gl.que videtur
velle ꝙ de eo qð committitur conſcientie alicuius poſſit queſtio
b refricari. contrariā glo.dicit dñs Pe.eſſeᵇ in.d.c.ſtatutum.§.
aſſeſſorem.ſed hanc dicit veriorem. Tu dic ſm do. Ant.ꝙ hec
non contrariatur illi ſed illam limitat ⁊ declarat:qꝛ querele par
tis de iuris rigore non debet admitti:⁊ ita loquitur glo.§.aſſeſ
ſorem.tñ ſuperior ex ſuo officio poterit prouidere:⁊ hoc adijcit
hec glo.facit qð no.de appel.vt debitus.⁊ de accu.ſuper his ꝑ
glo.vel dic ꝙ hic loquitur qñ lex dicit quid fieri debeat:⁊ aggra
8 uant conſcientiam ibi qñ relinquit conſcientie.℃ †Glo.mode
rationem.opp.ꝙ eps non facit moderationem portionis debi
te:qꝛ ſic illam minueret cum hoc importat verbum moderari.
de ver.ſig.c.ſi.glo. huius timore exponit moderationem.i.mo
deratam taxationem.⁊ alle.concor. Jn.§.ſane.glo.obſeruetur.
querit hic loquitur qñ omnia onera ſubit patronus quid ſi pa
tronus ſubit aliqua onera puta onera procurationis:⁊ reliqua
ſubeat preſbyter:an debebit fieri aſſignatio portionis ſufficien-
tis ſaltē ꝓ oneribus incūbentibus preſbytero videtur ꝙ ſic ar
guendo de toto ad partes:facit de offi.deleg.paſtoralis.⁊ de ꝑ-
ſcrip.accedentes.⁊ de ſta.mo.in ſingulis.⁊ de deci.tua.ij.gl.hic
dicit ꝙ putat de mente iuris eſſe ꝙ aut omnia onera ſubeat pa
tronus:aut omnia ſubeat preſbyter ex eo maxime:qꝛ particula
ris exactio non minima hʒ incommoda.Facit.ff.de admi.tu.l.
queritur.ff.fami.hercīſcunde.l.plane.⁊ decre.cum inſtantia.de
cen.⁊ hoc innuit tex.hic dum dicit ſed onera omnia.⁊c.⁊ ſic reſi
det ⁊ aliter non declarat Guil.hic dicit ꝙ per hanc literam vi-
detur dicendum ꝙ aut patronus omnia onera ſubit:aut cura
tus nec erit deferendum patrono ſi dicatur ſe velle aliqua non
alle.prealle.l.cum queritur.⁊.ff.de procu.l.in cauſe.⁊ de conſec.
di.ij.comperimus. Refert ꝙ alij dicunt ꝙ ſm modum ſuppor
tationis fiat aſſignatio portionis.alle.prealle.decre.accedentes
⁊.d.c.in ſingulis.ſed primam dicit veriorem per hanc literaʒ q̃
dicit omnia ⁊ plene ⁊c.⁊ hoc forte fuit de mente:lʒ clari⁹ loqua
tur Guil.⁊ idem Pau.⁊c.℃ Gloſ.ſufficiens.querit que dicat
ſufficiens portio remiſſiue.de reſcrip.cum adeo.in glo.ij.xxi.q.j.
c.j.⁊ habetis no.in decre.j.§.de preben.in.vj.qꝛ ſm qualitateʒ
9 perſonaꝝ ⁊ conſuetudinem procurantium.vt ibi no.℃ †Cir-
ca primam partem querit hic Pau.que dicantur onera epalia
Reſpondet ꝙ illa de quibus habetur de offi.or.conquerente.⁊
c.dilectus.Exemplum ponit in procuratione annexa viſitatiõi
x.q.iij.cauendum.⁊ in cathedratico.e.q.c.illud.⁊ in charitati-
c uo ſubſidio.de quo de cen.cum apoſtolus.ᶜQuid aūt ſit cathe-
draticum dicit ꝙ nihil aliud ſit niſi pecunia ꝓ onere cathedre
debita.x.q.iij.c.j.⁊ eſt duorum ſolidorum ſeu aureoꝝ vt ibi in
tex.⁊ in glo. Sed an in iſto iure cathedratico currere poſſit pre
ſcriptio. Jo.xvj.q.vij.quicunque.dicit ꝙ in eo non currit ꝑſcri-
ptio in toto ſed quantitate ſic.idem Guil.naſo per decre.paſto
ralis.de dona.contrariū no. Jo.de ſan.⁊ Hug.xiij.q.ij.in pn.
Sed an charitatiuum ſubſidium poſſit remitti:videtur ꝙ non
cum charitas nunꝙ excidat.de pe.di.ij.querendum. Archi.de
preben.c.j.in.vj.dicit ꝙ in generali remiſſione iuris epalis non
intelligitur includi:ſed in ſpeciali bene poteſt includi.alle.quod
no. Lau. Vin.⁊ Ber.de tranſla.preterea.de materia.de cen.cuʒ
10 venerabilis.per Jo.an.⁊ de dona.paſtoralis.℃ †An auteʒ in
petitione iuris epalis veniat id qð debetur nedum de iure cōi
ſed etiam pacto vel conſuetudine. Jnno.⁊ Ber.ꝙ ſic.de reli.do
mi.conſtitutus.contrarium no.de offi.ordi.conquerente. pau.
concor.opi.qꝛ prima opi.procedit qñ id quod debetur ex cõſue
tudine vel pacto ſuccedit loco alterius iuris epalis remiſſi. Se-
cundo quando ad alia iura epiſcopalia aliquid eſt additum vel
accumulatum nullo iure epiſcopali remiſſo quod no.bene ꝓ cõ
11 cor.prefatorum dictorum. †Secundo querit Pau.ᵈ quid ſi ꝑ
d ſentatio fiat per procuratorem an debebit aſſignari terminus.
de quo hic dicit ꝙ poterit aſſignari procuratori infra quem ni
hilominus notificetur domino terminus aſſignatur: vel dicit
ipſe ꝙ primum ſufficit vbi procurator haberet mandatum ad
aſſignanduʒ portionem:quia tunc ſufficeret ei ſoli aſſignare ter
minum ⁊ eius negligentia noceret domino.vt lit.non conte.c.j.
ad ſi.⁊ qð ibi no.in vlti.glo.facit eo.ti.qñ frequenter.§.quod ſi
ſuper.

a ℃ Sed poti⁹ mēs. Adde bonum tex.in.l.quādam teſtamēto ff.de pe.leg.

b ℃ Jn.d.c.ſtatutū.§.aſſeſſorē. Adde ang.in.§.ſed iſte.in vij.col.ver.nota etiam ex glo.inſti.de actio.⁊ ibidem.d.Jaſ.pra.pap.in for.primi libelli.in ver.ſummarie.in ſi. Fely.in.c.j.i.xvij.⁊.xviij.co.extra de conſti. Bal.in.l.j.ij.colū.C.de re.credi.

c ℃ Quid autē ſit cēſuū do poſſit erigi p cathedratico.vid tex tū in.c.placuit.x.q.iij.

d ℃ Quid ſi ꝑſentatio. An ꝑſ poſſit fieri ꝑſentatio per procuratorem vel per lfas.vide tex.⁊ ibi Panor.l.c.ea noſcit.de his que ſi.a prela.

ſuper.ꝛ ſi non haberet talem mādatum non procederet prima
opinio. ¶ Tertio q̄ro quid ſi aliqḋ impedimentū canonicum
obſtat preſentato: ponit exemplum per cle.generalem.de eta.et
qua.cum ibi no.quid tunc faciet ordinarius. Reſpondet ꝙ p̄
12 uidebit de alio: † qꝛ patronus eccleſiaſticus ſcienter talē inha
bilem p̄ſentando priuatus eſt ipſo iure ea vice poteſtate p̄ſentā
di: ꝛ ſic intelligi dꝫ ſm eum opi. Inn.de fil.p̄ſby.qm̄.ꝛ Hoſt. de
ſup.neg.p̄la.c.ij.ꝛ de offi.ord.cū vos.ſecus dicit in layco patro
a no: qꝛ ille[a] preſentando ſcienter indignum non priuatur pote
ſtate p̄ſentandi niſi pſeueret vſq ad quattuor menſes aliū ydo
neum non p̄ſentando.ꝛ ſic p̄cedit opi. Ber.no.in.d.c.cū vos.
Ad hoc facit qꝛ ſi poteſt variare qñ preſentat dignū de iurepa
tro.qḋ aūt fortius qñ preſentat indignum: ꝫ Inn.ſentiat ꝯtra
rium ꝛ eius opi.videtur tenere Accur.in.§.ſi quis oratorium.
in auten.de ſanctiſ.epi.col.ix.per illum tex.qꝛ ibi non dicitur ꝙ
ep̄s ordinet eccleſiam ſed ordinari procuret.ſ.ergo ad preſenta
tionem patroni: vel intellige illum tex.cum moderatione et di
ſtinctione premiſſa ſm Pau. Idem Guil.ꝛ Jo.de lig. ꝫenꝫeli.
hic tn̄ tenet opi. Jnn.de qua in.d.c.cum vos.ꝛ Hoſt.in.d.c.p̄
13 poſuit.ſed male.ſm Jo.de lig. ¶ † Sed quid ſi clericus patro
nus qꝛ variare non poteſt preſentat aliquem ydoneum vicario
epi qui non habet ius admittendi preſentatum: deinde poſtea
preſentat alium ep̄o: ꝛ per eum admittitur: prefertur ne prim⁹
aliqui teneat ꝙ ſic: qꝛ preſentatio clerici habet vim electionis.
no. Inno.in.c.cum autem.ꝫ.e. In contrarium ſeruatur: qꝛ pri
ma preſentatio non tenuit qꝛ facta illi cui non debuit: ꝛ ſic ius p̄
ſentandi iterum non ademit.ꝛ.l.ij.ꝛ.l.optione.ff.de opt.lega.et
hec eſt verior ſm ꝫenꝫe. ¶ Ulterius querit hic ꝫenꝫe.an ſup de
cimis primitijs ꝛ ſimilibus fundent intentionem ſuam de iure
communi patroni qui aſſignant congruam portionem an ipſi
vicarij ſeu presbyteri qui debent certa portione eſſe contēti. Re
ſpondet ꝙ ipſi patroni.nam p̄lati qui ſunt taliter patroni ſunt
domini talium eccleſiarum ꝛ non ipſi patroni cum de rebus ec
cleſiarum habeant aſſignationem ꝛ diſpoſitionem vt hic patet
ꝛ de temporalibus talibus eſt reſpondendum.de priuileg.cum
ꝛ plantare.ꝛ de preben.in lateranenſi.ꝛ de excep.cum venerabi
14 lis.§.ſi.ꝛc. ¶ † In ver.ſane.querit Paul.vbi ſolui debeant p̄
curationes ꝛ decime papales.an in dyoceſi vbi ſita eſt eccleſia:
an vero in dyoceſi vbi ſunt ſite poſſeſſiones.dic ꝙ in dyoceſi vbi
ſita eſt eccleſia. Mouetur quia poſſeſſiones non ſunt obligate
ad talia ſed eccleſie.nam talia onera imponuntur eccleſijs ſecū
dum ſacultatem: ꝛ ſic non imponuntur niſi ſubditis. C. de inco
lis.l.verum.ꝛ.l.cum neq.li.x.ꝛ.ff.de muneribus ꝛ hono.l.ſcri
ptum.§.ſi.ꝛ bona tanq̄ acceſſoria ſequuntur ſuum principale.
vt in regula acceſſorium.de reg.iu.in.vi. ¶ Ultimo q̄rit ꝫenꝫe.
qualiter fiat iſta compulſio de qua hic reſpondet ꝙ ſine ſtrepi
tu ꝛ figura iudicij: quia agitur de perſona decenter tractanda:
ꝛ de ſuſtentatione vite.ff.de offi.prefec.vr.l.j.§.cum patronus.
ꝛ.ff.de offi.proconſu.l.nec quicquid.§.de plano.ff.de his q ſunt
ſui vel alieni iuris.l.ſi iudex.ſecus dicit ſi ageretur inter vicariū
ꝛ patronos ſuper congruitate portionis: quia tunc nō agitur
de beneficio vt beneficio: ſed magis de proprietate quo caſu nō
habet locum cle.diſpendioſam.de iudi.ſm eum.

1 ¶ Plures heredes vnius ex patronis habent vnicā vocē
in preſentatione rectoris.
2 Et ꝙ inter patronos plures poteſt conueniri de preſentatione
ſienda alternatis vicibus.
3 Patroni plures poſſunt preſentare plures perſonas eo pacto
qḋ electio perſonarum preſentatarum ſit epi.
4 Ratio vbi eſt eadem ibi eſt idem ius.
6 Patroni vnius ſi duo heredes preſentarent vnum ꝛ decem he
redes alterius patroni vel maior pars ipſorum alterum prefer
retur ydonior.
7 Patrono ſ vnico ſi ſuccedāt plures heredes ſuccedāt in capita.
8 Patroni duo ſi ſint ꝛ vnus elegit ſiue preſentat Titiū alter ÿo
nullū eligit debet expectari per tempus datū ad preſentandū
ſi forte alium ydoniorem preſentabit.
9 Et ſi ſunt tres quorum duo tantum preſentant an tertius de
beat expectari.
10 Iuſpatronatus vnius patroni ſi venditur vel donatur pluri
bus aut permutatur pluribus perſonis vel ſi legetur pluribus
quis preſentabit.
11 Relinquo verbum ex propria ſignificatione verificatur tantū
in actu vltime voluntatis.
12 Ius preſentandi clericum an ſpectet ad rectorem an ad pa
tronum.
13 Patroni an poſſint inuicem conuenire de preſentando aliquē
vno ipſorū contradicente: ꝛ an talis conuentio fieri poſſit ſine
autoritate dyoceſani.
14 Electio alternatiua vel incerta non tenet.
15 Iuſpatronatus quot modis queratur ꝛ que iura competāt pa
trono ꝛ an iuſpatronatus poſſit publicari ſeu confiſcari p̄pter
maleficium patroni.
16 Parochiani vt parochiani an ſine titulo iuriſpatronatus poſ
ſint preſentare.
17 Iuſpatronatus an indiſtincte tranſeat cum vniuerſitate.
18 Patroni plures ſi in preſentando nolunt cōcordare qd iuris.
19 Filij fratrū an ſuccedant adinuicem in ſtirpes an in capita ma
xime in feudalibus.
20 Feudum an poſſit alienari ſine licentia domini in vnū ex agna
tis ꝛ ſine conſenſu aliorum.

Plures ab vno patro:

Tres ſunt partes ſicut tria dicta.ſecunda ibi.
Et vt facilius.tertia ibi. Quibus determinat.
¶ No.per Hoſt.ꝛ Inno.ꝫ.e.ſuper rubrica. et
per Ber.ꝛ p̄dictos in.c.j.eo.tit. Guil.determi
1 nat etiā alia de q̄bus in glo.j. ¶ † No.[b] primo ꝙ plures here
b des vnius ex duobus patronis habent vocem vnicā in preſen
tatione rectoris: ꝛ habentur loco vnius ꝛ ſic in iurepatronatus
2 videtur fieri ſucceſſio in ſtirpes non per capita ¶ † Not.ꝙ in
ter patronos poteſt conueniri de p̄ſentatione ſienda alternis vi
cibus: ꝛ hoc vt facilius prouideatur eccleſijs.ꝛ vt vitetur diſcor
3 dia que alſ poſſet interuenire. ¶ † No.ꝙ plures patroni poſ
ſunt p̄ſentare plures perſonas ſub hac forma ꝙ electio pſonarū
preſentatarum ſit epi. ¶ No.ꝙ vbi eſt eadem ratio ibi eſt idem
4 ius concor.de conſti.tranſlato. ¶ † Glo.j.opp.tex. hic videtur
velle ꝙ i iurepatronatus fiat ſucceſſio per ſtirpes ꝛ nō per capi
ta.de no.xvj.q.ſi.pie mentis.ꝛ.c.ſi plures.ꝛ.ꝫ.e.ti.c.j.vbi tenēt
Hug. Ioſ.Lau.Lan.Uin. Ber.ꝛ Goſ.Fe.Ly.quod ſucceſſio
fiat in capita.ꝛ hoc etiam confirmatur: qꝛ patroni ſuccedunt li
bertis in capita ꝛ non in ſtirpes.inſti.de ſucceſ.liberto.§.ſed no
ſtra.ergo eodem modo dicēdum in patronis eccleſiaꝝ. Ad hoc
etiam accedat qꝛ ius patronatus eſt quid indiuiduum: ꝛ ideo ſi
cut ſtipulationes continentes indiuiduum nō diuiduntur in
ter heredes: ſed tranſeunt inſolidū ad heredes in capita.ff.de
ver.ob.l.ij.ꝛ.l.v.§.cato.ꝛ.l.ſtipulationes non diuiduntur.ergo
ꝛc. Huius timore facta eſt hec tota gloſ.que dicit ꝙ de caſu hic
c deciſo olim erant opi.[c] Nam multi tenebant ꝙ in iurepatr.ec
cleſie fieret ſucceſſio in capita ꝛ non in ſtirpes per rationes p̄alſ.
ꝛ hanc opinionē cōiter ſequebantur antiqui.vt pꝫ ex ſuperi⁹
alle. Alij vero vt Inno.ꝛ Hoſt.tenebant hanc opi.que hic ap
probatur: vꝫ ꝙ in iurepatronatus fieret ſucceſſio in ſtirpes et
non in capita.vt pꝫ ex no.per eos.ꝫ.e.tit.c.j. Mouebantur qꝛ
ſic videmus qñ agitur de ſucceſſione ſienda per lineam deſcēdē
tium aſcendenti.vt p̄batur inſti.de here.que ab inteſta.in.§.ꝛ
quia placuit. Item qꝛ plures ſuccedentes vni loco vnius debēt
haberi.ff.de condi.ꝛ demon.l.cui fundus.ꝛ hanc opi.velut eq
tati ſubniram dicebat Inn.in.d.c.j.p̄ferendam ſubtilitati ꝯtra
rie.alle.ff.ad.l.aqui.l.ita vulneratus.in ſi.ꝛ.ff.de inſtitoria.l.j.ꝛ
hanc opinionē ſequebatur Goſ.beneuentanus in libellis ſuis.
eo.ti.§.nunc de vltimo. Archi.vero in.d.c.ſi plures concorda
bat opiniones dicens ꝙ opinio prima locum habet in ſucceſſo
ribus vnius patroni p̄pter principium qḋ eſt vnum vel diuer
ſorum qui ſunt ex eadem cā patroni. Scḋa opi.ſ. Inn.ꝛ Hoſt.
locū habeat in illis qui ſunt patroni ex diuerſis cauſis: vtputa
qñ vnus ex dotatione alius ex fundatione.nam tunc omnes de
ſcendentes ex altero p̄dictorum habentur loco vnius. An aūt
hec opi. Archi.reprobetur per hanc decre.videtur ꝙ nō.quia
hec decre.ſolum videtur loqui qñ plures erant patroni ꝛ ſic nō
vnus ſolus. Quia glo.non placet hec opi. Archi.lꝫ videatur ali
qualiter demulcere aures. Mouetur qꝛ non videtur poſſe da
ri bona ratio diuerſitatis quare aliud dicamus in diuerſis pa
tronis ex eadem cā q̄ in patronis ex diuerſa cā. Item quia non
eſt dare rōnem diuerſitatis: quare magis debeamus inſpicere
ſtirpem.in primo gradu conſiderato q̄ in tribus concordant
omnes ſcribentes. Primo vꝫ ꝙ hoc iuſpatronat⁹ eſt ſimplex
ꝛ indiuiſibile. Secundo quia iuſpatronatus tranſit equaliter
in heredes inſtitutos etiam ex inequalibus partibus: licet for
te poſſet dici ſm Inno.ꝙ pinguior ſit illius vox qui habuit pl⁹
in hereditate. Tertio qꝛ acquiritur equaliter iuſpatronat⁹ do
tantibus eccleſiam: licet vnus plus conferat q̄ alter iuxta not.
plene.ꝫ.e.ti.c.j.ita ꝙ plus acquiritur ei qui dedit centum q̄ ei
qui dedit quinq ad inſtar vidue.de quo Matth.xij.ſecundum
Guil.ideo concludit ꝙ olim placebat ſibi opinio.ꝙ fieret inci
pit a ſucceſſio.ꝛ non in ſtirpes: licet hic aperte reprobet dicens
ꝙ licet opinio hic approbata in aliquo ſapiat equitatem prout
inferius dicetur: tamen non erat expediens eccleſijs: ſed potius
contraria propterea que infra dicentur: ꝛ quia ſicut iura alia
patronatus prout eſt ius alimentorum ꝛ ius proceſſionis ꝛ ius

a ¶ Quia ille p̄ſentando. Adde Bar.in.l.cū quidā.ff.de le.ij.ꝛ.d.Ant.j.c.cum nos.et ibi do.Abb.de of.or.l.ij.ꝛ.iij.col

b ¶ No.primo ꝙ. Adde.d.abba.in.c.j.de iurepatro.

c ¶ Nam multi. Adde Ioſ.ſa.ꝛ Jaſ.in.§.cum filius.inſt.de here.que ab inteſta.

defenſionis debetur per capita patronorum: ita debuiſſet dici de iure preſentationis: vt ſic p̄ conſequens tot eſſent ſuffragia vocum quot eſſent capita patronorum ꝛ non plura. pro hoc bene faciebat. c. ij. ſ. e. ti. ibi loquitur etiam de heredibus fundatoꝝ in pluribus: ꝛ tamen dicit illum preferendum qui plurimorum approbatur aſſenſu: ideo autem dixi non plura debere ſuffragia vocum q̄ ſint capita patronorum: quia ſi ſolus vnus eēt heres compatroni deberet habere vocem ſuam vnam tantum et non duas: cuius contrarium vult hic litera que vult q̄ ſi duo eſſent inſtituti a tribus patronis quilibet eorum haberet partem in tribus vocibus: ſimiliter ſi vnus ſolus eſſet heres triū patronorum habebit tres voces. pro quo facit decre. cum olim. de re iudica. ꝛ quod ibi no. ꝛ predicta opi. que hic reprobatur vt predixi. placebat enim glo. rationibus preallega. tamen quicquid olim diceretur tenenda eſt opinio que hic approbatur. dicit tamen glo. q̄ timet ne ex hac opinione approbata inextricabiles queſtiones oriantur ſi in primo gradu ſecundo ꝛ tertio ſucceſſionis ponamus varietatem in numero perſonarum ꝛ in qualitate earum: ꝛ multofortius ſi detur in quarto ꝛ in quinto ꝛ in ſucceſſione plurium patronorꝫ nedum vnius cuius rei gratia gl. ponit exemplūꝫ qđ declarare eſſet magis laborioſum q̄ ſubtile ꝛ bonus computator de facili intelligeret ideo non inſiſto: ꝛ maxime etiam contingeret intricatio circa probationes fiendas: propter quod glo. concludit q̄ non modicū terretur de hac approbatione. Fatetur tamen q̄ non ſic terretur de eo quod ſcripſit poſt Jnno. ꝛ Hoſt. in c. ſcriptum. de elec. in verſi. oppoſiti. vbi no. q̄ prelatus poteſt habere tertiam electionem ꝛ capitulū tertiam ꝛ clerus aliam tertiam: quia licet ibi poſſet eſſe aliqualis intricatio in calculo: non tamen poſſet eſſe quanta hic propter ſucceſſiones in ſtirpes quas ibi conſiderare non poſſumus. Per predicta infert glo. ad id quod no. Hoſ. ſ. e. c. j. vcꝫ nunquid valet ſeu poſſit excuſari conſuetudo que in partibus quibuſdaꝫ vt eſt neapolis: habet q̄ iuſpatronatus dividitur per vncias ꝛ fiet diuiſio reſpectu portionūꝫ ſm̄ quas heredes ſucceſſerūt patrono vel patronis ꝛ non reſpectu portionum quas contulerunt in edificando vel dotando: nec reſpectu iuriſpatronatꝰ quod eſt indiuiſibile quod videtur q̄ ſic per predicta. Jn quo autem cōſiſtere poſſit vtilitas harum diuiſionum ex quo iuſpatronatus in ſe eſt indiuiſibile. dicit glo. q̄ poteſt eſſe in hoc qꝛ actus p̄ſentandi erit communis propter iuſpatronatus qđ eſt indiuiduū: ſed eccleſia in alendo ꝛ in oneribus magis tenetur ei a quo plꝰ recepit. Jtem ſi contingat eſſe locum gratificationi que aliquādo de iure eſt facienda. iuxta c. cum autem. ſ. e. vox illius preferri debebit qui plus contulit: ꝛ hoc dictum olim placebat glo. tamen vt hic videtur de iure cōi aliter eſt dicendum vt hic p̄tꝫ. qꝛ quo ad actuꝫ preſentationis ſit diuiſio:[a] qꝛ non cuilibet heredi competit inſolidum: immo ſi plures heredes ſuccedant vni patrono omnes loco vnius habentur vt hic p̄tꝫ. ꝛ p̄ hac opiñ. hic approbata bene faciunt duo decre. de reſcri. paſtoralis. in prin. ꝛ de teſti. lꝫ ex quadam. vbi habentia originem ab vno habent loco vnius. Jtem pro hac opinione facit equitas: qꝛ alſ tenendo contra vcꝫ q̄ fieret ſucceſſio in capita ꝛ non in ſtirpes de facili vnus patronorum veniens ad mortem poſſet alium defraudare inſtituendo q̄ plures heredes ꝛ tot eſſent voces: ꝛ ſic ſi eſſent decem heredes vnius haberent decem voces ꝛ compatronus vnam: ꝛ ſic preferretur illi compatrono. Addit Pau. maxime qꝛ plures voces preferuntur in preſentatione. ſ. e. qm̄. intantuꝫ q̄ ſufficit maior pars comparatione minoris. iuxta no. p̄ Vin. ꝛ Compo. de elec. eccleſia veſtra. ſm̄ Pau. ꝛ qꝛ hoc ita poſſet cōtingere in ſecundo gradu ꝛ vlterioribus ſicut in primo: ideo videtur bona opi. Archi. ſed melior fuiſſet opinio approbata: dicit tamen glo. q̄ tenendo opi. contrariam. ſ. q̄ fieret ſucceſſio in capita etiam quo ad actum preſentationis contra dictam iniquitatem ꝛ fraudem poſſet prouideri ſi ſtatueretur q̄ extantibus deſcendentibus ſanguinis non poſſunt ſuccedere extranei. naꝫ tunc ſi alter compatronorꝫ haberet plus tales heredes nō haberent conqueri de compatrono ſed de eo. Preterea poſſet cōtingere econtra q̄ ipſe plures heredes haberet: ꝛ ideo in hoc nō dicitur iniquitas vel leſio. ar. l. fideicommiſſo. C. de tranſact. qꝛ autem eo caſu quo non eſſent deſcendentes ſanguinis poſſet dicta iniquitas augeri vel ſurgere. dicit glo. q̄ bonum eſſet ſtatuere q̄ nullo caſu fieret ſucceſſio in extraneos heredes: qꝛ per hoc tolleretur dicta iniquitas ꝛ facilius liberaretur eccleſia ab hoc iurepatronatus. facit. c. prohibemus. ꝛ c. ſi. de cen. ¶ Ex predictis patet q̄ hic reprobatur opinio antiquorum ꝛ Archi. ꝛ approbatur opinio Jnno. ꝛ Hoſt. ꝛ hoc idem tenet hic Pau. dicens q̄ lꝫ ſm̄ opinionem hic approbatam oporteat nos venire ad diuiſionem ꝛ ſubdiuiſionem vnius vocis quando plures ab eodem inſtituuntur pro equalibus vel inequalibus partibus: ꝛ ab illis heredibus alij inſtituuntur: ꝛ ſic per conſequens ſucceſ

a ¶ Quia non cuilibet. Adde glo. ꝛ Panor. ſ c. i. extra de iure patro.

b ¶ Et ſit apō omnes. Adde tñ que dicit. d. Abb. ꝛ doct. in c. qm̄. extra d iurepatro.

c ¶ Si vero vni[9] eſſet. Adde do. Ant. in. c. j. ſ. e. ꝛ Pe. de anch. in conſi. cclxj.

ſiue ꝛ poſt multas ſucceſſiones ſit difficile terminare prout etiā p̄tꝫ ex exēplo gl. tñ ſufficit ita ſcriptum ex argumento. vj. qđ. in. ſcriptum eſt in lege. ꝛ ff. qui ꝛ a quibus. l. proſpexit. ꝛ quaſi ſimile dicit qđ no. in. c. ſcriptum. de elec. poſt Jnno. ꝛ fatetur tñ propter predicta q̄ expeditius fuiſſet tenere opinionem antiquorum. facit qđ dicit glo. hic in ſecunda parte. in ver. facilius contra iniquitatem ſuccurrere ſtatuendo prout glo. Jdem dicit laudinus. Jdem tenet etiam Ste. dicens q̄ contra difficultates et intricationes ſurgentes ex opinione hic approbata poſſet ſuccurri altero de duobꝰ modis hic in textu poſitis. ꝛ ſi neutra viarum hic poſitarum ſibi placeret. tunc dicit Steph. poſſe dici q̄

b cum iſtud ius ſic indiuiſibile[b] ꝛ ſic apud omnes ꝛ ſingulos ſimul ꝛ ſine alijs apparet nullum alle. ſ. e. c. j. q̄ vnius contradictio totū impediet. ff. q ꝛ a quibus. l. ſi quis hac lege. §. quotiēs. ꝛ ff. de pig. act. l. ſi neceſſarias. §. ſi vnus ex pluribꝰ. ꝛ ex hoc eueniet q̄ ſi infra tempus iuris non potuit concordare ep̄s propter eorum negligentiam poterit eccleſiam ordinare. ſ. e. qm̄. ꝛ c. cū propter. Nec ob. q̄ preferri debeat electus ſeu preſentatꝰ a maiori parte ceteris paribus ſi id fieri poterit ſine ſcādalo. ſ. e. qm̄ nam alſ ſuccederet. c. j. ꝛ. ij. ſ. e. qꝛ reſpondet Ste. q̄ illud haberet locum qñ ſunt plures patroni originales et eadem vel diuerſa cā hic qñ non ſunt patroni originales: ꝛ per hoc habes modum euadendi intricationes cōputationum. de quibus in glo. Forte glo. intellexerit q̄ ſoluatur intricatio vt qui plures habet vncias ille preferatur: tñ qꝛ difficultas eſt computare nō placuit glo. opi. hic approbata. An aūt i ep̄is patronis originarijs ſufficiat maior pars comparatione minoris. An vero requiratur maior pars comparatione omnium patronorum. Pau. hic dicit q̄ ſufficiat maior pars comparatiōe minoris qꝛ hoc ius ſpectat ad eos non vt corpus ſed vt ſingulos. alle. no. per Vincen. ꝛ Compo. de elec. eccleſia veſtra. ꝛ per Jo. xvi. q. vij. ſi plures. et

5 per Archi. xxxj. di. nicena ꝛc. ¶ † Jn heredibus aūt vnius patroni ex duobus ſi forte vni ſucceſſit vnus alteri. x. an maior p̄s comparatione minoris illorum. x. facerent vnam vocem. Pau. non tangit Steph. vt predixi tenet q̄ non: immo requiritur q̄ omnes predicti decem concordent: alſ vnius contradictio īpediret totuꝫ. Lapus tenet hic q̄ ſufficiat maior pars. Et hec opinio videtur verior tanq̄ fauens eccleſijs ſaluo eo quod dicā infra. Opi. Jo. de lig. non videtur valere lꝫ pro ea facit qꝛ ex quo agimus de ſtipite qꝛ repreſentant perſonam vnius oportet maiorem partem illius conſentire: ſecus qñ ſunt patroni originarij habētes integras ſed ſalua La. in originarijs. i. qꝛ competit eis vox vt ſingulis non vt collegio: ideo ex quo ius diſponit ſufficere maiorem ſufficit maior pars comparatione minoris: et eadem eſt ratio in vno ſtipite: qꝛ deſcendentes ex vno ſtipite ſunt vt ſinguli: ſi ergo ſufficit maior pars debet ſufficere comparatione minoris ad habendum ſtipitem ꝛc. Lap. hic tenet: ſufficiat maior pars comparatione minoris ad faciendum vnam vocēꝫ ad qđ ſi alterius patroni vnus heres concordet cum tali maiori parte ille debebit admitti ꝛ dicetur habere duas voces: ſicut ſi a duobus patronis originarijs preſentaretur. Si vero omnes decem vel maior pars ipſorum preſentent vnum ꝛ vnus heres alterius patroni alium p̄ferretur ydonéior: ꝛ ſi erāt equalis meriti locus erit gratificationi vt ſuperior admittat quem velit. iuxta no. per Jnno. ꝛ Hoſ. ꝛ Hoſt. in ſumma. alle. de elec. venerabilem. ꝛ. ſ. e. ti. cum aūt. Jo. de lig. hic tenet q̄ requiratur maior pars omnium predictorum decem ad faciendum vnā vocē: alſ ſe inuicem impedient: hec p̄cedunt qñ plures ſunt patroni quibus ſucceditur quo caſu poſſet dici non loqui Steph. ſed in

c ſequenti.[c] Si vero vnicus ſit patronus cui plures ſint heredes tunc hoc caſu non loquitur de. ſm̄ Lap. p̄tꝫ qꝛ dicit plures ab vno ex patronis. vnde dum tex. dicit q̄ habent vocem vniꝰ patroni intelligitur reſpectu aliorum quos habet eccleſia quid igitur erit in caſu predicto qñ vnicum tantum habet patronū eccleſia qui plures dimiſit heredes. dicit Lap. q̄ tot voces habebunt quot erunt heredes per quod dicit q̄ locū haberet id qđ dr̄. ſ. eo. c. ij. quia ſtaretur maiori parti comparatione minoris: ꝛ ſimiliter locum haberet ſecundum ꝛ tertium reſponſum huiꝰ decre. ex eadem cā. Sed quid ſi vni patrono ſucceſſerūt duo heredes: deinde alteri illoꝝ duoꝝ ſucceſſerunt decem ꝛ alteri duo: modo pone q̄ predicti decem vel maior pars ipſoꝝ p̄ſentauerit vnum ꝛ vnus de duobus alijs eundem p̄ſentat. ꝛ minor pars de decem cum alio ex duobus p̄ſentant alium q̄ p̄ſentatio valebit. dicit Lap. valere p̄ſentationem factam a decem vel a maiore parte ipſoꝝ cum vno ex duobus. alle. qđ no. Compo. ſecūdū Vin. de reſcri. paſtoralis. in ver. concordare. ver. item qd ſi tres Jtem dicit ſi decem vel maior pars eoꝝ preſentant vnum ꝛ quilibet alioꝝ duoꝝ vnus vnū alius alium qđ preferretur p̄ñtatꝰ a decem vel maiori parte ipſoꝝ. Ratio qꝛ omnes inter ſe habent duas voces: ita q̄ decem vel maior pars ipſoꝝ habent vnā vocē ꝛ alij

⁊ aliū duo aliam vocē: ⁊ iđ cū in patronis laycis maior pars cō-
paratione minoris preferatur: vt eſt dictum preſentatus a decē
vel maiori parte ſaltem bꝫ vnam vocem: ⁊ ſi etiam eſſet ꝑſenta-
tus ab vno alioꝝ duoꝝ haberet vnam vocem ⁊ dimidiam: ſed
preſentatus ab vno ex duobus qui pro vno reputantur bꝫ me-
diam vocē tm̄: ſi alius ab alio ex duobus ſit preſentatus: ⁊ ideo
preſentatus a decem vel maiori parte obtinere dꝫ tanꝙ ꝑſenta-
6 tus a maiori parte comparatione minoris ſm̄ Lap. † Ex ꝑdi-
ctis patet ꝙ ſi duo heredes vnius preſentarent vnum ⁊ decem
heredes alterius patroni vel maior pars ipſorum alteꝝ ꝑferre-
tur ydoneior: ⁊ ſi equalis eſſent meriti locus eſſet gratificationi
vt in fiñ ſupius dictū eſt. Si vero vnus duoꝝ ꝑſentaret vnum
⁊ alius alium ⁊ decem: nec maior pars comparatione minoris
concordarent in vnum: ſed forte quilibet duo ex decem eligerēt
vnum diuerſum. Sentit Lap. ꝙ ꝑferri deberet ydoneior ꝑſen-
tatorum a duobus: qꝛ illi haberent dimidiam vocem qđ in pre-
ſentatis: qꝛ quibuſlibet duobus de decē non contingit: ⁊ ſi eēnt
equalis meriti locus erit gratificationi. Si vero cuilibet duoꝝ
patronorum ſucceſſiſſent decem: ⁊ quilibet duo ex decem ꝑſen-
tarēt diuerſum: videt ſimiliter qꝛ ydoneior debet ꝑferri: ⁊ ſi ſint
equalis meriti locus ſit gratificationi. Et idem ſi omnes decē
heredes vnius patroni vel maior pars ipſoꝝ vnum ꝑſentant ⁊
omnes aliī decē vel maior pars aliorum ⁊ idem ſi oēs heredes
vnius patroni ꝑſentant vnum ⁊ maior pars ipſoꝝ decem aliū
cum talis maior pars facit vnam vocem. vt eſt dictum in pluri
7 bus heredibus plurium patronoꝝ. ❡ † Ex predictis pꝫ qđ ſi
vnico patrono ſuccedant plures qđ ſuccedunt in capita ſecun-
dum Lap. Credo ꝙ ſi ſint duo habebunt duas voces. Si vero
alteri dictorum heredum ſuccedunt plures: tunc bene ſuccedūt
in ſtirpes vt hic dicitur. Et ideo ſi vni duorum heredum ſucce-
dant decem vel alteri duo illi decem habebunt tantum vnā vo-
cem ⁊ aliī duo aliam: ⁊ ſi quidē oēs concordant in preſentatiōe
clarum eſt. Si vero diſcordant quis debeat preferri ſeu que pre-
ſentatio debeat valere pꝫ ex ſupradictis: ⁊ ſm̄ hoc de. bꝫ locus
qñ a principio plures ſunt patroni. ⁊ vnus ex illis moritur re-
lictis heredibus pluribus: vel qñ vnus ex pluribus heredibus
vnius patroni decedit pluribus heredibus relictis: ſecus quā-
do vnus patron᷑ decedit pluribus relictis heredibus. ❡ Ex ꝑ
dictis pꝫ qualiter diſſolui poſſit intricatio ⁊ difficultas gloſ. qꝛ
alſ ſm̄ Step. qui dixit ꝙ vbi ſit ſucceſſio in ſtirpes poteſt diſſol
ui per alteram ex duabus vijs hic in tex. poſitis ſi velint alterā
illarum eligere. Si vero neutra dictarum viarum ſibi placet ſi
non poſſunt concordare: tunc etiam vno ſolo diſcordante eſt ꝑ-
inde ac ſi ꝓpter diſcordiam patronoꝝ non ordinetur eccleſia: et
ſic ſi poſt lapſum temporis ſi neglexerunt concordare epiſ ordi-
nabit: ⁊ hoc ſiue vnico patrono ſuccedant plures: ſiue plēs vni
ex duobus patronis. Lapus vero diſtinguit vt ex predictis pꝫ
an plures ſuccedant vnico patrono an vero plures vni ex pluri
bus patronis vel plures vni ex pluribus heredibus vnius pa-
troni: ⁊ ille preferetur qui habebat plures voces vel vocem in-
tegram alio non habente ipſam integram vel maiorem partē
vocis nullo habente vocem integram: ⁊ ſi plures eſſent tales ſic
preſentati habentes quilibet vnam vocem vel vnam dimidiā
partem ydoneior erit preferendus: ⁊ ſi neuter ſit ydoneior locus
erit gratificationi vnde ꝯclude ꝙ dꝫ inſpici quot ſunt ſtipites q
repreſentant vnam vocem ⁊ qui habent maiorem partem ſtipi
tum cenſentur habere ſolidam vocem. Item ille dicetur habe-
re ſtipitem qui habebit maiorem partem ipſius ſtipitis: ⁊ ſic ſi
ſunt quatuor ſtipites: qui habet tres ex eis dicetur habere vo-
cem ⁊ ſufficiat habere maiorem partem cuiuſlibet illorū trium.
Si eſſent in pari caſu ſeu minori ydoneior eſt inſtituendus: et ſi
eque ydonei ſint ſit locus gratificationi: vel forte poteſt dici ꝙ
vbi ſunt in pari numero neuter ſit inſtituendus ⁊ inuicē ſe im-
pedient: ſed precedens opinio tanꝙ fauens eccleſijs videtur te-
nenda. Ar. l. ſunt perſone. ff. de religioſis. ⁊ no. in. c. iĳ. de cog. ſpi
rituali. ⁊ qđ ſupra dixi in pari cauſa ſeu numero intellige ſtipitū
Si vero in eodem ſtipite ſit paritas quaſi in ſeipſo ſit diuiſio
⁊ diſcordia videtur pro nullo computandus talis ſtipes: et ſic
ſunt tres ſtipites ⁊ vnus ſtipes vel eius pars maior etiam com
paratione minoris qꝛ hoc eſt fauorabile eccleſijs: ⁊ ideo ample-
ctendū pone vnus preſentat Titium alius Seyū terti᷒ ſtipes
qui in duobus conſiſtit eſt in diuiſione: qꝛ vnus illoꝝ conſentit
in Titium alius in ſeyum. Uidetur ꝙ neuter debeat inſtitui cū
nullus eorum habeat maiorem partem ſtipitis. Item ⁊ in alio
tertio eſt in ſeipſo diuiſio ⁊ ſic expectabitur lapſus temporis: ſi-
cut dixit Ste. cuius opi. hoc caſu procedit vel forte ſunt in pari
cauſa: quia ſi quilibet habet ſtipitem ⁊ dimidium alterius ydo
neior erit inſtituendus ⁊ ſi ſunt eque ydonei locus erit gratifica
tioni: ⁊ hoc forte ver᷒ cū magis faueat expeditiōi eccleſie. Si ve
ro ex tribus ſtipitibus vnus preſentaret Lucium alter Seyum
tertius conſiſtens in duobus eſſet diuiſus: quia vnus ex illo ſti-
pite preſentaret Lucium alter Gayum quid eſſet tunc: videtur
qđ procedat opi. Steph. qꝛ licet Titius ⁊ Seyus ſint in pari cā
cum non habeant par ius reſpectu omnium ſtipitum: ſecus in
precedenti: ⁊ ideo cum non habeant par ius reſpectu oīm ſtipi
tum nec bꝫ aliquis eoꝝ maiorem partem ſtipitum neuter inſti
tui dꝫ vel forte ydoneior ex duob᷒ primis dꝫ ꝑfici. ⁊ ſi ſunt equa
lis meriti de altero eorum poterit gratificari per ea que infra di
centur. Si vero eſſent duo ſtipites tm̄ quoꝝ vnus ꝑſentaret Ti
tiū ⁊ media pars alterius eundē: alia medietas Seyū ſm̄ La.
preferri dꝫ Titius q bꝫ ſtipitem ⁊ dimidium alterius. Sed cō
tra hoc facit qꝛ in altero eſt diſſenſio in ſeipſo ⁊ ſic videtur ꝓ ni-
hilo cōputandus rōne repugnantie in ſeipſo. ar. l. vbi repugnā-
tia. ff. de reg. iu. ⁊ ſic expectabitur lapſus tēporis vel forte nō de
bebit eſſe deterioris conditionis Titius ꝙ ſi totus ille alter ſti-
pes ꝑſentaſſet Seyum quo caſu ydoneior dꝫ preſici. ⁊ ſic ſi titius
ſit ydoneior debet preſici ⁊ ēt poterit gratificari ſi ſit equalis me
riti: alſ expectetur lapſus temporis. Seyus aūt tunc nullo caſu
poterit ꝑfici qꝛ non bꝫ in ſe dimidium ſtipitem tātum: ⁊ ſic non
dꝫ preſici aliquo caſu etiam ſi ſit ydoneior: ⁊ idem videtur dicen
dum ſi ſunt tm̄ duo ſtipites ⁊ vnus preſentat Titium et media
pars alterius Lucium alia media Seyum: qꝛ Titius ſi eſt ydo
neior poterit preſici: ⁊ debebit ⁊ ſic eſt equalis poterit ei gratifi-
cari ne magis noceat ei diſſenſio alteri᷒ ſtipitis ꝙ ſi de ꝯcordia
8 Seyum elegiſſet. † Quid aūt ſi ſunt duo ſtipites tm̄ ⁊ vnus ſti-
pes eligit Titium alter vero nullum eligit dicit ꝙ dꝫ expectare
per tēpus datum ad ꝑſentandū ſi forte alium ꝑſentabit q forte
erit ydoneior: ſecus ſi maior pars alterius ſtipitis preſentet vnū
qꝛ non expectabitur alia pars cuius ꝑſentatio nihil poteſt ope-
rari. Si vero media pars ſtipitis ꝑſentat alia tacet expectabit:
qꝛ forte eundem ꝑſentabit ⁊ ſic erunt duo in pari cā: vel forte ꝑ-
ſentabit alium ꝙ fecerit alia pars eiuſdem ſtipitis quo caſu qd
iuris ſit. ſ. qñ duo ſunt ſtipites ⁊ vnus preſentat Titium. ⁊ me-
dia pars alterius Lucium: alia media Gayum. patet ex ſupradi
9 ctis. ❡ † Ex predictis etiam patet ꝙ ſi ſunt tres ſtipites ⁊ duo
tm̄ ꝑſentarent an tertius dꝫ expectari: qꝛ ſi illi duo ſunt in cōcor-
dia de vno certe non expectabitur tertius cuius ꝑſentatio nihil
poteſt operari. ar. l. aliqñ. ff. ad velleyanum. Si vero quilibet il-
loꝝ duoꝝ ſtipitū de ꝑ ſe ꝑſentent vnū puta vnus ſtipes. Titiū
ſcđs. Lucium expectabitur tertius ſtipes: an conſentiat in alte-
ro diuerſo a dictis duobus: ⁊ ſi maior pars ipſius tertij ꝑſentet
vnum non expectabitur alia minor pars eiuſdem ſtipitis: ſed ſi
media pars ꝑſentet expectabitur alia vt videatur vtrū cōcordet
cum alia dimidia an vero diſcordet: ⁊ ſic pꝫ ex predictis ꝙ pl᷒
operatur taciturnitas ꝙ voluntas declarata cōtradictoria. Rō
qꝛ conſtat de mente qñ eſt declarata: ideo ſuccedit diſpoſitio iu-
ris incontinenti. ſed vbi non eſt declarata opꝫ ꝙ expectemus: qꝛ
diuinare non poſſum᷒. fa. in arg. de elec. qđ ſicut ⁊c. Sed quid ſi
ſunt tres ſtipites ⁊ media pars vnius eligit Titium media pe
alia eligit alium. ſ. Seyum ⁊ faciunt alie due ſtipitem: qꝛ media
pars cuiuſlibet eligit Titiū ⁊ alia Seyū: videtur ꝙ neuter ſit
ꝑficiendus lꝫ ſint in pari cā: ex quo nullus bꝫ integrum ſtipitē
vel maiorem partē illius: ⁊ idē ſi quelibet media pars eligit di-
uerſam ꝑſonam ⁊ ſic diuerſas ſex ꝑſonas. Si vero Titi᷒ habe-
ret vnū ſtipitē vel eius maiorē partē in dicto caſu ſi ydoneior eēt
poſſet preſici ſi equalis poſſet gratificari: alſ ſecus: qꝛ non plus
dꝫ operari diuiſio alioꝝ duoꝝ ſtipitum ꝙ ſi concordaret qlibet
ſtipes in diuerſo: ⁊ hoc qñ habetur totus vnus ſtipes habēdo
reſpectū ad primū ſtipitem: qꝛ qs bꝫ oēs vel maiorem partē rep
ſentantium primū ſtipitē ſeu primū gradū. Si vero eſſent duo
in ſcđo gradu vt in terminis glo. in duobus filiis. B. ⁊ eſſet ter-
tius gradus ſubdiuiſus. qꝛ vnus filioꝝ. B. haberet filium cleri-
cum. alius. viĳ. ſi ille clericus eligit Titium ⁊ medietas illorum
viĳ. eligit Lucium vel etiam eundem: alia medietas Seyū non
debebit etiam ſi ſtipites ſimiliter faciant. ❡ Glo. ſecunda. que-
rit an ꝓcedat litera etiam quotcunꝗ ſint inſtituti heredes. Re
ſpondet ꝙ ſic: qꝛ loquitur indiſtincte ⁊ ad minus ad ſui verifica
tionem requirit concurſum duoꝝ. vt in regula pluralis. in ſexto
Item ꝓcedit ſiue ſingulares perſone ſint inſtitute ſiue collegiū
⁊ multofortius qꝛ collegium loco vnius habetur. vt in. c. ea no-
ſcitur. de his que ſi. a pla. ⁊c. ❡ Glo. ab vno. querit quid ſi non
plures ab vno ſint inſtituti heredes quo caſu loquitur litera: ſꝫ
plures a pluribus vel vnus a pluribus. Reſpondet glo. ꝙ tunc
erit ſecus. quia tunc primo caſu illi plures: ⁊ ſecundo ille vnus
habebunt plures voces ⁊ non vnam tantum vt eſt dictum in
glo. magna. Idem La. dicens ꝙ ſi vnus inſtituitur a pluribus
patronis habebit tot voces quot ſunt patroni. Idē dicit ſi plu
res a pluribus inſtituantur. Idēꝫ ſi patronus a patrono: quia
tunc habebit duas voces: vnam ex iure proprio aliam ex ſucceſ
ſione hereditaria compatroni ⁊ ex perſona illius ſm̄ Paul. vt
Ioan. de Imo. ſuper Clemen.

refert La. Jtem aduertendum ſm Lap. q hic loquitur quãdo plures ab vno ex patronis ſuccedunt quo caſu illi plures habent duntaxat vocem vnius quod intelligit Lap. reſpectu aliorum patronorum quos habet eccleſia per quod dicit q ſi eccleſia habet tantum vnum patronum qui dimiſerit poſt ſe plures heredes q tot voces habebũt quot erũt heredes ⁊ ſic h3 locũ iſtud quod dicitur. ſ.e.c.ij. ⁊ finis huius.c. ex eadem cã glo. tamẽ magna vt vidiſtis tenuit contrarium in reprobatiõe opi. Archi. ⁊ ſic aduerte q2 hic Lap. ſentit opi. Archi. in hoc non reprobari: ⁊ videtur habere rationem in ſe: q2 qñ vnicus tantũ eſt patronus non eſt cuius reſpectu ſit neceſſe dicere q plures heredes illius habeant vnam vocem tantum: que ratio ceſſat qñ plures ſunt patroni ⁊ ab vno illorum plures relinquuntur heredes.

10 ¶ † Gloſ. relicti. querit quid ſi iuſpatronatus vni⁹ ex patronis deſcendat ad plures per viam contractus ⁊ non per viã relicti. Exemplum ſi venditur pluribus vniuerſitas in qua eſt iuſpatronatus vel ſi permutetur cum pluribus vel donetur omnino do in donatione fienda pertin⁹ tis intercedat cõſenſus epi. iuxta no. ſ. eo. illud. nam predictis modis transferri poteſt iuſpatronatus. iuxta no. ſ. e. cum ſcdm. an dictis caſibus ꝓcedat de. glo. reſpondet q ſic: q2 eadem ratio l3 inſpecta ꝓpria ſignificatione huius verbi relicti: loqui videatur ſolum de tranſlatione patronatus ex vltima voluntate. l. j. ad ſi. ff. de tabu. exhi. ⁊ de fo. compe. conqueſtus. Jdem tenet Pau. dicens etiam literam ꝓcedere ſiue ex teſtamento ſiue ab inteſtato relicti ſint heredes. Jdem Ste.

11 ¶ †[a] No. de iſto verbo relinquo q ex propria ſignificatione verificatur tantum in actu vltime voluntatis: tene menti propter ſtatuta. ¶ Glo. heredes. querit an ſit differentia an ſint relicti heredes extranei an ſui. Reſpondet q non per tex. qui ſimpliciter loquitur de heredibus alle. xvj. q. vij. conſiderandum. ⁊ no. ſ. e. cum ſcdm. Jdem Lau. ⁊ Jo. in. c. filiis. xvj. q. vij. ad hoc q2 eadem eſt rõ: igitur idem ius. de conſti. tranſlato. Jdem dicit Pau. literam ꝓcedere ſiue ſint mares ſiue femine heredes: q2 iura loquuntur indiſtincte ⁊ generaliter. ff. de ver. ſig. l. heredes. Jdem Lap. alleg. xvij. q. ij. decutberius. de conceſ. preben. c. ij. ⁊. d. c. ſi'ne. ſecus dicit Pau. in iurepatronatus libertoꝝ ſecũdum quoſdam:[b] q2 eos non tranſit in heredem extraneum. alle. ff. de iurepa. l. filiis. ff. de ope. lib. l. fabriles. ⁊ l. operarũ. qd dicit no. C. de ope. lib. liberti. ⁊. ff. de condi. indebi. l. ſi non ſortem. §. libertus.

12 ¶ † Glo. rectoris. querit quid in preſentatione clerici fienda vltra rectorem. Reſpondet glo. q ⁊ reſpectu illius procedit cle. q2 eadem eſt ratio per conſequens idem ius. Fatetur tamen q in hoc eſt opi. an ius preſentandi clericum ſpectat ad patronum an vero ad rectorem. de quo dicit tenendum qd not. in. c. poſtulaſti. ſ. e. Pau. hic recitat opi. q2 Jo. lxiij. di. ſi principali. Hug. xvj. q. vij. decernimus. Ber. de offi. vica. ad hec Hoſ. ſ. e. tit. poſtulaſti. tenent; q patronus preſentet ſolum rectorem et non clericum. Jnnoc. ⁊ Ber. contra. ſ. e. poſtulaſti. ipſe hic concordat opiniones: q2 ſi querimus de preſentatione ad ordines ⁊ titulum ipſius eccleſie illa ſpectat ad rectorem excluſo patrono. Ratio q2 de ei⁹ preiudicio agitur cũ teneatur preſentato de neceſſariis prouidere. de preben. cum ſcdm. de offi. Archi. ad hec. nec per hoc paratur aliqd preiudicium patrono: q2 ille non h3 aliquod ius in eccleſia ex aliqua inſtitutione ſed h3 petitionem alimentoꝝ ex preſentatione acquiſita: ⁊ ſic intelligitur. c. poſtulaſti. qd dicit verum niſi eſſet patronus qui faceret fructus ſuos ⁊ omnia onera ſupportaret de quo. ſ. prori. c. Si aũt querimus de preſentatione ad clericatũ ipſius eccleſie que qñq3 ſit de ordinato iã3 ⁊ qñq3 de ordinando: ⁊ tunc ꝑſentatio talis clerici ſpectat ad patronum ſicut ⁊ preſentatio rectoris: ⁊ ſic intelligatur. ſe. cun. ſa opi. alle. xvj. q. ij. ſi quis epoꝝ. ⁊ hec dicit vera qñ obtinetur ꝑſentatio ex vi iuriſpatronat⁹: ſecus ſi ex iure conſuetudinario: q2 tunc ꝑſcripta conſuetudine ꝑſentandi vnum non eſſet ꝑ hoc ꝑſcripta ꝑſentatio alterius cũ ꝑſcriptio ſit odioſa ⁊ reſtringenda ⁊ non laxanda. de deci. cum contingat. de preſcrip. audi. tis. ſm Pau. Jdem tenet Lap. eius dictum recitans in. ij. parte glo. ⁊ vt op. de no. ſ. e. c. j. ⁊. c. querimoniam. Sol. qd circa iſtu3 ſcdm caſum cle. triplex opi. erat olim ſed hic approbatur opiñ. que habebit qd fieri poſſet qd hic dr. facit. l. quotiens. ff. de vſufru. cum ſi. ⁊c.

13 ¶ † Glo. patronus. querit an hec conuentio poſſit fieri inter maiorem partem patronoꝝ vno contradicẽte. Reſpondet q non. alle. de cle. q2 propter. ⁊ qd ibi no. ⁊ qd habetur in regula iure cõi. in. vj. ⁊c. ¶ Glo. libere querit an hec conuentio poterit fieri ſine autoritate dyoceſani. Reſpondet q ſic ⁊ ad hoc inducit verbum libere. facit quod no. de preben. l3 epus. in vj. ⁊[c] in cle. dudum. §. ſtatuimus. ſ. de ſepul. ⁊ per hoc dicit reprobari opi. Jnno. de qua. ſ. e. querimoniam. vbi in hoc dicebat contrarium: ſed an poterit fieri et non vacante eccleſia talis conuentio. Reſpondet glo. q ſic. ex eodem verbo alle. de dona. conſultationibus. ⁊. ſ. de re. eccle. non alie. cle. ſi vna. ⁊ hoc etia3 ſatis probat hec litera dum dicit alternis vicibus. nam in eadẽ vice non poteſt concurrere duplex vacatio. Contra ꝑdicta opp. glo. de. c. ij. de conceſ. preben. Soluit q ibi fiebat donatio vl cõceſſio preſentationis eccleſia non vacante in fraudem vacature non patrono: hic vero ſit patrono ⁊ ad tollendam diſcordia3 ⁊ faciliorem prouiſionem ⁊ expeditionem eccleſie. Jdem tenet 3ẽ3e. Ste. ⁊ Paul. hic quaſi ad literam per predicta dicit gloſ. ſatis poſſe dici q ſi qui ſunt ſimul patroni plurium eccleſiaꝝ poſſunt inter ſe diuidere. vnus ſit patronus ſolus in vna eccleſia ⁊ alius in alia. ⁊ hoc tenet Vin. ſ. e. c. j. ⁊. c. ex inſinuatione. ¶ Cõtra predicta opp. glo. de. l. quedam. ff. fami. her. ff. de alimẽtis lega. l. iii. de iurepa. l. ij. Jn quibus patet iuſpatronatus libertoꝝ non poſſe diuidi inter patronos: ſed preſtatio alimentorum diuidi poſſit. Reſpondet glo. q aliud in iurepatronatus libertoꝝ quod eſt fortius ꝙ iuſpatronatus eccleſie: quod patet q2 illud ius non poteſt alienari iſtud ſic. ſ. e. cum ſecũdum. ⁊. xvij. q. vij. piementis. maxime in compatronum. §. ei. eo. ex inſinuatione. Jtem illud tranſit ad ſuos etiam non heredes. ff. de oper. lib. vt iuriſiurandi. §. ſi liberi. ⁊. ff. de iurepa. l. filij. iſtud no. iuxta not. poſt Jnno. in. d. c. cum ſecundum. ⁊ per glo. in. c. conſiderandũ xvj. q. vij. ⁊ hic per 3ẽ3e. ⁊ Mat. ⁊ ſic per conſequẽs de vno ad aliud non legitime infertur: ad predicta alle. glo. quia patronatus eccleſie poteſt in toto cum alio patronatu permutari vt notã. in. d. c. cum ſecundum. igitur eadem ratione poterit pars patronatus vnius eccleſie permutari cum parte patronatus quã habet compatronus in alia: q2 idem iuris debet eſſe de toto ad partem. de offi. deleg. paſtoralis. ⁊. ff. de rei vendi. l. que de tota. Jdem tenet Pau. quaſi ad literam qui etiam concor. cum glo. ſeq. in verbo alternis vicibus ⁊c. ¶ Jn tertia parte glo. permittimus. opp. q immo etiam poſt preſentationem factam de pluribus liceat aliquos preſentare ſi patronus ſit laycus[d]. ſ. eo. qd aũt. ⁊. c. cum aũt. ⁊ potior debet eſſe conditio inſtituti ab epo vt ibi patet: licet teneatur primo preſentato ſi eum non inſtituat cauſa non ſubſiſtente ſm no. ſ. eo. paſtoralis. Reſpondet gl. qd contrarium ꝓcedebat olim hodie vero per hanc cle. põt fieri ꝑſentatio ꝑ formam huius cle. poſt ꝙ non licebat alios ꝑſentare: ſed de ꝑſentatis põt inſtituere epus quem volet pro qua facit: q2 ſi licebat ſic olim accumulare ſucceſſiue ſatis v3 eſſe honeſtu3 q etiam fiat ꝑſentatio de pluribus eodem tempore: ⁊ ſic fiat accumulatio eodem tempore. Jdem 3ẽ3e. dicẽs q epus in caſu hui⁹ c. non tenebitur ꝓuidere alicui non admiſſoꝝ. Ratio q2 ex bñficio ꝑſentantium ex autoritate huius conſtitutionis põt admittere quem vult. ſ. e. qm. ⁊. c. paſtoralis. ⁊ ſic talis ꝑſentatio habetur pro noiatione. fa. de cle. qd ſicut. ¶ Glo. ꝑſentare. querit an ꝓcedat cle. ſiue ꝑſentatio plurium fiat ſimul ſiue ſucceſſiue data optione epo. Reſpondet q ſic: q2 l3 olim qñ laycus patron⁹ preſentabat ſcdm inſtaret ꝓ ſecundo: hodie poteſt relinquere optionem epi per hanc cle. Jdem 3ẽ3e. cum cle. iſta non diſtinguat. Fatetur tamen q olim: ſecus q2 ꝑſentando ſcdm ꝯtrum in ſe erat videbatur recedere a primo: licet epiſcopus poſſet idenciorem inſtituere hoc dictum: intellige quando a principio preſentantur plures data optione epiſcopo: ⁊ ſimiliter deinde preſentantur alij data optione: ſecus forte ſi a principio preſentaretur ſimplr vnus ⁊ deinde plures data optione epo: q2 primum ſine cã non deberet epus reiicere: alẽ etiam ſi hodie teneretur ſicut olim cu3 hoc caſu non videatur loqui cle. glo. tñ ſentit contrarium etiam

14 hoc caſu. vt pt3 ex ea. ¶ † Deinde gl. opp. contra hunc ſi. de. c. ij. de elec. in. vj. vbi non poteſt fieri electio alternatiua vel incerta: glo. ſoluit aliud in electionibus in quibus alternatio ⁊ incertitudo preſtat impedimentum aliud in ꝑſentationibus. vt hic pt3. Jdem 3ẽ3e. Mat. per qd dicit q in ꝑſentationibus nõ eſt ſeruanda forma decr. q2 ꝓpter. de quo ꝑ Lõp. de cle. eccleſia. nã ſolẽnitas q ſeruatur in electione non ſeruatur hic in ꝑſentatiõe vt pt3 hic ex predictis. Jdem Lap. alle. no. in. c. qd ſicut. in prin. de elec. poſt Hoſt. ⁊ per Archi. lxj. di. ſtudij. vnde dicit q ſi in vna eccleſia eſſet ita celebrata electio vt hic dr non valeret q vna eccleſia non poteſt ſimul plures maritos vel ſponſos habere ſm Hug. xxxj. q. ij. quomodo virginibus. de diuor. gaudemus. facit qd no. in. c. in ſcripturis. viij. qd. j. An aũt hoc procedat ſiue loquatur in patronis laycis ſiue clericis. Reſpondet glo. q clarum eſt q in patronis laycis procedit. Jn patronis autem clericis ſi ex patrimonio preſentent. idem facit quod no. d eoffi. lega. dilectus. Si vero ratione eccleſie tunc ſentit glo. ſecus eſſe q2 tales variare non poſſent. fac. ſ. eodem. cum autem. Jdẽ Guil. quia in primis olim erat in effectu. Jdem quod dicitur q2 epus admittebat quem volebat de preſentatis per tales. Ste. ep. hic tenet contrarium dicens q cle. procedit etiam in patronis clericis ratione eccleſiarum propter idẽtitatem rationis. Credo poſſe ſaluari opiniones: quia ſi eodem tempore preſententur plures: procedat opi. ſcda. Si vero primo preſentaretur vnus ⁊ ſecũdo loco

a ¶ No. de iſto verbo relinquo. Adde gl. in. §. ſi. in ver. implenerit. inſti. q et ex qui. can. ma. non poſ.

b ¶ Quia ſm eos nõ tranſit. Adde ho. tex. l. l. vt iuriſiurãdi §. ſi. ff. de op. li. quẽ ad hoc all. Jo. fa. in. §. cu3 filius. inſt. d he re. que ab inteſta. defe.

c ¶ Jn cle. dudũ. §. ſtatuim⁹. Adde q apoſtilam de verbo libere. ⁊ vltra ibi dicta. Adde q iſtã glo. ꝑualde no. allegat Fel. in. c. q in eccleſiarũ. in. xxxij. col. de conſti.

d ¶ Supra eo. c. qd autem. vide Panor. ibi in. ij. col.

loco alius vel plures data optione epō tenendo ꝙ hoc caſu loci
habeat de. in laycis patronis. tunc procedit prima opi. Ratio
qꝛ prima pſentatio eſt talis a qua nullatenus licebat olim varia
re qñ fiebat per patronū ex ratione eccleſiarū ſecus in layco vel
patrono clerico ex patrimonio. quia locum habebat variatio ⁊
poterat epūs eligere quē volebat licet primo pſentato teneretur
ſi ſine cauſa fuiſſet nō admiſſus. hodie ad nihilum tenebitur ſi
a detur ſibi electio per hanc de. † Tractat hic Mat.[a] quot mo-
15 dis queratur iuſpatronatus ⁊ que iura competant patrono de
quo. ſ. eo. ſuper rubrica. ⁊ c. cum ſm. ⁊ per Jo. de lig. ſ. eo. no-
bis. Deinde querit quid ſi patronus damnetur ad perditionē
ſeu publicationē bonorum an ius perdat patronatus: ⁊ ſic an
iuſpatronatus ex condēnatione facta ob maleficium de bonis
amittēdis perdatur remittit ad no. xvj. q. iij. placuit. vt quicūqꝫ
⁊ melius. q. vij. filiis. Idē ʒenʒe. ⁊ de hoc etiā. lvj. di. ſatis puer-
b ſum. ⁊ plene dixi in[b] clemē. paſtoralis. de re iudi. vbi gl. tangit.
16 ¶ † Ulterius quero an parochiani vt parochiani ſine titulo
iuriſpatronatus poſſint pſentare. ʒenʒe. dicit ꝙ non per Inno.
ſ. eo. ꝯſultationibus. Mat. hic dicit ꝙ ſi ſunt in quaſi poſſeſſio
ne preſentandi ex dicto iure. quia videtur ꝙ poſſint preſentare.
alleg. c. querelā. de elec. ſ. eo. ti. cōſultationibus. contrariū tamē
tenet per. c. ſacroſancta. ⁊ c. maſſana. de elec. ⁊ per no. e. ti. §. j. in
Spe. facit. c. ij. ⁊ iij. ſ. e. nam patronus habuit de gratia ꝙ ius
preſentādi haberet in eccleſia. ergo hec gratia tanꝗ̄ perſonalis
nō debet extēdi ad parochianos. vij. q. j. petiſti. ⁊ ſ. de reg. iur.
priuilegium. in. vj. de quo in. d. c. querelam. ⁊ in regula qḋ alicui
gratioſe. de reg. iur. in. vj. in mercurialibus. vt tenet Joan. and.
ꝙ ius preſentandi rectorem poteſt preſcribi per parochianos.
c ¶ [c] † Quero an indiſtincte iuſpatronatus tranſeat cū vniuerſi
17 tate. Rñdet Pan. ꝙ nō. quia demum tranſit cum vniuerſitate
cum qua tranſirent ſingula ſine ipſorū expreſſione. iuxta no. per
Inno. ⁊ Hoſtiē. ſ. eo. ex literis per hoc dicit ꝙ non tranſiret cū
vniuerſitate cum qua nō tranſirent ſingula ſine ſpeciali ipſorum
expſſione. puta ſi vendo hereditatē mihi delatā in qua eſt iuſpa
tronatus. quia niſi in hereditate ſit caſtrum vel villa cui cederet
iuſpatronatus nō tranſibit. l. que tibi. C. de here. vel actio. ven.
qḋ intelligit niſi donaretur hereditas eccleſie cui donari poteſt
18 iuſpatronatus ſine cōſenſu epi. ſ. e. c. vno in. vj. ⁊c. ¶ † Ultimo
querit hic Pan. quid ſi plures ſint patroni qui nullo modo vo
lunt cōcordare. quid erit fiendū. Reſpondet Pan. ꝙ iura circa
hoc varie loquuntur vt no. ſ. eo. c. ij. ⁊ iij. ⁊ c. cum te. xvj. q. vij. ſi
plures. Et ideo pro cōcordia dictorū iurium ſic diſtinguit. quia
interdū eſt queſtio inter patronū ⁊ epm. ⁊ tūc ſeruari debet. qḋ
habetur de offi. ordi. cū vos. vt ſi dioceſanus ponat iconomum
in eccleſia non antē ordinet eccleſiam. quia alias daretur ei ma-
teria habendi diſcordiam cum patrono ſi lapſo termino poſſet
d eccleſiam ordinare.[d] Aut eſt qſtio inter ipſos patronos. ⁊ tunc
interdum eſt qſtio inter illos quos ꝯſtat eſſe patronos. interdū
illos quos cōſtat nō eſſe patronos. Interdū inter illos de qbus
dubitatur. Primo caſu quando eſt queſtio inter illos quos cō-
ſtat eſſe patronos. ⁊ tūc ſi eſt queſtio de pſentatione facta ſtatur
maiori parti. ſ. eo. qm̄. Si vero eſſet paritas in numero. ⁊ tunc
ille pſentatus qui eſt maioris meriti erit inſtituendus. ⁊ ſi eſſent
paris meriti locus erit gratificationi. de reſcrip. c. penul. in. vj.
hec vera ſi fieri pōt ſine ſcādalo vel periculo mortis. alias remit
titur ad remedia de quibus in. c. ij. ⁊ iij. ſ. eo. ti. Scḋo caſu quā-
do cōſtat eos non eſſe patronos. tunc ſtatim libere poterit eccle
ſiam ordinare. nō ob. cōditione. ſ. e. ti. cōſultationibus. Tertio
caſu qñ dubitatur diſtinguit. qꝛ ſi litigatur de iure poſſeſſione
iuriſpat. tūc expectet dioceſanos laycos per quatuor mēſes ⁊ cle
ricos per ſex. Si litigant cū laycis ſm Hoſtiē. ⁊ Joā. and. infra
quos finiri debet cauſa qbus elapſis ordinabit eccleſiā ſine pīu-
dicio vincētis. ſ. eo. ti. c. j. Si vero litigatur de electione. ⁊ tūc ſi
de ea litigatur ex vi iuris pſentādi. Idem qḋ proxime dixi quia
expectabuntur vſqꝫ ad quatuor vel ſex mēſes habita diſtinctio-
ne inter clericos. Si vero litigatur de ea ratione prerogatiue vel
ratione forme preſentationis. ⁊ tūc lapſu tēporis nō paratur eis
preiudiciū qꝛ ſine culpa ſua nō debet puniri de re iudi. cū Ber-
toldus. Ad hoc qꝛ ſi aliud diceremꝰ eſſet aperta via fraudibus
⁊ quia ſtatutū eſt tempus ad preſentandū non ad inſtituendū.
19 ¶ † Ultimo Jo. de lig. hic ponit duo cōcilia ad literā in quorū
vno tractat. an filij fratrū ſuccedāt admuicē in ſtirpes. an in ca-
pita maxime in feudalibus de quo per legiſtas in aut. ceſſante.
C. de legi. here. ⁊ per Dy. ⁊ Bar. in. l. poſt cōſanguineos in. §. he
reditas. ff. de ſuis ⁊ legi. ⁊ tenet idem in feudalibus ꝙ in alijs. qꝛ
equiparātur in ſucceſſione inſpecta diſpoſitione iuris cōmunis
⁊ libri feudorū. niſi localis cōſuetudo aliud. haberet per no. p gl.
in. c. j. de gradibus ſucceſſionis in feudū in prin. ⁊ per tex. in ti.
de ſuc. feu. c. j. ⁊ de natura ſucceſſionis feu. ⁊ tenet opi. Accur. et
ſequa. in aut. ceſſante. quā intelligit procedere qñ filij fratrū ſuc-
cedūt auunculis vel patruis. ſecꝰ ſi alijs vel inter ſe. dicit Accur.
forte nō ſenſiſſe cōtrariū cū loquatur in primo caſu non antē in
20 ſcḋo. ¶ † In ſcḋo cōſilio tractat an feudū poſſit alienari ſine li-
centia dñi in vnū ex agnatis ⁊ ſine cōſenſu aliorū. ⁊ concludit ꝙ
non pōt alienari ſine licētia dñi vel ſine licentia proximorū agna-
ti vel paris vel parū ſi ſunt plures. nam alš nō fit preiudiciū in
predictis ⁊ hoc in feudo patrono. alle. in. x. col. de pꝛohibita alie-
natione feudi per Fede. l. imperialē. per totam. l. ⁊. c. j. §. pterea.
per quos fiat inueſtitura. ⁊. c. pterea. de alienatione feudi pater
ni. ⁊ qꝛ eadē eſt ratio prohibitionis ſiue fiat in extraneos ſiue in
proximos. ⁊ per pdicta dicit ꝙ lʒ tolleretur ſeruitus ⁊ obſtaculuʒ
cōcernens dominiū nō tolleretur per hoc cōcernens agnatum.
alle. de priuile. paſtoralis. ⁊ l. ſi ſeruitus. ff. de ſerui. vrba. predio.

¶ De cenſibus. Rubrica.

1 Omnis qui ſentit ſentire debet commodum ⁊ emolumen-
tum ⁊ econtra.
2 Poſſidens tuendus eſt in poſſeſſione ſua donec probetur con-
trarium.
3. Monaſteria ſunt ſubiecta oneri procurationis legatorū ſedis
apoſtolice ⁊ etiam iurium epiſcopalium.
4 Onera omnia ſoluere tenetur qui percipit maiores fructus.
5 Contrariorum an ſit eadem diſciplina ⁊ nu. i.
6 Onera epiſcopalia ſoluere qui tenetur ex pacto an teneatur ad
ſoluendum procurationem legatorum ſedis apoſtolice.
7 Procurationes archiepiſcopi an cōtineantur ſub iuribus epi-
ſcopalibus.
8 Exēptio quelibet facta religioſis an ſufficiat ad euitāda onera.
9 Tempus date debet in priuilegio attendi ſicut ⁊ in reſcriptis.
10 Preſcribi an poſſit contra procurationem.
11 Laycus cōmittens homicidium ſi poſtea efficiatur clericus an
debeat per iudicem laycum vel eccleſiaſticum condemnari.

CUʒ ſit nature cō-
ſonū. Due ſunt partes decre. quia
primo ratione pmiſſa ponit ſtatutū
ſuū cum exceptione. ſcḋo exceptionē
limitat ⁊ declarat. ibi ſecūda priuile
1 gia. ¶ † No. illud vulgatū ꝙ ille de-
bet ſentire onus qui ſentit cōmodū
et emolumentū ſic ecōtra ille qui ſen
tit onus debet ſentire cōmodū in re
gula qui ſentit. de reg. iur. in. vj. ⁊. ff. de reg. iur. ſm naturā. ⁊ ſic
no. ſm Pan. qꝛ cōtrariorū eſt eadē diſciplina. ¶ No. ꝙ religio
ſi tenentur ſupportare onera pro monaſterijs ⁊ alijs ſibi ſubie-
ctis que ante ſubiectionē preſtare conſueuerant niſi circa hoc ſe
poſſent tueri per priuilegiū. ſ. exemptionis vel aliam legitimam
cauſam. que autem poſſet eſſe illa dicetur cum glo. ⁊ ſic not. ſm
ʒenʒe. ⁊ Guil. ꝙ quedam res tranſeat cum onere ſuo concor. de
e pig. ex literis. ⁊ de decimis paſtoralis. ¶ [e] † Iteʒ no. ſm Pan.
2 ꝙ poſſidēs tuendus eſt in ſua poſſeſſione donec probetur ꝯuū.
3 ¶ † No. bene ꝙ monaſteria ſunt ſubiecta oneri procurationis
legatorum ſedis apoſtolice ⁊ etiaʒ iurium epiſcopalium ex quo
patet aliud eſſe ius epiſcopale aliud ius procurationis legatoꝝ.
Et ſic no. vnum in alio non includi. ⁊ ſic facit ad id quod hic tā
git glo. in verbo epiſcopalia. ¶ Not. priuilegia conceſſa religio-
ſis non extendi ad eccleſias vel monaſteria queſita poſt hāc de.
¶ Not. ſm Guil. ꝙ ille qui percipit maiores fructus eccleſia-
f rum regulariter tenetur ad omnia onera ſoluenda. ¶ [f] Item
not. ꝙ qui particulariter percipit ad nihil tenetur. ſimile vide-
mus in vniuerſali herede qui onera omnia ſubit particulariter
nihil inſti. de here. quali. ⁊ diffe. §. aliud. ¶ Itē not. ſm Guil. ꝙ
emolumenta et onera eccleſiarum ⁊ monaſteriorum quocunqꝫ
titulo ſpectantium ad religioſos pertinent ad eos de iure cōmu
ni. non autem ad eorum vicarios. niſi qꝫtum ad ſuam cōgruam
portionem ſm eum. de hoc puto dicendum vt habetur de pre-
ben. de monachis. et per Innocen. eo. titu. in. c. lateranenſi. et
de priuileg. cum et plantare. §. in eccleſijs. facit quod dicetur
cum gloſ. in verbo titulo. ⁊ ſ. titu. j. de. j. ¶ Item not. ſm eum
ꝙ aliqui ſunt priuilegiati a ſede apoſtolica aliqui exempti. de
quo de priuileg. volentes in. vj. ¶ Oppo. Pan. contra text.
in princi. et contra primum notabile. de. l. ſi quis negocia. ff. de
nego. geſt. vbi ille qui ſentit commodum non ſentit incommo-
dum. ad idem alleg. ff. de procura. l. qui proprio. §. procur. vt in
ceteris. Soluit ſm Dy. in regula qui ſentit ꝙ litera iſta proce-
dit quando per omnia eſt eadem et par ratio ſentiendi commo
dum ⁊ incōmodum. alš ſecus. vt in contrarijs. de quo plenius
in dicta regula qui ſentit. ¶ Scḋo oppo. ꝯtra ſm notabile. ⁊ vi
5 detur ꝙ † contrariorū non ſit eadē diſciplina. immo oppoſita.

a ¶ Quot mo
dis qrat iuſpa-
tronatus. Ad-
de ho. glo. in c.
pie mētis. xvj.
q. vij.

b ¶ Cle. paſto
ralis. Adde. d.
Abb. in. c. quā
to in pe. col. ex-
tra de iudi.

c ¶ Quero an
indiſtincte. Ad
de que habent
per Panor. in. c.
ex literis. extra
de iurep.

d ¶ Aut eſt q-
ſtio. Adde face
re que dicit pa-
nor. in. c. cū vos
in. iij. col. extra
de iu. patro.

e ¶ Item not.
Adde tex. in. l.
j. et eo. ti. ff. vti.
poſ. ⁊. §. cōmo-
dū. inſti. de in-
ter.

f ¶ Item not.
ꝙ qui particu-
lariter. Adde
ho. ⁊ valde no-
tabilē text. i. l. ſi
peculium. ff. de
pecul. lega. per
queʒ tex. Bar.
ibi īfert ad pul
chrā. q. vt p eū.

quia qđ de vno oppoſitorū predicatur affirmatiue de alio pre-
dicatur negatiue.xxxij.di.hoſpitiolum.ff.de his qui ſunt ſui vel
alieni iuris.l.j. Item ad poſitionē vnius ſequitur deſtructio al-
terius.ff.de verb.ſigni.hec verba.xxx.q.j.cum renūciatur. Sol-
uit Pan.ꝙ notabile procedit qñ de quolibet videtur affirmā-
do cōcedendo vel negando ⁊ p̄hibendo.de conſe.diſt.ij.quotti
die.xxviij.q.j.ſic enim.C.de procura.l.exigenda.et de conſue. ex
parte.⁊ qđ ibi no.de auaritia ⁊ prodigalitate fa. inſti. de cōtra-
hen.emp.§.nunc.ſi autem de vno reſpōdetur negando de alio
affirmando.tunc procedūt in cōtrarium alleg. Fatetur tamē ꝙ
⁊ nunc eſt eadem diſciplina cognitionalis.⁊ ſic q̄ntum ad cogni
tionem.quia vno cognito ⁊ aliud cognoſcitur.ff.de preto.ſtipu.
l.j.§.ſtipulationē. Quia hec verba modicū habent ſaporis. de
hoc dicitur melius ⁊ ſapidius per Bar.in.l.inter ſtipulantē.§.
ſacram ff.de verb.obli.⁊c. ¶ Glo.religioſi.ponderat literā que
expreſſe loquitur de religioſis per qđ cōcludit ꝙ in alijs nō ha-
bet locum cōſtitutio in q̄ntum inducit ius nouū. alleg. ſimile qđ
no.de deci.c.j.⁊ de teſta.c.j.eadem cōpila. ¶ Glo.titulo. oppo.
ꝙ nō omni titulo poſſunt eccleſie vel monaſteria ſubijci religio-
ſis vnde op.de.c.querelam de ſymo. Reſpōdet glo. ꝙ quolibet
4 titulo licito poſſunt ſubijci[a] puta per donationē permutationē
vel preſcriptionē legitimā.de dona.cōſultationibus.de iurepa.
cura.de re.permu.ad queſtionē. Sed titulo illicito ⁊ ſymonia-
co.vt emptionis non vt in cōtrario.de titulo antē edificationis
vel fundationis non poteſt hic loqui ſm glo. Idē Stepha. qui
huius vltimi aſſignat rationē.licet glo.nō aſſignet.quia per ta-
les titulos ſolū queretur iuſpatronatus de iure patro.nobis.et
ſic nō eſſent plene ſubiecta quo caſu loquitur tex. Idē Stepha.
addens ꝙ hic etiā loqui pōt de titulo vnionis. alle.de relig. do.
b quia monaſteria.[b] nūquid antē eccleſia poſſit vendi ſeu trāſire
cum vniuerſitate.remittit glo.ad no.ī.eo. de iurepa. ex literis.
Stepha.hic dicit ꝙ ſic.alle.ff.de fun.dota.l.j. ⁊ de acqui.re. do.
l.quedā.⁊.c.ex literis.qđ eſt intelligendū quādo alienatio fit in
perſonā eccleſiaſticam.puta in religioſos vel clericos. iuxta no.
in.d.c.ex literis. ¶ Glo.ep̄alia.querit que dicantur iura ep̄alia.
remittit ad tex.de offi.or.cōquerēte.⁊.ī.ti.j. Idem Stepha. re-
6 mittit etiā ad.c.dilectus.de offi.ordi.† Deinde inducit tex. ad
queſtionē an videlicet ille qui ex pacto tenetur ad ſoluendū one
ra epiſcopalia teneatur ad ſoluendū procurationē legatorū ſe.
ap.⁊ dicit ꝙ non per hunc tex. qui iſta ponit vt diuerſa. ⁊ ſic de
vno ad aliud nō infertur.qui ſi.ſunt legi. per venerabilē. Idem
Guil.dicēs ꝙ ſi in aſſignāda ꝯgrua portione ſit ordinatū vl' ab
antiquo ita ſit obſeruatū ꝙ vicarij de ſua portione ſoluant iura
ep̄alia nō tenentur ſoluere procurationes legatorū.cum non in-
cludantur ſub iuribus ep̄alibus tanq̄ maius ſub minori.alleg.
7 de maio.⁊ obe.cum inferior.de offi.vica.lega.ſtuduiſti. † Sed
nunquid ſub iuribus ep̄alibus cōtinētur procurationes archi-
epiſcopi.videtur ꝙ non per rationē proxime dictā. In cōtrariū
videtur q2 archiep̄s q̄ntum ad ea que ſunt ordinis non plus ha
bet q̄ ep̄s. ſicut nec papa iuxta not.in prohemio.vj.⁊ hec pars
eſt verior ſm Guil.⁊c. ¶ Gl.ſolita querit qua de cauſa iſta one
ra erant ſolita preſtari per eccleſias vel monaſteria ſubiecta reli
gioſis anteq̄ peruenirent ad religioſos. Reſpōdet ꝙ triplici de
cauſa eſſe potuit vel q2 impoſitione facta tempore fundationis.
vel ex antiquo vſu.vel ex ratione preſcriptionis. vel ex eo q2 res
aliqua habens onus annexum peruenit ad eccleſiam. ⁊ ſic cum
ſuo onere.alle.xviij.q.ij.eleutherius.ī.eo. peruenit.xvij.q.vj.ſi
quis laycus cum ſimi.zenze.hic dicit ꝙ hic poſuit iſtud verbum
ſolita altero de duobus reſpectibus primo q2 vbi hec onera nō
aſtringerent de iure cōmuni.ſi tamē tanto tp̄e ſint p̄ſtita ꝙ ſcri-
ptum eſt.tunc nō ſunt in futurū preſtāda.alias eſſet ſecus.ī.eo.
peruenit.ſcđo quia vbi ſunt onera de iure cōmuni debita. licet
talia habens preſtare nō poſſit preſcribere tamē alius ſic.⁊ ideo
ſi alteri ſolita ſunt preſtari tāto tp̄e qđ eſt preſcriptū p̄ſcribunt.
8 ¶ † Glo.exēptione.querit an indiſtincte quelibet exēptio ſuffi
c ciat ad euitanda onera que hic dicuntur.[c] Rñdet gl. ꝙ quo ad
iura ep̄alia ſufficit ſimplex ⁊ generalis exēptio. intelligit Pan.
facta religioſis cum eccleſijs habitis ⁊ habēdis.alle. de offi.or.
dilectus.quo autē ad euitandū onus procurationis legatorum
ſe.apo.nō prodeſt exēptio facta ſimplr ab ep̄ali iuriſditione.ſed
demū ſi ſit ſpecialiter facta ſup non ſoluendis procurationibus
legatorū ſe.apo.alias aūt etiā exēpti tenentur ad tale onus cum
nec cōtra tales p̄curationes currat p̄ſcriptio.de p̄ſcrip. acceden
tes. Nec ob.p̄dictus decre.cum inſtātia.quia rñdet gl. prout ibi
no.quia vt dicit hic Pan.dz intelligi ſm p̄dicta.ſ. de exempto
exēptione ſpāli.vt hic innuit litera. dum dicit ꝙ nō credimus.
nam bene ſcit papa ꝙ a iuriſditione ep̄ali multe eccleſie ſunt
exēpte:ſed a ſolutione p̄curationis legatorū nō credit aliquam
exemptā per priuilegiū. Idē zenze. ⁊ Stepha. ¶ Glo.legitima
querit que pōt eſſe alia legitima cauſa a priuilegio vel exēptione

a ¶ Puta per donationē. Ad de ea que habē tur per panor. in.c.cum inter. extra de re iud.

b ¶ Nunquid autē. Ad iſta. Adde que po nit Bar. in.l.ſi mercedem.§.j. ff.de acti. emp. ⁊ vide Alexan. in apoſtilla ad Barto. in. d.l. q̄dam.ff.de acq. re.domi.

c ¶ Reſpōdet gl. Adde bene facere q̄ notat Hoſti.in.c.gra ue de offi. ordi.

d ¶ Debet at tendi tēpus da te. Adde q̄ ha bentur p Fely. in. c. capitulū. in iij.col.⁊ in. c.eā te.in.xix.col.ex tra de reſcrip.

que idē operetur. Rñdet gl. ꝙ multe primo cōpoſitio facta inter
prelatos ⁊ religioſos.alle.ſ.c.p̄xi.ver.nec ꝙ gl. intelligit ſane.ſ
in illis in quibus valere pōt cōpoſitio.de quibus in decre. cum
venerabilis.ī.e.ti. Idē Guil.dicens ꝙ per cōpoſitionē poſſent
excuſari a tanto.ſed nō toto.alle.ī.de offi.or. cōquerēte. ⁊ quia
quatuor ſunt iura ep̄alia que ep̄s etiā ſi velit nō pōt in totū a ſe
abdicare.ſ.viſitatio correctio p̄curatio ⁊ cathedraticum.cū iſta
cōtineantur ſub ep̄ali imperio.qđ non poteſt ep̄s a ſe abdicare
ſeu abijcere.ff. de offi.preſi.l.legatus.⁊.ff. de pac.l. ius agnatio-
nis.facit qđ no.de dona.paſtoralis.an aūt in procurationibus
legatorū ſe.apoſto.cōpoſitio ſeu remiſſio ſufficiat. Dicit Guil. ꝙ
ſic ſi eſt expreſſa.ſecus ſi tacita.alleg.de arbi.cum tēpore.⁊ q2 ho
nor qui impēdit' legatis ſedis apoſtolice eſt honor pape. xcvij.
diſt.nobiliſſimus.⁊ de offi.deleg.cum olim hec de cauſa cōpoſi-
tionis. Secūdo poteſt eſſe cauſa legitima ſm glo. res iudicata.
alle.de re iudi.cum inter vinos. de preſcrip.cum ex officij. et qđ
ibi no.in vlti.glo.hic intelligit Guil.ſi ſentētia ſit obtenta virtu
te priuilegij papalis.ſecus ſi occaſione cōſuetudinis preſcripte.
quia preſcriptio non poteſt tollere procurationis ius. qđ intelli
ge.vt infra dicā. An aūt poſſit hic loqui de cauſa p̄ſcriptionis.
videtur ꝙ non.q2 hic loqtur in preſtari ſolitis.niſi dicas ꝙ poſt
acquiſitionem fuerit poſtea facta preſcriptio. ¶ In his tamen
que ſunt preſcriptibilia allegat de p̄ſcrip.c. de quarta. ¶ Iuxta
predicta querit gl.an poſſet dici cauſa legitima ſi dicatur fuiſſe
indebita ſolutio. Rñdet glo. ꝙ non niſi aliud probetur.quia de
mente huius cōſtitutionis eſſe videtur ꝙ poſſidens ſit tuendus
in ſua poſſeſſione donec probetur indebitū. alle.c. peruenit ſup
eo.⁊ de dec.querelam.ad ſi.⁊ qđ ibi no.⁊ de offi.ordi.duo ſimul
in.iij.glo. Idem Pan.hic addens ꝙ cauſa legitima pōt eſſe in
potētia propter paupertatē.alle.x.q.iij.cauendum.ſup eo. cum
apoſtolus.⁊.c.cum inſtātia cum glo.etiā hic concor. Ste. alleg.
ad vltimum qđ habetur vt lit.pen.c.j.⁊ per totum.cor.idem hic
9 Mat.colligens † ꝙ in priuilegijs[d] debet attendi tempus date
d ſicut in reſcriptis ad beneficia.alleg.de reſcrip.tibi qui.in.vj.ſa.
c.ſi eo tempore eo.titu.⁊ li. ⁊ per hoc patet vbi dicit hic gloſ.ꝙ
exemptiones ⁊ priuilegia que habēt religioſi etiā circa eccleſias
acquirendas.non habent locum niſi in queſitis ante concilium
vienēſ. Quando autem inchoauit hoc conciliū. ⁊ quando fini-
tum fuerit vt ſic ſciamus que poſſeſſiones ante concilium ſunt
queſite vel poſt ponit glo. ꝙ in milleſimo.ccc.xj. kalendas octo-
bris.⁊ ſic prima die.⁊ finitum fuit ſexto die aprilis ſequen. et ſic
durauit per ſex menſes.⁊.v.dies. Idem hic Stepha. Quid au
tem de poſſeſſionibus queſitis durante concilio.vel poſt anteq̄
cōſtitutiones huius concilij ligarent.remittit glo.ad no.in p̄he
mio huius voluminis concludens per ibi no. equum eſſe ꝙ de
talibus iudicetur vt de queſitis ante cōcilium inchoatum. Idē
tenet hic Stepha. dicens per predicta ſopitam eſſe altercatio-
nem antiquam. de qua de priuileg. cum capella ⁊.xvj. q.j. fra-
ter. ¶ Glo.voluntas. ponderat ꝙ hic ponitur pro ratione vo-
luntas.quia alias priuilegium deberet eſſe perpetuum.vt in re-
gula decet.in.vj.cum concor.dicit tamen ꝙ cauſa mouens volū
tatem potuerit eſſe.quia priuilegium nimis tendebat ad nocū.
⁊ ſic fuit reſtringendum.alle. de deci.ſuggeſtum. Guil.hic dicit
ꝙ in fine hic papa reſtringit gratiam papalē iſtis religioſis fa-
ctam qđ poteſt.alleg.de reſcrip.c.ſi.in.vj.qđ dicit cōtingere ma
xime in his que per importunitatē obtinētur.vt in.d.c.de deci.
ſtatuto.in.vj. An autem indiſtincte ſi non fieret iſta reſtrictio
talia priuilegia eximerent a iuribus epiſcopalibus iſtas eccle-
ſias. dicit Guil. ꝙ non ſed ita demum ſi epiſcopi non erant in
poſſeſſione iſtorum iurium.alias non iuuaret priuilegium niſi
facta eſſet mentio de poſſeſſione in qua eſſent epiſcopi.alleg.de
priuileg.ſuđā.⁊ de deci.ſtatutum in.vj. Idem dicit forte dicen
dum de priuilegio impetrato per ſorores minoriſſas in quo ca-
uetur ꝙ de terris ſiue poſſeſſionibus acquiſitis vel acquirēdis
in poſterum nullas decimas ſoluant.quia ſi magnas poſſeſſio-
nes acquirant in vna parochia de quibus ſoluebantur decime
in quarum poſſeſſione eſt parochialis eccleſia ex fuit ab anti-
quo.⁊ ſic quid enorme preiudicium eccleſie parochiali nō vide-
10 tur ad hoc priuilegiū extēdi per iura predicta. † Querit Guil.
an preſcribi poſſit contra procurationem. Reſpōdet ꝙ ſic ſi de-
betur ratione conſuetudinis vel inſtitutionis.alleg.de preſcrip.
accedentes.⁊ quod ibi no.in vlti.glo. Idem zenze.in.c.proxi.in
verbo cōſuetudinem.alleg.no.in.d.c.accedentes.de preſcrip. cū
ex officij. Si vero eſt procuratio que debetur ratione viſitatio-
nis ⁊ tunc contra illum qui illam non obtinet de iure communi.
puta ſi eſſet abbas vel archidyaconus poſſit preſcribere. de
preſcrip.cum ex officij. in glo.ꝙ ſi abbas. cōtra illū vero qui de
iure cōmuni obtineret.an poſſit p̄ſcribi cōcludit ꝙ non per illū
qui ſe vellet liberare per preſcriptionē. quia procuratio accedit
viſitationi que habet procurationem annexam ex iure publico
auctoritate

auctoritate ⁊ vtilitate. per aliū antē preſcribi poſſet. vt. d. c. cum
11 ex officij. ¶ †Ultimo inducit Guil. tex. ad queſtionē vulgatā. nunquid videlꝫ cōmittens homicidium exiſtens laycus factus poſtea clericus debeat per ſecularē. an vero per eccleſiaſticū iudicem condemnari. ⁊ an fideiuſſores qui promiſerunt ſub pena mille librarum illū preſentare corā iudice ſeculari in penam incidant cum modo nequeant eū preſentare laycum ⁊ ſic an teneantur illū nunc clericū factum preſentare. in prima q̄ſtione ex qua
a ſequitur deciſio. ſcdo arguit pro ⁊ contra[a] videtur enim primo ꝙ debeat eum laycus cōdemnare q2 cum onere ſuo trāſiuit ad clericū. igitur ⁊c. vt in hoc text. ⁊ q2 preuentus eſt a curia ſeculari de fo. cōpe. propoſuiſti. de ap. preterea. ¶ In ꝯtrariū alle. quia alteratione ſtatus perſone mutatur forū intantū ꝙ nec principaliter nec incidenter per iudicē ſecularē ammodo diſtringi poteſt corporaliter. de cle. coniug. c. vno. in. vj. de or. cog. tuam. quī ſi. ſint legi. late. de ſentē. excō. ſi iudex. in. vj. ⁊ ff. ſi ex noxali cauſa agatur. l. j. ⁊ pe. ⁊ ibi de hoc per legiſtas. ⁊ per Bart. in. l. j. ff. de pe. ⁊ per Dy. in. l. hos accuſare. §. hoc bñficio. ff. de accu. nec ob. ſm eum. l. quotiens. C. de iudi. vbi iudex cognoſcit incidenter. de quo principaliter non poteſt quia ibi in perſona non mutat ſtatutum nec forum. ⁊ ſic reſidet. Idem hic ꝫenꝫe. ⁊ ſic inclinare videtur in hanc ſcdam partem. de materia dic per Io. and. in c. j. de obli. ad ratioci. ⁊ per Bar. in. d. l. j. ff. de pe.

1 ☞ Uiſitantes nihil debent exigere pro ferris equorum niſi indigeant.
2 In viſitatione non debet prelatus ducere ſecum canes venaticos ⁊ falcones ſeu accipitres.
3 Qualiter ſe habere debeant prelati quando accedunt ad monaſteria religioſorum.
4 Uiſitatores poſſunt facere elemoſynas de fragmentis.
5 Oſtia ſeu porte eccleſiarum frangi nō debent pretextu cauſe iniuſte ſeu denegationis indebiti.
6 Canonicus non pōt violenter eccleſiā intrare ⁊ quid de abbate.
7 Procuratio quo iure debeat viſitatori.
8 Argumentum de tempore ad locum an valeat.
9 Elemoſynam facere an poſſit prelatus viſitans de fragmentis.
10 Abbas in multis liberatur a regula.

TAl noſtrum quod no.

Due ſunt partes decre. quia primo ponit multa grauamina que prelati inferebant exemptis precipue ciſtercienſibus. Scdo prouidet. ſcda ibi nos igit. ¶ Not. hic multa grauamina que inferebantur per prelatos religioſis precipue ordinis ciſtercien
1 ſis. ¶ †No. ꝙ nō licet aliquid recipere pro ferris equorū ſi non indigent a cōtrario. ſecus ſi indigeant. de quo de cen. c. exigit. in glo. ſm Inno. ⁊ ſuper ea. lib. vj. ¶ No. ꝙ cōpoſitio ſuper procuratione inter prelatum ⁊ ſubditos vel religioſos videtur fore li
b cita. de qua cum glo.[b] ¶ †No. ꝙ nō licet prelato in viſitatione
2 ſecum ducere canes venaticos ⁊ falcones ⁊ accipitres. nā tales incidūt in penam. de qua de cle. vena. per totū. ſm Guil. ¶ Itē ꝙ pro vna die non poſſunt recipi plures procurationes abſqꝫ priuilegio ſedis apo. ¶ No. onera equaliter diuidenda inter ſoluere debentes ⁊ nō debere vnum plus grauari q̄ alium ſine cauſa iuſta. qđ not. cōtrafacientes eſtimum vel collectas imponentes ⁊c. in ver. nos igitur ⁊c. ¶ †Not. qualiter epi ſe debent habere
3 quando accedunt ad monaſteria religioſorū. ſine cauſa hoſpita
4 litatis ſine cauſa viſitationis. ¶ †Not. ꝙ non debent comedi carnes infra ſepta monaſteriorūꝫ infra portam que appellatur regulares. Et ꝙ viſitatores pñt facere elemoſynas de fragmentis que ſuperſunt de menſa. ¶ Glo. inuitis Not. ex alieno non poſſe fieri elemoſynam. Idem ꝫenꝫe. allega. xiiij. q. v. nolite. et. c. ſeq. facit. ff. de fur. l. ſi pignore. §. j. ¶ Glo. cōpoſitiones. Oppo. ꝙ cōpoſitio ſuper procuratione nō valeat quia viſitatio non poteſt per cōpoſitionem tolli cum illa ſit iuris publici. quod pacto priuatorū non leditur de fo. cōpe. ſi diligenti. ideo nec per conſequens procuratio que illi eſt annexa. ſicut in ſimili dicimus de preſcriptione per quā non poteſt tolli viſitatio debita. ⁊ per cōſequens nec procuratio illa annexa. de preſcrip. cum ex officij. de cēſi. tranſlato. Soluit gl. cōpoſitio per quā tolleretur procuratio debita ratione viſitationis nō valeret. vt in cōtrario. ſed compoſitio que fieret ſuper modo procurandi vel numero procurādorū bene teneret. alleg. qđ no. xvj. q. vij. quicūqꝫ. Item q2 etiā taliter ſuper decimis pōt fieri compoſitio. de deci. ex multiplici. hec in procuratione debita de iure cōmuni in qua cōcor. Pan. in procuratione aliter debita ſecus quia illa tolli poteſt. ⁊ preſcribi in totū. alleg. no. per Inno. in. c. cum ex officij. ⁊. x. q. iij. relatum. ⁊ qđ no. in ſimili. de deci. de. ſi beneficiorum. vij. q. j. quam ſit. ⁊ ſic dicit intelligendum qđ no. per Io. Gof. Ber. ⁊ Hoſtiē. in. d. c. cum ex officij. predicta intelligunt dūtamen ceſſet fraus. alle. C. de trāſac. l. preſes. cum Pan. cōcor. Stepha. ⁊c. ¶ Gloſ. cōſumit. notabilis eſt cōtra peſſimos tyrānos qui ſubditos gra
5 uant vſqꝫ ad ſanguinē ⁊c. ¶ †Glo. franguntur. op. de not. per Inno. de immu. eccle. c. j. ſoluit glo. ꝙ pretextu cauſe iniuſte ſeu denegationis indebiti nō debent frangi porte eccleſiarū. vt hic. An autē pretextu debiti denegati. ⁊ ſic occaſione cauſe iuſte. vt ſi poſſidenti ⁊ ſibi denegatur pēſio vel hoſpitiū vel procuratio. licet frangere portas ⁊ oſtia. dicendū eſt vt habetur in prealleg. c. j. ibi dicit Inno. ſm Pan. hic ꝙ nō. quia bona eccleſiarū ſunt ſancta ſanctorū ⁊ dño cōſecrata. xvj. q. j. ſimiliter. ⁊. xvij. q. iiij. cōſtitutum. x. q. j. nouerunt. ⁊ ſic qui violentiā facit ſacrilegiū committit. xij. q. ij. nulli liceat. ⁊. c. quicūqꝫ de fo. compe. cōqueſtus. Item alle. quia nulla domus ⁊ nulle res ſunt ad hoc ſpecialiter obligate. ⁊ ideo talis irruens incidit in penam. l. ſi quis in tantam. C. vñ vi. ⁊. xvj. q. vj. placuit. vel edicti diui marci. ff. ꝙ met. cauſa extat. hec in illo qui pretendit aliqđ ius debitū ab eccleſia. Fatetur tamē ꝙ ille qui iuriſditionē habet poſſit violēter intrare eccleſiaꝫ. ⁊ expedire eum qui inique intraſſet. ⁊ ſic intelligit de reſti. ſpo. olim cauſam. Idem dicit de nō habente iuriſditionē. ſi alīs habet ius in eccleſia vt prelatus allegat. de ſen. excom. dilecto in. vj. Secus dicit in canonico qui ex iure canonicali nō habet ius in perſonā eccleſie vel domorū eius. ⁊ ſic nō licet eius res occupare niſi forte eſſet domus deputata pro eius habitatione. quia tunc poſſet incōtinenti egredientē violenter eijcere. ⁊ ſuam
6 poſſeſſionē defendere. †Quod autē dictum eſt de canonico ꝙ non poſſit violenter eccleſiam intrare idē dicit de abbate et alio prelato in capella ſibi ſubiecta quo ad temporalia tantū. alle. ff. ad leg. aqui. ſed ⁊ quicūqꝫ ⁊. l. quēadmodū. §. j. ⁊. ij. ⁊ ſic nō denegabitur abbati vel monachis quin ſe apponant per violentiā vel expellendo eum qui ſe opponit ⁊ violenter reſiſtit rumpēdo portas ⁊ oſtia. dicendo ſibi ius cum hoc non liceat niſi in caſibus qui no. C. quando liceat vnicuiqꝫ ſe ſine iudi. vin. l. j. hec de rebus eccleſiaſticis. Idē in prophanis. vnde ſi aliquis dicat ſe habere ſeruitutē in fundo alterius. ⁊ ſit in poſſeſſione ſi alter facit murum vel ſepem vt impediat illū in ſeruitute illa non poterit frangere murū vel ſepem. ſed bene poſſet impedientes ſe vti expellere violenter. predictis videtur ob. l. in. ff. de vſufru. vbi patet ꝙ legatarius inducitur in poſſeſſionē fundi cuius eſt ei relictus vſufructus ⁊ ſic videtur ꝙ ſicut dñs poſſet rumpere murū qui fieret in ſuo ſolo. ⁊ ſic vſufructuarius. Reſpondet hic Pan. poſt Inno. in loco prealle. ꝙ aliud in vſufructuario. aliud in domino. cum edificium cedat ſolo non dicitur dñs rumpere murū alienum ſed ſuū. inſti. de re. diui. §. cum in ſuo ſolo. C. de rei vendi. l. ij. ſed vſufructuarius non eſt dñs ſoli. ff. de vſufru. l. ſi cuius. Fatetur tamen ꝙ vſufructuarius ⁊ quilibet habens ius in re poſſet agere vt murus ⁊ aliud impedimentum amoueatur. ff. ſi ſerui. vendi. l. ſi eo loco. ⁊ l. egi. ¶ In propoſito igitur ſm predicta licet procuratio hic ſit debita non poteſt frangere portas nec oſtia ſed poſſet per cenſurā eccleſiaſticam defendere ſuam poſſeſſionem. alle. no. per Inno. ⁊ Hoſtien. ſ. eo. venerabili. Idem tenet hic Mat. ⁊ Stepha. ⁊c. ¶ Glo. vna die. querit an qđ hic dicitur procedat etiā ſi plura loca viſitentur vna die quorū quilibet ſufficiat ad procurationē. Reſpōdet ꝙ ſic q2 tunc nec debet recipi niſi vna procuratio. alle. ſ. eo. felicis in. vj. ¶ Gl. gratioſe
c colligit ex litera prouerbium italicorum.[c] A cauallo donato nō
7 guardare al dente. alle. pro ꝯcor. ff. de edil. edic. l. ad res. ¶ †Gl. ſpeciali. querit quid poſſit eſſe illud ius ſpeciale quo procuratio debeatur. Reſpōdet ꝙ poteſt eſſe pactum vel onus impoſitum in fundatione. iuxta no. ſ. c. proxi. Idem Guil. dicens per hoc patere ꝙ interdum procuratio debetur de iure cōmuni. interdū de conſuetudine. interdum ex priuilegio. interdum ex cōpoſitione vel pacto. alle. ſ. eo. romana. in. vj. ſ. eo. procurationes. xviij. q. vij. cleutherius. de immu. eccle. c. ij. de iure debetur epiſcopis ſm eum archiepiſcopis. interdum ex cōſuetudine et priuilegio nuncijs apoſtolicis qui quandoqꝫ mittuntur. vt patet ex predictis iuribus. ¶ Glo. ipſorum. querit an prelati poſſunt procurari a religioſis in domibus aliorum q̄ ipſorum religioſorum. dicit ꝙ non ipſis prelatis inuitis. etiam ſi altas domus ille alio
8 rum eſſent apte. ar. a contrario ſenſu litere ⁊c. ¶ †Glo. regularem. in principio colligit ex litera aliquid licere in vna parte domus quod in alia non licet. vide de hoc Bar. ff. de no. ope. nun. l. non ſolum. §. ſed vt probari. ⁊ ff. de accu. l. libellorū. Sed querit glo. quid ſi extra portam regularē nō eſt aliquis locus aptus ad procurandum prelatum. an poterit tunc procurari infra talem portam. Reſpondet ꝙ ſic ratione neceſſitatis. ad hoc alle. de obſerua. ieiu. c. conſilium. vbi propter neceſſitatem licet carnes comedere. et ſic eadem ratione. ratione neceſſitatis debet eſſe licitum comedere in loco prohibito. argu. de tempore ad locum. facit. l. vinum. ff. ſi cer. peta. de regu. iur. c. quod non eſt. hec vera in religioſis non priuilegiatis. ſi autem eſſent priuilegiati

a ¶ Uidet eū primo. ad iſtā. q. Adde Bar. in l. oēs qui. C. de decu. lib. x. Felj. in. c. cum ad eo. in. j. col. ver. fallit. xj. de reſcrip.

b ¶ Not. ꝙ nō lꝫ. Adde q̄ habentur per pa. nor. in. c. cuꝫ ad quorundam de exceſ. prela.

c ¶ A cauallo donato. Adde facit tex. ſ. l. ariſto. cum ſi. ff. de dona.

fatetur tunc poſſe dici ꝙ cum priuilegiū religioſorum non tolla
tur intra portā. quia tunc prelati ſm formā priuilegii debebunt
eſſe cōtenti cibis regularibus qui procurabuntur intra talē por-
tam. Quod autē primo loco dictū eſt intra talem portam poſſe
comedi carnes procedit vbi religioſi non haberent priuilegium
qđ conſueuit eſſe ſm zenze. ꝙ ſuperuenientes in monaſterio nō
comedant carnes. ſed diſpoſitioni regule relinquit ſm Guil. de
iure autē non debent comedi intra refectorium. de ſta. mo. cum
ad monaſteriū. cum glo. cōcor. Stepha. alle. ad primū dictum.
xlii. diſt. nulli. ꝛ. xliii. di. clerici. hec vera qñ procuratio petitur vt
debitū. Si vero probetur gratuita in nihilū tunc tolluntur pri-
uilegia religioſorū per hanc cle. ꝛ ſic indebite debebit eſſe cōten-
tus cibis regularibus ſm zenze. dicit tamen hic Ste. ꝙ ſi peta-
tur procuratio cauſa charitatiue hoſpitalitatis eſt quaſi debita.
xlii. diſt. §. i. lxxxv. diſt. florentinum. Fatendū eſt tamē quia tūc
debet ꝓcuratus eſſe cōtentus cibis regularibus. vt hic vult tex.
ꝛ etiā ſtatim dixi. ꝙ talis etiā appellari pōt gratuita. quia nō ex
ſpeciali iure debita ꝛc. ¶ Glo. ſi voluerint ponderat eſſe in arbi
trio prelati. an velit de carnibus procurari tēpore cōgruo. dicit
tamen ꝙ honeſtū eſſet ꝙ declinaret ad monaſteriū tēpore quo
non comeduntur. puta die veneris vel ſabbati. ꝛ ſic vtatur eiſdē
cibariis ſicut ꝛ monachi. tamē ſi non vult tali die declinare ꝛ nō
vult tunc vti cibariis regularibus nō poteſt cogi. facit. xi. di. nō
9 cogamur ꝛc. ¶ † Glo. fragmenta. querit an iſti prelati poterūt
facere dari pro elemoſyna panes integros qui tolluntur de men-
ſa religioſorū. dicit ꝙ non inuitis illis per hunc tex. a cōtrario ꝛ
idem de caponibus integris ꝛ ſimilibus ꝛc. ¶ Glo. colliguntur.
querit an hoc ꝙ hic dicatur poſſe fieri elemoſynā de fragmētis
que tolluntur de mēſa procedat etiā ſi procuratio fiat gratuite.
Reſpōdet ꝙ ſi fiat ex debito clarum eſt ꝙ ſic. Si vero gratuite
idem videtur quaſi illa talia vtroque caſu videantur donata qđ
nota bene. An autem poſſet fieri de talibus elemoſyna per pre-
latum alibi ꝙ̄ in monaſterio. dicit glo. ſe. ꝙ non inuitis mona-
chis ſuppoſito argumento a contrario text. facit de his que ſi.
a prela. cum apoſtolica. ¶ Gloſ. vltima ponderat ꝙ hic nulla
pena certa apponitur prelato attentari prohibita contra reli-
gioſos. cum tamen cōſtitutiones que ſiunt cōtra religioſos per
hoc volumen ſint penales. de quo religioſi conqueri poſſunt. vt
10 no. gl. in cle. i. in gl. mēdicantes. in ſi. ſ. de ſen. excō. ¶ † Querit
hic nunqd monachus factus epūs incurrat penā cle. ne in agro.
habendo canes venaticos ꝛ accipitres que ſunt per illā cle. mo
nachis prohibita. Guil. hic arguit pro ꝛ cōtra. ꝛ tenet ꝙ nō. qꝛ
loquitur de pena ſuſpenſionis quā non incurrunt epī. Itē quia
in multis liberatus eſt a regula. iuxta no. xvi. q. i. de monachis.
xviii. q. i. c. i. ꝛ dixi in cle. i. de elec. Itē zenze. de quo dixi plenius
in [a] cle. ne in agro. ¶ Vltimo Guil. inuehitur ꝯtra abbates qui
comedunt bonas carnes ꝛ non cōmunicant monachis qꝛ ſi cō-
municant poſſeſſiones caſtrorum ꝛ onerum ꝛ non actiones. ſ.
carnium. vnde tales qui quoque aſſatū comedūt dant exemplum
monachis vt quemadmodū faciunt ipſi ſic ꝛ alii faciant. de po-
to magne. ꝛ ſic monachi videntur excuſabiles ſi comedant. ipſi
non ſunt excuſati. de conſe. diſtin. v. carnes. nec ſunt etiam excu
ſabiles abbates occulte comedendo. xi. q. iii. audi. quia claudi-
cant in hoc priuilegio ſcindendo in duas partes. xlvi. diſt. c. ſi. ꝛ
per hoc dicit magis commendabiles fratres minores qui publi
ce comedunt carnes.

a ¶ Cle. ne in agro. Adde qđ ibi apoſtillaui.

b ¶ No. penā. Adde facere ho. tex. cum ibi no. in. c. non mi nus de immu. eccle.

c ¶ Dicens ꝙ peccatū. Adde qđ dicit. d. abb. in. c. i. colū. i. et ibi docto. extra de conſti.

d ¶ Quod eodē priuilegio. Adde que po nit ſcly. poſt do cto. per eum re latos in. c. eccle ſia ſancte ma rie. in. iiii. colū. extra de conſti.

1 Pedagia vel guidagia de rebus eccleſie et perſonarum eccleſiaſticarum recipere non licet dummodo deferātur gratia proprii vſus: ſecus ſi cauſa negociandi.
2 Excōmunicatus vitari non debet anteꝙ̄ cōſtet de excōicatione.
3 Tranſgreſſor precepti vel prohibitionis ſui ſuperioris an pec cet mortaliter.
4 Eccleſiaſtice perſone que dicantur.
5 Clericus an gaudeat eodem priuilegio pro rebus patrimonia libus ꝛ propriis ſicut pro rebus eccleſie.
6 Bona non habentia onus annexum frequenter ſequuntur pſo nam tanꝙ̄ acceſſoria ꝛ gaudent priuilegio perſone. ſecus in ha bentibus vnum annexum.
7 Clericus an teneatur ad collectas pro bonis patrimonialibus que ad eum peruenerunt ex ſucceſſione vel alia ſimili cauſa.
8 Vectigalia ſoluere an teneātur layci pro rebus que gratia vſus proprii portantur.
9 Emptores redditū clericorū an gaudeant eorū immunitate.
10 Vectigalia leuans ſi cum delatore habeat queſtionem: quia for te negat deferentem clericum vel dicit res deferri cauſa negocia tionis vel non eſſe ſuas quid iuris.
11 Et ſi cōtingat iudicē ſuper hoc adire quis iudex erit adeūdus.
12 Negociator quis dicatur.
13 Pedagia que dicantur ꝛ que guidagia ꝛ vnde dicuntur et an talia poſſint imponi de nouo.
14 Pedagia noua ad mandatum alterius exigens an incidat in penam.
15 Iudex debet eſſe conſtans certus ꝛ firmus.
16 Citatio in notorio exigitur ꝛ ſententie prolatio.
17 Renunciare iuri ſuo an poſſit quis.
18 Reſtitutio an fieri debeat plenarie anteꝙ̄ fiat abſolutio.
19 Priuilegium vni conceſſum non extenditur ad vniuerſitatem.
20 Puteus vel via cōmunis vicinieſi eget refectione an vicini cau ſa vitandi expenſas renunciare volētes vſui putei ꝛ vie an poſ ſint cogi.

PReſenti conſtitutione.

Non recipit cōmodam diuiſionem quia vnico con-
1 ſtructu clauditur. ¶ † No. primo ꝙ non eſt licitum
recipere pedagia vel guidagia de rebus eccleſiarum ꝛ perſona-
rum eccleſiaſticarum dummodo deferantur gratia ꝓprii vſus.
b ſecus ſi cauſa negociandi. ¶ [b] Not. penam quam incurrunt exi-
gentes vel nomine ſuo vel alieno. ¶ Et no. ꝙ dictam penā non
euadunt donec facta ſit reſtitutio exactorum. ¶ No. id qđ non
eſt licitum ſuo nomine non eſt licitum alieno. cōcor. xlvi. diſtin.
2 ſicut non ſuo. ꝛ regula ꝙ alicui. ¶ † No. ex verbo cōſtituerit ſm
Mattheum ꝙ non debet vitari excōmunicatus anteꝙ̄ conſtet
de excōmunicatione. vide qđ no. ſ. de ſenten. excom. cle. grauis.
¶ Glo. ſecūda querit an peccent dioceſani ſi non faciunt ea que
hic dicuntur. Reſpondet ꝙ ſic. quia hic ponitur verbum iube-
mus quod eſt verbum precepti. xiiii. q. i. quod precipitur. per qđ
videtur ꝙ peccent. ſi id non facient. quod male ponderant epi-
ſcopi. facit qđ no. in ſimili in cle. ii. de ſta. mona. et de re. do. c. ii.
c Idem Guil. [c] dicens ꝙ peccatum mortale nutrit quilibet trāſ
3 greſſor † precepti vel prohibitionis ſui ſuperioris. iiii. diſtin. de
nique in ſi. ¶ Qualis autem pena hoc caſu imponetur epiſcopo
hoc non ſeruanti. dicit ꝙ erit arbitraria cum hec non ſit a iure
limitata. de offi. deleg. de cauſis. Idem hic zenze. vide qđ no. de
4 elec. generali in. vi. per glo. notabilem. ¶ † Glo. perſonis quere
re voluit que dicantur perſone eccleſiaſtice. Dicit etiam haben
tes primam tonſuram iuxta no. ſ. eo. ꝙ̄ꝙ̄. in. vi. ¶ Glo. rebus.
querit an pro perſonis eccleſiaſticis poſſint exigi pedagia. dicit
ꝙ non. ſicut pro rebus allega. not. in. d. c. ꝙ̄ꝙ̄. ¶ Glo. propriis.
querit an hic includat exigētes aliquid a religioſis profeſſis pro
rebus quas portant. videtur ꝙ non quia illi non habent pro-
prium. ſed hic loquitur de rebus propriis ꝛc. ¶ Contrarium te
net gl. quia hic loquitur de rebus propriis portantium vel eccle-
ſiarum. ſed ea que habent profeſſi ſunt eccleſiarum ſuarum ſeu
monaſteriorum. ergo etiā hic includūtur. ꝛ per hoc dicit Guil.
etiam hic includi fratres minores quorum bona ſunt ordinis
vel pape vel vniuerſalis eccleſie que vna eſt. ſ. de exceſ. prela. fre
5 quens. ¶ † Ex predictis not. hic Guil. et Paul. et etiam zen-
d zeli. [d] ꝙ eodem priuilegio gaudent res clericorum. alleg. Guil.
no. ſ. de vita ꝛ honeſta. cle. c. i. Pau. alleg. eo. titu. c. ſi. de immu.
eccle. aduerſus. xii. q. ii. eccleſiarū ſeruos. xvi. q. i. c. ſimiliter. Ra-
tio autem eſt in. d. c. i. ſimiliter ꝛ de pig. ex literis. quia bona cle-
ricorum ſunt obligata pro mala adminiſtratione rerum eccle-
ſie. hec ratio non eſt ſufficiens ſm Pau. quia deficit in clerico
non habente adminiſtrationem. ideo dicit ꝙ verior ratio eſt
6 quia † bona non habentia onus annexum frequenter ſequun
tur perſonam tanꝙ̄ acceſſoria. et ideo gaudent priuilegio perſo
ne. quo ad forum vnde domini temporales pro talibus rebus
non poſſunt imponere collectas de re. eccle. c. i. in. vi. ¶ In bo-
nis autem habentibus onus annexum nō gaudent priuilegio.
vt patet in queſitis per ſucceſſionem in quibus tenentur ad col
lectas. nam in talibus non gaudent priuilegio illo vide Barto.
7 in. l. reſcripto. §. fina. ff. de mune. ꝛ ho. ſentit ergo Pau. † ꝙ cle
ricus teneatur ad collectas pro bonis patrimonialibus que ad
eum peruenerunt ex ſucceſſione vel alia ſimili cauſa. Matthe.
hic dicit ꝙ ſi ad clericum peruenerunt bona patrimonialia pro
quibus a laycis ſoluebantur collecte. ꝙ ſi collecta predicta im-
ponitur ſm eſtimationem que ſit pro ſolido vel libra et non
eſt perpetua vel certa. ſed mutatur et variatur pro variatio-
ne negociorum imminentium ꝙ ad illam non teneretur. cle-
ricus poſtꝙ̄ res deuenit ad eum. Si autem bona illa debent
certum ꝛ perpetuum tributum vel cenſum. tunc id tranſit cum
bonis ꝛ ſolui debet per clericum. et tenet Specu. in titu. de cle.
coniuga. §. i. verſi. Ad hoc. ¶ Sed quid ſi primo caſu fratres
vel nepotes dicta bona tranſtulerunt in clericum. vt defendan
tur ab eo videtur ꝙ defendi poſſint niſi probetur hoc forte frau
dulenter factum. ff. de proba. l. quotiens. §. qui dolum. et. C.
de dolo. l. dolum. i. q. i. beneſcimus dolus autem preſumetur
vel non preſumetur attenta cauſa propter quam ſit donatio. et
attenta ꝛ conſiderata cōditione perſonarum donantium vel do
natarii. alleg. de emp. ꝛ vendi. ad noſtrā. ꝛ de pigno. illo vos ꝛc.

Nunquid

a ❡[a] † Nunquid autē pro talibus rebus que portantur gratia
8 vſus proprii layci debent ſoluere vectigalia. dicit glo. q̄ nō alle.
C. de vectiga. ⁊ cōmiſ. l. vniuerſali. ⁊ hoc eſt verū de iure ſed de
cōſuetudine non ſeruatur preſertim q̄n ſunt res noue de pluri-
bus autē alijs caſibus in quibus de iure cōmuni non debent ve
ctigalia ſolui remitti glo. ad no. de publica. l. vni. ❡ Glo. nō ne
gociandi. colligit a cōtrario q̄ clerici de rebus quas portāt gra
tia negociandi debent ſoluere pedagia nec gaudent immunita
te. ⁊ idem tenet Spe. in ti. de immu. eccle. in fi. Idem Pau. et
9 inducit glo. cōtra † emptores redditū clericorū qui volunt vti
b immunitate ex perſona clericorū.[b] quia nō poſſunt cum nec in
his in quibus clerici negociantur ipſi gaudeant immunitate. et
hoc idē tenet Ste. in loco preallē. C. de vectiga. ⁊ cōmiſ. l. ex pre-
10 ſtatione. ⁊ ff. de publi. l. licitatio. §. fi. ❡ † Iuxta predicta que-
rit quid ſi oriatur queſtio inter leuatorem pedagij ⁊ delatorem
rei. quia forte leuator negat illum deferentem clericum vel dicit
res deferri cauſa negociationis vel non eſſe ſuas vel eccleſie. de-
lator cōtradicit. quid fiet. nam graue videtur dicere q̄ ſup hoc
delator qui eſt peregrinus ⁊ viator adire debeat iudicē pro fide
huius rei facienda glo. reſpondet q̄ ſi ſit queſtio de rebus an
c ſint ſue vel eccleſie. ⁊ an cā negociandi deferantur. ſup hoc[c] ſta-
bitur ſacramento deferentis vel ſui nuncij. Si clericus forte mi
ſit nunciū pro certa re qđ intelligit procedere niſi qualitas pſo-
narum aliud diſſuadeat vel niſi haberetur de oppoſito fides in
promptu. alleg. de iureiur. c. fi. ⁊ q̄ metus cauſa. ſuper eo. Si ve
ro ſit queſtio de perſona. an ſit clericus ſufficiet ſi erit in habitu
⁊ tonſura clericali. de ſentē. excōmu. ſi iudex. in vj. Idem Guil.
11 Pau. ⁊ Stepha. ❡ † Sed querit hic Lap. quid ſi cōtingat in
dicem ſuper hoc adiri. quis iudex erit adeundus. dicit q̄ iudex
illius loci vbi talia exiguntur ⁊ extorquentur. Sed an debebit
eſſe iudex eccleſiaſticus. an etiā poterit eſſe ſecularis. videtur q̄
quo ad cognitionē. an res ille ſint clerici vel alterius vel an cau-
ſa negociādi deferantur iudex etiā laycus eſſe nō poſſit. alleg. de
fo. cōpe. cum. C. laycus in. vj. verius dicit eſſe q̄ ſit eccliaſticus.
alle. de iudi. quāto. de fo. cōpe. ſi diligenti. ⁊ c. ij. ⁊ hoc. c. in prin-
cipio ibi locorū dioceſani. ⁊ in fi. ibi poſtq̄ eṗo cōſtiterit ⁊c. ſm
12 Lap. ❡ † Circa predicta quero quis dicatur negociator vt ſcia-
mus q̄n dicatur res deferri cauſa negociādi. dicit Pau. dicitur
ille qui rem emit vt illam cum ſua forma integra ⁊ intacta ven-
dat. non autē emit vt habeat materiā exinde cauſa operandi et
formam aliā inducendi. lxxxviij. diſ. eiciens. xiiij. q. j. c. j. ⁊ q. iiij.
in ſumma. Ratio diuerſitatis eſt ſm eum. quia vbi vēditur res
mutata lucrū percipitur ex artificio. exemplū ſi ematur charta
vt ſcribatur liber. ſed ſi emitur res que immutata venditur lu-
13 crum prouenit ex re vendita. Idem hic. Matt. ⁊c. ❡ † Glo. pe
dagia. querit que dicātur pedagia. ⁊ que guidagia. remittit ad
no. de ver. ſigni. ſuper quibuſdā. quia pedagia que a peditibus
dantur. ⁊ guidagia pro guida omnia illa dicuntur portoria vel
vectigalia prout dicitur ibi. An autē talia prout dicitur ibi poſ-
ſunt imponi de nouo. dicit Pau. q̄ non. niſi per principes ⁊ re
ges. qđ intelligit Hoſti. de regibus romanorū. qui ſunt domini
orbis. allega. ff. ad leg. rhodiā. de iac. l. deprecatio. C. de quadri.
preſcrip. l. bene a zenone. Alij autē reges hoc non poſſunt. C. no
ua vectiga. inſtitui non poſſe. l. ſolent. ff. de publi. l. vectigalia. et
ſm hoc videtur q̄ ciuitates non poſſunt hodie tales imponere
qđ dicit Pau. eſſe verū exceptis illis que ſunt in pace cōſtantie.
quibus eſt conceſſum merū imperium. ⁊ hoc preſcriptibile nō
ſubſit pape. vt in extrauagā. Bonifacij vnā ſanctā. Ratio diffe-
rentie quia imperator habet poteſtatem a populo vel exercitu.
xciij. diſt. legimus. papa autē a deo. xxj. diſt. in nouo. Hodie ve-
ro imperator habet poteſtatē ab eccleſia cui eſt fidelis. ꝫ. de iu-
reiurā. de. romani ſm Pau. ❡ Vos hic videtis de pedagijs et
guidagijs. Sed quid de gabellis ⁊ datijs que leuātur in ciuitati
bus lombardie. ⁊ quaſi hodie per totā italiā. Ste. hic dicit idē
alle. q̄ non eſt fienda vis in nouitatibus. xiiij. q. iiij. putant qui-
dam. ⁊ c. pleriſq̄. ꝫ. de priuile. quāto. ⁊ ſm hoc tota italia eſt in-
terdicta. ⁊ ſic oēs clerici irregulares nō ſeruantes interdictū qđ
eſt periculoſum ſm eū. Idē dicit glo. in verbo interdicti. Quia
hoc poterat eſſe ante cle. q̄m de immu. eccle. que hodie reuocat
14 decre. clericos. eo. ti. ⁊c. ❡ † Glo. alieno. alle. cōcor. ⁊ concordat
Guil. Sed querit an ille qui mandat incidat in hanc penam ſi
mandatarius exigat nomine eius dicit q̄ ſic. Idem dicit ſi ſcien
ter exigit hoc per ſuos ⁊ ſine mandato ex quo pōt impedire. et
non impedit ſeu retardat. Idē dicit de dante auxiliū vel fauorē
occaſionē vel cauſam. alle. de ſen. excō. mulieres de homi. petiſti.
❡ Glo. cōſtiterit. querit qualiter poterit de hoc cōſtare q̄ talis
exactio ſit indebite facta. Reſpōdet vocata parte contra quam
debet fieri publicatio. facit qđ no. in cle. j. de offi. delega. Idem
d Ste. Idem Guil.[d] dicēs vocādos legitime quoꝝ intereſt. quia
alīs nō poſſet de hoc legitime conſtare. quia cauſarū merita ⁊c.

de reſti. in integ. cum ex literis. ⁊ hoc denotat verbum conſtare
15 ſm eum. quia † cōſtans certus ⁊ firmus debet eſſe iudex inſti.
de actio. in. §. curare. xxx. q. v. iudicantem ⁊ hoc dicit procedere
etiā ſi per paſſum damnū diceretur factū notoriū. q̄r adhuc for-
te per vocanda cum multa dicuntur notoria que non ſunt ⁊ p-
16 pter hoc etiā in notorio exigitur † citatio ⁊ ſententie prolatio de
iureiur. ad noſtrā ⁊ ibi no. ⁊ idē dicit in quocūq̄ caſu in quo or-
dinarius habet exequi ſententiā iuris de prebē. licet eṗs in. vj. ⁊
de here. cum ſm eo. lib. Stepha. dicit hoc verū quando agitur
de publicatione fienda nominatim ſeu nominando pſonas ſe-
cus ſi generaliter. quia tūc non requiretur vocatio. ⁊ poterit p-
cedere ex officio. facit de offi. or. c. ſi ſacerdos. v. q. j. quidā. Sed
quid ſi ille qui eſt grauatus vult cōqueri. an poſſit ordinarius
inquirere de talibus exactionibus illicitis. ⁊ ſic ex officio pcede
re. Rñdet glo. q̄ ſic. Mouetur q̄r hoc beneficiū a iure cōceſſum
q̄ clerici nō ſoluant iſta talia reſpicit fauorem ordinis clericalis
non perſone tm̄. ⁊ ſpectat ad ius publicū. de fo. cōpe. ſi diligen-
ti. Item reſpicit periculū animarū. qđ verſatur in dicto caſu. vt
hic dicitur in tex. qđ dicit glo. pcedere maxime in facto manife
ſto ſeu notorio. alle. de vſuris cum dioceſi. ⁊ de diuor. porro. Itē
dicit Guil. q̄r talis iniuria videtur irrogata vniuerſali eccleſie. ⁊
eius ſponſo ⁊ aduerſus rem publicā cum ius publicū ꝯſiſtat in
ſacris. j. di. ius publicū. ⁊ ideo cum eṗs ſit in ſua dioceſi defenſor
reipublice de offi. or. c. j. tenebitur ad hoc velut defenſor reipu-
blice. ❡ In cōtrariū alle. Guil. quia quilibet pōt iuri ſuo renun
e ciare de regula. ad apoſtolicā.[e] Rñdet q̄ † in q̄tum offenſa eſt
17 eccleſia vniuerſalis poterit eṗs prouidere per pdicta maxime ſi
cōſtat notorie exactores iacere in peccato mortali. iuxta no. ij. q.
j. in ſumma ſecus dicit in q̄tum. tangeretur ius priuatū. concor.
zenze. Stepha. videtur ſentire vt tetigi q̄ demū procedi poſſit
ex officio quādo agitur de publicatione generaliter fienda non
nominatim credo verius qđ tetigi poſt glo. ⁊ Guil. ⁊c. ❡ Glo.
donec querit quid ſi iſti reſtituant an incontinenti relaxatū erit
ex hoc interdictū vel excōicatio. dicit q̄ nō niſi ſequatur abſolu-
18 tio vt pbat in decre. q̄q̄. in fi. de immu. eccl. in. vj. ⁊c. ❡ † Glo.
reſtituerint querit an reſtitutio debet fieri plenarie anteq̄ fiat
abſolutio. Rñdet q̄ ſic vt probatur in decre. q̄q̄. ⁊ hoc ſatis in-
nuitur hic ex ſignificato huius verbi reſtituere. ff. de verb. ſigni.
cum pretor. ⁊ l. videamus. §. in fauiana. ff. de vſuris. facit ſm
Stepha. ij. q. vij. accuſatio. xvij. q. iiij. de preſbyterorū. An autē
ſufficeret hoc caſu preſtare cautionē dicit gl. q̄ non ſed requiritur
actualis reſtitutio. alle. qđ no. in ſimili de elec. quia ſepe. in. vj. fa
cit ad predicta qđ no. poſt Inno. in. c. ſicut de coha. cle. ⁊ mu. et
de eta. ⁊ quali. cum bone. ⁊ qđ vidiſtis in cle. j. de deci. ❡ Per
predicta dicit hic Steph. reprobari opinionē Archi. ꝫ. c. q̄q̄.
in. vj. vbi dicebat qđ ibi erat dictum de reſtitutione intelligi de-
bere idem eſſe de ſatiſdatione. ❡ Querit hic Stepha. de dua-
bus queſtionibus. prima pone q̄ vniuerſitas tyburtina tene-
tur quolibet anno in certa q̄titate romanis. romani dando cō-
cedunt aliquibus de vniuerſitate illa q̄ nō teneantur cum alijs
contribuere collectā. queritur an vniuerſitas tyburtina tātomi
nus ſoluere teneatur an vero nihilominus ſoluet integrā q̄tita
19 tem ⁊ videtur q̄ † ad integrā q̄titatē teneatur. per. l. vbi priui-
legium vni conceſſum nō extenditur ad vniuerſitatem facit. ff.
de re. diui. l. infantiū. §. vniuerſitas. Specu. tenet cōtrarium in
Specu. eo. ti. per. l. creditores. C. de pac. ⁊ l. ſi. C. ſi contra ius vel
vtili. publi. ff. de lega. j. l. ſi fundum. §. ſi libertas. ⁊ ff. de alimen.
lega. l. iij. de quo aliquid per Io. de lig. de reſcrip. accedens. vbi
20 vide. † Secūda queſtio eſt. pone quedā vicinia habet puteum
vel viam cōmunē que egeret refectione aliqui ex vicinia cauſa
vitandi omnes expenſas volunt renunciare vſui putei ⁊ vie. an
poſſint. videtur q̄ ſic per. l. a reparatione. C. de aque ductu lib.
xij. ⁊ l. ad proratus. C. de operi. publi. Guil. in Spe. eo. titu. §.
nunc dicendū. tenet eos cogendos etiā ſi vellent vſui renuncia-
re. niſi forte velint domū vicinie pro derelicta habere. ff. de lega.
ij. l. ſi quis filius. §. ſi. ⁊ l. ſi heres. §. vias. vel dici poteſt aut cor-
ruit propter operis vitiū. aut in alia cauſa. ar. no. in. l. maritus.
⁊ l. ſi. in fi. ff. loca. vide ad predicta Bar. in. l. in cōcedendo. ff. de
aqua plu. arcen. ⁊ l. iiij. §. q̄ ſi actor. ff. de re iudi. ⁊c.

❡ De celebratione miſſarum. Rubrica.

1 Facilitas venie incentiuum tribuit delinquendi.
2 Labijs deo ſeruiri poteſt ⁊ ſacrificium offerri ⁊ nu. 10.
3 Hore canonice qualiter dici debeant ⁊ an ſine peccato nu. 12.
4 Clericus dicitur miles.
5 Coreas ducere vel cantilenas dicere in cimiterijs vel eccleſijs in
feſtis vel vigilijs eorum non licet.
6 Iudex ſi mandat aliquid ſpectans ad eius officium ad eum ſpe
ctat punire contēnentes eius mandatum.

a ❡ Nunquid autem pro tali-
bus. adde bal.
in. l. cū ꝓpo-
nas. in. ij. colū.
cir. fi. C. de nau.
feno.

b ❡ Quia non
poſſunt. Adde
etiam. iij. caſus
in glo. clerici te
nentur ſoluere
vectigalia p Fe
ly. in. c. eccleſia
ſctē marie. xlj.
col. de conſti.

c ❡ Stabitur
ſacramēto. Ad
de Bal. in. d. l.
cum proponas
in. ij. col. ad fi.
C. de nau. feno.

d ❡ Dicens vo
candos. Adde
bū facere q̄ di-
cit Fely. in. c. ij.
in. vij. colū. in
pn. extra de re-
ſcrip.

e ❡ Reſpōdet
q̄ in q̄tū. Ad-
de facere q̄ di-
cit Barto. in. l.
pe. in. j. colū. cir
ca fi. C. de pact.
⁊ ibi doct. ⁊ di-
ſcurre dicta pe
Fely. in. c. ſi dili
genti. extra. de
fo. compe.

7 Ad horas canonicas dicendas an teneantur clerici beneficiati.
8 Euangelium legere vel dominus vobiſcum dicere non debent
layci nec etiam moniales.
9 Clericus in minoribus exiſtens non beneficiatus non tenetur
ad diuinum officium.
10 Labijs ſuire an ſufficiat in horis diuinis ſi cor diuertat ad alia.
11 Oratio an debeat eſſe vocalis.
13 Hore canonice ſunt ſeptem.
14 Hora canonica quid ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ qualiter dici debeant
hore canonice.
15 Miſſa an ſit de horis canonicis.
16 Hore bte marie ⁊ vigilie mortuoꝝ an ſint de neceſſitate dicēde.
17 Officium diuinum dicere omittenti ſiue negligēti an poſſit im-
poni competens ſatiſfactio abſ eo ꝙ non teneatur iterare.
18 Et an ſufficiat audire diuina officia.
19 Infirmus an poſt conualeſcentiam teneatur iterare ſeu dicere
que omiſit in infirmitate.
20 Clericus intereſſens diuinis officijs ſi non intelligit ea que ibi
dicuntur an peccet.
21 Officio diuino non completo clerici exire non debent de choro.
22 Cimiterio polluto an eccleſia dicatur polluta.
23 Reconciliatio cimiterij polluti vel eccleſia cuius expenſis fieri
debeat.
24 Ornamentorum exceſſus reſpectu valoris precij reprobatur in
fratribus minoribus.
25 Ornamēta altaris an poſſint laycis commodari ad pompā pro
nuptijs ⁊ alijs vſibus ſecularibus.
26 Hore debite que dicantur.
27 Cenſuram eccleſiaſticam exercere quibus liceat.

GRaui nimirum tur
ba. Due ſunt partes principales ꝙ pri-
mo ponit tres exceſſus principales. In
ſecūda illos per ſuperiores corrigi man-
dat. ſcda ibi. Nec igitur. Prima in tres.
ſicut tres ponit exceſſus. Nam primo tra
ctat de exceſſibus clericoꝝ in celebratio-
ne diuinorū. Scdo de diſſolutione cleri-
corum ⁊ laycorum. quas in eccleſijs ⁊ ſuis cimiterijs faciebant.
Tertio de indecentia veſtimentorum vaſorū ⁊ ornamentorum
a eccleſiaſticorū. ſcda ibi. nōnulli. tertia ibi. in multis. C a † Not.
1 primo illud vulgatum facilitas venie incentiuum tribuit delin
2 quendi concor. de vita ⁊ hone. cleri. vt clericorum. C † Not. la-
bijs poſſe deo ſacrificiū offerri ⁊ ſeruiri. ⁊ ſic videtur ſm Guil.
ꝙ in reddendo penſum ꝙ debetur deo ſufficit ꝙ labijs redda-
3 tur ſic vt non ſemper applicetur mens in reddendo. C † Not.
qualiter dici debeant hore canonice ⁊ pſalmi quia cum purita-
te cōſcientie ⁊ animi deuotione ⁊ modeſtia non ſincopando vel
tranſcurrendo. ⁊ maxime nō intermiſcere vana colloquia. nam
vt dicit hic Mat. toto corde vigilare debent dicentes diuinum
officium ⁊ incūbere toto corde ad preces remota carnali ⁊ ſecu-
lari cogitatione ⁊ ideo ſacerdos ante prefationem ꝑparat aſſi-
ſtentium mentes dicendo ſurſum corda de conſe. diſt. i. quanto.
C Not. ꝙ ſine peccato dicēde ſunt hore ſm zenze. Ad hoc quia
nō eſt ſpecioſa laus in ore peccatoris. Eccleſiaſtici. xv. ſm Ste.
C Item no. ꝙ clerici debent hora congrua venire ad chorum ⁊
expectare vſ ad finem officij ⁊ non exire ante fine cauſa ratio-
nabili. C No. clericos non debere portare vel ſecum facere por-
tari aues vel etiam ſecum ducere canes venaticos maxime dum
4 celebratur diuinū officium ⁊c. C † No. clericos debere incedere
b cum congruentibus veſtibus ⁊ tonſura. b Et no. clerici appel-
lari maliue. facit ad no. per gl. in. l. miles. in prin. ff. de re iudi. ⁊c.
5 C In ver. nonnulli. no. contrafacientes coreas ⁊ dicētes cātile-
nas in cimiterijs vel eccleſijs in feſtis vel vigilijs eorum prout
ſepe fit in rure ⁊c. C In ver. in multis. No. vtendum eſſe conde
centibus veſtibus ⁊ ornamentis ⁊ vaſis in cultu diuino; ⁊ con-
decentiam conſiderari ſm ꝗtitatem facultatū eccleſie ⁊c. C In
ver. ne igitur. No. ad quē pertinet corrigere predictos exceſſus
quia ad prelatos eccleſiarum ⁊ in defectum ⁊ negligentiam eo-
rum locorum ordinarios ſi non ſunt exempti. alš ad ſuperiores
eorum. C Et no. ꝙ predicti debent eſſe diligentes ad ſcienda et
inueſtiganda. Ad predicta facit. l. i. C. de pri. carce. C Not. hic
et ſi. ſm Stepha. ibi que ad diuinum ⁊c. que ſpectāt ad officiū
prelatorum. ⁊ in quibus ſubditi tenētur obedire ſm Mat. ad
6 qđ alleg. vij. q. i. quia frater. C † Item not. ſm eum ꝙ ſi iudex
mandat aliquid ſpectās ad eius officium ad ipſum ſpectare pu
tare contēnentem adimplere mandatū. de quo de tempo. or. ad
7 aures ⁊c. C † Glo. miniſter. querit an clerici qui ſunt beneficia-
ti tenētur ad horas canonicas dicendas. ⁊ inducit hunc tex. ꝙ
non a ſui contrario inꝗtum loquitur ab eccleſiarum miniſtris.

a C Nota pri-
mo illđ. Adde
bon. tex. i auť.
vt hi qui obli.
in ſi. prin. et ibi
glo. in verſi. fa-
cilia. ⁊ text. in. l.
ſi operis. C. de
penis.

b C Et no. cle-
ricū. Adde de
hoc do. Jaſ. in
l. cēturio. in. ij.
col. ff. de vulga.
⁊ pupil.

c C De quoli-
bet bñficiato.
Adde tex. in. c.
ſi. xcv. diſtin. c.
ſi. de reſcript. in
vi. ⁊ cā ſm apo
ſtolum. de pre-
ben.

d C Ibi cōclu-
dit. Adde qđ
not. do. Abb.
poſt Inno. in
c. dolētes de ce-
lebra. miſ.

de quo remittit ad no. per ſe. ō. eo. c. i. ſuper glo. ſi. Guil. hic di-
cit ꝙ ſi queritur quis teneatur ad horas canonicas eſt dicendū
ꝙ quilibet promotus ad ſacros tantum etiā ſi ſit ſubdyaconus
tantū. alleg. ō. eo. preſbyter. Idē Ste. alleg. xcj. diſt. preſbyter. et
c xcij. di. c. ſi. Idem dicit de quolibet beneficiato de patrimonio
Jeſu xpi etiam ſi ſit in minoribus. qđ dicit procedere etiam ſi be
neficium non ſit competens. ar. xj. di. clericus victum. ⁊ ſic equi-
parantur in hoc promotus ad ſacros ⁊ beneficiatus. diſcrepāt
tamen in layco. quia cōſtitutus in ſacris non poteſt per aliū di-
cere infirmitate ceſſante. beneficiatus in minoribus ſic. de app.
peruenit. Item cōſtitutum in ſacris excuſat ſola infirmitas. xij.
diſtin. §. i. ⁊. c. ſeq. beneficiatum in minoribus multa alia impe-
dimenta excuſant. de appel. peruenit. Item excuſatur ꝑpter cō
ſuetudinem. vt no. in glo. de cōſue. cum omnes. Item propter
ſtudium. de elec. cum ex eo. in. vj. C Sed aduerte quia in iſtis
duobus caſibus vltimis non probant iura preallę. ꝙ excuſetur
ab horis dicendis. ſed a reſidentia ratione cōſuetudinis vel di-
ſpenſationis facte ꝑpter ſtudium. vnde no. bene dictum Guil.
qđ ampliat dicta iura ⁊ ſm predicta iura debet intelligi dictum
Inno. ō. c. i. vbi dicit ꝙ quilibet clericus tenetur ad horas quia
reſtringendum eſt ad beneficiatos prout etiam ibi no. Hoſtiē.
8 C † Quid autem ſi layci vel moniales dicāt officiū an poſſunt
dicere dominus vobiſcū. Reſpondet ꝙ non ſimiliter nec legere
9 euangelium. † Ex ꝓdictis patet ꝙ ſi clericus in minoribus nō
beneficiatus non tenetur ad diuinum officiū. ⁊ hoc tenet Ste.
per hunc tex. quia nemo tenetur militare proprijs ſtipēdijs. de
10 preſcrip. cum ex officij ⁊c. C † Glo. fructuū labioꝝ. inducit hūc
tex. ad queſtionem illam an ſufficiat ſeruire labijs in diuinis ho
ris ſi cor diuertat ad alia. videtur ꝙ ſic p hūc tex. de quo Inno.
ō. eo. dolentes. facit qđ no. in oratione. in de. i. ſ. de reliq. ⁊ vene.
d ſanctorū. in ſummula de oratione in. vij. membro d ibi conclu-
dit ꝙ ſufficiat ꝙ quis bona intētione inceperit. licet in progreſ-
ſu mens capiatur ad alia. quia primi motus non ſunt in pote-
ſtate noſtra. ⁊ per illud qđ habetur in pſalmo. xxxix. Cor meum
dereliquit me. quod intelligit niſi tanta ſit euagatio ꝙ omni-
no attentio pereat quia tunc illud ſuccedit Cypriani quomodo
te exaudiri a deo poſtulas cum teipſum non exaudias ſm glo.
ibi forte etiam peccaret clericus habens dicere officium ſi mens
rapitur ad alia. ⁊ in cogitatione illa inſiſtit licet attētio omnino
non pereat. ſaltem quādo rapitur ad vana ⁊ ſaltem venialiter.
ar. §. ališ. xxv. diſtin. Guil. hic vltra hunc tex. adducit ad predi-
cta ſimile de eunte ad ſanctum Jacobum ex voto quia votum
adimplet. licet non ſemper gerat in mente ſanctum. Jaco. ⁊ alia
immiſceat. In contrarium alleg. quia plus corde ꝙ voce eſt pſal
lendum. xcij. diſt. c. ij. ad hoc Joā. xviij. ibi. Maledictus homo
qui facit opus domini dolicioſe. poſſet dici ꝙ ſi aliquis immi-
ſceat ſincopas vel omittat verſum vel pſalmū vel aliquam par-
tem magnam vel modicā. ꝙ ſi hoc facit in choro cum alijs rete-
rat totus chorus propter ſcandalum. ſed ipſe ſolus per ſe ſub ſi-
lentio vel ad partem. Si vero ſolus officium dicebat. et tunc ſi
tempore omiſſionis erat ſic infirmus ꝙ non poterat commo-
de dicere. tūc non tenetur iterare ſm Hoſtienſem. Innocen. ta-
men contra. Si autem non erat ſic infirmus. ⁊ tunc aut omittit
ex malitioſa negligētia. ⁊ tūc tenetur iterare vel ad penas cōdi-
gnas ⁊ ſemper punietur de peccato omiſſionis. Si autem hoc
facit preter propoſitum. ⁊ tunc non peccat ſm Inno. ⁊ Hoſtiē.
in dicto. c. dolentes. ꝙ intelligit Guil. mortaliter venialiter autē
bene peccat. xxv. diſtin. §. ališ. ꝙ intelligit ſi non ſit facta magna
interpolatio. quia ališ peccaret mortaliter. Aliqui autem theo-
logi ſm eum dicūt aliter. aut ipſe dat operam ſue omiſſioni. pu-
ta ponendo ſe circa fabulas. ⁊ tunc tenetur: aut ab alio rumpi-
tur. ⁊ tunc non ſm Inno. ō. eo. ſuper rub. ⁊ hic notat Matth.
dicit ꝙ ſi ex negligentia omittitur aliquis verſus vel inſtantia
ꝙ non peccat. nec tenetur a capite reincipere. etiam ſi dimitte-
ret pſalmum. et non debet ad illum redire cum poſſet aliquod
ſcandalum generare. ſed negligentiam ſuam confiteri tenetur.
Nec ob. ꝙ maledictus dicitur qui negligenter diuinum officiū
egit quia illud intelligitur de malitioſa negligentia. non autem
de illa que prouenit ex meditatione diuina. ⁊ ſic ex leui vel leuiſ-
ſima culpa ⁊ pro hoc etiam ſm Pau. non ob. ille tex. qui impo
nit penam cenſure. que nō imponitur niſi pro mortali. xj. q. iij.
nemo. ⁊ ſimiliter. c. i. ⁊. ij. xcij. diſtin. vbi hoc ponitur ſub prece-
pto. Pau. dicit ꝙ Innocen. ⁊ Hoſtien. ō. eo. dolentes. dicunt
ꝙ dicendo quis diuina non debet ad alia intendere niſi neceſſi-
tas vel vtilitas que dilationem non capiat cogat eum de alijs
cogitare de reg. iur. ꝙ non eſt licitum. Ipſe autem dicit ꝙ quia
ſm Ber. Cor hominis vagum eſt ⁊ mobilibus omnibus mo-
bilius. Non enim ſemper adeo eſt fortis homo ꝙ ſemper poſſit
has cogitationes euitare. ⁊ ideo non ſemper in his peccat mor-
taliter. ſ venialiter. Quia melius videtur dicere Guil. ſed certe
Guil.

11 Guil. loquitur in alio caſu vt patet in ſuis dictis. † Deinde po
nit Pau. hic quot requiruntur in oratione que ponit Jo. and.
in cle. ſi dñm in glo. magna ſub. vij. mēbro. Tangitur etiam an
oratio debeat eſſe vocalis de quo per glo. Jo. and. in loco proxi
me alleg. facit quod not. per Archi. de immu. eccle. decet. in. vi.
12 ¶ Sed querit hic zenze. †ᵃ an exiſtens in peccato teneatur ad
a horas dicendas. videtur ꝙ non per tex. hic qui dicit ꝙ dicende
ſunt cū puritate cōſcientie. ſed exiſtētes in peccato taliter dicere
nō poſſunt ⁊c. tenet contrariū per id qđ dicimus de excōicato qui
ratione excōicationis nō excuſatur ab horis dicendis iuxta no.
xxviij. di. preſbyterū ad quid autē proſint tunc habetur in. c. cū
quidā. de pe. ⁊ remiſ. Guil. hic dicit ꝙ talis illas dicendo nihil
agit. quia nō dicit eo modo quo debet ſicut concubinarij fures
predones ⁊ ſimiles ad hoc qđ dicitur in pſalmo ibi dixit deus
peccatori. Quare tu enarras iuſtitias meas. iij. q. vij. §. tria. vſ.
item teſtator. dicit tamē ꝙ debet illas dicere potius ꝙ̄ tacere. quia
proderit vt deus illuminet mentē ipſius: ſicut ſi alia bona peni-
tentialia faceret. vt. d. c. quia in te. ne ipſe reportet cōmodū ex mali
tia ſua ſi relevaretur a dicēdo diuinas horas omnino ad inſtar
layci vel clerici depoſiti vel excōicati dicere ergo poterit horas
13 ſuas ſm cum. xxviij. diſ. preſbyterū. ¶ † Glo. canonicas. querit
quot ſunt hore canonice. Rñdet ꝙ ſeptem. ⁊ habetur. ſ. eo. c. j.
Idē Guil. dans verſus ex quibus colligitur quare ſunt ſeptem
vʒ. In matutino dānatur tēpore Chriſtus. Quādo ſurrexit pri
mam canit ordo ſidelis. Tertia cū canitur tunc eſt cruciamina
paſſus. Sexta ſunt tenebre per mundi climata facte. Emiſſus
nona diuinus ſpiritus hora. Veſpere claudantur Jeſu Chriſti
mēbra ſepulchro. Chriſto biſſena cuſtodia traditur hora. Et di
citur biſſena hora quaſi vltima hora. ⁊ de hoc per Joā. and. in
14 dicto. c. j. ⁊c. † Quid autē ſit hora canonica. dicit Guil. ꝙ eſt ſa
crificium ſiue hoſtia laudis qđ vel quam deo qs offert de labijs
ſuis. vel eſt certa penſio deo debita ab his qui in ſortem dñi ſunt
aſſumpti pro qua in ſuſtētatione ꝓpria recipiūt patrimonium
Chriſti. ſ. eo. c. j. ⁊ de prebē. cum ſm. ¶ Unde autē dicatur hora
b dicitur ab oro oras ⁊ debēt cōtēplādo dici. xcvj. di. c. ſi. ¶ ᵇ Unde
autē dicantur canonice. dicit ꝙ a canone. ꝙ eſt regula. xj. diſt. c.
pe. ⁊ ſi. Diuine autē dicūtur hore ex eo quia deo dicuntur. ¶ Sed
querit hic vlterius Guil. qualiter dicēde ſunt hore canonice. vi-
detur ꝙ ſm cōſuetudinē vel cōſtitutionē rationabilē. xij. diſtin.
nouit. ⁊ c. ſeq. cum dicere hoc vel illud ſeu iſtū vel illū pſalmum
vel orationē iſtā vel illā non eſt ſub precepto. patet quia diuerſi di
uerſa dicunt. de cōſe. di. vj. in die. Econtra videtur ꝙ ſequendus
ſit modus romanus in ſacris vel officijs vt hic de temp. ordi. c.
j. ⁊ ij. ¶ Concludit ꝙ in ſecularibus clericis quo ad horas dicē
das modus eſt aſſumēdus vel ab eccleſia romana vt in. c. in die
picalle. vel a metropolitanana. xij. di. c. ſi. Fatetur tamen ꝙ non
reprobatur mos ſeu cōſuetudo que habet ꝙ aliqui ſunt cōtenti
tribus pſalmis tēpore paſchali. licet eccleſia romana vel ſua me-
tropolitana hoc nō ſeruet. xij. diſt. de his melius facit qđ no. in
c. placuit. ea. di. ⁊ qđ habetur in. c. in die. de cōſe. di. v. In regula
ribus vero dicit ꝙ ſeruabitur ordo ſue regule ⁊ primatorū ſtatu
15 torū. xij. di. placuit. ¶ † Redeo ad gl. ⁊ quero an miſſa ſit de ho
ris canonicis. ⁊ rñdet ꝙ non. ſed de officio patet. quia epi de hone
ſtate inuitantur ad miſſas dicēdas vel audiēdas. de priuile. c. ſi.
in. vi. cum tamē ad horas teneantur ex neceſſitate nō ex ſola de-
centia. Idē Guil. Pau. Stepha. ⁊ Mat. Fatetur tñ glo. ꝙ in-
terdū diſtributiones in eccleſijs ſtatuuntur ita pro miſſa ſicut
pro alijs horis canonicis facit. ſ. ti. ij. c. j. ad ſi. ¶ Contra ꝑdicta
opp. glo. ꝙ ſolum ſunt due hore. ⁊ non. vij. vʒ matutinalis ⁊ ve-
ſpertina. xj. q. iij. epūs in conſi. Rñdet glo. remittēdo ad no. in. c.
ſi. xcij. di. ibi dicit Joā. ⁊ Lau. ꝙ hora matutinalis cōprehendit
omnes horas que celebrantur vſqʒ ad nonā incluſiue. veſperti-
na autē hora cōprehendit oēs horas que celebrantur a veſpera
vſqʒ ad noctē ⁊ ſic horā veſpertinā ⁊ cōpletoriū. ¶ Ad predicta
facit ꝙ dicebat Pythagoras. ſ. ꝙ duoꝝ temporum cura eſt ha
benda. ſ. mane ⁊ veſpere. hoc eſt eorū que acturi ſumus. ⁊ eorū
16 que geſſimus. ¶ † Iuxta predicta queritur nunquid matutina
beate marie ⁊ vigilie mortuorū ſint de neceſſitate dicende cum
dicuntur hore ⁊ officiū adeo ꝙ pretermittens illa ſine cauſa ſit
priuandus ſtipēdijs ⁊ poſſit excōmunicari iuxta. c. clericus. xcj.
di. videtur ꝙ ſic. quia quicūqʒ ſe non cōformant moribus alioꝝ
deſidioſus aut intēperatus eſt. xlvj. di. c. j. ⁊ eque punitur ſicut
omittens. xcj. diſt. clericus. In cōtrariū facit quia ſole hore ca-
nonice ſunt ſm regulares ⁊ canonicas obſeruātias. dicit Guil.
ꝙ ex quo eo. modo omnes illius eccleſie ſeruitores cōſueuerunt
omnia premiſſa pro horis ⁊ loco horarū dicere quilibet ad hoc
tenetur de cen. ex parte. ſecus ſi aliqui dicāt ⁊ aliqui nō. etiam ſi
c plures dicant. ¶ ᶜ † Ulterius querit nunquid omittenti ſeu ne
17 gligēti dicere officium poſſit imponi cōpetens ſatiſfactio abſqʒ
eo ꝙ non teneatur iterare videtur ꝙ non. quia eſt penſum hoc
eſt cēſus quia ſicut ſeruus ad tributa tenetur. ſic clericus ad oīa
officia. ſ. eo. ti. c. j. xlj. di. omnis dicit ꝙ cōfeſſor imponere pote-
rit id qđ magis videtur expediens. ⁊ ideo dicit ꝙ poſſit aliā pe-
nitentiam imponere ꝙ̄ iterare horas ſi forte magnā multitudi
18 nem dicere omiſiſſet ⁊c. ¶ † Sed querit Pan. an ſufficiat au-
dire diuina officia. videtur ꝙ ſic per hunc tex. ibi aut eis inter-
eſſe ⁊c. Quia hoc credo intelligendū in laycis ⁊ alijs qui non te
nentur dicere. Hoſtię. dicit ꝙ ſi eſt nimis fatigatus ſufficit au-
dire ⁊ fortius ſi eſt infirmus. Fatetur tamē Pan. ⁊ idē Matt.
ꝙ tam ab audiendo ꝙ̄ a dicendo excuſatur infirmus ſi directe
vel occaſionaliter poſſet id ſibi obeſſe. alle. de obſer. ieiu. cōſiliū.
d quia infirmis non eſt lex poſita. ᵈ † Sed an infirmus poſt con-
19 ualeſcētiam teneatur iterare ſeu dicere que omiſit in infirmita-
te. dicit Inno. ſ. eo. dolentes. ⁊ c. j. ꝙ non ſed penitētia erit im-
ponenda de peccato omiſſionis. Alnarius dicit hoc non eſſe ve
rum quia ſi non tenetur dicere nō peccauit omittēdo. ⁊ hoc eſt ve
rum in omiſſione excuſabili. quia tūc nō eſt peccatū omiſſionis.
Sed Inno. nō intelligit de tali ſm Jo. de lig. intellige vt dixi. ſ.
20 poſt Guil. ¶ † Sed an peccet clericus intereſſens diuinis offi-
e cijs ᵉ ſi non intelligit ea que ibi dicuntur. Inno. ſ. eo. ſuper rub.
dicit ꝙ ſic. quia debet habere cor ad deū ⁊ illi pſallere. ¶ Glo. ra-
tionabili querit de exēplo que poſſit eſſe cauſa rationabilis qua
re poſſit exire clericus ante finē officij ponit exemplū. qū cauſa
recreationis ex eo ꝙ nimis fatigatus eſt ſpiritus ſine ſcandalo
aliquantulū exit de eccleſia iuxta no. poſt Inno. ſ. eo. dolentes.
Idē ſi ſuperueniret infirmitas vel iuſte occupatio. vij. q. j. illud.
⁊ c. ſe. de cle. non reſi. ex parte. Innocē. ⁊ eo. ti. c. vno in. vj. Gl.
21 exeundo notat ex litera ꝙ † anteꝙ̄ ſit dictum diuinum officiū
clerici non debent exire de choro. nec mirū. quia vt dicit glo. nec
layci miſſam audientes recedere debent ante bñdictionē ſacer-
dotis. alle. de conſe. di. j. miſſas. ⁊ c. ſeq. Idem Stepha. ⁊ Guil.
per hoc dicit hic Guil. ꝙ clerici ante dictū officium exeuntes ca
rebunt diſtributionibus quottidianis. alle. de cle. nō reſi. c. vno
in. vj. facit de iudi. c. j. cum ibi no. Idem zenze. ſubdens ꝙ nōvʒ
ſtatutū ꝙ intereſſens vni hore habeat integras diſtributiones
⁊c. ¶ Glo. vigilijs notanda eſt contra communem abuſum qui
viget ꝙ in vigilijs feſtiuitatum ⁊ in feſtiuitatibus ſiunt plures
voluptuoſitates quā alijs diebus. ¶ Glo. oratione de materia
orationis remittit ad no. ſ. ti. ij. cle. j. in glo. magna. ⁊ Pan. hic
colligit ex tex. dum dicit. In eccleſijs orationi deberent inſiſtere.
ꝙ in eccleſijs eſt orandum. alle. de pur. poſt partum. c. j. vj. diſt.
in platea teſtamentū. Itē verſus orientē. alle. xj. di. eccleſiarum.
⁊ circa hoc alle. auctoritatē Mat. vj. ⁊ beati Caſſiani ⁊ qđ habe
f tur. xlj. diſt. parſimoniā. ᶠ Deinde ponit quid ſit oratio. ⁊ vnde
dicatur. ⁊ de virtute impetrandi de quo in cle. j. ſ. ti. ij. ¶ Glo.
coreas notāda eſt contra chorizantes maxime in cimiterijs vel
eccleſijs. ¶ Gl. violatores querit quō ex coreis diſſolutis ⁊ canti
lenis in eccleſijs ⁊ cimiterijs ſurgunt violationes. Reſpondet ꝙ
interdū de ludo deueniunt ad rixas ex quibus ſolent ſequi effu-
ſiones ſanguinis vulnera ⁊ homicidia ꝓpter que polluūtur ta
22 lia loca de cōſe. eccle. vel alta. propoſuiſti. † An autē polluto ci-
miterio dicitur polluta eccleſia vel ecōtra habetur in tex. de con
ſecra. eccle. vel alta. c. j. in. vj. Guil. hic dicit ꝙ conſueuit fieri vio
latio talium locorū propter talia vel propter emiſſionē ſeminis
23 vel propter effuſionē ſanguinis. † Cuius autē expenſis debebit
tunc fieri reconciliatio. ⁊ dicit Guil. ꝙ expēſis illius qui dedit dā-
num alle. de iniur. ⁊ dam. da. c. ſi. ⁊ hoc ſi conſtet. ſed ſi non con-
ſtet vel non ſit ſoluendo. ⁊ tunc tenebuntur illi qui erant in loco
delicti. His ceſſantibus cōtribuunt parochiani cū rectore. ſicut
ad alia onera parochialia qui incumbunt alleg. de eccle. edi. c. j.
Sed contra hoc facit quia videtur ꝙ inſolidū hoc onus incūbat
rectori. x. q. j. regenda. xviij. q. ij. non ſend. ⁊ c. viſitandi. vbi dici
tur ꝙ totiens epūs viſitabit quotiens neceſſitas incumbit. et ſe-
mel procurabit de cen. cum venerabilis. Joan. de lig. hic dicit ꝙ
non credit hoc onus cōputari inter alia iura epalia cū hoc eue-
niat caſu fortuito nec computatur inter alia que numerātur in
c. conquerente. de offi. ordi. ⁊ c. dilectus. ¶ Quid autem ſi pre-
dicti nō ſunt ſoluendo dicit ꝙ epūs tenebitur facere gratis. x. q.
j. placuit ⁊ q. iij. cauendum. Iuxta predicta querit Guil. quid ſi
epiſcopus diſtet a parochiali eccleſia per tres dietas ⁊ plus nū-
quid ſibi ſient omnes expenſe quas facit in eundo ſtando ⁊ re-
deundo. videtur ꝙ ſic ad inſtar teſtis. de reſcrip. ſtatutum. in ſi.
in. vj. ¶ In contrariū facit quia pro vno tali actu. ſ. pro conſe-
cratione non debetur niſi procuratio vna per quotcūqʒ vadat
dietas de ſymonia cum ſit romana. x. q. j. decernimus. ⁊ c. epīn.
⁊ c. placuit. Ad hoc quia redditus epiſcopatus ſunt ſtatuti et
cum ipſis diſcurrat per dioceſim ⁊ onera ſupportet. de vl. ⁊ ho.
de. cū ab omni. ⁊ hanc partem dicit veriorē. Idē zenze. ¶ Glo.
perturbatur remittit de perturbantibus diuinum officium ad
no. per ſe de appel. dilectus. ¶ Gl. indecentibus querit quādo

a ¶ An exiſtēs in peccato. Adde glo. no. ⁊ ibi no. Pe. de ancha. in. c. ꝙ quidā de pe. et re. ⁊ Panor. in. c. j. extra de celeb. miſſa.

b ¶ Unde autē. Adde bene facere qđ dicit gl. in cle. ij. in ver. hora. de vit. et ho. cleri.

c ¶ Ulterius querit. Adde Inn. ⁊ d. abb. in. c. j. extra de cele. miſſa.

d ¶ Sed an infirmus. Adde Inno. in. c. j. extra de cele. miſ. quē refert do. Abb. in. c. j. de obſer. ieiu.

e ¶ Si nō intelligit. Adde Panor poſt. Joā. and. in. c. dolentes in ſi. extra de celeb. miſſa.

f ¶ Deinde ponit quid ſit oratio. Adde Archi. in. c. debet de immu. eccle. li. vj. ⁊ Archi. in. c. j. xcv. diſt.

dicūtur veſtes indecentes. Rñdet q̄ q̄ñ ſunt viles reſpectu eſtimationis. patet quia in hoc dicit cōſiderari facultates eccleſie. Item dicūtur indecētes ſi ſunt immūde. de hac tamē indecētia hic nō loquitur ꝓpter. ꝫ. dicta. ſed habetur de cuſto. eucha. c. ij.
24 ⁊ de cōſe. di. i. altaris palla. ⁊ c. vaſa. cū. ij. ſeq. † Aduertendum tamē q̄ vt dicit glo. in fratribus minoribus circa ornamēta reprobatur exceſſus reſpectu valoris precij ſeu eſtimationis in de.
25 crun. §. ꝗuis de verb. ſig. vñ ibi debent eſſe mediocres. † Sed querit hic Matt. an ornamēta altaris ſeu palla que ponuntur ſuper altari deputata ad vſum diuinum licet non ſint cōſecrata poſſint cōmodari laycis ad pōpam pro nuptijs ⁊ alijs vſibus ſecularibus ⁊ an de veſte alicui⁹ domine poſſit fieri planeta vel aliud ornatus eccle. remittit ad no. de cōſe. di. i. ad nuptiarū. ibi dicitur q̄ non. ¶ Glo. negligētiā inducit tex. ad q̄ſtionē an dioceſani poſſunt ſe intromittere de iuriſditione inferiorū. ⁊ videtur q̄ nō niſi in caſu negligentie per hūc tex. de quo remittit. de offi. or. cum ab eccleſiarū. ⁊ c. paſtoralis. Pau. dicit hoc eſſe verum q̄ñ tātūmodo ad inferiorē ſpectat iuriſditio de iure cōmuni priuilegio vel cōſuetudine de offi. archi. dilecti. ⁊ de offi. ordi. irrefragabili. ⁊ d. c. cum ab eccleſiarū. ſecus ſi ſimul ſpectaret ad inferiorē ⁊ dioceſa. q̄ tunc locus eſt preuentioni. de appel. vt debite. ⁊ de offi. archi. c. iij. ⁊ ſi dubitare cōtingit quis peruenerit deferendū eſt ſuperiori. arg. ꝫ. de preben. ſi a ſede in. vi. hec dicit vera. niſi minor haberet iuriſditionem a maiore. q̄ tunc maior poſſet ꝓhibere minori exercitiū. ff. de iudi. l. iudicium ſoluitur de quo per Inno. in preallē. c. dilecto ſm Pau. ¶ Glo. ſuperioris querit quare hoc caſu nō dedit hec cōſtitutio ꝯtra exēptos delegatā poteſtatē ordinarijs. ſicut fecit in ſimili de ſup. neg. ꝓla. de. vnica. de ſta. mo. de. ij. de re. do. de. ij. Reſpōdet q̄ eſſet multū viſitata nimis fuiſſet preiudicatū exemptis. ideo voluit cōcedere ⁊c. ¶ Glo. debitis. arguit pro opi. Hoſti. in. c. i. ꝫ. eo. vbi dicebat q̄ pulſare ⁊ pſallere horis debitis ſeruabatur in cathedralibus ⁊ collegiatis eccleſijs. nā hoc videbatur hic approbari per
26 hunc tex. † Que autē dicant hore debite. dicit hic Pau. q̄ hore dici correſpondēt officio ⁊ non ecōtra. ⁊ has dicit horas debitas etiā ſi credat q̄ populus nō veniat ad eccleſiam ſm Hoſtiē. ⁊ hoc ꝓbat hec litera ſm Pau. Pſalli autē debēt predicte hore clericis aſtantibus in ipſis eccleſijs beneficiatis niſi iuſta cauſa excuſet. prout arbitrabitur prelatus camerarius vel adminiſtrator tēporaliū qui ratione officij vacare tenentur. de cle. non reſi. ex parte. ⁊ eo. ti. ad audientiā. Ad predicta vide per Joan. and. ꝫ. eo. c. i. hiſtoriā de heremita qui interdum habebat vuas maturas. interdū acerbas. interdū marcidas qui interrogans angelū quare hoc eſſet. reſpōſum accepit q̄ primas vuas habe ret q̄ñ tēpore congruo dicebat horas. ſcōas q̄ñ dicebat nimis ci
27 to vel nimis tarde. tertias q̄ñ omiſit. ¶ † Glo. exercere querit
a quibus non cōpetit exercere cenſurā eccleſiaſticā.[a] Rñdet q̄ ſeminis. licet prelatis. facit de peni. ⁊ remiſ. noua quedā. q̄ glo. dicit intelligendū prout not. c. dilecto. de ma. ⁊ obe. Quid autē de rectoribus curatis habetur. ij. q. i. nemo. vbi per gl. ⁊ Archi. de offi. or. c. ij. ⁊ c. cum ab eccleſiarū. vbi per glo. ⁊ doc. plenius per Hoſti. in ſumma de ſen. excō. §. quis poſſit excōicari. in vlti. col. ¶ Glo. ſcienda querit que ſunt iſta que debēt inſiſtere vt ſciant prelati. dicit q̄ tria que colliguntur ex tex. ſ. cōcernētia diuinum cultum reformationē morum ⁊ eccleſiarū honeſtatē iura loquētia de primo ⁊ vltimo ſunt ſatis not. loquentia vero de medio ſunt multa. que enumerare eſſet potius laborioſum q̄ vtile. gloſ. tamē enumerat aliqua de hoc loquētia ⁊ iſta ſufficiant. ¶ Querit hic Guil. zenze. ⁊ Ste. in ver. ne igitur. qui ſunt illi ad quos pertinet reformare hic ꝓhibita. Ste. dicit q̄ Archi. archipſby. Primicerius Sacriſta ⁊ cuſtos. prout patet in ſingulis titulis. Guil. vero ⁊ zenze. dicunt q̄ vbi eſt eccleſia cōuentualis vel collegiata. ⁊ habet ſuū prelatū immediatū. tunc ad illū primo loco ſpectat cura circa iſta minora. ſ. de pulſandis cāpanis horis dicendis certo loco ⁊ tempore. ⁊ de corrigendis circa diuinum officium negligētibus. alle. de offi. or. quanto. ⁊ ſi ſunt religioſi circa obſeruātias monaſticas. ⁊ hec dicūt ꝓcedere poſtq̄ quis eſt canonice cōfirmatus in prelatū per ſuperiorē ſuū. nam tūc habet poteſtatē exercendi cenſurā in ſubditos ſuorū collegiorū. iuxta no. de offi. or. cum ab eccleſiarū. de ſymo. ſicut. tales etiā poſſunt abſoluere ſuos ſubditos canonicos ab iniectione manuū ad inuicem. licet glo. intelligat de regularibus tm̄ in. c. q̄ñ. in ſi. ꝫ. de vi. ⁊ ho. de. An autē tales poſſunt diſpenſare cum ſubditis vt ſe abſentare poſſint a beneficijs. dicūt q̄ ſic ⁊ ex cauſa rationabili. alle. ꝫ. ne cle. vel mo. in. vi. c. ij. intellige tamē cū cōuentu vt ibi. ſtatutum autē generale circa nō reſidētes non poſſet facere q̄ hoc ſpectat ad epm̄. de cōſti. cum oēs. ſed diſpenſare cū aliquibus ſic ex cauſa rationabili. vt ꝓdixi. q̄ intellige dūtamē eccl'ia non deſtituatur miniſtris. alſ ſecus de cle. nō reſi. c. pe. nec ob. c. cum non oportet. de ꝯſe. di. v. c. cōtumaces. l. di. q̄ loquitur de clericis qui non habent aliū prelatū immediatū q̄ epm̄. De materia p Jo. and. in decre. licet canon. in glo. pe. ⁊ ſuper ea. in. vi. ¶ Ultimo querit quis poſſit habere iuriſditionē tēporalē vel ſpiritualem. dicit q̄ aut querimus de ſpirituali iuriſditione aut temporali. Prīo caſu aut in his qui hūt curā ex poteſtate ſibi data auctorizabili inſtitutione aut iuris approbatione. aut cōfirmatione. aut delegata cōmiſſione. aut in alijs. primo caſu ſi querit de mulieribus. ille non poſſunt talia exercere. de ma. ⁊ obe. dilecta. In omnibus alijs ſubdiſtinguit. q̄ aut loquimur in his que ſunt iuriſditionis ⁊ auctoritatis ep̄alis vt anathematizare. ⁊ nō poſ
b ſunt[b] niſi ſoli epi. xxiiij. q. iij. corripiātur. aut loquimur de alijs. ⁊ tunc aut loquimur de conſuetudine aut de iure. primo caſu in pluribus locis non poſſunt niſi ſoli epi vel ab eis delegati. ⁊ eſt ratio q̄ tam preſcripſerūt cōtra inferiores ꝓlatos. ij. q. i. nemo. exceptis tamē prelatis cōuentū vel collegiū habentibus. qui vt cōmuniter ſuper ſuis ꝓprijs religioſis cōuerſis ſeu clericis exercitium huius iuriſditionis retinuerunt ⁊ ea quottidie vtuntur vt dictum eſt ſiue talis ſit prior. de maio. ⁊ obe. c. cum in eccleſijs. ſiue Abb. de ſymo. ſicut tuis. ſiue alius quicūq̄ collegiatus ſiue etiam ſecularis. de vi. ⁊ ho. de. q̄ñ. Si vero querimus de iure. ⁊ tunc poſſunt de offi. ordi. cum ab eccleſiarum. ⁊ c. ſi ſacerdos. de quo remittit ad no. p Hoſti. in ſumma de ſen. excō. §. qs poſſet excōicare. Si vero querimus de alijs quibus nō eſt cōmiſſa cura per epm̄ vel ſuperiorē. nec de mandato eorū. ⁊ tunc aut loquimur de iuriſditione ſpirituali aut tēporali. ⁊ ſic eccleſiaſtica vel ſeculari. primo caſu non poterūt. Ratio q̄ tales perſone nō poſſunt talia habere niſi per epm̄ vel ſuperiorē vel niſi forte habentes ab epo hoc alijs cōmittunt. de no. ope. nun. c. pe. Scḋo caſu quando de temporali. ⁊ tūc aut querimus de eo cui eſt cōmiſſa iuriſditio a dño vero aut de illo qui creatus eſt per electionem.
c primo caſu pōt. vt. ꝫ. e. c. ſi.[c] ſcḋo caſu. ⁊ tunc ſi illi qui elegerunt non faciant vnū corpus collegiū vel vniuerſitatem ⁊ nō poſſunt dare iuriſditionē de exceſ. prela. dilecta. Si vero faciunt vnū corpus collegiū vel vniuerſitatem. vt quia fuerunt approbati per dñm temporalē expreſſe vel tacite vt quia dñs cōſtituit caſtrum vel admittit eorum ſubditum vel dat eis rectorem vel epūs vocat collegium. ꝫ. de eccl. edi. ad audientiam noſtram. ⁊ tunc electus a talibus ſuper eligentes habet iuriſditionem quam dat ſibi lex eo q̄ eſt electus. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ⁊ quia ⁊ hoc verum niſi aliquid faciant in preiudicium domini vel contra rationem vel iuſtitiam. C. de epiſ. ⁊ de. conuenticulam.

1 ☞ Domeſtici cardinaliū ⁊ epōrum poſſunt dicere illud idē officium quod ipſi cardinales vel epiſcopi.
2 Officia diuina ſunt in ſingulis eccleſijs dicenda ſm morem metropolitane eccleſie.
3 Cathdlani an peccent comedendo carnes in die ſabbati in ſtudio tholoſano.
4 In horis dicendis diſpenſare poteſt papa.
5 Electi in epos nondum cōſecrati non appellantur pontifices.
6 Domeſtici cardinalium an poſſint ſe coaptare cardinalibus in officijs diuinis ⁊ quid de cibis.
7 Monachus ꝓfectus eccleſie ſeculari an debeat illam regere ſm officium ſeculare.

Ignū prorſus et con.

Primo ponit dictū. Scḋo circa illud remouet dubiū. ſcḋa ibi. Nec adijciendū. Ter. ibi. Religioſis. In his erat maius dubiū ſm Ste. ꝓſertim q̄ aliqui habēt ex regula effectū ordinis ⁊
1 ſic non videbatur tale poſſe mutari. ¶ † No. q̄ clerici ⁊ religioſi cōmenſales ⁊ domeſtici Cardinaliū ratione eccleſie vel epōrū poſſunt dicere illud idē officiū q̄ ꝓdicti cardinales vel epi. nec tenentur ad aliud officiū dicēdū. ¶ Et ſic no. q̄ ratione domeſti
2 citatis aliqd ꝯceditur q̄ alſ nō concederetur. ¶ † No. ex hoc verbo indulgemus ſm zenze. q̄ de iure cōi eſſet ſecus. nec mirū q̄ in ſingulis eccleſijs de iure ſunt dicēda diuina officia iuxta morē metropolitane eccleſie. xij. di. de his de cōſe. di. i. altaria. per hūc
3 tex. dicit hic Guil. q̄ † videntur peccare cathelani comedentes carnes in ſtudio tholoſano in die ſabbati. licet non peccarent in ſua patria ꝓpter cōſuetudinē que eſt ibi. facit de cōſe. di. v. quia dies. ⁊ hoc dicit tenendū. ſ. q̄ peccent. alle. xij. di. illa a ſenſu ꝯtrario. Econtra dicit q̄ nō peccant tholoſani comedētes carnes in cathelonia niſi reſtringatur ad alios tm̄ ſed cathelanos. Scḋo per
4 hunc tex. in ſi. ibi nec ad dicēdū dicit q̄ † papa pōt diſpēſare in horis dicēdis arguendo de parte ad totū ⁊c. qḋ no. glo. romane eccleſie. querit quid in cōmenſalibus cardinaliū eccle. te ranenatis vel cōpoſtellis. dicit ſecus a cōtrario. alle. de offi. archipreſbyteri. c. ij. ⁊ no. de ꝯſti. cum oēs ſuper. ij. glo. Idē Pau. ⁊ eſt ratio ſm eum q̄ tales nō ſunt ſimpl'r cardinales. xxij. q. ij. panor. Fatetur tm̄ q̄ interdū principales ſacerdotes vocantur cardinales. vi. d. c. ij.

a ¶ Rñdet q̄ ſeminis. Adde Alex. in conſi. i. in. vi. col. ⁊ in ꝯſi. xxiiij. in. iij. col. in. v. volu.

b ¶ Niſi ſoli epi. Adde que habentur p panor. in. c. cū ab eccleſiarum. de offi. ordi.

c ¶ Secūdo caſu. Adde q̄ habentur per Do. Iaſ. in l. i. ff. de offi. ei⁹ cui mā. eſt iur.

vt.o.c.ſi.de offi.Archi.an aūt aſſiſtētes cardinalibus rōne eccle
ſie intelligantur reſidere.dicit ꝙ ſic alle.no.per Hoſtiē.de de.nō
5 reſi.dilectus. ¶ † Glo.pontificū querit an hoc priuilegium ha
a beant electi in epos nondū cōſecratos. Rñdet ꝙ non^a q: tales
non appellātur pōtifices.Idē Pau.alle.de trāſla.ſla.c.ij. Idē
Guil.Ste.hic tenet ɔ̄triū ꝑpter rationis idētitatē. Itē quia pri
uilegium datū vxori cōuenit ſponſe.ff.de iure dotiū.l. ſi ſponſo.
Jo.de lig.dicit primū eſſe verius. tum q: loquitur de pōtificibus
ꝙ non cōgruit electis tñ.tum q: hoc priuilegiū eſt cōceſſum in
6 reuerentiam ordinis ⁊c. ¶ † Glo.poſſit. querit an teneantur ſe
coaptare cū officio cardinaliū vel epoꝝ iſti cōmenſales. dicit ꝙ
nō ſed poſſunt quicqd autē poteſtati cōmittitur id iuris neceſ
ſitati nō ſubijcitur.ff.de iudi.l.nō quicquid. Idē Pau.alleg.de
offi.ode.cōſuluit. Contra ꝙ opp.de no.xvi.q.j.de monachis ⁊
per Gof.in ſumma de ſta.mo.ver.ſed nūquid. ⁊ per Hoſtiē. in
ſumma huius ver.ſed nūquid tales.per q̄ videtur ꝙ etiā tenen
tur.Soluit ꝙ ꝑdicta loquūtur in monacho in totū trāſlato ad
eccleſiā ſecularē qui non dꝫ illi ſeruire ſm officiū monachale ⁊c.
¶ Gl.officijs q̄rit an poſſunt ſe coaptare in cibis. Rñdet ꝙ ſic
hic nihil dicit.ſed bñ feciſſet hoc declarare ⁊ addere per no.xvj.
q.j.c.iij. Pau.hic dicit ꝙ idē videtur dicēdū allegat.xlj.di.ſi quis.
7 alſ quiſquis.facit qđ no.in.d.c.iij.⁊c. ¶ † Glo.coaptare indu
cit tex.ad queſtionē an monachus qui eſt ꝑfectus eccleſie ſecula
ri debeat illam regere ſm officiū ſeculare.an vero ſm officiū mo
nachale per hūc tex.⁊ hic tenet Jo.xvj.q.j.c.iij. ⁊ Gof.⁊ Hoſt.
in locis prealle.in glo.de preſcrip.cū olim.Sed aduerte q: vt di
cit gl.hec decre.poteſt induci ad oppoſitū.nam hec videtur eſſe
ſpecialis indulgētia.⁊ ſic per cōſeqūēs in cōtrariū debet eſſe ius
cōmune.Sol.glo.hic loquitur in his qui nō ſunt ꝑpetuo trāſla
ti.ſecus io termino q̄ſtionis ꝑdicte.ideo tunc nihil habet cōmu
ne cum monaſterio.alle.xvj.q.j.ne pro cuiuſlibet. Idē hic Ste.
dicens ꝙ in caſu decre. q: indefinite loquitur poterūt in omni
bus diuinis officijs coaptare officium cardinaliū vel epiſcopo
rum vel ſuperiorum quorum ſunt cōmenſales.

¶ De baptiſmo ⁊ eius effectu. Rubrica.

1 Baptizari debet quis in eccleſijs vbi ſunt fontes baptiſ
males.
2 Regali dignitati ſeu principali ferendum eſt.
3 Baptizare cui ex officio competat.
4 Palatium ⁊ aula qualiter differant.
5 Baptizare an poſſit quis in omnibus eccleſijs.
6 Baptizandi actus an poſſit per laycum exerceri.
7 Principis appellatione quid comprehendatur.
8 Princeps an ſit maior marchione duce comite ⁊ barone.
9 Tyrannus quis dicatur.
10 Liberorum appellatione an veniant nepotes.
11 Et an comprehendantur nepotes naturales tantū ⁊ non legiti
mi deſcendentes a maſculis.
12 Nobilitati comparatur literatura.
13 Baptizare an poſſit laycus propter neceſſitatem.
14 Preſentes in facto dānato an debeāt haberi pro facientibus.

PReſenti inhibem'.
Tres ſunt partes principales q: primo
ponit regulam. Scđo duos caſus excipit
ab ea. Tertio punit cōtrafacientes.ſcđa
1 ibi niſi.tertia ibi aūt. ¶ † No.ꝙ quis dꝫ
baptizari in eccleſijs vbi ſunt fontes ba
ptiſmales.⁊ nō in aulis vel alijs priuatis
domibus. ¶ Not.ꝙ hoc fallit in liberis
regum ⁊ principum. ⁊ generaliter in alijs ſi neceſſitas hoc ſua
2 det. †^b Ex quo no.ꝙ neceſſitas legē nō habet. ¶ Itē no.ꝙ eſt
b deferendū dignitati regali ſeu principali.facit qđ habet de offi.
ode.ſane.⁊.c.paſtoralis.⁊ de prebē.de multa.in ſi. ¶ No.puniē
dos cōtrafaciētes vel ſuā ꝑſentiā exhibētes in talibus.⁊ ſic nota
puniri intereſſentē.ſicut facientē.vide Bar.ff.de fur.l. is q opē.
⁊.l.qui ſeruo.§.ſi duo. ¶ No.talē debere penā imponi per quā
3 veriſimiliter alij terreantur. ¶ † Glo.nequis querit quibus com
petit ex officio baptizare. Rñdet ꝙ preſbyteris.facit ſm Pau.
de cōſe.di.iiij.cōſtat.de diaconibus autē remittit ad no.xciij.di.
diaconus. Pau. hic dicit ꝙ abſente ſacerdote ⁊ neceſſitate im
minēte pōt diaconus baptizare.alle. prealle.c. diaconus. Itē q:
diaconus in neceſſitate pōt cōfeſſionē audire.de fur.c.ij. nō pōt
tamē tūc abſoluere vt ibi no.per Hoſt.facit qđ no.de offi.or.pa
ſtoralis.in glo.quo caſu.cōprehendit ergo hic per hāc indefini
tam locutionē oēs ꝑdictos. Idē dicit Pau. in quocūqꝫ alio cū
c litera hic generaliter loquatur.^c ⁊ q: iſtud ſacramētū pōt ɔ̄ferri
etiā a quocunqꝫ layco mare ⁊ femina in neceſſitate. xxxij.diſt.§.

verum.de cōſe.di.iiij.a quodā.⁊.c.ſanctū eſt.⁊ de ſum. tri.c.j.§.
4 ſacrū.facit.j.q.j.ꝙ quidā. ¶ † Gl.aulis.exponit hoc verbum.
Idē Ste.dicens ꝙ aulas regulariter appellamus ſalas.de qui
bus.xxxv.di.eccleſie principes alio nomine palatiū.de app.qua
fronte. Sed proprie in hoc differunt q: palatiū eſt imperatoris
regū ⁊ principū ⁊ magnatū. Aula vero inferiorū. xxij.q.viij.cō
uenior.hic tamē vnū ponitur pro alio quia hic appellatur aula
5 etiam regū. ¶ † Glo. deputari. querit an in omnibus eccleſijs
poſſit quis baptizare. Rñdet ꝙ nō.pōderat enim hoc verbum
ad qđ alle.cōcor.quaſi velit ꝙ etiā in eccleſijs vbi nō ſunt depu
tati fontes nō licet baptizare.⁊ hoc tenet hic Pau.in pluribus
autē eccleſijs cōſueuerunt eſſe fontes.xiij.q.j.§.j.xvi.q.j.de deci.
tales eccleſie vt dicit glo.hic dicūtur baptiſmales.de no.ope.nū.
c.j.in prin.cū ſi.dicuntur etiā matrices q: per baptiſmū renaſci
mur.de deci.ex tranſmiſſa.j.de ſen.excō.de.j. facit ſm Pau. de
tranſla.ſla.c.ij. Idē zenze.alle.d e cōſe.di.iiij.c. veniſti ad fontē.
⁊.c.ſeq. Idē Ste. q: ſicut mater carnalis nos generat ſic eccleſia
per baptiſmū nos in xp̄o regenerat. alle.ɔ̄.eo. debitū.xvij.q.ij.
pridē.de cog.ſpiri.ſi viri.⁊.c. Martinus. ideo autē in talibus
eccleſijs debet quis baptizari ſm Mat. q: ſpiritualia maxime
baptiſmatis debēt in eccleſia celebrari.alle.xxiij.diſ. in noīe dñi.
ij.q.ij.preceptū.xxiij.q.ij.cōuenior de dec.cū terra. An autē di
catur quis habere curā baptizandi. remittit Pau. ad not.per
Hoſti.de de.nō reſi.c.q: nōnulli. nam videtur ꝙ per talē actum
debeat dici habere curā ex eo q: baptizans adultū debet ipſum
inſtruere in articulis fidei.de cōſe.diſt.iiij.ante oīa.xxx.q.j. pla
cuit.hoc autē pertinet ad preſbyterū curatū.de vi. ⁊ ho.de.c.vt
6 vnuſquiſqꝫ. ¶ † In ɔ̄trariū facit q: iſte actus baptizādi poteſt
exerceri per laycū.xxx.q.j.ad limina.⁊ vꝫ oī caſu ſi fiat forma de
bita cum intētione baptizandi. ⁊ ſic nō eſt de cura penitentiali
vel iudiciali cuius laycus ſicut ⁊ mulier eſt incapax. de pe. ⁊ re.
noua qnedā.⁊.c.omnis de maio.⁊ obe.dilecta.xxvj.di.hene quī
dem.⁊ hoc dicit verius eſſe ⁊c. ¶ Glo.regū.alle. cōcor.in prin.
qđ etamē vt glo.dicit ſolū probant de rege.ſ.ꝙ ei ſit deferendū.
d ſed hic additur etiā de principe.facit de.j.de teſti. ¶^d † Iuxta
7 predicta q̄rit glo.qd cōtineatur hic nomine ⁊ appellatione prin
cipis.nam videtur nomē valde generale. deus enim appellatur
princeps Eſaie.ix.ibi princeps pacis ⁊c. Interdū Ang. interdū
papa.interdū epi vel alij iudices eccleſiaſtici.xxxvj.di. ecce prin
ceps.interdū imperator. interdū alius principans ꝑplo vel cer
to loco vt patet in aut.⁊ in iuribus alle.in glo. Si ergo ſic gene
raliter ſumitur nomē princeps pro oī habente principatum ſeu
dominationē vel dominiū populi vel loci ſeqtur ꝙ oīs habens
baroniā aliquā erit princeps. Ad hoc q: ⁊ ſimiliter dici pōt lar
ge rex quilibet regēs ꝑuinciā vel dñium certi loci ꝑpter gētes
populū vel plebē.xxiij.q.iiij.duo iſta. Itē q: apes dicuntur ha
bere principē.vij.q.j.in apibus.⁊ ſimiliter diabolus dicit̄ prin
ceps mūdi ⁊ vitiorū. Jo.xvij.alſ.xliij.de pe.diſt.ij.princeps.vñ
aūt dicatur princeps dicit glo.ꝙ cōponitur ex noīe prim⁹ ⁊ ver
bo capio.⁊ ſic dicitur princeps.quaſi primū locū capiens vel di
gnitatē. Si aūt ſic large ſumeretur hoc nomē princeps ꝓ omni
habēte principatū ſeu dñium vel dominationē populi vel loci
in aulis multorū priuatorū poſſet celebrari actus baptizādi qđ
videtur abſurdū.ideo glo.cōcludit ꝙ hic ſub appellatione prin
cipis cōprehenditur certa dignitas ſecularis ſic vocata vt patet
in principatu achaie ⁊ ſimilibus.addit Step. ⁊ olim bohemie.
alle.de accu.veniēs.⁊ ad hāc tantā dignitatē dicit reſtringendā
8 de.facit de ver.ſigni.c.quis. † An aūt princeps ſit maior mar
chione duce comite ⁊ barone. Rñdet ꝙ ſic arguendo ex ordine
litere decre.fundamenta.§.vt aūt de elec.in.vj. vbi poſt impera
torem regē ⁊ principē ſummittit de marchione ⁊ ꝑdictis ⁊ alijs
habētibus notabilē poteſtatū. vnde ex ꝑdictis hic glo.concludit
ꝙ hic ſumitur principatus ꝓ notabili poteſtatū merito regi cō
parando.ſecus igitur in alijs poteſtatibus qui nō ſunt digni cō
parari regi.facit decre.fundamenta in ſi.prealle. Guil. hic dicit
ꝙ hoc caſu relinquitur arbitrio baptizātis qui dicantur princi
pes q: eſt nomē valde generale maxime cū legatur eccleſiaſtici.
xl.ꝙ pecunia omniū eſt regina prout de facto videmus.nā pro
pter affluētiā pecunie reges ⁊ principes tradūt ſuas filias filijs
ruſticorū ſequētes verbū Hoſti.poſitū de cōſan.⁊ affi.tua nos.
⁊ de prebē.in.c.venerabilis.vbi dicit ꝙ ſi diſputas de genere.di
ſputas de nobili.ſed Guil.dicit ꝙ ſalua pace Hoſti.propagatio
alicuius clari ſeminis ꝓculdubio ſuā poſteritatē nobilitat. xvi.
di.gens anglorum.xvij.di.c.ij.melius in extrauagan. execrabi
lis Jo.xxij. Pau.hic tenet cū glo.Ste.hic dicit ꝙ quoad ꝑpo
ſitum de quo hic agitur intelligit indiſtincte ſub noīe principis
quēlibet preſidētē nec reſtringit ad dignitatē etiā que ſit poſt re
gem.ſed de magnis ⁊ potētibus viris qui quaſi equiparantur
regibus ſicut Comes Flādrie ⁊ dux britānie. Fatetur tñ ꝙ late
prelati eccleſie dicūtur principes vt gl.dicit.ſed de iſtis non pōt

a ¶ Quia ta
les nō appellā
tur. Adde ea q̄
dicit Fely. in.c.
eam te in prin.
de reſcrip.

b ¶ Ex q̄ not.
Ad iſtam regu
lam. vide pul
chre Jaſ. in. l.
ſi.in pe.colū.C.
de teſta.

c ¶ Et q: iſtud
ſacramentū po
teſt. Adde pa
nor. in. c. ij. ad
ſi.de iudi. gloſ.
no.⁊ ibi docto.
in.c.j. de cleri.
non redi.mi.

d ¶ Iuxta pre
dicta querit gl.
Adde gl.in cle.
j.de teſti.

qua premiſſa multiplici cauſa celebrationis feſti corporis chri-
ſti ſtatuit diem qua debeat tale feſtū celebrari. In tertia parte
concludit ponens exorbitationē de feſto colendo cum certis in-
dulgentijs ibi. ſcða huius partis ibi. licet igit tertia ibi. ideoqꝫ.
1 ¶ † No. primo ex prima parte ſm Guil. dn̄m in laudibus ⁊ in
expenſis familie cōmendari. ſic ⁊ in eius vituperijs vituperari.
maxime ſi illi de familia ſint venerabiles et grauitate maturi.
2 ¶ † No. licitum eſſe arg. a minori. de quo hic in gl. iij. ⁊ de elec.
a cum in cūctis. ¶ a Item no. illud philoſophicum arg. propter
qđ vnūquodqꝫ tale ⁊ ipſum maius. de quo id tangit gl. iij. ꝑalle.
¶ No. ꝙ aſſumptio corporis dominici ſpiritualiter nos reficit
3 ex prin. cōſtitutionis Urbani. ¶ † Not. ꝙ ſumpta cena fuit in-
ſtitutum ſacramētum corporis chriſti. ⁊ ſic poſt aſſumptum ci-
bum. quare autē hoc fuerit ⁊ non ante cibum. ⁊ quare ſumatur
ante videbitur cum glo. ¶ Item not. excellentiam huius ſacra-
menti ⁊ laudes eius quia inter cetera eſt ſuper omnia ꝓcioſum.
¶ No. virtutem ⁊ efficaciam huius ſacramenti quia per ipſum
retrahimur a malo ⁊ conſeruamur in bono ⁊ perficimur incre-
mento virtutū. ¶ No. illud qđ cor perfuſuꝫ ingenti vel magno
gaudio ſtilat per oculos dulces lachrymas. ¶ Not. omnia tem-
4 poralia fuiſſe ⁊ eſſe homini ſubiecta. ¶ † Itē not. ꝙ homo no-
bilior eſt etiā angelis. facit qđ no. ff. de va. ⁊ extraor. cog. l. cogni-
tionem. §. j. ¶ No. mirabile quia interdum datū eſt idem peni-
tus cū datore regulariter contra. facit de inſti. c. ſi. ¶ No. ꝙ per
cibum homo fuit damnatus ad mortē. ⁊ ſimiliter per cibum eſt
b releuatus ad vitā. ⁊ ſic guſtus dānauit ⁊ guſtus ſaluauit. b Si-
militer dicimus ꝙ mulier dānauit ⁊ mulier ſaluauit. facit. l. do-
minum. ⁊ ꝙ ibi no. C. de iniurijs. ¶ Ex hoc no. ꝙ ex eodē ſubie-
cto in genere ſurgunt qñqꝫ contrarij effectus. ¶ Not. ꝙ corpus
domini non reficit corpus nec carnē. ſed mentē ⁊ animā. ¶ Itē
non cōſumitur nec tranſmutatur ſeu transformatur in edentem
5 ſed potius ſi recipitur digne recipiens illi cōformatur. ¶ † No.
ꝙ euchariſtia appellatur verus cibus ⁊ panis angelorum. ¶ No.
illud cuius donum frequentius aſpicitur huius memoria ſtri-
ctius retinetur. Et eſt ratio quare cōtinue omni die celebratur
in eccleſijs. ¶ No. illud venerandū ſpecialiter ꝙ propter ſui ex-
cellētiam nō eſſet alſ ſufficienter veneratū licet vniuerſaliter ve-
neraretur. ¶ No. cauſam quare in cena dn̄i ſeu in die iouis ſan-
6 cta non fuit ordinatū feſtum ſpeciale corporis xp̄i. ¶ † No. cau-
ſam quare inuētum fuit ab eccleſia feſtum omniū ſanctorū que
etiam affuit in inſtitutione huius feſti corporis chriſti. ¶ Not.
xp̄m omniū ſanctorū gloriam ⁊ coronā. ¶ Not. interdum diui-
7 nitus reuelari aliquibus futura ⁊c. ¶ † In verſi. nos itaqꝫ. no.
qua die debeat celebrari hoc feſtum. quia feria quinta poſt octa-
uam penthecoſtes ⁊ ꝙ cum alacri animo ⁊ bona voluntate de-
beat celebrari. ¶ No. ꝙ in dn̄ica priori. precedenti dictā quintā
feriam. ⁊ ſic in octaua pēthecoſtes debent clerici predicare feſtū
⁊ exhortari ⁊ monere laycos vt ſe prepararēt ad veram et puram
confeſſionē et largitionē elemoſynarū ⁊ ſedulas orationes ⁊ ad
alſ deuotiones ⁊ opera pietatis. ⁊ ſic poſſunt illa die corpus do-
mini reuerenter ſuſcipere ⁊ eius virtute cōſequi augumēta gra-
tiarum. ¶ Ex hoc no. arg. ꝙ dicto tempore quilibet fidelis de-
bet confiteri ⁊ cōmunicare. ¶ Not. indulgentias. hic conceſſas
intereſſentibus in officijs in dicto feſto et per totam octauam.
c ¶ c † No. ꝙ indulgentia tribuitur ſolū vere penitentibus ⁊ cō-
8 feſſis. ⁊ ideo pauci participant vt hic glo. dicit nam quis eſt hic
taliter vere penitens ⁊ cōfeſſus ⁊ laudabimus eum eccleſiaſtici.
xiiij. ⁊ propter hoc nō eſt decens ⁊ expediens arctare has indul-
gentias interpretari. facit qđ no. Jo. and. de pe. ⁊ re. ꝙ autē. ⁊ l.
ſi id qđ. §. ſi quis. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. ¶ Et not. hic dari in-
dulgentiam pro miſſa ſicut pro alijs horis canonicis de quarū
numero non eſt miſſa. licet ſit de officio. vt no. ſ. ti. ij. cle. j. Item
no. inequalem diſtributionem fieri intereſſentibus diuinis offi-
cijs attenta diuerſitate officiorū. Iſtū tex. in prin. inducit Guil.
ad queſtionē illam an familia gaudeat eo. priuilegio quo domi-
nus quia dicit ꝙ ſic. pro quo alle. hūc tex. ⁊ idem alle. C. de epiſ.
⁊ cle. l. omnes de offi. Archi. c. dilecto. ⁊ autē. habita. C. ne ſi. pro
patre. Bertrā. idē tenet alle. de vo. c. magne. quādoqꝫ tamen vi-
detur facere in cōtrarium quia ibi impetratū fuit priuilegium
pro ſe ⁊ familia ſua ⁊ ideo dicit ꝙ melius facit pro alle. c. dilecto.
⁊ ꝙ ibi no. per Hoſtiē. de offi. cuſto. c. ſi. Pro ⁊ contra facit qđ
9 no. de loca. c. j. vbi no. de ſcriptoribus an † gaudeāt priuilegijs
ſcholarium in quo dicit ꝙ actu ſcribentes gaudeant alij nō licet
ſciant ſcribere. ad primum alle. ff. de teſta. mil. l. ſi. ⁊ de bonorum
poſſeſſione ex teſta. mili. l. pe. Ad ſcðm alleg. l. ſcriniarios. C. de
teſta. mili. tn̄ dic de hoc vt no. per Cy. in. d. l. omnes ⁊ per Bal.
in. d. auſ. habita. facit qđ not. ff. de iudi. l. iij. §. legatis. vbi bona
d glo. ¶ d † Per predicta dicit hic Guil. ꝙ non debent grauari
10 familiares ep̄i ſicut nec ep̄s pro rebus vel perſonis. alioquin di-
cit ꝙ exactor tenebitur ad duplum ⁊ ſi militat ꝑdat cingulum.

et ſi clericus eſt deponet in auſ. de ſanc. epiſcopi. §. ſportularijs.
Ratio eſt ſm eum quia in moleſtatione familie dominus mole-
ſtatur cuius intereſt habere ſubditos locupletes in auſ. vt iudi.
11 ſine quoquo ſuffragio. §. cogitatio col. ij. † Sed nunquid cōpe-
tit actio domino pro iniuria illata familie. videtur ꝙ ſic per de-
cre. licet in ſi. de proba. In cōtrarium alle. qđ habetur de priuil.
auctoritate. in. vj. Cōcludit ꝙ ſi ex grauamine illato familie im-
peditur vtilitas domini in ſeruitio perſonali ⁊ reali tunc compe-
tit actio de dolo cum illa deficiat. alleg. ff. ad municipa. l. de iure.
primo miſo. C. de decu. l. generali lib. x. ſ. de iudi. c. ij. ⁊ de app. di-
lectis. ⁊ ibi per Innocē. ⁊ Hoſtiē. nec ob. c. auctoritate. quia illi
exempti conſtituebant ſe actores in cauſa ſuorum dominum vt
facerent conditionem duriorē ſuorum aduerſariorum volentes
exemptionē ſuam ad familiares extēdere ꝙ non licet. ¶ Iuxta
predicta querit quid ſi dominus habens omnimodā iuriſditio-
nem in caſtro conceſſit ſuis cōſulibus quos ibi creauit de nouo
ſingulis annis reuocandos. vt cognoſcant de cauſis primis vel
de omnibus cauſis hominum omnium de caſtro exceptis frau-
dibus. nunquid iſti conſules dominum vel eius familiam pote-
runt punire ſi contingat eos delinquere. ſ. territorium. videtur
12 ꝙ † non quia dominus licet vellet e non poſſet a ſe abdicare do-
e minium ſeu iuriſditionem. ff. de offi. proconſulis. l. legatus. ff. de
iuriſdi. om. iu. l. ⁊ quia ſic nec epiſcopus illa que ſunt iuriſditio-
nis ep̄alis de do. paſtoralis. cum ibi not. Item quia in generali
ſermone non venit perſona loquentis. de iureiur. petitio. cū ibi
no. Si ergo intelligitur excepta eius perſona. ergo. ⁊ conſequen-
ter perſona illorum qui ſunt pars corporis eius ſine quibus ſta-
tus eius integer eſſe non poteſt. de offi. archi. dilecto. In cōtra-
rium videtur quia ipſi transferendo in conſules premiſſa nihil
videntur de ſuo transferre immo potius ius ſuperioris quia et
ſi ipſi non puniant tamen ab illo ſuꝑiore punietur. ergo melius
erit per iſtos puniri ⁊ iudicari. Ad hoc quia tales cum illo mi-
tius ſunt habituri iuris preſumptione quia zelantur bonum et
ſalutem eius. ar. de re iudi. ad apoſtolicam. in. vj. Primū vide-
tur verius ſm eum quia per factum ſuum nō potuit preiudica-
re ſuo ſuperiori. cuius eſt hec cognitio. facit de iureiur. cam te. ⁊
de preſcrip. ſi diligenti. qđ dicit verum niſi forſan conſules cōtra
ſuperiores hoc ius preſcripſiſſent. ꝙ poſſent. de reſcrip. auditis.
f ⁊. c. cū ex officij. ¶ Glo. iij. notanda eſt f ꝑpter modos arguēdi.
¶ Glo. precipimus. opp. ꝙ hic debuiſſet innouare ⁊ non preci-
pere obſeruari ſicut fecit in cle. dudum. de ſepul. Sol. illa conſti.
Bonifacij erat reuocata per conſtitutionē Benedicti. hic ſecus
in conſtitutione Urbani. ⁊ ſic hec cōſtitutio non eſt per omnia
illi ſimilis maxime etiam quia hec cōſtitutio non fuit cōſiliaris
13 illa ſic. cum glo. in primo dicto concor. Stepha. ¶ † Glo. ſum-
pta cena querit quare hoc tempore fuit inſtitutū hoc ſacramen-
tum remittit ad ea que habentur de conſe. diſt. ij. liquido Guil.
hic dicit hoc explicādo hic triplici ratione ꝙ hoc fuit primo vt
deficiente eius corporali ꝑſentia realiter dimitteret nobis ſuum
corpus verum inſignū maxime dilectionis. Secundo quia hoc
ſacramentum eſt perpetuum memoriale ſue paſſionis. et ideo
ipſa paſſione imminente debuit fieri de conſe. di. ij. ſemel. Ter-
tio quia hoc fuit factū tanqꝫ vltimum maiori ⁊ rectiori memo-
rie traderetur. vt probatur in. d. c. liquido. ꝙ poſt comeſtionem
agni ⁊ typicum paſcha completum cōueniens fuit nouū ſacra-
mentum inſtitui. vt ibi not. ⁊ in. c. accipe. ea. di. ¶ Ex predictis
⁊ per hunc tex. infert ꝙ aſſumere ſacramēta vel exercere illa ſine
dicere diuinum officium poſt comeſtionem non eſt de ſe malū.
vt hic patet. Fallit in miſſa ſeu in aſſumptione eucharíſtie pro-
pter reuerētiam ſacramenti. vt. d. c. liquido. ⁊ in ſeq. de celebra.
miſſa. ex parte. Item fallit in matutinis ⁊ alijs certis horis que
dici debere int ieiuno ſtomacho. de celebra. miſſa. c. j. ex hoc ſequi-
tur ſm eum ꝙ cōplectorium non debet dici ieiuno ſtomacho:
nec etiam poſt ipſum debet ſeruari ieiunium vſqꝫ ad miſſam.
14 ¶ † Quare autem fuit inſtitutum hoc ſacramentum ⁊ alia ſa-
cramenta eccleſiaſtica cum ſine illis potuerit deus dare huma-
no generi vitam eternam. Sol. Matt. ſequendo Jo. ꝙ tribus
de cauſis. Primo propter humilitatem. Scðo propter erudi-
tionem. Tertio propter exercitationem. Propter primū enim
ideo fuerunt inuenta vt dum homo ex dei precepto rebus infe-
rioribus ⁊ inſenſibilibus ſe ſubijcit magis apud deū mercatur
ex iſta obedientia. Propter eruditionem ſunt inuenta vt eru-
diant ad cognoſcendum inuiſibilem virtutem per id quod fo-
re in ſpecie viſibiliter cernitur. Propter exercitationem ſunt in-
uenta. quia cum homo ocioſus eſſe non debeat proponitur ei
vtilis ⁊ ſalubris exercitatio in ſacramentis. de conſe. diſtin. v. c.
15 nunqꝫ. ⁊ ibi not. † Iuxta predicta queritur de qua materia de-
bet confici eucharíſtia dicit Pau. ꝙ de farina frumenti in qua
non ſit cōmixtio alterius farine. alſ non fieret tranſlatio. ꝙ verū
dicit ſi cōmiſceretur tanta ꝗtitas alterius ꝙ abſorberet naturā

a ¶ Item not. illud. adde text. ſ auſ. multo magis. C. de ſacroſan. eccle.

b ¶ Similiter dicim⁹. Adde Bar. in. l. iulianus. ff. de here. inſti.

c ¶ Not. ꝙ indulgētia. adde panor. in. c. oēs vtriuſqꝫ ſecus de pe. ⁊ remiſ.

d ¶ Per predicta dicit. adde benefacere que dicit Barto. in l. de pupillo. §. ſi quis ipſi preton. in. ix. q. ff. de ope. no. nū.

e ¶ Nō poſſet a ſe abdicare. Adde imo. ſ. in cle. j. colū. iij. circa ſi. de cenſi.

f ¶ Propter modos arguendi. de pluribus modis arguendi ponit Bal. in. l. cōuenticulam. C. de epiſ. ⁊ cleri.

frumenti. alˢ ſecus licet ſecus non poſſet diſcernere. ⁊ ſic farina
frumenti ſola eſt materia ſacramenti. Item nõ dꝫ eſſe panis ſeu
hoſtia de fermento alˢ non conficeretur ſm Ioã. ⁊ Hu. Bar.
Barien. tenet contra. ⁊ hoc tenent theologi. mouetur qꝛ azima
tio ⁊ fermentatio non diſtinguunt panem ſubſtantialiter quia
ſunt accidentalia ⁊ accidentia panis. ⁊ hec fuit opi. Anſelmi. di
cebat tamẽ ꝙ hoc fieri nõ debet ſed ꝙ fiat de farina fermẽtata.
ſed de azima. ⁊ hoc ideo quia facilius cadit in mica de illa ꝙ̃ de
azimo. ⁊ quia credere debemus xp̃m feciſſe in azimus cum in do
mibus iudeorũ non eſſet fermentũ. Idem Mat. de quo de con
ſecra. diſt. ij. ⁊. iij. Sed querit cum qua aqua debet confici dicit
Pau. ꝙ cum aqua naturali ⁊ nõ artificiali ſicut roſata. Quidã
tamen dicunt ꝙ cum illa cõfici põt quia aqua non põt manere
in pane. ⁊ ſic non eſt vis de qua aqua fiat. Alij contrariũ ⁊ hoc
verius ſm Tho. quia panis fuit farina ⁊ aqua ſm Pau. Idẽ
a Mat. alle. no. ſm Io. de cõſe. diſt. ij. c. j.ª † Quare autẽ eucha
16 riſtia dicitur ſacramentũ. dicit hic Ste. ꝙ ideo dicitur ſacramẽ
tum quia ſub regimento rerũ corporalium diuina virtus ſecre
tius veri corporis ⁊ ſanguinis xp̃i operatur effectũ. j. q. j. multi.
de cõſe. diſt. ij. ego Berengarius. Item dicitur myſterium vt in
c. liquido prealle. ⁊ hoc ideo quia ſecretã ⁊ recõditam habet diſ
poſitionem. vt. ii. c. multi. facit quod no. de vi. ⁊ ho. de. cle. j. per
Io. and. ¶ Glo. poculũ inducit tex. ad queſtionẽ illam an alia
ſit tranſubſtãtiatio corporis alia ſanguinis. ⁊ ſic an ſit vnum ſa
cramẽtũ an duo: quia videtur ꝙ duo per hũc tex. de quo remit
tit ad ea que habentur de cõſe. di. ij. cum omñs. ⁊. c. comperimus.
vbi glo. ⁊ in. c. quia corpus. Idẽ hic Pau. Ste. hic remittit ad
no. per Tho. iij. ſententiarum. diſtin. viij. circa prin. ⁊. iiij. q. ij.
17 ¶ † Sed querit hic Matt. an acetũ ſubſtantietur. remittit ad
no. de conſe. diſt. ij. c. j. ibi dicit ꝙ ſic ſi factum eſt de vino. arg. l. in
venditionibus. ff. de cõtrahen. emptio. de quo per Ioã. and. de
cele. miſſa. cum marthe. dicit tamen aduertendũ ꝙ tempore vete
ris teſtamenti ſigna viſibilia erant vt patet in manna ⁊ aliis ſi
milibus. nunc autem ſunt inuiſibilia vt patet in corpore chriſti.
vbi eſt vera caro ſub ſpecie panis ⁊ verus ſanguis ſub ſpecie vi
18 ni ⁊c. ¶ † Pro declaratione predictorum eſſent hic querenda
quedam. de quibus querit hic Guil. ſed dicam poſt gl. Sed quero
poſt ipſum quibus fuerit in cena dñi tributũ illud ſacramentũ.
dicit Guil. ⁊ idem Genze. ꝙ apoſtolis tanꝙ̃ ſimplicibus laycis
quia adhuc nullũ gradum ſiue ordinẽ receperant ⁊ ꝓpter hoc
de iſta receptione dicunt canones hanc cõſtitutionem inter lay
cos. l. diſt. accedens poſtea tamen eadem hora dicit ꝙ xp̃s ordi
nauit eos in preſbyteros cum dixit. hoc. ſ. meũ corpus conficere
facite in meã cõmemorationẽ ſupple tanꝙ̃ preſbyteri. de conſe.
diſt. ij. ſcriptura ⁊. c. in xp̃o vbi. de hoc in glo. vlti. ⁊ ſeq. hec dicit
vera quo ad primũ effectum charitatis. ſ. cõſtitutionem veri cor
poris. de quo hic agitur ꝙ nullus facit niſi ſacerdos de ſumma
tri. c. j. ſm Genze. ſed q̃tum ad ſcðm effectũ. ſ. quo ad diſſoluẽdũ
in foro cõſcientie vel penitẽtie a peccatis ꝙ ſpectat ad ſolos pſby
teros de conſe. diſt. j. multipliciter. fecit eos preſbyteros poſt re
ſurrectionem cum dixit eis accipite ſpiritũ ſanctum. ⁊ quorum
remiſeritis peccata ⁊c. Ioan. xxiij. q. j. §. ſi aũt. demum ipſemet
ordinauit eos in epõs in die penthecoſtes hora tertiarũ. ⁊ tunc
immiſit in eos ſpiritũ ſanctum in linguis igneis. lxxv. diſt. ordi
nationes. de conſe. di. j. nocte. ſm Genze. ⁊ tunc apoſtoli ceperũt
vti miniſterio conſecrationis. quãdo. lxxij. apoſtolos ordinaue
rant in epõs. ⁊. j. diſt. in nouo. ſed tunc exuberantia etiam ſpiri
tus ſancti vigebat in eis ⁊ non curabant de aliqua forma ad in
ſtar electionis que per ſpiritum ſanctum fiebat. poſtea ceperũt
formam ſeruare. ſ. Pau. et Bar. ordinando in epõs et manus
eis imponendo. lxxv. di. ꝙ die. Item cum apoſtoli fratrem do
mini conſecrarunt. lxv. diſtin. porro. Receperunt ergo iſta hora
apoſtoli verum corpus chriſti primo vt layci puri. demum facti
19 ſunt preſbyteri ſm Guil. ⁊ Genze. ¶ † Glo. precioſum. alleg. con
cor. ſed opp. hic Genze. ⁊ videtur ꝙ hoc ſacramẽtum nõ ſit ſuper
omnia precioſum prout dicitur hic nec ſummum prout dicitur
b in prin. vide opp. de pe. di. vj. nullus vbi dicitur ᵇ ꝙ ſacramen
tum baptiſmi ſit maius. Reſpondet ꝙ quo ad eſſentiam ſubie
cti hoc eſt precioſius ⁊ ſummum. vt hic ⁊ de conſe. diſt. ij. nihil.
xcv. q. ecce. Sed quo ad efficaciam ſacramenti maius eſt ſacra
mentum baptiſmi. quia tollit peccata. vt. ii. c. nullus. q̃tum autẽ
ad maioritatem miniſterij ſimiliter hoc ſacramentũ nõ eſt ma
ius. immo illo eſt maius ſacramentũ confirmationis in fronte.
quia ab inferiore epõ conferri nõ poteſt. de conſue. quãto. ⁊ qð
ibi no. de cõſe. diſt. v. maius. ⁊ ibi de hoc. ſecus in hoc ſacramẽto
q̃tũ vero ad rationẽ ſignati ſacramentũ matrimonij eſt maius
quia deſignat cõiunctionem xp̃i ad eccleſiam. de biga. debitum
ſm Genzel. qui etiam dat verſus. Maior in effectu baptiſmus
corporis eſſe. Coniugiũ ſigno maiori chriſma miniſtro. ¶ Glo.
mirabilia querit que ſunt mirabilia in hoc ſacramento. Rñdet

a ¶ Quare autem. Qð autem eucharistia ſit ſacramentũ ꝓbatur in rubr. extra de cuſt. eucha. chriſ. ⁊ alio ſacra.

b ¶ Qð ſacramentũ. baptiſmi de ſacramẽto baptiſmi. vide ho. text. in. c. veniẽs extra de preſby. non baptiz.

c ¶ Ad idem opus. Adde in contrariũ gloſ. in. c. ſi. in glo. ſi. de obſer. ieiu. et ð hac materia. vide Fely. in. c. de hoc l. ij. col. extra. de ſymo.

glo. ꝙ de hoc dixit in. c. cum marthe. §. queſiuiſti. de cele. miſſa.
vltra ea tamen que ibi dixit. dicit ꝙ ſequẽdo theologos dici po
teſt ꝙ. vij. mirabilia inter alia notantur in hoc ſacramento. pri
mum mirabilis ꝓductio. ſcðm mirabilis multiplicatio. tertiũ
miniſtratio mirabilis. quartum mirabilis cõfortatio. quintum
mirabilis mundica. ſextũ mirabilis trãſlatio. ſeptimũ tranſmiſ
ſio mirabilis. ⁊ iſta omnia pſequitur gl. declarando quodlibet
per ſe. ⁊ allegando auctoritates ⁊ figuras veteris teſtamẽti. ⁊ qꝛ
clare loquitur glo. nõ indiget alia recitatione ꝙ̃ literali cõtextua
li. ideo vide illam ⁊ no. cum qua concor. Pau. ⁊ Ste. ¶ Glo.
forma voluit querere an ſub alia forma ⁊ non ꝓpria viſibili car
nis ⁊ ſanguinis fuit inſtitutũ hoc ſacramentum. ¶ Glo. ſequa
cibus. querit qui appellentur hic ſequaces. Reſpondet ꝙ hic
appellat eos qui ſecuti fuerũt in fide ⁊ non ſimpliciter illos qui
20 ſucceſſerunt apoſtolis. de. xij. q. j. videntes. ¶ † Glo. lachryma
mur. allega. cõcor. Pau. vero hic colligit ꝙ ex letitia ⁊ deuotio
ne homo effundit lachrymas. dicit tamẽ ꝙ lachrymis debet iu
dex abſtinere. alle. C. de fal. l. vbi. ⁊. ff. de offi. preſi. l. obſeruandũ.
xxiij. q. iiij. eſt iniuſta. Quandoqꝫ autem effunduntur lachryme
ex dolore. vnde ait Aug. durus eſt cuius mentis dolorem oculi
21 nequeunt declinare. de pe. di. iij. ſunt plures. Ad hoc quia † lu
ctus eſt gratia vehementer dolendi de malo ꝙ accidit ⁊ de bo
no ꝙ deſeritur. Ad predicta etiam alle. gl. ſuper Mat. v. c. vbi
dicit ꝙ due ſunt ſpecies luctus. vna ꝓ peccatis proprijs vel alie
nis. Alia pro deſiderio celeſtis patrie. Ipſe autẽ dicit ꝙ poteſt
generalius dici ꝙ quidam eſt luctus malus vt cupiditatis de
quo dicitur ploratis lachrymis amiſſa pecunia. de quo. xiij. q. ij.
§. lugere ⁊. c. ſe. quidam eſt luctus bonus. ⁊ iſte eſt triplex. quia
quidam eſt cõpunctionis. de quo in pſal. ibi. lauabo per ſingu
las noctes lectum meum. quidam luctus cõpaſſionis vt Iob.
xxx. Flebã ſuper eum qui afflictus erat. quidam indifferens qui
ſit tempore afflictionis vel gaudij. vnde Thobie. xi. Fleuerunt
ambo cum gaudio ſimul ⁊ lachrymis letitie ſm Pau. ¶ Glo.
ſub pedibus notãda eſt propter poteſtatẽ homini datã. ¶ Gl.
ſeipſum in prin. inducit tex. pro forma ſalutationis quãdo quis
ſalutando alium offert ſeipſum qua dicit Io. and. ſe fuiſſe vſum
gratia breuitatis. Deinde glo. inducit tex. ad queſtionem theo
22 logorum qua queritur †ᶜ an idem opus meritorium ſit lauda
c bilius in vouente vel profeſſo ꝙ̃ in alio dicunt enim ꝙ ſic. Mo
uentur primo quia vouere eſt opus latrie que eſt precipua vir
tus inter morales. opus autẽ nobilioris virtutis ſine dubio eſt
magis ⁊ melius meritoriũ. igitur ⁊c. Quid autẽ ſit latria habe
tur de conſe. di. iiij. c. venerabilis. quia eſt cultus ⁊ ſeruitus que
ſoli deo debetur vt ibi. ¶ Scðo mouetur quia vouẽs ſubijcit ſe
deo vt ſic amplius agere non poſſit non ſolum quo ad actũ. ſed
ſolum quo ad poteſtatem igitur plus dat deo ſicut ille plus dat
qui dat arborem ⁊ fructum ꝙ̃ ille qui dat ſolum fructum. ⁊ per
conſequens debet magis mereri. vt dicit Anſelmus in lib. de
ſimilitudinibus. et pro hac ſecunda opinione optime facit tex.
¶ Tertio ad hoc allegatur quia propter votũ voluntas immu
tabiliter firmatur in bonum. Ad perfectionem autem virtutis
pertinet aliq̃d agere ex voluntate firmata. vt dicit philoſophus
ſecundo ethycorum. ⁊ etiam Aug. felix neceſſitas que ad melio
ra compellit. ſed ille qui non vouit vel non profitetur non agit
ex voluntate firmata quia poſſet deſiſtere. ideo faciens ex voto
vel profeſſione magis meretur. cum glo. concor. Pau. ⁊ Step.
Ad predicta facit quia magis peccat omittens qui tenetur ex
voto. igitur econtra magis debet mereri. ⁊ no. bene iſtam glo.
23 quia notabilis eſt ⁊ ſepe allegatur ⁊c. ¶ † Glo. cõfirmatur que
rit quomodo fiat iſta confirmatio. remittit ad no. de conſe. diſt.
ij. non iſte. per glo. ⁊ per ſe de iudeis ⁊ ſi iudei. ibi gl. querit quã
do deſinit eſſe corpus chriſti. ⁊ dicit dum dentibus atteritur ad
e dum rapitur. ita no. de conſe. diſt. ij. tribus. Guil. hic dicit ꝙ
non eſt verum. quia immo primo deſcendit ad ſtomachum et
q̃diu ſunt ibi ſpecies panis ⁊ vini ibi durat ſubſtãtia corporis
chriſti ⁊ ſic intelligitur. c. cum tribus de conſe. di. ij. facit de cõſe.
di. ij. vt quid paras. an hoc procedat etiã ſi deſcendat ad ſtoma
chum muris qui eucharistiam comedat. dicit ꝙ ſic quia nõ eſt
abſonũ ꝙ illud qð quottidie includitur. quandoqꝫ ſub vili pixi
de ⁊ ſub viſceribus animaliũ includatur. alleg. de conſe. diſt. ij. c.
qui comederit. Sed Guil. dicit ꝙ imaginãdum eſt ꝙ deus hũc
caſum de facili nõ dimitteret contingere ar. eorum que notãtur
24 in ſimili de elec. licet. ¶ † Glo. frequenter voluit querere quare
quottidie reiteratur hoc ſacramentum dicit ꝙ quottidie eo ege
mus: vt quia quottidie peccamus. ⁊ vt quottidie paſſionis me
25 moriam habeamus ⁊c. ¶ † Glo. confectione notanda eſt quid
fieri dꝫ de chriſmate veteri quia debet cõcremari. Itẽ an poſſit
26 fieri tẽpore interdicti qꝛ certe ſic. vt in glo. ¶ † Glo. certã diem
querit que ſit iſta dies ſtatuta pro celebratione feſti omniũ ſan
ctorũ. Rñdet ꝙ eſt dies kalendarũ nouẽbris. Quare autem ſic
fuit appellatus

fuit appellatus dictus mēſis nouēber: ⁊ ſilr de iulio ⁊ auguſto:
⁊ quare fiat biſſextus gloſ. declarat de materia quam vide. ff. de
27 ver. ſig. l. cū biſſextus. cum glo. concor. Pau. ¶ † Glo. olim ſan
ctoꝝ. dicit quō etiam hac feſtiuitate italici multas decorant an
ſeres: contra quos glo. inuehitur: qꝛ italici ⁊ precipue rome po
tius debent illas honorare. ad qđ alle. autoritatem ⁊ no. qđ nul
lum aīal videtur melius ꝓ cuſtodia ꝙ anſer: qꝛ citius ſentit odo
28 rem hoīs. vide glo. ¶ † Glo. reuelatū. qrit an dicenti aliqđ ſibi
diuinitus reuelatum non oſtendenti aliqđ ſignū credi debeat.
Reſpondet non. alle. de hereticis. cū ex iniuncto. facit de renun.
niſi cū pridē. glo. aūt hic dicit ꝙ ſibi reuelatur ꝙ adhuc hoc fe
ſtum adiungetur ad alia feſta. de qbus in decre. vlt. de ſen. exc.
in. vj. ⁊ ſi contingat hic fieri petit declarari tunc notabiliter du
29 bia illius decre. ⁊ ſine dubio bene factū eſſet. ¶ † Glo. feriā qn
tā. qrit q̄ ſit iſta feria qnta. Reſpondet ꝙ dies iouis poſt octa
uam penthecoſtes: ſed opi. glo. qꝛ ſm hoc qlibet dies ebdoma
de pōt dici feria: ſed contra. immo feria dr̄ dies feſtiuus. vt pꝫ
in ti. C. de fer. ⁊ ff. ⁊ ꝫ. de ferijs. per totuꝫ. vnde dicim⁹ iſta dies
eſt feriata. Soluit glo. illud verū ꝓprie loquendo ſed late qlibet
dies ebdomade pōt dici feria vel a fando: qꝛ quolibet die fabat
hoc eſt loquebatur deus in principio creationis mundi. vt pꝫ
geneſ. primo. vel qꝛ ſingulis diebus fari poſſum⁹ in diuinis vel
humanis. ſa. de ver. ſig. forus. Idem Paul. dicens ꝙ feria hic
dr̄ a fabricando forte qꝛ ſingulo die aliquid fabricauit deus: non
aūt a feriendo. ¶ Glo. primā opi. ⁊ ſi hoc non fuiſſet dictuꝫ tñ
intelligebatur. ff. de ver. ob. l. eum qui cal. Sol. fatendo ꝯtrariū
hoc ergo ad cautelā fuit additum. ¶ Glo. octauā opp. de. c. ca
pellanus. de fer. vt ibi videtur ꝙ pēthecoſtes non habeat octa
uam. So. illud ꝓcedere quo ad celebrationē diuinoꝝ officioꝝ.
30 hic quo ad numeꝝ dieꝝ. Idem Pau. ¶ † Glo. penthecoſtes.
declarat vnde dicatur penthecoſtes ⁊ quare ſic dr̄ quō ſm ali
quos dr̄ pēthecoſtes ſm aliquos pēthecoſtē indeclinabile. Idē
Pau. dicēs ꝙ in dicto numero quinquaginta dieꝝ nō eſt indi
ctum ieiunium alle. de obſer. ieiu. conſilium. in prin. lxxvj. di. §.
non aūt. ⁊. c. ſe. ſaluo ꝙ in diebus rogationū ⁊ vigilia pēthec
oſtes. de conſe. di. iij. rogationes. de quo dicendum vt ibi. ⁊. lxxv.
di. §. neceſſario. qꝛ vel illud eſt ex honeſtate vel cōſuetudine abo
litum. vnde in vulgari dicimus inter duo paſcha nō eſt vigilia
facta. ¶ Glo. plaudet ⁊ glo. iubilet. notanda eſt pro iſtis verbis
31 plaudo ⁊ iubilo. ¶ † Glo. largiri. querit quotuplex ſit elemoſy
na. Reſpondet ꝙ triplex ꝓut habetur. xlv. di. tria. q̃rū a corpo
ralis vcꝫ dare egentibus id qđ pōt. Scđa ſpūalis dimittere ran
corem ei a quo leſus fueris. Tertia delinquentes corrigere er
rantem inducere in viā veritatis. Hoſt. vero aliter dicit in ſum
ma de penitentijs. §. quis ſit effectus. ver. elemoſyna. ⁊ de tēpo.
or. in. §. vij. Ste. hic dicit ſi qritur de elemoſyna facienda qđ aut
quis pōt facere abundanter illas aut non. Primo caſu dꝫ face
re illam oībus indifferenter alle. xlij. di. quieſcamus. in princi. ⁊
in ſi. xj. q. iij. qm̄. in ſi. ⁊ hoc verum niſi ſit talis perſona ꝑ quam
iuſtitia negligatur; qꝛ tunc ſm Ange. tali non eſt facienda. v. q.
v. non omnis. ſaluo niſi fame periret. vt no. xlij. diſt. in ſumma.
Scđo caſu qñ non eſt omnibus quis potens facere: tūc dicit ꝙ
xj. ſunt conſideranda per habentem facere elemoſynā: primo fi
des qꝛ potius dꝫ facere fideli ꝙ infideli. ſecundo locus qꝛ poti⁹
detentis in carceribus ⁊ captiuis ꝙ alijs: tertio tempus qꝛ po
tius tpe quo quis ducit ad mortem ꝙ alio. quarto modus qꝛ
non dꝫ dari tantum vni ſed diſpenſari inter plures: quinto ne
ceſſitudo qꝛ poti⁹ conſanguineis ⁊ ꝓpinquis ꝙ alijs extraneis
ceteris parib⁹. ſexto etas qꝛ poti⁹ ſenib⁹ ꝙ iuuenib⁹. ſeptimo
debilitas qꝛ poti⁹ debilib⁹ ꝙ robuſtis. octauo nobilitas: qꝛ pt⁹
dꝫ dari nobilib⁹ ꝙ ignobilib⁹ ceteris parib⁹. hoc ꝓbant. lxxxvj.
di. nō ſatis. nono ꝯſiderādū eſt iuſtū ⁊ ſic de iuſte q̄ſito. ſa. j. q. j.
nō eſt putāda. de deci. ex trāſmiſſa. de quo dic vt ibi decio ordo:
a qꝛ prīo dꝫ poti⁹ qs facere ſibi ꝙ alteri[a] ⁊ poti⁹ ꝓximo ꝙ extra
neo. de pe. di. iij. q vult. vndecimo intētio qꝛ fieri dꝫ ꝓpter deū ⁊
32 non ꝓpter vanam gloriam. † An aūt ſit peccatum dare mere
trici cū qua quis peccauit. Jo. tenet ꝙ ſic. lxxxvj. di. qui venato
33 ribus. † Sed an ſit facienda elemoſyna his qui tenent concubi
nam. Jo. ꝙ non: qꝛ tales debent redigi in ſeruitutē. vt no. xxij.
34 q. iiij. §. ex his. ¶ † Glo. orationes. pulcherrime ⁊ plene ⁊ per
modū ſumme tractat hic mateiā orationis. de quo ꝑ Arch. de
immu. ecc. decet. li. vj. in gl. dicit Ang. ad quē locū remittit hic
Ste. ⁊ ad ea q̄ habētur de elec. de ne romani. Pau. aliquid teti
git in de. iſta. de materia etiam per Hoſt. in ſum. de pe. §. qs ſit
effectus. ver. carnis autem maceratio. glo. aūt latius de hoc tra
b ctat: ⁊ aduerte qꝛ principaliter proſequitur. ix. mēbra[b]. primo
quid ſit oratio: ſecundo vnde dicatur. tertio que ſit eius diuiſio.
quarto ad quem ſit porrigenda: quinto per quem ſit porrigēda
ſexto quid debeat cōtinere oratio. ſeptimo qualiter fieri debeat
oratio. octauo vbi ſit fienda oratio hoc eſt in quo loco. nono et
vltimo qðis ſit effectus orationis: ⁊ qꝛ glo. clariſſime ꝓſequitur
ſingula membra non eget alia lectione ꝙ literali: ideo vide eam
35 ⁊ no. bene ⁊ pleniſſima ⁊ magna eſt ideo notanda. ¶ † Glo. cō
feſſis. fuit expedita in litera ⁊ notanda. ¶ Glo. in eccleſia. que
rit an ad hoc vt habeatur indulgentia: de qua hic ſufficiat queꝫ
intereſſe horis hic deſcriptis ſi non interſit in eccleſia ſed extra
glo. reſpondet ꝙ non ſm hanc literam que requirit ꝙ quis in
c terſit in eccleſia[c]: dictio enim illa in notat intrinſecitatē. l. j. §. in
flumine. ff. de flu. ⁊ ideo ſi extra eccleſiam interſit ⁊ non in eccle
ſia non habebit indulgentiam qđ dicit gl. procedere etiā ſi iſte
hore ſeu officia dicantur in oratorio priuato qđ fieri poteſt de li
centia epi. de conſe. di. j. concedimus. ⁊. c. vnico. ⁊. c. ſi quis. extra
36 de cenſi. c. ſi. † Quantum aūt ꝓtendatur eccleſia dicit Pau. qđ
muroꝝ ambitu terminatur. facit de ſen. excō. ſi ciuitas. ⁊ ibi no.
ff. de verb. ſig. l. ij. Quid aūt ſi iſta officia celebrentur in baſilica
nondum conſecrata: dicit ꝙ videtur qđ intereſſens in illa conſe
quitur indulgētias: lꝫ ante conſecrationem non ſit ꝓprie eccl'ia.
alle. de immu. eccle. c. pe. Idem videtur ſm eum ſi ex neceſſitate
celebratur ſub templo. de conſe. diſt. j. concedimus. ⁊ ſic ſm hoc
videretur ꝙ vbicunqꝫ celebretur licite aſtantes gaudent hac in
dulgentia. breuiter concludit Pau. ꝙ tutius eſt tenere ꝙ ſoluꝫ
intereſſentes horis in eccleſia gaudent hac indulgentia: ſecus ſi
extra eccleſiam ſi in oratorio priuato celebretur. de quo in iuri
bus. ꝫ. alle. hoc tñ limitat eſſe verum niſi aliqui ſtarent extra ec
cleſiaꝫ ex eo qđ non poſſent ſtare in eccleſia forte propter nimiā
multitudinem: ⁊ ſic ſufficit voluntas intrandi. facit de conſe. di.
ij. vt quid paras. ¶ Glo. in primis. inducit tex. ad no. de ſentē.
excom. c. ſi. §. in feſtiuitatibus. in. j. glo. in. vj. nunquid vcꝫ tēpo
re interdicti in feſtiuitatibus ibi poſitis poterit dici completo
rium in die feſti: qꝛ videtur ꝙ non cū officium videatur incipe
re a veſperis vigilie vt hic pꝫ: ⁊ ſic conſequenter finire in veſpe
ris feſti: ⁊ hoc ibi tenet glo. ꝑ qua facit iſte tex. ſic inducēdo: po
teſt tñ allegari in contrarium: qꝛ hic datur indulgentia etiam ꝓ
cōpletorio: ſed dic ideo qꝛ ſic voluit papa. ¶ Gl. totidem. indu
cit tex. ad diſtributionem tēporalium q̄ fiunt intereſſentibus in
diuinis vt fieri debeāt ad inſtar diſtributionum ſpūalium de q
bus hic. de quo dicendum vt habetis per glo. de eta. ⁊ quali. vt
hi qui diuinis. ad ſi. ea. cōpil. qꝛ in hoc ſeruanda eſſet conſuetu
do ⁊ ſtatutum eccleſie vt ibi equum cū videretur ꝙ ſtatutuꝫ dꝫ
fieri ad inſtar iſtaꝝ diſtributionum ſpūalium indulgentiaruꝫ.
37 ¶ † Glo. officijs. querit an intereſſens aliquibus horis infra
dies octaue ſi non intereſt oībus habeat indulgentiaꝫ reſpectu
illaꝝ quibus interfuit. dicit glo. ꝙ non: qꝛ ponderanda eſt litera
que dum loquitur de diebus octaue loquitur copulatiue: ſecus
qñ loquitur de feſto ſeu de die feſti: ⁊ ideo in die feſti ꝓ ſingulis
horis quibus intererit etiā ſi non interſit omnibus habebit cer
tum numerum dierum: in alijs aūt diebus nihil percipiet de in
dulgentia niſi interſit omnibus horis ⁊ officijs. ⁊ hoc etiam te
net hic Paul. ¶ Gloſ. de iniunctis. querit quid importent hec
verba remittit ad no. per ſe. de pe. ⁊ re. cum ex eo. de quo etiam
38 per glo. Inno. eo. tit. c. qđ aūt. ⁊c. † Querit hic Landin⁹ ad de
clarationem eius qđ hic dr̄ de conuerſione panis ⁊ vini in car
nem ⁊ ſanguinem xp̄i de quinqꝫ. primo nunquid ſit poſſibilis
talis conuerſio. ſ. ꝙ ſubſtantia panis conuertatur in verum cor
pus xp̄i. ita qđ vbi erat panis veraciter ſit corpus xp̄i. ſcđo quid
ſiet de ſubſtantia panis que prius erat: tertio an quanta ⁊ qua
lis fuit in cruce talis ſit in hoſtia. quarto an ſit poſſibile ꝙ tot⁹
ſit in celo ⁊ totus ſit in infinitis hoſtijs vna ⁊ eadem hora. quin
to quare nō eſt conſumptum corpus xp̄i: ex quo quotidie ſumit
Ad primum dr̄ ꝙ ſic ꝓpter agentem ſpūalem ſicut ex poteſtate
abſoluta pōt de nihilo aliquid inducere: ⁊ ſic agendo non eget
materia. Ita poteſt vnam rem in aliam tranſmutare cum id ſit
min⁹. fac. de ꝯſe. diſ. ij. reuera. ⁊ ꝫ. de ſum. tri. c. j. Secus dicit in
agente artificiali qui ſemper ꝓſupponit materiam: ⁊ ſimiliter in
agente naturali: qꝛ lꝫ poſſet quandoqꝫ ſpoliare materiam vna
forma non tñ pōt mutare rem vnam in aliā. facit inſti. de reruꝫ
di. §. cum ex aliena. Ex ꝑdictis habes triplicem agentem vcꝫ na
turalem artificialem ⁊ ſupnaturalem. Ad ſcđm dic ꝙ ſunt tres
opiniones. vna habet ꝙ ſubſtantia panis conuertitur in corp⁹
alia ꝙ manet in hoſtia vna cum corpore: alia ꝙ ſubiectum ſolū
conuertitur. Cōiter tenetur ꝙ ſola accidentia panis remanent.
de conſe. di. ij. c. j. cum ibi no. Ad tertium dicit ꝙ ſubſtantia pa
nis non conuertitur in corporis quantitatem nec in aliud acci
dens ſed ſolum in verbum eſſe. Item ꝙ ſubſtantia non eſt qđ
diuiſibile immo oīno indiuiſibile niſi mediante quantitate q̄ ſi
bi adheret: ⁊ ſic ſubtracta quantitate ſubſtantia non eſt diuiſibi
lis. Aduertendū etiam ꝙ deus ordinauit ꝙ in momēto verbo
appoſito ad elementū fieret ſacramentum. j. q. j. detrahe. Item
voluit ꝙ vbicūqꝫ ꝓbyter diceret hec verba preſente pane. Hoc
eſt corpus meū panis cōuertatur in corpus ꝑ hoc dicit ꝙ aliter

a ¶ Et poti⁹ proximo. Ad de glo. in. c. j. in glo. pe. de coh. cleri. ⁊ mulie. ⁊ ibi do. Abb.

b ¶ Prīo qd ſit oratio. Ad Archi. in. c. dꝫ. de immu. eccle. ⁊ j. cccc. xcv. diſ.

c ¶ Dictio cū. De dictiōe cū vide Ale. in c. ſi. xxxvij. in. ij. col. in. ij. vo.

muner e calcis coquende ⁊ arene fodiende: ſi vero ſunt munera honeſta ⁊ hoc ſubdiſtinguit: qꝛ quedã ſunt extraordinaria que dam ordinaria. Ad primũ .ſ. qñ ſunt extraordinaria nõ tenetur ſiue ſint angarie ſiue alia pſonalia q̃ conſiſtunt in operibus cuꝫ labore ⁊ ſollicitudie principaliter ſumpcib⁹ tñ alienis. ff. de mu. ⁊ ho. l. j. Si vero ſunt honeſta ⁊ ordinaria: dicit ꝙ etiam ab his eccleſia exempta intelligitur quo ad dotem ⁊ domos clauſtrales vel hortum vel manſum quo ad alia aũt bene teneť eccleſia niſi ſint indicta. C. de epiſ. ⁊ de. l. omnes. xj. q. iij. ſi tributum. ⁊ ff. de mu. ⁊ ho. l. muneꝝ. ⁊. C. de pſc. ⁊ me. l. ſi. Ab his aũt ſupradictis ſunt etiam immunes clerici ⁊ etiam cõiugati ⁊ vxores ipſoꝝ ⁊ liberi. xvj. q. j. §. nouaꝝ. ⁊ hoc intelligit niſi neceſſitas ſubſit. ṡ. eo. peruenit. Item hec dicit vera niſi ſint extraordinaria munera q̃ ſiunt cã pietatis qꝛ ad illa tenetur eccleſia. C. de epi. ⁊ cle. l. j. et ſic dicit poſſe intelligi. ṡ. eo. peruenit. Fatetur tñ ꝙ cogi nõ poſſunt per iudicem ſecularem ad preſtanda ſed per eccleſiaſticuꝫ. de fo. cõmpe. ſi diligenti. de materia remittit ad no. per Inno. ṡ. c. peruenit. Sed aduerte circa intellectum. l. ad inſtructioneꝫ. ⁊ l. j. C. de epi. ⁊ cle. quia Jo. in. d. §. nouarum. dicit illaꝫ. l. non tenere de iure canonico. ⁊ hoc etiam tenet Guil. ⁊ zenze. in cle. j. de vi. ⁊ honeſta. cle. vt ibi tetigi qð no. bene tangitur in. d. c. peruenit. vbi etiam Hoſt. hic tenet ⁊c. Deinde querit Mat. pone ꝙ tyburtini promiſerant dare certam quantitatem pecunie romanis ſingulis annis ad iſtam quantitatem contribuant etiaꝫ eccle oẽs tyburtine que ſoluunt de poſſeſſionibus earum ſicut ⁊ layci: et hoc de voluntate ⁊ conſenſu epi ⁊ clericorum eiuſdem ciuitatis. Modo ſunt alique eccleſie in vrbe que habent ibi .ſ. in territorio tyburtino poſſeſſiones nunquid tenebuntur de talibus poſſeſſionibus ad contributionem ſicut eccleſie tyburtine. dicit ꝙ nõ. Mouetur qꝛ omnes ⁊ ſinguli quos iſta collecta tangebat debebant requiri ⁊ ab eis approbari. de offi. Archi. ad hec nec põt alteri preiudicari in his que communia ſunt pluribus vt ſingulis non vt collegijs. de conſtitu. cum omnes. ⁊ ibi no. Et ideo qꝛ ab illis ⁊ alijs vrbis approbata non fuit collecta illis preiudicare non potuit. Et hec de iſta materia ſufficiant.

De conſangui. ⁊ affi. Rubrica.

1 Matrimonium contrahens ſcienter in gradu cõſanguinitatis vł affinitatis vel cũ moniali ipſo facto eſt excõicatus.
2 Conſtitutio noua nouam penam imponens in dubio nõ tollit antiquas.
3 Prohibitio eccleſie obligat tranſgredientem ad mortale.
4 Matrimonium contrahens in caſu pbibito ſciẽter vel ignorãter an ſit excõicatus. Et quid ſi quis a principio fuit ignorans poſtea ſciuit gradum pbibitum: ⁊ tñ perſeuerauit in cohabitatione an idem ſit excõicatus.
5 Matrimonium contrahens cum illa quam credebat monialẽ vel conſanguineam que in veritate non erat quid iuris.
6 Ignorantia qñ preſumatur ⁊ quomodo probetur.
7 Et qualiter talis ignorantia probabitur.
8 Matrimoniũ coacte contrahens in caſibus probibitis an incidat in penam.
9 Et quid ſi contrahat quis matrimonium in caſibus probibitis ſcienter: tñ non conſummauit per copulam carnalem an puniatur: ⁊ quid ſi contraxit ſponſalia ſcienter in caſibus probibitis ſed non contraxit matrimonium. ⁊ nu. 10. ⁊. 11.
12 Communicans in illo actu pro quo quis incurrit excõicationẽ an ſit excommunicatus.
13 Ordo ſacer comprehendit etiam minores.
14 Ordinatus tẽpore amentie vel dum dormit vel infra pubertatem ſi contrahat matrimonium an incidat in penam.
15 Satiſfactio non ſufficit niſi poſt ſatiſfactionẽ ſequať abſolutio.
16 Matrimonium contrahens cum illa que ſcienter permiſit maritum promoueri ad ſacros ordines remanendo in ſeculo deinde maritus moritur: ⁊ alius ſcienter contrahit cum ea an puniatur: ⁊ quid ſi aliquis dicat illi que eſt profeſſa: volo cõtrahere tecum an puniatur. ⁊ nu. 17.

Cos quidiui. Primo ponit ſtatutum penale. ſecundo illud aggrauat. tertio proteſtatur. ſcða ibi. precipiẽtes. tertia ibi. per predicta.
1 † Not. primo qð ſcienter contrahens matrimonium in gradu pbibito .ſ. cõſanguinitatis vł affinitatis: vel cũ moniali ipſo facto incurrit ſniam excõicationis. Idẽ ſi pfeſſus vel pfeſſa vel clericus in ſacris matrimoniũ ꝯtrahãt. Et no. ꝙ p̃dicti debẽt ꝯtinue denũciari excõicati donec ſeparentur
2 adinuicẽ humiliter recognoſcendo errorẽ ſuũ. † Itẽ no. ar. p ⁊ contra. ꝙ cõſtitutio noua imponẽs nouã penã in dubio nõ tollit antiquas. de quo p Bar. in. l. j. ff. vi. bo. rap. ⁊ p Cyn. in. l. qui ſepulchra. C. de ſepulc. vio. ⁊ per Archid. de pe. felicis. in ſexto.
3 † No. hic ſm zenz.ª ꝙ pbibitio eccleſie obligat tranſgrediẽ-
a tem ad mortale etiã in nõ pbibitis a lege diuina. fa. qð no. In-
4 no. de regula. porrectum. † Glo. j. in ver. no. q̃rit qd ſi cõtrahat aliquis iure pbibente in alijs tñ caſib⁹ q̃ in altero de ſex hic expſſis an habebit locũ cle. Exemplũ ſi cõtrahatur cũ alſ maritata iudea vel pagana vel cognata ſpũali vel legali vel cõtra impedimentũ publice honeſtatis in qbus caſibus nõ tenet matrimoniũ. Reſpondet glo. ꝙ non habebit locũ cle. q̃ tñ q̃ penalis nõ eſt extẽdenda vltra ſuos terminos ⁊ caſus in qbus loquiť vt in regula. in peni. ⁊ regula. odia. de reg. iur. in. vj. Idẽ tenet hic Pan. Guil. ⁊ Mat. dicẽs ꝙ hic tñ loquitur de ꝯtrahente cũ cõſanguinea carnali nõ de ſpũali. de qua. xxx. q. iij. p totum. ⁊. q. iiij. ita diligere. nec de legali. de qua de cog. leg. p totũ. Mouetur per rõnem glo. An aũt indiſtincte ſciẽter cõtrahens in caſibus hic pbibitis incidat in hanc penã. dicit glo. ꝙ nõ: qꝛ demũ qñ ſine diſpenſatione pape ꝯtrahit: alſ cũ legitime contraheret ceſſaret culpa ⁊ ꝯñr pena. de conſti. c. ij. Quõ aũt ⁊ qñ poſſit papa diſpenſare circa matrimoniũ habetur in. c. lfas. de reſti. ſpo. ⁊ p Inn. de ſta. mo. cũ ad monaſteriũ. ⁊ p Jo. an. de voto. c. j. qꝛ diſpenſare põt in caſibus .ſ. canonica pbibitis. ſecus in pbibitis .ſ. diuina. Qui aũt ſint caſus .ſ. diuina pbibiti. habetur in. d. c. literas. ⁊ de diuor. gaudemus. p glo. hec in ꝯtrahente a principio cũ diſpenſatione ⁊c. Sed quid ſi impedimentũ erat in principio tẽpore cõtractus ⁊ poſtea fuit amotũ ex poſtfacto p diſpẽſationem. iuxta decre. qꝛ circa. ṡ. eo. an erit neceſſaria abſolutio. Pan. hic dicit ꝙ ponderari debent verba diſpenſationis: qꝛ ſi concernũt penã p̃teritam illã tollendo non egebit abſolutione. Si vero tantũmodo faciũt valere matrimoniũ neceſſaria erit abſolutio hec qñ remouetur impedimentũ per hoiem. Quid aũt ſi remoueatur p cõſtitutionẽ reuocatoriã quid iuris tũc ſit vt vidiſtis. ṡ. e. ti. j. cle. vnica. Glo. ſcienter. q̃rit an hec cõſtitutio liget ignorantes ſeu ignoranter contrahentes in caſibus hic pbibitis: videtur ꝙ non a ſenſu contrario. glo. cõcludit ꝙ ſi interuenerit ignorantia facti pbabilis ⁊ non affectata ex eo qꝛ tales contrahẽtes ignorant ſe conſanguineos vel affines ⁊ tunc tales nõ ligat hec cõſtitutio. Si vero interuenit ſcia facti ſed non iuris qꝛ ſciebant gradũ ſed putabant nõ eſſe pbibitũ. ⁊ tunc tales ligabit cõſtõ. Cõtrarium puto cũ hic nõ loquatur ſimpliciter dicendo ſi quis cõtraxerit ſed dixit ſi quis ſciẽter ꝯtraxerit. ⁊ ſic nõ cõprehendit caſum ignorãtie etiã ſi cadat in latã culpã. ar. no. l. igitur. §. poteſt. ff. de lib. cã. ⁊ per bar. in. l. j. §. nõ aũt. ff. ſi quis teſt. li. eſſe iuſſus fuerit. videť enim hoc requirere dolum dicendo ſi quis ſcienter. No. tamen ex glo. ꝙ etiã in cõſtõne puniente ſcienter actũ facientẽ comprehendiť etiam ignorãter facientes ſi ue ignorãtia iuris vel facti nõ pbabilis. ar. de reg. iur. ignorantia. cũ cõcor. in. vj. Idem Gui. dicens ꝙ ignorãtia facti excuſat ſi ſit facti probabilis. ſecus in craſſa ⁊ ſupina. facit de conſti. vt
b animarum. in. vj. ᵇ Item ſecus in ignorantia iuris quia illa nõ excuſat marie ſi ſit ignorantia iuris naturalis. xvj. q. j. placuit. Idẽ ſi ſit iuris poſitiui. Fallit tamẽ in milite muliere ⁊ ruſtico. ff. de iu. ⁊ fa. igno. l. j. regula ⁊ ibi de hoc. ⁊. j. q. iiij. §. nondũ ⁊ ibi ſimiliter de hoc in tex. ⁊ glo. lꝫ aũt matrimoniũ ſit iuris naturalis tñ cõputatio graduũ vltra primũ ⁊ ſcðm eſt de iure poſitiuo qꝛ inhibitio eſt iuris poſitiui. vt in. c. literas. cũ ibi no. de reſti. ſpo. Idẽ Pan. zen. Ste. ⁊ mat. hec pcedunt qñ vterq; ſcit vel vterq; ignorat. Sed quid ſi alter tantũ ſcit ⁊ alter ignorat quid erit reſpondet glo. ꝙ ille ſolus qui ſcit ligatur. alle. xxxiij. q. ij. nõ ſatis. ⁊ c. in lectum. ⁊ de ſimo. c. de ſimoniace. C. ſolut. matri. l. ſi
5 ignorans. cum glo. concor. predicti. † Iuxta predicta querit gl. quid ſi aliquis contraxit in caſibus hic probibitis et a principio fuit ignorans. deinum poſt tempora ſciuit illam cum qua contraxit ſibi eſſe conſanguineam in gradu probibito ⁊ nihilominus illi cohabitauit an incidet in hanc penam. videtur ꝙ ſic per ea que habentur. j. q. j. eos qui in ſi. de ſimo. ſicut tuis. C. de inceſ. nup. cum ancille. Contrariuꝫ tenet glo. Mouetur qꝛ ponderanda ſunt verba illius conſtitutionis que non puniũt cohabitationem vel inceſtum. ſed contractum matrimoniꝫ ⁊ ſic initium. ergo ſi initio tẽpore cõtractus fuit ignorans ſufficit vt hac cõſtitutione non ligetur. arg. l. quid ergo in principio. ff. de his qui no. infa. C. de vſuc. tranſ. l. j. cum ibi alle. in glo. de cle. duduꝫ l. cũ concor. ⁊ de reſcrip. ſi. eo tempore in. vj. pro hoc etiam adducit glo. ſimile. qꝛ ſic videmus in eligente ignoranter indignuꝫ quia non per hoc incurrit penam. c. cum in cunctis de elec. licet poſtea ſciat. ratio qꝛ ⁊ ibi ponderatur initium vt. d. c. dudum. tertio confirmat glo. qꝛ talis nõ põt diuertere ſine iudicio eccleſie. de diuor. porro. cum cõcor. ergo merito non debet ligari hac cõſtitutione. nec ob. iura in contrarium alle. qꝛ aliud eſt querere an talis incidat in hanc penã ⁊ dicẽdum ꝙ nõ per rõnes ⁊ iura

a Quõ probibitio. Addebit facere mutata p panor. ⁊ doc. in c. j. extra de conſtitu.

b Itẽ ſecus i ignorãtia. Adde qð no bar. i l. ſed ⁊ ſi lege. §. ſcire. ff. de peti. here. tex. in. l. ſi quis id qð ⁊ ibi taſ. in. vij. co. ff. de iur. om. iud. fel. in. ca. ij. i. ij. col. de cõſti. ⁊ feli. in. c. nõ nulle. §. ſunt ⁊ alij. in xiij. co. extra de reſcri. alex. in. l. ij. in. ij. co. ff. qð quiſq; iur.

preallegata. Aliud eſt querere an peccet mortaliter cognoſcen-
do illã carnaliter poſt ſciam: ⁊ dicendũ ꝙ ſic.fa.de ſen.ex.inqui
ſitioni.cum glo.concor.Guil.zenʒe.Ste.⁊ Mat. Pau.hic di-
cit idem qȝ glo.ſi talis cohabitauit ex vi primi conſenſus:ſi aũt
cohabitauit ex nouo conſenſu tunc videtur de nouo contrahe-
5 re: ⁊ ſic incidit in penã.alle.decr.propoſuit.de conſu.ſer. ¶ † Ul
timo querit glo.quid ſi contraxit cum illa quã credebat monia-
lem affinem vel conſanguineam ⁊ tñ in veritate non erat: an in
currat hanc penam.dicit ſolutionem poſſe colligi ex.c.ſi vero.ij.
⁊.c.in audientia.cum ibi no.de ſen.excõ.cũ concor.Ste.Mat.
hic dicit talem non ligari: ⁊ ſic videtur voluiſſe glo. remittendo

a ¶ Ubi notat ꝙ. Adde Pa-nor. in.c. ij.i.ij. col.de conſtitu. Jmo.in cle.ij.i iij.col.ʒ.de vi.⁊ bo.de. Bar.in l.iniuriarũ.§.ſi quis virgines. ff.de iniurijs.

a ad ea que habentur in.d.c.ſi vero.⁊ in.c.in audientia[a].vbi no-
tatur ꝙ percutiens laycũ credens clericũ non incidit in excõica
tionem ſicut nec percutiens clericum credens laycũ ꝑut ibi vi-
detur.fa.qȝ no.per Jo.an.de reg.iur.cum quis.li.vj.in mercu
6 rialibus. † Sed querit hic Guil.nunquid in caſibus in quibus
lȝ ignorare ꝓſumatur ſcientia vel ignorantia videtur ꝙ ſcientia
per.l.qui cũ alio.ff.de reg.iur. Econtra ꝙ ignorantia cũ ꝓſuma-
tur quis factum alienũ ignorare.ff.de ꝓba.l.verius.⁊ hãc ſcḋaȝ
partem dicit verã niſi ꝓbetur ſcientia vel affectata ignorantia.
de cle.excõ.mini.apoſtolice.de temp.or.eos.in.vj. Fallit in illis
q̃ partes tenent ſcire ex officio.de elec.innotuit.in cle.vnica.de
conceſ.ꝓben. Jdem dicit vbi imminet periculum maxime in ar
duis ⁊ in matrimonijs q̃ non diſſoluuntur ſine magna difficul-
tate: ⁊ ideo contrahuntur bãnis ꝓcedentibus.de clan.deſpon.c.
ſi. Hoc dictum intelligo qñ cũ bannis non poſitis eſt cõtractũ:
alˀs ꝓſumeretur ignorantia.ff.de ritu nup.l.ſi.vbi ho.tex. et hoc
7 niſi circunſtantijs ꝓbetur contrarium. † Juxta ꝓdicta querit
Guil.qualiter ꝓbabitur hec ignorantia. Reſpondet ꝙ p iura-

b ¶ Cũ agat. Adde gl.in.§. ſhe.in glo. ma-gna inſti.d act. cũ cõcor.adduc-tis p Jaſ.ibi ⁊ Fel.plene in.c. ij.in.vij.⁊.viij. co.extra de ꝯſt.

b mentum ꝓprium cũ[b] agatur de his q̃ ſunt intrinſeca cordi. de
elec.vt circa.in.vj.⁊.c.nulli licere.⁊ de ſen.excõ.ſi vero.in alijs ve
ro q̃ ſunt facti alieni non requireretur niſi fuerit minus diligẽs
ff.de iur.⁊ fac.igno.l.nec ſupina.ſed quid ſi timeatur veriſimili
ter de ignorantia an fuerit digna an vero affectata hec tñ ꝓba-
ri non poſſunt. Reſpondet ꝙ ꝓſumitur non affectata ex quo in
rauit: qꝛ non ꝓſumitur deierare.de ꝓſum.literas.ſm Gui. Jdẽ
8 Ste. ¶ † Glo.matrimonialiter.querit an coactus contrahere
matrimonium in caſibus hic ꝓhibitis incurrat hanc penaȝ: vi
detur ꝙ non per hanc literam q̃ loquitur qñ qs matrimoniali-
ter contrahit ⁊ ſic ſponte: concludit hoc eſſe verȝ ſi interueniret ab
ſolute coactio qꝛ ibi nullũ adeſt pctm̃.ʒ.qȝ no.e.cũ ſacris. Si vo
fuerit conditionalis ⁊ tunc videtur: ſecus etiam ſi ſit talis q̃ de-
buerit cadere in conſtantẽ virȝ p prealle.decre.ſacris.glo.tñ di-
cit ꝙ etiam in caſu iſto non dȝ ligari ſaltem de equitate attento
ꝙ tunc non contraheretur matrimoniũ etiam deficiente impe
dimento ꝓpter defectũ conſenſus adeo ꝙ non induceret etiaȝ
impedimentũ publice honeſtatis.de ſpon.c.vno.in.vj.facit de
ſen.excõ.ſignificauit. Nec ob.decre.ſacris.qꝛ non loquitur in ca
ſu iſto ſed in cõicante excõicato quo caſu punitur cõio etiã facta
per metũ vt ibi ptȝ. Jdem tenet hic Guil.Pan.⁊ Mat. Jdeȝ
dicit Pau.de furioſo ⁊ infante vel alio patiente defectũ cõſen-
ſus qꝛ non incidit in hanc penã: qꝛ non tenet matrimonium ꝓ
pter defectũ ꝯſenſus: in maiore tñ infante ⁊ minore.xiiij. annis
ſane mentis iuriſdictione eſſent ſpõſalia lȝ nõ matrimoniũ dato
ꝙ fuiſſent verba de pñti.vt in.c.vnico.de deſpon.impub.in.vj.
Per ꝓdicta dicit hic Mat.contrahentẽ ſub ꝯditione cuȝ iſtis
interim ante aduentũ ꝯditionis non incurrere hanc penã pro-
pter defectũ cõſenſus.arg.dicti.c.vnici.de deſpon.impu.in.vj.
9 ¶ † Gl.contrahere.q̃rit q̃d ſi contrahatur ſciẽter matrimoniũ
cũ ꝑſonis ꝓhibitis tñ non ꝯſummatur p copulã carnalẽ: an ni
hilominus incurrat hanc penã. Reſpõdet ꝙ ſic p hanc literam

c ¶ Sȝ querit vlterius. Adde dicit do. Jaſ.in l.quominus.in vi.notabili. de flumi.

q̃ non punit inceſtũ vel coitũ ſed ſolũ ꝯtractũ matrimonij. fac.
10 qȝ vidiſtis.ʒ.cũ glo.in verbo ſcienter. †[c] Sed q̃rit vlterius glo.
c quid ſi aliquis non ꝯtraxit matrimoniũ in caſibus ꝓhibitis ſȝ
contraxit ſponſalia ſcienter an ligetur pena huius conſtitutio-
nis: videtur ꝙ ſic: qꝛ ꝓhibito matrimonio intelliguntur ſpõſa-
lia ꝓhibita.l.oratio.ff.de ſpon.ad ideȝ facit.c.cũ haberet.de eo
qui dux.in ma.quã pol.p adul.vbi equiparantur ſponſalia et
matrimonium.glo.tenet contrarium.ſ.ꝙ non ligẽt. Mouetur

d ¶ Quia ſacer ordo. Quot aũt ſint ordines ſa-cri.declarat gl. ſi.c.cleros.xxj. diſtin.

qꝛ reuera aliud ſunt ſponſalia ⁊ aliud matrimoniũ cũ gl.hec nõ
loquatur de ſponſalibˀ nõ dȝ trahi ad illa hec conſtitutio cũ nõ
11 ſit penalis.ar.de pe.diſt.j.pone. ¶ † Glo.tñ tẽperat hoc veruȝ
niſi ſecuta fuerit copula carnalis: qꝛ tunc ligatur ex eo qꝛ extunc
ſponſalia conſueuerunt tranſire in matrimonium.de ſpon.c.ve
niens.⁊.c.is q.⁊ ſic ex tũc videtur ꝯtrahere matrimoniũ. ¶ No.

e ¶ Glo.conſti terit. adde que dicit Fely.in.c. cauſam q̃. in.j. col.de reſcript.

ob.ꝯtra ⁊ primo primũ qꝛ fatetˀ gl.ꝙ ꝓhibito matrimonio in-
telliguntur ꝓhibita ſponſalia vt ibi: nõ tñ p hoc ſeqtur ꝙ eadẽ
pena imponatur.fa.c.ꝑpetue.de elec.in.vj.ita hic. Jtẽ non ob.
c.cũ haberet.qꝛ fatetur ꝙ ſponſalia cũ adulterio inducũt impe
dimẽtũ matrimonij ſicut ⁊ inducũt iuſtitiã publice honeſtatis
de ſpon.c.vno.in.vj.non tñ ſequitur ꝙ eadeȝ pena imponatur
contrahenti ſponſalia q̃ imponitur contrahenti matrimoniuȝ
cum glo.concor.Guil.Pan.⁊ Mat. ¶ Glo.religioſos.querit
de qbus religioſis hic loquatˀ. Reſpõdet ꝙ de religioſis ꝓfeſſis
tacite vel expſſe aliquã de religiõibus approbatis: qȝ intelligit
⁊ declarat ꝓcedere etiã ſi p iſtã ꝓfeſſionẽ tacitã vel expſſaȝ quis
non obligetur alicui religioni in ſpecie ſed ſolũ religioni in gene
re ꝑut contingit in caſu decre.conſtitutionem.⁊.c.non ſoluȝ.de
regula.in.vj. Jdem hic Guil.qꝛ talis pfecte matrimoniũ ſpõſa
12 le iam contraxit.alle.xxvij.q.j.c.j.⁊.ij. ¶ † Gl.⁊ moniales indu
cit tex.ad no.de ſen.exc.ꝯtingit.j.nunqd vecȝ cõicans in illo actu
ꝓ quo quis incurrat excõicationem ſit excõicatus: qꝛ videtur ꝙ
non: per hunc tex.a ſenſu contrario.nã exprimendo hic de mo-
nialibus contrahentibus matrimoniũ ex quo ſupra dixerat de
contrahente ſciẽter cũ monialibus datur intelligi ꝙ niſi hoc ex
preſſiſſet de hiis ex primo dicto nõ icurriſſet excõicationẽ de quo
dicendum.vt in.d.c.contingit. Aduertendũ tñ qꝛ vt dicit gloſ.
poſſet de facili reſpõderi huic nihil facit qꝛ poſſet dici ꝙ hic lo-
quitur de moniali contrahente matrimoniũ cũ illo q̃ nõ incur
reret hanc penã: forte qꝛ ignoraret ſupra qñ econtra alius ꝯtra
hit cũ ea: ⁊ hanc reſponſionẽ etiã ſentit hic pa.tractans etiã hic
an maſculinũ ꝯcipiat femininũ.de quo de elec.gñali.in.vj.i cle.
j.de elec.⁊ cle.j.de ſepul.per Guil.⁊ per Arch.xvij.q.iiij.ſi quis
13 ſuadente ⁊c. ¶ † Glo.ſacris.opp.[b] qꝛ ſacer ordo cõprehendit et
d minores.vt no.xxxij.di.in ſumma.⁊ ſic videtur velle litera ꝙ cõ
trahẽtes in minoribus ligentur hac pena.ſed hoc eſt falſum.vt
in.c.j.de cle.coniu.in.vj.⁊c. So.gl.ꝙ hic ſumitur ordo ſacer ſtri
14 cte ꝓ ſubdiaconatu ⁊ ſuperioribus. ¶ † Glo.contrahentes. q̃-
rit quare litera hic non repetit verbũ ſcienter qȝ ſupra poſuit.
Reſpondet glo.ꝙ ſupra põt cadere ꝓbabilis ignorantia in eo
qui contrahit cũ moniali ⁊ ſiñr in ea q̃ contrahit cũ ꝓfeſſo vl cõ-
ſtituto in ſacris: ſecus aũt in ipſa moniali contrahente ⁊ in ipſo
ꝓfeſſo ⁊ conſtituto in ſacris: qꝛ ipſi non poſſunt regulariter ⁊ p
babiliter factum ſuum ignorare. Fatetur tñ ꝙ ſi quo caſu cade-
ret ꝓbabilis ignorantia ꝙ tunc non eſſet locus pene huius con
ſtitutionis. Exemplũ ponit in ordinato tẽpore amentie vel dũ
dormit qȝ fieri põt ſi alˀs diſpoſuerit ſic promoueri.de bap. ma
iores.ad fi.⁊ idem in ordinato ad ſacros infra pubertatẽ. iuxta
no.de cle.per ſal.ꝓmo.c.vno.nam tales probabiliter hoc igno-
rare poſſunt.ſ.ſe ordinatos ad ſacros. Sed an ſi tales ſciẽter cõ-
trahant peccent: videtur ꝙ non: qꝛ lȝ receperit characterem cuȝ
non debebat id fieri tali tẽpore quinimmo impubes ꝓmotˀ ad
ſacros ſaltem ſi nõ erat doli capax licite contrahit matrimoniũ
vt no.in.d.c.vno.⁊ p Jnn.de tẽp.or.c.vel non eſt cõpos. Sȝ ad
uerte qꝛ opp.hic Guil.contra tex.⁊ videtur ꝙ ꝓfeſſi ⁊ conſtitu
ti in ſacris non poſſunt contrahere matrimoniũ.de cle. cõiu.ſa-
ne.ij.cuius contrariũ hic innuitur. So.ꝙ de facto poſſunt con
trahere matrimoniũ: ⁊ ita dȝ intelligi hic ſed de iure nõ poſſũt
vt in contrario. C.de inceſt.nup.cũ ancille.ſed dicũtur cõtuber-
nia vt ibi: ⁊ ideo ꝓpter affectũ cũ opere ſecuto puniunf.de big.
e c.nuper.⁊c.[e] ¶ Glo.conſtiterit.querit quõ hic poterit conſtare
iudici. Reſpõdet ꝙ ex inquiſitione facta ſup hoc ex officio etiã
nemine petente ꝓpter pericula aiaꝝ citatis tñ citãdis.iuxta ea
que vidiſtis in ſimili.de cenſi.in cle.ſi. Guil.dicit ꝙ conſtare po
terit partibus ꝑſentibus vel eis p contumaciã abſentibus. alle.
de accu.qualr.§.dȝ.⁊ de app.conſuluit. Fatetˀ tñ ꝙ non ſolũ illi
ad quos ſpectat rõne officij immo ⁊ oẽs alij tenentur denuncia
re de clã.deſpon.c.ſi. Quõ aũt plati ſe debeant in talibus habe
re dicit ꝙ ſi factum eſt manifeſtũ ꝓcedere dȝ ad publicationem
faciendam.de ſi.ꝓſby.qñ.⁊ ſi non ſit manifeſtum inquirere de-
bent ſummarie ⁊ de plano.de iud.cle.diſpendioſam.q̃ habebũt
locum ſi agetur de ſedere matrimonij.ſecus ſi agatur ad penaȝ
vt ibi no. An aũt admittatur appellatio in talibus. Reſpondet
ꝙ non: qꝛ tendit ad correctionem.ʒ.de app.ad noſtraȝ. ¶ Gl.
obtinere.querit quis habebit poteſtatem abſoluendi ab hac ex
cõicatione. Reſpondet ꝙ epũs ex quo hic non reſeruatur pote-
ſtas pape.alle.de ſen.excom.nuper.qȝ intellige poſt dignaȝ pe-
nitentiam.vt hic ptȝ ſm Guil.qui limitat dictũ gl.ꝓcedere niſi
durante excõicatione talis contrahens ingeſſit ſe in diuinis: qꝛ
tunc ſolus papa poſſit abſoluere.de ſen.excom.cũ eterni.in.vj.
Et idem vbi ad bigamiaȝ transferretur ſm Guil. Quia credo
dictum Guil.ꝓcedere in pena irregularitatis: ſed in pena excõi
cationis credo ſimplr̃ ꝙ epũs poſſit abſoluere ſeruata forma huiˀ
15 decre. † Ex predictis ptȝ ꝙ non ſufficit ſatiſfieri niſi poſt ſatiſfa
ctionem ſequatur abſolutio.ʒ.de ſen.excom.cuȝ deſideres. Ad-
uertendum tñ ſm Guil.qꝛ non dȝ fieri abſolutio niſi quis reco
gnouerit errorem vt hic dr̃.facit de offi.or.ſignificauit. Fallit in
c.veniens.ij.de teſta.⁊ ſimiliter fallit in nuncijs ⁊ ambaſiatori
bus qui vadunt ad papam ſecundum Guil.⁊c. ¶ Glo.vltima
querit vbi ſunt iſta alia iura imponentia penas contrahẽtibus

16 in caſibus hic prohibitis ⁊ clare allegat. non inſiſto. ¶ † Quęrit hic Guil. quid ſi aliqua permiſit ſcienter maritū promoueri ad ſacros remanendo in ſeculo: deinde moritur maritus ⁊ ali⁹ contraxit ſcienter cū ea nunquid incidat in hanc penam: videt̄ ꝙ ſic per no. xxviij. di. q: ſunt culpe. cum duobus ſeq. ſibi videt̄ notari ꝙ talis nō pōt poſtea poſt mortē mariti contrahere ad hoc fa. rō: q: cum maritus vouerit continētiā poſtꝗ̄ eſt effect⁹ vna caro cū vxore cōicat ei votum continentie. arg. de cog. ſpiritualí. c. martinus. In contrariū facit q: ſi papa hoc voluiſſet intelligi de vouentibus ſine mutatione ſtatus hoc expſſiſſet. ar. c. ad audientiā. de deci. ⁊ ideo cū non fecerit non eſt trahēda ad talē caſum maxime cū hec conſtitutio ſit penalis. ſ. de vo. c. vnico. li. vj. ſʒ aliſ puniantur tanꝗ̄ tranſgreſſores ꝓ iura ⁊ rōnes ꝓ alle. ar. de conuer. cōiug. quidā. ⁊ c. vxoratus. Quid dicendum Guil. hic dicit ꝙ ꝓ prima parte facit qđ hic dr̄ de clericis in ſacris: vnde cū i talibus idē ſit iudiciū. de conſti. tranſl. multofortius dʒ eſſe idē iudicium in vxore qđ eſt in viro cū ꝯiūẓ ad hoc

a reputentur idē de conuer. coniu. ex parte. ⁊ c. ꝑterea.ᵃ facit. l. ſi na. C. de indi. vidui. tol. ⁊ ſic videtur ꝙ ipſa ⁊ cōtrahentes cum ea incurrāt penā iſtā ſicut maritus incurreret ſi ſuperuixiſſet vxori: ꝓpter hoc dicit tales incurrere hanc penā: dicit tñ diſtinguēdo q: aut facta fuit ꝓmotio viri ad ſacros ipſa neſciente vel ſciēte ⁊ reclamante ⁊ tunc non tenetur continere immo ipſa eū poterit repetere. xxij. q. ij. agathoſa. xxvij. q. v. mulier. Aut ipſa ſciēte ⁊ conſentiente ordini ſed non voto: immo expſſe illi contradicēte: ⁊ tūc dʒ ordinari maritus immo ordinatus pōt repeti nec vxor in vita nec poſt mortem continere tenetur. vt ꝓbat̄ in. d. c. ꝑterea. Si aūt conſentit vtrīqʒ. ſ. ordini ⁊ voto continentie: q: ꝓſumitur vouiſſe. xxvij. q. v. vxorē. xxxij. di. ſeriatim. vbi de hoc per Hug. Et idem dicit de vxore conuerſi. vt̄ vbi dicit Hugo. Alij contra ſm̄ eū ꝓ quibus fa. conſuetudo contrarioꝝ q: vxor ꝓmoti: lʒ nullus eoꝝ voueat continentiā continet poſt mortem ſed Hug. dicit ꝙ non videt rōnem talis conſuetudinis: niſi q: ſic faciunt inter eos ꝓpter reuerentiā ordinis. vt in. d. c. ſeriatiʒ ⁊ ſic ſentire videtur Guil. ꝙ eo caſu quo vxor ꝓmoti tenet̄ continere ſi non contineat: ſed contrahat matrimonium incurrat hanc penam: alis ſecus. ⁊ idem hic zenze. Io. de lig. hic dicit qđ credit indiſtincte in nullo caſu ꝑdictoꝝ tales incurrere hanc penam: q: hec conſtitutio eſt penalis ⁊ non dʒ extendi ad caſus nō expreſſos. de pe. diſ. j. §. pene. ⁊ hoc etiā dicit tenere Ber. ⁊ hoc mihi placet fa. qđ vidiſtis in glo. in verbo contrahere. Sʒ querit Guil. an poſſit papa diſpenſare cū ꝓfeſſo vel ꝓmoto ad ſacros vt poſſit contrahere: dicit ꝙ ſic: q: tales habent cōtinētiaʒ annexam ex conſtitutione eccleſie in eccleſia occidentali nō orientali. xxxj. di. nicena. xxxij. di. erubeſcant. ⁊ ideo cū talis cōtinētia anneza ſit ⁊ ſolēnizetur ex cōſtitutione eccleſie. fa. de vo. c. j. li. vj. per papam poterit tolli. de dec. ſignificaſti. ⁊ c. innotuit. Fatet̄ tñ ꝙ non concedunt aliqui de religioſis: q: illi ſpāliter ineſt continentia ſine qua non ſunt religioſi. de ſta. mo. cum ad monaſterium: ſed contra eos fa. c. j. de voto. li. vj. vbi dr̄ ſolemnitateʒ voti eſſe ex ſola conſtitutione eccleſie adinuentā ⁊ ſic reſidet: ꝓ qđ videtur ſimplr̄ tenere primū dictuʒ. Idem zenze. ad hoc de cle. coniu. cū olim. per glo. ⁊ ſup ea. ⁊ ꝑ Inn. in. d. c. cū ad monaſteriū. fa. qđ no. qui cle. vel vo. rurſus. Credo ꝙ quo ad hoc vt matrimonium teneat diſpenſare pōt in vtroqʒ per rōnem ꝑalle. ſʒ non quin contrahens ꝓpter votū expſſum vel tacitum continētie ſaluo niſi ex cā magna diſpenſaretur. vt dicit Inn. in. c. cū ad monaſterium. ⁊ Io. an. in mercurialibus. ⁊ fa. qđ no. Inno. de renun. tum inter. P. ⁊. G. de voto non eſt ⁊c. ¶ † Ultimo querit hic Pan. quid ſi aliquis dicat illi que eſt profeſſa volo cōtra

b here tecum: an in hoc incurret hanc penam: videtur ꝙ nonᵇ q: ſola voluntas non inducit factum: ſed requiritur facti proſecutio. de eo qui mit. in poſſeſ. c. j. In contrarium fa. q: matrimonium ſolo conſenſu contrahitur. de ſpon. cum locum. xxvij. q. ij. ſufficiat. ſed vbi ſufficit ſolus conſenſus ſufficit voluntas que preſupponit conſenſum. inſti. de obli. que ex quaſi delicto na. ꝑ totum. ⁊ hoc tenet in ſimili. Accur. C. de contrahend. empt. l. in ementis. Idem Ja. de are. in. l. pamphilo. ff. de leg. iij. Petrus in. d. l. in ementis. tenet contrarium quia virtus verborum hoc non importat: quia non ſequitur volo vendere ergo vendo. concludit Io. de lig. poſt Pan. quia quedam ſunt que perficiuntur facto: non tñ ſolo conſenſu ⁊ tunc non ſufficit ſola voluntas: quedam perficiuntur ſolo conſenſu patefacto: ⁊ talis conſenſus aliqñ exprimitur per verbum volo: ⁊ illud ſufficit in legatis ⁊ teſtamentis. vt in. d. l. pamphilo preallē. qñqʒ verbum volo adijcitur in actu ſeu contractu inchoando: vt ſi dico volo contrahere tecū Titia: ⁊ tunc non ſequitur ꝙ contrahat: ſecus ſi dicit volo tuā in vxorem: q: tunc eſt matrimonium. de ſpon. ex parte. de materia. in. d. l. in ementis. per glo. ⁊ Cy. ⁊ Bart. in. l. ſerui electione. ff. de leg. j. ⁊ in. l. j. C. de ſumma trini.

¶ De magiſtris. Rubrica.

1 In ſtudijs gñalibus ⁊ in romana curia debēt eſſe viri periti in lingua hebraica arabica ⁊ caldea duo ſcʒ in qualibet lingua quos teneāt ſcholas ad docendum fideliter dictas linguas ⁊ quorum expenſis debent tales ſalariari.
2 Gratie quis ſit effect⁹ ⁊ quid ⁊ quotuplex ſit gratia ⁊ quot ſint ſpecies gratie.
3 Bononia dicitur quaſi bona ſuper omnia.
4 Studium Bononie ⁊ Pariſienſe quo tempore cepit florere ⁊ quod ſit antiquius ⁊ an debeat teneri ſtudiuʒ in lingua hebraica: caldea: greca: arabica ⁊ latina. ⁊ nu. 5.
6 Lingue ſacre ſunt tres. ſ. hebraica greca ⁊ latina.
7 Lingue vulgares ſunt ſeptuaginta.
8 Scriptura diuina quid ſit.
9 Scholares ſtudentes an debeant habere fructus ſuoruʒ beneficiorum.
10 Scholaris habens vicarium an teneatur dicere officium.

Inter ſolicitudi.

Due ſunt partes principales: quia in prima ponitur exordium in quo primo ponit intentionem ſuam generalem. ſcđo ſpālem ibi non ambigimus. In ſcđa parte ibi. vt igitur. ponitur conſtitutio q̄ primo prouidet circa loca magiſtroꝝ. ſcđo circa expenſas. ibi. in ver. quib⁹. ¶ Not. primum officium prelati maxime conuerſari in reuocando errātem a via erroris ⁊ ipſum inducere ad viam veritatis. Et not.

c tex. pulcherrime dictatum. ¶ No. ꝙ predicatio plurimū iuuat ad inducendum ad viam rectam. ¶ Not. illud qđ inaniter ſermo ad aures effunditur ſi lingua loquētis ignoretur. ¶ No. ꝙ ad vtilitatem vniuerſalis eccleſie pertinet habere viros peritos

1 in omni genere linguarum. ¶ † Not. ꝙ in romana curia et in alijs ſtudijs generalibus hic nominatis debent eſſe viri periti in lingua hebraica: arabica ⁊ caldea. duo. ſ. in qualibet lingua q teneant ſcholas ad docendum fideliter dictas linguas ⁊ qui habeant transferre linguas ex dictis libris in latinum. Item not. quorum expenſis tales debent ſalariari in ſtipendijs congruētibus ⁊ ſumptib⁹. Et no. caſum in quo ſunt ſublata priuilegia. ¶ No. ſecundum Guil. ex principio ibi cooperante gratia ⁊c. qđ non eſt aliquis ita ſummus in celo ⁊ in terra qui poſſet aliquid boni facere niſi diuina gratia cooperante. ad hoc alleg. de

2 conſe. diſtin. iiij. placuit. ⁊ c. ſeq. ⁊c. ¶ † Glo. cooperāte gratia. querit quis ſit effectus gratie. Reſpondet glo. ꝙ effect⁹ gratie eſt quia per illam cognoſcitur quid ſit agendum ⁊ quid vitandum ⁊ adiuuamur etiam ad faciendum. de conſe. diſtin. iiij. gratia. cum tribus ſe. viti. ⁊c. Quotuplex autem ſit gratia. Reſpondet ꝙ duplex. ſ. gratia operans ⁊ gratia cooperans. vt hic innuit Prima eſt que preparat hominis voluntatem vt velit bonum Secunda eſt que coadiuuat ne fruſtra velit. Quedam vero virtus operans ⁊ etiam cooperans id eſt que operatur ⁊ cooperatur: ⁊ ſic habens duplicem effectum lʒ propter diuerſos effectus diſtinguatur in verbo. nam gratia que parat voluntateʒ hominis ad bonum vt ſic non ſit ocioſa ſed augeatur ſeu aucta perficiatur: coadiuuat etiam ne fruſtra velit ſed perducat ad opus. Quācunqʒ autem opi. teneas quo ad literam non eſt vis ſcđm glo. q: ſm vtranqʒ poteſt litera adaptari. ad predicta alle. no. ſimilia de no. in. l. j. in prin. ff. de acquir. poſ. ⁊ per Dyn. in regula poſſeſſor. li. vj. vbi in ſimili ſit diſputatio an vnica ſit tantū poſſeſſio diuerſificata per accidentia: an vero ſint due ſpecies differentes. ſ. ciuilis ⁊ naturalis: ⁊ conſimiliter alibi diſputatur an ſit vnicum intereſſe an triplex. de quo in. l. prima. C. de ſenten. que pro eo quod intereſt proferuntur. ⁊ per Dyn. in regula mora. ¶ No. bene iſtam glo. de gratia operante ⁊ cooperante. ⁊ cum ea concor. Pau. Guil. hic dicit ꝙ per gratiam ſumus coadiutores dei ſecundum apoſtolum: ⁊ eſt illa per quam releuatur intelligentia noſtra mandatorum vt ſciamus quid appetere ⁊ cognoſcamus quid facere debeamus inſtruit ſcholaſticos vt confiteantur ⁊ a peccatis caueant ſi volunt fundare ſcientiā. Quid autem ſit gratia: dicit quod eſt ſpiritualis influentia participeʒ faciens eterne beatitudinis rationabilem creaturam. de conſecratio. diſtincti. iiij. ecce charitas. ſ. de ſumma trinita. cle. vnica. Unde autem dicatur gratia dicit ꝙ dicitur quaſi gratum deo faciens. Quot autem ſunt ſpecies gratie: dicit ꝙ tres. Prima eſt gratia generaliſſima ſine qua nihil agere poſſumus nec in eſſe noſtro ſubſiſtere nec durare. Secunda gratia eſt gratis data que excitat ⁊ admonet arbitrium noſtrum ad bonum et ad ſuſcipiendum donum ſpiritusſancti. de conſecra. diſtinct. quarta.

a ¶ Facit. l. fin. Adde que dicit ibi do. Jac. de ſtatuto ꝓmenſ ꝓhibente maritū legare vxori ⁊c. de quo ſtatuto vide Frā. car. in conſil. xj.

b ¶ Quia ſola voluntas. Adde q̄ ponūt bar to. ⁊ docto. in. l. ſerui electione. ff. de leg. j.

c ¶ Plurimū iuuat. Adđ pulchruʒ tex. ⁊ ibi d. Abb. in. c. inter cetera. extra de offi. ordi.

placuit. Tertia eſt gratia faciens gratum que nihil aliud eſt ꝙ
donum ipſius ſpũſſancti ad merendum.de conſe.di.iiij.quõ.ſ.
q.j.multe. Has aũt tres gratias ponit Pau.ſm eum.j.ad Co-
rinth.xv.cum dicit gratia dei ſum id quod ſum:ecce prima gra-
tia ⁊ gratia dei in me manet:ecce ſecunda gratia:xp̃s ⁊ donum
ſpũſſancti gratum me faciens.ecce tertia. Ad habẽdum autez
tertiam gratiam q̃ eſt donum ſpũſſancti dicit ꝙ multa ſunt ne-
ceſſaria. Primo deus efficiens. Scḋo gratia gratis data. Ter-
tio liberum arbitrium ſeu habilitas ad hoc:his precedentibus
ſtatim infunditur donum ſpũſſancti q̃ eſt gratia gratũ faciens
ſm Guil.⁊ idem Ste. Jdem etiam La.dicens habilitas ſiue p̃
paratio ad gratiam eſt triplex.ſ.efficiens:materialis ⁊ formalis
Prima eſt a deo.ſcḋa gratia gratis data.tertia eſt triplex vt ſu
perius eſt dictum poſt Guil. Jtem aduertendum ꝙ triplex eſt
perfectio. Prima eſt gratia ⁊ cauſat eſſe gratuitũ. Scḋa eſt vir
tus ⁊ cauſat bonũ actum. Tertia eſt opus virtutis ⁊ cauſat me
ritum,virtutis:prima reficit aiam:ſcḋa potentiaz.⁊ tertia ipſos
3 actus. ¶ †[a] Gl. Bonõ.querit vnde dicatur bononia. Reſpõ
a det ꝙ dr̃ quaſi bona ſuper oĩa vel quaſi bonoꝝ notitia ⁊ nimis
4 amabilis:⁊ hoc potiſſime apparebat añꝙ eſſet deſtructa. †Sz
q̃rit deinde glo.an alteꝝ ſtudioꝝ de hic noiatis fuerit antiquius
altero ſm ordinẽ hic deſcriptũ. Reſpondet glo.ꝙ non quia ſtu
diũ Bononie fuit antiquius aliquib' hic denominatis añ ipm
vnde dicit ꝙ ordo hic poſitus proceſſit hic potius a gratifica-
tione ꝓuinciarum ꝙ ab ordine ſtudioꝝ.ptz q: ꝓmiſit ſtudiũ ro
mane curie qḋ ſolum habuit ortum a tẽpore Jnno.iiij.vt in de
cre.ſ.de priuile.in.vj. A quo aũt ſtudium bononie habuit pri-
b uilegium ⁊ quo tẽpore.glo.ponit quam no.[b] q: ab imperatore
Theodoſio iuniore anno dñi. M.cccxxiij. Ste.hic dicit ꝙ ſtu
dium bononie eſt in italia:⁊ ibi intelligo in italia philoſophoꝝ
genus habuit ortum a pythagora ⁊ floruerunt ibi magni phi-
loſophi. Virgilius. Tullius.⁊ imperatores ſtudio vacabãt. vt
5 Julius ceſar qui fuit optimus orator. †Quo aũt tempore cepe
rit florere ſtudium Pariſieñ.dicit hic Steph.ꝙ regnante Ka
rolo magno. Alquinus aũt fuit qui tranſtulit ſtudium de Ro-
ma Pariſius:fuerunt aũt quattuor fundatores.ſ.huius ſtudij
Pariſieñ. Rabanus. Alquinus. Claudius.⁊ Eſtorus. Quõ
aũt Franci a principio regnabant⁊ non habebant ſtudiũ litera
rum ⁊ erant in obliuione ꝓpter qḋ cultura deperierat:⁊ quõ in
ceperunt habere ſtudium literarum ponit hic Ste.ponẽdo hy
ſtoriam. Jtem quõ a principio erat caſtrũ ⁊ aliter vocabatur:⁊
quõ Julius Ceſar ampliauit quõ aũt fundauit. Etiã ponit ſub
dens autoritatem Boetij in libro de ſcolaſtica diſciplina vigen
tis in ciuitate Pariſius multas perſpeximus artes mendicare.
Jn quo aũt loco ſit ſtudium Oxonieñ.dicit ꝙ in Anglia.⁊ all.
dictum Alex.in libro de natura rerum vigentis iuxta vanama
inclyta vigent ſtudia ad vada in Anglia tẽpore ſuo ad partes
Hybernie tranſitura. ¶ Glo.hebraice.querit an debeat teneri
ſtudiũ in lingua greca. Reſpondet glo.ꝙ olim in originali erat
hebraice grece ⁊ arabice:⁊ ſm hoc dicendum eſſet ꝙ ſit veꝝ illa
litera fuit poſtea cancellata:habemus hodie literam q̃ dicit he-
braice arabice ⁊ caldee:hec aũt cancellatio facta fuit ꝓpter lite-
ram que hic premiſerat de linguis quibus vtuntur infideles ⁊
ſic non intendit de alijs dicere:greci olim erant infideles modo
aũt ſunt fideles ⁊ ſub obedientia eccleſie.de bap.lz.fa.qḋ not.de
ſum.tri.c.vno.in.vj.⁊ ideo de illa hic non voluit dicere verum:
lz olim greci eſſent fideles tñ hodie ſunt ſciſmatici nec recogno-
ſcunt caput Romane eccleſie:⁊ ideo forſan fuiſſet expedientior
lingua grecoꝝ ꝙ alioꝝ de quibus hic. An aũt iudei habeant in
vulgari aliam linguam a latinis:dicit ꝙ non:ſed ſolum habent
aliam literam.nam euanuit eorum lingua vulgaris vt reperit.
6 †Que aũt ſit litera arabica: dr̃ ꝙ litera ſarracenorum. Caldea
vero litera caldeoꝝ de qua.xxxvij.di.ſ.hinc etiam fertur:tamẽ
ſm gl.hec litera non habetur. La.vero hic dicit ꝙ tres ſunt lin
gue ſacre.ſ.hebraica greca ⁊ latina que totum orbem diuidunt.
Una aũt fuit lingua a principio oĩm nationum ⁊ fuit hebraica
ꝓut credebatur ⁊ probabiliter in patria erit vna. ¶ Glo.rectores
querit an hic includantur ſimplices beneficiati qui non ſunt re
ctores. Reſpondet ꝙ non.fa.in arg.decretalis nonne.de p̃ſum
ptio. Jdem Paul.qui querit per quos eligentur iſti magiſtri:
videtur ꝙ per illos qui habent prouidere in ſtipendijs de iure:
pa.nobis.ſ.e.c.j.⁊ ſ.vel p illos qui in ſtudijs iſtis eligũt alios
doctores ⁊ magiſtros vt ſic electio non cenſeatur iuris diuerſi.
arg.de deci.cum in tua.dicit Pau.ꝙ vtile fuiſſet prouidere de
electore iſtorum q: eoꝝ electio non debet ſpectare ad illos q con
ſuetudine vel ſtatuto eligunt alios in magiſtros vel doctores q:
conſuetudo vel ſtatutum non ſe extendit ad non exiſtentia tem-
pore ſtatuti promulgati.ſ.de reſcri.clemen.literas.ſicut nec pre
ſcriptio includit illa quibus non eſt facta preſcriptio.de reſcrip.
auditis. Jtem quia priuilegium in preiudicium tertij non exten

a ¶ Gl. Boñ. Adde glo.i de.j.in verſ.bono. de magi.

b ¶ Quia ab impatore theo doſio. Adḋ gl. in.ſ.hec autez tria.in ver.me-tropoli.in phe. ſtorum.]

ditur ad nõ conceſſa.de priuile.paſtoralis.propter hoc dicit poſ
ſe dici ꝙ eligi debent per illos qui habent prouidere de ſalario.
alle.ſ.e.c.pe. Et q: patronus preſentat in eccleſia quaz de nouo
creat ad hoc facit:q: qui ſentit onus ſentire debet ⁊ emolumen-
tum.vt in regula.qui ſentit.de reg.iur.in.vj. Jtem q: aduocati
eliguntur a re publica in qua habent ſalarium.ff.de mu.⁊ ho.
l.vt gradatim.ſ.ſed vt reprobari. ¶ Glo.volumus.querit qua
re hodie non ſeruatur hec conſtitutio. Reſpondet ꝙ non fuit
de executore prouiſum:⁊ ideo hec voluntas pape ſtetit in meris
finibus voluntatis ⁊ non habuit effectum.vnde Pau.alle.ff.de
ori.iur.l.ij.ſ.poſt ordinem.⁊ de elec.vbi periculum.ſ.preterea.
7 in.vj.⁊c. †Quot aũt ſunt lingue intellige vulgares dicit ꝙ.lxx.
alle.lxxvj.diſt.ſeptuaginta. Querit Guil.quid contineatur ap-
pellatione diuinoꝝ eloquioꝝ. Reſpondet ꝙ ſacra pagina q̃ dr̃
theologia a theos qḋ eſt deus ⁊ logos qḋ eſt ſermo quaſi diui-
nus ſermo ⁊ ſm hoc dicuntur tres virtutes theologice.ſ. fides
ſpes ⁊ charitas:q: ſolis verbis diuinis inſtitute ſũt.de bap.ma
8 iores. †Quid aũt ſit diuina ſcriptura dicit ꝙ eſt ſpeculuz ratio
nabile in quo aĩe ſue conditionis principiũ contemplatur ſm
Aug. Hec aũt ſacra pagina vt dicit Greg.oẽm ſcientiam ⁊ do
ctrinam tranſcendit ⁊ ad patriam vocat ⁊ a deſiderijs terrenis
ad celeſtia amplectenda cor legentis inuitat ⁊ rudibus ac nouel
lis humili ſermone blanditur. fa.xxxvij.di.ſed contra.vbi vidi
ter. Scḋo querit Guil.quare ſit neceſſaria iſta inſtructio de qua
hic. Reſpondet ꝙ aĩa intellectiua eſt ſicut tabula raſa ⁊ iḋ opor
tet i qualibet ſcĩa ꝙ anteꝙ quis ſit eruditus ſuperueniat inſtru
ctio:⁊ ideo ſaluator noſter primo fuit audiens ⁊ interrogans in
medio doctoꝝ.poſtea p̃dicare cepit.xxxvj.diſ.ecce.hoc inducit
contra quoſdaz qui ex ſui captioſitate credunt plus a ſeipſis ca
pere ꝙ a lectoribus:q: hoc eſt vanũ cum ſenſus audit' ſit aptior
ad ſcientiam tradendam ⁊ fundandam memoriam alijs ſenſi-
bus.alle.xliij.diſt.ſit rector. Tu alle.xvj.q.j.ſic viue.⁊.c.vt cleri-
catus.ibi dicit Hiero.multo tempore diſce que poſtmoduz do
ceas.nec ingrediaris abſqꝫ ductore viam quam nunꝙ ingreſ-
ſus es. Hec aũt inſtructio habebit efficaciam ex voto magiſtri:
licet in aliquibus qñqꝫ non ſequitur effectus:vt dicit zenzeli.fa-
cit qḋ no.de elec.fundamenta.in glo.in verbo ſancta.ad p̃dicta
9 facit qḋ no.Cy.in.l.j.ff.de ven.inſpi. ¶ †Ultimo querit matt.
nunquid ſcholares ſtudentes in doctrina linguaruz de qua hic
debeant habere fructus ſuoꝝ beneficioꝝ in abſentia.dicit ꝙ ho
ſtien.dicit ꝙ ſolum ſtudentes in theologia debent illos habere
Archi.idem intelligit de ſtudentibus in iure canonico p.c.qua
liter.de accu.hoc lz ſit equum:non tñ videtur verum cũ priuile-
10 gia non ſint extendenda. †Deinde querit quid ſi ſcholaris ha
bet vicarium in eccleſia ſua an teneatur dicere officium. Pet.et
Ab.qḋ nõ.per.c.preſbyter.de cele.miſ.vbi dr̃ ꝙ a ſit vel a ſchola
ribus officium compleatur. Archi.in hoc contra.nec ob.c.preſ
byter.q: loquitur de officio inchoato per p̃ſbyteꝝ:qui neceſſitate
detractus complere non poteſt ſed compleri non põt qḋ nõ eſt
inchoatum:ideo non hꝫ locum id in caſu propoſito:ad hoc q: ꝓ
pter officium datur beneficium.de reſcrip.c.ſi.in.vj.de cele.miſ.
c.j. ¶ No.bene hanc queſtionem q: non memini alibi legiſſe lz
videatur tacite tangi in cle.j.de cele.miſ.

1 ☞ Doctor non debet aſcendere ad gradum peritie cũ vani-
tate ⁊ expenſis vanis ⁊ ſuperfluis.
2 Et qḋ propter multitudinem expenſarum multi ſe retrahũt a
receptione doctoratus.
3 Doctorandus debet iurare archiep̃o vel alteri ad quem ſpectat
de non faciendo expenſas vltra quantitatem taxatam in tertu
niſi conditio perſone aliud expoſtulet.
4 Et quomodo puniatur admittens doctorandum ſine premiſſo
iuramento.
5 Doctor in quo differat a magiſtro.⁊ nume.6.
7 Doctoratus honor ſiue gradus an poſſit peti in quacunqꝫ ſciẽ
tia ſine peccato.
8 Et que requirantur in doctore:⁊ qui fruct' ſeu effectus habeã-
tur ex doctoratu:⁊ quibus priuilegijs gaudeat.⁊ nu.9.
10 Doctoratus inſignia ſiue principia que ſunt.
11 Doctorem conſtituere quis habeat.
12 Doctor an licite recipiat pecuniam pro examine ⁊ quid pro le-
ctura ſua.
13 Aduocatus poteſt licite ſalarium recipere.
14 Doctoratus magiſterij collatio ſi fiat per ſuſpenſum durãte ſu
ſpenſione an valeat.
15 Doctoratus collatio ad quem ſpectat durante ſuſpenſione.

CUm ſit nimis. Tres ſũt
partes principales:q: in prima ponitur exordiũ po
nens cauſaz conſtitutionis. Jn ſcḋa conſtitutio. Jn
tertia punitio tranſgreſſorum.ſecunda ibi.volentes.tertia ibi.
ſi quis.

1 ſi quis. ℂ † No. ex principio ꝙ nimis eſt abſonū ⁊ abſurdū ꝙ quis cū vanitate ⁊ imperitia aſcēdit ad gradū peritie literarū. Et no. cōtra ſcholares qui multas vanas expēſas tā in veſtib⁹ ꝙ̄ in cibis ⁊ potibus faciūt in repetitiōibus ⁊ principijs vanis ⁊ eorū cōuentibus. Et nota multos ſcholares ꝑpter tales expē-
ſas remanere grauatos debitis. ⁊ nihilomin⁹ vacuos ſcientia ⁊
2 bonis. ℂ † No. ꝙ propter multitudinē expēſarū multi ſe retra-
hūt a receptione doctorat⁹. Et no. ꝙ ſepe quis verecūdat non
3 facere expenſas quas alij faciūt licet vanas. ℂ † Not. ꝙ de iure doctorādus debet iurare archi. vel alteri ad quē ſpectat facere quē doctorem ꝙ nō expendet vltra quantitatē hic taxatā in ſolennitate doctorat⁹ vel magiſterij. Et no. ꝙ vltra nō debet expē-
di ſed min⁹ poteſt expēdi: ⁊ ad hoc debet efficaciter quilibet promouendus exhortari niſi qualitas cōditiōis perſone ipſius do-
4 ctorādi aliud ſuadeat. vt q: ſit nobilis conditiōis. ℂ † No. penā doctorātis vel magiſtrātis aliquē nō recepto prius dicto iuramēto. q: eſt ſuſpenſus p ſex mēſes a collatiōe cuiuſcūq; magiſterij vel doctorat⁹ nedū a collatiōe doctoratus illius ſciētie quā
5 cōtulit nō recepto iuramēto. facit de tēpo. or. vel nō eſt. ℂ † Gl. doctoratus vel magiſterij. querit que differētia ſit inter doctorē ⁊ magiſtrū. Reſpondet gl. ſcdm quoſdā doctores dicuntur qui habēt inſignia de iure canonico vel ciuili. Magiſter qui i theologia vel in artibus. ⁊ hoc dicit gl. procedere ſcdm vulgare italicorū facit. prohemiū hui⁹ libri. ⁊ ſ̄. e. c. pen. ⁊ e. ſi. Sed ſcdm vltramontanos eſt ſecus q: etiā in iure canonico vel ciuili dicun-
6 tur magiſtri. [a] Hec aūt nominatio magiſtri nemini debet eſſe moleſta. quia Chriſtus ſic vocatus fuit a diſcipulis ſuis. ⁊ ſic etiam acceptauit vt patet Jo. xiij. ⁊ xij. Unde aūt dicitur magiſter dicit glo. quaſi maior in ſtatione ſicut miniſter quaſi minor ibidē fa. ſ̄. ti. ij. c. j. §. ſane. dicitur etiā a monendo vel monſtrando. de quo per Hoſt. in ſum. e. ti. j. §. iij. tractat quid ſi docēāt ſeptem artes liberales. Ste. hic dicit. ꝙ ꝑdicti. aliquādo appellātur doctores. aliquādo magiſtri. alle. xxxvij. di. de quibuſdā. Item q: omnes poſſunt dici magiſtri quibus alicuius rei cura committit. ff. de ver. ſig. l. quibus aliquādo aūt appellant miniſtri. ſ. iuris vt in prohemio. ff. Guil. vero hic dicit ꝙ interdū vocātur anteceſſores in prohemio. ff. §. his igitur ⁊ ff. de arbi. l. qualem §. dicere iterdū profeſſores. C. ne ſi. pro pa. autē. habita. Interdū domini iuris vt in eadē autē. in ſi. Interdū preceptores. ff. de dam. infec. l. ſi edibus. Interdū ſacerdos. ff. de iuſti. ⁊ iur. l. j. Interdum iuriſperiti. C. de profeſ. qui in vrbe cōſtanti. l. j. li. xij. Interdū patres iuris. C. de exc. artificū. li. x. l. j. viij. q. j. i ſcripturis. ⁊ propter hoc etiā interdū doctor dicit̄ excelſior. C. de offi. diuer. in. l. j. Interdum doctores. interdū magiſtri vt ſuperius di-
7 ctum eſt. ℂ † Glo. honorē querit an aliquis poſſit petere honorē doctoratus in quacunq; ſcientia ſine peccato. Reſpondet ꝙ ſic ſi eſt dignus. alle. viij. q. j. in ſcripturis ver. ecce ego. ⁊ ſ̄. eo. ꝙ̄ ro. vbi idoneus ſine moleſtia docere poteſt. imperitus nō. Item hic aſſignat rationē quia talis id petēdo petit per illud ſibi dari opportunitatē cōmunicādi id qd habet qd eſt laudabile ⁊ ptinēs ad charitatē. Si vero ſit indign⁹ tūc talis peccat peccato pſumptiōis. alle. no. per Jo. xlviij. di. §. j. Idē Ste. dicēs ꝙ ſi examinator imperitū approbauit ꝙ punit̄. liiij. di. ſi ſeruus ſcienter. xxiiij. di. ſi quando per predicta patet ꝙ non ob. c. in ſcripturis. ⁊ c. ſignum. viij. q. j. ⁊ ſ̄. de elec. qualiter. ⁊ ſimiliter. c. ſicut. j. q. j. vbi dicitur turpe eſſe petere excellētiā dignitatis. ⁊ eccleſiaſtici. vij. noli querere ab homine ducatū nec a rege cathedram honoris quia debent intelligi ſecundū predictam diſtinctionē ſecūdum Ste. An autem iſte honor doctoratus ſit cū fructu ⁊ effectu ſeu cum vtilitate quidam ꝙ non: ſed eſt honor ſine effectu ⁊ adinſtar illius qui renūciauit epiſcopatui. de eo qui renun. epi-
8 ſcopatui. c. j. Zenz. dicit hoc nō eſſe verum. † Pro cuius euidentia dicit primo videndū eſſe quot requirantur in doctore. ſecūdo qui fructus ſeu effect⁹ habeantur ex doctoratu hoc eſt quibus priuilegijs gaudeat doctor. Ad primum dicit ꝙ requiruntur. viij. primo etas ad minus. xvij. annorum. ff. de poſtu. l. j.
b [b] Secundo ꝙ ad minus quinq; annis audiuerit iura. alle. in prohemio. ff. §. ſed quia verſicu. quibus. hoc intelligo quo ad iura ciuilia nā quo ad iura canonica requirūtur. vj. iuxta no. de elec. cū ex eo li. vj. ⁊ hoc de iure cōmuni. ſtatuta vero hodie aliter limitauit tēpora. Tertio requirit̄ ꝙ audiuerit in locis approbatis ⁊ non in particularib⁹. de cle. nō reſi. ex tue. Quarto ꝙ alios precedat in moribus. C. de profeſſo. ⁊ medi. l. magiſtros. lib. x. Quinto ꝙ habeat interpretandi ſubtilitatem. C. de profeſ. qui in vrbe conſtanti. l. j. li. xij. Sexto ꝙ ſit examinat⁹. vt in. d. l. magiſtros. qd dicit eſſe verū niſi euidentia ſcientie examinationē excludat. de iureiu. de. romani. §. nos itaq;. ⁊ ſic ſentit eum qui eſt eminentis ſcientie non examinandum contrarium ſeruatur tenet Joan. de arena in. l. nec. ff. de tut. ⁊ cura. datis ab his. Se-
ptimo requiritur ꝙ ſint ſaltem ſeptem doctores examinantes

C. de pfeſ. ⁊ medi. l. ſi quis. lib. x. ⁊ l. magiſtros Octauo requirit ꝙ illi periti deponant examinatū fore ſufficientem. C. de aduo. diuer. in. l. nemini. C. de prepo. ſacrorū ſcrinior. l. vnicuiq;. lib. xij. ⁊ tunc approbatur olim per decretum decurionū. vt. d. l. ma-
9 giſtros. † Ad ſecundū vero quibus priuilegijs gaudeat doctor ⁊ ſic quis ſit effectus ⁊ fructus honoris dicit ꝙ multiplex eſt fructus. quia doctor taliter creat⁹ gaudet multis. Primo quia ab
c omnibus muneribus exemptus vt. d. l. medicos. [c] Secūdo quia ad iudicium inuitus perſonaliter trahi vel exhiberi non poteſt in caſu vbi alias traheretur. vt. d. l. medicos. Tertio quia habet iuriſdictionem inter ſcholares ſaltem non clericos. vt in autē. habita ꝑ ca. ſic. in prohemio. ff. in fin. Quarto ꝙ cum per preſides eis ſcribitur non fratres ſed patres appellātur. C. de offi. diuer. in. l. ij. Quinto quia ingredienti curiā principis nō debet denegari ingreſſus. ſ; admitti etiā ad ſecreta iudicij. C. de off. diuer. in. l. ſi. Sexto quia ei⁹ ſolius teſtimonio creditur ſuper peritia diſcipuli. C. de aduo. diuer. in. l. nemini. ⁊ etiā ſuper vita. xij. q. j. c. j. Septimo q: vehiculo pōt vti in vrbe in qua eſt imperator. C. de ho. vehi. l. j. li. xj. Octauo notetis illud quia ex quo per. xx. annos legerit equiparatur duci. ⁊ comiti. C. de comi. ⁊ archi. l. j. C. de profe. qui in vrbe cōſtant. l. j. li. xij. Nono quia contra iudices
10 notios exercētes ſūt executores in ꝓhemio. ff. §. penul. ℂ † Gl. principia ⁊ ſequēs querere voluerit que ſit differentia inter inſignia ⁊ principia. Reſpondet quo ad propoſitum nulla q: ea que apud italicos appellantur inſignia apud vltra montanos appellantur principia. ⁊ hoc inducit litera dū dicit ꝙ pleriq; eorum qui in quauis ſcientia ⁊ cetera cū ſua ⁊c. Nos aūt appellamus principia quādo aliquis pricipiat aliquē librū. ℂ Querit deinde glo. que ſunt iſta inſignia doctoratus. Reſpondet ꝙ cathedra ⁊ birretū apud aliquos. apud alios eſt annulus ⁊ oſculum. guil. vero hic dicit ꝙ inſignia doctoratus conſiſtūt primo
d in aſſignatiōe cathedre. de qua. xl. di. multi. [d] Secundo in traditione libri. de quo. xvj. di. habeo. Tertio in ſubtractione annuli de quo. xxx. q. v. mulierem. xxxvj. di. in. §. ecce. Quarto in traditione birreti. de quo. xxx. di. ſi qui virorū. Quinto in aſſignatione oſculi de quo de conſe. di. ij. pacem. ⁊ hoc ſeruatur cathedrā tamen aſſignat Arc. vel alius habens facere quem doctorē. ce-
11 tera inſignia tradit doctor preſentās vt docet experiētia. † Quis autem habeat quem cōſtituere doctorē. dicit Matt. ꝙ Bononie arch. Pariſius cācellarius. ⁊ ita etiā hic licet ſit epiſcop⁹ alibi magiſter ſcholarium. ℂ Glo. excedunt. notanda eſt quomodo interdum imperfectionem ſciētie ſupplet perfectio expenſarū. ⁊ alle. ſimile de renun. niſi. §. pro defectu. qd procedit de facto vt hic patet. ℂ Gl. granati. idē Guil. all. x. q. ij. hoc ius. ℂ Gl. argentorū querit quātū vz iſta quātitas triū milium turonē. ſeu argētorum de moneta bonon. Reſpondet ꝙ quingenta libras ponēdo vnū turoſ. pro duobus venetis vel pro. xl. boſ. prout cōſueuerūt valere. per hoc patet ꝙ ſi aliquis recipiat doctoratum vel magiſtratum in loco in quo nō eſt vſus huiuſmodi monete turonēſ. quātū debebit expēdere quia recurrendū eſt ad eſtimationē huius monete. de cen. olim. ⁊ c. cū canonicis. ſecūdū Zen. qd dicit eſſe verū niſi attenta regionis facultate ⁊ fertilitate fieri debeat minor taxatio quia tūc eſt minus taxāda. Sed nūquid poterit taxari maior ſumma propter cariſtiā regionis. dic ꝙ non maxime attēta cauſa vanitatis. Sed quid ſi filius regis francie vel alicuius baronis in quo ceſſant cauſe hic expreſſe velit doctorari nūquid ſeruabitur hec conſtitutio. dicit Zenz. ꝙ ſic. q: hec cōſtitutio eſt generalis ⁊ ſic ſcripta. facit. vj. q. iij. ſcriptum eſt in lege. Sed qd ſi doctorādus velit alios ſub ſe doctorare ad pompā ſuā an procedat hec cōſtitutio dicit ꝙ ſic propter cauſas hic expreſſas. quod intelligit procedere quo ad expēſas per eū faciēdas ſecus ſi alius velit expendere. ℂ Glo. doctoratū. querit an hic ſub expenſis doctoratus includat etiā expenſam examinis priuati ita ꝙ inter examen ⁊ cōuentum nō debet excedere ſummā hic taxatā an vero ſolum loquatur de expenſa conuent⁹ nō computata expenſa examinis. Reſpōdet gl. ꝙ hic nō includat expenſam examinis priuati. Idē Pan. quia illa eſt expenſa ſeparata a doctoratu dicens ꝙ in numero expenſarum ſolum hic taxantur expenſe que fiunt cauſa ſolēnitatis doctoratus in cibarijs ⁊ veſtibus ſuis ⁊ doctorum ſuorum ⁊ bidellorū. ⁊ in eo qd datur archi. ⁊ doctoribus collegij: non autem computantur expenſe librorum vel alia neceſſaria pro preparatione domus ⁊ ſi-
12 milia per predicta patet ſecundum Pan. ꝙ licite recipit † Doctor pecuniā pro examine ⁊ eſt ratio quia datur pro labore ſuo qd patet quia datur ſiue approbatur ſiue reprobatur ſubiectus examini ſecundum Pan. Sed querit hic guil. an licite recipiat hoc doctor ſalarium pro lectura ſua. videtur ꝙ non immo peccat cum ſcientia nō poſſit precio nūmario computari. ff. de var. ⁊ extraor. cog. l. j. Jo. dicit ꝙ pōt recipere ſi facultates non ſuperant. alias ſecus. Bar. hic. indiſtincte ꝙ pōt. vt no. iij. di. de

a ℂ Hec autem noiatio. Adde q̃ dicit feli. in. c. j. in. ij. col. ad fi. ⁊ princi. ſeq. de magi.

b ℂ Scdo ꝙ ad min⁹. Addē bar. i. l. petitiones. C. d aduo. diuerſi. iudi. ⁊ bar. ⁊ ang. i. d. l. magiſtros. C. de profeſ. ⁊ medi. lib. x.

c ℂ Secundo q: ad iudicium Addē. d. bapti. de ſancto ſeuo-ri. in ſuo elegāti tractat. de debi. fugi. in. v. q. pricipali. in. ij. col. ad ſi. ⁊ pri. ſeq. ⁊ de pluribus priuilegijs doctorū. vide alexan. in addi. bar. in. l. j. C. de digni. li. xij. ⁊ felyn. in rubrica extra de magi. in pe. col. ad. finē ⁊ col. fina.

d ℂ Secūdo i traditione libri q̄re āt doctorādo tradat̄ liber declarat bal. in prohe. decre. quare imponatur annul⁹. d. ab. ⁊ bal. i. c. ex ore. de his q̃ fi. a ma. par. ca. ⁊ bal. in. c. j. quid ſit inueſti. i vſi. feu. quare det birretū d̄clarat nicol. de neap. in lec. bar. in. l. athlete in pri. ff. de excu. tu.

quibuſdam. Hoſt.in ſum. huius ti.§.vtrũ dicit ꝙ ſi gratis offe
ratur poteſt recipere ſed nõ põt exigere quia multa gratis obla
ta recipiunt licite que nõ exigunt.de ſimo.c.ſi queſtiones.xviii.
13 d.c.de eulogiis.de †Aduocato autẽ tenet ꝙ licite põt recipere
ſalariũ alle.xiiii.q.v.nõ ſane. Guil.hic dicit ꝙ poteſt dici ꝙ ſi de
bonis eccleſie honorifice poteſt viuere ꝙ nihil exigere debet ſed
gratis oblata recipere põt.alias ſi non poteſt honorifice viuere
poteſt etiã petere.§.c.prox.in fi. ... co.ti. pe.c. Quia quicquid
dicat̃ ſeruatur de facto opi. Bar.hic.quia idiſtincte datur ſala
rium illis qui eligũtur per habentes poteſtatem eligendi.aliis
autẽ nõ vt docet experientia. ¶ Glo.pontificali.oppo.de.ca.q̃
periculoſum.de ſen.excom.⁊ de elec.ſi cõpromiſſarius.§.huiuſ
modi in.vi.vbi epiſcopus nõ incurrit ſententiã ſuſpẽſionis.ſol
uit hic ideo quia ſic eſt expreſſum ibi in dubio. ¶ Not.bene ꝙ
ampliat illas decre.etiã ad omne genus ſuſpẽſionis nedũ ab of
ficio vel beneficio. ¶ Gl.pe. querit ad litere declarationẽ quid
ſi pendẽte primo ſemeſtri in quo quis eſt ſuſpẽſus per hãc cle.
iterato violet hãc diſpoſitionem huius cle.an ſtatim currat ſe
cundum ſemeſtre. An vero tunc demũ cũ finitũ fuerit primum
ſemeſtre.⁊ ſic an fiat duplicatio ſemeſtris Glo.reſpondet qđ cõi
ter tenet̃ ꝙ non fiat duplicatio totius temporis ſed potius ſta
tim poſt ſcđaz trãſgreſſionẽ incipiet ſcđm ſemeſtre.alle.l.ita vul
neratus.ff.ad.l. aquil. ⁊.ff.ad turpil.l.in ſenat⁹.in fi.⁊.ff.ad car
bonianũ.l.carbonianũ.§.fi.⁊.l.ſeq. facit.§.de priui.cap.i.ver.ſi
qui vero.de quo per Jo.an.in decre.cũ in cunctis.in fi.de elec.
⁊ per Bar.in.d.l.in ſenat⁹. Jdẽ tenet hic Pau.⁊ Ste. Juxta
14 predicta querit̃ an valeat †collatio doctorat⁹ magiſterii ſi fiat
per ſuſpenſum durante ſuſpenſione. Dicit pro ſolutiõe queſtio
nis aduertendũ ꝙ per collationẽ magiſterii.vel doctoratus nul
lus imprimit̃ character.⁊ ſimiliter nõ dat̃ illud officiũ ptãtis cõ
ferẽdi doctoratũ ex eo ꝙ quis habeat impſſuz characterẽ ſꝫ po
tius ex poteſtate officii. cũ hec collatio ſit quedã auctorizatio ⁊
declaratio qua declarat aliquẽ dignũ ad offĩ doctrine ⁊ aucto
ritatẽ vt doceat. Per hoc cõcludit glo.ꝙ ſi ſuſpẽſio erat occulta
cũ tunc duret auctoritas ⁊ poteſtas ꝑdicta tenebit collatio nec
erit neceſſe iterari.ſecus ſi fuiſſet publica.quia tũc cũ careat po
teſtate nõ tenebit collatio.alle.qđ habetur in ſimili de iudice ex
cõicato. de re iudi.ad probãdũ. fa.qđ no.per Jnn.de hereti. ſi
aduerſus ⁊ p guil.in ſpec.de inſtru.edi.§.reſtat quid ſi tabellio.
Jdẽ Pau.⁊ allegat.ad primũ de dolo ⁊ cõtu. vitas.⁊ de cõceſ.
ꝑben.q̃ diuerſitatem. ¶ Ad ſcđm alle.de cõſue.cũ dilectus.⁊ de
elec.cũ inter.cũ gl.etiã cõcor. Ste. Glo. vltima q̃rit an celebrãs
durante hac ſuſpẽſione ſeu violãs illã incurrat irregularitatẽ di
cit ꝙ nõ.quia hec nõ eſt ſuſpẽſio que concernat officiũ eccleſiaſti
cũ ſeu diuinũ.ſed aliud temporale.facit de ſen.excõ.is qui in.vi.
5 ⁊ qđ no.per. Jo.an.⁊ Jnno.de exceſ.prela.c.ſi. † Jdem guil.⁊
zenze. Juxta predicta querit gl.ad quem ſpectat poteſtas cõfe
rendi doctoratũ durante ſuſpenſiõe ſcđm formã huius cle. Re
ſpondet gl.ꝙ hoc debuiſſet declarari ꝓut factũ fuit in ti.de ſta.
mo.cle.i.in ver.abbate. Quid igit̃ dicendũ ex quo hoc nõ decla
rat̃. Dicit gl. aduertendũ ꝙ aliqui habẽt poteſtatẽ cõferẽdi do
ctoratũ vel magiſteriũ ex auctoritate apoſtolica vt eſt videre in
archi.bonoñ.⁊ etiã in epõ cũ cãcellariis ſtudii pariſiẽ.⁊ etiã fer
rarie. Alii vo hñt de cõſuetudie vt erat videre in ſtudio padua
no. Alii vero de iure cõmuni. Nã dicit Hoſtiẽ.in ſum.eo.tit.§.
pen.in prin.ꝙ de iure cõmuni vbi aliud nõ apparet epiſcopus
cũ capitulo habet hãc poteſtatẽ.alle.§.e.q̃ nõnulli.v. verũ qui
tñ parũ facit.maxime põderata decre.ĩi.e.ti.⁊ ei⁹ ſuperſcriptio
ne vbi ptꝫ ꝙ loquit̃ de epõ ⁊ tamẽ dicit ꝙ habet inſtituere ma
giſtros ſi alii ſunt negligentes. Jtẽ ibi loquit̃ de iã doctoratis ⁊
magiſtris eligẽdis ad officiũ legẽdi.tamẽ de iure cõmuni ad or
dinẽ decurionũ videt̃ ſpectare.vt in.l.magiſtros.C.de profeſ.⁊
medi.li.x.hoc ꝓſuppoſito ad queſtionẽ ꝓpoſitã.dicit gl.ꝙ i ſtu
dio bonoñ.cũ arch.habeat hãc poteſtatẽ ex priuilegio apoſtoli
co cõceſſo ab honorio.iii.ꝙ durãte hac ſuſpẽſiõe deuolueṫ pote
ſtas ad papã.ar.de cõceſ.ꝑben.q̃ diuerſitatẽ.⁊ hoc de iure com
muni nõ apparẽte alio.verũ.q̃ ex priuilegio apl̃ico mortuo vel
abſẽte archieps ⁊ capitulũ ꝗ exercere habẽt officiũ archi.ſuſpẽ
ſo.archi.deuolueṫ ptãs ad epm ⁊ capitulũ.vbi aũt de cõſuetudi
ne vel de iure archi.vel ali⁹ hẽt hãc poteſtatẽ tũc eo ſuſpẽſo de
uolueṫ ptãs ad ſuperiorẽ qui habet ſupplere defectũ inferioris
fa.§.eo.ti.c.ii.primo reſpõſo. Jdẽ Pau.zẽze.⁊ Mat. Ultimo
querit glo.quid.ſi officialis archi.ſeu eius vicarius facit contra
hanc cle. Reſpondet glo.q̃ ipſe erit ſuſpenſus ⁊ non dominus
ſu⁹ hoc eſt archi.niſi ratum habuiſſet.alle.de elec.ſi compromiſ
ſarius.§.porro.in.vi. Jdem Pau.qui dicit ſecus eſſe ecõuerſo
quia ſuſpenſio archi. intelligitur ſuſpenſus vicarius.de offi.vi
ca.romana.in.ſi.vi.

a ¶ Detrahi honori fidei xpiane. Adde facere ho.tex.l.l.manicheos. C. de heretici.

¶ De iudeis ⁊ ſarracenis. Rubrica.

1 Sarraceni poſſunt licite habitare cũ chriſtianis mixtim ſeorſum in eadem ciuitate.
2 Mahometus per ſarracenos adoratur.
3 Sarraceni an ſint tolerandi ſi ritus ſuos occulte faciant.
4 Sarraceni an licite poſſint in terris chriſtianorum vti eodẽ habitu quo chriſtiani.
5 Sarracenorum ſacerdotes quo nomine vocentur ⁊ quem ordinem ſeruent ſarraceni in ſuis ſacerdotibus ſeu meſquitis.
6 Sarraceni quomodo vocent ſuas eccleſias ⁊ an mulieres eorũ intrent ſuas eccleſias ⁊ de ritu eorum.
7 Mahometus quis fuerit ⁊ vbi fuerit nutritus ⁊ inſtructus ⁊ de eius vita ⁊ morte.
8 Sarraceni vnde dicantur.
9 Judei dicuntur a tribu iuda que fuit ceteris honorabilior.
10 Terrarum ſuarum appellatione quid comprehendatur.
11 Judeorum pueros auferre ⁊ ipſos baptizare inuitis parentib⁹ an poſſint principes.
12 Sacerdotium fuit primo datum iudeis.
13 Diſputare contra ſarracenos.
14 Auxilium ſarracenorum inuocare an licitum ſit chriſtianis ad ſui defenſionem.
15 Judeos ⁊ alios infideles expellere de ciuitatibus ⁊ eorum bonis priuare an ſit licitum.

D Edit. Due ſunt par
tes principales quia in prima parte po
nit duplicem ſarracenorum exceſſum in
ſecunda illos corrigi precipit. Secunda
ibi.cum autem. ⁊ ibi ad locũ qui dicitur
mecha ſecundũ gl. ¶ No. reſecandũ id
qđ tendit in opprobriũ fidei chriſtiane ⁊
1 in offenſam diuini nominis. ¶ † Not.li
citũ eſſe ſarracenos habitare cum xpianis mixtim ⁊ ſeorſum
hoc eſt in eadẽ parte ciuitatis ⁊ in diuerſa ⁊ hoc dicit̃ eſſe in hi
2 ſpania ⁊ in aragonia. vt hic gl.dicit. ¶ † No.machometũ p ſar
racenos adorari. ¶ No.ꝙ ex honore qui impendit̃ videntibus
chriſtianis in ciuitate chriſtianorũ machometo vel alteri vt ſan
a cto eiuſdẽ [a] detrahi honori fidei chriſtiane. ¶ † No.ꝙ pricipes
3 chriſtiani nõ debẽt pati in ſuis terris inuocari publice nomen
machometi vel adorari aliquẽ ſarracenũ vt ſanctũ per ſarrace
nos tantũ. ¶ No.tales puniẽdos ſi cõtrafecerint. ¶ Op.zenz.
ꝙ iſti debẽt in ſuis ritibus tolerari. Ut̃ op.de.c.cõſuluit.⁊.c.iu
dei.§.e. Rñdet ꝙ ibi loquit̃ i iudeis qui colũt deũ veruz.hic in
ſarracenis qui colunt hominẽ ſceleratũ perfidũ machometuꝫ.
Jdẽ Mat.ſed an iſti tolerandi ſint ſi occulte faciũt ſuos ritus.
dicit zenze.ꝙ non.quia hec ſecta nullo iure eſt approbata. nec
ob.iſte tex.cũ dicit publice cõſiliunt ⁊ cetera a ſenſu cõtrario.q̃
vacat hic argumentũ a ſenſu cõtrario ſcđm eũ.alle.ſimile.C.de
4 epi.⁊ cle.conuenticulã ⁊c. ¶ † Gl.ſarraceni.querit an ſarracenis
ſit licitũ in terris xpianorũ vti eodẽ habitu quo xpiani. rñdet ꝙ
nõ per decre.in nõnullis.§.eo. ¶ Glo.zabula.op.ꝙ ſacerdotes
ſarracenorũ nõ vocant̃ zabula ſed faqui vel albages prout habe
tur ab his qui fuerũt apud ſarracenos. ¶ Gl.fatetur ꝙ hic er
ratũ eſt in nõe prout habuit a quodã dño Jo.theſaurario qui
fuit captiu⁹ ſarracenorũ per quadriẽniũ.nã vt ipſe dicebat oliꝫ
erant duo genera ſacerdotũ ipſoruꝫ.vnũ gen⁹ eſt qđ appellant̃
faqui in ſingulari numero.faquia in plurali.⁊ iſti ſunt vxorati
⁊ manẽt in meſquitis hoc eſt in templis eorũ.ſcđꝫ genus eſt qđ
appellãtur albages ⁊ iſti ſacerdotes de iſto genere communiter
non ſunt vxorati ⁊ relinquunt mũdum.⁊ ſic ſunt diuerſi a ſacer
dotib⁹ de primo genere in habitu ⁊ in aliis ſicut religioſi apud
nos a clericis ſecularibus.⁊ iſti ſemel accedunt ad ſepulturã ma
5 chometi. † Quẽ aũt ritum ſeruant ſarraceni in eiſdẽ meſquitis.
reſpondet gl.ꝙ q̃libet meſquita habet vnũ ſacerdotẽ de primis
ſeu de primo genere. Jtẽ habet vnũ miniſtrũ qui vocatur moer
den.qđ ſonat idẽ qđ preco.⁊ iſte ſupplet officiũ campanarũ qui
bus nolũt vti ſarraceni q̃ primo fuerũt inuente a xpianis licet il
las multũ laudẽt. Quale aũt ſit officiũ dicti ꝑconis dicit ꝙ offi
ciũ eius eſt ꝙ in horis de quibus infra patebit aſcendit turrim
meſquite quadratã in qualibet ſui parte ⁊ habet magnam fene
ſtrã in q̃libet pte ⁊ q̃libet iſtarũ feneſtrarũ obturatis pri⁹ auribꝰ
cũ digitis vt ſic vox forti⁹ reſonet clamat in ſua lingua verba ſo
nãtia nil aliud poſſe niſi deus ⁊ machometus eius nuncius ve
nite ad orationẽꝫ faciendã in releuatione peccatorũ.poſtea etiã
ſumit quedã alia verba.ſ.lagab.ille baſſa que importãt ꝙ nõ eſt
alius victor niſi deus ⁊ omnes milites ſarraceni portãt in eorũ
ſcutis. Deinde ſummittit deus eſt omnipotẽs. Jn quibus autẽ
horis hoc facit dictus preco.dicit glo.ꝙ in quinq; horis ⁊ que
ſint ille ⁊ quo nõe etiã vocentur ⁊ qualiter orent gl. enumerat ⁊
dicit ex quo patet cũ erroris hui⁹ nõis in tex. poſiti.vide glo.⁊ ſ

6 iacet. ¶ † Gl. meſquitis. q̄rit quid appellatur hoc meſquitum
Reſpondet ꝙ id qḋ nos vocam⁹ baſilicas vel eccleſias ſarrace-
a ni vocāt meſquitas.[a] iudei ſinagogas. ī. e. iudei. ⁊. c. conſuluit.
Idē hic pa. dicens ꝙ hic alludit vulgare ſarracenorum. ¶ Gl.
cōueniūt. querit an femine ſarracenorum cōueniūt ad meſqui-
tas. dicit ꝙ nō prout audiuit. immoueri cū intrāt. intrāt nudis
i. diſcalciatis ⁊ lotis pedibus ⁊ cum certa deuotiōe. Idē Guil.
dicens ꝙ intrāt etiā manibus lotis ⁊ pudibūdis ⁊ oībus alijs
7 mēbris. ¶ † Glo. machometū. querit quis fuit iſte machome-
tus. reſpondet ꝙ prout legit in ſcholaſtica hiſtoria. machome-
tus fuit nutrit⁹ a quodā clerico nobili romano qui tēpore Bo
nifacij quarti quedā petita impetrare nō potuit propter quod
apoſtatauit a fide ⁊ nutriuit illū cum quadā columba alba que
recipiebat grana de aure illius ⁊ in tantū fuit ſic erudita ꝙ quā
do machomet⁹ volebat dicta colūba ponebat i publico roſtrū
ad aurē machometi. ⁊ ſic dicebat ꝙ ſpiritusſanctus eū alloque
bat. ⁊ eum inſtruebat. vnde ipſe poſtea legem dedit ſarracenis
quā habent. Et hec pleni⁹ habent in hiſtoria ſcholaſtica. Guil.
hic dicit ꝙ iſte machometus fuit in arabia inſtructus per quē
dā monachū nomine Sergiū qui fuit expulſus ab alijs mona-
chis propter hereſim Sergij ⁊ de cōſilio dicti monachi dedit le
gem ſarracenis mixtā ex lege veteri ⁊ noua. diē veneris celebrāt
feſtum ſicut nos die dominica ex eo qꝛ aſſerunt venerē deū pla-
netarum. Itē qḋ aſſerunt ꝙ anteꝙ crearet celū ⁊ terra nomen
macho. erat in conſpectu dei ⁊ ſi macho. non fuiſſet futurus ce-
lū ⁊ terra nō fuiſſet creata ſcḋm gl. Qualis aūt ſit ſepultura ma
chome. dicit Paul. ꝙ ipſe ſepultus eſt in ſepultura que ſtat in
arce virtute calamite quia videri nō pōt. ⁊ quando quis fecerit
longā penitētiā vidit per quoddam foramē. ⁊ poſtea fecit ſibi
oculos eijci. quaſi nō ſit decens vt poſtea alia videat prout hec
habentur plene in hiſtoria machometi ⁊c. ¶ Glo. ſarracenuꝫ.
querit quis fuit iſte ſarracenus qui veneratur vt ſanctus. reſpon-
det ꝙ tenetur cōmuniter ꝙ ſit mach. de quo premiſit vel dic ꝙ
forte alius de quo neſcimus. ¶ Glo. principibus. querit quare
b [b] ad principes ſeculares ſpectat coercere iſtos ſarracenos. Re-
ſpondet ꝙ tales non ſunt creature eccleſie. ⁊ ideo illos non coer
cet eccleſia. de diuor. gaudemus. Idē Guil. dicens ꝙ in ſacrile-
gijs ⁊ alijs ſui natura ſpectātibus ad foruꝫ eccleſiaſticū iudices
ſeculares exercent iuriſditionē ſuaꝫ ratione qualitatis. alle. ī. c.
poſtulaſti. nā iſti tales nec quo ad corpus nec quo ad animam
ſubſunt eccleſie. qꝛ non ſunt baptizati. ideo de eis nil ad eccleſiā
qꝛ foris. ſunt. vt. d. c. gaudemus. per hoc nō ob. c. epi. xxvi. q. v.
vbi videt dici ꝙ talia ſpectant ad iudiciū eccleſie etiā cōtra lai-
cos. quia ibi loquitur de chriſtianis delinquentibus in talibus
ſecus in infidelibus ſcḋm Guil. fatet tū ꝙ in illis eccleſia poſſet
ſupplere negligētiā iudiciū ſeculariū ſidirecte puniēdo ipſos in-
8 fideles de vſuris. q̄d facit de. ſ. ī. de teſti. † Querit Guil. vnde
dicunt ſarraceni. dicit ꝙ a ſarra vxore Abrahe. ⁊ dicūtur exiſ-
ſe de Agar ancilla. ⁊ ſic deberēt potius vocari agareni ab agar
9 ancilla a qua deſcenderūt. † Iudei aūt dicunt a tribu iuda que
c fuit pre ceteris honorabilior[c] ⁊ ſeruant iudei vet⁹ teſtamētuꝫ ⁊
nō nouū. ſarraceni vero neutrū. quidā tamē ſunt qui recipiunt
quinꝙ libros. Moyſi vt. no. ī. e. ti. ⁊ ſi iudeos. ⁊ ſuper rubrica
10 dic vt ibi. † Scḋo querit ſc. ad declarationē litere ibi de terris
ſuis quid cōprehendat appellatione terrarū. ſuaruꝫ. Reſpōdet
ꝙ cōprehendit terras pricipū ſeculariū ſiue ſint ſue ratione iu-
riſditiōis ſiue ratione ſuperioritatis. alle. in ſimili quod habet.
de poſtu. prela. c. j. ⁊ de coha. cleri. ⁊ mu. c. j. all. ad hoc qꝛ attento
cōmuni vſu loquēdi taliter dicitur terra alicu⁹ talis autē vſus
debet attēdi. ff. de verbo. ſigni. l. vt alfen⁹. ⁊. l. auunculus. ⁊. l. pu-
11 pillus. §. territoriū. ⁊. l. verbuꝫ ptinere. † Tertio q̄rit hic Ste.
nūquid principes ſeculares poſſent auferre pueros iudeoruꝫ ⁊
ipſos baptizare inuitis parentibus. Io. tenet ꝙ nō qꝛ ſic in bre
ui nullus foret iudeus ⁊ ſic nō poſſet ſaluari illa pphetia q̄ dicit
ꝙ reliquie iſrael ſalue fient ita no. Ioā. xxviij. q. j. iudeorū. Alij
dicūt cōtrariū qꝛ iudei ⁊ ſarraceni ſunt veri chriſtianorū ſerui.
gene. ix. Maledictus cham: canaā ſit ſeruus fratrū ſuorū. xxiij.
q. iij. diſpar. ī. e. ti. ⁊ ſi iudeos ergo illi quorū ſerui ſunt ſicut poſ
ſent illos vēdere inuitis parentibus ⁊ ſic baptizari inuitis parē
tibus. qꝛ non habent poteſtatem in eos. xxiij. q. ij. c. vnico. ⁊ in
hoc merent ſcḋm eos dūtamen hoc faciāt animo cōpellēdi pa-
tres eorū ad fidē. Non ob. pallc. prophetia. qꝛ multi ſunt iudei
qui nō degunt ſub principibus chriſtianis in quib⁹ ſaluari pōt
12 illa pphetia. ⁊ ſic nō ob. ⁊c. † Ultimo q̄rit Mat. hic cui primo
fuit datū ſacerdotiū. Reſpondet ꝙ iudeis ⁊ poſtea nobis de cō
ſti. trāſlato. ⁊ ideo improprie hic dicunt ſacerdotes ſarracenorū
⁊ intelligas p̄dicta de ſacerdotio leuitico ⁊ ſic ceſſat obiectio de
Melchiſedech qui fuit naturalis ſacerdos ſummi dei qui ob-
tulit panē ⁊ vinū abrahe poſt debellationē quinꝙ regū qui tu-
lerūt ſpolia ⁊ Loth ⁊ vxorē ei⁹. qḋ factū fuit in figura ſacramē-
13 ti corporis ⁊ ſanguinis chriſti qḋ quottidie offert i altari. † An
14 ſit licitum contra ſarracenos † diſputare. vide Oldr. in opere
ſuo conſilio. xxiiij. alias. lxxij. an ſit licitum chriſtianis pro ſui de
fenſione inuocare brachium ⁊ auxiliuꝫ infidelium. Oldra. cōſi.
15 xxiij. alias. lxxij. † An ſit licitum expellere iudeos ⁊ alios infide-
les de ciuitatibus ⁊ eorum bonis priuare. vide Oldra. in conſi.
cxj. alias. lxxxvij.

¶ De hereticis. Rubrica.

1 Inquiſitoris officium ⁊ heretice prauitatis per quos de-
beat exerceri.
2 Carcer quādoꝙ magis eſt ad penam ꝙ̄ ad cuſtodiam ⁊ qualis
debeat eſſe carcer deputatus ad carcerandos hereticos.
3 Carcer hereticorum debet eſſe cōmunis epiſcopo ⁊ inquiſitori
4 Inquiſitor procedens cōtra cōſciētiā cōtra aliquē ex odio gr̄a
vel timore vel pretextu commodi temporalis incurrit ſententiā
ſuſpenſionis ab officio per triēniū ſi eſt epiſcopus vel ſuperior.
5 Capere ⁊ arreſtare differunt.
6 Inquiſitor an ⁊ quādo poſſit torquere teſtes pro veritate eruē
da ⁊ an poſſit indicere ieiunia hereticis ⁊ an poſſit ſine epiſco-
po tradere ipſos duro carceri magis ad cuſtodiaꝫ ꝙ̄ ad penā.
7 Carcer quandoꝙ deputatur ad cuſtodiam quandoꝙ ad penā
⁊ numero. 2.
8 Confeſſio facta extra iudicium preiudicat.
9 Viſitare an poſſit capitulum ſede vacante ⁊ conſequenter debe
at procurari.
10 Par an habeat iuriſditionem in parem. ⁊ an poſſit requirere
parem.
13 Facta non poſſunt fieri infecta.
14 Conſenſus vbi requiritur non refert an ante vel poſt interue-
niat: ſecus vbi requiritur autoritas.
15 Inquiſitor ⁊ epiſcopus an poſſint concordare in vno cuſtode
tantum ita ꝙ ſit vnus ⁊ non duo.
16 Iuramentum an caſu quo preſtandum eſt corporaliter an ſuffi
ciat iurare preſentibus euangelijs an vero requirat tactura.
17 Religioſus vel exiſtēs in ſacris an poſſit eē notarius ad officiū
notariatus inquiſitionis.
18 Hereticus omnino occultus an ſit excommunicatus.
19 Inquiſitor an poſſit dare ſubſtitutum.
20 Suſpectus de hereſi contra quem probatum eſt de hereſi per
vnum teſtem an poſſit torqueri.
21 Teſtis accuſatus de falſo ⁊ examinatus a notario ſi dicit aliter
fuiſſe ſcriptum ꝙ̄ dictum vel econtra an ſit ei credendum.
23 Heretici reuerſi bona an debeant confiſcari.

Multorum querela:

Diuiditur in ſex partes pricipales. quia
primo ponit cōſtitutionis cauſam. ſecun
do ponit cōſtitutionē tertio prouidet cir
ca muros ſeu carceres hereticoruꝫ ipſos
dans cuſtodes ⁊ cuſtodum miniſtros.
quarto ponit iuramentum cuſtodum:
miniſtrorum ſuorū notariorū ⁊ aliorum
officialium. quinto ponit ipſos inquiſitores ⁊ ipſorum ſubſtitu
tos qui delinquant in officio faciendo vel omittendo. ſexto cō-
firmat antiqua iura huic cōſtitutioni nō cōtraria. ſecūda ibi p-
pter qḋ tertia ibi. ſane. quarta ibi porro. quinta ibi. verū qꝛ. ſex
ta ibi alia. Secūda. in. v. qꝛ primo ponit cōſtitutionē de officio
inquiſitoris exercēdo per dioceſanos ⁊ inquiſitores. ſecūdo po
nit. v. que alter pōt ſine altero. tertio pōit tria que null⁹ pōt ſine
altero. quarto ponit decretū quinto ponit quomodo impedit⁹
vel intereſſe nolēs poſſit alteri cōmittere vices ſuas. ſecunda ibi
ſic qḋ quilibet. tertia ibi. durū. quarta ibi. ⁊ ſi ſecus. quinta ibi.
verū ſi epiſcopus. ¶ No. primo ꝙ inquiſitores multotiēs exce
dūt metas ſue poteſtatis in graue fideliū detrimētū. ⁊ hoc bene
docet experiētia qꝛ propter cupiditatē pecunie ſepe hoc contin
d git. ¶ No.[d] id agi cautius ⁊ ſolēnius qḋ a plurib⁹ agit. cōcor.
1 xx. diſt. de quibus de offi. dele. prudentiam. in princi. ¶ † No.
per quos habeat exerceri offiū inquiſitiōis ⁊ heretice prauita-
tis qꝛ per inquiſitores a ſede apl̄ica deputatos per dioceſanos
locorū. Et no. qualiter debet exerceri tale officiū. qꝛ remoto om
ni timore carnali amore ⁊ odio ac cupiditate lucri temporalis.
¶ No. v. q̄ poſſunt exerceri p alterū p̄dictorū ſine altero ⁊ tria
que nō poſſunt exerceri niſi ſimul que oīa ſunt hic expſſa in lite
e ra.[e] Et no. in grauioribus cautius procedēdū ⁊ hec eſt ratio di
uerſitatis inter dicta tria ex vna parte. ⁊. v. ex alia parte. ¶ No.
ꝙ capitulū ſede vacante ſuccedit in hac poteſtate inquirēdi de
2 hereſi. ¶ † No. carcerē q̄nꝙ eſſe magis ad penā ꝙ̄ ad cuſtodiā
regulariter cōtra. ff. de pen. l. aut damnū. §. ſolet. ¶ No. quid

a ¶ Iudei ſinagogas. Adde ter. in. l. in ſinagoga. C. de iud.

b ¶ Quare ad pricipes ſeculares. Adde. ter. in. l. iudei ⁊ ibi bar. ⁊ doc. C. de iude. alex. in cō ſi. xxxv. in. ſi. co. in. v. vol.

c ¶ Et ſeruant iudei. adde cal. in cōſi. xix. poſi to: ſub rubrica. de teſta. ⁊ cōſi. xj. ſub rubrica d cōſti. taſ. in. l. q ſe patris. ſ. nij. ⁊. v. col. C. vñ li. fcti. in. c. j. in. x. col. de cōſti. fel. in. c. at ſi clerici. in. vij. columna de iudi.

d ¶ No. id agi cautius. Adde bo. ter. in. l. dubiū. C. de repu. ⁊ ter. in. l. bō̄a nū. l ſi. C. d legi.

e ¶ Et not. in grauiorib⁹. ad. de bo. ter. in. c. vbi periculū. in princi. de elec. libro. vj.

ſendã ſi alter predictorũ ſit impeditus vel nolit intereſſe cũ re-
liquo qꝛ vnus requirere debet alterũ vt infra octo dies ſignifi-
cet ſibi voluntatẽ ſuã. Et no. ſcḋm zen. ꝙ hec voluntas ſicut im
potẽtia dat facultatẽ cõmittendi. ¶ Jn ver. ſane. no. qualis de-
bet eſſe carcer deputãdus ad carcerãdos hereticos ⁊ quot cuſto
des debeat habere ⁊ quot claues. ¶ Jn verſi. porro. not. de iu-
ramento preſtãdo corporaliter tactis euãgelijs per cuſtodes ta
lis carceris ⁊ eorũ miniſtros anteꝙ̃ exerceant tale officium. Et
no. formã iuramenti. Et no. inter cetera ꝙ vnus nõ debet in ſe-
creto loqui quin audiat alter cuſtos. Jtẽ qḋ integraliter cibaria
que mittantur carceratis miniſtrabunt niſi eis aliud ſit ꝓceptũ
3 per epiſcopũ ⁊ inquiſitorẽ. ¶ † No. ꝙ carcer hereticorũ debet
eſſe cõmunis ep̃o ⁊ inquiſitori. Et not. ꝙ ſi ep̃s habet carceres
proprios qꝛ reſpectu talis criminis cuſtodes ⁊ miniſtri debent
iuramentũ predictũ preſtare ep̃o ⁊ inquiſitori. ¶ Jn ver. nota-
rij. no. de iuramento notariorum ⁊ aliarũ perſonarũ neceſſaria
rũ ad officiũ inquiſitionis de hereſi ⁊c. ¶ Jn ver. verũ. not. ini
quiſſimũ eſſe imponere inſontibus eos eſſe hereticos ſeu eos
de hereſi infamare. ¶ No. ꝙ cõtrariorum eadem eſt diſciplina
de quo in cle. j. de cenſ. ¶ No. procedẽdũ de hereſi. demũ con-
4 tra ſuſpectos ⁊ diffamatos. ¶ † No. penã inquiſitoris procedẽ
tis cõtra aliquem cõtra conſciẽtiã ex odio gratia vel timore vel
pretextu cõmodi tẽporalis qꝛ incurrit ſententiã ſuſpenſiõis ab
officio per trienniũ ſi eſt ep̃s vel ſuperior. Si vero eſt inferior in
currit ſentẽtiã excõicationis a qua nõ poteſt abſolui ab alio ꝙ̃
a papa preter ꝙ̃ in mortis articulo. Et no. bene ſcḋm Lap. ſin-
gularẽ caſum in quo nõ abſoluitur excõmunicatus etiã in mor
tis articulo niſi ſatiſfactione ꝑmiſſa. Et no. quo ad hoc oĩa pri-
uilegia ſublata. Ultimo no. iura alia loquentia de hereticis per
hanc cle. eſſe confirmata. ¶ Gl. metas notãda eſt de hoc verbo
quid importet. ¶ Gl. deputatos. opp. ꝙ deputatio facta de ſpe
ciali inquiſitore per ſedẽ apoſtolicã deroget poteſtati epiſcopi
de offi. lega. ſtuduiſti. ⁊ in regula generi per ſpeciẽ derogatur.
de reg. iu. in. vj. Soluit hoc in deputatis gñaliter in aliqua pro
uincia. ſecus in deputatis ſpecialiter in certã cauſã. vt no. in. c.
per hoc. de. e. in. vj. in pria gl. Jdem hic Ste. ¶ Glo. capere de
clarat in quo differat a ſequẽtibus qꝛ poteſt quis capi ⁊ tamen
nõ incarcerari. Jdẽ Pau. dicens ꝙ non omnis detent' eſt car
ceratus ſed cõtra ſic. alle. de ſen. exco. ſi iudex ⁊. c. ſi cleric'. in. vj.
5 dicit etiã ꝙ hec duo † ſcilicet capere ⁊ arreſtare ponunt pro eo
dẽ. Ste. vero hic dicit ꝙ arreſtare eſt quãdo interdicitur alicui
ne exeat certũ locũ ſine manus iniectione. Capere aũt cũ ma-
nibus tenet. alle. de ſen. excõ. vt fame. ⁊. d. c. cleric' facit ad predi
6 cta qḋ notant legiſte in. l. v. ff. de cuſto. reo. ⁊c. ¶ † Gl. manicis
declarat qd ſũt manice ferree. ⁊ allegat auctoritatẽ pſal. ¶ † Gl.
tormentis. querit hic tex. loquitur de tormẽtis rei ſed quid de
tormentis teſtiũ qualiter ⁊ quãdo poſſint torqueri. Rñdet gl.
remittẽdo ad no. xv. q. vj. in ſumma. ⁊ ibi etiã de tormẽtis acto
ris ⁊ rei. de quo in regula. in contemplatione. de reg. iur. ⁊ hic
per Ste. facit. v. q. v. illi qui. Juxta predicta querit glo. nũquid
ep̃s ſine inquiſitore vel econtra poterit indicere ieiunia ad veri
a tatẽ eruendã. Reſpondet gl. ꝙ nõ.[a] quia talia ſunt tormẽta ꝙ
patet ex eo quia appellatiõe queſtionis intelliguntur tormẽta
corporis dolores ⁊ mala manſio. ff. de iniu. l. itẽ apud labeonem
§. queſtionis. ⁊. §. queſtionẽ. ⁊. ff. ad ſyl. in'. §. queſtionẽ pro hoc
etiã facit ethymologia vocabuli qꝛ dicit tormẽtũ quaſi torquẽs
mentẽ. Jdẽ tenet Pau. hic. addit tamen ꝙ tex. procedit in tor-
mentis rei. in tormentis autẽ teſtis dicit ꝙ quilibet inquiſitor
per ſe poterit torquere teſtem pro veritate eruenda ⁊ ipſum de
falſo punire extraordinarie ſi ex falſo teſtimonio ipſius aures
offendit iudicio durante. C. de teſti. l. nullum. de. pe. ſup his. c.
dilectus. qḋ eſt verũ ſi durante iudicio notorie falſum dicentẽ
extraordinarie punire velit. ſecus ſi nouã inſtantiam cõtra eũ
inchoare velit ſecundum eum. Sed quid ſi inquiſitor vellet tra
dere quem duro carceri ſiue arcto tamen magis ad cuſtodiã ꝙ̃
ad penã. quia forte alibi cuſtodiri nõ poſſet. Dicit Pau. ꝙ tũc
poſſet inquiſitor ſine epiſcopo ⁊ econtra. ⁊ ſic limitat hunc tex.
per ar. a ſenſu cõtrario. alle. etiam de penis ꝙuis. in. vj. lxxxj.
7 di. preſbyter. xxvj. q. j. viduas. † Ex predictis patet quod dicit
Mat. ꝙ quidã eſt carcer deputatus ad ſolã cuſtodiam. de quo
hic in prin. ⁊. C. de cuſto. reo. l. j. ⁊ ſi. ⁊ de ſenten. excõ. ſi cleric'. in
vj. xix. di. in memoria. vij. q. j. peruenit de cri. fal. ad audientiã.
Quidam vero eſt carcer deputatus ad penã principaliter ⁊ de
iſto hic in verbo duro. ⁊. de penis ꝙuis in. vj. de. eo. vt cõmiſ
ſi. l. di. ſi epiſcopus. ⁊. c. ſi ille. vij. q. j. peruenit. xvj. q. vj. de lapſis.
⁊ de penis. tue propter hoc dicimus ꝙ monaſterium eſt carcer
penitentium. xxiij. q. viij. clerici. ſecundũ Mat. fatetur tamen
qḋ ſecundum leges nemo debet deputari ad perpetuos carce-
res. ⁊ ſic ad carcerẽ in penã ſed ſolũ ad cuſtodiã. ff. de pe. l. aut
b dãnũ. §. ſolẽt. [b] ſec' ſcḋm canones vt hic ⁊ in. d. c. ꝙuis. de pe.

a ¶ Quia talia ſunt tormenta. Qḋ dicatur tor mentũ declarat alex. in cõſilio. clvij. in. j. col. in iiij. vol. ⁊ faciũt no. in. l. ò mino re. §. tormenta ff. de queſti.

b ¶ Sec' ſecũ dum canones. Adde bar. idẽ dicentẽ. d. l. aut dãnũ. §. ſolẽt. ff. de penis.

c ¶ Et cõfeſſio facta extra iudi ciũ. Adde bar. in. l. capite qn to. in. ij. col. ff. de adul. alex. in cõſ. xxiiij. in ſi. col. j ij. vol. ⁊ in cõſ. clxxx. l. ij. co. vo lu. ij. ⁊ alexã. in conſil. cxv. in. j. col. in. iiij. vo.

in. vj. ⁊c. Querit hic Ste. quid ſi alter ſolus faciat torqueri pro
hereſi ⁊ crimine ⁊ cõfitebitur nũquid tenet cõfeſſio. dicit ꝙ nõ
quia facta eſt corã nõ ſuo iudice. de iudi. at ſi clerici. dicit tamen
ꝙ ſi ꝑſeueret in cõfeſſiõe poſt tormẽta illa valet. alle. ff. de cuſto.
re. l. ſi confeſſus. ⁊. ff. de mino. l. auxilium. §. ſed nec ad leges. ad
qḋ quia ceſſat tunc metus tormẽtorũ. ⁊ ſic id qḋ eſt ſequela ad il
c lũ. pro hoc etiam facit quia ⁊ cõfeſſio [c] facta extra iudicium pre
8 iudicat. alle. de exceſ. prela. c. ꝙ̃ ſit facit qḋ no. per Jnno. de elec.
per inquiſitionẽ. cõtra hoc dictũ facit. l. pe. ⁊ qḋ ibi no. de q̃ſtio.
cogi. ¶ Gl. ad ſententiam. oppo. ꝙ alter iſtorũ ſolus poſſit fer
re ſententiã ſi alter ſolus proceſſit licet deberẽt cõicare ꝓceſſus
quãdo quilibet ꝓceſſit licet diuiſim. vt in extrauagã. Benedicti
ex eo ꝙ ſoluit gl. illud verum hodie. olim ſecus per hũc tex. fa-
tetur ſtã ꝙ ſi eſſent in diſcordia in ſententiando adeundus erit
papa prout habet in decre. ꝑ hoc. de. e. in. vj. ¶ Gl. contra eos.
querit nunqd alter iſtorũ ſine altero poterit ferre abſolutoriã
pro inquiſito. Rñdet glo. ꝙ ſic ſi alter ſolus proceſſit qꝛ ſic erat
de antiquo iure vt dixi in priori. glo. ſed hoc non reperitur hoc
caſu mutatũ qñ agitur de abſolutione ſed ſolũ qñ de cõdemna-
tione. igit ⁊ cetera arg. de elec. ſtatutum. in. vj. facit qḋ not. in ſi-
mili. xij. di. preceptũ. iij. q. vj. accuſatus. cũ gl. cõcor. Pau. Ste.
hic tenet cõtrariũ vt refert hic Jo. an. in addi. Mouet per re-
gulã illã qui põt ligare põt ⁊ abſoluere. xxj. di. inferior. ⁊ qḋ ibi
no. facit de pe. di. j. verbũ. Jtẽ quia nõ minus periculũ eſt in ab
ſolutiõe iniuſta ꝙ̃ in cõdẽnatione vt probat hic in. §. verũ quin
immo videt maius ꝓpter periculũ hui' peſtis. Nõ ob. qḋ not.
per gl. in. c. preceptũ. qꝛ nõ eſt vera. Jtẽ non ob. c. accuſatus. et
qḋ ibi no. qꝛ immo facit prout patet ex no. ⁊ ꝑ Archi. ⁊ ſic reſi-
det Jo. an. ⁊ hec pars videt verior licet forte gl. ſit verior ꝑ no.
in ſimili per gl. ff. de iudi. l. heres abſens ⁊. l. oẽm ⁊ per glo. in. c.
j. de ele. vel mo. in. vj. ⁊ in. c. licet canon. ⁊ de elec. e. li. ¶ Glo. va
cante querit quid ſi ſedes ep̃alis quaſi vacet vt in caſu decre. ſi
epiſcop'. de ſu. ne. prela. in. vj. puta; quãdo epiſcopus eſt capt'
a ſciſmaticis vel paganis. Reſpondet idẽ dicendũ qꝛ eadem eſt
ratio. Secũdo querit quid ſi promiſſum eſt de ep̃o ſed nondum
põt adminiſtrare qꝛ nõdũ habet literas. iuxta extrauagã. Bo-
nifacij iniuncte. Reſpondet idẽ dicendũ quo ad hoc vt capitu
lũ habeat iuriſdictionẽ. alle. de tranſac. c. ij. vbi paria ſunt quem
non eſſe vel inhabilẽ eſſe. ſimilẽ habes tex. in. c. fraternitatis. de
9 fri. ⁊ male. cũ ſimilibus ⁊c. ¶ † Glo. capituli. inducit tex. ad q̃-
ſtionẽ illã nũqd capitulũ ſede vacante poſſit viſitare ⁊ conſe-
quẽter debeat procurari. gl. remittit primo de materia ad not.
per Joan. mo. de ſup. neg. p̃. c. eccleſia ⁊ per Archi. eo. ti. ſi epi-
ſcopus in. vj. ſecundo alle. pro ⁊ cõtra. Deinde recitat opiniões
Ultimo cõcludit ad partẽ affirmatiuã qḋ poſſet allegat quia in
iuriſdictionalibus capitulũ ſuccedit epiſcopo ſede vacante. de
ma. ⁊ obe. cũ olim. cũ ſimilib' ſed ep̃s hꝫ hãc iuriſdictionẽ. igit
⁊c. Scḋo qꝛ alias ſequeret abſurdũ. ſ. ꝙ tẽpore vacatiõis rema
nerẽt oĩa incorrecta. Tertio pro hoc facit decre. eccleſia prealle.
vbi viſitator datus a metropolitano hoc põt. qḋ patet qꝛ cert'
caſus excipit in quo non põt id qḋ poteſt epiſcopus. facit. ff. de
fun. inſtru. l. queſitũ. §. deniqꝫ neratius. xxxj. q. iiij. dixit ergo. e.
modo dicemus in capitulo ſede vacante. tenet argumentatio ⁊
cõſequentia ſeu equiparatio quia nil habet metropolitanus ſe
de epiſcopali ſuffraganei vacante niſi de iure tranſfuſo de capi-
tulo in metropolitanum. vt ibi patet. facit qḋ no. de hereti. ad
abolendã. per Jnn. in contrariũ alle. gl. ꝙ nõ reperitur expreſ-
ſum in iure ꝙ hoc cõpetat capitulo. ergo nõ eſt ei attribuendũ
de tranſla. c. ij. ſecundo ad hoc facit quia licet capitulũ cõſeruet
iura epiſcopatus ⁊ ius reddat accuſantibus ⁊ denũciantib'. xij.
q. ij. caritatẽ. nõ tamẽ viſitat ſed ille qui dat a papa. lxj. di. obitũ.
ibi hoc videt apte probari ꝙ eccleſia vacãs deſtituit a viſitatio
ne. ⁊ ſic capitulũ nõ habet dictã poteſtatẽ. Ad illud tamen. c.
dicit Arch. reſponderi poſſe ꝙ illud verbum deſtituere nõ re-
cipit viſitationẽ ſed vacationem eccleſie. ſicut in ſimili. de elec.
eccleſia. j. ⁊. ij. an pri. Ultimo pro hac parte negatiua facit qꝛ ca
pitulũ eſt neceſſarius ⁊ nõ voluntarius adminiſtrator. ⁊ ſic per
cõſequẽs nõ debet poſſe id qḋ adminiſtrationi neceſſe nõ incũ-
bit. ⁊ per cõſequens nõ debet poſſe viſitare. Quid dicendũ eſt
glo. his allegatis dicit ꝙ Jo. mo. tenet hanc ſecundam partem
Archi. vero nõ eligit expſſe. tamẽ videt plus concordare cũ pri
ma parte ⁊ in illã inclinare ꝙ̃ in ſecũdã. ⁊ pro hac parte prima
gl. dicit ꝙ bene facit ꝙ iſte nõ eſt actus preiudicialis ep̃o ſicut
eſſet actus collationis beneficiorum vel alienatio perſonarũ ⁊
rerũ. de quibus de ma. ⁊ obe. olim. lxxj. di. fraternitatis. xij. q. ij.
ſi qua de rebus. ergo debet eſſe ꝑmiſſus. gl. finaliter dicit ꝙ hic
articul' prout ⁊ multi alij in hac materia qñ ſuccedat capitulũ
in iuriſdictione epiſcopi ſede vacante egeret deciſiõe tñ cõcorda
ri poſſunt opi. qꝛ volẽs tenere opi. Jo. mo. põt illã dicere verã
in gñali viſitatiõe ciuitatis ⁊ dioceſis. Opinio contraria habet
locum

locũ in ſpeciali viſitatione vel inquiſitione cõtra pſonas vel lo-
ca hoc idem tenet Pau. dicens ꝙ opi. Jo. mo. procedit in ge-
nerali viſitatione illa Archi. in ſpeciali. Ste vero hoc dicit ſi q̃-
ritur quãdo fiat deuolutio a prelato ad capitulũ eſt aduertẽdũ
qꝺ aliquãdo faciebat aliquid p̄latus per ſe tantũ. ⁊ tunc illo de-
functo faciat ille a quo habebat. vt eſt videre in archidiacono
qui hꝫ ab epo. nã mortuo archidiacono exerceret eps. de ma. ⁊
obe. his que. Si aũt faciebat p ſe illa q̃ ab alio nõ habebat ſed
faciebat alius ſuo iure. Exemplũ ſi archidiacon⁹ fundauit eccle
ſiã de bonis archidiaconat⁹ tũc ſucceſſor ſuccedit in iure preſen
tandi non eps. ⁊ hoc in p̄lato inferiore epo. in epiſcopo autẽ di-
cit ꝙ iuriſdictionalia de epiſcopo ad capitulũ deferunt. de ma.
⁊ obe. his que. ⁊ c. cum olim. ⁊ ſimiliter cũ beneficiorũ collatio
ſpectabat ad vtrũqꝫ ſimul. alias ſecus. alle. ne ſede vacan. c. vno
in. vi. Nunquid autẽ capitulũ ſede epiſcopali vacante poſſit p-
mutare beneficia. tãgit hic Pau. de quo vidiſtis per gl. in cle.
j. de re. permu. ⁊ cõcludit ꝙ ſic ſi ad epiſcopum ⁊ capitulũ ſimul
ſpectabat collatio vtriuſqꝫ beneficij vel ſpectabat ad tertium qꝛ
talis auctorizatio eſt iuriſdictionis. ſecus ſi ad epm tantũ ſpecta
10 ret collatio vtriuſqꝫ beneficij vel alterius tãtum. ¶ † Gl. requi-
ſierint in prin. colligit ex litera ꝙ par põt requirere parẽ intelli
go extraiudicialiter. alias ſecus. vt no. de offi. dele. cum cauſa. in
a prima gl.ᵃ Et qꝛ iuriſdictionẽ nõ habet par in parẽ. de elec. inno
tuit. ⁊ per cõſequẽs nõ poteſt citare. ⁊ hoc tenet hic Pau. Dein
de glo. querit nunquid ſufficiet vna requiſitio. an vero requirã
tur plures. Reſpondet gl. ꝙ ſufficit vnica cũ hec ſit extraiudicia
lis vt dixi faciat qꝺ no. gl. xviij. di. ſi epiſcop⁹. in vlt. gl. ⁊ qꝺ no.
Jo. an. de iureiurã. ego. n. facit qꝺ vidiſti in cle. j. de deci. ⁊ cete-
ra. An aũt in requiſitione ſit neceſſe terminum exprimi de quo
hic dicit ꝙ nõ quia a iure ſubintelligitur ⁊ ſtatim ipſo iure cur
rit. facit de exce. prela. in. vj. ⁊ ſ. de deci. cle. j. ⁊ qꝺ ibi no. cũ glo.
concor. Pau. alle. de elec. c. j. ⁊ de reſti. ſpo. frequẽs. in. vj. idẽ te
13 net zen. ¶ Gl. ipſo iure op. ꝙ † id qꝺ eſt factũ nõ poſſit ipſo iu
re fieri infectũ quia facta nõ poſſunt fieri infecta. ff. de captiui.
b l. in bello. §. facte.ᵇ Soluit hoc fieri quo ad iuris effectũ vel effi
caciam vt ſic ipſo iure nullius ſit efficacie vel valoris. ſed quo ad
ſubſtantiam facti non quia ſi quis eſt ſemel tortus de facto vel
carceratus hoc non poteſt nõ fuiſſe per hoc dicit glo. ꝙ ſi aliqd
eſt attentatum ꝙ non eſſet meri facti. puta aliqua interlocuto-
ria lata quem carcerari in duro carcere debere vel torqueri illa
eſſet nulla ipſo iure ad hoc quia ſeruuit a tali interlocutoria poſ-
ſe appellari ante ſententiam licet alias non appelletur regulari
c ter ante ſententiam diffinitiuamᶜ ⁊ hoc ideo eſt quia non poſ-
ſet reparari grauamen per appellationem a diffinitiua. facit de
appel. ſuper eo. ij. ⁊ ff. de appel. recipiẽ. l. ij. cũ ſimilibus. ¶ Gl.
conſenſum colligit ex litera paria eſſe committere vices ſuas vel
conſentire college vt procedat primũ. Cõtra qꝺ oppo. de no. de
fo. cõpe. ſignificaſti. ſuper gl. ſi. de eccle. edifi. ad audientiã. ij. ſup
glo. prima. Soluit al. hic parificantur quo ad hũc caſũ in quo
ſufficit conſenſus vel diſſenſus ſecundũ zen. Tamen reuera di-
uerſa ſunt cõmittere vices ſuas alteri ⁊ illi cõſentire vt pcedat.
quia primo caſu procedit etiã vice ⁊ nomine cõmittentis in ſe-
cundo ſecus. Hinc eſt etiã ꝙ in electione primũ eſt licitũ abſen
ti nõ ſecundũ de elec. c. ſi. in. vj. ⁊ idẽ zen. An autẽ delegat⁹ epi-
ſcopi vel capituli ſede vacãte poſſit cõmittere. ⁊ ſic delegare vi-
ces ſuas. Reſpondet ꝙ nõ facit. l. a iudice. C. de iudi. ⁊ quod ha
betur de appella. cũ cauſam ſed põt bene cõſentire vt inquiſitor
procedat ⁊ ppter hoc forte hic poſita fuit hec diſiunctiua. Ad
uertendũ tamẽ quia vt dicit gl. alterũ iſtorũ. ſ. conſentire vel cõ-
mittere vices ſuas eo caſu quo fieri poteſt debet fieri infra octo
dies poſt requiſitionẽ. eis aũt elapſis neutrũ eſt neceſſariũ. vt
14 patet ex tex. ſcdm glo. Jdẽ zenꝫe. † Sed querit hic Paul. nun-
quid ſufficit hic conſenſum preſtare ex poſtfacto intellecto quan
do infra octo dies eſt proceſſũ. videtur ꝙ ſic per no. per Jn-
d no. de cõſue. cum conſuetudinis vbiᵈ notabiliter dicit ꝙ vbi re
quiritur cõſenſus non refert an ante vel poſt interueniat. ſecus
vbi requiritur auctoritas ad hoc de iurepatro. cura. Jn cõtra-
rium eſt veritas ſcdm. Pau. mouetur qꝛ ab initio ſna talis eſt
ipſo iure nulla ⁊ ideo nõ poteſt ex poſt validari de electio. audi-
tis. de reg. iur. nõ firmat. in. vj. ſecus dicit vbi actus nõ foret nul
lus ſed penderet ex ſolo cõſenſu. ⁊ ſic debet intelligi dictũ Jnn.
in loco preallc. Juxta predicta querit nunquid indiſtincte pro-
cedit iſte tex. ſiue epiſcopus ſeparatiꝫ procedat in negocio here-
ſis ſiue inquiſitore. ſiue ſimul procedant epiſcopus ⁊ inquiſitor.
Rñdet hic Mat. ꝙ tex. procedit qñ vterqꝫ p̄dictorũ ſeparatim
procedat. ſi vero ſimul pcedãt vel alter predictorum alio nullo
mõ procedẽte tũc dicit ꝙ ſi eps põt habere copiã inquiſitoris.
vel inquiſitor de epo qñ vult pcedere ad incarcerãdũ vel ſenten
tiandũ vel tormẽtandũ ⁊ tũc deberet requirere ⁊ expectare ſpa
cio octo dierũ: elapſo aũt termino a die requiſitiõis poterit per

ſe procedere. Si autẽ nõ põt habere copiã tũc procedere poteſt
etiã nulla facta requiſitione. nec etiã requiri debet tũc capitulũ
vincẽte epiſcopo. Quid aũt ſi diſcordẽt in tormentãdo qꝛ vn⁹ di
cit tormentãdũ alter nõ tormentandũ. Dicit Mat. ꝙ ſi id acci
dit ratione proceſſus qꝛ pceſſus ſunt varij ⁊ diuerſi tũc eſt ſtan
dũ his que habenť. ſ. de teſti. in noſtra. Si aũt id accidit ppter
iuris imperitiam qꝛ ſunt iuris ignari debẽt cõſulere peritiores
ſ. de vi. ⁊ hone. cle. quoniã. ⁊ de reſcrip. ſtatutũ. §. aſſeſſorem. in
vj. facit qꝺ no. ſ. eod. p hoc. ⁊ c. vt commiſſi. in. vj. in verſi. ſane.
15 ¶ † Glo. duas querit pro intellectu litere nunquid inquiſitor
⁊ eps poſſunt cõcordare in vno cuſtode tãtum ita ꝙ ſit vnus ⁊
nõ duo. videť ꝙ ſic quaſi hic dictũ de duob⁹ cuſtodib⁹ in caſu
in quo de vno diſcordẽt facit de appella. cũ ſpeciali. gl. tenet con
trariũ vꝫ ꝙ de vno nõ poſſunt cõcordare. ſed neceſſe ſit ꝙ ſint
duo. Mouetur. qꝛ hic non eſt prouiſum de duobus ppter di-
ſcordiã; ſed vt ſecurior ſit cuſtodia que fiet ſecurior per duos q̃
per vnũ ⁊ ſic ſatis ſonãt verba huius litere pro hoc optime fa-
cit. ff. de cuſto. reo. l. ſi. in prin. vbi dicit ꝙ duobus ⁊ non vni eſt
cõmittenda cuſtodia ⁊ per eandẽ rationẽ idẽ dicit glo. de mini-
ſtris cuſtodũ. de quibus hic dicit ꝙ debẽt eſſe duo ⁊ nõ ſuffi-
ciat vnus ⁊c. ¶ Gl. prouidebit eidẽ. querit de quib⁹ bonis pro
uidebit eps cuſtodi per ſe deputato. Rñdet qꝺ de ſuis reddit-
bus ⁊ nõ de parte prouentuũ deputata officio inquiſitionis vt
habetur in extrauagã. Benedicti. ex eo ꝙ. §. verũ. Jnquiſitor
vero prouidebit de prouentibus deputatis officio cuſtodi p ſe
eligendo ſecundum glo. Mat. vero hic dicit ꝙ epiſcop⁹ debet
prouidere ſuo cuſtodi ſic ⁊ ſuo vicario. alle. xij. q. ij. charitatẽ. ſ.
ne prela. vi. ſu. c. j. de reſcri. ſtatutũ. §. aſſeſſorẽ in. vj. Ex hoc pa
tet ſcdm zenꝫe. ꝙ carcerat⁹ nõ prouidebit cuſtodibus. qꝺ dicit
nõ eſſe dubiũ in deputatis ppetuo ad carceres qꝛ tales ſunt pri
uati bonis facit. l. cũ ſede. C. de eroga. milita. anno ſcdm zenꝫe.
Jdẽ Mat. dicens hoc intelligendũ de traditis carceribus pe-
nalibus cũ tales nihil habeãt breuiter in cauſa hereſis ſeruan-
dũ eſt qꝺ hic dicitur. in alijs ſeruanda eſt cõſuetudo qua ceſſan
te habes gl. in dicta. l. cũ ſepe que eſt lex finalis. qꝛ expẽſis eius
qui facit cuſtodiri illas tamẽ poſtea reſarcit cuſtodibus ⁊ ſic ſer
c uatur ⁊ cetera.ᶜ An aũt iuriſperiti vocati ad cõſilium poſſunt
aliquid recipere ab inquiſitore. remittit Mat. ad no. ſ. c. vt cõ
miſſi ⁊c. ¶ Glo. diuerſe. querit quare exigitur ꝙ in hoc carce-
re ſint due diuerſe claues. Reſpõdet ꝙ hoc igitur exigiť ne vn⁹
cuſtos poſſit ſine alio aperire qꝺ alias fieri poſſet ſi eſſent eedẽ
claues licet plures reſpectu vnius ſere tantũ prout q̃ñdoqꝫ cõ
tingit in pluribus conſocijs. ⁊ hic eſt intentus litere. Ex hoc no
tat hic Guil. ꝙ ſi plures ſunt domini eiuſdẽ caſtri tot erunt cla
ues quot domini. ſicut hic dicit de cuſtodia carceris. ⁊ ſic ſi vn⁹
habet plures portas ſimiliter ⁊ debet plures claues habere ar.
ſ. de ſepul. dudum. §. ſtatuimus. ibi numerus autẽ perſonarũ.
⁊ cetera. Nec ob. cle. plures. de iurepa. qꝛ ibi eſt ſpecialis ratione
ibi aſſignata. An aũt hic carcer debeat eẽ cõis epo ⁊ capitulo di
cit Guil. ꝙ ſic quia ⁊ cognitio cauſarũ criminaliũ vtriqꝫ eſt cõ-
munis. xv. q. ij. per totũ. ¶ Glo. ſubdelegare. opp. ꝙ cuſtos nõ
põt ſubdelegare vices alteri quia hic demandat certũ miniſte-
riũ ſine iuriſdictione in quo videť electa induſtria perſone ⁊ per
cõſequẽs non debet poſſe ſubdelegare. de offi. dele. c. ſi. Soluit
ꝙ hoc procedet ex ſpeciali pmiſſiõe huius decre. alias procede-
ret cõtrariũ. An aũt poſſit eligi miniſter per cuſtodem ſine epi
ſcopo vel inquiſitore. reſpondet glo. ꝙ ſic per hanc literaꝫ. Sed
aduerte querit hic Mat. de quo carcere hic loquať in iſto. §. ſa
ne. reſpondet dici poſſe ꝙ iſte. §. loquiť de carcere deputato ad
penã quia talis debet eſſe cõmunis epiſcopo ⁊ inquiſitori. non
aũt loquitur de deputato ad cuſtodiã. quia talem quilibet per
ſe habere poteſt ex quo quilibet poteſt per ſe taliter carcerare ⁊
ſic cuſtodire. dicit tamen ꝙ licet carcer penalis debet eſſe cõmu-
nis epo ⁊ inquiſitori. tñ interdũ poteſt eſſe nõ cõis ſed proprius
epiſcopo ⁊ capitulo. in quo predicti epo ⁊ capitulũ habent de
putare miniſtros. vt patet hic in. §. porro. ver. ⁊ qꝛ ſepe tunc tñ
debẽt tales miniſtri iurare coraꝫ inquiſitorib⁹ prout ibi dr. ipſe
aũt inquiſitor carcerẽ penalẽ proprium habere nõ põt per hũc
16 tex. ſed cuſtodialẽ ſic vt p̄dixi ⁊c. ¶ † Gloſ. tactis querit an eo
caſu quo de preſtandũ corporaliter iuramẽtũ ſufficiat iurare p-
ſentibus euãgelijs. an vero requiratur tactura put no. de elec.
vt circa. in gl. ij. li. vj. pro qua bene facit iſte tex. quidã tenẽt con
tra dicẽtes ꝙ in corporali iuramẽto ſufficit ꝙ interueniat ſen-
ſus corporalis puta viſus alle. xxv. q. vi. eps. Jtem dicit ſimili-
ter in poſſeſſione in qua transferẽda dicimus ꝙ requiriť actus
corporalis ⁊ tamẽ ſufficit ſenſus viſus. ff. de acqui. poſ. l. ꝙ in eo
§. ſi per venditorẽ. ⁊ l. j. §. pe. ⁊ no. in. c. ij. de conſue. Qꝛ glo. hoc
nõ obſtante tenet qꝺ dixi. ſ. ꝙ requiratur tactura nec ob. ſimile
de poſſeſſione. qꝛ ibi ideo illud cõtingit qꝛ tradẽs ⁊ accipiens il-
lud intẽdũt ⁊ ſic propter cõcurſuꝫ voluntatis duorũ. ſecus ſi poſ-

a ¶ Et qꝛ iuriſ
dictionẽ. addꝺ eſt
no p doc. i. l. eſt
receptũ. ff. ꝺ iu-
riſ. om. iud.

b ¶ Soluit h
fieri. adde glo.
no. in cle. j. i ỽ.
pro infectis. ſ.
de immu. ec. ⁊ ibi
dixi.

c ¶ Et hoc iꝺ
eſt qꝛ. Adde di
cta p bart. i. l. ij.
C. de epi. iudi.

d ¶ Vbi nota
biliter dicit ꝙ.
addꝺ bar. i. l. ſi
gs mihi bona
§. iuſſu. ff. de ac
qui. here. alex. i
cõſi. cvj. i. ij. vo.
alex. i cõſi. xxix.
in pe. col. in ſi. l
iij. vo. fel. i. c. cũ
dilecta in. xiiij.
col. in pri. extra
de reſcrip. frãc.
cur. in cõ. xiiij. i
cip. viſo paulu
gno. ad finẽ. bar
ba. in cõſi. lviij.
lapi. pſalmiſta
in. xij. col. in. ij.
vol. ⁊ in cõſ. xij.
in. xxij. col. in. j.
vol. alex. in cõſi.
xv. in. v. vol.

e ¶ An aũt iu
riſpériti. Addꝺ
pano. in. c. cũ
ab omni de vi.
⁊ ho. cle.

a ℂ Ex hoc igi-tur patz. Adde bar.⁊ doc. in.l. ſi alterius'. C. ſi mi. ma.ſe eſſe dixe.

ſeſſio eſſet vacua prout no.in iuribus preall. Jn iuramento an-tē in quo ſolus iurantis intētus verſatur ceſſat hec ratio.[a] Ex hoc igitur patet ꝙ in iuramento requirit̄ tactura vbi hoc in iu-re exprimitur vt hic vel vbi dicit̄ ꝙ corporaliter pſtetur. Mat. dicit eſſe verū vbi dicit̄ expſſe de tactura vt hic.⁊.ij.q.v.pſbyter ⁊ de iureiur.de.j.§.ceteri.alias tenet ꝙ ſufficit iurare nō tactis euangeliis.ar.huius tex.a cōtrario.nec ob.de iura.calū.ca.ſi.xj. q.j.nō flagitetur qꝛ dicit ſpeciale in epiſcopo ꝙ non teneat̄ tan-gere licet alias requiratur tactura.ſed tutius eſt tenere glo.cuꝫ qua concor.hic Pau.ſed quid in dubio.reſpondet gl.poſt Jn-no.de iureiur.⁊ ſi chriſtus.ver.ꝙ aūt ꝙ ſi eſt iuramentū qđ pre-ſtatur ex pcepto iuris ſicut eſt videre in multis in iuramento ca-lumnie veritatis teſtium ⁊ ſimiliū ſiue deferant̄ a iudice ſiue a parte dummodo ex neceſſitate pcepti iuris. Jdē eſt dicendū.ſ. ꝙ preſtari debeant tactis ſcripturis alias aūt ſi ex volūtate pre-ſtetur poſſunt preſtari ſine tactura.facit qđ no.xxij.q.j.in ſum-ma.videtur.tamē ꝙ ſi tūc preſtetur corporaliter magis obliget vt patet in.l.iij.C.ſi mi.ma.ſe dixe.facit.ij.q.v.quāto.patet igi-tur ex predictis iura varie loqui in hac materia qꝛ quedaꝫ iura dicūt ſimpliciter debere iurari quedā dicunt iurandum ſup ſan-cta dei euāgelia.quedā vero addūt etiaꝫ tacturā de hac vltima ſpecie patet hic.⁊.j.q.vij.quotiens.⁊ de.romani de iureiuran. in ver.porro.⁊ de frigi.laudabilem.de prima ſpecie patet de in-reiurā.per totum.⁊.eo.ti.in.vj.de teſti.preſentium.⁊.c.pe.cum aliiſ ſi.alle.in glo.de ſecūda ſpecie patet de hereti.ad abolendā §.ſtatuimus.cum concor.alle.in gl.de tertia ſpecie patet.de pur-ga.cano.quotiens. An autē in omnibus predictis ſpeciebꝰ re-quiratur tactura patet ex predictis qꝛ certū eſt ꝙ ſic in ſecunda ⁊ quarta ſpecie ⁊ ſimiliter in tertia. Jn prima vero idem dicen-dū ſi ex precepto iuris ſeu ex neceſſitate preſtetur.ſed an eo caſu quo requiritur tactura requirat̄ etiā ꝙ tangātur ſacra euange-lia.reſpondet gl.ꝙ cōſuetudo apud italicos interpretat̄ ꝙ non ſed ſufficit tāgere quēlibet librū vel quālibet ſcripturā.qđ glo.ſa-tis credit procedere quādo non fit mētio de tactura euāgeliorū licet fiat mētio de corporali iuramēto.ſecus vbi fieret mētio de tactura euāgeliorum vt eſt in caſu iſto. ℂ No.bene iſtā gl.ſingu-larē in materia preſtationis iuramenti.cū qua concor. Pau. ⁊ adde aliā gl.que eſt in.ij.c.vt circa ⁊ in aūt.iuſiurādū qđ preſta-tur ab his in prin. ℂ Glo.ponendorū.op.ꝙ iuramentum non trahit ad futura.ſ.de iureiur.c.pe. Sol.gl.ideo hoc qꝛ ſi expri-mitur.alias ſecus vt ibi ⁊c. ℂ Glo.ſecreto.alle.cōcor. deinde li-mitat tex.procedere niſi aliter cuſtos vellet loqui de non ſecre-tis in abſentia alterius cuſtodis qꝛ tunc poſſet.nec ſic amare in-telligenda eſt hec litera.vt in hoc contrariū velit.facit qđ habe-tur in ſimili.in.l.ſi id qđ.§.ſi quis.ff.de dona.inter viruꝫ ⁊ vxo. tutius tamē puto ꝙ nullo caſu loquat̄ ſine altero ne detur mate-ria fraudes excogitandi. ℂ Glo.diminutionē.notanda eſt con-tra miniſtros infideles qui ſemp certā parteꝫ de his que obue-niūt ad eoꝝ manꝰ ſubtrahunt facit qđ no.gl.j.q.j.chriſtus.xiij. q.j.§.ij.⁊.§.ad hec ver.ſed videte.⁊ quod no.glo.in.l.iulianus ff.de actio.emp.⁊.C.qui.ad liber.procla.non li.l.ſi. ℂ Glo.pre-dicto crimine.colligit a cōtrario ꝙ cuſtodes carceris epiſcopa-lis nō iurāt inquiſitoribꝰ de incarcerandis pro alio crimine ꝙ̄ hereſis. Glo. deputādi querit̄ quid ſi epſ habet carceres epales ⁊ capitulū etiā habet ſuos carceres.an ſede vacāte poterit incar-carerare in propriis captos pro hereſi.reſpondet ꝙ nō p hunc tex.⁊c. ℂ †. Glo.notarij.querit an exiſtens in ſacris vel religio-ſus poſſit eſſe notarius ad hoc officiū notariatus inquiſitōis Reſpondet ꝙ ſic.alle.qđ habet̄.ſ.c.vt cōmiſſi.§.ad ſcribēdas in.vj.ſecus videt̄ in alio negocio per ibi no.⁊ne cle.vel mo.in.c. ſicut te.licet poſſint perficere tūc ante ſtipulata ⁊ rogata. ℂ Gl. iurabūt opp.[b] ꝙ ſufficere debet iuramentū pſtitū in principio creationis notarij cū ſepius nō ſit iurandū.de iureiur.⁊ ſi chri-ſtus. Soluit hic ſpeciale propter magnitudinē criminis ⁊ fauo-rem fidei.de preſcrip.ad audientiā.de forma aūt iuramenti qđ preſtatur in creatiōe notarij habet̄.ſ.ne cler.vel mo.ſicut te ⁊c. ℂ Jn ver.verū quia glo.obtenta.querit quid ſi timore vel pro-pter vitare ſcandalum omittit inquiſitor facere que hic dicun-tur.reſpondet ꝙ nō incurrit penā de qua hic ſed demū quādo amore vel odio vel cauſa lucri vt hic dicit̄ facit de preſum.nōne Et no.bene vt dicit gl.ſequēs ꝙ vt locū habeat hec pena vltra predicta requirit copulatiue ꝙ faciant cōtra iuſtitiā ⁊ cōtra cō-ſcientiā.ſimile habetur de reg.iu.cū eterni.in.vj.⁊c. ℂ Glo.eo ipſo querit nunquid cōſtitutio. eccleſie militantis poſſit ligare crimē occultum ad penam ſuſpenſionis ⁊ excommunicationis. rñdet gl.ꝙ ſic per hūc tex.ad idē alle.de ſta.mo.cle.j.§.qꝛ vero. ⁊.j.de pe.cupientes.§.qꝛ vero.nec de hoc eſt mirandū quia di-cit glo.ꝙ etiaꝫ hec reprobantur p multa iura ſcti.⁊ per multa iura antiqua decretaliū que gl.alle.vnde nō inſiſto ex hoc gl.di-cit forte indubitatū illud qđ alibi Archi.habet pro dubio.⁊ diſ-

18 putationi relinquit † nunquid enim hereticus oīno occultus eſt excōmunicatus.videt̄ ꝙ ſic per predicta.⁊ hoc tꝫ Jo.xxiij. q.j.in ſumma.⁊ in gl.ſe.⁊ de pe.di.j.cogitationes.⁊ hoc placet etiā Hoſ.⁊ Ray.in ſuis ſummis.in cōtrariū tamē alle.xxxij.di. erubeſcant.⁊ qđ ibi no.cū multis aliis ſimilibus alle.in gl. Jteꝫ qꝛ eccleſia nō ſcandalizatur ex volūtate que nō procedit in actū xxiij.q.ij.deus propter hoc quidā dicere voluerunt ꝙ per cla-uē eccleſie nō poſſunt ligare omnino occulta niſi ſint lege diui-na damnata vt eſt vſura in qua dānatur etiā ſpecies occulta. de vſu.cōſuluit. Alij vero dixerunt ꝙ ſi factū eſt publicuꝫ ⁊ noto-riū.ſed occultū eſt quis fecerit bene pōt tunc eccleſia ligare.ſecꝰ ſi etiā factū ſit occultū.allegāt iſti.v.q.j.quidā de offi.ordi.ſi ſa-cerdos. Qꝛ quicquid dicatur vtraqꝫ iſtarū opinionū eſt cōtra iura ſuperius alle.in prin.⁊ ideo gl.concludit de plano fore fatē-dū ꝙ cōſtitutio eccleſie militantis ligat omnino occulta.fatetur tamen ꝙ tribunal eccleſie nominatim de talibus nō iudicat ſed demū quādo iudicat per hominē iudicat hoīem noīatim.⁊ idō eccleſia prout eſt collectio fideliū tales oīno occultos ligatos ꝑ eccleſiā militantē habet pro ſolutis ſeu nō ligatis alle.de ſen. ex-com.a nobis.ij.⁊ ſic loquuntur ea que ſunt circa hoc in contra-riū alle.ſed quo ad deū tales ſunt ligati ⁊ etiam reſpectu eccleſie militantis.cū glo.cōcor. Pau.⁊ Ste. ℂ. Glo. excōmunicatio-nis ſnia.querit de ſuſpenſiōe de qua hic ꝓmiſit an ab illa poſſit inferior a papa abſoluere. videt̄ ꝙ ſic nihil enim dicit de ea ſed ſolū de excōmunicatiōe.ergo ⁊ cetera ar.de ſen.excō.nuper.glo. tenet cōtrariū.nec ob.ꝙ nihil dicit hic de ea qꝛ non fuit expedi-ens ex eo qꝛ cum haberet tpſ determinatū nō pōt ſuperiorē in-ferior a papa abſoluere.de electio.cupientes.§.certuꝫ.⁊ ibi no. in glo.eſt igit̄ in.vj. Si aūt tpſ hic nō fuiſſet determinatū in ſu-ſpenſione tunc dicit gl.ꝙ fatendum eſſet contrariū.ſ.ꝙ ſuperio-rē inferior a papa poſſit abſoluere.ex quo hoc nō reſeruat̄ pa-pe abſolutio a ſuſpenſione.ar.c.nuper preal.ij.⁊.j.de priui.cle. j.facit qđ no.de regu.non ſolum.in.vj.⁊ de ſolu.in.c.ij.in ſi.per Jo.an.ſecus ſi reſeruatur pape abſolutio qꝛ tūc indiſtincte infe-rior a papa nō abſoluet.de teſti.tam literis.in fin. ℂ Not.bene glo.iſtā cū remiſſionibus ſuis pro limitatione glo.§.ceterū.de

c ele.cupientes ⁊ declaratione.c.nuper.[c] Quid autē hic cōtinea-tur appellatione romani pontificis.dicit Lap.ꝙ perſona non dignitas.alleg.no.per Arch.de reſcrip.ſi gratioſe.in.vj.per qđ infert ꝙ hec abſolutio ab excōmunicatiōe poterit fieri a papa viuente vel ab eo cui cōmiſerit.non aūt a collegio cardinaliū ſe-de vacante in cle.ne romani.de elect.ſecus dicit in alio collegio quia ſuccedit plato in poteſtate abſoluendi ſede vacante.de ma.

19 ⁊ obe.c.vno.in.vj.⁊c. ℂ Gl.articulo.querit quare in mortis ar-ticulo pōt inferior a papa abſoluere. Rñdet ꝙ iſte caſus ſemp excipitur de abſolutiōe reſeruata pape.⁊ hoc ꝓpter periculum mortis.facit.j.c.prox.⁊ de offi.or.paſtoralis.⁊ ibi no.an laicus in tali caſu poſſit abſoluere.dic vt ibi ⁊c. ℂ Glo.⁊ tunc op.ꝙ ex

d quo eſt in mortis articulo ꝙ non ſit neceſſaria ſatiſfactio[d] ſed ſufficit cautio qua pſtita poteſt abſolui.j.c.prox.ſ. de ſen.excō. a nobis.⁊ de ſepul.c.ſi. Soluit glo.hoc intelligendū qñ adeſt fa-cultas ſatiſfaciendi ⁊ tpſ patit̄.alias ſecus vt in cōtrario. Tra-ctat hic Pau.an inquiſitor poſſit ſubſtitutum dare de quo per glo.j.c.prox.⁊.j.dicet̄. Nam dicit Pau.primo per hunc tex.§. porro.ver.qꝛ hic patere ꝙ inquiſitor poteſt dare ſubſtitutū. di-cit tamē ꝙ ſi tenemuſ inquiſitores fore delegatos prout probat̄ ſ.eo.per hoc in.vj.quia tales ſubſtituti nō ſunt vicarij nec ha-bent ordinariam ſed ſunt delegati ⁊ habent delegatam. Cōtra primū dictum opp.de.c.vt commiſſi.ſ.e.in.vj.vbi permittitur ꝙ inquiſitores committant citationes ⁊ ſententiarū denuncia-tiones.⁊ ſic per cōſequens a cōtrario videt̄ ꝙ alia cōmittere nō poſſunt.arg.C.de pcur.l.maritus.⁊.ſ.de preſump.nōne.⁊.ſ. de tranſla.prela.c.ij. Soluit ꝙ in decretali vt cōmiſſi.non debet ſumi ar.a cōtrario ſenſu qꝛ eſſet peiorꝰ ⁊ cōtra hāc cle. Jdeo au-tē affirmatiue ibi loquitur cōcedendo ꝙ illa duo poſſit commit-tere quia tantū de illis duobus fuit queſitum ⁊ quia magis du-bitabat̄ maxime de citatione cū ante illam non ſit fundata iuriſdi-tio. Nunquid autē vicarius generalis epiſcopi vel capituli ſede vacante habeat hāc poteſtatē procedēdi ſuper crimine hereſis. dicit Lap.ꝙ non quia requiritur ſpeciale mādatū ⁊ in hoc erit tūc delegatus licet in aliis ſit ordinarius.⁊ ideo ſi in hoc crimi-ne appelletur a vicario habēte ſpeciale mandatum appellabit̄ ad delegantem epm vel capitulū ſede vacante ſcđm Lap. facit qđ no.in.c.ij.de offi.vica.in.vj.per Joā.de ſancto geor.⁊ Lap. ℂ Jn.§.veruꝫ.querit Guil.quid debeāt in dubio facere inqui-ſitores ⁊ epſ.reſpondet ꝙ licet in aliis criminibus in dubio tu-tius ſit nocentem abſoluere ꝙ̄ innocentē condēnare.ff.de pe.l. abſentem.tamen in hoc crimine in dubio pſumendū eſt pro he-reſi propter penitentiā imponendā ſeu quo ad effectū peniten-tie imponēde.de preſump.literas.ſicut ⁊ in ſimili regulariter ⁊ in omnibus

b ℂ Qđ ſuffice-re dꝫ iuramētū qđ aūt notariꝰ iurare debeat i creatione. hēs tex.in.c.ad au-dientiā circa ſi.ex-tra de preſcri. ⁊ gl.in.c.qñ cō-tra in glo.iij.ex-tra de proba.

c ℂ Quid aūt. Adde que dicū-tur p imo.l.de. qꝛ cōtingit.l.iij. co.ſ.de reli.do.

d ℂ Sꝫ ſufficit Adde notata i cap.ꝙꝙ.6 vſu. in.vj.

in omnibus caſibus tangentibus periculū anime. de homi. ſignificaſti. Mat. vero hic dicit qd quo ad procedendū cōtra diffamatum ſufficit leuis probatio. nam quo ad probandā ſuſpitionē vel infamiā ſufficit leuis pbatio. C. de here. l. ij. de pſump. literas. ſed quo ad effectū condēnationis ferende ſecus quinimmo plus dixerunt quidā q quo ad talē effectū nō ſufficiūt duo teſtes in cauſa hereſis. alle. ſ. eo. excommunicamus. §. adijcimus & hoc no. Hoſt. in ſumma eo. ti. §. qualiter. vbi dicit q iniquū videbatur q de tanto crimine dānaretur ex dicto duorū teſtiū. Sed in contrarium facit. ſ. e. vt officium in. vj. breuiter Jo. de lig. dicit q non eſt dubium q per vnū teſtē & famam quis non pōt dānari de tāto crimine. vt no. de teſti. tā literis. vidē Mat.
a j. c. prori. alleg. no. de teſti. veniens. per gl.[a] & ſimiliter nec ex preſumptione de preſum. literas. tamen videt q poſſit dānari per dicta duorum teſtium. ad hoc qd no. Inn. de ſimo. ſicut vbi dicit q licet in alijs criminibus requirant probationes luce meridiana clariores. tamē in crimine hereſis ſufficiunt minores. C. de hereti. l. ij. & q ſcdm eū leuia ſigna ſufficiunt ad pſumendū quē hereticū. de preſum. literas. certe hoc dictū Inn. intelligo ſe
20 cundū no. in. d. l. ij. & ſcdm dictū Guil. † Iuxta predicta querit an ſuſpectus de hereſi cōtra quē probatum eſt de hereſi per vnum teſtē poſſet tormētari. dicit Mat. q ſic alleg. no. in. l. iij. C. ad legem iul. ma. ad hoc q hoc crimen equiparatur crimini
21 leſe maieſtatis. ſ. e. vergentes. xv. q. vj. in ſumma. † Quid ſi teſtis accuſatus de falſo examinatus a notario dicit aliter dixiſſe q ſit ſcriptum. an crederet cōtra eū ſcripture tabelliōis. Spe. tꝫ q nō in ti. de inſtru. edi. §. reſtat ver. ſed quid. & hoc ideo q in criminalibus probationes debēt eſſe luce clariores. ij. q. viij. ſciant cuncti. ſecundum Mat. no. bene hoc dictū ſcdm Mat. per qd habes limitationē ad no. per Cy. C. de fal. l. ſi quis decurio. & per Inno. de proba. quoniā contra falſam. vbi dicunt in dubio ſtandū ſcripture tabellionis quia id videt habere locū in ciuilibus. ſecus in criminalibus quod bene no. ¶ Ultimo qd hoc qd dicit de hereticis. dicit Mat. pcedere in credentibus hereticis receptatoribus ac defenſoribus ac fautoribus. per. c. ij. ſ.
23 eo. in. vj. vbi q̄tum ad hoc pro eodē habent. † Querit Pau. hic an bona reuerſi ad fidem debeant confiſcari. Videtur quod ſic q talia ſunt cōfiſcata a die commiſſi criminis licet occupatio fieri non poſſet ante latā ſententiam ſuper crimine. ſ. eo. cū ſecundū. in. vj. Jo. xxiij. q. vij. in ſumma tenet q ſunt ei reſtituenda etiā ſi ſunt occupata & hoc de miſericordia & ſic ſi nō ſunt occupata nō erūt occupāda ſcdm Pau. qd dictū eſt de occupatis intelligo verū niſi ſint in aliū trāſlata & alienata. ar. autē. idē de neſtorianis. C. de hereti. & no. in. l. ſi. C. de ſen. paſ. per Cy. & bar. & per gl. in. l. gallus. §. & quid ſi tantū. ff. de libe. & poſth.

☞ Inqſitor heretice prauitatis qualis etatis eſſe debeat & an
1 poſſit committere vices ſuas & nu. 6.
2 Extunc dictio quid importet.
3 Conſtitutio noua poteſt ligare ignorantes quo ad penā agitati licet non liget quo ad culpam & penam facientis.
4 Etas maior quare requiratur in inquiſitore q̄ in epo.
5 Inquiſitoris officium quis debet committere.
6 Inquiſitor an poſſit imponere penas pecuniarias applicandas officio.
7 Confiſcari non debent eccleſie bona propter delictū hereſis clerici ſed ſolū clericorum & quare.
8 Dictio etiam quid implicet.
9 Eccleſia habet fiſcum qui dicitur theſaurarius.
10 Armorum vſus eſt regulariter prohibitus clericis & laicis.

Nolentes ſplen. Quat-

tuor ſunt partes principales. q primo ponit cōſtitutionis cām & determinat etatē inquiſitoris. In ſcda ponit inquiſitores qui ꝓtextu officij extorquēt pecunias modis illicitis vel confiſcant bona eccleſiarū ob delictū clericorū. In tertia parte precipit notarijs officialibus & ſocijs vt hoc facientes reprehēdāt & ſuperioribus denunciēt ſi probare poſſunt. In quarta prohibet inquiſitoribus abuſū armorū & abuſū circa q̄titatē & qualitatē officialiū. ſcda ibi. inqſitoribus. tertia ibi notarij. q̄rta ibi porro. ¶ No. iuſtitiā obfuſcari per actus iprobos & indiſcretos
1 ¶ † No. qualis etatis debeat eſſe inquiſitor heretice prauitatis quia debet ſaltem attigiſſe. xl. annos. ¶ No. inquiſitores poſſe committere alteri vices ſuas. ¶ Nota q pretextu officij inquiſitionis non debet pecunia indebite extorqueri. ¶ Item no. q propter delictum clericorum. etiam hereſis non ſunt publicanda bona eccleſiarum. ¶ No. penam inquirentis de hereſi ꝓtextu officij indebite pecuniam extorquentis vel publicantis bona ipſa eccleſiarum propter delictum clericorum. Et not. caſum in quo tolluntur priuilegia. ¶ Item in verſi. notarij. not. q notarij & officiales officij inquiſitores & fratres & ſocij ſuorum commiſſariorum debent grauiter arguere & corrigere peccantes in predictis. in ſecreto tamen ſi ſecrete peccetur & ſi probatiōes habent debent etiam prelatis ſeu ſuperioribus ipſorum taliter in officio delinquentium ſolicite denunciare. Et no. quid ſiendū prelatis inquiſitoribus negligentibus punire taliter delinquentes. ¶ No. in. §. ſi. q inquiſitores non debent habere officiales
2 portantes arma niſi ſibi neceſſaria. ¶ † Glo.[b] extunc. alias ex
b tunc. querit de intellectu huius litere. Reſpondet q duplex poteſt eſſe ſenſus. vnus. q exponatur extunc. i. deinceps. & ſic noluit cōprehendere ꝓteritos inquiſitores ſed futuros. & hoc etiā eſt regulare conſtitutionis noue. vt in cap. fin. de conſti. Alius poteſt eſſe ſenſus q illa dictio extūc denotet extremitatē tpis vt ſic ſit intentio litere q ſtatim hec conſtitutio ligauerit ex tempore editionis eius non expectato termino duorū menſiū ab eius publicatione qd alias non eſſet. iuxta no. de conſti. c. ij. & in data. vj. libri: tenendo tamen hunc intellectum intellige quod liget ex tempore editionis ſeu promulgationis etiam ignorantes non quo ad penā culpe. ſed vt actus non valeat. facit de con
3 ſti. c. ij. ¶ † No. bene ex gl. q conſtitutio noua poteſt ligare etiā ignorantes quo ad penā agitati. licet non liget quo ad culpā & penā facientis. facit qd no. Paul. in prohemio huius volumi
c nis in. §. ſane. vbi idē tenet[c] in qualibet cōſtitutione poſt duos mēſes lapſos a publicatione ſi deſ iuſta & probabilis ignorātia vt q forte fuit apud ſarracenos. & hunc ſcdm intellectum ſequitur zenze. & Ste. ſequit etiā hic Pau. nō facta mētiōe de prima vnde exponit extūc. i. ab iſta hora i antea. & dicit q hic eſt moſtariū antiquorum non nouorum. credo q dici debeat econtra.
4 ¶ † Glo. quadrageſimū querit quare requirit maior etas in inquiſitore. quia. xl. annorū q̄ exigatur in epiſcopo in quo ſufficit etas. xxx. annorum. de ele. cum in cunctis. cū tamē eps etiā ſit inquiſitor. Reſpondet gl. q hoc eſt de arbitrarijs de quibus nō cogimur reddere ratiōē. de reſcri. ſi qñ. cū ibi no. Pau. hic dicit q ratio eſt q magis eſt iuri exoſū q inquiſitor ſit minoris etatis. alle. ſimile de dolo. c. j. melius facit. c. ſi. de tranſla. pla. & de. j. de re. eccle. non alie. vbi licet qd maius eſt & nō id qd eſt minus. q minus eſt magis iuri exoſum certe hoc nihil eſt quia nō declarat quare ſit magis exoſum iuri zenze. hic dicit q ratio potuit eſſe q etas epi erat iā ſtatuta tēpore huius conſtitutionis. ideo noluit illā mutare ſed etas inquiſitoris nō erat ſpecialiter ſtatuta. ideo propter arduitatē negocij limitata fuit prout hic dicit q in tali etate preſumit maior maturitas Uel dic ſecūdo ſcdm eum q maior etas ideo requiritur in inquiſitore q̄ in epo. q maior perfectio preſumit in epiſcopo q̄ in iquiſitore ex eo q eps eſt verus & paſtor perpetuus ſuarū ouiū. de offi. ordi. irrefragabili. non ſic autē preſumit in alijs. q ſunt tranſitorij tēporales & reuocabiles. v. q. iij. qui eps. & hec ratio ſatis bona eſt vel dic tertio ſecūdū eū q ideo in epiſcopo ſtatuta eſt etas. xxx. annorum. q xps in illa etate fuit baptizatus & predicare cepit lxxviij. diſtin. preſbyter. chriſti autē legatione fungitur epiſcopus xcj. di. in nono. ideo & cetera que ratio ceſſat in inquiſitore. Potestis dicere q ratio neceſſaria dari nō poteſt ſic intelligatis gl. ſed perſuaſiua. ſic intelligantur rationes zen. qui dicit q de iure antiquo hec etas. xl. an. requirebatur in eligenda in diaconiſſā xx. q. j. ſanctimoniales. Qualis autē etas olim requirebat in inquiſitore. dicit Pan. q olim exigebat & ſufficiebat etas q̄ requi
5 ritur in alijs iudicibus. de qua de offi. dele. cū viceſimū. ¶ † Gl. committi. querit quis habet cōmittere officium inquiſitionis. Reſpondet q prelati prouinciales vel miniſtri eorum ordinū quibus a ſede apoſtolica conceſſa eſt deputatio taliū inquiſitorum. Iuxta hoc querit glo. quid ſi eps vel capitulū ſede vacante committit alicui hoc officiū an exigatur q ſit etas. xl. an. talis cui cōmittitur. reſpondet q ſic per hāc literam que indiſtincte loquitur. ſed quid ſi ſiat cōtra hanc cōſtitutionem in hoc q cōmittitur hoc officium minori. xl. annis. reſpondet glo. q certū eſt q puniri debent cōmittentes quia tranſgrediūtur hanc cōſtitutionē que eſt precepti. facit qd no. de elec. in generali. in. vj.
d §. illos. in vit. glo.[d] Sed dubiū eſſe poteſt an teneat cōmiſſio q hic non apponitur decretū. glo. dicit q videtur dicendū hoc nō obſtante q nō tenet commiſſio. alleg. pro & contra qd not. de de. licet canon. in. vj. & quod ibi no. in gl. ij. Pan. hic aperte dicit q non tenet cōmiſſio vt pote facta contra legem. x. di. vides. C. de legi. non dubium. & nihilominus puniri dꝫ cōmittens &c.
6 ¶ † Gl. ipſorū cōmiſſarijs reuocat in dubiū. nūquid inquiſitores poſſint alteri cōmittere vices ſuas. vr q nō duplici ratione prima per tex. ſ. e. vt cōmiſſi. vbi ſolū permittit cōmittere citationes & ſitarum denūciationes. & ſic alias vr negare. arg. C. de procur. l. maritus. & de preſump. nōne. & de tranſla. prela. c. ij. facit de offi. dele. c. ſi. in. vj. vbi conſeruatori ſolū duo dicta ꝑmittunt cōmittere. Scdo q electa vr induſtria pſone. ergo & cetera de of-

a ¶ Et ſic nec ex pſumptione. An aūt in crimine falſi debeat qs cōdēnari ex pſumptione ponit alexā. in cōſ. lxxvij. in. ij. co. ver. corroboratur in. j. vol.

b ¶ Ex nūc de iſtis vbis vide bar. i. l. ſi ita ſtipulatus. ff. de vb. ob. in prin. bal. in. ca. j. de mili. vaſ. q cōtu. eſt in vſi. feu. ale. in cōſ. lxxxij. in. ij. col. in fin. in. ij. vol. tex. & ibi gl. & imo. in de. j. de cōceſ. ꝓbend.

c ¶ In qualibꝫ cōſtōne. ad iſta gl. Addē pano. in. c. ij. in. ij. col. extra de cōſti.

d ¶ Sꝫ dubiū eſt. Adde bene facere que dicit fel. in. c. cū dilecta in. xvj. co. extra de reſcrip.

ſi.de leg.c.ſi.⁊.c.is cui.e.ti.in.vi. In cõtrariũ facit q: ſi dicimus
ꝙ inquiſitor habet ordinariã poteſtatẽ debet poſſe delegare. l.
imperium in ſi.ff.de iuriſ.om.iu.⁊ ſimiliter ſi dicimus ꝙ habe-
at delegatam.qđ dicit glo.verius per decre.per hoc.ꝫ.eo.ti. in
vi.licet pro ⁊ contra faciat decre.nec aliqui.e.ti.tamẽ adhuc po
terit delegare q: eſt delegatus principis ⁊ in actu iuriſditionali
⁊ ſic nõ ad nudũ miniſteriũ tantũ.⁊ q: per cõſequẽs debet poſ-
ſe committere vices ſuas.C.de iudi.l.a iudice.⁊.ꝫ.de offi.dele.
paſtoralis.in prin.⁊ quicquid diceret olim.de hoc eſt hic caſus
expreſſus.⁊.ꝫ.c.preſi.⁊ ita ſeruatur ſcđm gl.q: inquiſitores dãt
cõmiſſarios quos vocamus vicarios vel ſubſtitutos .facit.ꝫ.c.
preſi.§.porro.⁊.§.notarij.nec ob.decre.vt cõmiſſi.quia illa nõ
loquitur negatiue dicendo ꝙ non poſſit niſi illa duo cõmittere
prout loquitur in cõſeruatore decre.vlt.de offi.dele.in.vi.ſed lo-
quitur affirmatiue dicendo ꝙ illa duo poteſt.⁊ ſic non debet ſu-
a mi cõtrarius ſenſus ibi ꝙ alia nõ poſſet [a] q: reſultat prauus in-
tellectus cõtra hãc cõſtitutionẽ ⁊ precedẽtem.ideo aũt forte fuit
de illis duobus expreſſum.q: magis dubitabat q: ante citatio-
nẽ non eſt fundata iuriſditio ⁊ q: poſt diffinitiuã eſt funct⁹ offi
cio.⁊ ſic ante citationez nil videbatur poſſe ⁊ ſimiliter nec poſt
ſententiã.facit de offi.dele.paſtoralis.§.j.⁊.e.ti.in literis. ⁊ idez
tenet Pan.ꝫ.c.preſi.dicit tamẽ ibi ꝙ ſi tenemus inquiſitores
delegatos prout probatur in decre.preal.per hoc.ꝫ.eo.in.vi.ꝙ
tales ſubſtituti ab inquiſitoribus nõ ſunt vicarij proprie nec ha
bent ordinariã iuriſditionẽ. ſed delegati ⁊ habent delegatam.
¶ No.hinc ꝙ inquiſitores habent delegatã iuriſditionẽ ⁊ non
ordinariã. ⁊ quid de eorũ cõmiſſarijs ⁊c. ¶ Glo.commiſſarijs.
querit quid ſi epũs delinqueret in his que hic dicuntur.an hanc
penã incurreret dicit ꝙ nõ.quia de eo non exprimit hic.nec in
§.notarij.forte vt in hoc deferret dignitati epiſcopali.ar.de offi.
dele.c.ij.in.vi.fatetur tamẽ ꝙ etiã epiſcopi debent a talib⁹ abſti
nere ⁊c. ¶ Glo.pretextu ponderat literam per quã a contrario
dicit ꝙ exigens aliquid non pretextu officij licet male faciat nõ
incurrit tamen hanc penam ⁊c. ¶ Glo.officij querit an hoc ca
ſu incidentit talis exigens indebite aliquid pretextu officij in crimi
ne cõcuſſionis. Reſpondet ꝙ ſic.alle.j.q.j. ad ſi.q.xxiij.q.j.c.ij.
in ſi.⁊.c.militare.⁊ de imu.eccle.q: plerique. Sed nũquid hoc ca-
ſu poterit abſolui ſi nõ reſtituit quadruplũ cõſiderato ꝙ cõmit-
tens crimen cõcuſſionis tenetur ad quadruplũ. xviij.di.qm̃ in
ſi.reſpondet gl.ꝙ ſic q: hic exprimitur ꝙ ſufficiat reſtituere ſim
pliciter tãtum quo ad hoc vt poſſit abſolui a ſententia excõmu
nicationis de qua hic.vnde credo ꝙ etiã hoc caſu poterit exigi
quadruplũ licet non poterit impediri ex hoc abſolutio iſta. Ex
predictis patet ſecundũ Guil.ꝙ licet aliquis modus de ſe illici-
tus ſit ⁊ damnatus potius ex cõſtitutione iuris poſitiui quam ex le-
ge veteris vel noui teſtamenti tamen poterit adhuc magis dã-
nari ⁊ hoc propter enormitatẽ criminis vel ipſius alterationez.
nã alias nemo deberet pro eodez crimine multipliciter puniri.
de iudi.at ſi clerici in ſi.qđ non ob.vt patet ex predictis ⁊ ex ibi
6 no. ¶ † Gl.illicite.querit an inquiſitor poſſit imponere penas
pecuniarias applicandas officio reſpondet ꝙ ſic q: hic illas nõ
prohibet ſed ſolũ illicitas exactiones.alle.de offi.preſi.l.illicitas
in prin.de ſymo.in tantum.⁊.c.audiuimus.⁊.c.ſequẽs ſecundũ
gl. Mat.vero hic dicit ꝙ inquiſitores pro crimine hereſis nul-
lã penã pecuniariam poſſunt imponere.⁊ eſt ratio ſecundũ eũ.
q: aut inquiſiti cõuincunt de hereſi.⁊ tunc omnia eorum bona
ſunt cõfiſcata.ꝫ.eo.cũ ſecũdũ leges.aut nõ cõuincunt.⁊ tũc nul-
la eſt pena imponenda.vnde nõ eſt tale crimẽ ex quo poſſit im-
b poni pena pecuniaria [b] ſed perſonalis ⁊ bonorũ confiſcatio.ꝫ.
e.excõmunicamus.⁊.e.ad abolendã.⁊ quaſi per totum. ⁊ ſimili
ter non eſt tale crimẽ in quo cũ vero heretico volente redire ⁊ re
lapſo poſſit diſpenſari.ꝫ.e.accuſatus.in.vi.⁊.c.excõmunicam⁹.
⁊ ideo non poteſt fieri cõmutatio in penã pecuniariã.ꝫ.de pe.li
cet hoc dicit vera in hereticis.ſecus dicit in defenſoribus ⁊ fau-
toribus hereticorum nõ tamen hereticis quia poſſunt talibus
imponere penitẽtias vt pauperibus de bonis eorũ aliquid da-
rent vel aliud opus pietatis. Itẽ qđ dictuz eſt de pena pecunia
ria pro crimine hereſis non imponenda dicit procedere regula
riter.fallit tamẽ regula hec aliqñ quia interdũ aliqui proferunt
verba heretica que nullã habent excuſationẽ ⁊ proferũt luden-
do vel iracũde vel ex fatua ſimplicitate.⁊ tunc talibus taliter de
linquentibus poſſunt imponere penas pecuniarias.nã has pe-
nas imponit eccleſia.xxiij.diſt.§.ꝗ.de iude.ad liberandã.de ra
pto.in archiepiſcopatu cũ ſimilibus.ad hoc quia inquiſitores
tales ſunt iudices ꝙ poſſunt hereticis cõuerſis penas mitiga-
re ⁊ cõmutare.ꝫ.e.vt cõmiſſi.in.vi.in.§.illorũ.ergo ⁊ cetera hoc
etiã cõfirmat q: ſi fautores poſſunt ſic puniri.ꝫ.e. accuſatus.§.
ſi vero.ergo ⁊ offendẽtes fidẽ.fatet tñ ꝙ hãc penã non imbur-
ſabunt ſed dabitur pauperibus vel applicabit officio.facit qđ
no.per Jo.an.de offi.ordi.irrefragabili.§.ſi.c.dilectus.nec ob.

a ¶ Q: reſultat prau⁹ adde qđ no.bal. in.§. cõueñtculã. C.de epi.⁊ cle.⁊ iaſo. in.l.j.in prin.in ix.col.ff.de offi. ei⁹ cui mã. eſt iuriſdi.

b ¶ Sz pſonalis. Addo tex.in l.licẽtiam. C.de here.victa.l.vltima.ff.de pe.⁊ d.ab.in.d.c. ad abolendam. in iij.col.

c ¶ Limitat hãc regulã. adde q̃ dicit bar.i d.l.iubem⁹. C. de ſa.ſan. eccle. alex.in cõſ.cxv. circa prin.in.v. volu.

d ¶ Dictio et. de iſta dictione vide alex.in cõſ. xxiij. in.iij. col. circa prin.in.v. volu.

e ¶ Qđ eccleſia. Adde no.p illu tex.p. d. ab.ĩ c.vergentis extra de hereti.

f ¶ Q: corrigere. Adde hũſ etre tex. in.l.j.ĩ prin.C.de emẽ. pro.

predictis iſte tex.quia hic vtitur verbo extorqueri qđ ſonat in
viciũ.⁊ ſic nõ impedit auferri per viã licite cõdẽnationis. ¶ Gl.
pecuniã querit quid ſi extorqueret aliam quam pecuniam numera
tam. Reſpondet ꝙ idẽ q: hic latiſſime accipit pecunia prout cõ
prehendit omnẽ rem.j.q.iij.per totũ.nam omnis res deducibi
lis eſt ad pecuniam.l.ſi ita fideiuſſorem.ff.de fideiuſ.late vero ac
cipitur pro rebus cõſiſtentibus in pondere numero vel menſu-
ra.l.ij.C.de cõſti.pec.ſtricte vero pro pecunia numerata.vt no.
in.d.l.ij. ¶ Glo.ſcienter ponderat literam per quã a contrario
concludit ignoranter rapientem bona eccleſiarũ pro delicto cle
rici non incurrere hanc penam.alle.de conſan.⁊ affi. cle.vna ⁊c.
7 ¶ † Glo.eccleſiarũ querit an propter delictũ hereſis poſſint capi
bona propria clericorũ reſpondet ꝙ ſic.quia hic non prohibet
de eis ſed ſolũ de bonis eccleſiarum. Ex hoc infert glo.ꝙ ſi mo
nachus preſit alicui eccleſie ⁊ aliqua acquiſiuit etiã intuitu pſo-
ne ꝙ de talibus bonis nõ poſſit fieri occupatio propter delictũ
monachi cũ talia bona ſunt queſita eccleſie in qua intitulat⁹ eſt
ex eo q: impediente profeſſione nil poteſt monachus ſibi acqui
rere ⁊ ſic ſi aliquid queſiuit ſtatim adepta poſſeſſione fuerũt ec-
cleſie.xviij.q.j.c.vno.de prim.cũ olim.ij.⁊ per conſequens quo
ad talia etiã locus eſt huic conſtitutioni tanquam de bonis eccleſie.
cũ glo.cõcor. Pan.dicit tamen glo.ꝙ ante hãc cõſtitutionem
cũ hãc queſtionẽ haberet de facto non potuit tantum clamare
ꝙ obtineret. ¶ Gl.delictũ voluit querere de ratione quare pro
pter delictum clericorũ nõ confiſcant bona eccleſiarũ. voluit re-
ſpondere per regulã delictũ de re.iu.in.vj.vbi dicit ꝙ delictũ per
ſone nõ debet in damnũ eccleſie redũdare. Idẽ hic Guil. all. de
c excep.cũ venerabilis.limitat [c] hãc regulã procedere in cõmitten
do ſecus in omittendo all.ꝫ.de preſcri.placuit. Itẽ primũ dicit fal
lere in feudalibus q: ſi platus cõmittit felloniã cõtra dñm feu-
di nocet eccle tale delictũ licet in cõmittẽdo cõmiſſuz ſit ſaltẽ vi
uẽte prelato vt pbat in lib.feu.de.c.corradi.c.ſi clericus.de ma
teria plenius in regula delicti.⁊ de dolo.c.j.maxime p do. An.
Pa.hic dicit regulã procedere in extraiudicialib⁹. In iudicijs
autẽ aliquãdo punit eccleſia ex facto plati.de in inte. reſti.audi
tis.de cen.cum olim.dic vt in locis pall.⁊ per legiſtas in.l.iube
mus nullã.C.de ſa.ſan.ec.⁊ vide omnino gl.xj.q.iij.priuilegiũ. xvj.
di.vj.ſi epm.⁊.q.iij.placuit.⁊ Arch.ibi ⁊c. ¶ Glo.etiaz eccleſie
d querit qđ implicet iſta [d] dictio etiã. Rñdet ꝙ implicat ꝙ mul
tominus poterũt inquiſitores applicare bona eccleſiarũ ppter
delicta clericorũ ſibi vel officio inquiſitionis vel fiſco ſeculari in
quẽ alias ipſo iure publicãtur bona laycorũ dãnatorũ de here-
ſi vt probatur.ꝫ.e.cum ſcđm.in.vj.facit qđ no.de conceſ.prebẽ.
quia diuerſitatem ⁊ qđ ibi no.ſuper glo.antepe. Mat.hic dicit
qđ bona laicorum propter hereſim applicantur fiſco ſeculari in
terris imperij.in terris eccleſie applicantur fiſco eccleſie.⁊ idem
videtur ſi ſint clerici videlicet ꝙ applicentur fiſco eccleſie cuiꝫ de
illius foro ſint etiã in terris imperij.facit qđ no.in. d.c.quia di-
9 uerſitatem ſuper glo.prealle.†.Ex hoc notat Guil.[e] ꝙ eccleſia
e habet fiſcuz qui vocatur theſauraria ſiue burſa eccleſie cui ap-
plicantur bona alicuius prelati inteligo delinquẽtis.ſic in ſimi-
li bona reſ imperij dicuntur fiſcus non autez bona propria im-
peratoris. ad hoc quia eccleſia habet loculos qui proceſſerunt
ex loculis quos habuit dominus.xij. q.ij. exemplum.⁊.c.habe-
bat hec vera pprie loquẽdo.fatet tamẽ ꝙ in hoc fiſco eccle oẽs
res eccleſie appellate ſunt oblationes fideliũ eo ꝙ a fidelib⁹ offe
runt hodie etiã cõtinent.xij.q.j.videtes.⁊ in tãtum amphatus
eſt fiſcus eccleſie ꝙ nulla perſona eccleſiaſtica maxime gerẽs vi
tã cõmunẽ põt inueniri egẽs vel pauper ꝙ eſt veruz ſi bene fie-
ret diuiſio.ſed plati noſtri tẽporis male diuidunt.⁊ totũ ſibi ap
propriãt. ¶ Glo.applicare alle.cõcor. ⁊ precipue decre.ex com-
municamus in prin.ꝫ.e.vbi hoc probat olim. ¶ Gl.in his.de-
clarat literã nõ referri ad principium duz loquitur de etate.ſed
ad alios duos caſus ſubſequẽtes. ¶ Gl.abſoluit.querit an po-
terit hec abſolutio fieri per ordinariuz. Reſpondet glo.ꝙ fideli
hoc ſibi non reſeruat papa.alle.de ſen.excom. nuper ⁊ hoc dicit
Mat.veruz poſt ſatiſfactionẽ.in articulo autez mortis dicit ꝙ
abſolui poterit per ſacerdotẽ. ¶ Glo.ſatiſfecerit querit quid ſi
nõ habent vnde ſatiſfaciant iſti inquiſiti. Reſpondet ꝙ ſi pau-
peres ſunt notorie talis pauptas eos excuſat ⁊ ideo abſolui po-
terunt etiaz non facta ſatiſfactione.de ver.ſig.ex parte.j. ¶ Gl.
f corrigere.oppo.quia [f] corrigere eſt mutare animum alterius di
ſpoſiti ad malum probatur.xlv.diſtin.§.neceſſe.ſed nullus po
teſt alterius animum mutare cum animo vis inferri non poſſit
l.iri.C.de here.iuſti.xxiij. queſt. v.capitulo primo ergo iſti non
poſſunt iſtos inquiſitores corrigere. Soluit glo.corrigere poſ-
ſunt quantum in eis eſt poſſibile.ita hic non intitum animuz
mutare vt in contrario nota.de iſto verbo corrigere ⁊c. ¶ Glo.
cõmutare querit an prelatus ſit ſuperior inquiſitore hoc eſt pro
uincialis poſſit alterare vel mutare vel corrigere facta p inqui-
ſitorem

ſitorem virtute officij. videt ꝙ ſic q2 pōt illū totaliter ab officio
amouere. cōtrariū tenet glo. veſtra q2 ꝫ poſſet amouere. ex con
ceſſiōe huius decre. tamen reuera inqſitor hꝫ immediate iuriſdi
ctionē a papa cū eius ſit delegatus vt. ſ. dixi nō a prelato eligēte
⁊ ſic ſolus actus cōmittendi ⁊ remouendi eſt ꝯceſſus prelatis in
quiſitor nō aūt poteſtas mutādi geſta per eos. Idē tenet hic
Step. Idē ſentit hic guil. dicit enim ꝙ iſti inquiſitores quātan
cūqꝫ habeant poteſtatē in requirēdo recipiunt ptātem a puin
ciali ſui ordinis. dicunt tñ delegati apoſtolici in hoc. vt in. c. per
hoc. eo. ti. in. vj. ⁊ hoc quo ad officiū inquiſitionis. In hiis vero
q̄ ſunt regule dicit ꝙ ſemper ſubſunt ſuperioribus ſui ordinis ſi
cut ⁊ iudices delegati ſubſunt ſuis ordinarijs in alijs q̄ in offō
delegatiōis ſm eū. ¶ Gl. tenetur. querit an ſit in poteſtate iſto
rum prelatorū. an remoueāt inquiſitores delinquētes. dicit qō
non. ſed neceſſitātur. q2 hic ponitur verbū neceſſitatis. ſ. tenea
tur. Quare aūt hic ordinarij locoꝝ ſuccedunt plātis inquiſito
ris in denūciādo ſedi apoſtolice ⁊ nō in puniendo. dicit Mat.
hic ꝙ ideo q2 ordinarij in hoc ſunt pares inquiſitorib9. par au
tē in parē nō habet imperiū. de elec. innotuit. nec ob. xxiij. q. ij
c. j. q2 ibi loquit qñ papa eſt heretic9. quo caſu p inferiores pōt
deponi. hic aūt inqſitor nō erat hītic9 ſꝫ alr̄ delinq̄bat i officio
¶ Glo. ꝯceſſiōe. q̄rit de q̄ ꝯceſſiōe hic loquit. r̄ndet de cōceſſiōe
facta officio inquiſitoris per priuilegia apoſtolica. vt inquiſito
res poſſint habere officiales armatos. qō intelligo q̄diu deſer
10 uiunt in officio ſcdm Pau. † Sed querit hic Pau. quare fuit
hic expediens tale priuilegium. reſpondet quia vſus armorum
regulariter de iure communi eſt prohibitus pro clericis ⁊ lay
cis. alle. C. vt armorum vſus inſcio principe interdictus. l. j. li. xj.
xxiij. q. ſi. c. clerici. ⁊. c. quicunqꝫ. ⁊ de vi. ⁊ ho. cle. ca. j. Guil. vero
hic dicit ꝙ iſto vſu armorum aliquando vtitur prelatus vice
ſue eccleſie. alle. ſ. ne cle. vel mo. capi. fin. in. vj. ⁊ de ſenten. excom
muni. dilecto. aliquando vtuntur prelati vice principuꝫ de rap.
in archiepiſcopatu. iſto autem caſu vtuntur auctoritate ſe. apo
ſto. cui maxime in facto fidei omnes habent obedire. alle. ſ. eo.
excommunicamus. ij. ⁊. c. inquiſitionis. in. vj.

1 Beghinorum ⁊ beghinarum ſecta eſt reprobata.
2 Perfectionis gradum proprium non poteſt homo in hac vita
terreſtri adipiſci.
3 Ad ieiunia ⁊ precepta eccleſie tenetur homo q̄tūcunqꝫ bonus.
4 Beatitudinem que eſt in patria non poteſt quis in hac vita cō
ſequi.
5 Copula carnalis contra traditiones eccleſie eſt peccatum morta
le. ⁊ nume. 19.
6 Hereſes an debeant extirpari.
7 Secta quid ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ quomodo debeat ſcribi.
8 Charitas poteſt in infinitum extendi.
9 Impeccabilis an poſſit quis eſſe.
10 Ieiunare qui teneantur.
11 Orare tenetur homo q̄tumcunqꝫ perfectus.
12 Senſualitas quid ſit.
13 Obedientie ſubiacet homo perfectus.
15 Gratie clemantis ad deū indiget anima.
16 Uirtutum moralium duo ſunt genera.
17 Peccatum poteſt eſſe mortale dupliciter.
18 Oſculum an ſit peccatum mortale.
20 Peccati appellatione an intelligatur mortale.
21 Reuerentiam exhibere debemus in eleuatione corporis chriſti
22 Corpus chriſti ſumere tenetur quilibet ex precepto chriſti ⁊ ec
cleſie etiam ſi ſit ſumme perfectus.
23 Heretici ſi poſt abiuratam hereſim non implent penitentiam
iniunctam habentur pro lapſis.
24 Fornicatio an ſit maius peccatum q̄ mēdacium: qō ſit ex libidi
ne vel alias qualitercunqꝫ dummodo ſit mortale.
25 Occidere matrem an ſit maius peccatum q̄ occidere vxorem.
26 Sacerdos in cognoſcendo ſolutam an committat ſimplicē for
nicationem an adulterium.

In noſtrū quideſi: Pri
mo ponit quādam ſectam hereticorum. Et ſe
cundo eius errores dānat. Tertio excitat offi
cium dioceſanorum. ſecunda ibi cum autē ter
tia ibi porro. ¶ No. prelatum potiſſime papaꝫ
debere attendere circa augmentuꝫ fidei catho. ⁊ extirpationē
1 hereticorum. ¶ †a No. reprobatam ſectam beghinorum ⁊ be
ij ghinarum. ¶ No. hic octo errores damnatos ⁊ contra fidem.
2 ¶ † Et primo nota ꝙ homo in hac vita terreſtri nō poteſt adi
piſci perfectum gradum perfectionis. ¶ Not. ex ſecundo ⁊ ter
3 tio ꝙ † homo quantūcūqꝫ bonus tenetur ad ieiunia precepta
b per eccleſiā ⁊ ſimiliter b eſt aſtrict9 p̄ceptis alijs eccleſie. ¶ No.
vlterius ex quarto quod quis in hac vita non poteſt conſequi
4 beatitudinem que eſt in patria. ¶ † Not. ex quinto ꝙ quilibet
in hoc mundo indiget lumine ⁊ gratia dei. ¶ Nota ex ſexto ꝙ
5 homo quantumcunque bonus non debet nec dicitur a ſe licen
tiare virtutes. ¶ † Not. ex ſeptimo qō carnalis copula contra
traditiones eccleſie eſt peccatum mortale. ¶ Nota ex octauo ꝙ
quilibet in eleuatione corporis chriſti debet ei facere reuerentiā
¶ No. vltimo dioceſanos debere ſolicitos eſſe in partibus illis
in q̄bus vigēt heretici potiſſime beghini ⁊ beghine ⁊c. ¶ Op.
6 Ste. contra principiuꝫ decre. q2 videt ꝙ nō † debeat extirpari
hereſis duplici ratione. Primo q2 id qō eſt neceſſariuꝫ non de
bet extirpari. ſed hereſis eſt neceſſaria. prime ad cor. xj. vbi dici
tur neceſſe eſt hereſes eſſe vt qui probati ſunt manifeſti fiant fa
cit. xxiij. q. vlti. c. fin. Secūda ratio q2 nemo debet obligari ad
impoſſibile nec inuitari. ſꝫ impoſſibile eſt hereſes extirpare. q2
dicit glo. clē. vij. q̄diu ſtabit mundus ſecularis ⁊ hereticus ſer
mo dominabitur. ſic ergo fruſtra laborat papa in extirpando.
Soluit primo primā rationem quia hereſis per ſe nō eſt neceſ
ſaria. ſed per accidēs quātumvꝫ vt ex quodā malo deus eliciat
aliquod bonum. q2 ſm Aug. eccleſia vtitur hereticis ad proba
tionē ſue doctrine dum eorū falſa dogmata impugnat. xxxvij.
diſtin. qui de menſa. ⁊. c. ſi quid verum. ¶ Non obſtat ſecunda
ratio quia fatendum eſt ꝙ eccleſia nō poſſit facere quin ſint he
reſes. poteſt tamen ⁊ debet inquantum poteſt illos extirpare et
7 impugnare. alle. xxiij. q. vij. per totum ⁊c. † Gloſ. ſecta. declarat
vnde dicatur ſecta ⁊ quid ſit ⁊ quomodo debet ſcribi. ⁊ in quo
differt a ſepta ſcripta per. p. glo. primo p̄mittit ꝙ hec materia
cle. eſt theologica. tñ q2 expedit in facultate quacunqꝫ declarari
text. per glo. declaratur clarius loquendo q̄ poterit propter ca
noniſtas ex doctrina quā preceperat a magiſtro Jo. de perma
ordinis predicatorum ſub quo ꝫ modicum ſtuduit in ſacra pa
8 gina. ¶ † Gl. gradatum voluit querere an aliquis intūi poſſit
creſcere in malicia quantum in bonitate. ⁊ videt ꝙ ſic per illud
ca. omnes in ſi. xlvij. di. contrariū ibi tenet glo. q2 charitas in in
finitum poteſt extendi. ſed quis non poteſt eſſe ſumme malus.
de pe. diſt. ij. §. e. cōtra. de quo plen9 in. §. hec que de charitate
in glo. ij. ⁊c. ¶ Glo. impeccabilis voluit opponere ꝙ quis poſ
ſit eſſe impeccabilis in hac vita. nam dicitur in prima epiſtola
Jo. c. iij. omnis qui natus eſt ex deo non peccat. Soluit gloſ. q2
hec auctoritas poterit facere pro iſta tamen nō. ob. quia aduer
tendum eſt quia ſi queritur an quis poſſit eſſe impeccabilis ex
dei potentia abſoluta. ⁊ dicendum ꝙ ſic. nam creditur hoc pri
uilegium conceſſum diuinitus beate ⁊ glorioſe virgini marie.
9 Si vero queritur † an q̄s poſſit eſſe impeccabilis ſecunduꝫ cō
munem curſum vel gratiam per quam diſpenſat dona gratie
ſue ſuis ſanctis ⁊ dicendum quod non ita hic ratio quia nullus
poteſt eſſe impeccabilis niſi per beatificationem dei que in hac
vita haberi non poteſt vt plene proſequitur Tho. prima par
te ſui operis. q. centeſima cap. ij. Ad predicta facit de pe. di. ij. ſi
enim inquit vbi Hiero. plene reſpondet auctoritati premiſſe in
principio probans multis auctoritatibus ⁊ exemplis hominēꝫ
in hac vita non poſſe eſſe ita perfectū quin peccet. ⁊ probat ma
xime exemplo Dauid Salomonis ⁊ alioruꝫ qui habuerūt ma
gnam perfectionem vltra communem curſum. ⁊ tamen pecca
uerunt cū glo. cōcor. Pau. Ste. ⁊ Mat. Guil. vero cōtrariū. ⁊
contra iſtū primū erroreꝫ. alle. qō legit in prima dominica qua
drageſime. ꝫenꝫe. alle. dictum Aug. de peni. di. ij. charitas. vbi
dicit ꝙ quis nō poteſt habere perfectā charitatē in vita iſta. ⁊
hoc ēt alle. gl. ſe. q̄ ēt ad hoc alle. alr̄ auctoritates. ¶ Gl. pfectio
q̄rit quare hoc ſit hereticū ꝙ quis poſſit eſſe pfectior xp̄o. R̄n
det aſſignando rationē phyſicam quia in his que habēt q̄tita
tē diuerſe rationis minus nō poteſt per augmentuꝫ venire ad
quātitatē maioris. ſicut patet in virtute ignis que nō poteſt ad
equari virtuti ſolis. faciēdo ignē magnū q̄tū fieri poteſt ⁊ hoc
q2 ſunt q̄titates diuerſe rationis. ſed gratia xp̄i ſe habet ad gra
tiā alterius hoīs ſicut virtus ſingularis ad vniuerſalē. ⁊ ſic ſecū
dū diuerſam rationē. igit ⁊ cetera. Ad hoc q2 finiti ad infinitū
nō eſt facienda adequatio. fa. de ſum. tri. dānam9. verſi. cū ergo
in ſi. ad hoc ſcdm Ste. q2 creatura nō poſſit aſſimilari creatori
q2 nūq̄ peccatū fecit nec eſt inuentus dolus in ore eius. ⁊ eſt rex
regū ⁊ dn̄s dominantiū. ¶ Gl. in ver. ij. in verbo ieiunare. que
rit quare hoc ſit hereticū dicere ꝙ poſſit reperiri homo cui nō
expedit ieiunare. Reſpondet gl. ꝙ qualiſcūqꝫ pfectio in hac vi
ta nō ſubuertit ordinē eccleſie immo perficit ſed q̄diu manet or
do eccleſie manet obediētia inferioris ad ſuperiorē. vt ſic tenen
10 tur eoꝝ p̄ceptis obedire. xciij. di. per totū ⁊c. †c Qui autē te
c neantur ad ieiunia plene no. in rubrica de obſerua. ieiu. ⁊ in. c.
ij. in fin. de quo tractat hic Mat. ad predicta fa. quia Paul. li
cet gratia dei plenus caſtigabat corpus ſuuꝫ per ieiunia. ſed pre
dictus obuiare videt Luc. v. vbi videt ꝙ filij ſponſi non habēt
ieiunare q̄diu ſponſus eſt cū ipſis. ſed ſponſus eſt cū perfectis

a ¶ No. repro
batā. Adō tex.
gl. ⁊ imo. in cle.
j. ſ. de reli. do.

b ¶ Eſt aſtri
ct9 ad hoc not.
Adde q̄ dicun
tur p ſcli. in. ca.
qui cōtra falſuꝫ
in. v. col. ver. vi
tio no. de pbi.

c ¶ Qui aūt te
neant vide. d.
Ant. i. d. c. ij. in
ſi. col. de obſer.
ieiu. ⁊ archi. i. c.
pnūciandū. de
conſe. d. iij.

ſpiritualiter in illis habitās. iuxta illud Mat. vlti. Ego vobi-
ſcū ſu᷒ vſq; ad cōſummationē ſeculi. vt in cle. ſi dn̄s. de reli. ⁊ ve.
ſan. ⁊ cetera. Reſpōdet gl. tripliciter. primo ſcdm Chriſo. ꝙ au
ctoritas Luce. v. intelligi debeat de diſcipulis qui adhuc erant
imbecilles in corporali penitētia. ⁊ ideo magis debebant foue
ri dulcedine ꝙ auſteritate ieiunij. facit de pe. ⁊ re. deus qui. vel
ſecūdo ſcdm Hiero. pōt dici ꝙ predicta auctoritas pōt intelli-
gi de ieiu. veterū obſeruātiarum antique legis. vel tertio ſcdm
Aug. illud poteſt intelligi de ieiunio qḋ pertinet ad humilitatē
tribulatiōis. q2 nō debet ieiunari cū tribulatione ſed cū gaudio
mētis ſuſpenſe ad ſpiritualia de materia remittit gl. ad beatū
Thomā. ad predicta alle. hic zen. q2 quis nō ieiunādo diebus
preceptis peccat mortaliter. de obſer. ieiu. c. ij. ⁊ ſic cadit ad pfe-
ctionē q2 qui delinquit in vno factus eſt reus omniū. de re. iur.
11 deſſeat. ¶ † Gl. orare. querit quare hoc ſit hereticum dicere ꝙ
a homo perfectus nō tenet̄ orare. Rn̄det gl. ꝙ ratio eſt a q2 ho-
mo quantūcunq; pfectus in ſtatu vite ſemp in hac vita dꝫ ora-
re vt ex virtute diuina pſeueret in virtute ad quā pſeuerādū nō
ſufficit propria virtus. Hinc eſt ꝙ quilibet viator ex ꝑcepto dei
tenet̄ dicere. Et ne nos inducas in tētationē. ⁊ alia que haben-
tur in oratione dominica. ſ. Pater noſter. Jtē ſecundo pro hoc
alle. auctoritatē beati Aug. in li. de perſeuerātia per quā patet
ꝙ datur multa gratia ⁊ nō perſeuerātia in gratia ideo vt etiā
perſeuerātia habeat̄ eſt orandū. Tertio pro hoc alle. quia cui
cunq; viatori licitū orare pro eterna beatitudine quā nōdū hꝫ.
iuxta illud pſal. vnā petij a dn̄o hanc requirā ⁊ cetera. Ultimo
hoc cōfirmat exēplo chriſti. Qui licet pfectus orabat pro corpo-
ris gloria. iuxta illud pater glorifica filiū tuū. quomō tamen ta
lis oratio cōueniret chriſto remittit ad Tho. de materia etiam
12 remittit ad no. in cle. j. de reli. ⁊ ve. ſan. ¶ † Gl. ſenſualitas decla
rat quid ſit ſenſualitas. q2 eſt aīa ſenſitiua. q2 eſt etiā vis aīe ap-
petēs deſiderabilia corpori ⁊ nociua refutās. de qua in cle. j. de
ſum. tri. ¶ Gl. placet. probat ꝙ nō ſit licitū dare corpori omne
id qḋ placet per tex. c. denique. iiij. di. ⁊ per auctoritatē Ale. ad
didimū. ⁊ per autoritatē Ouidij dicētis. Eſt virt᷒ placitis ab
ſtinuiſſe bonis. ad hec facit ſcdm Gail. ꝙ caro cōtinua eſt in hac
vita pugnat cōtra ſpiritū. de cōſti. nā cōcupiſcentiā. ⁊ vi. di. ſed
penſandū. ideo nō omnia placita corpori ſunt danda ei concor.
13 Mat. in ver. iiij. ¶ † Gl. obedientie. querit quare hoc ſit here
ticū dicere ꝙ perfectus nō ſubiaceat obediētie. Reſpondet ꝙ
peccatū paganitatis incurrit qui ſe aſſerit xpianū ⁊ cōtēnit ſedi
apo. obedire. xix. di. nulli fas. qḋ itelligo vt ibi. xxj. di. q ſunt. Jtē
vt dicit gl. ſeqnēs hoc eſt cōtra illum articulū fidei. Et in vnam
ſanctā eccleſiā ⁊ cetera. Hoc etiā confirmat gl. per rationē quia
eccleſia militās eſt ad exemplā eccleſie triumphātis iuxta illud
qḋ dicit Jo. i Apoc. Uidi hieruſalē nouā ſctā; deſcendētem de
celo ⁊ cetera facit Exo. xxv. alī. xxj. vbi dictū eſt ꝙ oīa faceret ſe
cundū exemplar ſibi monſtratum in monte. ideo ſicut in eccleſia
triumphante eſt vnum caput. ſ. deus cui oīa obediūt. ⁊ ſic in ec-
cleſia militāte debet eſſe princeps. ſ. papa cuius ꝑceptis oēs tenē
tur obedire. quinimo hoc eſt de neceſſitate ſalutis vt in extraua
gā. Bonifacij. vnā ſanctā. Ad hoc etiā glo. adducit auctorita-
tē. Jo. i. ⁊ Jo. x. fiat vnū ouile ⁊ vnus paſtor. Hoc vltimo cōfir-
mat ratione naturali. q2 ſicut operatiōes rerū procedunt ex na-
turalibus potentijs ⁊ ſuperiora mouent inferiora ad ſuas actio
nes per excellētiā naturalis virtutis collate diuinitus. ſic in hu-
manis operationib᷒ que procedunt ex humana volūtate opor
tet ꝙ inferiores moueant̄ per ſuā volūtatē ex vi auctoritatis di
uinitus ordinate. Jſtorū autē mouētiū pri᷒ eſt ſumm᷒. ſ. de᷒ in
celis. ⁊ papa eius vicari᷒ in terra. ergo ⁊ cetera. Nec ob. ꝑdictis
auctoritas alle. per iſtos q2 reſpondet gl. ſeqnēs ꝙ illa auctori-
tas vbi ſpiritus dei ibi libertas ⁊ cetera intelligit̄ de libertate a
ſeruitute peccati. non autē de libertate a ſeruitute qua quilibet
exiſtens in via tenetur obedire prelatis eccleſie vel ſecularibus
principibus. nā virtus qua homo ſubijcitur homini pertinet
ad corpus non ad animā que eſt libera quia licet quandoq; in
via ab effectibus anime liberemur nō tamen ab effectibus cor-
poris. alle. qḋ habetur ad Roma. ij. vij. ⁊ glo. ſuper illo ad Ti.
vi. c. ad predicta. alle. hic Gail. dictū in epiſtola Petri. ⁊ Pau.
populi eſtote ſubiecti hūane creature ꝑpter deū. de ma. ⁊ obe.
14 ſolite cum glo. cōcor. Mat. Jn verſi. iiij. ¶ † Glo. beata querit
de ratione quare hoc eſt hereticum ꝙ homo in hac vita poſſet
cōſequi finalem beatitudinem. Reſpondet gl. ꝙ perfecta cari-
tas non pōt haberi in via. ſed ſolū in patria vt dictum fuit. ſ. cū
alia glo. Ad hoc etiā all. auctoritatē apoſtoli. j. ad cor. c. xiij. vbi
dicit̄. Nunc videmus in enigmate quaſi per ſpeculū. tunc autē
facie ad faciem. alle. etiam alias auctoritates que probant ꝙ nō
de facili habetur perſeuerātia vt legit̄. ⁊ no. de pe. di. j. in ſum. ⁊
di. iiij. ſi ex homo circa mediū in gl. vnde illi allegant verſū. Oui
dij. Sed vltima ſemper expectanda dies hominis eſt dicique bea
tus. Ante obitum nemo ſupremaq; funera debet. Et hoc clarū
eſt ex dei potentia ordinata. ſed ⁊ ſecundū legē communem qua
deus beatificat homines q2 nullus ſecundū talē poteſt leuari a
deo ad beatificā viſionē ſue excellentie niſi totaliter moriat̄ ſicut
cōmuniter eſt videre in animab᷒ nunc beatis. Ad hoc exo. xxx-
iij. nō videbit me homo ⁊ viuet. vel niſi ſit abſtractus a ſenſib᷒
corporis ꝙ neſciat an ſit in corpore an extra corpus vt contigit
in Paulo. Si vero queritur an ex dei potentia abſoluta poſſit
quis gradū perfectiōis beatifice in hac vita habere. dicit gl. ꝙ
ſi queritur de beatitudine actuali. hoc eſſe nō poteſt. ratio q2 ad
perfectionē talis beatitudinis pertinet eſſe impaſſibile ſed im-
paſſibilitas non poteſt adeſſe alicui ducenti vitā in humanis.
igitur ⁊ cetera. Si vero loquimur de beatitudine eſſentiali que
conſiſtit in perfecta viſione diuine eſſentie. ⁊ etiā ſecundū quoſ-
dā in perfecta dei dilectione ⁊ fruitiōe. ⁊ tūc hoc bene poteſt eſ-
ſe ⁊ eſt catholicū non hereticum. ad hoc inducit Jo. an. dictum
Aug. ſuper gene. xij. ⁊ in li. de videndo deum ad Paulinā. vbi
dicit ꝙ Moyſes ex priuilegio ſpeciali mortalē vitā agens deū
per eſſentiā vidit tanq̄ futurus doctor iudeorum vnde ⁊ Nu-
me. xij. dicitur de ipſo palā ⁊ non per enigmata vidit deum ⁊ fa
cie ad faciē allocutus eſt deū. Exo. xxxiij. viij. q. j. Moyſes. ibi
de hoc ⁊ idē priuilegiū dicit̄ habuiſſe pau. tāq̄ futurus doctor
gentiū. Ad hoc. ij. ad cor. xij. vbi dicit ſe fuiſſe raptū in paradi
ſum dei ad hoc etiā q2 certū eſt ꝙ de᷒ potuiſſet cōferre predictū
omnē gradum viſionis beatifice poſſibilē pure creature. ⁊ eis
cōmunicare per potētiā abſolutā prout dicit tho. iiij. ſententia
15 rū ⁊ ſic hoc tenere non eſt hereticū qḋ tene menti. ¶ † Jn ver.
v. gl. nō indiget in prin. alle. auctoritates per quas patet hereti-
cū eſſe qḋ hic dicit̄. vꝫ ꝙ anima nō indiget lumine gratie eleuā
tis eā ad deū. Deinde in ver. huius ratio eſt. Cōfirmat hoc ra-
tione q2 illud qḋ eſt propriū nature ſuperioris inferior natura
non poteſt aſſequi niſi per actionē ſuperioris nature. cuius id
eſt proprium. ſicut videmus naturaliter ꝙ aqua nō poteſt fieri
calida niſi per actionē ignis. ſed ſoli deo eſt propriū habere per
fectam beatitudinē que cōſiſtit in viſione eſſentie dei. ergo nul-
la creatura vel natura intellectualiter poteſt videre deū per eſſen
tiā niſi deo faciente hoc nec cōſequēter habere pfectā beatitudi
nē. Ad hoc Jo. xiiij. qui diligit me diliget̄ a patre meo ⁊ cetera
facit qḋ vidiſtis in. c. j. de magiſtris in prin. vbi patet gratiam
dei neceſſariā ⁊ eius lumen ad beate deo fruendum. Cōtra iſtū
errorē. alle. etiā Stc. hic auctoritatē pſal. dicentis. Ecce enim in
iniquitatibus cōcept᷒ ſum. Ex quo patet ꝙ natura intellectua
lis non poteſt eſſe beata. facit qḋ no. de conſe. diſt. iiij. c. vlti. vbi
etiā tangitur de libertate arbitrij. ¶ Jn ver. vi. gl. imperfecti re
uocat in dubium vtrum indiſtincte hoc ſit hereticum dicere ꝙ
hominis imperfecti eſt exercere ſe in actibus virtutum ⁊ ꝙ per
fecti licentiant a ſe virtutes. Reſpondet glo. ꝙ non ſed demum
cum diſtinctione. vnde dicit aduertendū ꝙ prout ſcribit Ma-
16 crobius ſuper ſomnio Scipionis ꝙ duo ſunt genera † virtutū
moralium. ⁊ hoc ſequuntur etiā theologi. Primum genus eſt
quia quedam ſunt virtutes animi nondum purgati ab inſultu
paſſionum. ⁊ ſic non ſumme perfecti ſed ad id toto conatu ten-
dentis. vt ſunt virtutes modificatiue paſſionum inſurgentium
in ſenſualitate hominis vel actionū occurrentiū. homini ſicut
eſt videre in temperantia. que modificat delectatiōes corporis
in cibis ⁊ alijs actibus. ⁊ in fortitudine que temperat timorem
⁊ audaciam circa pericula mortis. ⁊ iſte dicuntur virtutes pur
gatorie. que ſunt nondū purgatorū vt predixi. ſecundū eſt ge-
nus virtutum animi purgati que ſunt tantūmodo hoīm totali
ter purgatorū a moleſtijs paſſionū. ⁊ hoc cōtingit ſolū beatis
vel paucis in his perfectis in hac vita. ⁊ iſte ſunt virtutes nō re
gulantes paſſiones ſenſualitatis. ſed ſolū tenētes animā homi
nis in deo ⁊ in ſumma perfectione. Exemplū ſi detur in homi
ne temperantia qui ignorat cōcupiſcentias terrenas. fortitudo
in eo qui neſcit paſſiones. Prudentia in eo qui intendat ſolū
diuinis ⁊ iuſtitia tenet mentē cum deo perpetuo federe. Ad ꝑ-
dicta all. gl. auctoritatē Aug. xij. de ciuitate dei ad literā quā vi-
dete per vos. hoc ſuppoſito dicit glo. ꝙ ſi querit̄ an ſit hereticū
dicere ꝙ perfecta aīa licētiat a ſe virtutes. ⁊ ſic cōſequent̄ an hoc
ſit poſſibile ⁊ dicendum eſt ꝙ ſi quidem queritur an hoc ſit poſ-
ſibile q̄tū ad actū dicendum eſt ꝙ ſic. vt eſt videre in anima ꝑ-
fecta perfectione patrie vel ſumma perfectione quā habent pau
ci in hac vita. q2 tales habentes talē animā habent alios actus
in ſe differentes ab alijs. Si vero querit̄ quo ad habitū ⁊ dicen
dū ꝙ nō. q2 habet charitatē in ſummo gaudio. ⁊ per cōſequens
oēs habit᷒ virtutū moraliū iuxta illud apoſto. Charitas eſt pa-
tiens benigna ⁊ cetera facit de pe. di. ij. charitas. ij. Ex his iſert
aliud vꝫ nunquid ſit hereticū dicere imperfecti hoīs eſt ſe exerce
re in actibus virtutū moraliū. q2 ſi quidē exercet ſe reprimēdo
impetū paſſionum per iudiciū rōnis. ⁊ imperium voluntatis
tunc hoc

a ¶ Qr hꝫ ꝙ ꝑ-
tūcunq; perfe-
ctus. Adde be-
nefacere tex. in
ca. qḋ predeceſ-
ſor xj. q. iij.

tunc hoc eſt bene dictū ⁊ nō hereticū. Si ſumamus imperfectū
pro nō habēte ſummā pfectionē qualē habēt beati in patria. ⁊
qualez habuerūt pauci in hac vita. vt chriſtus beata virgo. ⁊ pri
mi parētes in ſtatu inocētie. alij. etiā forſan ex priuilegio ſpecia
li. Si vero ſumamus imperfectum pro vicioſo ⁊ carente perfe
ctione neceſſaria ad ſalutem tunc hoc eſt hereticū dicere. qḋ gl.
probat per exemplū Pau. Hieremie. ⁊ Joā. bapt. iſte qui duo
fuerūt in vtero ſanctificati ſecundum theologos. ⁊ per exēplū
beati Martini. ⁊ beati Benedicti naz de apoſtolo pꝫ qui fuit
perfectiſſimus in via. ⁊ tamē reprimebat inſultus carnaliū paſ
ſionū iuxta illud ad cor. ix. pugno nō quaſi aerem verberās ſed
caſtigo corp⁹ meū. Ad hoc etiā ꝙ gl. allegat alias duas aucto
ritates vnā ad roma. vi. aliā. ij. ad corin. xij. de Hiere. ⁊ Jo. ba
ptiſta patet quia tales habuerūt fomitem inclinantē ad venia
lia nō ad mortalia. ⁊ cōtra tales inſultus bellauerunt. ad qḋ alle
gat id qḋ ſancta mater canit eccleſia de ipſo Jo. baptiſta. per qḋ
patet ꝙ fugit in deſerto ne vitā ſuā in aliquo etiam leui macula
ret. de beato Martino patet qḋ legit̄ de ipſo ꝙ carnē ſpiritui
ſeruire cogebat. ⁊ ſimiliter de beato benedi. qui ſe proiciebat in
ter ſpinas. vt ſic per vlcera corporis ſanaret vlcera mētis cōtra
inſultus libidinis. Ex quibus omnibus cōcludit glo. ꝙ perfecti
perfectione neceſſaria ad ſalutē nō licentiant a ſe virtutes etiā
quo ad actū. immo in illis ſe exercēt. qḋ etiam affirmat aucto
ritate apoſtoli ad philip. iiij. Unde ſic intelligēdo hāc opinionē
eſt aperte heretica. Eſt etiā inſana hec opinio. qꝛ quis reperi
retur qui ſciret ſe adeo pfectū qḋ poſſet licentiare actualiter vir
tutes a ſe. certe nullus niſi inſanus. de pe. diſt. iij. alias. ſecūda ſi
cuiz quid ver. nos aūt iuxta. de pur. ca. c. vlt. ver. ſi hoc ⁊ qḋ ibi
no. per Joā. an. Concor. Sec. cum gl. ⁊ ſimiliter Pau. guil. ⁊c.
17 ¶ † In ver. vij. glo. oſculum. querit gl. ⁊ reuocat in dubiū nun
quid ſit oſculum. indiſtincte peccatū mortale. Reſpondet gl. ad
uertendum ꝙ quid pōt dupliciter eſſe peccatū mortale. vno mo
do ſecundum ſuam ſpeciem. Alio modo quia illud procedit ex
inordinata ⁊ mala cā licet alias de ſe non ſit malū. Sumēdo pri
mo modo peccatū mortale. ⁊ ſimiliter nec amplexus vel tactus
quia poſſunt fieri ſine libidine ex cōſuetudine regionis vel pro
pter pacē vel aliā rationabilē cauſam. ſed in hac ſpecie eſt adul
teriū furtū ⁊ ſimilia. de iureiu. ⁊ ſi chriſtus ver. quedā. Si vero
ſumatur ſecundo modo peccatū tūc dicēdū eſt ꝙ oſculū tactus
⁊ amplex⁹ ſi fiāt propter libidinē ſunt peccatū mortale. ⁊ ſic pec
cat mortaliter dās elemoſynam pauperi vt euz inducat ad here
ſim. licet alias in ſe ſit bona elemoſyna. Ad hoc facit qꝛ nō ſoluz
eſt peccatuz mortale cōſenſus deliberatus in actum peccati. ſed
etiā in delectatione ei annexa ſecunduz Aug. ⁊ theologos. ergo
⁊ per cōſequens necdū cōſenſus deliberat⁹ in actum luxurie. ſed
a etiā delectatiōes ei annexe eſt peccatuz mortale.ᵃ Nam oſcula ta
ctus ⁊ ſimilia ſunt propter delectamēta huiuſmodi. ⁊ ideo ſunt
peccatum mortale de quo etiā gl. remittit ad Tho. in prima ſe
cunde. Ex illo etiā habes ꝙ quotiēs aliquis oſculat̄ meretrices
ſiue ppter libidinē ſiue nō ſemꝑ peccat mortaliter. de quo etiaz
gl. remittit ad Tho. in prima ſcde. Ad hoc etiā qꝛ libidinoſus
aſpect⁹ eſt peccatū mortale. xxxij. q. v. nec ſolo. nec ob. pdictis ra
tio quā faciūt ip̄i. ⁊ que ponit̄ hic in tex. qꝛ nō pcedit duplici
de cauſa primo qꝛ non eſt vera de falſa. ſcdo qꝛ dato ꝙ eſſet vera
nō tamen ſequeretur cōſequētia quā faciunt ꝙ ſit falſa patet qꝛ
litera pſupponit ꝙ natura nō inclinat ad oſcula qḋ eſt falſuz qꝛ
ſicut natura inclinat aliquid in proprium finē ſic etiam inclinat
ad omnia ordinate de ſe in illū finē ſicut eſt videre in grauitate
que ſicut naturaliter tēdit ad eſſe deorſuz. ita etiā cōſequēter ad
deſcenſuz qui ordinatur in illū finē. Ex hoc ſequitur ꝙ natura
inclinat ad oſcula cū illa ordinentur ad actuz carnalē ſicut ad fi
nē. Qḋ autē ratio non cōcludat dato ꝙ ſit vera patet qꝛ ſi talis
ratio cōcluderet ſequeretur ꝙ ieiunare peregrinari credere in
deum triniū ⁊ vnum. ⁊ alia que pertinēt ad fidē eſſent mortalia
16 cū ad talia nō inclinet nā qḋ eſt falſum ⁊ inſanuz ⁊c. ¶ † Gl. nō
eſt querit ⁊ reuocat in dubiū nunquid actus carnalis ſit pecca
b tum mortale indiſtincte. dicit ꝙ ſic. ſi fiat cum alia ꝙᵇ cū vxore
etiā ſi cadat in ſimplicē fornicationē licet alias nō cadat in ince
ſtum vel adulteriū. alle. §. alias. xxv. d. hoc etiā probat auctorita
te apoſtoli ad gal. v. ibi permiſſa fornicatiōe. ⁊ aliis dicit ꝙ qui
talia agunt regnum dei nō poſſidebunt. ſed ſolū ppter peccatū
mortale quis excludit̄ a regno dei igitur ⁊ cetera ex quo not. ꝙ
ſolum mortale peccatuz excludit a regno dei. Itē probatur per
auctoritatē Thobie. iiij. vbi dicit̄. Attēde fili ab omni fornica
tiōe. ⁊ preter vxorē tuā ne patiare crimē ſcire. Criminis autē ap
20 pellatione cōtinet̄ mortale. lxxxj. di. c. j. † Ex quo habes modo
ꝙ appellatione criminis intelligit̄ crimē mortale hoc etiā cōfir
mat. qꝛ hoc eſt vnū de pceptis decalogi. xxxij. q. vij. Nō mecha
beris. alle. etiā alias auctoritates pro hoc etiā facit rō quaz vidi
ſtis. ſ. in gl. precedēti de quo etiā remittit gl. ad Tho. dū tamē

quis teneatur reſiſtendū eſt in actu virtutis ⁊ nō ferro vt dicit
gl. ſequens. alle. de corpo. viciatis ſignificauit. An autē indiſtin
cte actus carnalis copule. cum vxore ſit ſine peccato. clarum eſt
ꝙ nō eſt peccatuz qꝛ ſi ſit cauſa ſobolis procreande vt no. xxxiij.
q. iiij. in ſumma. ⁊ dic vt ibi. Circa iſtā partē querit hic Mat.
de duabus queſtionib⁹ de quibus dicā. ſ. vez qḋ ſit maius pec
catum vz an fornicatio an mēdaciuz qḋ ſit ex libidine vel alias
qualitercunqꝫ dummodo ſit mortale. Itē an ſacerdos cognoſcē
do ſolutam committat fornicationē vel adulteriuz. dicā poſt gl.
21 ¶ † In ver. viij. gl. exhibere querit de ratione quare ſit hoc he
reticuz tenere ꝙ in eleuatione corporis chriſti non teneat̄ quis
exhibere reuerentiā ſaltē ſicut perfectus. Reſpondet glo. qꝛ ſcri
ptum in nomine Jeſu omne genu flectat̄. ⁊ qꝛ hoc aperte repro
bat̄. in c. ſane de cele. miſ. pꝫ etiā inſania ⁊ hereſis huius opinio
nis. quia cōtradicit doctrine vtriuſqꝫ teſtamenti. ſ. veteris ⁊ no
ui. de veteri patet pſal. xcvij. ibi adorate ſcabellum pedum eius
quoniā ſanctuz eſt. qḋ intelligit̄ de chriſti humanitate. ⁊ ſpecia
liter de carne chriſti prout ibi exponit Aug. de nouo teſtamen
to pꝫ per plures auctoritates quas hic alle. gl. ⁊ ſpecialiter apo
22 ſtolus ad hebre. j. ⁊ ad hoc qꝛ cōſtat † ꝙ quilibet tenet̄ ad ſumē
duz corpus xp̄i ex precepto eccleſie ⁊ etiā ex pcepto chriſti etiaz
ſi ſit ſumme pfectus. cum dixit apoſtolis. Hoc facite in meā cō
memorationē ⁊ niſi mādūcaueritis carnē filij hominis ⁊ cetera
ſed qua rōne quis tenet̄ corp⁹ xp̄i ſumere. ⁊ euz ſpiritualiter mā
ducare. eadē ratione ipſe tenet̄ ipſum adorare adoratiōe latrie
vt probat Aug. ſup pſal. palle. ⁊ Tho. in loco alle. gl. de iſta ado
ratione latrie habuiſtis in cle. ſi dūm de re. ⁊ vene. ſanctorum.
Nec ob. pdictis ratio iſtoruz qꝛ eſt falſa ⁊ inſana. qꝛ ſcdm illaz ſe
queret̄ ꝙ beata virgo ⁊ apoſtoli ⁊ alij qui iugiter ſeu quotidie
cogitabant circa humanitatē chriſti fuiſſent ſumme imperfecti
⁊ plus etiā ſequeretur. ſ. ꝙ ſimiliter omnes beati qui in diuina
eſſentia vident quotidie omnia ſacramēta humanitatis xp̄i. ⁊
illā limpidiſſime. cōtemplant̄ eſſent imperfecti. qḋ eſt abſurdū
dicere ⁊c. ¶ Glo. ſanctitatis allegat auctoritatē Tullij cōtra hy
pocritas. quas no. ¶ Gl. propagine. declarat quid ſit propago
⁊ vnde deriuet̄. Querit hic zenze. qualis pena erit imponenda
iſtis proſequentib⁹ iſtos errores cuz litera hoc nō declarat. Re
ſpondet ꝙ erunt puniēdi tanqꝫ heretici ⁊ ſic pena hereticoruz.
⁊ hoc ideo qꝛ iſti errores ſunt per eccleſiā dānati. Idē tenet hic
Matt. qḋ dicit eſſe veruz ⁊ procedere niſi ſe corrigant audita ve
ritate. qꝛ tunc non debent haberi pro hereticis nec aliqua pena
imponi. xxj. di. nunc autē. c. vij. diſt. nō licuit. xxiiij. q. j. hec eſt de
ſum. tri. c. ij. fatetur tamen ꝙ aliqua poteſt eſſe pena illis impo
nenda. de here. accuſatus in. vj. Sz iuxta hoc querit Mat. vſqꝫ
ad quātum tēpus poterūt ſe corrigere. dicit ꝙ quouſqꝫ fuerint
exacti ⁊ conuicti corā inquiſitore. Nam ſi tunc confitent̄ ⁊ reco
gnoſcant errorem ſuum ſponte. ⁊ paratus eſt credere qḋ ſancta
mater eccleſia tenet. tunc non punitur vt hereticus. qꝛ tunc non
videt̄ pertinaciter perſiſtere. de ſum. tri. damnamus. §. nos au
tem in fi. Si vero negaret vel metu pbationuz cōfiteret̄. tūc ha
beretur pro heretico. ⁊ puniretur vt hereticus. hoc verum quo
ad penā perpetui carceris. vt in. c. fi. de here. li. vj. niſi inquiſitor
vel epiſcopus aliter diſpenſaret. ꝫ. e. vt cōmiſſi ſed non reſpectu
pene ignis qua liberabitur hoc caſu redeundo ad fidem. ⁊ puni
retur vt hereticus cum pertinaciter videatur perſiſtere. alle. no.
per Archi. ꝫ. e. vt cōmiſſi. vt. ꝫ. eo. ſuper. eo. ⁊. c. accuſatus. li. vj.
23 hic vt dicit in. d. c. ſuper † Iuxta predicta querit quid ſi hereti
ci poſt abiuratā hereſim nō implēt penitentiaz iniunctā. quid
erit. Reſpondet Mat. ꝙ debent haberi pro relapſis. alle. hunc
tex. in fi. Ibi ⁊ ſatiſfactionē habuerint ⁊ cetera alle. etiā. ꝫ. e. ad
abolendaz. §. pen. poteſt etiā tunc eis imponi pena pecuniaria
ſi bona ſeruata ſunt qḋ fieri poteſt. ꝫ. e. vergentis. ⁊. c. ſi. cum ſe
cundum. in. vj. ⁊ poteſt tunc talis pena pecuniaria imponi ero
gāda in pauperes vel alios pios vſus vel in magnam neceſſita
tem officij cum vtilitas publica preferenda ſit priuate. vij. q. j.
ſcire. de poſtu. c. bone. De materia qualiter procedi debeat cōtra
diffamatos de hereſi videbitis plene de. j. de vſur. vbi omnino
24 vide ⁊c. † Ulterius Mat. hic in alio ver. querit de duab⁹ que
ſtionibus. Prima ꝙ ſit maius peccatum an fornicatio an men
daciū qḋ ſit ex libidine vel alias qualitercunqꝫ dūmodo ſit mor
tale. Arguit pro ⁊ cōtra. nam videtur ꝙ fornicatio ſit maius ⁊ ſi
cuim. xxxij. q. vij. c. nō ſoluz ⁊. q. iiij. c. ideo. E cōtra videt̄ ꝙ mē
daciuz ſit maius qꝛ quāto quis magis facit cōtra naturā tanto
magis dicit̄ peccare. xxxij. q. adulterij malū. ⁊. c. flagitioſa. ⁊. ca.
vſus. ⁊. c. offerebat. ſed mētiri eſt cōtra naturā. cū ppter hoc ver
ba ſint inſtituta vt vnuſquiſqꝫ proferat veras cogitatiōes ſuas
quas hꝫ in corde ſuo. ſz fornicari nō eſt cōtra naturā. lꝫ ſit cōtra
mādatū iuris diuini ⁊ poſitiui. igit̄ ⁊ cetera ⁊ hāc ptez dicit eſſe
verā Matt. pro qua etiā facit ſcdm eū. xv. q. viij. qui amiſerit. ſ.
di. qꝛ tua. Ad. c. nō ſolū. rūdet ꝙ ibi fornicatio ponitur pro ince

a ¶ Nā oſcula
adde no. in. l. ⁊
ſi amicis. ff. de
adul. facit not.
dicit bal. ō oſcu
lo in. c. tue. de p
cu. vbi allegat
tex. in. c. j. §. j. q.
mo. ſcu. am.
vbi vide gl. no.
in ṽ. inſerunt.

b ¶ Cum alia
ꝙ cum vxore.
Quid aūt ſi cū
vxore excedat̄
mod⁹ an ſit pec
catū veniale vel
mortale. ⁊ qḋ ſi
cū meretrice vi
de ho. tect. in. l.
adulterij. xxij.
q. vij. ⁊ ibi gl. ꝙ
aūt de prio mo
tu tāgit gl. in. l.
j. §. ſi. in ver. cō
iugatio. ff. de
inſt. ⁊ in.

ſtu ⁊ ſtupro prout ibi not. Refert tamen Math. hic ꝙ frater Albarius tenet oppoſitū. ſ. ꝙ maius peccatū ſit fornicatio per quinq; rationes. Primo quia maior pena imponitur pro for-
a nicatione. ᵃigitur eſt maius peccatū. xxij. q. j. nō aſſu mamus. l. di. c. j. ⁊ ij. ſecundo quia mendacia quādoq; veteri lege ſunt ex-
cuſata fornicatio nunq̄. xxij. q. ij. queritur. de diuor. gaudemus
tertio ꝙ fornicatio eſt de principalibus prohibitis in decalogo
ſed mēdaciū non. quarto quia fornicatio maior omnibus eſt q̄
tollit membra chriſti. vt in ſ͂ alleg. c. ideo. xxij. q. iiij. quinto quia
fornicator peccat in corpus ⁊ animam. Sed p̄dictis omnib⁹ ra
tionibus reſpondet hic Mat. ſingulariter. Et primo ad primā
25 dicit ꝙ dicta argumētatio nō eſt ſemper vera. † ᵇnā maius pec-
b catū eſt occidere matrem q̄ vxorē. ⁊ tamen maior imponit pe-
nitentia pro vxoricidio q̄ pro matricidio. xxxiij. q. v. admouere.
Jtem reperitur ꝙ ſimilis penitētia imponatur adultero homi
cide ⁊ periuro ⁊ fornicatori ⁊ tñ nō ſunt paria. xxij. q. j. c. ij. Ad
ſecūdā dicit ꝙ immo fornicatio fuit etiā lege veteri excuſata. vt
probatur in. d. c. gaudemus. ⁊ xxxij. q. iiij. recurratur. Menda-
ciū vero nunq̄ excuſatur. nec poteſt excuſari. xxij. q. ij. per totū.
nec ob. c. queritur. quia ibi nō fuit mendaciū ſed fuit ibi tacere
veritatē qḋ eſt aliquando licitū. xij. q. ij. ne qs. Ad tertiā dicit ꝙ
immo mēdaciū eſt etiam de prohibitis in decalogo ibi non lo-
quaris aduerſus proximū tuum falſuꝫ teſtimoniū. facit qḋ no.
xxij. q. vij. quid in omnibus. Ad quartā reſpondet vt. ſ͂. dixi. ⁊
no. per Jo. an. xxxij. q. vij. non ſolū. Ad quintaꝫ reſpondet qḋ
etiā per mendaciū offendit anima ⁊ corpus ⁊ ſic reſidet hoc for-
te procedit ceteris paribus. Nā ex circunſtātiis. quandoq; alte-
26 rum altero maius eſſe poteſt. † Deinde queritur ſecundo an ſa-
cerdos cognoſcēdo ſolutā cōmittat fornicationem ſimplicem an
adulteriū. Videtur ꝙ etiam non ſolū cōmittat adulteriū immo
etiam inceſtum ſicut monachus cōmittit. xxvij. q. ij. virginibus
⁊ eſt paritatio. quia ſicut monachus promittit caſtitatem ex-
preſſe. ſic ſacerdos tacite quādo ordinatur. xxxj. di. in cena alias
nicena. ⁊ c. quoniam ⁊ aliter. ⁊ de cle. cōiu. cū olim. Dicit Mat.
ꝙ committit ſimplicē fornicationē. ⁊ tanq̄ de ſimplici fornica-
tione debet puniri. vt no. lxxxj. d. maximianus. lxxxij. di. preſby-
ter. ij. q. vij. paul⁹ alias lator. nec ob. quod dicitur de monacho
quia ille expreſſe profitetur ⁊ promittit caſtitatem. Sacerdos au-
tem nō. licet ſecunduꝫ cōmunem opinionē ex cōſtitutione eccle-
ſie peccet veniendo contra ſtatutuꝫ eccleſie. ſicut quis peccat ve-
niendo contra profeſſionem ſuā ⁊ votum ſuum. de ſta. mo. cum
ad monaſterium. viij. di. errore.

De homicidio voluntario ⁊ caſuali. Rubrica.

Jrregularitatem nō incurrit occidens vel mutilans ho-
1 minem quādo eſt infans dormiens vel furioſus vel quando ali
ter non poteſt quis mortem euitare: nec ex ſola effuſione ſangui
nis incurritur irregularitas.
2 Furioſus non poteſt inferre iniuriā: ſed pati ſic: nec tenetur de
dāno per eū dato nec de homicidio: ⁊ q̄ ſunt p̄hibita furioſo.
3 Et a quo ſit p̄bandus furor ⁊ quomodo probetur.
4 Jnfans quis dicatur.
5 Pubertati p̄xim⁹ dicit doli capax ⁊ dicit doli capax qñ magis
appropinquat etati pueriſ future q̄ infantili preterite.
6 Jmpubes an poſſit obligari religioni.
7 Dormiēs an ⁊ quando poſſit puniri.
8 Mutilatio quid ſit ⁊ an quo ad irregularitatē mutilatio equi-
paretur homicidio.
9 Sanguinis effuſio ſola non inducit irregularitatem.
10 Occidens aliquem ad ſui defenſionē an ⁊ quando ſit puniēdus
⁊ quomodo probabitur defenſio.
11 Fugere an teneatur inſultatus ab inuaſore.
12 Occidens illū qui volebat interficere patrem aut filium aut vxo
rem aut aliā perſonam cōiunctam an ſit irregularis.
13 Percutere primo an liceat illū qui percutere volebat.
14 Ebrius an de homicidio teneatur.
15 Vulnerat⁹ ſi febre ſuperueniēte moritur ⁊ multi dicūt eum mor
tuū ex vulnere: ⁊ medicus dicit cōtrariū cui credatur.
16 Vim vi repellere qualiter liceat.
17 Jrregularitas quid eſt ⁊ quo iure fuerit inuēta ⁊ quot ſunt eius
ſpecies ⁊ quare fuerit inuenta.

Si furioſus aut īfans

Due ſunt partes principales ſicut duo ſunt di
cta principalia. ſcḋa ibi. ⁊ idē. Jn primo deter
minat tres caſus. Jn ſcḋo vnū. † No. qua-
tuor caſus in quibus occidēs vel mutilās ho-
1 minē nō īcurrit irregularitatē. ſ. qñ eſt infans
dormiens vel furioſus. vel qñ aliter non poteſt quis mortē eui-

a Jgit ē maius peccatū. ad de bene facere ter. in. l. reſpiciē dū. ff. de pe. gl. in. c. qd in oib⁹ xxxvj. q.

b Nā maius peccatū eſt. ad de Bar. in. l. ij. col. C. de trāſac. Et q̄re magis punia͂ occidēs vxorē q̄ matrem vide panor. in c. at ſi clerici. l p̄n. in. ij. col. in vlt. no. de iudic.

c Sed habetur. Adde bar. in. l. j. §. itē acquirimus in. j. col. ff. de acqui. poſ. vbi equiparat furioſum ſapiē di ⁊ dormienti.

d Qḋ ſi non apparet. Adde barto. in. l. ij. in ver. videre. ff. d bo. poſ. ſ. tan. fu ri. cope. alex. in cōſ. cij. in. j. vo. maxime in. iij. col. alex. in cōſ. lxxxv. in. j. colū. in fi. ⁊ col. ſeq. l ij. vol. alex. cōſ. lxxxvj. l. iij. co. l ij. vol. ⁊ l cōſ. liij. in. iiij. col. in. v. vo. vbi ſe ponit qualiter probetur quē eſſe furioſū. vide de gēter p. do. iaſ. in. l. furioſuꝫ. in ij. col. C. qui teſta. fa. po. alex. l cōſ. lxxxv. co. ij. in fi. vol. ij.

e Secus in pupillo doli. ad de bene facere tex. vbi glo. l. l. pupillum. ff. de reg. iur.

f §. pupill⁹. Vide dōgāter per do. iaſ. l. autē. ſacramēta puberū. in. iiij. col. in prin. C. ſi aduer. ven.

tare. No. ꝙ ex mutilatiōe ⁊ occiſione extra dictos caſus incur-
rit irregularitas. Et a cōtrario no. ꝙ ex ſola effuſiōe ſanguinis
ſi nō ſequitur occiſio vel mutilatio nō incurrit irregularitas. fa.
de cle. pug. in duello. c. j. ⁊ de rap. ī archiepiſcopatu. ⁊ de homi.
2 is qui in. vj. † Glo. ſecunda in principio querit quare furio-
ſus nō incidit in irregularitatem occidēdo vel mutilando aliuꝫ
⁊ ſimiliter infans. Reſpondet ꝙ furioſus ſiue ſit cōtinue furio
ſus ſiue per interualla tēpore furoris nō pōt inferre iniuriam.
c ſed pati. ſic ⁊ ſimiliter ſi damnū dali tēpore daret nō tenet. ᶜſed
habetur per inde ac ſi caſu eſſet datū. ⁊ perinde ac ſi tegula eci
diſſet. vel quadrupes dānū dediſſet. ff. ad. l. aquil. l. ſed ⁊ ſi quã
cūq;. §. ij. Et ideꝫ in infante. ⁊ ideo dicit lex qḋ infans vel furio
ſus facit impunitum eſt. ff. de rei ven. l. qḋ infans. Haꝫ ratio eſt
vt dicit lex loquens de homicidio. ff. ad. l. cor. de ſicca. l. infans.
Nec mirū q̄ alterū imbecillitas cōſilij. alterū facti imbecillitas
excuſat. ⁊ ſatis punitus eſt furioſus ſuo furore. ⁊ ſic nō eſt alias
puniēdus cū nō eſt addendas afflictio afflictio. vij. q. j. cū per-
cuſſio. hec probātur in. l. illud. ff. de iniur. ⁊ ff. de rei ven. l. ꝙ in
fans. ⁊ ad. l. aquil. l. ſed ⁊ ſi quacūq;. §. ij. ⁊. ff. de ſicca. l. infans cū
aliis alle. in glo. ⁊ de offi. p̄ſi. l. diuus facit quia furioſus non po
teſt teſtari nec religionē profiteri nec matrimoniū contrahere.
de ſuc. ab inteſtat. c. fin. de regula. ſicut tenor. de ſpon. dilectus.
e ſimiliter nec baptizat. de quo. j. q. j. ecce. Jtem nec baptizatur
niſi in caſu. c. maiores. de bap. ſ. quando ante furorem diſpoſue
rat baptizari. ſicut ergo predicta nō poteſt furioſus ita nec occi
dendo vel mutilando incurrit irregularitatem facit. in. q. ix. in
3 dicatis. cū glo. cōcor. guil. pan. ⁊ zenze. † Juxta predicta querit
glo. cui incumbit onus probādi. an dicenti aliqḋ factum tem-
pore furoris. an dicenti factū tēpore ſane mētis. ⁊ ſic nō tēpore
furoris. Reſpondet glo. remittendo ad no. in. d. cap. iudicas. ⁊
de ſuc. ab inteſt. in. c. cū dilectus in gl. hoc ideo. Jdeꝫ hic Pan.
Guil. ⁊ zenze. Ste. hic dicit ꝙ eſt de mente glo. in locis preallē.
d ᵈqḋ ſi nō apparet ꝙ aliqñ quis fuerit furioſus. tunc incumbit
onus probādi aſſerenti aliqḋ factū tēpore furoris. q̄ quilibet
preſumitur ſane mētis niſi probetur furor. facit. l. nec codicillos
C. de codicil. Si vero cōſtet ꝙ aliquando fuerit furioſus. tunc
allegāti factū tpe ſane mentis incūbit onus probandi. alle. di-
ctum. c. iudicas humanū. in. q. ix. ⁊ qḋ ibi no. facit qḋ no. Bar.
in. l. j. ff. de bo. poſ. d. data furioſo ⁊ infanti. ⁊ ff. de acqui. hered.
l. multū. ⁊ ff. de cōdi. inſti. l. quidā in ſuo. Qualiter autē probabi
tur furor eo caſu quo probari debet gl. hic remittit ad no. per ſe
in. c. cū dilect⁹. prealle. Ste. hic dicit ꝙ furor probabit ex dictis
⁊ geſtis ſeu factis. ff. de cōdi. iſti. l. quidā in ſuo. ff. de tu. ⁊ curat.
da. ab his. l. is qui. §. ſi. ciui. di. c. j. vnde ſi eius dicta ⁊ geſta oſtē
dūt eum furioſuꝫ ee hoc probabit furor. Exēplū. ſi dicit ꝙ vult
proīicere oſſa ſua in mari vel ſimilia. ⁊ ſi proicit lapides. facit. C.
de iudi. l. j. ⁊ ij. vbi honus tex. Per p̄dicta cōcludit hic Ste. qḋ
hic reprobat opi. Jo. ⁊ Lau. diſtinguentiuꝫ. an quis culpa ſua
incidit in furorem an nō vt in primo caſu occidēdo vel mutilā-
do aliū incidit in irregularitatē. ſcḋo no. ꝙ hec opi. non eſt ve-
ra. ſed tenendū eſt indiſtincte ꝙ ſi hoc fiat tēpore furoris nō in
curritur irregularitas. ⁊ approbat opinio Gratiani qui hoc
4 tenet. xv. q. j. §. ſi. de quo ibi. ⁊ c. ſ ſumma. ⁊ c. aliquos. † Gl.
infans. querit quis dicitur eſſe infans. Reſpōdet ꝙ minor. vij.
annis. alle. C. de iure delib. l. ſi infanti. ⁊ de deſpon. impu. c. vno
in. vj. Quare autem infans nō incurrit irregularitatē aliū occi
dendo vel mutilādo. dicit glo. ꝙ ratio poteſt eſſe que dicta eſt
cū prece. glo. Jtem quia etas infantilis quicquid videt ignorat
C. de fal. mo. l. j. §. impuberes. hinc eſt ꝙ in tali etate non cōtra
huntur ſponſalia. vt. d. c. vno. de deſpon. impu. in. vj. ⁊ ſimiliter
nec publica honeſtas vt ibi de deſpō. ipu. c. literas ⁊ c. acceſſit.
per p̄dicta dicit gl. reprobari opinionē. Hoſt. quaꝫ poſuit in. c.
j. de delic. pue. vbi dicit ꝙ puer non doli capax ſi proiciendo la
pidem vel gladium aliū occidat vel mutilet incurrit irregula
ritatem licet non habuerit animum occidendi mouebatur q̄
ſecundum eum in. l. promotionis non attenditur voluntas. ſed
factum dicebat tamen cum tali poſſe diſpenſari ratione etatis
non habita diſtinctione an dederit cauſam rei licite proiciēdo
calcilium vel lapidem an non ex quo diſcretione carebat ſecun-
dum eum. Sed certe hec opi. hic aperte reprobat. quia infans
nullatenus incurrit irregularitatem ⁊ ideo ratio Hoſti. nō eſt
e vera vt hic patet. Jdem Guil. ⁊ pau. hoc in infante. ᵉſecus in
pupillo doli capace de delic. pue. c. j. ſed querit hic zen. quando
dicitur impubes doli capax. Reſpondet quando eſt proximus
pubertati. alle. ff. de doli. excep. l. apud celſum. §. qui inductione
5 † proximus autē pubertati dicitur quando magis appropin
quat etati pueriſ future q̄ infantili preterite. hoc autem cōtin
git ſecundum eum in maſculo quando habet. x. annos cum di-
midio ⁊ aliquid vltra in femina vero qñ habet. ix. annos ⁊ di-
f midiū aliquātulū vltra. all. no. per gl. inſti. de inutil. ſtip. ᶠ. §. pu
pillus. ⁊

6 pill⁹.⁊.ff.de re.iu.l.pupill⁹. †An aūt īpubes poſſit obligari re
ligione: dicit ꝙ non.alle.de temp.or.vel non eſt compos.⁊ quod
ibi no.iij.di.per totum.⁊ de reg.io qui.in.vj.de conuer.coniug.
poſtulaſti. ſecus dicit in baptiſmo ſuſcepto etiam in infantia: q̄
ex illo obligatur ad fidei obſeruationē ⁊ aſtringitur.alle.de he
re.c.contra chriſtianos.⁊ hoc dicit ſpeciale in illo ſacramento in
quo quis liberatur per alium ⁊ obijcitur.de conſe.di.iiij.c.illa
7 nus.⁊.c.paruuli.xlv.di.deinde. ¶ †Glo.dormiens.alleg.ꝯcor.
dicens ꝙ ſicut aliqui loquuntur dormiendo ita etiam interdū
aliqui agunt ⁊ faciunt aliqua dormiendo vt hic colligitur Gui.
hic ponebat exemplum de quodam ſuo anglico qui dormiēdo
in eccleſia ſancti Benedicti de ipſa acceſſit ad filiam cuiuſdā ali
bi exiſtentem.⁊ ibi puerum interfecit ⁊ deinde rediit ad lectum
⁊ dormiuit. An aūt hoc caſu diſtingui debeat an ante dormitio
nem p̄ceſſerit voluntas occidendi an non.videtur ꝙ ſic.ar.ſ.co.
presbyterum.⁊.vj.diſt.teſtamentum. Pau.hic tenet contrariū
dicens ꝙ aliud ex facto voluntario ſcienter perpetrato imme
diate taliter ſequitur homicidium: q̄ tunc p̄cedit dicta diſtin
ctio.aliud ſequitur ex facto omnino caſuali: ⁊ ſic perinde eſt ac ſi
lignum vel tegula id feciſſet.ff.ad.l.aquiliam.l.ſed ⁊ ſi.§. igitur
8 iniuria. ¶ †Glo.mutilet.no.⁊ colligit ex litera quo ad irregula
ritatem equiparari mutilationem homicidio.⁊ alle.concor. q̄d
9 no.bene. †Mutilatio aūt eſt abſciſſio vel debilitatio membri.
vt in.c.l.⁊.ij.de de.pug.in duello.⁊ no.bene a contrario ꝙ ſola
ſanguinis effuſio etiam iniurioſa non ſecuto altero predictorū
non inducat irregularitatem.⁊ vide precipue.c.is qui.⁊.ca.de
ricus.⁊.c.in archiepātu.alle.in glo.⁊c. ¶ Glo.nullum.oppo.de
his que habenē per gratianū.xv.q.j.in ſi.vbi di ꝙ iſti tres hic
nominati incurrunt irregularitatem quo ad ordines ſuſcipien
dos.non quo ad ſuſceptos. Soluit hic reprobatur dicta opinio
per iſtam dictionem vniuerſalem nullum.⁊ ſimiliter reprobaē
opi.Hoſt.de qua.ſ.dixi per eandem rationem. ¶ Glo.⁊ idem
opp.de no.l.di.de his.ſ.e.c.ij.⁊.c.ſicut dignum.in ſi.magne gl.
Go.ꝙ circa vltimum caſum huius decre.olim erat triplex opi
nio.vna q̄d eſſet irregularis.ſcđa quod ad ſuſceptos nō eſſet ir
regularis: ſed quo ad ſuſcipiendos eſſet tū diſpenſabilis.ſecūda
erat opinio hic approbata quam tenebat Bar.brix.⁊ Hoſt.in
prealle.c.ſicut.dicens ſic dementem p̄nunciaſſe ⁊ ſic curiā teno
10 re. ¶ †Glo.non valens.q̄rit quō potuit eſſe ꝙ aliter nō potue
rit euadere niſi occiderit vel mutilauerit tum ſaltē videtur ꝙ po
tuerit fugere vel clamare ⁊ aliter euadere. Reſpondet glo.ꝙ for
te erat inangulatus.in aliquo angulo vel in loco tā alto ⁊ adeo
oppreſſus ꝙ fugere non poterat nec ſe iuuare vel alio modo cla
mare.ex hoc videtur ſentire glo.ꝙ ſit imputandum illi qui nō
fugit ſi poteſt ſed expectat inuaſorē ⁊ interficit.ad hoc facit ſm
zenze.ille tex.qui dicit non valens aliter euitare mortem ⁊c.⁊ ſi
a militer facit.ff.ad.l.aquil.ª l.ſcientiam.§.qui cum aliter.p̄ hoc
etiam facit q̄ ⁊ dñs ad p̄ſecutionem herodis fugit in egyptum
xxiij.q.iij.§.j.⁊ ſic ad inſtar eius nos facere debemus: ⁊ hāc par
tem etiam tenet Ber.ſ.e.ſuſcepimus.in glo.ſua.zenze.hic dicit
ꝙ hec opi.⁊ dicta glo.eſt vera in caſu illius decre.ſuſcepim⁹.⁊ in
alio conſimili arbitrare conſiderato puta in claudendo oſtia do
mus intra domum vel turrim potuit ſe includere ⁊ periculum
euitare.alſ aūt dicit contrarium dici poſſe ꝙ quis non teneaē
fugere: q̄ fugiendo poſſet cadere ⁊ ſic p̄ſtratus in terra interfi
ci poſſet per inuaſorem.⁊ ideo tali ⁊ tanto periculo quis ſe expo
nere non tenetur.allega.l.ij.§.penulti.ff.ſi quis cautio.ſ.vt lit.
non conte.accedens. Item q̄ qualitas loci ⁊ temporis non pa
titur plenius deliberandi conſilium.l.j.ff.de extra.act.l.j.§.meri
11 to.ff.depoſiti. †Et predicta dicit maxime p̄cedere attenta qua
b litate perſone ᵇ q̄ alicui perſone eſt vituperoſa fuga.ff.ex quib.
cau.maio.l.⁊ an eandē.vbi equiparantur nullo modo poſſe eua
dere vel poſſe ſed cum dedecore.ad idem alle.ff.de manu. vindi
cta.l.qui iuxta. Item q̄ alibi equiparantur conſeruatio p̄ſone ⁊
fame.vt.d.l.qui iuxta.ff.ad.l.cor.de ſic.l.lege inſti.de ſuſpec.tut.
§.ſuſpectus.⁊.ff.ſi quis omiſſa cā teſt.l.iulianus.⁊ hoc per legi
ſtas.in.l.j.C.vnde vi.vbi per Cy.Ja.bu.⁊ Bar.cōcludē aut cō
ſideras de iure ciuili aut de iure canonico: ſecundo caſu tenetur
fugere etiam ſi ſit ignominia ſi poteſt ſine periculo: q̄ meli⁹ eſt
pati leſionē aliqualem fame ꝙ hoīem excandeſcere.ar.dicti.c.ſu
ſcepimus.de iure ciuili videtur ꝙ non: tū ſi eſt infamis.alſ ſic ſi
eſt perſona notabilis contra quam agi poterit actione iniuriaꝝ
argu.no.in.l.in furem.ff.de ſica.licet Bart.aliter ſentiat.in.l.j.
c C.vnde vi.ᶜ ⁊ tene etiam ſecure ꝙ pro defenſione rerum tempo
ralium ſm canones non eſt licitum interficere per dictum.c.ſu
ſcepimus.ſ.e.ſm vero leges dic vt.d.l. furem. Ulterius quero
cum glo.qualiter probabitur ꝙ aliter non potuerit quis euade
re ſi hoc in dubium reuocetur dicit gl.ꝙ in foro penitentiali cre
ditur hoc aſſerenti.alle.c.ſignificaſti.ij.⁊ quod ibi no.ſ.eo.⁊ de
ſpon.c.tua. In foro aūt contentioſo non creditur ſibi ſed opor
tebit probare per circunſtantias.de quibus in prin.glo.vt quia
erat in loco tam arto ꝙ aliter non poterat capere partitū niſi
occidere vel vulnerare inuaſorem.idem zenze.dicit hic in effectu
dicit enim hoc arbitrarium ſicut dicimus in illo qui rē alteri⁹
contractat dicens dñm permiſſurum: q̄ non ſtatur ſue creduli
tati niſi oſtendatur ꝙ ſit ex veriſimilibus cauſis informata. al
d leg.ᵈ inſti.de ob.ex delicto.§.placuit.ff. de furtis.l. inter oēs.§.
recte.fatetur tū ꝙ alij dicunt ꝙ ſtabitur ſuo ſacramento. per.c.
ſignificaſti.de homi.⁊ de ſen.excō.ſi vero. Ipſe aūt dicit ꝙ hec
opinio non poteſt eſſe vera in caſu p̄motionis alteri non p̄iudi
cialis.ſecus vbi agitur de alterius preiudicio. Idem hic Step.
in effectu dicens ꝙ in foro penitentiali ſtabitur ſue confeſſioni.
12 alſ erit arbitrarium.vt.ſ.dictum eſt ⁊c. ¶ †Glo.ſuum.querit
quid ſi aliquis occidit illum qui volebat occidere patrem ipſius
e vel filium vel coniugem ᵉ vel p̄ſonam aliā coniunctam quā alſ
non poterat defendere niſi occidendo vel mutilando inuaſorē
an ex hoc erit irregularis. Uidetur ꝙ non per no.per Inno.de
ſen.excom.ſi vero.vbi dicit ꝙ in dicto caſu percutiens clericum
non eſt excōicatus.contrarium tenet glo.per hunc tex.a contra
rio.hic enim loquitur q̄ ipſe occidit ſuum inuaſorem: ⁊ ſic a cō
trario ſecus ſi occidat inuaſorē alterius: lꝫ p̄ſone ſibi coniuncte.
facit.xxv.di.qualis.⁊ de preſum.nonne.de his que ſi.a prelato.
cum apoſtolica. Nec ob.dictum Inn.in loco prealleg.q̄ p̄cedit
in ſnīa excōicationis in qua requiritur ꝙ p̄cuſſio clerici p̄cedat
ex dyabolica ſuaſione.xvij.q.iiij.ſi quis ſuadente.q̄d non eſt in
caſu premiſſo: hic aūt de irregularitate quam quis incurrit etiā
ſine culpa ex facto etiam licito.vt pꝫ in iudice iuſte occidente ali
quem.li.di.c.j.facit q̄d no.Jo.an.de ſpon.inter opera. Idē te
13 net hic Pau. †Sed quid ſi aliquis videt alium volentē ipſum
percutere ipſe non expectat.ſed primo percutit illum an erit ex
cuſatus. Dicit Guil.ꝙ ſic ſi aderat timor occiſionis verus q̄d di
cit eſſe contra no.per Hug.ſ.e.ſi perfodiens. Quō aūt p̄babi
tur iſte timor: dicit proprio iuramento.alle.ſ.c. ſignificaſti. Et
hoc videtur verū in foro penitentiali vt ſuperius eſt dictum cū
alia glo. Et intelligo predicta q̄ aliter euadere non poterat.vt
f dicit literaᶠ. Sufficit ergo terror armorū iuſtus nec eſt neceſſe ꝙ
quis expectet percuſſionem vel maxillatam lꝫ aliqui contra. vt
plene no.in.l.j.C.vnde vi.⁊c. ¶ Gl.vltima.querit an procedet
litera etiam ſi ex p̄poſito vibrando gladium occidat inuaſorem
ſuū in caſu dic. Reſpondet ꝙ ſic p̄ literam q̄ indiſtincte loquiē:
⁊ ſic non reſtringitur tex.ad exemplum q̄d ponit glo.de homi.
14 ſicut dignum. †Querit hic Mat.vos habetis in principio de
furioſo infante ⁊ dormiēte ſed quid de ebrio.an teneatur de ho
micidio ſi exiſtens ebrius aliquem interficit.quidam ꝙ nō: nec
ex hoc erit irregularis. Mat.tenet contrarium ⁊ melius per.c.
ſane.⁊.c.inebriauerunt.xv.q.j.⁊ vide.ff.de penis.l.reſpiciendū.
15 §.delinquunt.⁊.ff.de re militari.l.omnes.§.q ſe. †Deinde q̄rit
quid ſi aliquis eſt vulneratus ⁊ febres ſuperueniunt ⁊ moritur
⁊ multi dicunt eum mortuū p̄pter vulnus. Medicus dicit con
g trarium cui creditur. Spec.eo.ti.§.vnico. verſ.pone.tenetᵍ q̄d
credendum erit medico: ⁊ ſic non cenſebitur irregularis.nec te
nebitur de homicidio ille qui vulnerauit talem dicto vulnere.fa
cit.ſ.de homi.ſignificaſti.ij.⁊.C.de re mi.l.ſemel.lib.xij.⁊.ff.ad
l.aqui.qui occidit.§.fin.tertio querit quid ſi in vna domo ſunt
multi.⁊ vnus p̄icit lapidem ⁊ interficit vnum.⁊ neſcitur quis
proiecit.an tenebuntur oēs an vero nullus. Spe.ſ.e.ti.ver.po
ne.tenet ꝙ nullus.⁊ idem no.ff.ad.l.aqui.l.item mela.§.ſed ſi
plures.facit q̄d no.xxiij.q.vlt.ſi quatuor. Quatuor quero nun
quid prelatus pro rebus eccleſie defendendis dꝫ ſubire mortem
Jo.an.videtur ſentire ꝙ ſic.xxiij.q.viij.conuenior.alle.tū ibi p̄
⁊ contra. Archi.hic tenet dictum Jo.p̄ rebus ſpūalibus: ſecus
16 in temporalibus ⁊c. †Ultimo diſtingunt hic an violentia p̄ſo
ne fiat an rebus qualiter poſſit quis repellere vim vi.de quo.de
reſti.ſpo.olim primo.⁊ ibi plene p̄ doc.⁊ p̄ do.Jo.de lig.⁊.C.vn̄
17 vi.l.j. †Ulterius q̄ hic ſit mentio de irregularitate querit hic
Guil.quid eſt irregularitas. Dicit q̄d eſt impedimentū ſiue re
pulſio executionis diuini officij que ipſo iure infligitur occi
ſori.ſ.de temp.or.c.ſi.di aūt irregularis quaſi extra regulā alio
rum. A quo aūt iure fuerit inuenta.dicit ꝙ a iure poſitiuo. vt
no.ij.q.ō.vij.§.item dauid.fatetur ꝙ a lege veteri fuit ordinata
in perſona dauid.de conſe.diſ.j.c.j.nec ob.q̄d habetur in.§.ecō
tra.l.di.q̄ illa fuerunt facta anteꝙ eſſet hec irregularitas per ec
cleſiam inſtituta.⁊ ſic concor.§.item cum dauid.⁊c. Querit vlte
rius Guil.q̄d ſūt ſpecies irregularitatis. Dicit ꝙ ſunt tres. Nā
quedam prouenit ex deformitate proprij corporis.⁊ de hac ha
betur.ſ.de cor.vici.per totum.⁊ de cle.egro. Quedā prouenit
ex deformitate corporis. Et hoc poteſt tripliciter euenire: quia
quandoqꝫ prouenit ex morte.quandoqꝫ ex membri mutilatio
ne.quandoqꝫ ex ſimplici conſilio vel auxilio circa predictā mu
tilationem cum propoſito.de hac tertia.de pen.di.j.pericoloſe

a ¶ l.ſciam.§.
qui cum aliter.
Adde facere q̄
habenē p̄ bar.
⁊ doc.in.l.vt vi.
ff.de iuſt.⁊ iur.

b ¶ Quia ali
cui p̄ſone. Adđ
Bart.in.d.l.vt
vim.ad ſi.ff. de
iuſt.⁊ iu.⁊ bal.
in.c.j.circa p̄n.
de pace tenen.

c ¶ Et tene ēt
ſecure . Adde
glo.⁊ bar.in.d.
l.vt vim.d.iaſ.
inſti. de acti.in
xx.co.in glo. in
ver. in iudicio.
Alex.in conſil.
lxx vi. in.ij. col.
verſ.nā ſi. in.j.
volum.

d ¶ Inſtit.de
ob. Adde bar.
in.d.l.iter oēs.
§.recte.⁊ doct.
maxime Jaſ.in
§.alie.in gl. ma
gna.inſt.de act.

e ¶ Uel p̄ſonā
Adde gl.bar.⁊
doc.i.d.l.vt vim.
⁊ o.alex.in cōſi.
cl.in pe.col.in
ij.volum.

f ¶ Sufficit er
go.adde bonū
tex.⁊ ibi bar.in
l.iij.§.armis.ff.
de vi ⁊ vi.ar.ale
xā.in cōſi.clvj.l
j.co.in.v.volu.

g ¶ Q̄d credē
dum erit. Adđ
gl.⁊ bart.in.l.j.
in prin.ff.de vē.
inſpi.⁊ ibi ale.
in apoſtī.⁊ ale.
in conſi.xv.in.j.
vo.§.ſed ſi plu
res.adde alexā.
in cōſi.lxv.i.ij.
col.circa finem
in.ij.volu.

Tertia eſt ſpecies que puenit ex culpa.vt quãdo quis celebrat ſuſpenſione vel excommunicatione durante.de iudi.cum eterni.in.vj.ꝛ de ſenten.excom.c.j.eo.lib. Quare autem fuerit inuẽta irregularitas a iure poſitiuo.dicit ꝙ propter horrorem ꝛ ſcãdalum q: horribile foret videre ꝙ ille qui intinxiſſet manuꝫ in ſanguinem humanum poſtea intingeret in ſanguinem chriſti: ꝛ hoſtiam immaculatam.de materia irregularitatis plene ĩ de cre.niſi cum pridem.§.perſone.ver.irregularitas.de renun.vbi per Jnno.ꝛ Jo.an.ꝛ ꝑ Spe.in tractatu de diſpen.ti.ij.

¶ De vſuris. Rubrica.

1 ¶ Vſura iure diuino ꝛ humano eſt prohibita.ꝛ nu.8.
2 Statuta diſponentia id quod tendit in offenſam dei ꝛ proximi non tenent.
3 Vſurarum repetitio non eſt impedienda.
4 Officiales facientes ſtatuta de ſoluendis vſuris ꝛ ſolutis nõ repetendis incurrunt ipſo facto ſententiam excõicationis.
5 Scribere facere ꝛ dictare equiparantur.
6 Vſurarij ſunt cogendi ad exhibendum codicem vſurarum rationũ per cenſuram eccleſiaſticam.
7 Dominium alicuius rei vel ipſius actio an poſſit per ſtatutum tolli.
9 Vſurarie prauitatis prohibitio vnde ſurrexit.
10 Jurantes an poſſint inter ſe abſoluere a iuramentis ſuis.
11 Vſure ſunt prohibite nedum chriſtianis ſed etiam iudeis ꝛ ſarracenis.
12 Judei non ſunt de foro eccleſie.
13 Vſuras repetere in foro ſeculari an ſit licitum.
14 Probatio non debet ſumi de domo aduerſarij.
15 Libris mercatorum an ꝛ quando ſit credendum ꝛ ſtandum.
16 Libri rationum an ꝛ quã ſint edendi.
17 Editio rationum an eo caſu quo fieri debet:debeat fieri cũ die ꝛ conſule.
18 Cenſure appellatione quid comprehendatur.
19 Judei non poſſunt excõicari vel alia cenſura eccleſiaſtica.
20 Vſurariorum heredes an cogi poſſint ad edendum codices rationum defuncti.
21 Vſurarius vel eius heres ſi dum ab eo petitur editio rationuꝫ dicat ſe illas non habere vel non fuiſſe confectas vel amiſiſſe qd erit fiendum ꝛ an habebit probare amiſſionem caſualem.
22 Vſurarius q nõ cõficit librum rationum ſed ſolum ſcribit facta ſua in cedulis ꝛ illas dilacerat ſolutis ſibi creditis ꝛ vſuris qualiter prouidebitur eius heredi.
23 Pertinaciter affirmare qñ quis dicatur.
24 Vſurarius ſi vſuram reſtituit an teneatur confiteri ꝛ penitere de vſura extorta.
25 Simonia mentalis non obligat ad reſtitutionem etiam in foro penitentiali.
26 Donatarius non tenetur ciuiliter ad aliquid donanti ſecus in recipiente mutuo.
17 Ad vſuram recipiens pecunias ꝛ illas ſoluens an peccet.
28 Hereticꝰ videtur qui male ſentit de articulis fidei ꝛ de ſacramẽ eccleſie.
29 Vſuram non eſſe peccatum dicentes ſunt heretici ꝛ quid de iudeis dicẽtibus non eſſe peccatum vſuras exercere cũ chriſtianis
30 Vſura quid ſit et in quo foro debet peti et quotuplex ſit vſura.
31 Vſuram permittere et ꝙ ſit licita ſtatuere an poſſit papa.
32 Communitas ſi dat pecuniam mutuo nunquid omnes de cõmunitate peccent et dicantur vſurarij.
33 Mutuans pecuniam communitati hoc pacto ꝙ remittat ſibi onus collecte an ſit vſura.
34 Vſurarius an teneatur reſtituere ea que lucratꝰ eſt de pecunia feneratitia.
35 Vſurarij vxor et eius familia an poſſint viuere de male acqſitis
36 Vſurarius manifeſtus ſi preſtitit cautionem debitam deinde confecit teſtamentum taliter ꝙ teſtamentum valuit: deinde ſecrete exercet vſuram nec cautionem de nouo preſtat an tale teſtamentum irritetur.

a ¶ Ex graui. an aũt diſpoſitio huiꝰ de. cõprehendat iudeos vide alex. in cõſi.lxxv.in.ij.col.circa me. in.v.volu.

b ¶ Hodie vo. Adde. bar.i.l.j.i.iij.col.in.v.op.C.de ſum.tri.alex.in cõſi.xlvj.in.j.col.in ij.vo.iaſ.in.§.oẽs i.iij.co.ver ſi.aduertendũ tñ eſt inſtit.de actio.

Ex[a] graui ad nos inſinua. Tres ſunt partes principales ſicut tria ſunt dicta. Jn prima parte premittit abuſum circa vſurarum ſolutionem et repetionem ꝛ cõſtitutionem per quam excommunicat ipſo facto fauentes vſurariis in.vj.caſibus hic poſitis. Jn ſecũda premiſſa ratione ſtatuit librum ſeu codicem rationum vſurarij debere exhiberi. Jn tertia parte declarat hereticũ eſſe aſſerere pertinaciter exercere vſuras nõ eſſe pctñ.ꝛ cõtra ſuſpectos de hoc vel diffamatos de hoc velut de hereſi poſſe procedere. ſecunda ibi.ceterum.tertia ibi.ſane. Text.ibi firmata per hoc videatur teneri ad obſeruantiam de iureiur.debitores.ſcdm Sie.ſed ſolue vt glo. Tex.ibi locorum ordinarij.i.epi.ꝫ.de here.ad abolen
1 dam.ꝛ c.excommunicamus.ꝛ eo.ti.per hoc in.vj. ¶ † No.primo crimen vſure fore prohibitum ex iure diuino et humano.
2 qđ intellige vt dicetur cum glo. ¶ † No.non faciendum qđ tendit in offenſam dei ꝛ proximi. Et no.non tenere ſtatuta diſponentia id qđ tendit in offenſam dei ꝛ proximi .etiamſi ſunt iura
3 mento firmata. ¶ † No.non eſſe impediendam directe vel indirecte ſeu per aliquem repetitionem vſurarum. ¶ Not.nil fiendum in fraudem legis.concor.de re.iu.certum.in.vj.ꝛ de priui.
4 q̃to ꝛc. ¶ † Jn ver.nos igitur.no.ꝙ officiales facientes vel dictantes vel ſcribentes ſtatuta ſuper vſuris ſoluendis vel exigendis.vel ſuper eis ſolutis non plene reſtituendis incurrunt ipſo
5 pacto ſniam excommunicationis.ꝛ ideꝫ in officialibus ſcienter iudicantibus ſeu ſniantibus predicta. ¶ † Not.ſm Guil. hic equiparari ſcribere facere ꝛ dictare. ¶ No.eandem penã impo ni officialibus licet predicta ſtatuta non fecerint nec ſcripſerint vel dictauerint niſi cum poſſint ipſa vel alias. edicta infra tres menſes deleant de libris communitatum. Jtem ſi ſeruauerit dicta ſtatuta vel conſuetudines eundem effectum habentes .ꝛc. ¶ Jn ver.ceterum.no.ꝙ feneratores vt plurimum ineunt contractus feneratitios doloſe ꝛ fraudulenter ꝙ vix poſſunt cõuin
6 ci de vſuraria prauitate. ¶ † No.vſurarios cogendos ad exhibendum codicem vſurarum rationum per cenſuram eccleſiaſticam ex quo no.ꝙ interdum in odium criminis vel perſone aſſumitur probatio de domo aduerſarij contra regulã.l.nimis graue.C.de teſti. ¶ Jn ver.ſane.no.ꝙ aſſerens pertinaciter ꝙ exercere vſuras non eſt peccatum cenſendus eſt hereticus. ¶ No. contra diffamatos vel ſuſpectos de hoc poſſe inquiri et debere per inquiſitores heretice prauitatis ſicut de alia ſpecie hereſis
7 ꝛc. ¶ † Glo.proximi.querit an valeant ſtatuta per que tollitur dominiuꝫ rei alicuius vel ipſius actio.ſiue proueniat de iure gẽtium vel ciuili. Reſpondet remittẽdo ad not.plene poſt Jnno. ꝛ Hoſti.de conſti.que in eccleſiarum ꝛ per legiſtas in.l.ff.de cõſti.princi.q: ſi tollant cum cauſa puta delicti vel ſimili valẽt. Si vero ſine cauſa non poſſunt tollere dominium ſeu actionem ſaltem de iure ciuili.de quo plenius dic vt habetur in locis preall.
8 ¶ † Glo.humana opponere voluit ꝙ vſura non ſit prohibita ex lege humana immo permiſſa patet in toto titulo.C.et.ff.de vſuris per totum. Sol.glo.aut queris an vſura ſit prohibita ex lege canonica que poteſt dici humana et eo quia ab homine introducta.ꝛ dicendum ꝙ ſic ita loquitur hic.qđ intellige regulariter fallit in caſibus notatis in.c.ꝯqueſtus.c.ſalubriter de vſu. Aut querit an ſit prohibita ex lege ciuili.que etiam poteſt appellari humana lex.ꝛ dicendum ꝙ non.vt in contrarijs qđ erat
b clarum olim.[b] hodie vero per ius aucenticorum videntur vſure prohibite etiam ex lege ciuili.ꝛ hoc tenẽt quidam ſm Pau. vt no.in auten.ad hec.C.de vſu.faci qđ non.xiiij.q.iiij.c.quid dicam.ꝛ.ꝫ.eo.quia in oibus.ꝛ in auten .de eccleſiaſticis titulis in princi.col.ix.ꝛ hoc tenent communiter glo.legiſtarum ꝛ multi alij pro iſta opi.facit ſm Pau. Jo.de li.quia ius naturale inhibet vſuram.igitur ciuile non permittit.cum inferior non poſſit tollere legẽ ſuperioris.xxj.d.inferior. Ad idem facit q: prohibetur.per legẽ dei veteris ꝛ noui teſtamenti.patet leui.xxv.deute.xxiij.pſal.xiiij.ꝛ Eze.xviij.ꝛ Luce.vi. Alij vero tenent contrarium.ſ.ꝙ de iure ciuili etiam hodie attẽto iure nouiſſimo autenticorum non ſunt vſure prohibite. Mouentur quia ius autenticorum aperte permittit vſuram vt patet in auten.de nau. fenore.poſito in corpore aucenticorum et eſt quaſi circa fin.nec ob.rationes alle.per glo.in auten.ad hec preallc.ꝛ.d.c.quid dicam.ꝛ primo non ob.prima dum dicit ꝙ ius ciuile dicit quattuor concilia ſeruanda.ſed illa prohibent vſuram.ergo ꝛc.quia reſpondet ſm predictos ꝙ ius ciuile precipit quattuor concilia ſeruari tangentibus articulos fidei.C.de her.quicunq̃.xv.di.c.j.ſecus quo ad vſuras quas expreſſe permittit. Non ob. ſecũda dum dicitur ꝙ ius poſitiuum eſt fundatum ſuper iure naturali.ꝛ ſic ex quo ius naturale prohibet intelligitur etiam prohibere ius ciuile.q: reſpondet ꝙ licet ius ciuile ſit fundatum ſuper iure naturali tamen alia eſt prohibitio iuris naturalis .alia iuris poſitiui primũ enim eſt per cognitionem et deteſtationem. ſecunda eſt per pene temporalis adiectionem.et ſic per hoc patet ꝙ aliquid poteſt eſſe prohibitum lege naturali et non ciuili. Preterea licet ius ciuile preſupponat ius naturale hoc eſt ideo quia conueniunt in fine.ſ.in bono directiuo. diſcordant tamen in modo dirigendi.quia ius ciuile vult dirigere in bonum qđ congruit humane ſocietati ciuiliter iuuente ſecundum quã habet conſeruari et nutriri.canonicum vero vult dirigere in bonũ non ſolum ciuile.ſed etiam fidele ſecundum quod in patria premium expectamus.de iureiu.cum contingat.ꝛ ibi no.ſecunduꝫ

ꝑdicta

predicta patet quia aliquid poteſt eſſe prohibitum iure natura
li ⁊ canonico ⁊ non ciuili per miſſione penam non infligente pro
hibente. ſicut eſt videre in exactione vſurarum. quia per talem
exactionem humana ſocietas nõ impeditur ſed iuuatur. de ma
teria remittit Jo. de lig. ad not. pleniſſime. in regula peccatum.
de re. iu. in. vj. hanc opi. ſecundam. ſ. ꝙ de iure ciuili etiã auctẽ
ticorum non ſint prohibite vſure tenet Jac. but. in dicta auctẽ.
9 ad hec. quem ſequit Bar. in. l. j. C. de ſum. trini. in pri. † a. Sed
a querit hic Guil. vnde ſurrexit hec prohibitio vſurarie prauita
tis. dic ꝙ ex multis. quia ex ſex principaliter. primo ex pauperta
te ſubleuanda quia plurimum proximi et maxime pauperes ex
vſure exactione trucidantur. xiiij. q. iiij. quid dicam. Secundo
ex fame vitanda. nam laboratores et ruſtici predia colentes li
benter ponerent pecunias ad vſuras potius ꝙ̃ in cultura cum
ſit lucrum tutius et ſic non curarent homines ſeminare ⁊ ſic fru
ſtrarẽtur victualibꝰ. ⁊ ſurgeret fames et careſtia. Tertio ex ido
latria vitanda que alias contingeret qꝛ ſic plus diligeretur pe
cunia ꝙ̃ deus et eius mandata. xlvij. di. ſicut hi. Quarto fuit in
ducta prohibitio vſurarum ex dilectione fraterna. nam per vſu
ras charitas que eſt dilectio proximi extinguitur. quia quis nõ
ſeruiret proximo ex charitate et dilectione. ſ. propter vſure lucrũ
Quinto ex eo quia res aliena non debet alteri ſeruire ꝙ̃ illi cuiꝰ
eſt. et ideo cum mutuo efficiatur pecunia accipientis debet ipſi
recipienti et non mutuanti ſeruire. xiiij. q. ſi feneraueris. ⁊ ẽ. eo.
conqueſtus. Sexto fuit prohibita ex abuſu rei. naꝫ pecunia nõ
eſt inuenta ſeu inſtituta ad germinandum. et ſic pecunia nõ de
bet parere pecuniam ſcdm guil. qui de predictis dat verſus in
quibus predicte rationes comprehẽduntur vꝫ. paupertates fa
mes idolatria dilectio fratrum. vetant vſuraꝫ res aliena rei vel
abuſus. concor. zen. ⁊ in parte mat. de mate. ẽ. eo. in rubrica. ⁊ c.
j. per inno. ⁊ pleniſſime in preall. regula peccatum. ¶ Glo. iu
ramento. querit an hoc iuramentum preſtitum ad firmandum
ſtatuta de quibus hic teneat. Reſpondet ꝙ non per regulaꝫ nõ
b eſt obligatorium. de reg. iu. in. vj. b et quia cum principale. ſ. ſta
tutũ non teneat per conſequens nec acceſſorium iuramentũ. et
hoc etiam ſatis vult iſte text. Cõtra quod op. de. l. debitores de
iureiur. vbi tenet iuramentum preſtitum ſuper vſura ſoluenda
lꝫ principale pactũ. Reſpondet gl. ꝙ ibi non teneat iuramentũ
preſtitum ſuper vſura ſoluenda. quia poteſt ſeruari ſine interi
tu ſalutis eterne. ⁊ ſine periculo anime nec tendit ad preiudiciũ
hominis alterius ꝙ̃ iurantis. ſecus in iuramẽto de quo hic qꝛ
ſit preſtitum ſuper iniquo ſtatuto ſeruando reſpectu alterius
tertij preiudicij. quia ipſius a quo extorquẽtur vſure. ⁊ ideo nõ
poteſt ſeruari ſine periculo ſalutis eterne. ſicut nec ipſum ſtatu
10 tum. cum glo. concor. hic Pau. ⁊ Ste. † Sed querit hic Gui.
an iurantes poſſunt ſibi inuicem remittere licita iuramenta et
ab illo abſoluere. dicit aduertendum. quia aliquando aliqui iu
rãt alicui ſe daturos ⁊ facturos aliquid quod concernit cultum
dei. vt intrare religionem. vel ire vltra mare et ſepulcrum xpi vi
ſitare. vel ſic iurant canonici de lucro eorum dare certam portio
nem fabrice. et tunc non poterunt ſe inuicem abſoluere a tali iu
ramento. Aliquando iuramentum ſeu id quod iuratur concer
nit ſpeciale commodum. et tunc aut ad id tenebantur etiam cir
cumſcripto iuramento. Exemplum. ſi iurant carnifices non vẽ
dere carnes putridas vel ſi iurant mercatores nõ falſificare mer
ces. et tunc non poſſunt ſe a iuramento abſoluere. aut ad id nõ
tenent niſi ex vi iuramenti ⁊ tunc aut id qđ iurant concernit cõ
modum alterius ꝙ̃ iurantis et tunc in preiudicium aliorꝫ nõ
poſſunt remittere. aut concernit ſolum commodum iurantis. ⁊
tunc poſſunt remittere. facit qđ no. de ſpõ. preterea. primo vbi
per Jo. an. ⁊ de iureiur. debitores. ſcdm Gui. et idem tenet hic
zen. qđ not. bene. ¶ Glo. onera. querit de exemplo qualia ſunt
iſta onera que quandoqꝫ per ſtatuta imponuntur repetentibꝰ
vſuras. Reſpondet glo. ponendo exemplum et per id qđ fertur
de ſtatuto qđ eſt pergami. quia ibi eſt ſtatutum ꝙ repetẽs vſu
ras in foro eccleſiaſtico cogatur per ptãtem vſurario mutuare
tantam pecuniam et pro tanto tempore quanto tenuit pecuniã
vſurarij. ⁊ ſic per tale ſtatutum inducitur onus quia per ipſum
naturalis obligatio ad antidora deducitur in ciuilem. quod fie
ri non debet. iuxta not. plene. ẽ. eo. conſuluit. per Jo. and. cum
glo. concor. Ste. glo. xiiij. q. iij. c. j. ⁊ Hoſt. in ſum. eo. titu. §. que
pena. ver. quid ſi ter. Alij. contradicentes valere pactuꝫ per qđ
naturalis obligatio deducitur in ciuilem. pro quibus facit. l. de
mag. §. j. ff. man. ſed zen. tenet glo. Jo. Querit hic glo. nunquid
rex arragonie vel eius officiales qui leuant magnum tributum
a iudeis vel ſarracenis regni ſui propter vſuras quas permit
tunt exercere ſi receptores ab iſtis impedirentur repetere vſu
ras per predictas inciderent ne rex ⁊ officiales in penas hic poſi
tas. dicit ꝙ ſic quia etiam lege veteris teſtamẽti inhibita eſt vſu
11 ra de quo. ẽ. eo. q̃to. c. poſt miſerabilem. ¶ † c No. bene hoc di
c ctum. qꝛ ſm hoc hodie quaſi oẽs dñi ⁊ oẽs cõitates erunt excõi
cati. ⁊ ꝑ hoc dicto Guil. facit qđ in ſimili dicit gl. ĵ. in verbo cẽ
ſura. Sentit igitur Guil. nedum xpianis immo ⁊ iudeis ⁊ ſar
racenis prohibitam eſſe vſuram ⁊ cõiter tenetur: lꝫ iudei dicãt
ꝙ non ſit peccatum ſi ipſi dent ad vſuram xpianis vel alijs nõ
ſue legis. de quo in locis preallc. ⁊ xiiij. q. iiij. ab illo. ⁊ in regula
12 peccatum. dicam. ĵ. cum glo. pe. q̃ hoc tangit. † Juxta predicta
querit idem Guil. nunquid iudei poterunt citari immediate
ſuper reſtitutione vſuraꝝ ad inſtantiam xpianorum per iudi
ces eccleſiaſticos ⁊ compelli per eoꝝ curiam ad reſtituendas vel
remittendas vſuras: dic ꝙ non: ſed ſolum per ſuos iudices ſe
culares ad requiſitionem eccleſie. alle. ẽ. c. q̃to. ad hoc qꝛ iudei
non ſunt de foro eccleſie. iuxta illud nil ad nos de his q foris ſũt
d de diuor. gaudemꝰ. ij. q. j. multi. d fa. l. iudei. C. đ iudeis ⁊c. ¶ Gl.
decetero. opp. ꝙ hec conſtitutio debeat etiam comprehendere
preterita. ẽ. c. cum tu. So. quo ad prohibitionẽ comprehẽdit
etiam preterita: qꝛ ratio ꝓhibitionis eſt antiqua: ſed quo ad pe
e nam reſpiciat tantũmodo futura ⁊c. ¶ e No. bene ꝙ cõſtitutio
penalis etiam in materia alś ꝓhibita concernit tantum futura
nec mirum qꝛ pena legis. xxxij. q. ij. hoc ſanctum. ⁊. q. iiij. in. c. di
xit. ſacra. de materia per do. Ant. de conſti. c. ij. ⁊ per Jo. de lig.
de conſti. c. ij. ¶ Glo. facere. querit ad litere declarationem: qd
ſi fiat ſtatutum ꝙ nullus recipiat vltra duos denarios in men
f ſe pro libra. an habebit locum dicto caſu pena huius decr. f vi
detur ꝙ ſic: qꝛ negatio de pluribus videtur permittere ſaltẽ de
duobus vel minori quantitate. ar. de preſum. nonne. cũ concor.
contrarium tenet glo. per. c. quanto. ẽ. de treu. ⁊ pa. c. j. qꝛ non dꝫ
ſtatutum intelligi taliter ꝙ obuiet iuri ⁊ ſtatuentes incidãt in
penam. facit de elect. publicato. cum ibi no. ⁊. C. de condi. inſer
tis. l. ij. ⁊ ff. de condi. inde. l. ſi procura. cum glo. concor. Pau. di
cens ꝙ vt habeat locum hec pena requiritur ꝙ ſtatuto caueat
ꝙ vſure ſoluantur etiam in caſu non conceſſo. ſecus ſi in caſibus
non conceſſis. de quibus. ẽ. c. c. j. ⁊ c. conqueſtus. ⁊ c. ſalubriter.
⁊ de fideiuſ. c. ij. xiiij. q. iiij. quĩ multi. cum glo. concor. Ste. etiaꝫ
Guil. quia cum negatio permittatur ꝙ non recipiatur vltra.
propter hoc non conceditur quod recipiatur tantum vel mi
nus. alle. xxxj. q. j. §. hac ratione. xiiij. diſ. c. j. ⁊ hec dicit ṽa dum
modo ceſſat fraus. ¶ Glo. iudicante. pon derat ꝙ hic nõ repe
tit de ſcribentibus iudicata per qđ videtur ꝙ quicquid ſit in ca
ſu decre. nouerit. de ſen. excom. tñ ſaltem in iſto caſu tales non li
gabuntur hac pena. ¶ Glo. incurrant. q̃rit an ipſo iure et ſine
alio temporis interuallo hanc ſñiam excõicationis incurrerent
Reſpondet ꝙ ſic. alle. no. in. c. nouerint. de ſen. excom. in verbo
ſtatutarios. Jdẽ Guil. qꝛ hec ẽ pena q̃ procedit a clane eccleſie
ſ. cenſure ⁊ peccatum ꝑ quo imponitur eſt alś prohibitum le
ge diuina ⁊c. ¶ Gloſ. poteſtatem. opp. ꝙ indiſtincte officiales
non facientes tolli ſtatuta ꝑdicta de libris cõitatum ſunt excõi
cati. de ſen. excom. nouerint. ⁊ c. grauem. Soluit ꝙ ꝑdicta iura
debent intelligi ſm iſtam decre. ſ. qñ predicti officiales habẽt ſu
per hoc poteſtateꝫ qđ eſt intelligendum de iure ⁊ de facto copu
latiue. ar. de reſcrip. ſuſcitatus. alś non inciderent in penã ſi nõ
facerent tolli. facit qđ no. per Jnno. ⁊ Hoſt. in. d. c. nouerint. et
c. grauem. vbi etiam ſic intelligebat. ¶ Glo. menſes. opp. ꝙ im
mo duo dantur ad faciendum deleri iſta ſtatuta. vt. d. c. nouerit
de ſen. exc. Soluit gl. ibi qñ ſtatuta ſunt contra libertatẽ eccleſie
qñ alś ſunt iniqua ex eo qꝛ fauent vſurarie prauitati: ⁊ ſic diuer
ſitas caſus tollit contrarium: ⁊ ſic pꝫ ꝙ ante hanc decreta. non
erat idem qđ hic ſtatuitur ex vi huius decre. nouerint. ſecundũ
Guil. ¶ Glo. obſeruare. querit an oẽs obſeruantes dicta ſta
tuta ſint excõicati: dicit ꝙ non: ſed non demum ſi ſint de perſo
nis hic expreſſis. put no. in ſimili. de ſen. excom. nouerint. Sed
querit hic Pau. quid ſi aliquis non officialis ſcribat ſtatutum
an incurrat penam hanc: dicit ꝙ non per tex. a contrario ſenſu
ſecus ſi ſit officialis ⁊ ſcribet vel dictet: qꝛ incurret hanc penam
etiam non ſecuta alia executione ſtatuti nec ob. c. ſñiam ne cleri.
vel mo. qꝛ ibi requiruntur duo vꝫ ꝙ ſcribat vel ꝙ dictet: et qđ
inde ſequatur homicidium: ⁊ ideo qualitercunqꝫ ſcribat vel di
ctet ad homicidium poſtea ſubſecutum dr dare auxilium vel fa
uorem ꝓnunciant. put ibi no. poſt Jnno. ⁊ Hoſt. Hic autem
ſcribendo vel dictãdo incurrit penam abſqꝫ alia executione ſta
tuti. ¶ Jn. §. ceterum. glo. doloſe. querit quõ de fraude ⁊ dolo
poterit conſtare. Reſpondet remittendo ad. no. plene de emp. ⁊
ven. ad noſtram. concor. Guil. de quo etiam in. c. illa vos. de pi.
g ⁊ de iureiu. ex literis. ⁊ per Cy. in. l. ij. C. plus valere qđ agitᵍ qꝛ
qñ eſt pactum ꝙ teneantur reuendere poſſeſſionem de facili ꝑ
ſumitur fraus ſi eſt vendita minori precio ꝙ̃ valeat maxime em
ptori conſueto feneraꝛi: alś ſi eſt ſimplex contractus emptionis
reſoluendus precio reſtituto ad certuꝫ tempus eſt licitus ſui na
tura ⁊ fructus lucraretur emptor. C. de pact. inter emp. ⁊ ven. l.
ij. ſm Guil. ¶ Glo. agetur. querit an hoc caſu poterit procede

a ¶ Sed q̃rit. hic adde Pan. in rub. extra de vſu. verſ. ſed q̃ro vnde.

b ¶ Et qꝛ cum principale. Add de hñfacere gl. no. in. l. ſi patronus. ff. đ iu. pa. vide tñ ale. i cõſil. lvj. in. iij. col. ver. nõ ob. prio in. j. vol. alex. in conſil. xxxvj. in iij. col. j. iiij. vo.

c ¶ No. bñ. an aũt papa poſſit diſpenſare ſup vſuris exigẽdis ⁊ dare ꝓuilegiũ principibꝰ ſecularibus toleran di hebreos. vid alex. in conſi. ij. ⁊ in conſi. cvij. j ij. vo.

d ¶ Facit. l. iudei. Adde alex. in conſi. lxxv. in ij. col. in prin. in v. volu.

e ¶ Nota bene ꝙ ad iſtã gl. ad de alex. in cõſil. lxx. j ſi. in. ij. vo.

f ¶ Videtur ꝙ ſic. ad iſta gl. vi de Fely. in. c. eccleſia ſctẽ marie in. xxvij. col. cir ca me. extra de conſti.

g ¶ Quia qñ ẽ pactu. adde gl. in. l. rogaſti. §. ſi tibi. ff. ſi cer. pe. quam Pan. de ca. ibi multũ no ta. ⁊ dicit caſũ ſing. ⁊ ibi vide d. iaſ. ⁊ vltra eũ d. alex. cõ. xlvj. j iij. vo. ale. in gli. circa circa fine. in iiij. vo. ⁊ conſil. cxx. circa fin. ⁊ cõſ. ſc. e. vo. ale. in cõſ. xxviij. in ij. co. circa prin. in. v. volu.

re ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicii ſm formã cle.ſepe.de ver.ſig. Reſpondet ꝙ ſic ꝓut ꝓbatur in cle. diſpendioſam.de iudi. Idẽ tenet hic Guil.dicens ꝙ ex quo papa ſcit fraudes iſtas feneratoꝝ debuit ꝓuidere vt contra eos ꝓcederetur non ſeruata figura iudicii cum vix conſtare poſſit de contractibus eoꝝ.⁊ ideo dicit ꝙ ſi non poſſunt clare cõuinci iudex procedet contra eos ex pſpicatis iudiciis recipiendo in teſtes ꝑſonetas ⁊ mediatores.alle.de teſti.qm̄.poterit etiam ſcipe ſub pena excõicationis ꝙ quicunq; ſcit veniat ⁊ cõpareat reuelaturus.alle.de iureiu.ad noſtram.ii. Sed nunquid pena dicti. habeat locum ſiue agatur de vſuris repetendis in foro eccleſiaſtico ſiue ciuili. Reſpondet Pau.ꝙ ſi repetitio fiat in foro eccleſie indubitanter locũ h3 hec pena ſi iſti hic notati preſtent autoritatem in exigendo ⁊ vim autoritatis cõpulſiuã contra volẽtes repetere in dicto foro:qꝛ ſic impediunt iuriſditionẽ eccleſiaſticã ⁊ per conſequẽs etiã locũ h3 pena.de immu.eccle.qm̄.in.vi. Si vero fiat repetitio in foro ſeculari ⁊ ciuili idem dicit qꝛ hic indi-
13 ſtincte loquitur. † Sed an hoc ſit licitum repetere vſuras in foro ſeculari. Lau.dicit ꝙ ſic.xiiii.q.iiii.quid dicã.⁊ hec op.placet Pau.vbi non refertur qd̃ ad qd̃ petitur ſit vſura:⁊ ſic nõ videtur eſſe de ꝓhibito ⁊ conceſſo:⁊ ſic non ſup iure ſed ſolum ſuper facto abſolutum ſit an non. Si aũt eſt dubium ſup iure vt quia dubitaretur an illud qd̃ petitur includatur nomine vſuraꝝ: tũc d3 litigari in foro eccleſiaſticoꝫ ſic dicit debere intelligi qd̃ not. in.c.cũ ſit generale.de fo.cõpe. ¶ No.bene hoc dictũ Pau.facit qd̃ no. Jo.an.de fo.cõpe.cũ.C.laycus.in.vi.in nouel.⁊ Bar.
a in.l.ticia.ff.ſo.ma.[a] l.omni nouatione.C.de ſacroſan.ec.de materia plene vidiſtis in cle.diſpendioſam.de iud.dic vt ibi.⁊ vide Bal.in.l.quotiens.C.de iudi.⁊ qd̃ no.de ꝯ.co.c.tuã ⁊c. ¶ Gl. codices.opp.ꝙ iſti non teneantur ad exhibẽdũ codices ſuos qꝛ nemo d3 cogi ad impertinentia.C.de ꝓba.l.ad ꝓbandũ.⁊ no. de confeſ.c.j.⁊.ij.in.vi.ſed hoc eſſet impertinens:qꝛ codex eſt quidaꝫ liber ſpãlis iuris ciuilis:⁊ ſic nil facit eius inhibitio ad conuincendũ vſurarium ergo ⁊c. Soluit glo.ꝙ hoc nomẽ codex late ſumitur ꝓ libro rationũ vſurarii.nã late ſumendo quilibet liber codex põt dici.alle.de ſum.tri.dãnatus.ver.nõ enim.⁊.ff.de eden. argentarius.§.j.ſtricte aũt ſumendo codex dr liber.quidã iuris
14 ciuilis.de quo hic non loquitur. ¶ † Glo.rationẽ.voluit opponere ꝙ quis non d3 cogi ad edenda iura q̃ faciunt contra ſe vt in decre.j.de proba.vnde dicit lex ꝙ non d3 ſumi ꝓbatio de do-
b mo aduerſarii.C.de teſti.l.[b] nimis graue. So.gl.remittendo ad no.in.d.c.j.⁊ p Azo.in ſumma de eden.§.nunc de editione rationum. Guil.⁊ zenze.hic dicunt ꝙ hoc eſt ſpeciale ꝓpter periculum aĩe contra regulã dicti.c.j.de ꝓba. Idem Paul. dicens hoc ſpãle in odium vſurarioꝝ. Sed aduerte ꝙ immo videt ꝙ hoc non ſit ſpãle ſed potius de iure poſſit peti hec editio rõnuꝫ ſiue ſit queſtio cũ vſurario ſiue cũ alio non vſurario.ff.de eden. l.argentarius.ad hoc qd̃ l3 quilibet aduerſarius non teneat edere inſtrumenta ſua.tñ tenetur reddere rõnes.l.j.C.de ꝑcu.et.l. inſtum.⁊ qd̃ ibi no.C.de eden.⁊.c.ti.l.ſi. Soluit hic Pau. recitando opi.ꝙ quidam dicunt indiſtincte rõnes edendas:⁊ ſic nil noui inducit hec cõſtitutio nec ob.decre.j.de ꝓba.cũ ſi.qꝛ loqui-
c tur in inſtrumẽtis. Alii vt Petr.de bel.perti.aliter dicũt[c] qꝛ aut editio rõnum petitur ab illo qui illas confecit rõne publici officii vt erant argentarii olim qui eligebantur de publico:⁊ tũc tenetur reddere vt in cõtrario:aut petitur ab eo q illas conficit vt priuatus ⁊ tunc non tenetur edere:⁊ idem eſt dicendũ tunc in rõnibus qd̃ in inſtris qd̃ ꝓbat qꝛ.d.l.argentarius.ponit caſum ſpãlẽ in argentariis.⁊ ſic in aliis. In contrariũ eſt ius cõe.
15 ff.ad municip. † l.j.per hoc concludit Pau.ꝙ ſi aliquis vt priuatus ſcribat rõnes ſuas in libro ſuo regulariter non cõpellitur edere alteri. Fallit in tribus caſibus. Unus eſt qñ quis eſt illis vſurus.l.j.§.edenda.ff.de eden. Scdͦs qñ petitur a priuilegiato intelligo actiue hoc eſt qꝛ priuilegiatus petit editionẽ puta fiſcus ꝓbatur.ff.de eden.l.iii. Tertius eſt qñ petitur ab vſurario vt illas edat.vt hic ꝓbatur.⁊ hic eſt verus intellectus huius decre.quem ſequitur etiam hic glo.vt infra patebit:⁊ hec vera qñ petitur editio p officium iudicis ex ti.de eden.vnde ꝓut hic dicit glo.quicqd ſcribatur in iſta materia qñ agitur de edẽdis rõnibus eſt aduertẽdũ ꝙ duplex põt peti editio rationũ. Uno modo iure actionis per ſpeciales actiones altero per officiũ iudicis ex titu.de eden.iure actionis poteſt peti a tutore per actionem tutele a curatore per actionem negociorum geſtorum: ⁊ ſimiliter a geſtore a ſocio per actionem pro ſocio:a procuratore p actionem mandati. Idem Pau.alle.l.j.§.de officio.ff.de tute. ⁊ ra.di.⁊.l.quedam.ff.de edẽ. Officio aũt iudicis per ti.de edẽ. petitur editio rationis ſi petatur ab illo qui illas confecit ex officio publico:ſi vero petatur ab illo qui non confecit rationẽ publici officii vt priuatus:tunc idem videtur dicendum in rationibus qd̃ in inſtrumentis vt regulariter non poſſit peti.p hoc

a ¶ L.ol noua tione.adde ale. plene ibi l apoſti.⁊ ale.in cõſi. ſr.circa med.in iiij.vo.⁊ Jmo. in cle.diſpẽdioſam.in pe.co.in prin.§.de iudi.

b ¶ L.nimis graue limita vt per Bar.⁊ doc. per illum tex.in l.ſi.§.lictus.C. de iu.deli.

c ¶ Quia autẽ editio.Uidͦ bar to.⁊ doc.in.d.l. argentari⁹.vbi intelligunt qd̃ ita demũ notarius teneat edere ſi ſibi pecunia ſit ſoluta.

d ¶ Cũ die et conſule. Adde Alex.in conſil. cccix.in.ij.co.in ſi.vo.

infert glo.ꝙ ſi aliquis vt priuatus ⁊ non ratione publici officii confecit librum vel ſcripturam in quo vel in qua ſcripſit data et accepta non cogetur illa edere ſine cauſe cognitione. In cãe aũt cognitiõe verſabitur precipue an ille a quo editio petitur rationis ſit illa vſurius vel an petens ſit priuilegiatus:puta qꝛ ſit vſurarius vel petens editionem ſit priuilegiatus cogetur alſ ſecus ⁊ ſic debet intelligi.l.j.C.de eden.⁊ hoc erat de iure antiquo ante iſtam conſtitutionem qꝛ ſolum in dictis duobus caſibus cogebatur edere. Hodie vero per hanc conſtitutionem additus eſt alius caſus priuilegiatus ꝓpter periculum aĩe in odium vſurariorum vt illi teneantur edere ſuas rationes:qd̃ non erat oliꝫ ante iſtam conſtitutionem.⁊ ita dicit glo.determinatum fuiſſe Bonoñ.per.d.Jo.de balſio fratrem Archi.qui formabat queſtionem de manifeſto vſurario qui ſatiſdederat epõ de reſtituẽdis vſuris.de qua queſtione habetur in mercurialibus.de reg.
16 iu.peccatum.in.vi. † Nunquid aũt libro rationum indiſtincte ſtetur.dicit glo.ꝙ ſic contra eos:ſed pro eis non alle.C.de ꝓba. l.rationes.⁊.l.inſtrumenta.⁊.l.exemplo.⁊ quod no.in.l.quedã. §.nummularios.ff.de eden.facit qd̃ no.de fide inſtru.c.ij. in ſi. prime glo. Idem tenet hic Pau. Sed querit nunquid eo caſu quo peti põt editio iure actionis poſſit etiam peti officio iudicis. Refert hic ipſe Pau.ꝙ Dy.in.l.j.§.nũc de officio.ff.de tutelis ⁊ rationibus diſtrahendis.dicit ꝙ ſi petitur editio rõnuꝫ ſecundario vel incidenter gratia alterius iudicii inchoati ſiue ꝓceſſerit contractus cuius occaſione ſint confecte ſiue non:⁊ ſic ⁊ ſi poſſit peti iure actionis ex eo contractu poterit peti editio officio iudicis.facit in ar.l3 non alle.de reſti.in inte.ſuſcitata.et.c. pe.⁊ ſi.⁊.l.quotiens.C.de iudiciis.cũ ſi. Si vero petitur editio principaliter tunc ſi ꝓceſſit contractus vel quaſi cuius occaſione ſint confecte:ex quo cõpetit actio ordinaria agetur actiõe deſcẽdente ex illo contractu. Si vero non ꝓceſſerit contract⁹ vel quaſi:tunc dicit Dy.ꝙ petetur editio p officium iudicis:⁊ ſi non exhibentur fiet condẽnatio ad intereſſe.ff.de eden.l.ſi quis ex argentariis.§.ex hoc edicto.⁊ hoc ideo qꝛ in talibus rõnibus conſueuit ſcribi tota veritas dati ⁊ recepti:qd̃ ſecus eſt in publicis inſtrumentis. Quia hoc vltimũ dictum Dy.qñ non ꝓceſſit contractus vel quaſi intelligo cum tẽperamine ⁊ limitatione glo.⁊
17 Pau.de quibus.§.dixi. † An aũt eo caſu quo fieri d3 editio ra-
d tionum fieri debeat[d] cũ die ⁊ conſule.dicit hic Guil.ꝙ ſic:qꝛ rõnes ſunt cões.facit l3 non alle.l.j.§.rõnes.ff.de eden.dicit tamẽ in hac materia editionis diſtinguendũ:qꝛ aut loquimur de literis apl̃icis ⁊ aliis iudicialibus q̃ ſunt cõia:⁊ tunc talia ſunt edẽda.de reſcrip.ſi aũt.⁊.c.plerunq;.qd̃ ꝓbatur ⁊ no.C.de eden.l.is apud. Aut loquimur de aliis ⁊ tunc ſi ſunt rõnes:tunc qꝛ cões debent edi cum die ⁊ conſule:qd̃ intelligo qñ ſunt confecte rõne publici officii p ſuperius dicta. Si vero ſint inſtrumenta ꝓpria ⁊ tunc ſi non vult quis vti:⁊ tunc non tenetur edere aduerſario ad intentionem fundandã:ſed ad fundatã iuuandã.ſicut no.in c.j.de proba.⁊ no.in.l.ſi.C.de eden.⁊.l.j.§.editionis.ff.e.tit. Si vero quis eſt vſurus ⁊ tunc ſine die ⁊ conſule d3 fieri editio niſi quis velit redarguere de falſo ꝓut plene no.in.d.c.j.de ꝓbat.et
18 d.§.editiones. ¶ † Glo.cenſura.in prin.q̃rit quid cõprehendatur appellatione cenſure.remittit ad.c.querenti.de ver.ſig. Deinde querit nunquid inuito vſurario poſſit in eius domũ ingredi vel eo inuito frangi archa ſeu capſa ipſius ꝓpter iſtas rationes habendas:dicit glo.ꝙ non per hunc tex.a ſui contrario dũ tñ permittit iſtos cogi ad editionẽ rõnũ p cenſuram eccleſiaſticam.facit qd̃ no.Spe.de inſtru.edi.§.videndum reſtat.ver.pone inſtrumenta.⁊ qd̃ no.Jnno.de immu.ec.c.j.⁊ qd̃ vidiſtis in cle.ij.de cen.facit qd̃ habetur in.l.ij.C.qñ ⁊ quib⁹ quarta p.tis
19 debetur lib.x. † Ulterius q̃rit gloſ.an iudei exercentes vſuras cogi debeant ad edendum rõnes ſuas:⁊ videtur ꝙ non:qꝛ non poſſunt excõicari vel alia cenſura eccleſiaſtica de qua hic loquit contra eos exerceri cum ſint foris extra eccleſiam.ij.q.j.multi.et de diuor.gaudemus.⁊ ſic pena hic expſſa non videtur eos complecti:contrariũ tenet glo.per.c.quanto.⁊.c.poſt miſerabilem. §.e.vnde concludit ꝙ iudei cogi debebunt ad editionẽ p principes ſeculares ⁊ ſi non coguntur p tales poterit indirecte contra ipſos exerceri cenſura eccleſiaſtica.facit qd̃ dicetur infra circa ſi.cum glo.concor. Pau.tum qꝛ litera gñaliter loquitur:tum qꝛ reſtitutio vſuraꝝ eſt de iuriſditione eccleſie:⁊ exercebitur cen-
20 ſura indirecte vt dicit glo.per iura per eã allegata ⁊c. ¶ † Glo. vſurarios.querit quid in heredibus vſurarioꝝ an cogentur ad edendum codices rationum defuncti.dicit glo.ꝙ ſic. Idem dicit in extraneis habentibus tales libros.alle.de vſu.tua nos.et c.Michael.⁊.ff.de eden.l.ſi quis ex argentariis.§.j.⁊.l.quedã
21 §.nihil.vbi in ſimili idem dr de libris argentarii. ¶ † Glo.cõpellendos.querit ad litere declarationem quid ſi vſurarius vel eius heres dum ab eo petitur editio rationũ dicit ſe illas nõ habere:vel dicit illas non fuiſſe confectas vel dicit ſe amiſiſſe:quid
erit

erit ſiendum videtur φ credi debeat ſacramento ipſius uſura-
rii vel heredis hoc aſſerentis.ar.ff.de eden.l.ꝑtoꝛ.§.ſed ſi ſeruus
ꝛ.C.de ſi.inſtr.l.ſi.ꝛ.ē.qꝺ me.cau.c.ſi.ꝛ ar.eius qꝺ legitur ꝛ no-
tatur de priuile.cum olim.primo contrarium tenet glo.dicēs φ
ſibi non creditur niſi aliter ꝓbet alle.ar.de pur.ca.c.j.Quid aūt
habebit ꝓbare dicit glo.φ ꝓbare habebit amiſſionē cum caſu
ſeu caſualē:puta ꝑpter incendium vel ruinā.alle.ff.de eden.l.ſi
quis ex argentariis.§.ſi.Pau.hic dicit φ ꝑpter fraudes quas
cōmittunt non creditur eis dicētibus ſe libros ꝑdidiſſe ſi.cōſtat
ipſos antea habuiſſe niſi ꝓbent amiſſionem:qꝛ hic tractamꝰ deꝰ
eoꝝ lucro ꝛ alioꝝ ꝑiudicio:cum aliter forte non poſſent vſure ꝓ
bari.alle.de eden.l.argentarius.ꝛ ſic ſentit Pau.φ ſi non ꝯſtet
illos antea habuiſſe libros φ ſtetur eoꝝ iuramento:hoc credo
ſane intelligendum ꝓut infra dicetur cum glo.alſ non ꝓcede-
ret cum ꝓſumptio in dubio ſit contra tales.nec ob.ꝑdictis.l.ſiu.
a C.de ſi.inſtru.ꝛ qꝺ no.de priuile.cum olim.[a] qꝛ ibi neceſſe eſt ꝓ
bare plene tenorem inſtrumenti amiſſi ꝑ illum qui dicit ſe ami-
ſiſſe:ꝛ tunc nimiꝝ ſi ſup amiſſione ſtatur ſacramento aſſerentis
ipſum amiſſum:qꝛ modicum ꝑiudicium eſt ſtare tali iuramēto
ar.de ꝓcu.ex inſinuatione.hic aūt eſt ſecus.qꝛ de maiori ꝑiudi-
cio agitur cum non ꝓbetur tenoꝛ rationū contra ipſum vſura-
22 rium vel heredem cum glo.concoꝛ.Pau.ꝛ Mat.†Iuxta ꝑdi-
cta ꝗrit glo.qd ſi ſit vſurarius q non conficiat librū rationum
ſed ſolum ſcribit facta ſua in cedulis ꝛ illas poſtea dilacerat ſolu-
tis ſibi creditis ꝛ vſuris:ꝛ talem dicit Guil.ſe cognouiſſe quali-
ter ꝓuidebitur heredi eius.Reſpondet gl.φ ſi tali vſurario ſuc-
cedat heres non vſurarius ſed alſ fidedignus:ꝛ de tali mō vſu-
rarīj ſit publica vox ꝛ fama ſtabitur ſacramēto talis heredis aſ-
ſerentis ſe non habere rōnes.alle.de teſti.ꝑterea.ꝛ de ꝑſum.illō.
Qualiter aūt ſuccurretur ipſi petenti editionem hoc caſu.Re-
ſpondet φ in dicto caſu vel conſimili qñ alſ non poſſit haberi
codex rationum poterit recurri ad remediū decre.ad noſtrā.ij.
de iureiu.qꝛ poterit poni edictum gn̄ale ſub pena excōicationis
φ qlibet q ſup hoc ſcit veritatem dꝫ cōparere ꝛ ſic illa teſtificari
Iuxta ꝑdicta ꝗrit hic La.quid ſi is a quo repetuntur vſure ꝛ a
quo petitur:vt edat codices ſuarū rationum negat ſe fore vſura-
rium quid erit faciendum:dicit φ anteꝗ̄ cogatur edere cogno-
ſcetur ſaltem ſummarie an ſit vſurarius.facit qꝺ no.poſt Inn.
ꝛ Archi.de fo.compe.romana.in noua.ſm La.¶ In.§.ſa-
ne.glo.ſi quis.querit an ꝓcedat qꝺ hic dr̄ etiam ſi non ſit vſura-
rius ſed alius qui hoc pertinaciter aſſerit.Reſpondet gl.qꝺ ſic
per hanc literam ꝗ indiſtincte loquitur ex hoc colligit glo.φ iu-
ra non ſolum puniunt vſurarios.vt ꝑꝫ.ē.e.qꝛ in oībus.ꝛ.c.pre-
terea.ꝛ eo.ti.ꝗ̄ꝗ̄.in.vj.ſed etiam puniunt fauentes illis.vt ꝑꝫ
ē.e.c.j.in.vj.ꝛ in hac de.in primo vſ̄ſo.ꝛ etiam in hoc.§.attēde-
tū vt dicit glo.qꝛ hic plus punitur fauens autoꝛizando ꝗ̄ fauēs
ſeu factoꝛ operis.facit.xxiiij.q.iiij.qui alioꝝ.ꝛ de materia nota.
in.c.j.de offi.dde.ꝛ per Io.de lig.de ſen.excō.mulieres.facit.xj.
q.iij.qui conſentit.cum glo.concoꝛ.Guil.dicens φ interdū im-
ponitur pena contra autoꝛizantes tm̄ vſurarīos:lꝫ nō exerceant
vſuras vt hic.Interdū puniuntur ꝑducendo ad effectuꝫ ſicut
eſt videre in illis de quibus in prin.de.Interdū puniuntur qui
non ꝑ ſe ſed cū eoꝝ domibus fauēt.ē.c.j.in.vj.Interdū ꝛ quar-
to puniuntur qui ꝑ ſe vel ꝑ alios exercent vſuras.ꝛ iſti minꝰ pec-
cant ꝗ̄ primi dummodo credant eſſe peccm̄ exercere vſuram:ſed
potius voluīt lucrari ꝗ̄ euitare peccm̄.xv.q.j.merito.ꝛ iſti diuer-
ſas penas incurrunt qꝛ carent ſepultura.ꝛ ſi ſunt clerici deponū-
tur ab officio ꝛ beneficio.ē.c.qꝛ in oībus.ꝛ.c.ꝗ̄ꝗ̄.e.ti.in.vj.vbi
23 etiam alie pene imponuntur.¶ †Glo.pertinaciter.ꝗrit quis
dicatur ꝑtinaciter affirmare.Reſpondet remittendo ad no.in
de.vnica.§.porro.de ſum.tri.eo.ti.c.j.in ſi.in.vj.qꝛ ille q eſt ob-
ſtinatus nec quoquo modo vult ſe remouere de opinione ſua.
Quid aūt ſi quis non affirmet nec neget ſed taceat nō ꝑtinaci-
ter credit non eſſe peccatum cōmittere vſuras.Dic φ eſt hereti-
cus ex mente quam deus reſpicit.vt no.in.d.c.j.in gl.ſi.de ſum.
tri.in.vj.ꝛ hunc lꝫ occultum ligat conſtitutio eccleſie.vt no.ē.e.
de hereti.de.j.ad ſi.de quo tangit Mat.Iuxta ꝑdicta ꝗrit hic
La.quid ſi aliquis non pertinaciter ſed forte aliter lubrico lin-
gue aſſerit non eſſe peccatum exercere vſuras dicit φ tunc non
punietur:niſi ſaltem vt ex verbis hereticis extraoꝛdinarie arbi-
trio inquiſitoris ꝛ imponetur ei ſaltem aliqualis penitentia le-
uis ſalutaris.xvij.diſtin.nec licuit.xxiiij.q.j.hec eſt fides vel etiā
in nullo punietur.Quid autem ſi non verbis ſed factis hoc aſſe-
rat:puta inhumaniter tractando eos quibus mutuat vel ſimi-
le quid agendo dicit φ tunc ſi ex hoc ſit grauata eius opinio ita
qꝺ dici poſſet de hoc diffamatus vel ſuſpectus tunc ꝓcedi pote-
rit vt hic dicitur.ad hoc.xj.q.iij.eſtimant.ꝛ.c.non ſoluꝫ.vbi nō
24 ſolum verbis ſed etiam factis deum negamus.¶ †Glo.nō eſt
peccatum.querit an vſurarius teneatur confiteri ꝛ penitere de
vſura extoꝛta ſi illam reſtituit.¶ Gloſ.reſpondet φ illi qui di-
cunt vſuras non eſſe peccatum:ꝛ conſequenter vſurarium non
teneri ad reſtitutionem ſine dubio dicerent φ non:ſed hec opi.
aperte eſt heretica.vt hic probatur.Quid igitur ſi dicatur vſu-
rarium obligatum ad reſtitutionem prout eſt veritas:an poſſet
dici φ non teneatur poſt reſtitutionem confiteri quidam φ ſic
ad inſtar eius qui eſt obligatus ex depoſito vel mutuo vel com-
modato qui non tenetur confiteri facta reſtitutione.Quia glo.
dicit hanc opi.fore falſam.Monetur qꝛ obligatus ad reſtituē-
dum ex delicto:puta furto rapina vſura ꝛ ſimonia vel ſimili de-
licto etiam poſt reſtitutionem habet penitere.ꝓbatur.ē.de bo-
mi.ſicut dignum.§.eos.de fur.c.ſi.de rap.c.ij.cum ſimi.alleg.in
glo.facit quod no.Hoſtien.in ſum.de pe.ꝛ re.in penul.col.ver.
ſed nunquid ſufficit ꝛ ſequenti.Idem Pau.dicit tm̄ φ ꝑmi ma-
gis peccant ꝗ̄ ſecundi:requiritur ergo confeſſio contritio ꝛ ſa-
tiſfactio:qꝛ per prima duo ſatiſfit deo per tertium proximo.fa-
cit quod no.de rap.c.ſuper eo.in glo.Sed aduerte hec ꝓcedūt
in vſura expreſſa de qua proprie loquitur de.Sed quid de mēta-
li.dicit Pau.φ in foro penitentiali quis tenetur ad reſtitutio-
nem eius:ꝛ conſequenter debet etiam de illa penitere:in foro cō-
tentioſo ſecus:qꝛ lꝫ creditoꝛ in iudicio fatetur ſuam prauā intē-
tionem tm̄ non poteſt ab eo repeti vt vſura ꝛ quaſi iniuſte rece-
ptum.facit.ē.eo.conſuluit.in ſi.ꝛ quod ibi no.per predicta con-
cludit hic Pau.duo.primum φ hec de.non habet locuꝫ in vſu-
ra mentali:nec ita loquitur hic ſm qꝺ ſaltem in foro penitentia-
li quis tenetur ad penitendum de vſura mentali ꝛ ad eius reſti-
tutionem.Idem Inno.in.d.c.conſuluit.ꝛ Ray.in ſum.eo.tit.
b poſt prin.[b] ſecus dicit† in ſymonia mentali qꝛ non obligat ad
25 reſtitutionem etiam in foro penitentiali.de ſymo.c.ſi.Que aūt
poſſit eſſe ratio diuerſitatis dicit φ multiplex poteſt eſſe ratio.
Prima qꝛ vſura eſt damnata ꝛ prohibita ex vtraqꝫ lege hoc eſt
veteris teſtamenti ꝛ noui:ꝛ ideo non dimittitur peccatū niſi re-
ſtituatur ablatum.facit.xiiij.q.vj.ſi res aliena ſecus in ſymonia
qꝛ eſt prohibita per ius canonicum ꝛ in ea poteſt papa diſpēſa-
re.ſcd̄a poteſt eſſe ratio qꝛ in reſtitutione vſure nulli ſit ꝑiudiciū
ſecus in ſymonia.qꝛ opoꝛtet de bonis eccleſie reſtituere ſi aliūde
non haberet:hec fuit ratio abbatis ꝛ non vera qꝛ cōcluderet φ
etiam ſymonia expreſſa ꝛ pactionalis non obligaret ad reſtitu-
tionem.Ideo alia ꝛ tertia poteſt eſſe ratio qꝛ vſura mētalis ma-
gis repugnat bono charitatis ꝗ̄ ſymonia mentalis.Nam quis
ex charitate tenetur alteri egenti mutuare:non tm̄ tenetur dona-
re ꝛ ſic in mutuo non dꝫ aliquid ſperare ſed in dono ſic.Hic eſt
26 φ†donatarius non tenetur ciuiliter ad aliquid donanti.l.ſed
ſi lege.§.conſuluit.ff.de pet.here.ſed recipiens mutuo ſic:ꝛ ideo
plus obligat ad reſtitutionem vſura mentalis ꝗ̄ ſymonia men-
talis.Quarta poteſt eſſe ratio quia in ſymonia eſt turpitudo ex
c vtraqꝫ pteꝰ ꝛ ideo ibi eſt potioꝛ ꝯditio poſſidēt.[c] vt in regula in
pari.de reg.iur.in.vj.Secus in vſura vbi verſatur turpitudo ſo-
lum ex parte mutuantis tantum.cum Pau.in eo qꝺ dicit vſu-
ram mentalem non poſſe peti in foro contentioſo.concoꝛd.hic
Guil.dicens illam non poſſe peti iure foꝛi ſed tantum iure poli
alle.ē.c.conſuluit.ꝛ.c.in ciuitate.Io.de lig.hic videtur dicere φ
vſura mentalis debet reſtitui in foro contentioſo:qñ innoteſcit
praua intentio creditoris:ꝛ tunc repetitur quaſi vſura lꝫ non ſit
vera vſura.alleg.ē.c.conſuluit.ff.qꝺ m e.cau.l.ſi.§.ſi feneratoꝛ.
de hoc per Io.an.in.d.c.conſuluit.dicꝫ ibi qꝛ hoc pendet ex in-
tellectu.d.c.conſuluit.in ſi.de quo ibi etiam per Io.de lig.ꝛ do.
27 Ant.qui idem tenet qꝺ no.bene.†[d] Nunquid aūt econtra reci-
d piens pecuniam ad vſuras ꝛ illas ſoluens.peccet tangit Step.
ꝛ refert opi.qꝛ quidam dicunt φ ſic ſi cauſam dedit fenerandi vel
qꝛ alſ illi qui mutuabat nolebat dare ad vſuras nec aliquo mo-
do.Si vero dedit occaſionem vt qꝛ nolebat aliꝰ dare ad vſuraꝫ
ſi non dediſſet illi qui petijt ꝛ recepit ꝛ tunc non peccat.Alij ve-
ro dicunt φ ſi recepit ad vſuras pro bono ꝛ pio opere non pec-
cat:ſecus ſi ex cauſa voluptatis.de quo plene.ē.c.ſuper eo.breui-
ter etiam pro bono opere non eſt recipiendum ad vſuras ſi aliō
fieri poteſt.Unde poteſtis concludere φ peccat inducens alſ
non mutuaturū ad vſuras.Si vero non inducit ad hoc qꝛ erat
diſpoſitus omnino dare ad vſuras:ꝛ tunc ſi recipit cauſa volu-
ptatis ꝛ peccat.Si vero ex cauſa honeſta ꝛ probabili vel neceſ-
ſaria:ꝛ tunc ſi non poteſt aliunde habere non videtur peccare:
alſ ſic iuxta no.ē.c.ſuper eo.ad caſum precedenteꝫ facit qꝛ indu-
cit illum ad faciendum minus malum:qꝛ minus eſt malum egē-
ti mutuare ad vſuras vel in piam cauſam ꝗ̄ alteri in cauſam vo-
28 luptatis.¶ †Glo.hereticum.oppo.φ non ſit hereticus qui di-
cit φ exercere vſuras non eſt peccatum.qꝛ hereticus ſolus vide-
tur qui male ſentit de articulis fidei:ſed id non eſt de articulis:
igitur ꝛc.Soluit glo.dicens falſum eſſe φ ille tantum ſit hereti-
cus qui male ſentit de articulis fidei.qꝛ immo non ſolum iſte eſt
hereticus:ſed etiam qui male ſentit de ſacramentis eccleſie:vel
habet dogma peruerſum:vel gignit ſeu inducit nouas opinio-

a ¶ Quia ibi neceſſe eſt.Ad de tex.ī.l.teſtiū.ꝛ ibi no.ꝑ bar.ꝛ doc.C.de teſt.

b ¶ Secus dicit.de iſta ſymonia mētali vide gl.ī.c.cū eſſent.extra de ſymo.

c ¶ Et ideo ibi eſt potioꝛ.Ad de tex.ꝛ ibi no.l.l.iij.ꝛ.l.uſ.ff.de cond.ob tur pem cau.

d ¶ Nunquid aūt ecōtra.Ad de Ho.ꝛ doc.ī c.ſup eo.extra d vſu.ꝛ Ale.in cō ſi.j.in.ſi.co.ī.ij.vo.ꝛ cōſi.cvij.ī j.col.in ſi.e.vo.

neſ falſas vel alias inductas falſas ſequitur.vt ꝓbatur in.c.ad
abolendam.in princi.de here.⁊.c.inter hereſim.⁊.c.hereticus.
29 xxiiij.q.iij.ſed †aſſerere exercere vſuras non eſſe peccatū eſt cō
tra doctrinam eccleſie.vt pꝫ.ſ.e.c.iij.⁊.c.cum tu.in fi.igitur ⁊c.
a Guil.a limitat hoc eſſe verum qn̄ quis credit indiſtincte ꝑtina
citer ꝙ exercere vſuram non ſit peccatum.ſecus dicit ſi dubitare
tur in certo caſu an ſit vſura.tn̄ credit ꝙ ſi eſſet vſura eſſet peccm̄.
¶ Ulterius quero an iudei aſſerentes ꝙ exercere vſuras cum
xp̄ianis non ſit peccatū.includātur ſub hac cōſtitutiōe quo ad
ꝓceſſum fiendum cōtra eos tanq̄ cōtra hereticos glo.rn̄det ꝙ
non qꝛ in illis nō cadit ꝓprie hereſis.qꝛ hereſis notat diuiſionē
ſed ipſi nunq̄ fuerūt in vnitate de gremio eccleſie ex quo carent
baptiſmo qđ eſt ianua oīum ſacramentorū.de preſby.non bap.
veniens.ergo non pn̄t diuidi ab eccleſia.ad hoc qꝛ iudei peccāt
in articulis fidei.qꝛ non credunt in humanitatem xp̄i.⁊ hoc eſt
certum ⁊ eccleſia hic ſcit.⁊ tamen tolerat ⁊ ſuſtinet ⁊ non punit
qꝛ nihil ad nos de his qui foris ſunt.de diuor.gaudemus.ij.q.
i.multi.igitur ferendi in hoc errore. Idem Pau.alle.xiv.di.de
inde.i.q.vij.cōuenientib⁹.xxiij.q.v.ſi nos.⁊.c.cum vos.xxiij.
q.v.alieno.⁊.c.quicūq;.⁊.c.heretici. Item qꝛ lꝫ iudeus ſit crea
tura dei non tn̄ eſt creatura eccleſie.que eos non regenerat per
baptiſmum.⁊ idō canonib⁹ arctantur.ij.q.i.multi ⁊ ſic inquiſi
tores non pn̄t eos vt hereticos punire hec vera qn̄ iudei lꝫ cre
dant predicta non tn̄ dogmatizant aliis predicta. Si vero dog
matizarent inter xp̄ianos tunc dicit glo.ꝙ poſſent ꝑ eccleſiā cō
peſci ⁊ puniri alle.no.poſt Inn.⁊ Hoſti.de vo.qđ ſuper his in
verbo defenſione.nec mirꝫ qꝛ etiam in certis aliis caſibus.ſ.qn̄
aliter offendunt fidem eccleſia cohercet ⁊ punit iudeos.de qui
bus legitur ⁊ no.ſ.de iudeis.c.iudei.ij. Idem tenet hic Pau.
Concludit igitur gl.ex predictis ꝙ iudei non poſſunt licite ſm̄
legem ſuam chriſtianis dare ad vſuras. Idem tenet zenze. per
id qđ habetur Deutero.xv.vbi dr̄ ſimplr̄ ꝙ a nullo recipientur
vſure.ibi dr̄ ad literam.feneraberis gentibus multis ⁊ tu ꝑ nul
lo fenus accipies:dn̄aberis multis ⁊ tu a nullo dn̄aberis.Con
tra iſtud facit qđ habetur deutero.xxiij.vbi dr̄. Non fenerabis
fratri tuo ad vſuram pecuniam tuam neq; fruges nec quālibet
aliam rē ſed alieno:fratri aūt tuo abſq; vſura id quo indiget
commodabis.benedicat tibi dn̄s tuus in oī tempore tuo.⁊ vi
de etiam deutero.xxiij.al's.xxviij.ex quo pꝫ ꝙ alij qui non eſt
frater in eadem fide iuxta.c.ad menſam.xi.q.iij.erit licitum fe
nerari. Scđo ꝓ hoc etiam facit dcm̄ Aug.qđ habetur in.c.ab
illo.xiiij.q.iiij.ibi dr̄ ab illo exige vſuram cui merito deſideras
nocere. Glo.ꝓ reſponſione remittit ad no.per ſe.in.c.conque
ſtus.ſ.e.⁊ per Hoſt.in ſum.ſ.e.tit.§.in aliquo.zen.hic dicit ꝙ
prima ratio non obſtat qꝛ non eſt licita argumentatio a ſenſu
cōtrario:qꝛ reſultaret prauus intellectus ⁊ contra id qđ habet
deutero.xv.vbi dr̄ ꝙ a nullo recipientur vſure:non obſtat ſcđa
rō qꝛ illud capl'm ab illo dꝫ intelligi negatiue:⁊ ſicut nulli debes
b nocere.b ⁊ ſic nulli debes fenerari nec eſt vera expoſitio ſm̄ zen.
q̄ ibi ponitur.ſ.ꝙ ab hoſtibus ſit licitum vſuras recipere:qꝛ eſt
licitum accipere eorꝫ bona violenter qđ eſt plus ſed ab aliis qui
bus non eſt indictum bellum cū non liceat eorꝫ bona occupare
iuxta no.poſt Inno.⁊ Hoſt.de voto qđ ſuper his non eſt licitū
recipere vſuras.facit qđ no.poſt Inno.de reſti.ſpo.olim prio.
¶ Glo.vltima.q̄rit ad litere declarationem quō ⁊ qualiter ſit
ꝓcedendum contra ſuſpectos ⁊ diffamatos de hereſi. Reſpon
det remittendo ad cle.i.ſ.de here.Mat.hic dicit ꝙ primo ta
lis dꝫ citari ⁊ examinari ⁊ ſi confiteatur bene quidē. Si vō ne
get dꝫ reponi in carcere cuſtodiali:poterit etiam poni in cōpe
dibus ⁊ poſtea dꝫ inquiſitio fieri.ſ.de here.cle.i.in prin.⁊ hoc
pōt ep̄s ſine inquiſitore ⁊ econtra vt ibi pꝫ. Facta aūt inq̄ſitio
ne ⁊ ꝓceſſu aut reperietur plene ꝓbatum aut ſemiplene aut nul
lo mō. Primo caſu.ſ.qn̄ repiet plene ꝓbatū:tunc oīa ei⁹ bona
ipſo iure ſunt confiſcata.ſ.e.c.vergentis.⁊.c.excōicamus.⁊.e.ti.
c e.cum ſcđm.in.vi.c Si tn̄ talis vult redire ad ſanctam matrem
eccleſiam debebit audiri:dumtn̄ abiuret hereſim.de conſe.diſt.
iiij.c.berengarius.⁊.i.q.vij.quotiens.qua abiurata poterit in
quiſitor ei bona reſtituere.vt.d.c.vergentis.⁊ debebit poni in
carcerem perpetuum penalem per inquiſitorem cum dyoceſa
no.hodie tn̄ poterit per inquiſitorem cum ep̄o illa pena mitiga
ri.ſ.e.vt commiſſi.§.⁊ illorum.in.vi. Si aūt poſt abiuratā he
reſim rediret ad illam vel a prin.noluit redire ad eccleſiam ſed
pertinaciter perſiſtit in hereſi:tunc talis debet vt relapſus tra
di curie ſeculari.alle.de here.ad abolendam.⁊.c.excommunica
d mus.⁊ hoc de primo caſu d. Secundo caſu quando reperietur
ſemiplene probatum:puta forte per vnum teſtem vel grauē in
famiam ⁊ inquiſitus inficiat ſe vel negat:tunc inquiſitus capt⁹
debet tormentari.ſ.titu.ij.c.i.ver.duo ibi.vel tormentis expo
nere.⁊ hoc ad inſtar criminis leſe maieſtatis.C.ad.l.iul.ſiquis
⁊ tunc ſi quidem confiteatur ⁊ perſiſtat tunc punietur vt conui
ctus.ij.q.i.nos in quemq;. Si vero non confiteatur tunc ſi eſt
diffamatus indicenda eſt ei purgatio ⁊ ſi defecerit in ea punie
tur. Si vero ſe purgauit ⁊ tunc ſi adeſt vehemens ſuſpitio con
tra eum poteſt imponi temporalis penitentia.de preſump.lite
ras. Si vero eſt leuiter ſuſpectus tunc non imponitur pena:ſed
leuis ei iniungitur penitentia. Aduertendum eſt tamen ꝙ ni
hilominus abiurabit hereſim:quia quilibet ſuſpectus de here
ſi:ſiue ſit leuis ſiue vehemens ſuſpitio debet abiurare hereſim.
facit de here.accuſatus.in.vi.primo ⁊ ſecundo reſponſo. Quid
autem ſi poſt abiurationem talis ſuſpectus de hereſi labatur in
hereſim:tunc ſi erat vehementer ſuſpectus iudicabitur relapſus
⁊ pena relapſi punietur. Si vero erat leuiter ſuſpectus tunc nō
iudicabitur relapſus.alle.ſ.eo.accuſatus.§.ſi autem ⁊c. Ter
tio caſu.ſ.quando nihil eſt probatum non proſequitur velut nō
dubium predicta dicit notanda contra inquiſitores qui pecu
nia recepta cancellant proceſſus ſuos:quia male faciunt nec de
bent id facere ſed procedere vt eſt premiſſum. Aduertendū ta
men eſt ſm̄ Lap.hic per literam iſtam in fi.ꝙ tam dyoceſanus
q̄ inquiſitor contra non diffamatum vel ſuſpectum non poteſt
procedere ad inquirendum de veritate:⁊ ſuper hoc competit
exceptio illi contra quem inquiritur:hoc intelligo ſaluo caſu.c.
i.⁊.ij.de accu.in.vi.debebunt igitur prius de infamia ⁊ ſuſpitio
ne inquirere qua inuenta tunc debebunt procedere ad inqui
ſitionem veritatis:dic ſecundum formam quam dixi poſt guil.
cuius verba hic iunge ad id autem proceditur ſecundum eum
altero de duobus modis.ſ.vt ſecundum.c.literas.in fi.de pre
ſump.exigatur ab eis iuramentum vel cautio vel imponat pe
nitentia eis ⁊ indicatur purgatio.de pur.ca.inter.quam ſi pre
ſtare noluerint vel preſtando defecerint procedetur contra eos
vt hereticos.de here.excommunicamus.i.q.i.quo ad primum
⁊.d.c.inter.in fi.quo ad ſecundum ſm̄ Lap. Quia in hoc meli⁹
30 eſt magis explicite dicendum vt ſupra dixi. †Querit hic Guil.
e pro declaratione materie ⁊ decreta.e quid ſit vſura. Reſpōdet
ꝙ vſura eſt omne lucrū quod ſorti accedit in contractu mutui
qui conſiſtit in rebus ponderabilibus menſurabilibus ⁊ numerabili
bus:ex hoc dicit ꝙ quis poſſit conſequi damnum vltra ſortem
ſed non lucrum. Item in contractu alio q̄ mutui:puta ꝓ ſocio
poteſt vnus ponere ſortem ⁊ alter perſonam.ff.pro ſocio.l.i.de
hoc per Inno.ſ.e.ſuper rubrica.⁊ pleniſſime in regula peccatū
f in.vi.⁊c.f Scđm querit in quo foro debet peti vſura. Reſpōdet
ꝙ triplex poteſt eſſe vſura vna deducta in pactum:⁊ hec poteſt
peti in foro eccleſie per cuius ſtatuta prohibentur vſure. Et ſic
poterunt repeti conditione indebiti vel officio iudicis.alle.no.
ſ.e.vſurarum.⁊.e.Michael. Secunda eſt vſura mentalis que
ſola ſpe committitur non interueniente pacto ⁊ talis nō poteſt
peti iure fori ſed iure poli:hoc eſt non poteſt peti in foro cōten
tioſo ſed in foro conſcientie.alleg.ſ.eo.conſuluit.⁊.c.in ciuita
te. Tertia poteſt eſſe vſura large ſumpta que proprie nō eſt vſu
ra.puta augmentum ſiue acceſſio ad ſortem in contractu ſocie
tatis:⁊ tunc ſi reus eſt laycus petetur in foro ſeculari.alle.de fo.
competen.ex tenore.facit lꝫ non alleg.quod no.in.l.ſocium qui
in eum.ff.pro ſocio.per glo.⁊.C.de ſumma tri.l.prima. petitur
g enim g quandoq; vſura non vt vſura:ſed vt intereſſe.vt ibi no.
Quid autem ſi vſure ſolute in caſibus premiſſis de quibus.ſ.e.
c.i.⁊.c.ſalubriter.repetantur a vero layco ⁊ excipiat licitum illas
recipere iure canonum actor replicet ꝙ immo non eſt licitū cu
ius erit hec cognitio:dicit ꝙ iudicis eccleſiaſtici ad quem ſpe
ctat cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio.de ſen.excom.ſi iudex.in.vi.
31 ⁊c. †Tertio querit nunquid papa poſſit indiſtincte permitte
re vſuram ⁊ ſtatuere ꝙ ſit licita velut ſtatuit in dote ⁊ in ceteris
aliis.ſ.e.c.i.⁊.c.ſalubriter.⁊.c.conqueſtus.cum ibi no.dicit qđ
non:quia vſura eſt inhibita ex vtraq; lege.ſ.veteris ⁊ noui teſta
h menti.⁊ h ſic ex lege diuina nedum canonica ⁊ poſitiua:ad hoc
quia aliqua licent in ſingularibus caſibus que non licent in vni
uerſali diſpoſitione:nam papa poſſet aliquibus prohibere ne
contraherent in certis caſibus ſiue gradibus:⁊ tamē nō poſſet
ſacramentum matrimonij in toto tollere vel inhibere: ad hoc
etiam qđ habetur in fiſi.de decima q̄ non pōt in totum tolli ſed
32 alicui ſp̄ali pſone remitti ſic.de deci.c.a nobis. ¶ †Ulteri⁹ q̄rit
hic Mat.quid ſi cōitas dat pecuniam mutuo:nūquid omnes
de cōitate peccant ⁊ dicuntur vſurarij.⁊ dicit ſm̄ Ray.ꝙ ſic ſi lo
quimur de his quorꝫ iuſſu ⁊ autoritate ſit.ſecus in ignorantib⁹
33. facit.l.i.§.magiſtratibus.ff.de magiſt.conue.⁊c. †Quid aūt ſi
quis mutuat pecuniam cōitati hoc pacto ꝙ ſibi remittat onus
collectarum an ſit vſura. Spe.tenet ꝙ non:qꝛ aliud eſt lucrū da
re aliud remittere.qđ dicit Jo.an.procedere ſi collecte erant incer
te:ſecus ſi certe:ita dicit.ſ.eo.conſuluit.⁊ ibi etiam tenet ꝙ mu
34 tuare egenti eſt ſub precepto. †i Deinde q̄rit nunquid vſurari⁹
i teneatur reſtituere illa que lucratus eſt de pecunia feneratitia.
Remittit ad no.per Ray.in ſum.huius ti.⁊ Arch.ſ.eo.q̄q;.
in.vi.

a ¶ Limitat hoc eſſe verum. Adde beneficere qđ notabiliter no.d.Ab.in.c.i.extra de hereti.

b ¶ Sic nulli debes. An hoſti liceat fenerari ponit alex.poſt doct.ꝑ eũ relatos.in cōſi.cvij.in.ij.co.circa mediū.in.ij.vol.⁊ ibi ponit an in aliqb⁹ caſibus vſura ſit licita.⁊ alex.in conſi.i.in.ij.co.volumi.ij.

c ¶ Si tn̄ talis vult redire. adde hūſacere ho.tert.in.l.manicheos.ad fi.C.de hereti.

b ¶ Scđo caſu.qđ aūt ſi tn̄ ſit ſuſpitio vel p̄ſumptio cōtra eū vide in not.in cle.i.in fi.co.ſ.de hereti.

e ¶ Quid ſit vſura. adde.d.Abb.in rubri.extra de vſu.in prima.q.

f ¶ Scđo q̄rit Adde.d.abba.in.c.poſt miſerabilē.in.i.col.de vſur.

g ¶ Quandoq; vſura.d. Jaſ.in.d.l.i.i.xi.⁊.xij.co.C.de ſum.tri.

h ¶ Et ſic ex lege diuina.adde alex.in conſi.i.in prin.in.ij.vo.

i ¶ Deinde q̄rit.addō ad hanc q.d.abb.in.c.fi na.ad fin.extra de vſur.

in.vj.⁊ dic vt ibi ꝙ ſi eſt lucrū pceptū ex pecunia nō ꝙ id poti⁹
queritur ex induſtria. Si vero eſt lucrum fructuum perceptorū
ex poſſeſſionibus. ⁊ tunc bene tenetur ad illius lucri reſtitutio-
35 nem. † Sed an vxor ⁊ familia vſurarij poſſunt viuere de illici-
te acquiſito. Dic ꝙ ſi habēt licite acquiſitum de quo viuere po-
teſt non debet de illo viuere. ſi non habent tunc debet aliūde vi
ctum querere ſi poteſt. ⁊ ſi non poteſt aliunde querere de illis vi
uere poteſt. Quid ſi aliquis dat certos redditus alicui eccleſie
tempore vite ſue vel certam pecuniam ⁊ econtra eccleſia dat ſibi
certos annuos redditus pro vita. an ſit vſura. dicit ꝙ non. de
quo per Inno. ē. eo. ſuper eo. ⁊ c. in ciuitate. ⁊ c. cum in dyoceſi.
Querit vlterius hic Abat. quid ſi ſtatutū habet ꝙ omnes deti
nentes dotes mulierum poſt annum teneantur dare alimenta
a vxoribus ⁊ maxime duos denarios pro libra quolibet mēſe an
valeat ſtatutum videtur ꝙ ſic. per id qđ no. Specu. in titu. qui
ſi. ſint legi. vbi tenet ꝙ infra annum poteſt vxor alimenta ab he
redibus viri petere ſi non habet aliūde vnde viuere poſſit alle.
ff. de bo. auct. iud. poſ. l. Quis. ff. vt in poſ. leg. l. pe. ⁊ ff. de vē. in
poſ. mit. l. j. §. ſi mulier. In contrariū videtur dicendū per id qđ
no. Ray. in ſum. e. titu. ⁊ Inno. ē. eo. ſalubriter. vbi dicunt ꝙ ſi
data fuerunt pignora pro dote ꝙ poſt mortem viri fructus pi-
gnoris debebūt computari in ſortem dōtis. pro quo bene facit
decre. ſalubriter. vbi dicitur ꝙ vir tenetur vxorem alere propter
onera matrimonij. ⁊ ex hoc fructus non computantur in ſortē.
⁊ ſic patet ꝙ ſi non extat matrimonium non tenetur. ⁊ per con
ſequens ſi mulier non preſtat ſeruitia matrimonialia nō debet
habere alimenta. ex quo ſequitur ꝙ talia ſtatuta de quibus eſt
premiſſum non tenent. ⁊ per conſequens ſtatuentes inciderūt in
penam huius conſtitutionis. ⁊ ſic reſidet per qđ videtur appro
bare hanc partem. facit qđ no. Bar. in. l. inſulam. §. vſuras. ff.
ſolu. ma. ¶ Ulterius querit an iudex ex officio poſſit procedere
contra vſurarios. de quo per Inno. ē. de iureiur. ad noſtram. ſi.
qaia certe fit ad finem correctionis peccati. ſaltem eo caſu quo
36 iuratum eſt non petere. † Ulterius querit hic Ioan. de lig. in
additione que in certis lecturis nō habetur. quid ſi aliquis vſu
rarius manifeſtus preſtitit cautionem ſm formā decre. ꝗꝗ. ē.
eo. in. vj. deinde cōfecit teſtamentum. ⁊ taliter ꝙ teſtamentum
valuit deinde continuat vitium vſurarum. ſed non manifeſte
nec vllam cautionem vlterius de nouo preſtitit. modo queritur
nunqđ tale teſtamentū irritetur. ⁊ arguit pro ⁊ contra videtur
tñ ꝙ non. quia iſte modus nō reperitur inter alios ex quibus
irritantur teſtamenta. de quibus. l. ſancimus. C. de teſtamētis.
Scđo quia fortius impeditur fiendū ꝙ̄ tollatur iam factum. de
iureiur. quemadmodū. ſed vitiū vſurarum ſine qualitate nō im
pedit fiendum nec teſtamenti factionem. ē. eo. ꝗꝗ. in. vj. ergo
multominus ante rite factū irritabit. Tertio quia cautio pſti-
ta purgauit vitium precedens. ⁊ ſic per cōſequēs id qđ preceſſit
cautionem in nullo modificat infirmat vel qualificat actū ſubſe
quentem. ſed requiritur ꝙ actus ſequens ſit circūſtantiatus. ita
⁊ taliter ꝙ poſſit inducere illū effectum ſicut poterat induci an-
te cautionem. C. de preſcrip. xxx. annorū. l. ſi quis emptionis. §.
ſed ⁊ ſi quis. pro iſta parte alle. exempla poſita de re. iu. factum.
legitime. in. vj. Ultimo hoc confirmat auctoritate Pau. in cle.
j. ē. de ſepul. vbi dicit ꝙ teſtamētum legitime factum irritatur.
ſi ille qui fecit poſtea efficiatur vſurarius manifeſtus. ⁊ ſic a con
trario vult ſecus eſſe ſi non efficiatur manifeſtus. In contrariū
videtur dicendū pluribus rationibus. Primo ex quo cōtinua
uit crimen ⁊ in ipſum reincidit nō requiritur ꝙ omni momēto
exercitium vel actus talis criminis ſit manifeſtum. ſed ſufficit ꝙ
ex vitio ſiat. vt probatur. ff. ꝙ vi aut clam. l. iij. §. illud cū gl. ſua.
Secūdo quia non videtur dimiſiſſe primū crimen vſurarū. ſed
in eo cōtinue perdurare. ex quo rediuit ad vomitum. ⁊ ſic appa
ret ex ſubſequenti facto non fuiſſe rite purgatum. nec fuiſſe ani-
mam rite purgatā. ſicut enim preſens informat ⁊ declarat prete
ritum. C. de adulte. l. ſi quis adulterij. ſic ⁊ preteritum informat
preſens. facit de preſump. mandata. ⁊ c. ſcribā. ⁊ de pe. di. iij. in
prin. Tertio hoc cōfirmat. quia ex quo cōtinuauit delictū ſingi
tur non penituiſſe. ſed ſimulate cōuerſus ⁊ eſſe in errore in quo
fuit deprehenſus. de preſump. literas. videtur enī hoc feciſſe ex
reliquiis prioris erroris ⁊ vitij. ar. de hereti. accuſatus. §. ij. in. vj.
Quarto quia cōtinuata ⁊ adherētia eiuſdem nature cenſentur.
ff. de rei ven. l. que religioſis. de conſecra. eccle. vel alta. c. j. in. vj.
Hinc eſt ꝙ poſſeſſiones duorum continuate licet aliquo medio
tempore vacauerint cenſentur vna poſſeſſio. xvj. q. iij. §. ꝙ ſi
ob eo. facit. ff. ex quibus cau. ma. l. cum miles. facit in ar. ff. de
precario. l. ſed ſi manente. ⁊ ff. ſi certum peta. l. lecta. et de elec.
officij. in quibus continuatio facit actuꝫ cenſeri vnum. Quinto
quia natura vere recidiue eſt defendere ⁊ declarare primū mor
bum bene curatum non fuiſſe et materiam veteris erroris re-
conditam de homi. c. ad audientiam ⁊ not. eo. ti. preſbyterorū.
et de here. c. ad abolendam. ver. illos vero. ⁊ de accu. c. j. in. vj.
vnde dicit canon ꝙ ſi quis vocatus fuit in iudicio pro aliquo
vitio. ⁊ rurſum in hoc ipſum reciderit ſinat materiam primam
ex qua vitiū oritur in interioribus medullis habere recōditam
de pe. diſtin. ij. c. j. Hinc eſt etiam ꝙ abſolutus a ſententia excō-
municationis non ſatiſfaciens reincidit in ſententiā ⁊ ligamen
⁊ fingitur non abſolutus. de offi. ordi. ſignificauit. de appel. qm̄
de ſenten. excom. ſacro. in ſi. ⁊ e. titu. eos in ſi. in. vj. quinimmo
magis eſt damnatus actus reiterationis ꝙ̄ primus vt ibi. ⁊ C.
de epiſ. ⁊ cle. l. ij. Sexto hoc confirmat. quia continuatio delicti
non inducit diuerſa delicta. ſed cenſentur vnū. ff. de fur. l. hi qui.
⁊ l. inficiando. §. infans. nec ob. ff. de fur. l. vulgaris. quia immo
facit pro ſecundum intellectum quem poſuit Ioan. de pe. di. j.
volgaris. in glo. ante pe. ibi dicit ꝙ vbi agitur ex prima contra-
ctatione modificata ex ſequenti deprehēſione ſicut ergo ibi actus
ſubſequens informat precedentem. ſic in caſu noſtro actus pce-
dens informat ſequētem. interpoſitio autem modici temporis
non inducit diuerſitatem iuris. ff. de adulte. l. prout in ſi. Iſtam
partem dicit videri magis equam vt tollatur fraus ⁊ fictio qui
bus eſt occurrendum. de diuor. ꝗto. nec ob. contraria quia lo-
quuntur quando alias in idem vel ſimile delictum non incur-
rerat. ſed in caſo noſtro actus precedens informat ſubſequentē.
nec videtur a primo actu receſſiſſe immo ſimulatam cautionem
⁊ conuerſionem feciſſe vt probant iura ſuperius alle. Non ob.
etiam. l. ſi quis emptionis. §. ſed ⁊ ſi quis. quia caſus eſt diuer-
ſus non aduerſus. ibi enim per cautionem quam preſtat debi-
tor creditori renūciat creditor iuri inchoate preſcriptionis. In
caſu vero noſtro preſtatio cautionis non inducit purgationem
remiſſionem vel abſolutionem a crimine. ſed eſt quedam caute
la pro debentibus recipere. vnde ex hoc non probatur correctio
vel probatio criminis. Subſequens ergo exercitium criminis
⁊ continuatum cum primo cum cenſeatur eiuſdem nature cum
primo ⁊ modificetur ex illo debet vitiare ex quo primuꝫ vitium
non apparet purgatum. Ad predicta confirmanda adducit ſi-
mile. quia ſi plures vulnerauerunt aliquē vniuſcuiuſqꝫ vulnus
⁊ actus eſt contemplandus. vt ſciatur ex cuius vulnere mortuus
ſit. ff. ad leg. aquil. l. item mela. §. ſi plures. ⁊ tamen in vulneri-
bus vel actibus ab eadem perſona illatis hoc non inſpicitur.
Hinc eſt ꝙ ſi ſecunda percuſſio per ſe conſiderata non ſufficit
ad mortem ſi tamen adiuncta prime ſufficit. ⁊ mortem infert.
illi actus ſimul coniuncti vnum homicidium faciunt. Item ſi
ego primo ⁊ tu ex interuallo percuſſiſti ſecundo aliquem. licet
nulla percuſſio per ſe ſit mortalis ex quo ambe iuncte ſunt leta-
les vterqꝫ eſt irregularis not. Innocen. de homi. ſignificaſti.
allega. xxiij. q. vlti. c. ſi. Ex his concluditur ꝙ licet exercitium
vſurarum ſecundo loco factarum per ſe non faciat iſtum dici
manifeſtum tamen primi exercitij continuatione modificat et
per conſequens vitiat teſtamentum. facit de magiſtris ſup ſpe
cula. ⁊ xvij. q. iiij. ſi quis contumax. Deo gratias. Additio ſic
erat in fine qſtionis huius hec fuit queſtio Fede. de qua in ſuo
opere. conſilio. vij. Sequitur.

a ¶ An valeat ſtatutū. Adde do. Abb. in. c. ſalubriter in. ij. col. ver. ⁊ faciūt hec ad. q. extra eo. Iaſ. i. §. fuerat in. iij. car. in ſti. de actu. Iaſ. in. l. de quibus in. xvij. col. ver. ſed pulchrū et quotidianū. ff. de legi.

¶ De exceſſibus prelatorum. Rubrica.

1 Frequenter occurrentibus prouidendum eſt.
2 Participantes cum religioſis poſſunt cauſa rationabili ſubſi-
ſtente excommunicari.
3 Eccleſia de menſa nō dicit vacare per mortē adminiſtratoris.
4 Prelati mittētes man⁹ iniurioſas in clericos an ſint excōicati.
5 Capere religioſos in quibus caſibus licitum eſt.
6 Exempti eo ipſo ꝙ eximuntur deſinūt eſſe in perſonis ⁊ bonis
ſub poteſtate ordinariorum niſi contrarium de iure probetur.
7 Miſſas religioſorum audire licitum eſt ſine preiudicio eccle-
ſiarum parochialium.
8 Appellationi ſi prelati non deferant qua pena puniantur.
9 Carcerari timens ſi appellet ſufficit ꝙ proteſtetur.
10 Eccleſia aliqua qualiter poſſit pleno iure ſpectare ad religioſos.
11 Sententia interdicti lata in eccleſias exemptorum an teneat.
12 Epiſcopus an poſſit exigere charitatiuū ſubſidiū ab inuitis.
13 Tabelliones an teneantur conficere cuilibet requirenti inſtru-
mentum. Et inſtrumentum factum a notario prohibito an va
leat. Et an cōmunitas poſſit creare notarios ⁊ creatus ab vna
cōmunitate an poſſit alibi conficere inſtrumenta ⁊ nu. 14.
15 Eccleſia ſi habet dominium directū aliquarum rerum ⁊ alius
vtile vt eſt in feudis non dicitur de menſa. ⁊ ſi vtile dominium
reuertatur ad eccleſiam an poterit fieri noua infeudatio.
16 Eccleſie de menſa que proprie dicantur: ⁊ quis poſſit habere
eccleſias curatas ad menſam ſuā ⁊ quot modis poſſint religioſi
habere eccleſias ſeculares ⁊ nu. 17. ⁊. 18.
19 Ius ſibi dicens propria auctoritate an aliquā penā incurrat.

FRequēs et aſſidua.

Prouidet cōſiliū cōtra .xxx. grauamina
que inferebantur religioſis a qbus pręci
pit plátos ceſſare ⁊ ſuos ſubditos facere
ceſſare iubēs ipſoꝝ religioſoꝝ priuilegia ⁊
iura ſeruari. nō pōt aliter diuidi cōmode
vel ſummari. vñ diuide in tres qꝛ primo
conſiliū narrat .xxix. grauamina q̄ infere-
bantur religioſis. Scḋo pmiſſa rōne cōtra illa ꝓuidet. ⁊ ſic pci-
pit ab illis plátos ceſſare ⁊ facere ſuos ſubditos ceſſare iubens
ipſorū religioſorū iura ⁊ priuilegia ſeruari. Tertio cōtra aliud.
⁊ .xxx. grauamē prouidet. ſcḋa ibi. verū. tertia ibi. ⁊ qm̄. ¶ Pri-
1 ma pars poſſet ſubdiuidi in tot q̄t ſunt grauamina. ¶ †ᵃ Not.
a frequēter occurrētibus ꝓuidendū cōcor. l. nam ad ea. ff. de legi.
de quo de deſpō. impu. literas. ¶ Not. xxx. hic a quibus prelati
abſtinere debent. ⁊ facere ſimiliter ſuos ſubditos abſtinere. Itē
quia eccleſia eſt vna ⁊ vniuerſalis extra quā nullus olno poteſt
ſaluari. ¶ No. q̄ oēs prelati ⁊ religioſi dicuntur fratres intelli-
ge in xp̄o. ⁊ ſimiliter omnes xp̄iani. xi. q. iij. ad menſam. et ideo
debent eſſe vnius volūtatis in licitis ⁊ honeſtis. ſimiliter debēt
adiuuicē affici in charitate ex cuius vinculo ſunt aſtricti. ¶ No.
b q̄ quilibet debet eſſe cōtētus ſuis iuribus.ᵇ ⁊ non occupare iu-
ra alterius vel res iniurioſe. ⁊ ſi hoc fieret homines bene viue-
rent. ⁊ totus mundus eſſet in pace. cuius oppoſitū eſt ad pñs
hoc non eſt niſi q̄ quilibet iura alterius vult occupare. ¶ Not.
q̄ prelati debent charitatiue tractare religioſos in eorū iuribus
c ⁊ priuilegijs ⁊ etiā eis fauere. ¶ᶜ No. aliud vulgare q̄ plus ſo-
2 let timeri qđ ſpecialiter ꝓhibetur q̄ id qđ generaliter. ¶ † No.
magis ſpecialiter ex tex. in prin. ibi molientes ⁊c. a cōtrario q̄ cā
rationabili ſubſiſtente poſſunt excōicari participantes cum reli
gioſis. ⁊ ſic fa. tx q̄ ſi religioſi moniti nō exhibent quartā recto-
ribus parochialibus licitum ſit epō taliter excōicare. ſ. ſubditos
3 ſuos participantes cum eis. ¶ No. ex. ver. quidā etiā q̄ † eccle-
ſia de menſa nō dicitur vacare per mortem adminiſtratoris illi
4 prepoſiti ⁊c. ¶ † Glo. captiūt. querit an prelati mittētes manus
iniurioſas in clericos ſint excōicati. dicit q̄ ſic per. c. ſi clericos.
5 de ſen. excō. in. vj. ¶ † Glo. a iure. querit qui ſunt caſus quibus
a iure ꝯceſſum eſt capere religioſos. rñdet q̄ in caſu. c. j. de priui.
in. vj. ⁊ de here. ad abolendā. quia in crimine hereſis. ⁊ quando
delinquunt in loco nō exempto. ⁊ hoc inſpecto iure q̄ erat ante
cōpilationē huius libri. poſt cōpilationē aūt huius libri fatetur
glo. q̄ per multas de. data eſt iuriſditio ſuper exēptos prout di-
cetur in. c. ij. ſ. de penis. Guil. hic vltra duos caſus primo allega
tos ante cōpilationē iſtā addit caſum decre. ſuſcepti. de preben.
6 in. vj. Ex predictis nutē ⁊ ex hoc tex. colligit idē Guil. † q̄ exem
pti eo ipſo q̄ exmuntur deſinunt eſſe in pſonis ⁊ bonis ſub po
teſtate ordinariorū niſi cōtrariū ꝓbetur de iure. oſtenditur aūt
cōtrarium de iure in multis caſibus primo in pſonis in cle. dyo
ceſanis. de vi. ⁊ ho. cle. quo ad bona. de priuile. per exēptionē. in
vj. Gl. interminate querit nūquid interminatio ſub pena excō-
municationis vel diuine maledictionis liget ad penā. ¶ Gl. di
cit q̄ nō. de quo remittit ad no. de ſagit. c. vno cum cōcor. Guil.
hic dicit q̄ ſi queratur an tales interminationes inferāt tātum
cōminationē ante ſententie promulgationē diſtinguendū eſt.
quia aut erat prius lata ſnīa excōicationis forte per ſtatutum et
poſtea interuenit talis interminatio. ⁊ tūc infert excōicationis
ſnīam ita q̄ erit duplici ſnīa excōicatus ligatus. alle. de ſenten.
excō. a nobis. Aut nō preceſſit ſtatutū proferēs ſnīam. ⁊ tūc aut
talis interminatio eſt ꝓlata a canone. aut ab hoīe. ſi a canone
nunq̄ infert excōicationē. xxx. diſt. per totū. ſi ab hoīe tunc inſpi
ciendus eſt index: ⁊ qs eſt iudicis animus ⁊ eius intētio ⁊ eius
verba. qꝛ ſi ferat ſic prohibēs ſub pena excōicationis ne tale qd
facias ſi pōt probari q̄ animo excōicandi protulerit dicta verba
tunc infert ſnīam. Idē dicit ſi index dicat q̄ ipſe hoc animo fe-
cit. quia ipſius eſt interpretari. de ſen. excō. inter alia ⁊ ſecuta in-
terpretatione declarabitur retro eē amante interpretationē li-
gatus. ⁊ ita dicit intelligendū qđ no. in. c. vno. de ſagitta. in glo.
vlti. ⁊ ſuper ea ſm eum ⁊ ſic vult q̄ in dubio etiā ſi ab homine
ſit prolata talis interminatio non inferat excōicationē. ⁊ idem
voluit hec glo. ⁊ vide de materia de iureiu. preterea. ⁊ de ſymo.
7 c. ſicut tuis. ¶ † Glo. audiant querit an licitū ſit audire miſſas
religioſorū. dicit q̄ ſic. ſine preiudicio tamē eccleſiarū parochia-
lium. de paro. c. ij. de quo dicendū vt ibi. Fatetur tamē gl. q̄ reli
gioſi non debēt aliquem retrahere ab acceſſu vel frequētia ſua-
rum parochialiū eccleſiarū. vt probatur. ſ. ti. j. de. j. Ste. hic di-
cit q̄ hoc procedit in miſſis nō publicis. quia nō poſſunt prela-
ti prohibere ne ſubditi illas audiant a religioſis. Si vero intel-
ligatur de miſſis publicis. tunc dicit q̄ ſi monaſteriū habet po-
pulum pōt illas dicere. alias ſecus. ⁊ ſic tunc non foret iniuſta
prohibitio. vt. xvj. q. j. interdicimus ⁊. c. placuit ⁊. c. agapitus.
appellat autē miſſas nō publicas que populo non vocato cele-
brantur. ⁊ de his in. c. agapitus. ꝑalle. ¶ Glo. voluntate. oppo.
q̄ hec decre. in hoc. ver. ſuperfluat per decre. qm̄. de priui. Sol.
q̄ ibi prouidetur de exēptis tm̄ ⁊ priuilegiatis hic generaliter
tenetur de oībus vt patet ex ſi. ¶ Glo. interponūt voluit oppo
nere q̄ ex eo q̄ occupentur bona ſeruientiū vel vaſallorū ipſorū
religioſorū nō poſſunt ꝓpter hoc religioſi appellare. nec proſeq
intereſſe. vnde oppo. de. c. auctoritate in ſi. de priui. lib. vj. ⁊ de
app. dilectis. per Inno. ⁊ Hoſtiē. glo. remittit ad no. in. d. c. au-
ctoritate. inuit. glo. ⁊ no. in. d. c. dilectis. Ste. hic dicit q̄ ſic in. ꝟ.
volentes. in ſi. ibi dum dicit bona ipſorū intelligantur. ſ. religio-
ſorum. tūc litera eſt plana. ⁊ nō ob. cōtrariū ſi vero intelligatur
generaliter vt ſonat de bonis etiā ſeruientiū ⁊ vaſallorū mona-
ſterij. Tunc rñdet q̄ hic religioſi non proſequebantur intereſſe
predictorū. ſed ſuum propriū q̄ poſſunt. iuxta no. in locis ꝑalle.
8 ¶ † Glo. mācipari querit an plati nō deferentes appellationi-
bus interpoſitis ad papam. intelligit Guil. ſi erat rationabiles
ſint puniendi. dicit q̄ ſic. alle. ij. q. vj. decreto. ⁊ de app. de priore.
Quali autē pena punientur. dicit Guil. q̄ ſi eſt clericus depone-
tur. vt. d. c. decreto. Si vero eſt laycus cōdemnabitur in. xxx. pō-
d do auri. allega. C. de app.ᵈ l. iudices. † Quid autē ſi quis timet
9 incarcerari ſi appellat. Rñdet glo. q̄ ſufficit proteſtari. de app.
ſi iuſtus metus. facit quod no. Bar. ff. de no. ope. nū. l. de pupil-
e lo.ᵉ §. ſi qs ipſi priori. Reuocat hic in dubiū Guil. quid ſi de iu-
re appellās ſit incarcerādus. ad quē erit recurrendū pro incarce
ratione ⁊ cuſtodia. videtur q̄ ad iudicem appellationis ſiue ſit
appellatum ab interlocutoria ſiue diffinitiua. Guil. hoc relinquit
diſputationi. Jo. de lig. credit q̄ recurrendū ſit ad iudicē appel-
lationis qꝛ ad eū ſit deuolutio iuriſdictionis ex vi legitime appel
lationis. alle. ſ. de appel. vt debitus. co. ti. c. cordi. in. vj. ⁊ ſic per
conſequens deuoluitur etiā facultas cuſtodie. facit qđ not. C. de
10 appella. l. eos. §. ſi quis aūt ⁊c. ¶ † Glo. pleno iure. alle. concor.
ex quibus colligitur qualiter poſſit eccleſia aliqua ſpectare ad re
ligioſos pleno iure qđ exemplificat hic Guil. quia ꝑ priuilegiū.
vt no. in. d. c. qm̄. vel etiā per cōſuetudinem legitime preſcriptā
que in hoc valet. de prebē. referente ſm Inno. ⁊ Hoſtiē. ibi licet
Hoſti. notat contrariū de offi. archi. cū ſatis vendicabunt ergo
ſibi religioſi inſtitutionē ſm formam. c. viſis. xvj. q. ij. ⁊ ex iuſta
cauſa alias forte epūs poſſit animaduertere in eos. vt. ſ. in. c. pri.
ſm Guil. Quādo autē dicatur ſpectare eccleſia ad aliquē pleno
iure. dicit Pan. qm̄ ſpectat quo ad tēporalia ⁊ ſpiritualia. vt. d.
11 c. viſis. ⁊. d. c. quādo ⁊. c. ti. cum ⁊ plātare. §. in eccleſijs. ¶ † Gl.
f interdicunt.ᶠ querit an ſnīa interdicti lata in eccleſias exempto-
rum teneat. Rñdet q̄ nō. ſi conſtat de exemptione. de quo in re
gula ſcienti. de re. iu. in. vj. in mercurialibus. ⁊ per Inno. de ver.
ſigni. c. ex parte. facit de appel. ſi duobus ⁊ quod no. de accu. ve-
niens. cum gl. cōcor. Pan. in effectu dicens q̄ de facto emanat
interdictū. ⁊ tales ſententie ſi ſint exēpti. alle. de reli. do. cum dile
ctus. ⁊ de priuile. cum olim. qđ intelligit procedere etiā ſi nō cō-
pareant quando priuilegiū exēptionis eſt notoriū. alleg. no. xij.
q. ij. ſi eps. ⁊. d. c. veniens. Si vero non eſſet notorium tunc dicit
q̄ valet proceſſus ordinarij ſi non allegaretur ⁊ probaretur pri-
uilegium exēptionis. de priui. c. j. in. vj. Fatetur tamen q̄ Guil.
naſo tenuit cōtrarium per no. per glo. xxiij. q. viij. cōuenior. ſed
male quia ibi loquitur in alio caſu. ſ. in clerico citato coram layco
qui de tali priuilegio clericali non debet cognoſcere. ⁊ per conſe
quens non debet nec eſt neceſſe corā eo allegari. nec omiſſio etiā
talis priuilegij dat iuriſditionē layco cum clericus etiā expreſſe
non poſſet tali priuilegio renūciare de fo. compe. ſi diligenti. et
ideo aliud eſt in exemptis qui poſſunt ſuo priuilegio renuncia-
re ſm Pan. ⁊ de materia plene in regula ſcienti. in. vj. ⁊. d. c. ex
12 parte. ¶ † Glo. in exigendo inducit text. ad no. de cen. in. c. cum
g apoſtolus in verbo charitatiue.ᵍ nunquid vꝫ eps poſſit exigo-
re charitatiuū ſubſidiū ab inuitis. qꝛ dicitur q̄ ſic per hunc tex.
dūmodo ſit moderamē. ⁊ hoc tenet Pan. in non exemptis hic
quia ab illis pōt eps exigere ſi cauſa ſubſit. puta itinerationis
ad papā. Iuxta no. per Inno. de ſta. mo. c. j. ⁊ Hoſti. de officio
ordi. cōquerente. licet Jo. teneat cōtrariū. x. q. iij. vnio. Idem di
cit ſi vult ire ad imperatorē pro factis eccleſie. alle. ff. depoſiti bo
na fides. ad hoc quia licet charitatiue tunc habeat petere nihilo
minus nolētes poterit cōpellere. qꝛ vbi nō prodeſt charitas eſt
adhibenda poteſtas. xlv. di. licet ⁊. c. qui emendat. x. q. iij. cauen
dum. Idem tenet Inno. ⁊ Hoſti. ſm eum in. d. c. cū apoſtolus.
Idem tenet hic Guil. plus dicens per hūc tex. q̄ epi poſſunt le-
uare charitatiuum ſubſidium nedū a rectoribus immo etiam a
prioribus ⁊ alijs prelatis religioſis ꝗuis exēptis. qđ dicit eſſe ve
rum ſi curā per ſe vel per ſuos vicarios exercent dūmodo non
ſint exēpti in capite ⁊ in mēbris. alias ſecus. alle. de offi. ordi. cō-
querente. videt igit ex ꝓdictis poſſe exigi charitatiuū ſubſidiū.
Sed an

a ¶ No. frequē-
ter. Adde bene
facere ho. text.
i auē. vt fac. no.
conſti. in prin.

b ¶ Et nō oc-
cupare. Adde
benefacere tex.
in. l. ſi. C. vñ vi.

c ¶ Not. illud
vulgare. Adde
benefacere tex.
in. l. j. §. dixerit
ff. de pub. ⁊ tex.
in. l. iij. §. mira-
tur. ff. nau. cau.
ſta. ⁊ in. l. item
apud labeonē.
§. hoc edictū.
ff. de iniur.

d ¶ l. iudices.
Adde q̄ meli⁹
allegaſſet. l. qm̄
iudicis. eo. ti.

e ¶ §. ſi qs ipſi
priori. adde q̄
eſt tex. in. l. ſi. C.
de his q̄ prop.
me. iud. nō ap.

f ¶ Querit an
ſententiā. Adde
no. p do. Abb.
in. c. de pſump.
⁊ doc. in. c. tan-
ta. extra de ex-
ceſ. prela.

g ¶ Nunquid
vꝫ. Adde do.
Abb. in. c. con-
querēte ⁊ in. c.
cū dilectus de
offi. ordi.

Sed an exigi poſſit hoſpitalitas. dicit glo. q ſic alleg. de pſcrip.
cum ex officii. quinimmo. ꝛ pcuratio annexa viſitationi ꝛ cõſe
crationi vel reconciliationi que fit ppter pollutionem eccleſia
rum. alle. de cen. romana. in. vi. de cõſe. eccle. vel alta. cum ſit. ꝛ ſic
dicit poſſe intelligi. de cen. cũ venerabilis quis autẽ ſoluit pro
pter dictã procurationẽ. dicit q ille qui cauſam pollutioni de
dit. alle. de offi. or. ſi canonici. §. pe. in. vi. vel eccleſia. que eſt reoð
ificata cũ ſuis parochianis alle. de eccle. edi. c. j. ꝛ ſic patet q nõ
debet ep̃s ſe de bonis mẽſe ſue procurare. ratio qꝛ propter talia
non ſunt data bona menſe ep̃i. ſed ppter onera ordinaria ꝛ offi
cia que ſibi incumbũt. Quid autem ſi predicti nõ ſunt ſoluẽdo.
dicit q tunc ep̃s ſuis proprijs expenſis predicta faciet. alle. x. q.
iij. cauendum. j. q. ij. placuit. facit qð vidiſtis. de eccle. miſ. c. j. ꝛc.
ℭ Glo. nouis. alle. cõcor. ſed querit hic Pau. an procedit hoc
indiſtincte q ep̃s nõ poſſit imponere nouos cenſus. dicit q ſic
ſi velit imponere pro ſe. ſed pro alijs põt. intelligo cauſa legitima
ſubſiſtente ſi imponat nõ exẽptis. alle. ſ. de cen. cum clerici. ꝛ qꝛ
differẽtia debet eſſe inter dantẽ ꝛ recipiẽtẽ. de inſti. c. ſi. ꝛ de re.
eccle. nõ alie. cle. ſi vna facit qð no. de cen. phibemus. ℭ Gl. nõ
pmittũt. querit an iſti nõ permittẽtes publicari proceſſus dele
gatorũ apoſtolicorũ pro exẽptis poſſunt puniri. dicit q ſic. per
ep̃os delegatos ab eis. ꝛ etiã per ſubdelegatos ab eis ſi habent
iuriſdictionẽ ex eo q impeditur eorꝫ iuriſdictio. alle. ſ. de of. dele.
c. j. ꝛ c. ex literis. poterunt etiã puniri per cõſeruatores religioſo
rum ſaluo tamẽ q habetur de offi. dele. c. ſi. in. vj. qꝛ debebit ſer
13 uari forma illius decre. ꝛ decre. j. e. ti. ꝛ lib. ꝛc. ℭ † Glo. cõficiãt.
querit an tabelliones tenẽtur cõficere inſtrumenta religioſorũ.
dicit q ſic. quia tenentur ex forma iuramẽti qð preſtant in crea
a tione tabellionatus[a] cuilibet requirẽti conficere inſtrumentum
prout colligitur ex forma predicti iuramẽti. de quo in. c. ſicut te.
ne cle. vel mo. ꝛ in ſpe. de inſtru. edi. §. reſtat ver. ſed quero ſub
qua. Idem Guil. quia iudices ꝛ notarij gerunt publicum offi
cium. xiiij. q. j. per totũ ꝛ. q. v. adminiſtratores. ꝛ. ſ. de ſi. inſtru.
ſi inſtrumẽta. Item quia non eſt alicui denegandus aduocatus
ſi petatur de offi. iudi. ex literis. ꝛ hoc dicit procedere etiã in fa
cto hereſis ſiue ſidei dum tamẽ etiã facta per principales expli
centur ad hoc. quia legitima defenſio nemini eſt denegãda etiã
demoni. de excep. cum inter vbi non denegatur etiã excõmuni
14 cato. † Sed querit hic Pau. an inſtrumentũ confectũ a nota
rio prohibito valeat an ne. Pau. hic dicit ſe diſputaſſe queſtio
nem ꝛ diſputando diſtinxiſſe quia aut phibitio tollit officium
aut tollit probationẽ. primo caſu qñ tollit officiũ ꝛ tunc prohi
b bitio aut cauſatur a crimine aut a defectu.[b] ſi a crimine tunc di
cit q inſtrumentũ talis notarij nõ facit ſidem quia lex ꝛ iudex
poteſt eum tali officio priuare. adducit ſimile de exẽpto qui pro
pter delictũ priuatur priuilegio de priuile. c. j. in. vj. C. vbi de cri.
agi oportet. autẽ. qua in prouincia. qð dicit pcedere. ſiue crimẽ
inducat priuationem ipſo iure vt eſt videre in crimine hereſis.
alle. de here. ſi aduerſus. ꝛ. c. excõicamus. §. credentes. ſiue nõ in
ducat priuationẽ ipſo iure per rationẽ predictam nec ob. predi
ctis qð notat Lau. ꝛ Io. xvj. q. vj. filijs. vbi dicit laycũ nõ poſſe
priuare patronũ iurepatronatus quia illud ideo. qꝛ laycus non
poteſt cognoſcere de illo de iudi. quanto. ſecus ſi eſſet iudex qui
haberet poteſtatẽ de illo cognoſcendi. ꝛ hoc quãdo prohibitio
cauſatur a crimine. Si vero cauſatur a defectu vel ab alia cauſa
citra crimẽ puta quia intendit ad norã propter multitudinem.
ꝛ tunc ſi priuilegium eſt cõceſſum a principe ꝛ prohibitio ſit ab
inferiore non valet prohibitio quia hoc ſpectat ad principẽ qui
c priuilegium cõceſſit. ff. de regu. iur. l. neratius.[c] Item q nõ po
teſt eſſe inſufficiens quẽ princeps elegit. xviij. q. iiij. §. que autẽ. q
intelligit ꝛ limitat eſſe verum niſi exercitium eſſet talis officij q
requirit iudicis auctoritatẽ. exemplum in. c. pe. ꝛ ſi. de ſi. inſtru.
quia tunc ſufficeret ſola prohibitio per dicta iura. Si vero pri
uilegium eſt conceſſum a prohibente vel a pari tenendo opi.
Hoſt. in. c. pe. de ſi. inſtru. que habet q cõmunitates priuilegia
d te ꝛ vniuerſitates regentes poſſunt[d] creare notarios in eodem
territorio tunc ſi ſieret prohibitio ex cauſa tenet. ſine cã vero nõ
tenet alle. de immu. eccle. c. docet in. vj. ꝛ qð no. de dec. cum ex eo.
eo. lib. hoc limitat eſſe verũ quando eſt cõceſſum officium ppe
tuo. ſecus ſi temporaliter ſicut ſit quandoqꝫ duobus viris ido
neis. de proba. quoniam contra. nam tunc ſtaretur probationi
intelligo lapſo tẽpore. Item predicta dicit poſſe intelligi quan
do ad probationẽ iudicis eccleſiaſtici non accedit excõicatio. qꝛ
tunc ꝛ ſi non vi prohibitionis tamen ſaltẽ ex vi excõmunicatio
nis poſſet inſtrumentũ reddi inefficax ſm eum qð intelligo ſm
no. de ſen. excõ. decernimus in. vj. ꝛ de excep. pia. eo. lib. Et hoc
de primo caſu principali quando prohibitio tollit officiũ. ſecun
do caſu quãdo prohibitio tollit probationẽ ꝛ tunc ſi eam tollit
omnino nõ facit ſidem ſi in prohibitione erat decretũ. Si vero
tollit qualificatiue. puta qꝛ inhibet ne probetur per inſtrumẽtũ
niſi ſint tres teſtes inſcripti vel niſi ſint in memorialibus vel niſi
ſoluatur gabella. ꝛ tunc ſtatur prohibitioni legis municipalis
habentis poteſtatẽ illã cõdendi. xj. diſt. catholica. iiij. di. §. legis.
ff. de ſepul. vio. l. iiij. §. quid tamen ſm Pau. vide glo. in aut. de
tabel. §. pe. col. v. ℭ Gloſ. obedientiã in prin. declarat literam.
deinde querit quare non coguntur religioſi ponere in ſalutatio
ne literarum obedientiã. Reſpõdet glo. quia ſi ſunt exẽpti non
tenentur ad obedientiã pſtendũ. de priuile. cum olim. ij. ſi non
ſunt exempti ſatis eſt q a principio promiſerũt. de ma. ꝛ obe. c.
legebatur. ꝛ de ſymo. ne dei. ℭ Glo. literarũ colligit priuationẽ
poſſe fieri per literas. ꝛ alle. concor. ꝛ ſic talis preſentatus ex quo
eſt idoneus debet admitti cum ei perpetuo ſit ius queſitum ex
quo preſentatio facta eſt per perſonã eccleſiaſticã. de iurepa. pa
ſtoralis ſm Guil. facit qð no. ſ. de ſepul. de vndũ. in. ver. preſen
tari. per glo. ꝛ Lap. de elec. ſciant cuncti. in. vj. ꝛ per Innocẽ. de
iurepa. cum autẽ. ℭ Gl. indignos. querit quid ſi eſſent perſone
digne inſtitute per iſtos ꝑlatos nõ admiſſis preſentatis an poſ
ſint poſt remoueri. videtur q non a cõtrario litere. contrarium
tenet glo. dicit q preſentantes ꝛ ꝑſentati poſſunt illos petere re
moueri. de iurepa. ex literis. ꝛ. c. ex inſinuatione. de re iudi. cum
15 Bertoldus. ꝛ fortius ſi ſunt indigne ita loquitur hic. ℭ † Gl.
e ad menſam. querit ad litere declarationem[e] quid ſi eccleſia ha
bet in aliquibus rebus dominiũ directũ ſed vtile dominiũ ha
bet alius vt eſt videre in feudis an dicentur de mẽſa. Rñdet gl.
q non ex quo alios fructus percipit ꝛ ita dicit tenere Inno. de
re. eccle. nõ alie. vt. ſ. Ex hoc infert q ſi taliũ rerum reuertatur
dominiũ vtile ad eccleſiã poterit fieri noua infeudatio. alleg. de
16 fe. c. ij. † Iuxta predicta reuocat glo. in dubiũ pro declaratione
litere que eccleſie dicentur proprie de menſa prelatorũ vel capitu
lorum vel ſingulariũ dignitatũ vel prebendariũ. Reſpondet glo.
per ver. videtur q ille eccleſie dicuntur de menſa que ſunt vnite
menſe prelatorũ intuitũ q non habent rectorẽ vel vicariũ perpe
tuum aliũ q̃ illum cui eſt facta annexio. hoc dicit ſatis probari
per hanc literã. ꝛ per tex. in cle. j. de reſcrip. ꝛ de ſup. neg. prela. c.
j. ꝛc. Quo autẽ ꝛ qualiter eſſe poſſit q talis vnio ſic ſiat. Rñdet
q fieri põt tribus modis. Primo per vnionẽ factã per ep̃m de
cõſenſu ſui capituli vt probatur in cle. ſi vna. de reb. eccle. nõ alie.
ꝛ de ſta. mo. cle. j. §. ad hec. Scðo poteſt eſſe per preſcriptionem
iuxta no. per Inno. in. d. c. ſuper. Tertio põt eſſe ppter priuile
gium ſiu papalẽ cõceſſionẽ ꝛ de hoc tertio nõ dubitatur vt pba
tur in. c. paſtoralis. de priuile. nõ quid autem eo ipſo q apparet
eccleſiam eſſe pleno iure ſubiectã predictis ex hoc dicatur de mẽ
ſa. dicit glo. ꝛ bene notabiliter q non. mouetur quia licet rector
in tali eccleſia ponendus recipiat a predictis inſtitutionẽ ꝛ deſti
tutionem ꝛ ab illis eccleſia viſitetur tamẽ predicti non poſſunt
fructus ꝛ redditus talis eccleſie cõuertere in vſus ſuos niſi ha
beant illã in menſam vel cõuertendã in vſus ſuos prout proba
tur in iuribus alle. ꝛ notatur per Inno. in. d. decre. paſtoralis ꝛ
de preben. in lateranenſi. facit qð not. de dona. paſtoralis. Sed
aduerte quia ꝑdictis in quantũ dictũ eſt q in eccleſia ſpectante
ad mẽſam ponitur ꝛ deponitur ꝛ tẽporalis vicarius pro libito
volũtatis videtur obſtare decre. extirpande. §. qui vero. de ꝑbẽ.
ꝛ cle. j. de iurepa. per que iura dicendũ q in eccleſia annexa quo
ad tẽporalia debet inſtitui rector vel ppetuus vicarius non autẽ
tẽporalis. Sol. glo. q aut eccleſia ſpectans ad mẽſam prelati col
legij dignitatis vel prebẽde recipit inſtitutionẽ ſuperioris quo
ad regimen eccleſie vel ſaltẽ quo ad regimen populi ꝛ ſic nõ eſt
pleno iure ſubiecta ꝛ tunc procedũt cõtraria qꝛ tunc in talibus
debet poni perpetuus vicarius. et ſic loquitur. §. qui vero ſm
Pau. qꝛ loquitur de preſentatis per ep̃m inſtituendis. interdũ ve
ro talis eccleſia de mẽſa ſpectat pleno iure etiã quo ad ſpiritua
lia ad illũ de cuius menſa eſt. ꝛ tunc procedit ille tex. ꝛ q dictum
eſt de vicario tẽporali etiã ſi talis eccleſia ſit curata. vt hic aper
te probatur. facit qð no. Io. and. de preben. de monachis. et in
dicto. c. paſtoralis. de priui. cũ glo. cõcor. Pau. colligens ex ꝑdi
ctis q eccleſia curata non ſemp debet habere prelatũ ppetuũ ſed
poteſt eſſe de menſa ꝛ ſpectabit cura ad abbatem de cuius mẽſa
erit vel per ipſum cui cõmiſerit ad tpꝰ ſm eum. alle. cle. j. de ſup.
17 negli. prela. † [f] Ex ꝑdictis colligit etiã Guil. q religioſi poſſunt
f habere eccleſias curatas ad menſam ſuã alleg. ſ. de iurepa. cle. j.
§. ſane. Item poſſunt eas taliter habere q ep̃s in eis nihil habe
bit agere nec aliquid pretẽdere de his que ſunt iuriſdictionis di
gnitatis ſiue ordinis ep̃alis. qð dicit eſſe verũ. qñ iſti religioſi re
ctores ſuos ꝛ alios inſtituunt ꝛ deſtituunt. ꝛ ſub quo ep̃o voluñt
faciunt ordinari ꝛ alia ſacramenta ep̃alia impendi. ꝛ iſto modo
dicit abbatẽ clunaceñ. hẽre multas eccleſias in dioceſi clunaceñ.
de his etiã habetur ſm eum. xvj. q. j. in ſumma ꝛ. c. j. de offi. or.
18 grane. † Quomodo autẽ poſſunt religioſi taliter eccleſias obti
nere dicit q ex priuilegio pape qð debet oſtendi de priuile. rece
ptimus. Item ex conſuetudine preſcripta. ꝛ hoc ſi vice ꝛ nomine

a ℭ Cuilibet requirẽti. Adde benefacere glo. in. §. ſerui inſti. de in. pſo. et in §. cũ autẽ in ver. perſone inſti. de adop. ꝛ glo. in. l. ij. ff. rẽ ra. ha. limit. tamẽ vt per Bart. in l. j. in. ij. colũ. ff. ſu. aduer. nau.

b ℭ Si a crimine. Adde gl. in l. ſi qs ex argentarijs. §. j. ff. de eden. Barto. ꝛ do. Iaſ. in. l. ex militibus. C. de teſta. mili.

c ℭ Item quia non põt. Adde facere ho. text. in. l. j. circa ſi. ff. de of. pre. iudi.

d ℭ Creare notarios. An autẽ notarius creatus ab vna cõmunitate poſſit conficere inſtrumẽta alibi. vide Bar. in. l. j. C. de emã. lib.

e ℭ Quid ſi eccleſia. Adde q iſtam glo. reputat ſingul. Alexan. i cõſi. lxxix. in. iij. colum. in prin. in. j. volu. Alex. in cõſi. ix. in. iij. col. in pn. in. iij. volu. ꝛ vide etiã Inno. in cle. j. in pe. col. ſ. de reſcrip.

f ℭ Ex predictis. Quot autẽ modis religioſi poſſint habere eccleſias ſeculares ponit no. do. Abb. in. c. de mõachis extra de preben.

ſuperioris teneat poſſeſſionē. ſecus ſi vice ſua quia non pōt infe
rior preſcribere ius ſuperioris cōtra ſuperiorem. alle. de pſcrip.
auditis. ⁊ c. cum ex offici. an autē ex collatione epiſcoporū poſ
ſint taliter eccleſias habere. dicit ꝙ nō. quia epi non poſſunt re
mittere ius cathedratici nec ius viſitandi. alle. de nona. paſtora
lis ⁊ de cen. cum venerabilis ſm eum. ſm hoc ergo glo. que ſu
pra dixit poſſe eccleſias effici de menſa ex conceſſione epi debet
intelligi qn̄ non ex toto nec penitus remittūtur oīa iura epiſco
palia. ❡ Glo. nō vacent. oppo. ꝙ immo per mortē temporalis
rectoris dicitur eccleſia vacare. alleg. de ſup. negli. prela. c. vno. §.
premiſſa. ⁊ de reſcrip. c. i. Soluit glo. ibi quādo eccleſia habe
bat rectorē licet manualem ⁊ reuocabilē ad nutū. hic vero loqui
tur quando eccleſia non habet rectorem ſed firmarium. Idem
ſentit hic gl. dicens eccleſias non vacare per mortem emptoris
fructuum vel habentiū ad firmam toto tempore vite ſue vel ad
certum tempus. ⁊ hoc ideo quia iſti non habent ius in eccleſiis
quo ad proprietatē nec quo ad poſſeſſionem. ⁊ ſic dicit hic aper
te colligi cum verba hic poſita ſint verba pape ⁊ nō partis cum
hec decre. ſit deciſoria. ❡ Glo. non exiſtit querit an in tali pſcri
ptione tāti temporis ſit neceſſe probare titulū dicit ꝙ non. alle.
de preſcrip. c. i. in. vi. Idē Guil. dicens hoc procedere etiā in his
in quibus ius cōmune eſt in cōtrarium. ſ. de verbo. ſigni. ſuper
quibuſdā ⁊ d. c. i. Si vero ſit preſcriptio minoris tēporis tūc re
quiritur titulus in his in quibus ius cōmune eſt in cōtrarium.
ſecus dicit in cōſuetudine valida q̄ in illa ſufficit preſcriptio. x.
vel. xx. an. ⁊ ſufficit ſine titulo. ⁊ in hoc differt cōſuetudo a pſcri
ptione in qua requiritur titulus dicto caſu. vt. d. c. i. de preſcrip.
in. vi. ſm Guil. ❡ No. bn̄ hāc differētiā inter cōſuetudinē ⁊ pre
ſcriptionem que ſunt Hoſti. de quo plene in. c. fi. de cōſue. p Jo.
and. ⁊ Jo. de lig. ❡ Gl. anni inducit tex. ad q̄ſtionē an ſub pri
uilegio cōceſſo alicui epo ſup fructibus primi anni bn̄ficiorū va
cantium in ſua dyoceſi includantur beneficia exemptorū q̄ vi
detur ꝙ ſic per hunc tex. poteſt tamē de facili reſpōderi. ſ. ꝙ hic
non loquitur de bn̄ficiis exēptis in quibus non habet epus pri
uationē ſeu poteſtatē priuandi de qua hic dicit ſed loquitur de
beneficiis nō exēptis licet ſint ſubiecta exemptis. quid dicendū.
❡ Glo. cōcludit ꝙ quicquid dixerit Archi. in. c. ſi propter tua
debita de reſcrip. in. vi. eſt dicendū ꝙ ſi in reſcripto ſeu priuile
gio dicitur de fructibus beneficiorū ſeu dyoceſis tunc cōprehen
dentur ſub priuilegio. Si vero dicatur de fructibus beneficio
rum ſibi ſubiectorū tunc ſecus quaſi velit ꝙ licet beneficia exem
pta non ſint ſubiecta dyoceſano tamē ſunt in dyoceſi quod bene
no. Ad predicta alle. glo. qd̄ no. de reſcrip. abbatē per Jo. and.
nec ob. decre. graue. de offi. ordi. quia rn̄det vt no. in. d. c. abba
tem. per Joan. and. quia ibi in reſcripto olim fuerunt appoſita
verba excitantia officiū ordinarii. ❡ Gl. vt per ipſos colligit ꝙ
alias deſeruirē ſit ex animo illicitū. de quo remittitur ad regu
lam locupletari. de reg. iur. in. vi. ⁊ alle. ſimile. vide glo. de collu.
deteg. c. i. vbi dicit ꝙ deus eſt remunerator aduerbiorū ⁊ nō no
minum. ❡ Gl. indebite colligit a cōtrario ꝙ nō peccat ex iuſta
19 cauſa deruiens eccleſiā. alle. de cōſe. di. i. tribus cū ſi. ⁊c. ❡ † Glo.
a occurrent[a] querit an ius dicēs ſibi propria auctoritate aliquam
penā incurrat. dicit ꝙ ſic. quia perdit ius ſuum. xvi. q. vi. placuit
de preben. cum qui. in. vi. ⁊c. ❡ Glo. alie ſunt literales. No. glo.
in verbo priuilegia. ⁊ in verbo corporis que volunt tollere con
trarium quia actualiter nō ſumus partes corporis xpi veri ſed
myſtici ꝙ eſt collatio fidelium. Ultimo Pan. hunc tex. in verbo
quedam preterea vbi eccleſiaſtica ſacramēta ſic. inducit ad q̄ſtio
nem illā. Nunquid inſtitutio cure etiā auctorizabilis poſſit ſpe
ctare ad inferiorem ab epo quia videtur ꝙ ſic per hūc tex. nam
alias non videtur quare hic faceret vim an eccleſie ſpectent ple
no iure ad religioſos ſi inſtitutio deberet fieri per epiſcopū ad
preſentationē eorū. de cap. mo. c. i. in. vi. Ideo ergo facit ꝙ vbi
pleno iure ſpectant tunc ipſi inſtituunt ⁊ deſtituunt irrequiſito
epo. ⁊ ſic videtur ꝙ ab eis inſtituti poſſint curam gerere ⁊ eccle
ſiaſtica ſacramenta conferre vt hic dicitur ⁊ ſic habet cōſuetudo
ſm eum. Ad idem alleg. ſ. de ſup. neg. prela. c. fi. in fi. fatetur ta
men ꝙ Hoſti. tenet contrarium de offi. Archi. cum ſatis.

a ❡ Querit an ius dicens. Ad de benefacere tect. in. l. extat. ff. qd̄ me. cauſa. et no. in. l. q iuriſdictione. ff. de iuriſ. om. iudi. ⁊ in to. ti. C. ne qs in ſua cau.

b ❡ Item not. bn̄. Adde que dicūtur per. d. Abb. in. c. at ſi clerici de adulteriis in. v. col. ad fi. extra de iudi.

c ❡ Quod ſemel excōicat[9]. Adde gl. in. c. cum in iure de offi. deleg. ⁊ ibi do. Abb. in fi.

❡ De priuilegiis. Rubrica.

1 Sacramēta eccleſiaſtica que ⁊ quomodo ⁊ a quibus mi
niſtranda ſunt.
2 Abſoluere non poſſunt religioſi excōicatos a canone preterq̄
in caſibus expreſſis a iure.
3 Item non poſſunt abſoluere a culpa ⁊ pena.
4 Excōmunicatus ſemper habetur pro excōmunicato donec fiat
fides de abſolutione.
6 Sacramentum vnctionis quare fuerit inuentum.
7 Et quot requirantur ad ſubſtantiam huius ſacramenti.
8 Et an debeat hoc ſacramentum indiſtincte dari omnibus.
9 Sacramentum quid ſit.
10 Sacramentum vnctionis an teneat ſi ſacerdos non habēs oleū
infirmorum inungit chriſmate.
11 Euchariſtia vnde dicatur.
12 Benedictio nuptiarum quando ⁊ a quibus poſſit fieri.
13 Parochianus ſi dicat ſe habere a vicario vel curato licentiam
ꝙ ſibi poſſint per religioſum miniſtrari eccleſiaſtica ſacramēta
an religioſus debeat ei credere.
14 Parochialis ſacerdos ſcholarium ⁊ mercenariorum ſeu fami
liarum ⁊ ſimilium quis eſſe dicatur.
15 Dyoceſis eſt parochia epiſcopi.
16 Parochialis preſbyter curatus q̄ſcūq̄ ſimplex poteſt aſſu
mere in adiutorium ſuum ad tempus quēcūq̄ religioſum vel
alium ſine ſuperioris licentia.
17 Parochianus an de licentia ſui vicarii ſiue curati poſſit penitē
tiam recipere a religioſo.
18 Religioſus an poſſit abſoluere excōmunicatos a canone.
19 Sententie appellatione an cōprehendat omnem ſpeciem ſentē
tie cuius abſolutio eſt neceſſaria.
20 Religioſi an poſſint abſoluere a ſententiis latis in ſtatutis lega
torum ſedis apoſtolice.
21 Excōmunicatus irregularis abſoluitur ab excommunicatione
manente irregularitate.
22 Detrahere alteri an ſit peccatum mortale.
23 Indulgentie indiſcrete que dicantur.
24 Indulgentia ſi ſit in aliqua eccleſia ſi quis vadat centies ad illā
an totiens gaudeat beneficio indulgentie.
25 Caſus reſeruati ſoli pape qui ſint ⁊ qui reſeruati ſoli ordinario.
26 Excōmunicatus an ſit ter qui vno ictu percuſſit tres clericos.
27 Adulterium ſi ſepius cōmittatur cum vna muliere an ſufficiat
vnica penitentia.
28 A monaſterio eiici de facto non debet religioſus grauiter delin
quens.
29 Diſpenſatio contra canones quando ⁊ per quos fieri poſſit.
30 Eccleſia an ⁊ quando teneatur ex contractu vel delicto perſone
eccleſie.
31 Conſuetudo tanti temporis cuius initii memoria nō exiſtit in
contrarium equiparatur priuilegio.
32 Peccatū quomodo remittatur a pena ⁊ a culpa ⁊ quid ſit po
na ⁊ quid culpa.
33 Peccator peccādo deum offendit ⁊ eccleſiam: interdum etiam
proximum ⁊ ſeipſum.
34 Gratie dei quis ſit effectus: ⁊ quid ſufficiat ad gratiam conſe
quendam.
35 Gratia dicitur que culpā peccatoꝝ cōtritione ipſius peccātis in
dulget: ⁊ reatū culpe tollit penā eternā in tēporalē cōmutando.
36 Papa poteſt penā temporalē cōmutare ⁊ in totū etiā tollere.
37 Offenſa que ſit deo ⁊ que ſit proximo quō ⁊ a quo remitti poſſit.

REligioſi qui. Diui-
ditur in tres partes principales quia in
prima parte ponit quinq̄ caſus in qui
bus excōicat religioſos ⁊ abſolutionem
pape reſeruat ⁊ nō ob. priuilegiis exem
ptionis per ordinarios locorū illos de
nunciari precipit. In ſcda parte ponit.
vii. culpas religioſoꝝ a quibus precipit
eos abſtinere ſub certis penis quas etiam imponit prelatis eo
rum ſi non ſatiſfecerint. In tertia parte moderat duos primos
caſus. ſcda ibi quib[9]. tertia ibi ſane. Tex. ibi clericis ſecularibus
vel regularibus ſm Lap. Tex. ibi laycis etiā religioſis. xvi. q. i.
1 generaliter ſm Lap. ❡ † No. primo ꝙ religioſi non poſſunt cle
ricis vel laycis miniſtrare ſacramentum euchariſtie vel extreme
vnctionis. ⁊ ſimiliter nec ſolēniter matrimonia benedicere ſine
b licentia ſpeciali parochialis preſbyteri. ❡ [b] † Item not. bene ꝙ
2 religioſi non poſſunt abſoluere excōicatos a canone preterq̄ in
caſibus expreſſis in iure. ⁊ ſimiliter ſententias cenſure promulga
tas per prouincialia aut ſynodalia ſtatuta vide Joā. de lig. de ſta.
3 mo. c. i. poſt ſcripta doct. ❡ † Itē no. ꝙ non poſſunt aliquē ab
ſoluere a pena. ⁊ culpa. Et no. penā ſi cōtrafaciant in aliquo pre
dictorū ꝙ ipſo facto incurrūt ſententiā excōicationis a qua non
pōt abſolui niſi per papā. Et no. bn̄ taliter excōicatos poſſe per
ordinarios denūciari non ob. priuilegio exemptionis. Ex quo
no. argumentū a ʒcio ꝙ alias extra caſum iſtū religioſus exem
ptus excōicatus non pōt denunciari excōicatus per ordinariū.
de quo in. c. ad cōpeſcendas de ſeque. poſ. ⁊ fru. facit de appel.
4 dilectus. ❡ † Not. ꝙ excōicatus debet denunciari excōicatus.
c donec fiat fides de abſolutione. pro hoc dicit hic Ste.[c] ꝙ ſemel
excōmunicatus eſt ſemper habendus pro excōmunicato donec
fiat fides

flat fides de abſolutione. de quo per Inno. ꝛ glo. in c. ꝓpoſuit
de cle. excõ. miniſ. ꝛc. ¶ In ver. quibus no. vij. a quibus debẽt
abſtinere religioſi. ꝛ no. ꝑcipue ꝙ nõ debent pronunciare indul
gentias indiſcretas vel retrahere teſtatores a reſtitutionibus
debitis vel a legatis faciẽdis eccłie matrici. ꝛ ſic facit ſm Pau.
contra fraudes mendicantiũ qui vt euitet ſolutionẽ quarte fa-
ciunt relinqui ſororibus ſancte clare vel alijs in preiudicium pa
rochialium eccleſiarũ qđ no. ¶ Item no. ꝙ non debent procu-
rare pro cõuẽtu ſuo vel ꝙ ſingulari fratri cõuẽtus erogẽtur ma-
le ſublata incerta. Itẽ ꝙ non poſſunt abſoluere in caſibus reſer
uatis pape vel dyoceſano. ¶ Itẽ no. ꝙ non poſſunt aliquẽ tra-
here ad loca multũ remota. ¶ In ver. ſi vero. no. penam quam
incurrunt cõtrafacientes in predictis. vij. ꝛ no. ꝙ non põt circa
talem penã abſqȝ cã manifeſte neceſſaria diſpenſari. ¶ In ver.
ceterũ. no. penã prelatorũ religioſorũ delinquentiũ in premiſſis
ꝛ no. ꝙ alias regulares ꝓlati de eo qđ peruenit ad eos occaſione
exceſſuum premiſſorũ tenẽtur plenarie ſatiſfacere infra mẽſem
5 cõputãdo a tpe inquiſitionis. ¶ † In ver. ſane. no. caſum in quo
licitum eſt religioſis miniſtrare eccleſiaſtica ſacramẽta. puta qñ
hoc eſt ſibi cõceſſum per priuilegiũ ꝙ familiaribus ſuis domo-
ſticis ꝛ pauperibus degentibus in ſuis hoſpitalibus pñt eccle-
ſiaſtica ſacramenta miniſtrare. ¶ Glo. j. in ver. no. q̃rit an hec
cle. cum ſuis penis locũ habeat in ſecularibus clericis intelligen
do excedentibus in his que hic dicũtur eo caſu quo nõ debent
puta non quo ad ſuos parochianos rñdet ꝙ non per hũc tex.
a ſui cõtrario qui loqtur tñ de religioſis. facit de preſump. non-
ne. Idẽ zenze. nunqđ autẽ cõprehendat religioſos ꝑfectos eccle
ſijs parochialibus quo nõ ad ſuos parochianos. remittit gl. ad
no. in cle. j. de deci. in. j. glo. q̃ videtur dicendũ ꝙ ſic ꝓpter gene
ralitatem huius cle. licet forte nõ fuerit de mẽte. facit qđ no. de
elec. quorũdam. in. vj. in glo. ante pe. alias pe. Sed an hic cõpre-
hendantur femine delinquẽtes in his que hic dicũtur. quidam
ꝙ nõ. q̃ eis interdicta ſunt illa que ſunt virilis officij. ꝛ ſic cõſti-
tutio iſta velut penalis que loquitur in maſculis nõ debet extẽ-
di ad eas. zenze. hic dicit ꝙ cũ ſit omnimoda ſimilitudo ꝛ gra-
uius peccent in hoc mulieres ꝙ̃ maſculi. videtur idẽ cẽſendum
alleg. ff. de adul. l. ſi poſtulauerit. §. ſi vero. ꝛ ff. de edi. l. quedã. §.
nũmularios. facit qđ no. Gar. de elec. cupi. in prin. in. vj. ad hoc
quia ipſe plus peccant ꝙ̃ maſculi. qñ in his que ſuo ſexui nõ cõ-
a ueniunt ſe immiſceãt.[a] Itẽ quia maſculinũ a lege prolatũ com-
prehendit femininũ etiã in penalibus. de quo de elec. generali
in. vj. Qui autẽ appellentur hic religioſi dicit Lap. ꝙ illi q ſunt
de aliqua ex religionibus per ſe. apo. approbatis. alias aũt non
eſſent religioſi. alle. de re. do. c. ſi. ꝛ c. vi. c. vno. in. vj. ꝛ de vo. c. j. e.
lib. ſed an hic cõprehẽdantur aliȷ̃ religioſi. ſ. religionũ nõ appro
batarũ ſi faciant cõtra hanc conſtitutionem videtur ꝙ ſic. ar. de
elec. indẽnitatibus. §. predicta ſi quidẽ in. vj. ꝛ de preben. eũ qui
eo. lib. contrariũ tenet Lap. pro primo loco alle. in ꝓri. dicto. fa-
cit ſm eũ qđ no. Io. and. in c. vt periculoſa. In ver. quacũqȝ ne
cle. vel mo. in. vj. Iuxta ꝑdicta querit quid in religioſo. nouitio
ꝛ non profeſſo. an incurrat penã iſtius cle. faciendo cõtra iſtud
videtur ꝙ non. cum poſſit libere ad ſeculũ redire de regula. ſta-
tuimus. ꝛ eo. titu. non ſolũ in. vj. contrarium credit Lap. ar. de
ſen. excõ. religioſo. in. vj. cum eũ tũc temporis. ſ. tpe nouitiatus
gaudeat priuilegio canonis ſi quis ſuadẽte. debet etiam ſentire
onus. ar. cle. j. de cen. ꝛ de ſta. mo. recolẽtes. Et q̃ Seneca dicit
in declamationibus illius debet eſſe dãnũ cuius eſt premiũ ꝛc.
6 ¶ † Glo. vnctionis querit de ſacramẽto extreme vnctionis ꝛ re
mittit ad iura alleg. in ea. Quare autem fuit inuentũ hoc ſacra
mentum. dicit hic Lap. ꝙ mediator dei ꝛ hominũ non ſolũ vo-
catur Ieſus inquantũ habet ſaluare. ſed etiã chriſtus inquantũ
habet vnctionis gratiã in alios effundere. x. diſt. quoniã. xvj. di.
cum ad verũ hoc etiã ſacramentũ fuit figuratum in veteri teſta
mento vbi patet ꝙ Dauid fuit tribus vicibus inunctus. Pri-
mo in domo patris ſui in ſignum regni futuri. ꝛ hoc ſignificat
vnctionẽ in baptiſmo. Secũdo in ebron ſuper iudam. ꝛ poſtea
multa bella habuit. ꝛ hoc ſignificat vnctionem in cõfirmatione.
Tertio iterũ in ebron ſuper Iſrael ꝛ poſt hanc in pace regna-
7 uit. ꝛ hoc ſignificat iſtud ſacramẽtũ extreme vnctionis. † Quot
autem ſunt neceſſaria ad ſubſtãtiam huius ſacramenti dicit ꝙ
quinqȝ. Primo ꝙ hanc vnctionẽ faciens ſit ſacerdos. Secũdo
ꝙ adſit intẽtio. Tertio materia. ſ. oleum infirmorum. Quarto
forma verborum. ſ. per iſtam ſanctam vnctionem ꝛc. quam for-
mam debet ſcire inungens ꝛ dicere. Quinto eſt cõſiderandus lo
8 cus inungendus. quia fit ad oculos nares ꝛc. An † autem hoc
ſacramentum debeat dari indiſtincte omnibus. dicit ꝙ nõ ſed
b ſolum adultis q̃ peccata venialia videntur habere[b] cõtra que
inſtitutũ eſt hoc ſacramẽtũ. Item tñ dari debet infirmis in pe-
riculo mortis cõſtitutis. ſanis autem nõ datur. q̃ habent aliud
remediũ. ſ. penitentie. Item non debet dari niſi poſtulanti qui
deuotionẽ ſurſum erigit. ſed an poſſit hoc ſacramentum iterari
dicit ꝙ ſic. alle. no. de ſecũ. nup. c. vir. ꝛ hoc dicit verũ ſi ſepe quis
infirmet ad mortẽ. In vna et eadẽ infirmitate nõ dꝫ bis inungi
niſi eadem infirmitas vltra annum protraheretur. ꝛ ſic in vna
infirmitate nequaꝙ̃ debet bis inungi. In hoc autẽ ſacramento
ſicut ꝛ in ceteris ſunt tria. nam eſt ſacramentũ tantũ. ſ. vnctio ex
trema. Item res tantũ hoc eſt effectus duplicis ſanitatis. Ter-
tium ſacramentũ ꝛ res. ſ. quedã vnctio interior ſpiritualis. i. mẽ
9 tis iocunditas vel ſolatiũ. † Querit autẽ quid eſt ſacramentũ.
c dicit ꝙ eſt ſacre rei ſignum. Item ſm Augu. eſt inuiſibilis gra
tia ꝛ inuiſibilis forma. facit de cle. miſſa. cum marthe. ꝛ qđ ibi
no. de ſacra. nõ ite. ſuper rubrica. ꝛ c. j. ſm Lap. Sed querit hic
Ste. ad quẽ effectũ fiat hec vnctio ſeu exhibeat hoc ſacramentũ
extreme vnctionis. dicit ꝙ duabus de cauſis ſeu ꝓpter duplicem
effectũ vt pꝫ etiã ex ꝑdictis. Prima quia per ipſam tollũtur ve
nialia q̃ etiã tollũtur per alia. de qbus in prohemio. vj. in ſaluta
tione que ipſe hic enumerat. ꝛ addit ꝙ etiã tolluntur per aq̃ue
bñdicte aſperſionẽ de cõſe. di. iiij. qua. Itẽ per bñdictionẽ ep̃alẽ
ſeu ſacerdotalem. de pe. di. j. medicinã. Scđa cã eſt quia vltima
vnctio preſtat augmentũ virtutibus de cõſecra. di. v. c. j. ꝛ ij. ꝛc.
10 Iuxta † predicta querit ſi ſacerdos habẽs inungere non habet
oleum infirmorum: ſed inungit chriſmate nunquid tenet vnctio
Io. dicit ꝙ non. xcv. diſt. §. ſed illud. idem tenet ſi vngatur oleo
non cõſecrato ꝛ ibi etiã tenet ꝙ iterari poteſt hoc ſacramentũ ꝛ
remittit ad Ray. in ſum. de ſa. non ite. §. circa iterationẽ hoc vlti
11 mum intellige. vt. ſ. dixi poſt Lap. ¶ † Glo. euchariſtie. decla-
rat vnde dicitur eucharistia. quia ab eu qđ eſt bonum ꝛ charis
gratia quaſi bona gratia. Remittit de hoc ſacramento euchari
ſtie ad cle. ſi dñm de reli. ꝛ ve. ſan. Sed querit hic Pau. an hec
pena incurratur ſiue detur eucharistia ſanis ſiue infirmis. rñdet
ꝙ ſic per hunc tex. quia dicit de eucharistia ꝛ nõ de viatico. nec
ob. iſti textui. l. di. penitens ꝛ de pe. ꝛ re. ꝙ in te. vbi apparet ꝙ
in morte datur hoc ſacramentũ omnibus. quia debet intelligi
per habẽtes poteſtatẽ dandi hoc in ſacramẽto eucharistie. Pe
nitentia autẽ in caſu neceſſitatis a quolibet ſacerdote dari põt.
de offi. ordi. paſtoralis ſm Pau. Not. bene quia vult Pau. ꝙ
etiam in caſu neceſſitatis non licet ſumere eucharistiam ab alie-
no ſacerdote ſi poſſet. ar. de cõſe. diſt. v. vt quid partis. ꝛ ſic facit
cõtra illos qui loco eucharistie dant modicũ terre. facit de ꝯſue.
12 quando. ¶ † Glo. ſolennizare. de materia benedictionis ſolen
nis nuptiarum remittit ad no. in iuribus alle. in ea. ꝛ potiſſime
ad decre. j. ꝛ ij. de ſecũ. nup. Guil. dicit per hunc tex. ꝙ licet bãna
occaſione nuptiarum ſm formam decre. cum inhibitio. de clan.
deſpon. edantur in locis quibuſcunqȝ etiã tempore interdicti et
per excõicatos in temporibus a iure deputatis alle. de eo q dux.
in matrimonio ſignificaſti. ꝛ de ſe. capellanus. tamen matrimo-
nium ſolẽnizari non poterit niſi certis temporibus per ꝓprios
13 capellanos vt hic patet ꝛ d. c. capellanus. cõcor. Ste. ¶ † Glo.
non habita. querit ad litere declarationẽ quid ſi parochianus
alicuius dicit ſe habere licentiam a presbytero parochialis eccle
ſie ꝙ ſibi poſſint miniſtrari eccleſiaſtica per religioſum. an pote
rit credere religioſus dicto parochiano. ita ꝙ ſi ei miniſtret ſit
excuſatus. videtur ꝙ ſic per no. de pe. diſtin. vj. placuit. Ad hoc
quia nõ eſt preſumẽdũ ꝙ quis ſit immemor ſalutis eterne maxi
me in infirmitate. l. ſancimus. C. de ſa. ſan. eccle. canonizata. j. q.
vij. ꝛ de homi. ſignificaſti. el. ij. In contrarium arguit gl. primo
per id qđ habemus in ſimili de ſacramento ordinis. quia nõ de-
bet dari a non ſuo epiſcopo niſi habeatur plena fides de licẽtia
quinimmo ꝛ quandoqȝ de cauſa. vt in. c. j. ꝛ ij. de tem. or. in. vj.
d Secũdo[d] ꝙ dicenti ſe abſolutum nõ creditur niſi oſtendat de
offi. ord. ex parte. de ſen. excõ. ſicut. ſed hic eſt quedam abſolutio
que dicitur facta per ſacerdotem parochialem parochiano ſuo
ꝛc. Tertio quia ſic videmus in ſimili ꝙ aſſerenti ſe delegatum
nõ creditur niſi oſtẽdat literas. de offi. dele. cum in iure. ¶ Glo.
his alle. pro ꝛ cõtra. dicit ꝙ poteſt reſpõderi ad ſcđo loco alleg.
pro parte negatiua. ꝛ ad illa reſpondet ꝙ ſic. ꝛ ſic reſidet. per qđ
videtur inclinare in partẽ primam quã tenendo non ob. prima
ratio alle. in contrariũ quia aliquid in ſacramẽto ordinis quod
non confertur tñ propter ſuſcipiẽtem ſed etiam propter alios.
ꝛ ideo dicitur ſacramentũ dignitatis. j. q. j. §. ſi ergo. ꝛ §. ecce ſi
clericus. facit qđ no. de cõ. ſer. in glo. ij. non ob. etiã ſecunda ꝛ ter
tia ratio. quia procedunt in foro contentioſo. ſecus in foro peni
tentiali. de quo loquitur. facit quod no. in. c. ſicut dignum. ſuper
glo. j. de homi. cum concor. ſm Ioan. de lig. Stepha. ꝛ no. bene
illam quia facit quod no. in cle. j. de homicidio. ſed prout habeo
hic in apoſtil. Stepha. tenet hic contra glo. ad. c. placuit. de pe.
diſtin. vj. reſpondet per ibi no. ſ. ꝙ loquitur de ſacramento pe-
nitentie ꝛ cõfeſſionis que dãtur in occulto. Sacramẽta vero de
quibus hic loquimur dantur publice. ꝛ ideo maiores probatio
nes requiruntur pro iuſtificatione huius differentie. adducit

a ¶ Itẽ quia maſculinũ. Ad de plene per. d. Iaſ. i. l. ſi quis id quod. ff. de iuriſ. om. iudi.

b ¶ Cõtra que. Adde. d. abb. in c. j. in. iij. col. extra d ſac. vnc. ibi põit effect⁹ huius ſacramẽti.

c ¶ Querit autem qd eſt. Ad de do. Abb. in c. j. in. ij. col. extra de ſa. vnc. et i rub. de ſacra. non ite. vbi ponit quid ſit ſacramentum et quot ſint ſacramenta ꝛ plura alia.

d ¶ Qđ dicenti ſe abſolutũ. Adde glo. in c. cum in iure de off. delega. ꝛ ibi pano: ad fi.

ſimile per ea que habentur de cle. pere. tue. vbi clerici peregrini
admittūtur in occulto ⁊ nō in publico. ⁊ ideo dicit ꝙ religioſus
non debuit in caſu cle. eſſe nimis credul⁹. alle. ff. ꝙ fal. tuto. auct.
l. ij. ⁊ de eo per quē factum erit. l. j. ⁊ l. tutor in prin. ff. de nuno. l.
14 di. ſi quis ꝓpoſtera. j. q. j. ſi quis inquit. ❡ † [a] Glo. parochialis.
a querit qs dicatur eſſe parochialis ſacerdos ſcholariū ⁊ mercen-
b nariorū ſeu familiariū ⁊ ſimiliū. R̄ndet glo. ꝙ ſacerdos [b] in cu-
ius parochia morantur ſeu habitāt alle. qđ no. de pe. diſt. vj. pla
cuit. de quo de pe. ⁊ re. oēs in ver. ſacerdote. ⁊ per Hoſt. in ſum.
de parochianis. §. pe. verſi. quis intelligatur parochianus. ⁊ in
ſum. de pe. ⁊ re. §. cui cōfitendū ad finē. vide qđ dixi poſt Pan.
in cle. dudū. §. huiuſmodi. de ſepul. ❡ Gl. presbyteri. querit ad
litere declarationē quid ſi alicui eſt collata eccleſia parochialis.
tamē adhuc nō eſt ſacerdos vel presbyter qđ eſſe poteſt ſi adhuc
nondū ſit annus elapſus a tpe collationis. vel ſi diſpenſatum eſt
cum eo ad ſeptēnium ſm formā decre. cū ex eo. de elec. in. vj. vel
quia ſit eccleſia cathedralis collegiata vt patet in. c. ſtatutū. e. ti.
⁊ lib. an tūc poterit hāc licentiā de qua hic alteri cōcedere. videt
ꝙ nō quia. per ſe non pōt miniſtrare eccleſiaſtica ſacramenta. ⁊
per cōſequēs nec alteri demādare. ar. xlvij. di. ſicut nō ſuo. cōtra-
rium tenet glo. per decre. ſuffraganeus. de elec. ⁊ c. j. de tranſla. ⁊
qđ ibi no. quinimmo plus dicit glo. ꝙ etiā hanc licentiam dare
poterit vicarius datus ad ſeptenniū ſm formā decre. cum ex eo.
alle. c. cupiētes. j. de penis. Idē Pan. ꝙ parochialis dicitur ille
qui ratione officii habet parochiā regere. Sentit tamen ꝙ vbi
vicario eſt cura cōmiſſa ſm formā decre. cum ex eo. nō ſufficiat
licentia rectoris. qđ no. ſed Ste. hic tenet cōtrariū dicens nō re-
cedendū a litera que dicit presbyteri. ⁊ ſic nō debet ſufficere licē-
tia illius qui nō eſt presbyter. ad hoc qꝛ ille pſumitur melius ſci-
re conſcientiā ⁊ alia impedimēta ꝙ alius. Quid autē ſi de licen
tia dyoceſani quis miniſtrauit ſacramēta parochiano alterius
an erit excuſatus a pena hac dicit ꝙ ſic mouetur per. c. ij. in ſi. de
15 pe. ⁊ re. Itē qꝛ † dyoceſ. eſt parochia. ⁊ ſic appellatur. de dona.
c. apoſtolice in prin. ⁊ ep̄s etiā appellatur presbyter. xcv. di. olī.
de pecu. cle. c. ij. ⁊ ſic per cōſequēs ſatis verificata ſunt hec verba
litere. ⁊ ideo non debet incurri aliqua pena qđ dicit glo. fortius
procedere ſi vacet parochialis eccleſia tpe cōceſſe licētie. facit in
ar. licet non alle. de ſucceſ. ab inteſt. c. ſi. ⁊ qđ ibi no. Hec dicit ve-
ra poſt factū. ante factū autē qñ non vacat eccleſia parochialis
cōſulit Guil. abſtineri. non ob. d. licentia ep̄i vel archidyaconi
eccleſie cathedralis. licet ab illis poſſunt recipi eccleſiaſtica ſacra
menta. prout no. Io. an. de offi. archipresbyteri. c. iij. ⁊ ſic facili⁹
cōceditur ꝙ aliquis poſſit aliquid facere per ſe ꝙ alteri concede
re. Itē facilius aliquid toleratur poſt factū ꝙ cōcedatur fieri.
Ad qđ vltra glo. alle. cōcor. ea que no. per Io. an. de iureiur.
veniē. de iudeis ſignificauit. ⁊ de re iu. inter monaſteriū ſup. iij.
glo. facit qđ ipſe idē no. in decre. nihil eſt de elec. ſuper glo. cum
glo. cōcor. Pan. dicens ꝙ talis habens licentiam a dyoceſano
vel archipresbytero ciuitatē ſi maxime eccleſia parochiali vacan
te eſt excuſatus per rationes prealleg. ⁊ qꝛ eſt abſurdū ꝙ eiuſdē
loci ⁊ parochie pluribus perſonis ſit cura cōmiſſa. alleg. no. per
Inno. de prebē. cum nō ignores. ⁊ per Hoſt. de pe. ⁊ re. omnis.
dicit tamē ꝙ licet hec ſint vera tamē tutius eſt nō recedere a ver
bis. alle. de deci. ad audientiā. ⁊ ſic tutius eſt habere licentiā pa-
rochialis ſacerdotis. hoc limitat Pan. eſſe verū niſi in his qui
ex cōſuetudine vel priuilegio vel alio quouis modo habent con
cedere eccleſiaſtica ſacramēta vt eſt videre in decre. cum contin-
gat. de fo. compe. ⁊ de ſta. mo. cle. ne in agro. §. ſane quia in tali
bus nō habet locū hec cōſtitutio. ❡ Glo. ſpeciali. querit ad lite-
re declarationē nunquid ſufficiat ꝙ presbyter parochialis det li
centiā religioſo vt poſſit parochianos ſuos iniungere ⁊ eis etiā
eucharistiā prebere non expreſſis ſeu nō ſpecificatis aliter paro
chianis ⁊ ſic an ſufficiat ſola expreſſio de ſacramento ſine expreſ
ſione parochianorū. an vero etiam requireretur expreſſio paro
c chianorū. [c] Et ſimiliter q̄rit glo. nūquid ſufficiat parochiano dare
licentiā vt poſſit a quocūq; religioſo recipere predicta ſacramē-
ta an vero exigatur ꝙ ſpecificetur etiā religioſus. glo. reſpondet
ꝙ hoc nō bene declaratur. an hec ſpecialitas que hic requiritur
reſpiciat ſolū expreſſionem ſacramentorū. an vero requirat etiā
expreſſionem perſonarū per modū ſupradictū. tamen vt ſatiſfa
ciam bene huic litere dicendū eſt ꝙ de tribus poſſit fieri ſpecifi
catio. ſ. de perſona habēte cōferre. cui debet cōferri. ⁊ de ipſis ſa
cramentis. ad qđ alle. de ſenten. excom. conſtitutionem in. vj. et
de dolo. c. ij. cum ſi. Si tamē non fiat tāta ſpecificatio. dicit glo.
ꝙ ſi fiat tanta ſpecificatio ſacramentum ⁊ perſone recipientis
vel conferentis ꝙ ſufficiet vt euitetur pena huius decre. alle. de
temp. ordi. c. j. ⁊ de offi. vica. c. ſi. in. vj. Idem tenet hic Pan. et
16 Ste. † Et ex predictis colligit hic Guil. ꝙ presbyter parochia
lis curatus quantūcūq; ſimplex ex quo ſibi eſt cōmiſſa cura in
adiutorium ipſius poteſt aſſumere ſocium ad tempus quētūq;

a ❡ Glo. parochialis. Adde do. Abb. in. c. oīs in pe. col. ij. de pe. ⁊ remiſ.

b ❡ In cuius parochia. Que autē dicatur parochia declarat Bal. in. l. ſi qs ad declinādam C. de epiſ. ⁊ cle.

c ❡ Et ſimilit q̄rit. Adde do. Abb. in. c. oīs in. iij. col. extra de pe. ⁊ remiſ.

d ❡ Querit nū qd. Adde not. p do. Abb. in c. paſtoralis. §. ꝓterea in. j. col. de offi. delega.

e ❡ Quō autē ſunt. Adde plene no. p Inno. in rub. extra de ſen. excom.

f ❡ Querit hic an appellatione. An autem appellatiōe ſententie veniat ꝓpie excōicatio vide Panor. et doct. in rub. extra de ſen. excō.

religioſum vel alium ſine cuiuſcūq; ſuperioris licentia q habeat
ipſum iuuare forte in quadrageſima in ſacramētis cōferendis.
⁊ in officio predicādi dūmodo ſibi cōſtet de eius ſufficiētia. alle.
no. per Inno. de cle. pere. tua. ⁊ de here. excōicamus. §. qꝛ vero.
Itē quia ex quo tales aſſumuntur in ſocios ſi ſunt rite ordinati.
ita poſſunt facere iſti ſicut curati nec deficit eis niſi materia. ſ. po
pulus. ſi ergo curatus parat ſibi materiā poterit exercere. xvj. q.
17 j. ecce. ⁊ c. adijcimus. † Iuxta predicta quero cum glo. in. ver. ⁊
no. nunquid de licentia presbyteri parochialis poſſit parochia-
nus penitentiā recipere a religioſo. dicit glo. ꝙ nō. quia illa etiā
de licentia ꝓprij ſacerdotis non pōt recipi niſi ab alio curato. de
pe. ⁊ re. in. c. oīs. ⁊ qđ ibi no. ⁊ cum tēperio intellige dictū Guil.
ꝙ proxime dixi qđ no. bene fatetur tñ gl. ꝙ ſi religioſus ſine licē
tia presbyteri parochialis miniſtraret parochiano alterius ſa-
cramentū penitētie nō incurreret hanc penā. quia de illo hic nō
exprimitur. ⁊ ſic in illo nō habet locum hec pena. ſicut nec in reli
gioſo cōferente baptiſmū alterius parochiano eadē ratione. et
quia hec cōſtitutio eſt penalis ⁊ ſic reſtringenda de pe. di. j. §. pe
ne. cum glo. cōcor. Pan. in quantū dicit penā huius cle. non ha
bere locū in religioſo cōferente ſacramentum penitentie vel ba-
ptiſmum parochiano alterius. Inquantum vero dicit ꝙ in pe
nitentia imponenda nō ſufficit licētia proprij ſacerdotis niſi licē
tia detur alteri curato. ſꝫ ſecus in alijs ſacramentis. dicit ꝙ Ber
trandus in. c. oīs ꝑ alle. hoc tenet ipſe vero hoc limitat eſſe verū
quādo proprius ſacerdos ſiue cōfeſſor nō cōmittit ſeu delegat
vices ſuas ſed ſolū licentiā concedit ſecus ſi cōmittit vices ſuas.
Aſſignat rationē diuerſitatis. primo caſu videtur ille qui cōſti
tuitur ſuo iure penitentiam iniungere ꝙ eſſe non pōt ex proro-
gatione iuriſdictionis cum iuriſdictionem talem non habeat de
offi. deleg. p. ⁊ g. Scđo caſu facit ex iure alieno tanꝙ delegatus
vel gerens vicem alterius ideo poteſt. alleg. ſ. de here. c. j. facit
qđ no. in decre. decernimus de iudi. ⁊ de fo. compe. ſignificaſti.
⁊ hanc opi. dicit veram niſi dicatur ꝙ cura per inferiorem ep̄o
non poteſt delegari vt not. Archi. arguendo de elec. cum ex eo.
in. vj. qđ no. Id tamen verū ſm eum quādo delegatus eſt con-
cilij vel canonū ſpecialiter certorū caſuum vel ad tēpus. alle. no.
18 per Hoſtien. de offi. vica. c. clericos. ❡ † Glo. a canone [d] querit
d nunquid ꝙ hic dicitur religioſum non poſſe abſoluere excōmu
nicatos a canone procedit indiſtincte a quocūq; canone ſurgat
excōicatio etiā ſi ab illo. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadēte. dicit ꝙ ſic per
hunc tex. q indiſtincte loquitur per qđ dicit ꝙ iſti nō poterunt
abſoluere excōicatos etiā a tali canone a quo poſſet abſoluere
ep̄s vel ſacerdos ſm decre. nuper. de ſen. excom. ⁊ ſic ſentit gl. ꝙ
etiam excōicatos a canone minori excōicatione propter parti-
cipationem nō poterūt abſoluere religioſi. cum gl. cōcor. Pan.
⁊ idem Guil. dicens hoc intelligi de quocunq; canone a papa
promulgato. quia ille per excellentiā dicitur canon. licet aliquā
do dicatur canon ꝓuincialis vel ſynodalis alle. iij. diſtin. §. por
e ro. [e] Quomodo autem ſunt excōicati canone remittit hic Ste.
ad no. de ſen. excō. eos qui in. vj. ⁊ in cle. j. de ſen. excom. Sed qd
de excōicatis per ſententiam hominis. an ſi tales abſoluant reli
gioſos incurrunt hanc penam. videtur ꝙ ſic. qꝛ de excōicatione
hominis certū eſt ꝙ ab illa nō abſoluit niſi ille qui excōicauit vel
eius ſuperior. de offi. or. paſtoralis ⁊ propter hoc forte de illa nō
expreſſit hic cōtrarium tenet glo. ꝙ hec cōſtitutio velut penalis
non eſt extendenda. de elec. ſtatutū cum cōcor. in. vj. ad hoc etiā
adducit tex. qui ſolū loquitur de ſententia lata per viam ſtatuti. ⁊
ſic in alijs locū non habebit cū glo. cōcor. hic Pan. Idem tenet
Guil. per qđ dicit ꝙ ſi abſoluunt a ſnia lata ab homine ſiue per
legatos ſiue per alios inferiores non habebit locū hec pena per
rationes glo. ⁊ ar. decre. ad audientiā. de deci. in ratione ſui. alle.
tamen in cōtrariū qꝛ nimius agitur cum. l. ꝙ miniſtro canonis.
ff. de arbitris. l. celſus no. de re iudi. cū eternū. in. vj. ſed hoc non
dicit. primū verius nec ob. ar. ſꝫ. non ſoluat quia nō procedit in
19 materia penali ⁊c. ❡ † Gl. ſententijs [f] querit hic an appellatio-
f ne ſententiarū cōprehendit omnem ſpeciem ſententie cuius abſo
lutio ſit neceſſaria. r̄ndet ꝙ ſic per hūc tex. qui ſimpliciter loqui-
tur. Sed querit hic Ste. de rōne quare ibi religioſi nō poſſunt
abſoluere a ſententijs promulgatis in cōcilijs ꝓuincialibus vel
ſynodalibus. r̄ndet ꝙ iſti religioſi de iure cōi abſoluendo non
habēt maiorē poteſtatem ꝙ parochiales ſacerdotes. nā aliud
ꝓbatur de ſepul. cle. dudum. §. per huiuſmodi ꝙ intellige in de
creto ſm formā huius cle. nam alij etiā nō habent tantā poteſta-
20 tem quātā curati. † Sed nunquid religioſi poterunt abſoluere
a ſententijs latis in ſtatutis legatorū ſedis apoſtolice. dicit ꝙ nō.
ſed ordinarij ſic alle. de preben. gratie. Guil. aūt hic dicit predi-
cta ꝓcedere in ſententijs ꝓmulgatis per modū ſtatuti de qbus.
de cōſti. vt animarū in. vj. ⁊ ab iſtis qlibet penitētiarius pape a
ſnia aūt lata per modū ſnie nō abſoluit regulariter niſi ꝓferens
fatetur tñ ꝙ per viā ſnie nō debet inferri niſi pro ꝓterita culpa
de ſenten.

de ſen.exco.romana.§.caueant in.vj.ſi autē fiat per modū ſtatu
ti pōt cōcernere futura.de cōſti.c.ij.§.ſi.ſm eum. ꝛ idem zenze.
Querit hic Guil. quid ſi frater ꝑdicator eſt cōfeſſus interfecto
rem clerici ꝛ illū abſoluit non a ſnīa canonis ſi quis ſuadēte.ſed
a peccato nūquid incurret hanc penā huius cle. videtur ꝙ non
quia aliud eſt abſoluere a peccato homicidij. aliud ab excōica
tione ad hoc qꝛ aliquā remanens in mortali ꝑpter qd ſemp exco
municatus abſoluit ab excōmunicatione.de teſti. veniens.el.ij.
21 Item † excōicatus irregularis abſoluitur ab excōicatione irre
gularitate manēte de ſen.exco.cum illorū cum hic nō dixerit de
tali abſoluente excōicatū tn̄ a pena peccati. Ideo non debet ha
bere locū pena. qꝛ ſi de illo intellexiſſet hoc expſſiſſet. ar.de deci.
ad audientiā. Cōcludit ꝙ ſi ſcienter admittit excōicatū ante ab
ſolutionē ad ſacramentū penitentie ꝛ tunc ſi non incurrit hanc
excōicationem directe incidit tamen participādo criminoſo in
crimine ꝑpter qd eſt excōicatus de ſen.exco.nup. Secus ſi ꝓba
biliter ignorabat factū vel ius ſpeciale.puta cōſtitutionē ꝓuin
cialem vel ſynodalē fulminantē ſnīam excōicationis.quia tunc
foret excōicatus de cleri.exco.miniſ. aplice. ¶ Gl.quecūqꝫ quit
an ſi religioſus abſoluat aliū religioſum vel ſociū ſuum a pena ꝛ
culpa incidat in hāc cōſtitutionē rūdet ꝙ ſic per hāc literā que
loquitur vniuerſaliter ꝛ indiſtincte ꝛc. ¶ Glo.incurrāt. querit
hic loquitur de religioſis cōferentibus ſacramēta cōtra formā
huius cle. Quid ergo de recipientibus ab illis.an ex hoc parti
cipio erunt excōicati videtur ꝙ ſic per decre.nuper.de ſen.exco.
in cōtrariū facit qꝛ iſti religioſi demū cōferendo incurrūt excōi
cationē. ꝛ ſic recipiētes nō cōmunicant ſibi poſtꝙ incurrūt exco
municationem.ſed in ipſo actu ex quo contrahitur excōicatio.
iuxta ea que habētur de ſen.exco.cōtingit el.j.de quo dicēdū vt
ibi.ꝛ in cle.j.de cōſan.ꝛ affi.ꝛc. ¶ Gl.abſoluendū. op.ꝙ etiam
per aliū inferiorē a ſede apo. abſolutio fieri poſſit vt in cle.j.de
here.ꝛ cle.ij.ꝛ.j.de pe.cle.j. Sol.ibi ſpāle in mortis articulo qꝛ
ille caſus ſemper intelligitur exceptus ratione neceſſitatis facit
xvj.q.iiij.ſi quis ſuadēte. ¶ Gl.ſuffragante querit qd ſi aliquis
religioſus habeat ex priuilegio vt poſſit facere hic ꝓhibita. an
intelligetur ſublatū ꝑ hac literā. videtur ꝙ ſic. qꝛ ſimpliciter vi
detur tollere priuilegia. Cōtrariū tenet glo. ꝙ hic ſolū intendit
tollere que obſtarēt ne poſſit fieri denūciatio. Ideo ſi abſqꝫ pri
uilegio hic ꝓhibita attentarūt non autē intendit tollere priuile
gia cōceſſa ſup poteſtate faciēdi que alſ hic de iure cōmuni ꝓhi
22 bentur. facit qd no.in ſimili in cle.j.de deci.in ſi. ¶ † Glo.detra
hunt voluit colligere ex litera ꝙ nō eſt licitū alteri detrahere et
ad hoc alle.canonē deteriores.vj.q.j.ibi dicit canon.deteriores
ſunt qui doctorū mores vitāqꝫ corrumpūt his qui ſubſtantias
aliorū ꝑdiaqꝫ diripiunt ad hoc etiā alle. Hyero. ad ruſticū mo
nachū auctoritatē Tulij in inuectiua cōtra ſaluſtiū in ſi.ꝛ ſunt
auctoritates nobiles. An autē ſit peccatum mortale detrahere
alteri.dicit Ste.ꝙ ſic. alle.preal.c. deteriores.ꝛ.c. nimiū.xxiij.
q.iiij.ꝛ qꝛ tales dicuntur homicide.de pe.di.j.homicidiorū.nec
ob.ſm eum.ff.de iniur.l.eum qui nocētē. vbi dicitur ꝙ expedit
peccata nocentiū eſſe nota.quia illud locū habet quādo agitur
criminaliter cōtra aliquē ꝛ ſic dicit intelligendū qd habetur.xc.
a di.ſciendū.ꝛ per Inno.de accu.cum. P. [a] Iuxta ꝑdicta renoco
in dubiū an ꝓcedat indiſtincte ꝙ non ſit licitū prelatis vel alijs
detrahere.glo.rūdet ꝙ non.ſed demū quando nominatim no
minando aliquē noīe proprio vel per circūſtātias fit detractio.
ſecus ſi in genere tangerētur vitia prelatorū vel alterius qꝛ illud
eſſet bene licitum exemplo xpi qui ſic fecit. Mat.xxiij. vbi dixit.
Super cathedrā Moyſi ſedebunt ſcribe ꝛ phariſei. facit.j.q.j.
omnis ad hoc quia aliquid licet in genere ꝙ non licet in.ſpecie.
de offi.or.ſi ſacerdos. Caueat tamē vt gl.dicit predicator ꝙ etiā
in generali locutione non loquatur nimis effrenate. ſed potius
refrenet linguā. quia ſcriptū eſt ꝙ qui incōſulte loquitur ſentit
mala.v.q.v.§.ſed aliud.xliij.diſt.ſcit rector. Idem tenet hic fra
ter Aluarius dicens ꝙ predicator tunc detrahit qñ nominatiz
vel per circūſtantias corporis deſcribētes de cōſcientia alicuius
detrahit diffamando vel grauiter murmurando vel falſum cri
men imponēdo vel occultū in predicatione publicādo.alle.ij.q.
vij.c.j.ꝛ.c.accuſatio.ꝛ.c.ſunt nonnulli.iij.q.iiij.detractores.v.q.
v.qui ambulat. alſ autē in genere tangere vitia prelatorū bñ eſt
24 licitum ſm eum ꝛc. ¶ † Glo. indiſcretas. querit que dicantur
indulgentie indiſcrete.reſpōdet quādo pronunciantur indulgē
tie que non ſunt cōceſſe.facit.j.de pe.ꝛ re.c.ij. Idem Ste. ꝙ in
diſcreta dicitur ſi pronunciatur populis ꝛ nō apparet bulla vel
teſtes legitimi.ꝛ ſi dicatur ep̄alis dicitur indiſcreta ſi non appa
ret litera ſigillata ſigillo epi.de proba.poſt ceſſionē.ꝛ.c.quoniā
b contra. [b] Iuxta hoc querit hic Ste.q poſſunt de iure cōcedere
indulgentiā.reſpondet ꝙ papa omnibus chriſtianis poteſt cō
cedere. Item epiſcopi ꝛ ſuperiores ſuis ſubditis. Inferiores au
tem concedere non poſſunt de pe.ꝛ re.romana.ꝛ.c. indulgētie.

eo.ti.in.vj.ꝛ de exceſ.prela.accedentibus. Hec dicit vera in gene
rali indulgentia.ſecus in ſpeciali.nam poteſt cōfeſſor in foro pe
nitentie indulgendo concedere indulgentiā. dūtamen ſecreto id
faciat.alle.de pe.ꝛ re.c.j.in.vj. An autē electus in epm̄ cōfirma
tus nondum conſecratus poſſit dare indulgentias.dicit ꝙ non
quia non eſt ſacerdos facit de exceſ.prela.ex iſteris.hec ratio pa
c rum vz.qꝛ poſſet eſſe ꝙ electus eſſet preſbyter [c] ideo de hoc dicē
dum vt in.d.c.accedētibus per Jo.and.poſt Hoſt. an aūt capi
tulum ſede vacante poſſit indulgentias concedere. dicit ꝙ non
24 eadē ratione alle.no.p Archi.de pe.ꝛ re.romana in.vj. † Quid
autē ſi quis centies vadat ad eccleſiā vbi poſita eſt indulgentia
an totiens gaudeat indulgētie beneficio.dicit ꝙ ſic.alle.no. per
Innocen.de pe.ꝛ re.cum ex eo ꝛ per Archi.eo.ti.c.ſi. in.vj.ꝛc.
¶ Glo.in aliorū querit qui ſunt iſti quibus fiebat preiudicium
per religioſos.rūdet ꝙ illi quibus aliquid debebatur vel illi for
te quibus teſtator volebat aliquid legare vel aliter dicit gl. ꝛ no
tabiliꝰ poſſumus dicere ꝙ hic loquatur de ep̄is ad quos vide
tur ſpectare diſtributio male ablatorū incertorū de qbus ma
le ablatis incertis hic premiſerat.ꝛ ſm iſtū intellectū eſſet hic ca
ſus pro opi. Hoſtiē.de qua de iudi.cum ſit ꝛ de vſuris cum tu.ſ.
ꝙ de iure ad ep̄os ſpectat diſtributio male ablatorū incertorū
ꝛ non ad executores teſtamenti.poſſet etiā intelligi de executori
bus teſtamenti quibus fiebat preiudiciū.ꝛ tunc faceret iſte tex.
pro cōtraria opi.quā tenuit Archi.de teſta.c.ij.in.vj. Que aūt
ſit verior opinio dicam.j.de pe.ꝛ re.cle.ij.vbi late tangit Lap.ꝛ
Ste.hic nil approbat ſed remittit ad no.per Hoſt.in.c.cum ſit
25 ꝛ per Archi.in.d.c.ij. ¶ † Glo.ſedi apo.ꝛ ſe.voluit qrere [d] qui
d ſunt caſus reſeruati ſoli pape ꝛ qui reſeruati ſoli ordinario. Rñ
det ꝙ caſus reſeruatos pape poſuit Specu.in repertorio ſuo in
ti.de pe.ꝛ re. Caſus autē reſeruatos ordinario poſuit glo.in.c.ſi
ep̄s de pe.ꝛ re.in.vj.ꝛ habentur per Hoſtien.in ſum.de peni.§.
cui confiteri.in ſi.ij.col. ¶ Glo.abſoluere op.ꝙ iſte tex. ſupfluat
per prin. Soluit quia ibi nō ſuperfluit.quia in prin.loquitur de
abſolutione ab excōicatione pape vel ſtatuti prouincialis vel ſy
nodalis.hic de abſolutione a peccato vel a culpa in caſibus re
ſeruatis pape vel ordinarijs. ¶ Glo.remota. op.ꝙ non eſſet in
hoc neceſſaria prouiſio huius decre.quia ſatis erat ꝓuiſum per
decre.nōnulli.de reſcrip.ꝛ eo.ti.ſtatutum in.vj. Sol.gloſ.ꝙ illa
prouiſio nō ſufficiebat quia iſtis religioſis interdū dantur con
ſeruatores qui poteſtatē habent trahendi vltra duas dietas.cū
clauſula non ob.conſtitutione de duabus dietis facit qd not.de
offi.dele.c. ſi.in. vj.ꝛ ideo hoc caſu fuit neceſſaria hec ꝓuiſio ne
traherent aliquos.tunc ad loca nimis remota vltra.ij.dietas ꝛc.
In.§.ſi quis vero glo.vel aliquid colligit ex litera ꝙ equalis et
parilis pena imponitur pro vno actu que imponitur pro pluri
26 bus.ad qd alleg.j.ti.j.§.ſi ciuitas. † ꝛ hoc inducit ad queſtionē
Gualterij qui vno ictu percuſſit tres clericos. an incurrit tres
excōicationes an vnam. de quo in regula delictum. de re.iu.in
27 vj. † Inducit etiam ad no.vj.q.j.immutare. vz an ꝑ adulterio
cōmiſſo ſepius cum eadē muliere ſufficiat vnica penitētia. veri
tas eſt ꝙ non. vt ibi.nec ob. iſte tex.quia hoc eſt quia hic ſic pla
cuit auctori huius decre.in caſu iſto. Pau.etiā inducit ad que
ſtionem Dyni vz nūquid ſi ſtatutū dicit ꝙ ſi quis interficit ho
minem: homines loci vel ville debent illū capere ꝛ ducere eū ſub
pena mille florenorū in manus rectoris. modo pone ꝙ decē in
terfecerunt vnū: homines ville capiunt omnes ꝛ poſtea dimit
tunt vnum.an tenebuntur ad integram penam mille.dicit Dy.
ꝙ ſic.pro hoc bene facit text.iſte.ꝛ qd no. per Bar.ff. de priua.
delic.nunꝗ plura.ꝛ.ff.de ſepul. viola.l.iij.§.ſi plures. ¶ Gl.gra
uibus.opp.ꝙ immo.ſubiacent pene que imponitur pro gra
uibus culpis ꝛ maxime pro grauioribus.nedum pro culpis gra
uibus.de regula.non ſolum in ſi. in.vj. ¶ Glo.ſoluit quod hic
dicit dicitur pro grauibus.ibi pro grauioribus.forte voluit dice
re ꝙ idem importat vtrūqꝫ quia eadem pena vtroqꝫ caſu impo
nitur ex regula.vel forte voluit ꝙ aliud in caſu illo.aliud in iſto.
Quia ſi in regula imponitur diuerſa pena ꝑ graui delicto ꝛ di
uerſa pro grauiori procedit hec ſecunda ſo.alias procedit pri
ma. Iuxta hoc queritur pro declaratione litere quam penā im
ponunt regule pro grauioribus culpis.reſpōdet hic zenze.ꝙ di
uerſe ſunt pene prout diuerſa ſunt ſtatuta iuxta diuerſos ritus
e religioſorum. [e] dicit tamen attendendum ꝙ † religioſus graui
28 ter delinquēs non debet de facto eiici de monaſterio ſed in car
ceribus recludi ꝛ ſic excludi a conſortio aliorum fratrum.allega.
xxvij.q.ij. impudicas.ꝛ.c. ſi cuſtos ꝛ.c. ſi quis facto.ꝛ de ſymo.
qm̄.ꝛ quod ibi no.per Inno.de ſymo. dilectus. vbi dicit ꝙ de
poſitio monachi eſt ꝙ non recipiat prebendam nec habeat vo
cem vt ceteri. Aluarius autem hic dicit ꝙ ſi monachus eſt incor
rigibilis poteſt eiici de monaſterio. dicit tamen ꝙ hec erit vlti
ma pena.alle.de iudi.cum non ab homine.de ma.ꝛ obe.cum in
eccleſijs.de ſta.mo. ea que.xlv.diſt.ſed illud. Credit tamen ꝙ ſi

a ¶ Iuxta ꝑdi
cta ad hāc ma
teriam. Adde
que ponit pa
nor.in.c. ois in
ſi.col.d pe.ꝛ re.

b ¶ Iuxta hoc
qrit hic.ad ma
teriam indulgē
tie.vide que di
cuntur per do.
Abb.i.c.ꝙ aūt
eſt de pe.ꝛ re.

c ¶ Jō de hoc.
Adde que ha
bentur per do.
Abb.in.c.ad li
berādā de iud.
ꝛ in.c.ſuffraga
neis de elec.

d ¶ Qui ſunt
caſus reſeruati
pape. adde gl.
in.c. ꝙ tranſla
tionē de of. le.
et in. c. ſicut de
exceſ. pla. Jaſ.
in.l.j.in prin.in
v.col.ff. de offi.
ei° cui man. eſt
iuriſ.

e ¶ Dicit tñ.
Ad quem au
tē ſpectet corre
ctio mōachi po
nit do. Abb. in
c.ad noſtrā de
ap. ꝛ Imo. ī cle.
j.in. xviij.colū.
j.de ſta.mo.

expulſus vagatur ꝙ ordo teneatur ipſum recipere ne pereat ſal
ua tamē ordinis diſciplina. Mat. vero hic cōcor. cum zenze. vñ
dicit ꝙ pro quolibet crimine enormi debet poni in carceribus.
alleg. preall. c. impudicas. ⁊ c. ſi qs. ⁊ c. ſi cuſtos. ⁊ de ſymo. quā.
nec ob. ſm eum iura preall. per fratrē Aluariū quia loquūtur
de ſecularibus clericis. ⁊ ſic dicit intelligendū de iudicijs cū non
ab homine. §. ſed illud. ⁊ de maio. ⁊ obe. c. ſi. qꝛ inquantū in eis
dicitur ꝙ eijciatur a cōſortio fratrū debet intelligi ꝙ id fiet per
incarcerationē in religioſis ⁊ nō per eiectionem extra monaſte
29 rium. ¶ † Gl. neceſſitate. querit de exēplo que poſſit eſſe neceſ
ſitas inducēs diſpenſationē. Rñdet ꝙ infirmitas vel ſenectus.
Sed aduerte. querit hic Guil. generaliter quis habet poteſtatē
diſpenſandi cōtra canones. Rñdet ꝙ in canonibus imponēti
bus legem ⁊ penā epis ⁊ ſuperioribus ſolus papa diſpēſat. niſi
alias in facto inferiori diſpenſatio cōcedatur. alle. de tēpo. or. c.
dilectus. ⁊ qđ ibi no. per Jo. and. Jn canonibus autē imponen
tibus penā ⁊ legem inferioribus diſpenſare[a] poſſunt epi niſi in
eodē canone ſit inhibitū diſpenſare. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente.
Jnferior aūt epo nō poterit diſpēſare i illo canone vel alio niſi
hoc ſit eis permiſſum que dis dicit pcedere in foro cōtētioſo, in
foro aūt anime dicit ꝙ diſpēſare cōtra canones eſt licitum cuili
bet cōfeſſori. alle. lxxiiij. di. preſbyter. xxvi. q. vlti. tempora peni
tudinis. Jn criminibus autē licet non tangat hic vt no. de iudi.
at ſi clerici. §. de adulterijs. ⁊ ibi per Cal. in additionibus. vide
Jo. and. de ſup. neg. prela. c. j. in. vj. ſuper glo. ⁊c. ¶ Jn. §. ceterū
glo. peruenerunt. querit qđ ſi nil peruenerit ad eccleſiā de exceſ
ſu ſeu delicto religioſi. Rñdet ꝙ tunc erit locus pene de qua hic
30 in tex. in verſi. ceterū. Guil. hic ſumpta occaſione tractat † quā
do eccleſia teneatur ex cōtractu vel delicto perſone eccleſie. Circa
qđ diſtinguit. quia aut talis habebat mandatū de cōtrahendo
ab eccleſia vel maiori parte vſqꝫ ad certā ſummā. ⁊ tunc vſqꝫ ad
illam debet executio fieri in bonis eccleſie de fideiuſ. ꝙ quibuſdā.
idem dicit ꝙ ſi nō habebat mandatū ab eccleſia. ſi tamē alſ de
iure vel ꝯſuetudine ſibi cōpetebat obligare eccleſiam vſqꝫ ad cer
tam ſummā. de do. apoſtolice. ⁊ c. ceterū. ſi vō nō habet māda
tum ab eccleſia nec alias cōpetebat. ⁊ tunc ſubdiſtinguit. qꝛ aut
probari poteſt debitū eſſe verſum in vtilitatem eccleſie aut nō.
Primo caſu ſi durat verſum idem qđ ſupra. quia vſqꝫ ad id po
teſt fieri executio in bonis eccleſie. vt in. c. ꝙ quibuſdā. Si vero
non durat verſum vt quia cōuerſum eſt in cibis monachorū. et
tunc aliqui dicunt executionē fieri in bonis eccleſie. alij cōtra vt
Jnno. diſputat in. d. c. ꝙ quibuſdā. Jpſe autē dicit ꝙ aut illud
verſum factū fuit probabiliter vt qꝛ in cibaria monachorū ne
ceſſaria. ⁊ tenetur eccleſia. de preca. c. ij. ⁊ ſi. aut non fuit factum
probabiliter quia forte cōuerſum in cibaria nō neceſſaria ⁊ tūc
non tenetur eccleſia. Scđo caſu quādo non probatur verſum. et
tūc aut agitur ex delicto vel quaſi aut ex cōtractu vel quaſi. Pri
mo caſu quando ex delicto vel quaſi ⁊ tunc aut exceſſit circa iura
feudi. ⁊ tūc fit executio in bonis eccleſie. quia perdit fructus feu
di ꝗdiu manet prelatus delinquens ⁊ non plus prout patet in
libro feud. de capitulis corradi. c. ſi clericus. aut delinquit circa
iura adminiſtrationis. puta fideiubēdo pro alienis debitis vel
ſigillando ⁊ tūc eſt ſuſpenſus ab adminiſtratione ſpiritualium
⁊ tēporaliū. de ſolu. ſi quorūdam. aut delinquit circa alia. ⁊ tunc
ſi habet aliūde vnde ſoluat punietur in bonis alijs ꝗ eccleſie. de
ap. reprehenſibilis. Scđo caſu qñ ex contractu vel quaſi. ⁊ tunc
fiet executio in bonis patrimonialibus ſi habet illam. de pig. ex
preſentiū. Si vero nō habet patrimonialia. ⁊ tunc ſi eſt benefi
cium tale ꝙ eius fruct[9] poteſt facere ſuos puta quia eſt ſimplex
beneficiū. ⁊ tunc in ipſis pōt fieri executio. de fideiuſ. peruenit.
poterit etiā hoc fieri ex cōuentione partiū. Si vero non ſit tale
beneficium ⁊ tunc nō poteſt fieri executio partiū conuentione.
ſed poterit fieri iudicis officio vt not. in. d. c. peruenit. Si vero
nullū habet beneficiū nec habet aliqua bona. tunc ſufficit ꝙ ce
dat bonis. alleg. de ſol. c. odoardus. ¶ No. bene hāc diſtinctio
nem ⁊ precipue intellectū. c. peruenit. ⁊. c. odoardus. de materia
plene in regula delictū. per Joā. and. ⁊ per do. Anto. de dolo et
contu. c. j. vbi per glo. ⁊ in. c. ij. de or. cog. ⁊ per legiſtas. C. de ſa.
ſan. eccle. l. iubemus nullā. vbi per Cy. ⁊ Bar. ⁊ videtur bona gl.
xvi. q. vj. placuit. ix. q. iij. priuilegiū. ¶ Glo. plenaria. querit quā
do dicatur facta plenaria reſtitutio. Rñdet glo. quādo id quod
erat preceptū per eccleſiam erit reſtitutū. ar. eius qđ eſt dictum
cum precedenti glo. quaſi ſentiat gl. ꝙ non eſt neceſſe vltra reſti
tui. ſi id nō ſufficit qđ no. ⁊c. ¶ Glo. requiſiti. declarat a quibus
debeat fieri reſtitutio. quia ab illis quorum intereſt ⁊c. ¶ Glo.
ſuſpenſionis querit hic dicitur ꝙ prelati iſtorū religioſorum nō
reſtituentium qđ ad eos peruenit ex exceſſibus ſeu delictis eorū
contra formā huius cle. erūt ſuſpenſi. ſed de qua ſuſpenſione ab
officio an ab adminiſtratione. Reſpondet glo. ꝙ hoc debuiſſet
hic declarari. putat tamē ꝙ de ſuſpēſione ab officio hoc debeat
intelligi. an autem includat etiā ſuſpenſionem beneficij hoc eſt
querere an ſuſpenſus ab officio vel ſimpliciter intelligatur ſuſpē
ſus a beneficio. remittit glo. ad ea que no. ſ. de penis. cupientes.
vbi de hoc in glo. non nouā ad ſi. Pau. hic de hoc tangit plene
arguendo pro ⁊ contra. ⁊ referendo opi. demū cōcludendo opi.
ſuā. Sed dicam in. d. de. cupientes. vbi eſt glo. magiſtra. de ma
teria iſta tangit etiā hic Ste. in. §. ſane. gl. apoſtolica. querit an
inferior a papa poſſit cōcedere hoc priuilegium ꝙ religioſi poſ
ſint ſamiliaribus ſuis domeſticis vel pauperibus degentibus
in ſuis hoſpitalibus cōferre eccleſiaſtica ſacramenta. dicit ꝙ ſiq
dem cōcedatur priuilegiū concernens totū orbē. ⁊ tunc ſolus pa
pa cōcedit. Speciale autē priuilegiū cōcernens dyoceſ. pōt con
cedi per epm in ſua dyoceſi ex cauſa. alle. no. de reli. do. conſtitu
tus. ⁊ de re iudi. inter. ⁊ qđ in ſimili dicitur de priuilegio cele
brandi cum altari viatico. vt in decre. in his de priui. vbi in po
teſtate cōcedendi tale priuilegiū ſit ſimilis diſtinctio. ¶ Gl. vlt.
querit an qđ hic dicitur induci poſſe per priuilegiū ſe. apo. poſ
ſit induci per cōſuetudinē. videtur dicendū ꝙ ſic. per de. qꝛ con
31 tingit in ſi. de reli. do. ¶ † Glo. videtur tenere cōtrarium. quia
ibi nō dicitur ꝙ per cōſuetudinem poſſit induci ꝙ religioſi mi
niſtrent eccleſiaſtica ſacramēta perſonis ibi nominatis ⁊ hic ſed
ꝙ ſacerdos hoſpitalis vel preſbyter parochialis illa miniſtret.
per qđ cōcludit glo. ꝙ hoc caſu poterit priuilegiū qđ non pote
rit cōſuetudo. ⁊ ſic reſidet glo. poſſet dici ꝙ cōſuetudo tanti tem
poris cuius initij memoria in cōtrariū non exiſteret poſſet hoc
inducere cum illa equiparetur priuilegio. de verb. ſigni. ſup qui
buſdā. ⁊ qđ ibi no. ff. de aqua quotti. ⁊ eſti. l. hoc iure. §. ductus
aque. Primo iſtum tex. ibi. ſynodalia ⁊c. inducit Ste. pro opi.
que habet ꝙ prelati eccleſiarum collegiatarū cum capitulis ſuis
poſſunt facere ſtatuta ſine cōſenſu epi. ⁊ ſimiliter capitula cathe
dralium eccleſiarū ipſe dicit ꝙ non. alle. de cōſue. cum cōſuetudi
nis. ⁊ de his que ſi. a prela. nouit ⁊ no. per Jnno. de conſti. cum
omnes. Eps autē cum cōſenſu capituli bene pōt. de cōſti. vt ani
marū in. vj. de maio. ⁊ obe. c. ij. xviij. di. in prin. de cōſe. diſ. iij. c. j.
Quia de materia dic melius vt no. in. c. cum oēs preall. ⁊ in. c.
ij. de ver. ſigni. in. vj. vbi bona gl. ⁊ per glo. in. di. porro. ⁊ in ſum
32 ma. xviij. di. ¶ † Vlterius querit hic Guil. qꝛ hic mentio fit de
pena ⁊ culpa quid eſt culpa peccati. Reſpōdet ꝙ eſt illa macula
ſeu ſordes reatus vel offuſcatio que generatur in anima peccato
ris qui peccando mortaliter diuertit ſe ſcienter a bono incōmu
tabili ⁊ a ſuo creatore ꝓpter bonū cōmutabile. ⁊ ꝓpter rē crea
tam recedit a deo ⁊ ex tali culpa cōmiſſa ipſa natura naturans.
hoc eſt ipſe deus offendit per naturā naturatā in bonis ſibi na
turaliter collatis. j. q. j. ventū. per hoc dicit ꝙ cum iſta offenſio
ſit ſumma ⁊ rancor generetur in animo dei. ꝙ ab ipſo ſolo ⁊ nō
ab alio etiā in vicario ſuo non remittitur. Huic eſt ꝙ dicit text.
verbū dei tollit peccata de conſe. diſt. iiij. nemo cum ſi. ꝗdiu aūt
durat dicta offenſio in anima remanet macula. Qualis autē ſit
pena que ex ipſa macula ⁊ culpa debetur. dicit q[9] eſt perpetua.
quia offenſus eſt perpetuus. fatetur tamen ꝙ deus in tantū eſt
b miſericors. ꝙ[b] cum videt offendentē plene contritū ſtatim re
mittit ⁊ penā perpetuā cōmutat in temporalē hic vel in purga
torio ſuſtinendā. alle. xvj. q. j. placuit. nam vt dicit canon bñ agit
qui dimiſſo rancore agit cōtra ſuū iniuriatorē vt aliqualiter pu
niatur ne in toto iniuſtitiam frangatur. xlv. di. diſciplina. ⁊ c. et
qui emendat. per hoc dicit ꝙ fatue agit religioſus qui ſine ſpe
ciali mandato dñi velit delere de anima peccatrice penā. qꝛ aut
manet in peccato. ⁊ tunc pena eſt irremiſſibilis cum non poſſit
fieri vis aio alicuius. nec eius malitia in anima inmutari circa
deū. aut eſt plene anima cōtrita ⁊ tūc remiſſa pena eſt a deo ſm
eum ꝙ intelligit. ſi nō negligat ꝯfiteri legitimo cōfeſſori cum po
teſt iuxta no. de pe. diſt. j. in ſumma. Lap. vero pro declaratione
iſtorum verborum a pena ⁊ a culpa remittit ad no. per Joan. ⁊
Archi. de pe. diſt. j. verbū. xxiij. q. v. remittuntur. ⁊ per Jnno. ⁊
Hoſti. de pe. ⁊ re. c. ſignificaſti. ⁊ per Hoſtiē. in ſumma. eo. ti. §.
quis ſit effectus cōtritionis. ⁊ ſub rubri. de remiſſionibus. §. de
mum. dicit ꝙ circa hoc eſt aduertendum ꝙ triplex eſt iudicium.
Primo quoddā eſt iudiciū dei. quo mundat animā in cōtritio
ne ⁊ hoc precedit duo ſequentia tanꝗ dignius. Scđm eſt iudi
cium Petri ſiue ſacerdotis in eccleſia militante ⁊ hoc probatur
in de. iſta. Tertium eſt iudiciū approbationis eccleſie. ſ. celeſtis
curie approbantis in celis abſolutionē vel ligationem eccleſie fa
ctam in terris. prout dicit Hoſt. in rubrica de remiſ. §. j. ver. ſed
33 notandum ⁊c. ¶ † Circa primum precipue dicit aduertendum
ꝙ peccator peccando deum offendit ⁊ eccleſiam interdum etiā
proximū ⁊ ſeipſum. Offenſa autē deo facta deletur in cōtritione
peccatorū per gratiā dei que cauſatur in contritione peccatoris
de peccato. ⁊ in dolore cōtritionis habentis feruorē dilectionis
34 charitatis ad deū quem per peccatū offendit. † Effectus enim
gratie dei eſt multiplex. quia excitat liberum arbitrium ad bene
cogitandū.

a ¶ Poſſunt a epi. Adde not. per docto. in. c. at ſi clerici. §. de adulterijs extra de iudi. do. Abb. i. c. ioannes in. iiij. col. de de. coniug.

b ¶ Cum vidit de cōtritione q debet adhiberi in cōfeſſione. vide do. gl. in cle. ij. i. §. ſtatuim[9] in v. audire de ſepul.

cogitandū. ⁊ ſanat ipſum inducēdo ipſius effectū. ⁊ corroborat
producendo in actū. Itē gratia recōciliat dei hominē ⁊ a pecca
to liberat ⁊ penā eternā in temporalē cōmutat. Quid autē ſuffi
ciat ad hanc gratiā cōſequendā. dicit ꝙ olim ante aduentū xpi
ſufficiebat ſola mentalis cōfeſſio. ⁊ hoc eſt de iure naturali. ho
die vero requiritur ꝙ fiat ſacerdoti oīmodo adſit facultas. et
a hoc non eſt de iure naturali.[a] ſed ex precepto eccleſie. vnde dicit
ꝙ hodie ꝓpter obiectionē precepti neceſſaria eſt confeſſio et ſa
tiſfactio non ſolū ꝓpter recōciliationē in eccleſia dei. ſed etiā in
iudicio eccleſie. Poſſumus tamē dicere ſm eum ꝙ a reatu libe
ramur per gratiā a ſequela autē peccatorū per penitentiā. et a
pena et miſeria per gloriā. Et ex hoc patet ex quo iuſtificatur
remiſſio peccatorū. vel dici poteſt ſm eū ꝙ iuſtificatur ex ſex. ſ.
per duo ex parte dei. ſ. miſericordiā que reatum indulget. ⁊ iuſti
tiam que emendationē aliquātulā exigit vel hic vel in purgato
rio. Et per duo ex parte peccatoris. ſ. dolorē ⁊ amorē. ⁊ per alia
duo ex parte eccleſie. primū eſt meritum xpi ⁊ aliorū ſanctorum
perfectorꝫ. Scdm eſt indulgentia quā dat eccleſia per papam ⁊
epos. ita tamē ꝙ indulgentia tm̄ valet quātū permittit ⁊ exigit
auctoritas ⁊ cauſa. ſ. cōmunis vtilitas ex parte dātis. exigit̄ etiā
ꝙ ſit firmata fide ⁊ obediētia ex parte recipientis. hoc eſt vt ſol
uat illud ꝓpter qđ datur. Quis autē habeat poteſtatē faciendi
dicta duo que exigūtur ex parte eccleſie ſeu dandi indulgētias.
dicit ꝙ libere hoc facere ſeu libere dare indulgentias ſolus pa
pa pōt qui ſolus habet claues theſauri eccleſie. ſ. tam meritorꝫ
xpi ꝙ̄ aliorū ſanctorū perfectorꝫ. alij autē epi nō habent poteſta
tem generalē ⁊ liberam ſed limitatā. vt patet de pe. ⁊ re. cum ex
eo. ⁊ eo. ti. indulgentie in. vj. Ad hoc quia papa habet plenitu
dinē poteſtatis ceteri vero prelati ſunt aſſumpti in parte ſolici
tudinis. de auctoritate ⁊ vſu pallij ad honorem. ij. q. vj. decreto
35 ⁊ c. ſeq. † Ex predictis patet ꝙ gratia dicitur que culpā pecca
torū cōtritione ipſius peccatoris indulget ⁊ reatum culpe tollit
penam eternā in temporalē cōmutando qua punitur peccator in
hac vita vel in purgatorio. Fatetur tamē ꝙ interdū etiam quo
ad omnē penā tollit peccatū quia pōt ita eſſe cōtritio peccato
ris ꝙ etiā ſine verbali cōfeſſione id operabitur. xxxij. q. v. remit
tuntur. de pe. di. j. verbū. ⁊ in pluribus. c. eiuſdē. di. ibidē qđ in
tellige pcedere oīmodo nō cōtemptus religionis. ſed articulus
36 neceſſitatis verbalē cōfeſſionē excludat. † Ex predictis etiā pa
tet ꝙ vicarius dei. ſ. papa in eccleſia iſta militāte quo ad iudiciū
cōtentioſum vel nō cōtentioſum. vt in foro anime. per contritio
nem ⁊ oris cōfeſſionē per quā cōtritionē interiorē tollitur pecca
tum ⁊ pena eterna. quia ꝓpter peccatū mortale peccator erat ex
tra eccleſiā militantē perpetuo dānatus quouſqꝫ eccleſie ſatiſfa
ceret per cōfeſſionē ⁊ penitentie impoſite peractionē pōt penā
temporalē cōmutare. ⁊ interdū etiam in totū tollere poteſt etiā
quo ad eccleſiā militantē. Epus vero hoc poteſt quo ad eccleſiā
militantē. ſ. in caſibus in quibus nō eſt ꝓhibitus. Inferior ab
epo non pōt penā temporalē in totū tollere etiā ex cauſa preſer
tim religioſus. niſi aliud ſit conceſſum. ⁊ hoc vult dicere tex. hic
iudicio ipſius Lap. inquantū dicit ꝙ religioſus abſoluere non
poteſt a pena ⁊ a culpa. Eſt ergo differentia inter papā ⁊ alios
religioſos. qđ intelligit etiā quo ad iudiciū eccleſie triūphantis
nedum militantis. qꝛ in vtraqꝫ illa intelligenda eſt auctoritas.
Quodcūqꝫ ligaueris ⁊c. Mat. xvj. ⁊ xxiij. q. j. quodcūqꝫ ⁊ di
ctam auctoritatē intellige claue nō errāte. vt. e. cauſa ⁊. q. c. ma
net. Ex his patet ꝙ quicquid hic agitur totū pendet a iudicio
37 eccleſie triūphantis. Ex predictis etiā † patet qualiter offenſa
facta deo ⁊ etiam eccleſie remittit̄. Qualiter aūt debeat remitti
offenſa que ſit primo dicit ꝙ dꝫ remitti a proximo. ⁊ ſibi fieri ſa
tiſfactio nec pōt remitti ab alio. Aduertēdū tñ eſt circa ꝑdicta
quia qñ ſacerdos dicit abſoluo te nō eſt aliud dicere niſi denun
cio te abſolutū. qđ nō eſſet niſi abſolutionē peteres vel abſoluo
te a pena eterna cōmutata in tēporalē. ⁊ hoc no. Hoſt. ⁊ Inno.
in. c. ſignificauit. ⁊ in. c. oīs de pe. ⁊ re. ⁊ Arch. de pe. di. j. verbū.

1 Archiepiſcopus plura poteſt.
2 Locus ꝙ ſit exemptus quomodo cognoſcatur.
3 Locus exemptus non eſt de iuriſditione dioceſani.
4 Archiepiſcopus poteſt vti inſignijs in locis exemptis.
5 Archiepiſcopus an poſſit ſine licentia exemptorum ante ſe fa
cere deferri crucem.
6 Benedictio ſolennis que dicatur ⁊ a quibus poſſit fieri: et an
abbas poſſit benedicere monachos ſuos ſine ſolēnitate ⁊ quid
ſit benedictio ⁊ cuius effectus ſit.
7 Archiepiſcopus an poſſit celebrare cum palio in loco exempto
ſue prouincie: ⁊ an poſſit per epiſcopum coram ſe facere celebra
ri in pōtificalibus ⁊ nu. 8.
9 Celebrare ⁊ coram ſe celebrari facere aliud eſt.
10 Celebrare an poſſit epiſcopus in pontificalibus in locis exem
ptis ſue dioceſis vel in aliena dioceſi.
11 Pallio vti non poteſt archiepiſcopus cum exercitio iuriſditio
nis vel officij in aliena prouincia: etiam de licentia dioceſani lo
ci niſi ſuper hoc eſſet priuilegiatus.
12 Archiepiſcopus an habeat plus ordinis ꝙ̄ epiſcopus.
13 Oblationes que fiunt epo celebrante in eccleſia predicatorum
exemptorum cui obueniūt an epo an eccleſie exemptorum.
14 Epiſcopus eſt curatus totius dioceſis.
15 Indulgentias concedere an poſſint archiepiſcopi vel epiſcopi
in locis exemptis ſue dioceſis.

Archiepo per. Tres
ſunt partes principales. ſicut ſunt tria dicta.
ſecunda ibi ſimili. tertia ibi. ſic tamē. Tex. ibi
archiepiſcopo alibi appellatur princeps. xi. ſ.
1 di. c. ſm Guil. ¶ † No. primo hic plura ꝙ̄ pōt
archiepiſcopus in quolibet loco ſue ꝓuincie etiā exēpto etiā nō
ob. quocūqꝫ priuilegio cōtrario. Et not. ꝙ ſunt quinqꝫ. ſ. facere
ante ſe libere portari crucē. ⁊ bñdicere populo. ⁊ audire publice
vel priuatim diuina officia. ⁊ in pontificalibus celebrare. ⁊ corā
ſe facere celebrari ſine pontificalibus tamē. Ex hoc vltimo not.
ꝙ quandoqꝫ quis pōt per ſe qđ non poteſt per alium ⁊c. ¶ In
ver. ſimili. No. quatuor vltra pmiſſa ſimiliter poſſe exerceri per
epm in quolibet loco ſue dyoceſis etiā exēpto. Item nota ꝙ ſimi
lium idē eſt iudiciū. Item nota. ſimilitudinē in archiepo ad epi
ſcopum ⁊c. ¶ In ver. ſicut tamen no. non derogari priuilegio
exemptionis niſi quatenus exprimitur. Item ꝙ per exercitium
predictorū iuriū in locis exemptis factū per archiepm vel epm
2 non queritur eis aliquod aliud ius ⁊c. ¶ † Glo. exempta ꝗrit
quomodo cognoſci poterit an locus ſit exemptus. Rñdet p ea
que habentur in tex. ⁊ glo. de priuile. ſi papa. in. vj. quia quādo
exp̄ſſe in priuilegio hoc exprimitur vel dicitur ꝙ eſt de iure bea
ti Pe. vel ꝙ ſpectat ad ius ⁊ proprietatē romane eccleſie. vel ꝙ
ſpectat ſpecialiter ⁊ immediate ad romanā eccleſiam vel ſimile.
Sed querit hic Lap. an loca exempta ſint de dyoceſi. licet ſint in
dyoceſi vt hic probatur per hūc tex. ibi ꝓuincie ſue ⁊c. ⁊ in. ver.
ſimili. ibi. dyoceſi ſue. Sunt ergo ſm eum in dyoceſi. ſed non de
dyoceſi. ⁊ ſic dicit tenere hic Guil. de monte lau. per hoc dicit ꝙ
aliud eſt dicere talis eſt dyoceſis talis. vel in tali. dyoceſi. ⁊ aliud
eſt dicere de tali dyoceſi. nam locus exēptus licet ſit dyoceſis. vt
hic ⁊ in dyoceſi vt in. c. cum epus de offi. or. in. vj. nō tamen eſt de
dyoceſi. Et fa. ad predicta ſm eum qđ no. Joan. and. ſ. ti. j. de.
vna. ad fi. in gl. de reſcrip. ſi ꝓpter tua debita in. vj. ⁊ de reſcrip.
3 abbates in glo. ergo. ſi pro alio ſm Lap. ¶ † No. bene predictā
differentiā inter de ⁊ in ⁊ ipſam cōſueuit tenere do. Pe. ſed mi
hi non placet quia iure nō probatur. nec ob. gl. allegate p Lap.
quia dicunt ꝙ locus exēptus nō eſt de iuriſditione dyoceſani. et
a bene dicunt non autē dicunt ꝙ ſit de dyoceſi. [b] de materia tamē
iſtius dictionis de vide Bar. in. l. j. §. nunc videamus. ff. de con
iungendis cum eman. li. ⁊ per Jo. and. de reg. iur. nullus ex con
ſilio ad fi. in. vj. ⁊c. ¶ Glo. crucem alleg. concor. ex quibus patet
4 ꝙ † archiepus poteſt vti inſignijs in locis exēptis. ⁊ eſt ratio ſm
Guil. ꝙ licet loca exēpta ſint extranea archiepo quo ad ea que
ſunt cōtentioſe iuriſditionis. ſicut eſt cōferre ordines vbi requi
ritur examinatio. xxiij. diſt. quādo epus. vel ſedere pro tribunali
vel ſimilia de temp. or. cum epus in. vj. Illa tamē que ſunt volun
tarie iuriſditionis pōt in eis exercere. vt hic cuꝫ ſimilibus p hoc
dicit ꝙ ſi voluerit ibi ordines cōferre vel chriſmare non poterit
niſi fuerit inuitatus ab ipſis exēptis vel de volūtate eorū proce
dat alle. vij. q. j. epi. ⁊ c. ſi alterius. vj. q. iij. c. j. Idem zenze. dicēs
archiepi in locis exēptis poſſunt facere ꝙ hic dr̄ de portatione
crucis. ⁊ ſimilia que ſunt iuriſditionis volūtarie. Alia autē que
ſunt iuriſditionis cōtētioſe vel officij vt cōferre ordines nō poſ
ſunt. Ste. aūt hic propter id qđ hic dicitur ꝙ archiepus pōt face
5 re ante ſe deferre crucē per totā ꝓuinciā. † Querit an alius po
teſt ante ſe facere deferri crucē. dicit ꝙ ſic qꝛ quatuor patriarche
vbiqꝫ pterꝙ̄ in vrbe vbi eſt papa vel legatus ſed. apoſtoli. vtens
inſignijs de priui. antiqua. Sed aduerte querit hic Lap. an ar
chiepiſcopus ſine licentia exēptorū poterit ante ſe facere crucē
deferri. dicit ꝙ ſic per hunc tex. ⁊ hoc inducit verbum libere hic
poſitū quia ſignificat nullo requiſito. ⁊ ſine alicuius licentia id
fieri poteſt. alle. ſimile. de cē. romana. §. ſane. in. vj. ⁊ de app. ſi a
iudice. eo. lib. ⁊ de foro competen. c. ꝗuis. licet ibi debeat ante
omnia requirꝭ licentia qua non habita libere poteſt procedere.
facit. ſ. ti. prori. in cle. j. ſm eum. Mo dicus facit quod habetis de
ſepul. cle. dudum. §. ſtatuimus de prebē. licet in. vj. per Jo. and.
6 ⁊c. ¶ † Glo. benedicta querit de qua benedictione hic loqui
c tur. Reſpondet ꝙ de benedictione ſolenni que fit per illa vba.
Sit nomen domini benedictum. de qua de conſe. diſt. j. cum ad
celebrādas. xvj. q. vj. miniſtrare. xcv. di. ecce. ⁊ de priuile. abba
tes in. vj. cum glo. concor. Pan. vel poteſt intelligi ſm eum de

a ¶ Sed ex ſe pto eccle. Ad de do. Abb. in c. omnis. in pe. col. de pe. ⁊ re.

b ¶ De materia iſtiꝰ dictionis de. Adde Bal. in. l. de pe contibꝰ. C. ad le. aquil. Bart. in l. j. §. ex incendio. ff. de incen. rui. naufra.

c ¶ Glo. benedicat. an autem abbates poſſit benedicere monachos ſuos ſine ſolēnitate vi de do. Abb. in c. inter monaſterium in fi. de re iudi. et in. c. dilecta. § excep.

bene.dictione quã facit eps itinerãdo. ⁊ quã iniungit populo cũ
ſigno crucis de priuile. abbates in. vi. Sed querit Pau. an bñ-
dictionem ſolennẽ põt facere preſbyteri dic ꝙ non ſed ſolum epi
⁊ ſuperiores. alle. c. ecce. xxv. di. Quid aũt ſit benedictio dicit ꝙ
imperatiue ſumpta prout ꝓprie accipi debet eſt dei adiecta mi
niſterio. benedicẽtis ⁊ ſanctificantis infuſio. xxviij. di. preſbyte
rum. j. q. j. dictũ. ⁊. q. ij. ꝙ pio. Aliqñ autẽ ponitur optatiue. vt
in. c. ſi quis. cxxiij. q. j. Deinde q̃rit pau. an archiepi ⁊ epi poſſunt
bñdicere in loco interdicto dicit ꝙ tutum eſt abſtinere. ⁊ maxi-
me vbi populus eſt interdictus qꝛ tunc homines nõ ſunt capa-
ces illius gratie. Si tamẽ fiat cõtra nõ eſt irregularis contrafa-
ciens. de ſen. excõ. is qui. ⁊. c. ſeq. in. vi. ❡ Quis autẽ ſit effectus
huius bñdictionis. dicit yenye.ᵃ quia tolluntur venialia q̃ ſimi-
liter tollũtur per alios modos de q̃bus per Hoſti. in. c. omnis
de pe. ⁊ re. ⁊ dixi cle. prox. facit qđ habet. ſ. eo. abbates in. vi. d.
7 c. cum ad celebrãdas. ❡ † Glo. põtificalibus. querit nũquid ar-
chiepiſcopus in loco exẽpto ſue ꝓuincie poterit celebrare cum
pallio. Rñdet ꝙ ſic. Mouetur qꝛ permittit archiepm celebrare
in põtificalibus ſed inter cetera põtificalia archiepi. eſt pallium
⁊c. ❡ Quod limitat eſſe verũ ñ in diebus permiſſis celebrat de
quibus in. c. ad honorẽ de vſu pallij. ⁊ intra ſuã eccleſiã. eo. ti. c. j.
Ste. hic dicit ꝙ quidã hoc tenent per rationes ⁊ iura preallег.
Jn cõtrariũ tamẽ ille. ꝙ licet archieps poſſit vti pallio in eccle
ſijs ſue prouincie. illud debet intelligi in eccleſijs in quibus ha-
bet iuriſditionem. vt in. c. ad honorem preallеg. Sed iuriſditio
nem nõ habet in exẽptis ergo ⁊c. nec ob. ꝙ põtificale archiepi-
ſcopi dicitur pallium qꝛ licet illud ſit verũ non per hoc debet in-
ferri ꝙ vbicunqꝫ poſſit vti põtificalibus poſſit vti pallio qꝛ ſine
pallio celebrat in aliena ꝓuincia. etiã in põtificalibus nec in illa
põt vti pallio. vt no. Hoſti. de vſu pallij. c. j. ⁊ melius in. c. ex tuarũ
eo. ti. ⁊ de elec. ꝙ ſicut. lʒ Inno. ʒ de vſu pal. c. ſi. ⁊c. ⁊ ſic reſidet p
qđ videtur tenere cõtra gl. Tutius puto tenere glo. per iſtũ tex.
qui hic ſimpliciter ⁊ indiſtincte permittit cum põtificalibus cele
8 brare. ar. xix. di. ſi romanorũ. ❡ † Glo. ſine põtificalibus querit
an hoc etiã procedat ſi archieps velit corã ſe facere celebrari per
epm. vt talis eps non poſſit in pontificalibus celebrare. Rñdet
glo. ꝙ ſic. ⁊ hec fuit recte mens litere. quia nõ eſſet dubiũ ꝙ per
aliũm inferiorẽ epo non poſſet facere celebrari in põtificalibus.
hec limitat glo. eſſe vera niſi forte corã ſe faceret celebrari p dyo-
ceſanum loci. quia hoc illi cõpetit iure ſuo facit qđ videbimus. ſ.
cum glo. in verbo etiam celebrare ⁊ hanc literam dicit glo. face
re pro opi. Jnno. de qua infra dicetur cum glo. concor. Pau. di
cens ꝙ archieps in locis exẽptis ſue ꝓuincie põt per ſe in põti-
ficalibus celebrare. ſed alteri epo hoc cõmittere ꝙ corã ſe in põti
ficalibus celebret nõ põt niſi forte eſſet dyoceſanus. Ex quo no.
ꝙ per ſe poterit qđ per aliũ non poteſt. de quo in regula poteſt
quis per aliũ. de reg. iur. in. vi. cũ glo. ⁊ Pau. cõcor. etiam Ste.
9 ❡ † Glo. celebrari colligit ex litera aliud eſſe celebrare aliud co-
ram ſe facere celebrari. quia auctorizando celebrationi videtur
aſſiſtere. ⁊ aliud ſimpliciter audire diuina nec mirũ qꝛ in primo
⁊ ſcđo caſu excõicatus incurrit irregularitatẽ. ⁊ ſic debet intelli-
gi. de de. excom. miniſ. illud in ſi. Secus in tertio caſu de quo p
Jo. and. de exceſ. prela. in. c. ſi. Ste. hic ſimpliciter colligit dicta
tria vt diuerſa dicens ꝙ archieps vt ⁊ quilibet alter poteſt au-
dire diuina. ❡ No. bene gl. an faciens coram ſe celebrari vel au-
10 diens diuina incurrat irregularitatem. ❡ † Jn. §. ſimili. gl. etiã
celebrare. querit an epa in locis exemptis ſue dyoceſis poſſit cele
brare in pontificalibus. Rñdet ꝙ ſic. ⁊ hoc voluit litera. que di-
xit ſimili modo. ſed celebrari facere corã ſe in pontificalibus nõ
poterit glo. hic loquitur tex. quãdo archieps vel epiſcopus cele
b brat in locis exemptis.ᵇ Sed an eps poterit in aliena dyoceſi
celebrare in pontificalibus. Jnno. hic vt hic refert glo. in. c. ſi. de
auctoritate ⁊ vſu pallij. dicit ꝙ non. etiam ſi de licẽtia dyoceſani
loci celebraret qđ dicebat ꝓcedere ſaluo niſi ſuper hoc eſſent pri
uilegiati. alle. c. ad ſupplicationẽ de renun. Hoſt. no. in. d. c. ſi. di
cit ꝙ in dyoceſi aliena epiſcopus poterit celebrare in pontifica-
libus etiam ſine licentia dyoceſani loci. ⁊ ſic dicit ꝙ ſeruat gene-
ralis conſuetudo loci dicens ꝙ etiam ſimiliter poſſunt predica-
re ſine aliqua licentia in dyoceſi aliena niſi prohibeantur ſpeciali-
ter. de quo vltimo remittit ad no. de here. cũ ex iniuncto. q̃ ergo
erit verior opi. dicit gl. ꝙ hec cle. poteſt induci pro ⁊ cõtra. Nam
facere videtur pro Hoſtien. inquantum hic permittit celebrari
in pontificalibus in locis exemptis. Locus autẽ exemptus equi
paratur loco alterius dyoceſis iuxta no. in cle. j. de foro compe. ⁊
de priuile. c. j. in. vi. igitur ⁊c. ❡ Jn contrarium fortiter videtur
facere ⁊ ſic pro opi. Jnno. inquantum hic dicit ꝙ archiepiſco-
pus facit coram ſe celebrari ſine pontificalibus. Jtem hoc archi
epiſcopo demum intra prouinciam. ⁊ epiſcopo intra dyoceſim
licet in locis etiã exemptis. cum videatur permittere vſum pon
tificalium. facit. ſ. eo. abbates. ⁊. c. vt apoſtolice. in. vj. ⁊ per cõſe

a ❡ Quia tollũtur venialia pec cata. adde ho. gl. in ꝓhe. ſexti in ver. bñdictionem.

b ❡ Sʒ an epiſcopus. Adde que no. tradun tur per. d. abb. in. c. clerici offi cij. de vita ⁊ ho ne. cleri.

c ❡ Quia ſtrictior. an autem epiſcopꝰ vti poſſit pallio ponit panor. in rub. extra de aucto. ⁊ vſu pa. vbi de clarat qđ ſit pallium ⁊ plura alia ĩ hac materia.

d ❡ Jmmo nec papa. Adde bonam glo. in ꝓhe. ſexti in ver. eps.

quens extra prouinciã vel dyoceſim vti non poterũt pontificali
bus. quid ergo dicendum. hic breuiter gl. his allegatis pro ⁊ cõ
tra nititur concordare opiniones. vnde dicitur ꝙ dici poteſt ꝙ
dictum ſeu opi. Hoſti. procedit quando eps vult vti pontificali
bus ſine iuriſditionis exercitio. puta miſſam celebrãdo ⁊ predi-
cando ad quod allegat. ſ. eo. ti. c. vlti. in. vj. ⁊ qđ no. vi. q. in. c. j.
Si vero vult vti pontificalibus cum iuriſditione vel officio pu-
ta degradando chriſmando vel ordinando. vel alia ſimilia faciẽ
do. ⁊ tunc ſine licentia dyoceſani loci facere nõ poterit. alle. ix. q.
ij. per totum ⁊ ſic intelligatur opi. Jnno. nec ob. primo dicto qđ
hic dicitur vʒ. ꝙ archieps nõ poteſt etiã coram ſe facere celebra
ri in põtificalibus. quia aliud eſt in ꝓpria pſona celebrare aliud
coram ſe facere celebrari vt dictũ fuit cum glo. prox. nam vt di-
cit glo. dici poteſt ꝙ eps non poteſt cõmittere alteri vſum ponti
ficalium extra ſuam dyoceſim. qđ intellige vt dictũ fuit cum glo.
in ver. ſine. Sed ſi eps per ſe celebrat bene vtitur pontificalibus
iure ſuo. ⁊ ſic vera quãdo nulla interuenit licentia. Si vero cõce
datur licentia per dyoceſanũ loci circa vſum pontificalium. an
illis poterit vti etiam cum exercitio iuriſditionis vel officij. dicit
glo. ꝙ putat differentiam eſſe inter pallium ex vna parte et alia
pontificalia ex alia. quia pontificalibus vti poteſt epiſcopus vel
archieps in aliena prouincia vel dyoceſi etiam cum exercitio iu-
11 riſditionis de licentia dyoceſani loci. ſecus in † pallio. quia illo
vti non poterit archieps cum exercitio iuriſditionis vel officij
in aliena prouincia. etiã de licentia dyoceſani loci. ſaluo niſi ſup
hoc eſſet priuilegiatus: vt de auctoritate ⁊ vſu pallij. ex tuarum.
⁊ poteſt ſaluari opi. Jnno. Ratio diuerſitatis poteſt eſſe inter
c pallium ⁊ alia pontificaliaᶜ quia ſtrictior eſt vſus pallij ꝙ pon-
tificalium vt patet in. d. c. ex tuarum. ⁊. c. ad honorem. eo. ti. ⁊. c.
j. c. ij. nam pontificalibus vti põt omni die non ſic in pallio. qꝛ
ſolum certis diebus vti põt illo. vt ibi patet. ⁊ tetigi. ſ. cum glo.
cõcor. Pau. dicit tamẽ ſimpliciter ꝙ cum iuriſditione exercitio
vel officio vti poteſt eps in aliena dyoceſi pontificalibus de licen
tia dyoceſani ſine illa autem non. ⁊ ſic nil dicit de differentia in-
ter pallium ⁊ alia pontificalia. ſed puto glo. bene dixiſſe. Ex pre
dictis eo iuncto qđ dixi cum glo. in verbo crucẽ patet ꝙ quo ad
vſum pontificalium non eſt differentia inter locũ exemptũ etiã
ſue dyoceſis vel prouincie ⁊ locum penitus alienũ quia vtrobiqꝫ
ſine iuriſditionis vel officij exercitio illis vti poteſt ſine licentia.
cum exercitio autẽ iuriſditionis vel officij vtrobiqꝫ vti non põt
ſine licentia: cum licentia autem ſic quo ad vſum autem pallij po
teſt eſſe dubium an ſit differentia vt ſic de licentia exemptorum
poſſit illo vti cum iuriſditionis exercitio. ſed non in aliena dyo-
ceſi etiam cum licentia glo. hoc non declarat ſatis videtur dicen
dum ꝙ ſic. quia locus exẽptus eſt in dyoceſi ⁊ in prouincia licet
12 non ſit de iuriſditione ꝓuincie prout ſupius dixi ⁊c. ❡ † Glo.
que ſunt literales querit hic Guil. an archieps habet plus ordi-
nis ꝙ eps dicit ꝙ ſi attendimus ſubſtantiam ordinis ratione
d characteris nil plus habet archieps epiſcopoᵈ immo nec papa.
ſi vero loquimur de ordine inquãtũ reſpicit poteſtatem ⁊ execu
tionem exercitij. ſ. iuriſditionalis. tunc plus habet ſicut ⁊ papa.
quia papa habet iuriſditionẽ ſuper vniuerſum orbẽ. archieps
ſuper ſuã prouinciã. eps ſuper ſuam dyoceſim tm̃. Ad hoc quia
papa in plenitudine poteſtatis vocatus eſt. ceteri in partẽ ſolici
tudinis. xx. di. §. j. ⁊. c. ſeq. Deinde querit an indifferenter proce
dat ſimilitudo de archiepo ad epm dyoceſanum. videtur ꝙ ſic
per hũc tex. Jtem dicit ꝙ hoc eſt verũ regulariter fallit vt infra
dicetur. nec per hoc minus dicitur eſſe ſimilitudo ꝓut dicitur.
xxxviij. q. ij. nuptiarum. ecce fallit hec ſimilitudo prout dicit ca-
non. archiepiſcopus ſi aliquid agit in prouincia ſua ſine cõſilio
ſuorũ prouincialiũ non valet niſi faciat intra propriã dyoce. ix.
q. j. ſi quis. hinc eſt ꝙ in ſubditos ſuffraganeorũ nullam habet
iuriſditionem niſi in caſibus expreſſis in iure. de quibus not. de
offi. or. paſtoralis. Sed cõtra epiſcopum ſuffraganeũ ſic de ſen.
excõ. venerabilibus in. vi. ❡ Dyoceſanus autẽ contra quẽlibet
de ſua dyoceſi hʒ iuriſditionẽ. ❡ Jtẽ archieps vtitur pallio, eps
non. ❡ Circa predicta tractantur quedã que ſunt deciſa in tex.
13 in. d. c. venerabilibus. Jdeo nõ inſiſto. ❡ † Ulterius querit po
ne ꝙ eps celebrat in eccleſia predicatorum que eſt exempta. ⁊ ibi
ſunt oblationes cui debentur an epo an vero exempte eccleſie.
Arguit pro ⁊ cõtra. cõtra epm pro eccleſia exempta arguit quia
eps in locis exemptis non habet niſi ꝙtum ei fuerit conceſſum.
xviij. q. ij. luminoſus. ſed hoc nõ eſt ſibi cõceſſum. ergo ⁊c. ❡ Se
cundo qꝛ in locis religioſis nõ habet qđ habet in ſecularibus. x.
q. iij. inter cetera. ergo multominus in religioſis exemptis. Ter
tio quia eps iure ſtricto nõ debet habere talẽ oblationeꝫ. x. q. iij.
placuit. licet olim ꝓpter paupertatẽ haberet quartam. x. q. j. de
his. xij. q. ij. quatuor. Quarto quia tales oblationes cõſueuerũt
dari curato. ſed talis eſt rector parochialis. x. q. j. decretum. ⁊. c.
quicũqꝫ. xij. q. ij. precipimus ⁊c. ❡ Ultimo ꝓ hoc facit hec litera
in ſi. dum

in ſi. dum dicit nulliũ aliud ius ꝙ̄ hic expreſſum poteſt ep̄s ven-
14 dicare in locis exēptis. ¶ In contrariũ pro ep̄o alle. † primo ꝙ
a ep̄s eſt curatus totius dyoceſis ⁊ oēs de dyoceſi dicuntur ſui pa
rochiani de parochi. nullus de rap. c. j. xvj. q. iij. licet in regulis.
Scḋo ꝙ tota dyoceſis eſt ſub cura ep̄i. x. q. j. regenda. xvj. q. j. ſta
tuimus. xxx. di. preter hoc. Tertio quia illi curati non ſunt niſi
adiutores ad participationem oneris de offi. archipreſby. c. ſi.
Quarto quia licet ille locus exēptus ſit quo ad ea que ſunt cōtē
tioſe iuriſdictionis. nō tamē eſt exēptus quo ad ea que ſunt volũ
tarie iuriſdictionis. ff. de offi. proconſulis. l. ij. ⁊ probatur per. c.
iſtud. ſed iſta ſunt homicidij. igitur ⁊c. Quinto quia ep̄s in tali
loco poteſt celebrare vt hic ergo cōſequenter oblationes recipe-
re cum ſine acceſſione. ar. de re. iu. cum acceſſoriũ. Sexto ꝙ quili-
bet poteſt donare rem ſuã. inſti. de re. diui. §. per traditionem.
¶ In dubio autem dicendum eſt ꝙ videatur velle donare ep̄o
duplici de cauſa. Primo ꝓpter quandã cognationē ſpiritualē.
ar. ff. de caſtren. pe. l. ſi nulliũ. ⁊ l. ſi forte. ⁊ l. caſtrenſe. ⁊ de teſta.
requiſiti. ¶ Item quia alia videntur dari ob meritũ ⁊ per cōſe
quens magis merito. ff. pro ſocio. l. nec adiecti. ſed magis meri-
tus eſt ep̄s ergo ⁊c. ⁊ ſic reſidet nil aliud expreſſe approbans per
15 qḋ videtur inclinare in hanc ſcḋam partē qḋ no. ¶ † Ulterius
querit hic Pan. nunqd archiep̄i vel ep̄i in locis exēptis ſue dyo
ceſis poterunt indulgentias cōcedere. dicit ꝙ non per hunc tex.
in ſi. Ibi nulliũ qui exempto ⁊c. Et quia cōcedere indulgentias
eſt iuriſdictionis ⁊ dignitatis ep̄alis. de pe. ⁊ re. ꝙ aũt. ⁊ c. cũ ex
eo not. Hoſti. de exceſ. p̄la. accedentibus. ⁊ hoc dicit eſſe notã-
dum contra quoſdam exemptos qui in locis ſuis ex cōceſſione
dyoceſis dant indulgentias. xl. dierum venientibus ad ſermo-
nem vel predicationem ſui ordinis. quia hoc fieri nō pōt. Nam
ſicut epiſcopus per ſe non poſſet indulgentiam cōcedere. ſic nec
per alium poterit concedere qḋ not. Contra hoc tamen facit ꝙ
ea que ſunt iuriſdictionis poſſunt exerceri per dyoceſanos de vo
luntate exemptorum. vt ſuperius dixit glo. Ideo forte hoc di-
ctum non eſt verum. igitur ⁊c.

¶ De penis. Rubrica.

1 SI Epiſcopum percutiens temere vel iniurioſe capiens vel
banniens aut mandans aut ratum habens: aut conſilium aut
fauorem dans excommunicatus eſt: ⁊ non poteſt abſolui ab in-
feriori a papa niſi in articulo mortis ⁊ priuatur ab omnibus be
neficijs feudis ⁊ locationibus que obtinebat ab eccleſia ⁊ etiam
puniuntur ſui poſteri: ⁊ etiam patitur alias penas ⁊ nu. 2.
2 Uniuerſitas poteſt delinquere.
3 Pena maior debet imponi ad ſeueritatem delicti. Et debʒ men-
ſurari pena ex qualitate perſone ⁊ offendentis ⁊ ex cōtumacia
⁊ proteruia delinquentis poteſt augeri.
4 Ciuitas vel vniuerſitas delinquens quomodo poſſit puniri et
quomodo poſſit delinquere.
5 Pontificis appellatione an comprehendatur epiſcopus.
6 Mandans fieri delictum an teneatur maleficio non commiſſo:
⁊ an ſecuto delicto teneat̄ indiſtincte mandans ⁊ mandatarius
⁊ quando indiſtincte teneatur mãdans ⁊ mandatarius ⁊ nu. 8.
7 Leuia delicta que dicantur.
9 Mandans alicui vt delinqueret ſi diu poſtea commiſit an mã-
dans teneatur.
10 Socius proprie quis dicatur: ⁊ quis comes: collega: ⁊ ſodalis.
11 Socius criminis quis dicatur ⁊ quõ puniat̄ ſocius in delicto.
13 Conſilium quot modis preſtari dicatur ⁊ quando quis tenea-
tur de conſilio.
14 Fautor delicti quomodo puniatur: ⁊ quando quis dicatur fau
tor: ⁊ quotuplex ſit fauor ⁊ qualiter p̄ſtetur delicto ⁊ nu. 15. ⁊. 16.
17 Defenſor quomodo poſſit puniri pro defenſione alteri p̄ſtita:
⁊ quot modis poteſt quis eſſe defenſor alterius.
18 Participantes in crimine criminoſo ſunt excommunicati.
19 Abſolutus in mortis articulo ſi reſtituitur ſanitati debet ire ad
ſedem apoſtolicam.
20 Clerici equus vel alie res quas ſupra ſe portat ſi ab alio capian-
tur an ſit excommunicatus.
21 Satiſfactione facta ſtatum ſine alia relaxatione abolitum eſt in-
terdictum.
21 Ciuitas que contra ſuum epiſcopum deliquit in percutiendo:
capiendo: aut banniendo deliquerit excōmunicatur cuius abſo
lutio non pōt fieri a minore a papa niſi in articulo mortis: et an
ſtatim ſatiſfactione facta ceſſet interdictum.
22 Clericus ſi iniuriatur alteri vel alter ſibi quomodo puniatur et
ſub quo iudice.
23 Domus appellatione an veniat porticus: ⁊ an factũ in porticu
vel in oſtio aut itinere oſtij dicatur factum in domo.
24 Sacrilegium quot modis committitur.

SI q̄s ſuadēte dya.
Diuiditur in tres partes principales.
Quia in prima parte ponit conſtitutio
nem ſuam penalem cōtra percutientes
ep̄os vel mandantes percuti ⁊ eorũ ſo-
cios fautores ⁊ defenſores. In ſecunda
parte excuſat rigorē dicēs ꝙ grauiores
pene debuiſſent īponi. In tertia parte
repetit ius antiquũ de abſolutione in mortis articulo qui reinci
dunt in excōicationē ſi ſanati nō ſatiſfaciant. ſcḋa ibi. nec in ſup.
1 tertia ibi ſane. ¶ † No. primo vnũ genus ſacrilegij. ſ. percutere
pontificē. de alijs grauibus generibus habetur. xvij. q. iiij. §. ſa-
crileg. et ſe. ⁊ de ipſis varijs penis. c. q. ſacrilegium tetigit hic
Mat. ¶ No. excōicatum eſſe illũ qui temere vel iniurioſe percu
tit ep̄m vel capit aut bãnit. aut ſimiliter hoc mandans aut ratũ
habens. Idem ſi ſit ſocius facientis vel conſiliũ dederit. aut fa-
uorem vel ſciēter ipſum defenſauerit. ¶ Itē no. ꝙ pari pena pu
niuntur ſocij cōſultores ⁊ fautores qua puniuntur principales.
cōcor. ſ. eo. felicis in. vj. ⁊ de dec. fundamenta. eo. lib. ſm̄ Mat.
¶ Item not. ꝙ a predicta excōicatione non pōt fieri abſolutio
ab inferiore a papa niſi in articulo mortis. ¶ Itē not. ꝙ p̄dicti
vltra excōicationē incurrũt etiã alias penas hic poſitas ꝙ ſunt
priuati oībus feudis locationibus ⁊ beneficijs que obtinēt ab
ipſa eccleſia cuius ipſum ep̄m offenderũt. ¶ Item no. ꝙ puniũ
tur etiã poſteri predictorũ maſculi vſq; ad ſcḋam generationē.
ꝙ ipſo facto ſunt inhabiles ad obtinēda bñficia eccleſiaſtica in
ciuitate ⁊ dyoceſi ep̄i offenſi. ¶ Itē no. ꝙ terre predictorũ ſubia
cent eccleſiaſtico interdicto q̄diu durat captio ep̄i cum conuen-
tione tamen de qua hic. ¶ Itē not. ꝙ tanto maior eſt confuſio
delinquētis quãto eius culpa eſt patentior ⁊ ideo predicti excōi
cati debēt denũciari in locis hic poſitis donec abſoluant̄. ¶ Et
no. qualiter fieri debeat abſolutio. ¶ Itē not. puniri ciuitatem
que in premiſſis vel aliquo premiſſorũ deliquerit cōtra ſuũ ep̄m
⁊ ſimiliter officiales eiuſdē in hoc culpabiles. Et not. penã. Ex
hoc not. ciuitatē poſſe delinquere. qḋ videtur mirũ cum ſit res
inanimata ſed intellige ciuitatē p̄ hoībus ciuitatis ſm̄ Pan.
2 ¶ † b Ex hoc not. vniuerſitatē poſſe delinq̄re. de quo de ſy mo.
b dilectus. ſi. ⁊ de ſen. excō. grauē. per Inno. ⁊ per Bar. ff. de pe. l.
3 aut facta. §. ſi. ¶ † No. ꝙ ad maioritatē delicti ſeuerior pena de
bet imponi ⁊c. In. x. inſup no. illud vulgatũ ꝙ multis craſſan-
tibus opus eſt exēplo. ¶ Itē ꝙ pena menſurari debet ex quali
tate pſone offenſe ⁊ offendētis. ¶ Not. hic multas adiectiones
ep̄orũ. ¶ No. penas mitigãdas cōtra rigorē. ¶ Itē no. ꝙ ex cō
tumacia ⁊ ꝓteruia delinquētis pōt augmētari pena. in ver. ſa-
ne. ¶ Not. quid habeat facere abſolutio in mortis articulo ab
excōicatione premiſſa. ¶ No. ꝙ interdũ ipſo facto quis incidit
4 in ſententiã excōicationis. ¶ † No. quãto cōſtitutio eſt exp̄ſſior
c aut clarior c tanto eius ignorantia eſt improbabilis. Op. hic
Pan. extra tex. in ver. ciuitas antē ⁊ videtur ꝙ ciuitas nō poſ-
ſit puniri. quia nō poteſt delinquere tanq̄ res inanimata ratio-
ne carens. vt probatur in. l. j. §. j. ff. ſi quadru. paupe. feciſ. dica-
tur. Soluit exponēdo ciuitas ideſt homines de ciuitate. dicit ta
men ꝙ tunc demũ delinquētibus hominibus ciuitatis dicitur
ciuitas delinquere qñ homines cōicato cōſilio: ⁊ tractatu habi-
to hoc faciunt. ⁊ ſic delinquũt vt corpus nō vt ſinguli. ſecus ſi vt
ſinguli nullo cōſilio cōicato nec aliquo tractatu premo. alleg. ff.
ꝙ vi aut clã. l. aut qui aliter. §. ſi in ſepulchro ⁊. ff. ꝙ cuiuſq; vni-
uerſitatis nomine. l. nulli ⁊ qḋ ibi no. ⁊ l. ſicut. §. ſi. ⁊ qḋ not. de
cōſti. cum oēs. per hoc dicit Pan. ſe cōſuluiſſe ꝙ ciuitas Boñ.
non fuit interdicta ꝓpter rebellionē factam. quia non fuit facta
cōmunicato cōſilio. ⁊ ſic dicit ſe defendiſſe in curia dñi pape. et
poſtea in preſentia cardinaliũ. qḋ poteſt procedere necdũ ſi ma-
ior pars fecit rebellionē. ſed etiã ſi oēs feciſſent vt ſinguli diuiſo
do feciſſent vt ſinguli nullo premiſſo tractatu vel cōſilio. ſed non
vt corpus. de materia in decre. dilectus de ſymo. ⁊ in alijs iurib9
5 allegatis in notabilibus ⁊c. ¶ † Glo. quis pontificē. querit an
appellatione pontificis cōprehendatur ep̄s qui renũciauit epi-
ſcopatui licet nō ordini. dicit ꝙ ſic quia ⁊ ille pōtifex. de ordi. ab
ep̄o qui renun. ep̄a. c. j. Fatetur tamen ꝙ tūc non poterit eſſe lo-
cus pene. de qua hic in ver. a feudis. ⁊ in. ver. ipſius filij. ꝙ non
poterit priuari delinquens contra talē feudis vel beneficijs que
tenebat ab eccleſia ep̄i offenſi ex quo nulli eccleſie preeſt. ⁊ ſimili-
ter nec eius poſteri inhabilitari a beneficijs talis eccleſie. An au
tem hic includantur electi ⁊ cōfirmati in ep̄os. ſed nōdũ cōſecra
ti. dicit glo. ꝙ non ꝙ talis non dicitur pontifex hoc eſt ep̄s. fa-
cit qḋ no. de elec. tranſmiſſam ⁊ de reli. do. c. j. ꝑcor. zenze. Pan.
Guil. ⁊ Ste. ⁊c. ¶ Glo. temere. querit quid ſi aliquis ſe defen-
dendo percuſſit ep̄m an incidet in hanc penã. dicit ꝙ non a con
trario litere. facit. ſ. de pe. felicis. in prin. in. vj. ⁊ qḋ habetur in

a ¶ Quia ep̄s. Adde tex. in. c. apoſtolice: ibi not. Panor. in j. col. de dona. l. c. de multa in ſi. col. de prebē. et idē Panor. in. c. extirpãde. §. q vero in. iiij. col. de preben.

b ¶ Ex hoc no. vniuerſitatem. de hac materia vide plo ne Fely. in. c. cũ oēs in. xv. col. cum tribus ſeq. extra de conſti. Are. l. ꝯſl. clxv. incip. ſicut ioãnes dixit ⁊ adde in. l. ciuitas. ff. ſi cer. pe.

c ¶ Tãto eius ignorãtia. Adde glo. no. in. l. ſed addes l gl. ſi. §. j. ff. loc. gl. inſti. de obli. q̄ ex q̄. delic. naſ. in prin. in verſ. ideo videtur.

de. ſi furioſus. ē. de homi. ⁊c. ¶ Glo. bānierit oppo. ꝙ hec decre. ſuperfluat per decre. felicis preallē. ē. eo. in. vi. Sol. ꝙ immo nō ſuperfluit. quia illa loquitur de offendente cardinalē. iſta de offendēte epiſ. Itē iſta loquitur in hoſtiliter proſequēte. de quo hic nō dicit. Itē ecōtra hic bāniens punitur de quo ibi non fit

6 mentio. ⁊ ſic ſe habēt vt excedētia ⁊ exceſſa ⁊c. ¶ † Glo. mādauerit querit an ex ſolo mādato de faciēdo fieri que hic dicuntur quis incurrat has penas etiā dato ꝙ nō fuerit factū ſeu affectū id qđ fuit mandatū ⁊c. Rñdet glo. ꝙ hic videtur ꝓbari ꝙ ſic et ſic erit hic caſus in quo ex ſolo mādato maleficiū erit perfectum ad hoc alle. pro ꝯcor. de homi. pro humani ad fi. lib. vi. ⁊ ex hoc ſequitur ꝙ penitētia ⁊ reuocatio in caſu iſto nō proficeret. quia

a illa nō habet locū poſt maleficiū conſummatū. ff. de fur. l. a qua mente. ⁊ l. pe. ff. vi bo. rap. ⁊ no. in. d. c. pro humani. qꝛ tamen videtur nimis durū dicere. ꝙ ex ſolo mādato maleficiū ſit cōſummatum cū regulariter ſit cōtra vt ꝓbatur in. l. ſi qs vxori. §. nec verbo. ff. de furtis. ⁊. ff. de iureiur. l. itē apud labeonē. §. ſi curauerit ⁊ de verb. ſigni. l. ſepe in fi. ⁊ qđ ibi no. ⁊ inſti. de ob. que ex delicto. §. ope. ⁊ qꝛ regulariter verba debeāt accipi cū effectu de cle. non reſi. relatū. cum cōcor. ideo dicit glo. ꝙ pōt iſte text. intelligi quādo mandatū habuit effectum ⁊ ſic nō ſtetit in finibus meri mandati. vnde pōt exponi tex. dum dicit vel hoc fieri mandauit vt exponatur hec. ſ. percuſſiones captiones. vel bāna iam facta. non autē loquatur de fiendis. ad qđ facit. ē. eo. felicis. in. vi. in prin. ⁊ de ſen. excō. quecūqꝫ eo. lib. ⁊ ſic reſidet gl. per qđ videtur ſentire ꝙ ex ſolo mādato fieri nō incurrat hanc penā cū glo. preciſe per eadē verba concor. Pau. ⁊ idem Guil. ⁊ zenze. Ste. hic apertius loquitur. dicit enim ꝙ ex ſolo mādato ſi nō effectus ſecutus eſt quis non incurrit hanc penā. Nec ob. decre. parochianꝰ de homi. in. vi. quia ibi eſt ſpeciale ſm cū regulariter cōtra. ⁊ ſic etiā intelligit. c. felicis. ē. eo. in. vi. ⁊ facit. c. quecūqꝫ preallē. de ſen. excō. eo. lib. ⁊ hec opi. ſapit equitatē ſm Jo. de lig. de cle. nō reſi. ad audiētiā. per Archi. xvi. q. i. §. ſi ergo. de materia latius per Cy. in. l. nō ideo. C. de accu. ⁊ plenius per Bar. ff. de iniuri. l. non ſolū. §. ſi mandato. ⁊ ibi Bar. dicit ꝙ ſi queritur an mandans cōmitti maleficiū teneatur maleficio non ſecuto. eſt aduertendum quia aut delictū eſt atrox. ⁊ tunc ex ſolo mandato quis non tenetur ad penā maleficii qđ mandatur cōmitti. ex quo non eſt ſecutū. ſed ad penā extraordinariā. vt in. l. i. ff. de extraor. cri. hoc intellige niſi in iure aliud exprimatur expreſſe. vt. d. c. pro humani. aut delictū eſt leue. ⁊ tunc nō tenetur aliquo modo ex ſolo mandato. vt. l. item apud labeonē. §. ſi curauerit. ff. de iniuri.

7 † Que autē dicantur leuia delicta habetur in. l. leuia. ff. de accu. ⁊ per Bar. in. d. §. non ſolū. quia illa in quibus cōmittendis nō exigitur dolus. vt in damno dato. vel ſi exigitur generatur modicum preiudiciū. vt furtū modice rei. Alia ſunt grauia in quibus requiritur dolus ⁊ generant magnū preiudiciū. Idē ſi fiat iniuria circa perſonā. ar. l. in ſeruoꝝ in fi. ff. de penis. grauiſſima ſunt ex quibus inſequi debet pena mortis. facit qđ no. in. l. auxiliū. §. i. ff. de adul. ⁊. ff. de re. iu. l. fere i oībus. ⁊. l. ad ea. ⁊. ff. ad. l.

8 aqui. l. liber homo. ¶ † b Item an ſecuto delicto teneatur indi-

b ſtincte mandans. dicit ꝙ ſic. ſed an teneatur mandatarius indiſtincte. dicit ꝙ regulariter tenetur niſi excuſetur mandatarius. quia habuerit neceſſe parere. ⁊ ſic crimen leue. l. liber homo. ff. ad leg. aqui. ⁊ ibi no. de quo plenius ibi ⁊ in. d. §. ſi mandato. ex quo autē oriatur obligatio ſecuto delicto an ex mandato an ex delicto ſecuto. dicit ex delicto ſecuto. l. ſi quis vxori. §. neqꝫ verbo. ff de fur. ⁊ ideo in accuſatione locus delicti cōmiſſi debebit poni non locus mandati. Ad predicta facit glo. in. l. i. §. perſuadere. ff. de ſeruo corrupto ⁊c. Quid autē ſi mandaui tibi vt alii mādares delictum cōmitti an taliter teneatur. dicit ꝙ ſic. in. l. i. §. incidit. ff. ad tur. de qua ibi. ⁊ l. aut qui aliter. §. ſi. cum. l. ſe. ff. ꝙ vi. aut clam.

9 † Item quid ſi mandaui tibi vt tu delinqueres. et tu diu cōmiſiſti poſtea an tenear. Innocē. ꝙ ſic niſi mādatū reuocatum ſit tacite vel expreſſe vt quia facit parentellā vel pacē cum inimico ſuo. ff. de adimendis le. l. iiii. ⁊ no. Inno. in. c. ad audientiam de homi. Quid autem de conductore aſſaſſino. ⁊ quid de perſuaſore. habetur per Bar. in. d. §. non ſolū. in dicto. c. pro humani. vbi de aſſaſſinis. ⁊ in. d. §. nō ſolum. ponitur que ſit differentia inter mādatorem cōductorem ⁊ perſuaſorem. An autem mandans ⁊ mādatarius teneantur. e. l. habetur per Cy. in. l. nō ideo minus. C. de accu. ⁊ per Barto. in. l. ſed ſi vnius. §. ſeruus meus. ff. de iniur. quia certe ſic ſi delictum non cōmittitur ꝑ aliū vel verba ſont inſcripta. alias nō tenentur ex eadē lege ſeu occaſione ⁊c. ¶ Glo. rata oppo. ꝙ ratihabitio hic interuenire non poſſit. vnde op. de. c. cum quis de ſen. excō. in. vi. ⁊. ē. e. ti. felicis in prin. eo. lib. ⁊ in regula ratum quis. de reg. iur. eo. lib. Soluit intelligendo hūc tex. ſm iura ī cōtrariū allegata. quia debet intelligi ꝙ ratihabitio poteſt operari quando hec tria que hic dicuntur facta fuerunt nomine ratum habentis ⁊ eius cōtempla-

a ¶ l. qua mente. Adde Bar. in. l. vbi pactū in. ii. colū. circa fi. C. de tranſac. ⁊ ibi docto.

b ¶ Itē an ſecuto delicto. An aūt delinquens ⁊ mādans pariter puniatur vide plures auctoritates per do. Jaſ. in. §. penales in vlt. no. in inſti. de actio.

c ¶ Quia non ſuo noīe. Adde Bart. in. l. i. in prin. C. ſi vna eademqꝫ cau. ⁊ Bar. in. l. i. in iii. colū. C. qui admit.

d ¶ Collega in officio. Adde ho. tex. in. l. collegarum. ff. de verb. ſig. ⁊ text. in. l. i. ff. de offi. cōſu. ⁊ ibi vide Bald. in. ii. col. ad fi. vbi ponit qui dicātur collegae et vnde dicantur.

e ¶ Circa ſm vero. ſ. conſiliariū. Adde bal. in. l. i. in. ii. col. C. de ſer. fugiti. ſcḋ. in. c. cū contingat in. i. col. eꝫ de reſcrip.

f ¶ Qui alias erat facturꝰ an nō. Quid autē in dubio ponit Alex. i cōſi. cxxx. in. iiii. col. circa me. in. i. volu.

c tione. alias ſecus. c quia nō ſuo nomine geſtum ratū habere nō poſſet. facit. ff. de nego. geſt. l. ſed ſi pupilla. §. ſed ſi ergo. Idem Pau. dicens hunc tex. intelligi debere quādo hec que hic dicuntur facta ſunt nomine ⁊ cōtemplatione ratum habentis ⁊ quādo talis eſt qui ab initio potuit mandare ⁊ facere alias ratihabitio in talibus non operaretur effectū nec equipararetur mandato. C. de cadu. tol. l. vna. facit. ff. de offi. proconſulis ⁊ legati. l. obſeruare. §. fi. ⁊. d. c. cū quis de ſen. excō. in. vi. Ex hoc infert ꝙ ab initio requiritur mandātis cōſenſus cooperatio conſiliū vel fauor. vel ꝙ ſit factū eius nomine ⁊ ſequatur ratihabitio. et ſic ſentit Pau. ꝙ id qđ hic dicitur ratihabitione nedū referatur ad prima tria hic expreſſa. ſ. percuſſionē captionē ⁊ bānitionē. ſed etiā ad alia que poſtea ſubnectūtur. glo. tamē aliter ſentit. et bene quo ad verba litere ſed quo ad effectū per iura. prealle. videtur. Pau. bene dixiſſe ⁊c. ¶ Gl. ſcienter querit quis habebit ſcientiā probare dicit. ꝙ ille qui alleg. quia in dubio preſumitur ignorantia. de reg. iur. preſumitur in. vi. ⁊c. ¶ Gl. defenſauerit. ad litere declarationē querit hic facit mentionē de quatuor. ſcꝫ de ſocio conſiliario fautore dante ⁊ defenſante. Circa quodlibet

10 illorū quatuor querit aliqua. † Et primo circa primū vꝫ de ſocio quis proprie dicatur ſocius. Rñdet ꝙ ſm deriuationem ſocius proprie dicitur propter ſocietatē periculi vel operis vel dici-

d tur a ſecor. vnde ſm eos ſocius ꝓprie dicatur in periculo. d collega i officio. comes in itinere cōſors in premio. ſodalis vel in mēſa vel in ſede. Scđm iuriſtas autē diuerſimode dicitur quis ſocius in crimine interdū in eccleſia. interdū in ordine. interdū in via. interdū io cōiugio. interdum in lucro. vt patet hic. ⁊. xxiii. q. iiii. ſi ad peccatū. de offi. deleg. cum ſuper. de cōfeſſis. c. i. in fi. de voto. c. ii. xxvii. q. ii. cum ſocietas de ſpon. c. ii. cum ſi. alle. in glo. de primo autē. ſ. ſocio criminis proprie loquitur hic ⁊ iſte quan-

11 doqꝫ vocatur cōſors vt probatur de hereti. cū ſm. in. vi. † Qualiter autem accipiatur hic ſocius criminis. ⁊ quis dicatur eſſe ſocius criminis. Reſpondet glo. ꝙ late ſumendo quis poteſt tripliciter ſociari alteri in delicto. ſ. faciendo. cōmittendo. fauēdo. ⁊ non corripiendo. vt probatur. xxiii. q. iiii. ita plane. hinc eſt ꝙ dicit canon. ꝙ non caret ſcrupulo ſocietatis occulte qui manifeſto facinori non deſinit obuiare. lxxxvi. diſt. facientis. ii. q. vii. negligere. ⁊ de homi. ſicut dignū. Stricte autem ſumendo ſocius ſumitur pro agente. qui aliquid cooperatur ad delictū. ⁊ ſic ſumitur hic ſocius videlicet pro illo qui aliquid agendo cooperatur ad actū cooperationis vel bāni. vnde aduertendū dicit ꝙ glo. ꝙ interdum ſunt plures qui pariter delinquūt ⁊ pariter in hoc ſunt ſocii ⁊ nullus eſt principalior altero. ⁊ tūc oēs iſti includuntur ſub cōmittentibus delictū. Interdū autē vnus eſt principalior ceteris in delinquendo. alter autē eſt cooperans. ⁊ tunc iſte proprie dicitur ſocius. ⁊ ita ſumitur hic vt patet. quia antequā hic loquatur de ſocio premiſit de faciente crimen. Ad predicta proxime inducit glo. ſimile de vnione eccleſie. quia quādoqꝫ due eccleſie eque principaliter vniuntur. qñqꝫ acceſſorie vna vnitur

12 alteri velut principali. vt no. in. c. nouit ne ſe. va. † Quali autem pena puniatur hic ſocius in delicto. dicit hic Pau. ꝙ puniatur pari pena cum principali. vt hic probatur. Ad qđ etiam alle. de offi. dele. c. i. ii. q. i. votū. lxxxv. di. ſi quis papa. xvi. q. vi. ſi res aliena. xvii. q. iiii. omnes. xii. q. i. de iure. Fatetur tamē ꝙ interdum ſocius mitius punitur ꝙ̄ principalis. vt probatur. xii. q. ii. cum deuotiſſimā. hec procedunt in ſocio cooperante. Si vero quis eſſet ſocius preſentia tm̄ ⁊ nihil faceret nec cooperaretur tūc talis nō eſſet in culpa nec in pena. de qua hic alle. c. ita plane. xxiii. q. iiii. fatetur tamē ꝙ aliqñ ſola pſentia punitur. vt in de. i. ē. de bap. ſed ibi eſt ſpeciale regulariter cōtra. vnde ⁊ ſocius alterius qui nō eſt ſocius in crimine nō tenetur ſociū excōicatum vitare de ſen. excom. ſi vere. ⁊ qđ ibi no. ſm Pau. ⁊ hoc de primo. ſ. de

13 ſocio criminis. † e Circa ſm vero ſcꝫ conſiliariū glo. remittit ad

e no. in regula nullus ex cōſilio. de re. iu. in. vi. ⁊. ff. de verb. ſigni. l. ſepe in fi. ff. mandati. l. ii. in fi. inſti. de ob. que ex delic. naſcūtur. §. ope. Pau. hic dicit ꝙ hoc debet intelligi de cōſilio fraudulento ⁊ non nudo qđ nihil adiicit ad peccatum alle. no. de ſenten. excō. nuper ⁊ de homi. ſicut dignum ⁊ regula prealle. nullus cōcor. ē. eo. felicis. §. illud li. vi. ad hoc quia regulariter quis nō tenetur ex nudo cōſilio. inſti. mā. §. tua gratia. Quibus autē modis preſtari poſſit conſilium. Dicit ꝙ multis modis. ſ. ſuadēdo rogando ⁊ impendendo. vtilitatē ſecuram oſtendendo. vt not. Hoſtié. de homi. ad audientiam ⁊ probatur. ff. de fur. l. furti. §. cōſilium. ſm Pau. de materia plene in iuribus preallega. ⁊ per Bar. in. l. non ſolū. §. ſi mandati. ii. de iniur. ⁊ ibi dicit Bar. ꝙ conſulens in delictis indiſtincte tenetur ſiue cōſilium prebeatur ei qui alias erat facturus ſiue non alle. l. i. §. incidit. ff. ad turpil. ⁊. ff. de adulte. l. hec verba. ff. de fur. l. qui ſeruo. §. plus. Si autem cōſuleretur aliquid quod non cadit in delictum. tunc tractus

f qui debet an cōſilium prebeatur dolo an non. ⁊ an ei f qui alias

erat facturus

erat facturus an non. vt no. in. d. regula nullus. ⁊. ff. de reg. iur. conſilij. ⁊. ff. mandati. l. ij. in fi. Glo. tñ in. d. l. conſilij. ⁊. d. §. non ſolum. ⁊ Dy. ibi tenet contrarium etiam in delictis qđ no. ſz cõtra illam glo. Bar. alle. glo. in contrarium inſti. de obli. que naſcuntur ex delicto. §. ope. ⁊. ff. de ſer. corrupto. l. i. §. pſuadere. et ff. de ver. ſig. l. ſepe. in fi. Refert tñ Bar. in. d. §. non ſolum. qđ. q dam concor. opi. q: opi. Dy. pcedit in leuioribus ſecus in grauioribus: alij dicunt ꝙ opi. Dy. pcedit in maleficijs q̄ cõmittãtur circa rem vt furtum ⁊ ſimilia: ſed alia opi. pcedit in his q̄ in pſonam: ſed neutram iſtaꝝ approbat per. d. §. non ſolum. et

14 hoc de ſcđo. † a Circa tertiũ. ſ. de fautore ſeu fauente an de quo-
a libet fautore hic loquitur: dicit glo. ꝙ non. Unde dicit aduertẽdum ꝙ duplex põt eſſe fauor: quidã ſimplex qui nil adijcit ad peccandũ q: ẽt ſine iſto fauore eq̃ bene fuiſſet factum delictum per delinquentẽ. de quo fauore habetur. ȝ. eo. felicis. §. illud. in vi. ⁊ de tali fauore non loquitur hic: pꝫ q: hic loqtur de fauore in his hoc eſt in pcuſſione captione vel banno. facit qđ infer° dicetur. Scđs eſt fauor q aliquid adijcit ad delictum ⁊ de iſto pprie loquitur hic. Tertius eſt fauor, qñ quis põt obuiare criminĩ ⁊ non obuiat. xxiij. q. iiij. qui poteſt. ⁊ de iſto eſt dicẽdum

15 vt in. c. quanto. de ſen. excom. † Iuxta hoc querit glo. quid ſi fauor fuit preſtitus poſt delictum cõmiſſum aliter tñ q̄ defendẽdo: q: de illo hic expſſe loquitur an talis ligabitur iſta pena: dicit ꝙ non p iſtum tex. qui loquitur de dante fauorẽ in delicto: ⁊ ſic non de dante fauorem poſt delictũ pꝫ q: tex. hic dicit in his ⁊c. ſ. pcuſſione captione vel banno ⁊ ſic i ipſo delicto. Idez dicit pau. ſi tẽpore delicti dedit ↄſiliũ vel fauorẽ in alio q̄ in delicto non ob. pdictis de hereti. excõicamus. §. credentes. ⁊. e. ti. c. ij. ⁊ c. contra xpianos. in. vi. vbi fauens criminoſo etiã poſt delictũ ⁊ etiam poſt ſniam punitur: q: ibi loquitur in alia materia diuerſa. ſ. hereticoꝝ. de qua p Hoſt. in ſumma de here. §. pe. ⁊ per Io. an. in. d. §. credentes. facit de hereti. accuſatus. §. pe. in. vi. Hic aũt loquitur in alio crimine ⁊ ſic diuerſitas caſuũ tollit cõtrarium. Idẽ Pau. aſſignat rõnem diuerſitatis q: horribilius

16 eſt crimẽ hereſis. vt. d. c. accuſatus. † Qualiter aũt pſtetur fauor delicto. dicit pa. qñ quis pſtat opem ⁊ auxiliũ ad faciendũ. inſt. de obli. q̄ ex maleficio. §. interdũ. xxiij. q. vi. ſi res. ⁊ hoc de tertio.

17 † Circa quartũ vez de defenſore q̄rit gl. primo an hic loquatur etiam de defenſore q pbuit defenſionem poſt delictum. Reſpõdet glo. ꝙ ſic. mouetur q: tex. hic non repetit circa defenſorẽ verbum in his qđ pmiſerat hic in alijs tribus: hic ergo cõprehendit tam defendentem in ipſo actu q̄ poſt actum. Sed aduerte q: multis modis põt quis eſſe defenſor alterius. Primo modo delictum autorizando. Scđo defendendo in actu delicti ſeu in ipſo delicto. Tertio defendendo poſt delictũ puta impediendo ne delinquentes veniant ad manus iudicis examinãdi vel puniendi. Quarto impediendo ne veniant ad manus offenſi vel conſanguineoꝝ vel alterius priuati volentis ppria autoritate vindicare delictum ſeu facere vindictã delicti vltimo defendendo in iudicio puta patrocinando. nunq̄d ergo oẽs tales defenſores hic cõprehendat ⁊ includat. Reſpondet glo. ꝙ oẽs cõprehendat pter penultimũ ⁊ vltimũ de primo conſtat ꝙ talis autorizator delicti grauius puniatur q̄ faciens delictum. xi. q. iij. qui reſiſtit. xxiij. q. iij. ſed alioꝝ. ⁊ no. ij. q. i. notum. de offi. dele. c. i. de ſecundo etiam conſtat vt pꝫ ex premiſſis. ⁊ per hunc tex. de tertio etiam pꝫ ſimiliter per hunc tex. ⁊ in. c. felicis. ȝ. eo. li. vi. poſt prin. ibi poſtea receptauerit vel defenſauerit. facit de offi. deleg. ex literis. ⁊. xxi. q. v. per totum. Ad idem alleg. Paul. xxvij. q. i. ſi cuſtos. De penul. defenſore ne quis incidat in man° offenſi vel alterius priuati qđ hic non includatur. pꝫ q: vindicta que inferretur eſſet iniuria ad quam propulſandam pro ſocio quis tenetur. de ſent. excom. dilecto. in. vi. facit. l. ſi quis in ſeruitute. ff. de fur. De quinto. ſ. defendente in iudicio patrocinando ⁊ aduocando remittit glo. ad no. in. c. pppoſuit. de de. ex com. mi. in verbo fautorem. Pau. hic dicit ꝙ ſi de iure defendatur per aduocatum qđ non pcedit hec pena put no. in. d. c. p-

18 poſuit. in alijs pmiſſis concor. cum glo. ⁊c. ❡ † Glo. ex pdictis. in prin. declarat ⁊ exponit literam deinde colligit ex litera ꝙ in caſibus in quibus p antiqua iura contrahebatur excõicatio nõ iteratur per hanc decr. Sed aduerte querit hic Pau. quare expreſſit de iſtis qui participant in crimine criminoſo: q: illi ſunt excõicati per canonem nuper. de ſen. excom. ⁊. e. ti. ſi concubine. Reſpondet ꝙ hoc non expreſſit ppter pcutientem ⁊ capiẽtem ſed ppter bannientem p quo imponitur hec pena ⁊ ſit extẽſio rõne participij. Item ideo hic expreſſit pdictos q: hic imponũtur alie pene q̄ excõicationis in quibus non operatur participatio q̄ operatur in excõicatione. ❡ Glo. maſculinam. opp. ꝙ non fuit neceſſe exprimere de linea maſculina: q: hoc intelligebatur etiam ſi non fuiſſet appoſitum. ȝ. e. ti. vbicunq̄ in ſexto.

b. Soluit fatendo contrarium b: ſed ideo hoc fuit expreſſum propter maiorem declarationẽ ⁊ dubitationem tollendã. ❡ Gloſ. ſcđm. opp. ꝙ immo puniatur poſteritas etiã vſq̄ ad quartam gñationem nedũ vſq̄ in tertiã. vnde opp. de. c. quibuſdam. ȝ. eo. Soluit glo. illa decre. non hꝫ obſtare q: iſta loquitur in caſu diuerſo: q: ibi loquitur in occidente vel mutilante hic in capiente pcutiente vel banniente. ❡ Itẽ illa ſtrictior eſt quo ad pſonas delinquẽtes q: ſolũ hꝫ locum in pſonis ibi notatis. ſ. patrono vice dño aduocato feudatario ⁊ beneficiato occidentibus vel mutilantibus prelatum. Iſta vero latior eſt q: etiam in alijs hꝫ locum. Item ibi priuatur ſimpliciter poſteritas a collegio clericorum vſq̄ ad quartam gñationem hic ſolum inhabilitat ad beneficia in dyoceſi epi contra quem deliquit: ⁊ ex hoc colligit gl. ſe. ꝙ quis põt eſſe inhabilis ad beneficia in vno loco et non in alio. ⁊ alle. concor. facit qđ no. de app. paſtoralis. in vltima glo. ❡ Gl. obtinenda. querit an poſteritas vnius taliter delinquentis efficiatur inhabilis ⁊ ſeruetur etiam quo ad beneficia obtẽta: dicit ꝙ nõ a contrario huius litere q̄ ſolum inhabilitat quo ad obtinenda. ar. decre. nonne. de preſcrip. de reg. iur. in penis. in. vi. Nunquid aũt talia obtenta ante delictum poterit permutare cum alio beneficio einſdem dyoceſis dicit ꝙ non: q: ſimpliciter hic inhabilitatur ad obtinẽda in eadem dyoceſi: ⁊ ſic etiã ad obtinenda per viam pmutationis. Idem Ste. fatetur tamẽ hoc eſſe veꝝ qñ ageretur de pmutatione fienda ad illoꝝ inſtan-
a tiam: ſecus ſi ex officio ipſius vellet beneficiatos transferre: q: poſſet de reꝝ pmu. queſitum. ⁊. e. ti. c. vno. in. vi. ❡ Glo. detinebatur. alle. p concor. decr. non eſt nobis. de ſpon. ⁊ remittit ad ibi no. ❡ Glo. ſua ſic voluit querere qñ dr terra vel ciuitas eſſe delinquentis. remittit ad no. de poſt. prela. c. i. q: qñq̄ deliquẽs ibi hꝫ iuriſditionem vt ibi no. ⁊c. ❡ Glo. accenſis. opp. qđ etiã dꝫ extingui ⁊ pedibus conculcari. xi. q. iij. debent. Soluit fatendo contrarium ⁊ ſupplendo iſtum tex. per illum ⁊c. ❡ Glo. ſequentes ſunt literales ⁊ expoſitiue vſq̄ ad glo. in verbo cõmo-

19 de. ❡ † Glo. cõmode. q̄rit ad litere declarationem hic habetur ꝙ abſolutus in mortis articulo ſi reſtituatur ſanitati dꝫ accedere ad ſedem aplicã q̄cito cõmode poterit. q̄tum aũt erit illud tps infra qđ dicetur cõmode poſſe venire. Reſpondet gl. ſequẽdo Hoſt. in decre. decreto. ȝ. e. q: tps erit infra qđ ceſſante impedimento ⁊ deducto tẽpore modico indulto ſibi ad pparãdũ poterit ire ad ſedem aplicam. alleg. ff. ex qui. cau. ma. l. ab hoſtibus. §. ſed qđ ſimpliciter. Iuxta hoc querit gl. qđ ſi talis abſolutus reſtituta ſibi ſanitate cõparuit poſt certum tẽpus corã ſede aplica ⁊ dicit ſe citius non potuiſſe venire: an dꝫ ſibi credi ⁊ ei° aſſertioni ſtari videtur ꝙ ſic: q: hic agitur de re occulta ⁊ men-
c tali. ⁊ de periculo anime c: ⁊ per ↄſequens eſt ſibi credendum. de homi. ſignificaſti. ij. de ſen. excom. ſi vero. ij. ⁊ qđ in eis no. ↄtrarium. tenet glo. dicens ꝙ in hoc non creditur aſſertioni abſoluti: ſed iudex habebit hoc arbitrari. alle. qđ habetur de electi. q̄ ſit. in prin. li. vi. ⁊ qđ ibi no. ⁊ eo. ti. cupiẽtes. §. cetero. in. vi. Ad hoc etiam alle. glo. q: alś de facili poſſet deludi hec conſtitutio allegando friuolas excuſationes frigoris ⁊ caloris vel conſimiles. ar. decre. cum dilecti. de dolo ⁊ contu. ⁊ de accu. veniens. nec ob. qđ no. in. d. c. ſignificaſti. ⁊. d. c. ſi vero. q: fatetur gl. ꝙ in foro penitentiali ſeu in foro anime bene debet ſtari eius aſſertiõi. de ſpon. tua nos. ⁊ ſimiliter quo ad vitium excommunicatiõis occulte contrahendum: q: ex quo hꝫ ſententiam de mora debet ſcire ſe excõicatuꝫ. alle. Guil. v. q. i. quidam. cum ibi no. ii. q. vii. quapropter. ⁊. ff. de manu. teſta. libertas. ſecus quo ad foꝝ contentioſum. ⁊ ideo iudex non debebit eum denunciare excõicatũ niſi prius ipſo vocato vel citato notum fuerit ei ex coniecturis legitimis ipſum fuiſſe moroſum premiſſa ſup hoc cognitiõe ſummaria. alle. ſ. c. prori. in fi. ⁊ qđ no. ȝ. ea. cõpil. de here. de. i. ad fi. cum glo. cõcor. Guil. dicens ꝙ q̄cito dictat ſibi conſcientia ſua ꝙ ſine periculo perſone poſſit ire ſi non vadit paratio ſuis farcinulis ſtatim incidit in ſniam excõicationis. alle. v. q. i. quidam ij. q. vij. quapropter. ⁊. ff. de manu. teſta. l. libertas. ⁊ hoc relinquitur arbitrio ipſius: tunc aũt demum denunciabitur per iudicẽ ipſum incidiſſe: qñ conſtabit ⁊ preſumetur violenter de fraude facta prius vocatione ⁊ premiſſa ſummaria cognitiõe ⁊ hic arbitrabitur ſuperior. alle. de ſen. excom. eos qui. in. vi. Idẽ etiaꝫ

20 Ioan. ❡ † Querit hic Guil. nunquid capiens equum que3 equitat clericus vel res quas ſupra ſe portat clericus ſit excõicatus: dicit ꝙ aut eſt talis res quam licitum erat ppria autoritate accipere. Exemplum ſi locaui domũ clerico ⁊ debeat penſionem quam non ſoluit: ⁊ hoc caſu non incido in excõicationem ipſuꝫ expellendo: dũmodo cũ moderamine inculpate tutele fiat. de reſti. ſpo. olim cauſam. ⁊. C. vnde vi. l. i. Aut non eſt talis res ⁊ tunc aut inducitur clericus p metum ad tradendũ equũ ſibi niſi des equum tali te occidam: ⁊ tunc talis incutiens metum verbalem nõ incidit in excõicationẽ: q: vt quis incidat in canoneꝫ ſi quis ſuadente requiritur man° iniectio. xvij. q. iiij. ſi qs ſuadẽte: aut

a ❡ Circa tertium. Adde q̄ dicuntur p Fel. in. c. i. in. v. col. de offi. deleg.

b ❡ Sed ideo fuit. Adde pro iſta ſolu. facere ho. tex. in autẽ. vt exac. iſtã. do. circa me. inuer. ⁊ hic dicimus.

c ❡ Et p ↄñs. Adde regulaꝫ glo. no. i. §. alie. in. glo. magna. inſti. de act. vbi plene dos. dicũt ꝙ in his q̄ dependent ab aio alicuius ſtãduꝫ eſt eius dicto de qua materia ponit plene Fely. poſt alios. in c. ij. l. vij. ⁊. viij. col. de conſti.

ſuadente requiritur manus iniectio.xvij.q.iiij.ſi quis ſuadente
aut quis ſubtrahat manualiter res clerici ⁊ tunc aut res que au
a fertur[a] adheret perſone clerici vt eſt equus ⁊ veſtis: ⁊ tunc inci
dit auferens quod intelligit ſi violenter auferatur: ſecus ſi furti
ue. Si vero diſtet a perſona clerici ⁊ illi non adheret: ⁊ tunc au-
ferens talem rem non incidit in excõicationem de materia per
21 Innocen. de ſenten. excom. nuper. ¶ † In ver. ciuitas antẽ que
rit an ſtatim facta ſatiſfactione per ciuitatem delinquentem cõ
tra formam huius decret. ſit abolitum interdictum: videtur ꝙ
ſic: quia tex. hic dixit ſubiaceat interdicto donec ſatiſfecerit: ⁊ ſic
ptʒ ꝙ facta ſatiſfactione ſtatim ſine alia relaxatione eſt abolitũ
interdictum: contrarium dicit eſſe verum dicens ꝙ immo eſt ne
ceſſaria ſnia ſuperioris. alle. ij.q.vi. preſbyter. ⁊ hoc ideo qꝛ hoc
interdictum limitandum eſt ad tempus incertum vel modicuʒ
qꝛ tunc lapſo tempore vel mora ceſſante ipſo iure ceſſaret inter-
dictum. alle. de ſpon. non eſt. ratio diuerſitatis ſm eum eſt: qꝛ in
primo caſu poſſet dubitari an plene foret ſatiſfactum: ſecus in ſe
cundo caſu de quo remittit ad no. de eta. ⁊ qua. cũ bone. de hoc
dic vt habuiſtis in cle. j. de deci. in glo. in verbo donec. et ſic re-
22 mittit hec glo. in ver. donec. † Deinde querit hic Mat. de quo
debebit ciuitas ſatiſfacere. Reſpondet ꝙ de iniuria ⁊ de dãnis
⁊ expenſis alle. de fo. compe. c. conqueſtus. ⁊ de iniurijs. c. olim.
⁊ idem dicit debere fieri ſi clericus iniuriatur layco: qꝛ cleric⁹ dʒ
illis ſatiſfacere de predictis. alle. de ſen. excom. contingit. Si aũt
adinuicem ſe percuſſerunt clericus ⁊ laycus: tunc dicit ꝙ ille qui
plus leſerit plus ſatiſfaciet. alle. de adul. intelleximus. ⁊ prealleg.
c. contingit. an aũt teneatur quis ultrã ſatiſfactionẽ remittere. di
cit ꝙ non: ſed rancorem ſic intellige. xl. di. ⁊ quis emendet. xc. diſt.
ſi qs contriſtatus. xxiij. q. iiij. ſi illic. ij. q. õ. j. in primis. ¶ Juxta
premiſſa querit coram quo iudice aget clericus contra laycum
qui ipſum offendit: dic ꝙ ſi agit ad penaʒ ratione ſacrilegij: tũc
agetur coram eccleſiaſtico: ſi aũt agatur ad intereſſe ⁊ ſatiſfactio
nem tunc coram ſeculari. de fo. compe. cum ſit generale. ⁊ de iud.
poſtulaſti. Si aũt per modum exceptionis conqueratur cleric⁹
de layco: vt qꝛ laycus petit ſe abſolui ab excõicatione ⁊ tunc co-
ram eccleſiaſtico habebit conqueri. Quid aũt ſi iniuriat⁹ mo-
riatur ante li. conte. factam ſuper actione iniuriarũ an poterũt
heredes pſequi dicit ꝙ non: qꝛ hec actio iniuriarũ nõ tranſit ad
heredes. inſti. de ppe. ⁊ tẽp. act. §. eſt aũt. ⁊ no. de teſt. cogendis
23 peruenit. ¶ † Ultimo querit quid ſi ſtatuto ciuitatis caueẽ ꝙ
ſi aliquis facit inſultum ad domum alicuius puniatur in. xx. li-
bris. Modo pone ꝙ aliquis inſultauit aliũ ſub porticu. an di-
catur feciſſe inſultum ad domum refert ꝙ Spec. co. ti. §. j. verſ.
ſed pone. tenet ꝙ ſic per. c. ſi quis contumax. xvij. q. iiij. ⁊ c. ſi qs
in atrio. ⁊. ẽ. de immu. eccl. c. eccleſia. vide l. quidã hiberue. ff. de
24 ſer. vi. predi. ⁊ Bar. in. l. j. ff. de cloac. ¶ †[b] Ultimo tractat hic
b quot modis cõmittitur ſacrilegium: dicit ꝙ pluribus modis: p
mo inuadendo res eccleſie: ſcdo vexando iniuſte eccleſiaʒ: tertio
vaſtando eccleſiam: quarto violando monialem: quinto qñ cle-
ricus audit aruſpices incantatores ⁊ ariolos. ſexto indiſcrete
detrahendo alicui. ſeptimo violando immunitatẽ eccleſie: octa-
uo in caſibus poſitis. xvij. q. iiij. ſacrilegium. ⁊ c. ſeq. ⁊. §. qm an
tem. ⁊. c. conſtituit. nono percutiendo clericum. xvij. q. iiij. ſi qs
ſuadente. ad primum alleg. xvij. q. quarta. ſunt qui opes. ⁊. c. ſa
crilegium. ad ſecundum. xij. q. ſecunda. predia. xvi. q. prima. pla
cuit. ad tertium. xvij. q. quarta. ſunt qui ad quartuʒ. xxvij. q. pri-
ma. ſciendum. ad quintum. xxiij. q. quinta. ſi quis epiſcopos. ad
ſextum. xxiij. q. tertia. non imperpetuũ. ⁊ hoc ſumendo ſacrile-
gium ſtricte. magis autem ſtricte ſumendo dicitur ſacrilegium
quando aliquid ſacrum aſſumitur de ſacro. xvij. q. quarta. quiſ-
quis. in ſi. quandoqꝫ autem ſumitur large. ⁊ tunc extendiẽ etiã
ad alia crimina. C. de epiſco. ⁊ cle. l. ſi quis in hoc genus. ⁊. C. de
cri. ſacrile. per totum. facit. ẽ. eo. felicis. in. vj. De materia p Ju
no. de ſenten. excom. cum pro cauſa.

a ¶ Adheret perſone clerici. Adde beneſacere qđ no. bar. in. l. ſʒ eſt queſtionis. ff. de iniur. Bal. in. l. licitatio. §. qđ illicite in. ij. colũ. ff. de publica.

b ¶ Ultimo q̃rit. Adde bar. i l. j. §. in flumine ff. de flu. Bart. i. l. cetera. §. hoc ſenatus. ff. de le ga. j. ⁊ imo. l. de men. cauſaʒ. in vi. col.

c ¶ Item not. pena pcurãtiũ. Adde bñfacere no. deci. bar. in. l. ſi vero. ver. vltimo ſcias. ff. qui ſatiſd. cog. vbi plene. d. iaſ. ⁊ vltra eum facit qđ dicit bal. in. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aql. ⁊ Barto. in. l. ſi poſt pfectaʒ. C. de euic. Felr. in c. cũ in. in. xiij. co. extra de conſti. Bal. in. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aq. Jaſ. in l. ſi. in ij. co. ver ſi. ij. no. ⁊ in vſ. vi. facit. ff. q ſatiſda. cog.

1 ☞ Confinibus diſtrictuum ſiue limitum ſi maleficium per-
petratur: quis erit iudex.
2 Citatus procurans ſe capi ne poſſit ire ad ſedem apoſtolicam
quomodo puniatur. ⁊ nu. 8.
3 Renunciatio beneficij extorta a carcerato non valet ipſo iure.
⁊ nume. 9.
4 Citatus ſi fuerit laycus ad ſedem apoſtolicam ⁊ captus ⁊ deten
tus ne ad illam vadat quomodo puniatur.
5 Clericum capi procurans non eo animo vt beneficium reſigna
ret: nec impediat citationem factam ad papam qualiter pu-
niatur.
6 Layci non ſunt capaces beneficiorum.
7 Puniri debent magis inferiores ꝙ̃ ſuperiores.
8 Secularis poteſtas ad petitionem clerici capiens ⁊ detinẽs eũ
ne vadat ad ſedem apl'icam an incurrat ſniam excõicationis.
10 Dictio preter quid importet.

Ultorum ad nos.

Tres ſunt partes decre. Jn prima narrat ex-
ceſſuʒ. Jn ſcda pruidet ſtatuendo penã. Jn ter
tia pruidet circa publicationẽ ipſius pene ⁊ cir-
ca executionem. ſcda ibi conſiderãtes. tertia ibi
locoꝝ. Tex. ibi. aut. ſufficit ergo alterum iſtoꝝ fieri vt locuʒ ha-
beat pena ppter naturam diſiunctiue. de reſcrip. inter ceteras.
1 ſm Pan. ¶ † No. hic ꝙ vt plurimũ in confinibus diſtrictuũ
perpetrantur maleficia: ptʒ hoc ibi in exitu ſuoꝝ diſtrictuuʒ ⁊c.
vide qđ no. in. l. ſiue contra. §. j. ⁊. ff. de lib. agno. l. j. ff. de tu. ⁊ cu.
da. ab his. l. pupillo. ⁊. ff. de excu. tu. l. iuriſperitus. §. cum ordin
dus. in quibus ponitur de maleficijs cõmiſſis in confinib⁹ duo
rum territorioꝝ quis iudex ſit competens in illis. Guil. do hic
dicit ꝙ hoc qđ hic dr de captione ⁊c. maxime in exitu territorij
fuit inductum a paucis temporibus citra: ppter execrabileʒ cu
piditatem que ꝙ̃plures excecauit maxime in regno Frãcie: cui⁹
exitus ſiue limites extraneus viator ⁊ aduena tranſire non põt
qñqꝫ p peſſimos quin immo depredatores ⁊ tyrãnos q ſe dicũt
guardiatores portuum vel exituũ cogantur ad alteꝝ. ſ. ad ſe re-
dimendum iuxta eoꝝ voluntatem vel ꝙ alius erit vſqꝫ ad oſtẽ
ſionem pudibundoꝝ indagatus qđ tranſit ad alia regna in exẽ
plum ſm eum: ⁊ ſic ppter hoc retrahuntur mercatores a com-
mercijs eoꝝ: ex quo ſequitur eoꝝ ſumma penuria: ⁊ ꝯſr cariſtia
eoꝝ de quibus conſueuit maximum eſſe foꝝ. ¶ No. ſcdo obuiã
dum his que tendunt ad derogandum honori pape ⁊ apoſto-
lice ſedis: ⁊ ſilr his que tendunt ad derogandum quieto ⁊ pſpe
ro ſtatui detinentium donec reſignent eoꝝ beneficia ⁊ detinen-
tium citatos ad ſe. apo. ab homine vel a iure ne ad illam vadãt.
2 ¶ †[c] Item no. penaʒ pcurantium ſe capi ne citati poſſunt ire
c1 ad ſe. apo. ¶ † No. ꝙ renunciatio beneficij extorta a carcerato
3 non valet ipſo iure. Ex quo no. argumentũ gñale ꝙ actus qui
fiunt cũ incarcerato non valent. de quo. ff. qđ me. cau. l. q in car-
cerem ⁊c. no. argumentum penã delicti magis creſcere ex ei⁹ pu
blicatione. facit. ẽ. de. pcori. ¶ Glo. dñium. querit an decre. pro
cedat ſi obtinentes dñium locoꝝ ⁊ capientes clericos ſint viri ec
cleſiaſtici: qđ eſſe põt ne cleri. vel mo. c. ſi. in. vj. Reſpondet ꝙ ſic
4 qꝛ indiſtincte loquitur. facit. xx. di. c. j. ¶ † Glo. eccleſiaſticos.
q̃rit quid ſi citatus fuerit laycus ad ſe. apo. ⁊ captus ⁊ detentus
ne ad illam vadat an habebit locum pena cle. dicit ꝙ non: arg.
a contrario ſenſu litere. facit de his que ſi. a prela. cum apoſtoli
ca. ⁊ de pe. diſt. j. §. ſane. Jdem tenet Pan. Sed an cõprehẽdat
hic pſonas eccleſiaſticas q capiuntur lʒ non ſint clerici. ⁊ econ. ꝙ
ſic. alle. xij. q. j. duo ſunt. de ſen. excom. parochianos. intelligo qñ
capiuntur cum ſint citati ad ſe. apo. vel ad renunciandũ benefi-
cio ſi qđ habẽt pnt hic loquitur. Juxta hoc q̃rit quid ſi illi de q
bus hic dr capiunt mulieres nunquid incident in has penas vi
detur ꝙ non: qꝛ hec conſtitutio loquitur in capientibus maſcu
los ⁊ eſt penalis ergo reſtringenda ⁊ non laxanda. de regul. iur.
odia. in. vj. Jtẽ qꝛ dicendo de viris videtur aliud ſenſiſſe de mu
lieribus. vt de preſum. non ne. de deci. ad audientiam. xxv. diſt.
qualis. ff. de iudi. l. cum pretor. contrarium poteſt dici ſm eũ qꝛ
iniicientes manus in tales ſunt excõicati ſicut iniicientes ſuper
maſculos. de ſen. excom. veniens. ⁊. c. de monialibus. Jteʒ qꝛ ea-
dem eſt ratio ergo idem ius: ar. de conſti. tranſlato. Ad hoc fa
cit qđ dr in verbo conſiderantes vbi ſimpliciter loquitur de per
ſonis eccleſiaſticis nec reſtringit ſe ad maſculos ſcdm Guil. ⁊c.
5 ¶ † Glo. captos. q̃rit quid ſi aliquis procurauerit capi clericuʒ
non tñ eo aio vt beneficium reſignaret nec impediat citationeʒ
factam ad papam an incurret penas hic poſitas: dicit ꝙ nõ ſed
ſolum penas excõicationis. Mouetur p hunc tex. a ſenſu cõtra
rio: ⁊ qꝛ hic copulatiue requirit capturam factã ⁊ captum deti
neri ad finem reſignationis beneficij: aut ad impediendũ cita-
tum ire ad ſe. apo. Jdẽ ſentit hic Guil. dicit enĩ ꝙ ex ſola captu
ra clerici quis incurrit excõicationeʒ. de ſen. excõ. nup. ſed pena
priuationis ⁊ ſuſpenſionis a bñficio non hʒ locũ niſi in trib⁹ ca
ſibus hic poſitis. Primo in capiente vt capt⁹ bñficia reſignet
Scdo in illo qui citatum ad ſe. apo. impediuit. Tertio in illo q
ſibi pcurauit fieri hanc captionẽ ⁊c. ¶ Glo. ad apoſtolicã. q̃rit
ſi fuerit citatus ad aliuʒ inferiorem a papa an capiens ⁊ deti-
nens talẽ vt eũ impediat cõparere incidat in hanc penam: dicit
ꝙ non: qꝛ a cõtrario litere hoc innuit. Jdẽ tenet hic Paul. alſ.
de dila. c. ſi. de dolo ⁊ contum. cum dilecti. ⁊ de accuſa. veniens.
6 ¶ † Glo. eccleſiaſtice. q̃rit an layci facientes contra hanc cle. in
currant hanc penã: dicit ꝙ non p hunc tex. a contrario ⁊ qꝛ lay-
ci non ſunt capaces pene priuationis vel ſuſpenſionis a benefi-
cio de qua hic qꝛ layci non ſunt capaces beneficioꝝ. de inſti. c. ij.
Jdem dicit in pſonis eccleſiaſticis nullum beneficiũ habẽtibus
qꝛ non beneficiati non poſſunt priuari beneficijs. xxxij. q. ij. qui
aliis qđ vo. Que aũt dicunẽ pſone eccleſiaſtice. remittit ⁊c. ad
tex. ⁊ no.

tex. et no. ii. q. i. duo. et xvi. q. i. alia. et ex hoc colligit q qualitas p
sone nos inducit augmentu pene. de quo. xl. dist. homo xpian⁹
et de iureiur. cu quida. etc. ¶ Glos. prelati querit an litera pce
dat indistincte et si prelati capientes clericos non sint plati ad
quos spectat collatio bnficior de quor renunciatione agitur.
Rndet q sic per hanc liam que indistincte loquitur et fortius
hoc pcedit in impediente ire ad se. apo. citatu forte pter cau
beneficialem: q ibi est minus dubium. Idem Guil. ad hoc q
eadem est ratio vtrobiq ergo idem ius de consti. translato. sm
Guil suspensi. qrit nunquid suspensus a perceptione fructuu be
neficior eligere possit vel conferre. remittit ad no. de elec. c. vin
tonien. in glo. ¶ No. q in fi. vbi dr q sic econtra aut an ad bnfi
cia possit eligi durante suspensione. dicit Steph. q non alle. de
elec. per inquisitionem. fatetur tn q interim debebit habere co
gruam sustentatione ne egeat: et qd poterit eligere et conferre et
alia huiusmodi exercere. de quo in pre alleg. c. cum vintonien.
7 ¶ †Glo. inferiores. in prin. alleg. concor. deinde colligit ex lite
a ra[a] q in penis deferretur dignitati concor. qd habetur in. c. ii.
de offi. deleg. in. vi. de quo remittit ad no. de transac. c. vlti. in vi
ti. glo. et de iureiur. cu quida. cum glo. concor. Mat. ide Step.
colligens magis puniri inferiores q superiores. Contra qd op
po. de. d. c. vlti. de transac. et d. c. cum quida. facit. xl. di. ho xpia
nus. Soluit q hoc ideo potest esse hoc casu q plati supiores q
per electione assumuntur hnt fortius ius q alii: et ideo non sic
de facili amouetur sicut inferiores. alle. de sta. mo. c. ii. §. priores
et qd ibi no. Mat. vero hic dicit q regulariter pter psona no
receditur a iure coi. alle. xli. dis. §. sunt. fallit in aliquibus casib⁹.
¶ Fallit primo in. c. non aie. vii. q. i. vbi propter personas rece
ditur a iure coi. Secundo fallit si timeretur scandalum. xxiii. q.
iiii. non potest. Tertio fallit q miseratione persone aliqn rece
ditur a iure coi. lxxxvi. dist. tanta. Hoc tn tunc procedit non fa
uore persone sed propter vtilitatem puenientem sm Jo. qui sic
no. lxxvii. di. in. c. si quis. sm Mat. Item fallit in casu isto ro
potest esse quaz. s. alle. Ste. Guil. vero hic dicit q minor pena
magis afficit prelatos q alios. de offi. deleg. pastoralis. in prin.
xxiii. q. iii. qui econtra. et sic in effectu non videtur magis puni
ri inferior q superior. ¶ Glo. obtentis. querit an isti erunt in
habiles ad obtinenda beneficia. Respondet glo. q non ponde
rat enim liam q solum exprimit de obtentis p quam a ptrario
dicit hos non impediri ad obtinenda beneficia: sic econtra vidi
stis. s. c. pri. §. fi. Ste. hic tenet contrarium. Mouetur q si hic
priuatur obtentis fortius priuatur et obtinendis. na magis fa
uent iura in obtento q in obtinendo et in qsito q in querendo
C. de codi. l. fi. et de conces. preben. c. si. in. vi. C. de bo. pscri. l. de
8 portati. Tutius puto tenere glo. ar. regule in penis. ¶ †Glos.
seculari. querit quid si citatus ad se. apo. pcurat se capi p pote
statem ecclesiastica an incurrat hanc pena: dicit q non a cotra
rio litere: et q hec consto est penalis. Deinde querit glo. an secu
laris potestas ad petitionem clerici capiens et detinens eum ne
vadat ad se. apo. incurrat sniam excoicationis videtur q non:
ex quo clerico pcurante hoc fit: cotrariu tenet glo. nostra. Mo
netur q dato q talis non intendat clerico iniuriari: tn non pot
negari quin manu iniecerit in clericu et iniuriosam respectu sal
tem sedis apostolice et ordinis clericalis. de sen. exco. ptingit. id
ds excoicationem incurrere. xvii. q. iiii. si quis. et in. d. c. cotingit.
cum glo. concor. hic Pan. dicens q ista fraude consueuerunt
vti appellantes ad hoc vt videantur impediri infra annu: et sic
habeant biennium. ¶ Glo. pcurantes. qrit an contra istos p
curantes se capi vltra penam hic positam possit pcedi vt cotra
contumaces. Respondet q sic si de hoc constat. alle. vt lite non
conte. qm. post prin. et s. de iu. l. cle. dudum. ff. si quis cau. l. ii. in
fi. cum concor. facit de offi. dele. pastoralis. in fi. Juxta hoc qrit
an capiens talem pcurantem hoc casu incurrat pena quam hic
incurrit pcurans. Rndet zen. q non per hunc tex. q solum loq
tur de pcurante. Ex quo colligit q plus punitur pcurans q fa
ciens. alle. ff. de his qui no. infa. l. athletas. §. pomponius. iuncta
l. imperator. e. ti. etc. ¶ Gl. nullus. querit an hec renunciatio in
casu decre. sit nulla etiam quo ad renucianten: nedu quo ad su
periorem beneficiatum. Respondet q sic: et hoc voluit text. hic du
vniuersaliter dixit nullius esse oino firmitatis talem renuciatio
nem: et hoc inducit glo. ad no. in. c. qd in dubiis. de renu. vez an
renuciatio beneficii facta in manu layci valet saltem quo ad re
nunciationem: q videtur q non p predicta de quo dicendu vt
ibi. Ste. vero hic dicit esse casum spalem in quo annullat oino.
actus pter metu regulariter secus: q ea q fiunt metu regulari
ter valent sed iuris remedio rescinduntur. s. qd me. cau. Abbas
9 ¶ †Quid aute si in casu isto interuenisset iuramentu an ligaret
remittit ad no. de iureiur. si vero. et dicit tenendu qd habet. e. ti
tu. ver. Idem Ste. dicendu est vt no. in. d. c. ver. qd iuramentu
metu extortum obligat contrauenientem saltem ad veniale si non

fit petita et data absolutio: ad mortale aute non obligat vt ibi.
b ¶ Glo. constitutum. querit[b] qn dicatur iudici constare de incur
sione dictaz penaz. Respondet qn parte vocata coram eo hoc
erat pbatum. facit qd no. s. de offi. deleg. cle. i. et s. e. pri. ad fin.
¶ Glo. vltima. querit an requiratur snia hois in casu decre. di
cit q non: q illa incurrit contrafaciens ipso iure. non obst. iste
tex. q non loqtur de snia ferenda super delicto: sed de publica
tione pene iam incurse que hoc casu ds fieri. ad quod glo. alleg.
10 concor. ¶ †Vltimo hic Pan. tractat de dictione preter hic po
sita in tex. qualiter hic ponatur an habeat includere an vero ex
cludere. dicit q in isto casu includit: regulariter aut dicendu est
q si precedat oratio affirmatiua et dictio preter sequatur tuc ex
cludit. Si vero precedit negatiua et tunc includit: et sic dicit intel
ligendum. l. iii. C. de transact. Hec vera quando sub dictione p
ter sequitur aliquid quod continebatur in precedenti oratione
als includit. l. i. ff. de pigno. act. de hoc in regula peccatum. de re
gu. iur. in. vi. per Cyn. in. l. actione. C. de transac. et ibi per Bar.
et plenius in. l. si cum. §. qui iniuriarum. ff. si quis cau. et. l. i. et ff.
de pigno. act. vbi per glo.

1 Pena antiqua vbi non sufficit pter malitiam et pter
viam transgressorum adiicienda est noua.
2 Abstinere a malo non sufficit nisi fiat bonum.
3 Pena vnius debet esse aliis in exemplum.
4 Decime sunt indicende populo per religiosos et predicatores: et
etiam religiosi audientes in confessione debent monere cofite
tes ad faciendaz consciam de decimis non solutis als puniunt.
5 Pena duplex qnq imponitur ex eodem delicto.
6 Mendicantes qui dicantur.
7 Correctio religiosi primo loco spectat ad suum prelatum.
8 Decime an sint de iure debite.
9 Et de malis et de bonis que obueniunt occasione decimarum.
10 Suspensionum multe sunt species.
11 Suspensus ab officio a iure vel ab homine an videatur eoipso
suspensus a beneficio.
12 Contraria contrariis curantur.
13 Dictum in vno capitulo legis vel statuti separato non ds trahi
ad aliud capitulum separatum.
14 Nouum dicitur aliquid multis modis.

CUpientes eos quos
ad. Tres sunt partes pricipales. scda ibi. illos
1 tertia ibi. sane. ¶ †No. primo q plurib⁹ mo
dis quis inducitur ad obseruantiam iuris: q
interdu ex premio virtutis. Interdu ex timo
re pene. vnde consueuerunt dari versus. Oderunt peccare boni
virtutis amore. Oderut peccare mali formidine pene. facit qd
no. ff. de insti. et iu. l. i. et de preben. cum qui. in. vi. ¶ Item no. q
vbi pena antiqua non sufficit pter malitia et pter via trans
2 gressor adiicienda est noua. ¶ †No. aliud q non sufficit absti
nere a malo nisi et fiat qd bonu est p gl. Isti. de iust. et iu. §. iuris
precepta ad hoc glo. hic alleg. concor. et autoritatem. quod not.
3 ¶ †No. vlterius q pena vnius ds ee aliis in exemplu. Deide
c no. penam transgressoris decre. vnice. de exces. pla. in. vi. ¶ Ite
no. penam religiosor qui aliqua dicunt vt audientes retrahat
a solutione decimarum debitarum in ecclesiis q sunt ipso facto
4 excoicati. ¶ †No. hic dies certos in quibus religiosi si regran
tur a rectoribus parochialibus vel vicariis perpetuis vel tepo
ralibus debent in predicationibus suis dicto tempore faciedis
informare populum circa solutionem decimaz: et siir debent fa
cere cosciemtiam cofitentibus ipsis fratribus. ¶ Et no. penam
religiosi in pdicationibus in dictis diebus scienter omittentis
facere qd dictum est. ¶ Item not. pena religiosor qui scienter
omittunt facere consciam confitentibus de decimis soluendis:
qd pcedit in religiosis monasterior et ecclesiarum non pcipien
tium decimas. ¶ In ver. sane. no. penam violentium decr. i. de
5 sepultu. in. vi. ¶ †No. ex eodem delicto interdum duplicez pe
nam imponi. de quo de iudi. at si clerici. §. fi. et vt lit. non conte.
6 quoniam. in fi. etc. ¶ †Glo. mendicantibus.[d] querit qui dica
d tur mendicantes. remittit ad ea que habentur de relig. domi. c.
vno. in. vi. q dicuntur illi quibus victum tribuit incerta mendi
citas. dixi in cle. i. de regula. an aut hec pena locum habeat in
aliis no medicantibus. dic q non. Idem Pan. q1 ptsto de quo
hic loquitur non hz locum: in alio ergo nec ista q venit ad illi⁹
interptationem. Quo ad hoc colligit glo. vnam differentiaz in
ter medicantes et alios. et alle. concor. quibus alie colligunt. vi
distis in cle. i. pre alle. de regula. Idem Pan. alle. vltra concord.
glo. s. de sen. excom. cum ex eo. et de ver. sig. in cle. exiui. etc. ¶ Gl.
religiosus. querit qd hic de in v. illos. an habeat locu siue isti re
ligiosi sint mendicantes siue alii: dicit q sic per istum textu qui
indistincte loquitur. Fatetur tamen q no coprehendat clericos

a ¶ Qd in pe
nis deferretur
dignitati. adde
tex. in. l. aut fa
cta. §. psona. ff.
de penis. glo. et
doc. in. c. cu qui
daz. extra de iu
reiuran.

b ¶ Qn dicat
constare. adde
benefacere qd
dicit Fely. in. c.
cau que. in. i. co.
extra de rescri.

c ¶ No. vlteri⁹
Adde ho. tex. i
l. aut facta. §. fi.
ff. de pe. et pub
chre panor. i. c.
at si clerici. i pri
ci. in. ii. col. ver.
vlti. no. de iud.

d ¶ Querit q
dicant. adde q
habentur p do
mi. Abb. in. c.
nimis. de exces.
platorum.

ſeculares nec laycos cū conſtō illa ſit penalis ⁊ loquatur ſolū de religioſis.facit.j.de ſen.excom.cle.Jdem Step.alle.de pe.diſt. j.§.pene.dicit tñ Pan.aduertendū hic ꝙ vt locū habeat hec pena requiruntur duo.Primo ꝙ religioſi talia proferant vt retrahant a ſolutione decimaꝝ.Scđo ꝙ talia proferant obligatis ad decimas ſoluendas:ſecus ſi proferant alia intentione vel non obligatis.arg.huius cle.ſm eum.℄ Glo.non ſufficit.ad id qđ hic dr ꝙ non ſufficit abſtinere a malo ⁊c.alle.concor.Jdē panl. qui vltra concor.glo.alle.de pe.diſt.ij.ſi enim inquit.xj.q.iij.in ſtum.⁊ ex hoc colligit Pan.hic caſum in quo quis cōpellit̄ benefacere regulariter contra.xxiij.q.j.ad fidem.℄ Glo.populo querit quid ſi delinquāt religioſi in eo qđ hic dr tēpore quo ſermocinantur ad clerꝫ.Rńdet ꝙ tunc non hꝫ locū cle.per hāc literam a ſui contrario.vbi Pan.alle.qr clericus eſt qd diuerſum a pplo.de ſen.excō.ſi ſnia.in.vj.Jdē Step.qr clericus nō ſoluit decimas ſed ſibi ſoluuntur.de deci.c.j.⁊.ij.⁊.c.nouū genus ⁊c. ℄ Glo.in prima.qrit quare in octo feſtiuitatibus hic numeratis non adiicit feſtū natalis dñi ⁊ paſche reſurrectionis.Reſpōdet glo.ꝙ hoc eſt de arbitrarijs de qbus non cogimur reddere rationē.de reſcri.ſi qñ zen.hic dicit de feſto natiuitatis non ſit mentio ꝑpter occupationem triū miſſaꝝ q̄ celebrantur in illo die alle.de conſe.di.j.nocte ſancta.⁊ de cele.miſ.cōſilium ꝯſului ſti.de feſto aūt paſche non ſit mentio ꝑpter occupationem carnis aſs canonis ad quem concurrunt:pōt tñ dici ſm eū ꝙ etiā hic loquitur de natiuitate xpi ſi fiat punctus poſt verbū natiuitatis vt dicatur natiuitatis.ſ.xpi.℄ Glo.requiſiti.a contrario tex.colligit ꝙ iſti religioſi non requiſiti non tenentur facere.ſ. informare audientes ſup ſolutione decimaꝝ.⁊ alle.concor.propter hoc dicit hic Step.ꝙ de requiſitione expediret fieri publicum inſtrm vel literas alle.de ſen.excom.cū medicinalis.in.vj. ⁊ hoc vt facilius fiat ꝓbatio vt ibi ⁊c.℄ Gloſ.arguantur.colligit ꝙ ad officium ſuperioꝝ prelatoꝝ ſpectat corrigere ⁊ arguere inferiores.⁊ alle.concor.Qui aūt hic appellentur ſuperiores dicit Step.ꝙ illi qui ꝑſunt prouincialibus concilijs ſingulis triēnijs.de ſta.regu.c.in ſingulis.Jtem ⁊ alij prelati in ſuis eccleſijs

7 de conſti.cum omnes.⁊.c.cum acceſſiſſent.℄ † Gl.facient. colligit[a] ꝙ correctio religioſi primo loco ſpectat ad ſuum ꝑlatum de quo remittit ad no.de offi.ordi.quanto.vidiſtis plene poſt Jo.de lig.in cle.j.de ſta.regu.Jdem hic zen⁊ Qualia autē debent eſſe iſta ſtatuta penalia de quib⁹ hic loquitur:dicit ꝙ hoc eſt ipſorum arbitrio relinquendum ex quo hic non exprimitur alle.de offi.ordi.de cauſis.℄ Glo.gregorij.qrit vbi ſit iſta conſtitutio gregorij.Reſpondet ꝙ in.c.j.de deci.in.vj.fatet̄ tñ ꝙ ibi loquitur nedum de debitis decimarum:ſed etiam de alijs rebus debitis eccleſie:hic autem ſolum de debitis decimarū.

a ℄ Qđ correctio.Addō imo.in.c.cū ab eccleſiarū.de off.or.do.Abb.in.c.ad noſtram.de app.⁊ imol.in cle.j.in.xviij.col.ij.§.de ſta.mo.

8 † Juxta hoc reuoco in dubium an decime ſint de iure debite. dicit Mat.ꝙ ſic probatur per tex.hic in ver.illos ibi decimaꝝ eccleſijs debitarum ⁊c.Ad hoc etiam alle.de deci.tua.⁊.c.tit.c. j.in.vj.⁊.xxxij.di.preter hec.xvj.q.j.ſi monachus.⁊.c.moderatione.per hoc dicit zen.ꝙ earum ſolutio non poteſt omitti ſine peccato.alleg.de no.ope.nun.cum ex iniuncto.per hoc etiā dicit Guil.ꝙ ſi religioſi confeſſores reperiant aliquos eis confitētes eſſe retentores decimaꝝ non debent abſoluere eos ex quo continue ſunt in peccato mortali ſic retinendo decimas:vt probatur de deci.ꝓhibemus.⁊ qr ſcire debent ipſi religioſi ꝙ non eſt remiſſibile peccatum niſi reſtituatur ablatum.xvj.q.vj.ſa-

9 cros.† Quā aūt multa mala inducuntur contra nō ſoluētes decimas.tractat hic Mat.dicens ꝙ primo inducitur ex hoc priuatio diuici a nobis.ſcđo qr ſoluentes decimas olim oībus bonis abundabāt.xvj.q.vij.maiores.⁊ qr hodie non ſoluūtur reducuntur ad decimā.xvj.q.j.decime.[b]tertio qr locuſte ⁊ plage tollunt fructus ⁊ qđ non accipit xp̄s tollit fiſcus.xvj.q.vij.maiores.Et econtra dicit ꝙ ſoluentes remunerantur in quatuor. primo qr datur eis abundantia fructuū:ſcđo ſanitas corporis. tertio remiſſio peccatoꝝ.quarto vita eterna.xvj.q.j.decime.De hac materia decimaꝝ plene in rubrica.de deci.p Jnn.⁊ Hoſt.e. ti.a nobis.⁊ eo.ti.c.j.in.vj.⁊.§.e.cōpil.cle.j.⁊.ij.de decimis ⁊c.

b ℄ Tertio qr Ad hoc adde elegantē deci. Jo.an.in.c.ꝓpter ſterilitatē. extra de loca.

10 ℄ † Glo.ſuſpenſi.colligit ex principio ij duā ſpeciē ſuſpēſionis ſ.ab officio ꝑdicandi non inductam p iura antiqua:p cui⁹ euidentia dicit glo.aduertendū plures eſſe ⁊ varias ſpēs penarū. de qbus per glo.in.c.ad reprimendā.de offi.or.⁊ per Hoſtiē.in ſumma de penis.§.quot ſunt ſpecies.Jnter alias aūt ſpēs penaꝝ eſt ſpēs ſuſpenſionis q̄ ſubdiuiditur in multas alias ſpēs qr in.xxxv.de qbus in⁹ glo.plena ⁊ magiſtra ꝑſequitur cū ſuis ſubdiuiſionibus:qr q̄dam eſt ſimplex q̄dam determinata ⁊ hec duplex:qr q̄dam determinata reſpectu tēporis.Et hec vltima ſiſt duplex:qr q̄dam determinata ad tp̄s certū.quedā ad tēp⁹ incertū puta donec ſatiſfeceris.Jtem aduertendū ꝙ ſicut act⁹ hoim ſūt diuerſi diuerſa eoꝝ officia:ita diuerſe ſunt ſpēs ſuſpēſionum.Et breuiter infinite poſſunt eſſe ſpecies ſuſpenſionum

c ℄ Glo.plena Adde ad hanc glo.panor.in.c. cū ſi clerici.i pri. in.ij.colū. extra de iudi.

ſicut infinita ſunt officia ⁊ actus hoim a quibus ſeu a quoꝝ in exercitio nō poteſt ſuſpendi.facit.l.moꝝ per totum.ff.de penis glo.tñ hic vt plurimum ꝑſequitur ſuſpenſiones concernentes actus perſonarum eccleſiaſticarum ⁊ clariſſima eſt nec eget alia recitatione q̄ lectione literali vſqꝫ ad verſi.⁊ qua.§.Jbi glo.q̄rit de queſtione notabili propter quaꝫ ſepiſſime ſit remiſſio ad

11 hanc † glo.nunquid dꝫ ſuſpenſus ab officio ab hoīe vel a iure eoipſo videtur ſuſpenſus a beneficio:videtur dicendū ꝙ non: qr diuerſa eſt ſpēs ſuſpenſionis a beneficio vt ptꝫ ex iuribus.§. alle.in glo.⁊ potiſſime ex decre.qr in omnibus.de vſuris.et de offi.deleg.c.ij.⁊ de clan.deſpon.c.fi.⁊ de offi.dele.c.j.§.vt autē.in.vj.⁊ de elect.nihil.⁊ de elec.cum in cunctis.Jn quibus iuribus ptꝫ ꝙ qñqꝫ quis ſuſpendit̄ ſimplr̄ ab officio.qñqꝫ ad tp̄s: ⁊ ſilr̄ qñqꝫ quis ſuſpenditur a beneficio ſimplr̄ habito quādoqꝫ ad tempus:ad hoc qr interdū quis ſuſpenditur ab officio ⁊ beneficio.vt ptꝫ in decre.tam literis.in fi.§.de teſti.de ſecū.in.c.j.de priuil.tuarum.cum ſi.ergo bene patet ꝙ data ſuſpenſiōe ab officio non ſequitur per hoc ſuſpenſio a beneficio niſi exprimatur.Nam aſs ſuperflue adderetur in dictis iuribus de bñficio ſi ſufficiat ſuſpenſio ab officio contra decre.ſi papa.de priuil.in.vj.qr verba non debent eſſe ſuperflua vt ibi.Jn contrarium hic glo.nil alle.Sed Pan.in cle.j.§.de priuile.vbi hoc tangit alle.qr beneficium datur ꝑpter officiū.de ꝓben.cum ſctꝫ.de reſcri.c.ſi.in.vj.ergo ſuſpenſus eſt a beneficio:ergo ſuſpenſus ab officio dꝫ intelligi cōiter ſuſpenſus a beneficio.Ad hoc qr ille q priuatur officio priuatur etiam beneficio.lxxxj.diſt.ſi qui ſacerdotum.⁊.c.j.de conſe.cum dilectus.⁊.xxxij.di.ꝑter hec.Ergo eodē modo in ſuſpenſione etiā idem eſt dicendum vt ſuſpenſus ab officio etiam ſit ſuſpenſus a beneficio:qr eadem videtur eſſe ratio q̄ in priuatione:⁊ p ꝯñs idem dꝫ eſſe ius.de conſti.tranſla.cum concor.℄ Quid dicendū glo.hic recitat qnqꝫ opiniones. vna fuit Hoſt.quā ſecutus fuit Archi.j.de re iud.cū eterni.in vj.qr aut loquitur in ſuſpenſione iuris aut in ſuſpenſione hoīs Primo caſu ſuſpenſus ab officio non intelligitur ſuſpenſus a beneficio ad hoc vt ſtatutum iuris penale reſtringatur.de cle.ſtatutum.in.vj.cum concor.facit decre.ad audientiam.de deci. Scđo caſu.ſ.in ſuſpenſione hoīs dicit ſecus:qr ſuſpenſus ab homine ab officio eoipſo intelligitur ſuſpenſus a beneficio.alleg. de cle.coniu.diuerſis fallacijs ⁊c.Jo.de preben.cum ſecundum. de eta.⁊ qual.cū bone.de app.paſtoralis.⁊ de app.apoſtolice. Et ſm ꝑdicta dicebat Hoſt.intelligendū qđ ipſe no.in ſum.de ver.ſig.§.pe.aſs vlti.ver.ſi in fi.no.⁊ ſe.Pro ꝑdicta opi.adducit rōnem qr mitius agitur cum lege q̄ cum miniſtro legis.ff. de arbi.l.celſus.nec iudex dꝫ eſſe clementior lege in auten.de iudi.§.opꝫ.co.vj.quaſi aſperior eſſe poſſit.Contra iſtam opinio. Hoſt.⁊ Archi.facit qđ indiſtincte videtur etiā in ſuſpenſiōe iuris ſuſpenſum ab officio intelligi ſuſpenſum a beneficio:qr bñficium vt dixi.§.datur ꝑpter officium.de reſcri.c.ij.⁊ ſi.in.vj.ergo ſuſpēſus ab officio intelligi dꝫ ſuſpenſus a beneficio.ad hoc lxxxj.di.ſi quis ſacerdotum.⁊ qđ ibi no.de conſue.cū dilectus.in glo.ſuſpenſus.⁊ de cle.excom.mi.latores.Preterea hoc videtur expreſſum in.c.ꝑter hec.xxxij.di.quapropter.glo.hic recitat aliā opi.que fuit Jo.an.d.c.preter hec.vꝫ vt diſtinguamus econtra ad opi.Hoſt.qr aut quis eſt ſuſpenſus ab officio a iure:⁊ tunc eo ipſo intelligitur ſuſpenſus ab officio ⁊ a beneficio:aut eſt ſuſpenſus ab hoīe ab officio:⁊ tunc non intelligitur ſuſpenſus a beneficio niſi in ſnia exprimatur contra iſtā opi.eodē modo faciunt rōnes ⁊ iura allegata ꝯtra ꝑcedentē opi.ideo glo.recitat tertiā opi.q̄ fuit Lancre.⁊ Uin.in decre.cum bone.de eta.⁊ qua.ꝑut ibi no.p Jo.an.ſup glo.ij.qr aut ſuſpenſus ab officio eſt i mora petendi abſolutionem:⁊ tunc ei ſubtrahitur beneficium:⁊ ſic etiā ſuſpenditur a bñficio.alleg.de dec.c.ſi.ij.q.v.ſup eā.facit.c. verum.§.cū vero.ne ſede va.in.vj.aut non eſt in mora:⁊ tunc ſecus illa opi.eodē morbo laborat quo ⁊ ꝑcedentes:ideo glo.recitat quartā opi.q̄ fuit eiuſdem.Lancre.⁊ Abb.in decre.a crapula.de vita ⁊ hone.cle.vt ibi no.ſuper glo.ij.qr aut quis eſt ſuſpenſus ab officio p crimine qđ conſtat eſſe mortale:aut p infamia que orta eſt ex eo qr dubitatur an crimen cōmiſerit an non vel p facto de quo dubitatur an ſit mortale.Primo caſu ſuſpēſus ab officio erit ſuſpenſus a beneficio.Jn ſcđo caſu ſecus alle. ij.q.v.ꝑſbyter.de pur.ca.c.j.⁊.c.inter.Quinta fuit opi.Gof.in decre.paſtoralis.de app.in vltima glo.que forte voluit idē qđ prior opi.ſꝫ per verba alia:qr aut quis eſt ſuſpenſus ex leui cauſa vel ꝑpter infamiam vel ſcandalum.vt.d.c.preſbyter.nec contēnit ſuſpenſionem:⁊ tunc ſꝫ quis ſuſpenſus ſit ab officio:non p hoc ſubtraheretur ſibi beneficium:⁊ per ꝯñs non intelligetur ex hoc ſuſpenſus a beneficio qđ non dꝫ ſubtrahi ſine magna cā xvj.q.vij.inuentum.nec quādiu alijs remedijs eſt loc⁹ ſeu alijs rationibus ſanſieri poteſt.C.de execu.rei iudi.l.ſtipendia.Jnterdum quis eſt ſuſpenſus ex magna cā vel etiā ex alia ſꝫ cōtēnit ſuſpenſionē

ſuſpenſionem: ⁊ tunc ſubtrahetur beneficium ſuſpenſo ab officio. alle. de eta. ⁊ qua. cũ bonę. q̄ ergo dictaꝝ opinionum erit verior. Glo. dicit ꝙ tres vltime opiniones videntur coniungende niſi aliud in ſnia iuris vel hoīs exprimatur: quaſi velit glo. ꝙ diſtinguere debeamus: qꝛ aut ex verbis ſnię iuris vel hoīs apparet an ius vel homo velit ſuſpenſum ab officio intelligi vel non intelligi ſuſpenſum a beneficio ⁊ tunc illud eſt ſeruandũ: ⁊ hoc claꝝ: qꝛ vbi verba ſunt clara ⁊ aperta nõ eſt opꝰ interpretatione l. ille aut ille. §. cum verbis. ff. de leg. iij. aut hoc non apparet: et tunc quis eſt ſuſpenſus ab officio ꝑ crimine ⁊ ex cã magna: ⁊ tūc etiam intelligetur ſuſpenſus a beneficio. Aut eſt ſuſpenſus pro infamia vel facto de quo dubitatur an ſit mortale: vel ꝓpter ſcādalum vel alſ ex leui cauſa ⁊ tunc contēnit ſuſpenſionem ab officio nec eſt in mora petendi abſolutionem ab illa: ⁊ tunc ſubtrahetur beneficium: aut non contēnit ſuſpenſionem ab officio nec eſt in mora petendi abſolutionem ab illa: ⁊ tunc ſuſpēſo ab officio non debet ſubtrahi beneficium: ⁊ hec fuit mens gloſ. ⁊ ſcōm iſtam diſtinctionem ſunt intelligenda iura ſuperiꝰ ꝓ ⁊ cōtra. al leg. Pan. in. d. cle. j. de priui. aliter dicit diſtinguendo principaliter tres caſus: qꝛ aut loquimur de ſuſpenſo ab officio ⁊ perpetuo aut ad tēpꝰ aut ſimpl̄r. Primo caſu ſuſpēſus ab officio indiſtincte intelligitur ſuſpenſus a beneficio: qꝛ talis ſuſpenſio hꝫ vim priuationis. vt no. per cū in cle. j. de reb. eccle. non alie. ſcōo caſu qñ ad tempus ⁊ tunc aut loquimur de beneficio qð ſolum datur intereſſentibus diuinis officijs ⁊ a tali beneficio eſt ſuſpēſus: qꝛ non intereſt diuinis nec intereſſe poteſt. Si vero loquimur de alio beneficio qð datur etiam non intereſſentibus diuinis: ⁊ tunc ab illo non intelligitur ſuſpenſus niſi aliud ſit expreſſuꝫ. alle. de ſymo. c. pe. ⁊ de temp. ordi. c. vel non eſt cōpos. tertio caſu qñ quis eſt ſimpliciter ſuſpenſus ab officio: ⁊ tunc ex vi vocabuli non eſt ſuſpenſus a beneficio ſed an poſſit ſubtrahi per ſniaꝫ ⁊ tunc dicit ꝙ ſi eſt ſuſpenſus ꝑ graui culpa poteſt ſubtrahi. Si vero eſt ſuſpenſus pro leui culpa ⁊ tunc non dꝫ ſubtrahi ſm eū hoc intellige qñ non contempſit ſuſpenſionem nec eſt in mora petendi abſolutionem. ar. eoꝝ q̄ ſuperiꝰ dicta ſunt. fac. de cōceſ. preben. qꝛ diuerſitatem. ⁊ c. ſi. de dec. ⁊ de dec. c. j. in. vj. Itē hoc intelligo de alio beneficio q̄ de illo qð datur intereſſentibus diuinis: qꝛ de illis non eſt dubium vt pꝫ ex predictis circa ſcōm caſum. Et hec diſtinctio Pan. rōnabilioꝛ videtur q̄ illa glo. et mihi plus placet ⁊ videtur mihi ꝙ etiā plus placet dño Gaſpari de calde. in. c. cum dilectus. de cōſue. vbi materia reuoluitur.

12 ¶ † Glo. dicendi.[a] colligit ex no. ex litera ꝙ contraria ꝯtrarijs

a purgantur. ⁊ alle. concoꝛ. facit. l. j. de cadu. tol. C. per hoc ēt colligitur ꝙ pctīn tacendi purgatur. dicendo. xliij. diſt. ſic rector. ⁊c. ¶ Glo. exinde exponit ⁊ declarat literam. ¶ Glo. percipiēdū. q̄rit quare pena hic poſita non hꝫ locum in religioſis pcipiētibus decimas. Reſpondet glo. ꝙ ſoli non pcipientes conſueuerunt in talibꝰ delinq̄re: ⁊ ideo de his dixit qꝛ ad ea q̄ frequenter accidunt ⁊ non ad ea q̄ raro debent iura adaptari. l. nā ⁊ ad ea. ff. de legi. Quare aūt hic non excepit religioſos retinentes vel non ſoluentes decimas. dicit Pan. ꝙ ideo qꝛ fruſtratoria fuiſſet ꝯſtitutio iſta: qꝛ aut loqtur de mēdicātibus ⁊ iſti nõ ſoluunt decimas qꝛ nil hñt aut de alijs: ⁊ illi ēt nõ ſoluunt ſaltē de nouālibꝰ quas ꝓprijs manibus ⁊ ſumptibus coluerunt: nec de nutrimētis aīalium. de deci. ex parte. ⁊ p ꝯñs nulli religioſi includerent in mandato huius conſtōnis ⁊ ſic fuiſſet fruſtratoria. ¶ Gloſ. hoc extendi. q̄rit an iſta exceptio reſpiciat nedū prima de omittentibus ſcienter facere conſciam conſitentibus ſed etiam verſiculus illos etiam vtꝫ ſic religioſi percipientes decimas ſi dicant aliqua que retrahant audientes a ſolutione decimaꝝ nõ ſint excōicati. Reſpondet glo. ꝙ ſic qꝛ in originali litera q̄ fuit primo miſſa eſt dictio hec in plurali ⁊ nõ dictio hec in ſingulari. ¶ In §. ſane. glo. ſimilem ſniam querit que eſt ſimilis ſentētia de qua hic loquitur. Reſpondet ꝙ loquitur de ſnia excōicationis quā etiam. ṡ. notauit. non autem loquitur de alijs que ſunt pene: et ſic hic non loquitur de ſnia ſuſpenſionis ab officio predicandi ⁊ hoc tenet hic Pan. per rationem glo. qð no. bene. ⁊ per hoc habes ꝙ ſnia excōicationis proprie non eſt pena. Sed q̄rit hic La. an hanc ſententiam excōicationis incurrant etiam inducti nedum inducentes. dicit ꝙ ſic: ſi inducentibus conſentiat lꝫ videatur contra. ṡ. de priui. ibi illis penam incurſuris eandeꝫ. ad hoc de ſen. excō. contingat. ⁊ qð ibi no. in nouel. ⁊ per Hoſti. de loca. c. j. An aūt inducentes indiſtincte incurrant dictum penaꝫ ex ſola inductione: dicit ꝙ non niſi inductio haberet effectum. vt qꝛ induxerunt ⁊ inductus fecit illud ad qð induxerunt. Mouetur qꝛ verba debent intelligi cum effectu. vt in decre. relatum de cle. non reſi. maxime in iſto caſu vbi agitur de pena ſpiritualī imponenda per conſtitutionem. ad quod alle. quod no. arch. xvij. q. j. ſi quis. in magna glo. ⁊ penul. col. in ver. in penis autēꝫ ſpūalibus. ⁊ qð no. Joan. an. in nouel. de iudi. mulieres. in. vj.

¶ Glo. contenta. querit q̄ ſit pena contenta in decre. j. de ſepul. in. vj. de qua loquitur. Reſpondet clare ponendo illam ad literam. ¶ Glo. abſoluendos. q̄rit an ab excōicationibꝰ alijs huiꝰ cle. q̄ huius. §. poſſit inferioꝛ a papa abſoluere: videtur ꝙ non per hunc tex. contrariū tenet glo. qꝛ hic. §. eſt ſeparatus p ſe ab alijs dictis huius cōſtitutiōis: ⁊ ideo de eo qð hic dr̄ ad alia nõ infertur. ar. no. de poſtu. prela. c. j. in. vj. fa. l. j. ff. de calū. ⁊ qui ſi. ſint legi. per venerabilem. per hoc concludit Guil. ꝙ ab alijs excōicationibus huius ꝯſtōnis q̄ huius. §. ordinarii poterūt abſoluere cū abſolutio in eis non reſeruetur pape. ar. de ſen. excō.

13 nuper. ¶ † No. bene glo. ꝙ dictum in vno. c. legis vel ſtatuti ſeparato non debet trahi ad aliud. c. ſeparatum. de quo p Bart.

b in. l. ꝓxie.[b] §. docere. ff. vi bo. rap. ⁊ l. talis ſcriptura. ff. de lega. j. facit quod no. de app. qðm. ⁊ c. ij. requiris. ⁊ per do. Ant. in clemen. qꝛ regulares. de ſup. negli. prela. per hunc tex. ibi: ⁊ qꝛ niſi fiat quod bonum eſt ⁊c. dicit enim Guil. hic ꝙ lꝫ baptizato de nouo ſine gemitu ⁊ planctu remittantur peccata. de conſe. diſt. iiij. ſine penitentia. ſaluari tñ non poterit niſi faciat bonum cū poſſit: licet abſtineat a malo qꝛ peccatum negligentie ⁊ omiſſio

14 nis eſt grauiſſimum. alle. ṡ. de celebꝛ. miſ. cle. grauis. † Ultimo Pan. per tex. hic ibi de nouo ⁊c. tractat quomodo multis modis dr̄ aliquid nouum qꝛ q̄nqꝫ dr̄ aliquid nouum reſpectu principij vt qꝛ nunq̄ fuit. vij. q. j. non aūt. viij. q. j. nec nouū. de verb. ſig. quid per nouale. ⁊ xxiij. q. j. acacius. ⁊ ſic ſumitur hic. Quandoqꝫ dr̄ nouum id qð fuit ⁊ poſtea deſijt ⁊ iterum renouatur. xviij. q. ij. de monachis. ⁊ ſic non intelligitur hic nam ſi domus religioſorum corruit ⁊ ſuper eodem ſolo reedificatur non eſt locus huic prohibitioni ſed ſolum qñ de nouo locum q̄runt: ſecꝰ ſi locꝰ deſineret eſſe ſuus ⁊ ipſum q̄rerent nouo titulo: qꝛ tūc locus eſſet huic conſtitutioni. de conſti. cum acceſſiſſent. Quandoqꝫ dr̄ nouum etiam qð aliqñ fuit. facit qð no. xij. di. preceptis. ⁊ ṡ. de reſcrip. cle. literas. dicitur etiam nouū reſpectu finis id quod nouiter habuit terminum. xxxv. q. vij. de gradibus. facit quod no. de dec. generali. in. vj. per glo.

¶ De penitentijs ⁊ remiſſionibus. Rubrica.

1 ☞ Damnatis ad vltimum ſupplicium non debet denegari ſacramentum penitentie.
2 Iudex eccleſiaſticus poteſt compellere iudicem ſecularē ad obſeruantiam iuris canonici in foro ſuo.
3 Abſolui inuitus an poſſit quis.
4 Penitentie ſacrm̄ non dꝫ dari niſi petenti: ſed an poſſit dari a quocunqꝫ ſacerdote etiam non proprio.
5 Sacramentum eucharıſtie ⁊ extreme vnctionis an debeat dari damnatis ad mortem. ⁊ nu. 7.
6 Sepulture eccleſiaſtice tradi an debeat corpꝰ dānati ad mortē.
7 Suſpenſus ad furcam non dꝫ de furcis deponi ſine licentia iudicis: quam de facili debet iudex concedere.
8 Immunitatem dare criminoſis ⁊ dānatis quis locus poſſit.
9 Corpus chriſti an liberabit fugiētē ad eū.
10 Et an fugiens ad corpus chriſti dum forte preſbyter portat ad aliquem infirmum an gaudeat immunitate.
11 Immunitatis priuilegio quis gaudere debeat.
12 Immunitas que ſeu qualis datur fugienti ⁊ qua pena puniantur frangentes hanc immunitatem.
13 Et an ep̄s poſſit talem fugientem extrahere de eccleſia ⁊ ponere ad monaſterium ad penitentiam peragendam.
14 Irregulares ſunt officiales deputātes clericos nimis arcto carceri vbi aqua anguſtie ⁊ panis doloris vix dari poſſet.

Cum ſecundū ſtatuta. Primo ponit conſtitutioneꝫ ſuam. ſcōo ad illam exequendam excitat ſuos ordinarios. ſcōa ibi loco-

1 rum. ¶ † No. primo ꝙ dānatis ad vltimum ſupplicium non debet denegari ſacramentuꝫ penitentie nec in hoc ſeruari debet abuſus contra

2 rius. ¶ † No. ſm Pan. ꝙ iudex eccleſiaſticus poteſt compellere iudicem ſecularem ad obſeruātiā

c iuris canonici in foro ſuo. facit de fo. cōpe. c. ij. in. vj.[c] de re. iur. lꝫ. eo. li. xxiij. q. v. adminiſtratores ibi cogit ēt ad iuſtitiā ſeruandam. ¶ Glo. ſi petāt. alle. ꝓ ꝯtrariū decr. ſignificaſti. ⁊ qð ibi no. ð eo q dixit in matrimonio. vbi dr̄ in fiñ ꝙ excōicato dꝫ munꝰ ab

3 ſolutionis impēdi ſi petat: † an aūt qs inuitus poſſit abſolui tāgit ibi glo. ⁊ cōiter tenet ꝙ a vinculo cēſure pōt inuitus abſolui lꝫ nõ a peccato vel culpa ꝓpter quā eſt excōicatꝰ: per hoc pꝫ ꝙ

4 ſacrm̄ pnīe nõ dꝫ dari inuito. ⁊ hoc tenet Pan. hic. dicit enī † ꝙ

d hoc ſacrm̄ pnīe[d] dari debet petenti alſ non dꝫ dari. alleg. xxiij.

a ¶ Colligit ex not. ex lra. Adde tex. in. l. affectuꝫ. in fi. xxvj. q. vij. ⁊ tex. i. c. ſi quis ſemel. de peni. diſt. ij.

b ¶. §. docere. adde quod noluit allegarē bartol. in. d. l. ꝓxie. §. erit. q̄ dr̄ia. ð qua materia vide ēt Panoꝛ. i c. cũ. in. ij. co. de reſcri. alle. in conſi. xxiiij. i vj. col. in. ij. vo. Imo. in cle. j. in pe. col. ad fi. de ſup. negl. prela.

c ¶ De re. iur. c. lꝫ. Adde qð noluit allegare tex. in. c. lꝫ. de iniur. lib. vj.

d ¶ Dari dꝫ petenti. adð imo. in cle. j. in. iij. co. ver. item nõ dꝫ dari. ṡ. de ꝓuileg.

q.v.penit.xxiij.q.ſ.legatur.fatetur q̄ quicq̄ quis cōpellitur ad pniam. ⁊ alle. de ſpon. ad audientiam. ⁊ qđ no. xxiij. q. iiij. quam q̄s. facit. xxxv. q. viij. inceſtuoſi. an aūt poſſit recipi hoc ſacramē tum pnīe a quocunq̄ ſacerdote etiam non proprio: dicit q̄ ſic: cum mortis periculum immineat. alleg. de offi. ord. paſtoralis. Quid de ſacramento eucbariſtie. dixi in clem. j. de priuile. ⁊c.

5 ℂ Gl. penitentie. querit † quid de ſacramento eucbariſtie: an ſibi debebit dari ſi petat: dicit q̄ ſic. alle. ẜ. e. ti. qđ in te. de quo

6 de cele. miſ. ſane. † Sed q̄rit de ſepultura vez an corpus damna ti ad mortem tradi debeat eccleſiaſtice ſepulture. dicit q̄ ſic per

7 c. vlti. xiij. q. vlti. hoc in decapitato vel ſimili. † Quid aūt de ſu ſpenſo ad furcam dicit glo. poſt Hoſtien. qui de hoc not. in de cre. ex parte. ij. de ſepul. q̄ talis non dz deponi de furcis ſine li centia iudicis: ipſa aūt petita ⁊ obtenta quam de facili dz iudex concedere. ff. de cadaueribus punitoꝝ. l. j. ẜ. ⁊. iiij. ⁊ tunc ſi peni tens fuerit tradi poteſt ſepulture. vt. d. c. vlti. Idem Pan. idez etiam Steph. limitat tñ hec verba ſi ſuſpenſus fuit in patibulo conſtructo ⁊ deputato: ſecus ſi alibi q̄ tunc ſine licentia tolli poſ ſet: q̄ hoc a iure intelligitur conceſſum. l. obnoxios. C. de relig. ⁊ ſump. fune. ⁊. ff. de condi. inſti. l. que ſub conditione. §. ſi. Itez qđ hic dr̄ ſacramentum penitentie non denegandū dicit ꝓce dere niſi negauerit male ablata reſtituere vel preſtare ſecurita tem cum poterit alle. de rap. in. c. ſuper eo. vidiſtis multa ſacra menta conceſſa ipſis dānatis ad mortem. vidi de facto dubita ri quid de ſacramento vnctionis extreme an debeat dari talib⁹ ſi petant: videtur q̄ non: q̄ hoc non reperitur iure cautum: er go ⁊c. ar. de tranſla. epi. c. ij. idem q̄ ſit in pedibus cū quib⁹ dz

a itinerari ad locum iuſtitie. [a] Item dz dari tñ infirmis de ſacra vnct. c. vno. ibi infirmatur quis ex vobis ⁊c. In contrariū q̄ iura dicunt tale ſacr̄m dandū cuilibet exiſtenti in periculo mor tis cū de eius morte deſperetur. facit qđ no. per La. ẜ. de priuil.

8 in. c. j. cogita. ℂ † Glo. ſequentes ſunt literales. q̄rit hic Guil. quis locus tribuat immunitatē talibus dānatis vel aliis crimi noſis: dicit q̄ locus eccleſie ad diuinum cultum de conſenſu epi vel ſupioris edificate q̄uis nondum conſecrate: ⁊ lz nondū in

b ea ſint diuina officia celebrata. Itē cimiteriū eccleſie alle. [b] C. de his qui ad eccl. confu. l. j. ẜ. de immu. ecc. inter alia. ⁊. c. pe. ad ſi. qđ dicit ꝓcedere etiam ſi p̄dicta loca ſint interdicta: q̄ deus in cuius honore data eſt libertas eccleſie non deliquit: ⁊ ſic non dz ex delicto miniſtroꝝ perdi tale priuilegium. alle. de his q̄ fiunt a ma. par. ca. q̄ſiuit. Ita etiam no. Inn. in. d. c. pe. ſm̄ enim lz gl. teneat q̄ vt locus ſit dicto priuilegio ſit neceſſe q̄ in loco predi cto ſint diuina officia celebrata: ſecus dicit in ſimplicibus ⁊ pri uatis oratoriis: q̄ lz ibi ſint celebrata diuina q̄ illa non habent dictum priuilegium: ⁊ ſic no. Hoſ. ſm̄ eum de cen. c. ſi. De pala tio epi lz non ſit. ſ. ſepta eccleſie dicunt q̄dam idē q̄ in eccl̄ia al leg. xvij. q. iiij. ſtatuimus. Idem dicunt de ſtatua ꝑfecti vrbis alle. inſti. de his q̄ ſunt ſui vel alie. iu. §. ſi. ſed dicit ipſe q̄ in hoc attendi dz conſuetudo ꝓut no. Inno. in. c. inter alia. de immu.

9 eccl. † Nunquid aūt corpus xp̄i liberabit. Hoſti. q̄ ſic in. c. ſi. de cele. miſ. Aliȷ contra alle. de inſti. c. ſi. dicere potes q̄ lumōs cor

10 pus xp̄i non liberatur. vt pz in his q̄ dicta ſunt ex glo. † ſed an fugiens ad illud dum forte p̄ſbyter portat ad aliquem infirmū dici poteſt q̄ ſic. de quo in. d. c. ſane. dic vt ibi no. ⁊. xiij. q. vlti. c.

11 ſi. p Jo. vbi tenet q̄ etiam hoc caſu non ꝓdeſt. † Scdo princi paliter querit quis gaudeat hoc priuilegio. Reſpondet q̄ qui libet cuiuſcunq̄ conditionis exiſtat qui velit gaudere ſi aūt no lit: ſed ſponte ſe iuſtitie offert nulla ſit violentia eccleſie vt in re gula ſcienti. de reg. iur. in. vj. per hoc dicit q̄ etiam quilibet ſer uus gaudeat hoc priuilegio iuxta diſtinctionem. c. ſi. ſuperi⁹ al le. quinimmo ⁊ iudeus qui non ficte vel ſimulate confugiat: q̄n immo etiam excōicatus. Ratio q̄ non inſpicitur delictum ſed potius fauor eccleſie. Ab iſto aūt priuilegio excipiuntur tres p ſone q̄ illo non gaudent ſcȝ publicus latro depopulator agroꝝ ⁊ delictum cōmittens in eccleſia: ⁊ in hoc ſtatur canoni qui cor rigit legez q̄ eſt in auten. de man. prin. §. qđ ſi delinquentē. Jo. de lig. hic dicit q̄ ille. §. non contradicit canonibus immo ꝯcor dat: q̄ omnes caſus poſiti in. d. §. exceptis duobus primis intel liguntur qñ delictum fuit commiſſum vel intra eccleſiam vel in cimiterio vel de ꝓpoſito inſidioſo: vnde ſi aliquis occidit hoīez in eccleſia ⁊ illud non fecerit inſidioſe: eccleſia enim dz ipſuȝ de fendere maxime ſi ſit conſuetudo. ſic iuxta no. p Inn. in. c. inter alia. Si aūt committitur furtum in eccleſia nō tuebitur nec di ſtinguitur de intentione furantis. q̄ furtum nunq̄ ſit bona in tentione niſi in caſu. c. j. de fur. ſm̄ Hoſ. in. c. ſi. de immu. eccl. lz

12 Hoſt. ibi cōtra. † Tertio querit que ſeu qualis immunitas cō cedatur fugienti ad eccleſiam: dic q̄ fugientibus victualia ⁊ ve ſtes non vetantur. l. ſi. C. de his qui ad eccle. confu. Quarto qua pena puniantur frāgentes hanc immunitatem. puta victum ⁊ veſtitum vel quietem talibus ſubtrahendo: vel eos totaliter ex trahendo: dic q̄ puniantur ſicut ꝓ crimine leſe maieſtatis vt. d.

13 l. ſi. † Quinto nunquid epūs vel officialis poterit talem fugiētez extrahere de eccleſia ⁊ ponere ad monaſterium ad pniam pera gendam. Inn. q̄ ſic. alle. l. ſi epūs. C. de adul. auten. ſed nouo iure Idem videtur vt pz. xvij. q. iiij. vez. q̄ a ſola ſanguinis pena defendit eccleſia ⁊ aliis eos cōpellit. de immu. eccle. inter alia. qđ dicit eſſe vez niſi monaſterium eſſet nimis arctum ſicut carcer qui poſſet reputari ꝑpetuus: vbi panis anguſtie ⁊ aqua dolo ris dari poſſit. de ver. ſig. nouimus. ⁊ ſpāliter in aliquibus locis in quibus tales incarcerati non viuunt vltra. vj. dies ꝓpter ar

14 ctationem carceris. An aūt officiales † deputātes clericos tali carceri ſint irregulares: dicit q̄ ſic. quia eſt magis afflictiua illa mors q̄ longiori languore affligat. ⁊ hoc not. bene rogo ⁊c: ⁊ ſic videtur mihi q̄ aliis audiuerim a dño Gal. de cal. in decre. in ar chiepatu de rap. ſed aduerte q̄ ꝯtrā hic in vno qđ dixi poſt In no. ⁊ Guil. epm̄ poſſe extrahere dānatum fugientem ad eccl̄iā lz de illa ⁊ illum ponere in monaſterium ad pniam peragendam tamen contrarium q̄ nullo iure hoc cauetur ſm̄ eū. Item q̄ epūs hz fugientes ad eccleſiam intra eccleſiam defendere: ergo nō po terit extrahere. Jo. de lig. dicit q̄ opi. Inn. eſt verior q̄ eccleſia ſolum defendit a pena ſanguinis vt ſuperius eſt dictū. fa. xxiij. q. v. reos ſanguinum. Vltimo q̄rit Guil. quid fiat principibus tota die violantibus hanc immunitatē: dicit q̄ conciliū bn̄ feciſ ſet imponere penas grauiores. alle. no. per Inn. ẜ. e. inter alia.

1 ℂ ſ Queſtores ſeu elemoſynarii plerūq̄ decipiunt ſimplices in ſuis p̄dicationibus vt pecuniam fallaci ⁊ ſubtili ingenio ab eis extorqueant: ⁊ male faciunt q̄ non eſt licitum per falſam p̄ dicationem aliquid extorquere. ⁊ nu. 2.

3 Queſtores non debent admitti niſi oſtendant literas apoſtoli cas vel dyoceſanorum.

4 Queſtores ex forma cōi literarū apoſtolicaꝝ non conceditur eis niſi vt poſſint indulgentias in literis conceſſas inſinuare: ⁊ cha ritatiua ſubſidia ſimpliciter poſtulare: nō aūt lz eis ꝓpter illas populo p̄dicare nec aliud exponere q̄ qđ in literis continetur.

5 Queſtorum litere quas dicunt apoſtolicas ſunt prius examinā de per dyoceſanum anteq̄ admittantur ne aliqua fraus ſit cō miſſa in eis.

6 Queſtores in q̄bus delinquant ⁊ quibus priuilegiis gaudeant.

7 Queſtores delinquentes in predictis debent puniri per epz nō obſtante quocunq̄ priuilegio.

8 Queſtores elemoſynaꝝ dicuntur a queſtu: queſtores iudicioꝝ dicuntur a querendo: q̄ tales ſunt iudices.

9 Queſtores non poſſunt proprio motu concedere indulgentiaz ⁊ quare.

10 Indulgentias dare ſpectat ad papam.

11 Et ad hoc vt valeant quot requirantur.

12 Indulgentia legitime conceſſa quid operetur.

31 Diſpenſare nō poſſunt queſtores ſuper votis q̄ hoc ſpectat ad epiſcopos ⁊ ſuperiores.

14 Super voto continentie diſpenſare an poſſit papa.

15 Diſtributio male ablatoꝝ ad quez ſpectet an ad epm̄ an ad exe cutorem teſtamento datū.

16 Alias extrahendi de purgatorio poteſtatē non habent q̄ſtores.

17 Suffragia an poſſint prodeſſe exiſtentibus in purgatorio.

18 Indulgentia an poſſit concedi exiſtentibus in purgatorio.

19 Animas extrahere de purgatorio ad ſolum deum ſpectat.

20 Indulgentia que conceditur a pena ⁊ culpa qualis ſit.

21 Et quis poſſit hanc indulgentiam concedere.

22 Simplicitas eſt multiplex.

23 Queſtoribus non eſt permiſſuȝ predicare ſed ſolū indulgētias populo inſinuare ⁊ ab eo petere charitatiuum ſubſidium.

24 Litere queſtorum priuſq̄ admittantur debent examinari per epm̄ ⁊ an poterit de eis iudicare.

25 Cognoſcere poteſt quis interdū de re de qua nō pōt iudicare.

26 Diſpenſare non poteſt epūs in his in quibus eſt peccatum mor tale ſm̄ legem diuinam vt in furto ⁊ rapina nec etiam papa. in his vero in quibus eſt peccatum mortale ſm̄ ius poſitiuū tūc ſi epiſcopis ſiue inferioribus eſt interdicta diſpenſatio ſolus pa pa poteſt diſpenſare ſiue penitentiam imponere: ſed ſi nō eſt in terdicta tunc diſpenſare poterit epūs.

27 Penitentiam relaxandi: commutandi vel remittendi quis ha beat poteſtatem.

28 Queſtores a quibus poſſint accipere literas queſtionandi.

Abuſiōibus quas nō.

Tres ſunt partes principales decre. quia in prima parte reperis diſpoſitionez concilii ge neralis de queſtoribus non admittendis ſi ne literis apoſtolicis vel dyoceſanorū vel adū cit per dyoceſanos prebere priuſq̄ admittantur literas apoſto licas

a ℂ Itē dz da ri. Adde imol. in clem. j. in. iij. co. ẜ. de priuil.

b ℂ C. de his q ad ecc. confug. ad hanc mate riā vide pulchre prati. pap. i for. inq̄ſitio. in glo. j. iu. viij. col.

licas ⁊ examinari. In ſcda parte ponit. viij. reprehēſibiles act⁹
queſtorū quos fieri prohibet ⁊ cōtraria priuilegia reuocat. In
tertia delinquentes precipit puniri p epm nō ob. priuilegiis ſe
cunda ibi. ad hoc. tertia ibi. queſtores. Tex. ibi examinent hoc
1 adijcitur cōcilio generali ſcdm Ste. ¶ † Not. primo q queſto-
res plerūq in ſuis pdicatōibus decipiūt ſimplices vt pecuniā
fallaci ⁊ ſubtili ingenio ab eis extorqueāt. ⁊ putabāt iſti ſibi lice
re ſcdm Guil. forte ex eo q lex dicit q aurū ſubtili ingenio eſt a
barbaris extorquēdum. C. de cōme. ⁊ merca. l. ij. reputabāt eſſe
forte quoſdā diuites barbaros vel forte putabant ſibi licere ex
precepto dñi qui iuſſit iſrael furtum recedere cū auro egyptiorū
2 Exo. c. iiij. fa. xiiij. q. v. dixit dñs. ¶ † No. ſcdo q nō eſt licitum
per falſaz pdicationē aliquid extorquere vide qd habeſ in. c. j.
a v. q. iij. per Pan. ſ. de ſepul. de. dudū a ¶ † No. q nō debent
3 admitti queſtores ſeu elemoſynarij niſi oſtēdāt literas apoſtoli
4 cas vel dioceſanorū. ¶ † No. q ex forma cōmuni literarū apo-
ſtolicarū nō conceditur eis niſi vt poſſint indulgētias in litera
cōceſſas inſinuare ⁊ charitatiua ſubſidia ſimpliciter poſtulare
nō aūt licet eis pp̄ter illas populo pdicare. nec aliud exponere
q̄ illud qd in literis continet. vnde dicebat Hoſti. in decre. cum
ex eo. ſ. eo. q ad literā vidit alphabetum habēt exponere. qd in
5 eorū literis cōtinetur ⁊ nō vltra. ¶ † No. literas quas queſto-
res dicūt apoſtolicas prius fore per dioceſanum examinādas
anteq̄ ipſi queſtores admittāt ⁊ hoc ne aliqua fraus ſit cōmiſ-
6 ſa in eiſdem. ¶ † In ver. ad hec. No. octo exceſſus in quib⁹ de-
linquunt iſti queſtores. Et no. priuilegia conceſſa perſonis vel
ordini ipſorum quo ad hoc reuocata. et ſic no. ſecundum Step.
q propter abuſum perditur priuilegium. Item q abuſus cla-
7 uium eſt dānatus fa. xj. q. iij. priuilegium ⁊ c. plerūq. ¶ † No.
tales queſtores delinquentes in predictis debere per epiſcopū
b puniri non obſtante quocunq priuilegio b ¶ Not. q formidi
ne pene quis a delinquendo retrahitur. vide glo. de preben. cū
qui in. vj. ¶ Glo. queſtores. querit de quibus queſtoribus loq-
tur hec littera inhibet ne queſtores aliqui ſine litteris apoſtoli-
cis vel dioceſanorum recipiantur. rñ. q de queſtoribus elemo-
ſynarum de quibus loquitur principium huius decre. et de pri-
uile. tuarū. ⁊ ſ. eo. cū ex eo. eſt aūt alia ſpecies queſtorū. ſ. iudi-
8 ciorum et de hoc nō loquiť hic ſed. ſ. de ver. ſigni. forus. † Idez
pan. dicēs q queſtores elemoſynarum dñr a queſtu. queſtores
vero iudiciorum a querendo. ⁊ tales ſunt iudices. alleg. d. c. for⁹
ver. iudicium. ⁊ q iudex debet cūcta rimari. xxx. q. vj. iudicātez
Alij aūt ſcdm pan. ſunt queſtores a gñe querendi de quibus in. l.
vnica. ff. de offi. queſto. ⁊ ibi de queſtoribus pecuniarū ⁊ erario-
9 rum ſcdm glo. ¶ † In ver. ad hoc gl. de facto q̄rit q̄re iſti queſto
res non poſſunt motu proprio cōcedere indulgētias. Rñdet q
hoc eſt epōrum ⁊ ſuperiorum. nō aūt inferiorū vt pz in. c. accedē
tibus de exceſ. prela. quinimo nec tales pñt cōcedere niſi pp̄ris
ſubditis ⁊ nō extraneis. ſ. eo. q aūt. ⁊. ſ. certas metas. ſ. eo. cū
c ex eo. § j. c † Ex predictis pz q indulgētias dare ſpectat ad pa
10 pam et eius legatos archiepiſcopos et epiſcopos pbatur in. d.
c. accedentibus ⁊. ſ. eo. cū ex eo. ⁊. c. noſtro. ⁊ eo. ti. romana. ⁊. c.
fi. in. vj. de legato pz de offi. lega. c. nemini. ſcdm Lap. ⁊ hoc eſt ve
rum ſcdm eum de publicis et generalibus indulgētijs. q ille ſunt
dignitatis epiſcopalis. ⁊ ſic inferiores prelati illas cōcedere nō
pñt. An aūt electi confirmati in epiſcopos poſſunt cōcedere in
dulgentias vel ap. ſe. va. dicit. Ste. q nō ⁊ ſic dicit not. Archi.
ſ. eo. c. fi. in. vj. Fatetur tñ q q̄tum ad electum. confirmatū. he.
Thomas ſuper. iiij. ſniarum tenet cōtra dic per Jo. an. in. c. ac
d cedentibus. Lap. hic dicit Hoſt. tenere d qd electus cōfirmatus
ſi nō eſt ſacerdos nō pōt idulgētias cōcedere. pur no. ipſe Hoſt.
in. c. accedentibus hec vera in publicis ⁊ generalibus indulgen
tijs vt predixi. In priuato aūt ⁊ in foro penitentie dicit Lap. q
quilibet ſacerdos ſibi legitime cōfitenti pōt eas concedere. et ſic
dicit tenere Hoſtien. in ſumma de remiſ. §. quis poſſit archi. ſ.
11 eo. ti. c. fi. in. vj. Eſt tñ aduertendū ſcdm eū q prout † dicit magi
ſter Guil. altiſiodorēſis ad hoc vt iſte indulgētie valeāt requirū
tur ſeptem. Primum eſt ptās ligādi ⁊ ſoluēdi que eſt apud p-
latum ⁊ nō apud aliū. Scdm neceſſitas loci et penitentis. q lo
co indiget penitens nō pōt ieiunare vel aliā penitentiam face-
re. Tertium eſt deuotio fidei q credit apud eccleſiam eſſe tan-
tam ptātem. Quartū feruor penitentis. i. q ſit cōtritus. Quin-
tum diſcretio eiuſdem. ſed q pro tanto ſe redimat pro quanto
nollet ſibi iniunctam penitentiam ſuſtinere. Sextum iuſta ei⁹
eſtimatio ſcz. vt ſcdm q ei dimittitur recōpenſet. Septimum q
ſit ſubditus illius qui indulgentias facit alle. ſ. eo. q aūt. ⁊ Ho
12 ſti. ſ. eo. cū ex eo. † Quid operet indulgētia legitime cōceſſa ha
betur in. c. q aute. ſ. eo. ⁊. c. cū ex eo. ⁊ tertio de reli. ⁊ ve. ſanc. cle.
vnica ad fi. Sed an ſi quis pluries vadat ad locū pro quo eſt cō
ceſſa indulgentia totiens habebit indulgentiam dicit Matth.
13 q ſic. ¶ † Glo. votis querit quare non pñt iſti queſtores diſpē
ſare ſuper votis. Rñdet q hoc eſt epiſcoporū ⁊ ſuperiorū vt ⁊
precedēs de quo plene. in. c. j. de voto. Pan. dicit hic q regula-
riter hoc ſpectat ad epiſcopos ⁊ ſuperiores. ⁊ cū cauſa demū. vt
e in. c. j. e fallit in voto vltramarino in quo ſolus papa diſpenſat.
14 vt probaſ in decre. ex multa de vo. † Quid autē de voto cōtinē
tie an in illo poſſit papa diſpenſare remittit ad no. in. c. cū ad
monaſteriū de ſta. re. vbi per Inn. qui ibi dicit q papa contra
tale votū nō dz diſpenſare niſi ex maxima cauſa fa. de ele. conu.
cū olim. ⁊ qui ele. vel vo. in. c. rurſus. Mat. vero hic dicit ſpecia
le eſſe in voto continētie in quo nullus diſpēſat. alle. preal. c. cū
ad monaſteriū. xxxij. q. j. nuptie ⁊. q. v. ille. xxx. q. vin. c. j. ī omni
aūt alio voto etiam ſolēt ſiue cōſiſtat in faciēdo ſiue in nō faciē
do dicit diſpenſare poſſe de auctoritate ſuperioris dūmodo cō-
penſatio ſit melior alle. no. per Inn. ſ. de voto ſcripture. Et te-
ne qd proxime dixi. An aūt papa peccet ſine cā diſpenſando di
cit q nō ſi diſpenſet contra ius poſitiuū alias peccat. alle. ſ. de
15 voto nō eſt. ⁊ qd ibi no. per Inn. ⁊c. ¶ † Gl. incerta voluit que
rere ad quē ſpectat diſtributio male ablatorū incertorū an ad
epm an ad executorez datū in teſtamēto. de quo remittit ad no.
in cle. j. de priui. in ver. nec legata. Lap. hic recitat opin. q Ho-
ſti. in decre. cū ſit de iudeis tenuit q ſpectaret ad epm. Idez te
net in decre. cū tu. de vſuris. ⁊ in ſumma de pe. ⁊ re. §. cui cōfi-
tendū ſit ver. tu dic. ⁊. §. vult ſub. §. ſed que forma verſi. vbi ve
ro. Idez Jo. an. ſcdm eū in. c. ij. ſ. e. ti. ⁊ de reg. iur. peccatū alle.
predicti ad hoc. c. cū ſit. Archi. vero tenuit cōtrariū in. c. non ſa
ne. xiiij. q. v. ⁊ in. c. religioſus de teſta. in. vj. Nec ob. c. cū ſit ſecū
dū eū q ibi loquiť in iudeo cuius bona erāt diſtribuenda qui
eſt ſuſpectus circa diſtributionē faciendā pauperibus chriſti.
Aliud aūt eſt quādo xpianus eſt qui tenetur ad male ablata re
ſtituēda. q ſi executorē dimiſit ille qui poterit diſtributionē fa-
cere inter pauperes xpi. q ceſſat pdicta ratio ſuſpitiōis. Si ve-
ro nullū executorē dedit in teſtamēto tūc ad epm pertinebit. ad
hoc alle. preal. c. cū tu. de vſuris ⁊ de teſta. in. c. tua. cū. Archi. te
nuit Pan. ī cle. dudū. §. ſtatuim⁹ ad fi. de ſepul. ⁊ in cle. j. de pri
ui. Idē tenuit Jo. cal. conſulēdo prout reperiſſe ſe dicit La. hic
aūt ipſe La. cōcordare nitiť opi. ⁊ eligit mediā viā. q in his ma
le ablatis incertis in quib⁹ eſt trāſlatū dñiū. nec cōpetit repeti-
tio. Exēplum pz. xiiij. q. v. nō ſane habeat locū dictū Archi. ⁊
ei⁹ opi. ⁊ ſequaciū. In his aūt ī quib⁹ dñiū nō trāſferť vel cōpe
tit repetitio. Exemplū in. c. trāſmiſſa. de deci. locum habet opi.
Hoſt. ⁊ Jo. an. facit qd no. archi. j. q. j. nō eſt putāda. Ratio di
uerſitatis poteſt eſſe ſcdm eū. q in primo caſu ille qui habet ma
le ablata poteſt ex eis facere elemoſynaz ⁊ dat ius dominij licet
illicite. ⁊ ideo vt de ſuo debet poſſe per ſe vel per aliū facere di-
ſtribuendo pauperibus pſertim ſicut pz. vt in. d. c. nō ſane. In
ſcdo vero nō poteſt exinde facere elemoſynā. nec habet ius do-
minij. vel ſi habet nō perfecte q de eis cōpetit repetitio vel eius
heredibus. cuius fuerint male ablata. in cuius locū ſi non ſunt
alij heredes volunt iura in fauorem anime illi⁹ cui faciēda erat
reſtitutio fieri diſtributionē ⁊ erogationē ipſorū male ablato-
rū pauperibus tanq̄ heredibus illius nō per illū qui tenetur
ad reſtitutionē cū ſit ſuſpectus. ⁊ q in hoc eſt extraneus ab eo
cui facienda eſt reſtitutio pauperibus quibus etiā eſt fienda. ⁊
etiā ab ipſis male ablatis in quib⁹ miniſterio habet. ſed voluerūt
iura dictā diſtributionē fieri per epm qui eſt pater pauperum
ſue dioceſis. ⁊ ordinarius iudex in illa. de exceptio. cū venerabi
lis de re. domi. c. nunc aūt. ⁊. c. de xenodochijs. Sed aduerte q
predicte defenſioni ⁊ concordie videť obſtare dictum. c. cum ſit.
q ibi loquitur in caſu in quo trāſfertur dominiū. hic ī officiali.
⁊ tamē ibi epiſcopo diſpēſatio ſeu diſtributio pmittitur. dicit
La. q ſolutio poteſt eſſe duplex ad dictū cōtrariū. vna q ibi lo
quatur de ſuſpecto. ſ. infideli. ſ. dicta autez loquātur de fideli ⁊
non de ſuſpecto ideo ſecus. Scda ſolutio poteſt eſſe q in caſu. c.
cū ſit. nō fuit tranſlatū dñiū. ſecus ſi trāſlatum fuiſſet. vt ſupe
rius dixi. Ad predicta facit qd notat Joā. an. in. d. c. religioſus
de teſt. in. vj. Et pan. in. d. cle. dudū. dic vt dixi ī. d. c. religioſus.
16 ¶ † Glo. mendaciter. querit quare iſti nō habēt poteſtatē ex
trahēdi animas de purgatorio. Reſpōdet q anime ex quo eſt
ſeparata a corpore eſt reſeruata dei iudicio. xxv. di. q̄lis. Guil.
hic dicit q iſti volebāt eorū poteſtatē extēdere vltra q̄ ſe extē-
dāt claues Petri cui dictū fuit. Quodcunq ligaueris ſuper ter
rā ⁊ cetera Nō aūt dictū fuit ſub terra. ſz forte pp̄ter hoc ſcdm eū
iſti queſtores nō permittebant corpora ſubterrari. ſed faciebāt
poni ſuper terram in feretro vel archa. l. diui. ff. de reli. ⁊ ⁊ ſūp.
17 fu. fa. qd no. xiiij. q. ij. §. fi. ī fi. † Sed an aliq̄ ſuffragia poſſunt
prodeſſe talibus exiſtentibus in purgatorio. dicit gl. q ſic quia
ſuffragia de quibus habeť ⁊ not. xiij. q. ij. anime defunctorum
ſenze. hic dicit q quatuor modis poteſt quis liberari a purga-
torio vel a pena purgatorij. de quibus in. d. c. anime. quos hic
explicat Mat. Et primo poteſt quis liberari abſolutionibus.

a ¶ Not. q nō debēt admitti. adde tex. l. c. cū ex eo extra de pe. ⁊ re. ⁊ ibi vide ho l. ⁊ do. Abba

b ¶ No. q formidine. Adde gl. in. l. j. in pri. in ver. metu. ff. de iuſti. ⁊ iur. tex. in cle. cupiē tes. in princi. ⁊ ibi imo. in. j. no. ſ. tit. j.

c ¶ Ex pdictis pz. adde Panor. in. d. c. cum ex eo extra de pe. ⁊ re.

d ¶ Qd elect⁹. Adde panor. ī c. ad liberādam extra de iude. ⁊ in cap. ſuffraga neis ad fin. de elec.

e ¶ Fallit in voto. Quid aūt ī voto de viſitando ſepulcro vel ſancto Jacobo vide panor. in d. c. ex multa de voto.

ſacerdotum vel oblationibus ſeu ſacrificiis ſacerdotum. Scdo orationibus ſanctorū virorū. Tertio elemoſynis amicorum. Quarto ieiuniis cognatorū vt.d.c.animę pro talibus autē exiſtētibus in purgatorio eſt orandū q: ibi ſcdm zenze. habent cōplere penitētiā in hoc ſeculo nō cōpletā per cōtritionē de mortalibus peccatis. ſecus ſi deceſſiſſent non contriti de mortalibus q: tales damnati ſunt eternali pena ⁊ infernali. de pen.di.vii. nullus expectet. ⁊.i.di. ſi peccatum. ⁊ ideo pro tali nō eſt orandum .xiii.q.ii. ęps. Et ſimiliter nec pro beatis ſeu ſanctis de celo. miſſa. cū marte. ſcdm zenze. ⁊ Mat. Ex pdictis patet q ꝓut dicit Pau. piū eſt pro defunctis orare vt a peccatis ſoluant ſcdm

18 zenze. † An autē poſſit indulgentia cōcedi in purgatorio exiſtenti. gl. remittit ad no. ſ. e. q autē. p Hoſt. in ſum. de remiſ. §. quibus prout. ⁊ §. vlti. videt q nō. q: claues Petri ad tales videntur ſe nō extēdere q: ei dictū eſt quodcūq; ligaueris ſup terrā ⁊ cetera nō autē fuit dictū quodcūq; ligaueris ſub terra. vt proxime tetigi. de hoc tangit gl. xxiiii.q.ii. legat. ⁊ de ſen. ex. a nobis ii. xxxiii.q.ii. quos deus. Guil. h. d. q quidā dicunt q nō. q: tales ſunt vocati ad maius tribunal ⁊ relicti ſunt diuino iudicio alle. xxiii. di. quorumdā. Alii vero dicūt contra inter quos eſt ſanctus Thomas dicens q ſi hoc intendit ille qui poteſt dare indulgentias vz indulgentia dūmodo expreſſe cōcedat etiā pro mortuis niſi adiiciatur aliquid nedū q fieri nō poſſit per mortuū. ⁊ hoc no. Inn. ſ. eo. q autē. Hoſti. tamen hic tenet contra rui. La. dicit hic q licet elemoſyna quā viuēs facit pſit defuncto per modū elemoſyne. tamen nō prodeſt per modū indulgētie que poteſt fieri ſeu cōcedi mortuis etiā poſtq̄ ſunt mortui licet profuerit mortuis quibus dū viuerent facta fuit remiſſio.

19 † Extrahere aūt ⁊ liberare aīam de purgatorio ſpectat ad ſolū deū de cui⁹ foro ē: ⁊ cui⁹ eſt relicta iudicio de quo dicit dicēdū ꝓut no. Hoſt. i ſum. de remiſ. §. qb⁹ ꝓſunt. ⁊ §. ſe. vſq; ad fi. ⁊c.

20 ¶ † Glo. a pena ⁊ culpa. querit qualis ſit indulgentia iſta que

a conceditur a pena ⁊ culpa. [a] Reſpōdet q eſt pleniſſima indulgentia ſeu remiſſio peccatorū que cōcedit cruce ſignatis pro vltramarino ſubſidio. de quo poſt Hoſt. de ind. ad liberandū. ⁊ hec etiā datur in anno cētenario. hoc eſt de centum annis in centum annos. prout habet in extrauagā. Boniſacii antiquorum

a ¶ Rñdet q eſt. Adde gl. in §. i. i ver. curiis in fi. ⁊ ibi doc. inſti. de here. q ab inteſta.

21 † Quis autē poſſit hāc indulgentiā cōcedere. dicit glo. q ſolus papa. Idē tenet hic La. qd dicit procedere in generali ⁊ vniuerſali remiſſione quā papa facit. per quā omnis ſatiſfactio remittitur in particulari vero ⁊ ſpeciali remiſſione quā facit papa vel inferiores prelati in qua dicūt tanciū de iniuncta penitentia relaxamus non fit plena remiſſio. de quo remittit ad no. per Hoſt. in ſum. de remiſ. §. itē per crucis aſſignationē vel aſſumptiones ver. illud etiā dicit tamē La. hic vnū precipue ſciendū q ſacerdos nō poteſt totū tēpus penitētie peragēde remittere penitētiā prout habet. xxiii.q.v. ⁊. c. ſi is qui predatus. ⁊ ibi de hoc per Jo. ii.q. vii. hic ſit poſitū ⁊c. ¶ Gl. in perſonis. op. q imo differentia debet eſſe inter priuilegiū cōceſſum pſonis ⁊ priuilegium cōceſſum ordini. de priui. ne aliqui li. vi. Soluit q quo ad caſum iſtū non eſt differentia. ſecus in caſu decre. illius de quo dicēdum vt ibi. Juxta hoc querit hic Pau. an hic reuocentur priuilegia cōceſſa officiis. dicit Pau. ſcdm quoſdā q nō. q: hic loquit de priuilegiis cōceſſis pſonis ⁊ ordinib⁹ que ſunt diuerſa ⁊ diſtincta a priuilegio cōceſſo officiis. ſ. eo. de deci. ad audientiā cuiuſ cōtex. q: tex. hic in prin. dicit q iſti queſtores decipiebant ſimplices.

22 † Querit hic La. q̄ꝓplex. ſit ſimplicitas [b] dicit q eſt multiplex q: quedā eſt ſimplicitas cōtraria doloſitati ⁊ hec eſt bona de qua. ii. qō. vii. ſancta quippe ruſticitas. i. ſimplicitas. de hac etiā dicitur. habeto ſimplicitatē columbe ⁊ aſtutiā ſerpētis ne vnq̄ machineris dolū. ne dolo alterius ſupplanteris. xvi.q.i. ſi cupis. vbi de hoc. Alia eſt ſimplicitas que prouenit ex ignorantia. ⁊ eſt cōtraria diſcretioni ⁊ hec reprobatur. xxxix. di. Pe. vbi electio fuit caſſata. quia erat ſimplex. ⁊ inſci⁹ ⁊ ſic repellebat promouendum. Iā aūt promotum hodie etiam remouet. de eta. ⁊ qua. c. ſi. ſed olim dabaf coadiutor iam promoto. vii.q.i. petiſti. ⁊. c. quia frater. de quo dicit dicēdū vt no. per Hoſt. de ſum. tri.

b ¶ Dicit q ē multiplex. Adde q ita etiā declarat gl. in. c. ſi. xxxix. d. ⁊ Panor. in. c. veritatis. ⁊ in. c. dilecti. extra d iud.

23 c. i. in verbo ſimplex. domino. † Deinde quero quare iſtis queſtoribus nō eſt permiſſum ꝑdicare ſed ſolū inſinuare indulgentiam populo ⁊ ab eo petere charitatiuum ſubſidium. Reſpondet q iſti queſtores non ſunt ſacerdotes. quia ad hoc officium vocati ſunt. ⁊ quibus hoc officiū cōmittitur. ſ. de hereticis. cum ex iniuncto. ⁊. c. excōmunicamus. §. qui vero. vidiſtis in de. du

c ¶ Ex pdictiſ patz. Adde hī facere tex. i. l. cognitio. §. fin. ⁊ ibi gl. ſi. ff. de off. ci⁹ cui man. eſt iuriſ.

24 dum. ſ. de ſepul. facit. xvi.q.i. adiicimus. ¶ † Ulterius quero in ver. literas. quare exigitur q iſte litere apoſtolice queſtorum prius debeant examinari per epiſcopū q̄ ipſi admittantur. Reſpondet Ste. quia multas falſitates committere cōſueuerūt circa hec priuilegia que per ſimplices curatos nō poſſunt de facili prouideri. De iſta autem examinatione debet prius cōſtare ſecundum eū anteq̄ admittantur. Idē tenet hic La. dicens q de examinatione literarū papaliū quas oſtendunt queſtores debet cōſtare inferioribus prelatis ab epiſcopo anteq̄ eos admittāt. Conſtare aūt poterit per literas epi. Juxta hoc querit hic La. hic dicit q epi habent examinare has literas papales. Sed an poterunt de eis iudicare. dicit q nō. alle. de iudi. cū veniſſent. vnde dicit q ſi dubitetur de ipſis debebit romanus pontifex conſuli cuius intereſt eſtimare quē modū ſui priuilegii eſſe vĺit. de offi. or. c. ordinarii. §. ſi vero li. vi. Si autē appareant vere ⁊ ſine defectu dabit epiſcopus ipſis queſtoribus literas teſtimoniales. Si aūt appareat ipſas eſſe defectuoſas repellet ęps. ⁊ poterit dicere q iſte litere nō faciunt pro eis. iuxta no. in. d. c. cū ve

c niſſent. ⁊. d. c. ordinarii [c] † Ex predictis pz q interdū quis po

25 teſt cognoſcere de re de qua nō pōt iudicare. Itē qd minor pōt cognoſcere de facto maioris. ſimile alle. de reſcrip. cū contingat in ſi. de priuil. cū perſone in. vi. Ulterius inuer. ad hec per hunc tex. dicit Pau. q eum hic nō permittatur remittere male ablata pro quātitate minori q̄ ſit pecunia reſtituēda pro male ablatis q nō vz in caſibus iſtis ꝯpoſitio ad hoc q: receptio talis pecunie debet fieri nomine pauperum ⁊ in eorū vtilitatem cōuerti. ⁊ ideo recipiens quicūq; ſit ille nō poterit trāſigere. de offi. vica. c. fin. in. vi. Saluo niſi ſuper hoc foret priuilegiatus a papa

26 † ſcdm eū. La. hic refert q Hoſt. dicebat q in his in quib⁹ eſt peccatū mortale ſcdm legē diuinā vt in furto ⁊ rapina. xiiii.q. v. penale. nō poterit ęps diſpenſare nec etiā papa. prout aliqui dicunt q in minimis peccator penitentiā agat. ⁊ in minimis reſtitutio fiat. alle. de vſuris cū tu. xiiii.q.v. ſi quid. ⁊. c. multi. ⁊ ea. ca.q. vi. ca. i. In his vero in quibus eſt peccatum mortale. ſecundū ius poſitiuū. tunc ſiue eſt ępis ſiue inferioribus interdicta diſpenſatio nullus diſpēſare pōt vel penitentiā ꝑſtare niſi ſolus papa vel is cui ſpecialiter commiſit. Si vero non eſt interdicta. tunc diſpenſare poterit ęps ſcdm Guil. in ſpe. de legato. §. nunc de epiſcoporū ver. dñs me⁹ dixit. ⁊ Archi. xiiii.q.v. non ſane ſcdm Lap. Ro. bene hoc dictū Pau. ⁊ Lap. cōtra epiſcopum cōponentē cum heredibus vſurariorū ſup vſuris ⁊ male ablatis q: non videt valere aliquid talis cōpoſitio. nec patrocinari q̄tū ad deū eis quibus ſit dicta remiſſio. facit regula peccatum de reg. iur. in. vi. xiiii.q. vi. ſi res aliena. qd no. bene. quia

27 ſit cōtrarium. † Ulterius querit quis habeat poteſtatē relaxādi ſeu remittendi ſeu cōmutandi penitētiā. Reſpondet q fieri debet talis relaxatio. ſeu remiſſio vel cōmutatio in foro penitētie ab eo cui facta eſt confeſſio vel ſuperiore ſuo. per hoc dicit q penitentiā impoſitā per epiſcopos ſacerdos cōmutare vel relaxare non pōt. ſed impoſitā per ſacerdotē bene poteſt cōmutare ęps vel relaxare. xxi. diſt. inferior. debet tamē cōmutatio talis vel relaxatio fieri ex cauſa ſcdm Guil. prout no. Archi. ſ. e. ti. c.

28 vlti. in. vi. ſcdm Lap. † Querit hic Guil. an alius a papa poſſit dare literas queſtoribus dicit q ſic. q: archiepiſcopus in prouincia ſua ⁊ etiam per dioceſim ſuffraganeorū ⁊ ſine literis ępoꝝ alle. ſ. c. romana. in. vi. in ver. ſuper heuig. Fatetur tamē q licet queſtores habēt ab archiepo literas tamē debēt illas monſtrare dioceſano qui habebit illas examinare ꝓut hic dicitur. quo facto debēt facere incorporari in literis epi ſicut in literis pape hic dicif. Tales autē litere archiepi ⁊ epi cōceſſe queſtoribus erunt exhortatorie nō autē cōpulſorie prout dicif in. d. c. romana. Juxta hoc querit hic nunquid archiepus poterit punire ſuffraganeū vel eius officialē ſup hoc delinquentē. vel neglıgētē ſibi concedere literas in hoc caſu. videf q ſic maxime ſi ſine cauſa publice ⁊ paiā hoc faciat cū in hoc videatur ipſum ⁊ eius iuriſditionē offendere. ⁊ ſic per cōſequens poterit in eos animaduertere. de pe. ⁊ re. romana. li. vi. Ad hoc q: licet archieps i hoc caſu nō habeat iuriſditionē. quia natura facti de quo agif hoc nō requirit. ſed tātū charitatiuā exhortationē iuxta formā. c. cū ex eo. ſ. eo. Tamē illa facultas exhortandi eſſet fruſtratoria ſi nō haberet cohertionē. de offi. ode. ex literis. de quo per Joā. an. in. d. c. romana. in verbo tribuant. Ulterius q̄rit nūqd archiepiſcopus poterit cōcedere queſtorē pro fabrica tantum matricis eccleſie. an vero etiā pro alio opere pio videf q ſoluꝫ pro fabrica eccłie matricis vt. d. ca. romana. Cōtrariū tꝫ q etiā pro alio pio opere cū eadē ſit ratio. ⁊ p cōſequēs idē ius. de ꝯſti. trāſlato. gr̄a ergo exempli itelligif poſitū de fabrica matricis eccleſie in. d. c. romana. ⁊ ſic nō reſtringat dictū. l. exemplum. vt in. l. damni infecti ſtipulatio pertinet. ff. de dam. infec.

¶ De ſententia excommunicationis. Rubrica.

1 Interdictum quomodo ſolet violari per religioſos.
2 Deus eſt vnus: vna eccleſia: ⁊ vna fides.
3 Interdictum ab omnibus eſt obſeruandum indiſtincte.
4 Iudicium integrum eſt quod plurimorum ſententiis comprobatur.

Conſtitutio

5 Conſtitutio noua trahitur ad pendentia.
6 Interdictum iuris ſi violetur quid iuris.
7 Interdictum an ſit a laycis ſeruandum: ⁊ quomodo puniātur
non ſeruantes interdictum ⁊ nu.8.
9 Eccleſie matricis appellatione vel eccleſie ſimpliciter q̄d veniat
10 Contrariorum debet eſſe eadem diſciplina.
11 Interdictū quādū dicitur ſeruari ab eccleſia matrice ⁊ an ſciēs
interdictum eſſe latum teneatur illud obſeruare licet nō ſit pu-
blicatum ⁊ nu.12.
13 Interdictum violans qua pena puniatur: ⁊ violare interdictū
an ſit plus ꝙ̄ violare excōmunicationē vel ſuſpenſionē: ⁊ quali-
ter ſumatur interdictum.

Ex frequentibus pre.

Diuidiē in tres ptes p̄ncipales qꝛ in pri-
ma pte ponit exceſſum religioſorū q fuit cā
cōſtōnis. In ſcōa pte ponit puiſionē circa
obſeruationē interdictorū ⁊ ceſſationū cū
ſua pena. tertio prorogat cōſtōnē ad pendē-
tia ⁊ tollit obſtātia ſcōa ibi. nos igiē. tertia ibi. porro. Et aduer-
tēdū qꝛ vt dicit gl. j. in ſi. hec decre. p̄ceſſit cōciliū. ⁊ ſic nō fuit cō-
cilij. ſed extrauagans añ cōciliū. ⁊ incepit ligare qñ fuit publica
ta añ hāc cōpilationē ſicut cle. dudū de iudi. ⁊ de immuni. eccle.
1 qñ. ¶ †No. ex prin. duos modos p quos conſueuit violari in
2 terdictū maxime p religioſos. ¶ †No. in ver. nos igiē. ꝙ vnus
eſt deus vna eccleſia. ⁊ vna fides. cōcor. de exceſ. pla. cle. vnica ad
ſi. ¶ No. ꝙ vniformes in vnitate fidei debent eſſe in alijs ab il-
la deſcendentibus vniformes. concor. d. cle. vnica ad ſi. ⁊ de ſta.
3 mo. c. recolentes. ¶ †No. vlterius qꝺ religioſi etiā exempti cu-
iuſcūqꝫ conditionis vel ordinis debēt ſeruare interdictū poſitū
in locū auctoritate ſedis apoſto. vel ordinariorum qꝺ videāt vel
ſciunt eccleſiā cathedralem vel matricem loci obſeruare nō ob-
ſtāte aliqua appellatiōe vel cōtradictione ipſorum. alias incur-
runt ipſo facto ſentētiā excōicationis. ⁊ idē in interdictis ⁊ ceſ-
ſationibus indictis p ſtatuta cōciliorū p̄uincialiū. ⁊ idē in ceſſa
tionibus generalibus aliorū quibus hoc de cōſuetudine vel alio
iure cōpetat. ⁊ ſic no. generalē ceſſationē equiparari interdicto.
4 qꝺ no. quia facit ad ea que videbitis cum glo. ¶ †Item no. il-
lud vulgatum. integrum eſt iudiciū qꝺ plurimorū ſententijs cō-
probatur. cōcor. de offi. dele. prudentiā in prin. xx. di. de quibus.
a ᵃ¶ No. †cōſtitutionē nouā trahi ad pēdentia ſi hoc exprima-
5 tur. de hoc de elec. licet canon. in. vi. ¶ No. hic tolli cōſuetudinē
cōuentiones ſtatuta ⁊ priuilegia huic cōſtitutioni cōtraria. fa-
6 cit de elec. qi in. vi. ¶ †Glo. ſedis apoſto. querit quid de inter-
dicto iuris an ſi violent religioſi illud incurrant hāc penā. Exē-
plum in cle. j. §. ciuitas de penis dicit gl. ꝙ ſic. Nā licet hec con-
ſtitutio ſit penalis ⁊ reſtringenda ⁊ non laxanda tamē ſatis de
illo etiā hic loquiē cū loquaē hic de interdicto ſe. apo. Nā ⁊ inter
dictū iuris dꝛ interdictū ſe. apo. cuius auctoritate ius emanat.
facit decre. propoſuit. de cōceſ. p̄bē. ⁊ l. j. §. nā cum. C. de veteri
iure enucle. Aduertēdum tñ ſcdm Pau. ⁊ Mat. qꝺ hec pena
nō hꝫ locū vbi p priuatū vigore cōſuetudinis eſſet poſitū īterdi-
ctū intelligendū de conſuetudine nō tribuente ordinariā iuriſ-
ditionē. de ſu. cōpe. cum cōtingat. Idē ſi per delegatū ordina-
rij ſit poſitū qꝛ ſimiliter nō hꝫ locū hec pena. qꝛ nō eſt idē audi-
torium ordinarij ⁊ delegati ſui. de app. dilectis. ff. quis ⁊ a quo
appel. l. j. de cōſuetudine nō putamus in. vi. Mouet qꝛ ad hoc
vt hec cōſtitutio locū habeat requiriē ꝙ interdictū ſit poſitū p
papā vel eiꝰ delegatū vel per ſtatutū cōcilij p̄uincialis vel p or-
dinariū loci. vel ꝙ ſit ceſſatū a diuinis p illū cuius auctoritate
hoc fieri pōt prout aperte hic p̄baē. ¶ Gl. religioſi. q̄rit an hec
cle. locū habeat ſiue iſti religioſi ſint mēdicātes ſiue nō dicit ꝙ
7 ſic qꝛ tex. vniuerſaliter dicit religioſi q̄cūqꝫ ⁊c. ¶ †Iuxta hoc
q̄rit gl. an hic cōprehēdat clericos ſeculares violātes interdictū
vel ceſſionē que ſeruat matrix eccleſia. dicit ꝙ nō. qꝛ hic ſolū lo-
quiē de religioſis. Idē Guil. dicit ꝙ ſeculares clerici incurrunt
alīs penas ſtatutas in iure. de quibus de exceſ. pla. tāta. ⁊ de pri-
uile. epōrū in. vi. que tñ iura loquunē ſimul de religioſis ⁊ ſecula-
ribus ſcdm eū. Que aūt potuerit eſſe ratio qꝛ hic ſolū puniāt
b religioſos. dicit Guil. ꝙ ratio eſſe potuit. ᵇ qꝛ religioſi in hoc
plus delinquebāt. ⁊ iō magis cōtra eos fuit p̄uidēdū. ff. de pe-
nis. l. aut facta. vel forte hoc euenit ſm eū ꝓpter potētiā ⁊ ani-
moſitatē clericorū ſecularium exiſtētiū in cōcilio. qui potiꝰ volue-
rūt extrahere feſtucā de oculis religioſorū ꝙ̄ trabē de oculis eo-
rum. iij. q. vij. porro. Quā aūt multi ſunt alij ſimiles caſus con-
tra religioſos in quibus per has cle. ligantur tñ religioſi ⁊ nō
ſeculares clerici. proſequiē hic gl. ⁊ enumerat hic. x. tales caſus.
deinde enumerat duos caſus in quibus religioſi mēdicātes pu-
niuntur. deniq̄ aliū in quo puniuntur tātū minores ⁊ p̄dica-
tores. ⁊ vlterius aliū in quo puniuntur tantum minores de-

ponit duos caſus qui emanauerunt pro religioſis vltimate
cōcludēs ꝙ religioſi cōquerantur ⁊ cōſtitutiones que emanaue-
runt in eorū fauorē ſunt ſine pena ſed cōſtitutiones edite con-
tra eos ſunt penales. quare autē hoc contigerit patere poteſt ex
his que dixi. ſ. poſt Guil. ¶ Glo. exempti. ponderat ꝙ hec cō-
ſtitutio derogat priuilegio exemptionis ꝙ etiā fit in multis ca-
ſibus huius cōpilationis. per qꝺ dicit gl. nō expedire exēptis qꝺ
fiant cōcilia generalia. de quo per gl. in cle. dudum in prin. de ſe-
8 pul. ¶ †Iuxta hoc querit Pau. nūquid tales poterūt per or-
dinariū puniri. Refert ꝙ Io. mo. tenet ꝙ ſic in. c. epōrū de pri-
uile. in. vi. Mouetur. qꝛ delinquunt in rē nō exemptā. quo ca-
ſu nō poſſunt habere priuilegiū de priuile. tuarū hec opi. ſcdm
Pau. nō eſt vera. qꝛ tunc demū ordinarius punit aliquē qñ. ſ.
in puniendo illū eſt priuilegiatus in auc. de man. prin. §. ꝙ ſi de-
linquentes. C. vbi ſenatores vel clariſ. l. j. ⁊. C. vbi de crimine agi
opꝫ auc. qua in prouincia. Ad hoc qꝛ vbi papa vult exemptos
puniri per ordinarios. hoc exprimiē de. c. tuarū. ⁊. c. licet. e. ti. in
vi. ergo in alijs caſibus nō expſſis hoc non intendit. de hoc per
9 Io. an. in. d. c. epōrū. de priui. in. vi. ⁊. e. tit. ⁊ li. c. j. ¶ Glo. matri-
c cem. ᶜ querit que appellaē hic eccleſia matrix. Reſpondet ꝙ ec-
cleſia maior loci vel baptiſmalis. nā talis dicitur matrix. quia ſi-
cut carnalis mater gñat nos ſic illa regenerat per baptiſmū. ⁊
ſic etiā ſumitur eccleſia matrix in. c. j. de preſcrip. ⁊. c. ex tranſmiſ-
ſa. ⁊ de tranſac. p̄terea. ij. ȝenȝe. vero hic dicit ꝙ matrix eccleſia
hec appellatur parochialis ſic dicta hoc caſu ꝓpter populi nu-
meroſitatē. aliter autē ſumitur ſcdm eū matrix eccleſia in ca. vt
officiū de offi. archipreſby. ⁊ aliter de preſcrip. trāſmiſſa. ¶ Et
credo glo. veriorē. Quare autē hic expſſit de matrice. dicit gloſ.
ꝙ ideo quia quandoqꝫ interdicuntur loca non habentia intra
ſe eccleſiā cathedralē. ſed ſolū matricē. ideo vt talia cōprehende-
ret expreſſit de matrice eccleſia. Sed an procedit hec cōſtitutio
ſi eccleſia matrix ſit ſubiecta quo ad preſentationē vel collatio-
nem religioſis non ſeruantibus interdictum. vel alias ſit ſubie-
cta. vt qꝛ ſit eorū vicaria an tunc religioſi tales nō ſeruantes in-
terdictum incurrant hāc penam. dicit glo. ꝙ ſic per hunc text.
qui generaliter ⁊ indiſtincte loquitur. facit de conu. lepro. c. ij.
Iuxta predicta querit glo. quid contineatur hic appellatione
d eccleſie. ᵈ an epiſcopus vel prelatus tantū an capitulū. an vtrū-
qꝫ ſimul vt ſic ſciamus q̄d ſi epiſcopus vel prelatus tantū ponit
interdictum in eccleſia ⁊ mandat illud ſeruari capitulum cōtra-
dicit. vel econtra. an tūc locū habebit hec cōſtitutio. an vero tūc
demū cum vterqꝫ. ſ. epūs vel prelatus ⁊ capitulū ponunt interdi-
ctum. Et ſimiliter anteq̄ gl. reſpondeat querit quid ſi vacet ec-
cleſia cathedralis. ⁊ pars capituli ſeruat interdictū ⁊ pars non
an habebit locū hec cōſtitutio. ſi forte partes ſint equales. Gl.
reſpondet ambabus queſtionibus. ⁊ dicit ꝙ putat hic ſumi ec-
cleſiā pro ipſa eccleſia materiali. ⁊ pro parietibus ipſius. lꝫ alijs
multis modis ſumatur de quibus per glo. ne prelati vices ſuas
c. ſi. cū concor. per hoc infert ꝙ ſi ī ipſa eccleſia materiali celebra-
tur continue ianuis apertis ⁊ alta voce pulſatis campanis ſiue
celebretur per prelatū ſolum ſiue tantū per capitulū totū ſiue p
partē capituli ſiue etiā tantū per alios clericos eccleſie ꝙ non
erit locus pene huius decr. Fatetur tamē ꝙ pene irregularita-
tis ⁊ alijs penis de quibus dicetur poterit eſſe locus. ⁊ ſic erit
ſuſpenſus. ⁊ eſt mens litere ꝙ quādiu in matrice eccleſia ſeruaē
interdictum ſeruetur etiā in alijs. alias religioſi nō ſeruantes in-
currūt hāc penā. ⁊ ſi ſibi nō ſeruatur. alij nō incurrūt penam de-
cre. huius ad hoc qꝛ ſepiſſime videmus qꝺ in cathedralibus ⁊
matricibus eccleſijs inferiores clerici mānſionarij videlꝫ ⁊ capel-
lani vt plurimum ſine prelato ⁊ canonicis officiant eccleſiam. ⁊
ideo non eſſet conueniens inſpici an prelatus ibi officiet an ca-
nonici. cum glo. concor. Paul. Idem etiam in effectu Steph.
dicit enim ꝙ tūc demū locus eſt his penis quando tota eccleſia
ſeruat interdictum. ⁊ nullus ibi publice celebrat alias non erit
locus iſtis penis. zen. hic tenet cōtrariū dicēs ꝙ vt ſit locꝰ huic
pene ſufficit interdictum ſeruari per epm. licet per ipſā eccleſiā
e cathedralē ſeu clericos de ipſa eccleſia non ſeruetur. Mouetᵉ
quia nō qꝺ fit ſed qꝺ fieri debet attēditur. de elec. cū cauſa. Idē
Mat. dicens qꝺ obediēdū eſt epo. qꝛ hoc ad ipſum ſpectat ab-
le. ix. q. iij. cure. ⁊ in cle. ſi. de cēſi. de cōſan. ⁊ affi. cle. j. licet Alua-
rius cōtrariū tenet ſcdm eū. De tene. gl. per quā cōcordātur op.
quia pena huius cle. tunc non habet locum. ſed irregularitatis
vel aliā poſſet habere locum. Vlterius quero cū glo. in ver. tum
quid an quo ad interdictum prouincie. dicetur metropolitana
matrix. adeo ꝙ ipſa ſeruante interdictum ſi religioſi totius pro-
uincie hoc ſcientes non ſeruant illud incurrunt hāc penā. vide-
tur ꝙ ſic per. c. j. ver. ſed vide de poſtu. prela. ⁊. xij. di. de his. Cō-
trariū tenet gl. veſtra quia hic loquitur de cathedrali matrice
loci vbi religioſi nō ſeruāt. ſed certū eſt ꝙ eccleſia Rauen. nō eſt
cathedralis vel matrix huius ciuitatis Ferrarien. vel ciuitatis

a ¶ No. cōſtōnē nouā. Addē de hac materia ſelī. plene poſt alios in. c. ſi. contra de conſti.

b ¶ Qꝛ religioſi in hoc. Adde p iſta rōne hꝫ facere qꝺ dicit bā. in. l. trāſige-re circa pri. C. de trāſa. vbi ēt allegat. d. l. aut fcā.

c ¶ Querit q̄ appellaē. adde tex. in. c. ex pte. cl. ij. ⁊ ibi no. d. Abb. extra de preſcrip.

d ¶ An epūs vel p̄latꝰ. adde in ſimi. gl. in cle. vt hi qui in v̄ſi. in eādē. §. decta. ⁊ qua. ⁊ panor. in c. poſt electionē de cōceſ. p̄ben.

e ¶ Qꝛ nō qꝺ ſit. Adde bene facere tex. in. l. ꝙ te ti ibi noc. p doc. ff. ſi cer. petatur.

Mutineñ.facit de of.or.paſtoralis.ix.q.iij.ſi autẽ.ꝛ.c.nullus.
ꝛ ideo cõcludit ꝙ eccleſia Rauẽnate ſeruãte interdictũ ſolũ dio
ceſis Rauennatis nõ ſeruãtes illud incurrunt hãc penã.cũ gl.
concor.hic Ste.zen.hic ſentit cõtrariũ.dicit enĩ ꝙ ſi metropo
litana ſeruat interdictũ debet etiã ſeruare eccleſia cñalis. alle.d.
e.de his.xij.diſt.ꝛ.d.c.de poſtu.pla.nec debet attendi qð fit ſed
qð fieri debuit de elec.cũ cauſa.puto gl.veriorẽ tenẽdam ſaltem
poſt factũ. ¶ Ulterius gl.in ver.item querit.quid ſi eſt interdi
cta villa vel caſtrũ nõ habens inter ſe incluſam certã eccleſiã ca
thedralẽ vel matricẽ ꝙ eſſe poteſt de facto.puta ſi forte eccleſia
matrix eſt in alia terra nõ interdicta.vel forte plures ſint eccleſie
baptiſmales in villa vel caſtro nulla principalior.qꝛ quelibet ba
ptizat ſuos parochianos. nunquid poterit eſſe tũc locus pene
huius decre.ſi forte aliqui ſeruãt interdictũ ꝛ aliqui nõ. gl. tenet
ꝙ nõ.quia tũc deficiũt ꝛ mens ꝛ verba huius cõſtitutionis.er
go.ꝛ per cõſequẽs eius diſpoſitio.ar.l.ꝙ cõſtitutũ.de teſta.mi
li.hic enĩ loquiẽ qñ in loco eſt aliqua certa matrix eccl̃ia.ꝛ ſicvnĩ
ca.ſecꝰ ſi nulla vel plures.licet ſint ibi alie eccleſie.ꝛ fortius ſi ſole
eccleſie religioſorũ ſint in loco nõ ſeruãtes interdictũ non habe
bit locũ hec pena. Fateẽ tñ ꝙ in dictis caſibꝰ erit locus pene iu
ris antiqui.de qua.ſ.diceẽ.cũ gl.concor. hic Ste.ꝛ Paul.dicit
tamẽ Pau.ꝙ qñ oẽs eccleſie loci matricis ſeruãt interdictũ ꝙ
locus erit hĩc pene qꝛ hẽtur loco vniꝰ principalis.ſicut plures
odrgati ſine clauſula.alle.de offi.dele.prudẽtiã.ꝛ hoc.idẽ forte
ſentit gl.dũ dicit.forte ex illis alique ſeruãt interdictũ.aliq̃ non.
facit qð no.de reſcrip.ſtatutũ.§.cũ vero li.vj.ꝛ de elec.quorũdã
a e.li.ꝛc. ¶ Glo.ſciuerintª q̃rit an hec cõſtitutio liget ꝓbabiliter
ignorãtes.di.it ꝙ nõ per hũc tex.a ſenſu cõtrario. ¶ Gl.obſer
uare.querit ad lr̃e declaratiõez dr̃ hic ꝙ religioſi in obſeruãdo
interdictũ eccleſie cathedralis vel matricis debẽt ſe illi cõforma
re ꝛ ſeruare illud qð ſeruat eccleſia cathedralis vel matrix.ſʒ an
econtra religioſi nõ debeãt obſeruare id qð non ſeruat eccleſia
cathedralis vel matrix.ꝛ ſic etiã in nõ obſeruãtia debeant illi ſe
cõformare.vr̃ ꝙ ſic a cõtrario lr̃e. qꝛ ſicut teneẽ ſe cõformare in
obſeruãdo ita ecõtra in nõ obſeruãdo ſi illa nõ ſeruat. Item qꝛ
cõtrariorũ eadẽ dʒ eſſe diſciplina. ¶ Gl.hoc nõ ob.tʒ cõtrariũ.
Moueẽ qꝛ hec cõſtitutio non intendit diminuere obſeruãtiaʒ
interdictorũ ſed illã augere vt pʒ ex prin.decre.ergo cũ veniat
ad augmentũ nõ debet operari diminutionẽ. ar.cle.j. de ꝑben.
ad hoc qꝛ cũ iſtud ſtatutũ ſit editũ ad penã non debet trahi ad
gratiã.de tranſla.prela.c.ij.vltra mediũ.nec ob.ar. a contrario
b ſenſu ᵇ quia illud non debet ſumi vbi in iure reperitur cautũ con
10 trariũ.iuxta no.plene de elec.publicato ſup vlti.gl. ¶ † Itẽ nõ
ob.qð contrariorum debet eſſe eadem diſciplina.qꝛ illud verũ
preterꝙ̃ vbi mens ꝛ verba reſiſtunt.alle.de verb.ſig.c.ſi.de offi.
lega.ſtuduiſti.per hoc concludit ergo ꝙ ſi in cathedrali eccleſia
vel matrice de facto nõ ſeruatur interdictum qð de iure deberet
ſeruari.qð exceſſus clericorum talis eccleſie non dabit per hoc
materiã aliis delinquendi.vt ſic ſint excuſati ſi etiã ipſi non ſer
uarent interdictum loci facit de penite.petiſtis.cum gl.concor.
Pau.dicens ꝙ hic non eſt eadem diſciplina contrariorum.qð
no.de quo dixi in cle.j.de cenſ.cum gl.concor.etiam Ste.di
cens ꝙ religioſi teneantur ſeruare interdictum vbi ſciunt eſſe ſer
11 uandũ.licet eccleſia matrix non ſeruet. † Quando aũt dicatur
eccleſia matrix obſeruare interdictũ.dicit hic gl.quando abſti
net a celebratione diuinorũ officiorũ aĩo ſeruandi interdictũ
quaſi ſecus ſi alia de cauſa abſtineat facit qð not.in decre.peti
ſtis de priuil.in verſi.nõ ſi violauerit ꝛ ſic ſi tunc quãdo alia de
cauſa abſtinerent religioſi non ſeruarent interdictũ non incur
rent hanc penã qð no.ꝛ no.in gl.de ar.a cõtrario ſenſu.cũ etiã
12 concor.gl.de eta.ꝛ qua.c.vno.in.vj. † Iuxta ꝑdicta querit qd
ſi quis ſciat interdictum latum an tenebitur illud ſeruare licet
non ſit publicatum.dicit Mat.ꝙ ſic.ꝛ ſic dicit notaſſe Archi.
de ſen.excommuni.is qui.li.vj.de quo etiã gl.ſ.c.prox. ¶ Glo.
appellationibus.oppo.hic videtur innuere tex.ꝙ ſi appellatio
precedit interdictum ꝙ ex hoc nõ vicietur interdictum. Sed cõ
tra de.c.ad hoc.ꝛ.c.dilectus.de appel.Soluit qð hic non inten
dit dicere qð interdictum ſit aliqð licet appellatio precedat.ſed
ſolum intendit dicere ꝙ q̃uis precedat appellatio vel alia cauſa
tamen ſi eccleſia matrix ſeruat interdictum religioſi etiaʒ debẽt
ſeruare etiam ſi interdictum ſit nullũ.ꝛ ſic ſi violant ꝛ tunc erũt
excõmunicati :ꝛ forte hoc ideo .qꝛ in dubio ꝓſumẽdũ eſt pro ec
cleſia matrice ꝙ non ſine cauſa ſeruat interdictũ.ꝛ hoc etiã for
te voluit Guil.hic ꝛ zenze.qui ex hoc tex.colligunt ꝙ vbi iudex
de quo conſtat mandat denunciare aliquẽ excõmunicatum vel
ſuſpenſum vel locum interdictum licet ex aduerſo ꝓponat an
tea emiſſa appellatio ꝛ per eccleſias ꝛ loca publicata tamen ſem
per ad mandatum iudicis eſt vitandus quia preſumẽdum eſt
pro iudice.de renun.in preſentia.cũ gl.cõcor.hic Ste.ꝛ Mat.
Idem Pau.dicens religioſos debere interdictum ſeruare. qð

a ¶ Querit an hec cõſtitutio. Adde not. per gl.ꝛ doc.i.c.cognoſcẽtes extra de conſti.

b ¶ Qꝛ illð nõ dʒ ſumi. Adde ad hoc plures cocor.p.d.iaſ.i l.j.in pri.in.ix.col.v.ſ̃.ex hoc ff.de offi. eiꝰ cui m̃ĩ.eſt iuriſ.

c ¶ Ex hic ſũ pta occaſiõe.ad cle plene in.ꝛ.in rubrica extra de ſen.excom.

d ¶ Qualiter aũt ſumaẽ.adde hos.tec.i.c.nõ e nobis de ſpõ.ꝛ tec.in.c.qð de õ pen.ꝛ remiſ.

ſeruat matrix eccleſia.etiam ſi interdictum ſit de iure nullũ. Fa
tetur tamẽ ꝙ tunc nõ erunt irregulares ꝓpter violationem in
terdicti.ſed erunt excõmunicati per hanc cle.qꝛ celebrat alle.de
cle.excõmuni.minuſ.c.illud.ꝛ hoc etiam ſentit gl.ſ.in verbo ſub
iacere. ¶ Gl.quibuſcũꝗ querere voluit de ratione quare hoc
caſu non attenditur aliqua contradictio. Rñdet qꝛ alias poſſet
allegari nullitas ſententie interdi qne poſſet cauſari ex multis
cauſis iuxta no.in.c.ꝓſenti.ſ̃.co.in.vj.ꝛ ſic de facili eneruari vir
tus interdicti ꝛc. ¶ Glo.excõmunicatiões.notat ex litera caſuʒ
c in quo quis ipſo iure incurrit ſententiaʒ excõicationis.ᶜ ꝛ hinc
ſumpta occaſione enumerat ꝛ alios caſus ſimiles expreſſe indu
ctos per.xviij.cõſtitutiones huiꝰ voluminis.quorũ tamen ali
qui ſunt reſeruati ſoli pape.ꝛ in fine adijcit duos tacite ꝛ nõ ex
preſſe iductos. ¶ Quot aũt ſint tales caſus iducti per moveꝰ
decreti vʒ ꝛ decretalium.dicit Hoſt.in ſumma.e.ti.§.iij.in pri.
colligit.xxx.Quot autẽ ſint iducti ꝑ iura ſexti.dicit gl. ꝙ.xxiij.
prout no.gl.in decre.cos qui.ſ̃.co.ti.in.vj.vide gl.ꝛ no.eam tã
ꝙ̃ magiſtrã.vide etiã de hoc per guil.in repertorio ſuo ſup hoc
13 ti. ¶ † Glo.ſubiacere.op.ꝙ immo violans interdictum incur
rit aliã penã ꝙ̃ excõmunicationis.vt probatur in.c.ſi.de exceſ.
ꝑla.de priori.auctoritate.ꝛ.c.epiſcoporũ in.vj.ꝛ.ſ̃.eo.li.Soluit
glo.ꝙ vltra penas illas incurrit etiã iſtã que ibi adijcitur ꝛ ac
cumulatur.ꝛ ſic nõ ob.cõtra.Fatetur tamẽ gl.ꝙ poſſet cõtinge
ret caſus ꝙ iſta pena ligaret ſine illis ꝛ econtra. Exemplum po
nit qꝛ ſi ſententia interdicti vere non ligat qꝛ eſt nulla ꝓpter pre
ambulã appellationẽ legitimã vel propter aliam cauſam nulli
tatis.tñ ſi tunc eccleſia matrix illã ſeruet ſi religioſi non ſeruẽt in
currunt hanc penaʒ ꝛ non illa.ſimiliter econtra ſi ſententia in
terdicti vere ligat ꝛ eſt aliqua.ſed eccleſia matrix illã non ſeruat
quia tunc ſeruantes nõ incurrunt hãc penam.ſed penas iuris
antiqui tunc aũt ligãtur religioſi vtraꝗ pena huius cõſtitutio
nis.ꝛ eſt pena iuris antiqui qñ eccleſia matrix ſeruat interdictũ
de iure validum.neutra autem ligantur quando interdictũ la
tum eſt nullum.ꝛ non ſeruatur per matricem eccleſiã.tũc nullã
penã incurrũt.Que aũt ſint pene violantis interdictũ quot:
explicat hic Guil. Primo qꝛ talis tam religioſus quam clericꝰ
eſt ſuſpenſus ipſo iure.d.c.tanta de exceſ.prela. Itẽ ei eſt interdi
ctus ingreſſus eccleſie.de priuil.epiſcoporum.in.vj. Item eſt ex
communicatus ſi non ſeruat interdictum in ſepeliendo contra
interdictum.de ſepul.in cle.cos. Item eſt irregularis ꝛ inelegi
bilis actiue ꝛ paſſiue.ſ̃.eo.is cui in.vj. Item ſi eſt religioſus in
currit excõmunicationẽ.vt pʒ in hac cle.Quare autem hic plus
puniatur violans interdictũ ꝙ̃ ſi violaret ſuſpenſionẽ vel excõ
municationẽ dicit Gui. ꝙ iõ hoc euenit.qꝛ aliqui credebant in
terdictũ vilius aliis cenſuris eccleſiaſticis.ꝛ iõ violabant ꝛ ꝓpẽ
hoc tanꝙ̃ ſceleratius ꝛ grauius vindicatur ꝛ grauior pena ipo
d nit.xxiij.q.j.nõ afferamus.ᵈ Qualiter autem ſumatur hic in
terdictum.dicit idem Gui.qð hic ſumitur interdictum prout
eſt pena auferens ea que ſunt diuini miniſterij perſonis ꝛ locis
interdictis. Aliter autem ſumitur interdictum in rubrica.ff.de
interdic.ꝛ.C.de quo per Jo.de lig.in tractatu de eccleſiaſtico in
terdicto ſeu de cenſura eccleſiaſtica. ¶ Glo. comprobant.alle.
concor.ꝛ auctoritates ex quibus patet nil agendum fore ſaltem
alicuius ponderis ſine conſilio.quod bene not. ¶ Glo.genera
libus querit quid ſi ceſſationes eſſent ſpeciales. Reſpondet qð
tunc non haberet locum cle.quia ille ſunt ſeruande tantum in
eccleſiis in quibus ſunt introducte alle.de app.dilectus.Quali
ter autem poterit conſtare de ceſſationibus generalibus a diui
nis quod fiant per ſtatuta conciliorum prouincie.dicit Gui.qð
quia illa ſunt facti oportet recurrere ad libros conciliorum pro
uincie.quorum multa expreſſit Berengarius in tractatu quo
dam de excommunicatis ꝛ interdictis a iure. Et nota bene iſtũ
tex.cum gloſ.quia facit ꝙ violans ceſſationem a diuinis incur
rit irregularitatem ſi eſt ceſſatio generalis.ſicut violans interdi
ctum cum illi comparetur.vt hic patet.ſecus in ceſſatiõe ſpecia
li.de quo de offi.ord.ſi canonici in.vj.in nouel. ¶ Glo.alie ſunt
literales. ¶ Ultimo glo.hic tractat de collegiis id qð habetur
de exceſ.pla.dilecta.ibi omittendum ꝛ dicendũ eſt prout ibi ha
betur.ꝛ per bar.in.l.ſi.ff.de colle. illicitis.

1 ☞ Officium dimittere propter ſuperuenientiam excõmuni
cati vel interdicti publice an liceat.

2 Delictum de facili trahitur in exemplum propter impunitateʒ
delinquentium.

3 Interdictum violari faciens eſt ipſo facto excommunicatꝰ qua
cũꝗ fulgeat poteſtate.

4 Excõicati publice ꝛ interdicti moniti vt exeant eccleſiam debẽt
exire qñ diuina celebrãtur: alias ſunt excõmunicati alia excom
municatione a qua ſolus papa abſoluat.

5 Interdictum latum ſciens an teneatur illud ſeruare licet non ſit
publicatum.

6 Interdicti generalis tẽpore an dñi temporales in capellis ſuis
poſſint facere celebrari.
7 Et an tempore interdicti poterunt pulſari campane ad predi
cationem vel capitulum congregandum.
8 Vox preconis paucis innoteſcat ſed an ſit maior citatio que fit
voce preconis an ſono campane.
9 Excommunicatum occultum non debemus vitare in publico,
occulte aũt eum vitare poſſumus.
10 Excommunicatus ſi ingrediatur eccleſiam qñ officia vel alia di
uina officia celebrantur an ſacerdos poſſit dimittere officium ſeu
miſſam imperfectam.
11 Communicans excõicato maiori communicãdo ſimplici cõio
ne ⁊ non in crimine an incurrat mortale peccatum.
12 Celebrans coram excõicato maiori an ſit irregularis.
13 Excõicatus ſi intereſt aliis officiis q̃ miſſe quõ puniatur.
14 Excõicatus an ſufficiat ꝙ in genere vel generalite . moneatur
ꝙ exeat eccleſiam qñ diuina celebrantur.
15 Excommunicatus an poſſit iterum excõicari: ⁊ quid opere-
tur iterata excõicatio.
16 Abſolutio vnica an ſufficiat ligato pluribus excõicationib⁹.

GRauis ad nos ꝑela.

Primo narrat quendã abuſum nobiliũ ⁊ dño
rum tẽporaliũ circa violationẽ interdicti eccle
ſiaſtici. Scdo penas imponit. ſcda ibi. Hec igitur.
¶ † No. primo ꝙ licitũ eſt dimittere officium
ꝓpter ſuperuenientiã excõicati vel interdicti publice. ¶ Et ſic no.
caſum in quo põt remanere officiũ miſſe ⁊ aliud officiũ diuinũ
2 inexpletũ: qđ intellige vt dicetur cũ glo. ¶ †ᵃ No. ꝙ ꝓpter im-
a punitatem delinquentiũ delictũ de facili trahiẽ in exemplũ. ⁊ iđ
dicit canon ꝙ ſi ea q̃ male vſurpanẽ non corrigant exceſſus via
3 aliis aperitur. xxiij. di. pueniẽ. ij. ⁊ xxiij. q. i. parat⁹. in ſi. ¶ † No
ta penã nobiliũ ⁊ dñorũ tpaliũ facientiũ violari interdictum ec-
cleſiaſticũ ⁊ cogẽtiũ ad id aliquos qui ſunt excõicati ipſo facto.
⁊ nõ poſſunt per aliũ abſolui niſi per ipſm papam. ⁊ ꝓcedit hoc
ẽt in excõicatis publice ⁊ interdictis qui moniti noluerint exire
eccleſiam. qꝛ eãdẽ penã incurrũt. Ex quo no. ꝙ excõicat⁹ iterum
põt excõicari. de quo tangit glo. ſi. hic. ⁊ habeẽ. iij. q. iiij. engel-
trudã. ⁊ de iudeis ita quorũdã. Itẽ no. ſm guil. hic ꝙ aliud eſt
celebrare tpe interdicti. ⁊ aliud eſt vbi excõicatus exiſtit audire
diuina. ⁊ aliud facere auctorizabiliter celebrari. alle. de ſe. excõ.
4 minis. illõ de quo ibi. ⁊ in de. archiepo. de priuile. ¶ † Itẽ not.
ſm Ste. ꝙ excõicati publice ⁊ interdicti moniti vt exeãt eccleſiam
debẽt exire cũ celebranẽ diuina aliás ſunt excõicati alia excõica-
tione a qua ſolus papa abſoluat. ¶ Glo. tẽporales q̃rit ad iſte
declarationem quid ſi iſti dñi tpales ſint cũi vel eccliarũ prelati
qđ eſſe põt ne cleri. vel mo. c. ſi. in. vi. ⁊ facit ꝯ hãc cõſtitutionẽ
an locũ habebit pena huius decre. Rñdet ꝙ ſic: qꝛ tex. indiſt in
cte loquiẽ. ⁊ eſt ſic indiſtincte intelligẽdũ. ar. xix. di. ſi romanorũ
facit de excẽ. prela. tanta ⁊ qđ no. in de. multorũ. ꝟ. de hereti. ſꝫ
ꝯe. hic ꝫ cõtrariũ. Monet. qꝛ hec ꝯſtõ eſt penalis. ⁊ ꝓ ꝯño non
extẽdẽda. de de. ſtatutũ in. vi. ⁊ maxime ꝯ illos ꝯ quos per iura
alia eſt ſufficienter prouiſum. de exceſ. prela. tanta. prout eſt vi-
dere in ipſis ⁊ aliis prelatis. vt. d. c. tanta. ¶ Itẽ ad hoc qꝛ hec
cõſtitutio emanauit ad inſtantiã prelatorũ cõtra dños. ſ. tpales
⁊ ſic nõ eſt veriſimile ꝙ cõtra ſe ſupplicauerit. Or credo gloſ. ve-
riorem ex vi verborũ lꝫ forte mens ſpecificat ad hoc ſe nõ exten
dat. ¶ Glo. ſuppoſitis querit an hec decre. ꝓcedat ſiue emana-
uerit a iure ſiue ab hoĩe. Rñdet ꝙ ſic qꝛ indiſtincte loquiẽ. facit
5 decre. ij. de ꝯiu. lepro. Idem tenet Pau. † Deinde inducit ad
queſtionẽ illa nunquid ille qui ſcit latum interdictum ab homi
ne vel a iure ſi nondũ eſt facta denũciatio illius teneaẽ illud ſer
uare. qꝛ vid. ſ ꝙ ſic per hũc tex. qui aperte vult ſatis eſſe locum
interdictũ ⁊ interdicto ſuppoſitũ. lꝫ nõ ſit publicatũ vt hic patꝫ
quia nihil addidit de publicatione ſed ſolũ dixit de ſuppoſitio-
ne ſeu de ipſo interdicto. Ad idẽ facit. ꝟ. c. cũ deſideres. primo
reſſo in ſi. ⁊ c. cũ nõ ab homine. ⁊ qđ ibi not. Ad hoc etiã acce-
dat. qꝛ ille qui ſcit certiorari non dꝫ de reg. iur. eum qui in. vi. al
le. glo. cõcor. hec opi. vt refert glo. placuit Archi. ꝟ. eo. is qui in
vi. Ad hoc etiã allegabat. qꝛ celebrare pendet a voluntate agen
tis ſeu celebrantis. ⁊ ideo ſi quis ſciens celebrat in loco interdi-
cto eſt in culpa. qꝛ agit rem illicitã propter prohibitionẽ ſupe
riorum ⁊ ꝓpter inhabilitatẽ loci alle. de ꝯſe. di. i. ſicut. ꝑdicta in
telligit eſſe vera niſi factũ eſſet occultũ. alle. vi. q. ij. ſi tñ. ⁊. ꝟ. eo.
cũ non ab hoĩe facit qđ videbitis. ſ. cũ gl. occultũ in. ver. publi-
ce. In cõtrarium alle glo. duo iura primo. ꝟ. euidenter. xj. q. iij.
Remittit glo. pro ſolutione ad ibi no. qꝛ ibi poniẽ opi. Gaſra.
⁊ Jo. Fauentini que reprobatur cõiter. Scdo alle. ꝟ. de. proxi.
Soluit ſimpliciter remittẽdo ad ibi no. dic vt ibi non dꝫ ſumi.
arg. a cõtrario ſenſu ꝓut ibi fuit dictum. Nã vt hic dicit Pau.
ibi non intendit diminuere de obſeruantia interdictorum: ſed
adiicere quo ad religioſos. ⁊ hanc opin. ⁊ ſententiam videtur
amplecti glo. ⁊ ſimiliter hic Paul. dicit hec litera facit pro opi.
Archi. in. d. c. is qui. vbi tenet ꝙ ſciens locum interdictum: licet
non ſit publicatum illud ſeruare tenetur. nec ob. ꝟ. de. proxi. qꝛ
reſpondet vt proxime dixi. Idem tenet Mat. ꝟ. de. proxi. Dicit
tamen glo. ꝙ expediens foret prouideri per nouam conſtitutio
nem ꝙ clerici non tenerentur ad obſeruantiam interdictoꝝ pre
latorum a iure niſi prius fiat illorum declaratio ſeu denunciatio
arg. decre. cum ſecundum. de here. in. vi. ⁊ in decre. q̃q̃. de cen.
⁊. ꝟ. eo. titu. de preſenti. Cuius litera ſatis congruit huic dicto.
6 ¶ † Glo. capellis. reuocat in dubium nunquid domini tempo
rales in capellis ſuis poſſunt facere celebrari tempore interdicti
generalis videtur ꝙ ſic per hunc tex. ¶ Glo. tenet contrarium
dicens ꝙ mens huius litere non eſt dicere ꝙ in talibus capellis
ſuis in loco interdicto ſit licitum celebrare: ſed fuit intentus lite
re aggrauare contemptum. quaſi voluerit dicere. maius eſt hoc
facere in capellis ſed grauius in eccleſiis. Idem Guil. alle. de ꝓ-
uile. cum capella. Itẽ quia capelle tanq̃ acceſſorie licet ex ſe ſint
nobiliores dependẽt a locis ⁊ cum eis tranſirent ſi fieret locorũ
venditio iuxta no. de iurepatro. ex literis. ⁊ in illis abſtinendũ
eſt tpe interdicti ſicut in aliis locis: maxime ſi fuerint dedicate ꝑ
pontificem. de conſe. diſtin. i. in eccleſia. ꝟ. de reli. do. ad hec. ſec⁹
dicit de quibuſdam ſimplicibus oratoriis que ex ſpeciali licen-
tia inanis glorie cauſa potius q̃ deuotionis faciunt in aliquo
angulo ſue domus: qꝛ lꝫ celebratio in nullo tempore interdicti
fieri debeat: ⁊ ſic nec etiam in illo tamen locus non debet dici re
ligioſus. alle. ꝟ. de pe. ⁊ re. de. cum ſecundum. ⁊ quod ibi fuit di-
ctum poſt Guil. Glo. vocantes. ponderat literam quia licet hic
loquitur de vocatione facta ad celebrandum. tamen poſtea ſo-
lum coactionem punit per quam cogunt aliquos celebrare de
vocatione autẽ ad audiendum diuina bene ponit infra. ¶ Gl.
campanarum. querit de diuerſis officiis campanarum: qꝛ quã-
doq̃ pulſantur propter diuina qñq̃ propter aliam cauſam re-
b mittit ad no. in. d. c. i. de offi. cuſto. ᵇ Sed querit hic Guil. † nũ
7 quid tempore interdicti poterunt pulſari campane ad predica-
tionem vel capitulum congregandum. dicit ꝙ ſic. alle. ꝟ. e. reſpõ
ſo. ⁊ de elec. in cauſis. quod intelligit procedere dummodo hoc
8 non fiat in fraudem. ¶ † Gl. preconia. querit que ſit fortior vo-
catio an vocatio per campanam an vocatio per preconem. Re
ſpondet ꝙ diuerſo reſpectu vocatio per campanam videtur for
tior. et diuerſo reſpectu vocatio per preconem. nam attento qđ
vox preconia paucis innoteſcit. vt dicit text. in auten. de ling. ꝟ.
omnem. collatione. viij. ſecus in ſono campanarum quia multis
innoteſcit. Ideo hoc reſpectu vocatio per ſonum campanarum
dicitur fortior: attento ꝙ etiam preco loquitur ꝙ non facit cam
pana fortior eſt vocatio preconis ⁊ ideo ibi maior eſt contẽpt⁹
⁊ ſimiliter qñ vocatio ſit per edictum: qꝛ id expreſſe proponitur
ex parte mandantis: ⁊ ſcribitur ꝙ non contingit in campana:
⁊ hoc aperte ponit hec litera. ſ. ꝙ ſit maior contemptus quãdo
ſit vocatio per preconem vel edicta q̃ qñ per ſonum campane
cum glo. concor. hic Pau. Colligit enim Archi. ex hac litera ꝙ
vocatio preconia plus arctat q̃ pulſatio campane. ad hoc alleg.
quod eſt dictum. ꝟ. ſ. qꝛ preco cum loquitur profert ⁊ exprimit v
ba: ſecus contingit in campana. per hoc dicit ꝙ licet in minori-
bus negociis ſufficiat pulſatio campane: in grauioribus tamen
requiritur per preconem ſeu nuncium prout no. Inno. de elec.
9 in cauſis. quod no. ¶ † Glo. publice. querit quid ſi quis occul-
te eſſet excõicatus an incidat in hanc penam precipiens ꝙ non
exeat de eccleſia dum celebrantur ſolemnia miſſarum. Reſpon-
c det ꝙ non a contrario litere ᶜ: ⁊ qꝛ occultum excõicatum nõ de-
bemus vitare in publico. alle. vi. q. ij. c. ij. ⁊ e. ti. cum non ab hoĩe.
Occulte aũt põt vitari. vnde per hoc dicit Raymundus in ſum
ma huius titu. ꝟ. queritur. ꝙ ille qui ſcit excõicatum occulte eſſe
in eccleſia caute de ea exibit ſi poterit vt ſic nullus perpendeat
de cauſa. Si aũt non poſſit fieri ſine ſcandalo ⁊ qñ alii perpen-
derent tunc non debet exire per iura precalle. ⁊ ne ſit ꝓditor pec
catoris occulti. ij. q. i. ſi peccauerit. Idem Mat. alle. vltra predi
cta. xxiij. di. ſi clericos. Idẽ tenet hic Pau. Qñ aũt dicatur quis
ſcire quem excommunicatum. dicit hic Step. quando vidit ver
berare clericum vel audiuit ferri contra eum ſententiam vel qñ
epiſcopus ſibi dixit ꝙ excommunicatus erat. xxiij. q. v. hoc vide
tur. ij. q. prima. primo. xj. q. iij. non ſolum. ⁊ c. cure. lxxx. diſtin. ſi
10 quid. ¶ † Glo. inexpleta. opp. ꝙ immo non debent miſſarum
ſolennia remanere inexpleta propter penitentiam excõicati. vn
de opp. de no. in. c. nuper. ꝟ. e. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. vij. q. i. illud
⁊ c. nihil. Soluit ꝙ aut ſacerdos nondum inceperat canonem
miſſe. ſ. qui pridie ⁊c. ⁊ tunc debet remanere inexpleta ita hic. in
terdum iam inceperit canonem miſſe tempore quo excõicatus
ſuperuenit: ⁊ tunc non debet miſſa remanere inexpleta ſed com

a ¶ No. ꝙ pro
pter. Adde hõ
facere text. in. l.
ita vulneratus.
circa fin. ff. ad. l.
aqui.

b ¶ Sed q̃rit.
Adde que di-
cuntur ꝑ Pet.
de ancha. in. c.
qđ in te. de pe.
⁊ remiſ. ⁊ Fed.
de ſe. in conſilio
lxviij.

c ¶ Et quia oc
cultum. Adde
q̃ habenẽ ꝑ Jo
no. in. c. nuper.
extra de ſen. ex.

pleri.vt.d.c.nihil. Jdem tenet Pau.qui dicit hoc procedere in officio miſſe:ſecus dicit in veſperis:⁊ idem intelligo in alijs officijs.q2 ſtatim debet exire ⁊ alibi compellere.alle.no.per Jnno. ſ.c.nuper. Jdez tenet hic Guil.dicens ꝙ ingredientibus excõicatis celebrantes debent ceſſare ab officio etiam iam inchoato: ⁊ ſe ſacris veſtibus exuere.alle.ix.q.iij.excõicatus.xxiiij.q.j.oẽs niſi forte canonem miſſe incepiſſet vt dictum eſt. Qua naũ pena puniantur ſic cõturbantes diuinum officium:dicit ꝙ inter ceteras pena capitali puniuntur.alle.C.de epiſ.⁊ cle.l.ſi quis in hoc genus.puniuntur etiam pena de qua hic. Jdem tenet zen.

11 ze.⁊ Mat. Sed querit hic Ste.[a] quid ſi excõicatus accedit eccleſiam non ad orandum ſed ad aliam cauſam:in orantes in eccleſia dicantur ſibi cõicare:dicit ꝙ non:⁊ per conſequens nõ tenebuntur exire.alle.no.per Archi.ſ.e.ſtatuimus.† Deinde querit nunquid cõicans excõicato maiori cõicando ſimplici cõione ⁊ non in crimine incurrat mortale peccatum:dicit ꝙ non qđ intelligo verum regulariter prout no.ſ.qđ met.cã.ſacris.p Joã.

12 an.⁊ ſ.eo.t.ſtatuimus:lib.vj.per Archi.† Vlterius querit an celebrans coram excõicato maiori ſit irregularis.dicit ꝙ non.alleg.ſ.e.ti.is qui.in.vj.ſecus dicit in ſuſpenſo ab ingreſſu eccleſie q2 ſi durante illo interdicto ſeu dicta ſuſpẽſione celebrat irregularis efficitur.ſ.e.ti.cum.in.vj.⁊c. ¶ Glo.quomodolibet. declarat literam quare ſic vniuerſaliter dicit q2 vt comprehenderet omnem modum compulſionis realem ⁊ perſonalem directum ⁊ indirectum:vt ſi res occupent vel grauet conſanguineos in pſo

13 nis vel rebus.ad quod alle.de elec.ſciant cuncti.in.vj. ¶ † Gl. miſſarum.querit an ſit locus huic pene ſi publice excõicatus vel interdictus intereſt in alijs diuinis officijs ꝙ miſſe:dicit ꝙ nõ per hunc tex.in contrarium tñ credo ꝙ aliter puniri poterũt tanꝙ

14 turbantes diuinum officium.arg.eorum que ſupra dixi. ¶ Gl. moniti.querit an ſufficiat generalis monitio. Reſpondet gl.ꝙ ſic quo ad prohibentes ex quo hic non adijcitur ꝙ nominatim fiat.facit in ar.de deci.ad audientiam.⁊ per hoc dicit ſufficere ꝙ emanauerit generalis monitio.ſ.ꝙ omnes excommunicati ⁊ interdicti exeant eccleſiam:q2 ſi dñs temporalis precipiat qđ non exeant erit locus huic pene:ꝗtum aũt ad remanentes dicit glo.ſequens q2 requiritur monitio nominatim vt hic ptz q2 ſ.nominatim moniti remanentes ligabuntur:ex generali autez monitione nullus ligabitur.alle.ſ.e.ti.conſtitutionẽ.in.vj.ſ.de vita ⁊ hone.cle.j. An autem compellens interdictos a iudice audire diuina in loco non interdicto incidat in hanc penam.dicit Pau.ꝙ non:hic enim ſolum loquitur qñ quis compellit nõ interdictos vel etiam interdictos audire diuina in loco interdicto vt hic in ver.is qui non contenti.dicit tñ ꝙ vltimo caſu duplex eſt exceſſus.ſ.ratione perſonarum ⁊ loci. ¶ Glo.pe.eſt literalis.

15 ¶ † Glo.vlti.colligit ex litera[b] ꝙ excõicatus iterum excõicatur

b de quo remittit ad no.in.c.ita quorũdã.de iudeis.⁊.iij.q.iiij. Engeltrudam. Jdem colligit hic Guil. Sed querit qualem effectum operetur iterata excommunicatio. Reſpondet ꝙ effectum retentionis extra eccleſiam lz abſoluat a prima excõicatione:non aũt operatur effectum expulſionis extra eccleſiam cum iam per primam excõicationem ſit eiectus.alle.d.c.ita quorũdã. Ex quo ptz ꝙ primo excommunicatus a ſuo ordinario primo erit ab illo abſoluendus.nam ſi primo vellet abſolui a papa ſecunda excommunicatione non poſſet.nam aut ſupprimit primũ vinculum ⁊ nihil agit.de offi.ordi.ex parte. Aut hoc exprimit:⁊ tunc ſuperior hoc audiens non abſoluat.de ſen.excom.officij. Juxta predicta reuocat in dubium an ligato pluribus ſententijs ſufficiat vna abſolutio:p cuius declaratione diſtinguit duos caſus principales:q2 interdum quis eſt excõicatus ab vno iudice ⁊ interdum a pluribus:primo caſu qñ ab vno iudice:⁊ tũc aut fuit ligatus vna ſententia aut pluribus.primo caſu qñ vna tũc ſi propter vnam cauſam ſufficit vnica abſolutio. Si vero ꝓpter plures cauſas ⁊ tunc aut conſtat ꝙ propter quamlibet cãm intendebat ſingulas ferre ſñias:tunc erunt neceſſarie tot abſolutiones quot fuerunt ſententie ſeu cauſe.facit.l.ſcire debemus.ff. de ver.obli.licet non nlle. Aut conſtat ꝙ propter plures cauſas vnam voluit proferre ſententiam ⁊ tunc vna ſufficit abſolutio. Erunt autem exprimende omnes cauſe aliõ non ſufficeret immo recurrendum eſſet ad iudicem.ſ.eo.cum pro cauſa. Secundo caſu cũ quis fuit ligatus ab vno iudice pluribus ſententijs ⁊ tunc erunt neceſſarie plures abſolutiones.ff.de no.ope.nun.

c l.[c] de pupillo. Secus dicit ſi dicẽdo excõico anathematizo te intendebat vnã ferre ſñiam q2 ⁊ tunc ſufficit vna abſolutio.all.de fudi.ad liberandã.⁊.ff.de accep.l.plurib⁹. Et hoc de primo caſu principali. Scđo caſu principali qñ plurib⁹ iudicibus excõicatus fuit diſtinguit:q2 ſi oẽs hñt vnã iuriſdictionẽ vz abſolutio vna ab vno eoꝝ:dũm habeat ptãtẽ ab alijs.alle.de offi.dele.cũz ⁊.c.vno delegatoꝝ.aut hñt diſtinctas iuriſdictiones:⁊ tũc tot requirantur abſolutiones quot ſunt iudices excõicatores.ſ.e.offi

a ¶ Quid ſi excõicatus. Add Jnn.in.d.c.nuper.de ſen.exc.

b ¶ Qđ excõicatus iterũ. Add de bar.in.l.aut damnum.§.ſi.ff.de pe.ter.ſ.l.palã.§.ſi.ff.de rit.nupt.⁊ in.l.ij.⁊ ibi Cy.⁊ Bal. C.vt.ſ.cert.tps ꝗ cri.ter.⁊ do. Ant.in.c.veritatis.de dolo ⁊ contu. Ale.ſ.addi.ad Bart.in l.de pupillo.§. ſi pluribus.ff.d oper.no.nũ.in addi.inci.excõicatus.

c ¶ l.de pupillo. Adde bar.ſ.d.l.de pupillo. §.ſi pluribus.ſ.j.co.ad ſi.

d ¶ Qđ lz excludat alios.ad de hiſfacere qđ de dictione taxatiua dicit gl.⁊ ibi Bar.in.l.ob es.C.de pre.mi.cũ cõcoꝛ.ad ductis ibi p alleſã.⁊.d.Jaſ.i.l.j.in.ij.co.C.de bo.poſ.ꝯtra ta. Jaſ.in autẽ.nõ lz.in.ij.co.C.de li.pre.

e ¶ Glo.tertio ordine. De iſto tertio ordine vide imol.in cle.j.in.ij.co.ſ.d re lig.domi.

ej.vñ debebit dicere ordinario ſuo excõicat⁹ a vobis ⁊ ab alijs abſoluatis me a veſtra:poſtea petã ab alijs.facit qđ no.in.d.c. officij.⁊.ſ.e.cũ p cã.de of.or.ex parte. Vltimo qrit hic Lan.an p legatũ de latere abſolui poterunt iſti q incurrũt excõicationez de qua hic in fi.⁊ facit.ſ.e.de priuile.cle.j.j.riſo.videtur ꝙ non q2 hic dicit per ſedẽ aplicã dũtaxat poterunt abſolui:⁊ ſic apponitur dictio taxatiua auferens alijs ptãtẽ:vel forte põt dici ſm

d eum[d] ꝙ lz excludat alios non tñ excludit legatũ.ad hoc alle.ſ. e.ad audientiã.de elec.ſi abbatẽ.in.vj.⁊ qđ ibi no.p Jo.and.de ſciſma.c.vno.⁊ de ſen.excõ.q2 periculoſum.e.li.⁊ p Jnn.⁊ Po. de cle.non reſi.e.j.⁊ ſic reſidet per qđ videtur inclinare in hanc partem.qđ no.bene facit qđ dicã.j.cle.pri.

1 ¶ Ordo tertius beati Franciſci ſez fratrum ⁊ ſoroꝝ de pñia ⁊ continentia videtur approbatus.⁊ nu. 4.

2 Scandalis tollenda eſt via maxime illis per que cenſura eccleſiaſtica vileſcit.

3 Jnterdicti tempore fratres ⁊ ſorores tertij ordinis ſancti franciſci non debent admitti ad miſſas audiendas.

5 Ordo beati franciſci eſt triplex:⁊ an illi de tertio ordine ſint vere clerici.

6 Pena duplici affici non debet quis ex eodem facto.

7 Legatus de latere non venit appellatione pape.

Cum ex eoꝝ religioſi.

Primo ꝓmiſſa rõne ponit ſtatutũ ſuũ. Scđo

1 ꝯtrafaciẽtes punit.ſcđa ibi qđ ſi.† No.ꝙ ordo tertius beati franciſci.ſ.fratrũ ⁊ ſoroꝝ de pñia ⁊ ꝯtinẽtia videt̃ approbatus.facit qđ vidiſtis

2 in cle.j.de reli.do.† Et no.tollendã viã ſcãdalis maxime illis p ꝗ cẽſura eccleſiaſtica vileſcit ⁊ minoris reputat̃ autoritatis. de

3 quo de no.ope.nũ.c.ij.† No.ꝙ tpe interdicti fratres minores nõ debẽt de ſuis eccleſijs ad diuina admittere iſtos fratres ⁊ ſorores de tertio ordine ſancti franciſci quocũq3 priuilegio nõ obſtante. Et no.penã ſi cõtra fiat:q2 incurrũt ſñiam excõicationis ipſo facto a qua ſatiſfactione nõ ꝓmiſſa abſolui non poſſunt ab alio ꝙ a papa ſatiſfactione ꝓmiſſa abſolui põt ab ordinarijs locoꝝ autoritate tñ aplica. Et ſic no.ꝙ facili⁹ cõcedit̃ abſolutio ꝓ

4 miſſa ſatiſfactione ꝙ ea nõ ꝓmiſſa. ¶ † Glo.ſcđa.op.ꝙ iſte ordo iſtaꝝ ſoroꝝ ſit approbatus.de rel.do.cle.j. Soluit ibi loqtur in beghinis.hic in ſororib⁹ de tertio ordine beati franciſci ꝗ nõ ſunt beghine ſed appellant̃ fratres ⁊ ſorores de pñia vt hic ptz:

5 ⁊ ſic non appellant̃ ſm La.in extrauaganti. Jo.xxij. ¶ †[e] Gl.

6 tertio ordie ad lr̃e declarationẽ qrit hic innuitur ꝙ triplex fuit ordo beati franciſci q ſunt iſti tres ordines. Rñdet ꝙ prim⁹ ordo fuit fratrũ minoꝝ:⁊ iſte fuit arctiſſimus in arctiſſima paupertate fundatus ⁊ caret ꝓprio in pticulari ⁊ ẽt in cõi.de quo ſatis.ſ. de ver.ſi.de.exiui de paradiſo. Scđs fuit ordo ſctẽ clare qui i hoc differt a primo:q2 lz iſte ordo ſit arctiſſim⁹ in feminis tñ hz proprium in cõi:⁊ iſte fuit inuẽtus ſolũ p feminis. Terti⁹ ordo cõtinentiũ ſeu fratrũ de pñia fuit inuẽtus p marib⁹ ⁊ feminis etiã viuẽtibus in ꝯiugio.⁊ iſti q ꝓfitent̃ hunc ordinẽ hñt ꝓpriũ ẽt in ſingulari. Et poti⁹ eſt qdã modus viuendi ꝙ dicat̃ regla eſt tñ approbatus p Nicolaũ tertiũ:⁊ hoc cõſtat ſm glo.cũ glo.cõcor. Pau.⁊ zen. Jdẽ tenet hic Guil.dicẽs ꝙ iſti de tertio ordie beati franciſci nõ ſunt vere clerici nec vere religioſi:q2 nõ habẽt ptãtem ſui corporis ſed vxores coꝝ:⁊ ſunt ẽt qñq3 bigami.facit de ꝯuer.ꝯiu.qdã.⁊.c.j.de big.in.vj.p pdicta refert hic Guil.ꝙ iſti nec in pſonis nec in rebus gaudent beneficio vel ꝓuilegio clericali ⁊ ſunt ſine lege vt locuſte:⁊ ideo iudicat eos vt nudos omni priuilegio clericali quaſi de nouo egreſſos de vtero matris. zen. hic tenet cõtrariũ dicens ꝙ tales gaudent priuilegio clericali:⁊ hoc tenet hic Jo.de lig.⁊ ſic dicit ſe conſuluiſſe extenſe in quadã qſtione peruſina.⁊ de hoc p Bart.in.l.ſemp.§.quibuſdã.ff. de iure immunitatis.vbi videtur tenere idẽ qđ zen.⁊ Jo. de li.nã ibi dicit Bar.aduertendũ ꝙ lz iſti fratres de pñia.⁊ idẽ de fratribus militum gaudentium non ſunt religioſi:q2 nemo renunciat ꝓprio ⁊ qñq3 habent vxores:item non ſunt clerici q2 nullũ habent ordinem clericalem:habent tñ quẽdam modum viuẽdi ab eccleſia approbatum vt hic patet.⁊.ſ.de re.do.cle.j.lz ibi nõ ponatur niſi de tertio ordine ſancti Franciſci. Jtem ſunt perſone eccleſiaſtice que vocantur deo deuoti.xij.q.ij.duo ſunt genera.⁊ per hoc dicit ꝙ ſunt exempti a iuriſditione ſeculari:⁊ ſic dicit hic no.⁊ in dicta cle.j.de relig.do. Sed male in hoc vt videt̃ ⁊ de hoc habent milites gaudentes expreſſum priuilegium ſm eum.per hoc infert ꝙ iſti fratres de penitentia ⁊ milites gaudẽtes ſunt exempti a muneribus ſecularibus ⁊ collectis:⁊ ab illis a quibus clerici ſunt exempti:⁊ ita dicit ꝙ conſueuerunt multi aduocati de curia. Et Guido de baiſio. Archi.de bono.⁊ Dy. quoꝝ tñ conſilia erant in fratribus gaudentibus tantũ:tñ idez in fratrib⁹ de pñia ſm eum.fatet̃ tñ ꝙ cõtrarium ſeruat̃ pluſq

q2 cõueniũtur

quia cõueniuntur ſub iudice ſeculari ⁊ ſoluunt collectas. ꝙ ꝓce
dere poſſet de iure ſm eum qñ apparere poſſet ꝙ illũ habitum
ſeu ordinẽ admiſerant in fraudẽ oneris. qꝛ tũc hoc eis nõ ꝓdeſt
etiam de iure. l. ſemp. §. diuus quoqꝫ pius. ff. de iure immunita
tis. ⁊ l. citra. §. ſi. ff. de mu. ⁊ ho. vbi glo. tãgit de fratribus de pe
nitẽtia. ⁊ facit. C. de ſa. ſan. eccle. l. ſub pretex. ⁊ hoc habetur in. c.
j. de obliga. ad ratioci. quid dicendũ. puto ꝙ conſtat de fraude
illa nõ prodeſt. ar. decre. ſedes de reſcrip. cũ cõcor. ⁊ eoꝝ q̃ prius
dicta ſunt. ſi de illa nõ cõſtat. ⁊ tunc ſi apparet priuilegiũ exem
ptionis hoc eſt clarũ dũmodo illi nõ ſit per cõſuetudinẽ ſeu pre
ſcriptionem derogatũ de priuile. ſi de terra. ⁊. c. cedentibus. Si
vero de priuilegio nõ apparet. ⁊ tũc Guil. tenet ꝙ non ſunt exẽ
pti a ſeculari iudice nec a muneribus. ꝫ ꝫ. ⁊ Jo. de lig. ⁊ Bar.
cõtra vt. videtis. fortevericꝛ eſt opi. Bar. per rationes alle. facit
qđ no. Inno. in. c. cũ ad monaſteriũ de ſtatu monach. de elec. ℭ Gl. cõ
tinentes. opp. ꝙ immo iſti fratres de tertio ordine non debent
dici ꝯtinẽtes. patet qꝛ habẽt vxores. vt dixi cũ glo. precedẽti. nec
promittunt continentiã. Rñdet glo. ꝙ ideo nõ dicuntur conti
nentes. qꝛ promittunt cõtinentiã. ſed ex eo. qꝛ ſm modũ viuen
di eis datur certis dieb⁹ in qualibet ſeptimana abſtinere a tho
ro vxoris ſue ſicut ſacerdotes veteris teſtamẽti abſtinebant in
ſeptimana a vitijs ſuis. alle. xxxj. di. plurimos cum glo. concor.
Guil. ℭ Glo. minoribus. querit an hec cõſtitutio liget alios re
ligioſos q̃ fratres minores admittentes iſtos de tertio ordine
ſancti Frãciſci ad diuina tẽpore interdicti. rñdet ꝙ non ꝑ hunc
tex. a ſen. cõtrario. facit de preſump. ratione. Quare autẽ magis
ſpecialiter ꝓhibuit iſtos fratres minores q̃ alios. Rñdet Guil.
ꝙ fratres minores afficiuntur ad iſtos qui ſunt ſui ordinis ma
gis q̃ alij. ⁊ ideo magis delinquebãt in hoc. ⁊ ideo ꝯtra eos po
tius prouidendũ. arg. ff. de legi. l. nam ad ea ⁊c. ℭ Glo. vel illi.
querit an hic derogetur priuilegio quo ad alias eccleſias q̃ fra
trum minorũ ſi ſit generaliter cõceſſum iſtis fratribus tertij or
dinis ꝙ in qualibet eccleſia tempore interdicti admitti poſſint
ad diuina vel intereſſe diuinis. Rñdet ꝙ non ſed ſolum quo ad
ipſas eccleſias iſtorũ fratrũ vt hic patet. per hoc etiam dicit glo.
ſe. ꝙ etiam ſi fratres minores admitterent iſtos in alijs eccleſijs
q̃ proprijs ꝙ ceſſaret pena huius decre. fatetur tamẽ ꝙ locum
habere poſſet alia pena cõmunis ſi in hoc non eſſent priuilegia
ti. alle. qđ no. in ſimili. ꝫ. eo. ti. de. j. in glo. adijcitur in vbo ſubia
cere. cum gl. cõcor. hic Pau. ⁊ Ste. qui tamẽ adijcit ꝙ ſi fratres
minores reciperent iſtos in eccleſia ad diuina cõtra volũtatem
rectorũ aſſumentes ſibi hanc auctoritatẽ ꝙ inciderent in hanc
penam. qđ no. ſed forte hoc eſſet verũ quo ad aliã penam q̃ hu
ius de. per ſupius dicta. ℭ Glo. admittãt op. ꝙ immo poſſunt
admittere ꝑ decre. alma. de ſen. excõi. Soluit admittere poſſunt
in caſibus de quibus ibi. in alijs autẽ non vt hic. ℭ Glo. ſubia
cere. querit quid ſi iſti fratres delinquunt in eo qđ hic dicitur. ta
men alias bene ſeruant interdictũ qđ ſeruat matrix eccleſia. an
incurrent penã decre. j. ꝫ. eo. dicit ꝙ non ſed ſolũ penam huius
6 decre. Ex hoc qꝛ nõ debet qs † duplici pena ex eodẽ facto puni
ri de iudi. at ſi clerici. Idẽ tenet hic Ste. Pau. hic videtur ꝯtene
re oppoſitũ. dicit eñ ꝙ ex quo per hoc violant interdictum in
currunt illã penã. ⁊ etiã alias ſi teneant interdictũ. de quo dictum
fuit in de. j. ꝫ. eo. in verbo ſubiacere. tutius videtur tenere glo.
ℭ Glo. ſi. q̃rit quare fuit expediens ꝙ eo caſu quo ordinarius
abſoluit abſoluat auctoritate apoſtolica. Rñdet ꝙ ꝓpter priui
legium exẽptionis qđ habẽt fratres minores. ⁊ qꝛ deliquerunt
7 in locis exẽptis. † Sed aduerte. q̃rit hic Lap. an legatus de la
tere poterit abſoluere ab iſta excõicatione dicit ꝙ in primo ca
ſu. ſ. non premiſſa ſatiſfactione clarũ eſt ꝙ non. qꝛ illa reſeruatur
romano põtifici ſicut in ſimili de. ſi quis ſuadẽte de penis. ⁊ de
a here. multoꝝ in ſi.[a] Sub appellatione aũt romani põtificis nõ
continetur legatus etiã de latere in decre. j. q. ij. cũ ibi. no. de ſen
dis ⁊ de elec. ſi abbatẽ. poſt. La. in. vj. igit ⁊c. Sed dubiũ eſt qđ
in ſcđo caſu. ſ. qñ vult abſoluere ꝓmiſſa ſatiſfactione. videt tunc
ꝙ poſſit qꝛ illa nõ reſeruatur romano pontifici. vel dici põt ſm
eũ. ꝙ etiã in hoc caſu nõ poterit ꝑ legatũ abſolui. ꝫ poſſet abſol
ui ꝑ epm. qꝛ epũs in hoc eſt delegatus pape ⁊ ſic in hoc maior eſt
q̃ legatus. de offi. lega. ſtuduiſti. ⁊ ſm hoc aliqđ poterit epũs qđ
nõ poterit legatus. Sil̃r alle. de offi. leg. c. pe. ⁊ vlti. Qđ autẽ di
ctum eſt de epo idẽ dicit de archiepo. ⁊ ſic ſue dyoceſis. ſec⁹ ſi ſue
ꝓuincie. ⁊ nõ dyoceſi. qꝛ abſolui nõ poterũt per eũ. niſi forte in
mortis articulo. de offi. or. paſtoralis. Ratio qꝛ tali tpe etiã ſim
plex ſacerdos abſoluere põt. xvij. q. iiij. ſi qs ſuadẽte cũ ſi. ⁊ ſic re
ſidet Lap. poteſtis dicere ꝙ hic appellatione ordinarij cõprehẽ
ditur etiã legatus cũ ⁊ ille ſit ordinarius. de offi. lega. c. ij. in. vj. ⁊
ſic ex hoc capite abſoluere poterit. certe hoc nõ dicit de locoꝝ or
dinarijs. ſed de epis locoꝝ ⁊ ſic videt ꝙ nõ cõprehẽdat legatus.
1 SI Papa appellatur ſummus pontifex ⁊ de multis nomini
bus pape.

2 Papa ſi participat cum excõmunicato non intelligitur ipſum
abſoluere.
3 Cõmunicare poteſt quis cum excõmunicato.
4 Verba enunciatiua vel narratiua an ⁊ quando probent vel in
ducant diſpoſitionem.
5 Papa ſi participat cum excõmunicato an ligetur minori excõ
municatione.
6 Cõmunicari excommunicato quomodo poſſit aliter q̃ literis
vel oſculo.
7 Cõmunicãs excõmunicato ſcienter ſi ſit inferior a papa an ha
beatur pro abſoluto.
8 Voluntas eſt pro ratione in papa: et voluntate ſola princeps
manumittit.
9 Diſpenſare an videatur epiſcopus cum male ordinat vel male
inſtituto ſi ab eo audiat miſſam vel recipiat procurationem.

SI ſummus pontifex.

Primo ponit vnũ dictũ. Scđo aliud in ſimi
le. ſcđa ibi. Similiter. tex. hic tractat. exemplifi
1 ca vt in glo. ℭ † Not. ꝙ papa appellatur ſum
b mus põtifex.[b] de multis autẽ nominibus pa
pe tractat hic Mat. vide de cõſtitu. c. j. in. vj. per Archi. et per
2 Jo. and. ℭ † No. ꝙ licet papa ſciẽter quomodocũqꝫ participet
cum excõmunicato nõ per hoc intelligitur ipſum abſoluere niſi
3 hoc exprimat ꝙ velit ex hoc illum haberi pro abſoluto. † ℭ Ex
quo not. multis modis poſſe excõicato participare no. ꝙ cõmu
nicari poteſt excõicato per literas. ⁊ ſic facit ꝙ ſcribẽs excõicato
incurrit minorẽ de quo in. c. cõſtitutionẽ. in. ij. glo. ꝫ. e. in. vj. nõ
intelligas tamẽ hoc ꝓcedere in papa. quia ille eſt canonibus ſo
lutus. de cõceſ. prebẽ. ꝓpoſuit. ⁊ no. ꝫ. eo. ti. c. nulli. in ver. ſimili.
4 ℭ † No. ꝙ verba enunciatiua ꝓpter aliud emiſſa etiã ſcienter
c non inducũt diſpoſitionẽ.[c] ideo papa ſcribẽdo alicui ſub digni
tatis titulo vel aliter eum nominãdo ſub dicto titulo etiã ex cer
ta ſcientia nõ intelligitur per hoc eum in dicta dignitate appro
bare vel aliquid noui iuris tribuere. facit qđ no. in cle. literas. de
proba. ⁊ in. l. ex hac ſcriptura. ff. de dona. ⁊c. ℭ Glo. j. in ver. cre
ditur. declarat quid dederit cauſaꝫ cõſtitutioni. quia creditur ꝙ
hec cõſtitutio emanauit propter do. Fede. de ſicilia. Deinde in
ver. pars declarat qđ determinat prima pars huius decre. Al
terius inducit tex. ad no. per Inno. ⁊ Hoſti. de priui. cum olim
d. j. nũquid vꝫ papa vitando aliquẽ videtur ipſum excõicare. vi
detur ꝙ nõ. ſicut nec cõmunicãdo videt abſoluere vt hic patet
vt ſic ſit cõtrariorũ eadẽ diſciplina. per hoc infert ꝙ ille qui par
ticipat illi quẽ papa vitat nõ incurrit excõicationẽ minorẽ quã
alias cõſueuit incurrere cõmunicans excõicato maiori. nõ ob. c.
ſi inimicus. xlvj. di. quia loquitur de eo quẽ papa vitat ⁊ etiam
precipit vitari. ſecus ſi ſolũ vitat. facit qđ no. ꝫ. eo. ti. ſi aliqñ. et ꝑ
Goffre. in prohemio greg. cum glo. cõcor. Pau. ℭ Glo. ſciẽter.
opp. ꝙ idẽ ſi ignoꝛãter. ꝫ. eo. ſi aliqñ. ℭ Glo. fatetur cõtrariũ. et
ideo hic ſubaudit etiã. ⁊ ideo expreſſit de ſciẽte. quia de ignorãte
non erat dubiũ. Idẽ hic Ste. dicens hic decidi altercationem
5 antiquoꝝ de qua in locis alle. in prima glo. ℭ † Gl. participat.
querit an papa ex hoc participio ligetur minori excõmunicatio
ne dicit ꝙ non alle. no. in. c. nulli. ꝫ. eo. ⁊ in iuribus alle. in. j. gloſ.
In contrariũ facit quia hec videtur ſnia dei Mat. xviij. c. ibi ſi
peccauerit in te frater tu⁹. ij. q. j. ſi peccauerit. ⁊. c. multi. ⁊ in hac
parte reſidet Hoſt. ſ. ꝙ ſi nõ diceretur abſoluere ligaretur minori.
ipſe tamẽ timebat ꝙ ſciẽter cõmunicando dicebatur abſoluere.
ſed in hoc eius opinio corrigitur ⁊ etiã in primo dicto cõmuni
ter tenetur glo. vt hic dicit Guil. ⁊ Mat. Fatetur tamẽ ꝙ papa
male facit. ⁊ ideo dicit eſſe de ſtilo curie ꝙ qñ aliqui habẽt aliqđ
tractare cũ papa primo abſoluuntur ad cautelã ⁊ tractatu fini
to rediguntur in eãdẽ excõicationis ſententiã. ad inſtar teſtium
recipiendorũ in curia. de teſti. veniẽs in ſi. nec ob. ꝓdictis ꝙ eſt
ſnia dei. qꝛ immo excõicatio minor inducta eſt ab eccleſia ⁊ a cõ
ſtitutione eccleſie. vt in decre. nuper. de ſen. excõ. cum concor. et
ideo de illa non loqtur hic papa. ℭ Gl. literas colligit excõicato
poſſe participari mittẽdo literas. ꝙ inducit ad no. in. c. conſtitu
tionẽ. ꝫ. eo. in. vj. de quo dixi in no. ℭ Gl. oſculo notãda eſt pro
6 pter orthographiã. ℭ † Gl. quouis modo. q̃rit qualiter poſſit
cõicari excõicato alr̃ q̃ lr̃is vbo vel oſculo. Rñdet ꝙ in cõuiuio
orõne vel ſedẽdo vel tenerãdo. ꝓpter hoc patꝫ ꝙ ſi nutu cõicetur
excõicato ſicut faciũt multi ⁊ aliq religioſi qui loquũtur nutu cũ
excõicato quia incidũt in excõicationẽ. ⁊ hoc tenet Guil. alle. de
ſepul. animarũ in. vj. de ſpõ. cũ apud. ⁊ quia nõ refert qualiter
cũqꝫ qs exprimat mẽtis cõceptũ. cũ in hoc etiã videatur ei fauere.
alle. xj. q. iij. excõicatorũ. xxiiij. q. iij. eis. Ad ꝓdicta alleg. Ste.
qꝛ nõ refert an ꝑ nũciũ an ꝑ literas an per loquelã qs ſuũ expri
mat cõſenſum. ff. de cõſti. pecu. l. qui autẽ. §. ſi. cum. l. ſe. xxvij. q. ij.
7 lex diuina. ℭ † Gl. velle. q̃rit an hoc hẽret locũ in inferiorib⁹ a

a ℭ Sub ap
pellatione aũt.
Adde Inno. in
de. quia contin
git in. iij. col. ꝫ.
de relig. do.

b ℭ De mul
tis autẽ. Adde
gl. in ꝓhe. ſexti.
in ver. epũs.

c ℭ Ideo pa
pa ſcribendo.
Adde Fely. in
prohe. decreta.
in. xj. col. Fely.
in. c. nonnulli.
xvij. col. ver. in
cõtra iſtam de
reſcrip. gl. in. c.
dñs nr̃. xxiij. q.
licet in ꝯtrariũ
faciãt q dicunt
Ang. ⁊ Alex. j.
in addi. Bar. ſ.
in. l. j. in. ij. col.
C. de metro. ho
ri. lib. xj. vbi di
cunt ꝙ ꝑnceps
ſcribẽdo alicui
loco tãꝗ ciuita
ti dicitur eũ ef
ficere ciuitatem.

a ℂ Qđ princeps. Adde ꝗ habent̃ p Fely. in.c. ꝗ in eccleſiarum de ꝯſti. in.a.iũe in.ix. ⁊ in.xxij.colũ.

papa.vʒ ꝙ ſcienter cõmunicãdo excõicato volunt haberi illum
pro abſoluto habeatur pro abſoluto. Rñdet ꝙ non. nam ideo
8 hoc eſt cum papa quia ſibi eſt † pro ratione volũtas.alle.§.ſed
ꝙ.in prin.inſti.de iur.natura. gentiũ.⁊ ci. ⁊ ſic videamus in ſi
a mili^a ꝙ princeps ſola voluntate manumittit. ff.de manumiſ.l.
apud eum.C.de fideiuſ.l.ſi a voluntate que rationes ceſſant in
inferioribus.quia illi ſunt ſubiecti iuri.iuxta no.de hereti.ſtatu
tum in.vi.⁊ de offi.archi.c.iij.ad hoc.c. cum deſideres.ĩ.eo.ti.
Idem Pan.alleg.vltra predicta de preben.ſi motu proprio.in
vi.Idem Guil.dicẽs ꝙ ſola verbalis expreſſio pape ſine alia ſo
lennitate ipſum excõmunicatum abſoluit cum ſit legibus ſolu
tus.ff.de legi.l.princeps.C. eo.ti.l.digna vox.⁊ no. Hoſti.ĩ.eo.
ſi aliquando. Idem Ste. ſed ꝙ etiã ſi non exprimat ſe velle pro
abſoluto habere tamen habetur pro abſoluto.vnde op.de not.
per Inno.de offi.or.cum ab eccleſiarum.Soluit ꝙ ibi iudiciali
ter cognouit animo probãdi vel reprobandi aliquid. vt ibi no.
hic ſecus.hec procedunt quando conſtat ꝙ vere eſt excõicatus.
Si aũt eſſet dubium ⁊ ſuper nullitate excõicationis ſciſcitaretur
inter partes.tunc ſi papa certificatus de hoc dubio admiſit euʒ
ad oſculum videtur declarare eum nõ ligatum ſm Guil.alle.de
priuile.cum olim el.j.in ſi.ℂ In.§.ſimiliter glo.nominet.op.cõ
trarium iſtum ver.de no.in.c.ſi inimicus.xxiij.di. ⁊.vj.q.j.ſacer
dotibus.qui fil.ſint legi.per tuas. Rñdet glo.ꝙ illa faciebãt du
bium in decretali.tamẽ hodie tenẽdũ eſt ꝙ hic dicitur. Ex quo
patet ſm Pan.ꝙ ex nominatione non queritur ius alle. d.c.ſa
cerdotibus.xxxij.q.iiij.dicat. nec ob.inſti.de adop.in ſi. vbi pa
tet ꝙ ſi quis ſeruũ ſuum nominat filiũ efficitur liber. quia illud
eſt fauore libertatis.⁊ ſimiliter nõ ob.de proba.per tuas. vbi di
citur ꝙ ſi quis illum quẽ in domo fecit nutriri nominet filium
preſumitur filius niſi cõtrarium probetur.quia illud eſt fauora
bile ⁊ fauore filiationis. ⁊ ideo ibi nominatio tribuit ius. ſecus
in caſu noſtro.quia dignitates ⁊ beneficia eccleſiaſtica ambitio
ſe petuntur et quandoqȝ etiam ſine titulo detinentur. Idcirco
eſt ſtatutum ꝙ de titulo fiat fides.de offi.or.c.ordinarij in.vi.et
l.cogi.C.de pe.heredita.ſimile adducit de matrimonio carnali.
b quia licet ſe aliqui nominẽt coniuges ^b non probatur ex hac no
minatione matrimoniũ niſi aliter probetur.xxx.q.j.c.j. Secus
tamẽ ſm leges.ff.de ri.nup.l.in libero.facit qđ no. de preſump.
in.c.illud de reſti.ſpo.ex parte.ℂ Glo.tractet.declarat literam.
ℂ Glo.approbare.inducit tex.ad no.per Inno.⁊ Hoſtien. de
9 fil.preſby. veniens. † numquid vʒ ſi epũs audiat miſſam vel reci
piat procurationẽ a male ordinato vel a male inſtituto per hoc
intelligatur cum illo diſpenſare ⁊ tenent ꝙ nõ.etiã dato ꝙ eſſet
talis caſus in quo epũs poſſit diſpenſare. pro quibus bene facit
iſte text. ⁊ quia recipiendo procurationẽ recepit quod eſt ſuum
ſm Pan.qui concor.cum glo. Per predicta colligit hic Pan.
ꝙ ipſo facto nõ dicitur quis diſpenſare.⁊ hoc tenet Ber. de cõ
ceſ.preben.c.penul.de ſciſma.fraternitatis. Vin. Goffr. Inno.
⁊ Hoſtien.in.d.c.veniens ſm eum.qđ limitat eſſe verum ſi cau
ſe cognitio ſuper cauſa diſpenſandi nõ precedat factum alias vi
detur diſpenſare.alle.qđ dicimus in ſimili. quia ſi papa premiſ
ſa cognitione cauſe admittat illum cuius excõicatio nulla dice
batur videtur illam declarare nullã.de priuile.cum olim.de quo
tamen nõ eſt mirandũ.quia in tali declaratione non eſt forma
ſtatuta ſed in abſolutione ſic.ĩ.e.cũ deſideres ſm Pan.ℂ Gl.
c nõ intelligitur.opp.ꝙ immo intelligat approbare.de pba.^c in
de.literis.Soluit glo. ꝙ ibi loquitur quãdo papa narrat factũ
propriũ ⁊ ſuper eo fundatur ipſius intẽtio. hic ſecus prout no.
in glo.quid ſi talia. Idẽ volunt hic zenze.⁊ Mat.dicentes ꝙ ra
tio decre.eſt quia per ea que hic dicuntur papa nõ intendit ali
quid diſponere cum non diſpoſitiue ſed denunciatiue hoc face
re.alle.de priuile.ſi papa in.vj.⁊.C.de proba.l.rationes.⁊.C.de
ſen.⁊ interlo.om.iu.l.ex ſtipulatione.facit qđ no. Inno.de pro
ba.quã contra facit de.j.ĩ.de prebẽ.poteſt eſſe ratio huius ver.
ſimiliter periculũ intruſionis vitande.alleg.de inſti.ex frequen
tibus.de reg.iur.c.j.in.vj.hinc eſt ꝙ de titulo bñficij quis tene
tur facere fidem alleg.de offi.or.c.ordinarij in.vj.nec ob.l. cogi.
C.de peti.heredi.vbi quis non cogitur dicere de titulo.q͛ illud
procedit in rebus prophanis.ſecus in beneficialibus ſm zenze.
de quo plene in regula.j.de regu.iur.in.vj.⁊ in decre.licet heli.
de ſymo.⁊ per Hoſtiẽ.⁊ de procura.ex inſinuatione per Inno.
⁊ Jo.and.in.c.ordinarij.facit qđ dix post Guil.cum glo.in ver
bo nominent. ℂ Glo.ſi.op. de prin.in ver. niſi forſan. Soluit
hunc text.intelligendum ſm illum vʒ niſi papa aliud exprimat.
quia tunc illud eſſet ſeruandum in hoc caſu ſecundo ſicut in pri
mo. Juxta hoc querit hic Lap. an ſaltem quo ad preſumptio
nem vel poſſeſſionem afferat preiudicium illud factum pape de
quo hic hoc ver. Similiter dicit ꝙ non per hunc text.qui dicit
ꝙ quicqȝ iuris non tribuitur per ea que hic dicuntur. ⁊ ſic nec
quo ad proprietatẽ nec quo ad poſſeſſionẽ vel preſumptionem.

b ℂ Non pbatur ex hac nominatiõe. Adde Alex.in ꝯſi. cli.in.ſi.colum. ver.iñ.reſpondeo in.v.volu.

c ℂ In de.literis. Adde que habẽtur de verbis enunciatiuis per Fely.in c.p tuas.l.iiij. col.de proba.et in.c. illud in.ij. no.de pſcrip.et in.c.ſi.in.ij.col. eo.ti. Jaſ.in.l. ex his vbis in ij.col.C.de teſt. mil. barba. in conſi.lxxviij.⁊ in cõſ.iij. in ſi. col.

ſecus dicit in alio inferiore.quia ⁊ quo ad proprietatem iuris ⁊
quo ad poſſeſſionem quereretur ex talibus inactiue vbi agere
tur de preiudicio alicui generando vel de iure ſuo renunciando
ſecus ſi ageretur de preiudicando iuri publico vel de diſpenſan
do alle.de fi. preſby.veniens. ⁊ de his que ſi.a ma. par.c. ex ore.
xxiij.diſt.nullus.⁊.c.ooe.⁊ di.lxiij. Adrianus.⁊ qđ ibi no. ⁊ per
Inno.de reſcrip.ad aures.⁊ per Compoſt.in.c.ſuper literis. et
per Archi.de offi.or.c.ordinarij in.vj. ⁊ per Inno.⁊ Hoſtien.
in.d.c.veniens.⁊ in.d.c.dilecta.ſm Lapum.

ℂ De verborum ſignificatione. Rubrica.

1 ET Prouidendum eſt in his que ſepe occurrunt.
2 Simpliciter. Si cauſa cõmiſſa ſit alicui cum his verbis ſimpli
citer et de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij quõo procedetur.
3 Acta tendentia ad ſolennitatem iudicij que dicantur: ⁊ que di
cantur tendere ad veritatis indaginem: ⁊ ſic que dicantur acta
litis ſeu inſtantie:⁊ que dicantur acta cauſe.
4 Sententia ferenda eſt iuxta formam libelli ſeu petitionis.
5 Reconuentio facienda eſt in exordio litis.
6 Poſitiones ſeu articuli inuente ſunt propter faciliorem expe
ditionem litium ⁊ fieri debẽt ſup narratis ſiue deductis in peti
tione ſiue libello.
7 Articulorum datione facta poteſt iudex prefigere diem vtriqȝ
parti ad producendum omnia eorum iura ⁊ munimenta.
8 Dilatione pendente ad teſtes producẽdos poſſunt produci in
ſtrumenta.
9 Judex poteſt interrogare partes vbi equitas hoc ſuadet.
10 Libelli oblatio an in ſummarijs exigatur.
11 Simpliciter dictio quid importet.
12 Cauſa ſi cõmittatur alicui ſoli cũ hac dictione ſimpliciter quo
modo ſit procedendum.
13 Summarie dictio quid importet.
14 Simplicitas eſt triplex.
15 Cauſa ſi cõmittatur ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura
iudicij quid iuris ſi vnũ iſtorũ quatuor deficiat in cõmiſſione.
16 Et quid ſi dicta quatuor ponantur ſine copula vel diſiunctiua.
17 Diſiunctiua quandoqȝ ponitur pro copulatiua.
18 Cauſam committere non poteſt inferior a principe cum clauſu
la appellatione remota.
19 Verbum quot ſignificata habeat.
20 Libellus an neceſſario ſit offerendus in caſibus in quibus pro
ceditur ordinarie ⁊ non ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu et
figura iudicij.
21 Libellus in quibus cauſis ſit neceſſario dãdus ⁊ in quibus nõ.
22 Solennitates iudiciorum an virtute conſuetudinis ⁊ legis mu
nicipalis tolli poſſint.
23 Judicium eſt actus trium perſonarum ſcʒ iudicis actoris ⁊ rei.
24 Petitio actoris quare eſt in ſcriptis redigenda.
25 Feriarum tempore que cauſe poſſint tractari ⁊ que non.
26 Feriarum triplex eſt ſpecies.
27 Judex an poſſit cogi in cauſis que committuntur ſimpliciter ⁊
de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ꝓcedere tempore feria
to ob neceſſitates hominum.
28 Lites abbreuiare debet iudex ⁊ materias dilationũ amputare.
29 Aduocatus debet in ſe habere quatuor:ſcʒ perſonam: modum
cauſam ⁊ ſalarium: ⁊ iſta declarantur in litera.
30 Defenſio legitima eſt de iure naturali.
31 Arbitrio alicuius ſi cõmittatur cauſa cognoſcenda ⁊ deciden
da quid tales poteſtas operabitur.
32 Citatio vnica an ⁊ quando ſufficiat ⁊ an ⁊ quando requiratur
trina vel peremptoria.
33 Juramentum calumnie an debeat in omnibus cauſis preſtari:
⁊ ſi nõ preſtetur ꝙ forte nõ fuit petitũ an vitiabitur proceſſus.
34 Petitio actoris quare ſit in actis redigenda.
35 Et quibus expenſis fieri debeat petitio ſiue oblatio libelli.
36 Conuentus ſuper cauſa ſummaria non poteſt reconuenire niſi
ſuper cauſa que ſit ſimilis conditionis.
37 Reconuentio de cauſa plenaria an ⁊ quando poſſit fieri ſi cau
ſa conuentionis eſt ſummaria.
38 Reconuentio an poſſit fieri ex interuallo poſt litis conteſt.
39 Memoria hominis labilis eſt.
40 Poſitiones quare fuerunt inuente:⁊ de earum effectu ⁊ quã
do ſint faciende ⁊ de earum materia.
41 Articulorum materiam.
42 Uſus ⁊ conſuetudo cuius loci attendi debeat an actoris vel rei:
an vero vbi contractus ſit factus vel delictum.
43 Terminus ad ponendum ⁊ articulandum an poſſit ſimul da
ri vna parte reſiſtente vel ambabus reſiſtentibus.
44 Terminus ad pbandum an poſſit dari actori ⁊ reo ſimul.

Inſtrumenta

46 Inſtrumenta an produci poſſint pendente dilatione data ad teſtes producendos.
47 Teſtes an poſſint produci poſt terminum datum ad producendum teſtes.
48 Citatio vnica an ⁊ quando ſufficiat: ⁊ an ⁊ quando requiratur trina vel peremptoria. ⁊ an in omni actu requiratur trina citatio vel admonitio.
49 Citatus peremptorie ad audiendam ſententiã non cõparuit die ſtatuto nec iudex illa die pronunciauit ſed vult pronunciare poſt lapſum duorum dierum an erit opus noua citatione an vero ſufficiat prima.
50 Sententia an ⁊ quando ſit in ſcriptis formanda: ⁊ an iudex poſſit pronunciare verbo: ⁊ ſtatim committere notario vt redigat in ſcriptis.
51 Sententia debet proferri ſedendo ⁊ non ſtando.
52 Cõcluſio in quibus cauſis ſit neceſſaria: ⁊ quando dicatur concluſum in cauſa.
53 Inſtrumenta in foro ciuili poſſunt produci vſq̃ ad ſententiam ex quo tñ eo nõ ſit concluſio.
54 Solennitas ſiue figura iudiciorũ an partibus cõtradicentibꝰ poſſit per iudicem obſeruari in cauſis que committuntur cum clauſula ꝙ procedatur ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.
55 Res de facili redit ad ſuam naturam.
56 Solennitas ſi in cauſis que committuntur cum clauſula ſimpliciter ſine ſtrepitu ⁊ cetera fuerit ſeruata vna parte ſolum cõtradicente an valebit proceſſus.
57 Et quid ſi iudex in dicto caſu incipit ſeruare ſolennitatẽ ſeu ordinẽ iudiciorũ: ⁊ poſtea partes volunt ꝙ procedat ſine ſolennitate an poterit deinceps ſeruare ſolennia iudiciorum.
58 Arbiter in quẽ cõpromiſſũ eſt ſi incipiat procedere vt arbitrator an poſſit redire ad viam arbitri ⁊ nu. 55.
59 Irritum ⁊ irritandum. quomodo differant.

Epe contingit qđ. Famoſa vtilis ⁊ quottidiana eſt hec cle. ⁊ cuiꝰ materia ideo diligẽter aduertẽda. Iuxta doctrinam Pau. iuriſcõſulti in. l. legata. ff. de li. leg. Eget aũt hec cle. gl. ⁊ realibꝰ expoſitiõibus. ⁊ nõ ſup vacuis verborũ ſolẽnitatibꝰ vel blanditijs. vt gl. j. hic dicit. Quid aũt dederit cãm cõſtõni ⁊ qđ determinet ponit ea. gl. j. Diuidiẽ aũt decre. i quatuor ptes pricipales. In prima pte ponit q̃ſtio. In ſcđa ſolutio. In tertia prorogatio. In quarta q̃dã inſtructio ꝓteſtatio. ſcđa ibi. Nos autẽ. tertia ibi. Que oĩa quarta ibi. Si tñ ſcđa ſubdiuidiẽ in ptes tres. q: prio ponit nouẽ ſpãlia vel ẽt xi. diuidẽdo octauũ in tria q̃ põt iudex datꝰ ſcđm formã cle. Secũdo ponit. v. vel etiã. vij. ſubdiuidẽdo quartũ in tria p formã huiꝰ ibi nõ excluſa. tertio ponit ſex q̃ talis iudex datus ſcđz formã cle. põt inſerens quatuor q̃ nõ põt. ſcđa ibi. Nõ ſic. tertia ibi Sȝ q: breuiter aũt ꝓpter multitudinẽ dictorũ ſummari nõ põt vt hic dicit gl. Loco aũt ſummarij põt dici qđ determinat cõcilium qđ importãt hec verba de plano ſimpliciter ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. qñ taliter alicui cã cognoſcẽda cõmittiẽ decidẽs q̃
1 poſſit virtute dictorũ verborũ. ⁊ que non poſſit. ¶ No. †prouidendũ primo his que ſepe occurrũt. Cõcor. hic alle. in prima gl. facit. l. nã ad ea. ff. de legi. ⁊ contrario. ¶ No. non prouidendũ his q̃ raro accidũt qđ eſt verũ regulariter. ſed accidẽtaliter ⁊ raro ſeu quãdoq̃ bene prouidetur. iuxta no. de deſpõ. impube. literas in gl. iij. de quo hic in gl. ij. ⁊ cũ ea cõcor. Ste. ¶ No. certã formã cõmiſſionis cãrum ⁊ hoc multũ vtũtur domini ⁊ prin
2 cipales locorũ.ª ¶ † No. de ſignificato iſtorũ verborũ ſimplici-
a ter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ⁊ que poſſit iudex cui cauſa taliter cõmittiẽ ⁊ q̃ nõ poſſit. Et no. ꝙ per dictã formam releuatur vt non teneaẽ ſeruare ea que ſunt de ſolennitate iudicij ⁊ non tendũt ad veritatis indaginẽ vel conſeruationem indagate. Ea aũt q̃ tendunt ad veritatis indaginẽ vel ad cõſeruationẽ indagate. ꝑtermittere nõ põt. ⁊ ſic no. ꝙ circa acta litiſ ſeu
3 inſtãtie vr̃ facta remiſſio ſed nõ circa acta cãe ⁊ negocij. † Ex ꝓdictis collige q̃ dicunẽ acta tendentia ad ſolẽnitatẽ iudicij ⁊ que dicunẽ tẽdere ad veritatis indaginem ⁊ ſic que dicanẽ acta litis ſeu inſtãtie ⁊ q̃ acta cãe. q: illa q̃ vt plurimũ hoc dr̃ in tex. iudicẽ poſſe ꝑtermittere ſunt acta litis ⁊ inſtãtie ſeu ſolẽnitates iudicij illa dicunẽ acta cãe. ⁊ tendẽtia ad veritatis idaginẽ ⁊ ꝯſeruatio
4 nẽ. ¶ In ver. verũ. † ᵇ no. illud vulgatũ qđ iuxta formã libelli
b ſeu petitiõis formãda eſt ſnĩa. cõcor. ff. cõi diui. vt fundꝰ. de acc.
5 qualiter ⁊ qñ. ij. de ſimo. lȝ. hdi. ¶ † Itẽ no. ꝙ recõuẽtio facienda eſt in exordio litis. ⁊ ſic vr̃ ꝙ nõ poſſit fieri poſt lit. conte. de
6 quo dicetur cũ glo. ⁊c. † In ver. ⁊ q: no. quare inuẽte fuerũt poſitiones ⁊ articuli q: ꝓpter faciliorẽ expeditionẽ litium. Et no. ſup quibus debeãt fieri. q: ſup narratis ⁊ deductis in petitione ſeu libello. ¶ Itẽ no. ſcđm Guil. ⁊ Zen. poſſe. allegari vſuȝ longeuũ ſine tendat ad cãm ordinariã ſeu ad dicendam. qđ dicũt procedere dum tamẽ ſit rõnabilis. de dec. cum cãm. ¶ Not. qđ cõmiſſa cauſa ſcđm formã cle. põt iudex cogere ptes ad dandũ
7 ſibi poſitiones ⁊ articulos. ¶ Itẽ no. ꝙ† põt poſt dationẽ articulorũ ꝓrogare diem vtriq̃ pti ad producendũ omnia coniũ in
8 ra ⁊ munimẽta a cõtrario. ergo ſecꝰ vr̃ extra caſum cle. ¶ † Itẽ no. ꝙ pendente dilatiõe ad teſtes ꝓducendos poſſunt ꝓduci in
9 ſtrumẽta.ᶜ ¶ † No. qđ iudex põt iterrogare ptes vbicũq̃ equi
c tas id ſuadet. ¶ Itẽ no. ꝙ ſi ptibus nõ cõtradicentibꝰ ⁊ in ſummarijs ſeruẽ ſolẽnis ordo iuris nõ p hoc viciaẽ ꝓceſſus. ¶ Vltimo no. ꝙ illud quod dr̃ hic facta cõmiſſiõe ab homine habet
10 locũ etiã ſi a iure fiat hmõi cõmiſſio ſub hac forma. ¶ † Vltimo no. ſcđm Mat. qđ in ſummarijs non exigiẽ libelli oblatio. hoc tñ notabile nõ bene hic colligiẽ vt apparebit ex infra dicendis ⁊ an ſit in ſe verũ infra dicetur. Itẽ no. ſcđm Guil. caſuȝ in quo potius recurritur ad extraordinariũ auxiliũ q̃ ad ordinariũ regulariter cõtra. in. l. in cauſe. el. ij. in prin. §. pomponius. ff. de mino. ⁊ per Bar. ff. de no. op. nũ. l. in prouinciali. ⁊ per Inn. de preſcrip. ex trãſmiſſa. ¶ Gl. ciſ. querit quid ſi negociũ extraiudiciale cõmittaẽ expediendũ in forma de qua hic an habebit locum hec cle. Rñdet gl. de hoc nõ eſſe dubiũ alle. de acc. ſicut oliȝ quaſi ex quo negocium eſt extraiudiciale ſine dubio nõ exigit ſo
11 lenitates iudiciales. ¶ † Glo. ſimplr̃ volunt q̃rere qđ importet dictio ſimpliciter. Rñdet ꝙ tantũ quantũ ſine plica vel inuolutione. Addit Io. de lig. vel diſtinctiõe. alle. glo. de ſum. tri. ⁊ fide. ca. firmiter in princi. ⁊. ff. de le. ij. codicil. §. inſtituto. ⁊ io. de lig.
d all. ff. pro ſocio. l. coiri. ff. de vulg. ⁊ pupil. l. j. ff. de ver. ob. l. j. ᵈ §.
12 ſi quis ſimpliciter. † Qualiter aũt ſit ꝓcedẽdũ commiſſa cauſa alicui ſoli cũ hac dictione ſimpliciter gl. non declarat. Ioan. de lig. dicit qđ eodẽ mõ procedi poterit quo põt procedi appoſita dictiõe ſummarie. quo caſu qualiter ꝓcedi poſſit diceẽ inferiꝰ
13 quod bene no. † Summarie dr̃ breuiter ſicut ⁊ ſimpliciter dicẽ quaſi ſit dicere pure ſine conditione ⁊ diſtinctiõe ⁊ p cõſequens eſt breuiter dicere. Idẽ ſimpliciter id eſt faciliter. vt in. l. ſi. C. de pactis ⁊ in. §. ſed q: inſti. de fideicõ. here. ⁊ ſic faciliter quaſi plane. nã via plana facilior eſt alta vt de ſe eſt notoriũ. ⁊ ſic pȝ ꝙ põt etiã dici idẽ qđ in ver. de plano. Io. de lig. dicit fieri ſimpliciter qđ nõ ſit ſcđm rigoroſam ſubtilitatẽ vt in. c. dilecti de iudi. Ste.
14 vero hic occaſione iſtius dictionis tractat † quottuplex ſit ſimplicitas dicit ꝙ triplex eſt q: quedã eſt ſimplicitas columbina que caret dolo. ⁊ hec laudãda eſt alle. vij. q. j. ex merito. xvi. q. j. ſi cupis. de iureiu. veritatis de preſum. ex ſtudiis. Quedã eſt ſimplicitas innata. ⁊ talis aliqñ excuſat ⁊ ſi nõ a toto ad minus excuſat a parte. xviij. di. de petro. ⁊. de ſortile. ex tuarũ. de cõſe. d. ij. ſcriptura. ⁊. lxxxvi. di. tãta. ipedit tñ promouẽdũ. xxxviij. di. petrus. facit ẽt o ari coadiutorẽ plato ſeculari. lxxxiij. di. epõrũ. vij. q. j. q: Regularis aũt platꝰ ꝓpter ſimplicitatẽ deponiẽ. xvij. q. j. ſi qua abb. Quedã vero eſt alia ſimplicitas q̃ eſt q̃dã ſingularitas ⁊ ruſticitas quã hñt vacãtes cõtẽplatiõi. ⁊ e hac dr̃ ꝙ ſibi ſoli ꝓdeſt ⁊ ex merito vite edificat. ⁊ de iſta etiã dr̃ qđ duȝ ſimplicitati
15 tm̃ ſtudeẽ diſciplina negligiẽ. j. q. i. factis. ¶ † Glo. figura iudicij. querit qđ ſi aliquod iſtorũ quatuor hic poſitorum deficiãt in forma cõmiſſionis vel verbũ ſimpliciter vel verbũ de plano ⁊ cetera An erit locus huic cõſtitutioni vr̃ qđ non q: tex. hic loquiẽ qñ copulatiue iſta quatuor inſerũtur. ſ. ſimpliciter ⁊ de plano ac ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. Ad vitatẽ autẽ copulatiue requiritur concurſus oĩm copulatorũ. ff. de condi. inſti. l. ſi heredi plures. ⁊ de reſcrip. olim. ⁊. c. inter ceteras. ⁊ qđ ibi not. Ad qđ etiã facit ſcđm gl. q: conſtat qđ qñq̃ in commiſſione ſolũ ponitur verbũ de plano. Interdum poniẽ ſimpliciter ⁊ de plano Interduȝ abſq̃ ſtrepitu. Interduȝ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij Interduȝ hec quatuor cõiunguntẽ. ſ. ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. prout patȝ in iuribus alle. in gl. Interduȝ dicit ſine ſtrepitu aduocatorum. alle. de here. c. ſi. in pri. in. vi. Cuȝ ergo predicta põnuntur diuerſa. diuerſus debet eſſe effectus. ar. l. ſi idem. C. de codicillis. Quid ergo dicendũ. gl. cõcludit qđ ſatis videẽ dicẽduȝ qđ tunc demũ locuȝ hȝ hec cõſtitutio. qñ in forma cõmiſſionis copulatiue quatuor ꝑdicta ponuntur. ar. huius tex. in prin. ⁊ infra. §. pe. vbi repetit eadẽ verba ⁊ ⁊. de iudi. cle. diſpendioſam. ſecus ſi aliqđ predictorum deficiat. Moueẽ q: modus procedendi inductus p hanc cle. ſine dubio eſt a iure exorbitans. prout pȝ ex. c. j. de litis conteſta. ⁊. c. j. de libel. ob. cũ ibi no. ⁊ de offi. de. de cauſis. ⁊. ij. q. j. in ſumma. ⁊. c. j primus. ⁊ de proba. qñ cõtra. ergo per ꝯñs diſpoſitio huiuſ cle. nõ eſt habilitãda nec extendenda. de re. iur. que a iure. in. vi. cũ concor. hec vr̃ gl. dicere fore vera qñ deficit vltimum verbum ſi adſit ſolũ vltimuȝ. ſ. ſine figura iudicij. vel multo fortius ſi adſit cum alio dicit gl. qđ olim etiã ante cle. tenebaẽ qđ per id tollebãtur ſubſtancialia iudiciorum prout pȝ ex gl. ⁊ alle. in prima gl.

a ¶ Not. de ſignificatio iſtorũ. addẽ plene p bar. in extrauagã. ad repri.

b ¶ Not. illud vulgatũ. Adde bo. tex. i. l. ſi. C. de fideicõ. libe.

c ¶ No. q̃ iudex põt … tex. i. l. vbicũ ⁊ ibi bar. ſ. c. inter. ac.

d ¶ §. ſi quis ſimpliciter. Adde bar. in. d. l. j. l. ſ. col. ff. de vulga. ⁊ pu. ⁊ poſt bar. in. l. manifeſtiſſimi. C. de fur. gl. in. c. religioſus in ver. ſimpliciter de teſt. in. vi. Alexan. in cõſi. xxi. in. j. co. circa ſi. in. ij. vol. ⁊ alex. in cõſi. xxxvij. in. j. col. in. v. vol.

⁊ ex his que dicentur infra cũ glo. ⁊ mens in verbo non exigit ⁊ cum gl. facit ad hoc in verbo defenſiões legitime ⁊ idem ſub dubio forte dicit hodie dicendũ abſq; abſurditate ⁊ per hoc infert ꝙ forte in caſu decre. indẽnitatibus. §. ſi vero. de elec. li. vi. vbi mãdat̃ procedi ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij debebit locũ hec cõſtitutio etiã dato ꝙ caſus ille nõ ↄcludet̃ ſub decre. alle. de. diſpẽdioſa ⁊ dato etiã ꝙ ibi nõ ponant̃ copulatiue illa quatuor que ibi ponunt̃ veruntamẽ q: certũ eſt ꝙ caſus ille nõ includitur ſub cle. diſpendioſam. certũ eſt ꝙ in illo caſu hr̃et locũ hec cõſtitutio per. §. pe. ſ. eo. Cõcludit ergo gl. ꝙ ſolũ in alijs caſibus nõ incluſis ſub dicta conſtitutione diſpẽdioſam. ⁊ remanet dubiũ primo formatum nunquid vz deficiẽte ſeu ſuppreſſo aliquo illorũ quatuor locũ hẽat cõſtitutio iſta. qḋ dubiũ dicit gl. ſe ꝑcuraſſe declarari ſi adheſiſſet cõpilatorib⁹ tpe editionis hui⁹ cõſtitutiõis. ¶ Fatetur ꝙ licet ſit dubiũ an totalis mod⁹ ꝓcedendi tradit⁹ ꝑ hãc cle. habeat locũ aliquo dictorũ quatuor deficiẽte tñ certũ eſt aliqua q̃ hic dicũt̃ ſatis poſſunt adaptari alteri iſtorum verborũ prout patebit ex inferi⁹ dicendis. ⁊ ſic reſidet gl. cũ qua cõcordat Ste. Jo. de lig. hic dicit ꝙ ſi incipias a primis verbis ita ꝙ illa ponant̃ ſine vltimo vel omnia tria vel duo vel vnũ ex dictis tribus nõ habet locum cle. Si vero incipias ab vltimo ita ꝙ illud vltimum. ſ. ſine figura iudicij ſit propoſitum. ⁊ tunc ſiue ſolũ id ſit ſiue cũ alio. ⁊ multofortius debebit locum cle. q: hoc vltimum totũ operetur q: tollit ſubſtantialia iudiciorũ ex iure poſitiuo inducta. ⁊ ſic ꝑ cõſequẽs in eo includunt̃ oĩa ſignificata aliorum ſigillatim. ⁊ forte hoc idem voluit gl. licet ſub dubio forte vt patz ex ſuperius dictis. Ulterius q̃ro cũ glo. in

16 ver. ſed quid ſi iſta quatuor de quib⁹ hic ponit̃ in lr̃is cõmiſſionis ſed ſine copula. an debebit locũ cle. rñdet gl. ꝙ ſi dicat̃ ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. ⁊ ſic ſolũ inter pe. ⁊ vltimũ ponit̃ copula locũ debebit cle. q: copula viцio loco poſita intelligit̃ in ꝑcedentib⁹ repetita. ar. de ap. ſcḋo requiris. ⁊. ff. de heredi. inſti. l. cũ in teſtamẽto. §. j. Si vero penitus nulla copula ſit adiecta gl. adhuc dicit idẽ dicendũ. ar. l. triplici. ff. de verb. ſig. Ad hoc q: punct⁹ debetur loco copule. vt no. ꝑ glo. in. l. ſi duobus. §. in coeundo. ff. pro ſocio. ⁊. ff. ad. l. falci. l. precia rerũ ⁊ for

17 te hoc ſenſit gl. licet nõ expreſſit qḋ no. † Quid autẽ ſi diſiunctiue dicta verba ponant̃. vt q: mandat̃ procedi ſimpliciter vel de plano vel ſine ſtrepitu vel ſine figura iudicij. an debebit locuz cle. vr̃ ꝙ nõ a ſenſu cõtrario q: loquit̃ qñ copulatiue ponuntur di-

a cta verba. ⁊ ſic ſecus ſi diſiũctiue. Cõtrariũ tenet gl.ᵃ q: diſiũctiua ponit̃ pro cõiunctiua. ar. l. ſepe. ff. de ver. ſig. ⁊ ſic eadẽ eſt rõ. ergo idẽ ius. arg. de cõſti. tranſlato. dicit hec vera qñ ab hoĩe ꝓferunt̃ dicta verba diſiũctiue. Si vero fuiſſent prolata diſiunctiue ab iſta cõſtitutione. tũc dicit glo. ꝙ ſoluta fuiſſet qḋ in pel. formata q: fuiſſet tunc ſenſus ꝙ quodcũq; ꝑdictorũ apponeretur in cõmiſſione idẽ eſſet effect⁹. hoc põt ꝓcedere ſi iudex vellet procedere ſcḋm formã iudicij. ſecus ſi vellet digere ꝓcedere ſm alterũ dictorũ modorũ. videt̃ enim data electio per alternatiuã que nõ videt̃ data ꝑ copulatiuã ⁊ in dubio diſiunctiua. dz intelligi in ſui natura niſi mẽs diſponentis aliter ſe habeat. facit qḋ

18 dicit gl. in ver. nõ cõtradicẽtib⁹. ¶ † Glo. mãdam⁹. q̃rit an ali⁹ inferior a papa poſſit cõmittere cãm alicui in forma de qua hic

b dicit ꝙ nõᵇ etiã ſi ſit legatus de latere. alle. no. de here. c. ſi. l. vj. ⁊ ꝑ Guil. in Spe. ti. ij. §. ſupereſt. Ad hoc tex. qui dicit mandamus. ⁊ ſic loquitur ſolũ qñ papa mãdat. Jdẽ tenet hic zenze. q: alij inferiores a principe iuris bñficiũ auferre nõ poſſunt vt in regula indultũ de re. iur. in. vj. ⁊ in autẽ. de nup. §. ſi vero. col. iiij. Adducit ſimile. de le j. in. ſi. ff. quibus ap. nõ lz. vbi inferior

c a principe nõ põt cõmittere cãmᶜ cũ clauſula appellatiõe remo-

24 ta. Jdẽ tenet hic Ste. Sz aduerte. † q̃ro an ſit differẽtia. an cã cõmittat̃ ꝑ verbũ mando vel ꝑ vbũ ꝑcipio. ¶ Glo. ſingularis eſt ⁊ nõ alibi in. l. ſepe. de offi. ꝑſidis q̃ dicit ꝙ aliquã cõmittit̃ ꝑ

d verbũ mãdo. ⁊ tũc põt delegatus ſubdelegareᵈ ſec⁹ ſi ꝑ verbuz ꝑcipio. ⁊ ſic dicit ꝙ ſeruãt curiales dñi pape ⁊ dñi imperatoris. facit qḋ no. in. c. dudũ. xviij. q. ij. ⁊. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ⁊ q:. ſed forte de iure nõ vr̃ verũ ꝑ no. in. l. j. §. j. ff. ꝙ iuſſu. ⁊ vide etiã Pau. in cle. ꝓcuratorẽ de ꝓcura. ⁊ Bar. in. l. fundi. §. itẽ ſi amicus. ff. de acqui. poſ. ¶ Gl. ſignificatiõe volut opponere ꝙ hec decreta. male ſit hic ſituata. q: debuit ſituari in ti. de iudi. cũ tractat de materia iudiciali. Soluit gl. ꝙ hic auctor decre. pricipaliter intẽdit tractare de ſignificatiõe certorũ verborũ de quib⁹ hic. ⁊ ideo merito fuit hoc titulo collocata. lz expoſitio cõgruat

19 materie iudiciali. Quõ autẽ duppliciter accipit̃ † verbũ tractat hic Guil. dicens ꝙ interdũ verbuz accipit̃ pro reuelatione mẽtis que alias niſi ꝑ verba vel equipollẽtia verborũ ſicut ſunt nutus ⁊ ſigna ſciri nõ põt. de ſpon. iuc. ſ. de ſen. excõ. cle. ſi ſumm⁹ Et iſto modo proprie ſignificat illud qḋ geritur in mente hoĩs Quãq; aũt hoc nomẽ vbũ augetur ⁊ ſignificat vt in ſacramẽto altaris. ſ. qñ vice dei ab eius miniſtro profertur. dum de hoc eſt

a ¶ Qñ diſiũctiua ponit̃. Addõ alex. in ↄſ. xxiij. in. iij. col. ad ſi. l. iij. vo. alex. i ↄſ. xxviij. in. ij. col. circa me. in. v. volu.

b ¶ Etiã ſi ſit legat⁹ adde fely. i. c. j. in. j. col. ver. legat⁹ non cõmittit de reſcrip.

c ¶ ... ſi cũ clauſula appellatiõe remota ... adde ... ab. ⁊ doc. maxime fely. in. j. ⁊ ij. col. in. d. c. j. de reſcrip.

d ¶ Sec⁹ ſi ꝑ verbuz ꝑcipio. Adde alc. in. l. j. in. ij. col. in ſi. ff. de leg. j. fely. l. c. nã cõcupiſcẽtiã in. ij. col. de cõſti. ⁊ fely. l. c. el tei. vj. ⁊. vij. co. ex de reſcrip.

e ¶ Conſiderato ꝙ gl. addõ gl. no. in. l. ſedilz. ff. de offi. preſi.

corpus meũ. alle. de ſacra. vnc. c. vnico. ⁊ ſimiliter in baptiſmo cũ dicitur. ego baptizo te. Jdẽ. j. q. j. detrahe verbũ ſimiliter in cõiuratione. vt qñ verba ſalutifera alicui infirmãti applicãtur vel ſimiliter ſup egros dicunt̃ qḋ eſt licituz ſine incantatione. tamen ſicut petras ⁊ herbas. xxvj. q. vlti. demonũ. Et ꝓpter hoc fuit inuentũ officiũ exorciſtarũ. xxiij. di. exorciſta. xxj. di. §. j. Et ideo dicit ꝙ licite interdũ ponunt̃ iſti verſus ſuper febricitãtes. ſ.

☞ Uulneribus q̃ſo protin⁹ me ſubtrahe xp̃e. Uulnera quinq; dei ſint medicina mei. Adde gl. in Rubrica. ff. de ver. ſig. vbi dicit qḋ ſtricte verbũ eſt ps orationis. vñ et nomen appellam⁹ q̃nq; verbũ. ff. de ver. ſig. l. nominis ⁊ rei. §. verbũ ex legibus. ¶ Gl. cupientes. q̃rit quare papa hanc declarationẽ fecit. Rñdet qḋ ad ipm̃ hoc ſpectabat interpretari ⁊ declarare cuz ⁊ ad euz ſpectet promulgare talia reſcripta vel iura. ar. de ſen. excõ. Iter alia cuz cõcor. ⁊ maxime q: ad hanc interpretationẽ nõ ſufficiſſent

c gl.ᶜ cõſiderato ꝙ glo. debent niti ꝓbabili rõne nullus autez potuiſſet bene ꝓbare. q: plus fuiſſet neceſſaria ꝓſtatio iuramenti vel in ſcriptis ferre ſniaz ꝙ cõteſtari ſitẽ. ⁊ iõ neceſſaria fuit declaratio ꝑ cõſtitutionẽ. Dr lz gl. in ſe ſatis bene dicat tamẽ vt videbitis ex inferioribus ſatis potuiſſet dari bona ⁊ perſuaſiua ratio ꝑdictoruz tñ vt declaratio ſit vniuerſalis ⁊ oẽs aſtrĩgat vtl hoc eſt declaratio ꝑ viã cõſtitutiõis. ar. no. in. l. j. ⁊. l. de nouo. C. de legi. ¶ Gl. due ſequẽtes ſunt lr̃ales ⁊ faciles. ſ. in verbo perpe

20 tuo. ⁊ in verbo ſancim⁹. ¶ † Gl. neceſſario. querit an in alijs caſibus in quib⁹ proceditur ordinarie ⁊ nõ ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ſit libellus neceſſario offerendus vr̃ dicẽdum ꝙ ſic. ar. huius tex. a cõtrario ſenſu. nam ſi neceſſario nõ exigetur in caſibus iſtis in quibus extraordinarie ꝓcedit̃ ſcḋm formaz hui⁹ cle. ergo in alijs ordinarijs erit ſec⁹. ⁊ hoc tz Ber. Jnn. ⁊ Hoſt. in decre. j. de libel. obla. vbi dicũt predicti libelluz eſſe de ſubſtãtia iudiciorum. alle. prealle. decre. j. ⁊ auc. offeratur iiij. q. iij. alle. etiam Jnno. in auc. de tẽpore non ſolu. pecu. ſuper dote. §. cõſtitutione collatione. iiij. allegabat etiam Jnn. §. illud in auc. de exhiben. ⁊ introducẽdis reis col v. vbi dicebat expreſſum eſſe pro hac parte etiã facit auctẽ. offerat̃ que dicit libelluz eſſe offerendũ. offerri autẽ proprie dr̃ nõ petenti. ff. de leg. iij. l. ſi cle cõmiſſa. §. ſi rẽ de reſti. ſpo. literas circa ſi. de app. interpoſita in prin. ⁊ cetera Nec ob. huic opi. c. ſi quis cum clerico. xj. q. j. q: prout ibi no. eſt ibi ſpeciale in. c. illo. Jtẽ nõ ob. decre. ꝑut de dolo ⁊ contu. q: prout ibi no. ſcḋm veruz intellectũ fuit libellus oblatus ⁊ lis cõteſtata. Et hec fuit vna opi. Tan. Uin. ⁊ Phi. qui dixerunt ꝙ de iure canonico in iuſtinũcte libelluſ non erat neceſſario offerendus. mouebatur per prealle. c. ſi quis cuz clerico. ⁊ per dictã decre. prout Guil. in ſpe. de libel. cõcep. §. veruz libellus recitat opi. ⁊ nil approbat. Tertia fuit opi. accur. in auten. offeratur. C. de litis cõteſta. ſ. ꝙ tacite poſſit omitti. ſed non expreſſe remitti ad inſtar eius quod dicimus de iuramẽto calumnie. l. ij. §. ſed q: veremur. C. de iura. ca. Quarta fuit opi. eiuſdẽ Accur. in. §. illud ſeu in. §. ſe. vltra mediuz magne gl. in autẽ. de exhibẽ. reis. col. v. vbi tenet ꝙ nedum tacite poſſet omitti lz et expſſe remitti. Quinta fuit opi. Martini ſilimani doc. in legibus. Joã. an. qui in effectu dicit ꝙ põt remitti. ſed non omitti. alle. ad ſcḋm. C. de ſen. l. platam. C. de epi. ⁊ cle. autẽ. generaliter in ſi. C. de primile. do. l. quotiens in ſi. li. xij. per hoc inferebat qḋ ſi libellus non petitur nec offertur vel etiã petitur ſed non offertur ꝙ nõ tenet iudiciũ q: hic nulla eſt remiſſio. Si vero petitur ⁊ offertur vel ecõtra nõ petit̃ ſed offertur. tenet iudiciuz. Si vero offertur. ſed nõ petit̃ nec etiã recipitur tenebit ꝓceſſus q̃uis re⁹ renũciet ⁊ omittet oblationẽ qḋ facere põt. q: quilibet põt renunciare fauori ſuo ⁊ iuri pro ſe introducto. C. de pac. l. ſi quis in conſcribẽdo. hec enim oblatio libelli videt̃ fuiſſe inuenta fauore rei. igitur ⁊ cetera Ad hoc q: inuito nõ cõfert̃ beneficium. ff. de re. iur. l. inuito. Jtẽ q: ſatis expſſe vr̃ renunciare nõ recipiẽdo oblatũ. Sexta fuit opi. aliorũ dicẽtiũ ꝙ renũciari põt ne libellus tradat̃ in ſcriptis ⁊ etiã tacite remitti. ſed ꝙ libellus nullo mõ tradat̃ nõ põt renunciari nec expſſe nec tacite ar. l. fund⁹ ff. cõi. diui. ⁊ decre. lz Hdci. de ſimo. cuz ſi. Que aũt dictaruz opinionuz eſt vera. ¶ Gl. vr̃ inclinare in iſtaz vltimã hic ſimiliter in. d. ca. j. de libel. obla. Unde concludit ꝙ neceſſe eſt qḋ petitio actoris appareat in actis non tamẽ eſt neceſſe qḋ ſit oblata per modum ſolẽnis libelli ſed ſufficit ꝙ verbo ſit facta per modum poſtea appareat redacta in ſcriptis apud acta ⁊ ſup ea lis conteſtata. nã tenebit tunc ꝓceſſus. Rõ q: tũc ſatis eſt ꝑmiſſum menti iuris volẽtis libellũ offerri pz q: tũc ceſſant oẽs rõnes ꝑ quas a iure fuit ſtatutũ libellum offerri. de quibus. j. dicetur. e. §. veruz hec ꝓcedunt qñ pars nõ petit libellũ offerri. pte vero petẽte dz libellus offerri ꝑ dictã autẽ. offerat̃. cũ ſi. quia ſi nõ offerat̃ proceſſus ſit nullus. qḋ vr̃ verũ ſi nullaten⁹ offeratur ſed ſi offeratur ⁊ nõ recipit̃ tunc vr̃ valere ꝓceſſus dũmõ de petitiõe appareat per modũ poſte. ar. eius qḋ dixi poſt mar. de fano. Sed

aduerte

aduerte cõtra iſtã opi.fortiter op.glo.de hac cle.nã hic videt̃ di ci q̄ ſpeciale ſit in iſtis cauſis in quibus procedit̃ ſcd̃m formam cle. q̄ nõ ſit neceſſe libellũ offerri ſed ſufficit petitionẽ apud acta fieri per modũ poſte. ergo in alijs cauſis videt̃. dicendũ q̄ libel lus neceſſario ſit offerendus. So. hic gl. q̄ hec cle. nõ habet ob. predicte opi. imo potius illã cõfirmat ſaltẽ quatenus fuit dictũ petitionẽ p modũ poſte. fore neceſſariã qꝛ ſi in iſtis cauſis hoc eſt fortius in alijs incõtrũ vero hic videt̃ innui q̄ hic ſit ſpeciale

21 q̄ libellus nõ ſit offerendus ⁊ ſic ſecus in alijs. ¶ † Gl. reſpõdet q̄ eſt ſpeciale in iſtis cauſis q̄ etiã parte petẽte nõ ſit neceſſario libellus offerẽdus. In alijs aũt eſt ſecus qꝛ parte petente dꝫ ſibi offerri. vt eſt dictũ ⁊ ſic dꝫ intelligi hec cle. Qđ autẽ dicit̃ eſt libel lũ eſſe neceſſario offerendũ petẽti. In alijs cauſis dicit gl. pce dere regulariter. Fallit in caſibus in quib⁹ eſt ſpãle vt ſine libel lo pcedatur de quibus in pealle. decre. j. de libel. ob. per. Hoſt. ⁊ per Accur. in autẽ. de exhi. reis. §. illud. in glo. magna col. v. ⁊

a plenius per Spe. in ti. de libel. cõcep. §. nũc dicendũ. ª ¶ No. bene ſingularẽ glo. que ponit an ⁊ quãdo libellus ſit de ſubſtan tia an teneat iudicium ſi non ſit oblatus an aũt in oĩbus caſib⁹ in quibus procedi põt ſine libello procedi poſſit ſcd̃m formã hu ius cle. dicit glo. q̄ non qꝛ hoc nõ eſt de iure cautũ ⁊ pꝫ etiã per multa exẽpla poſita in locis p̃alle. in quib⁹ vt hic dicit Guil. de mõte lau. nõ exigit̃ libellus tñ exigit̃ litis cõteſtatio vt no. ſpe. in loco p̃alle. In cõtrariũ facit ſcđꝫ Guil. p̃dictũ qꝛ ſi qđ eſt fun damentũ iudicij põt omitti. multomagis litis cõteſtatio ⁊ alia ſubſtãtialia iudicij. Guil. hic cõcludit hoc arbitrariũ ⁊ arbitrio iudicis relinquẽdũ. ⁊ hoc etiã ſatis fuit de mẽte gl. Credo tñ q̄ nõ debebit arbitrari qđ pcedi debeat ſm hãc cle. ex hoc ſolo q̄ reperiat q̄ nõ ſit libelli oblatio neceſſaria. ⁊ hoc voluit dicere gl. Itẽ aduertendũ q̄ inter ceteros caſus in q̄bus nõ exigit̃ libell⁹ eſt qñ ep̃s cognoſcit de cã ciuili inter ſubditos clericos. xj. q. j. ſi q̄s cũ clerico. ⁊ in autẽ. vt clerici apud ꝓprios ep̃os in prin. col. vij. qđ intelligit ſpe. in minorib⁹ ⁊ puis cãis in. d. c. nunc videndũ ſcd̃m Guil. ⁊ Mat. qui ẽt dicit q̄ cũ procedit̃ vigore lr̃arũ ſedis apoſtolice litere habent̃ loco libelli hoc videtur verum quando proceditur ſcd̃m formam clemen. facit quod no. Innocẽ. ĩ. de elec. dudũ. ij. in verbo cõteſtationẽ. ſecus ſi ordinarie p no. In no. ⁊ Io. an. poſt eũ. de dila. p̃terea circa prin. Iuxta p̃dicta re uocat hic in dubiũ Guil. nunquid in alijs cauſis q̃ hic declara tis poterit iudex pcedere de conſenſu partiũ ſcd̃m formã hui⁹ cle. dicit q̄ non. qꝛ ordo iudiciorum eſt introductus ꝓpter pu blicã vtilitatẽ cui partes nõ pñt renunciare. alle. no. de offi. ode. de cauſis. hec vera qñ in oĩbus actibus ⁊ in toto pceſſu vellet iudex procedere dicta forma. i. partialib⁹ aũt ſeu particularib⁹ actibus. puta pductioni teſtium ⁊ inſtrumentorum poſitioni. bus ⁊ articulis poterant ptes renunciare. hec etiã dicit vera qñ vt iudex procedere haberet. ſi vero partes conſentirent vt pro cedat vt arbitrator tũc hoc põt facere ⁊ tunc omitti ſolẽnitates iuris. alle. de p̃ſum. lr̃as. de arbi. cum tpe. in autẽ. vt differentes iudices. §. ſi vero contigerit. ⁊ hoc fuit dictũ Inno. licet non al le. in. c. de cauſis de offi. ode. ⁊ no. per glo. de re iudi. in. vj. c. fin.

22 Cum guil. Concordat zen. qui querit † nunquid ſolẽnitates iu diciorꝫ poſſint omitti virtute cõſuetudinis ⁊ legis municipalis ⁊ dicit q̄ ſic. alle. de eo qui mit. in poſ. c. cũ veniſſent. ¶ Gl. non exigit. q̃rit an ſponte poſſit offerri ⁊ recipi libellus in iſtis cau ſis in quibus procedit̃ ſcd̃m formã cle. Rñdet gl. q̄ ſic ⁊ hoc vo luit litera hic dũ dicit neceſſario nõ exigat qꝛ mens litere eſt q̄ iudex nõ hꝫ exigere nec etiã actor neceſſario offerre ⁊ ſic non in tendit prohibere quo minus ſponte poſſit offerri ⁊ recipi. hoc etiã pbatur apte in fine huius decre. Idẽ tꝫ hic zen. dicens q̄ ſi iudex vult ordinem ſeruare de voluntate ptiũ. põt. vnius autẽ ptis volũtas nõ ſufficeret vt dicet̃. j. eo. §. ſi. ⁊ facit de reſcrip. ſta tutũ. §. in nullo. Iuxta hoc q̃rit gl. quare p iſta v̱ba ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij intelligat̃ remiſſa ne ceſſitas oblatiõis libelli ⁊ conte. litis. Rñdet gl. qꝛ p formã pre dictã tollitur figura iudicij ⁊ cetera. Quod aũt ſint de figura iu dicij pꝫ qꝛ forma cuiuſcũq; rei eſt ipſius apparens forma ⁊ fa cies in quo rei ſubſtãtia figit̃. ff. de ac. ⁊ ob. l. non figura. facit de ede. mũ. cũ marte. §. ex eo. Iudiciũ aũt eſt actus triũ pſonarũ vꝫ iudicis actoris ⁊ rei. ĩ. e. ti. c. forus. facit. l. j. in fin. C. de aſſer. tol. Cuius ſubſtãtia pĩcipaliter cõſiſtit ⁊ figitur in predictis qđ apparet qꝛ altero predictorũ deficiente nõ dicit̃ ꝓprie tunc ad eſſe figura iudicij ſed quaſi figura. vt patꝫ in. l. vnica. §. ſimiliq; modo. C. de lati. liber. tol. vbi ex eo qꝛ ſolum erant due perſone ſ. iudicis ⁊ dñi nolantis ſeruum filiũ nõ erat proprie figura iu dicij ſed quaſi figura. Ex p̃dictis concludit gl. q̄ ſublata figura iudiciorꝫ per cõmiſſionẽ ſuperioris vel p cõteſtationem nõ vr̃ iudex oĩno eſſe aſtrict⁹ ad aliquas formas vel figuras iudicio rũ niſi inquantũ hic exprimit̃. Aduertendũ tñ qꝛ vt dicit glo. hic expſſe in tex. pl⁹ reſpiciunt figurã facti negocij vel cauſe q̃ iu dicij figuram vt inferius dicetur. ⁊ ideo merito p dictam formã non tolluntur ea que ſunt mere de figura iudicij. hec procedunt qñ pcedit mãdatũ ſm formã cle. Quid autem ſi mãdat̃ pcedi de plano non adiectis alijs verbis an intelligitur remitti libel li oblatio p dictũ verbũ de plano. quidã dixerunt q̄ ſic. alle. C. de naufrag. ſub diuerſis manib⁹. li. xj. Alij tenẽt zẽtrum. de quo gl. remittit ad no. in. l. leuia. ff. de accu. ⁊. ff. de offi. pcon. l. nec q̄ q̃. §. vbi decretũ. ⁊ per Io. fazioli in tractatu ſuo. de quo glo. fa cit mentionem. j. ſtatim in ver. non poſtulet. que eſt glo. ij. poſt iſtam. nam vt ibi dicit glo. Io. fazioli fuit piſanus legũ doctor ⁊ cõpoſuit quẽdam tractatũ de ſummaria cognitione ⁊ ipſum poſuit Spe. in ti. de offi. iudi. §. j. alias ſi. ⁊ ibi inter alia tractat an in ſummarijs requirat̃ libell⁹ vel litis cõteſtatio. de quo in p̃al. §. ver. v. ⁊ ver. ſe. Quid importet̃ per iſtã dictionem de plano ⁊ etiã p dictionẽ ſummarie alijs verbis adiectis dicam poſt gloſ.

24 ¶ † Glo. litis cõteſtatio. q̃rit ad lr̃e declarationẽ certũ eſt q̄ pe titio in caſu iſto eſt ſcribenda in actis prout hic dr̃. ⁊ ſupius eſt dictũ cũ alia glo. Itẽ certũ eſt in alijs iudicijs ordinarijs q̄ deli beratorie ſunt de ſubſtãtia ſi petant̃ put no. ij. q. j. in ſumma. iij. q. iij. cum accuſatus. ⁊ eſt glo. Io. xvij. q. iiij. vxor. felicis. lꝫ gloſ. hic nõ alle. ⁊ pbat̃ in. d. auc. auferat̃ canonizata. iij. q. iij. ⁊ ſic dꝫ intelligi dictũ Hoſti. ⁊ Inno. de libel. obla. c. j. put ibi no. ſuper glo. per Io. an. vbi dicũt deliberatorias poſſe artari lꝫ non pe nitus denegari. intellige ſi petãtur: lꝫ expreſſe ⁊ tacite poſſet illis renunciari. alle. l. j. ff. de ferijs. C. de epi. ⁊ cleri. autẽ. generaliter. de quo etiã de dilatio. in. c. j. ⁊. ij. Sed quid erit in iſtis iudicijs extraordinarijs in quibus pceditur ſm formã cle. nunquid de bebunt dari reo alique deliberatorie ſaltẽ ſi petat dr̃ q̄ nõ quia ex quo in iſtis caſibus nõ eſt neceſſaria conteſtatio non vr̃ etiam neceſſaria deliberatio. ad hoc etiã allegat glo. qꝛ videmus in ſi mili q̄ interdũ in his q̄ requirunt ſummariã cognitionẽ ſimul petitur ⁊ iuratur. ff. de eden. l. quedam. §. fin. In zẽtrum allegat glo. q̄ in his caſibus exigitur etiã iuramentũ de calũnia. Item poteſt reus reconuenire actorẽ vt hic pꝫ ſed indeliberatus q̄s nõ põt cõgrue iurare nec recõuenire. ergo adhuc cogi nõ debet niſi prius habitis deliberatorijs petitis. ſecũdo ad hoc facit qꝛ per hãc formã non tollitur recuſatio iudicis. qđ pꝫ qꝛ hic reſer uãtur exceptiones ⁊ defenſiões legitime. ergo vt circa hoc poſ ſit deliberare debet hr̃e deliberatorias. hoc cõfirmat glo. qꝛ ab ſurdius ⁊ iniquius eſſet hũc iudicẽ q̄ haberet pcedere ſm hãc formã non poſſe recuſari ſi eſſet ſuſpectus q̃ illum q̄ procedit in figura iudicij qꝛ iſte plus poſſet ledere. ergo per zñs ſaltem ſup hoc dꝫ hr̃e dilatorias ⁊ permitti deliberari nec artari ſuſcipere iudiciũ tã p̃cipiti feſtinantõe. ar. l. tutor qui repertoriũ. §. j. in ſi. ff. de admi. tu. ⁊. ff. de iure fiſ. l. edicto. §. cũ autẽ. ⁊ ſic reſidet gl. per qđ videt̃ inclinare q̄ ẽt in caſib⁹ iſtis deliberatorie ſint dãde. ⁊ ſint de ſubſtantia ſi petant̃. ⁊ hoc dicit hic Ste. eſſe verius ⁊ ita dicit ſeruare curiã. nec ob. ſcd̃m eũ. l. quedã. qꝛ non loquitur de iuramẽto calumnie ſed de iuramẽto ne calumnioſe petatur edi tio. prout ibi no. glo. ⁊ hoc credo verum. Credo tñ q̄ breuiores deliberatorias dare poterit quã conſueuerunt dare iudices or dinarij. Et no. bonã gl. per quã habes an ⁊ quãdo deliberato rie ſint de ſubſtãtia ſiue loquamur de ordinarijs iudicijs ſiue de alijs. Sed querit hic Mat. quid ſi in libello fiat ſola narratio ⁊ nulla fiet cõcluſio an fiet litis cõteſtatio per rñſionẽ. dicit q̄ ſic. alle. no. per Inn. de li. conteſt. c. vno. ſed nunq̄d ſequi poterit cõ demnatio dicit q̄ ſic alle. no. per Arch. ij. q. j. notũ. ⁊. c. in p̃mis hec maxime pcedũt quãdo narratio fit corã papa ꝑnt loquun iura p̃alle. alle. de conſti. cũ veniſſent. ſcd̃m Mat. ¶ Glo. nõ po

25 ſtulet literalis eſt ⁊ fuit. ĩ. expedita. ¶ † Gl. feriarũ q̃rit an iſtõ q̄ poſſit pcedi tpe feriarũ inductarũ ob neceſſitates hoĩm ope retur verbũ de plano ſi tãtummõ in literis cõmiſſiõis id ſit ap poſitũ ſine alijs. Rñdet gl. ſub dubio forte q̄ ſic qꝛ de plano idẽ vr̃ dicere. ac ſi diceret̃ q̄ plane in domo ⁊ etiã non ſedẽdo ꝓ tri bunali poſſit cã expediri. ⁊ p conſequẽs etiã tali tpe feriato. alle. ff. de ferijs. l. ij. ⁊. ff. de adul. l. miles. §. ſexaginta. cõcor. cũ gl. hic Ste. de ſignificato hui⁹ dictionis de plano dicã latius poſt glo. ¶ Glo. ob neceſſitates. in prin. declarat q̄ ſint iſte ferie inducte

c ob neceſſitates hoĩm qꝛ ferie meſſium ⁊ vindemiarũ. ᶜ Dein de querit an talibus ferijs poſſit renunciari per partes. dicit q̄ ſic. alle. de ferijs. c. ſi. in ſi. Eis aũt inuitis procedere non põt iu dex adeo qđ ſi procedat ſñia lata pte inuita vel abſente eſt ipſo iure nulla preter appellationẽ aliquã. alle. l. j. ff. de ferijs. qđ dicit eſſe verum in alijs cauſis q̃ in iſtis de quibus hic dicit̃: quia in eis etiã inuitis partibus iudex põt procedere tẽpore harũ feria rũ vt hic pꝫ. Iuxta predicta q̃rit hic gl. an iudex in cauſis iſtis poterit procedere tẽpore feriarum inductarum in honorẽ dei ⁊ ſanctorum. Reſpondet q̄ non. ⁊ hoc voluit iſte tex. a contra rio ſenſu. per hoc infert glo. ad nota. xv. queſtio. iiij. in ſumma. ⁊ per Guil. in ſpe. de ferijs. §. ſi. ad fin. nunquid pcedꝫ in cauſis

a ¶ No. hũ ſin gularẽ glo. que ponit. In q̄b⁹ nõ caſib⁹ libel lus ſit neceſſari⁹ ⁊ in q̄bus non. vide late p An ge. in. §. triph. j. v̱ſi. libello. ⁊ ibi Iaſ. inſti. de act.

b ¶ Nunq̄d in alijs cauſis Ad de alex. l. j. ſi cõ uenerit. j. añpe. col. ff. de re iud. fel. i. c. ij. de of. iudi. q̄d autẽ in ſñia excõicatio nis an valeat ſi ſeruato ordine iudiciario vide Panor. j. t. ab excõicato. in. ij. co. circa ſi. de re ſcri. q̄d autẽ in vicarijs villarũ an teneant̃ ſua re ordinẽ iudi ciariũ. vid bal. ⁊ ſaly. in auten. niſi breuiores. C. de ſenten. ex peric. reci. alex. in cõſ. vij. inci. viſo pceſſu. in. ij. vo. in pe. col.

c ¶ Deinde q̃ rit an talib⁹ fe rijs. Adõ q̄ ple ne no. p. d. iaſ. l. j. in. iiij. nota bili. ff. de ferijs.

matrimonialibus beneficialib⁹ vſurarũ ⁊ decimarũ poſſit pce
di tpe feriarũ inductarũ in honorẽ dei.qꝛ videt ꝙ non per pdi
cta licet procedi poſſit tpe feriarũ inductarũ ob neceſſitatẽ ho
minũ.qꝺ pꝫ in talib⁹ caſibus põt pcedi ſimpliciter ⁊ de plano
ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.vt pbaẽ in cle.diſpẽdioſaꝫ.de iudi.
⁊ ſic pbanẽ pdicta iuncta dicta decre.cũ iſta. ¶ Ulteri⁹ querit
gl.quid de ferijs repentinis q̃ inducunẽ repente propter princi
pis coronationẽ.vel victoriã proſpere geſtam.vel propter aliaꝫ
a ſimilem cãm a de quibus habetur in.l.ſed ſi per ptorẽ §.ſi ferie
ff.ex qui.cau.ma.⁊.C.de dila.ſine pars.⁊.C.de ferijs.l.j.in ſi.an
tẽpore iſtarũ feriarũ poterit procedere iudex in cauſis de qui
bus hic loquitur. Reſpondet gl. ꝙ nõ .mouetur qꝛ hic pmittit
tali tpe procedi ergo intelligiẽ phibitũ ar.de pſum.nonne.⁊ de
cre.ſi.de trãſla.prela.ad hoc etiã allegat qꝛ tales ferie a ſolo prin
cipe inducuntur nec poſſunt induci ab inferiore.C.de ferijs.l.a
nullo ergo inducte ſeruabunẽ prout ab eo indiſtincte inducun
tur hoc vltimo cõfirmat glo.qꝛ talibus ferijs nõ poteſt renũcia
ri ſcðm verã opi.de qua in ſpe.de ferijs.§.ſi.in pri.ergo eodem
mõ tali tpe nõ poterit etiã in cauſis iſtis.pro hoc facit qꝛ tales
ferie nõ ſunt inducte in fauorẽ hoim ſed in pncipis reuerẽtiaꝫ.
26 ¶ † No.bonã.gl.ex qua habes triplicẽ ſpẽm feriarũ ⁊ quibus
ferijs poſſit renũciari ⁊ in quib⁹ cauſis pcedi. ¶ Gl.a iure.op.
ꝙ ob neceſſitates hoim nõ ſunt inducte a iure imo induci de
beãt per pſidẽ ſeu iudicẽ loci inſpecta varietate locorũ.ff.de fe.l.
pſides.Soluit a iure eſt ſtatutũ ꝙ iducanẽ ferie ob neceſſitates
hominũ ita itelligiẽ hic:ſꝫ tps nõ eſt determinatũ in iure ex eo
qꝛ ſm diuerſitatẽ locorũ expedit illas qñqꝫ citi⁹ induci.qñqꝫ tar
dius vt in Tuſcia vbi fiũt videmie poſt feſtũ ſancti Michae
lis.⁊ ſic in ſi.ſeptẽbris.⁊ ideo miniſterio pſidẽtis vel iudicantis
inducunẽ cui⁹ erit arbitrari dictũ tps qñ ſit congruũ ita cõdu
27 dit. ¶ Glo.valeat querit nunquid iudex cogatur in cauſis de
quibus hic procedere tempore feriato ob neceſſitates hominũ
ſcðm formã huius cle.dicit ꝙ nõ ſed poteſt ſi vult ⁊ hoc vo
luit litera hic inquantũ dicit ꝙ valeat ſeu poſſit procedi iſta for
ma quaſi ſit mẽs ꝙ nõ per hoc cogiẽ qꝛ nõ quicquid iudicis po
teſtati cõmittiẽ id iuris neceſſitati ſubijciẽ.ff.de iudi.l.nõ quic
quid.⁊.ff.de offi.pſi.l.ſepe.⁊ de offi.dele. conſuluit. ⁊ per hoc
infert glo.⁊ dat conſilium ꝙ ſi viderit aliquam partium ledi
breuiter ex tali pceſſu tali tpe fiendo ꝙ debebit ſupſedere cum
hoc facere poſſit vt eſt dictum ⁊ qꝛ iudex hꝫ prouidere vtilitati
ei⁹ ⁊ ptiũ.alle.vt lie.nõ cõte.⁊ accedens.ij. de reſcrip.ſtatutũ.§.
in ſuper.in.vi.cũ ſi.alle.in gl.ad hoc qꝺ no.in Spec.de arbi.in
ſi.ver.ſed nunqd tũc ſedere.vbi dicit Spe.ꝙ arbiter in cui⁹ cõ
promiſſo renũciatũ eſt huiuſmodi ferijs nõ teneẽ tali tpe pcede
28 re ſi nõ vult. ¶ † Gl.amputet.op.ꝙ in eo ꝙ hic dr̃ nõ ſit ſpãle
in his cauſis de quib⁹ hic.nã idẽ eſt ẽt in alijs qꝛ iudex dꝫ ampu
tare materiã dilationũ ⁊ facere litẽ breuiorẽ ꝙ͂ poteſt.C.de di
la.l.i.⁊.l.pperandũ.in prin.⁊.§.i.de iudi.facit de do.⁊ cõtu.fi
nẽ litibus.Soluit ꝙ ſpãle eſt in iſtis cãis ⁊ fortius poterit hoc
facere in iſtis.cãis ꝙ͂ in alijs. Fateẽ tñ ꝙ ẽt in alijs facere pote
rit que hic dicunẽ ab iſto ver.vſqꝫ ad ver.nõ ſic.ſed fortius face
re poterit i iſtis.⁊ in hoc eſt ſpãlitas.iudi⁹ dic vt colligiẽ ex no.
i ſpe.de offi.iudi.§.ſi.ver.tñ.alias.viij.⁊c. ¶ Gl. poterit.op.ꝙ
imo nõ poterit facere litẽ breuiorẽ in tanto in quãto poterit.
vt.ſ.e.ver.nõ ſic.Soluit ꝙ illud dr̃ iudex poſſe qꝺ honeſte põt
xxij.q.ij.faciat homo.⁊.ff.de cõdi.inſti.fili⁹ ⁊.l.nepos.ff de ver.
ſig.⁊ ideo ſi põt litẽ facere breuiorẽ ſed nõ honeſte pꝑter partis
pniudiciuꝫ nõ dicitur poſſe.⁊ ſic intelligi debet iſte tex.⁊c. ¶ Gl.
exceptiones.q̃rit an iſtud qꝺ hic dicitur de exceptionibus fru
ſtratorijs repellendis ⁊ alia que ſequunẽ vſqꝫ ad verſi.non ſic.
tollerenẽ p verbũ abſqꝫ ſtrepitu ſi id ſolũ eſſet in literis commiſ
ſionis appoſitum. Reſpondet ꝙ ſic. Mouetur qꝛ talia ſemper
multũ clamorẽ ⁊ tumultũ ſolẽt obſtrepere ſeu ſtrepitũ facere ⁊
prebere obſtaculũ veritati habende vt patet experiẽtia ⁊ pba
tur.v.q.iiij.in loco benedictionis.vbi dicit canon ꝙ cultũ ſuuꝫ
iuſtitia perdit quãdo ſilentio iudici ob ſtrepitũ turba pfundit.
Ad hoc.l.ſi quis in ſuo.C.de inoffi.te.⁊ de ſindico.c.vno.cum
alijs ſi.allegatis in gl. ¶ Glo.dilationes querit ad litere decla
rationẽ nunquid iudex datus ſecundũ formã huius cle.poterit
repellere exceptionẽ ſurreptiõis oppoſitã cõtra reſcriptuꝫ vel ex
ceptionẽ recuſationis cõtra iudicẽ vel exceptionẽ dilatoriã ſo
lutionis vel ſimiles. Reſpondet ꝙ nõ.ponderãda eſt enĩ litera
que dicit ꝙ repellere exceptiones appellatiões ⁊ dilatiões fru
ſtratorias nõ autẽ dicit ꝙ põt repellere dilatorias exceptiões ⁊
ſic intentus ⁊ mẽs litere eſt ꝙ ſolũ poſſit repellere exceptiones
fruſtratorias ⁊ oppoſitas malitioſe ad differẽdũ iudiciũ. ⁊ nõ
alias legitimas. Juxta hoc q̃rit gl.q̃ eſt iſta exceptio vel appel
latio qua intendit hec cle.repellere p hec verba.nã p eã nõ eſt di
cendũ ꝙ iudex datus ſcðm hãc formã poſſet repellere exceptio
nẽ vel appellationẽ quam alius iudex deberet admittere. Re
ſpondet glo.ꝙ hoc nõ clare hic aperiẽ ⁊ ideo in hoc nõ petit do
cert Guil.dicit ꝙ hic ſolum intendit repellere exceptiones fru
ſtratorias que decerenẽ ſcðm eũ ſi exceptio recuſationis propo
niẽ cõtra iudicẽ ex eo qꝛ aduocat⁹ alterius ptis eſt familiaris iu
dicis.alle.de offi.iudi.c.j.vel ſi opponaẽ exceptio excommunica
tionis.cõtra eũ qui ſe defendit vel appellationẽ pſequiẽ vel pe
tit ſe abſolui.alle.de excep.cuꝫ inter.⁊.c.dilecti.⁊.ca.ſignificaue
runt.⁊ generaliter vbicũqꝫ lex repellit exceptiones vel iudici vi
ſuꝫ ſit ꝙ cã ſubterfugij pponaẽ. repellit iudex tales exceptiões
ſcðm Guil.p hoc nõ bene apparet riſum ad queſitum gl.ideo
põt dici ꝙ ſoluꝫ debeat iudex datus ſcðm formã iſtaꝫ repellere
exceptiones quas alius põt ſed potius quas ille facit qꝺ dictuꝫ
fuit cum glo.in verbo amputet.⁊ qꝺ in ſimili dicit gl.infra.pro.
in ver.multitudinẽ.vel dic ꝙ excludit exceptiones requirentes
altiorẽ indaginẽ que in alio iudicio poſſunt reſeruari vt infra
dicã poſt gl.vel dic ꝙ excludit exceptiones oẽs ſi iudex ſuſpica
bitur de malicia qꝛ nõ retractabiẽ proceſſus etiã ſi oblata fue
rit probatio niſi veritas probetur.ar.no.p Jnno.de cõceſ.pbẽ.
poſt electionẽ.ſecus in alijs cauſis.de app.interpoſita.vel dic ꝙ
excludit exceptiões que magis fruſtranẽ ⁊ differũt iudiciuꝫ ſeu
proceſſuꝫ ꝙ͂ reſpiciũt veritatẽ qꝛ illa nõ ſunt de iure naturali im
mo repugnãt. Exẽpluꝫ poni põt forte in exceptiõe nõ potes eſ
ſe procurator qꝛ miles vel femina.ar.eius qꝺ no. Bar.in extra
nagã.ad repri.in verbo ſine figura iudicij.facit qꝺ not.ſ.dicam
poſt gl.facit.l.fideiuſſor.§.quedã.ff.mãda. Juxta predicta que
ritur quis iudicabit cãm iſtã in appellatiõe.appellans nõ quia
iudicaret quantumcũqꝫ iuſtã.⁊ ſimiliter nec appellatus qꝛ iudi
caret quantumcũqꝫ iniuſtã.dicit hic Mat.ꝙ appellãs hoc iu
dicabit ꝙ͂tum ad reprimendã.iudex a quo ad deferenduꝫ.quia
habet videre ſine cauſe cognitiõe an ſit iuſta vel iniuſta vt ſic de
ferat ⁊ cognoſcat hoc extra formã ſeu figurã iudicij.ſubaudi ⁊
iudex appellationis quo ad appellationẽ recipiendã.ff.de ap
pel.reci.l.ſciendũ.fa.qꝺ no.in cle.ſi ante de do.⁊ contu. Quo
modo autẽ poſſet eſſe notuꝫ iudici ꝙ ſit deferendũ appellationi
vel nõ deferẽduꝫ dicit ꝙ poterit cõſtare non p cãe cognitionẽ qꝛ
illa nõ dꝫ facere ſed p euidẽtiã facti ſup quo eſt iudicatuꝫ vel ex
eo qꝺ appellatio illa inhibeẽ a iure in caſu illo.vel qꝛ in appel
latiõe ante ſniaꝫ cã nõ expſſa vel minus legitima.de quo p Jn
no.ſ.de appel.paſtoralis.§.preterea.⁊ per Archi.de appel.ſi a
29 iudice in.vi. ¶ † Gl.integra.alle.cõcor.Sꝫ q̃rit hic Mat. quot
requiranẽ in aduocato. Rñdet quatuor.ſ.pſona.cã.modus.⁊ ſa
lariũ.pſona igiẽ attendiẽ qꝛ nõ dꝫ eſſe hereticus vel excõmuni
catus.iij.q.i.c.j.de here.vergẽtis.⁊.c.excõmunicam⁹. Jtẽ qꝛ nõ
dꝫ eſſe monachus.de poſtu.ex parte.⁊ ſimiliter nec cleric⁹ in ſa
cris vel etiã in minoribus bñficiatus.de poſtu.ꝑla.c.j. Attendi
tur ſcðo cã qꝛ nõ dꝫ aſſumere cãm iniuſtã.C.de iudi.l.rẽ nõ no
uã. Tertio debet attẽdi modus vt ſic nõ producat inſtrumẽta
falſa vel falſos teſtes nec dicat cõuicia.viij.q.iiij.in loco.iij.q.vi.
ſi quis adeo. Quarto dꝫ attendi ſalariũ.ſ. ꝙ non petat ſalariuꝫ
a quo nõ debet nec vltra quaꝫ debet facit.l.j.§.in honorarijs ⁊
30 qꝺ ibi no.ff de va.⁊ extraor.co.⁊.ff.de pac.l.ſumptus. ¶ † Gl.
defenſiõis legitime.alle.in p.i.cõcor. Ste.etiã hic pro iuſtifica
tiõe tex.alle.qꝛ legitima defenſio eſt de iure naturali ⁊ ſic nemi
ni eſt auferenda.alle.l.quotiens.C.de pci.impe.offe.⁊ in cle.pa
ſtoralis.de re iudi.in.§.ceterũ.Deinde inducit gl.tex.⁊ iura pro
31 dicta ad queſtionẽ notabilẽ legiſtarũ. † nunquid vꝫ ptãs cui da
tũ eſt arbitriũ in pcedẽdo forte ex forma ſtatuti vel per ſpãlẽ cõ
ceſſionẽ principantis in loco teneaẽ ſeruare iuſtitiã pti.an vero
virtute talis arbitrij poſſit illã ledere ⁊ condẽnare cõtra iura ⁊
cõtra iuſtitiã ⁊ ſic vti propria ⁊ mera voluntate.⁊ tenent cõmu
niter legiſte ꝙ nõ.quia iuſtitia ⁊ legitima defenſio partis nõ in
telligitur ſublata per dationem arbitrij.alle.C.de inoff.teſta.l.ſi
qñ ⁊.C.de condi.inde.l.ſi pcurator in prin.cuꝫ alijs ſimilib⁹ al
legatis in gl.pro eis bene fa.hec cle.⁊ cle.paſtoralis.de re.iudi.⁊
§.pe.in ſi.Cũ gl.concor. Ste.dicẽs ꝙ ſi cõmittitur alicui de par
b tiũ voluntate vel a pncipe. b qꝛ ſcðm arbitriuꝫ ſuuꝫ pcedat qꝺ
nõ pꝑter hoc poterit tollere iuſtitiã partis vel eius legitimã de
fenſionem.alle.iura alle.per glo.⁊ vltra illa alle. ff.de oper.li.l.ſi
libertus ⁊.ff.pro ſocio.l.ſi ſocietatem.§. arbitrorum.vbi arbi
tramentuꝫ iniquũ reduciẽ ad arbitriuꝫ boni viri. Sꝫ aduerte
qꝛ inſtat gl.in ver.ſed ſi dicas.qꝛ ſcðm hoc arbitriũ cõceſſuꝫ ab
illo qui poterit nil operabiẽ. Cuius cõtrariuꝫ dꝫ eſſe ar.decre.ſi
papa.de priui.in.vi.⁊ decre.ad audientiã de decimis.⁊.ff.de le.
j.ſi quãdo. Rñdet gl.ꝙ immo multũ operabiẽ qꝛ pꝑter illõ nõ
tenebiẽ ad obſeruãdas ſolẽnitates que reſpiciũt figurã iudicij.
vt in ſimili in hac cle.vñ dicit gl.aduertendũ ꝙ eorum que in iu
dicio aguntur quedã ſunt acta cauſe vel litis q̃dã ſunt acta iudi
cij.acta cauſe ſeu litis proprie ſunt cõfeſſiones atteſtatiões ⁊ ea
q̃ reſpiciunt factũ.de quo agiẽ.acta vero iudicij pꝑrie ſunt cita
tiões ſatiſdatiões ⁊ ſimilia.⁊ hec fuit no.Hoſt.⁊ Jnno.vt dicit
glo.⁊ etiam

a ¶ De quib⁹ habeẽ in.l.ſꝫ ſi per pretorẽ ad.dc.d.iaſ.in.l.j.l ñ.col.in prin.ff. de ferijs.

b ¶ Q̃do autẽ poſſet.qd autẽ in dubio an ſit deferẽdũ appellatiõi.vide gl.i c.vt debet⁹ l v. ex rõnabili cã de appel.⁊ ibi.d.an.⁊ doc.ponit d.iaſ.in.l.j.l.ij.col.in.vj.notabili.ff.ſi qs can.⁊ alex.in conſi.xiiij.in.j.col.in c.volu.

glo.ꝛ etiam refert hic Abat.in.c.cauſam .q.el picolo.de teſtib.
modo prout hic ptz:ƺ iſta verba ſine figura iudicij tollant ali-
qua ex his que ordinant iudicia:non tñ tollant aliqua de his q
inſtruunt ꝛ decidunt cauſam ꝛ ideo non eſt mix ſi iudex taliter
datus dƺ admittere legitimas pbationes ꝛ defenſiones:ex hoc
concludit ꝙ iudex taliter datus nil poterit omittere p qđ impe
diretur vel occultaretur cognitio veritatis.vt ptz ex tex.diligen
ter ponderando ſingula hic phibita.Illa aũt q reſpiciunt iudi
cem ſine vtriuſqꝫ partem ſiue alteram tñ partium bene poterit
omittere ꝛ hec eſt mens litere.vt ptz hic diſcutiendo ſingula p-
miſſa tali iudici.Ad hoc.l.ſi ſeruus vetitus.ff.de leg.i.℄ No.be
ne glo.ex qua habes deciſionẽ q̃ſtionis pdicte quotidianã ꝛ ve
ram rõnem litere.ƺ glo.in ver.cupientes.ad prin.de.dixerit qđ
non potuiſſet bona rõ diuerſitatis aſſignari inter hec phibita
ꝛ pmiſſa.de materia p Bar.in.l.j.ff.de teſta.mili.ꝛ in.l.ſi filiuſ-
familias.ff.de dona.ꝛ in extrauag.ad reprimendã.in verbo ſi-
ne figura.ꝛ ver.videbitur.Item no.qđ ſentit glo.qđ idẽ impor
tat dare alicui arbitriũ in pcedendo ꝛ cõmittere cãm ſine ſtrepi
tu ꝛ figura iudicij.Item no.q dicantur acta cauſe ꝛ q acta lite.
Querit hic Abat.pone ꝙ egi contra te rei vendicatione pro re
depoſita:ꝛ tu confiteris ꝙ cõmodaui tibi nunquid fiet condẽ-
natio:dicit ꝙ ſic:ꝛ ſic dicit tenere Guil.in Spe.in ti.de ac.ꝛ pe.
.§.medius.§.ij.ver.hic quoqꝫ.ꝛ ver.pone egi contra te.deinde q
rit quid ſi egi contra te ex mutuo ꝓduco teſtes qui nihil dicant
de numeratione ſed dicunt de confeſſione mutui an fiat condẽ-
natio.dicit ꝙ non:put no.in Spe.in ti.de teſti.§.i.ver.ſed po-
ne qđ no.vide qđ no.Bar.in.l.ij.§.ſi.ff.ſi cer.pe.ꝛ in.l.ſi debito
rem.ff.de nona.ꝛ de verb.ob.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.
32 ℄ † Glo.citatione.q̃rit an ſufficiat vnica citatio ƺ non ſit perem
ptoria:an vero requiratur tertia citatio vel ſaltem vnica perem
ptoria.In cauſis iſtis de quibus hic loquitur.Reſpondet glo.
ꝙ ſufficit vnica etiam non peremptoria:ꝛ hoc ſatis pbatur per
a iſtum tex.qui ſimplr dicit in ſingulari citationẽ requiri.[a] Fate-
tur tñ glo.ꝙ in alijs cauſis eſt ſecus q in illis ſaltem in princi.ꝛ
in ſi.cauſe reqritur trina vel vna peremptoria.vt pbatur.ƺ.vt
lit.non conte.q̃ñ.§.porro.ꝛ no.xxiij.q.iij.de illicita.in.c.conſu
luit.de offi.dele.ꝛ p bar.in.l.conſentaneum.ꝛ in auten.q ſemel.
C.quođ ꝛ qñ iud.ꝛ in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dam.infec.cum
glo.concor.hic Ste.alle.Ad ſcđm dictum glo.ff.de iudi.l.ad p-
emptoriam.cum.l.ſe.ꝛ.C.de iudi.l.ꝓperandum.dicit tñ ꝙ nõ
negat quin pluries non poſſit citari:põt tñ huiuſmodi iudex in p-
ma citatione in cauſis iſtis ponere peremptoriã ſine cauſe expſ-
ſione qđ in alijs non liceret vt in his iuribus ſuperius alle.ptz.
33 ℄ † Glo.non excludi.q̃rit quid ſi in iſtis cauſis de quibus hic
omittitur iuramentũ calũnie tacite q2 non ſit petitum an vitia
bitur pceſſus:videtur ꝙ ſic p hunc tex.contra.tenet glo.q2 intẽ
tio ꝛ mens litere eſt quo ad iuramentum calũnie in iſtis cauſis
non plus excluditur ꝙ in alijs:ꝛ ſi omittitur eo caſu quo i alijs
põt omitti dƺ tenere pceſſus.facit de iura.calũ.c.j.in.vj.in ver.
34 vez.℄ † Glo.pnunciatio.colligit ex tex.vnam rõnem[b] quare
b petitio actoris ſit redigenda q2 ad hoc iudex poſſit conformare
pronunciationem petitioni.vt patet hic.ꝛ in.l.vt fundus.ff.com
di.ꝛ in concor.gl.hoc.facit.l.vnı.ff.quibus ad liber.pcla.non ƺ.
ꝛ hec rõ concernit iudicẽ.Alia fuit rõ q concernit actorem vez
ne fruſtra ſe fatiget ꝛ vt poſſit videre ſup quo poſitiones ꝛ arti
culos hƺ formare put ptz in ver.ꝛ q2.Item vt ſibi agẽti ex alia
cã non ob.rei iudi.excep.alleg.de re iudi.abbate.in.vj.Et has
duas dicit Ste.hic redda.Tertia fuit rõ q concernit reum.ſ.vt
poſſit deliberare an velit cedere an contendere qđ alias cogrue
non poſſet.alle.in.q.iij.offeratur.Item vt ſciat ſup quo ſeu con
tra quem habeat formare ſuas exceptiones ꝛ defenſiones.Itẽ
etiam vt ſi petitio ſit inepta abſoluatur ab inſtantia ꝛ in caſu in
quo ſit apta abſoluatur a principali vt poſſit iterato ſup eodem
conueniri:ꝛ ex hoc videtur ꝙ libelli oblatio concernit fauorem
iudicis actoris ꝛ rei.Quidã tñ vt glo.hic refert dixerũt ꝙ obla
tio libelli ſolum reſpicit fauorem rei qđ glo.dicit poſſe pcedere
ſi loquimur de oblatione petitionis q ſic reo expenſis actoris.
Si vero conſideramus cuius fauorem reſpiciat petitionem in
actis deſcribi:dicendũ eſt ꝙ reſpicit triplicẽ fauorem.ſ.iudicis
35 actoris ꝛ rei vt pdixi.℄ † No.bene rõnes ꝛ cãs p quas petitio
dƺ eſſe apud acta.Et ex hoc ptz ꝙ partes non poſſunt renuncia
re quo ad hoc vt dicit glo.in ver.neceſſario.Itez no.ꝙ oblatio
libelli ſeu petitionis dƺ fieri reo expenſis actoris.de quo p gl.et
doc.in de.cũm.de dec.q̃uis.ꝛ in de.j.de app.propter pdicta di
cit glo.in verbo formari ꝙ cauti aduocati faciunt triplicẽ libel-
lum ꝛ vnum dant notario quem ſcribit apud acta:aliũ reo ter-
tium ſeruant ſibi ad finem vt melius ꝛ citius poſſint formare
36 poſitiones ꝛ articulos.℄ † Glo.voluerit.voluit opponere cõ-
tra tex.q2 videtur ꝙ in iſtis cauſis ſic ſummarijs extraordina-
rijs de quibus loquitur de.non ſit locus reconuentioni.vñ ſi op-
po.de no.per Inn.ꝛ Hoſt.de mu.pe.c.j.vbi dicunt ꝙ conuẽtꝰ
ſuper cã ſummaria non põt reconuenire niſi ſup cã q ſit ſimilis
conditionis.So.glo.ꝙ aut reus vult reconuenire actorem ſup
ſimili cã q ſimiliter debeat tractari ſimpliciter ꝛ de plano ꝛ ſm
formaꝫ huius de.ꝛ ſic in ſimili cã ꝛ tunc poteſt ꝛ ita intelligitur
hic.Interdum reus vult actorem reconuenire in alia cã ordina
ria:ꝛ tunc non poſſit ex quo cã p qua actor agit eſt ſummaria:
ꝛ ita intelligitur contrarium.Rõnem diuerſitatis aſſignant
Inno.ꝛ Hoſt.q2 cõuentio ꝛ reconuentio ſunt ſimul tractande
de or.cog.c.ij.Sed vbi vna cã eſt ſummaria alia plenaria certũ
eſt ꝙ ſimul tractari non poſſunt ſine preiudicio alterius caꝫ ex
eo q2 vna caꝫ exigit accelerationem.alſ vero expoſcit dilatiões
longiores.l.iudices.ꝛ auten.iubemus.C.de iudi.ꝛ ideo non de-
bet poſſe accumulari.fa.l.j.C.depoſi.ꝛ de compenſa.l.ſi.ꝛ.ƺ.de.
po.c.bona fides.in ſi.adde.ff.ad exhiben.l.iij.§.ibidem.et hec
ratio multum facit ſm glo.contra dictum Inn.ꝛ p opi.quam
glo.infra tenebit.ſ.in glo.ſe.Sed aduerte q2 vt refert gl.aliqui
legiſte tenent contra dictum Inn.ꝛ Hoſt.in hoc ſcđo dicto di
centes ꝙ etiam ſi quis ſit conuentus p cã ordinaria.Mouetur
per.l.ſed ꝛ hę.§.non ſolum.ff.de pcu.vbi ptz ſm vnum intelle-
ctum quem glo.ibi approbat ꝙ ſi per pcuratorem actoris peti
turꝰ cã damni infecti quam conſtat celeritatem deſiderare.ff.de
dam.infec.l.j.ꝛ in.§.pe.ff.de ferijs.l.ij.reus ſi vult actorem recõ
uenire aliqua actione pcurator actoris tenetur illum defendere
Pe.de bel.per.no.in.l.iij.C.vbi cã ſtatus.tenet dictum Hoſt.ꝛ
Inn.per.d.l.ꝛ idem tenet in auten.ꝛ cõſequenter.C.de ſen.ꝛ in
terlo.om.iu.ꝛ idem ibi Cy.per rõnem ſuperius aſſignataꝫ.Ad
.§.non ſolum.reſpondet ꝙ ille.§.habere põt multos intellectus
ad quos eſt volubilis:ꝛ ideo dicunt illũ.§.debere intelligi qñ p
curator reconuenitur p ſimili cã.ſ.p cã damni infecti.ꝛ ita ibi
intelligit gl.ſm ſcđm intellectum:ꝛ iſtã opi.ſequuntur cõiter le-
giſte.ꝛ maxime Bar.in.d.auten.ꝛ ꝯñr ꝛ in.l.j.§.ſi.ff.de var.et
extraor.co.Contra iſtam opi.Inn.ꝛ ſequacium obijcit gl.ſ.ver.
predicte.de decre.ij.de mu.pe.vbi ptz ꝙ modus datus ſtẽt vel
contra eos in cã conuentionis intelligitur etiã datus in cã recõ
uentionis:ꝛ per ꝯñs videtur ꝙ rõne conuentionis ꝛ ipſius bñ
ficio cã q alſ ſui natura eſt ordinaria efficitur ſummaria et ſm
modũ ſummariũ dƺ tractari ſi ipſa cã recõuentionis ſit ſumma
ria ꝛ p ꝯñs ſimul poterunt tractari:ꝛ ſic ceſſabit rõ Inn.ꝛ hoſ.
Reſpondet glo.ꝙ ſi volumus tenere opi.Inn.poſſumus dice-
re ꝙ dicta decr.ij.non hƺ obſtare q2 põt dici ꝙ aliud eſt qñ p re
ſcriptum tollitur id qđ reſpicit fauorem partiũ vt appellare q2
tunc ſicut id non licebit reo in cõuentione ꝓpter reſcriptum ita
nec licebit actori in conuentione:ꝛ ita loquitur illa decr.ij.aliud
aũt eſt qñ ſubſtantialia iudicij tolluntur per reſcriptũ q2 tunc re-
ſtringitur tñmodo ad caſum expſſum conuentionis.alle.in ar.
de re.iur.q a iure.in.vj.cũ concor.ꝛ ita intelligitur dictũ Inno.
Rõ diuerſitatis põt aſſignari.q2 in primo caſu valeret renũcia-
tio impetrantis.d.l.j.in ſi.C.de tem.app.ſed non in ſcđo vt in-
ferius dicetur ꝛ no.de offi.dele.de cauſa.de re iudi.c.ſi.in.vj.et
dixi cũ alia glo.ƺ.in verbo neceſſario ad ſi.Aduerte q2 ꝯtra di-
ctum Inn.multũ fa.hec litera ſimplr ꝛ indiſtincte ipſam intelli
gendo.Item cõtra ipſum fa.dicta decre.ij.in rõne ſui cui nõ vi
detur ſufficienter reſponſuꝫ.nã rõ illius decre.non fuit ex eo q2
poſſet renunciari appellationi ſed fuit vt ſeruetur equalitas in
ter partes in iudicio vt ibi ptz.Quid ergo dicendũ huius timo
c reꝰ[c] glo.hic finaliter in ver.eq cõcludit ꝙ ſatis eque põt diſtin-
gui q2 interdũ delegatus vel ordinarius cognoſcit de cã que ſui
natura eſt ſummaria ꝛ in qua de ſui natura ſummarie pcedit:
ꝛ tunc pcedat opi.Inn.ꝛ ſequaciũ ꝛ tunc equalitas cauſe impe
diat recõuentionem ſicut in ſimili no.in.c.j.de mu.peti.in ſi.pe.
glo.ꝛ de arbi.cũ dilectus.in glo.j.vbi ptz ꝙ equalitas cauſe cri-
minalis quo ad ciuilẽ ꝛ arbitralis quo ad aliã impedit recõuen
tionem.Interdũ cõtingit ꝙ delegatus virtute cõmiſſionis co-
gnoſcit ſummarie in cã que alſ de ſui natura reqrit plenã cogni
tionem:ꝛ tunc aut motu ꝓprio fuerunt ſublata iudicij ſubſtan-
tialia:ꝛ tunc idem dicendũ qđ in caſu pxime pcedenti.Aut fue
runt ſublata ad petitionẽ impetrantis ꝛ tunc videtur etiam re
miſſa plena cognitio in recõuentione.ar.prealle.decr.ij.de mu.
pe.ꝛ.l.vlti.C.de fruc.ꝛ litis expenſis.Pro hoc bene facit hec li-
tera q gñaliter loquitur dicendo quid petere voluerit nõ diſtin
guendo an cã pro qua ſit reconuentio ſummaria ſit an ordina-
ria.Ratio aũt diuerſitatis inter caſum qñ ꝓprio motu tollun-
tur ſubſtantialia ꝛ caſum qñ ad impetrationem colligitur ex de
cre.ſi motu proprio.de preben.in.vj.ꝛ ex eo no.in.d.c.ſi.in ſi.in
37 vlti.glo.ꝛ tenendo iſtam diſtinctionẽ ceſſant ꝯtraria.℄ † No.
bene ſingularem glo.que determinat ꝛ declarat an ꝛ qñ ſi cau-
ſa conuentionis ſit ſummaria poſſit fieri reconuentio de cã ple
naria.cũ glo concor.Ste.ꝛ Pau.de lia.Archi.l.c.cuꝰ in agen

a ℄ Fatetur tñ glo.ꝙ in alijs. An aũt in omni actu reqrat tri-na citatio vł admonitio ponit late Fel.in.c.ex literis.in.iiij.v.ꝛ in.vj.co.extra de conſti.

b ℄ Quare petitio actoris.an aũt ſtante ſtatuto ꝙ petitio in ſcriptis non ſit neceſſaria item debeat petitio in ſcriptis per notariũ redigi.vide Alexã.in conſi.li.vj.in ſi.col.j.volu.

c ℄ Glo naliter. Adde Alexã.in addi.ad Bar.in auten.ꝛ ꝯñr in.j.additione circa me.C.de ſen.et inter.om.iudi.

do.iij.q.viij.⁊ conſueuit dicere.d.Anto.in.c.ij.de mu.pe.tenet
ꝙ etiam ſi motu ꝓprio tollantur ſubſtantialia:intelligant etiaꝫ
ſublata in cã recõuentionis.Mouetur ꝑ dictã decre.ij.de mu.
peti.in rõne ſui ꝗ vniformiter locũ hꝫ ſiue motu ꝓprio ſit facta
conceſſio ſiue non vcꝫ vt equalitas ſeruetur in iudicijs. Jdem
dicit eadem rõne ſi coram ordinario fiat recõuentio etiã de cã
plenaria licet cã conuentionis ſit ſummaria. Et credo tutius te
a nere glo.et credo ꝙ ſeruaretur in practica[a] ꝓpter autoritatem
38 ⁊ alioꝝ tantoꝝ viroꝝ.ar.l.minime.ff.de legi.¶ †Glo.exordio.
ꝗrit ⁊ inducit tex.ad q̃õnẽ illã nunqd.ſ.recõuẽtio poſſet fieri ex
interuallo poſt li.conteſt. Ber.Vin.Jnn.Guil.⁊ Arch.tenue
runt ꝙ ſic dicẽtes ꝙ fieri poterit vſqꝫ ad cõcluſionẽ in cã.Alua
rius.Tancre.Gof.Hoſt.Jo.mo.cõtradicẽtes ꝙ reconuentio
dꝫ fieri ante li.conte.vel ſtatim poſt.⁊ ita tenet Accur.in autẽ.
⁊ ꝯñr.C.de ſen.⁊ interlo.om.iudi.⁊ de execu.⁊ his q recõueniũ
tur in.§.ſancimus.in prima glo.ꝑut plene de hoc no.ꝑ Jo.an.
in.c.j.ſup prima gloſ.de mu.peti. Que aũt dictaꝝ opi.ſit verior
dicit gl.ꝙ placet ſibi opi.ſcda q̃ fuit Alua.⁊ ſequacium reiecta
opi.Ber Jnn.⁊ ſequaciũ.Pro hac opi.bene facit iſte tex.q di
xit ꝙ in exordio ⁊c.quaſi a ſenſu cõtrario velit recõuentionẽ nõ
poſſe fieri ex interuallo.fa.etiã ꝓ hoc qꝺ dictum fuit cũ gloſ.ꝑ
cedenti.Nec ob.ꝑdictis ꝙ reus conuenire põt actorem qñcũqꝫ
durante iudicio.de or.cog.c.ij.qꝛ aliud eſt ꝗrere an poſſit cõue
nire ipm actorem taliter ꝙ dicta conuentio vim habeat recon
uentionis vt ſic ſimul tractent ⁊ finiant ꝑut fieri dꝫ cã recõuen
tionis.de or.cog.c.ij.⁊ tunc dicendũ eſt ꝙ hoc fieri non põt niſi
in exordio litis hoc eſt ante li.conte.vel ſtatim poſt vt hic ꝓba
tur.Aliud eſt ꝗrere an poſſet reus conuenire actorẽ ꝑ viã actio
nis aut ſimplicis conuẽtionis q̃ non hꝫ vim reconuẽtionis:⁊ di
cendũ eſt ꝙ hoc põt qñqꝫ durante primo iudicio.Cũ glo.ꝯcor.
Ste.hic.Aduerte glo.põt intelligi ꝙ qñcũqꝫ durante ꝑmo iu
dicio poſſet reconuenire actorem coram iudice quaſi corã iudi
ce vtriuſqꝫ ⁊ hoc eſſet claꝝ qꝛ etiã poſt finitũ iudiciũ poſſit.Po
teſt ſcdo intelligi ꝙ reus põt cõuenire actorẽ durante primo iu
dicio coram illo iudice:lꝫ alis non ſuo ipſius actoris:⁊ hoc ideo
qꝛ actor illũ in iudicẽ approbauit ꝑ ſe ⁊ ſic dꝫ eodẽ modo ⁊ con
tra ſeipm nõ dedignari.vt in.l.cũ papinianus.C.de ſen.⁊ ſic ex
iſto habebis ꝙ cũ recõuentio habeat duplex priuilegiũ: vnum
vcꝫ ꝙ non ſuũ iudicẽ facit cõpetentẽ.vt.d.l.cũ papi. Aliud eſt
ſimul teneri ꝓceſſus.ſ.ꝙ ſimul cognoſcantur decidãtur ⁊ deter
minentur.vt.d.c.ij.de or.co.cũ ibi no.qꝺ priuilegiũ primũ pote
rit ſeparari a ſcdo:⁊ hic intellectus eſt magis notabilis:qꝛ pri⁹
non haberet dubiũ ⁊ hunc ſcdm intellectũ amplectiꝭ Bar.l.au
ten.⁊ ꝯñr ꝑalle.Jo.cal.tenuit oppoſitũ in decr.j.de mu.peti.in
addi.qꝛ hoc repitur iure cautũ.Et credo veriorem opiñ. huius
glo.quã ſequitur Bart.qꝛ lꝫ non ſit tex.expꝛſſus ſaltẽ hoc ſuadet
ro.⁊c.⁊ ſic credo ꝙ ſeruaretur in practica:⁊ hanc opi.ſequiꝭ.d.
39 Ant.⁊ Pe.¶ †Glo.clarior ꝗrit in quo fiet clarior diffinitio ſi
b petitio redigitur in ſcriptis apud acta.[b] Reſpõdet ꝙ cum me
moria noſtra ſit labilis.xxiij.di.ꝑterea.C.q te.fa.poſ.l.hac ꝯſul
tiſſima.§.at cũ humana.ſi nõ ſcriberetur poſſet veritas occulta
ri ⁊ ſic impediretur.Jtẽ qꝛ ex quo petitio reperiꝭ ſcripta in actis
põt exprimi in ſnĩa ꝑut eſt moris.Ex his habes verã rationeꝫ
quare exigitur ſcriptura in petitione ⁊ in ſnĩa:qꝛ ꝑ hanc cle.nõ
intelligunꝭ ꝓhibita ea q̃ cõcernunt veritatis indaginẽ vel ꝯſer
uationẽ indagate.vt.ſ.fuit dictũ in ſũi cũ glo.in verbo defenſio
40 nes legitime.¶ †Jn ver.⁊ qꝛ remittit de materia poſitionum
ad no.in.c.j.de confe.in.vj.⁊ ibi de hoc.⁊.e.ti.⁊ li.⁊.c.ij.⁊ de te.
preſen.e.li.per Spe.in ti.de poſitionibus.ꝑ legiſtas in.l.ij.§.ꝙ
obſeruari.C.de iur.calũ.vbi ꝑ glo.Cy.Bu.⁊ Bar.⁊c.¶ Gl.cõ
feſſiones.op.voluit ꝙ nulla ſit vtilitas facere poſitiones qꝛ ille
fiunt poſt negatã petitionẽ.ſed ſi pars ſemel negauit id qꝺ peti
tur veriſimile eſt ꝙ etiã poſitiones negabit.ar.regule ſemel ma
lus ⁊c.de re.iur.in.vj.⁊ de ꝓſum.ſcribã.So.glo.ꝙ immo ſemel
contingit magnã vtilitatẽ ſurgere ex vſu poſitionum qꝛ ſepe per
illas releuatur in multis ꝓbare hñs lꝫ reſiſtatur ſibi in eo quod
petitur.Exẽplũ ptꝫ ſi peto a te centũ q̃ mutuaui Titio cuius tu
es heres:tu reſiſtis negando.nã ꝓbare habeo qꝛ mutuaui titio
centũ.Jtem qꝛ illa ꝓmiſit reſtituere tali die.Jtem ꝙ titius in
ſtituit te heredẽ intelligo ſi non es eius heres ab inteſta.Jtem
qꝺ mortuus eſt.Jtem ꝙ tu hereditatẽ eius adiuiſti modo ſi po
naꝫ oĩa ꝑdicta forte negabis primas duas poſitiones reliquas
alis confiteberis:⁊ ſic in illis releuabor ab onere ꝓbandi:et ſic
multũ iuuat facere dictas poſitiones.Jtem dicit glo. poſſibile
erit ꝙ tu omnes poſitiones confiteberis lꝫ reſiſtas petitiõi. Si
vero reſiſtis dicens te habere exceptionem pacti de non peten
do ſolutionem vel ſimilem exceptionẽ forte preſcriptionis. Ex
predictis concludit glo.ꝙ ſepe multum iuuat ⁊ expedit facere
poſitiones ſuper principali negocio lꝫ aduerſarius ſibi in illo re
ſiſtat cum glo.concor.hic ꝯcꝫ.⁊ vide hic duas queſtiones po

a ¶ Propter autoritatẽ. De autoritate glo. vide Ale.in cõſi.xcij.in.j.col.ſ fin.in.ij.vo. ale xã.in conſi.xlix. in.iiij.colũ.⁊ in conſi.lj.in.ij.co lũ.in.iiij.vo.ale xã.in conſi.lx.ſ iiij.co.in.iij.vo lu.⁊ in conſilio clxxvj.in ſi.col. in.v.vol.late ꝑ corſe.in reptor. ſuo.ad abba.in ſi.⁊.d.Jal.in.l. vt vim.in pen. co.ff.de inſti.⁊ iure.

b ¶ Rñdet ꝙ cũ memoria.ꝓ iſta fo.vide bo. tex.l.l.iubem⁹. circa prin.ibi.ſꝫ ne aliqua obli uio.C.de teſta.

c ¶ Cuius aũt ..s.Adde Bal.in.l.ius ci uile.ff.de iuſt.⁊ iur.⁊ Bal.in.l. ſi nõ ſpeciali.C. de teſta.

41 ſitas ad finem glo.in ver.defenſionis.¶ †Gl.articulos.remit
tit de materia articuloꝝ ad decre.ꝑ tuas.de teſt.ibi etiã de mate
ria interrogatorioꝝ.⁊.e.ti.preſentium.in.vj.deinde opponit ꝙ
non debeant appellari articuli ſed intentio vel aſſertio.ar.l.per
hanc.C.de tempo.app.de cã poſ.cum eccleſia.So.ꝙ ſm diuer
ſitatem fori aliter ⁊ aliter appellantur:qꝛ in aliquo foro dicũtur
articuli vt hic in aliquibus intentio.vnde etiam dicit articulãs
intendit talis probare interdum aſſertio qꝛ dicit talis aſſerit ſe
velle ꝓbare ⁊c.¶ Glo.longeuus.ꝗrit a quo tẽpore incepit iſte
vſus.Reſpondet ꝙ a tẽpore Greg.⁊c.qꝛ ante non habebamus
expꝛſſum ſed ꝑ ipſum habemus expꝛſſe in.c.dudũ.ij.de elect.⁊ de
42 li.conteſt.c.vno.†Querit hic Guil.⁊ ꝯcꝫ.[c] cuius loci vſus et
c conſuetudo attendi dꝫ.Reſpondet ꝙ ſi vſus tendit ad cãm or
dinandã inſpicitur locus vbi iudiciũ ventilatur.Si aũt tendit
ad cãm decidendã tunc ſi agitur ꝑſonali ex contractu attẽditur
locus contractus.Si agitur reali inſpicitur vſus loci rei.alle.de
fo.cõpe.romana.§.cõtrahentes.in.vj.Si vero agitur criminaliter
li ex delicto tunc inſpicitur vſus loci vbi delictum eſt cõmiſſum.
alle.de fo.cõpe.poſtulaſti.⁊.c.lꝫ.xij.di.illud.Cuius aũt loci vſus
inſpiciatur in teſtamẽtis dicit ꝙ loci vbi teſtm̃ eſt cõditum.fac.
l.ij.C.quẽadmo.teſta.ape.de quo plene ꝑ Bar.in.l.j.C.de ſum.
tri.⁊ ibi etiam ꝑ Cy.⁊ Jo.de lig.in.c.vt aiaꝝ.de conſtit.in.vj.et
de ſen.ex.a nobis ⁊c.¶ Glo.obſeruari volẽtes.declarat lrãm in
quibus cauſis hic velit ſeruare vſum poſitionum qꝛ in oĩbus:⁊
dato ꝙ ſolũ loquitur in his in qbus ſpãliter loquitur cle. tamẽ
43 multofortius in alijs.¶ †Glo.de partiũ.ꝗrit an reſiſtente ſo
la vna partiũ poſſet iudex dare terminũ ſimul ad ponẽdũ ⁊ ar
ticulãdũ:dicit ꝙ ſic ſed amb ab⁹ ꝑtib⁹ reſiſtẽtib⁹ nõ:⁊ hoc voluit
hic litera dũ dicit in plurali niſi de partiũ voluntate aliud ꝓce
dat.per hoc infert glo.ꝙ ſi inuitis ambabus ꝑtibus iudex etiã
in cauſis iſtis de qbus loqtur cle.nõ põt dare terminũ ſimul ad
ponendũ ⁊ articulandũ multominus in alijs cauſis ordinarijs
videtur tñ in iſtis de qbus hic ſpãle ꝙ inuita altera partiũ da
re poſſet dictũ terminũ:ſecus videtur in ordinarijs.Et hoc te
net glo.ſeq.dicit tñ ꝙ pars ſi vult põt ſimul dare poſitiones ⁊ ar
ticulos ⁊ ſic ſepe fit in cauſis ꝑ aliquos:qꝛ dr talis ponit ſic:et ſi
negetur intendit ꝓbare non poſſet ad hoc cogi:ſed poſſet ꝑmo
ponere deinde negata deducere in articulos:an aũt poſitiones
⁊ articuli poſſint omitti de partiũ voluntate.videtur ꝙ ſic per
hunc tex.⁊ hoc tenet hic Mat.alle.no.ꝑ Hoſti.in ſum.de teſt.
ſup qbus.vbi dicit ꝙ poſitiones ⁊ articuli omitti poſſunt de vo
luntate partiũ tacita ⁊ expꝛſſa etiã in caſibus in qbus iuris ordo
ſeruatur.Jn cõtrariũ tñ põt induci ille tex.qꝛ ſi ſpãle eſt in iſtis
cauſis in qbus non ſeruatur ordo iuris qꝺ ibi fieri poſſet.ergo
in alijs erit ius cõe in cõtrariũ.ar.ff.ad municip.l.j.dic primam
opi.ꝓcedere ⁊ forte veram.nec ob.ille text.qꝛ hic vacat.ar.a con
44 trario ſenſu ſm Mat.⁊ Jo.de lig.¶ †Glo.partes.querit an
iudex poſſit dare actori ⁊ reo ſimul terminũ ad ꝓbandũ glo.re
ſpondet ꝙ in cauſis iſtis in qbus proceditur ſine figura iudicij
clarũ eſt ꝙ ſic vt hic ꝓbatur.Jn alijs aũt cauſis in qbus ꝓcedi
tur ordinarie non poſſet hoc facere inuito reo ſed eo volente ſic
ſatius tñ eſſet reus ꝯſentire qꝛ ſic grauaret ſe onere ꝓbãdi de
fenſiones ſuas anteqꝫ intẽtio actoris ſit fundata qꝺ non erat ei
neceſſariũ.alle.no.in.c.de teſtibus.ſ.de teſti.Spe.tñ in ti.de in
ſtru.edi.§.nunc dicamus.dicit ſepe ſe obtinuiſſe vt poſt factam
conteſtationẽ ⁊ ꝑſtito iuramento in cã poſſit iudex ſtatuere ter
minũ peremptoriũ partibus ad exhibẽda oĩa qbus in cauſa ſunt
vſure partes.alle.ff.de eden.l.j.§.edenda ſunt oĩa.⁊ qꝺ ibi not.
Refert tñ ibi ꝙ qbuſdã id videtur duꝝ cũ id ſit licitũ facere vſqꝫ
ad ꝯcluſionẽ in cã alle.de ſi.inſtru.cũ dilectus.vñ dicunt ꝙ lꝫ iu
dex id poſſit non tñ dꝫ id facere.alle.ff.de iudi.l.non qcqd.⁊ſ.q.
j.aliud fa.qꝺ ſtatim ſeqtur cũ glo.Quia dictũ ſepe põt ꝓcedere
in cauſis iſtis in qbus ꝓceditur ſine figura iudicij in alijs nõ vi
detur id qꝺ fieri poſſit inuito reo ꝑ ꝑdicta:⁊ hoc videtur hic te
nere Guil.de mon.Lan.dicit eñ ꝙ inſtrã poſſunt ꝓduci etiam
tranſactis oĩbus dilationibus vſqꝫ ad ꝯcluſionẽ ſeu renũciatio
nẽ in cã vbi ſeruatur ordo iuris.de ſi.inſtru.cũ dilectus.nec cre
dit ꝙ poſſit iudex artare ptes ad ꝓducẽdũ oĩa iura ſua ⁊ inſtrã
infra certũ diem ante renunciationẽ cũ hoc non ſit iure cautuꝫ
ſicut eſt in.c.paſtoralis.de exce.⁊ de teſti.ſignificauerunt.nec ſit
periculum de ſubornatione.alle.de do.⁊ contu.ſi vero.⁊ de teſt.
45 fraternitatis.¶ †Glo.poſt dationem.ꝗrit an iudex poſſit ſi
mul dare terminũ ad ponendũ ⁊ articulandũ puta.x.dies.⁊ ex
tunc terminum alioꝝ.x.dieꝝ vel menſis ad ꝓducendum oĩa iu
ra vel inſtrã qbus ſunt partes vſure in cã.Reſpondet gloſ.qꝺ
hoc pendet ex intellectu huius litere.nã duplex põt eſſe eius in
tellectus vnus ꝙ verbũ poſt dationem cõſtruatur cũ verbo aſ
ſignare ⁊ tunc hic eſſet caſus ꝙ non.ſed demũ poſt dationẽ ar
ticuloꝝ ⁊ non prius poſſit ſtatuere hunc terminũ.Alius põt eẽ
intellectus ꝙ verbũ poſt dationẽ coniungatur ⁊ cõſtruatur cuꝫ
verbo

verbo exhibendū vel exhibenda. ⁊ tunc hic eſſet caſus in oppo
ſitum.ſ. ꝙ poſſit dictos duos terminos dare.alle.ſimile de teſt.
cog.c.ij. ꝓ iſto intellectu facit litera q̄ dicit q̄ſcūqꝫ ſibi videtur.
Di tenet glo.primum intellectū ⁊ primā expoſitionē. Mouet
ex eo maxime q: datis poſitionibus in termino eſt illis rñdēdū
a ⁊ ſiſr articuli examinādi. [a] Iſtud autem tpſ de quo vel in quo
inſtatur ſup his non dꝫ currere in termino ꝓductionis. Itē nō
eſt congruū ſtatim parti terminū ad ꝓbandū priuſqꝫ ſciat in q
bus relevetur ⁊ quos articulos teneatur ꝓbare:ideo prim⁹ in
tellectus melior videtur: ⁊ ſic reſidet glo.credo poſſe dici ꝙ ſi iu
dex eundē terminū vult dare ad articulandū ⁊ ponendū ⁊ ꝓdu
cendū iura ⁊ inſtr̄a non poſſet hoc facere vt dixit glo.ꝑ ratiōes
ſuas:ſed ſi daret diverſum terminū incipiendū poſt lapſum ter
minum ꝓductionis articulo⁊ ⁊ ipſo⁊ examinato⁊:lꝫ ſimul da
ret cū termino dationis ⁊ articulo⁊ non video quare hoc fieri
non poſſit:nec ↄ̄tra hoc faciant rōnes glo.q: nō currit tpſ niſi
lapſo termino p:imo.ad hoc qđ not.C.de dila.ſine parꝰ. ⁊ in.l.
ſi.q admit.ad bo.poſ.poſſunt. ⁊ ff.de acq.her.l.q̄diu.in ver.co.
tū. ¶ Glo.remiſſionē.remittit de forma remiſſionis q̄ ſit ꝓ te
ſtibus ad.c.pñtiū.de teſti.in.vj. Itē Ste.dicens ꝙ regulariter
ſic litis ↄ̄te.datis articulis qſi de iſtis nō pōt ↄ̄ſtare in curia ſeu
in loco iudicij.alle.de fideiuſ.ↄ̄ſtitutus.ij.q.ij.c.ij.de quo ēt per
Io.cal.alle.alſ Io.mo.de here.c.ſi.in.vj.vñ dicit Ste.regulari
ter nō ſic cōmiſſio ſup pemptorijs vel dilatorijs q̄ ꝓponuntur
añ lit.ↄ̄te. Itē non ſit niſi ſemel ex ſtilo curie ⁊c. ¶ Gloſ.ꝓ teſti
bus.q̄rit an ꝓcedat lr̄a ſiue ſiat remiſſio ꝓ teſtibus ꝓbatorijs
ſiue ꝓ reꝓbatorijs:dicit ꝙ ſic q: gñaliter loqtur hic: ⁊ q: etiā
in illis ſit remiſſio.de teſti.pñtiū.in.vj.fac.decre.iij.de teſtibus.
46 ¶ † Glo.ꝓducēdis.q̄rit an ſemꝑ in dilatione data ad ꝓducē
dum inſtr̄a liceat ꝓducere teſtes:hic videtur ꝙ ſic:cū loquit̄ in
cauſis in qbus ꝓceditur ſine figura iudicij ⁊ qñ datus fuit ter
minus ad ꝓducendū oīa acta ⁊ munimēta qbus vti volūt par
tes. Dr glo.tenet hic ꝙ non ſemꝑ in dilatione data ad ꝓducen
dū inſtr̄a liceat ꝓducere teſtes.de quo remittit ad not.ꝑ ſe poſt
Ste. ⁊ Guil.in.c.ꝑuenit.j.de teſti.cog. ¶ Glo.nō obſtante.in
ducit tex.ad q̄ōnē illā legiſtarū nunqd vꝫ poſt terminū datum
ad producēdū inſtr̄a audiat̄ volens ꝓducere illa q: videt̄ ꝙ nō
ꝑ hunc tex.vbi ꝑꝫ a ſenſu ↄ̄trario ꝙ ſi non ſit remiſſio ꝓ teſtib⁹
ꝓducendis lapſus terminum bene ob.ne poſſent ꝓduci vlteri⁹ in
ſtrumenta. ⁊ hoc tenet Odof. ⁊ Guil.in Spe.de dila.§.vidēdū
ver.qđ ſi datus.alle.Guil.ff.de opt.leg.l.mancipio⁊. ⁊ C.de in
ge. ⁊ manu.l.diffamari.ꝓ iſto⁊ opi.alle.ēt glo.q accu.nō poſ.l.
ſi ea. ⁊ de remiſ.pig.l.ſi eo tpe. ⁊ decre.lꝫ cām.ꝫ.de ꝓba.in prin.
illius decre. ⁊ qđ ibi no.in.j.glo. Itē q: boni iudices eſt lites diri
mere.alle.de dolo finē litibus. ⁊ c.ſi. Alij fuerunt in opi.ↄ̄traria
dicētes ꝙ ēt poſt terminū lapſum poſſunt ꝓduci. Movetur q:
quis non eſt cogendus edere ſua inſtr̄a niſi cū eis vtitur.alle.l.
j.§.edenda.ff.de edē.ſcđo alle de ſi.inſtr.cū dilectus.vbi hoc vi
detur expſſum:ibi enī dr̄ ꝙ vſqꝫ ad ↄ̄cluſionē in cā lꝫ producere
inſtr̄m. Tertio ad idem alleg.l.iudices. ⁊ auten.iubemus. ⁊ qđ
ibi no.C.de iudi.l.nec omiſſa.C.de lib.cā.ff.de queſt.l.vnius.§.
ſi. Ad hoc etiaꝫ q: forte confitebatur adverſarius videndo in
ſtrumenta: ⁊ ſic aperietur via veritati. Ultimo ꝓ ⁊ ꝫ facit ſcđm
gl.de excōicationis.de exce. Tertio fuit opi.alio⁊ diſtinguētiū
an ius adverſarij fuerit leſum termino lapſo.vt q: forte pierunt
teſtes ꝑ quos poterat reꝓbare inſtr̄m ſi fuiſſet productū in
fra terminū ⁊ tunc non poſſet ꝓduci poſt lapſum terminū:aut
ius adverſarij eſt illeſum ⁊ illo caſu ꝓduci poſſet inſtr̄m.alle.ꝑ
dicti.l.mancipio⁊.ꝑal.ff.de op.leg. Et hec opi.videt̄ ſatis equa
ſm glo.ꝑ qua alle.qđ habetur in.c.j.de do. ⁊ ↄ̄tu. ⁊ de ꝑbē.ſi ti
bi abſenti.in.vj. ⁊ qđ no.in.l.ſi rem.§.quolibet tēpore.ff.de cul.
⁊ qđ no.de emp. ⁊ ven.c.ſi.ſup.j.glo. ⁊ ſic reſidet glo.ꝑ qđ videt̄
approbare hanc tertiā opi.cū glo.concor.hic Step. ⁊ hanc ter
tiā opi.ſequitur Ja.de are. ⁊ Cy.in.d.l.ſi ea.C.qui accu.nō poſ.
de hoc ꝑ Bar.in.d.l.mancipio⁊.ff.de op.leg. Ibi Bart.videt̄
dicere ꝙ hoc ꝓcedat ſi poſt terminū lapſum non eſt ꝓceſſuꝫ vl
terius ad aliquid in iudicio. Si vero eſſet ꝓceſſum ad vlteriora
tunc non poſſet ꝓducere inſtr̄a niſi iuret de novo ad ſe ꝑveniſſe
ar.decre.paſtoralis.de excep.iuncta.d.l.mancipio⁊.q̄ aperte vi
47 detur probare dictā limitationē ad dictū Ja.de are. ¶ † Not.
b bene iſtam glo. ⁊ tene menti ꝑdicta q: quotidiana ſunt: ⁊ [b] eadē
queſtio ſit an poſt terminū datū ad teſtes producendos poſſet
quis teſtes ꝓducere.vt no.per Bar.in.l.mancipio⁊. De mate
ria ꝑ Dy.in regulis indultum. ⁊ ꝑ dños de rota in novis cōclu
ſionibus concluſione.xxviij. ¶ Glo.interrogabat.opp.ꝙ hoc
non ſit ſpāle in cauſis iſtis in qbus ꝓceditur ſine figura iudicij
ꝙ iudex interroget partē vbicunqꝫ equitas ſuadet.q: imo idē
videtur in alijs.de ſi.inſtru.cum Io.ad ſi. ⁊ ff.de inter.ac.l.vbi
cunqꝫ. ⁊ de iur.ca.c.ij.in ſi.in.vj. ¶ Glo.fatetur contra.niſi for
te dicamus ꝙ hoc ſit ſpeciale ꝙ etiā poſt cōcluſionem in cauſa
c ad petitionē partis debeat iudex īterrogare[c] qđ non eſſet l alijs
vt ꝓbatur in.d.c.cum Io. ¶ No.bonū dictuꝫ ⁊ ſingulare limi
tans.d.c.cū Ioannes. Non potui tñ tm̄ clamare coram vno iu
48 dice qđ obtinerem. ¶ † Glo.ad id.q̄rit an in iſtis caſibus de q
bus hic ſufficiat partes citare vt cōpareant coram iudice vt ſic
virtute huius citationis poſſet ꝓcedi ad ſniam.dicit ꝙ nō: ſed
eſt neceſſe ꝙ pars citetur ad ſniam audiendā per hunc tex. alſ
non teneret ſnia etiam in ſummarijs ⁊ multofortius in alijs.ad
hoc alle.l.j.§.item cū ex eo dicto.ff.q̄ ſnie ſine app.reſcin.de teſt.
d cū olim.in ſi. ⁊ de do. ⁊ contu.cū qui.in.vj. ¶ [d] No.bene iſtā gl.
vt ſcias practicare. ¶ Glo.ſi peremptorie.inducit tex.in ar.a cō
trario ſenſu ꝙ in caſibus in qbus ſervatur figura iudicio⁊ ſit
neceſſe exprimi verbū peremptorie in citatione qñ non ſit trina
citatio ad ſniam audiendā. ⁊ hoc tenet Io.in.c.de illicita.xxiij.
q.iij. Ber.de offi.ode.conſuluit. Inno.de accu.ad petitionem.
⁊ in ſpe.de cita.§.viſo de tempore.ver.alſ aūt. ⁊ ver.quid ſi la
ta.de hoc in.l.ad peremptorium.cū ſe.ff.de iudi. ⁊ ꝑ Bar.in.l.ſi
ſinita.§.iulianus.ff.de dā.infec. Adde tñ hoc veꝝ niſi monitio
ſit facta ꝑ iudicē.vt no.glo.in.c.conſuluit. ⁊ eſt tex.ſm vnā lect.
in.l.ij.C.quō ⁊ qñ iudex. Item adde hoc veꝝ: niſi ſnia ferat̄ par
tibus pñtibus.ꝑ no.ꝑ Io.an.in.c.ſi.de de.in.vj.fa.l.etiā.§.ſin.
49 ff.de mino. † [e] Iuxta ꝑdicta q̄ritur quid ſi aliquis fuit citatus
e peremptorie ad ſniam audiendā non cōparuit die ſtatuto: nec
iudex illa die ꝓnunciavit vult ꝓnunciare poſt lapſum duorum
vel trium die⁊:an erit opus nova citatione:an vero ſufficiat pri
ma citatio:videt̄ ꝙ reqrat̄ nova citatio ꝑ tex.ꝙ vi aut clam.l.j.
§.ſi. In contrarium facit q: ex quo eſt contumax in primo pem
ptorio amplius non dꝫ citari.C.de iud.l.ꝓperandum.§.ſin aūt
⁊.§. ⁊ ſi quidem. ⁊ ff.de iudic.l.poſt edictum. Ad hoc q: p̄ſumi
tur durare in eadē contumacia.ar.ff.de leg.ij.l.lucius.§.ſi. ⁊ ff.
de proba.l.cum qui. ⁊ ꝫ.de bap.maiores. ⁊ de offi.dele.cōſuluit
Hanc partem dicit Ste.fore veram vbi contumacia eſt mani
feſta:ſecus ſi poſſet in dubium revocari q: tunc iterato eſt citā
dus ſm Ste.vide Bar.in.l.que q aliter.in.§.j.ff.qđ vi aut claꝫ.
¶ Glo.in ſcriptis.opp.de no.per Egidiū in decre.novit.de iu
di.vbi dicit ꝙ nedū ꝑ oīa verba copulative hic poſite de quib⁹
in prin.cle.ſed etiā ꝑ ſolū verbū de plano intelligitur remiſſum
iudici ꝙ poſſit ſine ſtrepitu ſniare:ſed eius opi.reꝓbatur per
hunc tex. Ex qbus colligit glo.duo in qbus he cāe de qbus hic
f conveniunt cū alijs. Primū eſt ꝙ[f] neceſſe eſt diffinitivā ſniam
deſcripti recitatione ꝓferre. Scđo ꝙ iudex ſicut in alijs ita ⁊ in
iſtis hꝫ ſniam ꝑ ſe ꝓferre de vtroqꝫ predicto⁊ no.ſatis.de ſen. ⁊
re iudi.c.ſi.in.vj. Quare aūt ēt in iſtis cauſis qbus hic reqrunt̄
ꝑdicta duo ſicut ⁊ in alijs.dicit gl.ꝙ ideo ne alſ ſi ꝑmitterē
tur contingeret occultari veritatem ꝓlatā in iudicio ⁊ diffiniti
va: ⁊ ꝑ ↄ̄ñs victorem fruſtratorie ⁊ ridiculoſe laboraſſet in tali ꝓ
ceſſu qđ eſſet abſurdū.ꝓpter ꝑdicta alibi conſuluit ſpe.vt refert
50 hic † Mat.ꝙ iudex qñ ꝓnunciat dicat in his ſcriptis.ita not.
Spe.in ti.de ſen.ꝓla.§.iuxta. ⁊ in ti.de app.§.ij.non tñ videtur
hoc neceſſariū iuxta no.in.d.c.ſi.de re iudi.in.vj.ꝑ Bar.in.l.ſi
na.C.de ſen.ex piculo recitandis. ⁊ ff.de ver.ob.l.ſciendū.ꝑdi
cta vera regulariter. Fallit in aliqbus caſibus in qbus non req
ritur ſcriptura.de qbus ꝑ Spe.in loco ꝑalle. ⁊ ꝑ glo.in.d.c.ſin.
An aūt ſit neceſſe exprimi cām in ſnia.dicit Mat.ꝙ nō.all.de
re iudi.c.ſicut. Fallit in qbuſdā caſibus in qb⁹ dꝫ exprimere ſm
cam. Primo ſi ꝓpter ineptā petitionē abſolvit reū.de iud.exa
minata. Scđo qñ a iure cōi receditur vt qñ non condēnat victū
in expenſis.de penis.calūniā. Tertio qñ abſolvit reū ab actiōe
reali ex eo qđ non poſſidet.de exce.ab adverſario. Quarto quā
do abſolvit ab inſtantia iudicij.C.de iudi.ꝓperandū.§.illo pro
culdubio. Quinto in ſnia excōicationis.de ſen.excō.cū medici
nalis.in.vj. Sexto in cā appellationis.de ſi.inſtr.cū Ioannes.
de teſta.Raynutius.ſm Mat.de hoc ꝑ Ioā.in.d.c.ſicut. ⁊ per
g Cy.[g] ⁊ Bar.in.d.§.illo ꝓculdubio. ¶ † Gloſ.ſtans.op.ꝙ ſnia
51 debeat ꝓferri ꝑ iudicē ſedēdo ⁊ non ſtando.vt in.l.ſi.C.de ſen.
ex peri.rec. ⁊ de re iud.c.ſi.in.vj.ſolvit hoc ſpāle in cauſis in qui
bus ꝓceditur ſine figura iudicij ibi in alijs de quo in.d.c.ſin.in
glo.pe.an aūt hoc induceretur ꝑ ſolum verbū de plano quidaꝫ
ꝙ ſic:inter quos fuit Egi.de iudic.novit.de quo infra dicetur.
52 ¶ † Glo.concluſionē.querit an in caſibus in quibus ꝓceditur
in figura iudicij ſit neceſſaria concluſio:videtur ꝙ ſic ꝑ hūc tex.
a contrario ſenſu.fa.de procu.auditis.de cā poſ.paſtoralis. cuꝫ
alijs ſi.alle.in glo.in quibus ſit mentio de concluſione in cā glo.
concludit ꝙ cōiter ſervatur apud nos ꝙ in foris ſecularib⁹ non
ſit concluſio ſed in foris eccleſiaſticis bñ ſit concluſio per partes
Item ſit etiam per iudicē etiam partibus invitis vel altera ea
rum qñ ſufficientes dilationes date ſunt elapſe ſi iudex ꝓnun
ciat concluſum eſſe in cā.de quo in ſpe.de renun. ⁊ cōclu.in ꝑn.
53 ¶ † No.bene q: ſm hoc videtur ꝙ in foro civili poſſunt ꝓdu
ci inſtr̄a vſqꝫ ad ſniam ex quo in eo non ſit concluſio qđ bñ no.

a ¶ Iſtud aūt tempus. Adde Alex.in conſi.lxxij.in.j.col.in ij.volu.

b ¶ Et eadem qđ ſit an poſt terminuꝫ. Adde Alex.in ↄ̄ſi.cxxxiiij.l.in.co lū.poſt med.in ij.vo.

c ¶ Qđ nō eēt in alijs.adde fely.l.c.j.in.ij.co. verſi.veꝝ.extra de iud. Alex.in conſil.lxxvij.in ij.colū.in.j.vo. ⁊ alex.in conſil.xliiij.in pe.col. circa fin.in.iiij. vo.alex.in cōſi. cxlvij.circa ſi.in ij.volu.

d ¶ Not.bene iſtam glo. Adde Ale.in cōſi. cv.in.j.co.circa me.in.v.volu.

e ¶ Iuxta ꝑdicta q̄ritur. Adde d.An.in.c. j.extra de iudi.

f ¶ Qđ n... eſt. An autē iudex poſſit ꝓnū ciare verbo et ſtatim cōmitte re notario vt re digat i ſcriptꝭ. vide Fely.in.c. ſciſcitat⁹.in.v. col.verſi.illite ratus.de reſcri.

g ¶ Et bar.in d.§.illo ꝓculdu bio.vide nōnul los caſus in q bus ſnia poteſt ferri ſine ſcriptꝭ per Iaſo.poſt glo.in.§.curare inſti.de actio.

τ ſigna iſtã glo. ¶ Glo. faciende. τ ſequentes ſunt literales vſqꝫ ad glo. in verbo non contradicentibus. in verſi. q̃ omnia. ſeu in
54 ver. ſi tñ. ¶ † Glo. non ꝯtradicẽtib⁹. q̃rit an ꝯdicẽtibus ptib⁹ poſſet in cauſis de qbus hic loqtur ſeruari p iudicẽ figura τ ſolennitas iudicioꝝ vltra illa q̃ hic ſunt expꝛeſſa. Rñdet ꝙ non per hunc tex. a cõtrario ſenſu: qḋ intelligit τ limitat eſſe veꝝ qñqꝫ ꝓcedere ſcḋm formã huius cle. non eſt in ptãte iudicis ſed ad id neceſſitatur: vt qꝛ papa ſic mandauit ꝓcedi prout in prin. de. ði ſecus dicit ſorẽ ſi taliter procedere relinquitur voluntati iudicis vt eſt videre in caſu cle. diſpendioſam. de iudi. ꝓut ibi no. p glo. in verbo valeat. Si aũt partes non ꝯdicũt certũ eſt ꝙ in cauſis de qb⁹ hic poterat iudex obſeruare ſolennitatẽ iudicioꝝ p hunc tex. τ ex hoc no. glo. caſum in quo ſufficit tacitus ꝯſenſus nõ reclamando. ad qḋ concoꝛ. de accu. c. j. in. vj. Jnterdũ tñ alibi requiritur expꝛeſſus ꝯſenſus nec ſufficit non ꝯdicere vt pꝫ in. c. ſtatutũ §. in nullo. de reſcrip. in. vj. An aũt indiſtincte non ꝯdicens dicatur ꝯſentire. dicit glo. ꝙ non: qꝛ ſapit mediũ inter ꝯſentire et diſſentire. de quo plene p gloſ. in regula is q tacet. de reg. iur. in vj. τ p legiſtas maxime Cy. in. l. inuitus. C. de procu. per glo. et Bu. ff. de pcu. in. l. filiuſfa. §. inuitus. τ Bar. in. l. q̃ dotis. ff. ſol. ma. Quare aũt partibus non contradicentibus poſſet ſeruari ſolennitas iudicioꝝ etiã in cauſis in qbus loquitur hec cle. dicit hic Guil. τ idem ꝫen. ꝙ rõ eſſe põt qꝛ qlibet põt renunciare iuri ſuo introducto in ſuum fauoꝛẽ. de fo. cõpe. ſi diligenti. τ c. dilecti. de regula. ad apoſtolicã. cũ concoꝛ. ſed iſtud eſt hmõi: quia
55 hec forma in fauoꝛem partiũ eſt introducta. ergo τc. † Ad hoc qꝛ res de facili redit ad naturam ſuã. xxxv. diſt. ab exoꝛdio. ergo de via extraoꝛdinaria de facili ðꝫ poſſe redire ad oꝛdinariã q̃ eſt via naturalis. fa. l. ſi vnus. §. pactus ne peteret. ff. de pac. ꝓ hoc etiaꝫ alle. qꝛ inquantũ hic recurritur potius ad extraoꝛdinariũ auxiliũ ꝙ̃ oꝛdinarium eſt caſus ſpãlis cũ regulariter debeat eſſe contra. ff. de mino. l. in cauſe. ij. in princ. τ. l. ſi minoꝛ. §. ſi. de quo p Bar. in. l. in ꝓuinciali. ff. de no. ope. nun. τ p gl. in. l. j. §. ꝓ hac ff. de rei vendi. τ. l. ſi. C. ſi aduer. rem iudi. C. ſimi. ſe ma. dixe. l. ſi.
56 τ per Jnn. de ꝓſcrip. ex tranſmiſſa. ¶ † Glo. partibus. q̃rit ad litere declarationẽ qḋ ſi in cauſis de qbus hic loquitur cle. vna parte tñmodo contradicente ſeruata ſit ſolennitas iudicioꝝ an tenebitur ꝓceſſus: videtur ꝙ ſic: qꝛ hic loqtur in plurali dicẽdo partibus non cõtradicẽtibus: τ ſic videtur ꝙ in cõtradicendo requiratur cõtradictio ambaꝝ partiũ: τ per ꝯñs ſi altera tñ ꝯtradicat non vitiabitur ꝓceſſus. Ad hoc qꝛ ſi textus voluiſſet ſufficere contradictionẽ alterius partis tñ dixiſſet ꝓceſſum nõ vitiari ſi factus eſſet non contradicẽtibus partibus vel altera eaꝝ cũ ergo id non addiderit: videtur ꝙ ꝓceſſus tenere debeat. Ad hoc qꝛ de facili res redit ad naturam ſuã. xxxv. diſt. ab exoꝛdio. fa. qḋ dixi cũ glo. prece. τ qḋ dicetur cũ gloſ. ſi. ¶ Gl. ſub dubio foꝛte tenet ꝯtrariũ dicens ꝙ foꝛte de mente litere eſt ꝙ ſubaudiatur ad tex. ibi non cõtradicentibus partibus vel eoꝝ altera qḋ dicit ſatis petere reſoluamus non cõtradictionẽ in ꝯſenſum τ ſic exponamus non contradicentibus partibus. i. cõſentientibus quaſi tunc claꝝ eſſet ꝙ cõtradictio alterius vitiaret: qꝛ partes non cõſentiunt qñ vna contradicit. fa. qḋ no. in ſimili in cle.
57 in pleriſqꝫ. de elec. cũ glo. concoꝛ. hic Ste. † Ulterius quero cũ glo. quid ſi iudex in caſu cle. de cõſenſu partiũ primo incipit ſeruare ſolennia iudicioꝝ ſeu oꝛdines iudiciariũ deinde poſtea: penitent partes τ volunt ꝙ iudex ꝓcedat ſine ſolennitate iudiciorũ: nunqḋ deinceps inter illas partes poterit ſeruare ſolẽnia iudicioꝝ: videtur ꝙ ſic ex quo partes ſemel cõſenſerunt p regulaꝫ qḋ ſemel placuit. de re. iur. cũ concoꝛ. in. vj. Jtẽ qꝛ vnico actu qs renunciat τ conſentit. de conſti. cũ acceſſiſſent. vbi de hoc. de of. oꝛdi. gratum. τ de app. ſolicitudinem. Tertio qꝛ ſufficit ſemel aliqḋ factũ eẽ. qui ma. ac. poſ. c. inſup. Quarto qꝛ iſte videtur ꝓ iudiciales adinuicẽ: ergo vna electa non põt ad aliam rediri. et de elec. vt qs duas. in. vj. Quinto qꝛ vniformis ðꝫ eſſe finis ꝓn. de bap. maioꝛes. ante mediũ in. de app. ſcḋo requiris. cũ ſi. igiť τc. Ex quo in prin. ſeruata ſunt ſolennia iuris etiaꝫ poſtea erũt ſeruanda. Quid dicendum glo. ponderatis rõnibus predictis concludit ꝙ ſi partes conſenſerunt expꝛeſſe ꝙ iudex ſeruaret oꝛdinem iudicioꝝ in tota lite vel etiam ſimplr̃: qꝛ tunc partes nõ poterunt penitere inuito iudice qui ſic inchoauit ꝓcedere p rõnes preallegatas. Si aũt non conſenſerunt expꝛeſſe ſed tacite non cõtradicẽdo. Tunc dicit ꝙ in his q̃ poſtea occurrent poterunt partes cõtradicere. ad hoc alle. tex. hic dum dixit ſi contradicentib⁹ partibus in toto vel in parte. ad hoc ẽt alle. qꝛ ſingulares actus iudicioꝝ ſunt de p ſe perfecte: hic eſt ꝙ habemus titulos ſingulares τ ſeparatos de actibus iudicioꝝ. vt pꝫ in ti. de lib. ob. lit. cõteſt. τ ſequentibus. ergo per ꝯñs lꝫ in vno actu partes non contradixerunt in alio poterunt cõtradicere cũ ſeparatoꝝ ſeparata ſit rõ. C. de dona. inter vi. τ vxo. l. ſi maritus. cum concoꝛ. ibi poſitis. de ſymo. lꝫ heli. ad ſi. Ad ꝓdicta etiam alle. glo. que no.

a ¶ An poſſit poſtea redire ad viam arbitratoꝛis. adde bar to. in. l. ſi ſocietatem. §. arbitratoꝛum. in. iij. colũ. verſi. quero. quid ſi incepit. ff. pro ſocio.

poſt Inn. τ Cõpo. de reſcrip. dilectus. in prin. τ qḋ no. in Spe. de app. §. reſtat. ver. τ no. ſcḋm Uin. τ de cita. §. j. ver. qḋ ſi reus. cũ glo. concur. Guil. τ Ste. ꝫenꝫe. hic tenet cõtrarium dicens ꝙ ſi partes conſenſerunt ꝓcedit iuris foꝛma ſeruata τ poſtea penitet alteram partiũ ꝙ poterit cõtradicere lꝫ aliqui ꝯtra. Mouetur qꝛ lꝫ partes conſenſerint certis actibus: non tñ oĩbus cõſenſerunt qꝛ diuerſa ſunt acta τ diuerſoꝝ effectuum: ergo lꝫ in aliqbus conſenſerint non ðꝫ poſtea ad alia inferri. alle. xviij. q. ij. qꝛ cognouimus. τ. ff. de ope. lib. l. operis. Jo. de lig. concoꝛ. opi. τ ſatis videtur fuiſſe de mente glo. τ etiam ꝫen. qꝛ aut partes cõſenſerunt ꝙ ſup tota lite ꝓcedatur ſeruata foꝛma iuris vel ſimplr̃ conſenſerunt: τ tunc ꝓcedit opi. Jo. τ Guil. τ Ste. aut conſenſerunt ſup certis actibus vel vſqꝫ ad certũ actũ cauſe: τ tunc ꝓcedit opi. ꝫen. ¶ No. bene iſtam glo. ſingulariter: qꝛ facit ad q̃ſtionem illam ſi in aliquos eſt cõpꝛomiſſuꝫ tanq̃ in arbitros τ ami-
a cabiles cõpoſitores τ elegerũt viam arbitrarij an poſſint poſtea redire ad viaꝫ arbitratoꝛis. de quo per Dy. τ Bar. ff. de iur. l. ſi diim. τ. ff. de teſta. mili. l. iij. τ per Jo. an. de treu. et pace. qñ taualis. poſt Hoſt. τ Jo. an. poſt eos in decre. cum ex officij. de preſcrip. τ per Bar. ff. de condi. τ demõ. l. mulcam. ¶ Glo. propter
59 hoc. eſt literalis ponderans l̃ram. ¶ † Gl. pe. τ final. voluerũt querere q̃ ſit differentia inter irritum τ irritandũ: rñdet ꝙ proprie irritum ipſo iure eſt: irritandũ ðr id qḋ venit caſſandum p ſniam. alle. concoꝛ. τ hoc veꝝ ꝓpꝛie loquendo. facit qḋ no. in. c. ꝙ̃ ſit. de offi. dele. ad ſi. in. vj. τ. l. in criminali. C. de iuriſ. om. iu. qñqꝫ tñ impꝛopꝛie vnũ ponitur ꝓ alio iuxta no. de elec. auditis qñqꝫ etiam id qḋ eſt nullum ðr irritari τ reuocari quatenus de facto proceſſit. vt. l. j. τ qḋ ibi no. ff. de ferijs. τ in cle. paſtoꝛalis. ad ſi. de re iudi. Deinde quero cum glo. in verbo τ ſcias. qḋ erit econtra ſi in cauſis oꝛdinarijs q̃ requirunt ſolennitatem τ figuram iudicij ꝓcedat iudex ſine figura τ ſolennitate iudicij partibus non cõtradicentibus an tenebit ꝓceſſus. videtur ꝙ ſic. ar. huius tex. tenet glo. dicens ꝙ nõ tenebit tunc ꝓceſſus neduꝫ ſi fiat partibus cõtradicentibus ſed etiã ſi fieret partibus expꝛeſſe conſentientib⁹. alle. no. de offi. dele. de cauſis. in gl. ij. ſi. q. j. in preľmis. in ſi. τ. l. ſe. τ in ſpe. de ſen. pla. §. iuxta. ver. qḋ ſi de partiuꝫ qḋ tñ glo. intelligit τ limitat ſcḋm no. de ſen. τ re iudi. c. ſi. in. vj. in v. glo. qꝛ hoc eſt veꝝ qñ conſentiunt vt ꝓcedat vt iudex. Si vero ꝯſentiunt qḋ ꝓcedere poſſet vt arbitratoꝛ: tunc ſecus ꝓut ibi no. nã poterit tunc omittere ſolẽnitates iuris. Jdẽ tꝫ hic Guil. de mon. lau. alle. de ꝓſum. literas. de arbi. cũ tpe. in antẽ. vt differentes iudices. §. ſi vero contingeret. Jtẽ limitat Guil. ꝓcedens dictum qñ veꝫ iudex in ciuilibus actibus τ in toto ꝓceſſu vellet ꝓcedere omiſſa ſolẽnitate iuris de ꝯſenſu partiũ qḋ non poteſt partialibus aũt ſeu particularib⁹ actibus puta teſtiũ ꝓductiõi τ inſtrũꝛ poſitionibus τ articulis bene poterunt partes renunciare. Quare aũt ſit rõ diuerſitatis inter caſum iſtũ τ caſum de quo loquitur l̃ra. reſpondet glo. ꝙ rõ eſt qꝛ in caſu cle. proceſſus ſit ꝯtra ius cõe naturam ſuam. arg. xxxv. diſt. ab exoꝛdio. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. ver. qḋ ſi non vt totum. q̃ rõ ceſſat in caſu predicto. Ultimo gl. finem. operi ſuo imponens adaptando ſe ad ꝓxime dicta inuocat diuinum auxiliũ: dicens ꝙ natura naturans hoc eſt ipſe deus cũ ad illã redibimus p interceſſionem virginis glorioſe nos collocet cum electis. Amen.

Habetis expeditam cle.
cũ apparatu ſuo ex his q̃ cõiter ſcribunt doct. ꝓ clarioꝛi tñ intellectu tex. τ eoꝝ q̃ dicta ſunt reaſſumit hic Jo. de lig. q̃ỗnẽ principalẽ tex. ſeu
1 illi ſimilem. q̃rit enĩ τ reuocat in dubiũ † ſi cã cõmittitur ſummarie de plano ſine ſtrepitu τ figura iudicij q̃ ſolennia iudicioꝝ intelligãtur excluſa: τ diſtinguendo lati⁹ ꝙ̃ tex.
2 p ſingulas partes iudicij. Primo q̃rit † de citatione q̃ eſt initiũ iudicij. vt inſt. de pe. temere liti. §. ſi. nũqḋ illa intelligať remiſſa an vero requiritur: τ dicit ꝙ requiritur citatio nec videtur remiſſa. Mouetur qꝛ illa eſt de iure naturali τ diuino vt pꝫ ex eo qꝛ de⁹ citauit Adam cũ dixit. Adã Adam vbi es. Hoc etiam ꝓbatur in cle. paſtoꝛalis. de re iudi. ergo τ p ꝯñs non intelligitur remiſſa: qꝛ defenſio q̃ eſt de iure naturali nemini eſt deneganda. vt ꝓbatur in. d. cle. paſtoꝛalis. ff. de iuſti. τ iur. l. vt vim. τ. l. j. C. vñ vi. de reſt. ſpo. ol. m. cl. j. ad hoc ẽt extrauagans Henrici imꝑatoꝛis. q̃ incipit ad repꝛimendã. quã Bar. gloſauit ex dictis Bart. hic
3 ſumpſit Jo. de lig. q̃ hic ſcribit. ad hoc ẽt fa. cle. ¶ † Scḋo q̃rit an in dicto caſu neceſſaria ſit legitimatio pſonaꝝ: dicit ꝙ ſic vt in ꝓalle. extrauag. Ad hoc ẽt aſſignant rõnẽ qꝛ als ſeq̃retur ꝙ factum non hñtis mãdatũ alteri ꝑiudicaret qḋ eſſet abſurdum qꝛ repugnat iuri naturali. C. de inof. teſt. l. ſi quis in ſuo. τ. ff. de re. iur. l. factum. τ regula non ðꝫ. eo. ti. in. vj. Jus aũt naturale tollere non põt principis ꝯſtitutio no. Jnn. de conſti. q̃ in eccleſiarum. τ no. in. l. ſi. C. ſi contra ius vel vti. publi. Ad hoc tex. ibi τ
procuratoꝛum

procuratorū cōtentiones ⁊ cetera ⁊ ſic requirit qḋ habeat man
4 datū.ar.l.j.ff. de procur.¶ †Tertio querit an reqꝛat libellus
vel petitio.⁊ cōcludit prout hic dꝛ in tex.⁊ vidiſti ia cū gl. in ver
bo neceſſario qḋ nō eſt neceſſe ꝙ libellus offerat in ſcriptis.ta
men qꝛ ſnīa debet formari ſcḋm formā petitiōis.ff. cōmuni di.
l.vt fundus. de ſimo.lꝫ ſcḋ.debet apparere in actis de intentio
ne ⁊ concluſione actoris vt appareat quid petat: ⁊ quare.⁊ ſa
tis eſt quod verbo petat: ⁊ in actis redigatur in exordio litis.
Unde coram ſalomone facta fuit petitio. quia dixit mulier co
ram eo.Filius meus viuit iſtius autem eſt mortuus.Et aduer
te quia illa petitio continet ſolum facti narrationē. ⁊ non con
cluſionem.Ex hoc infert Barto.an ſufficiat ſola narratio licet
non concludatur dicit qḋ ſic.⁊ idem dicit ſi fiat concluſio lꝫ mi
nus bene concludat licet alias ſit ſecus.l.j.ff.ſi mēſ.fal.mo.dixe.
Ad hoc qꝛ ſi procedit libellus ſine cōcluſione fortius cū ea licet
minus legitima.Itē qͣritur an ſufficiat qḋ ſit generalis petitio
licet nō habeat oīa ſolēnia.de quibus in.l.j.in prin.ff.de eden.
C.de an.excep.l.fi.⁊ de lib.ob.c.ij.dicit ꝙ ſic ⁊ ſimiliter dicit qḋ
in caſu ꝑdicto procedat petitio ſi actor nō petijt reū cōdēnari ſꝫ
cogi.licet alias ſecus.l.j.C.de execu.rei iud.Hoc dicit procedere
vbi ex narratione pōt apparere qd actor velit.facit.l.j.§.j.C. de
rei vxo.ac.pro hoc alle.iſtū tex.ibi iuxta petitiōis formā ⁊ cete
ra quaſi velit ꝙ licet nō ꝓnūcietur in eo qḋ eſt petitū ſufficit ꝙ
pronūcietur iuxta illud qḋ eſt petitū.aliud ſi eſt petitū ꝓut pro
bat tex.in ſimili.l.iam tamen.§.in hoc.ff. iudi.ſolui.facit quod
no.per gl.ſ.de offi.dele.cū olim abbas.Predicta inquātum di
ctū eſt petitionē etiā ineptā ꝓcedere in caſu iſto dicit ꝓcedere
dūmodo nō ſit tanta ineptitudo ꝙ tollatur defenſio reo.ſed an
ante citationē ſit iudici exprimenda petitio ⁊ cauſa dicit qḋ ſic.
alias reus citari nō dꝫ.C.de exhi.reis.l.neminē.Ad hoc qꝛ corā
Salomone dixit mulier.filius meus viuit ⁊ tuus mortuus eſt.
regū.iij.de ꝑſump.afferte. ⁊ no.C.de ſen.ex peri.re.l.ij.facit qḋ
no.per Cy.⁊ Bar.C.de lit.cōte.antē.offeratur.⁊ in.l.j.⁊.C.de ꝓ
5 ſcrip.xxx.anno.l.ſicut ¶ Quarto vero qͣrit an in dicto caſu iu
randū ſit de calūnia.dicit qḋ ſic.⁊ hoc etiā hic ſatis apte probat
Itē probat ratione qꝛ etiā de iure diuino veritas eſt probāda.
cū deus ſit veritas.Jo.j.⁊ omnia cedāt veritati.ex̄o.c.j.viij.di.
veritate.⁊.ff.de offi.preſi.l illicitas.§. veritas. ⁊ ideo ne veritas
occultetur iurandū eſt de calūnia .nec ob.ſi dicatur qḋ hec ſolē
nitas ſit inducta a iure ciuili.l.ij.C.de iur.cal.qꝛ verū eſt ꝙ indu
cta eſt de iure ciuili.qḋ iuratur ſemel in tota cā ſed non ſimplici
ter qḋ iuretur.nā ⁊ de iure diuino iurabit̄ ꝓpter incredulitatē.
6 de iurein.⁊ ſi chriſtus.ex̄o .xxij. ¶ †Quinto qͣrit an admittat
excep.rei.iu.vel rei finite de qua de lit.cōteſ.c.j. in.vj. dicit ꝙ ſic
Mouet qꝛ etiā ex iure diuino nō iudicat deus bis in idipſum.
de accu.de his.⁊ hoc ſiue apponatur ad impediendū proceſſū
ſiue in vim perēptorie.ſecus dicit in exceptionibus que magis
differūt ⁊ fruſtrant iudiciū ſeu proceſſum ꝙ reſpiciant veritatē
qꝛ illas repellere poteſt iudex.vt hic patet. Exemplum pōt for
te poni in exceptione nō poteſt eſſe procurator qꝛ miles vel fe
mina.ratio poteſt eſſe qꝛ ille non ſunt de iure naturali immo re
7 pugnant.¶ †Sexto querit an procedi poſſit die feriata. dicit
qḋ nō vt hic pꝫ.ratio pōt eſſe qꝛ in hoc proceſſu legitimatio ꝑ
ſonis poſt porrectā petitionē procuratorū proponuntur exce
ptiōes peremptorie.⁊ illa propoſitio hꝫ vim lit.cōteſ.quo ad fa
ciendū procuratorē dn̄m litis. ⁊ quo ad certos effectus lit.cōte.
C.de procura.l.nullā ibi poſt cauſam inchoatā ⁊ nō dicit poſt li
8 tē.¶ †Septimo qͣrit an dari debeant dilationes.hic dicit tex.
amputet iudex dilationū materiā ⁊ litē quātū poterit faciet bre
uiorē.dic dilationes.ſ.neceſſarias fore dādas.qḋ pꝫ qꝛ talis iu
dex debet recipere ꝓbationes vt hic pꝫ.ergo per cōſequens dꝫ
dare dilatiōes qꝛ probatiōes ſiūt in tpe.C.de dila.l.j.iij.q.iij.of
feratur.Itē probationes ſiūt etiā qñqꝫ ſine dilatione.ff.de que
ſtio.l.vnius.§.cogniturum.⁊.ff.de adul.l.in crimine. ⁊ ideo eſt
equū certā dilationē dari cū abbreuiāde litis.nō tñ dꝫ eē nimis
breuis vt hic dr̄.⁊ hoc cōgruit naturali equitati qꝛ nimis abbre
uiādo auferṫ actori ius q̄ſitū ⁊ reat⁹ defenſio que ſurgit ex equi
tate naturali.ff.de iuſti.⁊ iu.l.vt.vi.⁊ clemē.paſtoralis.de re iu.
Iuxta predicta qͣrit ad quid dabit̄ dilatio.Tex.hic dicit ꝙ pri
mo dabiṫ termin⁹ ad faciēdū poſitiones ⁊ articulos ſimul.po
ſtea dabiṫ termin⁹ ad producēdū oīa que ptes voluerint. Dicit
tñ tex.hic ſcḋm eū in hoc ſeruari vſum.de iure aūt dicit ꝙ ſufficiat
vnā dilationē dari ad probandū.alle.ff.de ferijs.l.ſi. vnde dicit
Bar.qḋ hoc eſt expꝛſſo ſtatuto huius decre.que vult in hoc ſer
uari vſū.nō aūt hoc eſt de iure naturali vel ciuili cū ſufficiat da
ri in cauſa ad probādū vnā dilationē vt.d.l.ſi.vnde dicit in hoc
hec decre.nō eſſet ſeruāda in foro ciuili.Tu dic ꝙ tutius eſt qḋ
9 ſeruet̄ per no.in.c.licet.de fo.compe.⁊c. ¶ †Octauo qͣrit an ⁊
qñ producantur teſtes in cauſa in qua proceditur iuxta formā
iſtā habeāt iurare dicit qḋ ſic.Mouet̄ qꝛ lꝫ nō ſit cautū iure di
geſtorū in ſimili.ar.l.theopompus.ff.de do.ꝓle.tñ iure hoc eſt
clarū per.l.iuriſiurādi.C.de teſtib.canonizata.iiij.q.iij.⁊ iō iura
ri debet ar.eorū que dicta ſunt de iura.cal.qꝛ hoc tēdit ad veri
a tatis indaginē.[a] ⁊ de iure diuino.⁊ per ibi dicta.⁊ ꝑ no.de teſt.
venerabi.⁊.C.de teſti.l.teſtiū.iurare etiā debēt teſtes pte preſen
te.ne ei auferatur facultas defenſiōis cōtra equitatē naturalē.
facit qḋ no.C.de teſtib⁹.l.teſtiū.⁊.ſ.de teſti.cum cauſaꝫ.Cōtra
riū videt̄ no.in.l.filiuſfamilias.ff.de dona.ſed hoc videt̄ verius
nec ob.c.tua.de cohabi.cle.⁊ mu.qꝛ loquitur in notario.ſed an
teſtes debebūt in ſecreto examinari ⁊ poſtea fieri publicatio di
cit qḋ ſic mouetur qꝛ per Danielē ⁊ ſic de iure diuino hoc fuit
inductū qḋ examinarentur in ſecreto.Daniel.xiij.⁊ ideo hoc ſer
uari dꝫ ⁊ ſimiliter etiā fieri publicatio alias tolleret̄ defenſionis
facultas.qꝛ nō poſſet opponere ꝯtra eorū dicta.debēt etiā dicta
teſtiū cōcludere neceſſario.vt in alijs cauſis ordinarijs. ar.eius
qḋ eſt dictū de Daniele ⁊ Suſanna.⁊ qḋ no.in.l.teſtiū.C. de te
ſti.per Bar.An aūt valeat iudiciū ⁊ ſnīa ſi publicatio nō ſit fa
cta nec petita vide glo.de hereti.c.ſi.in.vj.ad ſi.⁊ gl.in.l.ꝓlatā
C.de ſen.⁊ iterlo.om.iu.⁊ Bu.⁊ Ber.ibi ⁊ Inn.de re iu.cū.J.
10 ⁊.A.⁊ ibi bonus tex.⁊ gl.ij.q.ij.in ſumma. ¶ †Nono qͣrit an
in hac cā poſt publicationē teſtiū recipiātur alij teſtes poſt di
cta teſtificata dicit qḋ non ꝓpter timorem ſubornationis te
ſtiū ⁊ qꝛ hoc eſſet cōtra naturalē eq̄tatē ꝑ quā alter alteri nō de
11 bet inſidiari.ff.de iu.⁊ iu.l.vt vim.⁊c.¶ †Decimo querit an in
hac cauſa poſſit actor petere a reo qḋ ſibi edat inſtrā.dicit ꝙ nō
qꝛ hoc eſt ꝓhibitū nō ſolū de iure poſitiuo de proba.c.j.⁊.C.de
edē.l.qui accuſare.ſed etiā ex naturali eq̄tate. vt.d.l.ij.qui accu
12 ſare.⁊.C.de teſt.nimis graue.¶ †Undecimo querit an in cau
ſa iſta requiratur cōcluſio tex.hic dicit: nō qꝛ hec eſt ſolennitas
iuris poſitiui qꝛ ſtatim cū liquet de cā pōt iudex pronūciare de
iure naturali vt pꝫ in ſnīa Salomonis.iij.regū.de ꝑſum.affer
te.⁊ ex illo exemplo pꝫ qḋ nō eſt neceſſe dare dilationē ad allo
13 gandū.¶ †Duodecimo[b] qͣrit an ſit citatio neceſſaria ad ſnīaꝫ
b audiendā.dicit qḋ ſic vt hic aperte dicit tex.qḋ intellige vt vidi
ſti cū gl.⁊ infer⁹ dicetur. An in hoc caſu pronūciari debeat iu
dice ſedente.pro tribunali.tex. hic dicit ꝙ hoc nō eſt neceſſariū
ad hoc qꝛ hec eſt ſolēnitas iuris poſitiui.C.de ſen. ex peri.reci.l.
j.⁊ de re iu.c.pe.in.vj.debet eñ eſſe ſnīa deliberata.l.ij.C.de ſen.
ex peri.reci.Sed an ſit neceſſe ꝙ ferat̄ in ſcriptis.dicit qḋ nō vt
hic pꝫ ſed ſatis eſt ꝙ redigatur in ſcripturā vt poſſit ꝓbari.
nā aſſertiōi iudicis nō credit̄.de proba.qñ cōtra iſtū tex.qui ap
te vult qḋ iudex ꝓferat in ſcriptis.vñ pōt dici aliud de iure ci
c uili aliud de iure canonico vt hac[c].Quid ſi non ſeruaret̄.l.j.C.
de ſen.⁊ interlo.om.iu.vt qꝛ ꝑſente ꝓcuratore q fuiſſet.li.conte.
cōdēnaretur dn̄s abſens an ꝓpterea viciaretur ſnīa.dicit ꝙ nō
qꝛ illa ſnīa eſt iuris poſitiui tñ.pꝫ qꝛ de iure ciuili non queritur
actio abſenti tñ qͣritur obligatio naturalis.l.ſtipulatio iſta.§.al
teri.ff.de ver.ob.nudius facit qḋ no.ꝑ gl.j.q.vij.quotiēs cordis
ocul⁹. ꝑ hoc dicit eadē rōe qꝛ ſi ferret̄ ſnīa ꝓ abſente non citato
qḋ valeret hoc caſu lꝫ alias nō teneret.ff.de re iud.l.furioſo.⁊ ꝙ
ibi no.⁊.C.quō ⁊ qñ iu.l.ea q̄ ⁊ ibi no.in.j.gl. Idē dicit ſi iudex
ꝓcedente cauſe cognitiōe q̄ reqꝛit̄ pro debito nulla alia lata ſen
tētia iuberet reos capi ⁊ diſtrahi pro debito lꝫ illa verba magis
ſapiāt naturā act⁹ executiui ꝙ pronūtiatiōis.l.j.C.de execu.rei
iudi.⁊ hoc exemplo ſnīe Salomonis cui⁹ vba fuerūt actus exe
cutiui.de ꝑſum.afferte.ad hoc qꝛ ante legē ciuilē talia expedie
14 bātur manu regia.ff.de orig.iur.l.ij.⁊ ſic via executiua. †His
viſis nūc dicendū eſt quid importēt de ꝓſe ſingula verba ꝑdicta
ſ.ſummarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.⁊ pꝛio de di
ctione ſummarie quid importet.Circa qḋ dicit aduertendū qḋ
dictio ſummarie quādoqꝫ adijcitur toti cauſe.vt.ſ.tota ſumma
rie cognoſcatur quādoqꝫ vni articulo cauſe.Quo ad primū ſciē
d dū qḋ ſumma idē eſt qḋ breuis:[d] vel idē qḋ prima prout no.ff.
de ſta.ho.l.in ſumma.⁊ ſic ſummarie idē eſt qḋ breuiter vel pri
marie.ita tñ qḋ nō diminutiue ſed totā ſubſtātiā cōprehendat
effectualē.ff.de re iu.l.j.hinc eſt qḋ qui aliquid dicit in ſumma
principalia mēbra cōprehendit.ff.de cōdi.inde.l.in ſumma.⁊ ni
hil debet de ſubſtantialibus omitti.Ex his infert ꝙ libellus de
bet eſſe formatus ſicut cū procedit̄ ordinarie ⁊ ſimiliter lis con
teſtari.ff.ad exhibē.l.ſigni.§.quis nō poſſideat. ⁊.§. itē quis ex
his.all.§.ſi quis cū faciat.l. inſtanus.§. preter.e.tit.⁊.l.iij. §.eſt
antē.e.ti.vbi iuncta gl.ꝓbatur de libello in precedentibus poſi
tiōib⁹ de cōteſtatione.ex hoc etiā ſeqtur qḋ ſnīa ferēda erit diſ
finitiua lꝫ qdā ⁊ male dixer.it ꝙ ſit interlocutoria.ff.de li.agno.
l.ſi quis a liberis.§.ſi quis ex his.per hoc etiā infert qḋ gl.q̄ eſt
in.l.j.C.cōm.vel epiſt.q̄ inuit ꝙ i ſummarijs nō reqꝛitur ordo
iuris nō eſt vera.⁊ ſi dicas qd opabitur dictio ſummarie.rñdeo
qḋ ꝓut ex ꝑdictis apparet opabitur ꝙ ꝓceſſus expediet̄ ſum
marie.i.breuiter vt dictū eſt.Ex hoc īfert ꝙ lꝫ alr̄ nō poſſent di
lationes abbreuiari niſi cā cognita tñ hoc caſu in abbreuiādo ſi

[a] ¶ Et de iure diuino . Adde Alex.l. milites in.ij.colū.C.de teſt.mil.

[b] ¶ Querit an ſit citatio neceſſaria. Addō fel. in.c.cūm in.iij.col.circa pri.extra de reſcri.

[c] ¶ Quid ſi nō ſeruaret̄.l.j.adde ad hāc.q.d.ta.in terminis in.l. ſtipulatio iſta.§. ſi ſtipuler.ff.de v.ob.

[d] ¶ Ad idē ꝙ prima.adde gl.

la ſola cã erit ſufficiẽs que dʒ agitari ſummarie.ff.de re iu.l.ſi.in
fi.non poterũt taliter tñ abbreuiari qȝ excludat legitima defen
ſio ⁊ ꝓbatio qr ſic excluderet cãe cognitiõeʒ q̃ eſt de ſubſtãtia cãe
vt.C.cõmi.vel epi.l.iudex.⁊.l.ſi.⁊ no.in.l.platã.C.de ſen.ſʒ ea q̃
ſunt de ſubſtãtia cãe nõ tollũtur per ꝓceſſuʒ ſummariũ vt pʒ ex
15 p̃dictis.⁊ in hac de.igit̃ ⁊c. † Iuxta p̃dicta q̃rit̃ q̃ exceptiões po
terũt admitti in hoc proceſſu ſummario. Rñdet qȝ ſi ſunt exce
ptiões que nõ reqrũt altiorẽ indagineʒ ille admittent̃. Si vero
reqrũt altiorẽ indaginẽ.⁊ tũc ſi poſſunt in alio iudicio reſerua
ri nõ admittent̃ p iudices: ſed in alio iudicio reſeruabunt̃.ff.ad
treb.l.ille a quo.§.ſi de teſtõ.⁊.ff.ad exhi.l.iij.§.ibidẽ. Si aũt in
alio iudicio nõ hñt examinari ſed reſeruari.tunc in hoc iudicio
ſummario examinabũtur. vt ſentit glo. in.o.§.ibidẽ ad hoc qr
alѕ auferret̃ ius ptis ⁊ tolleret̃ cognitio qȝ nõ põt fieri p ꝓceſ
16 ſuʒ ſummariũ vt ſuperi⁹ dictũ eſt. † Iuxta p̃dicta q̃ritur q̃ exce
ptiões dicãtur habere altiorẽ indaginẽ ⁊ q̃ nõ rñdet ꝙ ille exce
ptiões nõ dicũtur hr̃e altiorẽ indaginẽ q̃ pñt examinari ĩfra tã
tũ tp̃s infra q̃tũ ꝓceſſus principalis expedit̃.l.ſi is a quo.ff.vt
in poſ.leg. Ulteri⁹ q̃rit̃ an in iſtis ſummarijs exigat̃ ſolennitas
peremptoriĩ ſicut in ordinarijs.dicit qȝ patʒ ex eo qr interpoſitio
primi ⁊ ſecũdi decreti fit ſummati.⁊ tñ opʒ qȝ p̃cedat perempto
riũ.C.de his q ad ecc.cõfu.l.p̃ſenti.§.ſed ſi hoc ⁊.l.cõſentaneuʒ
C.quõ ⁊ qñ iu.⁊ no.p Jo.de lig.de eo qui mit.in poſ.c.j.⁊.ff.de
17 dã.infec.l.ſi finita.§.iulianus. † Deinde q̃ritur an in iſtis ſum
marijs ꝓcedi poterit tp̃e feriato dicit ꝙ nõ niſi in caſibus expꝛ
ſſis.ff.de ferijs.l.j.ſi.⁊.iij. Nec ob.hec de.qr loquit̃ qñ oĩa ſiũt iu
18 guntur.ſ.ſummarie ⁊ de plano ⁊c. † Qualiter fiãt probationes
in hoc ſummario proceſſu.dic ꝙ fiet plene.C.de edẽ.l.procura
tor.ff.de cõdi.ob tur.cãʒ.l.j.facit qȝ no.ff.de proba.l.quinqua
19 ginta.qȝ erit intelligẽdũ in cauſis magni p̃iudicij † Unde ad
uertendũ eſt qȝ plena ꝓbatio eſt q̃ facit iudici plenã fidẽ.vt ꝓ
a batur ⁊ no.in dictis iurib⁹.[a] Et ſciẽdũ qȝ ꝓbatio hʒ ſuos gra
dus quia aliqñ iudex incipit ſuſpicari hoc eſt leui argumẽto in
clinari in vnã partẽ. Aliqñ incipit opinari hoc eſt inclinare ani
mũ ſuuʒ in vnã partẽ ratione forti nõ tamẽ ſic quin credat par
tẽ cõtradictoriã fore poſſibilẽ. Aliqñ credit rõne forti intantuʒ
qȝ in nullo dubitat de cõtrario ⁊ iſta eſt plena ꝓbatio ⁊ natura
lis ⁊ vt dicũt artiſte iſte gradus eſt habitus cõcluſiõis demon
ſtrate i ſpeculatiuis.⁊ ſcribit̃ primo poſteriorũ ⁊ ꝓbatur hec.ff.
de q̃ſti.l.j.in prin.ibi cũ ſuſpectus eſt reus.ecce primus grad⁹.
⁊ alijs argumentis.ecce ſecũdus ita ꝓbatiõe admonetur vt ſo
la cõfeſſio ſeruorũ deeſſe videatur ecce tertius.ꝓbant̃ etiã dicti
tres grad⁹.in.l.iij.§.eiuſdẽ.ff.de teſti. Hoc ſuppoſito eſt aduer
tendũ qȝ quedã ſunt cauſe ſummarie modici aut nullius p̃iudi
b cij ⁊ in illis ſufficit ꝓbatio per iuramẽtũ.ff.ad exhibẽ[b].l.theſau
rus. Quid enim nocet ſi patitur me cauente de d ãno infecto q̃
rere meũ theſaurũ in fundo ſuo. Idẽ vbicũq; petitur ſola exhi
bitio.ſed in actu exhibendi veniret poſſeſſionis trãſlatio. vt.ff.
ad exhibẽ.l.celſus.§.iulianus melius idẽ iulianus vel ſi forte ali
ter per exhibitionẽ dãnificaretur re⁹.qr tunc alia probatio reqͥ
rit̃ vt ſtatiʒ dicã.ff.ad le.aq.l.j.⁊.ff.ad exhiben.l.celſus.§.iulia
nus.⁊ ſic vbi nullũ vl̃ modicũ fit p̃iudiciũ iudex ex ſola iuratiõe
inducitur in ſuſpitionẽ. Quidã autem ſunt caſus in quibuѕ ali
quod p̃iudiciũ fit reo tñ põt reparari p aliud iudiciũ.⁊ tunc re
quiritur probatio alia q̃ꝫ per iuramentum vt puta per vnũ te
ſtẽ vel per alia indicia ita qȝ iudex inducatur in opinionẽ vel ſu
ſpicionem.ff.ad.l.aqui.l.in lege aquilia.ff.de carbo.edic.l.iij.§.
crimen.ff.de ven.in poſ.mit.l.j.§.ſi ea ⁊ hec ꝓbatio dr̃ facta ſum
marie ⁊ hoc eſt primarie quaſi ad primũ gradũ ꝓbatiõis vene
rit.ſ.ſuſpitionẽ vel opinionẽ.⁊ hoc eſt qȝ dicimus prima facie
vl̃ ſic ſeu prima frõte.C.de edi.di.hadria.tol.l.ſi.vel dicitur fa
cta ſummarie.i.breuiter.nã ad plenã probationem fiũt poſitio
nes ⁊ articuli ⁊ probationes ⁊ diſtincte probantur ſecundũ con
ſuetudinẽ hodie approbatã per decre.hic vero ſufficit qȝ ſum
matim narretur negocium ⁊ ſummatim probetur.⁊ hoc habet
locum in cauſis ſummarijs valde fauorabilibus vt alimentorũ
⁊ ventris.ne.ſ.pereant probationes. Si autem non eſſent ſic fa
uorabiles licet poſſint per aliud iudiciũ reparari tunc q̃ꝫ ſint
ſummarie in eis requiritur plena probatio ex parte agentis.di
cetur tamen ſummaria reſpectu defendentis. quia ſi iudex vi
derit reum per calumniam poſtulare dilationẽ vel aliquam ex
ceptionem opponere que requireret altiorẽ indaginem differre
tur exceptionis probatio nec impediretur actoris intẽtio.ff. vt
ĩ poſ.lega.l.ſi is a quo.§.j.ff.de pto.ſtipu.l.j.§.pe.ff.ad trebel.l.
ille a quo.§.ſi teſtamento. Idẽ eſt dicendum in oĩbus iudicijs
poſſeſſorijs quia ſummarie examinantur.C.vnde vi.l.momen
tanee.⁊ hoc quia per petitorium poteſt reparari ſi qȝ preiudi
cium parti inferretur.vnde in iſtis requiritur pro parte agẽtis
20 plena probatio.C.quorũ bono.l.j. † Circa exceptiones aduer
ſarij vero ⁊ circa dãdas dilatiões debet ſummarie ꝓcedi.⁊ hoc

a ❡ Et ſciẽduʒ ꝙ ꝓbatio. addõ bar. in.l.admonẽdi.in.iiij. col. ff.de iureiurã.

b ❡ L. theſaurus. Addõ fel.i c.q̃ in eccleſiarũ in.xvi.col.verſ. iiij. declaratio. extra de conſti.

caſu dicetur ſummarie quaſi prima facie hoc videatur cuʒ iura
partiũ perfecte nõ diſcutiantur. Quedã vero ſunt cauſe in qui
buѕ verſatur p̃iudiciũ partis nec põt reparari per aliud iudiciũ
niſi per appellationẽ vel alijs modis legitimis.⁊ in iſtis ſi dica
tur ꝓcedi ſummarie intelligitur ſolũ quo ad ordinẽ ſed ab vtra
q; parte exigant̃ pleniſſime probationes ⁊ defenſiões legitime
C.de naufra.l.de ſubmerſis licet ibi dicat̃ pluſq̃ꝫ ſummarie agi.
ad hoc hec de.qr ſi hoc procedit vbi omnia quatuor p̃dicta po
nuntur fortius vbi vnũ tantũ.⁊ hoc cũ ꝓceditur cõtra p̃ſentẽ.
Si vero proceditur cõtra abſentẽ vt quãdo interponitur decre
tũ vel fertur ſnĩa diffinitiua ſemp dr̃ ꝓcedi ſummarie illa rõne
qr cũ cauſarũ merita ptiũ aſſertiõe p̃dãtur.de reſti.in inte.cũ
ex literis.C.ſi per vim vel alio modo.l.ſi.non põt dici in abſen
tia partis plene liquere.forte enĩ ſi pars fuiſſet p̃ſens aliud oſtẽ
diſſet.⁊ idõ totũ qȝ agitur dʒ agitari ſummarie.hic eſt qȝ geſta
parte p̃ſente nõ ita porrigũt effectus ſuos ad extraneos ſicut ge
ſta parte p̃ſente.ff.de ioffi.teſta.l.qui repudiantur.⁊.l.papinia
nus.§.meminiſſe.⁊ hoc no.gl.in autẽ.⁊ qui iurat.C.de ꝓo.au.
iud.poſ.vbi dicit gl.qȝ ſcðm decretũ precedit ſummaria cogni
tio ⁊ tamẽ in eo requiritur ꝓbatio per inſtrumẽta vel etiam te
ſtes ydoneos.l.ſi.C.de bo.au.iudi.poſſi.hec vbi de magno p̃iu
dicio agitur. Si vero agitur de modico vt in primo decreto vbi
generatur modicum p̃iudiciũ ſufficit ꝓbari per iuramentuʒ qr
reparari põt de facili per aliud iudiciũ ſi qȝ p̃iudiciũ inferatur
alle.qȝ no.in autẽ.de exhibẽ.reis.§.ſuſcepto.colla.v. per glo. ⁊
de offi.or.paſtoralis in gl.pe.⁊ ſic etiã ſummatiʒ ſentit ſpe.in.§.
21 porrecta.circa ſi.⁊c. † Iuxta p̃dicta q̃ritur q̃ cauſe dici debeãt
ſummarie.gl.dicit qȝ q̃libet cã regulariter requirit plenã cauſe
cognitionẽ.vt probatur i.c.iudicantẽ.xxx.q.v.C.de iudi.l.iudi
ces fallit in caſibus qui no.in.l.iij.§.ſciendũ.ff.de exhi.re.de.di
ſpendioſam.de iudi.⁊ ſic regulariter omnis cauſa eſt ordinaria
⁊ nõ ſummaria.niſi reperiatur cõtrarium.⁊ ſic tenet gl.in.d.§.
ſciendũ.hoc eſt doctrina ſatis cõfuſa ⁊ generalis.ideo Dy.in.l.
j.§.pe.ff.de p̃to.ſtipul.dat aliquas regulas circa hec. Pria eſt
qȝ vbicũq; agitatur cauſa ſup qua ſnĩa lata tribuit ius finale ⁊
aufert ius plenariũ ⁊ tradit alteri ibi deſideratur pleniſſima
cauſe cognitio. Secunda qȝ vbi hoc nõ occurrit ſufficit ſumma
ria ⁊ ſemiplena.ff.quis or.in bo.poſ.ſer.l.ij.dies.⁊ de bo.poſ.l.
iij.§.ſi cauſa cognita ſcðm Dy. Sed aduertendũ quia vt hic di
cit Jo.de li.ll.alle.per Dy.non videntur probare regulas dy.qr
ille leges diſtinguũt an agatur de p̃iudicio magno.an de paruo
ad effectũ.an bonorũ poſſeſſio de plano.an iudice ſedẽte pro tri
bunali debeat agnoſci.nõ aũt ad effectũ.aut dicatur agi ordina
rie vel ſummarie.qȝ patet qr nulla bonorũ poſſeſſio dicitur da
ri in forma ſeu figura iudicij qr nõ ordinarie.facit qȝ no.gl.par
ua in.l.j.§.ſciẽdũ.ff.ad exhi.etiã ſi ius tribuat.licet tũc detur iu
dice ſedẽte pro tribunali ⁊ nõ de plano.vt no.in.d.l.iij.§.ſi cau
ſa cognita.⁊ ſic patet qȝ regule Dy.non procedunt. poſſunt ta
men modificari vt dicamus qȝ prima regula ſit iſta qȝ vbicun
q; ſentẽtia lata tribuit ius finale nec põt reparari per aliud iudi
ciũ niſi per appellationeʒ vel aliud remediũ tunc requirit̃ ple
na cauſe cognitio.C.de iudi.l.iudices.fallit in caſu.l.de ſubmer
ſis.C.de naufra.li.xj. Itẽ in caſu cõſtitutionis ad reprimendaʒ
imperatoris Henrici. Item in caſibus enumeratis in de.diſpẽ
dioſam.de iudi. Item in caſibus in quibus contra abſentẽ pro
ceditur ad diffinitiuam ⁊ poteſt negocium liquidari in abſen
tia partis de dolo ⁊ contu. cauſam.C. vbi de cri.agi.opor.auc.
qua in ꝓuincia.C.quomõ ⁊ qñ iu.autẽ.qui ſemel. Itẽ vbi per
uenitur ad ſcðm decretũ vt eſt dictum. Scða regula ſit talis qȝ
vbi agitur cã ſup qua ſnĩa lata nõ parit magnũ preiudiciũ põt
reparari vel parit tale qȝ per aliud iudiciũ põt reparari abſq;
appellatiõe vel reſtõne vel ſimili remedio.tũc ꝓceditur ſumma
rie.hec regula ꝓbabitur in oĩbus caſibus enumeratis.in.§.ſciẽ
dũ.⁊ in eo qȝ dixi.ſ.de iud.poſſeſſorijs.ſʒ hoc qȝ dico ſumma
rie diuerſimode accipitur vt ſuperi⁹ dictũ eſt. Sed dices hec ꝓ
cedunt quãdo dictio ſummarie cõcernit proceſſuʒ totius cauſe
ſed iura.ſ.alle.videntur loqui qñ dictio ſummatim cõcernit ſo
lũ vnum articulũ cauſe vt probatur.in.l.iij.§.ſciendũ.ff. ad ex
hi.vbi ſummatim debet examinari an interſit ⁊ talis articulus
ſic ſolũ eſt examinandus.⁊ ſic eſt etiã videre in cã alimentorũ ⁊
carboniana.ꝙ ſummatim examinatur an quis ſit filiꝰ.ff.de li.
exhi.l.ſi quis a liberis.§.ſi vel parens de carbo.edic.l.iiij. Sed
dic vbi id qȝ eſt principalis cauſa intentionis venit examinan
dũ ſummarie tunc merito tota cauſa dicitur ſummaria.⁊ idõ ſa
22 tis reperitur in legib⁹ antiqs ꝙ cã agitet̃ ſummarie. † Ulteri⁹
quero de ſcðo vcʒ qñ hec dictio ſummarie adijcitur vni articulo
cãe qualiter intelligatur dic qȝ ſi cã principalis eſt ſummaria.
oẽs eius articuli ſunt ſummarij rõne proxie dicta. Si vero prin
cipalis cã requirit plenã cauſe cognitionẽ tunc eſt videnduʒ de
23 incidentibus ⁊ emergentibus. † Circa qȝ dicit aduertendum
ꝙ quidam

qḋ q̄dā primo ſunt emergētes in quibus vincatur cauſa princi
palis ſine nō ꝓpter qḋ nō perditur ius in eis ⁊ in eis eſt ſemper
ſummarie cognoſcendum. ff. de pen. her. l. ſi quis. §. plane. ⁊. ff.
de inter. actio. l. ſi defenſor. §. illud. In his autem incidentibꝰ ⁊
emergentibus nō dico agi ſummarie reſpectu ordinis. quia in
his attenditur ordo principalis cauſe. ſed dico procedi ſumma
rie reſpectu ꝓbationū cū nō ſint modici p̄iudicij ſufficit qḋ oſtē
dat iudici ſic eſſe prima facie. vt in iuribus ſtatim alle. Quedā
vero ſcḋo ſunt emergentes in quibꝰ ille qui ꝓponit ſi vincit nō
propterea vincit cām principalē. Exemplū ſi actor in prima di
latione nil probauit vel reus cōtra intentionē actoris fundatā
nil probauit in prima dilatiōe. Si petitur ſecūda dilatio ſi obti
net non per hoc vincit cām principalē. ſed remanet ſub dubio
probatiōis. Si vero perdit in iſto emergēti q̄ denegatur ſcḋa
dilatio pdit cām principalē cū nil probauerit in prima. Mō di
co qḋ ſi cōſideramus hāc emergentē ex parte petentis vt ſi que
ritur de probatiōe impedimenti faciendi ab eo qui petit ſcḋam
dilationē. dico qḋ ſufficit ſummaria ⁊ ſemiplena ꝓbatio puta p
iuramentū. de excep. paſtoralis. ff. de excu. tu. l. ſcire op;. §. ſuffi
cit. ⁊ ita refert ſpe. in ti. de ap. §. nunc breuiter. ver. quid ergo pa
pā pronunciaſſe. ita etiā no. Guil. de cu. ff. ſi quis cau. l. ij. §. ſi qs
Ja. tamē de are. dicit in hoc debere cōſiderari qualitatē pſone
pro autē. hodie. C. de repu. ⁊ hoc ideo. q̄ ex hoc ſequit̄ modicū
cōmodum qḋ detur ſecūda dilatio. Si vero tractaretur de pro
bationibus impedimenti ob aliū effectū dicit qḋ nō ſufficeret
probari per ſolū iuramentū. Si vero cōſideramus hāc emergē
tē ex parte reſiſtentis qui ex denegatione huiuſmodi dilationis
cōſequitur magnū cōmodum ſi vult impedire tunc requiritur
plena cauſe cognitio. q̄ ſi denegaretur procederetur ſup nego
cio principali. ⁊ ideo cū agitatur queſtio de dāda vel denegāda
dilatiōe requiritur plena cauſe cognitio q̄ aliquo caſu requirit
plenā cauſe cognitionē. ſ. cū denegaretur. ideo in dubio dicitur
24 plenaria eſſe. arg. ff. de condi. inde. l. ſufficit. † Quedam tertio
ſunt emergentes ecōtra in quibus ex parte ꝓponentis ſi vince
ret totā cām principalē vinceret. ⁊ ſi pderet nō perderet cām pri
cipalē nec vinceret aduerſarius. Exemplū de exceptio. rei. iudi.
iuſiurādi ⁊ trāſactionis. que opponunt̄ ante litē cōteſtatā ad im
pediēdū ꝓceſſum. nā ſi opponens vincat vincit totū proceſſum
ſed ſi perderet nō properea totū perderet nec aduerſarius vin
ceret. ⁊ tūc in hoc emergenti eſt dicendū qḋ ex parte ꝓponētis
requirit̄ plena cauſe cognitio vt vincat. pōt tamen cognitio cer
to reſpectu dici ſummaria. ſ. ꝓpter breuitatē dilatiōis q̄ ſi requi
reret altiorē indaginē differret illa dilatio q̄tū ad impediendū
proceſſum ⁊ fieret lit. cōteſt. ⁊ poſtea opponeret̄ in modum per
em;. de lit. cōteſt. c. j. ⁊. ij. in. vj. ⁊. l. nā ⁊ poſtea. in prin. in tex. ⁊
gl. ff. de iureiu. ⁊ ex hoc ſequitur. q̄ ſi opponens in illa exceptio
ne ſuccumbit nec plene probauit ante lit. conteſt. poſito qḋ ſup
hoc ſint examinati teſtes poſt lit. cōteſt. iterū poterunt exami
nari eodē. c. quia prima examinatio ſummaria non impediret
ſcḋam plenā. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. l. pe. ff. de re iudi. l.
a diuo pio. §. ſi ſup rebus. Itē q̄ teſtes ſup prima inſtātia ſunt
examinati ad vnū finē nūc ad aliū. de teſti. cōſtitutus. ⁊. c. ſigni
ficauerāt. ff. de eden. l. argentarius. §. pe. ff de fur. l. qui tabulas
§. ſi. ſed in caſu iſto ante lit. cōteſt. producūtur ad vnū finē. ſ. ne
procedatur poſtea vero producuntur ad alium finem. ſ. vt diffi
nitiue abſoluatur. ⁊ ideo cū inſtantia incipiat a conteſtatiōe nō
poteſt dici qḋ producant̄ in eadem inſtantia. ⁊ de hoc eſt caſus
in. d. c. veniens de teſti. Hec de emergentibus q̄ cōcernūt ꝓceſ
25 ſum. † Quedā vero ſunt emergentes vel verius incidētes que
ſtiones vt quādo ꝓponuntur alique peremptorie. ⁊ hic aduer
tendū eſt qḋ quedā ſunt peremptorie que nō poſſunt ſeparari
a a principali cauſa [a] ſicut quelibet exceptio intentionis. Exem
plū ſi dico teſtamentum nullum vel ruptum agnatione poſthu
mi vel ſi dicam actori nō cōpetere ius agēdi quia eſt meus ſer
uus. ⁊ in talibus incidentibus eſt plene cognoſcēdū. q̄ ſentētia
lata ſup pri cipali parit exceptionē rei iudicate in incidēti. l. j. C.
de ord. iu. ⁊. ff. de excep. rei iud. l. ſi inter me ⁊ te. qḋ eſt itelligendū
ſi principalis cauſa requireret plenā cauſe cognitionem. ſecꝰ ſi
ſummariam. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. l. pe. ff. de lib. agn.
26 l. ſi quis a liberis. §. ſi vel parens. † Quedam vero ſunt perem
ptorie que poſſunt ſeparari a cauſa principali. prout eſt videre
in qualibet exceptione que eſt actiōis excluſio. nā vtrūq; ſimul
poteſt eſſe ⁊ pōt cognoſci de vno ⁊ aliud omitti. vt patet in exce
ptione pacti preſcriptionis ⁊ ſimiliū. Et harum triplex eſt ſpe
cies. q̄ quedā ſunt que nō poſſunt principaliter in alio iudicio
agitari vt exceptio pacti ratione q̄ ſit mera exceptio. ⁊ de iſtis
debet plene cognoſci cū ex vtraq; parte pariāt plenū preiudiciū
⁊ ſic debeant plene diſcuti. C. de iudi. l. iudices. xxx. q. vlti. iudicā
tē. Quedā in vero ſunt que per ſe poſſunt in alio iudicio agitari
non tamen ad eū finē ad quē ſunt examinati in primo iudicio

exemplū in. l. vendicantē ⁊. l. ſe. ff. de euic. ⁊ tunc debet plene ex
aminari eadē ratione. tamē ſi quis ſuccūbit in modū exceptio
nis illa poterit deducere in iudiciū in modū actionis. vt. d. l. ⁊ ē
dicantem. no. de or. cog. c. j. poſt Inno. de cauſa poſ. ⁊ propri. cū
eccleſia. ⁊ no. Cy. in. l. peremptorias. C. ſen. reſcin. nō poſ. ⁊ not.
27 in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de ver. ob. † Quedam ſunt exce
ptiones que poſſunt examinari in alio iudicio per modū agen
b di ad eum finē ad quē examinate ſunt in modū exceptiōis. [b] vt
eſt videre exemplum in exceptione cōpēſatiōis. quia ſi excipio
intēdo qḋ mihi ſatiſfaciat ꝯpēſando. ſi ergo intēdo ſiliter vt mi
hi ſatiſfaciat. ſ. ſoluēdo. ⁊ iſta exceptiōe eſt oſtēdū q̄ q̄ pōt i alio
iudicio reparari h; aliqḋ ſūmarie cognitiōis. q̄ nō admittit ſi
habet altiorē indaginē. ſed demū ſi nō habet altiorē indaginē.
vt. l. ſi. C. de cōpen. debet tū plene examinari ſicut alie. ſi tamen
opponeretur exceptio cōpenſatiōis debiti naturalis qḋ nō po
teſt in aliud iudicium deduci principaliter tunc debet plene ex
aminari ſicut alie exceptiones tales. ſi ergo diſputatur de hac
exceptione cōpenſationis ad effectū vt opponens vincat vel vt
reprobetur cōpenſatio tunc requiritur plena cauſe cognitio. q̄
faceret plenū preiudiciū. ff. de compen. l. qḋ in diē. §. ſi rationē
Si vero diſputatur de exceptione iſta non omittenda nō bene
reprobando eā. ⁊ tunc nō facit preiudiciū. vt. d. §. ſi rationē. ⁊
ſic nō requireret̄ ita plena cognitio per priꝰ dicta. predicta vē
dicant ſibi locū in his que procedunt ſeu contingunt ante ſen
tentiā. Si autē poſt ſententiā occurrunt alique emergentes vel
incidētes prout aliquādo cōtingit. ⁊ hic eſt aduertendū q̄ harū
etiā triplex eſt ſpecies. q̄ aliquādo poſt ſententiā opponuntur
alique exceptiōes que cōcernūt merita cāe. vt eſt videre in exce
ptiōibus de quibus no. in. l. j. C. de in. ⁊ fac. igno. ⁊ in his dicē
dū eſt idē qḋ ſupra in aliis que ante ſniam occurrunt. aliqñ op
ponuntur exceptiōes q̄ cōcernunt executionē. vt q̄ dicit̄ q̄ exe
cutio nō debet fieri. vt q̄ ſnia nulla vel lata p̄textu falſorū inſtru
mentorū. ⁊ hec requirūt ſummariā cognitionē quo ad breuita
tē dilationū q̄ non requirit altiorē indaginē nec impeditur exe
cutio ſi requirat altiorē indaginē. ſed reſeruatur exceptio ꝓſtita
cautiōe de reddēdo. l. ſi. C. de ſal. ⁊. l. ſi. C. de or. cog. ⁊ de reſti. in
c inte. ſciſcita. [c] Si aūt probatiōes eſſent in ꝓmptu tūc executio
impediret̄ ⁊ fierent ꝓbationes plene. C. ſi ex fal. inſtru. l. ſi. idē
dicit ſi opponitur exceptio qḋ nō d; fieri executio in totū. ſed ſo
lum inquantum conueniens facere poteſt. ff. ſo. ma. l. ex diuerſo
28 §. ſi. † Quedam ſunt exceptiōes que opponunt̄ cōtra executio
nē ſimpliciter. ſed cōtra rem in qua fit executio. ⁊ iſte requirunt
ſummariā cognitionē ⁊ quo ad breuitatē dilationū ⁊ quo ad ſe
miplenā ꝓbationē. ff. de excep. rei iudi. l. a diuo pio. §. ſi ſup re
bus ⁊ hoc q̄ nō agitur de magno p̄iudicio. q̄ ſi nō mandatur
executio ſuper re illa mandabitur ſuper alia. Itē de illa re pote
29 rit cognoſci in alio iudicio ordinario. † Ulterius circa predicta
queritur quid ſi in cā ſummaria iudex in ſnia dixerit ſe habuiſ
ſe plenā cāe cognitionē an per hoc facit p̄iudiciū in alia cā. dic
qḋ nō q̄ intelligitur habuiſſe plenā ſecundū qḋ materia cauſe
requirit. de iureiu. ad noſtrā. el. ij. ff. loca. l. ſi vno in princi. ff. de
vſur. l. ſtipulatus. ff. de dā. infec. l. dāni quidē. ad hoc q̄ cogno
ſcere ſummarie non eſt ſolum in iudice ſed etiā in parte. q̄ forte
nō curat ꝓcedere vel ꝓducere ꝓbatiōes q̄ ſcit cām poſſe repa
ri in alio iudicio. ⁊ hoc maxime ſi pars cōtradixerit ſententie vt
hic in ſi. huius de. licet reuera loquatur hic in caſu in quo pars
tur plenū preiudiciū quomodocūq; agat. Si vero in cā in qua
requiritur plena cauſe cognitio ⁊ plena probatio iudex diceret
ſe habuiſſe ſummariā cognitionē ſnia nō valeret quia plena cau
ſe cognitio eſt de ſubſtātialibus. C. de ſent. l. ex ſtipulatione. ⁊ idē
ſi omittatur viciatur ſnia. vt no. C. de ſen. l. prolatam. ſi. q. vj. ca
30 non; ata. ⁊ hec de dictiōe. ſummaria. ¶ † Sed quid de dictio
ne ſimpliciter. vt ſi mandetur qḋ cauſa agitetur ſimpliciter. di
cit idē qḋ in dictione ſummarie. q̄ debet intelligi ſimpliciter. i.
ſine plica hoc eſt ſine diſtinctiōe ⁊ inuolutiōe. ff. pro ſo. l. cotri. ff.
de vul. ⁊ pupi. l. j. ff. de verb. ob. l. j. §. ſi quis ſimpliciter. ⁊ de iſto
31 verbo ſimpliciter fit mētio in hac de. † Modo videndū eſt de
hac dictione de plano quid ꝑ illā importetur. Circa qḋ aduertē
dū qḋ planū opponitur alto. vnde cognito quid dicatur altum
quo ad propoſitū cognoſcetur quid dicatur de plano. vnde co
gnito vno cōtrariorū cognoſcetur ⁊ reliquū. de. j. de cōſ. cū ibi
no. ⁊. l. j. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. Altū aūt d̄r in ꝓpoſi
to vel rōne loci vel rōne ſtili. vñ dicimus q̄ſq; quē vti alto ſti
lo. Item aduertendū q̄ aliquid de plano fieri opponitur ei qḋ
fit ex arrupto ⁊ velociter. ⁊ hoc ſuppoſito ſciendū qḋ quedā eſt
cā vilis. vt puta de vili ⁊ leui materia vel leuiū perſonarū. ⁊ tūc
debet agi de plano. C. de ſen. antē. niſi breuiores. ⁊. ff. de offi. pro
cō. ⁊ le. l. nec quicq;. §. vbi de plano. ff. de accu. l. leuia. ⁊ tunc di
ctio de plano importat. i. iudice non ſedente pro tribunali. et
ſic non in loco alto. Item quod non ſeruatur ſtilus iudiciorum.

a ¶ Sicut q̄ ha
bet exceptio. de
iſta exceptiōe i
tentionis. vide
gl. l. l. q ſe debe
re ⁊ ibi doc. ff.
de ꝯdi. ob cau.

b ¶ Ut eſt vi
dere i exceptio
ne. adde bar. in
l. ij. ff. de excep.

c ¶ Si aūt. ad
de bar. ⁊ do. l. l.
iiij. §. ꝯdēnatū
ff. de re iu. alex.
in cōſi. lxxvij. in
pe. col. circa ſi. l
ij. vol. ⁊ in cōſi.
hij. in. ij. colū. in
iij. volu. alex. in
cōſi. lxxiij. l. ij.
col. in. v. vol.

d ¶ Mō vidē
dū eſt de hac di
ctiōe adde bar.
in extrauagan.
ad repri. in vſi.
de plano.

Mutinenſ. facit de of. or. paſtoralis. ix. q. iij. ſi autem. ⁊ c. nullus. ⁊ ideo cõcludit ꝙ eccleſia Rauẽnate ſeruãte interdictũ ſoli⁹ dioceſis Rauennatis nõ ſeruãtes illud incurrunt hãc penã. cũ gl. concor. hic Ste. yen. hic ſentit cõtrariũ. dicit enim ꝙ ſi metropolitana ſeruat interdictũ debet etiã ſeruare eccleſia cathedralis. alle. d. c. de his. xij. diſt. ⁊ d. c. de poſtu. pla. nec debet attendi qđ fit ſed qđ fieri debuit de elec. cũ cauſa. puto gl. veriorẽ tenẽdam ſaltem poſt factũ. ¶ Ulterius gl. in ver. item querit. quid ſi eſt interdicta villa vel caſtrũ nõ habens inter ſe incluſam certã eccleſiã cathedralẽ vel matricẽ ꝙ eſſe poteſt de facto. puta ſi forte eccleſia matrix eſt in alia terra nõ interdicta. vel forte plures ſint eccleſie baptiſmales in villa vel caſtro nulla principalior. q2 quelibet baptizat ſuos parochianos. nunquid poterit eſſe tũc locus pene huius decre. ſi forte aliqui ſeruãt interdictũ ⁊ aliqui nõ. gl. tenet ꝙ nõ. quia tũc deficiũt ⁊ mens ⁊ verba huius cõſtitutionis. ergo. ⁊ per cõſequẽs eius diſpoſitio. ar. l. ꝙ cõſtitutũ. de teſta. mili. hic enĩ loquitur qñ in loco eſt aliqua certa matrix eccl'ia. ⁊ ſic vnica. ſec⁹ ſi nulla vel plures. licet ſint ibi alie eccleſie. ⁊ fortius ſi ſole eccleſie religioſorũ ſint in loco nõ ſeruãtes interdictũ non habebit locũ hec pena. Fatetur tñ ꝙ in dictis caſib⁹ erit locus pene iuris antiqui. de qua. ſ. dicetur. cũ gl. concor. hic Ste. ⁊ Paul. dicit tamẽ Pau. ꝙ qñ oẽs eccleſie loci matricis ſeruãt interdictũ ꝙ locus erit huic pene q2 habetur loco vni⁹ principalis. ſicut plures delegati ſine clauſula. alle. de offi. dele. prudẽtiã. ⁊ hoc. idẽ forte ſentit gl. dũ dicit. forte ex illis aliqui ſeruãt interdictũ. aliqui non. facit qđ no. de reſcrip. ſtatutũ. §. cũ vero li. vj. ⁊ de elec. quorũdã c. li. ⁊c.

a ¶ Glo. ſciuerint ª querit an hec cõſtitutio liget ꝓbabiliter ignorãtes. dicit ꝙ nõ per hũc tex. a ſenſu cõtrario. ¶ Gl. obſeruare. querit ad lr̃e declarationẽ q2 hic ꝙ religioſi in obſeruãdo interdictũ eccleſie cathedralis vel matricis debẽt ſe illi cõformare ⁊ ſeruare illud qđ ſeruat eccleſia cathedralis vel matrix. ſz an econtra religioſi nõ debeãt obſeruare id qđ non ſeruat eccleſia cathedralis vel matrix. ⁊ ſic etiã in nõ obſeruãtia debeant illi ſe cõformare. vr̃ ꝙ ſic a cõtrario lr̃e. q2 ſicut tenetur ſe cõformare in obſeruãdo ita ecõtra in nõ obſeruãdo ſi illa nõ ſeruat. Item q2 cõtrariorũ eadẽ dz eſſe diſciplina. ¶ Gl. hoc nõ ob. ſz cõtrariũ. Mouetur q2 hec cõſtitutio non intendit diminuere obſeruãtiã interdictorũ ſed illã augere vt pz ex prin. decre. ergo cũ veniat ad augmentũ nõ debet operari diminutionẽ. ar. de. ſ. de ꝓben. ad hoc q2 cũ iſtud ſtatutũ ſit editũ ad penã non debet trahi ad gratiã. de tranſla. prela. c. ij. vltra mediũ. nec ob. ar. a contrario

b ſenſu ᵇ quia illud non debet ſumi vbi in iure reperitur cautũ con-

10 trariũ. iuxta no. plene de elec. publicato ſup vlti. gl. ¶ † Itẽ nõ ob. qđ contrariorum debet eſſe eadem diſciplina. q2 illud verum preterꝙ vbi mens ⁊ verba reſiſtunt. alle. de verb. ſig. c. ſi. de offi. lega. ſtuduiſti. per hoc concludit ergo ꝙ ſi in cathedrali eccleſia vel in matrice de facto nõ ſeruatur interdictum qđ de iure deberet ſeruari. qđ exceſſus clericorum talis eccleſie non dabit per hoc materiã alijs delinquendi. vt ſic ſint excuſati ſi etiã ipſi non ſeruarent interdictum loci facit de priuile. petiſtis. cum gl. concor. Pau. dicens ꝙ hic non eſt eadem diſciplina contrariorum. qđ no. de quo vidiſtis in cle. j. de cenſi. cum gl. concor. etiam Ste. dicens ꝙ religioſi tenentur ſeruare interdictum vbi ſciunt eſſe ſer-

11 uandũ. licet eccleſia matrix non ſeruet. † Quando autẽ dicatur eccleſia matrix obſeruare interdictũ. dicit hic gl. quando abſtinet a celebratione diuinorũ officiorũ alo ſeruandi interdictũ quaſi ſecus ſi alia de cauſa abſtineat facit qđ not. in decre. petiſtis de priuil. in verſi. nõ ſi violauerit ⁊ ſic ſi tunc quãdo alia de cauſa abſtinerent religioſi non ſeruarent interdictũ non incurrent hanc penã qđ no. ⁊ no. in gl. de ar. a cõtrario ſenſu. cũ etiã

12 concor. gl. de eta. ⁊ qua. c. vno. in. vj. † Iuxta pdicta querit qđ ſi quis ſciat interdictum latum an tenebitur illud ſeruare licet non ſit publicatum. dicit Mat. ꝙ ſic. ⁊ ſic dicit notaſſe Archi. de ſen. excommuni. is qui. li. vj. de quo etiã gl. ſ. e. prox. ¶ Glo. appellationibus. oppo. hic videtur innuere tex. ꝙ ſi appellatio precedit interdictum ꝙ ex hoc nõ vicietur interdictum. Sed cõtra de. c. ad hoc. ⁊ c. dilectus. de appel. Soluit qđ hic non intendit dicere qđ interdictum ſit aliqđ licet appellatio precedat. ſed ſolum intendit dicere ꝙ quis precedat appellatio vel alia cauſa tamen ſi eccleſia matrix ſeruat interdictum religioſi etiã debẽt ſeruare etiam ſi interdictum ſit nullũ. ⁊ ſic ſi violant ⁊ tunc erũt excõmunicati: ⁊ forte hoc ideo. q2 in dubio pſumẽdũ eſt pro eccleſia matrice ꝙ non ſine cauſa ſeruat interdictũ. ⁊ hoc etiã forte voluit Guil. hic ⁊ zenze. qui ex hoc tex. colligunt ꝙ vbi iudex de quo conſtat mandat denunciare aliquẽ excõmunicatum vel ſuſpenſum vel locum interdictum licet ex aduerſo ꝓponatur antea emiſſa appellatio ⁊ per eccleſias ⁊ loca publicata tamen ſemper ad mandatum iudicis eſt vitandus quia preſumẽdum eſt pro iudice. de renun. in preſentia. cũ gl. cõcor. hic Ste. ⁊ Mat. Idem Pau. dicens religioſos debere interdictum ſeruare. qđ

a ¶ Querit an hec cõſtitutio. Adde not. per gl. ⁊ doc. ſ. c. cognoſcẽtes extra de conſti.

b ¶ Q2 illud nõ dz ſumi. Adde ad hoc plures concor. p. d. iaſ. in l. ſi. in pri. in. x. col. v. ij. ex hoc ff. de o. ſi. ei⁹ cui man. eſt iuriſ.

c ¶ Et hic ſũpta occaſiõe. ad cle. plenſ inn. in rubrica extra de ſen. excom.

d ¶ Qualiter autẽ ſumatur. adde hon. tex. ſ. c. nõ ẽ nobis de ſpõ. ⁊ tex. in. c. qđ te de pen. ⁊ remiſ.

ſeruat matrix eccleſia. etiam ſi interdictum ſit de iure nullũ. Fatetur tamẽ ꝙ tunc nõ erunt irregulares ꝓpter violationem interdicti. ſed erunt excõmunicati per hanc cle. q2 celebrat alle. de cle. excõmuni. miniſ. c. illud. ⁊ hoc etiam ſentit gl. ſ. in verbo ſubiacere. ¶ Gl. quibuſcũqꝫ querere voluit de ratione quare hoc caſu non attenditur aliqua contradictio. Rñdet q2 alias poſſet allegari nullitas ſententie interdũ que poſſet cauſari ex multis cauſis iuxta no. in c. pſenti. de. eo. in. vj. ⁊ ſic de facili eneruari virtus interdicti ⁊c. ¶ Glo. excõmunicatiõis. notat ex litera caſũ

c in quo quis ipſo iure incurrit ſententiã excõicationis. ᶜ ⁊ hinc ſumpta occaſione enumerat ⁊ alios caſus ſimiles expreſſe inductos per. xviij. cõſtitutiones hui⁹ voluminis. quorũ tamen aliqui ſunt reſeruati ſoli pape. ⁊ in fine adijcit duos tacite ⁊ nõ expreſſe iductos. ¶ Quot autẽ ſint tales caſus iducti per ius vet⁹ decreti vz ⁊ decretalium. dicit Hoſt. in ſumma. e. ti. §. iij. in pri. colligit. xxx. Quot autẽ ſint iducti p iura ſexti. dicit gl. ꝙ. xxiij. prout no. gl. in decre. eos qui. de. eo. ti. in. vj. vide gl. ⁊ no. eam tãꝙ magiſtrã. vide etiã de hoc per guil. in repertorio ſuo ſup hoc

13 ti. ¶ † Glo. ſubiacere. op. ꝙ immo violans interdictum incurrit aliã penã ꝙ excõmunicationis. vt probatur in. c. ſi. de exceſ. pla. de priori. auctoritate. ⁊ c. epiſcoporũ in. vj. ⁊. de. eo. li. Soluit glo. ꝙ vltra penas illas incurrit etiã iſtã que ibi adijcitur ⁊ accumulatur. ⁊ ſic nõ ob. cõtra. Fatetur tamẽ gl. ꝙ poſſet cõtingeret caſus ꝙ iſta pena ligaret ſine illis ⁊ econtra. Exemplum ponit q2 ſi ſententia interdicti vere non ligat q2 eſt nulla ꝓpter preambulã appellationẽ legitimã vel propter aliam cauſam nullitatis. tñ ſi tunc eccleſia matrix illã ſeruet ſi religioſi non ſeruẽt incurrunt hanc penã ⁊ non illa. ſimiliter econtra ſi ſententia interdicti vere ligat ⁊ eſt aliqua. ſed eccleſia matrix illã non ſeruat quia tunc ſeruantes nõ incurrunt hãc penam. ſed penas iuris antiqui tunc aũt ligãtur religioſi vtraqꝫ pena huius cõſtitutionis. ⁊ eſt pena iuris antiqui qñ eccleſia matrix ſeruat interdictũ de iure validum. neutra autem ligantur quando interdictum latum eſt nullum. ⁊ non ſeruatur per matricem eccleſiã. tũc nullã penã incurrũt. Que aũt ſunt pene violantis interdictũ ⁊ quot: explicat hic Guil. Primo q2 talis tam religioſus quam cleric⁹ eſt ſuſpenſus ipſo iure. d. c. tanta de exceſ. prela. Itẽ ei eſt interdictus ingreſſus eccleſie. de priuil. epiſcoporum. in. vj. Item eſt excommunicatus ſi non ſeruat interdictum in ſepeliendo contra interdictum. de ſepul. in cle. eos. Item eſt irregularis ⁊ ineligibilis actiue ⁊ paſſiue. de. eo. is cui in. vj. Item ſi eſt religioſus incurrit excõmunicationẽ. vt pz in hac cle. Quare autem hic plus puniatur violans interdictũ ꝙ ſi violaret ſuſpenſionẽ vel excõmunicationẽ dicit Gui. ꝙ idõ hoc euenit. q2 aliqui credebant interdictũ vilius alijs cenſuris eccleſiaſticis. ⁊ idõ violabant ⁊ ꝓpter hoc tanꝙ ſceleratius ⁊ grauius vindicatur ⁊ grauior pena impo-

d nitur. xxiij. q. j. nõ afferamus. ᵈ Qualiter autem ſumatur hic interdictum. dicit idem Gui. qđ hic ſumitur interdictum prout eſt pena auferens ea que ſunt diuini miniſterij perſonis ⁊ locis interdictis. Aliter autem ſumitur interdictum in rubrica. ff. de interdic. ⁊ C. de quo per Jo. de lig. in tractatu de eccleſiaſtico interdicto ſeu de cenſura eccleſiaſtica. ¶ Glo. comprobatur. alle. concor. ⁊ auctoritates ex quibus patet nil agendum fore ſaltem alicuius ponderis ſine conſilio. quod bene not. ¶ Glo. generalibus querit quid ſi ceſſationes eſſent ſpeciales. Reſpondet qđ tunc non haberet locum cle. quia ille ſunt ſeruande tantum in eccleſijs in quibus ſunt introducte alle. de app. dilectus. Qualiter autem poterit conſtare de ceſſationibus generalibus a omnis quod fiant per ſtatuta conciliorum prouincie. dicit Gui. qđ quia illa ſunt facti oportet recurrere ad libros conciliorum prouincie. quorum multa expreſſit Berengarius in tractatu quodam de excommunicatis ⁊ interdictis a iure. Et nota bene iſtũ tex. cum gloſ. quia facit ꝙ violans ceſſationem a diuinis incurrit irregularitatem ſi eſt ceſſatio generalis. ſicut violans interdictum cum illi comparetur. vt hic patet. ſecus in ceſſatiõe ſpeciali. de quo de offi. ord. ſi canonici in. vj. in noui. ¶ Glo. alie ſunt literales. ¶ Ultimo glo. hic tractat de collegijs id qđ habetur de exceſ. pla. dilecta. ibi omittendum ⁊ dicendũ eſt prout ibi habetur. ⁊ per bar. in. l. ſi. ff. de colle. illicitis.

1 ¶ Officium dimittere propter ſuperuenientiam excõmunicati vel interdicti publice an liceat.

2 Delictum de facili trahitur in exemplum propter impunitatẽ delinquentium.

3 Interdictum violari faciens eſt ipſo facto excommunicat⁹ quacũqꝫ fulgeat poteſtate.

4 Excõicati publice ⁊ interdicti moniti vt exeant eccleſiam debẽt exire qñ diuina celebrantur: alias ſunt excõmunicati alia excommunicatione a qua ſolus papa abſoluat.

5 Interdictum latum ſciens an teneatur illud ſeruare licet non ſit publicatum.

Interdicti

6 Interdicti generalis tẽpore an dñi temporales in capellis ſuis poſſunt facere celebrari.
7 Et an tempore interdicti poterunt pulſari campane ad predicationem vel capitulum congregandum.
8 Vox preconis paucis innoteſcit ſed an ſit maior citatio que fit voce preconis an ſono campane.
9 Excommunicatum occultum non debemus vitare in publico occulte aũt eum vitare poſſumus.
10 Excommunicatus ſi ingrediatur eccleſiam qñ officia vel alia diuina officia celebrantur an ſacerdos poſſit dimittere officiũ ſeu miſſam imperfectam.
11 Communicans excõicato maiori communicãdo ſimplici cõione ⁊ non in crimine an incurrat mortale peccatum.
12 Celebrans coram excõicato maiori an ſit irregularis.
13 Excõicatus ſi intereſt alijs officijs ꝙ̃ miſſe quõ puniatur.
14 Excõicatus an ſufficiat ꝙ in genere vel generaliter moneatur ꝙ exeat eccleſiam qñ diuina celebrantur.
15 Excommunicatus an poſſit iterum excõicari: ⁊ quid operetur iterata excõicatio.
16 Abſolutio vnica an ſufficiat ligato pluribus excõicationib᷑.

Grauis ad nos ꝑla.

Primo narrat quendã abuſum nobiliũ ⁊ dñorum tẽporaliũ circa violationẽ interdicti eccleſiaſtici. Scdo penã imponit. ſcda ibi. Ne igitur. ¶ † No. primo ꝙ licitũ eſt dimittere officium
ꝓpter ſuperuenientiã excõicati vel interdicti publice. ¶ Et ſic no. caſum in quo põt remanere officiũ miſſe ⁊ aliud officiũ diuinũ
2 inexpletũ: qð intellige vt dicetur cũ glo. ¶ †[a] No. ꝙ ꝓpter im-
a punitatem delinquẽtiũ delictũ de facili trahiť in exemplũ. ⁊ idõ dicit canon ꝙ ſi ea q̃ male vſurpanť non corrigant exceſſus via
3 alijs aperitur. xxij. di. preuenit. ñ. ⁊ xxiij. q. j. parat᷑. in ſi. ¶ † Nota penã nobiliũ ⁊ dñorũ tꝑaliũ facientiũ violari interdictuꝫ eccleſiaſticũ ⁊ cogẽtiũ ad id aliquos qui ſunt excõicati ipſo facto. ⁊ nõ poſſunt per aliũ abſolui niſi per ipſm papam. ⁊ ꝓcedit hoc &c in excõicatis publice ⁊ interdictis qui moniti noluerũt exire eccleſiam. qꝛ eãdẽ penã incurrũt. Ex quo no. ꝙ excõicat᷑ iteruꝫ põt excõicari. de quo tangit glo. ſi. hic. ⁊ habeť. xj. q. iij. engeltrudã. ⁊ de iudeis ita quoꝛ̃dã. Itẽ no. ſm guil. hic ꝙ aliud eſt celebrare tꝑe interdicti. ⁊ aliud eſt vbi excõicatus exiſtiť audire diuina. ⁊ aliud facere auctorizabiliter celebrari. alle. de ſe. excõ-
4 muni. illð de quo ibi. ⁊ in cle. archiepo. de priuile. ¶ † Itẽ not. ſm Ste. ꝙ excõicati publice ⁊ interdicti moniti vt exeãt eccliaꝫ debẽt exire cũ celebranť diuina alias ſunt excõicati alia excõicatione a qua ſolus papa abſoluat. ¶ Glo. tẽporales q̃rit ad lr̃e declarationem quid ſi iſti dñi tꝑales ſint epi vel eccliarũ prelati qð eſſe põt ne cleri. vel mo. c. ſi. in. vj. ⁊ faciũt ꝫ hãc cõſtitutionẽ an locũ habebit pena huius decre. Rñdet ꝙ ſic. qꝛ tex. indiſtincte loquiť. ⁊ eſt ſic indiſtincte intelligẽdũ. ar. xix. di. ſi romanorũ facit de excel. prela. ſancta ⁊ qð no. in cle. multorũ. ꝫ. de heret. ꝫẽ ꝫc. hic tꝫ cõtrariũ. Monet. qꝛ hec ꝯſtõ eſt penalis. ⁊ p ꝯñs non extẽdẽda. de ele. ſtatutũ in. vj. ⁊ maxime ꝫ illos ꝫ quos per iura alia eſt ſufficienter prouiſum. de excel. prela. ſancta. prout eſt videre in ipſis ⁊ aliñs prelatis. vt. d. c. ſancta. ¶ Itẽ ad hoc qꝛ hec cõſtitutio emanauit ad inſtantiã prelatorũ cõtra dños ſ. tꝑales ⁊ ſic nõ eſt veriſimile ꝙ cõtra ſe ſupplicauerit. Or credo gloſ. iuniorem ex vi verborũ lꝫ forte mens ſpecificat ad hoc ſe nõ extendat. ¶ Glo. ſuppoſitis querit an hec decre. ꝓcedat ſiue emanauerit a iure ſiue ab hoie. Rñdet ꝙ ſic qꝛ indiſtincte loquiť. facit
5 decre. ij. de ꝯu. lepro. Idem tenet Pau. † Deinde inducit ad queſtionẽ illa nunquid ille qui ſcit latum interdictum ab homine vel a iure ſi nondũ eſt facta denũciatio illius teneať illud ſeruare. qꝛ vid. ꝫ ꝙ ſic per hũc tex. qui aperte vult ſatis eſſe locum interdictũ ⁊ interdicto ſuppoſitũ. lꝫ nõ ſit publicatũ vt hic pateꝫ quia nihil addidit de publicatione ſed ſolũ dicit de ſuppoſitione ſeu de ipſo interdicto. Ad idẽ facit. ꝫ. e. cũ deſideres. primo rñſo in ſi. ⁊ c. cũ nõ ab homine. ⁊ qð ibi not. Ad hoc etiã accedat. qꝛ ille qui ſcit certiorari non dꝫ de reg. iur. eum qui in. vj. alle. glo. cõcor. hec opi. vt refert glo. placuit Archi. ꝫ. eo. is qui in vj. Ad hoc etiã allegabat. qꝛ celebrare pendet a voluntate agentis ſeu celebrantis. ⁊ ideo ſi quis ſciens celebrat in loco interdicto eſt in culpa. qꝛ agit rem illicitaꝫ propter prohibitionẽ ſuperiorum ⁊ ꝓpter inhabilitatẽ loci alle. de ꝯſe. di. j. ſicut ꝓdicta intelligit eſſe vera niſi factũ eſſet occultũ. alle. vj. q. ij. ſi tm̃. ⁊. ꝫ. eo. cũ non ab hoie facit qð videbitis. ꝫ. cũ gl. occultũ in. ver. publice. In cõtrarium alle glo. duo iura primo. ꝫ. euidenter. xj. q. iij. Remittit glo. pro ſolutione ad ibi no. qꝛ ibi poniť opi. Gratia. ⁊ Jo. Fauentini que reprobatur cõiter. Scdo alle. ꝫ. de. proxi. Soluit ſimpliciter remittẽdo ad ibi no. dic vt ibi non dꝫ ſumi. arg. a cõtrario ſenſu ꝓut ibi fuit dictum. Nã vt hic dicit Pau.

ibi non intendit diminuere de obſeruantia interdictorum: ſed adijcere quo ad religioſos. ⁊ hanc opini. ⁊ ſententiam videtur amplecti glo. ⁊ ſimiliter hic Paul. dicit hec litera facit pro opi. Archi. in. d. c. is qui. vbi tenet ꝙ ſciens locum interdictum: licet non ſit publicatum illud ſeruare tenetur. nec ob. ꝫ. de. proxi. qꝛ reſpondet vt proxime dixi. Idem tenet Mat. ꝫ. de. proxi. Dicit tamen glo. ꝙ expediens foret prouideri per nouam conſtitutionem ꝙ clerici non tenerentur ad obſeruantiam interdictoꝝ prelatorum a iure niſi prius fiat illorum declaratio ſeu denunciatio arg. decre. cum ſecundum. de here. in. vj. ⁊ in decre. ꝙ̃ꝙ̃. de cen. ⁊. ꝫ. eo. titu. de preſenti. Cuius litera ſatis congruit huic dicto.
6 ¶ † Glo. capellis. reuocat in dubium nunquid domini temporales in capellis ſuis poſſunt facere celebrari tempore interdicti generalis videtur ꝙ ſic per hunc tex. ¶ Glo. tenet contrarium dicens ꝙ mens huius litere non eſt dicere ꝙ in talibus capellis ſuis in loco interdicto ſit licitum celebrare: ſed fuit intentio litere aggrauare contemptum. quaſi voluerit dicere. maiuꝫ eſt hoc facere in capellis ſed grauius in eccleſijs. Idem Guil. alle. de ꝓuile. cum capella. Itẽ quia capelle tanq̃ acceſſorie licet ex ſe ſint nobiliores dependẽt a locis ⁊ cum eis tranſirent ſi fieret locorũ venditio iuxta no. de iurepatro. ex literis. ⁊ in illis abſtinenduꝫ eſt tꝑe interdicti ſicut in alijs locis: maxime ſi fuerint dedicate ꝑ pontificem. de conſe. diſtin. j. an eccleſia. ꝫ. de reli. do. ad hec. ſec᷑ dicit de quibuſdam ſimplicibus oratorijs que ex ſpeciali licentia inanis glorie cauſa potius q̃ deuotionis faciunt in aliquo angulo ſue domus: qꝛ ibi celebratio in nullo tempore interdicti fieri debeat: ⁊ ſic nec etiam in illo tamen locus non debet dici religioſus. alle. ꝫ. de pe. ⁊ re. de. cum ſecundum. ⁊ quod ibi fuit dictum poſt Guil. Glo. vocantes. ponderat literam quia licet hic loquitur de vocatione facta ad celebrandum. tamen poſtea ſolam coactionem punit per quam cogunt aliquos celebrare de vocatione autẽ ad audiendum diuina bene ponit infra. ¶ Gl. campanarum. querit de diuerſis officijs campanarum: qꝛ quandoqꝫ pulſantur propter diuina quandoqꝫ propter aliam cauſam re-
b mittit ad no. in. d. c. j. de offi. cuſto.[b] Sed querit hic Guil. † nũ
7 quid tempore interdicti poterunt pulſari campane ad predicationem vel capitulum congregandum. dicit ꝙ ſic. alle. ꝫ. e. reſpõſo. ⁊ de elec. in cauſis. quod intelligit procedere dummodo hoc
8 non fiat in fraudem. ¶ † Gl. preconia. querit que ſit fortior vocatio an vocatio per campanam an vocatio per preconem. Reſpondet ꝙ diuerſo reſpectu vocatio per campanam videtur fortior. et diuerſo reſpectu vocatio per preconem. nam attento qð vox preconia paucis innoteſcit. vt dicit tex. in auten. de ling. ꝫ. omnem. collatione. viij. ſecus in ſono campanaruꝫ quia multis innoteſcit. Ideo hoc reſpectu vocatio per ſonum campanarum dicitur fortior: attento ꝙ etiam preco loquitur ꝙ non facit campana fortior eſt vocatio preconis ⁊ ideo ibi maior eſt contẽpt᷑ ⁊ ſimiliter qñ vocatio ſit per edictum: qꝛ id expreſſe proponitur ex parte mandantis: ⁊ ſcribitur ꝙ non contingit in campana: ⁊ hoc aperte ponit hec litera. ſ. ꝙ ſit maior contemptus quando ſit vocatio per preconem vel edicta q̃ qñ per ſonum campane cum glo. concor. hic Pan. Colligit enim Archi. ex hac litera ꝙ vocatio preconia plus arctat q̃ pulſatio campane. ad hoc alleg. quod eſt dictum. ꝫ. ſ. qꝛ preco cum loquitur profert ⁊ exprimit ꝫ ha: ſecus contingit in campana. per hoc dicit ꝙ licet in minoribus negocijs ſufficiat pulſatio campane in grauioribus tamen requiritur per preconem ſeu nuncium prout no. Inno. de elec.
9 in cauſis. quod no. ¶ † Glo. publice. querit quid ſi quis occulte eſſet excõicatus an incidat in hanc penam precipiens ꝙ non exeat de eccleſia dum celebrantur ſolemnia miſſarum. Reſpon-
c det ꝙ non a contrario litere: ⁊ qꝛ occultum excõicatum nõ debemus vitare in publico. alle. vj. q. ij. c. ij. ⁊ ti. cum non ab hoie. Occulte aũt põt vitari. vnde per hoc dicit Raymundus in ſumma huius titu. ꝫ. queritur. ꝙ ille qui ſcit excõicatum occulte eſſe in eccleſia caute de ea exibit ſi poterit vt ſic nullus perpendeat de cauſa. Si aũt non poſſit fieri ſine ſcandalo ⁊ qñ alij perpenderent tunc non debet exire per iura preallc. ⁊ ne ſit ꝓditor peccatoris occulti. ij. q. j. ſi peccauerit. Idem Mat. alle. vltra predicta. xlvj. di. ſi clericos. Ideꝫ tenet hic Pan. Qñ aũt dicatur quis ſcire quem excommunicatum. dicit hic Step. quando vidit verberare clericum vel audiuit ferri contra eum ſententiam vel qñ epiſcopus ſibi dixit ꝙ excommunicatus erat. xxij. q. v. hoc videtur. ij. q. prima. primo. xj. q. iij. non ſolum. ⁊ c. cure. lxxx. diſtin. ſi
10 quid. ¶ † Glo. inexpleta. opp. ꝙ immo non debent miſſarum ſolemnia remanere inexpleta propter penitentiam excõicati. vn de opp. de no. in. c. nuper. ꝫ. e. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. vij. q. j. illud ⁊ c. nihil. Soluit ꝙ aut ſacerdos nondum inceperat canonem miſſe. ſ. qui pridie ⁊c. ⁊ tunc debet remanere inexpleta ita hic. in
, terdum iam inceperat canonem miſſe tempore quo excõicatus ſuperuenit: ⁊ tunc non debet miſſa remanere inexpleta ſed com

a ¶ No. ꝙ propter. Adde hñ facere text. in. l. ita vulneratus. circa ſin. ff. ad. l. aqui.

b ¶ Sed q̃rit. Adde que dicuntur ꝑ Pet. de ancha. in. c. qð in te. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ Fed. de ſe. in conſilio lxviij.

c ¶ Et quia de calcium. Adde q̃ habenť ꝑ Inno. in. c. nuper. extra de ſen. ex.

pleri. vt. d.c.nihil. Jdem tenet Pau.qui dicit hoc procedere in officio miſſe:ſecus dicit in veſperis:τ idem intelligo in aliis officiis.qꝛ ſtatim debet exire τ alibi compellere.alle.no.per Jnno. ſ.c.nuper. Jdeꝫ tenet hic Guil.dicens ꝙ ingredientibus excōicatis celebrantes debent ceſſare ab officio etiam iam inchoato: τ ſe ſacris veſtibus exuere.alle.ix.q.iii.excōicatus.xxiiii.q.i.oēs niſi forte canonem miſſe incepiſſet vt dictum eſt. Qua autē pena puniantur ſic cōturbantes diuinum officium:dicit ꝙ inter cetera pena capitali puniuntur.alle.C.de epiſ.τ cle.l.ſi quis in hoc genus.puniuntur etiam pena de qua hic. Jdem tenet zen
a zē.τ Mat. Sed querit hic Ste.ᵃ quid ſi excōicatus accedit eccleſiam non ad orandum ſed ad aliam cauſam:an orantes in eccleſia dicantur ſibi cōicare:dicit ꝙ non:τ per conſequens nō te-
11 nebuntur exire.alle.no.per Archi.ſ.e.ſtatuimus.† Deinde ꝗrit nunquid cōicans excōicato maiori cōicando ſimplici cōione τ non in crimine incurrat mortale peccatum:dicit ꝙ non qđ intelligo verum regulariter prout no.ſ.qđ met.cā.ſacris.p Joā.
12 an.τ ſ.eo.c.ſtatuimus:lib.vi.per Archi.† Ulterius querit an celebrans coram excōicato maiori ſit irregularis.dicit ꝙ non.alleg.ſ.e.ti.is qui.in.vi.ſecus dicit in ſuſpenſo ab ingreſſu eccleſie qꝛ ſi durante illo interdicto ſeu dicta ſuſpēſione celebrat irregularis efficitur.ſ.e.is cui.in.vi.τc. ¶ Glo.quomodolibet.declarat literam quare ſic vniuerſaliter dicit qꝛ vt comprehenderet omnem modum compulſionis realem τ perſonalem directum τ indirectum:vt ſi res occupent vel grauēt ꝯſanguineos in perſo-
13 nis vel rebus.ad quod alle.de elec.ſciant cuncti.in.vi. ¶ † Gl. miſſarum.querit an ſit locus huic pene ſi publice excōicatus vl̄ interdictus intereſt in aliis diuinis officiis ꝙ miſſe:dicit ꝙ nō per hunc tex.a contrario tñ credo ꝙ aliter puniri poterūt tāꝙ
14 turbantes diuinum officium.arg.eorum que ſupra dixi. ¶ Gl. moniti.querit an ſufficiat generalis monitio. Reſpondet gl. ꝙ ſic quo ad prohibentes ex quo hic non adiicitur ꝙ nominatim fiat.facit in ar.de deci.ad audientiam.τ per hoc dicit ſufficere ꝙ emanauerit generalis monitio.ſ.ꝙ omnes excommunicati τ interdicti exeant eccleſiam:qꝛ ſi dñs temporalis precipiat qđ non exeant erit locus huic pene:ꝙ̄tum aūt ad remanentes dicit glo.ſequens qꝛ requiritur monitio nominatim vt hic pꝫ qꝛ ſ.nominatim moniti remanentes ligabuntur:ex generali auteꝫ monitione nullus ligabitur.alle.ſ.e.ti.conſtitutionē.in.vi.ſ.de vita τ hone.cle.i. An autem compellens interdictos a iudice audire diuina in loco non interdicto incidat in hanc penam.dicit Pau.ꝙ non:hic enim ſolum loquitur qñ quis compellit nō interdictos vel etiam interdictos audire diuina in loco interdicto vt hic in ver.is qui non contenti.dicit tñ ꝙ vltimo caſu duplex eſt exceſſus.ſ.ratione perſonarum τ loci. ¶ Glo.pe.eſt literalis.
15 ¶ † Glo.vlti.colligit ex literaᵇ ꝙ excōicatus iterum excōicatur
b de quo remittit ad no.in.c.ita quorūdā.ꝫ.de iudeis.τ.iii.q.iiii. Engeltrudam. Jdem colligit hic Guil. Sed querit qualem effectum operetur iterata excommunicatio. Reſpondet ꝙ effectum retentionis extra eccleſiam lꝫ abſoluaꝫ a prima excōicatione:non aūt operatur effectum expulſionis extra eccleſiam cum iam per primam excōicationem ſit eiectus.alle.d.c.ita quorūdā. Ex quo pꝫ ꝙ primo excommunicatus a ſuo ordinario primo erit ab illo abſoluendus.nam ſi primo vellet abſolui a papa ſecunda excommunicatione non poſſet.nam erit ſuppꝛimus primū vinculum τ nihil agit.de offi.ordi.ex parte. Aut hoc exprimit:τ tunc ſuperior hoc audiens non abſoluet.de ſen.excom.officii. Juxta predicta reuocat in dubium an ligato pluribus ſententiis ſufficiat vna abſolutio:ꝑ cuius declaratione diſtinguit duos caſus principales:qꝛ interdum quis eſt excōicatus ab vno iudice τ interdum a pluribus:primo caſu qñ ab vno iudice:τ tūc aut fuit ligatus vna ſententia aut pluribus.primo caſu qñ vna tūc ſi propter vnam cauſam ſufficit vnica abſolutio. Si vero ꝑpter plures cauſas τ tunc aut conſtat ꝙ propter quamlibet cām intendebat ſingulas ferre ſnīas:tunc erunt neceſſarie tot abſolutiones quot fuerunt ſententie ſeu cauſe.facit.l.ſcire debemus.ff. de ver.obli.licet non alle. Aut conſtat ꝙ propter plures cauſas vnam voluit proferre ſententiam τ tunc vna ſufficit abſolutio. Erunt autem exprimende omnes cauſe aliās non ſufficeret immo recurrendum eſſet ad iudicem.ſ.eo.cum pro cauſa. Secundo caſu cuꝫ quis fuit ligatus ab vno iudice pluribus ſententiis τ tunc erunt neceſſarie plures abſolutiones.ff.de no.ope.nun.
c l.ᶜde pupillo. Secus dicit ſi dicēdo excōico anathematizo te intendebat vnā ferre ſnīam qꝛ τ tunc ſufficit vna abſolutio.all.de iudi.ad liberandā.τ.ff.de accep.l.plurib⁹. Et hoc de primo caſu principali. Scđo caſu principali qñ plurib⁹ iudicibus excōicatus fuit diſtinguit:qꝛ ſi oēs hñt vnā iuriſdictionē vꝫ abſolutio vna ab vno eoꝝ:dūtñ habeat ptātē ab aliis.alle.de offi.dele.cūꝫ τ.c.vno delegatoꝝ.aut hñt diſtinctas iuriſdictiones:τ tūc tot requirantur abſolutiones quot ſunt iudices excōicatores.ſ.e.offi

a ¶ Quid ſi excōicatus. Addō Jnn.in.d.c.nuper.de ſen.exc.

b ¶ Qđ excōicatus iteꝝ. Ad de bar.in.l.aut dānum.§.ſi.ff. de pe.ter.ſ.l.palā.§.ſi.ff.de rit. nupt.τ in.l.ii.τ ibi Cy.τ Bal. C.vt.ſ.cert.tp̄s ꝗ eri.ter.τ do. Ant.in.c.veritatis.de dolo τ contu. Alle.ſ ad di.ad Bart.in l.de pupillo.§. ſi pluribus.ff.de oper.no.nū.in addi.inci.excōicatus.

c ¶ l.de pupillo. Adde bar.ī d.l.de pupillo. §.ſi pluribus.ī ſ.co.ad ſi.

d ¶ Qđ lꝫ excludat alios.ad de hūſacere qđ de dictione taxatiua dicit gl. τ ibi Bar.in.l. ob es.C.de pre. mi.cū cōcor.ad dictis ibi p ale xā.τ.o. Jaſ.i.l.i.in.iii.co.C.de bo.poſ.ꝯtra ta. Jaſ.in autē.nō ſi.in.ii.co.C.de li.pre.

e ¶ Glo.tertio ordine. De iſto tertio ordine vide unol.in de. i.in.ii.co.ſ.ꝺ re lig.domi.

eii.vñ debebit dicere ordinario ſum excōicat⁹ a vobis τ ab aliis abſoluatis me a veſtra:poſtea petā ab aliis.facit qđ no.in.d.c. officii.τ.ſ.e.cū ꝑ cā.de of.or.ex parte. Ultimo ꝗrit hic Lau.an ꝑ legatū de latere abſolui poterunt iſti q incurrūt excōicationeꝫ de qua hic in ſi.τ facit.ſ.e.de priuile.cle.i.i.reſo.videtur ꝙ non qꝛ hic dicit per ſedē aplicā dūtaxat poterunt abſolui:τ ſic apponitur dictio taxatiua auferens aliis ptātē:vel forte pōt dici ſm
d eumᵈ ꝙ lꝫ excludat alios non tñ excludit legatū.ad hoc alle.ſ. e.ad audientiā.de elec.ſi abbatē.in.vi.τ qđ ibi no.p Jo.and.de ſciſma.c.vno.τ de ſen.excō.qꝛ periculoſum.c.ii.τ p Jnn.τ Ho. de cle.non reſi.c.i.τ ſic reſidet per qđ videtur inclinare in hanc partem.qđ no.bene facit qđ dixi.ſ.de.pri.
1 ¶ Ordo tertius beati Franciſci ſcꝫ fratrum τ ſoroꝝ de pnīa τ continentia videtur approbatus.τ nu.4.
2 Scandalis tollenda eſt via maxime illis per que cenſura eccleſiaſtica vileſcit.
3 Jnterdicti tempore fratres τ ſorores tertii ordinis ſancti franciſci non debent admitti ad miſſas audiendas.
5 Ordo beati franciſci eſt triplex:τ an illi de tertio ordine ſint vere clerici.
6 Pena duplici affici non debet quis ex eodem facto.
7 Legatus de latere non venit appellatione pape.

Cum ex eo ꝙ religioſi.

Primo ꝑmiſſa rōne ponit ſtatutū ſuū. Scđo
1 ꝯtrafaciētes punit.ſcđa ibi qđ ſi.† No.ꝙ ordo tertius beati franciſci.ſ.fratrū τ ſoroꝝ de pnīa τ ꝯtinētia videꝫ approbatus.facit qđ dixi ſupra
2 in cle.i.de reli.do.† Et no.tollendā viā ſcādalis maxime illis ꝑ ꝗ cēſura eccleſiaſtica vileſcit τ minoris reputaꝫ autoritatis . de
3 quo de no.ope.nū.c.ii.† No.ꝙ tpe interdicti fratres minores nō debēt de ſuis eccleſiis ad diuina admittere iſtos fratres τ ſorores de tertio ordine ſancti franciſci quocūqꝫ priuilegio nō obſtante. Et no.penā ſi cōtra fiat:qꝛ incurrūt ſnīam excōicationis ipſo facto a qua ſatiſfactione nō ꝑmiſſa abſolui non poſſunt ab alio ꝙ a papa ſatiſfactione ꝑmiſſa abſolui pñt ab ordinariis locoꝝ autoritate tñ aplica. Et ſic no.ꝙ facili⁹ cōcedit abſolutio ꝑ-
4 miſſa ſatiſfactione ꝙ ea nō ꝑmiſſa. ¶ † Glo.ſcđa.op.ꝙ iſte ordo iſtaꝝ ſoroꝝ ſit approbatus.de rel.do.cle.i. Soluit ibi loquitur in beghinis.hic in ſororib⁹ de tertio ordine beati franciſci ꝗ nō ſunt beghine ſed appellanꝫ fratres τ ſorores de pnīa vt hic pꝫ:
5 τ ſic non appellanꝫ ſm La.in extrauaganti. Jo.xxii. ¶ † ᵉGl.
6 tertio ordi.e ad lr̄e declarationē ꝗrit hic innuitur ꝙ triplex fuit ordo beati franciſci q ſunt iſti tres ordines. Rñdet ꝙ prim⁹ ordo fuit fratrū minoꝝ:τ iſte fuit arctiſſimus in arctiſſima paupertate fundatus τ caret ꝓprio in pticulari τ ēt in cōi.de quo ſatis.ſ. de ver.ſi.cle.exiui de padiſo. Scđs fuit ordo ſctē clare qui ī hoc differt a primo:qꝛ lꝫ iſte ordo ſit arctiſſim⁹ in feminis tñ hꝫ proprium in cōi:τ iſte fuit inuētus ſolū ꝓ feminis. Terti⁹ ordo cōtinentiū ſeu fratrū de pnīa fuit inuētus ꝓ marib⁹ τ feminis etiā viuētibus in ꝯiugio.τ iſti q ꝓfiteꝫ hunc ordinē hñt ꝓpriū ēt in ſingulari. Et poti⁹ eſt qdā modus viuendi ꝙ dicaꝫ regl̄a eſt tñ approbatus p Nicolaū tertiū:τ hoc cōſtat ſm glo.cū glo.concor. Pau.τ zen. Jdē tenet hic Guil.dicēs ꝙ iſti de tertio ordīe beati franciſci nō ſunt vere clerici nec vere religioſi:qꝛ nō habēt ptātem ſui corporis ſed vxores coꝝ:τ ſunt ēt qñqꝫ bigami.facit de ꝯuer.ꝯiu.qdā.τ.c.i.de big.in.vi.ꝑ ꝑdicta refert hic Guil.ꝙ iſti nec in ꝑſonis nec in rebus gaudent beneficio vel ꝑuilegio clericali τ ſunt ſine lege vt locuſte:τ ideo iudicat eos vt nudos omi priuilegio clericali quaſi de nouo egreſſos de vtero matris. zen. hic tenet cōtrariū dicens ꝙ tales gaudent priuilegio clericali:τ hoc tenet hic Jo.de lig.τ ſic dicit ſe conſuluiſſe extenſe in quadā ꝗſtione peruſina.τ de hoc p Bart.in.l.ſemp.§.quibuſdā.ff.de iure immunitatis.vbi videtur tenere idē qđ zen.τ Jo. de li.nā ibi dicit Bar.aduertendū ꝙ lꝫ iſti fratres de pnīa.τ idē de fratribus militum gaudentium non ſunt religioſi:qꝛ nemo renunciat ꝓprio τ qñqꝫ habent vxores:item non ſunt clerici qꝛ nullū habent ordinem clericalem:habent tñ quēdam modum viuēdi ab eccleſia approbatum vt hic patet.τ.ſ.de re.do.cle.i.lꝫ ibi nō ponatur nisi de tertio ordine ſancti Franciſci. Jtem ſunt perſone eccleſiaſtice que vocantur deo deuoti.xii.q.ii.duo ſunt genera.τ per hoc dicit ꝙ ſunt exempti a iuriſdictione ſeculari:τ ſic dicit hic no.τ in dicta cle.i.de relig.do. Sed male in hoc vt videꝫ τ de hoc habent milites gaudentes expreſſum priuilegium ſm eum.per hoc infert ꝙ iſti fratres de penitentia τ milites gaudētes ſunt exempti a muneribus ſecularibus τ collectis:τ ab illis a quibus clerici ſunt exempti:τ ita dicit ꝙ conſueuerunt multi aduocati de curia. Et Guido de baiſio. Archi.de bono.τ Dy. quoꝝ tñ conſilia erant in fratribus gaudentibus tantū:tñ ideꝫ in fratrib⁹ de pnīa ſm eum.fateꝫ tñ ꝙ cōtrarium ſeruaꝫ poſſi
qꝛ cōueniūtur

quia cõueniuntur ſub iudice ſeculari ⁊ ſoluunt collectas. ꝙ ꝓce
dere poſſet de iure ſm eum qñ apparere poſſet ꝙ illũ habitum
ſeu ordinẽ admiſerant in fraudẽ oneris. q̃ tũc hoc eis nõ ꝓdeſt
etiam de iure. l. ſemp. §. diuus quoq; pius. ff. de iure immunita
tis. ⁊ l. eum a. §. ſi. ff. de mu. ⁊ ho. vbi glo. tãgit de fratribus de pe
nitẽtia. ⁊ facit. C. de ſa. ſan. eccle. l. ſub preter. ⁊ hoc habetur in. c.
j. de obliga. ad ratioci. quid dicendũ. puto ꝙ conſtat de fraude
illa nõ ꝓdeſt. ar. decre. ſedes de reſcrip. cũ cõcor. ⁊ eoꝝ q̃ prius
dicta ſunt. ſi de illa nõ cõſtat. ⁊ tunc ſi apparet priuilegiũ exem
ptionis hoc eſt clarũ dũmodo illi nõ ſit per cõſuetudinẽ ſeu pre
ſcriptionem derogatũ de priuile. ſi de terra. ⁊. c. cedentibus. Si
vero de priuilegio nõ apparet. ⁊ tũc Guil. tenet ꝙ non ſunt exẽ
pti a ſeculari iudice nec a muneribus. yenze. ⁊ Jo. de lig. ⁊ Bar.
cõtra vt. videtis. fortevertior eſt opi. Bar. per rationes alle. facit
qđ no. Inno. in. c. cũ ad monaſteriũ de pollici. de elec. ¶ Gl. cõ
tinentes. opp. ꝙ immo iſti fratres de tertio ordine non debent
dici ꝯtinẽtes. patet q̃ habẽt vxores. vt dixi cũ glo. precedẽti. nec
promittunt continentiã. Rñdet glo. ꝙ ideo nõ dicuntur conti
nentes. q̃ promittant cõtinentiã. ſed ex eo. q̃ ſm modũ viuen
di eis datur certis dieb⁹ in qualibet ſeptimana abſtinere a tho
ro vxoris ſue ſicut ſacerdotes veteris teſtamẽti abſtinebant in
ſeptimana a vxoribus ſuis. alle. lxxxiij. di. plurimos cum glo. concor.
Guil. ¶ Glo. minoribus. querit an hec cõſtitutio liget alios re
ligioſos q̃ fratres minores admittentes iſtos de tertio ordine
ſancti Frãciſci ad diuina tẽpore interdicti. rñdet ꝙ non ꝑ hunc
tex. a ſui cõtrario. facit de preſump. ratione. Quare autẽ magis
ſpecialiter ꝓhibuit iſtos fratres minores q̃ alios. Rñdet Guil.
ꝙ fratres minores afficiuntur ad iſtos qui ſunt ſui ordinis ma
gis q̃ alij. ⁊ ideo magis delinquebãt in hoc. ⁊ ideo ꝯtra eos po
tius prouidendũ. arg. ff. de legi. l. nam ad ea ⁊c. ¶ Glo. vel illi.
querit an hic derogetur priuilegio quo ad alias eccleſias q̃ fra
trum minorũ ſi ſit generaliter cõceſſum iſtis fratribus tertij or
dinis ꝙ in qualibet eccleſia tempore interdicti admitti poſſunt
ad diuina vel intereſſe diuinis. Rñdet ꝙ non ſed ſolum quo ad
ipſas eccleſias iſtorũ fratrũ vt hic patet. per hoc etiam dicit glo.
ſe. ꝙ etiam ſi fratres minores admitterent iſtos in alijs eccleſijs
q̃ proprijs ꝙ ceſſaret pena huius decre. fatetur tamẽ ꝙ locum
habere poſſet alia pena cõmunis ſi in hoc non eſſent priuilegia
ti. alle. qđ no. in ſimili. ſ. eo. ti. de. j. in glo. adijcitur in ṽbo ſubia
cere. cum gl. cõcor. hic Pau. ⁊ Ste. qui tamẽ adijcit ꝙ ſi fratres
minores reciperent iſtos in eccleſia ad diuina cõtra volũtatem
rectorũ aſſumentes ſibi hanc auctoritatẽ ꝙ inciderent in hanc
penam. qđ no. ſed forte hoc eſſet verũ quo ad aliã penam q̃ hu
ius de. per ſupius dicta. ¶ Glo. admittãt op. ꝙ immo poſſunt
admittere ꝑ decre. alma. de ſen. excõi. Soluit admittere poſſunt
in caſibus de quibus ibi. in alijs autẽ non vt hic. ¶ Glo. ſubia
cere. querit quid ſi iſti fratres delinquunt in eo qđ hic dicitur. ta
men alias bene ſeruant interdictũ qđ ſeruat matrix eccleſia. an
incurrent penã decre. j. ſ. eo. dicit ꝙ non ſed ſolũ penam huius
6 decre. Ex hoc q̃ nõ debet q̃s † duplici pena ex eodẽ facto puni
ri de iudi. at ſi clerici. Idẽ tenet hic Ste. Pau. hic videtur tene
re oppoſitũ. dicit eñ ꝙ ex quo per hoc violant interdictum in
currunt illã penã. ⁊ etiã alias ſi teneant interdictũ. de quo dictum
fuit in cle. j. ſ. eo. in verbo ſubiacere. tutius videtur tenere glo.
¶ Glo. ſi. q̃rit quare fuit expediens ꝙ eo caſu quo ordinarius
abſoluit abſoluat auctoritate apoſtolica. Rñdet ꝙ ꝓpter priui
legium exẽptionis qđ habẽt fratres minores. ⁊ q̃ delinquerunt
7 in locis exẽptis. † Sed aduerte. q̃rit hic Lap. an legatus de la
tere poterit abſoluere ab iſta excõicatione dicit ꝙ in primo ca
ſu. ſ. non premiſſa ſatiſfactione clarũ eſt ꝙ non. q̃ illa reſeruatur
romano põtifici ſicut in ſimili de. ſi quis ſuadẽte de penis. ⁊ de
a here. multoꝝ in ſi. [a] Sub appellatione aũt romani põtificis nõ
continetur legatus etiã de latere in decre. j. q. ij. cũ ibi. no. de ſeu
dis ⁊ de elec. ſi abbatẽ. poſt. lo. a. in. vj. igit̃ ⁊c. Sed dubiũ eſt qđ
in ſcđo caſu. ſ. qñ vult abſoluere ꝑmiſſa ſatiſfactione. videt̃ tunc
ꝙ poſſit q̃ illa nõ reſeruatur romano pontifici. vel dici põt ſm
eũ. ꝙ etiã in hoc caſu nõ poterit ꝑ legatũ abſolui. h; poſſet abſol
ui ꝑ epm. q̃ eps in hoc eſt delegatus pape ⁊ ſic in hoc maior eſt
q̃ legatus. de offi. lega. ſtuduiſti. ⁊ ſm hoc aliqđ poterit eps qđ
nõ poterit legatus. Silẽ alle. de offi. leg. c. pe. ⁊ vlti. Qđ autẽ di
ctum eſt de epo idẽ dicit de archiepo. ⁊ ſic ſue dyoceſis. ſec⁹ ſi ſue
ꝓuincie. ⁊ nõ dyoceſi. q̃ abſolui nõ poterũt per eũ. niſi forte in
mortis articulo. de offi. or. paſtoralis. Ratio q̃ tali tpe etiã ſim
plex ſacerdos abſoluere põt. xvij. q. iiij. ſi qs ſuadẽte cũ ſi. ⁊ ſic re
ſidet Lap. poteſtis dicere ꝙ hic appellatione ordinarij cõprehẽ
ditur etiã legatus cũ ⁊ ille ſit ordinarius. de offi. lega. c. ij. in. vj. ⁊
ſic ex hoc capite abſoluere poterit. certe hoc nõ dicit de locoꝝ or
dinarijs. ſed de epis locoꝝ ⁊ ſic videt̃ ꝙ nõ cõprehẽdat̃ legatus.
1 ☞ Papa appellatur ſummus pontifex ⁊ de multis nomini
bus pape.

2 Papa ſi participat cum excõmunicato non intelligitur ipſum
abſoluere.
3 Cõmunicare poteſt quis cum excõmunicato.
4 Verba enunciatiua vel narratiua an ⁊ quando probent vel in
ducant diſpoſitionem.
5 Papa ſi participat cum excõmunicato an ligetur minori excõ
municatione.
6 Cõmunicari excommunicato quomodo poſſit aliter q̃ literis
vel oſculo.
7 Cõmunicãs excõmunicato ſcienter ſi ſit inferior a papa an ha
beatur pro abſoluto.
8 Voluntas eſt pro ratione in papa: et voluntate ſola princeps
manumittit.
9 Diſpenſare an videatur epiſcopus cum male ordinat vel male
inſtituto ſi ab eo audiat miſſam vel recipiat procurationem.

SI ſummus pontifex.

Primo ponit vnũ dictũ. Scđo aliud in ſimi
le. ſcđa ibi. Similiter. tex. hic tractat. exemplifi
1 ca vt in glo. ¶ † Not. ꝙ papa appellatur ſum
b mus põtifex. [b] de multis autẽ nominibus pa
pe tractat hic Mat. vide de cõſtitu. c. j. in. vj. per Archi. et per
2 Jo. and. ¶ † No. ꝙ licet papa ſciẽter quomodocũq; participet
cum excõmunicato nõ per hoc intelligitur ipſum abſoluere niſi
3 hoc exprimat ꝙ velit ex hoc illum haberi pro abſoluto. † ¶ Ex
quo not. multis modis poſſe excõicato participare no. ꝙ cõmu
nicari poteſt excõicato per literas. ⁊ ſic facit ꝙ ſcribẽs excõicato
incurrit minorẽ de quo in. c. cõſtitutionẽ. in. iij. glo. ſ. e. in. vj. nõ
intelligas tamẽ hoc ꝓcedere in papa. quia ille eſt canonibus ſo
lutus. de cõceſ. prebẽ. ꝓpoſuit. ⁊ no. ſ. eo. ti. c. nulli. in ver. ſimilẽ.
4 ¶ † No. ꝙ verba enunciatiua ꝓpter aliud emiſſa etiã ſcienter
c non inducũt diſpoſitionẽ. [c] ideo papa ſcribẽdo alicui ſub digni
tatis titulo vel aliter eum nominãdo ſub dicto titulo etiã ex cer
ta ſcientia nõ intelligitur per hoc eum in dicta dignitate appro
bare vel aliquid noui iuris tribuere. facit qđ no. in cle. literas. de
proba. ⁊ in. l. ex hac ſcriptura. ff. de dona. ⁊c. ¶ Glo. j. in ver. cre
ditur. declarat quid dederit cauſaꝫ cõſtitutioni. quia creditur ꝙ
hec cõſtitutio emanauit propter do. Frede. de ſicilia. Deinde in
ver. pars declarat qđ determinat prima pars huius decre. Vl
terius inducit tex. ad no. per Inno. ⁊ Hoſti. de priui. cum olim
el. j. nũquid vꝫ papa vitando aliquẽ videtur ipſum excõicare. vi
detur ꝙ nõ. ſicut nec cõmunicãdo videt̃ abſoluere vt hic patet
vt ſic ſit cõtrarioꝝ eadẽ diſciplina. per hoc infert ꝙ ille qui par
ticipat illi quẽ papa vitat nõ incurrit excõicationẽ minorẽ quã
alias cõſueuit incurrere cõmunicans excõicato maiori. nõ ob. c.
ſi inimicus. xciij. di. quia loquitur de eo quẽ papa vitat ⁊ etiam
precipit vitari. ſecus ſi ſolũ vitat. facit qđ no. ſ. eo ti. ſi aliq̃s. et ꝑ
Goffre. in prohemio greg. cum glo. cõcor. Pau. ¶ Glo. ſciẽter.
opp. ꝙ idẽ ſi ignorãter. ſ. eo. ſi aliq̃s. ¶ Glo. fatetur cõtrariũ. et
ideo hic ſubaudit etiã. ⁊ ideo expreſſit de ſciẽte. quia de ignorãte
non erat dubiũ. Idẽ hic Ste. dicens hic decidit altercationem
5 antiquoꝝ de qua in locis alle. in prima glo. ¶ † Gl. participat.
querit an papa ex hoc participio ligetur minori excõmunicatio
ne dicit ꝙ non alle. no. in. c. nulli. ſ. eo. ⁊ in iuribus alle. in. j. gloſ.
In contrariũ facit quia hec videtur ſnia dei Mat. xviij. c. ibi ſi
peccauerit in te frater tu⁹. ij. q. j. ſi peccauerit. ⁊. c. multa. ⁊ in hac
parte reſidet Hoſt. ſ. ꝙ ſi nõ dicatur abſoluere ligaretur minori.
ipſe tamẽ timebat ꝙ ſciẽter cõmunicando dicebatur abſoluere.
ſed in hoc eius opinio corrigitur ⁊ etiã in primo dicto cõmuni
ter tenetur glo. vt hic dicit Guil. ⁊ Mat. Fatetur tamẽ ꝙ papa
male facit. ⁊ ideo dicit eſſe de ſtilo curie ꝙ qñ aliqui habẽt aliqđ
tractare cũ papa primo abſoluuntur ad cautelã ⁊ tractatu fini
to reducuntur in eãdẽ excõicationis ſententiã ad inſtar teſtium
recipiendorũ in curia. de teſti. veniẽs in ſi. nec ob. ꝑdictis ꝙ eſt
ſnia dei. q̃ immo excõicatio minor inducta eſt ab eccleſia ⁊ a cõ
ſtitutione eccleſie. vt in decre. nuper. de ſen. excõ. cum concor. et
ideo de illa non loq̃tur hic papa. ¶ Gl. literas colligit excõicato
poſſe participari mittẽdo literas. ꝙ inducit ad no. in. c. conſtitu
tionẽ. ſ. eo. in. vj. de quo dixi in no. ¶ Gl. oſculo notãda eſt pro
6 pter orthographiã. ¶ † Gl. quouis modo. q̃rit qualiter poſſit
cõicari excõicato aliter q̃ lris ṽbo vel oſculo. Rñdet ꝙ in cõuiuio
orõne vel ſedẽdo vel itinerãdo. ꝓpter hoc pꝫ ꝙ ſi nutu cõicetur
excõicato ſicut faciũt muti ⁊ aliq religioſi qui loquũtur nutu cũ
excõicato quia incidũt in excõicationẽ. ⁊ hoc tenet Guil. alle. de
ſepul. animarũ in. vj. de ſpõ. cũ apud. ⁊ quia nõ refert qualiter
cũq; qs exprimat mẽtis cõceptũ. cũ in hoc etiã videatur ex fame
re. alle. xj. q. iij. excõicatorũ. xxiiij. q. iij. eis. Ad ꝑdicta alleg. Ste.
q̃ nõ refert an ꝑ nũciũ an ꝑ literas an per loquelã qs ſuũ expri
mat cõſenſum. ff. de cõſti. pecu. l. qui autẽ. §. ſi. cum. l. ſe. xxvij. q. ij.
7 lex diuina. ¶ † Gl. velle. q̃rit an hoc habeat locũ in inferiorib⁹ a

a ¶ Sub ap
pellatione aũt.
Adde Inno. in
cle. quia contin
git in. iij. col. ſ.
de relig. do.

b ¶ De mul
tis autẽ. Adde
gl. in ꝓhe. ſexti.
in ver. epis.

c ¶ Ideo pa
pa ſcribendo
Adde Fely. in
prohe. decreta.
in. xj. col. Fely.
in. c. nonnulli.
xvij. col. ver. in.
cõtra iſtam de
reſcrip. gl. in. c.
dũs nr. extra. d.
licet in ꝯtrariũ
faciãt q̃ dicunt
Ang. ⁊ Alex.
in addi. Bart.
in. l. j. in. ij. col.
C. de metro. ho
ri. lib. xj. vbi di
cunt ꝙ princeps
ſcribẽdo alicui
loco tãq̃ ciuita
ti dicitur eũ eſſi
cere ciuitatem.

papa. vȝ q ſcienter cōmunicādo excōicato volunt haberi illum pro abſoluto habeatur pro abſoluto. Rñdet q non. nam ideo
8 hoc eſt cum papa quia ſibi eſt † pro ratione volūtas. alle. §. ſed q. in pain. inſti. de iur. natura. gentiū. ꝛ ci. ꝛ ſic videamus in ſi-
a milia q princeps ſola voluntate manumittit. ff. de manumiſ. l. apud eum. C. de fideiuſ. l. ſi a voluntate que rationes ceſſant in inferioribus. quia illi ſunt ſubiecti iuri. iuxta no. de heret. ſtatutum in. vi. ꝛ de offi. archi. c. iij. ad hoc. c. cum deſideres. §. eo. ti. Idem Pan. alleg. vltra predicta de preben. ſi motu proprio. in vi. Idem Guil. dicēs q ſola verbalis expreſſio pape ſine alia ſolennitate ipſum excōmunicatum abſoluit cum ſit legibus ſolutus. ff. de legi. l. princeps. C. eo. ti. l. digna vox. ꝛ no. Hoſti. §. eo. ſi aliquando. Idem Ste. ſed q etiā ſi non exprimat ſe velle pro abſoluto habere tamen habetur pro abſoluto. vnde op. de not. per Inno. de offi. or. cum ab eccleſiarum. Soluit q ibi iudicialiter cognouit animo probādi vel reprobandi aliquid. vt ibi no. hic ſecus. hec procedunt quando conſtat q vere eſt excōicatus. Si aūt eſſet dubium ꝛ ſuper nullitate excōicationis ſciſcitaretur inter partes. tunc ſi papa certificatus de hoc dubio admiſit eū ad oſculum videtur declarare eum nō ligatum ſm Guil. alle. de priuile. cum olim el. j. in fi. ℂ In. §. ſimiliter glo. nominet. op. cōtrarium iſtum ver. de no. in. c. ſi inimicus. xxij. di. ꝛ. xj. q. j. ſacerdotibus. qui fil. ſint legi. per tuas. Rñdet glo. q illa faciebāt dubium in decretali. tamē hodie tenēdū eſt q hic dicitur. Ex quo patet ſm Pan. q ex nominatione non queritur ius alle. d. c. ſacerdotibus. xxxij. q. iiij. dicat. nec ob. inſti. de adop. in fi. vbi patet q ſi quis ſeruū ſuum nominat filiū efficitur liber. quia illud eſt fauore libertatis. ꝛ ſimiliter nō ob. de proba. per tuas. vbi dicitur q ſi quis illum quē in domo fecit nutriri nominet filium preſumitur filius niſi cōtrarium probetur. quia illud eſt fauorabile ꝛ fauore filiationis. ꝛ ideo ibi nominatio tribuit ius. ſecus in caſu noſtro. quia dignitates ꝛ beneficia eccleſiaſtica ambitioſe petuntur et quandoq; etiam ſine titulo detinentur. Idcirco eſt ſtatutum q de titulo fiat fides. de offi. or. c. ordinarij in. vi. et l. cogi. C. de pe. heredita. ſimile adducit de matrimonio carnali.
b quia licet ſe aliqui nominēt coniuges b non probatur ex hac nominatione matrimoniū niſi aliter probetur. xxx. q. j. c. j. Secus tamē ſm leges. ff. de ri. nup. l. in libero. facit qđ no. de preſump. in. c. illud de reſti. ſpo. ex parte. ℂ Glo. tractet. declarat literam. ℂ Glo. approbare. inducit tex. ad no. per Inno. ꝛ Hoſtien. de
9 fil. presby. veniens. † nunquid vȝ ſi ep̄s audiat miſſam vel recipiat procurationē a male ordinato vel a male inſtituto per hoc intelligatur cum illo diſpenſare ꝛ tenent q nō. etiā dato q eſſet talis caſus in quo ep̄s poſſit diſpenſare. pro quibus bene facit iſte tex. ꝛ quia recipiendo procurationē recepit quod eſt ſuum ſm Pan. qui concor. cum glo. Per predicta colligit hic Pan. q ipſo facto nō dicitur quis diſpenſare. ꝛ hoc tenet Ber. de cōceſ. preben. c. penul. de ſeſina. fraternitatis. Um. Goffr. Inno. ꝛ Hoſtien. in. d. c. veniens ſm eum. qđ limitat eſſe verum ſi cauſe cognitio ſuper cauſa diſpenſandi nō precedat factum alias videtur diſpenſare. alle. qđ dicimus in ſimili. quia ſi papa premiſſa cognitione cauſe admittat illum cuius excōicatio nulla dicebatur videtur illam declarare nullā. de priuile. cum olim. de quo tamen nō eſt mirandū. quia in tali declaratione non eſt forma ſtatuta ſed in abſolutione ſic. §. c. cū deſideres ſm Pan. ℂ Gl.
c nō intelligitur. opp. q immo intelligat approbare. de pba. c in de literis. Soluit glo. q ibi loquitur quādo papa narrat factū propriū ꝛ ſuper eo fundatur ipſius intētio. hic ſecus prout no. in glo. quid ſi talia. Idē volunt hic zenȝe. ꝛ Mat. dicentes q ratio decre. eſt quia per ea que hic dicuntur papa nō intendit aliquid diſponere cum non diſpoſitiue ſed denunciatiue hoc facere. alle. de priuile. ſi papa in. vj. ꝛ. C. de proba. l. rationes. ꝛ. C. de ſen. ꝛ interlo. om. iu. l. ex ſtipulatione. facit qđ no. Inno. de proba. qđ contra facit de. i. §. de prebē. poteſt eſſe ratio huius ver. ſimiliter periculū intruſionis vitande. alleg. de inſti. ex frequentibus. de reg. iur. c. j. in. vj. hinc eſt q de titulo bñficij quis tenetur facere fidem alleg. de offi. or. c. ordinarij in. vj. nec ob. l. cogi. C. de peti. heredi. vbi quis non cogitur dicere de titulo. q illud procedit in rebus prophanis. ſecus in beneficialibus ſm zenȝe. de quo plene in regula. j. de regu. iur. in. vj. ꝛ in decre. licet hel. de ſymo. ꝛ per Hoſtiē. ꝛ de procura. ex inſinuatione per Inno. ꝛ Jo. and. in. c. ordinarij. facit qđ dixi poſt Guil. cum glo. in verbo nominent. ℂ Glo. ſi. op. de priui. in ver. niſi forſan. Soluit hunc tex. intelligendam ſm illum vȝ niſi papa aliud exprimat. quia tunc illud eſſet ſeruandum in hoc caſu ſecundo ſicut in primo. Iuxta hoc querit hic Lap. an ſaltem quo ad preſumptionem vel poſſeſſionem afferat preiudicium illud factum pape de quo hic hoc ver. Similiter dicit q non per hunc tex. qui dicit q quicq; iuris non tribuitur per ea que hic dicuntur. ꝛ ſic nec quo ad proprietatē nec quo ad poſſeſſionē vel preſumptionem.

a ℂ Qđ princeps. Adde q habenē p Fely. in. c. q in eccleſiarum de ꝯſti. in. a. vme in. xx. ꝛ in. xxij. colū.

b ℂ Non pbatur ex hac nominatiōe. Adde Alex. in ꝯſi. cli. in. ſi. colum. ver. iiij. reſpondeo in. v. volu.

c ℂ In de. literis. Adde que habētur de verbis enunciatiuis per Fely. in c. p tuas l. iiij. col. de proba. et in. c. illud in. ij. no. de pſcrip. et in. c. ſi. in. ij. col. eo. ti. Iaſ. in. l. ex his vbis in ij. col. C. de teſt. mil. barba. in conſi. lxxviij. ꝛ in cōſi. iiij. in ſi. col.

ſecus dicit in alio inferiore. quia ꝛ quo ad proprietatem iuris ꝛ quo ad poſſeſſionem quereretur ex talibus maxime vbi ageretur de preiudicio alicui generando vel de iure ſuo renunciando ſecus ſi ageretur de preiudicando iuri publico vel de diſpenſando alle. de fi. presby. veniens. ꝛ de his que fi. a ma. par. c. ex ore. xxiij. diſt. nullus. ꝛ. c. ecce. ꝛ di. lxiij. Adrianus. ꝛ qđ ibi no. ꝛ per Inno. de reſcrip. ad aures. ꝛ per Compoſt. in. c. ſuper literis. et per Archi. de offi. or. c. ordinarij in. vj. ꝛ per Inno. ꝛ Hoſtien. in. d. c. veniens. ꝛ in. d. c. dilecta. ſm Lapum.

ℂ De verborum ſignificatione. Rubrica.

1 Prouidendum eſt in his que ſepe occurrunt.
2 Simpliciter. Si cauſa cōmiſſa ſit alicui cum his verbis ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij qm̄o procedetur.
3 Acta tendentia ad ſolennitatem iudicij que dicantur: ꝛ que dicantur tendere ad veritatis indaginem: ꝛ ſic que dicantur acta litis ſeu inſtantie: ꝛ que dicantur acta cauſe.
4 Sententia ferenda eſt iuxta formam libelli ſeu petitionis.
5 Reconuentio facienda eſt in exordio litis.
6 Poſitiones ſeu articuli inuente ſunt propter faciliorem expeditionem litium ꝛ fieri debēt ſup narratis ſiue deductis in petitione ſiue libello.
7 Articulorum datione facta poteſt iudex prefigere diem vtriq; parti ad producendum omnia eorum iura ꝛ munimenta.
8 Dilatione pendente ad teſtes producēdos poſſunt produci inſtrumenta.
9 Iudex poteſt interrogare partes vbi equitas hoc ſuadet.
10 Libelli oblatio an in ſummarijs exigatur.
11 Simpliciter dictio quid importet.
12 Cauſa ſi cōmittatur alicui ſoli cū hac dictione ſimpliciter quomodo ſit procedendum.
13 Summarie dictio quid importet.
14 Simplicitas eſt triplex.
15 Cauſa ſi cōmittatur ſimpliciter ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicii quid iuris ſi vnū iſtorū quatuor deficiat in cōmiſſione.
16 Et quid ſi dicta quatuor ponantur ſine copula vel diſiunctiua.
17 Diſiunctiua quandoq; ponitur pro copulatiua.
18 Cauſam committere non poteſt inferior a principe cum clauſula appellatione remota.
19 Verbum quot ſignificata habeat.
20 Libellus an neceſſario ſit offerendus in caſibus in quibus proceditur ordinarie ꝛ non ſimpliciter ꝛ de plano ꝛ ſine ſtrepitu et figura iudicij.
21 Libellus in quibus cauſis ſit neceſſario dādus ꝛ in quibus nō.
22 Solennitates iudiciorum an virtute conſuetudinis ꝛ legis municipalis tolli poſſint.
23 Iudicium eſt actus trium perſonarum ſcȝ iudicis actoris ꝛ rei.
24 Petitio actoris quare eſt in ſcriptis redigenda.
25 Feriarum tempore que cauſe poſſint tractari ꝛ que non.
26 Feriarum triplex eſt ſpecies.
27 Iudex an poſſit cogi in cauſis que committuntur ſimpliciter ꝛ de plano ꝛ ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij ꝓcedere tempore feriato ob neceſſitates hominum.
28 Lites abbreuiare debet iudex ꝛ materias dilationū amputare.
29 Aduocatus debet in ſe habere quatuor: ſcȝ perſonam: modum cauſam ꝛ ſalarium: ꝛ iſta declarantur in litera.
30 Defenſio legitima eſt de iure naturali.
31 Arbitrio alicuius ſi cōmittatur cauſa cognoſcenda ꝛ decidenda quid talis poteſtas operabitur.
32 Citatio vnica an ꝛ quando ſufficiat ꝛ an ꝛ quando requiratur trina vel peremptoria.
33 Iuramentum calumnie an debeat in omnibus cauſis preſtari: ꝛ ſi nō preſtetur q forte nō fuit petitū an vitiabitur proceſſus.
34 Petitio actoris quare ſit in actis redigenda.
35 Ex quibus expenſis fieri debeat petitio ſiue oblatio libelli.
36 Conuentus ſuper cauſa ſummaria non poteſt reconuenire niſi ſuper cauſa que ſit ſimilis conditionis.
37 Reconuentio de cauſa plenaria an ꝛ quando poſſit fieri ſi cauſa conuentionis eſt ſummaria.
38 Reconuentio an poſſit fieri ex interuallo poſt litis conteſt.
39 Memoria hominis labilis eſt.
40 Poſitiones quare fuerunt inuente: ꝛ de earum effectu ꝛ quādo ſint faciende ꝛ de earum materia.
41 Articulorum materiam.
42 Vſus ꝛ conſuetudo cuius loci attendi debeat an actoris vel rei: an vero vbi contractus ſit factus vel delictum.
43 Terminus ad ponendum ꝛ articulandum an poſſit ſimul dari vna parte reſiſtente vel ambabus reſiſtentibus.
44 Terminus ad pꝓbandum an poſſit dari actori ꝛ reo ſimul.

Inſtrumenta

46 Inſtrumenta an produci poſſint pendente dilatione data ad teſtes producendos.
47 Teſtes an poſſint produci poſt terminum datum ad producendum teſtes.
48 Citatio vnica an ꝛ quando ſufficiat: ꝛ an ꝛ quando requiratur trina vel peremptoria. ꝛ an in omni actu requiratur trina citatio vel admonitio.
49 Citatus peremptorie ad audiendam ſententiaꝫ non cõparuit die ſtatuto nec iudex illa die pronunciauit ſed vult pronunciare poſt lapſum duorum dierum an erit opus noua citatione an vero ſufficiat prima.
50 Sententia an ꝛ quando ſit in ſcriptis formanda: ꝛ an iudex poſſit pronunciare verbo: ꝛ ſtatim committere notario vt redigat in ſcriptis.
51 Sententia debet proferri ſedendo ꝛ non ſtando.
52 Cõcluſio in quibus cauſis ſit neceſſaria: ꝛ quando dicatur concluſum in cauſa.
53 Inſtrumenta in foro ciuili poſſunt produci vſqꝫ ad ſententiam ex quo in eo nõ ſit concluſio.
54 Solennitas ſiue figura iudicioꝛuꝫ an partibus cõtradicentibꝰ poſſit per iudicem obſeruari in cauſis que committuntur cum clauſula ꝙ procedatur ſimpliciter ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij.
55 Res de facili redit ad ſuam naturam.
56 Solennitas ſi in cauſis que committuntur cum clauſula ſimpliciter ſine ſtrepitu ꝛ cetera fuerit ſeruata vna parte ſolum cõtradicente an valebit proceſſus.
57 Et quid ſi iudex in dicto caſu incipit ſeruare ſolennitateꝫ ſeu ordinẽ iudicioꝛũ: ꝛ poſtea partes volunt ꝙ procedat ſine ſolennitate an poterit deinceps ſeruare ſolennia iudicioꝛum.
58 Arbiter in quẽ cõpromiſſuꝫ eſt ſi incipiat procedere vt arbitrator an poſſit redire ad viam arbitri ꝛ nu. 55.
59 Irritum ꝛ irritandum. quomodo differant.

Epe contingit qḋ. Famoſa vtilis ꝛ quottidiana eſt hec de. ꝛ eiꝰ materia idõ diligẽter aduertẽda. Iuxta doctrinam Pau. iuriſcõſulti in. l. legam. ff. de li. leg. Exeḡt aũt hec de. gl. ꝛ realibꝰ expoſitiõibus. ꝛ nõ ſupuacuis vboꝛũ ſolẽnitatibꝰ vel blanditijs. vt gl. j. hic dicit. Quid aũt dederit cãm cõſtõni ꝛ qḋ determinet ponit ea. gl. j. Diuidit aũt decre. i. quatuoꝛ ptes pricipales. In prima pte ponit q̃ſtio. In ſcḋa ſolutio. In tertia pꝛoꝛogatio. In quarta q̃dã inſtructio ꝓteſtatio. ſcḋa ibi. Nos autẽ. tertia ibi. Que oĩa quarta ibi. Si tñ ſcḋa ſubdiuidit in ptes tres. qꝛ pꝛio ponit nouẽ ſpãlia vel etiã. dimidẽdo octauũ in tria q̃ põt iudex datꝰ ſcḋm formã de. Secũdo ponit. v. vel etiã. vij. ſubdiuidẽdo quartũ in tria p formaꝫ huiꝰ ibi nõ excluſa. tertio ponit ſex q̃ talis iudex datus ſcḋꝫ formã de. põt inferens quatuoꝛ q̃ nõ põt. ſcḋa ibi. Nõ ſic. tertia ibi Sꝫ qꝛ breuiter aũt ꝓpter multitudinẽ dictoꝛũ ſummari nõ põt vt hic dicit gl. Loco aũt ſummarij põt dici qḋ determinat cõcilium qḋ importãt hec verba de plano ſimpliciter ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij. qñ taliter alicui cã cognoſcẽda cõmittit decidẽs q̃
1 poſſit virtute dictoꝛũ verboꝛũ. ꝛ que non poſſit. ¶ No. † prouidendũ primo his que ſepe occurrũt. Cõcoꝛ. hic alle. in prima gl. facit. l. nã ad ea. ff. de legi. a contrario. ¶ No. non prouidenduꝫ his q̃ raro accidũt qḋ eſt verũ regulariter. ſed accidẽtaliter ꝛ raro ſeu quãdoqꝫ bene prouidetur. iuxta no. de reſpõ. impube. literas in gl. iij. de quo hic in gl. ij. ꝛ cuꝫ ea cõcoꝛ. Ste. ¶ No. certã formã cõmiſſionis cãrum ꝛ hoc multũ vtũtur domini ꝛ prin
2 cipales locoꝛũ.[a] ¶ † No. de ſignificato iſtoꝛũ verboꝛũ ſimplici-
a ter ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij ꝛ que poſſit iudex cui cauſa taliter cõmittit ꝛ q̃ nõ poſſit. Et no. ꝙ per dictã formam releuatur vt non teneat ſeruare ea que ſunt de ſolennitate iudicij ꝛ non tendũt ad veritatis indagineꝫ vel conſeruationem indagate. Ea aũt q̃ tendunt ad veritatis indaginẽ vel ad cõſeruationẽ indagate. ꝑtermittere nõ põt. ꝛ ſic no. ꝙ circa acta litiſ ſeu
3 inſtãtie vꝛ̃ facta remiſſio ſed nõ circa acta cãe ꝛ negocij. † Ex pdictis collige q̃ dicunt acta tendentia ad ſolẽnitatẽ iudicij ꝛ que dicunt tẽdere ad veritatis indaginem ꝛ ſic que dicant acta litis ſeu inſtãtie ꝛ q̃ acta cãe. qꝛ illa q̃ vt plurimũ hoc dꝛ in tex. iudicẽ poſſe ꝑtermittere ſunt acta litis ꝛ inſtãtie ſeu ſolẽnitates iudicij illa dicunt acta cãe. ꝛ tendẽtia ad veritatis idaginẽ ꝛ ꝯſeruatio
4 nẽ. ¶ In ver. verũ. † [b] no. illud vulgatũ qḋ iuxta formã libelli
b ſeu petitiõis formãda eſt ſnĩa. cõcoꝛ. ff. cõi diui. vt fundꝰ. ne acc.
5 qualiter ꝛ qñ. ij. de ſmo. l3. hdi. ¶ † Itẽ no. ꝙ recõuẽtio facienda eſt in exoꝛdio litis. ꝛ ſic vꝛ̃ ꝙ nõ poſſit fieri poſt lit. conte. de
6 quo dicetur eſt glo. ꝛc. † In ver. ꝛ qꝛ. no. quare inuẽte fuerũt poſitiones ꝛ articuli qꝛ ꝓpter faciliorẽ expeditionẽ litium. Et no. ſup quibus debeãt fieri. qꝛ ſup narratis ꝛ deductis in petitione ſeu libello. ¶ Iteꝫ no. ſcḋm Guil. ꝛ zenꝫ. poſſe allegari vſuꝫ longeuuꝫ ſiue tendat ad cãm ordinariã ſeu ad dicendam. qḋ incipit procedere dum cauſe ſit rõnabilis. de dec. cum cãm. ¶ Not. qḋ cõmiſſa cauſa ſcḋm formã de. põt iudex cogere ptes ad danduꝫ
7 ſibi poſitiones ꝛ articulos. ¶ Itẽ no. ꝙ † põt poſt dationẽ articuloꝛũ ꝓrogere diem vtriqꝫ pti ad producendũ omnia coꝛuꝫ in
8 ra ꝛ munimẽta a cõtrario. ergo ſecꝰ vꝛ̃ extra caſum de. ¶ † Itẽ no. ꝙ pendente dilatiõe ad teſtes ꝓducendos poſſunt ꝓduci in
9 ſtrumẽta.[c] ¶ † No. qḋ iudex põt īterrogare ptes vbicũqꝫ equi
c tas id ſuadet. ¶ Itẽ no. ꝙ ſi ptibus nõ cõtradicentibꝰ ꝛ in ſummarijs ſeruet ſolẽnis oꝛdo iuris nõ p hoc viciat ꝓceſſus. ¶ Vltimo no. ꝙ illud quod dꝛ hic facta cõmiſſiõe ab homine habet
10 locũ etiã ſi a iure fiat hmõi cõmiſſio ſub hac forma. ¶ † Vltio no. ſcḋm Mat. qḋ in ſummarijs non exigit libelli oblatio. hoc tñ notabile nõ bene hic colligit vt apparebit ex infra dicendis ꝛ an ſit in ſe verũ infra dicetur. Itẽ no. ſcḋm Guil. caſuꝫ in quo potius recurritur ad extraoꝛdinariũ auxiliuꝫ q̃ ad oꝛdinariuꝫ regulariter cõtra. in. l. in cauſe. el. ij. in prin. §. pomponius. ff. de mino. ꝛ per Bar. ff. de no. op. nũ. l. in prouinciali. ꝛ per Inn. de preſcrip. ex trãſmiſſa. ¶ Gl. cũ. querit quid ſi negociũ extraiudiciale cõmittat expediendũ in forma de qua hic an habebit locum hec de. Rñdet gl. de hoc nõ eſſe dubiũ alle. de acc. ſicut oliꝫ quaſi ex quo negocium eſt extraiudiciale ſine dubio nõ exigit ſo
11 lennitates iudiciales. ¶ † Glo. ſimplr voluit q̃rere qḋ importet dictio ſimpliciter. Rñdet ꝙ tantũ quantũ ſine plica vel inuolutione. Addit Io. de lig. vel diſtinctiõe. alle. glo. de ſum. tri. ꝛ fid. ca. firmiter in princi. ꝛ. ff. de le. ij. codicil. §. inſtituto. ꝛ io. de lig.
d all. ff. pro ſocio. l. coꝛri. ff. de vulg. ꝛ pupil. l. j. ff. de ver. ob. l. j. [d] §.
12 ſi quis ſimpliciter. † Qualiter aũt ſit ꝓcedẽdũ commiſſa cauſa alicui ſoli cuꝫ hac dictione ſimpliciter gl. non declarat. Ioan. de lig. dicit qḋ eodẽ mõ procedi poterit quo põt procedi appoſita dictiõe ſummarie. quo caſu qualiter ꝓcedi poſſit dicet inferiꝰ
13 quod bene no. † Summarie dꝛ breuiter ſicut ꝛ ſimpliciter dicit quaſi ſic dicere pure ſine conditione ꝛ diſtinctiõe ꝛ p cõſequens eſt breuiter dicere. Idẽ ſimpliciter id eſt faciliter. vt in. l. ſi. C. de pactis ꝛ in. §. ſed qꝛ inſti. de fideicõ. here. ꝛ ſic faciliter quaſi plane. nã via plana facilioꝛ eſt alta vt de ſe eſt notoꝛiũ. ꝛ ſic pꝫ ꝙ põt etiã dici idẽ qḋ in ver. de plano. Io. de lig. dicit fieri ſimpliciter qḋ nõ ſit ſcḋm rigoroſam ſubtilitatẽ vt in. c. dilecti de iudi. Ste.
14 vero hic occaſione iſtius dictionis tractat † quottuplex ſit ſimplicitas ꝛ dicit ꝙ triplex eſt qꝛ quedã eſt ſimplicitas columbina que caret dolo. ꝛ hec laudãda eſt alle. vij. q. j. ex merito. xvi. q. j. ſi cupis. de iureiu. veritatis de preſum. ex ſtudio. Quedã eſt ſimplicitas innata. ꝛ talis aliqñ excuſat ꝛ ſi nõ a toto ad minus excuſat a parte. xvij. di. de petro. §. de ſortile. ex tuarũ. de cõſe. d. ij. ſcriptura. ꝛ. lxxxvi. di. tãta. īpedit tñ promouẽdũ. xxxviij. di. petrus. facit ẽt dari coadiutorẽ ꝑlato ſeculari. lxxiiij. di. eꝑoꝛuꝫ. vij. q. j. qꝛ Regularis aũt ꝑlatꝰ ꝓpter ſimplicitatẽ deponit. xvij. q. j. ſi qs abb. Quedã vo eſt alia ſimplicitas q̃ eſt q̃dã ſingularitaſ ꝛ ruſticitas quã hñt vacãtes cõtẽplatiõi. ꝛ de hac dꝛ ꝙ ſibi ſoli ꝓdeſt ꝛ ex merito vite edificat. ꝛ de iſta etiã dꝛ qḋ duꝫ ſimplicitati
15 tñ ſtudet diſciplina negligit. j. q. j. factis. ¶ † Glo. figura iudicij. querit qḋ ſi aliquod iſtoꝛuꝫ quatuoꝛ hic poſitoꝛum deficiãt in forma cõmiſſionis vel verbuꝫ ſimpliciter vel verbũ de plano ꝛ cetera An erit locus huic cõſtitutioni vꝛ̃ qꝛ non qꝛ tex. hic loquit qñ copulatiue iſta quatuoꝛ inſerũtur. ſ. ſimpliciter ꝛ de plano ac ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij. Ad vẽritatẽ autẽ copulatiue requiritur concurſus oĩm copulatoꝛuꝫ. ff. de condi. inſti. l. ſi heredi plures. ꝛ de reſcrip. olim. ꝛ. c. inter ceteras. ꝛ qḋ ibi not. Ad qḋ etiã facit ſcḋm gl. qꝛ conſtat qḋ qñqꝫ in commiſſione ſolũ ponitur verbuꝫ de plano. Interdum ponit ſimpliciter ꝛ de plano Interduꝫ abſqꝫ ſtrepitu. Interduꝫ ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij Interduꝫ hec quatuoꝛ cõiungunt. ſ. ſimpliciter ꝛ de plano ꝛ ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij. prout patꝫ in iuribus alle. in gl. Interduꝫ dicit ſine ſtrepitu aduocatoꝛum. alle. de here. c. ſi. in pri. in. vi. Cuꝫ ergo predicta ponuntur diuerſa. diuerſus debet eſſe effectus. ar. l. ſi idem. C. de codicillis. Quid ergo dicenduꝫ. gl. cõcludit qḋ ſatis videt dicẽduꝫ qḋ tunc demũ locuꝫ hꝫ hec cõſtitutio. qñ in forma cõmiſſionis copulatiue quatuoꝛ ꝑdicta ponuntur. ar. huius tex. in prin. ꝛ infra. §. pe. vbi repetit eadẽ verba ꝛ §. de iudi. de. diſpendioſam. ſecus ſi aliqḋ predictoꝛum deficiat. Mouet qꝛ modus procedendi inductus p hanc de. ſine dubio eſt a iure exoꝛbitans. prout pꝫ ex. c. j. de litis conteſta. ꝛ. c. j. de libel. ob. cuꝫ ibi no. ꝛ de offi. de. de cauſis. ꝛ. ij. q. j. in ſumma. ꝛ. c. I primus. ꝛ de proba. qñ cõtra. ergo per ꝯñs diſpoſitio huius de. nõ eſt habilitãda nec extendenda. de re. iur. que a iure. in. vi. cũ concoꝛ. hec vꝛ̃ gl. dicere fore vera qñ deficit vltimum verbum ſi adſit ſolũ vltimuꝫ. ſ. ſine figura iudicij. vel multo fortius ſi adſit cum alio dicit gl. qḋ olim etiã ante de. tenebat qḋ per id tollebãtur ſubſtantialia iudicioꝛum prout pꝫ ex gl. ꝛ alle. in prima gl.

a ¶ Not. de ſignificatio iſtorũ. adḋ plene p bar. in extraua gã. ad repri.

b ¶ Not. illud vulgatũ. Adde bo. ter. i. l. ſi. C. de fideicõ. libe.

c ¶ No. ... iudex põt ... ter. l. j. vbi ... ꝛ ibi bart. §. ... inter. ac.

d ¶ §. ſi qs ſimpliciter. Adde bar. in. d. l. j. i. j. col. ff. de vulga. ꝛ pu. ꝛ ꝯc poſt bar. in. l. manifeſtiſſimi. C. de fur. gl. in. c. religioſus in v̄. ſimpliciter de teſt. in. vj. Alexan. in cõſi. xxj. in. j. co. circa ſi. in. ij. vol. ꝛ alex. in cõſili. xxxvij. in. j. col. in. v. vol.

⁊ ex his que dicentur infra cũ glo. ⁊ mens in verbo non exigit
⁊ cum gl. facit ad hoc in verbo defenſiões legitime ⁊ idem ſub
dubio forte dicit hodie dicendũ abſq; abſurditate ⁊ per hoc in
fert ꝙ forte in caſu decre. indẽnitatibus. §. ſi vero. de elec. in. vi.
vbi mãdat procedi ſine ſtrepitu. ⁊ figura iudicij hẽbit locũ hec
cõſtitutio etiã dato ꝙ caſus ille nõ ↄcludeť ſub decre. alle. de di
ſpẽdioſa. ⁊ dato etiã ꝙ ibi nõ ponanť copulatiue illa quatuor
que ibi ponunť verũtamẽ qꝛ certũ eſt ꝙ caſus ille nõ includitur
ſub cle. diſpendioſam. certũ eſt ꝙ in illo caſu hẽet locũ hec cõſti
tutio per. §. pe. ſ. eo. Cõcludit ergo gl. ꝙ ſolũ in alijs caſibus nõ
incluſis ſub dicta conſtitutione diſpẽdioſam. ⁊ remanet dubiũ
primo formatum nunquid vʒ deficiẽte ſeu ſuppreſſo aliquo il
lorũ quatuor locũ hẽat cõſtitutio iſta. qõ dubiũ dicit gl. ſe ꝓcu
raſſe declarari ſi adheſiſſet cõpilatorib⁹ tpe editionis hui⁹ cõſti
tutiõis. ℭ Fatetur ꝙ licet ſit dubiũ an totalis mod⁹ ꝓcedendi
tradit⁹ p hãc cle. habeat locũ aliquo dictorũ quatuor deficiẽte
tñ certũ eſt aliqua q̃ hic dicũť ſatis poſſunt adaptari alteri iſto
rum verborũ prout patebit ex inferi⁹ dicendis. ⁊ ſic reſidet gl.
cũ qua cõcordat Ste. Jo. de lig. hic dicit ꝙ ſi incipias a primis
verbis ita ꝙ illa ponanť ſine vltimo vel omnia tria vel duo vel
vnũ ex dictis tribus nõ habet locum cle. Si vero incipias ab vl
timo ita ꝙ illud vltimum. ſ. ſine figura iudicij ſit propoſitum. ⁊
tunc ſine ſolũ id ſit ſine cũ alio. ⁊ multofortius hẽbit locum cle.
qꝛ hoc vltimum totũ operetur qꝛ tollit ſubſtantialia iudiciorũ
ex iure poſitiuo inducta. ⁊ ſic ꝑ cõſequẽs in eo includunť õia ſi
gnificata aliorum ſigillatim. ⁊ forte hoc idem voluit gl. licet ſub
dubio forte vt patʒ ex ſuperius dictis. Ulterius q̃ro cũ glo. in
16 ver. ſed quid ſi iſta quatuor de quib⁹ hic ponť in lr̃is cõmiſſio
nis ſed ſine copula. an hẽbit locũ cle. rñdet gl. ꝙ ſi dicať ſimpli
citer de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. ⁊ ſic ſolũ inter pe. ⁊
vltimũ ponť copula locũ hẽbit cle. qꝛ copula vicio loco poſita
intelligiť in ꝓcedentib⁹ repetita. ar. de ap. ſcõo requiris. ⁊ ff. de
heredi. inſti. l. cũ in teſtamẽto. §. j. Si vero penitus nulla copu
la ſit adiecta gl. adhuc dicit idẽ dicendũ. ar. l. triplici. ff. de verb.
ſig. Ad hoc qꝛ punct⁹ hẽtur loco copule. vt no. p glo. in. l. ſi duo
bus. §. in coeundo. ff. pro ſocio. ⁊ ff. ad. l. falci. l. precia rerũ ⁊ for
17 te hoc ſenſit gl. licet nõ expreſſit qõ no. † Quid autẽ ſi diſiuncti
ue dicta verba ponanť. vt qꝛ mandať procedi ſimpliciter vel de
plano vel ſine ſtrepitu vel ſine figura iudicij. an hẽbit locuʒ cle.
vr̃ ꝙ nõ a ſenſu cõtrario qꝛ loquiť qñ copulatiue ponuntur di
a cta verba. ⁊ ſic ſecus ſi diſiũctiue. Cõtrariũ tenet gl.ᵃ qꝛ diſiũcti
ua poniť pro cõiunctiua. ar. l. ſepe. ff. de ver. ſig. ⁊ ſic eadẽ eſt rõ.
ergo idẽ ius. arg. de cõſti. tranſlato. dicit hec vera qñ ab hoĩe ꝓ
feruntur dicta verba diſiũctiue. Si vero fuiſſent prolata diſiun
ctiue ab iſta cõſtitutione. tũc dicit glo. ꝙ ſoluta fuiſſet qõ in pri.
formata qꝛ fuiſſet tunc ſenſus ꝙ quodcũq; ꝑdictorũ apponere
tur in cõmiſſione idẽ eſſet effect⁹. hoc põt ꝓcedere ſi iudex vult
procedere ſcõm formã iudicij. ſecus ſi vellet eligere ꝓcedere ſm
alterũ dictorũ modorũ. videť enim data electio per alternatiuã
que nõ videť data p copulatiuã ⁊ in dubio diſiunctiua. dʒ intel
ligi in ſui natura niſi mẽs diſponentis aliter ſe habeat. facit qõ
18 dicit gl. in ver. nõ cõtradicẽtib⁹. ℭ † Glo. mãdam⁹. q̃rit an ali⁹
inferior a papa poſſit cõmittere cãm alicui in forma de qua hic
b dicit ꝙ nõ ᵇ etiã ſi ſit legatus de latere. alle. no. de here. c. ſi. l. vj.
⁊ p Guil. in Spe. ti. ij. §. ſupereſt. Ad hoc tex. qui dicit manda
mus. ⁊ ſic loquitur ſolũ qñ papa mãdat. Jdẽ tenet hic Jenze. qꝛ
alij inferiores a principe iuris hñficiũ auferre nõ poſſunt vt in
regula indultũ de re. iur. in. vj. ⁊ in autẽ. de nup. §. ſi vero. col.
iiij. Adducit ſimile. de le j. in. ſi. ff. quibus ap. nõ lʒ. vbi inferior
c a principe nõ põt cõmittere cãm ᶜ cũ clauſula appellatiõe remo
24 ta. Jdẽ tenet hic Ste. Sʒ aduerte. † q̃ro an ſit differẽtia. an cã
cõmittať p verbũ mando vel p vbũ ꝑcipio. ℭ Glo. ſingularis
eſt ⁊ nõ alibi in. l. ſepe. de offi. ꝑſidis q̃ dicit ꝙ aliq̃ cõmittiť p
d verbũ mãdo. ⁊ tũc põt delegatus ſubdelegare ᵈ ſec⁹ ſi p verbuʒ
ꝑcipio. ⁊ ſic dicit ꝙ ſeruãt curiales dñi pape ⁊ dñi imperatoris.
facit qõ no. in. c. dudũ. xviij. q. ij. ⁊. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ⁊ qꝛ.
ſed forte de iure nõ vr̃ verũ p no. in. l. j. §. j. ff. ꝙ iuſſu. ⁊ vide etiã
Pan. in cle. ꝓcuratorẽ de ꝓcura. ⁊ Bar. in. l. fundi. §. itẽ ſi ami
cus. ff. de acqui. poſ. ℭ Gl. ſignificatiõe voluit opponere ꝙ hec
decreta. male ſit hic ſituata. qꝛ debuit ſituari in ti. de iudi. cũ tra
ctat de materia iudiciali. Soluit gl. ꝙ hic auctor decre. pricipa
liter intẽdit tractare de ſignificatiõe certorũ verborũ de quib⁹
hic. ⁊ ideo merito fuit hoc titulo collocata. lʒ expoſitio cõgruat
19 materie iudiciali. Qño autẽ dupliciter accipiť † verbũ tractat
hic Guil. dicens ꝙ interdũ verbuʒ accipiť pro reuelatione mẽ
tis que alias niſi p verba vel equipollẽtia verborũ ſicut ſunt nu
tus ⁊ ſigna ſciri nõ põt. de ſpon. e. ꝯ. de ſen. excõ. c. ſi ſumm⁹
Et iſto modo proprie ſignificat illud qõ geritur in mente hoĩs
Quãq; aũt hoc nomẽ vbũ angit ⁊ ſignificat vt in ſacramẽto alta
ris. ſ. qñ vice dei ab eius miniſtro profertur. hum di hoc eſt

a ℭ Q: diſiũcti
ua poniť. Addõ
alex. in ↄſ. xciij.
in. iij. col. ad ſi. l
iij. vo. alex. i ↄſ.
xcviij. in. ij. col.
circa me. in. v.
volu.

b ℭ Etiã ſi ſit
legat⁹ adde fe
ly. l. c. j. in. j. col.
ver. legat⁹ non
cõmittit de re
ſcrip.

c ℭ [illegible]ſicta ap
[illegible]atiõe. adde
d. ab. ⁊ doc. ma
xime fely. in. j. ⁊
ſi. col. in. d. c. j. õ
reſcrip.

d ℭ Sec⁹ ſi p
verbuʒ ꝑcipio.
Adde ale. in. l.
j. in. ij. col. in ſi.
ff. de leg. j. fely. l
c. nã cõcupiſcẽ
tiã in. ij. col. de
cõſti. ⁊ fely. l. c.
eã te l. vj. ⁊. vij.
co. c̃ õ reſcrip.

e ℭ Conſidera
to ꝙ gl. addõ gl.
no. in. l. ſediʒ. ff.
de offi. preſi.

corpus meũ. alle. de ſacra. vnc. c. vnico. ⁊ ſimiliter in baptiſmo
cũ dicitur. ego baptizo te. Jdẽ. j. q. j. detrahe verbũ ſimiliter in
cõiuratione. vt qñ verba ſalutifera alicui infirmãti applicãtur
vel ſimiliter ſup egros dicunť qõ eſt licituʒ ſine incantatione. ta
men ſicut petras ⁊ herbas. xxvi. q. vlti. demonũ. Et ꝓpter hoc
fuit inuentũ officiũ exorciſtarũ. xxiij. di. exorciſta. xxj. di. §. j. Et
ideo dicit ꝙ licite interdũ ponunť iſti verſus ſuper febricẽtes. ſ.
Uulneribus q̃ſo protin⁹ me ſubtrahe xp̃e. Uulnera quinq; dei
ſint medicina mei. Adde gl. in Rubrica. ff. de ver. ſig. vbi dicit
qõ ſtricte verbũ eſt ps orationis. vñ ẽt nomen appellat⁹ quãq;
verbũ. ff. de ver. ſig. l. nominis ⁊ rei. §. verbũ ex legibus. ℭ Gl.
cupientes. q̃rit quare papa hanc declarationẽ fecit. Rñdet qõ
ad ipm hoc ſpectabat interpretari ⁊ declarare cuʒ ⁊ ad euʒ ſpe
ctet promulgare talia reſcripta vel iura. ar. de ſen. excõ. iter alia
cuʒ cõcor. ⁊ maxime qꝛ ad hanc interpretationẽ nõ ſuffeciſſent
e gl.ᵉ cõſiderato ꝙ glo. debent niti ꝓbabili rõne nullus autẽ po
tuiſſet bene ꝓbare. qꝛ plus fuiſſet neceſſaria ꝑſtatio iuramenti
vel in ſcriptis ferre litẽ ꝙ cõteſtari litẽ. ⁊ idõ neceſſaria fuit de
claratio p cõſtitutionẽ. Dz lʒ gl. in ſe ſatis bene dicat tamẽ vtri
dẽtibus ex inferioribus ſatis potuiſſet dari bona ⁊ perſuaſiua
ratio ꝑdictorũ tñ vt declaratio ſit vniuerſalior ⁊ oẽs aſtringat vtj
lior eſt declaratio ꝑ viã cõſtitutiõis. ar. no. in. l. j. ⁊. l. de nouo. C.
de legi. ℭ Gl. due ſequẽtes ſunt ſfalce ⁊ faciles. ſ. in verbo perpe
20 tuo. ⁊ in verbo ſancim⁹. ℭ † Gl. neceſſario. querit an in alijs ca
ſibus in quib⁹ procediť ordinarie ⁊ nõ ſimpliciter ⁊ de plano ⁊
ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ſit libellus neceſſario offerendus vi
detur ꝙ ſic. ar. huius tex. a cõtrario ſenſu. nam ſi neceſſario nõ
exigetur in caſibus iſtis in quibus extraordinarie ꝓcediť ſcõm
formaʒ hui⁹ cle. ergo in alijs ordinarijs erit ſec⁹. ⁊ hoc tʒ Ber.
Jnn. ⁊ Hoſt. in decre. j. de libel. obla. vbi dicũt predicti libelluʒ
eſſe de ſubſtãtia iudiciorum. alle. prealle. decre. j. ⁊ auc. offeratur
iij. q. iij. alle. etiam Jnno. in auc. de tẽpore non ſolu. pecu. ſuper
dote. §. cõſtitutione collatione. iiij. allegabat etiam Jnn. §. illud
in auc. de exhiben. ⁊ introducẽdis reis col. v. vbi dicebat expreſ
ſum eſſe pro hac eparte etiã facit auctẽ. offerať que dicit libelluʒ
eſſe offerendũ. offerri autẽ proprie dr̃ nõ petenti. ff. de leg. iij. l. ſi
deicõmiſſa. §. ſi rẽ de reſti. ſpo. literas circa ſi. de app. interpoſi
ta in prin. ⁊ cetera Nec ob. huic opi. c. ſi quis cum clerico. xj. q. j.
qꝛ prout ibi no. eſt ibi ſpeciale in. c. illo. Jtẽ nõ ob. decre. ꝓut de
dolo ⁊ contu. qꝛ prout ibi no. ſcõm veruʒ intellectũ fuit libellus
oblatus ⁊ lis cõteſtata. Et hec fuit vna opi. Tan. Uin. ⁊ Phi.
qui dixerunt ꝙ de iure canonico indiſtincte libellus non erat ne
ceſſario offerendus. mouebatur per prealle. c. ſi quis cuʒ clerico.
⁊ per dictã decre. prout Guil. in ſpe. de libel. cõcep. §. vtruʒ libel
lus recitat opi. ⁊ nil approbat. Tertia fuit opi. accur. in auten.
offeratur. C. de litis cõteſta. ſ. ꝙ tacite poſſit omitti. ſed non ex
preſſe remitti ad inſtar eius quod dicimus de iuramẽto calum
nie. l. ij. §. ſed qꝛ veremur. C. de iura. ca. Quarta fuit opi. eiuſdẽ
Accur. in. §. illud ſeu in. §. ſe. vltra mediuʒ magne gl. in autẽ. de
exhibẽ. reis. col. v. vbi tenet ꝙ nedum tacite poſſet omitti lʒ ẽt
expꝛſſe remitti. Quinta fuit opi. Martini ſilimani doc. in legi
bus. Joã. an. qui in effectu dixit ꝙ põt remitti. ſed non omitti.
alle. ad ſcõm. C. de ſen. l. plat am. C. de epi. ⁊ cle. autẽ. generaliter
in ſi. C. de priuile. do. l. quotiens in ſi. li. xij. per hoc inferebat qõ
ſi libellus non petitur nec offertur vel etiã petitur ſed non offer
tur ꝙ nõ tenet iudiciũ qꝛ hic nulla eſt remiſſio. Si vero petitur
⁊ offertur vel ecõtra nõ petiť ſed offertur. tenet iudiciuʒ. Si ve
ro offertur. ſed nõ petiť nec etiã recipitur tenebit ꝓceſſus q̃uiſ
re⁹ renũciet ⁊ omittet oblationẽ qõ facere põt. qꝛ quilibet põt
renunciare fauori ſuo ⁊ iuri pro ſe introducto. C. de pac. l. ſi qs
in conſcribẽdo. hec enim oblatio libelli videť fuiſſe inuenta fa
uore rei. igitur ⁊ cetera Ad hoc qꝛ inuito nõ cõferť beneficium
ff. de re. iur. l. inuito. Jtẽ qꝛ ſatis expꝛſſe vr̃ renunciare nõ recipiẽ
do oblatũ. Sexta fuit opi. aliorũ dicẽtiũ ꝙ renũciari põt ne li
bellus tradať in ſcriptis ⁊ etiã tacite remitti. ſed ꝙ libellus nul
lo modo tradať nõ põt renunciari nec expꝛſſe nec tacite ar. l. fund⁹
ff. cõt. dini. ⁊ decre. lʒ Hel. de ſimo. cuʒ ſi. Que aũt dictaruʒ opi
nionuʒ eſt vera. ℭ Gl. vr̃ inclinare in iſtaʒ vltimã hic ſimiliter
in. d. ca. j. de libel. obla. Unde concludiť ꝙ neceſſe eſt qõ petitio
actoris appareat in actis non tamẽ eſt neceſſe qõ ſit oblata per
modum ſolẽnis libelli ſed ſufficit ꝙ verbo ſit facta per modum
poſtea appareat redacta in ſcriptis apud acta ⁊ ſup ea lis conte
ſtata. nã tenebit tunc ꝓceſſus. Rõ qꝛ tũc ſatis eſt ꝑmiſſum men
ti iuris volẽtis libellũ offerri pʒ qꝛ tũc ceſſant oẽs rõnes p quaſ
a iure fuit ſtatutũ libellum offerri. de quibus. j. dicetur. c. §. ve
ruʒ hec ꝓcedunt qñ pars nõ petit libellũ offerri. pte vero petẽ
te dʒ libellus offerri p dictã autẽ. offerať. cũ ſi. quia ſi nõ offerať
proceſſus ſit nullus. qõ vr̃ verũ ſi nullaten⁹ offeratur ſed ſi offe
ratur ⁊ nõ recipiť tunc vr̃ valere ꝓceſſus dũmõ de petitiõe ap
pareat per modũ poſte. ar. eius qõ dixi poſt mar. de ſimo. Sed
aduerte

aduerte cõtra iſtã opi. fortiter op. glo. de hac cle. nã hic videt̃ di ci ꝙ ſpeciale ſit in iſtis cauſis in quibus procedit̃ ſcḋm formam cle. ꝙ nõ ſit neceſſe libellũ offerri ſed ſufficit petitionẽ apud acta fieri per modũ poſte. ergo in alijs cauſis videt̃. dicendũ ꝙ libel lus neceſſario ſit offerendus. So. hic gl ꝙ hec cle. nõ habet ob. predicte opi. imo potius illã cõfirmat ſaltẽ quatenus fuit dictũ petitionẽ p modũ poſte. fore neceſſariã q2 ſi in iſtis cauſis hoc eſt fortius in alijs inq̃tũ vero hic videt̃ innui ꝙ hic ſit ſpeciale

21 ꝙ libellus nõ ſit offerendus ⁊ ſic ſecus in alijs. ¶ † Gl. reſpõdet ꝙ eſt ſpeciale in iſtis cauſis ꝙ etiã parte petẽte nõ ſit neceſſario libellus offerẽdus. In alijs aũt eſt ſecus q2 parte petente dz ſibi offerri. vt eſt dictũ ⁊ ſic dz intelligi hec cle. Qđ autẽ dem̃ eſt libel lũ eſſe neceſſario offerendũ petẽti. In alijs cauſis dicit gl. ꝓce dere regulariter. Fallit in caſibus in quib⁹ eſt ſpẽale vt ſine libel lo ꝓcedatur de quibus in ꝑalle. decre. j. de libel. ob. per. Hoſt. ⁊ per Accur. in auẽ. de exhi. reis. §. illud. in glo. magna col. v. ⁊

n pleníus per Spe. in ti. de libel. cõcep. §. nũc dicendũ.ⁿ ¶ Not. bene ſingularẽ glo. que ponit an ⁊ quãdo libellus ſit de ſubſtan tia an teneat iudicium ſi non ſit oblatus an aũt in oĩbus caſib⁹ in quibus procedi põt ſine libello procedi poſſit ſcḋm formã hu ius cle. dicit glo. ꝙ non q2 hoc nõ eſt de iure cautũ ⁊ pz etiã per multa exẽpla poſita in locis ꝑalle. in quib⁹ vt hic dicit Guil. de mõte lau. nõ exigit̃ libellus ⁊ tñ exigit̃ litis cõteſtatio vt no. ſpe. in loco ꝑalle. In cõtrariũ facit ſcḋz Guil. ꝓdictuz q2 ſi qđ eſt fun damentũ iudicij põt omitti. multomagis litis cõteſtatio ⁊ alia ſubſtãtialia iudicij. Guil. hic cõcludit hoc arbitrariũ ⁊ arbitrio iudicis relinquẽdũ. ⁊ hoc etiã ſatis fuit de mẽte gl. Credo tñ ꝙ nõ debebit arbitrari qđ ꝓcedi debeat ſm hãc cle. ex hoc ſolo ꝙ reperiat ꝙ nõ ſit libelli oblatio neceſſaria. ⁊ hoc voluit dicere gl. Itẽ aduertendũ ꝙ inter ceteros caſus in qbus nõ exigit̃ libell⁹ eſt qñ ep̃s cognoſcit de cã ciuili inter ſubditos clericos. xj. q. j. ſi q̃s cũ clerico. ⁊ in auẽ. vt clerici apud ꝓprios ep̃os in prin. col. vj. qđ intelligit ſpe. in minorib⁹ ⁊ ꝑuis cãis in. d. c. nunc videndũ ſcḋm Guil. ⁊ Mat. qui ẽt dicit ꝙ cũ procedit̃ vigore lr̃arũ ſedis apoſtolice litere habent̃ loco libelli hoc videtur verum quando proceditur ſcḋm formam clemen. facit quod no. Innocẽ. ſ. de dec. dudũ. ij. in verbo cõteſtationẽ. ſecus ſi ordinarie p no. Inno. ⁊ Jo. an. poſt eũz. de dila. ꝓterea circa prin. Juxta ꝓdicta re uocat hic in dubiuz Guil. nunquid in alijs cauſis ꝗ̃ hic declara tis poterit iudex ꝓcedere de conſenſu partiũ ſcḋm formã hui⁹ cle. dicit ꝙ non. q2 ordo iudiciorum eſt introductus ꝓpter pu blicã vtilitatẽ cui partes nõ pñt renunciare. alle. no. de offi. dele. de cauſis. hec vera qñ in oĩbus actibus ⁊ in toto ꝓceſſu vellet iudex procedere dicta forma. l partialib⁹ aũt ſeu particularib⁹ actibus. puta ꝓductioni teſtium ⁊ inſtrumentorum poſitioni. bus ⁊ articulis poterunt ptes renunciare. hec etiã dicit vera qñ vt iudex procedere haberet. ſi vero partes conſentirent vt pro cedat vt arbitrator tũc hoc põt facere ⁊ tunc omitti ſolẽnitates iuris. alle. de ꝓſum. l fas. de arbi. cum tpe. in auẽ. vt differentes iudices. §. ſi vero contigerit. ⁊ hoc fuit dictũ Inno. licet non al le. in. c. de cauſis de offi. dele. ⁊ no. per glo. de re iudi. in. vj. c. fin.

22 Cum guil. Concordat zen. qui querit † nunquid ſolẽnitates iu diciorũ poſſint omitti virtute cõſuetudinis ⁊ legis municipalis ⁊ dicit ꝙ ſic. alle. de eo qui mit. in poſ. c. cũz veniſſent. ¶ Gl. non exigit. q̃rit an ſponte poſſit offerri ⁊ recipi libellus in iſtis cau ſis in quibus procedit̃ ſcḋm formã cle. Rñdet gl. ꝙ ſic ⁊ hoc vo luit litera hic duz dicit neceſſario nõ exigat q2 mens litere eſt ꝙ iudex nõ hz exigere nec etiã actor neceſſario offerre ⁊ ſic non in tendit prohibere quo minus ſponte poſſit offerri ⁊ recipi. hoc etiã ꝓbatur apte in fine huius decre. Idẽ tz hic zen. dicens ꝙ ſi iudex vult ordinem ſeruare de volutate ptiũ. põt. vnius autẽ ptis voliitas nõ ſufficeret vt dicet̃. ſ. eo. §. ſi. ⁊ facit de reſcrip. ſta tutũ. §. in nullo. Juxta hoc q̃rit gl. quare p iſta v̈ba ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij intelligat̃ remiſſa ne ceſſitas oblatiõis libelli ⁊ conte. litis. Rñdet gl. q2 p formã pre dictã tollitur figura iudicij ⁊ cetera. Quod aũt ſint de figura iu dicij pz q2 forma cuiuſcũq3 rei eſt ipſius apparens forma ⁊ fa cies in qua rei ſubſtãtia ſignif. ff. de ac. ⁊ ob. l. non figura. facit de cele. miſ. cũ marte. §. ex eo. Judiciuz aũt eſt actus triũ ꝑſonaruz vz iudicis actoris ⁊ rei. ſ. e. ti. c. forus. facit. l. j. in fin. C. de aſſer. tol. Cuius ſubſtãtia pricipaliter cõſiſtit̃ figitur in predictis qđ apparet q2 altero predictorũ deficiente nõ dicit̃ ꝓprie tunc iu dicij eſſe figura iudicij ſed quaſi figura. vt patz in. l. vnica. §. ſimiliq3 modo. C. de lati. liber. tol. vbi ex eo q2 ſolum erant due perſone ſ. iudicis ⁊ dñi nolantis ſeruum filiuz nõ erat proprie figura iu dicij ſed quaſi figura. Ex ꝓdictis concludit gl. ꝙ ſublata figura iudiciorũ per cõmiſſionẽ ſuperioris vel p cõteſtationem nõ vr̃ iudex oĩno eſſe aſtrict⁹ ad aliquas formas vel figuras iudicio ruz niſi inquantũ hic exprimit̃. Aduertendũ tñ q2 vt dicit glo. hic exp̃ſſe in tex. pl⁹ reſpiciunt figurã facti negocij vel cauſe ꝗ̃ iu dicij figuram vt inferius dicetur. ⁊ ideo merito p dictam formã non tolluntur ea que ſunt mere de figura iudicij. hec procedunt qñ ꝓcedit mãdatũ ſm formã cle. Quid autem ſi mãdat̃ ꝓcedi de plano non adiectis alijs verbis an intelligitur remitti libel li oblatio p dictũ v̈rbũ de plano. quidã dixerunt ꝙ ſic. alle. C. de naufrag. ſub diuerſis manib⁹. li. xj. Alij tenẽt 2trariũ. de quo gl. remittit ad no. in. l. lenia. ff. de accu. ⁊ ff. de offi. ꝓcon. l. nec q2 ꝗ̃. §. vbi decretũ. ⁊ per Jo. fazioli in tractatu ſuo. de quo glo. fa cit mentionem. ſ. ſtatim in ver. non poſtulet. que eſt glo. ij. poſt iſtam. nam vt ibi dicit glo. Jo. fazioli fuit piſanus leguz doctor ⁊ cõpoſuit quẽdam tractatũ de ſummaria cognitione ⁊ ipſum poſuit Spe. in ti. de offi. iudi. §. j. alias ſi. ⁊ ibi inter alia tractat an in ſummarijs req̃rat̃ libell⁹ vel litis 2teſtatio. de quo in ꝑal. §. ver. v. ⁊ ver. ſe. Quid importet̃ per iſtã dictionem de plano ⁊ etiã p dictionẽ ſummarie alijs verbis adiectis dicam poſt gloſ.

24 ¶ † Glo. litis 2teſtatio. q̃rit ad lr̃e declarationẽ certũ eſt ꝙ pe titio in caſu iſto eſt ſcribenda in actis prout hic dr̃. ⁊ ſupius eſt dictũ cũ alia glo. Itẽ certũ eſt in alijs iudicijs ordinarijs ꝙ deli beratorie ſunt de ſubſtãtia ſi petant̃ ꝓut no. ij. q. j. in ſumma. iij q. iij. cum accuſatus. ⁊ eſt glo. Jo. xvij. q. iiij. vxor. felicis. lz gloſ. hic nõ alle. ⁊ ꝓbat̃ in. d. auc. auferat̃ canonizata. iij. q. iij. ⁊ ſic dz intelligi dictũ Hoſti. ⁊ Inno. de libel. obla. c. j. ꝓut ibi no. ſuper glo. per Jo. an. vbi dicit̃ deliberatorias poſſe artari lz non pe nitus denegari. intellige ſi petãtur: lz expreſſe ⁊ tacite poſſet illis renunciari. alle. l. j. ff. de ferijs. C. de epi. ⁊ cleri. autẽ. generaliter. de quo etiã de dilatio. in. c. j. ⁊. ij. Sed quid erit in iſtis iudicijs extraordinarijs in quibus ꝓceditur ſm formã cle. nunquid de bebunt dari reo alique deliberatorie ſaltẽ ſi petat dr̃ ꝙ nõ quia ex quo in iſtis caſibus nõ eſt neceſſaria conteſtatio non vr̃ etiam neceſſaria deliberatio. ad hoc etiã allegat glo. q2 videmus in ſi mili ꝙ interdũ in his q̃ requirunt ſummariã cognitionẽ ſimul petitur ⁊ iuratur. ff. de eden. l. quedam. §. fin. In 2trium allegat glo. ꝙ in his caſibus exigitur etiã iuramentũ de calũnia. Item poteſt reus reconuenire actorẽ vt hic pz ſed indeliberatus q̃s nõ põt cõgrue iurare nec recõuenire. ergo adhuc cogi nõ debet niſi prius habitis deliberatorijs petitis. ſecũdo ad hoc facit q2 per hãc formã non tollitur recuſatio iudicis qđ pz q2 hic reſer uãtur exceptiones ⁊ defenſiões legitime. ergo vt circa hoc poſ ſit deliberare debet hr̃e deliberatorias. hoc cõfirmat glo. q2 ab ſurdius ⁊ iniquius eſſet hũc iudicẽ q habẽret ꝓcedere ſm hãc formã non poſſe recuſari ſi eſſet ſuſpectus ꝗ̃ illum q procedit in figura iudicij q2 iſte plus poſſet ledere. ergo per 2ñs ſaltem ſup hoc dz hr̃e dilatorias ⁊ permitti deliberari nec artari ſuſcipere iudiciũ tã ꝓcipiti feſtinatiõe. ar. l. tutor qui repertoriũ. §. j. in ſi ff. de admi. tu. ⁊. ff. de iure fiſ. l. edicto. §. cũ autẽ. ⁊ ſic reſidet gl. per qđ videt̃ inclinare ꝙ ẽt in caſib⁹ iſtis deliberatorie ſint dãde. ⁊ ſint de ſubſtantia ſi petant̃. ⁊ hoc dicit hic Ste. eſſe verius ⁊ ita dicit ſeruare curiã. nec ob. ſcḋm eũ. l. quedã. q2 non loquitur de iuramẽto calumnie ſed de iuramẽto ne calumnioſe petatur edi tio. prout ibi no. glo. ⁊ hoc credo verum. Credo tñ ꝙ breuiores deliberatorias dare poterit quã conſueuerunt dare iudices or dinarij. Et no. bonã gl. per quã habes an ⁊ quãdo deliberato rie ſint de ſubſtãtia ſiue loquamur de ordinarijs iudicijs ſiue de alijs. Sed querit hic Mat. quid ſi in libello fiat ſola narratio ⁊ nulla fiet cõcluſio an fiet litis cõteſtatio per riſionẽ. dicit ꝙ ſic. alle. no. per Inn. de li. conteſt. c. vno. ſed nunqd ſequi poterit cõ demnatio dicit ꝙ ſic alle. no. per Arch. ij. q. j. notũ. ⁊. c. in ꝑmis hec maxime ꝓcedit quãdo narratio ſit corã papa ꝗ̃ ꝓut loquun tur a ꝑalle. alle. de conſti. cũ veniſſent. ſcḋm Mat. ¶ Glo. nõ po

25 ſtulet literalis eſt ⁊ fuit. ſ. expedita. ¶ † Gl. feriarũ q̃rit an iſtõ ꝙ poſſit ꝓcedi tpe feriarũ inductarũ ob neceſſitates hoim ope retur verbũ de plano ſi tãtũmõ in literis cõmiſſiõis id ſit ap poſitũ ſine alijs. Rñdet gl. ſub dubio forte ꝙ ſic q2 de plano idẽ vr̃ dicere. ac ſi diceret̃ ꝙ plane in domo ⁊ etiã non ſedẽdo ꝓ tri bunali poſſit cã expediri. ⁊ p conſequẽs etiã tali tpe feriato. alle. ff. de ferijs. l. ij. ⁊. ff. de adul. l. miles. §. ſexaginta. cõcor. cũz gl. hic Ste. de ſignificato hui⁹ dictionis de plano dicã latius poſt glo. ¶ Glo. ob neceſſitates. in prin. declarat q̃ ſint iſte ferie inducte

c ob neceſſitates hoim q2 ferie meſſium ⁊ vindemiarũ.ᶜ Dein de querit an talibus ferijs poſſit renunciari per partes. dicit ꝙ ſic. alle. de ferijs. c. ſi. in ſi. Eis aũt inuitis procedere non põt iu dex adeo qđ ſi procedat ſñia lata pte inuita vel abſente eſt ipſo iure nulla preter appellationẽ aliquã. alle. l. j. ff. de ferijs. qđ dicit eſſe verum in alijs cauſis ꝗ̃ in iſtis de quibus hic dicit̃: quia in his etiã inuitis partibus iudex põt procedere tẽpore harũ feria ruz vt hic pz. Juxta predicta q̃rit hic gl. an iudex in cauſis iſtis poterit procedere tẽpore feriarum inductarum in honorez dei ⁊ ſanctorum. Reſpondet ꝙ non. ⁊ hoc voluit iſte tex. in contra rio ſenſu. per hoc infert glo. ad nota. xv. queſtio. iiij. in ſumma. ⁊ per Guil. in ſpe. de ferijs. §. ſi. ad fin. nunquid videlz in cauſis

n ¶ No. bñ ſin gularẽ glo. que ponit. In qb⁹ aũt caſib⁹ libel lus ſit neceſſari⁹ ⁊ in qbus non. vide late p An ge. in. §. tripli. l v̈ſi. libello. ⁊ ibi Jaſ. iſti. d act.

b ¶ Nunqd in alijs cauſis Ad de alex. l. l. ſi cõ uenerit. l añpe. col. ff. de re iud. fcli. l. c. ij. de of. iudi. qđ autẽ in ſñia excõicatio nis an valeat ſi ſeruato ordine iudiciario vide Panor. l. c. ab excõicato. in. ij. co. circa ſi. de re ſcri. qđ autẽ in vicarijs villarũ an teneant̃ ſua re ordinẽ iudi ciariũ. vid bal. ⁊ ſaly. in auten. niſi breuiores. C. de ſenten. ex peric. reci. alex. in cõſi. vij. inci. viſo ꝓceſſu. in. ij. vo. in pe. col.

c ¶ Deinde q̃ rit an talib⁹ fe rijs. Add q̃ ple ne no. p. d. Jaſ. l l. j. in. iiij. nota bili. ff. de ferijs.

matrimonialibus beneficialib⁹ vſurarū ⁊ decimarū poſſit pce
di tpe feriarū inductarū in honorē dei. q: videt̄ ꝙ non per pdi-
cta licet procedi poſſit tpe feriarū inductarū ob neceſſitatē ho
minū. qđ pꝫ in talib⁹ caſibus pōt pcedi ſimpliciter ⁊ de plano
ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. vt pbat̄ in cle. diſpēdioſā. de iudi.
⁊ ſic pbant̄ pdicta iuncta dicta decre. cū iſta. ¶ Ulteri⁹ querit
gl. quid de ferijs repentinis q̄ inducunt̄ repente propter princi
pis coronationē. vel victoriā proſpere geſtam. vel propter aliā
ſimilem cām ᵃ de quibus habetur in. l. ſed ſi per pretorē §. ſi ferie
ff. ex qui. cau. ma. ⁊ C. de dila. ſine para. ⁊ C. de ferijs. l. i. in fi. an
tēpore iſtarū feriarū poterit procedere iudex in cauſis de qui-
bus hic loquitur. Reſpondet gl. ꝙ nō. mouetur q: hic pmittit̄
tali tpe procedi ergo intelligit̄ phibitū ar. de pſum. nonne. ⁊ de
ere. n. de trāſla. pela. ad hoc etiā allegat q: tales ferie a ſolo prin
cipe inducuntur nec poſſunt induci ab inferiore. C. de ferijs. l. a
nullo ergo inducte ſeruabunt̄ prout ab eo indiſtincte inducun-
tur hoc vltimo cōfirmat glo. q: talibus ferijs nō poteſt renūcia
ri ſcđm verā opi. de qua in ſpe. de ferijs. §. ſi. in pri. ergo eodem
mō tali tpe nō poterit etiā in cauſis iſtis. pro hoc facit q: tales
ferie nō ſunt inducte in fauorē hoīm ſed in pncipis reuerētiā.
26 ¶ † No. bonā. gl. ex qua habes triplicē ſpēm feriarū ⁊ quibus
ferijs poſſit renūciari ⁊ in quib⁹ cauſis pcedi. ¶ Gl. a iure. op.
ꝙ ob neceſſitates hoīm nō ſunt inducte a iure īmo induci de-
beāt per pſidē ſeu iudicē loci inſpecta varietate locorū. ff. de fe. l.
pſides. Soluit a iure eſt ſtatutū ꝙ inducant̄ ferie ob neceſſitates
hominū ita itelligit̄ hic: ſꝫ tpꝰ nō eſt determinatū in iure ex eo
q: ſm diuerſitatē locorū expedit illas qñq; citi⁹ induci. qñq; tar
dius vt in Tuſcia vbi fiūt videmꝰ poſt feſtū ſancti Michae-
lis. ⁊ ſic in fi. ſeptēbris. ⁊ ideo miniſterio pſidētis vel iudicantis
inducunt̄ cui⁹ erit arbitrari dictū tpꝰ qđ ſit congruū ita cōclu
27 dit. ¶ Glo. valeat querit nunquid iudex cogatur in cauſis de
quibus hic procedere tempore feriato ob neceſſitates hominū
ſecūdum formā huius cle. dicit ꝙ nō ſed poteſt ſi vult ⁊ hoc vo
luit litera hic inquantū dicit ꝙ valeat ſeu poſſit procedi iſta for
ma quaſi ſit ſnīa ꝙ nō per hoc cogit̄ q: nō qmcqđ iudicis po
teſtati cōmittit̄ id iuris neceſſitati ſubijcit̄. ff. de iudi. l. nō quic-
quid. ⁊ ff. de offi. pref. l. ſepe. ⁊ de offi. de le. conſuluit. ⁊ per hoc
infert glo. ⁊ dat conſilium ꝙ ſi viderit aliquam partium ledi
breuiter ex tali pceſſu tali tpe fiendo ꝙ debebit ſupſedere cum
hoc facere poſſit vt eſt dictum ⁊ q: iudex dꝫ pro videre vtilitati
cāe ⁊ ptiū. alle. vt lit. nō cōte. ⁊ accedens. ff. de reſcrip. ſtatutū. §.
in ſuper. in. vi. cū ſi. alle. in gl. ad hoc qđ no. in Spe. de arbi. in
fi. ver. ſed nunqd tūc ſedere. vbi dicit Spe. ꝙ arbiter in cui⁹ cō
promiſſo renūciatū eſt huiuſmodi ferijs nō tenet̄ tali tpe pcede
28 re ſi nō vult. ¶ † Gl. amputet. op. ꝙ in eo ꝙ hic dr nō ſit ſpāle
in his cauſis de quib⁹ hic. nā idē eſt ēt in alijs q: iudex dꝫ ampu
tare materiā dilationū ⁊ facere litē breuiorē ꝙ poterit. C. de di-
la. l. i. ⁊ l. pperandū. in prin. ⁊ §. i. de iudi. facit de do. ⁊ cōtu. fi-
nē litibus. Soluit ꝙ ſpāle eſt in iſtis cāis ⁊ fortius poterit hoc
facere in iſtis cāis ꝙ in alijs. Fatet̄ tñ ꝙ ēt in alijs facere pote-
rit que hic dicunt̄ ab iſto ver. vſq; ad ver. nō ſic. ſed fortius face
re poterit ī iſtis. ⁊ in hoc eſt ſpālitas. mdi⁹ dic vt colligit̄ ex no.
ī ſpe. de offi. iudi. §. ſi. ver. iij. alias. viij. ⁊c. ¶ Gl. poterit. op. ꝙ
imo nō poterit facere litē breuiorē in tanto in quāto poterit.
vt. ſ. e. ver. nō ſic. Soluit ꝙ illud dr iudex poſſe qđ honeſte pōt
xxij. q. ii. ſaciat homo. ⁊ ff. de cōdi. inſti. fili⁹ ⁊ l. nepos. ff de ver.
ſig. ⁊ ideo ſi pōt litē facere breuiorē ſed nō honeſte ppter partis
pꝛiudiciū nō dicitur poſſe. ⁊ ſic intelligi debet iſte tex. ⁊c. ¶ Gl.
exceptiones. qrit an iſtud qđ hic dicitur de exceptionibus fru-
ſtratorijs repellendis ⁊ alia que ſequunt̄ vſq; ad verſ. non ſic.
tollerent̄ p verbū abſq; ſtrepitu ſi id ſolū eſſet in literis commiſ
ſionis appoſitum. Reſpondet ꝙ ſic. Monetur q: talia ſemper
multū clamorē ⁊ tumultū ſolēt obſtrepere ſeu ſtrepitū facere ⁊
pꝛebere obſtaculū veritati habende vt patet experiētia ⁊ pba-
tur. v. q. iiij. in loco benedictionis. vbi dicit canon ꝙ cultū ſuū
iuſtitia perdit quādo ſilentio iudici ob ſtrepitū turba pfundit.
Ad hoc. l. ſi quis in ſuo. C. de inoffi. te. ⁊ de ſindico. c. vno. cum
alijs ſi. allegatis in gl. ¶ Glo. dilationes querit ad litere decla-
ratione nunquid iudex datus ſecundū formā huius cle. poterit
repellere exceptione ſurreptiōis oppoſitā cōtra reſcriptū vel ex
ceptionē recuſationis cōtra iudicē vel exceptionē dilatoriā ſo-
lutionis vel ſimiles. Reſpondet ꝙ nō. ponderāda eſt eñ litera
que dicit ꝙ repellere exceptiones appellatiōes ⁊ dilatiōes fru-
ſtratorias nō autē dicit ꝙ pōt repellere dilatorias exceptiōes ⁊
ſic intentus ⁊ mēs litere eſt ꝙ ſolū poſſit repellere exceptiones
fruſtratorias ⁊ oppoſitas malitioſe ad differēdū iudiciū. ⁊ nō
alias legitimas. Juxta hoc q̄rit gl. q̄ eſt iſta exceptio vel appel-
latio qua intendit hec cle. repellere p hec verba. nā p eā nō eſt di
cendū ꝙ iudex datus ſcđm hāc formā poſſet repellere exceptio-
nē vel appellationē quam alius iudex deberet admittere. Re-

a ¶ De quib⁹ habet in. l. ſi ſi per pretorē ad- de. d. iaſ. in. l. i. ī. col. in prin. ff. de ferijs.

b ¶ Q. lo antē poſſet. qđ autē in dubio an ſit deferēdū appel lationi. vide gl. ī c. vt debit⁹ ī v. ex rōnabili cā ð appel. ⁊ ibi. d. an. ⁊ doc. ponit d. iaſ. in. l. i. ī. ſi. col. in. vi. nota- bili. ff. ſi qs cau. ⁊ alex. in conſi. xiij. in. i. col. in. i. volu.

ſpondet glo. ꝙ hoc nō clare hic aperit̄ ⁊ ideo in hoc nō petit do
ceri Guil. dicit ꝙ hic ſolum intendit repellere exceptiones fru-
ſtratorias que dicerent̄ ſcđm eū ſi exceptio recuſationis ppo
nit̄ cōtra iudicē ex eo q: aduocat⁹ alterius ptis eſt familiaris iu
dicis. alle. de offi. iudi. c. i. vel ſi opponat̄ exceptio excommunica
tionis. cōtra eū qui ſe defendit vel appellationē pſequit̄ vel pe
tit ſe abſolui. alle. de excep. cū inter. ⁊ c. dilecti. ⁊ ca. ſignificaue-
rūt. ⁊ generaliter vbicūq; lex repellit exceptiones vel iudici vi-
ſū ſit ꝙ cā ſubterfugij pponat̄. repellit iudex tales exceptiōes
ſcđm Guil. p hoc nō bene apparet riſum ad queſitum gl. ideo
pōt dici ꝙ ſolū debeat iudex datus ſcđm formā iſtā repellere
exceptiones quas alius pōt ſed potius quas ille facit qđ dictū
fuit cum glo. in verbo amputet. ⁊ qđ in ſimili dicit gl. infra. pro.
in ver. multitudinē. vel dic ꝙ excludit exceptiones requirentes
altiorē indaginē que in alio iudicio poſſunt reſeruari vt infra
dicā poſt gl. vel dic ꝙ excludit exceptiones oēs ſi iudex ſuſpica-
bitur de malicia q: nō retractabit̄ proceſſus etiā ſi oblata fue-
rit probatio niſi veritas probetur. ar. no. p Inno. de cōceſ. p bē.
poſt electionē. ſecus in alijs cauſis. de app. interpoſita. vel dic ꝙ
excludit exceptiōes que magis fruſtrant̄ ⁊ differūt iudiciū ſeu
proceſſū ꝙ reſpiciūt veritatē q: illa nō ſunt de iure naturali im
mo repugnāt. Exēplū poni pōt forte in exceptiōe nō potes eſ-
ſe procurator q: mīlos vel femina. ar. eius qđ no. Bar. in extra-
uagā. ad repri. in verbo ſine figura iudicij. facit qđ not. ī. dicam
poſt gl. facit. l. fideiuſſor. §. quedā. ff. mādā. Juxta predicta que-
ritur quis iudicabit cām iſtā in appellatiōe. appellans nō quia
iudicaret quantumcūq; iuſtā. ⁊ ſimiliter nec appellatus q: iudi
caret quantumcūq; iniuſtā. dicit hic Mat. ꝙ appellāo hoc iu-
dicabit ꝙtum ad recipiendā. iudex a quo ad deferendū, quia
habet videre ſine cauſe cognitiōe an ſit iuſta vel iniuſta vt ſic de
ferat ⁊ cognoſcat hoc extra formā ſeu figurā iudicij. ſubaudi ⁊
iudex appellationis quo ad appellationē recipiendā. ff. de ap-
pel. reci. l. ſciendū. fa. qđ no. in cle. ſi ante de do. ⁊ contu. Quo-
modo autē poſſet eſſe notū iudici ꝙ ſit deferendū appellationi
vel nō deferēdū dicit ꝙ poterit cōſtare non p cāe cognitionē q:
illa nō dꝫ facere ſed p euidētiā facti ſup quo eſt iudicatū vel ex
eo qđ appellatio illa inhibet̄ a iure in caſu illo. vel q: in appel-
latiōe ante ſniāz cā nō expſſa vel minus legitima. de quo p In-
no. ī. de appel. paſtoralis. §. preterea. ⁊ per Archi. de appel. ſi a
29 iudice in. vi. ¶ † Gl. integra. alle. cōcor. Sꝫ q̄rit hic Mat. quot
requirant̄ in aduocato. Rñdet quatuor. ſ. pſona. cā. modus. ⁊ ſa-
lariū. pſona igit̄ attendit̄ q: nō dꝫ eſſe hereticus vel excōmuni-
catus. iij. q. i. c. i. de here. vergētis. ⁊ c. excōmunicam⁹. Itē q: nō
dꝫ eſſe monachus. de poſtu. ex parte. ⁊ ſimiliter nec cleric⁹ in ſa-
cris vel etiā in minoribus bñficiatus. de poſtu. p la. c. i. Attendi
tur ſcđo cā q: nō dꝫ aſſumere cām iniuſtā. C. de iudi. l. rē nō no-
uā. Tertio debet attēdi modus vt ſic nō producat inſtrumēta
falſa vel falſos teſtes nec dicat cōuicia. viij. q. iiij. in loco. iij. q. vi.
ſi quis adeo. Quarto dꝫ attendi ſalariū. ſ. ꝙ non petat ſalariū
a quo nō debet nec vltra quā debet facit. l. ſ. §. in honorarijs ⁊
30 qđ ibi no. ff de va. ⁊ extraor. co. ⁊. ff. de pac. l. ſumptus. ¶ † Gl.
defenſiōis legitime. alle. in p. ſ. cōcor. Ste. etiā hic pro iuſtifica-
tiōe tex. alle. q: legitima defenſio eſt de iure naturali ⁊ ſic nemi-
ni eſt auferenda. alle. l. quotiens. C. de pet. impe. offe. ⁊ in cle. pa-
ſtoralis. de re iudi. in. §. ceterū. deinde in docu gl. tex. ⁊ iura pre-
31 dicta ad queſtionē notabilē legiſtarū. Nunquid vꝫ ptes cui da
tū eſt arbitriū in pcedēdo forte ex forma ſtatuti vel per ſpālē cō
ceſſionē principantis in loco teneat̄ ſeruare iuſtitiā pti. an vero
virtute talis arbitrij poſſit illā ledere ⁊ condēnare cōtra iura ⁊
cōtra iuſtitiā ⁊ ſic vti propria ⁊ mera voluntate. ⁊ tenent cōmu-
niter legiſte ꝙ nō. quia iuſtitia ⁊ legitima defenſio partis nō in
telligitur ſublata per dationem arbitrij. alle. C. de inoff. teſta. l. ſi
qñ ⁊. C. de condi. inde. l. ſi pcurator in prin. cū alijs ſimilib⁹ al-
legatis in gl. pñ eis bene fa. hec cle. ⁊ de. paſtoralis. de re. iudi. ⁊
§. pe. in ſi. Cū gl. concor. Ste. dicēs ꝙ ſi cōmittitur alicui de par
b tiū voluntate vel a pncipe.ᵇ q: ſcđm arbitriū ſuū pcedat qđ
nō ppter hoc poterit tollere iuſtitiā partis vel eius legitimā de
fenſionem. alle. iura alle. per glo. ⁊ vltra illa alle. ff. de oper. li. l. ſi
libertus ⁊. ff. pro ſocio. l. ſi ſocietatem. §. arbitrorum. vbi arbi-
tramentū iniquū reducit̄ ad arbitriū boni viri. Sꝫ aduerte
q: inſtat gl. in ver. ſed ſi dicas. q: ſcđm hoc arbitriū cōceſſū ab
illo qui potuit nil operabit̄. Cuius cōtrariū dꝫ eſſe ar. decre. ſi
papa. de priui. in. vi. ⁊ decre. ad audientiā de decimis. ⁊. ff. de le.
i. ſi quādo. Rñdet gl. ꝙ immo multū operabit̄ q: ppter illā nō
tenebit̄ ad obſeruādas ſolēnitates que reſpiciūt figurā iudicij.
vt in ſimili in hac cle. vñ dicit gl. aduertendū ꝙ eorum que in iu
dicio aguntur quedā ſunt acta cauſe vel litis qđā ſunt acta iudi
cij. acta cauſe ſeu litis proprie ſunt cōfeſſiones atteſtatiōes ⁊ ea
q̄ reſpiciunt factū. de quo agit̄. acta vo iudicij pprie ſunt cita-
tiōes ſatiſdatiōes ⁊ ſimilia. ⁊ hec ſunt no. Hoſt. ⁊ Inno. vt dicit
glo. ⁊ etiam

glo.⁊ etiam refert hic Mat.in.c.cauſam.§.el picolo.de teſtib. modo prout hic ptȝ:ȝ iſta verba ſine figura iudicij tollunt aliqua ex his que ordinant iudicia:non tñ tollunt aliqua de his q̄ inſtruunt ⁊ decidunt cauſam ⁊ ideo non eſt mirȝ ſi iudex taliter datus dȝ admittere legitimas ꝓbationes ⁊ defenſiones:ex hoc concludit ꝙ iudex taliter datus nil poterit omittere ꝑ qḋ impediretur vel occultaretur cognitio veritatis.vt ptȝ ex tex.diligenter ponderando ſingula hic ꝓhibita. Jlla aũt q̄ reſpiciunt iudicem ſiue vtraſqȝ partes ſiue alteram tñ partium bene poterit omittere ⁊ hec eſt mens litere.vt ptȝ hic diſcutiendo ſingula pmiſſa tali iudici. Ad hoc.l.ſi ſeruus vetitus.ff.de leg.j. ¶ No.bene glo.ex qua habes deciſionẽ q̄ſtionis ꝓdicte quotidianã ⁊ veram rõnem litere.ȝ glo.in ver.cupientes.ad prin.de.dicerit qḋ non potuiſſet bona rõ diuerſitatis aſſignari inter hec ꝓhibita ⁊ pmiſſa.de materia ꝑ Bar.in.l.j.ff.de teſta.mili.⁊ in.l.ſi filiusfamilias.ff.de dona.⁊ in extrauag.ad reprimendã.in verbo ſine figura.⁊ ver.videbitur. Jtem no.qḋ ſentit glo.qḋ idẽ importat dare alicui arbitriũ in ꝓcedendo ⁊ cõmittere cãm ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. Jtem no.q̄ dicantur acta cauſe ⁊ q̄ acta litis. Querit hic Mat.pone ꝙ egi contra te rei vendicatione pro re depoſita:⁊ tu confiteris ꝙ cõmodam tibi nunquid ſiet condẽnatio:dicit ꝙ ſic:⁊ ſic dicit tenere Guil.in Spe.in ti.de ac.⁊ pe.§.meliꝰ.§.ij.ver.hic quoqȝ.⁊ ver.pone egi contra te.deinde q̄rit quid ſi egi contra te ex mutuo ꝓduco teſtes qui nihil dicunt de numeratione ſed dicunt de confeſſione mutui an fiat condẽnatio.dicit ꝙ non:prout no.in Spe.in ti.de teſti.§.j.ver.ſed pone qḋ no.vide qḋ no.Bar.in.l.ij.§.ſi.ff.ſi cer.pe.⁊ in.l.ſi debitorem.ff.de noua.⁊ de verb.ob.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.

32 ¶ † Glo.citatione.q̄rit an ſufficiat vnica citatio ȝ non ſit peremptoria:an vero requiratur tertia citatio vel ſaltem vnica peremptoria. Jn cauſis iſtis de quibus hic loquitur. Reſpondet glo. ꝙ ſufficit vnica etiam non peremptoria:⁊ hoc ſatis ꝓbatur per iſtum tex.qui ſimplr̃ dicit in ſingulari citationẽ requiri.[a] Fatetur tñ glo.ꝙ in alijs cauſis eſt ſecus qꝛ in illis ſaltem in princi.⁊ ſm ſi.cauſe regritur trina vel vna peremptoria.vt ꝓbatur.ĩ.vt lit.non conte.q̄ñ.§.porro.⁊ no.xxiij.q.iij.de illicita.in.c.conſiluit.de offi.dele.⁊ ꝑ bar.in.l.conſentaneum.⁊ in auten.q ſemel.C.quõ ⁊ q̃ñ iud.⁊ in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dam.infec.cum glo.concor.hic Ste.alle. Ad ſcḋm dictum glo.ff.de iudi.l.ad peremptorium.cum.l.ſe.⁊.C.de iudi.l.ꝓperandum.dicit tñ ꝙ nõ negat quin pluries non poſſit citari:põt tñ ſm eum iudex in ꝓma citatione in cauſis iſtis ponere peremptoriã ſine cauſe expreſſione qḋ in alijs non liceret vt in his iuribus ſuperius alle.ptȝ.

33 ¶ † Glo.non excludi.q̄rit quid ſi in iſtis cauſis de quibus hic omittitur iuramentũ calũnie tacite qꝛ non ſit petitum an vitiabitur ꝓceſſus:videtur ꝙ ſic ꝑ hunc tex.contra.tenet glo.qꝛ vnitas ⁊ mens litere eſt quo ad iuramentum calũnie in iſtis cauſis non plus excluditur q̃ in alijs:⁊ ſi omittitur eo caſu quo ĩ alijs põt omitti dȝ tenere ꝓceſſus.facit de iura.calũ.c.j.in.vj.in ver.

34 ver. ¶ † Glo.ꝓnunciatio.colligit ex tex.vnam rõnem[b] quare petitio actoris ſit redigenda qꝛ ad hoc iudex poſſet conformare pronunciationem petitioni.vt patet hic.⁊ in.l.vt fundus.ff.com di.⁊ in concor.gl.hoc facit.l.un.ff.quibus ad liber.ꝓcla.non lȝ.⁊ hec rõ concernit iudicẽ. Alia fuit rõ q̄ concernit actorem vȝ ne fruſtra ſe fatiget ⁊ vt poſſit videre ſup quo poſitiones ⁊ articulos hȝ formare prout ptȝ in ver.⁊ qꝛ. Jtem vt ſibi agẽti ex alia cã non ob.rei iudi.excep.alleg.de re iudi.abbate.in.vj. Et has duas dicit Ste.hic reddi. Tertia fuit rõ q̄ concernit reum.ſ.vt poſſit deliberare an velit cedere an contendere qḋ alia cõgrue non poſſet.alle.in.q.iij.offeratur. Jtem vt ſciat ſup quo ſeu contra quem habeat formare ſuas exceptiones ⁊ defenſiones. Jtẽ etiam vt ſi petitio ſit inepta abſoluatur ab inſtantia ⁊ in caſu in quo ſit apta abſoluatur a principali vt poſſit iterato ſup eodem conueniri:⁊ ex hoc videtur ꝙ libelli oblatio concernit fauorem iudicis actoris ⁊ rei. Quidã tñ vt glo.hic refert dixerũt ꝙ oblatio libelli ſolum reſpicit fauorem rei qḋ glo.dicit poſſe ꝓcedere ſi loquimur de oblatione petitionis q̄ ſit reo expenſis actoris. Si vero conſideramus cuius fauorem reſpiciat petitionem in actis deſcribi:dicendũ eſt ꝙ reſpicit triplicẽ fauorem.ſ.iudicis actoris ⁊ rei vt ꝓdicti.

35 ¶ † No.bene rõnes ⁊ cãs ꝑ quas petitio dȝ eſſe apud acta. Et ex hoc ptȝ ꝙ partes non poſſunt renunciare quo ad hoc vt dixit glo.in ver.neceſſario. Jtẽ no.ꝙ oblatio libelli ſeu petitionis dȝ fieri reo expenſis actoris.de quo ꝑ gl. et doc.in de.clim.de elec.q̃uis.⁊ in de.j.de app.propter ꝓdicta dicit glo.in verbo formari ꝙ cauti aduocati faciunt triplicẽ libellum ⁊ vnum dant notario quem ſcribit apud acta:aliũ reo tertium ſeruant ſibi ad finem vt melius ⁊ citius poſſint formare poſitiones ⁊ articulos.

36 ¶ † Glo.voluerit.voluit opponere cõtra tex.qꝛ videtur ꝙ in iſtis cauſis ſic ſummarijs extraordinarijs de quibus loquitur de.non ſit locus reconuentioni.vt ĩ oppo.de no.per Jnn.⁊ Hoſt.de mu.pe.c.j.vbi dicunt ꝙ conuẽtꝰ ſuper cã ſummaria non põt reconuenire niſi ſup cã q̄ ſit ſimilis conditionis. So.glo.ꝙ aut reus vult reconuenire actorem ſup ſimili cã q̄ ſimiliter debeat tractari ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſm formã huius de.⁊ ſic in ſimili cã ⁊ tunc poteſt ⁊ ita intelligitur hic. Jnterdum reus vult actorem reconuenire in alia cã ordinaria:⁊ tunc non poſſit ex quo cã ꝓ qua actor agit eſt ſummaria:⁊ ita intelligitur contrarium. Rõnem diuerſitatis aſſignant Jnno.⁊ Hoſt.qꝛ cõuentio ⁊ reconuentio ſunt ſimul tractande de or.cog.c.ij. Sed vbi vna cã eſt ſummaria alia plenaria certũ eſt ꝙ ſimul tractari non poſſunt ſine preiudicio alterius cãrũ ex eo qꝛ vna cãrũ exigit accelerationem.alis vero expoſcit dilatiões longiores.l.iudices.⁊ auten.iubemus.C.de iudi.⁊ ideo non debet poſſe accumulari.fa.l.j.C.depoſi.⁊ de compenſa.l.ſi.⁊.ĩ.de.po.c.bona fides.in ſi.adde.ff.ad exhiben.l.in.§.ibidem. et hec ratio multum facit ſm glo.contra dictum Jnn.⁊ ꝓ opi.quam glo.infra tenebit.ſ.in glo.ſe. Sed aduerte qꝛ vt refert gl. aliqui legiſte tenent contra dictum Jnn.⁊ Hoſt.in hoc ſcḋo dicto dicentes ꝙ etiam ſi quis ſit conuentus ꝓ cã ordinaria. Mouetur per.l.ſed ⁊ he.§.non ſolum.ff.de ꝓcu.vbi ptȝ ſm vnum intellectum quem glo.ibi approbat ꝙ ſi per ꝓcuratorem actoris petitur cã damni infecti quam conſtat celeritatem deſiderare.ff.de dam.infec.l.j.⁊ in.§.pe.ff.de ferijs.l.ij.reus ſi vult actorem recõuenire aliqua actione ꝓcurator actoris tenetur illum defendere Pe.de bel.per.no.in.l.iij.C.vbi cã ſtatus.tenet dictum Hoſt.⁊ Jnn.per.d.l.⁊ idem tenet in auten.⁊ cõſequenter.C.de ſen.⁊ interlo.om.iu.⁊ idem ibi Cy.per rõnem ſuperius aſſignatã. Ad §.non ſolum reſpondet ꝙ ille.§.habere põt multos intellectus ad quos eſt volubilis:⁊ ideo dicunt illũ.§.debere intelligi q̃ñ ꝓcurator reconuenitur ꝓ ſimili cã.ſ.ꝓ cã damni infecti. ⁊ ita ibi intelligit gl.ſm ſcḋm intellectum:⁊ iſtã opi.ſequuntur cõiter legiſte.⁊ maxime Bar.in.d.auten.⁊ cõſr ⁊ in.l.j.§.ſi.ff.de var. et extraor.co. Contra iſtam opi.Jnn.⁊ ſequacium obijcit gl.ĩ ver. predicte.de decre.ij.de mu.pe.vbi ptȝ ꝙ modus datus ꝓter vel contra eos in cã conuentionis intelligitur etiã datus in cã recõuentionis:⁊ per cõñs videtur ꝙ rõne conuentionis ⁊ ipſius beneficio cã q̄ alũs ſui natura eſt ordinaria efficitur ſummaria et ſm modũ ſummariũ dȝ tractari ſi ipſa cã recõuentionis ſit ſummaria ⁊ ꝑ cõñs ſimul poterunt tractari:⁊ ſic ceſſabit rõ Jnn.⁊ hoſ. Reſpondet glo.ꝙ ſi volumus tenere opi.Jnn.poſſumus dicere ꝙ dicta decr.ij.non hȝ obſtare qꝛ põt dici ꝙ aliud eſt q̃ñ ꝑ reſcriptum tollitur id qḋ reſpicit fauorem partiũ vt appellare qꝛ tunc ſicut id non licebit reo in cõuentione ꝓpter reſcriptum ita nec licebit actori in conuentione:⁊ ita loquitur illa decr.ij.aliud aũt eſt q̃ñ ſubſtantialia iudicij tollũtur per reſcriptũ qꝛ tunc reſtringitur tñmodo ad caſum expꝛſſum conuentionis.alle.in ar. de re.iur.q̄ a iure.in.vj.cũ concor.⁊ ita intelligitur dictũ Jnno. Rõ diuerſitatis põt aſſignari.qꝛ in primo caſu valeret renũciatio impetrantis.d.l.j.in ſi.C.de tem.app.ſed non in ſcḋo vt inferius dicetur ⁊ no.de offi.dele.de cauſis.de re iudi.c.ſi.in.vj.et dixi cũ alia glo.ĩ.in verbo neceſſario ad ſi. Aduerte qꝛ cõtra dictum Jnn.multũ fa.hec litera ſimplr̃ ⁊ indiſtincte ipſam intelligendo. Jtem cõtra ipſum fa.dicta decre.ij.in rõne ſui cui nõ videtur ſufficienter reſponſũ.nã rõ illius decre.non fuit ex eo qꝛ poſſet renunciari appellationi ſed fuit vt ſeruetur equalitas inter partes in iudicio vt ibi ptȝ. Quid ergo dicendũ huius timore[c] glo.hic finaliter in ver.eſt cõcludit ꝙ ſatis eque põt diſtingui qꝛ interdũ delegatus vel ordinarius cognoſcit de cã que ſui natura eſt ſummaria ⁊ in qua de ſui natura ſummarie ꝓcedit:⁊ tunc ꝓcedit opi.Jnn.⁊ ſequaciũ ⁊ tunc equalitas cauſe impediat recõuentionem ſicut in ſimili no.in.c.j.de mu.peti.in ſi.pe.glo.⁊ de arbi.cũ dilectus.in glo.j.vbi ptȝ ꝙ equalitas cauſe criminalis quo ad ciuilẽ ⁊ arbitralis quo ad aliã impedit recõuentionem. Jnterdũ cõtingit ꝙ delegatus virtute cõmiſſionis cognoſcit ſummarie in cã que alũs de ſui natura regrit plenã cognitionem:⁊ tunc aut motu ꝓprio fuerunt ſublata iudicij ſubſtantialia;⁊ tunc idem dicendũ qḋ in caſu ꝓximе ꝓcedenti. Aut fuerunt ſublata ad petitionẽ impetrantis ⁊ tunc videtur etiam remiſſa plena cognitio in recõuentione.ar.preal.le.decr.ij.de mu.pe.⁊.l.vlti.C.de fruc.⁊ litis expenſis. Pro hoc bene facit hec litera q̄ gñaliter loquitur dicendo quid petere voluerit nõ diſtinguendo an cã pro qua ſit reconuentio ſummaria ſit an ordinaria. Ratio aũt diuerſitatis inter caſum q̃ñ ꝓprio motu tolluntur ſubſtantialia ⁊ caſum q̃ñ ad impetrationem colligitur ex decre.ſi motu proprio.de preben.in.vj.⁊ ex eo no.in.d.c.ſi.in ſi.in

37 vlti.glo.⁊ tenendo iſtam diſtinctionẽ ceſſant cõtraria. ¶ † No. bene ſingularem glo.que determinat ⁊ declarat an ⁊ q̃ñ ſi cauſa conuentionis ſit ſummaria poſſit fieri reconuentio de cã plenaria.cũ glo concor.Ste.⁊ Pau.de lia.Archi.l.c.cuꝰ in agen

Joan.de Jmo.ſuper Clemen. [signature mark]

[a] ¶ Fatetur tñ glo.ꝙ in alijs. An aũt in omi actu regrat trina citatio vl' admonitio ponit late Fel.in.c.ex literis.in.iiij.v.⁊in.vj.co.extra de conſti.

[b] ¶ Quare petitio actoris.an aũt ſtante ſtatuto ꝙ petitio in ſcriptis non ſit neceſſaria tñ debeat petitio in ſcriptis per notariũ redigi.vide Alex.ã.in conſi.l.vj.in ſi.col.j.volu.

[c] ¶ Glo naliter. Adde Alex.ã.in addi.ad Bar.in auten.⁊ cõſr in.j.additione circa me.C.de ſen. et inter.om.iudi.

do.iij.q.viij.ꝛ conſueuit dicere.d.Anto.in.c.ſi.de mu.pe.tenet
ꝙ etiam ſi motu ꝓprio tollantur ſubſtantialia:intelligant̄ etiaꝫ
ſublata in cā recōuentionis.Mouetur ꝑ dictā decre.ſi.de mu.
pet.in rōne ſui q̄ vniformiter locū hꝫ ſiue motu ꝓprio ſit facta
conceſſio ſiue non vcꝫ vt equalitas ſeruetur in iudicijs. Idem
dicit eadem rōne ſi coram ordinario fiat recōuentio etiā de cā
plenaria licet cā conuentionis ſit ſummaria.Et credo tutius te
a nere glo.et credo ꝙ ſeruaretur in practica[a] ꝓpter autoritatem
38 ꝛ alioꝝ tantoꝝ viroꝝ.ar.l.minime.ff.de legi.¶ † Glo.exordio.
q̄rit ꝛ inducit tex.ad q̄ōnē illā nunquid.ſ.recōuētio poſſet fieri ex
interuallo poſt lit.conteſt.Ber.Vin.Inn.Guil.ꝛ Arch.tenue
runt ꝙ ſic dicētes ꝙ fieri poterit vſq̄ ad cōcluſionē in cā.Alua
rus.Tancre.Goſ.Hoſt.Jo.mo.cōtradicētes ꝙ reconuentio
dꝫ fieri ante lit.conte.vel ſtatim poſt.ꝛ ita tenet Accur.in autē.
ꝛ ꝯñr.C.de ſen.ꝛ interlo.om.iudi.ꝛ de execu.ꝛ his q recōueniā
tur in.§.ſancimus.in prima glo.ꝑut plene de hoc no.ꝑ Jo.an.
in.c.j.ſup prima gloſ.de mu.peti.Que aūt dictaꝝ opi.ſit verior
dicit gl.ꝙ placet ſibi opi.ſcḋa q̄ fuit Alua.ꝛ ſequacium reiecta
opi.Ber Inn.ꝛ ſequaciū.Pro hac opi.bene facit iſte tex.q di
cit ꝙ in exordio ꝛc.quaſi a ſenſu cōtrario velit recōuentionē nō
poſſe fieri ex interuallo.fa.etiā ꝑ hoc q̄ḋ dictum fuit cū gloſ.p̄
cedenti.Nec ob.p̄dictis ꝙ reus conuenire pōt actorem q̄ñcūq̄
durante iudicio.de or.cog.c.ij.q2 aliud eſt q̄rere an poſſit cōue
nire ipm actorem taliter ꝙ dicta conuentio vim habeat recon
uentionis vt ſic ſimul tractent̄ ꝛ ſiniant̄ ꝑut fieri dꝫ cā recōuen
tionis.de or.cog.c.ij.ꝛ tunc dicendū eſt ꝙ hoc fieri non pōt niſi
in exordio litis hoc eſt ante lit.conte.vel ſtatim poſt vt hic ꝓba
tur.Aliud eſt q̄rere an poſſet reus conuenire actorē ꝑ viā actio
nis aut ſimplicis conuētionis q̄ non hꝫ vim reconuētionis:ꝛ di
cendū eſt ꝙ hoc pōt q̄ñq̄ durante primo iudicio.Cū glo.ꝯcor.
Ste.hic.Aduerte glo.pōt intelligi ꝙ q̄ñcūq̄ durante p̄mo iu
dicio poſſet reconuenire actorem coram iudice quaſi corā iudi
ce vtriuſq̄ ꝛ hoc eſſet claꝝ q2 etiā poſt finitū iudiciū poſſit.Po
teſt ſcḋo intelligi ꝙ reus pōt cōuenire actorē durante primo iu
dicio coram illo iudice lꝫ alis non ſuo ipſius actoris:ꝛ hoc ideo
q2 actor illū in iudicē approbauit ꝓ ſe ꝛ ſic dꝫ eodē modo ꝛ con
tra ſe ipm nō dedignari.vt in.l.cū papinianus.C.de ſen.ꝛ ſic ex
iſto habebis ꝙ cū recōuentio habeat duplex priuilegiū: vnum
vcꝫ ꝙ non ſuū iudicē facit cōpetentē.vt.d.l.cū papi. Aliud eſt
ſimul teneri ꝓceſſus.ſ.ꝙ ſimul cognoſcantur decidātur ꝛ deter
minentur.vt.d.c.ij.de or.co.cū ibi no.q̄ḋ priuilegiū primū pote
rit ſeparari a ſcḋo:ꝛ hic intellectus eſt magis notabilis:q2 p̄m[9]
non haberet dubiū ꝛ hunc ſcḋm intellectū amplectit̄ Bar.l.au
ten.ꝛ ꝯñr p̄alle.Jo.cal.tenuit oppoſitū in decr.j.de mu.peti.in
addi.q2 hoc repitur iure cautū.Et credo veriorem opiū. huius
glo.quā ſequitur Bart.q2 lꝫ non ſit tex.exp̄ſſus ſaltē hoc ſuadet
ro.ꝛc.ꝛ ſic credo ꝙ ſeruaretur in practica:ꝛ hanc opi. ſequit̄.d.
39 Ant.ꝛ Pe.¶ † Glo.darior q̄rit in quo ſiet darior diffinitio ſi
b petitio redigitur in ſcriptis apud acta.[b] Reſpōdet ꝙ cum me
moria noſtra ſit labilis.xxiiij.di.ꝑteres.C.q te.ſa.poſ.l.hac ꝯſul
tiſſima.§.at cū humana.ſi nō ſcriberetur poſſet veritas occulta
ri ꝛ ſic impeditur.Itē q2 ex quo petitio reperiet̄ ſcripta in actis
pōt exp̄mi in ſnīa ꝑut eſt mons.Ex his habes verā rationeꝫ
quare exigitur ſcriptura in petitione ꝛ in ſnīa:q2 ꝑ hanc cle.nō
intelligunt̄ ꝓhibita ea q̄ cōcernunt veritatis indaginē vel ꝯſer
uationē indagate.vt.ſ.fuit dictū in ſiñ cū glo.in verbo defenſio
40 nes legitime.¶ † In ver.ꝛ q2 remittit de materia poſitionum
ad no.in.c.j.de conſe.in.vj.ꝛ ibi de hoc.ꝛ.e.ti.ꝛ li.ꝛ.c.ij.ꝛ de te.
preſen.c.li.per Spe.in ti.de poſitionibus.ꝑ legiſtas in.l.ij.§.ꝙ
obſeruari.C.de iur.calū.vbi ꝑ glo.Cy.Bu.ꝛ Bar.ꝛc.¶ Gl.cō
feſſiones.op.volūt ꝙ nulla ſit vtilitas facere poſitiones q2 ille
fiunt poſt negatā petitionē.ſed ſi pars ſemel negauit id q̄ḋ peti
tur veriſimile eſt ꝙ etiā poſitiones negabit.ar.regule ſemel ma
lus ꝛc.de re.iur.in.vj.ꝛ de p̄ſum.ſcribā.Sḋ.glo.ꝙ immo ſemel
contingit magnā vtilitatē ſurgere ex vſu poſitionum q2 ſepe per
illas releuatur in multis ꝓbare hñs lꝫ reſiſtatur ſibi in eo quod
petitur.Exēplū pꝫ ſi peto a te centū q̄ mutuaui Titio cuius tu
es heres:tu reſiſtis negando.nā ꝓbare habeo ꝙ mutuaui titio
centū.Item q2 illa ꝓmiſit reſtituere tali die.Item ꝙ titius in
ſtituit te heredē intelligo ſi non es eius heres ab inteſta. Item
q̄ḋ mortuus eſt.Item ꝙ tu hereditatē eius admiſiſti modo ſi po
naꝫ oīa p̄dicta forte negabis primas duas poſitiones reliquas
alīs confiteberis:ꝛ ſic in illis releuabor ab onere ꝓbandi:et ſic
multū iuuat facere dictas poſitiones.Item dicit glo. poſſibile
erit ꝙ tu omnes poſitiones confiteberis lꝫ reſiſtas petitiōi. Si
vero reſiſtis dicens te habere exceptionem pacti de non peten
do ſolutionem vel ſimilem exceptionē forte preſcriptionis.Ex
predictis concludit glo.ꝙ ſepe multum iuuat ꝛ expedit facere
poſitiones ſuper principali negocio lꝫ aduerſarius ſibi in illo re
ſiſtat cum glo.concor.hic ꝫenꝫe.ꝛ vide hic duas queſtiones po

[a] ¶ Propter autoritatē. De autoritate glo. vide Ale.in cō ſi.xcij.in.j.col.i fin.in.ij.vo.ale xā.in conſi.xliſ. in.iiij.colū.ꝛ in conſi.lj.in.ij.co lū.in.iiij.vo.ale xā.in conſi.lix.l iiij.co.in.iij.vo lu.ꝛ in conſilio clxxvj.in ſi.col. in.v.vol.late ꝑ corſe.in reptor. ſuo.ad abba.in ſi.ꝛ.d.Jaſ.in.l. vt vim.in pen. co.ff.de iuſti.ꝛ iure.

[b] ¶ Rñdet ꝙ cū memoria.ꝓ iſta ſo.vide ho. tex.l.l.iuben[9]. circa p̄n.ibi.lꝫ ne aliqua obli uio.C.de teſta.

[c] ¶ Cuius aūt .Adde Bal.in.l.ius ci uile.ff.de iuſt.ꝛ iur.ꝛ Bal.in.l. ſi nō ſpeciali.C. de teſta.

41 ſitas ad finem glo.in ver.defenſionis.¶ † Gl.articulos.remit
tit de materia articuloꝝ ad decre.ꝑ tuas.de teſt.ibi etiā de mate
ria interrogatorioꝝ.ꝛ.e.ti.preſentium.in.vj.deinde opponit ꝙ
non debeant appellari articuli ſed intentio vel aſſertio.ar.l.per
hanc.C.de tempo.app.de cā poſ.cum eccleſia.Sḋ.ꝙ ſm diuer
ſitatem fori aliter ꝛ aliter appellantur:q2 in aliquo foro dicūtur
articuli vt hic in aliquibus intentio.vnde etiam dicit articulās
intendit talis probare interdum aſſertio q2 dicit talis aſſerit ſe
velle ꝓbare ꝛc.¶ Glo.longeuus.q̄rit a quo tēpore incepit iſte
vſus.Reſpondet ꝙ a tēpore Greg.ix.q2 ante non habebamus
exp̄ſſum ſed ꝑ ipſum habemus exp̄ſſe in.c.dudū.ij.de elect.ꝛ de
42 lit.conteſt.c.vno.† Querit hic Guil.ꝛ zen.[c] cuius loci vſus et
c conſuetudo attendi dꝫ.Reſpondet ꝙ ſi vſus tendit ad cām or
dinandā inſpicitur locus vbi iudiciū ventilatur.Si aūt tendit
ad cām decidendā tunc ſi agitur ꝑſonali ex contractu attēditur
locus contractus.Si agitur reali inſpicitur vſus loci rei.alle.de
fo.cōpe.romana.§.cōtrahentes.in.vj.Si vero agitur crimina
li ex delicto tunc inſpicitur vſus loci vbi delictum eſt cōmiſſum.
alle.de fo.cōpe.poſtulaſti.ꝛ.c.lꝫ.xij.di.illud.Cuius aūt loci vſus
inſpiciatur in teſtamētis dicit ꝙ loci vbi teſtm̄ eſt cōditum.fac.
l.ij.C.quēadmo.teſta.ape.de quo plene ꝑ Bar.in.l.j.C.de ſum.
tri.ꝛ ibi etiam ꝑ Cy.ꝛ Jo.de lig.in.c.vt alaꝝ.de conſtit.in.vj.et
de ſen.ex.a nobis ꝛc.¶ Glo.obſeruari volētes.declarat lr̄am in
quibus cauſis hic velit ſeruare vſum poſitionum q2 in oībus:ꝛ
dato ꝙ ſolū loquitur in his in q̄bus ſpāliter loquitur cle. tamē
43 multofortius in alijs.¶ † Glo.de partiū.q̄rit an reſiſtente ſo
la vna partiū poſſet iudex dare terminū ſimul ad ponēdū ꝛ ar
ticulādū:dicit ꝙ ſic ſed ambab[9] ꝑtib[9] reſiſtētib[9] nō:ꝛ hoc voluit
hic litera dū dixit in plurali niſi de partiū voluntate aliud ꝓce
dat.per hoc infert glo.ꝙ ſi inuitis ambabus ꝑtibus iudex etiā
in cauſis iſtis de q̄bus loqtur cle.nō pōt dare terminū ſimul ad
ponendū ꝛ articulandū multominus in alijs cauſis ordinarijs
videtur tñ in iſtis de q̄bus hic ſpāle ꝙ inuita altera partiū da
re poſſet dictū terminū:ſecus videtur in ordinarijs.Et hoc te
net glo.ſeq.dicit tñ ꝙ pars ſi vult pōt ſimul dare poſitiones ꝛ ar
ticulos ꝛ ſic ſepe fit in cauſis ꝑ aliquos:q2 ſi talis ponit ſic:et ſi
negetur intendit ꝓbare non poſſet ad hoc cogi:ſed poſſet p̄mo
ponere deinde negata deducere in articulos:an aūt poſitiones
ꝛ articuli poſſint omitti de ꝑartiū voluntate.videtur ꝙ ſic per
hunc tex.ꝛ hoc tenet hic Mat.alle.no.ꝑ Hoſti.in ſum.de teſt.
ſup q̄bus.vbi dicit ꝙ poſitiones ꝛ articuli omitti poſſint de vo
luntate partiū tacita ꝛ exp̄ſſa etiā in caſibus in q̄bus iuris ordo
ſeruatur.In cōtrariū tñ pōt induci ille tex.q2 ſi ſpāle eſt in iſtis
cauſis in q̄bus non ſeruatur ordo iuris q̄ḋ ibi fieri poſſet.ergo
in alijs erit ius cōe in cōtrariū.ar.ff.ad municip.l.j.dic primam
opi.ꝓcedere ꝛ fore veram.nec ob.ille text.q2 hic vacat.ar.a con
44 trario ſenſu ſm Mat.ꝛ Jo.de lig.¶ † Glo.partes.querit an
iudex poſſit dare actori ꝛ reo ſimul terminū ad ꝓbandū glo.re
ſpondet ꝙ in cauſis iſtis in q̄bus proceditur ſine figura iudicij
clarū eſt ꝙ ſic vt hic ꝓbatur.In alijs aūt cauſis in q̄bus ꝓcedi
tur ordinarie non poſſet hoc facere inuito reo ſed eo volente ſic
ſtatuus tñ eſſet reus ꝯſentire q2 ſic grauaret ſe onere ꝓbādi de
fenſiones ſuas anteq̄ intētio actoris ſit fundata q̄ḋ non erat ei
neceſſariū.alle.no.in.c.de teſtibus.ſ.de teſti.Spe.tñ in ti.de in
ſtru.edi.§.nunc dicamus.dicit ſepe ſe obtinuiſſe vt poſt factam
conteſtationē ꝛ p̄ſtito iuramento in cā poſſit iudex ſtatuere ter
minū peremptoriū partibus ad exhibēda oīa q̄bus in cauſa ſunt
vſure partes.alle.ff.de eden.l.j.§.edenda ſunt oīa.ꝛ q̄ḋ ibi not.
Refert tñ ibi ꝙ q̄buſdā id videtur duꝝ cū id ſit licitū facere vſq̄
ad ꝯcluſionē in cā alle.de ſi.inſtru.cū dilectus.vñ dicunt ꝙ lꝫ iu
dex id poſſit non tñ dꝫ id facere.alle.ff.de iudi.l.non q̄cq̄d.xj.q.
j.aliud fa.q̄ḋ ſtatim ſeq̄tur cū glo.Quia dictū ſepe pōt ꝓcedere
in cauſis iſtis in q̄bus ꝓceditur ſine figura iudicij in alijs nō vi
detur id q̄ḋ fieri poſſit inuito reo ꝑ p̄dicta:ꝛ hoc videtur hic te
nere Guil.de mon.Lau.dicit cū ꝙ inſtr̄a poſſunt ꝓduci etiam
tranſactis oībus dilationibus vſq̄ ad ꝯcluſionē ſeu renūciatio
nē in cā vbi ſeruatur ordo iuris.de ſi.inſtru.cū dilectus.nec cre
dit ꝙ poſſit iudex artare ꝑtes ad ꝓducēdū oīa iura ſua ꝛ iſtr̄a
infra certū diem ante renunciationē cū hoc non ſit iure cautuꝫ
ſicut eſt in.c.paſtoralis.de exce.ꝛ de teſti.ſignificauerunt.nec ſit
periculum de ſubornatione.alle.de do.ꝛ contu.ſi vero.ꝛ de teſt.
45 fraternitatis.¶ † Glo.poſt dationem.q̄rit an iudex poſſit ſi
mul dare terminū ad ponendū ꝛ articulandū puta.x.dies.ꝛ ex
tunc terminum alioꝝ.x.dieꝝ vel menſis ad ꝓducendum oīa iu
ra vel inſtr̄a q̄bus ſunt partes vſure in cā.Reſpondet gloſ.q̄ḋ
hoc pendet ex intellectu huius litere.nā duplex pōt eſſe eius in
tellectus vnus ꝙ verbū poſt dationem cōſtruatur cū verbo aſ
ſignare ꝛ tunc hic eſſet caſus ꝙ non.ſed demū poſt dationē ar
ticuloꝝ ꝛ non prius poſſit ſtatuere hunc terminū.Alius pōt eē
intellectus ꝙ verbū poſt dationē coniungatur ꝛ cōſtruatur cuꝫ
verbo

verbo exhibendū vel exhibenda. ⁊ tunc hic eſſet caſus in oppoſitum.ſ.ꝙ poſſit dictos duos terminos dare.alle.ſimile de teſt. cog.c.ij. ꝓ iſto intellectu facit litera q̄ dicit quēcūq; ſibi videtur. Di tenet glo.primum intellectū ⁊ primā expoſitionē. Mouet ex eo maxime qꝛ datis poſitionibus in termino eſt illis rńdēdū
a ⁊ ſiſr articuli examinādi. [a] Iſtud autem tp̄s de quo vel in quo inſtatur ſup his non dꝫ currere in termino ꝓductionis. Itē nō eſt congruū ſtatui parti terminū ad ꝓbandū priuſq̄ ſciat in quibus releuetur ⁊ quos articulos teneatur ꝓbare: ideo prim⁹ intellectus melior videtur: ⁊ ſic reſidet glo. credo poſſe dici ꝙ ſi iudex eundē terminū vult dare ad articulandū ⁊ ponendū ⁊ ꝓducendū iura ⁊ inſtr̄a non poſſet hoc facere vt dicit glo. ꝑ ratiōes ſuas: ſed ſi daret diuerſum terminū incipiendū poſt lapſum terminum ꝓductionis articulo⁊ ⁊ ipſo⁊ examinato⁊:lꝫ ſimul daret cū termino dationis ⁊ articulo⁊ non video quare hoc fieri non poſſit nec ecōtra hoc faciunt rōnes glo. qꝛ nō currit tp̄s niſi lapſo termino primo.ad hoc qđ not.C.de dila.ſine pars.⁊ in.l. ſi.q admit.ad bo.poſ.poſſunt.⁊.ff.de acq.her.l.ꝓdiu.in ver.coti. ¶ Glo.remiſſionē.remittit de forma remiſſionis q̄ fit ꝓ teſtibus ad.c.pñtiū.de teſti.in.vj. Itē Ste.dicens ꝙ regulariter fit litis ꝯte.datis articulis qñ de iſtis nō pōt ꝯſtare in curia ſeu in loco iudicij.alle.de fideiuſ.ꝯſtitutus.ij.q.ij.c.ij.de quo ēt per Io.cal.alle.aſs Io.mo.de here.c.ſi.in.vj.vñ dicit Ste.regulariter nō fit cōmiſſio ſup ꝑemptorijs vel dilatorijs q̄ ꝓponuntur añ lit.ꝯte. Itē non fit niſi ſemel ex ſtilo curie ⁊c. ¶ Gloſ.ꝓ teſtibus.q̄rit an ꝓcedat lr̄a ſiue fiat remiſſio ꝓ teſtibus ꝓbatorijs ſiue ꝓ reprobatorijs: dicit ꝙ ſic qꝛ gñaliter loq̇tur hic: ⁊ qꝛ etiā in illis fit remiſſio.de teſti.pñtiū.in.vj.fac.decre.iij.de teſtibus.

46 ¶ † Glo.ꝓducēdis.q̄rit an ſemꝑ in dilatione data ad ꝓducēdum inſtr̄a liceat ꝓducere teſtes: hic videtur ꝙ ſic: cū loquit̄ in cauſis in qbus ꝓceditur ſine figura iudicij ⁊ qñ datus fuit terminus ad ꝓducendū oīa acta ⁊ munimēta qbus vti volūt partes. Dr glo.tenet hic ꝙ non ſemꝑ in dilatione data ad ꝓducendū inſtr̄a liceat ꝓducere teſtes.de quo remittit ad not.ꝑ ſe poſt Ste.⁊ Guil.in.c.ꝑuenit.j.de teſti.cog. ¶ Glo.nō obſtante. inducit tex.ad qōnē illā legiſtarū nunqd vꝫ poſt terminū datum ad producēdū inſtr̄a audiat̄ volens ꝓducere illa qꝛ videt̄ ꝙ nō ꝑ hunc tex.vbi pꝫ a ſenſu ꝯtrario ꝙ ſi non fit remiſſio ꝓ teſtib⁹ ꝓducendis lapſus termini bene ob.ne poſſent ꝓduci vlteri⁹ inſtrumenta.⁊ hoc tenet Odof.⁊ Guil.in Spe.de dila.§.videndū ver.qđ ſi datus.alle. Guil.ff.de opt.leg.l.mancipio⁊.⁊.C.de in ge.⁊ manu.l.diffamari.ꝓ iſto⁊ opi.alle.ēt glo.q accu.nō poſ.l. ſi ea.⁊ de remiſ.pig.l.ſi eo tp̄e.⁊ decre.lꝫ cām.ē.de ꝓba.in principio illius decre.⁊ qđ ibi no.in.j.glo. Itē qꝛ boni iudices eſt lites dirimere.alle.de dolo ſinē litibus.⁊.c.ſi. Alij fuerunt in opi.ꝯtraria dicētes ꝙ ēt poſt terminū lapſum poſſunt ꝓduci. Mouetur qꝛ quis non eſt cogendus edere ſua inſtr̄a niſi cū eis vtitur. alle.l. j.§.edenda.ff.de edē.ſcđo alle.de fi.inſtr.cū dilectus.vbi hoc videtur expſſum: ibi eñ dr ꝙ vſq; ad ꝯcluſionē in cā lꝫ producere inſtr̄m. Tertio ad idem alleg.l.iudices.⁊ auten.iubemus.⁊ qđ ibi no.C.de iudi.l.nec omiſſa.C.de lib.cā.ff.de queſt.l.vnius.§. ſi. Ad hoc etiaꝫ qꝛ forte confitebatur aduerſarius videndo inſtrumenta: ⁊ ſic aperietur via veritati. Ultimo ꝓ ⁊ ꝯ facit ſcđm gl.de.excōicationis.de exce. Tertio fuit opi.alio⁊ diſtinguētiū an ius aduerſarij fuerit leſum termino lapſo.vt qꝛ forte perierunt teſtes ꝑ quos poterat reprobare inſtr̄m ſi fuiſſet productū infra terminū ⁊ tunc non poſſet ꝓduci poſt lapſum terminū: aut ius aduerſarij eſt illeſum ⁊ illo caſu ꝓduci poſſet inſtr̄m.alle.ꝓdicta.l.mancipio⁊.pal.ff.de op.leg. Et hec opi.videt̄ latis equa ſm glo.ꝑ qua alle.qđ habetur in.c.j.de do.⁊ ꝯtu.⁊ de ꝓbē.ſi tibi abſenti.in.vj.⁊ qđ no.in.l.ſi rem.§.quolibet tēpore.ff.de ení. ⁊ qđ no.de emp.⁊ ven.c.ſi.ſup.j.glo.⁊ ſic reſidet glo.ꝑ qđ videt̄ approbare hanc tertiā opi.cū glo.concor.hic Step.⁊ hanc tertiā opi.ſequitur Ia.de are.⁊ Cy.in.d.l.ſi ea.C.qui accu.nō poſ. de hoc ꝑ Bar.in.d.l.mancipio⁊.ff.de op.leg. Ibi Bart.videt̄ dicere ꝙ hoc ꝓcedat ſi poſt terminū lapſum non eſt ꝓceſſuꝫ vlterius ad aliquid in iudicio. Si vero eſſet ꝓceſſum ad vlteriora tunc non poſſet ꝓducere inſtr̄a niſi iuret de nouo ad ſe ꝑueniſſe ar.decre.paſtoralis.de excep.iuncta.d.l.mancipio⁊.q̄ aperte videtur

47 detur probare diſtā limitationē ad dictū Ia.de are. ¶ † Not.
b bene iſtam glo.⁊ tene menti p̄dicta qꝛ quotidiana ſunt: ⁊ [b] eadē queſtio fit an poſt terminū datū ad teſtes producendos poſſet quis teſtes ꝓducere.vt no.per Bar.in.l.mancipio⁊. De materia ꝑ Dy.in regula indultum.⁊ ꝑ dños de rota in nouis cōcluſionibus concluſione.cxxviij. ¶ Glo.interrogabat.opp.ꝙ hoc non ſit ſpāle in cauſis iſtis in qbus ꝓceditur ſine figura iudicij ꝙ iudex interroget partē vbicunq; equitas ſuadet.qꝛ imo idēꝫ videtur in alijs.de fi.inſtru.cum Io.ad fi.⁊.ff.de inter.ac.l. vbicunq;.⁊ de iur.ca.c.ij.in fi.in.vj. ¶ Glo.fatetur contra.niſi forte dicamus ꝙ hoc ſit ſpeciale ꝙ etiā poſt cōcluſionem in cauſa

c ad petitionē partis debeat iudex interrogare [c] qđ non eſſet i alijs vt ꝓbatur in.d.c.cum Io. ¶ No.boni dictuꝫ ⁊ ſingulare limitans.d.c.cū Joannes. Non potui tñ tm̄ clamare coram vno iu

48 dice qđ obtinerem. ¶ † Glo.ad id.q̄rit an in iſtis caſibus de qbus hic ſufficiat partes citare vt cōpareant coram iudice vt ſic virtute huius citationis poſſet ꝓcedi ad ſñiam: dicit ꝙ nō: ſed eſt neceſſe ꝙ pars citetur ad ſñiam audiendā per hunc tex. alſ non teneret ſñia etiam in ſummarijs ⁊ multofortius in alijs.ad hoc alle.l.j.§.item cū ex eo dicto.ff.q̄ ſñie ſine app.reſcin.de teſt.
d cū olim.in fi.⁊ de do.⁊ contu.cū qui.in.vj. ¶ [d] No.bene iſtā gl. vt ſcias practicare. ¶ Glo.ſi peremptorie.inducit tex.in ar.a cōtrario ſenſu ꝙ in caſibus in qbus ſeruatur figura iudicio⁊ ūꝫ ſit neceſſe exprimi verbū peremptorie in citatione qñ non fit trina citatio ad ſñiam audiendā.⁊ hoc tenet Io.in.c.de illicita.xxiiij. q.iij. Her.de offi.dele.conſuluit. Inno.de accu.ad petitionem. ⁊ in ſpe.de cita.§.viſo de tempore.ver.alſ aūt.⁊ ver.quid ſi lata.de hoc in.l.ad peremptorium.cū ſe.ff.de iudi.⁊ ꝑ Bar.in.l.ſi finita.§.ſi ſiñannus.ff.de dā.infec. Adde tñ hoc ver̄ niſi monitio ſit facta ꝑ iudicē.vt no.glo.in.c.conſuluit.⁊ eſt tex.ſm vnā lect. in.l.ij.C.quō ⁊ qñ iudex. Item adde hoc ver̄ niſi ſñia ferat̄ partibus pñtibus.ꝑ no.ꝑ Io.an.in.c.ſi.de ele.in.vj.fa.l.etiā.§.fin.

49 ff.de mino. † [e] Iuxta p̄dicta q̄ritur quid ſi aliquis fuit citatus
e peremptorie ad ſñiam audiendā non cōparuit die ſtatuto: nec iudex illa die ꝓnunciauit vult ꝓnunciare poſt lapſum duorum vel trium die⁊: an erit opus noua citatione: an vero ſufficiat prima citatio: videt̄ ꝙ req̇rat̄ noua citatio ꝑ tex.ꝙ vi aut clam.l.j. §.ſi. In contrarium facit qꝛ ex quo eſt contumax in primo peremptorio amplius non dꝫ citari.C.de iud.l.ꝓperandum.§.ſin aūt ⁊.§.⁊ ſi quidem.⁊.ff.de iudic.l.poſt edictum. Ad hoc qꝛ p̄ſumitur durare in eadē contumacia.ar.ff.de leg.ij.l.lucius.§.ſi.⁊.ff. de proba.l.cum qui.⁊.ē.de bap.maiores.⁊ de offi.dele.cōſuluit Hanc partem dicit Ste.fore veram vbi contumacia eſt manifeſta: ſecus ſi poſſet in dubium reuocari qꝛ tunc iterato eſt citādus ſm Ste.vide Bar.in.l.aut q aliter.in.§.j.ff.qđ vi aut claꝫ. ¶ Glo.in ſcriptis.opp.de no.per Egidiū in decre.nouit.de iudi.vbi dicit ꝙ nedū ꝑ oīa verba copulatiue hic poſite de quib⁹ in prin.de.ſed etiā ꝑ ſolū verbū de plano intelligitur remiſſum iudici ꝙ poſſit ſine ſtrepitu ſñiare: ſed eius opi.reprobatur per hunc tex. Ex qbus colligit glo.duo in qbus he cāe de qbus hic
f conueniunt cū alijs. Primū eſt ꝙ [f] neceſſe eſt diffinitiuā ſñiam deſcripti recitatione ꝓferre. Scđo ꝙ iudex ſicut in alijs ita ⁊ in iſtis hꝫ ſñiam ꝑ ſe ꝓferre de vtroq; predicto⁊ no.ſatis.de ſen.⁊ re iudi.c.ſi.in.vj. Quare aūt ēt in iſtis cauſis qbus hic req̇runt̄ p̄dicta duo ſicut ⁊ in alijs.dicit gl.ꝙ ideo ne alſ ſi p̄termitterētur contingeret occultari veritatem ꝓlatā in iudicio ⁊ diffinitiua: ⁊ ꝑ ꝯñs victorem fruſtratorie ⁊ ridiculoſe laboraſſet in tali ꝓceſſu qđ eſſet abſurdū.ꝓpter p̄dicta alibi conſuluit ſpe.vt refert

50 hic † Mat.ꝙ iudex qñ ꝓnunciat dicat in his ſcriptis.ita not. Spe.in ti.de ſen.pla.§.iuxta.⁊ in ti.de app.§.ij.non tñ videtur hoc neceſſariū iuxta no.in.d.c.ſi.de re iudi.in.vj.ꝑ Bar.in.l.ſi na.C.de ſen.ex piculo recitandis.⁊.ff.de ver.ob.l.ſciendū.p̄dicta vera regulariter. Fallit in aliqbus caſibus in qbus non requiritur ſcriptura de qbus ꝑ Spe.in loco p̄alle.⁊ ꝑ glo.in.d.c.fin. An aūt ſit neceſſe exprimi cām in ſñia.dicit Mat.ꝙ nō.arg.ff.de re iudi.c.ſicut. Fallit in qbuſdā caſibus in qb⁹ dꝫ exprimere ſm eum. Primo ſi ꝓpter ineptā petitionē abſoluit reū.de iud.examinata. Scđo qñ a iure cōi receditur vt qñ non condēnat victū in expenſis.de penis.calūniā. Tertio qñ abſoluit reū ab actiōe reali ex eo qđ non poſſidet.de exce.ab aduerſario. Quarto quādo abſoluit ab inſtantia iudicij.C.de iudi.ꝓperandū.§.illo proculdubiu. Quinto in ſñia excōicationis .de ſen.excō.cū medicinalis.in.vj. Sexto in cā appellationis.de fi.inſtr.cū Joannes. de teſta. Raynutius.ſm Mat.de hoc ꝑ Ioā.in.d.c.ſicut.⁊ per
g Cy.[g] ⁊ Bar.in.d.§.illo ꝓculdubio. ¶ † Gloſ.ſtans.op.ꝙ ſñia
51 debeat ꝓferri ꝑ iudicē ſedēdo ⁊ non ſtando.vt in.l.ſi.C.de ſen. ex peri.rec.⁊ de re iud.c.ſi.in.vj.ſoluit hoc ſpāle in cauſis in quibus ꝓceditur ſine figura iudicij ibi in alijs de quo in.d.c.fin.in glo.pe.an aūt hoc induceretur ꝑ ſolum verbū de plano quidaꝫ ꝙ ſic inter quos fuit Egi.de iudic.nouit.de quo infra dicetur.

52 ¶ † Glo.concluſionē.querit an in caſibus in quibus ꝓceditur in figura iudicij ſit neceſſaria concluſio: videtur ꝙ ſic ꝑ hūc tex. a contrario ſenſu.fa.de procu.auditis.de cā poſ.paſtoralis. cuꝫ alijs ſi.alle.in glo.in quibus ſit mentio de concluſione in cā glo. concludit ꝙ cōiter ſeruatur apud nos ꝙ in foris ſecularib⁹ non fit concluſio ſed in foris eccleſiaſticis hñ fit concluſio per partes Item fit etiam per iudicē etiam partibus inuitis vel altera earum qñ ſufficientes dilationes date ſunt elapſe ſi iudex pronunciat concluſum eſſe in cā.de quo in ſpe.de renun.⁊ cōclu.in prin.

53 ¶ † No.bene qꝛ ſm hoc videtur ꝙ in foro ciuili poſſunt ꝓduci inſtr̄a vſq; ad ſñiam ex quo in eo non ſit concluſio qđ hñ no. Joan.de Imo.ſuper Clemen. ꝯ ſi

a ¶ Iſtud aūt tempus. Adde Alex.in conſi. lxxij.in.j.col. in iij.volu.

b ¶ Et eadem qđ ſit an poſt terminuꝫ. Adde Alex. in ꝯſi. cxxxiij. l.in.co lū.poſt med.in ij.vo.

c ¶ Qđ nō eēt in alijs.adde fely.i.c.j.in.ij. co. verſi.vez.extra de iud. Alex.in conſil. lxxvij. in ij.colū.in.j.vo. ⁊ alex.in conſil. xliiij.in pe. col. circa fin.in.iiij. vo.alex.in cōſi. clvij.circa fi.in ij.volu.

d ¶ Not. bene iſtam glo. Adde Ale.in cōſi. cv.in.j.co.circa me.in.v. volu.

e ¶ Iuxta p̄dicta q̄ritur. Adde.d. An. in.c. j.extra de iudi.

f ¶ Qđ n... eſt. An autē iudex poſſit ꝓnūciare verbo et ſtatim cōmittere notario vt redigat i ſcriptiſ. vide Fely. in.c. ſciſcitat⁹.in.v. col. verſi. illiteratus.de reſcri.

g ¶ Et bar. in d.§.illo ꝓculdubio.vide nōnullos caſus in qbus ſñia poteſt ferri ſine ſcriptis per Iaſo. poſt glo.in.§.curare inſti.de actio.

z ſigna iſtā glo. ¶ Glo.faciende.z ſequentes ſunt literales vſq3 ad glo.in verbo non contradicentibus.in verſi.q omnia.ſeu in
54 ver.ſi tñ. ¶ † Glo.non ɔtradicētib⁹.q̄rit an ɔdicētibus ptib⁹ poſſet in cauſis de qbus hic loqtur ſeruari p̄iudicē figura z ſolennitas iudicioꝝ vltra illa q̄ hic ſunt exp̄ſſa. Rñdet ꝙ non per hunc tex.a cōtrario ſenſu: qđ intelligit z limitat eſſe veꝝ qñq3 p̄cedere ſm formā huius cle.non eſt in ptāte iudicis ſed ad id neceſſitatur: vt qꝛ papa ſic mandauit p̄cedi prout in prin.cle.ði ſ. cus dicit fore ſi taliter procedere relinquitur voluntati iudicis vt eſt videre in caſu cle.diſpendioſam.de iudi.put ibi no.p glo. in verbo valeat. Si aūt partes non ɔdicūt certū eſt ꝙ in cauſis de qb⁹ hic poterat iudex obſeruare ſolennitatē iudicioꝝ p hunc tex.z ex hoc no.glo.caſum in quo ſufficit tacitus ɔſenſus nō reclamando.ad qđ concor.de accu.c.ſ.in.vj. Interdū tñ alibi reqritur exp̄ſſus ɔſenſus nec ſufficit non ɔdicere vt ptz in.c.ſtatutū §.in nullo.de reſcrip.in.vj. An aūt indiſtincte non ɔdicens dicatur ɔſentire.dicit glo.ꝙ non: qꝛ ſapit mediū inter ɔſentire et diſſentire.de quo plene p gloſ.in regula is q tacet.de reg.iur. in vj.z p legiſtas maxime Cy.in.l.inuitus.C.de procu.per glo. et Bu.ff.de pecu.in.l.filiuſfa.§.inuitus.z Bar.in.l.q dotis.ff.ſol. ma. Quare aūt partibus non contradicentibus poſſet ſeruari ſolennitas iudicioꝝ etiā in cauſis in qbus loquitur hec cle.dicit hic Guil.z idem zen3.ꝙ rō eſſe pōt qꝛ qlibet pōt renunciare iuri ſuo introducto in ſuum fauorē.de fo.cōpe.ſi diligenti.z.c.dilecti.de regula.ad apoſtolicā.cū concor.ſed iſtud eſt hmōi: quia
55 hec forma in fauorem partiū eſt introducta.ergo zc. † Ad hoc qꝛ res de facili redit ad naturam ſuā.xxxv.diſt.ab exordio.ergo de via extraordinaria de facili d3 poſſe redire ad ordinariā q̄ eſt via naturalis. fa.l.ſi vnus.§.pactus ne peteret.ff.de pac. p̄ hoc etiā3 alle.qꝛ inquantū hic recurritur potius ad extraordinariū auxiliū ꝙ̄ ordinarium eſt caſus ſpālis cū regulariter debeat eſſe contra.ff.de mino.l.in cauſe.ij.in princ.z.l.ſi minor.§.ſi.de quo p Bar.in.l.in p̄uinciali.ff.de no.ope.nun.z p gl.in.l.j.§.p hāc ff.de rei vendi.z.l.ſi.C.ſi aduer.rem iudi.C.ſimi.ſe ma.dire.l.ſi.
56 z per Jnn.de p̄ſcrip.ex tranſmiſſa. ¶ † Glo.partibus.q̄rit ad litere declarationē qd ſi in cauſis de qbus hic loquitur cle.vna parte tñmodo contradicente ſeruata ſit ſolennitas iudicioꝝ an tenebitur p̄ceſſus: videtur ꝙ ſic: qꝛ hic loqtur in plurali dicēdo partibus non cōtradicētibus: z ſic videtur ꝙ in cōtradicendo reqratur cōtradictio ambaꝝ partiū: z per ɔñs ſi altera tñ ɔtradicat non viciabitur p̄ceſſus. Ad hoc qꝛ ſi textus voluiſſet ſufficere contradictionē alterius partis tñ dixiſſet p̄ceſſum nō viciari ſi factus eſſet non contradicētibus partibus vel altera eaꝝ cū ergo id non addiderit: videtur ꝙ p̄ceſſus tenere debeat. Ad hoc qꝛ de facili res redit ad naturam ſuā.xxxv.diſt.ab exordio. fa.qđ dixi cū glo.prece.z qđ dicetur cū gloſ.ſi. ¶ Gl.ſub dubio forte tenet ɔtrariū dicens ꝙ forte de mente litere eſt ꝙ ſubaudiatur ad tex.ibi non cōtradicentibus partibus vel eoꝝ altera qđ dicit ſatis petere reſoluamus non cōtradictionē in ɔſenſum z ſic exponamus non contradicentibus partibus.i.cōſentientibus quaſi tunc claꝝ eſſet ꝙ cōtradictio alterius vitiaret: qꝛ partes non cōſentiunt qñ vna contradicit.fa.qđ no.in ſimili in cle.
57 in pleriſq3.de elec.cū glo.concor.hic Ste. † Alterius quero cū glo.quid ſi iudex in caſu cle.de cōſenſu partiū primo incipit ſeruare ſolennia iudicioꝝ ſeu ordines iudiciarij deinde poſtea: penitent partes z volunt ꝙ iudex p̄cedat ſine ſolennitate iudiciorū: nunqd deinceps inter illas partes poterit ſeruare ſolēnia iudicioꝝ: videtur ꝙ ſic ex quo partes ſemel cōſenſerunt p regula3 qđ ſemel placuit.de re.iur.cū concor.in.vj. Itē qꝛ vnico actu qs renunciat z conſentit.de conſti.cū acceſſiſſent.vbi de hoc.de of. deleg.gratum.z de app.ſolicitudinem. Tertio qꝛ ſufficit ſemel aliqd factū eē.qui ma.ac.poſ.c.inſup. Quarto qꝛ iſte videtur ꝑ iudiciales adinuicē: ergo vna electa non pōt ad aliam rediri. et de elec.vt qs duas.in.vj. Quinto qꝛ vniformis d3 eſſe finis p̄n. de bap.maiores.ante medium.de app.ſcđo requiris.cū ſi. igit zc. Ex quo in prin.ſeruata ſunt ſolennia iuris etiā3 poſtea erūt ſeruanda. Quid dicendum glo.ponderatis rōnibus predictis concludit ꝙ ſi partes conſenſerunt exp̄ſſe ꝙ iudex ſeruaret ordinem iudicioꝝ in tota lite vel etiam ſimplr: qꝛ tunc partes nō poterunt penitere inuito iudice qui ſic inchoauit p̄cedere p rōnes preallē. Si aūt non conſenſerunt exp̄ſſe ſed tacite non cōtradicēdo. Tunc dicit ꝙ in his q̄ poſtea occurrent poterunt partes cōtradicere.ad hoc alle.tex.hic dum dixit ſi contradicentib⁹ partibus in toto vel in parte.ad hoc ēt alle.qꝛ ſingulares actus iudicioꝝ ſunt de p ſe perfecte: hic eſt ꝙ habemus titulos ſingulares z ſeparatos de actibus iudicioꝝ.vt ptz in ti.de lib.ob.lit.cō teſt.z ſequentibus.ergo per ɔñs l3 in vno actu partes non contradixerunt in alio poterunt cōtradicere cū ſeparatorū ſeparata ſit rō.C.de dona.inter vi.z vxo.l.ſi maritus. cum concor. ibi poſitis.de ſymo.l3 hely.ad ſi. Ad p̄dicta etiam alle.glo.que no.

a ¶ An poſſit poſtea redire ad viam arbitratoris.adde bar to.in.l.ſi ſocietatem.§.arbitratorum.in.ij.colū.verſi.quero. quid ſi incepit. ff.pro ſocio.

poſt Ant.z Cōpo.de reſcrip.dilectus.in prin.z qđ no.in Spe. de app.§.reſtat.ver.z no.ſm Ant.z de cita.§.j.ver.qd ſi reus. cū glo.concor.Guil.z Ste.zenze.hic tenet cōtrarium dicens ꝙ ſi partes conſenſerint p̄cedit iuris forma ſeruata z poſtea peniteat alteram partiū ꝙ poterit cōtradicere l3 aliqui ɔtra. Mouetur qꝛ l3 partes conſenſerint certis actibus: non tñ oībus cōſenſerunt qꝛ diuerſa ſunt acta z diuerſoꝝ effectuum: ergo l3 in aliqbus conſenſerint non d3 poſtea ad alia inferri.alle.xviij.q.ij. cognouimus.z.ff.de ope.lib.l.operis. Jo.de lig.concor.opi.z ſatis videtur fuiſſe de mente glo.z etiam zen.qꝛ aut partes cōſenſerunt ꝙ ſup tota lite p̄cedatur ſeruata forma iuris vel ſimplr conſenſerunt: z tunc p̄cedit opi. Jo.z Guil.z Ste.aut conſenſerunt ſup certis actibus vel vſq3 ad certū actū cauſe: z tunc p̄cedit opi.zen. ¶ No.bene iſtam glo.ſingulariter: qꝛ facit ad q̄ſtionem illam ſi in aliquos eſt cōpromiſſu3 tanꝙ̄ in arbitros z ami
a cabiles cōpoſitores z elegerūt viam arbitrarij[a] an poſſint poſtea redire ad via3 arbitratoris.de quo per Dy.z Bar.ff.de fur. l.ſi dām.z.ff.de teſta.mili.l.iij.z per Jo.an.de iureiur. qntaualis.poſt Hoſt.z Jo.an.poſt eos.in decre.cum ex officij.de preſcrip.z per Bar.ff.de condi.z demō.l.multam. ¶ Glo.propter
59 hoc.eſt literalis ponderans lrām. ¶ † Gl.pe.z final voluerūt querere q̄ ſit differentia inter irritum z irritandū: rñdet ꝙ proprie irritum ipſo iure eſt: irritandū ðr id qđ venit caſſandum p ſniam.alle.concor.z hoc veꝝ p̄prie loquendo.facit qđ no. in.c. ꝙ̄ ſit.de offi.dele.ad ſi.in.vj.z.l.in criminali.C. de iuriſ.om.iu. qñq3 tñ improprie vnū ponitur p̄ alio iuxta no.de elec.auditis qñq3 etiam id qđ eſt nullum ðr irritari z reuocari quatenus de facto proceſſit.vt.l.j.z qđ ibi no.ff.de ferijs.z in cle.paſtoralis. ad ſi.de re iudi. Deinde quero cum glo.in verbo z ſcias.qd erit econtra ſi in cauſis ordinarijs q̄ requirunt ſolennitatem z figuram iudicij p̄cedat iudex ſine figura z ſolennitate iudicij partibus non cōtradicentibus an tenebit p̄ceſſus.videtur ꝙ ſic.ar. huius tex.tenet glo.dicens ꝙ nō tenebit tunc p̄ceſſus nedu3 ſi fiat partibus cōtradicentibus ſed etiā ſi fieret partibus exp̄ſſe conſentientib⁹.alle.no.de offi.dele.de cauſis.in gl.ij.ij.q.j.in primis.in ſi.z.l.ſe.z in ſpe.de ſen.p̄la.§.iuxta.ver.qd ſi de partiu3 qđ tñ glo.intelligit z limitat ſm no.de ſen.z re iudi.c.ſi.in.vj.in v.glo.qꝛ hoc eſt veꝝ qñ conſentiunt vt p̄cedat vt iudex. Si vero ɔſentiunt qđ p̄cedere poſſet vt arbitrator: tunc ſecus put ibi no.nā poterit tunc omittere ſolēnitates iuris. Idē t3 hic Guil. de mon.lau.alle.de p̄ſum.literas.de arbi.cū tpe.in autē.vt differentes iudices.§.ſi vero contingeret. Itē limitat Guil.p̄cedens dictum qñ veꝝ iudex in ciuilibus actibus z in toto p̄ceſſu vellet p̄cedere omiſſa ſolēnitate iuris de ɔſenſu partiū qđ non poteſt partialibus aūt ſeu particularib⁹ actibus puta teſtiū p̄ductiōi z inſtroꝝ poſitionibus z articulis bene poterunt partes renūciare. Quare aūt ſit rō diuerſitatis inter caſum iſtū z caſum de quo loquitur lra.reſpondet glo.ꝙ rō eſt qꝛ in caſu cle.proceſſus ſit ɔtra ius cōe naturam ſuam.arg.xxxv.diſt.ab exordio.ff.de pac.ſi vnus.§.pactus.ver.qđ ſi non vt totum.q̄ rō ceſſat in caſu predicto. Ultimo gl.finem.operi ſuo imponens adaptando ſe ad p̄rime dicta inuocat diuinum auxiliū: dicens ꝙ natura naturans hoc eſt ipſe deus cū ad illā redibimus p interceſſionem virginis glorioſe nos collocet cum electis. Amen.

Abetis expeditam cle.

cū apparatu ſuo ex his q̄ cōiter ſcribunt doct. p̄ clariori tñ intellectu tex.z eoꝝ q̄ dicta ſunt reaſſumit hic Jo.de lig.q̄ōnē principalē text.ſeu
1 illi ſimilem.q̄rit eñ z reuocat in dubiū † ſi cā cōmittitur ſummarie de plano ſine ſtrepitu z figura iudicij q̄ ſolennia iudicioꝝ intelligātur excluſa: z diſtinguendo lati⁹ ꝙ̄ ter.
2 p ſingulas partes iudicij. Primo q̄rit † de citatione q̄ eſt initiū iudicij.vt inſt.de pe.temere liti.§.ſi.nūqd illa intelligat remiſſa an vero reqritur: z dicit ꝙ reqritur citatio nec videtur remiſſa. Mouetur qꝛ illa eſt de iure naturali z diuino vt ptz ex eo qꝛ de⁹ citauit Adam cū dixit. Adā Adam vbi es. Hoc etiam p̄batur in cle.paſtoralis.de re iudi.ergo z p ɔñs non intelligitur remiſſa: qꝛ defenſio q̄ eſt de iure naturali nemini eſt deneganda.vt p̄batur in.d.cle.paſtoralis.ff.de iuſti.z iur.l.veluti.z.l.j.C.vñ vi. de reſt.ſpo.olim.d.j.ad hoc ēt extrauagans Henrici imparatoris. q̄ incipit ad reprimendū.quā Bar.gloſauit ex dictis Bart.hic
3 ſumpſit Jo.de lig.q̄ hic ſcribit.ad hoc ēt fa.cle. ¶ † Scđo q̄rit an in dicto caſu neceſſaria ſit legitimatio pſonaꝝ: dicit ꝙ ſic vt in p̄alle.extrauag. Ad hoc ēt aſſignant rōnē qꝛ alſ ſeqretur ꝙ factum non hñtis mādatū alteri p̄iudicaret qđ eſſet abſurdum qꝛ repugnat iuri naturali.C.de inof.teſt.l.ſi quis in ſuo.z.ff.de re. iur.l.factum.z regula non d3.eo.ti.in.vj. Jus aūt naturale tollere non pōt principis ɔſtitutio no. Jnn.de conſti.q̄ in eccleſiarum.z no.in.l.ſi.C.ſi contra ius vel vti.publi. Ad hoc tex. ibi z

procuratorum

procuratorū cōtentiones ⁊ cetera ⁊ ſic requirit qȯ habeat man
4 datū.ar.l.j.ff. de procur. ¶ † Tertio querit an requiratur libellus
vel petitio.⁊ cōcludit prout hic dr in tex.⁊ vidiſtis cū gl. in ver
bo neceſſario qȯ nō eſt neceſſe ꝙ libellus offeratur in ſcriptis.ta
men qꝛ ſnīa debet formari ſcḋm formā petitiōis.ff. cōmuni di.
l.vt fundus.de ſimo.l3 ḃdt.debet apparere in actis de intentio
ne ⁊ concluſione actoris vt appareat quid petat:⁊ quare.⁊ ſa
tis eſt quod verbo petat: ⁊ in actis redigatur in exordio litis.
Unde coram ſalomone facta fuit petitio. quia dixit mulier co
ram eo. Filius meus viuit iſtius autem eſt mortuus. Et aduer
te quia illa petitio continet ſolum facti narrationē. ⁊ non con
cluſionem. Ex hoc infert Barto. an ſufficiat ſola narratio licet
non concludatur dicit qȯ ſic.⁊ idem dicit ſi fiat concluſio l3 mi
nus bene concludat licet alias ſit ſecus.l.j.ff.ſi men.fal.mo. dixe.
Ad hoc qꝛ ſi procedit libellus ſine cōcluſione fortius cū ea licet
minus legitima. Itē quritur an ſufficiat qȯ ſit generalis petitio
licet nō habeat oīa ſolēnia.de quibus in.l.j. in prin.ff. de eden.
C.de an.excep.l.ſi.⁊ de lib.ob.c.ij.dicit ꝙ ſic ⁊ ſimiliter dicit qȯ
in caſu pḋicto procedat petitio ſi actor nō petiit reū cōdēnari ſ3
cogi.licet alias ſecus.l.4.C.de execu.rei iud. Hoc dicit procedere
vbi ex narratione pōt apparere qd actor velit.facit.l.j.§.j.C. de
rei vxo.ac.pro hoc alle.iſtū tex.ibi iuxta petitiōis formā ⁊ cete
ra quaſi velit ꝙ licet nō pnūcietur in eo qȯ eſt petitū ſufficit ꝙ
pronūcietur iuxta illud qȯ eſt petitū.aliud ſi eſt petitum put pro
bat tex.in ſimili.l.iam tamen.§.in hoc.ff.iudi.ſolui.facit quod
no.per gl.ī.de offi.dele.cū olim abbas. Predicta inquātum di
ctū eſt petitionē etiā ineptam pcedere in caſu iſto dicit pcedere
dūmodo nō ſit tanta ineptitudo ꝙ tollatur defenſio reo.ſed an
ante citationē ſit iudici exprimenda petitio ⁊ cauſa dicit qȯ ſic.
alias reus citari nō d3.C.de exhi.reis.l.neminē. Ad hoc qꝛ corā
Salomone dixit mulier.filius meus viuit ⁊ tuus mortuus eſt.
regū.iij.de pſump.afferte. ⁊ no.C.de ſen.ex peri.re.l.ij.facit qȯ
no.per Cy.⁊ Bar.C.de liti.cōte.antē.offeratur.⁊in.l.j.⁊.C.de p
5 ſcrip.xxx.anno.l.ſicut. ¶ Quarto vero quit an in dicto caſu iu
randū ſit de calūnia.dicit qȯ ſic.⁊ hoc etiā hic ſatis apte probat
Itē probat ratione qꝛ etiā de iure diuino veritas eſt probāda.
cū deus ſit veritas. Jo.j.⁊ omnia cedāt veritati.ex.c.j.viij.di.
veritate.⁊.ff.de offi.preſi.l illicitas.§. veritas.⁊ ideo ne veritas
occultetur iurandū eſt de calūnia .nec ob.ſi dicatur qȯ hec ſolē
nitas ſit inducta a iure ciuili.l.ij.C.de iur.cal.qꝛ verū eſt ꝙ indu
cta eſt de iure ciuili.qȯ iuratur ſemel in tota cā ſed non ſimplici
ter qȯ iuretur.nā ⁊ de iure diuino iurabit pp̄ter incredulitatē.
6 de iuream.⁊ ſi chriſtus.ex̄o .xxij. ¶ † Quinto quit an admittat
excep.rei.iu.vel rei finite de qua de lit.cōteſ.c.j. in.vj. dicit ꝙ ſic
Mouet qꝛ etiā ex iure diuino nō iudicat deus bis in idipſum.
de accu.de his.⁊ hoc ſiue apponatur ad impediendū proceſſum
ſiue in vim perēptorie.ſecus dicit in exceptionibus que magis
differūt ⁊ fruſtrant iudiciū ſeu proceſſum ꝙ̄ reſpiciant veritatē
qꝛ illas repellere poteſt iudex.vt hic patet. Exemplum pōt for
te poni in exceptione nō poteſt eſſe procurator qꝛ miles vel fe
mina.ratio poteſt eſſe qꝛ ille non ſunt de iure naturali immo re
7 pugnant. ¶ † Sexto querit an procedi poſſit die feriata. dicit
qȯ nō vt hic p3.ratio pōt eſſe qꝛ in hoc proceſſu legitimatis p
ſonis poſt porrectā petitionē procuratorum proponnntur exce
ptiōes peremptorie.⁊ illa propoſitio h3 vim lit.cōteſ.quo ad fa
ciendū procuratorē dn̄m litis. ⁊ quo ad certos effectus lit.cōte.
C.de procura.l.nullā ibi poſt cauſam inchoatā ⁊ nō dicit poſt li
8 tē. ¶ † Septimo quit an dari debeant dilationes.hic dicit tex.
amputet iudex dilationū materiā ⁊ litē quātū poterit faciet bre
uiorē.dic dilationes.ſ.neceſſarias fore dādas.qȯ p3 qꝛ talis iu
dex debet recipere pbationes vt hic p3.ergo per cōſequens d3
dare dilatiōes qꝛ probatiōes ſiūt in tpe.C.de dila.l.j.iij.q.iij.of
feratur. Itē probationes ſiūt etiā quqꝫ ſine dilatione.ff.de que
ſtio.l.vnus.§.cogituturum.⁊.ff.de adul.l.in crimine.⁊ ideo eſt
equū certa dilationē dari cā abbreuiāde litis.nō tn̄ d3 eē nimis
breuis vt hic dr.⁊ hoc cōgruit naturali equitati qꝛ nimis abbre
uiādo auferī actori ius quitā ⁊ reat' defenſio que ſurgit ex equi
tate naturali.ff.de iuſti.⁊ iu.l.vt.vi.⁊ clemē.paſtoralis.de re iu.
Iuxta predicta quit ad quid dabit dilatio. Tex.hic dicit ꝙ pri
mo dabit terminꝰ ad faciēdū poſitiones ⁊ articulos ſimul.po
ſtea dabit terminꝰ ad producēdū oīa que ptes voluerint. Dicit
tn̄ tex.hic ſcḋm cū in hoc ſeruari vſum.de iure aūt dicit ꝙ ſufficit
vnā dilationē dari ad probandū.alle.ff.de ferijs.l.ſi. vnde dicit
Bar.qȯ hoc eſt expſſo ſtatuto huius decre.que vult in hoc ſer
uari vſum.nō aūt hoc eſt de iure naturali vel ciuili cū ſufficit da
ri in cauſa ad probādū vnā dilationē vt.d.l.ſi.vnde dicit in hoc
hec decre.nō eſſet ſeruāda in foro ciuili. Tu dic ꝙ tutius eſt qȯ
9 ſeruet per no.in.c.licet,de fo.compe.⁊c. ¶ † Octauo quit an ⁊
qn̄ producantur teſtes in cauſa in qua proceditur iuxta formam
iſtā habeāt iurare dicit qȯ ſic. Mouet qꝛ l3 nō ſit cautū iure di

geſtorum in ſimili.ar.l.theopompus.ff.de do.ple.tn̄ iure hoc eſt
clarū per.l.iuriſiurādi.C.de teſtib.canonizata.iiij.q.iij.⁊ idȯ iura
ri debet ar.corū que dicta ſunt de iura.cal.qꝛ hoc tēdit ad veri
a tatis indaginē.ᵃ ⁊ de iure diuino.⁊ per ibi dicta.⁊ p no.de teſt.
venerabi.⁊.C.de teſti.l.teſtiū.iurare etiā debēt teſtes pte preſen
te.ne ei auferatur facultas defenſiōis cōtra equitatē naturalē.
facit qȯ no.C.de teſtibꝰ.l.teſtiū.⁊.ī.de teſti.cum cauſam. Cōtra
riū videt no.in.l.filiuſfamilias.ff.de dona.ſed hoc videt verius
nec ob.c.tua.de cohabi.cle.⁊ mu.qꝛ loquitur in notario.ſed an
teſtes debebūt in ſecreto examinari ⁊ poſtea fieri publicatio di
cit qȯ ſic mouetur ꝙ per Danielem ⁊ ſic de iure diuino hoc fuit
inductū qȯ examinarentur in ſecreto. Daniel.xiij.⁊ ideo hoc ſer
uari d3 ⁊ ſimiliter etiā fieri publicatio alias tolleret defenſionis
facultas.qꝛ nō poſſet opponere ꝯtra corū dicta.debēt etiā dicta
teſtiū cōcludere neceſſario.vt in alijs cauſis ordinarijs. ar.eius
qȯ eſt dictū de Daniele ⁊ Suſanna.⁊ qȯ no.in.l.teſtium.C.de te
ſti.per Bar. An aūt valeat iudiciū ⁊ ſnīa ſi publicatio nō ſit fa
cta nec petita vide glo.de hereti.c.ſi.in.vj.ad ſi.⁊ gl.in.l.platam
C.de ſen.⁊ interlo.om.iu.⁊ Hu.⁊ Ber.ibi ⁊ Inn.de re iu.cū.I.
10 ⁊.A.⁊ ibi bonus tex.⁊ gl.ij.q.ij.in ſumma. ¶ † Nono quit an
in hac cā poſt publicationē teſtiū recipiātur alij teſtes poſt di
dicita teſtificata dicit qȯ non pp̄ter timorem ſubornationis te
ſtiū ⁊ qꝛ hoc eſſet cōtra naturalē eqtatē p quā alter alteri nō de
11 bet inſidiari.ff.de iu.⁊ iu.l.vt vim.⁊c. ¶ † Decimo querit an in
hac cauſa poſſit actor petere a reo qȯ ſibi edat inſtrūa.dicit ꝙ nō
qꝛ hoc eſt phibitū nō ſolū de iure poſitiuo de proba.c.j.⁊.C. de
edē.l.qui accuſare.ſed etiā ex naturali eqtate. vt.d.l.ij.qui accu
12 ſare.⁊.C.de teſt.nimis graue. ¶ † Undecimo querit an in cau
ſa iſta requiratur cōcluſio tex.hic dicit:nō qꝛ hec eſt ſolennitas
iuris poſitiui qꝛ ſtatim cū liquet de cā pōt iudex pronūciare de
iure naturali vt p3 in ſnīa Salomonis.iij.regū. de pſum.affer
te.⁊ ex illo exemplo p3 qȯ nō eſt neceſſe dare dilationem ad alle
13 gandū. ¶ † Duodecimoᵇ quit an ſit citatio neceſſaria ad ſnīam
b audiendā.dicit qȯ ſic vt hic aperte dicit tex.qȯ intellige vt vidi
ſti cū gl.⁊ inferiꝰ dicetur. An in hoc caſu pronūciari debeat iu
dice ſedente.pro tribunali.tex. hic dicit ꝙ hoc nō eſt neceſſariū
ad hoc qꝛ hec eſt ſolēnitas iuris poſitiui.C.de ſen.ex peri.reci.l.
j.⁊ de re iu.c.pe.in.vj.debet em̄ eſſe ſnīa deliberata.l.ij.C.de ſen.
ex peri.reci. Sed an ſit neceſſe ꝙ ferat in ſcriptis.dicit qȯ nō vt
hic p3 ſed ſatis eſt ꝙ redigatur in ſcripturam vt poſſit pbari.
nā aſſertiōi iudicis nō credit.de proba.quā cōtra iſtū tex.qui ap
te vult qȯ iudex pferat in ſcriptis.vn̄ pōt dici aliud de iure ci
c uili aliud de iure canonico vt hacᶜ. Quid ſi non ſeruaret.l.j.C.
de ſen.⁊ interlo.om.iu.vt qꝛ pſente pcuratore q ſuiſſet.h.conte.
cōdēnaretur dn̄s abſens an pp̄terea viciaretur ſnīa.dicit ꝙ nō
qꝛ illa ſnīa eſt iuris poſitiui tn̄.p3 qꝛ de iure ciuili non queritur
actio abſenti tn̄ quitur obligatio naturalis.l.ſtipulatio iſta.§.al
teri.ff.de ver.ob.melius facit qȯ no.p gl.j.q.vij.quotiēs cordis
oculꝰ. p hoc dicit eadē rōe qꝛ ſi ferret ſnīa p abſente non citato
qȯ valeret hoc caſu l3 alias nō teneret.ff.de re iud.l.furioſo.⁊ ꝙ
ibi no.⁊.C.quō ⁊ qn̄ iu.l.ea q ⁊ ibi no.in.j.gl. Idē dicit ſi iudex
pcedente cauſe cognitiōe q requirit pro debito nulla alia lata ſen
tētia iuberet res capi ⁊ diſtrahi pro debito l3 illa verba magis
ſapiāt naturā acꝰ executiui ꝙ̄ pronūtiatiōis.l.j.C.de execu.rei
iudi. ⁊ hoc exemplo ſnīe Salomonis cuiꝰ v̓ba fuerūt actus exe
cutiui.de pſum.afferte.ad hoc qꝛ ante legē ciuilē talia expedie
14 bātur manu regia.ff.de.orig.iur.l.ij.⁊ ſic via executiua. † His
viſis nūc dicendū eſt quid importēt de pſe ſingula verba pdicta
ſ.ſummarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.⁊ pmo de di
ctione ſummarie quid importet. Circa qȯ dicit aduertendū qȯ
dictio ſummarie quādoqꝫ adijcitur toti cauſe.vt.ſ.tota ſumma
rie cognoſcatur quādoqꝫ vni articulo cauſe. Quo ad primū ſciē
d dū qȯ ſumma idē eſt qȯ breuisᵈ vel idē qȯ prima prout no.ff.
de ſta.ho.l.in ſumma.⁊ ſic ſummarie idē eſt qȯ breuiter vel pri
marie.ita tn̄ qȯ nō diminutiue ſed totā ſubſtātiā cōprehendat
effectualē.ff.de re iu.l.j.hinc eſt qȯ qui aliquid dicit in ſumma
principalia mēbra cōprehendit.ff.de cōdi.inde.l.in ſumma.⁊ ni
hil debet de ſubſtantialibus omitti. Ex his inſert ꝙ libellus de
bet eſſe formatus ſicut cū proceditur ordinarie ⁊ ſimiliter lis con
teſtari.ff.ad exhibē.l.tigni.§.quis nō poſſideat. ⁊.§. itē quis ex
his.ali.§.ſi quis cū faciat.l. iulianus.§. preter.e.tit.⁊.l.iij. §.eſt
autē.e.ti.vbi iuncta gl. pbatur de libello in precedentibus poſi
tiōibꝰ de cōteſtatione.ex hoc etiā ſeqtur qȯ ſnīa ferēda erit diff
finitiua l3 qdā ⁊ male dixer.it ꝙ ſit interlocutoria.ff.de li.agno.
l.ſi quis a liberis.§.ſi quis ex his.per hoc etiā inſert qȯ gl.q eſt
in.l.j.C.cōmi.vel epiſt.q inuit ꝙ i ſummarijs nō requritur ordo
iuris nō eſt vera.⁊ ſi dicas qd opabitur dictio ſummarie.rn̄deo
qȯ put ex pḋictis apparet opabitur ꝙ pceſſus expediet ſum
marie.i.breuiter vt dictū eſt. Ex hoc īfert ꝙ l3 alˀs nō poſſent di
lationes abbreuiari niſi cā cognita tn̄ hoc caſu in abbreuiādo ſi

a ¶ Et de iure diuino. Adde Alex.l. milites in.ij.colū.C. de teſt.mil.

b ¶ Querit an ſit citatio neceſſaria. Adȯ fel. in.c.cām in.iij. col.circa pri.ex tra de rēcri.

c ¶ Quid ſi nō ſeruaret.l.j.ad. de ad hāc.q. d. ta. in terminis in.l. ſtipulatio iſta §. ſi ſtipu ler.ff. de v.ob.

d ¶ Ad idē ꝙ prima.adde gl.

qḋ q̄dā primo ſunt emergētes in quibus vincatur cauſa princi
palis ſiue nō ꝓpter qḋ nō perditur ius in eis ⁊ in eis eſt ſemper
ſummarie cognoſcendum. ff. de peti. her. l. ſi quis. §. plane. ⁊. ff.
de inter. actio. l. ſi defenſor. §. illud. In his autem incidentib⁹ ⁊
emergentibus nō dico agi ſummarie reſpectu ordinis. quia in
his attenditur ordo principalis cauſe. ſed dico procedi ſumma
rie reſpectu ꝓbationū cū nō ſint modici ꝑiudicij ſufficit qḋ oſtē
dat iudici ſic eſſe prima facie. vt in iuribus ſtatim alle. Quedaȝ
vero ſcḋo ſunt emergentes in quib⁹ ille qui ꝓponit ſi vincit nō
propterea vincit cām principalē. Exemplū ſi actor in prima di
latione nil probauit vel reus cōtra intentionē actoris fundataȝ
nil probauit in prima dilatiōe. Si petitur ſecūda dilatio ſi obti
net non per hoc vincit cām principalē. ſed remanet ſub dubio
probatiōis. Si vero perdit in iſto emergēti q: denegatur ſcḋa
dilatio ꝑdit cām principalē cū nil probauerit in prima. Mō di
co qḋ ſi cōſideramus hāc emergentē ex parte petentis vt ſi que
ritur de probatiōe impedimenti faciendi ab eo qui petit ſcḋam
dilationē. dico qḋ ſufficit ſummaria ⁊ ſemiplena ꝓbatio puta ꝑ
iuramentū. de excep. paſtoralis. ff. de excu. tu. l. ſcire op;. §. ſuffi
cit. ⁊ ita refert ſpe. in ti. de ap. §. nunc breuiter. ver. quid ergo pa
pa pronunciaſſe. ita etiā no. Guil. de cu. ff. ſi quis cau. l. ij. §. ſi qs
In. tamē de are. dicit in hoc debere cōſiderari qualitatē pſone
pro autē. hodie. C. de repu. ⁊ hoc ideo. q: ex hoc ſequit̃ modicū
cōmodum qḋ detur ſecūda dilatio. Si vero tractaretur de pro
bationibus impedimenti ob aliū effectū dicit qḋ nō ſufficeret
probari per ſolū iuramentū. Si vero cōſideramus hāc emergē
tē ex parte reſiſtentis qui ex denegatione huiuſmodi dilationis
cōſequitur magnū cōmodum ſi vult impedire tunc requiritur
plena cauſe cognitio. q: ſi denegaretur procederetur ſuꝑ nego
cio principali. ⁊ ideo cū agitatur queſtio de dāda vel denegāda
dilatiōe requiritur plena cauſe cognitio q: aliquo caſu requirit
plenā cauſe cognitionē. ſ. cū denegaretur. ideo in dubio dicitur
24 plenaria eſſe. arg. ff. de condi. inde. l. ſufficit. † Quedam tertio
ſunt emergentes ecōtra in quibus ex parte ꝓponentis ſi vince
ret totā cām principalē vinceret. ⁊ ſi ꝑderet nō perderet cām pri
cipalē nec vinceret aduerſarius. Exemplū de exceptio. rei. iudi.
iuriſiurādi ⁊ trāſactionis. que opponunt̃ ante litē cōteſtatā ad im
pediēdū ꝓceſſum. nā ſi opponens vincat vincit totū proceſſuȝ
ſed ſi perderet nō properea totū perderet nec aduerſarius vin
ceret. ⁊ tūc in hoc emergenti eſt dicendū qḋ ex parte ꝓponētis
requirit̃ plena cauſe cognitio vt vincat. pōt tamen cognitio cer
to reſpectu dici ſummaria. ſ. ꝓpter breuitatē dilatiōis q: ſi req
reret altiorē indaginē differret illa dilatio q̄tū ad impediendū
proceſſum ⁊ fieret lit. cōteſt. ⁊ poſtea opponeret̃ in modum per
em. de lit. cōteſt. c. j. ⁊. ij. in. vj. ⁊. l. nā ⁊ poſtea. in prin. in tex. ⁊
gl. ff. de iureiu. ⁊ ex hoc ſequitur ꝙ ſi opponens in illa exceptio
ne ſuccumbit nec plene probauit ante lit. conteſt. poſito qḋ ſuꝑ
hoc ſint examinati teſtes poſt lit. cōteſt. iterū poterunt exami
nari eodē. c. quia prima examinatio ſummaria non impediret
ſcḋam plenā. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. l. pe. ff. de re iudi. l.
a diuo pio. §. ſi ſuꝑ rebus. Itē q: teſtes ſuꝑ prima inſtātia ſunt
examinati ad vnū finē nūc ad aliū. de teſti. cōſtitutus. ⁊. c. ſigni
ficanerit. ff. de eden. l. argentarius. §. pe. ff de fur. l. qui tabulas
§. ſi. ſed in caſu iſto ante lit. cōteſt. producūtur ad vnū finē. ſ. ne
procedatur poſtea vero producuntur ad alium finem. ſ. vt diffi
nitiue abſoluatur. ⁊ ideo cū inſtantia incipiat a conteſtatiōe nō
poteſt dici qḋ producant̃ in eadem inſtantia. ⁊ de hoc eſt caſus
in. d. c. veniens de teſti. Hec de emergentibus q̄ cōcernūt ꝓceſ
25 ſum. † Quedā vero ſunt emergentes vel verius incidētes que
ſtiones vt quādo ꝓponuntur alique peremptorie. ⁊ hic aduer
tendū eſt qḋ quedā ſunt peremptorie que nō poſſunt ſeparari
a a principali cauſa [a] ſicut quelibet exceptio intentionis. Exem
plū ſi dico teſtamentum nullum vel ruptum agnatione poſthu
mi vel ſi dicam actori nō cōpetere ius agēdi quia eſt meus ſer
uus. ⁊ in talibus incidentibus eſt plene cognoſcēdū. q: ſententia
lata ſuꝑ prīcipali parit exceptionē rei iudicate in incidēti. l. j. C.
de or. iu. ⁊. ff. de excep. rei iud. l. ſi inter me ⁊ te. qḋ eſt itelligendū
ſi principalis cauſa requireret plenā cauſe cognitionem. ſec⁹ ſi
ſummariam. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. l. pe. ff. de lib. agn.
26 l. ſi quis a liberis. §. ſi vel parens. † Quedam vero ſunt peremp
torie que poſſunt ſeparari a cauſa principali. prout eſt videre
in qualibet exceptione que eſt actiōis excluſio. nā vtrūq; ſimul
poteſt eſſe ⁊ pōt cognoſci de vno ⁊ aliud omitti. vt patet in exce
ptione pacti preſcriptionis ⁊ ſimiliū. Et harum triplex eſt ſpe
cies. q: quedā ſunt que nō poſſunt principaliter in alio iudicio
agitari vt exceptio pacti ratione q: ſit mera exceptio. ⁊ de iſtis
debet plene cognoſci cū ex vtraq; parte parēt plenū preiudiciuȝ
⁊ ſic debeant plene diſcuti. C. de iudi. l. iudices. xxx. q. vlti. iudicā
tē. Quedam vero ſunt que per ſe poſſunt in alio iudicio agitari
non tamen ad eū finē ad quē ſunt examinati in primo iudicio

exemplū in. l. vendicantē ⁊. l. ſe. ff. de euic. ⁊ tunc debet plene ex
aminari eadē ratione. tamē ſi quis ſuccūbit in moduȝ exceptio
nis illa poterit deducere in iudiciū in modū actionis. vt. d. l. vē
dicantem. no. de or. cog. c. j. poſt Inno. de cauſa poſ. ⁊ propri. cū
eccleſia. ⁊ no. Cy. in. l. peremptorias. C. ſen. reſcin. nō poſ. ⁊ not.
27 in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de ver. ob. † Quedam ſunt exce
ptiones que poſſunt examinari in alio iudicio per modū agen
b di ad eum finē ad quē examinate ſunt in modū exceptiōis. [b] vt
eſt videre exemplum in exceptione cōpēſatiōis. quia ſi excipio
intēdo qḋ mihi ſatiſfaciat ꝯpēſando. ſi ergo intēdo ſiliter vt mi
hi ſatiſfaciat. ſ. ſoluēdo. l. iſta exceptiōe eſt oſtēdū ꝙ q: pōt i alio
iudicio reparari h; aliqd ſūmarie cognitiōis. q: nō admittit ſi
habet altiorē indaginē. ſed demū ſi nō habet altiorē indaginē.
vt. l. ſi. C. de cōpen. debet tū plene examinari ſicut alie ſi tamen
opponeretur exceptio cōpenſatiōis debiti naturalis qḋ nō po
teſt in aliud iudicium deduci principaliter tunc debet plene ex
aminari ſicut alie exceptiones tales. ſi ergo diſputatur de hac
exceptione cōpenſationis ad effectū vt opponens vincat vel vt
reprobetur cōpenſatio tunc requiritur plena cauſe cognitio. q:
faceret plenū preiudiciū. ff. de compen. l. qḋ in diē. §. ſi rationeȝ
Si vero diſputatur de exceptione iſta non omittenda nō bene
reprobando eaȝ. ⁊ tunc nō facit preiudiciū. vt. d. §. ſi rationē. ⁊
ſic nō requireret̃ ita plena cognitio per pra no dicta. predicta vē
dicant ſibi locū in his que procedunt ſeu contingunt ante ſen
tentiā. Si autē poſt ſententiā occurrunt aliq̄ emergentes vel
incidētes prout aliquādo cōtingit. ⁊ hic eſt aduertendū q: harū
etiā triplex eſt ſpecies. q: aliquādo poſt ſententiā opponuntur
aliq̄ exceptiōes que cōcernūt merita cāe. vt eſt videre in exce
ptiōibus de quibus no. in. l. j. C. de iu. ⁊ fac. igno. ⁊ in his dicē
dū eſt idē qḋ ſupra in aliis que ante ſniam occurrunt. aliqñ op
ponuntur exceptiōes q̄ cōcernunt executionē. vt q: dicit̃ ꝙ exe
cutio nō debet fieri. vt q: ſnīa nulla vel lata ꝑ certum falſorū inſtru
mentorū. ⁊ hec requirit̃ ſummariā cognitionē quo ad breuita
tē dilatiōnū q: non requirit altiorē indaginē nec impeditur exe
cutio ſi requirat altiorē indaginē. ſed reſeruatur exceptio ꝑſtita
cautiōe de reddēdo. l. ſi. C. de ſal. ⁊. l. ſi. C. de or. cog. ⁊ de reſti. in
c inte. ſcſcita. [c] Si autē probatiōes eſſent in ꝓmptu tūc executio
impediret̃ ⁊ fierent ꝓbationes plene. C. ſi ex fal. inſtru. l. ſi. ideȝ
dicit ſi opponitur exceptio qḋ nō oȝ fieri executio in totū. ſed ſo
lum inquantum conuentus facere poteſt. ff. ſo. ma. l. ex diuerſo
28 §. ſi. † Quedam ſunt exceptiōes que opponunt̃ cōtra executio
nē ſimpliciter. ſed cōtra rem in qua fit executio. ⁊ iſte requirunt
ſummariā cognitionē ⁊ quo ad breuitatē dilationū ⁊ quo ad ſe
miplenā ꝓbationē. ff. de excep. rei iudi. l. a diuo pio. §. ſi ſuꝑ re
bus ⁊ hoc q: nō agitur de magno ꝑiudicio. q: ſi nō mandatur
executio ſuper re illa mandabitur ſuper alia. Itē de illa re pote
29 rit cognoſci in alio iudicio ordinario. † Ulterius circa predicta
queritur quid ſi in cā ſummaria iudex in ſnīa dixerit ſe habuiſ
ſe plenā cāe cognitioneȝ an per hoc facit ꝑiudiciū in alia cā. dic
qḋ nō q: intelligitur habuiſſe plenā ſecundū qḋ materia cauſe
requirit. de iureiu. ad noſtrā. el. ij. ff. loca. l. ſi vno in princi. ff. de
vſur. l. ſtipulatus. ff. de dā. infec. l. dānī quidē. ad hoc q: cogno
ſcere ſummarie non eſt ſolum in iudice ſed etiā in parte. q: forte
nō curat ꝓcedere vel ꝓducere ꝓbatiōes q: ſcit cām poſſe repa
ri in alio iudicio. ⁊ hoc maxime ſi pars cōtradixerit ſententie vt
hic in ſi. huius de. licet reuera loquatur hic in caſu in quo pars
tarplenū preiudiciū quomodocūq; agat̃. Si vero in cā in qua
requiritur plena cauſe cognitio ⁊ plena probatio iudex diceret
ſe habuiſſe ſummariā cognitionē ſnīa nō valeret quia plena cau
ſe cognitio eſt de ſubſtātialibus. C. de ſent. l. ex ſtipulatione. ⁊ iō
ſi omittatur viciatur ſnīa. vt no. C. de ſen. l. prolatam. ſi. q. vj. ca
30 nonizata. ⁊ hec de dictiōe. ſummaria. ℂ † Sed quid de dictio
ne ſimpliciter. vt ſi mandetur qḋ cauſa agitetur ſimpliciter. di
cit idē qḋ in dictione ſummarie. q: debet intelligi ſimpliciter. i.
ſine plica hoc eſt ſine diſtinctiōe ⁊ inuolutiōe. ff. pro ſo. l. com. ff.
de vul. ⁊ pupi. l. j. ff. de verb. ob. l. j. §. ſi quis ſimpliciter. ⁊ de iſto
31 verbo ſimpliciter fit mētio in hac de. † Modo videnduȝ eſt de
hac dictione de plano quid p illā importetur. Circa qḋ aduertē
dū qḋ planū opponitur alto. vnde cognito quid dicatur altum
quo ad propoſitū cognoſcetur quid dicatur de plano. vnde co
gnito vno cōtrariorū cognoſcetur ⁊ reliquū. de. j. de cēſi. cū ibi
no. ⁊. l. j. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. Altū autē dr in ꝓpoſi
to vel rōne loci vel rōne ſtili. vñ dicimus qſq; quē vti alto ſti
lo. Item aduertendū q: aliquid de plano fieri opponitur ei qḋ
fit ex inrrupto ⁊ velociter. ⁊ hoc ſuppoſito ſciendū qḋ quedā eſt
cā vtilis. vt puta de vili ⁊ leui materia vel leuiū perſonarū. ⁊ tūc
debet agi de plano. C. de ſen. autē. niſi breuiores. ⁊. ff. de offi. pro
cō. ⁊ le. l. nec quicꝙ. §. vbi de plano. ff. de accu. l. leuia. ⁊ tunc di
ctio de plano importat. i. iudice non ſedente pro tribunali. et
ſic non in loco alto. Item quod non ſeruatur ſtilus iudiciorum.

a ℂ Sicut q̄li
bet exceptio. de
iſta exceptiōe i
tentionis. vide
gl. i. l. q ſe debe
re ⁊ ibi doc. ff.
de ꝯdi. ob cau.

b ℂ Ut eſt vi
dere i exceptio
ne. adde bar. in
l. ij. ff. de excep.

c ℂ Si autē. ad
de bar. ⁊ do. i. l.
iiij. §. ꝯdēnatū
ff. de re iu. alex.
in cōſi. lxxvij. in
pe. col. circa ſi. ⁊
ij. vol. ⁊ in cōſi.
lxj. in. ij. colū. in
iij. volu. alex. in
cōſi. lxxxiij. i. ij.
col. in. v. vol.

d ℂ Mō vidē
dū eſt de hac di
ctiōe adde bar.
in extrauagan.
ad repri. in vñ.
de plano.

ſed ſine libello ⁊ aliis ſolennitatibus cognoſcatur veritas.vt.d.
§.de plano.ad hoc dixit glo.ſ.in verbo ſtans.⁊ in verbo niſi fri
ptis. Quedã vero eſt cauſa grauioris ponderis.⁊ tũc regula eſt
ꝙ cauſa debet agitari plene ⁊ ſolẽniter.l.iudices.C. de iudi.xx
q.v.iudicantẽ.Fallit in quibuſdã q̃ agitanẽ de plano.de quib⁹
ff.de queſtioni.l.vnius.§.fi.de iudi.nouit.in fi.de accu.c.olim.⁊
in iſtis non intelligitur excluſus iudiciarius ordo.vt.d.c.olim.
⁊ ibi no.Jnno.alle.rationẽ.ſ.ꝙ in caſibus grauib⁹ procedere
ita repente ſine ſolẽnitate eſt ſtilus nimis altus qḋ ſolũ faciunt
reges ⁊ principes.ꝓcedere autem de his ordinarie eſt procede
re de plano ⁊ hoc non nimis velociter vel ſtilo alto.Ex hoc pa
tet ꝙ ex diuerſitate cauſe ſtilus eẽ diuerſimode altus. puta ta
men ꝙ ſemper in iſtis nõ ſit neceſſe ſedere alto ꝓ tribunali. ſed
poterit etiã in camera fieri aliquid ⁊ tpe feriato. de quo hic in
gl.in verbo feriarum. Jtem poterit ea q̃ poteſt per ver.ſine ſtre
pitu ⁊ hec dicit vera ſi queraẽ de tota cauſa agitanda de plano
Si vero queraẽ de articulo aliquo vnius cauſe q̃ debet agitari
ordinarie.an articulus aliquis poſſit agitari de plano. Hic di
cit aduertendũ ꝙ q̃dam facit quis in iudicio corã iudice.ſolum
exhibente pſitiam ſuã vt ꝓducere libellũ corã iudice.⁊ idẽ ſem
per fieri poteſt de plano ⁊ iudice non ſedẽte pro tribunali ⁊ die
feriato ob neceſſitates hominũ.l.miles.§.ſexaginta.ff. de adul.
Jdem in appellatione que ſolũ a iudice interponiẽ.C.de ferijs.
l.j.ſimiliter ⁊ relationes nuncioꝝ fiunt de plano. Jtẽ ſi quis ha
bet terminũ ad aliquid producendũ coram iudice ſecus ſi ad ꝓ
bandũ qꝛ per hoc ſolũ ꝙ exhibeanẽ teſtes coram iudice nõ ſit
probatio niſi parti detur copia ⁊ terminus ad opponendum
qḋ productum eſt approbabitur vel reprobabitur vel dabitur
ei fides vel denegabitur.C.de fi.inſtru.l.fi. Quidam vero ſunt
articuli in quibus iudicẽ oportet aliquid facere ⁊ tũc illud ſi eſt
modici preiudicij ita ꝙ requirat ſummariã cognitionẽ ſm qḋ
dicitur.ff.de interro.actio.l.ſi fideiuſſor.§.illud .tunc poterit de
plano examinari facere teſtes diebus feriatis ob neceſſitatẽ ho
minum.ff.de interro.acti.l.voluit.§.fi. Si vero illud põt ex ali
qua parte eſſe magni preiudicij tũc non debet agitari de plano
ſed cã plene cognita ⁊ iudice ſedente pro tribunali .C. de dil.l.a
procedente.⁊ predicta ſunt vera in cauſis in quibus venit ferẽ
da ſententia diffinitiua. Si aũt contingit ꝙ ſi cauſa in qua non
ſpereẽ ſequi diffinitiua.ſed aliqḋ decretũ iudicis tunc in his eſt
dicendũ ꝙ aliqñ tale decretũ interponiẽ in his q̃ ſunt mere vo
luntarie iuriſdictionis ⁊ nulla alia cauſa requiriẽ niſi voluntas par
tiũ.⁊ iſta de plano interponiẽ.l.iudice nõ ſedẽte ꝓ tribunali.in
fi.de liberti.§.fi.⁊.ff.de mano vindi.l.omo. Quedã vero ſunt
que requirunt cauſe cognitionẽ.⁊ tũc ſi cauſe cognitio eſt leuis
⁊ ſummaria vt in dando tutorem ⁊ curatorẽ q dant interdum
ſine inquiſitione.⁊ iſta ſimiliter expediunẽ de plano.ff.de iure.
l.qui habet.§.quolibet loco.ff.de tu.⁊ cura.da.ab his.l.nec mã
dare.§.dari.⁊ idem in bo.poſ.que non tribuit ius.ff.quiſ ordo
in bo.poſ.ſer.l.ij.§.dies. Quedã ſunt que requirunt verã ⁊ ple
nam cauſe cognitionẽ vt datio tutoris cũ inquiſitiõe ⁊ bo.poſ.
que ius tribuit.⁊ tunc non põt fieri de plano ſed iudice ſedente
pro tribunali.ff.de cõfir.tu.l.naturali.§.fi.⁊.ff.quis ordo in bo.
poſ.ſer.l.ij.§.dies. Aduertendũ tñ qḋ in his caſibus lꝫ requiraẽ
plena ꝓbatio nõ tñ eſt cauſa ordinaria imo non ſit probatio in
forma iudicij.quinimmo nec vlla parte citata.vt no.io.d.§.ſi co
gnita.⁊.d.l.ij.§.dies.⁊ iſto reſpectu põt dici non plena ſm ea q̃
dicta ſunt circa dictionẽ ſummarie. Ex his patet quõ intelligã
tur iura ⁊ leges que dicũt cauſam de plano agitari. Ex hoc in
ferẽ ꝙ ex.d.l.ij.§.dies.⁊.l.iij.§.ſi cauſa cognita.nõ debuit Dyn.
ſumere regulas in materia ſummarie cognitionis ꝓut dixi cir
32 ca dictionem ſummarie.⁊ hoc de dictione de plano. ❡ᵃ † Nũc
a videndũ eſt de dictione ſine ſtrepitu ſi cauſa mandetur agi ſine
ſtrepitu quid ĩportet iſta dictio. Hic eſt aduertẽdum ꝙ de hac
dictiõe ſit mentio in ter.de accu.olim de ſt.a.mo.ea que. de elec.
indẽnitatibus.§.ſi vero.in.vj.⁊ de.diſpendioſam.de iudi.quid
ergo importabũt hec verba. Jnno.in.d.c.olim recitat opi.quo
rundã.qui dicunt ꝙ hec verba excludũt omnẽ ſolennitatẽ iudi
cij que magis ſpectat ad ordinẽ q̃ ad veritatis indaginem ſeu
inueſtigationem. Jſtam opi.non ſequitur Jnno.ibi ⁊ bene ſed
dicit ꝙ ſtrepitus idem eſt quod rumor.nam deſcendit a ſtrepo
ſtrepis.quod eſt facere rumorẽ ſm Hug.vñ dicit ꝙ ſicut ꝑ ver
bum de plano remouetur loci ⁊ ſtili altitudo.ſic per verbũ ſine
ſtrepitu remoueẽ altitudo vocum ⁊ clamatio.⁊ ideo aliqñ adij
citur ſine aduocatorũ ſtrepitu ⁊ iudiciorum . de here.c.ſi.in.vj.
per hoc dicit ꝙ ſi in caſibus in quib⁹ debet ꝓcedi ſine ſtrepitu
pars diceret iudici qḋ ſe preberet ei qꝛ vellet ei dicere in ſecreto
vel occulte qḋ iudex tunc deberet hoc facere et hoc deberet ſe ei
exhibere ⁊ illum audire.alˢ grauaret eũ per dicta iura .in aliis
autem cauſis ordinariis iudex non cogitur audire eum niſi pa
lam ante tribunal.C.de epi.⁊ cle.l.inhemus in fi. Jtẽ ꝑ p̃dicta

a ❡ Nũc vidẽ
dũ eſt de dictio
ne. adde barto.
ſ extrauagã. ad
repri. in ver.ſi
ne ſtrepitu.

b ❡ Nunc ſup
eſt. Adde bar.
ſ extraua. ad re
pri.ĩ ver.ſine fi
gura.

c ❡ Ultimo q̃
rit. Adde fely.
in.ca.j.in.xvij.
col.de conſti.

d ❡ Si vero cõ
mittiẽ.adde fe.
l.d.c.j.in.xviij.
col.de conſti.

dicit ꝙ licꝫ in aliis cauſis detur dilatio propter aduocatos que
rendos.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.l.ab hoſtibus.§.fi.⁊.l.aut pretor
tamen in iſtis non dabiẽ.qꝛ intelligiẽ remotus ſtrepitus aduo
catorum.facit qḋ no.glo.in ver.exceptiões.quam vide.putat ta
men Barto.ꝙ ſatis predicta importentur per verbũ de plano
⁊ ſic illud verbum importet reſpectũ altitudinis loci ſtili vel vo
33 cis.⁊ hec de dictione ſine ſtrepitu ⁊c.ᵇ ❡ † Nunc ſupereſt vide
b re de dictione ſine figura iudicij quid importent hec verba vbi
eſt aduertendũ quod prout dixit glo.in verbo non exigat qḋ fi
gura eſt apparẽs ſub forma cuiuſcũq; rei ſub qua figuratur.ff.
de acti.⁊ obli.l.non figura.de figura rerũ corporaliũ. probatur
ff.de ver.ſig.l.quotiens aliquis.⁊ ibi melius probatur q̃ alibi
ff.de edic.di.adri.tollẽ.l.fi.de fi.inſtru.inter dilectos.de cri.fal.
licet figura aũt rei incorporalis diciẽ ipſius natura.vnde figura
actiõis dicitur eius natura.C.de rei vx.ac.acti.l.vnica.§.cũ autẽ
ibi rudeꝫ figurã ⁊ cetera. Quedã vero ſunt facta que conſiderã
tur prout ſunt in fieri ſeu in actu fiendi ⁊ ipſorũ figura eſt ipſe
ordo faciẽdi.vnde in grãmatica dicimus figure ſimplicis qdia
ſimpliciter ꝓfertur.⁊ ſic qꝛ actus ꝓferendi eſt ſimplex.ideo di
citur figure ſimplicis. Jn propoſito aũt agimus de figura iudi
cij ⁊ licet iudiciũ habeat multas ſignificatiões.de quibus habe
mus in regula in iudicijs.de re.iu.in.vj.in.§.preterea. iſti.qui.
non eſt permiſ.facere teſta.tamen in propoſito hic accipiẽ pro
actu examinationis ⁊ deciſionis cã. Figura ergo iudicij erit.ſ.ꝙ
partes ſeu.ſ.examinatio ⁊ deciſio ſint facte ſcḋm ordinem ſuũ
⁊ debitã proportionẽ.⁊ ex hac figura iudiciũ recipit ſuũ eſſe ⁊
ſuã ſubſtantiã.qḋ pꝫ ex eo qꝛ ſi ordo nõ ſeruaẽ iudiciũ eſt nullũ
C.de ſen.l.prolatã.ij.q.vj.§.diffinitiua ꝑ hec ergo verba ſine fi
gura iudicij tolluntur ſubſtãtialia iudicij vt ipſum verbũ ſonat
ſeu importat.⁊ ſic etiã tenet Jo.an.in hac cle.in gl.in.ver. figu
ra ⁊ in verbo ſi exigat.⁊ in ṽbo defenſiões legitime. Sꝫ aduer
te qꝛ cõtra p̃dicta facit qꝛ ſi tolluntẽ ſubſtãtialia iudicij ergo nul
lo mõ erit iudiciũ.qꝛ res nõ eſt perempta eius ſubſtãtia.l.obliga
tionũ ſubſtãtia.ff.de actio.⁊ ob.j.q.j.detrahe. dic ꝙ in veritate
hoc eſt iudiciũ.ſ.extraordinariũ ⁊ tolluntẽ ſubſtãtialia iudicij a
iure ciuili ⁊ poſitiuo inducta nõ aũt ea que ſunt de iure natura
li ſeu gentiũ inducta.vt patet ex his que dicta ſunt ſuperi⁹. Ad
uertenduꝫ eſt tamẽ ꝙ glo.in verbo nõ exigit dicit ꝙ iudex non
aſtringiẽ hoc caſu ad aliquas formas iudiciorũ niſi quaten⁹ ex
primiẽ in hac cle.⁊ hic expreſſa magis reſpiciunt figurã negocij
vel cauſe q̃ iudicij ſcḋm eum.dici põt ſcḋm bar. qḋ iudex ꝑ hoc
verbũ releuaẽ ab omni figura ⁊ forma iudicij inducta ab omni
iure poſitiuo ⁊ teneẽ ſeruare formã inductã de iure gentiũ ſeu
naturali ratione ⁊ de iſta vt plurimũ loquiẽ cle.licet aliqua ad
34 dat vt patet ex ſuperius dictis cum glo.ᶜ ❡ † Ultimo q̃rit hic
c Jo.de li.quid ſi a papa cõmittatur alicui cã vt procedat in ea ꝓ
ut ſibi videbiẽ vel ſicut vult quid importent hec verba.⁊ qd po
terit facere virtute dicte cõmiſſionis.dicit aduertendũ qḋ hec
inter ſe differunt ſicut videbiẽ ⁊ ſicut vult.qꝛ hoc verbũ videbi
tur notat arbitriũ viri boni.ff.de fideicõ.liber.l.fideicõmiſſaria
libertas.ſed verbũ voluerit notat liberã voluntatẽ.ff.de leg.ij.l.
cum quidam.vnde primo caſu neceſſitatur vt faciat ſicut bon⁹
vir.⁊ ſic neceſſe eſt vt vtatur ratione regulata recto dictamine
d rationis.ſicut dicimus in arbitrio.ff.iudi.ſol.l.vir bonus.ᵈ Si
vero cõmittatur per verbũ voluerit.tunc vti poteſt ratione re
gulata ⁊ non regulata. Jtem aduertendum qḋ natura volunta
tis eſt qḋ ſit libera nec poteſt cogi neceſſitate preciſa.l. cum pro
ponas.C.de here.inſti.xxxij.q.iiij.vas.xv.q.j.in prin.de peni.
diſt.ij.ſi enim.neceſſitate autem quadam conſequentie bene co
gitur quandoq; exemplum ſi aliquis fugere vult tormenta hoc
vult libere.poteſt enim hoc vᵗ dic.hec aũt volendo in conſequẽ
tiã vult illud ſine quo tormenta effugi nõ poſſunt.iſta eſt neceſ
ſitas conſequentie per hoc patet qḋ vere dicitur qḋ coacta volũ
tas eſt voluntas.ff.qḋ me.cauſa.l.ſi mulier.§.ſi metu. voluntas
enim eſt ex eo qḋ libere vult antecedens ⁊ ex illo deducitur ad
volẽdum cõſequens. De variis aũt modis libertatis volũtatis
remittit Jo.de li.ad ea que ſcripſit plene in tractatu de pace ad
arborem ſup articulo voluntatis.qḋ autem ſit obiectum volun
tatis.dicit Bar.in extrauagã.ad reprimendam in verbo videẽ
qḋ ſcḋm philoſophos ⁊ theologos idẽ dicit Jo.de li. qḋ eſt bo
num exiſtens vel apparens.⁊ ſic quãdoq; voluntas rationis re
cto dictamine non regulata ſed damnata feratur in malum tunc
fertur ſub ratione apparentis boni ⁊ complacentis ſibi ratiõe
etiã non regulata vt hic ⁊ dicitur voluntas libera. Alio mõ di
citur voluntas prout in libera regulata ratione ⁊ hoc diciẽ arbi
triuꝫ boni viri quia bonus vir ſic arbitraretur.ff.iudi.ſol.l. vir
bonus.ff.pro ſocio .l.ſi ſocietatem.§. arbitrorum ⁊ de incertur.
quintaualis. Que autem dicantur verba importantia liberam
voluntatẽ.⁊ que arbitrio boni viri.dicit. Bar.vbi.ſ.qḋ verbũ
volo.verbum libet ſeu libuerit.quod eſt idem dicere qḋ libere
voluerit

voluerit importãt liberam voluntatem.ff.de lega.ij. cum quidam.⁊.ff.de fideicõmiſ.liber.l.fideicommiſſaria libertas. Idem dicit vbicũqꝫ verbum arbitrium vel ſimile reperitur cum hac adiectione plenũ ſeu liberũ ꝛc.ff.de procura.l. procurator cui libera.omnia autẽ alia verba exceptis.predictis importãt arbitrium boni viri. vt verbũ videbitur apparebit placebit ⁊ ſimilia de quibus in.d.l. fideicõmiſſaria libertas.⁊ eo.ti.l.thais.§.ſorore.ff.de leg.ij.l.ſi.ſic per Barto. Idem de verbo iudicio tuo.quia idẽ eſt dicere ꝙ facta diſputatione intra te poſtea iudices.⁊ ſic ad boni viri arbitriũ ſine dubio refertur licet gloſ. et male dixerit contrarium in preallẽ.l.thais.§.lucius.ij.ſm Bar. Nec ob.predictis.ff.de leg.ij.⁊.l.⁊ ſi ex quo.⁊.ff.de fideiuſ.l.grece. vbi equparaſ verbũ volo ⁊ verbũ relinquo.qꝛ vtrũqꝫ importat voluntatem.ſed vnũ liberã aliud regulatã. His pro euidẽtia premiſſis dic ꝙ quãdoqꝫ ſub predictis verbis cõmittitur. qñqꝫ facultas cõtrahendi. qñqꝫ largiendi ex cauſa lucratiua ſeu donandi. qñqꝫ cõmittitur facultas iudicãdi. Primo caſu qñ cõmittitur facultas cõtrahendi. ⁊ tũc ſi cõmittitur per verba ſignificatiua arbitriũ boni viri.vel facultatem arbitrandi circa contractũ.et tunc ſine dubio dꝫ arbitrari ſuo arbitrio regulato ratione ꝓut bonus vir ⁊ paterfamilias diligens facturus eſſet.⁊ ſic dꝫ contrahere.ff.de cõtrahen. emptio.l. hec vẽditio.⁊.ff. pro ſocio.l.ſi ſocietatẽ.§.arbitrorum.⁊.ff. de ope.lib.l. ſi libertus. de iureiur. quintãuallis. Si vero cõmittitur dicta facultas per verba ſignificantia liberã voluntatẽ.puta ſicut vult.tunc omnia põt qualitercũqꝫ voluerit duobus exceptis. nam donare non poterit. qꝛ hoc nõ venit in cõceſſione libere voluntatis.l.filiuſfamilias.§.j.ff.de dona. Scdo non poterit dolum cõmittere.omnia illa que dolo carent põt facere.ff.manda.l.creditor.§.lucius. hoc eñ nõ repugnat regulis iuriſgentiũ.quo licet cõtrahentibus ſe decipere ſine dolo.ff.de mino.l.in cauſe.ij.§.ſi.⁊.ff.loca.l. item ſi precij. Et per hoc patet ꝙ quantũcũqꝫ in libera volũtate ponãtur intelligitur libera a regulis iuris ciuilis. ſed remanet limitata regulis iuriſgentium prout etiã ex ſequentibus apparebit. Scdo caſu quãdo conceditur facultas largiendi ex cauſa lucratiua ſeu donandi.⁊ tũc aut per verba ſignificãtia arbitriũ ⁊ debet eligere cui donat.⁊ vt bonus vir.ff.de leg.ij.l.cũ quidã.ff.de leg.j.l.ſi ſic.ff.de lega.iij.l.fideicõ.§.ꝗꝗ.ff.de fideicõ.liber.l.fideicõmiſſaria libertas. Aut cõmittitur per verba libere volũtatis. et tunc poteſt omnia facere etiã cõtra regulas iuris ciuilis.ſeruatis tamen regulis iuriſgentiũ.de teſta.mili.l.j.vbi permittitur militi teſtari quõ vult.⁊ per hoc poteſt relinquere deportato cuius ſtatus eſt nullus de iure ciuili.non autẽ in dãnato in metallum qui eſt ſeruus pene. nec ſeruo proprio qꝛ eius ſtatus eſt nullus etiaꝫ de iure gentiũ cũ ſeruitus ſit cõſtitutio iuriſgẽtiũ.ff.de teſt. mili. neqꝫ.§.ſi de preſenti.⁊.§.ſeruũ propriũ.⁊ hoc vult.l.cum quidã.ff.de leg.ij. nam ei qui eſt indignus ꝓpter offenſam non poteſt dari.qꝛ a tali donatũ reuocatur.C.de reuo.dona.l.ſi.⁊.de dona.c.ſi.⁊ ideo bonus vir nõ arbitraretur ſm regulas ciuiles ei largiendum.ſed ſm naturalẽ equitatẽ declaratã per ius diuinum meritoriũ eſt tribuere offenſori ⁊ maioris perfectionis. ⁊ ideo ille cui cõmittitur libere facultas donandi põt eligere indignũ propter offenſam cõtra regulas iuris ciuilis qð põt ille cui cõmitteretur facultas per verbũ videbitur vel ſimile. Tertio caſu quãdo cõmittitur facultas iudicandi.⁊ tũc aut cõmittitur per verba importantia arbitriũ boni viri.⁊ tunc debet ſequi oẽs regulas etiã iuris poſitiui vt patet in eo qui aſſumitur arbiter.ff. de arbi.l.j. hoc verũ in eo qui recipit poteſtatẽ a partibus ſed vbi pars recipit poteſtatẽ a ſuperiore tñ tum alias verba nil operarentur intelligitur de arbitrio libero a regulis iuris etiã poſitiui. Aut cõmittitur per verba ſignificantia liberã voluntatẽ.et tũc eſt libera regulis iuris poſitiui debet tamẽ ſeruare regulas iuriſgentium ⁊ naturalẽ equitatẽ. vt in cle.paſtoralis. de re iud. vbi licet imperator ſit ſolutus legibus.tñ quia ex vigore ſue poteſtatis tulit ſententiam faciẽdo in quibuſdã cõtra naturalẽ equitatem ideo caſſatur.hoc etiã apparet in hac cle.⁊ hoc etiã voluit Inno.in.c.que in eccleſiarum.de cõſti.vbi no. ꝙ licet princeps poſſit tollere actionẽ mihi cõpetentẽ que eſt iuris ciuilis. nõ tamen põt mihi denegare iuſtitiã etiam ſublata actione. Ex hoc apparet ſoluta qõ ſtio de qua vidiſtis in glo.in ver.defenſiones legitime nunquid vꝫ ſi poteſtati alicuius ciuitatis detur arbitriũ an ꝓpter hoc poterit facere iniuſtitiã.puta auferre vni ⁊ tribuere alteri dicendũ ꝙ nõ. qꝛ hoc eſt cõtra naturalẽ equitatẽ ſed bñ põt omittere ſolennitatẽ iuris ciuilis ſeu iuris poſitiui. de hoc per Bar. in.l.ſi filiuſfa.ff.de dona.⁊.l.j.ff.de mili.teſt. Idẽ dicit ſi detur poteſtas procedẽdi de facto.quia tũc intelligendũ eſt ꝙ procedere poterit via regia.l.ij.in prin.ff.de origi.iur.⁊ ſic intelligitur excluſa omnis ſolẽnitas iuris poſitiui.nõ aũt habebit poteſtatem ledendi vel iniuſtitiã faciendi.qꝛ hoc eſt cõtra naturalẽ equitatem. Idem dicit per quecũqꝫ verba cõcedatur poteſtas libera.qꝛ non põt quis eſſe magis ſolutus legibus ꝙ imperator cui poteſtas dicto modo reſtringitur. vt dicta cle.paſtoralis. vt
35 ſuperius dixi. † [a] Quid ſi dicatur ſola facti veritate inſpecta.vide in deciſio.rote concluſionẽ.xxxj. Item ſi dicatur habere poteſtatem.⁊ liberũ arbitriũ vel ꝙ poſſit facere ad ſui voluntatem. vel ꝙ ſine omni ſolẽnitate. vel ꝙ nullã ſolennitatem teneatur ſeruare. vel ꝙ non ob.ſolẽnitates iuris dũmodo de maleficio conſtet legitime. vide per Barto.in.d.l.ſi filiuſfamilias.⁊ in.d.l.j.⁊ an poſſit reijcere defenſionẽ partis. Item an poſſit recipere teſtes parte abſente. Idem an ſine iuramento vel diebus feriatis in honorẽ dei an perſonas aliãs ꝓhibitas.dic.vt.d.l. ſi filiuſfamilias. Sed quid ſi apponantur in cõceſſione ſimul verba importantia arbitriũ.⁊ verba importãtia liberã volũtatẽ.puta prout arbitratus fuerit ⁊ voluerit.dic ſm Bar. ꝙ importabunt arbitrium boni viri. Mouetur.quia prout patet ex ſupradictis vnũ ineſt alteri.quia non põt eſſe arbitriũ ſine volũtate.modo regula eſt ꝙ quãdo duo ponuntur copulatiue quorũ vnũ ineſt alteri reſoluitur in adiectiuũ.l.j.ff.de pac. ibi placitus ⁊ cõſenſus.i.placitus cõſenſus.ſic ergo in propoſito exponetur.i. voluntarie arbitratus.ſic ⁊ importabunt arbitriũ boni viri.facit.ff.pro ſocio.l.nec adiecit.qð intellige niſi adderetur verbũ libere. vt ſuperius dictũ eſt. Ultimo querit nũquid in dictis caſibus iudex poteſt reijcere exceptionẽ preſcriptionis vel aliam procedentem ex mero rigore iuris ciuilis.dic ꝙ nõ.quia in his que iudex habet facere nõ tenetur ſequi regulas iuris ciuilis.ſed in his que ſunt facta vbi ꝓpter diſpoſitionẽ iuris ciuilis ſit iam ius queſitum alteri nõ habet poteſtatẽ aliquid immutãdi.nam lꝫ ius ſit inductum diſpoſitione iuris ciuilis. tamẽ ex quo eſt alteri queſitum ius illud tollere ſine cauſa eſſet ꝯtra rationẽ naturalẽ ⁊ equitatẽ caſus eſt.ff.depoſiti.l.bona fides ꝛc. ¶ Deo gratias.

[a] ¶ Quid ſi dicaſ. Adde Fely.in.c.j.i.xviij.col.de cõſti.vbi ponit etiam de pluribus aliis ſimilibus clauſulis.

¶ Clariſſimi ac vtriuſqꝫ iuris interpretis famoſiſſimi Joannis de Jmola opus preclarum in Clementinas cum additionibus eximij doctoris domini Laurentij de Polpertis finit.
¶ Impreſſum Lugduni per Joãnem moylin alias de cãbray. Anno dñi.1525. vltima die Februarij.

Regiſtrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z ⁊ ꝯ ꝝ A B C
Omnes iſti ſunt terni. Preter. B et C Qui ſunt duerni.

¶ Index Alphabeticus ſeu repertorium principalium ⁊ incidentium queſtionum ac omniũ que notatu digna ſunt ſuper inſigni lectura Joannis de Imola ſuper Clementinis.

¶ De litera. A.

A Dictio denotat ſeparationem. Joan. de Imo. in titu. de appella. c. ſicut. nume. 10. fo. 74.

¶ Abbas eſt potius nomen ſolicitudinis ⁊ oneris ꝙ honoris. Joan. de Imo. in ti. de reſcrip. c. abbates. numero. 4. fo. 2.

Et an ſit nomen dignitatis. ibi. nu. 5.

Abbas pot̃ habere loca ſubiecta que non ſunt de mẽſa ⁊ etiam loca ad menſam deputata ſicut epiſcopus. Joan. de Imo. in titu. de reſcrip. c. abbates. nu. 9. fo. 2.

Abbates pro membris ſubiectis agere poſſunt ⁊ appellare. Joã. de Imo. in titu. de reſcrip. c. abbates. nu. 2. fo. 2.

Abbates vocantur hi qui preſident regularibus ⁊ quando habẽt mẽbra ſubiecta vocãtur patres abbates. Joan. de Imol. in ti. de reſcrip. ibi. nu. 3.

Abbas poteſt bona menſe monaſterij ſui diuidere ⁊ dare monachis ſuis penſionem. Joan. de Imo. in ti. de ſupplen. negli. prela. c. quia regulares. numero. 24. fo. 32.

Abbas in regula ſancti benedicti an poſſit ad diſpoſitionem ⁊ voluntatem ſuam aliquid de preceptis ⁊ imperatis in regula relaxare. Joan. de Imo. in titu. de ſtatu mona. c. j. nu. 40. fo. 109.

Abbas ſi non benedicatur infra tempus debitum an ſit puniendus. Joan. de Imola in titu. de ſtatu mona. c. attendentes. numero. 17. fo. 112.

Abbas nõ poteſt eſſe pars ⁊ iudex. Joan. de Imo. in titu. de ſtatu mona. c. j. nume. 50. fo. 110.

Abbas in multis liberatur a regula. Joan. de Imo. in ti. de cenſi. c. ad noſtrum. numero. 10. fo. 119.

Abbate mortuo an tota ſua adminiſtratio ſpiritualis ⁊ temporalis tranſeat ad conuentum. Joan. de Imo. in titu. de ſta. mona. c. j. numero. 44. fo. 109.

Abbates duo vel aliam dignitatem habentes vtrum in permutatione debeant requirere conſenſum capitulorum. Joan. de Imo. in titu. de rerum permu. c. j. nu. 31. fo. 92.

Abbatiſſa corrupta non eſt benedicenda. Joan. de Imo. in titu. de ſta. mona. c. attendentes. numero. 16. fo. 112.

Abbatiſſe infra ꝙtum tempus debeant benedici. Joan. de Imo. in ti. de ſtatu mona. c. attendentes. nu. 2. fo. 111.

¶ Abſens vel preſens quando quis dicatur. Joan. de Imo. in ti. de elec. c. cauſam. numero. 22. ⁊. 23. fo. 19.

¶ Abſolutionem ad cautelam petens debet probare excõmunicationem preceſſiſſe. Joan. de Imo. in titu. de reſcrip. c. literas. numero. 13. fo. 10.

Abſoluere non poſſunt religioſi excommunicatos a canone preterꝙ in caſibus expreſſis a iure. Joan. de Imo. in ti. de priuile. c. j. numero. 2. fo. 137.

Item non poſſunt abſoluere a pena ⁊ culpa. ibi. nu. 3.

Abſoluere poteſt ſolus papa a ſuſpenſione canonis. Jo. de Imol. in titu. de rebus eccle. non alie. c. j. nu. 13. fo. 89.

Abſoluere non poſſunt prelati inferiores ab epiſcopo a ſententia canonis. Joan. de Imo. in titu. de ſtatu mona. c. j. numero. 45. ver. queritur hic. fo. 109.

Abſolui inuitus an poſſit quis. Joan. de Imo. in titu. de penitẽ. ⁊ remiſ. c. j. numero. 3. fo. 144.

Abſolutus in mortis articulo ſi reſtituitur ſanitati debet ire ad ſedem apoſtolicam. Joan. de Imola in titu. de penis. c. j. numero. 19. fo. 142.

Abſolutio in quibus caſibus ſit epiſcopo ipſo iure reſeruata. Jo. de Imo. in ti. de ſepul. c. dudum. nu. 43. fo. 99.

Abſolutio vnica an ſufficiat ligato pluribus excommunicationibus. Joan. de Imo. in titu. de ſenten. excommu. c. grauis. numero. 16. fo. 147.

¶ Abſtinere a malo non ſufficit niſi fiat bonum. Joan. de Imo. in titu. de penis. c. cupientes. nu. 2. fo. 143.

¶ Acceptare inſtrumentum an videatur is qui illud recipit cum ignoret quid in eo contineatur. Joan. de Imo. in ti. de procur. c. j. nume. 24. fo. 43.

¶ Acceſſorium trahitur ad principale: licet principale ſit minoris valoris. Sed quid ſi non apparet quod ſit principale ⁊ qđ acceſſorium. Jo. de Imo. in ti. de preben. c. per literas. nu. 16. fo. 84.

Acceſſorium committi videtur ei cui committitur et principale. Joan. de Imo. in ti. de reſcrip. c. auditor. nu. 17. fo. 7.

Acceſſorium regulatur ſm̃ naturam principalis. Joan. de Imol. in ti. de elec. c. ſtatutũ. numero. 18. fo. 29.

¶ Acetum in ſacramento corporis chriſti an tranſubſtantietur. Joan. de Imo. in ti. de reliq. ⁊ vene. ſan. c. j. nu. 17. fo. 123.

¶ Actus pluries et inſtanter iteratus vnus et idem videtur et non plures. Joan. de Imo. in titu. de appella. c. ꝙuis. numero. 6. fo. 73.

Actus qui ſolet fieri in actu concluſionis vel poſt concluſionem ille habetur pro concluſione in cauſa. Joan. de Imo. in ti. de cauſa poſſe. ⁊ propri. c. j. nu. 13. fol. 55.

Actus exercendus per mandatarium an impediatur ſi reuocatio mandati non peruenit ad notitiam procuratoris vel aduerſarij. Joan. de Imo. in ti. de renunci. c. cum illuſio. nu. 11. fo. 31.

Actus de ſubſtantia que dicantur. Joan. de Imo. in titu. de elect. c. cauſam. nu. 77. fo. 22.

Actus qui fiunt cum carcerato non valent. Joan. de Imo. in ti. de penis. c. multorum. nu. 3. fo. 142.

Actus qui fit poſt ſententiam: poteſt fieri cum domino quando cauſa agitatur per procuratorem etiam procuratore non citato ſecus in actibus ante ſententiam. Joan. de Imo. in titu. de elec. c. cauſam. nu. 6. fo. 19.

Actus factus contra conſtitutionem an teneat. Joan. de Imo. in titu. de iurepa. c. j. nu. 4. fo. 115.

Actus in quo loco cẽſeatur eſſe celebratus qui ꝑ alium expeditur. Joan. de Imo. in ti. vt lit. non conteſt. c. j. nu. 21. fo. 60.

Actus contradictorius in cauſis in quibus non fit conteſtatio idem operatur circa merita: quod cõteſtatio in alijs. Joan. de Imo. in ti. de elec. c. conſultationem. nu. 13. fo. 23.

Acta tendentia ad ſolennitatem iudicij que dicantur: ⁊ que dicantur tendere ad veritatis indaginem: ⁊ ſic que dicatur acta litis ſeu inſtantie ⁊ que dicantur acta cauſe. Joan. de Imo. in titu. de verbo. ſigni. c. j. nu. 3. fo. 149.

Actione clara exiſtente ⁊ exceptionis obiectu: ſimul redditur actio ⁊ exceptio dubia: ⁊ obtinet agens. Joan. de Imo. in titu. de reſcrip. c. literas. nu. 18. fo. 10.

¶ Actor ⁊ reus ſi ſunt eiuſdẽ dioceſis oportet ꝙ actor impetret in dioceſi de qua ſunt. Joan. de Imo. in ti. de reſcript. c. abbates. numero. 1. fo. 2.

Actor poteſt iuribus contrarijs vti in diuerſis inſtantijs. Joan. de Imo. in titu. de appel. c. ſi appellationem. nu. 7. fo. 76.

¶ Accumulari an poſſit reconuentio in cauſa appellationis. Jo. de Imo. in titu. de cauſa poſſeſ. c. j. nu. 10. fo. 55.

Accumulatio poſſeſſorij ſuſpenſiua petitorij admittitur poſt concluſionem in cauſa principali appellatione ſuſpenſa. Joan. de Imo. in titu. de cauſa poſſeſ. ⁊ propri. c. j. nu. 4. fo. 55.

¶ Adherentes an ſint illius conditionis cuius ſunt illi quibus adherent. Joan. de Imo. in ti. de relig. domi. c. j. nu. 14. fo. 112.

¶ Adiectiuum quando profertur ſub voce maſculini generis precedente ſubſtantiuo communis generis etiam in materia ſtricta comprehendit femininum. Joan. de Imo. in titu. de elec. c. cum rationi. nu. 16. fo. 14.

¶ Adminiſtratorum appellatione quid comprehendatur. Jo. de Imo. in titu. de reſcrip. c. abbates. nu. 17. fo. 2.

Adminiſtrationis appellatione quid comprehendatur. Joan. de Imo. in titu. de ſup. negli. prela. c. quia regulares. nu. 16. fo. 32.

¶ Adulterium ſi ſepius committatur cũ vna muliere: an ſufficiat vnica penitentia. Joan. de Imo. in titu. de priuileg. c. j. numero. 27. fo. 139.

¶ Aduocatus cui aſſignata eſt penſio in fructibus decimarũ vel aliorum bonorum eccleſiaſticorũ per coniugem ſuperuenientem perdit eam. Joan. de Imo. in titu. de rebus eccle. non alie. c. j. numero. 20. fo. 89.

Aduocatus debet in ſe habere quatuor: ſcilꝫ perſonam: modum cauſam ⁊ ſalarium: ⁊ iſta declarantur in litera. Joan. de Imo. in titu. de verb. ſigni. c. j. nu. 29. fo. 150.

Aduocatus poteſt licite ſalarium recipere. Joan. de Imo. in titu. de magi. c. cum ſit. nu. 13. fo. 127.

Aduocati qui iuuant non ſoluentes decimas peccant. Joan. de Imo. in titu. de iudi. c. diſpendioſam. nu. 8. fo. 31.

¶ Affectus ⁊ voluntas an puniantur effectu non ſecuto. Joan. de Imo. in titu. de rebus eccle. non alie. c. j. nu. 6. fo. 88.

¶ Agens inepte ſicut repellitur ab agendo ita excipiens inepte repellitur ab excipiendo. Joan. de Imo. in titu. appella. c. cum repulſione. nu. 6. fo. 77.

¶ Album pretoris quid ſit. Joan. de Imo. in titu. de iudi. c. dudum. numero. 6. fo. 50.

¶ Allegare rationem naturalem in iudicijs quandoꝗ licet. Joannes de Imola in titulo de ſententia et de re iudicata. c. paſtoralis.

c.paſtoralis.nu.11. fo.69.
Allegare titulum vel caput legis ſufficit.de iureiuran.c.ſ.nu.11. fo.64.
Allegatio generalis an ſufficiat.de iudi.c.ſ.nu.3. fo.53.
Allegare titulum ſufficit ⁊ quandoq; librum dummodo per talem allegationem reddatur quis certus alſ non ⁊ quãdo ſufficiat generalis allegatio vide in.c.confirmationem de elec.⁊ in.c.ſ.de iureiuran.
¶ Alienare obligare ⁊ vendere prohibitus nõ intelligitur prohibitus locare.de rebus eccle.non alie.c.ſ.nu.14. fo.79.
Alienans rem eccleſie an debeat probare verſum in eius vtilitatem. de rebus eccle.non alie.c.ſ.nu.9. fo.88.
Alienatio rerum eccleſie facta ad vitam an teneat.de rebus eccle.non alie.c.ſ.numero.7. fo.88.
Alienatio conceſſio vel locatio ſi fiant in caſu prohibito talia erunt nulla.de rebus eccle.non alie.c.ſ.nu.8. fo.88.
Alienatio rerum eccleſie vel redditum ad vitam vel ad non modicum tempus an ⁊ quando ſit permiſſa ⁊ quibus.de rebus eccle.non alie.c.ſ.numero.2.⁊.3.⁊ ſeq. fo.88.
Alienatio rerum eccleſie ad modicum tempus eſt permiſſa. de rebus eccle.non alie.c.ſ.nu.5. fo.88.
In alienatione fienda de rebus eccleſie etiam in caſu licito non poteſt epiſcopus preſcribere conſenſum capituli. de rebus eccle. non alie.c.ſi vna. numero.11. fo.90.
¶ Alueus quid ſit.de ſepul.c.dudum.nu.14. fo.97.
¶ Ambitio vitanda eſt maxime a religioſis.de elec. c.cum conceſſa. numero.1. fo.29.
Ambitio creat diſcordias ⁊ ſciſmata prohibet euagationem ⁊ diſſolutionẽ. de regu.c.ſ.nu.2. fo.104.
¶ Amici an poſſint citari quando citandus eſt abſens. de elec.c. cauſam. numero.28. fo.19.
¶ Animas extrahẽdi de purgatorio poteſtatem non habent queſtores. de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.16. fo.145.
Animas extrahere de purgatorio ad ſolum deum ſpectat. de peni.⁊ remiſ. c.abuſionibus.nu.19. fo.145.
¶ Anſeres deberent ab italicis honorari ⁊ maxime a romanis. de reliq. et vene.ſan.c.ſ.nu.27. fo.124.
¶ Annus an ⁊ quando incipiat currere. de eta. ⁊ quali.c.cum eccleſie. numero.32. fo.36.
Annus an ⁊ quando habeatur pro cepto ⁊ completo.de eta.⁊ quali.c. generalem.nu.11. fo.37.
¶ Appellari poteſt a quolibet iudice ⁊ a quolibet executore ⁊ arbitro iuris ⁊ de appellatione extraiudiciali vbi ſit facienda. de appella. c.ſ. numero.16. fo.72.
Appellari an debeat coram iudice ⁊ ſi ſunt duo iudices ⁊ non plures eſt appellandum coram ambobus.de appel.c.ſ.nu.20. fo.72.
Appellari an poſſit in cauſa decimarum ⁊ an poſſit inuocari brachium ſeculare contra pertinaces.de iudi.c.diſpendioſam.nu.12. fo.52.
Appellari an poſſit a futuro grauamine.de appel.c.ſicut.nu.13. fo.75.
Appellandi forma propter locum non tutum que ſit.de foro competen.c.ſ. numero.12. fo.53.
Appellandum quomodo ſit quando copia iudicum haberi non poteſt. de appel.c.ſ.nu.17. fo.72.
Si appellatur a ſentẽtia lata ſuper poſſeſſorio an per ipſam appellationem ſuſpendatur ſententia ⁊ effectus eius: ita ꝙ non fiet executio ſicut ſi non fieret ſi eſſet lata ſuper petitorio ⁊ ab ea appellaretur.de ſequeſtra.c.ſ.numero.23. fo.62.
Si non appellatur a diffinitiua lata poſt appellationem ab interlocutoria an tunc tranſeat in rem iudicatam.de dolo ⁊ cõtu.c.ſ.nu.30. fo.59.
Appellatum ſi ſit debita forma in aliquibus ſeruata ⁊ in aliquibus nõ quid iuris.de elec.c.cõſtitutionem.nu.46. fo.26.
Appellatum ſeu dominũ habere aliqualem ſcientiam appellationis an ſufficiat forte per famam.de elec.c.cauſam.nu.79. fo.22.
Appellati factum an debeat prodeſſe appellanti.de appel.c. ſi appellationẽ. numero.4. fo.76.
Appellans ſi non exprimit ad ſedem apoſtolicam vel ad papam ad quem cenſeatur appellatum.de elec.c.cõſtitutionem.nu.26. fo.24.
Appellans a diffinitiua non videtur recedere ab appellatione ab interlocutoria prius interpoſita nec eius effectu.de dolo ⁊ cõtu.c.ſ.numero. 4.⁊.5. folio.57.
Appellatio ab interlocutoria quando dicatur manifeſte fruſtratoria.ibi.numero.6.
Appellans negans ſe appellaſſe non auditur ſi poſtea velit eam proſeq. de appel.c.ſicut.nu.6. fo.74.
Appellans bis ſuper eodem articulo non poteſt a diffinitiua appellando amplius alium articulum proſequi.de appella.c.cum repulſione. numero.1. folio.77.
Appellans an poſſit proſequi alias cauſas preter expreſſas in appellatione. de appel.c.appellanti.nu.7. fo.75.
Appellans an ſecundo arctetur ad petendum apoſtolos.de appella.c.quãuis.nume.7. fo.73.
Appellans ſi non proſequitur appellationẽ an videatur tacite renunciare appellationi ⁊ conſentire litigare coram iudice a quo. de appella.c. ſicut numero.8. fo.74.
Appellans ſi non habeat ratam appellationem an poterit indiſtincte proſequi.de elec.c.cõſtitutionem.nu.18. fo.23.
Appellans veniens poſt tempus datum ad appellandum ad proſequẽdũ appellationem an debeat audiri ſi nullus comparuit infra tempus prefixum ad proſequendum.de elec.c.cõſtitutionem.nu.35. fo.25.
Appellans an repellatur ab obiectionibus in quibus formam non ſeruauit.ibi.nume.36.
Appellans qui non ſeruauit formam in exprimendo an audiatur ſuper articulis nouiter emergentibus vel ad notitiam nouiter prouenientibus vel ſuper quibus ſuperuenit facultas probandi.ibi.nu.37.
Appellans an debeat intimare delationes appellationea ſeu reſeruatorias appellato.de appel.c.ſ.nu.8. fo.72.
Appellans debet cauſas in appellatione nominatim exprimere et expreſſe: nec ſufficit tacite vel in genere exprimere.de appella.c. appellanti. numero.2.⁊.3. fo.75.
Si appellatur ab interlocutoria an ſufficiat appellantem exprimere illam iniuſtam licet non exprimatur in quo ſit iniuſta.ibi.nu. 4.
Et quid ſi appellans velit proſequi alias cauſas ꝙ expreſſas tamẽ notorias an poſſit ibi.nu.5.
Appellatio quando fieri debeat ⁊ quando debeat interponi:⁊ quando intimari:⁊ quãdo proſequi ſiue appelletur ad papam ſiue ad inferiorem. de elec.c.cauſam.nu.75.⁊ ſeq. fo.21.
Appellatio poteſt tenere licet non deuoluatur ad curiam.ibi.nu.76.
Appellatio interponenda an debeat fieri in preſentia partis. de elec.c. cauſam.nume.15.⁊.17. fo.19.
Appellatio ex quo emiſſa eſt publice an faciat cauſam deuolui ad curiam et arctet etiam ignorantes a dicto tempore ad arripiendum iter infra menſem ad curiam.de elec.c.cauſam.nu.70. fo.21.
Appellatio ad hoc vt valeat exigitur ꝙ fiat coram iudice a quo.de appella. c.ſ.nume.1. fo.72.
Appellationis forma quando plures ſunt iudices a quibus appellari debet.ibi.numero.2.⁊.8.
Appellationis ſubſtãtiale eſt ꝙ poſt appellationem petantur apoſtoli. ibi. numero.3.
Appellatio eſt intimanda appellato ignoranti:⁊ ſic appellatio poteſt interponi in abſentia partis etiam parte non citata dummodo intimetur poſtea et non ſufficit appellationem intimare niſi delatio ⁊ termini prefixio intimetur.ibi.nu.4.⁊.5.
Appellatio vere cauſe in beneficialibus deuoluit ſtatum ad curiam. de cauſa poſ.⁊ pro.c.ſ.nu.1. fo.55.
Appellatio quelibet in beneficialibus nedum a diffinitiua ſed etiam ab interlocutoria deuoluit negocium principale.de appel.c.ſ.nu.15. fo.73.
Appellatio intra ꝗ̃tum tempus debeat proſequi: ⁊ quando incipiat currere tempus appellationis.de appel.c.ſicut.nu.1. fo.74.
Appellatio extraiudicialis interponitur a futuro grauamine.ibi.nu.2.
Appellatio a ſententia interlocutoria licet fuerit interpoſita ad vnum iudicem poteſt nihilominus appellando a diffinitiua ad alium iudicem appellari.de dolo.⁊ contu.c.ſ.nu.16. fo.58.
Appellatio et apoſtolorum petitio an poſſint fieri ſimul vel ſeparatim.de appel.c.ſ.nu.21. fo.72.
Appellatio interpoſita a declaratione iudicis per quam declaratur penam eſſe commiſſam quid operetur.de ſequeſt.c.ſ.nu.24. fo.62.
Appellatio extraiudicialis an equiparetur iudiciali. de appella.c. ſicut numero.9. fo.74.
Appellatio ab interlocutoriam vel grauamine ex quibus cauſis poſſit iuſtificari vel impugnari.de appel.c.appellanti nu.1. fo.75.
Appellatio ſi impeditur proſequi an propter impedimentum ſubducatur aliquid de tempore proſequendi. Et quid ſi fiat compromiſſum an currat inſtantia proſequendi.⁊ quis iudex poſſit precipere executionem appellationis .de appella.c.ꝗ̃din.nu.1.2.3.4. fo.75.
Appellationis copia an debeat perfecte legi. Et an ſit danda ſi nõ petitur: ⁊ an debeat peti per inſtrumentum publicum:⁊ an ſufficiat dare copiam iudici ⁊ nu.58.de elec.c.cauſam nu.57.⁊ ſeq. fo.20.
Appellationis intimatio an fieri debeat ſciẽti ⁊ an debeat intimari delatio ⁊ terminus prefixus:⁊ quid ſit termini prefixio ⁊ quid quando ſunt plures iudices.de appel.c.ſ.nu.22.⁊.ſeq. fo.72.
Appellationis intimatio an ſit faciẽda iudici quãdo in eius abſentia appellatur. Et an in qualibet appellatione ſit intimatio facienda. de appella. c.ſ.nu.9.⁊.10. fo.72.
Appellationis iudex deferens appellationi poteſt ſtatuere terminũ appellanti nec ex hoc dicitur iuriſditio ſuſpenſa.de appel.c.ſ.nu.6. fo.72.
Appellationis forma nõ ſeruata an perinde ſit ac ſi non eſſet appellatum: ita ꝙ non poſſit proſequi.de elec.c.conſtitutionem.nu.45. fo.26.
Appellationis fides qualiter ſit facienda. de elec.c.conſtitutionem. numero.38. fo.25.
Appellationis tempus datum ad appellãdum eſt decem dierum ⁊ computatur de momento ad momentum a die ſententie ⁊ ſcientie.de elec.c. cauſam.nu.51. fo.20.

Beneficium an poſſit conferri procuratori habenti ſpeciale mandatum ad hoc. de conceſ. preben. c. j. nu. 7. fo. 87.
Beneficium ſi vacat in loco carente habitatoribus ita ꝙ non poteſt haberi notitia infra tempus quid iuris. ibi. nu. 18.
Beneficium an quis poſſit acceptare in genere primum vacaturum. de conceſ. preben. c. j. nu. 13. fo. 87.
Beneficium primum quod vacabit confero: ⁊ beneficium quod inchoabit vacare differunt. ibi. nu. 15.
Beneficium ſi inter tres conuentum ſit de permutando ſi ſuperiori placuerit quid iuris: ⁊ an facta permutatione ſtatim acquiratur dominium ſine adepta poſſeſſione. de rerum permu. c. j. nu. 40. fo. 93.
Beneficium an poterit permutari ſi canonici fecerīt ſtatutum iuratum ꝙ non recipient aliquem in canonicum de nouo quouſ in eis donec triginta qui tunc erant reducti fuerint ad viginti. de rerū pmu. c. j. nu. 13. fo. 92.
Beneficium cuius electio vel preſentatio ſpectat ad plures an poterit permutari ſi omnes non conſentiant. ibi. nu. 14.
Beneficium curatum habens ſi non eſt promotus ad ſacerdotium ⁊ eſt in fine anni an poterit permutare. de rerū permu. c. j. nu. 39. fo. 93.
Beneficium tenue ſi permutatur cum pingui vel ſenex cum iuuene an teneat permutatio. de rerum permuta. c. j. nu. 28. fo. 92.
Beneficium curatum habens ſi permutat cum ſimplici non vt retineat: an teneat permutatio. ibi. nu. 29.
Beneficiū collegiatū cui non prouidetur per viam electionis ſed p viā collationis alicuius prelati an includatur in mandato de prouidendo in forma. de preben. c. j. nu. 9. fo. 80.
Beneficium iuris nemini eſt auferendum. de rerum permu. c. j. nu. 4. fo. 91.
Beneficiū electiuum in verbis quantūcūq generalib⁹ nō cōprehēdit niſi hoc exprimatur. de preben. c. j. nu. 6. fo. 81.
Beneficium primo vacaturum impetrauit quis vſq ad certam quantitatem decime cum clauſula etiam ſi minoris valoris exiſtat nunquid executor poterit prouidere beneficio vacante poſt gratiam nō dante decimas. de cōceſ. preben. c. j. nu. 20. fo. 87.
Beneficium reſignatum ex cauſa permutationis ſi eſt conſuetudo in eccleſia de optando an poterit tale beneficium optare ⁊ ſi beneficium reſignatur ex cauſa permutationis an ſit aliquod tempus ſtatutum intra quod fiet collatio permutantibus. de rerum permu. c. j. nu. 19. fo. 92.
Beneficium vbi ad includendum ipſum exigitur mentio ſpecialis non ſufficit niſi id expreſſum appareat per literas ſpecifice. de preben. c. per literas. nu. 4. fo. 81.
Beneficium cōmendatum an poſſit permutari cum perpetuo vel cum alio commendato. de rerū permu. c. j. nu. 23. fo. 91.
Beneficium manuale an poſſit permutari ⁊ ſi permutetur auctoritate apoſtolica an fiat perpetuum. ibi. nu. 24.
Beneficium impetrare volens an debeat facere mentionem de qualitate beneficij ⁊ de eius valore: ⁊ quid ſi concedatur motu proprio an tunc ſit exprimenda qualitas ⁊ valor. de preben. c. j. nu. 12. ⁊ 15. fo. 80.
Beneficium ſecundum acceptās an gratia pendens vacet ſiue ignoret gratiam ſiue ſciat. de reſcrip. c. gratie. nu. 29. fo. 9.
Beneficium ſcdm acceptans ſi velit illud dimittere an poſſit primum olim ſibi debitum per collationem ordinarij ſibi conferri. de reſcrip. c. gratie. numero. 26. fo. 9.
Beneficium ſi quis impetrauit primum vacaturum ad cuiuſcūq collationē in certa dioceſi: poſtea vacauit beneficium ad collationem prioris qui nō habet aliud beneficium conferre niſi illud: an illud includetur in gratia. de preben. c. j. nu. 22. fo. 81.
Beneficium ſcdm acceptans incompatibile cum primo in qualitatibus poſitis in decretali de multa. de preben. poſt acceptationem ſecūdi inſurgit priuatio primi ex diſpoſitione iuris contra quam diſpoſitionem non iuuat proteſtatio. de reſcrip. c. gratie. nu. 16. fo. 9.
Beneficium poſſidere quis dicatur. vt lit. pen. c. j. nu. 12. fo. 59.
Beneficium eccleſiaſticum non poteſt ſine canonica inſtitutione poſſideri. de cauſa poſ. ⁊ propri. c. j. nu. 10. fo. 56.
Beneficium ſi nō habet annexos ordines ſed minores an nō promotus ad ſacros habebit vocē in capitulo. de eta. ⁊ quali. c. cū eccleſie. nu. 16. fo. 34.
Beneficium quō poteſt habere ordinem annexū ⁊ ſi beneficiatus nō habet ordines an poſſit habere ſacerdotē miniſtrum illi beneficio donec ſuſceperit ordines. de eta. ⁊ qualita. c. cum eccleſie. nu. 27. ⁊ 28. fo. 35.
Beneficium conferens ſcienter indigno peccat mortaliter. de eta. ⁊ quali. c. cum eccleſie. nu. 12. fo. 34.
Beneficium ſi quis dicat ſibi collatum, aliud eſt dicere ꝙ ſi dicat ſibi debitū. vt lit. pen. c. j. nu. 16. fo. 59.
Beneficium quando dicatur vacare in curia. ibi. nu. 17.
Beneficium an poſſit peti pronunciari debitum ⁊ conferri coram auditore curie. de reſcrip. c. auditor. nu. 7. fo. 6.
Et ſi in libello non fuerit petitum beneficium conferri ſed ſolum pronūciari debitū an poſt pnunciationē ꝙ ſit debitū poterit peti ↄferri. ibi. nu. 8.
Beneficium dici ſuum: ⁊ beneficium ſibi debitum differunt. de reſcripe. c. auditor. nu. 23. fo. 8.
Beneficium ſi a principio erat ſimplex ⁊ mandetur prouideri de curato ſi illud expoſt factum eſt curatum gratia ſe ad illud nō extendit. de reſcrip. c. literas. nu. 34. fo. 12.
Beneficium electiuum quod dicatur. ibi. nu. 35.
Bñficiū an dicaſ vacare eo ipſo ꝙ eſt creatū. de reſcrip. c. literas. nu. 31. f. 12.
Beneficium pacifice conſecutus quando dicatur quis. de reſcript. c. gratie. numero. 31. fo. 9.
Beneficium ad hoc vt debeatur impetrāti requiritur ꝙ beneficium fuerit in rerum natura tempore date: ⁊ ꝙ vacet tempore collationis. de reſcrip. c. literas. nu. 22. fo. 11.
Beneficium eſt bonum faciens gaudium tribuens capienti. de preben. c. ſi plures. nu. 5. fo. 82.
Beneficium primum vel prima beneficia ad hoc vt vacent non exigitur ꝙ ſecundū ſit conſecutus quo ad pacificam poſſeſſionem vel per eum ſtet. de preben. c. ſi plures. nu. 2. fo. 82.
Beneficij appellatione in conſtitutionibus comprehenduntur omnia. de preben. c. ſi romanus. nu. 5. fo. 83.
Beneficij ſecūdi acceptatione vbi primū excluditur oportet ꝙ ſecundum ſit pacifice aſſecutum. de reſcrip. c. gratie. nu. 4. fo. 8.
In beneficij acceptatione facienda per impetrantem an ſit neceſſaria preſentia executoris. de conceſ. preben. c. j. nu. 16. fo. 87.
Beneficij appellatione comprehēduntur preſtimonia vel penſio que habetur in titulum: non tamen cōprehenditur penſio que datur in ſtipendio bene merito non vt in titulum. de vi ⁊ hone. cle. c. quā. nu. 34. fo. 80.
Beneficij appellatione quid comprehendatur. de relig. domi. c. quia contingit. numero. 16. fo. 114.
Beneficij appellatione ex quo a iure profertur comprehēditur dignitas. vt lit. penden. c. j. nu. 15. fo. 59.
Beneficij appellatione in beneficijs iuris comprehenditur dignitas. de ſequeſtra. c. j. nu. 1. ⁊ 14. ⁊ 19. fo. 61.
Beneficij poſſeſſio ſi per procuratorem apprehendatur habentem ad hoc mandatum tunc illo die vacant priora beneficia ⁊ in illo loco vbi poſſeſſionem apprehendit. vt lit. pen. c. j. nu. 20. fo. 60.
Beneficia quare veniunt deuoluta ad papā quorū collatio primeua ſpectabat ad collationē cuius ſcribebatur. de prebē. c. ſi de bñficio. nu. 9. fo. 84.
Beneficia priora electi in epm ⁊ conſecrati in curia an dicantur vacare in curia. vt lit. pen. c. j. nu. 22. fo. 60.
Beneficia particularia non poteſt abbas applicare menſe ſue ⁊ quare. de ſup. negli. prela. c. quia regulares. nu. 25. fo. 32.
Beneficia dicuntur de menſa quā non habent ſpecialē adminiſtratorē dātum a ſuperiore prelato. de ſup. negli. prela. c. quia regulares. nu. 9. fo. 32.
Beneficia duo ſimplicia habēs quibus annexa ſunt acceſſorie curata an poterit alia tenere. de preben. c. per literas. nu. 8. fo. 82.
Beneficia que ſunt de menſa nō dicuntur vacare. de ſup. negli. prela. c. quia regulares. nu. 42. fo. 33.
Beneficia reſeruata ſi permutentur in manibus pape vel de eius ſpeciali cōmiſſione coram alio non habita mentione de reſeruatione an valeat permutatio. de rerum permu. c. j. nu. 43. fo. 93.
Beneficia reſeruata ſi permutentur non facta mentione reſeruationis ex quo erat ſecreta an p hoc ſit nulla vel ſaltē valebit renūciatio. ibi. nu. 44.
Beneficia plura an poſſint permutari cū vno. de rerū pmu. c. j. nu. 25. fo. 92.
Beneficia duo curata an poſſint cum diſpenſatione cum vno curato permutari. ibi. nu. 26.
Beneficia ſi vacant per permutationē quid erit de fructibus. Et quid ſi nō appet patronū vocatū in pmutatiōe bñficij an pſumet vocat⁹. ibi. nu. 27.
Bñficijs duobus incōpatibilibus acceptatis ⁊ iure reali adepto in vtroq: aliquando adeptione ſcdi vacat primū ipſo iure immediate. de reſcript. c. gratie. nu. 1. fo. 8.
Beneficiorum appellatione quid comprehendatur. de ſupplen. negli. prela. c. quia regulares. nu. 17. fo. 32.
Bñficiatus an dicatur hñs victualia ab epo. de vi. ⁊ ho. cle. c. quā. nu. 11. f. 79.
Beneficiatus an ante poſſeſſionē auctoritate ſuperioris adeptam an poſſit ſibi miniſtrare. Et quando dicatur quis adeptus pacificā poſſeſſionem quo ad finem vt priora vacent ⁊ quo ad finiendum poteſtatem delegati. de preben. c. ſi plures. nu. 3. ⁊ 4. fo. 82.
Beneficiatus quā dicatur habere pacificam poſſeſſionem quo ad finiēdam poteſtatem delegati. de preben. c. ſi plures. nu. 6. fo. 82.
Beneficiatus ſi ſtat per eum quominus poſſeſſionem adipiſcatur: perinde eſt ac ſi poſſeſſionem fuiſſet adeptus quo ad prima beneficia: ⁊ hoc verū quando illius tenet collatio. de preben. c. ſi plures. nu. 8. fo. 82.
Beneficiati an poſſint per alios celebrare. de vi. ⁊ ho. cle. c. quā. nu. 15. fo. 79.
Beneficiandus an debeat habere ordines: ⁊ quid ⁊ quando beneficium habet ordinem annexum quantum tempus requiratur ad aſſumendum ordines: ⁊ quomodo puniatur non ſuſcipiens ordines in beneficijs non curatis. de eta. ⁊ quali. c. cum eccleſie. nu. 7. 8. ⁊ 9. fo. 34.
¶ Bigamus cōiugatus vel nō tōſuratus an gaudeat priuilegio clericali. de preben. c. per literas. nu. 7. fo. 82.
¶ Bona plati ſede vacāte per quē ſint ſeruāda. de elec. c. ſtatutū. nu. 16. f. 19.
Bona non habentia onus annexum frequenter ſequuntur perſonam tanq acceſſoria ⁊ gaudent priuilegio perſone: ſecus in habentibus onus annexum. de cenſi. c. preſenti. nu. 6. fo. 119.
¶ Bononia dicitur quaſi bona ſuper omnia. de magi. c. j. nu. 3. fo. 126.

¶ De litera C.

Camerarij officium. de elec. c. ne roma ni. nu. 32. fo. 17.
Camerarius ⁊ auditor camere habent poteſtatem delegatam ⁊ per conſequens eorũ officiũ expirare debet morte pape. de elec. c. ne romani. nu. 35. fo. 17.
¶ Canon late ſententie quibus modis cognoſcatur. de vi. ⁊ hone. cleri. c. quoniam. nu. 1. fo. 79.
Canõ eſt late ſnie qñ loquit̃ p v̾ba ſonãtia futurũ. de ſeqſt. poſ. c. j. nu. 8. f. 61.
Canon late ſententie inducitur per iſta verba noueris te cecidiſſe a iure tuo. de ſequeſtra. c. j. nu. 10. fo. 61.
¶ Canonicus qui nullum ius habet in re pro qua agit an poſſit conſtituere procuratorẽ ante litis cõteſtationẽ. de reſcrip. c. abbates. nu. 23. fo. 3.
Canonicus non poteſt violenter eccleſiam intrare ⁊ quid de abbate. de cẽſi. c. ad noſtrum. nu. 6. fo. 119.
Si canonicus tpe vacationis beneficij nõ ſit in ſacris: ſed tpe quo electio imminet ſic an habebit vocẽ in electione. de eta. ⁊ qli. c. cũ eccle. nu. 22. f. 35.
Canonicus qui non eſt in ſacris ſi imminet electio ⁊ velit ordinari ad ſacros infra proxima quatuor tempora an teneantur canonici illum expectare ſi hoc petit. de eta. ⁊ quali. c. cum eccleſie. nu. 23. fo. 35.
Canonicus ſine prebenda an habeat vocem in electione prelati ⁊ canonicorum. de preben. c. ſi iuxta. nu. 5. fo. 85.
Canonicus eccleſie in qua non ſunt diſtincte prebende an poſſit permutare. de rerum permu. c. j. nu. 21. fo. 92.
Canonicus an poſſit teſtari de prebenda q̃ ſibi datur pro diuinis horis deo canendis. de preben. c. ſi iuxta. nu. 9. fo. 85.
Canonici prebendarij ſi ex conſuetudine vel ſtatuto debeant eſſe in ſacris an expectans non in ſacris habebit quotidianas diſtributiones. de eta. et quali. c. cum eccleſie. nu. 15. fo. 34.
Canonici regulares qui profitentur regulã beati Auguſtini licet varient in colore: poſſunt tñ inuicẽ eligi in prelatos. de elec. c. cũ rationi. nu. 29. f. 15.
Canonia prebenda non vacante a quo poſſit cõferri: ⁊ quot canonici poterunt creari ſub ab expectatione prebende: ⁊ quid ſi canonici cũ epo ſtatuerunt cũ iuramẽto non recipere aliquẽ donec eſſent infra numerum. xx. canonicorũ deinde permutantes receperunt auctoritate pape. de preben. c. ſi iuxta. nu. 6. ⁊ 7. fo. 85.
Canonia qd ſit ⁊ quotuplex. de pben. c. ſi iuxta. nu. 3. ⁊ 10. fo. 85.
Canonicatus quare ſine vacatione poteſt conferri: non autem prebenda. de preben. c. ſi iuxta. nu. 4. fo. 85.
¶ Capere religioſos in quibus caſibus licitũ eſt. de exceſ. pla. c. j. nu. 5. f. 136.
Capere ⁊ arreſtare differunt. de here. c. j. nu. 5. fo. 128.
¶ Capitulũ ſuccedit prelato in adminiſtratione ⁊ eſt eius ſucceſſor. de pcu. c. procuratorem. nu. 12. fo. 47.
Capitulum eccleſie inferioris a cathedrali ſi de conſuetudine habeat per ſe abſq; prelato conferre beneficia an fiat deuolutio ad prelatum ſuum per negligentiam talis capituli. de preben. c. ſi de beneficio. nu. 5. fo. 83.
Capli appellatione an veniat plat⁹. de eta. ⁊ quali. c. cũ eccle. nu. 30. fo. 36.
Capitula noua que dicantur. de teſti. c. teſtibus. nu. 7. fo. 63.
Capitula directe contraria que dicantur. de teſti. c. teſtibus. nu. 8. fo. 64.
¶ Carcer qñq; magis eſt ad penã q̃ ad cuſtodiã ⁊ qualis debeat eſſe carcer deputatus ad carcerandos hereticos. de here. c. j. nu. 2. fo. 128.
Carcer hereticorum debet eſſe cõmunis epo. ⁊ inquiſitori. ibi. nu. 3.
Carcer qñq; deputat̃ ad cuſtodiã qñq; ad penã. de here. c. j. nu. 7. ⁊ 2. f. 128.
Carcerari timẽs ſi appellet ſufficit q̃ proteſtetur. de exceſ. pla. c. j. nu. 9. fo. 136.
Carceratus ſi contrahat vel aliquem actũ faciat actus eſt nullus. de penis. c. multorum. nu. 3. fo. 142.
Carcerat⁹ vel captiuus ad penã mortis vel piculũ ſi relaxet̃ pſtito iuramẽto de redeundo ad carcerem an teneatur redire. de ſenten. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 60. fo. 71.
¶ Cardinales an habeant ius collegij an vero cenſeantur vt ſinguli. de elec. c. ne romani. nu. 30. fo. 17.
Cardinales qui pter iuſtã cãm noluerũt intrare conclaue: ſi illa cã ceſſante nullus vult intrare ꝯclaue an ſint priuati. de elec. c. ne romani. nu. 52. f. 18.
Cardinales vtrũ in eccleſijs ſuis habeantur loco epiſcoporum. de elec. c. ne romani. nu. 23. fo. 17.
Cardinales exeuntes de conclaui debent cõpelli illud intrare. de elec. c. ne romani. nu. 47. fo. 18.
Et ſi nulli remanent in conclaui: ſed omnes exeunt territorium vbi eſt conclaue quid erit agendum. ibi. nu. 48.
Et ſi oẽs exierũt cõclaue ſ; remanẽt in territorio vbi fieri d; electio: ſi aliq̃ reintrãt cũ⁹ eõclaue q̃ alij an ſtatim reintrãtes poterũt eligere. ibi. nu. 49.
Et quid ſi non reintrantes habent iuſtam cauſam vt quia timent mortẽ vel ſtragem. ibi. numero. 50.
Cardinaliũ cetus an poſſit cogere vnum cardinalem inuitum ſuſcipere delegationem. de elec. c. ne romani. nu. 24. fo. 17.
Cardinalium congregatio aliquando appellatur gremium aliquando collegium. de elec. c. ne romani. nu. 19. fo. 17.
¶ Carere idem eſt q̃ non habere. de elec. c. in pleriſq;. nu. 11. fo. 26.
Charitas poteſt in infinitũ extendi. de hereti. c. ad noſtrum. nu. 8. fo. 131.
¶ Carnes comedere licet monachis propter neceſſitatem. de cenſi. c. ad noſtrum. numero. 8. fo. 1.9.
Carnẽ ſuã nemo vnq̃ odio habuit. de teſta. c. j. nu. 19. fo. 9+.
¶ Caſtrũ primo intrãti ſi pmittantur cẽtum: ſi duo ſimul primo intrant an vtriq; dabitur centũ. de reſcrip. c. ⁊ ſi principalis. nu. 8. fo. 4.
¶ Caſus ſpecialis nõ d; trahi ad ꝯſequẽtiã. de elec. c. in pleriſq;. nu. 5. fo. 26.
Caſus reſeruati ſoli pape qui ſint ⁊ qui reſeruati ſoli ordinario. de priuileg. c. j. nu. 25. fo. 139.
Caſus reſeruati pape ⁊ epo. de ſepul. c. dudũ. nu. 4. fo. 99.
Cathedrani an peccent comedendo carnes in die ſabbati l ſtudio tholoſano. de celeb. miſ. c. ſignum. nu. 3. fo. 121.
¶ Cauſa proprie quid ſit ⁊ quotuplex ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ quid differat ab occaſione. de ſepul. c. dudum. nu. 45. fo.
Cauſa vſurarũ inter cauſas eccliaſticas nũerat̃. de iudi. c. diſpẽdia. nu. 6. f. 52.
Cauſa iuramẽti an debeat tractari coram eccleſiaſtico iudice. de iudi. c. diſpẽdioſam. nu. 20. fo. 52.
Cauſa qñ dicatur tangere cauſam electionis ⁊ puiſionis. ibi. nu. 21.
Cauſa actum extinguente remota actus extinctus nõ validat̃. de reſcrip. c. gratie. nu. 8. fo. 8.
Cauſa ſi cõmittat̃ alicui ſoli cum hac dictione ſimpliciter quomodo ſit procedendum. de verbo. ſig. c. j. nu. 12. fo. 149.
Cauſa ſi cõmittitur alicui cognoſcenda ⁊ decidenda arbitrio ſuo quid operetur talis poteſtas. de verb. ſignu. c. j. nu. 31. fol. 150.
Cauſa ſi cõmittat̃ ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij quid iuris vnũ iſtorũ quatuor deficiat l cõmiſſione. de vb. ſig. c. j. nu. 15. fo. 149.
Et quid ſi dicta quatuor ponant̃ ſine copula vel diſiũctiue. ibi. nu. 16.
Cauſa potẽs ad tollendũ actũ purũ ⁊ in eſſe formatũ eſt potẽs ad tollẽdum actũ prout eſt in fieri. de reſcri. c. grauie. nu. 11. fo. 9.
Cauſa limitata limitatũ parit effectum. de elec. c. ne romani. nu. 13. fol. 17.
Cauſa incidens vbi venit tractanda ſeparatim a principali: nõ aſſumit naturam principalis. de iudi. c. diſpendia. nu. 16. fol. 52.
Cauſa ſi a papa committitur vt in ea procedatur prout ſibi videbitur vel ſicut vult quid importent iſta verba. nu. 34. fol. 156.
Cauſa ſi cõmittitur ſummarie de plano ſine ſtrepitu ⁊ forma iudicij que ſolennia iudiciorũ intelligantur excluſa. nu. 1. fo. 152.
Cauſa beneficialis ad hoc vt deuoluatur in curia que requirantur. de elec. c. cauſam. nu. 82. fo. 22.
Cauſa ſi committatur ſummarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ forma iudicij an poſſit procedi die feriato ⁊ an debeant dari dilationes ⁊ ad quid dabuntur. numero. 7. ⁊ 8. fo. 153.
Et an teſtes in predicta forma producti iurare debeant. ibi. nu. 9.
Et an poſt publicationem teſtium recipiantur alij teſtes poſt dicta teſtificata. nu. 10. fo. eodem.
Et an in hac cauſa poſſit actor a reo petere q̃ ſibi edat inſtrã. nu. 11. fo. eodẽ.
Et an requiratur concluſio. nu. 12. fo. eodem.
Et an citatio ſit ad audiendam ſententiam neceſſaria. nu. 13. fo. eodẽ.
Cauſa de cõſilio in ſnia non inſerit̃. de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 57. f. 70.
Cauſa in quo differat ab occaſione. de elec. c. cauſam. nu. 40. fo. 20.
Cauſa dupliciter poteſt eſſe in curia romana. de elec. c. cauſam. nu. 13. fo. 19.
Cauſa ad hoc vt ſit in curia vltra intimationem oportet probare q̃ appellatio ſit ex cauſa legitima interpoſita. ibi. nu. 14.
Cauſa ſi per appellationem aduerſarij doloſe interpoſitã protelata ſit vltra quadriẽniũ nõ imputabitur eccleſie quin illã proſeq poſſit etiã poſt quadriennium ſicut nec minori. de reſti. in integ. c. j. nu. 15. fo. 48.
Cauſa ſi ſimpliciter delegetur officiali de quo intelligetur ſi epiſcopus habet plures. de reſcrip. c. ⁊ ſi principalis. nu. 10. fo. 4.
Cauſa criminalis poteſt delegari. de offi. deleg. c. j. nu. 15. fo. 39.
Cã immediata magis inſpici d; q̃ mediata. de reſcrip. c. abbates. nu. 14. f. 2.
Cauſam cõmittere non põt inferior a principe cum clauſula appellatione remota. de verb. ſignĩ. c. j. nu. 18. fo.
Cauſe ſummarie q̃ dicant̃. ⁊ q̃ emergẽtes ⁊ q̃ incidẽtes. f. 153. nu. 21. 23. ⁊ 24.
Cauſe que poſſint tractari ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu et figura iudicij. de iudicijs. c. diſpendioſam. fere per totum. fo. 51.
Cauſe cõtinentia diuidi nõ debet. de iudi. c. diſpendioſam. nu. 27. fo. 52.
¶ Cautio quotuplex ſit de materia cautionũ. de procur. c. j. nu. 19. fo. 43.
¶ Celebrare ⁊ corã ſe celebrari facere aliud ẽ. de pri. c. archiepo. nu. 9. f. 140.
Celebrare an poſſit epo in pontificalibus in locis exemptis ſue dioceſis vel in aliena dioceſi. ibi. nu. 10.
Celebrans coram excommunicato maiori an ſit irregularis. de ſen. excom. c. grauis. nu. 12. fo. 147.
¶ Cenſure appellatione quid cõprehendatur. de vſur. c. j. nu. 18. fo. 134.
Cenſurã eccleſiaſticã exercere qbus liceat. de celeb. miſ. c. j. nu. 27. fo. 121.
¶ Ceſſio bñficij qñ ſit in manibus epi an requiratur cõſenſus capituli eccleſie cathedralis. de renun. c. cum illuſio. nu. 20. fo. 31.
Ceſſio bñficij in qbus manibus facienda ſit. de renũ. c. cũ illuſio. nu. 17. fo. 31.
In ceſſione beneficij an requiratur conſenſus habentis ius preſentandi. de renuncia. c. cum illuſio. nu. 18. fo. 13.
In ceſſione facta admittitur penitentia. de renũ. c. cũ illuſio. nu. 6. fo. 30.
¶ Cimiteriũ ⁊ eccleſia paribus paſſibus ambulãt. de ſepul. c. j. nu. 11. fo. 95.
Cimiterio polluto an eccleſia dicat̃ polluta. de celebra. miſ. c. j. nu. 12. fo. 121.

¶ Circuitus eſt vitandus ſi eſt inutilis.de reſcrip.c.auditor.nu.3. fo.6.
¶ Circūſtantias de nouo ad notitiā vel earū probationē veniſſe iurans an debeat audiri.de elec.c.cōſtitutionem.nu.27. fo.14.
¶ Citari an poſſint amici qñ citādus eſt abſens.de elec.c.cām.nu.28.f.19.
Citari an poſſit procurator primo dño abſente anteq̄ fiat citatio ad domū. Et quid ſi dñs ꝛ procurator ſit abſens an prima citatio poſſit incboari de perſona procuratoris ꝛ quid ſi vterq̄ ſit preſens.de elec.c.cauſam.numero.29.ꝛ.30. fo.19.
Citari poſſunt ſcholares ſiue conueniri in loco ſtudij licet ibi non ſortirētur domicilium niſi habitarēt per decennium.ibi.nu.31.
Citari debet primo dominus ſi inueniri poteſt:ſecundo loco procurator. de elec.c.cauſam nu.5. fo.19.
Citari qñ poſſit quis vltra duas dietas.de fo.compe.c.j.nu.37. fo.54.
Citari an poſſit quis per omnē ſpeciem citationis.de iudi.c.j.nu.7. fo.50.
Citans extra territorium an arctet citatum.de ſenten. et re iudi. c. paſtoralis.numero.43. fo.70.
Citatus vel iuſſus vt aliquid faciat vel compareat infra certum tempus ſatis erit quādocūq̄ infra dictum tempus compareat dum tamē cōgruo tempore ꝛ loco.de appel.c.q̄uis.nu.16. fo.74.
Citatus reus vt cōpareat infra nouē dies:quorū tres pro primo tres pro ſecundo ꝛ tres pro tertio ꝛ peremptorio aſſignantur vt compareat: comparuit in primo ꝛ in ſecundo ꝛ actor non erat.ſi non comparuit in tertio an erit contumax.de appel.c.q̄uis.nu.18. fo.74.
Citatus peremptorie ad audiendā ſententiā non cōparuit die ſtatuto nec iudex illa die pronūciauit ſed vult pronunciare poſt lapſum duorum dierum an erit opus noua citatione an vero ſufficiat prima.de verbo. ſigni. c.j.numero.49. fo.152.
Citatus procurans ſe capi ne poſſit ire ad ſedem apoſtolicam quomodo puniatur.de penis.c.multorū.nu.2.ꝛ.8. fo.142.
Citatus ad curiā an teneatur ire vel mittere mortuo papa ꝛ an requiratur noua citatio.de elec.c.ne romani.nu.56. fo.18.
Citatus ſi fuerit laycus ad ſedē apoſtolicam ꝛ captus ꝛ detentus ne ad illā vadat quomodo puniatur.de penis.c.multorū nu.4. fo.142.
Citatus ad locum ſuſpectum qui iterato ibi citatur an poſſit excipere poſt litis conteſtationem.de foro compe.c.j.nu.13. fo.53.
Citandus ſi ſit in loco ſed nō patitur ſe citari an poſſit citari ad domum. de elec.c.cauſam.numero.19.ꝛ.30. fo.19.
Citatio vnica an ꝛ quando ſufficiat ꝛ an ꝛ quādo requiratur trina vel peremptoria ꝛ an in omni actu requiratur trina citatio vel admonitio. de vb. ſigni.c.j.numero. 48.ꝛ.33. fo.152.
Citatio vnica an ꝛ quando ſufficiat ꝛ an ꝛ quādo requiratur trina vel perēptoria.de verb.ſigni.c.j.nu.32. fo.151.
Citatio in notorio exigitur ꝛ ſentētie prolatio.de cenſ.c.p̄ſenti.nu.16. f.120.
Citatio an poſſit valere de mandato generali ad citandum aliquem: ꝛ quando dicatur citatio commiſſa ex certa ſcientia. ꝛ nu.12.ꝛ.13. fo.50.
Citatio que eſt initium iudicij an requiratur in cauſa que committitur ſummarie ꝛ de plano ꝛc.fo.152.nu.2.
Citatio non ſufficit q̄ fiat ad ſtationem in qua ſolet quis artem exercere: ſed debet fieri ad domum vbi cōiter cū familia habitare ſolet.
Et quid ſi non habet domum propriam ſed conductam. de elec.c. cauſam. numero.24.ꝛ.25. fo.19.
Citatio ſi iudex commiſit vt fieret perſonaliter vel ad domum an valeat et quomodo intelligatur.de elec.c.cauſam.nu.26. fo.19.
Et ſi ſtatutum dicat q̄ poſſit fieri perſonaliter vel ad domum ſufficit q̄ primo fiat ad domum.ibi.nu.27.
Citatio preceſſoris arctat citatum ad comparendū coram ſucceſſore. de elec. c.ne romani.nu.19. fo.17.
Citatio nō requiritur q̄ fiat in domo citati: ſed ſufficit q̄ fiat ante domum citati.de elec.c.cauſam.nu.59. fo.21.
Citatio an ſit neceſſaria in cauſis in quibus proceditur ſummarie ſimpliciter ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij.nu.13. fo.153.
Citatio ad domum regulariter non poteſt fieri; ſed fallit. de elec.c.cauſam. numero.72. fo.21.
Citatio ad domum indiſtincte ſufficit in cauſa matrimoniali vel beneficiali. ibi.numero.73.
Citatio vbi fieri poſſit quādo quis equaliter habitat in duabus domibus. de elec.c.cauſam.nu.64. fo.21.
Citatio an poſſit fieri die dominico pro die non feriata vel vt cōpareat ad diem nō feriatam ꝛ an relatio nuncij poſſit fieri die feriata.de fo.compe. c.j.numero.27. fo.53.
Citatio i notorijs an ſit neceſſaria de ſen. ꝛ re indi.ca.paſtoralis.nu.32.f.69.
Citatio ad domum fieri non poteſt niſi in ſubſidium quando non poteſt reperiri perſona quia eſt abſens.de elec.c.cauſam.nu.21. fo.19.
Citatio an poſſit fieri die feriata.de fo.compe.c.j.nu.5.ꝛ.26. fo.53.
Citatio quando preſumatur veriſimiliter veniſſe in notitiam citati. de elec. c.cauſam.nu.35. fo.20.
Citatio partis an ſit neceſſaria in relaratione a iuramento.de iudi.c.diſpendioſam.nu.22. fo.52.
Citatio per edicta an conſtituat quē verū cōtumacē. de iudi.c.j.nu.15.fo.51.
Citatio in qbus caſibus valeat etiā ſi non trāſeat in notitiā citati. ibi.nu.16.
Citatio an ꝛ quando fieri poſſit extra territorium citantis.ibi.nu.17.
Citatio quot modis poſſit fieri.de iudi.c.dudum.nu.4. fo.50.
Citatio per edictum an ꝛ quādo arctet citatū ꝛ per quem poſſit fieri ꝛ quādo habeat effectum.de iudi.c.dudum.nu.1.ꝛ.2. fo.50.
Citatio per edictū an poſſit fieri in omni caſu.de iudi.c.j.nu.8. fo.50.
Citatio debet peruenire ad plenam notitiam citati.vt lit.penden.c.cum lite numero.9. fo.60.
Citatio in cauſa criminali debet continere omnia que accuſato obijciuntur: alias non tenetur venire.ibi.nu.10.
Citatio ſi emanauerit a iudice qui habebat iuriſditionē cauſe cum exercitio poterat tamē elidi per exceptionem an dicatur emanaſſe a iudice competente.vt lit.penden.c.cum lite.nu.5. fo.60.
Citatio extra territorium citantis non arctat citatum.de ſenten. ꝛ re iudi.c. paſtoralis.nu.13. fo.69.
Citatio trina vbi ad impoſitionem pene requiritur non ſufficit vna cū perēptorio.de vi. ꝛ hone.cle.c.j.nu.16. fo.78.
Citatio debet fieri ad domum vbi dominus vel procurator inueniri non poteſt.de elec.c.cauſam.nu.7. fo.19.
Et q̄ citari debeat in illa in qua habitat cōmuniter vel habitare conſueuit. ibi.numero.8.
Et an ſufficiat mittere citationem ad eccleſiam ꝛ ad quam eccleſiā. ibi.nu.9.
Et quando propter potentiam aduerſarij non poteſt ꝓcedi dz ſic publicari q̄ veriſimiliter tranſire poſſit ad notitiam dñi vel ꝓcuratoris. ibi.nu.10.
Citationē p edicta facere non pōt inferior a principe.de iudi.c.j.nu.10.f.50.
Citatione facta ad quid procedi poſſit.de foro compe.c.j.nu.19. fo.53.
¶ Citra dictio qñq̄ ſtat excluſiue.de vi. ꝛ hone.cleri.c.qm̄.nu.2. fo.79.
¶ Ciuitas vel vniuerſitas delinquens quomodo poſſit puniri ꝛ quomodo poſſit delinquere.de penis.c.j.nu.4. fo.141.
Ciuitas que contra ſuum epm̄ in percutiendo:capiendo:aut bānicndo delinquerit excōicatur cuius abſolutio non poteſt fieri a minore a papa niſi in articulo mortis: ꝛ an ſtatim ſatiſfactione facta ceſſet interdictum. de penis.c.j.numero.21. fo.142.
Ciuitas dicitur realis quando exit obedientiam ſui ſuperioris de ſenten. et re iudi.c.paſtoralis.nu.3. fo.68.
¶ Clauſula ſonās in monitionem (vt eſt clauſula ſi perſona ſit idonea) an teneat cōtra veritatē clauſule factā.de offi.deleg.c.j.nu.20. fo.39.
Et qualiter cōſiderabitur an ſonet in monitionē vel in cōditionē.ibi.nu.21.
Clauſula aliqua ſi nō ſit appoſita in reſcripto an executor nihilominus poſſit aſſumere partes iudicis.de offi.deleg.c.j.nu.24. fo.40.
Clauſula iſta ſi eſt vite laudabilis ꝛ conuerſationis honeſte ſonat in monitionem ꝛ non in conditionem.de conceſ.preben.c.j.nu.12. fo.86.
Clauſula generalis adiecta enumerationi ſpecierū cum cōputatione nō ampliatur ad ſpecies ſeparatas nō aptas cōprehēdi ſub genere additionis: ſed reſtringit ad ſpēs tm̄ illi additioni cōp̄hēſas. de p̄bē.c.j.nu.18. fo.81.
Clauſula generalis in materia procurationis adiecta enumerationi certorū caſuum exigentiū ſpeciale mandatū non cōprehendit caſus ponderoſiores expreſſis.de procura.c.non poteſt.nu. 3. fo.44.
Clauſula ſola facti veritate inſpecta cuius effectus ſit.nu.35. fo.157.
Clauſula generalis in materia ſtricta reſtringitur ad metas qualitatis ſpecierum precedentium ſed in materia larga comprehendit maiora expreſſis.de procur.c.non poteſt.nu.12. fo.45.
Clauſula non obſtante quid ſit: ꝛ que dicatur talis clauſula: ꝛ quotuplex ſit ꝛ que priuilegia tollant p talē clauſulā.de ſepul.c.dudū.nu.76.ꝛ.77.fo.101.
Clauſula in fine poſita refertur ad omnia.de ſepul.c.dudū.nu.74. fo.101.
Clauſula ad vnum finem poſita nō debet alium finem operari nec ad alium finem extendi.de preben.c.j.nu.16. fo.8 .
Sub clauſula generali non veniunt maiora expreſſis.de procur.c.nō poteſt. numero.10. fo. 45.
Clauſula nō obſtāte lege aliqua quid operetur: ꝛ que dicatur talis clauſula. de ſen. ꝛ re indi.c.paſtoralis.nu.54. f.70.ꝛ de ſepul.c.j.ꝛ.c. dudū.eo.titu.
Clauſula habeant plenam ꝛ liberam poteſtatem vel omnimodā quid operetur.vt lit.pen.c.j.nu.6. fo.59.
Clauſulam habens acceptandi in gratia ſibi conceſſa poteſt tacite acceptare beneficium.de conceſ.preben.c.j.nu. 4. fo.86.
Per clauſulam moneas ꝛ inducas an poſſit executor compellere epm̄ ſi nō habet mandatum ad prouidendum.de offi.deleg.c.j.nu.35. fo. 41.
¶ Claues eccleſie an ſint plures vel vna.de ſepul.c.j.nu.7. fo.91.
¶ Clementina abbates.de reſcrip.an habeat locum in delegatis legatorum ꝛ quid in inferioribus ordinarijs.de reſcrip.c.abbates.nu.15. fo.3.
Clementina abbates.de reſcrip.non habet locum in literis gratioſis: ſed in contentioſis.ibi.nu.26.
¶ Clericus cōiugatus vtens veſte bipertita ſcacata vel virgata non gaudet priuilegio clericali.de vita ꝛ hone.cle.c.qm̄.nu.6. fo.79.
Clericus exemptus delinquens in loco non exempto an poſſit puniri p ordinarium.de vita ꝛ hone.cle.c.j.nu.13. fo.78.
Clericus nō dz ingredi locū vbi ſit taberna: nec eſſe carnifex nec macellarius.
Et an hoc poſſit facere per interpoſitā perſonam.ibi.nu.14.
Clericus ſi aliqua ex illicita negociatione q̄ſiuit illa ſunt dāda pauperibus. de vita ꝛ hone.cleri.c.j.nu.9. fo.78.
Clericus qñ debeat moneri ꝛ per quem quando exercet turpem vitam ve

deſiſtat ad hoc vt priuetur priuilegio dericali ſi non deſiſtat monitus. de
vita τ hone.cleri.c.j.nu.6. fo.78.
Clericus qui obliuione vel malitia dimiſit tõſurã: τ maiores ordines aſſum
pſit an gaudeat priuilegio clericatus.ibi.nu.7.
Clericus beneficiatus poſtꝙ tulit publice veſtes ꝓhibitas τ obtinuit aliud
bñficiũ an ſuſpẽdatur a redditibus eius.de vi.τ ho.de.c.qm̃.nu.8.f.79.
Clericus ſi ꝓpter paupertatẽ portat veſtes diuerſi panni nõ punif. ibi. nu.9.
Clericus portans veſtes prohibitas non cõtinue nec cauſa vſus proprij ſed
ex alia puta propter feſtum licitum doctorale vel vxorale vel ſimile: vel ob
honorẽ alicuius magnatis de cuius vrbe eſt vel cauſa ioci fert ad momen
tũ tpis vel ad interualla plura nõ punif.de vi.τ ho.de.c.qm̃.nu.10.fo.79.
Clericus ſi portat caputium virgatũ: τ quid ſi de nocte portat infulam vel pi
leum ad vitandũ frigus.de vita τ hone.c.qm̃.nu.16. fo.79.
Clericus prime tonſure ſub indefinita appellatione clerici.ibi nu.17.
Clericus ſi ferat veſtem ſine tonſura vel econtra an incidat in canonem. de
vita τ hone.de.c.qm̃.nu.27. fo.79.
Clericus dicitur miles.de celebra.miſ.c.j.nu.4. fo.120.
Clericus an gaudeat eodem priuilegio pro rebus patrimonialibus τ ꝓprijs
ſicut pro rebus eccleſie.de cenſi.c.preſenti.nu.5. fo.119.
Clericus in minoribus exiſtens non beneficiatus non tenetur ad diuinũ offi
cium.de celebra.miſſa.c.j.nu.9. fo.120.
Clericus ſi infra terminũ monitionis dimiſit turpem vitã τ demũ reaſſum
pſit τ vltimate infra eundem terminum dimiſit an tunc ſit locus pene.de
vita.τ hone.cleri.c.j.nu.17. fo.78.
Clericus coniugatus reaſſumens tonſuram an reaſſumat priuilegium. cleri
cale.ibi.nu.18.
Clericus an teneatur ad collectas pro bonis patrimonialibus que ad cũ per
uenerunt ex ſucceſſione vel alia ſili cã. de cenſibus.c.preſenti.nu.7.fo.119.
Clericus quo ad reſtitutionis beneficium non gaudet eodem priuilegio in
rebus proprijs quo gaudet in rebus eccleſiaſticis. de reſtitu. in integ.c.j.
numero.9. fo. 48.
Clericus intereſſens diuinis officijs ſi non intelligit ea que ibi dicuntur an
peccet.de celebra.miſſa.c.j.nu.20. fo.121.
Clericus in minoribus ſi defert veſtes prohibitas cum clerica τ longis cri
nibus: vel econtra crinibus tonſis τ ſine clerica an puniatur. de vita et
hone.cleri.c.qm̃.nu.30. fo.80.
Clericus ſi iniuriatur alteri vel alter ſibi quomodo puniatur τ ſub quo iudi
ce.de penis.c.j.nu.22. fo.142.
Clericus nõ debet habere de beneficio vltra victum τ veſtitum cũ vſuarius
ſit τ non vſufructuarius.de reſcrip.c.gratie.nu.18. fo.9.
Clericus tenetur reſtituere quicquid de bonis eccleſie cõſumpſerit an hone
ſte vel vltra neceſſitatem.ibi.nu.19.
Clericus beneficiatus ſi contraxit matrimoniũ τ poſtea diſſoluitur per pro
feſſionem ſponſe non cognite carnaliter: vel forte reperitur cõſanguinea
an recuperet beneficium.ibi.nu.25.
Clerici equus vel alie res quas ſupra ſe portat ſi ab alio capiantur an ſit excõ
municatus.de penis.c.j.nu.20. fo.142.
Clerico deputato ad diuina officia competit raſura τ tonſura in modum co
rone: conuerſis vero τ alijs non deputatis ad diuina officia competit ha
bere tõſuram: τ quid ſignificet corona τ tonſura τ quomodo fieri debeat.
de vita.τ hone.c.qm̃.nu.28. fo.79.
Clericum capi procurans nõ eo animo vt beneficiũ reſignaret nec impediat
citationẽ factã ad papã qualiter puniaf.de penis.c.multorũ.nu.5.f.142.
Clerici non debẽt vti veſtibus prohibitis nec caligis ſcacatis τ puniũtur cõ
trafacientes.de vita τ hone.cleri.c.qm̃.nu.5. fo.79.
Clerici propter exercitium artis inhibite non perdit priuilegium clericale
ante monitionem nec in rebus nec in perſona etiam ſi ſint in minoribus
τ coniugati.de vita.τ hone.de.c.j.nu.2. fo.78.
Clerici coniugati incedentes in habitu τ tonſura gaudent priuilegio clerica
li.ibi.nu.3.
Clerici an debeãt moneri nominatim vel in genere vt deſiſtãt a vilibus exer
citijs τ an ſufficiat monitio peremptoria.de vi.τ hone.de.c.j.nu.15. f.78.
Clerici in qbus caſibus ſubijciantur laycis.de dec.c.ne romani.nu.18.fo.17.
Clerici bñficiati τ in ſacris in quo differant a clericis non beneficiatis τ non
in ſacris.de vi.τ ho.de.c.qm̃.nu.13. fo.79.
Clerici per quẽ fuerint exempti a iuriſdictione tẽporali.de offi.ordi.c. vt cleri
corum.numero.5. fo. 41.
Clericos punire qua pena poſſit ordinarius.de offi.ordi.c.vt clericorum.nu
mero.8. fo. 41.
¶ Cognoſcere poteſt quis interdum de re de qua non poteſt iudicare.de pe
niten.τ re.c.abuſionibus.nu.25. fo.145.
¶ Collatio beneficiorum reſignatorũ ex cauſa permutationis alteri facta ꝙ
ipſis reſignantibus eſt ipſo iure nulla.de rerum permu.c.j.nu.2. fo.91.
Collatio beneficiorum de epõ ad capitulũ τ econuerſo ex negligentia deuol
uitur de vno ad aliũ.de preben.c.ſi de beneficio.nu.3. fo.83.
Collatio vel pñtatio an poſſit fieri de habente aliud beneficium.c.τ ſi apo
ſtolice.numero.15. fo. 42.
Collatio beneficij ſi ſpectat ad inferiorem epõ an poterit interponere aucto
ritatem permutationi faciende.de rerum permu.c.j.nu.10. fo.91.
Collatio hoſpitaliũ ad quẽ de iure ſpectet.de relig.do.c.qꝛ ꝯtingit.nu.3.f.113.
Collatio legati facta motu ꝓprio tenet etiam ſi fiat habẽti aliud beneficium
non facta mentione de illo.de offi.ordi.c.τ ſi apoſtolice.nu.7. fo. 42.
Collatio eſt executio pronunciationis iuris debiti.de reſcript.c.auditor. nu
mero.18. fo.7.
Collatio vel promiſſio ſi ſpectet ad capitulum: an capitulo negligente epiſco
pus poterit ſupplere negligentiam ex iure deuoluto.de ſupple.neg.prela.
c.quia regulares.nu.31. fo.32.
¶ Ad collectas τ munera an teneaf eccleſia.de immu.eccle.c.j.nu.8.fo.124.
¶ Colores principales ſunt quatuor.de ſta.mona.c.j.nu.13. fo.107.
¶ Comitatus appellatione quid comprehendatur. de dec.c.ne romani.nu
mero.42. fo.18.
¶ Committere idem eſt quod conferre.de ſupplen.negli.prela.c. quia regu
lares.nu.2. fo.32.
¶ Communicans in illo actu pro quo quis incurrit excõmunicationẽ an ſit
excõmunicatus.de conſan.τ affi.c.j.nu.12. fo.125.
Communicare poteſt quis cum excõmunicato.de ſenten. excõmu.c.ſi ſum
mus.numero.3. fo.148.
Cõmunicari excommunicato quomodo poſſit aliter ꝙ literis vel oſculo. de
ſen.excom.c.ſi ſummus.nu.6. fo.148.
Cõmunicans excõmunicato maiori cõmunicando ſimplici cõmunione τ nõ
in crimine an incurrat mortale peccatũ.de ſen.excõ.c.grauis.nu.11.f.147.
Cõmunicãs excõmunicato ſcienter ſi ſit inferior a papa an habeatur ꝓ abſo
luto.de ſenten.excom.c.ſi ſummus.nu.7. fo.148.
¶ Cõmunitas ſi dat pecuniã mutuo nunquid omnes de cõmunitate peccãt
τ dicuntur vſurarij.de vſuris.c.j.nu.32. fo.135.
¶ Comparere per procuratorem quando quis cogatur ſi per ſe non cõpa
reat.de procu.c.non poteſt.nu.4. fo.44.
¶ Compenſatio cõtra creditorẽ agẽtẽ nomine inferioris loci an poſſit obij
ci pro debito domus ſuperioris.de reſcrip.c.abbates.nu.17. fo.3.
¶ Compromiſſum an finiatur mortuo prelato qui compromiſit. de procu.
c.procuratorem.nu.18. fo.48.
Et quid ſi compromiſſum ſit factum in prelatum ſub nomine dignitatis an
compromiſſum tranſeat in ſucceſſorem.ibi.nu.10.
Cõpromiſſum poſt ſniam non valet.de appel.c.ſi appellationẽ.nu.8. fo.76.
Cõpromiſſum ſcõm an faciat expirare primũ.de appel.c.ꝗdiu.nu.5. fo.75.
Compromiſſo durante vel expreſſo conſenſu partium quare non currat tem
pus.de appella.c.ꝗdiu.nu.6. fo.75.
Compromiſſarius in quem factum eſt cõpromiſſum tanꝗ in arbitrum τ in
arbitratorem ſi cepit procedere vt arbiter an poſſit redire ad viam arbi
tratoris.de offi.deleg.c.j.nu.27. fo.40.
Compromittentibus an currat tempus.de appella.c.ꝗdiu.nu.7. fo.75.
¶ Conciliũ generale qđ dicaf τ qđ lateranẽſe.de immu.eccle.c.j.nu.7.f.124.
¶ Concluſio in quibus cauſis ſit neceſſaria: τ quando dicatur concluſum in
cauſa.de verb.ſigni.c.j.nu.52. fo.152.
¶ In concordia fieri dicitur id qđ fit ab omnibus nemine cõtradicente. de
dec.c.ne romani.nu.37. fo.17.
¶ Confiteri an poſſit parochianus religioſis non petita licentia a ꝓprio ſa
cerdote parochiali τ ſi confiteatur an teneatur iterato confiteri ſemel in
anno ꝓprio ſacerdoti.de ſepul.c.dudum.nu.39.τ.40. fo.98.
Confeſſio facta extra iudicium preiudicat.de hereti.c.j.nu.8. fo.128.
Confeſſio facta coram iudice competenti etiam in iudicio nullo valet.de dec.
c.conſtitutionem.nu.11. fo.23.
Confeſſio facta in inſtãtia minus legitime promota tranſit in notorium. de
dec.c.conſtitutionem.nu.12. fo.23.
Confeſſio facta in minus legitima inſtantia preiudicat. ibi.nu.13.
Confeſſiones peccatorũ τ penitentium quis poſſit audire τ qualis debeat
eſſe confeſſor.de ſepul.c.dudum.nu.12. fo.97.
Confeſſor quis digi debeat τ preſentari.de ſepul.c.dudum.nu.30. fo.98.
Confeſſor ſi parochianus delinquat in parochia alterius quis habebit im
ponere penitentiã an ſacerdos loci delicti an ſacerdos domicilij.de ſepul.
c.dudum.numero.35. fo.98.
Confeſſor penitus extraneus non abſoluit non ſubditum. de ſepultu.c. du
dum.numero.33. fo.98.
Confeſſor primo debet audire cõfeſſionẽ: ſcđo imponere penitẽtiam: tertio
abſoluere ſacramentaliter ſub forma.de ſepul.c.dudũ.nu.28. fo.98.
Confeſſores ſi in eadem ciuitate ſint plura loca predicatorum vel minorũ ha
bentia determinatos cõfines ſm eorum ordinationem an conuentuales
vnius loci poterunt audire intra terminos aliorum vel parochianorum.
de ſepul.c.dudum.nu.36. fo.98.
Confeſſores proprij τ ordinarij qui dicantur.de ſepul.c.dudũ.nu.34.fo.98.
Confeſſores religioſi in qbus caſibus poſſint abſoluere penitentes.de ſepul.
c.dudum.numero. 41. fo.99.
Confeſſores vbi poſſunt audire confeſſiones τ quam poteſtatem habeant
in penitentijs imponendis.de ſepul.c.dudum.nu.13. fo.97.
Confeſſores electi ad confitendum an dicantur ordinarij vel delegati: τ quid
ſi non electus audiat confeſſiones an confitens erit tutus: τ an confeſſor
ordinarius poſſit audire cõfeſſiones τ abſoluere a quocũꝗ peccato com
miſſo etiam extra territorium τ quid ſi ſit commiſſum ab extraneo non
ſubdito τ qui dicantur proprie confeſſores τ ordinarij. de ſepultu.c. du
dum.numero.32. fo.98.

Confinibus

¶ Confinibus diſtrictuum ſiue limitũ ſi maleficium perpetratur quis erit iudex. de penis. c. multorum. nu. 1. fo. 142.
¶ Confiſcari non debent eccleſie bona propter delictum hereſis clerici ſed ſolum clericorũ ꝛ quare. de hereti. c. nolentes. nu. 7. fo. 130.
Confiſcatio bonorum ſi fiat bona in alio territorio exiſtentia applicabuntur fiſco loci in quo ſunt bona. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. nu. 72. fo. 71.
Confiſcatis bonis non confiſcatur iuſpatronatus. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. numero. 70. fo. 71.
¶ Conſcientie alicuius ſi quid cõmittatur an poſſit de eius cõſcientia queſtio refricari. de iureiu. c. j. nu. 7. fo. 115.
¶ Cõſenſus quãdo in aliquo actu requiritur an debeat interuenire in principio an ſufficiat ꝙ ſubſequatur. de rebus eccle. non alie. c. j. nu. 28. fo. 89.
Conſenſus partium nil poteſt operari cõtra ius inhabilitãs perſonam vel vniuerſaliter actum prohibens. de eta. ꝛ quali. c. cum eccleſie. nu. 20. f. 35.
Conſenſus capituli eccleſie cui renunciatur an requiratur. de renũcia. c. cum illuſio. nu. 19. fo. 31.
Conſenſus vbi requiritur nõ refert an ante vel poſt interueniat: ſecus vbi requiritur auctoritas. de here. c. j. nu. 14. fo. 129.
Ad conſenſum preſtandum in clerico ſeculari non exigitur licentia ſuperioris. de elec. cum conceſſa. nu. 13. fo. 30.
¶ Conſilium ſi ab altero litigatorum requiratur cuius expenſis debeat dari. de eta. ꝛ quali. c. cum eccleſie. nu. 13. fo. 34.
Conſilium quot modis preſtari dicatur ꝛ quando quis teneatur de cõſilio. de penis. c. j. nu. 13. fo. 141. ꝛ de foro compe. c. j.
Conſiliarij duo ſi diſcordent ꝛ aſſumunt tertium quis prouidebit tertio de ſalario. de eta. ꝛ quali. c. cum eccleſie. nu. 14. fo. 34.
Conſulens an teneatur de conſilio. de foro compe. c. j. nu. 11. fo. 53.
Conſultor ſi conſulat contra ius iudex non tenetur ſequi eius conſilium. de eta. ꝛ quali. c. cum eccleſie. nu. 15. fo. 34.
¶ Conſiſtorium quid ſit de ſen. ꝛ re. iudi. c. paſtoralis. nu. 59. fo. 71.
¶ Conſors quis dicatur. de procu. c. religioſus. nu. 9. fo. 46.
Cõſors ꝓ cõſorte an audiat̃ ſine mãdato. de ꝓcu. c. religioſus. nu. 14. f. 46.
Conſortium litis ſupplet defectum mãdati ꝛ etiam inhabilitatem perſone. de procu. c. religioſus. nu. 3. fo. 45.
¶ Conſpiratio quid ſit. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. nu. 34. fo. 69.
¶ Conſtitutio an ꝛ quãdo trahatur ad ꝑterita. de teſta. c. j. nu. 6. fo. 93. ꝛ de rebus eccle. non alie. c. ſi.
Conſtitutio interpretans debet intelligi iuxta terminos conſtitutionis interpretate. de iureiu. c. j. nu. 2. fo. 115.
Conſtitutio ante duos menſes non ligat ignorantem ad penam extrinſecã: ligat tamẽ quo ad nullitatem actus. de elec. c. cum rationi. nu. 54. fo. 16.
Conſtitutio cõmuniter reſpicit futura niſi aliud dicatur. de iudi. c. diſpẽdioſam. numero. 1. fo. 51.
Conſtitutio q̃n extenditur nõ reſpicit pendentia per appellationẽ. ibi. nu. 2.
Conſtitutio noua poteſt ligare ignorantes quo ad penam agitati licet nõ ligat quo ad culpã ꝛ penam facientis. de hereti. c. nolentes. nu. 3. fo. 130.
Conſtitutio noua trahit̃ ad pẽdẽtia ſi exprimat̃. de ſen. excõ. c. j. nu. 5. f. 146.
Conſtitutio noua nouam penam imponens in dubio non tollit antiquas. de conſangui. ꝛ affi. c. j. nu. 2. fo. 125.
Conſtitutio tendens ad noxam eſt reuocãda. de immu. eccle. c. j. nu. 1. f. 124.
Conſtitutio ſiue clauſula generalis non refertur ad ſpecificata aliter prouiſa. de iudi. c. dudum. nu. 3. fo. 50.
Conſtitutio noui iuris interlocutoria quo ad ius non propterea dicitur declaratoria. de appel. c. ꝗuis. nu. 13. fo. 73.
Conſtitutio non debet trahi ad preterita. de vita ꝛ hone. cle. c. q̃m. nu. 18.
Conſtitutioni propter iuramento firmate an liceat conſtituenti contrauenire. de regu. c. j. nu. 17. fo. 105.
Conſtitutionem editam a papa corrigere vel mutareꝗ non poteſt inferior a papa: etiã cetus cardinaliũ ſede vacante. de elec. c. ne romani. nu. 10. fo. 17.
¶ Conſuetudo diſponens id quod ius cõmune an ꝛ quando aliquid operetur. de elec. c. ſtatutum. nu. 26. fo. 29.
Cõſuetudo generalis eccleſie quid operetur. de eta. ꝛ quali. c. generalem. numero. 1. ꝛ 2. fo. 36.
Conſuetudo generalis aliquãdo tranſfunditur in ius ſimile. ibi. nu. 3. fo. 36.
Conſuetudo iuri contraria an poſſit induci. de reli. domi. c. quia contingit. numero. 13. fo. 114.
Conſuetudo ſi ſit aliqua in aliquibus ciuitatibus in foris ſecularibus an debeat ſeruari in foro eccleſiaſtico. ibi. nu. 14.
Et quid ſi eſt conſuetudo in aliquibus eccleſijs dioceſis vel ciuitatis in quibuſdam non: nunquid conſuetudo illa in alijs eccleſijs in quibus non eſt nec ſeruatur porrigat effectum ſuum. ibi. nu. 15.
Conſuetudo tanti temporis cuius initij memoria non exiſtit in cõtrarium equiparatur priuilegio. de priuileg. c. j. nu. 31. fo. 139.
Conſuetudo an ꝛ quando preferatur iuri: ꝛ an ꝛ quãdo equitas preferatur rigori. de appella. c. ꝗuis. nu. 6.
Conſuetudo generalis cenſetur ſublata ſi de eis non ſit facta ſpecialis mentio. de elec. c. ſtatutum. nu. 25. fo. 19.
Conſuetudo irrationabilis non valet: ꝛ dicitur irrationabilis que prohibetur a iure. ibi. nu. 14.
Conſuetudo diſponens idem quod ius ſuper quo ſunt opiniones ꝛ approbans vnam ex illis non reuocatur. de elec. c. cum rationi. nu. 14. fo. 14.
Conſuetudine damnata an intelligatur de preterita vel futura: ꝛ ſi corrigatur ius cõmune an cenſeatur correcta conſuetudo. de elec. c. ſtatutum. numero. 25. fo. 29.
Conſuetudine damnata non intelligitur de conſuetudine preterita circa: futura autem conſuetudo bene intelligitur damnata. de rebus eccle. c. ſi vna. numero. 18. fo. 91.
¶ Condemnari nõ debet quis in expenſis vel intereſſe ex ſola impetratione reſcripti niſi ſequatur vexatio vel conuentio. de reſcrip. c. abbates. numero. 30. fo. 4.
¶ Contemptus quid dicatur: ꝛ quando dicatur quis delinquere ex contemptu. de ſepul. c. j. nu. 27. fo. 95.
¶ Contexta vno fieri debet teſtamentum ꝛ etiam electio. de appella. c. ꝗuis. numero. 14. fo. 73.
¶ Contractus plures ſunt ſpecies. de rebus eccle. non alie. c. j. nu. 16. fo. 89.
Contractus procuratoris poteſt perfici per nũcium vel epiſtolam inter abſentes. de procura. c. j. nu. 2. fo. 42.
¶ Contraria contrarijs curantur. de penis. c. cupientes. nu. 12. fo. 144.
Contrariorum an ſit eadem diſciplina. de cenſi. c. j. nu. 5. ꝛ. 1. fo. 118.
Contrariorum debet eſſe eadem diſciplina. de ſen. excõ. c. j. nu. 10. fo. 146.
¶ Contritio quid ſit de ſepul. c. dudum. nu. 29. fo. 98.
¶ Contumax an poſſit appellare ꝛ quis dicatur verus vel fictus cõtumax. de dolo ꝛ contu. c. j. nu. 7. fo. 57.
Contumax manifeſtus an ſit iterato citãdus. de dolo ꝛ cõtu. c. j. nu. 23. f. 58.
Contumax quilibet an audiatur ſi veniat iudice ſedente pro tribunali. ibi. numero. 28. fo. 59.
Contumax an poſſit appellare: ꝛ quis dicatur verus vel fictus contumax. de elec. c. cauſam. nu. 83. fo. 22.
Contumax ſi venerit poſt terminum datum ad articulandum: ꝛ tradit articulos ad probandum de iure ſuo ꝛ petit admiſſionem fieri an audiatur. de elec. c. cauſam. nu. 39. fo. 20.
Contumax verus euidens manifeſtus vel fictus quis dicatur: ꝛ de effectu cõtumacie. de dolo ꝛ contu. c. j. nu. 17. ꝛ ſequentibus. fo. 58.
Contumax dicitur qui citatus proteſtatur de nunꝗ comparendo coram iudice: ꝛ talis non eſt iterum citandus. de dolo ꝛ contu. c. j. nu. 1. fo. 57.
Immo etiã contra talem cõtumacem poteſt procedi ad actus etiam grauis preiudicij vel ſententie. de dolo ꝛ contu. c. j. nu. 2. fo. 57.
Sed ſi recedens appellans neceſſario non eſt verus contumax. ibi. nu. 3.
Contumacia an inducatur ex vnica requiſitione vel monitione iudiciali vel extraiudiciali: vel requiratur citatio perẽptoria. de deci. c. j. nu. 17. fo. 103.
Contumacia eſt triplex ſcilicet euidens vera ꝛ preſumpta ſiue ficta. de dolo ꝛ contu. c. j. numero. 8. fo. 57.
¶ Conuentio ꝛ reconuentio ſunt ſimul tractande. de ver. ſig. c. j. nu. 36. f. 151.
¶ Conuentus ſuper cauſa ſummaria non poteſt reconuenire ſup̃ cauſa que ſit ſimilis conditionis. de verb. ſigni. c. j. nu. 36. fo. 151.
Conuẽtui preeſſe debet quis de iure cõmuni per viam electionis. de reſcrip. c. ꝛ ſi principalis. nu. 4. fo. 4.
¶ Copula et: ꝛ eius natura. de elec. c. in pleriſꝗ. nu. 12. fo. 27.
Copula carnalis cõtra traditiones eccleſie eſt peccatum mortale. de here. c. ad noſtrum. nu. 5. 9. ꝛ. 10. fo. 131.
Ad copulatiue veritatem requiritur concurſus omnium copulatorum. de verbo. ſigni. c. j. nu. 15. fo. 149.
¶ Coreas ducere vel cantilenas dicere in cimiterijs vel eccleſijs in feſtis vel vigilijs eorum non licet. de celebra. miſ. c. j. nu. 5. fo. 120.
¶ Corrigere non poteſt inferior a papa: etiam cetus cardinalium ſede vacãte: conſtitutionem editam a papa: nec etiam mutare. de elec. c. ne romani. numero. 10. fo. 17.
Corrigi dicitur quãdo corrigitur ſtatutum: nec aliud de nouo loco illius ſit. de elec. c. ne romani. nu. 7. fo. 17.
Corrigere proprie quid ſit vide in. c. nolentes. de hereti. nu. 19. fo. 00.
Correctio an ex idẽtitate vel maioritate rationis induci debeat in caſu non expreſſo. de elec. c. cum rationi. nu. 35. fo. 15.
Correctio iuris vitanda eſt. de elec. c. cum rationi. nu. 13. fo. 14.
Correctio religioſi primo loco ſpectat ad ſuum prelatum. de penis. c. cupientes. numero. 7. fo. 143.
¶ Correlatiuorum natura eſt ꝙ ſtatutum in vno intelligatur ſtatutum et in alio. de elec. c. cum rationi. nu. 36. fo. 15.
¶ Corona quibus de cauſis detur de iureiur. c. j. nu. 33. fo. 65.
Corona tonſura ꝛ raſura q̃o differant. de vi. et hone. cle. c. q̃m. nu. 29. fo. 80.
Corpus quãdo deſinat eſſe in euchariſtia. de reliq. ꝛ ve. ſan. c. j. nu. 23. fo. 123.
Corpus chriſti ſumere tenetur quilibet ex precepto chriſti ꝛ eccleſie etiamſi ſit ſumme perfectus. de hereti. c. ad noſtrum. nu. 23. fo. 132.
Corpus chriſti quare omni die in eccleſijs celebrat. de reliq. ꝛ venera. ſan. c. j. numero. 5. ꝛ. 24. fo. 123.
¶ Creditur pape de negatiua ſicut de affirmatiua. de ſenten. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. numero. 18. fo. 69.
¶ Crimen leſe maieſtatis non committit non ſubiectus. de ſentẽ. et re iudi. c. paſtoralis. numero. 21. fo. 69.
Crimen leſe maieſtatis in quibus committatur de ſenten. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. numero. 35. fo. 69.

Crimen leſe maieſtatis pluribus modis committitur de ſenten. ⁊ re iudi.c. paſtoralis.numero.2. fo.68.
¶ Chriſma an poſſit fieri tempore interdicti ⁊ quid fiendum de chriſmate veteri.de reliq.⁊ vene.ſan.c.j.nu.14. fo.123.
¶ Culpa peccati quid eſt.de priuileg.c.j.nu.32. fo.129.
¶ Curam animarum habere quis dicatur an vicarius an prelatus ad hoc vt dentur decime vel primitie.de offi.vica.c.j.nu.7. fo.38.
Cura quid ſit.de offi.vica.c.j.nu.10. fo.38.
Cura animarum ſeu fori animarum an ſit dignior cura fori contentioſi.de preben.c.j.numero.7. fo.80.
Curatus occupatus in quadrageſima an poſſit curam cōmittere monacho. de offi.vica.c.j.numero.9. fo.38.

¶ De litera.D.

Damnatis ad vltimū ſupplicium non debet denegari ſacramentum penitentie. de peni.⁊ remiſ.c.j.nu.1. fo.144.
¶ Debet verbum importat neceſſitatem ⁊ verbum valeat poteſtatem.de iudi.c.diſpendioſam.nu.25. fo.52.
Debitum in genere generaliſſimo perire vel minui nō pōt.de deci.c.ſi beneficiorum.numero.12. fo.104.
Debitor legando creditori an videatur velle ſoluere debitum.de ſepul.c. dudum.numero.67. fo.100.
¶ Decanus ruralis non poteſt eſſe delegatus pape. de reſcrip.c. ⁊ ſi principalis.numero.33. fo.5.
¶ Decima quotuplex ſit ⁊ vbi ſit preſtanda.de iudi.c.diſpendioſam.numero. 4.⁊.5. fo.51.
Decima an ſolui debeat de prediis religioſorum que coluntur per eorum filios ſuſceptos poſt profeſſionem.de deci.c.j.nu.15. fo.102.
Decima debet ſolui de terris religioſorum quas tradunt aliis excolēdas ſed quando dicantur colī ſumptibus proprijs ipſorum religioſorum.de deci. c.j.numero.13. fo.102.
Decima reperitur etiam de bñficijs nedum de aliis rebus.de deci.c.ſi beneficiorum.numero.1. fo.103.
Decima bñficiorum ſm quam eſtimationē ⁊ ad quam monetam debet fieri ſolutio.ibi.numero.2.
Decima nō debet p religioſos fraudari ſub pena.de deci.c.j.nu.1. fo.102.
Decima an ſit ſoluenda p religioſos ⁊ eorū oblatos vel familiares.ibi.nu.2.
Decima non debet ſolui de terris religioſorum quas ipſi proprijs manibus excolunt.ibi.numero.3.
Decima debet ſolui etiam de noualibus.ibi.nu.4.
Decima an ſolui debeat de bonis hoſpitaliū ⁊ xenodochiorum ⁊ ſimilium locorum qui ſuperſunt pauperibus:⁊ quid de redditibus deputatis ad fabricam eccleſie.de deci.c.ſi beneficiorum.nu.4.⁊.5. fo.103.
Decima an ſolui debeat de redditibus prouenientibus ex bonis eccleſiarum prioratuū ⁊ monaſteriorū. Et an ſolui debeat de diſtributionibus quotidianis ⁊ de minutis oblationibus.ibi.nu.6.⁊.7.
Decime quomodo taxari debeant ⁊ an deduci debeant expenſe facte ſuper fructibus ⁊ de quibus fructibus debeant ſolui.ibi.nu.8.⁊.9.
Decima an contra non ſoluentes decimas poſſit inuocari brachium ſeculare.de deci.c.ſi beneficiorum.nu.13. fo.104.
Decima papalis an ſit ſoluenda de redditibus ⁊ prouentibus monaſterioꝝ monialiū ⁊ aliorum regularium que ſunt adeo tenues ⁊ exiles ꝙ ex illis non poſſunt ſuſtentari.ibi.nu.14.
Decima an ſuper fructibus futuris decimatis poſſit eccleſia cum layco componere.de deci.c.ſi beneficiorum.numero.15. fo.104.
Decime papales an debeāt ſolui in dyoceſi vbi ſita eſt eccleſia an vero in dyoceſi vbi ſite ſunt poſſeſſiones.de iurepa.c.j.nu.14. fo.116.
Decime an ſint de iure debite.de penis.c.cupientes.nu.8. fo.143.
Et de malis ⁊ de bonis que obueniunt occaſione decimarum.ibi.nu.9.
Decime ſunt indicende populis per religioſos ⁊ predicatores; ⁊ etiam religioſi audientes in confeſſione debent monere confitentes ad faciendam conſcientiam de decimis non ſolutis alias puniuntur.de penis.c.cupientes.numero.4. fo.143.
Decime ſi deberentur perſonis forte quia infeudate ab antiquo vel ex priuilegio quid iuris.de deci.c.j.nu.6. fo.102.
Decime quibus eccleſijs debeantur ⁊ quibus non.de deci.c.j.nu.7. fo.102.
Decime de quibus animalibus ⁊ per quos ſolui debeant.ibi.nu.8.⁊.9.⁊.10.
Decimarum perceptio licet non ipſum ius poteſt layco cōcedi in alimoniā. de rebus eccle.non alie.c.j.nu.22. fo.89.
In decimarum ſolutione an debeat fieri deductio ſumptuum. de iudi.c. diſpendioſam.nu.9. fo.52.
An omnes teneantur ad decimas ⁊ an ſint ſub precepto.ibi.nu.10.
Decimas ſoluere an teneantur coloni partiales vel cenſuales priuilegiatoꝝ ſimpliciter ſuper decimis non ſoluendis.de deci.c.j.nu.14. fo.102.
Decime. Conſuetudo ſuper decimis non preſtandis in totum vel in partem an valeat.de iudi.c.diſpendioſam.nu.7. fo.51.
Super decimis an poſſit fieri cōpoſitio.de iudi.c.diſpēdioſam.nu.:6. f.52.
¶ Decretum an ſtatim afficere debeat non expectata conditione. de conceſ. preben.c.j.numero.9. fo.86.
Decretum appoſitum in gratia cōditionali non afficit ante euentum conditionis.de conceſ.preben.c.j.nu.2. fo.86.
Decretum pape ligat ⁊ afficit ignorantem etiam ſi de eo in decreto nō exprimatur.de elec.c.cum ratioīs.nu.53. fo.16.
¶ Dedicatū deo an ſit beneficiū eccleſiaſticū.de ſta.mo.c.j.nu.42. fo.109.
¶ Defectus qualitatis beneficij a reſcribente pōderate facit deficere gratiā ⁊ euaneſcere.de reſcrip.c.literas.nu.33. fo.12.
¶ Defenſor quomodo poſſit puniri pro defenſione alteri preſtita: et quot modis poteſt quis eſſe defenſor alterius.de penis.c.j.nu.17. fo.142.
Defenſio legitima eſt de iure naturali.de verb.ſigni.c.j.nu.30. fo.150.
¶ Delegari an poſſit vicario epiſcopi qui in ſpiritualibus eſt vicarius: ⁊ tamen non eſt alias officialis.de reſcrip.c.⁊ ſi principalis.nu.17. fo.5.
Delegari. Si epiſcopus habet plures officiales an poterit vtriqꝫ delegari. de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.6. fo.4.
Delegari non poteſt officiali inferioris ab epiſcopo.de reſcript.c. et ſi principalis.numero.19. fo.5.
Et an officialis quem dat capitulum ſede vacāte poſſit eſſe delegatus pape. ibi.numero.20.
Delegatus in cauſa ciuili poteſt alteri ſubdelegare vices ſuas quo ad receptionem teſtium.de offi.deleg.c.j.nu.1. fo.39.
Delegatus in criminali non poteſt alteri ſubdelegare receptionem teſtium: ſed vices ſuas ad id committere.de offi.delega.c.j.nu.2. fo.39.
Delegatus quilibet ſaltem pape poteſt exequi ſuam ſententiam de iure. de reſcrip.c.auditor.nu.16. fo.7.
Delegatus etiam principis non poteſt ſubdelegare cauſam criminalem. de offi.deleg.c.j.numero.16. fo.39.
Delegatus an ſubdelegare poſſit.de offi.deleg.c.j.nu.29. fo.41.
Delegatus pape dꝫ eſſe in dignitate.de reſcrip.c.⁊ ſi principalis.nu.1.fo.4.
Delegatus qui deſinit eſſe canonicus vel in dignitate remanet iudex quando nomen propriū fuit expſſum.de reſcrip.c.⁊ ſi principalis.nu.13. fo.4.
Delegatus ſi deſijt eſſe officialis poſt delegationem quid iuris. de reſcrip.c. ⁊ ſi principalis.nu.11. fo.4.
Delegatus executor beneficij ſi profert generalem excōicationis ſententiā in omnes rebelles ⁊ cōtradicentes an ſit ſic perpetua ꝙ contradicens etiam poſt annum a tempore poſſeſſionis pacifice incidat in eam. de preben.c. ſi plures.numero.7. fo.82.
Delegatus ab ordinario an poſſit alteri delegare vices ſuas. de offi. delega. c.j.numero.31. fo.41.
Delegatus datus ad diem an poſſit poſt diem exequi ſententiam. de deci.c. j.numero.19. fo.103.
Delegatio qualiter cognoſcatur an ſit facta vt iudici an vt executori. de offi. delega.c.j.numero.3. fo.39.
Delegata poteſtas dicitur quādo in diſpoſitione apponitur verbum auctoritate noſtra.de ſup.neg.prela.c.quia regulares.nu.19. fo.32.
¶ Delinquere ex audacia quis dicatur.de offi.iudi.ordi.c.vt clericorum.numero.2. fo.41.
Delinquere ex inſolentia quando dicatur quis.ibi.nu.3.
Delinquens ſubijcitur iuriſdictioni delinquētis quando ibidem inuenitur. de ſenten.⁊ re iudi.c.paſtoralis.nu.15. fo.69.
¶ Delictum de facili trahitur in exēplum propter impunitatem delinquentium.de ſen.excom.c.grauis.nu.2. fo.147.
Delicta non debent remanere impunita.de fo.compe.c.j.nu.4. fo.53.
¶ Demōſtratio falſa nō vitiat gratiam.de pben.c.ſi de bñficio.nu.7. fo.83.
¶ Denunciatio vel intimatio (vbi ſolū requiritur ad finē certiorādi) non eſt neceſſaria ſi aliter quis ſit certus.de elec.c.cauſam.nu.11. fo.19.
¶ Dependens. Idem ſtatuitur de occaſione ⁊ de pēdentibus ab aliquo qͦ de ipſo principali.de elec.c.cauſam electiones.nu.1. fo.19.
¶ Deſtinata ad certum vſum pium non debent in alios vſus conuerti ſine licentia ſedis apoſtolice.de relig.domi.c.quia contingit.nu.2.⁊.9. fo.114.
¶ Determinatio poſita in fine determinans duo determinabilia refertur ad proximum tantum.de elec.c.ne romani.nu.36. fo.17.
¶ Detrahere alteri an ſit peccatum mortale.de priuileg.c.j.nu.22. fo.129.
Detrahi dicitur illud quod in parte tollitur. de elec.c. ne romani. numero.7. fo.17.
¶ Deuolutio poteſtatis conferendi que ſit ex negligentia an fiat ipſo iure. de preben.c.ſi de beneficio.nu.4. fo.83.
Deuolutio ab archiepiſcopo ngligente an fiat immediate ad patriarcham vbi illum habet an vero ad papam.de preben.c.ſi de bñficio.nu.6.fo.83.
Deuolutio ſi ex delicto eſſet facta de epiſcopo ad capitulū an idem erit quādo ſit ex negligentia.de preben.c.ſi de beneficio.nu.10. fo.84.
Deuoluta poteſtate conferendi ad epiſcopum ſi ipſe epiſcopus negligat conferre infra ſex menſes an ipſe poterit conferre ſupplendo ſuam negligentiam.de ſup.negli.prela.c.quia regulares.nu.35. fo.32.
¶ Deus eſt remunerator aduerbiorum et non nominum. de exceſſi. prela. c.j.numero.18. fo.137.
Deus vnus eſt vna eccleſia ⁊ vna fides.de ſen.excom.c.j.nu.2. fo.146.
¶ Diadema quid ſit ⁊ quō differat a corona.de iureiur.c.j.nu.32. fo.65.
¶ Dictio preter quid importet.de penis.c.multorum.nu.10. fo.143.

Dictio

Dictio aliquo ſtat implicatiue.de preben.c.j.nu.21. fo.81.
Dictio etiam quid implicet.de hereti.c.nolentes.nu.8. fo.130.
Dictio ſine ſtrepitu quid importet ſi per eam mandetur ꝙ cauſa agitetur ſine ſtrepitu.nu.33. fo.156.
Dictio circa quid importet.de reſcrip.c.literas.nu.19. fo.10.
Dictio de plano quid importet.nu.31. fo.156.
Dictio in aliquo ponitur ꝓ ante.de elec.c.cauſam.nu.60. fol.21.
Dictio quis vel qui non ſemper ſtat reſtricte nec ſemper facit orationē reſtrictiuam qn̄ ſtat interpoſitiue.de iudi.c.diſpendioſam.nu.6. fol.51.
Dictio per ſignificat perfectionem.de elec.c.cauſam.nu.57. fo.20.
Dictio in denotat intrinſecitatem.de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.35. fo.124.
Dictio aduerſus quid importet.de reſti.in inte.c.j.nu.10. fo.48.
Dictio extunc denotat ordinem.de iurepa.c.j.nu.5. fo.16.
Dictio quondam ſapit priuationem de preſenti qualitatis cui adiungitur.de iureiur.c.j.nu.14. fo.64.
Dictio alias quandoqꝫ implicat ⁊ quandoqꝫ non.de reſcript.c.abbates.numero.7. fo.2.
Dictio niſi an referatur ad omnia precedentia.de ſepul.c.dudū.nu.23.f.97.
Dictio inibi eſt aduerbium compoſitum.de regula.c.j.nu.12. fo.106.
Dictio q̄cū hꝫ in ſe quandam conditionem extinctiuam ⁊ excitatiuam ad exiſtentiam ⁊ defectum cauſe.de vi.⁊ ho.cle.c.j.nu.4. fo.78.
Dictio extunc prout extunc quid importet.de conceſſio.prebend.c.primo.numero.3.⁊.10. fo.86.
¶ Dictum in vno non videtur in alio negatum.de reſcript.c.abbates.numero.11. fo.2.
Dictum in vno capitulo legis vel ſtatuti ſeparato non dꝫ trahi ad aliud capitulum ſeparatum.de penis.c.cupientes.nu.13. fo.144.
¶ Dies termini an ⁊ quando computetur in termino.de appellatio.c.ſicut numero.11. fo.75.
¶ Dignitas non venit appellatione beneficij.de reſcri.c.gratie.nu.6. fo.8.
Dignitas vel beneficia particularia an poſſint conferri religioſis extra conuentum.de ſup.neg.prela.c.q2 regulares.nu.21. fo.32.
Dignitas epiſcopalis obſcurari non poteſt ex mendicitate.de elec.c.in plerisqꝫ.quia ita eſt epiſcopus Eugubinus ſicut epiſcopus vrbis Rome.numero.14. fo.17.
Dignitas an appellatione beneficij comprehendatur ⁊ que.vt lite pen.c.primo.numero.15. fol.59.
Dignitas quid ſi nullus modus exprimitur prouidendi:ſed ſimpliciter mādatur ꝓuideri de dignitate ꝓxime vacatura vel quā duxerit acceptandā an includatur dignitas que prouidetur per viam electionis.de preben.c.primo.nume.19. fo.81.
Quid ſi papa mandat prouideri alicui de dignitate puta in eccleſia ſancti anthonij ⁊ non eſt ibi niſi vna ⁊ principalis dignitas an illa debebitur. ibi numero.20. fo.81.
Dignitas in qua prouidetur per viam electionis que dicatur.de prebend.c.primo.nume.10. fo.80.
Dignitas in quo differt a perſonatu.de eta.⁊ qua.c.cum eccleſie.nu.29.f.36.
Dignitas ſi vacet an debeatur expectanti adminiſtrationem.de reſcri.c.abbates.numero.18. fo.2.
Dignitas ſi ſit perſonalis que cum perſona deſinit nec hꝫ ſubſiſtere de per ſe a perſona:diſpoſitio ſuper tali dignitate non tranſit ad ſucceſſorem.de reſcrip.c.⁊ ſi principalis.nu.12. fo.4.
Dignitate quam quis hꝫ in eccleſia non poteſt per iudicem ſecularem priuari.de ſen.⁊ re iudi.c.paſtoralis.nu.71. fo.71.
Dignitates perſonatus ⁊ beneficia curata differunt ⁊ vnum non cōprehenditur appellatione alterius.de preben.c.ſi romanus.nu.2. fo.82.
¶ Dilatione pendente ad teſtes producendos poſſunt produci inſtrumenta.de ver.ſig.c.j.nu.8. fo.149.
Dilatione pendente ad producendos teſtes poſſunt inſtrā produci.de ver.ſig.c.j.nu.46. fol.152.
¶ Dyoceſis eſt parochia epi.de priui.c.j.nu.15. fo.138.
Dyoceſis appellatione an comprehendatur ciuitas.de electio.c.ne romani.numero.25. fo.17.
Dyoceſani appellatione quid veniat.de fo.compe.c.j.nu.81. fo.54.
Dyoceſani appellatione in materia ſtricta non comprehenditur inferior ordinario.de iurepa.c.j.nu.3. fo.16.
Dyoceſani appellatione non comprehenditur ordinarius inferior epo.de vita ⁊ ho.cle.c.j.nu.12. fo.78.
¶ Diſiunctiua quandoqꝫ ponitur pro copulatiua.de verbor.ſignificatio.c.primo.nume.17. fo.149.
¶ Diſpenſare non poteſt eps contra conſtitutionem vniuerſaliter actum ꝓhibentem.de eta.⁊ qua.c.cum eccleſie.nu.19. fo.35.
Diſpenſare non poteſt epiſcopus in his in quibus eſt peccatum mortale ſecundum legem diuinam vt in furto ⁊ rapina nec etiam papa:in his vero in quibus eſt peccatum mortale ſm ius poſitiuum tunc ſi epiſcopis ſiue inferioribus eſt interdicta diſpenſatio ſolus papa poteſt diſpenſare ſiue penitentiam imponere:ſed ſi non eſt interdicta tunc diſpenſare poterit eps.de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.26. fo.145.
Diſpenſare an videatur epiſcopus cum male ordinato vel male inſtituto ſi ab eo audiat miſſam vel recipiat procurationem.de ſenten.excommu.c.ſi ſummus.nume.9. fo.148.
Diſpenſare an poſſit eps ſuper etate in promouendo ad prioratum conuentualem.de ſta.mo.c.j.nu.34. fo.108.
Diſpenſare non poteſt eps vt monachus qui renunciat capelle redeat ad ꝓmum monaſterium.de elec.c.in plerisqꝫ.nu.16. fo.27.
Diſpenſare contra concilium non poteſt inferior a papa.de elec.c.ne romani.numero.12. fo.17.
Diſpenſare non poſſunt queſtores ſuper votis q2 hoc ſpectat ad epos ⁊ ſuperiores.de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.13. fo.145.
Diſpenſare an poſſit eps in pluralitate prebendarum eiuſdem eccleſie ſeu in duabus canonijs vnius ⁊ eiuſdem eccleſie.de preb.c.ſi iuxta.nu.12.fo.83.
Diſpenſare an poſſit eps cum rectore circa etatem vt minori.xxv.annis.poſſit conferri vicaria.de offi.vica.c.j.nu.18. fo.38.
Diſpenſatio quid ſit ⁊ diſpenſari dicitur qn̄ ſtante ſtatuto in nullo alterato in aliquo ſtatu particulari ſuſpenditur.de elec.c.ne romani.nu.7. fo.17.
Diſpenſatio legati an valeat non facta mentione de beneficio.de offic.ordi.c.⁊ ſi apoſtolice.nu.4. fo.42.
Diſpenſatio contra canones quando ⁊ per quos fieri poſſit.de priuile.c.primo.numero.29. fo.139.
Diſpenſatio ſuper pluralitate beneficiorum an per illam videatur diſpenſatum ſuper vtriusqꝫ reſidentia vt in neutro teneatur reſidere.de preben.c.primo.numero.23. fol.81.
Diſpenſatiuum ius quantum ad poteſtatis conceſſionem extenditur ꝑ idētitatem rationis.de offi.vica.c.j.nu.16. fo.38.
¶ Diſponere verbum eſt aptum importare plenam diſpoſitionem ⁊ prouiſionem.de ſup.neg.prela.c.q2 regulares.nu.1. fo.32.
Diſpoſitio generalis concernit futura.de reſcri.c.literas.nu.21. fo.11.
Diſpoſitio ſi requirit qualitates vt pro certificatione ſubiecti:⁊ hoc conſtat ſufficit qualitatem adeſſe diſpoſitionis tempore.de reſcrip.c.⁊ ſi principalis.numero.14. fo.4.
Diſpoſitio noua non reſpicit precedentia per appellationem nec etiam preterita niſi exprimatur.de proba.c.1.nu.2. fo.63.
Diſpoſitio penalis loquens per verba preſentis vel preteriti temporis non reſpicit futura:ſed reſtringitur ad preſentia vel preterita.de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie.nu.5. fo.34.
In diſpoſitione penali ſup non facto finito excipitur iuſtum impedimentū.ibi numero.6.
Diſpoſitio an extēdatur ad futura an ad preterita.de reſcr.c.lr̄as.nu.25.f.11.
Diſpoſitio ſtatuti ſtricta non extenditur ad limites rationis.de elec.c.cū rationi.numero.25. fo.14.
Diſpoſitio q̄tuncunqꝫ fauorabilis ⁊ lata reſtringit materiam ſubſiſtentem ſm tempus diſpoſitionis.de reſcri.c.literas.nu.23. fo.11.
Diſpoſitio applicabilis ad alterum plurium ſubiectorum applicatur ad alterum eorum que ſunt in eſſentia ſm tempus originis diſpoſitionis.de reſcri.c.literas.numero.5. fo.10.
Diſpoſitio ſuper qualitate futura non extenditur ad futura eſſentialia.de reſcri.c.literas.nu.6. fo.10.
Diſpoſitio in vno ꝗꝗ ſtricta extenditur ad plures in quibus eſt fortior rō.de preben.c.ſi plures.nu.1. fo.82.
¶ Diſputare contra ſarracenos.de iude.c.j.nu.13. fo.128.
¶ Diſtributio male ablatoꝝ ad quem ſpectet an ad epm̄ an executores teſtādatum.de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.15. fo.145.
Diſtributiones quotidiane que dicantur.de eta.⁊ qualit.c.cum eccleſie.numero.18. fo.34.
Diſtributiones quotidiane qualiter differant a fructibus.de vi.⁊ hone.cle.c.qm̄.nume.24. fo.79.
Diſtrictus appellatione nihil comprehenditur vltra limites dyoceſis.de ele.c.ne romani.nu.16. fo.17.
Diſtrictus ⁊ territoriū quō differant.de ſen.⁊ re iu.c.paſtoralis.nu.41.f.69
Diſtrictus quid ſit ⁊ quid cōprehendat ⁊ in quo differat a territorio:⁊ quis poſſit habere diſtrictum.⁊ inq̄ntum ſe extendat.de elec.c.ne romani.nu.15.⁊.16.⁊ nu.41.⁊.42.⁊ ibi in apoſtilla.⁊ in.c.ſi.de ſen.⁊ re iu.nu.57.⁊ ſeq.⁊ in.c.dudum.de ſepul.nu.29. fo.17.
Diſtrictus quorūcūqꝫ religioſoꝝ diſtringitur ad ſepta loci in quo degunt infra eorum clauſuram.de ſepul.c.dudum.nu.17. fo.97.
Diſtrictus cōprehendit omnem locum qui per ciuitatē diſtringitur ſiue ſit comitatus ſiue non.de elec.c.ne romani.nu.43. fo.18.
¶ Doctor an licite recipiat pecuniam pro examine ⁊ quid pro lectura ſua.de magi.c.cum ſit.nu.12. fo.127.
Doctor in quo differat a magiſtro.de magi.c.cum ſit.nu.5.⁊.6. fol.127.
Doctor non dꝫ aſcendere ad gradum peritie cum vanitate ⁊ expenſis vanis ⁊ ſuperfluis.de magi.c.cum ſit.nu.1. fol.127.
Et ꝓpter multitudinem expenſarum multi ſe retrahunt a receptione doctoratus.ibi nume.2. fo.127.
Doctorem conſtituere quis habeat.de magi.c.cum ſit.nu.11. fo.127.
Doctoratus magiſterij collatio ſi fiat per ſuſpenſum durante ſuſpenſione an valeat.de magi.c.cum ſit.nu.14. fo.127.
Doctoratus collatio ad quem ſpectat durante ſuſpenſione.ibi nu.15.
Doctoratus honor ſeu gradus an poſſit peti in quacunqꝫ ſcientia ſine peccato.de magi.c.cum ſit.nume.7.

Et que requirantur in doctore ⁊ qui fructus ſeu effectus habeatur ex docto ratu: ⁊ quibus priuilegijs gaudeat.de magiſt.c.cum ſit.nu.8.⁊.9. fo.127.
Doctoratus inſignia ſine principia que ſint.ibi nu.10.
Doctorandus d; iurare archiepo vel alteri ad quem ſpectat de non faciẽdo expenſas vltra quantitatem taxatam in textu niſi conditio perſone aliud expoſtulet.
Et quomodo puniatur admittens doctorandum ſine premiſſo iuramento. de magiſt.c.cum ſit.nume.4. fo.117.
¶ Dominus in laudibus familie commendatur.de reliq.⁊ vene.ſan.c. primo.numero.1. fol.123.
Domino an competat actio pro iniuria facta familie.de reliq.⁊ vene.ſan.c.j. numero.11. f.123.
Dominium rei non poteſt alicui auferri ſine cauſa.de ſenten.⁊ re iudicat.c. paſtoralis.nu.74. fo.71.
Dominium ſeu iuriſditionẽ non põt dñs litis a ſe abdicare:nec epo ea que ſunt iuriſditionis epalis.de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.12. fo.123.
Dominium alicuius rei vel ipſius actio an poſſit per ſtatutum tolli. de vſu. c.primo.nu.7. fo.134.
¶ Domus appellatione an veniat portic⁹ ⁊ an factum in porticu vel i oſtio aut itinere oſtij dicatur factum in domo.de penis.c.j.nu.23. fo.142.
¶ Domeſtici cardinaliũ an poſſint ſe coaptare cardinalibus in officiis diuinis ⁊ quid de cibis.de cele.miſ.c.ſignum.nu.6. fo.122.
Domeſtici cardinalium ⁊ epoꝝ poſſunt dicere illud idem officium ꝙ ipſi cardinales vel epi.de cele.miſ.c.ſignum.nu.1. fo.121.
¶ Domicilium poteſt quis habere licet non habitet in loco.de elec.c.cauſaꝫ numero.61. fo.21.
Domicilium non ſortitur quis in loco originis licet ibi ſortiatur foꝝ.de ſen. ⁊ re iudi.c.paſtoralis.nu.20. fol.69.
Domicilium d; habere princeps in ſuo dñio vel in principali ciuitate ſua nõ autem in locis ſibi adherentibus vel feudalibus.de ſen.c.paſtoralis.numero.14. fo.69.
¶ Donatio facta per cõſtantinũ de terris imperij quas donauit eccleſie an fuerit valida.de iureiur.c.j.nu.17.⁊.37. fo.64.⁊.65.
Donatarius non tenetur ciuiliter ad aliquid donanti:ſecus in recipiẽte mutuo.de vſu.c.j.nu.20. fo.135.
¶ Donec dictio quid importet.de eta.⁊ qua.c.cum eccleſie.nu.33. fo.36.
¶ Dormiens an ⁊ qñ poſſit puniri de delicto commiſſo in dormiendo. de homici.c.j.nume.7. fo.133.
¶ Jn dubijs debemus fauere ei qui h; potiorem gratiam vel h; eã a maiore.de reſcri.c.literas.nu.14. fo.10.

¶ De litera.E.

EBri⁹ an de homicidio teneatur.de homici.c.j.nu.14. fo.133.
¶ Eccleſia an ⁊ qñ teneatur ex contractu vel delicto pſone eccleſie.de priui.c.j.nu.30. fo.139.
Eccleſia ſecularis an poſſit fieri regularis inuitis clericis. de rebus eccle.non alie.c.ſi vna.nu.19. fo.91.
Eccleſia ⁊ beneficium differunt.de pcu.c.procuratorem.nu.2. fo.46.
Eccleſia an equiparetur minori quo ad preſcriptionem temporalem.de reſti.in inte.c.j.nu.23. fo.50.
Eccleſia qñ dicatur ledi ex lapſu temporis ita ꝙ dari poſſit reſti.in integ.de reſti.in inte.c.j.nu.11. fo.48.
Eccleſia ſi h; dñium directum aliquaꝝ reruꝫ ⁊ alius vtile vt eſt in feudis nõ dicatur de menſa:⁊ ſi vtile dñium reuertatur ad eccleſiam an poterit fieri noua infeudatio.de exceſ.prela.c.j.nu.15. fol.137.
Eccleſia an reſtituatur aduerſus productionem probationis publicatis atteſtationibus.de teſti.c.teſtibus.nu.6. fol.63.
Eccleſia aliqua qualiter poſſit pleno iure ſpectare ad religioſos.de exceſ.prela.c.j.nume.10. fo.136.
Eccleſia ꝗtum protendatur ⁊ an ante conſecrationem dici debeat eccleſia. de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.36. fo.124.
Eccleſia diffamari non poteſt.de offi.ordi.c.vt clericorum.nu.12. fo.41.
Eccleſia curata an poſſit dari perpetuo in vicaria.de offi.vica.c.primo.numero.2. fo.37.
Eccleſia qñ dicatur conſueta regi per clericos ſeculares.de ſup.ne.prela.c.qꝛ regulares.nume.20. fo.32.
Eccleſia non deſinit eſſe cathedralis lꝫ careat clero ⁊ populo.de elec.c.in pleriſq;.numero.9. fo.26.
Eccleſia de menſa non dicitur vacare per morteꝫ adminiſtratoris.de exceſ. prela.c.j.nume.3. fo.136.
Eccleſia parochialis ⁊ curata qualiter differant.de officio vicarij.c. primo. numero.20. fo.38.
Eccleſia canonicorum regularium equiparatur monaſterijs.de reb. eccleſie non alie.c.j.nu.1. fo.88.
Eccleſia habet fiſcum qui dicitur theſaurarius.de hereticis.c.volentes.numero.9. fo.130.
Eccleſia a quibus muneribus excuſetur ⁊ clerici ⁊ a quibus non.de vi.⁊ ho. cleri.c.j.nume.11. fo.78.
Eccleſie appellatione non cõprehenditur beneficium importans dignitatẽ ſed ſolum beneficium ſimplex niſi aliter exprimeretur.de ſup.neg.prelat. c.qꝛ regulares.nu.5. fo.32.
Eccleſie matricis appellatione quid veniat vel eccleſie ſimpliciter. de ſen.ex com.c.j.nu.9. fo.146.
Eccleſie cathedralis appellatione quid comprehendatur.de elec.c.cauſam numero.32. fo.20.
Eccleſie cathedrali populo chriſtiano ⁊ clero carenti inferior a ſede apoſtolica prouidere poteſt de prelato.de elec.c.in pleriſq;.nu.2. fo.26.
Eccleſie maioris appellatione quid contineatur.de iudi.c.j.nu.14. fo.51.
Eccleſie vacanti dandus eſt defenſor cuius conſenſus requiratur.de rebus eccle.non alie.c.ſi vna.nu.13. fo.90.
Eccleſie appellatione non comprehenditur prelatus vel canonici eccleſie reſpectu iuris priuati prelati vel canonicorum.de reſtitu.in integ.c.primo numero.8. fo.48.
Eccleſiam curatam habere in titulum aliud eſt:⁊ aliud in vicariam. de offi. vica.c.j.nu.1. fol.37.
Eccleſie de menſa que proprie dicantur ⁊ quis poſſit habere eccleſias curatas ad menſam ſuam:⁊ quot modis poſſint religioſi habere eccleſias ſeculares.de exceſ.prela.c.j.nu.16.17.⁊.18. fo.137.
Eccleſiaſticus non intromittat ſe de temporalibus.de elec.c. ſtatutum. numero.21. fo.29.
Eccleſiaſtice perſone que dicantur.de cenſi.c.preſenti.nu.4. fo.119.
¶ Edere:exhibere:porrigere qualiter differant.de elec.c.cauſam.num. 54. folio.20.
Editio rationum an eo caſu quo fieri d;:an debeat fieri cum die ⁊ conſule. de vſur.c.j.nume.17. fo.134.
¶ Egentes non paſcere eſt occidere.de relig.do.c.qꝛ contingit.nu.11. fo.113.
¶ Eligere poteſt ſuſpenſus a beneficijs.de vita ⁊ honeſta.clericorum.c.qñ numero.19. fo.79.
Eligere an teneatur is cui poteſtas eligendi eſt deuoluta aliqueꝫ de illo collegio de quo tenebatur eligere qui neglexit.de ſup.neglig.prela.c.quia regulares.nume.39. fo.33.
Eligere vel eligi an poſſit qui eſt excommunicatus.de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie.nume.21. fo.35.
Eligi an poſſit ſecularis in epiſcopum eccleſie regularis.de elec.c.cum rationi.numero.48. fo.16.
Eligendi iure qui ſunt priuati.de elec.c.quod circa.nu.15. fo.28.
Eligendi ius reſidet in vno.de elec.c.ne romani.nu.45. fo.18.
Electus quando dicatur habere ius in re.vt lite pendente.c. primo.nu.18. folio.59.
Et quid ſi electus confirmatus ſit in curia ad talem dignitatem qđ per adeptionem illius vacant priora beneficia an illa priora beneficia dicant̃ vacare in curia.ibi nu.19.
Electo in papam nulla poteſt obijci exceptio niſi hereſis.de elec.c.cum conceſſa.nume.15. fo.30.
Electo in papam non poteſt opponi exceptio hereſis lꝫ de illa poſſit accuſari.de elec.c.ne romani.nu.28. fo.17.
Electi in epos nondum conſecrati non appellantur pontifices.de cele. miſ. c.ſignum.nume.5. fol.122.
Electio facta poſt conſtitutionem datam infra duos menſes ante tñ apertaram ⁊ publicationem eius ⁊ anteꝗ perueniat ad notitiam eligentiũ an teneat.de elec.c.cum rationi.nu.52. fo.16.
Electio an propter negligentiam prelati eccleſie collegiate vel conuentualis deuoluatur ad collegium vel conuentum.de ſtatu monachorum.c.pmo. numero.43. fol.109.
Electio pape ad conciliũ generale ſpectaret ſi forte fortuna omnes cardinales eſſent mortui.de elec.c.ne romani.nu.46. fo.18.
Electio large ⁊ in generali ſignificatione cõtinet in ſe preſentationem ⁊ prouiſionem.de elec.c.cum rationi.nu.34. fo.15.
Electio alternatiua vel interdicta non tenet.de iurepatronat.c.plures. numero.14. fo.117.
Electio prelati facienda ſi imminet ⁊ nullus de capitulo eſt in ſacris ꝑ quem ⁊ quomodo expedietur.de eta.⁊ qua.c.cum eccleſie. nu.25. fol.35.
Electiones mendicantium in diſcordia ⁊ non mendicantium a minori parte capituli non valent.de elec.c.quod circa.nu.1. fo.27.
Jn electione pape in duabus partibus cardinalium non computantur nõ inclusi qui ſunt excluſi ex renunciatione tacita vel expreſſa:lꝫ alias computentur excommunicati.de elec.c.qđ circa.nu.14. fo.28.
¶ Elemoſynarium quid ſit.de prebendis.capitulo per literas. numero.13. folio.82.
Elemoſynariorum appellatione qui dicantur ⁊ quid ſit elemoſynarius. de preben.c.per literas.nu.10. fo.82.
¶ Emolumenti appellatione quid comprehendatur.de electio.c.ſtatutum. numero.14. fo.29.
Emolumentum ſumitur pro reddituu pecuniario ⁊ intelligitur deductis expenſis.de elec.ſtatutum.nu.4. fo.28.
Emolumenta ex iuriſditione capitali vacante ſede obuenientia que ſint.de elec.c.ſtatutum.nu.19. fo.29.

Epiſcopus

¶ Epiſcopus eſt curatus totius dyoceſis. de priuileg. c. archiepiſcopo. numero. 14. fo. 141.
Ep̃s de ordine mendicantium ſi renunciat ⁊ tranſit de licentia pape ad non mendicantes quid iuris. de regularibus ⁊ tranſeun. c. j. nu. 10. fol. 105.
Ep̃s an poſſit corrigere exemptos delinquentes in ſuo territorio. de offi. or. c. vt clericorum. nu. 6. fo. 41.
Epiſcopus an poſſit cogere ſubditum recipere ordines ab alio. de fo. cõpe. c. 1. numero. 46. fo. 54.
Epiſcopus iuris ignarus an poſſit petere ſalarium pro aſſeſſore. de etate et qua. c. cum eccleſie. nu. 9. fol. 34.
Epiſcopus non poteſt ſtatuere contra ius ꝙ canonici teneantur aliquẽ extrinſecus ad electionem vocare vel aliud in electione ſeruare. de elect. c. ne romani. nume. 21. fo. 17.
Epiſcopus ſuper correctione exceſſuum ⁊ delictorũ in ſua dyoceſi: ſolus fundat intentionem de iure communi. de offi. iudi. ordi. c. vt clericorum. numero. 1. fol. 41.
Ep̃s electus an poterit contra ſubditum delinquentem in dyoceſi aliena vbi moratur electus procedere ⁊ preuenire ordinarium loci. de foro compet. c. j. numero. 36. fo. 54.
Ep̃s ſi in certo loco dyoceſis moritur ⁊ ibi vult ſepeliri an eccleſia cathedralis poterit petere canonicam ſuam. de elec. c. ne romani. nu. 26. fo. 17.
Ep̃s dyoceſanus ſi delinq̃t in loco ſue dyoceſis in quo inferior h3 iuriſdictionem an ibi poterit puniri. de fo. compe. c. j. nu. 42. fo. 54.
Ep̃s electus a propria dyoceſi an poterit in aliena dyoceſi exercere iuriſdictionem criminalem inter ſubditos. de fo. cõpe. c. j. nu. 33. fo. 54.
Ep̃s an p̃ſumatur ſcire vacationem beneficiorum ſue dyoceſis. de ſup. negl. prela. c. qꝛ regulares. nu. 23. fo. 32.
Ep̃s ſi eſt expulſus cum clero ⁊ populo an eo mortuo poterit ibi eligi ep̃us. de elec. c. in pleriſq3. nu. 8. fol. 26.
Ep̃s excõicatus an poſſit dare alteri poteſtatem eum abſoluendi. de reli. domi. c. j. nume. 12. fo. 112.
Ep̃s eſt diſpenſator in ſua dyoceſi ⁊ diſpenſat cum excommunicatis ſi recipiant beneficia. Et quid de excommunicatis ordinem recipientibus an poterit ep̃s diſpenſare. ibi nu. 13.
Ep̃s ſolus eſt ordinarius in omnibus ⁊ ſuper omnes poſt papã in ſua dyoceſi. de offi. or. c. vt clericorum. nu. 4. fo. 41.
Ep̃s regulariter non poteſt iuriſdictionem ſuam exercere extra dyoceſi3 nec per ſe nec per alium. de fo. compe. c. j. nu. 1. fo. 53.
Epiſcopus an poſſit in aliena dyoceſi cum altari viatico celebrare. de fo. competen. c. j. nu. 18. ⁊ 31. fo. 53.
Ep̃s non põt donare eccleſiam menſe capli. de reb. ecc. c. ſi vna. nu. 17. fol. 91.
Ep̃s an poſſit ſine cauſa licentiam ſemel ad audiendas confeſſiones conceſſam reuocare ⁊ an poſſit omnes preſentatos ſibi refutare. de ſepul. c. dudum. nume. 37. fo. 98.
Ep̃s an poſſit ſine conſenſu capituli conferre vnam eccleſiam alteri ad edificationem. de rebus ecc. c. ſi vna. nu. 10. fo. 90.
Epiſcopus an poſſit exigere charitatiuum ſubſidium ab inuitis. de exceſ. p̃la. c. j. nume. 12. fo. 136.
Ep̃s ſi ſit expulſus ⁊ poſſit morari in aliqua parte ſue dioceſis an poterit ibi iuriſdictionem exercere. de fo. compe. c. j. nu. 21. fo. 53.
Et quid ſi poteſt ſtare ⁊ ſedere in aliquo loco excepto ſue dyoceſis. ibi nu. 22.
Ep̃s non poteſt vindicare propriam iniuriam ſibi illatam ne ſit iudex in cã propria: ſecus eſt ſi ſit illata ſue eccleſie niſi eſſet iniuria notoria. ibi nu. 23.
Ep̃s electus a ciuitate vel dyoceſi an videatur ſpoliatus quaſi poſſeſſione iuriſditionis: ⁊ ſic non poſſit illam exercere dato quod habeat proprietatẽ ibi nume. 24.
Ep̃i appellatione venit etiam electus confirmatus nondum conſecratus: ſ3 quomodo ⁊ qñ. de fo. compe. c. j. nu. 19. fo. 53.
Ep̃i ꝯſecratio de iure poſitiuo põt reddi nulla. de ele. c. ſi pleriſq3. nu. 4. f. 26.
Ep̃i an debeant tangere ſacra. de iureiuran. c. j. nu. 35. fol. 65.
Ep̃i duo vel vnus epiſcopus cum alio inferiore an poſſit permutare. de rez permu. c. j. nume. 30. fo. 92.
Ep̃m percutiens temere vel iniurioſe capiens vel banniens aut mandans: aut ratum habens aut conſilium aut fauorem dans excõicatus eſt: ⁊ non poteſt abſolui ab inferiori a papa niſi in articulo mortis ⁊ priuatur ab oĩbus beneficiis feudis ⁊ locationibus que obtinebat ab eccleſia: ⁊ etiã puniuntur ſui poſteri: ⁊ etiam patitur alias penas. de penis. c. primo. numero. 1. ⁊ 2. fo. 141.
Ep̃atus an ſit ſacer ordo. de elec. c. in pleriſq3. nu. 18. fo. 27.
Ep̃alis dignitas non eſt mere regularis. de elec. c. cum rationi. nu. 8. fo. 13.
Ep̃alis iuris appellatione quid veniat. de iurepa. c. j. nu. 10. fo. 115.
¶ Excipiens negatiue etiam ſi non h3 implicitam affirmatiuã an habeat probare. de reſcri. c. literas. nu. 15. fo. 10.
Exceptio nullitatis ſñie impedit executionem ſñie. de ſen. c. j. nu. 4. fo. 67.
Exceptio inepta ſi p̃ponatur an iudex poterit ſupplere. de elect. c. conſtitutionem. nu. 44. fo. 26.
Exceptio excludens quẽ ab opponendo ꝑpetuo illa vt peremptoria põt q̃n̄cũq3 opponi: ante oppoſitionem tñ non vitiat geſta qñ ius opponendi fundatur ſuper fauore priuato opponentis. de elec. c. cõſtõnem. nu. 15. fo. 23.
Exceptio excõicationis põt obijci in qualibet parte litis. de exceptionib'. c. j. numero. 1. fo. 66.
Et poteſtas opponendi exceptionem excõicationis non repellitur ex lapſu termini aſſignati ad dilatorias ꝓponendas. ibi nu. 2.
Exceptio taciturnitatis peremptoria contra literas beneficiales ⁊ cõtentioſas an poſſit obijci in vim dilatorie. ibi nu. 3.
Exceptio excõicationis qñq3 eſt peremptoria qñq3 dilatoria. ibi nu. 4.
Exceptio excõicationis ſi opponatur contra perſonam iudicis vel procuratoris an obſtet tunc terminus lapſus. ibi nu. 5.
Exceptio quotuplex ſit ⁊ que exceptio poſſit opponi ante litis conteſtationem. de elec. c. conſtitutionem. nu. 22. fo. 23.
Exceptio proprietatis tollit ius agentis ⁊ etia3 fundat ius opponentis. de cauſa poſ. c. j. nu. 17. fo. 56.
Exceptio ꝓprietatis an admittatur in poſſeſſorio recuperande. ibi nu. 18.
Exceptio nullitatis an impediat executionem vbi vna ſñia eſt lata vel due non tres. de ſen. ⁊ re iudi. c. j. nu. 12. fo. 68.
Exceptio nullitatis etiam cauſata a defectu poteſtatis iudicis non admittitur reiecta indefinite exceptione nullitatis. ibi nu. 13.
Exceptio ſurreptionis in clauſulis ſonantibus in conditionẽ eis non purificatis impedit prouiſionis effectum. de offi. dele. c. j. nu. 22. fol. 39.
Exceptio repellens quem a poteſtate ꝓbandi poteſt dici perẽptoria. de ele. c. conſtitutionem. nu. 17. fo. 23.
Exceptio rei iudicate ſeu finite an admittatur in cauſa que cõmittitur ſummarie ⁊ de plano ⁊c. nu. 6. fo. 153.
Exceptionem inepte ꝓponens ſuccũbit. de elec. c. conſtitutionẽ. nu. 3. fo. 22.
Exceptiones ſunt multiplices. nu. 26. ⁊ 28. fo. 156.
Exceptiões q̃ pñt agitari in alio iudicio p modũ agẽdi q̃ dicãt. nu. 27. f. 156
Exceptiones an admittantur in proceſſu ſummario. nu. 15. fo. 153.
Exceptiones que dicantur habere altiorem indaginem. nu. 16. fo. eode3.
¶ Errans ⁊ ignorans non conſentit. de procu. c. j. nu. 5. fo. 42.
¶ Eſculenta ⁊ poculenta an ſint ſede vacante prelato ſucceſſori reſeruanda de elec. c. ſtatutum. nu. 12. fo. 29.
¶ Etas requiſita ad promotionem ſacrorum ordinum. de eta. ⁊ quali. c. generalem. nume. 5. fo. 36.
An circa etatẽ poſſit ep̃s diſpenſare vt minor poſſit ordinari. ibi nu. 6. f. 37.
¶ Etas que requiratur in hñte ꝑſiteri. de regula. c. eos qui. nu. 5. fo. 106
Etas quare requiratur maior in inquiſitore q̃ in epiſcopo. de here. c. nolentes. nume. 4. fo. 130.
Etas ſi a lege ꝓferatur p ablatiua verba requirit annũ ceptũ ſed nõ cõpletũ ſed ſi per verba genitiui caſus puta annoꝝ octodecim tunc requiritur ꝙ ſint completi. de eta. ⁊ qua. c. generalem. nu. 13. fo. 37.
Etas certa vbi a iure reqritur an ſufficiat annu3 ceptum eſſe. ibi nu. 14.
An exiſtens in. xx. anno poſſit eligi in archidyaconatum. ibi nu. 15.
Et ſi quis ordinatur ante etatem determinatam qualiter ordinatus ⁊ ordinans puniantur. ibi nu. 16.
Circa etatem quo ad ordines non diſpenſat ep̃s. ibi nu. 17.
Etas ꝓmouendi ad ordines minores que eſſe debeat. ibi nu. 18.
Abbatiſſa debet eſſe annorum. xxx. ibi. nu. 19.
¶ Euangelium legere vel dñs vobiſcum dicere non debent layci nec etiam moniales. de cele. miſ. c. 1. nu. 8 fo. 120.
¶ Eucbariſtia vnde dicatur. de priuile. c. j. nu. 11. fol. 138.
Eucbariſtia de qua materia confici debeat. de reliq. ⁊ ve. ſan. c. j. nu. 15. f. 123
Eucbariſtia quare dicatur ſacramentum ⁊ an in ſacramẽto eucbariſtie alia ſit tranſubſtantiatio corporis alia ſanguinis: ⁊ ſic an vnum ſacramentu3 vel duo. ibi nu. 16.
¶ Exceptio inopie facultatis eccleſie ad quem beneficiatus ſe petit admitti an dicatur directe reſpicere ius eccleſie. de electione. c. conſultationem. numero. 24. fo. 24.
¶ Excõmunicari iterum an poſſit excõicatus ⁊ quid operetur iterata excõicatio. de ſen. excom. c. grauis. nu. 15. fo. 147.
Excommunicatus ſi intereſt alijs q̃ miſſe quomodo puniatur. de ſen. excõ. c. grauis. nu. 13. fo. 147.
Excommunicatus an ſufficiat ꝙ in genere vel generaliter moneat q̃ exeat eccleſiam qñ diuina celebrantur. ibi nu. 14.
Excommunicatus ſi ingrediatur eccleſiam quando officia vel alia diuina officia celebrantur an ſacerdos poſſit dimittere officium ⁊ miſſam imperfectam. de ſen. excom. c. grauis. nu. 10. fo. 147.
Excommunicatus licet reſtituatur non eſt liberatus niſi abſoluatur. de ſeqſtra. poſ. c. 1. nu. 9. fo. 61.
Excommunicatus occultus poteſt ſententiare in tẽporalibus: non tñ in ſpiritualibus. de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 39. fol. 69.
Excommunicatus publicus vel publice quis dicatur. Et qñ dicatur ſñia publice lata. de ſepul. c. j. nu. 20. ⁊ 21. fo. 95.
Excommunicatus ſemper habetur pro excõicato donec fiat fides de abſolutione. de priuile. c. j. nu. 4. fo. 137.
Excommunicatus vitari non debet anteq̃ conſtet de excõicatione. de cenſi. c. preſenti. nu. 2. fo. 119.
Excommunicatus ſi procuratorem ſubſtituat an teneat ſubſtitutio. de pcu. c. religioſus. nu. 19. fo. 46.
Excommunicatus an poſſit ſubſtituere procuratorem excõicatum ad petendum abſolutionem. ibi nu. 20.

Excõicat⁹ an ſit ter q vno ictu percuſſit tres clericos.de pni.c.j.nu.26. f.139.
Excõicatus irregularis abſoluitur ab excõicatione manente irregularitate de priuile.c.j.nu.21. fo.139.
Excõicati publice ⁊ interdicti moniti vt exeant eccleſiam debent exire cum celebrantur diuina:alias ſunt excõicati.alia excõicatione a qua ſolus papa abſoluat.de ſen.excõi.grauis nu. 4. fo.147.
Excõicati an debeãt deleri de matricula digẽtiũ.de elec.c.q2 circa.nu.16.f.28
Excõicatũ occultum nõ debemus vitare in publico:occulte aũt eum vitare poſſumus de ſenten. excõ.c. grauis nume.9. fo.147.
Excõicantes poſt diem vel cõditionem debent dicere extunc prout extunc de conceſſ.preben.c.j.nu.11. fo.86.
¶ Executor datus ad pudendũ ſuper bñficialibus cũ aliquibus clauſulis vel ſine his ſuper qbus habet ſe informare ad purificandam gratiam an poſſit partes iudicis aſſumere. Et an ſit neceſſe q ptes iudicis aſſumat an vero ſufficiat aſſumere ptes informatoris extraiudicialis. Et an in caſu quo ptes iudicis aſſũpſit ſit neceſſe q ptes vocet:⁊ qualẽ ordinẽ debet obſeruare. Et an ſit aliqua differentia an aſſũpſerit ptes iudicis vel non iudicis quo ad effectũ pceſſ⁹ ⁊ an aſſũptis ptib⁹ iudicis vel nõ valeat proceſſus vel ſit nullus ſi non reperiantur vera que ad gratiam purificandã requiruntur.de offi.delg.c.j.nu.26.⁊ ſequẽ. fo.40.
Executor teſtamẽti ſi a teſtatore fuerit liberat⁹ de reddẽda ratione adminiſtrationis cui tenebitur illã reddere.de teſt.c.j.nu.16. fo.94.
Executor an teneaẽ de culpa leuiſſima.de teſta.c.j.nu.17. fo.94.
Executor teſtamẽti nunquid poterit ſic diſtribuere q aliquid perueniat ad ſuum monaſteriũ vel ſibi vel ſuo cõſanguineo.ibi.nu.18.
Executor cui ordinario tenebitur reddere rationẽ ſi teſtator ſit de vna ciuitate vel dioceſi ⁊ executor de alia.de teſta.c.j.nu.15. fo.94.
Executor dicitẽ qui deputatẽ ad executionẽ teſtamẽti. Alibi dicitẽ q exequitẽ ſententiã. alibi q exeqẽ negocia. alibi q exeqẽ gratiã.de teſt.c.j.nu.4.f.93
Executor teſtamẽti nõ põt eſſe religioſus niſi petita ⁊ obtẽta licẽtia a ſuo ſuperiore. Et ſi ſuperior dedit licẽtiã exercẽdi illud officiũ an poterit talẽ licentiam reuocare. Et ſi religioſus non poſſit obtinere licentiam a ſuperiore an cogetur exequi. Et an tales religioſi poſſint eſſe executores in relictis ad nõ pias cauſas.de teſta.c.j.nu.7.8.9.⁊.10. fo.93.⁊.94.
Executor ad puniendũ debet admittere legitimas exceptiones.de offic. deleg.c.j.nu.28. fo.40.
Executor mer⁹ an poſſit ſubdelegare.de offi.deleg.c.j.nu.32. fo.41.
Executor dat⁹ ad pudẽdũ an poſſit inuocare brachiũ ſeculare. Et an poſſit cognoſcere de bñficio qđ nõ vacat de facto q̃uis vacet de iure
Executor apoſtolicus põt conferre beneficia ad papaʒ deuoluta. de prebẽ. c.ſi de beneficio.nu.13. fo.84.
Executor ſi eſt deputat⁹ a tali qui nõ põt actualiter exequi: vt delegatus ab inferiore:nõ põt conferre.de reſ.ri.c.auditor.nu.19. fo.7.
Executor an poſſit agere et exigere legata ab heredibus et ab aliis.de teſta. c.j.nu.25. fo.94.
Executor teſtamẽti an poſſit eſſe ordinarius loci vel dioceſanus. Et quare tale officium potius committitur prelatis q̃ aliis:⁊ de quo dioceſano in dubio eſt intelligendũ.de teſta.c.j.nu.12.⁊ nu.13.14. fo.94.
Executori ad beneficia an currat tempus concilij lateranenſis .de preben. c.ſi de beneficio.nu.12. fo.84.
Executore ad beneficia ſciente vacauit bñficiũ vltra ſex mẽſes an nocebit ei vt poſtea conferre non poſſit.de prebẽ.c.ſi de bñficio.nu.11 fo.84.
Executores etiam non petentibus ordinariis debẽt reddere rationem ⁊ ordinarij tenentur illam exigere.de teſta.c.j.nu.20. fo.94.
Executores ſi ſint parati reddere rationem ⁊ epi nolint eam recipere nõ eſt eis imputandum ex quo per eos non ſtetit:⁊ quõ puniantur ſi ſint negligentes:⁊ qui alis delinquunt circa executionem.ibi nu.21.⁊ nu.22.
Executores qui autoritate pape beneficia conferunt vel delegati qui illa adiudicant vt ſua:an poſſint committere curam aiaꝝ vel mittere in corporalem poſſeſſionem.de reſcri.c.auditor.nu.26. fo.8.
Executio eſt multiplex.de reſcri.c.auditor.nu.6. fo.6.
Executores gratie an habeant iuriſdictionem ordinariam vel delegatam. de offi.deleg c.j.nu.18. fo.39.
Executores etiam exempti debẽt ad requiſitionem ordinarij reddere rõneʒ de officio executionis qđ geſſerunt.de teſta.c.j.nu.2. fol.93.
Executione ſnie non eſt neceſſaria citatio partis qñ executio petitur officio iudicis ⁊ ſuper re de qua non eſt cognitũ.de fo.cõpe.c.j.nu.16. fo.53.
Exemptus ſi delinquerit etiam in loco exempto:⁊ circa rem exemptam ⁊ notorie ita q pendicetur alteri an poterit eum per excõicationeʒ punire de off.ordi.c. vt clericorum.nu.7. fo.41.
Exemptus qñ ſubiicitur iuriſdictioni ordinarij.de teſta.c.j.nu.2. fol.93.
Exempti corpſo qđ extrauntur deſinunt eſſe in perſonis:⁊ bonis ſub poteſtate ordinariorum niſi contrarium de iure probetur.de exceſ.prelato.c. primo.numero.6. fol.136.
Exemptio quelibet facta religioſis an ſufficiat ad euitanda onera. de cenſi. c.j.nume.8. fo.118.
¶ Expenſe vane ⁊ ſuperflue quas faciunt ſcholares in repetitionibus ⁊ principijs vituperantur.de magi.c.cum ſit.nu.1. fo.127.
¶ Expreſſe eſt dictio q̃ non contentatur expreſſione generis:ſed requirit expreſſionem ſpeciei.de preben.c.per literas.nu.21. fo.82.
Expreſſio eoꝝ que inſunt nihil operatur.de reſcri.c.ꝑ literas.nume. 39. f.83.
Expreſſio in genere non ſufficit vbi ius arctat aliquem ad ſingularem expreſſionem facti niſi circunſtantie ſpecifice exprimantur.de electio.c.conſtitutionem.nume.4. fo.22.
¶ Expulſus a re corporali videtur expulſus a iure incorporali illi inherente de foro compe.c.j.nu.2. fo.53.
Expulſus epiſcopus ſi velit vti iuriſditione ſua quẽ modum ſeruare debeat de fo.cõpe.c.j.nu.6. fo.53.
Expulſo epiſcopo an poſſit archiepiſcopus iniuriam vindicare.de foro cõpetenti.c.j.nume.10. fol.53.
Expulſorum epiſcoporuʒ ſententias exequi an poſſint vicini epiſcopi.de foro compe.c.j.nu.14. fo.53.
Et an in tali executione debeat quis citari.ibi nu.15.
¶ Extenſio per idẽtitatem rationis an ĩ penalibus ⁊ exorbitantibus ſit licita.de elec.c.cum rationi.nu.37. fo.15.
Et an licita ſit extenſio ſi ratio ſit generaliter dicta.ibi nu.38.
Extenſio ex identitate rationis ſit in exorbitantibus.de reſcriptis.c.literas. numero.7. fol.10.
Extenſio per identitatem rationis in exorbitantibus licita eſt.de elec.c.cum conceſſa.nu.12. fo.30.
Extenſio legis quandoq ſit vltra intentionem ſtatuentis.de reſcrip.c.abbates.nume.20. fo.:.
Extenſio in exorbitantibus ñ iure non eſt licita per identitatem rationis.de rerum permu.nu.j.c.45. fo.93.
Extenſio in penalibus aut exorbitantibus an ſit licita.de eta.⁊ qualita.c. cũ eccleſie.nu.31. fol.36.
Extenſio in penalibus aut exorbitantibus vel correctorijs an ſit licita.de rerum permu.c.j.nu.2. fo.92.
Extenſionẽ recipit diſpoſitio penalis ⁊ corrigens.de offi. vica.c. primo. numero.11. fo.38.
¶ Extunc dictio quid importet.de here.c.nolentes.nu.2. fo.130.

¶ De litera F.

Facilitas venie incentiuuʒ tribuit delinquendi.de cele.miſ.c.j.nu.1. fo.120.
¶ Factum eſſe ſine fieri ⁊ paratum eſſe ad faciendum quãdoq equiparantur.de reſcri.c.gratie.nu.9. fo.9.
Factum in hoſtio vel itinere hoſtij an ⁊ qñ dicatur factum in domo.vide ibi porticus.de elec.c.cauſam.nu.34. fol.20.
Facto proprio non poteſt quis conſenſum preſtare vel autoriʒare. de rebus eccle.non alie.c.j.nu.6. fo.90.
Facta non poſſunt fieri infecta.de here.c.j.nu.13. fo.129.
Facta ꝓ infectis haberi non poſſunt.de immu.eccle.c.j.nu.6. fo.124.
Facta non poſſunt fieri infecta.de regula.⁊ tranſeun.ad reli.c.primo.nu.15. folio.105.
¶ Familiares epiſcoporum non debent grauari pro rebus ⁊ perſonis ſicut nec epi.de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.10. fo.123.
¶ Fautor delicti quomodo puniatur ⁊ quando quis dicatur fautor:⁊ quotuplex ſit fauor:⁊ qualiter preſtetur delicto.de penis.c.primo.numer.14. 15.⁊.16. fo.142.
¶ Feria large loquendo dicitur quilibet dies ebdomade:ſed ſtricte loquendo ſecus.de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.29. fol.124.
Feriatis diebus an procedi poſſit in proceſſu ſummario.nu.17. fol.153.
Feriarum tempore que cauſe poſſunt tractari ⁊ que non.de verbo.ſigni.c.j. nume.25. fo.150.
Feriarum triplex eſt ſpecies.ibi nu.26.
¶ Feſtum omnium ſanctorum: quare fuit ab eccleſia inſtitutum.de reli.⁊ ve. ſan.c.j.nu.6.⁊.26. fo.123.
Feſtum corporis chriſti qua die celebrari debeat.ibi nu.7. fo.123.
¶ Feudum an poſſit alienari ſine licentia dñi in vnum ex agnatis ⁊ ſine conſenſu aliorum.de iurepa.c.plures.nu.20. fo.118.
Feudi dominus an exequatur ſententiam ſuam.de ſenten.⁊ re iudica.c.paſtoralis.nume.45. fo.70.
Feudum.res an ex ſola recognitione alio non apparente ea efficiatur feudalis.de iureiur.c.j.nu.29. fo.65.
¶ Fictio quid eſt ⁊ vnde dicatur.de electionibus.capitulo.quod circa. numero.18. fo.28.
¶ Fides plena adhibetur enunciatis ⁊ narratis propter ſe:ſecus in enũciatis propter aliud.de fiba.c.j.nume.1. fo.62.
¶ Figura iudicij quid ſit dicere quãdo eĩ committitur cum hac dictione.de ver.ſig.c.j.nu.15. fo.149.
¶ Filij fratrum an ſuccedant adinuicem in ſtirpes an in capita maxime in feudalibus.de iurepa.c.plures.nu.19. fo.118.
¶ Floci appellatione quid veniat.de ſta.mo.c.j.nu. 4. fo.107.
¶ Foraneus quis dicatur ⁊ qualis ſit eius iuriſditio an ordinaria an delegata.de reſcri.c.⁊ ſi principalis.nu.32. fo.5.
¶ Forma omiſſa non valent geſta vbi forma ñ iure data fundatur ſuper fauore priuate perſone.de elec.c.conſtitutionem.nu.16. fo.23.

¶ Fornicatio an ſit maius peccatum ꝙ mendaciuꝫ qḋ ſit ex libidine vel alſ qualitercunq; dūmodo ſit mortale. de here. c. ad noſtrum. nu. 72. fo. 132.
¶ Forte dictio quid ſignificet. de app. c. j. nu. 18. fo. 72.
¶ Fraternitas an ſuppleat defectum mandati ſeu procurationis. de ꝓcur. c. religioſus. nume. 4. fo. 45.
Fraternitas ſpūalis an ſuppleat inhabilitatē pſone ad ꝓcurandū. ibi nu. 5.
¶ Frequenter occurrentibus ꝓuidendum eſt. de exceſ. prela. c. j. nu. 1. fo. 136.
¶ Fructus prouenicus ex iuriſditione capituli ſede vacante illi debentur. de elec. c. ſtatutum. nu. 17. fo. 29.
¶ Fugere an teneatur inſultatus ab inuaſore. de homici. c. ſ. nu. 11. fo. 133.
¶ Funus ſi primo deferatur ad eccleſiam parochialeꝫ ꝛ ibi dicatur vna miſ ſa: poſtmoduꝫ portetur apud fratres ſepeliendū an minuetur quarta de bita. de ſepul. c. dudum. nu. 65. fo. 100.
Funeralia dicuntur omnia que cum funere deferuntur ꝛ vnde dicantur: ꝛ p ꝙtum tempus debent. de ſepul. c. dudum. nu. 58. fo. 100.
Funeralia ſeu mortuaria dicuntur omnia q̄ occaſione funeris ꝛ etiā ꝓpter voluntatem morientis obueniunt. de ſepul. c. dudum. nu. 80. fo. 101.
¶ Furioſus quare occidendo vel mutilando non incidit in irregularitateꝫ. de homici. c. j. nu. 2. fo. 132.
Furioſus non pōt inferre iniuriam. ſed pati ſic: nec tenetur de dāno p eū da to nec de homicidio: ꝛ q̄ ſunt ꝓhibita furioſo. de homi. c. j. nu. 2. fo. 132.
Et a quo ſit probandus furor: ꝛ quomodo ꝓbetur. ibi. nu. 3.
¶ Futurꝫ ex preterito vel preſenti preſumitur. de immu. eccle. c. j. nu. 2. f. 124.

¶ De litera G.

Genus ſubſequens reſtringitur ad ꝙtitatem ſpecieꝝ p̄cedentiū enumerataꝝ. de pcu. c. non poteſt. nu. 13. fo. 45.
Gratia an valeat ſine diſpenſatione ſup pluralitate bñficiorū ex quo de vtroq; beneficio eſt facta mētio expſſa ſuppoſito ꝙ neutri dignitati imminet cura. de pben. c. j. nu. 11. fo. 80.
Gratia pape que eſt in fieri appellatione literarum comprehenditur. de reſcrip. c. literas. nu. 2. fo. 9.
Gratia ſuperuacaturo non comprehendit beneficium poſt datam in ſubſtātia creatum. de reſcripe. c. literas. nu. 1. fo. 9.
Gratia dicitur que culpam peccatorum contritione ipſius peccatoris indulget: ꝛ reatum culpe tollit penam eternam in temporalem commutando. de priuile. c. 1. nu. 35. fo. 140.
Gratia pape ſeu priuilegium non ſcriptum an requirat ſcripturā. de ſepul. c. dudum. nu. 71. fo. 101.
Gratia qn̄ dicatur gn̄alis vel ſpālis. de conceſ. preben. c. ſ. nu. 21. fo. 88.
Gratia ſi iungitur cum diſpenſatione facienda eſt mētio de qualitate beneficij impetrandi alſ gratia de ſurreptitia. de pben. c. j. nu. 1. ꝛ. 2. fo. 80.
Gratia pape ad excludendum ſurreptionem ponderatur in verbis diſpoſitiuis non in executiuis ꝛ quare. ibi nu. 3. ꝛ ſeq.
Gratia ꝛ impetratio an cēſeatur ſurreptitia ſi nō fiat mētio de qualitate beneficii impetrandi. de preben. c. j. nu. 12. ꝛ nu. 15. fo. 80.
Gratia quo ad diſpenſationem ſuper pluralitate beneficiorum dicitur ſurreptitia: ſed quo ad ſubſtantiam ipſius gratie non ſi per ſecundam paratꝰ eſt dimittere primam. ibi nu. 13.
Gratia ad ſui validitatem non requirit ſcripturam nec etiam requiritur qḋ ſit bullata. de ſepul. c. dudum. nu. 51. fol. 99.
Gratia pape eſt maioris autoritatis ꝙ legati ſeu alterius inferioris. de offi. ordi. c. ꝛ ſi apoſtolice. nu. 8. fo. 42.
Gratie deuantis ad deū indiget ala. de hereti. c. ad noſtram. nu. 15. fo. 131.
Grane dei quis ſit effectus ꝛ quid ſufficiat ad gratiam conſequendam. de ꝓuile. c. j. nume. 34. fo. 139.
Gratie quis ſit effectus ꝛ quid ꝛ quotuplex ſit gratia ꝛ quot ſint ſpecies gratie. de magi. c. j. nu. 2. fol. 126.
Gratiam habenti ꝛ ad illam anhelanti ſi ſit iam aſſecutus vtputa qꝛ collatū eſt ſcḋm ſed nondum eſt aſſecutus poſſeſſionem: qualiter conſuli debeat. de reſcrip. c. gratie. nu. 30. fol. 9.
¶ Grauaminis veritas poteſt ꝛ dꝫ probari coram iudice ad quem ad iuſtificandam appellationem: lꝫ de hoc non fuerit facta ꝓbatio coram iudice a quo. de app. c. appellanti. nu. 8. fo. 75.
¶ Grex quid ſit ꝛ quid armentum. de deci. c. ſ. nu. 12. fol. 102.
¶ Gubernatorꝫ appellatione cōprehendūtur priores. de reſcrip. c. abbates. numero. 8. fo. 2.

¶ De litera H.

Habitus diſparitas vitanda eſt. de elec. c. cum rationi. nu. 7. fo. 13.
Habitus religioſoꝝ duplex. ſ. nouitioꝝ et religioſoꝝ. de regula. c. eos qui. nu. 2. ꝛ. 4. fo. 106.
An delatio hīꝰ diſtīcti an ꝛ qn̄ iducat ꝓfeſſionē. ibi nu. 3.
Habitus eſt ſignū ſtatus deferentis eū. de vita ꝛ hone. cle. c. qm̄. nu. 32. f. 80
Habitꝰ certus nō eſt clericis deputatus. de ele. c. cū rōni. nu. 43. fo. 15.
Habitus portatus ab aliquo in aliqua religione an ꝛ qn̄ faciat ipſum cenſeri profeſſuꝫ. de regula. c. eos qui. nu. 1. fo. 106.
Habitum deponere debet infra annum is qui obligari non vult religioni. de regu. c. eos qui. nu. 6. fo. 106.
¶ Heremita an dicatur perſona religioſa ꝛ an gaudeat priuilegio clericali ꝛ ſubſit epō. de preben. c. per literas. nu. 6. fo. 81.
¶ Hereſis exceptio non poteſt opponi electo in papam: lꝫ de illa poſſit accuſari. de elec. c. ne romani. nu. 28. fo. 17.
Hereſes an debeant extirpari. de hereti. c. ad noſtrum. nu. 6. fo. 131.
Hereticus oīno occultus an ſit excōicatus. de hereti. c. j. nu. 18. fo. 129.
Hereticꝰ videtur q male ſentit de articulis fidei ꝛ de ſacramentis eccleſie. de vſu. c. ſ. nume. 28. fo. 135.
Heretici ſi poſt abiuratam hereſim non implent pn̄iam iniunctam habent p eo lapſis. de hereti. c. ad noſtrum. nu. 23. fo. 132.
Heretici reuerſi bona an debeant confiſcari. de here. c. ſ. nu. 23. fo. 130.
¶ Homagiū quid ſit ꝛ quis dicatur hō ligius. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. numero. 67. fo. 71.
Homo nobilior eſt angelis. de reliq. ꝛ ve. ſan. c. ſ. nu. 4. fo. 123.
Hō nō cōputat̄ inter aīalia nec ī fructu nec ī redditu. de deci. c. ſ. nu. 11. f. 102.
¶ Hora canonica quid ſit ꝛ vnde dicatur ꝛ qualiter dici debeant hore canonice. de celeb. miſ. c. 1. nu. 14. fo. 121.
Hore canonice ſunt ſeptem. de cele. miſ. c. ſ. nu. 13. fo. 121.
Hore debite que dicantur. de cele. miſ. c. ſ. nu. 16. fo. 121.
Hore canonice qualiter dici debeant ꝛ an ſine peccato. de celebra. miſ. c. ſ. numero. 3. ꝛ. 12. fol. 120.
Hore beate marie ꝛ vigilie mortuorum an ſint de neceſſitate dicende. de cele. miſ. c. ſ. nu. 14. fo. 122.
Ad horas canonicas dicēdas an teneant̄ clerici beneficiati. de celeb. miſ. c. ſ. numero. 7. fol. 120.
In horis dicēdis diſpenſare pōt papa. de cele. miſ. c. ſignum. nu. 4. fo. 121.
¶ Hortum concluſum ꝛ fontem ſignatum quis habere dicatur. de ſta. mo. c. ſ. nume. 1. fo. 107
¶ Hoſpitale non includit̄ in mandato de ꝓuidendo de bñficio ēt ſi habeat eccleſiā vel capellā vel alia iura ſpūalia. de pbē. c. p l̄ras. nu. 1. fo. 81.
Hoſpitale an ꝛ qn̄ ſit locus religioſus ꝛ publicus ꝛ gaudeat priuilegio eccleſie. de preben. c. per literas. nu. 14. fo. 82.
Hoſpitalia an poſſint erigi ſiue fieri ſine autoritate dyoceſani. de relig. do. c. qꝛ contingit. nu. 19. fo. 114.
Hoſpitalia regl'r nō pñt ꝯferri in titulū clerico ſeculari. Et quales debēt eē viri ꝓponendi hoſpitalibus. de reli. do. c. qꝛ cōtingit. nu. 6. fo. 113.
Hoſpitalia an poſſint taliter fundari ꝙ epūs nullā in eis habeat iuriſditionem vel alia iura epalia. de reli. do. c. qꝛ contingit. nu. 10. fo. 113.
Hoſpitalia ad que onera teneantur. ibi. nu. 11.
Hoſpitalia ſecularia an poſſint ꝯferri religioſis: ꝛ an poſſint laycis bñtibus filios vel vxores ex qbus filr poſſent filios ꝓcreare. ibi nu. 12.
Hoſpitalia pñt hr̄e ius funerandi etiā ſi non hn̄t eccleſiā ꝛ alia ſpūalia quādo ſunt conſtructa autoritate epi. de pbē. c. per literas. nu. 19. fo. 82.
Hoſpitaliū rectores equiparantur tutoribus ꝛ curatoribus ꝛ ad eoꝝ inſtar debent facere inuētariū ꝛ ꝓſtare iuramentū ꝛ ſingulis annis reddere ordinariis rōnem adminiſtrationis. de rel. do. c. qꝛ contingit. nu. 7. ꝛ. 18. f. 113.
Hoſpitalariū ꝯiugio vtētes ꝛ ferentes aliqḋ ſignū vt crucē vel imaginem vel aliud an gaudeāt ꝓuilegio clericali in pſona vel in rebꝰ. c. p l̄ras. nu. 5. f. 81.

¶ De litera I.

Idem iuris eſt de toto quo ad totū qḋ de pte q̄ ad ptē. de ele. c. ne romani. nu. 8. f. 17
¶ Idonea pſona q̄ dicat̄ quo ad bñficia. de ꝯceſ. preben. c. primo. nume. 7. fo. 86.
Idoneꝰ ſi nō repiat̄ in monaſterio quo poſſit ꝓfici poterit ī ſubſidiū aliꝰ ꝓfici. de ſup. ne. ꝓl. c. qꝛ regl'ares. nu. 38. f. 33
¶ Ieiunare qui teneantur. de here. c. ad noſtrum. nu. 6. fo. 131.
Ad ieiunia ꝛ precepta eccleſie tenetur homo quantūcunq; bonus. de heret. c. ad noſtrum. nu. 3. fo. 131.
Ignorātia qn̄ ꝓſumat̄ ꝛ quō ꝓbetur. de conſan. ꝛ affi. c. 1. nu. 6. fo. 125.
Et qualiter talis ignorantia probabitur. ibi nu. 7.
¶ Illiteratus omnino promoueri non poteſt ꝓmotus tn̄ caracterem retinet. de eta. ꝛ qua. c. cum eccleſie. nu. 9. fo. 33.
¶ Illudere quid ſit. de renun. c. j. nu. 2. fol. 30.
¶ Immunitas q̄ ſeu qualis datur fugienti ꝛ qua pena puniantur frangentes hanc immunitatem. de peni. ꝛ re. c. j. nu. 12. fo. 144.
Et an epūs poſſit talem fugientem extrahere de eccleſia ꝛ ꝓponere ad monaſterium ad penitentiam peragendam. ibi. nu. 13.
Immunitatē dare crioſis ꝛ dānatis qꝫ locꝰ poſſit. de pe. ꝛ re. c. ſ. nu. 8. f. 144
Corpus chriſti an liberabit. ibi nu. 9.
Et an fugiens ad corpus xp̄i dum forte preſbyter portat ad aliqueꝫ infirmū an gaudeat immunitate. ibi nu. 10.
Immunitatis priuilegio quis gaudere debeat. ibi nu. 11.
¶ Impeccabilis an poſſit quis eſſe. de here. c. ad noſtrum. nu. 9. fo. 131.

¶ Impedimento multiplici concurrente ad remotionem vnius non ſeqtur remotio alterius. de eta. ⁊ qua. c. generalem. nu. 4. fo. 36.
¶ Imperator. Quatuor reqruntur in acta impatoris: pſone approbatio: uiunctio: conſecratio ⁊ imperij coronatio. de iureiurando. ca. romani. numero. 2. fo. 64.
Imperator eſt pape ſubiectus. ibi nu. 3.
Imperator iurando tangit ſacra: ⁊ que ſit forma iuramenti qđ preſtat imperator. de iureiur. c. j. nu. 13. fo. 64.
Imperator primo digitur in regem romanoꝝ: ſcđo electio cum decreto preſentatur pape: tertio examinata electione ⁊ perſona approbata in regem aſſumitur: quarto promouendum in imperatorem ꝓnunciatur: qnto vngitur ⁊ conſecratur. de iureiur. c. j. nu. 15. fo. 64.
Imperator anteq̃ approbetur quam poteſtatem recipiat. de iureiuran. c. j. numero. 21. fo. 64.
Imperator habet iuriſditionem in quemlibet regem ſibi ſubiectum. de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nume. 7. fol. 68.
Impator in actibus ⁊ ſentētijs non ſubijcitur diſpōni iuris ciuilis. ibi. f. 69.
Imperator licet dicatur dñs totius mundi non tñ diſtringit totum orbem de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 61. fo. 71.
Imperator an in ſuo proceſſu poſſit ſupplere defectum. de ſen. ⁊ re ind. c. paſtoralis. numer. 33. fo. 69.
Imperator quotuplici corona coronetur. de iureiur. c. j. nu. 34. fo. 65.
Imperator in quo loco debeat coronari. de iureiu. c. j. nu. 24. fo. 65.
Imperator a quo tēpore incipiat vti ſigillo aureo. de iureiu. c. j. nu. 27. fo. 65.
Imperator recipit a papa vnctionem conſecrationem ⁊ diadema imperij. de iureiur. c. j. nu. 10. fo. 64.
Imperij electores eligunt in regem: ſed ꝑ hoc non ſeqtur electus iure impij. ſed ex ſola prouocatione pape. de iureiu. c. j. nu. 5. fo. 64.
Imperij tranſlatio de genere ad genus perſonarum ſpectat ad perſonam ⁊ eccleſiam. de iureiur. c. j. nu. 4. fol. 64.
Imperio vacante ſuccedit papa in iuriſditione imperij. de ſen. ⁊ re iud. c. paſtoralis. numer. 30. fo. 69.
Imperio vacante an legatus de latere ſuccedat in poteſtate imperij in ꝓuincia in qua reperitur. de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 77. fo. 71.
¶ Impetrans beneficium an teneatur facere mentionem de penſione: ⁊ qđ de habente hoſpitale quo ad adminiſtrationem an debeat de illo facere mentionem. de offi. de. c. ⁊ ſi apoſtolice. nu. 5. fo. 42.
Impetrans primo modo in forma pauperum an preferatur ſcđo impetranti in forma gratie. de conceſ. preben. c. j. nu. 13. fo. 86.
¶ Imponere nouiter ꝓhibitus non ꝓhibetur antiquas erigere vel augere de ſup. neg. prela. c. qꝛ regulares. nu. 7. fo. 32.
¶ Improbus quis dicatur ⁊ quis proteruus. de fo. cōpe. c. j. nu. 20. fo. 53.
¶ Impubes an poſſit obligari religioni. de homici. c. j. nu. 6. fo. 132.
Impubes non habet vocem in capitulo niſi ſit in. xviij. anno. de eta. ⁊ qua. c. generalem. nu. 12. fo. 37.
¶ Incommodum ſubiectorum ⁊ filioꝝ cenſetur incommodum ſuperioris ⁊ patris. de ſepul. c. dudum. nu. 7. fo. 97.
Indefinita iuris equipollet vniuerſali. de ſepul. c. dudū. nu. 38. fo. 98.
¶ Indulgentia que conceditur a pena ⁊ culpa qualis ſit. de pe. ⁊ remiſſio. c. abuſionibus. nu. 20. fol. 145.
Et quis poſſit hanc indulgentiam concedere. ibi nu. 21.
Indulgentia an poſſit concedi exiſtentibus in purgatorio. de peni. ⁊ remiſ. c. abuſionibus. nu. 18. fol. 145.
Indulgentie conceduntur ſolum vere penitentibus ⁊ confeſſis. de reliq. ⁊ ve. ſan. c. j. nume. 8. fo. 123.
Indulgentiā an conſequatur intereſſens aliquibus horis infra dies octaue corporis xpi lꝫ non interſit omnibus. de reli. ⁊ ve. ſan. c. j. nu. 37. fo. 124.
Indulgentie indiſcrete que dicantur. de priuile. c. j. nu. 23. fo. 139.
Indulgentia ſi ſit in aliqua eccleſia ſi quis vadat centies ad illam an totiens gaudeat beneficio indulgentie. ibi nu. 24.
Indulgentias concedere an poſſint archiepi vel epi in locis exēptis ſue dyoceſis. de priuile. c. archiepiſcopo. nu. 15. fo. 141.
Indulgentias dare ſpectat ad papā. de pe. ⁊ re. c. abuſionibus. nu. 10. f. 145.
Et ad hoc vt valeant quot requirantur. ibi nu. 11.
Indulgentia legitime conceſſa quid operetur. ibi nu. 12.
¶ Infamie exceptio non obſtat ꝓſequenti ius ſuum: pōt aūt infamis eligere ⁊ arbitrari ⁊ poteſt teſtari ⁊ procurare ⁊ pro ſe poſtulare. de regul. c. j. nu. 19. verſiculo in tertia queſtione. fo. 106.
¶ Infans quis dicatur. de homici. c. j. nu. 4. fo. 132.
¶ Inferior a papa etiam cetus cardinalium ſede vacante non poteſt mutare vel corrigere conſtōnē editam a papa. de ele. c. ne romani. nu. 10. fo. 17.
¶ Infirmus an poſt conualeſcentiam teneatur iterare ſeu dicere que omiſit in infirmitate. de cele. miſ. c. j. nu. 19. fo. 121.
¶ Infra dictio quid ſignificet. de app. c. q̃uis. nu. 4. fo. 73.
¶ Inſula quid ſit. de vi. ⁊ ho. cle. c. qm̃. nu. 33. 80.
¶ Inhabilitare aliquem ad beneficia poteſt inferior a papa cum cā ex ſtatuto ⁊ ſententia. de vita ⁊ ho. cle. c. qm̃. nu. 26. fo. 79.
Inhabilitatis tres ſpecies. de procu. c. religioſus. nu. 18. fo. 46.
¶ Inimicus ⁊ rebellis differunt. de iureiur. c. j. nu. 16. fo. 64.
¶ Inquirere non poteſt iudex ad vtilitatem priuatam ⁊ pro iure priuato. de offi. or. c. vt clericorum. nu. 10. fo. 41.
Inquiſitor ⁊ eps an poſſint concordare in vno cuſtode tantum ita q̃ ſit vnꝰ ⁊ non duo. de hereti. c. j. nu. 15. fol. 129.
Inquiſitor an poſſit dare ſubſtitutum. de hereti. c. j. nu. 19. fo. 129.
Inquiſitor heretice prauitatis qualis etatis eſſe debeat ⁊ an poſſit committere vices ſuas. de here. c. nolentes. nu. 1. ⁊ nu. 6. fo. 130.
Inquiſitor an ⁊ quando poſſit torquere teſtes pro veritate eruenda et an poſſit indicere ieiunia hereticis ⁊ an poſſit ſine epiſcopo tradere ipſos duro carceri magis ad cuſtodiam quam ad penam. de heretic. c. primo. numero. 6. fo. 128.
Inquiſitor procedens contra conſcientiaꝫ contra aliquem ex odio gratia vl' timore vel pretextu commodi temporalis incurrit ſententiam ſuſpenſionis ab officio per triennium ſi eſt epiſcopus vel ſuperior. de hereticis. c. j. numero. 4. fo. 128.
Inquiſitor an poſſit imponere penas pecuniarias applicandas officio. de hereti. c. nolentes. nu. 6. fo. 130.
Inquiſitoris officium ⁊ heretice prauitatis per quos debeat exerceri. de hereti. c. j. nu. 1. fo. 128.
Inquiſitionis officium quis habet committere. de hereticis. c. nolentes. numero. 5. fo. 130.
¶ Inſtantia inchoata cum predeceſſore tranſit ad ſucceſſorem in iuriſditione adeo q̃ tranſit etiam effectus citationis intantum q̃ non eſt neceſſaria noua citatio. de elec. c. ne romani. nu. 19. fo. 17.
Inſtantia in beneficialibus cauſis an poſſit perire. vt lite penden. c. primo. numero. 5. fo. 59.
Inſtantia. Quid ſi petatur dilatio que non poteſt claudi intra inſtantiā: vel ſi a principio adeo breuis eſt ex forma ſtatuti qđ non poteſt a principio claudi: tunc qꝛ forte non ſtaret per iudicem nec per partem prorogaretur ipſo iure. de reſti. in integ. c. j. nu. 29. fo. 50.
¶ Inſtrumentum in archiuo publico repertum an preſumatur autēticū. de iureiur. c. j. nu. 20. fol. 64.
Inſtrumentum ꝓducenti ſi dicatur q̃ non eſt ille qui in inſtrumento nominatur lꝫ ſic vocetur quid iuris. de procu. c. j. nu. 14. fo. 43.
Inſtrumentum ſponte ⁊ ſcienter recipiens acceptare videtur etiam mandatum ſi nulla proteſtatione premiſſa recipit. de procuratorib. c. primo. numero. 25. fo. 43.
Inſtrumenti appellatione an comprehendatur ſcriptura priuata. de ꝓcur. c. j. numero. 1. fo. 42.
Inſtrumenti receptione ſcienter facta ſine proteſtatione obligat ꝓcuratorē ad mandati executionem. de procu. c. j. nu. 29. fo. 44.
Inſtrumenta ad cauſam ſonātia penes ſe habens nn preſumatur ex hoc habere mandatum. de procu. c. j. nu. 22. fo. 43.
Inſtrumenta in foro ciuili poſſunt produci vſq; ad ſententiam ex quo in eo non ſit concluſio. de ver. ſig. c. j. nu. 53. fo. 152.
Inſtrumenta an produci poſſint pendente dilatione data ad teſtes. de ver. ſignı. c. j. nume. 4. fo. 152.
¶ Intentio actoris ſi eſt probata dicens ius nouum excludens ius antiquū debet illud funditus probare. de reſcrip. c. literas. nu. 17. fo. 10.
¶ Interdictus nominatim quis dicatur. de ſepul. c. j. nu. 23. fo. 95.
Interdicti tempore non licet corpora defunctorum in cimiterijs ſepeliri niſi in caſibus permiſſis. de ſepul. c. j. nu. 1. fo. 94.
Interdictum ab omnibus eſt obſeruandum indiſtincte. de ſenten. excom. c. primo. nume. 3. fo. 146.
Interdictum latum ſciens an teneatur illud ſeruare lꝫ non ſit publicatuꝫ. de ſen. excom. c. grauis. nu. 5. fo. 147.
Interdictum violari faciens quacunq; fulgeat poteſtate eſt excōicatus ipſo facto. de ſen. excom. c. grauis. nu. 3. fo. 147.
Interdictum quando dicatur ſeruari ab eccleſia matrice: ⁊ an ſciens interdictum eſſe latum teneatur illud obſeruare licet non ſit publicatuꝫ. ⁊ numero. 12. de ſen. excō. c. j. nu. 11. ⁊. 12. fo. 146. ⁊ in. c. grauis. eo. ti. nu. 5. fol. 147.
Interdictum violans qua pena puniatur: ⁊ violare interdictum an ſit plus q̃ violare excommunicationem vel ſuſpenſionem: ⁊ qualiter ſeruatur interdictum. ibi nu. 13.
Interdictum iuris ſi violetur quid iuris. de ſen. excom. c. j. nu. 6. fol. 146.
Interdictum an ſit a laycis ſeruandum: ⁊ quō puniantur non ſeruantes interdictum ⁊ de materia. ibi nu. 7. ⁊. 8.
Interdictū quō ſolet violari per religioſos. de ſen. excom. c. j. nu. 1. fo. 146.
Interdicti tempore fratres ⁊ ſorores tertij ordinis ſancti Franciſci non debent admitti ad miſſas audiendas. de ſenten. excommunica. c. cum et eo. numero. 3. fo. 147.
Interdicti generalis tempore an domini temporales in capellis ſuis poſſint facere celebrari. de ſen. excom. c. grauis. nu. 6. fo. 147.
Et an tempore interdicti poterunt pulſari campane ad predicationem vel capitulum congregandum. ibi nu. 7.
¶ Intereſſe ⁊ expenſa differunt: videtur tamen idem eſſe intereſſe ⁊ dānum de reſcrip. c. abbates. nu. 11. fo. 2.
¶ Intimatio ſi negetur ſolenniter facta a quo ſit probanda. de elec. c. cūm. numero. 36. fo. 20.
Intimatio ſi non fuit facta ⁊ iudex non detulerit appellationi: an ſufficiat quo ad hoc qđ dicatur cauſam eſſe deuolutam ad curiam. ibi nu. 37.

Intimatio an requiratur in omnib⁹ appellationibus ibi nu.38.
Intimatio appellationis an poſſit fieri ante dationem capitulorū de elec. c.cauſam nu.16.fo.19.
Intimatio an poſſit fieri ad domum ſi pars ſit abſens ibi.nu.18.
Intimatio an ſufficiat ꝙ fiat tantum in vno loco publico de elec.c.cauſam nu.68.fo.21.
Et an ſufficiat ꝙ fiat in quolibet loco publico ibi nu.69.
Intimatio an poſſit fieri per procuratorem de elec.c.cauſam nu.42.fo.20.
Intimatio appellationis an debeat fieri appellato in ſcriptis ꝛ expenſis intimātis de elec.c.cauſam nu.53.fo.20.
Intimatio an ſufficiat fieri ꝓcuratori qui eſt in curia vel ꝓcuratori qui eſt in domo appellationis de electionibus.c.cauſam nu.48.fo.20.
Intimatio quando debeat apprehendere perſonam de electioni.c.cauſam nu.71.fo.21.
Intimatio appellationis in quo loco fieri poſſit quando appellatus eſt in loco cāpeſtri vel rurali vbi non ſit forte copia teſtium vel notariorū de elec.c.cauſam nu.66.fo.21.
Intimatio qualiter fiat collegio vel capitulo quando contra ipſa appellaretur: ꝛ quid ſi nollet ſe congregare ꝛ quādo poſſit fieri procuratori: ꝛ quomodo fieri debeat procuratorium ad intimandum: ꝛ quomodo de procuratorio ſit facienda fides de elec.c.cauſam nu.41.ꝛ ſequen.fo.20.
Intimatio an requirat eūdem ordinem qui requiritur in citationibus de elec.c.cauſam.nu.20.fo.19.
Intimatio ſi non ſit facta ſecundum formam iuris an appellatio reddatur nulla de elec.c.cauſam nu.74.ꝛ nu.78.fo.21.
Intimatio in quibus caſibus requiratur de elec.c.cauſam nu.84.fo.22.
Intimatio an ſufficiat fieri procuratori habēti mandatum ad cauſaꝫ principalem tantum de elec.c.cauſam.nu.45. fo.20.
Et quid ſi plures eſſent procuratores cōſtituti ibi nu.46.
Et quid ſi procurator eſſet reuocatus parum poſt conſtitutionē anteꝙ ſuſcipiat mandatum eo tamen ignorante ibi nu.47.
Intimatio an debeat fieri ſcienti ꝛ quare nedum appellatio ſed etiam delatio eſt intimanda de appell.c.ſ.nu.12. fo.72.
Intimatio appellationis an ſufficiat ꝙ fiat intra ſepta eccleſie vel in clauſtro aut cimiterio, vel in eccleſia aut in valuis eccleſie de electio.c.cauſam numero.33. fo.20.
Intimationis effectus quis ſit de appell.c.ſ.nu.11. fol.72.
¶ Intrans domum animo furandi ſi non furetur an teneatur de ſta.mona.c.ſ.nu.26. fo.108.
¶ Inuecta ꝛ illata a feudatario an ſint tacite obligata ꝛ hypotecata domino deſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.46. fo.70.
¶ Irregularitas quid eſt ꝛ quo iure fuerit inuēta ꝛ quot ſunt eius ſpecies ꝛ quare fuerit inuenta.de hereti.c.ſ.nu.17. fo.133.
Irregularitatem non incurrit quis propter exercitiū actus alterius ꝙ officii diuini de vita ꝛ hone.cleri.c.quoniam nu.22. fo.79.
Irregularitatem non incurrit occidens vel mutilans hominem quādo eſt infans dormiens vel furioſus vel quando aliter non poteſt quis mortē euitare: nec ex ſola effuſione ſanguinis incurritur irregularitas de homici.c.ſ.nume.1. fo.132.
Irregulares ſunt officiales deputantes clericos nimis arcto carceri vbi aqua anguſtie ꝛ panis doloris vix dari poſſet de peni.ꝛ remiſſ.capitu.ſ.numero.14. fo.144.
¶ Irritum ꝛ irritandū quomodo differāt de verbo.ſig.c.ſ.nu.59. fo.152.
¶ Iuſpatronatus an indiſtincte tranſeat cum vniuerſitate de iurepat.ca.plures nu.17. fo.118.
¶ Iter arripere debet pars in cauſa beneficiali ad curiā ꝺeuoluta per viaꝫ appellationis de elec.c.cauſam nu.12. fo.19.
¶ Iubemus verbū eſt ꝑcepti.de cenſi.c.preſenti.nu.2. fo.119.
¶ Iudei dicuntur a tribu iuda que fuit ceteris honorabilior de iude.ca.ſ.nume.9. fo.128.
Iudeus ſi producitur in teſtem an debeat iurare de teſti.c.ſ.nu.6. fo.63.
Iudei nō ſunt de foro eccleſie de vſu.c.ſ.nu.11. fo.134.
Iudei pagani poſſunt indirecte excommunicari de teſti.c.ſ.nu.2. fo.63.
Iudei non poſſunt excōmunicari vel alia cenſura eccleſiaſtica arceri de vſur.c.ſ.nume.19. fo.134.
Iudeorum pueros auferre ꝛ ipſos baptizare inuitis parentib⁹ an poſſint principes de iude.c.ſ.nu.11. fo.128.
Iudeis quare faueant principes de teſti.c.ſ.nu.9. fo.63.
Iudeis quare cōtcamus ꝛ non xpianis exceptio de teſti.c.ſ.nu.11. fo.63.
Iudeos ꝛ alios infideles expellere de ciuitatibus ꝛ eorū bonis priuare an ſit licitum de iude.c.ſ.nu.15. fo.128.
¶ Iudex eccleſiaſticus poteſt compellere iudicem ſecularem ad obſeruantiam iuris canonici in foro ſuo de peni.ꝛ remiſ.c.ſ.nu.2. fo.144.
Iudex appellationis aſſignat terminum appellanti ad ſe preſentandū coram iudice ad quem ꝛ ad faciendam fidem de hoc de appel.capitulo.ſ.numero.14. fo.72.
Iudex quando non defert an poſſit terminum aſſignare ibi nu.15.
Iudex ratione dubiī an poſſit pronunciare ſe competētem de procur.c.inſtrumentis nu.12. fo.42.
Iudex quando cognoſcit vt vir bonus ſi male arbitratur appellari pōt de iudi.c.ſ.nu.9. fo.50.
Iudex poteſt interrogare partes vbi equitas hoc ſuadet de verbo.ſigni.c.ſ.numero.9. fo.149.
Iudex debet eſſe conſtans certus ꝛ firmus de cenſi.capitulo preſenti numero.15. fo.120.
Iudex ſuper non petitis pronunciare non debet de reſcrip.ca.auditor numero.11. fo.6.
Iudex ſi mandat aliquid ſpectans ad eius officium ad eum ſpectat punire contemnentes eius mandatum de cele.miſſ.ca.ſ.nu.6. fo.120.
Iudex an poſſit cogi in cauſis que committuntur ſimpliciter ꝛ de plano ꝛ ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicii procedere tēpore feriato ob neceſſitates hominum de verbo.ſig.c.ſ.nu.27. fo.150.
Iudex an ad hoc ꝙ poſſit procedere ſuper notorio ſit neceſſe ꝙ añ omnia declaret notorium eſſe de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.38. fo.69.
Iudex eccleſiaſticus in quibus delictis poſſit punire laicum de offi.or.c.vt clericorum nu.9. fo.41.
Iudex an poſſit ſupplere vbi exceptio propoſita eſt inepta de elec.c.conſtitutionem nu.44. fo.26.
Iudex poteſt quis eſſe in acceſſorio expenſarum licet non ſit iudex in principali de reſcrip.c.abbates nu.12. fo.2.
Iudex cōpetens quis eſſe debeat in maleficiis cōmiſſis in cōfinibus duorū territoriorum de pe.c.multorum nu.1. fo.142.
Iudex delicti commiſſi an debeat requirere iudicē domicilii delinquentis vt illum citet ibi exiſtentem. Et iudex requiſitus an teneatur citare vel remittere delinquentem de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.62. fo.71.
Iudex coram quo quis tenebatur comparere ſi eſt mortuus non arctat̄ ad comparendum immo ſi non venit debet remitti pena de elec.c.ne romani nume.52. fo.18.
Iudicis quod in poteſtate eſt.neceſſarium eſt de reſcrip.capitulo auditor nume.24. fo.8.
Iudicium eſt actus trium perſonarum ſcꝫ iudicis actoris ꝛ rei.de verbo.ſig.c.ſ.nu.23. fo.150.
Iudicium integrum eſt quod plurimorum ſententiis comprobatur de ſen.excom.c.ſ.nu.4. fo.146.
¶ Iuramentum calumnie an debeat in omnibus cauſis preſtari: ꝛ ſi non preſtetur quia forte non fuit petitum an vitiabitur proceſſus de verbo.ſigni.c.ſ.nu.33. fo.151.
Iuramentum non durat vltra tempus cōſtitutionis de regu.ꝛ tranſ.ca.ſ.nume.18. fo.105.
Iuramentum corporaliter preſtare an ꝛ quando teneatur epiſcop⁹ de elec.c.conſtitutionem nu.20. fo.23.
Iuramentum calumnie an excuſet a cōdemnatione expenſarum de ſenten.c.ſ.nume.8. fo.67.
Iuramentum an confirmet promiſſionem nullam de iureiuran.capi.ſ.numero.25. fo.65.
Iuramentum ꝑſtitum pape an ſit ſucceſſoribus iterandum ibi nu.26.
Iuramentum de calumnia an requiratur in cauſa que cōmittitur ſummarie ꝛ de plano ꝛc.fo.153.nu.5.
Iuramentum preſtitum per procuratorem non excuſat quin debeat iterari in propria perſona de iureiur.c.ſ.nu.12. fo.64.
Iuramentum an eo caſu quo preſtandum eſt corporaliter an ſufficiat iurare preſentibus euangeliis an vero requiratur tactura de here.capitulo.ſ.nume.16. fo.129.
Iurantes an poſſint inter ſe abſoluere a iuramentis ſuis de vſu.capitulo.ſ.nume.10. fo.134.
¶ Ius nemini debet iniicere laqueum de rerum permu.c.ſ.nu.1. fo.91.
Ius commune vbi concurrit cum priuilegio preferetur ius commune de ſepul.c.dudum nu.9. fo.97.
Ius ſpeciale comprehendit in ſe ius priuilegii ꝛ conſuetudinis de elec.c.ſtatutum nu.7. fo.28.
Ius agendi vbi variatur ex tempore vel loco oportet actorē partem loci vel temporis probare ſuper quo fundat intentionem de reſcrip.ca.literas nume.16. fo.10.
Ius exorbitans ꝛ ſtrictum non extenditur per identitatem rationis de reſcrip.c.auditor nu.22. fo.7.
Ius naturale tollere non poteſt conſtitutio principis nu.3. fo.154.
Ius ſibi dicens propria autoritate an aliquam penaꝫ incurrat de exceſſ.prela.c.1.nu.19. fo.137.
Ius colligendi paſſagium ꝛ imponendi collectam an cōputentur inter immobilia ꝛ illis adequentur de rebus ec.non alie.c.ſ.nu.23. fo.89.
Ius ſpeciale quid dicatur de elec.c.ſtatutum nu.28. fo.29.
Ius competens eccleſie dicitur ius priuatū ꝛ non proprium de elec.c.cōſtitutionem nu.2. fo.22.
Ius principalis agentis regulat ius tertii venientis de elec.c.cōſtitutionē nume.6. fo.23.
Ius preſentandi clericum an ſpectet ad rectorem an ad patronum de iurepa.plures nu.12. fo.117.
Iuris naturalis ea que ſunt non poſſunt tolli per ſuperiorem etiam papaꝫ vel imperatorem de ſenten.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.73. fo.7.
Iuris bñficiū nemini eſt auferēdū de offi.ordi.c.vt clericorū.nu.11.fo.41.

Jura ⁊ redditus annui comparantur rebus immobilibus de rebus eccle. non alie.c.j.nu.4. fo.88.
Jura ſunt innouanda ⁊ reuocanda prout ſuadet vtilitas tpis inſtātis ⁊ experientia de ſepul..c.Dudum nu.1. fo.97.
Jura edenda ſunt ad perpetuam rei memoriam ibi nu.2.
¶ Juriſditio contentioſa nõ pōt regulariter exerceri in aliena dioceſi de foro compe.c.j.nu.17. fo.53.
Juriſditio omnimoda ſi concedatur alicui quid videatur conceſſum de fo. compe.c.j.nu.34. fo.54.
Juriſditio cum emolumento, ſi de iure conſuetudinario deuoluatur ſede vacante ad capitulum alterius eccleſie quid iuris de elec.capitulo ſtatutum nu.15. fo.29.
Juriſditionis actus non debet exerceri per aliquem in dioceſi niſi petita ⁊ obtenta licentia ab epiſcopo de foro compe.c.j.nu.8. fo.53.
Juriſditio an poſſit preſcribi per aliquem vtentē aliquo iure ex ſola gratia ratione fauorabilitatis ibi nu.9.
Juriſditio in tpalibus in terris eccleſie ſubiectis videtur tēporalis ⁊ nõ eccleſiaſtica de elec.c.ſtatutum nu.2. fo.28.
¶ Juſpatronatus vnius patroni ſi venditur vel donat pluribus aut pmutat cum pluribus perſonis vel ſi lege tur plurib⁹ quis preſentabit de iurepa.c.plures nu.10. fo.117.
Juſpatronatus quot modis queratur ⁊ que iura competant patrono ⁊ an iuſpatronatus poſſit publicari ſeu confiſcari propter maleficiū patroni de iurepa.c.plures nu.15. fo.118.

¶ De literas L.

Labijs deo ſeruiri pōt ⁊ ſacrificium offerri de celeb.miſſ.c.j.nu.2.⁊.10. fo.120.
Labijs ſeruire an ſufficiat in horis diuinis ſi cor diuertat ad alia de celeb.miſſ.c.j.nu.10. fo.120.
¶ Lachrimas effundit quandoqꝫ aliquis ex letitia ⁊ deuotione ⁊ quandoqꝫ ex dolore de reliq.⁊ vene.ſan.c.j.nu.20. fo.123.
¶ Laycus an poſſit conſtitui procurator ad permutandum de rerum permu.c.j.nu.34. fo.93.
Layc⁹ ſi a ſede apoſtolica fuerit citatus ⁊ captus ⁊ detentus ne ad illam vadat an puniatur de penis.c.multorum nu.4. fo.142.
Laycus committens homicidium ſi poſtea efficiatur clericus an debeat p iudicem laycum vel p eccleſiaſticum condēnari de cenſi.c.j.nu.11. fo.119.
Laycus procuratorio nomine poteſt acceptare beneficium de renuncia.ca. cum illuſio nu.8. fo.30.
Layci nõ ſunt capaces beneficiorū de penis.c.multorū.nu.6. fo.142.
¶ Legatus habet iuriſditionem in prouincia ſibi decreta de ſen.⁊ re iudi. c.paſtoralis nu.42. fo.69.
Legatus de latere non venit appellatione pape de ſentē. excom.c.cuꝫ ex eo nume.7. fo.148.
Legatus de latere poteſt dare beneficiales literas generales etiam nõ determinatas ad certum beneficium. ⁊ nõ poteſt hoſpitale conferre in beneficium de preben.c.per literas nu.3. fo.81.
Legatus de latere an poſſit conferre hoſpitalia ⁊ iuſpatronatus laicoruꝫ de preben.c.per literas nu.20. fo.82.
Legatus an poſſit conferre beneficia extra prouinciam ſibi decretā de offi. ord.c.⁊ ſi apoſtolice nu.3. fo.42.
Legatus poteſt aliquid facere contra ius diſpenſando non tñ pōt aliquid diſponere vel reſcribere contra ius aliud diſponendo de reſcrip.cap. ⁊ ſi principalis nu.36. fo.6.
Legatus an poſſit conferre beneficia ad ſedē aplicam deuoluta de offi.ord. c.⁊ ſi apoſtolice nu.6. fo.42.
Legatus caret plenitudine poteſtatis de relig.do.ca. qꝛ contingit nu.9.per ſi.iuxta predicta fo.113.
Legatus de latere poteſt conferre beneficia deuoluta ad papam de preben. c.ſi de beneficio nu.14. fo.84.
Legati poteſtas an ſit ordinaria vel extraordinaria de offi.ord.c.⁊ ſi apoſtolice nume.10. fo.42.
Legati factū nõ cenſet factum pape de reſcrip.c.auditor nu.20. fo.7.
Legato cardinali quādo credat de fo.cōpe.c.j.nu.44. fo.54.
Legatū factū monacho ſub cōditiōe ſi ante cōditionē extātē efficiat ep̃s cui queretur legatū de ele.c.cū conceſſa.nu.9. fo.30.
¶ Leproſarium quid ſit de preben.c.per literas nu.12. fo.82.
¶ Leuia delicta que dicantur de pe.c.j.nu.7. fo.141.
¶ Lex ⁊ canõ debet eſſe cōformis honeſtati de elec.c.cū rationi nu. 4.fo.13.
Lex ſuperioris nõ tollit per legē inferioris de elec.c.ne romani nu.6. fo.17.
Lex loquens de actu per verba preteriti temporis quando eſt penalis reſtringitur ad preterita tantum vel preſentia non autēꝫ ad futura de eta. ⁊ quali.c.⁊ hi qui nu.1. fo.34.
Lex fori in quo iudicium agitur ſeruanda eſt quo ad ordinatoria iudiciorū de iudi.c.diſpendia nu.18. fo.52.
Lex ⁊ conſtitutio debet eē rationalis de electionibus cap .cum rationi numero.2. fo.13.
¶ Libellus quando eſt ineptus ſed probatio eſt apta: an probatio valeat de elec.c.conſtitutionem nu.43. fo.25.
Libellus ſiue petitio an requiratur in cauſa que committitur ſummarie et de plano ⁊c.fo.155.nu.4.
Libellus an neceſſario ſit offerendus in caſibus in quibus proceditur ordinarie ⁊ non ſimpliciter ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij de ver. ſig.c.j.nu.20. fo.149.
Libellus in quibus cauſis ſit neceſſario dandus ⁊ in quibus non ibi numero.21. fo.150.
Libelli oblatio an in ſummarijs exigatur de verbo.ſig.c.j.nu.10. fo.149.
Libelli ineptitudo, an poſſit opponi poſt ſententiam de electionibus.c.conſtitutionem nu.42. fo.25.
Libellum inſerere in citatione debet actor cui expedit inducere litis pendētiam vt lit.pen.c.cum lite.nu.8. fo.60.
In libello non eſt neceſſe ꝙ petatur executio ſed ſufficit ꝙ petatur pronunciari ſuper eo de quo debet fieri condemnatio de reſcrip.capitulo auditor nume.10. fo.6.
¶ Liberorū appellatiōe an veniant nepotes de baptiſ.capitulo primo numero.10. fo.122.
Et an comprehendantur nepotes naturales tantum e non legitimi deſcēdentes a maſculis ibi nu.11.
¶ Libri ⁊ alia diuinis officijs deputata nõ poſſunt.capi.pignorari nec diſtrahi pro decima de deci.c.ſi beneficio nu.3. fo.103.
Libri rationum an ⁊ quando ſint edendi de vſur.c.j.nu.16. fo.134.
Libris mercatorum an ⁊ quando ſit credendum ⁊ ſtandum, de vſur.cap.j. nume.15. fo.134.
¶ Licentia tacita ſuperioris an ſufficiat vt religioſus poſſit eſſe executor de teſta.c.j.nu.7. fo.93.
Licentia dicitur non poſſe haberi quando expreſſe negatur vel ſi petatur ⁊ taceatur ⁊ non concedat de foro.cōpe.c.j.nu.40. fo.54.
Licentia generalis quando ſufficiat de fo.cōpe.c.j.nu.39. fo.54.
Licentia ſuperioris non exigitur in clerico ſeculari quo ad conſenſuꝫ p̄ſtandum de elec.c.cum conceſſa nu.13. fo.30.
Licentia generalis ſi data fuerit religioſo vt conſentiat poſtulationi nominationi collationi vel preſentationi ſi quam de eo fieri contingeret: qd iuris de elec.c.cum conceſſa nu.10. fo.30.
Et quid ſi concedatur ei licentia ſpecialis ibi nu.11.
Licentia quid ſit ⁊ q̃tum duret ⁊ an expiret morte concedentis ⁊ a quo ſit danda: ⁊ quis poſſit eam reuocare de elec.c.cum cōceſſa.nu.2. fo.29.
Licentia prelati non excuſat ſubiectos in delictis: vel in his que aguntur cōtra ius de elec.c.in pleriſqꝫ.nu.3. fo.26.
Licentiam habens ordinis recipiendi a quocunqꝫ ep̃o hoc facere poterit etiam epiſcopo proprio mortuo de elec.c.cum conceſſa nu.3. fo.30.
Et quis erit ſuperior in danda licentia ibi nu.4.
Et quid ſi hec licentia generaliter detur a papa an valebit ibi nu.5.
¶ Licitum.licet in vna parte domus aliquid facere qḋ in alia non licet de cenſi.c.ad noſtrum nu.8. fo.119.
¶ Lingue ſacre ſunt tres ſcilicet hebraica greca ⁊ latina de magiſ.capi.j.numero.6. fo.126.
Lingue vulgares ſunt ſeptuaginta ibi nu.7.
¶ Lis quādo dicat pendere ⁊ que requirantur ad hoc vt inducat litis pēdentia vt lit.pen.c.cum lite.nu.2. fo.60.
Lis quando dicatur pendere vt lit.pen.c.j.nu.13. fo.59.
Lis ſi mouetur emptori de re empta debet litem intimare venditori: ⁊ requirere vt defendat: nec ſufficit ſola intimatio de electio.capitulo cauſaꝫ numero.84. fo.22.
Litis pendentia ex quo tempore inducatur ⁊ vſqꝫ ad qḋ tēpus duret vt lit. pen.c.cum lite.nu.4. fo.60.
Litis pendentia an ex ſola commiſſione cauſe abſqꝫ citatione inducatur vt lit.pen.c.cum lite.nu.6. fo.60.
Lite pēdente nihil eſt innouandum.vt lit.pen.ca.cum lite.nu.1.⁊.3. fo.60.
Lites abbreuiare debet iudex ⁊ materias dilationum amputare de verbo. ſig.c.j.nu.28. fo.150.
Lite mota ſuper epiſcopatu ang⁹ per adeptionē pacificaꝫ curati vel dignitatiſ renūciet epiſcopatum de reſcrip.c.gratie nu.28. fo.9.
Litigans cōtra poſſeſſorē beneficij ſi renūciat liti ⁊ cauſe in manibus ſuperioris cōſentiētis an dicatur lis pēdere vt lit.pen.c.j.nu.13. fo.59.
Si moritur vnus litigantium lite principali non pendente ſed iam facta diffinitione a qua non eſt appellatum expectabitur mors opponentis ſententiam pro ſe quo ad collationem fiendam per papam vt lit.pen.c.j. numero.11. fo.59.
¶ Litere nulle poſſunt ex expreſſo conſenſu partium ratificari de reſcrip.c. abbates nu.31. fo.4.
Litere beneficiales ante earum executionem appellantur gratie de reſcrip. c.gratie nu.2. fo.8.
Litere queſtorum prius ꝙ admittantur debent examinari per epiſcopum ⁊ an poterit de eis iudicare de pe.⁊ remiſ.c.abuſionibus nu.24.fo.145.
Litere gratioſe vel contentioſe qualiter bullentur de conceſſ.preben.capi.j. numero.8. fo.86.
Litere falſe vel ſurreptitie an reddant proceſſum nullum de preben.capi.j. numero

numero.8. fo.80.

Literarum appellatione comprehenditur gratia pape de reſcrip.capitulo literas numero.2. fo.9.

Literarum apoſtolicarum forma circa prouiſionem beneficij de conceſ.preben.c.j.nu.j. fo.86.

Per literas ad beneficia creatur ius ad rem etiam gratia pendente ⁊ dicitur debitum de reſcrip.c.gratie nu.7. fo.8.

Literis ſigillatis adhibetur fides ad preiudicium ſigillantis de iureiurā.c.j.nume.18. fo.64.

Literis pape vel alij ex inferiorū a papa an ⁊ quando ſit credēdum de proba.c.j.nu.3. fo.63.

¶ Locus ſacer an per captiuitatem hoſtium deſinat eſſe ſacer.de dec.cap.in pleriſq; nu.13. fo.27.

Locus remotus dicitur arbitrio iudicis de electi.⁊ elect. pote.ca. cauſam numero.65. fo.21.

Locus pius non habens eccleſiā poteſt habere iura ſpiritualia vt decimas ⁊ oblationes ⁊ ſic talia poſſunt accedere alteri loco pio ꝙ eccleſie de preben.c.per literas nu.2. fo.81.

Locus ꝙ ſit exemptus quomodo cognoſcatur de priuile.c.archiepiſcopus numero.2. fo.140.

Locus exemptus non eſt de iuriſditione dioceſani ibi nu.3.

Locus debet eſſe tutus domino ⁊ eum aſſociantibus de ſenten.⁊ re iudi.c.paſtoralis nu.12. fo.69.

Locus cedentis an attendatur an vero ceſſionarij de reſcrip .cap.abbates numero.24. fo.3.

Locus ſubiecti pro quo impetratur magis attenditur ꝙ locus ſuperioris de reſcrip.c.abbates nu.13. fo.2.

Locus Res alibi deſtinata non videtur eſſe vbi naturaliter eſt:ſed in loco vbi eſt deſtinata de elec.c.ne romani nu.17. fo.17.

Locus ad hoc vt dicatur inſignis quid requiratur de foro compe.capitulo j.nume.25. fo.53.

Locus electionis ſi non eſt tutus quid agendum de electio.cap.ne romani numero.51. fo.18.

Loco notorie non tuto in appellatione aſſignato appellari poteſt ⁊ etiam ſine appellatione citatio non arctat nulla exceptione oppoſita de ſen. ⁊ re iudi.c.paſtoralis nu.68. fo.70.

Loca de menſa an habeant ſpecialē gubernationem de reſcrip.ca.abbates numero.29. fo.3.

Loca exempta licet non ſint in dioceſi ſunt tamen de dioceſi de electio.c.romani nume.40. fo.17.

Locorum verbū ſignificat vnitatē ad loca de reſcrip.c.abbates nu.16. fo.2.

¶ Locatio ad modicum tempus equiparaꝛ venditioni fructuū ad modicum tempus de rebus eccle.c.j.nu.15. fo.89.

Locatio quando dicatur facta ad modicum tempus vel venditio fructuū. de rebus ec.non alie.c.j.nu.17. fo.89.

¶ Luctus quid ſit ⁊ quot ſint eius ſpecies de reliq.⁊ ve.ſan.c.j.nu.21.fo.123.

¶ De litera M.

Mahometus quis fuerit ⁊ vbi fuerit nutritus ⁊ inſtructus ⁊ de eius vita ⁊ morte de iu de.c.j.nu.7. fo.128.

Maior poteſtas in concurſu abſorbet effectum minoris vt lit.penden.c.j.nu.4. fo.59.

Maiora ⁊ grauiora que dicantur de procu.c.non poteſt nu.11. fo.45.

Maleficia ſi in confinibus diſtrictuum perpetrātur quis debeat eſſe iudex de penis.c.multorum nu.2. fo.142.

¶ Mandans fieri delictum an teneatur maleficio non commiſſo: ⁊ an ſecuto delicto teneatur indiſtincte mandans ⁊ mandatarius.⁊ quando indiſtincte teneatur mandans ⁊ mandatarius de penis capitulo.j. nume.6.⁊.8. fo.141.

Mandans alicui vt delinqueret ſi diu poſtea commiſit an mādans teneatur de penis.c.j.nu.9. fo.141.

Mandatari⁹ ſi interuenit vt nudus miniſter tunc reuocatio impedit actū gerendum ſine certioratione de renuncia.c.cum illuſio .nu.12. fo.31.

Mandatum de beneficio ad collationem epiſcopi non comprehendit beneficium ad capitulum deuolutum de preben.c.ſi de bñficio nu.1. fo.83.

Mādatū de prouidendo de beneficio ad collationē epi cōprehendit beneficiū ad epiſcopum deuolutū ⁊ ex negligentia capituli ibi nu.2.

Mandatū ſi ſit datū procuratori ad opponēdū crimina ⁊ defect⁹ ſi eſt nōdū eſt ſuſceptū mandatum an tenebit oppoſitio de procu.c.non poteſt nume.6. fo.44.

Et quid ſi velit opponere in formas vel pſonas diligentiū ibi nu.7.

Mandatū plati ad lites vel negocia nō habita diſtinctione an ſub noīe dignitatis vel ſub noīe proprio detur nō facit ppetuari litis cōteſtationē propter mortē plati de pcu.c.procuratorē nu.3. fo.46.

Mādatū ad exercitium actus iudicialis vel extraiudicialis qui agitari non pōt noīe mandantis poſt mortē mādātis propter mortē nec ſucceſſoris noīe vt ab eo ius cauſeꝛ finiꝛ morte mandātis ēt nō re integra ibi nu.4.

Mandatum prelati in cauſa eccleſie an expiret morte prelati de procur.ca.procuratorum nu.15. fo.42.

Mandatum procuratorium an poſſit probari aliter ꝙ per literas vel per inſtrumentū aut per teſtes de procu.c.j.nu.10. fo.42.

Mandatum habēs ad agendū ſi non habet ad defendēdū an mādatū habere dicatur de procura.c.non poteſt nu.5. fo.44.

Mandatum procuratoris an poſſit probari per teſtes vel inſtrumenta de procu.c.j.nume.13. fo.42.

Mandatū ſpeciale de gerendo actū cū certa perſona ſi alicui def:debet illi intimari reuocatio de renuncia.c.cū illuſio nu.14. fo.31.

Mandatū an intelligatur tacite reuocatū per mortem mandatis de renūcia.c.cum illuſio nu.16. fo.31.

Mandatū ad intimandum appellationem appellato quomodo fieri debeat de elec.c cauſam nu. 43. fo.20.

Mandatū ſpeciale in quib⁹ caſib⁹ requiraꝛ de elec.c.cām nu. 44. fo.20.

Mandatū ſimpliciter factū de prebēda in eccliā vbi ſunt ſacerdotales ⁊ nō ſacerdotales equiparatur mandato de reſcrip.c.literas nu.38. fo.13.

In mandato de prouidendo de beneficio nō includitur hoſpitale etiam ſi habeat eccleſiam vel capellam vel alia iura ſpiritualia de preben.c. per literas nu.1. fo.81.

¶ Maſculinū an ⁊ quādo cōprehēdat femininū de ſepul.c.j.nu.6. fo.93.

¶ Matrimoniū ꝯhēs ſciēter in gradu cōſanguinitatis vel affinitatis vel cū moniali ipſo facto eſt excōmunicatus de cōſan.⁊ affi.c.j.nu.j. fo.125.

Matrimoniū cōtrahēs in caſu ꝓhibito ſciēter vel ignorāter an ſit excōmunicat⁹ Et qd ſi quis a principio fuit ignorās poſtea ſciuit gradū ꝓhibitū ⁊ tamen perſeuerauit in cohabitatione an idē ſit excōmunicatus de conſang.⁊ affi.c.j.nu.4. fo.125.

Matrimoniū cōtrahēs cum illa quam credebat monialē vel cōſanguineā que in veritate nō erat quid iuris ibi nu.5.

Matrimoniū cōtrahēs cū illa q̄ ſcienter pmiſit maritū ꝓmoueri ad ſacros ordines remanēdo in ſeculo deinde marit⁹ morꝛ:⁊ alius ſcienter contrahit cū ea:an puniatur:⁊ qd ſi aliquis dicit illi que eſt ꝓfeſſa volo contrahere tecū an puniaꝛ ⁊ nu.17.de conſang.⁊ affi.c.j.nu.16.⁊.17. fo.126.

Matrimoniū coacte cōtrahens in caſib⁹ prohibitis an incidat in penam de conſan.⁊ affi.c.j.nu.8. fo.125.

Et quid ſi contrahat quis matrimoniū in caſibus prohibitis ſcienter:tū nō conſummauit p copulā carnalē an puniaꝛ:⁊ qd ſi cōtraxit ſponſalia ſciēter in caſib⁹ prohibitis ſed nō cōtraxit matrimoniū ⁊ nu.10.⁊.11.

Matrimoniū ⁊ ſponſalia ſunt diuerſa de iudi.c.diſpēdia nu.14. fo.52.

Matrimonialis cā multis modis poteſt agi ⁊ intentari de iudi.c.diſpendioſam nu.13. fo.52.

Matrimonialis cauſa principalis vel incidens an ſit tractanda ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano de iudi.c.diſpendia nu.15. fo.52.

¶ Memoria hominis labilis eſt de verb.ſig.c.j.nu.29. fo.118.

¶ Mendicans ſi tranſit ad ordinē nō mēdicātium deinde redit ad ſuum ordinem,quid iuris de regu.c.j.nu.11. fo.105.

Mendicans tranſiens ad ordinem nō mēdicātium etiā ex autoritate pape nō habet vocem in capitulo etiam ſi ſibi hoc libere ab alijs cōcedatur de regu.c.j.nu.3. fo.104.

Mendicās nō pōt aſſumi extra ordinē mēdicātiū ad prioratū:adminiſtrationē:vel officiū vel regimē alīcū p ſe vel per aliū ibi nu.4.

Mendicās ſi trāſeat ad aliū ordinē mendicātiū vel nō mēdicātiū quid iuris Et an ordo nō mēdicātiū poſſit eſſe arctior ordine mēdicātium:⁊ in quo poſſit eſſe arctatio de regu.c.j.nu.9. fo.104.

Mēdicantes qui dicanꝛ de penis.c.cupientes nu.6. fo.143.

Mendicantes dicunꝛ a mente qđ eſt defectus de reg.c.j.nu.7. fo.104.

Mendicantes qui dicantur ibi nu.8.

¶ Menſis quot dies habeat de elec.c.cauſam.nu.52. fo.20.

¶ Mens diſponētis inſpici debet de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.9.fo.4.

¶ Mentio ſpecialis beneficij quando dicatur eſſe facta de offi.ordi.c.⁊ ſi apoſtolice nu.14. fo.42.

¶ Meretrici dare cum qua quis peccauit an ſit peccatū de reli.⁊ ve.ſan.c.j.nu.32. fo.124.

¶ Miſſa an ſit de horis canonicis de celeb.miſſ.c.j.nu.15. fo.121.

Miſſas religioſorum audire licitum eſt ſine preiudicio eccleſiarum parochialium de exceſſi.prela.c.j.nu.7. fo.176.

¶ Moderari verbū importat minutionē de inrepa.c.j.nu.8. fo.113.

Modificare corrigere mutare:detrahere diſpenſare differunt de elec.c.ne romani.nu.7.⁊.13. fo.17.

Modificari dicꝛ quādo modificaꝛ temperatur ⁊ reſtringitur ſeu limitaꝛ de elec.c.ne romani nu.7. fo.17.

Modificatio ſapit diminutionē de elec.c.ne romani nu.31. fo.17.

¶ Monach⁹ ſi eligaꝛ in papā an ſine licētia ſui plati poſſit cōſentire cū nō habeat velle nec nolle de elec.c.cū cōceſſa.nu.14. fo.30.

Monach⁹ profeſſus ſi eijciaꝛ a monaſterio an bona que cōtulit poterunt retineri de ſta.mona.c.j.nu.37. fo.109.

Monachus nō poteſt poſt ingreſſū cū aliquo contrahere quia nihil habet proprij ibi nu.38.

Monachus vni⁹ monaſterij ſi tpe electiōis ante cōſenſū trāſiuit ad aliud monaſteriū qs platus licētiabit eū de elec.c.cū cōceſſa.nu.6. fo.30.

Monach⁹ qui renūciat capelle nō pōt ab epo diſpenſari vt ad primū mo-

naſterium redeat de elec.c.in pleriſq̧ nu.16. fo.27.
Monach⁹ illegitime promotus ad epiſcopatum ſi contingat eum ex illegitimitate repelli pōt repetere primum monaſterium de elec.c.in pleriſq̧ numero.4. fo.26.
Monachus poteſt eſſe delegatus ſi ſit in dignitate de reſcrip.c.ſi princi palis nume.23. fo.5.
Monachus prefectus eccleſie ſeculari an debeat illā regere ſecundū officiū ſeculare de celeb.miſſ.c.ſignū.nu.7. fo.122.
Mabometus per ſarracenos adoratur de iudeis.c.j.nu.2. fo.127.
Monachus an ⁊ quādo cenſeatur profeſſus de regula.⁊ tranſeun. ad reli.c.eos qui per totum. fo.106.
Monachus an in cauſa criminali poſſit ſtare in iudicio de ſta.mona. ca.j. numero.51. fo.110.
Monachus monaſterij exempti ſi promotus fuit in abbatē alteri⁹ monaſterij exempti ſi ex cauſa honeſta renunciat adminiſtrationi ⁊ regimini dicti monaſterij:vbi remanebit iſte monachus de ſtatu.mona. capi.j.nume.46. fo.110.
Monach⁹ ſi infra ſepta monaſterij cōmiſit homicidiū:⁊ extra adulteriū an debeat puniri ⁊ abſolui per abbatem vel per epm ibi nu.47.
Monachus ſi delinquit an debeat contra eū inquiri ⁊ puniri ſcdm formā iuris cōmunis an vero ſcdm ſtatuta regule ibi nu.48.
Monach⁹ pro cōtractu ciuili corā quo iudice ſit cōueniendus ibi nu.49.
Monachus aſſumpt⁹ ad eccleſiā ſecularē an teneatur ſeruare regulam de elec.c.cum rationi nu.49. fo.16.
Monachus remot⁹ ab epiſcopatu an remaneat monachus primi monaſterij.de elec.c.cum rationi nu.50. fo.16.
Quid ſi monach⁹ electus ad parochialē eccleſiā eoipſo exiſtēte eligatur ad aliā an requirat cōſenſus alicu⁹ vt cōſentire poſſit ibi nu.51.
Monach⁹ an poſſit permutare ſuas obuentiones canonicas de rerum permu.c.j.nu.22. fo.92.
Monachus qui de vno monaſterio ad aliud promouetur an debeat preferri in ipſo ſecūdo monaſterio anteꝗ̄ ſibi decernat adminiſtratio eiuſdem monaſterij de regula.c.j.nu.19. fo.106.
Monach⁹ qui portat habitū cooptū ſub habitu clericorū ſecularium an ſit apoſtata de vita ⁊ ho.cle.c.quoniam nu.31. fo.80.
Monachus carens adminiſtratione non poteſt regulariter dare elemoſynā de vi.⁊ ho.cle.c.quoniā nu.38. fo.80.
Monachū egrotantē ſi abbas recipere noluerit ⁊ poſtea multa bona que fuerit:qd de talibus bonis fiet de ſtatu.mona.c.j.nu.39. fo.109.
Monach⁹ vni⁹ monaſterij ſi ad eccleſiā regularē promoueat an remaneat monach⁹ ſecundi monaſterij de elec.c.in pleriſq̧ nu.17. fo.27.
Monachus non poteſt habere prepoſituram vel decanatū eccleſie ſecularis:niſi hoc fiat propter neceſſitatem cure animarum de elec.ca.cum rationi nu.42. fo.15.
Monacho nō profeſſo non debet conferri prioratus vel alia adminiſtratio de ſta.mona.c.j.nu.11. fo.107.
Monachi confiteri debēt in prima dñica cuiuſlibet menſis de ſta. monachoꝝ.c.j.nume.5. fo.107.
Monachi ad curias principum ſine ſpeciali licentia accedere non debent de ſta.mona.c.j.nu.9.⁊ nu.25. fo.107.
Monachi in prioratibus vel alijs adminiſtrationibus nō debēt ſoli habitare ſed debent habere ſecum aliam monachum nu. 30.⁊.32. fo.107
Monachi cui cōfiteri debeāt de ſta.mona.c.j.nu.18. fo.107.
Monachi nigri nō debēt vti calciamētis calcarib⁹; zonis:cultellis:⁊ ſellis nimiū ſumptuoſis ⁊ ornatis de ſtatu.mona.c.j.nu.3. fo.107.
Monachi nigri facti epiſcopi an debeāt ſeruare cōſtitutionē in venationibus veſtib⁹ ⁊ eſu carniū de ſta.mona.c.j.nu.21. fo.108.
Monachi an poſſint ad clauſtrū reuocari de ſtatu.mona.c.j.nu.33. f.108.
Monachi nigri an poſſint vti veſtibus de cotono que appellant fuſtanei: vel veſtibus delicatis de lana de ſta.mona.c.j.nu.36. fo.109.
Monachi vagantes quo iure poſſint reuocari ad clauſtrum de ſta.mona. c.j.nume.27. fo.108.
Monachis nigris interdict⁹ eſt ornat⁹ ⁊ exceſſus in veſtib⁹ cibis ⁊ potib⁹ egrotaturis ⁊ lecti ſternijs de ſtatu.mo.c.j. nu.2. fo.107.
Monachis ſeu prelatis regularib⁹ ſibi ſubiectis quatuor prohibent circa beneficia de ſup.negl.prela.c.qr regulares nu.6. fo.32.
Monachale iugū videtur carcer de ſta.mona.c.j.nu.24. fo.108.
Monaſteriū ſi quis intrauerit ⁊ exiuit ante factam probationē ⁊ iterū poſtea ingreditur idē vel aliud monaſterium an dabitur ſibi integrū tempus ad probandum de regula ⁊ tranſe.c.eos qui nu.7. fo.106.
Monaſterio eijci de facto nō debet religioſus grauiter delinquens de peni.c.j.nu.28. fo.139.
In monaſterio codē nō debent ſimul ſociari mares ⁊ femine de elec.c.cum rationi.nume.19. fo.14.
Monaſteria ſunt ſubiecta oneri procurationis legatorum ſedis apoſtolice ⁊ etiā iuriū epiſcopaliū de cenſi.c.j.nu.3. fo.118.
Monaſteria mixta virorū ⁊ mulierum an ſint licita de elec.c.cum rationi nume.24. fo.14.
Moniales que proprie dicant de ſta.mona.c.attendentes nu.19. fo.112.
Monialiū veſtis qualis eſſe debeat:⁊ an liceat eis habere comā nō comutū vel capillos deferre de ſta.mona.c.attendentes nu.8. fo.111.
Monetā aliā ꝗ̄ currētem non pōt collector exigere de deci.ca.ſi beneficiorum nume.11. fo.104.
Moneta turonē ſiū vel vienē ſium ⁊c.ſi non currit amplius in illo loco vbi faciēda eſt ſolutio quid agēdū ⁊ qd ſi due monete pariter cōcurrāt in loco:de qua fiet ſolutio.⁊ quid ſi moneta ſit minorata a tpe taxationis vel dati priuilegij de qua ſoluetur de deci.c.ſi beneficiorū nu.10. fo.104.
Motus proprius tollit vitiū a quo ſurgit immediate ſurreptio ⁊ vitiū ſurreptionis nō tamē tollit vitiū inhabilitatis pſone etiā cōſecutiue deſcēdētis a vitio a quo ſurgit ſurreptio de preben.c.ſi roman⁹ nu.7. fo.83.
Mot⁹ propri⁹ firmat gratiā cōtra defectū ſurreptionis ⁊ intētionis ſurgētem ex pluralitate beneficiorū de prebē.c.ſi roman⁹ nu.1.⁊.6. fo.83.
Motus proprius legati de latere an idē operetur ꝙ motus proprius pape de preben.c.ſi romanus nu.4. fo.83.
Mot⁹ proprius quare tollit ſurreptionē etiā quādo prouidetur hñti plura beneficia de preben.c.ſi romanus nu.9. fo.83.
Mot⁹ propri⁹ legati tollit ſurreptionē ſicut ⁊ mot⁹ proprius pape de offi.ord.c.⁊ ſi apoſtolice nu.9.⁊ nu.11. fo.42.
Mot⁹ proprius non ampliat gratiam nec facit eam late intelligi ſed bene per ipſum tollit ſurreptio de preben.c.per literas nu.9. fo.82.
Mors ſimpliciter ſumit pro naturali vt lit.pen.c.j.nu.23. fo.60.
Morte principalis an expiret adminiſtratoris officiū de procura.c.procuratorem nu.14. fo.47.
Morte alterius litigātiū nō perimit inſtātia quaten⁹ ſuperſtes intēdit beneficiū vt lit.pen.c.j.nu.5. fo.59.
Mulier vidua denominat a dignitate prioris mariti donec nubat alteri de elec.c.ne romani nu.44. fo.18.
Mulieris appellatione an virgo cōprehēdat de relig.domi.c.j.nu.6.f.112.
Mulieres nō tenent ſcire iura de elec.c.qm̄ circa nu.12. fo.28.
Mulierib⁹ platarū hītib⁹ an ſit licitū pdicare de relig.do.c.j.nu.10. f.112.
Mutari dicit quādo mutat aliquid ⁊ illo ſublato aliud loco eius ſtatuitur de elec.c.ne romani nu.7. fo.17.
Mutabilitas pſonarū nō tollit quin bñficium duret in ſua qualitate de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.22. fo.5.
Mutilatio quid ſit.⁊ an quo ad irregularitatem mutilatio equiparet homicidio de homici.c.j.nu.8. fo.133.
Mutuās pecuniā cōitati hoc pacto ꝙ remittat ſibi onus collecte an ſit vſura de vſu.c.j.nu.33. fo.135.

De litera.N.

NArrata per partē aduerſam ne videatur quis fateri cautela eſt vt dicat iuxta aſſertionē talis de ſen.⁊ re iudi.c.paſtoralis nu.4. fo.68.
Neceſſitatis cauſa licitū eſt monachis carnes cōcedere de cenſi.c.ad noſtrum nu.8. fo.119.
Negatiua eſt probabilis per inſtrumentum de iureiur.c.j.nu.8. fo.64.
Negationes due faciunt vnam affirmationem de offi.deleg.c.j.nu.17.f.39.
Negligentia quandoq̧ equiparatur dolo de teſta.c.j.nu.5. fo.95.
Negligentiam prelati ſupplet prelatus etiā quando dat defectus reſpectu facultatis ſe inhabilitandi de eta.⁊ quali.c.cū eccleſie nu.26. fo.35.
Negligentiā cōferendi particularia beneficia ad prelatos etiam regulares ſpectantia ſupplet dioceſanus de iure communi in non exemptis de ſuppien.negl.prela.c.quia regulares nu.4. fo.32.
Negligentia priuatur quis voce capituli.de eta.⁊ quali.capitu.⁊ bi qui.numero.2. fo.34.
Negligētes recuperare bona eccleſiarū malefaciūt quia negligentes acquirere cum poſſunt tenentur de religi.domi.c.qr cōtingit nu.5. fo.113.
Negociator quis dicat de cenſi.c.preſenti nu.12. fo.120.
Negociatio:commercium ⁊ officium differūt de vita ⁊ ho.cle.c.j.nu.5.f.78.
Nobilitati cōparatur literatura de baptiſ.c.j.nu.12. fo.122.
Nomen generis cōmunis de ſtricta ſignificatione vocabuli comprehendit in ſe maſculinum ⁊ femininum de elec.c.rationi nu.15. fo.14.
Notarius ſi negat ſcripſiſſe illud inſtrumentū vel ꝙ nō ſit notarius an ſit probandum ⁊ a quo de procura.c.j.nu.15. fo.43.
Notorium dicitur quod eſt indubitatum de ſenten.⁊ re iudi.capitu.paſtoralis nume.10. fo.69.
Notoriū eſt qd̄ eſt in corpore iuris clauſum de ſepul.c.dudū nu.70. fo.101.
In notorijs ſemper ante omnia pronunciandum eſt id eſſe notoriū de ſen.⁊ re iudi.c.paſtoralis nu.55. fo.73.
Notitia quando preſumatur vel non de elec.c.cauſam numero.78.⁊ ſequentibus fo.22.
Notitiā vacationis beneficij quando dicatur quis habere de conceſ.prebē.c.j.nume.6. fo.86.
Notificatio ſi ſit facta appellato poſt tps̄ de quo in hac clemētina nō arctabit appellatū nec deuoluet negociū ad curiā de elec.c.cauſam nu.81. fo.22.
Notificatio facta cenſetur ſi per eum cui fieri debet fiet quominus fiat de renū.c.cum illuſio nu.5. fo.30.
Notorietas an ⁊ qn̄ releuet ab onere pbādi 6 appella.c.appellāti nu.6.f.75

Nonalia

¶ Nonalia ſeu ager nonalis quis dicatur de deci.c.j.nu.5. fo.102.
Nouiter creatū nō dicitur qḋ olim fuit de reſcrip.c.literas nu.11. fo.10.
Nouū dicit̄ aliquid multis modis de penit.c.cupientes nu.14. fo.144.
¶ Nudū miniſteriū ſi alicui cōmittitur ſub nomine dignitatis an tranſeat in ſucceſſorē de offi.deleg.c.j.nu.30. fo.41.
¶ Nullitas Jdē qḋ eſt nulli q̄cq̄ʒ reuocat̄ de facto quatenus de facto proceſſit de ſen.ꝛ re iud.c.paſtoralis nu.76. fo.71.
¶ Nuncio publico an ꝛ q̄ñ credendū ſit de dolo ꝛ contu.c.j.nu.22. fo.58.

¶ De litera. O.

Obedientie ſubiacet homo perfectus de heret.c.ad noſtrum nu.13. fo.131.
Obedientiarij ꝛ manuales nō poſſunt abſq̄ʒ cauſa reuocari de ſuppl.negl.prela.c.quia regulares nu.43. fo.33.
Obedientiarij an q̄ñdiu manutenentur in obediētiarijs poſſunt agere p locis illis ꝛ illa defendere de reſcrip.c.abbates nu.28.f.3.
¶ Oblati eccleſijs vel monaſterijs an gaudeāt priuilegijs eccleſiarū quibꝰ oblati ſunt: ꝛ an intelligantur renūciaſſe proprijs ꝛ vouiſſe cōtinētiā: ꝛ qui dicantur oblati ꝛ cōuerſi: de deci.c.j.nu.20.ꝛ.21. fo.103.
Oblationes que fiūt ad imagines domine noſtre cuius ſint ꝛ an talia oblata poſſint conuerti ad alium piū vſum ſine autoritate pape de preben.c.per literas nu.15. fo.82.
Oblationes que fiūt ep̄o celebrāte in eccleſia p̄dicatorū exempta cui debentur an ep̄o an eccleſie exempte de priuile.c.archiep̄o nu.13. fo.140.
¶ Obſtaculū dicit̄ ꝑprie ꝑpetuū vel nullitatē actus inducēs: dilatio regulariter dicitur tēporalis de elec.c.ne romani nu.3. fo.17.
Obtinere dicitur quis id qḋ ſola ſpe obtinet de preben.ca.ſi romanus numero.6. fo.83.
¶ Occidens aliquem ad ſui defenſionē an ꝛ q̄ñ ſit puniendus: ꝛ quomodo probabitur defenſio de homici.c.j.nu.10. fo.133.
Occidere matrē an ſit maius peccatū q̄ occidere vxorē de hereti.ca.ad noſtrum nu.25. fo.132.
Occidens illū qui volebat interficere patrē aut vxorem aut filiū, aut aliam perſonaʒ coniunctam an ſit irregularis de homici.c.j.nu.12. fo.133.
Offenſa que ſit deo ꝛ que ſit proximo quomodo ꝛ a quo remitti poſſit de priuileg.c.j.nu.37. fo.140.
¶ Officiū diuinū dicere omittēti ſine negligenti an poſſit imponi competēs ſatiſfactio abſq̄ʒ eo q̄ nō teneat̄ iterari.
Et an ſufficiat audire diuina officia de cele.miſſ.c.j.nu.17.ꝛ.18. fo.121.
Officio diuino nō completo clerici exire non debent de choro de celeb.miſſ.c.j.nu.21. fo.121.
Officium dimittere ꝑpter ſuperuenientiam excecati vel interdicti publice an liceat de ſentē.excō.c.grauis nu.1.ꝛ.10. fo.147.
Officia diuina ſunt in ſingulis eccleſijs dicenda ſcḋm morē metropolitane eccleſie de celeb.miſſ.c.ſignum nu.2. fo.121.
Officium iudicis an poſſit ante litis conteſt. implorari vt lit.pen.c.cum lite nume.7. fo.60.
Ad officiū dioceſani ſpectat ꝑmoueri habiles ad beneficia: ꝛ inquirere an aliqui inhabiles ſint promoti de eta.ꝛ qualita.c.cū eccle nu.2. fo.33.
Officialis epiſcopi an poſſit eſſe conſeruator de reſcrip.capi.ꝛ ſi principalis nume.31. fo.5.
Officialis nomē eſt generale ad oēs habentes officium iuriſditionis de reſcrip.c.ꝛ ſi principalis nu.16. fo.5.
Officiales duos ſi epiſcopus habeat: in ciuitate vnū ꝛ aliū in certa pte dioceſis ꝛ ſolēniore quo ad populum qs dicat̄ principalis de reſcrip.c.ꝛ ſi principalis nu.18. fo.5.
Officiales facientes ſtatuta de ſoluendis vſuris ꝛ ſolutis non repetēdis incurrūt ipſo facto ſententiā excōicationis de vſu.c.j.nu.4. fo.133.
Officialiū epiſcopi due ſunt ſpecies de reſcrip.c. ꝛ ſi principalis nu.2. f.4.
¶ Omnino dictio quid importet de vi.ꝛ ho.cle.c.j.nu.19. fo.78.
¶ Onus qui ſentit ſentire dʒ cōmodū ꝛ emolumentū ꝛ econtra de cenſi.c.j.nume.j. fo.118.
Onera epiſcopalia que dicantur de iurepa.c.j.nu.9. fo.115.
Onera omnia ſoluere tenetur qui percipit maiores fructus de cenſi.capi.j.numero.4. fo.118.
Onera epiſcopalia ſoluere qui tenetur ex pacto an teneatur ad ſoluendum procurationem legatorum ſedis apoſtolice de cenſi.c.j.nu.6. fo.118.
Opinio an preualeat veritati de regu.ꝛ tranſ.c.j.nu.16. fo.105.
Opinio quid ſit ꝛ quomodo differat a fide de elec.capi.ne romani numero ſecundo. fo.16.
Opinio que ſit ſeruanda quando ſunt diuerſarum perſonarum ꝛ an opinio excuſet ab expenſis.ibi.nu.3.ꝛ.4.
Opinionum diuerſitas generat dubitationem iudiciorum ꝛ veritatis obfuſcationem de elec.c.ne romani.nu.j. fo.16.
Oportet verbum q̄cq̄ʒ ſonat inhoneſtum de ſupp.negli.prela.c.quia regulares.nu.44. fo.33.
Opus meritorium an ſit laudabilius in vouente vel profeſſo. q̄ in alio de reliqui.ꝛ vene.ſan.c.j.nu.22. fo.123.
¶ Ora ſine h ꝛ hora cum h qualiter differant de vi.ꝛ honeſt.cle.cap.quoniam nume.35. fo.80.
Orare tenetur homo q̄ntumcunq̄ʒ perfectus de hereti.capitu.ad noſtrum numero.11. fo.131.
Oratio an debeat eſſe vocalis de celeb.miſſ.c.j.nu.11. fo.121.
Oratio quid ſit ꝛ vnde dicatur ꝛ quotuplex: ꝛ ad quem ꝛ a quo ſit porrigēda de reliq.ꝛ ve.ſan.c.j.nu.34. fo.124.
Orationis materia ꝛ cur oretur remiſſiue de electio.capitulo ne romani numero.55. fo.18.
Ordo tertius beati franciſci eſt approbatus: ꝛ etiam ſecundus ordo ſancte clare quia profitentur tria ſubſtantialia regule de relig.domi.capitulo j.nume.9. fo.112.
Ordo beati franciſci eſt triplex: ꝛ an illi de tertio ordine ſint vere clerici de ſen.excom.cum ex eo nu.5. fo.147.
Ordo tertiꝰ beati franciſci ſcilicet fratrū ꝛ ſororū de penitētia ꝛ cōtinētia videtur approbatus ꝛ nu.4.de ſenten.excō.c.cū ex eo.nu.j.ꝛ.4. fo.147.
Ordo an exiſtens in minoribus ordinibus eligi poſſit ad vicariam eccleſie de offi.vica.c.j.nu.4. fo.58.
Ordo ſcripture non eſt ſeruandus ſed mens de iurepatro.c.j.nu.6. fo.115.
Ordo ſacer comprehendit etiaʒ minores de conſang.ꝛ affi.capitulo primo numero.13. fo.125.
Ordinem iudiciarium ſeruare an ꝛ quando cogi poſſit iudex de iudi.ca.diſpendioſam nu.24. fo.52.
Ordine ſub clericali continentur ſacri ꝛ non ſacri de ſepul.capitulo dudum numero.44. fo.99.
Ordines habēs ſine beneficio an teneatur ad horas canonicas de eta.ꝛ quali.c.cum eccle.nu.12. fo.34.
Ordinatus ad ſacros infra pubertateʒ ꝛ ſic in pupillari etate an teneat̄ ad continentiam ſeruandam de eta.ꝛ quali.c.generalem nu.9. fo.37.
Ordinatus tempore amentie vel dum dormit vel infra pubertatē ſi contrahat matrimonium an incidat in penaʒ de cōſan.ꝛ affi.c.j.nu.14.fo.115.
Ordinandus ad ſacerdotiuʒ ſecundum canones antiquos debebat eſſe triginta annorum de eta.ꝛ quali.c.generalem nu.8. fo.37.
Ordinarius pōt abſoluere a ſententia canonis de ſequeſt.c.j.nu.20.fo.61.
Ordinarius quando intromittat ſe de cauſa ad ſedē deuoluta de ſequeſt.c.j.numero.13. fo.61.
Ordinarius quis dicatur ꝛ quid veniat eius appellatione preſertim in materia collationis beneficiorum vt lite.pen.c.j.nu.24. fo.60.
Ordinarius quis dicatur ꝛ appellatione ordinarij quis comprehendatur de teſta.c.j.nu.12. fo.94.
Ordinarius an poſſit ſubditum ſuum extra territorium punire de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.44. fo.90.
Ordinarius an poſſit pronunciare vel declarare impedientem vel occupātem cecidiſſe a iure ſuo de ſequeſt.poſſ.c.j.nu.17.ꝛ.22. fo.61.
Ordinarius loci an poſſit ſe impedire de facto delegati pape de foro compe.c.j.nu.41. fo.54.
Ordinarium auxilium facit ceſſare extraordinarium de ſepul.capi.dudum numero.10. fo.97.
Ordinaria poteſtas non perit morte pape ſicut delegata de ſup.neg.prela.c.quia regulares nu.18. fo.32.
Ornamenta altaris an poſſint laycis commodari ad pompaʒ promptis ꝛ alijs vſibus ſecularibus de celeb.miſſ.c.j.nu.25. fo.121.
Ornamentorum exceſſus reſpectu valoris precij reprobatur in fratribus minoribus de celeb.miſſ.c.j.nu.14. fo.121.
¶ Oſculū an ſit peccatum mortale de hereti.c. noſtrum nu.18. fo.132.
Oſtia ſeu porte eccleſiarum frangi nō debēt pretexta cauſe iniuſte ſeu denegationis indebiti de cenſi.c.ad noſtrum nu.5. fo.119.

¶ De litera. P.

Pactum ſimplex licet tollatur non tamen tollitur pactum iuramento vel ſententia aut autoritate apoſtolica firmatum de ſepul.capitulo dudum numero.73. fo.101
¶ Palatium ꝛ aula qualiter differant de baptiſ.c.j.nu.4. fo.128.
¶ Pallio vti non poteſt archiepiſcopus cum exercitio iuriſditionis vel officij in aliena prouincia: etiam de licentia dioceſani loci niſi ſuper hoc eſſet priuilegiatus de priuileg.capitulo archiepiſcopo nu.11. fo.140.
¶ Papa poteſt obligare trāſgreſſorem cōſtitutionis ſue ad redditionem rationis in extremo iudicio de ſepul.c.dudum nu.50. fo.99.
Papa poteſt penam temporalem commutare ꝛ in totum eam tollere.de priuileg.c.j.nu.36. fo.140.
Papa an cogatur inuigilare pro commodis ſubditorum de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.37. fo.69.
Papa in ſententijs debet ſequi ius ꝛ aſſignare cauſas de ſenten.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.9. fo.69
Papa quando poſſit ſupplere defectus perſonarū de ſenten.ꝛ re iudi.c.paſtoralis nu.53. fo.70.

Papa appellatur ſummus pontifex & de multis nominibus pape de ſen. excom. c. ſi ſummus nu. 1. fo. 148.
Papa ſi participat cum excõmunicato nõ intelligitur ipſum abſoluere ibi numero. 2.
Papa ſententiãdo vel ſtatuẽdo nõ põt tollere defenſionẽ nec ea q̃ ſunt iurio naturalis de ſen. & re iudi. c. paſtoralis nu. 27. & 32. fo. 70.
Papa an habeat ſe intromittere de ſubditis īperio de ſen. & re iudi. c. paſtoralis nu. 69. fo. 71.
Papa ſi participat cum excõmunicato an ligetur minori excõmunicatione de ſen. excõ. c. ſi ſummus pontifex. nu. 5. fo. 148.
Papa habet curã ſuper populum chriſtianũ in vniuerſo de ſen. c. paſtoralis nume. 1. fo. 68.
Papa an ſit vicarius dei de iureiur. c. j. nu. 30. fo. 65.
Papa hʒ vacare circa ea que tendũt ad gloriã & exaltationẽ fidei & pfectũʒ animarũ fideliũ de ſepul. c. dudum nu. 3. fo. 67.
Quedam ſunt in papa p modũ poteſtatis: vt creare cardinales: quedã per modũ iuriſdictionis de elec. c. ne romani nu. 9. fo. 17.
Papa põt quẽ nuda volũtate priuare bñficio vt lite. pẽdẽ. c. j. nu. 14. f. 19.
Papa an poſſit facere cõſtitutionẽ per quã licitũ ſit ſibi eligere ſucceſſoreʒ de elec. c. ne romani. nu. 20. fo. 17.
Pape poteſtas que & q̃ta ſit de preben. c. ſi romanus nu. 3. fo. 83.
¶ Par an habeat iuriſdictionẽ in parẽ. & an poſſit requirere parẽ de here. c. j. nume. 10. fo. 129.
Paria ſunt aliqua nõ fieri vel min⁹ legitime fieri de procu. c. j. nu. 9. fo. 42.
¶ Parochianus an de licentia ſui vicarij ſiue curati poſſit penitentiã recipere a religioſo de priuileg. c. j. nu. 17. fo. 138.
Parochianus ſi dicat ſe habere a vicario vel curato licentiã q̃ ſibi poſſint per religioſum miniſtrari eccleſiaſtica ſacramenta an religioſus debeat ei credere de priuile. c. j. nu. 13. fo. 138.
Parochiani vt parochiam an ſine titulo iuriſpatronatus poſſint pñtare de iurepa. c. plures nu. 16. fo. 118.
Parochialis presbyter curat⁹ q̃tũcunq; ſimplex põt aſſumere in adiutoriũ ſuũ ad tẽpus quemcũq; religioſum vel aliũ ſine ſuperioris licentia de priuile. c. j. nu. 16. fo. 138.
Parochialis ſacerdos ſcholarium & mercenariorũ ſeu familiariũ: ſimiliũ quis eſſe dicatur de priuile. c. j. nu. 14. fo. 135.
¶ Participãtes i crie criminoſo ſunt excõicati de penis. c. j. nu. 18. fo. 142.
Participãtes cũ religioſis poſſunt cauſa rõnabili ſubſiſtẽte, excõicati de exceſſ. prela. c. j. nu. 2. fo. 136.
Participantes in crimine damnato & fauẽtes & inducẽtes eandẽ penã incurrũt ſicut principaliter agentes de relig. domi. c. j. nu. 4. fo. 112.
Participium includit in ſe conditionem de preben. c. j. nu. 17. fo. 81.
Patronus eccleſiaſticus pñtãdo ſciẽter inhabilẽ ſiue indignũ an ſit priuatus ea vice iure pñtãdi. & qd in patrono layco de iurepa. c. j. nu. 12. f. 116.
Et quid ſi clericus patron⁹ preſentat idoneũ vicario epiſcopi qui nõ habet ius admittendi preſentatum deinde poſtea preſentat alium epiſcopo & per eum admittitur quis preferetur ibi nu. 13.
Patronus. plures heredes vnius ex patronis habent vnicã vocẽ in preſentatione rectoris de iurepa. c. plures nu. 1. 2. 5. fo. 116.
Et q̃ inter patronos plures poteſt cõueniri de preſentatione ſiẽda alternis vicibus ibi nu. 2.
Patroni plures poſſunt preſentare plures perſonaʒ eo pacto q̃ electio perſonarum preſentatarum ſit epiſcopi ibi nu. 3.
Patroni vni⁹ ſi duo heredes preſentarent vnum & decem heredes alteri⁹ patroni vel maior pars ipſorum alterum: preferret idoneior de iurepa. c. plures nu. 6. fo. 117.
Patroni duo ſi ſint & vn⁹ eligit ſiue pñtat clericũ alter vero nullũ eligit debet expectari per tempus datum ad preſentandum ſi forte aliũ idoneiorem preſentabit de iurepa. c. plures nu. 8. fo. 117.
Et ſi ſunt tres quorum duo tantum preſentant an tertius debeat expectari ibi nume. 9.
Patroni plures ſi in preſentando nolunt cõcordare quid iuris de iurepa. c. plures nu. 18. fo. 118.
Patroni an poſſint inuicem conuenire de preſentando aliquem vno ipſorum contradicente & an talis conuentio fieri poſſit ſine autoritate dioceſani de iurepa. c. plures nu. 13. fo. 117.
Patrono vnico ſi ſuccedant plures heredes ſuccedũt in capita de iurepa. c. plures nu. 7. fo. 117.
¶ Par mutuus importat q̃ concordia de iureiur. c. j. nu. 6. fo. 64.
Pacis autor non bene colitur niſi tempore pacis de ſepultu. c. dudum numero. 4. fo. 97.
¶ Peccatũ põt eſſe mortale dupliciter de here. c. ad noſtrũ nu. 17. fo. 132.
Peccatũ quomodo remittatur a pena & a culpa & quid ſit pena & quid culpa de priuileg. c. j. nu. 32. fo. 139.
Peccati appellatione an intelligatur mortale de hereti. ca. ad noſtrum numero. 20. fo. 132.
Peccator peccãdo deum offendit & eccleſiã. interdum etiam proximũ & ſeipſum de priuile. c. j. nu. 33. fo. 139.
Peccator ſi hʒ propoſitũ cõfitendi ſcðm mãdatũ eccleſie & moriẽ anteq̃ cõfiteatur an erit dãnatus de ſta. mona. c. j. nu. 19. fo. 107.
¶ Pedagia vel guidagia de rebus eccleſie & perſonarum eccleſiaſticarũ recipere nõ licet dũmodo deferantur gratia propĳ vſus: ſecus ſi cauſa negociandi de cenſibus. c. preſenti nu. 1. fo. 119.
Pedagia que dicantur & que guidagia & vnde dicantur & an talia poſſint imponi de nouo de cenſ. c. preſenti nu. 13. fo. 120.
Pedagia noua ad mandatum alteri⁹ exigens an incidat in penam ibi numero. 14.
¶ Pena vnius debet eſſe aliõs in exemplũ de penis capitulo cupientes numero. 3. fo. 143.
Pena duplex quandoq; imponitur ex eodem delicto de penis. c. cupientes numero. 3. fo. 143.
Pena duplici aſſici nõ debet quis ex eodẽ facto de ſenten. excõ. c. cum ex eo numero. 6. fo. 148.
Pena maior dʒ imponi ad ſeueritatem delicti. Et debet menſurari pena ex qualitate perſone & offendentis. & ex contumacia & proteruia delinquentis poteſt augeri de penis. c. j. nu. 3. fo. 141.
Pena conferentis vel prouidẽtis nõ extendiẽ ad eũ cui ſit collatio vel prouiſio nec econtra de elec. c. in pleriſq; nu. 1. fo. 26.
Pena duplici non debet quis puniri de ſequeſt. c. j. nu. 21. fo. 61.
Pena nõ excuſaẽ qui cõtra ius facit de elec. c. ſtatutũ nu. 11. fo. 18.
Pena antiqua vbi nõ ſufficit propter maliciam & propter viã trãſgreſſorũ adĳcienda eſt noua de penis. c. cupientes nu. 1. fo. 143.
Per penã nouiter impoſitã a iure nõ videtur receſſum ab antiqua de cõſ. & quali. c. cum eccleſia nu. 11. fo. 34.
Pena ſucceſſiua a iure impoſita cõmmẽſuratur q̃titati cõtumacie de cõſ. & quali. c. cum eccleſie nu. 10. fo. 34.
Pena odioſa quandoq; extenditur ex identitate rationis de reſcrip. c. abbates nu. 22. fo. 2.
Pena duplici puniẽ quãdoq; aliquis de ſta. mona. c. j. nu. 7. fo. 107.
Pena de ſui natura eſt perpetua ex quo nõ adĳcitur tempus de reb⁹. ecc. non alie. c. j. nu. 12. fo. 89.
¶ Pendentiã nullitatis ſentẽtie nõ tollit effectus qui imprimũtur a tẽpore ſentẽtie de ſequeſt. c. j. nu. 11. fo. 61.
¶ Penitẽtiam agere & humiliter deo ſeruire in propria domo licitũ eſt de relig. domi. c. j. nu. 5. fo. 112.
Penitẽtiam relaxandi: cõmutandi vel remittẽdi quis habeat poteſtatẽ de peni. & remiſ. c. abuſionibus nu. 27. fo. 145.
Penitẽtie ſacramentũ nõ debet dari niſi petẽti: ſed an poſſit dari a quocũq; ſacerdote etiã nõ proprio de peni. & remiſſ. c. j. nu. 4. fo. 144.
Penitẽtiarij offm̃ nõ expirat morte pape de elec. c. ne romani nu. 34. f. 17.
Penitẽtiariorũ numerũ augere an poſſit concorditer cet⁹ cardinalium de elec. c. ne romani. nu. 38. fo. 17.
¶ Penſio quid eſt & quot ſint ei⁹ ſpecies de ſup. neg. prelatorum. c. quia regulares nu. 26. fo. 32.
Penſio ſi eſt data pro titulo ad ordines ſcilicet ſuper patrimonio vel menſa prelati an poſſit permutari cum alio beneficio ibi nu. 27.
Penſio an ſucceſſor penſionẽ cõſtituentis poſſit eam auferre de reb⁹ eccle. nõ alie. c. j. nu. 21. fo. 89.
Penſio an poſſit cõſtitui clerico in pecunia cũ pacto q̃ illã dimittere teneatur cum adeptus fuerit competens beneficium de rebus ecc. nõ alie. c. j. nume. 19. fo. 89.
Penſiones noue que dicantur de ſuppl. neg. prela. cap. quia regulares numero. 18. fo. 32.
¶ Penthecoſtes vnde dicaẽ de reliq. & ve. ſan. c. j. nu. 30. fo. 124.
¶ Percutere pilo an liceat illũ q percutere volebat de homi. c. j. nu. 13. f. 155.
Percutiẽs laycũ credẽs clericũ nõ incidit in excõicationẽ ſicut nec percutiẽs clericũ credẽs laycũ de cõſang. & affi. c. j. nu. 5. fo. 125.
¶ Peregrinus ſi intrat naui vel tabernã ſi non inuenit res ſuas & dicat ſe amiſiſſe quaſdã an ſtabiẽ ei⁹ iuramẽto de ſta. mona. c. j. nu. 35. fo. 109.
¶ Perfectiõis gradũ proprium nõ poteſt homo in hac vita terreſtri adipiſci de hereti. c. ad noſtrum nu. 2. fo. 131.
¶ Periculũ anime eſt ma⁹ cũctis piculis de elec. c. ne romani nu. 39. f. 17.
Periurus an ſit infamis de iureiur. c. j. nu. 22. fo. 65.
Permutare an poſſit religioſus per procuratorem de rerum permu. cap. j. numero. 35. fo. 93.
Permutare volens beneficium an poſſit ante facere tractatum de permutando abſq; periculo amiſſionis de rerum permuta. capitulo primo numero. 8. fo. 91.
Permutare beneficia volẽtes debẽt reſignare beneficia & renũciare in manibus ſuperioris de rerũ permu. c. j. nu. 3. fo. 91.
Permutari an poſſint beneficia reſeruata generaliter vel ſpecialiter de rerum permu. c. j. nu. 42. fo. 93.
Permutari an poſſint beneficia cum hoſpitalibus de rerum permu. cap. j. numero. 6. fo. 9.
Si permutaẽ beneficiũ an poterit capitulũ ſede vacãte interponere autoritatem de rerum permu. c. j. nu. 11. fo. 92.
Permutãs irrita permutatione ex eo q̃ patron⁹ non fuit vocat⁹ an poterit ad ſuũ redire de rerum permu. c. j. nu. 37. fo. 93.
Permutatio beneficij an poterit fieri inter beneficiatos inuitos de rerum permu. c. j. nu. 15. fo. 93.

Permutatio

Permutatio beneficij ſi ſit cõpleta ex vna parte τ ex alia nõ pôt cõpleri: q2 nõ hȝ ius in beneficio quid fiet. de rerũ permu.c.j.nu.41. fo.93.

Permutatio bñficij ſi fiat in fraudẽ expectãtiũ quid iuris de rerũ permu. cap.j.nume.5. fo.9.

¶ Pertinaciter affirmare quãdo quis dicaſ de vſur.c.j.nu.23. fo.135.

Petitio actoris quare ſit in actis redigẽda de verb.ſig.c.j.nu.34. fo.151.

Et quibus expenſis fieri debeat petitio ſiue oblatio libelli ibi nu.35.

Petitio actoris quare eſt in ſcriptis redigẽda de vb.ſig.c.j.nu.24.fo.150.

Petitio qñ dicatur fieri vno cõtextu de appella.c.ꝙuis nu.4. fo.73.

Petitorium cũ poſſeſſorio in cã appellationis an poſſit ſimul accumulari de cã poſſ.τ ppri.c.j.nu.3.τ.11. fo.55.

Petitoriũ τ poſſeſſoriũ an τ qñ poſſint intẽtari τ ſententia lata in vno an preiudicet in alio de cauſa poſſ.τ propri.c.j.nu.5. fo.55.

Petitorio agere non poſſunt beneficiati de cã poſ.τ pro.c.j.nu.7. fo.55.

¶ Plenũ dicaſ illud cui nihil deficit de elec.c.cũm.nu.80. fo.22.

Plura ſi p appellantẽ in cauſa electiõis opponanſ τ in altero forma ſeruatur in altero nõ appellãs admittiſ ad pſecutionẽ eorũ in quibus forma eſt ſeruata τ in alijs in quib⁹ nõ eſt ſeruata forma repelliſ de elec.c.cõſtitutionem nu.7. fo.23.

Pluralitas inhabilitat quẽ pſonaliſ ad bñficia de pbẽ.c.ſi roman⁹ nu.8.f.83

Pluralitas in prioratib⁹ regularibus τ curatis eſt prohibita religioſis de ſup.negl.pla.c.q2 regulares nu.13. fo.32.

In pluralitate prohibenda non eſt vis an per ſe an per alium quis ſe habeat exercere in beneficijs ibi nu.14. fo.32.

Pluralitas beneficiorũ an ſit prohibita de reſcrip.capi.gratie nu.17.τ.20.21.22.23.24. fo.9.

Pluralitas beneficiorũ in aliquo caſu de iure pmittitur de reſcrip.c. gratie nume.5. fo.8.

Pontificis appellatione an cõprehendaſ ẽpũs de penis c.j.nu.5. fo.141.

Populi appellatione an cõprehendaſ cler⁹ de elec.c.in pleriſꝗ nu.10.f.26.

¶ Porticus an veniat appellatione domus de penis.c.j.nu.23.fo.142.vide in ver.domus appellatione in litera.d.

Porticus.factum in portica an videaſ factũ in domo de elec.c.cauſam numero.34. fo.19.

¶ Poſitiones ſeu articuli inuente ſunt propter faciliorẽ expeditionẽ litium τ fieri debent ſuper narratis ſiue deductis in petitiõe ſiue libello de verbo.ſig.c.j.nu.6. fo.149.

Poſitiones quare fuerũt inuẽte: τ de earũ effectu τ quãdo ſint faciẽde: τ de earũ materia vide remiſſiue.in.c.j.de verb.ſig.c.j.nu.40. fo.151.

¶ Porrigere verbũ vel offerre quid importet de elec.c.cãm nu.55. fo.20.

¶ Poſſeſſio non eſt alicui auferenda ſine cauſe cognitione de offi.deleg.c.j.nume.34. fo.41.

Poſſeſſio ſola in bñficijs nõ dat ius abſꝗ canonico titulo vt ſu.pen.cap.j.nume.9. fo.59.

Poſſeſſio bñficij nõ pôt hri ſine titulo vbi cõſtat ð defectu tituli ibi nu.10.

Poſſeſſio habita ex alienatione rei eccleſiaſtice an pbeat iuſtam cauſaȝ preſcribendi de rebus eccle.nõ alie.c.j.nu.27. fo.89.

Poſſidens tuendus eſt in poſſeſſione ſua donec probetur cõtrariũ de cẽſi.c.j.nume.2. fo.118.

Poſſeſſor recens in materia ſequeſtrationis quis dicatur de ſequeſtra.c.j.nume.4. fo.61.

Poſſeſſorio ſuſpẽſo poteſt rediri ad petitoriũ de cauſa poſſ.c.j.nu.12.f.55.

Poſſeſſorio ſolo in cã bñficiali pôt pcedi de cã poſ.c.j.nu.14. fo.56.

In poſſeſſorio in beneficialibus ſemper oportet iuſtificari poſſeſſionẽ ſaltẽ ſecundum ſui primã figuram ibi nu.15.

¶ Poteſtas data cardinalib⁹ in ſurrogando τ creãdo camerariũ nõ producit effectũ niſi tpalẽ ad tps vacatiõis de elec.c.ne romani.nu.13.fo.17.

Poteſtas auditoris pꝑter obitum pape expirat de reſcrip.c. auditor numero.27. fo.8.

Poteſtas loco alteri⁹ ſubrogata regulaſ ſcðm naturã ei⁹ in cui⁹ loco ſubrogatur de ſuppl.negli.pla.c.qr regulares nu.3.τ.15. fo.32.

Poteſtate duplici ſi quis vti poteſt vna electa nõ poteſt illã omittere in pꝛeiudiciũ partis de offi.deleg.c.j.nu.25. fo.40.

¶ Prebenda habens reſcriptũ ad canonicatum τ prebendã τ dignitateȝ quã duxerit acceptãdã poteſt acceptare dignitatẽ etiã habentẽ pbendã annexã de preben.c.ſi iuxta nu.j. fo.85.

Prebenda vnita archidiaconatui vacauit τ illã per notoriam negligẽtiaȝ amiſit: τ ſic remãſit ſolũ canonicus deinde moriſ archidiacon⁹ τ ei⁹ prebenda debetur alteri an poterit dignitateȝ cum canonia tenere de pben.c.ſi iuxta nu.13. fo.85.

Et ſi papa mandauit prouideri de dignitate cum canonicatu τ prebenda nunquid poterit habere canonicatum τ prebendam etiã ſi non vacet dignitas ibi nu.14.

Prebende non poſſunt de vno in alium transferri ſine ſuperioris autoritate de rerum permuta.c.j.nu.9. fo.91.

Prebenda ſi vacaſſet cum dignitate anteꝗ acceptaretur alia non annexa dignitate eſſet precluſa via ad dignitatẽ de preben.c.ſi iuxta nu.11.fo.85.

Prebenda quid ſit τ quotuplex eſt prebenda de prebẽ.capitulo ſi iuxta numero.8. fo.85.

Prebendas duas in eadem eccleſia quis nõ poteſt habere ex iure annexionis ſecus in duabus curatis: τ acceptatione ſecunde prebende in eadem eccleſia ipſo iure vacat prima de preben.c.ſi iuxta nu.2. fo.85.

¶ Preceptum an expiret morte precipientis de procura.c. procuratorem numero.7. fo.47.

¶ Precipitium quid ſit de ſen.τ re iud.c.paſtoralis nu.56. fo.70.

¶ Predicare licitum eſt de iure communi ſolis prelatis τ rectoribus curatis: τ tale officium ſpectat ad ſacerdotes parochiales ad quos etiam ſpectat conferre eccleſiaſtica ſacramẽta de ſepul.c.dudum nu.25. fo.98.

Predicare quibus locis τ quo tempore poſſint fratres predicatores τ minores de ſepul.c.dudum nu.8. fo.97.

Predicare an poſſint fratres predicatores in locis communibus vel priuatis ſine licentia: τ an indiſtincte poſſint vbiꝗ predicare etiam tempore interdicti.τ qui poſſint de iure vel ex priuilegio predicare de ſepul.c.dudum nu.20. fo.97.

Predicare eſt officiũ cure de regulari.τ tranſeun.ad reli.c.j.nu.14. fo.105.

Predicandi poteſtatẽ quis de iure habeat de ſepul.c.dudũ nu.55. fo.99.

Predicandi officium τ de fide diſputandi prohibitum eſt mulierib⁹ de reli.domi.c.j.nu.3. fo.112.

Predicandi locus omnis intelligitur predicatoribus religioſis interdict⁹ qui non reperitur expreſſus de ſepul.c.dudum nu.24. fo.97.

Predicatorum ordo fuit antiquior ordine fratrum minorum ideo preferri debent de ſepul.c.dudũ nu.6. fo.97.

Predicatores verbi dei qui poſſint eſſe τ vbi debeant pdicare de ſepul.ca.dudum.nu.16.τ.19. fo.97.

Predicatores falſi non habentes de iure licentiam predicandi ſi quid acquirunt an teneantur reſtituere de ſepul.c.dudum.nu.21. 97.

Prelati mittentes manus iniurioſas in clericos an ſint excommunicati de exceſſ.prela.c.j.nu.4. fo.136.

Prelatus regularis poteſt occupare bona vacãtia particularis beneficij ſibi ſubditi de ſupp.negl.prela.c.quia regulares nu.11. fo.32.

Prelatus exemptus ad menſam propriam non videtur ſubijci iuriſdictioni ordinarii licet delinquat in rem non exemptam. de ſupplen.negli.prela.c.quia regulares nu.8. fo.32.

Prelatus licet dicatur procurator poteſt tamen omnia exigentia ſpeciale mandatum de reſti.in integ.c.j.nu.7. fo.48.

Prelatus alterius dioceſis ſi habet prioratum in dioceſi bononiẽ.quem negligat conferre quis ſupplebit defectum de ſup.neg.prela.c.quia regulares nu.34. fo.32.

Prelatus ſecularis ſi vendit fructus ad non modicum tempus τ ſtatim recipit fructus an valeat contractus ſine ſolennitate de rebus ec.non alie.c.j.nu.25. fo.89.

Prelatus vnius monaſterij ſi eſſet procurator alterius τ cõcederet fructũ alterius monaſterij an incideret in penam ibi nu.26.

Prelat⁹ cognoſcit de cauſa eccleſie ſue τ de iniuria ſibi irrogata de rebus ec.non alie.c.ſi vna nu.15. fo.91.

Prelatus autoritate propria non poteſt augere vel de nouo imponere de ſuppl.neg.prela.c.q2 regulares nu.41. fo.33.

Prelatus volens procuratorem ad permutandum conſtituere an habeat neceſſario illum conſtituere cum conſenſu capituli de reruȝ permu.ca.j.nume.33. fo.92.

Prelatus ſtricte loquendo nõ eſt de capitulo.de regu.c.j.nu.11. fo.105.

Prelatus ſupplet negligentiam capituli τ inhabilitateȝ τ defectũ ſeu immaleſcentiã de eta.τ quali.c.cum eccle.nu.24. fo.35.

Prelati appellatione non comprehenditur ſimplex rector eccleſie de procura.c.procuratorem nu.j. fo.46.

Prelati de iure communi ſunt epiſcopi qui de iure cõmuni habent iuriſdictionem de ſepul.c.dudum nu.27. fo.98.

Prelati appellatione qui veniant de ſupp.neg.prela.c.quia regulares numero.32. fo.32.

Prelaturas plures regulares non poteſt quis retinere etiã ſi ſint prioratꝰ ſimplices ſine cura vel ſint obedientie manuales de ſup.negli.prela.c.q2 regulares nu.29. fo.32.

¶ Preſcribi an poſſit contra procurationem de cenſi.c.j.nu.10. fo.118.

Preſcriptio ſtatutaria tpalis an currat minori ð reſti.i integ.c.j.nu.24.f.50.

¶ Predens quis dicaſ de ſepul.c.dudum.nu.31. fo.98.

Preſentes in facto dãnato an debeãt haberi pro facientibus de baptiſ.c.j.nume.14. fo.122.

Preſentia partis exigitur in appellatione ſicut in alijs actib⁹ iudicialibus de elec.c.cauſam electionis nu.2. fo.19.

Preſentia partis an requiratur in appellatione interponẽda de elec.c.cauſam nume.15. fo.19.

¶ Preſentare an poſſint monachi regularẽ vbi eccl'ia cõſueuit regi p clericos ſeculares de ſup.neg.prela.c.q2 regulares nume.37. fo.33.

Preſentiſtus non habet iuſ in bñficio donec ſit admiſſus licet habeat ius petendi ſe admitti de ſupplẽ.neg.pla.c.q2 regulares nu.33. fol.32.

Preſentatus in rectorem eccleſie etiam ab exemptis nõ debet admitti per dioceſanum niſi preſentata fuerit prius congrua portio bonorum eccleſie aſſignata de iure.pa.c.j.nu.j. fo.115.

Preſentatio ſi fiat per procuratorem an debebit aſſignari terminus de inrepat.c.j.nu.11. fo.115.

Preſumpſerit verbum notat vexationem ⁊ attentationē contra ius de reſcrip.c.abbates nu.11. fo.2.

¶ Princeps quis dicatur ⁊ vnde dicatur de teſti.c.1.nu.8. fo.63.

Princeps an ſit maior marchione duce comite ⁊ barone de baptiſ.capi.j. numero.8. fo.122.

Princeps nō priuilegiat contra ius naturale de teſti.c.j.nu.3. fo.63.

Princeps non poteſt tollere iura naturalia nec defenſionem que etiā dia bolo auferenda nō eſt de ſen.⁊ re iudi.c.paſtoralis nu.51. fo.70.

Principis appellatione quid cōprehēdatur de baptiſ.cap.j.nu.7. fo.122.

Principale lʒ ſit minoris valoris trahit ad ſe acceſſoriū de preben.c.ꝑ literas numero.16. fo.82.

¶ Prior conuentualis poteſt eſſe conſeruator de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nume.30. fo.5.

Priores manuales non poſſunt reuocari niſi ex cauſa de ſuppl.negli.ꝑla.c.quia regulares nu.11. fo.32.

Prioratus ſi in ſpiritualibus non ſubeſt abbati ſed epiſcopo ratione cure animarum monaſterium tamē eſt in vna dioceſi prioratus eſt in alia cuius conſenſus requiretur in alienatione rerum prioratus de reb⁹ ecc. non alie.c.j.nu.10. fo.88.

Et quid ſi prioratus habet diuerſas poſſeſſiones in diuerſis dioceſibus cuius dioceſani requiretur conſenſus ibi nu.11.

Prioratus conuentualis eſt dignitas: alias non de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.21. fo.5.

Prioratus an ſit dignitas de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.5. fo.4.

Prioratus ſunt multiplices de reſcrip.c.⁊ ſi principalis nu.3. fo.4.

Prioratus an ſit dignitas de ſup.negl.prela.c.ꝙ regulares nu.38. fo.32.

Priuilegium vni conceſſum non extēditur ad vniuerſitatem de cenſi.c.ꝑſenti nu.19. fo.120.

Priuilegium dignitati datum difficilius tollitur ꝙ̄ datū perſone de elec.c.ſtatutum nu.8. fo.28.

Priuilegium perſonale quid ſit ⁊ quid reale ⁊ a quo talia priuilegia ꝓceſſerunt de vi.⁊ ho.cle.c.j.nu.10. fo.78.

Priuilegium an ad validitatem ſui requirat ſcripturam de ſepul.c.dudū nume.71. fo.101.

Priuilegium meretur amittere vi.de ⁊ ho.cleri.c.quoniā nu.4. fo.79.

Priuilegium ſpeciale non derogat iuri communi de ſepul.capi.dudum nume.11. fo.97.

Priuilegium tollitur per verba generalia derogatoria nec requiritur ꝙ ſit ſpecialis de ſepul.c.j.nu.5. fo.95.

Priuilegia contra ius cōcedere poſſunt reges ⁊ principes i.ſuis ꝯterminis de teſti.c.j.nu.j. fo.63.

Priuilegia a laycis conceſſa in opprobriū fidei chriſtiane ſpectat ad papā tollere de teſti.c.j.nu.4. fo.63.

Probatio ſemiplena nō eſt probatio de elec.c.conſtitutionē nu.39. fo.25.

Probatio in dubio videtur durior in probanda qualitate ꝙ̄ in probanda ſubſtantia ibi nu.40.

Probatio an admittatur contra preſumptionē iuris de foro compe.c.j. numero.28. fo.53.

Probatio plenaria vel pleniſſima que dicatur de proba.c.j.nu.7. fo.63.

Probatio cōtra ꝑſumptionē iuris ⁊ de iure nō admittitur ibi nu.8.

Probatio nō debet ſumi de domo aduerſarij de vſur.c.j.nu.14. fo.134.

Probatio plena que dicatur fo.53.nu.19.

Probatio plena in iudicio ſummario nō ledit ex qualitate inſtantie quo minus habeat effectum plene probationis de elec.c.cōſtitutionem numero.14. fo.23.

Probationū receptio ſuper articulis ſuper quibus nō debent recipi ſi inuito ⁊ cōtradicēte appellato ꝑfieret an ſibi nocebit de elec.c.conſtitutionē nume.41. fo.25.

Probationes qualiter fieri debeāt in proceſſu ſummario fo.153.nu.18.

¶ Proceſſus fact⁹ lite nō ꝯteſtata an valeat de iudi.c.diſpēdioſā nu.3.f.51.

Proceſſus factus cū cauſe cognitione partib⁹ vocatis an differat a proceſſu facto ſine cāe cognitione partibus non vocatis de offi.deleg.capi.j. nume.23. fo.40.

¶ Procurator conſtitutus a prelato ⁊ capitulo an poſſi per ſolū prelatum vel capitulū reuocari de ꝓcura.c.procuratorem nu.16. fo.48.

Procurator conſtitut⁹ a ꝑlato an expiret ꝑlato excōicato ibi nu.17.

Procurator vbicūqꝫ cōſtituit ab adminiſtratore aliquo quicūqꝫ ſit adminiſtrator ſi moritur cōſtituens deſinit procuratorium de procura.c.procurat...m nu.13. fo.47.

Procurator conſtitutus ad certum tempus tantū an videatur idonee cōſtitutus de procura.c.j.nu.23. fo.43.

Procurator non debet admitti ſine ſpeciali mandato ad obijciendum id ex cuius obiectione ſi ſuccumberet dominus pateretur diminutionē de procu.c.non poteſt nu.8. fo.44.

Procurator generalis ſine ſpeciali mandato poteſt agere actione iniuriarum ibi nu.9.

Procurator qualiter conſtitui debeat ad preſtandum iuramentū de iureiur.c.j.nu.9. fo.64.

Procurator quando dicatur libere conſtitui de renuncia.c.cum illuſio numero.9. fo.31

Procurator quomodo poſſit reuocari ibi nu.10.

Procurator ſi fuerit reuocatus an anteꝙ̄ ad eius notitiam tranſeat reuocatio vel eius cum quo negocium debet gerere.an geſta extraiudicialia per eum facta valeāt de renun.c.j.nu.4. fo.30.

Procurator ſi pro eccleſia conſtituatur a prelato an duret poſt mortem prelati de procu.c.procuratorem nu.10. fo.47.

Procurator poſt litis conteſt.non reuocatur ſine cauſa: ſecus in delegato ibi nume.11.

Procurator habens mandatum ad iurandum de calūnia eoipſo dicit hr̄e ſufficiens mandatum licet non fuerit adiectum ad iurandū de ꝓcur.c.non poteſt nu.1. fo.44.

Procurator ad hoc vt poſſit iurare de calumnia vel de veritate dicenda requiritur ſpeciale mandatum ibi nu.2.

Procurator poteſt conſtitui inter abſentes per nuncium vel epiſtolam: ⁊ quando teneatur preciſe facere officium procure.ti.de procura capitulo j.nume.2.⁊.6. fo.42.

Procurator actoris ſeu rei vel dominus conſtituens quomodo debeat cauere. Et quomodo ⁊ quando poſſit probari procuratorium ⁊ de procu.c.j.nu.7.⁊.10.⁊ ſe. fo.42.

Procuratoris officium non expirat poſt ſententiam quin actus geſtus cū eo valeat de elec.c.cauſam nu.6. fo.10.

Procuratoris officium qñ incipiat de ꝓcura.c.j.nu.26. fo.43.

Procurator an poſſit cogi defendere dominū ibi nu.27. fo.44.

Procuratoris ſpecialis ſcientia nocet domino in generali ſecus vbi requiritur ſpeciale mandatum de elec.c.cauſam electionis nu.3. fo.19.

Procuratoris appellatione quis comprehendatur de procura.c.religioſus nume.6. fo.45.

Procuratorem conſtituere in cauſa eccleſie an poſſit prelatus ante litis cōteſta.de procur.c.procuratorem.nu.5. fo.46.

Procuratorē conſtituens promittens de rato ⁊ de iudicato ſoluendo nomine omniū quorum intereſt an talis promiſſio valeat ſi non apparet de promiſſione procuratoris de procu.c.j.nu.16. fo.43.

Procurator debet promittere nuda ⁊ ſimplici cautione ibi nu.17.

Procuratorem eligere non compellitur quis ſi magis velit eligere dominum de elec.c.cauſam.nu.67. fo.21.

Procuratorem inhabilem conſtituens ſi dedit ei mandatum ad ſubſtituendum an poſſit habilem ſubſtituere de procura.capitulo religioſus numero.17. fo.46.

¶ Per procuratorem litigare an poſſit proſequens intereſſe commune de elec.c.conſtitutionem nu.31. fo.24.

Procuratoriū ad intimādū appellationē qñ fieri debeat: ⁊ qñ ꝓcuratori, debeat intimatio fieri de elec.c.cauſam nu.43. fo.20.

Procuratio quo iure debeat viſitatori de cenſi.c.ad noſtrū nu.7. fo.119.

¶ In procuratore ad iudicia nō ſufficit reuocationē fieri niſi intimetur aduerſario vel iudici: ſecus in procuratore ad negocia de renuncia.c.cum illuſio nu.15. fo.31.

Procurationes archiepiſcopi an contineantur ſub iuribus epiſcopalibus de cenſi.c.j.nu.7. fo.118.

¶ Prodeſſe interdū quis ſibiipſi non ꝓdeſt ⁊ alteri nocet de elec.c.qđ circa nume.6. fo.27.

¶ Profiteri regulā in genere an ſufficiat nulla certa expreſſa ⁊ an tenebit talis profeſſio tenebit de reli.domi.c.j.nu.11. fo.112

Profeſſus an ſtatim dicatur quis ſi in monaſterio eſt cōſuetudo ꝙ nō fiat expreſſio alia niſi ꝙ profitendus ſtatim in ſuo ingreſſu promittit inter man⁹ prelati obedientiā de reg.c.eos qui nu.10 fo.106.

Profeſſus ordinem mendicantiū infra annū ꝓbationis vel infra ꝗndecimū annū ſi poſtea exeat quid iuris de regu.c.j.nu.6. fo.104.

Profeſſio an inducat ex annali nouiciorum habitus delatione de regularibus ⁊ tranſe.c.eos qui nu.8. fo.106.

Profeſſio an ⁊ quādo ex deportatiōe habitus in religione cenſeatur de regula.c.eos qui nu.j.⁊.3. fo.106.

Prohibere ⁊ nō permittere differunt de deci.c.j.nu.16. fo.102.

Prohibitio eccleſie obligat tranſgredientē ad mortale de conſang.⁊ affi.c.j.nume.3. fo.125.

Promittens aliquē defendere cōtra omnē perſonā an teneatur eū defendere contra ſe vel ſuos de iureiur.c.j.nu.18. fo.65.

Promoueri non volentes ad ordines qua pena puniantur de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie nu.34. fo.36.

Promoueri ſe faciens ſi non habet ſufficientem ſcientiam requiſitam ad ordinem quem ſuſcipit de eta.⁊ qualita.c.cum eccleſie nu.8. fo.33.

Promoueri non debet quis ſine examinatione ⁊ ad quem ſpectat promotio ſine manus impoſitio ad illum ſpectat examinatio de iureiur.capi.j.nume.1. fo.64.

Promoueri ſi quis ex culpa non poteſt ad ordinem requiſitum ad beneficium quid iuris de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie nu.17. fo.34.

Promoueri libere quando dicatur quis de eta.⁊ quali.capitu.generalem numero.10. fo.37.

Promotus infra.xviij.annū ad ordinē annexū alicui prebende an poterit obtinere prebēdam habentē annexū ordinē ad quem eſt promotus ante etatem de eta.⁊ quali.c.generalē nu.7. fo.37.

Proponens

¶ Proponens inepte repellitur ab inſtantia propoſita ⁊ a meritis cauſe. de elec.c.conſtitutionem.nu.10. fo.23.
Et vbi ex inepta ꝓpoſitione queritur ius aduerſario circa merita cauſe nō poteſt ab illa ad euitandum penam aduerſario inuito deſiſtere.ibi nu.11.
¶ Proprietas regulariter trahit ad ſe poſſeſſionem:lȝ poſſeſſorium precedat petitorium.de cā poſ.⁊ ꝓprie.c.j.nu.6. fo.55.
¶ Proteſtatio tendens ad tollendam ꝑſumptionem iuris in dubio facta tanq̄ declaratoriā mentis proteſtantis admitti debet.de reſcrip.c.gratie numero.14. fo.9.
Proteſtatio qñ iuuat ⁊ qñ non.de reſcri.c.gratie.nu.15. fo.9.
Proteſtatio iuuat proteſtantem qñ fit ad tollendum ſenſum ſurgentē ex iuris preſumptione tantum:⁊ hoc ideo q̄ pendeat a poteſtate proteſtantis de procura.c.j.nu.4. fo.42.
¶ Prouiſus agens an debeat docere de collatione ⁊ de poteſtate conferentis:⁊ idoneitate.de elec.c.conſultationem.nu.25. fo.24.
Prouidere verbum quid importet.de reſcri.c.auditor.nu.4. fo.6.
Prouidendum eſt in his que ſepe occurrunt.de ver.ſig.c.j.nu.1. fo.145.
Prouiſio facta ab executore dato ad ꝓuidendum contra veritatē clauſule in reſcripto appoſite an valeat vel ne:⁊ an executor datus ad prouidendum poſſit aſſumere partes iudicis appoſita aliqua clauſula vel etiam nulla. de offi.deleg.c.j.nu.19. fo.39.
¶ Pubertati proximus dicitur doli capax ⁊ dicitur doli capax quādo magis appropinquat etati puerili future q̄ infantili ꝑterite. de homici.c.j. numero.5. fo.132.
¶ Publicatio teſtium pōt fieri poſt terminum.de of.dele.c.j.nu.13. fo.39.
Publicatis atteſtationibus non eſt licitum teſtes recipere.de teſti.c.teſtibꝰ numero.1.3.5.⁊.6. fo.63.
Publicatis bonis quid cenſeatur publicatum.de ſenten.⁊ re iudic.c.paſtoralis.numero.25. fo.65.
¶ Puniri debent magis inferiores q̄ ſuperiores. de penis.c.multorū. numero.7. fo.143.
¶ Purgatio more vbi eſt pena ⁊ dies q̄ſq; admittitur iure expſſe ꝑmittente maxime in penis legalibus.de elec.c.cauſam.nu.4. fo.19.
¶ Puteus vel via cōis vicinie ſi eget refectione an cā vitandi expēſas renūciare volentes vſui putei ⁊ vie an poſſint cogi.de cenſi.c.preſenti.nu.20. folio.120.

¶ De litera.Q.

Quadriennium ad reſtitutionem petendam an detur ſi minori tempore ſurgat leſio. de reſti.in integ.c.j.nu.21. fo.49.
¶ Qualitas adiuncta ⁊ poſita poſt duo ſubiecta refertur ad proximum tantū.de ſupplē.negli.prela.c.quia regulares.nume.45. fo.33.
Qualitas cure beneficij qđ habet impetrās an ſit fienda mencio de cura beneficij qđ impetratur.de offi.or.c.⁊ ſi apoſtolice.nu.13. fo.42.
Qualitas extrinſeca vel intrinſeca perſone quid operetur:⁊ quomodo ꝓbetur ⁊ qñ ſit attendenda.de reſcrip.c.literas.nu.40. fo.13.
Qualitas reſpectu perſone honorate requiſita an habilitas eius in qualitate attendatur ſm tempus vacationis.de reſcri.c.literas.nu.36. fo.13.
Qualitas quādoq; probatur ex ſola denominatione rei.de prebē.c.per literas.numero.17. fo.82.
Qualitas ordinis an requiratur in promouendo ad dignitates eccleſiaſticas. de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie.nu.10. fo.34.
Qualitates que requirantur in quolibet beneficiando.de eta.⁊ qual.c.cum eccleſie.nume.1. fo.35.
Qualitates requiſite in promouendo in epm requiruntur etiam in quolibet beneficiando.de eta.⁊ qua.c.cum eccleſie.nu.2. fo.35.
¶ Quarta canonica de funeralibus vagabundi vel viatoris cui ſit dāda.de ſepul.c.dudum.nu.78. fo.101.
Quarta quarte an debeatur epo.ibi nu.79.
Quarta canonica an debeatur ſi teſtator reliquit aliquid fratribus ⁊ nō eſt ſepultus apud eos.de ſepul.c.dudum.nu.62. fo.100.
Et an heredes habeant neceſſe ſoluere integraliter relicta fratribus de quorum manibus debeant poſtea curati recipere quartam:an vero poterūt ſoluere retenta quarta.ibi nu.63.
Et ſi predicti fratres integrum relictum perceperunt an poterunt cogi ꝑ ordinarium ad ſolutionem quarte.ibi nu.64.
Quarta canonica an poſſit tolli per conſuetudinem.de ſepul.c.dudum.numero.75. fo.101.
Quarta canonica an debeatur de his que teſtator reliquit ꝓ anima ſua.de ſepul.c.dudum.nu.68. fo.101.
Et debetur hec canonica portio in recompenſationem onerū que ſuſtinuit eccleſia parochialis in vita.ibi nu.69.
Quarta canonica in quibus caſibus ſolui non debeat.de ſepul.c.dudum.numero.59. fo.100.
Quarta canonica an ſit debita ſi aliquid recepit in miſſis vel an ſit cōputandum ſi aliquid fuit ipſi curato relictum.ibi nu.60. fol.100.
Quarta canonica an debeatur parochiali de rebus relictis alicui fratri vel de aliquo dato alicui executori deputato ad diſtribuendum certam ſummam ſuo arbitrio.de ſepul.c.dudū.nu.57. fo.99.
Quarta canonica debetur ſacerdoti parochiali de quibuſcūq; obuentionibus ſiue occaſione funeralium ſiue relictorum ab illo qui eligit ſepeliri in monaſterijs vel alijs eccleſijs.de ſepul.c.dudum.nu.47. fo.99.
Quarta funeralium non debetur ſacerdoti ſi quid donaretur monaſterijs in ſanitate ceſſante fraude.ibi.nu.49.
¶ Queſtores a quibus poſſint accipere literas queſtionandi.de peniten.⁊ remiſſ.c.abuſionibus.nu.28. fo.145.
Queſtores elemoſynarum dicuntur a queſtu queſtores vero iudiciorum dicuntur a querēdo:⁊ tales ſunt iudices.de penitē.⁊ remiſ.c. abuſionibus. numero.8. fo.145.
Queſtores non poſſunt proprio motu concedere indulgentiam et quare. ibi.numero.9.
Queſtores ſeu elemoſynarij pleriq; decipiunt ſimplices in ſuis predicationibus vt pecuniam fallaci ⁊ ſubtili ingenio ab eis extorqueant: et male faciunt quia non eſt licitum per falſam predicationem aliquid extorquere.de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.1.⁊.2. fo.145.
Queſtores non debēt admitti niſi oſtendant literas apoſtolicas vel dioceſanorum.ibi.numero.3.
Queſtores ex forma communi literarum apoſtolicarum non cōceditur eis niſi vt poſſint indulgentias in literis conceſſas inſinuare ⁊ charitatiua ſubſidia ſimpliciter poſtulare non autem licet eis propter illas populo predicare nec aliud exponere q̄ quod in literis continetur.ibi.nu.4.
Queſtorum litere quas dicunt apoſtolicas ſunt prius examinande per dioceſanum anteq̄ admittantur ne aliqua fraus ſit commiſſa in eis. ibi.numero.5.
Queſtores in quibus delinquant: et quibus priuilegijs gaudeant.ibi. numero.6.
Queſtores delinquentes in predictis debent puniri per epiſcopū non obſtā te quocūq; priuilegio.ibi.nu.7.
Queſtoribus non eſt permiſſum predicare ſed ſolum indulgentias populo inſinuare ⁊ ab eo petere charitatiuum ſubſidium.de peni.⁊ remiſ.c.abuſionibus.nu.23. fo.145.

¶ De litera.R.

Ratio quandoq; eſt ſtrictior diſpoſitione ⁊ econtra ⁊ quando attendatur diſpoſitio ⁊ quando ratio.de elec.c.cum rationi.nu.21. fo.14.
Ratio pro iure allegari poteſt.de elec.c.cum rationi. numero.1. fo.13.
Ratio vbi eſt eadem ⁊ idem ius eſſe debet de reſcrip.c.literas.nu.8. fo.10.
Ratio eſt ordo gerendorum ex cauſa venientium ⁊ dicitur ratio quaſi communis ordo.de ſepul.c.dudum.nu.45. fo.99.
Ratio ⁊ cauſa reddi debet de eo qđ dicitur.de elec.c.cū rationi.nu.3. fo.13.
Ratio vbi eſt eadem ibi eſt idem ius.de iurepat.c.plures.nu.4. fo.116.
¶ Rebellis quilibet dicitur hoſtis imperij.de ſenten.⁊ re iudi.c.paſtoralis. numero.6. fo.68.
¶ Reconciliatio cimiterij polluti vel eccleſie cuius expenſis fieri debeat. de celebra.miſſa.c.j.nu.23. fo.121.
¶ Reconuenire non poteſt conuentus ſuper cauſa ſummaria niſi ſuper cauſaque ſit ſimilis conditionis.de verb.ſigni.c.j.nu.36. fo.151.
¶ Reconuentio de cauſa plenaria an ⁊ quando poſſit fieri ſi cauſa conuentionis eſt ſummaria.de verb.ſigni.c.j.nu.37. fo.151.
Reconuentio an poſſit fieri ex interuallo poſt litis conteſt.ibi.nu.38.
Reconuentio facienda eſt in exordio litis.de verb.ſigni.c.j.nume.5.fo.149.
Reconuentio an poſſit accumulari in cauſa appellationis. de cauſa poſſeſ.⁊ propri.c.j.nume.2. fo.55.
¶ Rector eccleſie parochialis non eſt prelatus:ſed an dicatur habere dignitatem.de ſepul.c.dudum.nu.5. fo.97.
Rectoris eccleſie appellatione comprehenditur ꝑſidens in dignitate vel alteri eccleſie.de ſup.negli.prela.c.quia regulares.nu.10. fo.32.
Rectoris appellatione qs cōprehendatur.de ꝓcu.c.ꝓcuratorē.nu.6.fo.47.
¶ Redditus eccleſie vel beneficij eccleſiaſtici an poſſint laycis bene meritis concedi.de rebus eccle.non alie.c.j.nu.18. fo.89.
¶ Regali dignitati ſeu principali ferendum eſt.de bap.c.j.nu.2. fo.122.
¶ Religio monachorum nigrorum quare dicatur ſancta. de ſtatu mona.c. j.numero.12. fo.107.
Religio capitur multipliciter.de elec.c.cum rationi.nu.11. fo.13.
Religionem dimittere in quibus caſibus non liceat.de regula.⁊ tranſeun.c. eos qui.numero.9. fo.106.
Religiones ex diuerſitate habitus non diuerſificantur in ſubſtantia.de elec. c.cum rationi.nu.6. fo.13.
Religiones due ſi ſint eedem in obſeruantijs ſed diuerſos habent inſtitutores an religioſus vnius poſſit eligi in prelatum alterius.de elec.c.cum rationi.numero.28. fo.14.
Et quid ſi ſolum ſunt diuerſe in coloribus.ibi.nu.29.

C

Religioſus an poſſit ſine licentia prelati procuratorem conſtituere.de procu.c.religioſus.nu.15. fo.46.
Religioſus qñ dicatur habere mandatũ expreſſe ad ſubſtituendũ.ibi nu.16.
Religioſus non poteſt eſſe executor teſtamẽti.de teſt.c.j.nu.1. fo.93.
Religioſus regulariter non eſt habilis ad officium procuratoris.de procu.c.religioſus.nu.1. fo.45.
Religioſus poteſt eſſe procurator pro alio religioſo ſui vel alterius monaſterij intercedente licentia prelati.ibi.nu.2. fo.45.
Religioſus non dr qui non pmittit aliquid de tribus ſubſtantialibus pfeſſionum licz certum habitum deferat.de reli.do.c.j.nu.1. fo.112.
Religioſus an poſſit abſoluere excõicatos a canone.de priui.c.1.nu.18.f.138.
Religioſus an admittatur pro ſuo coniuncto ad agendum.de procur.c.religioſus.numero.10. fo.46.
Religioſus an poſſit eſſe arbiter.ibi nu.11.
Et quid ſi religioſus vtiliter egerit cauſam monaſterij ſine licentia abbatis an teneat qđ egit.ibi nu.12.
Religioſus an poſſit eſſe delegatus pape.de reſcriptis.c.et ſi principalis.numero.24. fo.5.
Religioſus de licentia abbatis põt eſſe vicarius epi.als ſecus.ibi nu.25.
Religioſus an poſſit eſſe arbiter.ibi nu.26.
Religioſus poteſt eſſe arbitrator ſolo abbatis imperio.ibi nu.27.
Religioſus an poſſit conſtitui procurator ab alio religioſo diuerſe religiõis.de procu.c.religioſus.nu.7. fo.45.
Religioſus an poſſit eſſe procurator layci.ibi nu.8.
Religioſus ſi habita licentia intrat arctiorem religionem cuius erunt bona medio tempore queſita.de elec.c.cum conceſſa.nu.8. fo.30.
Religioſus vnius religionis non põt alteri pfici ſi ſit differens in habitu religione vel pfeſſione.de elec.c.cum rationi.nu.9. fo.13.
Religioſus non põt promoueri ad platuram ſecularem inferiorem epiſcopali.de elec.c.cum rationi.nu.10. fo.eod.
Religioſus appetens dignitatem an peccet mortaliter.de elect.c.in pleriſqz.numero.7. fo.26.
Religioſus vnius monaſterij an poſſit poſtulari in platum alterius religionis pfeſſionis vel habitus.de elec.c.cum rationi.nu.31. fo.15.
Et ſi poſtuletur a quo debeat fieri illa poſtulatio.ibi nu.32.et.33.
Et an poterit preſici in platum alterius religionis per viam prouiſionis:ibi numero.33.
Religioſus an poſſit eligi in prelatum monaſterij eiuſdẽ pfeſſionis:qz idem vtereqz pfitetur eſt tñ alterius religionis.de elec.c.cũ rõni.nu.27. fol.14.
Religioſus an poſſit eſſe rector ſcholarium.de elec.c.cũ rõni.nu.39. fo.15.
Et an poſſit eligi in prelatum eccleſie ſecularis.ibi nu.40.et nume.41.et.44.et ſequentibus.
Religioſus an poſſit preſici eccleſie ſeculari.de elec.c.cum rationi.numer.22.et nu.23.et.40. fo.14.
Religioſus an poſſit eſſe procurator.de reſcri.c.et ſi principalis.nu.29. fo.5.
Religioſus vel exiſtens in ſacris an poſſit eſſe notarius ad officium notariatus inquiſitionis.de here.c.j.nu.17. fo.129.
Religioſi nil habent proprium.de cenſi.c.preſenti.nu.4. fol.119.
Religioſi an poſſint abſoluere a ſententijs latis in ſtatutis legatorum ſedis apoſtolice.de priuile.c.j.nu.20. fo.138.
Religioſi vtrum ligentur ſententijs ſuorum prelatorum extra eorum diſtrictum.de ſepul.c.dudum.nu.18. fo.97.
Religioſi preſidentes qui non ſunt abbates qui dicantur.de reſcri.c.abbates.numero.19. fol.2.
Religioſorum appellatione comprehenduntur ſolum profeſſi.de procura.c.religioſus.nume.12. fo.46.
Religioſorum appellatione veniunt abbates.de reſcriptis.c.abbates.numero.6. fo.2.
Relinquo verbum ex propria ſignificatione verificatur tantum in actu vltime voluntatis.de iurepa.c.plures.nu.11. fo.117.
Relictum cauſa amicitie non ſubijcitur legi canonice.de ſepultur.c.dudum.numero.61. fo.100.
Relicta ad pias cauſas que dicantur.de teſta.c.j.nu.11. fo.94.
Remiſſio an et qñ et quomodo habeat locum in delictis.de ſen.et re iudi.c.paſtoralis.nu.63.et ſequentibus. fo.71.
Remiſſio habet locum in delictis.de ſententia et re iudicata.c.paſtoralis.numero.16. fo.69.
Renunciare non videtur quis gratie pendenti ad aliud qz ad dignitatez vel beneficium curatum per adeptionem beneficij ſecundi.de reſcri.c.gratie.numero.10.et nu.12. fo.9.
Renunciare an videatur litigãs ſuper aliquo beneficio ſi litigio pendente recipit incompatibile cum primo.de reſcri.c.gratie.nu.13. fo.9.
Renunciare iuri ſuo an poſſit quis.de cenſi.c.preſenti.nu.17. fo.120.
Renunciatio:cõcluſio vel alicuius litis terminus q excluderet appellantẽ an excludat tertium.de elec.c.conſtitutionem.nu.19. fo.23.
Renunciatio an valeat ſi renuncians in nullius manu renunciat.de renun.c.cum illuſio.nume.7. fo.30.
Renunciatio vel concluſio litis ſeu terminus peremptorius cum principali appellante an noceat tertio.de ele.c.conſtitutionem.nu.29. fol.24.
Renunciatio tacita non habet locum niſi fiat in manibus ſuperioris.de reſcrip.c.gratie.nu.27. fo.9.
Renunciatio ceſſio ſeu reſignatio dignitatis poteſt fieri per procuratorem:nec renunciare beneficio videtur quis eo quod conſtituerit procuratorez ad renunciandum beneficio.de renun.c.j.nu.3. fo.30.
Renunciatio beneficij extorta a carcerato nõ valet ipſo iure.de penis.c.multorum.nu.3.et.9. fo.142.
Renunciatio beneficij an debeat fieri in ſcriptis.Et ſi induci te dolo ad reſignandum an ſit nulla vel ſaltem poſſit reſcindi.de rerum permu.c.primo numero.36.et.38. fo.93.
Repetitio non ſit in exorbitantibus.de ſupplẽ.negli.prela.c.quia regulares.numero.46. fo.33.
Repulſus per viam appellationis an admittatur per viam querele.de elec.c.conſtitutionem.nu.34. fo.25.
Repulſus a peremptoria an audiatur per viam nullitatis.de appell.c.cum repulſione.nume.7. fo.77.
Res de facili redit ad ſuam naturam.de verborum ſignificatione.c.primo.numero.55. fo.132.
Res quando dicatur integra.de procu.c.procuratorem.nu.9. fo.47.
Res eccleſie concedere ad tempus vel ad vitam an poſſit prelatus ſine cõſenſu capituli vel conuentus ſi hoc habeat conſuetudo.de rebus ec.non alie.c.j.nume.24. fo.89.
Res hoſpitalis an gaudeant eodem priuilegio quo res eccleſiarum.de procura.c.procuratorem.nu.8. fol.47.
Reſcribere ex certa ſcientia ad hoc vt quis dicatur debet hoc exprimi in literis ſicut de motu proprio.de reſcrip.c.et ſi principalis.nu.37. fo.6.
Reſcriptum ad beneficia non eſt penitus odioſum.de reſcript.c.literas.numero.12. fo.10.
Reſcriptum vbi comprehendit plura que ſunt ſeparata etiam in beneficialibus ſurreptio in vno non vitiat totum reſcriptum immo remanet validum in ea parte in qua non eſt ſurreptio.de reſcrip.c.literas.numero.37.folio.13.
Reſidentia.diſpenſare an poſſit epiſcopus ſuper non reſidentia.de of.vica.c.j.nume.2. fo.57.
Reſignatio ſiue renunciatio beneficij dz eſſe libera et debet exprimi cã ppter quam ſit als eſt nulla niſi conſtaret ex precedentibus geſtis vel dictis de rerum permu.c.1.nu.7. fo.91.
Reſignationem beneficij recipiendi poteſtatem committere an poſſit ordinarius inferior a papa.de proba.c.j.nu.4. fo.63.
Reſtituere fame an poſſit cetus cardinalium.de electio.c.ne romani.numero.22. fo.17.
Reſtitutio in integrum datur eccleſie aduerſus preſcriptiones currẽtes contra eccleſiam.de reſti.in inte.c.j.nu.1. fo.48.
Reſtitutio in leſionibus cõtingentibꝰ ex curſu temporis eſt dare tempus ad qđ datur et infra tempus infra quod datur.ſ.quadriennij.ibi nu.2.
Reſtitutio an ex ſolo lapſu temporis probetur leſio.de reſtitu.in integr.c.j.numero.30. fo.50.
Reſtitutio in integrum an poſſit dari qñ eccleſia dicitur ledi ex lapſu temporis.de reſti.in integ.c.j.nu.11.et.12. fo.48.
Reſtitutio an detur eccleſie contra preſcriptionem quadraginta annorũ.ibi numero.13.
Reſtitutio an detur eccleſie ſi ſit leſa in non opponendo declinatorias infra terminum.ibi nu.14.
Reſtitutio ſi petatur per viam exceptionis an poterit peti vltra quadriennium.de reſti.in integ.c.j.nu.25. fo.50.
Et an illud quadriennium poſſit minui a iudice.ibi.nu.26.
Reſtitutio in integrum peti debet in foro rei.de reſtitutio.in integrum.c.j.numero.27. fo.50.
Reſtitutio.An tempus negligentie prelati ex cuius facto ſurrexit leſio eccleſie an ſubducatur:et an eccleſia aduerſus confeſſionem poſſit reſtitui.de reſti.in integ.c.j.nu.28. fo.50.
Reſtitutio in integrum qñ incipiat currere minori leſo aut eccleſie leſe.de reſti.in inte.c.j.nu.19.et.20. fo.49.
Reſtitutio limitatur ad qualitatem leſionis vt ad tantum tempus detur reſtitutio infra quantum tempus ſe extendat leſio et non vltra.de reſti.in integ.c.j.nume.4. fo.48.
Reſtitutio an fieri debeat plenarie anteqz fiat abſolutio.de cenſi.c.preſenti.numero.18. fo.120.
Reſtitutionem pro eccleſia petere quis debeat an illaz pro eccleſia petere poterit prelatus ſine ſpeciali mandato.de reſti.in inte.c.j.nu.5. fo.48.
Reſtitutio an petatur ſi per lapſum temporis non ledatur eccleſia ſed prelatus vel alia perſona eccleſie puta elapſum eſt tempus in quo prelatus debuit prouidere vel in quo canonici debuerunt eligere.ibi nu.6.
Reuelationem ſiue aliquid reuelatum diuinitus ſibi fuiſſe factum dicenti an credi debeat.de reli.et ve.ſan.c.j.nu.28. fo.124.
Reuerentiam exhibere debemus in eleuatione corporis chriſti.de heret.c.ad noſtrum.nu.21. fo.132.
Rex romanorum an poſſit ante coronationem dare priuilegia.de iureiuran.c.j.nu.36. fo.65.
Rex priuatus regno non eſt priuatus dignitate regia.de ſen.et re iudi.c.paſtoralis.nu.29. fo.69.

Rex Francie non ſolum de facto ſed nec etiam de iure non recognoſcit imperatorem. de iureiur. c. j. nu. 31. fo. 65.
¶ Roma eſt cōis patria. de elec. c. conſtitutionem. nu. 1. fo. 22.
¶ Rubrica ſi ſit generalior nigro quid iuris. de electioñ. c. cum romani. numero. 18. fo. 14.
Ruina ꝛ deformatio edificiorum arguit negligentiam ꝛ malum regimē preſidentis. de reli. do. c. quia contingit. nu. 1. ꝛ. 8. fo. 113.

¶ Littera S.

Sacerdos in foro penitentiali tenet locum dei ꝛ pōt abſoluere delinquentē etiā extra parochiam. de iudi. c. dudum. nu. 5. fo. 50.
Sacerdos in cognoſcendo ſolutam an committat ſimplicē fornicationem an adulterium. de hereti. c. ad noſtrum. numero. 26. fo. 132.
Sacerdotes parochiales habent poteſtatem predicandi ꝛ ad ipſos ſpectat conferre eccleſiaſtica ſacramenta. de ſepul. c. dudum. nu. 47. fo. 99.
Sacerdotium fuit primo datum iudeis. de iude. c. j. nu. 12. fo. 128.
¶ Sacramentum eucharīſtie quibus fuerit in cena domini tributū. de reliq. ꝛ ve. ſan. c. j. nu. 18. fo. 123.
Et an hoc ſacramentum ſit ſuper omnia precioſum ꝛ ſummū ꝛ an ſit maius ſacramento baptiſmi. ibi nu. 19.
Sacramentum eucharīſtie ꝛ extreme vnctionis an debeat dari dānatis ad mortem. de peni. ꝛ remiſ. c. j. nu. 5. ꝛ. 7. fo. 144.
Sacramentum corporis chriſti ſumpta cena fuit inſtitutum. de reli. ꝛ vene. ſan. c. j. nume. 2. fo. 123.
Sacrm̄ eucharīſtie quare fuerit ſumpta cena inſtitutum ꝛ an poſt comeſtionem ſumere illud ſit peccatum. de reli. ꝛ ve. ſan. c. j. nu. 13. fo. 123.
Sacrm̄ vnctionis quare fuerit inuentum. de priui. c. j. nu. 6. fo. 138.
Et quot requirantur ad ſubſtantiam huius ſacramenti. ibi nu. 7.
Et an debeat hoc ſacrm̄ indiſtincte dari omnibus. ibi nu. 8.
Sacramentum quid ſit. ibi nu. 9.
Sacramentum vnctionis an teneat ſi ſacerdos non habens oleum infirmorum inungit chriſmate. ibi nume. 10.
Sacramenta eccleſiaſtica miniſtrare debet ſacerdos parochialis pauperibus hoſpitalis ſiti infra eius parochiam. de religio. domib. c. quia contingit. numero. 20. fo. 114.
Sacramenta eccleſiaſtica quare fuerint inſtituta. de reliq. ꝛ vene. ſan. c. prio. numero. 1. fo. 123.
Sacramenta eccleſiaſtica que ꝛ quōmodo ꝛ a quibus miniſtranda ſunt. de priuile. c. j. nu. 1. ꝛ. 5. fo. 137.
¶ Sacrilegium quot modis committitur. de penis. c. j. nu. 24. fo. 142.
¶ Sacriſta: cuſtos ſiue camerarius monaſterij poſſunt eē delegati pape. de reſcrip. c. ꝛ ſi principalis. nu. 35. fo. 6.
¶ Saltus quid ſit ꝛ quid viuarium ꝛ quid garena. de ſtatu monacho. c. primo. nume. 22. fo. 108.
¶ Sanguinis effuſio ſola non inducit irregularitatem. de homici. c. primo. numero. 9. fo. 133.
¶ Sarraceni an ſint tolerandi ſi ritus ſuos occulte faciant. de iude. c. pmo. numero. 3. fo. 127.
Sarraceni an licite poſſint in terris chriſtianorum vti eodē habitu quo chriſtiani. ibi numero. 4.
Sarracenoꝝ ſacerdotes quo noīe vocentur ꝛ quem ordinem ſeruent ſarraceni in ſuis ſacerdotibus ſeu meſquitis. de iude. c. j. nu. 5. fo. 127.
Sarraceni quō vocent ſuas eccleſias ꝛ an mulieres eorum intrent ſuas eccleſias ꝛ de ritu eoꝝ. ibi nu. 6.
Sarraceni vnde dicantur. de iude. c. j. nu. 8. fo. 128.
Sarraceni poſſunt licite habitare cum chriſtianis mixtiꝫ ꝛ ſeorſum in eadē ciuitate. de iude. c. j. nu. 1. fo. 127.
¶ Satiſfactio non ſufficit niſi poſt ſatiſfactionem ſequatur abſolutio. de cōfan. ꝛ affi. c. j. nume. 15. fo. 125.
Satiſfactione facta ſtatim ſine alia declaratione abolitum eſt interdictuꝫ. de penis. c. 1. nume. 21. fol. 142.
¶ Scandali vitandi cā licet reuocare ſtatuta ꝛ conſtitutiōes nouiter factas ꝛ nume. 1. de immu. eccle. c. j. nu. 4. fo. 124.
Et an propter ſcandalum debeat omitti veritas iuſtitie que ad iudicem ſpectat. ibi nume. 5. fo. 124.
Scandalis tollenda eſt via maxime illis per que cenſura eccleſiaſtica vileſcit de ſen. excom. c. cum ex eo. nu. 1. fo. 147.
Scandalis obuiandum eſt. de offi. or. c. vt clericorum. nu. 13. fo. 41.
¶ Scapula vel cuculla an poſſit abſcondi ſub tondello. de ſtatu mona. c. primo. numero. 17. fo. 107.
¶ Scire preſumitur quis id quod publice notum eſt in loco. de conceſ. pbē. c. primo. nu. 5. fo. 86.
Sciens parum an poſſit ꝓmoueri. de eta. ꝛ qua. c. cum eccleſie. nu. 7. fo. 33.
Scientia plena vbi in dn̄o requiritur non ſufficit ꝓcuratorem habere illam ſcientiam etiam ſi ſit ꝓcurator ſpecialis. de elec. c. cūm. nu. 78. fo. 22.
Scientia qualis in epō requiratur ꝛ in aliis miniſtris ꝛ q̄ ſcientia dicat̄ eminens. de eta. ꝛ qua. c. cum eccleſie. nu. 4. ꝛ. 5. fo. 33.
Scientia quomodo probetur. de procu. c. j. nu. 30. fo. 44.
¶ Scholaris habens vicarium an teneatur dicere officium. de magi. c. primo. numero. 10. fo. 126.
Scholares in loco ſtudij poſſunt conueniri ſeu citari: ſꝫ ibi non ſortirent̄ domicilium niſi habitauerint per decennium. de elec. c. cauſam. nu. 31. fo. 19.
Scholares ſtudentes an debeant habere fructus ſuorum beneficiorum. de magi. c. j. nu. 9. fo. 126.
¶ Scribere facere ꝛ dictare equiparantur. de vſu. c. j. nu. 5. fol. 133.
Scriptura autentica que dicatur. de elec. c. cauſam. nu. 56. fo. 20.
Scriptura diuina quid ſit. de magi. c. j. nu. 8. fo. 126.
Scriptores librorum an gaudeant priuilegijs ſcholarium. de reliq. ꝛ ve. ſan. c. j. nume. 9. fo. 123.
¶ Secta quid ſit ꝛ vnde dicatur ꝛ quomodo debeat ſcribi. de heret. c. ad noſtrum. nume. 7. fo. 131.
¶ Secularis poteſtas ad petitionem clerici capiens ꝛ detinens eum ne vadat ad ſedem apoſtolicam an incurrat ſententiam excommunicationis. de penis. c. multorum. nu. 8. fo. 142.
¶ Sede papali vacante cetus cardinalium non ſuccedit in poteſtate aut iuriſditione pape niſi quatenus apparet expreſſum. de electio. c. ne romani. numero. 11. ꝛ. 32. fo. 17.
Sede vacante ſi capitulum facit aliquem de canonicis officialem an poſſit ei determinare ſalarium de bonis prelature vacantis. de elect. c. ſtatutum. numero. 13. fo. 29.
Sede vacante de iure cōi poteſtas iuriſditionalis non deuoluitur ad alium q̄ capitulum. de elec. c. ſtatutum. nu. 5. fo. 28.
Et vbi deuoluitur conſuetudine diſponente vel priuilegio emolumentū nō reſeruatur futuro ſucceſſori. ibi nu. 6.
Sede vacante q̄ capitulum ſuccedit in iuriſditionalibus hꝫ locum non ſolū in cathedrali eccleſia ſꝫ etiam in alia collegiata vel cōuentuali inferiori. de elec. c. ſtatutum. nu. 3. fo. 28.
Sede vacante an ſalaria que dabantur ab epō aduocatis ꝛ ꝓcuratoribus debeant ſolui. de elec. c. ſtatutum. nu. 10. fo. 28.
Sede vacante dandum eſt ſalarium officiali iuriſditionem exercenti. de electio. c. ſtatutum. nu. 27. fo. 29.
Sede vacante capitulum ſuccedit in poteſtate iuriſditionali ſiue eccleſiaſtica ſiue ſeculari. de elec. c. ſtatutum. nu. 1. fo. 28.
¶ Senſualitas quid ſit. de here. c. ad noſtrum. nu. 12. fo. 131.
¶ Sententia contra ius litigatoris quare tranſeat in rē iudicatam. de app. c. ſi appellationem. nu. 11. fo. 77.
Sententia lata contra ſnīam non valet in eadem inſtantia: nec etiam valet ſententia contra ſententiam in ſecunda valeret tn̄ ſi non erat deſerta. de app. c. ſi appellationem. nu. 6. fo. 76.
Snīa in dubio dꝫ ferri ꝓ digniori. vt lit. pen. c. j. nu. 8. fo. 59.
Sententia lata ſuper principali parit exceptionem rei iudicate in incidenti. numero. 25. fo. 154.
Sententia an ꝛ qn̄ ſit in ſcriptis formanda ꝛ an iudex poſſit pronunciare verbo ꝛ ſtatim committere notario vt redigat in ſcriptis. de verbo. ſignifi. c. primo. nume. 50. fo. 152.
Sententia debet proferri ſedendo ꝛ non ſtando. ibi nu. 51.
Snīa lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua. de ſeque. c. j. nu. 12. fo. 61.
Sententia ferenda eſt iuxta formam libelli ſeu petitionis. de verbo. ſigni. c. primo. nume. 4. fo. 149.
Sententia lata contra ius vel ordinem iuris an valeat. de iudi. c. diſpendioſam. nume. 11. fo. 52.
Snīa lata in poſſeſſorio eſt diffinitiua. de ſen. c. j. nu. 5. fo. 67.
Sententia lata in poſſeſſorio an preiudicet in petitorio vel econtra. de cauſa poſſeſ. c. j. nume. 8. fo. 55.
Sententia que non habet iuris colorem eſt nulla. Et ſnīa lata ex falſa cā notorie potentialiter ꝛ actu eſt nulla. de ſen. ꝛ re iu. c. paſtoralis. nu. 22. f. 69.
Sententia excommunicationis ſi fertur in populum non ſolum ligabūtur preſentes: ſed etiam poſtea illuc venientes durante interdicto. de reſcrip. c. literas. nu. 28. fo. 12.
Snīa ſi ſit ſub conditione lata an dies conditionis extantis trahat̄ ad diem ſnīe. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. nu. 26. fo. 69.
Snīa quotiens poteſt reſcindi ſeu reuocari per viam appellationis ſiue ſit diffinitiua ſeu interlocutoria. de ſen. ꝛ re iudi. c. j. nu. 1. fol. 67.
Sententia declarans aliquid eſſe notorium an faciat illud eſſe notorium. de ſen. ꝛ re iudi. c. paſtoralis. nu. 5. fo. 68.
Sententia lata contra notorium actus continui eſt nulla vel ſi ſit lata cōtra notorium actus tranſeuntis ſed quomodo. de ſen. ꝛ re iudica. c. paſtoralis. numero. 49. fo. 70.
Sententia ex actis certificatur. ibi nu. 50.
Sententia ſi valeat an poſſit exeq in bonis ꝛ iuribus alteri ſubiectis. ibi nu. 51.
Snīa lata ſuper peremptorio non eſt diffinitiua. de app. c. cum repulſione. numero. 2. fo. 77.
Snīa peremptoria poteſt dupliciter repelli. ibi nu. 3.
Snīa ſicut ſuper inepta propoſitione non obuiat ſi apte ꝓponatur ita nec tranſitus in rem iudicatam ſup modo ꝓponendi non obuiat quominus poſſit pluries proponi ꝛ appellari ſi apte ꝓponatur. ibi nu. 4.

Sententia interlocutoria an poſſit tranſire in rem iudicatam quominꝰ poſſit a iudice reuocari.ibi nu.5.
Sententia contra ſniam ſicut non valet in eadem inſtātia:ita nec plures diffinitiue conſonantes in eadem inſtantia.de appella.c.cum repulſione.numero.12. fo.77.
Sententia vbi dirigitur ad modum agendi ꝛ ad inſtantiam repellendi ꝛ nō ad merita dicitur interlocutoria.ibi nu.13.
Snia interlocutoria lʒ non tranſeat in rem iudicatam quo ad iudicem quin non poſſit illam reuocare tamen tertia ſententia confirmata tranſit. ibi numer.14.
Sententia vna lʒ confirmet aliam poteſt nihilominus aliquo caſu contendi de nullitate confirmate.de ſen.c.1.nu.3. fo.67.
Snia ex pluribus redditur nulla.de ſen.c.paſtoralis.nu.17. fo.69.
Sententia interlocutoria que ſit ꝛ quomodo cognoſcatur a diffinitiua.de ſequeſtr.c.j.nume.17. fo.61.
Snia ex quibus cauſis poſſit dici nulla.de ſentē.ꝛ re iudi.c.vt calumniis.numero.9. fol.67.
Sententia nullitatis infra quantum tempus petatur ꝛ quo iure ꝛ quid opponetur exceptio nullitatis.ibi nu.10. fo.68.
Snia gnalis priuat quem beneficijs ex cā vniformiter oīa concernente.de vita ꝛ ho.de.c.qm̄.nu.21. fo.79.
Sententia interdicti lata in eccleſias exemptorum an teneat.de exceſ. prela.c.j.nume.11. fol.136.
Snia an valeat ſine citatione.de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis.nu. 40. fo.69.
Snia qn̄ dicatur rite ꝛ recte lata.de app.c.cum repulſione.nu.8. fo.77.
Sententia lata ſuper peremptoria an dicatur interlocutoria vel diffinitiua.ibi nume.9.
Sententia abſolutoria ꝛ condemnatoria ſunt eiuſdem nature:ideo ſicut appellatio non ſuſpendit excōicationem ſic nec abſolutionem.ibi nu.10.
Snia interlocutoria non ꝑducit ꝑ executione actionem in factum ſed ſolaʒ exceptionem:ꝛ an vocetur actio in factum vel iudicatum.ibi nu.11.
Snie appellatione an cōprehendat omnem ſpeciem ſententie cuius abſolutio eſt neceſſaria.de prim.c.j.nu.19. fo.138.
Sententie plures conſonantes poſſunt valere ſuper eodem caſu qn̄ ſunt late in diuerſis inſtantijs.de ſen.c.j.nu.2. fo.67.
Sententiandi poteſtas ꝛ ꝓnunciandi an ſequatur ad poteſtatem cognoſcēdi:ꝛ an ad ſententiādi poteſtatem ſequatur poteſtas exequēdi.de reſcri.c.auditor.nume.14.ꝛ.16. fol.67.
℄ Sepelire corpus parochiani non debent fratres de iure non intereſſente ibi parochiano ſacerdote.de ſepul.c.dudum.nu.66. fo.100.
Sepeliri non dʒ excōicatus minori excōicatione in cimiterio ſi in illa deceſſerit.de ſepul.c.j.nu.17. fo.95.
Sepeliens ſcienter excommunicatum an incidat in penam iuris.de ſepult.c.primo.nume.22. fol.95.
Sepeliendi ius an poſſit in pactum deduci:ꝛ an pactum de modo ſepeliendi valeat.de ſepul.c.dudum.nu.72. fo.101.
Sepeliendi ius q̄ eccleſie dicantur habere.de ſepul.c.dudū.nu.52. fo.99.
Sepeliendi ius habent predicatores ꝛ fratres minores quo ad eligentes in eoꝝ eccleſijs ſepeliri.de ſepul.c.dudum.nu.46. fo.99.
Sepelientes extra caſus ꝓhibitos in clementina prima.de ſepul.an puniri poſſint.de ſepul.c.1.nu.30. fo.69.
Sepelientes ſcienter tempore interdicti vſurarium manifeſtum ꝛ publice excōicatum ꝛ noīatim interdictum an puniātur:ꝛ an ſepulti contra formā iuris ſint exhumandi ſi eorum oſſa poſſint diſcerni.ibi nume.31.32.ꝛ.33. folio.96.
Sepultus tempore interdicti ſi penitet ꝛ reliquit aliquid eccleſie an liceat a tali recipere mortuaria ſeu funeralia.de ſepul.c.j.nu.34. fo.96.
Sepultura libera q̄ dicatur ꝛ quid ſit ſepultura ꝛ quid ſit ſepulchꝛuʒ vel tumulus.de ſepul.c.dudum.nu.53.ꝛ.54. fo.99.
Sepultura ſi datur excōicato an ſit reconcilianda,eccleſia vel cimiterium.de ſepul.c.j.nu.18. fo.95.
Et an ſepeliens excommunicatum maiori excommunicatione incidat in minorem.ibi nume.19.
Sepultura eccleſiaſtica ꝛ chriſtiana ꝛ cimiterium,ſumuntur pro eodem.de ſepul.c.j.nu.12. fo.95.
Sepultura in quibus caſibus ſit ꝓhibita tempore interdicti.
Et in quibus pmittatur ꝛ quid poſſit fieri tempore interdicti:ꝛ quid ſi ſepeliantur prohibiti extra locum interdictum ꝛ an habeat locum in excōicatis vel hereticis.ibi nu.13.14.15.ꝛ.16.
Sepultura ſe que ſit in cimiterio cum pſalmis ꝛ orationibus.de ſepul.c.primo.numero.29. fo.96.
Sepultura interdicta eſt publice excōicatis ꝛ noīatis īterdictis ꝛ vſurarijs manifeſtis.de ſepul.c.j.nu.2. fo.94.
Et qui ſcienter illos recipit ad ſepulturam vel alios tempore interdicti ipſo iure incidit in ſententiam excōicationis.ibi nu.3.
Et a tali ſnia non poteſt abſolui niſi prius ad arbitrium epī ſatiſfecerit illis quibus iniuria eſt irrogata.ibi nu. 4.
Sepultura excōicatoꝝ vel aliꝰ ꝓhibitoꝝ ſepeliri in cimiterijs ſi ſepeliant in agris vel locis priuatis an ſit punibilis.de ſepul.c.j.nu.8.10.ꝛ.11. fo.95.
Sepultura defunctorum quare potius facienda ſit in cimiterijs vel locis ſacris q̄ alibi.ibi nu.9.
Sepulture eccleſiaſtice tradi an debeat corpus damnati ad mortem.de pe.ꝛ remiſ.c.j.nu.6. fol.144.
Ad ſepulturam funus portantes ſi non ſepeliant an puniantur:ꝛ qd de comitantibus ꝛ quid de fodientibus ꝛ fabricantibus ꝛ aperientibꝰ ſepulchrum ſed non ſepeliunt:ꝛ quid de prelatis ꝛ clericis qui patiuntur in eorum cimiterijs tales ſepeliri.ꝛ quid de portantibus cereos.de ſepult.c.j.numero.28. fo.96.
℄ Sequeſter an poſſit fructus qui ſuperſunt deductis oneribus conuertere in vtilitatem prediorum pro beneficio vel in aliam vtilitateʒ beneficij.de ſequeſt.c.j.nume.19. fo.61.
Sequeſtri effectus quis ſit.de ſequeſt.poſ.c.j.nu.6. fo.61.
Sequeſtratio non habet locum niſi vbi ius exprimit.de ſequeſt.poſſeſ.c.primo.numero.15. fo.61.
Sequeſtratio an et per quē iudicem fieri debeat ꝛ quomodo poſſit impediri.ibi nume.16.
Sequeſtratio penes quem fieri debeat.de ſequeſt.c.j.nu.5. fo.61.
Sequeſtratio qn̄ ſit permiſſa ꝛ apud quem dʒ fieri ꝛ de eiꝰ effectu ꝛ quō puniatur impediens ſequeſtrationem.de ſeq.c.j.nu.2.ꝛ ſeq. fo.61.
Sequeſtrationem impedientis pena.de ſeq̄ſt.poſ.c.j.nu.7. fo.61.
℄ Seruus pōt nolle adire hereditatē.de reſcri.c.ꝛ ſi principalis.nu. 28. f.5.
Seruus an de voluntate dn̄i poſſit eſſe executor teſtamenti.de teſtamē.c.primo.nume.23. fo.94.
℄ Sigillum qn̄ dicatur autenticum.de ꝓcur.c.j.nu.20. fo.43.
Et ſi procurator habet ſigillum tantum nec habet aliquam ſcripturaʒ an ex hoc probetur aliquod mandatum.ibi nu.21.
Sigillum qñqꝫ dat emolumētum ꝛ quō multis de cauſis poteſt chartis imponi:ꝛ qn̄ preſumatur poſitum de voluntate eius cuius eſt ꝛ an in dubio ſigillans dicatur conſentire.de elec.c.ſtatutum.nume.20.ꝛ.9. fo.29.
Sigillum an preſumatur appoſitum de voluntate eius cuius eſt.de electi.c.ſtatutum.nume.9. fo.28.
Sigillo alio ſigillat imperator ante coronationem ꝛ alio poſt coronationem de iureiur.c.j.nu.19. fo.64.
℄ Simonia mentalis non obligat ad reſtitutionem etiam in foro penitentiali.de vſu.c.j.nu.25. fo.135.
Simonie exceptio non poteſt opponi contra cardinales nec hereſis. de ele.c.ne romani.nu.27. fo.17.
℄ Simplicitas eſt multiplex.de peni.ꝛ remiſ.c.abuſionibus.nu.22.fo.145.
Simplicitas eſt triplex.de ver.ſig.c.j.nu.14. fo.149.
Simpliciter dictio quid importet ſi per eam mandetur ꝙ cauſa agitetꝛ ſimpliciter.nume.32. fo.156.
Simpliciter.Si cauſa commiſſa ſit alicui his verbis ſimpliciter ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij quomodo procedetur.de verbo. ſignifica.c.primo. nume.2. fo.149.
Simpliciter dictio quid importet.de ver.ſig.c.j.nu.11. fo.149.
℄ Socius proprie quis dicatur ꝛ quis comes collega ꝛ ſodalis.de pe.c.primo.numero.10. fol.141.
Socius criminis quis dicatur ꝛ quomodo puniatur ſocius in delicto. ibi numero.11.ꝛ.12.
Societas regulariter ꝓhibetur inter homines diuerſe profeſſionis.de elec.c.cum rationi.nu.5. fol.13.
℄ Solennitas ſiue figura iudiciorum an partibus contradicentibus poſſit per iudicē obſeruari in cauſis q̄ cōmittuntꝛ cū clauſula qȯ ꝓcedatꝛ ſimplr ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij.de ver.ſig.c.j.nu.54. fo.152.
Solennitas ſi in cauſis que committuntur cum clauſula ſimpliciter ſine ſtrepitu ꝛc.fuerit ſeruata vna parte ſolum contradicente an valebit ꝓceſſus.de ver.ſig.c.j.nu.56. fo.152.
Et quid ſi iudex in dicto caſu incipit ſeruare ſolennitatem ſeu ordinem iudiciorum ꝛ poſtea partes volunt ꝙ procedat ſine ſolennitate an poterit de incepꝭ ſeruare ſolennia iudiciorum.ibi nu.57.
Solennitates iudiciorum an virtute conſuetudinis ꝛ legis municipalis tolli poſſint.de ver.ſig.c.j.nu.22. fo.150.
Solennitatis omiſſio in vno non vitiat aliud vbi plura ſeparata ad actuʒ ꝛ ſinē eundem accumulantur.de elec.c.conſtitutionem.nu.5. fo.22.
℄ Soluens illi cuius bona ſunt confiſcata an ſit liberatus.de ſen.ꝛ re iud.c.paſtoralis.nu.24. fo.69.
Solutio ſi fiat procuratori reuocato tenet.de renunciatio.c.cum illuſio.numero.13. fo.31.
Soluens obligatus ex pluribus cauſis preſumitur in dubio ſoluiſſe in duriorem cauſam. de ſepul.c.dudum.nu.15. fol.97.
℄ Sorores tertij ordinis beati Franciſci ſunt per ſedem apoſtolicam approbate.de relig.domi.c.j.nu.8. fo.112.
℄ Spūalia que dicantur.de preben.c.per literas.nu.18. fo.82.
℄ Status antiquus eccleſie mutari non dʒ maxime in preiudicium alteriꝰ.de relig.domi.c.qꝛ contingit.nu.21. fo.114.
℄ Statuimus verbum quid importet.de elec.c.ne romani.nu.54. fo.18.
Statutum vel conſuetudo ꝙ quis non citetur ad ſententiam vel actum preiudicialem an valeat.de ſen.ꝛ re iudi.c.paſtoralis.nu.29. fo.69.
Statutum an ꝛ quando extendatur in materia correctoria.de elec.c.cum rationi.numero.17. fo.14.

Statutum

Statutum vbi in ratione ſui habet ſtrictiora verba ꝙ̄ in diſpoſitione appo nantur attenditur ſtatutum ⁊ non ratio. de elec. c. cū rationi. nu. 20. f. 14.
Statutum puniens non deſiſtentem ab actu non punit reaſſumētem: ⁊ ſic facit ꝙ ſi ſtatutum priuat aliquem ex delicto per hoc non impedit eum ſi iterato ibidem promoueatur eodē iure. de vi. ⁊ hone. cle. c. j. nu. 1. fo. 78.
Statuto ſi fiat aliqua adiectio cenſetur repetita in conſtitutione declarāte. de elec. c. ſtatutum. nu. 22. fo. 29.
Statuto ſi caueatur ꝙ pro quolibet delicto vel qualibet percuſſione puniatur quis in certa pena: ⁊ ſi vno ictu quis plures percutit vel ſi qs ſepius adulteriū cū vnica cōmittit an ſepius puniatur. de priui. c. j. nu. 26. f. 139.
Statuta loci vbi iudicium agitatur non ſeruantur in iudicijs ordinariis. de foro compe. c. j. nu. 35. fo. 54.
Statuta diſponentia id qd̄ tendit in offenſam dei ⁊ proximi non tenent. de vſu. c. j. nu. 2. fo. 133.
¶ Stipulari alteri an ⁊ quando quis poſſit. de procu. c. j. nu. 8. fo. 42.
¶ Stiualia bona fiunt apud ſanctum ſeuerinū. de ſta. mo. c. j. nu. 16. fo. 107.
¶ Studia generalia in quibus locis eſſe dicantur et que dicantur generalia vel priuata: ⁊ q̄ ſint priuilegiata ⁊ q̄ nō. de ſepul. c. dudū. nu. 22. fo. 97.
¶ Studium bononie ⁊ pariſienſe quo tempore cepit florere ⁊ quod ſit antiquius ⁊ an debeat teneri ſtudium in lingua hebraica caldea greca arabica ⁊ latina. de magi. c. j. nu. 4. ⁊. 5. fo. 126.
In ſtudijs generalibus ⁊ in romana curia debent eſſe viri periti in lingua hebraica arabica ⁊ caldea duo ſcilicet in qualibet lingua qui teneāt ſcholas ad docendum fideliter dictas linguas: ⁊ quorum expenſis debent tales ſalariari. de magi. c. j. nu. 1. fo. 126.
¶ Subditus ⁊ ſubiectus quis proprie dicatur. de fo. cōpe. c. j. nu. 32. fo. 54.
Subditus inuitus alijs ſubijci non poteſt. de fo. cōpe. c. j. nu. 47. fo. 54.
Subſiſtere poteſt dici aliquid tripliciter. de elec. c. quod circa. nu. 10. fo. 27.
¶ Succeſſor an obligetur ex iuramento p̄deceſſoris. de iureiur. c. j. nu. 23. f. 65.
Succedentes plures vni debent loco vnius haberi. de iurepatro. c. plures. numero. 4. fo. 116.
¶ Suffragia an poſſint prodeſſe exiſtentibus in purgatorio. de peniten. et remiſ. c. abuſionibus. nu. 17. fo. 145.
¶ Summarie dictio quid importet. de verb. ſigni. c. j. nu. 13. fo. 149.
¶ Supplere an poſſit epiſcopus ſi prelatus ſit priuatus ratione delicti non propter negligentiam. de ſupplen. negli. prela. c. qꝛ regulares. nu. 36. fo. 33.
Suppletio defectus ordinis in imperatore non facit quo ad nō ſubiectum. de ſen. ⁊ re iudi. c. paſtoralis. nu. 26. fo. 69.
Surreptio ad hoc vt tollatur quid requiratur. de offi. ordi. c. ⁊ ſi apoſtolice. numero. 12. fo. 42.
Surrogari dicitur aliquando loco alterius id quod vltra numerum ponitur. de elec. c. ne romani. nu. 14. fo. 17.
¶ Suſpectus de hereſi contra quem probatum eſt de hereſi per vnum teſtē an poſſit torqueri. de hereti. c. j. nu. 20. fo. 130.
Suſpenſus a poteſtate vocis dande ſeu a poteſtate eligēdi vel a dimidia diſtributionū ſi eligatur ibi vel alibi an valeat electio. de eta. ⁊ quali. c. cum eccleſie. numero. 13. fo. 34.
Suſpenſus ab ordine videtur ſuſpenſus ab omnibus que ex ordine deſcendunt. ⁊ de multiplici ſpecie ſuſpenſionis. ibi. nu. 14.
Suſpenſus ad furcam non debet de furcis deponi ſine licētia iudicis quam de facili debet iudex concedere. de peni. ⁊ remiſ. c. j. nu. 7. fo. 144.
Suſpenſus a beneficijs poteſt eligere. de vita ⁊ hone. cle. c. qm̄. nu. 19. fo. 79.
Suſpenſus ab ordine an videatur ſuſpenſus ab omnibus que ex ordine deſcendunt. de deci. c. j. nu. 18. fo. 103.
Suſpenſus an teneatur ad reſtitutionē fructuum perceptorum durante ſuſpenſione. de vita ⁊ hone. cle. c. qm̄. nu. 24. fo. 79.
Suſpenſus ab officio a iure vel ab homine an videatur eoipſo ſuſpenſus a beneficio. de penis. c. cupientes. nu. 11. fo. 143.
Suſpenſi a perceptione fructuum beneficiorum ſi interim nollent eccleſiam officiare quid iuris ⁊ quid ſi interim eligant vel eligantur. de vi. ⁊ hone. cleri. c. quoniam. nu. 25. fo. 79.
Suſpenſo abbate vel priore principali a collatione beneficiorum deuoluitur poteſtas ad priorem clauſtralem cum cōſilio ⁊ conſenſu cōuentus vel maioris partis. de ſtatu mona. c. j. nu. 8. fo. 107.
Suſpenſio ad beneficia quando reſtringatur ad certam eccleſiam et quando non. de vita ⁊ hone. cle. c. qm̄. nu. 20. fo. 79.
Suſpenſionum multe ſunt ſpecies de penis. c. cupientes. nu. 10. fo. 143.
Summarie procedi quando dicatur. nu. 20. fo. 153.
Summarie dictio ſi adijciat vni articulo cauſe q̄liter intelligat. nu. 22. fo. 153.

¶ De litera. T.

Tabellio debet eſſe rogatus et de modo rogandi de iureiur. c. j. nu. 7. fo. 64.
Tabelliones an teneantur conficere cuilibet requirenti inſtrumentum. Et inſtrumentū factū a notario prohibito an valeat. Et an cōmunitas poſſit creare notarios et creatus ab vna communitate an poſſit alibi conficere inſtrumenta. de exceſ. prela. c. j. nu. 13. ⁊. 14. fo. 137.
¶ Tacere veritatem an ſit licitum. de hereti. c. j. nu. 25. fo. 131.
Tacere in totum veritatem aliquādo magis expediens eſt ꝙ̄ minus perfecte dicere. de elec. c. conſtitutionem. nu. 28. fo. 24.
Tacens an ⁊ quādo habeatur pro nō conſentiente. de penr. c. j. nu. 28. f. 24.
Taciturnitas cuiuſlibet beneficij reddit collationem nullam a legato factā. de offi. ordi. c. ⁊ ſi apoſtolice. nu. 1. fo. 42.
Taciturnitas beneficij non reddit collationem factam ab ordinario ſubreptitiam. ibi. numero. 2.
¶ Tallia ſeu collecta nō debet ab eccleſia vel perſonis eccleſiaſticis exigi. de immuni. eccle. c. j. nu. 3. fo. 124.
¶ Tempus date in literis beneficialibus inſpici debet. de reſcrip. c. literas. numero. 20. fo. 11.
Tempus date vel aliud an ⁊ quando in ſcriptis attendatur. de reſcrip. c. literas. numero. 24. fo. 11.
Tempus date quo ad ſubſiſtentiā bñficij inſpiciendum eſt ſicut inſpicitur tempus date quo ad etatē impetrantis. de reſcrip. c. literas. nu. 10. fo. 10.
Tempus date in beneficialibus inſpicitur. de preben. c. ſi de beneficio. numero. 8. fo. 84.
Tempus date debet in priuilegijs attendi ſicut ⁊ in reſcriptis. de cenſi. c. j. numero. 9. fo. 118.
Tempus date attenditur in ponderāda vi comprehenſiua reſcripti ex parte ſubiecte materie beneficij. de reſcrip. c. literas. nu. 4. fo. 10.
Tempus ad quod debet dari reſtitutio non concludit tempus quadriennij infra quod debet dari. de reſti. in integ. c. j. nu. 3. fo. 48.
Tempus appellationis proſequende an currat a die interpoſite appellationis an a die inchoate proſecutionis. de appel. c. ſicut. nu. 12. fo. 75.
Tempus continuum quod dicatur. de reſti. in integ. c. j. nu. 76. fo. 49.
Tempus qñ dicatur ex toto vtile ⁊ quando ex toto continuum. ibi. nu. 17.
Et ſi ſimpliciter ſtatuitur certum tempus nec adijcitur ſit cōtinuum vel vtile preſumitur eſſe continuum. ibi. nu. 18.
Tempus continuum vel vtile quod dicatur. de elec. c. cauſam. nu. 50. fo. 20.
Tempus vacationis beneficij quando incipiat currere. de ſupplen. neg. prela. c. quia regulares. nu. 22. fo. 32.
Tempus legationis ⁊ conditionis extantis attenditur in fideicommiſſis ⁊ legatis. de elec. c. cum conceſſa. nu. 9. fo. 30.
Quo tēpore exigatur qualitas in grauatis a ſcribente ponderata. de reſcrip. c. literas. numero. 29. fo. 12.
Quod tempore exigatur materia beneficij quo ad rem. ibi. nu. 30.
¶ Terrarū ſuarū appellatione quid cōprehēdatur. de iude. c. j. nu. 10. f. 128.
Territorium ⁊ diſtrictus dicitur omne id qd̄ per ciuitatē terretur ⁊ diſtringitur. de elec. c. ne romani. nu. 41. fo. 17.
¶ Terminus datus ad proponēdas dilatorias an in dubio dicatur peremptorius ſi non dicatur expreſſe. de excep. c. j. nu. 6. fo. 60.
Terminus peremptorius an poſſit per iudicem ſtatui ad proponēdas exceptiones peremptorias. ibi. nu. 7.
Terminus ad quid ſit prefixus appellanti. de appel. c. j. nu. 23. fo. 72.
Termini prefixio quare intimanda ſit appellato. ibi. nu. 24.
Terminus ſi ad petitionem actoris ſit reo ſtatutus ad aliquid faciēdum an ſufficiat reo quandocūq; infra illud tempus comparere: ita ꝙ oporteat actorem ſemper eſſe preſentem. de appel. c. ꝓmus. nu. 17. fo. 74.
Terminus an poſſit prorogari de conſenſu partium quando cauſa eſſet cōmiſſa cum clauſula ꝙ niſi debitor ſatiſfecerit creditori intra certum tempus procedas ⁊c. de conceſ. preben. c. j. nu. 19. fo. 87.
Terminus ad ponendum ⁊ articulandum an poſſit ſimul dari vna parte reſiſtente vel ambabus reſiſtentibus. de verb. ſigni. c. j. nu. 43. fo. 151.
Terminus ad probandum an poſſit dari actori et reo ſimul. ibi numero. 44. et. 45. fo. 151.
Terminus ſi ſtatuitur a iudice ad aliquid petendum an debeat ſepius petere. Et quid ſi ſtatuit terminū iuris quis habebit eligere talem terminū. Et quid ſi iudex dicat ſtatuo tibi terminum iuris vel ſtatuti aut legis ad ſic faciendum. de appella. c. j. nu. 8. 9. 10. ⁊. 11. fo. 73.
Terminus iuris non ſolū eſt ad proſequēdum ſed ad finiendum. de appel. c. ſicut. numero. 3. fo. 74.
Termini prefixio an debeat intimari ſiue ab appellante ſiue a iudice fuerit prefixus. de appella. c. j. nu. 13. fo. 72.
Termino ad proſequendum appellationem lapſo deſerta eſt appellatio. de appel. c. ſicut. nu. 4. fo. 74.
Et quid ſi tantum eſt lapſum de anno ꝙ notorium eſt cauſam infra terminum non poſſe finiri in reſiduo tempore nec habet excuſationem. ibi. numero. 5.
¶ Tertius non appellans ſi vult venire vt adherens ſuper articulis inchoatis ⁊ velit intereſſe cōmune proſequi an debeat audiri. de elec. c. conſtitutionem. numero. 32. fo. 24.
Tertius quando dicatur proſequi intereſſe cōmune. ibi. nu. 33.
Tertius comparens non admittitur ad proſequendum inſtātiam per principalem informiter inchoatam. de elec. c. conſtitutionem. nu. 8. fo. 23.
Tertius comparens pro ſuo intereſſe poteſt in iudicio tripliciter aſſiſtere. ibi. numero. 9.
Tertius comparens an debeat preferri principali appellāti ſi petat. de elec. c. conſtitutionem. numero. 30. fo. 24.

Teſtator ſi mandauit omnia bona diſtribui de voluntate vel conſilio talis religioſi quid iuris. de teſta. c. j. nu. 24. fo. 94.
Teſtator ſi poſt factum teſtamẽtum efficiatur vſurarius manifeſtus an per ſequens delictum vitietur teſtamentum. de ſepul. c. j. nu. 16. fo. 95.
Teſtator non poteſt facere quin iura in ſuis diſpoſitionibus locũ habeant: de relig. domi. c. quia contingit. nu. 4. fo. 113.
Teſtamẽtũ ſolenne factum a teſtatore qui poſtea fecit aliud facere ſed morte preuentus non potuit illud complere an valebit primum. de teſta. c. j. numero. 26. fo. 94.
Teſtis dictũ die feriato deponẽtis non vitiatur. de offi. deleg. c. j. nu. 7. f. 39.
Teſtis ſi iurat infra terminum & deponit poſt terminum an valebit eius dictum. de offi. deleg. c. j. nu. 12. fo. 39.
Teſtes quando dicantur ſolenniter recepti. de teſti. c. teſtibus. nu. 4. fo. 63.
Teſtis eſſe an poſſit chriſtianus contra iudeos & ſarracenos. de teſti. c. j. numero. 7. & 10. fo. 63.
Teſtis qui iurauit coram iudice in palatio vel alio loco ſi deponit falſum dictum ſuum & dicit falſuʒ ſi accuſetur de falſo an debeat puniri locus in quo iurauit an in quo deponit falſum. de offi. deleg. c. j. nu. 11. fo. 39.
Teſtis accuſatus de falſo & examinatus a notario ſi dicit aliter fuiſſe ſcriptũ ꝙ dictum vel econtra an ſit ei credendum. de hereti. c. j. nu. 21. fo. 130.
Teſtẽ vacillãtẽ punire an poſſit delegatus. de offi. deleg. c. j. nu. 6. & 10. fo. 39.
Teſtes in criminali debent exhiberi coram iudice vt coram eo iurẽt. de offi. delega. c. j. nu. 14. fo. 39.
Teſtes pendente dilatione ad teſtes producendos poſſunt produci inſtrumenta. de verb. ſigni. c. j. nu. 46. fo. 152.
Teſtes an poſſint produci poſt terminum datum ad producendũ teſtes. de verb. ſigni. c. j. numero. 47. fo. 152.
Teſtes omni exceptione maiores qui dicantur. de procu. c. inſtrumentis. numero. 11. fo. 42.
Teſtes ſi diſcordent quomodo ſint reducẽdi ad concordiam vt euitetur falſitas. de appel. c. j. nu. 19. fo. 72.
Teſtiũ depoſitio trahitur ad actum iuramenti. de offi. deleg. c. j. nu. 8. fo. 39.
Teſtium receptor non eſt merus executor. ibi. nu. 9.
Teſtium productio quare prohibeatur in cauſa appellationis. de teſti. c. teſtibus. numero. 2. fo. 63.
Teſtiũ mera examinatio poteſt fieri die feriato. de offi. deleg. c. j. nu. 4. f. 39.
Teſtium receptor qui non eſt ſimpliciter examinator an poſſit punire teſtẽ vacillantem. ibi. nu. 5.
Tyrannus quis dicatur. de bap. c. j. nu. 9. fo. 122.
¶ Titulus ex poſſeſſione preſumitur: & non ſolum ad cõmodum poſſidẽtis ſed etiam tertij: & quando deducitur incidẽter in iudicium ex poſſeſſione probatur titulus. vt lit. penden. c. ſi duobus. nu. 1. 2. & 3. fo. 59.
Tonſura & raſura an requiratur in clerico ad hoc vt dicatur cõdecenter vt clericus incedere. de vita & hone. cle. c. qm̃. nu. 12. fo. 79.
Tractatus de permutando an poſſit precedere permutationem. de rerum permu. c. j. nu. 8. fo. 91.
Tranſgreſſor precepti vel prohibitionis ſui ſuperioris an peccet mortaliter. de cenſi. c. preſenti. nu. 3. fo. 119.
Tranſgreſſores canonis qua pena puniantur. de eta. & quali. c. cum eccleſie. numero. 11. fo. 34.
¶ Tranſubſtantiatio panis & vini in corpus & ſanguinem chriſti an ſit poſſibilis. de reliq. & vene. ſan. c. j. nu. 38. fo. 124.
¶ Tutor datur pupillo curator adulto: & interdum etiam maiori vt furioſo prodigo & ſimilibus. de relig. domi. c. quia contingit. nu. 17. fo. 114.

¶ De litera. V.

Vacare nõ dicitur quod non dum eſt creatum. de reſcrip. c. literas. nu. 9. fo. 10.
Vacatio dicitur etiam in loco vbi perſona moritur. vt lite penden. c. j. nu. 7. fo. 59.
Vacante eccleſia parochiali in ſciſmate vel infidelitate conſtituta an poſſit ad electionem vel prouiſionẽ ꝓcedi. de elec. c. in pleriſqꝫ. numero. 15. fo. 27.
¶ Vacare. Mãdatum de conferendo vacaturas valet. de reſcrip. c. literas. numero. 3. fo. 9.
¶ Vagabundus quis dici poteſt licet habeat domicilium ex quo non habeat certam habitationem. de elec. c. cauſam. nu. 62. fo. 21.
¶ Variatio in contractibus nõ eſt licita in clericis ſecus in laycis. de rerum. c. cum illuſio. nu. 1. fo. 30.
¶ Vaſallus ſi dicatur interuertiſſe poſſeſſionem feudi quis habeat cognoſcere. de ſen. & re iudi. c. paſtoralis. nu. 48. fo. 70.
Vaſallus & homo ligius qualiter differant. de ſen. & re iudi. c. paſtoralis. numero. 68. fo. 71.
Vaſallus eccleſie ꝙdiu habet domicilium in loco feudi non eſt ſubiectus imperio. de ſen. & re iudi. c. paſtoralis. nu. 19. fo. 69.
Vaſallus epi ſi in bonis ſpectantibus ad menſam epi velit illa donare epo et eps cũ cõſenſu capituli auctorizare recepta pecunia eccleſie & ſic transferre in capitulũ ius directi dominij qđ ſpectat ad epiſcopum an poſſit. de rebus eccle. non alie. nu. 16. fo. 91.
Vaſallo precipere an poſſit dominus ſub iuramẽto fidelitatis. de ſentẽ. & re iudi. c. paſtoralis. nu. 47. fo. 70.
¶ Vectigalia ſoluere an teneantur layci pro rebus que gratia vſus proprij portantur. de cenſibus. c. preſenti. nu. 8. fo. 120.
Vectigalia leuans ſi cum oblatore habeat queſtionem: quia forte negat deferentem clericum vel dicit res deferri cauſa negociationis vel nõ eſſe ſuas quid iuris. de cenſi. c. preſenti. nu. 10. fo. 120.
Et ſi contingat iudicem ſuper hoc adire quis iudex erit adeũdus. ibi. nu. 11.
¶ Venari & aucupari differunt. de ſta. mona. c. j. nu. 20. fo. 107.
Venationibus & aucupationibus vacare non debẽt monachi nec tenere debent canes venaticos nec aues. de ſta. mona. c. j. nu. 6. & 23. fo. 107.
¶ Venire contra factum proprium an liceat. de teſti. c. j. nu. 4. fo. 63.
¶ Verbum dei non eſt minus reuerẽdum ꝙ corpus chriſti: quia plures verbo dei compunguntur. de ſepul. c. dudum. nu. 56. fo. 99.
Verbum quot ſignificata habeat. de verbo. ſigni. c. j. nu. 19. fo. 149.
Verbum moneas quid importet & quid verbum inducas. de offi. delega. c. j. numero. 36. fo. 41.
Verbum preſentis vel preteriti temporis ſi proferatur ab homine non trahitur regulariter ad futura. de reſcrip. c. literas. nu. 26. fo. 11.
Verbum futuri ſi adijciatur in diſpoſitione alicuius accidentis vel qualitati circa ſubſtantiam materie ſuper qua fundatur diſpoſitio tunc reſtringitur ad ſubiecta preſentia licet qualitate futura. ibi. nu. 27.
Verba iſta ſummarie de plano ſine ſtrepitu & figura iudicij quid importẽt. numero. 14. fo. 153.
Verba a iure prolata in ſua rudi & materiali ſignificatione intelliguntur. de elec. c. quod circa. nu. 12. fo. 27.
Verba ꝓlata in materia naturaliter ſeu regulariter debẽt intelligi. ibi. nu. 2.
Verba vbi proferuntur in materia que poteſt intelligi de facto & de iure ſi non eſt materia aptabilis in omni ſui parte ad diſpoſitionem vt ſonat in iure in dubio verificatur in materia. de elec. c. qđ circa. nu. 8. fo. 27.
Verba que poſſunt intelligi de iure & de facto ſi generaliter proferuntur in aliqua materia intelligi debent de facto. ibi. nu. 9.
Verba iudicis narratiua an probent. de proba. c. j. nu. 5. fo. 63.
Verba enunciatiua vel narratiua an & quando probent vel inducant diſpoſitionem. de ſenten. excom. c. ſi ſummus. nu. 4. fo. 148. & de proba. c. j.
Verba prolata in vno ſi poſſunt verificari in pluribus intelliguntur de pluribus. de reſcrip. c. & ſi principalis. nu. 7. fo. 4.
Verba iſta non valet proceſſus vel irritus ſit proceſſus inducunt nullitatem proceſſus ipſo iure. de reſcrip. c. abbates. nu. 15. fo. 2.
Verba in diſpoſitione prolata in dubio referuntur ad caſum fictum: & non ad verum. de elec. c. qđ circa. nu. 5. fo. 7.
Verbis narratiuis pape an credi debeat & ſtari: ita ꝙ probent. de proba. c. j. numero. 6. fo. 63.
Verbis in literis pape enunciatis vel narratis an fides adhibeatur & quid de literis inferioris vel inſtrumenti notarii. de proba. c. j. nu. 9. fo. 63.
¶ Vexare verbum ſumitur pro vexatione iudiciali. de reſcript. c. abbates. numero. 10. fo. 2.
¶ Veritatem tacere an ſit licitum. de hereti. c. j. nu. 25. fo. 130.
¶ Veſtis ſiue habitus monachi quis dicatur. de ſta. mona. c. j. nu. 15. fo. 107.
Veſtis clericorum debet eſſe talaris. de vi. & ho. cle. c. qm̃. nu. 36. fo. 80.
Veſtis ſecularis que dicatur. de vita & hone. cle. c. qm̃. nu. 7. fo. 79.
Veſte nimis exquiſita nõ debent vti monachi. de ſta. mona. c. j. nu. 14. f. 107.
Vicarius ꝑpetuus qualiter cognoſcatur a tẽpali. de offi. vica. c. j. nu. 19. fo. 38.
Vicarius perpetuus an & quãdo & infra qđ tempus debeat promoueri. de offi. vica. c. j. nu. 12. fo. 38.
Vicarius dicitur habere dignitatem. de regu. c. j. nu. 5. fo. 104.
Vicarius interim dum eſt vicarius dicitur habere curam. de ſepultu. c. dudum. nu. 26. fo. 98.
Vicarius epiſcopi dicitur officialis. de reſcript. c. et ſi principalis. numero. 15. fo. 5.
Vicarius quis dicatur & quot ſunt ſpecies vicariorũ & quid faciat eos eſſe perpetuos. de offi. vica. c. j. nu. 5. fo. 38.
Vicarij ſi non ſunt poſiti ad eccleſias parochiales non dicuntur ꝑpetui: ſed ad libitum remouebit eos prelatus niſi ſint per epiſcopum inſtituti. ibi. numero. 6.
Vicarius perpetuus ſi moneatur vt infra annum faciat ſe promoueri: ſi nõ obtemperat: an poterit priuari vicaria. de offi. vica. c. j. nu. 13. fo. 38.
Et an epiſcopus poſſit diſpenſare cum talibus vicarijs perpetuis vt differre poſſint ordinationem ad ſacerdotium vſqꝫ ad ſeptẽnium ſi velint eſſe in ſtudio. ibi. numero. 14.
Vicarius non poteſt dare vicarium. ibi. nu. 17.
Vicarij perpetui quod ius habeant in eccleſia. de offi. vica. c. j. numero. 7. folio. 38.
Vicaria perpetua an vacet per adeptionem dignitatis vel perſonatus etiaʒ non curati. de offi. vica. c. j. nu. 21. fo. 38.
¶ Victor ſi non petit executionem ſi victus agat de nullitate an poterit repelli. de ſenten. c. j. nu. 11. fo. 68.
¶ Videtur verbum denotat preſumptionem que ſe habet ad veritatem et falſitatem. de reſcrip. c. gratie. nu. 3. fo. 8.

Vim vel

¶ Vim vi repellere qualiter liceat. de homici.c.j.nu.16. fo.133.
¶ Virtutum moralium duo ſunt genera. de here. c.ad noſtrũ.nu.16. fo.131.
¶ Viſitare an poſſit capitulum ſede vacante ⁊ conſequenter debeat procurari. de here.c.j.nu.9. fo.128.
Viſitari debent ſingulis annis ſingula monaſteria. de ſta.mona.c.attendentes.numero.1. fo.111.
Viſitator quot perſonas ſecum ducere poſſit. de ſtatu mona.c.attendentes. numero.18. fo.112.
Viſitator generalis an poſſit aliquos amouere ab adminiſtratione ⁊ quot perſonas poſſit ſecum ducere: ⁊ an debeat monere viſitandos ⁊ quomodo anteq̃ viſitet. de ſtatu mona.c.attendentes.nu.9. fo.111.
Viſitantes nihil debent exigere pro ferris equorum niſi indigeant. de cenſi. ad noſtrum.nu.1. fo.119.
Viſitatio monialium canonicarum regularium vel ſecularių per quos fieri debeat. de ſtatu mona.c.attendentes.nu.3. fo.111.
Viſitatio monaſteriorum exemptorum per quos fieri debeat. ibi.nu.4.
Viſitatio monaſterij monialium alteri monaſterio ſubiecti per quem ſit facienda. ibi.nu.5.
Viſitatio an ſufficiat q̃ fiat in fine primi anni et in principio ſecundi et an poſſit ex cauſa iterari. ibi.nu.6.
Viſitatio an ſit de precepto ⁊ an peccent mortaliter prelati eam omittẽtes: ⁊ ſuper quibus debeat fieri ⁊ qualiter debeant formari capitula ⁊ an abbatiſſe ⁊ abbates debeãt etiã viſitari ſicut moniales ⁊ monachi. ibi.nu.7.
In viſitatione non debet prelatus ducere ſecum canes venaticos ⁊ falcones ſeu accipitres. de cenſi.c.ad noſtrum.nu.2. fo.119.
Qualiter ſe habere debeant prelati quando accedunt ad monaſteria religioſorum. ibi.nu.3.
Viſitatores poſſunt facere elemoſynas de fragmentis. ibi.nu.4.
¶ Unico ictu percutiens tres clericos an incurrat tres excõmunicationes. de priui.c.j.numero.26. fo.139.
¶ Unire. Si eccleſia vnius dioceſis vniẽ eccleſie alterius dioceſis an per talẽ vnionẽ perdat dioceſanus iura q̃ habebat in eccleſia vnita. de rebus eccl. non alie.c.ſi vna.nu.7. fo.90.
Unire vnam eccleſiam alteri vel ſubijcere vel diuidere epiſcopale eſt. ⁊ an talis poteſtas vniendi et ſubijciendi vnam eccleſiam alteri poſſit preſcribi per inferiorem epõ. de rebus eccle.non alie.c.ſi vna.nu.9. fo.90.
Unire non poteſt inferior epiſcopo eccleſias ſibi pleno iure ſubiectas. de ſtatu mona.c.j.nu.31. fo.108.
Unire non poteſt epiſcopus eccleſiam menſe ſue vel ſui capituli etiam cõſenſu capituli interueniente. de rebus eccle.c.j.nu.5.⁊.14. fo.90.
Unire ſi voluerit epiſcopus duo loca diuerſarum profeſſionum ⁊ habituũ: ita q̃ vtriq̃ remaneant ſua priuilegia ſalua ⁊ bona ſua: ſed habeant prelatum cõmunem an hoc poterit facere. de elec.c.cum ratione.nu.55. fo.16.
Uniri poteſt vna eccleſia alteri ⁊ etiam dignitati ⁊ prebende ⁊ poteſt donari loco religioſo. Et quomodo ⁊ quando et a quo poſſit fieri talis vnio vel donatio. de rebus eccle.non alie.c.ſi vna eccleſia.nu.1.2.3.⁊.4. fo.90.
Unio vnius eccleſie alteri an poſſit fieri non vocato rectore eccleſie. Et an ſede vacãte poſſit fieri talis vnio. de rebus eccle.nõ alie.c.ſi vna.nu.12. f.90.
Uniuerſitas poteſt delinquere. de penis.c.j.nu.2. fo.141.
Uocatione in qua quis vocatus eſt manere debet. de regu.c.j.nu.1. fo.104.
¶ Uoce preconis paucis innoteſcit ſed an ſit maior citatio que fit voce preconis an ſono cãpane. de ſenten.excom.c.grauis.nu.8. fo.147.
Uoce eligendi priuatus non integratur ad actum vocis etiam ex participatione habentium vocem. de eta.⁊ quali.c.cum eccleſie.nu.3. fo.34.
Et vocem eligendi in eccleſia cathedrali vel collegiata quis non habet niſi ſaltem ſit in ſubdiaconatu conſtitutus. ibi.nu.4.
Uoces abſentium ⁊ non vocãdorum ⁊ vocatorum qui noluerunt venire vel expreſſe renunciauerunt an computentur in numero: ⁊ ſic dicatur electus a minori parte qui nõ eſt electus a maiori etiam talibus computatis. de elec.c.quod circa.nu.13. fo.28.
Uoces excõmunicatorum an in electione noceant vel proſint. de elec.c. quod circa.numero.17. fo.28.
Uoces excõmunicatorum ⁊ ſimilium an computẽtur in numero vt proſint ⁊ augeant numerum ⁊ ſuffragium intantum q̃ ex illis vocibus poſſit ſequi confirmatio que aliſ non poſſet fieri illis excluſis. de elec.c.quod circa. numero.11. fo.28.
Uocum triplices ſunt ſpecies. de elec.c.quod circa.nu.7. fo.27.
¶ Uoluntas eſt pro ratione in papa: ⁊ voluntate ſola princeps manumittit. de ſenten.excom.c.ſi ſummus.nu.8. fo.148.
Uoluntas non ſufficit vbi opus eſt facto. de reſcrip.nu.32. fo.12.
¶ Uotum an ex ſola promiſſione obedientie ſolennizetur. de relig.domi.c.j. numero.7. fo.112.
Super voto continentie diſpenſare an poſſit papa. de peniten. et remiſ.c. abuſionibus.nu.14. fo.145.
Uſucapione non cõpleta põt res vſucapi. de reſti.in integ.c.j.nu.22. fo.50.
Uſura iure diuino ⁊ humano eſt prohibita. de vſu.c.j.nu.1.⁊.8. fo.133.
Uſura quid ſit ⁊ in quo foro debet peti ⁊ quotuplex ſit vſura. de vſu.c.j. numero.30. fo.135.
Uſurã permittere ⁊ q̃ ſit licita ſtatuere an poſſit papa. de vſu.c.j.nu.41.f.135.
Uſuram non eſſe peccatum dicentes ſunt heretici ⁊ quid de iudeis dicentibus nõ eſſe peccatũ vſuras exercere cum xpianis. de vſu.c.j.nu.29. fo.135.
Ad vſurã recipiẽs pecunias ⁊ illas ſoluens an peccet. de vſu.c.j.nu.27.f.135.
Uſure quando poſſunt peti vt ſors vel vt intereſſe: ⁊ an cauſa vſurarum ſit tractanda ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano. de iudi.c.diſpendioſam. numero.23. fo.52.
Uſure ſunt prohibite nedum chriſtianis ſed etiam iudeis ⁊ ſarracenis. de vſu.c.j.numero.11. fo.134.
Uſurarum cauſa an ſpectet ad iudicem laycũ vel eccleſiaſticum. de iudi.c.diſpendia.numero.17. fo.52.
Uſurarum repetitio non eſt impedienda. de vſu.c.j.nu.3. fo.133.
Uſuras repetere in foro ſeculari an ſit licitum. de vſu.c.j.nu.13. fo.134.
Uſurarius vel eius heres ſi ab eo petitur editio rationum et dicit ſe illas nõ habere vel non fuiſſe confectas vel amiſiſſe quid erit faciendum ⁊ an habebit probare amiſſionem caſualem. de vſu.c.j.nu.21. fo.134.
Uſurarius qui non cõficit librum rationum ſed ſolum ſcribit facta ſua in cedulis ⁊ illas dilacerat ſolutis ſibi creditis ⁊ vſuris qualiter prouidebitur eius heredi. ibi.nu.21. fo.135.
Uſurarius ſi vſuram reſtituit an teneatur confiteri ⁊ penitere de vſura extorta. de vſu.c.j.nu.24. fo.135.
Uſurarius manifeſtus ſi preſtitit cautionem debitam deinde confecit teſtamentum taliter q̃ teſtamentũ valuit: deinde ſecrete exercet vſuram nec cautionem de nouo preſtat an tale teſtm̃ irritet. de vſu.c.j.nu.36. fo.136.
Uſurarij ſunt cogendi ad exhibẽdum codicem vſurarum rationum per cenſuram eccleſiaſticam. de vſu.c.j.nu.6. fo.134.
Uſurarij manifeſti qui dicantur. de ſepul.c.j.nu.24. fo.95.
Uſurarij cautio poſt mortem preſtita de cuius contritione ſigna apparent quid operetur. ibi.nu.25.
Uſurarij vxor ⁊ eius familia an poſſint viuere de male acquiſitis. de vſu.c.j. numero.35. fo.136.
Uſurariorum heredes an cogi poſſint ad edẽdum codices rationum defuncti. de vſur.c.j.nu.20. fo.134.
Uſurarie prauitatis prohibitio vnde ſurrexit. de vſu.c.j.nu.9. fo.134.
¶ Uſus ⁊ cõſuetudo cuius loci attẽdi debeat an actoris vel rei: an vero vbi contractus ſit factus vel delictum. de verb.ſigni.c.j.nu.42. fo.151.
¶ Utile per inutile non debet vitiari. de preben.c.j.nu.14. fo.181.
¶ Uulneratus ſi febre ſuperueniẽte moritur ⁊ multi dicunt eum mortuũ ex vulnere: ⁊ medicus dicit contrarium cui credatur. de homici.c.j.nu.15. fo.133.

¶ De litera X.

Xenodochia ſunt loca vbi pauperes peregrini ⁊ debiles ſeu ſenes recipiuntur. de preben.c.per literas.nu.11. fo.82.

¶ Finis.

[illegible]

L. GOTTSCHER [illegible]

Digitized by Google